De Gubernatis
B
1
34

GEORGII

CEDRENI

COMPENDIUM

HISTORIARUM.

TOMUS II.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ

ΚΕΔΡΗΝΟΥ
ΣΥΝΟΨΙΣ ΙΣΤΟΡΙΩΝ.

GEORGII CEDRENI
COMPENDIUM
HISTORIARUM.

Ex verſione GUILLELMI XYLANDRI, cum ejuſdem Annotationibus.

ACCEDUNT HUIC EDITIONI PRÆTER LACUNAS tres ingentes, & alias expletas, Notæ in Cedrenum P. JACOBI GOAR, *Ord. Prædicator. &* CAROLI ANNIBALIS FABROTI J. C. *Gloſſarium ad eumdem Cedrenum.*

ITEM,

JOANNES SCYLITZES CUROPALATES,

EXCIPIENS UBI CEDRENUS DESINIT,

Nunc primum Græce editus, ex Bibliotheca Regia.

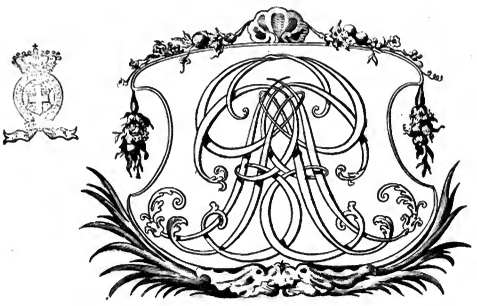

VENETIIS,
EX TYPOGRAPHIA BARTHOLOMÆI JAVARINA.
M. DCC. XXIX.

GEORGII CEDRENI
HISTORIARUM
COMPENDII
PARS II.

ΚΟΣΜΟΥ ἔτος ϛ σλϛ', τῆς θείας σαρκώσεως ἔτος ψλϑ'. Κωνσταντῖνος ὁ Καβαλλῖνος εἰκονομάχος ἐβασίλευσεν ἔτη λϑ' ἐκ δεισπότου Λέοντος φανεὶς ποικιλότροπος πάρδαλις, καὶ ἐκ σπέρματος ὄφεως ἀσπὶς καὶ ὄφις πετόμενος· ὅστις τῷ πατρῴῳ βασιλείῳ τὸ δυσσέβειαν ἐκδεξάμενος, ἐκ Θεοῦ πλέον δίῤῥαπτο, καὶ τῆς Θεομήτορος, καὶ πάντων τῶν ἁγίων κἀντεῦθεν λοιπὸν μαγείαις καὶ ἀσελγείαις, καὶ δαιμόνων ἐπικλήσεσι, καὶ σπλάγχνων ἀνατομαῖς, καὶ ἄλλοις πονηροῖς ἐπιτηδεύμασι, ἀωρηγσίαις τε καὶ ἐπισοδρομίαις χολάζων, ὄργανον ἐπιτήδειον τῷ Ἀντιχρίστῳ γέγονε· ὡς καὶ θεσμὸν καθολικὸν ἐνθέσθαι, μὴ λέγεσθαι τινὰ* τὸ παράπαν ἅγιον. ἀλλὰ καὶ τὰ λείψανα τῶν τύπων διεκόμπυε ῥιπτεῖσθαι, καὶ μηδὲ ἀριθμεῖσθαι αὐτῶν ἐξαιτεῖν. οὐδὲν γάρ, ἔλεγεν, ἰσχύουσι. φροδεὶς ὁ παμμίαρος· μηδὲ τῇ τῆς Μαρίας ἐπικαλεῖσθαι τὰς ἀρωγείας. οὐ γὰρ δύναταί τι· ἀλλὰ μηδὲ Θεοτόκον αὐτὴν ὀνομάζεσθαι. λαβὼν γὰρ ἐν χειρὶ πλήρες χρυσίου βαλάντιον, καὶ ὑποδείξας αὐτὸ πᾶσιν, ὅρατο τίνος ἄξιον ἐστί; τῷ δὲ, πολλοῦ, ἐπόρων, κενώσας πάλιν τὸ χρυσίον, ὅρατε, τίνος ἐστὶν ἄξιον; καὶ λέγουσιν, οὐδενός· ὕστερον, ἔφη, ἡ Μαρία, ἧς μὲν εἶχε τὸν Χριστὸν ἐν αὐτῇ, πτιμαμένη ὦ· ἀφ' ἧς δὲ τῶν ἀπίστων, οὐδὲν τῶν λοιπῶν γυναικῶν διενήνοχε. Φεῖσαι ἡμῶν Κύριε. ἐκ τότε οὐ μικρά τις ἀθυμία τοῖς Χριστιανοῖς ἀπέλαβεν, ὥστε παρὰ πάντων μισεῖσθαι, καὶ Ἀραβάσδῃ Κουροπαλάτῃ καὶ γαμβρῷ ἐπ' ἀδελφῇ αὐτοῦ ἀγορεύεσθαι.

Ἐξελθὼν δὲ ὁ Κωνσταντῖνος ἐπὶ τοῖς τῶν Ὀψικίων μέρεσι κατὰ τῶν Ἀράβων, ὑπεβλέπετο ἀεὶ παρὰ Ἀρτάβασδου, ὅτι ἐν τῇ Δορυλάῳ. ὁ δὲ τὸν γαμβρὸν, κινεῖ αὐτὸ· καὶ τὸ μὲν πατρίκιον Βίτερον, τὸ συμμύσιον Κωνσταντῖνον, ῥομφαίᾳ ἀνεῖλεν. ὁ δὲ Κοπρώνυμος φοβηθεὶς, ἐπιβὰς παρατάχου, φεύγει εἰς τὸ Ἀμώριον. δέχεται δὲ Λογγῖνον στρατηγὸν τῶν ἀνατολικῶν μεγάλως ὑποφέροντα, καὶ σώζεται παρ' αὐτῷ ἐντεῦθεν μάχαι δεινόταται τοῖς ὑπηκόοις, ἑκατέρων βασιλέων ἀναγορδομένων. εἰσῆλθε δὲ Ἀρτάβασδος ἐν τῇ πόλει, καὶ παρευθὺ κατὰ πᾶσαν αὐτοῦ τὰς ἱερὰς εἰκόνας εἰσῆλθε· ἀναγορδῶν δὲ παρὰ τῶν ἁπάντων

A ANNO mundi ϛϡϡcιϛ ccxxxvi, qui ab incarnatione divina fuit ϡϡcccxxxix, potitus imperio Conſtantinus Caballinus Iconomachus, præfuit ei annos xxxv. Is ex lævissimo leone vetustissima pardalis, & ex semine serpentis aspis & anguis volans, ut primum in patrium regnum & imperatorem successit, longius etiam a Deo, Deipara, omnibusque se sanctis abalienavit: ac deinceps veneficiis, libidinibus, dæmonum invocationibus, viscerum exectionibus, aliisque malis studiis, tum venationibus & ludis circensibus deditus, idoneum se Antichristo instrumentum præbuit. Atque adeo universali edicto vetuit, ne quis in universum Domini servorum, Sancti titulo cohonestaretur: quinimo conspui eorum inventas B reliquias justit, prohibuitque eorum intercessionem postulari, quod eos nihil posse diceret. Atque addidit scelestus, Mariæ quoque Virginis intercessionem non esse implorandam: nihil enim eam præstare posse. Quin & Deiparam hanc noluit appellari. Sumptis enim in manus auro plenis loculis, ac præsentibus demonstratis, sciscitatus est, Quanti eos putarent esse pretii? cum respondissent, Magni: evacuato auro, rursum interrogavit, Quanti loculos æstimarent? cumque responsum esset, Nihili: ita, inquit, Maria quoque dum Christum gestavit utero, in honore fuit: postquam eum peperit, nihilo reliquis mulieribus præstantior est. Parce nobis Domine. Hæc Christianos in gravem conjecerunt mœrorem: omnesque eum exosi, Artabasdo Curopalatæ (sororem is Copronymi in matrimonio habebat) sese adjunxerunt.

C Interea Constantinus adversus Arabes in regionem Opsicianam profectus, de Artabasdo, qui cum Dorylæi degebat, opprimendo occasiones circumspicit. Qua re cognita, Artabasdus arma, contra Constantinum sumit: & patricium Biterum, ejus sacrorum socium, ferro obtruncat. Copronymus perterritus, equo Amorium profugit: Longinumque, Orientalium ducem, magnis demeritus pollicitationibus, per eum in tuto fuit. Hinc calamitosissima subditorum bella, utroque Imperatore creato. Artabasdus urbem ingressus, statim ubique per eam sacras reposuit imagines, cumque * ordi-

CONSTANTINI COPRONYMI imperium. *Edit. Paris. pag. 439.*

Crimina de eo. 217

218 *pag. 460.*

Artabasdi contra Copronymum bellum.

* Infere ex Suida ἐξ Διρωπόνου κυρίου.

* legiones

nes Imperatorem salutarunt. Cæterum Anastasius, qui falso titulum patriarchæ gerebat, manu tenens venerandæ atque vivificæ crucis signa, cum qui ibi adstitit fuerat juravit ad populum, Copronymum Imperatorem hæc fibi verba dixisse: Quem Maria peperit Christum, hunc tu filium Dei esse ne credideris, neque quicquam præter hominem. ita enim eum Maria peperit, ut & me mater mea Maria. Hoc audito, populus Constantino imperium abrogavit.

Antiochen patriarcha redditus.

Anno ejus imperii secundo, Ismus Arabum princeps moritur. Hic, cum sanctissima Antiochææ ecclesia per quadraginta annos patriarcha caruisset, Arabibus constitui aliquem vetantibus: cum haberet charum sibi Syrum quemdam monachum, nomine Stephanum, pium hominem sed rusticum, Antiochenssibus significavit: siquidem cupiant illi patriarcham concedi, ut id muneris huic 219 Stephano committant. Il divinitus hoc fieri rati, Stephanum Theopolis rhroni patriarcham elegerunt. Hoc anno & Constantinus & Arabasdus per legatos auxilia ab Ismo petierunt. Magna quoque siccitas fuit & multi terræmotus varijs locis: adeoque & montes in Iudine Saba inter se coiverunt, & pagus tenia absorptus est. Eodem anno Cosmas Alexandreæ patriarcha cum civibus ab errore Monotheletarum ad veram religionem transivit. Eodem anno signum in cælo visum est. Uvalidus autem Perro fanctissimo Damasci metropolitæ, quod is Arabum & Manichæorum fautores argueret, linguam præcidit, & in Arabiam felicem relegavit: ubi cum Christo testimonium perhibuisset, ac clara voce liturgiam celebrasset, fupplicio affectus obiit. Hoc anno civilia fuere bella, qualia non ante ab origine mundi.

Edit. Paris. pag. 461. Anno tertio, versus Boream apparuit signum, ac cælitus in quædam loca pulvis delatus est. Terra quoque ad Caspias portas motu treinefacta. Et Uvalidus ab Arabibus necatus, cum eorum princeps unum fuiffet annum. Ei fuccessit Izidus Leipfus. Eo anno Constantinus per Abydum trajicit, & apud terrestrem Constantinopolis murum castra ponit: excurrens etiam usque ad Sycen portam, ut se multitudini ostentaret. Arrabasdus autem urbe egressus, præsio commisso victus fususque est. Cumque Copronymus navium esset potitus, & frumentis ingens in urbe extitit, ita ut modius hordei ad x i i nomifmata venderetur: eademque esset reliquæ annonæ caritas. Moriente ergo & perente populo, coactus est Arrabasdus eo dimisso Constantinopoli excedere. Sed filius ejus Niceras collecto non pœnitendo exercitu, usque ad Chrysopolin pervenit. Et Copronymus suis copiis trajectis eum profligavit, inque fuga cepit & compedibus vinctum, ad murum aggressus patri offendit, subitoque a terrestri muro adortus, urbem cepit. Ita Artabasdo in suam potestatem redacto, & iis qui eum comitabantur, ipfi duobusque ejus filiis oculos effodit. Baclagmum, manibus prius amputatis, in Cynegio capite truncavit. multos quoque proceres e vita fustulit, & eorum bona publicavit. Inde equestres ludos edens, Arrabasdum filiosque & amicos ejus vinctos introduci justit, una cum Anastasio, qui se falso

A βασιλεῖς. Ἀναστάσιος δὲ ὁ ψεῦδώνυμος πατριάρχης, κρατήσας τοῦ τίμιου & ζωοποιοῦ ξύλου, ὅμοσε τῷ λαῷ, ὅτι μὰ τὸν προσκυνηθέντα ἐν αὐτῷ, ὃν μοι εἶπεν Κωνσταντῖνος ὁ βασιλεύς, ὅτι μὴ λέγοις υἱὸν Θεοῦ εἶναι ὃν ἔτεκε Μαρία, τὸν ἀνθρωπον Χριστὸν, ἀλλὰ ψιλὸν ἄνθρωπον. τὸ δὲ Μαρία ὅπως αὐτὸν ἔτεκεν, ὡς ἡ ἐμὴ ἡ μήτηρ μου Μαρία. ἡ τῶν ἀκουόντων οἱ λαοὶ, ἀτίσασθαι αὐτὸν.

Τῷ β. ἔτει πέμπτῳ Ἰσμὴλ, ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγὸς, ὅπως τῶν ἀγιωτάτων ἐκκλησιῶν Ἀντιοχείας ἐπὶ πολλοῖς ἐπιμελήσεται χρόνοις χωρὶς ὧν Ἀράβων πατριάρχην γενέσθαι ἐν αὐτῇ, ἔχων τινὰ ὁσιοφιλῆ μοναχὸν Σύρον, ὀνόματι Στέφανον, ἀγράμμον, ἁπλοῦν δὲ μόνον, ὃν ἐπιθ ἡλιοτε συγχωρῆσαι αὐτοῖς πατριάρχην ἔχειν, ψηφισαμένων αὐτὸν τὸν Στέφανον. Θεόθεν τοῦτο νομίσαντες γίνεσθαι, χειροτονοῦσιν αὐτὸν ἐν τῇ Ἁγίᾳ Θεουπόλει. πέμπτῳ τῇ ἔτει, ἀπέτειλε Κωνσταντῖνος ὁρὰς Ἰσμὴλ, ὡσαύτως δὲ Ἀρτάβασδος, συμμαχίαν αὐτοῖς αἰτοῦντες ἀμφότεροι. γίγονται δ' ἀβροχία πολλὴ, ὃ σεισμοὶ κατὰ τόπους, ὡς ἐποῦθεναι ὄρη ὅρος ἄλλοθι κατὰ τὸν ἴρμιον Σαβᾶ, καὶ κοίμωμ ὑπὸ γῆν καταπεῦναι. τῇ δ' αὐτῇ ἔτει, Κοσμᾶς ὁ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, ὠρθοδόξησε σὺν τῇ πόλει αὐτῷ ἐκ τῆς τῆ Μονοθελητῶν κακοδοξίας. πέμπτῳ τῇ ἔτει, ἐφάνη σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ. Οὐαλὶδ δὲ Πέτρου τὸν ἁγιώτατον μητροπολίτων τῆς Δαμασκοῦ, ὡς ὑλοχιτῶν τῶν τῇ Ἀράβων καὶ Μανιχαίων κακόροις, ἐγλωσσοτόμησε, ὃ ἐξορίσας εἰς τὴν ὑπὲρ Ἀραβίαν. ἐνθα ἐπολευτὰ μαρτυρήσας ὑπὲρ Χριστοῦ, ὃ τρανὸς ἐκφωνήσας τῶν Θείαν λειτουργίαν. πέμπτῳ τῇ ἔτει γεγόνασιν ἐμφύλιοι πόλεμοι, οἵοι οὐ ἐγένοντο ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

Τῷ γ'. ἔτει, κὴ βορρᾶς ἐφάνη σημεῖον, ἡ κόνις καπνὸν ἐοὶ τόπος. γίγνεται δὲ καὶ σεισμὸς εἰς τὰς Κασπίας πύλας· ὃ αἰφνίδιον Οὐαλὶδ ὑπὸ τῆ Ἀράβων, ἄρξας ἔτης α'. ὃ κρατεῖ τῆς ἀρχῆς Ἰζὶδ ὁ Λειψὸς. πέμπτῳ τῇ ἔτει ὁ Κωνσταντῖνος πορᾷ ἐφ' ἧς Ἀβύδου, ὃ τῇ χερσαίᾳ τείχει τῆς πόλεως παρικάθησε· διέβαμε δὲ ὃ ὡς τὸς χρυσᾶς πόρτας, ἐπιδεικνύων ἑαυτὸν τοῖς ὄχλοις. ὁ δὲ Ἀρτάβασδος ἐξελθὼν τῆς πόλεως, ὃ συμβαλὼν πόλεμον, ἡττᾶτο κατὰ κράτος. τοῦ δὲ Κοσμωνύμου τὰ πλοῖα κρατήσαντος, ἠγήτο λιμὸς ἰσχυρὸς ἐν τῇ πόλει, ὡς τε φραδῶναι τὸν μόδιον τῆς κεδοῦς εἰς νομίσματα ιβ'. ἔτ τὰ λοιπὰ ὁμοίως. τῶ δὲ λαῷ ἀπάντων ἐφ' ἀποθνήσκοντος, ὃ ἀναχάδην Ἀρτάβασδος ἀπολυθεὶς αὐτὸν, καὶ ἐξερχθεὶς ἀπὸ τῆς πόλεως, Νικήτης δὲ ὁ υἱὸς Ἀρταβάσδου ἐπισυλλέξας λαὸν ἱκανὸν, ἦλθεν ἐως Χρυσοπόλεως. καὶ παράσας ὁ Κοσμώνυμος ἐδίωξεν αὐτὸν, ὃ καταλαβὼν ἐχειρώσατο. καὶ τῶν πεδήσας, ἐλθὼν ἕως τῶν τειχῶν, τῇ πατρὶ ἐπιδείκνυσι. ἄρτι δὲ παραπεξάμενος ἐφ' τῇ Χαρσιάνι τείχει, τὸν πόλιν παρέλαβε. ὃ χειρωσάμενος Ἀρτάβασδον, ὃ τῆς σὺν αὐτῇ, τῶν μὲν σὺν τοῖς ὑιοῖς αὐτῇ υἱοὺς ἐτύφλωσε. τὸν δὲ Βακτάγμον χειροκοπήσας, ἐν τῇ Κωνηγίῳ ἀπεκεφάλισε. πολλοὺς ὃ ἄλλους τῶν ἀρχόντων ἀνείλε, ὃ τὰς οὐσίας αὐτῶν ἐδημόσιευσε. ἐπιπλοῦ δὲ πούσας, ἐσήνεγκε τῷ Ἀρτάβασδον σὺν τοῖς υἱοῖς αὐτῇ ἐν τοῖς φίλοις ἀνδιμένοις ἅμα Ἀναστασίῳ τῷ ψεῦδώνυμῳ πατριάρχῃ τυ-

ρθέντι δημοσίᾳ, καὶ ὑπὲ ὄνῳ ἀντιγράφας καθιζομένῳ. τοῖς δὲ σὺν αὐτῷ ἐλθοῦσιν ὀξυπόκοις, ἐκέλευσεν εἰσερχομένοις εἰς τὰς οἰκίας, καὶ ἐξερπύζειν τὰς ὑσίας τῶν πολιτῶν. τῶν δὲ ἡβηδὸν μὴν πατεσκάρχων, ὡς ὁμόφρονα αὐτὸ ἐκροβήσας ἢ δυλιώσας, πάλιν ἐν τῇ Σράτῳ τῆς ἱερωσύνης ὑποκατέστησε.

Τῷ δ'. ἔτει ἐφάνη κομήτης μέγας καὶ ἦν Συρίαις, καὶ Μαρκιᾷ τῶν Ἀράβων ἐκράτησε. ἢ παρελάσεσι τῶν ἐν τῇ ἑφα Χειτιανῶν, σωυεχώρησε χειροτονῆσαι Θεοφύλακτον ἀφισβύτερον Ἐδεσσηνῶν, πατεσκάρχαν Ἀντιοχείας, κομηθέντος Σπερᾶνι. καὶ ὑπὸ γραμμασι καθολικὸς τιμᾶσθαι παρὰ τῶ Ἀράβων φοσέπαξι.

Τῷ ε'. ἔτει, ἄδεσαν ἄρραν ὁ Κοσρώνυμος ἐν τῇ ἀτατολῇ, ἃς τῶν Ἀράβων φοὸς ἀλλήλως μαχομένων Γερμανίκειαν παραλαμβάνει, ἐ ἐπιστρατεύει Δυλιχίᾳ ἐ Λατυρίᾳ. φροσυλάβετο ἢ τὸς σφὸς μητρὸς συγγενεῖς, καὶ ἐν Βυζαντίῳ μετῴκισε, σὺν σὺπεῖς δὲ καὶ πολλὰς Σύρως Μονοφυσίτας. γέγονε δὲ ἀπὸ ἑ'. Αὐγούσε, ὡς ιδ'. σκόπε ὁμιλιαδίς.

Τῷ ς'. ἔτει ἐγένετο σεισμὸς μέγας ἐν Παλαισίνῃ, καὶ ἐν τῇ Ἰορδάνῃ, ἐ ἐν πάσῃ τῇ Συρίᾳ, μέλι Ιανουαρίῳ εἰς τὸν ιη', ὥρᾳ δ'. καὶ ἀπαξιδμενοι μυριάδες πεπτώκασιν, ἐκκλησίαι τε καὶ μοναστήρια πεπόκασι, καὶ μάλισα ἢ τὴ ἁγίων πόλεως. τῇ αὐτῇ ἔτει, λοιμώδης θάνατος ἀπὸ Σικελίας καὶ Καλαβρίας ἀρξάμενος, οἷόν τι πῦρ ἐπιπεσόμενον, ἐπὶ τὴ Μεσημβρινὴν ἐ Ἑλλάδα καὶ τὰς παρακειμένας νήσους ἦλθε δὲ ὅλης τῆς ιθ'. ἐνδικτ. τῇ ζ' ἰν'. ἤρξατο ἐν τῇ βασιλίδι πόλει αἴρης ἀσράτος γίνεθαι ἐπὶ τοῖς ἠβῇ ἀνθρώποις ἰματίοις, καὶ ἐν τοῖς τῶν ἐκκλησιῶν ἐπιπλοις, ταυτὰ ἐλαμβδη πλείοσι. ἐγένετο οὖν ἐκπτῶσιν τῶς ἀνθρώπους λύπη καὶ ἀθυμία πολλὴ, τῇ τε τοιάτα σημεῖα ἀποείᾳ. ἐγένετο δὲ καὶ θομμὶς ποικίλων πλθῶν, ἀρενῆς τὰς λαοὺς ὁλοθρδυσα, ὑμόνους τε ἐν τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ πᾶσῃ τῇ περιχώρᾳ. ἐγένετο δὲ καὶ φαντασία, ὡς πολλὰς τῶν ἀνθρώπων ἐν ἐκτάσει γινομένης, τομέῖσι ξένοις τισὶ καὶ βεραρὶς προσώποις σωιδδέναι, ἐ ὡς ἀνακτῶσας αὐτοὺς ὡς δῆθεν φίλους προσαγορδύσας καὶ ἀλληλομένους. σημειωμέθα δὲ καὶ παρ' αὐτῶν λαλμένα, ἃ ἐκ τοῦ ἐγκυκλίου γινόμενα. ἰωάνε δὲ τὰς αὐτοὺς εἰς οἴκους εἰσερχομένους, καὶ μὲ μὲν τὸ οἶκε κρμώντας, τὰς δὲ ξίφει τιτρώσκοντας. σωιβέναι ἢ τὸ πλέσα ἢ παῦ αὐτῶ λεγομένων γίνεθαι ὕπο, καθὼς ἠδδη. τῇ δὲ ἑαυτῇ καιρῷ τὰς πρώτας ἐνδικτιῶνες ἑπτέτεις μεζόνας. τῇ δὲ ἑπομένῃ ἐξικαὶδη ἐπτάτας, ὡς ἐ ὁλοκλήρως οἱ κις κλεδδίωσι παπεπλῶς, καὶ μὲ ἐπαυε τὰς ὀρκίλοτας θάπτειν τὰς νεκρὰς, ὡς μὲ ἐξερχεῖν τὰς κραβδάτας ἐς τὰς τῶν ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ ἢ ἢ ἀδόγων καὶ ἢ ἀμάξων ἐφέρετο τὰς τεθνεῶτας, καὶ ἐν τοῖς προτεγείσμασι ἢ προαυλίοις ἢ κιονίτοις αὐτῶν, ἢ λάκκους θάπτεθαι αὐτοῖς, ὧν πληρωθέντων τὰς ἀμπελῶνας ἐ κῆπε διέσκαπτον, ἢ μέλις μὴ ἐξ ἀρχῆς ἐπιτελῆ ἦμα. πάντος δὲ οἶκε ἔφθ θαρίτος ἢ ἀσέβειαν τοῦ Κυπρωνύμου, πάντα τὸ πλῆτον τῶν οἰκήσεων τῆς πόλεως ἐίσκαμίσας, ἐν τῇ παλαιᾷ ἀσίδιτε. κατέλαβε δὲ ἢ ὁ τῶν Ἀγαρηνῶν ὄχλος ἀπὸ Ἀλεξανδρείας εἰς Κύπρον, ἔνθα ἦν ὁ Ῥωμαϊκὸς ὄχλος. ἐπεισεῶν δὲ αὐτῷ τῶν Ῥωμαίων στρατιῶς, ἢ τὸ σῶμα τῶ λιμένος κρατήσας, πρῶτον

Cedren.

A pro patriarcha gerebat, & tunc publice verberatus asino praepositus impositus fedebat. Extraneis quos secum adduxerat, mandavit, ut domos civium diriperent. Sed patriarcham illum fui erroris sectatorem, tertium atque subadum, rursum in pristino solio collocavit. Anastasii pedestria.

Anno ι v, in Syria magnus cometa apparuit: & Marvamus in Arabes imperium cepit. Hic Christianorum qui per Orientem sunt cohortationibus perfusus, concessit, ut Theophylactus Edessenus presbyter Antiochenae designaretur patriarcha, mortuo tum Stephano: eumque publico edicto justit ab Arabibus in honore haberi. Marvamus.

Anno v, Coprony mus nactus occasionem rei in Oriente gerendae, inter Arabes civili vigente bello, Germaniciam recipit, exercitumque ad Dulichiam & in Assyriam ducit. Matris quoque suae cognatos sibi adfeiscit, & Byzantium eos transfert, multoque cum his Syros, Christo unicam affingentes naturam, qui dicuntur Monophysitae. A x usque ad xv diem Augusti tenebrae fuerunt caliginosae. Coprony mus rem gerit.

Anno sexto magnus fuit in Palaestina terraemotus, & ad Jordanem, perque universam Syriam, die mensis Januarii xviii, hora iv, innumeraque hominum perierunt millia, cornuaeque templa & monasteria, maxime per solitudinem urbis sanctae. Eodem anno pestis, ab Sicilia & Calabria sumpto initio, velut ignis proxima corripiens Mesembbasiam usque & in Graeciam sese propagavit, insulasque circumjacentes. Per totam indict. xiv. & initio xv Constantinopoli subito & visu non obtectarum existere in hominum vestibus & in ecclesiae supellectile plurimae cruces, quasi ex oleo factae, comperunt. Quo signo quid portenderetur, cum hominum non assequerentur, in magnum moerorem atque solicitudinem incidebant. Sed & varia mala Dei ira immissa, populum consertim abfumebant, non in urbe modo, sed in universa vicinia. Visa quoque hominibus oblata sunt: ita ut multi hominum mente abalienati putarent se cum peregrinis quibusdam & terribili vultu praeditis hominibus iter facere, qui occurrentes sibi tamquam amicos compellarent, atque cum iis colloquerentur: ac cum annotassent quae ab iis dicebantur, tum demum narraverant, eum ea jam exitus comprobasset. Videbant autem eos in aedes intrare, aliosque intus suspendere, alios gladio secire. Eventus, prorsus ipsis dicta, vera ostendit. Verno tempore primae, maium magis sese intendit, prorsusque exarsit aestate, adeo ut & totae domus concluderentur, & deesscent qui cadavera humarent, neque etiam satis esset grabatorum ad ea efferenda, sed jumenta ad hoc & vehicula adhiberentur, aeque illa in propugnaculis, superbulis, cisternis siccatis ac lacubus sepelirentur: quibus impletis, vineae quoque & horti effosii vix obtegendis cadaveribus sufficerint. Interim Coprony mus omnibus propter ipsius impietatem familiis evastatis, omnes oppidanorum facultates corrasit, inque palatium congessit. Agarenorum quoque ea tempestate classis ad Cyprum appulit. Erat ibi Romana etiam classis, cujus ductor portus faucibus occupatis, subito adortus hostes, occidione delevit, tri- Pestis. Agareni cæs.

bus tantum dimiſis qui judicium perfecerent.

221 Anno Conſtantini nono Marvamus a Mauropholis, qui & Chryſaronites, invaditur, gravidimaque commiſſa pugna occiditur. Die vigeſimaquinta Januarii menſis, Conſtantino ex Chazara Irena filius naſcitur, cui Leoni nomen fecit. Leo Coprony. Edit. Paris. pag. 463. Eodem tempore in Syria gravis terremotus terribiles edidit ruinas, quibuſdam urbibus proſius, quibuſdam ad mediam partem proſtratis, nonnullis etiam a montanis in ſubjectas planities earn mortis & ædificiis abſque ullo damno trajectis, uſque ad ſex milliaria. Porro in Meſopotamia, terra in longum ad duo millia paſſuum rupta eſt, exque ejus imo terra abſiſſima atque arenoſa egeſta, de cujus medio animal multi formæ adſcendit, humana voce loquens, & prædicens populum quemdam e ſolitudine in Arabas incurriſonem facturum. quod & fic evenit.

Miraculum.

Anno ſequenti, quartæ indictionis ipſo Pentecoſtæ feſto die, Caballinus filium ſuum Leonem imperio inauguravit, coronam ei imponente Anaſtaſio, falſo patriarcha, & ſocio impietatis ejus.

Anno x, diem ſuum obiit Theophylactus, ſanctiſſimus Antiochenſe patriarcha.

Anno xi, Conſtantinus Theodoſiopolin & Melitenam recepit, captis quotquot ibi erant omnibus: uſuſque peſtis præſcriptione, cognatos ſuos Armenios & Syros hæreticos ad ſe receptos, Byzantii & in Thracia collocavit: qui in hunc uſque diem in hæreſi tyranni perſiſtunt. ab iisdem & Paulicianis hæreſis latius eſt propagata.

Anaſtaſii mors

Anno xii, impius & prophanus iſte pontifex Anaſtaſius anima cum corpore pereunte mortuus eſt, ex miſerrimo morbo qui chordapſus dicitur, ſtercus per os egerens. dignaſque dedit pœnas iſaurum in Deum & præceptorem injuriarum.

223 Anno xiii, Conſtantinus impium cccexxxviii epiſcoporum Concilium adverſus ſacras imagines coegit in palatio Syriæ. principes erant, Theodoſius Aphſimari filius Epiſcopi, & Pallas Pergæ, epiſcopi. Hi ſuas ſententias propria auctoritate ratas eſſe jubentes, nemine a catholicis ſalvis (Romam dico, Alexandream, Antiochenam, Hieroſolymam) præſente, a decima Februarii uſque ad octavam Auguſti diem ejuſdem anni, ſynodum continuarunt. Ea die cum in Blachernenſe templo convenſſent Deiparæ illi adverſarii, conſcendit ambonem Caballinus, Conſtantinem monachum tenens, qui Sylari fuerat epiſcopus: precatusque magna voce, Multi ſint (inquit) anni vitæ Conſtantino ecumenico patriarchæ. His geſtis, Imperator cum novo patriarcha in forum eſt progreſſus, ac coram univerſo populo pravam ſuam hæreſin proclamaverunt, anathemate ferlenres ſanctiſſimum Germanum, Georgium Cypri epiſcopum & Joannem Damaſcenum, viros ſanctos & venerabiles doctores. Hoc ipſo anno, Bulgari propter quædam caſtra extructa perſiſtant nova pacta. cumque eorum legatis Conſtantinus ignominioſe tractaſſet, excurſione uſque ad Longum morum factа, ingenti præda potiti, incolumes domum redeunt.

Conciſium Conſtantin. ſub Coprony. mo.

Pag. 464.

Bulgarica clarior.

Anno xiv, Imperator expeditio-

A ἀπώλετο πάντας, τρεῖς μόνους ἐλεηθέντας ἀφ' ὧν τὸ μίασμα.

Τῷ ϛ'. ἔτει, καταδύεται Μαρμὰς ὑπὸ τῶν Μαυροφόρων, ἢ ληφθέντων Χρυσαρωνιτῶν· ἐν βαρυτάτῃ πολέμου κρεμδάσεως, κτείνεται. τῇ δὲ κϛ'. τοῦ ἰανουαρίου μηνὸς γενέσεται τῷ ἁγίῳ Κωνσταντίνῳ υἱὸς, ἐκ τῆς Χαζάρης Εἰρήνης, ὃν ἐπωνύμασεν Λέοντα· τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ γέγονε σεισμὸς ἐν Συρίᾳ, ᾧ μεγάλῳ ᾧ φοβερᾷ πτώσει· ὧδεν αἱ μὲν πόλεις ὁλόκληρος ἐμακίδωσαν· αἱ δὲ μέσως· ἄπραι ἀπὸ τῶν ὀρέων εἰς τὰ ὑποκείμενα πεδία σὺν τοῖς τόκοισι καὶ τοῖς οἰκήμασιν ὁλόκληροι σῶαι μετέστησαν, ὡς ἀπὸ μιλίων ἓξ. ἐν Μεσοποταμίᾳ δὲ εἰς μακρὸς μίλια δύο

B ἐρράγη ἡ γῆ, ᾧ ἐκπὸ βυθοῦ αὐτῆς ἀνέκρυθη γῆ λεπτοτάτη καὶ ἀμμώδης, ἧς ἐκ μέσου ἀνέλθη ζῶον μεγαλυόδ ἀσπιλον, λαλοῦν ἀνθρωπίνῃ φωνῇ, προφητεύων ἔθνος ἐπιφερόμενον ἐκ τῆς ἐρήμου κατὰ τῶν Ἀραβῶν. ᾧ τοῦ γένους.

Τῷ δὲ ὑπομένῳ χρόνῳ τῆς δ'. ἰνδικτ. τῇ ἑορτῇ τῆς Πεντηκοστῆς, ἔτει ϛ' ὁ θυσιάρχης Καβαλλῖνος τὸν υἱὸν αὐτοῦ Λέοντα εἰς βασιλέα, ᾧ Ἀναστάσιον τὸν ψεῦδανυμον πατριάρχην, ᾧ συμφρονοῦς αὐτῷ.

Τῷ ι'. ἔτει, ἐκοιμήθη Θεοφύλακτος, ὁ ἁγιώτατος πατριάρχης Ἀντιοχείας.

Τῷ ιά. ἔτει, Κωνσταντῖνος τὴν Θεοδοσιόπολιν παραλαβὼν, ἅμα τῇ Μελιτήνῃ, αἰχμαλωτίσας πάντας τοὺς ἐκεῖσε· ᾧ φορέσας τὸν Σαωτικὸν, ἀφορολόγησε τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ Ἀρμενίους ἐς Σύριος αἱρετικοὺς, εἰς τε τὴν Βυζάντιον μεταγίσει, καὶ τὴν Θρᾴκιλν· οἳ μέχρι τῆ νῦν ἐν αἱρεσιν τὸν τυραννον ἐξκρατήσεν. οὗ ὧν ἡ ἐκπαιδεῦση ἡ αἵρεσις τῶν Παυλικιανῶν.

Τῷ ιϐ. ἔτει, ὁ θυσιάρχης Ἀνασάσιος, ὁ αἱρέσεις, τὸ Σπηκεῖον τῇ ψυχῇ ᾧ τῷ σώματι, οἰκτίστῳ πάθει, τῇ λοιμώσῃ χορδαπῇ, κόπρον ἐξ στόματος ἐμέσας, ἀξίαν τίσεως δίκλω ὑπὲρ τε τὴν Θεοῦ ᾧ τὴν ἐνδεσπόλλω τόλμης.

Τῷ ιγ'. ἔτει, Κωνσταντῖνος ὁ θυσιάρχης τῶν ἁγίων ᾧ σεπτῶν εἰκόνων παρανομοῦ συνέδριον τλὴς. ἐπισκόπων συνέλεξεν, ἐν τῇ τῆς Σοφίας παλατίῳ· ὧν ἐξῆρχε Θεόδοτος ὁ υἱὸς Ἀμμαρᾶ ὁ Ἐφέσου, ᾧ Παγχάλης ὁ Πέργης· οἳ καθαιτοῦς τὰ δόξαντα δογματίσαντες, μηδενὸς παρόντος ἐκ τῶν καθολικῶν Θρόνων (Ρώμης φημὶ, ᾧ Ἀλεξανδρείας, καὶ Ἀντιοχείας, ᾧ Ἱεροσολύμων) ᾧ ἀπὸ ἰ'. τῶ Φεβρουαρίου μηνὸς ἀρξάμενοι, διήκεσαν ἕως ἡ. Αὐγούστῳ αὐτῆς ἰνδικτιῶνος. καὶ ὧδε ἐν Βλαχέρναις ἐλθόντες οἱ τῆς Θεοτόκου πολέμιοι, ἀνέβη ᾧ Κωνσταντῖνος ὁ Καβαλλῖνος ἐν τῷ ἀμβωνι, κρατῶν Κωνσταντίνου μοναχὸν, ὑπὸσκοπον γενόμενον τὸ Συλαίου· ᾧ ἐπαξήκμενος, ἐφη μεγάλῃ τῇ φωνῇ. Κωνσταντίνου τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου πολλὰ τὰ ἔτη. ᾧ ἐξ πάντα ἀνέλθοι ἀμφοτέροις ἐν τῇ ἑρμῇ, ᾧ ἐξεφώνησαν τῶν αὐτῶν κακόδοξον αἵρεσιν ἐκάστοις πασης τὸ λαοῦ, ἀναθεματίσαντες τὸν ἁγιώτατον Γερμανὸν, ᾧ Γεωργιον τὸν Κύπρου, ᾧ Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνὸν ἀνδρας ἁγίους ᾧ αἰδεσίμους διδασκάλους τῆ δ' αὐτῆ ἔτει εἰζήτησαν οἱ Βυλγαροι πάκτες, ἐξ τὰ κτεθέντα κάστρα. καὶ τὲ βασιλικὸς ἀτιμασάντος τὸν ἐπτεκρισίδειον αὐτῶν, ἐξελθὼν ἐως ἐν μακρῷ τοιχῷ, ᾧ πολλὰ αἰχμαλωσίαν ποιησαντες ὑπέστρεψαν ἀβλαβεῖς.

Τῷ ιδ'. ἔτει, ὁ βασιλεὺς ὑπερράθυμε κατὰ

Βυλγάρων, ᾗ ἐλθὼν εἰς τὴν κλεισύραν Βιργάβαν, πολλὰς ἀνολίσας, ὑπέστρεψε μετ' αἰσχύνης.

Τῷ ἀ. ἔτει, δεκάτης ἀστὴρ ἑφάνη κατὰ τὴν ἑῴαν, λαμπρότατος, ἐπὶ ἡμέρας ἑ. ᾗ αὖθις πρὸς δύσιν ἡμέρας κά.

Τῷ κά. ἔτει, Ανδρέαν τὸν ἀοίδιμον μοναχὸν, ᾧ λεγόμενον Καλυβίτην ὁ Βλαχέρνας, ἐλέγχοντα αὐτῷ τὴν ἀσέβειαν, ἀπίστευτα ᾗ μαστίγων ὁ Κοπρώνυμος.

Τῷ κγ. ἔτει, γέγονε ψῦχος μέγα καὶ πιαρόπαγον κατὰ τὴν Βασιλίδα, ᾗ τὴν ἀνατολὴν ἡ ἄρκτος ἠδύσιν, ὥστε τὴν ἀρκτῷαν τὸ πόντιον παραλίαν ἐπὶ ἑκατὸν μίλια τὸ πέλαγος ὑπολιθωθῆναι, ἐφ' ἑπτὰ πήχεις τὸ βάθος παγῆναι· ὕπερ χιονιθέντος οὐρανοῦ ἐπὶ ἄλλας κ. πήχεις, ὥστε συμμορφωθῆναι ᾗ θάλασσαν τῇ ξηρᾷ, καὶ πεζοπορεῖσθαι ὑπερθεν τὰ φρύγια παρά τε ἀνθρώπων ᾗ ζώων ἡμέρων τε ᾗ ἀγρίων τὸ πέλαγος, ἀπό τε Ζιχχίας μέχρι Δανούβεως, ᾗ τοῦ Κύρα ποταμοῦ, ᾗ Δανάστριος τε ᾗ Δανάπριος, ᾗ Νεκροπύλων, ᾗ τὴ λοιπῆς ἀκτῆς μέχρι Μαιωτιμβρίας ᾗ Μαρίας. τῇ δὲ Φεβρουαρίῳ μηνὶ τῶν τοιούτων πάγων κατὰ κίλλυσιν Θεοῦ εἰς πλεῖστα ὁριστῶν τμήματα διαιρεθέντος, ἐφ' ᾧ τῶν ἀνίμων βίᾳ ἐπὶ τὸ ἱερὸν κατασχεθέντος, ᾗ τῶν ἐντὸς ἐπὶ τὴν πόλιν ἐρθέντων, καὶ μέχρι τῆς Προποντίδος ᾗ τῶν νήσων καὶ Αβύδου πᾶσαν τὴν παραλίαν ἐπλήρωσαν. ἐν οἷς ὑπῆρχε ᾗ ζῶα ἄγριά τε ᾗ ἥμερα ποθητὰ. πᾶς δὲ ὁ βυλόμενος, ἀπὸ Σοφιανῶν ἕως τῆς πόλεως, ᾗ ὑπὸ Χρυσοπόλεως ἕως τοῦ ἁγίου Μάμαντος, ᾗ τῶν Γαλατῶν, ἀκωλύτως ὡς ἐπὶ ξηρᾶς ἐβάδιζον. ἓν δὲ ἐξ αὐτῶν φορτηγὸν τῆς ἀκροπόλεως σκέλη συνέτριψεν αὐτῶν. ἕτερον δὲ τοῦ τείχους φορτηγὸν, πᾶν μεγάλως ἐδύνατον, ὡς ἐκ τῆς ἐνδοθεν οἰκοδομῆς συμπεπηχθεῖν τῷ σάλῳ. εἰς τεῖχος δὲ ῥαγὲν, ἔζωσε ᾗ πόλιν ἀπὸ τῶν Μαγγάνων ἕως τοῦ Βοσπορίου, ᾧ τινος τὸ ὕψος ὑπερέχον τῆς πόλεως. τῇ δὲ Μαρτίῳ μηνὶ ἀόρατος ἀθρόως ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσεν, ὡς λέγειν πάντας συμπόλλωνα εἶναι. ἀνεμὸς τε πολὺς γέγονε, ὡς ξυρανθῆναι πηγὰς ᾗ ποταμούς. ἃ τινα βλέποντα ᾗ ἀκούοντα ὁ ἀόσμος, ἐκ γνώμονος μάστιγας εἶναι τοῦ Θεοῦ, πρὸς ἐπιστροφὴν τῶν βαβήλων αὐτὰ ἐξ αἰχίστων ὁράξεων· ἀλλ' ἀγαγὼν μᾶλλον τὸν πατριάρχην, λέγει αὐτῷ τί ἡμᾶς βλάπτει, ἐὰν λέγωμεν τὴν Θεοτόκον Χριστόκον; ὁ δὲ πιστωτάμενος αὐτὸν λέγει. Ελέησον βασιλεῦ, μηδὲ εἰς ἔννοιαν σε ἐλθῃ ὅπως ὁ λόγος ἐκ ὀρθῆς, ὅσα φιλανθρωπεύεται ᾗ ἀναθεματίζεται Νεστόριος ὑπὸ πάσης τῆς ἐκκλησίας; ᾗ ὁ βασιλεὺς· Εγὼ μαθεῖν θέλων ἠρώτησα, φησὶν· ἕως δὲ σῦ ἔσω ὁ λόγος. ὁ πολὺ τὸ ἐν μίσῳ, ᾗ ἔξια εἰς τὸν χειροτονήσαντα ὑπ' αὐτῷ πατριάρχην διαφέξαι, ἃ τινα μετολίγον ἐρῶμεν.

Τῷ κδ. ἔτει, ἀγαπιωδίου πρώτου μηνὸς Παγάνου τὸ κυρίως Βυλγάρων, ἐξαίρνης ἐξιλθὼν ἡ πόλεως, ᾗ ἀφυλάκτως εὑρὼν τὰς κλεισύρας ᾗ ἀπαντλίῳ εἰρήνῃ, εἰσῆλθεν εἰς Βυλγαρίαν ἕως Τοῦμπζας· καὶ βαλὼν πῦρ εἰς τὰς αὐλὰς ἀς εὗρε, μετὰ φόβου ὑπεστρεψε, μηδὲν γνησίαν ποιήσας.

Τῷ κέ. ἔτει, ἐκμανὴς γινόμενος ὁ δυσσεβὴς βασιλεὺς, κατὰ παντὸς φοβουμένου τὸν Θεὸν, Σπόνεμ in Bulgaros fecit · eumque * ad angustias usque quibus Beregaba nomen, veniſſet, multis ſuorum amiſſis, domum cum dedecore revertit. * clauſuram, seu B.

Anno a x, cometa qui x trabis forma Græcis docetes dicitur, fulgentiſſimus apparuit per x dies in parte Orientali, rurſuſque Occaſum verſus alios x x i.

Anno x x i, Coprony mus Andream eognomento Calybiten, celebrem in Blacherois monachum, flagris interfecit, quod is ipſius impietatem reprehendiſſet. Andreas Calybita.

Anno x x i i i, ingens fuit & ſæviſſimum frigus Conſtantinopoli, ac verſus ortum, Septentrionem, & Occaſum. Id mare ſeptentrionale x terra ad c uſque milliaria in lapidem tedegit, craſſitie x x x cubitorum. & nive glaciei ſuperfuſa, aucta eſt craſſities aliis x x cubitis. Itaque mare protinus terræ æquale fuit: pedeſtrique itineri hominum, ferarum ac domeſticorum animalium glacies locum dedit, a Zichia uſque ad Danubium, & Cuphan fluvium, ac Danaſtrin, & Danaprin, & Necropyla, reliquumque littus uſque ad Meſembriam & Meſſim. Februario menſe glacies iſta Dei juſſu in plurima montium ſimilia fruſta diſceſſit, quæ ventorum vi ad Hierum (ſanum Latine) delata, inde per angustias ad urbem devenerunt, littuſque omne ad Propontidem uſque & Abydum & inſulas obtexerunt. erant iis immixta ferarum & cicurum animalium cadavera. Licebat veluti in terra pedibus iter facere a Sophianis uſque ad urbem, & a Chryſopoli uſque ad divi Mamantis & Galatas. Unum de his fruſtis alliſum arcis ſcalæ, eam confregit. Aliud muro alliſum, vehementer eum concuſſit, ſentientibus tremorem iis etiam qui intus habitabant. Inde in tres tuptum partes, urbem cinxit, a Manganis uſque ad Boſphorium, altitudine muros ſuperans. Martio menſe confertim ſtellæ de cælo ceciderunt, ita ut vulgo diceretur finis mundi appetiſſe: ſiccitaſque fuit ingens, qua & fontes & flumina exaruerunt. Frigus & glacies ingens. a a 3

Quæ impius ille cernens atque inaudiens, non ſenſit a Deo has immitti plagas ipſius a prophanis conatibus avertendi gratia. Quinimo vocatum ad ſe patriarcham interrogavit, Ecquid mali nobis inde erit, ſi pro Deipara Chriſtiparam dicamus? Patriarcha Imperatorem amplexus: Miſerere (ait) Domine, neque hoc in animum tuum venire patiaris. nonne enim vides, quibus damnationibus & anathematibus infamis ab univerſa eccleſia ſit factus Neſtorius? Tum Conſtantinus; Diſcendi cauſa ſe quæſiviſſe ait, mandatque ne hunc ſermonem ulli hominum xperiat. Neque multo poſt dignam a ſe conſtituto patriarchæ mercedem rependit, ut paulo inferius oſtendemus. *Edit. Pariſ. pag. 465.*

Anno x x i v, Conſtantinus pace cum Pagano Bulgarorum principe facta, ſubito eſt ab urbe cum exercitu profectus, * elauſtriſque cuſtodis ob pacem nimirum iſtam fraudulentam vacuis inventis, in Bulgariam Tumtzam uſque progreſſus, tuguriis in quæ incidebat incenſis, metuens ſibi domum rediit, nullo præclaro facinore edito.

Anno x x v, inſania contra omnes Deum timentes percitus, Stephanum pa-

niorem, omnibus ob illuſtres virtutes cultum (ſexaginta enim annos incluſus claustro, quod eſt in colle S. Auxentii, exegerat) varie excruciatum necat. Multos etiam procerum atque militum ſuppliciis diverſis ſuſtulit, delatos quod imaginibus ſupplicaſſent. Exegitque ab omnibus ſuo imperio ſubjectis juramentum, quo confirmarent, nulli ſe imagini ſupplicaturos. quos interfecit etiam, ut. Conſtantinus falſo patriarcha dictus ſuggeſtum conſcenderet, elevatiſque venerandis crucis lignis adoratorem imaginum eſſe ſe juſjurando iorerpoſito diffiteretur. Statimque huic perſuaſit, ut pro monacho Stephaoita fieret, carne veſceretur, inque regia menſa fidicines audire ſuſtineret. Sed non multo poſt, divina vindicta hunc in manus eruenti homicidæ tradidit. Etenim Conſtantinus certior factus, patriarcham multis hominibus pro certo perſuaſiſſe, Imperatorem ſibi dialſe, ſe Chriſtum pro Deo, & proinde matrem ejus pro Deipara nequaquam habere, furore adverſus eum, ut qui ſecretum ipſius publicatum traduxiſſet, incenſus eſt. itaque multis verberibus mulctatum, in triumpho per circum duci curavit, conſputum atque raptatum. inde cum cum in cuſtodiam dediſſet, miſit ad eum patricios, qui ſcitarentur, quidnam adhuc de Imperatoris religione, ac ſynodo ab ipſo celebrata ſentiret? At vanus animi ille, ſperans hoc pacto ſe Imperatorem placaturum, reſpondit: Recte eum inſtituenda ſynodo egiſſe, recteque de Fide ſentire. Qui miſſi erant, irridentes hominem, hocque unum ſe ex impuro ipſius ore voluiſſe audire dicentes, ſtatim edyctum capite truncaverunt, eadsverque in Pelagium projecerunt. (ſanum fuerat ſanctæ Pelagiæ: id Conſtantinus demolitus, ſepulturæ capitis damnatorum deſtinarat, Pelagioque nomen fecerat.) In ejus locum Imperator patriarcham deſignat Nicetam eunuchum, genere Slavum. Petrum quoque ſanctum virum, & divino ſpiritu præditum Stephanum monachum Auxentianum, poſt multos contumelioſos cruciatus necatos, trahi, & in Pelagium abjici juſſit: multoſque etiam alios principes virosae monachos, ſacrarum imaginum cauſa crudeliter e vita ſuſtulit. Monachorum quoque habitum traduxit, & coortumeliæ in circo expoſuit, jubens unumquemque * eorum manu docentem mulierculam in medium prodire: atque ita ii ab omnibus conſputi & ignominia affecti ſunt. Expeditionem quoque in Bulgaros ſecit terra marique, miſſis ad Anchialum chelandiis (navigii hoc eſt nomen) ϛϛ ϛϛ ϛ. quæ, paucis demptis, omnia Aquilonis flatu ſunt ſubmerſa: & ipſe cum dedecore in urbem rediit. Quin & reliquias S. atque laudatiſſimæ Euphemiæ cum ciſta in mare abjecit: quæ Dei gratia incolumis Lemnum appulit, ac deinde Conſtantino & Irena piis imperantibus digna cum veneratione in ſuum eſt reducta templum: quod ii repurgatum denuo dedicarunt, cum Coprouymus ſacrosum, aut ſuæ potius ipſius animæ hoſtis ea eo ornamentum & locum ſimo deponendo feciſſet. Idem præfectos, ejuſdem ſecum ſententiæ atque malitiæ idoneos adminiſtros conſtituit, Michaelum Meliſſenum Orientis ducem, & Michaelum Lacanodraconem Thraciæ, & Manetem (cujus nomen perverſitatem indicat) bucellarium. De his Lachanodraco magiſtrum

Conſtantinus in imaginum cultores animadvertit.

Patriarcha interfectus.

225

Edit. Pariſ. pag. 466.

226

227 Monachi affliti.

* abbatem mutu.

A φωστῆρα τὸν νέον αἰδέσιμον ὄντα πᾶσι δῆτα τὸ ἐν ἀρεταῖς ποικίλως ἐκλάμπειν, (ἑξήκοντα γὰρ χρόνους ἐνιαυσιοὺς ἐν τῇ βουνῷ τοῦ ἁγίου Αὐξεντίου ἐγκλειστος) ποικίλως τιμωρησάμενος ἀπέκτεινε. πολλοὺς δὲ ἀρχόντων καὶ στρατιωτῶν ἐβασάνισε προσκυνεῖν τὰς εἰκόνας, διαφόρους τιμωρίαις τούτους ἀναλώσας. ὅρκον δὲ καθολικὸν πάντας τοὺς ὑπὸ τὴν αὐτοῦ βασιλείαν ὄντας ἀπῄτησεν, εἰκόνι μὴ προσκυνῆσαί τινι. μετὰ ὧν καὶ Κωνσταντῖνον τὸν ψευδώνυμον πατριάρχην ἐπὶ ἄμβωνος ἀναβῆναι, καὶ ὑψώσαντα τὰ τίμια ξύλα, ὁμόσαι πιστεύειν, ὡς οὐκ ἔστι τῷ προσκυνοῦντι τὰς εἰκόνας ἐν τῷ παντὶ παραπλησίως αὐτοῖ μοιραν ἔσεσθαι, καὶ ἀρτῶν μεταλαμβάνειν, Ε καὶ ἀναρριθῶν ἀνέχεσθαι ἐν

B τῇ βασιλικῇ τραπέζῃ. ἀλλ' οὐκ εἰς μακρὰν ἡ δίκη παρῆν ταῖς Θ' μιαιφόνου χειρὶ παραδίδωσι. μαθὼν δὲ ὁ ἀλάστωρ, ὅτι ὁ πατριάρχης πολλὰς ἐπλημμέλησεν, εἶπεν τὸν βασιλέα φῶς αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστι Θεὸς ὁ Χριστὸς, καὶ δῆτα τὸν ἐδὲ τὴν μητέρα αὐτοῦ ἔχειν Θεοτόκον· ἐξήμαιεν κατ' αὐτοῦ, ὡς τὸ μυστήριον αὐτῶν διεκμαβεύσασθαι. καὶ ἐπιθεὶς αὐτῷ πολλὰς πληγὰς, ἐθεράμβδευσεν ἐν τῇ ἱπποδρόμῳ, ἐμπτύοντες καὶ συρόμενον. εἶτα ἀσφαλισάμενος αὐτὸν, ἀποστέλλει φῶς αὐτὸν πατρικίους, καὶ φησί· τί λέγουσιν ἄρτι περὶ τῆς πίστεως ἡμῶν, καὶ τῆς συνόδου ἧς ἐποιήσαμεν; ὁ δὲ μεταπεθεὶς ταῖς φρασὶν, οἰόμενος αὐτὸν πάλιν ἐξαμβλύσασθαι, ἀποκριθεὶς εἶπε· καλῶς ἐποίησας τὴν σύνοδον, C καλῶς πιστεύει· εἰ δὲ ἐπηγελάσαντες εἶπον φῶς αὐτὸν· ἡμεῖς τοῦτον μόνον θέλομεν αὐτὸν παρὰ τὸ μιαρόν σου σῶμα. καὶ παραχρῆμα ἐξαγαγόντες αὐτὸν, ἀπεκεφάλισαν, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐρρίψαν εἰς τὴν πύλαγος, ἔνθα φοῦτον ὑπῆρχεν ὁ τῆς ἁγίας Πελαγίας ναός· ὃν ὁ Θωμᾶς καταλύσας, καὶ τάφον καταδίκην ποιήσας, ἐκάλεσε τὸ Πελάγιον. ἀντεχειροτόνει δὲ πατριάρχην Νικήταν τὸν ἐκ Σβλάβων. ὡσαύτως δὲ καὶ Πέτρον τὸν ἱερέα, καὶ Θεόφανον Σπέφανον τὸν τῆς Αὐξεντίου, μετὰ πολλὰς αἰκίας φονεύσας, εἰς τὸ πύλαγος συρίττας ῥῖψαι προσέταξε. πολλοὺς δὲ καὶ ἑτέρους ἀρχοντας καὶ μοναχοὺς, καὶ τὰς ἱερὰς εἰκόνας δεσμῷ θανάτῳ παρέδωκεν. ἐκυλίσθησαν δὲ καὶ κτίσματος χῶμα τῇ μοναχῶν, ἐπὶ ἱππέσεμου παρακελευσάμενος ὑπὸ ἑνὸς ἕκαστον ἄββᾶν χειροκροτοῦντα γυναῖκα παρίρχεσθαι μέσον τοῦ λαοῦ, εἰς ἐκπτυσιν καὶ ὕβριζον πάντες. ἐστράτευσε δὲ κατὰ Βουλγάρων πεζῇ τε καὶ πλοίοις· καὶ ἀπέστειλεν ἐπὶ Αγχίαλον χελάνδια βχ'. βορρᾶς δὲ πνεύσας, ἀπώλεσεν πάντα πλὴν ὀλίγων· ὑπέστρεψε δὲ ἐν τῇ πόλει αἰσχέως· ἀλλὰ Ε τὸ τίμιον λείψανον τῆς ἁγίας καὶ πανσέμνου Εὐφημίας ἐβύθισε σὺν τῇ λάρνακι, ὅπερ Θεοῦ χάριτι ἐν τῇ νήσῳ τῇ Λήμνῳ ἐξέπλευσεν ἐγένετο, καὶ πάλιν ἐπὶ Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῆς εὐσεβοῦς βασιλέων μετὰ τῆς ἁρμοζούσης τιμῆς ἐπανῆλθεν ἐν τῇ

D περιόντι αὐτῆς· ὅπερ ὁ τῆς ἐκκλησιᾶς ἐχθρὸς, μᾶλλον δὲ τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς, ἀρυπαίνων καὶ κοπρεδίσιον ἐποίησεν. αὐτοὶ δὲ ἀνακαθαίραντες, πάλιν καθήρωσαν. ἐπὶ ὁ δυσεβὴς προεβάλλετο στρατηγὸς ἀμόρριτος αὐτῷ, καὶ τῆς κακίας αὐτοῦ ἐπαξίως ἔργατας· Μιχαὴλ μὲν τὸν Μελισσηνὸν, στρατηγὸν τῆς ἀνατολικῶν· Μιχαὴλ δὲ τὸν Λαχανοδράκοντα εἰς τὴ Θρᾴκιλι, Ε Μάνιν τὸν τῆς κακίας ἐπώνυμον εἰς τὸ βουκελλάριον. μνησάμενος τούτων ὁ Λαχανοδράκων τὸν διδάσκαλον

αὐτὸ, πάντα μοναχὸν ἢ μοναχίσσαν τὰς ὑπὸ τὸ Θέμα τῆς Θρᾳκησίων ὄντας, συνήξων εἰς Ἔφεσον, ἢ φησὶ πρὸς αὐτὰς· ὁ βυλόμενος τῇ βασιλεῖ ἢ ἐμοὶ πειθαρχεῖν, ἐνδύσασθω τολίω, ἔ λαβέτω γυναῖκα τῇ ὥρᾳ ταύτῃ. εἰ δὲ τοῦτο μὴ ποιεῖ, τυφλώσω οἱς Κύπρον ἐξορισθήσον. ἢ ἅμα τῷ λόγῳ, τὸ ἔργον ἐξεπλήρου· ἢ πολλοὶ μάρτυρες τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνδρεχθησαν· ὅσα τὰ μοναστήρια πίπρασι, ἔ πάντα τὰ ἱερὰ σκεύη, ἢ βιβλία ἢ ζῶα καὶ πάσας τὰς ὑποσάσεις αὐτῶν, ἢ τὰς τιμὰς πάντα εἰσεφέρετο τῇ βασιλεῖ. ὅσα δὲ ὧρι παρεχὰ βιβλία, ἢ λείψανα ἁγίων, κατέκαυσε· ἢ αὐτὸς τὰς αὐτὰ ἔχοντας ὡς ἀσεβοῦντας ἐώλαζε, ἢ ποικίλως ἀπῆρε, ἢ πίστη ἢ ἐλαίῳ τὰς ἀφαλὰς αὐτῶν ἐπιχέων ὑφῆπτε πυρί. ὅπου δέ τις ἀρίδυτο τὸ τῆς Θεοτόκου ὄνομα ἐπιβοώμενος, ἢ δέλεβέης ζυζῶν, ἤορεις αἰδήμενος, ὡς ἐχθρὸς τῷ βασιλέως ἐτιμωρεῖτο. ὥστε ἐν ὅλῳ τῇ ὑπ' αὐτὸν Θρᾴκῃ μὴ ἀφεῖσθαι τινὰ ἐν ὅλῳ ἑνὶ χωρίῳ σωθῆναι μοναχόν· ἃ μαθὼν ὁ μισάθρωπος βασιλεὺς, ἔγραψε δ' χαρίσων αὐτῷ· ὅτι δέρον σε ἀνδρα χῇ τῶν καρδίαν μου, ὃς ποιῶν πάντα τὰ θελήματά μου· τὸν μιμησάμενοι ἢ οἱ λοιποὶ, τὰ ὅμοια διεπράττοντο. ὁ δὲ Κοπρώνυμος τὰς εἰς δόξαν Θεῶν ἢ κατεφυλιὰ τῇ συζευγίων μοναστήρια τὰς ὁμόρροιζον αὐτὸ χρατιστὰς ἐδίδου, ἢ τὸ μοναχικὸν πάγμα ἐξαφανίσαι ἐπεπόδιζε. τῇ αὐτῇ ἔτει, Νικήτας ὁ Φιλοθέου πατριάρχης, τὰς ἐν τῇ μικρῷ σταυρίῳ τῶ πατριαρχείω εἰκόνας ἢ λιθοῖς ὅσας ἔχει, ἔ τὰς λοιπὰς εἰκόνας τὰς ἐν ὅλῳ τῷ πατριαρχείῳ.

Τῷ αα. ἔτει. ἔστεψε ἡ αὐτὸ γυναῖκα Εὐδοκίαν τρίτων ὅσαν, Αὐγούσαν. ἢ τοὺς δύο αὐτῶ υἱοὺς Χριστοφόρον καὶ Νικηφόρον, ἐποίησε Καίσαρας, τὸ πατριάρχου ποιήσαντος οὕτω.

Τῷ κθ'. ἔτει, ἐγένετο καταλλαγὴ εἰς Συρίαν, ἄνδρωπος ἀντὶ ἀνθρώπου. πάντῃ τῇ ἔτει ἦλθεν Εἰρήνη ἐξ Ἀθηνῶν, ἢ ἐστέφθη ἐν τῇ ἁγίᾳ σοφίᾳ εἰς γάμον Λέοντι βασιλεῖ, τῷ υἱῷ τῶ Κοπρωνύμου.

Τῷ λβ'. ἔτει, εἰσῆλθεν ὁ Φαδᾶλ εἰς Ῥώμην, ἢ ἔλαβεν αἰχμαλώτους φ'. πάντα σωματισάμενος ἐκ Μοψουεστίας, τῶν μὲν Ἀράβων χιλίους ἀπέστειλεν, τῶν δὲ αἰχμαλωτίων ἔλαβεν.

Τῷ λγ'. ἔτει, ἐκίνησε Κωνσταντῖνος στόλον κατὰ Βυλγάρων, ἔ ποιήσας εἰρήνην ὑπέστρεφε. ἢ τῷ Βυλγάρων δοῦναι χιλιάδας πεμπόντων εἰς Βερζητίαν, ἀκούσας ὁ βασιλεὺς, ἢ ἐξῆλθεν. εἰς τὴν λεγομένην Λιθοσωραίαν, ἐπίπεσεν αὐτοῖς, ἢ πάντας ἀνελὼν ὑπέστρεφεν εἰς τὴν πόλιν. τοῦτον τὸν πόλεμον ὠνόμασε δῆθεν, ὡς μαθηταὶ σφαγίσσης Χριστοῦ. ἀ δὲ τῆς Βυλγαρίας κύριος Ἐλέιχορ, γνοὺς ὅτι ἐκ τῆς οἰκείων αὐτῶ φροδόσεως, γράφει τῇ βασιλεῖ· βυλῶ ἔχειν τὰ φυγεῖν, ἢ ἦλθεν πρός σε· πέμψον ἄνωμοι λόγου ἀσφαλείας, ἢ τίνας ἔχεις φίλους φῶ, ἵνα δαρρήσω αὐτοῖς, ἢ συμβράμωσί μοι. ἀ δὲ κύριος ὤν, ἢ αὐτὸς, συμπάσχθη τῇ ἀπάτῃ τῶ Βυλγάρου, ἔ γράφει αὐτῷ· ἀφικοῦμαι μαθὼν, πᾶσας ἀπωλέσων. ὅπερ ὁ Κοπρώνυμος ἀκούσας, τῶν γνησίων αὐτῶ ἐξέτεμε.

Τῷ λέ. ἔτει, ἐκράτησε Κωνσταντῖνος τῆ Βυλγάρων, ἔ θηλάτῳ ἀργῇ τῇ σκιλῶν ἀνδραποδισθείς, ἢ πυρετῷ λαύρῳ ἢ ἕξαιμι συχνοῖς, τῇ τῶν Ἀρκαδιόπολιν ὑπερφυῶς μεγίστως. ἢ ἐλθὼν ἐν Σηλυβρίᾳ, ἔ ἐξαπλωισάμενος μίχρι τῆ Στρογγύλου καστέλλου, ἐνθένδε ψυχῇ ἢ σώματι, βοῶν ἢ λέγων· ὅτι ζῶν πυρὶ ἀσβέστῳ

imitatus, omnes monachos monachasque qui in Thracenſi erant præfectura, Epheſum conducit, itaque alloquitur: Qui imperatori & mihi obedire vult, ſtolam is induat, hacque ipſa hora uxorem ducat: qui recuſaverit, is erutis oculis Cyprum deportabitur. & rem illico exequitur. itaque multi eo die exciderunt martyres. Idem omnia monaſteria, omnem ſacram ſupellectilem, libros, animalia, omnemque prorſus habitum eorum divendit, & pretium Imperatori tradidit. libros etiam patrum, & reliquias ſanctorum quotquot reperit, cremavit, unaque eos penes quos iſta invenerat, ut impios. Varios necis modos adhibuit, quorumdam capita pice & oleo illita incendit. Quod ſi quis uſquam nomen Dei. *Edit Pariſ. pag. 467.*
paræ invocans, aut pie vivens, aut juramenti religionem ſervans reperiretur, is tamquam Imperatoris hoſtis ſupplicio afficiebatur. ita factum, ut in tota ipſius provincia poſt exiguum tempus nullus omnino eſſet monachus. Impera or ubi hoc reſcivit, per lit eras ei gratias egit, affirmans ſe eum deprehendiſſe hominem ex animi ſui ſententia, itaque per omnia voluntati ſatisfacientem. Hunc imitati etiam reliqui eadem modo egerunt. Copronymus monaſteria, quæ ob honorem Dei & refugium ſalutem conſecuturorum condita fuerant, ſuis ſuam amplectentibus ſententiam militibus tradidit, urque monachicum ordinem exſcinderet operam dedit. Eodem anno, Niceta titulo rerus patriarcha imagines quæ in parvo domus patriarchæ ſecrero erant lapillis ornatæ, raſit, aliaſque etiam omnes per totam patriarchæ domum.

Anno aavIII, Conſtant. Eudociam, tertiam ſuam conjugem, Auguſtam coronavit: filioſque ſuos Chriſtoph & Nicephor. Cæſares fecit, parriarcha votum faciente.

Anno aaIX, permutatio hominum in Syria facta eſt, ſinguli pro ſinguli datis. Hoc anno Irene Athenis venit, & in æde S. Stephani coronata, Leoni Imp. matrimonio trens. aa8
eſt juncta, primo natu Copronymi filio.

Anno xxxII, Phadalis in Romanoſam ditionem impreſſione facta, 250 homines captivos abducit. Huic Mopſueſtienſes obviam profecti, c50 Arabibus occiſis, præda potiuntur.

Anno xxxIII, Conſtantinus cum expeditionem feciſſet in Bulgaros, compoſita pace rediit. Cum autem Bulgari 111 millia in Berzetiam mitterent, cognita re Lithofoream contendit, ibique eos obruit: & univerſis occiſis, in urbem eſt reverſus. Hoc bellum nobile appellavit, quod eo Bulgaricum. nullus Chriſtianus perimiſſet. Cæterum Elerichus Bulgarorum princeps, a ſuis familiaribus prodi ſe intelligens, in hanc ſententiam Conſtantino ſcribit: Conſtitui profugere, & me ad te recipere. itaque mihi omnia tuta fore, literis miſſis confirma: ac ſignifica quos hic habeas amicos, Aſſum. ut eorum fidei me credeas, una cum ipſis ad te perveniam. Hac fraude Bulgari vanus ac ſtolidus iſte circumventus, nomina amicorum perſcribit: quos Elerichus omnes perdidit. ea re nuriara, Copronymus barbam ſibimet evellit.

Anno xxxv, in Bulgaros cum ſuſcepiſſet expeditionem, ſrato Deo carbunculi pedes ejus invaſerunt, ac febris præterea vehemens eum & ardentiſſima corripuit. Quare lectica ab Arcadiopoli Copronymi exitus. reportatus Selybriam, indeque navigio uſque ad caſtellum Srrongylum vectus, ibi & animæ & corporis mortem obiit, vo. *pag. 468.*

efficeraus, atque dicens: vivum se inexcingebili igni traditum esse, propter Mariam Deiparam; jubenique eam exinde honorari ac celebrari ut vere Deiparam. Moriens suamque ultimam voluntatem testatam faciens, hæc pronunciavit: Incolume esto magnum templum, divina Sophia: incolumis esto ædes sanctissimæ Deiparæ in Blachernis: incolume esto fanum ejusdem in Chalcopratiis: incolumis esto ædes sanctorum Apostolorum: incolumis esto urbs & Senatus: incolumis esto, fili mi Imperator: atque tu etiam o Theophane, cui magnum meum arcanum credidi. Finito ludu, imperator Leo ex Theophane quæsivit quodnam esset grande illud patris secretum, ipsi soli cognitum? Respondit is: Fortasse patrem tuum ejus rei pœnituit, quam nos occulte egimus: ideoque me allocutus est. 12 enim * centenarios delodimus quodam in loco, in usum fratrum tuorum Cæsarum & nobilissimorum. Leo omne illud famulis missis abstulit, nihilque fratribus reliquum fecit. Corpus Copronymi sepultum in æde sanctorum Apostolorum: imperante Michaelo Theophili F. inde justu horratuque ipsius Imperatoris amotum, & in foro Amastriano crematum est. Archiepiscoporum Constantinopolis gefferunt Anastatius, & post hunc Constantinus, is cui caput tandem fuit amputatum, atque ab eo Niceta, hæreticis omnes.

Leo Cæsarem ex Chazara F. imperavit annos v. Primo imperii anno, Tellerigus Longobardorum rex ad eum Constantinopolin confugit. quem is fuscepum, numeribus sibi devinxit. Visus est aliquando pietatem colere, Deiparæque & monachorum esse amicus: iraque etiam primis temporibus metropolitanas ecclesias monachis credidit. Postulante exercitu, filium suum Constantinum coronat.

Anno 11, Pellerigus Bulgarorum princeps ad Leonem confugit, ab eoque patri. eius creatur, tradeute etiam sororis uxoris suæ filiam ei in matrimonium: fuscepitque ab eo ex sacro lavacro, magnopere charus honoratusque ei habetur.

Anno 111, Romanus exercitus ad Germanicam profectus, multitudinem magnam Syrorum Jacobitarum captivos abduxit: quos imperator in Thracia collocavit.

Anno v, Nicetas e Slavo patriarchæ dignitatem adeptus eunuchus, moritur. Subrogatur el Venerabilis Paulus anagnosta Cyprius. Media jejuniorum septimana Imperator duas imagines reperit in pulvinari uxoris suæ Irenes. quas cum diligenter esset contemplatus, inquisitione facta deprehendit, eas a Papia * palatino, aliisque nonnullis primicerriorum fuisse illatas: quos & cruciatibus supplicisque gravissimis addixit. in uxorem quoque Irenam acriter est invectus, eamque nuncupavit esse dixit, quæ suo patri Imperatori horribilibus atque intemperatis fidei mysteriis prolatis diverium plane jeraffet. Constanter affeveranter, a se eas non visas, repulit, neque postea rem cum ipsa habuit. Cum autem insuso pretiosum lapidum amore ægretur, coronam quoque Heraclii in magna æde dedicatam adamavit, ablatamque gestavit in publicum progressus. Inde domum reversi caput carbunculis graviter est affectum, vehementissimaque eum invasit febris: itaque malam animam infeliciter exhalavit præmium facrilegii justum consecutus.

IRENÆ cum CONSTANTINO Imp.

Anno mundi 130 CIↃ ECLXXIII,

* centenarii

LEONIS Copronymi F. imperium. 219

Jacobitæ

* Papia patriarchæ, Edit. Paris. pag. 469.

A παριδὼν, ᾧ τὴν Θεοτόκον Μαρίαν· διὰ ἀπὸ τῶν τιμαλφῶν καὶ ἀπιμυείδων ὡς Θεοτόκος ἀληθῶς ὑπα. τιλαβῆ δὲ, ᾧ ἐξιτυπώμενος, ἐλεῖ παῖ· Σῶζε ὁ ναός ὁ μέγας ἁγία Σοφία· σῶζυδ ναός τῆς παναγίας Θεοτόκυ τῆ Βλαχέρνων· σῶζε ὁ ναός τῆ ἁγίων Ἀποςόλων· σῶζε πόλις, ᾧ σύγκλητος· σῶζε υἱέ μυ βασιλεῦ· σῶζε δὲ σὺ Θεόφανες, τὸ μέγα μυ μυςήριον. μετὰ γοῦν τὸ παρελθεῖν τὸ πάθος, λέγει πρὸς Θεόφανὸν ὁ βασιλεὺς· τί ἐςὶ τὸ μέγα μυςήριον ᾧ πατρός μυ, ὃ σὺ μόνος γινώσκεις; ὁ δὲ εἶπε· τάχα ἴσως μεταμέλει γέγονε ὁ πατήρ συ, ᾧ ἐξ ὧν αὐτὸς ἐμὲ ἐφθέγξατο, ἵνα φανερώσω, ἅπερ μυςικῶς ἐποιήσαμεν. φ. γὰρ κυνηγεσίαν B ἐχόντων ἐις ἕνα τόπον, λόγῳ τῆ ἀδελφῶν συ, τῆ Καισάρων ᾧ ναβελλισίμων. ᾧ ἀποτείας λέων, ἐλαβέ πάντα, μηδὲν αὐτοῖς καταλιπών· τὸ σῶμα αὐτῶ τοῦν ἐν τῆ ναῷ τῆ ἁγίων Ἀποςόλων, ἐν ταῖς ἡμέραις Μιχαὴλ υἱὸς Θεοφίλυ, βαλὼ ᾧ παρανίσας τὼ Καίσαρας ἀπεκτὸν ἐν τῆ ἀγορᾷ τῶ Ἀμαστεανῶ, ἐκαύθη. ᾧ δὲ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Θρόνον κατέσχεν Ἀνας άσιος, ᾧ μεθ' ὃν Κωνσταντῖνος ὁ ὑποκεφαλοθείς, ᾧ τέλος Νικήτας, πάντες αἱρετικοί.

Λέων, ὁ ἐκ τῆς Χαζάρας υἱὸς αὐτῶ, ἐβασίλευσεν ἔτη ε'. πάντῃ αφωτισθέντες, ἀφωσίωνται Τελλέριγος, ὁ τῶ Λογγοβάρδων ῥῆξ τῆ βασιλεῖ ἐν τῆ πόλει· ἐν ἀφοσιδεζάμενος, ἐξεδιμῆσαν ὅμηρος, ἴδιός ὢν υἱὸς ὁλίγον ὁ βασιλεὺς ὑπεδέξατο, φίλος τε εἶναι τῆ Θεοτόκυ ᾧ τ μοναχῶν· C ἔθνη δ' ἐν τοῖς ὡφελιμε χρόνοις μοναχὸς ἀφοβαλθέντο ιεροπολίται, γήρᾳ δὲ Κωνσταντίνυ τ υἱὸς αὐτῦ, τῆ αἰτήσει τῶ ςρατῶ.

Τῷ β'. ἔτει, ἀφοσίωνται Πελλέριγος, ὁ Κύρεις ᾧ Βελγάρων, τῆ βασιλεῖ ᾧ ποιησας αὐτὸν πατρίκιον, ζώνῃσι τῆ ἁγιωνικὸς αὐτῦ Εἰρήνης ἐβαδίλαν· καὶ διζάμενος αὐτὸ τοῦ ὁ ἁγίας κολυμβήθρας, μεγάλως ᾧ ἡδόθη.

Τῷ γ'. ἔτει, ὁ ςρατὸς τῆ Ῥωμαίων εἰς Ἐφεσίνεαν ἀπελθὼν, χρεμαλιόθεσε Σύρυς Ἰακωβίτας πλεῖος πολὺ· ὃς ἐκφυγὼν ὁ βασιλεὺς τῶν Θρᾳκῶν.

Τῷ δ'. ἔτει, ἀθήνεκ Νικήτα πατριάρχης Κωνσταντινοπόλεως, ὁ τοῦ Σθηλιβῶν ὠνύχος ᾧ ἀφοσιωζόμενος Παῦλος ὁ τίμιος ἀναγνώσης Κύπριος. τῆ δὲ μέσῃ ἑβδομάδ τῆ νηςειῶν, κύριε ἐν τῆ ἀφοσκιρτήσαμε Εἰρίνης τῆς γυναικὸς αὐτῦ εἰκόνας δύο, ἃς θεωρήσας καὶ ἀπαθείνας, κύριε ὅτι ὁ Παπίας τῶ παλατίου ἐσκόμισεν αὐτὰς, καί τινες ἄλλοι τῆ ὁμιλικείων· D ὃς βασάνοις πλείοσις καὶ τιμωείαις καθυπέβαλε. τὸν δὲ γυναῖκα αὐτῦ Εἰρίνην σφοδρῶς ἐπιτιλῆξας, ἐξεσώσατο εἰπὼν· ὅπως ἄμοσας τῆ πατρί μυ τῆ βασιλεῖ, ἐπὶ τῆ φρικτῆ καὶ ἀχράντῳ τῆς πίςεως μυςηρίων, αὐτὸ δὲ διζηκείσατο, μὴ ὁμραίνεσα αὐτὰς· αὐτὸς ὧν ἀπόσατο αὐτῶν, μὴ γυναικὸς αὐτῶν ἦτι. λιθομανὴς δὲ λίαν ὑπάρχων, πρὸς τῷ ςόματος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ὅπερ ὧν Ἡρακλείυ· καὶ λαβὼν ἐφόρτιον αὐτὸ, ᾧ ἀφοβλῆθ. ὑποτραφὶντος δὲ ἀπὸ Θρᾳκῶν δεήσις ἐ κεφαλὴ αὐτῦ· ᾧ φοβοπάτερ πυρετῷ συνεχόμενος, κακῶς κακῶς τῶν ψυχῶν ἀπέρρηξε, ὁ ἱεροσυλίας κομισάμενος τὰ ἐπίχειρα.

Κόσμυ ἔτος ϛϱοϛ'. τῆς Θείας σαρκώσεως ϡϛϑ'.

ϛ. σ'. Κωνσταντῖνος σὺν τῇ μητρὶ αὐτῆ Εἰρήνῃ, ὀρθοδόξοι, βασιλεύσασιν ἔτη. ιϛ'. τῷ τῆς Ἑσπερίου Ἑσπερίου, ἀπὸ τῆς Κωνσταντίνου Θεοδώρου παραδόξως ἡ βασιλεία ἐγκεχείρισται. μϛ'. δὲ μ'. ἡμέρας, τινὲς τῆς συγκλήτου Νίκηφον ἀναβαλλόμενοι Νικηφόρον ἡ Χαλκοκαύδακα βασιλεῖα· ὃς κρατήσασα ἡ βασιλίς, ἔτη ϛ'. ἐξώρισεν· τοὺς δὲ ἀνδραδέλφους αὐτῆς Καίσαρας καὶ Νικηφόρους ὄντας Χαλκοκαύδακας, ἱερατίσασα ἡ μεταδοῦσα τῆς λαμπρότητος τῆς ἱερᾶς τῆς Χριστοῦ γαμήσασα· ἐν ᾧ ἀφορμὴν δοῦσα σωφρονῆσαι τὸν ὑπὸ τὸ ἀνδρὸς αὐτῆς ἀρθὲν ζήλημα, ἐπικαλπάσασα ἐξ μαργαρῶν, τῷ αὐτῷ χρόνῳ οἱ Ἀραβεῖς μετὰ Ῥωμαίων συμβαλόντες, ἡττήθησαν. ἀρχήσασα δὲ ἡ ὑσιόβεια ἐξ ὁ λόγος τῶν Θεῶ πλατύνεσθαι, ἡ πᾶν ἀγαθὸν σαπεμαθὴς ἐφαπερῶτο. τότε ἐξ ἡ παιδεῦσαι μάρτυρος Εὐφημίας τὸ λείψανον, ὃπερ αὐτὸν μύρου βλύζον διετέλει, ἀπὸ τῆς Λήμνου Θεοδιλὴς Εἰρωνίσκομεν, ἐξ ἡ πλοῖον ἡ ἐπιτοδρόμῳ ναὸν αὐτῆς πεμπαθάρασα, ἐκεῖ αὐτὸ καθεῖναι πᾶσα διηγόντες, ὡς ἂν θαυμαζῶσι ὁ Θεός, ἵνα ἐν δωσίμες ἀνδρῶν, καὶ σωσίτους πεμπτίᾳ, ἀλλ' ἐν ἀθενὶᾳ γυναικὸς μὴ παιδὸς ὁρᾶσιν καθαιρῶντες τῶν ἄμετρον κεῖ αὐτὸν ἐξ τῷ Θεραπεύσαι αὐτὸ διατίθεναι. Τότε τῷ ἔτει ἐν τοῖς μακροῖς τοίχοις τῆς Θρᾴκης, ἀνθρωποτρεῖς ὁρύσσων ὑπὸ λάρακα· ἐξ πάντων ἐκκαθάρας ἐξ ὑποκειμένας, ὑπὸ ἀνδρα κείμενον μέγαν, καὶ γράμματα ἐγκεκολαμμένα ἐν τῷ λάρακι περίχοντα· Χριστὸς μέλλει γεννᾶσθαι ἐκ Παρθένου, ἐξ πιστεύω εἰς αὐτόν. ἐπὶ δὲ Κωνσταντίνου ἐξ Εἰρήνης πάλιν, ὡ ἔλεε, ὀλεε μοι.

Τῷ ϛ'. ἔτει, ἀπεσκήνει Εἰρήνη ἀφὸς Καίσαρ ἡ ῥαγα Φραγγίας, ἐξ συμφυσεῖσι τῶν Συγατέρα αὐτοῦ Ἐρυθρὸ λεγομένου, Κωνσταντίνῳ τῷ υἱῷ αὐτῆς. καὶ γαμήσαν συμφώνων ἑ ὅρκων, κατελείφθη Ἐλισαῖος ὁ αὐτῆς ὃς ἐπαίρεσις τὸ διδάξει αὐτῶ πᾶσι τῇ Γραικῶν γράμματι, ἐξ τῶν γλῶσαν, ἐξ παιδεῦσαι αὐτῶν τὰ ἔθνη τῆς Ῥωμαίων βασιλείας.

Τῷ γ'. ἔτει, ἐφιλωνθρώσα Εἰρήνη μὴ τῇ Ἀράβων, ὑποτάξας Σπαρμάκιον πατρίκιον ἡ λογοθέτῃ ἐξ τῇ Σθλαβίνων· ὃς ἡ κατελθὼν, ὑπέταξε πάσας, καὶ ἀποφόρους ἐποίησε ἡ βασιλίδος. ἐλθὼν δὲ ἐν Πελοποννήσῳ, ἐξ πολλοὺς αἰχμαλωτίσας ἐξ λάφυρα λαβών, ἦγαγε τῇ βασιλείδι.

Τῷ δ'. ἔτει, Παῦλος ὁ ὅσιος ἐξ ἀγιώτατος πατριάρχης ἀθανάσας κατέλιπε τὸν Θρόνον, καὶ ἐν τῇ μονῇ τῇ Φλώρᾳ ἀπικάρη. ἤρχησαν ἐν αφῷς αὐτὸν ἡ βασίλισσα λυπημένη. καὶ φασί· τί τῶν ἐποίησας; ὁ δὲ μετὰ δρόσων ἔφη· εἶδε μικδὶ ἐκλθόσα ἐν τῷ τῆς ἱερασύνης θρόνῳ, ἡ ἐκκλησίας τῶ Θεῶ τυραννημένης, ἃ ἐχρισμένος ἐκ τῇ λοπῶν καθολικῶν θρόνων, ἐξ ἀναθεματιζομένος. ἐξ ἐὰν μὴ σωιόσῃς γένεται οἰκουμένη, ἐξ τὰ ἐμὲν σφάλματα διορθωθῇ, ἐκ ἔχειν σωτηρίαν. διὸ ἐκτὸν αὐτῷ· ἔχεται ὑπέγραψας ἐν τῷ χαρτοσυνεδαίσει, τὰ μὴ προσκυνεῖν εἰκόνας; ὁ δὲ ἔφη· καὶ ἔχ τῶν θρῶν, ἐξ φησὶ μετάνοιαν καταφύγω, διόμως ἡ Θεῶ, ἵνα μὲ ὀφείρει μὴ πολασῃ, στηνάσατε ὡς τὸ νῦν, ἐξ μὴ καρξάσατε τῶν ἀλλθειαν τῇ φόβῳ τῆς μανίας ὑμῶν. ἐν τούτοις ἐκομίσθη ἐν εἰρήνῃ. ἐκτοτε ἐὼν ἤρξατο λαλεῖσθαι ὁ περὶ ἡ ἀγίου εἰκόνων λόγος παρρησίᾳ ὑπὸ πάντων.

Τῷ ε'. ἔτει, συναγαγοῦσα ἡ βασιλὶς Εἰρήνη πᾶσαν τὴν σύγκλητον ἐν τὸν λαὸν, ἐξέτασεν τίς γένηται πατελεάρ-

A Incarnati verbi 12 CCLXXIX, Constantinus & mater ejus Irene orthodoxi imperium inierunt, idque decennium gesserunt, divinitus ac præter hominum opinionem summæ rerum præfecti. Post dies LX, nonnulli senatorum consilia inierunt de evehendo ad imperium Nicephoro Cæsare: sed eos imperatrix captos, verberibusque multatos relegavit. maritii sui fratres Cæsares & nobilissimos, raso capite in ordinem sacerdotum redegit, qui natalitio Christi festo facris populum impertirent. Quo die ipsa quoque cum filio x annos nato progressa, ecclesiæ obtulit a marito suo sublatam coronam, margaritis a se ornatam. Eodem tempore Arabes cum Romanis prælio congressi, vincuntur. Incipit autem & pietas & verbum Dei amplificari, omniaque salutaria bona sese proferre. Tunc & Euphemiæ laudatissimæ martyris reliquiæ, perenne unguentum sine intermissione stillantes, a Lemno Irena retulit: inque fano, quod circo est propinquum, expurgato deposuit. Hæc, ut admiratio Dei excitaretur, gesta sunt, non potentia virorum, neque prudentiæ abundantia, sed imbecillitate mulieris, quæ cum puero patre orbo immodicam in Deum & ejus famulos impietatem repressit. Eodem anno apud longos Thraciæ muros fodiens quidam, in cistam incidit: qua purgata & recluſa, inventi intus recumbentem virum magnum, istæque cistæ insculptas, quæ hanc sententiam comprehendebant: CHRISTUS EX VIRGINE NASCETURUS, NUNQUE EUM EGO CREDO. CONSTANTINO ET IRENA IMPERANTIBUS, SOL ME RURSUS VIDEBIS. Mirum.

Anno secundo Irena ad Carolum Francorum regem missis legatis, filiam ejus nomine Erythro, Constantino filio suo in matrimonium postulavit. pactisque conventis, & jurejurando firmatis, Elisæus eunuchus & notarius apud Carolum remanſit, ut puellam Græcis literis ac sermone & moribus Romani imperii institueret. Edit. Paris. pag. 470.

Anno III, Irenæ pace cum Arabibus facta, Sisinnium patricium & logothetam contra Slavinos mittit: qui & omnes eos imperio Irenæ subegit, atque etiam magnam ex Peloponneso prædam multaque spolia attulit.

Anno quarto, Paulus sanctissimus patriarcha morbo affectus, solio relicto caput rasit, seque in monasterium Flori abdicavit. Imperatrix tristis eum convenit, causam facti quærens. Cui Paulus: Ultimam vero, inquit, solio pontificali sumquam insedissem, Ecclesia Dei per tyrannidem oppressa, atque ab aliis catholicis soliti avulsa, anathematisque notata. Quod nisi œcumenica instituitur Synodus, & hactenus errata corrigantur, nulla est vobis salus. Quærenti ulterius Irenæ, Cur ergo patriarcha designatus subscripserit fe imagines non adoraturum? Hoc ipsum est, ait, quod lugeo, & ad pœnitentiam confugio, Deum depræcans ne me velue pontificem puniat, qui hucusque tacuerim, metuque furoris vestri veritatis prædicatio abstinuerim. His ita actis, ille vitam cum morte feliciter commutavit. Exinde libere ab omnibus verba de sacris imaginibus fieri. Pauli patriarchæ pœnitentia.

Anno quinto, Irene Senatu populoque convocatis, sententiam denuo patriarcha creando rogavit. Ab omnibus sibi id munus delatum Tarasius secreta- Tarasius patriarcha. a secretis

rius recuſavit, populorum & eccleſiarum cauſatus diſſenſionem, Concilliumque cogi poſtulans. quod cum annuiſſent Imperatrix & populus, ita demum ſanctus pater noſter Taraſius patriarcha Conſtantinopolitanus declaratur, xxv die Decembris, Indictione octava. miſſiſque Romam de Concilio literis, & fidei ſuæ confeſſione, eſt ab Adriano Papa approbatus.

330

Anno vi, cum eſſet Concilium indictum in ædem Apoſtolorum eodem convenerunt etiam Satanæ adminiſtri, gladiiſque armati intraverunt. quo perterriti alteri, inde re infecta diſceſſere.

Anno vii, aperta eſt Nicæa catholica. Nona Septembris quæ dies fuit ſeptimanæ prima, hora quinta, maximus ſolis defectus fuit.

Nicæum Concilium œcumenicum vii. *Edit. Pariſ. pag. 471.*

Anno octavo, ſeptimum œcumenicum Concilium Nicææ fuit, elapſis ad id ſexto annis centum viginti duobus; tunc que Taraſii ſanctiſſimi patriarchæ opera priſtinum ſuum ornatum recepit. Convenerunt eo patres CCCL. qui imagines cum cruce adorandas ſtatuerunt: nihil ii novum decernentes, ſed ſanctorum patrum decreta immota relinqui jubentes. Iidem noxa hæreſi damnata, anathemate deteſtati ſunt tres iſtos ſaſpo patriarchas habitos, Anaſtaſium, Conſtantinum & Nicetam. Subſcripſerant actis Concilii, Imperator, materque ejus. Juxta pax tum eccleſiæ Dei fuit, tametſi inimicus per ſuos miniſtros zizania ſua ſerere non ceſſet. Vincit tamen ſemper Dei eccleſia, Dominſ ſui favore.

Conſtantini uxor Maria.

Anno nono, Imperatrix pacto cum Francis reſciſſo, ex Armenia ab Amnea puellam nomine Marinam duxit filioque ſuo Conſtantino, licet invito, copulavit, & nuptias confecit.

Anno decimo, terræmotus fuit oppido terribilis. Interim quidam de amicis Irenæ invidia ducti, & ut ſibi rerum adminiſtrationem vindicarent, matrem cum filio committunt, perſuadentes Irenæ, impetum ipſius proprium eſſe, neque id filio ejus a Deo deſtinatum. Quo dolo illa, utpote mulier, decepta, cupiditate etiam imperandi alioquin urgente, ita rem habere apud animum ſuum pro certo ſtatuit. At Imperator annum jam agens rigeſimum, viribuſque valentiſſimus, & ad bella idoneus, nullius ſe rei poteſtatem habere indigne ferebat, & contra matrem

Irenæ & filii diſſidium.

ſuam jam quædam machinabatur. Quod cum ex Stauratio intelleciſſet Irene, domeſticos filii omnes verberibus multatos relegavit: Magiſtrum & Theodorum patricium Camulianum, alioſque proceres, Quæſtoriam deportavit. Filium quoque acriter coercitis infectata, complures dies in publicum prodire vetuit. Juramento quoque exercitum & ſenatum obſtrinxit, eos ipſe vivente, filio imperium non delaturos. Soli Armeniaci milites id recuſarunt, Conſtantinum & Irenam, ſicut ab initio, Imperatores ſalutantes, quod & reliquæ legiones ſunt æmulatæ: diabolo hæc perjuria & abnegationes hominibus ſuggerente. Omnes igitur legiones in Atroam congregati, omnes uno conſenſu Conſtantinum imperatorem requiſiverunt. Itaque metuens multitudinis impetum Irena, filium dimiſit: quem illi ſtatim fauſtis acclamationibus Impe-

A χης; ἡ πάντες ἐξεφώνησαν Ταράσιον τὸν ἁγιώτατον, ἵνα παρῇτοντο, τιμῶ τε λαῶν καὶ τε ἐκκλησιῶν προβαλόμενος διχοστασίαν, καὶ σωίσθαι ἐξαιτῶν γενέσθαι. τῆς δὲ βασιλίσσης καὶ τοῦ λαοῦ τοῦτο καταδεξαμένου, τῇ κε. τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς τῆς ἀ. ἰνδικτιῶνος χειροτονεῖται ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν Ταράσιος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἡ ἀποστέλλας ἐν Ῥώμῃ τὰ συνοδικὰ, καὶ τε λίβελλον τῆς πίστεως αὐτοῦ, ἀπεδέχθη παρὰ τοῦ Πάπα Ἀδριανοῦ.

Τῷ ϛ'. ἔτει, συνόδου κηρυχθείσης ἐν τῷ ναῷ τε ἁγίων Ἀποστόλων, συνῆλθον καὶ οἱ ὑπεράνιοι τε ἄγγελοι· καὶ μετὰ ξιφῶν εἰσελθόντων σὺν αὐτοῖς, ἐταράχθησαν καὶ ὑπέστειλαν.

Τῷ ζ'. ἔτει, ἑβδόμῃ Νικαίᾳ ἡ καθολικὴ. τῇ δὲ Β ϛ'. τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς ἀ. ὥρᾳ ε'. ἔλειψις γέγονεν ἡλίου μεγίστη.

Τῷ δὲ η'. ἔτει, παρελθόντων ἀπὸ τ ϛ'. συνόδου χρόνων ρκβ'. γέγονεν Νικαίᾳ οἰκουμενικὴ ζ'. σύνοδος, ἡ ἀπὸ λαβίου ἡ καθολικὴ ἐκκλησία ἐπὶ Ταρασίου τε ἁγιωτάτου πατριάρχου τε ἀρχαίου τόμου αὐτῆς, συνελθόντων πατέρων ἐν Νικαίᾳ τῇ δυτικῇ τῇ εἰς τὰς ὠτίνας συνιόντων ῥᾳδίως διωρίσαντες προσκυνεῖσθαι· ἐδὲν καινὸν δογματίσαντες, ἀλλὰ τὰ τῶν ἁγίων ϛ' μακαρίων πατέρων δόγματα ἀσάλευτα φυλάττεσθαι, καὶ τοὺς νέαν αἵρεσιν ἐπινοήσαντας, τοὺς τρεῖς ψευδωνύμους πατριάρχας ἀνεθεμάτισαν· Ἀναστάσιον φημὶ, Κωνσταντῖνον, καὶ τε Νικήτου υἱοῦ χου. ὑπέγραψε δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἐν τῷ τόμῳ. καὶ ὁμόψυχοι τῷ Θεῷ ἐκκλησία· εἰ δὲ C τις ἐχθρὸς πειρᾶται ζιζάνια ἐν τοῖς ἰδίοις ἐργάταις σπείρειν ἡ παύεται. ἀλλ' ἡ τῆ Θεοῦ ἐκκλησία τῇ αὐτοῦ χάριτι πάντας πολεμοῦντα νικᾷ.

Τῷ θ'. ἔτει, λύσασα ἡ βασιλὶς Εἰρήνη τὸν πρὸς τοὺς Φράγγους συναλλαγὴν, ἤγαγε κόρην ἐκ τε Ἀρμενιακῶν ἀπὸ Ἀμνείας, ὀνόματι Μαρίνην, καὶ ἐζεύξεν αὐτὴν Κωνσταντίνῳ τῷ υἱῷ αὐτῆς, μὴ θέλοντι, καὶ ἐπεῖσε τοὺς γάμους.

Τῷ ι'. ἔτει, γέγονε σεισμὸς φοβερώτατος. φθόνῳ δὲ τινες φερόμενοι τῶν περὶ τὴν Εἰρήνην, καὶ βουλόμενοι αὐτοὶ τὰ πράγματα διοικεῖν, συνέβαλον τῷ μητέρα κατὰ τοῦ υἱοῦ, πείσαντες αὐτὴν ὡς μὴ ἔχοι ἀσφαλῶς παρὰ Θεῷ κρατῆσαι τὸν υἱόν σε, εἰ μὴ γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία. αὐτὴ δὲ, ὡς ἄπειρος, ἐξαπατηθεῖσα, εἵρπυσε δὲ καὶ τὸ φίλαρχον, ἐβεβαιοῦτο τῇ νοΐ, ὅπως εἴναι. ἡ γοῦν βασιλεὺς εἰκοσαετὴς ὤν, καὶ ῥωμαλεώτατος πάντων, καὶ ἱκανὸς ἐν τοῖς πολίμοις, ἐλυπεῖτο μηδενὸς ἐξουσιάζων, καὶ ἐμελέτα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ· ἡ δὲ τοῦτο μαθοῦσα παρὰ τοῦ Σταυρακίου, τοὺς μὲν οἰκείους ἀνθρώπους αὐτοῦ πάντας τύψασα ἐξώρισε. τὸν δὲ μάγιστρον καὶ Θεόδωρον πατρίκιον τὸν Καμουλιανὸν καὶ ἑτέρους τῶν ἐν τέλει ἐξώρισεν ἐν Κωτυαΐῳ. τὸν δὲ υἱὸν αὐτῆς πολλὰ λοιδορήσασα, ἀκριβῶς ἐποίησεν ἐν ἡμέραις ἱκαναῖς. πάντα δὲ τὸν στρατὸν καὶ πάντας τοὺς ἐν τέλει ὁμόσαι ἐποίησεν, ὅτι ἕως ἂν ζῇς, ἃ κατεδεξάμεθα τὸν υἱόν σου κρατῆσαι. Ἀρμενιακοὶ δὲ μόνοι τοῦτο ἀ κατε- D δέξαντο, ἀλλὰ Κωνσταντῖνον τὸν Εἰρήνην, ὡς ἐξαρχὰς ὠφίλουν, τὴν ἐβδόμην τὴν τοιαύτην ἐπικρίσιν καὶ ἄρνησιν ὑποβάλλοντος τοῖς ἀνθρώποις. συναχθέντες δὲ οἱ στρατιῶται ἐν τῷ ἀτρόᾳ, πάντες κοινῇ γνώμῃ ἐζήτησαν Κωνσταντῖνον βασιλέα. φοβηθεῖσα δὲ ἡ Εἰρήνη τὸ ὁρμητικὸν τοῦ λαοῦ, ἀπέλυσεν αὐτόν. καὶ αὐτοὶ μὲν τὴν μητέρα τοῦτου

ἀπικηρύξω, ἢ ϑ Κωνσταντίνος αὐτοκράτορα ἀφήμασεν.

Ἐπεὶ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ πόλει, πάσης τῆς οἰκουμένης τῆς παρὸς αὐτῷ, ἀλλὰ μὴ ϑ Σπουράκιον θείρας μὴ κομήσας ἐξώμοτο· ϑ ϑ μητρὸς αὐτῷ μὴ τ ἀπαθείας αὐτῆς ἐκδήσιον ἐν τῷ παλατίῳ τὴ Ἐλευθερίᾳ, ὃ αὐτὴ φιλοδέμενος, ἐν ᾧ τὰ πλείστα χρήματα κατέκρυψεν· ἐγένετο δὲ ἀθορυβησμὸς, ϑ ἐκαὶ ὑπὸ, τῆ τελείους τὴ πατριαρχείου, ὁ λεγόμενος Θωμαΐτης, μὴ αἱ ὑποκάπα αὐτῷ καμάραι, ἔνϑα ἀπίκεστο τὰ χρῆσϑαι πάσης γραφῆς, ἃ ἠρμήνευσεν ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. μὴ διελύϑη ἡ ϑλοξέως τὴ μιλίου, μὴ τὴ Κοιαστωρίου παστοχόσι ἐπιτεμομένη, ὡς ἃ πάντα κατέκαυσεν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐξῆλθε κατὰ Βυλγάρων, μὴ τοὺς νικήσας ὑπέστρεψεν. ὡσαύτως ϑ ἐν Ταρσῷ ἐρχαια πολλὰ ἀπήλϑε κατὰ Ἀράβων, μὴ κιμαλκαντίσας πολλὰς ὑπέστρεψε. παρακληϑεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῆς ἰδίας μητρὸς, μὴ πολλῶν ἡμῖν ἐν τέλει, αὐδὶς ἀνεχορεύσεν αὐτῷ, ϑ ὑφημεῖσθαι ὡς ἐξαρχὴς ϑηκλυίσατο. πάντων δὲ πεσδαρχρυσίτων, μόνοις Ἀρμενιακοῖ σακιδίοις, ϑ ὑπεξιτώσιν Ἀλέξιον ϑ Μωσηλᾶ. τῷ τοιοῦτῳ μὴ ϑῆκε παύτῳ ϑ ζῆσαι, μὴ διὰ τὸ λίγειν τινὰς ὡς μέλλει βασιλεύειν, ἤπερ μὴ κουρώσας, ἐφυλάκισεν.

Τῷ β'. ἔτει, ὑπερτατεύει κῷ Βυλγάρων· ϑ συμπαπάσης Καρδάμη τῆ Κυρίᾳ Βουλγάρων, πλήϑος λαῷ μὴ ἀρχόντων ϑαβαλιόν, καὶ τῶν κοδρέϑων, ϑ πάσαν τῶν ὑπηρχίαν, ϑ τὰς ἵππας, μόλις αὐτὸς ᾄβρυγῶν εἰσῆλϑεν ἐν τῇ πόλει. τῇ β' αὐτῇ μιλιῇ ἐκ συκεφαντίας τινῶν ἐξελϑὼν ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ ὑγίᾳ Μάμαντι, ἐκτυφλοῖ Νικηφόρον καὶ Χερσοφόρον, τὼς ϑείους αὐτῷ, υἱὼς Κωνσταντίνε τῷ πάππα αὐτῷ. Χερσοφόρον δὲ ἄϑλον, καὶ Νικήτᾳ, Ἀνϑίμῳ καὶ Εὐδοκίμῳ, ἐγλωσσοκόπησεν. καὶ Ἀλέξιος ϑ Μωσηλᾶ ἐνύβλωσεν. ἀλλ' ὡς εἰς μαγρὰν ϑ τῷ Θεῷ δίκη ἀπεδόκιμος αὐτῷ ἐάσασ· μετὰ ϑῆ ὁ ἴση τῇ αὐτῇ μιλιῇ, καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, τυφλώσας ὁ αὐτὸς Κωνσταντῖνος. ὑποπίξας δὲ καὶ τὼς Ἀριϑμικοὺς πολέμους· τὼς ἄρχοντας αὐτῶν ἐπαινέλυσεν, ἐπιγραφὰς εἰς τὸ σφόσπορον αὐτῶν μίλιναι κεντηϑῆ, Ἀριϑμιακὸς ἐπίβουλος· ὧς ϑ οἷμέσεσι ἴν τε Σπειλᾳ, καὶ ταῖς λοιπαῖς νήσοις· μεσήσας δὲ ὁ βασιλεὺς τῶν ἑαυτῷ γυναίκα Μαρίναν, ὑποβολῇ τὼς ἑαυτῷ μητρὸς, ϑ φημένης τὴς ἀρχὴς φρὸς τὸ μισηδῶναι αὐτὸ· (ἦν ϑὲ ὁ βασιλεὺς κεπρᾳς ὑπολήξεις κῷ τὰς Μαρίνης) πεῖϑεν αὐτῷ γενέϑαι μοτιχῷ· ἔστιν δὲ Θεοδόσιος κυβικυλαρίαν τὼς μητρὸς αὐτῷ, ϑ καὶ ἐμηνῶϑη παρασῴμεν· ἐπὶ τῶτος τῷ πατειάρχου Ταρασίου ἀπειπόντος, ἐκλοὶ αὐτῷ Κωνσταντῖνος· εἰ μὴ τῶτο γένηται, τὼς ναὼς τῷ εἰδώλων ἀναίγω. ὅϑεν ὁ πατειάρχης φοβηϑεὶς, ἐάσασε αὐτὸν, εἰσὼν φρὸς πολλὼς, ὅτι ἃ καταλύσει τῷ βίο εὐρυπεῖας. τῷ ἐποίησε τὸν γάμον αὐτῷ ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ παλατίῳ τῷ ἀγίῳ Μάμαντος ἡμέρας δ'. ἀπέχισαν δὲ τῷ πατειάρχῳ τὼς χοινωνίας ὁ τῷ Στουδίῳ ἡγούμενος ϑ λοιποὶ, ϑ ϑ παράπομον γάμου ϑ βασιλέως· εἰς ὃς καὶ πολλὰς ϑλίψεις εὑρῳλάτο ὁ βασιλεὺς· ἢ δὲ μήτηρ αὐτῷ ὑπεραπίζετο αὐτῷ.

Τῷ ϛ'. ἔτει, Καρδάμης ὁ κύριος Βουλγάρων ἔγραψε τῇ βασιλεῖ· ἢ πλοσόν μοι πάσπα, ἢ ἔρχομαι ἐως τῆς χρυσῆς πόρτας. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπίστειλεν αὐτῷ εἰπὼν· ὅτι σὰ δὲ φήσει σοι πάσπα ἀπίστειλα. χάρων δὲ οἱ, ϑ ὁ Θέλω κοπωδῶσαι σε ἕως ϑ

A tatorem salutarunt, abrogato Irenæ imperio.

Constantinus Imperator in urbem intrans omnes patris sui domesticos, atque ipsum Staurarium verberatos atque rasos deportavit: matrem in palatio Eleutherii, quod ipsa exquxerat, securitate collocavit, quo & plurimum ea auri abdidit. Incendium quoque triclinium patriarchæ domus, quod Thomaites appellabantur, & ei subjectas cameras absumpsit, ubi repositæ erant schedæ universæ Scripturæ, quibus eam sanctus Joannes Chrysostomus fuerat interpretatus: graffatumque est usque ad miliarium & quæstorium, omnibus quæ in medio erant exustis. Imperator porro expeditione in Bulgaros facta, victor redit. Tarsum quoque magno cum exercitu adversus Arabas profectus, multis B captis reversus est. Matri vero, ejus desperatione, & multorum summorum virorum intercessione motus, imperatoriam dignitatem reddidit, eamque ut ab initio Imperatricem salutari justit: cui mandato folli Armeniaci refragati sunt, & Alexium Mosolem depopoleerunt. quem hac de causa, ac quia eum quidam ferebant imperio potiturum, Constantinus verberatum ac rasum in custodiam dedit.

Anno 11, in Bulgaros exercitum ducens, Cardame eorum domino occurrit: amissoque multum magno numero, & C multis ducibus, ipsaque etiam cohorte, & omnibus impedimentis atque equis, ægre fuga in urbem elapsus est. Eodem mense calumnias quorundam adductus, exilio eadem Nicephorum & Christophorum, patruos suos excæcat. alium Christophorum Nicetam, Anthimum, & Eudocimum linguis excisis mutat: Alexio quoque Mosoæ oculos erut. Neque diu horum ultionem Dei justitia distulit. Post quinquennium enim eodem mense ac die, ipse etiam Constantinus oculis privatus est. Armeniacis bello subactis, de eorum ducibus pœnas sumpsit, nigris notis faciei cujusque impressis, quæ erant, Armeniacus insidiator: eodemque in Siciliam & alias insulas relegavit. Deinde cum in Marinam conjugem suam concepisset odium, ob insignitas quasdam de ea suspiciones, matris instinctu, quæ Imperli cupida filium invisum subditis reddere volebat, eam in monasterium detrusit: & Theodotam, matris suæ cubicularium, illicitis sibi nuptiis copulans coronavit. Cumque Tarasius patriarcha se opponeret, minatus ei est: Se, nisi hanc rem perficeret, prophanorum simulatorum fana aperturum. Itaque territus patriarcha concessit, ad multos dicens, Imperatorem nequaquam placide moriturum. Per quattridium nuptias egit Imperator in sancti Mamantis palatio. Ceterum hujus conjugii causa, communione patriarchæ sese abstinuerunt Studiani collegii princeps atque alii, quos Imperator varie vexavit, defensante eos Irena.

Anno sexto, Cardames Bulgarorum princeps Constantino ita scripsit: Aut perfice mihi quod pactum est, aut usque ad aureum portam veniam. Rescripsit Imperator: Quod decuit, ex pacto tibi missi, Senex es: ideo te fatigari nolo hac usque proficiscendo, sed

231 Edit. Paris. pag. 672.

Constantini patruos & illos cædit.

232

233

ipſe ad te veniam: Deus decernet. Contractoque exercitu, in eum duxit, proſtigatumque in ſuam uſque ditionem eſt perſecutus.

Anno ſeptimo, Imperator cum matre Pruſam ad thermas ivit. Cumque ei poſt paucos dies filius naſceretur, (cui Leoni nomen ipſe fecit) allato nuntio, matrem cum omni Imperatorio relinquens comitatu, in urbem recurrit. Ibi Irene licentiam nacta, omnes ordinum principes corrumpit, ut filio imperium abrogent, ſeque ſolam imperare ſinant. Itaque Conſtantinum abſente matre in ejus palatium venientem proceres in Porphyra, ubi natus fuerat, de ſententia Irenes includunt, oculoſque ei ita effodiunt, ut nullus medicinæ locus ſuperfuerit, ac tantum non in eorum manibus expiraret. Sol tunc per XVII dies obſcuratus eſt, nullos emittens radios: & vulgo id ob excæcationem Imperatoris eveniſſe ferebant. tantæ autem fuerunt tenebræ, ut naves quoque a curſu ſuo aberraverint. Sed hic imperſcrutabilia Dei judicia conſidera. Nam poſt quinquennium ab eo die, quo patruus oculos eruit, eodem anni & menſis die Ipſe quoque oculis multatus eſt. Irena mater ejus ſola imperium tenuit annos V. Cumque fratres mariti ejus feditionem moverent, ab ea ſunt Athenas relegati: ibique cum de occupando regno conſilia agitarent, ab incolis ſunt interfecti. ſic Copronymi genus extinctum eſt. Poſtridie ſancti Paſchatis, Irena in proceſſione, quæ ex ſtatutis Eccleſiaſticis fit, in eadem Apoſtolorum ivit: atque ſub veſperam in publicum aureo curru a quatuor equis provecta eſt, tenentibus currum patriciis, multumque pecuniæ in populum ſpargit.

Conſtantino juſſu matris oculi effoſſi.

Anno XII, Stauratius tyrannidem eſt molitus. quod cum reſciviſſet Irena, omnibus ejus conſuetudine interdixit. iſque mœrore oppreſſus, ſanguinem ex pulmonibus eructans periit.

Anno XV, pia Irene Byzantinis civilit tributum remiſit, Abydique & Hieri commercia ſublevavit.

Edit. Paris. pag. 476.

Anno V, ſeditionem contra Irenam machinati ſunt Orientales. Venerunt etiam a Carolo, quem Leo Romæ Papa impoſita corona imperio Romano inauguraverat, legati ad Irenam, eam Carolo in uxorem ambientes, ut ſic Oriens cum Occidente uniretur. Et ſolſtet ſane aſſenſura, niſi Ætius obſtitiſſet, qui imperium ſuo fratri cogitabat parare. Imperatrix cætera omnia prudenter cordateque geſſit, & quo modo prioribus perandum foret. hanc unam culpam ſuſtinuit, quod miſſerimum filium imperio & oculis ſpoliavit: divino alioqui ſacrarum ſtudio ac, & recta fide prædita. Sacrum enim VII Concilium de veneratione imaginum ſacrarum ipſa confecit, multaque alia præclariſſima facinora edidit. Berrhœam quoque apud Theſſalonicam reſecit, ſuoque de nomine Irenopolin dixit: & Anchialum inſtauravit. Sed eunuchorum turba, interque hos præcipui, Stauratius, & Leo cognomine Clocas, inter ſe diſſidentes imperium ei abrogaverunt, & loco ejus Nicephorum in ſolio imperatorio collocarunt. Ita peſſimorum eunuchorum conſilia ſuos dominos atque benefactores peſſumdant. Utrecte Chryſoſtomus, maximia-

In eunuchos.

A ὧδε· ἀλλ' ἐγὼ ἔρχομαι πρὸς σὲ, ᾗ θεοτί κείνει ὁ Θεός. σωμα Φρόσας δὲ ὁ βασιλεὺς λαὸν, ἐξῶλθε κατ' αὐτὸ, ᾗ ἰδίωξεν αὐτὸν ἕως εἰς τὰ Ἴβηρα.

Τῷ ζ. ἔτει, ἐξῶλθεν ὁ βασιλεὺς σὺν τῇ μητρὶ αὐτοῦ ἐν τῇ Πρώτῃ Θρᾳκήσσαι. ᾗ μετ' ἡμέρας ὀλίγας, ὑπῆρξεν τῇ βασιλεῖ ὑϊὸς, ὃν ὑπεσώμασεν Λέοντα. ὅπερ μαθοῦσα ἡ βασιλὶς, καταλιμπάνει ᾗ μητέρα αὐτοῦ τὴ βασιλικὴ πάσης πάξεως ἔτοιμς ἄρχουσι, ᾗ ὑποχείρους ἀρομαίοις ἐπὶ τῶν πόλιν. ἐδρύσα δὲ ἀδελφὸν ἡ τῷ μήτηρ, πάντας ὑποτάρας τῇ τῶν παγμάτων ἀρχῇ πρὸς τὸ καθῆκον τὴν ὑὸν αὐτῆς, ᾗ μονοκρατορήσαι. ᾗ δὴ παραγενόμενον ἐν τῇ παλατίῳ, τῆς μητρὸς αὐτὸν μὴ παρούσης, ἀπέλκυσαν αὐτὸν οἱ μεγιστᾶνες ἐκ συμβωλῆς τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ἐν

B τῇ πορφύρᾳ, ἐν ᾗ ἐγεννήθη, ᾗ ἐκτυφλώσιν αὐτὸν δεινῶς ᾗ ἀσκτως πρὸς τὸ πεθνάναι, τῇ γνώμῃ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. ἐσκοτίδη δὲ ὁ ἥλιος πόν ἐπ' ἡμέρας ἕξ. ᾗ ὠς ἴδωσι τὰς ἀκτῖνας αὐτοῦ, οἱ πάντες λέγειν, ὅτι ἔβῃ τῶν ἐ βασιλέως τυφλωσιν ὑπὸ ἐγένετο. τοιοῦτο δὲ σκότος ἐγένετο, ὥρεῳ τὰ πλοῖα πλανᾶσθαι. Ἀλλ' ὅρα ᾗ τὰ τῶν Θεῶ ἀνεξιχνίαστα κείμματα· μετὰ γὰρ ἔτη, τῇ αὐτῇ μηνὶ, καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ὃν ᾗ ἀπετύφλωσε τὸς Θείους αὐτοῦ, τυφλωτὰς ᾗ αὐτὸς. ἐκράτησε δὲ Εἰρήνη ἡ μήτηρ αὐτοῦ μόνη, ἐπὶ ἐτεσὶ ἐσασα δὲ οἱ ἀνδρὶ ἀδελφοὶ αὐτῆς, ὡς ἐβῃ ἐξώσασιν ἐκ Ἀθήνας, οἱ κάκειτ βιωδιαίμουσι πτεῖ βασιλείας, παρὰ τῇ ἐπονίμων αὐρηθέσαι, ᾗ ἠφανίσθη τὸ μεφὸς Κοφρωνίμου ἅπαν γένος. τῇ δὲ ἐδόπερα τὸ ἁγίου πάσχα ἀπελθόντα ἐ βασίλισσα ἐπὶ τῇ κατὰ τύπον γενομένη προελθόντα εἰς τὰς ἁγίους Ἀποστόλους, βέλτις φρόελθε ἐν σχήματι χρυσῷ ὑποχωμένη πάσαρσιν ἵπποις, κρατωμένη ὑπὸ πατρικίων, ῥίπτουσα ὑπαντέων ἐν τῇ μέσῃ ἀποθλίᾳ.

Τῷ ι. ἔτει, Σταυράκιος τυραννίδα ἐμελέτησεν. ὅπερ μαθοῦσα ἡ βασιλὶς, ἐβάσιμοι μὴ φροσπολέσειν τινὰ Σπαρακὶφ· ὁ δὲ τῇ λύτῃ καταπονηθεὶς, αἷμα ἐκ τῆ στόμαρος ἀπαγγάμη, πέθνηκε.

Τῷ ιβ'. ἔτει, ἡ νύσηθεὶς Εἰρήνη τοῖς Βυζαντίοις τὰς πολιτικὰς χρείσαπ φόρους. τὰς δὲ Ἀβύδῳ ᾗ τὰ Ἰρία τὰ κομμέρκια ἐκώρησε.

Τῷ ιδ'. ἔτει, τάσιν κατὰ ᾗ βασιλειαὶ οἱ ἀπατηλιοὶ ἐμελέτησαν. ἐφθασαν δὲ τοῦ Καρόλα, τὰ ἐφθάνοτα βασιλέως Ῥωμης * περὶ Λέοντος ἔ πάπα, ὑπακρισάμενοι * malim πρὸς ἔ ἐδυήθες τὴν Εἰρήνην, αὐτοῦμοι ζεύγνωναι αὐτὸ φίλῳ Καρόλῳ πρὸς γάμον, ᾗ ἐσσανται ἡμᾶς ᾗ τὰ ἑσπέρια. ἴστις μὴπάνει ἄν, εἰ μὴ Λέτιος ἐκώλυσε, τὸ κράτος εἰς τὸν ἴδιον ἀδελφὸν σφετερίζόμενος. ἡ βασιλὶς ᾗ τὰ μὲν ἄλλα φρονίμως ἔ σωφρὸς διῴκησε φάγματα, ᾗ ὡς ἄρτις ὠφέλησε· μόνῳ ᾗ παῖδων ἔχει αἴτιας, ἔ ἐκπνοσε ᾗ τύφλωσιν τῷ συγγενεῖ ᾗ αὐτῆς. καίτοι ζῆλος Θεοῦ ἦν ἐκεῖ, ᾗ πίστι ὀρθόδοξος. γὰρ ἐξ ἁγίας ἐβδόμης συνόδου, ᾗ τὴ ἱερῶν εἰκόνων προσκυνήσεν αὐτὴ παρεσκέασε, ᾗ πολλὰ αὐτῆς ᾗ μοῦσα τὰ κατορθώματα. αὖτε ᾗ ἐκλεῖσε Θεσσαλονίκη Βέρροιαν ἐκτισεν. Εἰ-

E ρηνόπολιν μετονομάσασα. ἔκτισε δὲ ἔ Ἀγχίαλον. ἀλλ' ὁ πολὺς ᾗ ὠφέλιμος ἰσμὸς, ᾗ οἱ πάνυ ἐξέγκοντες, ὁ, τε Σταυράκιος ᾗ ὁ Λέων ὁ Κλόπας, πρὸς ἀλλήλους ζηλοφθόμενοι, τὰς βασιλικὰς πάντων ἀπεγύμνωσαν, ᾗ Νικηφόρον ἀντ' αὐτοῦ ἐπὶ ἔ Θρόνου βασιλέα καθίδρυσαν. Οὗτος αἱ τῇ κακίσει ὑψοῦχων βυθαὶ τὰς οἰκείας ἀκαίτους ᾗ ὑφρόνιτας ἠλλωμένοντας. ὧτε Χρυσόστομος ἔ πάλαι Θαυμασιώτατος εἰπεῖν πρὸς τινα ἔ μεγάλων· ὅτι εἰ μὲν

ἔχεις υἱὸν, φόνευσον· εἰ δ' οὐκ ἔχεις, ἀγόρασον καὶ φόνευσον· ἐβόα δὲ πάντα Εἰρήνην ὁ Νικηφόρος, ἀπωθεῖτο δὲ Λέοντος τοῦ Κλόκα, καὶ Νικήτα πατρικίου καὶ Σισινίου τοῦ ἀνεψιαδέλφων, καὶ τῶν ἐπιόρκων καὶ δολίων Τεκφυλλίων, καὶ Λέοντος πατρικίου καὶ Ταρακτοκοπαίχος, καὶ Γρηγορίου πατρικίου τοῦ Μυσιλάκη, καὶ ἑτέρων τινῶν τῶν ἐκ πόλεως· οἵτινες ἐλθόντες ἐπὶ τὴν χαλκῆν, ὥρᾳ πέμπτῃ τῆς νυκτὸς, καὶ τὰς φύλακας ἐξαπατήσαντες, ἔπεισαν ὅτι παρὰ τῆς Αὐγούστης αἰτησάμενοι ἀναγορῦσαι βασιλέα τὸν Νικηφόρον. οἱ δὲ πιστεύσαντες τῇ πλαστῇ ῥήσει, συνανεβόησαν ἐπὶ βασιλέα τὸν τύραννον. πολλοὶ γὰρ ἐθαύμαζον, πῶς ὁ Θεὸς συνεχώρησε τὸν ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς πίστεως μαρτυρικῶς ἀγωνισάμενον, ὑπὸ ἀνδρὸς ἀσεβοῦς τυραννικῶς ἐκβληθῆναι. ἄλλοι δὲ εἰς τὰς αὐτῆς ἁμαρτίας προεβάλλοντο, καὶ ἄλλως ἐδυσφήμουν καὶ κατεγόγγυζον. φύλακας τοίνυν τὸ παλατίῳ τῷ Ἐλευθερίῳ πεμψάσης (ἐκεῖσε γὰρ ἔτυχε τυγχάνουσα ἡ βασιλὶς) ὥρθρου ἀγαγὼν αὐτὸν ἐν τῷ παλατίῳ ἀπέκλεισεν. εἶτα προῆλθεν εἰς τὸν ἐκκλησίαν ἐπὶ τὸ στεφθῆναι, Ταρασίου τὸν Ἱεροσολύμων πατριάρχου. οἱ δὲ λαὸς κατηρῶντο καὶ τὸν στέφοντα καὶ τὸν στεφόμενον τύραννον, καὶ ἀπεκάλουν ἀλιτήριον.

Νικηφόρος πατρίκιος καὶ γενικὸς λογοθέτης, ἐβασίλευσεν ἔτη η'. ἡμέρας δ'. τῇ ἐπιούσῃ δὲ παραλαβὼν τοὺς τῆς πατρικίου, ἀνῆλθε πρὸς τὸ βασίλειον φροιμιάσθαι, καὶ χρηστόν ὑποκρίσεις παρηγόρει αὐτὸν λέγων· πᾶσαν σου ἀπέκδυσιν ποιήσω, εἰ μὴ θυμαρές σου καταμειδιάσας με. ὁ δὲ σωφρονῶν τῷ φρονήματι, φρὸς τὸν χθὲς μὲν δοῦλον ἐπίορκον, σήμερον δὲ τύραννον, ἔφη· Ἐγὼ μὲν, ὦ ἄνθρωπε, Θεὸν ἐγνώμαι, τὸν ὑφήσαντά με εἰς τοῦτο τὸν βασιλείαν· σὺ δ' ἡμᾶς ἀμαρτίας τὸν καθαίρουσιν ἡμαστῆς προσάπτω. ἐπ πᾶσι δὲ τούτοις εἶσι τὸ ὄνομα Κυρίου αἰσχυνόμενον. ἡ μὴ δὲ ἀγνοεῖς τὰς κατὰ σὲ μεμυθεύσας ἐπιβουλὰς, ἃς εἰ συνεπήχθην, ἀκωλύτως εἶχον τοῦ ἀντᾶν σε. ἀλλὰ τὰ μὲν πρὸς σοῖς ὅρκοις πεισθεὶς, τῇ Θεῷ ἀποδιδοὺς σε, δι' ὃ βασιλεῖς βασιλεύουσι, καὶ δυνάσται κατέχουσι γῆν. καὶ τὰ νῦν αἰσθάνῃ σε ἐκ Θεοῦ προβληθέντα βασιλέα προσκυνῶ, καὶ αἰτοῦμαι, φείσασθαί μου τῆς ἀδυνείας, καὶ συγχωρῆσαί μοι εἰς τὸν ὑπ' ἐμοῦ κτισθέντα τῇ Ἐλευθερίῳ οἶκον, εἰς ψυχαγωγίαν τῆς ἀσυγκρίτου μου συμφορᾶς. Ὁ δὲ ἔφη· εἰ τῶν θέλεις σοὶ γενέσθαι, ὁμοῦ μοι, μὴ ὑποκρίνου τι τῇ σωφρονῶν, καὶ πᾶσαν σου θεραπείαν ποιῶ. ἡ δὲ ὤμοσεν αὐτῇ, ὑποδείξασα καὶ πλεῖονα πολλά. ὁ δὲ τῶν παθημάτων τυχὼν, παρέδωκεν ἐξόντως αὐτὸν τῇ Πεγκίπῃ, εἰς ὃ αὐτὸ φιλοδόμησε μοναστήριον. ἐδωρήσατο δὲ πάσας τὰς ἐν πόλει λυπουμένας ἐπ' αὐτῇ, καὶ τῶν ἀπλησίαν αὐτῷ, φοβηθεὶς μή ποτε οἱ λαοὶ μιμησάμενοι τῆς ὠμότητος αὐτῆς, μᾶλλον πάλιν αὐτὸν ἀναγορεύσειν, χειμάσας ἐπικομίσαι βαρυπάτῳ ἐκ ἄκρας αὐτὸν, ἀλλ' ἐξόντως εἰς Μυτιλήνην, φρουρεῖσθαι αὐτὸν προσέταξε. τῇ δὲ δ'. τοῦ Αὐγούστου μηνὸς ἐκ λύπης καὶ ἀθυμίας ἐτελεύτησεν ἐν τῇ αὐτῇ Λέσβῳ. μετενέχθη δὲ τὸ σῶμα αὐτῆς ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ μονῇ τῆς Πεγκίπου, ἣν αὐτὸ φιλοδόμησε. σφόδρα γὰρ ὠφελῶν καὶ φιλάνθρωπος ὢν, πολλὰ ξενοδοχεῖα καὶ γηροκομεῖα καὶ

A pud veteres vir nomibus, ſummo cuidam viro dixerit: Si habes eunuchum, occide eum: ſi non habes, eme & neca. Irenam ergo imperio deturbat Nicephorus, opera Leonis Clocæ, Nicetæ patricii & Siſinii fratrum, perjurorumque & doloſorum Triphylliorum, & Leonis patricii Theſſaracontapechis (cognomento a cubitis ducto) & Gregorii patricii qui & Muſelacas, & aliorum quorumdam procerum. Hi quarta noctis hora ad Chalcem venientes (ea eſt ærea porta) cuſtodibus aſtu perſuadent, miſſos ſe ab Auguſta, ut Nicephorum imperatorem deſignent: cuſtodes mendacio huic fidem adhibentes, ipſi quoque Nicephorum Imperatorem dicunt. Mirati ſunt multi, cur Deus paſſus ſit eam, quæ pro vera religione martyris in morem decertaviſſet, tam tyrannice ab impio homine dejici. Quidam id ejus in filium ſceleri imputarunt, alii alias obtrectarunt. Cæterum Nicephorus palatium Eleutherianum (ibi enim tum degebat Irene) cuſtodibus cinxit, maneque eam in palatium ductam incluſit. Itaque in templum progreſſus eſt, ut coronaretur, Taraſio adhuc patriarcha. Populus autem & coronantem & coronatum diris egit, tyrannum hunc & ſceleſtum appellans.

Irene imperium eidem adimunt.

NICEPHORE Imperium. *Edit. Pariſ. pag. 475.*

Nicephorus patricius & generalis logotheta, imperavit an. VIII, dies IX. Poſtridie quam imperium occupit, quibuſdam patriciis comitatus ad Irenam ſe contulit, quæ a cuſtodibus aſſervabatur: bonitatemque ſimulans, bono eam animo eſſe juſſit: promiſtens, ſi de theſauris ſuis certiorem ipſum redderet, de ſumma ſe ei quiete proſpecturum. Illa autem prudente animo, cum qui heri perjurus ſervus fuerat, hodie tyrannidem gerebat, ſic affata eſt: Heus tu, Deum ego agnoſco falſiſſe, qui me ad imperium hoc evexerit: me vero meis deliciis meruiſſe, ut eo excidertem. in his omnibus laus ſit divino nomini. Neque vero tu neſcis, delata ad me fuiſſe de tuis inſidiis indicia. quibus ſi credidiſſem, nemine vetante interficere te poteram: ſed partim juramentis tuis fidem adhibens, partim tibi parcens, iſta omnia neglexi, Deo te relinquens, quo auctore reges regnant, & principes dominantur. Nunc etiam tibi, et pio, & Deo ad imperium evecto Imperatori ſupplico, petens ut meæ imbecillitatis rationem habens, patiaris me inhabitare domum Eleutherianam a me conditam, quo incomparabilem meam conſoler calamitatem. Ad hæc Nicephorus reſpondit: Quando ita cupiat, ſe per omnia ei liberaliſſime gratificaturum: juraret modo, nullum ſe theſaurum celaturam. Juravit Irena, & magnas ei opes commonſtravit. Sed Nicephorus optatis potitus, ſtatim eam relegavit in monaſterium, quod in Principis appellata inſula ipſa condiderat. Cernens deinde inſatiabilem ſuam avaritiam omnibus proceribus moleſtam eſſe: in metum venit, ne populus aliquando Irenam, memoria acceptorum ab ea beneficiorum motus, ad Imperium revocaret: idcirco eam abſque omni miſeratione Mitylenem relegavit, graviſſima imminente tempeſtate. Atque ibi illa in Lesbo inſula, ex animi ægritudine deceſſit, IX Auguſti die. Corpus ejus Imperator in monaſterium Principis retulit, quod ab ea fuiſſe ædificatum oſtendimus. nam pro inſigni pietate ac virtute ſua, multa pro recipiendis peregrinis & fovendis ſenibus ædificia, multa monaſteria condiderat, annonam

quoque leviorem redegerat, aliaque multa præclara facta ediderat. Porro Nicephorus Constantinum Irenes filium, avaritia magis ductus quam misericordia, in suum conubernium recepit, spe thesaurorum ab eo percipiendi indicia. Ex quidem comiter ab eo tractatus Constantinus, ut erat forili ingenio, demonstravit ei thesaurum in Semicirculo, (Sigma hodie vocant) abditum, sub crebris marmoribus
237 constructo muro: quem nactus Nicephorus, ipse filium non secus ac matrem neglexit. Nicetam vero Triphyllium, cujus strenua opera in imperio acquirendo usus fuerat, præclare fellicet relata gratia, veneno sustulit.

Edit. Paris. *pag.* 476.

Eo tempore Bardanius quidam Orientis dux, de imperio sibi vindicando cogitans, cum degeret Philomelii, tertium suum monacho euidam, quem futurorum præscientia Deus dignatus fuerat, aperit, consilio rei Leone Armenio præditæ ei monachus, si imperium affectaret, & opibus suis & oculis spoliatum iri. Cum tristis discederet Bardanius, famulique equos adducerent, in hos intuitus monachus, reverti ad se Bardanium justit: sperantique aliquid se eorum quæ cupiebat auditurum, denuo præcepit, ne de postiundo imperio quicquam cogitaret. nam sive id ultro, sive aliter rentantus effet, fore ut cum opibus oculos amittat. cæterum ex iis qui equos adduxissent, primum & secundum diadematæ potituros: tertium quoque Imperatorem declaratum fore, sed statim periturum, minime consecutum quod cupiverat. Bardanius hoc responsum Leoni, Michaelo, & Thomæ recitavit. Tu quidem, inquit Leo inquiens, Imperator, &c. Thomas Imperator designatus, at Michaelo interficiemini, atque imperium
238 tenebit. &c cum mihi monachus rateicinatus est. Non multo post tempore, aliquot exercitibus coacti ab Imperatore deciverunt, Bardaniumque cognomento Turcum Imperatorem crearunt: qui tametsi metu periculi sibi denuntiati recusaret, compulsus tamen & effugiendi facultate destitutus, Chrysopolin venit, ibique salutatur ab Imperatore. His factis, Leo & Michaelus ad Nicephorum se contulerunt: horum alter Federatorum, alter Comitis cohorti præficitur. Thomas vero ut fidem domui suo servaret, nullum periculum reformidavit. Mox autem Bardanius, ut erat Dei metuens, veritus ne civili bello causam præberet, missis clam ad Nicephorum nuntiis impunitatem postulat: eaque impetrata, per noctem navigio profugit: & in monasterium Heracelli, quod est in Cattabolio, delatus, ibi monachus est factus: populus, qui sub eo fuerat, dimum discessit. At Imperator missa celoce, simulat se Bardanium Constantinopolin evocare: qui cum venisset in Prozam insulam, ad monasterium quod ibi in suburbano construxerat, ex mente voluntateque Imperatoris oculi ei a Lycanibas quibusdam eruuntur. Et Nicephorus id factum sibi dolere simulans, juramento omnibus confirmat se in culpa ejus non esse: cum ne alias quidem unquam verum jurasset.

Bardanius imperium affectans exercetur.

pag. 477.

Stauracius.

Anno 11, Stauracium filium suum coronat, hominem neque forma, neque animo

A μοναχὸς μὲν κατεσκύασε, τῷ φόρων κφιεσμὸς, τῷ δίκα πλέξαι καπηλεῖσαι. Κωνσταντῖνος δὲ ὁ υἱὸς αὐτῆς, φιλαργυρίᾳ μᾶλλον ἀγόμενος ἢ οἴκτῳ, φροντιλάβετο σωτῆτος αὐτῆ, οἱ θεῖμος πλοῦτος ἐγκεκρυμμένος φαίρασαι αὐτῆ. ὁ δὲ φιλοφρονήμενος ὧν αὐτῷ, κυφοντι γνώμης ὑπέδειξεν αὐτῆ ἔκ τῆ ἡμικυκλίῳ (ὃ νῦν λέγεται σίγμα) ἔνσαυρὸν ἀνακτιτέθεσθαι ὑπὸ ἀρθομαρμάρασεως τῷ τοῦτο ἀφιλόμενος, τῷ αὐτὸν ὁμοίως τῷ μητρὶ αὐτῆ παρέδη. Νικήσαντι δὲ Τερμέλλον, ἀξίως ἑαυτὰ γνώμης ἐμεβρίβουλος, ὡς συναγωνισθέντα αὐτῆ εἰς τὸ καταχεῖν τὸν βασιλέα, φαρμάκῳ ἀνείλεν, ὕβρι τῷ ἀξίας ἀπαπεδύσας.

Βαρδάνιος δὲ ὁ ἀνατολῆς στρατηγὸς ὢν, ἐν ἑαυτῷ ἐφορεπίζῳ τῷ βασιλείας ἐπιλαβέσθαι. ἔτ ἤχετο ἐν τῇ Φιλομηλίῳ πεσίῳ, μοναχῷ τινὶ σὺν φροντίσεως ἠξιωμένων, τὰ ἐ θνῆς ἀνακοινεται, σαυὶ σοφαίχων Λέοντα τὸν Ἀρμένιον. ἀκούσας ζ ὁ τοῦ Βαρδάνιος παρὰ τῷ μοναχῷ τῷ αὐτὸ πεμισίας ἀφαίρεσιν, τῷ τὸ ὀφθαλμῶν τῷ πήρωσιν, εἰ τινὸ καπεσθλιμένος ὑποκείσθαι, μὴ λύπης ὑπίερεμβε. οἷς δὲ τῷς ἵππους αὐτῷ φροντιζόμενος εἰ τούτῳ ἔζωπαρτιγμένοι, τύτους ὁ μοναχὸς ἐπαντίους, ὑποτεσσεῖν προφοιτᾷ Βαρδάνιος. ὁ δὲ ἀφοβοκόπος τί τῶν αὐτῷ καπεδυμέων μέλλων εἰπεῖν ἢ μοναχὸς, ἤκιστα παῤ αὐτὸ, μᾶλλον σοὶ πφροντίσεμι τοῦ ἐσω περὶ ἐ βασιλείας. κἄτε ὦ ἐκεινε, κἄτε μὲ, μὴ τύτο καπεσθλιμένος. εἰ τετο ἢ πεφαδῆς, ἢ σων ὀμμάτων (ἀξίφη) ἢ ὑπάρξειν ὑποσκοπῆ ἢ ἀλλοτρίων. οἱ δὲ τῷς ἵππους σὺν κομισαντες, τύπω ὁ φρώτος ἢ ὁ δεύτερος ἐβδομαδορορίσασι. ἢ ὁ τέτος ἀπεγορδεύσας, ταχέως ὑπολέψας, μὴ τυχῶν ἀν ἐφίστας. ὁ τοίνυν Βαρδάνιος τὰ ἔ λοχισμὸν αὐτῷ τῷ Λέοντι ἢ Μιχαὴλ ἢ Θωμᾷ παρέδλω, φάσκων τοιάδε. Σὺ μὲν ὦ Λέον βασιλεύσεις, ὁ ὁ Θωμᾶς ἀναρῥηθεὶς, παρὰ Μιχαὴλ φονεῦσθεθε (τῶν ζ ὁ μοναχὸς ἐξέπε μοι) μόνῳ ἢ Μιχαὴλ ἐξελικαχθησομένῳ ἐν τῇ βασιλείᾳ. ὁ πολὺ τὸ μέρος. ἢ ἔ Θωμᾶνον πολλὰ καπαπαλαιζόμενον ὑφ᾽ τῆς ὑπιτεθείσας αὐτοῖς ἀπιστίνοις παρὰ Νικηφόρῳ ἀποσκυρήσαντες, ἀνηρῴδησαν βασιλέα Βαρδάνιον, ῥ ὑπὶ λόῳ Τύρκες. ὃς γε ὑποροῦν ὑπὶ τύτο παρεῖτο· μὴ δυνηθεὶς δὲ ἐβδομάνα βαβλίμενος ὑπ᾽ αὐτῷ, καπλέυσεν ἐς Χρυσοπόλιν εὐθυμίμος. τύτων δὲ γνησίμενος, Λέων ἢ Μιχαὴλ τῷ βασιλεῖ φροσῤῥύσαν, ὡς ὁ μὲν ἢ φοιβφάτων, ὁ δὲ ἢ ὁμοιτὸς κοσμῆς ἢ ἀρχὴν ὑγχειρίσαται. Θωμᾶς δὲ μέχρι κιβώτου τῇ ἰδίῳ διαίτῃ ἀφοσεὶ τὰ ἔ πίστεως. ἔπειτ᾽ ἢ τῷ Θεοβρίν καρδίᾳ κεκτημένος ὁ Βαρδάνιος, ὁ δεδοικὼς μὴ πως δι᾽ αὐτὸν ἐμφύλιος ἐγκινται πόλεμος, λάθρα πρὸς ἢ βασιλέα κὶ πέμπει λόγως ἀπαδείας ζητῶν. ἢ λαβὼν, ταυσπόρος διέδρα νυκτὸς, ἢ ἀπελθὼν ἐ τῷ Καππαδοκίᾳ ὄρις τῶν τῆ Ἡρακλείᾳ μοναῖ, γήρᾳ μοναχὸς. ὁ δὲ μεν αὐτῷ λαὸς οἰκαδὲ ᾠχετο. ἡμωνεσαμένος δ᾽ ὁ βασιλεὺς ἀγαγὼν τὸν Βαρδάνιον ἔ τῇ πόλει, ὁρύμασα ἐξεπίσελε. τῷ δὲ παραγενομένῳ ἔ τῇ Πρώτῃ νήσῳ φρὸς ἢ μοναῖ, ὧ αὐτῷ καπσκλασε, φρόσεσιν ποιῶ αὐτῷ, ἐκτυφλῶσαι ὑπὸ Λυκάονων τινῶν γνώμῃ τῇ βασιλέως. διὸ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ὑποκείσει δδὸν λυπηθεὶς, πάντας μὲν ὅρκων ἐπληροῤῥησεν, ἀπαίτιον αὐτὸν εἶναι ἢ ποιᾶς δράματος ὁ μηδίτοτε ἀορασίας.

Τῷ δὲ πατρῳ ἔτει, ἐτελ. τὸν υἱὸν αὐτῷ Στανράκιον, ὃν τε ὅπα τῇ τε ἰδίᾳ ᾗ γνώμῃ ᾗ ῥώμῃ. τύτῳ τῷ ἔτει ἐξελθὼν ἐπ᾽ Ἀραβίων, ᾗ μετ᾽ αἰχμῆς ιτπηθεὶς ὑπέρι-

ψι, παρὰ μικρὸν συχνοὶς ἢ αὐτὸς, εἰμήτινες τῷ A ἀρχόντων ἀνδρειότατοι πᾶσι μόλις περιεσώσατο.

Τῷ τρίτῳ ἔτει δύο μηνῶν ἄδοντων, ἔκτισεν Ἀγκυραν Γαλατίας, ἢ Θήβας, ἢ πλὴν Ἀνδρασσοῦ.

Τῷ δ'. ἔτει, Ταράσιος, ὁ ἁγιώτατος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἀπηβὼν εὐδόξως, ἢ ἐτάφη ἐν τῇ ὑπ' αὐτῷ κτισθέντι μοναστηρίῳ ἐν τῷ τυφῷ. τῇ δ'. τῆς ἁγίας ἑβδομάδος τῇ νηστειῶν, ἢ τῇ μεγάλῃ αὐριανῇ, ἐχειροτόνησε Νικηφόρος ὁ ἁγιώτατος πατριάρχης ὅλου ἀσυκρήτης, ψήφῳ παντὸς λαοῦ, ἢ τῶ βασιλέως, ἢ τῷ ἱερέων. Πλάτων δὲ ἢ Θεόδωρος ἡγούμενος τῷ Στουδίου, ἡ συμπόδισαν τῇ χειροτονίᾳ Νικηφόρου, ἀλλὰ ἢ χρῖσμα ἐπέπεσαν. αἰτίαν δὲ ἔσχον εὔλογον ἔχοντες, τὸ μὴ δεῖν ὑπὸ λαϊκῶν ἀ- B θρόως εἰς ἐπίσκοπον ἀναῤῥήγνυ. ὡς ὁ βασιλεὺς τῆς πόλεως ἀπελάσαι βουλοῖτο, ἀντιτάσσα παρά τινων. ἢ οὐ διὰ τὸ φάγμα ξένον, ἀδὲ προσφάτως ἐπινοηθὲν· ἀλλὰ ἢ πολλοὶ ἄλλοι ὑπὸ λαϊκῶν ἐπεσκόπησαν, ἀξίως τῇ Θεῷ ἱεραπόσαντες. πάντῳ τῇ ἔτει, Ἀαρὼν ὁ τῆς Ἀράβων ἀρχηγὸς ἐπεστράτευσε κατὰ Ῥωμαίας μετὰ χιλιάδων τ. ἢ ἐλθὼν εἰς τὰ Τύανα, φονεύσαντων οἰκον τῆς βλασφημίας αὐτῶ, ἢ παρέλαβε κάστρα ἄπειρα. ἀπέστειλε δὲ κύριον ξ. χιλιάδας, εἰς Ἀγκύρας· ἢ ἀφαίσας πάντα, ὑπέστρεψεν. ἐξῆλθε δὲ ἢ ὁ Νικηφόρος ἐν ὀπλισμοῖς τὰ γυναῖκα τῆς πλανωπαίας ἐπεδιαπέμψας. ἢ δὴ σκεψάμενος ὁ πέμπει πρὸς C αὐτὸν εἰρήνην γενέσθαι, δόλιόσας ὕπνος· Ἵνα τί ἐπιχείρεις ταῖς ἀδικίαις ἐ ταῖς αἱματοκυσίαις, μὴ ἀράμενος εἰς τὰ ἴδια, ἀλλὰ παραβαίνεις ὅρκους ἀρχαίας ἢ πατρώους; ποῖος γάρ σοι ἀροφήτης θεὸς πῶποτε ποιεῖν ἔφρικεν; Οὐχὶ Μιχόμετ ὁ ἀροφήτης σου παρήγγειλεν, ὡς ἀδελφὸν ἔχειν Χριστιανὸν πάντα, καὶ λέγειν; μὰ ἢ ὁ πάντων Θεὸς ὁ δημιουργὸς, ἢ ἀρουσπὸς ἀμφοτέρων, ἄμεσον ἀνθρώπων ἀδίκως ἐκχυνομένους χαίρει; μὰ γένοιτο. ἆ ἀργυρίου καὶ χρυσίου ἢ τῷ λοιπῶν ὑστερημάτος, ἐξῆλθες ἀδικῆσαι τὸς μηδὲν ἀδικήσαντάς σε; καὶ τί γε τὰ κάλλιστα ἢ ἡμῖν διαφέροντα ἢ ἐπάρατα κατακόρως ἔχεις. εἰ δέ τινος τῷ ἡμετέρων ἐνδεὴς εἶ, αἰνίκα παρίζουμεν φιλοστοργίας ἕνεκεν. μὰ πίνων ὡς ἀθανάτοι, ἐ ἄθυτοι, καπαλύλων σφαγνώμεθα, ἢ ἐκ δαιμόνων κατ' ἀνθρώπων πόλεμον ἐκ φθόνε μιμώμεθα, γινώσκοντες ὅτι μικρὸν ὕστερον τελευτήσομεν, ἢ φρὸς ἀεπλῶ ἀδίκως ἀπελθόντες, ὃς ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶ. πῶπα τῶ βασιλέως Νικηφόρε ἐπισείλαντος μετὰ δώρων τινῶν, ὁ Ἀραψ ἀγαθωθείς, ἢ ἀποστείλας δῶρα πλείστα τε ἢ θαυμάσια, μετείρηνης ὑπέστρεψε, ἢ Νικηφόρα σωίστη ὑπερθαυμάζων. ἢ σοχάσας κατὰ τελεῖσθαι αὐτὸς νομίσματα χιλιάδας λ'. ἢ ἀπὸ τέλη νομίσματα αὐτὸν ἢ βασιλία ἢ ἢ γὸν αὐτῶ, ὧν πέμει κεφαλατίωνος, ἢ μηδὲ τὰ παραληφθέντα ὑπ' αὐτὸ κάστρα κτισθῆναι, σπέρε. πάντων δὲ ὑποστρεψάντων, ἀθεὸς ὁ βασιλεὺς ἔκτισεν αὐτὰ, ἢ κατοχύρωσεν· ὅπερ μαθὼν ὁ Ἀαρὼν, ἀποστέλας πάλιν εἶλε πλὴν Θήβαν. ἢ πέμψας στόλον εἰς Κύπρον, πᾶς τε ἐκκλησίας κατέσκαψε, ἐ τὰς Κυπρίας μετῆκεν, καὶ πολλὰ ἄλλα ποιήσας πλὴν εἰρήνην διέσκεψε.

neque viribus nobilem. Eodem anno in Arabes exercitum duxit: victusque, & propemodum ab hostibus captus (quidam enim ducum fortissimi, ægre eum eripuerunt) cum dedecore domum rediit. 233

Anno 811, aliquantulum otii nactus, Ancyram Galatiæ, Thebamque & Andrasum condidit.

Anno 11, Tarasius sanctissimus Constantinopolis patriarcha honeste vitam clausit, sepultusque est in monasterio quod ipse extruxerat in Angustiis. Quarta die primæ septimanæ Jejuniorum, & magna Dominica, Nicephorus * secretarius creatur sanctissimus patriarcha, totius populi, Imperatoris, & sacerdotum suffragiis. Plato autem, & Theodorus Studiani collegii præfectus, eam electionem improbaverunt, & discessionem fecerunt, probabili usi argumento: Non debere scilicet subito aliquem de laico episcopum fieri. quos Imperator urbe ejecisset, nisi consilium ejus quidam insectassent. Sane id neque novum neque recens excogitatum fuit factum, cum multi etiam alii de laicis episcopi creati, Deo convenienter se in eo munere tractaverint. Hinc anno Aaron Arabum dux in Romanam ditionem trecenta millia duxit. cumque Tyana pervenisset, ædem ibi suæ impietati posuit. Infinita castra cepit: e quibus sexaginta millia, qui incursionibus Ancyram usque vagati sunt: evastatisque in quæ incidebat omnibus, domum rediit. Eduxit suos etiam Nicephorus, desperatis jam rebus suam virtutem ostendens: itaque consilio, ad Arabem pacis impetrandæ causa litteras scripsit, quarum exemplum sequitur: Quorsum injustitia & cædibus gaudes, non contentus tuis, finesque veteres & paternos transis? Quisnam divinus vates hæc te agere jussit? Nonne Muchumetus tuus vates omnem Christianum te pro fratre habere atque agnoscere jubet? An omnium opifex Deus, & utrorumque curam gerens, sanguine hominum injuste fuso delectatur? Absit. An ideo exiisti domo, injuria affectum eos a quibus læsus non es, quia auro, argento, aliisve rebus indigeas? Atqui pretiosissima quæque, & nobis magni æstimata, paratuque difficilia obunde possides. Quod si qua re nostra opus habes, statim nos eam tibi amanter præbebimus: Noo ergo, perinde ac si immortales essemus, nullique Deo subditi inter nos depugnemus, malorum dæmonum bella adversus homines imitati: cum sciamus paulo post nos morituros, & coram judice, qui corrumpi se non patitur, comparituros, qui cuivis dignam suorum factorum mercedem reddet. His litteris, quibus & dona quædam erant adjecta, placatus Arabs, plurima & mirabilia munera vicissim Nicephoro misit, admiratus ejus acumen, & pace facta discessit. Pactum autem fuit, ut Romani Arabibus quotannis triginta millia nomismatum penderent, & terna ipse Imperator ejusque filius nomismata, loco census in capita, neve Romani castra ab Arabibus capta reficerent. Enimvero Arabibus digressis, statim ea Nicephorus instauravit atque munit. Quo cognito, Aaron rursum misso exercitu Thebam cepit: missaque in Cyprum classe, templa evertit, & Cyprios pepulit, magnaque parta præda pacem discidit.

* a secretis. Nicephorus ex laico patriarcha.

Arabicum bellum & pax.

Edit. Paris. pag. 478.

Anno ſexto, Arabes cum claſſe Rhodum appulerunt: multiſque captis hominibus, caſtellum occupare nequiverunt. In reditu, cum Myra veniſſent, conati ſacram divi Nicolai ciſtam confringere, aliam prope ſitam ejus loco commiſerunt. ſtatimque claſſem magna ventorum procella & maritimorum fluctuum impetus, tonitruumque & fulgurum promiſcua tempeſtas invaſit, multaſque naves contrivit, ita ut ſancti viri potentiam multitudo intellexerit, & præter ſpem exitium evitaverit.

Anno VII, Theodorus Studiani collegii præfectus, ejuſque frater Joſephus Theſſalonicæ archiepiſcopus, cum Platone incluſo, & reliquis monachis, ſe a commercio beati patriarchæ Nicephori abſciderunt, propter Joſephum diſpenſatorem, quod ea contra leges Conſtantinum & Theodoram coronaſſet. Imperator ea arrepta occaſione, multis epiſcopis & primariis viris convocatis effecit, ut contra illos concilium haberetur: quod nos & monaſterio & urbe ejecit, atque relegavit. Eodem anno eum ad Strymonem ſtipendia multitudini ſolventem, Bulgari ſubito irruentes ea interceperunt, auri libras c s ɔ e, ducemque cum exercitu occiderunt, & rapto * nudo diſceſſerunt. Eo ipſo tempore Crumus Bulgarorum princeps Sardicam cepit, & ſex millia militum necavit. Nicephorus autem expeditione contra eum facta, magnum & memorabile nihil egit. elapſos quidem fuga duces veniam poſcentes, ea non illenans, transfugere ad hoſtes coegit. Fuit inter eos Euthymius Spathatius Mechaniehus. Orta contra ſe ſeditione, pleroſque donis delinitos poſtmodo publicationibus bonorum & exilii ultus eſt. Idem ut exercitus deprimeret, quod nos mali excogitavit adverſus Chriſtianos? Primo enim, Chriſtianos ex omnibus regionibus in Slaviniam coegit demigrare, & eorum habitationes divendidit: quæ res nihil ab hoſtili captivitate abfuit, omnibus in ſummas angultias conjectis. Secundum maleficium: imperavit ut egeni militarent, iiſque a vicinis arma & ſtipendia ſolingulos XVIIS nummorum darentur, ac cenſus præterea publicus eorum nomine penderetur. id * Allelengyum vocabatur, quod alteri pro alteri tributi nomine ſponſores eſſent. Tertio, omnium bona inſpici indeq; cenſum in publicum exigi juſſit, nomine chartiatici præterea exactis in ſingulos duobus ceratiis. Quarto, omnes onerum relaxationes ſuſtulit. Quinta calamitas quod ab omnibus ſacris ædibus, parœciis, pupillis educandis deſtinata domo, hoſpitalibus, ad ſenes fovendos factis ædibus, fumarium tributum exegit ab initio uſque ſui imperii. Meliora de eorum bonis in fiſcum ſuum transferri jubebat: nibilominus tamen tributum de his pendendum illi imponebatur, quæ reliquerat in iis ipſis ſacris domibus, ut multis tributum duplicaretur: interim habitationibus ita exinanitis, ut inde emigrare cogerentur. Sextum tyrannicum inflictum, quod a prætoribus inſpici res eorum juſſit, qui ex pauperie ſubito ad opes perveniſſent: ab iiſque, veluti qui theſauros invenilſent, pecuniam poſtulari. Septimum, quod emunxit eram hos pecunia, quia x viginti retro annis ad præſens uſque tempus dolium aut vas aliquod aliquando reperiſſent. Octavum, qui ab avis vel proavis hæreditatem percepiſſent: & ſi ea divi-

240

* v. Meurſ. Gloſſ. Bulgaric.

Edit. Pariſ. pag. 479.

Nicephori male ſites, & invidia.

* v. Meurſ. Gloſſ.

245

242

Τῷ ϛ'. ἔτει, οἱ Ἄραβες μετὰ φόλυ τὴν Ῥόδον καπέλαβον, καὶ πολλὰς αἰχμαλωτίσαντες, τὸ φρούριον ἀρτίσαι οὐκ ἴσχυσαν. ἐν δὲ τῇ ἐπανόδῳ αὐτῶν ἐλθόντες εἰς τὰ Μύρα, ἐφ' ἱερὰν τὴν ἁγίου Νικολάου λάρνακα πειρᾶσθαι συντρῆσαι, ἄλλην ἀντ' ἐκείνης πλησίον ἀκριβῶς κατεσκεύασαν· αὐτίκα τε πολλὰ ἀνέμων δεινὰ καὶ θαλαττίων κυμάτων φορά, βροντή τε καὶ ἀστραπῶν ἀνωμαλία τὸ σύνολον καπέλαβεν, ὡς ἰσχνὰ σωτηρίαν πάσῃ· αὐτῶν τε τὸν λαὸν ἐπιγνῶναι τοῦ τῶν ἁγίων δύναμιν, καὶ παρ' ἐλπίδαν κάκωσιν ἐκφυγεῖν.

Τῷ ζ' ἔτει, Θεόδωρος ὁ ἀγάμβρος τῷ Στουδίου, ἐξ Ἰωσὴφ ὁ αὐτοῦ ἀδελφὸς αὐτῷ ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, ἅμα Πλάτωνι ἐγκλείσῳ, καὶ τῆς λοιπῆς μοναχοῖς, ἀπὸ κοινωνίας Νικηφόρου τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου ἀπέχεσαν, διὰ Ἰωσὴφ τὸν οἰκονόμον, ὡς παρανόμως στεφανώσαντα Κωνσταντῖνον καὶ Θεοδότην. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀφορμὰς δραξάμενος, ἐπισκόπους πολλοὺς τῆς ὑγιαινούσης αἱρέσεως, συνόδου κατ' αὐτῶν ἀραπδῶσαι ἐκέλευσε· δι' ὃς ἐξεβλήθησαν τῆς μονῆς καὶ τῆς πόλεως, ἐξοχὴ παραπεμφθέντες. τῇ δ' αὐτῇ ἔτει, ῥῆγας διδομένης τῷ λαῷ ἐν Στρυμόνι, ἐπιπεσόντες οἱ Βούλγαροι, πάντων ἀφείλοντο, χρυσίου λίτρας χιλίας ἑκατὸν, καὶ τὸν στρατηγὸν ἅμα τῷ λαῷ κατέσφαξαν, καὶ λαβόντες τὰ πάλαι ὑπέστρεψαν. τῇ αὐτῇ χρόνῳ Κροῦμος ὁ τῶν Βουλγάρων ἀρχηγὸς, τὴν Σαρδικὴν παρέλαβε, καὶ χιλιάδας ϛ'. στρατιωτῶν κατέσφαξεν. ὁ δὲ Νικηφόρος οὐδὲν κατ' αὐτοῦ ἐξεῦρεν, ἀξιόλογον μὲν οὐδὲν ἐποίησε. πῶς δ' ἐπεισωθῆναι ἐκ τῆς φυγῆς ἄρχουσι αἰτῆσαι λόγον σωτηρίας μὴ δῦναι τοῖς ἐχθροῖς ἀποφυγὼν ἐβιάσατο. ἐν οἷς καὶ Εὐθύμιος ὁ Σπαθάριος μαχαιρικὸς. τάσσας δ' ἐπ' αὐτῷ γνωμίνης, δῶρα τοῖς πλείοσιν ὑποκλίνας, ὕστερον ἐπάκοον δημοσίευσι τῷ ἐξοχίμῳ καθυποβαλών. ἐπεβούλευσε δὲ καὶ τὸν στρατιώτην, ποῖον δεινὸν κατὰ Χριστιανῶν ἐκ ἐπιτήδευμα; προσέταξε γὰρ, τοὺς Χριστιανοὺς ἐκ πάσης θέματος ἐπὶ τοὺς Σθλαβησίας μετοικίζεσθαι, τοὺς δὲ τόπους ἐκείνους πτωχεύεσθαι (τῇ διὰ αἰχμαλωσίας ἐκ ἔλαττον τὸ φάσγανον) ἐν ἀμαχανίᾳ τοῖς πάσης γενέσεως. δόντερον αὖθ' αὐτὴν κάκωσιν, προσέταξε στρατεύεσθαι πτωχοὺς· τῇ ἐξοπλίζεσθαι αὐτοὺς παρὰ τῆς ὁμοχώρων, παρεχόντων αὐτὰ τὸ νομίσματα, καὶ πρὸς τὸν δημόσιον ἀλληγγύους τὰ δημόσια αὐτῶν. τετραπλασιασμὸς. ἐκπατεύεσθαι πάσης, ἐξ ἀναβιβάζεσθαι τὰ τῶν δημόσια πλοῖα, παρέχοντας τὰ χαρτιανικὰ ἕκαστα αὐτῶν ἀφαίρετα δύο. τετάρτη πλαγὴ, τοὺς κουφισμοὺς πάσης ἀναβιβάζεσθαι προσέταξε. πέμπτη συμφορὰ, τοὺς τῆς ὠφελίμου οἴκου παρείκους, τὰ τε ὀρφανοτροφεῖα, ξενῶνας, γηροκομεῖα, ἐκκλησιῶν, μοναστηρίων βασιλικῶν, τὰ καινικὰ ἀπαιτεῖσθαι ἀπὸ τῶν φούρνων ἴσους τοὺς αὐτῶν τυραννίδος· τὰ δὲ ἀρίστους τῶν κεκμηκότων τῶν βασιλικῶν κληρονόμων ἀφαιρεῖσθαι, τὰ μὲν τοῦ πάλαι αὐτῶν ἐπιτίθεσθαι τοῖς ἐκπεμπόμενα εἰς τοὺς αὐτοὺς ὠφελίμους οἴκους· ὡς διπλοῦσθαι πολλῶν τὰ πάλαι, τῶν οἰκείων ἐνεκμίσων, ἐκ τῶν χωρίων ἐξοικεῖν. ἕκτη τυραννὶς, συμπίπτεσθαι παρὰ τῶν τραπεζούντων τοὺς ἀνθρώπους ἐκ τῆς πτωχείας ἀκαταιδήτους, καὶ ἀκαιρεῖσθαι χρήματα ὡς ὠρίτας δυναστῶν· ἐβδόμη κάκωσις, τὰς πρὸ κ'. χρόνων ὑπαρκούσας, καὶ μηχεὶ τῆς δῶρο πίδων ἢ σκύφος σπουῦ, καὶ αὐτὰς ἐξαργυρίζεσθαι. ἀγέλη ἀδικία, ὡς ἐκ πάσων ἢ ἁρπαγῶν

χληρο-

κληρονομήσαντας, διαμερίσαντες τὴν αὐτὴν κ'. χρόνον
ξεπαιδεύσαι τὴν δημοτέρην· καὶ τὰς ὀνησαμένους ἐξωνῆσαι
Ἀβυδίου σώματα οἰκετικὰ, ἀπὸ δύο νομίσματα πλέονα φορτίσαι, μέλισσα τὰς κατὰ τὸν ἀνδιάκτον-
σον· ἐκνάπτα παράπλια, τὰς τὰς παραθαλασσίους οἰκοδομὰς, μέλισσα τὰς μικρὰς Ἀσίας, ναυκλήρους μεδίποτε γνησιακῆς ζήσαντας, ἄκοντας ἀνεῖδεα εἰς τὴν καθαρπαγέντων παρ' αὐτὸ κτημάτων, ὡς ἂν ἐκτιμηθῶσι παρ' αὐτῆ. Δικάτη ἀδεῖα, τὰς ὁ Κωνσταντινοπολέως ἐπισήμως ναυκλήρους σωμαγωγῶν, δι-
δόναι ὑπὲ τὸν πατριαρχεῖον τὸ νομισμα ἀπὸ χρυσί-
ου λίτρας δώδεκα, πλοιώτας τὰ τὰ σωνικὰ κομ-
μέρκια· ταῦτα ἐκ τῆ πολλῶν ὡς ἐν κεφαλαίῳ, μικρὰ μὲν ἐξωλογήσηται, δηλοῦντα τὸ φῶς παρ' ἑαῦτῆ πλουκρίσεις αὐτὸ πολυμηχανον. τὰ γὰρ κατὰ τὸν βασιλεῖα τὸν ὁ τέλος ἡ μέσος ἡ ἐπιβλέπτ-
δωκ ἑαῦτα δοῦλ παρ' αὐτὸ, πᾶρα συγγράφων ὅτι παραλίπωμεν· ὅπως τὸς ποιηρὸς τῆ οἰκεῖῆ καθυ-
πέβαλε συκοφαντεῖν τὰς ἑαυτῶν διατοτας. ὅσοι δὲ-
λαθῆσε ὄμποιὰ ἔτυχεν, τὰς μὲν ἐβραβεύοντας τιμῆς ἀ-
ξιῶν, τὰς δ' ἐβραβευομένους εἰσαργυρίζων· ὧν καὶ τινα
κηρυκέιον ὄντα ἐν τῆ φόρῳ, ἀνωθὲν συγχύσοντα ἐκ πό-
νων ἑαῦτων μισταποδιλμῆς ὁ παμφάγος, φησί· Δὶς ἡ
χρηὰ σε ἐπὶ ἡ κηρκλίω μι, ἡ ὁμοσον, πόσος χρυτὸς σοι
ἐστίν; ὁ δὲ, λίτρας ἑκατὸν ἐξαπὸν ἔχειν. ὁ δὲ,
ἀγαγὼν πάντας κατ' αὐτὸν τὴν ὥραν ἐφη. ὧν ὅσ-
εχθίστων, φησὶν ὁ ἱστορισμένος· σὺ νῦ χρέιαν ἔχεις
πλειστασομι; συμκεῖσασόν μοι, ἡ ἄρας νομίσματα
ἑκατὸν, πορδὴν ἀφκούμενος αὐτοῖς.

Τῷ δ'. ἔτει, τὰς κατὰ Χερσίκιον ἐπιποίας ἐπι-
τεσεν, ἐπολίας ἀδῆις, ἐπαγορασμὸς παντοῖων ἀ-
λόγων, βοσκημάτων τε ἑ καρπῶν, ἀδίκως δημεύ-
σεις τῷ ζωμίας τῆ ἐσθλεῖ, τοκισμὸς ὑπὲρ τὸς πλοιος
(ὁ παῦσι νομοθέτων τὸ μὲ τοκίζειν) ἡ ἄλλας μυ-
ρίας κακῶν ἐπιποίας, ὧν ἡ κῆ μέρος ἐτοσίᾳ φορ-
τικὴ τὶς ἐπιτετμημένως ζωῆσει μανθάνειν τὰ ἀπέγ-
γματα πέμπειν. τῆ δὲ Μαυρικίου, τὸν νῦν Παυ-
λικιανῶν ἑ Ἀθηνάιων, τε κατὰ Φρυγίαν ἑ Λυ-
καονίαν ἀγχίνοητον αὐτῆ (ἐκεῖθεν ἦν ἐγκύτατος
φίλος ἰῶ ἤβητος, χρησμοὶς ἑ πλεταῖς αὐτῆ ἐπὶ
χαίρων. σύνει χώραν ἐλαβον ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐ-
τῶ, ἀρῤῥᾶς πολιτεύεσθαι. ἑ πολλοὶ τῶν κωρτοφυ-
τεῖς ἀθεμίτοις αὐτῶν διεφθαρσαν δῶρας. ἐν ἦ τῆ
ἴῷ κοινῷ ψαλτηρίμῳ ἰῶ, Νικόλαος τοιῶμα,
ὃς σὺ τοῖς σὺ αὐτῆ κῆ τὸ ὀρθὸ λόγω, κῆ τὰς
συντὰς οἰκόνομ ἐβλαστήμουν. ὧν ἀντιποιομβος ὁ
βασιλεὺς, ἐλῦπει τὸν Αρχιρεία, τῆ πάντας τὰς
κῆ Θεὸν ζῶντας. πολλάκις δ' κατ' αὐτὸ ἐγκαλῶν,
ἡγανακτᾶτ τοῖς ἀφὸ ἀλλήλους ἐχθραίνοις σφόδρα
συγχαίρων, ἡ ἐπιτιθέζων παντὶ Χερσιανῷ φιλοῦν-
τι τὸν πλησίον, ὡς ἀπατροπὸς τῶν Θείων ἐκπολῶν-
φοῖς ερατιωτικὴς ἀρχοντας, δουλικὰς χρᾶσαι τοῖς
ἐπισκόποις καὶ κληρικοῖς ἐλλᾶδι, καταγομένους
αὐθεντικὰς ἐν τοῖς ἐπισκοπείοις καὶ μοναςηρίοις,
καὶ κατακρᾶσαι τὰ αὐτῶν. τοῖς ἀπ' αἰῶνος ἀ-
σεδημίνοις τῆ Θεῷ χρυσῆ ἡ ἀργυρᾶ σκεῦη, ἐξα-
γὼ, ἑ τὰ τῶν ἐκκλησιῶν ἱερὰ κοσμᾶσαι ἀξιον ἐσ-
τιμᾶτο. τοῖς φῶ αὐτῆ βασιλεῖς ἄπαυτας, ὡς ἀ-
νυθρώπους ἰμίμησιν, καθόλω ἡ πρόσωπα ἀναιρου-
μένων μόνον γίντεθαι τὸ κρεπτῶ τῆς δικαι-

A fa jam inde a xx annis eſſet, eos penſionem in publicum conferre coegit: utque ii qui extra Abydum mancipia emebant, de ſingulis duo nomiſmata ſolverent: maxime Dodecanenſem (ita duodecim inſularum civitas vocatur) incolentes. Nonum, naucleros maritima, præſertim minoris Aſiæ, inhabitantes, & nunquam agriculturam expertos, invitos coegit emere prædia quæ aliis ipſe eripuerat, indeque tributum ſolvere. Decimum, illuſtres Conſtantinopoli naucleros in unum conduxit, iiſque duodecim cuique libras auri tradidit ea lege, ut in ſingula nomiſmata uſuræ nomine quatuor ceratia ſolverent, cum nihilominus reliqua etiam vectigalia navigiorum ab iis penderentur. Hæc ex multis pauca compendio annotavi, ex quibus ejus ad omne
B lucri genus commentorum multiplex varietas cognoſci poſſit. Omiſſimus enim ſquas *Edit. Pariſ.* in regia urbe ſummi, mediî & infimi loci *pag. 480.* atque conditionis hominibus intulit injurias, plures quam ut perſcribi poſſint. cujus generis ſunt: quod divitum ſervos ſuborna-vit, qui falſo ſuos dominos crimine accuſarent: delatoribuſque honorem habuit; calumnia circumventos argento muſtans. Quin & eo rapinarum proceſſit, ut quemdam mellis ceræque inſtitorem in foro degentem, qui ſuo labore ſufficientem ſibi opes paraverat, ad ſe vocatum, ſuſtertii manum capiti Imperatoris ſubjicere, itaque juratum edicere, quantum poſſideret auri. Cumque is centum auri libras ſibi eſſe fateretur, ſtatim ut eas afferret mandavit: quo facto: Quorſum, inquit, tibi ſolicitudine ita opus eſt? prande mecum, centumque nomiſmatibus tecum domum ablatis contentus eſto.

Anno ix, ſuis contra Chriſtianos commentis magis magiſque incubuit, impias eorum inſpectiones exercens, compoſitiones injuſtas omnium animalium brutorum & pecoris, publicationes bonorum & muſtas procerum, uſuras de navigiis captatas (cum interim re ſatebri aliis omnibus interdixiſſet) aliaque infinita mala excogitans, quæ cupientibus res geſtas compendio cognoſcere moleſtus ſit futurus, ſi quis velit ſingularim recenſere. Fuit etiam tum in exteriori columella Nicolaus quidam falſo eremitæ (ita vocantur, qui in ſolitudinibus religionis cauſa abditi vivunt) nomine Pauliciani de cujus ſuis ſociis veræ religioni & venerandis imaginibus impie obloquebatur. eos Imperator amplectens, patriarcham aliioſque pios trebat. itaque in eum ſæpe indignabundus patriarcha invehebatur. At Nicephorus magnum ex mutuis odiis percipiebat gaudium: utque erat divinorum everſor mandatorum, ſubinde habebat omnes proximum (ſum diligentes Chriſtianos. Ducesque quoque exercituum juſſit epiſcopis & clericis mancipiorum loco uti, pro ſua auctoritate in ædibus epiſcopalibus & monaſteriis divertere, eorumque rebus pro arbitrio abuti. Vituperabat eos, qui ab omni ætate Deo aurea vel argentea vaſa conſecrafſent: & res templorum ſacras in prophanos debere uſus converti ſtatuebat. Omnes ante ipſum Imperatores ut guberna-

Manichæi Pauliciani.

Edit. Paris. pag 481.

di neſcios culpabat ; providentiam In aniverſum tollens, aſſirmanſque neminem Imperatore potentiorem eſſe, modo callide is imperaret. Sed ſtolidus ac Deo invisus homo vanis ſuis cogitationibus deceptus eſt. Primo jejuniorum ſabbato, quartæ indictionis, Sartaceni ad Euchaita pervenerunt : adortique Leonem Armeniacorum ducem, qui tum militibus erat ſtipendia perſoluturus, omnem pecuniam, centenaria nimirum XIII, eripuerunt, haud exigua militum multitudine capta. His novus ille Achaabus oibil entendatus, Phalaridem & Midam inexpleta ſuperans avaritia, cum Stauracio filio in Bulgaros ſe

Nicephori in Bulgarum expeditio.

atinat. Cumque urbe egrederetur, Nicetam patricium ac generalem logotheram juſſit publicos cenſus eccleſiarum & monaſteriorum afferre, & io octo ſequentes annus penſionem a procerum domibus exigi. ea res magnas per urbem ejulationes excitavit. Hoc nomine reprehenſus à Theodoſio patricio Salibara fidelli ſuo adminiſtro, monente omnium voces audiri de ipſo conquerentium, ac fore ut ex rebus ipſius aliquando triſtibus gaudium caperent : Si, inquit, Deus meum cor Pharaonis in morem prorſus obduravit, quid boni erit ſubditis meis ? noli, Theodoſio, alia à Nicephoro expectare, quam quæ vides. Igitur collectis Orientis & Occidentis exercitibus, multiſque paſperibus eo adactis ut propriis ſtipendiis militarent, fundis ac baculis armatis, his & legionibus ipſum devoventibus, in Bulgariam contendit. Cum adhuc Marcellæ eſſent, Crumus à tanta ſibi moventis multitudine pacem petiit ; ſed Imperatore ſuis & ſecum ſentientibus pravis conſiliis utente, repulſam paſſus eſt. Pervenit ergo in Bulgariam Nicephorus XX die Julii menſis, ſub ortum Caniculæ perniciosiſſimum. Sed & ipſe ſuum & ſuorum exitium prædicens,

1. Reg. 810

identidem hæc loquebatur : Quis ibit, & decipiet Achaabum ? ſive me Deus, ſive Satanas trahit, invitus trahor. Primis congreſſibus victoria potitus, non Deo illam, ſed Stauracii felicitati acceptam tulit : minatuſque eſt proceribus, qui penettare Bulgariam vetabant. Mandavit autem, ut omnis ætatis homines, ipſique etiam infantes trucidarentur :

244

corporaque Bulgarorum inhumata relinquens, ſolis ſpoliis legendis intentus fuit. Crumi conclavia, ut jam ſita, clauſtris & vigiliis munit : & Chriſtianis manibias contrectare auſis, aures aliaque membra abſcidit : aulam quoque Crumi incendit. Interim Crumus ſubmiſſe admodum victum ſe eſſe fatebatur : rogabatque ut acceptis quæ vellet, pacatus Bulgaria excederet. Sed Nicephorus pacem, cujus erat impatiens, non dedit. Itaque Crumus irritatus, aditus exitusque ſuæ ditionis ligneis munitionibus occlauſit. Et Nicephorus eladem præſagiens, ſuis dixit : Nemo noſtrum perniciem evitabit, ne ſi volucres quidem fiamus. Biduo poſt barbarus populo collecto, tentorium Nicephori aggreſſus eſt. Ibi Nicephorus miſetabiliter obtruncatus eſt, omneſque cum eo duces, & infinita militum multitudo, omnibuſque impedimentis potiti ſunt Bulgari. Caput

Nicephori interitus.

Nicephori caput Crumus conto præfixit, omnibuſque demonſtravit. deinde os etanli nudatum argento inclauſit, juſſitque principes Bulgarorum ex eo bibere, atque inſultare Nicephoro, ut

pag. 482.

A πίπτει, εἰ βούλοιτο ὁ κραῖ̈ρ ἀντιχῶς ἄρχειν. ἢ ἁμαρτωλὸν ἐν τοῖς ἐλλογισμοῖς αὐτοῦ ἀόπτος ἢ ἀσύμφορος. τῇ γὰρ πρώτῃ σαββάτῳ τῶν νηστειῶν τῆς δ'. ἰνδικτιῶνος, ὑπαντήσαντες Σαρακηνοὶ εἰς τὰ Εὐχάϊτα, λείπει στρατηγὸν τῶν Ἀρμενιακῶν σὺν τῷ βόγᾳ τῶν θεμάτων, πάντων ἀφείλοντο, σὺν πολλῷ πλήθει λαῶν, κτηνῶν εἰς γ'. ὕστερ. ἐπὶ τούτοις ὅλων ὁ νῖος Ἀχαὰβ μὴ πλησθεὶς, ὁ Φαλάριδος ἢ Μίδου ἀπληστότερος, ἢ Βυλγάρων παραπίπτειν ἅμα Σπυρακίῳ τῇ υἱῷ αὐτοῦ. ἢ ἐξελθὼν τῆς βασιλίδος, ἐκέλευσε Νικήταν πατρίκιον καὶ γενικὸν λογοθέτην τὰ δημόσια πέλη τῶν ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηρίων ἀναβάσαι, ἢ ὀκτὼ ἐπὶ ὀπισθοπλείαν τοὺς τῶν ἀρχόντων ἀπαιτεῖσθαι οἴκους. ἢ ὧδ' ὁ θρῆνος μέγας ἐν τῇ πόλει. ἐπὶ τούτοις ἐγκαλούμενος ὑπὸ Θεοδοσίου πατρικίου τοῦ Σαλιβάρα, τοῦ γνησίου αὐτοῦ θεράποντος. ὅτι πάντες καταβοῶσιν ἡμῶν, διασπᾶ, ἐν καιρῷ πειρασμοῦ πάντες ἐπιχαρήσονται τῇ πτώσει ἡμῶν. ἴφα πρὸς αὐτὸν· εἰ ὁ Θεὸς σκληρύνει ἐσκλήρυνε τὴν καρδίαν μου, ὡς τὸ Φαραὼ, τί ἀγαθὸν ἔσται τοῖς ὑπὸ χεῖρά μου; παρὰ Νικηφόρου Θεοδόσιε μὴ ἐκδέχου πλὴν τῶν ὁρωμένων σοι. ἐπισωρεύσας δὲ τὰ στρατόπεδα ἀσκαλῆς ἢ δύστως, ἢ πολλοὺς πόντους ἰδίοις ὀφανίσας, σφενδόναις ἢ ῥάβδοις ὁπλισμένους, βλασφημοῦντας ἅμα τοῖς στρατώμασιν, ἔλασε κατὰ Βυλγαρίας. Κρῦμος δὲ τὰ πλήθη φοβηθείς, ὅπως αὐτῶν ἐν Μαρκέλλαις, ἤτητο εἰρήνην. ὁ δὲ τὰς οἰκείας κακοβουλίας, ἢ τὰς τῷ ἀμορρόνων αὐτῷ συμβούλων διεκωλύθη. εἰσέρχεται δὲ εἰς Βυλγαρίαν τῇ κ'. τοῦ Ἰουλίου μηνός. κυνὸς ὧν ἐπιτολὴ πανωλεθρίας. ἢ φρολέγων τῶν αὐτῷ πανωλεθρίαν, συχνῶς ἐπιφθέγγατο· τίς παρέδωκε τὴν ἀπάτησιν τὸν Ἀχαάβ; ὅτι κἂν ὁ Θεὸς, κἂν ὁ ἀντικείμενος, ἕλκει με ἄκοντα. μετὰ γοῦν τὰς φρόνιμος συμβολὰς, δόξας καπηλεῦσαι, ἐ τῇ Θεῷ τὰ τῆς νίκης, ἀλλὰ τῷ τῶ Σπυρακίου εὐτυχίᾳ ἐκάρυττε. ἢ τοῖς κωλύουσι ἢ εἴασεν, ἄρχουσιν ἐπέλει. πᾶσαν δὲ χιλιάδα, ἕως ἢ βρεφῶν αὐτῶν, ἀνηλεῶς φονεύεσθαι προσέταξε. ἢ τὰ τῇ ἀμορύλων νεκρὰ σώματα, ἄπαξ εἰᾶν, μόνης ἐπιμελουμένους τῆς τῇ σκύλων συλλογῆς. κλεῖθρα δὲ ἢ σφραγίδας πᾶς ταμείοις Κρύμου ἐπιθεὶς, ὡς ἴδῃ λοιπὸν ἀσφαλίσασθαι. ὅπα γοῦν τῇ ἵπρα μέλη Χριστιανῶν ἀπέτμῃ, ἀψαμένων τῇ σκύλων· ἢ τὰν λεγομένην αὐλὴν τὸ Κρύμου ἐνέφρηστε, ἐκείνη σφόδρα ταπεινουμένους δυλοῦσθαι, ὅτι ἐδὲ νυκτικὰς, λάβε εἴ τι σοι ἀρέσκει, ἢ ἐξελθὲ ἐν εἰρήνῃ. ὁ δὲ τῆς εἰρήνης ἐχθρὸς, πάντων ἐ προσήκατο. ἐφ' οἷς χαλεπήνας ὁ Κρῦμος, πᾶς τὰς χώρας ἐκτόδως ἢ ἐξόδους πελέφραξεν ὀχυρώμασι ξυλίνοις. ὁ δὲ Νικηφόρος πίπτοντας, τοὺς συμπαντας τὰς ἀπωλείας προείλεγεν, ὅτι κἂν πτηνοὶ γενώμεθα, ἐδεὶς ἐκφύγῃ ἢ ὄλεθρον. ἢ μεθ' ἡμέρας δύο συναθροίσας λαὸν ὁ βάρβαρος, ἐπῆλθε κατὰ τὸ Νικηφόρου σκηνῆς. ἢ τοῦτον ἀναιρεῖται σὺ κεφαλῇ, ἢ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἄρχοντας. ἢ τὸ λαὸ πλῆθος ἅπαν, ἢ τοὺς σκηνὰς ἀνελάβετο. ἢ ἢ κεφαλὴ τὸ Νικηφόρου ὁ Κρῦμος ἐκπίῃ, ἐπὶ ξύλου ἀνήρτησεν, εἰς ἐπίδειξιν πάντων. εἶθ' ὅπως γυμνώσας τὸ ὀστοῦν, ἢ περιαργυρώσας πίελ, πίειν εἰς αὐτὸ τοὺς Βυλγάρων ἄρχοντας ἐκέλευσεν, ἐγκαυχωμένος κατ' αὐτῶ ὡς ἁπλῶς, ἐ ἢ εἰρήνην μὴ θελήσαντας, πᾶς τὸ Νικηφόρου τοὺς ἄρχοντας Χριστιανοὺς βαρύπ-

ρον ἠδυνήσησε χρόνῳ νικῆσαι. πάντες δὲ τὸς πρὸ αὐτῦ ὠ- A
μοπάτες βασιλεῖς τῆ ἀπωθρωπίᾳ ὑπερικόντησεν ὗτος.
ὅπερ εἰ κατὰ μέρος τὰς βελησθῆ διῆξαι τὰ πονηρὰ ἐ-
πιπολὺ μᾶται, ὁ χρόνος ἐπιλείψει, ᾗ ἡ χεὶρ ἀπόσεσε.
πλὴν ἓκ τῦ κραπείδε τὸ ὑφασμα πρόδηλον. τετράσ-
νηται δὲ ὁ Σταυράκιος ὁ υἱὸς αὐτῦ, καμέλως κῆ τὸ ασσο-
δύλιν. ᾗ μόλις ἐ μάχης ἐξέλαθεῖσαι, ᾗ καπαλαβὼν ἡ
Ἀδριανόπολιν, ἀναγορεύσεσι. ἔ μὴ διωαμένος ὑποχεί-
θαι, φορᾷ ἡ πόλιν καπέλαβεν. ὁς δ᾽ ἐ πλεκῆ ὦ
τῆ παλατίῳ κεῖμος, ἀπρόϊτος ἰῶ. ἐβάλετο δὲ Κυρο-
παλάτλω Μιχαὴλ ἡ γαμβρὸν αὐτῦ ἐκπυρλῶσαι, τῆ
δὲ γαμετῆ Θεοφανῖ ἡ βασιλείαν καπαλιπεῖν. γνὸς δ᾽
τῦτο ὁ Μιχαὴλ, ἐξαίφνης ἀναγορέυσεσι βασιλεὺς ἐν τῷ
ἱπποδρομίῳ παρὰ τ᾽ συγκλήτε κῆ τ᾽ ταγμάτων, ὡς ἠδη ἀ-
πεγνωσμένε τὰ Σπυρακίε. ὅπερ μαθὼν Σταυράκιος Β
τὰ παλατία ἐξελαθεῖν, τὸ μοναδικὸν αὐτῦ κα σὺν τῆ γυ-
ναικὶ αὐτῦ Θεοφανῖ περιδέϊλῳε, εἰς τὰ Βρακᾶ μοναςή-
ρεον ἐπελθόντα, κῆ ἐκάρη ἐν τῆ μορῆ τὰ Σατύρε. ᾗ ὁ
ἀρχιπρωτοσπάθης Θρόνο κατείχε ὁ ἀγιώτατος Νικηφόρος.

Μιχαὴλ ὁ ὁ Κυροπαλάτης, ὁ γαμβρὸς ἡ βασιλέως
Νικηφόρε, ὁ Ραγκαβεῖλ ἰῶ ἡ προσηγορέϊα, ἐγκρατὴς ἡ Ρω-
μαϊκῶν ἄρξ τὰ δήμε ᾗ τῆς συγκλήτε ἀναδεικνυται σκήπ-
τρων, ἀπωθύμῳς μὲν ἡ ἀρχῆς, ᾗ μὲ ἱκανὸς εἶναι λέ-
γων ὄγκον τοιᾶτον πράγματος προσαναβαίνειν τὰ πα-
τρικίε δὲ Λέοντι τῆ ἐξ Ἀρμβίνων, ἀνδρὶ δυμοειδῖ δο-
κοῦντι ᾗ φρασηρίῳ, ᾗ τὰ στρατὸ ματος ἡ σπαθοκίκων ἀρ-
χοντι, γίωνικὰ τὰ παρεχώρει ἐξουσίας. κεῖνος δὲ διδ-
μένλω λαβεῖν τὰ ὑδέλσθαι, αὐξέσει ἰσυῖ δυναλῶν τῦ C
βασιλικὸ ὀρδίνε. ἀφοὐτρίπτο δὲ μᾶλλον ἡ Μιχαὴλ, ὡς
ἀσφ᾽ φρίτος διῆξε βαι τὰ κράνος. ᾗ αὐτὸς ὑπ᾽ ηρχῶτο οἰκεί-
ως ἐπὶ βία, ᾗ λοιπηρὸς πεισθεὶς τὰ ᾗ φρετικοῦ-
πατος, ᾗ ὅρκος φριεσθέσπως ἐπεπόδωκε τὰς ὑποχέσεις·
ὕπω ᾗ τὸ Μιχαὴλ ᾗ παρεδοκίαζον σκοπὸν τὰς νηὶ ἐς ἀνα-
διξεμένε τὰς βασιλικὰς Κρίμας τὸ ἡ Βολγάρων ἀρχοντος
ἡ ἐμπροθεν ἀϋπνίας ἐν ταρδύτοις, ἔ ἡ Βολγάρων φρόνη-
μα κτιδύπνων ἡ νίκας, τὰ ἡ δύσπως ὑπερπόλεμός τε καὶ
ἐλκίζοπο. ὁδῷ δ᾽ ὦν τῷ βασιλεῖ Μιχαὴλ, ἐκπρατεῦσαι
κατ᾽ αὐτὸ, ᾗ κα δόσσοβοῖον τεύπι ἰῶ ἐν ἀνέχαντίσια τὰς
Βολγαρείας φρομιάδε. παχὺ τὸ ὦν ᾗ τὰ πράγματα ἐπί-
ποτο πατησεῖν, ᾗ παχὺ τὰ στρατὸ ματα σωιωδρομίζοπο.
καὶ ὁ Κρίμας δὲ τῶ τὰ βασιλέως πυθόμενος κίνησιν, D
ἤ ταῦτ᾽ λαὸν ἐκ τ᾽ φρονείας ἀσκαλαπώμενος, καὶ ὑφ᾽ ἑ-
σωιωδρομίας, σραπιωθῶν τε καρπὸν μᾶλα ἐπῆξαπο,
καὶ ἐπὶ σπα φρονίωῃ τὸν βασιλέα. ὡς δὲ ᾗ ὧπες ἐφίκετο,
ἔ παρεσκευάσθη ἡ Κρίμαν ἀγχὶ πα ἡ Ἀδριανοπό-
λεως αὐλίζεσθαι, ἀφοβοδιπτμοῦ μᾶλ᾽ ἐγίνοπο σωπιχίας,
ᾗ ὅπω ἐκ ἐνεδρίαις μέχρι ᾗ ἐκ πάσας αὐλῆ ἐπιπρατέ-
ρα τὰ Ρωμαίων ἐφάνπο ὡς ἔ φυτοθίτας ᾗ ὑπὸ τὰς σρα-
τιώπας, ὁρμᾷ ᾗ σφενδάζων, ὡς ἀγχέμαχος ᾗ καθολι-
κὸς σομπολῶ. ἐπίχοπος δὲ τὰ βασιλέως, καὶ ἀζετέ-
βοπος, εἴπ᾽ ᾗ διελέω, ὦπαν ἠλίγπο, εἴπ᾽ ἔ ἐμιρὸν ἐκ-
πούπος ἢ ἐπιπέθειν, εἰς ἀναιρωπιτὰς πὰ πλῆθος ἐτράπη,
καὶ κατὰ βάσ᾽ εἰς πρόσωπον τὰ βασιλέως, ἔ εἰ μὴ ἐξέζε-
πτεν ἀϋπὸ τὰ ἵππε ᾗ ἐβρίζε ᾗ χάρμα, ᾗ σωρὸς ἔζε τὰς ἐ-
αυτίους. τότος κατελαβόπος τὸ ὄλεθρος ὁ βασιλεὺς, ἀπο- E
γνοὺς τὰ τὰς πύλας ἢ σραπεπέδε, ᾗ πρὸς πράσπαξιν ἴσα-
τὸ δ᾽ αὐτὸ τῶ ἔ Κρίμας εἰσχάτισαπ ἔ ἢ ἰαὼν συπάξας
λαὸν, ἀπ᾽ ἔρροπος ἐξω τῆ βασιλέα πολλὰ δ᾽ ὑπὸ τὰ κράνεος
ἢ ἰαὼν ἐκασρα παρακαλέσας λαὸν, ᾗ λέγουσι παγ᾽ ὠγὸς
καὶ παραπύσος ἑσπότης, παφακαλέσας δυναμένος

inexatiabili, & pacem detrectanti. Nullum tempus Christianis calamitosius hoc Nicephori Imperio fuit, adeo crudelissimos quoque suos antecessores inhumanitate superavit, cujus si quis malesicia singularim perscribere velit, neque tempus sufficiet, & manus fatigabitur. Sed ex ipsa ꝑ ora satis poteit de texto judicari. Gravissimum etiam vulnus accepit Stauracius in vertebram, segregue ex pugna vivus evasit. & cum Adrianopolin perveniset, Imperator etiam dictus. & quia equo vehi non poterat, lectica est in urbem delatus: atque ob vulnus in publicum prodire non valens, in palatio decubuit. Statuerat Michael um Curopalatam, sororis suæ maritum, oculis privare, imperiumque uxori suæ Theophanoni relinquere. Sed Michaelus cognito consilio, effecit ut ipse statim in Circo a Senatu & exercitibus Imperator declararetur, nimirum spe omni jam de Stauracio abjecta. Hic ut resciit Stauracius, palatio egressus, se & uxorem monastico habitu induit, inque monasterio Braca diem oblit, estque in Satyri monasterio sepultus. Patriarcha tum fuit sanctissimus Nicephorus. ex Iscinia cognoscitur Cedrenus. Stauracii exitus.

Michaelus Curopalates, cognomento Rancabes, gener Nicephori imperatoris, a Senatu populoque delatum sibi imperium principio recusavit, imparem se tantæ rerum moli tractandæ causans: idque Leoni patricio, natione Armenio, Orientalium copiarum duci annoncedens, qui animosus vir strenuusque habebatur. Sed Leo rennit, quod indignum se imperatorio solio diceret, idque ad Michaelum pertinere. quem cohortatus est ad suscipiendam rerum gubernationem: promittens, ac promissa gravissimis juramentis sanciens, famulum se ipsius per omnem vitam, fidelissimumque & alacerrimum administrum foreita Michaelus contra animi sui propositum, imperii habenas tractandas susceMICHAEL RANCABE imperium.

pit. At Crumus Bulgarorum princeps successibus elatus, cum videret suis quoque animos recenti victoria auctos, incendiis & populationibus Occidentem vastabat. Huic bello occurrendum, reprimendaque eius quantum fieri posset incursiones Michaelus judicans, celeriter dimissis in omnes partes edictis, exercitus colligit. Sed & Crumus de Imperatoris expeditione certior factus, suos ex prædationibus revocatos in unum conducit, castrisque egregie munitis adventum ejus præstolatur. Ut venit Imperator, castraque Crumi castris oppositis haud procul Adrianopoli, levibus prœliis subinde certatum est, eminusque telis pugnatum. Quibus cum semper superior esset res Romana, inflati milites, justum prœlium ardenter appetere atque postulare cœperunt. cumque Imperator sive metu, ut ferebatur, sive occasionem capiens idoneam, inhiberet, moramque injiceret, ad impudentiam prolapsi, in faciem Imperatorem importunis clamoribus objurgarunt: Nisi educeret, castra se rupturos, inque hostem impetum facturos minantes. Iis minus fractus Imperator, portis castrorum apertis, suos in aciem educit, ordineique instruit. Idem & Crumus facit. Cum uterque multis suos ad fortitudinem esset exhortatus, tandem ciassicum canit, & infestæ acies concurrunt. Jamque Bal-

garica res atterebatur, & ad fugam protinus ſpectabat: quod & Romani fortiter hoſtes ſubſiſtebant, atque heroica virtute pugnam obibant: & ipſe jam Crumus undique circumequitando, & ordines laborantes reficiendo defatigatus erat: cum Leo dux Orientalium, Imperii cupidus, ſuos dictis corruptos ab acie reliqua avellit, nullaque urgente neceſſitate fugam facit. Hoc viſum, reliquorum animos perculit, vigoremque fortitudinis retudit: & Bulgari, qui jamjam in fugam ſe conjecturi videbantur, animis recepcis, ac clamore & ſtrepitu ſublato, in Romanos irruerunt. Ita victoria in alteram tranſiit partem. Nam Romani ſuorum diſceſſione animos dejecti, imperum Bulgarorum non ſuſtinuerunt, ſed ſtatim terga dederunt. Multi ibi milites, & non pauci doctores ceciderunt. Imperator segne cum parte exercitus integra Adrianopolin pervenit, atque inde Conſtantinopolin rediit: Leonem cum ſuis in Thracia relinquens, ut præſidio regioni eſſet, incurſionesque barbarorum reprimeret.

Leonis Armenii culpa Romani a Bulgaris victi.

Edit. Pariſ. pag. 484.

Leo imperium ſibi vindicat.

At Leo, digreſſo Imperatore, quam diu occulte parturiverat defectionem, in lucem edidit. Re enim cum his ſatellitibus communicata, jamque tempus optatæ rei conficiendæ apetiiſſe inquiens, eorum opera rumorem per univerſum exercitum ſpargit, Imperatoris ſimplicitate & bellicarum curarum imperitia Romanas copias deleras, veteremque gentis gloriam atque famam periiſſe. Hoc modo animi militum corruptis, qui ex fuga ſparſim pedites nudique revertebantur, eos ſuis permiſcuit, perſuaſitque ut a Michaelo deficerent. Ergo milites uno omnes impetu tentorium Leonis cingere, turpes & impudentes de Imperatore ſermones jactare, timidum eum & effœminatum appellare. qui ſua fatuitate Romanos perdidiſſet exercitus priſtinamque Imperii gloriam obſcuraſſet: contra Leonem palam fauſtis acclamationibus Imperatorem Romanorum ſalutare. Simulanter tergiverſatem, & imperium detrectantem, Michaelus Amorio oriundus, cognomento Balbus, dux & ipſe cujuſdam Romanæ legionis, ſtrictoque gladio, juſſiſque idem facere cæteris locis, minatus eſt ſe interfecturum, niſi volens Imperium ſuſciperet. Ita ergo Leo diadema ſumit, & Imperator Romanorum declaratur. Ante quam hæc ita gererentur, redeunti ex fuga Michaelo Imperatori, jamque Conſtantinopoli proximo, Joannes Exabulius occurrens, cladem ſorti animo ut ferret hortatus eſt: ſimulque percoatatus, quem copiis præfectum reliquiſſet? & Imperatore dicente, curam eam ſe commiſiſſe Leoni Orientalium duci, viro prudentiſſimo, animoque erga ſe amico: Exabulius, Videris (inquit) mihi o Imperator, admodum falli judicio de iſtius hominis voluntate. Enimvero nonnum regiam Michaelus intraverat, cum ei annuntiatur, Leonem Imperatorem eſſe declaratum. Qua fama perterritum, & quid agendum foret deliberantem, hortati quidam ſunt, ut omni conatu Imperium retineret, tyrannoque pro virili ſe opponeret. Verum Michaelus, ut

A φως ἀλειλώ, πλὸς τὸ πολεμικὸν τάις σάλπιγξι σημήναμβοι ἀλλήλοις φοσὸρρᾶξαν. ὁρώτας δὲ τ Ρωμαίων ὑποσάντας τὰς πολεμίας, πρὸς ἄϛις τ ᾧ ἀσφάλειας ἀγωνίζομίνων, ἰδιαπαιάτο τὰ τ Βελγάρων. ᾧ εἰς πανικὸν ἀφ' ἁπάσδν ἀπαγωγὴν (ἤδη γὰρ ᾧ αὐτὸς ὁ Κρυμὸς ἀπίκαμψε ἅπαντας χαλεπτικόμενος, ᾧ τὰ πονοῦντα τ ϛρατιώτων ἐπιβαλόμενος) εἰ μὲν Λέων ὁ τ ἀπατολικὸν ϛρατηγὸς ἢ βασιλείας ὁρῶν, ᾧ τὰ ὑπ' αὐτὸν ἀβρθέφρας πάγματα, σωὶ αὐτοῖς ἢ πᾶξιν ἀπολωτὸν, ᾧχετο φόβων αἴτιος χωρεῖς· τὸν ᾧ ὁ λοιπὸς ϛρατὸς κατείδων, ἐξεπλάγη, ᾧ τὸν τόνον τ ἀνδρείας ἐχαύνωσε. ᾧ οἱ Βελγαροι ὅσον ὑδέπω φυγὴν ἐπιδοξάσαντες, ἀναθαῤῥήσαντες ἐπὶ πλέον μᾶλλον ἐπὶ τοὺς Ρωμαίους, ᾧ πολὺ τὸ κράτος τὸν τότε εἰρηνάσαντο. τῇ συμβάντι δὲ οἱ Ρωμαίοι καταβληθέντες τὰς ψυχὰς, τὴν τ Βελγάρων ὑπ' ἰδίξαντο προβολὴν, ἀλλὰ δὴ καὶ φυγὴν ἐτράπησαν. ἀπόλοντο μὲν ὄυν ᾧ τῷ ϛρατιωτῶν πολλοὶ, πίπτουσι δὲ ᾧ τ ϛρατηγῶν οὐκ ὀλίγοι. ὁ δὲ βασιλεὺς μόλις μὴ τισι μέρος αὐτοῦ ϛρατιᾶς εἰς Ἀρκαδιόπολιν ἀσφαλῶς κομίσαι, ᾧ κείθεν τὴν βασιλίδα πατοκλαμβάνει, ᾧ εἰρηνεύσει Λέοντα μὴ τ ἀμφ' αὐτὸν ὁ Θράξ καταλύσειν, ὡς τὰ φορμίσεως, τὰ τὰς ἀκλασίας τ Βελγάρων ᾧ τὰς ἐκβολὰς ἀσκοπτον.

B Ὁ δὲ καὶ ἰσυπὸν ἄρτι γνόμβλος, ὡὶ ἀδύτι ἐν τῇ πρωτῇ, εἰς ὃμς ἐξάγειν ἀποχτίαν. πολυσαύμος δὲ τοῖς αὐτὸ ϛνασάντασι, ᾧ καιρὸν ἐπιτήδειον εἶναι φάσας εἰς τὸ πλημῶσαι τὸ ϛασιαζόμβον, ᾧ δὶ αὐτῶν λόγως ὑποσκευάς ἅπαντι τῇ ϛρατιᾷ, ὡς τὴν ἀφελειὰ τὴ βασιλέως, ᾧ τῇ φοβερᾷ τ ϛρατηγίας μελέτης ἀποσπασίᾳ τὰ τ Ρωμαϊκὰ πραϊδήπλεθαι, ᾧ ἀπαλαὶ δέξαι ᾧ ὠλιναι ᾧχοντα τῇ Ρωμαίων ᾧ ὕπω βρθέφρας τὰς ϛρατιώτας, ἀρτι ἀσφαλὲς ἐκ τ ϛροπῆς ἐπαφρχομένης πᾷς ᾧ χωμένας, ᾧ μιχνυμένας τῇ σωὶ αὐτῇ ϛρατιᾷ μετ, τοῖδε φοβς αὐτηρσίας ἰδίν. ἐκ μιᾶς δὲ ὁρμῆς ᾧ σκηνὴν τὸν πομπεύσαντας, λόγως μὲν ἀναδὰς ᾧ ἀπαρχὼνας ἀπρβ ἑαυτοῦ εἰς βασιλέα, θελὸν αὐτὸν ἀποκαλοῦντες, ᾧ βασιλῆα· αὐτὸ ᾧ ἀφελειὰς τὰ τ Ρωμαϊκὰ ἀπολωλῶτα ϛρατηγήματα, ᾧ τὸ κλέος ᾧ ἢ βρθέαν ἀχρεοῦντα ἢ βασιλέως· αὐτὸ ᾧ ἀναφανδὸν ὑφημνοῦν, ᾧ βασιλέα Ρωμαίων ἐκβρτῶν. Θρωπτομένου δὲ τὸν, ᾧ τὰ ἀρχὰ ἀποσπομένου, Μιχαὴλ ὁ ἐξ Αμορίου ὁ τραυλὸς, τὴν μάτος τῆς αὐτὸς Ρωμαίων ἐξενώμβνος, τὸ ᾧ ὅρος ἀπασάμβνος, τῷ ᾧ ἄλλος τὰς τὸ ἐργα μισῆς τοὺς ποιεῖ τὴ τρέ ᾳας, ἀναμὶν ὑπνέλας, ὁ μὲ ἰσυπὸς φοσὸρρᾶξεν τὰ τὰ ἀρχὰ. ᾧ ὑπὸς μὲν ἀβρθέμα τὸ πιεῖν ἔντας, ᾧ βασιλεὺς Ρωμαίων ἀναγορώνται. φρὶν δὲ πᾶσι γνῶναι, ἐκ τῆς ϛροπῆς ἐπαίκαστ τῇ βασιλεῖ Μιχαὴλ, ᾧ χωμένῳ ᾧ βασιλέως ἀχθῆναι, ὑπάτης ὁ Ἐξάβουλος, φαῖνε μοι, ὦ βασιλεῦ, ἔφη, πολὺ διαμαρτάνεσθαι ᾧ τ ἀνδρὸς διανοίας. ὁ μὲ γὰρ ὄντα πάντα ὕπω ἀπ' ὁ βασιλεὺς ἐφθάνετο τοῖς βασιλείοις ὑπεβρκεῖται, ᾧ τὰ Λέοντος ἀναῤῥῶνας καὶ γνῶλλατο. διαπραχθέντος δὲ τὸ αὐτοκρατόρος φρὸς τὸν ἀκοῦσι, ᾧ σκοπιμέτερόν τοιοῦτον, τινὲς μὲν παρῆνεσι, πᾶσι τρόποις ἐχθεῖν τ ἀρχὴς, ᾧ τῇ τυράννῳ ὡς ἀνοῦσι ἀντιπαθῆσαθαι. ὅσοι δὲ ἀγρικὴς τὰς ἀνδρα- πος ἦν, ᾧ φράγματος ἰσυπὸν ὑπῤῥῆξαι μὴ δίδων, ἀδυλοῦ χωσιν ἀποπλεῦσαι, τοῖς μὲν ὕπω λέγωσιν ὑπεῖ-

μα, μὴ ἁρπάζειν αὐτὸ φρὸς ἁφρόλιον χαρῶσαι μειαρο-
νίαν. Ἢ τινὰ δὲ οἱ ἐκποπίων ἐξεπιμελᾶ φρὸς Ἢ Λέοντα, Ἢ
βασιλείας ἐπαγρύμιον σύμβολα, τὴ βδημα, τὴν ἀλικρ-
γίδα, ἢ τὰ κοκκοβαφῆ πιδίλα· αὐτὸς μὲν ὑπιρχόμινος
παρεκχωρῆσαι αὐτῷ τὴ θρόνε, ἢ βδλιτον εἶναι κείνον τὸν
αὐτὸν φρονεσθαι Ἢ ζωὴν, Ἢ χρόμενον ἰδεῖν ραϊδία μι-
κρὰν ἀμαυτε Χρεσιανικὴ. αὐτὸν Ἢ πᾶσαν ἀποδῦσθαι
πτοίαν ἢ δίτκεψιν, ἀλλὰ δεῖν ἢ παραλῦσθαι τὴ βασι-
λεια. Προκοπία Ἢ βασιλὶς ἀντικράτορα τοὶς φρωμί-
νοις, ἢ πολὰν ἐπαφρεσιν Ἢ βασιλείαν λέγυσα εἶναι, ὑπὶ
μὰ ἔπεσθαι, ἴφαντο ὑπειπᾶσα λόγον, ὅτι δεινὸν, ἢ πάρα
θεσιν, ἐπαρῶ Ἢ πυράνιν σύζυγος περιβάλλοιτο τὸν βασι-
λικὸν μοδίολον, ὑπισκῦλασα ἢ φρὸς τὸ ταύτης ὄνομα, Ϛ
Βάρκας ἀυτὶω ὀνομάσασα, ὑσκάπτυσο πῶς ἀν ἢ θοιτο τὰ
κατ' αὐτὼν. ἢ οἱ μὴ πρὲ Ἢ βασιλία ἐν πόνις ἦσαν. ὁ δὲ
τύραννος ἢ Ἢ χρυσὸς πόρπις διφημιμίνος ὑπὸ τὸ τὸ στρα-
τὸ ἢ τὸ δῆμον ἢ Ἢ συγκλῆτον, ἰλλᾶτο εἰς Ἢ ἐν τοὶς Σωθίοις
τὸ Προδρόμε ναὸν, κἀκεῖθεν δορυφορούμινος καθλαβὰ τὰ
βασίλεια. μὶ ἄλων δὲ ὑπιβαπτιζον δ' χλὼ ἐν τῷ χυτρῷ
τελκίσῳ ἀποδοῶναι τῇ Θεῷ, ἐκδυσάμβος ἰὼ ἴτυχε ρο-
ρῶν ἐθόπα, παρὰ χεῖρ τῇ Ῥῷ ἐπιπολῶσι στρατδωτοὶ Μι-
χαὴλ. τὸν Ἢ αὐτὸν εἶχ' ὑπηῇ ἀμφισταμένε, οἱ ὡς ἔδυξε
τὸ γεγονὸς πᾶς θεισσαμένος, ὡς μ?. Λέοντα Ἢ βασιλείας
αὐτὸς ὑπιδήσονται. ὑπῆρε Ἢ μεταλβόντος ἰὸ ἐπὶ τὰ βα-
σιλεῖος, Ἢ ἀπαντος εἰς τὸν ἐν τῇ παλατίῳ τὸν, ὑπιδυσὸ
Μιχαὴλ ὑπόμβος, Ἢ ἀφορσίκτως βαίνων, Ϛ ἀφοπτῶν τὸ
ἄκρον Ἢ βασιλικὴς ἰδ' ὡς ὑπάτης· ὑπὸ κακὸν οἱ ὠρὸν ὃ
Λέων ἠγνόατο, ἢ ἐκφοβεσμένος ὃσθδαι εἰς αὐτὸ κα δυσώ-
πτδον.

Εἰσελθόντος δὲ ἅμως τὸ πυράτου εἰς τὸ βασίλειος, καὶ
Ἢ ἀφαγμένης διδημίλιν αὐτῷ βασιλείας ὡῇ ἀφαγμέ-
των Ἢ παραχρὴ σὺ μικρᾶς κατ' ρκικόπος, Μιχαὴλ ὁ βασι-
λεὶς ἢ ἡ σύζυγος Προκοπία σὺν τοὶς σφετέροις παισὶν
εἰς τὸν Ἢ Θεοτόκε ναὸν ἢ Φάρος καπιφιλζεται φροφυγόν-
τες, * οἱ κίται γίνονται ὡς ἐκεῖθεν ἀποσπάσας ὁ πύρα-
νος, ἀπ' ἀλλήλων διίσελε Ϛ Μιχαὴλ μὲν ὑπῆρξεν ἐν τῇ
κῷ τῶν νόσων Πρώτων μοναστηρίῳ ἐπισήσατο, ἐν ᾧ Ἢ κο-
σμικὸν ἀποδῦσθαι τοῦχε, τὸν λοιπὸν Ἢ ζῶν διήνυσε
χρόνον. Θεοφύλακτον δὲ Ἢ φησβύτερον Ἢ τότε ὑπιέκτη-
μὸν, σωμάμα τῷ μετεῖ ᾧ τοῖς ἀδλιρῶς εὐσεβῆ παρὶ-
περμξεν. ὁ παρίλκοι δὲ ἴσως ἱστόρεται, ᾗ ὅπως ᾗ τῇ βα-
σιλεῖ Μιχαὴλ φοιδηθὲντος ἢ Ἢ βασιλείας ἀποβολὴ.

Παιδίσκη τις ὠνόμ κοψικὴ τῇ Μιχαὴλ αὐτὸν κῷ τὰς
σελλικὰς σκιωδοὺς, πλέσει μανίας ἀλίσκετο. ὁπότε γοῦν
ἄλωρ τῇ πλέσει, οἷς τότοις ἐρχομένη, ὃν ᾗ βῶς τὸ ὠλέον
ἐδμαινα λίθιοι (κρὰ τότων ἴχρι τῶν φροσηρομένων τό-
πος. Βικολέων δρομαῖος μένος) ἐβόα γηγνοσπερᾷ φωνῇ
φρὸς Ἢ βασιλία· κάπλᾶθ', κάπλᾶθ', ὑποχάρει Ἢ ἀθλο-
τέλεων. τότο πολλάκις γινόμινον δάμβος ἐενποιεῖ τῇ βα-
σιλεῖ, ᾗ εἰς φροντίδας ἰ πᾶς τυχὼν ἂς ἐβάλλ. διὸ ᾗ κοι-
νολογεῖται πρὲ τὸ φρᾷ ματος Ϛ σωμῶσαι τινὶ ᾗ οἰκείων
Θεοδώρᾳ, τῇ οὖσῃ Μιχαὴλ, πατρικίᾳ τὰ Μιλιασηνῶν, ὃν δὴ
κῇ Καισαρεὰν καπισοφίζον, ᾗ ᾗ δ' ἐκεῖσε ἐπιδόσει Ἢ λε-
χρίτου λαβεῖν. ὁ δὲ χρεῖλλι δι' ἀσυτιτείδη, ἴτ' ἐπεσ-
δὰν κάπρος γένηται τῇ μετὲ τὸ χρόνον καπαρξῇ, Ϛ
διῤῥυπανθῇ, τότι προεκκενσα ὑοικεία τὰ παλατίνοις, ᾗ
ὅποῖον εἰν τότῳ τὸ γνῶρισμα; ἐγένετο τότο, τὰ Θεοδότε
τῇ φράξει ὑπερτοιωθῆς. ᾗ τὸ τῇ κατορῇ κατὰ χεῖρα γύ-
ναιον ἑρωπθὲν, τῶν τε κλῶσιν ἐμφαίνει τὰ Λέοντος, ᾗ τὸ
χαρακτῆρα, ᾗ τῶν μορφῶν. φροσὶ ὄψει τε, ἀπιλθεῖν δ'

A erat ingenio pacis studioſo, conjecere ſe in diſcrimen tamæ rei nolens, acriter eos reprehendit, a quibus ad civiles cædes committendas inſtigarentur : & ſuorum quemdam intimorum ad Leonem cum diademate, purpura, ac calceis coccinis (hæc Imperii ſint inſignia) miſit, imperio ſe ei cedere indicans, (quod vel vitam amittere potius cenſeret, quam gutturlum unam Chriſtiani ſanguinis ſuſtinere) jubenſque eum ſine ullo metu aut dubitatione venire, & regiam occupare. At Procopia Imperatoris uxor contra nitti, immoriendumque Imperio dicere : cumque maritum a propoſito non deduceret, rem omni indignitate indigniorem affirmare, ſi tyranni uxor Imperatorio modiolo ſe in- B durura eſſet (quam & Barcam nonnini illudens appellabat) itaque meditari quid de ſuis rebus ſtatueret. Interim Leo tyrannus per auream portam ingreſſus, exercitu, populo, ſenaque ſtudiis acclamationibus profequente, ad ædem Joannis Baptiſtæ Studianam pervenit, indeque ilipatus in regiam invadit. Cum autem in aureo trichilio votum pro felici introito reddere Deo vellet, veſtem qua forte induus erat deponens, Michaelo equiſonum præfecto tradidit ; qui & illico eam induit : quod qui viderunt, omnem eſſe gerendi poſt Leonem Michaelo imperii cenſuerunt. Et cum Leo alia veſte amictus in templum Palatinum pergeret, ſequens a tergo idem Michaelus, C dum incautius & temere graditur, eo- ram Imperatoriæ veſtis calcavit. quod pro ſiniſtro omine Leo accepit, novas hunc aliquando res moliturum præſagiens.

Ingreſſo in regiam Leone, ſibique pla- LEO ARME-
cide oblatum imperium non ſine negotiis NIUS Imp.
& magno tumultu occupante, Michaelus Rancabes cum uxore Procopia & liberis in fanum Deiparæ, quod Pharus dicitur, ſuppliciandi cauſa ſe contulerunt. Quos inde avulſos Leo ſejunxit : ac Michaelem quidem in Proræ inſulæ monaſterium deportavit, ubi is coma raſa, huic fæculo valedicens, reliquum vitæ exegit: Theophylactum autem nato majorem ejus filium, caſtratum cum matre & fratribus relegavit. Fortaſſis ſupervacaneum non fuerit narrare quo pacto Rancabæ imperii amiſſio fuerit prædicta.

D Habebat veranum quandam puellam, quæ ſub lunæ cum ſole coitu furore percelebatur, quo modo affecta, ad locum cui Bucoleoni a bove & leone faxeis ibi dedicatis nomen eſt, ſe conferens, contenta voce ad Imperatorem clamabat : Deſcende, deſcende, cede alienis. Hoc ſæpenumero factum, Imperatori pag. 486. metum ſollicitudinemque haud mediocrem injecit : itaque rem cum familiariac domeſtico ſuo quodam Theodoto. Michaeli filio patricii Meliſſeni, cui & Caſſiereæ cognomentum fuit, communicat, cupiens eorum quæ prædicebantur periculum facere. Is conſilit, ut puella furore jam corripiente comprehendatur, interrogeturque ad quemnam domus E Palarina pertineat, quibuſque is notis agnoſci queat. Hoc conſilium ipſius Theodori opera Imperator eſt exſecutus. Ergo puella cum fuiſſet comprehenſa, & interrogata, Leonem nominatim indicavit, ejuſque notas & formam deſcripſit. quin & præterea Theodotum deſcendere ab arce juſſit, ibi ei duos viros ob-

Michaelus imperium Leoni concedit. Edit. Pariſ.

245

Omen.

viam futuros, quorum alter multo infidens, omnino fit imperio potiturus. Theodotus ad indicatum sibi locum ivit, rei exploranda causa, hominemque ibi iis quas puella docuerat ex notis agnovit, eamque sensit minime falsum prædicere. Neque tamen Imperatori rem aperuit, sed nugari mulierculam, vanaque ejus verba nullum veritatis vestigium continere dixit. Ipse Leonem manu apprehensum in ædem divi Pauli apud orphanotropheum (sic vocatur domus pupillis fovendis destinata) deduxit, dataque & accepta fide, puellæ historia diffabulata, divina quadam præfactione se certo cognovisse ait, Leonem Romanorum Imperatorem haud dubie fore : petitque ut hanc prædictionem eventu comprobante, se hujus tam lætæ rei nuntium remuneraturum is polliceatur. Stipulatur Leo, siquidem exitus his verbis fit respondens, Theodotum a se nihil fruſtra petiturum. Atque ita quidem inter hos tum pactum est.

Cæsus bello Bulgarico.

Cæterum bellum inter Romanos & Bulgaros, quos cladem passos imperante Rancaba demonstravimus, cum aliis de causis conflatum fuerat : tum eam vel præcipuam habuit, quam referemus. Bulgarica quædam gens paternis sedibus relictis in ditionem Romanam immigraverat, ac concedente imperatore Rancaba hinc inde sedes posuerat. Sed & Romanorum quidam superioribus bellis a Bulgaris capti, ruptis vinculorum redierant. Eos universos Crumus Bulgarorum princeps dedi sibi postulaverat. Et sane quidam Romanorum dedendos judicaverant, in eamque rem terrentiam & Imperator & magni aliquot nominis monachi concesserant : perfugarum enim deditione se barbaricis prædationibus liberatum iri sperabant. Alii autem eam sententiam improbaverant, quorum princeps Nicephorus patriarcha, & Theodosius magister, sua ætate virtute & prudentia præstantissimus, aliique non pauci : nam hi Deo committendam suam salutem judicabant, neque transfugarum deditione barbarorum placandam superbiam, omnipotenti auxilio Dei posthabito. Proinde Crumo repulsam passo, bellum id exarsit, quo ingens Romanorum accidit clades : aliud nimirum Deo jam tum aliquid præmoliente. At Leo imperio potitus, Thomam (unum ex tribus iis quos Bardanio affuisse narravimus, cum is Philomeli monachum consuleret) juvenem acris animi, turmæ ordinis fœderatorum præficit : Michaelum vero Balbum (hunc quoque ex iis tribus unum) cujus filium ex sacro lavacro susceperat, patricium creat, & comitem scholæ excubitorum fecit, reliquasque imperii res pro suo arbitrio conficit. Interea Bulgari recenti adhuc de Romanis victoria inflati, in Thraciam incursiones faciebant, & obvia quæque depræ dando populando-que vastabant. Visum ergo est Imperatori, legatos pacis componendæ causa ad Bulgarum mittere : sed eo ferociente, ac pacem superbe recusante, coactus est bello decernere. Commisso autem grandi prælio, cum demo Romani exercitus vincerentur, Bulgarique iis persequendis se darent : Leo cum suo sodalitio eminenti loco stans pugnamque spectans, animadvertit Bul-

Edit. Paris. pag. 487.

Leo insignes victorias.

A τῶν ἀκροπόλει, ὃς ἦν συμπαθὴς τοῖς ἀτυχήσασι, ὧν ὁ τῆς ἡμέρας ὕπαρχος, ὑπιδόμενος τὴν βασιλείας πᾶσαν ἢ μὲν ὕδωρ εἶπε· Θεόδοτος ἐκεφδάσατο, εἰς τὸν αἰρημένον ἀπολῶν πᾶσαν, τὸν ἀέρα τε καταφράσειν ἐκ ἦν γνωσόμενον, ᾗ κατ' ὄναρ ἀγγελθὲν αὐτῷ τὸν ἀεδρωτον τῆ μὲν ὕδωρ βασιλεῖ ἀπαγγείλει ἢ ἐγνωσμένου ὄνειρ, κενολογεῖν αὐ δὴ τὰ γωμικὰ ἐκάλει ῥήματα, ᾗ φλαεῖαι μεδὲ χροᾳ φέρουσαι ἀληθείας. ἢ Λέοντα δὲ λαβὼν τῆς χειρὸς, ἐς εἰς ἢ ναὸν εἰσελθὼν Παύλου τὸ Ἀποστόλου, κατὰ τὸ ὀρφανοτροφεῖον, ᾗ πίστεις δοὺς αὐτῷ ἐ λαβὼν, ἀνακαλύπτει τὰ ἐκφρασ, τῶν μὲν ἀλλοθεν ἀπεκαλύφας, εἰπὼν δ' ἐκ θείας ἀποκαλύψεως τὴν ἡγεμονίαν ἐκείνῳ Ῥωμαίων κυμανεῖ ἀς πάντως ὁ Λέων γενήσεται ἐγκράτης. ἐκβεβηκὼς δὲ ὁ ἀφορῴσεως, ἐζήτει μὴ ἀμέδρα αὐτῷ γένοιτο τὰ ψαχθέντα. ᾗ ὁ Λέων εἰ ὁ λόγος εἰς ἔργον ἐκδαίη, ὑπὲρ ἧκεν ὧν ἤτητο μὴ ἀτυχήσειν αὐτὸν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν συνετὴ ἔστω τῶν.

Σωμέβη δὲ ᾗ δι' ἄλλας μὲν αἰτίας Ῥωμαίοις τε ᾗ Βουλγάροις ἀεαρῤῥηπίδιον ἢ ἀφορῤῥήτοις πόλεμον, ὡς ἔκεσα δὶ ᾗ ἐξ ἢ ῥᾳδίστεδα μάλιστα. Βουλγαροί τινες ἐξ ἰδίων ἀπάτητος ἢ πατρίων, τῶν Ῥωμαίων καταλαμβάνεσι παγχαλεπῶς, ἢ παρὰ τὰ βασιλίως ἀφορδιζόντες Μιχαὴλ, ἐν διαφόροις ἐγκατοικίζονται χωρίοις. ᾗ τινες ᾗ Ῥωμαίοι τε ἐν τοῖς αἰχμωταλωτισθέντων πολέμοις τὰ δεσμὰ ἀεαρῤῥηξάντες, εἰς τὰς ἰδίας πάτριδας παεέδυσε. τὰς ἁπαπτας ὁ ἢ Βυλγάρων ἄρχων ὁς Κρῦμος ἐκδέξασθαι οἱ ἀπῆτει. τοῦ μὲν ὄμωμοῦ Ῥωμαίων ἐπαιτεῖν ὑδέκει ἢ ἐκδοσις, ᾗ τοὺς ᾗ ὁ βασιλεὺς καὶ τινες ἀξιόλογοι συγκατετίθητο μοιαζοι· ᾧστε ᾗ ᾗ ἢ ἀφορῴσεως ἐκδοσιας, ᾗ βαεβαικὴς ἀπαλλαγησεδαι ἐνελπίσας. τινὲς δ' ἀπειπάσασθαι ἀφὸς τοῦ γράμματος, ὁν κορυφαίος ὑτὸν χαὶ Νικηφόρος ὁ πατειάρχης, ᾗ ὁ μάγιστρος Θεόκτιστος ἐπ' ἀρετῇ ᾗ σωφίσει φρονήσεως τῇ πᾶσι, ᾗ ἄλλοι δ' ὐκ ὀλίγοι, εἰκαῖα λέγοντες τὰ καθ' ἑαυτοὺς τῇ Θεῷ, ᾗ μὴ ᾗ ἀφορῴσεν ἐκδοσιας ἢ τὸ Θεῖο παραλιπόντας, παραλιπ βούλεσαι, τοῦ τῶ βαεβάρου εἶδ ἀμυνζήσεδαι ἀλαζονείας. μεδαμῶς ᾗ τοιαύτης ὑπατώσης συμβάσης τὸ Κρῦμον, ὁ σφοδρὸς θεὸς ἀεῤῥῆτοῖδιν πόλεμος, ᾗ ἐ τροπὴ ᾗ ὁ πολὺς φθόρος τῶ Ῥωμαίων ὑπικολούθησεν, ἅπὸ τοῦ Θεὸν ἀξίοις φοσικοσμοῦντος. τὸν δὲ ἢ βασιλέων ἀρχὴν περιδιωάμενος ὁ Δέων, Θωμᾶν μὲν, ἵνα τὸ τεμὼν ἔστω, ᾧ ὁ λόγος ἰσόρυπος φδάσας συμπτα τῇ Βαρδανίῳ, ὁπωσὶν ἀκρος ᾗ μειαχὸν ἐς τῇ Φιλομηλίῳ ἐφοίτησεν, ἀνδρα τὸν ᾗ ὀρμητὶκὸν, ᾗμιφόρχον ἀνδεῖξε ᾗ φοιδράτου κόμματος· Μιχαὴλ δὲ τὸν τραυλὸν, ᾧ αὐτὸ ἵνα τὸ τεμὼν ἔστω, ᾧ τὸν υἱὸν ἐκ ᾗ ἁγίας ἀναδέξατο κολυμβήδρας, παπείκιόν τε ἀνέσει, ᾗ κόμητα ᾗ τῆ ἐξκυβίτων φολὶς, ᾗ τ' ἄλλα διιπάτει ᾗ βασιλείας, καθοὶς πῳλια αὐτῇ βιβλιοῖς· οἱ Βούλγαροι δὶ πλέτ τὸ φρ μικρὸν ᾗ Ῥωμαίων νίκη ἐφουσκδίστεροι, ᾗ Θρᾴκην κατέτρεχον, ᾗ πᾶσι ποιῆσδαι ἐπειρῶντο. ἔδοξε κι τῇ βασιλεῖ, φησεβείας ἐπιδεῖν, ᾗ λόγων πιεῖ εἰρήνης. τὸ δὴ Βυλγάρων φρονήσαντος, ᾗ τὸ εἰρηνικὸν παρασαμένου, ἐδὲν μᾶλλον ἐξ αὐτόνυκτος τῇ βασιλεῖ. ᾗ γοῦν ᾗ συμαδροδέντων τῇ στρατοῦμάτων, μάχη σωμὶς κρατηρὰ, ᾗ πᾶλιν ἡττᾶτο τὰ Ῥωμαίων στρατεύματα. ἢ δὴ Βυλγάρων τῇ διώξει ἐπικειμένων, ἀβασὶ δ' ἐξ τὴν ὑπερδέξιον πᾶσφίσας μοῖ ἢ πεῤὶ αὐτὸν ἐνιείς, κατεκόπτει τὰ ἀμώμενα· καὶ καταναύσας ὡς ἀσωπάκτως, ᾗ πᾶσαν συπαξὶν ἀπολεπόντες οἱ Βὐλγαροι ἐπιδοὺκουσὶν ᾗ φὐγοντας, παρακα-

B

C

D

E

λίσας πὰ ἀμφ' αὐτὸν, ἢ ἄνδρας ἀγαθοὺς γενέσθαι καθι- A
κετεύσας, ἢ μὴ † Ρωμαίων ἐκλεοῦς περὶ δὲν χωρῆσαι
οἷς τὸ μηδὲν, ὑπερθέῃ μεγάλοις αὐτοῖς. ἢ τῇ παραδόξῳ
† ἐπιθέσεως τροφάμενος τὰς παρατυχόντας, ἢ τὸ λοι-
πὸν † Βουλγάρων στράτευμα τῇ αἰφνιδίῳ καταπλήξε, ἢ
παραχὺ ἢ φόβου ἐνέπλησε, ἢ ἀλκὴν ἀδίας ἐμέμητο πά-
ντων ὑπερον μὴν ἐν τῇ προσβολῇ πολλοὶ, ἢ αὐτὸς ὁ † ὅλων
ἄρχηγὸς τὸ ἢ ταχέως ὑπὸ † εἰκοσὶν ἵππῳ χίλιοι ἀνα-
χθέντες, δρόμῳ † σωτηρίαν ἐπραγματεύσατο. ἐάλω-
σαν ἢ ἐξ † πεντήκοντα πολλῷ πείους. τότε τὸ ἔργον τὰ μὲν τῇ
Βουλγάρων ἐπιτείνοντα φρονήματα, τὰ δὲ † Ρωμαίων κα-
τέκοπτε ἢ φρὸς γὰρ τοῦτο ἀνεθαρρήσαι πεποίηκε. ὁ
δὲ βασιλεὺς μὴ λαμπρῶν † τροπαίων ἢ λείας ὅτι πολ-
λῆς τῶν βασιλέα καταλαβόν, † ἐν χερσὶν εἶχετο φρα- B
γμάτων. ἄρτι δὲ ἢ εἰς μνήμην ἐλθὼν τῶ καπὶ τὸ Φιλομή-
λιον μοναχοῦ, ἔγνω δῶρος ἢ ἀναθήματα αὐτὸν τῆς ἐπ'
ἀνδρὶ φροντίδος ἀμείψασθαι. ἐξαπέστειλε γοῦν τινὰ τῶν
πιστοτάτων, ἀναθήματα εἰς αὐτὸν κομίζοντα, ἢ ἵππλα
ἢ σκεύη ἀργύρεα ἢ χρύσεα, ἢ ἐδη † ἐξ Ινδίας κομιζο-
μένων. ἦν ἐκεῖνος μὲν ἀμοναχὸς ἔτυχε φρονηθησόμε-
νος. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν μοναχὸς ἄλλος ἐδόκει, τὸν
κλῆσιν Σαββάτιος, † ἀθέου † οἰκουμενάχων αἱρέσεως ἀ-
πάπλεως ὤν. ἐς τοῦτον ἀπαρὰ βασιλέως πεμφθεὶς ἀφικό-
μενος, πὰ τῶ ἀπεσταλμένα τῇ αὐτῷ καθηγητῇ παρὰ βασι-
λέως δῶρα δέξασθαι παρηγγέλη, ἢ γράμματα ἐδ' ὧν τὸν
πέμψαντα ἀσπασόμενον. ὁ δὲ τὰ μὲν ἀπεσταλμένα λα-
βεῖν οὐκ ἠθέλησεν, αὐτὸν δὲ ἀκαιρόρριπτον αἰτήσας παρε-
κελεύσατο, ἀπάξειν εἶναι λέγων ἐς † βασιλέα τῆς ἀλη-
γεδὸς, ὡς εἰδώλοις προσετικτοῦσι, ἢ τοῖς λόγοις ἐπόμε-
νον Εἰρήνης † βασιλίδος ἢ Ταρασίου τῶ πατριάρχου
ὧν τὰ μὲν παρὰ ἢ Θεοδότα τῶν Εἰρήνου, τὸν δὲ τὸν σε
πατριάρχας ἀνάξιον Ταράξιον καπιόμαζον ὁ παμ-
μάρος. ἀπώλεσε δὲ ἢ ταχέως ἐκπεσὼν τῆς βασιλείας
† βασιλέα, ἢ τὸ βίου καπιτροφῶν, εἰ μὲ θᾶττον τοῖς
αὐτῷ λόγοις πειθεὶς τῆς θείας καπιστρέψαι εἰλογρα-
φίας. δεξάμενος δὲ τὰ γράμματα ἀσπασάμενος, ἢ περὶ
† ἀγγέλου δὲ μαθὼν, ὅσα τε ἀμοναχὸς εἶπε, καὶ ὅσα
αὐτὸς ἤκουσε, ἢ παραχὺς ἀπάπλεως γίγνος, Θεόδοτον
μετεπέμψατο τὸν Μελισσηνὸν, καὶ περὶ τῶ σκέμματος αὐ-
τοῖς κοινώσων τὰ ποιητέα. ὁ δὲ ἢ πάλαι τῇ τ. αὐτῇ αἱρέσει κα-
τηχημένος; ἢ καιρὸν ζητῶν παρρησιάσασθαι † ἀσέβει-
αν, ὑποτὶ Θωυσῇ βασιλεῖ τινὰ συμβουλίαν. μο- D
ναχόν τινα φάσκε εἶναι ὄργανα παραδόξων δημιουργὸν,
τὰς οἱ κόσμος ποικίλλων ἀνὰ τὸν Δαγιστέα. τοῦτον δὲ, φησὶ,
φροντισθέντα τὴν πρᾶξιν ἢ ὅπερ ἀνεκόσμος ὑπόθοιτο,
τοῦτο δὲν καὶ ποιῆσαι. καὶ ταῦτα μὲν εἶπε φρὸς † βασιλέα.
ἐκεῖθεν δὲ ἐξελθὼν, ἅπασι παχέως φρὸς τὸν μοναζοντα,
καὶ φησὶ φρὸς αὐτὸν· ὡς τῇ ἐπιόσῃ τυχεῖ ἐλθόντα σε ὁ
βασιλεὺς ἐν ἀνακλήτῳ πεζεβολῇ, ἐρωτῆσαι περὶ τῆς
πίστεως, ἢ ἄλλων ἀναγκαίων φραγμάτων. σὺ δὲ ἀλ-
λὰ μίμνητο, ταχέως τὰ βίου καπιτροφῶν ἐπιζβασο-
λὴς ἐπιστεῖλε ἀπελθεῖν αὐτῷ, εἰ μὴ ἐκόντα αἱρεῖτο
τὴν βασιλέως Λέοντος † ἐξ Ισαυρίας φρησιθῆσαι δόγμα- E
τι, καὶ τὰ εἴδωλα τῶν Θεῶν σπῶν ἐξελεῖσα (τὰς Θεί-
ας εἰκόνας ὑπὸ καλεῖσα) ἐπαγγειλαθεὶ τὰ τῶ αἱρε-
μένα βία γενόμενα, ζωῆς τε μακρᾶς βεβαίῳ καὶ τῆς
βασιλείας κυβέρνησιν εὐτυχῆ τε ἢ πολυχρόνιον. ὑπὸ
παιδαγωγήσας τὸν μοναχὸν, καὶ ἃ μέλλοι λέγειν ἐς
βασιλέα παιδεύσας, ἐπέστειλε. μετὰ μικρὸν δὲ καὶ τὸν
βασιλέα πιθανῶς ὑπὸ πίστεως τῆς χάριτος προσλαβόμενος,

gatos ordinibus ſuis ſolutis effuſe perſe- A
cutioni ſe dediſſe. ibi tum cohortatus
ſuos, obteſtatuſque ut fortes & ſtre-
nuos ſe præberent, neque Romano-
rum gloriam ad nihilum rediri pate-
rentur, magno cum impetu hoſtes ado-
ritur: & obvios improviſa impreſſione
pellens, ſubita ea Bulgarorum omnem
exercitum perterret: eamque trepida-
tionem inter eos excitat, ut virtus om-
nis animis eorum abieric. Cæciderunt
eo in prælio complures Bulgari, at-
que ipſe etiam Imperator: ſed is ce-
leriter a ſuis in equum liberum im-
poſitus, fuga ſalutem conſecutus eſt.
multo plures capti ſunt, quam inter-
fecti. Hoc præclarum facinus Bulga-
torum inſolentiam depreſſit, & ani-
mos Romanorum demiſſos atque pro- B
ſtratos confirmavit & erexit. Impera-
tor ampliſſimo cum triumpho & ſpoliis
in urbem reverſus, ad alia negotia
animum adjecit. Quo tempore etiam
monachi Philomelienſis recordans, va-
ticinationem ejus de ſe conſtituit mu-
neribus atque donariis compenſare.
Mittit ergo ſuorum quemdam fideliſſi- *Edit. Pariſ.*
mum qui ad eum deferret donaria, *pag. 488.*
ſupellectilem, vaſa argentea & aurea
ae ſpecies odoratas, quales ad nos ex
India afferuntur. Verum is monachus
jam tum vitam cum morte commuta- Leo Armenius
rat, ſucceſſeratque ei Sabbatius qui- contra Imagi-
dam totus impiæ Imaginiperdarum hæ- nes excitatus.
reſi immerſus. Ad eum cum veniſſet le- C
gatus Imperatoris, hortatus eſt ut mu-
nera præceptori ſuo miſſa acciperet,
litteriſque & precibus Imperatorem re-
muneraretur. At Sabbatius munera re-
ſpuere, ipſum retro abire jubere, ideo-
que Imperatorem dignatione iſta indi-
gnum dicere, imaginum cultui de-
ditum, & Irenæ Imperatricis Tarafii-
que patriarchæ ſtatuis obtemperan-
tem. (Irenam impuriſſimus homo par-
dalim & baccham: Tarafium vero no-
bilem in patriarcharum numero, Ta-
raxium, quaſi turbatorem, denomina-
bat) celerem quoque Imperii & vitæ
amiſſionem Leoni minari, niſi quampri-
mum ſibi parens, ſacras dejiceret imagi-
nes. Imperator iis litteris acceptis, cum
D ex legato intellexiſſet quæ ex mona-
cho audiviſſet, animo majorem in mo-
dum perturbato, Theodorum Meliſſe- Theodorus
nom ad ſe vocat, cumque eo quid Meliſſenus.
agendum ſit deliberat. At vero Theo-
dorus jampridem hæreſi iſta infectus,
occaſionemque palam impietatem pro-
fitendi præſtolatus, hoc conſilii dat
Imperatori: In Dagiſtenſi monaſterio
degero monachum quendam, mirabilia
edentem facinora. cum hoc rem commu-
nicandam, ejuſque ſententiæ obtempe-
randum. Hæc cum Leone locutus, ſta-
tim ab hoc ad monachum eum ſe confert,
indicatque Imperatorem vili habitu ad
ipſum proxima nocte venturum, & de
religione conſulturum, aliiſque gravi-
ſimis negotiis. Proinde meminiſſet ei
E præſentem Imperii, vitæque amiſſionem
denunciare, niſi ultro Leonis Iſauri
Imperatoris decretum amplectens, ido-
la (ſic ſacras imagines appellabat) di-
vinis ædibus exturbaret. ſin hoc feciſ-
ſet, fore dominationem vitamque ejus
diuturnam atque felicem. Hoc modo
ſubornato monacho, & quæ cum Im-
peratore loqui deberet inſtructo, abiit.
Paulo poſt, noctu Imperatorem vili Monachi fraus

Digitized by Google

habitu velatum ad monachum adduci-
cit. Ibi jam inito colloquio, monachus
proxime ad Imperatorem adſiſtens, ve-
luti qui divino inſtinctu Imperatorium
majeſtatem adeſſe ſentiret: Non re-
Edit. Paris. pag. 489. quod nos privati habitu decepiſſi, in-
tus oculatus tuam perſonam. Sed quam-
quam tu hoc agis, nos tamen gratia
divini ſpiritus non diutius eſt paſſa a re
falli. Hoc ut audiit Imperator, ſeque
fruſtra conatum vili habitu Imperatoriam
dignitatem celare putavit, animum per-
culſus eſt, ut par erat, iſtius machinatio-
nis ignarum; monachumque divinum
hominem eſſe faſſus, imperata ab eo
obedienter & ſine mora fe factorum pro-
mittit, atque ita venerabilium imagi-
num ab eo mandatam deſectionem ſuo
ſuffragio probat. Principio deinde cogi-
tavit, quo pacto promiſſa occulte imple-
ret; re quam ea res in ecclefia excitaret
tediorem, ſed poſt publice quoque de-
cretum ea de re propoſuit, proceribus
& eccleſiaſticis partim ultro, partim con-
tra animorum ſuorum ſententiam ob-
temperantibus. Magnum quoque & in-
ter patriarchas celebrem Nicephorum
cogere volnit, ut edicto ei ſubſcribereat;
nulloque modo parentem, Proconne-
ſium relegavit. Multo ante is Leonis per-
verſitatem præſenſerat, ab eoque res ec-
cleſiæ agitatum turbatomque iri. nam
quo tempore diadema capiti ejus impo-
ſuit, viſus ſibi fuerat ſpinis ac tribulis
Omen. manum compungi: idque omen eorum
quæ poſtea eventura eſſent malorum in-
terpretatus fuerat. Cum autem Procon-
neſium abduceretur Theophanes con-
Miserabile. feſſor, monaſterii magni Agri præfectus,
cum navigiri prætervehi divino inſtin-
ctu ſentiens, cum in parte prædii qua-
dam ipſe ageret, ſuſtitit & cereis pro-
ſecutus eſt. Sed & Nicephorus intentis
manibus viciſſim Theophanem ſalutavit,
flexiſque genibus ſummæ veneratus bene-
dixit: cum quidem neuter alterum vide-
ret, ſed acie ſpiritus mutuo ſefe cernen-
tes, dignum invicem honorem exhibue-
runt: & cum quidam una navigantium
quereretur, quemnam ita manibus in
ſublime elevanis ſaluaret: Sanctiſſimum,
reſpondit, Theophanem confeſſorem,
& Agri præpoſitum, qui nos facibus
& ſuſtitu excepit. Neque multo poſt
exitus veram Nicephori prædilectionem
oſtendit. Nam mox cum multis aliis
Theophanes quoque eccleſia ejectus,
infinitiſque vexatus modis, Confeſſio-
nis coronam reportavit: neque ei datum
eſt, patriarcham porro videre, ne eius vel
hac in parte falleret varicinium. Relega-
to Nicephoro, ſolium archiepiſcopale in-
digne conſcendit Ipſo reſurrectionis Do-
minicæ die Theodotus Meliſſenus, quem
& Caſſiteran dictum ſupra enotuimus.
p. 490. Is eo eveſtus, & Imperatoris potentiam
ſibi habens adjumento, non jam in tene-
bris & angulis, ſed palam & pleno ore
imaginem deorum promulgavit hæreſim.
Leonis infirmitas. At Leonis imperus. animi prorſus e-
rant effrænes, recenti de Bulgaris victo-
ria, ac paulo ante re contra Arabes fe-
liciter geſta inflati. Itaque durior jam
eſſe, & ad crudelitatem prolabi; iras
implacabiles gerere, & delicta ſeveriſſi-
me punire; congredi aut conſulere vo-
luptibus difficilem ſe præbere: pro par-
vis delictis graves imponere pœnas: na-
mus nonnullis, aliis pedes, aliis alia cor-

A ἀρχιτεκτ᾽ ὡφὸς τὸν μοναχὸν, ὃ τῆς ἐβδομάξιος ἤδη λαμ-
βανούσης ἀρχὴν, ἔγγυσ τὸν βασιλέα παρασκαμάσας
ὁ μοναχὸς ὡς πάχα φοιτικωλικὸς ἐκ Θεὸς ἐπιπνοίας τὸ
βασιλικὸν ἀξίωμα ἐκ ἄλλοθεν, ἢ ἐκ τοῦ μοναχὸν ὡς
παράλογ᾽ ζώμενος ἐμέτῃ ἰδιωτικῇ ἀμπεχόνῃ, ἐβλέπε-
δον αὐτὸς περιστρόμενον ἐπαλλότων βασιλέα. ἀλλ᾽ οἱ τῷ
σὺ μὲν ὗιος, ἀλλ᾽ ἡ τὸ Θείου πνεύματος χάρις ἡμᾶς ἐκ
εἴασεν ἐπὶ πλεῖόν σε καπεροφέρεδαι ὑπόσε. τῶν μὲν δὴ
κατ᾽ ἐ βασιλέα ἡ, ὡς ἐκ ἔλαβε τὸ ἔνδυλο φορέμαπι
τὸ βασιλικὸν χρῶπον ἀξίωμα, κατεπλάγη, ὡς ἂν εἰ-
κὸς, τὸ σκαιώρημα ἀγοσώδες· ὃ γὰρ τὸ μοναχὸν ὡς
Θείου ἄνδρα γνώσαν, ὃ τὰ προσαπέμενα παρ᾽ αὐτὸ ἀ-
πεδέδο, ὃ μὴ παχέπτης πονηρουργίαγελο, ὃ δ᾽ συ-
βασμίων εἰκόνων ὑπολήψεν καδυφεσιν. ὃ φρόνημα
μὲν δ᾽ τῷ ἀλλοδόπι δησκοπεσόν, πᾶς ἂν αὐπὸν ἐκπλε-
δῆ τὸ ἀσιδσμα, ὃ μή τις τάφις ἀναφδῇ περὶ τῶν ἐκ-
πλησίαν ἔπεται ὃ ἐς τιμφανὲς τὸ δόγμα ἐφενεγκε, ὃ δ᾽
ἐν τέλει ὃ τ᾽ ἐκκλησίας, μᾶλλόν τε, οἱ ἄκοντες ὑ-
πέκυπτον τῇ φροτάγμαπι. ἰσχυκάζετο ὃ ὃ ὁ μέγας ἐν
πατριάρχαις ἀοίδιμος Νικηφόρος ἐπ᾽ τῇ καθαιρέσει
τ᾽ ἁγίων εἰκόνων ὑποσημῶναδαι τόμῳ. ὃ μηδαμῶς πεί-
θαρχήσαντα, ὑπερέρειν ἀπὸ τῶν Προικόννσου τῇ Θνησ-
πάλαι προειθέμδον τῶν τὰ Λέοντος σκαιοτροπίαν, ἐξ
ὡς κυκόνοι ὃς Ϲ συμπαράξει τὰ τ᾽ ἐκκλησίας. ἰδόδ᾽ ὃ
τῇ μακαρίᾳ Νικηφόρῳ σπνίκα τὸ ᾠδῆσθαι πεῖσπι Θε-
τῇ τ᾽ Λέοντος κφαλῇ, ἀκάνδοις ἢ τεμδόλοις τ᾽ χείρα πε-
ελπαρῶσαι. ἢ πὸν σύμβολον ᾧ οἰωνὸν ἔφπο, τ᾽ μὴ πυῶπα
C συμβιβάσονσα κακῶν, ἀπαγομένῃ δὲ τῇ μεγάλῳ ἀρῷ τῷ
ὑπερορέων, ὁ μελογμὸς Θεοφάνης ὁ τ᾽ ἐν μεγάλῳ Λγρῷ
καθηγούμενος, ἐπιδόμδος ἐξ ἐπιπνοίας Θεϊκῆς ὃ διπλό-
πιν πάπι, κατ᾽ ἀγρόπνιαν ἐκβρίσδαι, δυμάμασι Ϲ ἐπ-
ρός, φοιτῶντα αὐτὸν, ἢ ὃ πὸς δίεζ᾽ σπα. αὐτὸς τὸ πα-
τριάρχης προκυνήσαν ὑφίπαπος ἐδέξαπο, ὃ ἐπῆσεν
χεῖρον ἢ δίλοχίαις αὐτὸν καπαπάζων, μὰ Θεὸν μὴς,
μὰ Θεὸν μὴς, ἀλλὰ τοῖς πεθμαπίοις ὀφθαλμοῖς ἀλλή-
λοις ἰδόντες, ἢ τὸ φρονῆσον ἕκασος ἑάσερφ ἀπονέμοντες σέ-
βας τ᾽ συμπλόπτων δὲ τινος ἀρικόπος τοῦ πατριάρχ,
ποῖς τέτο ἢ δίσπσπα τὰς χεῖρας αἴρων εἰς ὕψος τὸν ἀσπα-
σμένον ἐπολε; φησὶ τ᾽ ὁσιπσπαπρὸς ἐκεῖνον, ὃ ὁμολογπὴν Θεοφά-
νην, ἢ καθηγπὴν τ᾽ Λγρῷ, λαμπάσαι ἢ δυμάμασιν ἡ-
μᾶς ἐκβεβλημδον. μπ᾽ ὀ πολὺ δ᾽ ὃ ἢ τ᾽ πατριάρχην ἐξέβα-
D εἰς ἔγγος φόβ᾽ νος μ᾽ πολλῶν δὲ ὃ ἄλλων δὲ ὃ μακρὸ τ᾽
εἰκκλησίας ἀφειδέως, ὃ πολλοῖς ὃ ἀπείρος κακόσεσιν
ὑποβληδείς, ἢ ὁμολογίας ἀποδόσαν σφισὸν, μπέτε
διασαδεῖ τ᾽ λοιπὸν τ᾽ πατριάρχου ἀξιώδεις, ἵνα μπ᾽ ἐν
τοῖς ἔβδομον ἢ τὰ πατριάρχου ἀφ᾽ ὧρ νοὸς ὑπερείδ᾽ δὲ τὸ
πατριάρχου παραπιμφθέντος, ὡς εἰσπολῶν, ἀνεῶν ἀπα-
ξίας εἰς ἐ τ᾽ ἀρχιερωσύνης θρόνον, κατ᾽ αὐτὸν τ᾽ ἀνα-
πάσιος τὰ Κυρίε ἡμέραν, Θεόδοσος ὁ Μελιτηνὸς, ὃν ἤδεκα-
σιν τὰ φορεφορεῖδαι ὁ λόγος φάσεως παρίσης, εἰς τὸ
θρόνε ἐπιβάς, ἔχων δὲ συμπαρήγησαν Ϲ τῶν βασιλι-
κῶν σζωπιαρχησάντων Ϲ γοαι αὐτὸν, ἀλλ᾽ ἐκ ὑπαίθρε
E σπαρήσειν τῶν αἱρεσιν ἐ σίκοπολάχων ἐδυκοσεν.

Λέων δὲ ὁ βασιλεὺς τῇ τε φρονήσαμδι κατὰ
Βουλγάρων νίκῃ ἐξωγκωμένος, ὃ κατὰ τῶν Λράβων
δὲ μᾶλλο πρότερο ἀυτυχήσας, ἀπαπήγετος ἦν
τὸ φρόνημα, καὶ ὠρὸς τὸ σκληρὸ ἀπίνδα, καὶ ὠ-
μότερον. ἀπαραίπτός τε ὃ τῶν ὀργῶν ἐγέτονος, ὃ
τῷ ἁμαρτήματος κολασεις αὐσκρότατος, τοῖς τε
ἐστυχήσειν ἐδίλωτο ἀνιτόλυτος καὶ δυσχείμβολος,

λος, ἐπὶτὰ μικροῖς ἁμαρτήμασι μεγάλας ἐπιφέρων τὰς
καταδίκας, ὧν μὲν χεῖρας ἀφαιρούμενος, ὧν δὲ πόδας, ὧν δὲ
τινὰ ἕτερα τῶν καιρωμένων μερῶν, ἅπερ ἀποτέμνεσθαι τοὺς
φονεύοντας, ἀπὸ τοῦ λεωφόρου ἀπαραμένους ἐπέλθωμεν, εἰς
κατάπληξιν τοῖς ἄλλοις τῶν ὁρωμένων, ἢ θεὸς ἐκ τούτου μισητὸς καθε-
στῶ τοῖς ἐμοῖ χείρα παντὶ. πλέον δ' ἐπέτεινε τὸ μίσος τὰ μὴ
παύεσθαι μόνον ἢ τῷ ἀμαρτάνειν ἢ φύσει ἀνθρώποις ἐπηρ-
τῶ ἡγεμόνι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ἐπορυβαντία ἢ δεισιδαί-
μονι καὶ θεοῦ ὄργανον δ' ἐπιτήδειον πρὸς τοῦτο ἔχων ἄνδρα
τινὰ δυάβουπον ἐπὶ παναρχίᾳ, τὸ πάγματος τῶν ἐν τῇ πα-
λατίῳ ψαλλόντων ἢ ἀρχὼν ἔχοντα, ἔξωθεν μὲν ἱεροφαντοῦ
φαινόμενον καὶ θεοσεβῆ, ἔνδοθεν δὲ ὡς ἐν βαθεῖ κοιλίᾳ τὸ λύ-
κον ἐπικαλύπτοντα ὄνος ἡ βίβλος καιρὸν ἐπιτήδειον εὑρα-
κὼς, καθ' ὃν εἰς ἐπήκοον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐλθὼν ὁ τὸ μεγαλο-
φωνότατον Ἡσαΐᾳ ἀκηκοὼς ἐκθοῦ προφητείαν, ἢ λέγωμέ τί-
νι ὡμοιώσατε Κύριον; ἢ τίνι ὡμοιώσατε αὐτόν; μὴ εἰκόνα
ἐποίησεν τέκτων, ἢ χρυσοχόος χωνεύσας χρυσίον περιε-
χρύσωσεν αὐτὸν, ἢ ὁμοιώματι κάτεσθίειν αὐτό; ἢ τὰ
λοιπὰ ἢ προφητείας. παρεσκεύασεν ὧν πρὸς ὃν, λόγοις τῆς βασι-
λεῖ συμῆς τοῖς λεγομένοις, ὦ βασιλεῦ, ἢ μὰ λάθῃ σε τὸ ἀ-
ληθὲς ἢ τοιαύτης ἐχυρᾶς εἶναι, ἐποίησε σοι ὑποτίθησιν ὁ
προφὴς τοιαῦτα εἰπών, ἐνίσχει τῇ διανοίᾳ τῷ βασιλέως
πλείονα τὸν ἀφρίστως, ὡς ἂν πρόπορος μᾶλλον φεύδεσ ἢ ἀνδρια-
σμῷ ἀφυλάττειν ὑπείληπτο λατρείαν, ταύτῃ ἀνακαλυμ-
μένην προσώπῳ ἢ ἀναιδῶς εἰπεῖν, πλέον μᾶλλον ἀπειλῶν καὶ
κινδύνων αἰρεῖσθαι ἀνάγκην. ὅσοι μὲν ὑμ μαλακιζόμενοι
φρονῆσαι ἢ ἀληθείας ἐσμοὶ μὴ πειθαρχεῖν
τοῖς ἢ τῇ αὐτῇ διανοίᾳ ἐπῇ προσάγουσι, ἀνεκίνησε αἰκίαις
καὶ συμφοραῖς παρελθόντο καιρὸν ἢ τοὺς ἔχων διανοίας
καὶ παρασκευάς, ἀλλὰ γε πρὸς ἢ τὸ δικαστὸν ἀφυλάκτου
αὐτὸ λαβεῖν ἀγχιπόντιος ὢν, ὡς μηδένι τῶ ἐν τῷ δίκτυον καὶ ἐν-
σιφόρων ἐμὲ ἀπαλλαγῆναι. φασὶ γέτοι μετὰ ἢ ἐκείνου θάνα-
τον Νικηφόρου εἰσιέναι ἢ πατριάρχαν, ὡς ἀ παλατέα Ρω-
μαίων ἄρα, εἰ καὶ δυσεβῆ, ἀλλὰ γε μέγαν προσκύνησιν ἀπὸ-
λειπε πρὸς τῇ ἐπιμελὰς ἢ καὶ ἀγρύπνως τὰ δημόσια διοι-
κῶν, καὶ τοῖς ἀδικοῦσι λίαν ἐπιτεθῆσαι ἰῶ. ἐξέστι γοῦν
ποτὲ τὸ παλατῖνο τῆς βασιλέα, προσῆναι τίς ἐγκαλῶν, ὡς
τὸ ἰδιῶ γοῦν τὸ ἁρπαγὲν ὑπό τινος ἢ συγκλητικῶν. ἐμπὶ
δὲ, φησὶ, Ϲ τῆς πάρχῳ ἢ πόλεως περὶ τίνι ἐγκαλῶν τι-
νὶ, ὑδίκαιά ἐπικολοῦθησεν ἐκδίκησις. ὁ γοῦν βασιλεὺς ἢ
τῶ ἀνδρὸς λόγου ἐκπυθόμενος, εὐθέως προσέταξεν, ὡς παρα-
χρῆμ ἐπαύσῃ τινὰ τῆς εἰς πρόσωπον ὁ ἐγκαλῶμενος συγ-
κλητικός. ἐὰν δὲ ἐπικαλῶν τῶ βασιλέως, παρέ-
σεσαι ἐνώπιον αὐτῶ ὅτι πάσαν τῶν ἐκδίκησιν ἐζήτει,
καὶ ὁ τὸ εἰργάσατο δράσας ἔργον, καὶ κτινὸς ὁ ἔπαρχος καὶ τῶ βα-
σιλέως κελεύσαντος λέγειν τῇ διωκόμῳ ἃ πιστόθη, ἀ μὲν
διῆλθε πάντ' ἀρχὰς ἄχρι πλοῦ. ὁ δ' ἔπαρχος τῇ ἐγκλήμα-
τι, ἐπειδὴ μή οἱ ἐν τῶν ἐλέγχων διαλυθῆναι τὰς
ἀποδείξεσι, πάντοθεν συνωμοσμένος. ὡμολόγησε τὰ ἐ-
γκεκυρῶσθαι ἐρωτήσῃ ἢ τῶ βασιλέως Ϲ ἢ ἔπαρχον, διὰ τὸ
μὴ πρόσεσθαι ἐπιτίμιον τῇ ἐπιτίμοι ἢ ἐκδίκησιν· ἐπεὶ
δὲ ἢ τὸς ἐκείνος ἐγένετο πρὸς ἢ ἀπολογίαν, τῶν μὲν μισ-
θῶν ἢ ἀρχὰς, ἢ μειχθῶν τὰς τῶ νόμου παραβάσεως νεμε-
σώμενος ἐχρημάτιζε δὲ τὰ πλοῦτο ἢ τῆς Ἀνυσίας καθή-
μενος τελείᾳ, προβαλόμενο τὰ ἐραστὰς ἢ ἐρατεύτρας ἢ
ἄρχοντας ἢ ἀξιολογωτάτους, ἢ κόμητας, χρυσίτας ὑ-
πηρέτας ὧν ἢ αὐτὸς ἀκριβέστατος. ἐφιλοτιμεῖτο δὲ ἢ περὶ ἑαυτῆ φανῆν, ὡρυθμός τις εἶναι βυλόμενος καὶ
ἢ μὴ τῶν φύσει σεσιδήρωται ἔχειν (ἀρ' ῥυθμὸς ὃν ἰῶ, ἢ πρὸς τὰ ἐν ἁρμονίᾳ μᾶλλα ἀνατεινόμενος ἐκίνει δὲ
αὐτὸ ἢ ψαλμῳδίας ἐξ ἄρχεσι ἢ ἄνωθεν, ἢ μᾶλλον ὅτε ἐν τῇ τῶ Χριστῶ γενήσεσι οἱ ἱερεῖς κανόνες ἐψάλλοντο.
ἐξῆρχε δὲ τῶ ᾠδῶν πρωτέρα ἢ ἀγέλη φωνῆ, ἢ ὅτι ἢ ζ. ᾠδῆς κατήρχετο τῶ εἱρμοῦ, τὸ λέγοντος

A poris præſtantiora membra amputari eaque in via regia ſuſpendi jubere, quo terrorem videntibus metumque incuteret. Ob hæc nulli non ſubditorum invifus, iis quæ ſubſecuta ſunt facinoribus odia in ſe auxit. Non enim contra homines tantum ejuſdem ſecum naturæ & dignitatis efferebatur atque ſæviebat, ſed adverſus ipſam etiam pietatem Deumque furebat. Ad hæc nactus eſt aptiſſimum inſtrumentum, virum quemdam nobilis verſutiæ cohorti eorum qui in palatio pſallerent præfectum: qui præ ſe ſanctimoniam ferens atque pietatem, intus ſub denſa lana lupum abditum geſtabat. Impurus iſte tempus adeptus opportunum, quo ad aures eccleſiæ uſurpatum eſt recitari magniloquentiſſimi Eliaïæ vaticinium: (Cui aſſi-
B facies, aut aurifaber conflato auro eam integet, &c.) tunc ergo ille Imperatori aſſitans, in aurem, Animadverte (inquit) hæc verba, ut ne te lateat veritas: amplectere hanc religionem, quam tibi vates dictat. His dictis væſano Imperatori acrius hæreſis venenum inſtillavit, ita ut is quam prius religionem parce ac dubitanter prædicari mandaverat, jam aperte impudenterque omnes amplecti jufſerit: ni facerent, graviſſima minatus mala. Quorquot ergo mollitie victi tanc veritatem prodiderunt, iis omnia rura erant. qui autem impuriſſimo mandato non parerent, in graviſſimos eruciatus ac calamitates deveniebant. At enim Leo, quamquam hujuſ-
C modi impietate atque injuſtitia fœdus, vigilantiſſimus tamen in republica corrigenda fuit, nihilque omnino rerum neceſſariarum atque utilium incuratum reliquit. Ac fertur, eo mortuo Nicephorum patriarcham dixiſſe, Rempublicam Romanam impio quamtumvis, magno certe præſide urbatam. Præter vigilem accuratamque reipublicæ gubernationem ſummas fuit in eo in fugitivos ſeveritas: cujus rei exemplum referam. Eaeunrem
D aliquando palatio acceſſit quidam, querens ſuam ſibi uxorem a ſenatore quodam raptam: idque facinus ſe ad urbis præfectum detuliſſe, neque tamen ſuum jus conſecutum. Leo ſtatim mandavit, ut redemti ſibi ſiſterentur actæ, reus tam atrocis flagitii, & urbis præfectus. Quo facto, actore ſe proponere ſuam cauſam juſſit. qui eum rem ab initio ad finem uſque expoſuiſſet: reus convictus probationibus, eum nullum inficiandi criminis locum inveniret, ſcelus profeſſus eſt. & præfectus cauſam interrogatus, cur flagitium digna pœna ultus non eſſet? inops excuſationis mutuit. Hunc ergo Imperator ſtatim munere ſuo exuit, & adulterum ex legibus puniendum dedidit. Plerumque reſponſa dabat in Lauſiaca ſedens tricliaio. Duces exercituum, milites, magiſtratuſque legit optimam quemque, & a munerum captura alieniſſimum pecuniæ contemptor ipſe ſummus. Studuit etiam vocis elegantiæ, quamquam natura ad eam rem inepcus, & a muſica coneinnitate alienus. Solebatque ipſe canrum auſpicari, cum in Dei
E laudationibus pſalmi cantarentur, maxime cum natalitio Chriſti feſto canones pſallebantur: tunc enim grandiore ac agreſti voce carmen intonabat. riſumque auditoribus movit, ſeptimam odam inciperet, in cujus tractu eſt hoc:

Leonis virtutes. Edit. Pariſ. pag. 491.

Sprevere summi cunctis amore principis: cum ipse metum Dei abjiceret, & diabolorum in partes concederet venerandissimis imaginibus tollendis. Atque hoc modo res Imperatoris habebant.

Mich. Balbus n. 2. Justus convinciturus. 246

At Michaelus Amoriensis cum semper ad ulteriora ac majora pergeret, malefactis accusatus, cum se difficulter admodum purgasset, ab Imperatore missus est ut disciplina ordinum exercitus institueret. Fuit is homo non ceteris modo vitiis depravatus, sed & linguam habuit effrænem, arcana cordis identidem effutiens, & quod in buccam veniret proferens. Ita & de Imperatore quadam parum honeste dixerat, minans ei Imperii privationem, & uxori illicitas nuptias. Ea cum esset ad se allata, Imperator principio statuit arte eum a maledicentia ac pravis consiliis deterrere (norat enim eum turpissimo linguæ immoderatæ morbo laborare) dissimulata eorum quæ in se erant dicta notitia. Cum autem intermissa, ubique admonitionibus deprehenderet eum in præsentia maledicta inficiari, rursusque nactum licentiam ab incepto non desistere: subinvitis eo auscultatores, qui observarent hominem. Il cum notassent eum sæpenumero in conviviis atque inter pocula, vino mente alienata magno conatu propositum tum perfequi, tum Imperatori exponunt. Plurimum delatoribus Michaeli fidei conciliavit Exabulius, homo prudens, regique familiaris, ipsique Michaelo non ignotus. quem is cum sæpe ab immodica dicendi licentia effet dehortatus, monuissetque ut taceret, neque eam intempestiva libertate oris in præsens periculum fe conjicere: cum non perfuaderet, omnia ejus studia Imperatori declaravit. Pridie itaque natalitiorum Christi Imperator perceptis indiciis, in archivo pro tribunali confidet ipse de iis inquisiturus. Ibi Michaelus, re accurate explorata affectæ tyrannidis reus peragitur, ipse etiam confiteri fcelus ob probationem perspicuitatem coactus: ferturque in eum sententia, ut in caminum lavacri, quod est in palatio, vivus conjectus cremetur, insolicente Imperatore. Cum jam vinctus ad fupplicium duceretur, idque Imperator coram cernere gestiret, interim dum spatium quo ad locum pœnæ veniretur perambularet, Imperatrix Theodosia, Arsaberi filiola ilia, quid agendum esset cognito, celeriter thalamo exit, bacchæ cujusdam instar motu furioso fese agens: Imperatorem apprehensum, flagiticosum ac Deo adversantem appellat, qui ac facræ quidem diei parceret, Dominicum corpus percepturus. Ita Imperatoris impetum ea inhibuit, ut meritus ne Deum offenderet, in præsentia salute Michaelum donarit, compedibus modo ferreis inclusum: quarum cæsibi rerum, hominem Papiæ cognomento mandavit. Ad uxorem vero conversus: Feci, inquit, quod justissimi mulier, tuis persuasus bacchationibus; sed tu mox cernes, & proles nostra, quid eventurum sit, etiam si me hodie a peccato abstinuisti. Atque hoc quidem illo, quamquam a fatidica inspiratione alienissimus, vere vaticinatus est.

Edit. Paris. pag. 492.

Demonis dictum.

Τῷ παντάναξτος εξεραιλίσαν πόθῳ.

ᾧ δὴ καὶ γέλωτα ὀφλήσαντα παρὰ τοῖς ἀκούουσι, τὸν τῶ Θεῶ φόβον ἐκβαλόντας, καὶ τῇ τῶν δαιμόνων μοιρᾷ προδεδωκότας, ᾗδη τῆς τῶν προσώπων εἰκόνων ἀφαιρέσεως· καὶ τὰ μὲν τῶ βασιλέως ὧδε τοῦτος.

Μιχαὴλ δὲ ὁ ἐξ Αμορείας ἀπὸ τοῖς ὑπηρεσιῶν μόνος, ὅτι τὸ μᾶλλον προβαίνων, ἀβδελύκτως ἐκπαίσας ὁ διαβολικὸς ἐκεῖνος ἐπὶ τὰ χείρω καὶ ἀσεβέστερα, ἐπὶ τὸ μὴ ἐπαισχύνεσθαι ἐπὶ τοῖς ἱεροῖς ἀνδριάσι καὶ ἐπὶ τῇ τῶν ἁγίων εἰκόνων ἀφαιρέσει, ἐπὶ τὸ καὶ ἐπὶ τῇ τοῦ βασιλέως ἐπιβουλῇ, ἐπὶ τὸ καὶ ἐπὶ τῇ τοῦ βασιλέως ἀποστασίᾳ, ἐπὶ τὸ καὶ ἐπὶ τῇ τοῦ βασιλέως ἀναιρέσει, ἐπὶ τὸ καὶ ἐπὶ τῇ τοῦ βασιλέως γάμου ἐπιτιμήσει, ἐπὶ τὸ καὶ ἐπὶ τῇ τοῦ βασιλέως ἀπει

νοίας, ἀλλὰδὰς ἀπορεῖ βασ. Λέγωσι δ' ὅτι τῷ χρυσοῦς Α
λῷ ἄνωθεν αὐτῷ διδομένους, οὐς κ τῶν ἡμέραν τῆς Χερ-
σε τῶ Θεοῦ ἡμῶν κ σάρκι γενήσεως, ἀτέρτωται αὐ-
τῷ τῶν τε βασιλικῶν διδαμμάτων ἀναβαλέσθαι, φρασα-
πολάσαι δὲ ὡ αὐτὸν τῷ ζωλώ. Σιβυλλιακοῦς δὲ λαὶ ὁ χρη-
σμὸς ἐν τινι βιβλίῳ τῶν βασιλικῶς βιβλιοθήκης ἐγγεγραμ-
μένος, ὡ χρησμὸς μετὰ πολλὰς ἐτῶν, ἀλλα ὡ μορφὰς
ὡ σχήματα τῷ βασιλέων ἐξῆ χρωμάτων. Ἰω δὲν Θεῖσαν
μεμερημμένον ὁ λόγ ἐν τῇ βιβλίῳ, ἀνωθεν δὲ ἕ αὐ-
τῶν μέχρις ἐπεγέγραπτο τὸ γὰ εσιμὸν μέχρι ἐ αὐτὸς ἡ
γαρος. καπεῖτ δὲ τὶς ἀπὸ ἐπιθέων, δόρατι καιεῖ-
αι ἰδίᾳ δι πλαγίῳ τῷ Σκύθῳ ἐξῆ μέσ ω ἀ ἀσάφεια δ'
ἱστορούντος τὸ χρησμὸ. μοις ὁ ἑλληνικὸς κοιδεῖ-
ται δ' ὑπερέκεινα τὸ χρησμὸ. μοις ὁ ἑλληνικὸς κοιδεῖ-
αὐτῷ διηγεῖται, Δίοπτε μέλεον φάσις τινὰ βασιλέα κατ' Β
αὐτὸ ἐ ἡμέραν ἐ ἔ Χριστὸ γεννήσεως Σατάνᾳ ἀλυθεῖν
παραδοῦναι. ὑπὸ ὄρασιν δὲ ὑδὲν ἧττον τῶν βασιλέα,
ὧ ἐξεδιμάτιε, ὧ ἢ τῆς οἰκείας μητρὸς ἐμῖς. ἐδεῖτο δὲ
αὐτῷ, καπεῖ ἐν Βλαχέρναις Θεοῦ ναὸν τῆς Θοτόκου
φοπισα σωμένης, κόρη τινὶ σωματεῖν, λαβεῖν μοιτο
αἰσθάσιν δοκιφοφημένῃ. ὡρα δὲ ἢ ἐ Θεοῦ ναὸν αἰμα-
τος πνεῦ μάτος. φοσάξας δ' ἡ ὠὶ Θεοδόσιον κόμα ἐ-
τεῖ ἔ λαὸ χειόνων αὐθρῶν, χοῦτάν τινα πλέσαντι αἰμα-
τος τῇ μητρὶ τῶ Λέοντος ἐπιδοῦναι πιεῖν· αὐτὸ δὲ πολυπ
χρεῖαι φοβαλλομένης, δὶ ὡς μετὰ κρῶν, μετὰ τινὸς
ἔ ἐκείμων ἀ ἐδαθαι, ᾗ διὰ τινο μικὶ ταύτης τῆς χύτρας
ἀ ἐδαθαι, ᾗ πᾶς ἐφησιν ἡ κόρη μ ῦ Θυμὶ) ὡ παύεται ὁ
σος ὡς πολλῶν ἐμπιπτῶν αἰμάτων ἰμὶ ᾗ ἐ ὑμὸ πα- C
ραρρυζῶν ὑιὸν ἀῇ Θεόν· πολλὰ τὸ ἑκτοτὲ ἐ ἑαυτὸς ἐξέ-
λιπαρεῖ ὑιόν, ἐ ᾗ εἰκοσμήκων ἑκτῆναι αἱρέτως, ἐ
ὁ ἓν ἐκπαρ ῥησάσατο. ᾗ ἑτῶν δὲ τῆς ἓν ἐς μικρὸς συ-
ντάρακτος. Ταράσσος δὲ ὁ αὐ ἰμος πατριάρχης, πάλαι
ᾗ βίῳ μεκλλαχὼς, Μιχαὴλ τῶν ἐδοκεῖ καλεῖν ἐξ
ὀνείρατος ἐ ὀνείρος, ἐπιπαθῆσαι φροντσοπιῶμος τῇ Αὐ-
γουστ· ᾗ καὶ καεῖαι πλᾶζαι αὐτόν. ἐφρῖδες δὲ αὐτ ᾗ ἐ
ᾗ τῷ φιλομάκων μοκαχῷ φορῶνσις, ᾗ ἐ ἓ ἰδώτος μι-
ταμφιάσεις, ἰῶ ὁ Μιχαὴλ ἐποίσατο, ὡς πε φθάσαντες
ἱστορήσαμῶμ. οἷς ἅπασι δεμιαπῶμος ὁ βασιλεὺς, ἐπάλ-
λετό τε τῇ δίκει, κῇ τῶν ψυχῶν ἐκυμαίνετο. δὲν ᾗ ἀγρυπ-
νος διετέλες παρὸλίω τῶν νυκτὰ. σοφώτερα τοίνυν ἢ βα-
σιλικώτερα βωλεύσάμῶμος, ἢ ἐπὶ ἔ Παπίαν φόρασα πυ- D
λίδα ἀβρῶβάς, καπεσόπια τὰ ἐδω. εἰσιλθὼν δὲ * εἰς
τι δώματον, θέαμα ὀρᾷ εἰς ἐκπλῆξιν ἢ τυχεσᾶν ὄρον
αὐτόν. ἐυδὺ ᾗ μὸ καπλεγτον ἐπὶ τριβάδος ὑφλῆς πά-
του μεγαλοπρεπῶς ἀνακειμένου τὸν δὲ Παπίαν ἐπὶ
ζυρῷ κατακλινόμῶμον τῷ ἐάφῳ. πιεμεργόντων δὲ
φροτελδῶν, ἐπισκόπει ἢ Μιχαὴλ, εἰ (ὅπερ φιλεῖ ἐν
τοῖς τυμπομένοις ᾗ ἓ ζωλῷ ἀμφίβολον ἐχωτ γινόμε-
ν) ἐπιποδλαιόν τινα ᾗ ἐμιεξμενον ὑπνωττοῦ τῦπον, ἢ τοῦ-
αντίον ἀφρόντιδα ᾗ ἀδιαῖς ἐ ᾗ ὥρᾳ ἀπὸ τοῦ ὑπνοῦ πας(ᾗ
ᾗ ὠὶ ἐπαφώμῳος αὐτ δὲ ὑπτι σαι ἐχωτν) εἰς μείζονα α-
νάβ ἢ ν θυμὸν τοῖς παρ' ἐλπίδα πᾶσις θεάμασι, ᾗ ἀπιε
κᾷ φελῶ, διεῖσι ὡς αὐτῷ μόνῳ, ἀλλα ᾗ τῷ Παπίᾳ ὑσσύ-
αν. ᾗ πάτμε μὸ ὁ βασιλεὺς· ὡς ἐλαδεῖ ᾗ πάτμε τῆς πηῖ ἐ E
Παπίαν· ἀλλὰ τῆς ἢ φοκεῖ πον τῶ Μιχαὴλ, ἐκ ἢ φοιτι-
κῶν φωρασάμῳος ἐμβαδὸν, ἀπκγγειλα πάντα σαφῶς.
οἷς ἐκπαθεὶς ᾗ μικρὰ δὲν ἐκφορεῖς οἱ πηεῖ ἢ Παπίαν γι-
νόμῳοι, ἰσκίπτοτο πῶς ἂν τὸν κίνδμον ἐξφύγοιεν. ὑ-
πλαμπεῖ ἄρτι ἡμέρα, ᾗ σκέπτεται σκῆμ τοιαῦ-
δὲ ὁ Μιχαὴλ, ὡς ψυχικὰς τινας κηλίδας βαλεται τι-
τι τῶν Θεοδοσίων ἐξαγοράζοται ἐξῆ Θεοκτίσ, ὃν μῦ

Fertur & oraculum jam olim accepiſſe, quod monebatur eſſe in fatis ; ut natalitio Chriſti feſto cum Imperio vitam amitteret. Fuit hoc oraculum Sibyllinum, inſcri- Leonis interptum libro cuidam bibliothecæ Imperato- tum portenriæ, quo non procula modo conrine- denſis. bantur, ſed & figuræ Imperatorum co- Edit. Paril. loribus expictæ - in eo libro depicta erat pag. 493. fera leo, cui ſuperne in dorſo littera & ad ventrem uſque erat inſcripta : & a tergo vir quidam accurrens, Leonem ha-ſta per ipſam litteram configebat . cumque id oraculum obſcurum videretur, ſolus eo tempore quæſtor interpretabatur, Leonem dicens olim Imperatorem fore, qui ipſo Chriſti natali mala morte eſſet interiturus . Neque minus Leonem perterrebat matri ejus oblata viſio . Ea enim dormiens videre ſibi viſa fuerat , ſe , cum in ædem ſacram Deiparæ Blachernenſem crebro commearet , virgini cuidam occurrere albatis viris ſtipatæ : porro ædem ſe videre ſanguine repletam : & virginem iſtam cuidam allatorum mandare , ut illam ſanguine impleret , martique Leonis bibendum porrigeret : ſe autem nullorum antnorum viduitatem prætendere , cujus gratia neque carnes neque quicquam ſanguine præditum guſtaſſet . ideoque olla etiam hac abſtinerer . tum virginem fratam dicere : Qui ergo filius tuus non deſinit ſe multo cruore opplere , eoque me & filium Deum meum irritare? atque ab eo tempore mater viſionem iſtam tragice referens , non deſiſterat Leonem hortari , ut imaginiperdarum hæreſi abſiſteret . Perturbabat & alia haud modice viſio . nam per quietem viſus ſibi fuerat audire , Taraſium patriarcham nobilem illum , qui jamdudum vitam cum morte commutaverat , Michaelum quemdam nominatim exhortari , atque impellere , ut in Leonem impetum faceret , lethalique ictu ſterneret . Exagitabat etiam monachi apud Philomelium prædictio , & veſtis fuæ a Michaelo induæ recordatio , quam rem ſupra expoſuimus . His omnibus terroribus actus Imperator , metu conculebatur , atque animo fluctuabat, eamque noctem inſomnem exigens , ſapientius quam ſibi commodius conſilium inſit . Nam perrupta qua ad Papiam ibatur portula , domum ejus intravit , ſpeculatum quid ibi gereretur . ingreſſo domum eam . ſpectaculum oblatum eſt , quod eum haud vulgariter perterruit . Viditque namque dimnatum alto ac magnifice admodum extructo thoro jacere , Papia in nudo pavimento recumbente . cuiſtodiæque aggreſſus , ut deprehenderet num Michaelus (quod ſolent amici , & in vitæ diſcrimine conſtituti) ſomnum anciplitem ac curis plenum , an contra ſecurum atque ſuavem duceret : ſenſit eum profundo ſopori dediſſe , adeo ut ne contrectando quidem eum potuerit excitare . Hoc tam inſperato ſpectaculo ira acriusincenſa , diſceſſit , per orium non Michaelo tantum , ſed ipſi quoque Papiæ exiſtum ſtructura . Neque hæc res Papiam feſellit : quod quidam Michaeli excubitorum ex puniciis cothurnis Imperatorem agnoverat , ipſique quid actum eſſet perſpicue indicaverat . Itaque Papias cum ſuis animo graviſſime perturbati , ac prope extra ſe rapti , de periculo effugiendo deliberant . Jamque illucieſcebat , cum Michaelus hoc conſilii capit . Simulat ſe opera Theoctiſti (quem poſtea ad Caniclei

dignitatem evexit) quasdam animæ suæ mendas quibusdam religiosis hominibus velle aperire. Cumque id imperator permisisset, licentiam nactus Theoctisto indicat, tempus poscere ut sociis conjurationis minetur, nisi ipsum celerrime discrimini eriperent, se totam rem Imperatori enuntiaturum. Hoc mandatum exequente Theoctisto, conspirationis populares non mediocris incessit solicitudo, anxieque consultaverunt quomodo & suam & Michaeli jam in extremo de vita sua periculo versantis salutem conservarent. Tandem consilium componitur, quod & ipsos incolumes redderet, & Michaelo cum vita imperium paravit. Mos tunc erat, non is qui nunc tenetur, ab illo tempore receptus, ut qui in Palatino templo psallunt clerici, in regia habitent; sed quisque domi suæ degens, circa tertiam noctis vigiliam ad portam elephantinam seu eburnam convenirent, indeque in templum progressi, Deo matutina vota nuncupabant. Iis tum conjurati se permiscentes, pugionibus subter alas occultatis, una ingrabant, abditique in obscuro templi loco tesseram expectabant. Hymno absoluto, venit etiam Imperator, ac pro more suo voce grandiore intonavit carmen,

Sprevere summi cuncta amore principis:

Leonis Armenii interitus. cum conjurati confertim impetum dederunt, qui eos ioitio per errorem in clerici magistrum tulit: sive quod is corpore Imperatori adsimilis erat, sive quod caput simili veste velaverat, erat enim tempore eo magnum gelu, ideoque quivis caput suum densiore pileo tectum non denudabat. Sed is quidem pileo capiti detracto, ostensa calvicie, periculo se subtraxit. Imperator insidias sentiens, in penetrale altaris se subduxit, deceptaque thuribuli catena, aut (ut alii perhibent)

Edit. Paris. pag. 493. diva cruce, ictus percussorum excepit. Verum ii non singuli, sed facto cuneo irruentes, alius capiti, ventri alius, alius alii corporis parti plagas intentabant. Leo aliquandiu cruce se defendit; ictibus gladiorum repulsis, donec ferae instar undiquaque impetitus succubuit, tandem quemdam immani corpore gigantis similem infestre ictum cernens, per inhabitantem fanum illud Gratiam juratum obsecratus est ut sibi parceret. Fuit nobilis iste Crambronitarum stirpe oriundus: ac dicens non juramentorum esse hoc, sed cædis tempus, gravi ictu manum Leonis clavicula abscidit, simulque cornu crucis: tandem vulneribus victo, & ad terram subsidenti, quidam caput amputavit. Hunc finem vitæ sortitus est Leo, mense Decembri, hora nostris prope decima; cum imperium annos VII, menses V gessisset: & majori quam ullus antecessorum crudelitate atque impietate usus, diligentiam in republica procuranda, inque rebus bellicis fortitudinem suam obscuraſſet. Ajunt vocem quoque cælitus statim editam, quæ laetum de ejus morte nuntium multis parefecerit: ac navicularios quosdam qui eam audivissent, notato tempore & nocte ea, ratiocinando eam veracem deprehendisse. Intersecti Leonis cadaver percussores crudeliter per spolia lo Circum traxerunt, omnis metus vacui, quod suis armis regiam undiquaque cinxissent. Aula quoque Augustam ejecerunt, cum quatuor filiis ejus: Sabbatio, qui Imperator designatus Constantini nomen susceperat, Basilio, Gregorio &

448

παῦται τῇ τῶ κατηλεήσαι πεπίμπλαντι ἐξιόμενον ἀγιάσματι. ἐπιπέπτωκε γοῦν πῶς γενέσθαι παρὰ βασιλέως. ὁ δὲ Μιχαὴλ ἀδείας λαβόμενος, λέγει πρὸς τὸν Θεόκτιστον· καιρός, ὦ Θεόκτιστε, τοῖς συωμόταις παπειλῆσαι, ὡς εἰ μὴ τάχιον ἀπόστωσι τῆς κατὰ τῶν ἐμῶν, πάντα τὰ τῆς ἐρέξεως ἀνακαλύψαι τῷ βασιλεῖ. τῷ δὲ Θεοκτίστῳ ὡς ἐκελεύσθη ποήσαντος, οἱ ἀγωνιάντες ἐπὶ τοῖς συνόμοις, ἐδεήθησαν τοῦ Θεοκτίστου, ὅπως ἂν αὐτοὶ τὸ σωθῆναι, καὶ τὸν ἔσω κρύπτοντα σωθῆναι παιδιὰ ποιήσωσιν. ῥᾳστώσειν δὲ φυλακὴν, ἥτις αὐτοὺς τοιοῦτον, καὶ τῷ Μιχαὴλ φῶς τῇ βασιλείᾳ καὶ ζωὴν ἐχαρίσατο. ἦσαν δὲ ἐκ πατρὸς τόπου, μὴ, ὥσπερ νῦν, ἐκ τῶν βασιλείων, ἐκποι λαβόντες ἀρχὴν, μίσγειν τοῖς τῇ ἐκλησίᾳ τῶ παλατίου ψάλταις κληρικοῖς, ἀλλὰ πᾶς ἰδίοις οἴκοις πρὸς τὴν τάξιν φυλακὴν τοῦτοις ἀγείρεσθαι καὶ ἐλαφρύνειν, κἀκεῖθεν ἀπίοντας πρὸς τὰ ἐκλήσια ἀγειν, καὶ τῇ Θεῷ τὰς ἐφθὰς ἀποδιδόναι εὐχάς. τῶν οὖν συωμοτῶν ἐγκαταμιχθέντος τοῦ, ὑπὸ μάλης ἐγχειρίδιον ἔχοντος, συνεισέπεσον, καὶ ἐν τοῖς σκότεσι τῆς ἐκλησίας λαχόντες τόπον, τὸ σώδαμα ἐξεδέχοντο. ὡς δ' ὁ ὕμνος διεπεράνθη, καὶ δὴ παρῆν ὁ βασιλεὺς, καὶ τῆς ὑμνῳδίας ἐξῆρχεν, ὡς ἔθος,

Τῷ παντάναξ ἐξεφαύλισε πάθη.

ἐχρῆν γάρ, ὡς ἔοικε, τοιαύτην φωνὴν τότε διεισπνεῦσαι τοὺς ἀθρόους συωμότας, ἐκ μὲν τῆς φράσεως ἡμάρτηνον ὅσον βολῆς πρὸς τὸ κλίμα ἔξαρχον ὑποπλανηθέντες, εἶτα παρόμοιον εἶπε τῷ βασιλεῖ καὶ τὸ σωματικὸν ἐμφέρεσαν, εἶπε τῇ πιεῖ τὸ ἀφαλὲς ὁμοίως πεπλῆχθαι. διὸ καὶ ὥρα κρυμώδης τὸ χειμέριος ἐν ᾗ τὸ ὠμοβλήματι παντὸς διαφόρου στεγανώτερος πίλος τῆς ἀφαλὰς ὀξυπέτους πεπαλάκτικε· ἀλλ' ὁ μὲν τὸ κλίμα καθυγιαίνων τὸ πίνδυλον ἀπώσατο, τὸ πίλος τῆς ἀφαλὰς ἀφῆλεν, καὶ τῇ φολάγγῃ τὸ σωμείου πραγματοδούμενος ὁ δὲ βασιλεὺς συωμοδόμους τὰς ἐπιβουλὰς, εἰς τὰ ἄδυτα τὸ θυσιαστηρίου εἰσέδυ, καὶ τὰ τῷ θυμιατηρίῳ σειρὰν διαρπάσας, ἤ (ὡς τινες λέγουσι) θεῖον σειρὸν, τὰς βολὰς τὸ πλειόνων ἐδέχετο. ἀλλ' οἱ συωμόται ἀθρόοι, καὶ ὑπὸ καδίσκου ἐπεφαμόρτας, ὁ μὲν τὸ ἀφαλὰς, ἄλλος κατὰ τὸ πλαγίου, καὶ ἄλλος ἀλλαχόθι τὸ σώματος κατὰ τίτρωσκον. ἐν χρόνου μέν τινα αὐτὸν χεῖρα τῇ θείᾳ σαυρῷ τὰς ἐν χερσὶν ὁρμὰς ἀπεκρούμενος. πάντοθεν δ' ὡς θηρίον βαλόμενος, καὶ πρὸς τὰς τραῦσις ἀποκαμών, τελευταῖον ὑπὸ τοῦ Γιγαντιαίου ὑπεφέροντα ἰδὼν τὸν πλευρὸν, ὅπερ τὸ τῇ ναῷ ὑποιαύσας ἀσπάσμου χάριτος, καὶ φεισάσθαι ἐξιλιπαρεῖ τὸ Κραμβωνῖτος γενεάδος ὁρμητοῦ· ἀλλ' ὀγδοήκοντα εἶπεν, ἀλλὰ φόνου καιρὸς, παῖσι κατὰ τὰς χεῖρας διαταίαν πλευρὸν, ὡς μὴ μόνον τὰς κλειδὸς πάντων ἀποτμῆσι, ἀλλὰ καὶ τὸ κόρας συωμοσπονδῶν τὸ σαυροῦ. ἀποτμήσει δ' τὰς αὐτὸν τῇ ἀφαλεῖ, ἅδε ἀπαπεπνεμένου τὸ πλαγίου καὶ ἐκλάσαντος τοιοῦτον μὲν βίον τέλειον ὁ Λέων ἐχρήσατο, κατὰ Δεκέμβριον μῆνα, ὥραν ὡς δυνάτη τὰς νυκτὸς, ἐπ' ἔτη βασιλεύσας ἑπτὰ, καὶ μῆνας ε'. ὠμότατος, ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, γενόμενος, καὶ τὸ πρὸ αὐτὸ πάντων ἀσεβέστατος, οἷς τῶν τὸ προσῶπα αὐτῷ ἐν τοῖς κοινοῖς ἐπιμίλεται, καὶ τὸ ἐν χερσὶ γενειάσπαστα ἀπεμάσσετο. λέγεται δὲ τῆς φωνὴν ὑρανόθεν ἀστεροβολῆσαι θεὸς, τὸ αὐτὸ καταλύσαι βασιλεύοντα λέοντα· ὃ καὶ τινες ἀπεκδότως ταυτὶ λοι, τὸ καιρὸν τὸ καταγωνιάμενοι, ἐκ τῶ μὴ ταῦτα συμπιράσματος, ὅρα ὅσον ἀλλοτίλλ ἀγρυμένα ἢ τὸ Λέοντος οἱ ἀπροκότες * ἀρότης τὸ τὸν πυρὸν, ἀπλοῦς δὲ τὸ σιτλοῦ * σῖτον τε οἱ ἐκ τοῦ Scyl. οἱ τὸ ἐπόδρομον ἐξάγαν, πανοῦς αὐτοῖς πεγραμένου

φόβου δὲ τὸ Β βασίλειον αὐλεῖ ὅπλοις αἰωνίοις πάσησδυ
πειρᾶται θώκοι καταπασαι ἢ Β βασιλείοις ἢ Β αὖθ γα-
μετλίοις, οὓς τοῖς Β παρὰ τέκνοις αὐτῆς, Σαββάτοις, Β
μυνομαδίοις κατὰ Β ἀπὸ ρίσεως Κωνσταντίνου, βασι-
λεύοντι τῆ Γρηγόριον, ἅμα Θεοδοσίῳ· ὃς ἢ ἀκατίψε-
Σίντες, ὡσὸς Β Πρώτλω ὑπὸσ ἀπηγαγον, κμείοις Β πάν-
των ἐκπεμπόντων, σωμᾶσι Β Θεοδόσιος Β ἐαυθ κατελύσαι
ζωλίω, ὅ τοῦς τῆ ὑδίφ ἐκκλησιαστικῷ πατρὶ.

A Theodosio: quos omnes in lembum impositos, in Protam insulam avexerunt. ibi omnes castrati sunt, & Theodosius vira defunctus una cum patre est sepultus.

MICHAELI BALBI Imp.

Ο δὲ Μιχαὴλ ὁ ἐκ Β Παπᾶ φρυγὰς ἀνθρώπος, ἔτι τῆς πόδας ὁ σιδηρᾶ ἐδικς ἔχων κατηχημένος. ᾧ τὸ Β κλεῖν Β σιδήρων ἐν τῷ κλάτῳ τὸ Λέοντος φυλάττεθαι, ὕπως μὴς εἴχη Β τὸ Β σιδήρων, ἐπὶ Β βασιλέων ἐκδύσει Θρόνου, ᾧ παρὰ πάντων Β τῶν ὄπως ἐν τῷ παλατίῳ ἀνατροφθεὶς σφοσικειώθη. ὧθν δὲ μετήσης ἡμέρας, πασταχῦ τῆς φήμης ᾠχθμαρούσης, Β δεσμῶν συωΐλαθέντων ὑπὸ σφῦρας διαίας, ᾗ χάριτος ὀνομιλμβος, ὦ Β Θεῦ φόβου ἐπὶ τοιῶι εἰλεφυὶς, κὲ ἀλλοιωθὶν Β ὑδοτων πράξας, πῶς τὸν μέγαν τῆς ἀγίας Σοφίας ναὸν προλιλυθὲ, χωρεῖσ κατασέρχεσθαι βυλόμενος, Β γλιχόμενος ᾧ τῆς παιδὸς μὴ τυχὼν ἀπαρῆσασε, ἐκείνοις μόνοις Β αρχῶν τοῖς συνομότας τοῖς ἐξελικτὸν Β φόνον. ἐνθα καὶ τὰς αμφοτέρων Β αυμάσεσθ ἐκκόγνωμον· Β μὲν ἀπελθόντος, ὅπως ὑδίκατα ἐχῃ Β βοηθοῦντα ἐκ τοσύτων ᾧ πλειόνων κολάκων, ἐρινῦσ δ' ἄλλα ἀπάντων καταδεδυκότων εἰς χθαμαλὰς Β δὲ μὲν ἐκείνος τὸ ἀναδὲς ᾧ ἀναξχωτὸν, ὃς εἰς Β ἐκκλησίαν εἰσιὲν ὑχ ὡς τὰς φονᾶς ᾧ ὅμιλος, ἡμερμίσας ἔχων τὰς χάρας, ἀλλ' ὥσπερ τὰς ἀθλοφόρος ἐγκριτὰς ἐπὶ τῆ γαγγεσ-τῆ κατιόντας, ἐμφύλιον ἐκχέας αἷμα, κὲ ἐπὶ τὰ τυχόντος πάντα, ἀλλ' ὡ τῆ Θείᾳ Β συσιαστηρίῳ, ὅθθα τὸ Β θυσιαστικὸν καθυπέρθεν ἐκχύτεται Β ἡμετέρων ὑτέκα λύβοι ἀμαρτιῶν.

B Eleuſerio, & aceris.

Τότε Β Μιχαὴλ λώβητα μὲν ἐ Β ἔθνι Φρυγῶν πόλις Αμόριον, τὸν κελομμένη· ὃν ᾧ Ἰουδαίων ᾧ Αθιγγάνων ᾧ ὑπρων ἀπάντων πλῆθος ἐκπελᾶς τῆδ χρόνου ἐγκατοικί-ζεται· κατ' ἐκ τῆς δὲ αἵρεσις ἐκ τῆς ἀλλήλων κουσίας ᾧ διπεύς ὁμιλίας κεινὸν ἔχωσι Β τρόπον, ἓ ἀλλόσσε δόγμα-τα ἐπιφύεται, μὴς ἀύτὸς μίσγοις ἓῶ, πᾶσ ἐπαράδοτον θρη-σκείᾳ ὑκπεπληρῶν. αὖτ δ' μὲν Β Θεῖα λωτρὸ ᾧ σωτηρίοὺς τὰς πλημίσσος μπαλαγχάνειν αὐτοῖς, τ' ἄλλα δὲ πάσπα σωζῆς, φυλάττουσι Β νόμοι Β Μωσαϊκοὶ, πλῶ Β περιτο-μῆς. ἐκχ ᾗ διδάσκαλον ὁ Μιχαὴλ, ᾧ ὁσον ἔξαρχον, ὑπ' αὐτῷ μόνον ἀναγνωμίμος, Ἑβραῖοι τινὰ, ᾗ Ἑβραΐδα, ᾧ Β ἰαυτὸ οἴσον, ὦ μόνον τὰ Β μυκικὰ, ἀλλὰ δὲ ᾧ τὰς καν' οἰκον-οὶ κονομίας αὖθ ἐκπαιδεύοντα. ὑῷ ᾧ ἀρολκβδεὶς, ὠθὲ ἀ-κέραιον ἐφυλᾶν, ἀλλ' ὧν ἀπτσί ας νῖς σωῦ οὐδε, τάτε Χερ-σωνῆσον πραξαμένας, τὰ Ἰουδαίων κιβδηλάσας, ᾗ τ' ἄλ-λα παραυδθωσας· Β ποιήσ τῶν πίσιν γνωμίμος, ποιεί-λος τε ᾧ πολύμορφος, ὁσοῖα φασὶ τὰ ἐν Λιβύῃ γίνεθαι θηρία ᾗ Β Β ὑδατος ἐνδυσε σωμαχόμενα, ᾗ ἀλλήλοις ἐπι-μιγνύμενα· αἷς δ' ἐξ οἷς τῶν βασιλέων ἀπ' χθν ἀρχῶν, ἐ-σεμνύετό τε ᾧ ὡραίζετο τῇ ᾗδυσματι· κὲ τῇ ἀλυρῳδῇ· λό-γον δὲ ᾧ μάθησιν μὴς τὰ αὖθ ἀνατρέποντα ζωωείμα μα-πεδιδάσκειν τὰ κρείττονα, ἀπεβάλλετο ᾧ ντιμαζῶν· C ἐτίμα ᾗ τὰ οἰκεῖα ᾗζηρότητος· τὰ δὲ ὧν, συνὼν μὲν Β ἀρτιόχιον ἀφελόγοις ὅσοι τὴ ἴσοτιμα ἐυτραφεῖς, Β σωμᾶ-των μεγέθος κὲ ἀμοιρότησι, ᾗ ὅσοι τοῖς ἐκκτείνοις πεφρ-θνθσοντας· ᾗ ἵππων μὲν τῶν γὸς ἐσόμενοι Β λακτίζοντων εἰδέναι, ὅτις τε τῆς λακτίζοντας ὡς πορβοπάτων ἐκτρέπε-σθαι δύρωθεν· ἡμένων τε κρεῖς ἀείσος ὧν, ᾗ τῶν τῶν ὅσοι μὲν ᾠοὶ φόρου ἐπιπόδοοί εἰσι ᾗζκεῖναι, ὅσοι δὲ τοὺς ἐπιβάτας ὠχρῶς φέρειν φιώσιται, τῇ μὴ τισι

C Fuit hic Michaelus Amorii natus, ſuperioris Phrygiæ urbe: in qua ab antiquis temporibus Judæorum, Athinganorum, aliorumque impiorum multitudo habitabat: & quædam ibi hæreſis ex iiſdem diuturna atque continenti inter ſe conflata, confuetudine enata erat, nova prorſus, & inuſtatis conſtans opinionibus: in qua & ipſe erat Imperator, traditæ a majoribus ſuperſtitioni inhærens. Ea hæreſis ſuos ad divinum ac ſalutare baptiſmi lavacrum admittere quidem: in reliquis autem omnibus, dempta circumciſione, Moſaicam legem tenet. Erat Michaelo præceptor, qui eum iis ſacris initiaverat, & quaſi præfectus, Ebræus quidam, (ſive is formina potius Ebraica fuit) quem domi fovebat, ab eoque non ad religionem modo, ſed & ad rem domeſticam pertinentibus rebus inſtituebatur. Ab eo præcoquatus nihil integrum ſervaverat: ſed erat pravæ religionis in eo quaſi colluvio quædam, cum & Chriſtianæ fidei decreta adulteraret, Judaicam religionem ſpuriis opinionibus pollueret. Fuitque omnino, quod ad pietatis profeſſionem attinet, talis in eo varietas & confuſio, qualis ſertur Libycarum eſſe beſtiarum natura, quæ ex diverſis animalibus ob aquæ defectum congreſſis naſcuntur. Is ergo potitus Imperio, nulla re alia quam diadematæ & purpura ſe oſtentavit, omni doctrina & diſciplina ignominioſe repudiata: quod inde ſua exerti, & ſe melius aliquid doceri poſſe metueret. Sua vero maximi duxebat, quam quæ erant: prædicere porcorum recens natorum qui præclare adulturi eſſent, aut contra: poſſe equis calcitrantibus prope aſſiſtere: aſinos calcitrantes arte quam longiſſime vitare: de mulis optime judicare, & diſcernere qui oneribus, aut qui ſeſſori commodiſſime ferendo apti forent, ut nul-

lo pavore conſternati eum excuterent, equos ſolo intuitu dignoſcere, qui ad curſum robuſti & celeres, vel bellica fortitudine nobiles eſſent futuri: item de ovium & boum fœcunditate, ac lactis abundantia & de recenti fœtu judicare, cujus quivis matris eſſet. Hæc ejus fuerunt primæ ætate ſtudia, quibus & poſtremis ſuis ſeſe jactavit temporibus. Cunc autem paupere vita toleranda adoleviſſet, omni conatu olxus eſt ea ſeſe liberare: & aliquando ſuum tribunum edidit, balba (ut erat) voce eum ideireo compellans. Ibi Arhinganus quidam notus tribuno affirmavit, paulo poſt hunc Michaelum & quemdam ejus illuſtrem fore, ac Imperio ipſo Romanorum potiturum. Ad quam prædictionem tribunus animo ita incaluit, ut qui futurum jam quaſi in ſpeculo ante oculos cerneret: & occaſionem nequaquam repudiendam ratus, quam non facile rurſus eſſet conſecuturus, veſtigio aliis omnibus, qui & generis ſplendore & dignitatibus florebant poſtpoſitis, hos viros convivio edhibuit, ac vigeore comporatione filias adducens, iis in matrimonium deſpondit: ad novam quidem & inopinatam rem priocipio ſtupentes, adientesque tamen, & paciſcentes nuptias, ut qui non hominis, ſed Dei hoc eſſe opus putarent. Enimvero Michaelus Athiogani iſtius vocem ita auribus hauſit, ut qui eam divinæ prædictionis loco reputaret. Altero deinde omine confirmatus, monachi nempe apod Philomelium vaticinio, quod ſupra retulimus, eo audacius ac ferocius cædem Leoni molitus eſt. Male ſe gefſerat adverſus primum ſuum benefactorem Bardanium: pejus ſe geſſit adverſus ſecundum, Leonem inquam, qui etiam filium Michaeli ex ſacro lavacro ſuſceperat. Quamvis autem Leonem atrociſſima nece ſuſtulit, portionem tamen quamdam ad vitæ ſuſtentationem filiis ejus & uxori ex publicatis ipſius bonis atque poſſeſſionibus decidit, pueros quoque de ſuis aliquot eis donans, quorum ureretur miniſtario. Uxorem namque Leonis in monaſterium quod Dominorum dicitur incluſit, filios mores in Prota inſula, qui eum ibi caſtrarentur, Theodoſius in fata conceſſit. Conſtantinus autem, qui alio nomine Baſilius dicitur, vocis uſu ab excitione vitrium privatus, ejus reſtiturionem cum Deum flagitavit, tum Gregorium theologiæ nomine illuſtrem, cujus ibi forte quædam erat ſtatua. Exaudiit eum ſanctus ille, viſaque eſt ei imago ſacra, mane jubens ceram quam porrigebat legere. ac Baſilius fidem dicto habens, ingreſſus ſonum, clare puriſſimaque voce recitavit hæc: Rurſum Jeſus meus. Voce itaque recepta, traditam a patre ſibi impietatem abominatus, gratum ſe erga ſacras imagines præbuit. Verum hæc aliquanto poſt evenerunt. Cæterum ad Michaelum Imperio ita potitum, reſque ſuo arbitratu conſtituentem, Nicephorus nobilis patriarcha epiſtolam mittit, petens ea ſacrarum imaginum inſtaurationem, & pietatis revocationem. Reſpondet Michaelus, ſe neque ullum decretorum de Fide convellere ſtatuiſſe, neque etiam quic-

Edit. Paris. pag. 497.

Imperium ei prædictum.

pag. 498. Vox amiſſa & miraculo recepta.

Michaelus religionis hoſtis.

πτοίᾳ πτοηθῆς γινόμενοι ἑστρατηλάτουν. ὁ μὲν οὖν ἀλλὰ τῇ τῶν ἵππων ὀφθαλμῶν μόνον ἐρίνων ἐπιβολαῖς, ὅσοι τε πρὸς δρόμου εἶεσαν ἢ ταχεῖς, ἢ ὅσοι πρὸς πόλεμον τὸ παρτεκτὸν ἐχεπώζουσι· προβάτων τε ἢ βοῶν ἐστοχάζετο, ἢ τῶν τῆ γάλακτος ὅσας δαψίλειαν ἐν φύσιος ὕλαχον· ἔτι τε ἀρτιγενῶν γεννημάτων εἰδέναι ἐχρῆζεν, ποίου τε ποίας ἐκ μητρὸς ἢ τὰ μὲν τῆς ὡρύτης ἡλικίας, εἰπὼν δὲ ἢ πλάττοιεν. ταῦτα δὴ τὰ μαθήματα ἢ συμπλεγόμενα. ὡς δὲ ἤκμαζεν ἤδη, τὸν πίνακα βίᾳ ἐκ χθόνος ἐκ καρτερῶν, ἔκ τε τῶν πάντα ἀποτρέπεσθαι μηχανῆ καὶ πόθ τῇ ἑαυτῷ παρασκευῇ ἐρατεινῷ, ἑαυτὸν ὑπέφαινε τῇ τ' γλώττης τραυλότητι τ' ἀρχαῖα ἐκκαλέμενος. ἔτι δὲ Ἀθιγγάνου τις, γνώσεως ὑπάρχων τῆς ἐρατεινῆς, αὐτόν τε τῶν τ' Μιχαὴλ ἢ τινα ἕτερον πυθέσθαι ἐσίθει μετ' ὀλίγου δὴ βασιλείας αὐτὸς ἐπιτυχεῖν ἐκ τε μακρῷ τῷ χρόνῳ τύπτεσθ ἐρατεινὸς τῶν ψυχῶν ἐκθερμαθείς, ἢ τὸ μὲν ὥσπερ ἐκοπτερύζόμενος, ἐκ ὀλίγου βραδύτητι παρώσασθαι τ' καιρόν, ἅ πάλιν τυχεῖν ἐ ῥᾳδίως. τράπεζα οὖν παρεχρῆτο, ἢ πάντας ἄλλους πάντας ἐπαλιπὼν, τοὺς ἔ γένει ἔ ἀξιώμασι ἐφαντεύοντας, τούτους δὲ τοὺς ἄνδρας εἰς ἑστίασιν συγκαλεῖ, ἢ τὰ πόνα ἁπαλύοντος τῆς θυγατρὸς ἄγων, ἐδίδου τοῖς ξένοις ὁ ἐρατεινὸς, ἢ συμφέρως ἔχειν ἐαθυμολόγει. τῇ ξένῳ μὲν ἢ παραδοξῳ τῶν ἀγαλμάτων ἐν ἑκάστοι ἀρότερον νεκρίνας, ἐκτοδιχομένους δὲ ὅμως, ἢ συγκαπατιθέμενος, ἢ θεὸν ἔργον τ' τοῦτον, ἐκ ἀνθρώπου ὁμολογοῦντας. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐπράττετο πόνα. τὸν δὲ τῶν θείων Ἀθιγγάνου φωνῶν, ὡς τινα θείαν ἀρόῤῥησιν ἐσυχθεὶς ὁ Μιχαὴλ, δὲ ἕτερον δ' οἰωνὸν εἰλκρινῶς, ἔ τὸν ἢ τὸ Φιλομήλιον τῶ μοναχῶ προαγόρευσιν, ὡς ἤδη ἐθάνατος εἴποιμι, τῇ τῶ Λέοντος φόνῳ ἐπαμύνειν ἐπόθει, ἢ θρασύτερον· καιρὸς μὲν πρὸ τῶν ἀρχόντων ἐ ἀρχόντων φανεὶς, ἐκεῖνον δὲ τὸν εἱραμίτον Βαρδάνιον· καιρὸν δὲ πρὸ ἕ δεύτερον, φημὶ δὲ τὸν Λέοντα, ὃς ἢ τὸν υἱὸν αὐτῶ ἐν ἕ θείῳ βαπτίσματος ὑιοθέτησε μόνος ὢν. ὅμως δὲ ἢ τὸν Λέοντα εἰκότως θανάτῳ ἐπεργασάμενος, ἀπό μοιράν τινα χρημάτων τοῖς ἕ Λέοντος ἐκαποπέπτωκε παισὶ, ἢ τῇ τούτων μητρὶ, ἐκ τῆς δημοσίων χρημάτων αὐτῶ ἢ ἀπαράπτων, ἢ τινὰς τῆ ἑαυτῶ παίδων ἀρὸς ὑπαρχοῦσιν αὐτοῖς δωρεάμενος ἕ τῶν μὲν τῶ Λέοντος γαμετῶν εἰς τὸν ἴδιον λεγομένων ἢ Διακτῶν μονὴν ἐκασφαλίζει· ἐκλείσας τοὺς ἄρρενας δὲ ἕ παίδων, ἐν τῇ Πρώτῃ νήσῳ, ὡς ἤρηται ὠνομασμένῃ αὐτῶν δύο χειθέντων, Θεοδόσιος μὲν ἐπιβίῳ. Κωνσταντῖνος δ' ὁ μετονομασθεὶς Βασίλειος, ἀφωνίᾳ συχθεὶς ἐπὶ τ' δυσχισμὸν, ἐδέπο μὲν τὸ Θεῦ, τὸν ἑαυτῶ λυθῆναι φωνῶν ἐδέπο δὲ ἢ τὸ ἐν Θεολογίᾳ πρωτεῖον Γρηγορίου, ἐσέσθ ἐπ' ἀνεκλαμπτον τυγχάνοντος. ὑπάρχοντος οὖν τοῦ αὐτῶ δόξους ὁ ἅγιος, ἢ ὁρᾶσθαι τῇ Καισαρείᾳ φάσκων ὁ Θεῖος τύπος, ἐπὶ τὸν ὄρθρον ἐπεὶ τὸν κηρὸν λαβὼν ἀνέγνωθι. ὁ δὲ πεισθεὶς τοῖς λεγομένοις, εἰσελθὼν ἀνέγνω λαμπρῷ ἢ καθαρωτάτῃ φωνῇ τῷ, Πάλιν Ἰησοῦς ὁ ἐμός. τῆς φωνῆς δὲ λυθείσης αὐτῷ, τὸν πατροπαράδοτον ἐβδελύξατο ἄσκεσιν, ἢ περὶ τὰς Θείας εἰκόνας τὸν δυσωπουμένου μετέθετο· ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον. ἤδη δὲ τὸν αὐτοκράτορα τῶ Μιχαὴλ ἐπαιλουμένου ἀρχὸν, ἢ τὰ κατ' αὐτὸν ὡς ἐβούλετο διοικοῦντος, ἐπιστέλλει ὁ ἀείθιμος Νικηφόρος ὁ πατριάρχης ἐσπέμπει, παρακαλῶν ἀπολαβεῖν τὸν ἀσπασμὸν τῆς Θείας εἰκόνας, ἢ ἀνάλυσιν γενέσθαι τῆς ἀσεβείας. ἀλλ' ὁ Μιχαὴλ ἀπεκρίνατο, μήτ' τι καινοτρεῖν ἐλθεῖν τὴν περὶ πίστεως ἐκτὸς θε

μέων, μήτε μὴν τ ἤδη παραδεδόσθαι τὸν ἀσεμνολογεῖσθαι
τῶν καταδρομὴν τινα ἐργάζεσθαι ἢ καθαίρεσιν. ἕκαστος
δὲ (φησὶ) τὸ δοκοῦν αὐτῷ ποιείτω καὶ ἐφιέτω, ἀπαθὴς
πόνων καὶ ἀγῶνος λύπης ἄβατος. πλὴν ἃ μέχρι τέλους
παύλαν ἐπάρατα τῇ αἱρέσει, ἃ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἐλπὶς
Χριστιανὸς γενομένοις. ἀλλ' ὅσον τὰ τῆς βασιλείας αὐτῷ
ἐκράτησεν, τοσοῦτον κακοδαίμονι φύσει καὶ ἀμοιρήτῳ τοῦ
κῦ τ Χριστιανῶν καὶ τ ἀμοιβαίων ἐπηρέπησε πόλεμον,
ὡς μὴ τοὺς μοναχοὺς διαπτύειν, καὶ παντοίοις περιβάλλειν
δεινοῖς, καὶ ποιναῖς ἐξελέγχειν ποικίλαις. ὧν δὲ τοὺς
ἄλλως πᾶσιν ἐγκλείοις φρουραῖς, καὶ ὑπερόγκοις τιθεῖς. ἐν-
τοῦθεν καὶ Μεθόδιον, τ μὴ βραχὺ πατριαρχικὴν θρόνον
ἐξιωθέντα, καὶ Εὐθύμιον τ τηνικαῦτα τ Σαρδῶν προε-
δρεύοντα, τῷ αὐτῷ θελήματι μὰ ὑπείκοντας, μαθὼν τὴν
τῆδ θείων εἰκόνων ἐξαρτυμένης τιμὴν, τ πόλεως ἐξωθεῖ.
καὶ τὸν μὲν θεῖον Μεθόδιον φυλακῇ παραδίδωσι καὶ τῇ
τύχον τῶ Ἀχρίτα. τὸν δὲ μακαρίτην Εὐθύμιον, ᾗ Θεο-
φίλῳ τῷ οἰκείῳ τῆ θανάτῳ παραδίδωσι, βαναύσοις τυ-
πτόμενον ἀφειδῶς. ὅσον δὲ τῶν Χριστῷ πληρουμένων ἐπίε-
ζε, τοσοῦτον τοὺς Ἰουδαίους ἀνίπτοις φόβοις καὶ ἰλιδώδεσι ἰτέ-
θει, ἀγαπωμένους καὶ στεργομένους αὐτῷ τῇ ἄλλων ἀνθρώ-
πων διαφόρους. προὐβάλλετο δ' ὡσαύτως ἀρκέστιμα
καὶ ἀρχέτυπον τ εἰ ἀεὶ βίω φρὸς μίμησιν, τ τ Κωνσ-
τάντιον βίον, καὶ πόνον μιμεῖσθαι εἰς ἄκρον ἐπιτάζε. διὸ καὶ
φρὸς τῶν ἀρόπολιν ἐφθάνει τῆς ἀσεβείας, ἄρτι μὲν
σάββατον ποιεῖσθαι νομοθετῶν, ἄρτι δὲ κατὰ τῶν θείων
προφητῶν τῶν γλῶτταν ἐξακοντῶν, ἄρτι δὲ τῶν μέλλου-
σαν ἀνάστασιν ἀθετῶν, καὶ τὰ ἐκείθεν ἐπηγγελμένα
ἀγαθὰ διαπτύων, διαβόλου τ μὴ εἶναι ὅλως ἰσχυρίζομέ-
νος, ἀπὸ μηδ' ὑπὸ Μωσέως νόμου παραδεδόμενον. πορ-
νείαν ᾗ κατασπάζεσθαι, καὶ τὸν ἐπὶ πᾶσι δὲν ὠμνύκασι
θεὸν ἐνομοθέτει, καὶ τὸ Ἰούδα ἀκολάστῳ γλώσσῃ
πάντων μετὰ τῶν σωζομένων. τῶν ἑορτῶν τῷ σωτη-
ρίῳ πάσχα κακῶς ᾗ παρὰ καιρὸν χλιάζων τιμᾶ-
σθαι, καὶ ὡς Ἑλληνικὸν τὸ κατὰ παίδευσιν διαπτύων τῶν
ἀμφὶ τέρας καὶ θείων παίδευσιν, τοσοῦτον ἀποστρεφόμενος, ὡς
μηδὲ τοὺς νέους παιδευτηρίοις παρὰ συγχωρεῖν, ἵνα μήτε
τῇ αὐτῶ ἀλογίᾳ ἀντιτάσσωνται τοῖς ἔχη ποτὲ, καὶ διαλέγε-
σθαι μήτε πάλιν τῇ τοῦ κακοῦ ἐφθαλμῶν ἢ τῇ τῆς γλώττης ῥύ-
μῃ φερόμενος διὰ τ παιδείαν, τὰ δόκιμα τῶν φίλων
καταγνώσεσθαι. τοσοῦτον δὲ ἦρξε φρὸς τῶν μίξιν τ γραμ-
μάτων ἐκείνης, ᾗ τῶν τ συλλαβῶν ἀνάγνωσιν, ὡς ῥᾴδιον ἦν
τοῖς διὰ τῆδ βιβλίον, ἃ αὐτὸς τῇ βραδύτητι τῶν τῆ τῶ οἰ-
κείου συνέσεως ἐπόμασεν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν παρείσθω, ὡς ἢ
ἄλλως ἰσωσὰς ἐσκληκόμενα· ἃ δ' ἐγὼ εἰς ἐμὲ τ ἐφε-
ξῆς. Κατὰ δὲ τ καιρὸν τῶν ὁ ἐμφύλιος πόλεμος ἀρχῶν
εἰληφὼς ἐξ ἀνατολῆς, παντοίων ἐπ' ἐλπίδων τῶν οἰκουμένῃ
κακῶν, φθόρας δ' πολλῶ τ ἀνθρώπων, καὶ παρὰ τῶτο ὀλι-
γανδρίαν εἰργάσατο. Θωμᾶς γὰρ τ ἀποστάσεως ἦρξεν, ὃς
πρὸ τ ὀλίγου φέρεται λόγος. ὢν ὁ μὲν εἰς ἁρμάδας τῶν
φυτὸν ἐξ ἀνάρμων γονέων, καὶ πενιχρῶν, καὶ τὸ γένος βαρβά-
ρων· ἐπὶ πολὺ δ πενία συζῶν, ᾗ τ τ χειρῶν ἐργασίας
τὰ πρὸς τὸ ζῆν προσλαμβάνων. ἐνίοτε δ καὶ θητεύοντα. εἶτα δ
ἐνεγκάσασα ἀπολιπόντα, καὶ φρὸς τῶν μεγαλόπολιν παύ-
λων πειρασθέντα, καὶ τινι τ συγκλητικῶν εἰς ὑπηρεσίαν
προσληφθέντα, εἰς τοσοῦτον ἀκολασίας ἐλαθεῖναι, καὶ
ὕβρεως, ὡς καὶ αὐτῶ κατακολμῆσαι τῶν διατοιχῶν κα-
θυβρίσαι τινά. καὶ ἐπεὶ ἐφωράθη, μεθ' οἵας τε ὢν πειλῆ-
δε φέρειν, διδοικὼς δὲ καὶ τὰς ἐπιτιμίους ποινὰς τοῖς τ
τοιούτων τολμηταῖς, φυγᾶς φρὸς τὰς Ἀγαρίων γένεται. καὶ

quam eorum quæ tradita jam & confeſſa haberentur damnatorum, vel mutaturum: quivis ſecure id ſequeretur atque ageret, quod ſibi probaretur atque liceret. Non tamen in hoc propoſito perſeveravit: quippe qui ne initio quidem verus fuerit Chriſtianus. Sed quamdiu imperium tenuit, bellum Chriſtianis & gentilibus eorum animo malo atque crudeliſſimo movit: modo monachos deſpuens, eoſque varie affligens, aliaqua in eos ſuper alia ſtatuens ſupplicia, modo alios pios in carceres conjiciens, extorreſve agens. Inter hos Methodium, qui non multo poſt ad ſolium patriarchæ evectus eſt: ac Euthymium, eo tempore Sardium præſulem: quod iiæ voluntati non obſequerentur, neque ſacris imaginibus deberi honorem differerentur, urbe ejecit. Et Methodium quidem in inſula Acritæ in cuſtodiam dedit: beatum vero Euthymium opera filii ejus Theophili * flagris necavit. Quantum vero Chriſti patrimonio incommodi dabat, tantum tributi immunitatis & libertatis donationibus Judæos fabulabatur, ſibi ſupra omnes homines dilectos. Exempli loco quod imitaretur, ac pro ſtimulo quaſi haberet, vitam Copronymi ſibi propoſuit, ſummoque eam ſtudio æmularus ad ſummum impietatis perrexit. Itaque modo ſabbathi jejunium præcipere, modo linguam contra divinos vates acuere, modo futuram reſurrectionem inficiari, & bona quæ ex ea nobis promittuntur deridere: modo diabolum ullum eſſe negare, quod nihil de eo Moſes tradiderit. Idem & ſcorrationes magni fecit, & de Deo qui ſupra omnia eſt jurando legem tulit, & inter beatos Judam effræni lingua numeravit. Quin & Paſcha male & intempeſtive a nobis feſtum celebrari dixit, & omnino noſtram rerum ſacrarum inſtitutionem ut Græcanicam eſt deteſtatus. Litteraturam quoque adeo eſt averſatus, ut ne pueros quidem ea permiſeric eruditi: ne vel væſaniæ ipſius coarguendæ atque refellendæ inſtrumenta alli inde pararent: vel diſciplina adjuti, cum oculorum ac linguæ velocitate in legendo uterentur, ipſi palmam ejus rei præriperent. Adeo enim in litteris componendis tardus erat, & ſyllabis conficiendis, ut librum alius facilius perlegeret, quam ipſe ſui nominis elementa recenſeret. Sed his omiſſis quæ in ejus opprobrium ſunt ab aliis ſatis copioſe expoſita, hiſtoriam pertexamus, ac bellum civile narremus, quod eo tempore in Oriente exortum, omnis generis mala orbi terrarum intulit, magnaque mortalium internecione edita hominum penuriam effecit. Princeps ejus fuit Thomas, de quo duplex fertur ſermo. Quidam hunc obſcuris majoribus ortum, atque pauperibus ferunt, iiſque barbaris: diuque in paupertate vixiſſe, victum labore manuum ſuarum parantem, nonnumquam etiam ſervilibus miniſteriis. Deinde patria relicta eum Conſtantinopolin veniſſe, ibique famuli loco a quodam ſenatorii ordinis aſſumptum, eo libidinis ac fœditatis progreſſum, ut heri quoque lectum polluere auſus fuerit. qua re detecta, cum ignominiam non ferret, ac pœnas præterea talia ſa-

A
B
C
D
E

Methodius. Euthymius.

* crudi ſubigi nervis.

Edit. Pariſ. pag. 499.

Thomas contra Michaelem bellum.

cibora aggreſſis conſtiterat metueret, ad Agarenos perfugiſſe: quibus cum ſe ſatis probaſſet, continentibuſque actionibus per longum tempus fidem confirmaſſet (annos enim XXV apud eos exegit, ſancta Chriſtianorum ejurata religione, Moamedicam deteſtabilem impietatem amplexus) ab iis bellicæ cuidam phalangi præfectum, ac contra Chriſtianos miſſum fuiſſe, pollicitum ſe Romanum imperium in illorum poteſtatem redacturum. Ac ne Rumani fraudem ſtruenti, ut alienigenæ & diverſam religionem colenti fidem non haberent, Conſtantinum ſeſe eum nominaſſe, Irenes filium quem ob ingenii morumque perverſitatem & malitiam mater jampridem oculis imperioque orbaverat, morſque jam tum vivis eamerat. Hæc prior eſt & multis credita narratio. Alii hunc Thomam eum affirmant, qui quondam in familia Bardanii fuerit, ac de quo monachus Philomelii ſit vaticinatus, & quem Leo Imperator Fœderatorum cohorti præpoſuerit: eum ergo Thomam, cum interfectum a Michaelo Leonem cognoviſſet, partim ut benefactorem ulciſcere ur, partim ut ſuum animum exſatiaret (nam ab adoleſcentia uſque ei cum Michaelo inimicitiæ intercefferant) ſimul & monachi iſtius de eo prædictionis meruerat em eaitum, arma contra Michaelum ſumpſiſſe. Primo Orientales copias, apud quas degebat, concitavit: exercitumque minime imbellem aut exiguum, ſed graudem fortemque collegit, omnibus qui quocumque modo arma ferre poſſent ad militiam vocatis. Horum alii vi coacti caſtra Thomæ ſequebantur, alii benevolentia erga eum ducti, nonnulli ſpe prædæ, quidam etiam odio in Michaelum. Is enim omnibus invifus erat ob morum perverſitatem, & quod ſe ducem Athinganæ ſectæ præbebat: nec non propter linguæ baibutiem & moilitiem. Nam Thomas tamerſi alterum pedem habebat mutilum, ac genere barbarus erat: tamen ob canitiem venerabilis, aditu & in congreſſu facilis atque civilis, (quæ gratiſſima ſunt militari multitudini) neque quoquam corporis foreitudiæ poſterior habebatur. Is ergo orienta occupato, publicorum tsibutorum exactoribus in ſuam redactis poceſtatem, animi magnitudine & rebus ſecundiſſimis uſus, magnus de parvo, deque imbecillo potens factus eſt: alios favore ſibi & perſuadendo adjungens, quos rerum novarum & opum cupidicas ei conciliabat: alios vi ſubigens, quibus civilium bellorum mala exoſa erant. Eo initio civilia bella erupere & quaſi fluminis præcipites decurſus ruentia, nou aqua, ſed ſanguine terras inundaverunt. Tota Aſia vaſtationibus ac deprædationibus miſere affligebatur: urbibus aliis Thomæ ſe ob merum adjungentibus, aliis quod fidem Impetatori ſervarent direpti, atque in ſervitutem actis. Potius eſt auctor rebellionis tota Aſia: ſolis Opſicianis & Armeniacis demptis, quorum his Olbianus, illis Catacelas præfecti, ad extremum uſque in fide Imperatoris perſeveraverunt. ideoque Imperator referendæ gratiæ cauſa publicum veſtigal, quod * Fumarium dicitur, & in ærarium Principis inferri ſolebat, iis dono dedit. Interim Agareni bello civili Romanorum cognito, gaudio exultare, eamque occa-

* v. Meurſ. Agarenorum incurſiones a Thoma repreſſæ.

Edit Pariſ. pag. 500.

851

A τῶν πίστιν ἰσχυρὰν διδόασιν ὅτι τῷ κατ' ἀλλήλας χρᾶσθαι φρένεσι, καὶ ἐν τῷ χρόνῳ βεβαιοῦται τὰ ἔργα. (ἔτος δὲ πέμπτον καὶ εἰκοστὸν διδιοῦσι τούτῳ ἐν τῇ φυγῇ ἐκείνης ἐχούσῃ, καὶ ἐν τῷ τῶν ἱερῶν τῶν Χριστιανῶν ἀπομόσασθαι θρησκείᾳ, καὶ τῷ τὼ ἐπράτῃ προσηδῶσι Μωαμεδ) πολλαῖς τισὶ φάλαγξι καταδείκνυται ἀρχηγός, καὶ παρὰ Χριστιανῶν ἀποπέμπεται, ἐπὶ τῶν Ρωμαίων βασιλείαν ὑπὸ τὴν αὐτῶν δίκαν χεῖρα καθυποχόμενος. καὶ ἵνα μὴ τινα ὡς ἀλόφυλος καὶ ἀλόπιστος ἐμποδίσῃ μὴ ἔχῃ ἀπειλημμένον ὑπὸ Ρωμαίων, Κωνσταντῖνον ἑαυτὸν ἐπιφημίζων εἶναι, τοῦ Εἰρήνης υἱόν, ἣν ἡ μήτηρ ἐξ ἀκόσεως καὶ τοῦ τῆς τρόπου ὑπουλον καὶ κακόηθες πάλαι μετὰ βασιλείας καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπεστέρησεν, τλημονῶς δὴ καὶ τοῦ βίου ἐτύγχανε καταστρέψας. ἐπὶ μὲν οὖν τοῖς ὅπως ἔχει περὶ τοῦ

B αὐτὸς ὑποθέσεως πιστεύεται λόγος. Θώμαν δὲ, τὸν οὐ πάνυ φασὶ τοῦ Θωμᾶν, τοῦ τῇ Βαρδανίῳ πάλαι συνόντα, περὶ οὗ καὶ ὁ ἐν τῇ Φιλομηλίῳ μοναχὸς τῷ φόβῳ τὸν ἀπροφοίβαστον παρὰ τοῦ βασιλέως δὴ Λέοντος ἀναχθέντα εἰς τὸν ἀρχὸν, τὸν τοῦ φοιδιράτων πάγματος. ὃς ἐπεὶ μεμαθήκει Λέοντα ὑπὸ τοῦ Μιχαὴλ ἀνῃρῆσθαι, ἐκδικῶν πάλαι τοῦ ἀργύτλῳ, ἅμα δὲ καὶ τὴν Θυμὸν ἴδιον ἐμπιπλῶν· ἐτύγχανε γάρ πως ἐξ ἀλλοιοτῶν διαφερόμενος πρὸς Μιχαήλ) ἅμα δὲ καὶ περὶ αὐτὸν τὸν ἐν τῇ Φιλομηλίῳ μοναχὸν φροῤῥήσεις φοβούμενος, χεῖρα ἐπαντίαν αἴρει, τὸν τοῦ ἀναστολικῶν ἀρχάμενος θήματος, ὅπαδὸν καὶ διώκτην, διώκειν ἀκμὴν τινὰ καὶ μαχὴν, ἀλλὰ βαρέως καὶ ἀνδρῶδες σωφρονικῶς, πάντα τοῦ ἄπλου καὶ οἰκείου αἴνιον διωκάμενον ἔπεσθαι καὶ καταγαάσας, ἂν μὲν βίᾳ ὅν δὲ φιλίᾳ τῇ πρὸς αὐτὸν, ἂν δὲ καὶ ἐλπίδι διαρπαγῆς λαφύρων, ἂν δὲ καὶ

C τῇ πρὸς τὸν Μιχαὴλ μίσει (ἐτύγχανε γὰρ ὢν τότε ὑπὸ πάντων ἐξ σκαιοτροπίαν μισούμενος, καὶ ἐξ τὸ τῆς Αθιγγάνου θιασώτου εἶναι αἱρέσεως, καὶ ἐξ τῶν τῆς γλώττης τραυλότητα, καὶ δι' ἀναδρείαν καὶ μαλακίαν) συμπεσεῖν τῶν ἐπ' αὐτῷ συστρατεύεσθαι. ὁ Θωμᾶς δὲ οὐ καὶ τὸν ἕτερον τῶν ποδῶν εἶχε πεπηρωμένον, καὶ τὸ γένος βάρβαρος ὢν, ἀλλ' ὅμως γε πολλῆς αἰδέσιμος ἐτύγχανε ὤν, καὶ τὸ ἀφοσίγορον καὶ ἀστεῖον εἶχεν, ἄπιρ φιλεῖ ὁ στρατιώτης λαὸς, ἀλλὰ καὶ τῇ κατὰ γενειάδα σώματος ὕ τυος ἐφαίνετο δόλπρος· ὅπως πεισθεὶς Θωμᾶς πᾶσαν τὴν ἴσαν παραλαβὼν, καὶ τὰς τοῦ δημοσίου φόρους φέρων ὑφ' ἑαυτὸν ποιεῖται-

D μένος, καὶ μεγαλοφροσύνῃ καὶ ἐπιδόσει ἀφθόνῳ χρησάμενος, πολὺς ἐκ μικροῦ γέγονε, καὶ ἐξ ἀδυνάτου ἰσχυρὸς· τοὺς μὲν ὃν ἠγαπηθοῖ καὶ φιλίᾳ, ὁπόσους δὲ τοῦ καιρῶν πραγμάτων καὶ τῶ φιλοπλουτεῖν ἵρους λῶ· τοὺς δὲ ἀπάγαν καὶ βίᾳ ὑπήγετο, ὅσους δὲ τὰ τῇ ὑμφυλίων φάσεως * ἐμιστεῖτο. ἐστὶ- * καὶ Scyl.

Θυ οἱ ὑμφύλιοι ἀναῤῥηγνύμενοι πόλεμοι, καὶ οἷόν τινες ποταμῶν καταῤῥάκται φορέμενοι, οὐχ ὕδασιν, ἀλλ' αἵμασι τὴν γῆν κατέκλυζον. πᾶσα μὲν οὖν ἡ Ασία πορθουμένη καὶ λειζομένη, ἐδυθαάτει, τοῦ ὑπὸ τοῦ πόλιον τοῦ μὲν προσιδιμένων τῇ Θωμᾶ καὶ τοῦ φέβου, τοῦ δ' ὅσα τὰ πιστὰ τῇ κρατοῦντι ὑπήκοα λυλαπμένων καὶ ἀνδραποδιζομένων. καὶ τὰ μὲν τῆς Ασίας ἅπαντα ὑπῆκτα γέγονε τῇ ἀποστάτῃ, ἐξαιρουμένου τοῦ θέματος τοῦ Οψικίου (τούτου δὲ στρατηγὸν ὁ τ. κατάκυλας, διαπρεπὲς ἄχει πῶς τῇ βασιλεῖ δύνειαι) ἔτι δὲ καὶ τὰ τῆς Αρμενιακῶν,

E καὶ τούτῳ γὰρ στρατηγὸς ὢν ὁ Ολβιανὸς ὑπήκοα ὑπῆρσε τῇ βασιλεῖ. ὧς νῦν ἀποτίμων ἀμοιβὰς ὁ βασιλεὺς, τοῖς τὸ βασιλικὸν ταμεῖον εἰσαγόμενον δημόσιον τέλος, ὃ καπνικὸν καλεῖν εἰώθασιν, ἐδωρήσατο. μεθάνασι δὲ τοῖς Αγαρηνοῖς νῦν ὑμφύλιον φάσιν, καὶ-

χείρων ἐπῆν, ᾗ σαφέστερον. καιρὸν δὲ λαβόμενοι, πᾶσαν
τὴν καὶ χώραν καὶ πόλιν ἀδεῶς. δείσας οὖν ὁ Θω-
μᾶς, ὡς μὴ πτοηθέντες οἱ σὺν αὐτῷ στρατιῶται τὴν
τῆ Ἀγαρηνῶν ἐφοδον, λείαν, ὡς ὄρπαγα, ποιεμένων
πάντα τὰ ἐν ποσὶ, καὶ αἰχμαλωτίζοντων τὰ προσιόντα,
καταλίπωσιν αὐτὸν οἱ χάσονται· δέον ἐγκλεῖσαι τοὺς
ἀναχωρεῖσαι τὴν αὐτῶν ὁρμὴν δι' ἐπιφανείας αὐτῷ, καὶ
τῷ πλήθει τῆ ἐκείνων διαφθεῖραι καὶ ἀπολέσαι τε, ᾗ πρὸς
ἑαυτὸν ἐκκαλέσασθαι· ἔ καὶ σωθῆναι. ἄρτι δὲ
τοῖς Σαρακηνοῖς ἐῶν λαΐζομένοις, αἰφνιδίως ἐπιφανεὶς
ἐξέπληξε, ἐς εἰς λόγους ἐλθὼν, ἐαυτέσαρτο ὑποχόμενος
φροδοῦναι τύπος τὴ Ῥωμαίων ὄρμη, ᾗ τὴν αὐτῶν αὐτοῖς
ὑποχείριον θέσθαι ἀρχήν. ἀπαλλαγεὶς δὲ ἀπὸ τύπου
δίνης, βασιλέα ἑαυτὸν ἀνέστησε, ᾗ διάδημα τῆ κεφαλῆ περι-
έθετο, ᾗ ἀποκράτωρ ὑπ' Ἀντιοχέων ἀναγορεύεται παρὰ
τὸ τὴν ἐκεῖσε ποιμαίνοντος ἐκκλησίαν Ἰώβ.
χεῖρας δὲ πολλὰς αὐτὸς τε συλλέγει, ᾗ παρὰ τῶν Ἀγα-
ρηνῶν λαμβάνει, ἐ μόνον δὲ τῆ προσοίκων ἡμῖν, ἀλλὰ
ᾗ τῆ ἐκ τῆς περαίας Αἰγυπτίων, Ἰνδῶν, Περσῶν, Ἀσσυ-
ρίων, Ἀρμενίων, Χαλδαίων, Ἰβήρων, Ζιχῶν ᾗ Κα-
βήρων. τύπος ἅπασι παρεχωρηθείς, ᾗ ἑαυτὸν περιφρά-
ξας, ὥσπερ ἐν εἱρμῷ τινι ὢν, ᾗ βουδοὺς ἐς συμπηγὸν τῆς ἀρ-
χῆς προσλαβέσθαι, τὴν τε αὐτῷ κλῆσιν ἀλλάξασθαι, ᾗ
ὑὸν εἰσποιήσασθαι. ἐκεῖθεν ὁρμηθεὶς, ἅπαντα ἐκεῖνα ᾗ ἐπ-
πόρθει ᾗ ἀνέτρεπε. ἃ δὲ βασιλέων ἄκουσε, ἐς αὐτὸς
πρὸς αὐτοπαράταξιν κατεπείγετο. ᾗ στρατιὰν ᾗ στρατηγὸν
ἀναξόμαχον πρὸς αὐτὸν Χοσρόη, ᾗ τινι συρραγεὶς ὁ
Θωμᾶς, ἀρδὴν πράσινε, μέρος μὲν τῆ δυνάμεως ἀπέλων,
τὸ δ' ἄλλο τρεψάμενος εἰς φυγὴν. ᾗ λοιπὸν ἀδείας τυ-
χὼν, διατίθεται καὶ ἀσφαλέστερον, ναῦς ἐξαρ-
τύων πολεμικὰς, ᾗ ἵππας σπαγικὰς ᾗ ἱππαγωγὰς.
γίνεται δὲ καὶ τὸ βασιλικὸν σόλυ κύρος, ᾗ πρὸς τὴν
Λέσβον ἅπαν ἀθροίζει τὸ ναυτικόν. αὐτὸς δὲ οὕτω συ-
λήσας ἀρχὰς στρατῦ, ἐπὶ Ἄβυδον ἦκεν, ὡς ἐκεῖθεν εἰς
τὴν περαίαν ζεύξαντόμενος, πάντα τὸν παρόδον κατα-
δραμὼν, ᾗ ἀποδὸν ποιήσας ᾗ τὰ πανταχῆ ᾗ ἐχύρωτα ᾗ
δίαλωτα, ἀλλὰ ᾗ τὰ ἐπιλαρόπετα ᾗ δυσάλωτα. ἐν δέ
τι χωρίον ἐρυμνὸν, τὴν οἷς τὸν βασιλέα πίστιν πρῶτον, ἐ
ἐπ' αὐτῷ τὸν εἰσποιητὸν ἐκπέμπει υἱόν· ὁ δὲ Θρασέως ἐπ-
παζόμενος, καὶ ἀπαλῶς, τῆ εἰωθυῖας γυμνὸν ἀντιπάλων
εἶναι τὸ χωρίον, λόχον δέ τινι περιπίπτει τῶν Ολ-
βιανῦ· ἐ τὴν ἀσφαλῶν ἀπορωθεὶς, ἅμαδν μὲν Θρᾳ-
σωίδας τὴν μὲν ἀσφαλῶν τὸν δικαίαν ἐκείνου ἔπεμψε τῆ
βασιλεῖ ὁ Ολβιανὸς, ὅτος δὲ πάλιν Θωμᾷ τῆ ἐκείνε πα-
τρὶ μετὰ φρυγμάτος βαίοντο ἐ μεγαλαυχομένε. ἐπ-
περ ὅτος δι' ἔμβυος, ᾗ κατὰ μικρὸν τῶ φρονήματος ὑπυ-
δὶς, ἅμα τὴν Θρᾴκιον ἀπὸ τῶ χωρέου ὁ καλούσιν Ορκί-
σιον πραιῦναι, νύκτα καταπρίσας συκοδαλῶ. ἔμε-
λε δὲ περὶ τύτε τῆ βασιλεῖ Μιχαὴλ, ᾗ τὴν ἐκείνε
προλαβὼν πραίσιον αὐτὸς, πρὶς τὸ πέλας ἀνελάμ-
βανε, καὶ τὰς στρατιώτας ἐσήγειρε, καὶ τὰ ἀθυπὸ τῆ
χωρέου ὠχύρε· κἂν μικρὸν ἐα τῆς πιωτῆς ἀπωθεῖτο, ἄμα τῆ ἐκείνε πρὸς τὴν πόλιν ὑποστροφῆ, καὶ
τῆ τὸ Θωμᾶ πραιῦναι, πάντα τὴν ἐκείνου πίστιν ἀ-
παρησαμένων, ᾗ προσαχωρησάντων τῆ ἀποστάτη, καὶ
μετ' αὐτὸ στρατεύεσθαι κατὰ τὸς βασιλέως προθυμουμέ-
νων. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπὸ τὸ ἐγχωρεῖν στρατὸν ἀγοχὰς, ᾗ
διείμαν τῆ δοκῶν ἀξιόλογον συγκαμμένος, στρατη-
γὸς τε ἐπιστήσας αὐτῆ τὸν τε ῥηθέντα Καπάκλαν καὶ
τὸν Ολβιανὸν, ἐπαρίστα κατὰ τὸ τυράννε. ἐπεμελῶτο

A fionem ſuam facere ; & omnes inſulas , omnes regiones ſecure incurſionibus infeſtare , obvia quæque deprædari & capere. Itaque metueos Thomas ne a ſuis metu impetus Agarenorum territis deſererentur , reprimere eos , iiſque cum tantis ſuis copiis ſuperveniendo terrere , atque pacem componendam adigere intendit. Atque id conſilium ſucceſſit . Subito enim ſuperveniens Agarenis orientem populantibus , eos terruit : habitoque colloquio pacem pepigit , polliciturs ſa fines Romanorum ipſis proditurum imperiumque Romanam ipſis ſubjectarum. Proinde metu Agarenorum liberatus , Imperatoris nomen ſibi arrogavit , diadema ſuo capiti impoſuit , eſtque Antiochenæ ab ejus temporis paſtore eccleſiæ Antiochenæ Jobo Imperator declaratus . Manum porro militum validam cum ipſe coegit , tum ab Agarenis accepit , non ex noſtris modo vicinis collectam , ſed etiam ex remotioribus , Ægyptiis , Indis , Perſis , Aſſyriis , Armeniis , Chaldæis , Iberis , Zichis , Cabiris . His omnibus munitus atque ſtipatus , optimum factum exiſtimavit , eum in ſilium adoptatum Imperii ſo- 852
cium adjotoremque adſciſcere , & nomen mutare . Inde profectus , totum ferebat agebatque Orientem . Imperator his cognitis , ſe quoque ad reſiſtendum bello paravit , copiaſque nequaquam certamini pares cum duce emiſit : quas congreſſus prælio Thomas penitus diſſipavit , parte occiſa , parte in fugam conjecta . Poſt hæc licentiam nactus , ſuas validius confirmavit , naves ad pugnam , aliaſque frumento & equis vehendis aptas conſtruens . Quio & Imperatoriam claſſem in ſuam poteſtatem redegit , omneſque naves ad Lesbum congregavit . Deinde cum octuaginta hominum millibus Abydum petiit , inde trajecturus : in itinere omnia populatus , inque cinerem redactis non humilibus modo & captu facilibus , ſed & loco optimo ſitis ac expugnatu difficillimis caſtris . Erat quoddam caſtellum munitum loci natura , quod Imperatori fidem ſervabat . Ad hoc capiendum adoptivus ille filius Thomæ a patre miſſus , dum audacius & nullo ſuorum inſtructo ordine equitat , hoſtilibus nudum caſtellum opinatus in inſidias Olbiaci delapſus , atroces temeritatis pœnas dedit . Nam caput ejus præfectum Olbianus ad Imperatorem , iſque ad Thomam ferociter ac ſuperbe invadentem miſit . Thomas filii capite accepto , nihil de ferocia diminuens , a loco cui Horcoſium (a juramentis , ut videtur) nomen eſt , in Thraciam trajicit , nocte ad hoc uſus , qua luna ob ſuum cum ſole coitum non lucet. Verum ea res Michaelo curæ fuerae : utque ejus adventum præveni- *pag. 502.*
ret , urbes refecerat , milites confirmaverat , & loca infirmiora muniverat. quamquam nullum ejus diligentiæ fructum cepit . Simul enim atque ad urbem rediit , & in Thraciam Thomas appulit , univerſi ab Imperatore ad Thomam deſecerant , parati cum eo Conſtantinopolin oppugnatum proficiſci. Imperator , quantum ejus fieri potuit , exercitum copiaſque ut videbatur , non contemnendas conduxit : eaſque ducibus Catacela & Olbiano factis , tyranno obviam miſit . Res quoque ma-

Digitized by Google

timas ſummo conatu procurarit. Sed inſtar torrentis alto monte decurrentis irruens tyrannus Thomas, terra marique exercitus Imperatoris profligavit: tantumque ei terrorem incuſſit, ut is ferream catenam ab arce ad oppoſitum oppidulum extenderit, ut interiore noſtrum mari arceret. Vivebat tum Sciri, quæ uoa Cycladum inſularum eſt, dux quidam, Leonis Imperatoris conſobrinus: eo relegatus a Michaelo, quod ei cædem Leonis ſæpius libere in faciem exprobraſſet. Hunc io ſocietatem ſuam aſciſcitum Thomas, duodecim millibus terreſtrium copiarum præficit: claſſem quoque adornat, aliumque ei ducem præficit, utrumque ad tentandam Conſtantinopolin mittit quaſi præcurſores, ea re fore judicans, ſi urbs ſimul terra marique oppugnaretur. Cum & terreſtres & navales copiæ ſimul ad Biachernenſem portum perveniſſent, perrupta ferrea illa catena, urbs undique oppugnari cœpta eſt. Supervecit paulo poſt etiam Thomas. quamvis autem urbem undique ſtrenue oppugnaret, nihil tamen memorabile effecit: nam illi, qui intus erant fortiter propugnantibus, & machinas oppugnatorias repellentibus. Speraverat enim Thomas ſibi, ſimulatque ad urbem accederet, a civibus odio Michaeli portas referatum iri: itaque & Gregorium præmiſerat, uti retullimus, ipſeque cum omnibus copiis & adoptivo filio ſuo Anaſtaſio, qui recens vita monaſtica deſerta ad prophanam deſciverat, ſubſecuturus fuerat. Ut vero nihil expectationi ejus conſentaneum evenit, ſed contumeliis quoque eſt ab oppidanis affectus, ibi tum caſtra in loco qui Paulini dicitur, ubi miriſcorum Anargyrorum templum eſt, admodum munit: miſitque exercitum ad mare uſque Euxinum, & ad Hierum, oppidula ad deſectionem ſolicitans, ne quem a tergo hoſtem relinqueret. His ita conſtitutis, dum apparatui aliquot dies impendit, ex ſpecula quadam videt Michaelum in tecto ædis Deiparæ Blachernenſis ſignum belli deſigere. Indeque vires contra hoſtem depoſcere atque expectare: filium autem ejus Theophilum tota urbis mœnia circumire cum patriarcha & ſacro ordine, coſque ſecum circumferre lignum crucis, & intactæ Deiparæ veſtem. Hoc ſpes ejus de ſumma rerum valde labefactavit, variiſque diſtractus cogitationibus, & conſilii incertus, tandem multitudini ſuorum conſilius, pugna decernere ſtatuit. Itaque poſtridie prima luce claſſicum canere jubet, ſuos caſtris educit, filio terreſtris muri oppugnationem demandat: ipſe cum majori copiarum parte validioribuſque machinis & tormentis turres Blachernenſes aggreditur, ſcalas muris altitudine æquales applicans, alibi teſtudines, alibi arietes adhibens, tormentiſque faxa jactantibus undique utens: denique omni arte ac conatu nititur oppidanos perterrere, urbemque capere. reliquos etiam muros navalibus copiis cingit, igne & miſſilibus terrens. Neque tamen quidquam tanta vi atque apparatu conſecutus eſt. Claſſem enim illico ventus adverſus diſſipavit, aliaque alio navigia disjecit, tempeſtate vehemen-

Byzantium frustra oppugnat Thomas.

253

Edit. Paris. pag. 503.

A δὲ ὡς ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ὡς ἀπωτέω ἰὼν, ὥωτιφ δ' ἐν τῇ χώμαρ-
χος τῆς Ὑψηλῆς ὁρίων ὁ τύραννος ὑπειλήφει, τέως τε τῆς χρό-
σου διώκειν, ᾗ τῶν ὑπ' θαλάσσαν διωκόντων. ἓ τοσού-
των ἐνέδησε πτείαν τῇ βασιλεῖ, ὡς ᾗ σιδηρᾶν ἁλυσιν
ἀπὸ τ' ἀκροτάλους εἰς τὸ κατατιτρῶ πολίχνιον ἀποτει-
νειν, ᾗ ὥσθαι ἄβατον πρόσω θάλασσαν. ἰὼ δὲ τις ἐρατο-
γὸς ὑπορέας ἓν Σκίρῳ ᾗ τῇ νήσῳ (μία δὲ αὕτη τῶν Κυκλά-
δων) ἀδοκήσιλος μὲν τοῦ χαίνω Λέοντος ᾗ βασιλέως, τὰς
δὲ ἀναιρεθέντος παρ' αὐτοῦ πολλοὺς. ᾗ τὸν Μι-
χαὴλ ὀνειδίσας εἰς πρόσωπον ᾗ φόνοι, ἓ ᾗ ἐν τῷ ὑ-
πηρεσίᾳ καπηλεῦσις. τῶν προσωπειρεσμένος ὁ Θω-
μᾶς, ἐρατεῦμαι τινος τῇ γὰρ ὡσεὶ χιλιάδων δίκα ἀπα-
δόκιμοι ἐρατοὶ ᾗ κατὰ θάλασσαν δὲ ἓν τὸ ἐρατε-
σάμενος, ᾗ ἕτερον αὖτῇ ἐπιτήδες ἐρατοὺς, οἷόν τινας ὑ-
ποδρόμους ἐξαπέμπει κατὰ βασιλέως, ᾗ ἐπ' ἀμφοῖν ᾗ βα-
λάσσης ἀφάλιμον εἶναι κρίνας πονεῖσθαι τὰς προσβολάς. ᾧ
γνόμενον, ᾗ τῇ ταῦτ' ἀπαραιτήτων τ' ἐπ ταυτὶ ᾗ πλέ-
πων δυνάμεων ἐπ τῇ φορᾷ Βλαχέρναις κόλπῳ, ἀντίκρυν
ὅλας μὲν δυνδεύσης (ὡς εἴρηται) ἐκπεπαμένος σιδηρᾶς
ἁλύσεως, προσβολαὶ πᾶς ἐπ γοῦν παπτιχθὼ ἐγένετο.
ἐπλήθει δὲ μεταλήγον ᾗ ὁ Θωμᾶς, ᾧ ἐπεργὸς πάσσθαι ἐγέ-
νετο ᾗ πολιορκεῖσ. ὡδὲ δὴ ὅτι ᾗ λόγῳ αἴξειν ἐπράττετο τῇ
ὑπὸν ἀρχῆς ἀμυνομένων, ἓ πᾶς ἐπλήσθεις ἐκφερομένων·
φύτο μὲν ᾗ ὁ Θωμᾶς ἄμαχ ἐκφαίνειν τῇ βασιλεῖ, ᾗ
ἅμα πᾶς πολίτας ἀπαρτᾶσαι αὐτῇ τὰς πύλας, ᾗ τὰ
πρὸς ᾗ Μιχαὴλ μίσος ᾗ ᾧ ὧν τὸν γὰ Γρηγόριον, ὡς
ἐλόμην, πρότερον ἐτιμᾶτ, ᾗ αὐτὸς παστοῦ, μᾶ ᾗ ὧ ἰό-
Στεφάνου αὖτῇ Ἀναστάσιν, ἄρτι ᾗ μοναχικὸν ἀρησα-
μένη βίον, ἓ πρὸς ᾗ κοσμικὸν ὁσιαλίαστος, ἐπικολί-
ζωσιν. ὡς δ' ὧδὲν ἦ ναν ἐλπίδες αὐτῇ ἀπήντων, ἀλλὰ
ᾗ ὕβρει μᾶλλον ἢ σὺν ἐνδοιαλωσίν, τὸν μὲν παρια-
βολὴν ὧν τῆς Παυλίνου, ὅθα τῷ ἓ Θαυμασιργῶν Ἀναργύ-
ρων τέμενος ἐδρυται, ᾧ χωρὰν ἐπᾴζατο. λεῖν δ' ἐνεσκευάζε-
ατ ἐχρὶ ἓ Εὐξείνου πόντου, ᾗ Ἱερᾶ, ἀπιτειμένος τῷ πολιτ-
ευμα, ἐσπως αὐτὸν προσαγόρευ, ᾗ μὴ τινα κᾷ πάσ' ἐχει ἐχθρὸ-
πάντα ἐπ κατασκάσιμος, ᾗ τινας ἡμέρας ἐς παρατε-
βὺς ἑαυτῇ, ὡς ἓκ τοὺς ἀπὸ τῶ κατειδῇ τ' μὲν Μιχαὴλ τὸ
πολιμικὸν σημεῖον ἐπὶ τῷ εἴγως τῷ τ' Θεοτόκου τε ἓν βλα-
χέρναις πεπηγότα ταῦ, κᾴκεῖθεν τῶν κατὰ τ' ἐναυτὸν
ἐχωὶ ἐξαπίμενον τε ᾗ προσλαμβάσοντα. τ' ὑὸν δὲ αὐτὸ
Θεόφιλον πᾶσα τ' πόλιως περιβόλον ᾗ τὰ σταυρῷ-
μα, ᾗ τὰ ὑπ' αὐτὸ πάγματος περικυκλοῦντα, τὸν ζω-
ποιὸν τὰ ξύλον ἐπιφορέμενον, ᾗ τὴν ἐθνᾶτα τ' πα-
τάγιον Θεοτόκου, εἰς πολλὸν τ' πραγμάτων ἐνέπιπτε δυ-
σπλησίαν, ᾗ παντοίας τοὺς γοήμεας ἐγίνετο, ὡς ἔχω,
ὁ, τι ᾗ πράξειεν. ἄλλως τε δὴ καὶ ὄχλῳ τοσούτῳ ξαρρῶν,
πόλιον ἓξ μὲς τὰς κεφάλωσι πτοήσατο. ὅθεν τῇ ἑξῆς ἅμα
φωτὶ σημέρας τὸ ἐωθινὸν, τὰς ἀσάλπιγξεν. ᾗ τῷ μὲν
ὁμῶ τῷ τὸ χαρακώματος ἐπέρρωτο πόλεμον, αὐτὸς δὲ
τὸ πολὺ τ' διωκόμενος χεῶν, ᾗ τὰς καιρικὰς ἐλισσόμενος
μηχανὰς, τῷ τὰς τῶ Βλαχέρνων πύργως ἐποιεῖτο τὴν προ-
σβολὴν. κλίμακάς τε προσῆρεν τοῖς τείχεσιν ἀσαλο-
γως τῇ ὕλῃ, ᾗ ἀλλαχῇ μὲν χελώνας, ἀλλαχῇ δὲ
κρίους, τεξόμασι δὲ ᾗ πετροβόλοις παπτιχθὼ χρώ-
μενος, ὑπεγίνετ παντοῖς φαύμασος καπαπλᾶξαι μὲν
τὰς πολίτας, κρατῆσαι δὲ τῆς πόλιως, πλεκτοχίσας
ᾗ τὰ λοιπὰ τείχη τῇ ναυτικῇ δυνάμει, συρὲ τ' ᾗ
πρόσμασιν ἐκροβῶν. ἀλλ' ὡδὲν τῷ εἰς ὄπσιν φο-
ρόντων αὐτῷ ἢ ποούσιν δύναμις ᾗ φαντασία κατε-
πράξατο. τὸ μὲν γὰρ ναυτικὸν ὧδὲ τις ἐπιπρό-

σας ἑαυτοῖς ἅπασι δηλωτέον, ἐπὶ πλεῖον ἀθυμίαν ἐμποιήσαι τοῖς ἐπὶ τοῖς τοῦ θυμοῦ ὑπάρχουσι. καὶ δὴ τῶν ἑτέρων γενναίως τὸ ἀπὸ τῆς πόλεως ἀγωνιζομένων, ἐπὶ πλεῖστον αὐτοῖς προσκαίειν τὰς μηχανάς, ἐξαπορηθεῖς τοῖς πᾶσιν ἀνίζδλος, ἐπὶ ἡ πολιορκουμένη πόλις ἀνεθάρσησε, ἐπὶ τοιοῦτον ἀνδρειότερον ἐπετέθη τοῖς τῶ Θωμᾶ, ὡς καὶ τινας πυλίδας ἔτι ἔνδον ἀνοιγομένας τῆς πόλεως ἐξιέναι, καὶ τοῖς πολεμίοις συμπλέκεσθαι. Ἐγνωσμένου ἀπορεῖν ἐπὶ τῷ τῆς Θρᾴκης χειμέριον ἐπὶ παραχειμασίαν τραπῆναι, καὶ τὸν λαὸν σκεδάσαι ἐν ἁλεινοτέροις χωρίοις. ὁ δὴ καὶ ποιήσας, ὡς ἤδη τὸ ἔαρ ἐπέλαμπε, ἀμφοτέρωθεν αὖθις κατὰ γῆν τε καὶ θάλατταν ἐπέρχεσθαι τῇ Κωνσταντινουπόλει. ἀλλ' ἤδη καὶ ὁ Μιχαὴλ οὐχ ὡς τὸ πρότερον, ἄρτι ἐκ στρατιωτικοῦ τινος διώγματος συλλεξάμενον, καὶ ἐπόρευε κατὰ θάλατταν στρατιωτικὸν κατ' ἐκεῖνο γοῦν πάλιν ἦει τὸ μέρος ὁπλισάμενος καὶ ἀφ' ἵππων, τὸν κόλπον τῆς Βλαχέρνης, καὶ σὺν θυμῷ δὴς τὸ πολεμικὸν, ἐναργὸς ἐν τοῖς μηχανῆς ἀφιέναι, καὶ τὸ τεῖχος καταπετέσαι πυρώμασι. ἐν οἷς ταῦτα ἐφέρετο, εἷς λόγος ὁ Μιχαὴλ ἐλθὼν τινὶ τῶν στρατευομένων τῇ Ἑσπερίᾳ, ἀμηχανίας τε πολλῶν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενος, καὶ καθυπερχόμενος δώσειν ἀγαθὰ πολλά, εἰ μόνον δὴ μεταπέμψαιτο, καὶ αἴσιόν τι μαρυλίοις ἀπόχρωτος χρήσασθαι, ἐπέρρωτο ὑπ' ἐλπίδι, ἀλλὰ θαρρήσαντες, ὅτι δὴ καὶ παρακαλοῖντο, τὰς ἀκόντας ἐποίει, καὶ τὰς ἐκ τῶν φόβων συμφορὰς λελυμένος, καὶ βεβαιότερος τῷ ἀποστάτῃ εἰργάσατο. τῶν τοιούτων δὲ πέρας ἐπιγενομένων, καὶ πολλὰ τῆς σπουδῆς αὐτῷ παρακλίσεις ἀνδρὸς ἀγαθοῦ γενέσθαι, καὶ μὴ φροῦδαι, ἀλλ' ἐσοῦσι τυράννῳ τῶν ἐλπιζομένων, ἄφνω ἐκ πολλῶν πυλίδων ἐξελθόντες, ἀπροσδοκήτως ἐπετίθεντο τοῖς ἑαυτῶν· καὶ τὴν παράδοξον καταπλήξαντες τὰς ἀντιπεταγμένας ἐτρέψαντο, φθόρον ἱκανὸν ἐργασάμενοι, καὶ νίκῃ λαμπρᾷ ἐνεκάμνον. καὶ τὰ ναυτικὰ δὴ κακῶς ἠπείχθη τῷ Ἑσπερίᾳ. ὡς γὰρ αἱ βασιλικαὶ τριήρεις ἀνήγοντο, καὶ ἤδη συμπλέεσθαι ἔμελλον, δόλῳτί τισι καὶ θορύβῳ περιτυπηθέντος τοῦ ἑαυτῶν στόλου, φρύγια αἱ νῆες ἐφαίνοντο, καὶ πρὸς τὸν χείρονα κατήγοντο. καὶ οἱ μὲν τῶν ἀνδρῶν πιστούμενοι εἰς βασιλέα, οἱ δὲ πρὸς τὸ οἰκεῖον στρατόπεδον τὸ κατὰ γῆν ἀπεδίδρασκον. ἔνθα μὲν ἀπορεῖν δηλοῦσθαι τὸν τυράννου τὸ ναυτικόν. ἔνθα καὶ Γρηγόριος, ὁ τῆς βασιλέως ἀδελφιδοῦς Λέοντος, συμπαραλαβὼν ἐκ τῶν πρώτων ὅσα τῷ Θωμᾷ, ὑπεσπάσθη δὴ καὶ προέστη τῶν χρόνῳ γενομένων ἐπὶ πλέον, καὶ τινος μοναχοῦ τοῦ ἀπὸ τῆς μονῆς τοῦ Στουδίου κοινωνήσαντος τῇ βασιλεῖ, μοῖράν τινα τῶν ἑαυτοῦ παγμάτων εἰλικρινῆ, ῥᾴδιον ἐνοῆσαι, καὶ κατὰ νῶτα γίνεται τῷ τυράννῳ, ὁμοῦ μὲν τῶν ἐκδιδυμάτων, ὁμοῦ δὲ καὶ τῶν βασιλέα ἐξιλασκομένων, ὁμοῦ δὲ καὶ γυναικὶ καὶ παισὶν (ἔτυχον γὰρ ἀναχωρήσαντες, ὅτε τῷ Θωμᾷ προσχωρήσαντες) ταπεινὰ πραγματευόμενος· ἀλλ' ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐφέστηκε καὶ ὁ Θωμᾶς, τὸ μὲ πολλοῦ ἐξαίφνης πᾶσι γενέσθαι καταφανῶν, καὶ φόβον ἐν τοῖς ἑαυτοῦ ἐμποιῆσαι βουλόμενος, τῷ μὲν στρατοπεδέῳ τῆς πόλεως ἐμπεσεῖν, τὸ μὲ διωχθῆναι ἐξέπιθεν δεδοικώς. ὅσπερ δὴ καὶ ἄξιομάχος εἶναι τοῖς πρὸς τὸν Γρηγόριον συμπλοκῆς παραλαβὼν στρατιώτας, ἐξέπεσε πρὸς αὐτὸν, καὶ μάχῃ τρεψάμενος φεύγοντα καταλαβὼν ἀναιρεῖ. καὶ αὖθις ἐξ ἑτέρου πρὸς τοὺς προσεδρεύοντας τῇ πόλει διωκόμενος ἐπέστη, καὶ γράμμασιν ἐπισήμοις ἀπαντᾷ, ἐπαφιέντος ὡς ἐπὶ ναυτικοῦ, ὅπερ ἐκ τοῦ, καὶ ἄπορον ἐκ τοῦ τὴν Ἑλλάδα ναυτικὸν πολέμου ἐπιδεῖν ἀναχθὲν, ὡς αὖθις ἐξ ἑτέρου κατὰ θάλατταν ἀνθεξόμενος πράγματος, καὶ τὸ μὲν ναυτικὸν διαπλεῦσαι πολέμου ἀσφαλῶς, καὶ τῆς χειρὸς

ti oborta : terra quoque oppidanis fortiter pugnantibus machinasque ei inutiles redigentibus . Itaque omoſ ſpe ad irritum recidente , receptui canit . Et qui in urbe erant , oppugnatione ſoluta animos recepetunt : tantumque eis acceſſit fortitudinis , ut quibuſdam etiam portulis apertis eruperint , manumque cum Thomæ militibus conſeruerint . Ex eo ſtatuit Thomas ea Thracia diſcedere , quòd frigidior ea eſt per hyemem regio , exercitumque in hyberna per regiones calidiores diſpergere . Quam ſententiam executus , ineunte vere rurſus terra marique Conſtantinopolin oppugnare intendit . Neque vero Michaelum , qualem antea , ſed jam & terreſtri collecto exercitu inſtructum , & nova claſſe invenit . Rurſus ergo eamdem quam prius urbis partem aggreditur apud ſinum Blachernenſem , dataque irruendi feſtra omni vi muros machinis adductis concutere tentat . Dum hæc geruntur , Michaelus cum quibuſdam Thomæ militibus colloquendi opportunitatem nactus , oblivionem injuriarum multaque beneficia promittit , ſi ad ſe tranſirent , ſanguinilque civilis pollutione abſtinerent . Verum hoc fruſtra fuit , ferocioribus etiam iſta petitione factis illis : & quod meta hoſtium liberati eſſent , Thomæ eo fidelioribus . hoc itaque deſperato conatu Michaelus , multis verbis ſuos cohortatur , ut ſe fortiter gerant , neque ſcelerato tyranno libertatem prodant : cum ſubito multis portis effundens ſuos , hoſtem nihil tale expectantem adoritur , ſubitoque impetu perterritum magna clade afficit , adverſoſque fundit , ac victoriam præclaram reportat . Sed & claſſis Thomæ infortunium habuit . Cum enim Imperatoriæ triremes proveherentur , jamque pugnæ conſerendæ tempus eſſet , hoſtium naves metu quodam & tumultu conſternatæ , rétro ad terram profugerunt . claſſiarii pars ad Imperatorem ablerunt , pars terra in ſua caſtra profugerunt . ſic abſque labore claſſis Thomæ diſtributa eſt . Id videns Gregorius Leonis conſobrinus , Thomanique intelligens exiguæ auctoritatis eſſe , ſuſpicanſque paulo poſt plus etiam ei exiſtimationis deceſſurum , re opera cujuſdam monachi de collegio Studii cum Imperatore communicata , cum parte ſui exercitus a reliquis ſe avellit , ita ut eum jam Thomas a tergo haberet . hoc & hominis perterrendi , & Imperatoris placandi , & uxorem liberoſque (nam a Michaelo captivi detinebantur , ex quo iſte ad Thomam deſciverat) ſervandi ſtudio faciebat . Sed neque res adhuc erat Imperatori audita : & Thomas metuens ne ſubito magna fieret Gregorii auctoritas , ſimulque ut ſuis metum injiceret , caſtra ab urbe non dimovit , veritus ne hoſtis ſe a tergo ſequeretur : milites quantos ad debellandum Gregorium ſuffecturos judicabat , aſſumens in hunc duxit , prælioque ſuſum & in fuga comptehenſum necavit . Inde celeriter ad relictos ad obſidendam urbem eaereitus reverſus , litteras in omnes partes dimittit , quibus falſo jactabat ſe victoria potitum fuiſſe : claſſemque quæ apud Græciam erat , ſtatim ad ſe vocat , veluti rem mari continuo geſturus . Atque hæc quidem , quod tectum curſum

Edit Pariſ. pag. 504.

Thomas victus.

Gregorius Proditor perit.

tenuiſſet, abſque mora ad locum qui Beridi dicitur appulit. conſtabat navibus pugnæ frumentoque vehendo aptis eccl. Ad Imperatorias claſſis præfecti cognito hujus adventu, nodu hoſtiles naves in ſtatione adorti, ſubito impetu claſſiariis perterritis, multas cum ipſis vectoribus ceperunt, quaſdam artificioſo ignis combuſſerunt: pauci admodum periculo erepti, quo celeri fuga ad portum Blachernenſem avectæ, ibi ſe cum terreſtribus copiis conjunxerunt. Hoc modo res mari geſta. At terra conſlnenter levia prælia fiebant, modo Michaelo, modo filio ejus Theophilo cum Catacela & Olbiano adverſus hoſtem ſuos educente. Horum præliorum varia fuit in utramque partem fortuna. Juſta autem pugna decertatum nunquam erit: quod Imperator cum hoſte, cujus multo erant numeroſiores copiæ, congredi acie non audebat. Hoc rerum ſtatu Mortagon Bulgarorum rex ſumma (quæ totum orbem terrarum permeaſſet) Romanorum Imperatorem muris incluſum obſideri exeitus, clam ad Michaelum mittit, eique ultro pollicetur ſe auxilium ſuppetiaſque miſſurum. Imperator, ſive quod revera civiles miſeraretur multitudines, ſive pecuniæ parcens (neque enim eo alius Imperator ſordidior fuit) laudara Bulgari voluntate, ſubdidum recuſavit. Sed Mortagon, ut qui alioqui bellis, præſidique per ea parris gaudereet, & fœdus tricennale cum Leone Armenio pactum confirmare cuperet, nihilominus contra Thomam expeditionem ſuſcepit: cumque in fines Romanorum perveniſſet, ad locum cui Cegloſtus nomen, caſtra poſuit. Ibi Thomas, quem Bulgarorum adventus haud ſane feſtellerat, graviter, ut par erat, animo perturbatus, ut ſe ex aſſiduione collegit, arma ſuos ſumere jubet. Cumque videret ſe imbecillum, vaſtoque ſolitudem fore, ſiquidem in duas partes ſuas copias diduxiſſet (naus & ad Conſtantinopolin oppugnandam non niſi numeroſiſſimus & magnæ virtutis exercitus requirebatur, eo magis, quod jam Imperator haud contemnendum, & qui in faciem hoſti reſiſtere poſſet, exercitum paravera, & contra Bulgarorum copias non niſi magno validoque cum exercitu pugnari poterat) potius exiſtimat ab urbe in Bulgaros ducere quibus ſe res aſſiuatione colligit, arma ſuos ſumere jubet. Cumque videret ſe imbecillum, vaſtoque ſolitudem fore, ſiquidem in duas partes ſuas copias diduxiſſet (naus & ad Conſtantinopolin oppugnandam non niſi numeroſiſſimus & magnæ virtutis exercitus requirebatur, eo magis, quod jam Imperator haud contemnendum, & qui in faciem hoſti reſiſtere poſſet, exercitum paravera, & contra Bulgarorum copias non niſi magno validoque cum exercitu pugnari poterat) potius exiſtimat ab urbe in Bulgaros ducere quibus ſe res aſſiuatione colleg

σαδίους ἀπὸχωρ τῆς πόλεως ἐκαπὸς, ὅρμους ἔχον πρὸς
τῇ νομῇ, ᾗ ὑδάτων ὑπῆρχε, τραπόντιδεν ἐπὶ ἕσπερα.
κρίνεδον τοιμῆς προοιμίας, τῶν τῆς πόλεως πρασεί-
ων ἀπ᾽ἀγγέλλας ἀπίκεσθαι. ὑποφανίζετο δὲ τοῖς κατὰ τὴν
πόλιν, ὡς τὸ πρότερον ἠθμῶς. τῶν δὲ σωμὲς ὁ Μι-
χαὴλ, ἀξιόλογον συτσκόμως τρατόμαι, ᾗ τρατηγὸς ἐ-
πίσκως αὐτῇ τὸν Καπακήλαν ᾗ Ὀλβιανὸν, αὐτὸς τε
τὰς φυλακὰς ἐν τῇ παλατίῳ ᾠκλας ἐλήφης, ᾗ
τὰς ἑταιρείας, ἵζεσι κατὰ τὰ τυράνια, ᾗ ἐκδόλως μά-
χης κέλευε τὸ παῦ βουλκθείς. ὡδὲ δὲ ᾧ ὁ τύραννος
κατεφαπτόδιλμένος, ἐρώνως ὑπιδέξατο ἡ βασιλὰ
ᾗ συμπλοκὴς γνομένης, καπορατρωγήσαι τάχα τὰς ἀ-
τιπάλκς βιλόμβος ὁ Θωμᾶς, ἅμα τῇ συμβολῇ τὰ-
τας φυλακὰς ἐν τῇ παλατίῳ ᾠκλας ἐλήφης, ᾗ
τὰς ἑταιρείας, ἵζεσι κατὰ τὰ τυράνια, ᾗ ἐκδόλως μά-
χης κέλευε τὸ παῦ βουλκθείς. ὡδὲ δὲ ᾧ ὁ τύραννος
κατεφαπτόδιλμένος, ἐρώνως ὑπιδέξατο ἡ βασιλὰ
ᾗ συμπλοκὴς γνομένης, καπορατρωγήσαι τάχα τὰς ἀ-
τιπάλκς βιλόμβος ὁ Θωμᾶς, ἅμα τῇ συμβολῇ τὰ-
τας θωλιαι τοὶς σπεῖ αὐτὸν προσιτέδξε, εἶπα τὸν ἐκατὸν
τέων εἰς διαγμὸν τραπέντων ἐκ παλαιολόγους ἐπιτρα-
φόλιαι τέτους, ᾗ τῇ παραδόξῳ τρέμαδαι τῆς ὑποτρο-
φῆς. ᾗ ὧν μὲν αὐτῇ τοιῶτον παραγγέλια, ὡς ἐμέλλε
δὲ ἄρα οἷς ἔργοις ἐκβίωται τὰ μιμελλόμενα. οἱ δὲ σὼ
αὐτῇ φρατιῶται πολὺ χρόνον γωμικὰν ἐ τέκνων σε-
σπομῶμοι δὲ αὐτὸν, ᾗ τὰς χεῖρας χρώντες ὁμοσπί-
οις αἵμασιν, ἅμα δὲ ᾗ τῇ χρονοτπιτιεμένοι (τέτου
γὰρ ἐπος ἐξέλιπτο) ᾗ ἀπλώτους ἐδόκκν ἐπιχειρεῖν ἀν-
δρὸς ὑπὸ ὑπνοῦ ᾗ ἀδυμίᾳ δηλδότης, τὸ κελδ-
δὲν ὡς ὁρμᾶσι τι λαβόντις, ᾗ σάλπιγγος ἠχκπέσης
τὸ ἐνάλιον, ᾗ ἐς χεῖρας συμπλοκὰς τῶν ὁπλιτῶν
ἐλθόντων, ᾗ δοκήσει τῶν φρατιῶν ὡς παραγγέλθη-
σαν ἐπιοιῶτο, ἀλλ᾽ ἀνέκτης ᾗ κόσμου χωρὶς τῶν
τάξιν ᾗβελιόπτες ὑσιδέπτωτο. ᾗ ὑπὸ τῶν μὲν ὀλί-
γου, αὐτὸς δὲ πλείος τῇ βασιλὰ προχωρῦτι. ὁ δὲ
Θωμᾶς, σὺν ὀλίγοις γνεῖ εἰς Λδριανόπολιν πεμτσάζε-
ται. ὁ δὲ ἐκ παράγραπτος ᾗ νόδος υἱὸς Ἀνατάσιος,
τὸ τῆς Βιζύης φίλων κατῆρε φρόνημ. ὁ δὲ βασιλὰς
ἐπποδὸς τάνυς ἐπέμβολος, πρῶτον ἐγτα πολιορκεῖν τὸν
Θωμᾶν. ὅθεν ἐπάγει αὐτῇ πολιορκίαν, ᾗ ᾗβ μηχα-
νὰν ᾗ ὑλικόλων αὐτῷ ἀμπὸ καθιδεῖν, ἅμα μὲν ᾗ τὰς προ-
σεικοδμίτας τῇ Λδριανοπόλει Σαύδας· μὲ ὑδίλων τῶν
πολιορκητικῶν ὀργάνων πέραν λαβεῖν, ἀλλὰ λιμῷ
ἀναγκᾶν τὸν ἐπιπεδέιν ὑπεργόμβος τὸν ἀντίπαλον πα-
ρασκευάζεται· ᾗ δὲ παρακαδέσας τὴν Λδριανόπολιν,
καὶ χάρακι καὶ ταφρόμασι τεφανόσας, ἐνεργῶς ἐπο-
λόρκει. ὁ δὲ Θωμᾶς πρῶτον μὲν πάσαν ἄχρηστον ὑλι-
κίαν, ᾗ πᾶν ζῶον ἀντιπιδέσον τῆς πόλεως ἐξωθεῖ· ἔ-
πεπτα, οἷς ἦδη κμαζεν ὁ λιμὸς, ᾗ σωπρίας ἐλπὶς
ἠδαμ, οἱ μὲν τὸν σωμόντον αὐτῷ λάβρα ᾗβ τινων
πυλίδων κλήστητες τῶν ὀξιόλεστ, οἱ δὲ ᾗβ τῶν τεί-
χων κεδόμενόμβοι συμπορ φίρστες ἐαυτὸς τῇ βασιλὰ
παρέδωκαν. ἄλλοι δὲ πρὸς τ᾽ ἀπορίαν τοδοῦτοι Λ-
ναταίσιον εἰς τὸ Βιζύης πτολιτδρον ἀπεθέφρασκον· ὑπὸ
δὲ τοῖς πολορκημένοις ἦδη τὰ ἀσαγκαῖα παπεδόντα,
ᾤλμτο δὲ καὶ τινων ἀνδρῶν βρομάτων, ἐχόρει ἐν ἐ-
τάγκν ᾗ μέχρι τῶν σπρημάτων σωτὸν ᾗ τῶν κατημέ-
των, ᾗ τοῖς ἀσαγκαζόμβοις ἐντοῦτο, λάβρα πρὸς λύ-
γως ἐλδύτες τῇ Μιχαὴλ, ᾗ ἐπμαρτμόνοι συγχώρη-
σιν ἐξαιτόσαντες ᾗ λαβόντες τὸν Θωμᾶν, πεδόντιν
προσάγωσι τῇ ἐχθρᾷ· ὁ ᾗ τὸ δὲξαι παῦσι τοὺς βα-
σιλᾶσι, ᾗ οἷς σωπόσωσ ἦδη ἐλθεῖν, πρῶτο πλίσας, ᾗ ἐπ᾽ ἐδίρας ἐκπλώσας αὐτὸν, ᾗ τοὺς
μοσὶ τὸν αὐχένα τέτε πατήσας ἀκροπεμίζει τοῦδον αὐτὸν, ᾗ χαμᾶδε, ὅτῳ τὸ ἐπιπεδί-
σας, διατρέξει ᾗβ τὰ σφατοπέδη, ὑδὲν ἄλλο ἐπιβοώμβος, ἀλλ᾽ ἢ, Ἑλλήνων μὲ ἀληθὲς βα-
σιλᾶ. Ἐφαμεν δὲ τὰ βασιλέως, οἵ τινες τῶν αὐτῷ σωμότων ᾗ ἴπροι ἐῦν τὰ αὐτὰ φρονοῦ-

A ducit, aliique multis ab urbe ſtadiis diſtum, fed excurſionibus aptum, & ob aquarum affluentiam idoneum, Ibique caſtra locat: atque inde factis excurſionibus omnem ſuburbiorum elegantiam corrumpit, non (ut ante) in conſpectum eorum qui in urbe erant ſuos educens. Hoc ubi intellexit Imperator, egregium exercitum comparat, eique Cataceſam & Olbianum duces præponit: ipſeque ſcholas quæ vigilias in palatio obeunt, * ſodalitatesque aſſumens, contra Thomam ducit, rem collatis ſignis decreturus. Fortiter eum Thomas ſuſtinuit: cumque (ut apparet) arte vincere hoſtes ſtuderet, primo congreſſu terga ſuos dare, rurſuſque perſequentibus hoſtibus ſeſe adverſos objicere, inopinatoque converſione in fugam conjicere

B jubet. Hoc quidem ille præcipiebat: ſed non erat futurum, ut ei hoc conſilium ſuccederet. Milites enim ejus, qui ipſius cauſa diu jam uxoribus liberiſque ſuis earuerant, manuſque gentilium ſanguine contaminaverant, ſimul & temporis mora conſecti (jam enim triennium exactum erat) & exitu carentem conatum ſuſpicijſſe ſententes, qui infantiæ atque cupiditati unius viri ſervirent: præceptum illud divinitus oblati commodi loco ducentes, ut primum tubæ cecinerunt claſſicum, aciefque conſeſſe ſunt non fingentes (ut erant juſſi) fugam, effuſe malusque cum convenientia ordines ſolverunt ac diſſipati ſunt: atque ita pauci modo, mox complures ad Imperatorem tranſfugerunt. Thomas cum pau-

C cis quibuſdam Adrianopolin ſalvus perve-nit: & ſolicitus ille ejus ſilius Anaſtaſius vot. ex fuga caſtellum Bizäe occupavit. Hoc ve-rebilio fubfecutus Imperator, primo ob-ſeſſidere Thomam decrevit. Quam ad obſidionem non machinas, non tormenta adhibuit, cum quod belli civilis damna cuperet deviare, tum quod Adrianopoli vicinos Scythas nolebat inſtrumentorum, quibus urbes oppugnantur noticiam conſequi: ſed fame ac penuria rerum ad vitam neceſſariarum ſtatuens eum in ſam poteſtatem redigere, vallo ac foſſa circumventam urbem acriter obſedit. Thomas primo, omnes qui per ætatem bello Idonei non erant, & omne animal inutile urbe expulit: deinde ingraveſcente fame, ac ſalute deſperata, qui cum ipſo erant per portulam quamdam ſortim elapſi, nonnulli etiam nocte per fines de muro demiſſi, alii Imperatori ſeſe dediderunt, alii Bitam ad Anaſtaſium F. naturalem profugerunt. tandem cum obſeſſi omnia victui apta conſumpſiſſent, jamque ad inſitarios cibos & uſque ad patrefactorum coriorum eſum neceſſitas perpuliſſet, occulte cum Michaelo collocuti, pactique deditorum veniam, Thomam arreptum in compedibus Imperatori tradiderunt. Is morem qui jampri-

Thomas & filii dem Imperatoribus placuerat, receptuſque interfitus. conſuetudine erat, primo omnium ſervans, poſtea in pavimento jacere juſſit, cervicemque ejus pedibus ſuis calcavit: cum pedibuſque manibuſque mutilatum, & aſino impoſitum ſpectaculi loco per caſtra circumduci juſſit, nihil aliud vociferantem quam, Miſerere mei qui verus es Rex. Cumque rex percontaretur, an ex auliciis quoque conſcios quoſdam ſuæ ſe-

Præclarum consilium.

ditionis & focios habuiſſet, fuerat haud dubie multos delaturus, niſi Joannes Exabulius patricius monuiſſet Imperatorem, non convenire, ſed prorſus rationi repugnare, inimicis ſibem habere amicos accuſantibus: quia ille voce multis miſerorum civitium amicorumque Imperatoris ſuppliciis anſas præcidit. Thomas ientis confectus ſuppliciis, tandem animam exhalavit meſſo Octobri menſe: homo qui initio quidem magna conatus, animoſuſque, & propoſiti ſtrenuus perſecutor, in progreſſu mitio ſe ipſo deterior, minimeque reſpondens expectationi de ſe conceptæ viſus eſt. Quos Bizyam perveniſſe diximus, il quoque periculi metu ſententiam mutarunt: & accepto de Thomæ calamitate nuntio, imitati Adrianopolitas, Anaſtaſium manus pedeſque vinctum Imperatori attulerunt,

Edit. Parif. ſique eodem quo pater modo tradatus: *pag.* 308. violenta morte perlit. Tyrannis ſubiatis, Panium & Heraclea maritimæ urbes Thraciæ adhuc iis faventes, reſiſtebant Imperatori, cum odio ejus, tum quod facras reponere imagines nolebat. Ac Panium quidem captum eſt, muris terræmotu coortoproſtratis. Heraclea autem a partibus quibus ad mare ſpectat, expugnata eſt. Hic rerum Thomæ finis fuit, & Michaelus ex Thracia triumphans in urbem rediit. In ſocios autem defectionis Thomæ, & captos bello nihil aliud ſtatuit, quam quod aſſenſi eos impoſitos laſis Circenſibus circumduci, ſolumque exilii cauſa vertere juſſit. Supererant adhuc defectionis iſtius quaſi fomites duo caſtella, Cabala & Saniſa quorum alterum Chuteas, alterum Gazarenus tenebat, iiſque ex arcibus prædationes ac latrocinia exercebant. Sed hi quoque cum inopinitatis pacta ab Imperatore miſſa, obſtaturoque diquiterem (nam utrumque Magiſtrum Imperator creabat reſpuerent, corruptis caſtellorum præfidiis, cum ad conſueta latrocinia exiviſſent, portis caſtellorum objectis excluſi: cumque in Syriam fuga contenderent, a præfectis earum comprehenſi, inque crucem acti ſimt. Ita demum defectio omnino exeinda. Neque vero malorum imperus hoc cardine ceſſarus erat: ſed cum duæ continentes, Europam dico atque Aſiam, veluti caput & cauda, divinius caſtigarentur (tametſi id non intelligerent) ira Dei eis cades, incendia, terræmotus, latrocinia, civiles turbas, urbium inſperata excidia, ſigna in cælo & in aere inmittente: tandem miſeras quoque inſulas, veluti medium corporis, ne ulla ejus pars plagis careret, invaſerunt. Sed nimirum corrigi non poterant, qui Dei hominis formam adorandam negarent.

Chutæus. Gazarenus.

Hiſpaniæ Agareni Cretam occupant.

Quo tempore novas res moliri Thomas cœpit, fama rei in omnes partes divulgata, Agareni, qui occiduum Iberiæ ſinum accolunt, Oceano finitimi, quos & Hiſpanos nominant, auctiſ hominum multitudine, ſuamque terram parum fertilem atque opulentam ſentientes, ideoque ipſis alendis non ſufficere, principem ſumi Apochaphſum ſ ipſi ſua lingua Amermumenem dicunt ſ acceſſerunt: usque colonia deluceretur poposſcere, quia & ob

Α ας· τάχα ἂν κατέστη πολλῶν, εἰ μὴ ὁ πατέλικος Ἰωάννης ὁ Ἐξαβούλιος, ὁ εἷς, ἔφη, τῶν βασιλεῖ, ἀλλὰ ἓν λέαν ἀλογίσας, ἐχθροὺς πεφυκὼς ἔχῃ τοὺς φίλους. καὶ τοῦτο τῇ λόγῳ διέλυσε τὰς κατὰ Θ πολυπλόκους πολιτῆ Θ φίλων αὐτῷ μελλούσας ἐγείρεσθαι τιμωρίας. ᾧ ὁ ἀποστὰς δὲ κατέλυσε Θ βίοι, ἀπορρήξας τὸ πνεῦμα ταῖς κατὰ μικρὸν ποιναῖς, μισούμενος Ὀκτωβρίου μιῶς· κατὰ μὲν τὰς ἀρχὰς μεγαλοπρόβολος δοκῶν γενέσθαι καὶ τολμηρός, ᾧ τὸ ἀφοβοδίωτος ἐξεργαζικὸς προβαίνων δ' ἐπὶ τὰ ἐμφοβῶν, πολὺ καταδεέστερος ἑαυτῷ φανεὶς, Θ τῆς φοροδαΐας ἐκπὸς. ᾧ οἱ ἐκ βιζύης δὲ τὰ φρικῶν θνῄσας ταχέως ἐγίνοντο γνώμης, τὸν ἐπηρτημένον ὑφορώμενοι κίνδυνον. ἄμα δ' τῇ πυθέσθαι τὰ κατὰ τὸν Ὀμμὰν ἀτυχήματα, τὰ ὁμοια πυπονικότας, καὶ τὸν Ἀναστάσιον συρόντας, διδμίσιον χείρας καὶ πόδας προσπήγνυσι τῇ βασιλεῖ. πέπονθε δὲ καὶ ὅπως τὰ παραπλήσια τῷ πατρὶ, καὶ τὸν βίον βιαίως μεταλλάξε. ᾧ τῇ τυράννων δὲ καθαιρεθέντων, αἱ παράλειοι τῆς Θρᾴκης πόλεις, τότε Πάνιον καὶ ἡ Ἡράκλεια, ἔτι τὰ τῶ τυράννω φρονοῦσαι ἀντέσχον, μίσει τε τῇ φρὸς Μιχαὴλ, ᾧ ᾗ τὸ μὲ ἐθέλειν Θ τὸν τῆς θείας ἀναστηλώσαι εἰκόνας. ᾧ τὸ μὲν Πάνιον ἑάλω, τὰ τείχους καταβληθέντος ἀπὸ τῶν γενομένων σεισμῶ. ἡ δ' Ἡράκλεια ἐκυρεῖ. ᾧ ἀπὸ τῇ τῆς θαλάσσης μέρῶ. ᾧ τὰ μὲν κατὰ Ὀμμᾶν τοῦτον ἔχει τὸ τέλος, ᾧ ὅπως ὁ βασιλικὸς τροπαιοφόρος ἐκ τῇ κατὰ Β Θρᾴκιν ἐρχέτω πόλεων, οὐδὲ ὑπορ πατὰ τῇ συμπροσαποστάσων τῇ Ὀμμᾶ ἐσοίσας, ᾧ τῇ πολέμῳ ἁλόντων, ἀλλ' ἱπποδρομίας νομίσας ὅπως ἐποχεμένης πιεκεχθῶσα, ᾧ ἐξοχῆς παραδόξως. ὑμεῖς ᾧ ζώντρος τῆς ἀποσασίας τὸ φρέαρ ὃ Καβάδα καὶ ἡ Σανίσανα, ὧν τὼ μὲν ὁ Χοιρὶς κατέχε, τὸ δ' ὁ Γαζαρῖνος, ἐξ ὧν ὁρμώμενοι λῃστείας ἐπικοσιν τῷ φρομμές· ἀλλὰ ᾧ μπι ὡς ἐκ ἐθέξαντος ἀθωώσας αὐτὸς βασιλικὰς συλλαβάς, ᾧ τὰ πυμφθέντα ἁλώματα (ἄμφω δ' μαγίτρω πιποίκοι ὁ βασιλεὺς) ὑποφθαρέντων τῇ ἑαυτ, ὡς ἐξιόθεον C ἐτοι φρὸς τὰς σωιπθεὶς ἠφρπαγὰς, ἐκλείσθησαν τῶ φρικῶν αἱ πύλαι αὐτῆς· ᾧ φθόγγος φρὸς Σοφίαν, ὑσὸ τῇ πὰς ἀερας διατόνων ὀρανῶν καταχθέντες, ἀνεκολπίσθησαν. ᾧ ὑπο μὲν τὰ τῆς ἀποσασίας ἀπίεμ πόλεω, ᾧ ὄχετο· ὡς ἡμᾶλε δὲ ἄχρι νῦν ἐπεσθαι ᾧ φορὰ τῇ κακῶν· ἀλλὰ τῇ δύο ἑτέρων, Λυΐας φαμὲν ᾧ Εὐρώπης, ὧν θυμῷ Κυρίου ὁδὸν τινος κεραλὴς ᾧ ὁρὰς, εἰ ᾧ μὲν σεισμοῖς, πυιδλθεσθῶν φόνοις, ἐμφυσημοῖς, σεισμοῖς, ἀμπαγαῖς, ἐμφυλίοις καταφθοραῖς, πόλεων ἀνδλσέσεις μετακασάσεσι, σημείοις ἐξ ὁρανῦ, σημείοις ἐξ ἀέρος, πόλεις ᾧ τοῖς πολεμικοῖς πνεῦσις, οὐσ τινα μέσῳ, ἐν ὀλοσύμασι ὧν ἡ πλανῆ, ὑπόδημα τὰ ἄνω. ἀλλ' ὡς ἰῶ πυιδλθῶσιν τῶ τῶν διδεδραπον ἐξηρημένος μορῶν φρονοῦντων.

Ἀρτ ᾧ τοῦ κατὰ τὸν Ὀμμᾶν ἀρξάντος πιστεῖμ μι, ἐπεὶ πολὺν ἀκοῦσ παπαχᾷ, οἱ τὸν ἐσπέρων κόλπον τῆς Ἰβηρίας οἰκοῦντες Ἀγαρηνοὶ, πρόκφορον τῇ Ἰωλαίῳ ὄντες, Ἰσπανὸς τοὺς καπουμβλοῦντι, οἷς D ἐωνδρίμα ἐλκλακότις, καὶ ὧ ψκεια γῆῶ λοπρὰν ὅσας ᾧ μυτέρως ἀδαίμοσα ὁρῶντες, καὶ ἀβ τοῦ τρίφεις μὴ δυναμένῶν αὐτοὺς, προσιλδόντες τῇ ἐαυτῶν ἀρχοντι Ἀπεχαλ (Ἀμερμυμοῦν εἶδε τοῦτο ἡ ἐγχωρίοις γλῶσσα κελεῖ) ἀποικίαν ᾧ γῆς μπεπαισασαν ἀσηγτων γενέσθαι αὐτοῖς, πλῆθη τε συνοχωμώντις Θ τῶν ἀναγκαίων αὐτοῖς ἐσῶν.

Digitized by Google

λόγον ἐξέμβας, πλοῖα δ' Ὀθίως ἐπισκευάσας μικρὰ, ἢ διάφορον πάντες ἐξ αὐτῶν ἐμβιβάσας ἐπὶ λησταῖα πάνυ λανθάνουσαν ἔχων τὴν ἴνσουλαν, τῶν πρὸς τῇ Ἑσπερίῳ πόντῳ ἢ ἀμπέρων ἐτράπετο. ὁμοῦ μὲν τοῖς ὑπηκόοις ὁρκικὸν ἐπλήρου, ἢ ἃ ἦν ἀλλοτρίων αὐτοῖς παρανύσ· ὁμοῦ δὲ ἢ μεταστησόμενος, εἴ τις εἴη ἄφορος τῶν νήσων, ἢ πρὸς μετοίκισιν ἐπιτήδεια αὐτοῖς. ποιησάμενος δὲ τὸν ἀπόπλουν ἔαρος ὥρᾳ, ἢ πολλὰς ἐπιὼν ἔτι νήσων, ὑδέπω ἔρημον τὸν ἀποσκευαζόμενον. ἐχώρουν γὰρ πᾶσαι βουλῆς, τῷ ἰδιωδέστῳ φυλάττειν τόλμα πάντας συστρατευομένῳ τῇ Θωμᾷ. διὸ ἢ μεγάλας ὠφελείας ἐκ πασῶν, ὧς ἢ προσώρμησεν, ἐκαρπώσατο. ἔκ δέ ποτε ἢ εἰς Κρήτην, ἢ ταύτην καταφράσας ἐκ ἀνδραποδισαμένος ὡς ἰνδῶ, ἢ ἐκ τόπου καταμαθὼν ἀρετὴν ἢ χρείαν, τοιόνδε πρὸς τὸν ὑπηκόους. Ἰδοὺ γὰρ ἥσυχα μάλ' ἔγαλα· ἢ πίνει μὲν ὕφα πλέον ὑδέν. καταπίμπλαται δὲ ἢ φόλου ἐμπεπλησὼς ἀγαθῶν, ἔτι οἶκον πόντων ἐμέμηντο. ὡς δ' ἀ χειμὼν ὑπέλαβε, ἢ τὸ ἔαρ ἐπέλαμπε, παραπέμπει ταῖς πλησίοις ἀνδρῶν μαχίμων, ἢ ὕφεν ἄνεμον ἐπιτρίπας, πρὸς Κρήτην ἀπέπλη, τὰς ἄλλας ἢ τόπων παραπλέων ἐπιτηδὲς. καταλαβὼν δὲ ἢ τόπον, τῇ ἀκρωτηρίῳ τῇ λεγομένῳ Χάραξ προσορμίζεται. ὡς δ' ὑδὲν αὐτῷ ἐπ ἀυτὰ ἢ ἀποβασὶν, ὥτε ἢ καταγελᾶν ἐφάνη πολέμιον, περιμβολὴν ὀχυρὰν πηξάμενος, τοῖς μὲν ἐπιτηδὲς εἰς προσμολὰ ἐξαπίσειλεν· αὐτὸς δὲ τοῖς λοιποῖς ἔχων ἄρτι δὴ ἢ πνεύματος ἐπακμάζοντος, ἀφίσιον πορρωτέρω σφίσιν δίκα ἢ ἠιόνι· γυμνόντων, πυρὶ ἐμβαλὼν ἢ ναυσὶ, τὰς πάσας καπήνεξε, φοιτάμενος τὸ παράπαν ἰδὲ μιᾶς. ἀδὲ ἔραται, ἢ ἠκαλπάτουν, ἀ δ' ἐθὼς ἐδυμαπθύντες, τῇ τὸ παραδέξῳ ἢ ἰναθύντες πράγματος καπαπλαγέντες, ἢ αἰτίαν ἐπωθάκοντο, ἢ εἰς λόγας ἦλθον πασειμένοι· ἐπεὶ δὲ ἤκουσ ἀ πάλαι ὤδινον, ὡς αὐτοί τι τῶν ὑμῶν αἴτιοι, ἀποκίαν ζητοῦντες, ἢ γλῶ ἀγαθὸν, ἐμοί ἢ ταύτης ὑπέρα νομίσαι ἀρίστων, εἰς ναῦν ἦλθον ἢ ὁδὸν, τὰ ὑμῖν τὸ θυμῆρα πράσσων, καὶ ἑμαυτὸν τῆς ἐξ ὑμῶν ἀπαλλάσσων ἀχλύσεως. ὡς δὲ ἢ γονεῶν καὶ παίδων ἐμέμνητο, ἢ γυναῖας (ἔφη ὁ Ἀπόχαξ) ὦδε, ὑμέτερα αἰχμάλωτοι, ἢ παῖδες μυρίον ἐξ αὐτῶν. τοῖς τῆς λόγοις καπασγαθέντες, καὶ ἀποδοχῆς ἄξια εἰπόντες τὰ λεγόμενα, ταῦρον μὲν ἤγαγον πρῶτον βαθεῖαν, ἢ χάρακας ἐν πύτῃ καπηρύξαντες (ἔνθα ἢ νῦν λαβὼν τὴν ἐπωνυμίαν ὁ πύρος, σώζει τὸν προσηγορίαν, * Χάνδαξ ὀνομαζόμενος) ἐλεῖσι διανυκτέρευον. χρόνος ὡς ἐρρύει πολὺς, ἢ τὸ φαντάσμα ἀ φήμη τὸν βασιλέα ἐδίδασκε. ἢ ὃς τῇ φαντασθείσῃ Φωτεινῷ τῇ ἀναπλεῖν στρατηγοῦντι, τὰ τῆς Κρήτης ἅπαντα * (ἀνατίθησιν. ὅπως ἐκεῖσε παραγενόμενος, ἐ τὰ πάντα) καταμαθὼν, τὸν βασιλέα ἀνδιδάσκει τὰ πραττόμενα, καὶ δυνάμει ἐξίσου πέμπειν ἢ ἐκεῖθεν ἀποσφήσασθαι τοὺς ἐχθρούς. Δαμιανὸν γοῦν τινα ὄντα ἀρμοστὴν τῶ βασιλέως ἐπιστρατεύσαντα ἐ φαντασθέντα, μὴ πολλῆς δυνάμεως ἢ παρασκευῆς ὁ βασιλεὺς ἀπέστειλεν εἰς βοήθειαν τῷ στρατηγῷ Φωτεινῷ, οἳ ἐ ἰνδίνητος ἐπ' αὐτὸν ἀγερώχως ὡπλίζετο. εἰς ἀδὸν δὲ χρήσιμον αὐτοῖς τὸ τέλος ἀνεπειράθη· αὐτὸς πρῶτα Δαμιανὸς ἐπ' ἰνδὶ πρώτῃ προσβολῇ καιρίαν πληγεὶς, ἢ θανὼν, ἢ τοῖς λοιποῖς γίγνεται αἴτιος. ἢ ὁ Φωτεινὸς μόλις ἐκ δρόμωνι ἐξωσθέντα, ἢ τῇ βασιλεῖ τῶν ἐφαχθέντων αὐτάγγελος γίνεται. ἀλλ'

multitudinem anguſte habitarent, & rebus neceſſariis deſtituerentur. Princeps, eui is ſermo pergratus erat, longas conſeſtim naves paravit, eaſque inſtructas, conſilio ſuo etiamnum celato, prædatum ad inſulas Orientis; quæ noſtræ erant ditionis, emiſit: ſimul & rem ſubditis gratam facturus, quorum cupiditatem alienis opibus ſatiaret: & exploraturus, eſſetne aliqua feraa inſula, in quam commode ſuorum poſſet deducere coloniam. Navigatione inito vere ſuſcepta, multis appulſus inſulis, neminem ſibi reſiſtentem invenit. omnes enim præſidio orbatæ erant, quod claſſis tota iis cuſtodiendis deſtinata, Thomam tunc adjuvabat. Ingentem itaque prædam ex omnibus, quas attigit inſulis retulit. Hoc modo & in Cretam venit: quam eum prædatus populatuſque eſſet pro virili, inſulæ perſpecta bonitate atque amœnitate, ſuis hoc unum dicens, En terram lacte ac melle fluentem: navibus omnis generis præda oneratis domum tepetit. Finita deinde hyeme, ac vere ineunte, naves quadraginta oneravit viris bellicoſis: obſervatoque ſecundo vento, reliquas inſulas fere abſque maleficio prætervehens, ad Cretam appulit, caſtraque ad promontorium cui Charax nomen impoſuit. Cum autem nemine neque in excenſione, neque dum ſuos deduceret, hoſtem invenirent, caſtris communitis, eos qui ad excurſionem apti erant emiſit: ipſe cum reliquis, eam iſti ad decem jam aut undecim ſtadia abiiſſent, & ventus invaluiſſet, naves ad unum omnes injecto igni combuſſit. Quo ſubito incendii ſpectaculo perterritus exercitus, cum illico ad caſtra rediiſſet, cauſamque crematæ claſſis ferocius etiam poſtularet: dua ſeſpondit, ea nunc peracta, quæ ipſi diu ardenter deſideraſſent: ipſos huic rei cauſam præbuiſſe, qui coloniam in locum felicem duci flagitaſſent: ſe, quia meliorem alium nullum ſciret, huc duaſſe, ut & ipſorum voluntati ſatisfaceret, & interpellationibus ſeſe ipſorum exoneraret. Cumque uxorum & liberorum inſeſtrene mentionem, reſpondit Apochapſus: In promptu eſſe captivas mulieres, quibus pro uxoribus uterentur, ac paullo poſt liberos tollerent. His illi verbis ſedati, & apptobatione digna rati, altam egerunt foſſam, ibique vallum jeecerunt, unde adhuc loco Charax nomen ſervatur, atque iis in caſtris pernoctarunt. Brevi admodum tempore fama rei certiorem feeit Imperatorem, qui Photino protoſpatharío orientalis exercitus Duci ſummam rei ad Cretam pertinentis commiſit: Hic eo profectus, omniquc re cognita Imperatorem edocuit, copiaſque ad profligaodos ex inſula hoſtes petiit. Imperator ergo Damianum * ſui equitis comitem ac protoſpatharium magnis cum copiis atque grandi apparatu ſupperias Photino mittit, iique conjunctis viribus contra Agarenos ſe armant. Sed nihil eſt profectum, quod cum Damianus primo in congreſſu lethali vulnere accepto periiſſet, reliqui eam fugæ cauſam habuerunt: & Photinus ægre celoce evaſit ad Imperatorem, eique cladis nuntium attulit. quem Imperator, quod ſummo

Edit. Pariſ. pag. 509.

254

Agarenorum in Creta victoria. pag. 510.

* facti fabuli-

* ex Joanne Scylſupplevimus.

a

apud ſe eſſet in honore, pro Creta Siciliæ præfecit. Sarracenos autem, adhuc inter cunas ac turbas veſtientes monachus quidam ex inſulæ montibus degreſſus, docuit errare, ſi hoc loco tuto ſe confidiſſe crederent: ſimulque eis Chanda cem demonſtravit opportunum locum ad quæſvis commoditates. Ibi illi urbem condiderunt, veluti totius inſulæ arcem, ex eaque ad totam inſulam incurſiones facientes, ac vicinas etiam, actis in ſervitutem incolis, urbibuſque Cretæ una demptæ captis omnibus. Tum temporis etiam Cyrillus Gortynii epiſcopus, martyrii coronam ſupplicio eſt conſecutus, quod Chriſtum diffiteri noluiſſet. Hoc modo Creta in ſervitutem devenit. Cyrillus martyr.

Ceterum Imperator Michaelus bellis civilibus liberatus, non Deo, ſed ſuæ prudentiæ atque ſolertiæ victoriam imputavit: itaque & faſtu turgens, effrenibus animi ferebatur impetibus. Proinde uxore mortua, ſimulans ſe vitam viduam amplecti, occulte cum principibus Senatus rem compoſuit, ut ii ſibi alteras uxoris ducendæ auctores eſſent: ac niſi pateretur perfuaderi ſibi, vim minaretur, hoc honeſto utentes prætextu: Non convenire ut ipſis Imperatori ſubditis, uxores eorum domina atque Imperatrice careant. Ita ergo fictis eorum ſermonibus ad extremum ceſſit. Ac primum quidem ſubdolo animo ſua ipſi ſe obligare mandavit, ſuturam Imperatoris uxorem, & quos eſſet ea editura liberos, ſummo in honore ab ipſis habitum iri, ita ut eam ipſo morruo Imperatricem, de filiis unum Imperatorem agnoſcerent. (adeo non in hoc modo ævo, ſed poſt mortem quoque ſuam, ſe imperaturum exiſtimabat.) Deinde commentitiis iſtis Senatus precibus perſuaſus ſcilicet, uxorem ducit jampridem deſponſam Chriſto, & monaſticum amplexam vitæ genus, inque Principis dicto monaſterio id a puerilia exercentem, nomine Euphroſinam. ferebatur ea filia eſſe Conſtantini Imperatoris, ejus quem mater Irena, ſua propter ſcelera juſte oculis ſpoliaverat. Sextus Michaelis regnat. Edit. Paris. pag. 528.

Aliam quoque claſſem Michaelus contra Sarracenos Cretam obtinentes emiſit, duce Cratero Cibyrreotarum præfecto. Is cum ſeptuaginta ſuis & omnibus reliquarum inſularum biremibus, ferox admodum Cretam appulit: ineſcitque in Agarenos nunquam pugnam ſubterfugientes, ſed fortiter admodum eam ſubſiſtentes. A prima luce uſque ad meridiem acertrime utrinque fuit dimicatum, neutra parte inclinata, ſed utriſque animoſe perdurantibus. Jam vergente ad veſperam die ſuperati demum Creenſes, fugam fecerunt. Horum multi in pugna occiſi ſunt, plures abjectis armis capti. eademque die videtur urbs quoque eorum capi potuiſſe, niſi nox ingruens obſtitiſſet. Atque ea quidem nox Romanis exitioſa fuit. Namque ut victores & qui ſuperſtites paucos poſtridie nullo negotio ſe in ſuam poteſtatem redacturos ſperarent, perſonæ ac ſi non in hoſtico, ſed domi ſuæ agerent, poratorinibus & luxuriæ ſeſe dederunt: neque excubiarum, neque ullius ſalutaris rei

Ἀλλ᾽ ὅπερ μὲν, ἐπεὶ διὰ νεμιᾶς ἦγεν τῇ βασιλεῖ πάντας, ἀϕ᾽ Σικελίας στρατηγίας αὐδις ἐ Κρήτης ἀλλασσόντας· τοὺς δὲ Σαρακηνοὺς ἐν παρᾳχῇ μᾶλλον ἠγωνίσθαι ὅτι, μοναχός τις ἐκ τῆ ὁρίων τῆς νήσου ἐπικαταβὰς ἀμαρτάνειν ἔφησιν, εἰ ἀσϕαλὲς εἴησαν ἔξω ἱδρυμδύντες ὧν τῇ δὲ τῇ τόπῳ· ᾗ ἅμα λέγων τὸν Χάνδακα πόλιν ὑπέδειξε, σῖδηρόν τόπον ᾗ ἄφρη ἀφορᾶσθαι ἅπασαν δύνειρον. ἐκ τούτῳ πόλιν ἱδρύσαντες, ᾗ οἷον τινα πάσης ἀκροπόλιν νέου, ᾗ ἐκ ταύτης ὁρμώμενοι, τὴ ὅλιν κατέτρεχον νῆσον, ᾗ τὰς λοιπὰς· ἐδηλώσαντο δὲ τοὺς αὐτόχθονας, ᾗ τὰς ἓν τῇ Κρήτῃ πόλεις, πλὴν μιᾶς. τότε δὴ ᾗ ὁ Κύριλλος, ὁ Γορτύνης ἀρχιεπίσκοπος, τέλειον πλεούσας μαρτυρεῖῳ, μὲ Θεὸ ἐκ ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, ᾗ Κρῆτα μὲν ἐάλω πᾶσα τὸν τρόπον.

Τῶν ἐμφυλίων δὲ πολέμων ἀπαλλαγεὶς ὁ βασιλεὺς Μιχαὴλ, ὐ τῇ Θεῷ τῶν τίτλω ἐπιγραϕὴν, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῇ φρονήσει ᾗ στρατηγίᾳ· δεὸ ᾗ ὑπὸ φρονήματος φυσηθεὶς, ἀπέθετο ἅμα τῶν ὁρμῶν· τὰς γαμετὰς ἑῶν τελευτησάσης αὐτῷ, ἐπενοήσατο μὲν τὴν ἀζυγᾶ βίον. λάθρα δὲ ᾧρος τὰς ἀφιερωτὰς ἐ συγκλήτῳ πέμπων, ἀπήτησε παρ᾽ αὐτῶν παρακαλεῖθαι, ἐτέρᾳ συζεύξαι θέλοντα γυναικὶ· εἰ μὲ πειθοῖν δὴ, ᾗ βίαι ἐπιτηδεῖα ἀπειλαύσειν· ᾠϕέρειν δὲῦτον ὡς χρεῶν ἀφορεῖν νομίσων, ὡς ἐ δίοι αὐτὸς μὲν ὑπὸ βασιλεῖ πάντοθεν, ταῖς δὲ αὐτῶν γυναιξὶ δεσοίνης ἐφεδύσι ᾗ βασιλείδος. ἐπὶ τούτῳ δὴ ὁ μὲ ποιῆσαι ἓν ἐπιπλέον λόγων· ᾗ ᾠϕύσε μὲν ἁπάντα χαρίζεσθαι τὰς ὑπηκόους ἀνδιαις· ὡς αὐτὸν μὲν τῶν ἐσομένων αὐτῷ γυναῖκα, ᾗ τὰ ἐξ αὐτῆς τεχνθησόμενα ᾗ τῶν αὐτὸν ἔξειν ὑπερβαλόντως τιμήσειν, ᾗ μὲν ἐκέτι βασιλέα ἔχοντε, κρείττον θάσεσθαι· ὥστε ἐ τὸν κατ᾽ ἐκείνου, ἀλλὰ ᾗ τὸν μὲν αὐτὸν φόνον κρατῆσαι αἰῶνος. ἔπειτα ἐ ταῖς μὲν τῶν γάμων αἰσχύναι πτοῆσαι τὴς συγκλήτου· ᾗ ἀγάγεσθαι ὡς γάμου γυναῖκα τινα πάλαι συμφιλοθέσιαν Χριστῷ, ᾗ τὸν μοναδικὸν ἀσπασαμένην βίον, ἐν τῇ ἐν τῇ Περγαίτῃ μοναστηρίῳ μονάζουσαν τὴ παιδός· Εὐφροσύνην τοῦνομ᾽ ὑ κλῆσιν· παῖδες δὲ λέγεται εἶναι Κωνσταντίνου τὸ βασιλέως, ὃν ὁ μὲν πρὸ Εἰρήνη δικαίως ἐξ τῆς σφετέρας ἀπεστέρησεν ἀκολασίας· ᾗ ταύτα μὲν ἐφαπτέον τῇδε.

Ὁ δὲ Μιχαὴλ ὕστερον ὕδλον ἐκπέμπει κατὰ τῇ ἐν Κρήτῃ Σαρακηνῶν, στρατηγὸν ἐπίσκοπος αὐτοῖς Κραπῆρον, τὸν τῶν Κιβυῤῥαιωτῶν διύπατον τῶν ἀρχῶν. ὃς ἑβδομήκοντα σὺν ἑῆς τῆς ὑ τῶν λαβὼν, ᾗ τὰς ἐκ τῇ ἄλλων νεῶν ἅπασας, ἐν τῇ Κρήτῃ γνοὺς ἐξ μεγίστη φρονήματος, ὐδὲ τῆς Ἀγαρηνῆς ὑπομενοῦσης ὅρκη, ἀλλὰ ᾗ αὐτὸς γνησίως ὑπομένας τὸν κίνδυνον· συμπλακεὶς δὲ γνώμῃ, ἤδη τε ἤλιον τῆς ἀκρωτείας ἀνῳλέγοντος, ἄχρι μεσοῦσης ἡμέρας, ὑϕ᾽ ὧν μέρος ἀπέκλινεν, ἀλλὰ γνησίως αὐτοχθονες ἐκαρτέρουν. ἀρτι δὲ τῆς ἡμέρας κλινούσης ποιήσαντες οἱ Κρῆτες, ϕεύγουσαν εἰς φυγήν. ᾗ πολλοὶ μὲν αὐτῶν ἐν τῇ πολέμῳ ἀπέθανον, πλείονες δὲ τὰ σκῦλα ῥίψαντες χαμαλοπόδησαν. τάχα δ᾽ ἂν ἑάλω ᾗ ἡ πόλις αὐθημερὸν, εἰ μὴ νὺξ ἐπηγορήσατο ἀντρέψαι πλοῦτ τὰ σφέτερα. Ῥωμαῖοι μὲν ᾗ ὡς ἤδη τοῖς τειχισμένοις, ᾗ ἐ πάντας αὐθεσὶ ἐν βραχεῖ βραχεῖς ὄντας ἐλπίσαντες συλλαβεῖν, ὡς ἐν οἰκείᾳ, ἀλλ᾽ ἐκ ἐν ἀλοσοτείᾳ ἐξέγοντες, πρὸς ποσὶ ᾗ τυφῶς ἐξεβάκχευον. μετὰ τισὶς φυλακῆς, μετ᾽ ἄλλης σωτηρίας φρυ-

τίσαν-

τίσαντες, ὕπνῳ δὲ μόνῳ ᾗ τῷ πάσῃ ῥᾳδίως ἀναπαύσῃς ἀναπαύλῃς τε καὶ ῥᾳστώνης. Οὗτω περὶ μέσας νύκτας οἱ Κρῆτες, ἐπειδὴ τῇ ἑαυτῶν φυλακῶν ὡς ἐν ἀσφαλεῖ ἀγρεπνοῦντες, οὐκ ἀθλίως τῶν τῆς Ρωμαϊκῆς παρεμβολῆς ἰμαθάνον καπνχμένους, αὐθωρὸν ἐπιπεσόντες μετ' ἀλλαλαγμοῦ, καὶ μέσῃ κατιχούσῃς ἀφροντις, ἅπαντας ἀρδην ἀπώλεσαν, ὡς μηδ' ἄγγελον (τῶν δὲ τὸ πᾶν λόγου) περλειφθῆναι· μόνος δ' ὁ στρατηγὸς ἐμπεσὼν τοῖς πλοίοις ἐπὶβᾶς, τῶν σωτηρίαν ἑαυτῇ ἐμηχανήσατο. ὡς δὲ πολλοὶ ζητήσας ὁ τῆῤ Σαρακήνων ἀρχὴς τὸν νεκρὸν δὲ ἐφεῦρεν, οὐδὲ τοῖς πτερωτοῖς ἐν τοῖς αἰχμαλώτοις, ἐμαθὲ δ' ὅτι φυγὰς φεύγοι, τὸν καπαδοκικοῦ τοῖς ἐπεμψεν. οἱ δὲ καπαλαβόντες ὡς ἓω τῇ πόρῃ, ζώλφ κρεμασάντες ἀσπίκτοισιν μῆ δὲ ταῦτα ἀπῇρ τὸς πολεμικοὺς ᾗ φρονήσεις ἓ ἀγχοῖς ὡς ἀμοιρος τὸ ἐπώνυμον Ορφαῖος, φρατὸν τοῦ προσάξεσθαι βοηθοὺς τοῖς βασιλικῇ παραπλεῖσι τότε καλνμβοις, ὡς τὰ διαπεμφθέντα αὐτοῖς ἀπὸ τῆς παρακοπῆς χρυσίνος· τοῖς τε ἄλλας τῆσδε νήσους ἐπιῶσι, ἀγρέσι τῆς φρουρωμένοις Αγαρηνῶν, τοῖς μὴ λόγοις ἐπάγωσι τοῖς δὲ φαύροις πολεμίοις, ᾗ τοῖς Κρῆτας σωτῆρσιν, ᾗ τ πολλῆς ᾗ σκύτε ὁρμῆς ἀπηχέντος· ᾗ ταῦτα μὲν συμπίπτει τῇδε.

Κατὰ δὲ τ αὐτὸν καιρὸν Εὐφήμιος τὶς ἀνὴρ, κατὰ Σικελίαν καὶ τοὺς ἐξωνύμους, ἡραθεὶς παρδεύειν τοὺς, τὸ μοναδικὸν ἐκ παιδὸς ἀναλαβόντος χρῖμα, περὶ πολλὰ ἐπαύετο τὸν αἰῶνα ἱρωτα ἐκπληρώσων, τ νόμων νέᾳ φροντίζων ὅλως, ἀλλ' ὡς ἐς πάραδυγμα μόνον ἀναβλέπων τὸν βασιλέα, τοιοῦτον τι τολμήσαντα ᾗ αὐτὸν· ἁρπάζει γοῦν τῶν παρθένων τὴν ἀσκητικὴν, ᾗ ὡς ἑαυτὸν ἀκοντα ἄγει. πατὴρ δὲ αἰδήμων προσῆκεν τῇ Μιχαὴλ τὰ τῆ δράματος διαγνῶναι· ὁ δὲ κελεύει τῇ στρατηγῷ, εἰ ὄντως καπαλαβὼν ἔχοι τὸν ἀληθέως, τῶν ῥίπα τὶ τῶν τολμώντος Εὐφημίου ἀποτεμεῖν. ὑπὲρ μαθὼν ὁ Εὐφήμιος, συνωμότας λαβὼν, ἵνς τὸ ὑπὸ τῶν αὐτῶν χείρα, καὶ τινας ᾗ συνωμοκρχῶν, τὸν στρατηγὸν ἐπ' αὐτῷ παραγνόμενον ἀποκτείνει, ᾗ πρὸς τὸν Δικρὰν ἐ Αφρικὴς διαφύγων, πᾶσαν τὴν Σικελίαν ὑπ' ἐκείνῳ ποιησάμενος τυραννίδος, ᾗ διδόσας φόρους αὐτῷ παλνὸς, εἰ μόνον ἀπεχοῖεν τῶν Ρωμαίων βασιλέως. ἐλξάμενος οὖν τὸ λεγόμενον Δικρὰς, ἀπεχρῶντο πᾶσιν βασιλικᾷ Ρωμαίων, καὶ χεῖρα δίδωσι πολλοῖ· ᾗ τῆς Σικελίας γίνεται ὑγκρατὴς, καὶ ἀπὸ τῶν λαβῶν αὐτῶν. πλνὸ ὁ μὲν Εὐφήμιος ὁ πολὺ χρόνον τὸν βασιλικὸν ἀσπλωσάς ἐξωμοτος, ἀφαιρῶντας τῶν κεφαλῶν, τῆς οἱ κείας ἀποσασίας ἐς παραιτησίας τῶν λαβῶν ᾗ μεθόν· ἔξων δὲ ᾗ τὸν τρόπον εἰπόντ ᾗ αὐτὸ ἀναρίσασας. ὡς δὲ ἐν χρήμασι βασιλικῆς πειρείοις τῶν Σικελίαν ἀνδρομισθῶν. ἀπῆκε κατὰ Συρακῶσαν. ἀποδὺς δὲ γνῶμους ὁ ἰωσὰ ὡξίους ᾗ ἐ δορυφόρων, ᾧ σον ἀπὸ τοξοβολῆς τῆ πόλεν φοιτῶντας, ᾗμίλησε τοῖς πολίταις, ᾗ ἀφ' ἑαυτὸν λόγους ἐκείνοις ἐφιλκυσάμενος. μειουμένου δὲ παντὸς ἐφέρετ ἀλλῆρι δύο Συρακῶσιοι, ὧνς ἑαυτὸς βωλόσαίμην. ᾗ συμπονοῦ γιόμενοι, ᾗ τὸν φρουσαρχὴς, φροιρχοῦσα πᾶσι τῶν φρωμικὰς τε ᾗ πωλάστικὰς, ὡς βασιλέα πᾶχα τῶν φροσκυνεῖσθαι τιμὴν ἀπονήμοντες. ὁ ᾗ Εὐφήμιος μὴ συνεὶς τὸν δόλον, τῶν παρ' αὐτῶν ἀνεχόρδευεν ᾗ τὸν ἀσπασμὸν φροσδέχεσθαι, φροσκαλεῖ τινας μετὰ φιλοφρονήσεις, ὡς ᾗ αὐτὸς τὸν οἰκεῖον ἀσπασμὸν ἀποδώσων. ᾗ δὴ κλῖναι τῶν κεφαλῶν, καὶ τὸ χρῶμα φροσυρόντας τῇ χόμαι διαπρὸ τῇ ἀδελφῶν, ᾗ ἐξελεῖ μὲν κατ μέσαι ᾗ χρῶμ παρὰ πᾶν. φρὸς ᾗ τὸ ἕτερ τῇ ἀδελφῶν τῶν κεφαλῶν ἐσυ-

A curam habentes, de solo somno ac quiete & focordia facile omnia everrente cogitantes · Ergo Cretenses, qui excubitorum inopia, ipsi vigilum munere fungebantur, Romana castra vino somnoque capta deprehendentes, media nocte magno cum fletpitu irruerunt : Inque ebrios incidentes, universos ne unius quidem (ut proverbio dicitur) imperfitire interfecerunt · Solus dux Craterni mercatorio usus navigio, salutí fuæ consuluit · Quem cum Sarracenorum dux diu multumque & inter cadavera & inter captivos quæsitum non inveniret, ac fuga elapsum percipere, misit qui eum persequerentur · atque hi eum in Co insula adsecuti, in crucem actum e vivis fustulerunt · Secundum hæc beliB cicosus quidam vir, prudentiaque & fagacitatis non expers, cognomento Oryphas, jussu regis exercitum colligit, qui tum quadraginarius appellabatur, quod quadraginta aurei singulis pendebantur · Is & alias obiens insulas, Agarenos prædatum excurrentes interfecit, partim insidiis locatis, partim prælio congressus, & Cretenfium immodicam ferociam repressit atque inhibuit.

Cladet Romanorum in Creta.

Edit. Paris. pag. 512. Sarraceni repressi.

Hoc ipso tempore Euphemius quidam turmæ cujusdam dux amore concupitus Virginis, quæ a tenera ætate monastico habitu velata vivebat, cum nihil antiquius haberet quam amorem suum exfatiare, neque leges quicquam curaret, sed in follia Imperatoris exemplum intueretur, qui & ipse simile facinus perpetraverat : rapit ex monasterio virginem, ac invitam ad se traducit · Hujus virginis fratres ad Imperatorem se conferunt, ac factum narrant · & Imperator præfecto Siciliæ mandat, ut Euphemio (siquidem hos verum crimen detulisse comperiret) nasum amputet · Hoc sentiens Euphemius, adscitis in conjurationem iis quibus præerat, alliisque allarum turmarum ductoribus, præfectum fupplicium imponendi causa ad se venientem repellit, atque ad Africæ Ameram sive præfectum transfugit : promittitque se, modo ab Ipso Imperator Romanorum declinaret, omnem ipsi Siciliam subjecturum, ac grande tributum solutarum · Accipit conditionem Ameras, & Euphemium magno exercitu instruit, Imperatoris Romani titulo infignitum, ejusque opera Sicilia potitur · Verum hic Euphemius Imperatoriæ dignationis perhorrevem fructum percipit, truncatis capite, quam dignam fui fceleris & defectionis mercedem retulit · Et sane operæpretium videtur referre, quo modo fuerit interfectus · Cum obiret Siciliam Imperatoris habitu, ut ab omnibus interitE nibus Imperator faluteretur, Syracusas quoque petiit : ubi cum a fuis ftipatoribus longius provolasset, & ad urbem tanto, quantum fagitta arcu emissa conficit, fpatio accefiisset, cum oppidanis colloquens, eorumque benevolentiam oratione fua captans : duo Syracufani ftarres folum & a fuis amorum videntes, de eo interficiendo conspirant · Itaque fimulato ftudio & adulatorio gestu ad hominem accedunt, atque ut Imperatorem debito honore afficiunt · Euphemius, qui eorum dolum non intelligeret, graram eorum Imperatoril nominis delarionem atque falutationem ha-

Euphemius Sicilium Sarracenis prodit.

bens, comiter ad se eos vocat, dignis modis refaluratus. ergo cum capite inclinato alterum osculatur, ab eo crinibus arripitur, ac valide tenetur, alter ei caput amputat. has fuæ improbitatis pœnas luit Euphemius.

Agareni porro non Siciliam ex eo tantum, sed & Calabriam & pleraſque Italiæ partes occupaverunt, omnia incurſionibus ac populationibus infeſtantes. Michaelus vero cum imperium annos novem, menſes VIII geſſiſſet, ex dyſenteria mortuus eſt: cum ſua in Deum impietate, inque rebus gerendis perverſitate Romano imperio tot tantaque intuliſſet mala, quæ commemoravimus. Defecit ſub eo etiam tota Dalmatia & ſcrebatur de eo antiquum oraculum, in hanc ſententiam;

Hic inſitum malorum telluri accidet,
Rerum patietur cum Babylonia ſtrages.
Linguæ impeditæ, & auri cupientiſſimus.

Cadaver ejus repoſitum eſt in magno Juſtiniani ſacello, ad ſanum Apoſtolorum, in cella viridi Theſſalica.

Huic mortuo filius ejus Theophilus jam virili ætate ſucceſſit, menſe Octobri, indictionis VIII. is præ ſe ferebat juſtitiæ ferventiſſimum ſtudium, & legum diligentiam accuratam cuſtodiam: cum reſpiſa illa ſimularet, ut ab infidis ſe tutum præſtaret, neque ulli contra ſe aliquid moliendi anſam præberet. Principio imperii ſui omnes, a quibus pater ipſius in Leone interficiendo Imperioque occupando fuerat adjutus perdere ſtatuens, edicto propoſito univerſos qui ab Imperatore honores aut beneficia habuerent cujuſcumque modi, ad Magnaurам, quod & a quinque turribus Pentapyrgium dicitur, convenire juſſit. Qui cum ad dictum locum frequentes confluxiſſent, diſſimulata animi ſævitia, leni ac placida voce: Voluit, inquit, pater meus beatæ memoriæ, eos qui auxilium ipſi tulerant, ac pro Imperio propugnaverant, magnis honoribus atque donis remunerari: ſed morte præventus, ne ingratus esga bene meritos videretur, me ſucceſſorem ſuum ejus debiel ſolutorem reliquit. proinde amici paterni, ſecedentes ex multitudine, nobis ſeſe oſtendant, ut eis dignam mercedem rependamus. Hac oratione decepti miſeri, quorquot Leonis cædem adjuverant, ſeipſos indicaverunt. At Theophilus prædа intacta claſſes incluſa, urbis præſectum civiles exequi leges juſſit: Jam nunc, inquiens, præfecte judicandi poteſtatem Deo & me tibi mandantibus, dignam his mercedem faſtorum perſolve: qui non tantum humano ſanguine manus contaminarunt, ſed & unctum Dei intra ſacrarium interfecerunt. atque hæc ſatus, primam iſtam admirabilem concionem dimiſit. Miſeri vero illi a præfecto arrepti, homicidarum more ſupplicils ſunt affecti. Novercam quoque ſuam Theophilus aula puſſam, in monaſterium redire coegit, in quo primum religioni devota coinam detonderat. pihilque huic profuit juramentum, quo ſenatum Michaelus obligaverat. Hæc Theophili principia. quæ ſecuta ſunt laudem non merentur. Sane juſtitiam colens, omnibus malis imetui, boniſque admirationi erat: his, quod eum bonum, ac malis infeſtum: illis, quod gravem auſterumque judicarent. Sed non

Edit. Paris. pag. 313.

Dalmatia de. fectio.

THEOPHILI Imperium.

Leonis cædis fortes puniuntur.

pag. 314.

Α πέμπται· ὧ ὅτος μὲν πάντα ὑπερ δίκην ὁ εἰκὸς ἀσέβησε.

Οἱ δὲ Ἀγαρηνοὶ τὴν Σικελίαν μὲν ὅλην, ἀλλὰ & Καλαβρίαν, ἢ πλείονα ἢ Ἰταλίας ἐξέτεμον ὑπερκείμενα, πάντα καταπρήσοντες ὧ ἀφοσιώσιης. ὁ Μιχαὴλ δὲ ἐνιαυτοὺς ὀκτὼ ὧ μῆνας ὀκτὼ. ἢ βασιλεὺς γαλεπὸς γενόμενος τοῖς ὑπηκόοις, δυσεντερίας ἄλυσι ἁρπασθεὶς, καταστρέφει τὸν βίον, τοιοῦτον παράπτωμα τῇ πολιτείᾳ Ῥωμαίων γενόμενος κακὸν, ὃ δὴ εἶχεν ἀσέβεια πρὸς Θεὸν, ἀφ' οὗπερ τὰ ἀφ' ὑμῶν μοχθήσεται, ὅσων ἀφολαβὼν ὑπομένθ' ὁ λόγος. ἀπεκάπνοι δὲ ἐν αὐτῷ ὧ πᾶσα ἡ Δαλματία. ἐφέρετο δὲ ὧ χρησμὸς παλαιὸς περὶ αὐτῆ, ἔχων ὧτως·

Ἀρχὴ κακῶν δὲ προσιτοσεῖται τῇ χθονὶ,
Ὅταν καπήξῃ τὰς βαβυλῶνος ἁρμάτων,
Δύσγλωττος ὧτος, ὧ φιλόχρυσος λίαν.

Ἐτάφη δὲ ὁ αὐτὸς πικρὸς ὧ πρὸ τῆς ἁγίας Ἀποστόλων μεγάλης ὁρμῆς Ἰωσὴπ ἐν τῷ, δε Λάρισσι φρατίρᾳ Θετταλικῇ.

Μετὰ δὲ τὸ Μιχαὴλ Θάνατον, ὁ υἱὸς αὐτοῦ Θεοφιλος, ἀνὴρ τὴν ἡλικίαν ἔχων, ἀνδίξαν τῶν πάλαι ἀρχόντων, καὶ τὸ Ὀκτάβιον μίμημα τὸ ἰνδικτιῶνος, λόγῳ μὲν ὁ δικαιοσύνης ἵμερος ἐρᾶσθαι καλῶν βιβλίων, νόμων τε φίλαξ πολιτικῶν ἀκριβὴς· τῇ δ' ἀληθείᾳ, ἵνα ὧ τὸν τὰ ἐπιβουλεύοντα διαπρᾶν, ὡς ἂν μὴ τις κατ' αὐτὸ τοιοῦτο πλημμελήσειν, πάντα ὑπεμείνετο. διὸ δὴ καὶ τὰ πρωτεῖα τῆς πατρὶ αὐτῷ συμφραμένης εἰς τὸν τὰ βίωντος βαπτισθῆναι πάντας ὑπερβέβληκε, ὧ ἀπωλόγῃ. ὃν ἐξέλαμψε δόξῃ, πᾶς τὰ βασιλικὰς τιμᾶς μεταχόντας τὰ οἰκοσιῶν, κρίνων Μαγναύραν τὸν τὰ Πεντάπυργον ὀνομαζόμενον, ἐν ᾧ

τροπαραδόσι μαρᾶς τ οἰκειομάχων αἱρέσεως, ᾗ τ εὐσε-
βῆ ᾗ πατάγιον ἐκκλησιῶν, παρὰ πάντα τ βασιλέως
αὐτῷ χρόνον ἠρεμῆσαι μὴ συγχωρήσας. ὅθεν ἀδ' ἐν πο-
λέμοις αὐτύχησέ ποτε, ἀεὶ δὲ ἥττητο, ᾗ κατὰ βασι-
λεύσας τὸ πρῶτον. ἐχόμενος δ' ὧν τ δικαιοσύνης, ᾗ τ πρὸς
Χριστὸν ᾗ τ αὐτῷ μητέρα (ὡς ἦσαν) πίστεως ᾗ προθυμίας,
ἀπίει ἐκκλησίας ἐβδόμαδος ἑφ' ἑπτὰς διὰ τ λειφόρου, ἐπὶ τ
ἐν Βλαχέρναις τ Θεομήτορος Θέσει ναὸν, ὑπὸ τ δορυφόρων
παραπεμπόμενος. ἀφίει δὲ, πᾶσι μὲν, φροντιμίοις
δὲ τοῖς ἀδικουμένοις δίκας ἑαυτὸν, ὡς ἂν ἔχοιτο τὰ αὐτῷ ἐκ-
τραχηλοῦν ἀδικήματα, ᾗ μὴ παράτοποι κωλύοιντο ἀδί-
κων, ὑφορωμένων τὴν ὀξὺ αὐτῷ τιμωρίαν. εἰθ' ἵνα ᾗ χῇ
τ ἀγορὰν διερχόμενος, διατὶς γίνοιτο τ ὠνίων. ἱρώτα
δ' ὧν πρὸ ἑαυτοῦ τ πιπρασκομένων, πόσου πωλεῖται, γι-
νόμενος κατὰ τ ἀγορὰν. ἱρώτα δὲ ᾗ παρέργως, ἀδ' ἐν ἑτ
εἴδει, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς βρωτοῖς ᾗ τοῖς ποτοῖς, ᾗ τοῖς εἰς θάλ-
ψιν ἐπιτηδείοις ἀμφιέσμασι, ᾗ πᾶσιν ἁπλῶς τοῖς κατὰ
τ ἀγορὰν φοιτεμένοις. ᾗ διὰ πάντων πολλῷ ἐπιδέουτο
σπουδῆ ᾗ ἐπιμέλειαν ποιεῖς τὰ κοινά, νῦν μὲν ἐν ἀσυμβόλοις,
νυὶ δὲ ἐν ἑρτῇ καὶ τὰς φοράδας τ ἑβδομάδος. ᾗ ποτὲ δὲ ᾗ ψυχαγωγίας χάριν προκύπτων ἀπὸ τ πρὸς θά-
λασσαν τῷ παλατίῳ τείχων, ἐθεάσατο ναῦν τινὰ μυελο-
φόρον ἐξ ἠρέμας πλέουσαν, ἀναπεπταμένοις τοῖς ἱστίοις,
μεγέθει τε ἀνυπέρβλητον ᾗ ἀπαράμιλλον κάλλει. ὧν
θεατὴς ὢν, εἰς θάμβος ἐνέπιπτεν· ἱρώτα δ' ὅμως τί-
νος τε ἐλλάς εἴη, ᾗ ὃ, τι φέροι τ ἀγωγίμων; ὡς δὲ τ
Αὐγάστης εἴησαν ἐμάνθανε, τότε μὲν ἐφησύχασε, ᾗ πα-
ρέπεμψε τ καιρὸν ἄχρι ᾗς εἰώθει ἡμέρας ἀπίεναι πρὸς
τ ἐν Βλαχέρναις Θέσει ναόν. ὡς δ' ἤδη παρῆν ἡ κυρία,
ᾗ ὁ τῶ πλοίῳ ὅρμος ὅλος ἐγεγόνει τῆ βασιλεῖ, πυθόμε-
νος παρά τινος, τ αὐτῷ φράσης εἶχεν, καὶ πλησιάσας
ἔση παρὰ τ ἀγούμενα, ᾗ τὰς παροῦσας ἱρώτα πολλάκις,
ὅτι τί ἐχρῆν χρείαν τ ἀγωγίμων, εἴτε τυχὸν ἢ οἴνου, ἢ
ἄλλατινος εἴδους; ὡς δὲ πολλάκις ἐρωτηθέντες ἅπαξ ἀπε-
κρίθησαν, ᾗ μόλις μόνδις λείπεσθαι τὰς ὑπὸ τ σῆς
φρονηματίας δεσποτείας καὶ βασιλείας· ἀλλ' οὐκ ἔστ
δὴ, ἔφησε βασιλεύς, ὅτι μὴ ὑπὸ Θεῶ βασιλέα γεγονυῖαν,
ἢ Αὐγούστα μὴ σύμβιος καὶ κληρονόμος ἐργάσατο; φρο-
σίθειν δὲ μὴ πικρίας ἕκατι τὸ ποιοῦσα· ἅρμοσε δ' ἡ βασιλὶς Θεο-
δώρα τῇ τ χώρας τ Παφλαγόνων, γενέτορας αὐγοῦσα
Μαξέντιον ἐκ ἄσκων ἄνδρα, ᾗ μητέρα Θεοκτίστην, ἢ ὕπω
Φλαυΐτας ἀσπουμαζομένην, ἀμφοτέρους εὐσεβείᾳ ἐντε-
θραμμένους, ᾗ ἢ τῇ σεπτῶν εἰκόνων προσκυνήσει οὐκ ἐ-
ξαρνημένους, ὡς οἱ ἄνω ἑαυτῶν πάντες ἄρχοντες, ἀσπαζο-
μένους δὲ ᾗ ὑστερηζομένους ὑπαρχούς. διαδήματι δὲ τ Θεο-
δώρας ἀστεφθείσης, ᾗ τ αὐτῆς μήτηρ Θεοκτίστη ζωσά
τε ᾗ κατεκόσμει τιτί μιτρᾳ. οὗτοι δ' ὧν αἱ Θεοκτίστη ἀπὸ
τ ἑαυτῆ οἴκου ἔγγιστα διακεκλήρωντο τ Γαστείων, τῆς τ Θεο-
δώρας καλλιμόνης παῖδας (πέντε δὲ ἦσαν ἡ ἀρσένων, ὅτι
Θέκλα, Ἄννα, Ἀναστασία, Πυλχηρία τε ᾗ Μαρία) ἄλ-
λαις τε δωρεαῖς, αἷς ὑποστέρισθαι τὸ θῆλυ πέφυκε, δεξιοῦτο, ᾗ ἰδίᾳ παραλαμβάνουσα, μὴ μελανίζε-
σθαι, μηδὲ μόνοις θηλαίας (ὅπερ ἦσαν) ἐξελισσόμενοι, ἀνδρίζεσθαι δὲ, ᾗ τ μητρῴας θηλῆς ἄξια διανοεῖσθαι
δεῖν, μηδὲ μόνοις τ πατρῴων μὲν αἱρέσεων μυσαττομένας, καταπαυζομένας ᾗ τῶν τ ἀγίων εἰκόνων μορφάς, ἅμα
ταύτας τῶν χειρῶν ἐμβάλλουσα ἐφίλαττε ᾗ ταύνας ἐν τισι μέρεσι φ)ησὶν προσώπῳ ᾗ τοῖς χείλεσιν αὐ-

A potuit omnibus carere vitiis. Nam tametsi veram amplecteretur religionem, imagi tamen a patre ad se devolutæ impuræ imaginiperdarum hæresi deditus erat, piosque omni sui Imperii tempore exercuit maleficiis, nullaos iis quietem permittens. Itaque & in bello nunquam vicit, sed semper succubuit, ac domum non convenienter Imperatoriæ dignitati rediit. Justitiam ergo colens, & (ut putabat) erga Christum ejusque matrem pietatem, singulis septimanis per vitam publicam satellitibus stipatus ab Blachernense Deiparæ sanum equitabat: Judiciis ejus.
interque equitandum omnibus maxime injuriis affectis vacabat, ut ii suas querelas proponere possent, neque ab sontibus & pœnam metuentibus impedirentur. Simul & per forum equitans, res annales inspiciebat, ac de pretio interrogabat: neque obiter hoc, aut una tantum aliqua re, sed de iis quæ esui sunt ac potui, de vestibus fovendo corpori aptis, & in universum omnibus quæ in foro præstabant mercibus. Omnibus autem in rebus magnam in curanda republica diligentiam ostendit, non in his in publicum modo septimanatim progressibus, sed etiam in judiciis. Aliquando animi causa prospiciens de muro palatii qui est versus mare, navim onerariam vidit plenis velis ac secundo vento appellere, mole ac magnitudine parem nullam sibi habentem. Eum cum admiratione contemplatus, cujasnam esset, & quid rerum adveheret interrogavit. Cum eam Augustæ esse didicisset, acquievit in præsentia, & diem expectavit quo ad Blachernensem
C ædem iturus erat. Cumque ea appellisset, Navis Augustæ ingressus.
deduci se ad navis ejus stationem jussit: pupplique adsistens, eos qui aderant aliquoties percontatus est, cibone aliquis ipsorum, aut vino, aut ulla alia re destitueretur? cum sæpe interrogati vix tandem responderent, ita sibi Imperatori solertia prospectum esse, ut nullius rei sentiant penuriam. Nescitis vero, ait, quod me divinitus Imperatorem factum, uxor mea & Augusta nauclerum reddidit? addiditque indignanter: Fulcne ulla unquam Augusta, quæ maritum suum mercatorem viderit? Hæc fatus, confestim homines nave egredi jussit, nulla re exportata, navemque comburi ipsis cum velis & omnibus mercibus. Acriter autem Augustam objurgavit, Edit. Paris. pag. 525.
D minatus ei exitium, si porro aliquid tale secisset. Nomen Augustæ fuit Theodora, patria Paphlagonia: patentes, Marinus vir non ignobilis, & Theoctista cognomento Florina, pie uterque educans, neque divinarum imaginum venerationem dissitens, sed ardentissimo eam colens studio. Coronata Theodora, mater quoque ejus Theoctista, Zostæ & patriciæ dignitate ornata est. Ea domum habuit proximam Gastrii. & filias Theodoræ ad se crebro invitans (quinque erant numero, Thecla, Anna, Anastasia, Pulcheria, & Maria) ac variis muneribus, quibus demulceris is sexus solet, blandiens, seorsim eahortata est ut supra Filiæ Imperatoris ab avia cultum imaginum discunt.
E suum sexum saperent, animosque viriles & materna fortuna dignos sumerent, abominatæque patris hæresin, sacras amplecterentur imagines. simul & ex cista quadam depromptas eas in manus puellis dedit, sacieique & labiis admovit, ut earum a-

morem excitaret. Hoc cum illa identidem ageret, ut desiderium cultus venerabilium imaginum in nepibus accenderet, non fefellit Theophilum. Nam is aliquando cum filias interrogaret quidnam ab avia donorum accepissent, aut quid scitum egissent? reliquis interrogationem ejus veluti anfam constanter declinantibus, Pulcheria tenellae aetatis simplicitate ducta, quam blande tractatae essent, ac quam variis fructibus donatae exponens, imaginum quoque adprationem prodidit, aviae in cista multas esse puppas dicens, quas ipsarum capitibus & vultribus ea post oscula applicuerit. Ob haec furore percitus Imperator, durius tamen in forum ftatuere nihil ausus est, reverentia uxoris, & multo magis ipsius Theodistae liberatae impeditus (nam generum ea palam infectabatur, reprehendebatque proper quotidianas confeffiorum vexationes haereſimque: & sere sola universorum in eum odia pertractebat) tantum filiabus aviae aditu in posterum interdixit. Similis casus Augustae obtigit. Alebatur in aula homunculio fatuus, & Homerici Therſitae perſimilis, Denderis nomine, impolitae linguae, risus excitator, ac in regiam joci causa adhibitus. Is aliquando subito in cubiculum Augustae intrans, deprehendit eam sactas amplectentem imagines: itaque videns, quidnam rei esset quaesivit, propiusque accedens percepit. Augusta subrustice respondit, suas pulcheras puppas esse, valde sibi amatas. Erat tum in convivio Imperator, & turpem ipsum Denderim ad se inde venientem interrogabat, ubi fuisset? Respondit is, apud Manqu, (sic appellabat Augustam) is fuisse, vidisseque eam ex pulvinari pulcheras puppas deprominentem. Intellecta re Imperator irae plenus de mensa surrexit, flatimque uxorem adiit: multisque ingestis convitiis eam imaginicolam esfreni lingua nominavit, simul Denderidis indicium exponens. Sed Theodora ut marito iram sedaret in praesentia, fallo id eum fuspicatum esse duxit, & rem secus habere quam ipse putaſſet: se cum ancillis in speculo sese contuitam, ac Denderim imaginem in eo conspicatam, stulte indicium de vitiis puppis attuliſſe. His illis verbis cum deinitigaſſet virum, Denderin dignis modis castigavit, docuitque in posterum nihil de puppis loqui. Quae aliquando Imperatrice accedente, Theophilus eum cum interrogaret, anne domina rursum pulcheras suas puppas amplexaretur? Denderis nanu dextra labiis impoſita, Tace (inquit) o Imperator de puppis. Haec ita gesta.

Edit. Parisf. pag. 516.

255

Porro miles quidam manu promptus equum habuit egregium, qui ipsum saepe ex praelio incolumem extulerat. Hujus equi amore captus dux sub quo is militabat, cum neque pollicitationibus neque minis impetrarer, hominem timiditatis accusatum apud Imperatorem exaggerat. Cum autem Theophilus equum insigni virtute cuperet habere, & missis in omnes partes mandatis talem sibi quaeri atque afferri jubereret, eam nactus occasionem dux iſte, militi ei equum invito adimit, & tam-

256

A τῇ ἱππικῇ ὁμίλιᾳ, ὑγιάζῃ, ᾧ φῶς τὸ ἐκείνου ἐπιφαίνῃ φλόγωσε. πολλῶν ἐνδιαίτως ποιῶσα, ᾗ ταῖς ὑγρόνοις πεῖ, τὰς θείας εἰκόνας σέβον ἀναπτοῦσα, ὡς ἔλαβε τὸν Θεόφιλον πωιδωσιόμενον, ὁ, τι τὸ αὐταῖς παρὰ τ μάμμης διδάσκεται, ᾗ ὁ, τι χάριτος ἐξηρτᾶσαι λέγον φόρτιμα, ὡσαὶρ τπας λαβὰς, ἐρωμένως ἀπερέγκον. ἡ δὲ Πουλχερία τῇ τῶν ὑλικῶν ἐνπαιζούσα, τὰς τε φιλοφροσύνας καπέλυε, ᾗ τὸ πλῆθος τῇ ὀπωρῶν· ἀφοστεῖ· δεῖ δὲ ᾗ τ σεπτῶν εἰκόνων ἀφοσκιώνειν. ὑπὸ δὲ ἀπαλᾶ φρονοῦσα ᾗ λήγουσα, ὡς νηΐς πολλὰ ἐν αὐτῇ τῇ τοιβώτων, ᾗ ταῦτα τῇ κεφαλῇ ᾗ τοῖς ἀφοσιώσις ἡμῶν ὑπιτδεστῇ τῇ τὰ ἐιδήματα· ταῦτα τὸν βασιλέα εἰς μανίαν διήγειρε· ἀφᾶζε δὲ τι τ ἄφατος πόθος εἰς αὐτὸν ἐκαλύπτο, τῇ τε φῶς ᾗ γυναικα αἰδοῖ ᾗ ἐλαφρείᾳ, ᾗ πλέον ἢ κρῶν παῤῥησίᾳ εἰργάζομος. ᾧ δὲ ὁ ἀειδέλλας, ὑπισκώπτουσα τῶν, ᾗ διὰλεγόμενα ὑπὶ τε τοῖς καθ' ἡμέραν τῇ ὁμολογητῇ διωγμοῖς, ᾗ τῇ δηλωθείσῃ αἱρέσει, ᾗ μόνῃ μικρὰ φαιρᾶς ποιοῦσα τῶν φῶς αὐτῶν ἅπαντων ἀπέχθειαν. ἐκάλυπτε δὲ μόνον τῶν φῶς τῶν Θεοκτίστου τῇ Συγκάρων αὐτὸν ἀῤῥιζῶν. τὰ τοῖς παραπλήσια συμβέβηκε καὶ τῇ βασιλίδι Θεοδώρᾳ. ἐτρίχετο παρὰ τοῖς βασιλείοις ἀνδράσιν παρακεκομμένον, ᾗ τῇ Ὁμηρικῷ Θερσίτῃ παρόμοιον, Δένδεις ὄνομα τῷ· ἀσημα τῇ φθεγγόμενον, ᾗ γέλοτα κινοῦν, ᾗ ὑμοδείας ἕνεκα τοῖς βασιλείοις ἐνδιαιτώμενον. τοῦτο γοῦν εἰσπαδήσας ποτὲ κατὰ τὸν τῆς Λυγῆς κοιτωνίσκον, θείας εἰκόνας κατέλαβε αὐτὴν περιπτυσσομένην. ταῦτας ἰδὼν ὅπως παραπαίων, τί τε εἰσὶν ἐπισκοπῶν; ᾗ πλησιέστερον ἐλθὼν, κατεμάθανε. ἡ δὲ βασιλὶς, τὰ καλάμια (ὕφασν ἀγροικικὸς) νηΐς, ᾗ ἀγανὸν ταῦτα πολλὰ. εἰς ἐαυτὸν ἐωκειωτὸ βασιλεῖος, ᾗ δὴ ποῦς αὐτὸν ᾔδεσται ᾗ αἰρρὸν τῶν Δένδεων, ἤρετο ὁπόι ποτὲ ὑτύχασεν ὢν; ὁ δὲ, παρὰ τ Μάτραν ὤφασν εἶναι (τὴν δέσποιναν ἔτω καλῶν Θεοδώραν) ᾗ Σιδόσαθαι αὐτὴν τὰ ἀφοσκελαλίν καλὰ νηΐα ἐξαίρουσαν. σωπῆσν ὖν ὁ βασιλεὺς, ᾗ πλήρεις ὀργῆς γενόμος, ἐξαίστε τῆς τραπέζης, καὶ φῶς αὐτὸν ἀπὴλθεν ἐξὸς. ἄλλως τε πολλαῖς ὕβρεσι πλυνων, καὶ ἐιδαλολάτρεμ ἀκολάσεμ χλώσῃ ἀποκαλῶν· ᾗ ἅμα διδῆσε τὸς λόγκς τῇ μυσαρᾷ. ἀ δὲ τὸς μὲν τῶν ὄμμε καπεφρονῆσα τῇ βασιλέως, κακῶς ὑπελήμβς (ἤλεγε) ὁ βασιλεὺς· ὡχ ὡς ὑπαπτεύσας, ἔφη, ἴχειρ ἀ ἀλήθεια· τῇ δὲ καπέτρεφε μν ἡμῶν ὑπανυίζωσα αὐτῇ τῇ Θεραπαιδίαν, ᾗ τὰς τιμπνίας ἐδὼ ὁ Δένδεις ἐκ τῶν μορᾶς, ἐλθὼν ἀπήγγειλεν ἀφρένας τὰ μὶωδύπτα. ᾗ τὸν μὲν βασιλέως ὑμοῖς τοῖς δὲ καπεφρόνις τὸς λόγκς. τὸν Δένδεις δὲ παιδιᾷ καδυπέβαλε φρονῆσαι, πείσασα μὴ ποτὲ λέγειν περὶ τῇ νηΐων τινί. δὸ τῆς δισποίνης κατηπαρομένης ποτὲ, ὁ Θεόφιλος ἰρώτα τὸν Δένδεν, εἰ πάλιν ἄρα τὰ καλὰ νηΐα ἐ Μάτρα ἐπαζίνε; ὁ δὲ τὸς χείλεσιν ἐπιδοὺς τῶν δέξιν, σίγα σίγα περὶ τῇ νηΐων, ἀπέφασεν, ὦ βασιλεῦ. ᾧ ταῦτα μὲν σωπκώμενον ὠδῆ.

Στρατιώτην δέ τινος χοίρα τε παιδιᾶν ἱππον ἔχοντος δέξιον, ὁ στρατηγὸς, ὑφ' ὅτου τύτλες, ἰρώτι καταχρῆσθαι τὸ ἵππῳ, ὑφ' ᾧ πολλαὶς ὁ ἀνδρωπος ἐκπολέμιε ὑρῴῶν, ἴζιτες τῦτο, καδυπερχθέλως δώσειν πολλὰ. ἀπαυτιζομένε δὲ ἐκείνε, ᾗ βίαι φορᾶς, μεθ' ὕπο δὲ παῖδων ἀποδυθλιαὶ αἱ τὸν ἵππον, ἀναλῦσαι ἐγκλήμα φορᾶλας εἰς βασιλέα, μετεκίνησε τῶν τῆς μαπὲι στρατείας. ἐγένετο ζήτησις περὶ Θεοφίλε περὶ ἵππε ἀφορμῆς, ᾗ διαπέμματα ἐπέμποντο

παντα χῶ, τοιοῦδ' ἵππου δρισθῆναι, ᾧ πιμφθῶσι αὐτῷ τῶν δραξαμένων ἀφορμῆς ὁ στρατηγός, ἀφαιρῆται ᾧ ἀποστεί τ ἵππον, ἐ ἀρὸς ἵππου, ἐ ἀρὸς βασιλέα ὡς οἰκεῖον ἐπίμπλα πᾶσι. χρείας δ' γιομένης ἐκ πολέμῳ πλείονων στρατιωτῶν, ἐ τῶ βασιλέως κελεύσαντος ἁπαξαπλῶς πάντα στρατιώτας ᾧ ὅπλα κινῆν δυναμένων, ἐστρατεύσατο ᾧ ὁ ῥηθεὶς στρατιώτης. στρατῆς δ' γιομένης, ὅπισθι μὲν ἴχνο ἵππου τὸ σῶσαι δυναμένων αὐτὸν, ὅπισθι δ' γυναῖκα, κατολοιπώς, ᾧ πένα. ὅτις τῶ φιλοδίκαιον τ βασιλέως ἀκούσατε, ἐκκαμόντα δι' ἐ τῆ τ ἀνδρὸς φιλέρμ, ᾧ τοῖς τέκνοις ἐπιχειρεῖν ἀνοῆσα τὰ ἀγχιπλῆκ, τλῶ βασιλικὸν καπελαμβάνεσθ ᾧ Θεόφιλον καθ' ἑῶ ἡμέραν εἰσιόντα ἀπίνει πρὸς τ ἐν Βλαχέρναις θεῖον ναὸν, ἵππον τῆ τῶ ἀνδρὸς αὐτοῦ ἵππῳ καταδήσα, ἀρόμ πολλῷ τ χαλινὸν καπέχει τῶ ἵππου, οὐκέτ ἐᾶσι τὸν λέγοντα, ᾧ μὴ ἄλλον τινὰ εἰπεῖν, ἀλλ' αὐτὸν ἐπάρχειν τ βασιλέα τ τῶ ἀνδρὸς αὐτῆς φαγῶν. ἐπιλαγεὶς οὖν ὁ βασιλεύς, πῶς μὲν αὐτῷ πρεσμένον διαμέτρησον, ἄχει τ περὶ τὰ ἐνδότερα παιδία αὐτῶ. ἐδὰ δὲ ἐπεισέδραμον ὑδίως αὐτῷ παρεῖσαν, ᾧ διεπωδήσειν σαφέστερόν τι περὶ τ λεγομένων μαθεῖν. ἀναλαβοῦσα δὲ ἡ γυνὴ τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχει τῷ λος ἀναδιδάσκειν τ βασιλέα. παρεῖσαν γοῦν δ' ὑδίως τ στρατηγὸν, ἐ ζητῆσι ποιῆται περὶ τῶ ἵππου πιπαιόν, τ γυναικὸς πῶς κροπτομένης φησάξει βασιλικῆ. ἐπεισαμένου δὲ τῶ στρατηγῶ οἱ κείνου εἶναι τ ἵππον, ᾧ μὴ ἐξ ἀρπαγῆς ἀπδόπα αὐτῷ, ἐξέχει παραχρῆμα τὸ παραπτῶσμα τῶν γυναῖκα, ἐλεγχον ἀφαιδίσατον ᾧ κατήγορον τ λεγομένων ὑπὸ στρατηγὸς θιασώμενος, ἀπεπάγη, ᾧ ἐπὶ πολὺ χρόνον ἴσχε ἐνὸς· μόλις δ' ὕστερον εἰς ἑαυτὸν γενόμενος, ἐ πεδῶν ἅπαντα τῶ βασιλέως μᾶ κλαυθμῶ, ᾧ ἱκετηρίων γίνεται, τλῶ ἁρπαπαῖα ἐξαγορεύσας. νῦ δ' ὑπὸ βασιλέως; ἐ μὲν γυναῖκα μᾶ ἐ παίδων, ἀδίκως ἐξ ἴσου ᾧ κληρονόμους τ ἐκείνου φέσκουσιν ὑποστάσιος· αὐτὸν δὲ τ ἀρχῆς παραλύει, ἐ ὑπερορίᾳ δίδωσιν. ὕπο φιλαπιχθήμων δ' ὑπὸ πρὸς τὰς ἁρπαγὰς, ᾧ τὰς ἐξ ἀδίκιας πλουτοῦντας ἐθέλοντας.

Ἐνέκεινο δὲ ᾧ ταῖς οἰκοδομαῖς ὁ αὐτὸς βασιλεύς. ἐ ἐ τειχῶν τ πόλεως μεγίστῳ ἐνδεδέξατο ἐπιμέλειαν, τὰ χθαμαλόπορα καπερῥᾴμβος, ἐ ἀνυψώσας, ᾧ ἄβατα πεποιηκὼς τοῖς ἐχθροῖς ἀ ᾧ πῶ ἴσαται, τλῶ ἑαυτῶ προσυγορίαν ἐκ γράμματα ἴχοντα· μᾶλλον δὲ ᾧ πόρας ἀπελάσας ἐξ οἰκημάτων τινῶν, ᾧ καθάρας ἅλων τ οἰκων ἐκείνων, Ξενώνα πεποίηκε τλῶ ἑαυτῶ προσηγορίαν φέροντα, κάλλει τε κάλλιστον ἐ μέγιστον καπεσκεύασεν, ὅπηρίσειν ἄρτι γυναικείων μοναστηρίων. ὕπως ἐκεῖνος ἴχε πρὸς τλῶ πορείαν. πλῶ ὅτι γε φασὶν αὐτὸν κάλλει ποτὲ Θεραπαινίδος ἁλῶναι, ὑπαρτεύσας τῇ βασιλίδι, συμφαρῶσαι αὐτῇ, ῥᾳδίμως τε πιβουλῆσαι. ἐπεὶ δὲ ᾗδετο ὠλεθρίως, ἴχνα δὲ ᾧ τλῶ Θεοδώραν ὄλλυ γενομένου τῶ πάθους ᾧ καπηφίσαν, φασὶν ἐξαπῖναι ἐκπαυόμενον, ᾧ τὰς χεῖρας αἴροντα πρὸς Θεὸν, ἅ μὲν τότε μόνον διολαβῶσαι, ᾧ συγγνώμειν αἰτῆν παρὰ τῆς ἑαυτῆ γυναικός· καπεσώσατο δὲ ᾧ ἀσάτορα τῶς ἑαυτῆ θυγατράσι, παρὰ ἐ ὕπω καλούμενον χῶρον τῶ Καξιανῦ, ὧν ᾧ ἐς ἡμᾶς τῆ χρόνῳ καπεργαδάσαν,, λείψανα περισώζεται. ἐκτισε δὲ ὁ βασιλεὺς ᾧ τὰ τῶ Βρύωνος ἀνάπορα, πρὸς τλῶ ἐ Σαρακηνικῶν οἰκημάτων ὁμοίωσιν καπασκάσας αὐτά. ᾗ πρὸς μὲν τὰ παῖπα ἐδόκει τι ᾧ ἐκεμέζετο μεγαλοφρὼν ὁ Θεόφιλος ᾧ θαυμασὸς. περὶ δὲ τῆς τῆς θείας ᾧ ἀχράντου προσωπωσώπης εἰκόνος λίαν βαρὺς τις ἐ ἀμήτωρ, ᾧ πάντας τὸν πρὸ αὐτῆ τυράννης ὠμότητι παρελάσας φιλονεικῶν. οἱ μὲν ᾧ παραλαβόντες, Λέων τύραν, ᾧ Κωνσταντῖνος ὁ Κοπρώνυμος, ᾧ Μιχαὴλ ὁ τῶν πατρὸ ὁ τραυλὸς, ὁ μὲν ἐθέσπισε μὴ τινι ἐ γεγραμμένων εἰκόνων, κἂν πυγραφῆμαι τύ-

A quam ſuum Imperatori miſit. Poſt cum neceſſitas bellica plures milites requireret, mandatoque Imperatoris omnes qui arma ferre poſſent in exercitum allegerentur: ille etiam miles arma ſumpſit, & in prælio fuſis ſuis quod equum a quo ſervari conſueverat non haberet, occubuit, uxore & liberis relictis. Vidua amiſſi mariti deſiderio accenſa, & quod neceſſaria pupillis ſuppeditare nequibat, juſtitiæ Imperatoris fama inſtigante Conſtantinopolin venit: Theophilumque ad templum Blachernenſe equitantem de more conſpicata mariti ſui equo vehi, concitato curſu aggreſſa, frænum equi apprehendit, ſuum bene eſſe vociferans: & non aliunde, ſed ipſum Imperatorem cædi mariti ſui cauſam præbuiſſe. Perterritus Imperator, manere eam jubet dum in palatium ipſe rediret: ac reverſus ſtatim ad ſe vocat, ac de re tota accuratius inquirit. Quam eum ea a principio ad finem uſque recitaret, illico etiam dan iſte ſiſtitur, & muliere juſſu Imperatoris occultata, de equo acriter interrogatur: quem cum aſſeveraret ſuum fuiſſe, neque raptu paratum, producitur extra velum mulier, reum de vi peracturra. Qua is conſpecta diriguit, & aliquandiu mutus adſtitit: tandemque ad ſe revectus, ſuppleæ pedibus Imperatoris ſeſe advolvit lacrymans, ac peccatum confitens. Ergo Imperator ejus facultates viduæ, ejuſque liberis quaſi jure hæreditario ea æquo addicit: ipſamque dignitate ſpoliatum, exilio perpetuo damnat. Adeo infenſus erat & his qui injuſte opes parare intenderent.

Juſtitiæ exemplum.

Ædificiis quoque hic Imperator operam dedit, muroſque urbis ſummo ſtudio reſecit, humilioribus dejectis, & extructis altioribus, qui ab hoſtibus conſcendi non poſſent. qui etiamnum ſtant, nomine ejus inſcripto. Quin & metetrices quibuſdam cellulis exturbavit, domumque eam totam expurgatam, Xenonem (hoc eſt, ædes peregrinis excipiendis deſtinatas) fecit, a ſe denominatum, inſigni amplitudine atque pulchritudine. nunc eſt monaſterium muliebre. Ea eo liquet, quam fuerit ſcortationi inimicus. Ferur ſane ſemel diſſolutius tum viventem, ancillæ pulchritudine, quæ erat Imperatricis pediſſequa, deceptum, cum ea rem habuiſſe: ſed agnito mox delicto, cum videret ob id Theodoram in ſummo eſſe mœrore, culpam confeſſum, manibus ad Deum ſublatis juraſſe, non niſi hac vice lapſum ſe eſſe, veniamque ejus ab uxore petiiſſe. Palatia etiam filiabus ſuis condidit, ea regione quæ Cariani dicitur: quorum tempore ſubrutorum, noſtra etiamnum ætate extant reliquiæ. Bryantis quoque palatium ædificavit, ad ſimilitudinem Sarracenicarum ædium. Atque his quidem in rebus magnifici nomen admirationemque meruit Theophilus. Sed in eos qui colum divinis imaginibus præſtarent, nimis durum ſe atque inhumanum præbuit, omnes qui ante ipſum fuere tyrannos crudelitate vincere contendens. Nam Michaelus pater ejus ediderat, ne ulli pictæ imagini, ubicumque ea eſſet, nomen Sanctus imprimeretur, quod id nulli rei præreruam ſoli Deo congruere putabat: errore quidem

Ædificia Theophili.

Edit. Pariſ. pag. 517.

pag. 518.

opinionis. cum enim Deus, nomen Deus, multo quam vox Sanctus ſit anguſtius, homini tamen tribuat: quomodo id quod multo vilius eſt, denegaret? Leo autem, & filius ejus Copronymus, omni earum adoratione prorſus interdixerant. Theophilus autem ne plingi quidem eas coloribus conceſſit, abjecti dicens animi eſſe talium rerum admirationem, ipſamque ſolam ſpectandam eſſe veritatem. Itaque divinæ imagines omnibus in templis delicebantur, earumque loco beſtiarum & avium ſimulacra figebantur, belluinam & ſervilem Theophili argentaria vaſaniam. Ex eo ſacroſancta donaria in foro impuris manibus jactabantur, atque ignominioſe tractabantur: ac ſontibus debiti carceres iis implebantur, qui divinas imagines colebant, monachis, epiſcopis, ſubditis, earumque pictoribus: montes quoque & ſpeluncæ iis replebantur, qui flagitioſorum loco ſame ac ſiti necabantur. Edixerat enim Theophilus, ne monachis ullam urbem intrare liceret: jufſeratque omni modo eos arceri, atque adeo non tutum erat iis conſpici ea in regione. Quin & monaſteria, atque * otli ſacri cauſa conditas ædes, profanis hominibus frequentabat. Interim pii homines, qui prodere virtutem ſacrumque veſtitum nollent, fame ac cruciatibus mori malebant. nonnulli neglecto habitu peribant: nuſti etiam, quibus minus erat virtutis ſtudium, hymnis ac cantionibus ſacris, ipſoque etiam veſtitu dimiſſis, liberæ ac ſolutæ ſeſe dederunt. Nam hos quoque cœtus Imperator diſſipavit, qui ſoli ad refrænandas cupiditates hominum faciebant. Neque tamen eo tempore prorſus dicendi libertas ex hominibus ſublata fuit. Sed quidam animo calidiores, vel ſinguli, vel etiam facto agmine Principem reprehendebant. Horum præcipui fuere Abramitæ monachi, qui libere in conſpectum ejus progreſſi ex ſanctorum patrum dictis, magni videlicet Dionyſii, Hierothei, & Irenæi demonſtrarunt, non nuper vivendi rationem inſtitutionemque monaſticam extitiſſe, ſed peranticuam eſſe: ſed & ſacras imagines ipſis fuiſſe Apoſtolis familiares, quando & Lucas divinus Apoſtolus Delparе formam depinxerit, & Chriſtus Dominus Deuſque noſter linteo impreſſam ſui effigiem nullo manus miniſterio elaboratam nobis reliquerit. Hoc modo diviniſſimi iſti viri cum tyranni infectiam atque ſævitiam redarguiſſent, ob ſummam dicendi libertatem multos cruciatus atque tormenta paſſi, urbe etiam in exilium relegati ſunt. qui cum ad fanum Joannis Baptiſtæ, quod Terribile cognomento dicitur, eſſque in Euxino ponto ſitum, perveniſſent, flagellorum plagis prorſus conſecti, in cœlitum cœtum abjerunt. eorum cadavera inſepulta in ſolum projecta, diu admodum integra manſerunt: donec pii quidam ea humaverunt, & eodem quo Chriſti martyres honore dignati ſunt. Germana his ſunt facinora monachi cujuſdam, jam ad ſacerdotium provecti. Is divino mentis ardore excitus, in faciem tyranno reſtitit: & cum alia multa differit, tum illud Pauli dictum protulit: Execrabilis eſto, quicunque aliud ab eo quod accepiſtis Evange-

Theophilus imaginum hoſtis, & monachorum.

*heſychaſteria

277

Edit Pariſ. pag. 519.

Abramitæ monachos & imagines defendunt.

A χετο, τῷ ἅγιος φωνῇ ἐγχαράττεσθαι, ὡς οὐκ ἄλλῳ τινὶ τῆς πανύτης ἁρμοζούσης φωνῆς, ἢ μόνῳ τῇ θείᾳ· οὐ δίσχυρ βαλὼν τῇ νοΐ. τῆς δὲ Θεὸς φωνῆς πῶς ἀνθρώπους μεταδιδοὺς ὁ Θεός, ἀψηλοτέρας ὄσης παρὰ τὸ ἅγιος ἀφόρισμα, πατεωτέρας ὄσης ἡ ἅγιος κῷ πολύ, οὐκ ἂν τὶς ὑποκρίσειε πλὴν τῶν μὴ ὄντες ἐθέατοι. ὁ γὰρ αὐτῷ δὴ Λέων, ᾧ ὁ υἱὸς αὐτῷ Κωπρωνύμος, τὸ μηδὲ προσκυνεῖσθαι ἄλλως αὐτὰς· Θεόφιλος δὲ, τὸ μηδὲ χρώμασι παύτως μορφοῦσθαι χαμαίζηλον γάρ, τὶ πρὸς τὰ τοιαῦτα ἐκπονῆσαι, μόνῃ δὲ σκοπεῖν ἡ ἀλήθειαν καὶ ἔρωτα μὲν ὧν ἐντεῦθεν κῷ πᾶσαν ἡ ἐκκλησίαν αἱ θεῖαι μορφαί· θηρία δὲ ᾗ ὄρνιθες ἀντὶ τῶν ἁγίων ἐπλαττοῦτο, τῷ τῶν θηρεύτων ᾗ ἀνδραποδωδῶν ἄνεσιν ἐλάγχανε. ἐντεῦθεν βεβήλοις χερσὶ τὰ ἅγια ᾗ ἱερὰ κειμήλια ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς ἐρρίπτουτο καὶ ἐνυβρίζοντο. ἐντεῦθεν τὰ τῇ κακέργων ἐπλήρωτο δυσωνύμια, τ' ἦς τιμῆς ἀγόντων τὰς θείας μορφὰς, μοναζόντων, ἐπισκόπων, ποιμαινομένων, ᾗ τῇ γραφόντων αὐτάς. πλήρη δὲ ᾗ τὰ ὄρη καὶ τὰ σπήλαια τῶν ὡς κακούργων, λιμῷ ἀπαιρεθίσκοντο ᾗ δίψει. ἀβάτους δὲ πρεῖθαι τὰς πόλεις τοῖς μοναχοῖς ἐγκελεύοντος, καὶ πάντα τρόπον αὐτὰς ἀπελαύνεσθαι ἐθέσπιζε, μᾶλλον δὲ μηδὲ κατὰ χώραν ὁρᾶσθαι πλήν. εἰργάσατο δὲ τὰ μοναστήρια ᾗ ψυχαγωγία, πολύανδρα ᾗ κοσμικὰ καταγώγια, τῶν ἱερῶν ἀνδρῶν ἀποδύεται τῷ ἀρετῷ, καὶ τὸ ἱερὸν ἔνδυμα μὴ βυλομένων, λεμῷ δὲ καὶ κακυχίαις ἀναμιμνόντων ἡ ζωὴν καπνιζόντων. B ἐτέων δὲ περιβολῆς καπνιγωρουμένων, καὶ παρὰ πάτο Χριστιανόντων. πολλοὶ δὲ τῶν ῥᾳθύμως ἐζώντων, ἡ ἄντον ᾗ ἐκλελυμένον κατάσαντο βίον, ὕμνων θείων ᾗ ᾠδῶν καὶ αὐτὰ τὰ χρήματα ἀφεσάμενοι. ᾗ ᾗδὲ πάσι πλεῖθαι τὰς συλλόγως ὁ τύραννος συνεχώρησεν, οἱ καὶ μόνοι διώκονται πρὸν ᾗ οἷον χαλινὸς τὰς ἄνεσι τοῖς περὶ τὰ πάθη ἐλόγως κατολισθάνουσι. πλὴν ὁ πανταχόσε τῶν ἀνθρώπων ὠδὶ πάντα τὸ παῤῥησιαστικὸν τε ᾗ ἐλεύθερον ἀπεφέρετο· ἀλλά τινες ἦς θερμοτέρων, πολλοὶ μὲν ᾗ καθέκαστον, τινὲς δὲ ᾗ κατασάδην, ὥσπερ οἱ τῆς τῶν Αβραμιτῶν ὁρμώμενοι μονῆς μοναχοὶ μ' παῤῥησίας ὀφθέντες αὐτῇ, λογικῶς ἐπὶ τῶν πρὸ ἀγίων πατράσιν ἡμῶν εἰρημένων. Διονυσίῳ τῇ μεγάλῳ, Ιεροθέῳ, ᾗ Εἰρηναίῳ ἀποδείκνυσαν, D ὡς ἡ χθὲς ᾗ πρώην ἡ τῶν μοναχῶν πολιτεία τε ἐφύρηται, ἑ κατάσασις, παλαιὰ δὲ τις ἑ ἀρχήγετος. ἃ μὲν δὴ ἁλικὰ ἑ τὰ τῶν θείων εἰκόνων μορφώματα, ἀποδείκνυον, σωτηρικά τε τοῖς Αποστόλοις, ᾗ ὁμοδίαιτα· εἶχε Λουκᾶς μὲν ὁ θεῖος Αποστόλος τῷ τῆς Θεοτόκου μορφῷ ἀνατύπωσιν· αὐτὸς δὲ ὁ Χριστὸς ὁ δεσπότης ἡμῶν ᾗ Θεὸς τῷ ἑαυτῷ ἐπί τινος ὀθόνης ἀπομαξάμενος, ἀχειροτύπητον ἡμῖν καταλέλοιπεν. ὅπου γοῦν οἱ θεόπεπτοι ἄνδρες τῷ τὰ τυράννου ἄνεσιν ἐξήλιξαν, ἑ τῷ θεμελίαν τῇ σφέδρα παῤῥησιάδηνοι· οἳ καὶ μ' πολλὰς αἰκίας τε ᾗ βασάνους ἡ πόλεως ἐξωείδισαν. τὸν δὲ τὰ Προδρόμῳ ναὸν ἡ ὅπου καλύμβων τὰ Φοβερᾶ, ἀφ' τῇ Εὐξείνῳ ἐγκείμενον πόντῳ καταλαβόντες, καὶ ταῖς ἐκ πων μαστίγων πληγαῖς πλείοις καπαπεσθίττες, τῆς ἄνω λήξως ἠξιώθησαν. ὧν καὶ τὰ τίμια σώματα ἅπαφα ἐῤῥιμμένα εἰς πάλαρος, σῶα ἐπὶ πλεῖον διεμηθησαν χρόνον, μέχρι ὅτε πιστότητος ἀναλαβόντες πῶν ἐκόλθησαν, ᾗ καταλύλας ἐπίμησαν πῆς ὑπὲρ Χριστῶ τῶ Θῶ μαρτυρήσασιν. ἐφάμιλλα πάντες ᾗ ἀδελφὰ καὶ τοῖς μοναχοῖς ἕτερος ἐπιδείξατο, ὁρὸς ἀρχῶν ἱεροσυλίας ἄρτι ἀναδραμών. ζῆλον δὲ θεῖα πλαθεὶς, ᾗ ὑρόσωπον ἔστη τῷ τυράννῳ, ᾗ ἄλλα μὲν δικαίων ὐκ ὀλίγα, μάλιστα δὲ τὸ τῶ Αποστόλου δὲ Παύλου ῥῆτ Τὸ δὲ

Digitized by Google

τὸ φάσκον· ἄτις ὑμῖν διαγγελλέσται παρὰ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω. ἀλλὰ ᾗ ὑπὸ πληγὰς ὑπιόθεις ὑπ' ὀλίγας, ὑπεισδύσασθ πρότερος ἐδοξεν ὲν τῇ ᾓλλίξει, πρὸς τὸν ἰαυτῷ ἐξαποστέλλει, καθηγητὴν τὸ τυράννε γέγονότα, ᾗ διδάσκαλον, ᾓλλικαίπαις ὑπαδέξεσι ὑποπέσοντα ἐγκαλλσσμῶς. ἀλλὰ ᾗ σὲ τοῦτο ὁ γενναῖος ἀγωνιστὴς, ὑσοσιτικὰς Ἓ ᾓλλικτικὰς ἀποδείξεται, ἀποτολικὸς δὲ ᾗ διαγγελιοὶς ῥήμασιν ἀρωπόπρος ἐχθίων ἀπέδειξε. ᾗ πὸτ μὲν ὑκ ὀλίγας πάλιν λαβὼν ἐξορκαίζεται. ὑστερον δὲ τῇ μεγάλῳ συσὰς Ἰγνατίῳ, ᾗ χρόνον τινὰ σωᾗξυτεῖ-λας αὐτῇ, ᾗ πεὶ τῇ μέλλον τον ἀπαλάδέξας βασιλέων (ὧν ᾗ ᾧ ἀφοραπτικὸ ἐξιωμάτος χαίρεσμεπος) πρὸς Κύριον ἐξεδήμεσε.

Τὰς δὲ Θείας εἰκόνας ὁ τύραννος ἀπεχθαπόμβος, ἀπαθὼν πάσπας ζωγράφος ἓξ ἀνθρώκων ποιῶν, ἢ ὑζῶν αἰρομένος, ἐμπνίων τε πάσπας, Ἓ ὡς βίβλια τινὰ ἐν ἑδάφος καπαπεῖν· ᾧφὸς πὶς ἄλλας δὲ συγκαπχίθη ᾗ ὁ μοναχὸς Λάζαρος περιδόπος τλωκαπα κατὰ τὴν ζωγραφικὴν ὑπάρχων πχέλη. ᾗ φασὶ μὲν ὁ Θωμᾶχος, Ὠσπεὶς αὐτὸν ἐπεράπο ὑποποιῆσθαι ὡς δὲ κρείττονα τῶν ὡρα κολακείας ἀπάσης, πρὸς τῷ σωτῆρον αἰτεῖσθ δίαι, ᾗ τοῦτο αὐτὸ τοὺς βασάνοις κατίσχυσε, ὡς μηδὲ πεῤγενέσθαι ἐκ τὰπον νομίζεδαι. ᾗ πως ἰχσπε πονῆρος τὸ σώματος, ᾧσπωπερ καθέργνυσιν. ὑπεὶ δὲ ὑπεθετο, ὡς ἀκραδάσας αὐδις ἀπασηλοὶ τὰς Θείας μορφὰς, ἐκίλλσσε πέπαλα σιδηρᾶ ἀπαρᾶσθαι δίπτε τοὺς παλάμας αὐτῷ ὑπιπθώσι. ᾧδὲ σκετο ὡω τὸ πῦρ τὰς σάρκας, ἄχρι πστὸ ἀδλπτὸς ἀπαγορδώσας, ἐκεπο ᾗμιθανὴς ἀλλ' ὧδε ὧτον ὑπὸ τῆς Θείας χάριτος ζῳπρέσθαι ᾗ τοῖς ὕστερον, ἔθνο ὁ τύραννος ὑπεισδὶ τὰ πλάπαπα· πεῖσ ᾗμιθανεῖς, ἐκσείας τὰς θεσπίσας καὶ τίνων ἀλλοργνωσιωτῶν αὐτῇ, ἀπολύπας τὰς εἰρκτὰς, ᾗ πρὸς τὸν ναὸν τὰ ἁγίου Προδρόμου ᾗ ὑπὸ καλυβίων τῷ Φοβερῷ Θεαπκυρίῳ, ᾗ ὅπως ὡς ἐκ πλησὸν εἰκόνα διεῤώσωσι τὸ Προδρόμου, μὴχρι πολλὰ διασωζομένου, ᾗ ἐάσας ὑπιπλῶσαι. ᾗ ταῦπα μὲν τόπε. μῇ δὲ ᾗ τὸ τυράννε κατάλυσιν, τὰς ὀρθοδόξε πίστεως ἀσαλαμβάνπας, τλῳ ὑπ τῇ χαλᾷ εἰκόνα Ἓ ᾗεωδρώπου Ἰησῦ Χρῃτοῦ οἰκείας χαρὶτ· ἀνεῤλωσαν. ὕτος ὁ μανάξας Λάζαρος παρακαλυμβὰς ὑπὸ τῆς θεμαςῆς Θεοδώρας τῆς βασιλίδος, συγχώμίλια δωδεκα τῇ Ἓ αὐτῇσθαι τῇ ταύτης ἀνδρὶ· ὑκ ἀδίκως ὁ Θεὸς (ἔφη) ὦ βασίλισσα, ἐπιλαδέδθαι τῆς ἡμῶν ἀγάπης, ᾗ τῷ ᾧφὸς αὐτὸν κόπων, ἐκείνε δὲ τὸ μέτος ᾗ τλῳ ὑπαρβάλλσσαν μανίαν ᾧροτμέσθαι. ἀλλὰ ταῦπα μὲν ὕστερον. ὁ δὲ μανάξας τύραννος ᾗ ὁμολογκτλῳ Θεοράτλω, ᾗ Θεόδωρον Ἓ αὐτῷ ἀδλφὸν, ἐπὶ σοφίᾳ ᾓφθόρπας ἰδὼν τῇ πολλῶν, κατὰ Ἓ τὸ Λαυσιακὸν τρίκλινον παρεῤήσατο δημοσίᾳ ᾓλλξομένας περὶ τῆς πίσεως. ᾗ, ἄγα δὴ (φησὶν) ὑμεῖς, ὦ καπέρανοι, τίνοι ποδόμβοι ῥᾴνεσπε γράφης, τὰ εἴδωλα (τὰς ἁγίας εἰκόνας ἀσόλαξε γνώμην ᾗ γλῶσσ καλὸν ὕτω) προκεισθέτε, ᾗ τῆς πολλῆς ᾗ μὲ ἀκραάλης ὕτω ποιεῖν ἀπαπεῖσθε; ᾧροσνῆσθε δὲ ᾗ ἀδ' ἅπτα βλάσφημα κατὰ τῆς ἁγίας εἰκόνος Χρῃτῷ τῷ Θεοῦ ἡμῶν ἀναδοκῆρε φωνῇ· οἱ δὲ μανάξοι, ἐμῤραχθεὶς τὸ σῶμα (ὅπον) τὸ λαὸν κατὰ τῷ Θεῷ ἀσμέναι· ὁ ᾗ κρὰτεμαὶν πῶς ᾗ λαοὶ, ᾗ δὶ ἀδικπκὸν ὑποκρίνεται,

Ἓ χρήσας προφητικὰς ἀπῆτει ᾗ μαρτυρίας, πὰς εἰκόνας ὑπιτρεπόνος προσκυνεῖσθαι· θατέρῳ ᾗ Ἓ ἀδλφῶν Ἓ μανάξαι Θεοράτος ῥᾴσιν τινὰ ἐκ τ Ἓ Ἡσαΐα ᾧροφέροντος ᾧρο-

A lium vobis tradie. Sed hinc quoque multis verberibus muldtatum Imperator, cum in colloquio conftantiorem videret, ad Jannem fuum quondam præceptorem ac magiftrum miſit, mandato ut ille monachum dialecticis demonſtrationibus a proprio dijuceret. Idum quoque Jannem præclarius ille certator non dialecticis aut ſophiſticis ratiocinationibus, ſed Apoſtolicis Evangelicifque dictis pifce magis mutum redegit. ac tum denuo multis affectus verberibus ſolum vertere juſſus eſt. Poſt vero cum magno Ignatio aliquandiu converſatus, ac de ſubſecuturis vaticinatus Imperatoribus [nam & dono præſcientiæ futurorum Deus eum dignatus fuerat] ad Dominum commigravit.

Enimvero Theophilus animo in imagines inſenſiſſimo, ſtatuit omnes pictores e medio tollere, vitam non aliter ſervaturos, quam ſi ea conſpuerent, & ut prophana hæmi concuicarent. Inter alios captus ea de cauſa fuit etiam Lazarus monachus, eo tempore ob artem pingendi nobilis. Atque hunc primum, Imperator blandis verbis ſubigere intendit: poſt ubi hominem adulando capi nequire ſenſit, ad vim ſibi familiarem converſus, tormentis ita excarnificatum ut vira exceſſurus putaretur, in carcerem conjecit. cumque eum ægritudine ſublevatum denuo ſacras formas pingere audiret, laminas ferreas ignitas palmis ejus applicari juſſit, quæ carnes tenus depaſtæ ſunt, dum victus malo ſemianimus jacult. cum (quam poſteris ſervare volebat divina clementia) tyrannus animam eum jam agere audiens, deprecationibus uxoris, atque hujus intimorum motus, eum ex carcere dimiſit. Ita is deinde in fano Prodromi, quod Terribile dicitur, occultatus, imaginem Prodromi, utcumque fauclo corpore, depingit tamen: quæ diu duravit, morboſque ſanavit. & poſt mortem Theophili vera religione turſum effulgente imaginem Jeſu Chriſti Dei & hominis, quod eſt in cacice, ſuis manibus condidit. Idem oratur a Theodora præclariſſima Imperatrice, ut marito ſuo ignoſceret, veniamque a Deo impetraret: Non eſt (ait) o Auguſta, Deus ita injuſtus, ut noſtræ diiectionis & ipſius cauſa toleratæum ærumnarum obliviſcatur, ſiſve Theophili odium & inimium furorem præterat. Czterum imporus tyrannus cum ſentiret Theophanem confeſſorem, & fratrem ejus Theodorum, aliis ſapientia multum antecellere, ad Lauſiacum triclinium ſe ſiſtere eos juſſit, publice de religione diſputaturos. Atque ibi, Agedum (inquit) execrabiles, quibuſnam ſacrarum litterarum ſententiis perſuaſi, idola (ſic ſacras imagines aniuno & ore improferi vocabat) adoratis, multitudinemque hominum imperitorum eo adducitis? ut idem faciant? Sed & impudentiſſima voce alia quædam inſipe contra ſacram Chriſti imaginem effuci vit. Ad hæc beati illi diverunt: Utinam obturetur os, quod inique Deo obloquitur. Sed Theophilus aliquandiu occulcata leonina, tulpinam pellem præ ſe tulit, ac oracula divorum vatum, & teſtimonia ſibi proferri poſtulavit, imaginum veneracionem concedentia. Et cum Theophanes locum ex Eſaiæ vaticiniis adduceret, reſpondit Theo-

Lazarus monachus pictor.

Theophanes & Theodorus ad Theophilum accerſuntur, ut imagines defendant.

pag. 521.

phius, eum locum non ita habere, ſi-mulque ſuum librum explicavit: Ibi Theophanes vociferari, non hunc modo librum, ſed omnes quotquot in manus Theophili perveniſſent, corruptos eſſe, poſtulare, ut ex patriarchæ bibliotheca Thomaitica codex (ſimulque demonſtrabat quo is loco eſſet repoſitus) afferretur, dictorum veritatis indaganda causa. Celerrime eo miſſus quidam, codicem attulit. quem ſpoinæ ſua evolvens Imperator, ſtudioſe a propoſito aberravit, verecundia ductus, & locum de quo agebatur tranſiliens, alibi quærivit. Cum autem Theophanes intento digito eum doceret, ſi tres paginas revolviſſet, fore ut in locum queſitum incideret: Imperator liberrateni reprehenſionis non ferens, & veritatis conſcius patienciam eo uſque ſervatam abjecit, feramque patefecit. indignam enim eſſe rem dicens, Imperatori a talibus hominibus illudi, abduci eos in fortum Laufiaci interiorem juſſit, ſeruliſque uſque ad cc idtus graviſſime concidi. quin & frontibus eorum barbarico more notis impreſſis inſcribi juſſit: inepcos hos a ſe compoſitos jambos:

Cunctis ad urbem accurrere affectantibus,
Conſeſſimos in qua Dei Verbum pedes
Fixit, genere ſalutem ut humano daret:
Apparere & iſti vecrando in loco,
Superſtitioſi erroris vaſa peſſima.
Et inde, multa poſtquam perfidi Deo
Facinora patraviſſent turpia impie,
Ut deſertores vertere juſſi ſolum.
Fugaque in urbem hanc delati, imperii caput.
Non deſiſtere ab impia vecordia.
Compoſiti igitur facinoroſi vetus, novis,
Ex urbe damnati pelluntur hac quoque.

His ita ſtatim peractis, iſti quidem confeſſionis & conſtantiæ reportaverunt coronam, ſunique inſcripcis frontibus iſtis verſibus in exilium acti. ac ferox Imperator, omnibuſque miſerior miſeris, ab omnibus judicatus eſt impie Deo obrectare, pios perſequi: & quoquoet unquam perverſe de rebus ſacris ſenſerunt, eorum ſuperare perverſitatem.

Methodius. Ante hos etiam ſanctus Methodius in quamdam inſulam relegatus, vivus cum duobus latronibus in ſepulcrum incluſus fuerat, in eoque a piſcatore quodam nutriebatur: in quem piſcatorem cum incidiſſent Theophanes ac Theodorus, & Methodii rerum quis eſſet ſtatus ex eo cognoviſſent, per eumdem in hanc ſententiam ſcribunt ad eum:

Edit. Pariſ. pag. 522.
Qui vivus inter vivos eſſe deſiit,
Vitamque præbet mortuis, terram incolens
Polumque obit, vinclo gemuit vinculis,
Frontes et ſcribunique inſcripti litteris.

Reſcripſit Methodius opera ejuſdem piſcatoris:

Quorum libris inſcripta ſunt cœleſtibus
Nomina, pluque frontes compandæ notis:
Hoc qui ſepulcus ante funus eſt ſuum,
Vinclo ſaluta, & ipſe vinculis gravis.

Theophilus præterea beatum quoque Michaelum, eccleſiæ quæ eſt in ſancta urbe Syncellum, una cum multis aliis monachis in carcerem compegit, diuturna miſeria eos ſe ſubacturum ſperans. His ergo in plos facinoribus eum qui verus Deus propter nos humanam naturam induit, contumelia affecit, ge-

A φωνείας, ὡς ἔχειν ὕπω ταῦτα ἀντίλογον ὁ Θεόφιλος, ἓ ἅμα τῶν ἰαυτὸ βίβλων ἀνελίττων, ἐδείκνυ τάχα τὰς λόγους πιεῖς. ὡς δὲ πνοθ᾽ ἕδοι ὑπ᾽ αὐτὸ, ὃ μόνον δὲ ταῦτα ὁ ἅγιος ἐπιβόα, ἀλλὰ ᾧ πάσας ταχέως εἰς τὸ αὐτὸ ἐλθόσας ὑπὸχεν χείρα, ἐκείνων ἐλεγε προτιθεὶς ᾧ βίβλων, ἵνα ἀφὸς αὐτὸν, τῶν κατὰ τῶν πατειαρχικὴν ἐν τῇ Θωμαΐτῃ κατὰ Θεσία κεμένων βιβλιοθήκην οἷς πίσιν ἓ λεγομένων κομιδῇ τα. ἐπεὶ γοῦν τὸς ἀπίσκοπον, ᾧ Σατὸν ἢ λόγος κγαγε τὸ βιβλίον, ἐκὸν μὲν ἀνελίττων ὁ βασιλεὺς, ἡμέρας τὸ βιβλίου, ᾧ αἰφνιδίως ὑπερπηδᾷ μὲν τῶν ζητημένων φράσιν, ἓ ἄλλοις δὲ ᾧ ἄλλως ὑποκεῖσθαι ᾧ ζήτησιν. ὡς δ᾽ ὑπὸ τῶ μακαρίτε Θεοφάνες ἀνεδιδάσκετο διακυλοδόκητος, ὡς ἐπὶ τέλα φύλλα ἐβεβιάσας τὸ ζητήμενον καταλαβεῖν, τότε δὴ μὰ φύσιν τὸς τῆς παῤῥησίας ἐλέγχως, σωκεῖσθαι δὲ ᾧ ἀληθεσιν ἐχόσαν ὕπω, τὸ ὡς τότε ἀπορίας μακρόθυμον, ᾧ ᾧ Ὕβρα ἀσκαλύβας· ὁ δίκαιον, ἔφησεν, βασιλεὺ ὑπὸ τοιῦτον ἀνδρῶν ἐνυβρίζεσθαι, ᾧ λοιπὸν ἀφοσίπαζε τῇ τῶ Λαυσιακῶ μοναστηρίῳ ἀπαχθέντας ῥαβδίσθηναι, ῥάβδων φορὰς βαρυτάτας ὤχρα ἓ ᾠκοσίων, ᾧ τοὺς μετώπους αὐτῶν ἐπιγραφῆναι βαρβαρικῶς ἐκκεντθέντας, ὡς σωπᾶ ἔσεκ λύρις ἰάμβες. εἰσὶ δὲ ὧτοι·

Πάντων ποθούντων ἀφορίχειρ σφῷ᾽ ᾧ πόλιν,
Οὗτε πάσαγον τῷ Θεῷ λόγῳ πόδης
Ἐγήσαν εἰς σύγκριν τῆς αἰκμιάνης.
Ὡφθησαν ὧτε γῆ σαβασμὶρ τύπῳ,
Σκεῦη κοπρᾷ δυσσεβαίμονος πλάνης,
Ἐκεῖσε πολλὰ λοιπὸν ἐξ ἀπιςίας
Πράξαντες αἴσχρα δεινὰ δυσηθροβρότους.
Ἐκεῖθεν ἐλαθέντας οἷς ὑποτάτας.
Πρὸς ᾧ πόλιν ᾧ τὸ κράτος πεφιλόνεις,
Οὐκ ἐξαφῆναι τὰς ἀθέσμως μοιβίας.
Οἷσι γραφίττες, οἷς κακῶρχοι τῶν Θίαν,
Καταιξήσονται ᾧ δικάσονται πάλιν.

Τοῦτ᾽ ᾧ Σάτταν γνησίως, ἐκείνοι μὲν τὸν τῆς ὁμολογίας ᾧ καρτερίας ἀνεδήσαντο στέφανον· ὗτος δὲ σοβαρὸς ᾧ πάσταν ἀλλίως ἀλλιώτρος, πᾶσιν ἀνδειχθὲν βλασφημος ᾧ δίωκτος, ᾧ τῶν πώποτε κακοδόξων κακοδοξότερος· μετὰ τὸ γραφῆναι τοῦτον τὰς ὄψεις, οἱ ὁμολογηταὶ εἰς ὑπερορίαν ἐσέπεμφαν.

Πρὸ τοῦτων δὲ ᾧ ὁ ἅγιος Μεθόδιος, ὃς τινα χρόνον ἐν νάρῳ καθορκχθὲν ζῶν, ἅμα δυσὶν ἀνδράποσι, ἐν ᾧ νάρῳ ἐβῆ τινες ἰχθύστο ἁλίως. ὃν δὴ ἁλιᾶς ἐξόρτης αὐ ἅγιον Θεοφάνες ᾧ Θεόδωρος, ᾧ τὰ κατ᾽ αὐτὸν πυθόμενοι, ἐβῆ τὸ τοιῦτο ἁλίως γράφειν τῇ μεγάλῳ Μεθοδίῳ τάδε·

Τῷ ζῶντι νεκρῷ, ᾧ νεκρῷ ζωοφόρῳ,
Ναύταις ᾧ γῆ, ᾧ πατρώτοι ᾧ πόλαν,
Γραπτοὶ γράφουσι δέσμιοι τῇ δεσμίῳ.
Πρὸς ὃς ἐγὼ αὐτὸς ἀντιγράφω, ἐβῆ τοὺ αὐτὸ ἁλιεῖς.
Τὰς ταῖς βίβλοισιν ὑραῖων κλησγράφους,
Καὶ φὸς μίτωσι σωφρόνως ἐγειμένης.
Προσκύνω ὁ ζωΣαττος ὡς σωιδόσιμος.

Πρὸς τοὺς ᾧ τῷ ᾧ μακαρίτην Μιχαὴλ, ᾧ σύγκλιτον ᾧ κῇ ᾧ ἁγίας πόλεω ἐκκλησίας, σωιήτορες πολλοὶς ἀσκηθῆ τῇ φυλακῇ καθάρξεις, τῇ πολυχρονίῳ κακώσεω ὑπάξας τοὺς καραδοκῶ· ᾧ τὰ μὲν κατὰ ᾧ ἁγίων τοιαῦτα τὰ πωποίμενα, ᾧ ὕπω. τὸν δὲ δι᾽ ἡμᾶς ὀφθέντα ἄνθρωπον, Θεὸν ὄντα ἀληθινὸν, ὑβρεῖξ, ᾧ τὰς αὐτὸ ἀλη-

Ἰησοῦς

θυσίας θεραπεύεται· ὁ βραχεῖ χρόνῳ πεπαρίζων, καπὶ πάντα δὲ τῆς ζωῆς αὐτῷ χρόνου κάμνει, καὶ ἀπεκτόνος τὰ δυσπάθεια συμφοραίς.

Ἐφιλοτιμήσω δὲ καὶ μικροῦδε εἶναι. διὸ καὶ ὅμνους ποιῶν τινας, καὶ ψιχρὰ μελίζων, φάσθαι προετρέπετο· μεθ' ὧν καὶ τὰ τέταρτα ἦγεν Εὐλογήσατε τὰ κατὰ τὸν ἡ. φάλμ. Ἀκμὴ κόρη μεθαμουσάμβους, ἐ ῥυθμὸς ὕπερον παραχωρῶν, ἐν τῷ Θεὸς ἐκλησίᾳ, εἰς ἐπάκουσ ἄδεσι διαρίσασθαι. φίρεται δὲ καὶ τὰς λόγος, ἀεὶ ὑφαντὸ τὸ μέλος βαλλόμβους, κατὰ τὸν μεγάλων ἐκκλησίαν ἐν φαισθαῖς παινῳόρεσιν ὁ παρηπσατο τὸ χειροροµέσ, ὅως τοῦ κλήρῳ ὑπὲρ τῶν χρυσίου λίτρας ἑκατόν. ἐ τὸ ψιχρὸν δὲ τὸ κατὰ τὸν βαιοφορέν, τὸ, Ἐξέλθετε ἴδυν, ὀξέλθετε ὁ λαοί, ἐ ἐκείνε φασὶν εἶναι πόκον ψυχῆς· ἐπεὶ δὲ τὰς περὶ τὸν κεφαλὸν τρίχας ὁλίγας ἐκ φύσεως ἔιχεν, ἀναφάλας τὰς ὧν, θέσιν μα ὀξέθετο, κατατὰς τρίχας ἀποκείρεσ, ἐ μὰ τέπα Ῥωμαίων ὄπερ πειρατῶν πάππας τὰ τραχέλω φίρεθαι συγχωρεῖ. ἢ δὲ τὸ δύγμα παρρώπτα πολλαῖς αἱκίζεθαι μάσιξι, τῶν ἀφορένων Ῥωμαίων ἀρετὰ ὑπαλγεῖν βαλόμβος.

Πέπτα δὲ Συγκατέρων ὑπάρχων πατὴρ, ὡς ἀφολαβὼν ὁ λόγος ἀπέφθιτο, καὶ ἀρίτος ἐρημος γονὸς, ἢ πασῶν ἐχατῶν Μαρίαν ὑπεραβλέπτος ἀγαπαμένου αὐτῷ, διὰ φόδη συζᾶσαι ἀεδρί. ὁ πμαρίος δὲ ὧν ἐ ἔβδ Κρίωνῶν γωνὰς, χώρας τῆ Αρμθίων, Αλλέως πουδόμα, Μυσικὰ τῶν ἐπωνομίαν, τῆ εἶδες ὡραίος, ἀκμάζων ἐ ἡλικίᾳ, ὡρῶτα μὲν τῆ τῆ πατρικίων ὲ αὐδυνάτων τιμίσας ἀξίᾳ, ἔπα ἐ μάγιστρον, ἢ ὕστερον Καίσαρα· τραπόμασι τὸ δὲς αὐτῷ ἐκατὸ, φρὸς τῶν Λογγιβαρδίαν ἐξίστιμα χρείας κατ πεγγάσης γιτὸς, ἢ ὁ μὲν ἀπὲν καλὸς τὸ κατ' αὐτῶν ὀξανῶν, ἢ ὡς ἐδύνει τῆ βασιλεῖ. διὸ ἢ ἔκμαξ μεῖν ὁ φρὸς αὐτ πόδος, σωκήμαζε δὲ ἢ ὁ ὀξ' ἀνθρώπων φόνος, καὶ διάβαλον αὐτῶν ὡς τῆς βασιλόνας ἐπιθυμοῦντα, φορτθέντος, ὡς δίκτοτε τὸ α ὡσ ἢ κατπεκυρώσαν. ἄπερ δὲ πωσθανόμβος ὁ Καίσαρ, ἢ τῶ φθόνῳ ὕπαρφ ἀφοεύμενος, πολλὰ τῶ βασιλίως ἐδύνατο συγχωρεῖσθαι αὐτῷ φρὸς ἢ μοῦρι μπαπᾶζαθαι βίου. ἀλλὰ τότ μὲν ὁ βασιλεὺς ἐκ ἐπίτρεπε, τῶν χρείαν ἢ Συγκατρὸς ὐπαθήμβος. ἢ ὁ Καίσαρ ἤθμην ὑφ' ἡσυχίας τὸς δυμοσίους ἐκεχολήμβους. ὡς δ' ἀπεκῶθ τῆ βασιλεὺς ὁ Μιχαὴλ, ἐ ἢ τὸ Καίσαρος γαμεῖ τὸν βίον μεπ' ἀλλ ξε, πανῖλω μὲν ὅπως ἐτίμνετ, ὡς ἢ Νεκρὸν αὐτῆς ὲ λάρναξ δέσπα πεμπρομμένην, ἐ ἀσυλίας δοῦναι τῆ πάρῳ τὸς ἐφ' οἷσ δέσποτ ἐγκλήμασιν ἀλῶσιν ἀρθρώπος. τὸν δὲ Αλέξιον λάθρα μπαπᾶζάμβος, ἢ τὴ μοιχικὸν ἀμφισάμβον ἤθμα, ὑπὲ μὲ ὑποδὺ ἢ τὸ ἀποβαλεῖν, μᾶλις ἐάσαι, διώκως αὐτῷ εἰς ἐσθεσίμια τὸ, τε κατὰ Χρυσόπολιν βασιλικὸν μοναστήριον, ὅτ' δὲ ᾧ τὸ τὰ βρύσιας, ᾧ τὸ κατὰ ᾧ Ελαίαν. ἐκείνος δὲ τῆ κατὰ ᾧ Χρυσόπολιν ὀτ' ἐσελαυνόμβος, ὅπες ποτ πειρατὰν εἰδυδὴν, ᾧ κατὰ ᾧ λαθμεῖν λεχόμβων τόπον ἐγένετο, ἐλέτο νέον ᾧ βασιλικῆς φροσέχους ὀξωσθαι. ὲ ᾧ μοναχέσον κατασκάσας πολυπλεῖς, ᾧ βίον ἐκλιμπάνων, ἐνδὺ ἐκείνε σωθ αὐτῷ δὲ ᾧ ὁ τὸν ἀδελφὸς Θεοδόσους ἐς πανεμίνες πλίσας, πολλὰ γναρίσματα τῆς αὐτῷ ἀρίτος βίοτῆς ὲ τῆ μοναστρίῳ καπολιπών.

Τὸ δὲ Αρχηγὸν τῆ Αραβων Ισμαηλὰ κατὰ Ρωμαίων ἐκρατνύσαντος, ᾧ ὁ Θεόφιλος ἀντιφιλοτιμούμβος ὄξεσιν, ἅπασ διὸς ἀποβαλών. εἰ γὰρ τὰ

A minos eius famulos non exiguo tempore circumscribens, fed per omnem vitam fuam eos vexans, ac extremis affligens malis.

Impendit quoque cantilenis operam Musica Theophili. hymnos quofdam & carmina compo- nens, ac canere ea jubens. de quibus eſt, Benedicite quarti toni, quod ex Audi filia octavi toni translatum a ſe atque concinatum in eccleſia Dei clara voce cani mandavit. Ac ferunt, eum carmi- nis amore illectum, in ſolemnibus ad ma- 259
gnam ædem conventibus, ne manus qui- dem ad cantum artificioſam agitationem detrectaſſe, clerumque muſicæ exercen- dæ cauſa centum libris argenti donaſſe. Quidam ejus ingenii ſoetum, etiam car- men quod feſto Palmarum die canta- B tur, ferunt, cujus initium, Exite gen- tes, exite populi. Quia vero a natura Lex de crini- paucos capitis capillos habebat, & erat bus. recalvaſter: ideo edicto edito juſſit cri- nes ab omnibus tonderi, neque ab ullo Romano ultra collum demiſſos geſtari: ſanxitque edictum gravi ſtagrorum ſupplicio, priſcorum Romanorum virtutem revocare ſtudens.

Cumque haberet, ut ſupra memora- vimus, quinque filias, & maſcula prole careret: ex iis minimam natu, & impen- ſius ſibi reliquis dilectam nomine Ma- Alexius Moſe- les Theophili riam ſtatuit viro nuprum tradere. Mari- genet. tum ei delegit Alexium cognomento 260
Moſcitem, Armenium gente, ex Creti- tanum natione, forma elegantem, ac ho- rentem ætate. Huic patricii primum, C deinde proconſulis honorem contulit, deinde magiſtrum, ac tandem Ceſa- rem fecit, exercituque copioſo inſtre- ctum in Longobardiam mittit, rebus ita poſcentibus. Eo profectus Alexius, rem præclare geſſit, & ex ſententia fecerit. Edit. Paris. Quo factum eſt, ut creſcente ejus fi- pag. 523. delitio, ſimul invidia quoque augeſceret: criminabanturque eum nonnulli ut Im- perii cupidum: addebantque, fore ut A in ejus Imperium aliquando occuparet Cæſar, ubi ea ad ipſum ſunt allata, vo- ceſque æmulorum audivit, multis ab Im- peratore contendit precibus ut ſibi permit- teret ad vitam monaſticam tranſire. Sed Theophilus filiam marito viduare non ſu- ſtinens, id denegavit. Proinde Alexius ſuum ſtatum tenuit, tutuſque & ſecu- D rus reſpublicam geſſit. At poſtquam Imperatori filius Michaelus natus eſt, & Cæſaris uxor diem ſuum obiit: Theo- philus tantum filiæ defunctæ honoris de- tulit, ut cadaver in arca argento obdu- cta repoſuerit, & cinjuſcumque ſtagitii reis ſepulcrum ejus aſylum conſtituerit. Alexium vero clam vitam habitumque mo- naſticum amplexum, cum ab inſtituto fua- dendo non deduceret, egre miſſum fecit, eique dono dedit regium quod erat Chry- ſopoli monaſterium, Bryſei quoque, & quod erat ad Elæam, in quibus vitam degeret. Alexius in Chryſopolitano vi- xit. Cumque aliquando deambulandi gra- tia ad locum veniſſet qui Anthemii di- citur, Imperatoris mandato impetrato cum E ſumptuoſumque ibi condidit monaſ- terium: in quo poſt mortem ſepultus eſt, & cum ipſo frater ejus Theodoſius, qui patriciam dignitatem conſecutus, multa optimæ ſuæ vitæ documenta eo in mona- ſterio reliquerat.

Cum autem Imperatius Arabum dux contra A- Res contra Ara- expeditiones contra Romanos ſuſcepiſ- bas geſtæ. ſet, Theophilus quoque adverſus eum

copiae ſuae eduxit, omni metu abjecto. nam etſi aliquid rimoris ſubeſſet, eum tamen facile profligabat comitum Imperatoris virtus ac peritia, Theophobi inquam, & Manuelis. quorum hujus fortitudo ipſis quoque hoſtibus nota erat, cum is ſub Leone Orientalibus copiis praefectus, & Michaeli Rangabae aequiſonum princeps fuiſſet, quem Protoſtratoremm Graeci nominant. De Theophobo etiam dicendum, quomodo Perſica nriundus familia in notitiam pervenerit Imperatoris, ejuſque ſororem matrimonio ſibi junxerit. Quidam regia Perſarum ſtirpe natus, aliquando Conſtantinopolin legatus venit: is non legitimo conjugio, ſed occulto coitu Theophobum genuit, atque diſceſſit. Quia vero lex apud Perſas inviolabilis eſt, ne quis in eos regnum occuper, niſi regia progenie ortus: cum continentibus bellis regium genus ab Agarenis pulſum defeciſſet, Perſae hunc Theophobum Conſtantinopoli abducere, regemque ſuum facere cupientes, ejus cauſa aliquoties ad Theophilum legatos miſerant, pacta ſimul pacis offerentes. Neque tamen perſuaſerant Imperatori, ut Theophobum ipſis dederet: ſed eum potius patricii dignitate ornatum, ſorori ſuae matrimonio copulavit: lege etiam lata, quae Perſis conjugiorum cum Romanis licentiam concederet. Cumque multos ea ratione Perſae ſibi conciliaſſet, eoſque dignitatibus cohoneſtaſſet, in codices militiae eorum nomina retulit: legionemque nomine Perſicam conſcripſit, eamque cum Romanis legionibus in bellum contra Agarenos proficiſci juſſit. His ergo duobus ſtretus Theophilus Manuelo atque Theophobo, in Agarenos duxit. Cum prope hoſtem pervenirent eſſet, re in deliberationem vocata, Manuelus cenſuit indignum eſſe, Imperatorem Romanorum acie congredi cum Amermumna: unum aliquem cum parte ducum & exercitus ei debere occurrere. Theophobus, ipſum quoque Imperatorem pugnae interreſſe voluit: ſuaſitque, ut cum peditatu hoſtes per noctem admiretur, equitibus, ubi neceſſitas poſtulaſſet, npem laturis. Multi nocturnum bellum ſuaderi ab eo dicebant, ut Romanorum gloriam ſuam faceret: ideoque improbato ejus conſilio, Imperator aperto Marte interdiu ſtatuit cum hoſte conſligere. Caetetum Impraeius Amermumna, arrogantia ductus an Imperatoris metu, incertum, cum parte exercitus ſui diſceſſit, relicto cum octuaginta millibus ad pugnam Abuzachare quodam ſuorum ducum. Commiſſo praelio, cum utrinque multi cecidiſſent, tandem cohortes (Scholas ipſi vocabant) una cum domeſtico (officii hoc nomen eſt) fuclinatae ceſſerunt Agarenis. Imperator cum cohorte praetoria & duobus Perſarum millibus ac Theophobo in collem quemdam evaſit: quem Agareni cinxerunt, & uſque ad veſperam acriter eſt dimicatum, iis capere Imperatorem Romanorum conantibus, Romanis contra pro Imperatore fortiter propugnantibus. Nocte facta, Theophobus Sarracenos arte deluſit, militibus mandato ut ſtreperent atque conclamarent, ſonitumque cicbararum & chordarum tubarumque ederent, veluti adventante ipſis aliunde ſubſidio. & Sarracen in hoc ipſum fieti ſuſpicantes, ne ab

Theophobus.

Edit. Pariſ. pag. 524.

Lex de Perſarum cum Romanis conjugio.

A καὶ φροσὼν, ἀλλ' ὑ τῷ συωόντων αὐτῷ ἀνδρῶν κατὰ πολέμιος πεῖρα καὶ γενναιότης, ὡς πορρωτάτω τῶν ἐνίδει. Θεόφοβος, οἱ ἄνδρες ἦσαν, καὶ Μανουὴλ. ἀλλ' ὁ μὲν Μανουὴλ ὅπλος ἰὼ ἐπ' ἀνδρεία ἢ αὐτοῖς τοῖς ἐναντίοις, τὸ στρατῷ τῷ ἀναπλεῶν καταρξας ἐπὶ τῶ Λίονος, καὶ τῶ καὶ αὐτῶ Μιχαὴλ ἱππικόμων ὁ φῶτος γυόμβος, πρωτοστράτορα τῶτον φασί. διλοῖσει δὲ ὁ τὸν Θεόφοβου ὁ λόγος, ὃν τι ἢ ὅπως ἐκ Περσῶν καταγόμβος τῇ βασιλεῖ γίγονε γνώεμος, καὶ ἡ ἀδελφὼ αὐτῶ εἰς γάμου ἠρμόσατο. εἰς φυσβείαν τίς ποτε τῇ ἐκ βασιλικῆς σειρᾶς Περσῶν ἀφικόμβος εἰς τὼ Κωνσταντινόπολιν, ὐκ ἐκ νομίμε συναφείας, ἐκ λαθραίας δὲ καὶ κρυφίας τῶτον ἐκτετοκὼς ἀπεδήμησεν. ἐπεὶ δὲ νόμος ἀπαράβατος τοῖς Πέρσαις ἐσί, μήτοκα τῆς αὐτῶ ἀρχῆς ἐγκρατῶ γίνεδαι, μὴ τῆς βασιλικῆς ὄντα σειρᾶς (ἐξέλιπτον δὲ ἐκ τῇ συνεχῶν πολέμων ὑπὸ τῇ Αγαρλικῶν ἐλαδέντες οἱ τῆς βασιλικῆς σειρᾶς) τῶτον τὸν Θεόφοβον πολλάκις ὁρμήσαντες οἱ Πέρσαι ἀναλαβέδαι ἀπὸ Κωνσταντινοπόλεως, τὸ βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτοῖς, καὶ φησβείαις διαφόρων ποιήσαντες πρὸς Θεόφιλον, καὶ εἰρλνικὰς ἀποδὰς ὑποχόμβοι δ' αὐτῶ γενέδαι, ὐκ ἔπεισαν ἡ Θεόφιλον, τῶν ἐκδοῶναι. ἀλλὰ μᾶλλον ἐξ τῶτο ἀνάγει αὐτὸν ὁ Θεόφιλος εἰς τὼ τῇ πατρικίου τιμλώ, ᾗ τῇ ἑαυτῶ ἀδελφῇ συνοικίζει, ἕκατόν τε τῇ Περσῶν νομοθετῆ κατ' ἐπιγαμίαν συναπτέδαι τοῖς Ρωμαίοις. πολλοὺς δ' ἐκ τύτου ἐμφανίσει τοῖς βασιλικοῖς ἀξιώμασι πεποιηκώς, καὶ δὴ στρατιωτικοὺς ἀναγράψας, πάγμα Περσικὸν τύπος ὀνομάσας, καὶ τοῖς κατὰ ἡ Αγαρλικῶν ἐξέσει Ρωμαίοις συναεθροίδαι προστάξε. τότοις τοίνυν τοῖς δυσὶ Σαρρήσας Θεόφιλος, τῇ τε Μανουὴλ, καὶ τῇ Θεοφόβου, ἔξεσι κατὰ ἡ Αγαρηνῶν. ἐγγὺς δὲ γενομένων ἀλλήλοις ἡ στρατευμάτων, ἐδόκει βυλῆς. ᾗ ὁ μὲν Μανουὴλ, ὡ δ' ἄκων ἔλεγε, βασιλέα Ρωμαίων πρὸς Αμερμουμνῆν πολεμεῖν, ἀλλὰ τινα μέρος λαβόντα ἡ στρατηγῶν, ἐξέναι κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν. ὁ Θεόφοβος ᾗ, ᾗ αὐτὸν ἐπὶ παραπλέως εἶναι τὸν βασιλέα ἐβύλετο, καὶ μάχην ἐπιδήσεδαι τοῖς ἐχθροῖς μᾶ τῶ πλείω συμβύλδαι, συμπιδήσεδαι δ' ὅτι δύσει ᾗ τὸ ἱππικόν. ἀλλ' ὡς ἔπεισε τὸν βασιλέα, πολλῶν εἰπόντων σφετερίζεδαι τὸν Θεόφοβον τὼ τῶν Ρωμαίων δόξαν, ᾗ διὰ τῶτο βύλεδαι ἐς τοῦτο πολεμεῖν. ἔδοξεν ὖν οἷς τάχιστα μᾶ ἡμέραν συμβάλλεδαι τῶ πόλεμον. ὁ μὲν ὖν Αμερμουμνῆς Ιμουχὴλ εἴτε ἄλλως καταλαζωνόμβος, εἴτε δὴ καὶ τὸν βασιλέα καταφρονήσας, μέρος ἡ στρατιᾶς αὐτῶ λαβὼν ἀνεχώρησεν. Λαβὼν γὰρ δὴ τινα τῶν ἑαυτῶ στρατηγῶν, φρὸς ἡ κατὰ βασιλέως πόλεμον μετὰ μυριάδων ὀκτὼ ἐξαπέστειλεν. ἐγγισάντων ᾗ ἡ στρατευμάτων, ἐ συμπλοκῆς γενομένης, ᾗ πολλῶν ἐκπεσόντων πιπτόντων, τέλος ἐλλιναι φόλαι μετὰ τῶ Δομεστίκυ, καὶ φρὸς ὑπαγωγὼ ἐτράπησαν. ὁ βασιλεὺς ᾗ μετὰ ἡ βασιλικῆς φάλαγγος ἐ δύο χιλιάδων Περσῶν, φροσόντος αὐτοῖς ᾗ ἡ Θεοφόβου, ἐπί τινα βουνὸν ἄνεισι, πεμπτοκαιδέκατον τύτοις τῶν Σαρακηνῶν. ἐ ἄχει μὲν ἐπέρας πολὺς ὢν ὁ περὶ αὐτὸν πόλεμος, ἡ μὲν ἐλπίζοντων αἰχμάλωτον τὸν λαβεῖν, τῶν δὲ ἀμυομένων, καὶ μὴ φροδῶναι τὸν βασιλέα ἀνεχομένων. διὸ νυκτὸς ἐπιγενομένης, κατεσοφίσατο τοὺς Σαρακηνοὺς ὁ Θεόφοβος, τοῖς στρατιώταις ἐγκελδόμβος ἀρότους τε καὶ ἀλαλαγμοῖς χρῆδαι, κινύραις τε ᾗ χορδαῖς καὶ σαλπίγγων φωναῖς, ὡς τάχα βοηδείας ἑτέρας προσγινομένης αὐτοῖς. τῶτο δὴ καὶ ὑποτοπάσαντες οἱ Σαρακηνοὶ μίλια ἓξ ὑπεχώρησαν εἰς

B

C

D

E

τὴν ὑπὸ κύλωσιν κατορρωδήσαντες. Ὅθεν αὐθέας τυχόντες μικρᾶς ἀπὸ τοῦ βασιλέως, φυγὴν χρησάμενοι ἐς σωτηρίαν ἐφυλαξάμενόσαντο, ὡς ἀφ' ὃς τὸ ξεπεφυλάγος τραπεῖσθαι διεσώθησαν πεμπλάμβανον δὲ καὶ φοβεδικὸς τρόπαιμα μόνος ὁ βασιλεὺς, ὡδὲ ἀπ' πλέον ἄχθει ἀφεῖσας, χαίρει, καὶ ἐξερήσιμας τιμιὰς τὰς περὶ τὸν Θεόφοβον ἐγέραιρεν. Ὅθεν οἱ Πέρσαι πλείονα τὸν πόθον ἀφὸς τὸν Θεόφοβον ἀπόντων ἢ μόνοι μετ' αὐτὸν τὸν τῷ Ἀγαρηνῶν ὑποδιδόμενον πόλεμον καθικήθεσαν, ἢ τρὶς ἐδὲ τὸν τὸς βεβαιωσώτο Φ βασιλέα. διὸ ἢ τοὺς λόγους αὐτῶν κατακηλήμους ὁ βασιλεὺς, ὡδέπε ἄλλον αὐτοῖς, ἀλλὰ Φ Θεόφοβον ἠγαπᾶτ' ἐν ἐβάλετο.

Τῷ δ' ἑπιόντι ἐνιαυτῷ ἔξωσι πάλιν ὁ βασιλεὺς αὖ τῷ βωμάνων. ἢ κῇ τὸ Χαρσιανὸν συμπλακεὶς τοῖς Ἀγαρηνοῖς, τρέπεται τύπις. ἢ ὡς ὁλίγης χωρατας, αἰχμαλώτης καπαχὼν, ἀχεῖ τῷ εἰκοσιπέντε χιλιάδων, ἢ μὴ πίπης λαμπρᾷς ἐπανεσει ἀφὸς Φ βασιλέως τας. ἐλπίδε δὲ πὶς αἰχμάλωτος τῷ Σαρακινῶν, κατὰ χεῖρα τὸ γενναῖος, ἢ χειρῶν ἐφῖξ ὁμολογὸς, ὃς γνωσὸς ὢν τῷ Φ φόλων δυμοσίαν, ἢ ἐμαρτυρέτο παρ' αὐτὸ, ὡς εἰπ πὶ ἀξιὸς πεῖ ὁ ἱππασίαν, τῷ ὡς ἐσ τῷ ἱππάζεσθαι δυνὸ δόρασι χρώμενος, ἐνὶ χωρὶς ἄγαν ἢ ἐφυὼς καταβάλλει τὰς ἐναντίας. ἐπεὶ δὲ ἴδια ἐν τῷ ἱπποδρομίᾳ τὸν τὰς τίκτε ζεξιμπεῖν ἐκπλεῖν Φ δομέτικον, αφοκῆσαι δὲ ὄντος τὸ Σριάμβη, διεσάμβος ὁ βασιλεὺς αὐτὸν, ἢ τοὺς ὑπαίνοις κλαπεὶς ἵππον τὸ ἐπιβῆναι κέλευσε, Ϛ δύρατα λαβόντα δύο, τῶν ἀεροίων Φ ἑνὸς ἀπᾶσθαι τῆς πόλεως ἐνδοκιμᾶσθαι. τῶν δὴ γενομένων, ἢ τὰς ἀπορρήτους πρῶτ' ἐπαρίχοντος τῷ ὁράσεις, Θεόδωρος ὁ τῶν ὑπασυρίων Κρατερὸς, ὁ τῷ μετὰ βραχὺ ὑπ' τῷ ἀγῶνα ποταμακεπτὰν μαρτύρων φάλαγγος ἀρχηγὸς γεγονὸς, πλησίον τῷ βασιλεῖ παρεσὼς, ἐξιμικηρεῖ Φ Ἀγαρηνὸν, μηδὲν ἀνδρεῖον φάσκων, μηδὲ καπαλακτικὸν ἐνδεικνύμενον. ᾧ τῷ χαλεπήνας ὁ βασιλεὺς ἀλλὰ σὺ, ὦ δυλωδεία ᾧ ἀτασθρ, ἀνώμασαι τ τοιῶτον ἐργάσεσθαι; ὑποκαβὼν δὲ ὁ Κρατερὸς, δύο μὲν βασιλέα μὴ μαθὼν, ἀδὲ μετακρεῖσασθαι δόρατα δύναμαι· ἀδὲ ἓν τὸ πολέμιον τοιαύτης φλυαρίας κρεῖα. εἰπὶ δὲ χρησάμβος, Φ εἰς Θεὸν πεποίθησιν ἔχω βιβαίαν, ὡς κρημνίσω τ τῶτον, ἢ πὶ ἵππε καταβᾶλῷ. ἐπὶ τῇ λόγῳ δὲ ζυμωθεὶς ὁ βασιλεὺς, Φ μὲν, ἔφησ, κατὰ πῆς ἐαυτὸ κεφαλῆς Φ ὅρκον ἐπαγαγὼν, Σπάτιν παραδοῦναι Φ Κρατερὸν, εἰ μὴ πῆς λόγης οἷς ἔργον ἀγάγοι. ἀναβὰς δὲ ὁ Θεὸς Φ ἵππον Θεόδωρος, ᾧ δόρυ λαβὼν, σωμπλέκετο τῷ Σαρακίνῳ, Ϛ ἐν ὀλίγῳ τῷ χρόνῳ τὸ ἵππε αὐτὸ καπεκρήμνισε. ᾧ κωὶ ἐν μέσῳ δυσὶ ὁ βασιλεὺς, καταβεβλημένοι ἐδὼν τὸν Σαρακηνὸν ὑπ' αὐτὸς δύνε χρὰ· ὅμως Φ ὀρθῷ αἰδεθεῖς τῷ ἀνδρὸς, λόγῳ τε ἐφιλοφρονήσατο, ᾧ σολὰς ᾧ σκεβολὰς, Φ πολυτείας αἰδήμους, ἐδωρήσατο αὐτῷ.

Ἡδὴ δὲ τῶ ἔαρος ὑπολαμπόντος, βωμάνων πάλιν ὑβρικὰς ὁ Θεόφιλος ἰζήτει κατὰ τῷ Σαρακηνῶν, Ϛ τὸν ὅσιον Μαθόδιον εἰς τὰς ὑπερορίας ἀπακαλάσαμβος, ἐν ᾧ μεθ' ἑαυτὸ. εἰ ὃν ἐμέινον αὐτῷ ἐς τοὺς πολλοὺς τῶν ποιεῖ, εἴτε τῷ ἀσαρκήσκα τὸ πολιὸς ἄγνωσα ἐβαλύειν ἐβῷ τὰς ἐυπαρχούσης αὐτῷ σοφίας, εἴτε ᾧ ἐπασκάσεις φιλαντόμβος παρ' αὐτὸ τοὺς παθεῖν ἐβῷ τὸν κατὰ τὸν Θεὸν Ϛ σωτῆρα ἐκεῖνον πόλεμον· ὁ μικρὰς δὲ ὑσιβέτο Φ ἀνδρα τὸ πόλεως ἐκκεῖνο Ϛ φιλόθεον ἔβῳ πι τὸν ᾧ καπῆναι ἐβῷ αὐτὸ ἐφαίνετο συμφέρον τῇ βασιλεῖ. πόσῳ δ' ὕμως συμπαθῶν αὐλικὸς Φ ἐραστὰ μάτων, ᾧ Ἐρμηλιν Φ ὑπερεράσ-
τῶν, κύλωσιν ὑπέκη ὁ βασιλεὺς, ᾧ ἐδὲ ἀλώσιμος ὢν. ὁ

hostibus circumdarentur, ad sex millia passuum recesserunt. Imperator cum suis periculo aliquantum sublevati, fuga salutem quæsiverе, atque ad exercitum qui fugam e præsilio fecerat pervenerunt. Quem Imperator verbis modo ob pro- *Edit. Paris.*
ditionem castigavit, neque in quem- *pag. 323.*
quam durius quicquam statuit: Theophobo autem summam gratiam honoremque habuit. Auxit hoc desiderium hominis in Persarum animis, suppliceque ab Imperatore contenderunt, ut fibi fenrim duce Theophobo bellum in Agarenos mandaret, certam pollicti victoriam. quorum verbis delinitus Imperator, neminem præter Theophobum eis præesse voluit.

Anno sequenti, Theophilus rursum Sarracemi vin-
copias in Sarracenos eduxit: cum illi- cuntur.
que apud Charsianum congressus, eos fudit, & ad viginticquinque millia captivos abduxit, domumque illustri potius victoria redit. Inter captivos Sarracenos quidam fuit manu promptus, & manuum agilitate celebris, domestico scholarum notus, ejusque testimonio commendatus, quod & eques præclarus esset, & inter equitandum duabus utens hastis ficte admodum adversarios dejiceret. Cum ergo domesticus in Circo triumphum victoriæ ejus agere jussus, ante reliquos hominem illum duceret: Imperator laudationibus ejus laudibus, equum conscendere, duabusque acceptis hastis artis suæ ac præstantiæ specimen coram universis edere eum jussit. Id cum fecisset, & imperitiores spectaculo delectarentur, Theodorus cognomento Craterus, is qui non multo post sanctorum quadragintaduo martyrum cohortis princeps est factus, propius regi adstans, fubsannare Agarenum illum, & affirmare nihil ab eo forte aut terribile agi. Imperator ægre id ferre, Craterumque effæminatum & evitratum increpare, qui tale præstare ipse nihil posset. Contra Craterus, duabus hastis se nescire uti: neque enim hoc dubiosse, quod his nugis in bello nihil opus foret. Se Dei auxilio fretum, unica hasta istum equo deturbaturum. Imperator his verbis irritatus, per sumn ipsius caput jurare, Craterο se vitam eripturum, nisi impleret facto quod verbis jactasset. Et Theodorus statim consensο equo, hastaque sumpta cum Sarraceno manum conseruit, cicoque cum equo præcipitem dejecit. Pudore quidem affectus est Imperator; ab eunucho dejectum cernens Sarracenum: tamen & virtutem hominis veneratus, & suos reveritus, amice compellatum Craterum, vestibus honoris causa donavit.

Vere inito, Theophilus rursus contra- *pag. 326.*
dis copiis in Sarracenos movet: revoca- *Methodius.*
to ab exilio, ftipice adjuncto sancto Methodio: Solebat hoc in bellis fastitare, sive quo ejus fapientia in multis obscuris aque intricatis rebus explicandis uteretur: sive id cavens, ne rebellionem is se absente aliquam concitaret, ob sacrarum imaginum amolitionem. nam civium qui erant præcipui, atque ergа Deum pii, magno in honore habebant Methodium: itaque eum post se relinquere, Imperatori consultum non videbatur. Enimvero tum commissa pugna, Romani ab A-
Ismaelitica res superior fuit, Imperator- *ganis victi*

que eircumventus pene in manus hoſtium venit. Id Manuelus ſentiens, dux exercitus, animis ſuorum oratione recollectis, quod indignitſimam rem fore judicaret, ſi Romanus Imperator ab hoſte caperetur, audacter diſcrimen adiit. cumque ad Imperatorem perrupiſſet, fatigatum jam, & de ſalute deſperantem, tamen cauſantem fuga ſe ſuos prodere nolle, hortatus eſt uti ſe ſequeretur præeuntem, iterque aperientem. Poſtquam ipſum erumpentem Imperator eveltiſſio ſubſecutus non eſt, demo, & cum ne ſic quidem Theophilus ſequeretur, tertium reverſus, mortem ei niſi comitaretur minatus, vix tandem præſenti periculo eripuit. Ideo honoribus eum doniſque dignis Imperator remuneratus eſt, beneficiorem ac ſervatorem taſſus. Cæterum invidiæ tanta vis fuit, ut per calumniam de majeſtate accuſato Manuelo ſummum creavetit peticulum. Quod is ſentiens, & certior factus a fidelliſſimo quodam, qui aliquando ipſi ſerviverat, nunc autem Imperatori erat a populis, fore ut oculis ab hoc privaretur: deliberationem conatus eſt, tranſitique ad Agarenos. Magnus etiam apud hos fuit, ac ſummis honoribus affectus. Nam magno inſtructum exercitu Agareni miſerunt contra vicinos ſuos hoſtes, qui vocantur Cermatæ. Manuelus alios, quam Romanos qui captivi in carceribus detinebantur, decere noluit: horum excitu compoſito, magnas illuſtriſque reportavit victorias, & ipſum quoque Churoſanem (caſtelli hoc nomen) expugnavit. Non enim infigni tantum foretitudine ſua terrorem hoſtibus intulit, ſed & ſermonis adverſitate, ac habitus, & bellí formæ inopinata mutatione, non in parvum eos metum conjecit. Neque adverſum hoſtes modo ſtrenue ſe geſſit, ſed & contra feras regionem eam vaſtantes. & ob multa bona, quæ ab eo accepere Sarraceni, ſumme charus principi eorum ac proceribus fuit. Hæc Theophilus cognoſcereret, gravem, ut par erat, moleſtiam ſenſit: utque Manuelum ad ſe reduceret, nihil intentarum reliquit. Tandem opera equiſdam monachi, qualeſ hinc inde per varias regiones vagari ſolent, crucem ei mittit, & litteras, ad reverendum cohortans, oblivionemque omnium offenſarum promittens. Manuelus iis ſibi occaſite redditis, animo accenſo, cum jam fidem ſuam Sarracenorum principi ſuis factis probaſſet, ſignificat ei, cupere ſe contra Romanos expeditionem ſuſcipere, & inimicos ſuos, a quibus apud Imperatorem delatus fuiſſet, ulciſci, Cappadociam habitantes. Filium quoque principis ſecum mitti petit, quo nagis inſtitutum celaret. Aſſenſit ejus petitioni princeps Iſmaelus. Manuelus ſimul cum Romanæ ditionis appropinquans, præfectum Cappadociæ de ſuis rebus edocet: ſimulque cereo loco eum infidias ſubeuntem jubet, ut ipſe, cum eo perveniſſet, præcurſoribus Sarracenorum alio dimiſſis, in Romanorum ditionem ingredi poſſit. Ergo ubi ad eum locum pervenit, qui conſtitutus erat, filium Iſmaeli prolixe ſalutatum, ſalvum redire ad ſuum patrem jubet: ſe ad Imperatorem dominumque ſuum reverti indicans. Salvus inde Conſtantinopolin pervenit, Imperatoremque in Blacherneſi templo accedit, ab coque Magiſtri honore afficitur, & comparer ip-

Manuelus ad Agarenos fugit.

Edit. Paris. p. 527.

261

A δὲ ὁ μακὸς Μανουὴλ ὁ Ῥωμαῖος ἐξεγυμνώσας τὸ ξυστὸν ἐκ τῆς ἀγκάλης, ἀφορμὴν ἐποιήσατο βασιλέα Ῥωμαίων ἑαυτὸν ἀναδεῖξαι, ἐπεὶ καὶ τὸν πρὸ αὐτοῦ βασιλέα Ῥωμαίων ἐκ τῆς ἀγκάλης ἀφορμήσαντα ἐκ τῆς ἀγκάλης ἀφορμήσαντα ἐκ τῆς ἀγκάλης ἀφορμήσαντα

ποτε χρηματίζει αὐτῷ. ὃ τὸ μὲν πρῶτον Μανουὴλ ἔγημε
τὴν Θεοδότου δὲ τοῦ Μελισσηνοῦ, ὃν ὁ Καισαρικὴν προσ-
ηγορεύθησε ὁ λόγος ἐγκωμιαστὴν ἀναδῦναι, ἐφ' ἱκανὸν ἢ τῆς
Κωνσταντινοπόλεως θρόνου κατηρκότος, ἄρτι δὲ καταλύσαντος
τὸν βίον, τὴν Θεοφίλου παιδαγωγὸς Ἰαννῆ ἢ ἐκείνου ἀβρὰ ἔχεται θρόνου, ἔθελον τὸν ἱερωσύνῃ λαβὼν ἀ-
πικίτ ἀς ὁ ἀνὴρ ἐπεῖδε.

Σπουδὴν δὲ τῷ βασιλεῖ Θεοφίλῳ ἐπισκοπικῆς περὶ τί-
που, οὔτινος ἀρξοιτ αὐτὸν, γνώμαν οὐ ληχθὲν ἐκ τῆ
Λυδιανῶν κατὰ τύχα τῆ φρονηματίσαντος πολεμεῖν, ἐ-
φάνη· ἐ γὰρ πρὸ τῆς τοιαύτης σφοδρῆς ὁρμῆς, παρὰ τῆ βα-
σιλέα πρότερον ἐλθὼν ὁ Μαρτὶν ὁ ἐβδομάς ἀ ἐν ᾗ ἐβούλετο, ᾗ τίνων
μακρὰν ἐπαδεῖν ἢ ἐβδόμῳ τῆ βασιλείας ἀπεπειρᾶτο προ-
σάπτειν. τῶν δὲ τὸ γένειον, εἴτε ἐξ ἐνθουσιασμῶ, εἴτε ἢ
ἐκ διαμετρικῆς ἐπιφορᾶς κτενίῳ· Σὺ μὲν (ἔφη) ὦ βα-
σιλεῦ, ἐβδόμῳ τοῦ ὁ σὸς υἱὸς, σωμάτων τὴν ἰδίᾳ μετρεῖ-
μῷ ἢ τῶν, τὸ Μαρτιναίων γένος ἐβρικέσθαι ἐπὶ πολὺ
τὴν βασιλείᾳ· ὁ δὲ ἅμα τῆ λόγῳ τὸν Μαρτινικὸν, καὶ τοι
ἐφ' ὁμῶμον αὐτῷ, ἀπέκρη μονομάχῳ, ᾗ ἀὐτὸ οἶκον ἀ-
πέδειξε καταγώγιον μονεχῶν. ὃ ὧν δὲ μόνον τὸ ῥᾳδίν
γνώμαιον, ἀλλὰ ἃ ἄλλα πολλὰ ἐ μειλόπιμον φρονῆσαι τοῦ.
τὸν τὸ ἀ πατειαρχῶν Ἰωάννου ἐκπεσεῖν τὸν πατειαρ-
χικοῦ θρόνου φρονήσαντος, ᾗ πᾶς ἐνστὰς οἰκοπὰς ἢ φρονή-
κοσαν τιμίου ᾗ φροσκυνῶσιν δίξεδαιῶ· οἷς πεισθέντος
γὰρ τοῦ βασιλέως, παρεκάλει πολλάκις ἢ διαπονεῖ, ᾗ
ἢ ῥᾳμῶν λογοθέτην Θεόκτιστον, ᾗ ὅρκοις κατίσημα φερ-
κοῦστατος, μῆ ἢ ἑαυτὸ ὑᾶκατο μὴτε ἢ Ἰαννῆ μετασκεσαι
τὸν τῶν ἀ πατειαρχῶν, μήτε ἢ φροσκυνῆσαι τῶ εἰδώλων ἰδέᾳ ἀ-
νακρέδαι. ὁ τὸ γνώμαιον ᾧ μόνον φροφηνδὰ πιῶτε, ἀλλὰ ᾗ
Ἰαννῆς ᾗς λεκαρομαστεῖας καθαρὰς ἀπίδεξεν αὐτῷ, ἢ
μὴ θέλοντα ἢ ἀρχῶν ᾗβδέζεδαι. ὁ τῷ βασιλεῖ δὲ μόνῳ
τὸ γνώμαιον τὰς πόδους δὲλλυσεν, ἀλλὰ ᾧ Κωνσταντίνῳ τῷ
κῷ τῆς Τειρυλλίας μόνα δίωαμένῳ τὸν τὰ συμβησόμε-
να διστρέψειν, αὐτὸν τε ᾗ τὰς ὑᾶς μὴλλον ἐκτὸν ὑπάρ-
ξοιῆς τὰ φρηδῶμα, ᾗ τὸ ἢ κλεμικὸν ἀμφιάσαδαι ᾗμα·
ὃ ᾗ γὰρ ἐν ᾗῖ πύτε, τῶ Βασιλέως τῶν ἀρχῶν δίῦωσον-
τος. φρόϊπι δὲ ᾗ Γεωργίῳ ᾗ φρατιωτικῷ κατελπρό-
τα αὐτὸν Σάπατον ἐν τῇ σφηδόνῃ τὰ ἐπισβρομὰ. ἐκείνο
ᾗ μετὰ πέτα τῶ Βασιλέως βασιλεύοντος, ἀποστασίας ἐγ-
κλήμασι πιεσθεὶς, ἀπεμάδη.

Ηδὴ δὲ τῶ ὥρας ᾗβδεμόντος, οἵτι Ἀγαρηνοὶ ᾗ
Θεόφιλος κατ' ἀλλήλων ἐξώρμησαν. ἀλλήλας δὲ πτοη-
δέντες, ὑπέρφ ᾗν ἀπρακτοι. ὑποσρέψας ᾗ ὁ Θεόφι-
λος, πρεσβεῖαι ἐδέξατο τὰ Χαγάνε Χαζαρίας, ἐξαπεσ-
μένα κτεῖναι τὸ Μαρκὲλ ὁρμεμένῳ φρίκων· τῶν δὲ
ἐδόκει ὑρμᾶ καρτερὸν ἔσναι τὰς ᾗ Παπζάκων ἐφόδε,
διέρχον αὐτὰς πρὸς τὰ μέρη ᾗ Ταζάϊδος ποταμὸ. οὐ-
πακτεσάγ αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς, ἐξαπέσελλε τινα Πε-
τρωνᾶν, ᾗ πίνων αἰτησείς πίρας ἤγαγε. ὃτος ὑποσ-
ρέψας, γνώμαιον ἐδώκει τῇ βασιλεῖ, ὡς ἂν ἀλλαγὰς ἀρ-
ξοι τῆς Χερσῶνος βιβαίας, ᾗ στρατηγὸν φροχειρίζοιμος
ἔδοσ. μᾶχρι δὲ ἐκείνου τὰ χρόσου ὑδεῖς τῇ ἡμετέρων
ἀρξῶν ἐκείνου ἐφίλλιτο, ἀλλ' ἐγχωρεῖς τις φρωτιῶ-
ων τῶν φροσκυνήσων, τὰ τῆς πόλεως ὧ διοικῶν.
φροσδεξάμενος ὧν ὁ αὐτὸ συμβολὼ ὁ βασιλεὺς,
ἐκ ἄλλου, ἀλλ' ἐκείνου αὐτὸν ἐξαπέσελλε στρατηγὸν ἐ
χώρας, διατάγματα πέμψας τῇ φρωτιῶντι Ϲ τοῖς
ἄλλοις αὐτὸχθοσι διωκτοῖς, ὑπείκειν αὐτῷ ἀπειθού-
σας. ἐκπεσὼν ὧν ἐκράτησε στρατηγὸς εἰς Χερσῶνα πέμ-
πεθεὶς.

A sius appellatur. Hoc modo Manueli res
acta. Interim vita defuncto Theodoro
Meliſſeno (quem ſupra oſtendimus Caſ-
ſiteram cognomento didum) qui ali-
quandiu patriarcha Conſtantinopolis fue-
rat, Jannes pædagogus Theophili
ſuceedit, facerdotium iſtud impieta-
tis ſuæ atque perfidiæ præmium ade-
ptus.

Porro Theophilus Imperator aecura-
te de fuis ſucceſſoribus inquirens, mu-
liercuiam quamdam bello de Saracenis
captam, & vatieinandi gnaram, acci-
vit, ac de iis quæ volebat interroga-
vit: præcipue vaticinari eam jubens, Vaticinia.
ab ipſo eſſent Imperio poticuri.
Illa ergo mulierula, ſive divino inſtin-
ctu, ſive dæmonica efficacitate mota:
B Tibi quidem (ait) o Imperator, fi-
lius tuus ſucceder, matre Imperii ſocia:
poſt eum vero genus Martinaeiorum
per multos annos Imperium tenebit.
Vix hæc dixerat illa, cum illico Theo-
philus Martinacem, quamquam fibi di-
lectum, capite ralo monachum facit,
domumque ejus in monaſterium redigit. Edit. Pariſ
Præter hoc, alia quoque futura fanc ab pag. 328.
illa muliere prædicta: nimirum, patriar-
cham Jannem ſuo patriarchatu expulſum,
ſacrifique imaginibus fuum eultum vene-
rationemque redditum iri. Quare vehe-
menti dolore concitus Theophilus, ſæ-
penumero Auguſtam & Theodiſtum dro-
mi fogotheram hortatus eſt, ac jura-
menti fibi religioſiſſimis devinxit, ne ſe
mortuo Jannem patriarchatu dimovet-
rent, neve idolorum (ſic venerandas ac
C pellabat imagines) paterentur reduci
cultum. Neque mulierculæ tanrummo-
do vaticinata erat: ſed & Jannes divi-
natione per pelvim uſus, ſucceſſorem Im- Lecanomantia.
peratori perfpicue demonſtravit. Præter
Imperatorem, aliis quoque ad interro-
gata reſpondit muliercula iſta: quomo-
do & Conſtantino, cujus tum ſum-
ma erat apud Thryllios potentia, fo-
re prædixit, ut is eum filiis faculta-
bus privarentur, habitumque clerico-
rum induerent: quod etiam evenit,
Baſilio imperante: & Georgio militia
præfecto offendit, eum in Funda Cirei
interiturum: atque eo loco is, Baſilio
imperante, capite eſt truncatus, cum de-
fectionis eſſet accuſatus.

D Vere incunte, Agareni & Theophilus
ad bellum inter ſe gerendum facta eæ-
ditione, alter alterius metu domum nul-
la re gefta redierunt. Reverſus Theophi-
lus, legatos a Chagano Chazariæ regulo
accepit, petenet, ut caſtellum cui
nomen Marcel conderetur. Ea enim vi- Marcel.
debatur valida fore munitio ad Paraina-
carum Incurſiones prohibendas quos
verſus Tanain fluvium arceret. Horum
poſtulatis acquieſcens Theophilus, Pe-
tronam quemdam miſit, & quod ibi pe-
ieram confecit. Petronas reverſus Im- Petronas.
peratorem monuit, non poſſe eum Cher- Cherſon.
ſonem tuto in ſua poteſtate retinere,
niſi eo peculiarem mittat præfectum:
nam ad id uſque temporis nemo noſtro-
rum eo miſſus fuerat, fed indigena aliquis
E nomine Primarii civitatem gubernarat.
Imperator approbato hoc conſilio, ipſi
Petronæ provinciam hanc committit: mi-
tiique eum eo cum mandatis ad prima-
rium, reliquoſque indigenas proceres, Pe-
tronæ eos dicto ſine tergiverſatione audien-
tes eſſe jubentibus. Ex eo obeinuit, ut
præfecti Cherſonam mittantur.

Sedi contra Agarenos gesta.

Scipientis autem vere appetente, Theophilus magnis cum copiis adversus Agarenos profectus, vastando ac depraedando obvia quaque longe est in Syriam progressus, duabus etiam urbibus expugnatis, hominibusque inde captivis abductis.

Edit. Paris. pag. 529.

expugnavit ipsam quoque Sozopetram, Amermuninae patriam: frustra illo per literas nullum deprecato, ut saepe patriae pareeret. His gestis, Imperator Constantinopolin redit, relicto Theophobo: qui exercitus rebus constituis, quamprimum & ipse eo recurreret. Cetorum Persae iniquissime ferentes, tardius

263 Persis Theophobo Imperium defertum.

Gbi solvi stipendia, Sinopae comprehenium Theophobum Imperatoris titulo adfeciant, reluctantem sane, multisque verbis ac querelis eos ab instituto dehortantem, minantemque eos propter id haud multo post graves poenas daturos. quod cum frustra se faeere viderent, ipsis toto animo omnique consensu propositum urgentibus: occulte rem Imperatori significat, jurejurando confirmans, non se, verum Persas tanquam hujus auctores esse. Ac tum quidem Theophilus voluntatem Theophobi approbavit, & in aulam revocato prisiliuam dignitatem restituit. Persis quoque delicti gratiam fecit, & praeteriam oblivionem promisit: qui cum fidem pollicitis habentes Sinopa discederent, dividere eos statuit, ne tanta multitudo (nam summa eorum ad triginta millia fuisse dicitur) simul degeret: utiliqete consilio bina in singulas provincias millia divisit, qui sub earum praefectis essent. Haec res & Persis suspectos fecit, & non multo post Theophobo necem attulit. Accessit tamen alia quoque causa, suo loco nobis exponenda.

Caeterum Amermumnas excidio patriae animum ingenti dolore saucius, undique ex Babylonia, Phoenicia, Palaestina, Coelesyria, ulteriorque omnium Africae copias conduxit: militibus mandato, ut quivis scuto suo Amorium inscriberet: quo insuebat, se Amorium aggredi velle. Apud Tarsum omnes ejus copiae convenerunt. Theophilus quoque expeditionem facta ad Dorylum pervenit, quod triduo itinere abest ab Amorio. Fuere eum multi qui suadebant Imperatori, ut Sarracenorum majori quam quae inhiberi posset vi ruentium impetum deeilnaret, incolaque Amorii allo transiereet. Sed id infame ac parum virile ratus Theophilus praelarumque ac forte statuens urbem communire, & strenui ducis consilio servare, Aetium patricium Orientalium ducem cum manu ad profligandos hostes idonea eo mittit: multitudini quoque praeficit eos qui paulo post martyres facti sunt, Theodorum Cratorem, Theophilum, Baburzicium, & reliquos, qui non modo tenc missi exercitus, sed & cohortis quadraginta duobus Martyrum fuerunt principes. Sarracenorum vero princeps postquam Tarsum toto cum exercitu venit, cum fuis quid facto usus sit deliberat: divinatque non recta ad Amorium esse pergendum, sed mitcendum cum parte exercitus filium, qui exercitum Romanum tenet. sic enim ratiocinabatur: si quidem filius Imperatorem vicisset, patrem quoque haud dubia potiturum victoria: si res secus caderet, praeclare

Fol. 530.

264

A Τῷ δ' ἐπιόντι ἐνιαυτῷ ὁ ἱερεὺς τὴν πάσης ὥρας ἔξεσιν κ) τὴν Ἀγαρίλων ὁ Θεόφιλος, μὴ δυνάμενος ἢ χωρὶς πολλῆς. πρόνοιαι δὲ πρὸ τούτου τῆς Συρίας, κέρσαι οὐκ ἢ γὰρ ἢ πορθῶν, ἢ πᾶν τὸ πρόσχωρον λαϊ̃ζόμενος. πόλεις τε δύο πολέμιον ὑμῶν καπ' ἐκ δύο κ) διῳδαπανῆσαι σαν, ἢ αὐτῶν ἢ τῶν λειομένων Σοζόπετραν ἐξεπολόρκησε, πατρίδα τὴν χαίνεσαν τὸν Ἀμιρμουμνῆ. ὑπερ ἧς πόλεως καπεδέδη ἢ γραμμάτων ὄντος, φεύσεσθαι ἐκλιπαρήσας τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, εἰ ᾧ μὴ φροσήκει τοῖς γραφομένοις ὁ βασιλεὺς ὁ κ) Θεόφιλος, ἢ Θεόφοβον καπόνιν λιπεῖν, ἧφ ᾧ τὰ ἤβριδα τὰ τῶν τραπ καλεῖς, ἢ ἧς τὰς πρὸς αὐτὸν ἐπαπαδρομὰς. ἀλλ' οἱ Πέρσαι ἧς τῶν Τ σφῶν σὺ πυρσεῖσαι ὑπὲρ ὧν ὅτε πεισθῆναι ἐξ ὧν Συνάτη συχρόνως ἢ Θεόφοβον, βασιλέα ἢ ἀκοντα ἀνειρῦσαι, πολλὰ λυπαροῦντε ἢ ποτνιώμενον ἀποχέσθαι τοιούτης ὁρμῆς, ἢ ἐπαπειλοῦντα δεινὰ πείσεσθαι πάντες, ὅσοι ὕπω, χεῖρα τὸ ποιεῖν τελέσαντος. ὡς δ' ἀφροσύνῃ χρῶντ αὐτῷ, ἀλλ' ὁμογνώμη ἢ προαιρέσει Τ ἐγχωρήσαντος εἰς τοῦτο λάβρα πὶ τέλεσιν γνῶ εἶξεν τῇ βασιλεῖ, ἢ ἐπόρκως πληροφορεῖ, ὡς ὑπ' αὐτὸς, οἱ Πέρσαι δὲ Τ πολεμιόπνων αἴνεσι. ἢ τὸν μὲν Θ ἐκείνῳ προαίρεσιν ὁ βασιλεὺς ἀποδέχῃ, ἢ πρὸς τὰ βασίλεια αὐτὸν ἐσκαλεῖ, τῶν ἀφοπέραν ἀναλείψας ἀποδιδῷς. συγγνώμην δὲ ἅπασι τοῖς Πέρσαις δίδωσι, ἢ κακῶν ἀμηχάνων ὧς ἢ πειθόντας, καὶ ἐπαρχίαν, ἢ ἐ Σινωπὴν ἀποσημήνασης, ἧγεν δεῦρ ὁ βασιλεὺς διαγόναι, ᾧ μὴ ποσῶν πλῆθος ὁμῦ ᾖγεσθ. ᾧ πείσπαρεῖς τρεῖς μυριάδας τὸ πᾶν ἐκορύσσετο Π Περσῶν πλῆθος, καλῶς σκιᾷ μάλιστ, ἐκάσφ θέματι χιλιάδας ἑξαπτεκεῖς δύο, ὑπὸ χεῖρα πλὴν προσάξας τοῖς ὧν τῷ τραπ γραπγόσιν. αὖτον ἢ αἴνια ὑπόπτως τῇ τῆς Πέρσας ὑποίπει, Θ μὲν ὡς πολὺ τὸ Θεόφοβον ἐξάγαγε τ ζωῆς· ἐγὼ τοῦτο δέ τις ᾗ βάθρᾳ αἰνία, ἰῶ ὁ λόγος δηλώσει κ) τὸν οἰκεῖον καιρόν.

B Ὁ δ' Ἀμιρμουμνῆς τοσοῦτο ἐτρώθη τ ψυχῇ ὑπὸ τῇ παπαλύσεσ ἢ ἐκποδὼν θέσης πατρίδος αὐτὸ, ὡς παπαχῷ θεσθῆναι ἐπὶ Βαβυλωνίας κ) Φοινίκης κ) Παλαιστίνης, κ) κοίλης Συρίας, ὅτι δὴ ἢ πορρωτάρω Λιβύης ἀφορίζεσθε. πάντα δὲ τὸν στρατοδρόμον σὺν αὐτῷ γράφεσ ἐπὶ τῆς οἰκείας ἀσ' ἴδος Ἀμώριον ἐκέλευσε, τῶν καπ' αὐτὸ ὁρμὼν ἀειπτόνθρωπος σωκήθησαν αὐτῷ πάσῃ στρατὸς ἀπὸ τῶν Ταρσῶν. ἐπιξίει δὲ ὁ Θεόφιλος κ) τὸ Δορύλαιον, ὁρῶν ἡμέραν Ἀμώριν ἀπέχον ὁδὸν. πολλῶν δὲ συμβουλεύοντων μετοικίσαι τὸν Ἀμώριον οἰκῆτα λαὸν, ᾧ ὑπυθεῖλεα τῇ ἀφύτερ φορᾷ Τ Σαρακηνὸν, τὸν μὲν ἀδοξον ἐᾶσαι τῇ Θεοφίλῳ, ᾧ ἀνωφθον. καλὸν δὲ ᾧ πρὸς ἀσφάλειαν οὕσθαι τὸ, μᾶλλα ἐπορωρῆσαι αὐτὸ, ᾗ στρατηγὸν γνησίως διαπώσαι βωλῇ. ἐξαπίστειλε γοῦν Ἀέτιον τὸν πατρίκιον, ᾗ τὸν τῇ ἀπαντολὴν στρατηγὸν, δὺς αὐτῇ ὡς χεῖρα ἀρκιοσε, εἰς ἀποτροπὴν τῇ ἐχθρῶν. ἰδίᾳ δὲ ἢ τῇ ὁμήλικας τὸ λαὸ τὸς μετὰ βραχὺ μαρτυρήσαντας, Θεόδωρον τὸν Κράτορα, ᾗ Θεόφιλον, ᾗ τὸν Βαβουζίκιον, ᾗ τὰς λοιπὸς, οὕτως ἢ μόνον τὰ πειρθὲν τὸς ὑπὸ λαῦ, ἀλλὰ ᾗ τὰς φάλαγγας τῇ μᾶ. μαρτύρων γενόσασιν ἀρχηγοί· οἷς δὲ ᾗ οἷς εἰς τὸν Ταρσὸν ὑπὲρ μετὰ πάντ τὸ λαὸ τῷ Σαρακηνῶν ὑμνοῖ, βουλησάμενος μετὰ Τ συμβάτου αὐτῷ, ᾗ μαπεσαιμάμος· διὸ ἐκχεῖς μὲ ἀδ' ὅλης χωρεῖν πρὸς Ἀμώριον, ἀποπερᾶσαι δὲ πρότερον τῆς τῇ βασιλέως δυνάμεως ᾗ τὸ υἱὸ αὐτῷ, μέρος λαβόντος τὸ στρατ. τοῦτο λογισάμενος, ὡς οἱ περιγένηται τὸ βασιλέως υἱὸς, ἥπτειε πάντως ἢ

νίκη τῷ πατρί. οἱ δὲ μὴ, βέλιτιον ἠσυχάζειν. τοῦτα
βωλευσαμένους τὸ χείμα, ὀξίτητα τοῦ πόνου, λαβόν-
τα μὲν ἑαυτὸν τὸ ἄμιρᾶα τὸν τζιμισκάπτα διέποντα τῶν Μ-
λιτηνῶν, τὸ Τυρκικὸν ὡσεὶ χιλιάδας δύκα, τὸ πᾶσαν τὴν
ἐξ Ἀραβίων στρατιὰν, τὸν τὰρχοντα τῆς ἀρχόντων. ὃς
κατὰ τὸν Λεγόμενον Δαζύμιονον γενόμενος, παρεμβολὰς
ἐπήξατο. ἀπὸσ γοῦν τὸ Θεόφιλος κατ' αὐτὸ στρατοπε-
δον ἐπαγάγεσθαι μὲ ἀγωνίς, ἐκπὶ Περσῶν τὸ τῆς δυτικῆς τὸ
τῆς ἀρᾶς ἀεὶ χνοπτὰ πλεον σωισεάμβων. γενόμενος δὲ κατὰ
τὸν ἴτιο λεγόμενον χωρὸν Δηζὶν, ἐπιθυμεῖ καταπονῆ-
σαι ἀφὸ τὸ πολέμε τὸ τὰς ἀφορβολὰς τὸ τῆς ἐναντίων ἀ-
ξρσεμεα. ὡς τινα δὲ ὑλικοπάτλω πεφευγοτλῳ ὑπὸ τὸ δο-
μεστίκε τῆς χαλῶν ἀναχθεὶς Μανουὴλ, κατασκόπευ τὸ
πλῆθος τῆς ἐναντίων, καίπως ἐκ τχαισμᾶ βαρύτερον ἐ-
δόκει τὸ τῆς ἐνιστὼν πλῆθος. ἀλλ' ὁ Μανουὴλ, μὴ σφὸς
τὸ πλῆθος, ὦ βασιλεῦ, ἀπόβλεπε, σφὸς δὲ τὸν τῆς
δράτων διαθρεν καλαμᾶσα τῆς ἀμροτήρων. ἐπεὶ δὲ ἡ χρόνο-
προς ἐδόκει ὁ τῆς ἐναντίων στρατὸς, ἐβαλλέτο ὅπως ἂν
αὐτὸς ἐπὶ ὄπται μετὰ δύλα. ὁ μὲν δὴ Μανουὴλ ἅμα τῇ
Θεοφόβῳ νυκτὸς ἐπιδῆναι πάντες παρῆνει· οἱ δ' ἄλλοι σ
στρατηγῶν, ἡμέρας τῶν συμβολὴν γενέσθαι φοτρίτον,
οἷς ἐπέπεσο ὁ βασιλεὺς. πάσης δὲ ἐπικρατεῖρας γε-
νομένης τὸ γνώμης, ὡς ἤδη ἡμέρα ἐπέλαμπε, μάχη
συρρύνεται ῥοβερὰ, ὃ τῆ βασιλικὸν παγμάτων δ' Θυ-
μὸς ἀγωνιζομένων οἱ Ἰσμαηλῖται ἐκύκλωσαν εἰς φυγὴ.
τῆ δὲ Τυρκων ἐπημότος χρομένων τῇ πτῆσις, ἡ τὸ κατ-
διώκειν τῆ Ῥωμαίων ἀνακεκμηκότων, πολὺ τρόπον συ-
νέβη γένεσθαι τὰ μάχιμ. μὴ διωκόμενοι δὲ οἱ Ῥωμαῖοι τὰ
τ' Τυρκων φέρειν πεζὰ ματα τῆ βάδι εἶδαι καμτρῶς, νῶτα
δόντες, ἢ βασιλέα κατέλιπον. ὑ μὲν ὃ οἱ τῆ τιμ-
πων ὕζαρχοι, ὡδ' οἱ Πέρσαι πὸ ἰωὴ χοτὸ ὁρᾶσαι, ἀλλὰ
περιστάντες τὸν βασιλέα, ὁρᾶσας σῴζειν ἠπείγοτο.
ὃ καὶ ἀπαλοτο παιδιμεὶ οἱ περὶ τὸ βασιλέα, εἰ μὴ-
νὺξ ἐπῆλθε, ὃ βρυχὸς ὀξὺ ὑρᾶσι κατλιήξθη ὑπὸς, ὃ
τὰς μὲν ῥᾳδιὰς τῆξαν χαλαρᾶς εἰργάσατο, τοῖς δὲ Ῥω-
μαίοις ἀντεῖσι τῶν ἐκ τῆ βιλὸν πεφευτοσι, τὸ σωτηρίας
ἐπίδυκιν ἀφορμὰς.

Βαθέιας δ' ἰνικὸς γενομένης, οἷς ἠχέλπτο περὶ τὰς φυ-
λακὰς ὁ Μανουὴλ, γλόττη πως ἤθιτο τῆ Σαρακηνῶν τὰς
Πέρσας τοῖς Σαρακηνοῖς ἀπιενδομένοις, τὸ τὸ στρατεύμα τῆ
Ῥωμαίων ἀφοδεῦσαι, τὸ φοῖς τῶν ἐπιχαμένων παλαιόφο-
μῆσαι. ἅπλα γοῦν δὴ δὸς παῦτα ποιεῖται τῆ βασιλεῖ, ἓ
σῴζειν ἑαυτὸ μετὰ τὸ λογάδων ἡξίω, ὃ μὴ παρεμίσειν τῶν
ἄλλων. τὸ δὲ βασιλέως, ὃ πᾶς τὸ ἴστιαι ἐπιρωσθέσα-
τος, τῆδ' εἶ μὲ φοστμεσάτου ἀπολομένων. ὑπολαβὼν ὁ
Μανουὴλ· σοὶ μόνῳ ἴσω βασιλεῦ ἴφη, τὸ σῴζεσθαι ἐκ Θεῦ,
ὅπῃ ἢ τακέως τὰ κατ' αὐτὸς διοικήσειν. ὁ δὲ γοῦν τῷ τὸ
περιφορὸν τὸ βασιλέως φυγῇ χρησαμένῳ, ὃ φοῖς τὸ λογά-
μῶν Χιλιάκισμαι ξβασθήτος οἱ λοιπόμενοι ὑπ' αὐτὸν
αὐτῇ, ὃ ἀπεξίως ἐαυτὸς ἔφασκον ἢ ζωῆς βασιλέα ἐν πολέ-
μῳ καταφοβήσαι, ὃ ἅμα πᾶς ἐαυτ' ἐγωμοιῶτο ξίφεσιν.
ἀλλ' ὁ Θεόφιλος τῷ διέμαπτ τραδοὺς τῶν ἴσχυν, σὲ ἐγὼ
(φησὶ) σώσωμαι ἐκ Θεῦ, σωθήσῃ ἐφ' ὑμεῖς. αὖτα δὲ
τῶν Περσῶν φοῖς τὰς ἐξ Αγαρ κοινολογίας, πᾶς Θεοφόβῳ
ἐχθρὰς τῷ Σατανᾶ αὐτῷ ἀφορμὴν ἀκαιρος εἰς ἀβροβολίαν.

Τῷ δ' Αμερμιμνῇ ακκωσεν τῶν πόλιν, ἐδόξε μὴ μέλ-
λειν, ἀλλ' ἀπέναι φοῖς τὸ Αμώριον. ἀγείρας δὲν τὸ σὺν τὸν
στρατιμα, ᾗ τῷ υἱῷ ᾗ ἐπιστολὰς παρακλήσεις ποιήσας,
ἔχειν τὸ δόξα. ἐνοθύπτων δὲν τῷ στρατιμάτων, χαράκας τε

quietem. Mittit ergo filium ſuum, & cum eo Ameram qui eo tempore Melitenam gubernabat, & Turcorum ad decem millia, omnemque Armeniorum exercitum, & ducem ducum: atque hic caſtra ad Dazymenum poſuit. Contra hunc proſectus Theophilus, exercitu ex Perſis occidentalibus orientalibuſque compoſito, eoque nequaquam contemnendo, ut ad locum venit, cui nomen Anzin, ſtatuit ante conflictum multitudinem adverſariorum contempiari. Itaque a Manuelo ſcholarum domeſtico in ſublimem cladis ſpeculam, indeque hoſtiles contuitus copias, eas ſuis eſſe numeroſiores conjecit: monente interim Manuelo, ne multitudinem, ſed fortitudinem utriuſque partis ſegnetem conſideraret. Poſtquam hoſtium exercitum robuſtiorem ſuo judicavit Theophilus, deliberatum eſt, quonodo eum dolo aggredi poſſet. Id cum noctu faciendum Manuelus ac Theophobus cenſerent, reliqui duces interdiu conſligendum ſuaſere, quibus & Imperator aſſenſit. Hac ergo ſententia prælata, prima luce prælium accertimum eſt initum. Quo in prælio cum Imperatoriæ cohortes fortiter pugnarent, ſimaelitæ fugæ ſe dederunt. Turcis autem aſſidue fugientibus inſtantibuſque, Romanoſque ab inſecutione hoſtium repellentibus, mutata eſt pugnæ fortuna: nam Romanæ legiones vim Turcicarum ſagittarum non ſuſtinentes, deſerto Imperatore fugerunt: duobus legionum & Perſis nihil in ſe tale admittentibus, ſed Imperatorem cingentibus, ac pro eo ſumma vi decertantibus. Et quidem tunc Imperator cum ſuis occilione cæſus fuiſſet, niſi & nox ingruiſſet, & pluvia exigua delaxa nervos arcuum Turcorum relaxaſſet: quo factum, ut Romani ſagittarum liberati metu, ſalutis parandæ occaſionem haberent.

Concubia nocte Manuelus dum excubias obit, Perſas cum Sarracenis ipſorum lingua ſencit colloqui, paciſcique cum iis de prodendo Romanorum exercitu & repetenda patria. Id ſtatim aperit Imperatori: eumque hortatur, ut cum delectis fuga ſibi conjuiat, ne in hoſtium perveniat manus. & reſpondenti Imperatori, Fieri hoc vix poſſe, præſertim perituris qui nunc ſui cauſa ſecum manſiſſent: Tibi modo, Inquit, Deus ſalutem concedat, reliqui mox rebus ſuis conſulent. Imperatori ſub ipſum demum diluculum fuga elapſo, & ad Chiliocomum perlato, milites, quos ordinibus deſertis terga dediſſe commemoravimus, occurrunt, faſtigue ſe vita dignos non eſſe, qui Imperatorem in pugna prodidiſſent, jam ferrum in ſeipſos ſtringebant: cum Imperator ſpectaculo illo animum perculſus, ſe divinitus ſervatum, proinde ipſos quoque ſalvos fore dixit. Cæterum hæc Perſarum cum Sarracenis collocutio inimicis Theophobi, eique mortem machinantibus ſecunda fuit & opportuna ad calumniandum occaſio.

At Amermumnas ſuorum cognita victoria, nihil jam cunctari, ſed Amorium petere ſtatuit. Collecto igitur ſuo exercitu, & filio ut idem faceret monito, iter fecit: cumque copias conjunxiſſent, caſtris vallo munitis Amo-

A 265

B

C

D

E

Aeterenorum victoria.

Edit. Pariſ. pag. 531.

Perſica prodi-tio.

Amoli excidium.

rium profunda foſſa circumvenit, omnique vi oppugnare cœpit: Turcis continenter ſagittas jaculantibus, & Saracenis machinas ad oppugnandum fabras admoventibus: Romanis autem qui intus erant, animoſe urbem defendentibus, machinaſque prompte amolientibus. Durante ita obſidione, nullamque intercapedinem oppugnandi faciente hoſte, interim Theophilus egre ex fuga elapſus, Dorylaum pervenit, ibique exitum operitur. Et amum Amermumnæ tentandum ſibi ratus, legatos cum muneribus pretioſis multiſque pollicitationibus mittit, petens ut obſidionem ſolvat: ſique ue in caſtra Sarracenorum perveneruat, & in conſpectum Amermumnæ venerunt, ea quæ Imperator mandaverat exponunt. Verum is ira ob excidium patriæ implacabili ardens, Imperatori timiditatem exprobrare, legationem deridere ac pro ludibrio habere, legatos in vinculis detinere, & finem rei præſtiolari, oppugnationem porro impenſius urgere: diviſique in multas partes exercitu, per vices urbem adoriri, ſperare fore ut ſubinde aliis, aliiſque recentibus & integris viribus oppugnationi ſubeuntibus, qui intus ſeſſi ſint laboribus defatigati ſeſe dedant. Sed oppidani fortiter ſe tuebantur, neque oppugnationibus quidquam efficiebatur: omnioque capta urbs non fuiſſet, niſi proditio cujuſdam Amoriensis interceſſiſſet. Is Baditzes nomine, numeribus corruptus, ejurata ob contentionem quandam Chriſtiana religione, eo prolapſus eſt temeritatis, ut patriam proderet: & occulte cum Saracenis collocutus, monuit ut ab ea parte urbem oppugnarent, qua facillus in muros evadi poſſe norat. Expugnata urbe, quantæ cædes editæ ſint, & quot capelvi facti, dicendo exprimi non poteſt. Nam Saraceni fraeti, quod durante obſidione multos ſuorum illuſtres amiſiſſent, nullo eorum in quos incidebant miſeratione moti, viros obtruncabant, mulieres cum infantibus & pueris rapiebant, pulcherrima quæque ædificia incendebant. denique urbs Orientalium pulcherrima, exiguo temporis ſpatio in perii, ut nihil præter ruderas eſſet reliquum. Captivi abducebantur cohoctium ductores Calliſtus, Conſtantinus, Theodorus Craterus, patricii: cumque his alii plurimi, præturis bellicis aliiſque ſummis dignitatibus illuſtres.

Capto ad hunc modum Amorio, princeps Sarracenorum veluti inſultans rebus geſtis, inque iis ſuperbe comeſſans, legatos Imperatoris omnia inſpicere juſſos quæ acta eſſent, cladis nuntios ad dominum remittit. Quos ille rurſus ad Amermumnam miſit, petens ut ſibi captos in urbis expugnatione illuſtres viros, ſibique genere propinquos, & reliquos captivos reddi, promittenſque pro eorum redemptione XXIV centenaria. Hos quoque ignominioſe remiſit barbarus, ſtolidum ſe fore factus, ſi captos tot centenariis redderet, cum ipſe CXX centenaria in comparandas copias impendiſſet. Legatis ne inſecta domum reverſis, Theophilus mole calamitatis oppreſſus omnem penæ cibum ac potum averſatus,

Edit. Paris. pag. 532.

Theophili mœrbus & mors.

Α ἐπὶτὴν πυὸ ὀχυρὰς, ᾧ ἡ πόλις πᾶρρω βαθεῖα ἐτέφανῶτο, ᾗ ἡ πολεμρικὴ ἐμπρακτος ᾗ ἐπιρρὸς ἰγίνετο, τῶ μὴν Τύρκων ἐπιμόνος ᾗ σωμχίοις χρωμένων τῆ ἅμμοι, ᾗ τῶν Σαρακηνῶν τὰς ἐλεπόλεις προσαγόντων τοῖς τείχεσι, ᾗ ἔνδον τῶν τείχους ἐπεπολιμένων Ρωμαίων ἀδιλείως Β ἠρυκίας ἀγωνιζομένων, ᾗ τὰ τῆ πολεμρικὰς ἀποκρυμένων ὀργάνα. ἡ μὲν ὗν πολιορκία τῆ πόλεως ἐκ βραδείας ἐπορχάτο, ᾗ σωμχικῶς ἰᾶς, ἔ ἀδιάκοπος. Θεόφιλος δὲ ἐκ τῆς προπὸς μόλις ἐξφύγων, ᾗ ἀφὸς τὸ Δορύλαον γικόμενος, ἐκεῖσε προσκαρτῶν τῶν ἐκβασιν ἐκδεχόμενος. ἀπικετρεῶν δὲ πὸς τὸ Ἀμερμουμνὶν γνώμης, ἐπως διαυλθείη μπρεσκευ τῶν τῆ πολεμρικὰς ἐκπέμπουσα δῶν αφισθάτας μετὰ δώρων τιμίων, ᾗ ὑποχείρων ἐκ ὀλίγων, τῶν ἐκθυσιῶν πὸς αὐτὸν ἀφικομένων. οἱ δὲ ᾗ ὑπὲρ τοῦ C δον καταλῦσαι τὴν Σαρακίνων, ᾗ εἰς ὄλεθρὸς τῆ ἀρχόντι, κὰ παρὰ τὸ βασιλέως μὶωδόντα παῖζων. ὁ δὲ θυμῷ καπνόμενος κρὸς αὐτὸν ᾗ τὰς πατρίδος ἄλωσιν, τὸν μὲν βασιλέα τῆς θεολίας κατκιτρόμει. ἐξυδίτει δὲ ᾗ τῶν αφισθείαν, ᾗ ἐκαμψίδει, ᾗ τὰς πρωτδολὰς ἐν διημοὶς κατηχῆ, πκεμένων τῶν τῆς φαξέως ἐκβασιν τῶν δὲ πολιορκίαν τὴν πλέον ὑπένευον, εἰς πολλὰ μὲ ρν ἀπλῶπὸ κρατὸς ᾗ ἐκ βιάσεως τὰς προτροβολὰς ποιεμένους, ἵνα τῆ πλῶθει ἔ ἀκμαιότατον ὑπαλλαττομένων, ὑποκαμόντες οἱ ἔνδον, ᾗ ἀφὸς τὸς πόνς, ἀπερικότος ἐνδώσωσι καρτηρᾶς ᾗ ᾗ ἔνδον ἀμυνομένων, ἀπρακτοι αἱ ὑπ᾽ χωρήσεις τῆς πολιορκίας ἐγίνοντο. ᾗ κὰ διῳρυκι ἡ πόλις ἢ ἅλωσιν, εἰ μὴ τις τῶ εἴσω δώρος ὑπακαπτὴς, ᾗ D τῶ Χερσωνὶς ἐξομολόγησις τὸ ἐπ᾽ ἐμὲ τὰ φιλοτεχνίαν, εἰς τοσοῦτον κίνδυνον ἐλάθυσας, πρόδοσί σ φρόδωκε τῆ πατρίδ᾽. Βαδίτζης ὄνομα τῆ ἀνδρί. ὗτος ᾗ λάθρα τοῖς Σαρακηνοῖς ξυνῳκῶν, ᾗ ἔνδα τὰ τείχος ἐλιρόδου λῦ, ποιεῖσθαι τὰς προσβολὰς ὑποθέμενος, αἵτινες ὑγιέστατ τῆ πόλει ἀλώσαι ἐκ δὴ πολλῶν νόμῳ λικθοίεν. πολὺς ἐκ τοὺς λόγους ἐξεπείθη τὸ πλῆθος τῶ ἀπιρθέντων *. Θυμῷ δὲ ᾗ βαλλομένου οἱ Σαρακινοὶ, ᾗ τὸ πολὶς τῆ ἐπιφανὲς χῆ ἢ μελετωντων. Scyl. καιρὸ τῆ πολεμρικὰς ἀπαρῳδύναι, ὑδὲν ὀκνῶ τῆ φροσυνόντων ἐλάμβανον, ἀλ᾽ ἀπρεπῶτο μὴν ἀνδρὸς, ἡγοῦτο δὴ χωλικὸς αὐτῷ μιερακίοις ᾗ πατρίσιος, ὑπυρπολοῦῶτο τὰ κάλλιςα ᾗ οἰκιμάτων. ἔ ὧν μακρῷ τῆ χρόνῳ, ᾗ τῆ ὑφὲν πόλιεν ἐπεφυτευκέρα ἐκλελειμμένοι ἐδένδρυτο ἐρείπιοι. ἡγοῦτο ᾗ ζωγέλαι ᾗ οἱ τ ἔραι δμάνων ἰζάρχοντες, Κάλλιςός τε, ᾗ Κωνσαντῖνος, ᾗ Θεόδωρος ὁ Κραπρός, οἱ πατρίκιοι, ᾗ ἄλλοι πλεῖοι ἢ ἔ ςρατηγίαις διαφανὲς, μεγίσοις μπρίπουτες ἀξιώμασιν.

Οὗτο ᾗ χειραθέσης τὴ πόλεως, τὰς πρίσβεις ὁ Σαρακηνῶν ἀρχηγὸς ᾗ πραχθέντων ἔτασσο ἐπιπολλοῖς ἐγκαλέσαμενος, ὅπαίρ τις ἐστρυφῶν ᾗ ἐθιλοχμίνος τοῖς φαξθέσιν, ἀμυνόμενος ᾗ συμφορᾶς ἐπιμένειν ᾗ βασιλεῖ. ὃς πάλιν ἐκεῖνος φρὸς τὸ Δμερμμοῦμ ἐξαπέσελλε, ἀποδοθῆναι οἱ ζωὸν τὸς τε ληθέντας διαφανὲς ἀνδρας ἔ τῆ πολιορκίᾳ, ᾗ τὰς χῆ γάλος αὐτῷ φροσέκομπας, ᾗ τὰς λοιπὰς αἰχμαλώτους, ἐπεσὶν ὑπὶ τεσαράκοντακεντηναρίοις δώσεω ὑπισχνούμενος ὑπὶρ λύτρων αὐτῶν. ὁ δὲ νῦν φρισθέὶς ὀξέρμως, πάλιν τὰς πρίσβεις μετ᾽ E ὕβρεως ἀπίπεμψεν· αὐτὸς δὲ ἔαυτ εἰπὼν, εἰ χίλια κεντινάρια καταναλώσας ἐπὶ συδλογῇ τῶ οἰκείω ςρατῶ, τοσῶτον ἀναδώσει τὰς ἐλικάτας κεντιναρίων. ἀπράκτου δὴ τ φρισβεως ὑποσρεψάντων, τῇ ἀπλικτίᾳ ᾗ συμφορᾶς πλησθεὶς ὁ Θεόφιλος, πᾶσαν τ βρῶσιν ᾗ πόσιν ἀσσρῥφόμενος, ᾗ χρόνῳ ἀπόσιτος γηγονὼς, ᾗ μικῶν ἔτρα-

pro-

ηρουσίμβρος ἢ τὸ ἐκ χιόνος ἀποθλιβόμενον ὕδωρ, θυσαν-
στερίζει δὲλον ὑστέρισεν. ἀλλὰ κάτερ ὕπνος ἐχων πο-
νήρους, ὑπ᾽ ὀφίμεις, οὕτ᾽ μετείμες ἔφορε τὸν τὰ Δμοσί-
κατερροφῶν, ἀλλὰ καιρὸν ᾧ τρόπον εὕρεσε πῶς ἀπα-
μύνασθαι τὸν ἐχθρόν. διὸ ᾧ σύλλογον πρὸς τῷ ρῆγα θραγ-
γίας ᾧ πατρίκιον Θεόδοσον, ἐκ τῶ τῶν Βυβαυζίκων
κατηγόμενον γένος, ὑπικοείαν τὸ ὀξιώμα πομφθῆναι,
ᾧ ἀποσόλλαι δυάμειν ἀξιόμαχον, ᾧ κακώσαι μέρη
τινὰ τῆς Λιβύης τῇ Δμερημνίτῃ ἐβρόντα. ἀλλ᾽ αὐτὸ
μὲν ἢ ἀφισβεία ἀφανὲς ἔμεσε, τὸ Θεοδοσίν ᾧ ζω-
λῷ καθ᾽ ὁδὸν κατερρέ-βαντος. ὁ Θεόφιλος δὲ ᾧ πᾶσης
δικαιοσύνης τῆς ὑπ᾽ ἐδος, ὑπὲ πλέον τε ὑπὸ τῆς νόσου σφυ-
γοιλῆος ἀνεσει κλινῆς πρὸς τῷ Μαγναύραν ἐν ᾧ τῷ
τε σύγκλητον ἐκκλησιάσας, ᾧ τὸ λοιπὸν ἐφιμένης μέρος
τῆς πόλεως, τὰ καθ᾽ ἑαυτὸν ὀξετραχῶδες ᾧ ὠλοφυρτο,
ᾧ τοὺς συμελεγμένους ἠξίνες τῷ εἰς αὐτὸ ἀσφαλισμοῦ-
ειν δύνασι, ἐν ᾗ πίσει ᾧ δμένειαν πρῆσαι φρὸς τῷ
αὐτὸ τε σύζυγον ᾧ τὸν παῖδα, ᾧ ἐβροβλάττειν τύτοις ᾗ
βασιλείας ἀντιβιβλιῶτον. ὑπιλαβόντων δὲ τῶν σωμα-
βροντμένων τοῖς ἐλπιζοις τύτοις ῥήμασι τὸ βασιλέως, ὁ-
θύρμος ἠρῶτο ᾧ κωνυτὸς παρὰ πάντων ᾧ πάντες Θεοκλη-
τοιοῦτος, ᾧχρητο μὲν ἢ βασιλέως, ὑγιᾶναι τὸ ᾧ ζῷῶ.
εἰ δ᾽ (ὅσπερ ἀπέλπιτον ἰῶ, Σάτανος ἔλεγον ὑπακολυθῆ-
σει, ὑπὲρ τῆς αὐτὸ γαμετῆς, σφῶν δὲ διατοίνης, ᾧ τῶν
παίδων, ὑπερχεισύντο ᾧ αὐτὸς, εἰ ὀλίγοι, φρείδεια τῆς
ψυχῆς, ᾧ τηρῆσαι τύτοις τῷ βασιλείαν ἀβλαβῆσεσθαι.
οἷς οἱ μὲν καπηγγείλαντο ταῦτα. ὁ δὲ βασιλεὺς Θεόφι-
λος ὑπὸ τῆς νόσε πλείως τακείς, ᾧ μικρὸν ὑπιβιώσε,
τὸ κοινὸν ἀνεπλήρωσεν ὀφλημα, ὑπὲ ἰδιώκα ὕπεσι ᾗ μι-
σὶ τρεσὶ τῷ βασιλείαν ἔτωσας. ὑπεὶ δὲ ὡς φᾶσας
ὁ λόγος ἐδήλωσε, χώρας ἔχον οἱ ἀβρβάλθοντες ᾗ Θεόφι-
βον ὅπο τῶν ἐρμαίων αἰτίων, ὡς ἐγὼν ὁ Θεόφιλος τὸ
πλοῦς αὐτὸ βιῶς, ἐν διηγματείῳ τῷ Ὄνειρ ᾗ Θεόφιλον
ζοφωδέσατόν κατὰ ᾗ Βυκολέοντα. ᾧ ἤδη ἢ πλὴς ἐγγί-
ζοντος, προείπαζε ἀπορμεῖν πρὸς τῷ κεφαλῷ, ᾧ αὐ-
τῇ ὑπεχεῖν. ὧνπερ ἀβξάμβος, ἐ ταῖς χερσὶ τῶν τειχῶν
ἐπαφιμένος, ἐχάνου εἴτε λόγον. Ὡς ἀπὸ ᾗ τῷ ὑπὲ ἐγὼ
Θεόφιλος, ὑπὲ σὺ Θεόφοβε. πνεῦ δὴ σῇ Ὀμήρᾳ δήεγ κρίφ
τὰς βίῳ λας συγχάνειν, ἀπατεδίασε τῷ ᾗ Θεοβίβα σφᾶ-
γὴν, αὐθαιρέτως αὐθ᾽ ἐργασαμένῳ, μνήσης κελεύσαντος.

Κατερρέμπτος δὲ τὸ Θεόφιλον τῷ ζωῦ, ὁ πᾶς αὐ-
τῷ Μιχαὴλ τὰ σκήπτρα τῆς βασιλείας ἀνασήκηται,
σῳῦ τῇ μητρὶ Θεοδώρᾳ· ὑπιτροπεύσης ἐχων ᾗ ῥυθμίσας,
ᾗς αὐτῷ ζωῆς Θέκλας ὑπὲ σεσυὸ πατρὸ, τὸν τε μάγιστρον
Μανουὴλ ᾗ δομέστικον χρηματίσαντα ᾗ ῥηλιὰν, ᾗ ᾗ πα-
τρέα τὸν Θωκιστον ᾗ λογοθέτην τῷ δρόμε· οἱ παραγνώ-
μα τὸ Σαβεῖν τὸν Θεόφιλον ὀξελθόντες εἰς τὸν ἱππόδρο-
μον, κἀκεῖσε ᾗ δημοτικὴν ἐκκλησίαν ποιησάμενοι, λάγως τε ἀπλῶσε ᾗ
πλάσαντας βασιλέως Θεοφίλε, ἀναμιμνήσκοντες τὰ-
νοίας αὐτὸ, ᾗ ἐπαγωγὰ πολλὰ δηλώσαντες λέξαντες, ᾗ
τὰ ἀκόσιτον ᾠμολογήσαντα ἐπαφέσαντο, τὸ ἑαυτὸ ὑποχρέω-
σον ἐκ τῶν αἱμαλώτων πρὸς σωτηρίας τῆς βασιλέως Μιχα-
ὴλ· ᾗ ἄρχος ᾠδὸς ἐκυτεῖδου τὰς λόγας. ἐγκρατὴς δὲ τῆς
βασιλείας σὺν τῇ ὑπ᾽ ἐκείνης τῆς Θεοδώρας, ὠδὸς ᾗ
ἐκ προοιμίων ὑποθήκας ἀνδρῶν ὠσεβῶν, τὰ τῆς αἱρέσεως
ἀποκατάστο τῶν εἰκονομάχων, ἀπὸ ᾗ βασιλείας λέοντος τῷ
ἐξ Ἀρμβίων. ᾧ μέχρι ᾗ τελδὸν Θεοφίλε ᾗ ὑπὸ Ρωμαίως
ἠβημένων. σωιστενεῖ δὲ τὸν καθαιρόσεν πάντας ᾗ ὁ
Θεόκτιστος. ὁ δὲ Μανουὴλ ἐπί τινα καιρὸν ὀκλαζων ἠνώθεὶς
ᾗ παρ᾽ ἐπιζέλβαι ὑπόμα, ὡς τοιμαφὰς ἐπεχεῖν λόγον

tantumque aquam ex nive expreſſam admittens, in dyſenteriam incidit. Sed tamen quimquam ita afflictum, Anorii excidium quieſcere nequaquam paſſum eſt: quod ægritine ferens, occaſionem modumque ulciſcendi hoſtem circumſpiciebat. Ea de cauſa Theodoſium patricium Bubuteica ſtirpe natum, ad regem Francæ abſegat, auxiliarias ab eo copias validas petens, hortanſque ut is partes Libyæ ad Anemumnam pertinentes inſeſtet. Sed hæc quoque legatio irrita fuit, mortuo in itinere Theodoſio. Theophilus hac quoque ſpe lapſus, ingraveſcente inſuper morbo, in lectica ſe ad Magnaurum deferri jubet: eodemque convocato Senatu, & parte civitatis nobiliore, ſuarum rerum miſeram conditionem tragice plorat: ceterumque hortatur, ut memores ſuæ in ipſum benevolentiæ, fidem uxori ſuæ porro, filioque fervent, iiſque imperium ab inſidiis totum præſtent. Miſerabili imperatoris oratione fractis concionis animis, ejulatum univerſi ſuſtulerunt, a Deoque omnes ſalutem ac vitam Imperatori flagitarunt: ſimul polliciti, ſi quid ei humanitus accideret (quod ipſi quidem abominantur) ſe tum pro uxore ejus, domina Thia & liberis, ipſam quoque, ſi ita res poſtulare, vitam impenſuros, ſiſque Imperium incolume conſervaturos. Secundum hæc Theophilus morbo plane conſumptus, paulo poſt debitum naturæ perſolvit, cum Imperium annos XII & menſes III geſſiſſet. Cum autem ob præditas cauſas locus eſſet Theophobi Theophobum apud Imperatorem criminantibus: Theophilius vitæ finem inſtare ſibi ſentiens, Theophobum in carcerem obſcuriſſimum compegit, qui eſt juxta Bucoleomtem. jamque moribundus, caput ejus amputari, ſibique adferri juſſit. manibuſque crines ejus tangens, hæc ultima verba exulit: Exinde pergo ego Theophilus ſum, neque tu es Theophobus. Quidam tamen Oriphant drungarium vigiliæ ferunt ſua ſponte, & nemine jubente, Theophobo vitam eripuiſſe.

Mortuo Theophilo, filius ejus Michaelus ſceptrum imperii rulit; conſortes autem moderatores, quos ei pater teſtamento præfecerat: Manuelum Magiſtrum & ſcholarum domeſticum, ac Theoctiſtum patricium & dromi logothetam. Hi ſtatim a morte Theophili in Circum progreſſi, vocato eodem ad concionem populo, verba mortui recens Imperatoris commemoraverunt, ejuſque benevolentiam commoneferunt, ac multis blandis & ad animos conciliandos aptis verbis eivium favorem novo Imperatori paraverunt: promittentesque ſe vel ſanguinem ſuum pro ejus ſalute profuſuros, & dicta ſua confeſtim juramentis confirmantium. Theodora itaque cum filio ſumma reperum potita, Imperio confirmato, nihil antiquius habuit, quam ab initio ſtatim, quod pii homines hortabantur, de imaginibus in ſanctorum hæreſi deliberare, quæ ab ecclesia reſtituit. Imperio Leonis Armenii ad mortem uſque Theophili per Romanam ſe propagaverat ditionem, Ad eam extirpandam Theoctiſtus quoque ſe ſocium præbuit, Manuelo aliquandiu nutante. Neque vero aperte quiſquam rem aggredi au-

MICHAELUS Theophili filius.

debat, cum maior pars Senatus & Concilii, atque ipſe etiam patriarcha hæreſi ei eſſent dediti. Solus hoc auſus eſt Manuelus, divina excitatus vi. Cum enim de negotio iſto aliquandiu, ut diximus, anceps hæſitaſſet, tandem ut ſerio id ſuſciperet, hanc habuit cauſam. Inciderat in graviſſimum morbum, adeo quidem, ut omni medicorum arte deſatigata, jam de vita ejus deſperaretur. Eum acceſſere quidam pii monachi ex Studii monaſterio, quibus nuntiatum fuerat eſſe mortuum: cumque ad lectum ægreſſi vivere, adhuc & ſpirare ſenſiſſent, lætum ei de vita ſervanda, priſtinaque ſanitate recuperanda nuntium prædicaverunt. Cum autem initio diffideret, tamen inſtantibus divinis iſtis hominibus, prohibentibuſque ipſum dubitare de dono Dei & gloria ipſis patefacta, paululum ſe ex morbo colligens, tenui ac imbecilla voce: Quomodo, inquit, divini patres, hoc mihi contingat? cujus & animæ facultates defecerunt, & corpus omnino confectum exaruit, ita ut totus exſiccatus, ſolis reliquis oſſibus jaceam: eoque tantum a cadaveré differam, quod ſpiritum duco? qua ergo ſpe adducar, ut credam me vires recepturum, ac priſtinæ valetudini reſtitutum iri? reſpondere monachi, Deum nihil non poſſe. Quod ſi ergo ſanitate recepta oneram ſit daturus, ut incendium ab imaginibus excitatum reſtinguat, ſacraſque imagines ſecundum vetera majorum decreta reſtituat, ſe ei vitam certo promittere. Atque hæc fati diſceſſerunt. Statim vero & morbus remiſit, & naturales facultates omni impedimento ſunt liberatæ, brevique temporis ſpatio infirmitate prorſus eſt ſolutus Manuelus. Sic ergo allevato corpore, ſtatim equo ad palatium it: ingreſſuſque ad Imperatricem, eam ſummopere ad reponendas ſacras imagines exhortatur. Ea vero jampridem occaſionem hujus rei agendæ quærebat, ſubinde inſtigata a matre ſua, & avunculis patriciis. Nihilominus tamen verbis Manuelii Theodora tum ſe oppoſuit, *Edit Pariſ. pag. 331.* ſive juramenti marito præſti religione, ſive multitudinem (cujus mentionem fecimus) hæreſis iſtius ſtudioſorum reformidans. Et inſtante Manuelo: Meus (inquit) o magiſter, maritus Imperator, accurationem amavit, nihilque unquam niſi re probe deliberata egit. Itaque decretum quoque de colendis imaginibus non fuerat eccleſia ejecturus, niſi id legibus litteriſque ſacris ſciviſſet damnari. Hæc locutæ, Manuelus præſentem Imperii vitæque finem, eademque filio minatus eſt, niſi divinum ornatum ſacrarum imaginum eccleſiis redderet. quibus verbis Theodora ſive perterrita, ſive alias (ut diximus) delectata, tota iſti negotio ſeſe dedit. Statim itaque in tabernaculo Theoctiſti omnes convenire jubet, qui de ſenatoribus vel Concilio ſapientia erant ac doctrina ornati, eoſque de vera religione in medium conſulere. Ibi omnibus, quantum ejus fieri potuit, congregatis, cum varii eſſent ſermones habiti, & non pauca ſacræ Scripturæ teſtimonia producta, piæ partis ſententia obtinuit, decretumque de ſacris imaginibus ſtatim reponendis factum. Eo in conventu principes ſacerdotum, monachi, ac ſenatorii viri,

Concilium de reſtituendis imaginibus.

A περὶ τῆς πάνυ καθηρημένης, τῶ πλείσω μέρει τῆς συγκλήτου καὶ τῆς συνόδου, καὶ αὐτῶ τῶ πατριάρχη αἱρέσει κατεχημένων. μόνος δὲ τῶν ἐπιλοίπων κινηθεὶς θείᾳ ἐνεργείᾳ ὁ Μανουήλ. πρῶτον μὲν, ὡς εἴρηται, ἐβεβαίαζων λύειν περὶ τῶν σεπτῶν εἰκόνων προαίρεσιν. ὕστερον δὲ ταύτην ἐκ τοιαύτης αἰτίας. νόσῳ καθηρεθεὶς ὁ θεολαύστης Μανουὴλ χαλεπωτάτῃ, καὶ ἀπέγνωστο αὐτῷ ἡ ζωὴ, πάσης ἰατρικῆς τέχνης ἀποκαμούσης. ἦλθον οὖν τινὲς εἰς αὐτὸν, ἀκμαιότατοι τῶν τεθνάναι, εὐλαβεῖς μοναχοὶ ἀπὸ τῆς τοῦ Στουδίου μονῆς. προσεγγίσαντες δὲ τῇ κλίνῃ, καὶ γνόντες αὐτὸν ἔτι ζῶντα καὶ ἐμπνέοντα, εὐαγγελίζονται ζῶντα αὐτῷ, καὶ ἀνάῤῥωσιν καὶ πρὸς τὸν ἐμπροσθεν ὑγιείαν ἀποκατάστασιν. ὁ δὲ πρότερον μὲν ὀλιγόψυχος ἦμεν ἐνεκαμένων τῶ θείων ἀνδρῶν, καὶ μὴ ἐκβαίνειν λογίσασθαι B πρὸς τὸν δοθεντα καὶ δόξαν τῶ Θεῶ τὸν ἀποκαλυφθέντα αὐτοῖς, μικρὸν ὑπανασχεῖν τῆς νόσου, ὅπως φησὶ πρὸς αὐτοὺς λιπτῷ καὶ ἀῤῥαιτεῖ τῇ ἄρθματι· καὶ πῶς ἔσαι μοι τοῦτο, ὦ θεῖοι πατέρες; αἱ ψυχικαὶ δυνάμεις ἀπόλελοίπασι, τὸ σῶμα πέλον ἐξηδάνται, καὶ κατέσκληκε. ἐγὼ καὶ μᾶλλον τεθνεῶτι χωμένος καὶ σκελετὸς, ἐν οἴδασι ἀφόρητον τεθνηκότων, ἢ μόνῳ τῷ ἀναπνεῖν. τίς οὖν ἐλπὶς, ἢ ποῖος λόγος, ὅστις ἐ πείσων με ἀναῤῥωδῆσαι, καὶ οἷς ἢ προτέραν ὑγείαν ἐλθεῖν; ὑπολαβόντες οὖν οἱ ὁσιώτατοι, ἔφασαν πρὸς αὐτὸν· πάντα δυνατὰ τῷ Θεῷ. εἰ γοῦν αὐτοῦ δόσεως ἀναῤῥωδεῖς ἢ οἰκονομίαν ὑποπτεύεις πυρκαϊᾶς, καὶ τὰς ἱερὰς εἰκόνας κατὰ τὰς παλαιὰς καὶ πατρικὰς θεσμὰς ἀνασκευάσαι, ὑπαγγελλόμεθά σοι C τὸν ζωὴν. εἶπον, καὶ ὑπεχώρησαν. καὶ αὐθὺς ἦν τόνος ἰράτος, καὶ αἱ φυσικαὶ ἐνέργειαι ἀκωλύτως ἐπιτελούμεναι, καὶ ἐν βραχεῖ τῆς χρόνου τελείαν τὴν ἀῤῥωστίαν ἐχούσης ἀπαλλαγὴν. ῥᾴων δὲ τῆς νόσου γενόμενος, ἐξιππασάμενος εὐθὺς, ἄπεισι πρὸς τὰ παλάτια, καὶ ἔπεισι πρὸς τὴν βασιλίδα, ἐ πάντα τρόπον αὐτὴ παρεκίνει τὰς θείας ἀνασκευάσαι εἰκόνας, πάλαι ἐ αὐτὴ ἁρπαγῆς ἐμφορεῖσθαι γλιχομένη, καὶ παντὸς ἱερεθιζομένη καὶ παρὰ τοῖς οἰκείοις μητρὸς εἰς τοῦτο, καὶ τῶ μητραδέλφων τῶ πατρικίων. ὅμως δὲ ἀπὸ πάντων ὁ Θεόδωρα τοῖς λόγοις τῶ Μανουὴλ, εἴτε (ὡς ἐφαμὲν) D καὶ τὸ πλῆθος δεδοικυῖα τὴν τῆ αἱρέσει καπηλημένων; ἐγκειμένου δὲ τῶ Μανουὴλ, ἔφη ἡ Θεόδωρα· ὡς εἰμὶς, ὦ μάγιστρε, ἀνὴρ τε καὶ βασιλεὺς, ἀκριβείας ἐμοὶ ἐραστὴς, καὶ οὐδὲν ἀπερισκέπτως ἐφαξὲ πώποτε· ἐ τοῦτο τὸ δόγμα εἰ μὴ ἀπηγορεύμενον ἐν τοῖς νόμοις καὶ ταῖς ἁγίαις γραφαῖς, οὐκ ἂν ἔξωσε τῆς ἐκκλησίας. πῶσι δὲ ἐκείνης εἴπασης, παχέως ἐκόλασεν αὐτὴ καπηλοφὼν τῆς ζωῆς, καὶ τῆς βασιλείας ἔκπεσεν· καὶ οὐκ αὐτῇ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ παύσῃ υἱῷ, εἰ μὴ τὸν θεῖον κόσμον τῇ ἱερᾶν εἰκόνων ἐπεδοῦναι ταῖς ἐκκλησίαις. πάντα τοῖς λόγοις εἶπε ἐκδεμαπθεῖσα, εἶτε ἐ ἄλλως ἀρεσκομένη, ὡς ἔπομεν, ἡ βασιλὶς, ἢ διὰ τὸν ἐργαζόμενα. καὶ δὴ ἀγείρεσθαι ἐν τοῖς συνώμασι τὸν Θεοκτίστου προστάττει πάντας τοὺς ἐπὶ συμβουλῇ τῷ λόγῳ ἀποσημαίνεσθαι ἐπὶ τῆς συνόδου καὶ ἐ συγκλήτου, καὶ λαγὼς κινῶν καὶ προβάλλεσθαι περὶ ὀρθοδοξίας. πάντων δὲ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, συναθροισθέντων, καὶ λόγων πολλῶν ῥηθέντων, καὶ μαρτυριῶν ἀπὸ τῶ θείας γραφῆς παραχθεισῶν οὐκ ὀλίγων, τὸ δυνατὸν ὑπερίσχυσε μέρος. καὶ δόγμα γέγονε, τὰς θείας παραχρῆμα ἀνασκευάσθαι εἰκόνας, ἐ Ἀρχιερέων καὶ μοναχῶν καὶ συγκλητικῶν, ὅσοι τῇ πάθει συνεῖχοντο πρότερον τῶν πλείστων

τὸ κράτος μεταμᾶσθαι, ἢ μετασκευάσθαι πρὸς τὰ ἀλλόφυλα. καθηρέθη δὲ ἢ ὁ διατείβας * φατριάρχης Ἰωάννης, καὶ τὸ ἀρχιπατρικὸν θρόνου ἀπηλάθη, δι' ἀποστολῆς ἀξιολόγων ἀνδρῶν ἥβ οἱς φυλακὴν ἐπεπιστεύπει τῶν παλατίων. οἷς φορτίοις μὲν κατελθεῖν οὐκ ἐπείσθησαν, * διὸ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τῆς ἐκκλησίας ἐκρύπτοντο ἀπὸ τῶν ἐπὶ τοῦτο ὑπεσταλμένων· ὡς δ' ἔπου ὑπέρφαλε φοὶς ἢ πύμφασεν βασιλεύσας. ἢ γνώφεμα πεθείκασι τὰ τῆς ἀποθέσεως, ὁ πανσέλευκος ἅγιος τῶν ἐκπίπτοντα Βάρδας, πελσύμμος μὴ τῆ ἐρθοδόξῳ πίστει τὸ πανεφαρχίαν οὐκ ἀπανίσταται. ὁ δὲ Ἰωάννης παυρύος ὢν, ἢ γράφαι καὶ συνοφαντίας ράδιαι ἐπὶρ τὸς ἐπίσης, μᾶλλβδε καπασίζας θεὲ αὐτὸ γαστέρα ἢ τὰ ῥεπτὰ, καὶ τὰς γλωσσὰς, ὡς δυσὶν μαστιχθῶσι παρὰ τύπων, καὶ παρὰ τῆ σταμβύπων ταύτα παθεῖν κυκράνιος ἰωτιβδολεν συγχωρεθῶσι φοὶς μικρὸν, ἐς ἂν ἀφανισθῶσι αὐτὰ τὰ σίγματα. ἢ ὁ μὲν Ἰωάννης ταῦτα. ὁ δὲ Βάρδας ὁ τῆς βίγλας Δρυγγάριος, παρ' ὃ ἢ καταπαθεῖναι ὁ Ἰωαννέλινος, τὰ σκαιωρήματος ἀπειλεῖ θύτος εἰς Θυμὸν κυπθεὶς, ἢ ἀκοστα τύπον ἢ παῖς ιαρχεῖν καπράκι. ἡ καταχθύτος, ἡ διάτοιτα ἀντεσπάγκα τὸν ἱερὸν ἢ Θεὸν Μεθόδιον, ὅτι τῆς ὁμολογίας ἢ τῆς μαρτυρίας ἐν τῇ σαρκὶ τὰ σίγματα φέροντα· ἅπαντων τῇ δόσεβῶν ἱερέων, λαὶ κὼν τὰ ἢ μοναχῶν, ἀλλὰ ἢ τῶν ἐν τοῖς ὄρεσιν ἀσκημένων, ῥῇ πολλὴς τῆς πεφερείας ἀποδεξαμένων τὴν φροβολὴν, ἢ αὖρον ἢ βασιλεῦσα καπελαβόντων ἢ ὁμοφώνως αἰσὶ ἡ ἀναθέματι παραδιδικότος ἢ αἵρεσιν ἢ εἰκοπομένων. τοῦτα μὲν ἐν ὁμοιμίοις τῇ ἀσιδίμῳ Θεοδώρᾳ ἢ τῇ ταύτης υἱῷ κατφράχθη τὰ καπρθαμπα. ὁ δὲ ἀνίερος Ἰωάννης ἐν μοναστηρίῳ τινὶ καθειρχθείς, ἕ ἐν τινι μέρει τάτε ἀνεκλαμένων ἰθασάμβος εἰκόνα Χριστὸ ἢ Θεὸ, ἢ τῆς Θεομήτορος, ἢ τῶν Ἀρχαγγέλων, τῇ ἰμπὸ ᾗχόσῃ φροσίτας ἐν ἀναβάτει, ἢ τῷ σεβασμίων εἰκόνων ἀνορύξας τὰς ὀφθαλμὸς, εἶπεν ἰαὶ ἔχειν αὐτὰς ἢ τόρᾳ δύναμιν. οὐ ὧν ἐπὶ τύτου ταῦτα ἢ δύσιβὸς διάπονα, ζῆλῳ θεῖῳ ἐκπυρωθεὶς, τὰς αὐτὰ προσίτας ἀνορυχθῶναι ὀφθαλμὸς. ἀλλὰ τάτο μὲν ὑὰ ὕστερα, μαστιδσάτων τινῶν. ἀνφιέρως δ' ἐκπέμψασα, μάστιξιν αὐθ' κατμίσατο λώρων ἐξκοσίων.

Ηγεμὼν δὲ τὸν Ἰασσίῳ τότον ἡ μεγαλόπολις ἄυτη, ἢ πασῶν φροκαθημένη τῇ πόλεων, τῆς τῶν Μοροχαβζανίων κατοχύμῳον γενεᾶς. ἀφ' ἁμῶν δὲ νῦν ἢ γφορτικὴς ἐλπιὰς, ἡ μονὴ τ καθιεὶς ἐκων μαρτύρων Σεργίν ἢ Βάκχε, ὥσπερ τινα βράκοποτε ἐν ἐκκλησίᾳ φωλιδσατα εἰχεν ἡνιμένον ἐν αὐτῇ. ἐν δὲ ταῖς κατὰ μικρὸν γινάμεσι ἀναβάσεσι, τῇ τι ἢ εἰκοπομένων ἀδὲφ αἱρέσεσι ἡ ἰκρῶς φροτηκόπτα. ἢ γνοτέσεως φροσαίχοντα, ἢ λεκασομαστέναις ἀβῇ βίᾳ παρὰς. ἐβφρόντως ἀγ απεδίπτα τῇ πατρὶ Θεοφίλᾳ Μιχαὴλ τῇ τραυλῷ, ἐπὶ τῇ κοινωνῶν τῆς αὐτὰ αἱρέσεως, αὖτε ἢ τῇ λογόθετι κπέσαθαι δύξαν. τὸν Θεοφίλου δὲ διδάσκαλον γεγονότα. ἢ ὑπὸ τύτῳ τῆς ἢ βασιλέας καπῆχθ νηὶ ας, σὺν κιθλοι μὶ τῶν τιμᾶ φρὼν τοις, ἐπὶ ὕστρον ἐπαρχλῶν δραπαθέτης Κωνσταντινοπόλεως, φρογνώσεις τινὰς ἢβ λακαμμανείας ἢ γοητείας αὐτῇ απαγγέλοπτα. κατέτρεχε ποτὲ τὰ Ρωμαίων ἔθνος ἀπεστον ἢ σκληρὸν, ὑφ' ἡγεμόσι τεισὶ τραπεγομένοις, ἢ ὡς εἰκὸς ἐπὶ πάσῃ τὸ Θεοφίλει ἀνιαμένῃ, ἀποθέσθαι τὸν ἀδυμίαν ὁ Ἰασσὶς παρικάλει, καὶ Θάρσος πλησιῶσαι, εἴγε μόνον τῇ αὐτὰ συμβουλῇ πειθαρχήσειε. ἡ δὲ συμβουλὴ τοιαύτη ἦν. ἐν τοῖς εἰς

A ante hæreſi vitiati, majoris partis ſententia docti veritatem errore damnato amplexi ſunt. Abrogatum etiam eſt patriarchæ munus Janni, miſſique præſtantes viri, quibus palatii cuſtodia erat demandata, qui eum ſolio deturbarent. Jannes priùs ceſſurum ſe, aut omnino eccleſia exiturum denegavit, ſummaque contentione. Quam ejus contumaciam, cum quos miſſos ad eum diximus, Auguſtæ indicaſſent: ſtatim Bardas patricius mittitur, quæſitum ex eo, an ob profeſſionem veræ religionis patriarchæ loco cedere deſtaret. Sed Jannes, homo verſutus, & ut quiſquam alius ſtaudis calumniæve fuendæ gnarus, ventrem ſimum, dorſumque & nates plumbo compungit, ut a quibuſdam flagris cæſus videretur; vociferaníque ita ſe ab iis qui miſſi fuerant tractatum, tantum ſibi temporis concedi flagitat, donec vibices eluerentur. Bardas autem vigiliæ drungarius, a quo ſe ita cæſum Jannes dicebat, impoſtura detecta, ira concitus, reluctantem etiam domo patriarchali ejecit. In ejus locum Imperatrix ſanctum ac divinum Methodium introducit, qui adhuc confeſſionis ſuæ & ob eam tolerati ſupplicii notas in carne ſua geſtabat: omnibus piis faccnlotibus, laicis ac monachis, & iis etiam qui in montibus exercebantur, ſummo cum gaudio ejus deſigna- *Edit. Pariſ.* tionem approbantibus: ac conſeſſim in pag. 536. Urbem venientibus, unoque ore hæreſim imaginiperdarum damnantibus æterno anathemate. Hoc præclarum facinus incipiebat Theodora & filius initio Imperii ſui ediderunt. Impius vero Jannes monaſterio incluſus cuidam, cum in quadam ejus parte ſuffixam imaginem Chriſti Dei, Deiparæ, & Archangelorum cerneret, diaconiam ſuam eo fidentior dere, & venerabilium imaginum oculos eruere jubet, dicens, eas facultate videndi non eſſe prædita. Hoc ut reſcivit pia Auguſta, divino animi fervore incenſa, ipſius effodi oculos jubet. Verum interceſſione quorumdam effectum eſt, ne id fieret. miſſi tamen ſatellitibus, Theodora ducentis flagrorum ictibus eum mulctavit.

Natus fuit Jannes iſte Conſtantinopoli, ſtirpe Moroccharzianorum, & jam ad ſenectam ætatem accedens, in præſtantiſſimorum martyrum Sergii & Bacchi princeps fuit monaſterio, ibi in eccleſia veluti coluber quidam in antro delitescens. Paulatim deinde progreſſus ad alia fecit, per omnem vitam imaginiperdarum hæreſi impenſe deditus, præſtigiarum ſtudioſus, & divinationum per pelvim. Chariſſimus ſuit Michaelo Balbo, five ob hæreſis ſocietatem, ſive ob doctrinæ opinionem, & præceptor Theophilo ejus filio datus. Theophilus Imperio occepto, primum ei Syncelli dignitatem contulit. deinde patriarcham creavit Conſtantinopolis. Solitus fuit ei pelvis vaticinio & præſtigiis futura præſcipere. Etenim aliquando cum infida atque læva quædam gens tribus doctoribus uſa Romanam ditionem infeſtaret, eaque res Theophilum, ut par erat, ſolicitum teneret: Jannes eum dimiſſa animi segritudine optime de rebus iperare juſſerat, modo ipſius conſilio parere vellet. Conſilium tale erat. Inter æreas ſtatuas,

Jannes patriarchatu ejicitur.

Methodius eſt ſufectus.

267

Jannis præſtigiarum hiſtoria.

quæ erant in Euripo Circi, ſtatus quædam extare ferebatur triceps: tres ergo malleos æreos fabricari jubebat Jannes, eoſque tradi viris manu validis, qui conſtituta nocte hora ſecum ad ſtatuam illam accederent, iiſque cum ipſe mandaſſet capita fortiter ferirent, dum ea veluti uno ictu atque impulſu in terram dejicerent. Gratum hoc conſilium Imperatori fuit, juſſitque ita fieri. Ergo magna jam parte noctis exacta cum viris iſtis Jannes (qui ne a geocolerent, prophano habitu ſe induerat) ad ſtatuam venit, magicoque carmine recitato, iiſque robore quod inerat ſtatuæ adempto, viros omni vi percutere capita ſtatuæ jubet. Eorum duo validiſſimi iſtibus duo capita ſtatuæ deciſſerunt: tertius remiſſius aliquanto feriens inclinavit quidem, non tamen a corpore totum avellit caput. Eodem modo cum gentis ejus ducibus actum fuit: nam feſtitione coorta, atque ea in pugnam inteſtinam evadente, duo de ducibus ceciderunt: tertius vulnus accepit, ſed non lethale: nihilominus tamen relegendæ eo facto inutili, gens ea viribus ſuis deſtituta domum rediit.

Edit. Paris. pag. 337.

Fuit hujus Jannis frater carnalis, nomine Arſaverus, patricius ordine: is ſuborbinum habuit ad Sceni ſimilitram partem proxime ſancti Phocæ inoaſteſium, ædificiis ſumptuoſis inſtructum, porticibus, balneis, aliiſque ad amœnitatem paratis operibus. Ibi Jannes crebro ſolens diverſari, fuga denique quodam domicilium Trophoniano adſimile fecit, in cujus poſtico fores erant ad intromittendos homines. in iſtam ſceleratam officinam modo monachus, aliaſque inſignes forma mulieres condebat, cumque iis rem habebat: modo jocinorum inſpectiones, divinationes per pelvim, præſtigiaſque alias & incantorum evocationes exercebat, ac ſæpenumero dæmonibus adjuvantibus futura aliqua prædicebat. Hoc ſuburbanum poſtea temporis Imperatoris cubicularius nactus ſolo æquavit, monaſteriumque ibi a magno martyre Phoca denominatum condidit. Cæterum Jannes hoc quo dixi pacto, ejuſque ſocii, eadem ratione dejecti, non ſe tamen continuerunt, quin & contra ſacras imagines aliquid adhuc molirentur, & plis inſidias ſtruerent. Quo modo etiam integerrimum Methodium calumnia circumvenire, & veræ religionis cultoribus dolorem afferre conati ſint. Res ea ita acta.

Methodii ejusdem. Mulierem quamdam (mater ea fuit Methrophanis, qui poſtea Smyrnæ præſul fadus eſt) multo auro pollicitationibus que corruptam ſubornant, quæ Auguſtæ & Imperatoris tutoribus diceret, a Methodio ſe eſſe ſtupratam. Statim ergo terribile judicium ex civilibus & ſacratis hominibus cogitur Concilium. adſtant pli, mœſtiſſimæ ac doloris plenæ: non abſunt impii, dedecus haud exiguum ea actione conciliatum iri plorum cœtui ſperantes. prodeunt calumniatores animis inflati, quod crimen id ita prompte habere probationes fiderent, producta in medium mulierecula, quæ compoſito judicibus rem narraret. Judices, & præcipue Manuelus, triſti vultu adſident, Σμύρνης φροσδρεύσαντες) πεῖσθαι κατωπτεύετο αὐτὸν ἀφῆς τὰ τοῦ βασιλέως, ὡς ἐπ' αὐτῷ πιπλησιακὰς ῥῆμα χωῦ ὠδῖνας φέρειν μετὰ τὸν πολιτικὸν Ὦ ἱερεῖς ἀνδρῶν συγκροτήμενοι. παρῆσαν οἱ ὡσεβεῖς, κατηφείας τῇ λύπῃς πιπλημμέλειαι. ἀλλ' ἐπεσαν οἱ ἀτιθεῖς, μᾶλλον ἐκ τῆς φιλοχρίας ἀπὸ τοῦ χόρτου προσελθόντα τῇ Ὀρθοδόξων ἐκκλησίᾳ σύλλογοι. παρῆσαν οἱ συναρτάται μέγα φρονοῦντες, ὡς τάχα τῆς καπηρείας αὐτῶ χόρτου ἐχόντος τὸν ἔλεγχον. παρῆσαν εἰς μέσον τὸ χωλίωον, ἓ ἀεὶδόξαν πόῖς ἀπαΐζοντο ἰθεμένδιν. ἐσκυθρώπαζον οἱ δικασταὶ, καὶ ἓ ἄλλων πλεῖστ Μανουὴλ, εἰ δὲ ἑνὸς ἀιθρώπου κινδυνύσει τὸ Ὀρθοδόξων πλήρωμα χίλιοι γενέσθαι τῆς ἀντιθέσεως. τό-

A τὸν Εὐφίτιον τὸ ἐπικὸν ἐσαμίσεις χαλκοῦς ἀνδρειάς, καὶ τὰς αὐδεμὰς ἐσαθεῖναι ὀλίγῳ τεῦχι ἐβτυπώμβος κεφαλαῖς. φροσάντι, τοίνυν ὁ Ἰαννῆς, ἐσαεδίμας σφύρας χαλκευθείσας κεφαλαῖς, ἀνδρὰς τὰ ταύτας ἐγχειρεδίῳ ὧσις χεῖρα γοναεῖς· κατὰ τινα δὲ τεταγμένου ὥρας συντεχνίου, ἅμα αὐτῷ γενέσθαι φρὸς τὸν εὑρημένον ἀνδριάντα, ᾧ ἐνέκα τούτες κελεύσεσι, πείσειν ἐχυρῶς ταῖς σφύραις τὰς κεφαλὰς, μέχρις ἂν κατενεχθεῖσι εἰς γῆν, ὡς ἐξ ἑνὸς κρύμματος τὸ πλῆξιος. ὑθὲως ὖν τοῖς λόγοις ὁ βασιλεὺς, τὸν γοητεῖαν φροσέπεμψε. Ὁ γεγυμνωμένος ἐνέδυ τῷ ἀνδρῶν ἅμα τῷ Ἰαννῆ, πόῤῥω κυτῆβ. (ὧι δ' ὁ Ἰαννῆς τῷ λαικὸν τὸ ἐχόμενος, ἵνα μὴ καταφρονῆς ἔσται) τοῖς τοιχωτικοῖς λόγοις ἐσεστὰς, τῷ νέῳ ὑπόσω διώμεμον ὧ τῷ πάντα ἀνδρειάτι ἀφελάμβος, παίεσι τοῖς ἀνδρειάσι τὰς κεφαλὰς· ὁ τρίτος δὲ τὸ ἐσχυρῶς ᾧ μὲν δύο ἐχρυσπάτασις χρισαμένοις ταῖς καπαρραῖς, τὰς δύο τῶ ἀνθρώπε ἀπτικεφαλὰς κεφαλὰς. ὁ τρίτος δὲ μαλακωτέρᾳ πτίσασα τῶι πλαγῶι, μικρὸν μὲν κατενεῖσεν, ᾧ μὴν ᾧ ὅλῳ τῷ σώματος ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν. οἷς δὴ παραπλησίως καὶ τῷ τῆς ἡγεμονίας τὸν ἔθνες ὑπεκλοῦσασε. γὰρ τινος κραταιᾶς ἐπεναστάσης τῇ γένει, παῖτη δὲ μάχης ἐμφυλίε ὑπεκλοθάσασης, οἱ δύο ἡγεμόνων πεπτωκεν· ὁπλῳ δὲ ᾧ ὁ τρίτος, ᾧ μὴν γε καιρίως, ἀρ' ὃν δ' ὅμως ἐκ τῆς πληγῆς. ᾧ ὑπο πόΘρος ᾠδυπικός, οἰκαδὲ ἀπῳόσπει. Ὅτα μὲν τῆς γοητείας ὕπος.

B Τῷ δὲ γόητι τούτῳ Ἰαννῆ ἀδελφὸς ἦν Σαρκικὸς, ὄνομα τῷ αὐδεῖ Ἀρσαβὴρ, τῶν τὸ ζῶλιν πατρίκιος. τούτῳ φροσεκείμην κατὰ τὸ ἐυσύνομον μέρος τὸ Σκηνῆ, ἐγγύτα τῆς μονῆς τὸ ἁγίε Φωκᾶ, οἰκοδομὰς ἐχῶν πολυτελεῖς, ἐσόστες ᾗ βαλανέας ᾗ διατρεβὰς ἄλλας ἐπιτηδείας. ἐκέσει δὲ γόης συχὰς ποιῶν τὰς καταγωγὰς, ὑπέγαιός τε κατασκάσας ἐδελάπτωμα, ᾗ τῷ Τροφωνίᾳ μιμούμενον, ὅπιθεν δὲ συλίδας δημιοργήσας ἐσω τὰς θέλοντας παραπέμπειν· ὡς βωλομένης ἐδέχετο ἐκείνη τὴ ποικρὰ ἐργασηρίε, ᾗ πῶ μὲν ἐπαμένετο Σαλαμιπολίμβια μονᾶζουσά τε, καὶ ἄλλως γυναῖκες τῷ κάλλει διαπρεπεῖς, αἷς σωμῳθείρτο· νῦν δὲ ἐπατοκοπίαι ᾗ λαικομαντεῖαι, ᾗ γοητεῖαι ᾗ τικυμματεῖαι ἐνεργοῦντο, δὲ ὧν πολλάκις σωπηρίᾳ δαμόνων τινὰ τῶ μελόντων φοίλιγαν. ἅπαξ δὲ τὸ κτῆμα ἐλθὸν ὕστερ ὡς τὸν παρακαμμόμβον, εἰς ἔβαρος καταστρίφεται, ᾗ εἰς μοῦλι κατασκελάθη, ἐν ὀνόματι Φωκᾶ τὸ μεγαλομάρτυρος. καθαιρῆσεῖς δὲ, ὡς ἐπεῖπᾶμ, ὕτος, ᾗ οἱ τῶν μιτρικοῦ τῷ αὐτῷ καθαιρέσεα καθυπεβλιθέντες, ὑφ' ὕπως ἠσυχίαν ἄγον· ἀλλὰ κατὰ τὸ ἁγίον ὧν ἐνεμνύοντο οἰκέσειν, ᾗ πομπὰ κατὰ τὸ ὑσεβὲν ἐμελάτων. συνοφαντίαι δὲ ᾗ βλάβαντες κατὰ τὸν μεγάλαν Μελοδέα, ἐπεφαντο ᾗβλαβλέειν τὸν ἀπειλίκητον, ᾗ ὕπο τὸν ὀρθοδόξον λυπῆσαι λαόν.

C Χρυσίῳ δὲ πολλᾷ ὑποθέραντες τινὰ γυναῖκα, ᾗ ὑποκρίνεσθαι, οἱ μόνοι τύπος συμφέρειν (μήτηρ δὲ τὸ χωλίαιον τῶ Μητροφάνες, τὸ μετέπειτα Σμύρνης φροσδρεύσαντες) πεῖσθαι κατωπτεύετο αὐτὸν ἀφῆς τὰ τοῦ βασιλέως, ὡς ἐπ' αὐτῷ πιπλησιακὰς ῥῆμα χωῦ ὠδῖνας φέρειν μετὰ τὸν πολιτικὸν Ὦ ἱερεῖς ἀνδρῶν συγκροτήμενοι. παρῆσαν οἱ ὡσεβεῖς, κατηφείας τῇ λύπῃς πιπλημμέλειαι. ἀλλ' ἐπεσαν οἱ ἀτιθεῖς, μᾶλλον ἐκ τῆς φιλοχρίας ἀπὸ τοῦ χόρτου προσελθόντα τῇ Ὀρθοδόξων ἐκκλησίᾳ σύλλογοι. παρῆσαν οἱ συναρτάται μέγα φρονοῦντες, ὡς τάχα τῆς καπηρείας αὐτῶ χόρτου ἐχόντος τὸν ἔλεγχον. παρῆσαν εἰς μέσον τὸ χωλίαιον, ἓ ἀεὶδόξαν πόῖς ἀπαΐζοντο ἰθεμένδιν. ἐσκυθρώπαζον οἱ δικασταὶ, καὶ ἓ ἄλλων πλεῖστ Μανουὴλ, εἰ δὲ ἑνὸς ἀιθρώπου κινδυνύσει τὸ Ὀρθοδόξων πλήρωμα χίλιοι γενέσθαι τῆς ἀντιθέσεως. τό-

D

των πάντων ἐπαιδόμβος ὁ ἱερὸς Μιθόδιος, ᾧ τὰς μὲν ἀνεβᾶς τῇ ἐλπίδων μπερᾶσαι βυλόμενος, τὰς δ' ἀνεβεῖς, ἀπαλλάξαι τὰς καρχώσης βαρυθυμίας, καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ μὰ λίθος γενέσθαι προσκόμματος, μηδὲν ἧττον ὄχλου ὑποσκιλλόμενος, λοιδορησάμενος τῷ ἀναβοηθῷ, ἐπ' ὄψει πάντων τῇ θεμιλίων ὀπομνύμενος τὰ αἰδοῖα, ὁ πᾶσιν αἰδοῦς ᾧ τιμῆς ὕπνος ἄξιος. ᾧ ἰφάνπις πᾶσι ταῦτα μεμαρασμένα ἀπὸ τινος ἦσαν, ᾧ τῆς φυσικῆς παπάπασιν ἐνεργώσας ἄμοιρα. αἰχώνης τὸ πρᾶγμα τῆς χαριπάνης ἐνέπλησε ᾧ συμφάπτας, ἀθροσμὸς δ' ὅτι πολλῆς ᾧ θυμηδίας τὰς ἀνεβεῖς. ᾧ πιελαβόντες αὐτὰ μᾶ ὑπερβαλλούσης περιχαρείας, κατακάζοντο, πιεμπλίκοντο, ὡς ἐχον ὅπως τῇ πλήθι χρήσονται τῆς χαρᾶς. καί τις τ γνησιώτερον προσελθὼν ἀρίμα, ἐπηρώτα τ πατειάρχαν, τ τρόπον μαθὼν τὰ θλιβερὰ τ μαρασμὸν τ μοῖραν. ἀναλαβὼν δὲ ὁ τος, διηγεῖτο ἀνωθεν ᾧ ἐξ ἀρχῆς, ὅτι περ ὁ Ῥώμη πεμφθεὶς παρὰ τ Πάπαν, ᾧ τὰς κατὰ Νικηφόρον τ ἁγιωτάτου πατειάρχου αἰτιωρθείσας ὑπαγωγὰς, κρίσεσι ἄδικον ἐπεκλήθη ὑπὸ φιλοτάρου δαίμονος, ὡς ἂν ἐπίλιπε τύπτωρ ᾧ μεθ' ἡμέραν γαργαλίζων, ᾧ μιξούς μοι σαρκικῆς ἀνακινῶν ἐρωτας. ἀναφλεγόμενος δὲ τῇ πάθει, ὡς ἦδη ᾧ ὑπτιάμενος, ἤγειρε Πέτρου τῇ κορυφαίῳ τῇ Ἀποστόλων ἀναθέσθαι ἱμάντα, ᾧ τούτου ἐξελιτάρευε ἀπαλλάξαι μὲ τῆς σωματικῆς πάνης ὀρέξεως. ᾧ τ ἐπιχαίπα τυπτὸς, ἄψασθαι τῇ δεξιᾷ χειρὶ τ αἰδοίων, ᾧ καταπτῆσαι, ἐπειπόντα τὰ λοιπὰ μὴ πτοεῖσθαι τὼ φιλάδικον ὄρεξιν. δυπνωθεὶς δὲ μετὰ σφοδρᾶς ἀλγηδόνος, ὠρίσθω * ὡς ἐθέσασθαι. ταῦτα τῷ πατειάρχῃ ἐπέπτος, ὡς ἀνάξιον ὁ * Μιχαὴλ νομίσας τὸ τόλμα, ἐγγὺς ἐξέπεσε δοξῶναι τὸ γνωσικὸν, ἐφ' ᾧ ἐξαφῆσαι τ μηχανορράφημα. ξίφος τι οὖν ἀδὺς ὑπὸ ἐπαντείνη, καὶ ῥάβδοι ἐκπεμίζοντο ἀπαθωμέναι, ὑγεῖ δήμιοι παρεσκευάσαι δ' τριπεῖς. οἷς ἐκδεμαπυθῶσα ἡ δύσνως, τίθησι ἔκπτωσιν τ ἀληθείαν, τῶν μηχανῶν ὅπως ἐρ' ἁρη, ᾧ ἀπάτῃ ὧ ἀπαύθη, διὰ τι τῆς δόσιος τὰ χρυσία καὶ τ πολλῶν ὑποχίσεων τὰ φάξαστα πρόσωπα, ᾧ τῶν ὕλην συλλογίαν τῶ δράματος. προσεπίθει δ' ὅτι ᾧ ἐπίλθοι τις εἰς τῶν τύπος οἱ ἐμὰ, ὀρύσειν τὸ χρυσίον ἐν βαλαντίῳ, ἵνα τινὶ κιβωτίῳ σὶ πεπληρωμένῳ ἀδύς ὧν· ἀποσιλλεται τὴς τῇ δορυφόρων, ᾧ τὸ χρυσίον ἦχθη, ᾧ ἠλέγχθη τὸ δραματούργημα. καὶ κρὸ ὦ συμφάπτας τὰς προσκυνήσεις ποιεῖς παριδύσασα, ὡ μὲ ἀνεξικάκως ὁ πατειάρχης τῶτο μόνον εἰς ἔκτισιν ἰζήσει ᾧ τιμωρίαν λαβεῖν, τὸ ἀνὰ πᾶν ἔτος κατὰ τ ὀρθοδοξίας πανήγυριν, αὐτὸς μὲν μ' λαμπάδων ὑπὸ τῶ ἐν Βλαχέρναις τῆς παναχράντου καὶ ὁρὸς τ θεῖον τῆς ἁγίας Σοφίας ἀφιερῶθαι ναόν, αὐτὸς δὲ οἰκείως ἐνεχείδαι ὡσεί τι ἀνάθεμα. ὃ ᾧ μέχρι τῆς αὐτῷ ἐπαμφιέζεως. ᾧ μὲν τ εἰκονομάχων αἵρεσις τοιοῦτον ἴχνε τ ζόφον τῆς καταλήξεως. Ἡ δὲ τ ὀρθοδόξων ἐκκλησία τ τ οἰκείας ἀπέλαβε κόσμον, ᾧ τ συνπ εἰκόνων ἀνασήλωσιν ταύτῃ τ ὀρθοδοξίας τ ἑορτὴν ἄγυσα ποτὲ ἡ μακαρίτις βασίλισσα Θεοδώρα, τὴν πλήρωμα εἰσίας τῆς ἐκκλησίας εἰς τὸν τῇ πανθυτίᾳ τ Καισαρικὰ πάπορον· ἐξεδήμωτο τοῖς ἐξ ἰσάτορσι ᾧ Θεοφάνης, ᾧ ὁ τῶν ὁμείμων Θεόδωρος οἱ γραπτοὶ τῆς δωχίας ᾧ παραχαράζοντες, ᾧ τ τραγημάτων πλακοῦντων δηλαδὴ ἐ πεμμάτων παρατιθεμένων, συμφωνῶ ἡ βασίλισσα ὡς τὰ τ πατέρων ἐκτυπίζοντα πρόσωπα, ᾧ τὰ ἐκτετυγμένα τοῖς προσώποις αὐτ καταμαθόντα γράμματα, συναγωγὰς ἠρίω ᾧ λάκρυα· ὧς δὲ τ πατέρων καταφορὰς τῶν τ αἰτίαν ἤρτο τ εἰς αὐτὰ συχνῆς ἀτυχίας. τ ἠκούσης, τ καρτερίαν ὑμῶν θαυμάζω, ὅπως ἠγωνιάρθησαν τῆς προσώπεις ὑμῶν πᾶσιν ὑπεμίμνατο γράμματα, πα-

A indigne ferentes unius hominis culpa eorum piorum in periculum ludibrii veniret. Quæ omnia sentiens Methodius, ut & spem impiorum, & piorum æquitudinem aboleret, neque ecclesiæ ispis offensionis esset, nihil multitudinem reveritus, homo omni reverentia atque honore dignissimus, eam conspectu omnium pudenda nudavit; quæ nemo non videbat morbo quodam emarcuisse, omnique naturali vi esse privata. Pudore hoc factum opplevit calumniatores & malis gaudentes, pios autem lætitia: qui ingenti cum gaudio Methodium cingentes salutabant, atque amplectebantur, neque habebant quo modo voluptati suæ satisfacerent. Et quidam de sectoribus placide aggressus, ex eo quæsivit, quonam modo virilia ejus ita emarcuissent? Cui is rem totam a principio narravit. Se, cum B Romæ degeret, missus eo ad Papam ob intentata Nicephoro sanctissimo patriarchæ crimina, vexatum fuisse a carnis studioso malo genio, fine intermissione diesque noctesque ipsum titillante, & rei veneream appetentiam excitante. itaque se ardentem ea cupiditate, ne tantum non ut succumbentem Petro Apostolorum principi sese dolere fatuisse: multisque ab eo precibus contendisse, uti se libidine ista liberaret. hunc noctu adstitisse, ac virilia sua manu dextra tangentem combussisse: simulque dixisse, nihil esse quod in posterum sibi ab ista metueret voluptatis concupiscentia. Se ob vehementem dolorem somno exanimum, talem repertum fuisse, qualem ipsi vidisset. C Hæc cum ita narrasset patriarcha, Michaelus intolerabilem hanc fraudem judicans, statuit mulieralem quæstionibus adhibere, ut quæ fuisset dolo nodendi ratio intelligeret. Statim ergo gladius stringitur, virgæ igni candentes accensæque carnifici que parati adstant: quibus misera ea perterrita, rei veritatem palam fatetur, quo pacto structæ insidiæ, utque auro & pollicitationibus corrupta & decepta foemina, qui commenti auctores, denique totam fabulam refert; additque, domi suæ aurum in sacculo repertum iri quadam in urcula fictili plena. & missus eo satellitum quidam, aurum statim attulit, detectaque res tota est. Dedissentque dignas facinoris tam pœnas calumniatores, nisi patriarcha, qua erat patientia, unam hanc ultionem petiisset, ut quotannis solemni orthodoxorum D conventu sibi liceret a sanctissimo templo Deiparæ Blachernensi ad sanctæ Sophiæ templum prælucentibus facibus ire, & in ipsorum aures detestationem obmurmurare. quod & per omnem eorum ætatem factitatum est. Hoc modo imagines sanctarum harum everso, & ecclesia orthodoxorum sua ornamenta, nimirum sacrarum imaginum restitutionem recepit. Qua de re festum agens diem Augusta Theodora, in palatio quod est in Carianæ regione cœtum ecclesiasticum convivio accepit. Fuere in convivarum numero, Theophanes quoque, & ejus frater Theodorus, quos a nonis faciei impressis Grapteos vocant. Vergente jam ad finem convivio, cum placentæ & bellaria apponerentur, Augusta crebro horum E frontes intuens, & quæ iis inscripta erant legens, ingemiscebat ac lacrymabatur, quod aliter eorum patrum sentiens, causam tam crebri obtutus ab ea quæsivit. Cumque respondisset, mirasi sese eorum pa-

* ἰχνη Scyl.
* Μιχαὴλ Scyl.

Edit. Paris. pag. 539.

tientiam, quod tam maltas ſibi inſculpi literas ſuſtinuiſſent, miſerarique ejus in ipſos odium impotens, a quo hæc eſſent paſſi: Theophanes, Hujus, inquit, ſcripturæ cauſam advertas Imperatorem maritum tuum Deo incorrupto judice diſceptabimus. Hoc dictum Theodoræ animum non mediocriter perculit, ploranſque ad Theophanem ait: Hæc ergo eſt veſtra promiſſio, & ſcripta obligatio? qui non tantum non ignoſcitis, ſed etiam in jus vocare vultis? Eam patriarcha & pontificum cœtus ut conſolaretur, ac gravi dolore levaret, ſurgens ſtatim dixit: Noſtra quidem promiſſa & pacta firma & immota manent, hujus vero contemptui vale dicere expedit. atque ſic dolor Auguſtæ mitigatus eſt. Sub hoc tempus hæreſis quædam Zilicam nomine exorta, ſimul cum principe ſuo Zilico, qui a ſecretis dignitate erat, carnalia & diſſipata eſt, ipſo & ſectatoribus ad veram religionem converſis, ſacroque unguento delibutis & perfectis. Is fuit rerum urbanarum ſtatus.

Zilicum hæreſis.

Bogoris porro Bulgarorum dux, mulierem cum tenero puero Imperium Romanum tenere audiens, ferocia ſumpta, nunciis ad Theodoram miſſis minatus eſt, ſe rupto fœdere bellum illaturum. Theodora animo nequaquam muliebri aut abjecto reſpondit, ſe bellum defenſuram, Deique nutu victoria potituram: quamquam eam, vel ſi ipſa (quod futurum non ſit) ſuccubuerit, ſuam futuram, non viro, ſed muliere a Bogoride victa. Hoc reſponſo pertubatus barbarus, quietem prætulit bello, & antiqua fœdera renovavit. Rurſum deinde utrinque miſſi legati, Theodora Theodoſium, cui cognomen Cupharas, repetente, virum præclarum, ac reipublicæ utilem, qui tum in Bulgaria captivus degebat: Bogoride ſororem ſuam, quæ quadam excurſione jampridem capta, in aula Imperatoris aſſervabatur. Hæc ibi Chriſtianæ religionis doctrina & litteris imbuta, poſtquam demum eſt remiſſa, numquam ceſſavit fratri Chriſtianam fidem prædicare, & femina pietatis in animo ejus jacere. Initiari jam ante etiam a Cuphara. Sed Bogoris facta permutatione, redditoque Auguſtæ Cuphara, & recepta ſorore, tametſi rebus ſacris inſtitutus atque initiatus eſſet, tamen falſam ſuam religionem non deſeruit. Verum poſtquam peſtis vehemens Bulgariam infeſtavit, neque ullum mali remedium fuit efficax: ibi tum Bogoris Deum Chriſtianorum, cujus religioni a Cuphara & ſorore eſſet initiatus, in auxilium vocavit, utque idem facerent toti genti mandavit. liberatique lue, veram fidem ampleal, lavacroque tegenerationis potiti ſunt: principi nomen Michaeli de nomine Imperatoris inditum a patriarcha, qui eo ad baptizandum eum miſſus fuit.

Bulgari Chriſtiani fiunt.

Aliud quoque evenit, quod eum ad pietatem duxit, in eaque confirmavit. Supra modum venationibus delectabatur, quibus cupiens non tantum cum venatum eairet perfrui, ſed etiam in otio: novam domum ædificavit, & monachum Methodium, Roma oriundum, pingendique artificem, hiſtoriis eam totam exornare juſſit. divinoque inſtinctu factum eſt, ut non diceret nominatim quæ animalia

Edit. Pariſ. pag. 540.

368

A λαμ(ζω ἢ μὴ Φ τ ταῦτα δράσαντες εἰς ὑμᾶς ἀπέχθειαν· ὑπολαβὼν ὁ μαγειρίτης Θεοφάνης, ὑπὲρ ταύτης (ὦ δέσποινα) τ γραφῆς, εἶπεν, ἐν τῇ Φ Θεῷ ἀδικήσῃ βήματι διακατάμιθα σὺν τῇ ἀνδρείᾳ σου βασιλεῖ. ἐπλάγη σωὶ τῇ λόγῳ Φ καρδίαν ἡ δέσποινα, καὶ μᾶλ' ἀκριβῶς ἔρη πρὸς Φ ἄγιον καὶ αὖπις ἐν ὑποχρίσει ὑμῶν, καὶ αἱ δι' ἐγγράφων ὁμολογίαι, ὡς μὴ μόνον ἡ συγκεχωρημέναι, ἀλλὰ καὶ ἀρὸς ἀγώνας ἐκάγων τε καὶ καλεῖν· ἀνακαλούμενος δὲ πάντων ὁ πατριάρχης, καὶ ὁ λοιπὸς Φ Αρχιερέων ἱσμὸς, καὶ τὸ πολὺ τ λύπης ἐπικωφίζοντες, ἀνασώσης δὲ θὺς ἔφασαν αἱ μὲν ἡμέτεραι, ὦ βασιλὶς, ὁμολογίαι τε καὶ συνθῆκαι, ἀδιάπτωτοι καὶ μεταὶ πάντα τὸν ἅπ Φ ἐλιγωρίας ἐφ' χαίρειν καλόν. ὅταν μὲν ἀπαραβάτου τ διασοίνης τὸ λέγος. ἀπορῶν δὲ τις τοιαύτα ἄρρητος ἀ Φ Ζιλίκων λεγομένη, ἥτις ἅμα τῇ ἀρχηγῷ Ζίλικι τὸνομα, ἐν τοῖς ἀσκηρίταις τελοῦντι, ἀπίσθα διηρρύκει, αὐτῇ τε καὶ Φ ὑπομένων αὐτῇ μετοιχθέντων εἰς θυσίβειαν, καὶ τῇ θείῳ μύρῳ χειθέντων τε καὶ πλειοθέντων. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν πόλιν ἐφέρετο τῇδε.

Βόγορις ὁ Βυλγάρων ἀρχηγὸς, γυναῖκα ἄρχειν Ρωμαίων ἀκοὴν μετὰ παιδὸς ἀπαλοῦ· εἰς θράσος ῥητὸ ὄθεν καί τινες ἀγγέλους ἀπέστειλε πρὸς τὴν βασιλίδα, ἀπειλῶν λύειν τὰς συνθήκας, καὶ εἰσβολὴν ποιεῖσθαι κατὰ Ρωμαίων· ἡ δὲ βασιλὶς μηδὲν ἀγωνίς, μηδὲ γυναικεῖον ἐνεάσασα, καὶ μὴ ἀρήσεις μιμοῦσι ἀντιστρατεύσαν, Θεῷ τ πίστει κατιχύσαν. εἰ δ' ὅπερ ἐκ ἦν) ὑπερῴξεις αὐτὸς, καὶ ὕπως ἀπὶ ἀσθμὰ γυναῖκα δὲ ἐσηλάκ' ἀνδρα νικήσας. εἰς ὁ βάρβαρος διαπαραχθείς, ἡσυχίαν ἦγάσατο, καὶ τὰς προσυγκειμένας αὐτῷ σπονδὰς διεπρεσβεύσατο δὲ ἀλλήλοις πάλιν ὅτε βασιλεὺς καὶ ὁ ἄρχων, καὶ μὴν περί τινος Θεοδοσίου τοῦ ἐπικλήσεως Κυφαρᾶ, ἀξιολόγου τινὸς ἀνδρὸς Φ χρησίμου τῇ πολιτεύματι, αἰχμαλώτου ὄντος ἐν Βυλγαρίᾳ· ὁ δὲ περὶ τ θείας ἀδελφῆς, κατὰ τινα προσωπὸν λφθείσης, καὶ τοῖς βασιλείοις διατελούσης αὖτη δὲ πρὸ πολλοῦ ἀχθεῖσα αἰχμάλωτος, τὰ Χερσιανῶν τε μυαθεῖσα, καὶ γράμμασι μεταχῆσα καὶ Φ τ αἰχμαλωσίας ἀσφαλῶς, ἄρτι τε τ αἰχμαλωσίας ἀπολυθεῖσα, ἀδιλιπε πρὸς Φ ἀδελφὸν τὰ Χερσιανῶν ἀναθεάζουσα, Φ τῇ αὐτῇ καρδίᾳ πίστως καταβάλλουσα ἀπέρματα, καὶ προμυθέντος ἀδὴ παρὰ τοῦ Κυφαρᾶ τοῦ θεῖα μυσήρια τῆς ἁλλαγίου καὶ γιομένου, καὶ τ γυναικὸς ἀποδεθείσης τῇ ἀδελφῷ, ἀντιδοθέντος ἢ τῇ δεσποίνῃ τοῦ Κυφαρᾶ. εἰ Φ προνοήτοις ἄρχων, καὶ προνοήσθη τοῦ θεῖα, ἀλλ' ὅτι Φ αὐτὸν ἐφύλαττε ἀπιστίαν, τ οἰκείας θρησκείας ἐξαρτημένος λιμᾶ δι' ὁρμοῦ Φ χαίρειν Φ Βυλγάρων ἀστραχικὸς, καὶ πάσης βουθείας ἀργυρᾶς, Φ Χερσιανῶν ὁ ἄρχων εἰς βοήθειαν ἐπεκαλεῖτο Θεὸν, Φ ὑπὸ τοῦ Κυφαρᾶ καὶ Φ τ αὐτοῦ ἀδελφῆς αὐτῷ μυσαγωγηθέντα τὸ αὐτὸ δὲ τῶν καὶ τὸ ἔθος ποιῆν παρισχεύασεν ἅπαν, καὶ τυχόντες ἀπαλλαγῆς, ὕπω δὲ πρὸς θεοσέβειαν μετεστήσαντο, καὶ τὰ λουτρὰ Φ πάλιν γνησίας καταζιοῦντες· ἀλλ' ἀκμὴν κατεσμαθέντος τῷ ἄρχοντος, ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ βασιλίως, παρὰ τοῦ πρὸς αὐτὸν ὄντος ἀλλοτρίου Αρχιερέως, ἐν τῷ θείῳ μετεδεδωκότος λουτρῷ.

B

C

D

E Συνέβη ἢ χρόνον τι, τὸ δὴ γῆσαι Φ βεβαιῶσαι Φ ἄρχοντα πρὸς ὑσέβειαν. ἀπλόως ὕτος ἔχων πρὸς τὰ κυνηγέσια, καὶ βουλόμενος τούτοις ἐκδυφᾶν· μὴ μέντοι ὅτι πρὸς θήραν ἐξέσι, ἀλλὰ καὶ ὅτι σχολάζοι, ἵνα ζωγραφίας ἐστρυφᾶν τοῖς τοιούτοις, οἱ κὸν δημιουργάσαντες. Μεθόδιον τινα μοναχὸν Ρωμαῖον τὸ γένος, ζωγράφον τῶν τέχνῃ, ἐκέλευσεν ἱστορίας πληρῶσαι τὸ οἴκημα. ἔπειτα δὲ ὑπό τινος ἐπιτηδείας θείας ὁ δυνάμενος, ἐκ ἐπίσκιφ ῥητῶς, ὁποῖα δὴ καὶ τίνα τῶν ζώων ἐξεπόρισε, ἀλλ' ἐκέλευε γράφειν ἅπερ ἢ βούλεσθε· φοβηθέντες εἶναι τὰ γρα-

φόμενα, ἢ παρὸς ἐκπλήξει ἢ δίος τ̃ δομήσου. ὁ δὲ μηδὲν ἴσχειν εἰδὼς φαιδρὸν ἔφη τὸν διάπρας τὸ Χριστὸ παρεσίες, τοιοῦτον ἐκεῖ καθυπέγραψεν. ἰδὼν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς μὴ τ̃ δυνάμει τὸν χρῶτα γραφόμενον, ἐκπίθει δὲ τ̃ ἀμαρτωλῶν κολαζόμενον, ἢ παρὰ τὴν γεγραμμένην σωμὸς τὸν τῶν ζωγράφις, ἀδύς τ̃ οἰκείας ἐζημιοῦτο θρησκείας· ἢ καπνὸν ἔθεν, ὡς ἀτοπῆ, παρὰ τὸ θεῖν ἱστορῶν τὸ θεὸς μυσηρὰ, ἀλοὶ τ̃ νυκτὸς τὸ θεῖν μεταλαμβάνει βαπτίσματος. οἱ δὲ τ̃ ἐθνῶς ἀρχαιτὲς ἢ τὸ κοινὸ τ̃ θρησκείας ἐγκωμὸς μεταβολὴ, καπξαιτέσαντας τὸ ἀρχαῖς, ἢ ἀπελθεῖν ἐπαιδέζον. τὰ μὲς δ᾽ ἐκεῖνος μετὰ τ̃ πρεῖ αὐτῶν ὀλίγων ὅπως τριλήμμος, τ̃ σαυρὸν τύπε φρονεμένε, τ̃ παραδέξε καπαλαγὴπς Χερσωνίσου τυμένε, τ̃ παραδέξε καπαλαγὴπς Χερσωνίσου τυμένε, μεταβλαθέντος δὲ πανρὸς τὸ ἐθνῶς πρὸς θεοσέβειαν, γράφει πρὸς τὸν διάσονα, ἐξαιτῶν δοθῆναι αὐτῷ ἐπίσκοπον, ὃν ἐκεῖνος ἱερουργήσει αἰδοῦ τὸ ἢ ἀμπελθεῖν. ἢ δὲ βασιλὶς Ἰλαρὰς λέως ἢ ἐκτνέως ἀφοσήκατο, ἢ διδοῦκεν ὅρμιον ὧσω τὴωικάπτα, ἢ ἀπὸ τ̃ καλμένης Σιδηρᾶς, ὅεμν πὸν τυγχάνεσα Ῥωμαίων τὸ ἢ Βυλγάρων, ἄχει τ̃ Δυβιλτὸ, ἓν οἱ Βυλγαροὶ Ζαγορᾶι καπωφασεσαν. τοῦτο δὲν τ̃ τρόπον ἢ πᾶσα Βυλγαρὶς μετρῦυδμίδη πρὸς θεοσέβειαν, ἢ ὁ δύσις εὐρὺς καθαρπάτης ἀπλήνετ᾽ ἢ τὰ μὲν τῷ τῶν ἐπίσκοπ αἰδέσιμ ἔχε, ἢ καθαρὰ δύσῖβεια ἐπολατεύετο.

Ἀγαθόμιτη δὲ ἢ βασιλὶς ἐπὶ τῇ γεγωνότι, ἢ πεπομένη, ἢ οἷον ἐπαυβέσα τὸ καλὸν ἀπυθίζεσα, τὰς κῇ τ̃ ἀποστολὴ Μαυριανὸς, ὧς δὴ ἢ Παυλικιανὸς ἀπὸ τ̃ ἀρχεσιαρχῶν ἢ κοινολεῖς ἐ δὲ δὴ καλεῖν, μετανεγκεῖ ἐαυτῶσα ὡς αὐτὸς Θεοτόκεσαν. ἢ εἰ μὴ τέτο, ἐξέραι πολίας, ἢ ἀπ᾽ αὐθρώπων ποιῆσαι. ὃ δὲ ἢ πολλῶν συμερόρων τῶν οἰκειμένων ἐκέπνεσν. οἱ δ᾽ ὑπὲ τὸ πρᾶγμα τὸ πρόσαγμα ἐκπεριθέντες, ἢ τὰ Ἀρχυρὸς ἢ τῶν Λέων, ἢ ὁ τὸ Δόκα Ἀνδρόνικος, ὁ Σιδᾶλις, μὴ μετεῖχες, ἀλλ᾽ ἀγεῖσε τὰ πράγματι χρώμενοι, τὰς μὲν βόλους ἀνῆρτον, τὰς δ᾽ ἔξεσι παρεῖδοσαν, ἄλλας δὲ ἄλλων κακῶν ἰδέας παρεκτμπτον, ἢ ποικίλας ἢ παντοδαπὸς κολάσεως τρόπος, οἷς δίκα μικεῖδας ἀνδρῶν ἀπολύεται, ἢ πᾶς ὑπάρξες αὐτῶν δημοσιεύσει. οὐ ζητεῖ δὲ τ̃ λοιπὸν ἐπασχκαθὼν πλῆθος, ὁρὸς ἀποστᾶσαι ἀπιθεῖν. ἢ δὲ ἀρχὴ ἢ ἀποστασίας γέγονε πῶτον ἢ τρόπον. Ἐφραπτὴν ἢ ἀποπλανὼν Θεόδοτος ὁ Μελισσηνὸς, ὑπερίτες ἢ πῶτον ἢ τὰ πρωτιμεδάτορος πλησὺν ἀρχῶν, ἀπὸ τις, ἢ κλῆτις Καφβίας, τῇ πίστ τ̃ Μανιχαίων κατᾴχητος. ὃτος ἢ ἰαυτὸ πατρὸς ἀποκολπίδεσα μαθὼν, ἢ πάρε δοιτὶ τὸ ὁραζδὶν ἡγκαμίσος, θυγᾶς μετὰ Σωὶν, ἢ πάρε δοιτὶ τὸ ὁραζδὶν ἡγκαμίσος, θυγᾶς μετὰ Σωὶν, ἢ ὑπερβομοτίσων πυπαιχιλίαν, ἀφὸς Λμυρὰ παραγίνεται ἢ τ̃ Μιλιτινὲς ἐμπορὶ, κἀκεῖθυ ὡρὸς ἢ Ἀμερμιλὺ. παρ᾽ ἐκείνε δὲ μετὰ πολλῆς ἀποδοχῆς ἔτμης, ἢ λόγυς ἀσφαλείας ἢ δόντος ἢ λαβόντες, ἐξέφρεσα μετὰ πολὺ κατὰ ἢ τ̃ Ῥωμαίων γᾶς· πόλεις τε ἢ χῶρα τὴν ἐσφρα ἢ Ἀργυρὸν λεγομένην, ἔ τὸν Δμαρὰν· ᾗ ἐπεὶ ὡρὸς πολλαδεῖμεν ἐπεῖδοσαν, ἐσὶ σὺρ ἰόντων ἢ ᾧ ἢ φόβου ἐποικεφυμένων Μανιχαίων, ὡρὸς δ᾽ ὡσα τοῖς δικεῖ πόλεσι γεῖτον, ἐῶ Τερζικὴν καπορμασαν. ὃς ἂν ὁρμίσωμεν ἢ τῇ Μελιτινῆς Λμυρᾷ. συμμεγνώμονα Λμυρᾶ, ᾗ Ἀλλὰ πῇ ἢ Ταρσὸ, ἐκ ἐλεγε ἀφεδὲς ἢ Ῥωμαίων καπορχοντες ᾗ λυμαινόμενοι γᾶ. ἀλλ᾽ ὁ μὲ Ἀλὸμ ὁ τὴν τῇ Ἀρμενίων χώρᾳ μετὰ τ̃ οἰκείε τρατᾶ, ἀπελθὼν, τὸν βίον κατέλυσε σὺ πατρὶ τῇ αὐτῇ ἐπομένῳ τρατεύματι. ἐ ὁ Λμιρ ᾗ ὡρὸς ἐμφύλιον ἐμπεσὼν ζάσαν, τὸ ὑπὸ τὴν Ἀρμενίων ἀρχὴν ἢ πασῶ αὐτῶς (ὁ τὸ Σελευκὶ ὕτος ἐλήγετο) ὡρὸς τὸς οἰκείος ἔχε τὸν τοῦ· ᾗ ἐπὶ τὸς

depingi vellet: sed pingere suo arbitratu, modo terribilis esset pictura, jubereret. Monachus secundum Christi adventum depinxit, quod nihil eo terribilius sciret. Princeps ab hac parte videns justorum coetum expressum, ab altera impiorum supplicia perpetientium, edoctusque a pictore quid sibi ista vellent, illico suam ejuravit superstitionem: institutusque (ut diximus) a sancto episcopo divinis arcanis, intempestis nocte baptizatus est. Contra eum proceres Bulgarorum ac populus insurrexerunt, & interficere conati sunt. quos ille parva suorum manu, crucis signo prælato, fudit: reque inopinata territos, ad fidem Christi perduxit. Tota gente Bulgarica Christianam religionem amplexa, per litteras Augustam orat, ut suis locorum angustiis pressis, aliquid terræ largiatur, populos se unitorum, pacemque æternam sactorum promittens. Quam petitionem hilariter admodum Theodora accepit, dedituque Bulgaris quidquid soli a Ferrea (loci nomen est) limes eo tempore dilatum Romanæ ac Bulgaricæ) usque ad Debeltum est, quod tum erat defertum. eam terram Bulgari Zagoram denominaverunt. Hoc modo universa Bulgaria pietati se dedit, & in Occidente tranquillissima pax fuit, veraque religio viguit.

Bulgaris concessit agri.

Quo succesiu gaudens, seque obiectans Theodora, tantumque bonum veluti augere cupiens, Manichæos (qui per Orientem sunt, & vulgo Pauliciani a principibus hæresis usurpantur) aut ad pietatem traducere, aut si hanc amplecti detrectarent, extirpare, & ex hominum numero tollere instituit: quæ res magnis orbem terrarum calamitatibus implevit. Nam qui ad eam rem agendam missi fuerant, Leo Argyri, & Andronicus Ducæ F. ac Sudalis, non moderate, sed crudeliter negotium aggressi, Manichæorum alios in cruces agebant, alios gladiis cædebant, alios aliis, quorum innumera adhibebant genera, supplicia tollebant e medio. Centum hominum millia ea ratione interfecerunt, publicatis eorum bonis. Itaque reliqua multitudo, necessitate ita urgente ad defectionem spectavit. Ejus tale fuit initium. Theodoro Melisseno Orientalium præfecto inferiebat Carbeas cuidam, protomandatoris officium gerens, Manichæus secta. Is cum inaudivisset patrem suum in palum actum, idque summis iniquissime ferret, profugit cum v millibus ejusdem fecum religionis, ad Amorem venit, Melitenæ Asiæram: atque ab hoc ad Amerinum venit. Ab hoc honorifice acceptus, datoque & accepta fide, paulo post Romanorum ditionem invadit; & urbes condit, quarum nomina Argasum & Amara: cumque ex hominum multitudine auctæ essent, sensim eo confluentibus Manichæis, qui se ob metum occultaverunt: duabus urbibus tertia addita est, Tephrica nomine. His ex urbibus erumpentes, & se cum Amera Melitenæ Amore & Alimo Tarsi præfecto conjungentes, nullam Romanorum ditionem incursionibus ac populationibus vexandi intermittemem fecerunt. Sed Alimus in quamdam Armeniorum regionem profectus, cum suo exercitu ibi perit. Et Amer civili bello implicatus (rebellante et collega, qui Scleri, id est Duræi, appellabatur) tandem cum suis hostibus

In Manichæos crudelitas.

Carbeas defectionem parat.

pag. 542.

Petronas Barda.

buit aliquandiu negotii, ut externo bello vacare nequiret. poſtquam autem adverſario ſuperato otium nactus fuit, quietis alloquio homo impatiens, cum Carbea ſe conjunxit, omneſque copias in Romanos duxit. Contra hanc expeditionem fecit Petronas Auguſtæ frater, domeſtici ſcholarum munus gerens, quod ad fratrem ejus natu majorem Bardam pertinebat, ſed a Petrona adminiſtrabatur, cum Bardas imperatoris tutelæ intentus, ei præeſſe nequiret. Is ergo Petronas Thracenſium ductor, bellum contra Amerem & Carbeam geſſit: quomodo marus cum hoſte conſulerit, quidque egerit, ſuo loco dicemus.

Interea Michaelum jam ex ephebis egreſſum, & ad virilem ætatem accedentem, cupiditas inceſſit rerum ſua ipſius indutitia gerendarum: maxime ad hoc inſtigante Barda avunculo ipſius, & curatore. Is enim imperandi amore flagrans, in eam ſolum rem omne ſtudium collocabat. Res paulo altius repetenda eſt, ut lectori planior fiat. Intervenerat aliquid diſcordiæ Manuelo cum logotheta Theoctiſto, qui & ipſi Imperatoris erant tutores, inque aula degebant. Ex ea Manuelus cum majeſtatis erimen incurriſſet, invidiam metuens, ſtatuit extra Palatium vitam agere, & continentibus congreſſibus atque adminiſtrationibus rerum ſe abſtinere. domum itaque ſuam ſe confert, quæ erat ad Aſparis eiſternam: quam poſtea in religioſæ domus formam redegit, polyremoque ibi depoſuit: inde 269 Manuelus & Theoctiſtus ſummoventur. cies res poſtularet, ad tractanda negotia ibat. At Bardas, qui Manuelum opera Theoctiſti ſic ſummoviſſet, nactus occaſionem, propoſitum ſuum perficere nititur. cumque ſibi impedimento eſſe Theoctiſtum putaret, hunc quoque amoliri intendit, maxime quod cum nuru propria inceſtum conſuetudinem is ſibi objiciebat. Hominem adorienti hanc arripuit cauſam. Pædagogus erat Imperatori malus & intractabilis. cum cum vellet Imperator ſummis in aula honoribus atque dignitatibus ornare, nanctus Edit. Pariſ. pag. 543. Theoctiſtus monebant, Imperii munera pro meritis, & non in indignos eſſe conferenda. Ergo hunc pædagogum ſine nequitiæ inſtrumentum nactus Bardas, non deſtitit in animum Imperatoris pravas de Theoctiſto inferere opiniones: modo ſignificans, rempublicam non rede adminiſtrari: modo, hunc velle matrem aut unam eorum Imperatoris nuptum dare, & Imperatorem oculis imperioque ſpoliare. atque his vocibus aures Imperatoris crebro perſonans, addebat, Opus eſſe celerrimo calliditſimoque conſilio. Cum ſæpenumero de hac re conventum deliberatumque eſſet, tandem ſtatorum eſt, tollendum eſſe e medio Theoctiſtum: itaque compoſitum negotium, ut cum ad Lauſiacum exiturus eſſet Theoctiſtus, æta referendi gratia, pone Imperator ſequens, hoc tantum vociferaretur, 270 Tollite hunc. Theoctiſtus exigens, & aliquantulum progreſſus, ut cognovit ſignum datum, ſinga ſalutem parare conatus, verſus Circum ad curiam (ibi enim tunc ſecretariis erat domus) curſu contendit. ſed unus a multis comprehenſus, manere coactus eſt: Barda ſtrictо gladio idturum ſe minante, ſi quis

A πολυμεῖν ὡς πάλαιρε, μὴ χεὶς ἀν ἐ ἀντ' πάλαι καπεφωτ-
σάμβος ἀδείας ἐτυχε τότε ὃ ἐτυχεσίαν λαβὼν, ἡ ἀλ-
λως ὡς εἰδὸς κρεμεῖν, τὴ Καρβέα τὸ ὦδαπ, ἡ κατὰ Ρω-
μαίων ἤδησε παμπλυθεῖ. ἀντιςρατεύει δὲ σὺν αὐτῷ ὁ
ἡ βασιλέως ἀδελφὸς Πετρωνᾶς, τῶν τὸ δομεςίκ ἡ τ σχο-
λῶν ἀρχὴν διέπων, λόγῳ μὲν τῷ πρεσβυτέρῳ αὐτῶν ἀδελ-
φῷ προσήκων Βάρδᾳ, ἔργῳ δὲ παρ' αὐτὸ διοικημένων,
τῷ μὴ ἐκείνου χολάζειν, ἀλλὰ πρὸ τῶν ὑπερόπτη τὴ βα-
σιλέως προσήκων τοῦ νεωΐ. ὅτος τοίνυν ὁ Πετρωνᾶς ςρατη-
γὸς τὴν χάτραν τῆ Θρᾳκησίων, ἀντιπαραπέτηται κα-
τὰ τ Ἀμερ καὶ τὴ Καρβέα. ὅπως δὲ συμπλάκη, καὶ οἷα
ἔδρασε, καὶ τὰ οἰκεῖα ἕπορ ἐ τόςε ἐκ ἀδηλώσει.

B Ὁ βασιλεὺς δὲ Μιχαὴλ ἤδη τῶν παιδικῶν παραμεί-
ψας, καὶ τ ἀνδρικὴν ἀπηλᾶσθαι ἡλικίαν, ἱμείρητ ᾧ πρᾶ-
γμάτων ἀν' ἑαυτὸ χεῖσθαι, παραθυνόμενος εἰς τὸν
πρῶ τὸ ἐπιτρόπου καὶ θεῖο Βάρδα, τὸ ἐ βασιλέως ἐξουσία-
ςὴ. ὅτος δὲ ἔρασε παντὸς ἐ βασιλείας ἡγεμὼ, μᾶλ-
λο ἐ τροχᾶ ματεύοντο, ἀλλ' ἅπᾶ φῶς τὸ αὐτοκράτορι συμ-
βαλεῖν ἤθελε. ἀλλ' ἦρα σαφήςερον τὸ λόγου τοῖς ἐντυγχάνου-
σι δ ἑαυτῷ, παρρησίᾳ τῦπο ἀγαπᾶν ἔμελλε. ἐγένετο δὲ τῆ
Μανουὴλ φῶς τὸ λογοθέτου Θεοκτίςου, ᾧ αὐτοὶ ἐπίτρο-
ποι ὄσι τὸ βασιλέως, ἡ εἰς τὰ ἀνάκτορα διαπεμπόντες
διαφορά τις, ἣ καθοσιώσεως ἐγκλήματι ὑπάλαβε Μα-
νουὴλ ὅπερ ὄντος ἀλληθῶς μέγιστος δὲ ἡ φθόνος, ὥσθη
ἔξω δεῖν ἐ πάλατί ἐ γενέθαι, ἡ ἐ σωμένων ἀποχωρεῖ-
μέλλων τὰ ἔ διοικήσειν. κάτοικ γοῦν εἰς ἦ οἰκο αὐτὸ,
ἐδρομέτον κατὰ τὴν κισέρναν τὰ Λιπαρος, ἔν ᾧ εἰς σι-
μεῖα τόπου ὕςερον μετοκᾶσαι, ἡ ᾧ χρυσὸ ἐκείσε κατε-
C 269 σκεύασε. ἐκεῖθεν ἐκάςοτε ἀριθμούμενος, κοινωνὸς ἦν τῆ
Theoctiſti ſummovendi. διοικήσεων. ἀποσεισάμενος δὲ ὁ Βάρδας τ Μιχαὴλ, ὡ δὲ
αὐτὸ, ἀλλὰ μᾶλλ τὸ Θεοκτίςου, ἐπαλᾶσθαι καιρὸν ἁρμόνεος αὐ-
σεως τὸ αὐτοκράτοροσ. ἐμποδὼν δ' ἐχειν ἡ Θεόκτιςον οἰό-
μενος, ἐπαθυμεῖ ᾧ αὐτὸ πεισθεῖναι ἐκπεῖν. τὸ πλέον δ'
ὅτι ὠφελεῖτ ᾧ αὐτὸν, ᾗ τ ᾗ φόβ ᾗ σὶ κείας νύμφ λαβραί-
ας ὀμιλεῖ ας· ὁ δὲ τρόπος ἦ ἐγχειρήσεως εἴληφε τοιαύτης
ἀρχᾶς. ὑπῆρχε τῷ βασιλεῖ Μιχαὴλ παιδαγωγὸς, ἀπαι-
γωγὸς τὴ πονηρὸς ὄντος τ βασιλικῶν ἀξιωμάτων ἀπω-
πέρω ἀπαγαγεῖν τῦτο ὁ βασιλεὺς, ᾧ οἷς μᾶλλον ἐπῆνει τ-
μᾶ τ μητρὸς παρεκάλει, ᾧ τὸν Θεόκτιςον, ἐπαξίως λέ-
γοντας, ἀδ' ἀπαξίως τὰ τ βασιλείας χρὴ διοικεῖσθαι
τῦτο ὠσ τ παιδαγωγὸν ὀργᾶσαι ὁ Βάρδας λαβὼν πονηρὸν,
ὡς τοιαύτο ζήλανος τινὰ κατὰ τὸ Θεοκτίςου, τῇ τὸ βασιλέ-
ως ἐκπεφόρει ψυχᾶ· πῶ μᾶλλ λέγων, οἷς καλὼς οἰκονο-
μήται τὰ ποτέ. πῶ δὲ, οἷς βέλεται ἡ μητέρα σὺν αὐδεῖ
σωμερήσαι, ἢ μέλλ ἐ σὺν αὐδεῖν, ἢ τοῖς σὺς εἰςρέφειν
ἐφ' ἅλμας, ἓ τ βασιλείας ἐξώσαι· πάντα ἢ τυχεῖς ἐπ-
κρὸν ἀφοσιοῦ θεῖ, οἷς σωμεπτᾶσθ δὲ ἡ τυχίσης βελῆ-
σαι δ' ἐ πολλάκις πρὸ τὸ αὐτὸ σωμήχοντο πραγμάτος, καὶ
σπᾶνις ἀφ' ἑτέρ, ἔγνωσαν βελλάτιον τὸ Θεοκτίςου
ποιήσασθαι ἐκποδών. ἐδόκουν πᾶσι, ᾗ πέρας ἐτυπώσθη
τοῖσδε δοξάσαι τοῖς βελλᾶσιν· ἐν τῷ μέλλειν φρὸς ἓ
Λαυσιακὸν ἐξέρχεσθαι ὁ Θεόκτιςος μετὰ τ ἓ ἀναφώνει
δοῦ κωμ, ἐπακολουθῆσαι μικρὸν ἐ βασιλέα, ᾗ τῦτο μόνο
ἀνακραγεῖν, Λαρὰς αὐτὸν. ὡς δὲ ὁ Θεόκτιςος φρόϊμεπο
ἐξιὼν, τὸ, τὸν δὲν σωμβαίνει ἔχειν, φωνῇ τ σκευεῖον ἀφ-
γμαπύσασθαι φόβ· ὁ φυγὰ δὲ γέγονε αὐτῷ φρὸς ἓ ἐπ-
πόδρομον κατὰ τὰ ἀνακράτορα. ἐκείσε δ' ὑπὸ τοῖς ἀσπ-
κράτοις ὢν κατεγνώσθ. ἀλλ' ὑπὰ πολλῶν ὁ εἰς συλλα-
φθεὶς, μόνον κατίωσγκαζόμενο, ἀπασαμένου τὸ Βάρδα ξί-
φος, καὶ πείσαν ἐπαπειλοντος ἡ κολύσαν ἡ βοηθῆσειν

ἐπε-

ἐπιχειρήσοντα. ὅντινα μὲν οὖν ἀρὰς τὰ σκύλα, φρουρᾷ τέως παραδοθησόμενος, μέχρις ἂν τὰ κατ' αὐτὸν διορθώσωνται τέλος, μὴ συμφέρον εἶναι ἀξίωσαντες αὐτὸν δίκῃ τῆς Λιγύης ζῆν, ἐκπέμπουσί τινα τῶν ἑταιρείας γυμνὸν ἐπισπάσαι τὸ ξίφος αὐτῷ· ἅτος ξιφήρη τὸν ἄνθρωπον ἐπιόντα ἰδὼν, ὑπέδυ σκάμνου τινὸς τῷ πλησίον βαλόμενος ἐκφεύγειν. ἀλλὰ καιρίας κτῇ γαστρὸς τυπείς, τὸν ἐκχυθέντων αὐτῷ παραδοθῆναι θανάτῳ. ὁ μὲν Θεόκτιστος ἀπῆλθε τὸν τρόπον. τὸν δὲ ἀναίρεσιν αὐτῷ πυθόμενος ὁ Μανουὴλ, ὡθεῖ ἐκ ἀρὰς τὰ βασίλεια, κτῇ ὥσπερ ἐνθουσιάσας εἰπεῖν λέγεται ἀρὰς τὸν Βάρδαν.

Ξίφος γυμνώσας εἰς Θεοκτίστου φόνον,
Ὅπλιζε σαυτὸν εἰς σφαγὰς καθημέρας,

Μετὰ δὲ τὸν Θεοκτίστου φόνον, ὁ Βάρδας τὴν Καισαλείαν τιμὴν εἰς ἑαυτὸν ἀνελάμβανεν. ἡ βασιλὶς ἡ Θεοδώρα ὡς ἤθετο τῷ πεπραγμένῳ, λυσιπενθὴς τις ἦθει, κτῇ ὀδυρμῶν ἐπλήρου τὰ βασίλεια, ἀμφοτέρους τοὺς υἱοὺς κτῇ τὸν ἀδελφὸν ἀρᾶς ὑπιβαλοῦσα, κτῇ τούτου θάνατον ὑποχεῖν καπηρᾶτο. οἱ δὲ τὰς ἐπιβουλὰς ταύτας μὴ φέροντες, ἅμα δὲ κτῇ ὁ Βάρδας τὸ ἀπὸ σκοποῦ ἐχόμενος, ἑαυτῷ ποιήσασθαι τὰ πάντα, κτῇ λοιπὸν ἀδεῶς κτῇ ἀνυποδίστως τὸ δοκεῖν ζῆν πράττεσθαι, ὅπερ ἐκείνη καπαφωράσασα (κτῇ γὰρ ἂν ἐδόκει κτῇ ἐσχάσασθαι δύνασθαι) ἀντιπράττειν μὲν ἐκ ἔφθανε δέον, φόνος κτῇ χύσεις αἱμάτων ἀφυλάκτως. τὸ δὲ ἐπακείμενον τοῖς ἀνακτόροις πλοῦτον ἔκρινε τῇ συγκλήτῳ ποιήσασθαι φανερόν, ὅτι ὑπὸ τῶν ἀκρατῶν βασιλέων κωλύεται, κτῇ τὰ ἰδίως οἰκονομίαν ἀνρίπτωσι τῶν συγκλήτων ὅλων ἐκλυσάσασα, εἰς ἔπαινον τᾶρα, πιθανῶς ἀπέδοτο λόγως· Χίλια μὲν, ὦ πατέρες, κεντηναρικὰ ἀρχαῖα τοῖς ἐνενήκοντα τῷ βασιλικῷ ταμιείῳ χρυσοῦ ἀναπόκειται, ἀργύρου δὲ ὀκτὼ τεσσάρων χιλιάδων, ὧν τὰ μὲν ὑμῖν αὐτῷ ἐπορισάμην, τὰ δ' αὖτε μετὰ τὸν ἐκείνου συμβολὴν θάνατον· ἄλλος τε πλοῦτος πολὺς κτῇ ποικίλος. ᾧ τῶν ἐκπομπεύων ὑμῖν, εἴ τι μετὰ τὸν ἐμὸν ὑπὸ τῷ ἀνακτόρων κάθοδον ὁ ἐμὸς ἔκρινε λέγειν ὡς κτῇ ὑμέτερος βασιλεὺς, ὡς ἐνδεὴς καπαλείποιτο τὰ βασίλεια πλούτου, μὴ δι' ἀχρεῖος πιστεύῃ. κτῇ ἅμα λέγουσα, τοὺς τῷ βασιλικῶν χρημάτων ταμίας παρεῖσιν, κτῇ συγκατανεύσαντας ἔχει πρὸς τὰ λεγόμενα. κτῇ ἡ μὲν βασιλὶς ἀσπασμὸν δοῦσα τῇ συγκλήτῳ, κτῇ πάσῃ ἐσφυγμῷ κτῇ διοικήσει ὑπαποξαμένη, ἔξεισι τὰ παλατία.

Ὁ δὲ βασιλείων πλοῦτος τοσοῦτος ὢν, κτῇ πλείστος, ὡς ἀδημίαν ἐχώρησεν ὅσον τῷ ἀνοησίᾳ τὸ Μιχαὴλ. ταῖς γὰρ ἵπποις ἀμίλλαις, ἐπὶρ τοῖς ἵπποις, ἀγαλλόμενος, κτῇ λιθοχοεῖν ἑαυτὸν αὐτὸς ἀ παραπαίμενος, τῶν συμπαιζόντων αὐτῷ κτῇ συνηνιοχούντων κτῇ συναμιλλωμένων ἐκ τῷ θείᾳ ἐμφανεμένῳ τὰ πάντα βαπτίσματος, τὸν βασιλικὸν κατακείνη πλοῦτον, ἑκατὸν ὀγδοήκοντα, κτῇ πλάχισον πεντήκοντα τῇ καθαιρέσῃ παρεχόμενος λίτρας. καί ποτ' εἰπόντος τινὸς αὐδεῖ, ὅτι πατρικίου ἐτιμήσατο (Ἰμέριος γὰρ ἑαλεῖτο, ᾧ τῷ προσώπατι αὐτὸ ὅπερ καλόμενος κτῇ ἀντίφρασιν ἀγούσῃ) κολακείᾳ μὲν ὑπερβαλόντι τὸν ἐπὶ Τιβερίου Ἰμέριον, βωμολοχοῦντι δὲ ἀσπὶ ἔδαπέζαν, κτῇ αἰσχρολογοῦντι, κτῇ ἀναιδῶς ὑποπίπτοντι, ἀκόντος δὲ τῷ βασιλέως κτῇ τῷ συνδείπνου, ὡς κτῇ αὐτὸν ἀποστρυνοῦντι τῇ φόρᾳ χρυσίου δίδωκε λίτρας ἑαυτοῦ. κτῇ Χαρίτᾳ δὲ τῷ συνηνιοχοῦντος αὐτῷ τὸν ἐκ τῷ θείου βαπτίσματος ἀναδεξάμενος, ἐδωρήσατο χρυσίου λίτρας ρ'. ὅπως ἐκείνος εἰς ὀλίγον δέον τὰ δημόσια ἀπεδαπάνησε τε κτῇ ἀπώλεσεν. ἐπεὶ δ' ὑπὸς ὀλίγου τοὺς τοιούτους ἀθέσμους πράξεσι τὸν τοσοῦτον καπεδαπάνησε πλοῦτον, ἦλθε δ' ὁ τῆς ἡγεμονίας τῇ βασιλικῶν διορθοῦν καιρὸς, κτῇ χρημάτων πόρος ἐκ ἦν,

A obſtare aut defendere hominem tentaret. Ad Scylæ ergo ductur eſt, in cuſtodia tantiſper aſſervandus, dum de ipſo ferretur ſententia. Tandem cum non videretur ex uſu ut diutius viveret, ne quid Auguſta moliretur, quemdam ex ſodalitate mittunt, qui gladio hominem obtruncet. Theoctiſtus ſtricto enſe hunc in ſe ire cernens, evitandi ictus cauſa ſcamnum quoddam ſubiit: ſed perlit, ventre ita vulnerato, ut inteſtina effunderentur. Hujus interitu cognito, Manuelus ſtatim in aulam venit: ferturque ad Bardam quaſi divino furore concitus dixiſſe:

Semel enſe diſtrifto in Theoctiſti necem,
Quotidianis acciagere porro cædibus.

B A morte Theoctiſti Bardas Caniclet dignitatem in ſe tranſtulit. Theodora autem facinore cognito, paſſis crinibus per regiam diſcurrit, eamque ejulatu implevit, filium & fratrem diris agens, ſimilemque eis interitum imprecans. Qui cum ejus non ferrent convicia, Barda interim ſuum inſtitutum urgente, de ea quoque tollenda cogitarunt, ut deinde libere ac nemine obſtante pro ſuo omnia agere poſſent arbitrio. Quod cum deprehendiſſet Theodora (ut erat mulier ſagax) reſiſtendum non rata, quod cædes & ſanguinis fuſionem formidaret, ſtatuit divitarum in regiam congeſtarum ſummam Senatui exponere, ut & filii profuſionibus obſtaret, & ſuam adminiſtrationem præcaret. Vocato ergo in concionem Senatu, coram clara voce: Auri, inquit, P. C. centenaria cr ac xc, argenti ad ter mille in ærario Imperatorio repoſiti ſunt, partim a matre meo, partim poſt ejus obitum a me congeſti. multæ quoque præterea & variæ opes. Id coram vobis in præſentia jacto, ut ne facile fides meo filio Imperatori veſtro habeatur, ſi poſt meum e regia diſceſſum dicat, me regiam inopem reliquiſſe. Simul & quæſtores ærarii adeſſe juſſit, qui verba ipſius vera eſſe teſtati ſunt. Proinde ſalutato Senatu, omni ſe functione & adminiſtratione abdicavit, palatioque exceſſit. *Edit. Pariſ. pag. 544.*

C *Opes regiæ.*

D Sed opes regiæ tot tantæque in nullius momenti res a fatuo Michaelo ſunt prodactæ. Cum enim auriga tionibus impenſiſſime delectarcrur, neque agere equos in Circo ipſe recuſaret: eorum qui ſecum ludere ac certare iſto ludicro ſolebant, filiis e ſacro baptiſmate ſuſcipiendis fiſcum exhauriebat, centum octoginta, aut ad minimum quinquaginta largiendo ſingulis libras. Himerium quemdam (quaſi manſuetum diceres: nam contrario ſenſu id nominis ei ob vultus feritatem factum fuit) patricii dignitate a ſe ornatum, qui adulando illum qui Tiberio affuit, E Himericum vinceret, & ad convivia ſcurrilibus geſtibus turpibuſque verbis luderet, impudenterque audiente Imperatore & convivis pederet, ita ut ventris crepitu etiam cereum extingueret, auri libris centum donavit. Et Cheilæ, uni de ſocils ſuarum autigationum, filium ea baptiſmo ſuſcipienus, auri libras totidem dono dedit. Ita ille pecunism publicam dilapidabat. Cumque brevi temporis ſpatio per nefas tantas opes prodegiſſet, ac dies Imperatoris donationibus deſtinatus apetiſſet, & pecuniæ parandæ ratio deficeret: famo- *Michael. prodigalitas.*

ſam illam auream platanum, duoſque aureos leones, ac vultures, & ipſos ex auro malleis ductos, aliamque ſolido ex auto factam ſupellectilem, operaque cætera ob quæ Romani Imperatoris in admiratione erat regia, conflari, & ex iis cuſam pecuniam in ærarium ſuum inferri juſſit. Appendebant haud minus e centenariis. Eodem modo veſtibus uſus eſt imperatoriis, quarum aliæ totæ aureæ, aliæ auro interextæ erant. Num & has conflandas dedit; quod ne fieret, morte præventus eſt, ut eas Baſilius Imperii ſucceſſor recuperarit. Hic quidem rerum potitus, ex tantis divitiis nihil reliqui invenit præter auri * centenarios tres, & miliariſiorum facculos novem: quibus in Senatum allatis, deploravit inopiam, & unde publici defectus exlarciri poſſent deliberare juſſit.

Τὸν μὲν οὖν χρυσοῦν ἐκεῖνον καὶ πολυθρύλλητον πλάτανον, καὶ τοὺς δύο χρυσοῦς λέοντας, καὶ τοὺς γύπας χρυσοῦς καὶ αὐτοὺς σφυρηλάτους ὄντας, καὶ τὰ ὁλόχρυσα ὄργανα καὶ ἕτερα ἄργυρα, δι' ὧν ἡ Ῥωμαίων ἐθαυμάζετο βασιλεία, ὁλκὴν ἐχοντα οὐκ ὀλίγην δικαστῶν κεντηναρίων, χαράξαι δέδωκεν εἰς τὸ βασιλικὸν ταμιεῖον. παραπλησίως δὲ καὶ τοὺς ἐν στολαῖς βατιλικαῖς, ὧν αἱ μὲν ἦσαν ὁλόχρυσοι, αἱ δὲ χρυσόφαντοι, δέδωκεν εἰς τὸ ἰδικὸν, ὥστε καὶ ταύτας χωνεῦσαι οὐκ ὀφθέντα δὲ χωνευθῆναι, κἀκεῖνος ἐξ ἀνθρώπων ἐγίνετο. ὁ Βασίλειος τὴν ἀρχὴν διαδέξατο. τὸ πάντας ἀναλίσκατό, ἐκ ποσῶν πλούτων μυρίων ὡρμώμενος πλέων, ἀλλ' ἐ χρυσίου κεντηναρέων ξ' ἐκ, μιλιαρησίων δὲ σακκίων ἐννέα ἃ τὸ δημοσιώσας ἐπὶ τῆς συγκλήτου ἀπωδύρετο τὴν ἀπορίαν, καὶ τὸ πόθεν ἀναπληρωθεῖεν αἱ δημόσιαι χρεῖαι.

Terra ſummota.

Præter hæc, cum Theodoſa conſuevifſet ad fanum Deiparæ Blachernenſe ire, partim precandi cauſa, partim ut cum filiabus ſuis lavaret, quodam tempore eo ipſam ſe contuliſſe animadvertentes Imperator & Bardas, hujus avunculus, Petronam quem ipſum quoque fratrem fuiſſe Theodoræ ſupra oſtendimus, mittunt, qui eam & filias deronſis crinibus monachas faciat, ita illæ in poſterum in Cariani paladium relegatæ, omnibuſque quas poſſidebant opibus ſpoliatæ, non regio, ſed privatorum vitæ genere uſæ ſunt. Neque multo poſt Theodora e vivis diceſſit. Ejus cadaver Baſilius Imperator, & filias ejus in aviæ monaſterium tranſtulit, quod Gaſtria nominabatur. Habuit Theodoræ fratres duos: infidioſum hunc Bardam nimirum, & Petronam: ſorores tres, Sophiam, Mariam, & Irenam. Ex his Sophia nupſit Conſtantino Gabutzico, qui magiſtri honorem adeptus eſt. Irena, uxor Sergii patricii fuit, fratris Photii, ejus qui poſtmodo patriarcha eſt factus. Mariam duxit Arſixer magiſter, vir præclarus, eoque tempore illuſtris. omnes fuere forma eleganti, & ſummis virtute præditæ.

Τὴν δ' ἐχέστης τῆς βασιλίδος Θεοδώρας, ἀπέτινε πρὸς τὸ ἐν Βλαχέρναις τοῦ Θεοτόκου θεῖον ναὸν, ἅμα μὲν προσκυνήσεως χάριν, ἅμα δὲ λουτρὰ μετὰ τῶν ἰδίων θυγατέρων, ἐπεὶ ποτὲ ἐγνω αὐτὴν ἐκεῖσε φοιτῶσαν ὁ βασιλεὺς, καὶ ὁ παῖς ὁ μαίμων Βάρδας, Πετρωνᾶν ἐκπέμψαντες, ὃν αὐτῆς ἀδελφὸν εἶναι δῆλόν ἐστιν ὁ λόγος ἐγκωμιάσων, ἀποκείρουσι μοναχὴν, σὺν ταῖς θυγατράσι, καὶ ἐκ τῆς κατὰ τὰ βασιλεῖα ἀναπορίας τὰς περιεζώσατο, ἀφηλόμενοι καὶ ὅσα εἶχον πᾶσαι πλοῦτον, ἰδιωτικῶς ζῶν, ἀλλ' οὐ βασιλικῶς ἐπιτάξαντες. ἀλλ' ἡ Θεοδώρα μετ' οὐ πολὺ τῆς δυσφορίας ἐκ τοῦ βίου μετὰ ταῦτα βασιλεύσας ὁ Βασίλειος, καὶ τὰς αὐτῆς θυγατέρας, πρὸς τὸ Μάριμμις ἐξαπέστειλε μοναχήσουσα δεδιαπᾶσαι, ὃ Γάστρια καταμαθόντες, ἦσαν δὲ τῇ τοιαύτῃ βασιλίδι, ἀμφοτέρων μὲν ἀδελφοὶ δύο, ὧν, τὸ μὲν χειρότερον ὄντος Βάρδας, καὶ ὁ Πετρωνᾶς. ἀδελφαὶ δὲ τρεῖς, Σοφία, Μαρία καὶ Εἰρήνη· ὧν ἡ μὲν Σοφία Κωνσταντίνῳ συνῴκησε τῷ Βαβυτζίκῃ, ὃς μαγίστρας τελευτᾷ· Εἰρήνη δὲ Σεργίῳ πατρικίῳ, ἀδελφῷ τυγχάνοντι Φωτίου τοῦ μετὰ ταῦτα πατριάρχου· καὶ ἡ Μαρία Ἀρσαβὴρ μαγίστρῳ, ἀνδρὶ γυναίῳ, καὶ ἐν τοῖς τότε καιροῖς διαπρέπουσι· αἱ πᾶσαι καλαὶ καὶ ἀγαθαὶ τὰς ὄψεις, ἠρίστης ἐλάσασαι περὶ ἀκριβείαν. καὶ ἡ μὲν Θεοδώρα θανοῦσα τοιαύτην ἀπολέλοιπε τὴν γενεάν.

Sabbata Theodora, iis quos diximus fratribus & ſororibus ſuperſtitibus, omnis adminiſtratio rerum ad unicum Bardam devoluta eſt: quem adeo Imperator dilexit, ut Curopalatæ cum affecerit dignitate: præmium ſcilicet ob ſummotam ſororem ei hoc largitus. Succreſcente jamprimum Imperatori lanugine, Bardas cum eo expeditionem in Iſmaelicos & Amerem Meliteræ præfectum ſuſcepit. oſtquam in hoſticum progreſſi ad Samoſata pervenerunt, urbem earum quæ juxta Euphratem ſunt opibus ac ſobore inſignem, eam obſidione cingunt. ſumque Sarraceni merum ſimulantes ſe intus contineret, neque in muros exſilirent, quaſi Romanorum vires formidantes, exercitus Imperatoris ſecure & ſine cuſtodia degere incipit. Tertio obſidionis die (erat is Dominicus, & feſta prima) cum incruentum ſacrificium perageretur, eſſentque divinis communicaturi myſteriis Romani. Sarraceni portis paſſis armati ſeſe effundunt, & undique Romanos adoriuntur. Qui inopinato hoſtium impetu perterriti, illico fugæ ſe dederunt. ipſe Michaelus vix in equum evaſit, ægreque ſervatus eſt: omnia ipſius & exercitus impedimenta ab hoſte capta. Præcipua fuit eo conflictu victus Charbeæ

Sarracenica expeditio damnoſa.

pag 546.

Ἡ πᾶσα δὲ τῶν κοινῶν πραγμάτων διοίκησις, εἰς μόνον ἐξεκυλίσθη τὸν Βάρδαν, ἐφ' ᾧτινι τε διαφόρως παρὰ τῷ βασιλεῖ. ἐνθυμηθεὶς καὶ τὴν Καροπαλάτου ἀναλαμβάνει τιμὴν, ἄδηλον πῶς ἢ καθαιρέσεως ἢ αὐτὸν ἀδελφὸν ἔχειν γὰρ ἅμα τῷ βασιλεῖ, ὡς κατὰ τῶν Ἰσμαηλιτῶν ἐστρατεῦσαι, καὶ τὴν τῆς Μελιτίνης ἀμηρεύοντος Ἀμὲρ, ἄρτι εἰς ἄνδρας τελοῦντι ἐξ ἀγανείου ὡς δ' ὖν τῆς ἐναντίων ἐπιβαναγῆς, καὶ κατὰ τὰ Σαμόσατα ἐγένοντο (πόλις δὲ τὰ Σαμόσατα τῆδε παράφρονίων, δυνάμει τε βεβῦσται καὶ ἰσχύϊ) πανδεὶ ἐστρέφοντο πολυφρεῖς, ὑμπισταμένων δὲ Σαρακηνῶν δουλίαν, καὶ συγκαλεσάντων αὐτὰς ἔνδον, καὶ μηδενὸς ἐκπεδῶντος τὴν τύχης, τὰ δὲ δουλίας ἢ βασιλικῆς δουλείας, ἀμελῶς καὶ ἀφυλάκτως οἱ Ῥωμαῖοι διῆγον, κατὰ δὴ τρίτην ἐφορίας ἡμέραν (ἡ κυρία δὲ ἦν, ἡμέρα καὶ ἀμαρτῶν) ἐναιμάκτου θυσίας ἐπιτελουμένης, ἐν ᾗ τῇ θείων ἐμέλλον μεταλήψειν μυστηρίων, τὰς πύλας οἱ Σαρακηνοὶ διαπεπύσευκες, καὶ μετ' ὅπλων ἐκπεπηδήκασι, πάντοθεν ἐπιτίθενται τοῖς Ῥωμαίοις. οἱ δὲ τῇ ἀδοκήτῳ καταπλαγέντες τῆς ἐπιθέσεως, φεύγουσιν ὡς φυγὴν ὥρμησαν. ἐνθα καὶ Μιχαὴλ ὁ βασιλεὺς μόλις πως ἐπὶ ἵππου ἀναβὰς, ἐγγωδῶς ὑπεσώθη, τῆς ἀποσκευῆς πάσης τῷ βασιλέως καὶ τῇ στρατιωτῶν ληφθείσης παρὰ τῶν πολεμίων, τῶν Μαυρουσίων ἐξηγεμό-

τὴν Καρβέα μᾶλλον ἢ ἄλλων ἀρκτώων τινος, ἢ καταβαλόν-
τος ἡ μέσον πολλὰς ἢ ἀφανὰς ἢ στρατιᾶς, ἀλλὰ ἢ ζωγ-
λαβόντος αὐ ὁλίγας ἢ ἐπιφανὲς στρατηγὸς ἢ τυραννίδος
ἰὰ δήλτας ἢ ἑκατὸν ὡσοὶ μὲν ἄλλοι λύτρα δόντες ἀπε-
ὐσαν, μόνος δὲ Σκὺθ ὁ στρατηγὸς, τῇ φυλακῇ ἐπαπέ-
χθη.

Χρόνον δὲ δύο παρεδραμόντων, πάλιν ὁ Δμιρσρασὺ
ἀπαγόμβος, ἰὰ ἐλάττοσ τεσσαρεῶν, ἑκστρατεύει κῇ Ρω-
μανὸν τὸν Μιχαὴλ δὴ ἢ φροπέρας κτῖναι ἀπακαλέσασθαι βι-
βλίμβος στρατὸν συμμαχησοντας ἐκ τῆ Θρᾴκῃς ᾗ Μακεδόνων
περὶ τὰς πατρικὰς ἡμῖν μοναδάς, ἐξεσι κατ' αὐτὸ. ὁ-
περ μαθὼν Δμιρ, ᾗ τῶνδε χρείας ὑφγάρων, ἐπεμψεν
δὴ τῶν περαιὰ ποιησάμενος· ᾗ αὐρὴν ὅτον ἀφοσιωσων, ἰ-
ᾗ ἐλατο κατὰ κράτος τὸν βασιλέα, ᾗ ἀφὸς φυγὴν ὡσάγκα-
σεν ἀπιδεῖν. μικρῷ δ' ἂν ᾗ ἄλλο αἰχμάλωτος, ἐι μὴ Μα-
κηλὸ ὁ δομέστικος τῆ σχολῶν τὴν φάλαγγα ᾗκόψας,
αὐτὸν διεσώσατο, τῇ ἄλλων πάντων, ὥσπερ ὑπνῳ ἐκτε-
νῶς διαπεθείς, ᾗφαιρέτων.

Δεύτερος πάλιν μῇ τ' πόλεμος δὴλῶν ἐνιαυτὸς ᾗ πά-
λιν ὁ Δμιρ μῇ τσαρράκοντα χιλιάδων ἐκστρατεύσας, εἰ-
σβολὴν ἐποιήσατο κατὰ Ρωμαίων οὐεῖ μὴν ᾗ ἀριθμὸς
κηρύσσει ᾗ ἀφὸς Θάλασσαν ἐκπορθῶν ᾗ δημώσας. ὅτε
φασὶν αὐτὸν παραπλησίως τῇ Ξέρξῃ πᾶσος παθεῖν, μά-
στιξι κελεύσαντος παῖειν ᾗ Θάλασσαν, ὅτι μὴ περαιτέρω
φοιάζοι τῶν χαίρειν. ἐῷ οὖς ἀρκᾶλαόν Μιχαὴλ, ᾗ
ἑαυτῇ μητρὸς αὐλικῶν Πετρωνᾶν, ᾗ Ὀρχηκοί ὧν διήπει-
σε ἀρχὰς, τάς τε Ρωμαικὰς δυνάμεις ἐκέλευσε λαβεῖν, ᾗ
πατρὶ δίνεα χωρεῖν κατ' αὐτὸ. ἐτυχε δ' ὑπὸ διατρίβων
τότε κατὰ Ἔρεσσον. ἐξελαύνοντα γράμματα, οἷς ἀγγε-
λίαν ἐμπίπτει μιγίστην. δῦναι γὰρ ἐξεπίτομα βιάζεσθαι
ἐν τῇ ὄρει τῇ Λάβῃ, ἀφὸς τὸν ἐκεῖσε ἀσκημένων μοναχὸν Ἰωάννην, ὃν ἀρετῇ ὄντα πᾶ τότε διαβόητον. ᾗ περὶ τὰ
φράγματος ἐπιωδάοντα ὁ δὴ μηδαμοῦς ἐμβραδύσας ἀφὸς
ᾗ ἐρωτᾶσιν, Λητὶ δ' τέκνον, ἔφη. κατὰ ᾗ Σαρακηνῶν, Θεὸν
δὲ ἵξεις τροποφοβούμβος. τὸν καθοπλίδεις ᾗ ἁρμᾶς, ἀ-
πεισι κατὰ ᾗ λεγόμβους Δαλαλαίους ἀστόρους, ᾗ λόχους πα-
ταχῇ Θεῷ ἱερίσαντας, ᾗ ἀφὸς συμπλοκὴν ἐξικαλέιτο ᾗ Δ-
μιρ. πάντᾶθεν δὲ ὡς θηλεῖαι πτερικλειθεὶς ὁ Δμιρ, ᾗ περὶ τὰ νῆλις ἀγωνίαν, ᾗ αἰχμαλώτων τίσα Ρω-
μαίων φροσκλαίσαμβος, ὑπνωδάοντο τῶν πᾶ ἑ χώρας
φροσαναμίσας, ᾗ τὰ πᾶσ' ὧν ἑτοῦχεν ἐρατοσθένους, ᾗ
τὰ παραβρήσιστος ποταμῶ. ὡς δὴ ἑ μὴν χώρας Δαλαλαί-
ωνα κτῖσαι λίγεθαι, ᾗ δὴ τόσον Πιάτσιτα, ᾗ Γύρλιν τὸν
ποταμὸν ὑβρίς κακὸς οἰ αὐτὸς ἑαυτῶ γνόμενος, ἐξιφοβί-
σει, ἀλλὰ πᾶ κάκωσε σημάίνειν ᾗ πᾶσιν τὰ ὀνόματα, ᾗ ὡς
ἀπάγκη χωρεῖδῶσαι ἡμῖς ὑπὸ Ρωμαίων. ἀλλ' ὅμως μὰ ἀ-
ποκπτῶσι φασὶ, ἀλλὰ διχαρτῆσι, ᾗ φοῖς ἢ ἄυξων γνησσό-
μβοις πόλεμον ἀνδρεῖσι ὀφῆναι φοὶς τὰς παρόντας. ἡμέρας
δὲ ἄρτι διαλαμπούσης, ὑπὸ πάντᾶθεν συγκεκλεῖσθαι γνω,
ᾗ ἀπιτρέχῃσις ἰῶ ἱξοδος, συμφέρον ἔκρινε κατ' ἐκεῖνο τὸ
μέρος χωρεῖν, ὅπᾶ Πετρωνᾶς ἐσὲι φιλάτατος ᾗ δὲ κρό-
τῳ ᾗ βοᾷ πολλοὶς φροτρέψαι ἐπεὶ δὲ ἀλλοίτος ἦγεν
ἐπιχερῆσ, μικρὸν συσκλὰς, αὖθις σὺν ῥύμῃ ἐπιβάσης
μπὰ δυνάμεως, ἀπόβρασιν ἑαυτῆ μηχανῶμβος. πάλιν δὲ
ἀποτυχὼν, ᾗ τελέτησ ἐπιχειρήσας ᾗ τρόπον, εἰς ἀμη-
χανίαν ἀπῆγεν. ὡς δὲ πάντᾶθεν ἀναμείνας ᾗ ἐκκα-
θῆναι τὰς Ρωμαίους, ἐκ τιμισηβείας ᾗ ἀφὸς ἀρκτοφόρους, ᾗ ἀφὶ λαὸν κατεύσησ τὰ περὶ αὐτὸν
ἅπαι, τὸν δὲ ᾗ σωμρίων ἀπεγνῶς, ἐμπίπτει τοῖς κατὰ μέσσον ἀδρόοις μετὰ σφοδρᾶς φοροβολῆς.
ᾗ δὲ καιρίως πλῆγείς αὐτός τε πίπτει, καὶ τῇ ἑαυτῶ διασῴζεται υἱὸς ὄς. πυθόμβος δὲ τὸν κτανόν τὸν πα-
τέρα υἱὸς, εἰς φρονιμὰς μετὰ μίρας ἀποσκλοὺς τῶ στρατῶ, ᾗ ὑὸς πρὸς Μαλτηλιὰν ἀπελθόμβος. ἀλ-
λὰ ᾗ τοῦτο ὁ τῶ Χαρσιανῶ καπηδοῦξας κλεισυράρχης, χαρῶτας μετὰ τῶ στρατώματος, ᾗ τῇ στρατη-

A Manichæorum ducis, qui non modo multos militum obſcuros dejecit, ſed & haud pauciores centum de illuſtribus ducibus atque turmarum præfectis vivos cepit: qui deinde numerat o redemptionis pretio dimiſſi ſunt. Solus Seon dux copiarum in cuſtodia expiravit.

Biennio elapſo, rurſum Amer coacto trigenta millibus haud minore exercitu, in Romanorum ingreſſus eſt ditionem. Michaelus, ut eladem prius acceptam victoria compenſaret, colle ctis Thracum & Macedonum ad quadraginta quinque millibus, ei obviam it. Sed Amer eo cognito, per difficilia loca compendioſo facto itinere, ſubito eum invadit, copiaſque hoſtiles fundit, inque fugam conjicit. Veniſſet tunc in hoſtium poteſtatem Michaelus, niſi Manuelus ſcholarum domeſticus phalange perrupta eum eripuiſſet, reliquis omnibus ut quiſque poterat fuga diſperſis.

Alie clades.

B Iterum biennio ab hac pugna exacto, Amer quadraginta millium exercitum educit: inque Romanas provincias impreſſione facta, ſimul & Armeniam & maritima populatur atque vaſtat. Quo quidem tempore imitatum eum ferunt Xerxis factum, qui mare flagris cædi juſſerat, quod ulterius ſibi cum voluptate progredienti facultatem ademiſſet. Hæc graviter ferens Michaelus, Petronam avunculum ſuum, qui cum Thracenſibus præerat, cum Romanis exercitibus omni vi contra eum proficiſci jubet. Degebat tum apud Epheſum Petronas. cumque litteris acceptis in maximam indidiſſet ſollicitudinem, illico ad montem Latram eques it, Joannemque monachum celeberem virtute ibi degentem de re conſulit. atque is extemplo ei reſpondit. Proficiſcere fili contra Sarracenos, Deum enim ductorem habebis. Hujus armatus veris Petronas, exercitum ad Lalacænem (loci hoc eſt nomen) ducit: & undiquaque poſitis inſidiis, Amerem ad pugnam provocat. Qui ſeræ inſtar indignè cinctus, deque exitio anxius, de regionis locique in quo caſtra poſuerat, & fluvii præterlabentis nomine quemdam e captivis Romanis interrogat. comque audire regionis Lalacænis locu Proſantis, amni Gyris nomen eſſe: ſtatim male ſibi ipſi ominatus prædicit, ipſis verbis copiarum cladem, eaſque in gyrum incluſum iri a Romanis, denunciari. Suos tamen monet, ut ne deſperent, ſed fortiter & ad poſtridie ſuturam pugnam parent. Ut illuxit, undique ſe incluſum, ac nullibi exitum patere ſentiens, eo ire decrevit, ubi Petronam ſtationem tenere videbat, hoſtemque magno cum plauſu & clamore invadit. ſed conatum ſuum irritum eſſe cernens, pauluſum ſe recipit: rurſumq; inde impetum facit, effugiendi captans occaſionem. tertium hoc fruſtra conatus, & in extremo conſtitutus diſcrimine, poſtquam undique ex inſidiis eſſe proripere videt Romanos ab Auſtrinis & Septentrionalibus locis, rebuſque ſuis conſuli nullo modo poſſe intelligit, deſperata ſalute in adverſos hoſtes vehementi cum impetu irruit: ibique & ipſe ſtrenuè, & exercitus ejus occidione peri- Petronas vi. fruſtra nuntio cladis accepto ſtatim Melitenam fuga petit. Sed hunc quoque & exercitum ejus Charſianis anguſtiis * præ- cluſerit. ſectus inſecutus, in poteſtatem redigit,

272 Edit. Paris. pag. 347.

ac Petronæ tradit. Tum illuſtri de Amere victoria potitus Petronas, Conſtantinopolin rediit, adducto ſecum qui eam prædixerat monacho, divinam eius virtutem prædicans, Imperatorique & Bardæ ſummopere commendans. Jam tum Manuelus ea morbo interierat. itaque Petronas ſcholarum domeſticus honoris cauſa creatur: paulo que poſt vita decedit.

At Bardas ſolus ſuperſtes, omnia eainde agere ac ferre, honores Imperatorios ſubinde in alios atque alios transferre, adeoque Cæſaris quoque dignitatem ſibi ſumere. Michaelus ioterea nullam reipublicæ curam gerere, theatris modo & equeſtribus vacare certaminibus: quodque erat deterrimum, non tantum ea ſpectare, ſed & ipſe equos agere omnibuſque ſubſannandum ſe & ſidendum exhibere. Interim Bardas negotia publica procurabat, imperiumque aoimo ſibi deſtinabat, quod ſuo tempore adipiſceretur. Idem prophanas quoque litteras, quæ Imperatorum barbarie atque inſcitia jam a multis annis prorſus obſoleverant & evanuerant, recreavit, ſingulis ſcientiis certo loco ſuas ſcholas attribuens, ſupremæ autem omnium Philoſophiæ ad ipſam regiam in Magnaura. itaque ea eo rurſum florere ſcientiæ cœperunt. tametſi præſtantiſſimum hoc & celeberrimum ſactum vitiis Bardæ eluendis non ſuffecit. Philoſophiam docebat magnus ille philoſophus Leo conſobrinus Jannis patriarchæ.

Philoſophia & litteræ reſtituuntur.

Hic Leo epiſcopus cum eſſet Theſſalonicæ, imaginiperdis ſubmotis, ipſe quoque munere ſuo privatus, cum in otio degeret, huic fiit negotio adhibitus. Verum ante in Imperatoris Theophili notitiam hoc modo pervenerat. Cum omnis ſcientiarum generis perfecta cognitione non haberet ſibi parem, vili quodam in domicilio quibus quiſque vellet artibus homines inſtituebat. Lapſo aliquanto tempore, cum multi in ſcientiis progreſſus haud pœnitendos feciſſent, ſorte juvenis quidam apud eum ſummam nactus Geometriæ peritiam, ſcriba fit cujuſdam ducis: cumque eo in bellum profectus, ſuis ſuorum copiis, virus in hoſtium poteſtatem pervenit, & Sarraceno cuidam illuſtri in ſervitutem deditur. Iſmaelitarum eo tempore princeps Mamumus, cum aliis Græcis diſciplinis vacabat, tum præcipue Geometriæ erat deditus. Accidit aliquando, ut ejus, de quo diximus, juvenis dominus de Amermumnæ in mathemata & Geometriam ſtudio mentionem faceret. ibi, cupere ſe eum ipſiuſque doctores audire, juvenis ait, & quam adhiberent rebus Geometricis diligentiam explorare. Mamumus hoc cognito, juvenem lætus admodum ad ſe vocat, & an cognitam haberet eam diſciplinam quærit? & ajenti fidem derogat, eo tempore oeminem præter ſuos magiſtros Geometriæ gnarum eſſe contendens. Juvenis cupere ſe eorum ſcientiam examinare, cum diceret, ſtatim ii præſto fuerunt, figuraſque trium & quatuor angulorum deſcripſerunt, & in medium canones principiorum Geometriæ adduxerunt, nomina figurarum exponentes, nulla interim reddita cauſa, aut prolata demonſtratione. Eos cum animo elatos jactare ſeſe ob deſcriptionem figurarum videret juvenis: In omni, inquit, ratione atque re, cauſam continens demonſtratio principem obtinet locum. qua vos omiſſa, cum eſſe rem tantum-

Edit. Pariſ. pag. 348.

Leo Philoſophus.

Ἀγχίνους δὲ ἔδωσι Πέτρωνᾷ. ὁ δὲ Πέτρωνας πάντων κρ τ Ἀμηρ ἐτύχησε τρόπαιον, τῷ βασιλεῖ δὲ καταλαμβάνει, ἐπαγόμενος τ τὸν τ τέλει αὐτῆ προθεσπίσαντα μοναχὸν, τ τι ἀριστεῖα ἐπιθείζων αὐτῷ, καὶ πρὸς τὸν βασιλέα τ Βάρδαν τὸν οἱ κατὰ ἀδελφὸν ἐξυμνῶν πάνυ, τ μεγαλυνῶν. τιμᾶται γοῦν δημοσίοις τ κολῶν, μᾶ μαρὸν δὲ ἀπεβίω. ἐτελεύτησε δ πρὸ τοῦ καὶ ὁ Μανουὴλ, ὑσφ δή τινι ἀραπθείς.

Μανουὴλ δὲ ὁ Βάρδας, ἄγειν τ ἔφερε πάντα, τ πᾶς ἐν βασιλέως ἤμελε συνηχῶς τιμᾶς. αἴτιοι δὲ γίγνεσθαι τ Καίσαρος δόξαν τε τ τιμιωτ τ Μιχαὴλ μᾶλλον ὑπὲρ φροντίζοντος τ πολιτικῶν, ἀλλ ἃ θεάτρων τ ἱππικῶν ἀμίλλας τ τὸ δὲ χαίρειν, ἀν ἠγάπα θεατὴς εἶναι μόνον, ἀλλὰ τ αὐτὸς ἡνιοχεῖν, τ παίγνιον πᾶσι προκεῖσθαι τ γέλωτος. τ μὲν ἐν τούτοις ἦν. ὁ Βάρδας δὲ διεῖπε τὰ πολιτικὰ, τ βασιλικὰς κατειχεχάζετο, ὡς αὐτῷ καίρας παραλαμβάνοντες. ἐπεμελεῖτο τ τ ἐξω σοφίας (ἣν δὴ ἐν πολλῷ χρόνῳ παραρρυεῖσα, τ πρὸς τὸ μηδὲν ὅλως χωρήσασα, τῇ τ ἀραπσάντων ἀγελῇ τ ἀμαθίᾳ) ἑκατέρᾳς ἑκάστῃ τ ἐπιστημῶν ἀφορίσας, τ μὲν ἄλλων ὅπη πῃ ἔτυχε, τ δ' ἐπὶ πασῶν ὑπὸν φιλοσοφίας κατ' αὐτὰ τὰ βασίλεια ἐν τῇ Μαγναύρᾳ τ ὕπνος ἐξ ἐκείνου ἀναβάσεως αἱ ἐπιστῆμαι ἤρξαντο. ἔτο τὸ ἔργον ἀλλοτριον τ πεμβόπου ἦν, ἀλ' ἔχρων ὁσοπλοῦσι πᾶς ὁποῖος ἄλλας τῇ Βάρδᾳ * κῆρας τῆς μὲν ἄνω φιλοσοφίας ἐξηγούμενον Λέοντα ἐκεῖνος ὁ μέγας τι τ φιλόσοφος, ἀνεψιὸς ὢν Ἰωαννῆ τοῦ πατριάρχου.

Ὃς τ τ Θρόνου ἐλαχε τ Θεσσαλονίκης. Ἀρτι δὲ τ τιμασμάχων καθαιρεθέντων, συγκαθῃρέθη τ αὐτός. τ χολάζων, ὡς παύτῳ προβιβάζεται τ χολῆς. ἐγένετο δὲ πρότερον γνώριμος Θεοφίλῳ τῷ βασιλεῖ τοῦτον τ τρόπον· πάσας δὲ κατορθώσας πᾶς ἐπιστήμας, ὡς οὐδὲ μία ἕτερος, ἐν οἰκίσκῳ τινὶ καταλύμασι ἄγων τοὺς βιβλομένης ἐμυσαγώγει σοφίας ὅσους βέλτιστος. ὡς δ' ἂν χρόνος παρετίθετο, τ πολλοὶ κ τῆς ἐπιστήμας προέκοπτον, συνέβη τισὶ παντὸς τῆς γεωμετρικῆς ἐπιστήμης εἰς ἄκρον ἐλθεῖν, ὑπογραφὰς γνώσεως τινὸς σφετερῷ. ὅ γενομένης κατά τινα πόλεμον, ὅπερ τ αὐτὸς, τ τροπῆς γεωμέτρης ζωγρεῖται, τ τινι τ ἐπιφανῶν εἰς δουλείαν ἐπιδίδοται. ὁ δὲ κ τούτου τ κυρὸν τ Ἰσμαηλιτῶν κατάρχων Μαμοὺμ, ἄλλοις τε μαθήμασιν ἐλληνικοῖς χολάζων. τ δὲ τ γεωμετρίας ἥδ φερόμενος ἐξεχόμενος ἦν. λάγυ δέ ποτε κινηθέντος παρὰ τῶν παίδων ἕκαστος διαπόνου, περὶ τ εἰς τὰ μαθήματα σπουδῆς τοῦ Ἀμερμουμνῆ, τ τ περὶ τ γεωμετρίαν ἐπιμελείας, ἀκοῦσαι τούτου (εἶπε δ παῖς) ἐπιθυμῶ, τ αὐτὸν διδασκάλων, κ ὧν ἔχοιεν περὶ τ γεωμετρίαν καταπόνησιν σπουδῶν. Ἐμαθε τοῦτο Μαμοὺμ, τ μᾶ περιχαρὴς γέγαλλίσατο τ τέκνου πολλῶς, τ παραγενόμενον ἐπωδᾶντο, εἰ γνῶσιν ἔχοι τ τοιαύτης διανοίας· συγκατατιθέμενος δ' ἐκείνῳ, ἦν γὰρ ὁ βάρβαρος, κ διετίθετο μηδένα ἕτερον εἰδέναι, πλὴν τ ἑαυτοῦ διδασκάλων, τ γεωμετρικῆς ἐπιστήμης εἰδήμονα, κατὰ τ τόπου ἡμέραν ἑκάστην ὁλ φοίτησις τ παίσεως τ ἀυτῷ διδασκάλων πεῖραν λαβεῖν. θέντων δ' ἐκείνων λόγους ὑπὲρ παείσεται, κ δεκαράπτετο γράμμα ξίγωνα κ τρίγωνα, κ κυκλους εἰς μέσον πρωτίθετο τῷ ζογκειμένῳ, τὸ μὲν, ὅτι τὸ γράμμα τόδε τῷδε ἴσον δὲ φέρει τ ἀλλοίως, κ τὸ δὲ τῷδε δι, διδάσκοντες αἰτίαν ἦ κ λέγων, τ τε διότι, ἀπεδίδοσαν μηδαμῶς· ὡς ὑπέρα γαυρούμενος αὐτοὺς ὁ παῖς ἐς, κ μέγα φρονήσας ἐπὶ τῇ τ γράμμα καταγραφῇ, ἐπὶ πᾶσιν λέγω, ὡ ἐπὶ τὸ παιδαγωγεῖν, κ πράγματος, τ διότι τὸ κύρος ἐχεγγύου ἦ τ ὕπαρξιν μόνον λέγοντες, τοὺς ἦ λόγους

τέκτων.

Scyliz.

παρατρέχοντες ὡς ἕκαστά μοι ξυμφαίνοιτο δηλοῦντι, τὸ κυριώτερον ἀγνοοῦντες. τῶ δὲ ἀμηχανίᾳ τοῦτο πάσχειν ὑμᾶς, ἢ τοῦ αἰτίου τῶν διδαγμάτων ὑμῖν διδασκάλου παραπλάττων, εἶτε ἀπροσεξίᾳ τοῦτο πάσχετε, ἢ ἐρημίᾳ τινὶ καὶ ὀλιγωρίᾳ τῶν ἐν τῷδε, τῷδε δὲ ἀμηχανίᾳ καὶ ἀπορίᾳ τοῦ γραφέως ἴχει, τοῦ ἄμα ὁτὲ μὲν ἀπορεῖν γιγνόμενον, ὁτὲ δὲ λαγομένων σωιζόντων, ὅσα βεβαίως λοιποὶ συμβαίνοντες, οἱ ἐν ἄλλαις ἴχει τούτοις τὸ ἐνδέχεσθαι ἀπορεῖν, ἐφ' οὗτοι τοῦ ἀπορεῖν ἀκτήμονες δίοι ἄγων, ἐμοὶ μὲν τοῦτο ἄλλοις, ἀλλ' ἢ μόνοις τοῖς ἀπειρήκασι * φροντιλομένοις ἴχων ἢ τοῦ. γράμματα γὰρ δὲ Σύρος Μαμμᾶ ἀφὸς ἐκείνοι ἦν χαράττοι, τοσοῦ ἢ τοῦ ἴχοντα. Ἐκ τῶ καρπῶ τὸ δένδρου, ᾧ ἐκ τῆ μαθητῆ ἐγνωμον ἢ διδάσκαλον ἐπεὶ γὰρ πλιώτερος ὢν πεῖ ἢ ὄντων ἀπειρήμων, ἄγνωσις ἐς τοὺς συμπολίτας, ἢ γνώσεως ἢ σοφίας καρπὸν μὴ ἀφιπόμενος, μὰ ἀπαξιώσης ἐλθεῖν φρος ἡμᾶς ἢ σῆς μεταδόσεως σοφίας ἀρχομένω γὰρ σοι αὐχένα ὑποκλινεῖ γένος ἅπαν τὸ Σαρακηνῶν, ᾧ πλὴν ᾧ βφρᾶν ἀξιωθέντ, ὧν οὐ σὺς πάσποτε ἢ ἀσθρᾶπων πέζαντας. ταῦτα τὰ γράμματα δὸς τῆ ναυσίκαᾳ, ᾗ ὑμῖν φιλοσοφοῦσ ἀμῶν, ἐκπέμπει φρὸς τοῦ διδάσκαλον. ὁ δὲ ἄγων θεὸς φρὸς ἢ βασιλέωτων, ᾗ ζῶντα ἢ φιλόσοφον ὑμῖνας, ἐπεὶ δ' ἔδωτ ταῦτα τὰ γράμματα. ὁ ᾗ ὡς ἀκέ ἠθυσα εἶναι λογισταμῶς, εἰ γραῆν ἀπὸ ἢ ἐχθρῶν δέχοιτο εἰδέναι ἀνὸ βασιλικῆς, φρόσεστι τῆ λογοδότη τῆ δρόμω (Θεόκτιστος ὄνομ' ὦ, ὁ παρὰ ἢ Βέρβα ἐκ παντὸ ἀναρρέθη) ᾗ ἀπγέλται, ὅπως τὰ ἀφίκετο φρὸς αὐτὸ ἀσφαλώτως μαθεῖν, ᾗ ὅσως γράμμα αὐτῆ φροστεκόμενον ἐκ Μαμμᾶ, ἢ ἄμα ἢ γραῆν ἐκβαλὼν εἰς χεῖρας δίδωτ. ἄτιν ἀ αἰτία τῆ φιλοσόφου Λέοντι φρὸς ἢ βασιλέα γνώσεις γένεται, ᾗ οἱ κύριοι, ᾗ ὁ λεγόμενος Σκεπτικὸς ἢ τῶ Λέοντος σοφιστὴς ἐκ πρώτου μὲν ἐδόμου ἐδωτ φροσκαλέσατο ᾗ ὡς τὰς αὐτῆ ὁ βασιλικὸς, ᾗ πλατίζεται, ᾗ δημοσίᾳ διδάσκειν φροτρέπεται, καπεικόμενον ἀφορᾶσας αὐτῆ ᾗ Θέον νοῦ ἔ τοιφράσαντα καλλιτέχνων μαρτύρων ὁ δὲ Μαμμᾶ λόγους ἢ ἢ φιλοσόφων ἀφῆξε ἀπορίας ἐκθύμους γνωμιτεκτόνῳ ᾗ ἀγροφυλάκων ζητμάτων, καὶ τινων ἄλλων μεθόδων ἐκπέμπει, τοὺς λόγους ἀφιεὶς δ' ἐπεὶ οἱ ἐξαπνοάμενος ὡς ᾗ ἑκάστω ὁ Λέων ζώπυρ ὁ διλύθατο ἀρμοδίως, φροσήνθυνο δὲ καταπλήξως χρεῖν, καὶ τινα τῆ μελλόντων σημεῖα φροχωνεύειν, ᾗ τοῦτο ἐξέπεμψε, τοῦτ δὲ ἐπὶ χρόνος λαβόντα ἢ Δημμμένῃ τροθῆναι τῆ τῶν θρόνων, μὴ γὰ ἀναφορὰν ἐπ' ἀνδρα ἢ σοφίας ὑπερφέρομεν. οὐθὲν ὧν φροσθεῖναι φρὸς ἢ Θεόφιλον, ᾧ γράμματα τοιοῦτο ἴχοντα ἢ ᾗ νοῦτα ἐκ τῆ μετὰ Εὐβούλιον μὲν αὐτὸς ἀρπεῖσθαι σοι, ἠρῶν γένεσιν φίλαν ἀποπλήρωσ ἀπεῖ ᾗ ἀνακειμένη μοι ἀρχὴ ἐκ Θεῶ, ᾗ ὁ ὢν ᾗ χεῖρα μι τῶλλων πλέονος καπεζωσίας λαὸς ἢ πτυχωρᾶ, ὃν ἔχης ὑπὲ φιλοσοφεῖ ᾗ ᾗ ἐ λοιπαὶς ἐπιτημίαις ἢβώντω ἀνδρα, βραχὺν τινα χρόνον αὐτῆ ἐπ' αὐτοῖς ἀναμοιῆ, ἀὐτ' ἐπιτήμης μεταδώσοντα μοι ἐκκαιομένῃ, ᾗ παύσης ἐρωτικῆς ἴχοντι. μὴ ἀπαξολῆ ᾗ ἄξ τὸ σῴβας, ᾗ ἢ τῶ γένος ἀθλοφόρωτα ἴσοτο, ἀθλᾶ μᾶλλον ὁτὲ τοιοῦτος ἀξιοῖ φίλοις ἐπιεικέοι τε ᾗ χρησὸς, πᾶρας τὸ πάχος λαβὸν τὰ ἀίσιος. χρεὼς δὲ σοὐτῶρ τῶν καταβλιθέντων χρυσίω μὲν ἐκαὶ κοντλωσέαι, εἰρῆναι δὲ ᾗ ἀποσβᾶ ἀνελπίστως. ἐξ ὅτου δ' ἐξάμβως ᾗ τὰ γράμματα ὁ Θεόφιλος, ἀτοπον κέρας εἰ ᾗ ἔ ὄσων γνῶσιν, ἅ ἰῶ τῷ Ῥωμαίων γένος Σαμμάζεται, ἐκδοτον ποιῆσαι τοὺς ἔθνους, φρὸς τὰ αἰτιᾶσθαι τὰ ἀξιοῦσθαι τὰ ἐπιδέσθαι. ᾗ δὲ Λέοντα διὰ μείζονος εἶχε τιμῆς, ᾗ ἢ Θεσσαλονίκης φροχωρεῖ ζηται πρόεδρον· ᾗ πατριάρχῳ ἀπεπόμπασε Ἰασσίῳ χειροτονῆσαι τοῦτον, ᾗ αὐτῆ, ὡς ἤδη εἰπομεν, ᾗ γένος φιλομμίμονος.

A modo dicatis, præcipua ignorantes, videmini mihi non leviter errare. Hæreticos iis, & ut causas ipse demonstraret petentibus, cur quævis figura hoc nomen & hanc delineationem haberet, ordine ostendit. Ii ad rei intelligientiam deducti, hominem porro admirati interrogant; alioſne etiam tales Byzantium haberet? Et eum respondere plurimos: ac se discipulorum minimum, non ex magistrorum esse numero: Mamumus rursum de doctore quærit, quis ille, & an adhuc vivaret? respondet, Leonem esse in vivis adhuc, inopem, & nulli alii rei quam scientiis deditum. Statim ergo ad hunc litteras in hanc sententiam Mamumus scribit: Ex fructu arborem, ex discipulo magistrum agnoscimus. Ergo tu, qui tanta rerum infructus scientia, ignotus tuis civibus sapientiæ fructum non fers, ne dedigneris ad nos venire, quæque nos doctrina impertire venienti enim tibi tota Sarracenica natio cervicem submittet, ipsque divitiis & donis camulaberis, quibus nemo umquam hominum. Has litteras juveni liberaliter donato dat, Leoni tradendas. ipse Byzantium involumis perlatus, cum Leonem adhuc vivum reperisset, ei litteras reddit. Leo periculosum sentiens litteras ab hoste accipere, neſciente id Imperatore, Theodillum logothetam dromi quem deinde a Barda interfectum documus) accedit, & narra*, quomodo discipulus suus captivus redierit, litteraque sibi ab Amerumna attulerit: simulque eas exhibet. Hoc modo Leonis in occulto verſantem doctrinam diſcipulis in lucem produxit, atque hac occaſione Imperatori innotuit, ac admiratione tantæ eius viri doctrinæ. Statim ergo ad Theophilum legatos mittit, cum litteris hæc ſignificantibus: Statueram, quod eſt genuini amici officium, ipſe ad te venire; ſed cum a Deo mihi commiſſum Imperium, populuſque mihi fubditus, cujus ſumma eſt poteſtas, id non concedant: peto, ut virum quem philoſophia aliiſque ſcientiis celebrem habes, ad me mittas, ut exiguum tempus mecum degeste, fui me doctrina, cujus amore flagro, impertiat. neque ob religionis & gentis diverſitatem hoc differas: ſed quod bonis amicis debetur, quamprimum præſtes. Porro hoc officio tibi auri centenaria e reddemus, pacemque & fœdus perenne componemus. Has litteras cum acceſſiſſet Theophilus, abſurdum ratus barbaris prodere ſcientiæ, ob quas Romana gens in admiratione eſſet, petitioni huic non annuit: Leonem vero majori porro in honore habet, ac Theſſalonicæ epiſcopum creat, opera Jannis patriarchæ, cujus illum fuiſſe cognatum docuimus.

* φροσήκων cætera deſunt.

* pag. 549.

Leonem Theſſalonicenſes ſummopere A ſunt venerati, doctrinæ ergo, & in rebus mathematicis ſolertiæ: præcipuam autem, cui ita admirarentur hominem, cauſam hanc habuerunt. Sterilis & infrugifera eo tempore erat tellus: quique Theſſalonicam & circumjacentia loca incolebant, fame premebantur: erantque in eo omnes periculo, ne aut patriam ſolum vertere, aut penuria confici oporteret. Leo conſolatus eos, capto tempore, quod ei fiderum conſiderum ortus atque emicatio indicabant, terram eos conſerere juſſit. quo facto, tantæ fertilitatis auctor fuit, ut ejus ineſſis fructuosa multos annos ſufficerint.

Litteris & Poetis Leo (ut ipſe ferebat) initiatus fuit Byzantii. Rhetoricam, Philoſophiam, Arithmeticam, & reliquas ſcientias in Anro inſula didicit. ibi verſatus cum Michaelo Pſello, præſtante viro, ab eoque principiis tantum & quibuſdam præceptis occaſionibuſque diſcendi inſtructus, neque tantum quantum deſiderabat adeptus, monaſteria pervagatus eſt, libroſque in iis repoſitos perquirens atque ſcrutans, ſtudioſoque meditans, ad tantæ doctrinæ faſtigium evaſit. Abunde ergo eruditionis conſecutus, Conſtantinopolin rediit: & qui opera ſpſius uti vellent, eos bonis artibus inſtituit. Verum hæc multo ante. Caeterum imaginibus earum hæreſi profligata, & ejus ſectatoribus dejectis, interque eos Janne etiam patriarcha, Leo quoque deturbatus epiſcopatu fuit, cumque duobus (ut retulimus) deinde ſcholæ philoſophicæ præfecit.

Bardæ hortis litteras & ingenium exhibitus.

Idem Sergium Leonis diſcipulum, patrem hujus de quo verba fecimus juvenis, Geometricæ gymnaſio: & Theodegium, itidem ejus familiarem, arithmerico aſtronomicoque iudo præpoſuit. Large ita fumptus ſuppeditavit: neque erat ſtudioſus bonarum artium, ſæpe ipſe quoque ſcholam frequentavit, alacritatem diſcentium ſuo exemplo confirmans. Hoc pacto bonas literas, protuſus ante extinctas, ira ur ne veſtigium quidem earum aut ſcintilla extaret, brevi temporis ſpatio ad magnam evexit amplitudinem.

Idem Bardas Cæſar factus, crebro judicia que in Circo agebantur, viſitabat: ſeu ſectique ut leges reſtoreferent, cum harum quoque temporum vitio accurata obſolevi ſſet tractatio. Hæc rot tantaque Bardæ ornamenta, olmia imperii cupiditatis, veluti nævus quidam & innata macula, ſe dedavit atque obſcuravit, ac præterea turbæ quas eccleſiæ dedit: quibus factum eſt, ut progloria inſtamiam reportaret. Etenim hæreſiſſimo Methodio, cum quatuor dumtaxat annos Conſtantinopolitani patriarchatus ſolium temiſſet, vita defuncto

Ignatius Nicephori filius, Michaeli Rangabæ filius, qui Imperii ſpe adempta inſuper caſtratus fuerat, monachuſque & monaſterii Satyri princeps, patriarcha creatus fuit. Is Bardam, quod hic uxorem ſine cauſa repudiaſſet, cumque ſua turu rem haberet, ſacrorum canonum

Bardæ eccleſiaſticus pa- 273 triarcha.

nimine negligens eccleſia arere. Bardas ve- cum multis deprecationibus veniam non impetraret, deſperatis aliis remediis, ad vindictam ſe confert, Ignatium eccleſia ejecit: variſique & intolerabilibus modis vexatum, tandem in Coprony- mi ſepulcrum ineludit, cuſtodibus ad-

Τότε οἱ Θεσσαλονικεῖς μετὰ B χειροτονίαν, ὑπερβαλόντος ἐτέμνων διὰ τὸ εὐκαιρον αὐτοῦ σοφίας, καὶ τῶν πάντα τὰ μαθήματα ἐξεμάνθανον, ἐξαιρέτως δὲ ἐν τοῖς ἀστρονομικοῖς ἀπὸ τινὸς ἀρχαίας. ἄγονος ἦν ἡ γῆ, ἔλιμος δὲ καὶ λοιμὸς ἐκράτει πάντας ἐν τῇ Θεσσαλονίκῃ, καὶ πάντες ἠπόρουν, καὶ πάντες ἠμπαύεσαν γενέσθαι τοῦ πατρίδος, ἢ λιμῷ καὶ ἐνδείᾳ τὸ ἀναγκαῖον ἐξωθεῖσθαι ἀπολέσθαι. ὁ δὲ Λέων τοῦ ἀποχέμου τὸν παραμυθήμενος, καιρὸν τινα, ὃν ἦν ἄρουν ὑπεῖδε τὸν ἀστρολογικὸν τὸ φαῖνες παραλλάσσας αὐτοῖς, ἐν ᾧ τὸν τῇ γῇ καταβαλεῖν ἐπηρέμας τὰ σίμματα, ποσῶν γέγονεν ἀφορίας αὐτοῖς, ὡς ἐπὶ πολλῷ τὰ ἀρκίσια χρόνῳ τοῖς ἐγχωρίοις τὰς δραβόντας καρπῶς.

Τὰ μὲν δὴ γράμματα ἔλεγεν ὁ Λέων, καὶ ποιητὴς, « τῶν μὲν μυθολόγων ἐν Βασιλείᾳ· ῥητορικὴν δὲ, φιλοσοφίαν, καὶ γεωμετρικὴν ἀριθμὸν ἀναλόγως, καὶ τὰς λοιπὰς ἐπιστήμας ἐφ' ἑαυτοῦ ἔλεγεν ἅπαντα ἐκ τοῦ Μιχαὴλ τοῦ Ψελλοῦ, ὃς τὰς ἀρχὰς μόνον, καὶ τινας λόγους καὶ ἀφορμὰς λαβὼν παρ' αὐτοῦ, ἐπεὶ μὴ ἐσχόλαζεν ἐξῆλθε, πλεονάσας τὰ μουσικὰ, καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς ἀποκεκρυμένας βίβλους ἀναδιδοὺς τε καὶ ἀποξέμενος, ἐξεκαλεῖτο ἐκμελοῦ, φησὶ τὰς τοιούτους γνώσεως ὕλας ἀπὸ βιβλίων· εἰς κόρον δὲ τοῦ μαθήματος μετέχειν, φησὶ, τὸ βασιλεύοντα αὐτὸς ὑπέσχηλε, τὰ σπίμματα τῶν ἐπιγραμμάτων τοῖς τῶν βιβλιομίνων ἔχουσίας καταβαλέμενος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν σφόνγιον. ἢ τὸν ἐκκοπομένων αἱρέσεως καταβαλόντος, ἢ τὸν τοῦτο ἀντιχρίσεων καθαιρεθέντων, καθαιρεθέντος δὲ Ἰωάννα τοῦ πατριάρχου, συγκαθεῖρε δὲ τοῦτο· ὃν ὁ Βάρδας, ὡς ἐδόκαμεν ἐπιμοῦμ, ἐφόνευσεν.

Καὶ τοιαῦτα Σίργιον, φοιτητὴν αὐτοῦ γενόμενον (πατὴρ δὲ τοῦ τὰνδρα ἐφημίζοντο τοιοῦτοι) τῶν ἐγκυκλίων διατριβῶν. καὶ Θεοδόσιον, συμπλήρωμα αὐτοῦ τῶν ὑπαρχόντα, ἀριθμητικῆς, καὶ ἀστρονομίας, βαλλικὸς αὐτοῦ τὰς χορηγίας ἐπιμετρῶν· πολλάκις δὲ καὶ ἐπιφοιτῶν ἐκ φιλομαθείας, ὡς τὸν διδασκομένων τὰς ἀφορμὰς ἐπιφανεῖς, ἢ ῥᾳδιοργίας εἰς ἀζῆσιν ἢ γνῶσιν αὐτῶν ἄγων, ἀπεβιβάζων τελείας ἀφορᾶ τὸ, ἢ μυθέλως ἔχος διεκτίσαι ἢ ζωπυρεῖν.

Ὁ δ' αὖτος Βάρδας ᾧ Καίσαρ γνώμῃς, σπουδῆς ἐφοίτα τοῖς τὰ ἐπποδρόμια διαπεμπέσις. ἢ τὰς νόμις ἀναβᾷν ἀὐτοὺς χίγαν, τὸ χρόνῳ δ' ἢ περὶ αὐτὸς ἀκεῖσθαι συγκαλέλαντες. ἀλλὰ πεσαῦτα ἢ πλικιῶντα τῶν καλῶν τὸ Βάρδα πλεονεκτήματων, ὁ φιλοσοφητὰς ἤρως, αἱ τὰς γυναῖκ μολυσμὸς ἢ σπέλος ἀκρατὸς ἢν, ἡμαύρωσ ᾗ κρύπτει, ᾗ ἐκκλησίας ἀνήγειρε τάσιν, κτίσας αὐτῷ ἠῇ παράβας. διὸ αὐτὶ ἢ κρείττους δόξης τὰ ἐναντία ἰώνγκατο. Μεθοδίῳ δὲ τὸ τελευταῖον ἢ βίον μεταλλάξαντος, ἐπὶ τέσσαρας χρόνους μετὸν Ἰγνάτιος ὁ Κασσανιτοῦ ὁλως οἱ αἱ ἑσαυτὸς θρόνον, Ἰγνάτιος ὁ Νικηφόρου μὲν τὸ Βασιλίως Σκυταελίδος, υἱὸς δὲ Μιχαὴλ τὸ ἐ Βασιλείας ἐκπατικότος, μὴ τὸ τῆς βασιλείας ἀποπεσεῖν, ᾗ τὰ παιδευτὰ ἀφαιρεθῆναι μέχρι μακρὸς γήρως, ᾗ τῆς μονῆς τὰ Σατύρου καθηγιῶν, ἀφοῦ ἢ πατριαρχικὸν θρόνου ἀνῆρχ᾽. μετὸ ἢ Βάρδαν ἐπὶ τῆς γαμικὸς ἀνατεῖφ ἀποξοῦλ, τῇ δὶ τὴς οἰκείας νόμους περιπλακῆ, ἢ ἐκκλησίας ἀπέργαν, ἐπεὶ μὴ τὸν θεῖον ἠμίλει κακῶν. ὃν ἐπεὶ πολλὰ λιτανεῦων ᾗ συγκωπὼ ὁ Βάρδας συγχωρῆσαι ἀξιωθῆναι ἐκ ἠδυνήθη, ἀλλὰ ἀπεγνώς, πρὸς ἄμυναν ᾗ τῆς ἐκκλησίας ἐβαλλε· ᾗ μὴ πολλὰς κακώσεις ᾗ αὐτοῦ ἐν τῷ τελευταίου τῆ τὸ Κοπρωνύμου τάφῳ

Ignatius patriarcha.

Bardæ eccleſiaſticus inſultens.

ἀπολλύοι, ἐπισύστας αὐτῷ φύλακας δυοῖν τὸ ἓν ἀμοιρέας. ἀπιθάνως δ' ἂν ὁ ἱεράρχης ὕπνος ἀνὴρ ἀπὸ τοσούδων κακώσεως, εἰ μή τις θεοσεβὴς ἄνθρωπος ἀπό τινος χρείας τῷ φρουρῶν ἀποδημοῦντι, ἐξαγέ τι τῶν πάρω, ᾗ ἐπιμελείας ἀξίως ἐπεσκόπησε. ὃν μὴ πολλὰν ὕστερον τοῦ κάκωσιν, ὑπαρόρων ὁ Μιτυλήνης ποιεῖ. ἐπαθον δὲ ᾗ ἄλλοι πολλοὶ τῷ ἐπισκόπων τὰ παραπλήσια ᾗ Ἑλλήνων χείρω, ὅτι μὴ ἠρίσκοντο τοῖς γινομένοις, μὴ δ' ἄλλοι δίκαιοι ἐβοῶμεν, κἂν εἴ τι γίνεται, ὅμως δ' ὑπισχνοῦντες οἱ μὲν ἀπειλαῖς, οἱ δὲ ὑποχείροις, εἶκον τῇ τῶν Βάρδα θυλήματι τῆς ἀρετῆς ᾗ δίκης, ὑπατεῖα χρημάτων ᾗ λειποταξίαν ἀνταλλαξάμενοι.

Ὁ δὲ Βάρδας Φώτιον, ἄνδρα ἐπὶ σοφίᾳ γνώμης, φρονιστηρίου τιμιώτατα ὑπάρχοντα, πρεσβεύοντα πατριάρχου. ἐπεὶ δὲ παρῆσαν ᾗ ὑποπρεσβεῖαι τῶν πάπα Ῥώμης καὶ τῇ εἰκονομάχων φαλάγγης, πείθουσι ᾗ αὐτοὺς ἑαυτῇ γνώμας θελήσειας. διὸ καὶ ἐν τῇ τῶν Θείων Ἀποστόλων τιμίᾳ συνόδῳ ἐπροκόπτοις, διδημοσιδμίᾳ καθαιρέσει καθυποβάλλουσι ᾗ Ἰγνάτιον ἐξορίας μεταπεμψάμενοι. ταῦτα μὲν τὰ φιλοπρωτείας τῇ Βάρδα πεπράγματα.

Τὰ δὲ ἐπὶς Εὐξείνου, ᾗ πᾶσαν τοῦ αὐτῇ παραλίαν, ὁ τῶν Ῥὼς ἐπόρθει, ᾗ καπήρχει τόλος. ἔθνος δὲ οἱ Ῥὼς Σκυθικὸν, πρὸ τὸν ἀρκτῷον Ταῦρον κατῳκημένον, ἀνήμερόν τε ᾗ ἄγριον· ᾗ αὐτῇ δὴ τῇ βασιλίδι δεινὸν ἐπέσυρε κίνδυνον. οἱ μὲν ἀπόλου τῆς θείας προνοίας ὀργῆς, οἷα δὴ ὑπνώττοντα, πρεσβεία τε αὐτῶν τοῦ βασιλίδα καταλαμβάνει, τὸ θείου μεταλαχεῖν βαπτίσματος λιτανεύοντα. ὃ ᾗ γέγονε. ᾗ ὁ Κρὼς δὲ τόλος ἄλλος, τοῦ μὲν τὰς Κυκλάδας ἐδήου, τοῦ δὲ ἄχρι Προποντίδος τοῦ παράλιον ἅπαν. ἐγένοντο δὲ ᾗ κλόνοι γᾶς φρικωδέστατοι. ὧς δὴ ἀ μέγιστος καθ' ὧν ἡμέραν ἡ τοῦ Κυρίου ἀνάληψις ἑορτάζεται τοῦ γλῶ ἀσπασίας, τὸ, τὰ αὐτὰ τὸ Ἐξοκιονίου πρὸς γλῶ ἠδάφιστο τοῖχος, ᾗ ναὸς ἀ'πρεπὴς ᾗ εἶκος λαμπρὸς, ᾗ τοῦ κατὰ τοῦ χρυσῆν πύλην τῆς πόλεως ἱδρυμένου εἰκόνα, ᾗ τὰς ἐν τῇ δλπέρῳ κατὰ τοῦ ἁγίου Λουκᾶ παγίας ἰσαμένας κατέστεσεν. ὃς ᾗ πιθανὸς φιλόσοφος Λέων προσημάινεν ἀκέπι φανερῶς τοῦ τῷ μὴ βασιλέως δυνάσθαι κατεστροφὴν. ἐγένοντο δὲ ᾗ ποταμῶν ἀφάνεια, ᾗ πηγῶν, ᾗ ἄλλα τε παθήματα κατὰ πᾶσαν χώραν. ἃ πάντα καταπαυσάμενος ὁ βασιλεὺς, ὅλως ἔσχετο τῶν ἱππικῶν ἀγώνων κατὰ ἓν Σπνῷ ἀνεγγεγραμένον ναὸν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μάμαντος. ἄξιον δὲ ᾗ τόδε μὴ παραλιπεῖν τὸ λόγον παρασατικὸν τυγχάνον τοῦτ τῶ βασιλέως τῆς ἀβελτερίας, ᾗ τῆς ἓ προγεγραμένων ἐπιμελείας.

Τὰς ἓ Σαρακηνῶν κατὰ τῆς ἓ Ῥωμαίων χώρας ἐπιδρομὰς οἱ πάλαι βασιλεῖς ᾗδέλουν ποιεῖν ἐθέλοντες, ἵνα μὰ αἰφνίδιοι ἐπιπέσωσιν, ἐκπορθοῦντες τὰς χώρας ἐν ταῖς αὐλαῖς, ᾗ τοῖς ἀγροῖς τοὺς ἐνοικοῦντας καταλαμβάνοντες, φρέαρ τι τῇ Ταρσῷ ἀγχίθυρον ἐπί τινος ὑψηλοτάτου λόφου ᾗ ἱρυμνὸν ἐδομήσαντο Λοῦλον τῇ φρουρίῳ τὸ ὄνομα. οἱ ἐν τούτῳ δὴ φρουροὶ τοὺς ἐνδρομὰς λαμβάνοντες αἴθεσιν πυρσῷ ἀνάπτουν. ὃν βλέποντες οἱ ἐν τῇ Ἀργίῳ κατοικοῦντες βοωῷ, ἄλλοι ἀνάπτουν, ᾗ ἄν οἱ κατὰ ἓ Ἰσαυρικὸν βουνόν. τοῦτο τὸ πάλιν ὁρῶντες οἱ κατὰ ἓ Λιγιαλὸν, ἴσαυσι ἴσαυσι, ᾗ ἄλλοι οἱ κατὰ ἓ λεγόμενον Μάμαντα. εἶτα ἓ τοῦτον ὁ Κίρρος διαδεχόμενος, ᾗ τοῦτον πάλιν ὁ Μόditis sævissimis. & mortuus fuisset ibi homo divinissimus ex acerbissimo eruciatu, nisi pius quidam, custoditus suæ necessitatis causâ alio digressis, eum sepulcro eduxisset, & debita curâ refecisset. Post multam vexationem tandem Ignatium Mytilenam Bardas relegat. Multi quoque tum alii episcopi eodem modo sunt tractati, aut etiam deterius, quod acta non probarent: neque illum alium, quocumque modo res caderet, patriarcham se admissurum asseverarent. Quidam ramen partim minis cedentes, partim pollicitationibus inducti, Bardæ voluntati obsecuti sunt, virtutis ac gloriæ amorem pecuniæ & desertione permutantes.

Bardas ergo Photium, celebrem sapientia virum, & secretariorum eo tempore principem, patriarcham erat. Cumque adessent Romani papæ vicarii, adversus imagimperdas missi, hos quoque isti in suam pertrahunt sententiam. concilioque in ædem Apostolorum congregato, Ignatium ab exilio evocatum publicata sententia damnant. Hæc sunt facinora quæ Bardas imperii obtinendi cupiditate impulsus edidit. Photius patriarcha.

Interim quidquid est intra Euxinum pontum maritimarum regionum, Rossica incursionibus vexabat atque vastabat classis. Rossi gens est Scythica, ad septentrionalem incolens Taurum, fera atque immanis. Hi cum ipsam Constantinopolin in grave conjecissent periculum, paulo post Dei iram experti, domum reversi sunt: legatisque in Urbem missis, divinum baptismum efflagitarunt, imperarunteque. Alia porro Cretensia classis modo Cycladas, modo maritimam ad Proconnesum usque infestavit regionem. Terræmotus quoque ea tempestate apprime horrendi fuerunt. Horum unus maximus die Christi in cælum assumptionis festo accidit, qui solo concusso, murum qui est ad Exocionium prostravit, templaque pulchra & domos splendidas, & Victoriam ad aureum urbis portam collocatam subvertit, & quæ in Deutero ad D. Annæ stabant pagiæ decussit. cujus casu Leo philosophus prædixit, aperte designari obitum ejus qui ab Imperatore esset potentia proximus. Quin & fluvii fonteſque exaruerunt per id tempus, aliaque passim multa portenta extiterunt. De quibus omnibus cum inaudivisset Imperator, totus equestribus certaminibus incumbebat ad fanum D. martyris Mamantis, quod in Steno erat exstructum. Operæpretium autem est id quoque ejus decretum silentio non præterire, quod ipsius stoliditatem, & superiorum Imperatorum industriam demonstrat. Rossi. Terræmotus. Edit. Paris. pag. 552. 274

Hi Sarracenorum in Romanus ditiones volentes nequaquam ignorari incursiones, ne ex improviso irruentes li regiones evastarent, incolis in pagis & agris deprehensis: castellum quoddam Tarso vicinissimum excelsissimo & natura munitissimo in colle ædificaverant, Lulum nomine, in quo collocari custodes, ubi Sarracenos incursionem moliri sentiebant, igne succenso signum dabant. quo igne conspecto, ii qui in Argeo colle excubabant, idem faciebant. Eos excipiebant qui in Iſamo colle, post hos qui ad Ægialum, & secundum hostem qui apud Mamantem. Inde qui in Circo, atque ab his qui ad Mocillum, denique Ignibus hostium incursiones prodi-

poſt hos qui in D. Auxentii colle ſtationem habebant, igne edito * excubitoribus magni palatii incurſionem hoſtium ſignificabant. Hoc iguium ordine ſefe inſequentium indicio & Imperator momento temporis de hoſtium conatu certior reddebatur, & ruſtici nuntio percepto, muris ſe claudebant, & impetum hoſtium evitabant. Hac obrinente conſuetudine accidit aliquando, ut dum Michaelus equis ad ſanum Mamantis agendis ſeſe parat, ignis a Pharo ederetur, quem ut vidit Imperator, timens ne auriga tio ſua non ſpectaretur diligenter, animis ſpectatorum adverſo judicio perculſis, in tantum venit metum quantus in periculo de vita conſtitutos invadere poſſet: tantum abſuit ut eum in theatro ſeſe oſtentandi puderet. Atque adeo, ne quo adverſarum rerum indicio animi hominum ad ſpectandum fierent languidiores, ignem ex ſpeculis urbi vicinis in poſterum edi vetuit.

* diaturin. v. Notas.

Michaeli vacordia & levitas.

Edit. Pariſ. pag. 553.

Rurſus (oportet enim væcordiam ejus magis illuſtrare) cum alio tempore in curru conſediſſet, jamque equi eſſent carcetibus emittendi (erat ipſe Venetum habitum indutus, Praſinum logoneta dromi Conſtantinus, album Cheilas, & ruſſeum Craſas) nuntius allatus fuit, Amerem Melitenæ amnem gravirer populari Aſiam: jamque ad Malagina perveniſſe, & imminere magnum malum. eum nuntium protonotarius mœſtus Imperatori indicat, ſimul litteras domeſtici ſcholarum exhibens. Tum Imperator torvo eum & Titanico intuitus vultu: Quomodo, inquit, auſus es ſcelefte, mihi tam neceſſario certamine occupato, iſtis de rebus interturbare? cum io hoc unum incumberem, ut eum qui medium tenet, in lævam partem avertam, de quo mihi totum hoc certamen eſt. Tanta fuit ejus dementia. Neque vero hoc tantum vitio laborans ab aliis indecoris rebus abſtinuit: ſed præterea immoderate modeſtiam ſectans, & Imperatoris perſonæ conveniente gravitate excidit.

Occurrit aliquando mulierculæ, cujus filium ex ſacro ſuſceperat lavacro, a balneo redeunti, & ſitulam manibus geſtanti. Ibi e quo deſcendens, ſenatoriæ dignitatis viros qui ipſum comitabantur, ad palatium abire jubet. Ipſe cum imputis & libidinoſis homuncionibus quos ſibi adiciverat, mulierculam ſecutus, ſitulam e manibus ejus aufert, &, Bono (air) animo ſis o mulier, meque domo tua accipe, qui ſurſuraceum jus appeto, & asbeſtonyrum. cum ad hæc verba diriguiſſet mulierula, ut cui ad convivium orbil eſſet parati: Michaelus dicto citius findonem, quam e balneo adhuc madentem illa ferebat, mappæ loco in ſolo ſtravit: erepraque mulieri clave Imperator ipſe convivatoris, coqui, menſam ponentis, & ſtructoris munus obivit. Peracto eo convivio, pedes ſcoto inceſſu palatium repetiit, magnæ floliditatis & faſtus damnans prlores Imperatores, qui elegantiæ ſtuduiſſent. Hæc igitur eum haud injuria lovifum omnibus faciebant.

275

Impietas ejuſdem.

Id vero juſtas adverſum eum iras concitabat, facinus deterrimum, quod cœtum habebat ſecum cinædorum, & ad omnem turpitudinem paratorum hominum: quos in honore ille habens, ut rebus ſacris illuderet, veſtibus eos ſacerdotalibus auro intextis amicichat,

A νικλος. ἐπεῖτα δ' αὖθις ὁ τῶ ἁγίῳ Λυξεντίῳ βασιὸς, πεῖς ἐν τῷ μεγάλῳ παλατίῳ ἐπὶ τῶν ἀφωρισμένοις διαπερίοις, δἄλλῳ ἐτέθει τῶν φρουρῶν. ᾧ ὅπω αὐτὰ ᾗδοχῶν πυρσεύοντος, γνῶσιν ἐν ἀπαρεῖ παρεῖχον τῷ βασιλεῖ. ἐ οἱ τῷ χαρῶν κάτοικοι πτοηθέντες, τειχίζειν ἐχίοντο, ᾗ τὰς ἐαθύρας διαδίδρασκον. τοιαύτης δὲ συνηθείας κρατούσης, συμέβη ποτὲ τῶ Μιχαὴλ κῇ τῶ μάρτυρος Μάμαντος ναὸν μέλλοντος λούεσθαι, τὸν ἐα τῶ Φάρω ἀναφθῆναι πυρσόν. ὃν ὅπως θεασάμενος, εἰς τοσοῦτον ἐκπλαγῆναι φόβον, ὅστε τὸ μὴ παροφθῆναι τῶν αὐτῶ λούσεσθαι ὑπὸ τῆ θεατῆ ᾗ τῶν ἀπάντων ἀγγελίαν, εἰς ὅσον ἄλλος τις ἦλθε κινδύνων ὑπὲρ ψυχῆς· ὅπως ἐκείνος θεανεζόμενος ἐν ᾗκούετο. ἵνα δὲ μή τι τῆ φοβερωτέρου ἀνιαρὸν ἐπιλάβηται μαλακωτέρας ποίοιη τὰς θεατὰς, φροντίζῃ μηδέτι ἐνεργεῖν τὰς τῆ βασιλίδι γεγενημένας πυρσάς.

B

Αλλό τι πάλιν (δεῖ γὰρ ἐκφανεστέραν θεῖναι τὴν ἀνδρὸς παράνοιαν) ἐφ' ἅρματος αὐτὸς ἐκαθέζετο, ἐ τῆς ὑσπληγος μελλούσης αἴρεσθαι (ἐνεδέδυτο δὲ τὸ βένετον, ᾗ φαίνεσθαι ὡς ὁ λογοθέτης ᾗ δρόμου Κωνσταντῖνος, λευκοχειλᾶ Χειλᾶς, ᾗ ῥώσιος ὁ Κρασᾶς) ἀγγελία παρῆκται, ὡς Αμερ ὁ τῆς Μελιτηνῆς Αμηρᾶς δεινῶς λῃλατεῖ ᾗ Ασίαν, ᾗ ἀδῆλος πῆς Μαλαγίνος ἐστί, ᾗ φοβερὰν ὅσον ὕδα δεινά. ὡς πυθόμενος ὁ φωτοπαίσιος, * μὴ καπρέας ἀπήγγελε τῆ βασιλεῖ, ᾗ ἅμα ἐπὶ χεῖρας ἔχων τὰ τῶ δομεστίκου τῆ σχολῶν γράμματα ἐπεδίδου. ὁ δὲ βλοσυρὸν εἰς αὐτὸν ἐνιδὼν, ᾗ τιτανῶδες, ᾗ πῶς ἐπλημμυρας, ὦ κακὴ ψυχὴ (ἔφη) κῇ ἐ ἀναγκαίου ἀγῶνα τοῦτον περὶ πολέμου μοι ᾗδη λελυμασμένον ἄλλο τι διαζητεῖς, ἢ μοὶ ἐ μέσον δινούμενον ἐθέλεις παραπραμμένον, ὑπὲρ ὃ μοι πᾶς ὁ ἀγών. τοῦτο μὲν ἔφερε ᾗ λογισμὸν παρακεκινημένος. ᾗ ἐχέτω μὲν τῆ πόθῳ πάθος ὑλίσασα, τὸ δὲ ἄλλων τὸ ἀφιστέρων ἀποχέτω, ἀλλὰ τὸ μέτρον τῆς ἁμάρτους ὄθος μεταθέωσα, ἐξίστητο τῶ φρονήματος, ᾗ τῆς βασιλικῆς ἀξίας ἀξίου.

C

* ἀγγέλλει. Scylitz.

Καί ποτε γυναῖόν συναντήσας ἐκ βαλανείου παιδίον τι, ᾗ κάλπιν ἐπὶ χεῖρας ἔχοντι (ἔτυχε δὲ τὸν παῖδα ἐκ τῆ θείου λουτροῦ ἀναθορὼν) τῶ ἵππου ὀπαδὰς, τοῖς μὲν συγκλείειν, ὅσον τάχος παρώρτο, κῇ τὰ ἐκείνου ἀνάκτορα ἐξαπίσειλεν. ἃ δὲ φροντίσαντα ᾗ παρίστησιν ἀκόλαστα ᾗ πορνικὰ ἀνδράσι παραλαβόν, ἀπῆει μὲν ἡ γυναῖος, κρὶ ἡ κάλπις τῆ ἐκείνης χειρῶν ἀφίλετο, κρὶ ἀγέδυπα ὦ γύναι (ἔφη) Σαρρῶσα δίξει με ἐν τῆ οἰκίᾳ σου, ᾗμῶν πτερυγίδες ἵρισιν ἔχοντα, ᾗ ἀσβεστόπυρον. ὡς δ' ἀπαλάγη πρὸς ἡ λόγον ἡ γυνὴ, μανδνὸς δ' ποῦσα τῆ ὁρᾶς ὑποδοχὴν, ὁ Μιχαὴλ Θᾶττον ἢ λόγος σινδόνα λαβὼν, ἵνα ὄνυχα τὸ γυάλιον ἐκ τῆ βαλανείου ἔτι ᾗβρεχον ὄσαν, αὐτὶ τῆς ὑπερπόσης τῆ τριπέζη οὐδὲν ἧττον ἐπὶ τῶ ἐδάφους. ἐ τὸν πλείδα τὰς γυναικὸς ἁρπάσων, αὐτὸς ἵνα βασιλικὸς, ἱσιάτωρ, μάγειρος, τραπεζοποιὸς, δαιτυμών. ξυμπεπλόκασι δὲ τῆ γυναικὶ, πέζος ἐ βάδην ἀπὸ πρὸς τὰ ἀνάκτορα, πολλὰς δ' ὁδοὺς καταγινώσκων ᾗ τύφῳ ἢ πρὸ αὐτὸ βασιλέων, ἀσπιδοπαρεμένων. ταῦτ' ὄνν ἅπαντα μισῶν ἐποίει τὸν ἄνδρα, ἐ κατ' αὐτὸ τῶν πάντων διαιτᾶς ὑπεκίνει ὀργήν.

D

Καὶ τὸ δὰ χείρεσσι, ᾗ φατείαν ἢ παρεσκευάσθαι αὐτῆ κυνίδων, ᾗ φρὸς πᾶσαν αἰσχρουργίαν ἐπιτήδειος, ὃς ἐκείνος ᾗδῆ τιμᾶς ἄγων ἦ, ᾗ αἰδοῖς τὰ θεῖα ᾗδρπαζων τε ᾗ ὀξορχούμενος, ἱερατικὰς στολὰς χρυσοῦρεις ἐνεδιδύσκε, ἐ ἐπωμίδας,

E

μίδας, ἢ ἀχειρώνας ἰωάγναζε ἢ ἀσάγους πλεῖν τὰ
θεῖά τε ἢ παράγια, τὸν ἔξαρχον πάντων (Γρύλλος αὐ-
τῷ ὄνομα) πατριάρχην ἐπονομάζων, τοὺς δὲ λοιποὺς δώ-
δεκα μητροπολίτας. ἑαυτὸν δὲ ἢ ἑαυτῷ ἕνα τῶν συνόδου
λων, ἢ τὴν πολωνείας ἀρχιεπίσκοπον προσάδρος. ἐπεὶ δὲ ἅδουσι
αὐτοῖς ἐχρῶτο, ἢ πλεῖν τὰ μυστήρια ἢ ἀεθάρας τὰς φδὰς
ἐξεπλήρουν, νῦν μὲν ἀρίμα πῶς ἢ λαγυρῶς ἐπηχοῦντες,
νῦν δὲ ἢ θρυσίως ἄκρον ἐν ταῖς ἱεραῖς λειτουργί-
αις οἱ ἱερεῖς τὰς ἀφωνίστους, ποιῶσι τῷ ἱερῶν. εἶχον δὲ
ἢ σκεῦη ἢ χρυσᾶ ἢ ἀλιθα. ταῦτα δὲ πλησθεὶς ὄξους
πε ἢ σινήπεως τοῖς μεταλαμβάνουσι μεταδίδοσαν, ἢ ἀ-
χρήστων ὕπω καταπαίζοντες μυστηρίων. ἔπειτον τὸν μα-
κάριον Διάσιον σωιῆβη ποτὲ τῷ μακαρίτῃ σωιαστῆσαι χῇ
ἢ ὁδὸν πατριάρχῃ, μὴ τὴν ἱερατικὴν κλῆρον ἢ πομπὴν δι-
κομένην ὧν ἰδὼν ὁ Γρύλλος, ἐπαιῶς ἄγαν. ἢ ἀναιδεία-
σας μηδὲν ὑποστειλάμενος, φελόνιν ἀναβάλλας μὴ ἐπ'
αὐτῷ συμμιγῶν, δυσανάρατος ἐχρᾶτο τοῖς κρούμασι. ἢ τὰς
ἀσχήμους ἐκείνης λοιδορίας ἢ ἀνάδησιν ἔβαλε ῥήμασιν.

Ὁ τοιοῦτος ἀρχιερεὺς βασιλεὺς, ἢ Θεοδώραν τὴν ἑαυτῆ
μητέρα ἔτι τοῖς ἀνακτόροις ὄσαν, μετακαλέσασθαι ποτε,
ἐλογαθησομένην τάχα παρὰ τοῦ πατριάρχου, πλασάμε-
νος τῶν ὠδὰς τὸν μακαρίτην Ἰγνάτιον. ὡς οὖν εἶδεν
μιν ἠλαβείας ἀσεμνοπαίγνιον, ἢ ἐρρίφην ἑαυτὴν εἰς
τὸ ἔδαφος, ἐξαπεμάτην εὐχήν, μηδὲν ὅλως ὑποπτήσασ-
σα, τὸ μιαρὸν Γρύλλου ἢ γενειάδα τίλας κρύπτοντος, ἀνα-
σὰς ὁ Γρύλλος ἀπήρθη, ἢ ῥήματά τινα ἀπέπτη τῇ οἰ-
κείᾳ σώματος ἀξίᾳ. ἢ δὴ ἐπὶ τῇ γεγενότι δεινοπαθήσα-
σα, ἀραῖς ἐβαλλε ἢ ὠὴν, ἢ τῆς τῷ Θεῷ προνοίας ἐκπεσοῦν
ἀπεροέβασι προφητικὸν τόπον εἰς μακρὰν. ἀλλ' εἰς
λὸν ἢ ἅπαξ παραξαπίνας τῆς αὐθεκάστου ὁδοῦ βιλτιωθῆναι.
ὅθεν καὶ ταχύτατα κατελήφθη τόπον καταφρονῆ καὶ πρὸ
αὐτοῦ μὲν τὸν Βάρδαν, ἢ πρὸ ἐκείνου, τὸν Καισαρέων Θεο-
κτίστην, τοὺς χαιρόντας αὐτῇ, ἢ μετ' ἢ πονηρῶν ἀνα-
κόπτειν ἐθελήσαντας διδασκάλων εἰς ἐπιβόητος. καὶ ὅ-
πως μὲν ὁ Θεόκτιστος ἤλιτο, προλαβὼν ὁ λόγος ἐδήλω-
σεν. σημεῖα δὲ τῆς ὀλεθρου δηλοῦντα τῷ Βάρδᾳ, προ-
γένοντο τάδε. ἐπιπολαί κομῆτ', ὄψεις ἀλλόκοτοι ὀνειράτων.
ἤδεξε δὲ καθ' ὕπνους ὡς πρὸς τινὰ μεγάλων ἐπι-
κλησίαν μὴ τὸ Μιχαὴλ ἀπελθεῖν, ὡς τάχα πανηγύ-
ρεως ὄντος. ὡς δὲν ἀφίκετο ἢ προσωπέρα ἐγίνετο τῷ
θείῳ ναῷ, ὁρᾷ ἐδόκει λευκοφόρους τινὰς προηγουμένους,
οἵ τινες ἀδηγοῦντες αὐτὸν, ἄγουσι πρὸς τοὺς κιγκλίδας
τῆ θυσιαστηρίου, ἢ βλέπει μὲν ἄλλα πολλὰ· περὶ δὲ ἢ
θρόνον τὸ πατριάρχου καθήμενον τινὰ γεραιὸν, Πέτρον
ὄνομα τῶν εἶναι τὸν κορυφαῖον τῆ Ἀποστόλων· ὡς πρὸς
τοῦς ποσὶν ὁ μακαρίτης ἐαυτοῦ δεῖτο Ἰγνάτιος, ἐκδίκη-
σιν ἐξαιτῶν, ὧν ὑπεπόνθει δεινῶν. τὸν δὲ τοῦ τῆ παρε-
στώτων μάχαιραν δόντα, ἢ εἰπεῖν, ταύτῃ τὸν Θεόφιλον
(ὕπω ἢ Καίσαρα καπνομάσαντα) νῦν ὠμοῦμαι χαίρα
ἐγκαπισῶσας, μηλῶν ἀφέμεν. ἢ δὴ σβόσκεσθαι (ἀφ'
ὧ τοῦτο προσρήματος ἢ βασιλέα δηλοποιῆσαι) κατά-
λειγε μὲν τοῖς δεξιοῖς, τὸν δ' ἡμέτερα δίκην ἀπειδέχε-
σθαι πρόσωπα. καὶ ὁ μὲν ὄνειρος ὕπω. οἱ δὲ καὶ ἀπέβη τὰ
θεσπέσια, δηλώσει τὰ μετ' ταῦτα.

Αρτι χῇ τὸν Καῖσαρ ὁ Βάρδας παρῆκει μὴ τὸ Μιχαὴλ
καθοπλίζειν, ἢ πρὸς ἢ τῆς Θεοῦ ναὸν ἢ ὁδηγῶν φοινί-
σσας, οὐρᾶι μὴ λαμπάδων ἢ σωπατικῶν ἐκπλαρῶν.
ὡς δὲ τοῖς ἀδύποις προσέγγισαν, ἄφνω ἢ σὺν ἄμων ἢ
χλαμὺς ὀλισθήσασα αἰδέσθαι τῶν δεινοτέρων δεινῶν
παρεκύλισε· ἢ αὖθις δὲ πρὸ μιᾶς ἡμέρας τὰ μέλλειν ἀ-

atque humeralibus, cogebatque turpiter & impure ſacras actiones æmulari. Princi- *Edit. Par. pag. 554.*
pem ejus cœtus Gryllum patriarchæ nomine ornabat: reliquos duodecim, metropolitarum: ſeipſum quoque unum pontificum, & coloniæ præſidem appellabat. cum cantandum erat peragendis ſacrificiis, citharam adhibebant, modo ſenſim eam tangentes ut ſubtilem ederet vocem, modo ut magnum ſinitum exhiberet, ſicut in ſacrificiis ſacerdotes contenta voce cantant. Aurea etiam & baccatæ gemmis vaſa habebant: ea aceto & ſinapi implebant, & communicantibus impertiebant, hoc modo impolluta deridentes myſteria. Hic cœtus aliquando beato patriarchæ obviam eſt factus, cum is ſupplicationis cauſa cum clericorum pompa procederet. quem ut conſpexit Gryllus, audacter admodum & impudenter abſque ulla cunctatione, exemplum ſuum reliquis ſequentibus veſte diductæ pulſare citharam contentus, cœpit, & ſanctis hominibus obſcœna convicia facere. *x76*

Michaelus porro matrem ſuam Theodoram adhuc in palatio degentem aliquando ad ſe vocavit, quaſi fauſtæ ei precaturo Ignatio patriarcha, quem adeſſe finxerat. ut ergo ſanctiſſima mulier venit, & religioſe in ſolum ſe proſtravit, vota pro ſe concipi petens, ut quæ nihil ſiniſtri ſuſpicaretur, cum impurus Gryllus eatenus barbam occultaſſet: Gryllus ſurgens crepitum ventris emiſit, & quædam ore ſuo digna blateravit. Theodoræ facinus hoc ægerrime ferens, detectata filium, vaticinataque eſt eum divinam indignationem brevi ſenſurum. Sed fieri non poterat, ut ſemel a recta via averſus corrigeretur. itaque & celerrime periit, atque ante ipſum Barda, hocque prior Theoctiſtus Caniclei dignitate ornatus, qui indulgebant ipſi: & cum tutores ipſius eſſent, a pravis eum abſtrahere ſtudiis volebant. Quomodo perierit Theoctiſtus, ſupra eſt expoſitum. Interitum Bardæ antecefſerunt ſigna: cometarum nempe exortus, & abſurda inſomnia. Namque is per quietem ſibi imaginatus fuit, ſe cum Michaelo ad ſolemnem quamdam feſtivitatem in magnum templum ire: quo cum jam appropinquaſſent, quoſdam præire albis amictos veſtibus, & ſe ab iis deduci ad cancellos tribunalis: ibique ſe nihil videre aliud quam ſolio patriarchæ reſidentem ſenem quemdam, quem ipſe putaret Petrum eſſe apoſtolorum coryphæum: ad pedes ejus volutari Ignatium, & injuriarum ſuarum ultionem flagitare. Porro Petrum cuidam aſſtantium enſem tradere, & mandare, ut Theo- *pag. 555.*
giſtum (ſic appellaſſe eum Cæſarem, quaſi divinæ iræ obnoxium) inter eos qui a ſiniſtris ſtant collocet, eoque enſe membratim concidat: Aſeboteenum autem (hoc nomine eum, Imperatorem notaſſe, ut impium filium) inter dextros conſtituat quidem, ſed ſimile tamen ſupplicium denunciet. Comprobaveritne exitus hoc inſomnium, ſequentia oſtendent. *Bardæ inſomnium.*

Moliebatur Bardas una cum Michaelo expeditionem cum omnibus copiis in Cretenſes. itaque ad Deiparæ ſanum quod Hodegon dicebatur, quod eam ſibi itineris duſtricem votis ſolerent conciliare, acceſſit, & faucibus præ-

lucentibus intravit, ut se suaque Deiparæ commendaret. Cum ergo jam ad penetralia templi pertexissent, subito chlamis de humeris ipsius prolapsa, malorum ei maximorum præsagium dedit. Idem Bardas pridie quam urbe erat discessurus, sive ultro, sive futuræ rei urgeote fato, amicis in unum conductis legata distribuit, veluti qui jam vita excederet. Inita ergo expeditione, ut in Thracensium provinciam perventum est ad locum quemdam cui Choro nomen, ministri Bardæ reliquis priores, dum certatim festinant, tabernaculum Cæsaris sive dedita opera sive imprudentes in edito quodam colle figunt, tentorio ipsius Imperatoris in planicie expanso. Hoc factum ii qui Michaelum contra Bardam concitare solebant, et optimo casu oblatam commoditatem arripientes, calumniabantur, & consilia contra eum inita ut exequeretur Imperator instigabant. Cæsaris tamen potentia ingens inimicos turbabat, & ad audendum facinus segniores reddebat. Quippe & filius ejus domestici scholarum gerens munus Antigonus, reliquos exercituum duces sibi habebat obsequentes: & Symbatius dromi logothera Bardæ gener, haud dubie ab ipsius stare partibus credebatur. nam ignorabant eum a Michaelo Bardæ furtim sublatum, adeo socero necem mollisi, ut oemini alteri quam ipsi tesseram faciioris sit credita. Proinde Symbatius simul & acta retulit, & faciem suam cruce signans, inferendæ Bardæ cædis signum dedit. Cum autem conjurationis socii cunctarentur, quia sectatores Bardæ coram adstare videbant: Michaelus metuens ne illis tergiversantibus re detecta in se gladii stringerentur, missis suorum fidelium quodam, pollicitationibus eos confirmavit. Nihilominus tamen evasisset Cæsar, adeo conjuratos metus deterruerat a facinore, nisi Basilius Imperatoris, cui succesit deinde, cubicularius ad id peragendum se proripuisset, suosque cohortatus esset ut abjecto metu propositum exequerentur. Bardas cum eos strictis gladiis to se ruere cerneret, mortemque sibi impendere, ad Imperatoris pedes se abjicit. onde abstractum ii membratim concidunt, & genitalia ejus conto præfixa per ludibrium ostentant. Ortum ea eo tumultum ingentem, qui ipsum quoque Imperatorem in periculum conjiciebat, Constantinus * Biglæ drungarius subito magna cum manu superveniens compescuit: Imperatoremque faustis acclamationibus prosecutus, jure interfectum Bardam affirmavit. Hoc pacto Barda sublato, Imperator omissa Cretensi expeditione Byzantium redit.

Atque hoc facinus Basilium ad Imperatorium fastigium evexit. Nam Michaelus cum prole careret, & solus sempublicam gerere non valeret, eum adoptavit, Magistri ornatum dignitate: & paulo post in magno templo diadema ei imposuit. Basilius tantum adeptus potestatis, Imperatorem conatus quam longissime ab odiosis & infandis istis studiis abducere, imprudens gravi eum contra se inflammavit odio. Michaelus enim reprehensiones non ferens, de eo interficiendo consilia init, ut suæ voluntatis impedimento. & Basilicino cuidam imperatoriæ celocis remigi io medium producto,

277

Omina.

Non socer a genero tutus.

Edit. Paris. pag. 556.

Bardæ interitus.

* vigilia.

Basilium Michaelus adoptat.

Basilicinus.

A πείρων ὑπὸ τ πόλιως, εἴτ' ἀφ' ἑαυτῆ, εἴτε ἀ ἄλλως ὑπό τω μέλλοντος ἐλαυνόμβος, εἰς παντὸς φίλως συναγωχὼς, ἀ λεγόμε, ὡς τῶ βίω ἤδη γινόμβος ἔξω, παρίχετο. ὡς δὲ καὶ τῆς Κρήτης ἐξέστη, ἀ τῆ θέματι τ Θρακησίων ἐπέβησαν, ἀ κατὰ τόπον τινὰ τῶν Χώρον λεγόμβον οἱ πάτερ ὑπηρέται τῶν προκαταλαβόντες τὰς σκηνὰς καπηγοσαν, ἀμέλη χρώμβοι ἀ σκιᾶ, ἐνταῦθά πως εἴτε δὴ καὶ φόνιον, εἴτε ἀ ἄλλως κατ' ἄγνοιαν, τῷ μὲν τῶ βασιλέως ἐπὶ πεδίῳ χωρίῳ αὐλαίαν ἐπέζεσαν, εἰς τόπα δὲ λόφον ὑπερανεστηκότα τῷ τῶ Καίσαρος ἀνεπέτασαν. ὅπερ εἰς ὄρμησιν λαβόντες οἱ τῆ Μιχαὴλ προσκείμβοι, ἀ προσολεμοῦντες τῆ Καίσαρι, καπτιῶντο τὸ γινόμβον, ἀ τὰς κατ' ἐμέτην ἐξέκαυσαν συμβουλάς. ὑπέδραμε δ' ὅμως αὐτὰς ἀ ἀνθρώπινος ἔπαινος πρὸς τῷ ἐγχείρησιν τ τῶ Καίσαρος προαναιρεῖ ἰσχύς. τῷ γὰρ δὴ τῶ δομεστίκου τῆ σχολῶν ἀρχῷ ὁ πάτερ εἶχεν υἱὸς Ἀντίγονος, ἀ οἱ λοιποὶ στρατηγοὶ αὐτῆ ὑπεισῆρχοσαν. ἀ Συμβάτιος ὁ λογοθέτης τῶ δρόμε, γαμβρὸς ὑπὲ τῆ θυγατρὶ αὐτῶ τυγχάνων, ἀναπτερώτας τὰ ἐκείνε φρονεῖν ὑπεισήκατο. ἀλλ' ἐλαθεν ὁ Συμβάτιος ὑπὸ τῶ βασιλέως κλαπεὶς, ἀ τὸν φόνον τῶ πενθεροῦ ἐργασάμβος αὐτὸς, ἀ μὰ ἄλλος, σωθῆναι τὸ φόνου δυνηθείς. ἅρτι γὰρ εἶχον τὰς ἀφορμὰς ἀσαγνὰς, ἀ τὸ σημεῖον ἰδίδου τῶ φόνου, σαυρὸν εἰς τὸ ἑαυτῆ πρόσωπον ἐγχαράξας. ἀνιβάλλοντο δ' ὅμως οἱ συνωμόται, τῷ * ὑπερεῖναι παιρεμπίπτω ὁ- * v. Meurſ. ρῶντες τῶ Καίσαρος. ὅπερ ὁ Μιχαὴλ ἀλαβθεὶς, μή Gl.
πως καπήφορος γινόμβος καθ' ἑαυτῶ τῷ μαχαίρᾳ ἐπισπάσηται, βᾶ πεζῇ τινὰς ἰδαφοσπούσι τὰς ἀνδρας τὰς ὑποχίσεσι. ἀ παρῆλθε ἂν τὸ κίνδυνος, ἀ παρεκρούσατο ὁ Καίσαρ τῆ δίκης καπασπασαμένης ἀ καπεπιχόπου τῆ συνωμοτῆ, οἱ μὲ Βασίλειος ὁ μετὰ τῶν βασιλέ, παρακομώμβος ὢν, βᾶσίτε πρὸς τ ἐγχείρησιν. ὅπερ δὲ ἀσφαλῆναί τι πιθανὸν τὸ δίος τὰς συνωμότας, ἀ πρὸς τ ἀρχὴν ἐπειρωντίνει. ξιφήρεις οὖν τὰς ἀνδρας ἰδὼν ὁ Βάρδας ἐπὶ πόδας ἀνδρώς, ἐγκατὰ τι τ θάνατον, ἀ πρὸς τὰς πόδας ἔρριψε τῶ βασιλέως ἑαυτόν. ἀλλ' ὑπεσπάσατο πάντ ἐκείθεν, ἀ μηδενὸν καπαμίμνοντ, εἶτα κατὰ τὰ παιδαγώγια αὐτῶ ἐπαιωρήσαντες μόνα παραδείγματίζοντ. ἤρθη δὲ θόρυβος πολὺς, ἀ τῆ βασιλεῖ κίνδυνος ἐπῆλθεν, ὃν ὁ τ Βίγλας δρουγγάριος Κωνσταντῖνος μὴ πολλὰν εἰς μέσον ἀθρόως ἐπιφανεὶς δίλυσεν, εὐφημίας τε βάλλων τ βασιλέα, ἀ δικαίως ὑπεθανεῖν τ Βάρδαν ἐβεβαιώμβος. ἀ ὁ μὲν Βάρδας ὅπως ἐξ ἀνδρώπων ἐγένετο, ἀ ὅπως ὁ κῆ Κρητ ἐκστρατεία ἐλέλυτο, τ βασιλέως πρὸς τὸ Βυζάντιον ὑποστρέψαντος.

Τότε τὸ ἔργον εἰς βασιλέως ὕψος ἀνήγαγε τὸν Βασίλειον. φυσικὴς γὰρ ὑπαρχῆς γονῆς ὁ Μιχαὴλ, ἀ τὰ κατὰ διδάσκειν οὐκ εἶδός τι ὢν, εἰσποιεῖται αὐτὸν εἰς υἱόν, τῆ τῆ μεγίστων ἀξίᾳ τιμήσας, ἀ βᾶδημα μὴ μικρὸν αὐτῆ περιτίθησι κῆ τῷ μεγάλῳ ἐκκλησίᾳ γαμούμβος. ἐγκρατὴς δ' ὅπως τῆς ἀρχῆς γενόμβος, ἀπεστέρησε τὸν βασιλέα ὡς πορφυρίτου ἀκάγειν τῆ μισητῆ ἔργων, ἀ ἐπιρρήτων. ἴλαθι δὲ, βᾶ τῶν ἑαυτῆ καθοπλίζων τὸν φθόνον. μὰ φέρων δὲ τὸν ἐλέγχυς ὁ Μιχαὴλ, ἐ τὸν Βασίλειον ἐπισθεν ποιησάμβος, ὡς τῆ αὐτῶ θελημάτων ἐμποδισμὸν, Βασιλίκιόν τινὰ τῶ Βασιλικοῦ δρόμωνος ἱρέτην ὑπάρχοντα εἰς μέσον ἀγαγὼν, τῷ πορφύραν τε ἐνδύει, ἀ τὸ βᾶ-

Basilicinus.

δεμα περὶ σῶμα. καὶ φέρε τὸν σύγκλητον ἐπὶ χειρὸς ἔχων αὐτὸν, καὶ ἐξάγαγών, πάππον τινὰ ῥαμάτου ἀπορρᾶπτε. πάλαι μὲν ἤδειν ποτὲ τὸν ἄνδρα, ὦ φίλοι, εἰς τὸν περιβλεπτον κόσμον τῆς βασιλείας ἀναγαγεῖν, ἢ τὸν Βασίλειον· φράσει δὲ αὐτῷ·

Πρῶτον μὲν εἶδος ἄξιον τυραννίδος,
Καὶ δεύτερον δὲ συμφυὲς πίλει τίφος.
Ἅπαντα δ' ἁρμόττει φέρε τῷ ἀξίᾳ.

Αὕτη ἡ φράξις, καὶ ὁ λόγος οὗτος, ἀρχὴ γέγονε τῆς αὐτῆ καταλύσεως. ἐπεσωμβῶν δέ τι καὶ ἄλλο. ἁρπαποτρίβ δὲ ὁ Μιχαὴλ, ἐμθυσιάζομος, τὸν τῆς μέθης καιρὸν πολλὰ καὶ ἄτοπα φροσίπτειν ἀράτθαι. τὰ μὲν ἀφαιρεῖσθαι πάντα, ἄλλα τῶν ῥίνα, καὶ τῶν ἀφαλῶν ἑτέρων· ἐκώλυε δὲ πάντα γίνεσθαι ὁ Βασίλειος, ἵνα μὴ τὸν πρὸ ἐμοῦ Βασίλειον, ὅσον περὶ αὐτῷ δυνατὸν, ἀφανίσῃ. ὡς οὖν ἔγνω ὁ Μιχαὴλ ἐμπόδιον αὐτὸν ἔχων, μεγάλως κατ' αὐτῷ συρράπτει ἐπιβουλήν. ἀδὲ ἐν τοιούτοις λόγχῃ ἐπαφᾶναι λόγῳ μὲν καὶ τῷ θείῳ, ἔργῳ δὲ καὶ τὸ Βασιλείου· καὶ πρὸ ὀλίγου Μιχαὴλ καὶ τὰ ἀναπτρα τῷ ἁγίῳ Μάμαντος, ἐν ἔτει τῆς κτίσεως· ὥρᾳ γ'· ἔτεσι, ἀρξας ὢν ἔτη ιβ'. ἐπ. δὲ μοναρχήσας. ἀλλὰ καὶ οὗτος ἐμελλῶς ἐς ἀναγώγους βιώσας, καὶ πανταπασιν ἠμείρησε τῶν ἐπαινετῶν· διοπροσῆκον δὲ φροσίνεγκε τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ πολυκάνδυλα τὰ φρόνιμα λίαν ὑπερηλάσατο.

Ἀναιρεθέντος δ' ὡς εἴπομεν τῷ Μιχαὴλ, τὸ τῆς βασιλείας ἀνεδήσατο ἀράτος Βασίλειος. ὅστις ἦν τὸ ὅθεν ὡρμητο, καὶ ποίας αἰτίας οἷς ἐβασίλευσεν αἴτιος περιεστὼν ἐκ ταπεινῆς καὶ ἀλαμπῆς ἁρμόμενος τύχης, ἄνωθεν ἐξαλαβὼν ὁ λόγος ἐξηγήσεται. ἦν γὰρ πάτρα ἡ Μακεδόνων χώρα, ἐλλὰς δὲ τὸ γένος ἐξ Ἀρμενίων, ἐκ πάνυ λαμπρᾶς καταγόμενος τῇ Ἀρσακίων σειρᾶς, ἐξ ἧς μόνης νόμος ἦν βασιλεύειν ἐκείνοις Πάρθους καὶ Μήδους καὶ Ἀρμενίους, ἐξ τὸ κλέος τῷ φράτρᾳ Ἀρσάκου, τὸ ἀναπεφάμενον τοῖς Πάρθοις καὶ βασιλεύσαντος ὑπὸ Περσῶν ἐσφιτεσμένου. καὶ σωμβημέχρι πολλοῦ τῆς τῶν Ἀρσάκου ἀπογόνων βασιλείων τῇ ἐρημίᾳ τῶν ἐθνῶν· ἔκπαγος δ' ἦν τῆς βασιλείας ἐκπεσὼν Ἀρτάβανος ὁ προγενικὸς, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀδελφὸς Κλείτης, φυγάδες εἰς τὸ Βυζάντιον παραγίνονται. Λέων ὁ μέγας τότε ὁ Ῥωμαίων ἐθνῶν βασιλεύων ὅτως ἐν τοῖς ἄνδρας ὑποδεξάμενος, καὶ ἀξιωματικῶς τιμήσας, οἰκεῖον ὁ φροσήκοντα ἐν τῇ βασιλεῖ δι' ἀπίστεμβν. ὅπερ μαθὼν ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, γράμμασιν αὐτοῖς μεταπαλεῖται, εἰς ὁ πατρῷων ὑπεκτέμενος ἀγωνιεῖ αὐτοὺς ἀναπαῦσαι δεξαμένων δ' ἐκείνων τὰ γράμματα, ἐς περὶ τῶν φρακτῶν ἐξασκεπομένων, μελέτησε ἐξ τινος ὑπηκοομένων αὐτοῖς ἐπάτα τῇ βασιλεῖ, ἐξόνοι οἱ πλατῆται ὅτοι ἐς ἐπάλυδις ὁ ἐπισημοτάτων εἰσὶ καὶ εἰς τινα πολίχνιον τῶν Μακεδονίας Νίαλον ὀνομαζόμενον μὴ γυναικῶν καὶ τέκνων αὐτοῖς ἀπομένζει. ἔπτα πάλιν ὁ Περσῶν βασιλεὺς ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν ἀνατραπείσης, τὰ περιπλήσια καὶ τῶν ἀπὸ τοιαύτης Ἀμορομνῆς διαφάξαι, ἐ γράμμασι μεταπαλεῖται τοὺς ἐν Μακεδονίᾳ τῶν Ἀρσακιδῶν ἀπογόνους. φοραδίστος δὲ καὶ τότε τῷ δράματος Ἡρακλείῳ τῇ βασιλεῖ, καὶ ὅτι οὐκ ἐνοίᾳ τῇ φρὸς αὐτοὺς ἡ μεταλλαγὴς γένεται, ἀλλ' ὥστε δὲ αὐτὸ τῶν Ἀρμενίων καὶ Πάρθων γένος ὑπήκοον γενέσθαι, εἰς Φιλίππους αὐτοὺς (μία δὲ αὕτη τῶν Μακεδονικῶν πόλεων (ἔστι δὲ καὶ μετοικίζει· ἔπτα πάλιν ἐκεῖθεν εἰς Ἀδριανούπολιν. ἔνθεν δὲ τότε φαίνεται τοὺς ξένους, εἰς πλῆθος καταγόμενος, ἀπύγχανον τὸ γένος

A purpuram diademaque circumdedit: manuque ſua ad Senatum educens, hanc habuit orationem. Jampridem, amici, decreveram hunc potius virum ad imperii honorem ſummum evehere, quam Baſilium. Sunt enim in eo.

Primum corona, forma digna regia:
Deinde cognatum diadema eſt huic viro. 278
Sunt quæ omnia dignitati convenientia.

Hoc factum, atque hæc oratio principium fuit interitus Michaeli. Acceſſit huc aliud quiddam. Mero ſeſe cum obruiſſet Michaelus aliquando, per ebrietatem multa abſurda præcepit: nempe ut quibuſdam aures, alias nares, nonnullis capita amputarentur: quæ ne fierent, Baſilius obſtitit, non tam de aliis quam de ſeipſo ſollicitus. Michaelus poſtquam hunc ſibi obſtare ſenſit, atroces ſtruit inſidias, ſubornato qui haſtam, feræ ſimulans feriendæ cauſa ſe mittere, in Baſilium deſigeret. Exque detectæ ſunt, cum is quem ſubornatum diximus fuiſſe, jam moriturus rem efferret. Ac miſit ſane hunc haſtam, ſed a Baſilio aberravit. Ergo Baſilius ea inſidiis ſervatus, agere quam patri potius duxit. eſtque Michaelus in palatio ad D. Mamantis interfectus, anno ab origine mundi ϵϡϡ ϛϵϡ CCCLXXVI, hora noctis tertia. Imperavit cum matre annos quatuordecim, ſolus undecim. Quamquam autem vitam egit diſſolutam, non tamen prorſus nihil laudabile geſſit. Obtulit enim magno templo poculum, quod diſcopoterium dicitur, & * polycandyla prioribus plurimo præſtantiora. Michaelis interitus. *Edit. Pariſ. pag. 557.* * v. Meurſ. Gloſſ.

Interfecto Michaelo, Baſilius Imperium occœpit. Is, unde ſumpto initio, quaque uſus occaſione ex humili & obſcuro loco ad culmen Imperii adſcenderit, ultius repetita re eſt explicandum. Fuit Baſilius patria Macedo, natione Armenius, ea illuſtri Arſacidarum ſtirpe, ex qua unica leges ſinebant Parthorum, Medorum, Armeniorumque reges deligi, ob gloriam primi Arſacis, qui Parthis regnum a Perſis ſurreptum recaperaverat. Diu admodum hujus Arſacis progenies dictis gentibus imperavit. Ultimus Artabanus ejuſque frater Clienes, avito exturbati regno, Byzantium exules pervenerunt, Leone Magno tum Romanorum Imperium gerente. is viros iſtos excepit, honoribuſque dignis afficiens, habitationem in urbe iis convenientem aſſignavit. Perſarum rea cognita hac re, miſſis literis eos revocavit, reſtituturum ſe in paternum regnum promittens. Dum hi literis iis acceptis quid facto uſus ſit deliberant, quidam ipſorum famulus totum negotium exponit, oſtendens errores hos atque advenas eſſe ex illuſtriſſimis hominibus. itaque Leo eos cum uxoribus & liberis Nicam (oppidum eſt hoc Macedoniæ) transfert. Rurſum poſtea Perſarum regno a Saracenis everſo, ejus temporis Amerumnes itidem literis Arſacidas in Macedonia degentes revocavit. Quod cum Heraclius tum Imperator deprehendiſſet, intelligeretque eam non benevolentia impulſum ipſos acceſſere, ſed quod ſperaret eorum opera ſe Armenios poſſe & Parthos ſibi ſubjicere, Philippos (urbs & hæc eſt Macedoniæ) eos tranſportat, atque inde Adrianopolin. qui locus cum ipſis opportunus videretur, auxerunt ibi ſe, genus ſuum

Arſacidæ.

BASILIUS Macedo Imperator.

secretum ab aliis servantes. Aliquanto post tempore, Constantino cum matre Irena imperium gerente, Arsacides quidam, nomine Maleces, necessitatis suæ causa Constantinopolin venit, incultoque in gentilem suum Leonem, & archisimmam cum eo amicitiam contraxit. qui cum ipsum Adrianopoli quidem habitare, genus autem ab Arsacidis trahere intelligeret, atienum solum patriæ ob viri præstantiam præstulit, unamque ex ejus filiabus uxorem duxit. Hoc ex conjugio natus est Basilii pater, viribus & corporis habitu præstans: cui nobilis quædam matrona quæ a magno Constantino natales suos trahere credebatur, filiam suam longe formosissimam nuptum tradidit. His parentibus natus Basilius, antequam nasceretur mutua habita potiundi Imperii signa: eisque liberaliter educatus.

Edit. Paris. pag. 538.

Adrianopolis capta.

Quo autem tempore Crumus Bulgarorum princeps, victoriis quas a Romanis reportaverat inflatus, magno collecto exercitu Adrianopolin obsedit: tractaque aliquandiu obsidione, cum ubi res fecundas insuperabilis videretur, neque quisquam se ei opponere auderet, eam necessariis rebus deficientibus deditione cepit: omnesque in ea qui erant urbe, Inter quos etiam Manuelus fuit episcopus, in Bulgariam deportavit: Basilii quoque parentes, cum Basilio adhuc iadente, eo commigrarunt. Ibi & inclytus ille episcopus, & Basilii parentes, & reliqua cum episcopo turba iidem in Christum sinceram conservantes, Bulgarorum multos ad veram religionem (quod ante id tempus nunquam fuerat factum) traduxerunt, passimque per Bulgariam Christianæ doctrinæ semina jecerunt. Crumo vita functo, successit Crytagon, longe antecessore crudelior. Hic adhuc adversus Bulgariam gentem paulatim ad Christianismum deflectere, & humanior ob eam rem animo, Manuelum & præcipuos ejus socios ad se vocat: ac pelmum manifesta oratione suadet, ut Christianam fidem deferant: post cum eos neque pollicitationibus, neque minis flecti sentiret, acerbe excruciatos interficit. Hoc modo Manuelus, multique sib eo illustres, aliique sanguine juncti, sua morte veræ religioni testimonium tuleruni. Tandem reliquis captivis Deus in patriam redeundi occasionem paravit. Nam princeps Bulgarorum fæpius cladem passus, jam Romanorum viribus resistere nequitet, pacem bello præstulit, captivosque dimisit. Quos cum congregatos, jamque in patriam iter ingressuros constemplaretur, Basilium tunc ex puerilia adolescentiam ingressum videt, elegantiq vultu præditum, & suaviter subridentem atque circumstantem: eum ad se vocat, manibusque apprehendit & osculatur, pomumque raræ magnitudinis donat quod adolescentulus simplicissimi animi, principis invitem accepit, morum minime fucata simplicitate. Interea autem ἐπὶ τὴ μίχῃ ἀπαΐζεται, καὶ ὁπόταν ἐν τῷ συναλλάγμασιν τῇ αἰχμαλώτων, ὁ μειλίσσων ὧδε φῶς τὰ πάντα ἐδὴ πολιορκῶν, ὁ ὁ ἄρχων Σκυθῶν ἐγίνετο Ἀ αἰχμαλώτων, καὶ τὸ παῖδα κατῆγεν Βασίλειος ὧδε τὸν παιδικὸν παραλλάσσοντα πλικίαν, ἓς ἐ ἐφιβῶν ἀπτόμενον, φῶς ἑαυτὸν ἀπικαλέτο, ἀλλὰ θεῖον ἐδὼν ὑροφαίτα, ὁ χαρίσν ὑποχιλώντα, ὁ περιπκαίρετα. ὁ ἐχὺς παραπάτα, τοῖς χρηστὸ ὠδίλησι καπεχῆν, ὁ ἀσπάσασθαι, ὁ μᾶλλον ὑπερφυὲς τὸ μεγᾶθος παρᾳκεῖ. ὑπερῶτις ἀκάκως κάτω ὁ Σκιβραλίας τοὶς τὰ ἀρχοντος

A φυλάσσοντος χρόνος ἦ ὕστερον, ἐπὶ τὰ Κωνσταντῖνος σὺν Εἰρήνῃ τῇ μητρὶ ἐβασίλευσον, αὖθ᾽ τὶς Μάλεκης τὼ νομὰ, ὃς τὸ ἓν Ἀρσακιδῶν φῦρον γένος, κατὰ τινα χρείαν εἰς τὴν Βασιλεύουσαν ἐλθὼν, ὃς αὐθὲ συμπεσὼν χάνει τυχαίως ὁμοφυὲς Λέοντι πένητα, ᾧ εἰς ὁμιλίαν αὐτῷ κατῆκεν, ὅλος ἐ τῶν φιλίας ἐχόντο· ὡς ᾧ κατῆκεν ᾧ αὐτὸ τὸ ἓν Ἀρσακιδῶν αἷματος εἶναι, ὃν Ἀδριανοπόλεις οἰκοῦντα, φυρκείσε ἐ ἰδίας ᾧ ἀλλοφίλας ᾗδ᾽ ἐ ἀνδρὸς ἀρίτιμ, ᾧ τὸ φῶς αὐτὸ ἀσπασάμενος κεδὲς, μίαν ἐ αὐτῶ Συγατέρων ἠγάγετο. ἐξ ὧν ὁ τὸ ἱσορμενίτη φρόλθε παῖρ, Ῥώμῃ τε ἓβρίζων, ᾧ τῇ λοιπῇ τὸ σώματος ὕσει· ὃ γωὶὰ τὶς ὀγγὴς τὰς τὸ μεγάλου Κωνσταντῖνε (ὡς φασι) κατεχομένη σειρᾶς, γαμβρὸν ὑπὸ τῇ ἰδίᾳ ἀγάπᾳ Συγατρὶ λέων ἐνφαντάσθη. ἐξ ἧς ὑπῆρξεν Βασίλειος, πολλὰ φῶ τὰ γένεσιν φέρων τὰ ἐ βασιλείας σύμβολα. ἐκ τ᾽ τύπων γενεσίων ἀφικαζθεὶς ὁ Βασίλειος, ὀλὰθρείλως ἀνήγετο.

Adrianopolis capta.

Ἐπεὶ δὲ Κρῦμος ὁ τῆμ Βελγάρων ἄρχων, ταῖς τῆ Ρωμαίων νίκαις ἐπαιρόμενος, μέγα ἐφαπτόμενον ἀγῶνος ὑπολαμβάνει τὴ Ἀδριανόπολιν, μηδενὸς χείρα ἀπτάμενον τῶν πολιώτες, ἀναπόσατα τυγχάνοντες, διὰ τὰς ἀφορηκτοφόρους δυσχίας, χρόνον τὴ πόλιν περικαθίσας ὁ ἐκεῖνος, ἀμελόγει ταύτην διὰ τὴ ἀναγκαίων ἐσθέων παρασκευᾶσαι. πάντες τε ὁ ἐν αὐτῇ, οἷς ἐ ἐλεθερίτη ᾗ ὁ τὴ πόλεως ἀρχιερεὺς Μανουὴλ, εἰς Βελγαρίαν μετέστησ συμβῆ μᾶ τῶ ἄλλων ᾧ τῶ τὸ βασιλέως γενεήτορας, ἐπισκόπους αὐτὸ ἐν φῦρσταις, εἰς ᾗ Βελγάρων ἀπαχθῆναι χῶ. ἐδὲ αὐτὸς τὸ ὁ κλεινὸς ἀρχιερεὺς, ᾗ οἱ τὸ βασιλέως γένεητορες, ᾗ τὸ σὺν τῇ ἀρχιερεῖ πλῆθος, αὐθᾶδες ἐ εἰς Χερσὸν πέμψ ᾗχθησάσεις, πολλῶς ἐ Βελγάρων φῶς τῶν ὀρθοδόξων πίσεν μισήσαν, μήπω τὸ ἱδτις μεμνημένη φῶς Θεοτόκου, ᾗ πολλαχῶ ἐ Βελγαρικὸς γῆς, Χριστιανικὸς διδασκαλίας κατβιβλίων ἀπίρατα. ἀλλὰ Κρῦμος μὲν ὁ ὀφὲ καπαλύσαθαι τὼ ζωῶ. Κρυτάργων δὲ ὁ πέτου διάδοχος πολὺ ᾧ ἀπιλθόπτα πικὸν εἰς Θεομαχίαν, αὐτὸ τὸ γνησίμου ὐκ ἀγνοήσας, ᾧ ὀτὶ τὸ ἐ Βελγάρων γένος ἡμῖαι φῶς Χριστιανισμὸν μεταφέρται, Θυμοῦ πλήρης καθίσταται· ᾧ τὸν τὸ Θεῖον ἀρχιερέα Μανουὴλ, καὶ τὰς ἐξοχωτάτους τῆ πρὸ αὐτὸν ᾗ Θυμοῦ παρασκαμμόν, φρύτου μὲν πίνες μετασῆσαι ὑπεφαρμένους, καὶ ὁμολᾶς ὁ ὀρθοδόξε καὶ ἀμωμήτου τῆ Χριστιανῶν πίσεως. ἐπεὶ δὲ κρείτης αὐτὸς κατῆσεν καὶ ὑποχείσιον καὶ ἀπειλᾶν, μετὰ πολλὰς αἰκίας τῆ διὰ μαρτυρίου παρίδοκε Σανατῳ. καὶ Μανουὴλ μὲν ὁ κλεινὸς ἀρχιερεὺς, ὕτω τῆ διὰ μαρτυρίν τέλος φυκάμια τοὶς ὑπ᾽ αὐτὸν ὑμφανῶσ, τῶν ταυτ᾽ ἐπιφραγίζει ζωῶν, καὶ πολλοὺς τῆ καθ᾽ αἷμα συμῆβη φροσικοπτὸς μαρτυρικῆς ωκλείας ἀξιωθῶναι. ἐπεὶ δὲ ἴδε ποτὲ καπόδοτε τυχεῖν τὸς ὑπαλλειμμένους αἰχμαλώτας, ἀνωθεν τὰ Θεὸ τῶν ἐξόδων αὐτοὶς φραγματεύομαι, ὁ τῆ Βελγάρων ἀρχηγὸς πολλὰς ὀρωδεὶς, ἐ μὴ δωμῖμος ἐπὶ πλεῖον φῶς τὰς Ρωμαίας δωμῖμες ἀπτεσαθαι, ὁ ἐκ τῆ ἀνθρώπων ἀπαλείφειν ἐβούλετο, ἀλλὰ θεῖον ἐδὼν ὑροφαίτα, ὁ χαρίσν ὑποχιλώντα, ὁ περιπκαίρετα. ὁ ἐχὺς παραπάτα, τοῖς χρηστὸ ὠδίλησι καπεχῆν, ὁ ἀσπάσασθαι, ὁ μᾶλλον ὑπερφυὲς τὸ μεγᾶθος παρᾳκεῖ. ὕπερῶτις ἀκάκως κάτω ὁ Σκιβραλίας τοὶς τὰ ἀρχοντος

Crytagon Bulgarus in Christianos sævit.

pag. 539.

ἐπιφανεῖς ὁμῖν γένεσι διδύμοις πεδίξαι, ἐν τῇ ἁπλᾷ τῶν ἴδιον ἢ ἀπεκμάζειν ἢ ἑαυτὸν ψυχίοις ἐνδεικνύμενος· ὡς ἐκπλαγῆναι μὲν τὴν ἀρχοντα, ἀγαπεκτεῖν ἢ λιλυδῶσις τὸν ὑπ' αὐτὸν, εἰ τοιοῦτος ὢν ὁ νίος συγχωρεῖτο οἴκοι πολιοσεῖν· ἀλλ' ἀπειλῆσθ ὅμως ὑμῖν εἰς ὁ αἰχμάλωτος ἢ Ῥωμαίων λαὸς ἁπᾶσῆς· σωιεχθλῶσι δὲ οἱ τὰ Βασιλεὺ γονεῖς, τὸν φίλτατον ἑαυτῷ παῖδα ἀφοσπαγόμενοι.

Φασὶ ἢ ᾧ πολλὰ σημεῖα σωιεγχθῶναι τότε, γράμμον καθιεῶντα ἢ ἄνδρα, ἃς εἰς ἢ βασίλειον ἀναχθῆν πεμπτῆν. ἀλλὰ τὰ μὲν ἄλλα παρεῖσθ τῆ λόγῳ, ὡς παρολκὴν ὑμπεῖσθαι. ὁ δ' ἐ θέμις παραδοῦσαι σιγῇ, τοῦτο ᾧ διηγήσομαι. θέρμις ἰῶι ἀκμὴ, ᾧ οἱ ἢ παῖδα γεγεπκότες ἐξέλθοι εἰς ἢ ἴδιον ἀγρὸν, τὰς θερεᾶς εἰς τὸ ἴδιον ἔργον ὑπεύεσθαι· ᾧ ὑπὸ μὲν ἠσω ἀφὸς ἢ τότους. τὸ δὲ παιδίον ἕνα μὴ ὑπὸ τὸ θάλπος καταφλέγοιτο τὸ ἡλίου, σκηνὴν τινα ᾠκοδόμησαν ἐκ ἢ συμφέσμα ἢ ἀσαχίνων, ὧν παῦτ τοῦτο κοιμησόμενον ἔνιοτο, ἅμα μὲν ὑπὸ τῆ ἡλίου θέρμης ἢ καύσωνα ἀβλαβῶς διαθεῖν μηχανώμενοι, ἅμα δὲ ᾧ ὡς ἀπειρικότως ὑπνοῦτ τῃ, μὴ ὑπό τινος ἴζωθεν ἐσοχλωμένος. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἢ εἰβάδα, ὡς ὁ καιρὸς ἰδίδυ, χειδίσαντες, ᾧ ἢ παῖδα καπαλιμπάσαντες, ὤχοντο φὸς τὸ ἔργον· τὸ ἡλίου δὲ τὰς ἀκτῖνας ἐπαφιέντος τῇ πεδί, Ϛ ᾧ μικρὸς τῦτῳ παριοχλεῖτος, αὐτὸς ἐπικαπαπατὰς ἡπλωμένας ταῖς πτέρυξ τὸ παιδίον ἐσκίαζεν· ἀρθείσης ᾧ πορὰ τῆ ἰδίου τοῦ φωτὸς, μὴ τι ᾧ πάθοι παρὰ τὸ ὧν ὠλαβὴν θέτασθαι, κ μέτρῳ ὠδῖς πρὸς ἢ παιδὸς ὁμωμένα, ὡς ὑρατῦτον πόθος καθυφῶσται, ἰδοῦσα δὲ ᾧ ἢ αὐτὸν τῇ παιδίῳ σκιὰν ταῖς πτέρυξι περιποιούμενον, ᾧ μηδὲ πρὸς τῶν τοῦ ἐκπλαγέντα ἐπιλάσεσθαι, ἀλλ' ὥσπερ ᾧ χάεν ἀπαπωῶτος αὐτοῦ κατὰ μὲν τὸ πρόχωρον κε εἰς ποιῶ ἔβαλλε τὸ ὑποπόκιον, ἀλλ' ὡς εἶχε λίθον κατὰ τῶν χειβλάκων, τὸν αὐτὸν ἀπαδέσασθ· ᾧ ὕπες μὲν πρὸ ἀπέπτει· πῆς δὲ γυναικὸς πρὸς τὸν ἄνδρα ὑποτρέφασης, πάλιν παρῶσ ἐπὶ τὰς πτέρυξ τὸ παιδίον ἐπισκέζων. καὶ πάλιν ἤρου φωνὰ παρὰ τῇ θεᾶς διωλύγης, Ϛ ὁ μὲν φὸς τὸ παιδίον, ᾧ λίθῳ πάλιν ὁ ἀετὸς ἀποσοβῆμένος, ᾧ ἢ τῆς μητρὸς πρὸς τὰς ὀργαλομένης ὑποφορὰ, ὡς ὁ ᾧ τρὲς ᾧ πολλάκις τῦτο ἐγένετο, μόλις ποτὲ συμπίθησιν τὸ θεῖον λαμβάνει συμβόλῳ, ᾧ πυμπεῖναι ᾧ τῇ ἀφολαβοῦσαν τὰ γενόμενα ὕστερον.

Ἐξ ἧφτο τοίνυν ᾧ πᾶσης ἐπιμελείας ὁ παῖς ὑπὸ μονογενὴς φύσασαν· ὥσε δὲ αὐτὸ τῶν ᾧ παιδιῶν παραμεμῖφθαι ἠλικίαν, μεπλήκτῳ μὲν ὁ πατὴρ τὸ βίον, χερσὶ δὲ πεζῇ τῶν μυεῖρα· ᾧ ὁρφανὸν ἀπεῖ πατρὸς τὸν παιδείας, ᾧ ἐπιῶσω αἰτίας Ϛ ἐλλήνες ἀπῳκοῦντο· ἐπίρρεπε δὲ ᾧ φορτίδων ἰσχὺς ἢ πεζῇ τὸ οἴκοις ἐπιμέλειας, ᾧ τῆς μητρικῆς φροντίδος, ᾧ ἢ ἀδελφὸν ἄρτι ᾧ ἑαυτὸν ἐξημένης, ὑπείπερ ᾧ χωρὶς μικρὰ τις ἐπαιρεῖ ἀδύνατ αὐτῇ, ᾧ συωιρῳξ φὸς τὸν βίον βιωλεύεσθαι φὸς τῶν βασιλέων· ἐφ' οἷς ἐκπλαγεῖσα, κρὶνῶθ ἑαυτῇ τὰ ᾧ τοῖς φίλτατος ἐπαξίως προῖζεθαι τὰ δόντα, ᾧ τοῦτο μὲν ἐχρ ὁ φὸς τῶν βασιλέων ὁρμῆς· διοθεῖναι δὲ ᾧ κατεχρ ὁ μέτρῳ, μὴ συγχωρῆσα ποιῆσαι τὸ βιλόμενον, ἀλλὰ προμένειν παρακάλυτα, Ϛ χωρὶς φόβου, ἀπελθῆσαι δὲ παρατιμῆσαι ταῖς ἑαυτῆ χρῃσί, ᾧ ὑπὸ πορείαν στέλλεθαι τὸ αὐτῆ καταθύμιον. ἀλλὰ ᾧ ὕπως αὐτῶν ἐχωεσθ ὑπεπαπάσας, αἰβιωτικῇ φροντίδες ἀεαπεῖθεσθε ὁπολύσαι· Ἀρας δὲν ἐκ Μακεδονίας, ᾧ βασιλέα καπελαμβάνει· ᾧ τὸ μεταξὺ χρῆσίας διάστημα, Ϛ χῇ πὰς χρυσᾶς πύλας ᾧ βασιλέος χωρήμης, ᾧ δὲ αὐτὸν εἰσιλθεῖν, ὧν πρὸς ἑσπέραν ᾧ ἡμέρας ὥσης, ἐν τῇ τῶ ἁγίᾳ μάρτυρος Δομιτίου μονῇ, κατὰ τὰ ὃν τοὺς προπυλείοις βάθρα πρὸ τὰ πυλῶνος κατάκοπος ὢν, ατιμελὰς

A citate indolis ſuæ ingenuitatem demonſtrans: itaque & miraculo attonitus fuit princeps, & ſubditi clanculum indignati ſunt, tali adoleſcenti domum redeundi poteſtatem concedi. Sed tamen, Deo propitio, captivi omnes incolumes domum dimiſſi abierunt: interque hos etiam Baſilii parentes, chariſſimum ſecum ducentes filium ſuum.

Multa feruntur indicia futuri Imperii Baſilio fuiſſe, quæ omittenda nobis ſunt, ne longius a propoſito abducamur. Unum tamen præterire nequaquam convenit. Meſſis tempore parentes ejus cum in agrum exiſſent, ut meſſorum operas urgerent, Baſilium, ſole ſeſtu laxaretur, ſub umbraculo quodam ex manipulis ſubito conſtructo repoſuerunt, ut ſimul & a ſordibus ſolis ſervare tutus eſſet, & ſine moleſtia dormiret, nulla re interturbante: ipſique ad opus fopito puero diligentius incumbebant. Cum vero ſol radios ei immitteret, & non parvam afferret molеſtiam, aquila eo devolavit, & paſſis alis puerum obumbravit. Quod cum vidiſſent alii, & præ metu ne quid aquila puero male faceret exclamaſſent, accurrit mater: videnſque puerum ſuaviter dormire, & aquilam ei umbram alis ſuis præbere, neque ipſius adventu abiterreri, ſed quaſi gratiam reposcere: in præſentia divinatione nulla ad animum accidente, lapide a terra ſublato aquilam abegit: quæ pauſulum avolans, digreſſa matre ſtatim redit, & ut ante Baſilium obumbravit. Rurſum ergo exclamatur a ſpectantibus, materque accurrens aquilam lapide a puero abigit, eaque ipſa digreſſa redit. Hoc adjuvantibus facto, tandem divinum hoc eſſe ſignum matrem cognovit, & ex præſentia futura colligit.

Accurata a parentibus educatus Baſilius, quum jam ex ephebis exceſſiſſet, patrem amiſit. ita orbus illi parte, matre vidua, varie afflictari cœpit, ac de re familiari ſollicitus eſſe, quamquam in eam curam mater quoque, & fratres incumbebant: cumque in agricultura ad ſuſtentandam vitam non ſatis eſſe præſidii putarent, ſtatuit Conſtantinopolin proficiſci, ibique ſibi & ſuis ad vitam neceſſaria parare. Hoc ejus ſtudium impedichat mater, manere ſecum & avum entutrire jubens, & ſe mortuum ſuis manibus efferre, atque ita demum proficiſci quo vellet. victa tamen hac ejus retinendi cupiditas eſt, neceſſitate victus tolerandi. Dimiſſus Baſilius ex Macedonia, Byzantium venit: & per aurearn ingreſſus portam, die jam ad veſperam inclinata, in ſancti martyris Diome- Diomedis
dis veſtibulo ſub gradus portæ pro- de Baſilio ve-
pinquos, ut erat ſeſſus ab itinere, nidatum.
non refecto corpore ſeſe abjecit,

ac quieti dedit. Ibi circa primam ejus noctis vigiliam, monasterii principi sanctus Diomedes in somnis assistit, jubens ad portam egredi, Basiliumque nomine vocare, secumque in monasterium adductum curare. hunc enim divinitus Imperatorem designatum, ejus monasterii instauratorem, amplificatoremque fore. Monachus visum hoc inane ratus, nihilque moratus, somno se rursum dat. Cum autem denuo idem insomnium oblatum, ipsum, ut erat segnis atque somniculosus, non excitasset: videt ad se tertium venire martyrem, non ut prius placide illum jubentem, sed graviter minas adhibentem: ac nisi mandata perageret, flagra intentantem. Ita demum monachus per metum sopore ignavisque excussis, portæ assistit, Basiliumque, ut erat divinitus jussus, vocat. qui statim respondit: En adsum Domine, quid mandas servo tuo? Monachus eum in monasterium introducit, humanissime tractat, omni cura reficit. Stipulatus deinde, arcanum eum sibi occultum servaturum, neque evulgaturum, martyris vaticinium exponit: & obtestatur, ut eaitu hoc comprobante, sui atque monasterii velit meminisse. Cum Basilius hæc, ut se longe superiora, averſaretur: idque potius a monacho postularet, ut aliquem illustrium virorum dominum sibi conciliaret, perlibenter hanc et ille navavit operam, & Basilium Theophilo (erat is Michaeli Imperatoris & Bardæ Cæsaris cognatus, atque ob staturæ humilitatem Theophilitzes diminuto vocabulo appellabatur) qui isto monasterio familiariter utebatur, commendavit. Solebat hic Theophilitzes semper generosos, forma eleganti & fortitudine præstantes sibi quærere famulos, eosque sericis vestibus alioque habitu insigni exornare. His insertum Basilium, cum videret animi corporisque fortitudine reliquis admodum antecellere, protostratorem eum creat. Et Basilius semper ad superiora tendens, in dies sui amorem in animo domini auxit, sulque admirationem virtutibus suis excitavit. nam & manu erat promptus, & animosus, atque ad quævis mandata exequenda celer ac idoneus.

Interim mater ejus, quomodo iter filio succeſſisset, & quem laborum finem fortitus esset, scire desiderans, dum animo angitur, insomnis imaginatur videre se in aula sua magnam plantam cupresso assimilem, aureo trunco, ramis anteis, totam denique auro nitentem, & super hac filium suum Basilium considere. Ut evigilavit, insomnium hoc mulieri cuidam religiosæ proponit. ea bono ipsum animo jubet esse filii causa: conjicienſque insomnii vim cum Romanorum Imperatorem fore pronunciat. Ex eo mater Basilii, hoc futuræ filii felicitatis argumento prioribus addito, solicita pro eo esse desiit, animique læta optimas spes aluit.

Forte per id tempus Basilii dominus Theophilus in Peloponneſum reipublicæ causa mittitur, una etiam Basilio proficiſcente, ac sua ministeria obeunte. Cum in Achajam ventum esset, Theophilus precandi gratia templum divi

Edit. Parisf. pag. 561.

Theophilitzes.

Insomnium matris Basilii.

A ὡς ἔτυχεν ἐπιῤῥίψας ἑαυτὸν ἀνεπαύετο. περὶ ὀρθρίου δὲ φυλακὴν τῆς νυκτὸς, ὅταν τῇ τῆς μονῆς ἡγουμένῃ ὁ μάρτυς ἐφίσταται Διομήδης, κελεύων ἐξιέναι τῆς μονῆς ἐπὶ πυλῶνα, καὶ ὀνομασεῖ καλέσαι Βασίλειον, καὶ ἐπακούσαντα εἰσαγαγεῖν εἰς τὸ μοναστήριον, ἐπιμελείας ἀξιῶσαι. παχεσμένον δὲ εἶναι τῶν βασιλέα παρὰ Θεῷ, καὶ αὐτὸν μέλλειν εἰς ἀνοικοδομὴν καὶ αὔξησιν τῆς παρούσης γενέσθαι μονῆς. ὁ δὲ καθηγούμενος, φάντασμα τὸ θεῖον εἶναι ὑπολογισάμενος, ἐν οὐδενὶ λόγῳ τὰ λαληθέντα ἐποιήσατο, ἀλλὰ πάλιν ἑαυτὸν τῷ ὕπνῳ ἐπεδίδου. τὸ δὲ ὅμοια δὶς πάλιν ἐν δέλτοις διεταράμενος, ἐπεὶ μὴ ἀνέφερε τοῖς ὧν ἐπιτάδες, ἐκ τρίτου βλέπει τὸν μάρτυρα ἐκ τοῦ κοιτῶνος καὶ σφόδρα παρακελεύόμενον, ἀλλὰ καὶ λίαν σφοδρῶς ἀπειλοῦντα, καὶ μάστιγας τῇ δοκεῖν ἐπιφέροντα, εἰ μὴ θᾶττον ὑπακούσει τοῖς λεγομένοις. τότε δ' ὧν ἔμφοβος διαπτοηθεὶς, καὶ τὸν ὄντως ἐκπαφλάσμενος, τῇ πυλῶνι ἐφίσταται, καὶ κᾷ τὸ θεῖον πρόσταγμα ἐκάλει Βασίλειον. καὶ ὃς δ' ὅς, ἰδοὺ ἐγὼ κύριε, τί προστάττεις τῷ δούλῳ σου; εἶτα δὲ αὐτὸν τῆς μονῆς εἰσαγαγὼν, δώρῳ τε θεραπείας καὶ ἐπιμελείας ἐξίωσε, καὶ πάσης μεθόδοις φιλοφροσύνης. εἶτ' ἐχρῆν θεῖον ἀσφαλισάμενος, καὶ μήπερον πρὸς τινα θέσθαι, ἀλλὰ παρ' ἑαυτῷ φυλάττειν τὸ μυστήριον παραγγήσας, καὶ τῶ μάρτυρος αὐτῷ ἐφαπίρωσι πρόῤῥησιν, καὶ μετὰ τὰν ἐκβασιν τῷ πραγμάτων αὐτῷ τε καὶ τῆς μονῆς μεμνῆσθαι ἐδυσώπει. τὰ δὲ ὡς ὑπὲρ αὐτὸν τὸ πρᾶγμα ὑποσιωπῶν, καὶ

B μᾶλλον ἀξιῶν ἢ ἡγούμενον οἰκοικοδόμας τινὰ ἢ ἐμφανισίφορον, εἰς δουλείαν, ἀσπασίως ἑαυτὸν εἰς τὸν ἐκδέξειν ὁ ἡγούμενος. καὶ ἐπεὶ σωιδῶς εἶχε πρὸς τοιαύτην μοναὶ τὰ βασιλέως Μιχαὴλ, καὶ τῦ Βάρδα τῦ Καίσαρος συγγενὴς Θεόφιλος, (ἐν ὑποκοριζόμοι δὲ τὸ μικρὸν τῆς ηλικίας Θεοφιλίτζιον ἐκάλουν) τότε σωιήσατο τὸν Βασίλειον, εἰς ἀνδρὸν ἔχοντι γνώμης καὶ δεξιᾶς καὶ ἐπ' ἀνδρείᾳ βοήσεως κατῶδαι πεφὶ αὐτὸν ὑπηρέτας. τοιούτος δὲ προσλαβὼν, συχνοῖς τε δίδυς ἐκόσμει δῶσι, καὶ τῇ ἄλλῃ κατασκολῇ βραφικῶς κατελάμπρυνε. τοιοῦτος ἐγκαταλιγόντα τὸν Βασίλειον καὶ κᾷ πολὺς φοίτων τῇ ἄλλων δοκιμῶν κᾷ τὰ σωματικὴν ῥώμην καὶ ψυχικὴν ἀνδρείαν, θρασυτάτην τῶν προβαλλόμενον. ἀεὶ δὲ τοῖς ἔμπροσθεν ἐπιτεινόμενος, ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ἐπὶ πλέον ἠγαπᾶτο παρὰ τῶ Θεοφίλῳ, καὶ ἐπὶ τοῖς εἰκείοις προπρέμασιν ἐθαυμάζετο. ἰῶ δὲ καπὶ τὰ χεῖρα γυναῖος, καὶ κᾷ ψυχῇ θαῤῥαλέος, καὶ πρὸς πάντ' εὐλιόμβων ἐξὸς τὰ καὶ ἐπιτήδειος. καὶ ἡ μὲν Βασίλειος ἰῶ ἐς τῦτο.

Ἡ δὲ μήτηρ αὐτῦ ἐγλύκαινε μαθῶν, πῶς αὐτῇ τὰ κᾷ τῷ ὁδὸν ἔχει, καὶ ποία τις αὐτῇ παῦλα τῷ πόνων ἐδίξατο. Δυσθυμοῦσα δὲ καὶ ἀχαλῶσα, ῥᾳδία αὖ ὕπνος μίγα φυτὸν κυπαρίσσῳ προσεικὸς, ἵνδον τῆς αὐλῆς αὐτῆς ἐφικὸς, χρυσοῖς πυκαζόμενον, καὶ χρυσᾶς τὰς κλάδους ἐς τὸ τέλεχος ἔχον, ἐφ' ᾧ ἐφίπτεσθαι ἑαυτὸν ὑφὸς Βασίλειος ἐκαθέζετο. Διαπιθέσθαι δὲ διηγεῖται τὸ ὄραμα τινὶ τῷ γλαβῶν γυναικῶν· ἡ δὲ εὐθυμεῖν τε ἐπέτρεπε ἐπὶ τῇ ὑῷ, C ἐς τὸ ὁραθὲν ἐπικείνοσα, βασιλέα Ρωμαίων γενέσθαι τὸν ἐν αὐτῆς ἀπεφαίνετο. τοῖς προτέροις δὲ τῶν προσλαβόντα, λοιπὸν ἡ μήτηρ ἐκέτι τὸ ἀπὸ τῦδε περὶ αὐτὰ ἐδυσφόρει, ἀλλ' ἔχαιρε, καὶ χρησάς ἐπὶ τῇ ὑῷ ἔτρεφε τὰς ἐλπίδας.

Συνέβη δ' κατ' ἐκεῖνο καιρὸν, Θεόφιλον τὸν Βασιλέως κύριον δημοσίων χρεῶν πραγμάτων ἀποσταλῆναι εἰς Πελοπόννησον· ἔπειτο τοίνυν καὶ ὁ Βασίλειος, τὰ αὐτοῦ διακονίαν ὑπηρεσίαν ἀποπληρῶν. ἐλθόντων δὲ εἰς Ἀχαΐαν, εἰσῆει μὲν ὁ Θεόφιλος εἰς τὸν τῶ

προπαλάιου Ανδρέου ναὸν προσιὼν ὁμῶς. ὡ συνεισαλ-
θὼν δ' αὐτῷ ὁ Βασίλειος πίπτει, τῇ οἰκείᾳ ἀμελείᾳ,
ὡς ἔοικεν, ἀπαχολυθείς. ὕστερον δ' ἐν αὐτῷ τῷ Ἀποστό-
λῳ ὑποπλησθεὶς τὰ καθήκοντα, καιρὸν δραξάμενος, εἰ-
σιοῦσι μόνος εἰς τὸ τοῦ. ἐφέδρευε δέ τις τῷ Θεῷ τοῦτον τὸν
τῶν Ἀποστόλων μοναχὸς, ἀρετῆς ἀντιποιούμενος διὰ βίου.
ὅτος τὸν μὲν Θεόφιλον εἰσιόντα μὴ ποιεῖσθαι δομφορ-
είας, ὑπ' ὑποδέξασθαι, ὑπ' ἀναστὰς καταπάσασθαι, ὑπ'
τινὸς ἑξέσθαι μικρᾶς γοῦν προσρήσεως. ὕστερον δὲ τὸν
Βασιλέιον εἰσερχόμενον, ὡς ἄρτιον, μόνα ὑπεξανίστασθαι,
ὡς τινι τῶν κρειττόνων, καὶ τὸ ἐξ ἴσης τοῖς Βασιλεῦσι
ἀρίστασθαι προσήκοντι διφυμίᾳ. ἔπειτ' ἐκεῖνον παρα-
τυχόντων ἰδόντες τινὲς, τὴν μὲν τοὺς τόπους ἐκείνῳ προ-
τιθέσθαι κατὰ τὸ ἔθος καὶ δίγνοιαν γεγενῆσθαι, ἢ Δανιη-
λὶς ὑπὸ τοῦ παίδος ἀνδρὸς ἀνομάζεσθαι, ἀπαγγέλλουσιν.
ἐκείνῳ δὲ τὸ διοπτικὸν τοῦ μοναχοῦ, μήθ' ὅτι φροντιστὴς
κατ' ἐκείνους ἐξέσται ἀγένητος, οὐ ἐγίνετο πρὸ τοῦ
λοιπὸν ἀμελὴς ἀλλ' ἅμα τε ἤκουσε, καὶ προσκαλεσαμέ-
νου τὸν μοναχὸν, ὀνειδιστικὰ πρὸς αὐτὸν διαξῆναι ῥήματα
τοσοῦτος χρόνος, λέγουσα, πάππ πνθμανεσθαι, ἐξ ὧν σοι
γνώσεμος ἐγὼ καθήκοντα, καὶ οἵδας με καὶ ἐν τόποις ὧν
πάσει τῆς πολλῶν ἐξαίρουσαν, καὶ ἐθέσπισε ὅτι ἐπιγέρ-
θης θεσπέσμος με, ὅτι ἐπεύξωμαι· ἀλλ' ἰδοὺ τῇ ἐμῇ
υἱῷ, ὅτι ἐγγόνων τῶν τοιούτων ἀπέσεσθαι φιλοφρονή-
σεων. ἐ πῶς νοῦ ἀνθρωπον οὐτιῶν τῶν ζῶντα, ἐ πέντε
ἐξέσται βίου, ἰδὼν ὑπεξανίστασθαι, καὶ ὡς βασιλέα ἑνί μο-
νας; ἐχ ὡς ἔοικε τῶν τυχόντων οἶδεν ἐ ἄνδρα ἐγὼ, ἀπέ-
φησεν ὁ μοναχός· ἀλλ' ὡς ἐν Θεῷ βασιλέα Ρωμαίων
ὑπὸ Χριστοῦ προκεχειρισμένον ἰδὼν, ἐξανίστασθαι καὶ ἐπαν-
φήμησα. πῶς γὰρ ὑπὸ Θεοῦ τετιμημένος, ὀφειλομένη
πάσης ἐστὶ καὶ ἡ ἐξ ἀνθρώπων τιμή.

Ο μὲν δὴ Θεόφιλος τὰ προσταχθέντα ἀνύσας, οἴκαδε
τὸ πάλιν τῆς ἐπὶ τὴν βασιλίδα ὁδοῦ. ὁ δὲ Βασίλειος ἀ-
θυμίᾳ συχνοῖς σώμασι, αὐτόθι καταλημπάσεται·
ἐπιμελείας δὲ τῆς προσκύσης τυχὼν, πρὸς τὸν ἀνοδον
ἐπιμάζεται. ὃν μεταλεσαμένη ἡ πρόρρησις ἔοικε γόνον
Δανιηλὶς, δῶρον αὐτὸν τῷ μεγάλῳ δίξεσται χαρίσμα-
σι, μηδὲν ἕτερον ἐπιζητήσασα παρ' αὐτοῦ, ἢ πνεῦμα τι-
κῆς ἀδελφότητος συνδέσμῳ συνδεθῆναι πρὸς Ἰωάννην
τὸν υἱόν. ὁ δὲ πρὸς τὸ ἑαυτοῦ ἀποβλέπων αὐτάλις, τῇ τε
πενεστρικῆς τῆς γυναικὸς, ἃς ὑπὲρ αὐτὸν μᾶλλον ὄντων
διωθεῖτο ἢ ἐντυχεῖν πλείστα ἢ παράλλησιν δέξάμενος,
ἐπλήρου τὸν τοῦτος σκοπόν. ἐκπληρωθέντος δὲ τῇ γυ-
ναικὶ τὸ ἐρίσιμος, ἔδοξεν αὐτῇ, μὰ ἐπιμύπτων τὸ βού-
λημα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ δημοσιοῦν τὰ φανερὰ τεθέντα τὰ
μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ, οἷς οἶδε βάπτος προλεγόμενα τῷ
δηλουμένῳ. ἰδίᾳ τοίνυν παρεσκευάμενον τὸν Βασί-
λειον, ἴδοι (ἔφη) ὦ τέκνον, ὡς ὁ Θεὸς σε ἐπὶ μεγά-
λης μέλλει τιθέναι τῆς σκηπτῆς, καὶ κύριον ἀποδεικνύειν
πάσης τῆς γῆς. οἷς ἔργον ὅταν ἐκβάσῃς τῆς ἐμῆς προ-
ῤῥήσεως, οὐδὲν αἰτῆσαι ἕτερον παρὰ σοῦ, ἀλλ' ἢ τὸ μόνον ἀ-
γαπᾶσθαι, καὶ ἐλεεῖσθαι ἐμέ τε καὶ τοὺς ἐξ ἐμοῦ. ὁ δὲ, οἱ
δοὺς τελεθῆναι Θεὸς τὰ μνησόμενα, κύριον αὐτὸν ἀποφῆναι κατεπηγγείλατο πάσης, οὗ οὐδ' τι ἐκείνης τῆς
γῆς. τῇ τοῦ ἀσπασάμενος τὸν γυναῖκα, ἄνδρα πρὸς
τὸν βασιλεύσοντα, καὶ τὸν ἑαυτοῦ υἱόν. ἀπὸ δὲ τῶν ἐν-
τεῦθεν αὐτῷ προσγενομένων χρημάτων ἐξωνησάμενος
εἰς Μακεδονίαν κτήσεις ἱκανὰς, καπήσιον ἐπὶ ὠφε-
λείᾳ ἅπασιν τοῖς προσήκουσι δαψιλῶς· συνῆν δ' ὅμως
καὶ δουλεύσει τῇ κυρίᾳ αὐτοῦ.

A Andreæ, qui primus ad Apoſtoli ſunctionem eſt vocatus, intrat: Baſilio tum non comitante, quod is nimirum ſuorum negotiorum cauſa abeſſe cogebatur. Poſt Baſilius quoque opportunitatem nactus, ſolus in idem fanum ſe conſert, Apoſtolo debitum exhibiturus cultum. Præſidebat tum ei fano monachus quidam, virtuti per omnem vitam deditus. Hic cum ante ingreſſum tanto cum ſatellitum comitatu Theophilum neque excepiſſet, neque aſſurgens ſalutaſſet, neque omnino vel minimo alloquio dignatus eſſet: tunc Baſilio intranti ſoli & aſſurrexit ut magiſtratui, & quomodo Imperatores ſalutari mos eſt eum ſalutavit. Hoc cum vidiſſent nonnulli qui forte ibi aderant, mulieri quæ B illis virtute & generis nobilitate principem tenebat dignitatem, a marito ſuo Danielis dicta, narrant. Ea perſpicaciam monachi, donumque in eo vaticinandi divinum non ignorans, tantum eum neglexit: ſed illico monacho ad ſe vocato exprobravit, & quod ſibi, quam ut pater ſpiritualis tanto tempore notam haberet, omnibuſque hominibus iis in locis longe præſtare ſciret, numquam vel aſſurrexiſſet conſpectus, neque votis proſecutus eſſet, ac ne filio quidem ſuo aut nepoti eum umquam habuiſſet honorem, nunc autem homini pauperi, peregrino, & vitam degenti inopem aſſurrexiſſet, & tamquam Imperatorem honoraſſet. Atqui ego, reſpondit monachus, eum non ut communis C conditionis aliquem vidi, ſed ut a Deo deſtinatum Imperio Romanorum gerendo, & ad hoc a Chriſto dilectum inunctus, aſſurrexi, eique gratulatus ſum. omnino enim ab hominibus honor iis debetur, quos honore Deus dignatus eſt.

Cæterum Theophilus confectis mandatis, Conſtantinopolin reverti inſtituit, relicto ibi Baſilio, cujus iter incommoda valetudo impediebat. Qui cum diligenter curato corpore ſanitatem recepiſſet, & ſe jam ad reditum pararet, a Danielide vocatus, & amplis bonis affectus eſt: nihil ab ipſo requirente, quam ut cum Joanne (hunc ea filium habebat) ſpiritualem fratris neceſſitatem contraheret. Quod cum D ille & ſuæ tenuitatis conſcius, & illuſtrem mulieris ſtatum conſiderans, ut ſe altiorem rem detrectaret, tandem pluribus ejus adhortationibus cedens perfecit. Danielis impetrato quod volebat, ſtatuit conſilium Dei non occultare: ſed quomodo ſibi magnifica ejus voluntas denunciata & patefacta erat, ita detegere Baſilio. Seorſim itaque ei: Scito, inquit, fili, Deum te in ſublimi Imperii ſpecula collocaturum, orbemque terrarum in tuam poteſtatem daturum. hoc meum vaticinium ubi implebitur, nihil abs te aliud peto, quam ut mihi meiſque liberis benevolus ſis, atque clemens. Promiſit Baſilius, ſu exitu hoc vaticinium comE probante, operam daturum, ut eam totius iſtius regionis dominam faciat. Et conſalutata Danielide, Conſtantinopolin ad herum ſuum rediit. In Macedonia porro prædia multa emit ea pecunia, quam ibi acquiſiviſſet, effecitque ut ſuis omnium rerum ſuppeditaret copia. Ipſe autem cum domino ſuo verſabatur, utique inſerviebat.

Monachus Baſilium imperatorum ſenſit.

Edit. Pariſ. pag. 562.

Danielis.

pag. 563.

Quodam die Antigonus ſcholarum princeps, Cæſaris Bardæ F. ſumptuoſo convivio apparato, primo loco patrem ſuum invitavit: iſque ſecum multos alios de cognatis, amicis, ac familiaribus adduxit: aderantque ei etiam Bulgari amici, qui tum forte Byzantii degebant. neque aberat Theophilus Baſilii dominus, ut ipſo quoque cognatus Cæſaris. Inter pocula de athleta quodam ſuo ſe jactabant, quem ſecum habebaat, robore corporis ſuperbum: arroganterque gloriabantur neminem eſſe, qui cum eo manus conferre auderet. Medio convivio Theophilus ad Cæſarem: Si tuæ, inquit, majeſtati placet, famulum habeo qui, cum glorioſo iſto Bulgaro decertet. magnum enim dedecus Romanis fuerit, iſtum invictum in Bulgariam reverti. Probante ſermonem Cæſare, & adoleſcentem (is erat Baſilius) produci jubente: Conſtantinus patricius, Thomæ logothetæ pater, qui magnopere favebat Baſilio, nimirum & ipſe Armeniæ ſtirpis, locum in quo luctaturi erant humidum cernens, mequenſque no ob ejus lubricitatem Baſilius caderet, pulvere ac ſcobe, quæ ſerra ſciſſis lignis fit, ingeſta locum correxit. Ita Bulgaro congreſſus Baſilius, puerili cum inſtar compreſſit, conſtrictumque velut manipulum herbæ aut globum lanæ facillime ſublimem arripuit, & ſuper men ſam abjecit, magnoque Romanos gaudio affecit, pudore Bulgaris oborto. Ab eo die fama Baſilii ſeſe per urbem diffudit, cœpitque in ore & admiratione omnium eſſe.

Sed & aliud quippiam uſu venit, quod gloriam hominis auxit. Erat Imperatori Michaelo equus infrænis, & contumax, cæteroqui ſtatura, velocitate & pulchritudine omnes qui umquam admirationem meruerat ſuperans. is ſemel vinculis ſolutus, aut alioqui dimiſſus, difficillime, & non ſine maximo equiſonum labore capi atque teneri poterat. Huic inſidens Imperator venatum exit: cumque calamo leporem tetigiſſet, ab equo deſilit, ut eum necaret. 379. Equus ſeſſoris vacuus proripit ſe, ſaltuque auſugit. multique concurrentibus equiſonibus, nec non procuribus & reliquis qui erant in comitatu Imperatoris, nemo fuit qui capere eum poſſet. itaque animo effervescente Cæſar, jubet ejus, ubi comprehenſus foret, poſteriores pedes diſſecari: Cæſare deprecante, & precante ne temere tantæ virtutis equus ob unum peccatum perderetur. His ita inter ſe colloquentibus, Baſilius ad dominum ſuum accurrens: Si, inquit, meo equo vectus Imperatoris equum curſu aſſequerer, & a meo delapſus in eum inſilirem, numnam ſuccenſeret mihi Imperator paludamenti regii, & purpurati fræni gratia? In aurem hoc Imperatori inſuſſurrat Theophilus, itaque is fieri jubet. & Baſilius ſolertes ſuo equo Imperatoris equum aſſecutus, a ſuo deſilit, inque Imperatoris equum evadit, magna omnium qui ſpectabant cum admiratione. Atque Imperator etiam ejus cum fortitudine prudentiam miratus, a Theo-

Baſilius ut peo tuitator ſa-ctus. *Edit. Pariſ. pag. 564.*

φίλῳ, οἱ περὶ δράμων τὸν βασιλικὸν ἵππον (ἔφη) καὶ ἀπὸ τῆς ἐμῆς ἱππικῆς ἀθλήσεως, ἵππικος αὐτὸς γένομαι, ἆρα γε δῷ τῆς βασιλικῆς ἐφιππίδα καὶ τὸ κοκκοβαφὲς χαλινὸν ἀγανακτήσει ὁ βασιλεὺς κατ' ἐμοῦ; τὸ δὲ πρὸς ὃς ὑπομνήσαντος τοῦ βασιλέα, πρὶν ἢ πολυσαντος τῶν γενέσθαι, ὑφωὼς ὁ Βασίλειος τὸν ἑαυτῷ παρελάσας ἵππον, καὶ τῆς τῶ βασιλέως κλ παράλληλον ἐξισώσας γραμμὴν, ἅλατό τε εὐθέως, καὶ πρὸς τὸ βασιλικὸν ἀπεπήδησεν ἵππον, μέγα θαῦμα ἐκεῖς τοῖς παρατυχοῦσι καὶ θεωμένοις. Θαυμάσας δὲ ὁ βασιλεὺς τὸ μετ' ἀνδρίας αὐτῷ συνιστῶν, ὡθέως ὑποπάσας αὐτὸν ἀπὸ τῆς Θεοφι-

Ἐν τινι δὲ τῶν ἡμερῶν, Ἀντίγονος ὁ τῆς σχολῆς ἀφηγούμενος, ὁ τοῦ Καίσαρος Βάρδα υἱός, ἑστίασιν πολυτελῆ κατασκευασάμενος, δαιτυμόνα εἶχε τὸν αὐτοῦ πατέρα Βάρδαν τὸν Καίσαρα. ὃς πολλοὺς καὶ ἄλλους τῶν συγγενῶν τε φίλων τε συνήθων παρελαβών, ἀφ' ἑαυτοῦ ἀπῆν· συμπαρῆσαν δ' αὐτῷ καὶ Βούλγαροι συνήθεις καὶ φίλοι, ὅτε παρατυχὸν τὴ βασιλίδι ἐνδιατρίβοντες. ἐν δὲ τῇ παιδιᾷ περὶ τοῦ ἀθλητοῦ ὁ Θεόφιλος ὁ τοῦ Βασιλείου κύριος, εἶπε συγγενὴς καὶ αὐτὸς τοῦ Καίσαρος· τῷ δὲ πότε ἀρεσθέντος, καὶ ἀμαζόνος τῆς ἐνοχίας, ἐπεὶ ἔτυχον οἱ Βούλγαροι ἔχοντες τινὰ μεθ' ἑαυτῶν ἄνδρα ἀθλητικὸν, ᾧ ἐπ' ἰσχύι συμπαιόμενον σώματος, ἐδόκουν ἐπ' αὐτῷ μέγα φρονεῖν καὶ ἀλαζονεύεσθαι, καὶ μεγάλα εἶναι ἐς χεῖρας αὐτῷ συμπεσεῖν δυνάμενον ἐμεγαλαύχουν λέγοντες πρὸς μέσης τραπέζης ὁ Θεόφιλος πρὸς τὸν Καίσαρα, ὡς εἰ ἀρέσκει τῇ σῇ ἐξουσίᾳ, ἔστι τις τῶν ὑπηρετῶν μου, δυνάμενος συμπλακῆναι τούτῳ τῷ Βουλγάρῳ. Μιγὰς γὰρ ἀνεῖδος Ῥωμαίοις, οἱ ὅπως ἀκαταγώνιστος ὑπὸ Βουλγαρίᾳ παραγένηται. ἀκούσαμενος δὲ τὸν λόγον ὁ Καίσαρος, καὶ προσέξαντος εἰς μέσον ἀγαθοῦ τοῦ παιδὸς, ὁ πατρίκιος Κωνσταντῖνος ὁ Θωμᾶ τοῦ λογοθέτου πατὴρ σφόδρα φιλίως πρὸς τὸν Βασίλειον διακείμενος, ἅτε καὶ αὐτὸς ἐξ Ἀρμενίων ὢν τὸ γένος ἅλλων σεφὰν, πάθυγρον ἰδὼν τὸν τόπον, ἐν ᾧπερ ἔμελλον αἱ παλαισταὶ συμπλακῆναι, καὶ δείσας τὸν ἐκ τῆς ὑγρότητος ὄλισθον, αὐτὸν τὸ ὁρίσμα ἀπὸ ξύλων ἐκτράνου τῇ ἐδάφει. ὡ γενομένῳ, συμπλακεὶς τῷ Βουλγάρῳ ὁ Βασίλειος, τῷ ἀπὸρ τι παιδίον τὸ σῶμα κίσας τῷ περιφήξας αὐτὸ, ἄπορ τινα, δυσμὸν χάριτα πόνου ἐρίτι κύρας ὕπω τῷ ῥᾳδίως μετωρίσας, ἐπάνω τῆς μὲν τοὺς ξαπίζας ἀπήρμενος. τότο γενόμενον, χαρὰς Ῥωμαίοις, αἰσχύνης δὲ τοῖς Βουλγάροις ἐπλησεν. ἀπ' ἐκείνης δὲ τῆς ἡμέρας ἐπὶ πλέον ἡ τοῦ Βασιλείου ἐπλώ τὸ φῆμη ἀπὸ τῶν βασιλεύοντων, καὶ τοῖς ἅπασιν διαφέρειν ἐσήματο, περιβλεπτος ἦν καθ' ἑαυτόν.

Συνέβη δὲ καὶ ἄλλο, τὸ ἐπὶ πλέον δόξης ἐξάραι αὐτόν. ἵππος ἦν παρὰ τῷ βασιλεῖ Μιχαὴλ, σπληρότραχηλος τὸ δυσήνιος, ἀλλὰ μὲν τὸ κάλλει καὶ τάχει τῷ ὡραιότητι εἴδους πάσοτε θαυμαζομένος ὑπερβαλλόμενος. ὃς εἰ ἔτυχε λυθεὶς τῶν δεσμῶν, ἢ ἄλλως πως ἀφεθεὶς, λίαν ἦν δυσχερὴς εἰς χεῖρας αὖθις ἐλθεῖν, καὶ πολλὰ πράγματα πρὸς τὰ καταχεῖν παρεῖχε τοῖς ἱπποκόμοις. τότον ἐπικαθήμενος ὁ ἵππον ὁ βασιλεὺς, πρὸς θήραν ἐξῆει, καὶ καπυσχόντας λαγὼς τῇ ῥάβδῳ, ἀκοντισμαθέλαται πρὸς τὸ σφάξαι τὸν λαγών. ἅμιππος δὲ ὁ ἵππος καταληφθεὶς, ἀπεκίρτα τε ἀπεπήδα· καὶ πολλῶν συνδραμόντων ἱπποκόμων τε καὶ ἀρχόντων, καὶ τῇ λοιπῶν τῶν περὶ τὸν βασιλέα, οὐ δυνάμενοι τινες δεσμεῖν καταχεῖν τὸν ἵππον, ὥστε θυμωθέντα τὸν βασιλέα κελεῦσαι, ἢ κρανθῆναι ἀκοπῆναι τὰς ὑπερθείας αὐτῷ τῶν ποδῶν. παρεῖτο δὲ ὁ Καίσαρ, καὶ ἐδεῖτο τοῦ βασιλέως, μὴ ἓν μίαν ἁμαρτίαν τοσαύτου ἀρετὴν ἵππου παραπολέσθαι. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐν ἀλογισμοῖς ἦσαν. ὁ δὲ Βασίλειος παραδραμὼν τὸν χυ-

λεγζι, ὲν τοῖς ἰδιωτικοῖς σφοτίσεζι τράπεσιν. ἠγάπα ἢ ἐξ-
φόρησις αὐτὸν, ἢ τοῖς κατὰ μικρὸν προόδοις τῶν ἰδ αφορ-
τοφαύσας πρόζειν ἀνήγαγε.

Κωμῆσαί ἐς δί ποτε γαμομένης τῇ βασιλεῖ ΚΡ τὸ φιλο-
πάτειρ, φροντιδοφόντο τῶν ὁ αφωτος ράτωρ ὑφιτπος, ἐπιεῖ-
ρόμενος ὑπὶ ζόνης ἢ τὸ βασιλικὸ βαρβάκιον θορύβε δὲ ἢ
βοὴς γενομένης ὑπὸ τῦ πλήθους, λύκος ἢ ὅλης ἐξέϊ Σορε
παμμεγάθης ὁρμήσας δὲ κατ᾽ πὶ αὐτὸ ὁ Βασίλειος, ἐρρ-
ῴκατ᾽ αὐτὸ τὸ βασιλικὸν βαρβάκιον, ἢ τυχὼν Φ Σπείλ
ΚΡ τὸ μέσον Φ κεφαλῆς, πάντων ἰδὶ χεῖρας ἐσεῖν ἢ γὰ
βασιλέως ΚΡ τὸ σωμάτης ὑπερίμους ὁ Καίσαρ, ἢ τὸ γένος.
Θεοδόσιος, εἶπεν Λέγανα πρὸς τινα Φ σωμάτων ὧν μι-
σηλέφ τῶν ὠ τῶν, ἢ γὰμαι τὸν ἀνδρόπτον ὀλίθρον γενέσ-
θαι ἀρδὴν ἡμῶν γενεᾶς. φασὶ δ᾽ ὅτι ἢ Λέων αὐτῷ τῦτο
προσθέσασθαι ὁ φιλόσοφος ὀνομασὶ τὸν ἄνδρα καλέσας, ἢ
σημεῖα ὑποῤῥώσας τινά, ἢ γὰ δακτύλω δείξας, ἢ τῦτο ἐ-
σώθαι φροντῶν ὑ σωμάτος ἡμῶν γενεᾶς ὃ ὀλιθροκτόνος
ἀφόρτος ὧν ἀεὶ ὁ Καίσαρ, μέλις δὲ ὠδὶν ἀκριβάσας ἢ πα-
χάλετον ὧν, ἢ πιῳ ἁπαξ τῇ φροσὶ χαίρεσθαι ἐδύνατο.

Πράξασπος δί ποτε Φ βασιλέως χάρεν κυνηγέσιν πά-
λιν εἰς Φ * Ἀρμάμβλιπα, ἢ ἐξ᾽ ἢ κυνηγεσίαν ἀνακχωρέσης
συμέμα τῇ μητρὶ Θεοδόσῃ, καὶ τισι Φ συγγενῶν ἢ οἰκε-
σπότων εἰσκαλέσθη ὁ φροσεράπων, τὰ βασιλέως κελεύ-
σαντος φῶς ὁ βασιλεὺς πικρότερος ἐντὶς ἢ καπνοῦσα
ἢ παρεικασπόντα πὰ κατ᾽ αὐτὸν. ἐκηγνέσα δί τι γκλε-
ασπμα ἢ σωμένη ὃν αὐτῷ, ὠδὲ ἰλίγγῳ κατηχέθη-
σε, ἢ λεπτοδομὶς βλιθέσα, εἰς γῆν κατέπεσε. Θορυ-
βθέντος δὲ τῦ βασιλέως ὑπὶ τῦτῳ, ἢ τῇ πρὸ τὸ βα-
σιλέα, ὕδωρ τε τῦδὸς ἐκομίζοτο τρὶ μύρα τῇ ὠνδῶν, οἷς
ὑπῆρ αὐτὸν ἐπὶ θάσσιον, ἀνακλώνδο τὰ πνεύματος.
μόλις δ᾽ ὅμως ἐαυτὸν ὠλθέσα, καὶ τὰ σώμης ἀνυσ-
κασα, ὡς πρώτως παρὰ Φ ὑὸν ἢ Βασιλέως, ὃς τοιαῦτα
τὰ ἐπιτηδεύματα ἐθὶν αὐτῷ ὑπὶ τὸ πάθος, μόλις ὑφ᾽ ἑαυτὸς γε-
νομένη, ταῦτ᾽ ἀφρὸς τὸ ὑὸν ἀπεκρίνατο· ὃν, ὦ πάτερ, ὑπὸν
λόγως Βασίλειον, ὁ δ᾽ ἡμπήρας ἐξεῖν ἀφαισμὸς γενέσ-
θαι ὅδον ὧν ἐν αὐτῇ σωμένον πάλαι μοι παρὰ Φ σὸ ἐξηγνῶν
πατρὸς προσέπῳ ἰλιγγιάσασα, εἰς γῆν κατέλαβόν· ὁ
δὲ βασιλεὺς τῦτο ὠμῦ λόγως ἀποτραπτικοῖς, τῦτο δὲ ἐξ᾽
πληροφορίως ἐσωμένος ἀπῆγε Φ μητέρα Φ θέος, ὡς τὸ
καθ᾽ αὑτὸς ἐπαναγωγὴν ἢ παραμυθήμενος. Φ δ᾽ ἐφθόνει τὸ-
νεν (λόγων) ἰδὶ τὸ διάστημα ἢ μητρὶμιλ, ἀνδρὸς μὲν ἐκ-
γεγονόσαν, μόνης δ᾽ αὐτὸς ὄσαν, ἔμοιχῆς ὑγιαινέσ ἀ-
σύγκρισον ὑπερόν δὲ τὰ εἰς ἡδὰς, ἢ τὸ νοῦν ἢ κατ᾽ ὠδὲν
ἥδιε ἐκκόπτασα· ὃ τοῦ μὲν ἧς πλαύτης τύχης ὑπῆρχεσα
ὑπὸ πατρὸς μάλα ὁ Βασίλειος.

Δαμιανὸς δὲ Φ παρακομμαύσης τῦ ὑὸς τὸν ὃν Φ Σκύ-
θης, ἢ τῇ βῆ πατελαίων αἰχίᾳ πατὶ μικτὸ, τὰ φραττόμενα
παρὰ τῦ βασιλέως καπέζοντος, ὡς ἐ κατὰ τὸ δίκαιον πλη-
μμυρᾷ, ἐξαιρῖπες ὃ πὰ παρὰ Φ θέου αὐτὸ Βάρδα Φ Καίσα-
ρος, ἐπηρεάζθη ποτὲ φὸς ὑπιτροφὰ ὁ βασιλεὺς, λέων
ἀμβλὺς ἢ πανγλλὴς πρὸς ἀντίλυ ἐν πραγμάτων ὑπάρ-
χων Φ θείας Φ Καίσαρος πράξεων ἀπέρατο τάχα ἢ
διαρθθῆναι ὑπὲρ μὲ φέρων ὁ Καίσαρ, λαβρυθέντι Φ Δα-
μιανὸ συπεδικέσαι ἢ πολλὰς ἐξβολὰς κατ᾽ αὐτὸ πρὸς
τὸν βασιλέα χρησιμίως, ἢ πιθανὸς σοφισμίως
τὰς καπηρείας, ἔφυτε μετῆσαι τὸν βασιλέα ὡς πρὸ τὸν Δαμιανὸν ὑπόπ ας, ὡς ἢ ἐξ᾽ ἐκ ἂν δυνηθῆ-
ναι πῆς οἰκείας ἐξίας αὐτὸν· ἐξωθέντος δ᾽ ὡ ἐκείνε, ἐχώρησ λοιπὸν ἐπὶ χρόνον τινὰ τὸ Φ παρακομμάνα-
λειπόμενον. τὰ Καίσαρος γὰρ ἢ πρὸ αὐτὸν φιλεῖας ἄλλον εἰς τὸ προβιβάζοντας, ἢ Φ Θεὸ πρόνοια πο-
ράσης ὡς αὐτῷ βελτίων τὰ πράγματα διέξαγαγε, πάσαν φρόνησιν ἢ παιρρησίαν ἀπέδοξεν ἀπρα-
κτον. μετὰ χρόνον γὰρ τινα προβάλλεται παρακειμάμβανον ὁ βασιλεὺς τὸν Βασίλειον, τιμήσας αὐτὸν ἢ

A philitze avulſim, inter ſuos ſtratores recepit: ſumnoque amore proſecutus, ac paulatim evehens, protoſtratorem deinde conſtituit.

Cum autem aliquando Imperator apud Philopatium venaretur, & ante eum eques iret protoſtrator, ferens in baltheo * bar- * haſtile.
B ducium Imperatoris, tumultuque & clamore a turba edito lupus ingens e ſylva procurriſſet: Baſilius eum iuſecutus, Imperatorio bardicio petiit, atque eo caput ejus medium diſſecuit. Equitabat poſt Imperatorem de more Cæſar, qui cum hoc vidiſſet, ad familiarium ſuorum quemdam oc- Præfagia de Baſilio.
culte diciſſe fertur: Heus tu, exiſtimo noſtram familiam ab hoc homine extirpatum iri. Idem perhibent Bardæ prædixiſſe Leonem philoſophum, qui Baſilium ſignis quibuſdam deterritus, nominans etiam, & digito demonſtrans, dixerit univerſæ Imperatoris familiæ exitio futurum. Ex eo Cæſar ſemper Baſilio inſidias ſtruxit, irritis conatibus. Difficillimum quippe eſt id refcindere, quod divina ſemel ſtatuit providentia.

Rurſus cum Imperator venandi cauſa in Armamentium trajeciſſet, & a venatione cum matre comitari Theodora, aliiſque neceſſariis quibuſdam, intro vocavit etiam protoſtratorem. In quem Theodora cum crebro oculos defixiſſet, contemplandi hominis cauſa, & aceuratius omnia perſpiciendi, quaſdamque in eo notas & ſigna deprehendiſſet, ſubito obortæ vertigine exanimata eſt, & in terram corruit. Ibi turbato Imperatore & iis qui aderant, ſtatim aqua allata eſt, & unguenta odorata, quibus Theodoram conſpergentes recrearent. Ægre animo recepto, & caligine diſcuſſa, interrogata a filio, quenam hujus caſus cauſa Edit. Patiſ. pag. 565.
C fuiſſet, vix tandem ad ſeſe reverſa ita reſpondit: Quem tu, fili, Baſilium nominas, is eſt noſtræ gentis exitium. conſpexi enim in eo notam, olim a tuo patre mihi præmonſtratam: eaque vifa, vertigine correpta humi concidi. Imperator matrem partim reprehendit, partim juramentis a metu revocavit, animumque ejus æſtuantem ſedavit, aſſeverans Baſilium hunc virum eſſe generoſum, robore inſuperabili, animique virtute incomparabili, cæterum Imperatori ejuſque familiæ apprime benevolum, ac fidiſſimum. Hoc modo tum Baſilius fortunæ injuriam evitavit.

D Erat eo tempore Imperatoris cubicularius Damianus cubicularius.
Scytha genere, eunuchus, nomine Damianus, patricia dignitate donatus. Is acta Imperatoris, ut parum convenientia, culpabat, præſertim vero Bardæ Cæſaris. Quo factum eſt, ut Imperator, homo nimium alioquin hebes, atque rerum curam ſuſcipiendam ignavus, tandem irritatus, quædam Bardæ acta reſcinderet atque corrigeret. Quod non ferens Cæſar, occulte Damianum adortus, multiſque calumniis & ſuſpicatis criminibus Imperatoris animum ita ab eo alienavit, ut cubicularii minus ei abroganti. Submoto Damiano, aliquandiu officium cubicularii vacavit: Cæſare autem ejuſque ſociis modo hunc, modo alium ei præficere conantibus, Dei providentia occulte res ſuo arbitrio gubernans, omnem calliditatem ac verſutiam irritam fecit. Aliquanto enim poſt Imperator Baſilium

Basilius fit cubicularius. Uxor ejus.

cubicularium creat, patricia etiam dignitate ornans: uxoremque ei copulat formæ pulchritudine ac pudicitia omnibus æqualibus præstantem, filiam prudentia & nobilitate ineffabilem Ingeria, stirpis Martinaciæ. Hoc facto, & amore Imperatoris in Basilium subinde crescente, videns ista Bardas, invidiaque stimulatus, & de futuris solicitus, sæpe ad eos quorum hortatibus motus Damianum subnoverat, dicebat: Vestris ego pravis consiliis obsecutus vulpem ejeci, inque ejus locum induxi leonem, qui nos omnes simul laniabit.

Edit. Paris. pag. 566.

Postquam deinde Michaelus cum Barda avunculo expeditionem susceperat, & Bardas insolentius res tractare cœpit, paulatimque Imperatorem offendens sinistria de se suspiciosus animo præbuit: ut Cepos venturn esset, (Cepi, Latine Hortos dixeris, loci nomen est maritimi, ubi Mæander fluvius in mare illabitur) Imperator cum suis inire consilia, ne a Barda præventi opprimerentur: & re compertæ atque maturata, Bardas pedes Imperatoris amplexus trucidatus est: quæ res supra a nobis exposita. actum hoc, die prima Aprilis, Indictione xiv. Interfecto Barda, Imperator expeditione omissa, statim Byzantium rediit. & eo reversus, cum prole careret, Basilium ad magisterii dignitatem evectum adoptavit. Quod cum non ferret præ invidia Symbatius dromi logotheta, Bardæ gener, pretendens se Constantinopoli vivere non posse, petiit, imperavit que, ut Thracensibus præficeretur. Paulum effluxit temporis cum fatis patuit Imperatori periculose gubernari: quippe Michaelo aliis quam reipublicæ gerendæ negotiis intento, ejusque futilitate ac stultitia a Bardæ interitu palam innotescente. Etenim Bardas, ut qui Imperatoris magna esset, pro republica excubante, ac pro virili ejus administrationi intento, industria hujus atque diligentia ignaviam Michaeli occultarat. Subiato Barda, & omni imperii procuratione in unicum incumbente Michaelum, perspicue apparuit, quam is esset homo ad rempublicam tractandam inepus atque segnis. Itaque subditorum cerbræ erant de Imperatore querelæ, & neque Senatui neque civibus acta probabantur, ipsique etiam exercitus ferociebant atque exagitabantur. Quæ omnia Michaelus cum a familiarissimis sibi nuntiata perciperet, sentiens quam ipse esset ad tanci Imperii gubernationem parum idoneus, simulque sibi a seditione metuens, colligam statuit sibi adiicitere. Et quia paulo ante, ut diximus, Basilium adoptaverat, scilicet barque eum reliquis fortitudine & prudentia anteire, & posse implere quod sibi ad rempublicam temperandam dexteritatis deerat, maxime autem suprema potestate eo ipsum impellente: Imperatoris cum honoribus insignibus atque opibus exornat, progressus hujus rei causa publicae in nobile

Basilius fit Michaelis collega.

divinæ Sapientiæ fanum, ac Basilio coronam regiam imponit, ipso sanctæ Pentecostes festo die, qui fuit dies Maii vigesima sexta, indictione decimaquarta.

Symbatii & Peganis perfidia.

Hoc ubi resciit Symbatius, inique tulit: nactusque socium Pegenem patricium, Opsicii præfectum, rebellionem est molitus. Michaelum il Imperatorem

Bardæ interfectus.

Α Ανταικιόντι, ὢ γωμικὴ συζύξεως, ὅτι ἐπὶ τοῖς τηλικούτοις ἐμοὶ κακοῖς ἐπὶ τοσούτῳ πάθει ἐπὶ τοσαύτῃ ἀθυμίᾳ ἐπὶ τοσαύτῃ ἀπορίᾳ ἐπὶ τοσούτοις δεινοῖς ἐπὶ τοσούτοις ἀνιαροῖς ἐπὶ τοσούτοις ἀλγεινοῖς ἐπὶ τοσούτοις ἀφορήτοις ἐπὶ τοσούτοις ἀβουλήτοις ἐπὶ τοσούτοις ἀπροσδοκήτοις ἐπὶ τοσούτοις ἀνηκέστοις ἐπὶ τοσούτοις ἀπαραμυθήτοις ἐπὶ τοσούτοις ἀνιάτοις ἐπὶ τοσούτοις ἀφύκτοις ἐπὶ τοσούτοις ἀπαραιτήτοις ἐπὶ τοσούτοις ἀπροφάσιστ

μὲν ἀρτιῶντες τὸν Βασιλέα, ὡς ἂν ἐκ τούτου τὰ πλήθη ἐ- A faustis vocibus probabant, ut multitudi- *Edit. Paris. pag. 567*
πάγοιντο, καὶ μὴ δοκοῖεν χεῖρας ἄραι κατὰ τοῦ αὐτοκράτο- nem sibi conciliarent, neque viderentur
ρος, διαφημοῦντες δὴ τὸν Βασίλειον, καὶ μυρίας πλεκόν- contra suum Imperatorem manus tollere:
τες ὕβρεις. καὶ τοῦτο μὲν ἐπράττετο θέρους. χειμὼν δ' ἐπι- Basilium autem improbabant, ac infinitis
στὰς τὰς συστάσεις τῶν δήλων, τὴν ἀρχηγὸν τῆς αἰσχρο- proscindebant convitiis. Hæc æstate age-
φιγῆ τῶν σωτηρίων πραγματευσαμένων. ὁ μὲν οὖν Συμ- bantur. Sed ut hyems inlit, dissipata est
βάτιος τὴν πλατεῖαν πέτραν (φρούριον δὲ τοῦτο ἰσχυρὸν καὶ δυ- hæc coitio, ducibus sceleris fuga sibi sa-
σάλωτον τῆς Ασίας ἐγκείμενον) ἐπιποίητεται. ὁ δὲ Πη- lutem quærentibus. Symbatius Larum sa-
γάνης κατ' ἀχρὶ τοῦ Κοτυάειον· ἀλλὰ μὴν μικρὸν καταπολεμη- xum (id est Asiæ castellum, excelsum &
θέντες, δίκαιοι ἀρὸς αὐτὸ ἀναφέροντα βασιλέα· οἱ καὶ τὰς munitissimum) intravit: Peganes Cotya-
ὀφθαλμὰς πεφωθέντες, καὶ φορτίοι τῶν μὲν δεξιὸν ὁ ejum obtinuit. uterque paulo post expu-
Συμβάτιος, ἡ ῥῖνα δὲ ὁ Πηγάνης ἀποτμηθεὶς, ἐξοείρ gnatus, in vinculis est ad Imperatorem per-
παρεκόμπουται. ductus. oculi iis effosi, Symbatio dex-
tra amputata, nasus Pegani, & relegati
sunt.

Πάντες δ' ὑφράνθησαν ἐπὶ τῇ ἀναῤῥήσει τοῦ Βασιλέως Omnibus Romano imperio subditis gra-
οἱ τῶν Ρωμαίων βασιλείας ὑπήκοοι, γλιχόμενοι ἀνδρα θέλ- ta fuit Basilii designatio, cupientibus eum
σασθαι ἐπὶ τοῦ οἰάκων τῆς βασιλείας καθημένον, ἰδιωτικῶς B virum videre ad clavum reipublicæ sedentem, qui privati fortunam expertus, non
τε τύχης πεπειραμένον, καὶ μὴ ἀγνοοῦντα οἷα πάσχουσιν ὑπὸ ignoraret quomodo humiles a potentibus
τῶν δυναστῶν οἱ πανευπρόσιτοι λύπαι ἔδ αὐτοὺς καὶ ἡ τῆς tractarentur. Præterea molestum erat Mi-
βασιλέως Μιχαὴλ ἀρχὴ, λίαν ὑγρὰ καὶ ἐκδιήτημένη ὑπάρ- chaeli Imperium, dissoluti nimium, nul-
χειτα, καὶ μηδὲν ἄλλα ἔργον ἔχουσα, ἀλλ' ἢ κώμους καὶ lique rei, quam comessationibus & cra-
μέθας, καὶ διὰ συνόδων ἱπποδρομίας, καὶ γελοποιους, καὶ pulæ dediti, atque autigationibus, scur-
τὰς ἄλλας τὰς παρεκπλησίους τῶν ἀρίστων, ὧν ὡς ἐν πα- risque, & aliis illis decantatis nugis, qua-
ρόδῳ μύθου ἄνωθεν ὁ λόγος διὰ βραχέων ἱστορήσει. τὰς βασι- ram supra obiter mentionem fecimus. Id-
λικὰς θυσαυρὸς ἀναίδως καὶ σαμβυκιστρίας, καὶ ὀρχηστρί- em ærarium cum effusis in cinædos, sam-
σι, καὶ ἀκολάστοις ὅλαις πλήθει διηνύσας ὅλοις ἀποκενώ- bucistrias, saltatrices, aliamque impe-
σας. ἀφ' ὧν τὰ μὲν Ρωμαίων ὑστεροχωρεῖτο πράγματα, αὐ- rorum hominum catervam largitionibus ex-
τὸς δ' ὑπερχωρήμασιν ὑπὸ τῆ εὐδαίμονος, καὶ μὴ ἔχων ὅ,τι C hausisset, & in arctum tem Romanam
δράσειεν, ἀδίκως πέρας ἐπιθοῖτο, οἷς θεραπείαν πάσχα τῆ χρεί- coegisset, deinde inopia premente cum
ας, καὶ χεῖρας ἀνοσίους ἐπέβαλε τοῖς κατὰ μηδὲν ὅλως αὐτῷ quo se verteret non haberet, injustas pa-
προσήκουσι. κατέπτηξε δὲ τῷ θεῖον, μὴ μικρὸν τῆ ἀτελ- randæ, qua necessitatibus suis mederetur, pe-
λῶν ἀνδρογυνίων καὶ ἀδίκων ἀνδρογυνίων· καὶ ἐπὶ τῷ κύρημα, ὃ μὴ δὶ αὐτὸ καὶ cuniæ rationes excogitavit, manusque im-
τῷ ἄλλως παρατρεφομένων αὐτῷ, καὶ ἐλέγετο καὶ ἐπράττετο. pias rebus nihil ad se pertinentibus intulit.
ἀποτρέπειν δὲ τοιούτων ἀθεμίτων ἔργων τὸν βουλόμενος ὁ Quin & cum cœta nefariorum atque ob-
Βασίλειος, πολλάκις παραθεὶς, μὴ μόνον οὐκ ἔχοντι, μᾶλλον scœnorum cinædorum rebus sacris illudebat:
μὲν οὖν καὶ ἀρὸς ὀργὴν ἀπρίθητι, καὶ μελετᾷν κατ' αὐτοῦ σκαιὰ nullumque erat adeo infandum scelus,
καὶ ἄπτα ἀπεύπτει, καθὼς ἐν τοῖς ὕμπροσθεν ἔρηται. δὶ quod is cum suis affectis, verbis reque
κατ' αὐτὸ συνεχίσιν ἐπιβουλαῖς καὶ μελέταις ἐκδικήματο- non perpetraret. A quibus cum eum a-
θεὶς ὁ Βασίλειος, δρᾶσαί τι μᾶλλον ἀρὸ τοῦ παθεῖν ἠγανά- vertere studeret Basilius, remque sæpius
σατο· οἰκοῦν καὶ παρασκευασάμενος μετὰ τινων οἰκείων τῶν D tentasset, non modo nihil effecit, sed &
ἐξ συγγενῶν, καὶ τῶν παρακοίτων ἐν τοῖς βασιλείοις σρατιω- contra se Michaelum irritavit: estque ab
τῶν, ἀναιρεῖ τὸν βασιλέα ἐν τοῖς παλατίοις τῆ ἁγίᾳ μεγα- eo insidiis petitus, ut supra docuimus. *Michaeli ex-*
λομάρτυρος Μάμαντος. καὶ Μιχαὴλ μὲν οὕτω βιὺς ἀνοσί- Itaque continentibus Imperatoris contra *des.*
ους καὶ παρανόμους μετὰ τινων οἰκείων τῶν se machinationibus perterritus, prævertere maleficium statuit tandem: reque cum quibusdam suis necessariis cognatis ac excubitoribus palatii compositis, illum in palatio divi Mamantis interfecit. Hunc finem Michaeli mollis ac dissoluta vita habuit.

Ἀναγορεύεται δὲ μόναρχος ὁ θεὸς ὁ Βασίλειος παρὰ τῆ Eo inflato, statim Basilius primum a conjurationis sociis, deinde a Senatu, & cohortibus Imperatoris & omni exercitu, atque urbana multitudine Imperator est declaratus. Ut primum occessit imperium, Senatu ac magistratibus advocatis, ærarium Imperatoris aperuit: inque eo de tanta pecuniæ copia nihil reliquum invenit præter tria, ut diximus, centenaria. Quærens autem expensarum tabulas, & eas penes quemdam senem eunuchum reperiens, ubi deprehendit quorsum ea pecunia esset data, optimatibus rem deliberandam proposuit. qui cum una sententia decrevissent, debere eos qui pecuniam malis rationibus accepissent, eam ærario restituere: ipse mitigara sententia, dimidium reddi jussit. Hoc modo trecenta auri centenaria ærario recuperata sunt. Inter recipiendum, plurimum pecuniæ in multitudinem divisit, non de publico, sed de suo. Insperata enim ei pecuniæ copia obtigit, ex occultis et-

BASILII imperium. *pag. 568.*

συναμοῦ τῶν ὅπλων, εἶτα καὶ τῆ συγκλήτου βουλῆς, καὶ τῆ βα- σιλικῶν παγμάτων, καὶ παντὸς τοῦ σρατεύματος, καὶ τοῦ πλη- θύος τῆς ἀστικῆς. ἅμα δὲ τῆ παρελθεῖν ἐπὶ τὸν τῶν ὅλων ἀρχὰς, προσκαλεσάμενος αὐτίκα τὰ χρηστήρια, καὶ τοὺς ἐπ' ἀξίωμα- σι πρώτοντας, τὸ βασιλικὸν ἰώιωξε θυσαυρὸν· καὶ ὕδὲν ἐπρό- βη ἐκ τοσούτου τῶν χημάτων πλήθους εὑρεθῆναι, εἰ μὴ, ὡς καὶ πρόσθεν εὕρηται, τρία μόνα κεντηνάρια. ζητήσας οὖν ὁ βα- σιλεὺς τὰ ἐξόδια ἀπογραφὰς, καὶ παύλου δ' ἑνὸς παρά τι- νι γέροντι εὐνούχῳ, καὶ μαθὼν ἅπαντα ἐκ τούτου ἔχοντα, βουλὴν ποιεῖται τοῦ δοῦναι τοῖς ἀρίστοις· ὕφῳ δὲ παρὰ πάντων δο- θείσης, ἐκείνης τὰς κεφὰς τούτου λαβόντας ἀντιστρέψαι τὰ ληθέντα ἀρὸς τὸ δημόσιον· ὁ βασιλεὺς τὰ ἄχα ὑπεκδιδοὺς, τὰ ἡμίσεα ὧν ἔκασος ἔλαβεν ἀντιστρέψαι ἀρὸς τὸ βασιλικὸν ταμιεῖον ἐκέλευσε· καὶ ὕτως ἀπὸ τῆ τοσούτου συνόχθη τῆ δημοσίῳ χρυσίου κεντηνάρια τρια- κόσια. * καὶ χρήματα πολλὰ ἐκ τῆ ὑποῤῥέοντος τῆ πλήθη δανεισθέντα, ὡς ἐκ τῆ δημοσίου, ἀλλὰ ἐκ τῆ ἰδίᾳ ἀφορόντων αὐτῆ. φροντίσαντο δὲ αὐτῆ πλῆθος χρημάτων ἀπροσδόκητον καὶ ἀπὸ θησαυρῶν κα-

* v. Scyl.

tam thesauris e terra emergentibus quin & in * Eidixo auri haud parum invento. Meurs. Glossar. v. γαζοφύλ. 280 * constans

* & Augustales.

Cæterum Basilius principio sui Imperii, magistratus commisit iis, qui a cæpiundis muneribus perhiberentur quam inaxime alieni, & quos testatum esset manus omnis capturæ puras habere. Deinde operam dedit, ut justitia viget, & neque ab divitibus inopes opprimerentur: propositis passim decretis, quibus injustitia exterminabatur. Judices quoque constituit, amplisque stipendiis & honoribus auxit, justos per diem sedere pro tribunali, & litigantium causas dijudicare. ad eam rem loca iis designavit commoda, Magnauram, Circum, & Chalcen (areæm portam) quam temporis culpa laborantem, ruinamque minantem, ad hoc instauravit atque adornavit. Alimenta etiam pauperioribus, quibus judicio erat discernendum, ordinavit, ne inopia coacti vadimonia deferrent. Ipse etiam bis rebus operam dedit, quoties a bello & audiendis legatis vacaret: & defendens ad * Gerulcum, ubi respublica nomine vectigalia & tributa accipiuntur, prospexit ne ab ullo quicquam injuste exigeretur, & injuriam passis opitulabatur.

Basilii in leges & institutum studium.

* vectigal exigentis.

Edit. Basil. pag. 369.

Ferunt eum, cum aliquando ad Diatribam (loci nomen est, in quo judicia exercebantur) defcendiffet, neminemque invenirent conquerentem, suspicatum esse, arceri a certis hominibus eos qui ipsum compellare cuperent: & satellites per urbem dimisisse quæsitum, si qui essent Imperatoris auxilio indigentes: quibus reversis, ac neminem se reperisse dicentibus, eum præ gaudio lachrymas emisisse, egisseque Deo gratias.

Animadvertent porro occasionem malefici pravis hominibus eo dari, quod numeri, quibus (verbi gratia) semissis, sextans, uncia, & similia designantur, per notas recepta antiquitus consuetudine scriberentur: loco notarum litteris uti justit, quas etiam rudes legere possent: & de suo sumptus in chartas, litteras, atque scribas ipse suppeditavit.

Ignatius restitutus.

Res etiam ecclesiasticas correxit, pontificatu exturbans, auctoritate ad hoc congregati concilii, Photium, qui in eum se ingesserat: ac tantisper vacare justit, dum Deus eum reduceret, qui legitime patriarcha fuisset creatus: reduxitque in locum Photii, Ignatium, a Barda injuste pulsum: itaque ecclesiis Dei tranquillitatem restituit.

Sed & civiles leges videns multum habere confusionis atque obscuritatis, operam dedit, ut iis convenientem faceret medicinam. itaque abrogare inutiles, iisque amputatis multitudinem bonarum exspurgare intendit. Sed mors eius hoc Instituum intercepit, res a filio deinde perfecta est.

A κρυμμένων ἀναφανὲν τῷ γῇ. διριδν δὲ ᾧ ἐστὶ τὸ Εἰ- * εἰδικὸν Scylitz. δίξιχρυσίου ἐκ ὀλίγων, ὅπερ ὁ σροβεβιωκὼς Μιχαὴλ σωϊλάξῃ, ᾧ σφυλλμμένον ἐκείνου πλάτανον χωνδύσας, ᾧ ὡς δύο ὀλοχρύσους χρύσας, ἐς τὰς δύο * σφοριλιτὰς λίσπας, ᾧ τὸ ὁλόχρυσον ὄργανον, ἔς * χουσοῦς ἕτερα ἔ πὶ τῆς τραπέζης χρυσωμάτων ἔργα διάφορα, ᾧ Scyliter. βασιλικὰς ᾧ λύχνικας σολὰς, ἀπαρ ἐμελλον ἀποχρήσασθαι σφὸς τὰ αὐτῷ καπαβύμια. φόβασμος δὲ ἦ χρεὼς, εἰς Βασίλειον ταῦτα διαβιβάσθαι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕσερον.

Αρτι δὲ ἡ ἀρχὴς ἐπιβὰς ὁ Βασίλειος, ᾠκτειρε μὲν ἐπὶ τὰς ἀρχὰς ἀδρωπίας λιγομένας τραβδαλπτὰ μαρτυρμένας τὰς ἰδίας χάρας καβαρὰς παντοῖς ᾠφυλάττειν λήμματος εἰδὲ ἀπὸ δικαιοσύνης ἐπιμελεῖσθαι, ᾧ ἴσον μίαν ἐμπολιτεύεσθαι τοῖς ἀρχομένοις, ᾧ τὸ μὴ κατάδικας σθαι αὐτοῦ τῷ πλουσίων τὰς πενεσίνας ἐπαγματόσασθαι. πανταχῶ δὲ ᾗ τὰ μάτα ἐξενίδει, πλὸν ἐξαφθέναι ᾗ ἀδικίας ἐφίζεται. δικασὰς ἐπιτάξῃ σπουδαίους ᾧ φιλοτιμίαις πανταπασὰς αὐτὰς μεγαλωσίας, ᾧ πᾶσας δημηρεύειν, ᾧ πὰς δικαίξεις ᾠρθώνειν ᾗ φιλοτεικέσθαι· πᾶσας ἀφεσίσεις αὐτοῖς ἐπεδόθεις, τῶν τὸ Μαγναύραν, ἔ τὸν καλούμενον ἱππόδρομον, ἔ τὸν λιγομένων Χαλκῶν, B χῶρον μογήσασαν, ἔ ὅσον οὐδέπω πᾶσαν κινδυνώσασαν ἐπισκάδασις, ᾧ καπηρύσας. ἐπεὶ δὲ ᾗ τροφὴν πὰς πενίσους τῆ πᾶς δίκας ἐχόντων, ἵνα μὲ ὑπὸ ἐνδείας πενζιῶσι, τὰς δίκαις ἀσαγορίουσιν. ἐπιδίου δὲ ἑαυτὸν εἰς τὸ πάντων μέρος, ὅπηνικα ἔ στρατεῖσι τύχῃ ἄγων κολλὼ, ᾧ χωμαπζίων ᾗ ἀπανταχῶθε ωρισβείας ᾗ εἰς τὸ λεγόμενον γενικὸν κατιὼν, πὰς εἰσφαπτομένους ἐσώσπε παρα ᾗ δημοσίων μὴ πὰς ἀδίκως εἰσπράττοντο, ᾗ ὕσιν πὰς ἀδικημένους ἐκρμῦσι.

Λέγονται δ' ὅτι καπὰ δόντος αὐτῷ εἰς ἠ ἐρημένου Διατρίβου, ὡς ὠδὲς τυχὼν ἐγκαλῶν, ὑποπάσας ἐφγάζεσθαι ἀπὸ τινων ᾗ εἰς αὐτὴ εἰσόδου πὰς δεομένης, ἀπεῖσθαι τινες τῆ βορυφὸν κατὰ πολλὰ μέρη ᾗ πόλεως ζητοῦντας, ἕ τινες ἴσι βοηθείας δεόμενοι. ὡς δ' ἐπαπέλθον ἐκεῖνοι, μηδένα μηδαμῶς εὑρεῖναι λέγοντες, μεδ' ἡδονῆς τὴ σπίζαξε δάκρυον, ᾗ ὑφῷ τῶν δ' χαρεῖσαι ἀπόδωκεν.

Ορῶν δὲ, ὅτι ἴσι τὲς πονηροὶς εἰς τὸ ἀδικεῖν ἑ- D ρμὴ, ᾗ τὸ σωϊσμὸν τοῦ τῆ ὃν τοῖς ἀριθμοῖς μορέων, τὸ ἡμίσεως, φημὶ, καὶ ἕκτου, ἔ δωδεκάτου, ᾗ ἕτερων χρωμένοις τοῖς παλαιοῖς σημείοις τῆ γραφῆς, ᾗ ἐθίλοις ᾗ τῶν πιαύλων τὰ ἀδικεῖν ἐλομένων περιελὼν ἑρμῆλιν, ᾗ δίκαίαν γράμμασι λιτοῖς, ἃ ἔ πὶς ἀρχαίοις ἀναγινώσκεσθαι ῥᾴδιον, τὰ τιαῦτα γράφεσθαι σημεῖα, οἷσόν καπαβαλὼν ᾗ ἔ χαρτίων δπάσιλον, ἔ τῶν τῆ γραμμάτων, ᾗ τῶν τῆ γραφίων.

Επιγροφὴν δ' ἐποιήσατο ᾗ ἐκκλησιακῶν φραγμῶν, ἐκβαλὼν μὲν ὁ ἀρχιερωσώμενος μῆσωόν σωσαφορθεὶς τὸν ἐπεκπνθέσαντα τῆ ἀρχῆ Φώτιον· καθεζόμενος δὲ ἐπ' αὐτῆς ἕως ἂν τὸν δίκαίως τὴ θέπτα ἀφὸς αὐτὸν μετάσιήσῃ Θεὸς· ἀσπισαγαγὼν δὲ τὸν πανὸς ἔ παραπέμας ἐκβαλόπτα παρὰ τὸ Βαρδᾶ Ιγνάτιον. Καὶ ὕσω καλλιώμεν τὰς ἐκκλησίας τῷ Θεῷ παρεσκεύασεν.

Αλλα καὶ τὰς πολιτικὰς νόμους, πολλῶν ἀσάφειαν καὶ σύγχυσιν ἐχούσας ἰδὼν, ᾠκτίσας καὶ τὸ ἀφοῦσιν ἀφορέφρας * ἐπαναθεωσάμενος ἐπεσθ.ασ· ἔ μὲν τὰς ἀχρησίας ἐκριπτῶν ἀχρείων περιελὼν, τῶν δὲ κυρίων συναθροίσας τὸ πλῆθος. ὡς ἐξῆς δὲ καιρὸν, ἀφοσπληθθὶς ἀπάτησε. ἔ ἐπλήρωσε ᾗ τὸ ἔργον Δίων ὁ ὑὸς αὐτῷ μετὰ ταῦτα. * ἴσως ὀρθῶσαν Scylitz.

Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς βασιλείας τῶ Βασιλείου ; ἐπι-
βαλόντες ἐγένοντο κατ' αὐτῶ , Γεωργία τε Συμβατία ἐξαρ-
χόντων τ μιλίτης ἡμῶ πατρικίων. φωραθέντος δὲ τῦ κακουρ-
γήματος , πρόφασιν δὶ γινομένων ἐκ τ ἐλίγχων , ἔνθι
μὲν ἐκόπτονται τὰς ὀφθαλμὰς , ὡς φησιν ὁ συμβα-
λὼν , τὸν δὲ λοιπὸν ἅπαν πλῆθος τ συνωμοτῶν , πομπεύ-
σαντες ἐξαπέστειλαν. ἀνακόπτων δὶ τὰς ἐπιβουλὰς τ βα-
σιλείων αὐτῶ , εἶφει Κωνσταντῖνον τὸν Λέοντα , τὰς οἰκείας
αὐτῶ υἱὰς. τῆ δὲ τρίτῃ ἔτει τ μοναρχίας , ἀναγορεύει τὸν
Αλέξανδρον τὸν υἱόν. τὸ δὶ πρότερον πάντων Στέφανον , τῆ
τῶ Θεῶ καταλλήλως ἐκκλησίᾳ. ἐπεὶ δὶ τὸν πάντων ἦταν αὐ-
τῆ θυγατέρις , ἐν τῆ θείᾳ σημείᾳ τ παναθλίμια μάρτυρος
Εὐφημίας πάππος καθιεροῖ.

Οὗτος δ' ὡς ἐδόκει ἅπαντα θεῖα , ἐπείγετο τὸν ἀπὸ τ ἀνατολῶν τῆ Ρωμανίᾳ ἐκστρατεῦσαι. ἐξ ὧν τοὺς
στρατιωτικοὺς καταλόγους ἐλαττωθέντας παρὰ τὸν πρόσθεν
βασιλεύσαντος Μιχαὴλ , ἐκ τῦ ἀχρείους τοὺς ῥέγας αὐτῶ
τὰ στρατεῖα , ἀθροίσαι συλλεγὰς ἀναπληρώσας τὰς φά-
λαγγας , κατὰ τ βαρβάρων ἐστράτευσε. τὴ πρότερον μὲν
κατὰ τ Τεφρικῆς , ἧς ὁ Χρυσόχειρ ἡγεῖτο , ἐν ἀνδρείᾳ τὴ
συνέσει ἀθρόφρων δοκῶν , καὶ σφόδρα τὸ Ρωμαίων λαὸν ζό-
μενος τὴ καπηλείαν , κατὰ τὸν καὶ τ πόλεως ἐκστρατεύει
ὁ βασιλεύς. τὰ δὶ μὴ ὑποστάντος τὸν ἐπέλθοντα , ἀλλ' ἔξω τειχῶν γενομένης , καταβραμὼν τὸν ὑπ' αὐτὸν ἅπασαν
χώραν ὁ βασιλεύς , τὴ λαμπρὰς ἐς πρὸς τῆ αὐτῆ τοίχει
Τεφρικῆς ἵδρυτο τ παρεμβολὴν , ἀθρόαν τε προσιόντας μαυρὰς
ἐλεῖν τὴ ῥύμαι οἰκοῦσι. ἐπεὶ δὶ καπεύσας πάντοθεν ἀπεκ-
χωρημένον αὐτὸν , τὴ ἀνέλπιστον ἐκ ἀλωθείας πολιορκίᾳ
(ἤδη γὰρ καταδεδόσθαι τὴ πάντα τὰ ἐν τῆ χώρᾳ ἀναγκαῖα)
ἔλυσε τ πολιορκίαν , τὰ πλησιάζοντα τῆ Τεφρικῆ φρούρια
ἐπορθήσας , τ Αβαρὰν , τ Κοπρὸν , τ Σπαθὰν , καὶ
ἄλλα πολλά. ἀγείρας δὶ τ στρατὸν ἐκεῖθεν , ἐπορεύετο μὴ
λαμφῶν τροπαίων τι ἢ λαφύρων.

Λαιζομένης δὶ τ περὶ τ Τεφρικὴν χώρας , ἢ ἐπορθη-
μένης , ἡ γειτνιῶσα ταύτῃ πόλις τ Ισμαηλιτῶν , ἧ Ταύ-
ρας ἐπωνυμία , ὁμαιχμίαν ἔχουσα ἢ ἢ κοινοπραγίαν
μὴ τ Τεφρικῆς , ὀρρωδήσασα τὸ κίνδυνον , πρίσβεις
πέμψασα , εἰρήνης ἐξίτα τυχεῖν , ἢ ταῖς συμμαχίαις
ἐγγραφῆναι Ρωμαίων. ἢ δὶ ἐτύγχανε τὸν βασιλέως μὴ πρό-
νοιας δέξασθαι τ πρεσβείαν. προσιόντων δὶ ἢ ὁ Κυρή-
νειος , γένος ὢν Αρμένιος , ὃς κατεῖχε τ Λύκανδον , καὶ
τὰς ἐχθρὰς τῶν Ρωμαίων συμμαχῶς ἐπόρθει ἢ καπηλάτο-
υν , ἑαυτὸν παραδοὺς τῆ βασιλεῖ , ἢ τ πόλιν , ἢ τὸν ὑπάρ-
χοντα αὐτῆ λαόν. ὃ τῷ δὶ ταῦτα ἐφάνησαν , λαὸν ὁ βα-
σιλεὺς ἐπέμψας κατὰ τ λεγομένης Ζαπέτρας , ἐπιλέ-
κτων πολεμιστῶν ἢ τῶν Σαμοσατῶν δυνάμεων , ἐξ ἑφόδου
τὰ ἐνὸς τῶ φρουρίου διελθόντος , αὐτῆ τε τῆ πόλει ἐξαίφνης
ἐπεσπουδάσαντος. καταχθὲν τὸ δὲ ἡ πόλις τῆ ἀφροσδοκήτῳ ,
ἢ λαὸς ἀπεφάγη πολὺς , αἰχμάλωτα ἐλήφθη ἄπειρος ,
ἢ δίσμυρι Ρωμαῖοι χριστῶν δισμῦρι ἀλλοφύλων ἐσωσαν.
πυρπολήσας δ' ὁ πεμφθεὶς λαὸς τὰ συμπαραπεύκια τῆς
χώρας , ἢ τὰ Σαμόσατα ἐξεπόρθησε , ἐς ὁμοίᾳ ῥύμῃ
πραιωθεὶς τ Εὐφράτου , ἢ πᾶσαν τ πραίαν αἰχμαλω-
τίσας , ἢ πολλὰς συλλήξας αἰχμαλωτίδας ἐς λάφυρα , ὑ-
πέστρεψεν ἀσινὴς πρὸς τ αὐτοκράτορα , πρὸς τῆ Αρτζανη-
νὴν πόλιν τ παρεμβολὴν ἔχοντα.

Ἐντεῦθεν ἄρας ὁ βασιλεὺς μὴ πάσης τῆ στρατῆ , τ ἐπὶ
Μελιτηνὸν ἄγων , ὧδε ἐπροαιρεῖτο , διαπεράσας ἢ τῆ Εὐφράτην , ἢ ὥρᾳ θέρους πελαγίζοντα τῶν ὑδάτων , ἢ πάντα-
λῶς ἄβατον , γέφυρόν τε τ ποταμὸν διαπερᾶσαι ἢ πολλὰ τ χώρας λυμηνάμενος ἢ καπηλατήσας , ἐλὼν δὲ
ἢ τὴ φρούριον ὃ Ραψάκιον λέγεται , μέρος δὶ τῆ στρατῆ τῆ μεταξὺ Αρσίσης τε ἢ Εὐφράτου χώρας ἐκπέμψας ,

A Anno primo imperii Baſilii , inſidiæ ipſi ſunt factæ , Georgio & Symbatio patriciis auctoribus . qui re detecta ſceleris conſcii , oculis privati ſunt : reliqua conjuratorum multitudo in pompa ludibrii cauſa circumducta , loque eallium acta eſt . Baſilius , ut inſidias amoliretur , Conſtantinum ac Leonem , ac tertio ſui imperii anno Alexandrum quoque , filios ſuos , diademate inſignit : natu minorem reliquis Stephanum , eccleſiaſticorum collegio adſcribit . & quatuor ſuas filias monaſterio ſanctæ Euphemiæ martyris conſecrat. 281 Liberi Baſilii.

Ad hunc modum rebus domeſticis ſatis , ut videbatur , commode conſtitutis , expeditionem etiam in Rom. imperii hoſtes ſuſcipere ſtatuit . Cumque deprehenderet numerum militum a Michaelo imminutum , quod iis ſtipendia acciderent : cohortes tyronibus allectis implevit , & in barbaros duxit . Prima expeditio ad Tephricam urbem fuit , cui Chryſochir præerat , homo laudatæ fortitudinis atque callidi- tatis , qui rem Romanam crebris vexabat graſſationibus . Is cum Romanos adventantes non ſubſiſteret , ſed muris clauſus ſe contineret : Baſilius omnem ipſius ditionem populatus , Tephricam obſedit , diuturna obſidione ſe ea potiturum opinans . Sed ut eam ſenſit undique communicam , & ſpes obſidione potiundi evanuit , omnibus alimentis quæ in ea fuerant regione jam abſumptis , obſidio ſoluto vicina Tephricæ caſtella vi expugnavit , Abraham , Coprum , Spathan , aliaque multa : atque exercitum inde abduxit , amplis partis ſpoliis atque trophæis. *Edit. Pariſ. pag. 570.* Agit a Baſilio contra barbaros geſta.

Evaſtata quæ eſt circum Tephricam regione , Tauras vicina Iſmaelicorum urbs , confœderata cum Tephrica , periculum metuens , pacem a Baſilio miſſis legatis , fœdaſque cum Romanis petiit . eos Imperator comiter acceptos , voti fecit compotes . Adjunxit ſe Imperatori & Curterius genere Armenius , qui Locanam urbem renebat , & fines Romanos crebris incurſionibus infeſtarat . is & ſe , & urbem , & ſubditum ſibi populum Imperatori dedidit . Interim Baſilius ſelectorum militum manum ad Zapetram & Samoſata mittit , proſpero plane conatu . Nam ii per anguſtias primo aditu penetrantes , urbem de improviſo ceperunt , magnaque peracta cæde immenſam abſtulerunt prædam : Romanique multi vinculis , in quibus diu captivi detenti fuerant , tum ſoluti ſunt . Locis circumjacentibus incendio vaſtatis , ac Samoſatis peſſumdatis , exercitus eodem impetu Euphratem tranſivit : & ulteriorem populatus regionem , multis captivis abductis , & parata maxima præda , incolumis ad Imperatorem rediit , qui tunc ad flumen Artzanucum caſtra habebat. Curterius.

Inde Baſilius cum omnibus copiis verſus Melitenam movit : cumque ad Euphratem perveniſſet , tunc (erat enim æſtas) ſtagnantem & invium omnino , eum ponte conſtratum tranſivit , magnamque ejus regionis partem vaſtavit , capto etiam Rapſacio caſtello . Inde partem exercitus mittit , quæ inter Arſinem & Euphratem ſita popu-

laretur : qui eam regionem incredibili celeritate pervagati , Carcinium , Glaſchonem , Amanem , Murecem , & Abdela eaciderunt . Porro Melitenam ingreſſus , quæ tunc barbarorum fortium copia florebat , ut appropinquavit muris , barbaricas cohortes habuit obvias , ferociter & ſublato cum clamore incedentes . cum quibus audacter congreſſus , ipſe in prima acie conſtitutus , hoſtes repulit : idemque a reliquis factum , & barbari ad urbem uſque cæſi atque fugien es acti , ita ut ſolum quod interjacet cadaveribus fuerit oppletum , multique vivi in poteſtatem Romanorum venerint , & reliqui turpiter ſeſe mœnibus clauſerint . Statuit ergo Baſilius eam urbem machinis adhibitis oppugnare . ſed cum & turribus munitam eam cerneret , & propugnatoribus abundare , atque e perfugis cognoſceret maxima eam rerum neceſſariarum copia inſtructam , ita ut a diuturna obſidione ei nihil eſſet periculi : moris caſtris inde ad Manichæorum ditionem duxit . Eo in itinere omnia quacumque iret incendio in cineres redegit , interque hæc Argaethum , Curacium , Stephanicum , & Arachacum caſtella . His rebus geſtis , Conſtantinopolin ſuos reduxit : & milites quorum eo bello virtus præclara ſoliſſet , honoratos dimiſit . Ipſe ad urbem reverſus cum in Thraciam trajeciſſet , ab Hebdomo publice per auream portam intravit , ſplendidiſſimumque duxit triumphum , univerſo populo victoriæ gratulantibus vocibus fauſtiſque acclamationibus proſequente uſque ad ædem Sapientiæ , quæ ejuſdem eſt cum Deo eſſentiæ . ibi actis Deo gratiis , ab Ignatio patriarcha coronis redimitus , in regiam rediit : cumque ſe paululum cum uxore & liberis oblectaſſet , rurſum ſe ad remp. gubernandam contulit .

Edit. Pariſ. pag. 572.

pag. 572.

Manichæorum clades .

Anno qui hunc proxime ſubſecutus eſt , cum Manichæi duce Chryſochire magno cum exercitu in Romanorum ditionem impreſſionem feciſſent , eamque deprædarentur , Imperator de more contra hunc mittit ſcholarum principem . Is univerſam ſecum ducens Romanum exercitum , cum de ſumma rerum prælio decertare non auderet , aliquandiu intervallo interpoſito hoſtem inſequitur , & obſtat ne hinc inde excurrere , ac palando per loca diſpergi auferet . Sed abi barbarus quædam agens , partim propoſiti impos demum redire intendit , ac copioſa cum pseudo iter illud *inivit* : domeſticus ſcholarum duobus ducibus , quorum unus Charſianis , alter Armeniacis præerat , præcipit , ut cum iis quas ducebant cohortibus Chryſochirem uſque ad Bathyrrhyacem pone ſequantur : & ſi quidem is inde in Romanos agros ac fines emittat militem , ſibi id ſignificent : ſin ab eo loco recta domum verſus proficiſcatur , ipſo omiſſo ad ſe revertantur . Sub veſperam cum ad dictum locum (nomen eſt loco ab altis indicum crepidinibus) barbari in radice montis conſediſſent , inter milites Romanorum , qui ſuperiores montis partes occupaverant , de virtutis præſtantia certamen incidit , utroque exercitu ſibi primas fortitudinis arrogante . Augeſcente contentione , & utroque exercitu ad majorem prolabente jactantiam , quendam ex Ar-

A καταδραμεῖν προσέταξεν . οἱ πᾶσαν αὐτῷ ἀπῆρε τάχει ἐξεδραμόντες , τό τε λεγόμενον Καρκίνιον , τήν τε Γλαχὼν , τήν τε Ἄμανα , τήν τε Μυρῆξ , τήν τε Ἀβδηλα ἐξεπόρθησαν . αὐτὸς δὲ τὴν Μελιτηνὴν προβαλὼν ἐπιδρόμῳ τάξει , τῷ πλήθει βαρβάρων γεγανυμένην , ἐπεὶ τοῖς τείχεσιν ἐπλησίασεν , βαρβαρικὰς ὑπεδέξατο φάλαγγας , μὴ φραγμάτων τε ἀλαλαγμῶν ἀπαυστούσας αὐτῷ , οἷς ναιπὼς * ἐμίξας , τὴν φρόνησιν τῆς φάλαγγος περιέσαμβος , τὰς ἀντιπαταγούσης ἐτρέψατο , αὐτοὶ δὲ οἱ λοιποὶ τὰς ἄλλας , τε μέχρι τοῦ ἄστεως ἀναιρεῖσθαι ἐδίωκον , ὡς ἀπασραθῆναι τὸ μεταξὺ ἅπαν , τε πλαρασθῆναι τεκρῶν , ἀλίγους δὲ τῶν ζώντας ἐκ ὀλίγης , τοὺς δὲ λοιποὺς ἀγωνὸς ἔσω τειχῶν κλεισθῆναι . ἐβουλήθη μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς ἑλεπόλεσι τε μηχαναῖς ὑποσπάσασθαι τὸ χωρίον . ὡς δ' ἰάρα τε πόλιν ἐπυργοῦτο , τε κλῆθρα τῶν ὑπὸ τῶ τείχος ἀμυνομένων βεβίωται , ἐπύθετο δὲ ἐ παρὰ τῶν αὐτομόλων , ἀφθονίαν ἔχειν πολλὴν τῶν ἐπιτηδείων , τὴν μὲ δηλέτεσι χειμὼν πολυορκίαν ἄρας ἐντεῦθεν τὴν Μανιχαίων προσβαλεῖν γῆν , τε πάντα τὰ ἐν ποσὶ διαπορράσας , τὸ Ἀργαεθ λεγόμενον φρούριον , ἐ τὸ Κακρίνι τε τὸ Σπιράνι , ἐ τὸ Ἀραράχ ἐμφρόνως ἀπέκλεισεν . ἐκεῖθεν ἀγείρας τε στρατὸ , τῶς ἐπὶ τε βασιλεύοντα εἶχεν . τε B τοὺς μὲν ἀρχηγέτας τῶν στρατιωτῶν τιμήσας ἀπέλυσεν . αὐτὸς δὲ τὸ βασιλείδα καταχὼν , τε πεμφθεὶς εἰς Θράκας , ἐκ τῶ ἑβδόμου τε δημοσίου ποιησαμένου πρόοδον , διὰ τῆς χρυσῆς πόρτης εἰσελθὼν , τε θρίαμβον κατηγαγὼν μεγαλοφρεσύνης , τῶ δήμου παντὸς ἐπινικίοις φωναῖς τε δυνάμεως αὐτῶ μεγαλυίοντος ἄχρι τοῦ θεῖν τῆς τε Θεῦ ἐνεργείας ἐφίκετο . ἐκεῖσε δὲ γενόμενος , τε τῆ Θεῷ ἐχαριστηρίους ἀποδοὺς ὕμνους , παρὰ Ἰγνατίου τε τῶ πατριάρχου ταινιωθεὶς στεφάνοις , ἐπανῆκεν εἰς τὰ βασίλεια · μικρόν τε σωμηθεὶς τῆ γυναικὶ τε τοῖς παισὶν , τε πολιτικῶν αὖθις ἐχρῆν διοικήσεων .

Τῷ δ' ἐπιόντι χρόνῳ τε τῶν Μανιχαίων ἐξαγομένων Χρυσόχειρος εἰς τε Ῥωμαίων ἐμβαλόντος βαρεῖ στρατῷ , τε πάντων λυπζομένων , ἀποστέλλει κατ' αὐτῶ σωμήδους ὁ βασιλεὺς τε τῶν σχολῶν ἐξαγέμονα . ὅστις δὲ πάντα τε Ῥωμαϊκὸν στρατὸ συμπαρειληφὼς , ἐπειδὴ σαθαῖς μάχῃ κείνου τὸ πᾶν ἐδειλίασε , παρείπετο τοῖς αὐτῷ ἀπὸ τύπου ἤθνεσμένοις , τε τὰς μερικὰς ἀνέῤῥηγε καταδρομὰς , τε ὁ σωμηχώρει κῷ τῆς χώρας ἁλῶς ἤχρι θράκης . ὡς ἐ τὰ μὲν δρῶν , τὰ δὲ ἀσφαλεῖ ὁ βάρβαρος ἤδη , τε τῆς ὁρᾶς τὰ οἴκοι ἐπανόδου ἐμέμνητο , τε μὴ λείας συχνῆς ὑπέστρεφεν , ὁ δομέστικος τε σχολῶν δύο τῶν στρατηγῶν ἀφορίζει , τὸν τε τῆ Χαρσιανῶν , τε τῶν Ἀρμηνιακῶν , μὴ τῆς περὶ αὐτὸς δυνάμεως ἅπασαν συμπαραμαρτεῖν τῷ Χρυσόχειρι ἔχειν τὸν λεγόμενον Βαθυῤῥύακος . κἀκεῖθεν εἰ μὲν C ἐπαφίοτο (φησὶ) κατὰ τῶν Ῥωμαϊκῶν χωρίων τῆ ὁρίων στρατῷ , δῆλα ἤθειν αὐτῷ τὰ περὶ τούτου . εἰ δὲ εἰκαδὲ ἀμπαρρητὶ βαδίζοιεν , ἐάσαντας τούτων αὐθις ἐπανελθεῖν πρὸς αὐτόν . ἐπεῖραε δὲν καταλαβόντες , τῆ τε βαρβαρικῆ στρατεύματος γεγονότος κατὰ τε Βαθυῤῥύακα , αὐλισαμένου τε κατὰ τε ὄρος ὑπώρειαν , τῶν δὲ εἰρημένων στρατηγῶν καταχόντων τὰ τούτου μεταφόρια , τῆ τὸ μῆλον ἀποσκοπούντων , ἐμπίπτουσις ἰδὲς περὶ φυτείαν τῆ ἄμιλλα τοῖς τῶν δύο θεμάτων στρατιώταις . οἱ μὲν δὲ τε Χαρσιανῆ ἑαυτοῖς ἐνίσταντο τὰ τῆς ἀνδρίας ἀρμόζειν φυτεῖα · ἐμπαλιν

* συμπίξας. Scyllitzes ut in cont.

δὲ ἑαυτοῦ οἱ Ἀρμβιακοί. ὡς δὲ ἐπὶ πλέον ἐχώρει τὰ τῆ φιλοτεκίας, ᾗ φῶς τὸ μεγάλαυχον ἐκάτερα ἐρρύετο τῆ τυραννίδων, ξυνῳδὰ ὃν λέγεται παρὰ τινος λιχνήσαι τῆ τῆ Ἀρμβιακῶν συσήματος, ὡς ἴσα τὶ μᾶλλον ὦ συρρατιώτας ἀφειπεῖς ὄρασι ὠμοβαθεῖς ἐπὶ αὐτοῖς ἐργοις ἀκμαίοις δόντων ἀρετὴν ἐπιδείξασθαι (οἱ πολέμιοι δὲ ὦ μαχρὰν) ᾗ ἔρχεσι ἐπὶ τῆ ἔργων φανέλαια τὰς ἀσφαλεῖς. τὰς τοιγὰς τοῖσιν λόγως δυναμενοῖσιν ἐρμηνεῖς, ᾗ τῆ φῶς ἀνδρείαν ὁρμὴν καταπονέαντας τὰ λαὶ, καταμαθόντες δὲ ᾗ ἀπὸ τὸ πόνω βοὴ θεσαν, ὅτι ἐξ ὑπροβρύξιον μᾶλλον ἐπιτί θεῖται τοῖς πολεμίοις ἐν ταῖς κειμένοις ὑπτιοῖς, ἀλλὰ διωρύσι τῆ ἀνταμιεῖς, ᾗ τὰ μὲν ἔκκειτον τοῖσιν ἀχρεῖς ἐξακοσίων μεῖ ἀυτῶν ἐπὶ τῆ τραυμάτων ἀφορβαλεῖν ἐκείθη τῆ τῆ βάρβαρων τραπῆ. τὸ δὲ λοιπὸν ᾗ ἀδιάζυκτον ἦ Ῥωμαϊκῆς τραπιὰς ὡς δόκησιν πλιθὺς αὐτῶν πω σκολάσαντες, φῶς τὰ μετέωρα κόπων, σωῦθημα δόντες, ἐπ' ὄπαν ἐπὶ φορεβαλεῖσι τοῖς ἐχθροῖς, κἀκείνοι σὺν ἀλαλαγμῷ μεγίσῳ ἔ σάλπιγξ ἐπέκπλητικὸν βοὴ ἀναβρύξασι, σωμπεκομένων ᾗ τῆ ὁρίων, ᾗ ὑπὸς ἀφαυὸς ᾗ ἦ νυκτὸς τῆ τραποτιέῖς ᾗ τῆ χθονὸς πλησιεῖς ὠσι. ᾗ τοιοῦτο δὲ ὄντος σωῦθήματος, ὑπὸ ᾗ πλίω τὰς ἀκριβείας αὐγαζόντος, βοῇ εἰβαζῆ παυσίσωστες, ᾗ τὸ (σαυρὸς νεικᾶ) συμβοήσαντες, ἐπιτίθεται τοῖς ἐχθροῖς σωνεπαλαλαζόντων ἀπὸ τῆ ὄρως ᾗ λοιπὸν. δὺς ὦν οἱ βάρβαροι τῆ ἀνλατίς ᾗ καπαλαγέντες, ᾗ μηῖτ συσταῖς, μήτε τὸ πὲρ πλῆθος ὅσον ἐσὶ λαβόντες χαιρὸν ἰδεῖν, μὲτ ἀλλό τι σωθῆναι ἑαυτοῖς ἐκ παρασκευῆς βυλεύσασθαι, ὥρμησαν πρὸς φυγὴν. τῆ δ' ἀνωκόντων Ῥωμαίων ἔς τὰς μὴ σωόντας ἐπιβολοίσιον ἐρασηῆς, ᾗ τὰ πάγματα, ᾗ τὸν ἦ φόλων ἀφηγεμόνων, καθάπερ αὐτοῖς σωνηθεκτο, ᾗ τῆ φόλγότατον εἰς πλείονα σωεβλαισομένων φόβον ᾗ ταραχὴν, σωιλῆσι μὲν χεῖρες μᾶλιον τελέκοπα γιγθεῖσι τῶν δ' ὠκέων, ᾗ ἦ μακρῷ χῶρον ἀπέροις καπαρθᾶσαι παρρῆ.

Τὸ δὲ ᾗ ὁ σεισῆς Χρυσόχειρ σωβόλιγος φῦγων ἦ μεῖ ἀυτῆ, ὅτι καπαδιώκειν ἔγνω Ῥωμαῖον τινὰ Πυλάδην ᾗ φοσηγορίαν, ὃν αἰχμάλωτον ἐλαβεῖ στρα κῦ ᾗ Τεφελῶ, ᾗ σωῦθη δ' ᾗ ἐ γνῶσιμον, θιασάμυθος αὐτῆ ᾗ γνωσίτας, ἐπισταφὴς, τί σοι, φησὶν, ὦ ἄθλι Πυλάδη δὴ πρὰξαμεν κακὸν, ὅτι μὲ ὑπὸ καπαδιώκεις, μαινιώδες ὑπιθυμῶν ἀνδλὸς; ὁ δὲ σωυπμως ὑπολαβὼν, ἦ ἀφρονεῖς ὦ σωπασὼν ἦ ἀμυθῆλω, ἦ φη, λοιδορεῖ σοι κῦ ἦ πικρὰ σια ἡμέρα πεποδὼς εἰμὶ ἐπ' ἐμοῦ. ὁ μὲν δὴ φροῦες, οὐ τὸς βαρβάτους ἐφ' ἁλμαμένοις τὰς φρένας. ὁ δὲ ἀφεὶς τὸ μὲν ὦπλαι μεχπαικις· ταφρὸς δὲ βαθεῖα ὁ διωκόμενος ξένυχων, ὃ ὑπερπηδᾶσα παύσειαι ᾗ ἔπεσον μὴ ἀνοχυρῶσι, βαλλεται καπὸν παρὰ τὸ Πυλάδη φθάσασας ᾗ κοντὶ κῦ ἦ πλιθρὰς. ᾗ ὁμοῖ δὲ ἐβόας πεῖσθησθεὶς τῆ ἀλγήματι, καπρῆρεν τὸ ἔπτα. τῆ δὲ σὼ αὐτῆ τὶς, Διακωνίτης τὸ τῆ ἰῶ τὸ ἀπόμυρον, τὸ ἔπτα ῥῖ ἐᾶς ἑαυτὸν, ἐπιμελείας κξιὸ ᾗ πιστότα, τοῖς ἐκ τοῦ κείνος γόνασι ᾗ ἐκείνε κεφαλαῖ ἐπὶ σὸς, ᾗ τὸ συμβὰν ὀδυρόμενος. ὁ δὲ σοτὸς δὴ φροντίσοντας τῆ Πυλάδη ᾗ ἐπιτρεῖ, ᾗ καθαλλόμενος ἐκ ἦ ἵππων, ᾗ ἦ Χρυσόχειρος ἀποτέμνει κεφαλὴν, ἀδὺ θαπτόντος ᾗ ἐκλιπτάποντος. δεῖ μὲν ᾗ τὸν Διακονίτζων, ᾗ τοὺς ἀλθεῖς αἰχμαλώτους συγκαταλήγειν. δὺς δὲ ὑπαγγελία φορὸς ᾗ βασιλία ἐκπίπτοντας, μεῦ ὦν ὧν κῦ τὸ Χρυσόχειρος κεφαλὴ, πεσόντος ὦ τῆ Χρυσόχειρος, ἐσκαπήρασε δὲ πᾶσα ἡ ἀνδρεία τῆς Τεφελίης ἀνδρός. ᾗ τὰ μὲν κῦ τῶν Τεφελῶ πιστῶ ἦρε τὸ τέλος, ᾗ ἐν ὧρα μιᾷ ἐπὶ ῥεύζοι δύζης ἀρθείσα ὅλως τῆ

Ιγνατίε δὲ τὸ πανεμέρχε τῶν παρόντα μεταλλαξαμένου ζωῶν, ἀπέδωκεν αὐδὺς τὴν ἐκκλησίαν

A meniacis ferunt diuiſſe: Quorſum artinet, commilitones, tam indecenter ferocire? cum liceat factis virtutem teſtatam reddere, boſtibus in proximo verſantibus, reque ipſa deinde demonſtrare qui virtute ſint primi. Ea verba cum ad aures ducum pervenilſent, & alacritatem militum ad pugnam intelligerent, necnon ipſius loci opportunitatem ſentirent ſibi ad victoriam momentum haud leve adſerre, quod e ſublimi loco in hoſtes erant impetum daturi, qui in valle caſtra habebant: exercitum omnem in duas diuiſant partes, ita ut ſelecti ad ſexcentos milites cum ipſis ductoribus in hoſtem irrueret, reliqui numero non multi in ſublimi ſtarent, ſimulata multitudine: itaque rem componunt, ut cum illi hoſtem adortirentur, illico hi maximo cum plauſu & tubis canentibus terribilem edirent vociferationem, reboantibus ſimul montibus. His ita compoſitis, occulte per noctem, antequam ſol ſumma montium illuſtraret, ad caſtra hoſtium perveniunt, magnaque voce pæanem cantantes, & VICIT CRUX conclamantes, adgreditur hoſtem, ſimul reliquis de monte militarem conclamationem edentibus. At barbari ſubito re inſperata perterrent. Nullo enim inter ſe eoire, neque contemplandæ irruentium hoſtium multitudinis tempus habere, neque omnino quicquam ſalutare ex tempore conſilere poſſe, ſed fugæ ſe dare. Eos Romani inſequi & abſentes ſimul legiones earumque duces accerſere, cumque his domeſticum ſchola rum, ſicuti fuerat præceptum. Nullo ſuſtentium pavore ac tumulto, Romani eos uſque ad trigeſimum milliare inſequuntur, ſpatium intermedium innumeris hoſtium cadaveribus conſternentes.

Tunc etiam impadens ille Chryſochir cum paucis ſuorum ſugiens, cum inſtare ſibi videret Puladem quemdam e Romanis, quem ipſe olim in bello apud Tephricam ceperat, nomunque & familiarem habuerat, agnoſcens hominem, & ad eum converſus: Quid, ait, miſer Pulades mali tibi feci, quod me tam furioſe perſequeris, interfecre cupiens? Is breviter Puladæs: Deo, inquit, confido, hac die me tibi pro tuis meritis gratiam relaturum. Pergit exinde Chryſochir attonitus ac væcors, audacter inſequente Pulade, donec ad altam foſſam pervenum eſt: eam cum tranſilire equum Chryſochir non patereturr, conto latus a Pulade propere ictus, doloris impatientia ab equo delabitur. Aderat quidam Diaconitres nomine, is ſtatim a ſuo defiliens equo, Chryſochirem curandum ſuſcipit: caputque ſuis genibus imponens, caſum hunc deplorat. Interim Puladem alii ſocii aggrediuntur, & ab equis defilientes, Chryſochiri jam deficienti atque moribundo caput amputant, Diaconitzem & reliquos vincunt, interque captivos ſtatuunt. Statim rei feliciter geſtæ nuntius ad Imperatorem una cum capite Chryſochiris mittitur. atque hoc ita interfecto, ſimul omnis Tephricæ vigor atque robur elanguit. Hunc ergo finem habuit Tephricana res, & ad ſummam elata gloriam Manichæorum multitudo unius horæ ſpatio in ſumum abiit.

Caeterum Ignatio patriarcha vita defunCtο, Chryſochiris interfecto.

Ignatius dies patriarcha.

Μανιχαίων πλῆθος, ὡσεὶ κατὰς διπλῶν,

Edit. Paris. p. 573

Photius rursum sit patriarcha.

ćto, Imperator Photio ſcepiſcopatum reddidit. Eo tempore ad Imperatorem relatum eſt de inſidiis ipſi a conjuratis quibuſdam ſtructis, principe facinoris patricio Romano, cui cognomen Curcuas. Indea unus eorum fuit, qui conſpiraverant. Comprehenſi inſidiatores, effoſſi Curcuæ oculi: reliqui verberati & tonſi, relegati ſunt. Idem Imperator etiam Lulum caſtellum a Sarracenis occupatum recepit. Et Melvus caſtellum ſe ei dedidit, eumque pro domino ſuo agnovit. Manichæorum porro metropolin Camejam ipſe excidit.

Rursum res bello geſtæ a filio.

Veris initio, Baſilius aſſumpto filio ſuo Conſtantino natu maximo, expeditionem in Syriam ſuſcepit: occupataque Cæſarea, quæ ad Argæum eſt prima Cappadociæ urbs, ſtativa ibi habuit, cohorteſque ordinum diſciplina exercuit. Aliquam deinde partem exercitus ſpeculatum emiſit, ipſe ſubſequens. Quos ſpeculatum miſſos dixi, il per ſolitudines ſumma celeritate profecti, Xylocaſtrum & Phyrocaſtrum caſtella evaſtarunt, incolaſque captivos abduxerunt. qua re perterriti qui Phalacrum caſtellum tenebant, ultro ſe Romanis dediderunt. At Ambronis F. Ababdeles, Anazarbi Ameras, quandiu procul adfuit Baſilius, barbarice ferociens: ubi is appropinquavit, Melitenorum turmæ ſe immiſcuit, eumque ea fugiendo ſaluti ſuæ conſuluit. Baſilius Caſamanem, Carbanem, Ardalam, & Eremolycæam eacidit. atque tum ad eum confugit Simas ille Taeli F. qui Tauri montis anguſtiis inſidens, in Romanorum fines ſolitus erat graſſari.

Edit. Paris. pag. 574.

Secundum hæc Imperator Onopniſten fluvium, & Sardum trajecit cum exercitu, pervenitque ad Cucuſum: & ſaltibus ibi repurgatis, invia loca itineribus commoda redegit, & quæ ibi erant inſidiis apta loca in poteſtatem ſuam recepit. Inde ad Callipolin & Padaſcam profectus, cum in tranſitu difficilia quædam incidiſſet præcipitia, tuos conſolatus pedes lento ingreſſu ante exercitum ivit: ſuperatiſque Tauri anguſtiis, ad Germanicíam acceſſit. cumque hoſtes intra muros ſe continerent, nemoque manum conferre auderet, ſuburbiis direptis atque incenſis, ad urbem Adapam venit. Cumque hic etiam oppidani mœnibus ſe tuerentur, quæ extra urbem erant deprædatus incendit: oppidulum cui nomen Geron expugnavit, militibuſque diripiendum tradidit. Tandemque adhibitis machinis muros Adapæ aggreſſus, oppugnationem undique acrem inſtituit. nam ſuarum copiarum robur in ſpem eum haud exiguam urbis potiundæ adducebat. Cum autem videret obſeſſos fortiter & impavide oppugnationem ferre, factis indociis, eos percontatus eſt, cujnam rei fidentes, patriæ imminente exitio, tam ſecuris eſſent animis? Reſpondit quidam de ſenioribus, certos ſe eſſe, urbem non ab ipſo in præſentia, ſed ab alio quodam genus ad ipſum referente, nomine Conſtantino, expugnarum iri: itaque ſe non terreri hac oppugnatione. Cumque Baſilius filium his ſuum demonſtraſſet, atque hunc Conſtantinum vocari diciſſet: Non hunc eſſe illum Conſtantinum, collocutor iſte reſpondit, urbis

283

A Φωτίῳ ὁ βασιλεὺς χῷ τῶπον ἐ καιρὸν ἐπιβουλὴ μηνύεται τῇ βασιλεῖ παρὰ τινος τῇ συμωμοτῶ, ἔχαρχον ἔχοντα ἐ πατρίκιον Ρωμανὸν ἐ Κυρκύαν. ἡ δὲ συνωμοσία ἦν τοιάδε ἐπιβουλεύσαντο, ὁ μὲν Κυρκύας ἐκκρᾶναι τοὺς ὀφθαλμούς, οἱ δὲ λοιποὶ τυφθίναι χῇ καρίναι, ἐξωρύξαν. ὁ δὲ τὸν βασιλεῦς ἡ τὸ Λοῦλον φρούριον, ὑπὸ Σαρακηνῶν κατεχόμενον, ἀνεκτήσατο. προσέθετο δὲ αὐτῷ χῇ τὸ Μελοῦς, χῇ δυναστεύει ἐ βασιλέα ἀπεγόρευε. ἐξεπόρθησε δὲ χῇ ἐ τὴν Μανιχαίων μητρόπολιν ἐ Κάμειαν δι' ἑαυτοῦ.

B Ἔαρος δὲ ἤδη λάμποντος, ἐ φθισβύτερον ὑὸν εἰλικρινῶς Κωνσταντῖνον, ἐπαρατάξει κατὰ Συρίας, χῇ ἐ πρὸς τῇ Ἀργαίῳ Καισάρειαν ἐ πρώτην καταλαβὼν τῆ Καππαδοκῶν· ἐκεῖσέ τε αὐλισάμενος, ἐ μὴν ἄλλην πλειόνων πάντων ἐξεπόνει μελέτας. μοῖραν ἢ τῶ στρατῶ ἀποστείλας, κατόπτας ἐξέπεμψεν. αὐτὸς ἢ κατόπιν ἐφέπετο. οἱ δὲ προέποντες χῇ πρόδρομοι τῆς ἑῴας ὀξέως ἐξεδραμόντες, φρούριον τὸ λεγόμενον Ξυλεάσρον, χῇ τὸ ἕτερον τὸ λεγόμενον Φυρόασρον ἐξεπόρθησαν, χῇ τοὺς ἐποίκους πάντας ἠνδραποδίσαντο. ἐφ' οἷς ἀσπαλαγίντες οἱ τὸ τᾶ Φαλακρᾶ λεγόμενον ἄσρον οἰκοῦντες, ἑαυτοὺς προσεχώρησαν τοῖς Ρωμαίοις. ὁ δὲ τῶ Ἀμβρωνος υἱὸς Ἀπάβδηλε, ὁ τῆς Ἀναβάρζης Ἀμηρᾶς, ἕως μὲν μακρὰν ἀπεῖχεν ὁ βασιλεὺς, βαρβαρικῶς ἐθρασύνετο· ἐπεὶ δὲ ἤγγιζε, τῇ ἐ Μελιτινῶν σὺν φυγῇ συμμίξας, φυγῇ τὴν μὲν αὐτῶ σωτηρίαν ἐπραγματώσατο. ὁ δὲ βασιλεὺς τὴν τε Καζάμαν ἐξεπόρθησε, χῇ τὴν Καρβᾶν, τὴν Ἀρδαλάντε, χῇ τὴν Ερμησσιαῖαν, ἐπλησίασε. Σίμας ἰσαῖος ὁ τῶ Ταὴλ, τὰς δυσχωρίας κατέχων τῶ Ταύρου, χῇ ἐξ ὁρμῆς τοὺς ἐ Ρωμαίων λυμαινόμενος ἐχθρᾶς, πρὸς τὸν βασιλέα κατέφυγε.

C

D Μετὰ ταῦτα τὸν Ὀνοπνίσθην λεγόμενον ποταμὸν, χῇ ὁ Σάρδεα διαπεράσας ὁ βασιλεὺς μετὰ ἐ στρατοῦ, ἤλθεν εἰς Κουκυσὸν, χῇ πᾶς ἐκαθάρθη λόχμας ἀποκαθάρας, χῇ τὴν ἄβατον ὑπὸ δένδρων πυκνωσιν, τῇ ἐναύθα λόχων ἐκράτησε. πρὸς δὲ τὴν ἑλλιπόλιν χῇ Παδασίαν φθάσας, δυσβάτους δὲ περιτυχὼν χῇ ἀπροράτοις ὁδοῖς, τοὺς ὑπὲρ χεῖρα παραμυθούμενος, πεζῇ χῇ βάδην αὐτὸς προεπορεύετο τῶ στρατοῦ. ὑπερβὰς δὲ τὰ ζυγὰ τᾶ Ταύρου, τῇ Γερμανικίᾳ προσβάλλει. ἐπεὶ δὲ τὸ ἀνθισάμενον ἅπαντες τείχεσι συμπαλέϊτο, χῇ οὐδεὶς ἐτόλμα πρὸς χεῖρας ἐλθεῖν, τὰ πρὸ τῶ πόλεως καῦσι κείρας χῇ πυρὶ παραδοὺς, πρὸς Ἀδάπαν παρεγένετο τὴν πόλιν· χῇ τῇ ταύτης δὲ ἐποίκων μὴ πλημόντων ἐν τοῖς ὑπαίθροις διαγωνίζεσθαι, ἀλλ' ἔσω συμπλαθέντων τειχῶν, τὰ ἔξω τᾶς πόλεως λεηλασίας χῇ ἀποτερήσας, ἐπολιόρκησε δὲ ἐ τὸ πολίχνιον ὃ Γέροντα ἐκάλουν, χῇ διαπρᾶσαι ἐφοίτα τοῖς στρατιώταις, πλούσιον αὐτοῖς προβάλλων τοῖς τείχεσι, χῇ παντοδαπὰς προσέφερε μηχανάς· χῇ ἐνεργὸς ἦν ἐν τῇ πολιορκίᾳ, ἐλπίδας ἐ μικρὰς ἔχων αἱρήσειν τὴν πόλιν, ᾗ τὸ τῆς περὶ αὐτὸν δυνάμεως βάρος. ὑφ' ὧν δὲ τῆς ἔνδον ὑφὰν, χῇ ἀδεῶς τὰ προσπίπτοντα φέροντας, ἀσχολῶ τῇ πολέμῳ ὄᾶς, ἐπωθάσατο τῇ ἔνδον, ἐ ὅτῳ πεποιθότες, τῶς πατρίδος αὐτῶν ἤδη μελλούσης παραλαμβάνεσθαι, ὀλίγον αὐτῶ λόγον ποιοῦμεν φαίνονται· πρὸς ὃν ἀπαρίσατό τις τῇ γεφυρᾶρχον, πληροφορίαν ἐχούσαν, ὡς ὑπὸ σῦ πολιορκηθῆναι νῦν τὴν πόλιν, ἀλλ' ὑφ' ἑτέρου τινὸς πεπραμένου εἶναι πάντων λυμφθῆναι καπὶ γὰρ σοι προσκοπος, Κωνσταντῖνος τοῦτῳ τὸ ὄνομα· χῇ ᾗ τοῦτο μὰ καταπλήττεσθαι τοὺς προ-

αι πα-

ἀπέστειλε. τῶν δὲ τὸν ὑιὸν ὑπεδέξατος, ἢ ὡς Κωνσταντῖνος καλεῖται ὑπόπτου, ἢ τοῦτο ὀξυηκίᾳ λαβὼν εἶναι τὸν Κωνσταντίνου, ὃς αὐτὸν μέλλει ποιήσειν τῆ πολιτ ἀνάγκαιον, ἄλλον δή τινα ἐπὶ χρόνου συχνὸν, ἢ ἅπογόνων τῶν σὸν. ἐφ' οἷς ὁ βασιλεὺς ὀργισθεὶς, καὶ ἔργοις ἐξυλίγξαι βαλὼν εἰς ψυδὸς ἀφορμὴν, σωφρονέστερον ἔπιτηδεῖν τῆς πολιορκίας. ὡς δὲ πάσταν ποτοιώτων μὴ προβαίνουσαν ἐώρα τῶν ἀπωθῶ, ἐπεγένετο δὲ κρύος ἀφύλακτος, τῆς ὑπαὶ θρῳ σφοβῶς λυμαινόμενον, ἕλυσε ἢ πολιορκίαν.

Ἐν δὲ τῆ ὑποστρέφειν, τὸ πολὺ τῶν αἰχμαλώτων ἢ τὸ βάρος ξένα κελεῦσας ὑποστρίζεθαι, τῆς φορᾶς ἢ βασιλεῦσαν ἐχετο, πολὺ δέος τοῖς ἐκ τῆς Ἀγαρ κατάλειπεν. φοροδοκίας δὲ ἐπιδιδοὺς αὐτοῖς κατὰ τὰ ἔτη, λόχους ἐν τοῖς ἐπικαίροις αφεὶς, πολλὰς τῆ ἐλλοχώντων ἐζώγρησε. φοβ ἄπιρ Λβδολμέλαρ ὁ τῆ τότε κατάρχων ἀπεγρικὰς, φρήσβεις ἐκπίμψας, αδέας ᾧ εἰρώνης ἐδέατο τυχεῖν. ὧ δὲ δίκαιος ἀξιώματος ὁ βασιλεὺς, σύμμαχον αὐτῶ ἀπὸ τῶ δὲ ἔχε κατὰ ἢ ὁμορόυσων ἐθνῶν. ἐκεῖθεν ἢ Ἀραγάτον δηλῶσαι, φοβ Καισάρειαν γενόμενος, ἓξ τὰ Κολωνείας ᾧ Μισοποταμίας ἐπικαίρως ἀγγελίας ἐδέξατο, κομιδῆτων αὐτῆ λαφύρων ᾧ αἰχμαλώτων πολλῶν Κυρῆβ τε ᾧ Σαρακίωσι, ὡς ἅπασπας τῆ ξίφει ἀπεκτάνατο. ὧ ὃν ἀφικόμενον ἐπὶ τὸν ὑπόμνημα λαφύρων ἀπὸ τῆ Συρίας ᾧ Τιγρεῖτος, ᾧ ὡς ἐβούλετο ᾧ πῶς ἔχοι δύχρον ἐφ παρακολύθημα. ἐν Μηδίᾳ δὲ γενόμενος, ᾧ τιμὰς βρύσμας τοῖς ἀεσιγῶν, ᾧ φοβ παρεχόμασι καὶ ἐπιμέλειας, αὐτὸς δ' ὧσος φοβ ἢ βασιλεῦσαν ἐφ Ἴδασε. ᾧ κατὰ τὸν ὑιὸν δὲ ᾧ πατέρα τῆς τίκης ἐδέξατο σῴφαον, ᾧ παρὰ τῶ πλήθους τὰς ἐπιτικίας φόδας.

Ἤδη δὲ τῆς Τιγρεικῆς ἀποιμαχαρδοίσης, ἢ Ταρσεῶν ἐφ' ὃ Θάλεια ᾧ αὐξανέθαι ἤρχετο, ᾧ πάλιν ἀπὸ τῶν αἰ τῆ Ῥωμαίων ὁρῶν ἐσχατιαὶ δίεπες ἐπιζόντο. καθ' ὧν Ἀνδρίας ἐκείνος ὁ στρατηλάτης, οἷς Σκυθῶν, πολλὰς ἰῶδεξάτο, ᾧ πολλὰς τῆ εἰς ἀρχοντῶν ἐκτρεχόπων ἄτρετ, ᾧ αἰχμαλώτως ἐλάμβανεν. ὃ ὁ βασιλεὺς πατεξικώτατ τὸ ἐπ μπτῆ, ᾧ εἰς ἀρχὴν ᾧ χολῶν φοβιβάζει. τοῦτ δὴ μάλλον ὁ Ἀνδρίας ἀπὸ μείζονος ἐξωσὶ ας τε ᾧ διωάμεως, ἐμφανέσι μάχαις πολλάκις φοβ τε τὰς ἀπὸ Μελιτινῆς ᾧ τὰς ἀπὸ Ταρσὸ παρεπέζατο ᾧ γενέκεκλαι ποτε μὴ φρυάγμενος γράμματα πέμψαντος τῆ Ἀνδρίᾳ τὸ ἀμηξάντος τῆς Ταρσὸ, βλασφημίας ἀπαίτλεα, δηλωθῆτα, ὡς. Ἴδωσ σι ὁ τῆς Μαξίας ἀφελήσαν ὑιὸς, ᾧ ὁ πατὴρ τεκνοσ, ὅταν ἐξίλθωκατὰ σὸ μῆ τῆς περὶ ἐμὲ διωάμεως. τὸ λοίσορα γραμμάτων ὑτὸς διξαίμος, τῆ ἑκόσι τῆς Θεομάτορος ἀπεκρίμασεν, εἰπὼν. Ἴδὲ ἀ μπτηρ τὸ Λόγῳ τε ᾧ Θεὸ, ᾧ σὺ ὁ ταύτης υἱὸς τε Θεὸς, οἷα αὐσείδεσι ᾧ ἐφραξατο κατὰ σὸ, ᾧ τὰ σὸ πεμσεῖν λαὸ ὁ βαρβαρος ὑτος ᾧ ἀλαζὼν. ταῦτα δὲ ἐπεῶν, ἁρας τὰς ὑμαλίας διωάμεις, ὑπῆρε κατὰ Ταρσὸ. ᾧ δὲ κατὰ τὸ Ποδανδὸν γενόμενος, κρέεῖ τοῖς ἐναντίοις συμμίξας, φρίπτεται φόνῳ πολλῷ τὸ τῆ βαρβάρων πλῆθος, φφύτερον αὐτὸ πτοήτος τὸ Ἀμηρᾶ. ὀλίγοι δ' τινες μόγις φοφὸς Ταρσὸν ἀποσῴζονται. Ψάφας δὲ τὰς οἰκείνς, ᾧ τοῖς πολμεῖς εἰς ἅπα χῶρον σωαγαγὼν, καὶ μέγας ποιησαμένος κλαυθὸν φὸς ἑαῦλω ᾧ τοῖς μπτέπτα, φφὸς τὰ οἰκεῖα ὑπέρφλε, μετὰ λαφύρων καὶ αἰχμαλωσίας πολλῆς. ἐγραφὰ δὲ καὶ τῆ βασιλεῖ δυλοπούτας τῶ ἔτους. ὅτα δὲ φιλεῖ ποιεῖ ὁ Φθόνος, ἐνδιαβάλλωτο οἱ πονηροὶ τὸν ἄνδρα φφὸς βασιλέα,

A hujus everſorem, ſed alium quemdam fore multo poſt tempore, ex poſteritate Baſili. Ira commotus ob hæc Imperator, falſumque eſſe hoc vaticinium reipſa oſtendere cupiens, majori quam antea vi oppugnationi incubuit: ſed cum defatigationibus ſe omnibus nihil effici videret, ſimulque gelu ingens obortum ſub dio verſantes affligeret, obſidionem ſolvit, domumque verſus ſuos abduxit.

Inter reverſandum multitudinem captivorum, quod oneri erat, ferro obtruncari juſſit. itaque levato exercitu, iter ad urbem Inſtitutum profectus eſt, magno Agarenis terrore incuſſo. Quos cum inſidias ſibi in anguſtiis ſtructuros præſagiſſet, ſuis militibus ad opportuna loca dimiſſis, inſidiatorum multos vivos cepit. Quibus rebus Abdelomeleri, qui B iis locis præerat, animus ita eſt fractus, ut miſſis legatis veniam pacemque petiverit. aſſenſitque Imperator, & hunc deinde ſponianeum contra ejus gentiles ſocium habuit. Inde per Argæum profectus, ad Cæſaream venit, ibique & ex Colonia & ex Meſopotamia nuntios rei feliciter geſtæ accepit, allatis ſimul ſpoliis, ac multis captivis Cumi atque Sarracenis, quos omnes gladio occidi juſſit. nam exercitus jam ante ſpoliis onuſtus erat Syriacis atque Tephricanis, & nolebat Imperator captivorum inutilem ſecum trahere catervam. Ut ad C Medzum pervenit, præmia iis quorum virtus in bello fuerat eximia diviſit: militibusque hyematurn dimiſſis, ipſe expedito cum comitatu Conſtantinopolin rediit, ibique de more victoriæ coronam a patriarcha accepit, & populus ei cantilenis gratulatus eſt.

Tephrica hoc modo abolita, Tar- Tarſenſes Sarſenſium vires florere ac invaleſcere coe- racenis. perunt, ruſumque ab his Romanorum fines graviter infeſtari. Contra hos Andreas Scytha ſæpenumero rem fortiter Andreæ Scygeſſit, multoſque eorum qui prædarum thæ virtus. excurrebant interfecit aut cepit: itaque eum Imperator patricia dignitate D cohoneſtarum, ſcholis præfecit. Atque Andreas nactus majorem jam poteſtatem, viribuſque auctus, juſtis prælis aliquoties cum Meliteni ac Tarſenſibus congreſſus victoriam reportavit. Miſit aliquando Taſi Ameras ſuperbas ad Andream litteras, plenas contumeliarum impiarum. inter alia ſcribebat: Experiar an tibi ſit commodaturus Mariæ filius, ejuſque mater, ubi meas copias adverſus te educero. Eam epiſtolam Andreas imagini Deiparæ ſuſpendit, ita fatus: Verbi ac Dei genitrix, tuque Deus ejus fili, vide ut convicians eſt, & quam inſolenter infremuit jactabundus ille barbarus contra E te, & peculiarem eum populum. Statim deinde exercitum ſuum ad Tarſum duxit: cumque ad locum eſt Podando nomen eſt remiſſet, in adverſos hoſtes incidit, pugnaque conſerta ingentem eorum ſtragem edidit, in primis ipſo etiam Amera interfecto, pauciſque fuga Tarſum elapſis. Ibi tum ſuos humavit, & cadaveribus hoſtium in unum congeſtis acervum, magnum tumulum ac columnam excitavit ad victoriæ memoriam: atque ad ſua reverſus, multis cum captivis & amPag. 576. pla præda, Imperatorem per litteras de re geſta certiorem reddidit. Hic Invidia. ſuum tenuit morem invidia: inventique maligni homines, qui Andream

apud Basilium criminaremur, facile ei fuisse dicentes Tarso potiri, nisi ob ignaviam cunctando occasionem perdidisset, atque his calumniis crebro incolucatis persuasum est Imperatori, ut imperium abrogaret Andreæ. In ejus locum sufficit Stypejotam, statim se Tarsum occupaturum, aliaque multa ferociter jactantem.

Stypeiota te-mere state Agarenis vincunt.

Is ergo Stypejota confectum exercitum ad Tarsum ducit, nulla prorsus Imperatoria callidítate, nullo usus consilio: cumque Tarso appropinquasset, castra eo loco qui Chrysobullum dicitur ponit, neque satis satis ea, neque excubiis munitens. Cujus incuriam cum observassent Tarsenses, per noctem eum adoriuntur, tali commento usi. Quia accepta ab Andrea clade ad exiguum redacti numerum, pugnæ sustinendæ pares non erant, multis conductis equis, ab eorum caudis sicca coria suspendunt, simulque eos ad varias castrorum Romanorum partes dimittunt: ipsi a tergo eorum tubis ac tympanis fonitum edentes, strictis cum gladiis in media castra insiliunt. Orta proinde in exercitu Romano trepidatione, & per tumultum viris equisque in se confuse incidentibus, factum est ut barbari vincerent, immensamque Romanorum cædem peragerent, plerisque a suis ignorite obtritis atque suffocatis. Tarenses hac inopinata potiti victoria, & concisio Romano exercitu, barbarica conclamatione & strepitu pæanem cecinerunt. Hic tum status rerum in Oriente fuit. Nunc tos in Occidente ut habuerint, exponemus.

Agarenorum Carthaginenſium ſucceſſus.

Cum has quoque, perinde ac cæteras omnia, Michaelus imperator neglexisset, omnis prope quæ ad Romanum pertinebat imperium Italia, & plerique Siciliæ partes a Carthaginensibus debellatæ, & tributariæ barbaris factæ erant. Ad hæc Scythæ, qui in Pannonia, Dalmatia, ulterioribusque deghant regionibus, Chrobatæ inquam, Servi, Zachlubi, Terbunictæ, Canalitæ, Diocletiani, atque Rentani, Romani imperii, cui antiquitus fuberant, jugo excusso, in libertatem sese asseruerant. Quos capta occasione adorti Carthaginenſes Agareni, creatifque ducibus Soldano, Saba, & Calphuso, qui inter gentiles peritiæ bellicæ primas abique controversia tenebant,

285

Edit. Paris. pag. 577.

classe armata navium XXXVI emissa, multas Dalmatiæ urbes ceperunt, inque hit Butamam, Rosam, & Decataram inferiorem. Ita prosipere succedentibus rebus Agareni Ragusium quoque totius gentis caput aggressi, longo tempore obsederunt, forciter urbem defendentibus qui intus erane. Hi cum æruminis diu toleratis tandem in extremo essent constituti difcrimine, necessitate urgente legatos ad Imperatorem mittunt, petentes sibi subveniri, ne in potestatem hostium Christum distinctinm redigantur. Antequam legati venirent, jam Michaell obiu imperium Romanum Basilius occupaverat. Is legatos attente audivit, totusque eorum miseratione conclus, classem e navium

Ragenſium obſeſſum.

Niceta Orypha.

comparat, camque duce Niceta patricio & drungario rei navalis, cognominе Orypha, peritia ac prudentia singulari viro, in barbaros emittit. Agarenі, quos in obsidenda urbe perseverasse diximus, cum ex transfugis cognovissent Ragusinorum ad Imperatorem legatos ivisse, de urbe cito expugnan-

A ἐρράδιον οἱ καταχεῖν λήγοντες ἢ Ταρσὸν, ὁ δὲ μέλλοντα ἕρ ρ αβυμίᾳ σφόπατο ἢ παιρόπιδ ὑφ' ὧν πολλοὶς λεγομένων ἀπατηθεὶς ὁ βασιλεὺς, παραδὺς ἢ ἀρχὴς ἢ ἀνδρα, ᾧ ἀντ' ἐκείνε προβάλλεται ἢ Στυπειώτ ην λεγόμενον, τὴν τε Ταρσὸν ἐξελεῖν ὑπισχνούμενον, ἓ ἄλλα πολλὰ φρυαττόμενον.

Οἷς αὖτ ἐκ παραλαβὼν τὰς δυνάμεις, χ'κεῖ Ταρσὸς μὲν ἐρατηγικὸν ευνοήσας, μηδὲ ἀβδελὰς ἐπαξιων. πλησίον δὲ γενόμενος τ Ταρσὸ, αὐλίζεται κατὰ τινα τόπον ὃς Χρυσόβυλλον λέγεται μὲ τὸ παρον ἐξωλογεν, μήτε ἐρατοπεδίᾳ ας ὀχυρᾳ φροντισάμενος. ὃν καταυσθασαντες οἱ Ταρσεῖς ἀμελως ἔχοντα, ἐπιτίθενται νυκτὸς ἐρατηγήματι χρησάμενοι τοιῦτῳ. ὁλιγανδρωτες ὄν οἱ τοιῦτοι ἐκ τ φοβ Ἀνδρέα ττῆς, ἢ μὲ ὄντες ἀξιομαχοι πρὸς παράταξιν, ἵππους σπανιαγόντες συχνοὺς, ᾧ εὑρόντες ἔρρας ἐξέβαλαντες ἀπὸ τ ἵππεων ὤρων, ἢ ὃ πολλὰ τῶ Ρωμαίκε ἐρατοπέδε ἐπαφιασι μίρη ἢ ταυτὸ. ὑπισθεν δὲ ἢ αὐτοὶ ἢ σάλπιγξι ᾧ τοῖς συμπασοις ἠχὴν ποιησαντες, μέσον τὸν χάρακος γμιοις τοῖς ξίφεσιν εἰσπηδησαν. παραχῶς δὲ συμπεσόντες τῇ τῶν Ρωμαίων ἐρατοπεμπτι, ᾧ θεολὶς συμπαραχθέντων ὁμῦ ᾧ ἢ ἀνδρῶν ᾧ ἢ ἵππων, ᾧ ἄλλοιος πεφιπεπτόντων, συμβᾷ τοὺς βαρβάρους κρατῆσαι, ᾧ φόνε ἄπειρον ἄπειρ ἀσαθαι ἢ Ῥωμαίων, ἢ πλείστων δυσπλοὶς συμπαπεμπτων, ᾧ συμπτηγνύσαν ὑφ' ἑαυτῶν. ὅπω δὲ παραδόξως κρατησαντες οἱ Ταρσεῖς, καὶ γὰρ Ρωμαίκὰ ἴχνη καταλ ῆψαν, βαρβαρικοὶς ἀλαλαγμοὶς ἐπαιάνιζον, ᾧ τὰ μὲν φοὶς ἀπ' χοντα ἦλιον ὕπως ἐνῆκ. τὰ δὲ φοὶς ἐπίπεσε ἄπειρ, λίζωὸ λόγος.

Καὶ τῶν ὧν ὧδ, ὁμοίως τοῖς λοιποῖς, ἐπὶ πλέον ἀμελησάντων ἐπὶ τ βασιλείας τ Μιχαὴλ, ᾧ πάσης χειδὸς σὺν τῇ βασιλείᾳ Ρωμαίων αὐθκὶ Ἰταλίας, ᾧ τῶν πλείστων ἢ Σικελίας ὑπὸ τ ἢ Καρχηδόν ων διωάμεως καπτολεμηθέσης, ᾧ ὑποφόρων τοῖς βαρβάροις γενομένης, ὅτι δὲ ὑπ' ἐκ Πωσοι ᾧ ᾧ Δαλματίᾳ, ᾧ τῶν ἐπίκοινα τοῖς τῶν ᾧκειομένων Σκυθῶν, Χροβατῶν φημὶ ᾧ Σέρβων ᾧ Ζαχλουβων, Τερβουνιωτῶν τε ᾧ Κανα λιτ ᾧ Διοκλητιανῶν ᾧ Ῥεντανῶν ἢ αὐθκὰ τῶν Ρωμαίων ἐπικρατείας ἀφιωσαμένων, ᾧ αὐτονόμων καθεστηκότων, σωπητέον μετὰ τὰ καιρὸ ᾧ οἱ ἀπὸ Καρχηδόνος Ἀγαρηνοὶ. καὶ ἀρχεται ἐπιτιθεμένης τὸν τε Σολδάνη ᾧ Σάβαν καὶ ἢ Καλφὼ, ἐμπειρίᾳ πολεμικῇ ᾧ ἄλλως διαφέρειν μεμαρτυρημένοις τῶν ὁμοφύλων, ἧξε καὶ τελέσοντα πλοῖ ων ὅλον πολεμικὸν ἀπίστευλαι. ὑφ' ᾧ ἄλλοις πόλεις ἐάλωσαν Δαλματῶν. οἷον τὴν Βάταμα, ᾧ Ῥῶσα, καὶ τὰ κάτω Δεκάτερα. φροχωρύντων δὲ κατὰ νοῦν τῶν φραγμάτων τοῖς Ἀγαρηνοῖς, ἤλθον καὶ ὑπὸ τ ὄλιν ἔρης μητροπολιν, ἢ Ῥαυσίου λεγόντα. καὶ παῦλαν ἐπὶ χρόνον ἐσολαρκεῖν πολιῶ, ἐκδύμως τῶν ἔνδον ἀμυνομένων. ἐπεὶ δὲ χρόνον ταὐλαυπορήμασι οἱ Ραυσίοι εἰς πᾶς χάπες συνηλαύνοντο ἀπορίας, πέμπουσι φίσβεις ἐς βασιλέα ὑπὸ τ ἀσάγκης ευσχοφόμενοι, ἵνα μὴ παραπλαυσωσι παραπολεωτῆς τῆς κινδυνώδους ὑποχωρήσεως γνῶσι αὐτῶν ἀρετὴν τε ᾧ χεῖρ. μὴ πω δὲ τὸν πρέσβεων ἀφιγμένων, Μιχαὴλ μὲν ὁ βασιλεὺς ἀνθρωπε, καταλαμβάνει δὲ ἢ Βασίλιον οἱ πρισβδύτα. ὃν ἐπιτιμηθὲς ἀφροσύνης, ᾧ ὅλος τε πάσης χνώμης, γόδον ἐξαρτυσάμενος πάντα, καὶ ἀνδρα ἐπτος ἐπιτησας ἐμπειρίᾳ ᾧ σωφρονῶν τῶν πολλῶν ἐφρόντισε ἢ πετρίκιον Νικήταν, ᾧ ἐρυγγάδων τῶν πλοίων, ᾧ τῶν ἐπωνυμίαν Ορύφαν, κατὰ ἢ πολεμίων ἐκπέμπει. οἱ δὲ τῇ πολεμρίᾳ τε Ραυσίου προμήνυτες Ἀγαρηνοὶ, ᾧ τῶν αὐτομόλων μαθόντες τὰ πρὸς ἢ βασιλέα ἢ Ραυσίου πρυ-

* ὑφὶν πελαγίσιμον. Scylitz.

βείας, ἀπεγνωκότες δὲ τὸ τῶν συμμάχων ἄλωσιν, ἔτο
τὸ τὴν ἐκ βασιλέως φοβηθέντες ἀφιξὶν ἐσιέναι μέλλουσαν
βοηθεῖαι, λύσαντι τὴν πολιορκίαν, καὶ δὴ καὶ Ἰταλίαν, ἣ νῦν
Λογγιβαρδία ὀνομάζεται, ἐκπεράσαντες, τὸ κάστρον τὸ
Βάρεως ἐξεπορθησαν, καὶ αὐτοὶ κατασκευασαντες, καὶ τοὺς
ἐγχωρίους καθυπάγλαι ὑπετοξεύμενοι, καὶ δέκα ἀφοσιωθέν-
τες, πᾶσαν τὴν Λογγιβαρδίαν ἄχρι καὶ αὐτ ποτὲ μεγα-
λοδόξου Ρώμης ἐκράτησαν.

Τὸ δὲ γενόμενον ὑπ Δαλματίας παρὰ τῶν Ρωμαικῶν ὑ-
πηκοίας, καὶ τὰ ἀφομοιωθέντα γέγονε Σιωδῶν Ἰσκα-
σιάμβα, οἵτε Χρωβάτοι καὶ Σέρβοι καὶ οἱ λοιποὶ, πρίσβεις
παρὰ βασιλέα τὸν Ἰωάννην ἀξιοῦντες ζβίλλην τῆς Ρωμαικῆς
ἐξουσίας ὑπεκτεθῆναι. ὧν ὡς ἤκουσε τὰς δώσεως ἐπα-
νεστασὸ βασιλεὺς, φίλων Ρωμαίων αὐτοὺς ἀφεσιδέξατο, καὶ
τῷ πάντες τῇ Ρωμαϊκῇ ὑπεκτέθησαν ἀρχῇ, διξάμβοι ἀρ-
χοντες τῶν οἰκείων ὁμορολωσῶν βία πεκτασθημένων Αγα-
ρηνῶν τῶ Ρασίου, ἐπὶ πολὺ τῶν Ἰταλίαν ἐξεπορθέντων, ὧ
συνεχῶς καπατρέβοντων αὐτὴ, φροντίζων ὁ βασιλεὺς ὅπως
τάχος αποσβάσωσαι, ἐπεὶ ἐγένοντο μὴ ἀξιόμαχοι εἶ-
ναι τῶν μὴ τῶ Ὁμῦρα σόλων, πρὸς Δολίχοιν τὴν ἐν Φραγ-
γίαις Ἐπ Πάπα Ρώμης ἐξαποστέλλει τὰς αὐτοκρατορικὰς
ἐπιστολὰς διωάμεσιν ἐξωτ, ὧ μὴ πάνυ κατὰ τὰ δίκαια συμ-
παρατεξάσθαι τῇ πολλῷ πρόσθεν μεμονοδιάσας χώ-
ρας ἐν Σθλαβίοις κιλιάσας συμπεπλαβίδας ἐν ἔργῳ, καὶ
τὰς τῶ Ρασίου κτήσεις. ὡς δὲ πάντων γεγενημένων, καὶ
μεγάλας αθροιδιάσης δυνάμεως, ἔπει ὁ Ρωμαίων πατριάρ-
χης ἐμπεπλήκει τραπεζικὴ ἐκκόσμητο, Σάτταν τὸν Βάρις
ἀλίσκεται. ἦ δὲ Σολδάνου, ὧ ὃν αὐτ λαὸν ἔτ Αγαρη-
νῶν ὁ ἄρχων Φραγγίας ἀπαλαβόμβος, αἰχμαλώτις ἐπ-
οἰκοι ἀπήγαγε. ὧ ἡ μὲν κατὰ ἔ ἑαυτῶν φρόνη τραπεγ-
α τῆ Βασιλίσῃ, τοιοῦτον πέρας ἐδέξατο.

Ὁ δὲ Σολδάνος αἰχμάλωτος, ὡς εἶρται, παρὰ τὸ ῥηγὸς ἤκουβεῖς, ὧ ἐν Καπύῃ ἀχθείς, ἐπεὶ δυσίαν ὅλων ἐσ-
ζητεῖ ἵας, ὡδέ ποτε παρά τινος ὠφθη γελῶν. ὁ δὲ ῥηξ τῇ
καπέρωσον αὐτὸν γελώτας πεποικότι χρονίως σῶσιν κατα-
πεπηγέλατο. φροντίγοντι δὲ τίς ποτε τῇ ῥηγὶ, γελάσατο
ὁ Σολδάνος θαύσαθαι, ὧ τὸν παρεί χετο μαρτύρα ἔν κα-
λέσας ὁ ῥηξ, τῶ μεταβολὴν τὸ γέλωτος ἐπωδήκατο. ὁ δὲ
ἄμαξαν (φησὶ) κατεῖδον, ὧ τὰς ταύτης καταπόσας τρο-
χούς, πῶς ὁ μὲν ταπεινὸς αἴρεται, ὁ δὲ μετέωρος
ταπεινᾶται, ὧ ὡς οὐκόνα ταπεῖλι λαβὼν τὰς ἀσα-
ζμένε ὧ ἀβιβαίω ἔτ ἀνθρώπων εὐδαιμονίας, ἐγέλασα· ἄμα μὲν ἐνθυμηθεὶς, πῶς ἐφ ὕπος ἀβιβαίῳ πρά-
γματι ἐπαρόμεθα, ἅμα δὲ ὧ τὸ ἀδύνατον ὑπόθεις τῷ ἐμ-
μῇ, ὥσπερ ἐς μετέωρον γεγονότα ταπεινοῦ. ὅπως ὧ ἐκ τῆ χα-
μηρᾶς ὑπὸ γένεται πάλιν ἀβρὸν ἀφ ὑπὸ μέτρου. πάν
ἀνώκας ὁ ῥηξ, ὧ ἔφυσεν λαβὼν, σωωεὶς τὸ τὸν ἀνδρα
λογισάμβος, ἅπα τὸ τῶν φρονηταμένων ἀρχῇ, ἐ
τὸ χῆρας, ἔχ οὐ γὰρ ἐς τὰ ἄμα ὧ δυσχέρας πεφρα-
δίωκε, παρῆσεν ἐς μεταδὺν αὐτῇ, ὧ συμβατικόσως.

Ὁ δὲ βλιος ὧ, ὧ πατὴρ γε, μηχανὴν ἐφάσκει κατὰ
τῶν ῥηγὸς, ὅτις τὸν μὲν ῥηγα ἔ Καπύης ἐβίαξεν, ἑαυτῇ
δὲ τῶν ἀρὸς τὰ οἰκεῖα ὑποτροφὰς ἐχαρίσατο. ἰδιὰς ὃν
ὁ τοιοῦτος, ὡς αἱ δύο Θηβαϊκαὶ πόλεις αἴρεται, ὅτε
Καπύη, ἔ ὧ Βενββενδὸς, ἃ πρὸ πολλοῦ φροντισθέν-
σαι τῇ ῥηγὶ, βιβάσαν ἃ φιλάτιμοι τῶν πρὸς αὐτὸν
πίσιν, ἀλλ αἰτ τῶν ἐλευθερίαν φαπαζόντων· ὡς ἀ-
γνοῶν δὲ, ὅτι ἔ ἐξ φραττίδος ὑπὸ τῇ ῥηγὶ ἡ πᾶσα
βιβάσαι ἐξ ἀσφαλὴς καταχῆσις, φρόσεσε τῇ ῥηγὶ, ὧ
φυτὶν· ὁρῶν σι διὰ πάσης, ὡ βασιλεῦ, μεμιμώσατο

Ad desperantes, & auxilia missurum ei Imperatorem metuentes, obsidionem solvunt: & ad Italiæ eam partem quæ Longobardia hodie dicitur navigantes, Barin castrum occupant, ibique considerant. Inde paulatim proxima quæque aggressi & potiti, universam Longobardiam, & aliquando quidquid ad ipsam usque Romam olim gloriosissimam interest regionis obtinuerunt. Longobardia ab Agarenis occupata.

At Chrobati, Servi, reliquæque Scythicæ quas supra nominavimus gentes, videlicet quomodo missis a Romano Imperatore auxiliis res in Dalmacia acta esset, missis ad eum legatis, petunt turbis sub jugum Romanæ potestatis se recipi: quorum honestam judicans petitionem Basilius, humaniter assentitur. Ita istæ gentes omnes sub Imperium Romanum redierunt, ibique præfecti ex ipsarum corpore dati. Cum autem qui Ragusium obsederant Agareni, adhuc per Italiam discurrerent, eamque continentibus damnis atterrerent: Basilius de iis profligandis cogitans, deliberavit quæ classem Oryphæ ad hoc conficiendam non satis habere virium, per legatos a Dolicho Franciæ rege & a Papa Romano contendit ut sibi in exsetendis impiis hostibus auxilia præbeant: Slavinis quoque iftis, quas paulo ante commemoravimus, gentibus præcipis, ac Ragusinis ut instituum suum juvent. Hoc modo conjunctis viribus, ingens est contractus exercitus: cumque classis Romanæ præfectus pericia rei bellicæ polleret, mox captæ est Barie: Soldanum, & qui sub eo militabant Agarenos, Franciæ rex captivos secum abduxit. Hunc exitum prima Basilii in Occidentem expeditio habuit. Slavini sub imp. Rom. recidunt. 286 Edit. Paris. pag. 578.

Soldanus autem a rege Franciæ Capuam captivus abductus, toto biennio numquam ridere visus est. Itaque rex et, qui effusum Soldano risum coneitasset, aurum munus promisit. Cum autem quidam regi narraret, vidisse se Soldanum ridentem, testemque rei produxisset: vocavit ad se rex Soldanum, causamque mutationis quæsivit. Ibi Soldanus: Currum, inquit, contemplabar, ejusque rotas, ut earum aliæ partes in imum, aliæ in summum obverterentur: atque hanc ego ineertæ inconstantisque hominum felicitatis imaginem sentiens, risi: cumque in mentem mihi veniret, quam instabili nos de re spemus: tum simul etiam hoc fieri posse judicans, ut quomodo ex summo infimus fam factus, ita ex humili rursum loco ad prius attollar fastigium. His auditis rex de suo quoque statu cogitans, Soldanumque & ob gestium ante imperium, & ob senectutem, ac utrinque fortunæ periclum virum judicans sapientem, libere postmodo secum congredi ac verfari permisit. Soldanus turbæ ejus rei fuit.

At Soldanus, homo vafer & verfutus, dolum regi tendit: quo cum Capua expulsa, sibique ad suos reditum confecit. Duas Italiæ urbes, Capuam ac Beneventum, seiebat nuper a rege subactas, in fide ejus constanter non permanere; sed adhuc libertatem somiare: neque ignorabat, de iis certo tutoque retinendis regem esse solicitum. Ergo regem compellans: Video, inquit, te assidue meditari, & curam impendere, quomodo has duas urbes certo retineas in tua potestate. ea de re consilium affo- Ejusdem in regem Franciæ dolus.

ro · Sciàs itaque, non aliter tibi firmum in eas fore imperium, quam si earum principes in Franciam deportes · Natura enim ita comparatum est, ut qui inviti serviunt, ii libertatem affectent : & quod cupiunt, ad id obtrendum etiam tempore erumpant . Hunc fermonem rex gratum habuit : esseque hoc in rem suam ratus, statuit excqui . Itaque jam occulte compeles arcel paranbantur, & vincula, veluti ad usus alios quosdam requirerentur . At Soldanus hoc commento regem lusificatus , principes civium (nam horum quoque familiaritatem ac crebram confuetudinem sibi parauerat) aggressus , habere se arcanum ostendit , quod ipsis indicet : nisi metuerdum sibi sit , ne ii eo evulgaro , indici exitium , sibi periculum ereaturi essent . Ut jurejurando interposito taciturnitatem promiserc : confitiuisse omnino regem fignificat , ipsos in vinculis ferreis in Franciam transmittere , quod judicaret se aliter in urbes ipsorum stabile imperium habere non posse . Dubitantibus & fidem dictis non adhibentibus , sed certius eorum argumentum quærentibus quemdam principum Soldanus ad fabros duxit , justisque interrogare , quidnam tanta operis contentione fabricarentur ? qui cum didicissct , catenas & pedicas parari : ad suos reversus , fidem eis fecit, Soldani verba a benevolentia ergo ipsos profecta vera. esse , ac patriæ ipsorum faturaria . Exinde principes istarum urbium rem ita habere perfuasi , de ratione qua utcilcerentur regem cogitant : egrediuntque aliquando venatum , portis occlusis reditu arcent . isque cum in præsentia nihil agere possct , urbibus iis exclusus , tum in Franciam redit . Soldanus autem principes adit , ab iisque mercedem indicii postulat : quæ erat , ut liber in patriam redire fineretur . Id pro hoc beneficio confecutus muneris , Carthaginem reversus , ac Imperii pristino recepto , expeditionem contra Capuam ac Beneventum suscipit , urbeique eas validis circumpositis castris omni vi oppugnat . Pressi obsidione oppidani ad regem legatos mittunt , veniam delicti petentes , auxiliumque implorantes · quos ille contumeliose dimisit , gaudio sibi fore ipsorum exitium respondens . Legatis re infecta reversis , obsessi quo se verterent non habentes , oppugnandoque in summas redacti difficultates , legato ad Basilium Romanorum Imperatorem misso , ut succurrat sibi flagitant . Assentit Imperator : statimque legatum remittit , qui suos bono animo esse jubcret , nuntiarctque mox adfuturu satis validæ auxilia , quæ ipsis discrimini eriperent . Is legatus in reditu ab hostibus est capus . eique Soldanus ad se adducto : Optio tibi , inquit , datur , deligc quod est melius . Si ialvus esse vis , magnisque affici donis , dic iis qui te miserant , omnibus audientibus denegasse Imperatorem Romanum iis auxilia : sin verum renunciabis , illico peribis . Promittit legatus se facturum , quod jusserat Ameras : & cum ad fagittæ ictus spatium ad mœnia accessissent , primos urbis postulat : qui ut prælto fucrunt , sic cos compel-

Edit. Paril. pag. 579.

Capta & liberventum a rege Francie deficiunt.

A Soldano obsidentur.

Pietatis in patriam insigne exemplum.

A ἢ φρονεῖς ὅτι, πῶς ἂν ἀσφαλῶς καθίζοις τὰς Ἰταλικὰς ταύτας πόλεις, ἐρχόμαι προσοίσων βουλήν. Ἴσθι, ὦ γενναιότατε, ὡς ἀπ' ἄλλως σοι ἀμείνονα τῶν πόλεων τούτων κατασχεῖν ἐστιν, εἰ μὴ τὰς πρώτας τινῶν εἰς τὰ ἤθη μεταλλάσσεις τῆς Φρυγίας. Φύσει δὲ τὰ ἀκούειν ἀνθρώποις ἀπέχεται τὸ ἐλεύθερον, καὶ καιρὸν λαβόμενοι, ἐκφέρει τὸ ἀποδεδρᾶκόμενον . τούτοις οὖν τοῖς λόγοις ὁ ῥῆξ, ἢ δυσεπιλεύτου αὐτῷ ἀποθέσεως, ἐγωπικεῖνο πείσειν . κλοιοὶ σιδηροῖ χαλκεύσοντο, ᾗ ὅσοις πελοιδώσοις, ὡς ἐπί τινι χρείᾳ πάχα κατασκευασθ . ἀπὸ δὲ τῆ μηχανήματος ὁ Σολδάνος ἀνθρωποδίσας, πρόσεισι τοῖς ὀξυβόλοις τῆ πολεῖ (ᾗ δὴ ἢ πάσης σωσιβίου ἐγένετο, ᾗ σπανιώτατος ὁμιλῶν διπλόος) ᾗ φησὶ παρὰ αὐτοῦ· ἀπορῥητότερα ὀξυτυχεῖν βιάζομαι παρόντα. εἰδόναι δὲ, μὴ ἐκπεσεῖν γενόμενον, ἐμοί τε ὀλεθρον ᾗ ὑμῖν κίνδυνον παρεσκευασμένον . πῶν δὲ θαρρεσαμένου, ἐγχωμιάσειν, ᾗ αἰτήσεσθαι τυμπάνα τὸ λαλοῦν, τοῦ ῥηγὸς (ἔφη) βάλειδαι πάσας ὑμᾶς πρὸς τῆ ἑαυτῆ χώρᾳ τὰς Φραγγίας σιδηροδεσμίους ἐκπέμψαι, ὡς ἂν ἄλλως ἴσης αὐτῷ ἀσφαλὲς ἢ τὸ ὑμέτερον ἐξαιρεῖσθαι πόλεων. ἢ ἐνδεῖξόντων, ᾗ μὴ πεισὰ τὰ λεγόμενα ἡγεμόνων, ζητοῦντων δὲ σαφεστέρων ἢ λογισμένων κατάληψιν, λαβεῖν ὑμᾶς τινὰ ἢ ἀρχόντων ἀπαλλαγὴν ἐκ τῆς χαλκεῖς, ᾗ διαβαλλόσθαι παρευλύοντο, τίνα τὰ μὲν ἐπιπαίσας χαλκωθῆναι ; ἔπει δὴ ἤμαθον, ὅτι ἀλύοντες εἰσὶ ᾗ πόθεν, ἐπαπειλῶν πληροφορίαν εἰδέναι τῆς ἀρχοντικῆ, ᾗ οἷς ἡμῶν σωτῆρα πόλεσι . πλαφορεῖσαι οὖν λαβόντας ἀρχόντες ᾗ συμέρῳ ῥηθέντων πόλεων, ᾗ ὅσοι εἶεν, ὅπως ἢ ῥηγα ἀμυνοῦνται . ᾗ ὃν ὡς κινηθέντα ἐξελόντας ποτὲ, ὑποκλίνεσι κατ' αὐτὸ τῆς πύλας, ᾗ κλεῖσι συγχώρησιν αὐτῷ ἢ εἴσοδον . ὁ δὲ μηδὲν τὰ τῆ παρεγχρημα δυναμένης ἐξαπροξάδαι, ὡς τὸν ἑαυτῆ ὑπευθύνως χώρᾳ. ἀφεσεῖ ἂν τοὺς ἀρχοντας ὁ Σολτάνος, ᾗ χάεσθ ἢ μιμόνους ἀπαιτῶν· ὁ δὲ ὡς, τὸ ἀπολυθῆναι ᾗ ἐλεύθερος συγχωρεῖν τὰ ἀπολλεῖσι ἐς ᾗ ἑαυτῆ πατρίδα . ὑπολυθεὶς οὖν ὡς τάχα διήγγειλας, ᾗ εἰς Καρχηδόνα γνώμῃσι, ᾗ τῶν ἰδίαν ἀσαπκαμένος ἀρχῶν, ἐκρατύνει τῆ Καπύης ᾗ τῆς Βιτβιανδῶν . ἐφ' ᾧ κράτει πᾶξας ὁρκῳ, ἐπερῳ ὡς ἐπολόρκει τὰς πόλεις . ἐκοχωρήμβιον δὲ ὑπὸ πολιορκίας οἱ πολῖται . ἤδη πρεσβεύσονται ὡς τὸν ῥηγα, συγγνώμωτε τῆς ἁμαρτάδος * ᾗ συμμαχίαν ἐκτοῦντες . ἀλλὰ μὲν ὕβρισε * αἰτοῦντα. ἀποπέμποται, ἐπιχαίρειν εἰπόντος τῇ ἀπολείᾳ αὐτῶν. Scyl. ἀφέκτων δὲ τῆ φησεβδιαι ἐπαναστρέψαντος, ἤδη πορῶμοι, ἔξ μὲν ἐκοντες, τε ἐβιάσαντο, ἐνίως δὲ πείθεμενοι ᾗ ταῖς ἐπολιορκίας ἀνάγκαις, στέλλουσι ἀγγέλους ἀφὸς Βασίλειον ᾗ βασιλέα Ῥωμαίων, βοηθεῖν ἐξαιτήμβοι. ἐπος ᾗ τῶν πρεσβείαν διξάμενος, Σάττον ἐκπέμπει τὸν ἀφησβδιλῶν. Σαββὶν παρεγκώσοντα, ὡς μετὰ μικρὸν ἔξειν τὸν αὐτοῦ ἀποχρόσια βοηθείαν, ᾗ τῆς ἀνάγκης αὐτὰς ἐξελεῖναι. ὑποχείμας δὲν ὁ πρεσβεύτης, αἰχμάλωτος ἐγένετο πὸς ἐχθροῖς· ὃν ᾗ παρασκευάζουσὸ Σολτάνος, ἀνεῖ (ἔφη) ἀφοκομίσαι ὠδεῖν, ἔξειν σοι τὸν ἀφελημαίφαρ ἐλπίδα . εἰ μὲν ὧν θέλεις τῶν σαυτῶν σωτηρίαν, ἀφῶν τε ψυχὴν ᾗ χαρίτων πολλῶν, λάβων ἀφὸς τῆς πέμψαντας ἐν ὑπικόῳ, οὐ ἀπείρηται

τῇ βασιλεῖ Ῥωμαίων ἡ ἀφὸς ὑμᾶς συμμαχία, ᾗ σωθῆναι· τῇ δ' ἀληθινὸν ἐπαγγελιῶν ἐχομένῳ σοι, ἕψεται παχύπαπος Σάπετος. τὸ δ' ἀγγελιαφόρῳ σωθῆμενοι τὸ πλῆθος ποιήσειν τὸ Δμηρὸς, ὑπεὶ αἰς ἀπὸ πύργου βολῆς τῇ τείχει προσηγγισεν, τὰς ἀφώτας ὁ ἀφησβδιλῆς παραγενέδαι τῆς πόλεως ἐξητησατο . ᾗ δὴ παραγενομένου, πιστεῖ ἀφὸς αὐτοὺς ἢ-

ξατολόγων· εἰ γὰρ ἀφόδιλός μοι πεγχάνει ὁ Θάνατος, ὦ πατρίς, γῆ ξίφος ἐν τῇ σφαγῇ, ἀλλ' ὅμως οὐ ἀπαρύψομαι τὴν ἀλήθειαν. αἰτῶ δὲ ἀπροδοσίαμοι τὴν χάριν εἰς τὰ ἐμὰ ἔγγονα, καὶ τὴν σωτηρίαν. ἐγὼ δὲ, ὦ κύριοί μου, οἱ ἐκ τῶν τῆς πολεμίων ἁπαγόμαι χειρῶν, ἀπάγει τὴν ἀριστείαν μου ἐξεπλήρωσα, καὶ σωτῆρος ἀφορδέχεται ἐκ τῆς βασιλίσσης τῶν Ῥωμαίων βοήθειαν. διὸ φθάνει γενέσθαι ἔρχεται γὰρ ἐκ ῥώμης ὑμᾶς, εἰ ἐκ μὴ ἐμοί· ἀπὸ μὲν οὖν τοσοῦτο ἐκ παιδὸς εἶπον, ἐδίως ὑπὸ τῶν ὑπερτῶν τῆς Σολδάνης τοῖς ξίφεσιν εἰς μικρὰ μέρη καὶ μόνα κατετμήθη. ὁ Σολδάνος δὲ τὴν ἐκ τῆς βασιλίσσης ἐλάσομένην βοήθειαν ἀρρωδήσας, ἔλυτε τὴν πολιορκίαν, καὶ εὐκαδὲ ὑπεχώρησεν. αἱ δὲ ἐρημέναι πόλεις, τὸ ἀπὸ τοῦδε διετέλεσαν φίλαι καὶ σύμμαχοι καθεστῶσαι Ῥωμαίων.

Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ Εσμὲρ, ὁ τῆς Ταρσῦ ἀμηρᾶς, τῇ φρονηματώδει κατεπαρόμενος δυνάμει, τελέσσας πλοῖα μέγιστα ἑξαρτυσάμενος (Κομπάγια ταῦτα καλεῖν εἰώθασιν οἱ Σαρακηνοὶ) τῇ πόλει ἐπιτίθεται τοῦ Εὐρίπου. φροντίσας δὲ τοῦτο τοῦ βασιλέως, ἀγρυπνος τῆς Ἑλλάδος (ὁ Οἰνεάδης ἄνος ἦν) κελεύσει βασιλικῇ τὸν ἱκανὸν εἰς φυλακὴν τῆς πόλεως λαὸν ἀπὸ πάσης Ἑλλάδος εἰσήγαγε, καὶ τοῖς τείχεσι τὰ φρόσφορα παρασκευὴν φροσηνέγκατο, πετροβόλοις ὄργανα καὶ τοξοβόλα πεπλωκότος, καὶ ἁπλῶς λόγῳ μηδὲν τῆ δυναμένων ὑποσοβῆν πολιορκίαν ἀμυντηρίων ὁπλιτῶν. ἐκοὶ δὲ καταλαβιὲ τῆ Ταρσίων τόλος, καὶ τοῖς τείχεσιν ἤδη φροσηγγίζει, καὶ βελῶν ἀρίσει συχνῶν ἀνασείλουσι ἀγωνίζεται, τοὺς ἀπὸ τῆ τειχῶν ἀμυνομένους, θυμῷ καὶ φροθυμίας πλήρεις αἱ τῶ Εὐρίπου γενόμενοι τοῖς πετροβόλοις τῆ ὀργάνων καὶ τοῖς καπακτικοῖς βέλεσι, καὶ τοῖς τόξοις, καὶ τοῖς ἐκ τῆ χειρῶν λίθοις ἀπὸ τῆ τειχῶν γενναίως ἀμυνόμενοι, καὶ συχνὸς τῆ βαρβάρων καθωκάσιν ἀνείλισσεν. ἐπιπρήσαντες δὲ καὶ πυρὰ ἐπέφερον, ἐπαρήκασι τὰς ἑαυτῆ τειρεις ταῖς ἐναντίαις, καὶ πολλὰς τῆ ὑγρῆ πυρὶ κατεσφαρεσαν. φοῖς ἄπιρ ἀμηχανῶν ὁ βάρβαρος, καὶ εἰδὼς ὡς ἔφασις καὶ ἱρὸς χρησμὸς πολλὰς παρασκευάζει καταφρονεῖν τῆ Θανάτου, ἀσπίδα μεγάλην πρὸ τῆ χάρακος θεὶς, καὶ χρυσίῳ πάνυ πεπληρωκὼς, τὸν γέρας (ἦν) δώσειν, μισὶ Ϛ παρθένων ἐπιλέκτων αἰχμαλωτίδων ἑκατὸν, τῇ πρώτῳ ἐπιβάντι τῆ τείχους, καὶ τοῖς ὁμοφύλοις τοῦ τέλους βραβεύσαντι. ἄπιρ οἱ ἐκ τῆς πόλεως θεασάμενοι, εὐθὺς τὸ τὸν τοιοῦ τῆ πραττομένων κατανόησιν, παρελπιστοῖς τὸ λόγος Ϛ διεγερτικοῖς πρὸς ἀλκὴν ἑαυτοὺς παραθαρρύνουσι, καὶ ὑφ' ἓν σιδήρεα τὰς πύλας τῆς πόλεως ἀνοίξαντες, ἀνδρείως κῇ τῆ βαρβάρων ἐξώρμησαν, καὶ κατὰ τοῦ πρώτου συμβολῆ κυρίαν δέξαμένου τὸ Αμηρᾶ πλαγῆ, καὶ πεσόντος, καὶ πολλῶν ἄλλων σὺν αὐτῷ ἀναιρεθέντων, οἱ λοιποὶ ἐτράπησαν πρὸς φυγήν. ἐπικειμένων δὲ τῆ διωκόντων, μέχρι τῆ ὑπολοίπων νεῶν κατεφθάνοντο, Ϛ φόνος ἐγίνετο τῆ βαρβάρων πολὺς· οἱ δὲ πελαρθέντες ὀλίγας πληρώσαντες τῆ νεῶν, μετ' αἰσχύνης ἀπέφυγον πρὸς τὰ ἴδια. καὶ ὁ μὲν ἐκ τῆς Ταρσῦ τόλος τοιοῦτον ἔσχε τὸ πέρας.

Ἔπειρος δὲ πάλιν ἀπὸ τῆς Κρήτης ἐπιχείρησε τόλος. Σαλὴ γὰρ τῦ Λυκάονος, ἀρχηγῷ τῆς Κρήτης ὑπάρχοντος, φύσεις τις ἀνὴρ πολεμικῆς καὶ δραστήριος παρ' αὐτοῦ καὶ Ῥωμαίων ἐστάλετο, μετὰ ἑπτὰ καὶ εἴκοσι Κομπαρίων, * ἃς δὴ γαλέας καπονομάζειν εἰώθασιν· ὃς ἐξορμήσας ἐκ Κρήτης, τὰς ἐν τῇ Αἰγαίῳ νήσους καὶ τὰς παραλίους κατελήζετο. καὶ μέχρι τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ Προικοννήσου κατὰ

* v. Not.

lat: Tametſi mihi, o Patres, certa mors impendet, gladiuſque ad jugulum eſt, non tamen celabo veritatem: & rogo, ut unori liberiſque meis gratiam referatis. Ego, Domini, quamquam nunc in manibus hoſtium ſum, legationem meam confeci, & mox aderit a Romano miſſum Imperatore auxilium. Itaque ſtate fortiter. Venit enim qui ut non me, vos ſaltem eripiet. Hæc fatum, illico miniſtri Soldani gladiis in caligua fruſtra diſciderunt. Soldanus autem metuens ſibi ab Imperatoris, quoniam eum miſſurum cognoverat, exercitu, ſoluta obſidione domum redut. Capuæ & Benevento exinde ſocietas ac fœdus cum Romano Imperatore fuit. *Edit. Pariſ. pag. 580.*

Circa hoc tempus, Eſman Tarſi ameras ſuperiore inflatus victoria, maximas naves triginm (quales Sarraceni Comparia vocant) adornavit, iiſque urbem Euripum perlit. Sed quia hoc prævidetat Imperator, Græciæ præfectus Oenejates hujus juſſu, quantum urbis præſidio ſufficeret, populum ex univerſa Græcia introduxit, muroſque convenienter munivit, baliſtis & ſaxa torquentibus machinis adornatis, omninoque nihil eorum quæ ad oppugnationem profligandam faciunt negleait. Ut Tarſenſium claſſis appulit, & muris appropinquans, crebris telorum conjectibus repellere eos qui muros tuebantur intendit: ibi, qui Euripi in præſidio erant, animi robore impleti, machinis ſaxa jaculantibus & baliſtis atque arcubus lapidibuſque manu mittendis, ita pro urbe propugnaverunt, ut identidem multos barbarorum dejecerint: ventoque ſecundo obſervato, ſuas triremes in hoſtem immiſerunt, multaſque hoſtium naves Græco igni combuſſerunt. Ob quæ animo æſtuans Eſman, gnarus interim multos pecuniæ cupiditare mortem contemnere, ante vallum * aſpidem magnam auro plenam ponit, atque hanc & centum captivarum virginum lectiſſimas præmii loco ſe ei daturum promittit, qui in morum primus evaſiſſet, ſuiſque victoriæ auctor fuiſſet. Id cum viderent oppidani, ac ſtatim quis ſcopus hujus rei eſſet ſentirent, ad fortitudinem ſeſe mutuo cohortati, teſſera dam omnes portas aperuerunt, & in barbaros acrem impetum dederunt. Primo concurſu Ameras lethall accepto vulnere cecidit, multique cum eo occiſi ſunt: reliqui in fugam converſi, inſtantibus Romanis uſque ad reliquas naves. ingenti cam elade ſuorum contenderunt. Superſtites barbarorum pauci navibus impleris, cum dedecore domum verſus aufugerunt. Hoc infortunium Tarſenſis habuit claſſis. Tarſenſium Agarenorum clades. * Scutum Scyl. Interpr. *pag. 581.*

Alia porro a Creta erupit claſſis. Etenim Saelus Apochapſi filius Cretæ dominus, Photium bellicoſum atque ſtrenuum hominem cum vigintiſeptem Compariis, quas & Galeas nominant, adverſus Romanos miſit. Qui inſulas in Ægeo mari ſitas, & maritima depræedans, uſque ad Proconneſum, in Cretenſium Agarenorum clades.

Hellespontum perrexit, obvia quæque evasitans. Huic cum Romana classe Nicetas Oryphas patricius, & rei navalis drungarius, ac classis præfectus, occurrent in faucibus maris Ægæi apud Cardiam, acri prælio commisso, flatim viginti Cretenses naves Græco igni combustas: classiarios partim ferrum, partim ignis, aut aqua absolvit, reliquas naves fuga salutem quæsiverunt. Hoc tam gravi accepto vulnere, Cretenses quiescere tamen adhuc non sustinuerunt: sed rursum maritimas res tentarunt, ac Photio eodem duce prædatoriis navigiis Peloponnesum, & inferiores ea insulas Infestavit. Adversum hos Oryphas cum classe profectus, fecundo vento commodum propellente, paucis diebus ad Peloponnesum appulit, in Cenchreensium portum. Cognito autem, hostes suis navibus versus occasum sitas Peloponnesi partes popolari, Methonam, Pylum, Patras, & contigua Corinetho loca, sapiens consilium cepit. Abhorrens enim a circumnavigandæ per Tænarum & Malæam Peloponnesi, ac incassum ea ex provincie militaria, itaque occasionem rei gerendæ perdere nolens, ea ipsa qua primum applicuit nocte per Corinthiacum Isthmum, operarum usus multitudine, naves per continentem in alterius lateris mare transportavit: Impositisque classiariis, statim rei gerendæ incubuit: hostesque (ad quos tamen ipsius nondum pervenerat) subito adortus, eo ipso iis in metum ac trepidationem conjectis, eoire eos & de vi propulsanda cogitare non est passus: sed effecit, ut extemplo fugæ se darent. Ergo aliis hostilium navium incensis, aliis demersis, barbarisque aut ferro trucidatis, aut in profundum depressis, occiso etiam navium ductore coegit reliquos hinc inde per insulas diffugere. quos ipse postea operta sua indagatos atque captos, variis supplitiis affecit. Quibuldam cutim omnem detraxit, maximæ baptismum Christi diffentibus, quod baptismum & illis diceres nihil proprium adimere. aliis lora ab occipitio ad talos usque magno ipsorum cum dolore evellit. alios funibus in sublime tractos, in lebetes bullienti pice repletos demisit. alios aliis cruciatuum formis torsit: atque hoc pacto effecit, ut ad invadendam Romanorum ditionem etiam mediocres atque segniores essent Agareni.

Stratagema.

Edit. Paris. pag. 582.

287

Cæterum alia barbarorum classis, veluti procella quædam ab occidente in Romanum Imperium impegit. Nasatis contra Asotenos ton Mauritaniæ Africæ princeps, insultata magnitudine navibus fenagrina consectis, grassando, multosque capetivos abducendo, usque ad Cephaleniam, & Zacynthum insulas progressus est. Idcirco statim Nasar, qui post Nicetam navalibus præerat copiis, cum valida triremium aliarumque navium, velucium classe emittitur: usque ad festinationem navigationis secundo adjutus vento, parvo temporis spatio Methonam pervenit. ne autem quamprimum hostes adoriretur, hanc ipse caufam. Haud pauci sociorum navalium peri-

festivi.

A Λιβύη, τὸ παραυγοῦται ἀνδρικοτέρως μάχεσθαι τὴν ἡμῶν ἠφθείραν. τότε συναντήσας ἡ τῶ Ρωμαϊκῶ στόλω ὁ πατείκιος Νικήτας ἡ ὀρυγάφους ἡ πλοίμου ὁ Ἀρύφας, ἡ τῶ Ρωμαϊκῶ στόλου καταρχων Λαχανᾶς, πλεῖ τὸ σόμιον τὸ Αἰγαίου παρὰ τὴ Καρδίαν, μάχην καρτερὰν συσκευάμενος, ἀλλ' ὑπὸ μὲν εἴκοσι τῆ Κρητικῶν σκαφῶν τὴν ὀργὴν πυρὶ συγκατέλυσε. ἡ τὰς ἐν αὐτοῖς βαρβάρους μαχαίρα ἡ πυρ. Ὕδωρ δημιεργοῦντο. ὅσα δ' ὑπὸ τὰς τῆς ναυμαχίας ἡ τὰ ἐκ θαλάσσης διέφυγον κίνδυνον, φυγῆ ἐσωθεῖσαν ἐφαρμαλεύσαντο. ἀλλὰ καὶ πάλιν ὕστερον ἐκ τῆς Θαλάσσης ἀπέλθοντος πρὰγμάτων, ἡ ὑγρῶν διὰς ἐξαρτυσάμενοι σαὶς, τὴν Πελοπόννησον ἡ πᾶς κάτωθεν αὐτῆς νήσους ἐλῄστουν, τὸν ἀπωθὲν ῥᾳδίστα Φώτιον παύσαντες ἔρχεται. ἐξορμᾷ δὲ ἡ αὐτὸς ὁ τῶ Ρωμαϊκῶ στόλου ἐξηγεμὼν Νικήτας ἐπὶ πείσιος ὁ Ὠρύφας. ἐπιφέρω δὲ ἡ αἰσίῳ χρονάμῳ πνεύματι, δι' ὀλίγων ἡμερῶν καταλαμβάνει τὴν Πελοπόννησον, ἡ τῆ λιμένι ἐφορμίζει τῆ Κεγχρεῶν. μεθὸν δὲ, ὅτι τὰ τῆ ἐχθρῶν σκάφη τὰ δυτικωτέρα μέρη Πελοποννήσου λῃΐζεται, Μεθώνην, ἡ Πύλον, ἡ Πάτρας, ἡ τὰ ἀφορτγὴ Κορίνθῳ χωρία, βωλὴν βωλεύεται σωστὴν ἀφ' σοφῶν. Ὀλυγίστας δὲ πεῖσθαι σαι τὴν Πελοπόννησον ἐβ' Ταινάρῳ ἡ Μαλέᾳ, ἡ χιλίων μιλίων μικρὸς πλωΐσιμος ἀπαμετρήσεσθαι, ἡ τὰ προσπαστὸς ὑγρὸν κωρὶς, ὡς ἐχρὴ δ' ὅλως ἐν τυχεῖ ἐβ' τῆ τῆ Κίρεινθον ἰσθμὸν, πολυχρεῖᾳ χρωσίμους ἀφ' ὧν εἶχεν θαλασσαν τῆ τὸ ἔργον ἐβριβάζεται πάντα. ἐμβιβάσας δὲ τὸν λαὸν ἐν αὐταῖς, ἤρμαξεχειτο. ἡ ὑπομόνῳ πᾶσι μένους σπεῖ αὐτὸ τοὺς πολεμίους, αἰφνίδιον ἐπιπίπτει. ἡ τῆ παρ' ὑλπίδας θέσι συγχέας ἡ συμπαρᾶς αὐτῶν τὰς λογισμὰς, μὴ συγκαὶ ἡ ἀλκὴς μηθὲν ὠφελοῦσαι σωσιχώρησεν, ἀλλ' ὡδὺς ἰδιόπρος φυγὴν. τὰς μὲν οὖν πυρπόλους, τὰς δὲ καπασπάσας τῆ πολεμίων νεῶν, ὃ τῆ βαρβάρων, τὰς μὲν ἀπολὼν τῆ ξίφει, τὰς δὲ ὑποβρυχίους τῆ βυθῷ ποιφαίμους, ἡ τὸν τῆ νεῶν ἀρχηγὸν ἀπολὼν, τὰς λοιπὰς ἠβροκαθαίρουσι ἡ τ' νησον ἐν ἀγκαστρ. αὐτὸς δὲ σαγουδὼν ὕστερον ἡ ζωγρῶν ἠβφόρους τιμωρίας ὑπέβαλε, τὰς μὲν τῶν τῆς σαρκὸς σῴρας ἀφειρημένους, ἡ μᾶλλον τὰς ἀρησαμένας τὸ βάπτισμα τὸ Χριστὸ, πῶτο παρ' αὐτῶν ἀφιερεῖται λέγων, ἡ ὡδὺ ἴδιον. ἐκ δὲ τῶν ἰμάντας ἀπὸ τ' ἰνίου ἄχρι τ' σφυρῶν μιτ' ὀδύνης ἐξέλκων. ἄλλως χρείους αἰσχρῶν, εἶτα σφὸς λίβπασις πίσσης καχλαζούσης μεσὺς καθυπαδῶν, ἡ ἄλλως παντοίας ἀλλοις κακῶν καθυποβαλὼν ἰδέας. ἡ πάντα ἔβη πραξάμενος, δῆος εἰς αὐτὸς ἐνέβαλε, ἡ ὀχυροτέρους ἐποίησε μὴ κατὰ τῆς Ρωμαίους ἐπικρατεῖας ἐκστρατείας ἐκπέμπειν.

B

Καὶ ἄλλη δὲ βωμαίας ναυτικὴ, ὥσπερ τις λαῖλαψ ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἢ καταιγὶς, ἡ τῆς Ρωμαίας ἐσπέσασαν. ὁ δὲ ἀρχικὸς ἡγεμὼν παμμεγέθους ναὸς ἐξάγοντα τὸν ἀρίθμὸν καπασκλασάμενος κατὰ ἡ Ρωμαϊκῆς ἐπικρατείας ἐξώρμησε, ἡ τὰ μεταξὺ λιβίμενος, ἐ πολλὰ σώματα λαμβάνων αἰχμαλώτων, ἄχρι Κεφαλλωνίας ἡ Ζακυνθὸν αφίκνεῖτο τῶν νήσων. Φθὰς δὲ ὁ μετὰ τὸν Νικήταν τῶν ναυτικῶν κατάρχων βωμαίων (Νάσαρ δὲ οὗτος ἦν) μετὰ βωμαίους ἐκπέμπεται

C

ἀφρας τριήρων ἡ ἄλλων ἡων παχυκατασκευῶν. σπεύσων δὲ ἡ ἐκπλοῦν ποιησάμενος οὗτος, ἡ μέρῃ χρησιμῶς πνεύσαντι γ' ὀλίγου χρόνου τὸν Μεθώνην καπέλαβε. Διὸ τὸν δὲ ἐπιθέσει τοὺς πολεμίους ἀνέκωλύθη ἀπὸ τῆς τοιαύτης αἰτίας. τῶν δὲ ἑρίτων τὰς ὀλίγας πρὸς

D

τὸν κίνδυνον ἀποδιδράσκειν, κατ' ὀλίγον λαθραίως ἀπέφυγον. ὧν τῇ λειποταξίᾳ τὸ φρούριον τῆς ἀφρίδος ὁ στρατηγός, ὡ δῶ ἔκρινε δίκαιον μηφρένως ἐκτεθῆναι αὐτῷ τῇ σκαφῇ, ἐπελθὼν τοῖς ἐχθροῖς, μιμεῖται δὴ τὸ συμβὰν ταχυδρομίᾳ τῇ βασιλεῖ. ὁ δὲ ἐκ λόγου θάττον τοὺς λειποτάκτας ἐζωγρηκὼς ἐκ ποιᾶς εἰκὸς ἐφόβησε τὸ λοιπὸν τῇ δουλεῖν ἐπιτήδευσι, πολλὰς τυπὰς ἄνδρας τελέσαντα τὸν ἀριθμὸν ἀπὸ τῆς ἐν τῇ φρατρείᾳ κατεχομένων Σαρακηνῶν ἀφελέσθαι, πάντων τὰ ἀσβόλη τὰ φρόσωπα αἰθιοψῶσαι, κἄν τῇ ἐπιποδρόμῳ τε ἀγαγεῖν, διὰ μακίστων τε ἐπιξιλθεῖν ἐκ ἀτίμως ἐπιμηθῆναι εἰς Πελοπόννησον, ὡς πάχα φρουρηρὸς τῆς φυγῆς, κἄπειτα ἀναριθμῆναι, ὅθεν δὰ ἐκ ἐφύγασιν. ἃ δὰ ἐκ γίγνεται, καὶ ἀνεπολοπίθησαν οἱ λ'. Σαρακηνοὶ, ὡς δῆθεν οἱ λειποτάκται. ἐν φόβος ἐγένετο μέγας εἰς πάντα τὸν Ρωμαϊκὸν στόλον, καὶ πᾶσαν μελαίνα ἀπέθυτο ἐν τρυφῇ, ἐν ἄγαν ταχὺς φρὸς τὰς πολεμίας παρακάλουν τυνήγημονα· ἐν τύπος δὲ ἐν αὐτὸς τὸ λεῖπον τῆς στρατείας ἀπὸ τῆ Πελοποννήσου στρατιᾶς ἀναπλαρώσας, ἐν τὸν στρατηγὸν τὸ τότε σωφρονῶν ἀναλαβόμενος, φρὸς ἐπίθεσιν ὑπεπτήζετο. τῆ δὲ Σαρακηνῶν καπηρωμένων ἤδη, ἐν πολλὴν δειλίαν καπαγόντων τῷ Ρωμαϊκῷ στόλῳ, διὰ τὸν φρόθυμον ἀργίαν, ἐν ἐπ' ἀδείας πολλὰς ἐξερχομένων ἀπὸ τῆ κοίτων νεῶν, ἐν τὰ πρωΐ πνοὰ λυΐζομένων, ἐξαίφνης πλησίον αὐτῆ ἐφάνη ὁ τῆ Ρωμαίων ναύαρχος, ἐν σωίθημα δὲς, ἐπιτίθεται τοῖς πολεμίοις ἀπροόπτως ἐν τῇ νυκτί· ἐν μήτε συσσῶναι, μήτε πρὸς ἀλκὴν τραπῆναι χρόνος καιρὸν, ἀκλεῶς ἀπεσφάττοντο, ἐν αἱ ὀῆες πυελ μῆ τῶν ἐπιβατῶν παριδίδοντο· τὰς δὲ λαφθείσας ἀσπὶς ὥσπερ ἀνάθημά τι ὁ στρατηγὸς Νάσαρ δίδωσι τῇ Θεῷ, τῇ κατὰ Μεθώνην ἐκκλησίᾳ αὐτὰς ἀπαχαρισάμενος. ὧν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις ἐπαίρας ὁ βασιλεὺς, προσωτέρω χωρεῖ ἐπαλύετο. ἐπὶ τοῖς προτέροις ὧν προτεράμασι προθύμως τὸ στρατῷ τυγχάνοντος, ἐξεπιρατᾶται πρὸς Σικελίαν. ἐν πὰς ἐπαῦθα πόλεις, ὅσαι τοῖς Καρχηδονίοις ὑπῆρχον ὑποφοροι, ἐπιὼν ἐπόρθει ἐν κατεσφήρει, ἐν φορτηγῶν νεῶν παμπόλλων ἐκράτησεν. ὧν ἡ φόρτος ἄλλα τε ἦν πολλὰ τῶν τιμιωτάτων, καὶ δὰ καὶ ἔλαιον δαψιλὲς. ἐς τοσοῦτο δὲ φασι τότε γενέσθαι τὸ ἔλαιον, ὥστε ἐβόλει τῶν λίτραν πιπράσκεσθαι.

Παραπλεύσας ἦ καὶ φρὸς τὰ τῆς Ἰταλίας μέρη ὁ αὐτὸς στόλος, ἐν τοὺς ἐκεῖσε ἐπιπλοῦς Ρωμαϊκοὺς δυνάμεσιν ἐνωθεὶς, ὧν Προκόπιος ἦγεῖτο, ἃ τὸ βασιλέως φρωτοβιβασέως, καὶ Δέων πατρίκιος ὁ Θρᾳκῶν καὶ Μακεδόνων ἀρχηγέτης, ἓν δὲτὸ Στυπείου ἐκάλουν, ἀξιόπιστα ἔργα εἰργάσατο· τὸν τε γὰρ ἐξ Ἀφρικῆς ἐξελθόντα στόλον ἐν τῇ πόρῳ τοῖς Στήλαις συγκυρήσας, ἀσπολέμητον· καὶ τὰ ὑπὸ τῇ Λογγιβαρδῶν κατεχόμενα φρούρια, ἐν τε Καλαβρίᾳ καὶ Λογγιβαρδίᾳ πλὴν ὀλίγων τῆς βαρβαρικῆς χειρὸς ἀλλοδίρωτα, καὶ τῇ Ρωμαϊκῇ ἐξουσίᾳ ἐπανεσώσατο. καὶ ὁ μὲν Νάσαρ, καὶ ὁ Ρωμαϊκὸς στόλος ὁ σὺν αὐτῷ, πυσίπορα τροπαῖον νύρσαν ἐμοὶ Θεῷ, καὶ μετὰ πολλῶν λαφύρων, καὶ ναυτικῶν σφάγων ἐπανῆλθε πρὸς τὰ βασίλεια. οἱ δὲ κατὰ Λογγιβαρδίαν πεζικὴ δυνάμεις, ὑ πάντ τῶν βάσανον διέφυγον νίμενοι, ἀλλ' ἔργα μὲν ἀνδρεῖα καὶ λαμπρὰ διεπράξαντο. ἐξ ἔθους δὲ καὶ φιλονεικίας κατ' αὐτὸ συμπεσόντες ἢ ἀγῶνα, ἀπολωλέκασι συτίβα ἢ μείζονα στρατηγὸν. τῷ δῶ Λέοντος κατά τι δυσχεθέντος πρὸς τὸ Προκόπιον, καὶ προ τῷ διαλλαγῆναι συμβολῆς γενομένης πρὸς τοὺς ἐχθροὺς, συμβὰν τὸν μὲν ἀπὸ Στυπείου μετὰ τῶν Θρᾳκῶν καὶ Μακεδόνων κατὰ τὸ δι-

enim formidantes, paulatim ſeſe ſubdaxerant: quam ob rem Naſar navibus ſuis remige vacuis non putans expedire pugnam, miſſis qui celeriter ad Imperatorem venirent, caſum hunc eaponit. Imperator dicto citius deſertores iſtos conquiſivit, ac reliquorum terrendorum cauſa ſimulavit, ſe eos ſuppliciis afficere. Triginta quippe de captivis qui in prætorio aſſervabantur Sarracenis, faciem fuligine oblitos in circum produci, ibique fiagris ignominioſe cæſos in Peloponneſum amitti, tamquam ii fingæ auctores reliquis fuiſſent, atque iſthic unde profugiſſent, interfici juſſit. Ergo deſertorum loco in palos ſuffixis in Peloponneſo triginta iſtis Sarracenis, Romanos claſſiarios omnes ingens metus inceſſit: omnique mollitie excuſſa ultro ducem orabant, ut ſe in hoſtes duceret. Proinde Naſar claſſiariorum lecto ea militibus Peloponneſiacis ſupplemento, & qui ibi erat præfecto in auxilium adſcito, ad rem gerendam ſe parat. Jam elati animis Sarraceni ob ceſſationem antegreſſam, Romanis ſummam timiditatem imputabant: ipſique ſecure e navibus ſuis egreſſi, proxima quæque deprædabantur: cum ſubito claſſis Romanæ dux eos conſequutus, nihil tale expectantes per noctem dato ſigno invadit. Ita neque coeundi, neque reſiſtendi tempus conceſſum barbaris, ſique ingloria nece perierunt, navibus ipſorum una cum vectoribus combuſtis. Quæ ſupererant naves, eas Naſar quaſi donarium Deo offert, Methonæ dedicans eccleſiæ. Imperator eum collaudatum pergere jubet. Alacri ergo ob partam victoriam exercitu in Siciliam trajicit Naſar, & quæ ibi Carthaginenſibus erant ſtipendiariæ urbes, populatur atque vaſtat. Multas etiam oaves onerarias capit, quæ cum aliis pretioſas ferebant merces, tum oleum, tanta quidem copia, ut libra olei tum obolo veneretur.

Eadem claſſis etiam ad Italiæ fines tranſvecta, cum equeſtribus Romanorum copiis ſe conjunxit (quas Procopius ducebat, Imperatoris protoveſtiarius, & Leo patricius, Thraciæ ac Macedoniæ præfectus, quem a Stypeo vocabant) & lauda dignas res geſſit. Nam & claſſem ea Africa rurſum progreſſam ad inſulam cui Stelæ (id eſt columnæ) nomen, devicit: & quæ in Calabria ac Longobardia ab Agarenis tenebantur caſtella, paucis demptis, omnia a barbarorum manibus eripuit, Romanæque ditioni reſtituit. proinde Naſar, & quæ cum eo erat Romana claſſis, tot victoriis divino favore potiti, amplis cum ſpoliis & victoriæ coronis ad Imperatorem redierunt. At quæ in Longobardia erant terreſtres copiæ, invidiam fortunæ, proſpera quæque carpere ſolitæ, non effugerunt. Etenim rebus præclare geſtis, orta ſub ipſius prælii tempus inter duces contentione, eorum dignitate prior perilt. Inciderat Leoni aliquid cum Procopio diſcordiæ. Nondum autem redintegrata horum gratia, pugnæ cum hoſtibus committendæ ſe obtulit occaſio. Ea in pugna Leo cum

Captivi deſertorum loco ponuntur.

Edit. Pariſ. pag. 583.

Ducum diſcordia pernitioſa.

Thracibus & Macedonibus dextram relicti tenens partem, Sarracenos fudit, magnamque eorum ſtragem fecit. Ab altera autem parte Procopium Slavinos & Occidentales ducentem, hoſtes cum premerent, neque ei a Leone diſcordiæ tenace ſubſidium mitteretur, evenit ut is inclinata ſuorum acie fortiter pugnans caderet. Leo, ut præclaro facinore illiætam ob diſſidium cladem obliteraret cum ſuo exercitu, iis etiam qui ex Procopianis militibus cladem evaſerant ad ſe receptis, Tarſenſium caſtrum, quod Agareni adhuc tenebant, expugnavit, captis qui in eo erant omnibus: quo facto & milites prædæ haud parum juvit, & ſpolia ad Imperatorem attulit. Neque tamen Imperatorem ea res placavit. ſed is ubi cognovit cauſam Procopii interitus, Leonem dignitate ſua exutum in Cotyaejum, ubi habitare ſolebat, relegavit.

Procopius. *Edit. Pariſ.* pag. 584.

Leonis calumnia.

Exinde Bajanus, qui Leonis equiſonum princeps erat, aliique nonnulli olim Leonis famuli, actionem de majeſtate Leoni intendunt. quod cum reſciviſſent Bardas & Davidus, hujus filii, Bajanum interficiunt: metuentesque ſibi ab irato hujus facinoris cauſa Imperatore, aſſumpto patre fugam in Syriam molimuntur. Imperator de re hac certior factus, * præfectum ſodalitatis cum quibuſdam militibus mittit, celeriter inſequi & comprehendere eos jubens. Hi nihil morati, in Cappadocia eos aſſequuntur, in Syriam properantes. Cumque eos progreſſu prohiberent, atque ſi vi reſiſterent, ad manus ventum, & inter dimicandum filii Leonis ceciderunt. Leo captus, & ad Imperatorem perductus eſt. De eo legibus actum, damnatoque alter oculorum effoſſus, & altera manuum amputata: in Meſembriam relegatus, ibi conſenuit.

* v. notam.

Dum Imperatoris duces ea, quæ retulimus, in Occidente gerunt, interim qui ad Meridiem incolunt Arabes otio deditum Imperatorem putantes, animum recipiunt, iterumque rem martem gerere ſtatuunt. itaque conſectis apud Ægypti, Phœniciæ & Syriæ maritimas urbes navibus, expeditionem adverſus Romanos parant, exploratoribus primo miſſis, ex quibus cognoſcerent quo loco res Imperatoris eſſent. Neque hoc inſtitutum eorum fefellit Baſilium, ſed omnia quæ in Syria gererentur comperit. & ipſe claſſem magnam fabricatus ad urbem detinuit, futuris intentus. Interim ne claſſiarii nihil agendo deteriores fierent, quando ut ait poeta:

a 88.

pag. 585.

Inane ali bral producit otium:

in exædificando quod tunc pone Imperatoriam aulam ſubſtruebatur de nomine Jeſu Chriſti templum, itemque cæleſtis militiæ ducum principis, & Eliæ Theſbitæ ſanctis abſolvendis eorum opera uſus eſt: paratorum, ubi primum montibus ſeſe emitteret Syriaca claſſis, navibus conſcenſis ad eam debellandam avehi. At Sarracenorum explorator cum Conſtantinopolin veniſſet, omniaque parata inveniſſet, reverſus ad ſuos, quæ viderat retulit: liqueſcebatque inſtituto deterriti quieverunt.

A ξιὸν μέρος ἀγωνιζόμενον, ἀρατεῖν τῆ ἐχθρῶν, ἢ πολλὰ φόνον ἐργάζεσθαι τῆ Σαρακηνῶν· κατὰ θάτερον ἢ τὸν Προκόπιον ἀντιστρατόμενον μὴ τῆ Σθλαβίνων ἢ δυτικῶν, ὑπὸ τῶν ἐναντίων πίπτεσθαι. μὴ πεμφθείσης δὲ παρὰ τῶ ἑρακτῆ βοηθείας τῆ στοιωῦντι, διὰ τὸν προηγημένον φιλονεικίαν, ἐκάλυπτε πρὸς ἕρκλιν τὸ κατὰ τὸν Προκόπιον μέρος, ἢ αὐτὸς ἐκεῖνος ἀπωφάγη ἡρωϊκῶς ἀγωνισάμενος, ἢ κατ' αὐτὸν τὸν ἀγῶνα πεσών. ὁ δὲ Λέων θέλων τι ἢ ἴνιρον ἀπεργάσασθαι λαμπρὸν, ἢ τὸ ἐκ τῆς ἥττης συγκλάσαι συμβὰν ἀτύχημα, τὸ οἰκεῖον στράτευμα λαβὼν, ἢ πᾶς ἠξιωθίντας ἐκ τῆ ἕρκλιν τῆ παρομένων ὑπὸ τῆ Προκόπιον συμπαραλαβών, τὸ Ταρσεῖον χάρακα ἔτι παρὰ τῆ Αγαρηνῶν κατοχόμενον ἐξεπολιόρκησε, ἢ πάντα τὸν ἐν αὐτῆ λαὸν ἠνδραποδίσατο. ἐξ ὧν τὸ πρατιωτικὸν ὠφέλησεν ἀποχρώντως, ἢ τῆ βασιλέι προσήγαγε λάφυρα· ἀλλ' ἐκ ἐξιλέωσεν ἐκ πάνυ τὸν βασιλέα. ἀλλὰ μαθὼν τὸν αἴτιον τῆς τῶ Προκοπίου σφαγῆς, πᾶς τε ἀρχῆς πάντ' περίλυσε, ἢ ἐξόριστον εἰς τὸ Κοτυάιον, ἔνθα τὸν εἶκεν εἶχε, περίπεμψε.

B

Βαϊάνη δὲ τῶ πρώτω τῶν ἱπποκόμων αὐτῶ, καί τινων ἄλλων τῶ ἐξυπηρετουμένων αὐτῆ γραφὴν ἀσεβείας ἐσκευασμένων κατ' αὐτῶ, μαθόντες τοῦτο Βάρδας ἢ Δαβὶδ οἱ παῖδες αὐτῶ, τὸν μὲν Βαϊάνον ἀνῃρῶσι, φοβηθέντες δὲ τὸν ἐκ βασιλέως ὀργὸν διὰ τὸ τόλμημα, ἀνελπιστάς ἢ τὸν σφῶν πατέρα ὥρμησαν πρὸς Συρίαν φυγεῖν. ὅπερ πυθόμενος ὁ βασιλεὺς, ἀπέστειλε τὸν τῆς ἑταιρείας ἄρχοντα μετὰ τινων στρατιωτῶν, ἐστειλάμενος καταλαβεῖν ἢ καταχεῖρ αὐτούς. οἱ δὲ ἢ ἐκπεύσαντες, καταλαμβάνουσιν αὐτὸς ἐν Καππαδοκία *συμπόμας ἢ ἐπὶ Συρίαν ἐλαυνόντας. μέλλοντας δὲ καλύπτειν τῶν προσώπων χωρίων, ὥρα ἀνθισταμένους. ἢ συμπλοκάδος γενομένης, οἱ μὲν δύο παῖδες αὐτῆ μαχόμενοι πίπτουσιν. αὐτὸς δὲ ζωγρίας ληφθείς, ἤχθη πρὸς βασιλέα, ἢ τοῖς νόμοις ἐξεδόθη. καταψηφισθεὶς ὑπ, ἐξεκόπη τὸν ἕνα τῶν ὀφθαλμῶν, ἀφρέθη δὲ ἢ τῶν μέσων τῆ χειρῶν ἢ τὸ λοιπὸν ἐν Μεσημβρίᾳ ἐξόρισος κατηγήρασεν.

C

* σωματοφύλακα

D

Ἐν ᾧ δὲ ἅτα κατὰ τῶν ἑαυτῶν διὰ τῶν στρατιωτῶν τῆ βασιλεῖ καπρᾶττετο, οἱ ἐκ Μεσημβρίας Αραβες σχολάζειν τὸν βασιλέα νομίσαντες ἀπθάρσησαν, ἢ πάλιν τῶν κατὰ θάλατταν ἄπτεσθαι πραγμάτων διεγνωσαν. νεῶν ὧν τεκτενόμενοι κατὰ τὸν τῶν Αἰγύπτου, καὶ τὰς ἐν Φοινίκη καὶ Συρίᾳ παραλίους πόλεις, κατὰ Ρωμαίων ἐκστρατεύειν διενοοῦντο, σκοπὸς πέμψαντες μαθεῖν θέλοντες πρότερον, πῶς ἔχοντα βασιλέως. ἀλλ' οὐ' ἀλωσκόμενοι ἔχων ὁ βασιλεὺς, ἀλλὰ πάντα διέγνωσαν αὐτῆ τὰ ἐν Συρίᾳ πρατόμενα. ναυπηγήσας οὖν ὁ αὐτὸς στόλον ἐξόμαχον, σωθέχων ἐν τῆ βασιλίδι, ἢ τὸ μέλλον ἐκαραδόκει. ἵνα δὲ μὴ ἀργὸς ὑπάρχων ὁ στόλος ἄπαυτος γένοιτο (τίνων ἕνεκα τὸν ποιητὴν, οὐδὲν ἐθέλω εἰκαίᾳ σχολῆ ἐν τῆ ἀποκοδομῆ τῶ κατὰ τὸν βασιλέων αὐλεῖον γεμισμένω τότε ναῶ εἰς ὄνομα τῶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἢ Θεοῦ, ἢ τῶν Αρχιστρατήγων, ἢ Ηλίου τῶ Θεσβίτου, διωρίσατο αὐτὸς ὑπουργῶν, ἑτοίμως ἔχειν, ἵν' ὅταν ὑπερκύψῃ τῶν ἱερῶν Συρίας ὁ στόλος, ἑμπαρασκευὰς αὐτὸς ἀποσαλῶσαι πρὸς τὸν ἐκείνων ἀντιπαράταξιν. ὁ δὲ τῶν Σαρακηνῶν στρατὸς καταλαβὼν τὸν βασιλίδα, ἢ πάντα ὑστερεῖ κατιδὼν, ἐπαυλθὼν πρὸς τὰς πέμψαντας, ὅτα εἰδὼ ἀπήγγειλαν. οἱ δὲ καταπτήξαντες τὸν ἰσυχίαν ἠγάπησαν.

E

Καρχη-

Καρχηδόνιοι δὲ πάλιν ἤρξαν τὰς φρουρουμένας ὑπὸ Ῥωμαίων πόλεις· καὶ ἐπολιόρκουν τὴν Ἔρυκα, ἣν ἐκράτουν Ῥωμαῖοι· καὶ τὴν Ἔρυκα ἐκράτουν Καρχηδόνιοι· καὶ τὴν Ἔρυκα

junxisset, mulas de Saracenis reportavit victorias. Primo enim praelio congressus, eos fudit. deinde urbes Amantiam, Tropas, & sanctam Severinam cepit, aliisque multis praeliis ac dimicationibus superavit hostem, Hae fere sunt, res imperante Basilio bello gestae.

Basilius porro celeberrimum in martyrum numero Diomedem pretiosissimis ac splendidis donariis, & praediis amplos habentibus reditus locupletavit atque exornavit. Filium quoque Danielidis, quem filii spiritualem fratrem fecerat, protospatharii dignitate fummaque potestate auxit. Danielidem etiam anum ad se vocavit. Haec cum equo vehi nequiret, in lectica recubuit, eamque eae juvenibus robustis alternis vicibus gestandam mandavit. Hac ratione Constantinopolin perlata, cum de more in Magnaura convivium esset, ad Imperatorem honorifice introducta, munera magnifica obtulit: quae singula recenset loepium fuerit. Excepta ab Imperatore ut studium ejus merebatur, & quamdiu ipsa volebat in urbe morata, domum inde rediit. Mortuo etiam Basilio, & ejus filio Leone Imperium adepto, rursum Constantinopolin similibus cum donis venit; eumque Imperatori gratulata esset, eumque haeredem instituisset, domum reversa paulo post vitam cum morte commutavit.

Idem Basilius multa templa terraemotibus superiorum temporum rupta ac concussa refecit, quaedam etiam prorsus proiirata instauravit, aliis ornamenta & elegantiam addidit. Primum templi Sapientiae Dei occidentalem fornicem magnum atque sublimem, ruptum multis in locis, ac ruinam minantem, peritia fabrorum munivit ac stabilit: inque eo collocavit imaginem Deiparae, intantem in ulnis tenentis: & a latere altero Petrum, ab altero Paulum, Apostolorum coryphaeos. Deinde reliqua etiam murorum rupta aut ruinosa integravit. Cunque reditus ecclesiastici essent attenuati, & periculum esset ne penuria olei sacrae lucernae extinguerentur: amplissimi praedii, cui Mantia nomen, donatione & locerais profpexit, & ejus e reditibus liberalitea eantoribus templi stipendia constituit. Apostolorum praeterea fanum quod priftinam pulchritudinem amiserat, fulcris & collapsiarum partium refectione firmans, redegit eadem (ut ait poeta) rigentem. Renovavit etiam Deiparae quae ad Fontem erat aedem, quae antiqua elegantia excideral. Aliud Deiparae templum, cui Signa nomen, terraemotu profiratum, ex fundamentis refecit, stabileque & priore pulchrius extruxit. Hoc modo etiam instauravit eadem Stephani martyrum principis, quae in Aureliania condita humi procubuerat. Baptistae fana duo, quorum hoc in Strobelo, illud in Macedoniauis, alterum majore fui parte reparavit, alterum e fundamentis fubtiuxit. Eodemque Philippi apoftoli, & quae ab hac vertit occafum folis fita erat Lucae Evangelistae aedem, gravem paflas ruinam, necnon τὸν, τὸ ἀρχαῖον ἀποβαλόντα κάλλος, ἀνεκαίνισατο. ᾗ ὁ ὕπερθεν τοῦ Θυσιαστηρίου, ὃς τὸ Σίγμα καταπομπεύεται, πλέον ὑπὸ σεισμῶν καταπεσόντα, εἰς βάθρων ἀσφαλισάμενος, ᾗ ἐξ ἀρρήτου ἀρετοῦ ἀναστήσας ἐπεργάσατο. ᾗ ὁ ὧ Λυρηλιανὸς Σπόρων τὸν ἀριστομάρτυρος ἀχρεῖος ὑπόγειος καταπεκοπτα, ἐκ Σαμαλίων ἀπεργάσατο. ᾗ τὰς δύο δὲ τὰ βαπτιστὰ σκευὴ ἐν τῇ Στροβήλῳ Ἐ Μακεδονικαῖς, Ἢ μὲν ἀφικοδόμησε τὸ πλεῖστον, Ἢ δὲ εἰς βάθρων αὐγύτερα. ᾗ τὸν τὸ ἀποστόλου Φιλίππου, Ἐ ἃ πρὸς ἑσπέρας αὐτῷ κείμενον Ἢ Διαγγελιστὰ Λουκᾶ, πτῶμα πεσόντος θεοῦ, εἰς βάθρων ἀνέκτισεν. ἐπα-

A φωτὸς μὲν ᾧ ἀπτιπαξάμενος, ἐτρέψατο τὰς ἐχθρὰς ἐγκρήσεως δι' ἧς πάντα ᾗ τὰ πόλεις ἐμπολίας, ᾗ τὰς Τροπάς, ᾗ τὴν ἁγίαν Σαβερίνην, ᾗ μάχαις ἄλλαις πολλαῖς ᾗ ἀπτιπεραπίζων κατηγωνίσατο τὰς ἀπτιπαλας. ᾗ τὰ μὲν ὧδε τοῖς κωρὸς τὰ Βασιλέως γεγονότα πολεμικὰ ἔργα, πλοῦτα Ἐ τοιαῦτα.

Ὁ δὲ, τὸν μέγιστον ἐν μάρτυσι Διομήδην κειμηλίοις πολυτιμήτοπτοις, ᾗ ἀναθήμασι λαμπροῖς, λαμπρὸς κατεκόσμησε, ᾗ κτήματα ἐπιδόσεσι θεοφοβήτοις ἐφιλοτιμήσατο, ᾗ πιστικὸν ὑπηρέτ ᾗ κατηκόντησε. ᾗ τὸν Δανιηλίδος τὸν υἱὸν, ὃν ἀδελφόπατος σωωδέσμῳ πνεῦματικῆς φιλοσοφίας τῇ ᾗ πρωτοσπαθείου τετίμησεν ἀξιώματι, ᾗ παρῆσιας μεγίστης μετέθεκε. ᾗ Δανιηλίδα τὸν γραῦν ὡρῶς ἑαυτὸν μετεσκόμισε, ὅτις ἐπεὶ μόλις τὴ ἐπ' ἴσοις γενέσθαι, ὑπὸ σπέρματος ἑαυτοῦ ἀναπλήσασα, ᾗ τεμαχοῦς τῇ οἰκεῖον ἀπολίσασα, νέως ᾗ ἱερῶς βασιλεμένοις, τὰς πορείας ἐγκατα μοιβαδὸν αἰρόντων τὸν σπέρματα. καταλαβόσα δὲ ᾗ βασιλέα τῇ πόλων, ὀχυρὸς γνωμένης ὡς ἔδος ἐν τῇ Μαγναύρᾳ, εἰσήχθη ὡρὸς βασιλέα ἑστίμως, εἰσαγαγόσα ᾗ δῶρα πολυπλῆ· ὧν ἔκτεσον δηξέσα, ἀπεροκαλίας γραφὼν παρεσάγετ. ἐπιδεχθέσα δὲ ἀπαλύγως τὰς ἀφοδυμίας, ᾗ ἐνδεχεῖ ἔφασκ ᾗ τὴν βασιλίδα τὸ ὅσα αὐτῇ φίλοι ἦν, ὡρὸς τὴν οἰκείαν χώραν ἀυθυπόστατος. σωιθὴν δ' αὐτὴν ᾗ πάλιν ἐπελθεῖν εἰς τὴν βασιλίδα. τὸ δὲ Βασιλέως ἐπιθανόντος, ἐφ' τὴν ἀρχὴν τὸν υἱὸν αὐτὴ Λέοντος ἐβεβαιώσην, εἰσελθὸν πάλιν ᾗ γραῦς μεθ' ὁμοίων τῇ δώρων, ᾗ τὸν ἀσπασαμένη, ᾗ κληρονόμον τὸν ὑπάρξεως γράψασα, καταλῦσα ἐις τὰ ἴδῃ, μετὰ μικρὸν ὑπολύσπευσ. αἷμα ταῦτα μὲν ὕστερον.

Βασίλειος ᾧ ὁ βασιλεὺς ᾗ τῇ θείαν ταῦν πόλιν, ὑπὸ τῇ φρονησαμένων πλῆθν ᾗβρῆσάμενα τὲ καταφθείντας, τινὰς ᾗ τῶ πόλεις καταβλήθεντας ἐπιμελείας ᾗξιωτε, τὰς μὲν ἐκ κώμης ἀνασῆσας, τὰς δὲ ᾗ αὐξανομα ἐπῃρώσας, τὰς δὲ κάλλος ᾗ ἀφειδοπτα χαρίσαμθος. φησὶν μὲν ᾧ ὁ Θεὸς μεγάλης ἐπιλήπτεις Σοφίας τῶν ὡρὸς ὕψοσ ἀγίδα τῶν μεγάλων τε καὶ μετάρσιον εἰς πολλὰ ᾗβρῆσαγέσαν, ᾗ πίσειν κινδυνεύσαν, ὑμπεσεῖν τοῖτον πεπορίζες, ἀσφαλὲ ᾗ μόνιμον ἀποργασατο. ὦ ᾗ τῶν Θεομήτορος εἰκόνα βρίφος ὑπαλοφυλλου ἀνεστρωσε, καὶ Πέτρου Ἐ Παύλου τοὺς πορφυροῦς τῇ ἀποστόλων παρ' ἑαυτὸν μετεκάλεσε. ᾗ τὰ λοιπὰ ᾗ ῥήγματα, ᾗ τὰ σαθρώματα τῇ τοίχων ἐπαναῳδήσατο. παρεμυθήσατο δὲ ᾗ τὰς φροσθούσας ἱλαστηδείσας, ὑσθερ ἱλαὶν τῇ ἱερῶν λαχνων ἀποσβεσθέσα κινδυνεύοντων, βωρὶς μεγίστ ἐπιτασεως ὃ φροσαγορεύσει Μωσῆς, τοῖς τὸ λύχνος τῷ ῥοῖς ἀσβέστων ἐχορηγεῖ, ᾗ πῆς ὑμνοπόδος τὰ θεῖα καὶ ἀειλέτερον χορηγεῖ θεὰ ἐποίησε τὰ ἑλαίνα, ἐκ ὑ φροσέδων τὰ κτήματος. ᾗ ὁ Θεὸς δὲ τῇ Ἀποστόλων τῶν τὰς φορὰς ἀφικτίας ἐβεπεύσατο, ἱμάτιμασε ᾗ ἢ τῇ πεποικότων βοηθείας καταχρήσας, ὅθεν τῶν ἀβόωτας, κατὰ τῶν ποιεῖν. ᾗ τὸν ἐν τῇ πηγῇ δὲ τῆς Φωτεινῆς ἀναστήσατο. ᾗ ὁ ὕπερθ τῆς Θυσιαστηρίου, ὃς τὸ Σίγμα καταπομπεύεται, πλέον ὑπὸ σεισμῶν καταπεσόντα, εἰς βάθρων ἀσφαλισάμενος, ᾗ ἐξ ἀρρήτου ἀρετοῦ ἀναστήσας ἐπεργάσατο. ᾗ ὁ ὧ Λυρηλιανὸς Σπόρων τὸν ἀριστομάρτυρος ἀχρεῖος ὑπόγειος καταπεκοπτα, ἐκ Σαμαλίων ἀπεργάσατο. ᾗ τὰς δύο δὲ τὰ βαπτιστὰ σκευὴ ἐν τῇ Στροβήλῳ Ἐ Μακεδονικαῖς, Ἢ μὲν ἀφικοδόμησε τὸ πλεῖστον, Ἢ δὲ εἰς βάθρων αὐγύτερα. ᾗ τὸν τὸ ἀποστόλου Φιλίππου, Ἐ ἃ πρὸς ἑσπέρας αὐτῷ κείμενον Ἢ Διαγγελιστὰ Λουκᾶ, πτῶμα πεσόντος θεοῦ, εἰς βάθρων ἀνέκτισεν. ἐπα-

Basilii gratitudo.

Danielis.

Edit. Paris. pag. 587.

Templorum refectio.

191

ποιήσατο δὲ καὶ τὸ μέγα τέμενος Μαυσώλου τοῦ μάρτυρος, καὶ τὸ ἄδυτον τοῦ καπιβλνδὲν ἀγχεῖχε, ὡς καὶ τῶν ἱερῶν καπηδῶν τράπεζαν, ὑπομιλείας ὑξίωσε, καὶ τὴ πνοματίης ἡγεμὼν· καὶ τὸν πλησιάζοντα δὶ τύπῳ Ἀνδρέου τὸ φραπτὸν λίτος ναὸν πεσόντα, εἰς τὸ ἀρχαῖον κάλλος ἀνήγειρε· καὶ τὸν τοῦ ἁγίου Ρωμανοῦ, καὶ τὸν τῆς ἁγίας Ἀτταξῶν τῆ Δολιτόρῳ, τῷ τὸν ἅ μεγαλομαρτυρος Δημητρίου, τῷ τὸ τὰ μάρτυρος Λίμνιλιανοῦ τὸν ἐν τῆ Ράβδῳ μὲ παλαιῶν νέως εἰργάσατο. ὑπὶ τούτοις τῷ τὸν ἁγίου Νικάρεἰου καταπτώσιτα ἀνέστησε. κὰν τοῖς ἐμβόλοις τὸν Δομιτίου, τῷ τὸς Χρυσὸν ἀπασάσους, τῷ Ἀνασασίας τὸς μάρτυρος πεφικαλὲν ναὸν ὑπισκιάσας ὑλάμφοιμα, λιδίνω αὐτὶ ξυλίνω τῶν ὑροφὼ ἐργασάμβος. τῷ Πλάτωνος τὸ μεγαλὸν ὲν μαρτυσι πεσόντα ἀνέστησε· καὶ τὸν ἐγγυλίοτα τότε τῆ καλλιτέκνων μαρτύρων ναὸν Ἐσπέρου τῷ Ζωῆς ὑπεποίσατο. καὶ τῷ μάρτυρος Ἀκακίου ὲν τῆ ὑπισκαλῆ, πτῶσιν ἀπειλοῦσαν ὑπισκιάσας, τὸ πόμμετος ὕρπασε. παρακλησίους δὲ τῷ τὸ προφήτου Ηλίου κατὰ τὸ Πυγεῖον, ἀνεκόσατο λαμπρῶς. ἀνήγειρε δὲ καὶ τὲ κατὰ τὲ ἑπτὰ βασιλείους αὐλὰς εἰς ὄνομα τῶ διωστὸν Σωτῆρος Χριστοῦ, τῷ τὸ πρατὸ τῆ ἀγγέλων Μιχαὴλ, καὶ Ηλίου τῷ προφήτου. ὑτὸ δὶ καὶ τὴς Θεομήτορος, τῷ Νικολάου τὸ πρεσβυτέρου μὲ ὲν ἱεράρχαις ὃ πεφικαλὲν τυπωτὶ ναὸν, ὃν νέαν ἐκκλησίαν κατονομάζωτα, εἰς εὐσηγίαν τῷ κάλλος τῷ ὡραιότητα μηδὲν ὑπρ ὑπερβολὴν ἢ σύγκρισιν καταλιμπάνοντα, προσόδως τὲ ὑπάρξη ἱκανὰς εἰς τὸ φαπαγγέλια τῷ χρείαν τῆ διδασκολούντων. Ϲ τί δεῖ διεξιόντα ὑπὶ πλέον μηκύνειν; αὐτὸ τὸ ἔργον τοῖς θεωμένοις παρίστησι τῶν οἰκείων καλλονῆ. τῷ πολυπλόκους τῷ ἄλλως τῷ πολλῷς θείως ναοὺς τοῦ παλαιτάτου δόμησατο, εἰς ὄνομα Ηλὶου τὸ προφήτου, τῷ τὸ μάρτυρος Κλήμεντος, τῷ τὸ Σωτῆρος Χριστοῦ, τῷ νέα Ἀποστόλου Πέτρου, καὶ τὸ ἀρχιστράτηγου· ὧν τῶν ὡραιότητα παραστῆσαθαι, ποιητικὴ ἂν ἀπόνοια μεγαλορρημα.

Πολλὰ δὲ καὶ τοῖς βασιλείοις ἀνέστησε, ὡς ἂν τις ὄπποι βασιλέων βασίλεια· ταῦτα δὲ ἀριθμεῖσθαι οὐκ ἀπαγκαῖον· ἔργον δὲ πᾶσι τὸ βασιλικὸς καὶ ὁ λεγόμβος οἶκος τὰ Μάγγανα, καὶ ὁ ὕπερος ὁ νέος καλούμβος· ὃς ἀπὸ τοιούτης κατασκευῆς φροσφέρεσθαι μὴ βουλόμβος ὃν τὰ δημόσια ἀνάγματα εἰς οἰκείας καπασκίσεις χρείας, τὰς τοιούτις ἀφικοδόμησεν οἴκους, καὶ φροσόδως ἐκ γεωργίας ἀπέταξεν αὐτοῖς ἱκανὰς, ἀφ᾽ ὧν ἡ βασιλικὴ παιδευσία αὐτοῦ τε καὶ τῆ ἀπὸ πάν ἔτος ὑπ᾽ αὐτοῦ κεκλημένων, ἀφθονον καὶ δικαίως τῶν χορηγίαν ἐμέλλεν ἕξειν αἰεί. ἐδημόσατο δὲ καὶ τὰ ἐν Πηγαῖς παλάτια, καὶ τὰ ἐν τοῖς Ηελοις ἐκαλλωπίσατο, ἀναλαβὼρας Ϲ τῶν ἀπογωθέσαν κυνίγιον, ὧ Ηράκλειος ὁ βασιλὺς φροφάσεως, παραδέωσιν φυτῶν καὶ λαχάνων εἰργάσατο. ὁπιρ ἐποίησε καὶ ἐν ταῖς ὡσαις ὲστὶς τὸ παλατίου, τῆ φρὸς τῆς Μαγκαύρας, ᾗ τῆς μεταξὺ Ιωνιακὰ τοῦ γελλαρίου καὶ Λαυσιακοῦ. ὁ δὲ εἰρμὸς βασιλὺς Ηράκλειος παρὰ Στεφάνῳ τῷ φιλοσόφῳ μαθὼν, τῶν γίνοιτο αὐτοῦ πολυφραγμονήσαντος, ὡς ὀξ ὕδατος αὐτὸν δεῖ τελδνᾶν, τὰς τῆ κιστέρνων, ὡς εἴρηται, φροχωσάσατο. τὰ ἐν τοῖς Ηέλοις δεῦ ἀποκαθάρας βασίλεια, εἰς τὸ ἀρχαῖον ϗμμα ἀπήγαγε, καὶ αὐτὰ παραδέσου δοχεῖον ἀπειργάσατο ὕδατος ἀφθόνου καὶ διειδοῦς. ἰδίματο δὲ κὰν τῆ φόρφ ναὸν. πεφικαλήσατο ὑπ᾽ ὀνόματι τῆς Θεοτόκυ, ὡς ἂν ἔχοιτε αὐτὸν οἱ πραγματόδρομοι αἰῶν φροσδοχῆς, ὁπότε ταῖς πραγματείαις ἐμβραβεύωσι, καὶ τῆ τοῦ ἁγίου Φωκᾶ δὲ ναὸν ἐν τῆ

templum magnum Moeli martyris, ejusque penetrale solo æquatum, fracta etiam sacra mensa; e parietinis excitavit. Restituit & pristinæ pulchritudini refectam ex collapsa ædem Andreæ apostoli ante alios vocati, istis vicinam: item sancti Romani, & sanctæ Annæ *Edit-Paris.* in Deutero, & magni Martyris Demetrii, Martyris Æmiliani in Rabdo, de antiquis novas redegit. Restituit & sancti Nazarii ædem collapsam: & in rostris Domini, templum Resurrectionis Christi, & Anastasiæ Martyris refectum ornavit fastigio, quod ligneum arcte fuerat, lapideo. Platonis inclyti Martyris fanum, quod corruerat, erexit: vicinumque huic fanum nobili victoria insignium Martyrum Hesperi & Zoæ condidit. Ruinæ, quæ immineBbat, subtraxit Acacii quoque Martyris ædem in Hexafacelo (Septigradium verteres:) & Eliæ vatis fanum in Petrio splendide restituit. Instauravit & templa palatina Servatori Christo, Michaelo angelorum principi, Eliæ vati dedicata, & Deiparæ: ac Nicolai inter proceres ecclesiasticos celeberrimi, quod novam nominant ecclesiam, insuperabili pulchritudine exornavit, reditibus ad lucernas & exercitantes doctorum sufficientibus ditatam. de qua quid attinet prolixe narrare, cum ipsum opus pulchritudinem suam & sumptuum in id impensorum demonstret magnitudinem? Multa alia etiam delubra in palatio condidit, de nomine Eliæ vatis, Clementis martyris, Jesu Servatoris, Pauli apostoli, principis exercituum cælestium, quorum in declaranda vetustate vel poetica deficeret magniloquentia.

CMulta etiam in Palatio pro Imperatoribus vere regia ædificia condidit: quæ omnia enumerare nihil attinet. Opus Basilii est etiam domus, quæ Manganorum nomen gerit, & alia quæ Nova appellatur. Has, & qui nollet publicos, reditus in usus privatos vertere, ædificavit: & reditus eis ex agriculturæ emolumentis constituit indeDnes, unde Imperatorio convivio propte, & iis qui toto anni decursu invitarentur, sufficientes & juste parti sumptus suppediturent. Condidit etiam palatium ad Pontes, & id quod in Etiis erat decoravit, cisterna repurgata, quam Heraclius Imperator terraingesta complanatam in horum arboribus ac oleribus planeandis mutaverat: ut & cisternam eam quæ est ad Magnauram, & quæ inter triclinium Justinianeum ac Lausiacum. Etenim prædictus Heraclius Imperator, cum ei Stephanus philosophus examinaEpag. 589. tydenum qualis fuerat ipso nascente positu præditxisset, aquam interitum ipsi allaturam, cisternas terra congesta oppleverat. itaque Basilius cisternam in Etiis repurgavit, locoque horti recepaculum aquæ copiosæ ac pellucidæ confecit. Et in foro ædificavit templum pulcherrimum Deiparæ factum, ut ibi negotiatores donarup precibus faciundis aptam haberent, cum eo loco ob negotiationes commoraretur. Sancti Phocæ fanum in Stenis ædificata Basilii.

bo adornavit, monasteriumque redegit, constitutis pro iis qui in eo religiosam exercerent vitam sufficientibus reditibus. Renovavit etiam magnum sanctì Michaeli in Sosthenio templum, quod antea temporis corruerat, & ad eam qua hodie visitur elegantiam perduxit.

Basilius religionem Christianam auget.

Multos etiam Judæorum munerum pollicitationibus atque exhibitionibus & donis ad baptismum allexit; Bulgarorum gentem, quæ recens Christianam pietatem amplexa erat, missis piis monachis & sacerdotibus virtute insignibus in fide confirmavit. Rossos paucis compositis ad salutaris baptismi communitatem pertraxit, iisque pontificum principem misit. Operæpretium

Miraculum apud Rossos editum.

est hoc loco miraculum referre, quod eo missus pontifex edidit. Princeps ejus gentis, ac proceres & universus populus falsa religione adhuc detenti, cum deliberarent ea ne retinenda, an vero Christianæ fidei accedendum esset, ad se missum pontificem in Concilium advocant: eumque princeps interrogat, quidnam, rel esset quod profiteretur, & ipsos docturus esset? Profert episcopus sacrum divini Evangelii librum, & quædam miracula exponit a Deo, dum is in humana natura terras obiit, edita. Ibi Rossus negare se aut suos ipsi fidem ullo modo habituros, nisi aliquid horum, præsertim servatorum, in flagranti camino. trium pue-

Jonæ 1. 6. 3 16.

rorum simile vidissent. Ad hæc pontifex, fidens veraci ejus sermoni, qui sibi dixerat, fore ut quidquid propter ipsum postulassent, impetrarent: & qui ipsi fidem haberet, ipsius quoque opera, iisque majora, edituram: tametsi, inquit, Deum tentare fas non est: tamen si ex animo flatuitis ad Deum conferre, postulate quod vultis, & is omnino id præstabit propter fidem vestram, quamquam nos minimi sumus, & indigni. Ii confestim postularunt, ut codex Evangelii in rogum, quem succenderant mitteretur: promittentes, eo incolumi manente, Deo quem

Edit. Paris. pag. 590.

ipsi prædicarent, nomen daturos. Accepta hanc conditio: & pontifice manus oculosque ad Deum attollente, Jesumque obsecrante, ut is sancti sui nominis gloriam, ante oculos hujus gentis asferret, conjicitur in caminum liber Evangelicus: cumque caminus per multas horas arsisset, tandemque materia consumpta extinctus esset, liber incolumis illæsusque omnino reperitur. cujus miraculi magnitudine perculsi barbari, omni dubitatione abjecta, ad baptismum confugerunt.

Constantinus Basilii filius moritur.

Eo maxime tempore Constantinus, filiorum Basilii natu maximus, febri absumptus est, ineffabilem patri luctum relinquens. Hunc tamen casum imperator moderate tulit, uxoremque etiam & liberos consolatus est. Interim reipublicæ proceres fiudente, ut in provincias inspectores emitrat, quod hoc diceretur ad incrementum reditnum publici ærarii factorum. Imperator probare se hanc sententiam simulans, delegit ad hoc munus homines aptos ju-

* publici ærarii præfectus.

ber, & ad se adduci. Ibi cum * Generalis delegisset, quos eam rem recte administraturos putabat, & eorum nomina ad Imperatorem attulisset, in magnam apud eum reprehensionem incur-

A Σπηλῷ ἐπισκεδάσας ἢ καθωπλίσας, οὐκπέλεον μοναχὸν ἀπαλλάξας, τάξας φροσδοὺς ἱκανὰς εἰς ἀβρώσεων ἢ οἶνα ἀσκημένων. ἀνακάμπτει δὲ ἢ τὸν μέγαν τὰ ἀρχιστράτηγα ναὸν τῆ Σωδεγίᾳ τὸν ἀκροκαστρέσσατα, ἢ εἰς τὸ φαινόμενον κάλλος μετήγαγε.

Πολλὰς ἢ ἢ τῆ Ἰουδαίων, δωρῶν ὑπαγγελίας ἢ δόσεσι, ἢ ὥρων ἀπαλλαγαῖς τὸ Θεῖα κατηξίωσε βαπτίσματος. ἢ τὸ τῆ Βουλγάρων ἢ γένος ἀρτιπαγὲς ὂν πρὸς Θεοσέβειαν, μοναχῶν ἁγιοπόλ ωβλάβων, ἢ ἱερέων ἀρτὴ κεκοσμημένων, ἐβριβαίωσε πρὸς τὴν πίστιν. ἢ τοὺς Ῥὼς δὲ συμβάσεσι δήμιος, ἐν μετοχῇ γενέσθαι τῆ σωτηρίᾳ βαπτίσματος αἴτιος γέγονε, πεμφθέντος αὐτοῖς ᾧ Ἀρχηρέως. ἀλλ᾽ ἄξιον δηγήσασθαι τὸ γεγονὸς θαῦμα παρὰ τὸν Ἀρχηρέως, τὰ πεμφθέντος ἐκεῖσε. ἔτι γὰρ τῆ ἀσεβείας μοίρᾳ κατηχήμενος αὐτὸς τε ὁ ἀρχων, ἢ οἱ μεγιστᾶνες αὐτῆ, ἢ τὸ ἄπυρ ἔθνος, κατασκεπτόμενοι περὶ τῆ τῆς φωῆς αὐτῶν ὑρησκείας, ἢ τὰς τῆ Χερσωνιτῶν πίστεως, εἰσκαλοῦσι τὸν ἀρτι φῶς αὐτὰς φοτισθέντα Ἀρχηρέα. ὁ δ᾽ ἄρχων ὑπορώτα, τίνα τὰ παρ᾽ αὐτῆ κατηχγλλόμενα, ἢ αὐτὸς ὑδάσκεσθαι μέλλοντα; τὰ δὲ τῶν ἱερῶν τῆ Θεῖα Εὐαγγελίων φοτίσματος βίβλον, καὶ τινα θαύματα ὀξηγγείλατο τῆ ὑπὸ τῆ Θεῖ ἐν τῆ ἀνθρωπίνῃ ὑποδημίᾳ πραπραγθέντων· εἰ μὴ τι τῆ ὁμοίων, τὸ πλῆθος ὑφη τῶ Ῥὼς, ᾧ μηδὲ θεασόμενοι, ἢ μᾶλλον ἀπόιον λέγειν ἐν τῆ καμίνῳ τῆ τρίων παίδων γενέσθαι, ἐκ ἂν σοι ὅλως πιστεύσωμεν. ὁ δὲ τῆ ἀξιόλογα πιστώσας λόγῳ τὰ εἰπόντος, ὅτι ὃ ἂν αἰτήσητε ἐν τῆ ὀνόματί μου, λήψεσθε. ἢ, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ κἀκεῖνος ποιήσει, ἢ μείζονα τούτων ποιήσει· ἔφη φῶς αὐτὰς· εἰ καὶ μὴ ἐξέστιν ἐπειρᾷζειν Κύριον ὁ Θεὸς, οἷος εἰ τὸν ἀγαθῆς διεγνώκατε φροσηλθεῖν τῆ Θεῖ, αἰτησάσθε ὅπερ βούλεσθε, ἢ ποιήσει τοῦτο πάντως ᾧ τῶν πίστιν ὑμῶν ὁ Θεὸς, καὶ ἡμεῖς ὑμῖν. πλάγιοι ἠκούσαμεν. οἱ δ᾽ ὑδίως ὑπεσαντο, τῶ τὸ Θεῖ Εὐαγγελίῳ πυκτὸν ὦ τῆ παρ᾽ αὐτῶν ἀναδῦσαι ῥιφῆναι πυρκαϊᾷ. ᾧ ἐσέβλεβε αὐτῶ πρηθεὶς, φροσηλθεῖν ᾧ αὐτὰς τῆ παρ᾽ αὐτῶ κηρυσσομένῳ Θεῷ. ἐδοξε δὲ πᾶσιν. ᾧ τὰ ἱερέως φῶς ᾧ Θεὸς τὰς χεῖρας ᾧ τὸς ὀφθαλμὸς ἐπάροντος, ᾧ, Δέσποτα σῶ τῶν ὀνόματι Ἰησῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπίστος, ἐν ὀφθαλμοῖς τῆ Ἔθνος τούτῳ, ὑρῶρι εἰς τὸ κάμινον τὸ ἅγιόν Εὐαγγέλιόν βίβλος. τῶ ὥρας δὲ ἱκανὰς τῆς καμίνου ἐκκαιομένης, ὕπερ μέλλον μαρωθῆσαι, ὑρῶσιν τὸ ἱερὸν πυκτίον ἀπαθὲς ᾧ ἀλώβητον ἐξαίφνης, μηδημίαν ὑπὸ τῆ πυρὸς ἀνξαμένου λύμλυ. ὕπερ ἰδόντες οἱ βάρβαροι, ᾧ τῆ μεγάθει καταπλαγέντες τῆ θαύματος, ἀνυποδύτους φῶς τὸ βάπτισμα μετοδμόλουσι.

Κατὰ τῶτον τὸν χρόνον, Κωνσταντῖνος ὁ πρεσβύτερος τῆ τὰ βασιλέως υἱὸν, τὸν βίον ἐξέλιπε τόσῳ πφτεύσῃ, τὸ δὲς ἀμύθητον καταλιπὼν τῆ πατρὶ· ἀλλὰ πέρο μὲν ὁ βασιλεὺς φέρως ἐώγκει, παρημυθήσατο δὲ τῶν σύζυγον ᾧ τὰ τέκνα· ἐτεχνᾶτο δὲ παρὰ τῆ φροτεσαμένων τῆ δημοσίᾳ ἐ βασιλεὺς, ἐπ᾽ ὄτας ἐις τὰ θέματα ἐκπέμψαι, ὡς ἂν δυναμένων ἐκ τῶν τῆ δημοσίων σωτηλείαν ἐπιδοῦναι· φροσοπσάμενος δὲν δὲ χιλίους τῶν ὑτομένων, ἐκλέξασθαι ᾧ ὑπερτείσαι φροσέταξε, ᾧ αὐτῆ φροσαγαγὼν τὰς μεβλοντας τοιοῦτον ἔργον ἐπιτηδείους καλὸς, ἐπιλεξάμενος δ᾽ ὁ γενικὸς, ὡς ἔδοκει ἐξικανῖσαι φρὸς τὸ τοιοῦτον ἔργον ὁρῶσας, ᾧ τὰς ἐκλογὰς τῶν φροσκομένων φροσαγαγὼν, πολλὰς ὑμμέδη μεμφομένῳ ἄξιος, ἐ τοιού-

τος εἶσιτο λειτουργὸς ἔσεσθαι ἀξίως πρὸς τοιοῦτον λειτούργημα. τῶ δὲ, μὴ ἔχειν ἀρίστους, ἀδυνατοῦντι, ἐν ὅλῃ τῇ πολιτείᾳ, ὑπολαβὼν ὁ βασιλεὺς τὸ τῆς παρεσκευῆς ἄχρειος ἔργον ποιῶν παρ' ἐμοὶ ἀρίστευε, ὥστε ἔστιν εἶδόν τε καὶ ἴσμεν πρὸς τῶν νῦν διοικούντων ἐξελθεῖν. ἐπεὶ δὲ τῶν ἐντεῦθεν τὰ ἀναγκαῖα τῇ ἀδιαίρετον, ἐξ ἀνάγκης ἐπὶ τοῖς δυσὶ τῆς πολιτείας μαγίστροις, εἰ καὶ χρόνῳ καὶ πόρῳ καὶ ταῖς πολλαῖς ἐν τῇ μακρᾷ βίῳ τῇ πολιτικῶν ἀρχῶν διοικήσεσιν, ἐν αἷς ἐξεπαίδευσεν ἀπίβδηλον καὶ καθαρὸν τῆς ἀρετῆς ἐξενηνόχασι τὸ δοκίμιον, πᾶς ἐλπίδας σαλεύω, καὶ τὴν ἡγεμονίαν ὑπὸ τῶν ἀναθλιῶν διόντος θαρρῶ. ἀπελθὼν δῶμ αὐτὸς σύ, φησιν, ἀπάγγελλον αὐτοῖς τὰ τῆς ἡγεμονίας εἴδος, καὶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν. καὶ βουλόμενον ἐξελθεῖν, ἐκώλυσαι καὶ αὐτός. ὡς δ' ἀνώμοσαν οἱ ἄνδρες ἦλθον εἰς ἔκπληξιν, καὶ τὸ γῆρας αὐθ' ἑαυτοῦ ἀπεβάλλοντο, καὶ τὰς πρωτοστασίας ὑπὲρ τῆς πολιτείας κόπους, καὶ παρειτχθῶσαι ἐξ αὐτῶν ἢ τοιαύτῃ ὑπηρεσίαν ἐπέτρεψαν. ὑπέρφυῆ ἄφατος ὁ πτοηθεὶς, καὶ τῇ βασιλεῖ τὰ παρ' ἐκείνων λαλεῖται ἀπήγγελλεν. ἄτορ ἀκούσας· οἱ τὸ ἐμὲ ἐξελθεῖν δοκεῖ ἄνευ ἀδυνάτου, παραιτοῦνται δὲ τὴν λειτουργίαν οἱ λαμπρότατοι μάγιστροι, ἰδίᾳ ἔχων τῷ πράγματος διοικητὴν ἀξιόχρεων, καταλειφθῆναι τῶν αὐτοκρατόρων βέλομαι. κρεῖττον γάρ, φησι, παραπροδόσεσι τινὰς ἀπὸ τῆς τῶ δημοσίου μὴ καλῶς, ἢ κακῶς ὑποπτεύειν ζημίας τινὰς, συμπρίβασαι αὐτὸς, καὶ συμπεῖγασαι· καὶ ἅμα τῶν παρὰ πάντα τὸν τῆς αὐτοκρατορίας αὐτῇ χρόνον ἐμοὶ τῶν αὐξήσασα, ἢ φανῆναι μᾶλλον ἀλεύθερος καὶ ἀξιόχρεως ὑπὸ τῶν Ρωμαίων ἐξουσίας, ἅπας τῆς ὅλων δεμάτων λαός.

Τὰ φοιβεῖσθαι δὲ τῆς ἰδίας τῶ βασιλέως Κωνσταντίνου, ὡς ἔπομεν, τὸν βίον μεταλοιπότος, καὶ τῇ φίλῃ καὶ τῆς ἐλπίδος ἐπὶ τὸν διάπορον ὑὸν Λέοντα μεταστάντος, δεινῶς ὁ φθόνος ἐκαλίετο κατ' αὐτὰ· καὶ ὅπως, τὰ ἐπίσημα δηλώσει τραπόμενον. Μοναχὸς ἦν, τις τῆς πάνυ φιλεμένου καὶ τιμωμένου Βασιλείῳ τῆς βασιλεῖ, ὃν δὴ καὶ ἱερεὺς, ἂν Σανδαβαρίωσι καπηλεύειν, ὃς οὐ καὶ παρὰ τοῦ βασιλέως ἐτίμητο, ἀλλ' ὡς ἔχει παρὰ τοῖς ἄλλοις δόξαν χρηστὸν· καὶ διὰ τοῦτο καὶ πολλαῖς παρὰ Λέοντος τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως διεκεκωμῳδεῖτο ὡς ἀπατεὼν καὶ γόης, καὶ τὸν βασιλέα τῆς καθεστῶτος ἐξάγειν λογισμὸν, εἰς ἃ μὴ δεῖ παρασύρων. ὑφ' οὗ δικαιούμενος ἐκεῖνος τὴν ψυχὴν, καὶ ἀπαμύνεσθαι αἰτιῶν τὸν λυποῦντα, φιλίαν ὑπεκρίνετο πρὸς τὸν Λέοντα· καί ποτε φησι πρὸς αὐτὸν· ἴνα τί, ὦ βασιλεῦ, τοσοῦτος ὢν, καὶ παρὰ τῇ πατρὶ σου φιλούμενος, μὴ ἐπιφέρῃ βαμφαίαν ἢ μάχαιραν, ὅταν εἰς ἀγρὸν σωπεπάζῃ σου τῇ πατρὶ, ἵνα τὸ αὐτῷ, οἱ κατὰ θηρίου χῆ χρέαν ἐπιδιδῷς; τὸ δ' τι καθρᾶιον πολέμιος κατ' αὐτὸ ἐπιβέλλεται γένηται, μὴ ἄοπλος ὑφεῖῃς, ἀλλ' ἔχῃς τι μεθ' ὅπου δύνῃ τὰς πατρικὰς ἐχθρὰς ἀπαμύνεσθαι; Οὐχ ὑπεισέρχεται δὲ τὸν δόλον ὁ Λέων, ὡδὶ σωπῶσας τὸν μοχαιρὸν, δέχεται τὸν συμβουλὴν, καὶ μάχαιραν ἔσπερ τῶ ὑποδήματος ἐπιφέρεσθαι πείθεται. γνὺς δὲ ὁ Σανδαβαρηνὸς εἰς ἔργον χωρῆσαι τὴν ἑαυτῶ σκέδασίαν, φοβεῖται τῇ βασιλεῖ, καὶ φησί· γνωσὸν σοὶ ἔστω, ὦ βασιλεῦ, ὡς ἐπιβουλεύει τῇ ζωῇ σου ὁ σὸς υἱός· καὶ εἰ ἀπιστεῖς, ὅταν κατὰ θήραν ἐξίῃς, κέλευσον περιαιρεθῆναι τὰ πέδιλα τῷ ποδῶν αὐτοῦ, καὶ

rit, quod tales homines tanto negotio idoneos judicasset. Meliores se in tota civitate non invenire causantium, Imperator: Tantum (ioquit) hoc munus existimo esse, ut si ita liceret, me ipsum ad id obeundum proficisci debere putem. quod quia indecorum est, neque fieri potest, necesse habeo spem meam deponere duobus reipublicæ magistris, qui tempore & usu rerum, multisque in longa vita gestis magistratibus fidei suæ integritatem & virtutem probarunt, nam ab his negotium recte confectum iri fido. Tu ergo abi, & iis rationes hujus administrationis, meamque voluntatem expone. si volunt ad eam obeundam ealre, mihi hoc probatur. Magistri hoc nuntio perterriti, supplices deprecantur, ætatis suæ & laborum pro republica jam ante exhaustorum inultentes excusationi: petuntque, ut hoc ministerium aliis imponatur. Generalis re infecta ad Imperatorem redit, eorumque excusationes exponit. Ad ea Basilius: Quando, ait, fieri non potest ut ego exeam, & hoc munus illustrissimi recusant obire magistri, inspectorum hujusmodi constitutionem ego omitti volo. præstat quippe aliquos lucrum injussum ex publico præcipere, quam male metuere nullatum quæ eos opprimat aliquam. Hoc modo factum est, ut subditi Romano Imperio provinciales, quandiu ei Basilius præfuit, verbo quidem non sint ad æquisitatem census adacti, reipsa autem liberi & ab exactionibus immunes manserint.

Edit. Paris. pag. 591.

Leo Sandabarensi insidiis circumvenitur.

Enimvero vita functo, uti retulimus Constantino, cum amor & spes omnis in Leonem, qui hunc natu proximus fuerat Basilii filius devoluta, atrocia ipsi odia peperissent, quæ res planius est narrando explicanda. Erat quidam monachus, idemque sacerdos, eorum e munero quibus impensius Imperator favebat, plurimumque fidebat, nomine Sandabarenus. is quamquam Imperatori charus esset, tamen apud alios in malis erat existimatione: & idcirco a Leone illo sæpe traducebatur ut impostor ac præstigiator, qui Imperatorem a sanis consiliis ad nugas & inutiles cogitationes averteret. Momordit hoc animum monachi: utque de ultione cogitaret impulit. Ea propter simulata erga Leonem benevolentia, aliquando in hanc sententiam eum compellat: Cum jam, o Cæsar, adoleveris, patrique sis dilectus, qui fit, quod cum eo venatum exiens, neque ensem neque cultrum tecum feras, quem patris inimicos ulciscare? Leo dolum non sentiens, neque suspicatus quorsum hoc commentum pertineret, consilium admittit: & persuaderi sibi patitur, ut in ocrea culerum secum efferat. Sandabarenus insidias sibi succedere intelligens, Imperatorem convenit, indicatque vitæ ejus a filio insidias tendi. si id non credat, venatum egressum, ocreas Leoni detrahi jubeat: invento cum cultro intellectum, se recte monere. hæc monachus. Statim Basilius venationem indicere, cum solito comitatu exire: eumque ad certum locum esse ventum,

simulare sibi opus cultro esse, eumque vehementius expoſcere. Ibi Leo, qui nihil de ſuſpicione a patre concepta præ-ciſſet, ſimpliciter cultrum quem ſecum ferebat, deprometo, ac patri præbere. Conſeſſim ergo Sandabarenſi præmonitio pro vera haberi, Leonis ex-

Edit. Pariſ. pag. 592. cuſationes inanes judicari. Reverſus dominum Imperator, filium inſenſo animo ornamentis Imperatoris ſpoliatum, in quoddam palatii conclave, cui Margarites nomen, includit, ibique detinet: ac niſi patriarcha & ſenatus prohibuiſſent, etiam oculos ei (nam ad hoc a Sandabareno inſtigabatur) effoſſurus fuerat. Multum ex eo lapſum eſt temporis, donec tandem Senatu, ſæpenumero pro Leone intercedere conato, aliiſque atque aliis de cauſſe impedito, tandem propoſiti exequendi talis ſeſe obtulit opportunitas.

Fabula. In palatio avis quædam humanæ voceis aliarumque imitatrix, nomine Pittacus, in cavea ſuſpenſa degebat, ſe ſpectatores atque audiores oblectaret. ea avis ſive fortuito, ſive ita a quodam docta, vociferari ſolebat, Heu heu domine Leo. Quodam tempore cum ad convivium Imperator ſenatores præcipuos vocaſſet, eamque vocem avis ſæpiuſcule ederet, mœſtitia oborta, convivæ cibo potuque omiſſo cogitabundi affederunt. Cumque id animadvertens Imperator, cauſam rei perquireret, ii oculos lacrymis oppleti: Qui (inquiunt) Imperator, clibum capiamus, voce hebetæ hujus objurgati nos qui rationis compotes, & dominorum ſtudioſi credimur? bruta hæc avis domini ſui nomen invocat: nos iuxui delidi, inſontem oblivioni mandamus. Etenim ſi inſidiarum parri ſtudiarum convincitur Leo, omnes nos moſtris eum manibus necare parati ſumus neque ſanguis ejus nobis faturandis ſufficiet. Sin crimina ei intentata non demonſtrantur, quaneſper tandem calumniatrix lingua eum opprimet? His verbis demitigatus Imperator, bono animo eſſe in præſentia eos jubet, ſeque rem cure habiturum promittit. ac non magno poſt temporis intervallo ad naturam reverſus, Leonem carcere eductum in conſpectum ſuum admittit, veſtem lugubrem demit, comæ ſuperflua, quæ per luctum creverant, auferri jubet, dignitatemque Cæſaris priſtinam reddit.

Baſilii mors. Haud multo poſt Baſilius in alvi profluvium incidit: eoque morbo paulatim contabeſcens, cum res Imperii pro ſuo arbitrio conſtituiſſet, hæredemque & ſucceſſorem ſuum declaraſſet, diem obiit. Imperavit cum Michaelo annum unum, ſolus unumdevigiati annos Imperium præclare geſſit. Succeſſit ei Leo, filiorum ſuperſtitum maximus natu.

πατηλθών, ἐξάγει τε τῆς φρουρᾶς, καὶ εἰς ὄψιν ἄγει τὸν υἱόν, καὶ τὴν πάντιμον ἀμείβει στολὴν, καὶ τὸ περιττὸν τῆς ἐν τῇ λύπῃ τραφούσης κόμης περιαιρεῖ, καὶ τὴν ἀρτίβραν τῆς βασιλείας τιμὴν ἀποδίδωσιν.

Οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ, καὶ ἐξερρύησε νόσῳ ἀλίσκεται. καὶ κῆ μικρὸν τῇ ποιαύτῃ τελευτῇ κατεμαράνθη. ἐξιθεὶς δ' ὡς ἐδόκει τὰ τῆς βασιλείας, καὶ τὸν κληρονόμον καὶ ἐξάδελφον γνήσιον ποιησάμενος, τὸν βίον ἀπέλιπε, συμβασιλεύσας μὲν τῷ πρὸ αὐτοῦ Μιχαὴλ χρόνον ἕνα, ἑτέρους δὲ ἑπτὰ καὶ δέκα χρόνους περὶ τὴν αὐτοκρατορίαν τῆς βασιλείας ἐξασκήσας ἀρχήν. ἐξαδέχεται δὲ τὸν ἄλλον τῆς ἐξουσίας ἀρχὴν Λέων, ὁ καθ' ἡλικίαν πρῶτος τῷ περιόντων υἱῶν.

A εἰ ὑφιδοίη ξίφος ἐπιφερόμενος, ἵνα πάντας ὁ ἐμὸν συμβελὴν συμφίρωσα. ἐλέχθη ταῦτα. ἔζεσος καταγέλᾳ βασιλικὴ συμβέλεσθαι ἅπαν τὸ εὐθύς. καὶ κατὰ τινα τύπον γνησίμως ὁ βασιλεὺς, φοσσοτέσται χρείαν ἔχειν μαχαίρας· καὶ ἐπεξίτει παῖδιν μετ' ἐπτώσεως. μηδὲν οὖν τῷ ὑποπτεύοντι τῇ πατρὶ φοσσοδοὺς ὁ υἱός, λαγόπους ἐφελκυσάμενος τὸν ἐπιφέροντα μάχαιραν, ἐπιδίδωσι τῷ πατρὶ. τῶν γνώμενος, αἱ μ' τὸ Σανδαβαρῆμιν προσαγγελίαι εὐθὺς ἐπισύροντο, αἱ δὲ παρὰ τῆς Δέοντος ὑποδολίαι μάταιοι ᾖ κενεά. ὑποσρέψας δὲν ὁ βασιλεὺς εἰς τὰ βασίλεια, καρὸς ὀργὴν κῆ τὸ ὦμ ἐξαίσταται. ᾗ ἔν τινι τῇ βασιλείων οἴκων, ὃς μαργαρίτης κατεπαλέγεται, ἐμφρυρῶν τῶν πατοικῶν· ἀφαιρεῖται δὲ ᾗ

B τὰ τῆς βασιλείας παράσημα. διηρεθίζετο δὲ παρὰ τῷ Σανδαβαρῆμιν, καὶ τὰς λύχνας ὑποσβέσαι τῇ ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐκκλιθῆναι ποίησαι ὑπὸ τῶ πατελάκου καὶ τῆς συγκλήτου βουλῆς· τῆς εὐρκῆς ᾗ ὅμως ἔχειν ἐπὶς. χρόνῳ δὲ παραδάμενος συχνὸν, καὶ πολλὰς τῆς συγκλήτου βουλευθέντας ᾗ ἀποτεθεῖσθαι περὶ τῶν καὶ κατ' ἄλλων ᾗ ἄλλων αἰτίας ἄλλως ᾗ ἄλλως κολουομένης, φόφασις δίδοται εὐλογος, ὡξ ἧς ἀδηγήσασαι εἰς τὸ καπαλῦσαι τὰ ἀνωδιόμενα.

Ἐλέον δὲ τι πτίνων ὁ κλαῖβι κατὰ τὰ βασίλεια αἰωρούμενον, φορὸς δέαν ᾗ πρῶτ τῇ θαμιέτων ᾗ ἀκούτων, Ψιττακὸς ὄνομα τῷ ζῴῳ μιμνῶν ᾗ πολύφωνον· ἔκαρ ἐπὶ φορὸς τίνων διδάχθη, ἐὰν ἄλλως πως ὡξ αἰτιαμένη πολλάκις αὐ

C αὖ κύριε Λέον, ἐφθέγγετο. ὑωκράς δὲ ποτε πλημέτης τῇ βασιλεῖ, ᾗ τῷ φρώνων τῆς βουλῆς σωιεγωμένων αὐτῷ, ᾗ τὸ ὁρμῶσι πολλάκις φθέγγομένη τὸ φορράσθη, ἐπισυγκάσαντες οἱ ἀιστιμόνες, τῆς ὑωκράς ἐπαύσαντο, ᾗ ὑπὸ σιωπάς ἐκάθητο. οἷς πᾶρ φορῷσι ὁ βασιλεὺς, τὸν αἴτιαν τῆς ὑοκρᾶς τῷ βραμάτων ἐπῆρτο. οἱ δὲ δακρύων ὑπεπλήσθητε τὼς ὀφθαλμὼς, τίνα ὦ δέαστε (ἔιπον) βρίσιν φαγμιθα, ἵπως ὑπὸ τῆς φωνῆς τὺ ἀλόγυ τῶν ὀφειλζμένων, δυκοιώτες ἡμεῖς λογικοὶ

D τε ᾗ φιλοδέαστοι; ὅπ αὐτὸ μὲν τὸ ἄλογον ζῶον, τὸν οἰκέτον ἀπαπαλέίται δεαπότην, ἡμεῖς ᾗ τρυφῶντες, τὺ μισέν ἀδίκωπτος δεαπότη λάθιμι ἐλαβόμην. εἰ μὲν γὰρ ἀδίκωῦ ἐλήγχεται, κ' κῆ τὸ παρὸς ὑπρικτίσας τὴν δίξαν, ἀπέχειρος ἡμεῖς τὴν γινοσόμεθα πάντες, τὰ ἄμωτος αὐτὸ μὲ λαμβάνοντες κόρον. εἰ δ' ἐρ' οἷς ἐκκλιθῆν ζβρῴων τὸν ἔλεγχον, μέχρι τίνος ἡ συκοφάντις γλῶσσα κατ' αὐτὸ δυναμώσει; μακαρίζθες οὖν τὼς τοιώτις λόγοις ὁ βασιλεὺς, τὸν μὲν καθεῖθναι τοὺς φοσσέπτε, σκοπτεῖαι δ' αὐτὸς πέρι τὸ ἀσφαλὲς ἐπηχγέλατο. μετ' ὀ πολὺ δὲ πρὸς τὴν φύσιν ὑ

Λέων ὁ ἅτ ὅλων γνώμιος κύριος, τῇ ἄλλων τῇ συμβαλλομένων τῇ πολιτεύματι ὀλίγα, ὁ τὸ παράπαν μὴ φροτίσας, τῇ Συμῷ ἢ σφαδᾶζων, ὁ τὴν παρὰ τῆ Σανδαβαρηνὶ κατ' αὐτὸ * σύμπασαν σκεδαμένα ἐναυλον ἔχων, ὡδὺς ἐξεπᾶσαι ἐκεῖσε σφὸς ἐκδίκησιν, φροπαπεσνάμενος πιλογοφαγὲς αἰτίας, ὡς ἂν δόξειε τὰ φραπιφθμα μὴ εὐλόγα φράπεθαι ἀφορμῆς, ἢ τὰ μπόδξε ἐκ μέσα πιεκλῶν. εἰδὼς δὲ, ὡς ὡκ αν τι δυνᾶθειν φαῦλον ἐνδείξαθαι κῇ Σανδαβαρῆνι, Φωτίῳ τὸν πᾶξ ιαρχικὸ ἰθώδοντος Θρόνου, φροτίσαι δὲ αὐτῇ γνησιώτερ ἢ ἀστιλέσθαι ὑπνπάσαι, ὁ μὲ συγχωρῆσαι γυμασικὸν τὰ πᾶθαι. ἢ δὲ δὴ ἢ ἐρίστω λόγος, ὡς διὸς ὁ Φώτιος οἰκέῳ συγχωνᾶ μπεθέμιθος τὸν βασιλέαν, ἢ τῇ Σανδαβαρηνῇ κοινολογησάμενος, ἢ δόξαι ἀμφοῖν μὲ ἄλλως ἐπιτυχεῖν τὸ ἐφιπᾶ, ἐμὸὶ Λέοντι ἐκπολῶν γένοιτο, τὸν φροειρημένλω ἐρχᾶλαι κατ' αὐτὸ συναρπάσαι τὸν ἐωυτῷ τὸν φρῶτον μετασπῶναι τὸ Θρόνυ, ἢ παχὺς ἐκπίμλας τὸν μὰ γιστον Ἀνδρέαν τὸν στρατηλάτω, ἅμα πῇ μαγίστρῳ Ἰωάννῃ, ἢ γλυκυπάτ λογοθέτῃ τῇ δρόμε τῇ Λυσπολίτῃ, καπὰ τὸν μεγαλιωτάκλνσιαρχὸν ἀνελθεῖν ἐν τῇ ἁμβωνὶ τῆς ἐκκλησίας φροτρέψαι, ἢ πᾶς τὸ πατειάρχυ Φωτίν αἰτίας εἰς ὑπκοον τῶνδον ἀναγνῶναι, τὸ Θρόνε τὸν καπαγαγόν, κὰν τῇ τῇ Λρμενιακῶν πεζοπόκαι μορῆ. καπὰ πόδας ἢ Στέφανον συγκλλον, τὸν ἐαυτῇ ἀδελφὸν, ὁ βασιλεὺς πατειάρχλω φροβάλλεται, ὅτι μὴ τοὶς ζῶσιν ὲσνεμβιωσεῖ Ηρακλείας, ὑπὸ Θεοφάνυς χειροτονηθέντα τὸ φρωπθρόνε. πέμψας δὲ ἢ ἐς πᾶχὺν εἰς τὸν Εὐχαΐτας, τὸν Σανδαβαρῶσον Θεόδωρον τὸν ἐρημίτλω ἐκκλησίας πηδελικωχώντα, ὁτ σαγαγὼν ὡς αὐτὸν φροσέπεξεν.

Ἐφ' δὲ πάντα ὁφάντων, τὸν στρατηλάτλω Ἀνδρέα ἢ ἄλλως συγκλητικὸς εἰς τὸ ἐν Χρυσοπόλει Φιλιππικοῦ μοναστήριον ἐκπέμψας μετὰ κλήρυ ἢ χαρᾶς ἢ λαμπάδων ἢ ἀρμάτων, ἐξαγαγὼν τὸ πάρα τὸν ἀπειρᾷθητα βασιλέα Μιχαὴλ διωρίσατο, ὁν κυπαρισσίνῳ τὰ λάρναι καταδῦναι, ἢ ὀστίμως ἢ βασιλικὴς πκευσκλαστας ἐν τῇ πόλει ἐσαγαγέν. κἀκεῖσεν μᾶ ἀέλιν ἢ ὕμνον ἄχει τὸ ναὸ τῇ ἁγίων Ἀποστόλων φροπεμψαι, ἐπομένον ἐκεῖτο ἢ τῇ τὰ βασιλέως ἀδελφῶν Ἀλεξάνδρα ἢ Στέφανε τὸ πατειάρχυ, ἢ ὲν λάρναις θάκεια μαμμαρίν. ἃ ἢ ἐγένετο.

Προεβάλετο δὲ ἢ Στυλιανὸν τὸν Ζαυτζᾶν μάγιστρον ἢ λογοθέτλν τῇ δρόμυ. νὸν δὲ ἤρξατο πλεσπέμπειν τῷ αὐτῷ Συγκλήτῳ, ζώσης ἔτι κὰ νόμοι συμβιζόμενος αὐτῇ γυμνικὸς, τὰς λύχνυς Θεοφανῆς, ἀκκώμης ἢ βλέπτυπος τὰ γινόμενα, ἢ μνδεμιᾶς τῇ τῆς ζελοτυπίας πάθει ἀπαλλαγὴ θέσης ποτὲ.

Κατὰ πόδας δὲ παρελθόντ παρὰ τῇ Ἀγαρηνῶν ἢ ἀκτῇ τὸ Χαρσιανὸν ἠχκειμένον πόλις ἀνδρὰς, ἢ χμαλωτίθη ἅπας ὁ τε πανὺ λαός. ἐγένετο δὲ ἢ ἐμφανισμὸς κῇ τὸ μισημβρινὸν μέρος τῆς πόλεως, ὁν τῇ λογομέν σταθρᾷ. ἤρξατο δὲ κὰν γένεσι ἢ ὁ τοῖς τὰ ἀγίν ἐσυσθλα θεμᾶ, ὁν πεφωτόνται ἢ αἰθάλλω γνομένον, ὁ βασιλεὺς αὐτὸς πολυτελῶς ἀνακαίσασαν.

Εἰσήχθη δὲ ἢ ὁ Σανδαβαρῆνος εἰς τὸν πόλιν, ἢ ὑπέστυτο τῇ βασιλέι Ἀνδρέας ὁ στρατηλάτης ἢ Στέφανος μαγίστρος, οἱ πολλὰ παρὰ τῶ Σανδαβαρηνῷ φρὸς Βασίλειον τὸν βασιλέα ἠβελήθησαν, ἐξεπάσαι τὰ τῆς γενομένης κατ' αὐτὸ τῇ βασιλέως γραφῆς. ἠβεβαιώθη δὲ τῇ διώκτυ εἶναι ἐξελεγχθῆναι, ὡς βουλόμενοι,

A Leo ſummæ rerum ad ſe devolutæ initio cæterorum quæ ad rempublicam pertinebant, aut exiguam, aut nullam curam geſſit: ſed præ ira tumultuans, inſidiaſque in ſe Sandabareni recenti memoria animo obverſans, ſtatim ad exigendas de eo pœnas ſe accinxit, cauſas in ſpeciem honeſtas ac probabiles prætexens, ut quæ agebantur omnia ratione recta fieri putarentur, & impedimenta amoliens. Primo omnium de ſubmovendo Photio patriarcha cogitatum: quod hoc pontificatum ſuum obtinente, ſentires Sandabareno ſe male facere non poſſe, quem a Photio acriter defenſum & contra vim propugnatum iri noverat. Etenim id quoque jactabatur, Photium in eo fuiſſe, ut ſuorum cognatorum quemdam ad Imperium evehere: cumque id ſe perficere, niſi ſublato Leone, nequire judicaret, Sandabareno idem ſentienti in parandis itis inſidiis ſocium ſe præbuiſſe. Ergo Imperator Andream magiſtrum, exercituum ducem, cum Joanne Hagiopolita magiſtro & dromi logotheta, mittit in magnam eccleſiam: jubetque eos de ſuggeſto ad aures multitudinis ex ſcripto recitare crimina Photii, eumque in Harmonianorum monaſterium relegare. Eveſtigio in ejus locum Leo fratrem ſuum Stephanum ſyncellum ingerit: quem, quia tum epiſcopus Heracleæ in vivis non erat Theophanes præſes deſignavit. Celeriter eelam Euchaitam miſit, qui inde Sandabareno Theodorum (is enim ejus tutis eccleſiæ gubernacula tenebat) ad ſe adducerent.

Phoius patriarchatu ejectus.

291

B

C Hunc hæc gerantur, ingerim Andreæ exercitum præſedo, aliique ſenatorii viris multis Chryſopolin ad Philippici monaſterium miſſis cum cœtu ſacerdotum, cereis, ſacibus atque aromatibus, cadaver Michaelis Imperatoris tricidii ſepulcro educi, in arca cupreſſina poni, Imperatoriosque ſplendore velatum Conſtantinopolin afferri juſſit. Ibi cum cantu & hymnis exceptum, itaque uſque ad ædem Apoſtolorum deductum eſſe, comitantibus pompam etiam fratribus Imperatoris, & Alexandro patriarcha & Stephano, atque repoſitum in marmorea arca.

Michaelis Imperatoris cadaver in urbem allatum.

D Idem Leo Stylianum Zauzam magiſtrum ac logothetam dromi creavit, cujus cum filia jam tum conſuetudinem habebat, vivente etiamnum legitima uxore Augusta Theophanone: quæ eſſi videbat inaudiebatque quid rei gereretur, nunquam tamen æmulatione ob violatam lecti ſidem exarſit.

Leonis adulterium.

Eo ipſo tempore Agareni urbem quæ ad Charſianum erat ſublimem ceperunt, incolaſque omnes captivos abduxerunt. Incendium quoque in urbis partem meridionali, loco cui Ferreæ nomen, cum alia abſumpſit, tum apoſtoli Thomæ templum in cinerem ac favillam redegit: quod magno deinde impendio Imperator inſtauravit.

E Interim Sandabareno Conſtantinopolin adducto, Andreas exercitum dux & Stephanus magiſter, quos Sandabarenus apud Baſilium multis calumniis gravarat, Leoni ſuadent, ut de criminе ipſi intentato inquiſitionem inſtituat: affirmantque fieri poſſe, ut certis demonſtretur indiciis, quo pacto Photius pa-

Sandabareni pœna.

* συλέων Scyl.

triarcha & Sandabarenus, ut quemdam Photii cognatum ad Imperium evehererent, tabulam istam commenti fuerint. Mirtutur ergo ab Imperatore, qui Photium & Sandabarenum in palatium ad Fontes adducant: uterque seorsim in custodia habetur. Inquisitores & cognitores criminum, quæ objiciebantur, deliguntur, ille idem Andreas, Stephanus & Hagiopolita magistri, Craterus & Guber patricii. Hi patriarcham Photium producunt, & in sigilio honorifice collocant, & ipsi juxta assidentes examen instituunt. Ibi Andreas ad Photium: Nostin' domine, monachum Theodorum? Respondente Photio, multos se monachos Theodoros nosse, & de quo interrogaretur nescire. Nomen Sandabareni addidit Andreas: & Photius, hunc sibi notum esse fatetur, episcopum Euchaitanum. Adducitur etiam Sandabarenus. Huic Andreas: Quærit, inquit, ex te Imperator, ubi pecuniæ & res Imperii sint? Respondet: In eorum manibus, quibus Imperator hodie Imperium gerens mandavit: habetque potestatem, si ita vult, eas quærendi & recipiendi. Andreas porro: Dic, ait, quis erat ille, quem Imperatorem facere voluisti, quo tempore Basilio auctor fuisti, ut filio suo nunc imperanti oculos erueret? nibine fuit sanguine propinquus, an patriarchæ? Sandabareno jurante, nihil se sibi eorum quæ objicerentur esse conscium: Stephanus, Quomodo ergo, (ait) versuste veteratur, de hac re judicium ad Imperatorem detuliti, conviciarunt te patriarcham dicens? Hæc verba simulatque audivit Sandabarenus, patriarchæ pedes amplexus: Obtestor te, inquit, Domine per Deum, ut mihi facerdotalem prius admitas dignitatem: atque tum exauctoratum me il arripiant, & ut maleficum puniant. *Edit. Paris. pag. 595.* nam mihi ego nullius talis rei tum conscius, neque Imperatori quicquam indiavi. Eum patriarcha a pedibus fuis attollens, inquit: Per falutem meam, domine Theodore, & in hoc, & in futuro leculo Archiepiscopus es. Ad hæc Andreas ira concitus: Hem, ait, impostor atque præstigiator, an non per me Imperatori fignificasti, te patriarchani velle convincere? Theodorus rursum inficias ire, & quicquam tale sibi cognitum negare. Imperator, cum ad eum reversi inquisitores, quid responsum esset retulissent, ira ardens, maxime quod probabilem causam Photii male eradicandi non inveniret, Sandabarenum flagris atrocitet cædi justit: eoque facto, Athenas eum relegavit. missisque post eum ministris, oculis spoliatum, in Orientem deportavit. Longo autem post tempore eum revocavit, & alimenta ei ex nova ecclesia decrevit: mortuusque est Theodorus post Leonis obitum, Zoa ejus uxore & Constantino filio imperantibus.

Annum secundum imperante Leone, Angeo Longobardiæ dux regis Franciæ gener, cognita Basilii morte, a sodalicatæ Romanorum defcivit, sibique rotam ditionem vindicavit. Contra eum Leo Constantinum patricium, menſæ præfectum, cum Occidentalibus mittit copiis. Commissa pugna Constantinus succubuit, visque eadem ipse evasit, exercitu fio occidione deleto. Sub idem tempus fol hora diei sexta ita

293 Greci in Italia victi.

ποίησαν. τότε γηθεὶς βασιλεὺς, τὸν πατρίκιον Κωνσταντῖνον, τὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης, μετὰ τῆς δυτικῶν ἐκπέμπει κατ' αὐτῶ δημάτων. συμβολὴς δὲ γενομένης, οἱ περὶ τὸν Κωνσταντῖνον ηττηθέντες, ἡ μὲν αὐτὸς διέφυγε, καπελθὼν πανστρατιᾶ, μόγις ἐκείνη πελεσθέντες. καπαπτον δὲ καιροῦ γένετο ἡ ἁλίωσις ἐκλειπεῖς πηρὶ ὥραν ἕκτην τῆς

A Φώτιός τε ὁ πατριάρχης, ἡ αὐτὸς ὁ Σανδαβαρῆνος, τινὰ τῆ τὸ Φωτίου συγγενῶν εἰς τὴν βασιλείαν ἀναγαγεῖν, τὸ μελετηθὲν ὑπηκρίνατο δρᾶμα. πεμφθέντος ἐπὶ τὸν τιμὴς ὑφὸς βασιλέως, ἀγαγεῖν τὸν τε Φώτιον ἡ τὸν Σανδαβαρῆνον ἐν τοῖς παλατίοις τῆ πυγῶν ἐκκλειόντων. ἰδίᾳ μὲν τοι ἀμφὸ ἑρμηνεῖα ἑκατέρου. ἐξεταταὶ δὲ ἡ ἡ ἡγούμενος τῆ κατ' αὐτὸν κτιτορίου. αὐτὸς τε ὁ σπαθλάτης ὑπέμφθη Ἀνδρέας, ἡ ὁ μάγιστρος Στέφανος, καὶ ὁ μάγιστρος ὁ Ἁγιοπολίτης, καὶ Κρατηρὸς, ἡ Γύβαρ οἱ πατρίκιοι. ἀγαγόντες ὧν τὸν πατριάρχην Φώτιον, ἡ ἐνταῦμος ὑπὶ Θρόνοι καθίσαντες, ἡ αὐτοὶ καθεδόμενοι, τὴν ἐξέτασιν ἐποιοῦντο. ἡ φησὶν ὁ σπαθλάτης ἀφὸς τὸν πατριάρχην, Γνωρίζες, ὦ δέσποτα, τὸν μοναχὸν Θεόδωρον; ὁ δὲ, μοναχὸς εἶδα Θεόδωρος πολλὰς, πόσον λέγεις; τὰ δὲ Ἀνδρέᾳ ἀφοδεμίσε τὸν Σανδαβαρῆνον φροντιφόριαν, ὁ πατριάρχης, Γινώσκω (φησὶ) τὸν ἄνδρα, ἐπίσκοπον τῆ Εὐχαΐτων ὑπάρχοντα. ἐπεχθέντος δὲ πρὸ τὸν Σανδαβαρῆνον, φησὶ φὸς αὐτὸν ὁ Ἀνδρέας· ὁ βασιλεὺς σοὶ ἐλπὶ, τὰ ἐσὶ τὰ χρήματα ἡ τὰ φρόνιμα τῆς βασιλείας μου; ὁ δὲ ὑπολαβὼν· παρ' ἐκείνοις, οὓς δέδωκε ταῦτα ὁ πρὸ ἐμοῦ ἡμέραι βασιλεύς. ἔτι ἡ μὴν ζωτὸς ταῦτα ὁ ἄρτι κρατῆ, ἐξουσίαν ἔχει ἡ ζητεῖν ταῦτα, ἡ λαμβάνειν. ἡ ὁ Ἀνδρέας φησὶ πρὸς σὺ τίνα ἐβουλεύσω βασιλέα ποιῆσαι, τὸν πατρὶ τὰ βασιλίως ὑποτιθεὶς τὸ οἰκεῖα παιδὸς ἐξορύξαι τὰς ὀφθαλμὸς; σὸν συγγενῆ, ἢ τὸ πατριάρχας; ὁ δὲ ἐξωμοτο. μηδὲν ὧν καπηρεῖσο εἰδέναι. ἡ φησὶν ὁ μάγιστρος Στέφανος· ἐπεὶ, ὦ πολυθρέπτε ἡ μωκοφράξη, πῶς ἐμὶυσας περὶ τῶν τῆ βασιλεῖ ἐξελογξεις τῶν πατριάρχων; ἡ ὃς, ὡς ἤκουσε τῶν τὸ λόγου, ὠδὰς ὑπολαμβάνεται τῆ τὸ πατριάρχου ποδῶν. Ὀρκίζωσε δὲ αὐτὸν κατὰ τὸ Θεὸ, λέγων, ἀφοτερὸν μὲ καλωμῆσαι, ἡ τῶν ἑρωσύνης παραλαβέτω ἡ ἐκολαζέτω ὡς κακιρρόν. ὁ δὲ ἡ ἐπιμὴν, ὅτι τῆ βασιλεῖ ἐμίυσα. ὁ ἡ πατριάρχης ἀπολαμβάνει αὐτὸν, ἡ τῆ ποδῶν ἀνίσησι, φησὶ, μὰ τὴν ἐμὴν σωτηρίαν, κύριε Θεόδωρε, ἀρχιεπίσκοπος εἶ ἡ ἐν τῆ νῦν αἰῶνι, ἡ ἐν τῆ μέλλοντι. Συμωδὴς δὲ Ἀνδρέας ὁ σπαθλάτης, καὶ ὡς ἐμίυσας δι' ἐμὲ τῆ βασιλεῖ ἀπατῶν ἡ γόης, τὸν πατριάρχην περὶ τῶν ἐλήγξας; ὁ δὲ πάλιν ἀπηρείτο, περὶ τῶν μηδὲν εἰδέναι. ὑποτρεψάντων ἡ τῆ ἀρχόντων, ἡ τὰ λαλήσαντα γνῶσμα δεμίσιον τῆ βασιλεῖ, αὐτὸς τῆ Στεμῷ φλεγμαίνων, ἡ πλέον ἔτι τὸ μὴ ἡ τὸ πατριάρχου ὑλλογον αὐτὸν ὑρεῖν, κοτσύλας ἐμπεῖζε τὸν Σανδαβαρηνὸν ἀπανῶς, ἡ ὃν ἐξέλωσις ἐξόλεσε, ἡ πατῆσιν κοτσύλας ἐνῆφλωσε, ἡ κατὰ τὴν ἐσ μετὰ τῶν χρόνων πολλῶν παρελκὴν, ἀπικαλέσατο δὲ αὐτὸν πρὸ χρόνων πολλῶν παρελκὴν, ἡ σιτήσεις ἤτηφ ἀφωρίσαν ὑπὸ τῆς τῆς ἐκκλησίας. ἐτελεύτησε δὲ πρὸ Σαββάτου Λέοντος, ἐπὶ Ζωῆς τῆς αὐτῆ γυναικὸς, ἡ Κωνσταντίνου τὸ ἱῆς αὐτῆ βασιλεύοντος.

Τῷ δὲ πρὸ τῶν βασιλείας Λέοντος, Ἀγγίλων ὁ Λαγγιβαρδίας ὑῖὸς, γαμβρὸς δὲ τῆ μόνης Φραγγίας, ἡ Σαββάτου πυθόμενος Βασιλέως τὰ βασιλέως ἀπέση τῆς φὸς Ῥωμαίως φιλίας, ἡ πᾶσαν τὴν χώραν ὑφ' ἑαυτὸν ε-

B

C

D

E

τῆς ἡμέρας, ὥστε ἢ ἀσέρας φωτίσαι. ἀνέμων τε βιαία πνοὴ, ἢ ἀστραπαὶ ἢ βρονταὶ φερεκλύδες, ἢ σκηπτοὶ καυσώδεις, ὑφ' ὧν ἢ ἀνθρὶς ἐπτὰ ἐν τοῖς ἀναβαθμοῖς τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου ἐν τῷ φόρῳ ἐκφρανώδη ποιεῖ. ἐπολορκήθη δὲ ἢ ὑπὸ Σαρακηνῶν ἡ Σάμος, συμπαραληφθέντος καὶ τοῦ στρατηγοῦντος ἐν αὐτῇ Κωνσταντίνου πατρικίου τοῦ Παπαγλῆ. ὁ δὲ βασιλεὺς τῇ ἁγίᾳ Ζωῇ, νῦν δυσὶ πατρὶ τῷ Ζαυτζῇ, φίλτρῳ νικωμένος, τιμᾷ τὸν πεῖσμα πατέρα βασιλεωπάτορα, αὐτὸς τὸ ἀξίωμα καισαρογήσας, μὴ φρόνιμα ὁρ. ἢ δὲ Ζωὴ μέγιστον ἐπὶ κάλλει ἢ ὠφεληθεῖσα τῇ τότε περιλαμπομένῃ, σωφίζεται μὲν ἀνδρὶ Θεοδώρῳ πατρικίῳ τῇ Γουμαζίσσῃ. ἐκείνῳ δὲ δολοφονηθέντος φαρμάκῳ, ἐπαλλακεύεται τῷ βασιλεῖ ἢ ζώσης, ὡς εἴρηται, τῆς αὐτῆ γωμαλούς.

Τῷ δ' ἐπιόντι ἔτει, Σπέφανος ὁ ἅ βασιλέως ἀδελφὸς ἢ πατριάρχης, ἀπέλιπε ἢ ζωὴν. ἢ φροντιστήριδη Αγαυοῦς αὐτῇ πατεμάρχης, ὁ τὴν ἐπωνυμίαν Καυλέας. ἢ τὰ μὲν ἢ τὴν πόλιν ἐφόρτο ὅπω. Συμεὼν δ' ὁ τῆ Βυλγάρων ἀρχων, τὰς φορὲς Ρωμαίας ἀσυνδέτως ἀφυλάσσεσθαι αὐτοῦδων, ἀφόρασιν ὑμῖν ποιεῖται. ὅθλος ἦν ὑπήκοος τῇ βασιλεωπάτορι Μυσικὸς καλούμενος. ὅπως συμφιλιωθεὶς ἀνδράσιν ἐμπορικοῖς ἢ φιλοκερδέσι, βυλεύμασι κεφάλαιον, αὐτὸς τῇ φορὲ ἢ Ζαυτζῶν χρησίμοις παρέσχε, πᾶς ὁκ Βυλγαρίας εἰσαγομένας φορτωμένοις εἰς τὴν πόλιν, ὠδίως μετέπεσεν εἰς Θεσσαλονίκιδα, ἢ τὰς ἐρημίους ἐμπόρους πελάσας ἐλεύσει καπήκοιν. οἱ τινες κακῶς διπλόσιον τὰς τῆς φορτωμάτους μετίοντας Βυλγάρους, βαρέα ἀποφορτισμῶσι πλωτήματα. τῇ δ' Βυλγάρων ἀναγγελθέντων πάντα τὰ Συμεὼν, ἢ πὰν ὅπλα τῇ βασιλεῖ καταγόσαντος, ἐπεὶ τῇ φορὲ ἢ Ζαυτζῶν συμπαθείᾳ νικωμένος πάντα ὡς λόγοι κινοῦσι, ἢ ὑβριμὰς πέζας ἔστησορρᾶς. μανὲς ὁ Συμεὼν, ἢ ἄλλως (ὡς εἴρηται) φόρασιν ὑφαίνοντος ζωῇ, ἄρει κῇ Ρωμαίων τὰ ὅπλα. ὅπερ ἀκύτας ὁ βασιλεὺς, ἢ αὐτὸς αὐθοπλίζεται, ἢ Προκόπιον τὸν Κρηνίτλω ἢ τὸ ἑταιρεῖον ἢ βασιλίως, τὸ Συμεὼν ὀστρώμενος τὰς ῥίνας, ἢ εἰς τὴν πόλιν ἐκπομφοῦσε φορὲ αἰχμῶν Ρωμαίων. τῇ τοιᾶτρ ἢ πάζει. ἢ τῇ φροπλακισμῷ ἢ Συμεὼν πειραλαγὲς ὁ βασιλεὺς γνόμενος, Νικήτᾳ πατρικίῳ ἢ ἐπωνυμίᾳ Σκληρῷ, ᾧ ὦ Ἰερμ φορὲ τοὺς Τύρκας τὸ Οὔγγρας καλυμένους ἀπιστεύλει, ἵν' ᾖ πειραιώσαιδ ἢ ποναμὸν, ᾗ ἢ Βυλγαρίαν ἢ ἐκόπτε ῥοπον λυμήναιδαι. ὁ δ' τοὺς Τύρκους σιμμίξας, ἢ πέσας κῇ ἢ Βυλγάρων ὅπλα κινεῖ, ὁ μὴρις τὴ λαβὶν, εἰς βασιλέα ὑπέρφλεγ. ἀλλὰ δὲ ᾗ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ᾖ τῇ γῆς ᾗ Σκλάτης ἀγγύκει Βυλγαρίας πολιτεῖ. ᾖ μὲν δὼ Σκλάτης Εὐσέβιος ἐκπίμπει ἢ πᾳβίκιον ἐφὶ ἅρμγγάεσσ ᾖ ᾗ γῆς ἢ πᾳβίκιον Νικηφόρος ἢ Φωκᾶς, ἀποθελλόμβος αὐτ ᾗ ἢ Ἀνδρὶν Θάσσον δομέστικον ᾗ σχολῶν. ὧν μὲν ἡ Βυλγαρίας ἀφικόμβον ὁ βασιλεὺς ὅτι ἢ ἐφὶλιν ἐγίργων, ἢ Κολάσωρα Κωνσταντινάκιον ἐκπέμπει φορὲ Συμεὼν· ὃν ἵστος καπαρῶν τίθησιν ἐν φρορᾷ, βολίως φορὲ αὐτὸ ἀφικέθαι νομίσας ἀχολυμένος ᾗ ἐπὶ τὸ στράτευμα τὸ πρὶ ἢ Φωκᾶν τὰ Συμεὼν, οἱ Τύρκοι πειραιωσάμενοι τὸν ποταμὸν, ἐπιπίπτουσιν αὐτῷ ἀφυλάκτῳ, ἢ τρέπουσι. καὶ ὁ μὲν Κολάσωρ ἐν τῇ φυγῇ ἀναιρεῖται, ἢ τὰ ὅπλα αὐτοῦ ἀναλαμβάνει ὁ Συμεὼν, ἢ τὸν νεκρὸν ἀποτεμὼν ἀποστέλλει τῷ βασιλεῖ. ἢ ἐπὶ τούτοις ἐπαρθεὶς ὁ Συμεὼν, ἢ τὸν Νικήτᾳ ἐπιπίπτει, ἢ τρέπει

garis prælium committere cupidi, Istrum transeunt, eosque pugna congressos devincunt. Simeon ægre Dorostolum, quod & Drista nominatur, fuga elapsus est. Turci victoria potiti ab Imperatore petunt, ut Bulgaros a se captos emat. Annuit Imperator, civesque suos emptum mittit. Simeo fractus, per drungarium Eustathium pacem ab Imperatore petit. Is eam concedens, Leonem cognomine Chœrosphactam (occisorem porci id. significat) ad conditiones pacis dandas accipiendasque mittit, Phocam scholarum domesticum & drungarium cum copiis domum redire jubet. Simeon ad se venientem Chœrosphactem, ne alloquio quidem dignatus, in carcerem conjicit. inde magno cum exercitu in Turcos facta expeditione, cum ob subitam insperataramque rem auxilia eis mittere Imperator non posset, in fugam eos pellit, eorumque regionem omnem depræ̈datur. Eam ob victoriam ferociens, ad Imperatorem scribit, se paerem non fadurum, nisi receptis captivis Bulgaris. Id quoque admittente Imperatore, venit cum Chœrosphacta Theodorus quidam Simeonis familiaris, & captivos omnes dimissos domum abduxit.

Nicephorus Phocas.

Circa hoc tempus Nicephorum Phocam domesticum, Imperatori perchariun, Zautzas generum suum facere studuit: & recusantem, quod metueret ne eo facto Imperatoris indignationem incitaret, iratus confido crimine fua functione detrusit, eique suffecit Catacalon Abidelam magistrum. Nicephorus cum non diu in otio vixisset, mox Thracensibus præficitur. Omnibus quos gessit magistratibus præclara edidit facinora: multaque de Agarenis statuit, & aliis gentibus trophæa: & provectissima ætate mortuus est, duobus relictis filiis Barda & Leone. Caterum Imperator Simeonem, quod is pacificationem abnueret, prorsus debellandum delendumque ratus, evocatis orientalibus exercitibus ac cohortibus, adornatis etiam occidentalibus, aliaque haud exigua multitudine, eos contra Bulgaros mittit, duce Catacalone, & comite huic adcito Theodosio partricio protovestiario. Hi Simeoni obviam profecto occurrunt apud Bulgarophytum (plantam Bulgaricam) & pugna commissa vincuntur magna suorum cum clade, ipso eriam protovestiario turpiter amisso. Deinde cum Imperator una cum Zoa in prædio ageret quod Damiani vocatur, & domesticus quibusdam aliis conspiratibus ei insidias struerer: Zoe murmura conjuratorum inaudivit. Itaque Leo excitatus, confensio navigio a Poutibus in palatium trajecit. Ac Joannem quidem vigiliæ drungarium, quod ab eo indilligenter esset custoditus, loco movit: Zautzam vero aliquandiu averfatus est, donec eos Leo Magister, cognomine Theodotaces, utrique amicus, in gratiam repofuit.

Leo Augusta insidias struit.

Zoe Augusta monitor.

Mortua Theophanone Augusta, Leo Imperator Augustalem coronam Zoæ Zautzæ filiæ imponit, prospera comprecante quodam clerico palatino. Clericus statim fuo loco dejectus est. Zoe post defignationem non nisi annum cum bene supervixit. cumque ad

Δημοτικὰ περὶ τὴν ἑαυτοῦ φυλακήν· τὸν δὲ Σκουτζᾶν ἀπεχρήσατο μὲν ἐχεῖνος, ὅως ὁ Λέων ὁ μεγγερὸς, ὡ Θεοδότακες τὸ ἐπώνυμον, φίλος ὢν ἀμφοῖν, τούτους κατεδιήλασε.

Τῆς δὲ Αὐγούσης Θεοφανὼς τελευτησάσης, γέφυρα Λέων ὁ βασιλεὺς Σωὴ, τὸν Ζωγαΐτρα τοῦ Ζαυτζᾶ, καὶ ἐυλογεῖται παρὰ τινος κληρικοῦ τῶν Παλατίων· καὶ ὁ μὲν αὐθὶς καθῄρει. ὁ δὲ τὸν ἀπαγορεύσαντα τοῦτο ἐν ᾧ μάτις ὀκτὼ ζήσασα, ἐτελεύτησεν. λαφθεὶς δὲ ἐνσμμελόμενος, ὡστε τὸ

Δύντες δὲ ποταμὸν, πᾶσαν τὴν Βυλγαρίαν ἐλῃίσαντο. ὅπερ ὡς ἠγγέλθη τῷ Συμεὼν, τὸν Φοκᾶν ἀρὲς ὁ κατὰ τῶν Τούρκων ἐξαπίνω. γλιχόμενοι δὲ αὐτοὶ συμπλακῆναι τοῖς Βυλγάροις, παραιτοῦνται τὸν Ἰορδοπόταμον, ᾧ γενόμενοι τροπὴ, μόλις τὸ Συμεὼν ἐν Δοροστόλῳ σωθέντος, ὃ ὢν Δέξτα καλεῖται. Νικήσαντες οὖν οἱ Τοῦρκοι, γράφουσι τῷ βασιλεῖ, τοὺς κατηχθέντας αὐτοῖς αἰχμαλώτους ἀποστεῖλαι μὴ τὸ κακὸν πλοῦσας, τὰς πόλεις ἐξαπίνης εἰς τὸν τῶν ἐξώντων ὁρμὴν ἐκδόντας. ὁ δὲ Συμεὼν ἐξ τὸν δρουγγάριον Εὐσταθίου, τὴν βασιλέα ἐκέλευε πρὸς τὰς εἰρήνης, ἀφοῦ ἐλῶ ὑπέξει ὁ βασιλεὺς, ᾧ τὸν * Χοιροσφάκτην Λέοντα ἐπὶ τοῦ ποιήσασθαι ἐξ ἀπαγωγὰς τὰς ἀποσάς, ἐ ὁ δομέστικος τῆς ἑῴας Φωκᾶς ὁ δρουγγάριος ὑποσρέψας μὴ τὸ λαὸν ἐκελεύθησαν. ὁ δὲ Συμεὼν ἀπειλῶντα ἀφοῦ αὐτοὶ ἐν Χοιροσφάκτου Λέοντα ἐ εἰρηνῆ κατῆρε, μικὸν λόγῳ ἀπόντα ἀξιώσας. ἐκστρατώσας δὲ βαρεῖ στρατῷ κατὰ Τούρκων, μὴ δυνηθέντος τοῦ βασιλέως ᾧ τὸ ἀφορεσθῆναι βοηθεῖν αὐτοῖς παραχρῆμ, αὐτὸς τε ἐτρέπατο, ᾧ τὸν χῶρον πᾶσαν κατέδραμε. γωνεῦαν δ' ἐπὶ τῇ τύχῃ, * ὁ φρουτούμβας ἐγράφη ἀφὸς τὸν βασιλέα, μὴ ἐκαυχᾶσθαι ἀφ' ἑαυτοῦ ἐφ' ἐλῶν, ἀφ' ὧν ἀπολέλαβαι τὰς αἰχμαλώτους Βυλγάρους. ἐκπέμπει δὲ ἀφὸς τοῦτο βασιλέως, ὑλθεῖν ὡς τὸν Χοιροσφάκτην Θεόδωρός τις οἰκείος ὢν τοῦ Συμεὼν, ᾧ παρελθόντα πάντας.

Ἐξέρχως δὲ τὸν δομέστικον Νικηφόρα τὸν Φωκᾶν ὑπὸ βασιλέως ἀγαπᾶσθαι, ὁ βασιλεὺς ἀπορ Ζαυτζᾶς γαμβρὸν ἐαυτοῦ ἐποίησεν. ἀπκαιτεμένου δὲ ἀφὸς τοῦτο, ᾧ ὀργὴν ὑποπτεύοντος ἐκ βασιλέως, Συμεὼν ὁ Ζαυτζᾶς, ᾧ εἴτ' ἀν κατ' αὐτὸ ῥᾴδιος, παρῄλυσε τοῦτον τῆς ἀρχῆς, φοβαλδίοῦμος ἀπ' αὐτὸ Καπαπαλὼν μάγιστρον τὸν Ἀβιδηνὸν. ἐπ' ὀλίγων δὲ ἡμῶν ὁ φωλάσσας Νικηφόρος, ἐρανηγὸς τῆς Θρακησίων ἀφοβαλδίων. ἀρξεῖας δὲ πολλὰς ἐν πᾶσαις ταῖς ἀρχαῖς αὐτὸ ἔῤῥωσε ἄθλους, ᾧ πολλὰ κῆ τῆ Ἀγαρηνῶν ᾧ ἀλλων ἐθνῶν ἔστησε τροπαῖα, τελευτᾷ τὸν βίον ἐγήρᾳ βαθεῖ, δύο παῖδας καταλιπὼν Βάρδαν καὶ Λέοντα. ὁ δὲ βασιλεὺς μὴ βιλιόφασις τοῦ Συμεὼν τὰς σπονδὰς ἐκπλήσσει, ἐγνω δεῖν αὐτὸ καταπολεμῆσαι, ᾧ πλεῖσ ἀφαιρεῖν παρασκευὰς. δόσεσάμενος τοίνυν ἀκριβῶσαι τὰ τῆς ἀπαιτοῦς πάμματα τε καὶ δίμασιν, παρασκευάσας δὲ ᾧ τὰ δύτικὰ καὶ ἀλλον ἐκ ὀλίγον λαὸν, ἐκπέμπει κῆ τὸν Συμεὼν, ἔξαρχον αὐτοῖς ἐκπέμπων ᾧ ἡγούμενα τὸν δομέστικον τῆς ἑῴας Κατακαλῶν, συμπορεύων ἐχοντα ᾧ τὰ πατρίκιον Θεόδοσιον ᾧ φωτοσβιρίαδον· ἐρχομένῳ τοίνυν τῷ Συμεὼν, συμπίπτει κατὰ τὸ Βυλγαρόφυτον. ᾧ πολέμου κρατοῦντος τρέπονται Ῥωμαῖοι, ᾧ πολὺς ἐγένετο φόβος. ἀπώλετο δὲ ᾧ αὐτὸς ὁ φωτοσβιρίαδος αἰχρὸς. τῶ δὲ δομεςίκου τὸν βασιλέως ἐρτοῦς ἀνῃρημένου ἀγρὸς τὸ Δαμιανὸ μετὰ καὶ τινων ἄλλων ἐπιβουλὴν συσκαμένων κατὰ τὸν βασιλέως, μῆ τῆς Ζωῆς τὸ Ζαυτζᾶ ἐλεῖν ἐβουλεύοντος, ἐκκινεῖ δὲ τὸν Ὄρσιλ ᾧ Ζωὴ, ᾧ ὁ βασιλεὺς ὡς δὲ ἀμπεῖδε· ᾧ ὡδὶ ἐν πλοίῳ εἰσελθὼν, ἀπὸ τῆ Πηγῶν διατρεπόμενος τὸ βατίλεια· ᾧ ἰωάννου μὲν τοῦ τῆς Βιζύας ἐφοβεῖτο μὴ χειρότερα τινός, ὅως ὁ Λέων ὁ μεγγερὸς, ᾧ Θεοδότακες τὸ ἐπώνυμον, φίλος ὢν ἀμφοῖν, τούτους κατεδιήλασε.

Τῆς δὲ Αὐγούσης Θεοφανὼς τελευτησάσης, γέφυρα Λέων ὁ βασιλεὺς Σωὴ, τὸν Ζωγαΐτρα τοῦ Ζαυτζᾶ, καὶ ἐυλογεῖται παρὰ τινος κληρικοῦ τῶν Παλατίων· καὶ ὁ μὲν αὐθὶς καθῄρει. ὁ δὲ τὸν ἀπαγορεύσαντα τοῦτο ἐν ᾧ μάτις ὀκτὼ ζήσασα, ἐτελεύτησεν. λαφθεὶς δὲ ἐνσμμελόμενος, ὡστε τὸ

Edit. Paris. pag. 597.

Ἰσαάκιον Λεοντᾶν δρουγγάριον τῶν βιγλατώρων ἐπὶ τὸν Συμεὼν ἐκπέμπει. ὁ δὲ ἐπιστὰς τῷ Ἀχελῴῳ ποταμῷ, ἐν τῷ Ἀνχιάλῳ, ἐκεῖ τὸν Συμεὼν ἐπιστρατεύσαντα ἐπὶ τὸν Ἀνχίαλον, ἐκ ἐδέξατο μάχην, ἀλλὰ τὸν ἐκεῖθεν ἀναχωρήσαντα ἐπεδίωκε. καὶ ἐπειδὴ ἐν τῷ Ἀγχιάλῳ ἐγένετο

τεύσης ὑποπεφῆναι σῶμα, γράμματα ἀμφίβολα ἐν αὐτῇ ἐγκεκολαμμένα, ὑπωδὶ διεξιόντα· Θυγάτηρ Βαβυλωνίου ἡ ταλαίπωρος.

Βασίλειος ὁ ὑπέκτης τῷ βασιλεῖ, ἀτελὴς ὢν τῷ Χαιρζᾷ, μελετᾷ κατὰ τὸ βασιλέως τὸ ἀνόρρητον ἐκοινώσατο Σαμωνᾷ κυβικηλαείᾳ τῆς ὈΣ Αγαρλικὸν, πίσεις λαβὼν, ὡς ἀνέκορον ἐβρυλλάζει τὸ μυσηκοσιδοῦτος δὲ πίσεις, ἐξέφηνεν αὐτῷ πάντα τὰ βυλλόμενα. ὁ δὲ ἐνδίως ἐξέπασ ἀμβος, ἀπεκεῖ φρὸς Ϟ βασιλέα, ᾧ ἰδίᾳ παραλαβὼν αὐτὸν, Σέλαυ τί σοι ὑπεῖν, ὦ βασιλεῦ, ὕπερ ἐμοὶ μὲν ῥηδὲν ἀκίνδυνον, σοὶ δὲ σισπηνδὲν δάπανον φορξυνεῖ. ᾧ ὅπλδε πᾶσαν τὸν τῷ Βασιλέως ἐπιβυλὸν. τὰ ᾧ βασιλέως ἐβρισὺν τος, ὁ Σαμωνᾶς πληροφορεῖ τῶν βυλλόμως, δύο τινὰς Ϟ οἰκειοτάτως ἐξαποστέλλει φρὸς τὸν αὐτὸ οἰκίαν ὑπσατο, ἐξιόντας τὸν ὑποκρύφῳ ὑπναι νύκτος, ἐπικέλα ὁ Βασίλεως ἀρίκηται φρὸς αὐτὸ, κἀπειδὰν ὑπος παραγένηται, ᾧ ὁμιλῆσαι ἀλλήλοις, τὰ λεγόμμενα παρ ἀμφοῖν ὑπογραφθαι. ἰδίᾳ δὲ τὸν λόγον κθῆας ὁ βασιλεὺς, ᾧ πέμπει Χειροφόρον τὸν φρωτοβεστιάριον, ᾧ Καλοκυρὸν ὑπα ᾗβ ἰαυτὸ φροκοίνου, οἳ πὲρ τὸ κατεμαγᾷ γνέμμοι τὸ Σαμωνᾶ, κἀκεῖσε κρυβίττες, φροτιμῆσαι τὸ μέλλον. ἀπαυδίττης δὲ τὸ Βασιλέως, ᾧ παρεγνωμίμη φρὸς τὸν Σαμωνᾶν, τὰς ᾗβλίξεις τε χώρων λαμβανύσης, * ἰκφαυλιζομένων ᾧ ϟ ὑποῤῥητων αὐτᾷ, οἱ παρὰ τῷ βασιλέως πεμφθέντες τὰ λεγόμμα ἀπεγράφοντο. ᾧ πλδύτιον ἐκένης ἀεῤῥώτως κατακλυπόντες, κρυφίως τι ὑπεξιλδώτες, ἀπλδον φρὸς βασιλέα, τὰ γραφέντα κομίζοντες. ἀσαγνὸς δὲ τούτοις, τὸν μὲν Βασίλειον παρυτικὰ εἰς Μακεδονίαν ἀπέστειλεν, ἐπὶ διαπομῇ σπρὰ ζωχικῶν τῆς Θεᾶς αὐτῆ Ζωῆς· κατὰρὰ δὲ ᾗ τὸν τῆς Βίγλας δρυγγάριον ᾗβ τὸ Στυπειώτην, ὑπεξήγαγε ᾧ τῆς πόλεως Νικόλαον τὸν ἑτερεμάχλιν. εἶτα ἀγαγὼν τὸν Μακεδονίας τὸν Βασίλειον, ᾧ ἀναρίνας, ὃν μίσῃ τῇ Θεσσαμβύσας τῇ πόλει, ὁ Αδήνας ἐξαίρισ. συγκαλισάμβος δὲ πάσαν τὼ σύγκλητον ἐν αὐτῷ, αἰγὼν τὰ ὑπὸ τῷ Σαμωνᾶ μὶωδύπτα. οἱ δὲ πάντ ἐπαυτίωσαν, μεγίστης εὐσε τιμῆς ἄξιον φροσφήκασ. ᾧ ὁ βασιλεὺς παρυτικα τῇ τὸ φρωτοσπαθαείᾳ πάντ ἀξιοῖ τιμᾷ, ᾧ οἰκέον αὐτὸ κατεῤῥασο.

Τελδώσαντος ᾧ τῷ πατεῤῥὸς Αντωνίου, φορχειρίζεται ὁ μυσικὸς Νικόλαος, ἐπὶ σωιόσει ᾧ σοφίᾳ δοκῶν φρωτεύειν. Λέων ᾧ ὁ βασιλεὺς μὸ διωμᾶμος τὰ κῇ τύπτοι ἐκπλᾶν * κλπιόμεια λύγκος μὸ μὸς, τὸν φει Αντωνῖνὸν στυγπάρα Ζωῆς, τῆς τὸ Ζαυτζᾶ. ηγᾶς γατο ᾧ ᾗ κόρμι ἐκ τὸ Οφιλία, ὡράιαε τὸ ᾗ πεικαλλὴ, ταῦμα Εὐδοξίαν, ὡὰ δὲ ᾗ ἐτφλη. ἐγκύμων ᾗ γενομένη, ᾗ μὶλωσα τίκτει, ἀπὸ ἀπεν αὐτὸ κᾗ τὸ ὑμβριον. τιμῶν δὲ Ϟ φρότερα αὐτὸ γαμετὴν Θεοφανὼ ὁ βασιλεὺς, ἐπ' αὐμαι ταύτης φιλοῦμενος ταῦτ ἀγχὸ τῇ ἁγίων Αποστόλων πειρεπλᾶ.

Αὐτῷ ορμᾷ ᾗ ναὸν ἄλλον κῇ τὰς τάπας εἰς ὄμμα τῶ ἁγίω Λαζάρου, ὃν ᾗ ᾗ τὸ ἁγίω μετακομίσας ἀπίθετο σῶμα, ᾗ τὰς ἀδελφὰς αὐτὸ Μαρίας τὰς Μαγδαλινῆς, * (ὈΣ Εφέσου μετακομίσας.) Ϟ δὲ ῥόλα ἐν ταῖς τυαύτας κνίσσιν ἀπαρολιμένας, ὁ τῇ Αγαρλικὸν ῥόλος τὸν Σικιλίᾳ ἐπολαρκηστ Ταυρομένιον, ᾗ πολὺς τῇ Ρωμαίων ἐγένετο φόρος. κατᾳρξᾶν ᾗ ᾗ ν νησος Λήμνος ὑπὸ τῇ Αγαρηνῶν, ᾗ ἰωδραποδίσθη λαὸς μὸλύγος.

Σιωιδοῦσος δὲ φροσλιώτως γνωμοίης κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίουΜωκίου, ἀπλδὲ μετὰ φροδόου κᾗ Λέων ὁ βασιλεύς. ἐν δὲ τῇ

A ejus cadaver reponendum arca paraterat, literæ ei incisæ sunt, hanc sententiam notantes, FILIA BABYLONIS INFELIX. 293

Porro Basilius Imperatoris * epecida * compellor
confobrinus Zautzæ, cum cædem machinaretur Imperatori, arcanum fuum Samonæ exposuit cubiculario, origine Agareno: prius tamen ab eo tacturnitatem
B stipulatus. Samonas statim equo ad Im- Samonas.
peratorem profectus, seorsum monet, habere se aliquid quod ipsi indicare velit, & quod sine suo periculo dicere, sed non nisi ipsius exitio tertiere posfit: simulque totam insidiarum rationem exponit: utque Imperatori, filem narrationi deroganti, omnem eximeret dubitationem, duos Imperatorem, quos intimos habeC ret, jubet ad se mitti, qui sub id tempus quo Basilius ipsum esset conventurus, in occulto delitescentes, colloquium quod erat secum habiturus, stylo excipierent, atque annotarent. Probe hunc sermonem Imperator, mittitque Christophorum protovestiarum, & unum de excubitoribus Calocyrum. Hi in Samonæ domicilium cum venissent, abiit exitum operiuntur. Basilius in fraudem actus ad Samonam venit, & colloquii data opportunitate, omnia fua arcana effutit. quæ ii quos Imperator miserat, litteris mandantes, demum iis in prandio hæretnibus occulte sese subducunt, & scripta offerunt. His lectis, Imperator illico Basilium in Macedo- 294
niam amandat, veluti Zoæ amitæ hæc
e vivis egressæ ibi justa exhibiturum:
& opera Stypejotæ drungarium vigiliæ detinet: fodalitatis etiam præfectum Nicolaum urbe, occulato consilio, emittit. atque his peractis, Basilium e Macedonia revocatum inquisitioni subdit, convictum per mediam urbem in triumpho ducit, Athenasque relegat. Edit. Paris.
Inde universo senatu convocato, quæ p. 599.
erant a Samona ipsi delata indicia exponit. eumque senatores laudant, & fummo digium honore pronuntiant. & Samonam Leo ftatim protofpatharii munere decorat, fibique familiarem adfcifcit.

Mortuo patriarcha Antonio, Nicolaus, Senator fe-
D fufficitur * myfticus, qui fapientia alios centioris coa-
& prudentia anteire credebatur. Porro chi. 295
Imperator cum ftatutis præceptas invitationes peragere non poffet Augufta mortua, Annam filiam Coes neprem Zautzæ coronat. Puellam quoque ex Opficio decit, nomine Eudocism forma fingulari, Eudocia
cui & ipfi Auguftalem impofuit coronam. Officiana
fed hæc in partu una cum fœtu perlit. Leonis uxor.
In honorem primæ fuæ uxoris Theophanus, pulcherrimam de ejus nomine templum Leo, vicinum ædi fanctorum Apoftolorum zedificavit.

E Ibidem aliud quoque fanum condidit, divo Lazaro facrum: inque eo Lazari & Mariæ Magdalenæ reliquias Epheso allatas repofuit. Enimvero claffiaris his motionibus occupatis, interim Agarenorum Agareni Sici-
claffis Tauronomium Siciliæ expugnat, liam & Lem-
magna cum Romanorum cæde: & Lem- num affligunt.
no potiti magnam multitudinem captivorum abducunt.

Mos erat, ut die Pentecoftæ facro pompa ad ædem fancti Mocti deduceretur. In ea etiam Leo Imperator cum

* ἐκφαυλιζομένων

* κλυπόμεια

* ἰκλησίαν non habet Scyl.

* ἰνκλουσα non habet Scyl.

esset, jam ingressuro ei, & sacris foribus succederet, homo quidam de suggesto prosiliens crasso ac valido fuste idum in caput ingerit: coque ictu Imperatorem necasset, nisi inter feriendum fuste in suspensum impacto candelabrum, violentiam ictus nonnihil remisisset. Plurimum quidem sanguinis ex vulnere effluxit: interque proceres tumultuatum, & fuga facta est. Ab ea pompa tum abiit Alexander, Imperatoris frater, adversam valetudinem causatus. quare apud multos suspicio fe insinuavit, ipsum esse insidiarum auctorem. Sed percussor deprehensus, multosque perpessus cruciatus, cum nominem facinoris conscium fatereturr, amputatis manibus & pedibus in Funda Circi crematus est. Ex eo tempore pompa ista cessavit. Et quidem sapientissimus monachus Marcus, ejus monasterii dispensator, qui tetraodium magni sabbati complevit, quod habet GYRI * COSMÆ, multis Imperatorem deprecatus est. & eo renuente: Noli, inquit, hoc iniquius ferre, aut irasci, o Imperator. nam vates Davidus hoc tibi adversi eventurum prædixit, hoc versu: (Quanta malignatus est inimicus in sanctio tuo, & gloriati sint qui oderunt te in medio solemnitatis tuæ!) Itaque oportet exinde re alios decem annos imperare. Hoc monachi valetinim exitus verum ostendit. Decem enim post annis, eadem qua idtus fuerat die, suum obiit diem.

Leo in templo vulneratus.

296 * Thoma

Edit. Paris. p. 59. 600. Pſalm. 73.

Quarrain deinde uxorem duxit Leo, Zoe Carbonopſinam, qui per multum témporis cum eo vixit antequam coronaretur. Cum vero Bulgari incurſionibus rem Romanam atrererent. Agarani ea occaſione percepta, claſſem adornarunt, & contra maritimum Romanorum ditionem emiſerunt, duce Leone Attaleó, qui Chriſtianam ejuraverat religionem: & quia Tripoli habitabat, inde Tripolites appellabatur. Ejus expeditionis nuntium mature accepit Imperator, qui tum apud emporium Boazii erat, dedicando Chriſtophori protovestiarii monaſterio intentus. & addebatur hoc a nuntiis, a Tripolita ipſam peti Conſtantinopolin. Emittit ergo Euſtathium, drungarum rei navalis, cum claſſe: qui pugnæ cum Tripolita committendæ impar, re infecta rediit. eumque inſecutus Tripolita fauces Helleſponti intravit, & usque ad Parium venit. Hujus rei indicium Imperatori maxorem perturbationemque animi graven attulit. Itaque Himerio ſecretariorum primario claſſem adverſus Tripolitem ducendam committit. Is Abydum præterveſtus, Ægæo mari emenſo, ad Strobelum appellit: inde ad Imbrum applicat. ac Samothracia ſuperata, hoſtes Thaſi cum ſentiret naves in ſtatione habere, multitudine & alacritate ſuis ſuperiores, ne appropinquare quidem iis auſus eſt. Tripolites autem retro averſus, Theſſalonicam expugnat, deprehenſo in ea etiam Leone præfecto, cui Chartalacius cognomentum: multumque ibi ſanguinis facit, multoſque captivos abducit.

Zoe Carbonopſina Leonis Zoem. uxor.

Leo Tripolites Apoſtatarum dux.

Himerius.

Theſſalonica ab Agarenis capta.

Forte quidam de cubicularibus, nomine Rodophyllus, neceſſariæ rei cauſa in Siciliam miſſus cum e auri libris, in itinere morbo correptus, Theſſalonicam ſe contulerat curandi corporis cauſa. cum

A μέλλειν εισοδεύειν, ᾧ πλησίον γενέσθαι τ ἁγίων θυρῶν, ἀεδρώπος τις ἐκπεπηδηκὼς ἐκ τᾶ ἀμβωνος, βαβδῷ πεχεῖ, ᾧ ἰσχυρᾷ ἐπαισεν αὐτὸν κ ἐφαλῆς. κὴ εἰ θάνατόσων ἂν παρέδωδ, εἰ μὴ τὸ ἄκρον τᾶ ῥάβδου τῇ αἰωρημένῃ λύχνῳ φροσκεκρικός, τῆς βιαίας μερᾶ ἀνεχρίσω φορᾶς. αἵματος δ᾽ σφοδρὸν ἐκ τᾶς τῆ βασιλέως καπαῤῥύοντος κεφαλᾶς, παραχὴ πε ᾧ φυγὴ γῆ ἀρχόντων ἐγένετο. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ τᾶ βασιλέως ἀδελφὸς, πόσον σκηφάμβος, ὡ παρὼν ἐν τῇ ἐσόδῳ. ᾧ ὑπόνοια ὑπένοσε τοῖς πολλοῖς, τὸν ἰσιάτην ὑπερβυλὴν αὐτὸν συμβέβλα. ὁ δὲ τὸν βασιλέα πλήξας καπεκθεὶς, ᾧ πολλὰς ὑπομείνας βασάνος, ὕστ μηδένα καθωμολόγει συνίσχα, χεῖρας κὴ πόδας ἐκτμηθεὶς, ἐν τῇ τᾶ ἱππικᾶ ἐκαύθη Σφενδόνῃ. ἐφ᾽ ἑλαζὶ δ᾽ ἕκοπτ κὴ ἡ τοιαύτη φοίλλωσις. κἀν ὁ σοφώτατος μοναχὸς Μάρκος, ὁ οἰκονόμος ὢν τῆς τοιαύτης μονῆς, ὁ τὸ τετραῳδῶν τὸ μεγάλου σαββάτου ἀκαπλυρώτας τῇ Κυρῇ * Κοσμᾷ, πολλὰ καπέδωδε τῷ βασιλεῖ. πάντ δὲ διορύσω, ᾧ τὸ βασιλέως ἀπασαυσόμενη, φησὶν ὁ μοναχὸς· μὴ ὀργίζῃ, μηδὲ χαλέπαινε ὦ βασιλεῦ. φοσγεγραμμένον δ᾽ ἰω πεδὲν σε, παρὰ τ φοφσὴν Δαβὶδ, εἰρκότος· ὅσα ἐπονηρδσατο ὁ ἐχθρός ἐν τῇ ἁγίῳ σε, ᾧ ἐνεκωχήσαντο οἱ μισῶντές σε ἐν μέσῳ τᾶς ὁρτᾶς σε. δεῖ δὴ σε, δέσποτα, λοιὸν ἰσιᾶν, ὅτ᾽ ἄλλα δίκα ἰσὶν καπεχὼν τῶν βασιλέων· ὃ δὴ κ γέγονεν. ἀπέβανε γὰρ κατ᾽ αὐτὸν τῶν ἡμέραν ἰσῖ δέκα χρόνες, ἐν ᾧ κ ἀπλήγη.

B

C

Ἡγάγετ᾽ ᾧ πεπρηῦν γωαῖκα Λέων ὁ βασιλεὺς, Ζωὴν τὸν Καρβωνοψίνα, ἣ τις ἐβίω χρόνον συχνὸν μὲν ἀπὸ σκῆφς. τῇ ᾧ βυλγάρων ταῖς ὁρόδοις Ῥωμαίους ἐπιτρέβοντων, οἱ ἐξ Αγαρ μεβόντες τὸν, σόλον ἐξαρτύσαντες, κατὰ τῇ παραλίας τᾶς ἀρχῆς Ῥωμαίων ἐκπέμπουσιν, ἡγησάμενον τῇ σόλῳ καμάρχοντα Λέοντα τὸν Ἀτταλείτ, τὸν Χελσιανὸν ἐξομοσάμβρον πίστιν· κἀν τῇ τελσόλει οἰκόνατα, πᾶς αὐτῆς εἰληφὼς ἡ φοσπορείαν. ἐφθασε δὲ τὸν βασιλέα ὁ πτερὰ τὸ Τειτολίτε ἀγγελία κατὰ τὸ ἐμπόριον τᾶ Βοωτίου· ἐκείσε γενόμβρον ἐπὶ τῇ ἀνακαινίσει τᾶ μονῆ Χεισοφόρε φανεβιτισθέν αὐτῇ. φροσπόησαν δ᾽ οἱ ἀγγελιαφόροι, ὡς κατ᾽ αὐτὸς ἔχοι τῶν ὁρμίων τᾶς βασιλίδος. πέμπει οὖν ὁ βασιλεὺς Εὐσάθιον τὸν τῶν καϋτα ὁμήγυρον τῇ πλοΐμων μετὰ τᾶ σόλα. ὃς μὴ δυνηθεὶς ἀντιπεξαγαγεῖν τῇ Τειτολίτῃ, ὑπεχώρησε κενός. ὑπόμβρος ᾧ πόνῳ ὁ Τειτολίτης, οὐσπλέον εἰς τὰ ςόμα τᾶ Ἑλλησπόντ, ᾧ μέχρι τᾶ Παρίν καπέβαβεν. ὅπερ τῇ βασιλεῖ ἀγγελθὲν, εἰς μεγάλην ἐκβολὴν ἀθυμίας ᾧ παρέβαλ. ἱμερίῳ γοῦν τῇ φροπασκρήτις τὸν ταυτελὸν ἐγχωρήσας διώκειν, κ᾽ τὸ Τειτολίτ ἀπίσελαν. ὃς Ἀβυδον ἐλθὼν, ᾧ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, Τρῳάδ᾽ ἐφοσορμίζει. ἔπα καταῖρε φρὸς Ἴμβρον. Σαμοθρᾴκ᾽ ᾓ ᾠβᾳ. καπέβαβε τὰς πολεμίας ναυλοχούσπας ἐν Θάσῳ. πλὴν πλῆθ᾽ τε ᾧ ἀφοβωμένῳ ὑπερέχοπας αὐτὰς ἰσῶν, ὠθὶ πλησιάσαι ἀπὸς ἐπίλμενεν. ὁ Τεσσολίτης σπιδόρμενος γάγοσας, ᾧ κ᾽ Θεσσαλονίκλιν γενόμβρος, πολλὴν ἐπολλόρκησε. καπερχθέντος ᾧ Λέοντος τῇ σρατηγῷ ἐν αὐτῇ ᾧ Χατζιλάκος ὁ ἐπίκλησις· ἐγένετο ᾓ χρύσις αἰμάτων πολλὴ, ᾧ αἰχμαλωσία.

Ῥωδόφυλλος δέ τις κουβικουλάριος κατὰ τινα χρέιαν ἐν Σικελίᾳ πεμφθεὶς μετὰ χρυσίου λιτρῶν ἑκατὸν, νόσῳ πιεσπεσὼν, ἐν Θεσσαλονίκῃ εἰσῴλθεν

ἐφ' ᾧ ἐπιμελείας ἀξιωθῆναι. ὅτε περὶ καταρχὰν ὁ Τελετο-
λίπης, ᾧ πολλὰ βασανίσας ἠφ' τὸ χρυσίον, ἀπίκτευε
μηδὲν ἕνεκα ἐφευρεῖν ἐθέλων. τότε δὴ ἔτυχε καταλιπὼν ἐν
τῇ ὁδῷ, ὅπερ Συμεὼν ἀσκηταὶ διερρωμένος ἀνείλατο.
ᾧ τὸ Τελετολίπη βελτιώσης καταρχὰς τὴν πόλιν, ὁ
Συμεὼν λαβεῖν αὐτὸν χρυσίον ἐμέλησεν, ᾧ ἁ καταρχὰς
ἀπορήθαι. ὁ ᾧ γέγονε. ᾧ λαβὼν τὸ χρυσίον ὁ Τελετο-
λίπης, ὑπεσόησεν. ἀποδεξάμενος ᾧ τὸν Συμεὼν τὰ ἔρ-
γου ὁ βασιλεὺς, πατρίκιον τῇ ἀφωπασκρετὶν τὸν
πτίμκα. πυθόμενος ᾧ τὸν τῇ Σαρακηνῶν ἀποστρατὴν
ὁ ναύαρχος Ιμίσσος, ᾧς τὴν κατ' αὐτὸν ᾗρτίσατο
δίωξιν. εἰ ᾧ τῇ Κρήτῃ φροτίσχουσι, καὶ νόσημαρας
ἔστης τοῖς Κρησὶ τὰς λοιὰς, ἀβλαβὲς οἰκαδὲ ἀπε-
νόσησαν. ἀφακτὸν ὲν Λίμενι καπαλπόντες τὸν Ιμέ-
ρεσν.

Ο ᾧ βασιλεὺς ᾧς τὴν τῶν δύο γενεσιαπὼν ἐκπέμ-
πει σρατηγὰ, Εὐσάθιόν τε τὸν γένος τῇ Αρχυρὸν κα-
τασήμιον, ᾗ Ανδρόνικον τὸν ἐκ τὰ Δουκὸς. οἵτινες
πολλὰ πρόσαια ἐσήσαντο κατὰ τῇ Αγαρηνῶν. Σαμω-
νᾶς ᾧ ὁ τὴν ἐπιβολὴν καταμηνύσας τῇ βασιλεῖ, ἐξελθὼν ἐσ τῇ
ἐσ. εκαυσε ἠβητόροντος τιμήματος τῇ βασιλεῖ, ὀξελθὼν ἐσ τῇ
αὐτὸ μοῆ ἀφοβεσιόσιμος, φυγὴν ἐβήσατο, ἅμα χρι-
μασι ᾗ ἵπποις, ᾗς ὲν ἑκάστῳ σαθμῷ δημοσίᾳς ἵπ-
πους ἀγωλοκοπῶν. Δοκησάμενος ᾧ ὁ βασιλεὺς κατα-
διώξαι αὐτὸν, Βασίλειον ἑταιρειάρχην ᾗ Καμπτῆρ,
ᾗ ἁ Κρὶωτὴν Γεώργιον. ὧν ᾧ ἁ Αλὼν ἀβηπρώτα
ἁ Σαμωνᾶν, κατέλαβε Νικηφόρος φρυγανόζος Καμε-
νᾶς, ᾗ κατήγαγε ἐκτυφωσαπὸλιν, ᾗ ὑπεριφονίμων δω-
σειν. ἐπεὶ ᾧ ὡς ἐπεσθη, εἰς ᾗ ὲν τῇ Σιραχὰ κατασφώ-
γει σαμῶν ᾧ ᾧς χάρι ἐλκυλοῦσαι φροβασιόσιμος.
ἐλθὼν ὲν τὴν Κωνσαντίνος ὁ τὰ Ανδρόνικα τὰ Δουκὸς υἱός,
καὶ πὸν ἀναλαβὼν ὲν τῆπόλει ὑπήρφαιν. ἐσυλλόν-
πων ᾧ ἐν τῇ Κωνσαντινοσόμει, ἁ μὲν ὲν τῇ τὰ Καί-
σαρος τὰ Βάρδα οἰκίᾳ φυλάτεσθαι προσέταξεν ὁ βασι-
λεύς. Κωνσαντῖνος ᾧ τῇ Δουκὶ ὑπεὶπερ ἐπληροφόρηθη,
ὡς ταῖς ἀληθείαις προσφεύγων ἰῶ ὲν Μαλτεσῶπὸ Σαμω-
νᾶς, παρηγγελκε τῶπο μὴ εἰσπεῖν ἐκώσιος ἁ συγκλῖτ,
ἀλ' ὅτι ἐν τῇ Σιραχᾷ χάρμ ὑχῆς ἀσπὲ· ἐβούλετο ᾧ
συγχώμης πῶπο τυχεῖν. ἰῶσθν ᾧ προσπαλισόμενος ἁ
σύγκλητον, ᾗ ὑς μέσον τὸν Κωνσαντίνον παραγαγὼν,
ὡρώτα μεθ' ὅρκων σύποσι λέγων· φρὸς τὶ Θεὸ ᾗ ἁ
ἱμὶς κεφαλὴς, ἰφέρλγι ἐν Σοφίᾳ ὁ Σιμωνᾶς, ᾗ ὡς
ὁ δὲ ὡς ὅρκως ὠλιβηδεὶς (παρηγγέλθη γὰρ ἀνὺ
ὅρκων φρώτον τῶν ἀληθεινῶν ἀποκρίνασθαι) ὠμολό-
γησε πάντων ἐνάντιον, ὅτι πρ ὡς τῶν ἰσαυτὸ πατεί-
δα ἀπῆρε Μιλτιωλῶ. ὁ ᾧ βασιλεὺς τὸν μὲν Κων-
σαντῖνον μὲν' ὀργῆς ἀπεπίμψατο, τὸν ᾧ Σαμωνᾶν τὸν
τοῖς τὰ Καίσαρος καπέχεσθαι διωξέσατο. καὶ μετὰ
ταῦτα ἐκίθη τὸ ἐξιβλήθη, ᾗ ὡς φροτέρας ἠξιώθη
τιμῆς.

Επήνθη ᾧ τῇ βασιλεῖ ἀπὸ Ζωῆς, ᾗς ἑπτόρας αὐτὸ
γαμετῆς, παιδίον ἄρρεν, ᾧ πρὸ τῇ γεννέσει κομπῆς
ἐφάνη, ταῖς ἀκτῖσι τὴ ἀκτιπλὸς ὀφοῖς, καὶ λάμπων
ἄχρι τεσσαράκοντα ἡμερῶν. ἐβάπτισεν ᾧ τὸ παιδίον ὲν
τῇ ἁγίᾳ σοφίᾳ Νικόλαος ὁ πατριάρχης, ἀναδεξαμένων
αὐτὸ ἀπὸ τὸ ἁγίου βαπτίσματος, Αλεξάνδρου τὰ αὐτα-
δέλφε τῇ βασιλέως, τὰ πατρικίου Σαμωνᾶ, καὶ τῇ
ᾗς συγκλῖτε ὀξόχων. ἄλλοσθν ᾧ μῇ Ζωῆς ὁ Λέων
ὑπὸ Θωμᾶ ἀφισβυτῆρε (ὅσις ᾗ καθρῆδν) ᾗ Λιγύ-
σαν αὐτὼ ἀνωρόθωσε. ᾗς τούτων ὧν τὼ αἴτιαν ὁ

A Tripolita ibi tum captum, ejus auri causa diu tortum, cum ſe quicquam habere pernegaret, necavit. Et vero aurum in itinere Rodophyllus ſeliquerat, idque Simeon ſecretarius ea tranſiens ſuſtulerat. Hic Simeon Tripolitam urbis everſionem animo agitantem hortatus eſt, ut excidio abſtineret, eoque nomine aurum illud ac- *Edit. Pariſ.*
ciperet: ac pertinaſit. quod Simeonis ſa- *pag. 601.*
ctum ita gratum fuit Imperatori, ut eum patricii ac ſecretarii primarii dignitate ideo remuneratus ſit. Himerius cognito a Theſſalonica Sarracenos receſſiſſe, inſequendis iis ſe parat. Verum hi ad Cretam appellunt: præterquæ parte Cretenſibus data, incolumes domum redeunt, otioſum Lemni relinquentes Hi-
B merium.

Secundum hæc Imperator duos fortiſſimos duces in Orientem emittit, Euſtathium ſtirpis Argyrotum & Andronicum genere Ducam. hi multas de Agarenis reportarunt victorias. Cæterum Sa- *Samonas pro-*
monas, is quem inſidias Imperatori de- *fugit.*
texiſſe docuimus, cum eſſet apud hunc in ſummo honore, ſimulans ſe ad monaſterium ſuum exire, profugit cum pecunia & equis, ac diſpoſitorum per ſingulas ſtationes publicorum equorum nervos incidit. Leo igitur mittit qui eum inſequantur, Baſilium ſodalitii præfectum cognomine Camaterum (id eſt laborioſum) & Georgium Cretam. C Samonam jam Halyn fluvium tranieuntem Nicephorus Caminas drungarius deprehendit, ac multis precantem, multa etiam dona ut dimitteretur promittentem detinet. Samonas cum inſignem nom. impetraret, prætendit ſe voti cauſa ad Sirachanam crucem profiſci. fed cum Conſtantinus Andronici Ducæ filius ſupervenisſet, ſecum Conſtantinopolin abducit. Leo Samonam in Bardæ Cæſaris domo in cuſtodia aſſervari jubet. Conſtantino, ex quo didicerat extra controverſiam eſſe quod Samonas in Melitenam tranſfugere intendiſſet, mandat, ut hoc in Senatu diſſimulet, & cum Siracham voti cauſa profeciſci voluiſſe dicat: nam veniam Samonam conſequi volebat. Poſtridie Senatu advocato, Conſtantinum in medium adducit, juratumque per Deum & Imperatoris vitam interrogat, in Syriam Samonas fugerit, necne. Conſtantinus jurisjurandi (nam citra id juſſus erat veritatem celare) motus religione coram omnibus profitetur, Samonam in Melitenam, quæ ejus erat patria, fugam inſtituiſſe. Imperator hunc iratus dimittit, Samonam autem in Cæſaris domo aſſervari mandat. unde poſtea dimiſſus, priſtinæ eſt reſtitutus dignitati.

Porro autem Zoe Leonis quarta uxor, maritum ſuum maſcula prole pa- *Leoni filium*
rentem fecit. In ejus partu cometa *natus.*
apparuit, radios verſus Orientem projiciens, & ad quadraginta dies fulſit. Infantem in Sapientiæ templo baptizavit Nicolaus patriarcha, ſuſcipientibus eum ex ſacro lavacro fratre Imperatoris Alexandro, patricio Samona, & primoribus Senatus. Fauſta compreca- *pag. 602.*
tus eſt Leoni Thomas presbyter, ideoque ordine ſuo excidit. Zoen porro Auguſtam Imperator declaravit. atque ob hoc factum patriarcha ei introitu templi cum interdiceret, coactus eſt

298 per dextram partem in Mitatorium ire. At Imperator Samonam cubicularium ſuum intimum creat, quod eo ad omne flagitium miniſtro uteretur commodiſſimo. ejus enim inſtinctu vim lotentavit patriarchæ, niſi vel invitus ſe in templum admitteret. Res ita acta. Principio Februarii menſis, Imperator patriarcham ad ſe vocat: & ab eo ſummis precibus contendit, ut ſe ad ſacra admittat. recuſantem, a Bucoleone longa navi impoſitum in Hiereja trajicit, inde pedeſter ad Gulacrenorum monaſterium a ſe conditum deductus eſt. Non multo poſt Euthymius Syncellus patriarcha creatur, homo pius, & ſummæ virtutis: quem ferunt, cum id munus detrectaret, divina pateſactione ad id ſuſcipiendum fuiſſe impulſum. Omni ſtudio hic impedivit, ne Imperator legem, ad quod multi illuſtres viri operam ipſi navabant, ferret, qua liceret viro tres ſimul aut quatuor uxores ducere.

Samonas eliatus.

Euthymius patriarcha.

299 Junio menſe Conſtantinus Aſer in monaſterium ſuum, quod prope fanum Apoſtolorum condiderat, Imperatorem invitavit, ut dedicationi ejus & prandio intereſſet. Ihi ſubito vehemens Africus exortus, multa concuſſit ædificia, homineſque exterruit, adeo ut omnes domibus relicti ſub dium profugerint. imber autem obortus eam procellam ſedavit. Rurſus claſſe Agarenorum contra Romanos provecta, ſuæ claſſi Imperator Himerium dromi logothetam præficit, eique adjungit Andronicum Ducum. Hic Samonas, qui quod a Conſtantino ex fuga (ut monſtravimus) retractus fuerat, implacabile in Ducas odium gerebat, quemdam Andronici familiarium ſubornat: eique perſuadet; ut occulte Andronicum per litteras moneat, ne navim conſcendat. nam Imperatorem, a Samona eo pertractum, Himerio ipſius excæcandi mandatum dediſſe: & Andronicus litteris iis acceptis, volnit cum Himerio in bellum ire. Himerius itaque ſolus coactus eſt ſexta Octobris die cum hoſtibus confligere, eoſque devicit, & interfecit. Quo cognito, Andronicus deſperatis ſuis rebus, ac convulſatis, cum neceſſariis ac ſervis ſuis caſtellum quoddam occupavit ſupra Iconium ſitum, Cabalam nomine, & ad defectionem ſpectavit. At Samonas arrepta occaſione, non deſiit Imperatorem verbis concitare atque irritare: ſe dudum ſenſiſſe, Andronicum defectionem parturire, & eſſe ejus conatui anteverrendum: Imperatorem cunctando optimam ejus rei occaſionem dimiſiſſe, atque ita hoſtem e manibus evaſiſſe. ſed vel ſic aliquid conandum, ne quod ab eo accipiatur damnum. Hoc quaſi ſtimulo incitatus Leo, Iberiæam Gregoram ſcholarum domeſticum, & Andronici affinem, cum valido exercitu contra Andronicum emittit. Andronicus ubi hoc reſcivit, & Nicolaum patriarcham, quo maxime erat fretus, eccleſia ejectum eſſe, Cabala relicta, ad Agarenos cum omnibus ſuis profugit: eumque Amermumnes honorifice admodum accepit. Imperator porro repatans quantum iſto amiſſo ducem amiſiſſet, & qualem

Inſidiæ Samonæ in Andronicum.

Agareni victi.

Edit. Pariſ. pag 603.

A πατριάρχης εἰς τ' ἐκκλησίαν εἰσέρχεσθαι ἐωλύει τὸν βασιλέα. ὅθεν διὰ τῶ δεξιᾶ μέρους διήρχετο εἰς τὸ Μητάτιον. φοβεῖσθαι δὲ ἠρξάτο πατρίκιος Σαμωνᾶς, παρακινεμόμενος, ὡς πᾶσαν παρακομίαν ἢ καινὰν συνιόρκους αὐτῶ καθιστὰς δικιώτατος. παρεσκεύασε δὲ ὁ βασιλεὺς, ἀναγκάσαι τὸν πατριάρχην, ἢ ἄκοντα προσδέχεσθαι αὐτὸν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ὁ δὲ κατὰ τ' ἀρχὰς τῶ Φεβρουαρίου μηνὸς μεταπεμψάμενος αὐτὸν, λαταρᾶς ἐθέτο προσδιχθῆναι. ἐπεὶ δὲ μακροσίτου τὸν ἔστειλε, ἀπὸ τ' λεγομένου Βικολίοντος, πλοίῳ μακρῷ ἐμβιβάσαντες ἤγκτερῶσιν ἐν τῇ Ιερείᾳ ἀφ' ἧς πεζῇ τ' ὁδοιπορίαν ποιούμενον, ἤγαγον εἰς τὸ παρ' αὐτὸ κτισθὲν μοναστήριον τ' Γαλακρανῶν. ἐν πολὺς παρῆλθε καιρὸς, καὶ χειροτονεῖται πατριάρχης ὁ σύγκελλος Εὐθύμιος, ἀνὴρ θεοσεβὴς, καὶ ἀρίστως κείμενος εἰς τὸ ἀκρότατον. φασὶ δ' ὅτι ἢ ἀπαναινόμενος τ' ἱερατείαν, θείᾳ ἀποκαλύψει πείσθη αὐτῷ καταδέξασθαι. διενοῦτο δὲ ὁ βασιλεὺς, πολλῶν ἐλλογίμων ἀνδρῶν εἰς τὸν συνιόντων αὐτῷ, νομοθέτην, τὸ ἄγεσθαι τὸν ἄνδρα καὶ πανδρεγκρεῖς ἢ ἐπτάκρας γυναῖκας. ἀλλὰ τοῦτο μὲν πάσῃ σπουδῇ διεκώλυσεν ὁ πατριάρχης.

B

Euthymius patriarcha.

C

Inſidiæ Samonæ in Andronicum.

D

Agareni victi.

Edit. Pariſ. pag 603.

E

Ιουνίῳ δὲ μηνὶ προσελθὼν Λέων ὁ βασιλεὺς παρὰ Κωνσταντίνου τ' Λιβὸς, οἷς ἢ καυτηριάσθησαν παρ' αὐτῷ μετὰ, ἔγγιστα τῆ ἁγίων Ἀποστόλων, ἐφ' ᾧ τὰ ἐγκαίνια ἐπιτελέσαι καὶ ἀεστῶσαι. ἐξαίφνης οὖν ἐπνευσε ἄνεμος Αἰόλου σφοδρὸς, καὶ συνέσεισε οἰκοδομὰς πολλὰς, καὶ συνεπάραξε τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐξεφόβησεν, ὡς πάντας φεύγειν ἐκ τῆ οἰκιῶν εἰς τὸ ὕπαιθρα. ὄμβρος δ' ἐπιγενόμενος, ὕσασε τ' πνεύσαν καταιγίδα. στόλου δὲ τῆ Αγαρηνῶν καὶ Ρωμαίων ἐξελθόντος, ὁ βασιλεὺς Ιμέριον τ' λογοθέτην τῶ δρόμου, ἀρχηγέτην τ' Ρωμαϊκῆ κατέστησε στόλου. προσπέμψας δὲ καὶ Ανδρόνικος ὁ Δούξ συνεκάλεσεν αὐτῷ, καὶ ἀγωνίσασθαι καὶ τῆ τῆ Αγαρηνῶν. ὁ δὲ Σαμωνᾶς τῆ τῆ Δουκῶν γένει ἀκατάλλακτος ὢν ἐχθρὸς, ἐξ ὧν παρὰ τῶ Κωνσταντίνου κατέχεται, ὑποθεὶς νυκτὶ τ' Ανδρόνικον φίλων, ἔπειτα γράψαι λαθραίως, μὴ ἐν τοῖς πλοίοις εἰσελθεῖν, τ' Ιμερίου παράγγελμα ἔχοντας ἐν βασιλίας, ὑποβαλὼν τῶ Σαμωνᾶ ἐκτυφλῶσαι αὐτὸν. ὡς ὅτε ἐδέξατο τὸ γράμμα, ὡκ ἤθελε τῆ Ιμερίου συνεστελθεῖν. διὰ μέσης ἰωαγιάδος καὶ τῆ τ'. τῶ Οκτωβρίου μηνὸς συμβαλὼν τοῖς ἐχθροῖς. καὶ συμβαλὼν, ἐτρέψατο καὶ κράτος. Ειράσατο. πῦρ μαθὼν ὁ Ανδρόνικος, καὶ τοῖς ὁπλοις ἀπεγυμνώσας, συσκιασάμενος ἅμα συγγενέσι καὶ δούλοις αὐτῶ, ἁπλοῦν κατά τι ῥρύκειον ἄνευθεν τῶ Ικονίου ᾠκοδόμησεν, ᾧ Καβάλαν ὠνόμαζεν, καὶ εἰς ἀποστασίαν ἐβλέψεν. ὡς δὲ ἀίσει δ' ὁ Σαμωνᾶς ἀφορμᾶς δραξάμενος, καὶ παροξύνων καὶ συμπαράσων τὸν βασιλία, καὶ λέγων, ὡς ἐγὼ πάλαι κατανοήσεν τὸν ἄνδρωπον, καὶ ὡς ἀποστασίαν αἰδέσει, καὶ ὡς χὰ προαπαλαβεῖν τὰς ὁρμὰς αὐτῶ. ἐπεὶ δὲ νῦ σῇ μελήσει, ὦ βασιλεῦ, παρέσται μὲν ὁ ἐπιτήδειος καὶ ῥᾴστος καιρὸς, καὶ ᾤχετο εἰς μέσων ἁμῶν τῆ χωρῶν ὁ πολέμιος, τὸν δίστομον ἡμῶν πλοῦτον ποιητὸν, μὴ καὶ λάθῃ δράσας τι μεῖζον ἢ παθών. τοῖς τοῖς λόγοις, ὥσπερ νιν πλήκτροις ἠγεῖς ὁ βασιλεὺς, τ' Ιβηρίτζιον Γρηγορᾶν δομέστικον τῆ σχολῶν καὶ κηδεστὴν Ανδρονίκου συγκάσσας, μετὰ δυνάμεως ἱκανῆς ἐπὶ τὸν Ανδρόνικον ἐκπέμπει. ὅπερ μαθὼν ἐκεῖνος, ὡς ὁ πατριάρχης Νικόλαος, ᾧ πὶ πολλὰ ἐλάρρει, ἐξεβλήθη τ' ἐκκλησίας, καταλιπὼν τὴν Καβάλαν παντελῆ φρουρὰν φεύγει, τοὺς Αγαρηνοὺς. ὁ δὲ Αμερμουμνὴς ἐντίμως καὶ μεγαλοπρεπῶς ἐδέξατο. ἀπολογισάμενος δ' ὁ βασιλεὺς εἶτα

ἀπ᾽ολιτι ερατηρῶν, ᾧ οἷον ἴζευ πολίμιου ἐμιθλιν, ἤσ- χαθλα ᾗ ἰδυσφόρει, ᾗ τρόπον ἐζάτει πῶς ἂν αὐτὸν τοῖς Ρωμαίοις ἐπαναιώσιτια. ἐγλέπτο δὲω γρᾶμμα βατιλικὸν, πάσαι τε αμπεῖσ᾽ω αὐτῇ κακῶν χεριζοίμεν, τῶν οἱ καθ᾽ τὸ ἐπιπροῤῥω ἐπιτρόπτον, ᾗ ἢ φρῶπαν ὑπμιρέ- κεθπιρεύόμεν, Ϲ μυρίας ἄλλας δωρεὰς ᾗ εὑρηλα- σίας· ὑπαρλίξωτες κηρῷ λαμπάδι φρτικικόν, δι- δόσι τινὶ τῇ Σαρακηνῶν ἀπ᾽ τὸ Πραιτωρίε ἐκβλθέτει, ᾗ μεγαλοφρπᾶς φιλοῤῥωθέτει, ἐπιτκλῶτες ἀπελ- θεῖν ἐν Συρίᾳ, ᾗ ἐγχερίσαι τῶτο τῇ Ἀνδρονίκῳ. ἀπελ- θόντα γὰρ τὸν Σαρακηνὸν φρσπλαβόμδρις ἰδίᾳ ὁ Σαμω- νᾶς, οἷδας ὁ καπήχης; ᾗρώτα τὸν κηρὸν αἰνιξάμενος· ἀγνοῶ δ᾽ ἐκείνῳ φήσαντος· ὁ δὲ θεὸς σοι κηρὸς, ὦ φίλος (ἔφη) τῆς Συρίας ἐγὼ ἢ ἀπώλεια. ᾗ εἴ τι κηδῶ τὸ ἰδῆναι τὰ σὰ, ᾗ τῇ σιωπῇ ἴσων, χερσὶ καπέθη τῶτο τὸ Οὐζῦρ- ῶτα δὲ ᾗζκοπτα τοῖς ὠτ᾽ αὐτὸ παρεγγελθέσει, ᾗ θᾶ- ρος ἀυτὸν μεγίσος πολυτελῶς φιλοῤῥονήσατο. ἀπελ- θὼν δὲωὸ Σαρακηνὸς, ἐπεχείρετο τῇ Οὐζῦρ ᾗ κηρῷ. ὃν καθιλὼν ἐκείνος, ᾗ τὸ γραμμάτον τῦρᾶν, ᾗ ἓν τῶν- κείμενον ἀπαλλξάμδρος κοιῶ, ἀπήγγελε τῇ Δισρμμεν- ᾗ τοῖς Ἀνδρόνικον ᾗ τοῖς σωῖ αὐτῇ τὸ δνεμωκρέσον ὑπε- δίχετο. ἐπὶ πολὺ δὲωμ κακηχμῶν, ᾗ μὴ φέροντες τὰ ἐκ ᾗ φιλακῆς λυπηρὰ, ἠναγκάθησαν τινὲς τῶν οἰκείων ἐξομόσασθαι πίστιν. ὁ μὲν δὲωμ Ἀνδρόνικος, ὅπως ᾗ τὸν βίον καπίλυσι.

Κωνσταντίνος δὲ ὁ πάτηρ αὐτὸς, φρὸ ᾗ Σωσὲν ἐκείνου, εἰ- δόπτες ᾗ τὸ πάτρος, συστελλσταμένης μετὰ καὶ νύκτα ἄλ- λων ᾗ πεῖ αὐτὸ (ἐνύχκτο δὲ συχνὸ μὲν αὐτῇ, ἦν δὲ τῇ ὥρᾳ ἐγκαθεδρεμένη ᾗ τὸ μὲ Θιλόπαι τὸ οἰκεῖον ἀ- πώμοτον δίσθαι σιβᾶς) τὰ δεμὰ ᾗζιπλέξαντες, ἐξέρ- χονται τῆς φιλακῆς, ᾗ καλωδίῳ ἑαυτὰς καθιμήσαντες, ἐπὶ πῶν τὸ ὑπορύσσοντες, ἀπεδίῤῥασαν ερατιωνῶν ᾗ πιμφθέντων πρὸς τῶ καπᾳχεῖν τῶν, τοῦ μὲ ὑπορῥῳ- φοντος ᾗ πολιμπώτης, τοῦ δὲ χρυσῖον μπτρώτης, ἀ- πονπλᾶσ᾽αυτὸν τοῖς διώκοπας, ᾗ ὑπὸ ἐχυσαν ἐπιβώκε τῇ ἐρίων Ρωμαίων. πεχῇ μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς ᾗ Κωσταν- τῖνος μετσχῆμα- τον, ᾗ ὡς αὐτὸν ἀγαγῶν, θῶρας αὐτὸν πατῇ οἷος ᾗ πεῖ αὐτὸν ἐφιλοῤῥονήσατο. πλκρωθέν- σης ᾗ ὀργῆς, ὃν τῇ μίλλεσ ὑπὸ τῶ χρυσοχελλίου ἐξένκα ᾗ Κωσταντίνον ἐκείνου ὃ ἐπσίσατο τὴν αὐτὸ δο- χὴν ὁ βασιλεὺς) ὑποσῤῥίψας κελεύσας αὐτὸν ἐφαπτῆσας αφῆς τῆς ἐγκλμέτας ἀπωθτῆ πύλης· εἰσσας τὸ Χρυσὸ ᾗ τὸ Θιομάτορος ὁ βασιλεὺς, ταῦτ᾽ φρὸς ᾗ Κωσταντῖνον εἰρήκει· μὴ σὲ πλανάτω, ὦ Κωσταντῖνε, τὸ ὄνομα, μηδὲ διὰ τῶτο οἰ καπέζουσι Ρωμαῖων. ᾗ βασιλέα δὲ τῷ ἐμῷ υἱῷ Κωσταντίνῳ ἐκ Θεᾶ πᾶμι δύναι, Ϲ τῶτο μοι δῆλον γέγονεν ἐκ φρρήσεων Θείων ἀνδρῶν, ᾗ φρῤῥήτα τὰ μέλοντα ᾗ καθαρόντος κπταμένων. ἴμμετε γοῦν τῇ δο- θείσῃ σοι τάξει, ᾗ μὴ φαντᾷς τὰ ὑπὲρ σεαυτὸν· ἡ μὲν ἐσθὴς, ὡς τυραννήσασιν ἡ κεφαλὴ σε σῶμα ἄπῃ, ᾗ ἐκ δὲ τῆς πύλης εἰσπλεύσεται. ᾗ Ϲ γέγονεν ὕστερον. με- τὰ θάνατον δὲ τὸ Λέοντος τυραννήσας Κωνσταντῖνος, ἀ- πορῤῥᾷ δὲ τῇ ᾗ Γενικὴ σκεπτῇ, ᾗ ἐξ ἧς ῥᾳδίως πύ- λης λύσῃ Ϲ ἅμμετι ζαζομένη ᾗ τῶτε κεφαλὴ εἰσηχθη εἰς τὰ βασίλεια.

Ο δὲ βασιλεὺς ᾗ τινα ὑπόνοιαν, Εὐσάβιον μάγιστρον ᾗ Αργυρὸν, μετεκίνησε τῆς ἀρχῆς (ἦν δὲ ὁ ἀργυρᾶσος τῆς Βιζάντ ᾗ ὃς ᾗ ἀπιὼν οἰ καθ᾽ φαρμάκῳ καπρχαθεὶς ἐπλεύσατο, πολλῷ πόθῳ αὐτὸ τῆς ἐρατῆς ᾗ τῆ τόλμῃ καπελπὼν, μεμνημένος ᾗ ἀνδραγαθημάτων αὐτὸ. ἐκέρα δὲ κατὰ τὸ Χαρσιανὸν ἐν τῇ μοῆ τῆς ἁγίας Ελισάβετ, ὡ Λέων ὁ πάππος αὐτὸ ἐκαπόρνησεν. ὃς ἐκ ᾗ Αργυρῶν ἐπίδοτον ἐν-

effet habitarus hoſtem , animi angebatur : & quomodo eum reduceret ad ſuos , cogitabat . Scribuntur tandem litteræ Imperatoriæ , quibus Andronico & offenſarum omnium oblivio , & reditus domum , & priſtina dignitas atque fortunæ , & innumera dona ac beneficia offeruntur . eæ cereo incluſæ , Sarraceno cuidam , e prætorianis captivis ad ſummum favorem producto , in Syriam Andronico perferendæ traduntur . Diſcedentem Sarracenum Samonas ſeorſim compellans : Scis , ait , quid portes ? ceram innuens . neganti : Cera , inquit , quam geſtas , Syriæ eſt cera : & tu , ſi qua tibi gentis & eamdem tecum religionem colentium eſt cura , eam Uzeri in manus trade . promittentem ita ſaturum , donis pretioſis magnifice eſt demeritus . Ergo Sarracenus confecto itinere , Uzero cereum tradit : iſque cera remota , litteras inventas legit : & percepta ſententia , rem Amermumnæ ſignificat . Extemplo Andronicum cum fuis in carcerem conjicitur , ubi diu magnas tolerarunt miſerias : quarum quidam impatientes , fidem Chriſtianam abjurarunt . Andronicus in carcere perlit .

Filius autem hujus Conſtantinus , vivo adhuc & conſcio patre , re cum quibuſdam aliis captivis (complures enim in carcere una incluſi erant , quod reli- Edit. Pariſ. gionem veram prodere nollent) compa- pag. 604. ſita : ruptis vinculis per funem ex carcere delapſi , & equos nacti profugerunt . militeſque qui eos comprehenſum miſſi , inſequebantur , nunc obvertendo ſe & dimicando , nunc aurum in quo colligendo ii occuparentur , projiciendo amoliti , ad fines Romanorum evaſerunt . Imperator Conſtantinum & qui cum ipſo erant ſtatim ad ſe vocat , doniſque variis afficit : & a primo congreſſu , cum aureo triclinio eſſet exſtructa Conſtantinus (ibi enim eum exceperat convivio Leo) revocat eum Imperator : atque oculis in imagines Chriſti & Deiparæ , quæ ſuperne erant collocatæ , deſixis ſic affatur : Vaticinium. Conſtantine , vide , ne inponat tibi nomen tuum cave , neve ob id Romanis te imperaturum opineris . etenim filio meo Conſtantino id Imperium divinitus eſt deſtinatum , quod ego comperi præſtidionibus divinorum hominum , caſtitate ſua futurorum præſcientiam nactorum . Locum itaque tuum tene , neque te ſuperiora fomniaveris . alioqui ſcito , tuum , ſi tyrannidem affecta eris , caput trunco reſecto per hanc portam illatum iri . Hoc quidem eventu eſt confirmatum . Mortuo enim Leone , Conſtantinus cum inviſiſſet Imperium , in * Genici ſecreto obtruncatus eſt , caputque tabo & cruore ſtillans per * ætrii geni- dictam portam eſt in regiam allatum . calis.

Præterea Leo Euſtathium magiſtrum drungariam vigiliæ , munere ſuo amovit , ob quamdam ſuſpicionem : iſque domum ſuam digreſſus , veneno perlit , magno ſui deſiderio exercitui claſſique relicto , præclara ejus facinora memoria recolentibus . Sepultus eſt apud Charſianum in monaſterio S. Eliſabetæ , quod novum avus ejus Leo condiderat . Hic Leo pri- Argyrus Leo. mus Argyrorum , id eſt argenteorum

cognomen familiæ ſuæ intulit, ſive ob vitæ puritatem, ſive decorem corporis, ſive ob illuſtrem fortitudinem, qua is æquales ſuos (claruit autem Michaelo imperante) adeo ſuperavit, ut ſolus cum vernis ſuis Manichæos Tephricenſes & Melitenæos Agarenos adortus, in fugam facile conjecerit: nominiſque etiam ejus mentio terrorem hoſtibus incuſſerit.

Cæterum paſtorum cauſa, a Tarſo & Melitena ad Leonem miſſi venerunt Conſtantinopolin Abelbaces & Samonæ pater. quos magnifico excepit Imperator eoovivio in Magnaura, ſplendide inſtructa. Exornavit & magnum templum magnifice, legatiſque introductis omnia etiam vaſa ad divinam pertinentia liturgiam demonſtravit. Id quidem ſtatu Chriſtiano indignum fuit, peregrinis hominibus, iiſque a vera religione alienis, ea oſtendere, quæ ne a pilis quidem & integræ vitæ hominibus temere viſuntur. Et Samonæ pater cum videret, quantum potentiæ atque honoris apud Imperatorem filius obtineret, cum filio manere voluit, patria Melitena deſerta. verum Samonas id paſſus non eſt, hortatus patrem ut domum rediret, & in ſua religione perſeveraret: ac ſe quoque expectaret, prima quoque occaſione domum rediturum. Feſto Pentecoſtæ die Imperator filium ſuum Conſtantinum opera Euthymii patriarchæ coronavit. At vero Samonas, ut Auguſtam deioceretur, ſuum miniſtrum Conſtantinum natione Paphlagonem eunuchum ei pro famulo tradit. Is Conſtantinus in tantam venit Auguſtæ & Leonis gratiam, ut ipſe etiam Samonas invidia correptus, apud Imperatorem eum detuleric, quaſi cum Auguſta is rem habecet. cui criminationi credens Leo, Conſtantinum monachi in morem tonderi jubet, & ab ipſo Samona in Tarſii monaſterium deduci. paulo poſt autem mutata ſententia, recipere eum cupiens, ejuſdem Samonæ opera eum in monaſterium Spirarum tranſtulit. egreſſuſque ad Damatryum, & in Samonæ pranſus monaſterio, cum videret Conſtantinum, illico mandavit ut monachi habitu exutus, civili veſtitu amictetur: & apud eum convivans, poculum ei ſuum dari juſſit, ſecumque hominem in palatium reduxit. Samonas videns Imperatoris in Conſtantinum amorem ereſcere, compoſita re cum Megiſto Cæſonita & Michaelo Tzirithone, libellum conviciis in Leonem inoumeris refertum, opera ſcribæ ſui Conſtantini Rhodii conficit, eumque conſignatum in Mitatorio abjicit. Imperator publice in magnum templum progreſſus, cum in Mitatorium veniſſet, quo loco precabatur, libellum invenit, ac legit. ea res eos qui aderant in magnam conjecit ſolicitudinem, atque ipſi etiam Leoni curam attulit auctorem quærendi.

Sub id tempus lunæ defectus maximus fuit. & Leo Synnadenſem metropolitam, Pantaleonem nomine, *ὃν ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκλησίᾳ πεποιημένον τὸν τύπον τῶν ἁρμμένων ἰδόντες, εἰλκύσας τε ἐκ τῆς ἀναγνώσεως, πολλὴ κατέχειν ἔσπευδε τὰς συμπαρόντας, διεζώσας ἐκάστη, καὶ ἀγρυπνοῦσας τὸν ῥίψαντα. κατέχει δὲ καὶ τὸν βασιλέα ἀδυμία πολλὴ, καὶ ἡ πεποιημένη ἐζήτει.*

Γέγονε δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ ἔκλειψις σελήνης μεγίστη, δι' ἣν ὁ βασιλεὺς ἡ μητροπολίτην

Λυπρώτατον ἀγῶνα, εἴτε ἐκ καθαρότητος βίου, εἴτε δι' εὐρύτητα σώματος, εἴτε καὶ ἐκ τινα τρόπον τῆς αὐτῆ γενεσίσεως. τοιοῦτον δὲ περιῆν ὁ αὐτὸς τῷ ἐπὶ τῶ Μιχαὴλ γινομένων ἀνδρῶπων, ὧν μόνος μετὰ τῶν οἰκείων συνεῤῥάγνυτο τοῖς ἐκ Τεφρικῆς Μανιχαίοις, καὶ τοῖς ἐκ Μελιτηνῆς Ἀγαρηνοῖς, καὶ τὴν ῥᾳδίως ἐτάραττε. καὶ τὸ νόημα αὐτῆ μόνον φημιζόμενον, φόβητρον ἦν πᾶσι τοῖς ἀντιπάλοις.

Χάριν * ἦλθεν ἐκπεμφθεὶς ἀπὸ τῆ Ταρσῆ καὶ Μελιτηνῆς ὅ, τε Ἀβελβάκης ἐκεῖνος, καὶ ὁ τῆ Σαμωνᾶ πατὴρ, καπάλβων ἦ βασιλίσσης. καὶ τίνας ὁ βασιλεὺς ἐδέξατο μεγάλῃ δοχῇ ποήσας, καὶ κόσμῳ πολλῷ τῆν Μαγναύραν κατακοσμήσας. ἐκκλησίασε δὲ καὶ ἐν μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τὸν παλατίῳ, καὶ εἰσήγαγε πάντες ἐκεῖσε, καὶ πάντα ὑπέδειξεν ἅπαντα, καὶ πᾶ τῇ θείᾳ λατρείᾳ λειτουργοῦντα σκεῦη. πῶς δὲ ἀνέξιον ἦν Χριστιανῆς κατασίσους, ἀλλοφύλους ἀνθρώπους καὶ ἀλλοπίστους ἐκθεᾶσθαι ποιῆν, τὰ μὴ καὶ τοῖς καλῶς βιῶσιν ἀνεπιβάτου ἀνθρώποις ἀθέατα. ὁ δὲ τῆ Σαμωνᾶ πατὴρ τὴν παρρησίαν, ἦν ὁ πᾶς ὑπὲς ἔχει πρὸς βασιλέα, καὶ τὴν τιμὴν θαυμάζων, καὶ ἦ δέξας, ἠρώτησε σωθῆναι τῆ υἱῷ, Μελιτηνὴν τὴν πατρίδα ἀπαρνησάμενος. Σαμωνᾶς δὲ ὑπεχώρει, παρῃτεῖτο δὲ μᾶλλον εἰς τὰ οἰκεῖα ὑποστῆσαι, καὶ τοῖς ἰδίοις ἐχθεῖν πίστως· προεμύθει δὲ αὐτὸν, ὡς ἀωρὶ λάβοιτο, ταῦτα γνώσεται. τῆς δὲ ἑορτῆς ἐπισάσης, ἐν ᾗ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐν πυρίνοις γλώσσαις τοῖς ἀποστόλοις ἐφοίτησεν, ἐστέφη τὰ εἰκεῖα υἱὸν Κωνσταντῖνον ὁ βασιλεὺς, διὰ Εὐθυμίου τῆ πατριάρχου. σπεύδων δὲ ὁ Σαμωνᾶς ἦ τοῖς βασιλίσσης πρὸς ἑαυτὸν ἐπιπαράσθαι ὕποιαν, Κωνσταντῖνον τὸν ἑαυτῆ ὑπαρίτην εὐνοίαν ὄντα, καὶ τῆς ἦ Παφλαγόνων ἐρωμένου χάριτας, τῇ Αὐγούστῃ παρέχειν ὑπηρετῖν. ποσῶς δὲ ἔτος ἠγαπᾶτο παρ' αὐτῆς, καὶ λόγος τῆ βασιλέως, ὡς καὶ αὐτὸν τὸν Σαμωνᾶν διαβάλλεσθαι πρὸς φθόνον, καὶ ἐμβλασφημεῖσθαι αὐτῆ πρὸς βασιλέα, ὡς τῇ Αὐγούστῃ πάχα πλησιάζοντι. ὅπερ ὡς ἀληθὲς πιστώσας, ἀποκείλας ἀπέκειρεν αὐτὸν μοναχὸν ἐν τῇ τῶ ἁγίῳ Ταρασίῳ μονῇ, διὰ αὐτῆ τῶ Σαμωνᾶ. μετ' ὀλίγον δὲ πάλιν μετήγαγε, καὶ προσλαβὼν τῶν ἐθέλων, μετήγαγε δὲ αὐτῆ ἦ Σαμωνᾶ εἰς τὸν μοναῖον ἦ Σπερεῶν. ἐν τῇ Δαματρίῳ δῶν ἐξελθὼν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐν τῇ τῶ Σαμωνᾶ αὐλισθεὶς μονῇ, καὶ θαυμάσας Κωνσταντῖνον, ἐθέως ἐκκλησίασε, καὶ ἀπέδυσεν αὐτὸν τὰ τῶ μοναχῶ βίῳ ἄμφια, καὶ ἐπέδυσεν σολῶν κοσμικῶν. καὶ δῶν χάμβους τε παρ' αὐτῆ, ἐδέδιεσαι οἱ ἐκέλευσε τὸ ποιεῖν ἐν τῇ αὐλίσει, καὶ εἰσερχόμενος ἐν τῇ Παλατίῳ ἐφίλησε τὸν αὐτὸν μὲν αὐτῶ. ὁρῶν δὲ ὁ Σαμωνᾶς αὐξανομένην τὴν πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον τῶ βασιλέως ἀγάπην, ἐπιβουλὴν κατ' αὐτῆ ῥάπτει, τόνδε συμπεθεμένην τὸν τρόπον. κοινολογησάμενος Μιχαὴλ τῇ Κοσμοῦσῃ, καὶ Μιχαὴλ τῇ Τζιρίθωνι, γραμμάτιον συμπέθεσι λοιδορίας ἔχων κατὰ τῶ βασιλέως ἀπείρους, Κωνσταντίνου τοῦ Ῥοδίου, ὃς ὑπεγραμμάτιστο τῇ Σαμωνᾶ, πῶν συμθέντος· ὅπερ γράψαντες καὶ σφραγίσαντες, ἐν τῇ Μιτατορίῳ ἔῤῥιψαν. τῶ δὲ βασιλέως δημοσίαν προσ-

* v. Not.

Edit. Pariſ. pag. 605.

300

Conſtantinus Leonis filius.

Samonas ob famoſum libellum exulat.

Digitized by Google

λίτου Σωσάνδου μετακαλέσαντο Παπαλόγοπα, τὴς ἀστρονομικὴς παιδείας ἐκ μυήσεως τυγχάνοντα, τὸ τῆς ἐκλειψιακῆς ὑποπλάσματος μαθεῖν ὀργανισμός. ὃν εἰσηρχόμενον φρὸς τὸν βασιλέα, ὁ Σαμώνας ἰδιᾳ παρακαλῶν, ἠρώτησε, εἰς τίνα τῶν κάκιστον ἐσιδεῖται· ἤτοι δὲ φανεῖ, ὅτι εἰς σέ. τῶν τ᾽ ἰδίων τὸν ἐπιτήδειόν μάρμαρ, ἐδὲν ἧττον πείσῃ κακόν. ἐρωτηθεὶς δὲ ὑπὸ παρὰ τῆ βασιλικῆς πείστης, εἶπεν, ὅτι εἰς τὸ δεύτερον φρόσωπον ἡ κάκωσις ἐπισκήψει. ὑπολαβὼν οὖν ὁ βασιλεὺς, δεύτερον φρόσωπον εἶναι τὸν ἑαυτὸ ἀδελφὸν Ἀλιξανδρον. καὶ τὰς μὲν τῆς φροφήτευσας ἐκ τοῦ ἔργου ἐπόδειξιν, φροεῖπε δὲ λόγος δηλώσει. Μιχαὴλ δὲ τὸ Τζερίτωνος κατ᾽ ἰδίαν τῆ βασιλεῖ φροσελθόντος, καὶ καταμιλήσαντος, ὡς ὁ Σαμώνας ἐν τῷ πιττάκιον πεπονηκὼς, παρέδωδε καπεβιβάζεται εἰς τὸν οἶκον αὐτὸ, καὶ ὑποκείρεται μοναχὸς· εἶτα ἐν τῇ μονῇ τὰ πατριάρχια Εὐθυμίᾳ παρέρχεται. κἀκεῖθεν ἐξηλοῦται θείς, εἰς τὴν τὰ Μαρτινακίου μετατίθεται. Ταῦτα δὲ ἐφάνη, μήπω τῆς ἀφιερώσεως φροθεσμίας παρελθούσης· ἐπεὶ δὲ ἐξεβραμώσησαν οἱ πόδες τὸν Κωνσταντίνον αὐτὸ αὐτὸ παρακοιμήσαντα. ἔκτισε δὲ αὐτῷ καὶ μοναστήριον ἐν ταῖς Νοστιαῖς, ἐν ὀνόματι τὸ Σωτῆρος, ὃ καὶ ἐνκαίνισε ἅμα Εὐθυμίῳ τῷ πατριάρχῃ. Λυχαρίωσιν δὲ ἐξελθόντων ἐξ πλοίων τεσσαράκοντα, ὧν ἡγεῖτο Δαμιανὸς τὸ ὀνῆς Τύρα ἀμηρᾶς, καὶ Λέων ὁ Τεχνολίνης, ἰμέρεος ὁ λογοθέτης παύαρχος ὢν τῆ Ρωμαίων, καὶ τὸν Ὀκτόβριον μῆνα συμπλώσαντα τούτοις εἰς Σάμον, ἡξέφρασεν Ρωμανὸς ὁ Λακαπηνὸς, ὁ συμπλακεὶς ὑπὸς μετ᾽ αὐτὸ, κἀπιδὼν. Ἐ τῇ ὑπ᾽ αὐτὸ τῶν ἐξηκοντεθείσων, μόλις αὐτὸς διασῶσθαι εἰς Μιτυλίλιμν.

Καλιακὼ δὲ νοσήματι λοφθεὶς ὁ βασιλεὺς, ἐφ᾽ ἑπτὰ χρόνοι τῷ τοιούτῳ πάθει κατεργασθείς, καὶ εἰς ἐσχάτιμ ἀδυναμίαν ἐληλακὼς, μόλις ἠδυνάθη ἐν τῇ τῆς ἡγεμονείας καιρῷ τῶν σωμάτων ποιήσασθαι διαγωγείαν. συνεδρεύσεις γὰρ τῆς συγκλήτου, τοιούτου πράτου φρὸς αὐτοὺς λόγων. Τὸ μὲν ἐμὸν σαρκίον, ὦ φίλοι, νόσῳ ἐξέζευκται ἀπείρῳ, καὶ ἡμῖς ἐπιλέλοιπε, καὶ πάσα σωκτί μοῦ ὑμῶν βιοτᾶν, αὐδὲ καπολήρμαι τῶν τοῦ δικαίου Χριστοῦ ἀφέσεσιν. μέσα τοίνυν καὶ πλάττασαι ὑμὰς αὐτῷ τῶν δι᾽ τῶν χάριν, δομηκμονήσαι ὧν ἔσχον φρὸς ὑμᾶς χρηζῶν ἐξ θυσίν, καὶ αὐτὶ τούτων ὑποιᾶ τῇ ἐμησυζύγῳ ἐξπρήσαι, καὶ τῷ υἱῷ. καὶ ἐμὲ τοῦ βασιλέως δικαιοσύνα τοιαύτη. ἡ δὲ σύγκλητος βουλὴ ὑπέχετο δακρυρροούσα, καὶ μὴ ἐλαφρῶμεν λύπῃ μὲν σωμάτων ἀπαραμυθήτῳ, τοιούτου ἐνεστῶτος δικαίου τῷ βασιλέως. ὕστερα δὲ ἐξπρήσεν εἰς τὸ τῶν διατοιᾶσθαι τὸν ἡμέτερον διαδοχὸν καὶ βασιλέα τῷ σὸν υἱόν, ὥστε, εἰ δύνοτο, μυελάκις ὑμφοδὸν αὐτοὺς ὑποδυνεῖν. ταῦτα εἰπόντα ἡ σύγκλητος, καὶ τελευταῖον ἀσπασμὸν ὑποδοῦσα τῷ βασιλεῖ ἀπῆλθεν. οὐ μὴν γε καὶ δύσις ὁ βασιλεὺς ἐπελάθετο, ἀλλὰ διαθέμενος τοιαῦτα ἐκέλευσε Θεοφανὴς ἐλθεῖν πρὸς τὰ. τοῦ Μαύρου μέλους, καὶ ὧδ᾽ ἀπαλλάγη τοῦ βίου Ἀλιξάνδρῳ τῷ αὐτοῦ ἀδελφῷ τὰ τῆς βασιλείας παραδοὺς σκῆπτρα. ὃν ἰδὼν ὡς φασι, κατὰ τὴν τελευταίαν ἐρχόμενον ἐντυχίαν, εἶπεν λέγεται. ἰδὲ ὁ καιρὸς καιρὸς, μὴ τύ. μηνας. παραδοὺς τοίνυν, ὡς ἔφηται, τὸ τῆς βασιλείας κράτος, ὁ πολλὰ παρακαλέσας τὸν αὐτὸ υἱὸν Κωνσταντίνον παιδοθρφίαι, ἐ ἐπιμελείας ἀξίως φροσηκούσης, τελευταῖον δὲ ὁ ᾄδοντος αὐτὸ καπαλιπεῖν, ἐπλήμησεν.

Ἀλιξάνδρος δὲ, ὁ τοῦ Λέοντος ἀδελφὸς, ἤδη νεανίας ὤν, ἐ τὸ εἰκοστὸν τῆς ἡλικίας αὐτοῦ παραμείβων ἔτος, τὸν Λέοντα τὸν Θαυσόντος παρέλαβε τὰς τῆς βασιλείας ἰωίας, συμβασιλεύσαντος αὐτῷ ἐ Κωνσταντίνου τοῦ παιδὸς Λέοντος. ὃς ἅμα τῇ ὑπέβη τῆς βα-

A astronomica imbutum scientia accivit, ut ex eo deliqui ejus qui futurus esset effectus cognoiceret. Eum ad tegem in- trantem Samonas percontatus est, cui- nam adverſa portenderentur ? at reſpon- dit que, Tibi · ſed tamen ſi XIIII Junii diem ſuperaveris, nihil deinde mali tibi eveniet. Ab Imperatore de eadem re interrogatus, proximæ ab Imperatore perſonæ denunciari malum dixit · idque de fratre ſuo Alexandro accepit Leo : ſed quis fuerit prædictionis exitus, mox dicemus. Etenim Leo, cum eum Mi- chaelus Tzirithe ſeorſum congreſſus mo- nuiſſet, libelli infamis auctorem eſſe Samonam : ſtatim domum ſuam depor- tari Samonam, & monachi in morem
B radi juſſit : deinde in Euthymii patriar- chæ monaſterium deduci, indeque conviciis proſciſſum in Martinacorum transferri · ea omnia acta ante diem a Pantaleone defignatum · Conſtantinum loco Samonæ intinum cubicularium Leo fecit, eique monaſterium in Noſ- ſiis ædificavit, de nomine Servatoris di- ctum : idque cum Euthymio patriarcha dedicavit. Secundum hæc Agareni cc naves emittunt, ducibus Damiano Ty- ri Amera, & Leone Tripolita. His apud Samum, cui tum Romanus Lacapenus præerat, occurrit Himerius, claſſis Ro- manæ præfectus : victuſque ab iis, diſſi- pata claſſe ſua, ægre ipſe Mitylenam
C fuga evaſit.

Imperator autem ceeliaco morbo correptus, eoque aliquandiu conſe- ctus, & in ſummam redactus invale- tudinem, vix potuit orationem Jeju- nii tempore pro more habere · itaque advocato tum Senatu, ſic infit : Caro mea, amici, morbo conſumpta diffluxit, viresque defecerunt, ac fortaſſis vobiſ- cum amplius non vivam, neque ad ſe- ſtum Reſurrectionis Chriſti diem vitam perducam. Hanc itaque unam ac po- ſtremam a vobis gratiam poſtulo mihi dari : recordamini quam me vobis be- nignum præbuerim, atque ideo uxo- rem ſiluntque vobis commendatare
D habetote. Senatus cum fletu atque eju- latu offendit, ſe jactura hujus domini at- que Imperatoris incredibilem percipe- re dolorem : Auguſtæ autem & filio Im- peratori ita ſe fideles fore, ut vel millies pro eo ſint, ita rebus poſcentibus, mortem oppetituri : itaque Imperatore extre- mum conſalutato diſceſſerunt. Leo ta- men vitam, morbo interim miſere conſi- ctatus, uſque ad XI Maii diem produxit · Moriens imperium fratri ſuo Alexan- dro reliquit, quem poſtremum ad ſe ve- nientem videns, fertur diviſſe : Eo ma- lue temporis acticulus poſt tredecim menſes. Eumdem multis hortatus eſt, ut Conſtantinum educare, ac digne tractare vellet eumque ſibi hæredem im-
E perii facere.

Alexander Leonis frater, annum jam ætatis XX egrediens, imperii habenas ſu- ſcepit, conſorte Conſtantino Leonis F. Sinulaque occepit imperium, Nico- laum patriarcham Galacrenis revoca, vit : ac deturbato Euthymio, eum in fo- lio pontificali repoſuit · eique in Ma-

ALEXAND. Imperium.

Aggrorum victoria.

Leonis mor- bus, oratio, mors.

gnaura assidens, facto silentio Euthymium depositi. Hunc clerici, qui Nicolao favebant, ut primum ei dignitas abrogata est, facto quasi in feram impetu, pugnis cecidernnt, alapas infixerunt, barbam evellerunt, præcipitem in cervicem impulerunt, alilique gravissimis modis mulctarunt, inficnferem vocantes & adulterum, & qui alienam invasisset uxorem. Quæ sanctus ille vir omnia placide perpessus, & in Agathi relegatus, pauloque post vita defunctus est. corpus ejus in urbem relatum, inque Ipsius monasterio sepultum est. Clerici autem is qui ei canos evellerat, domum reverteus, eam hac ipsa hora incendio absumptam deprehendit : filiamque membris luxatam, quæ multos deinde per annos mendicando victum quæsivit.

Euthymius pastu striarchatu destitutus.

Enimvero Alexander, jampridem molli diffolutaque adductus vitæ, folisque deditus venationibus, aliisque intemperantibus atque intempestivis actionibus, nullius Imperatorem decentis rei gerendæ gnarus, tantumque luxui & libidinibus intentus : Imperium adeptus, nihil memorabile neque egit, neque instituit. Joannem quemdam clericum circulatorem, & nullius prorsi hominem, cognomento Latarem, rectoris officio dignatus est, qui paulo post in Hebdomo pila ludens male periit. Gabrielopolum & Basilitzam, quibus antequam Imperator fieret colluforibus fuerant, que libidinum ministris & sociis usus fuerat, pecuniæ effusis largitionibus ditatos ad patriciam dignitatem extulit. Ferme animo agitasse, ut Basilitzam sibi successorem faceret, ac Constantinum Leonis fratris sui filium castraret. atque id perfecissetnisi Deus præcipue impedivisset : & obstitisset il qui Leoni fidem servabat, Constantinum modo puerum adhuc, modo infirmum dicentes : itaque paulatim lactando Alexandrum trahentes, donec mors consilia ejus intercepit. Hoc Imperante, cometa, qui a gladii similitudine Xiphias dicitur, ac sanguinis insignem in urbe portendere fertur, ab Occidente apparuit.

Edit. Paris. pag. 608.

Cometa.

Cæterum Alexander cum se impotioribus ac præstigiatoribus dedisset, ex iisque scisciteraretur an sibi diuturnum esset futurum Imperium ? ki responsi tulit : Diu victurum, si apro æneo qui in Circo erat, pudenda & dentes (nam hæc deerant) adderet . eum enim esse elementum Alexandri haud dubie, repugnantis fratri ejus Leoni . Perfuasum est hoc homini vere porcinam vitam degenti, & partes iftas apri instauravit. Hac væcordia captus, cum equestres ludos ederet, aulæa ecclesiastica & candelabra sacra Circo ornando adhibuit, Deo res consecratas prophanans, aut verius eas simulacris impiis dedicans . Himerium Logothetam a clade Agarenica in urbem reversum, in monasterium Calyporum relegavit, comminatus se eum hostis (φασὶν) ἀδελφῷ. οἷς πειθεὶς ὁ τοῦ ἐλεηθέντος χειροβίος, τὴ λειτουργίαν μέρη τῇ χειρὶ προσανίσωσι. τῇ πικίτῃ δὲ ὧν ἐχώμεθα ἀποσίᾳ, ἐπικίον πεπονικῆς, τὰς ἱερὰς τῶν ἐκκλησιῶν σκίπλας ἢ τὰς Θείας λύχνας καὶ τὰς λαμπτηρίας ἀσκλαβῶν, τὸ ἐπικίον κατεκόμησε, τὰ Θεῷ ἀνατεθειμένα κοσμῶν, ἢ μᾶλλον ἐπεῖνο τοῖς ἀλλοδαποῖς ἀναιτίοις ὁ δεῖλαιος. Ἰμέρεως δ' ὁ τῶν λογοθετῶν ἐκ τῶν Ἀγαρηνῶν ἥττης ὑποστρέψαντος, καὶ βασιλέως κατελκύσαντος, ἀποσκέλασε πεμψάμενος ὃν τῇ μονῇ τῶν Καλύκων, ἐπαπειλούμενος οἷς ἐχθρῷ τοῦτο χρήσασθαι, καὶ τὸ

Himerii interitus.

Scylitz.

Α σιλείας, ἓ ἅμα ἐκπίμπλας ὄγκου Νικόλαον ἐκ Γαλακρίων τὸν πατειάρχαν, καὶ τοῦ Ὄρους καταγαγὼν Εὐθύμιον, ἀπήγαγε τὸ ἀθέτερον τὸν Νικόλαον . καὶ ἅμα αὐτῷ καθεθεὶς ἐν τῇ Μαγναύρᾳ, σιλεντίου γενομένου, ἢ τὸν Εὐθύμιον καθαίρεσιν ἐποίησαν. ὃν οἱ προσκείμενοι τῷ Νικολάῳ κληρικοὶ, ἅμα τῇ καθαιρέσει, ὥσπερ ἄγριοι ἐμπεσόντες θύραις ἐπλιττον, κονδύλοις ἐνέτριβον, ἐκολάφιζον, τῶν ἱερατικῶν ἀντέλλον γενεάδα, ὑπὶ πρόκλιτον ἔθεσαν τῷ αὐχένι, καὶ ἄλλως ἀπυσίσως ποικίλῳ τῷ ὑπὶφορον, ἐπιβάντων ἀπκαλοῦντες καὶ μοιχὸν, καὶ ἀλλοτρίᾳ ἐπιπηδήσαντα γυναικί . Ὁ δὲ ἱερὸς ἐκεῖνος ἀνὴρ φρᾶσας ἅπαντα καὶ ἡσύχως ὑπέφερεν. ὑπερόρεος δὲ ὧν ὁ τοῖς Ἀγαθοῦ σκλεῖς, καὶ μετὰ μικρὸν χρόνον ἀποβιώς, ἐν τῇ πόλει εἰσαχθεὶς ἐτάφη καὶ εἰς τὸν αὐτὸ μονὸν . ὁ δὲ κλῆρος, ὁ τὰς πολιὰς αὐτῷ τίλας, ὑπερφέρας εἰς τὸν οἰκίαν αὐτὸ, κατ' αὐτὸ τὸν ὥρας ὑπὸ ταύτην ἐμπιπρησάμενον. καὶ τὸν θυγατέρα αὐτὸ * ἐκκλωμένον, ἥτις διηρκεσεν ὑπὶ πολλοὺς χρόνος ἰκανὸς μετανίσσα, ὑπὰς πρὸς τὸ ζῆν ἀφορ-

Β

C

D

Ο δὲ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος ἓ πάλαι βίον ἀβροδίαιτον ἔχων, καὶ ἐξκεκυμένος, ὃ ὑφὸς μόνε ἐπιτηδείου τὰ κυυηγέσια, καὶ πᾶς ἄλλως ἀσολάζης ἢ ἐκθεσημείας τῇ ἀφάξιον, καὶ μνεῖν ἔργου βασιλικὸς εἰδὸς ἢβρᾳπάττεσθαι, ἀλλὰ τρυφαῖς καὶ ἀσελγείαις χαλᾶζον ἡγαπικώς · ὑπὸ τῆς βασιλείας ἓ ὅλων ἔχοντος ἡνίας, νέον ὄζιον λόγυ ἢ διυσισατο , ἢ καταφάξειν · μαιρᾶνας ὃν , Ἰωάννου τινὰ ἀγόρτλιν ἢ μνδυὸς ἄξιον λόγυ , Λαζάρης τὸν ἐπωνυμον , ῥάκκαρα πεποίκκε. ὃς ἢ ἐκ μικρῶν κακῶς ἀπέρχῆς εἰς ζωῖ, ἐν τῇ ἑβδομῳ σφαιζῶν ὁ κλῆκλος. ὠσαύτως καὶ Γαβρηλόπωλον ἢ Βασιλείτζιον , συμπαίσρας αὐτῷ ὄντας πρὸ τῆς βασιλείας, ἓ τῶν ἀσολάζων σφαίζων κοινωνὸς ἢ ἑταίρους, πλείσους τε χρήμασι πεζιλίπλησε, καὶ εἰς πατρικιότητος τιμᾶν ἀνέβιβασεν. ἐβάλετο δ' (ὡς φασὶ) εἰ μὴ Θεὸς ἐπίρκῃ, ἢ Βασιλείτζιν εἰς τὸν βασίλειον Ὄρθιον ἀναγαγὸν, ἢ Κωνσταντῖνον ἢ οἰκεῖον αὐτῷ υἱὸν ἐκτραπέλιον . ὃ καὶ ἐγένετο ἄρ, εἰ μὴ Θεὸς μὲν πρόσθεν, ὡς εἴρηται, διεκώλυσεν. ὑπειδὴ οἱ περὶ Λέοντα τὸν τῦ παιδὸς πάππον διαφυλάττοντες εὐσεβῶς, ποτὲ μὲν λόγοπες ὡς νήπιός ἐσι , ποτὲ δ' ὡς ἀδυνὸς, καὶ ὑπὸ χρῦ μικρὸν ἀποβυκολίσαντες ἢ Ἀλέξανδρον, τὸν παῖδα ὡσωσαντο, ἢ Σαναὶτι παπαλαιδόντος ἐκείνου . ὑπὶ τούτῳ βασιλεύσαντος ἐφάτη κομήτης ἐκδύσως , ὃν Ξιφίαν καλῶσι οἱ πεῖ πάντα δοκοῦ . τοῦτο δὲ ἔλεγον αἰμάτων χύσιν φορομαίνειν ὃν τῇ βασιλείᾳ.

Ο δὲ βασιλεὺς πλάνος καὶ γόνσιν ἐκδιδωκὼς ἑαυτῷ, ᾧ πωδαιόμβος πεῖ τὰς ἑαυτῦ βασιλείας , εἰ μακροχρόνος ἔσται , ὑπέχοντο μακρᾶν αὐτὸ ἔσεσθαι, εἰ ἐκ τῆ ἱππικῆ ἐτικὼς σύαγρος ὁ χαλκὶς, αἰδὶς α καὶ ὀδόντας μὴ ἔχων , σφοκλᾶσι παρ' αὐτῷ . σοιχείοις ὃν αὐτὸ τοῦτο εἶναι προφανὸς · Λέοντι δ' ἀπσημαίνεται , τῇ αὐτῷ (φασὶν) ἀδελφῷ. οἷς πειθεὶς ὁ τοῦ ἐλεηθέντος χειροβίος , τὴ λειτουργίαν μέρη τῇ χειρὶ προσανίσωσι . τῇ πικίτῃ δὲ ὧν ἐχώμεθα ἀποσίᾳ , ἐπικίον πεπονικῆς , τὰς ἱερὰς τῶν ἐκκλησιῶν σκίπλας ἢ τὰς Θείας λύχνας καὶ τὰς λαμπτηρίας ἀσκλαβῶν , τὸ ἐπικίον κατεκόμησε , τὰ Θεῷ ἀνατεθειμένα κοσμῶν , ἢ μᾶλλον ἐπεῖνο τοῖς ἀλλοδαποῖς ἀναιτίοις ὁ δεῖλαιος . Ἰμέρεως δ' ὁ τῶν λογοθετῶν ἐκ τῶν Ἀγαρηνῶν ἥττης ὑποστρέψαντος , καὶ βασιλέως κατελκύσαντος , ἀποσκέλασε πεμψάμενος ὃν τῇ μονῇ τῶν Καλύκων , ἐπαπειλούμενος οἷς ἐχθρῷ τοῦτο χρήσασθαι, καὶ τὸ

αὐτ πολλὰ καὶ αὐτ σωδεῖσα ἐν ταῖς ἡμέραις τ ἀδελφ. ἐτος δὲ μικρὸν ἐν τῇ ὀξυόρῳ βιος, ἀπὸ θανὼν ὑπὸ τῆς Ἀλήψως κατεραδεὶς. τὴ Βαλγάρα δὲ ἀρχοντος Συμεὼν ἀφίσβεως πατριάρχης, τὰς πάσομαι ἐς εἰ τὴν εἰρήνην ἀπαλλοιτο, ἡ τιμὴν φυλάττοι πρὸς αὐτ ὁποία ἀσ ὁ προβιβασάμενος ἀδελφὸς αὐτὰ, τὰς μὲν πρίσβεις ἀπέμπως εἰσέπεμψεν, ὑπερόγκως καὶ ἀλαζόνας λόγως καὶ φρυαγματώδεις ἐκπέμψας, ἕ ἀπειλὰς χρησάμενος κατὰ Συμεὼν, ἐν τύπῃ καταπλήττειν τοῦτον οἰόμενος. ὑποφερ ἡ ἀντὸν δὲ τῶν ἀφίσβεων φρὸς τὸν Συμεὼν, μὰ ὑπερόγκως ἔπε μετρίως πάσῃ τὸ Ἀλεξάνδρα ὕβρεως, καὶ τὰ φρυάγματα καὶ τὰς ἀπειλὰς, ἴδιον τῶν εἰρήνην, καὶ χ Ρωμαίων ἐχειρότονλα κιθῆν. Ἀλέξανδρος δὲ τῆ τ. τοῦ Ἰωὴν μὴν ἀρχήσας, λοιμώδης ἡ οἰκωθεὶς, μετὰ τὰς ὑπὲρ κατὰ θ φαιρέσωσ. πότε δὲ γενόμενος ἐν τῇ ἑγκάτῃ αὐτ ἀπὸ τ ἕ ῥόμαίων ἀπλησίας ἡ τ μέσης, ἀπελαθὴν ὑπὸ Παλατίν, ἅμαπας αὐτῷ πολλὰ ἐκ τῶν ῥώων καὶ τ αἰδίων ῥιπίτες, μ μέσῳ μιᾶρα ἐπλώσωσ. ὑπτρόπως καταλιπὼν τ πατριάρχην Νικόλαον, ἡ μάγιστρ Ἰωάννη τὸν Ελαΐαν, Ἰωάννην τ ῥαίκτορα, τ Βασιλειΐζων, ἡ τ Γαβριηλόπολιν, τ βασιλέως παραδὸς Κωνσταντίνῳ τῷ εἰκείῳ ἀνεψιῷ. ἀποθανὼν δὲ ἐτάφη ἐν τῷ πατρὸς τοῦ Βασιλέως.

Τούτων μὲν τὸ ὕστον, ὅν εἴποιμι, ἀποθανόντος Αλεξάνδρου, οἷς Κωνσταντῖνον ἡ υἱὸν Λέοντος, ἑβδομον τῆς ἰλικίας ἐτὸς ἄντος, ὑ ἀγοντα, τὰ βασίλειον πιεσπλώθη κράτος, ὑπὸ ἐπιτρόπης πλοιότα, τῆς ἀνωθεν κεδημμένης. λαβόμενος ὑν τῆς οὐσίας Νικόλαος ὁ πατριάρχης, ὡς ἡ αὐτὸς ἐπὶ τρόπος ὢν, συμμένα τοῖς ἐθνικοῖς ἐπιδέλεγχε τὰ τὰ κοινά. ἕ δὲ φαγμένων ὕπως ἐχόντων, καὶ τ βασιλείας, ὡς εἰποιμὶ, παρὰ ἕ ἐπιτρόπων ἡ Σωμένης, Κωνσταντίνος ὁ τὰ Δικαὶς Ἀνδρονίκα υἱὸς, δομέστικος ἕ σχολῶν τυγχάνων, ἡ διωκεσέων πιεσθεβλημένος μεγίστως, γράμμασι ἕ ἐκτῇ βασιλιδὶ φίλως ἡ συγγενῶς ἀνὲ παρακινδύς, γνῶρίζων αὐτὴν ἀεὶ φαλον εἶναι * ἕ βασιλέα, ἡ κακὼς διαξάγεσθαι, ἡ μικρὸν ὅσον κινδυνεύειν ὁλωδέῳ κινδύνῳ ὑπομένειν, αὐτὸν τὰ ἀναπολυμένων ὡς ἐχίῤῥοπα ἡ ἀσθρέων, ἡ μόνον διωκόμενον ἐπαξίως κυβρίσαι ἕ πιεσθόντων τῶν Ρωμαίων ἀρχῶν. φοβούμενον δ' ὅτι καὶ ἡ σύγκλητος αὐτὲ ἀσαθέσεται, ἕ ὁ πολιτικὸς ὄχλος, ὡς ἐπιαθόντων ὡς τὰ χὸς καταλαβεῖν, συωκοδόμος (ὡς φασι) καὶ ἕ πατριάρχα Νικόλαν, καὶ τοὺς γραφθέντι συνωμοσκοιμίας, ἵνα μ μὲν πως τὰς ἑβδόμας Αλεξάνδρα ἀναγνωθέντας, μηδ' γνωθέντα αὐτῆ ἐπὶ τρόπος γέγραπται καὶ αὐτὸς ἕ παιδὸς, Αρπαβάσθη φρὸς τοῦ βλασάσαντος, καὶ παρὰ τοῦ πρώτε ἕ ἱερέως ἡ μεγάλως ἐκκλησίας μεταπεμφθεὶς γνωμίτε. πεμφθὲν δ' ὁ Δρπαβασθὴς ἐν Ανδρίᾳ, ἕ ἐπὶ ζωγρασμῷ τὴν χὴν λάμ.βανος.

Ο Κωνσταντῖνος δὲ ἡ φρότερον ὀνομοπολῶν τῶν βασιλέων, ἡ ἑβδόμως αὐτὸς ἐφιλῶμης, ἡ μηδ' ποτε ἀλλοσένα, ἀλλ' ἕ πρὸς τῶν παιδίων ὁρᾶσι τετραμμένον ἔχων ἕ νοῦν, διξάμενος τὰ γράμματα, παχὺ τ ἐπείθη, ἡ παχὺ τῶν βασιλιδῶν κακλαβὼν, ἐπομένης ἔχων τὰς ἕ στρατοῤῥμάτων ἐκκλέτας, ἡ τῶν τυκτῶν ἀφελ ἑβδ. πυλῶδος εἰσυλλὼν τὸν. φρωτοβεντιαρίου Μιχαὴλ, πλησίον ὄντος τῆς ἀκροπόλεως, ἐν τῇ οἴκῳ τοῦ μαγίστρ Γρηγορᾶ τοῦ Ιβηζίτζη (περὶ ὧρος δὲ ὁ Γρηγορᾶς τοῦ Κωνσταντίνου παρεγένετο) ἐν ἡ ἑβδομηκοστῷδεν, μ' ἕβ σων αὐτῇ διετίλει. Νικήτας δὲ ἀσκηρὼς τῶν ἀλδοσίν αἰδοῦμος τὰ Κωνσταντίνου, τῇ πατρικίῳ Κωνσταντίνῳ τῷ Ελλαδικῷ τυγχάνοντι μοναχῷ ἐμήνυσε. καὶ παρελαμβάνῃς αὐτὸν κατὰ τὸν αὐλὸν νύκτα, πορευόμενος φρὸς τὸν Δικα. βυλίου τὸ παισθαμοῦ,

loco habiturum, quod is quoque contra ipsum imperante Leone multa machinatus fuisset. neque diu in exilio vixit Himerius, calamitate exanimatus. Mihi a Sineone Bulgarorum principe legatos, percontante pacem ne ampleclereteur, eoque honore ipsum in quo Leo habuerat dignaretur, contumeliose dimisit, arroganter & ferociter iis colloeutus, minisque se Simeonem territurum ratus. Reverfis legatis, Bulgarus contumelias & fremitum Alexandri, ac minas haud tulit mediocriter: sed rupta pace, arma contra Romanos movit. Sexta Junii die Alexander pranfus, lotus, & inebriatus, a somno ad ludum pilæ se contulit: & oborto viscerum ob cibi ingesti abundantiam & ebrietatem dolore, in palatium reversus, multo per nares & veretrum sanguine egesto, postridie decessit. Constantino fratris sui filio regnum legavit, tutoresque ei constituit Nicolaum patriarcham, Stephanum magistrum, Joannem Eladam magistrum, Joannem rectorem, Basilitzam, & Gabrielopolum. Mortui cadaver apud patrem Basilium conditum est.

Alexandri obitus.

Annum agens ætatis septimum Constantinus Leonis F. imperium init, sub lis quos recensui tutoribus: & Nicolaus maxime patriarcha, utpote tutor nus tutorum, clavum reipublicæ tenuit. Initio hujus imperii, Constantinus Ducas Andronici F. domesticus scholarum, & maxima præditus potentia, amicorum ac cognatorum turbe degentium litteris ad invadendum Imperium instigatur. Scribebant enim, capite carere Imperium, ac male geri, & in summo versari discrimine: ipsumque, ut hominem cordatum atque fortem, & solum nobili Romanorum Imperio administrando aptum, accersebant: addebantque, probari eum Senatui, & civili multitudini: & horta bantur, ut urbem quamprimum occuparet. Erunt, conficium horum quæ scribebantur, approbatoremque fuisse Nicolaum patriarcham (quippe nondum recisato Alexandri testamento, se inter tutores adscriptum esse etiamsum ignorantem) ufmique hac in re ministerio. Arrabatii, qui pater fuit Andreæ nobilis pictoris, & ideo primus facerdotum. magni templi factus est.

CONSTANT. Leonis F. Imperator. Edit. Parif. pag. 609

At Conftantinus, qui jam ante Imperium fommatet, fummoque id fludio affaret, neque animum abea cura umquam alio defiecteret, litteris acceptis flatim affenit, & Constantinop. contendit, ftipatus militum delectis: atque intempesta nocte per portam Michaeli proovefitarii ingreflus, quæ vicina erat arci, in domum magistri Gregoræ Iberitzæ, foceri sui, se confert, ibique pernoctat. Nicetas porro fecretarius Ducæ advertu cognito, patricio Conftant. Eliadico monacho flatim indicat, cumque eo hac ipfa nocte ad Ducam venit. Ei priufquam dies illuceferet, cum facibus & magna turba portam Carei occupant, & Constantinum Imperatorem fautis acclamationibus falu-

Constantinus Ducat Imperium invadens perit.

* τὸν σιάτον Scyltz.

tant. Cum autem qui intus erant, portam non reſerarent, fortiterque reſiſterent, Conſtantini protoſtrator, audax homo, dum inconſideratius portam aperire molitur, per commiſſuram forium lancea a quodam ictus occumbit. Conſtantinus inde pulſus, tamen Imperii cupiditate ebrius, neque ſanæ rationis compos, inde ad Circum pergit, nihil a ſententia dimotus, malo 303
omine interfecti protoſtratoris. Inde *Edit. Pariſ. pag. 610.*
fauſtis acclamationibus proſequentibus Chalcen occupat: perque eam ingreſſus, uſque ad excubitorum ſtationem proficiſcitur. Interim Joannes Eladas magiſter, unus curatorum, delectis quantum occaſio patiebatur remigibus ac ſodalitatibus, iiſque ut arma cuique ſors offerebat inſtructis, hos Ducæ occurrere jubet. Ii cum Ducæ militibus manum conſeruerunt, & magna utrinque cædes facta eſt. occubuit etiam Gregoras, Ducæ F. & Michaelus cognatus ejus, & Curticius Armenius. Quo caſu non leviter perturbatus Ducas, ſuos uti confirmaret, concitato equo ad primos contendit: ſed equo in tabulis lapideis, quibus ille locatus erat conſtratus, collapſo excuſſum, quidam in terra jacentem, & a ſuis (qui fuga omnes diſſipari eraot) defectum cernens, caput ei gladio amputat, idque celeri curſu ad Imperatorem Conſtantinum adfert. Hunc Ducæ futurum exitum, etiam alias intellexerant tutores. Nicolaus enim quidam publicanus veſtigalis Chaldienſis, cum veſtigal acceptum decoxiſſet, neque haberet unde publico ſatisfaceret erario, in Syriam profugerat: & noſtra ejurata religione, aſtrologiæ ſe dederat. is in nigro linteo litteras ad Thomam logothetam ſcriptas miſerat, quæ linteo aqua eluto apparuerunt, hanc contineotes ſententiam: Nolite vobis metuere a rufa ave Duca: ſtulte enim res novas molietur, & ſtatim peribit.

Conatu Ducæ hunc exitum nacto, ſtatim Gregoras magiſter, Ducæ ſocer, & cum eo patricius Leo Chœroſphacta, ad Sophiæ templum profugerunt. qui a tutoribus inde abrepti, rafi & monachi in Studii monaſterium concluſi ſunt. Conſtantinum Eladicum patricium iidem nervis bovillis proliae cæſum, & in triumpho per mediam urbem ductum, monaſterio Dalmatico incluſere. Leonem patricium Cataealitzam, & Abeſſalomum patricium Atotræ F. excæcatos relegarunt. Conſtantinum Enlampil F. & cum eo alios, Philotheus urbis præfectus in Circi fundæ capite truncavit. Niceras ſecretarius & Conſtaantinus Africus diu ac multum quæſiti, inventi non ſunt. Patricium Ægidam, nobilitatæ fortitudinis virum, & alios cum eo duces haud obſcuros, a Damali (baculam vox notat) Chryſopolitana, uſque ad locum cui Leucactio (quod album litus diceres) nomen eſt, palis ſuffixerunt. Quin & alios multos ſenatorii ordinis viros, tutores iſti innocuos crudeliter erant interempturi,

A μὴπω ἡ ἡμέρας καταλαμπούσης, μὴ λαμπάδων ἐκ λαοῦ πολλοῦ ἐν ἄχλυι ἐπὶ τὴν ἱπποδρόμου πύλην καταλαμβάνοντες, Κωνσταντῖνον ἀνδριάμενον αὐτοκράτορα. τὴν δ' ἔνδον ὠθισμοῦ ἀντεχομένων, καὶ μὴ ἀνοιγνυόντων τὰς πύλας, ὁ τοῦ Κωνσταντίνου πρωτοστράτωρ ἐπ' ἀνδρείᾳ μέγα φρονῶν, καὶ βιαιότερον, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἀπερισκεπτότερον τῇ ἀνοίξει ἐπιχειρῶν τῶν πυλῶν, λογχεύεται παρά τινος τῶν ἔσω διὰ τῆς ἁρμογῆς τῶν θυρῶν, καὶ θνήσκει μὲν ὑπὸ τοῦ ὠθοῦς. ὁ Κωνσταντῖνος δὲ ἀποσπασθεὶς ἐκείθεν, καὶ τῇ τῆς βασιλείας ὥρμει εἴᾳ τινὶ μάλιστα ἀσφαλεῖ ὢν, καὶ μὴ καθιστὰς ἔχων τοὺς λογισμούς, ἅρας ἐκεῖθεν εἰς τὸ ἱπποδρόμιον παρεγένετο, ἀκόντι εἰκότως τῷ τοῦ πρωτοστράτορος ἔχων σφαγεῖ, ἔμως δὲ τῇ δεδογμένῃ μὴ ἀφιστάμενος. ἐκεῖθεν οὖν ὑφηνιόχως ἀπέλαβε τὸν λεγομένου Χαλκῆν, καὶ δι' αὐτῆς εἰσιλθὼν ὑφθασεν ἄχρι τῶν ἐξκυβίτων. ἃ δὴ μάγιστρος Ἰωάννης ὁ Ἑλαδᾶς, ἧς ὑπάρχων τῶν ἱππέων, ἐλογίσθη ὡς ὁ ταῦρος ἐδίδου τῶν ἱππείων παιγμάτων, καὶ ταθοπλίσας ἅπας ποτὲ ἕκαστος ἅρματος ὑπόρει, ἀπέστελε κατὰ τὴν Δύκαν. οἱ τινες φθάσαντες τὰς πύλας ἐνδὸν, συμπλέκονται, καὶ γίνεται φόνος πολὺς ἐκατέρωθεν ἔπεσε δὲ καὶ Γρηγορᾶς, ὁ τοῦ Δουκὸς υἱός, καὶ Μιχαὴλ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ, καὶ Κυρτίαιος ὁ Ἀρμένιος. ταῦτα παραχθεὶς ὁ μικρὸς τοῦ Κωνσταντίνου ἐμπίπλησι. σπεύδων δὲ ἐπιρρῶσαι τὸ ἑαυτοῦ μέρος, ἐπὶ ἵππον ἐλάσας, ἐπείγετο συμμίξαι τοῖς ἐμπροσθεν. ὁ δ' ἵππος ταῖς ἐκεῖσε ὑπερρωμένοις καταλαθάσας πλαξὶν, εἰς γῆν τὸν ἐπιβάτην καταβαλὼν, καὶ τις αὐτὸν κατὰ γῆς ἐρριμμένον καὶ μεμισωμένον καταλαβὼν (οἱ γὰρ ἄλλοι διεσκεδάσθησαν ἅπαντες) ξίφει τὸν μὲν ἀπέτεμε ἀσφαλῶς, καὶ δρομαίως τῇ βασιλεῖ ἀπήντησε Κωνσταντίνῳ· τὸ δὲ πεσὸν αὐτὸν καταλήψεσθαι τύχῃ, προεγνωσμένον ἐν τοῖς ἐπιτρόποις καὶ ἐξ ἑτέρας αἰτίας. Νικόλαος τὶς δημοσιώτης τῇ ἐν Χαλδίᾳ οἰκουμένῃ, τὰς σωπλείας κατεπεπόθησας, καὶ μὴ ἔχων ὅθεν ἀποδῷ τὸ δημόσιον ὀφλημα, φυγὰς εἰς Συρίαν ᾤχετο, ἐξομοσάμενος τὸν καθ' ἡμᾶς Χριστιανισμὸν, καὶ ἀστρολογίας ἀσκήσων. οὗτος ἐν ὀθόνῃ μηλωτῇ γράμματα γράψας, ἀπέστειλε τῷ λογοθέτῃ Θωμᾷ· ἐν τῇ ὀθόνῃ ῥυφθείσης δὲ ὕδατος, φανερὰ τὰ γράμματα γέγονε. διὸ δὴ ὁ τὰς τῇδε γεγραμμένας τοῦτος μὴ φοβηθεὶς λευκὸν τὸ πυρρὸν πτεροῦν τὸν Δουκὸς ὑποπεφόβηται· καὶ ἀφρόνως, καὶ ἀθείως ὀλοθρεύθησεται.

Τέλος δὲ τῶν λαβύσης ἡ καταστάσεως, παραυτίκα μὲν ὁ μάγιστρος Γρηγορᾶς καὶ πενθερὸς τοῦ Δουκὸς, μὴ λίαν παρεικὼς τῷ χειροφάκτῃ, τῇ θείᾳ τιμένει τῆς τοῦ Θεοῦ σοφίας φρονιδρύσαμεν, ὡς ἐκεῖθεν ἀποσπασθέντες οἱ ἱππεῖς, ἀπέκειραν μοναχοὺς ἐν τῇ τοῦ Στουδίου μονῇ. Κωνσταντῖνον δὲ τὸν πατρίκιον τὸν Ἐλαδικὸν, βυθίρους τύψαντες ἀφειδῶς, ἐξ μέσης ἡ πόλεως ἐθεμάβδισαν, καὶ ἐν τῇ μονῇ τῇ Δαλμάτου ἀπέκλεισαν. Λέοντα δὲ πατρίκιον τὸν Καταλίτζου, καὶ Ἀβεσσαλὼμ πατρίκιον τὸν τῆς Ἀτρατῆς, ἀνυφλώσαντες, ἐν ἐξορίᾳ παρέπεμψαν. Κωνσταντῖνον δὲ τὸν τοῦ Ἐνλαμπίου, καὶ ἕτερος σὺν αὐτῷ, Φιλόθεος ὁ ἔπαρχος ἐν τῇ ἱππικῇ σφαδάσῃ ἀπέτεμε. Νικήτας δὲ ὁ ἀσηκρῆτις, καὶ Κωνσταντῖνος ὁ Λίχ, καίπερ ἀναζητηθέντες πολλὰ, οὐκ εὑρέθησαν. Τὸν δὲ πατρίκιον Λιγίδιον, τὸν ἐπ' ἀνδρίᾳ περιβόητον, καὶ τινας σὺν αὐτῷ γραπτοὺς ἐκ ἀνόμου, ἀπὸ ἡ ἐν Χρυσοπόλει δαμάλεως, καὶ μέχρι τοῦ πύλου τοῦ λεγομένου Λδριανοῦ, ἀνεσκολόπισαν. Πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι ἀπωλώλεισαν τῶν συγκλητικῶν, παρὰ τῶν λεγομένων ἐπιτρόπων ἀνιλεῶς καὶ ἀνοσίως,

οἱ μή τινες παρ' ἡσυχασμὸν τῷ δικαιῶν, τὰς ἀδίκου ὁρμὰς ἀνεκτείνασαι, φάμενοι, ὡς παιδὸς ὄντος τοῦ βασιλέως, ᾧ μὴ νοοῦντος τὰ πεπραγμένα, πῶς ἂν οὖν αὐτὸν κελεύσειεν τολμᾶν τὰ τοιαῦτα ἐξεπράττεθαι; οἱ δ' ἐπίτροποι ᾧ τοῦ τὴν Δύκα ἀποκείραντος γυναῖκα, εἰς τὸν ἐν τῇ Παφλαγονίᾳ οἶκον αὖτὴς ἐξαπέστειλαν. ἐξέτισεν δὲ ᾧ Στέφανον, τὸν ταύτης υἱόν.

Ἀλλ' ὑπὲρ τούτων μὲν ἡ πόλις φρατυμένων, Συμεὼν ὁ Βουλγαρέως ἄρχων μὲν βαρείας δυνάμεως εἰσβολὰς κῷ Ῥωμαίων ἐποιήσατο, κῷ ἡ βασιλὶς ἅ Θάσσας, χάρακα περιβαλοῦ ἀπὸ τῆ Βλαχερῶν μέχρι ἡ χρυσᾶς πόρτης, μὴ πατρῴοις ταῖς ἐλπίσι ῥᾳδίως παύσῃν ὀλεῖν καταμαθοῦ δὲ ἡ ὀχυρότητα τῷ τειχῶν, κῷ τὸ πλῆθος ἡ τοξοβολικοῦ τοῦ, ᾧ τῷ πετροβόλων ἡ τοξοβόλων ὀργάνων δυνάμεως, ἀφιλοῦ μὴ ἐλπίδων ἐν τῇ ἰβδόμῃ ὑπέρχειν, εἰρήνικῆς αὐσθὰς ἐξαπεμπομένης. τῷ δ' ἐπιτρόπων ἀσμένισαν διξαμένων τὸν λόγον, ἀποστέλλει ὁ Συμεὼν ἅ ἐαυτῆ μάγιστρον Θεόδωρον ὁμιλήσαντα περὶ εἰρήνης. ἡ παραγενομένου, κῷ λόγων κινηθέντων πολλῶν, ὁ πατριάρχης ἅμα τοῖς λοιποῖς ἐπιτρόποις ἀναλαβόντες τὸν βασιλέα, ἐν τῇ παλατίῳ ἦλθον τῇ Βλαχερῶν. κῷ ὁμήρῳ δόντες ἀξιολόγῳ, ἐσπάγοντο τὸν Συμεὼν ἐν τῇ παλατίῳ, ᾧ συνεστιᾶσθη τῇ βασιλεῖ, τὸ Συμεὼν ὑπεκλίνωντος τῇ πατριάρχῃ τῶν κεφαλῶν, καὶ ἀλλῶν ἀξιωμάτων παρ' αὐτοῦ, ὑπιδόντος (ὡς φασι) τῇ τὸ βαπτίσμα κεφαλῇ * τὸ ἴδιον ὑποβεβαπτίσαν. μετὰ δὲ τῶν ἐρίσασιν συμβάντων γνωμένων περὶ τὴ εἰρήνης, δώροις δ. τὸ Συμεὼν, καὶ οἱ τούτῳ παῖδες φιλοτιμοῦδεντες, εἰς τὸν ἰδίαν ἀπηλλάγησαν χώραν. καὶ ταῦτα μὲν ὑφαίνετο τῇδε.

Τὸ δ' βασιλέως Κωνσταντίνου ᾧ πατρὸς, ἀδιορίστου, καὶ ᾧ ἑαυτοῦ ἀσκαλωμένων μητρὸς (ἣν ὦ αὐτὸν κατήγαγε ᾧ παλατίᾳ Ἀλέξανδρος) ἀναβιβάζουσι κῷ ἐκποντες πάλιν αὐτοῦ. ἀνελθόντα δ' ὦν, ὃ ἐγκρατὴς γνόμενον τῆς βασιλείας, σφαλμαβδάσαι τὸν παρακωλυθέντα Κωνσταντῖνον, ᾧ Δικαίωσιν Ⓒ Κωνσταντίνου τὸς ἀδελφὸς, τὸς υἱὸς ἐπωνυμίᾳ δὲ Γογγυλίνης. συμβολὰ δ' σωτὸς δὲ ᾧ Ἰωάννη τὴ Ἐλαδᾶ, καταβιβάζουσι τὸς οἰκείας Ἀλεξάνδρῳ, Ἰωάννου ᾧ ῥάικτορα, ᾧ Γαβριηλόπωλον τὸν Βασιλείῳ, ᾧ τὸς λοιπὸς. προβάλλεται δὲ ᾧ Ζωὴ Αὐγούστα, ὁμοπαθοῦ τυραννήσαν ᾧ ταῖς ἐμπορίαις δοκοῦσιτε, ᾧ τοῖς αὐτοῦ προσκείμεν φροσάγμασιν, ὑπὲρ συμβολῆ καταβιβάζουσι ὁ πατριάρχης τὴ παλατίου. ᾧ ὁ μάγιστρος δὲ Ἰωάννης ὁ Ἐλαδᾶς καπνθὼν ἐκουσίως, νύκτῳ λαθὼν, δὶς ἐς ᾧ ἀπῆλθ. Κωνσταντῖνος δὲ ὁ παρακωμαζόμενος ὑφ' ἑαυτοῦ ἀγαγὼν τῶν ἅπασαν τὴς βασιλικὴς ἰδίαν βουλόμενος, ᾧ μηδὲν ἔχειν τὸν ἐμποδίζοντα, ἐξβάλλει τὸν ἑταιρειάρχων ὡς τῶν Αὐγούσαν, ὡς σφετερίζομένον τῶν βασιλείαν εἰς τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν· ᾧ τοὺς λόγους πεισθέντα, Πατρίκιον αὐτὸν τιμᾷ. καὶ καπελθόντα ὡς ἴδος λαβεῖν δίκην, οἴκοι μένειν προσέταξε. προχειρίζονται δὲ αὖτ' αὐτῷ Ἰωάννην τὸν Γαβρᾶν ἑταιρειάρχων, ᾧ Δαμιανὸν οὐσιῶν ἀρτιφανῆ τῆς βίγλας δρουγγάριον.

Ἀγοντος δὲ καὶ φίρσιος τὸ Συμεὼν τὰ Θρᾳκῶν μέρη, ᾧ τὴς Αὐγούστης φροντιζούσης μετὰ τῷ ἐν τέλει, ὅπως αὐτὰ παύσωσι τὰς ἐπιθρομὰς, Ἰωάννης ὁ Βοᾶς ὑπήκοος, πατρίκιος τιμηθεὶς, ἀγαγὼν κατ' αὐτὸ Πατζιναικῶν, ᾧ τυχὼν ᾧ αἰτήσεως, ὥρα λαβὼν, ἀπεστὶ εἰς Πατζιναικίαν· ᾧ ἀπειπαμένης, ᾧ ὁμόρους εἰλαφὰς, ὑπάνειτιν ἐν τῇ πόλει, σωιδομένων τῷ Πατζιναικῶν, ἱερὸν πεμπωσάθαι, ᾧ Βαλχάρους πολεμεῖν. πυνομόλησε δὲ τοῦτ ᾧ Δισύνες, ἀνὴρ ὁπομασὸς, ὃὸς ἂν ἦ ἄρχοντος ᾧ ἀρχόντων. ἐλέγετο δὲ ὅτος

A nisi quidam ex judicibus libertate dicendi sumpta, eos ab injusto conatu retraxissent: quærentes, quomodo injusti imperatoris qui puer adhuc quid gereretur non intelligeret, tanta auderent facere? Ii tutores uxorem quoque Ducæ tæserunt: & domum suam, quam in Paphlagonia habebat, dimiserunt, filiumque ejus Stephanum cæstraverunt. *Edit. Paris. pag. 612.*

Dum hæc in urbe geruntur, interim Simeo Bulgarorum princeps gravi cum exercitu in Romanorum ditionem invadit, & ad Constantinopolin venit, atque a Blachernis usque ad aureum portam castra ponit: magnamque ipsem conceperat urbis potiundæ: sed ut certior factus est de murorum firmitate, multitudine propugnatorum, saxa jactantium, machinarum & balistarum abundantia, repudiata ea spe ad Hebdomum recedit, pacificationemque poscit. Id fuit multo gratissimum tutoribus: missusque est a Simeone magister ipsius Theodorus, & de pace habitum colloquium. Multis utro citroque commutatis verbis, patriarcha cum reliquis tutoribus deducunt Imperatorem in Blachernenie palatium: datisque idoneis obsidibus, eodem ad convivium Imperatoris Simeonem recipiunt. ubi quidem caput patriarchæ Bulgarus princeps submisit, & ab eo conprecationem obtinuit, capiti (ut fertur) Simeonis imponente linum episthipatium. Post convivium pacis conditionibus compositis, Simeon ejusque liberi donati domum abierunt. Bulgaricis.

Porro Zoen Imperatoris matrem, quam dudum aula eduxerat Alexander, filio eam identidem deplorante ac requirente, tutores vel inviti in palatium revocant. Reversa hæc, & rerum gubernationem nacta, adscivit Constantinum cubicularium intimum, Anastasium & Constantinum Gongylios, cognominatos germanos fratres, ac Joannem Eladam. Horum consilio aula ejicitur Alexandri affecta. Joannes rector, Gabrielopolus, Basilizes, ac reliqui. Dominicum etiam sodalitatis præfectum Zoe Augusta provehit, hominem strenuum habitum, fusique parentem mandatis. Ejus consilio patriarcha palatio pellitur. Magister Joannes Eladas ultro inde discedit ob morbum, quo & periit. At Constantinus cubicularius uti solus omnia Imperii gubernare posset, neque a quoquam impediretur, sodalitatis præfectum apud Augustam criminatur, quasi is fratri suo Imperium vindicare conaretur. quod ea ita esse credens, patricium creat: ac de more precatum descendentem, domi manere jubet. sodalitati præficit Joannem Garidam, ac Damianum eunuchum drungarium vigiliæ fasci. Zoe Augusta reipublicæ administrationem occipit. *pag. 612.* 304

Cæterum Simeone Thraciam populante, Augusta cum proceribus consultat quo pacto ejus impressiones compescere. Ibi Joannes Bojas promittit, si patricio honore insigniretur, se Patzinacas contra eum adductorum: impetratoque quod petebat, accepti donis ad eos se conferr, pactum ieit, acceptisque obsidibus Constantinopolin redit, pollicitis Patzinacis se litro traiecto Bulgaris bellum facturos. Transfugit eo tempore & Afores, vir celebris, principis principum filius. is ferebatur virgam fer- Patrinace. Robur.

ream, manibus extrema tenens, confringere ac flectere posse, durisie ferri mamnum robori cedente. eum Zoe comiter accepsum, domum remisit. Adrianopolin autem Simeoni per complures dies fruſtra oppugnanti, Pancratucas quidam Armenius, cui inter alios urbis custodia fuerat commiſſa, auro corruptus, prodit. Paulo poſt miſſi ab Augusta Basilius patricius Canicleo præfectus, & Nicetas Eladicus, eam auro ac pecunia recuperarunt.

Hoc ipſo anno Tyri Ameras Damianus hoſtili cum claſſe & magnis copiis in Romanos impetum dedit, adortusque Strobelum acriter oppugnavit: & cepiſſet utique, niſi e morbo deceſſiſſet vita. Morte ejus factum eſt, ut Sarraceni re inſecta domum redirent. Zoe porro continentes Simeonis incurſiones non ferens, eumque reprimere cupiens, re cum Senatu deliberata, fœdus pacem cum Sarracenis componere, Orientaleſque deinde omnes exercitus in Occidentem tranſportare: hiſque cum Occidentalibus copiis conjunctis, bellum in Bulgaros movere, coſque exſcindere. Proinde in Syriam miſſi Joannes Radenus patricius, & Michaelus Toxaras, pactum cum Sarracenis icerunt. Auguſta Sarracenorum jam fecura, militibus rogas (ſic vocatur pecuniæ diſtributio) dari, Leonemque Phocam magiſtrum ac ſcholarum domeſticum exercitui in Bulgaros ducere jubet. Omnibus in unum conductis exercitibus ac cohortibus ad Diabaſin (locus id nomen a tranſitu habet, eſtque planities ampla, & recipiendo exercitui ſufficiens) palatii majoris ſacerdos (ipſi * propompam vocant) miſſus cum venerandis lignis, omnes in genua procumbere juſſit, & jurare, ſe ſuſque ad mortem una perſeveraturos dilecto ſacramento, in Bulgaros exercitus omnes moverunt. Cohortem excubitorum ducebat Joannes Graſon, vir belliciſus, probatæque multis prælia virtutis. Cohortem Hicanatorum dictam Obliaus Marula, vir inſignis: Romanus & Leo Argyri filii, ac Bardas Phocas aliis præerant cohortibus. Aderat iis & Melias magiſter cum Armenis, plurimique alii provinciarium duces. Comitabatur etiam Conſtantinus Africanus patricius, veluti conſiliarius Leonis domeſtici ſcholarum. Sexto Auguſti die * pugna inter Romanos & Bulgaros commiſſa eſt, ad caſtellum Achelooum, pulſique & magna cæde proſtrati ſunt Bulgari. Ibi cum domeſticus * plurimo, fudore madens, animoque deficiens ad quemdam fontem ex equo deſcendiſſet, ut ſudorem elueret, ac ſe recrearet: equus forte abrupto vinculo ſe proripit, ac ſeſſoris vacuus per exercitum diſcurrit. quem ut agnovere milites, occubuiſſe domeſticum rati, mera animis conſternatis, ab infectione hoſtium deſiiterunt: quidam etiam retro ſeſe averterunt. Quod ex ſublimi cernens Simeon, (neque enim eſſuſe & ordinibus diſſipatis fugam faciebat) ſuos Romanis immiſit: Romani jam ante animos deiecti & pavenres, hoſtem ſubito irruere videntes, ſtatim terga dederunt. fuga ea periculoſiſſima fuit. aliis ſeſe invicem concuſcantibus, alii ab hoſte cæſis, Leo domeſticus fuga in Meſembriam evaſit. Non multitudo tantum militaris tunc periit, ſed & duces innumeri, atque ordinum ductores. Occiſus eſt etiam Theophylactus patricius, & Nicetas Eladicus, & Petrus Bulgarorum dux, & Nicolaus Chryſoberges

καπηνὸς, ἀρουργάρειος τὴν ἰλιακὴν τῆ πλοΐμων ὤν, μετὰ πάντος τῦ σόλου παραπλεῦσ τὰς αἰγιαλοὶς προσαχθεὶς, ᾗ εἰς βοήθειαν τυγχάνει τῆ Λέοντι, ᾗ παράσιμα ᾗ ὡς παρὰ τῆ Βοΐᾳ ἀκροάτης Παζιγάνους εἰς συμμαχίαν Ρωμαίων. διαλέξεως ᾗ γενομένης μέσον τῶ Ρωμανῶ τῆ Βοΐᾳ, δέντες αὐτὸς οἱ Παζιγάνοι εσαν ἰδ' ὄντας πρὸς ἀλλήλους, ὑπήρχαν εἰς τὰ ἴδια. ᾗ γίγονεν ἰ' ἐξ αὐτῶν βοήθεια ἀφαρκὴς ᾗ ἀσύντομος.

Ἄλλοι δ' ἐκ τῶν φασὶ γενέδαι τῆ ῥοπὴν Ρωμαίων, ῥόπον ἕτερον. ἐκβαλόντ' δὲ τῆ Φωκᾶ τὸ Συμεὼν, ᾗ διώκοντες, φήκιν τις ἐξαίφνης ἐφθάσει φῶς αὐτὸν ἀπαγγέλλουσα, ὡς ὁ βρυγγάριος τῆ πλοΐμων ἀπεστ μῦ τῆ σόλου παρὰ τῆς, παραλαβόμενος τῶν βασιλείων. ὁ δὲ τῆ ἀκοῆ καταβροντηθεὶς (ἐφιστερεῖ γὰρ ῥῶ εἰς ἑαυτὸν τὸ βασιλέως κράτος) καταλιπὼν τὸ διώκειν, ὑπέστρεψεν εἰς τὰ παρεμβολὰ, ὡς τάχα τὸν μεζηνόμενος. ῥῶδὸ θέντες δὲ λόγω ἀρὸς τὸν στρατὸν, ὁρῶ δρμίσιος πέφυγεν, ἀλκὴς ὑπολελοίπεσαν λοιποὶ, ἐποίῳ ὁμοίως, ὡς ἰδῶσι Συμεὼν φθυγόντας (ἴσα τὸ ῥῶ, ὡς ἔρα) ἐς ὐκαίρῳ τόπῳ τὸ τέλος ἀφορὰν τὰ ἀγωνος) ἐξεχύθη πατρικαὶ, ᾗ πάλιν τροπὸν ἢ φυγὰν ὑποπάσατο. ὥστος μὲν δὴ ᾗ ὁ δεύτερος λόγος. ἐστὶ δ' ὅπως, ἐστὶ ἐκείνως ἀλλήθεια ἔχει, ὁμῶς ἐτράπησαν οἱ Ρωμαῖοι, ᾗ τὰ λοιπὰ ἀνεῶθεν διεπράχθη. μῦ τῆ ῥοπὴν δὲ τῆ σωθέντων ἐκ τῆ πολέμια παραγνωμένων, τὰ κῦ τῆ Ρωμανὸν ᾗ τῆ Βοΐᾳ ἐκπεῖθ. ᾗ εἰς τοσοῦτον κινδύνῳ περίστη τῆ βρυγγαρέῳ τὰ πράγματα, ὡς μηδὲν κατ' αὐτὸ ἔζειν ἔλθοντα παρὰ τῆ δικαίων, καταδικάζωσαν αὐτὸν ἐκποπαίειν τὰς ὄψεις, ὡς ἀμηδεῖ. ἡ μᾶλλον κακηργίᾳ, μὴ διαπράσαιτο τὰς Παζιγάνας, πάλιν δ' μηδὲ τῶς ἀπὸ τῆ ῥοπῆς ἀγχόμων ὑποσχέμενος. τοῦτο δ' ἀν ἐπεποίθει, εἰ μὴ Στέφανος μαγιστρος ῥ τῆ ἐπὶ τῆ ὄπαι ἐξ, ᾗ Κωνσταντῖνος πατρίκιος ὁ Γογγύλας, πολλὰ διωώμῳ παρὰ τῆ βασιλῆ ὄντ' ὑντο. ἐξελθὼν δ' πάλιν ὁ μάστιξ Λέων ὁ Φωκᾶς, ᾗ ὁ ἑταιρειάρχης Ἰωάννης, ᾗ Νικόλαος ὁ Κωνσταντῖνα τὴ Δούκα υἱὸς, μετὰ τινων ἑταιτιῶν τῆ παραβρῆθέντων, εἰς συμπάτειρ αὐτῶ. ᾗ κατὰ πόσον τὴ λεγόμενον Καπέσσρατα, ἀπομοίρᾳ τιν' Βαλγάρων οἱς φρουρῶν πίμπθείσῃ συμπατριώτης, φροσήγνωσ' τῶτος, ᾗ ἕτεροτα δ' κτὸς. ἀκραιφνὴς ᾗ πάλιν ὑπῆρας ὑπεσπεισάνεσιν, ὑφ' ἑαυτῶ ᾗ παῦλω βραδέως τε ᾗ ἀσθενικώτερον, γόνατα μὰ χαρτηρᾶ, ᾗ ὑπ' πολλῶ διαρκέσασα χρόνον. ᾗ τρέποντα μὴ οἱ Βαλγαροι. ὑφῶν δὲ Νικόλαος ὁ τῶ Δούκα ὑὸς, ἡρωϊκὼς ἀγωνισάμενος, ᾗ αὐτὸς τῆς νίκης Ρωμαίοις γνώμιος. καὶ τὰ μὴ κατὰ τὸ πόλεμον συμβὰ γνόμενα.

Τὰ δὲ κατὰ πόλιν ὅσοσι δεινὸς, πολλῶν ᾗ μεγίσων ἐπιμαινομένων τῆ βασιλέᾳ, ᾗ τῆ πάντης ἐρωτι φλεγομένων ὧν κορυφαίος ἦν ὁ Φωκᾶς. ὑπάρχων δ' ὅπως ἐπ' ἀδελφῷ γαμβρὸς τὸ παρακινημένη Κωνσταντίνῳ, μεγάλα τότε ἐν τοῖς βασιλείοις διωώμενος δυνήσεσθαι, ᾗ ἐπ' αὐτῷ πλέσα θαρρῶν, ῥᾳδίως ῥητο τὸ βασιλείας κτᾶσθαι κράτος. διὸ ἔ πολὺς ἐφέρετο, καὶ ὑ κρύβδην, ἀλλὰ φανερῶς πάντης ἀπεποιεῖτο, ὥσπερ πατρῷᾳ πράγματος, καὶ φρονοῦσάν αὐτῆ ἀνήκοντος, ᾗ ὅσον ἐπὶ ἦξεν εἰς αὐτὸν ὡς εἰς νόμιμον ᾠδοχὴν ἐφαπτόμενος. ὃ τῶν ὁρμὴ ἀκαπάστατον οὖσαι, φοβηθεὶς ὁ τῶ βασιλίως Κωνσταντῖνα παιδαγωγὸς Θεόδωρος, καὶ μή τι πάθῃ δείσας ὁ βασιλεὺς, ὑπέθετο τῆ βασιλεῖ Κωνσταντῖνῳ, λαβραίως προελαβέσθαι τὸν Πατρίκιον Parakinemenos.

A lam Constantinus Africus, & excubitorum dux Joannes Grapson. Missus fuerat Romanus Lacapenus patricius, rei navalis drungarius, cum tota classe, justus literas legere, & auxilio esse Leoni, & a Boga adductos ad opem Romanis ferendam Patzinacas trajicere. Ei cum Boga incidit contentio; quam animadvertentes Patzinacæ, domum redierunt, ad irritumque eorum recidernt fuppetiæ.

Sunt qui aliam Romanis fugæ cladisque causam fuisse dicant. Etenim cum Simeonem Phocas pulsum perfequeretur, fubito ad eum fuisse allatum nuntium, Drungarium rei navalis cum universa classe abire animo occupandi Imperii: quo nuntio attonitum eum, ut qui summam rerum fibi depoſceret, B omissa infectatione hoſtium in caſtra veri diſcendi causa rediiſſe: diditum ex eo rumorem, fugiſſe domeſticum: ideoque milites fortitudinis oblitos fu- *Edit. Paris* gam feciſſe. Simeonem, qui opportu- *pag.* 614. no loco ſtans exicum certaminis operiebatur, hoc animadverſo, effuſe in Romanos irruiſſe, itaque victoriam lis pulſis cæſisque reparaſſe. Sive hoc, ſive illo modo res geſta ſit, Romani certe ea quam rentissime affecti ſunt clade. Cumque ſuperſtites ei in urbem rediiſſent, Romani & Bogæ agitata eſt Romanus Lacontrovertia; eoque periculi deductus capenus damdrungarius, ut judices ei oculos effo- natur. diendos eſſe pronuntiaverint: quod ob incuriam, aut potius malitia ductus Patzinacas non trajeciſſet, quodque ex fuga reverſos non ad ſe collegiſſet. Eruditique fuiſſent ei oculi, niſi Stephanus magiſter, unus tuorum Imperatoris & Conſtantinus Gongyles patricius, qui apud Auguſtam largiter poterant, eum eripuiſſent. Simeon autem victoria elatus ac ferociens, ad urbem omni cum ſuo exercitu properavit. Rurſum igitur Leo Phocas ſcholarum domeſticus, & Joannes fodalitatis dux, ac Nicolaus Conſtantini Ducæ filius milites, quos eum in prompetu habebant, adverſus eum educunt: & apud Cataſyrtas (loci hoc eſt nomen) in cohortem quamdam Bulgarorum incidentes prædatum egreſſam, eam adoriuntur, nullo-que negotio profligant: mox recentem aliam ingruentem fortiter ſubſiſtentes, pugnam acrem ac diu durantem obtent, Bulgaroſque fundunt. Cecidit ea in Bulgari victi. pugna Nicolaus Ducæ F. heroice pugnans, qui & cauſam vincendi Romanis præbuit, hic tum rerum bellicarum ſtatus erat.

At res civiles peſſimo erant loco, multis iiſque ſummis viris inſano Imperii amore ardentibus. Horum facile princeps erat Leo Phocas, qui quod uxorem habebat, Conſtantini Leo Phocas Imperium af. cubicularii intimi ſororem, & ea fectat. tempeſtate magna erat eunuchorum in aula potentia, in eo plurimum ponens fiduciæ, non magno negotio ſe potiturum Imperio putabat: Ideoque in ea re multus erat, neque occulte, ſed palam Imperium affectabat: idque veluti rem a majoribus ſuis ad ſe pertinentem, quamprimum ad ſe ut legitimum hæredem devolutum iri ſomniabat. Cujus vehementiorem quam impediri ut poſſet conatum timens Theodorus Imperatoris pædagogus, metuenſque ne ſuo domino ea res exitio foret, huic conſulit, uti Roma-

num patricium drungarium, claſſis occulte ſibi adſciſcat cuſtodem, ac ſi res ita poſtulet, deſenſorem: eum quippe paternum eſſe ipſius miniſtrum, conſtanterque ipſi benevolum. Primum hac de re compellatus Romanus, renuit: & iterum ac ſæpius Theodoro animum ejus rentanti, recuſavit. tandem cum litteras manu Imperatoris ſcriptas, ab ipſoque punicels ſubſignatas litteris ad ſe miſſas accepiſſet, conceſſit: polliciturſque eſt, ſe, quantum ejus fieri poſſet, Conſtantini cubicularii ejuſque cognatorum molitiones impediturum. Hoc modo res compoſita, ac de ea in foro, compitis, ac angiportis ſuſurrabatur. Conſtantinus autem cubicularius, quanquam el quæ contra ipſum ſtruerentur non erant inaudita: illa tamen contemnebat, neminem unquam adverſus ſe aliquid auſurum opinans. Sed cum ad claſſem egrederetur, rogas de more diſtributurus, Romanoque mandaturus ut quamprimum navigaret, incidit in inſidias. Etenim ſervili forma ei occurrens Romanus, & mandata ſe ſtudioſe executurum promittens, paulatim in caſſes pertrahit, nihil prorſus eorum quæ parabantur conjicere valentem, ſed ſimiliter & abſque ulla ſuſpicione colloquentem, propiuſque ſubinde accedentem, ac rogantem, viroſne haberet pulchros ac fortes, aptos ad Imperatoriam triremim agendam? reſpondet Romanus, eos præſto eſſe. & formoſiorum quibuſdam innuit ut accedant. quod contemplatus & probans Conſtantinus, cum ſolvi naves juberet, Romanus juata obambalans, ut proaime prætoriam navim ventum eſt, id modo ſatus, Abripite hunc, ſubſiſtit. Quibus vero negotium datum erat, il Conſtantinum ſtatim in navim prætoriam abducunt, ibique in cuſtodia aſſervant, nemine comitum eum defendere auſo, ſed omnibus eatemplo dilapſis. Hujus facinoris fama in urbem allata, animos hominum conturbavit, tyrannidem ab aliquo invadi putantium: cumque ad Zoen uſque perveniſſet, proceribus quoque magnam ſolicitudinem injecit. Zoe Nicolaum patriarcham & Senatores delectos ad ſe vocat, reque cum iis deliberata, ad Romanum mittit, qui cauſam facti exquirant. Eos, cum ad navium ſtationem veniſſent, & de comprehenſo cubicularlo inquirere intenderent, ſociorum navalium petulans multitudo concitata ſaxis repulit. Poſtridie Zoe prima luce ad Bucoleonem egreſſa, evocato etiam filio & ejus familia, interrogat, quænam hujus ſeditionis cauſa eſſet? Ibi cum nemo reſponderet: Theodorus Imperatoris pædagogus, Ideo (ait) hunc motum extitiſſe, quod Leo Phocas legiones, Conſtantinus cubicularius Palatium perdidiſſent. Cæterum Imperator Imperium a matre in ſe transferens, patriarcham Nicolaum & magiſtrum Stephanum in aulam revocat: ac poſtridie miſſo Joanne Tubace, Auguſtam palatio abduci jubet. Ea flens atque ejulans, filium amplexa, miſerationem matris movit: adeoque iis qui eam ducebant Conſtantinus mandavit, ut ſuam ſecum relinquerent matrem, eſtque illico

Edit. Pariſ. pag. 613.

Conſtantinus cubicularius captus.

305

pag. 616.

μανὸν, καὶ δρουγγάριον τῆς πλοΐμου, πατρικιὸν ὄντα δοῦλον, καὶ τὰ αὐτῷ φρονοῦντα ἅπαντες, ὥστε συμπεῖναι καὶ φυλάττειν αὐτὸν, καὶ οἱ δῆμοι, σύμμαχον ἔχειν ἐν βουθῷ. ἐντυχίας οὖν πρῶτον περὶ τούτου γενομένης, ὁ Ῥωμανὸς ἀπείπατο. καὶ πάλιν καὶ πολλάκις πειραθέντων τῆς ἀμφὶ τὸν Θεόδωρον, ἀπείπατο. ἐπὶ δὲ γραμμάτων αὐτοχείρων χαράξας ὁ βασιλεὺς, καὶ φοινικοῖς ὑποσημάσας γράμμασιν ἀπέστειλε αὐτὸ, δέξεται, ἐπὶ χεῖρας τοῦ λαβὼν, καὶ ἀσθυπέχητο ἐκ τῶν παρακειμένων Κωνσταντίνου ἐκ τῆς συγγενοῦς αὐτοῦ ἐπίθεσιν κωλύσαι καὶ τὸ ἐγχωρεῖν. τὰ μὲν οὖν λαληθέντα καὶ γενηθέντα, οὕτω προέβη, καὶ ἐξ τὰς ἀγορὰς καὶ τῆς λιμένος καὶ τῆς γενναίων ὑπεφθυείζετο. ὁ δὲ παρακοιμώμενος, ἀπέτερ καὶ αὐτὸς ὢν τῆς κατ' αὐτῶν μελετωμένων, ἀπρόφασιν μὴ αὐτοῦ δόξειν τολμῆσαί τινα ἐπιχείρησιν κατ' αὐτῶν ποιήσασθαι ἐξελθὼν ὧν, ἐκ ἀναδὴς διακομιῶ ὁ ῥόγας ποιησάμενος τῆς πλοΐμου, καὶ τὸν Ῥωμανὸν ἐπιταδεῦσαι τάχιον ἀπλῶσαι, πλεπίπτει τῇ λόχῃ. δουλικῷ γὰρ ἐν χήματι προσυπαντήσας ὁ Ῥωμανὸς αὐτῷ, καὶ προθύμως ποιήσειν τὰ κελευσθέντα ἐπαγγελόμενος, ἐρώτα καὶ μικρὸν ἦγε αὐτὸν εἰς τὴν ἐνέδραν. μηδὲν δὲ ὑποπτεύσαι τῆς μελετωμένης ὑπὸ παρακοιμωμένου δυνηθέντος, ἀλλ' ἀκάκως ἐκ χαρᾶς ὑπονοίας ἀβλεπομένου, καὶ μᾶλλον ἐγγίσας προσέτος αὐτῷ, καὶ πυθομένου εἰ ἔχει ἄνδρας δεκάδας, καὶ γενναίους, ἐκ τῶν βασιλικῶν ἱππέων ἐπταδείους τέσσαρας; τὸ δὲ, ἔχει, καὶ ἐγγὺς παρεῖναι τούτους, εἰρηκότος, καὶ τῷ ἀσφαλῶς σώσειν ἅπαντας τοὺς πλησίον τῆς διεδίστρας, ἃ Κωνσταντῖνος θεασάμενος τοὺς τάχα ὑποδεξάμενος, ἀπαίρειν ἠνείχετο. ὁ δὲ Ῥωμανὸς ἐγγίσας τούτῳ περιπατῶν, ὡς πλησίον ἐγένοντο τῇ τριακοντάδι τεσσάρων, ἁπλῶς ἐκ Κωνσταντῖνον, καὶ μηδὲν πλέον εἰπὼν, ἀλλὰ δεῦρο μόνος, ἄφρα τοῦτον, αὐτὸς μᾶλλον. οἱ δὲ ὡς τὸ ἔργον ἔπος ἐπισταμένοι, εἰσήγαγον εἰς τὴν ναυαρχίδα, καὶ ἐν ἀσφαλείᾳ ἀπέχον, μηδενὸς ἐπαμῦναι τῶν τολμώντος τῇ συμπομένων αὐτῷ, ἀλλὰ πάντων παραυτίκα ἀφανισθέντων. ἡ φήμη δὲ ἐξαρθέσης, παραχὰ πᾶσαν ἡ πόλιν, τυραννίδος ὡς εἰκὸς ἐπίθεσιν λογισαμένων. φθάσαντος οὖν τὸ λόγον καὶ μέχρι τῆς βασιλίδος Ζωῆς, εἰς ἀμηχανίαν καὶ οἱ ἐν τέλει ἐνέπεσον. προσκαλεῖται γοῦν ὁ βασιλεὺς τὸν πατριάρχην Νικόλαον, καὶ τοὺς τῆς συγκλήτου λογάδας· κοινολογισαμένη δὲ μετ' αὐτῆς, ἐπέμπετο πρὸς Ῥωμανὸν, τίνι αἰτίᾳ τὸ γεγονὸς μαθεῖν ἐθέλουσα. τῆς δὲ πεμφθέντων γενομένων ἐκεῖνα προσφέρειν αὐτοῖς, ἐκ μελόντων ζητεῖσθαι ποιεῖται ὁ ἐκ παρακοιμωμένου ἀπόφασις, ὁ τῆς πλοΐμου διάκονος ἀπόλαστος ὄχλος, λίθοις αὐτοὺς ἐξέλασαν. ἔνθεν οὖν ὁ βασιλεὺς ἐξελθοῦσα περὶ τὸν Βουκολέοντα, καὶ τὸν υἱὸν μεταστειλαμένη, καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν, ἐπηρώτα πῶς γέγονε ἡ αἰτιαρσία αὕτη; μηδενὸς δὲ ὑποκειναμένου, ὁ παιδαγωγὸς τοῦ βασιλίσκου Θεόδωρος ἔφη. ἕνεκα τοῦ τολμῆσαι, οὐ λέγουσα, Λέοντα μὲν τὸν Φωκᾶ τὰ στρατόπεδα, Κωνσταντῖνον τὸν παρακοιμώμενον τὰ παλάτια, ἡ τοιαύτη γέγονε αἴτησις. ὁ βασιλεὺς δὲ εἰς ἑαυτὸν τὴν ἐξουσίαν ἀπὸ τῆς μητρὸς ἐφελκόμενος, τὸν πατριάρχην Νικόλαον σὺν τῷ μαγίστρῳ Στεφάνῳ εἰσήγαγε εἰς τὰ Πάλατίῳ, καὶ τῇ ἑπαύριον εἰλλουσιν Ἰωάννην τὸν Τουβάκην, τὸν Αὐγούστα τὰ παλατίου κατεβιβάσαι. ἡ δὲ, μετ' ὀλολυγῆς καὶ δακρύων τῆ ἑαυτῆς προσπλακεῖσα υἱῷ, πρὸς συμπάθειαν αὐτὸν μητρικὸν ᾠκτειρεν ἐκείνη. διὸ καὶ φησι πρὸς τοὺς ἄγοντας, ἐάσατε εἶναι

μετ'

μὲν ἐμὰ μητέρα μου· οἱ δὲ ἄμα τῷ λόγῳ παῦλαν κατέλιπον. προσβάλλετο δ' ὁ βασιλεὺς δημήτριον τὸν ἀγαλλόν, ἀδελφιδοῦν τοῦ Φωκᾶ, τὸν μάγιστρον Ἰωάννου τοῦ Γαβρᾶ, ἢ ἐκ τῆς Λέοντος θυγατρὸς ἐπαρχήσαντα. τῇ αὐτῇ τε τῶν προσβολῶν ἔσπευδε Συμεὼν ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἢ Θεόδωρος ὁ γαμβρὸς ἀδελφὸς αὐτοῦ, ὁ Ζωβηνὸς, ὁ ἑταιρειάρχαι· ὑρκους τε ἤνεπλήρωσε τούτοις ὁ βασιλεὺς, κατάδεσιν τῶν οἴκων αὐτῶν. καὶ παραχρῆμα οἱ συγγενεῖς αὐτὸ ἀπεδύσαντο τὸ βασιλέων, ὅπερ μεθὸν ἐκείνος, ἀγωνιῶν ἢ φόβῳ ὑλήρθη. ἐδύσεσθαι ἐξέπεμψε, ἀπέλθοι ὅπου ἂν ὁ τῶν Ῥωμαίων τὸν δρυμγάλεον, ἢ ὕβρει ὑπὸ τῶν ἐξ ἀφοπλακισμὸν δικωμίβος. κοινοφαγήσαντες τοῦτο, ἢ ὄρκους ἀλλήλοις κατασφαλισάμενοι, ἢ κύδος εἰς τὰς ἐαυτῶν ποιησάμενοι παῖδας, ὃν τῇ ἐριπῇ κατέχον τὸ αὐτοδαζόμενον.

Ὁ δὲ Ῥωμανὸς πέμπλας εἰς τὸ παλάτιον, πιεζῶν τὸ γαμβρὸν ἀπελογεῖτο, μὴ ἁπαρεῖσαι εἶναι, μηδ' ἀποσασιοῦ ἀμύνεσθαι τὰ πραχθέντα. ἢ τὸ Φωκᾶ δὲ ὑπὲρ θεσιν ὑφορώμενος φασὶ, τὸ διδιὰς πιεζῶν βασιλέως μὴ τιὸ πάσῃ φιλαλίρου, ὃν τῷ παλατίῳ ἠδυλώθη ἀπελθεῖν, καὶ φυλακὴν τῶν ποιεῖσθαι τῷ βασιλέως. μηπιεῖσθαι τὸ τὸ πατεμάρχου, μηδὲ τὰ λιγόμενα διχομένα, ὑπατάρχου Θεόδωρος ὁ παῖδα ὠχὸς Ῥωμανὸν, ἄραντα πάντα τὸ ὅλον, ἀφικέθαι πρὸς τὸ παλατίον νεῶσιον τὸ τῷ Βυκολέοντι· μέλοντος δὲ τῶν, ἢ ἀναδυομένη, οἱ ὠχὸς ἢ λελυθῆναι πρᾶξιν τῶν πιεζόντες, ἀπέπεισαν ἢ ἀκοπτα ποῆσαι τὸ κελδούμβος. ἀμέλει ἔς κατ' αὐτὸν τὸ ἡμέραν τὸ ὑρῶν τὸ Εὐαγγελισμὸν ἐξαντύσας ἢ φόλας, πολεμικὰς ἀφιπεῖται πρὸς τὸ Βυκολέοντα καὶ Σπῶνος μὲν ἀδὺς ὁ μάγιστρος κάτεισι τὸ βασιλέων, ἀσπασάμενος δὲ ὁ πατρίκιος Νικήτας, κηδεστὴς ὢν Ῥωμανοῦ, καὶ πατὴρ τὸν πατριάρχων. οἱ δὲ πιεζῶν τὸ βασιλέα τὰ τίμια καὶ ζωοποιὰ ξύλα πέμψαντες φρὸς τὸ Ῥωμανὸν, ὃ ὄρκος αὐτὸν κατασφαλισάμενοι φοβερώτατος, καὶ ἀραὶς παλαμιαιοτάτας, μηδ' ποτὲ ὄβλιον κατὰ τὸ βασιλέως ἐπιστήσεσθαι, συγχωρῆσαι μὲν ὀλίγον αὐτὸν ἀπελθεῖν ἐπὶ τῷ παλατίῳ. ὕστερ δὲ ξέμβης ὁ βασιλεὺς ἀπελθόντα ἢ προσκυνήσοντα, εἰσάγει κατὰ τὸ ἐπὶ τῷ Φάρῳ καὶ, ἢ πίσεις αὐτῷ δὺς ἔς λαβὼν, προχειζίσαι τῶν μέγαν ἑταρειάρχων. γράμματα δὲ ὧν δὺς ἐφίστα πρὸς Λέοντα τὸν Φωκᾶ, μὴ ἀλιγωρῆσαι, μηδ' ἀσπουδάσαι, μηδ' σκαιῶναι βιλυσθαι, ἀλλὰ προσμένειν μικρὸν πσύχως ἐν τῇ οἰκείῳ διοικήσιμῳ, ὡς μιλλήσης γινέθαι διὰ βραχίος τῆς αὐτὸ φροσίας. τὰ παραπλήσια δὲ γράψαι πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν παρακοιμώμενον κατιωάγκασαν Κωνσταντῖνον ' ἀπιὼ δὲξαμένης ὁ Φωκᾶς, ἰσχυίας ἤγειν ὦ τῷ κατὰ τῶν Καππαδοκίαν οἴκῳ αὐτῶ.

Τῇ δὲ ἑβδομάδι τῶν ἁγίων νηστειῶν, δίδονται παρὰ Κωνσταντίνου τῷ βασιλέως ἀρραβὼν γαμικὸς συναλλάγματος Ἐλένῃ τῇ Συγατρὶ Ῥωμανοῦ. καὶ τῇ τελέσῃ τῆς Γαλιλαίας, φιφικύνια μὲν αὐτῆς παρὰ Νικολάου τοῦ πατριάρχου ὁ βασιλεὺς, τὸν Ῥωμανὸν βασιλοπάτορα προβαλόμενος, καὶ αὐτ' αὐτὸ ἑταρειάρχων Χειροφόρου τὸν τοῦ υἱὸν. καὶ μετὰ μικρὸν Λέων ὁ Φωκᾶς ἀναπεδεὶς ὑπὸ τῶν ἑαυτοῦ συγγενῶν καὶ γαμβρῶν, πρὸς ἀποστασίαν ἀπέδη, ἔ ἀποστάλας προσλάβετο μὲν αὐτὸ ἢ παρακοιμώμενον Κωνσταντῖνον, ἢ Ἀναστάσιον τὸν Γογγυλίος καὶ αὐταδέλφους, ἢ Κωνσταντῖνον ἢ τῆς Μαλελίας, πληροφορῶν

A ab iis dimissa. Idem Leonem Phocam, metuens ne is aliquando Imperium invaderet, loco movit, domesticumque Scholarum fecit Joannem Garidam magistrum. Praecibus tamen imperatricis Phocas, ac Simeon filius ejus, & uxoris frater Theodorus Zophinczer, Sodalitarum principes creantur. Jusjurandum autem ab Imperatore obstrictus, domum suam abiit. Confestim porro cognati ejus ex aula dimissi sunt. Quod ubi cognovit Leo, metu perterritus, statim eques ad Romanum drungarium se contulit: eique exposuit quibus contumeliis affectus: utque circumiretur esset. Ibi communicata re inter eos, societas inita, ac juramenti confirmata, nuptiis quoque inter liberos suos contractis, insuper

B tum. insti[tu]tumque occulte habitum.

Secundum hæc Romanus sui purgandi causa in aulam mittit, jurejurandoque interpolito confirmat, non rebellionis aut seditionis quicquam sibi fictio fubesse: sed se metuentem ne Phocæ conatus aliquid mali Imperatori afferrent, in palatium ejus, Imperatoriisque præfidio munienti causa voluisse reverti. Patriarcha fidem derogante, neque accipiente purgationem, Theodorus Romanum instigat, ut cum universa classe ad navale, quod in Bucoleone sirum palatio imminet, accedat. Romanus cum

C aliquandiu id detrectaſſet, ac cunctatus esset, tandem urgentibus iis quorum instinctu occulta ista consilia fuscipetat, vel invitus assentit. Ergo ipso die Annuntiationis festo, classe instructa, hostiliter ad Bucoleonem accedit. Statim Stephanus magister aulæ exit, & Niceras patricius Romani necessarius in palatium it, indeque patriarcham adducit. Imperator autem missis venerandis ac vivificis Crucis lignis, a Romano adhibitis diris

Romani cum imperatore conjunctio. Edit. Paris. pag. 617.

execrationibus, & jurejurandis gravissimis stipulatur, nihil umquam eum dolo adversus Imperatorem cogitaturum: pauloque post facultatem redeundi in

D palatium permittit. & redeuntem ingressum, precandi causa in templum quod Pharo deducit, daraque ibi & accepta fide magnum sodalitatum præfectum creat. Statim & ad Leonem Phocam litteras mittuntur, quibus bono esse animo, neque vel abjicere spem, neque iniquum quicquam moliri jubetur, sed quietæ domi suæ exitum præstolari: nam ipsius mox habitum ita ratio-

tionem. Constantinus quoque cubicularius ad eum in eamdem sententiam scribere cogitur. Phocas litteris ipsis acceptis, domi suæ, quam in Cappadocia habebat, quiete se continuit.

E Quinta sacri Jejunii septimana, Imperator Helenam, Romani filiam, aræa data sibi conjugio copulat. ac tertia Galilææ, cum ea coronatur a Nicolao patriarcha: & Romanum Imperatori patrem designat, priorem dignitatem in filium ejus Christophorum transfe- Leo rebellocas fen exitio mocrens. Paulo post Leo Phocas suorum propinquorum suasu & exercituum hortatu res novas moliture: accitoque Constantino cubiculario, Constantino & Anastasio Gongyliis fratribus, & Constantino Maleliano, persuadere ni-

306

* in the Scylitz. Scylitza.

titur omnibus, ſe pro Imperatore Conſtantino arma ferre. Romanus vero diploma, quo Leonis inſtitutum refutabatur, ſcriptum, manuque & ſigillo Imperatoris munitum, meretricis cujuſdam opera (quam ab hoc miniſterio Imperatoriam poſtea nominarunt) in caſtra Leonis mittit, aliaſque litteras per Michaelum quemdam clericum: iis animos ducum ac militum, promiſſionibus munerum & honorum ad defectionem ſolicitabat. Sed Michaelo huic a Phoca deprehenſo, & atrociter verberato, aures ſunt amputatæ: meretria per caſtra diſperſit, quæ juſſa erat. Primum ergo Conſtantinum legionis* Hicanatorum dux, Michaeli Gravis filius a Leone ad Romanum tranſit. deinde Balantius & Atzmorus turmarchæ eum ſubſequuntur. Leo tamen ad Chryſopolin acceſſit: exercituque ad buculam ſaxeam, quæ in columna ſtat e regione urbis, conſtituto, oppidanos terruit. At Romanus Simeonem Canicleo præfectum, celoce mittit ad Leonis exercitus, cum litteris, manu Imperatoris obſignatis, quas quacumque poſſet ratione omnino iis auſcultantibus recitaret. Diplomatis hæc erat ſententia.

* v. Not.

Edit. Pariſ. pag. 618.

Cum nullum alium mei Imperii vigilantiorem atque fideliorem cuſtodem inter omnes meos miniſtros invenirem Romano, huic ſecundum Deum ejus tutelam commiſi, ipſumque patris loco habeo, qui paternam animi erga me affectionem re oſtendit. Leonem autem Phocam, qui numquam non inſidiatus eſt & adverſatus noſtro Imperio, nunc malitiam ſuam diu occultatam detegit, neque domeſticum eſſe volo, neque pro ſubdito habeo, ſed deſertorem ac tyrannum pronuntio: qui injuſſu meo hanc rebellionem molitus eſt, ut in ſe Imperium transferret. Id cum intelligatis ſubditi mei, quod æquum eſt ſtatuite: & tyrannide odioſa repudiata, ad dominum a majoribus ſuis Imperium hæreditario conſecutum revertimini. Cum ad caſtra perveniſſet Simeon, & diploma exercitui miſſum recitatum, ejuſque cognita eſſet ſententia, cœperunt omnes a Leone ad Romanum Imperatoris patrem deſciſcere. Leo principio fruſtra conatus diplomatis lectionem impedire, mox paulatim ſe a ſuis deſeri videns, deſperatis rebus fuga ſalutem quæſivit. & comitatus paucis quibuſdam ſuorum fidiſſimis, ad caſtellum perveniit, cui nomen Ateus: inde repulſus, caſtellum obtinuit cui nomen Goeleontos, quaſi ejulationem Leonis, malo nimirum omine. ibi a Michaelo Gravi & multis aliis agmine facto capitur. Mittuntur ergo qui eum Conſtantinopolin abducant, Joannes Tubaces, & Leo Paſtelas: hique et oculos eruunt, ſive occulto (ut quidam dicunt) Romani juſſu, ſive (quod Romanus aſſeverabat, qui & inique hoc, ut nolente ſe factum, ferre videbatur) ſua ſponte. Hic finis fuit rebellionis Phocæ Leonis.

Aliæ porro inſidiæ Romano ſunt ſtructæ a Conſtantino quodam Crematenо, Davido Cumuliano, & Michaelo curatore manganorum. ii adoleſcentibus quibuſdam armatis negotium dederunt Romani, cum is venatitur omnibus, ſe pro Imperatore Conſtantino arma ferre. Romanus vero diploma, quo Leonis inſtitutum refutabatur, ſcriptum, manuque & ſigillo Imperatoris munitum, meretricis cujuſdam opera (quam ab hoc miniſterio Imperatoriam poſtea nominarunt) in caſtra Leonis mittit, aliaſque litteras per Michaelum quemdam clericum: iis animos ducum ac militum, promiſſionibus munerum & honorum ad defectionem ſolicitabat. Sed Michaelo huic a Phoca deprehenſo, & atrociter verberato, aures ſunt amputatæ: meretria per caſtra diſperſit, quæ juſſa erat. Primum ergo Conſtantinum legionis* Hicanatorum dux, Michaeli Gravis filius a Leone ad Romanum tranſit. deinde Balantius & Atzmorus turmarchæ eum ſubſequuntur. Leo tamen ad Chryſopolin acceſſit: exercituque ad buculam ſaxeam, quæ in columna ſtat e regione urbis, conſtituto, oppidanos terruit. At Romanus Simeonem Canicleo præfectum, celoce mittit ad Leonis exercitus, cum litteris, manu Imperatoris obſignatis, quas quacumque poſſet ratione omnino iis auſcultantibus recitaret. Diplomatis hæc erat ſententia.

Cum nullum alium mei Imperii vigilantiorem atque fideliorem cuſtodem inter omnes meos miniſtros invenirem Romano, huic ſecundum Deum ejus tutelam commiſi, ipſumque patris loco habeo, qui paternam animi erga me affectionem re oſtendit. Leonem autem Phocam, qui numquam non inſidiatus eſt & adverſatus noſtro Imperio, nunc malitiam ſuam diu occultatam detegit, neque domeſticum eſſe volo, neque pro ſubdito habeo, ſed deſertorem ac tyrannum pronuntio: qui injuſſu meo hanc rebellionem molitus eſt, ut in ſe Imperium transferret. Id cum intelligatis ſubditi mei, quod æquum eſt ſtatuite: & tyrannide odioſa repudiata, ad dominum a majoribus ſuis Imperium hæreditario conſecutum revertimini. Cum ad caſtra perveniſſet Simeon, & diploma exercitui miſſum recitatum, ejuſque cognita eſſet ſententia, cœperunt omnes a Leone ad Romanum Imperatoris patrem deſciſcere. Leo principio fruſtra conatus diplomatis lectionem impedire, mox paulatim ſe a ſuis deſeri videns, deſperatis rebus fuga ſalutem quæſivit. & comitatus paucis quibuſdam ſuorum fidiſſimis, ad caſtellum perveniit, cui nomen Ateus: inde repulſus, caſtellum obtinuit cui nomen Goeleontos, quaſi ejulationem Leonis, malo nimirum omine. ibi a Michaelo Gravi & multis aliis agmine facto capitur. Mittuntur ergo qui eum Conſtantinopolin abducant, Joannes Tubaces, & Leo Paſtelas: hique et oculos eruunt, ſive occulto (ut quidam dicunt) Romani juſſu, ſive (quod Romanus aſſeverabat, qui & inique hoc, ut nolente ſe factum, ferre videbatur) ſua ſponte. Hic finis fuit rebellionis Phocæ Leonis.

Aliæ porro inſidiæ Romano ſunt ſtructæ a Conſtantino quodam Crematenо, Davido Cumuliano, & Michaelo curatore manganorum. ii adoleſcentibus quibuſdam armatis negotium dederunt Romani, cum is venatus omnibus, ſe pro Imperatore Conſtantino arma ferre. Romanus vero diploma, quo Leonis inſtitutum refutabatur, ſcriptum, manuque & ſigillo Imperatoris munitum, meretricis cujuſdam opera (quam ab hoc miniſterio Imperatoriam poſtea nominarunt) in caſtra Leonis mittit, aliaſque litteras per Michaelum quemdam clericum: iis animos ducum ac militum, promiſſionibus munerum & honorum ad defectionem ſolicitabat. Sed Michaelo huic a Phoca deprehenſo, & atrociter verberato, aures ſunt amputatæ: meretria per caſtra diſperſit, quæ juſſa erat. Primum ergo Conſtantinum legionis* Hicanatorum dux, Michaeli Gravis filius a Leone ad Romanum tranſit. deinde Balantius & Atzmorus turmarchæ eum ſubſequuntur. Leo tamen ad Chryſopolin acceſſit: exercituque ad buculam ſaxeam, quæ in columna ſtat e regione urbis, conſtituto, oppidanos terruit. At Romanus Simeonem Canicleo præfectum, celoce mittit ad Leonis exercitus, cum litteris, manu Imperatoris obſignatis, quas quacumque poſſet ratione omnino iis auſcultantibus recitaret. Diplomatis hæc erat ſententia.

Cum nullum alium mei Imperii vigilantiorem atque fideliorem cuſtodem inter omnes meos miniſtros invenirem Romano, huic ſecundum Deum ejus tutelam commiſi, ipſumque patris loco habeo, qui paternam animi erga me affectionem re oſtendit. Leonem autem Phocam, qui numquam non inſidiatus eſt & adverſatus noſtro Imperio, nunc malitiam ſuam diu occultatam detegit, neque domeſticum eſſe volo, neque pro ſubdito habeo, ſed deſertorem ac tyrannum pronuntio: qui injuſſu meo hanc rebellionem molitus eſt, ut in ſe Imperium transferret. Id cum intelligatis ſubditi mei, quod æquum eſt ſtatuite: & tyrannide odioſa repudiata, ad dominum a majoribus ſuis Imperium hæreditario conſecutum revertimini. Cum ad caſtra perveniſſet Simeon, & diploma exercitui miſſum recitatum, ejuſque cognita eſſet ſententia, cœperunt omnes a Leone ad Romanum Imperatoris patrem deſciſcere. Leo principio fruſtra conatus diplomatis lectionem impedire, mox paulatim ſe a ſuis deſeri videns, deſperatis rebus fuga ſalutem quæſivit. & comitatus paucis quibuſdam ſuorum fidiſſimis, ad caſtellum perveniit, cui nomen Ateus: inde repulſus, caſtellum obtinuit cui nomen Goeleontos, quaſi ejulationem Leonis, malo nimirum omine. ibi a Michaelo Gravi & multis aliis agmine facto capitur. Mittuntur ergo qui eum Conſtantinopolin abducant, Joannes Tubaces, & Leo Paſtelas: hique et oculos eruunt, ſive occulto (ut quidam dicunt) Romani juſſu, ſive (quod Romanus aſſeverabat, qui & inique hoc, ut nolente ſe factum, ferre videbatur) ſua ſponte. Hic finis fuit rebellionis Phocæ Leonis.

Aliæ porro inſidiæ Romano ſunt ſtructæ a Conſtantino quodam Crematenо, Davido Cumuliano, & Michaelo curatore manganorum. ii adoleſcentibus quibuſdam armatis negotium dederunt Romani, cum is venatitur

εἰσᾴδει. ὧν γνοῦσα, καὶ συλλαφεῖσα οἱ τὴς Α ἐπιβουλὴς φαντορροί, τὼς ὀφθαλμὼς ἐπηρώσατο, καὶ μέσης τῆς ἀγορᾶς περιέλκυσεν. συνῆλθε δὲ πάντα τὰ ἀτίμως περιεργαζόμενα, καὶ λέων ὁ Φωκᾶς, ἡμίονος ἐφιππεύμος.

Καπνομαχεῖ δὲ καὶ Ζωὴ ἡ βασιλὶς, καὶ τῇ ζωῇ ἐπιβουλεύουσα τὼ Ρωμανὸ, καὶ τὸ παλατίου κατάγαια, κἄν τῇ τῆς ἁγίας Εὐφημίας μοὴ ἀποκάρηται. ἐξιβλήθη δὲ πὸς πόλεως καὶ Θεοφύλακτος πατρίκιος, καὶ Θεόδωρος ὁ παιδαγωγὸς τὼ βασιλέως, καὶ ὁ τοῦτου ὁμαίμων Συμεὼν, καὶ ἐν τῇ ἐξορίᾳ διάγων ἐπῆχθησαν, ὡς πάχα κατὰ Ρωμανὸ μηλεπῶντες. ὑπῆρχεν δὲ φρὸς τὸν ἐξο- Β ρᾶσαι μὸν τὸ τοιοῦτο ὁ δρουγγάριος τ βίγλας Ἰωάννης ὁ Κυρκάας, αἱρεῖσθαι σωμαρπάσας αὐτὸς, καὶ πλοῖος ἐις τὼ περαίας ᾠχθιβάσας.

Τῇ δὲ κδ'. τῦ Σεπτεμβρίου μὶνὸς, ἀσάγεται Ρωμανὸς εἰς τὼ τῦ Καίσαρος ἀξίαν. καὶ Δικεμβρίῳ μὶνὶ τῇ τῆς βασιλείας ᾐχθιμάτι εἴφεται, ὑπεπρσὴ τῦ βασιλέως Κωνσταντίνε, τῦ πατεμάτρε Νικολάυ αὐτὸ ἀναδήσαντος. Ρωμανὸς δὲ παιωνδεὶς τῇ βασιλικῇ ᾐχθιμάτι, εἴφετ κατ' αὐτὼν τῶν ἡμέραν τῇ ἁγίων φώτων, καὶ τὼν ἰαυτὸ σύζυγον Θεοδώραν. Μεθ' ἃ μὶνὶ κατὰ τ' ἁγίας πεντηκοσ῀ς ἡμέραν, εἴφετ ἓς τὸν ἰαυτὸ υἱὸν Χειρο- C φόρε διὰ Κωνσταντίνε πάχα, τῇ μὲν τὸ φανόμενον ὑθλοσπος καὶ κατωδυχρόμενον ὑπὸ τῶν βίων, τὸ δὲ τῇ ἀφανεῖ αὐόσπος, καὶ τῶν συμφορᾶν ὑπερκλαιόμενον εἰς ἑαυτόν. καὶ μόνοι οἱ δύο κατὰ τῶν τοιούτων δίδοσαν φροθλασεις. Ἰωλὴρ δὲ μὶνὶ ἡ. ἰνδ. ἡ τῆς ἐκκλησίας γάγανε ἐνοσις, ἐνωδίνησε τ' ᾐχθησόμενον μητροπολίτῃ τὸ Ἑ κλεκτὸν, τῇ νὺν Νικολάυ πατεμάρχε καὶ Εὐθυμίε διηγεμένων. ὁ δὲ βασιλεὺς Ρωμανὸς ἐξοκείλει ἡ μαγίστρον Σπόφορον, εἰς τὼ Ἀττιγόρε νῆσον, ὡς τῆς βασιλείας πάχα ἀξιγκόμβρος, ᾗ μοιαχὸν ἀποκάρεα. σωὶ αὐτῇ δὲ ἡ Θεοφάνὼ τὸν Τσιχάνην, καὶ Παῦλον τ' D ὀρφανοτρόφορ, πὸς οἰκειοτέκς αὐτὸ. προκίνουσι δὲ γενομένου ἐν τῇ νεβδομαδίῳ, αἱρεῖσθαι οἱ βασιλεῖς εἰς τὸ παλάτιον ὑποσρίφωσιν ἐπιβουλῆς μηνυθείσης αὐτοῖς. καπηχθέντες δὲ οἱ ἐξαρχοι, ὅτι πατρίκιος Ἀρσένιος, καὶ ὁ Μαγγλαβίτης Παῦλος, τυραννθέντες ᾗ ἠμυνθέντες, ἐξωείθησαν. ἠγάγετο δὲ τότε τῇ ἕτερ τῇ γαμβρὸν ἐπὶ τῇ αὐτῇ Θυγατεῖ Λγάθῃ Ρωμανὸς ὁ βασιλεὺς, Δίοστε τὸν τῶ Ἀργυρῶ, ἀνδρα γνήσιον, καὶ κάθαρ σώματος ᾗ ἰδίᾳ ὑπερφέροντα, συμέσετι καὶ φρονήσει κοσμικῶν.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ αὐτῇ χρόνῳ, ᾗ τὰ κατὰ τ' Ραπάκιον· ὑπος ἐξ Ελλάδος ἀρμενίους, τὸν ἰαυτὸ γαμπρὸν ἐπιχειρήσον ἀνελεῖν. διὸπερ δ' ἐκείνος τὸν τῦ υἱῦ ἀπαξίαν, πλοίοις ἐπιβὰς, ὕπλει φρὸς τὸ Βυζάντιον, ὡς πάχα τῶ βασιλέως δυσνόμως ἀναπονῆ γνόθεια πὸς τὸ υἱὸ ἀπαυδόσιας. ἀνιὼν δὲ, κατηχεῖτο παρὰ τῇ Σαρακινῶν τ' ἐν τῇ Κρήτῃ. ὁ δὲ πὸς υἱὸς ὑποχείρων ἔχων τὸν πατρῶον πλοῦτον, ἀνελθὼν μὲν αὐτὸ εἰς τὸ μεγαλόπολιν, τῇ θείᾳ τιμίσε πὸς τὸ θεῖ σοφίας φροτιδρυτε, κἀν αὐτῷ φροσκαθήμενος, ἡ πατεικίᾳ κατεκόσθει ὑσίαν. εἰς ἔλαδε αὐτὸ τὸν Ρωμανὸν. ἀλλὰ γαῦς, ἐβαλὼσανο ὀξαγαγεῖν τὼ πο τ' ἐκκλησίας, καὶ παιδιόσαι. ὁ δὲ πληροφορίαν χρὼ, βασιλικὰ πλασάμβρος γράμματα ὡς δίδυο ἐκπεμφθέντα φρὸς τ' Συμεὼν, ἀτοιμαλάσεσι ἐβαλὼσατο φρὸς τὸς Βυλγάρος καὶ ἐλυχδεὺς, πὸς τε ὑσίας καὶ τῇ ὀφθαλμίᾳ εἰρεῖται.

tum exiret, interficiendi. Quibus cognitis & comprehensis, auctoribus insidiarum oculi sunt effossi, & ludibrii causâ per medium forum circumducti, interque eos Leo Phocas mulæ insidens.

Accusata est etiam Zoe Imperatrix quasi necem Romano esset machinata & palatio submota, ac rasa, in monasterium S. Euphemiæ detrusa. Ejectus etiam est urbe Theophylactus patricius, ac Theodorus Imperatoris pædagogus ejusque germanus Simeon quod in Romanum aliquid moliti essent, justisque in Opficio degere. ad hos deportandos operam contulit Joannes Curcuas drungarius vigiliæ, qui eos subito arreptos navibus in oppositam continentem trajecit.

Zoe mala ejecta. Edit. Par. pag. 619.

Septembris mensis die vigesimaquarta, Romano Cæsaris dignitas delata est: & mense Decembri Imperatorio est redimitus diademate, a patriarcha Nicolao, permissa Imperatoris. Coronatus autem, die sacrorum luminum uxorem quoque suam Theodoram coronat: & mense Majo, die Pentecostæ sacro, filium etiam suum Christiferum: Constantino palam quidem concedente & probante, quia nihil contra vim poterat: occulte autem ægre ferente, & suam deplorante fecum calamitatem. ac foli duo isti ea in pompa processerunt. Julio mense, indictione octava, ad concordiam redierunt metropolitæ & clerici, Nicolai & Euthymii patriarcharum causâ hactenus disjuncti. Cæterum Romanus Imperator Stephanum magistrum in Antigonii insulam relegat, Imperii affectasse fuspectum, & monachum facit: & cum ea Theophanem Teichiotæ, & Paulum Orphanotrophum, ejus intimos. Cum * procensiu fieret in Tribunalio, Insidiis delatis Imperatores fubito in palatium abiverunt. earum capti auctores, Arfenius patricius, & Paulus Manglabyta, oculi lis effoffi, & relegati funt, bona eorum publicata. Eodem anno Romanus filiam fuam Agatham in matrimonium collocat Leoni Argyri F. viro generofo, ac corporis pulchritudine & prudentia præftanti.

Romanus Lacapenus coronatur.

308

proceffu

Manglabyta.

Sub id tempus Rentacius natione Græcus, fuum patrem interficere cum conaretur, pater filii intemperiem metuens, confenfo navigio Byzantium verfus navigavit, ab Imperatore petiturus ut filii libidinem compefceret: eftque a Cretenfibus Sarracenis captus. Filius paternarum opum compos factus, cum ille fe Conftantinopoli contulit ad Sophiæ templum: ibique defidens, paterna bona prodegit. Romanus re comperta, templo eum educere & caftigare intendit. quod Rentacius cum fubodoraretur, literis ab Imperatore ad Simeonem confectis, ad Bulgaros transfugere inftituit: convictufque criminis, oculis eft & bonis fpoliatus.

Impietas Rentacii nati in patre.

Edit. Paris. pag. 620.

Mortuo Adraleſto ſcholarum domeſtico, Pothus Argyrus ſufficitur. Is, Bulgaris graſſando usque ad Caſtafyrtum progreſſis, cupias contra eos educit: caſtriſque ad Thermopolin poſitis Michaelum cohortis præfectum, patricii Moroleontis filium ſpeculatum emittit: qui improviſo in barbaricas delapſus inſidias, cum fugæ locus non eſſet, vim parat: multiſque Bulgaris dejectis ac pulſis, accepto tamen vulnere Conſtantinopolin redit, pauloque poſt moritur. Tunc & Romano deteſtata ſunt inſidiæ, quas ipſi ſacellarius Anaſtaſius ſtruxerat, nimirum pro Conſtantino propugnans. Harum auctores ac conſilios ſuo quemque arbitratu Romanus punit, Anaſtaſio monacho facto. Conſtantinumque exinde detruſum ſecundo loco, ſe priore Imperatorem dici juſſit: prætendens, hunc unum eſſe inſidiarum avertendarum rationem. ita ob res luxas & Imperium caduceum Romanus perjurii ſe obligavit, & a Deo abalienavit. Hic erat rerum urbanarum ſtatus.

Bulgarica incurſiones.

Romanus Conſtantinum de-poſuit.

At Simeon iterum magnum contra Romanos emittit exercitum, duce Chagano, uno ſuorum procerum, & Miniceo equiſonum principe: mandatoque, ut recta ad urbem contendant. Romanus de eorum adventu certior factus, metuenſque ne ſi pulcherrima urbi propinquorum locorum palatia & ædificia incendio vaſtarent, Joannem rectorem cum Leone & Potho Argyris obviam ire jubet, exercitum ducentes validum ex Imperatoris ſodalitatibus & cohortibus aliis contractum. Adfuit iis etiam Alexius patricius & drungarius rei navalis, & Moiſes cum ſuis. Quinta Jejuniorum ſeptimana, exercitu in planicie Pegarum inſtructo ſubſiſtiterunt. Ibi Bulgaris ſe ſubito prodentibus, & obſcura cum vociferatione ac magno impetu irruentibus rector Joannes fugam fecit: ac patricius Photinus Lacipedis filius pro eo pugnans, aliique haud pauci obtruncantur. Rector ægre ſervatus, in celocem evaſit. Idem facere volens Alexius drungarius, cum adicendere properet, dy ſcalis celocis in mare decidit cum ſuo protomandatore, & ſuffocatus eſt. Leo & Pothus Argyri in caſtellum fuga ſe receperunt. Reliqua multitudo, partim hoſtium manus dum effugere volunt, in mari pereunt: alii ferro necantur, quidam capiuntur. Bulgari, nemine prohibente, Pegenſe palatium totumque Stenum incendio vaſtant.

Bulgarorum victoria.

pag. 621.

Vigeſima Februarii die, indictione decima, uxor Romani Theodora moritur, & in Myrelæo ſepelitur. Auguſtæ nomen deinde geſſit uxor Chriſtoferi Sophia. Tunc etiam ex Iberia venit Iber Curopalates, ſplendideque ornatus per medium forum tranſiit, ac magna cum gloria & honore excepius eſt. Eum Imperator in ædem Sophiæ miſit, ut ejus molem ac pulchritudinem videret. Quæ is contemplatus magna cum admiratione, fatuique hanc ædem vere eſſe Dei receptaculum, domum rediit. Rurſum deinde Bulgari

A Ἀφικομένου δὲ τοῦ Δομεστίκου τῶν σχολῶν Νικηφόρου, προσβάλλουσι Πόθῳ ὁ Ἀργυρὸς. ὁ δὲ Βυλγάροις ἄχρι τῆς Καπασυρτῆς ἐξελάσαντος, ἔρχεται ὁ αὐτὸς μετὰ τῆς στρατιᾶς, καὶ καπισκωσὶ κατὰ τὴν Θερμόπολιν· ἐκπέμπει δὲ Μιχαὴλ ταγματάρχην τῶν πατρικίων Μωρολέοντος υἱὸν, ὅτι κατασκοπὴν τῆς Βυλγαρικῆς ἐμπειρεῖ. ὁ δὲ ἀφροντίστως τοῖς βαρβαρικοῖς ἐμπεσὼν ἐνέδραις, ἐπεὶ φεύγειν οὐκ ἦν, τρίτευσι φῶς ἀλκὴν, καὶ πολλῶν τῆς Βυλγαρικῆς ἀνελὼν καὶ τροπώσας, κακείαν δ' ἐυρὼν τῆς αὐτῆς, ὑπαναχωρεῖ εἰς τὴν βασιλίδα, καὶ μετὰ μικρὸν τελευτᾷ. περὶ δὲ καὶ τῆς βασιλικῆς Ῥωμανῷ ἐπιβουλῆς μεμύηται καὶ αὐτὸς, φροντίδα ἔχοντα τῆς κατὰ Κωνσταντῖνον Ἀναστάσιον, ὑπὲρ τῶν βασιλέως δεδιὼς ἀγωνιζόμενον. καὶ τῆς αἰτίας συνεχθέντων ἑκάστου κρῖναι ἔσχεν ὁ Ῥωμανὸς τῆς βασιλικῆς Ῥωμαίων, τὸν Ἀναστάσιον τονσυρίσαντος μοναχὸν. ὧδε κἀκείνας ὁ Κωνσταντῖνος ὑποβιβάζεται, ὃ δεύτερος ἀναγορεύεται βασιλεύς, φησὶν ὁ Ῥωμανός, φροντιστὴν ὤμην. τὸ μόνωσ ἄλυσιν εἶναι κατεδικαιοῦλλιας τὰς ἐπιβουλὰς· διὰ ταῦτα μὲν ἀφόσιαρκα ἡ βασίλειαν ῥοβαρῶν ὑπορκία πεπλεγκότων, ἡ τῶ Θεῶ γεγόμφιος μάκοθεν. ἡ τὰ μὲν κατὰ τὴν πόλιν ἐφέρετο τῷδε.

Romanus Conſtantinum de-poſuit.

B Ὁ δὲ Συμεὼν πάλιν διώκειται βαρίαιαι ἐκπέμπει κατὰ Ῥωμαίων, ἡγεμόνα ἕνα τῶν Καγάνου, ἕνα τῶν παρ' αὐτῷ μεγάλων δυναμένων, καὶ Μινικέα τῆς ἱππικοῦμου τῶν ἀφεσσῶν. οἱ δ' ὑπόσκυλμ κατ' αὐτὸς ὡς πάντα τὰς πόλεως ἐκτραπόντων. αὐτὸν ἔφοδον ἀσαμενῶν ὁ βασιλεὺς Ῥωμανός, ἡ λογισάμενος μήπως ἐπιλῦσιτες τὰ κάλλιστα τῆς πλησιαζόντων τὴν πόλιν παλατίων ἡ οἰκημάτων πυρπολήσωσι, τὸν ῥαίκτορα Ἰωάννην ἅμα Λέοντι καὶ Πόθῳ τοῖς Ἀργυροῖς ἐκπέμπει μετὰ πλῆθος ἐκανὸν, ἔτι τῆς βασιλικῆς ταγμάτων· οἷς συνῆλθ καὶ ὁ πατρίκιος Ἀλέξιος καὶ δρουγγάριος τῆς πλοΐμων. καὶ ὁ Μωσῆς μετὰ τῆς ὑπ' αὐτὸν. κατὰ δὲ τὴν ἑβδομάδα τῆς νηστειῶν, ἐζευγμένοις τὸν λαὸν ἐν τοῖς πεδίοις ἡ Πηγῶν τόποις, προτίμιον. ἐκεῖσθαι δὲ τῆς Βυλγάρων ἀναφανέντων, ἡ βοῆ χεναμένων ἀσήμων, ἐ σφενδρῶς ἐπελασάντων κατ' αὐτῶν, φεύγει μὲν ὁ ῥαίκτωρ Ἰωάννης, σφάττεται δ' ὑπὲρ αὐτὸν ἀγωνιζόμενος Φανεὺς πατρίκιος ὁ τῶ Πλατύτοδος υἱός, ἡ πλοῖον ἐλίσσει. μὴ λεῖσθαι ὁ ῥαίκτορ διασωθῆς, ἐκπλεῖ δὲ εἰς τὸ δρόμενα. τῶν δὲ ἀλλέξις ὁ δρουγγάριος ποιῆσαι βιλιθῶς, ἡ μὴ δύνηθεὶς ἀνελθεῖν, ἐν τῷ τῆ δρόμους ὑποβρῦχ πτῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ, σωὶ τῇ αὐτὸ φρονιμωθέντες ἀπεπειγν. λέων δὲ καὶ Πόθος οἱ Ἀργυροὶ ἐν τῷ καστέλλῳ ἀφυγάδευσαν, ἰσώθησαν τὸ δὲ λοιπὸ πλῆθος οἱ μὲν τῆς τῇ πολεμίων, χεῖρας φεύγοντες ἀπεπειγκαν, οἱ δὲ σώθην γεγόνασι παραλαμπα, οἱ δὲ χερσὶ βαρβαρικαῖς σωὶ ἐλήθησαν. οἱ δὲ Βυλγαροι κατὰ πᾶσαν τὴν καλλιστοτος ἐρημίαν, τάττι τῆ Πηγῶν ἐπήρκαν παλατίαι, Φᾶπαι τὸ Στενὸν ἐπυρπολήσαν.

C Ἐτεσοῦ δὲ Φεβρυαρίᾳ μῆνος, ἰνδ. ι. Θησεὶ Θεοδώρα, ἡ σύμβιος Ῥωμανοῦ, ἡ ἀπάντων ὁ τῇ Μυρελαίῳ· ἀπκορυφῶσι δὲ Λυγούστα ἡ Βασιλίως Χριστοφόρου γυνὴ ἡ Σοφία. παρεγένετο δὲ καὶ ἐξ Ἰβηρίας ὁ Κωροπαλάτης ὁ Ἶβηρ, καὶ ἐλὰ μέσης τῆς ἀγορᾶς ἐπελθὼν μεγαλοπρεπῶς λαμπρᾶς, μετὰ δόξης πολλῆς καὶ τιμῆς ὑπεδέχθη. ὁ δὲ τὸν ἐπιδεῖν ἐκέλευσε τὸν ναὸν τῆς Σοφίας ἀπέρχεται ὁ βασιλεύς, τὸ κάλλος αὐτὸ θαυμάσας, ἡ τὸ μέγεθος, ἀπελθὼν ἔνδον, ἡ τῶν ἡ καλλιστῶν κατασκευῆς, ἡ τὸ πολυτελὲς κόσμου ὑπερθαυμάσας, ἡ ἀληθῶς Θεοῦ κατασκήνωσιν ἐφάνη πεσεῖν· χαίρει εἶπεν, ὑπέρφυλον εἰς τὸν ἐξ. τῶν δὲ Βυλγά-

ρων πάλιν ἐσβολὴν ποιησαμένων καὶ τῆς Ῥωμαίων χώρας, καὶ τοῖς παλατίοις τῆς βασιλίδος ἐγγισάντων Θεοδώρῳ, ὡς οὐδὲν ἦν τὸ ἀφοτεισάμενον, πυρὶ ταῦτα παρέδοσαν. ὁ ἢ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἄλεσον ποιησάμενος πολυτελῆς, τῆς Φ παγάτων ἀργυρᾶς συγκαλέσαι σωμᾶ ἢ πάσας καὶ ὁ Φ ἐπωνυμίαν Σακτίκιος, τὰ τάγματος ἄρχων Φ ἐξκυβίτων. ἐπίδοσιν ἢ λαμβανίσης τῆς ὠνησίας, λόγος ἐκινήθη περὶ Φ Βυλγάρων. καὶ τῶ βασιλέως ἐπαγγελμα πολλὰ ἐρκτὸς, ὡρὸς ὁρμὴν ἐπαισώπητα ἐνδυσιώδη, καὶ παρακαλῶπα αὐλίσχως ἐξελθεῖν καὶ Φ ἐναντίων, καὶ τῆς σφῶν ὑπεραγωνίσασθαι πατρίδος, πάσης σωληθυτοτέπιμως ἐξελθεῖν, καὶ Φ Χεττιανῶν ὑπεραγωνισαμένων ὧνδεν ὅλως καθοπλισθεὶς ὁ Σακτίκιος, ὁπίσθεν Φ Βυλγάρων γεγόμενος, καὶ εἰς τὸ τραπεσθὸν αὐτῶν ἐστελθὼν, Φ πλειόνων ἐπ' διαρπαγὴν σκύλων σκεδαθέντων καὶ τῆς χώρας, πάντας τῆς ζῆ τῇ παρεμβολῇ κυρεθέντας κατέφαξε. μεθὸν δὲ ὅλων τὸ πλῆθος τῆς Βυλγάρων ὑπὸ Φ ἐξαβάτων τὸ γηγορὸς, ὑποτρέψωσιν ὁι τῆς τραπεσθῆς. καὶ συμπλοκὴς γενομένης, ἀκμὴν οἱ Βύλγαροι ὡρὸς κεκμηκότας μαχόμενοι, καὶ ἀκροφορὴς πρὸς ὧδὴ τῆ φοκηνσαμένῳ πολέμῳ κεκακωμένους ἄνδρας, τρέπωσι τὸν Σακτίκιον σὺν ὀλίγοις Φ φοσεβολὴν Φ ἐναντίων ἐξεβίαζοντο. γενταίως δὲ ἀγωνισάμενος, καὶ πολλὰς ἀνελὼν τῆ πολεμίων, ἐπειδὴ κατηφάνη, μεθίησι τὰ ἵππα τὸν χαλινὸν, καὶ κάπα δὺς ἐφυγε. ἐν τισὶ δὲ ποταμῷ γεγόμενος, καὶ τῶν ἐξπορῶν, καὶ τῆ ἐλλὶ τὸ ἵππα ἐμπαγέντος, καταλαμβάνεται παρὰ τῆ Βυλγάρων, καὶ δίκτυα πλυνῶ καιρίαν καὶ τῆς ἰσῆας τῆ τὸ μηρὸ. καὶ τὸ ἵππα δὲ ἀναπαδέντος ἐκ τῆς ἑλώδης ἀυνῆ καὶ συμφυγὸς τῆ αὐτῆ Θεραπόντων, τῶν μὲν φόνευσαν, τὸν δ' ὑποτρεφόντων σὺν αὐτῆ, καὶ τὰς ἐπὶ σπάς ἀναποπτῶν Βυλγάρους, ἐξαναζέσται μέχρι τῆ Βλαχερνῶν, ἐν ᾧ τῆ ναῷ τῆς ἁγίας σορὸ τεθῆς, τῆ ἐπίσῃ νυκτὶ ἐπλεύσαν, μέχρ πόδος ὁ τῆ βασιλεῖ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ φρατῷ καὶ παντὶ τῷ πλῆθει Ῥωμαίων ἀσυλλόγων.

Ἐγένετο δὲ καὶ ἑτέρα τις ἀποφασία καὶ τῶ βασιλέως ἐν Χαλκίδι, ὑποθήκη Φ φρατηγούντες αὐτῆς Βάρδα παξείᾳ τῶ Βέλα. ἐξῆρχον δὲ τὸ πατρικίου, Ἀδριανοῦ τῆς Χαλδαίος, καὶ Τατζάτης ὁ Ἀρμένιος, πλησιοῦ σφόδρα. καταχθέντες δὲν ὑπὸ φρούριον τὸ λεγόμενον Πάπυρτ, καὶ τῶ βασιλέως ἀπλίζοντο. ἀλλ' ὀξὺς ἐπιφανείς (ἔτυχε γὰρ ἐνδημῶν ἐν Καισαρείᾳ) ὁ τῆ χολῶν ἐξηγούμενος Ἰωάννης ὁ Κυρκυᾶς, τὴν σύγκλητον διεσκέδασε, τοὺς ἐμφανεστέρους τῆ καταχθέντων ὑποτυφλώσας, τὰς δὲ ὡσίας αὐτῶν δημεύσας· τὰς δὲ πανταχοῦ τὰ ἀσήμου, ἀθώως κελεύσας ὅπῃ βιβλοστασιπαπύρου. μόνος δὲ ὁ Τατζάτης φρυγὸν ἐπί τινος ὑψηλοῦ λόφου κατασκάψασμένου κατερκνώς, τὸ λοιπὸν τὸ μὴ τι κακὸν παθεῖν διξάμενος ἀπὸ τῶ δομεστίκου τῆ χολῶν, καὶ λαβὼν, ἐσπλήσθη τὸ τῷ βασιλεῖ· ᾧ τῆ τὰ Μαγγλαβίτα αἰχῆ τιμηθεὶς, ἐν τῷ αὐχῷ τῆ μαγγανῶν ἐπρεπτο. δραμὸν δὲ βυλλοσάμενος, αἰλίσκεται, καὶ τῆ ὀβ Θαλμῶν τυφεται. Βάρδας δὲ ὁ Βέλας, φίλιως ὡρὸς αὐτὸν ἤχκειμένου τῶ βασιλέως ἀπεκάρη μοναχὸς, μηδὲν ἄλο πεποιθὼς ἀτιαρόν.

Σημεῖον δὲ ὁ τῆ Βυλγάρων ἄρχων, τὸν Ἀδριανόπολιν καταλαβεῖν, καὶ τούτου χάριν ἐξ τῆ φορεις πεμεσοχίσας, ἐπιμελῶς ἐπεδιώρκει. ἐσπανίως δὲ τῆς πόλεως ὁ πατρίκιος Λέων, ὃν ἔβ᾽ τὸν ἐξύρξοπον ὡρὸς τὰς πολεμίους ὁρμὴν, Μαυρολέοντα ἐκάλεσω. ὅπερ εὐμένως τὸν πελοριτῶν ἐδέ-

A impreſſione facta , uſque ad palatium Theodoræ Auguſtæ pervenerunt , idque nemine deſendente eremaverunt . Romanus convivio ſumptuoſe inſtructo , ad id duces militarium ordinum vocavit , interque hos Sacticium cohortis excubitorum præfectum . Procedente convivio , illatus eſt de Bulgaris ſermo : & Imperatore multa ad calefaciendos animos , adque virtutem concitandos idonea locuto , cohortatoque eos ut fortiter in hoſtem irent , ac pro ſua propugnarent patria, univerſi alacrem ſuam operam in defendendis Chriſtianis promiſerunt . Poſtridie prima luce armatus Sacticius
B Bulgaros a tergo ſubſecutus eſt : ingreſſuque eorum caſtra , perſiſtere prædatum per agros vagantibus , omnes qui in caſtris erant occidit . Ex iis qui effugerant Bulgari re cognita , in caſtra redeunt : commiſſaque pugna , ipſi integri viribus defatigatos antegreſſo prælio Romanos fundunt , Sacticio cum paucis aliis eorum impetum fortiter ſubſtinentibus . Atque is cum aliquandiu præclare pugnaſſet , multoque hoſtium dejeciſſet , cum premeretur , equo habenas laxat , ac fugæ ſe dat . In
C ejuſidem autem amnis tranſitu equus in cœno cum hæſiſſet , Bulgari eum aſſequuntur , vulnuſque in anum & femur morti ſerum accipit . Equo tamen e cœno evulſo indufitia famulorum , atque iis modo fugientibus , modo adingruentium Bulgarorum depulſionem ſe vertentibus , uſque ad Blachernas evadit : poſtridque in templo S. Sepulchri , 309.
proxima nocte vitam cum morte commutat , magno luctu non Imperatori modo , ſed & univerſo exercitui ac populo Romano relicto .

Alia deinde ab Imperatore facta Edit. Pariſ.
D defectio in Chaldia , inſtinctu patri- pag. 622.
cii Bardæ , cognomento Bolæ , qui Rebellio in
ei præſidebat . Principes novarum re- Imperatorem.
rum moliendarum fuerunt , Adrianus quidam Chaldiæus , & Tarzates Armenius , homines præditi es - il occupato caſtello Paipertis , contra Imperatorem arma ſumebant . Sed Joannes Curcuas ſcholarum domeſticus , qui tum ſorte Cæſaræe erat , celeriter ſupervenit , & coitionem eam diſſipavit . deprehenſorumque primariis oculos eruit , & bona eorum publicavit , obſcuros ac pauperes impune quo liberet diſcedere juſſit . Unus Tarzates caſtello quodam occupato quod
E in ſublimi erat ſitum colle , ſede impunitatis a domeſtico ſcholarum acceptæ , Conſtantinopoli venit , ibique * manglabitæ honore præditus in * v. Manſi.
domo manganorum cuſtodius eſt : Gloſſ.
cumque fugam moliretur , deprehenſo oculi ſunt effoſſi . Bardas Bolias , quod ei Imperator bene vellet , nullam aliam pœnam dedit , quam quod raſus & monachus eſt factus .

Interim Simeon Bulgarorum prin- Adrianopolis
ceps Adrianopolii valla foſſaque cin- capta & recu-
F git , & obſidet , ac magno ſtudio op- perata.
pugnat . Præerat ei urbi Leo patricius , quem ob præproperum in hoſtes impetum vocabant Moroleonem , quaſi

ſtultrum leonem . is oppugnationem fortiter ſuſtinebat , & modo Bulgaros irruentes de muro profligabat , modo portis apertis in eos acerrimum impetum dabat , facileque pellebat . Sed oppidani cibo deficiente , ac fame gravixer premente , cum alioquin omnium aliunde parandorum ſpes nulla affulgeret , penuria moti , urbem , ſe , ducemque Bulgaris tradiderunt . Simeon Leonem nactus , & recordatus quanta is mala Bulgaris intuliſſet , innumeris ſupplicium formis excruciatum , tandem acerba morta necavit ; Bulgariſque in urbe relicto præſidio diſceſſit . Hoc præſidium audito contra ſe venire Romanum exercitum , urbe relicta fugit ; atque ſic Adrianopolis a Romanis eſt recepta.

Leonis Tripolitæ claſſis.

Eo tempore Leo etiam Tripolita cum magna claſſe Romanos invaſit . Quem in Lemno naves in ſtatione habentem ſubito adortus Joannes Radenus patricius , rei navalis drungarius , facile vicit , Agarenis fere omnibus extinctis , ſoloque Tripolita fuga elapſo . Menſe Septembri , indictione ſecunda , Simeon Bulgarorum princeps cum omnibus copiis expeditionem contra Conſtantinopolin ſuſcipit ; populatuſque Macedoniam , & in Thraciam incendiis graſſatus , obviis quibuſque vaſtatis , proxime Blachernas caſtra ponit . Inde poſtulat , ut ad ſe mittantur Nicolaus patriarcha , aliique procerum , de componenda pace collocuturi . Datis mutuo obſidibus , ut ab inſidiis omnia tuta eſſent , ac patriarcha juramentis fidente , quæſitum eſt qui ſenatores cum eo exire deberent . delecti patricius Michaelus Stypejota & Joannes Myſticus , ac tum gubernandarum rerum ſocius . (nam Joannes rector apud Imperatorem delatus criminis , jam tum palatio diſceſſerat , inque ſuo monaſterio monachus factus erat .) Cum legati ad Simeonem veniſſent , ac de pace eſſent collocuturi , ita eos Bulgarus dimiſit , ut oſtenderet ſe ipſius Imperatoris congreſſum expetere , quem pro certo habebat virum eſſe prudentem atque veracem . Pergratum id fuit Romano , miſitque illico qui in littore Coſmidii , in mari tutiſſimum egreſſui e nave locum pararent , ut eo Imperatoria triremis appellere poſſet . eum undique munitionibus circumdedit : ac in medio juſſit tabulatum artolli , in quo erant collocuturi . Interim Simeon miſſis ſuis , templum Deiparæ ad Fontem incendit , a Juſtiniano conditum . Sed & victima circum omnia igne vaſtabat ; ſatiſque apparebat , pacem ai cordi oon eſſe . Romanus cum patriarcha fanum Blachernenſe , & ſacrum ſepulcrum ingreſſus , Deum comprecatus , accepto beatæ Virginis humerali , templo exiit . cumque & ſe diligenter armaſſet , & comitatum ſuum decenter ornaſſet , ad definitum locum ſe contulit . Acta hæc nona die Decembris. Eodem venit & Simeon , multitudinem adducens variis ordinibus ac formis diſtinctam . alii namque erant aureis ſcutis ornati , & aureis haſtis : alii argenteis clypeis , alii æreis , alii aliorum colorum , prout cuique viſum fuerat . ii in medium ſui Simeonem recipiebant , ac Romana voce regem conſalutabant . Omnes proceres & civium multitudo , quæ gererentur , de muris ſpectabant .

Edit. Pariſ. pag. 613.

A ξατο , ὡ γυναικόπαις ποτὲ μὲν ἀπὸ τῦ τείχους τὸς προσιόντας τῷ Βυλγάρων ἠμύνετο , ποτὲ δὲ τὰς πυλίδας ἀναπετασὰς ἐπετίθετο τῶν ῥόμῃ ἀυτοσάτῳ , ὡ ῥᾳδίως ἐτρέπετο . ἐπεὶ δὲ ὁ σῖτος τῖς ἐν τῇ πόλει ἐπιλελοίπει , ὡ λιμὸς ἐπίεζε τὸς ἔνδοθεν πραταιὸς , μηδαμόθεν ἐλπίδα ἔχοντες ἐπιστισμῦ , τῇ ἐνδείᾳ πεθέντες , προδιδόασι τὴν πόλιν ὡ ἑαυτὸς ὡ τὸν τραπηζὸν τῖς Βυλγάροις . ὃν χειρωσάμενος ὁ Συμεὼν , ὡ ὧν εἰς τὸς Βυλγάρους ἐνδείξατο κακῶν μεμνημένος , μυρίαις αἰκίαις τιμωρησάμενος , πελάτειον ἀπέκτεινε θανάτῳ πικρῷ . Βυλγάρους δὲ ὡς ἐπισήσας φύλακας τῇ πόλει , ὑπεχώρησεν . οἵτινες Ῥωμαικὸν στρατόπεδον ἄνεσαν κατ' αὐτῶν ἀπροσδόκητος , ἀπαλλοτρίους τῆς πόλεως ἔφυγον · ὡ πάλιν ἡ Ἀδριανόπολις ὑπὸ Ῥωμαίους ἐγένετο.

B

Τότε ὃ καὶ Δέων ὁ Τριπολίτης , μετὰ δυνάμεως πολλῆς ὡ πλοίων πολεμικῶν ἐξῆλθε κατὰ Ῥωμαίων . ὃν ἐν τῇ νήσῳ Λήμνῳ ναυλοχοῦντα , Ἰωάννης πατρίκιος καὶ δρουγγάριος τῦ πλωΐμου ὁ Ῥαδηνὸς αἰφνίδιον ἐπιφανὲς , ῥᾳδίως ἐτρέψατο , τῦ Ἀγαρηνῶν σχεδὸν πάντων ἀνῃρημένων , τῦ δὲ Τριπολίτου μόνου φυγῇ σωτηρίαν ποιησαμένου . Σεπτεμβρίῳ μηνὶ ἰνδ. β' . ὁ ἄρχων Βυλγαρίας Συμεὼν , παυσαμένου κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκστρατεύειν . ὡ λαβίζεται μὲν Μακεδονίαν , ἐμπιμπρᾷ δὲ καὶ τὴν Θρᾴκης χωρία , ὡ πάσῃ καταστρέφει τὰ ἐν ποσί . ἔγγιστα ὃ Βλαχερνῶν στρατόπεδον πήξας , ἐπέστειλε τοῖς ἀμφὶ τὸν πατριάρχην Νικόλαον , καί τινας τῦ ἐν τέλει , ὥστε περὶ εἰρήνης διαλεχθῆναι . λαβόντες οὖν ἀμφοτέρων ὁμήρους παρ' ἀλλήλων , ὡς ἀδεῶς ἅπαντα τὰ ἐπαναλυθῆναι ἐπιβουλὴ , ὡ τὸ πατριάρχου τοῖς ὅρκοις ἀναβεβαιώσαντος , γήγονε λόγος , ὅπως δεῖ τῦ συγκλητικῦ τότε συνεξελθεῖν . προεῖρηται γὰρ ὁ παῖς Μιχαὴλ ὁ Στυπειώτης , ὡ Ἰωάννης ὁ μυρτιώτης , ὡ παραδυναστεύων . ἤδη γὰρ Ἰωάννης ὁ ῥαιπτωρ ἐβεβλήθεις , ὡς τὸν βασιλέα καπηλθών , τῷ Παλατίῳ , ὃν τῇ αὐτῇ μοίρᾳ τῶν κοσμικῶν ἀπεκείρατο τρίχα . ἀριθμοῦσι οὖν αὐτὸς ὡς τῶν Συμεὼν , μίλιόντας εἶναι λόγους περὶ εἰρήνης , τόπος μὲν ἀπεπίμφατο . αὐτὸς δὲ τὸν βασιλέα Ῥωμαίων ἐπιζητεῖν διαπεφάσθαι . πεπληροφόρηντο γὰρ ἄνδρα σωφρονοῦντα αὐτὸν εἶναι , ὡ ἀληθῆ . ἀσπασίως ὃ ὁ Ῥωμανὸς ἐδέξατο τοῦτο . λοιπὸν ἐλθὼν ὃ ὁ Συμεὼν λοιπὸν εἰς τὸν Κοσμιδίου αἰγιαλὸν , καταπεμάσας ἐν τῇ θαλάσσῃ χωροπάτου λοιπὸν βάσιν , ὥστε τὸν βασιλικὸν πλοῦν διεκπλέοντα ἐν αὐτῇ προσορμίζεσθαι , περιφράξας αὐτὸν πάντοθεν διατειχίσματι . μέσον δὲ θρηνίων γενέσθαι προστάξας , ἐνθα ἀλλήλοις ἔμελλον ὁμιλεῖν .

C

D

ὁ ὃ Συμεὼν λοιπὸν ἐλθὼν , εἰσέφρησε τὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ναὸν τὸν ἐν τῇ πηγῇ , ὃν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἐδομήσατο . ἐπυρπόλησε δὲ ὡ τὰ ἁγιάσματα , ὡ δῆλος ἦν ἐκ τῶν μὴ εἰρήνην αἰτεῖν . ὁ ὃ βασιλεὺς ἐν τῷ παρὰ γεγονέναι τῷ Βλαχερνῶν , ἅμα τῷ Πατριάρχῃ , ὡ ἐν τῇ ἁγίᾳ σορῷ εἰσελθὼν , ὡ ἱκετηρίας φῶλας λοιπὸν τῷ Θεῷ , τὸ ὠμοφόριον τῆς Θεοτόκου λαβὼν , ἐξέρχεται καὶ , ὁπλοις ἀσφαλέσι φραξάμενος . τὸν σὺν αὐτῷ ὅμιλον τέλειον κοσμήσας ἀσκηταῖς , τὸν ὠφελιμώτατον κατέλιπε πάντων . ἐννάτῳ τῷ Νοεμβρίου μηνὸς ἦν , ὅτε ταῦτα ἐγένετο . παρεγένετο ὃ ὡ ὁ Συμεὼν , πλῆθος ἀπαγόμενος εἰς πολλὰς διῃρημένον τὰς παρατάξεις ὡ τὰς ἰδέας . οἱ μὲν γὰρ ἦσαν χρυσάσπιδες ὡ χρυσᾶ δόρατα ἔχοντες , οἱ ὃ ἀργυράσπιδες , οἱ ὃ χαλκάσπιδες , οἱ δὲ ἄλλῃ χραίῃ , ὡς πηὐξάτο ἕδεκα ἐπιτόμιων . οἵ τινες μέσοι αὐτὸν εἱλη-

E

φόπις τὸν Συμεών. ὡς βασιλέα ἐφήμοσαν Ρωμαϊκῇ τῇ φωνῇ. πάντες ὁ οἱ ἐν πόλει τῷ ὁ ἀγιώς δῆμος ἐκ τῆς τειχῶν ἐθεῶντο τὰ δρώμενα. ἀρώπος δὲ καὶ βασιλεὺς Ρωμαίων τὸν εἰρηνεύειν λογοθέτην καταλαβών, τὸν Συμεὼν εἰσῆγεν. ἤμπρα ὁ δόντες ἀλλήλοις, τὸν λογοθέτην οἱ Βούλγαροι διηρώτησαντες ἀκριβῶς, μήπω τοῖς δόλοις ἢ ἐπίδρα πρίπτῃ), πότε καπηλθεῖν ἐς Συμεὼν ἔπεμψε προετρέψατο, τὸ εἰσελθεῖν φοὸς τὸ βασιλέα. καπάσαπο γὰρ ἀλλήλως, τὸ περὶ εἰρήνης ἤρξαπο ἀλλήλοις διαλέγεσθαι. φασὶ δ' ὧδε εἰπεῖν ἐς Ρωμαίων φρὸς ἐς Συμεών. Ἀνθρωπός σι Χριστιανὸν ἄνθρωπον, τὸ θεοσεβῆ, βλέπω δὲ πὶ ἔργα μηδεμιᾷ τοῖς λόγοις συμβαίνοπα. εἰ μὲν ὃν ἀληθῶς Χριστιανὸς ὑπάρχεις, πόσον ποπὲ πὰς ἀδίκους σφαγὰς, τὸ πὰς χύσεις ἦν ἀνοσίων αἱμάπων, τὸ σεῖσαι μεθ' ἡμῶν ἦν Χριστιανῶν, τὸ αὐπὸς Χριστιανὸς ὢν τὸ ὀνομαζόμενος, τὸ μὴ θέλε μολύνεσθαι Χριστιανῶν δέξιὰς, αἵμασιν ἐμοπίσων Χριστιανῶν. ἄνθρωπος ἐπὶ αὐπὸς, θάνατον προσδοκῶν, τὸ ἀράσσειν, τὸ κείειν, τὸ ἐκπαπόδειν ἦν βιωμένων. σήμερον ὑπάρχεις, τὸ ἄνριον εἰς κόνιν ἦλυθόπων. εἰ πλὴν ἐρᾷν ταῦπα ποιεῖς, ἐγὼ σε πὶ ἐμπλέσω εἰς κόρον. μόνον ἄφησαί ἐ εἰρώνου, τὸ ἀγάπησον ἐ ἀμέσεως, ἵνα τὸ αὐπὸς βίον ζήσῃς εἰρωνικὸν τὸ ἀνείμακπον, τὸ οἱ Χριστιανοὶ παύσωνπαί ποπ κατ' ἀλλήλων ὅπλα κινοῦπες. τὸ πεῦπα μὲν ἐπενὸ βασιλεύς. αἰδεσθεὶς δὲ ὁ Συμεὼν τὸν πόπε παπείνωσιν, ὑπέχειν τὸν εἰρήνην ποιήσασθαι. τὸ ἀπαπάμενοι ἀλλήλως διεχωρέθησαν, τῶ βασιλέως δώροις μεγαλοφρονέσι δεξαμένης τὸν Συμεών.

Συμβέβηκε δέ τι πράγμα τόπε, ὡς ἄξιον εἶναι τὸ διηγήσασθαι. δύο φασὶν ἀεπὸς, τῶν βασιλέων ἐμπλήπων, ἄνωθεν αὐπῶν ὑπερπεπωκόπων, κλάζαί τε, τὸ ἀλλήλοις συμμίξαι, τὸ παραυπίκα ξυζυγθῆναι, τὸ τὸν μὲν ἐπὶ ἐ πόλιν ἰλθεῖν, ἐ ὃ ἐπὶ ἐ Θρᾴκην ὀπεπτάμενον πέπ ὃ, οἱ περὶ πὰς ὀρνιθοσκοπίας ἐπτομένοι, ἐκ ἄκριτον ἔκριναν εἶναι τόδε. ἀσυμβάπως ὃν ἦλυθόπεσθαι ἐπὶ τῷ ὄρνιν ἀμφοτέρους ἴρησαν. ὁ ὃ Συμεὼν ὑποτρέψας, πῖς οἰκείοις ἄρχουσι τὸν τῶ βασιλέως ἐξηγεῖτο μετεώπατα, τὸ πῶς πὸς χρόνους προετοιώτο τὸ ἐλθεῖν. κῆ ὃ τὸν ὀρτὴ τῆς Χρίστου γέννας ἰνδικτιῶνος β'. Ρωμανὸς ὁ βασιλεὺς στέφει πὸς δύο ὑὸς αὐτῦ, Στέφανον τὸ Κωνσταντῖνον, ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ· τὸν δὲ λοιπὸν ὑὸν αὐτῦ Θεοφύλακτον ὁ πατριάρχης ἀπέκειρε κλῆρον, χειροτονήσας αὐτ' ὑποδιάκονον, προχειρισάμενος τὸ σύγκελλον, πρότερον διελθόντα οἷς πὰ ἅγια μῦ τῦ πάγματος τῆς ὑποδιακόνων· ἐτίμησε δὲ τὸν μυστικὸν Ἰωάννην, τὸ παραδωμασώσπα πατρίκιον τῷ ἀνθύπατον. τέ. ἦ Μαΐῳ μηνὸς, ἰνδικτιῶνος γ'. πλάπτᾳ ὁ πατριάρχης Νικόλαος, κρατήσας ἐν τῇ δὲπέρᾳ ἀναρρήσεϊ τῦ τγ'. τῷ καθίσαι Λύγγερ μῆνι πατριάρχης, ὁ τῆς Ἀμασείας μπ[illegible]ολίπης Στέφανος. κατηγορήθη δὲ ὁ Μυστικὸς, ὡς τὸν βασιλέα σφιπεζέμενος, τὸ ὑποθήκη τῦ πατρικίου Κοσμᾶ τῷ λογοθέτῃ τῦ δρόμου. μνησικομένου πόπε εἰς τὸν ἑαυτῦ θυγατέρα, καπαβιβάζεται τὸ Παλατίου. συγχωρέται δ' ἵμως εἰσέρχεσθαι, τὸ προσκυνεῖν ἐ βασιλέα σύργων ὃν αὐτὸν ἀβασιλεύς, πλέας ἀπώσασθαι ἐκ ἐβέλπο. ἐγκειμένων ὃ τῆς κατηγόρων, τὸ σαφῆ δεικνύπων τὸν κατηγορίαν, ἐρώτησας ὁ βασιλεύς, τὸ ἀληθῆ πὰ κατ' αὐτὸν εὑρὼν λαλοῦντα, ἐμέλλε κατέχειν τὸ ἐξέπεσθαι. ἀνὴρ πὸτε φρονῆς, φυγῇ ἐ Μονοκάστανον μονὴν καταλαμβάνει, τὸ ἀσκεῖται μοναχός. τὸν δὲ πατρίκιον Κοσμᾶν κῆ λογοθέτην αἰκισάμενος ὁ βασε-

A Prior Romanus locum Exſcenſionis dictum occuparit, & Simeonem expectavit. Datis ultro citroque obſidibus, Bulgari cum locum diligenter perveſtigaſſent, ne quis dolus aut inſidiæ lateterent, Simeonem equo deſcendere juſſerunt, & ad Imperatorem intrare. Ibi cum ſe mutuo conſalutaſſent, de pace colloqui cœperunt. Ac ferunt Romanum hæc verba ad Bulgarum feciſſe; Hominem re eſſe Chriſtianum & pium audivi, ſed facta tua fame minime reſpondent. Si enim revera es Chriſtianus, finem tandem fac cædium & fundendi ſanguinis iniontis, pacemque cum nobis Chriſtianois Chriſtianus & ipſe compooe, neque fac ni dextræ Chriſtianorum polluaotur ſanguine eumdem Chriſtum colentium. Homo & ipſe es, mortem operiens, & reſurrectionem, & judicium, ac dignam vita acta mercedem. hodie vivis, & cras io pulverem diſſolveris. Si divitiarum cupiditas te ad hæc agenda impellit, ego ad ſatietatem uſque te iis opplebo: tantum pacem amplectere, & concordiam dilige, ut ipſe quoque vitam pacatam degas, ac incruentam, & tandem Chriſtiaoi deſinant contra ſe invicem arma ferre. His verbis hacque ſubmiſſione Imperatoris ad verecundiam ductus Simeon, promiſit ſe pacem facturum: & peracta ſalutatione diſceſſum eſt, cum quidem magnificentiſſima dona Simeoni Imperator dediſſet. Romani & Simeonis de pace colloquium *Edit. Pariſ. pag. 624*

Dignum eſt relatu prodigium, quod tunc accidit. Nam ferunt, colloquentibus principibus duas aquilas ſupra eos volitaſſe, & cum clangore ſe conjunxiſſe: moxque divulſas fuiſſe, ita ut altera ad urbem, altera io Thraciam avolaret. Id, qui augurio aliquid tribuebant, ſignum inauſpicatum interpretati ſuos, & infecta pace diſceſſum iri judicarunt. Simeon ad ſuos reverſus, proceribus moderationem Imperatoris & liberalitatem narravit. Feſto Chriſti natalitio, indictione ſecunda, Romanus duos ſuos filios Stephanum & Conſtantinum coronat in magno templo: reliquum Theophylactum patriarcha radit, ac clericum facit, & ſubdiaconum ac ſyncellum deſignat, cum prius in ſanctuarium intraſſet officium ſubdiaconi gerens. Joannem porto Myſticum, & gubernandarum rerum ſtudium, patricia, ac procoſulari dignitate ornavit Imperator. Die Maii decimaquinta, indictione tertia, moritur Nicolaus patriarcha, cum a ſecunda deſignatione munus ſuum geſſiſſet annos tredecim. Auguſto menſe ſucceſſor ei creatur Stephanus, Amaſiæ metropolita. Poſtea Myſticus affectati Imperii defertur, ad hoc ulis conſilio Coſmæ patricii logotheræ dromi, qui eum ſibi generum ambiebat, & Palatio ejicitur: permiſſo tamen, ut adoraodi Imperatoris cauſa id ingrederetur. nam Imperator eum diligebat, ideoque prorſus excludere nolebat. Ioſtantibus tamen accuſatoribus, & crimina ei objecta vera eſſe demonſtrantibus Imperator rem perſcrutatus, cum deprehenderet non aliter rem, quam ii rem tulerant habere, capere Myſticum, & quæſtiones de eo exercere ſtatuit. quod is præſentiens, in monaſterium Monocaſtanum confugit, ibique monachus eſt factus. Patricium Coſmam lo- Prodigium. Romanus filios coronat. Stephanus patriarcha. 310 *pag. 625.*

gotheram in Horologio Imperator male multatum officio depoſuit. Loco Myſtici ſubſtituit protoveſtiarium Theophanem, & eadem poteſtate auxit. Sub idem tempus in Thracia terræmotus hiatuſque terribiles fuerunt, multæque domus & templa una cum ipſis hominibus abſorpta ſunt.

312 Majo menſe, indictione XV, Simeon Bulgarorum princeps in Chrobatos duxit: ab iiſque in anguſtiis montium prælio victus, omnem ſuum amiſit exercitum.

Simeonis Bulgari interitus. Joannes autem quidam aſtronomus Romanum accedit, eumque monuit uti mittat aliquem, qui amputet caput columnæ, quæ ſupra Xerolophi fornicem poſita Occidentem reſpiciebat: ita enim Simeonem, cui illa fatalis erat, ſtatim periturum. Executus hoc eſt Imperator: & qua hora ſtatuæ fuit abſciſſum caput, ea ipſa & quod diſſipenti inquiſitione Romanus poſtea deprehendit) Simeon in Bulgaria cordis morbo interiit.

Morte ejus, Bulgariæ dominium ad Petrum redit, filium ejus ex fecunda uxore, ſorore Georgii Surſurbuli, quem & tutorem ſuis liberis Simeon conſtituit: nam Michaelum idem ex priore ſibi natum conjuge, viventem, adhuc monachum fecerat. Victima igitur gentes Turci, Servi, Chrobatæ, atque alii, audita Simeonis morte, Bulgaros bello petere ſtatuebant. Sed & fame graviter premebantur Bulgari, & locuſtæ fruges eorum depopulabantur atque abſumebant. Itaque Bulgaris cum aliarum gentium, tum Romanorum præcipue in ſe expeditionem metuentibus, Petrus re cum ſuis deliberata, in Romanos beſtium ſuſcipit, ut iis terrorem incuteret. Cumque in Macedoniam perveniſſet, audito Imperatorem Romanum contra ſe cum exercitu proficiſci, ipſe & Georgius liberorum Simeonis tutor occulte monachum cum litteris mittunt, quibus continebatur, cupere Bulgaros cum Romanis pacem ac fœdus conjungere: ac ſi Romanis ita videretur, nuptiis inter gentes contractis id firmari. Iis litteris acceptis, Romanus cum rem quam maxime probaret, ſtatim celoce emiſit Theodoſium quemdam monachum, & Conſtantinum Rhodium clericum auſicum, qui in Meſembria cum Bulgaris de pace colloquerentur. Quo in colloquio cum res commode eſſet tractata, legatei per continentem in urbem redierunt, comitante Stephano, cujus magnum erat inter Bulgaros nomen: eoſque ſubſecutus eſt Georgius Surſubulus, aliique illuſtres aliquot viri. Hi ut cum Imperatore congreſſi, filiam Chriſti ſeri Cæſaris Mariam viderunt, eamque (erat enim formæ præſtantiſſimæ) matrimonio probaverunt, pacta pace, Petrum miſſis literis ubique mora venire juſſerunt. miſſus eſt etiam Nicetas magiſter, filii Romani ſocer, qui Petro obviam iret, eumque Conſtantinopolin deduceret. Ubi ad Blachernas venit Petrus, Imperator triferni eodem vectus, eum excepit, ac ſaluravit, & honorifice tractavit: iſſque inter ſe utiex re erat collocutis, pacta pacis & mattimonii compoſita ſunt, in omnibus iis protoveſtiario Theophane medium ſe ſerente.

Octobris die octava, patriarcha Stephanus cum protoveſtiario Theophane ἐξώσατο. ἀλλήλοις ὤμοι τὰ εἰκότα προσομολήσαντες, πάντ' ἐς εὐρῆνες συμβολὰς ἔχοντα τὰ γάμου ἐπεραιώσαντο, τῷ πρωτοβεστιαρίῳ Θεοφάνες ἐς πάσι μεσολαβοῦντος.

Καὶ τῇ ν'. τῷ Ὀκτωβρίῳ μηνὶς ἐξελθὼν ὁ πατριάρχης Στέφανος, ἅμα τῷ πρωτοβεστιαρίῳ Θεο-

Λ λοὺς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ, παρῄλυσε τὰς ἀρχάς. προβάλλεται δὲ αὐτὶ τὰ μυστικὰ Ἰωάννη τὸν πρωτοβεστιαρέον Θεοφάνου παραδυναστεύοντα. ἐγένετο τλωκαῖτα ἐν σεισμῷ ἐν τῷ Θράκῃ τῇ Ὀρακησίων, ᾧ χάσματα γῆς καταπλητικὰ, ὥρε πολλὰ χωρία ἀφ' ἑκλησίας αἰσπόρους καπισθῆναι.

Μάϊῳ δ' μηνὶ ἰνδικτιῶνος ιε. ἐνεβάλη Συμεὼν ὁ τῶς Βυλγαρίας ἄρχων ἐποιήσατο κῆ Χροβάτους, καὶ συμβολὰν μὲν αὐτῶν, ᾗ ἡττηθεὶς ἐν τοῖς τῇ ὄρων Βυλγαρίας, ἅπαν τὸ ἑαυτῶ ἀπώλεσε τρόσπεμα.

Ἰωάννης δέ τις ἀστρονόμος προσιλθὼν τῷ βασιλεῖ, ἔφησεν, ὡς εἰ πέμψας λοσκόβλου τὸν μεγαλὸν τῆς ἑσταμένης ἀνωθεν τῆς ἐν τῷ Πυρολόφῳ ἀξίσες, ᾗ φρὸς δύσιν βλέπωσης κλίνης, κοτοδαπέσται ὁ Συμεὼν παραυτίκα. αὐτῷ δ' ὃ ἐτοιμάσθαι τὸν τοιοῦτων κῆλιον δὲ, πῆς ἐκείνε πεῖσαις λόγοις, ἀπέπεμψε τὸν κεφαλὴν τῆς τῆλης. ᾧ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καθὰς ἀκριβῶσάμενος ἔγνω ὁ βασιλεὺς, ὁ Συμεὼν ὁ Βυλγαρίᾳ πῶπνκε νόσῳ καπεκρδίῳ κλῆς.

Οὗ πλαδήσαντος, ᾗ τῇ Βυλγάρων ἀρχὴν Πέτρος κατῆχεν, ὁ ἐκ τῆς δούπρας αὐτὸ γυμνικὸς, τῆς ἀδελφῆς Γεωργίν τῶ Συσυρβούλη, ὃν ᾗ ἐπίβοπος τοῖς ἑαυτῶ παισὶν ὁ Συμεὼν κατέστησε. Μιχαὴλ δ' τὸν ἐκ τῆς πρεσβυτέρας ὄσπος χθέντος παῖδα αὐτῷ, ἔτι ζῶν ὁ Συμεὼν ἀπέκειρε μοναχὸν. τὰ γὰν πέλε ἔθνη, Τῦρκοι, Σέρβοι, Χροβάτοι, ᾗ οἱ λοιποὶ, τὸν τὰ Συμεὼν ἀναμαθόντες πλδόντ, ἐκτραπέσιν κῆ Βυλγάροι ἐβυλεύοντο. καπῆχε δ' ᾗ λιμὸς μέγας, σὺν ἀκρίδι, τὸ Βυλγάρων ἔθνος, ἰφυρῶς ἐκπιέζων καὶ καπαδαπανῶν τὰ πλῆθη ᾗ τὰς καρπὰς. ἐθιδοῖκασαν μὲν οἱ Βυλγαροι καὶ πὼ τῇ ἀλλων φοδοσίθνων, εἰδιάσασ δὲ πλέον τὸν τῇ Ῥωμαίων ἐπιλάσιν. Βυλδιάσαμενος δυνὸ Πέτρος μετὰ τῇ πιρὶ αὐτὸ, ἔγνω δεῖν ἐπιτραπῶσαι Ῥωμαίοις ἐπὶ καπαπλήξε. καπαλαμβάσησι τοίνυν τὸν Μακεδονίαν. ἐπὶ μαθόντες οἱ ἔξεισι κατ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς, πέμπουσι λάβρα τινὰ μοναχὸν Πέτρος τὸ ἄρχων Βυλγαρίας, ᾧ ὁ τῇ παιδῶν τὸ Συμεὼν ἐπιβοπούων Γεωργιος, γράμματα ἐσταγόμενον. οἷς βιλόπτει ὃ Ῥωμαίοις ἀποσταθῆναι, τὰ γράμματα ἐρᾶζε οἱ αἰρύσται δὲ, ᾧ γαμικὸν συσπασθαι συμβίλαιγμα μετ' αὐτῶν. ὃ ἀφικομένου ὁ βασιλεὺς ἀγαπήσατο προσδεξάμενος, ὡδίως ἀπέστειλε ῥῦ δρόμους μοναχὸν τινὰ Θεοδόσιον, ᾧ τινες παραγενόμενοι, ᾗ τὰ εἰκότα ᾗδλιχθέντες, ὑπέγραψαν ᾗδ' ἔγραφε ἅμα Στεφάνῳ τινὶ πεπεισμένῳ ὁ Βυλγαρία· καπαπὶ δὲ τῶν παριγένετο ᾗ ἐπίβοπος Γεώργιος ὁ τῶ Συρσυβούλη, ᾧ ἄλλοι τινὲς τῇ ἐπιφανῶν ᾗ ὡς ἐμπλιθέντες τῇ βασιλεῖ, θασάμενοι δὲ ᾗ τὰ Συγατῆρα Χεγορόρω τὸ βασιλέως Μαρίαν, ᾗ εἰπ' αὐτῷ μεγάλως ἀφθέντες (τὸ γὰρ ὑπερφέρεσα τῷ κάλλει, ἐγραλαν τῇ Πέτρῳ ᾗδ πάγες παραγενέδαι, σύμφωνα ποιησάμενοι φρόπορ πρὸς τὰς ὑρίσης. ἀπιστᾶν δὲ ᾗ Νικήτας μαγίστρος, ὁ τὰ βασιλέως συμπεθέρος Ῥωμανὸς, ὑπαπέσας ᾗ ἀγαγὼν τὸν Πέτρον μέχρι τὰς βασιλέος. ὁ καπαλαβόντος ὁ Βλαχέρνας, ὁ βασιλεὺς μετὰ τεῖμης ἐλθὼν, πάτος ἰδίζατο, ᾗ πασασπὸ τῷ φιλτίμως ἐδυ-

Petrus Bulgariæ princeps Romani nepotem ducit.

Θυ-

Θεοφάνη, ἐν πάσῃ τῇ συγκλήτῳ, εὐλόγησε Πέτρον τὸν ἐν Μαρίαι ἐν τῇ ναῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Πηγῆς, παρανυμφεύσαντα τῷ φωτοβεστιαρίῳ καὶ τῷ Συρσυβύλα. Φαιδρῶν δὲ καὶ πολυτελῶν γινομένων τῶν γάμων, εἰσῆλθεν ὁ φωτοβεστιάριος ἅμα τῇ συγατρὶ τῷ βασιλέως ἐν τῇ πόλει. τελέσας μὲν τὸν γάμον ἱστίασιν ἐν τῇ τῶν πηγῶν λουτρίδι ποιήσας ὁ βασιλεύς, παρ' αὐτῇ τῇ λουτρίδι τῷ βασιλικῷ δρόμωνι ἱσταμένου, συμπεσθῆναι τῇ Πέτρῳ. παρῆσαν δὲ τῇ ὠραιᾳ καὶ Κωνσταντῖνος ὁ βασιλεύς, καὶ Χελσόφορος. ἐγένετο δὲ σάσις ὀλίγα παρὰ τῶν Βουλγάρων, ὑστεραίαν, πρότερον ὠρημηδιῶσι τὸν Χελσόφορον, ὕπα τὸν Κωνσταντῖνον, ὧν τῇ ἐσχάτῃ παραχωρῶν ὁ βασιλεὺς Ρωμαίων, ἐπέλθοιν ὕτω γενέσθαι. πάντων δὲ τῶν ἐν τοῖς τοιούτοις εἰωθότων γίνεσθαι, συμπεσθέντων, ἄπυρα ἡ Μαρία σὺν τῷ οἰκείῳ συζύγῳ, καὶ ἡ ὡρὸς Βουλγαρίαν ἦλατο, προπεμφθῶσα παρὰ τῶν γονέων αὐτῆς καὶ τὸ πρωτοβεστιαρίῳ μέχρι τῶ ἑβδόμου, καὶ τὰ μὲν ἐν τῇ πόλει, πάντα ἐπέλεσεν τὸν ὅρκον.

Ὁ δὲ δομέστικος τῶν σχολῶν Ἰωάννης μάγιστρος ὁ Κυρκούας, ἄγων καὶ φέρων τὰ τῆς Συρίας, ἐ ἅπαν ἀντίξυν κατεστρέμμενος, ἐ πλεῖστα φρούρια καὶ χωράματα καὶ πόλεις βαρβαρικὰς καθεῖλών, ἦφασε καὶ μέχρι τῆς πλησιοβούτης Μελιτινῆς. πολιορκίᾳ δὲ ταύτης ἐνδον σωχωρήσας, ἰωάγκασε πρὸς συμβάσεις ἐλθεῖν. παρεγένετο ὧν πρὸς αὐτὸν Ἀπόχαφὲ τῶ Ἀμιρ ἔκγονος, Ἀμυρᾶς ὑπάρχων Μελιτινῆς, ὃν Ἀποσαλὰθ ὁ τὲ ἐν αὐτῇ κατάρχων ταγμάτων ὡς προσδεξάμενος ὁ δομέστικος, ἱλαρῶς καὶ μετὰ προσλαλιᾶς ὡρὸς ἐ αὐτοκράτορα ἐξαπέστειλεν. ἐντυχόντος ὧν αὐτῷ, καὶ εἰρηνικὰ ποιησαμένος σύμφωνα, ὑπέστρεφεν εἰς τὰ ἴδια, τῆς φίλοις καὶ συμμάχοις Ρωμαίων καταγραφέντος, καὶ μετ' αὐτῷ καὶ τῷ ὁμοφύλων καθοπλιζομένοι. πλέυσαντος δὲ τῶ Ἀπόχαφ, καὶ τῶ Ἀποσαλὰθ, ἐλύθη τὰ τῆς εἰρήνης. ἐκστρατεύσει ὧν κατ' αὐτῶν ὁ εἰρηνεύσας δομέστικος, ἐ συνέλαβεν μὲν τῶν Ἀρεμβίων καὶ ὁ μάγιστρος ὁ Μελίας, καὶ ἑτέρους μὲν πολέμῳ τῆς Μελιτινῆς συνέλασεν, εἶσω τείχους καταπλήσσαντας ἀντεποιήσαθαι τῶν ὑπαίθρων. ἔπειτα περικαθίσαντες τὴν πόλιν, καὶ μετὰ σωμπονίας παντὸν πολιορκήσαντες, πολέμῳ ὁρμῇ κατέχον. κατέβραμεν δὲ ἐ πάντα τὰ πέριξ, καὶ ἐχειρώσαντο, ἐ δῆλα Ρωμαίοις εἰργάσαντο. τὴν μὲν οὖν Μελιτινὴν εἰς κυριαρχείαν καταστήσας ὁ βασιλεὺς, καὶ πάσαν τὴν περοικίδα, πολλὰ σωπέλεια τῇ δημοσίῳ προσήγαγε. Νικήτας δὲ ὁ μάγιστρος καὶ πυθιρὸς Χελσόφορα τῶ βασιλέως κατηγορηθείς, ὡς ὑποτιθέμενος τῇ Χελσόφορι κατὰ τῶ ἰδίᾳ γενέσθαι παθεῖς, καὶ τῶν ἑξαυσιν τῆς βασιλείας, ἐξεβλήθη τῆς πόλεως καὶ ἀπεκάρη μοναχός. Μετὰ ἡ Ἰουλίῳ ἡμέρᾳ ἰνδ. ς'. ἐπλεύτησεν ὁ Ἀμασείας Στέφανος, πατριαρχήσας ἔτη β'. μῆνας τέ.

Δεκεμβρίῳ ἡ μηνὶ, ἄγωσι Τρύφωνα μοναχὸν, καὶ χειροτονῆσι πατριάρχην ἐπὶ χρόνῳ ἱκανῷ, μέχρις ἂν Θεοφύλακτος ὁ τῶ βασιλέως υἱὸς, οἷς μέλλοι φθάσαι τὴ ἡμέρα ἡλικίας. τῇ αὐτῇ δὲ μηνὶ γίγνεται χειμὼν ἄφορητος, ὡς πρὸ ἑπτακαιδεκάτου καὶ χιόνα ἐπὶ ἡμέρας ἑκατὸν εἴκοσι. ἐπικαλύψασα ἡ τὴ χειμῶνι καὶ ὁ μέγας λιμὸς, τὰς πώποτε γενομένας ὑπερβαλόμενος, καὶ θάνατος ὑπὸ τούτου, ὡς μὰ δύνασθαι τὰς ζῶσας τὰς τεθνεώτας ἐκκομίζειν. τῶ βασιλέως πολλὰ φρόνιμα ποιησαμένου κατὰ τὸ δυνατὸν, καὶ τῷ χειμῶνος καὶ τῶ λιμῶ, δι' ὑποτιῶν καὶ ἄλλων βοηθημάτων παυσάντων. Πέτρῳ δὲ τῇ Βουλγάρων ἄρχοντι

A ne & universi Senatu egressus, conjugium Petri & Mariæ in fano Deiparæ ad Fontem, sacrum fastumque esse jussit, sponsam comitantibus Theophane & Sarsabulo. Nuptiis magnifice & sumptuoso cum splendore confectis, protovestiarius eum filia Cæsaris urbem intrayit. Tertium a nuptiis convivium instituit Imperator ad Fontem, in loco ubi e navibus exire solebant, stante imperatoria sedeloce in eo loco: adhibuitque convivio Petrum, Constantinum Imperatorem, ac Christiferum. Ibi haud leviter tumultuati sunt Bulgari, Christiferum Constantino in faustis acclamationibus præponi debere contendentes, eorumque petitioni Imperator morem gessit. Omnibus peractis quæ in tali re fieri assolent, Maria cum suo marito solvit, & in Bulgariam iter iniit, deducta a parentibus & protovestiario usque ad Hebdomum. Hoc pacto res in urbe actæ.

Constantinus Imperator Romani filio postponitur.

B

At Joannes Curcuas, magister ac scholarum domesticus Syriæ, res agendo ac ferendo, & obvia omnia proruendo, plurimaque castella & munitiones atque urbes barbaricas evertendo, usque ad nobilem illam Melitenam pervenit; eamque obsessam eo necessitatis redegit, ut ad pacificationem obsessi cogerentur spectare. Venit ergo ad eum Apochapsus Ameri arrogatus, Melitenæ Ameras: & Aposblathus, qui militibus Melitenæ degentibus

Jonnes Curcuas res contra Sarracenos gestæ.

C præerat; quos comiter exceptos domesticus ad Imperatorem misit: isque pacificatione confecta domum redierunt, socius e amicis Rumanorum adscriptus: & cum iis contra Sarracenos populares suos armati. Mortuis autem Apochapso & Aposalatho, pax ea rupta est. Itaque domesticus Melitenis bellum infert, cum quo etiam Melias erat magister, Armenios ducens. ac initio quidem hostes castra sub dio locare ausos, intra muros urbis compellunt: deinde vero urbem obsessam magna vi oppugnantes, expugnant: sed & circum sita omnia populantur atque subigunt, ac Romanis servire cogunt. Imperator Melitenam, &

Edit. Paris. pag. 627.

Melitina Romanis subacta.

D quod circum est regionis in præfecturæ (Curatoriam ipsi vocabant) formam redegit, ac magnos inde reditus ærario confecit. Cæterum Niceta magister & Christiferi socer accusatus, quod generum incitasset ad deturbandum Imperio patrem, urbe pulsus, rasusque, & monachus factus est. Die mensis Julii XXV. indict. sexta, Stephanus patriarcha mortuus est; cum ei muneri præfuisset biennium, & menses undecim.

Mense Decembri, monachus Trypho producitur, eique patriarchatus ad certum tempus committitur, dum Theophylactus Imperatoris filius ad justam ætatem perveniret. Eodem mense gravissimum fuit frigus, adeo ut terra per dies CXX glacie durata fuerit. Id gelu

Trypho patriarcha victus.

E subsecuta est quanta numquam fuit ante pestis, quæ tantum sævit, ut vivi mortuis efferendis non sufficerent. Imperator, quantum id res passa est, summam curam & pestis & frigoris habuit, omnis generis auxiliis & beneficiis succurrens subditis. Sub idem tempus Petro Bulgarorum principi Joannes frater ipsius, & nonnulli alii potentia inter Bulgaros primi insidias struunt; quibus pa-

Fratris in fratrem insidiæ.

tefactis, Joannes verberibus mulctatus in carcerem deditur, de reliquis omnibus capitis ſupplicium ſimitur. Ea de re a Petro certior factus Romanus, Joannem monachum (eum qui aliquando rector fuerat) mittit ſub prætextu pactorum ſanciendorum, qui omni modo Joannem quæreret, ac Conſtantinopolio duceret. Et ſane rector Joannem ſuffuratus, navigio a Meſembria eum ſecum in urbem perduxit. Pauloque poſt monaſtico abjecto habitu, uxorem ambivit atque duxit: domum quoque & opes permagnas accepit. Michaelus porro alter Petri frater, cupiditate Bulgarici Imperii ductus, caſtellum munitum occupavit, Bulgaroſque concitavit, multoſque ad ſe attraxit. qui eo paulo poſt mortuo iram Petri metuentes, Romanam invaſerunt ditionem: ac per Macedoniam, Strymonem & Græciam profecti, & obvia quæque populati, Nicopolin tandem occuparunt, inque ea ſubtederunt. Verum hi poſteris temporibus variis bellis a Romanis ſubacti ſunt. Ex tempeſtate lapſa quidam de fornice fori decidit, quem ſolebant coſmiten, id eſt mundanum, vocare: & interfecit LX viros. Terribile eriam incendium fuit proxime forum Deiparæ, quod roſtra abſumpſit uſque ad locum cui Pſiches nomen, id eſt Micæ. Obiit eriam Chriſtifer Cæſar, XXV die Auguſti, * & ſepultus eſt in monaſterio patris ſui.

At Tryphon cum tempus patriarchatus ei deſignatum exiſſet, promiſſis ſtare & ſollo decedere cum nollet: * quæſivit, quo pacto crimnibus inexcaris lo judicium vocari, & eccleſia exturbari poſſet. Animi dubium, & quo ſe verteret non habemem Imperatorem, interimque fraudis & ludibrii impatientia mœſtum Theophanes Cæſareæ epiſcopus cernens, is quem & Chœrinum vocabant, homo nugax, in ſe recepit conficiendæ rei negotium. cumque Imperator ejus operam oblatam amplecteretur, Tryphonem aſtu circumveniendum ratus, ſic compellat. Multa, Domine, adverſum te molitur Imperator, & crimina conquirit, oh quæ te ſollo dejicere poſſit. quantumvis autem magno labore nihil conſequitur: qui enim inſontem criminetur? Unum proferunt, qui te depoſitum cupiunt: prorſus te eſſe litterarum inſcium. id crimen ſi amolliri queamus, utique lupi hiantes fuerint omnes qui tibi inſidiantur. Ergo ſi me audis, coram toto concilio in munda charta nomen tuum & pontificatus dignitatem ſcribe, eamque Imperatori mitta; ut certo cognoſcens ſpem iſtius criminis irritam eſſe, deſinat iſta contra te moliri. Id conſilium utile viſum, Statim ergo cogitur conſilium, & patriarcha rum ſic loquitur. Qui me injuſte pontificatu dejicere ſtudent, o divini collegæ, multa fruſtra moliti ut probabilem aliquam mei pellendi cauſam invenirent, extremam hanc excogitarunt calumniam, quod me rudem litterarum dicunt. proinde jant in conſpectum omnium veſtrum has exaro litteras, ut videntes ſycophantæ, certoque convicti, ceſſent mihi mallo jure negotium faceſſere. Hæc locutus, chartam puram accepit, & omnibus cernentibus hæc ſcripſit: Trypho Dei miſeratione archiepiſcopus τῶν ὧν ἐπ' ὄψει πάντων ὑμῶν, ταῦτ' χαράσσω τὰ γράμματα, ἐν ἐδόντες καὶ πληροφορηθέντες οἱ συκοφάνται, ἀπόχωνται τοῦ ἀδίκως μοι ἐνοχλεῖν. εἶπε, καὶ χάρτιν ἄγραφον εἰλικρινῆ, ἐπ' ὄψει πάντων ὑπεγράψεν οὕτω. Τρύφων ἐλέῳ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,

Edit. Paris. pag 628.

* Auguſto menſe indictione 4. Tryphon fraude in ſollo patriarchatu dejicitur. 312

A ἐπέθετο Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, μεθ' ἑτέρων τῇ μέχρι δυναμένου ἐν Βυλγαρίᾳ. καὶ φωραθεὶς αὐτὸς μὲν τύπτεται καὶ καθείργνυται, οἱ δὲ λοιποὶ πάντες ταῖς ἐσχάταις ὑπεβλήθησαν τιμωρίαις. δῆλα δὲ ἐδόκει τῇ βασιλικῇ Ῥωμανῷ Πέτρος τὰ γεγενημένα. ἔπειρ μαθὼν οὗτος, τὸν μὲν χὸν Ἰωάννην τὸν ποτὲ ῥαίκτορα πέπομφε, φροφάσει μὲν ἀλλαχοῦ, τῇ δ' ἀληθείᾳ Ἰωάννου ποικιλοξόπους δῴρων, καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀγαγεῖν. ὃ δὴ καὶ γέγονε. καὶ δυνηθεὶς ὁ ῥαίκτωρ ὑποπλεῦσαι τὸν Ἰωάννην, ἐν πλοίῳ ἅπαξ Μεσημβρίας εἰσελθών, ἅμα αὐτῇ τὴν βασιλίδα κατέλαβε. καὶ μετ' οὐ πολὺ τὸ μοναχικὸν ἀποῤῥίψας σχῆμα, καὶ γαμήσας αἰτήσας, ἔλαβε. προσέλαβε δὲ καὶ οἶκον, καὶ κτήματα πάμπολλα. καὶ Μιχαὴλ δὲ ὁ τοῦ Πέτρου ἕτερος ἀδελφὸς, τὴν Βυλγαρικὴν ἐμεθόριμβος ἀποχὴν ἐξουσίαν, φρούριον καταλαβὼν ὁρμητὸν πᾶσιν τοῖς Βυλγάροις, καὶ πολλοὶ προσερρύησαν αὐτῷ. ἐφ' μικρὸν δὲ τούτου χαθαιρέσεως, διδόντος οἱ προσκαίρως τὴν τοῦ Πέτρου ἀγανάκτησιν, ἐπῆλθον ταῖς Ῥωμαϊκαῖς χώραις ἔν Μακεδονίας καὶ Στρύμονος καὶ Ἑλλάδος, ἀναλαβόντες τὴν Νικόπολιν τὰ πάντα ἐν αὐτῇ λυσάμενοι, καὶ τέλος ἐν αὐτῇ καβατίσαντες. οἵ τινες ὕστερον διαφόρως καταπαλαιθέντες, ὑποχείριοι Ῥωμαίων ἐγένοντο. ἐφ' οἷσπερ τὸν χρόνους ἔπεσέ λίθος ἀπὸ τῆς ἐν τῷ φόρῳ ἀψίδος, ὃν κοσμεῖτο καλεῖν κόσμιτον, καὶ ἀπέκτεινε ἄνδρας ἑξήκοντα. ἐγένετο δὲ καὶ ἐμφυσμὸς φοβερὸς, ἐγγύτατα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ φόρου, καὶ ἐπυρπολήθη ὁ ἐμβολος ἔχει τῇ λεγομένων Ψιχῶν. ἐπελέσπετο δὲ καὶ Χερσοφόρες ὁ βασιλεὺς, μῆνι Αὐγούστῳ εἰσδ'. καὶ ἐπέφυ ἐν τῇ μονῇ τῶ πατρὸς αὐτοῦ. * indictione 5. Scylitz.

B

C

Τὸ μὲν ὁ χρόνος πλεῖστος, ὁπότε Τρύφων ὁ πατριάρχης, ἐπειδὴ κατέλθοι τῷ θρόνῳ, ὡς ὑπέσχετο. ἀλλὰ κρίσεις ἐζήτει καὶ αἰτιάματα κατ' αὐτῷ προβληθῆναι, δι' ἃ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλοιτο. ἀμαχητὶ δ' ἐπὶ τούτῳ τῷ βασιλέως, καὶ μὴ ἔχοντος ὅ, τι καὶ χρήσαιτο, ὁ Καισαρείας Θεοφάνης, ἐν δὴ καὶ χοιρίνου ἐπίκλην, ποτὲ λόγος ἀνὴρ, ἀλύοντα βλέπων ὁ βασιλέα, καὶ ἐμπαιγμὸν ἐπ' ἀπάντων μὲν φέροντα, ὑπέχειτο αὐτῷ οἷς τέλος ἄξει τὸ σκανδαλιζόμενον. κατοδυρόμενος δὲ τῷ βασιλέως τὴν ὑπόχυσιν, ἁπάτῃ πειρέρχεται τὸ πατριάρχου, καὶ προσελθὼν ἐφ ὡς αὐτὸν. πολλὰ μέν, ὦ δέσποτα καὶ κρὸς σὺ τῆς βασιλείας ἐπίθεσις, καὶ αἰτιάσεις ζητεῖ δυναμένας σε καταπαύσαι τῷ θρόνῳ. πολλὰ δὲ μοχθῶν, οὐχ εὑρίσκει. πῶς γὰρ αὖ τῇ αἰσχίστῃ αἰτίᾳ ἄψαιτο; ἢ δὲ φροφάσεις αἴτιον εἰ σκανδαλισαὶ τῆς σῆς καθαιρέσεως, φάσκοντες, μὴ ὅλως ἐσθέναι σε γράμματα. εἰ σοὶ πᾶσι δοκεῖ καταγνῶναι δυναθείημεν. λύκος πάντως φανέσονται οἱ κρὸ σὺ μελετῶντες. εἴ τι σοὶ μοι πείθῃ, ἐπὶ παρουσίᾳ πάσης τῆς συνόδου γράψας ἐν ἀγράφῳ χαρτίῳ τὸ σὸν ὄνομα, καὶ τὸ τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα, πέμψε τῷ βασιλεῖ, ὡς ἂν πληροφορηθῇ, καὶ τῆς τοιαύτης ἐλπίδος ἀπόσχηται τὸ κατὰ σὲ μελετᾶν. ἤρεσε λυσιτελὴς ἡ παραίνεσις. διὸς οὖν συνθροίζει σύνοδος, καὶ συμφροντίσεως φησὶ πρὸς αὐτοὺς ὁ πατριάρχης. οἱ τῶ θρόνου με καταγαγεῖν βουλόμενοι αἰδέσιμε, ὦ θεῖοι συλλειτουργοὶ, πολλὰς μηχανὰς ἀκινήτους, ὥστε εὔλογον αἰτίαν εὑρεῖν, ἣν δι' αὐτῆς με ἐξοστρακίσαι, οὐχ εὕρε. τελευταίαν οὖν μοι προσάπτειν αἰτίαν ταύτην. φασί με ἀγράμματον εἶναι. D

E

νίας Ρώμης, ᾗ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης. ᾗ γράψας, ἐπέμπετο ᾗ τῷ πρωτοθρόνῳ τῇ βασιλεῖ· ὅπερ λαβὼν ἐπὶ χεῖρας ὅτος, ᾗ ἄγραφον ὅπερ χάρτιον αὐωθεν προσευφείας, παρέπεμψεν ἔγραψεν, ὡς αἰσχίος ὢν ἐξίστατο τῇ βυλομένῳ τῷ θρόνῳ. τῆς δὲ τοιαύτης παραιτήσεως προκομιθείσης ἐπὶ συνόδῳ, κατέγνωται τῆς ἐκκλησίας ὁ Τρύφων, πολλὰ τλὼ ἀπάτλω ὀλοφυρόμενος, ἐκ τῇ πρωτοθρόνῳ ἐπιμεμφόμενος. ᾗ μᾶ χείσει ἐσα ᾗ μίωσις πεσόν, τοσοῦτον ᾗδὸ τῆς ἐλικίας τῷ Θεοφυλάκτῳ ἐνίδει χρόνος ἀφὸς τελειόπτα ᾗ χειροθεσίαν ἀρχιποιμένος, Φεβρουαρίῳ β. ἰνδ. χειροτονεῖται πατριάρχης Θεοφύλακτος, ὁ τῶ βασιλίως υἱός.

Βασίλειος δὲ τις Μακεδὼν, Κωνσταντίνου τὸν τοῦ Δούκα ἑαυτὸν ἐπιφημίσας, πολλὰς ἐξαπατήσας ἀφὸς ἑαυτὸν ἐπισπάσατο. ἔ πιεζπατῶν ἐκύας ᾗ συνεπάραντο πὰς πόλεις, ἔ ἀφὸς ὑποστασίαν ἐκίνει. συχνοὺς δὲ παρά τινος τουρμάρχα Ἐλεφαντίνα τῶ ἀφοσηγοείας, ᾗ ὡς βασιλέα ἀχθεὶς, τῆς μιᾶς ἀποτεμνεται χειρός. εἶτα πάλιν ὡς ἀφεθὴν χεῖρα χαλκῆν ἑαυτῷ πιεθεὶς, ᾗ ἀπάθω ὑπερμεγέθη κατασκάσας, πεμπόσει τὸ Ὀψίκιον, τὰς ἀφιλεστέρας πλανῶν, ὡς αὐτὸς ἐν Κωνσταντίνος ὁ τῶ Δούκα. μεγάλως ὢν χεῖρα συναθροίσας, ὑποστασίαν κινεῖ. ᾗ τὸ ὀρύσσειν κατακῶν, ὃ πλανᾶ πίστα κατασομάζεται, πᾶν εἶδος ἐν τύπῳ ἀντίθετο, ἀφ' ὧν πιρ εξορυκόμενος, ἐλευλάτει τὰ παρατυχόντα, ᾗ ἐλπίζετο. Πέμψας ὑπὸ βασιλεὺς ἔραπον κατ' αὐτῶ, αὐτὸν τε συλλαμβάσει, ᾗ τὰς συῶ αὐτῷ. ᾗ πολλὰ αἰσχύνας μαθὼν, μή τινες ὧσι τῇ ἐν τέλει συμίσορες, τελευταῖον μηδὲν κείσιμον καταλαβὼν, ἐν τῇ λεγομένῳ Ἀμαστριανῷ, πυρὶ τὸν νεκρὸν παραδίδωσιν. ἄγεται δὲ ᾗ γαμβρὸς Στεφάνῳ τῇ ὑῷ ὁ βασιλεὺς Ρωμανὸς Λεκαπηνὸς ᾗ Συγατέρα τῶ Γαβαλᾶ. ἅμα δὲ τῇ συμφιᾷ στεφάνῳ, ᾗ τὸ τῆς βασιλείας ᾗδέσμα αὐτῇ ἐπιτίθετο.

Ἐγένετο δὲ ᾗ εἰσβολὴ Τύρκων τῇ Ρωμαίων, Ἀπριλλίῳ μηνὶ ἰνδ. ζ. ᾗπαίδραμον πᾶσαν γῆν δύσιν μέχρι τῆς πόλιως. ἀπεστάλη γὰρ ὁ Πατρίκιος Θεοφάνης ἔ πρωτοβεστάριος, ᾗ ἀλλάγιον μετ' αὐτῇ ἐποιήσατο, μυδενὸς χρήματος φεισαμένου τῶ βασιλέως εἰς τὴν τῇ αἰχμαλώτων ἀπάρρυσιν. ἐκπεμφθὴ δὲ ᾗ Κωνσταντίνῳ τῇ λοιπῇ ὑῷ τῶ βασιλέως, κόρης Ἑλένη τοῦνομα, ἐκ γένους τῇ Ἀρμενιακῶν ἐλκυσα τὴν σπορὰν, Θυγατὴρ Ἀδριανοῦ πατρικίου. ἧς μετὰ μικρὸν ὑστερήσης, προσήμοσεν αὐτῇ ἐπίραν, Θεοφανὼ τοῦνομα, ἐκ γένους κατηγομένου τῶ Μάμαντος. δικάρη δὲ ᾗ τετάρτῃ ἰνδ. Ἰουλίῳ μηνὶ, ἐπελθόντες Ρωσικὸν σῦλον ἐγένετο, ᾗ τῆς πόλιως, πλοίων χιλιάδων δέκα. ἐξῆλθεν ὑπ' κατ' αὐτῇ ᾗ πατρίκιος ἔ ὁ πρωτοβεστιάριος Θεοφάνης μετὰ τῶ σῦλου, ἀφ' τῇ Ἱερᾷ προσωμίσατο, ἐκείνων ἐν τῇ Φάρῳ ᾗ ἐν τῇ ἐπέκεινα αἰγιαλῷ παυλοχώπων. κατροκατάσας οὖν ἀθρόον τοῦτος ἐπέθετο, ᾗ τῶν συντάξιν αὐτῇ διέλυσε, ᾗ πολλὰ τῇ πλοίων τῇ σεβαστῷ πυρὶ ἀπεπόρωσε, τὰ δὲ τελέως ἐξέψατο. οἱ πιεζελαιφθέντες δὲ τῇ Ρώς, πειρασθύντες ᾗ ἀκρολίν. * Βάρδας δὲ πατρίκιος, ὁ τοῦ Φωκᾶ ὑὸς, τοὺς αἰγιαλοὺς παραβύχων μιᾷ ἵππῳ ᾗ ἐκείνων αὐθρόον συναπτόμενοι τῶν ἐκκῷ πρὸς συλλογὴν ἐκπεμφθέντι ξορὸς συναντήσας, ἐξέψατο ᾗ κατέσφαξεν. ἀλλὰ μὴν ἔ ὁ δομέστικος τῇ σχολῶν ὁ Κυρκὰς, ἐξὸς ἐπιφανὴς μᾶ τῇ πυγμάτων. ᾗ ὑποπάσας τούτους διέσωσεν τὴν κρίσιν πλανωμένους, κακῶς διετίθει. ἃ δὲ αὐτοὶ ἔδρασαν κακὰ πρὸ τοῦ καταπολεμηθῆναι, πᾶσαν ὑπερπίπτει τραγῳδίαν. τοὺς μὲν γὰρ τῶν ἁλισκομένων ἀνεσαύρει,

* ᾗ κατὰ τὸ λεγόμενα Σκύρα φασίκωσι. Scylitz.

Constantinopolis, novæ Romæ, & patriarcha œcumenicus. Et ſcriptum hoc præfidi (quem ipſi protochronum vocant) ad Imperatorem ferendum dedit. quod is ubi accepit, ſuperne chartam aliam puram attexit, in eaque reſignationem perſcribit; qua Trypho ſe tanto munere indignum, cedere ſolium ei qui vellet profitebatur. Ea reſignatione in concilio prolata, Trypho eccleſia abductus eſt: multis fallaciam deplorans, & præſidem culpans. Poſt annum & menſes * Theophylactus (hoc enim temporis ei adhuc ad legitimam manuum impoſitionem defuerat) menſe Februario, Indictione 11. patriarcha creatur. *Edit. Paris. pag. 629.*

* Quinque Theophylactus Lecapeni F. patriarcha.

Sub idem tempus Baſilius quidam Macedo ſe Conſtantinum Ducæ filium eſſe jactans, multos deceptos ſibi adſciſcit: & hinc inde vagans, per urbes tumultus concitat, & ad defectionem movet. Comprehenſum hunc quidam Elephantinus turmæ præfectus ad Imperatorem perducit: is eum altera truncatum manu dimittit. Dimiſſa ærea manu ſubſtituit abſciſſæ, ingentemque accinctus enſem Opſicium peragrat, ſimplicioribus perſuadens ſe eſſe Conſtantinum Ducam. Ita magna manu contracta, defectionem facit: & occupato caſtello cui latum ſixum eſt nomen, eo omnis generis res reponit: eaque uſus arce, proxima quæque depræ dabatur. Imperator miſſo exercitu hunc cum ſuis capit: eumque diligentiſſime inquirendo an procerum aliquos ſacinoris habuiſſet conſcios, nihil deprehendiſſet, in Amaſtriano eum cremat. Romanus porro filio ſuo Staphano uxorem collocat Annam Gabalæ filiam: ſimulque cum ſerto nuptiali Auguſtæ coronam ei imponit. Pſeudoconſtantinus Ducas. Romani filiorum nuptiæ.

Menſe Aprili Indict. VII. Turci facta impreſſione, occidua omnia uſque ad Urbem populantur. Miſſus patricius Theophanes protoveſtiarius, cum iis pacem componit, Romano ut captivos reciperet nulli rei parcente. Nuptum quoque Conſtantino tertio Romani filio datur puella Helena, Adriani patricii ſilia, ſtirpis Armeniacæ. Et hac paullo poſt mortua, Theophano a Mamante gena ducens, ei matrimonio jungitur. XIV Indictione Junio menſe Roſſica claſſis hoſtilis ad urbem appulit, navibus conſtans CCXXX. Contra eam profectus cum claſſe Theophanes patricius protoveſtiarius, ad Hieræum appellit, hoſtium navibus ad Pharum, eique vicinum littus ſubductis. Opportunum autem tempus ſpeculatus, confertim in eos irruit: ordinibuſque diſſipatis, multas naves arcificioſo igne comburit, reliquas proſligat. Roſſi ſuperſtites in Orientem trajiciunt. * Ibi Bardas patricius Phocæ filius cum equitatu & delectis militibus littus pervagans, in cohortem eorum ſatis numeroſam ad alimenta colligenda emiſſam incidit, eamque fundit & trucidat. Domeſticus etiam ſcholarum Curcuas, celeriter cum ſuis cohortibus ſuperveniſ. Roſſi, avulſoſque a ſe invicem & hinc inde vagantes male mulctat. Omni tragœdia atrociora ſunt, quæ Roſſi, antequam ſuere debellati, perpetraverunt flagitia. Etenim captivorum alios in cruces egerunt, Roſſorum ſcelera & clades. * & ad loca quæ Sgora dicuntur claſſem appellunt. Scyl. *Edit. Paris. pag. 630.*

alios terræ affixerunt, alios pro ſcopo conſtituere, inque eos ſagittas direxerunt. Quicunque captivorum ſacerdotio præditi erant, eorum capita acutis clavis perforarunt. multa etiam templa incenderunt. Verum ubi prælio navali, ut docuimus, victi, & haud parvis cladibus in terra affecti fuerunt, intra ſuas ſe naves abdidere, atque ibi coatinuere. Deinde alimentis abſumptis, cum domum vellent redire, & ſibi e Romana claſſe metuerent, quæ ipſos in vicioia obſervabat, capta opportunitate ſignoque dato ſolverunt. Neque tamen Theophanem feſellerunt: ſed is cognito eorum diſceſſu, ſtatim adverſum ſe eis tulit. Hoc ſecunda navali prælio rurſus Roſſi victi ſunt: eorum naves aliæ demerſæ, aliæ ferro & igni peſſumdatæ, quædam cum ipſis victoribus in Romanorum poteſtatem venerunt: perpaucæ e bello ſalvæ domum redierunt. Oh has victorias Imperator protoveſtiarium probans, primarium cubicularium facit. Joannem porro Curcuam domeſticum ſcholarum Imperator, quod ejus filiam Euphroſynam nepoti ſuo Romano, Conſtantini nati filiorum minimi filio, uxorem facere volebat, eaque res odia Cæſarum in Curcuam inflammaſſet, coactus eſt officio eo dimovere. Geſſerat id munus Curcuas continentibus XXII annis, & ſeptem menſibus, univerſamque propc Syriam pervagatus ſubegerat. Si quis præclara ejus facta ſcire deſiderat, volumen a Manuelo quodam protoſpathario atque judice compoſitum legat, (is enim octo libris res a Curcua præclare geſtas deſcripſit) inde cognoſcet, quantus hic vir belli rebus fuerit.

Invidia.

Joan. Curcuas laus.

Edit. Pariſ. pag. 631.

Theophilus quoque frater ejus, avus Joannis, ejus qui poſtmodo Imperio potitus eſt, Meſopotamiæ præfectus, eodem modo Sarracenorum in ea provincia urbes tractavit, oppreſſis atque adeo deletis Agarenis. Et Romanus patricius Joannis domeſtici filius exercitui præpoſitus, multa caſtella recepit, & Romanis plurima ſpolia paravit. In locum Curcuæ factus eſt ſcholarum domeſticus Pantherius. Romani Imperatoris cognatus. Ealmvero Imperator Romanus pœnitentia violatorum juramentorum ac perfidiæ correptus, ut Deum placaret, cum alia multa bene fecit, quæ recenſere fit laborioſum: tum æs etiam alienum civium nomine diſſolvit, divitum ac pauperum: in quam rem dicitur impendiſſe centenaria undeviginti, ac tabulas nominum combuſſit in purpureo qui eſt ed Chalcen umbilico. Pretia quoque domorum pro conductoribus pependit, a maximo ad minimum. Quæ vero inſtituit ut pro animæ ſalute fierent in Myrelæi monaſterio, quod ipſo auctore eſt conditum, ea in hunc uſque diem peragi omnes norunt.

Romani bona fcta.

Turci.

Prima Indictione cum rurſus Turcl impreſſionem in Romanorum fines feciſſent, Theophenes cobicularius egreſſus, pacem cum iis compoſuit, acceptiſque obſidibus rediit. Indictione ſecunda, Paſchalium protoſpatharium & Longobardiæ præfectum ad Hugonem regem Franciæ mittit Romanus, filiam ejus petens in matrimonium Conſtantini Porphyrogeniti filio Ro-

313

A πους δὲ τῇ γῇ προσπαπτάλλον, τοὺς δὲ ἄνωθεν σκοπὸς ἑστῶτες βέλεσι κατετόξευον. ὅσοι δὲ τῷ ἀλσίνῳ ἱερωσύνης ἠξίωντο, τούτων ἥλοις ὀξέσι διεπείρουσι τὰς κεφαλάς· οὐκ ὀλίγους δὲ ἐν θείοις ναοῖς ἐπυρπόλησαν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον. ἐπεὶ δὲ (ὡς ἄνωθεν ἐρρήθη) κατανεμαχήθησαν, καὶ διὰ γῆς οὐκ ἄνισα πεπαθότες, συναλόντες ἀρίμοιν ἐν τοῖς ἑφετέροις πλοίοις, καὶ ὅσα αὐτοῖς ἐπιτηδεύσιμα τὰ ἐπιτήδεια, ἐβουλεύοντο μὲν εἰς τὰ ἴδια ὑποστρέφειν, ἐδεδίεσαν δὲ τὸν φόβον παραγενόμενοι, καὶ τὸν ἀπόπλων φυλάττεται. καιρὸν δ' ὅμως πρόσφορον, καὶ συνήθημα δόντες, καὶ τὰ ἀρμένια λύσαντες, ἀπέπλων. οὐκ ἔλαθον δὲ τὸν φρουρὸν ἐπὶ Θεοφάνην. ἀλλὰ γοῦν ὅπως τοῦ αὐτοῦ ἀναχώρησιν, ὑπεναντίοι τοῖς δ' ὑς, ἐ γίνεται ναυμαχία δεινὴ, καὶ B ἕλκονται πάλιν οἱ Ῥῶς. καὶ τὰ μὲν τῇ σφῶν βοηθῇ παρεδόθη, τὰ δὲ σίδηρος καὶ πῦρ ἐμερίσατο, τὰ δὲ αὐτανδρα ὑπὸ τοῖς τῆς Ῥωμαίων χερσὶν ἐγένετο. ὀλίγα δὲ τῶν τὸ πολέμου διαφυγόντα οἴκαδε, ὡς τὰ οἰκεῖα ἐχώρησαν. αὐθ' ὧν ὁ βασιλεὺς ὁ πρωτοβεστιάριον ὑποδεξάμενος, καὶ παρακοιμώμενον αὐτὸν προβάλετο. Φθόνῳ δὲ κινηθέντες τῷ δομεστίκῳ τῆς σχολῆς Ἰωάννῃ τῷ Κουρκούᾳ, παρὰ τῆς ἄλλων βασιλίων (ἐβούλετο γὰρ Ῥωμανὸς ὁ βασιλεὺς Εὐφροσύνῃ, ἢ τῷ δομεστίκῳ συνάπτα, γάμῳ ἐγκήδεται τῇ οἰκείᾳ ἐγγόνῃ Ῥωμανῷ, τῇ ἐξ αὐτοῦ τῷ ἑρμὶ παιδὸς αὐτοῦ Κωνσταντίνου) Ἰωάννῃ δὲ ἀρχῆς αὐτὸν παραλύσαι, ἐπὶ δυσὶ καὶ ἕνδεκα χρόνοις καὶ μησὶν ἑπτὰ ἀξιωθέντος ἢ τὸ δομεστίκιον ἀρχὴν ἐπιδύσεται, C καὶ πᾶσαν, ὡς εἰπεῖν, Συρίαν καταδραμόντα καὶ ὑποτάξαντα. ἔστιν δὲ βιβλίον τὰς ἐκείνου μαθὼν ἀρετὰς, ζητησάτω ἢ ποιησάσθω βίβλον παρά τινος Μανουὴλ ὀνομαζομένου καὶ μεθ' ἑαυτοῦ ἔχοντος, (ὃν ἐκτὸς ὄντα βίβλους ἐκείνου τὰ πάντα ἀξιοπαράδεκτα συνεγράψατο) καὶ ἐξ αὐτῆς εἰσονται ὅσος καὶ οἷος ἀνὴρ τὰ πολεμικὰ.

Παραπλησίως δὲ καὶ Θεόφιλος ὁ πάππος ἐμοῦ, ὁ πάππος Ἰωάννου τοῦ μετὰ τοῦτο βασιλεύσαντος, τὰς ἐν Μεσοποταμίᾳ τῇ Σαρακηνῶν πόλεις διέθετο, τραπεζῖτα ἐν αὐταῖς γενόμενος, καὶ πατρώσας δὲ πολλὰς ἀφισίας τῆς Ἀγαρ. καὶ Ῥωμανὸς δὲ ὁ πανείσχυος, ὁ τῶν δομεστίκων Ἰωάννου υἱός, τραπεζῖτα πεφυκὼς, πολλὰ μὲν φρούρια παρεισάσατο, καὶ πλοίων λαμπρῶν ἀπτῆς ὑπῆρξε τοῖς Ῥωμαίοις τῶν Ἰωάννου δὲ παραλυθέντος τῆς ἀρχῆς, προβέβληται δομέστικος τῶν σχολῶν ὁ Παυλίτζιος, ὁ τῶν βασιλίων Ῥωμανῶν συγγενὴς. Ὑπερόμφιος δὲ ἢ Θεὸν βασιλεὺς Ῥωμανὸς ὀμῶν ἢ τὴν ὅρκων παράβασιν, ἐ μετανοῶν ἐφ' οἷς κακῶς πεπαιόδησε, ἐποίει μὲν ἡ ἄλλης αἰτοίας, ἃς κακηλόγει ἔργων, ἀπέστη δὲ καὶ τὰς ἐκ τῆς πόλεως ἀπὸ τῶν πλουσίων καὶ πενήτων, δεδωκὼς (ὡς φασι) ἀστυλώτερα δίκα ἑκάστῳ, τὰ δὲ γραμμένα ἀπεκαύσας ἐν τῇ κατὰ τὸν χαλκοῦν πορφυρῷ ὀμφαλῷ. δεδωκὼς δὲ καὶ ἐκ τοῦ τῆς πόλεως ἀπὸ τῶν ὑφιστάμενον, καὶ μίχρι τοῦ ἑκάστου. ἃ δὲ διετυπώσατο γίνεσθαι ψυχικὰ ἐπιτήδεια ἐν τῇ παρ' αὐτῷ πυργοθέτῃ μονῇ λαῷ ἅπασι πᾶσιν μίχρι τοῦ νῦν πλήμμυρα.

Κατὰ δὲ ἢ φρώτην ἰνδικτιῶνα τῇ Τύρκων πάλιν ἐπιδρομὴν ποιησαμένων κατὰ Ῥωμαίων, ὁ παρακοιμώμενος Θεοφάνης ἐξελθὼν ἐστήσατο μετ' αὐτῶν. καὶ λαβὼν ὁμήρους ὑπέστρεψε. δεύτερα δὲ ἰνδικτιῶνι, Παχάλιον πρωτοσπαθάριον καὶ τραπεζῖτα Λογγιβαρδίας ἐξέπεμψεν ὁ βασιλεὺς πρὸς ἢ ῥηγα Φραγγίας Οὐγωνα, τέκνῳ αὐτοῦ συγκέρα ἐπιζητῶν συμφιλιῶσαι τῇ τοῦ Πορφυρογεννήτου υἱῷ Ῥωμανῷ. ἔ νις καὶ ἀχθῶσα μετὰ πλούτου πολλοῦ

σωιθῆναι Ρωμαίων. σωιβήσεται δὲ μετ' αὐτὸν ἕτερος ἐξ ἀπίθανου. γενόμενος δὲ ἐξ βίαιος ἀνήρ, μέλλει ἀνακαθαίρειν. καὶ καταπεσόντες οἱ λεγόμενοι δῆμοι, σωιβήσεται τὰ κατὰ τὸν αὐτῶν βαθρα, καὶ τὴν ἐνθμια ταξίαν.

Τῆς πέλεως δὲ Ἐδέσσης πολεμουμένης παρὰ τῶν Ρωμαίων διωώμεων, συνεχωρήθησαν οἱ Ἐδεσσηνοὶ τοῖς ἐκ τῆς πολιορκίας δεινοῖς, διεπραγμεύσαντο παρὰ βασιλέα, αἰτήμασι ἀπαραξιάτοις τῆς φροντίδος τοῦ λαοῦ. καὶ ὑπεγράψατο αὐτὸ λυθρον δοῦναι τὸ τῆ Χριστῶ ἁγίω ἐκκλησίον, λυθέσης δὲ τῆς πολιορκίας, ἐδόθη τὸ Θείου ἐκτίπωμα, καὶ τῆς τῶν βασιλέων ἀγάθης, ὑποδεξαμένου τὸν τὸ βασιλέως μετὰ λαμπράς καὶ ἐφεξῆσης δορυφορίας, καθὼς ἐμαρτύρθη ἐπομένω. κατὰ παῦτας τὰς ἡμέρας ἐξ Ἀρμενίας ἔρχεται πρὸς τὴν βασιλεύουσαν, πολέμης ἀρχὴς συμφορᾶς, ἐκ μιᾶς φρονιθότητος γεγυρὸς. ἐξελαθέντων δὲ τῆς πόλεως, ὡς πονηρὸς οἰωνὸς. ἐπὶ δὲ Κωνσταντίνου πάλιν ἐσηλθον. ἐπεὶ δὲ συωιβῆ τὸν σὲν ταλαιπῶσαι, ἐπειράθησαν οἱ ἐμπειρότεροι τῶν ἰατρῶν ἐπιτρέψαι τὸ πεπωδὸν μέρος. οὐ γὰρ ἐθέλησε, τὸ ζῶν ἐπιβιβάσασθαι μικρὸν ἐπελπίσασα.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Ρωμαίων καὶ πάσης μεσογείας, ἀβραρότατος δὲ τὸν μοναχὸν Σέργιον, τὸν αὐξηθέντα τὸ πατριάρχη, ἀρεταῖς ὄντα κατακόσμον, καὶ πάσι κοσμημένον τοῖς * καλοῖς. ὃς διὰ παντὸς παρῆνει τῆ βασιλεῖ, τῶν παίδων ἐπιμελεῖσθαι, καὶ μὴ ἀπαιδεύτως τὰς ἐξῆς, μᾶλλον δὲ αὐτὸς παῖδη τὸ τὸ Ἡλεί. γῆ δὲ αὐτῆ ἐβλάστησε, κατὰ γὰρ τὸν τὸ βασιλέα Ρωμαίων τὸ παλατίε, ὃ ἐξ τῶν Πρώτων ἀγαγόντες ὕσον, ἀπίκειρε μοναχὸν. τίνες δὲ οἱ ἀπὸ καταπατάσαντες τὰς ἀρχὰς, καὶ τίνα ἤρθαν, ἐν τοῖς ἀπαγωνίοις λεληίγται.

Κωνστάντιος τὸ βασιλέως τὸ κομιδῆ νέος τῆ ἡλικία ἀπορφανισθέντος, ὑ τῶν ἀραγμάτων ὑπότε τῆ μητρὸς αὐτὸ Ζωῆς ὑ τῶν ἐπιβόντων ὑς ἐμφοβόσε νεβεθησόμενος τὰ διοικημένον, ὁ παρακοιμώμενος Κωνσταντίνος μεγάλα παρὰ τῆ βασιλεῖ διωώμενος, ἐν ἀδελφῆ γεγαμβρὸς ἔχων τὸν μαγίστρον Λέοντα τὸν Φωκᾶ δομέστικον ὅντε τῶν φοιδων τῆς ἀνατολῆς, καὶ παρὰ τοῦτο τὰς νίκας ἁπάσας τῆς βασιλείας ὅπα καὶ βούλοιτο πεφερίκαν, νύκτωρ μὲν ἡμέραν ἐμελέτασεις τὸν ἐαυτοῦ γαμβρὸν τῶν βασιλείαν μετενεγκεῖν, τὸν Κωνσταντίνον ἐκπεδῶν πεισαμβως. ὅπερ συωικονικὸς ὁ τοῦ Πορφυρογεννήτου παιδαγωγὸς Θεόδωρος, ὡς αὐτὸν ἔφηται, ἀπαδῶν ἔθετο τὸν ἀφεβθύτερον Ρωμαίων δραυγάεσιν τῶνικαῦτα τῶν πλωίμων ὑπαρχόντα αἰκεωσάσθαι, καὶ τοὶς αὐκατόρις εἰσαγαγεῖν, ὡς τάχα φύλακα καὶ ἀφύλακτον τὸ βασιλέως ἰσόμενον. αὐτωσὶ δ' εσεχώθεις, καὶ τὰς κῆ μικρὸν αὐδοὺς τὰς πάσης διωατείας γενόμενος ἐγκρατὴς, ἀνεῖρμεν τοὶς δυθεῖσιν, ἀλλὰ τὰς διδρμενὰς ἀθετήσας ἄρκως (ὧν ὃ φεκωνθεὶς ἀπατεὼς ὁρκωμοσίας ἑαυτὸν καταδήσμησας, μὴ αὖ ποτε βασιλείας ἐφεσιν ἐρκτέσας) ἑαυτόντε ἀφηγόρασεν βασιλία, ἐκουσίως τὸ Πορφυρογεννήτου, αἰωσπερ γὰ θυμῷ (τοῦτο δὲ τὸ ὀμολεχὸν) πεφθόγγος αὐτῷ τὸ ῥῆθμα. καὶ οὐ μόνον ἑαυτὸν, ἀλλὰ καὶ μετὰ μικρὸν καὶ Χελσοφόρον τὸν υἱὸν. ἀναλτικῶν δ' ὀλίγον, καὶ Στέφανον καὶ Κωνσταντῖνον αὐκγόρδιστ τοὺς υἱοὺς. Βασιλεὺς δὲ ἀναρῥηθεὶς, οὐκ ὑγάπτυτ τῆ ἀναρῥήσει, ἀλλ' ἐκ μέσε τὸν παιδαγωγὸν ἔθεμενος, ἓ τὰς λοιπὰς τοὺς ὅσοι ἐδύναν

A mano, nepoti suo. qum & adducta est magnis cum opibus : & cum Romano exactis in conjugio annis quinque, e vita migravit. Mense Decembri violentus ventus exstitit : & corruentes qui vocantur Demi, contrivenit eorum * qui infra etant pectora atque pedes. * v. Notes.

Cum eo tempore Edessa a Romanis oppugnaretur, oppidani pressi oppugnationis calamitatibus, legatos ad Impetatorem mittunt, otantes uti obsidionem solvat : ac polliciti pro ejus rei præmio, Christi sacram in limne expreiſam effigiem . eamque imperatoquod volebant dederunt : & est in urbem allata, excipiente eam Imperatore cum splendida pompa, sicuc ante tetulimus . His ipsis diebus ex Armenpia allatum est monstrum Constantinopolin , pueri masculi concreti , uterini . ilque, ut infelix omen, urbe sunt ejecti . redierunt sub Constantino : & cum alter mortuus essct , peritiores medici cadaver a vivo refecuerunt : parum tamen diu alter supervixit. Monstrum.

Edit.Parisf. pag.632.

Romanus Imperator cum alios monachos in honore habuit , tum Sergium præcipue monachum , confobrinum Photii patriarchæ , florentem virtutibus , & omnibus ornatum bonis rebus . is Sergius identidem hortabatur Imperatorem , ut filios fub disciplina continerent , ne idem ipſi quod Eli eveniret . Eadem indidtione Romanus Imperator palatio edudus eſt , & in hanc insulam relegato capillus rafus , monachique impoſita conditio . A quibus & quo modo detutbatus Imperio fuerit, jam nunc exponemus . Romanus Lecapenus Imperatum amisit.

Conſtantinus Imperator Leonis filius admodum puer amiſerat patrem : & mater Zoe ac tutores , quos fupetius commemoravimus , omnium rerum adminiſtrationi præfuerant . Eo rerum ſtatu Conſtantinus cubicularius magnæ apud Zoem potentiæ (cujus ſororem in matrimonio habebat Leo Phocas magiſter & Scholarum domeſticus Orientalium) imperii habenas ſuo arbitratu torquens , dies noctesque cogitabat , quo modo in Phocam ſororis maritum Conſtantino ſublato Imperium transferret . id cum ſentiret Conſtantini pædagogus Theodorus (quod & ſupra narravimus) operam dederat , ut ſeniorem Lacapenum , rei tum navalis drungarium , in aulam introduceret , eumque Imperatori patronum defenſoremque conciliaret . At vero in aulam receptus Romanus , & paulatim eo progreſſus ut ſummam rerum in ſua habetet poteſtate , non contentus permiſſis , violato etiam jurejurando (nam ſeipſum diris devoverat , ſi umquam Imperium eſſet affecturus) ſeipſum Imperatorem creaverat: Conſtantino ultro quidem , ſed animo invito (quod eſt apud Homerum) ei diadema imponente . Neque hoc modo , ſed & paulo poſt filium ſuum Chriſtiferum , & paulo poſt Stephanum ac Conſtantinum filios ad eamdem evexerat dedignationem . Ipſe Imperator declaratus , nequaquam contentus ſecundo loco , pædagogum & alios quos ſibi ſore putabat impedimento , ſubmoverat : primo loco ſe ſalutari Imperatorem fecerat , & ad ſe omnium rerum adminiſtrationem transtulerat : CONSTAN. Imperator.

proximi ab ipſo filii, ultimo loco Conſtantinus Leonis filius Imperator nuncupabatur, cui nihil præter habitum & nomen Imperatoris erat relictum, omnes fructus rel adempti. Itaque Conſtantinus numquam non paterni Imperii recuperandi avidus, & ſurreptitios elidere cupiens, tandem id ſe aliter conficere non poſſe animadvertit, quam ſi filios contra patrem excitaret. Jam in fata conceſſerat Chriſtifer, & ſupererant Stephanus atque Conſtantinus. Quorum hanc, ut animoi firmiorem, ſolicitare non auſus, ut inſtitutum conficeret, omnia ſua conſilia ac ſtudia ad Stephanum corrumpendum confert, vanitorem ſcilicet, & in quas quis vellet partes mutabilioremque. Eam ad rem ſocium capit atque adminiſtrum Baſilium cognomento Volucrem, hominem prompti ingenii, & machinandarum fallaciarum apprime callidum, tunc in cohortem ſodalitatis allectum, & qui a puero Conſtantino fuerat notus atque familiaris. Per hunc ſibi Stephanum quamprimum amicum facere ſtudet, blandis deceptum ſermonibus, & ſtaudibus a recta abductum ratione. Proinde Baſilius, cum omni hoc confeciſſet conatu, ut inter familiares haberetur Stephani, crebro ad eum venitare, ſermonibuſque ac conſiliis hominem titillantibus coepit a ſana mente paulatim dimovere, & in hanc fere compellare ſententiam: Cur tandem Imperator, juvenis, ac robore & animi viribus præſtans, munituſque prudentia, patereturſummam rerum a vetere & jam rupto filo (ſic patrem Stephani notabat) pendere? cur non ſeſe proferret, & patre ſuis generoſiſſimis obſiſtente conatibus ſummoto, ipſo rempublicam capeſceret? cum quidem non Romano tantum, ſed & complaribus gubernandis Imperiis ſufficeret. obtemperaret amico bene monenti, & ad res gerendas prodiret, priſtinum florem rebus Romanis recuperaret, & hoſtes opprimeret: oſtenderetque re ipſa divinitus, non ad irritam, in ſe tam præſtantia animi corporiſque dona eſſe collocata. Uſurum ad hæc adjutore & ſocio Conſtantino ſororis marito, nihil illud in votis habente, quam ut ſoceri exoneraras moroſitate, ab ipſo videat gubernari Imperium. His verbis illectus Stephanus, cupiditate Imperii totus occupatur, ſuique patris deponendi infrænem animo concipit libidinem. Rem itaque aggreſſurus, fratri rem per ambages ſignificat. Quem cum primo auditu prorſus ab hoc inſtituto alienum eſſe videret, hortarique ut in fide potius partis quam in ſororis mariti amicitia acquieſceret: omiſſo eo, ut quem ſibi impedimento potius quam auxilio fore judicaret, ipſe quantum res omnino ferret, exequi ſuam ſententiam intendit. Ergo in ſocietatem adſcito, præter Baſilium, monacho etiam Matiano, filio Leonis Argyri, a Romano Imperatore quam maxime dilecto, & nonnullis aliis, nactus opportunitatem, Imperio patrem dejecit, die menſis Decembris XVI, indictione tertia, anno ϛϡϡεϛϡcccclxxx, annum

Edit. Pariſ. pag. 633.

Vitio contra patrem.

pag. 634.

Romano Imperium abrogatur.

A προσίσασθαι, φράτης τε αὐτοκράτωρ ἀδελφιδοῦν, καὶ τῶν πάντα τῶν πραγμάτων διεπόμενι διοίκησιν, μετ' αὐτὸν δὲ αἰσχρῶς ἔσοτο οἱ υἱῆς, καὶ τυραννίδος πάσης ἀπῆν ὁ Κωνσταντῖνος. οὗτος τοίνυν ὁ Κωνσταντῖνος χῆμα μόνον καὶ ὄνομα τῆς βασιλείας ἔχων, τῶν δὲ ἐδίων πάντα ἐστερημένος, ἅτε παῖς ἐγκαταλειφθεὶς ἐπιτρόποις τοῖς παρ' ἐκείνου πεπιστευμένοις τὴν ἀρχὴν, τὸν ἐπιτάττοντα ἐκάστοτε ἐπαναστήσεσθαι ἀρχῶ

σιλείᾳ ἐκλαυτὸν. ὁ γὴν ὅσον Πρώτην περιορίζει, λοπαδό-
ρας ᾗ ἄκοπα τῶν μοναχῶν. κατορχηθεὶς ὧν τῇ Ρω-
μανῷ, ἀθέως ὁ Στέφανος γεγενημένος ἅπαντα τῇ πραγ-
μάτων, * κοινοπραγμονεῖν ἐσχων τέκνα γαμβρὸν ἑ τὸν
ἀδελφόν.

* κοινοπραγμονεῖν. Scylitz.

Ἐπεὶ δὲ μὴ ἐν πᾶσιν ὁμοίως πρέσκοπτο, ἀλλ' ἐξ ὅτου
τὰ ᾗ διαφόρως, ἀρχὴ προσκρημάτων ἐκ τούτης τῆς αἰ-
τίας ἐφύετο, ᾗ ὑπωπτεύοντο ἀλλήλους, ἑ ἐφωρῶντο τὸν
μὲν Πορφυρογέννητον ὁ Στέφανος, ἐκεῖνον δὲ αὖθις ὁ Πορ-
φυρογέννητος, ᾗ κατ' ἀλλήλων ἕκαστος ἐμελέτα. ᾗ σπου-
δῇ μὲν ὁ Στέφανος ᾗ ἀγῶνα οὐ πονηρὸν καταβάλ-
λετο εἰς τὸ καταγαγεῖν τὸν ἀδελφὸν ᾗ τὸν γαμβρὸν, ᾗ
μόναρχος ὑπολειφθῆναι τοῖς πράγμασιν. ἀλλ' ἐπεὶ ᾗ
τὸν ποιητὴν) εἰσὶ καὶ ἄλλα κύριος θερμότερα, ἤλαθε
μᾶλλον παθὼν ἢ δράσας, τῷ Κωνσταντίνῳ, ἐπέπερ
ἤθελε ἐπιβουλεύομεν, ἀκαβόλιν μὲν διδυκτὸς τῇ ἰσ-
χυρίσει, πολλὰ ἑ τῆς γυναικὸς αὐτῷ Ἑλένης ἐριθισά-
σης αὐτὸν πρὸς τὸ καταγαγεῖν τοὺς βασιλείας τοὺς ἀδελ-
φοὺς. ἐαφίας οὖν τὸ μυσάττον τῇ εἰρηνίῳ Βασιλείῳ
τῷ Πετρηνῷ, ᾗ δὴ αὐτῷ προστασάμενος τὸν Μαζια-
νὸν, ἔτι δὲ Νικηφόρον ἑ Λέοντα τοὺς γὰς Βάρδα τοῦ
Φωκᾶ, Νικόλαόν τε ᾗ Λέοντα τοὺς Τορνικίους, ᾗ ἄλ-
λους οὐκ ὀλίγους, μετὸν ὑφορμένης τὸν Στέφανον, ᾗ
τὸν Κωνσταντῖνον, κατ' αὐτὸν τὸν καιρὸν τὰ ἀρίστα συ-
ναρμοσάμενος αὐτῷ, αἰφνιδίως τίθησι ᾗ καταβιβάζει
τῆ βασιλείων, τῇ κ'. τῶ Ἰανουαρίου μηνὸς τῆς αὐ-
τῆς γ'. ἰνδικτιῶνος, ᾗ πλοιαρίοις ἐνθένδε ὑπερο-
ρίζει, τὸν μὲν ἐν τῇ Παύρμῃ νήσῳ, τὸν Κωνσταν-
τῖνον δὲ ἐν τῇ Τερεβίνθῳ. ἑ ᾗ Βασιλεῖον τὸ Καισαρείας ᾗ ἀναξαρίτην τὸ Ἡρακλείας, ᾗ ἄμφω κλη-
ρικὼ ὑποκείμενα. μετασήσας ἐκ εἰς μακρὰν, τὸν μὲν
Στέφανον ἐν Προικονήσῳ, ὅπου ἐν Ῥόδῳ, ᾗ πλέ-
ταιον ἐν Μιτυλήνῃ. τὸν δὲ Κωνσταντῖνον ἐν Σαμοθρᾴκῃ. ἀλλ' ὁ μὲν Στέφανος μεγαλορρώς ᾗ μεγαλο-
ψύχως τὰς ἐπενεχθείσας αὐτῷ φέρων τύχας, διεπ-
λεύσατο ἐπὶ ἔτη ιθ' βιοτεύων ἐν τῇ Λέσβῳ. ὁ Κων-
σταντῖνος δὲ ὀλιγάρρως ἐξιτηθείς, ᾗ θερμότερον τοῦ
δέοντος κατεξανισάμενος, ᾗ πολλὰς ἐπιχειρήσας
φυγὰς, μετὰ δέκατον χρόνον τοῦ τῆς βασιλείας ἐκ-
πεσεῖν, τὸν φυλάττοντα τούτου δολοφονήσας, ὑπὸ τῇ
πιεζομένων ᾗ αὐτὸς ὑποστάντων.

Μηνὶ δὲ Ἰουλίῳ ᾗ ς'. ἰνδικτιῶνος, ᾗ Ρωμανὸς ὁ
τούτου παῖς ἀπέτεκε τὸ χρυσῶ, ᾗ ἐν τῇ Μυρελαίῳ θά-
πτεται. ὁ δὲ Πορφυρογέννητος τὰ ὕστατα πιεζόμενος ἐκ
μέσου, ᾗ μόνος ᾗ Αὐτοκράτωρ πιεζωσάμενος ἀρχὴν,
κῇ τὸ θεῖον πάχα τῆς αὐτῆς ἐσθῆτ. ἑ τῇ ὑῷ Ρωμανῷ
πιεστέθηκε ἄθλημα, πλέονος δὲ τὰς δίκας Θεοφυ-
λάκτῳ τῷ πατριάρχῃ. δοκῶν δὲ τις γενεσὶς ἀναφαίνε-
σθαι, ᾗ τῇ τῆ βασιλείᾳ ἀφειρόντων ἐπιμονέστερον αὐτε-
λάβεσθαι, εἰ μόνος ἀπαρξει, μαλακώτερος ὤφθη τὰς
ὑπολήψεως, μηδὲν ἄξιον τῆς εἰς αὐτὸν προσδοκίας ἐ-
πιδοὺς ἄμφω. εὐνοια ᾗ ὄντως, ἑ τῇ ἐπιτρόπων τὰ ῥᾴ-
στα προέρηται, δυναμένου τι ἐν τοῖς πταίσμασι,
ᾗ ἀσυμπαθὴς κολαστής. ἀδιάφορος τε πρὸς τὰς προβο-
λὰς ἑ ἀρχηγῶν, ᾗ κατ' ἀρετὴν δὲ τούτοις ἐζωμίσθαι αὐ-
τῇ ἐπιλογὴν ἐθέλων (ὅπερ ἔργον ἐστὶ μεγαλοψυχῆς
ψυχῆς) ἀλλὰ τῇ παρατυχόντα ἀρχὴν ἐμπεδῶν γρα-
πτῇσαν τυχὸν, ἢ πολιτάρχειαν ἀδοκήμασος· ὡς ἐκ τῶν συμβαίνει πολλὰ τινὰ χυδαῖον ᾗ ἀβέλτε-
ρον εἰς τὰς μεγίστας ἑ πολιτικὰς ἀρχὰς προχειρίζεσθαι. πολλὰ πρὸς τοῦτο συνεργήσης ᾗ Ἑλένης
ἡ αὐτῇ γαμετῆς, ᾗ Βασιλείου τὰ παρακοιμωμένου, ὧτινος τὰς ἀρχὰς ποιῆν παρασκευάζοντος.

A jum xxvi imperantem : ac in Protam insulam relegato, vel invito caput radit, & monachi vitam imponit. Ealnde Stephanus majori studio rebus administrandis se dedit, collegis marito sororis & fratre.

Quia vero non eadem omnibus probabantur, ea dissensionibus simultates inter eos atque offensæ exciterant : suspectusque Porphyrogenitus Stephano esse, atque hic illi cœperunt, alter que de altero submovendo cogitare. Sane haud mediocri cura atque conatu in id incubuit Stephanus, ut collegis Imperio erepto, solus summam rerum teneret. Sed, quemadmodum poeta ait, esse quædam alia calcitra, ira ri quoque non tam insulit quam pallas est daimonum, B Constantino, ubi insidias sibi strui sensit, spatium rei gerendæ non concedente, molesque etiam Helenæ usore hanc ad fratres ocyciendos instigante. Itaque arcano consilio communicato cum Basilio Petelino seu Volucri illo, & ejus opera adhibito in societatem Martano, itemque Nicephoro & Leone filiis Bardæ Phocæ, ac Nicolao & Leone Torniciis, aliisque haud paucis, Stephanum ejusque fratrem Constantinum secum prandentes, sub ipso prandio corripi jubet, palatioque carrahi, anno die Januarii, indictione eadem : navibusque impositos relegat, Stephanum in Panormum insulam, Constantinum in Terebinthum : ac opera Basilii Cæsareæ & Anastasii Heracleæ episcopi palos, clericos facit. C Paulo post transfert Stephanum Proconnesum, inde Rhodum, ac tandem Mitylenam, Constantinum in Samothraciam. Ac Stephanus quidem fortunam tuam generose ac magno animo ferens, annos xia in Lesbo vitam egit. Constantinus autem animo parum constans, & audacius quam par erat insurgens, sæpiusque fugam molitus, anno post amissum Imperium secundo, custodem suum cum dolo necassiet, a reliquis custodibus ipse quoque est interfectus:

Mense Julio sextæ indictionis, Romanus eorum pater debitum naturæ persolvit, & est in Myreteo sepultus. Proinde Constantinus Porphyrogenitus omnibus quæ suspecta erant submotis, & solus jam imperans, festo Paschatis die Romano filio suo diadema imponit, vota faciente Theophylacto patriarcha. Equidem initio egregiam ostenderat indolem Constantinus : existimatumque fuerat, eum, si solus rerum potiretur, præclare Imperii res curaturum : sed fefellit expectationem, neque ea dignum se gessit. Quippe vino deditus, laboriosis rebus relictis ignaviæ studebat : delictæ autem aliorum durus fine ulla miseratione puniebat. In magistratibus quoque creandis non optimum quemque deligebat : quod dignum fuisset magnifica potestate ; sed promiscue & fine ullo examine exercitus docendi aut urbis gubernandæ munus proxima cuique committebat : quo factum est, ut multi plebeii aut culpatæ vitæ homines summos in republica gererent honores. Ad quam rem multum conferebant Helena Augusta, & Basilius cubicularioruin intimus, quid id agebant ut venales essent magistratus.

314

Constantinus Leonis F. Imperium recuperat, excepensis filiis submotis.

Edit. Paris. pag. 635.

Vita & virtutes ejus.

Neque tamen prorſus omnis præclari A
facinoris expers fuit Conſtantinus: unum
enim referam, dignum profecto admi-
ratione, & quod multa ejus peccata
obſcurare poſſit. Scientias enim, Arithmeticam, Muſicam, Aſtronomiam, Geometriam, & omnium principem Philoſophiam, quæ jam longo tempore ob incuriam & inſcitiam Imperatorum perierant, ſua induſtria inſtauravit, conquiſitis qui in quovis genere excellerent, ac conſtitutis doctoribus, ſtudioſiſque receptis & conductis. quo factum eſt, ut exigui temporis decurſu barbarie profligata, urbs litteris floruerit. Sedentarias etiam atque opificum artes curæ habuit, magnumque iis incrementum attulit. Plus ergo Deum fuit, ac liberalis: ut qui numquam in proceſſibus ad ſana legibus eccleſiaſticis factis ſine fructu & minore in conſpectum Dei venerit, ſed donaria quovis tempore obtulerit magnifica, & Chriſti amatorem Imperatorem decentia. Gratiam quoque reculit iis, a quibus in deturbandis Imperio uxoris fratribus adjutus fuerat. nam Bardam Phocam magiſtri honore dignatus, domeſticum ſcholarum Orientis conſtituit: Nicephorum & Leonem ejus filios, hunc Cappadociæ, illum Orientalium ducem creavit: & Conſtantinum, tertium ejus filium, Seleuciæ præfecit. Baſilium Veluerem magnæ ſodalitati præpoſuit: Marianum Argyrum comitem ſtabuli, Manuelum Curticem vigiliæ deſignavit drungarium: Romanum Stephani filium caſtravit, eum qui poſtea Auguſtus fuit, itemque Baſilium, Romano ſeni e ſerva natum: & Michaelum Chriſtiferi Cæſaris filium clericum fecit. B

Cum autem videretur Imperium adamantinis vinculis munitiſſe, & omnia ſuſpecta amolitus in tuto conſiſtere: pene in ſummum venit diſcrimen, duplicibus periclitatus inſidiis. Nam & Theophanes cubicularius de Romano ex inſula Prota in palatium reducendo conſilia tractavit, multis etiam aliis conſciis. Et alii quidam, nempe Leo Clado, Gregorius Macedo, Theodoſius Stephani protoſtrator, & Joannes Rector, Stephanum Mityllena revocare & Imperium ei reſtituere moliti ſunt. Quæ conſilia cum eſſent a quibuſdam conjurationum popularibus detecta, Theophanes cum ſuis ſociis eſt relegatus: qui vero Stephani negotium ſuſceperant, verberati ſunt, bona eorum publicata, & naribus præciſis in exilium acti. C

Certerum Turci non ante finem decerunt in Romanas ditiones graſſandi, quam Buloſudes eorum princeps fidem ſe amplecti Chriſtianam ſimulans, Conſtantinopolin venit, baptizatuſque ibi a Conſtantino eſt exceptus, ab eoque patricii dignitate & magnis donis ornatus, ditatuſque domum rediit. Non multo poſt Gylias, ipſe quoque Turcicus princeps, eodem ſe eiuſdem rei cauſa confert: baptizatuſque, & eodem quo prior modo tractatus, monachum ſecum abduxit Hierotheum, pietatis fama celebrem, quem Turciæ epiſcopum Theophylactus patriarcha deſignavit: ſique ut in Turciam venit, multos a barbarica fraude ad Chriſtianam religionem traduxit. Ac Gylas quidem in fide permanſit: & neque ipſe in Romanos impreſſiones fecit, & captivos Chriſtianos e- D
ſ. Ἐλευθερία τῶν ἐν τῇ Τουρκίᾳ Χριστιανῶν.

Οὐ παυσάμενος δὲ ἄμωμος ὢν ἐν πράξεσιν ἀγαθῶν ὁ Κωνσταντῖνος. ἃ δὴ μᾶλλον ἐθαύμασεν ἐκ τῆς τοῦ Θεοῦ μεγαλοδωρεᾶς ἐπιστήμας, ἀριθμητικὴν, μουσικὴν, ἀστρονομίαν, γεωμετρίαν, καὶ τὴν ἐν πᾶσιν ἐφιλοσοφίαν, ἃ μακρὸν χρόνον ἀμελείᾳ καὶ ἀμαθείᾳ τῶν ἡγεμόνων ἀπολωλεκυῖαν, διὰ τῶν κρατούντων ἐπιμελείας, οἰκείᾳ σπουδῇ ἀνεκτήσατο, τοὺς ἐφ' ἑκάστῳ τῶν ἀρίστων ἐν δοκίμοις ἀναζητήσας καὶ εὑρὼν, καὶ διδασκάλους ἐπιστήσας, καὶ πᾶς ἀναβάδην ἐκκοσμήσας ἐν μακρῷ χρόνῳ ἐπὶ τὸ λαμπρότερον μετῳρύθμισε τὸ πολίτευμα. ἐπιμελὴν δὲ καὶ τῶν βασιλικῶν, ἐχορηγήκτου τεχνῶν, οἷς ἐπίδοσιν μεγάλην ὁ παῖς ἀπήνεγκεν. ὧν δὲ καὶ τὰ ἀρὸς Θεὸν εὐσεβὴς καὶ φιλότιμος, μνεῖσται ἐν ταῖς ἀρὸς Θεὸν τιμίαις τῶν Θείων ναῶν ἀροστιλώσεσι κυροῦς ἀκαρποφόρεῖς τῇ Θεῷ, ἀλλ' ἀναθήμασι βωμοῖς μεγαλοφρέσι, καὶ φιλοχρίστῳ βασιλεῖ ἀρίστως. ὡμείλησε δὲ καὶ τῆς συμφορωσάσης αὐτῷ ἀρὸς τὸν τῶν γυναικαδελφῶν καθαίρεσιν, ταῖς δὲ ταῖς ἀψυχρίαις. Βάρδαν μὲν τὸν Φωκᾶν, μάγιστρον τιμήσας καὶ δομέστικον τῶν σχολῶν τῆς ἀνατολῆς. Νικηφόρον δὲ καὶ Λέοντα τοὺς παῖδας, τὸν μὲν τῶν ἀνατολικῶν στρατηγὸν, τὸν δὲ Λέοντα τῆς Καππαδοκίας ἀρχοντοσάμενος. καὶ Κωνσταντῖνον δὲτερον τῶν υἱῶν τῆς Σιλδικείας, Βασίλειον δὲ τὸν Πετεινὸν ἔξαρχον τῆς μεγάλης ἑταιρείας. Μαριανὸν τὸν Ἀργυρὸν, κόμητα τοῦ σταύλου. καὶ τὸν Κυρτίκιλιν Μανουὴλ, τῆς βίγλας δρουγγάριον. ὀβδομήκοντα δὲ τῷ Ῥωμανῷ, τὸν τὸ Στεφάνου υἱόν, τὸν μετὰτομὴν σωβασσόρου γενόμενον· ἔτι δὲ καὶ Βασίλειον, τὸν ἐκ δούλης γεγενημένον Ῥωμανῷ τῷ γέροντι. Μιχαὴλ δὲ τὸν υἱὸν Χελιδόνης τῷ βασιλίσσῃ, ἀπέκειρεν κληρικόν.

Λαβαντίνιος δὲ αὖ φύτο ὄνομοις ὁ βασιλείαις ἀσφαλισάμενος, ὃ πᾶσαν ὑποβᾶσαν ὑποσπασάμενος, ᾗ δέξας ὧν τῷ ἀσφαλεῖ καθίσασθαι, μικρὰ δὲν ὑπῆλθεν ἐν δυσὶ μησὶ συσπειρόμενος πάμπολλα. Θωράκης τε ᾗ ὁ παρακοιμώμενος, ἐβαλὼν τὸν ἀριστβούλιν Ῥωμανὸν ἐκ τῆς νέου Πράσης εἰς τὸ παλάτιον ἀναγαγὼν, ᾗ ἄλλως ὑπὸ ὀλίγως ἔχων σωμίσορας. καὶ τινες δὲ ἔπαροι, ὅπου ὁκ ὀλίγως ἔχων σωμίσορας. καὶ τινες δὲ ἔπαροι, ὅπου Λέων ὁ Κλάδου, Γρηγόριος Μακεδὼν, ᾗ Θεοδόσιος ὁ ἀφώτος τῇ τῦ Στεφάνε ἐπιτρόπῳ, ᾗ Ἰωάννης ὁ Ῥέκτωρ, τὸν Στέφανον ἐβουλεύσατο ἐκ Μιτυλίνης ἀγαγεῖν, καὶ τῇ βασιλείᾳ ἐγκαθιδρύσαι. ἀλλ' ὑπόπτευσε συωμοσίαν τῇ μὲν Θέοντος τῇ βουλομένου, ὁ μὲν Θεοφάνης ἐξελθὼν σὺν τοῖς αὐτῷ συωμόταις. οἱ δὲ τὸν Στέφανον ἀνετιτοιμάσαν τῷ Θέοντος ᾗ βουλομένου, ὁ μὲν Θεοφάνης ἐξελθὼν σὺν τοῖς αὐτῷ συωμόταις. οἱ δὲ τὸν Στέφανον ἀνετιτοιμάσαν τῷ Θέοντος ᾗ βουλομένου,

πμιλήτης ἦσαν, ἀλλ' ἐξωνύμους, ἢ ἐπιμελήτας ἀ- A
ξιῶν καὶ ἱλαθησομένους. Βιλοτυχοῦς δὲ τὰς πρὸς Θεὸν
σωθησας ἐυσεβικὰς, πολλάκις συὸ πατρὶ τῷ ἐ-
θνει κατὰ Ρωμαίων ἐξήλασεν. τοῦ αὐτοῦ τύπου καὶ
κατὰ Φράγγων ποιήσει διακονθεὶς, ἢ ἄλλες, ἀπ-
σκολοτίδην ὑπὸ Ἰωάννου τὸ βασιλέως αὐτῶν.

Καὶ ἡ τὸ ποτὲ κατὰ Ρωμαίων ἐπιλέξαντος ἀρ-
χοντος τῆ Ρὼν γαμετὴ Ελγα πωίομαι, τὸ ἀνδρὸς
αὐτῆς Χοτζιωσόντος παραγένετο ἐν Κωνσταντινοπόλει.
ἢ βαπτισθῆσα, καὶ ὀρφανίσαν ἐσθυξαμένη πίτε-
ως εἰλικρινὲς, ἀξίως τιμηθεῖσα τῆς ὀρφανίστεως,
ἐπ' οἴκυ ἀνέδραμε.

Τῆς δὲ τῆ Ρωμαίᾳ συμφιλοθέσης κόρης τῆς Οὖ- B
γωσς παιδὸς ἀπεδατούσης, ὡς ἐπομεν, παρθένε,
συμφιλοτιμεῖται αὐτῆ ὁ βασιλεὺς ἐ πατὴρ ἑτέραν γυ-
ναῖκα, ἔτυπε τῆ ἐπιφανῶν, ἀλλ' ἐκ χριδαίων φυσῆ-
σαν, ἐ ἢ τέκνων κατῆλθεν, Δυαξασίαν καλυμένην,
Θεοφιλῆ δ' ὑπ' ἐκείνε μετονομαθεῖσαν.

Τῷ Αμηρᾷ δὲ τῆς Ταρσὸ ἐκστρατείαν κατὰ Ρω-
μαίων πεισαμένε, ὃν τῆ κώμῃ θ τῆ Ηρακλέος λαὸν πε-
πομφότος εἰς φρομολῶ, φρισβύτερός τις Θίμελ ὀνο-
μαζόμενος ἢ ἀπείμαντον ἐπιτελῶν λειτρρίαν, ὡς ἔ-
γνω ἢ ἔ Σαρακηνῶν ἐρῶσν λιπῶν τὴν ἱερωρίαν, ἠβύ-
ὡς ἔχει ἐσθῆς ἐξέλθων, λαβόμενός τε τοῦς χαρτὶ ἢ C
σημαντῆρος τῆς ἐκκλησίας, ἐν πάνυ τῆς ἐπόπτης ἐ-
μεύτνο, ἢ πολλῆς μὲν ἐτραμμάτισεν, ἀστίκτους ἢ
κηΐκασεν, τῆς δὲ λοιπῆς ἐτρήματος ὡς φυγὰς ἀπολεί-
θεις δὲ παρὰ τὸ ἐπισκόπιν τ ἱερωρίας, ἐπεὶ μὴ ἔτυθη
συγχωρηθῶσα, τοῖς Αγαρηνοῖς φροσερῶν, ἢ τὸν Χε-
σιανισμὸν ἐξομόσατο. καὶ σωὶ αὐτοῖς ἐξῶν ἡ μόσον
Καπτασδυκίαν καὶ τὰ ἐγγίζοντα ταύτη ἐθνη Σιμάτα,
ἀλλὰ δὴ ἡ μέχρι τ λεγομένης μικρᾶς Ασίας ἐφθασεν.
ὅτα ἢ δυνὸ διεφάζατο, ὑδὲ γραφεὶς ἡμὶν Σιμιτὸν.

Ηδη δὲ, ὡς ἐπομεν, προχειρισθεὶς δημήτριος τῆ
φολῶν τ ἀσατολῆς Βαρδᾶς ὁ Φωκᾶς, ὑδὲν ὅτι ἢ λόγυ ἄ-
ξιον ἀπειράσατο· ὁπότε μὲν ὑφ' ὑπορχῆ πάντετο στρα-
τηγὸς Θαμμασὸς ἀπεφάιντο, ὁπηνίκα δὴ ἡ ἐξουσία τῆ στρα-
τευμάτων ἀπέπιπτον τ ἑαυτὸ γνώμης ἐξήρπτο, ὀλίγα, ἢ κ-
δὲν ὠνησε τῶν Ρωμαίων ἀρχῶν· τοιγαροῦν ὃν ἢ πλεονε-
ξίαν, ἐξίστη τῆ ἑαυτὸ λογισμῶν. ὅθεν καὶ ποτὲ τοῦς
τὸ Χαβδὰν ἀπροσδοκήτως περιπεσόντ, πάντας (ὡς
φασι) καταπλαιπόντων αὐτῶν, μικρᾷ δεῖν αἰχμαλω-
τος ἐγένετο, εἰ μὴ σωσαμένους οἱ Θρᾳκοστρατηγὸς
αἰχμαλωσίας αὐτῶν ἐλυτράσατο· ἐξῶσθη δὲ κατὰ τὸ μέ-
σωτον γωνιᾶν καὶ βαθεῖ τῆ τράυματι, ὡς ἢ μέχρι
πλάντς ἀδρὰς ἢ οὐλὴ περιφέρειν.

Νικηφόρος δὲ ὁ Λέων οἱ πατρίκιος, ἐφ' ὑπερθὲν ὄ-
τος πάσης αἰχρᾶ λήμματος, ἢ πᾶς ὑπηκόυς ὡς γνησίους
ὑὸς πεφίπτως, μεγάλα τῶν τῆ Ρωμαίων ἀρχῶν ὠ- E
φέλησεν. ἢ τὰ μὲν τῶ Νικηφόρυ φρονήματα, ἐπεμὴ
τῆς ἰσχύος σωιτρὸς διακόπτησεν, ἐ τοῖς πρὸ ἐ-
κείνε λαθέσιτας. ὁ δὲ Λέων Απολασαὰρ ἐπίσημον
ἄνδρα, ἢ Χαβδὰν συγγενῆ, σωὶ ἀπείρῳ πλήθει
κατὰ Ρωμαίων ἐξελθόντα τρεψάμενος, ἢ καπρῶν, ἐν
Κωνσαντινόπολει ἀνέσεσεν, τὸ ἄθλιε πλῆθος τὸ μὲν
ἐν τῆ τὸ πολέμε φροσβολῆ κτείνας, τὸ δὲ ζωγρήσας.
ὃν ἀχθέντα φρὸς τῶ βασιλέα, ὁ βασιλεὺς Κων-
σαντῖνος Θεόφιλθος ποήσας, ἢ κατὰ τὸ τραχήλου πατήσας, τιμωίᾳ τε ἢ ἀωρίας ἐφλαρρυσάσατο.

Κωνσαντῖνον δὲ ἢ λοιπὸν υὸν τῦ Φωκᾶ, ζωγρίαν λαβὼν ὁ Χαβδὰν, ἢ ὡς τὸ Χά-
λιφ ἀγαγὼν, καὶ πολλὰ ασουδάσας εἰς τῶν μισαράν αὐτοῦ Σρωτείαν τοῦτο μετα-
γαγεῖν, ὡς μὴ ἴσχυσε, φαρμακοις αὐτὸν διέφθειρε. τῆ ἀκοῆ δὲ ταύτη πεμιαλγὴς

mens curavit, libertatemque his redidit. Buloſudes autem pactis quæ cum Deo inierat reſciſſis, ſæpe cum omnibus ſuis in Romanos expeditionem ſuſcepit. quod idem contra Francos tentatus, captus, & ab eorum rege Joanne in palam fuſſixus eſt.

Porro Elga Roſſorum principis uxor, qui claſſem in Romanos duxerat, marito defuncto Conſtantinopolin venit: & baptizata, cum magnum veræ pietatis ſtudium demonſtraſſet, dignis ſuo inſtituto honoribus effecta domum rediit. Elga Roſſa.

Filia Hugonis, quæ Romano fuerat deſponſata, mortua virgine, uti diximus: pag. 637. Imperator filio aliam uxorem collocat, neque quaquam illuſtri genere, ſed plebejo, ſed ortam parentibus cauponibus, nomine Anaſtaſiam. ſed ipſe ei Theophanus nomen indidit. Edit. Pariſ. Romani uxor poſterior. 315

Cum autem Ameras Tarſi bello Romanos peteret, partem exercitus in pagum Herculis præmiſit. Ibi Themelius quidam nomine Themelus tunc incruentum peragens ſacrificium, cognito Sarraceno-rum adventu, omiſſo ſacrificio ita ut erat veſtes ſacras induens, templi * corripuit, eoque hoſtes itruentes defendit: eorumque multos vulneravit, complures interfecit, reliquos in fugam vecit. Excluſus deinde ab epiſcopo ſacris, cum admiſſionem non impetraret, ad Agarenos ſe contulit, ejuravitque Chriſtianam religionem: cumque ijs exiens, non Cappadociam modo & vicinas regiones eſt populatus, ſed & uſque ad minorem Aſiam perrexit: & ne ſcelere quidem fas eſt, quæ ejus fuerint ac quam dira facinora. Themeli præſeparegens ſacrificium, cognito Sarraceno-rum adventu, omiſſo ſacrificio ita ut erat veſtes ſacras induens, templi * corripuit, eoque hoſtes itruentes defendit: eorumque multos vulneravit, complures interfecit, reliquos in fugam vecit. Excluſus deinde ab epiſcopo ſacris, cum admiſſionem non impetraret, ad Agarenos ſe contulit, ejuravitque Chriſtianam religionem: cumque ijs exiens, non Cappadociam modo & vicinas regiones eſt populatus, ſed & uſque ad minorem Aſiam perrexit: & ne ſcelere quidem fas eſt, quæ ejus fuerint ac quam dira facinora. Themelius prefe- 315

At Bardas Phocas domeſticus ſcholarum creatus, uti indicatum ſupra eſt, nihil memoratu dignum egit. Etenim legiorum auſpiciis rem gerens, is dux videbatur, qui laudem & admirationem mereretur. omni ſibi imperio commiſſo, nihil aut parum Romanæ proderat rei: quod avaritiæ laborans vitio, ſanis conſiliis excutiebatur. Unde & quodam tempore in Chabdani exercitum de improviſo incidens, ab omnibus ſuis (ut fertur) deſertus, in hoſtium poteſtatem vivus venieſſet, niſi eum cuneo acto miniſtri eripuiſſent. Vulnus quidem in fronte accepit magnum atque profundum, cujus craſſam cicatricem uſque ad mortem circumculit. Bardas Phocæ rum creatus, uti indicatum ſupra eſt, nihil memoratu dignum egit. Etenim legiorum auſpiciis rem gerens, is dux videbatur, qui laudem & admirationem mereretur. omni ſibi imperio commiſſo, nihil aut parum Romanæ proderat rei: quod avaritiæ laborans vitio, ſanis conſiliis excutiebatur. Unde & quodam tempore in Chabdani exercitum de improviſo incidens, ab omnibus ſuis (ut fertur) deſertus, in hoſtium poteſtatem vivus veniſſet, niſi eum cuneo acto miniſtri eripuiſſent. Vulnus quidem in fronte accepit magnum atque profundum, cujus craſſam cicatricem uſque ad mortem circumculit. & ſe filiorum res geſſit. & ſe filiorum res geſſit.

Nicephorus autem, & Leo, filii ejus, omni inhoneſta captura ſuperiores, ac ſubditos inſtar liberorum ex ſe natorum tractantes, plurimum reipublicæ Romanæ contulerunt utilitatis. Ac Nicephori quidem egregia facta, ne in præſentia narrationis continuam ſeriem interrumpamus, quo loco de ipſo dicere jubebit ordo, exponemus. Leo autem Apolaſaarem, illuſtrem virum, & Chabdani cognatum ingenti cum multitudine Romanis bellum facientem, fudit, captumque Conſtantinopolin miſit, militibus ejus partim in prælio interfectis, partim capcis. Eum Imperator in triumpho duxit, collumque ejus calcavit: ac honoribus & muneribus Leonem demerius eſt. 316.

Conſtantinum, tertium Phocæ filium, Chabdanus cepit, & Chalepum abduxit: cumque multis tentatis rationibus non poſſet eum a vera religione abducere, veneno ſuſtulit. Hoc auditum Barſantii ſuo Θεόφιλθος ποήσας, ἢ κατὰ τὸ τραχήλου πατήσας, τιμωίᾳ τε ἢ ἀωρίας ἐφλαρρυσάσατο. Conſtantinum, tertium Phocæ filium, Chabdanus cepit, & Chalepum abduxit: cumque multis tentatis rationibus non poſſet eum a vera religione abducere, veneno ſuſtulit. Hoc auditum Barſantii ſuo Θεόφιλθος ποήσας, ἢ κατὰ τὸ τραχήλου πατήσας, τιμωίᾳ τε ἢ ἀωρίας ἐφλαρρυσάσατο. pag. 635.

dæ tantum attulit dolorem, ut quotquot captivos Chabdani cognatos habebat, eos omnes gladio conciderent. Quare factum eſt, ut Paulus magiſter, cognomento monomachus, miſſus ab Imperatore ad pacem componendam, re infecta redierit. Porro Chabdanus indomito ob necem cognatorum dolore correptus, in Romanos duxit, ſecum ducens & Nicetam patricium Chalcutzam, multoſque alios præſtantiſſimos ac fortiſſimos Romaeos, quos ceperat. Ibi Niceta occulte Phocæ omnia barbari conſilia indicat, & quibus itineribus domum is repeditурus eſſet. Phocas ergo loco quodam, acceſſum habente arctum atque præruptum, inſidias ponit. quo cum perveniſſet Chabdanus, circumventus eſt ab iis qui in inſidiis latuerant. hi namque ſe proripientes, in hoſtem ingentia ſaxa devolverunt, & omnis generis tela conjecerunt. Chalcutzes cum ad id jam ante paraſſet quoſdam Sarracenos, & ad expediendam ſibi fugam muneribus corrupiſſet, eum omnibus ſuis fuga elapſus eſt. Agarenorum ineffabilis multitudo ibi perlit: & Chabdanus interfectis quos in vinculis habebat, cum paucis turpiter & promiſcua fuga periculo ſe eripuit.

Theophylacti patriarchæ obitus, & vaſtatio.

Anno imperante Conſtantino XII, anno mundi ϛϞϽ ϛΙϽ CCCCLXIV, die Februarii XXVIII, indictione XIV, Theophylactus patriarcha diem ſuum obiit, cum ei pontificatui præfuiſſet annos XXIII, dies XXV. Cum eum iniret, id quod contra leges eccleſiaſticas fiebat, annos erat natus XVI, & patriarcha ſub pædagogis (proh indignam rem) xliquandiu egit. Quamquam utinam id perpetuum fuiſſet. nam eatenus viſus eſt modeſte ac cum gravitate aliqua vitam agere. Adultior, cum jam ſuo arbitrio vivere permitteretur, nihil eorum quæ turpiſſima & omnino legibus prohibita ſunt, facere omiſit: gradus eccleſiaſticos & epiſcoporum electiones vecundans, aliaque xgens aliena veri patriarchæ officio, inſano equorum ſtudio & venationum perditus, multaque alia indecenter committens: quæ ſingulatim enarrare & ineonveoiens & nefas eſt. Uonm par eſt commemorari, argumentum ipſius male inſtituti animi. Equorum parandorum xmore infrænl tenebatur, ſerturque habuiſſe ultra duo equorum millia: iis alendis perpetuo erat intentus. neque veto iis fœnum & hordeum proponebat edendum, ſed metarum fructus, thaſia, & piſtacia, xc palmulas, uvas paſſas, caricas, eaque omnia lectiſſima, vino fragrantiſſimo temperata, admiatis etiam croco, cinnamomo, balſamo, aliiſque xromatibus. Memoriæ traditum eſt, ei aliquando ſacrificanti magnæ cœnæ Dominicæ quinta feria, & jam preces myſteriorum recitanti, ſuperveniſſe eum eni equorum cura ab ipſo demandata fuerat, lætumque attuliſſe nuntium, quod nobiliſſima equarum peperiſſet, addito etiam equæ nomine. patriarcham præ olmio gaudio te ſacra otcumque abſoluta, ad Coſmidium accurriſſe: viſoque pullo recens edito & fatiatum ſpectaculo brutl, in magnum templum rediiſſe, ut de Servatoria noſtri pro nobis tolerato ſupplicio hymnorum recitationem ad finem perduceret. Quin & hunc morem introduxit, qui hodieque obtinet, quod lo ſplendidis atque ſolennibus feſtivitatibus Deo & ſanctorum re-

γενόμενος ὁ Βάρδας, πάντας ὧς κατεῖχεν αἰχμαλώτους συγγενεῖς τῶ Χαβδᾶ, ξίφει κατέσφαξε. ἐξ παρὰ τοῦτο ὁ τὸ ἀλλάγιον πεμφθεὶς παύσασθαι Παῦλος μάγιστρος ὁ μονομάχος, ἔπραττε ὑπέρφυα. ἀφ' ἑτέρου δὲ πεφοβημένος λυθῆναι ὁ Χαβδᾶς διὰ τοὺς αὐτοῦ συγγενεῖς, ἐξαρτᾶται καὶ Ῥωμαίων, ἄγων μὲν αὐτῶ ἐξ ἀ παρὰ βασιλέως πεμφθέντα ὡς αὐτὸν προσβὰν πρὸς εἰρήνης, Νικήταν πατρίκιον τ Χαλκούτζην, ἐξ πολλοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας τῶ ἀνθρωπάτων ἐξ γενναίων Ῥωμαίων ἐζώγρησε. τὰ δὲ Νικήτα λάθρα τῆ Φωκᾶ μηνύσαντος πάντα τὰ βεβουλεύμενα τῆ Χαβδᾶ, ἐξ τὰς ὁδὰς ὅθεν μέλλει πορεύεσθαι τ ὑποτροπῶ, λόχας ὁ Φωκᾶς ἐκαθίζει παρά τινα τόπον, εἰσόδου ἐχούσης στενὴν ἐξ κρημνώδη, ἐν ᾧ γενόμενος ὁ Χαβδᾶς, ἐπεὶ κατὰ μέσων ἐγένετο τ στενοχωρείας, κυκλόθεν παρὰ τῶν λόχων ἐξαναστάντες ἔβαλλον οἱ ἐπὶ τούτῳ τεταγμένοι, πέτρας τε ὑπερμεγέθεις καὶ αὐτῶν ἑκάστου, ἐξ βέλη εἰς αὐτὸν ἕτερον πανοδαπά. ἐξ ὁ μὲν Χαλκούτζης προδοτηρεσάμενος, ἐξ δώροις ὑποπεισάμενος τινὰς τ Σαρακηνῶν τ φυγᾶς ὑπῆρχεν, ἴλαθεν ὑποδρὰς μετὰ πάντων αὐτῶ τ οἰκείων. τ Ἀγαρηνῶν δὲ πλῆθος ἀμύθητον. ὁ ἔ Χαβδᾶς ὧς εἶχε δεσμίους ὑποσφάξας, σὺν ὀλίγοις ἀκλεῶς, ἐξ ἀτάκτως τ αἰσθόμενος ἔφυγε φεύγων.

Ἔτει ἔ δωδεκάτῳ τ Κωνσταντίνου βασιλείας, τῶ ἔ πάσμε, ϛυξδ', μηνὶ Φεβρουαρίῳ κϛ'. ἰνδικτ. ιδ', κατέλυσε τ βίον Θεοφύλακτος ὁ πατριάρχης, ἀρχιερατεύσας ἔτη κγ', ἡμέρας λε'. ἐξαιδέκατος μὲν ἐτῶν ὢν ὅτε ἀκυροῖτο τὰς τ ἐκκλησίας παροίκους εἰσάξας, ὑπὸ παιδαγωγὸς (φεῦ μοι) ὁ Ἀρχιερεὺς μέχρι τινὸς διατελέσας. ἐξ ἐθέντα ἔξωπεν τὸν ἰῶ· ἔδοκει ἔ αὐτὸς σεμνὸς ἐξ μέτριος· πρὸς ἑτελεστέραν δ' ἐλλείας ἀρξάμενος ἔλθη, ἐξ καθ' ἑαυτὸν βαίνων ἑαθοῖς, οὐδὲν τ αἰσχίονα ἐξ παντελῶς ἀπηγορευμένων φάττειν ἐπέλιπεν, οἷάπερ προτιθεὶς τὰς τ ἐκκλησίας βασμὸς, ἐξ τὰς προβολὰς τ Ἀρχιερέων, ἐξ ἄλλα πράττων ὅσα τοῖς ἀληθινοῖς Ἀρχιερεῦσιν ἀπεικότα ἐτύγχανεν ἐπομενῶν, ἐξ κωμηγεσίοις ἑαυτὸν βάλλων, ἐξ ἱπποδρομίαις ἐξαρπάζων τ ἡνιοχεῖν ἐπιθυμοῦντας, ἐξ ἀκρατεῖς ἐξαρτατόμενος πράξεις, ἃς κατὰ μέρος διεξιέναι, σιωπῆ τ ἀφεῖται, ἐξ ἀδέκαστον. μιᾶς ἔ δίκαιον ἐπιμνησθῆναι, ἧς ἕνδοξον τ ἀπαύδυτα γνώμης αὐτῶ. ἔνθεν αὐτὸ κατεῖχεν ἄχεσις τ τ ἵππων κτῆσις, ἐξ λέγουσ ἔ ὑπὲρ δισχιλίας ποεῖσθαι, ὧν τ κομιδῆς ἐξαπάντως ἐφρόντιζεν, ὑ χόρτου αὐτοῖς παρατιθεὶς ἐξ πεφθὰς, κύαμον ἔ κριθὰς, ἐ θάσια, ἐ πιτάκια, ἔτι δὲ φοινίκων ἐ σταφίδων ἐ ἰσχάδων τὰ λιπαρώτατα, ὠμάδες ἄτερ οἴνου μιγνὺς, τ ἀρώνον ἐ κινάμωμον ἐ βάλσαμον, ἐξ ὕστερα ἀρώματα τοῖς ῥηθεῖσι συμφύρων, ἐκάστῳ τῶν ἵππων παρεῖδε βρῶσιν. φασὶ δ' ὅτι λειτουργοῦντι ποτὲ αὐτῶ κατὰ τὴν μεγάλην τοῦ Θείου δείπνου πέμπτην ἡμέραν, ἐ τὰς ψυχὰς ἔδει τ μυστηρίοις ἀναγινώσκοντι, ὁ ἔ ἐπιμέλειαν τ ἵππων ἐπιτρέψαντος ἔνδον ἐν τῶ ἱερῶ ἐπιστὰς ὠαγγέλλει τῶ κελεύσαντι, ὡς ἄρα τετοκυῖα εἴη ἡ ἐπιτηδειοτάτη φορβὰς, προθεὶς ἐ τὸ ὄνομα. ὁ δ' ὑπὸ πλεχαρείας τὰ τ Θείας λειτουργίας ὑπόλοιπον ὡς ἔτυχεν ἐκπληρώσας δρομαῖος ἀφικνεῖται πρὸς τὸ Κοσμίδιον, ἐ τὸν πηδήσαντα πῶλον ἰαραπὰς, ἐξ τῶ ἀλόγω θαύματος ἐμφορηθεὶς, ὑπέστρεψεν εἰς τὸν μεγάλον ἐκκλησίαν, τὸν τῶν ἁγίων παθῶν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἐξ Θεοῦ ἐκτελέσασα δρόμον· ἔργον ἐκείνου ἐξ τὸ τοῦ κρατοῦ ἦθος, ἐν ταῖς λαμπραῖς ἐξ δημοτι-

Edit. Paris. pag. 639.

λάτις ἱερατῆς ὑβρίζεσθαι τὸ Θεῖον, καὶ πᾶς τὸ ἁγίασμα μέ- A
μας διὰ λυγισμάτων ἀπρεπῶν καὶ γελοίων, καὶ παραφόρων κραυγῶν, πλημμέλειαν τὸ θείων ὕμνων· ὃς εἰδὼς μὴ κατανύξεως καὶ συντελείας καρδίας ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν ἡμᾶς σωτηρίας προσφέρειν τῷ Θεῷ. πλῆθος δὲ συνεσάμβους * ἱππερίων ἀνδρῶν, ἓξ ἔξαρχον αὐτοῖς ἐπίσκοπος Εὐθύμιον τινα Καισᾶρα λεγόμενον, ὃν αὐτὸς Δομέστικον τῆς ἐκκλησίας ἀνέβαλλετο, καὶ τὰς Σαπρικὰς ὀρχήσεις, καὶ τὰς ἀσήμους ἀραυγὰς, καὶ τὰ τοιάδε καὶ χαμαιτυπείων ἁρμοσμένα ᾄσματα πλεῖστα ἐδίδαξεν. ἀπὸ δὲ βιωτικῶν, ἀπασχόλησιν βίου ἐν τῇ ἀτάκτῳ ἐπαίζεσθαι, ἢ τινι τέχνῃ παραδαλασσίων θραυθεὶς, καὶ αἷμα ἀναγαγὼν ἐξ τόματος· ἐπὶ δύο δ' ἔτη νοσηλεύμενος, καὶ ὑδρωπικῶν, ἐπληδύσατο.

* ἱππερίων lege Scylitz. ut in conc.

Καὶ χειροτονεῖται κατὰ τὸ τελίτιον τῷ Ἀφριλλίου μηνὸς B
τὰ αὐτὰ ἰνδικτιῶνος, ἀντ' αὐτοῦ παραμόνου Πολύδικτος μοναχὸς, τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ θρέμμα τυγχάνων καὶ παίδευμα, ὑπὸ τῶν γονέων μὲν ἀνηχθεὶς, ἐπὶ πολλοὺς δὲ χρόνους τῇ μοναδικῇ πολιτείᾳ ἐνδιατρίψας. ὃν ὁ βασιλεὺς ἰδὼν τὸ τῆς ἄθυς σεμνὸν, καὶ τὸ τῆς σοφίας ὑπερβάλλον, καὶ τὰ ἀκηκοσυίλου χειροτονεῖ πατριάρχην τῆς Ἡρακλείας, ὡς ἦθος, ἀλλὰ Βασιλείου τοῦ Καισαρείας, τιμῶ χειροθεσίαν πεπληρωκότος. Νικηφόρος δὲ ὁ τῆς Ἡρακλείας πρόεδρος, τῷ βασιλεῖ κατά τι φρονήσεως, ὡ συμχωρῆσαι τὰ χειροθεσίαν ποιήσασθαι. ἄθυμος ἦν ὁ τυχὼν φροντιστὴς, ὁ τῷ φροντίζοντι μόνον, καὶ τῷ χειροθετήσαντι, ἀλλὰ καὶ αὐτῷ τῷ χειροτονηθέντι, ὡς ἀναδιξαμένῳ τὰ ἀκανόνιστα πάντων χειροθεσίαν. χειροτονηθεὶς δ' ὅμως, καὶ παρρησιασάμενος τὰ ἀλήθειαν, πολλῶ καταθορυβῶ ἐποιεῖτο τὰς πλεονεξίας τῶν συγγενῶν τὸ φρονήσαντι Ῥωμανῷ. ἐν τῇ μεγάλῃ σαββάτῳ τὰ βασιλέα εἰς τὰ μεγάλην ἐκκλησίαν ἐλθόντα, ἐσῆλθε φοβερὸς τὰ φοβερόν τινα ἐκδίκησιν. ὑπερῆλθε δίκης ὕπνος ἐδίξατο. ἀλλὰ ὁ Βασίλειος ὁ μὴ παῦσαι παρακινούμενος, ὁ ἀπὸ δούλης τυχὼν τῇ πρωτοβεστιαρίᾳ Ῥωμανῷ, ἐλεινῶ τινὶ αὐτὸ ἀδελφῶ καὶ δίκαιον ὑποποιούμενος, ὅτε παρεκάλεσε τὰ δίδωσι τὸν Κωνσταντῖνον, μὴ μετεγνώκειν μόνον ἐπὶ τῇ τὰ πατριάρχου προβολῇ. ἀλλὰ καὶ ζητεῖν ἀφορμὰς, πῶς ἂν αὐτὸ καταγάγοι τὰ θρόνου, πολλὰ καὶ Θεοδώρου τὰ Κυζίκου κατ' αὐτὸ διεγειρόντος τύπου.

Ὡσπερ δὲ τὰ χρόνου φιλοτιμησαμένου, κατὰ πάντων ὁμογνώμονας ἐπιδείξασθαι πατριάρχας, καὶ τὰ τῆς ἑσπερίων Ῥωμαίων ἐκκλησίας ἐθνῶν ἐλαχεν ἰωάννης ὁ τὰ Αλβερίκου υἱὸς, πρὸς πᾶσαν ἀσέλγειαν καὶ κακίαν ὑπάρχων ἐπιρρητός. ὃν Ὄθων ὁ τῶν Φράγγων βασιλεὺς ἀπελάσας, ἕτερον ἀντεισήγαγε τῇ ἐκκλησίᾳ ποιμένα.

Ο δὲ Πολύδικτος τῇ φρονήσῃ τῆς ἱερατείας αὐτὸ χώρᾳ, τὰς ἱερὰς ἐνίπτει διπτύχους Εὐθυμίου τοῦ πατριάρχου τὸ ὄνομα, τὰ τὸ βασιλέα λίαν δεξαμένου εἰς κοινωνίαν, ὀκνοῦντα τῶν πατριάρχου ἀγάγειν γυναῖκα. φρὸς τοῦτο τινὲς τῶν Αρχιερέων φρὸς ὀλίγον ἀντέστησαν, τῷ Πολυεύκτῳ μὴ κοινωνεῖν. ἀλλὰ κατ' ὀλίγον τῇ τὰ κρατοῦντος ἀκολουθήσαντες θελήματι, γάλλιπα παρέχον τοῖς ἐγκεκλημένοις.

Ηχθη δὲ κατὰ τὰ αὐτὰ καιρὸν καὶ ἡ τιμία χεὶρ τοῦ προδρόμου εἰς τὰ βασιλίδα ἐξ Αντιοχείας, ἀπυλαπᾶσα παρά τινος ξένου Ἰὼβ τὸνομα. ὃν καταλαβοῦσα τὰ Χαλκηδόνα, ὁ βασιλεὺς τὰ βασιλέως ἐκπέμψας τριήρη, καὶ τὰ συγκλήτου ὅσον ἐκ-

cordationi fit contumelia per ſœdas cantilenas ac riſus & inſanos clamores, quibus adhibitis ſancti hymni cantantur, quos a nobis oportebat corda compunctis atque contritis pro noſtra ſalute Deo offerri. At ille cœtu flagitioſorum hominum coacto, iiſque præfecto Euthimio quodam quem cognomine Caſnen appellabant, & ab ipſis eſt domeſticus templi conſtitutus, diabolicas iſtas ſaltationes, obſcuras vociferationes, cantilenaſque e triviis & lupanaribus petitas tunc adhiberi inſtituit. Hac vitæ uſus ratione interiit, ex inepta equitatione ad murum quemdam maritimum afflictus. Ex quo caſu cum ſanguinem vomuiſſet, ac biennium morbo conflictatus eſſet, aqua intercute extinctus eſt.

B Eadem indictione, tertia Aprilis die, in ejus locum ſufficitur Polyeuctus monachus, Conſtantinopoli natus atque educatus, caſtratus a parentibus, longoque tempore monaſtica vita cum laude functus: Imperatore eum ob gravitatem morum, & inſignem ſapientiam, atque paupertatis cauſa eo provehente. Huic non Heracleæ, ut mos ferebat, ſed Baſilius Cæſareæ epiſcopus, manus impoſuit, quod Nicephorus (hoc enim nomen Heracleæ præſuli erat) quia in quadam re animum Imperatoris offendiſſet, non ſinebatur manus imponere. Quæ res vituperationem haud vulgarem paravit, non Imperatori modo & Baſilio, ſed & ipſi Polyeucto, quod contra ſacros canones ſe ordinari paſſus eſſet. C Hic tamen ita deſignatus, veritatem libere profeſſus, multis invectus eſt in avaritiam cognatorum Romani ſenis. Et in magno Sabbato Imperatorem in magnum templum venientem, ad judicium eorum quæ fuerant acta exercendum hortatus eſt. Non gratum hoc Imperatori fuit. Sed & Baſilius, qui deinde intimus cubicularius factus eſt, ſenis Romani ex ſerva filius per ſororem ſuam Helenam Auguſtam ita Conſtantini animum affecit, ut non modo eum ad patriarchatum Polyeuctum promoviſſe pœniteret, ſed & de eo per occaſionem dejiciendo cogitaret. Et ad eam rem ſuffundebat (quod ajunt) frigidam Theodotus Cyzici epiſcopus.

Polyeuctus fit patriarcha.

Edit. Pariſ. pag. 640.

D Cæterum quaſi ſi tempus in eo laboraret, ut ſummi pontifices ejuſdem ſententiæ crearentur, Romanæ eccleſiæ eodem tempore præfectus fuit Joannes Alberici filius, homo ad omnem laſciviam ac malitiam propenſus; quem Otto Francorum Imperator expulit, aliumque eccleſiæ paſtorem conſtituit. 317

Polyeuctus primo ſui patriarchatus anno, Eutychii patriarchæ nomen in ſacras tabulas retulit, ejus qui Imperatorem Leonem ad ſacrorum communicationem admiſerat, cum is quartam uxorem duxiſſet. Eam ob rem quidam ſummorum pontificum aliquandiu noluerunt res ſacras E cum Polyeucto communes habere: mox Imperatoris voluntati obſequentes, ridendos ſe diſceptantibus controverſiam exhibuerunt.

Sub idem tempus veneranda Præcurſoris manus Antiochea Conſtantinopolin allata eſt, ſurrepta ab Jobo quodam diacono. Ea cum appuliſſet Chalcedonem, Imperator ſuam emiſit triremem: & illuſtriores ſenatores procedentes obviam

eum patriarcha & universo clero cum ceteris, facibus, & suffitibus tam in palatium deduxerunt.

Barda-Gengeletis.

Interim Bardas scholarum domesticus expeditione in Orientales Agarenos factus, obvia quæque vastavit, permulta castella cepit, iplamque adeo nobilem urbem Adapam expugnavit. Imperator autem Creenses Sarracenus, qui crebro maritimas Romanorum ditiones incursionibus vexabant, capiens deterrere, eorumque immodicos impetus reprimere, maximum constrahit exercitum, classemque nequaquam contemnendam, eamque in Cretam emittit: præfecto toti rei Constantino patricio Gongyla, effœminato homine, & in umbra educato, bellique ignaro, uno de palatinis cubiculariis. Is in Cretam trajecta classe nihil duce dignum egit: nam neque castra munit, neque speculatores aut exploratores collocavit, a quibus de barbarorum adventu monereturr: quæ cum incuria in summum adduxit periculum. Nam insulares focordia & imperitia Romani ducis deprehensa, opportuno capto tempore Romanos subito adorti, nullo negotio fuderunt: quilibique horum alii capti, alii ferro interempti, & reliquis fugientibus castra quoque summo cum nostrorum dedecore capta sunt. Ipse etiam Gongylius in hostium potestatem venisset, nisi a cuneo famulorum ereptus, & in navim prætoriam fuisset impositus.

Edit. Paris. pag. 641.

Romanus Iun. Constantino patri insidiatur.

Jam Romanus Imperatoris filius adultior, ferre non poterat a patre res gubernari: ideoque eum veneno tollere statuit, consciis etiam uxore sua, cæuponis filia. Ea propter cum vellet Constantinus medicamentum purgans bibere, lethale venenum ei parant: perfundentesque Niceræ mensæ administro, ut id infundat. Imperator cum jam id esse hauriturus, postrum ante sacras Imagines, pro fortuito sive dedita opera lapsus, pocuit ejus majorem partem effudit: reliquum eporum ob paucitatem visum est carere efficacitate, & nihilominus tamen Constantinus graviori morbo lateribus tentatis a veneno, ægre evasit.

Constantini mors.

Anno Imperii Constantini decimo quinto, mense Septembri, indictione III, anno mundi ϛϡϑ ϛιϑ ϛϲϲϲ. LXVIII, profectus est Imperator ad Olympum montem, in speciem, ut patrum qui ibi vivebant compresentibus armatus, in Syriam contra Sarracenos proficisceretur: re autem ipsa, ut cum Theodoro Cyzici episcopo, qui vum ibi degebat, de Polyeuto deliciendo consilia iniret. Inde sive corporis vitio, sive rursum a filio petitus veneno, doloribus correptus discessit, & sab finem Octobris in lectica Constantinopolin reportatus est, ac consilii sui eximus nullum conficeritis mortuus, nona die Novembris. Vixit annos quinquagintaquatuor, & menses duos: imperavit, collegis patre, Alexandro patruo, & matre sua, annos tredecim: rursus cum Romano injuste imperium adepto, annos viginti sex. Et illo submoto, annos quindecim. Sepultus est juxta patrem suum. Ad extremum usque spiritum successit Polyeucto, & ejus dem nas duo: συμβασιλεύσας μὲν τῷ πατρὶ, ϗ Ἀλεξάνδρῳ τῷ Θεῷ, ϗ τῇ αὐτῷ μητρὶ, ἔτη ιγ'. ἀὐθις ϗ τῷ Ρωμανῷ τυραννήσαντι, ϛτ κϛ'. ϗ μ]ᾶ ϗ ἑκείνῳ βασιλεύσ ἐπαυσιν, μοναχισάντας ἐπ ϑ'. Σάτυ τέλει τῷ Θεῷ σωϑ τῇ οἰκείᾳ πατρὶ, μίᾳ χρ πλειόναις ἀναπαύς ἐγκοσ τῇ Πελιδέκτῳ, ϗ ἐ αὐτὸ καθαίρε-

A σημοσ ἐξελθόντος, ϗ τὸ πανεμάρχιν Πολυδεύκει σαὶ πατρὶ τῇ κλήρῳ μετὰ κηρῶν ϗ λαμπάδων ϗ Συριάμεθον, εἰς τὰ βασίλεια ἤγαγεν.

Ὁ δὲ τῷ ῥηλῶν ὁμιλήσας Βάρδας, κατὰ τὸν ἑῴων Ἀγαρηνῶν ἐκστρατεύσας, πᾶ ὃν ποσὶν ἅπαντα κατεσκέλατο, ἑλῶν καὶ φρικεῖα ἱκανὰ, ἐπόλιορκησας ϗ τὴν περιβόητον Ἀδραπαν. ὁ δὲ βασιλεὺς βυλόμβος ϗ τὸς ἐν τῇ Κρήτῃ Σαρακηνὸς συμεγὼς ἐκστρατεύσας, ϗ τὰ παράλια τῆς Ρωμαϊκῆς γῆς ἀφοβήτος καὶ καταπρίοντας ἐκβαλόμενος, ϗ τὸς ἀφ' ἑσπέρας ἀπακόλμε ὁρμῆς, σραθ ὅτι πλοῖσον * ἐκαὸ ϗ, ϗ ὅλον ἐπρατέσας ἐκ * σπάζεις Scyl. ἀχιτο, ἐκπέμπει κατὰ τ νησι, σραγκῶν ἐπισήσας τὸς πατ Κωνσταντῖνον πατείκιον τὸν Γογγύλιον, βπλοβέλιαν ἀκράτορα, ϗ σκιατραφ, ϗ ἀπεροποδάμιον, καὶ ἑτα τὸν ἐν τῇ παλατίῳ Σαλικτικόλων. ὃς ὡς ἦ τησον περαιαθεὶς, ϗ μεθὺν ἄξιος ϑῷ πραξάμβος σραπῶν, μὴτε σρατικὰ ἐπιβάμβος ἀσφαλῆ, μήτε σκοπὸς ἐπίσησας ϵ καταπάρας, ϗ ὃ αὐτὸν τὰς βαρβαρικὰς φυλαξάμβος ὑρόδος, κινδύνῳ μεγίσῳ περιέπτει. οἱ δ' ὃν ἐνσιόται τῶν ἀπεχέων ϗ ἀμέλειαν καταπονάντες τὸ σρατηγὸς, καιρὸν ἐπιβήσαντες ἐπιπόδων, ἐξάίρης ἐπιτὶ ὄντας τῷ σρατώματι. ϗ ἤπόσαι μὲν ὑπο βράδιος, ὡς πόλις ϵ Ῥωμαίων αἰχμαλωσίᾳ ϗ σιδήρῳ ἁμιεχιδόπαι. κατήγον δὲ ϗ τὸ σρατόπεδον αὐτὸ, τῶν Ῥωμαίων αἰχίσας ἀποφυγόντων. μικρὸν δ' ἄν ἐάλω ϗ ὁ Γογγύλιος, εἰ μὴ συναπέσασεν οἱ Θεράπονῖς, ἐξαίρουσον αὐτὸν ἐ αἰχμαλωσίας, ϗ εἰς τὴν ναυαρχίδα ἐμβιβάσαντες ἀπεσώσαντο.

Ῥωμανὸς ϗ ὁ τ βασιλέως Κωνσταντίνου υἱὸς, πλωσήρας ἤδη ἡλικίας γενόμενος, ϗ μὴ φέρων ὀρᾶν τὰ ἀφαλῆ μασι ὑπὸ τὸ πατρὸς αὐτὸ διοικούμβα, φαρμάκῳ τὸν ἐκπνοὴν πολεμῆσαι βεβουλήσατο εἰδότος ϗ τ αὐτὸ γαμετῆς ϗ Καπνλίδος. μέλλοντος ϗ τῷ Κωνσταντίνῳ καθαρσίου πόμα λαβεῖν, ἐκδύτες ὑπὸ βλυπόσου πάτερ ἐκέρασεν· ϗ Νικήρατ τὸν ὑπὲ τῆς τραπέζης παρέτασεν, ἐγχεάσ τὸ τῷ βασιλεῖ. μέλλων ϗ ἐκείνος αὐτὸ λαβεῖν κέλβων ὑμορρόδιον τὸν σιτηπὸν ἐνέσην, ἔπι σὺχ τινί, οὔτε ϵ ἐκεῖνος ὀλιθήσας, τὸ πλῆν ὀξέγλε. τὸ ϑ ὁλοπὸ πολὺ ὑπὸ τὸ Κωνσταντῖνε, ἀργοῦφάσε, ϑ ἀφαντον, ᾧ ϗ πλησπτα ϵ οἰκείσε ἀποβολὸν ἐκέργασεν. πλὴν ϑ ὑπος ὁ Κωνσταντῖνος μόλις περιγενόμεν ἐσχυσεν, ἐπεικκλασος δὲ τῷ βλεπείου ϵ τῇ πλεῖρᾳ αὐτὸ, ϵ ἀκκῶς ᾧ δημέτο αὐτὸς.

ιϑ'. Ὃ χρόνῳ δ' αὐτ βασιλείας κατὰ τ Σεπτέμβριον μῆνα τ ϛ'. ἰνδικτ. ἐς ὄρος κορυμβῷ ϛύξ, ἔξεσι Κωνσταντίνος ὁ βασιλεὺς ὁ ϵ τῇ ϵ Ὀλύμπῳ ὁρες· τῇ μὲν δοκεῖ, ϗ ϗ ἐκεῖσε πατέρων ὀζῶν ϛυρακιδῶται, ϗ μετ' αὐτὸν ϗ Σαρακηνὸν ὲ Συρίᾳ ἐκστρατεύσ, ἀλλὰ δὲ ϑ ὁλόχρῳ ἐπιδῆναι Θεοδώρᾳ τῇ ϵ Κυζίκε ἀρχιεπισκόσει, ἐκείσε τὸν τῆς Ἀγριτβᾶς πόιμενον, ϗ μετ' αὐτὸν σταῦ ϗ καθαιρέσεως ϗ Πολυδεύκε βουλεύσασθαι. ἐσεσε γοῦν γενόμενος, εἴτε σωματικὴ πλημμελείᾳ, εἴτε πάλιν ὑπὸ ϵ πειθοῦς φάρμακόσε, ὀθυωμόρως ἀπεχάρησε, κλησασὸς τὸ τῷ τέλος τῆ Ὀκτωβρίου. ϗ βασιλεύσασα ἔλαβε, ϗ τῇ θ'. τῶ Νοεμβρίου μῆνος πλέτε, ἀπράκτα τὰ βεβουλόμενα λικὼν· ζήσας ἅπαντα τὸ ἔτη αὐτῷ χρόνον, ϛτ ν'. καὶ

σιν φαντασθῆναι. ὁ δὲ τῶν ἡμερῶν τῆς αὐτοῦ τε- A
λευτῆς, ἐπί τινα χρόνον συχνὸν ἀσθένεια καταλαμβάνει, λίθοι αὐτῷ ἐκπεπτοῦσθαι, καὶ ἐκπὸς τῆ αὐτῷ διαπεμπόμενοι σωὶ πολλῷ ροίζῳ πίπτοντες, ὀξυσίως ἀπαντῶσιν κτύπῳ· δύξας δ' ἀπὸ τῆ ὁ Μαγναύρας ὑπερῶον τῆς φρέατος, φύλακας ἐπὶ πολλαῖς νυξὶ ἀφυλάκτους, ἐν πυκνοῖ λίθῳ τῆ πάνυ τολμώντων· ἀλλ' ἐλαθεπάντλιν ποιῶν. ὧν δὴ τὸ γενόμενον ἐκ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐξ ὑπερτέρας τελουμένου διωμένου.

Μετακάτρος δὲ τὸν Καισαρείνου, ὃ φρὸς ἢ ἐκέθεν ἀβδόμου κατέσαντο, Ῥωμαιοὶ ὁ πάνυ ὑπὸς ἐγκρανὴς γίνεται ἢ ἀρχῆς. καὶ ἄρξεσθαι φορβελιόμβους ἀνικῶς αὐτῆ, ὃ Θυμήρους· ὃ δὲ βασιλείας ἐπὶ κρατεῖ- B
σιόμβους, κατὰ τῶν ἐσχεῖν τὰ πάχα τῆς αὐτῆς γ' ἐνδικτιώνος, τῷ ἐβδόμῳ τῶν ὁ υἱὸν αὐτῆ βασιλέα διὰ τῆ χειρῶν Πολυδεύκεια τὰ πατρὶ ἄρχα, ἐν τῆ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ. τῆ δ' ἑπιόντι ἔτος, τιτρέται πάλιν αὐτῆ ἔτερος υἱὸς ἐκ τῆς τῆ Παγὼν παλατίας, ὃν ἐπὶ τῆ πατρὶ Καισαρείνου ἀνόμασι. Νίος δ' ὧν, ὃ ἀπαθείας ἑαυτὸν ἐπεισθυκώς, τὰς τῆ ὅλων φροντίδας ἐωσὴφ-

* τῷ ἐμπιπρήσαντι τῆ παρακαιμαμένῃ, ὃ Βέζυγας ἢ ἐπωνυμία. αὐτὸς δὲ ὧδὲ ἄλλο ἦ φροντίδος εἶχεν, ἢ τὸ μεθ' ἡσυχιῶν τῷ βιβλίων ἀσθρᾳείων ἢ μαχλάδων ἢ μίμων ἢ γελοποιῶν τὰς ἐκδιήγησίας μεταδιάκειν τῆ φράξειν· τοίνυν ὃ κλεικὸν τινὰ Ἰωάννου ἐνομίσας ὄπαι, διὰ τινας ἀσιμαὺς φράξεις ὑπὸ Καισαρείνου τὰ βασιλίως ἀποκλεῖσθηναι, ὃ μοναχῶν ἀμφιασάμβου χῆμα, ὃ μέχρι τῆς ἐκείνα κρυπτόμβου τελέτης, ὡς ἤδη ἐπιλάβετο τῆς ἀρχῆς, τὰ τῶν μοναχῶν ἀποδύσας χήματος, καὶ τὰ τῆ κλεικοῦ μεταμφιάσας, τοῖς ἑαυτῆ θαλαμηπόλοις κατέπεμψε. ζήλω δὲ πλειθείς ὁ Πολυδεύκης, πολὺς ὢν ἐγκόμβος, ὃ τῆ βασιλεῖ παρεσχολῶν, τῆς ἑαυτῆ θεραπείας πάντα ἀπόνασθαι, ὡς ὀξυμοσάμβου τὸ τῆ μοναζόντων ὑπάγγελμα. ἐκείνῳ δὲ παραιτωμένῳ, ὃ μὴ τοῖς ἀληθείαις φάσκοντος ἐκλιθῆναι πάντ τὸ χῆμα, ἢ ἀ,χλὼ παρὰ τῶν τῆ ἱερέων λαβεῖν, ἀλλὰ μόνον ὑπόκειεσθαι τὸν μανδύα βίου, ἔφ ᾧ τὰ βασιλέως φόβου, ὀξαπαντᾷ ὁ Πολυδεύκης, ἀρκεῖ τοῦτον, πολλὰ ὃ τῷ Ἰωσὴφ ἀπωδύσαντος. ἐ δὴν μὲχρι τῆς πόλεως Ῥωμαίης, κοσμικὸς ἔζων, ἐ ἐπιφοικὸς· ἐκείνῳ δὲ τελευτήσαντος, τὸ μὲν χῆμα τῆ μοναχῶν ἀμφιέννυται αὐθις, τῶν δὲ γονάμων αὐτῆ ἐκ ἠδυάσατο.

Τούτῳ δὲ ἔτει Νικηφόρον μάγιστρον τὸν Φωκᾶν, δομέστικον ἤδη φορβελιόμβου ἔφ ᾧ κλοιὸν τῆς ἀναπολὰς παρὰ Καισαρείνου τὰ βασιλίως, ὃ πολλὰ τρόπαια ἐπὶ σαντα κατὰ τῆ ἑῴων Σαρακηνῶν, καὶ τότε τῆς Ταρσὸς Ἀμηρᾶν Καραμούτου, ὃ Χαβδὰν τὸν τὰ Χάλυν, ὃ τὸν Τελμόλους ἰζιὰ, ὁλοχερίᾳ πανσυσσαντα, πίμπει κατὰ τὸ τῆ Κρήτη Σαρακίνων, πλεῖθος ἐπιλέκτων στρατιῶν ἐπιδὺς αὐτῆ, ὃ ὅλον καπορνισμένον καλῶς· ἐν τῆ νησῳ δ' ὄντος πέραν θεῖς, ὃ κατὰ τὸν πρόεω ἀπόβασιν παῦσει ἐ κωλύουσι συμπλακεὶς τοῖς Ἀγαρηνοῖς. καὶ τοὺς τρεψάμβους, αὐτὸς τὸ ἀσφαλὲς ἀπῖβη, ὃ τὸν φρατον ἀπαῖβασον ἀκεσάμβως. χάρακά τε ὄυω ἐπῆξαν καρτερὸν, τάφρῳ βαθείᾳ καὶ σαυρώμασι καὶ πασάλοις· πύτον κατοχυρώσας, καὶ τὸν ὄγλον ἐν ὅρυσις γαλιωπάτοις ὁρμίσας, ὃ πάντα κατασκάψαμβος κατὰ τὸ ἀσφαλὲς, ἐσερχως ὑπερον τῆς πόλεορκίας τῆ ὁ τῆ νησῳ πό-

positionem animo agitavit. Aliquot ante quam moreretur diebus, post Vesperam lapides de sublimi confertim in ipsius domum vehementi cum impetu conjecti, ingenteem ediderunt fragorem. Quos Constantinus putans a conacutis Magnaurae deferri, per aliquot noctes custodes collocavit, si quidem coram opera deprehendere posset ista ausum. Sed ignorabat, frustra se laborare: cum id non ab hominibus, sed sublimiore aliqua profectum fuerit potestate. *Edit. Paris. pag. 642.*

Postquam ex hac vita migravit Constantinus, filius ejus Romanus Imperium capessit. Is magistratibus sibi benevolis atque acceptis constituit, confirmato ut res ferebat Imperio, eadem tertia Indictione, festo Paschatis die, filio suo coronam Imperatoriam opera Polyeuctî patriarchae imponit, in magno templo. Insequenti anno rursum ei filius in fontano palatio nascitur, quem a patre Constantinum nominavit. Cæterum Imperator juvenis voluptatibus deditus, curam reipublicae Josepho primario suo cubiculario cognomento Bringae, commisit: ipse in aliam rationem rem incubuit, quam ut cum exoletis ac impuris hominicionibus, scortis, mimis atque scurris vitam transigeret infamem. Eapropter Joannem quem-dam clericum ejudonem, quem ob turpia quædam facinora Constantinus Imperator proturbarat, & monachum fecerat, & qui usque ad ejus mortem abditus latuerat, Imperio potitus monachi habitu exuit, clericique reddito amictu inter suos recepit cubicularios. At Polyeuctus justa indignatione concitus, vehementer Imperatorem urgebat, ut sua familia ejiceret hominem, qui votum monasticum ejurasset. tamen Imperatore excusante, quod negaret eum revera monachi conditionem amplexum, aut illi generi vitæ ab ullo sacerdote votis consecratum fuisse, sed tantum ista metu Imperatoris simulasse: deceptus, eum missum fecit, Josepho etiam diligentem in hac re navante operam. Ita Joannes ille usque ad mortem Romani, prophanam novo instituto vitam exegit: mortuo eo, rursus monastico velatus habitu, animum tamen non mutavit. Vitis ejus.

Hoc anno Nicephorum Phocam magistrum, & scholarum Orientalium domesticum a Constantino Imperatore creatum, qui de Orientalibus Saracenis multa statueret trophæa, & Tarsi Caramonem, Chabdanem Chalepi, Izethum Tripolis Ameras prorsus compescerat, Imperator cum delecto militum exercitu & probe adornata classe contra Cretenses Saracenos emittit. Phocas classe in Creatam trajecta, cum primum navibus suos educeret, Agarenos prohibere aggressos prælio fundit: & cum ipse tuto insulam egrediretur, tum suos absque periculo in eam exportat. Inde castris positis, iisque alta fossa, vallo ac palis defixis communitis naves tutissimis in stationibus concinens, omnibus probe constitutis, insulæ urbes omni vi oppugnat: ac sepem integros per menses omnibus machinis ad eam rem faciendibus usus, muros proterrait, Nicephori Phocæ res in Creta gestæ. *pag. 643.*

urbeſque & caſtella ri capit. Septimo die Martii menſis, Indictione decimaquarta, Chandacem ab inſularibus vocatam omnium Cretæ urbium munitiſſimam expugnat: Curupem inſulæ Ameram, & Anemum, cujus ſecundum Curupem ſumma erat poteſtas, vivos in ſuam poteſtatem redigit: totaque jam ſubacta inſula, ejus conſtituendæ cauſa adhuc aliquid temporis ibi exigere ſtatuit. Etenim vero obtinuerat fama, eum Romanum virum qui Cretam eſſet capturus, neceſſario etiam Imperio Romano potiturum. Itaque ſimul atque renuntiatum eſt, Cretam eſſe captam, Romanus Joſephi hortatu mittit qui inde Nicephorum arcessant. Adhuc in Creta eo agente, ne Arabes Orientales Romanum ditionem infeſtarent, Chabdanus præcipue Chalepi Amerâs, vir bellicoſus, & reliquis ſtrenuior, Romanus Leonem Phocam Nicephori fratrem magiſterii honore ornatum eo mittit, ac domeſtici munus obire jubet. Is ut in provinciam venit, Chabdano occurrit ad locum cui Andraſſo nomen, prælioque congreſſus vincit ac fundit. Eo in prælio Agarenorum innumerabilis cecidit multitudo, reliqui capti Conſtantinopolin ſunt miſſi, tanta copia, ut ſervis domus urbanæ & agri ſuerint repleti. Chabdanus cum paucis admodum ſuorum fuga elapſus, domum pervenit. Leonem in urbem reverſum Imperator eximiis admodum honorificeque excepit, triumphoque & præmiis dignis remuneratus eſt: honorem etiam habuit reliquis omnibus, quorum eo bello ſpectata fuit virtus, eoſque exaxit.

Leo Phocas Saracenos vincit.

Imperante annum ſecundum Romano, multi eorum qui in republica erant primo loco, inſidiarum in Imperatorem comperti ſunt. Princeps auctorque conjurationis fuit Baſilius Volacris magiſter: ſocios habens ex illuſtribus patricium Paſchalium, patricium Bardam Libis filium, & Nicolaum Chalcutzam: li ſtatuerant, quo die lædi equeſtres fierent, Imperatorem a palatio deſcendentem necare, in ſolio ejus Baſilium collocare, & Imperatorem proclamare. Sed patefecit Romano eorum inſtituta, ſocius conſpirationis Joannicius, natione Sarracenus. itaque antequam dies definita appeteret, a Jotepho comprehenſi, convicti, crudeliterque excruciati, ſolo Baſilio excepto, ea ipſa ludorum equeſtrium die in triumpho ducti ſunt, & relegati, raſoque capite monachi facti. Quamquam ea fuit in ipſos imperatoris humanitas, ut exiguum temporis miſeriis exilii expertos revocaverit. ſolus Baſilius Volucris inſania correptus, in Proconneſo perit, pœnaſque dedit proditi Conſtantino per fraudem Stephani Imperatoris.

Inſidiæ in Imperatorem. Edit. Pariſ. pag. 644.

Romanus Sarromates.

At enim magiſter Romanus Sarmnita, gener ſenis Romani, quæ Volucri & aliis erenilſent cernens, verituſque ne idem ſibi contingeret, quia ob ſplendorem ſuum invilus ſuſpectuſque eſſet: opes ſuas ſuo arbitratu inter liberos ſuos diſtribuit: & reliqua pauperibus elargitus, in monaſterium Elegmon ſe contulit, ibique monachus mul-

Αλεων, ᾧ δὴ ἄλων ζ'. μησὶ πάσας μιχαηλᾶς πολιορκητικαῖς χρησάμενος ὀργάνοις, καὶ τὰ τείχη καταστρέψας, τὰς τε πόλεις & τὰ φρούρια ἐχειρώσατο. τῇ ζ'. δὲ τῶ Μαρτίου μηνὸς τῆς * ιδ'. ἰνδικτιῶνος, καὶ τὴν πασῶν * p. Scyl. ἐχυρωτάτην πόλιν, ἣν ἐγχωρίως Χάνδακα ἐκάλουν, πετροβόλοις, καὶ τοῖς ἀμφιδόξοις τῆς νίκης Κυρίοις ἔνεμαλαβῶν αἰχμάλωτος, & Ἀνεμᾶς τὴν μὲν αὐτὸν ἐν τῇ νήσῳ πραιδόσπα, καὶ ἣ πᾶσα ὅλων δυλωσάμενος, ἐμιλλε μὴ ἐπὶ πλείονα ἐμμεῖναι χρόνον, καὶ τὰ κατ' αὐτὴν καταςήσασθαι φήμης ἧ κρατήσης, ὡς ὁ μὲν ναπαχθεὶς αὐτὴν Ρωμαῖος ἀνὴρ ἐξ ἀνάγκης βασιλέως Ρωμαίων, ἅμα τῇ γνωσθῆναι ἧ τῆς νίκης καπάχησιν, τοῖς τῶ Ιωσὴφ ὑποθήκαις ἀποσείλας ὁ Ρωμανὸς, φροντιλίσατο ἧ Νικηφόρου ἐκεῖθεν ἔτι δὲ τῶ Νικηφόρου τῆ Κρήτῃ ἐπιχειρήσοντος, ἵνα μὴ ἧμα καπατρέχοντοι ἧ ἀνατολὴς Ἄραβες, καὶ μᾶλλον ὁ Χαβδὰς ὁ τῶ Χάλεπ ἀμηρᾶς, πολεμικὸς ὢν, καὶ τῇ ἄλλων δρασειρώτερος· Δίοπα τὸν Φωκᾶν τὸν τῶ Νικηφόρου ἀδελφὸν μάγιςρον τιμήσας ὁ Ρωμανὸς, τῶν τῶ δορυφορικῶν ἐχόντα δίπιον ἀπέςειλε. ὗτος ἧ ἐχειρώσας, καὶ τῇ Χαβδᾶ συμπήσας, ἔτι τε χαρᾶς Ἀνδραγοῦ λεγομένῳ, τρίπυλα τῶν κατὰ κράτος, καὶ ἀφανισμῶ παραδίδωσι, τῇ μὴ ἐς τὴν προσβολὴ πεσόντων, ὑπ' ἀεὶ θμῶ καθυποβληθῆναι δυναμένων. τῇ δὲ ἀλόντων, καὶ ἐς τὴ πόλιν πεμφθέντων τοσοῦτον ὧν τὸ πλῆθος, ὡς πληρῶσαι δύλων καὶ τὰς ἀγυιὰς οἰκίας, καὶ τὰς ἀγρυὰς· μόνος δὲ ὁ τῶν ἀρχηγὸς Χαβδᾶς, σὺν ὀλίγοις λίαν τῶν αἰνδυνων ἑβδόμῃ, οἷς τὰ οἰκεῖα ἔθη ἀναμίξας. ἐπεδόθη δὲ ἧ Λέοντα μάλα φιλοφρόνως, ὁ βασιλεὺς ὑπεδέξατο, ὑπατικοῖς τε θελήμβοις τετίμηκε, καὶ χαρᾶν τῇ κατ' ἀξίαν ἐξέωσε, τιμήσας καὶ φοβισθεὶς & πάσας τὰς σὺν αὐτῇ ἀνελεύσαντας.

Τῷ δὲ ἑξῆρχε τῆς βασιλείας Ρωμανῦ, πολλοὶ τῇ πολιτευομένων ἐάλωσαν, ἐπιβυλεύσαντες αὐτῇ. εἶχον δὲ πρωτεργόν καὶ φραστάτιον, Βασίλειον μάγιςρον τὸν λεγόμενον πωγωνᾶν, καὶ τινας ἄλλους τῇ ἐπισήμων, ἧ πατρίκιον Παχάλιον, τὸν πατρίκιον Βάρδαν ἧ τῶ Λιβὶς, καὶ Νικόλαον τὸν Χαλκούτζαμ. ἃ τινες ἐβυλεύσαντο κατὰ τὴν ἡμέραν τῇ ἱππικῶν ἀγώνων κατιόντα ἧ χειρίσασθαι ἧ βασιλέα, καὶ ἧ Βασίλειον ἐπὶ τῶ βασιλικοῦ καθίσαντες θρόνου ἀναγορῦσαι βασιλέα. ἀλλὰ τῆς ἐπιβυλῆς μηνυθείσης τῇ βασιλεῖ παρά τινος τῇ συμμετόχων, Ἰωαννικίου τοῦτοῦμα, τῇ γένει Σαρακηνοῦ, πρὶν ἧ τυχεῖν ἐκτῆναι, κρατηθέντες παρὰ τῶ Ιωσὴφ, καὶ ἐλεγχθέντες, ἠδικηκῶς αἰκισθέντες, ἔτι μόνου τῶ Βασιλίου, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν ἡμέραν τῶ ἀγῶνος θειαμβεύθέντες, ἐξορίᾳ παρεπέμφθησαν, καὶ ἀπεκάρησαν μοναχοί. χρόνου δέ τινα βραχυὶ ὲν αὐτῇ ταλαιπωρηθέντες, ἀνακλάθησαν, φιλανθρώπως αὐτοῖς χρησαμένου τῶ βασιλέως. μόνος ἧ Βασίλειος ὁ Πετενὸς ἐκφρων γενόμενος, ἐπλανήτης ἐν Προικονήσῳ, τῆς δίκης αὐτὸν μετελθούσης, αὐθ' ὧν δολίως οἷς ἐβουλεύσατο τὸν βασιλέα, προδιδοὺς τῶν τῇ Κωνσταντίνῳ.

Τὰ δὲ περὶ ἧ Πετενὸν ᾧ τοὺς ἄλλους ἰδὼν ὁ μάγιςρος Ρωμανὸς ὁ Σαρωνίτης, ἐπὶ δυσαρεῖ γαμβρὸς ὢν

Romanus Sarmata. Leo Phocas Saracenos vincit.

Romanum Scythæ Sarmatæ, ſeu Sarmatæ Europæi, ſeu Sarmatæ Aſiatici, ſeu Sarmatæ Europæi & Aſiatici, ſeu Sarmatæ Europæi & Aſiatici, ſeu Sarmatæ Europæi &

χρόνου συχνὸν ὲν αὐτῇ παραμείνας, ὑπὸ τῆ μετὰ ταῦτα Α
βασιλέων τιμᾶται ἀξιωμάτων.

Κατὰ τοὺς τοὺς χρόνους αὐτῇ τὴς ἐφάνη Φιλόρμους καλ-
λιμάθης, ὑπασπιστὴς ὢν Ρωμαίων μεγίστων τῶν Μουσι-
λέ, τὸ ἐκγόνου Ρωμύλου τῦ γέροντος. ὅτος ἀκοῦσθεν ἔπτυε
ὠκυπὰν ἐπὶ τὴς ἐφιεζέδος ἱσαίμους ὄρθιον, ἔ ξίφος τὴς
χεροὶ βασᾶζων, τὰ ἵππια τρέχοντος ὅσον ἐδύνατο κυ-
κλῶν ἔπηξε τὸν ἄξονα τὴς ἱπποδρομίας, τρέφων ἀπὸ
τὸ κάτω τὸ ξίφος, ἡ μηδεὶς ὑπολιθάνων τὴς σά-
σεως.

Ἐπέδυσε δ' ὲ τοῖς ἡμέραις πάντας, ἡ πάλαι τῶν
Ρωμαίων ὑπὸν τὸ ἡ λιμαινόμενον ἔ ἠφθορὸν τὸς βόας,
τὸ λοιμικὸν πάθος, ὃ * κραῦρα κατονομάζεται· φασὶ δὲ
τῶν ἀρχῶν ἀπὸ λαβεῖν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τὰ γέροντος Ρω-
μύλου· ἐγγίσα δὲ τὸς τὰ Βώνα κυτῆρης ἀσαλῶς ἑαυτῇ
ἡ Θεμένης θέρμης παλάτια τὰ Ρωμαίων ἀνεγέροντος, ἡ
τῇ Σημιλίων καταβαλλομένων, βοὸς φασὶν ἀυρεθῆναι
μαρμαρέιν κεφαλὴν· ὧν οἱ ἀρύσης σωτηρίαμβοι, εἰς
τῶν τὰ τετάρα κάμισον ἐμβάλλωσιν. ἐξ ἐκείνα δ' ἄρξε
τῇ τῶν χρόνων, ὡς ἐπαύσατο παντὰχᾶ τὰς χὰς ὁπόσων
ἡ τῇ Ρωμαίων πλεῖστα δυνασέια, πὰ τῇ βοῶν ἠφθο-
ρῶσαι χάτι.

Ο δὲ Ρωμαὸς παρομιάμβος ὑπὸ τὰς αὐτὰ γυναικὸς,
κατειχεῖν ἐπειρᾶτο τῇ βασιλέων Ελένην τὴ ἡ μητέ-
ρα, ἡ τὰς ἀδελφὰς, ἡ ὲ τοῖς παλατίοις τῇ Λυτέρων
περιοίκοις· γνῶσα δ' ὑπὸ ἡ Ελένη, ἡ φοὺς ὀρλιὸς τρα-
πέσα τὴ ἀράς, ἐδωσάμενος ἡ γὸν, διδλαβεῖσα τὰς εἰς
αὐτὴς κατάρας, ἀλ' αὖτη μὲν εἰάδη μένον κατὰ χώραν.
τὰς δ' ἀδελφὰς κατηγαγὸν ἠφ ἰσότης καθυγιάμενος τὸ
Σταδίου, ἀπέκειρε μακρὰς· αἱ δὲ, ἅμα τῇ ὑπεχω-
ρήσει τὴν ἡ μακρηκὸν ἀποδεσάμεναι εἰθῶτα, ἐκειρο-
φόγουν. ἡ δὲ Ελένη τῇ τῆ Συγκήρου κατηγῆ
πεμαλγήσασα, ἡ μικρὸν ἐπεῖησασα χρόνου, τῇ
κ. τὸ Σεπτεμβρίου μῆνὸς τὴς ἰ. ἰνδικτιῶνος ἀπε-
βίω, τῇ βασιλικὴς ἐκομεῖθσα ἐπάφνὸν τῇ λάρνακι
τὰ πατρός.

Νικηφόρος δὲ ὁ Φωκᾶς, ὡς ἤμαρθεν ὄρνται,
φροναχθεὶς ἐκ Κρήτης ἐπανελθεῖν, ἡ σωμχωρῆσθ ἐσ-
σελθεῖν εἰς τὴν βασιλέωσαν, ἀλ' ἐσ τῇ ἀσαπλῇ ἐκπ-
λεῦσθ παραγγέλθει μετὰ παντὸς τῇ στρατὰ· ἀναλαμβά-
νων ἑαυτὸν ἐκ τὴς φροτέρας κτῆς ὁ Καβδᾶς, ἀναφέ-
ρειν ἠρξατο πάλιν, ἡ στρατὸν ἀξιόμαχον ἠθροικὼς,
προσδοκίμος ἦν ὑπὸ ἐσθῆθαι τοῖς Ρωμαίων ἄρχουσί τε
ἡ φράγμασιν· ἀλ' ὲ Συρίᾳ γνόμενος ὁ Φωκᾶς, ἡ
ἑαδαίᾳ μεζηπάσης τρεφλαμβους, ἡ κατὰ κράτος κτήσας,
ἡ εἰς τὰ ἐσθότερα τῆς Συρίας ἀπελάσας, τὴν πόλιν Βέ-
ρόιος ἐξεπόρθησε, δίχα τὰς ἀκροπόλεως· ἡ πολιὴ πλη-
τὴν λείας ἡ αἰχμαλώτως ἔλαβεν, ἐλαθερώσας ἡ τὰς
ἐκείσε ἐκφμίλις καπχομένης Χερσιανὸς, ἡ ἐπ' οἴκου
ἐκπέμψας.

ιέ. δὲ Μαρτίου μηὸς τῆς ϛ'. ἰνδικτ. ἐν ἔτει ϛυοδ', Ε
ἐπελάθσε Ρωμαὸς ὁ βασιλεὺς, ἐπὶν ὑπάρχων
κδ'. βασιλέωσας ἐτῶν ιγ'. μῆνας δ'. καὶ ἡμέρας ἑ-
ὡς μὴ τινες, τὸ ἑαυτὸ σαρείσε φροκατασκάλισας τὰς
αἰχίστως ἔ φιλοδόνους φρᾶξεισι· ὡς δ' ἔπρος ἕ-
χειν λόγος, φαρμάκοις ἀπαρδεῖς· ἔχθῆχοσται δὲ
τῶν βασιλείων, Βασίλιος καὶ Κωνσταντίνος οἱ παῖ-
δες αὐτὸ, σὺν Θεοφανοῖ τῇ μητρὶ, πχθέντος αὐτῇ ὑ Συγκήρου
τῆς ἀδελφῆς, ὧν Αννᾶ ὠνόμασαν. ὧν δὲ ὁ Ρωμανὸς μέγας τῶν ἑλλήνων, εἰ τὸ ἐλάττων ὧν τὸ πατρός, ἡ
ὄσος ἡμερον ἴχων Ε πρᾶον, ἔ τὸ φρόνιμα μέτριον. καίπερ δὲ πόρρω ὢν, ἀγχίνους ὢν, ὑ ὄξυς, καὶ πε-

tor per annos vixit, eſtque ab Imperatoribus ſubſequentibus in magno honore habitus.

Per idem tempus vir quidam extitit Phlorazus nomine, ſtipator magiſtri Romani Moſeilis, prognati a Romano ſene. Is vir injecta veſte equo celerrimo, ei inſitebat rectus, gladium manibus geſtans, quem equo concitatiſſime currente totans euripum Circi percurrebat, gladium ſurſum deorſumque verſans, & ne minimum quidem veſtigio ſuo elabens. Mira agilitas.

Tunc etiam incendit ſeſe morbus peſtilens, nomine Graba, jamdudum bovem Romanorum tentans atque perdens. Ferunt id cœpiſſe imperante Romano ſene. Cum enim proxime Boni ciſternam palatium ille conderet, in quo ſe ab ardore ſolis æſtivo refrigeraret, dum fundamenta parantur, effoſſum ferunt bovis marmorei caput. quod ab iis qui reperierant conſtrictum, & in fornacem calcariam injectum eſt. ex eo tempore in hunc uſque diem peſtis armenta boum per univerſam Romanorum ditionem inſectare numquam deſiit. Boum peſtis.

Porro Imperator uxoris inſtinctu Helenam matrem & ſorores ſuas aula amovere, & in palatium Antiochi relegare ſtatuit. Quod ubi reſcivit Helena ad quirtationes & execrationes converſa, filium earum metu a propoſito deterruit: eſt- Edit. Pariſ. pag. 643.
que permiſſum ei, ut in palatio maneret. Sorores tamen opera Joannis qui ſtudiani monaſterii erat præfectus, abduxit Imperator, & monachas eſſe: quæ ſtatim eo digreſſo veſtem monaſticam exuerunt, & carnes manducarunt. Helena filias aula moras egerrime tulit, neque ſuperviſit: ſed diem ſuum obiit die xx Septembris, indictione v. & regali fenere elata, in arcam patris eſt recondita.

Nicephorus autem Phocas Creta (uti diximus) juſſus decedere ea eſt, ut non Nicephori victoria.
liceret ei Conſtantinopolin inde redire: ſed mandatum eſt, ut cum omni exercitu in Orientem tranſiret. Nam ab accepta clade ſe recolligens Chalpadanus, jam ſefe exigebat: coactoque ad pugnam idoneo exercitu, videbatur jamjam in Romanos moturus. Eum Phocas, in Syriam ut venit, prælio ſuperavit ac fudit, & in Syriam interiorem compulit: urbem ſarracenam excepta arce evaſtavit, magnaſque ibi opes, prædam locupletem, & multos captivos abduxit, liberatis etiam & domum dimiſſis Chriſtianis qui ibi captivi detenti fuerant.

Anno mundi 6515 ccc. cccc. lxxi mortuus eſt Romanus Imperator, xv die Martii menſis, indictione vi, annos natus viginti quatuor. Imperavit annos iii, menſes iv, dies quinque. Mortis cauſam alii fuiſſe tradunt, quod luxurioſa & voluptatibus dedita vita corpuſculum attriviſſet: alii veneno extinctum putant. Imperium ejus morte ad Baſilium & Conſtantinum ipſius filios & eorum matrem Theophanonem rediit: quæ biduo ante mortem mariti, filiam quoque peperit, cui Annæ nomen fecerunt. Statuta fecit Romanus magna, quamquam patre minor, ingenio placido ac manſueto, & mediocriter animatus: & quamvis erat juvenis, ſatis Romani Imperatoris mors. 718

* κραῦρα Scyl.

illi tamen fuiſſet ingenii ac perſpicacitas ad rempublicam gubernandam, ſi ei id per famulos licuiſſet: qui eum juvenilibus cupiditatibus ac ſtudiis deditum eſſe voluerunt, ut ipſi rempublicam tractantes, ingentes corraderent opes: atque hac ratione eum ignavum & inertem redegerunt.

Nicephorus Phocas Conſtantinopolin venit.

Eadem vi indictione, menſe Aprili, juſſu Auguſtæ Nicephorus Phocas Conſtantinopolin venit: Joſephus, ut & ante, ne hoc fieret obſtante. Duxit triumphum in Circo, inſerens in eo Cretenſia & Berrhœenſia ſpolia. Actulit & partem quam-

Edit. Pariſ. pag. 646.

dam veſtis Joannis Baptiſtæ, quam Berrhœæ repoſitam invenerat. Metuebat hunc Bringas, & ſuſpectum habebat: ſed Nicephorus eum callide eluſit, hoc commento. Phocas aſſumpto uno eorum ſtipatorum ſub horam prandii, ad domum Joſephi ſeſe confert: pulſatis foribus janitori mandat, ut ſe adeſſe domino indicet. Admiſſus, Joſepho feorſim abducto indaſium ex pilis contextum offendit: juramentoque confirmat, ſe vitæ monaſticæ cupidum jampridem fuiſſe: eam hujus ſæculi curis repudiatis initarum, niſi fuiſſet ſtudio & fide in Conſtantinum & Romanum ſua impeditus. Sed ſe paulo poſt deſiderium ſuum impleturum. ſubmiſſo contendere ab ipſo, ne fruſtra de ſe alienum alliquid ſuſpiceretur. Hoc viſo, Bringas ſtatim Phocæ ad pedes accidit, & veniam flagitavit: pollicitus, nemini ſe quicquam de eo deſerenti creditu-

Stephani Romani filii ſpectitus. 319

rum. Metuebat etiam Stephanum Romani filium Joſephus, virentem etiamnum, & Methymnæ exulantem: femperque cogitabat, quomodo arctiori eum cuſtodia conſtringeret. Verum Stephanus in feſtivitate magni ſabbati divinis imperritus myſteriis ſubito vitam cum morte commutavit, nulla antegreſſa cauſa. Sed nimirum Theophano eum, quamquam procul remotum, fuſtulit.

Bulgaricum fœdus.

Per idem tempus Petrus Bulgarorum princeps, mortua ſua uxore, renovandæ pacis cauſa fœdus cum Imperatoribus icit, obſideſque dat filios ſuos Boriſen & Romanum: ac patulo poſt moritur. Filii ejus in Bulgariam remittuntur, ut paternum Imperium occupent, & Cometopulorum impetum reprimant. Nam Davidus, Moſes, Aaron & Samuelus, filii cujuſdam in Bulgaria largiter potentis Comitis, res novas moliebantur, & Bulgaros concitabant. atque ita tunc res acta.

Bringas Nicephoro inſidiatur.

Interim Bringas a Nicephoro, ut expoſitumus, deceptus, eumque domum ſuam abire paſſus, penitentia ductus, & inique ferre quod peritum præſidium ſtulte ex ipſis caſſibus dimiſiſſet, ſoliciteque meditati, qua arte, quave machina meu, quem de eo

pag. 647.

conciperat, ſe liberaret. Tandem maxime a re fore viſum, magiſtrum Joannem Tzimiſchem, virum animoſum ac ſtrenuum, & ſecundum Phocam Interim Romanos duces præcipuum, eo tempore Orientalium præfectum, itemque magiſtrum Romanum Curcuam, illuſtrem & ipſum Orientis ducem, per litteras adverſus Nicephorum Phocam excitare magnificis donorum & honorum pollicitationibus. Sententia τοὺς Ῥωμαίων ἐπισκόπους φρατρικῆς, δὲ φῶς τὸν μαγίστρον Ῥωμανὸν τὸν Κουρκοῦαν, φατρωΐαπτον ὦ ἐπίσκοπος καὶ αὐτὸν στρατηλάτην ὄντα τῆς ἀνατολῆς γράμματα πέμψας, καὶ φιλοτιμίαν ὑπομένειν καὶ δωρῶν καὶ τιμῶν διηγέ-

A πολιτικὰ κυβερνᾶν ἱκανώτατος, ὅπερ ἄρα σωμχφρόνει παρὰ τῷ Θεραπόντων. ἀλλὰ ἵνα οἱ οἰκέσποτοι τὰς τῆς τοιαύτης ἐκβιβασθῆς ὁρμὰς, ἵν ἐκείνοι τὰ κοινὰ μετέσπων, πλοῦτον ἄφατον συναθροίσωσιν, ἀνήρυπτον καὶ ἀνεπιτήδειον ἀπεφαίνοντο.

Ἀφωβίλιμ δὲ μᾶλι, τῆς αὐτῆς ἡ. ἐνδικτιῶνος, θέσεσιν ὁ Φωκᾶς Νικηφόρος τῇ τῆς ἀνατολῆς κελεύσει (τὼ Ἰωσὴφ, καθάπερ ἡ πάλαι, καλούσσης) ἐν Κωνσταντινοπόλει· ᾧ ἀπὸ τῆς ἐκ τῆς Κρήτης λαφύρων τῆς τῆς Βερρόιας, ἐθεμβάσατο ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ, κομίσας ᾧ μέρος τι τὴ ἱματίων τὸ Βαπτιστῆ Ἰωάννη, ὅπερ ἄρα ἐν τῇ Βερροίᾳ ἐκατοκείμενον. τῶν δὲ ἐδυδεῖς ᾧ δὲ ὑποφλαβείχων ὁ Βρίγγας· ἀλλ' ὑπεῖλας ὕτος ὑποκειμένους ἐξαπατῶσαι τύπο ἰρῶντι τρόπῳ πιθεῖν. ἵνα τὰ τῆ ὑπατικῶν εἰλαφῶς ὁ Φωκᾶς πρὲ ἄρας ἀρίστ, εἰς τὸν οἶκον ἄποισι τὸ Ἰωσὴφ, ᾧ κόλας τὸν Θύραν, ὅστις εἰσ μιμοῦσιν ἐκέλασε τῇ Θυρωρῷ· μιμῶσαντος ᾧ κελεδθεὶς ὑπείνοντ, ᾧ κατιδὼν παραλεῖῶν τὸν Ἰωσὴφ. ἀνέκτυσιν αὐτῷ τρίχιος ὑφῶμα, ὅπερ ἐνδυθὲν τ ἱματίων ἡμφίεσο, ᾧ μεθ' ὅρκων ὑπλωρόρμησιν ὡς τ ἢ μοναχῶν ἀσπαζόμενος πολιτείαν, πάλαι αὐ πεμφθέλατο τὸ χῆμα ᾧ τῇ βιωτικῶν ὑπεξάγαγεν ἑαυτὸν φροντίδων, εἰ μὴ ὑπῆρχεν αὐτὸν ὁ τῇ βασιλέων σφοαπάθεια Κωνσταντίνῳ Ῥωμανῷ, Ἐμέλλειν ὅσον ἄπω ἢ οἰκείου ἐκπληρώσαι σκοπὸν· ᾧ μὲ μᾶλιν ὑπέτρεπε-

B σθαι, καθυπέπιθεν. τὸν Θεασάμενος ὁ Ἰωσὴφ, πίστει ἐΘέιος σφῷ τὰς πόδας αὐτὸ, μεταιρεῖσι ἐλζωτῷ, καὶ ὡς ὁ πιστέυσον τιν πληροφορῶν λέγοντι ποτὲ κατ' αὐτὸ. ὑφωράτο δὲ ὁ Βρίγγας ᾧ Στέφανον τὸν βασιλέα, τῆς ζωῆς μέχρι τότε συναιρεθημένον, ᾧ ἐξόρυκτον ὑπὸ ἀκεβλεκίτρων αὐτὸ εἶναι φυλακῆ. ἀλλ' ἐκείνος κατὰ τῶν ὑφειλῶ τὸ μεγάλαν σαββάτῳ τῇ Θείων μυστηρίοις μυηείων, αἰφνιδίως ἐν Θυ τέτυκτε, μηδείως φρονησαμένης αὐτῆς, ἀλλὰ τῆς Θεοφανὲς, εἰς πόρρω τὸν πατρίκιον, κατηρτασαμένης αὐτό.

C Πέτρος ᾧ ὁ τῇ Βουλγάρων βασιλεὺς, τῶν εἰρήνην πάγα ἀσαπώμενος, ἀποθανόντος τῆς αὐτῆ γυναικός, ἀφοσιὰς ἀφὸς τῆς βασιλεὶς Ἴφυτο, ὁμοῦς δὺς τῆς οἰκείῆς δύο ὑὸς Βοήσιν ᾧ Ῥωμανὸν· ᾧ μετὰ μικρὸν ἀπέρλευ. οἱ δὲ ὑοὶ αὐτὸ ἐν Βουλγαρίᾳ ἐτέμφθησαν μετὰ ταῦτα, ἐφ' ὥτῆς πατρίας ἀντιρέβλαι βασιλέως, ᾧ τὰς Κομιτοπύλας ἀπέρξησι τῆς ἀρχσν φορᾶς. Δαβὶδ δὲ ᾧ Μωϋσῆς ᾧ Ἀαρὼν ᾧ Σαμουὴλ, ὑὸς ὄντες παῖδες τῇ μεγα διευνδόντων ὁν Βυλγαρίᾳ Κομήτων, ἀφὸς ὑποτασίαν ἀπεῖδον, ᾧ τὰ Βυλγάρων ἀπῆσσον. ᾧ ταῦτα μὲν συκλωΐχθη ὧδε.

D Ὁ δὲ Βρίγγας, ὃν ἐπορμᾷ τρόπον ἀπατηθεὶς ὑπὸ τ Νικηφόρε, ᾧ πάνυ ἐάσας ὁ κακὸν ἀπειλθεὶν, μεταμέλετο, ᾧ δὲ δικηῷ ἐποιεῖτο, ὅτι πρὸ ὑπὸς ἀρχὸν ἔχωτο Θράκμα, ἔλαθε τὸν ὁρμοβλαβῶς φρονεμάβρος· ἐμεῖμνε γοῶν, Ἐ ποῖ μηχανῇ ᾧ πῶς τὸ ἀπὸ τότων δοκληθεὶν φροντίδος. ᾧ ἔδοξεν αὐτῷ λυσιτελέστατον εἶναι φῶς Ἰωάννων μάγιστρον γράψαι τὸν Τζιμισκὸν, ὄνθρα Θυμοειδῆ καὶ θρασύτερον ὄντα, ᾧ μετὰ τὸν Φωκᾶν ὃν στρατηγὸν τῶν πάντων τῇ ἀνατολικῶν ὑπάρχοντα· ἵνα ἐπὶ τῷ ἀπατηλῶν ὑπάρχοντα ἐπὶ τῷ ἀπατηλῶν γράμμασι πέμψας, καὶ φιλοτιμίαν ὑπομένειν καὶ δωρῶν καὶ τιμῶν διηγέ-

ρας

ρια τὰς φοὰς καθαίρεσιν τῦ Φωκᾶ. ἐγέροντο πὰ γράμ- A
μαπα, ᾗ ὁ τὸς τῇ γεγραμμένων ὑπηρχεν ὕπος. ει
διαφάσεντος καθαιρησοσι τὸν Φωκᾶν, ᾗ μοναχὸν ἀ-
ποκείρωσιν, ᾗ ὅρσον ἄλλον ἐκ μέσυ ποιησωσι, τῷ
μὲν τῆς ἀναπλῆς τῦ δομεςίκυ ἡ ἀρχὴν μιγίστην ἀρ-
χὴν λάβεται ὁ Ἰωάννης, τῷ δὲ τῦ δομεςίκυ τῆς δύ-
σεως ὁ Ῥωμανὸς. καμιθέντων δὲ τῶ γραμμάτων τὸς
ὁπλοθδσίτας ἀνδράσιν, ὑπόσατρ μετιόως τὰ εἶναι ἐχση
φοὰς τὸν Φωκᾶν, ὑπασπιγιόσκυσί τε αὐτῷ ὡδέως τὰ
γράμματα, ᾗ ἐξαπαθῶσι φοὰς ἄλλὴν τὸν Φωκᾶν, ᾗ
γενέαδε τι ᾗ μειζόν ἐπόσπασθαι παρακάλουν. ὀκ-
νεῖσπε δὲ, ᾗ ἀναδυόμενον ᾗ αὐτοχόρας ἠπείλουν
ἀξχωρίσεσθαι. δὸ ᾗ φοὰς τὸν τῦ Σπαπᾶ ἀφοβαλιά- B
σας κίνδυνον, τὸν φόνλκσιν ὑπεδέξατο. ᾗ δὴπέρᾳ
τὸν Ἰκλίε μῆνὸς τῆς αὐτῆς ϛ'. ἰνδικτιῶνος, ὑπὸ τὸ ἓν
τῇ ἑφε ςρατευμάτων ἀκάτων παρακεκιμένων ὑπὸ
τὸ Τζιμισκὴν, Ῥωμαίων ἀναροῦσται βασιλεύς. καὶ
εἰς μὲν λόγος φέρεται ὧδες.

Ἐπερος δέ, ὁ ᾗ δοκῶν ἀληθέςερος, ὡς πολυῶ ὦ-
δινε χρόνον τὰς βασιλείας ἐπιθυμῆσαι. ᾗ ὁ ποσῦ-
τον αὐτὸν ὁ παῦνος ἔρως ἐξέφλεξεν, ὅσον ὁ τὰς βασι-
λίδας θεοφανῶς, ἐνυχόντα τὸ αὐτῷ ὅπ τῇ βασιλιδῶ-
σῃ δίκῃ, καὶ πολλαῖς φοὰς αὐτὸν ἐκπέμψαντα τὸν
οἰκοδόσπατο ὑπηρέτλν αὐτῷ Μιχαὴλ. πάντ ᾗ καπερω- C
ράσας ὁ Βρίγγας, ὑπόσπολς δίδεκετο φοὰς αὐτὸν.

Τῆς τοίνυν ἀναῤῥώσεως αὐτῷ ἡμιδόσεως ἐν Κων-
σαντινοπόλει, καὶ τῇ φραγμάτων ἐκ περαχῆ καθῃ-
ρῶσθαι, ὁ τὸν φρενῖτιδα τῇ ὅλων ἀνξωσμίος ἰωσῶφ
πλωσία, ᾗ δὴπερῶτο, ὁ, τι καὶ δράσειεν, ὅτι μηδὲ
τὸς πολίτας νύπες ἐν ᾗ τὸ δυσέπυκτον. καπλὶ
Δόντος δὲ ἐν Χρυσοπόλει μιπὰ πωπὸς τὸ ςρατῦ Νι-
κηφόρε τῦ Φωκᾶ μετ' ὠφηλιῶν, ἰβιλλύσατο ὁ Βρίγ-
γας βασιλέα τινὰ φοβαλέδαι, ᾗ ἐπὶ τὸν οἰῶμδον
τὸν πεσὸν ἐκλύσαι τὴς ὁρμὴς τὸ ςρατῦ. τῶς δὲ τὰς α-
ναῤῥόσεως, ὡς εἰπεῖμι, τῦ Φωκᾶ χαμερίσες, Βάρδας
μὲν ὁ πὸν πακὸρ (ἔτυχε γὰρ ἐσθμιὸν τῇ βασιλί-
δ') ἐκὴς εἰσῆρχεται φοὰς τὸν μεγάλλν ἐκκλησίαν,
Δόων δὲ ὁ ἐκεῖσε ἀδελφὸς, καπερ φυλαττῶμδος ἀ-
κριβῶς, λαδῶν ἀπέδρα. ᾗ τῇ οἰκείῳ νεῶδῃ ὁμοίως.
μονι. Οὕ γινομένε, παρεῖδε τὸν ψυχὸν καὶ τὸν πά-
σῃ ἀμηχανίᾳ κατὸν ὁ Βρίγγας, ὃν δὲ καὶ ἀνιπτὶ-
δέως ὃν καιρὸς δυσπλοὶς ὄχλος κολακεύσας, καὶ
καπαδυναςεύσας πλῆδος. δῶν γὰρ φοσδυλίσει λό-
γοις καὶ δωπιτικοῖς τὸν τῦ πλῆδος καπαπλαζάμε
ῤμὴν, ὁ δὲ μᾶλλον ὀξυτραχύνει καὶ ἐγκλωᾶ. πάντ
πὸν δὲ ἐν τῇ μεγάλῃ σωπτηχήσπων ἐκκλησίᾳ, αὐτὸς
τὸ πλῆδος ἐκδεμάτων, λόγως ἐπαφῆκεν ὑπερηφάνος
τε καὶ τραχύς. ἐγὼ, φησὶς, καπακούσω ὑμῶν τὴς E
ἐπιμέπτε ᾗ ἀναιρωπίας, ποιήσω δὲ, τὸν τὰ νομί-
ματος ἀσυμφώνους σίπω, καπερῥιθεὶς ἐκ τῇ κόλπῳ.

Οὕπω παρῆλθεν ὁλόκληρος ἡμέρᾳ, ἀφ' ὃ τὰπο
ἐῤῥηκε, (κυριακὴ γὰρ ἦν, ἐνδεκίνη ἄγουσα τῦ
Αὐγούσου μῆνὸς) καὶ τῇ ἑσπέρᾳ τῆς αὐτῆς ἡμέρας
Βασίλειος, ὁ Κωνσαντίνου τὰ βασιλέως παρακοι-
μηθῆσας, θυσμενὴς καὶ ἐχθίσος ὢν τῷ Ἰωσῆφ, τὰς ἑαυτῦ φίλους καὶ συγγενεῖς τὰς οἰκείως
συμπίσας Θεράποντας, κατὰ πολλὰ μέρη τῆς πόλεως πέμπομεν, ὡς τὰς οἴκως ἕ ἀντιφανε-
ρόσων αὐτῷ. ᾗ ὑπὸ φράτης ὥρας τῆς δεὐτερας ἡμέρας μάχεις ἔκπς, κατέρχεται κὸ ἐξη-
ῤθρίσας οἰκίας πλέσας τῇ πολιτῶν, ὧν ἐπισημότερα ἦν ἡ τῷ Ἰωσῆφ· ᾗ ὃ μόνον τῇ ἀν-
τιβαίνειν δυκύπων ἡμφαίνε. καὶ πελπτικὸν ἀνδρῶν, ἀλλὰ ᾗ πολλῶν ἄλλων ὑπεκλεγέρων,
ὧν ὐκ ἀριθμητὸν ἦν τὸ πλῆδος, οἰκίαι κατεγράφησαν. ᾗ γὰρ ποτὲ ἄφορα μετὰ

litterarum hæc erat. Si Phocam op- A
primeret, & vel monachum faceret,
vel quocunque modo e medio tolleret,
Joannem fore domesticum scholarum O-
rientis, Romanum Occidentis. Ii cum lit-
teras accepissent, Phocæ eas, cui ho-
nelle cupiebant, recitant: hortantque
ut animum erigat, ac fortiter tem
magnam aggrediatur: tergiversantem, suis
se manibus, ni pareret, interfecturum
minantur. Ita demum Phocas pericu- Nicephorus
lo mortis territus, assentit: & secun- Imperator de-
da die Julii mensis indictione signatur.
sexta, ab Orientalibus exercitibus om-
nibus a Trimisca concitatis, Imperator
Romanorum salutatur.

Fertur & alius hac de re, isque pro- B
babilior, sermo. Jampridem eum cupidi-
tate Imperii, neque tamen tam hujus quam
Theophanus Augustæ amore flagrasse,
eum qua & collocutus fuerit cum in urbe
ageret, & sæpe ad eam Michaelum suo-
rum famulorum fidissimum miserit: idque
Bringam deprehendisse, & ob id fuspi-
ciones adversus eum concepisse.

Designatione Phocæ Constantinopoli C
annuntiata, rebusque conturbatis: Jo-
sephus, qui curam omnium rerum susti-
nebat, animi angebatur: neque satis in-
veniebat quid consilii sequeretur, cum ne
gives quidem ei bene vellent, quibus
se adhu difficilem præbere consueviisset.
Cum autem Nicephorus universo exer-
citu faustis acclamationibus proficeretur,
Chrysopolin veniffet, de Imperato-
re aliquo defigrando Josephus cogi-
tavit, ratus ea ratione se impetum
militum repulsurum. Ad nuntium por-
to delati Phocæ Imperii, hujus pa-
ter Bardas tum in urbe degens,
supplex in magnum templum confu-
git; Leo autem frater Nicephori, ta-
metsi accurate custodiebatur, tamen
clam se subduxit, & ad fratrem per-
venit. His ita actis concidit ani-
mo Bringas, & in summis hæsit diffi- 320
cultatibus: non enim apius erat ad
demulcendam periculosis temporibus mul-
titudinem; sed ubi oportebat, blandis
sermonibus adulandoque eam demitti-
gare, magis exasperabat, atque irrita-
bat. Ita tum quoque omnibus in magnum
templum concurrentibus, superbis atque Edit. Paris.
asperis verbis populum ut perterreret: pag. 648.
Ego, inquit, compescam vestram feroci-
tatem atque impudentiam: nam efficiam,
ut quod pro nomismate emitur frumenti,
in sinu liceat portare. Actum hoc die
Dominica, nona Augusti.

Vesperi hujus ipsius diei Basilius
Constantini Imperatoris cubicularius
intimus, Josepho insensissimus, amicis
ac propinquis suis suos adjungens fa-
mulos, per multas urbis partes di-
mittit in adversariorum domos. Il a
prima infequentis diei hora usque ad
sextam plurimas civium domos, in-
terque has Josephi vel præcipuam,
solo æquaverunt: neque tantum illu-
strium & in republica versantium ædes,
eorum qui adversari videbantur, sed
& tenuiorum innumeræ diruebantur.
Quippe cum ex Josephi familiaribus, D
tum amicis & cognatis, tum ex ædi-
ficiis, quæ ipsi erant, tum ex aliis
quæ ipsius partes sequebantur, & ad
tollendum Josephum conspirarant, ma-
gna hominum multitudo esset, domus
omnium describebantur. Nam quæ
Leonis fratris Josephi, & Dalassenæ
matris, & Nicephori Phocæ, & Bar-
dæ Phocæ, & Leontis Phocæ, & Ba-
silii Lecapeni, & Constantini Lecapeni,
& Romani Lecapeni, & Basilii Lecapeni
Augusti, & Constantini Porphyrogeniti
Augusti, & Romani Augusti, & Ro-
mani Argyri, & Basilii Bulgaroctoni,
& Constantini Porphyrogeniti, & Ro-
mani Augusti, & Romani Argyri, &
Basilii Bulgaroctoni, & Constantini
Porphyrogeniti, & Romani Augusti,
& Romani Argyri, & Basilii Bulgaro-
ctoni, & Constantini Porphyrogeniti,
& Romani Augusti, & Romani Ar-
gyri, & Basilii Bulgaroctoni, & Con-
stantini Porphyrogeniti, & Romani
Augusti, & Romani Argyri, & Basilii
Bulgaroctoni, & Constantini Porphyro-
geniti, & Romani Augusti, & Romani
Arg

& ſi cui olim aliquid cum altero diſcordiæ interceſſiſſet, ia tum turbam incompoſitam ſecum trahens, nemine obſtante eum perdebat. multique in hoc tumultu etiam homines necati ſunt. Interim per urbis plateas, fora, ac angiportus Nicephorum Callinicum (præclaris potitum victoriis) inclamabant. Quæ dum geruntur, Bardas e templo, in quod paulo ante ſupplex miſerabiliter confugerat, & extrema ſibi imminere putarat prodit; & Joſephus ſalutis ſuæ cum incertus, qui modo ita inflatæ ſuperbierat, in id miſer atque deprecans ſubit. Porro Baſilius cubicularius cum ſuis triremes adornat, & Imperatoria etiam celoce aſſumpta eum tota claſſe Chryſopolin trajiciunt, & Nicephorum inde ad Hebdomum, atque hinc omni multitudine urbana deducente cum fauſtis acclamationibus, plauſibus, tubis ac cymbalis publica pompa per auream portam in urbem ducunt. Ut in magnum templum ventum eſt, Polyeuctus patriarcha ad hoc comparatus, cum in ſuggeſto Imperatoria inſignie corona, die Dominico, Auguſti decimoſexto, indictione ſexta.

NICEPHORUS PHOCAS ſit Imperator.

Poſt hæc Nicephorus Imperator Antonium Studitam monachum & ſyncellum mittit, qui aula Theophanonem educat, & in palatium Petrii includat. paulo poſt Joſephum in Paphlagoniam relegat; & inde rurſum, non longo interpoſito tempore, in monaſterium in Pythiis quod a Secretis dicitur, ubi is per duos annos tolerata vita obiit. Bardam quoque patrem ſuum Cæſarem creat.

Edit. Pariſ. pag. 649.

Theophanonem ducit, carnes edit.

Vigeſima Septembris die læta depoſita, uxorem duxit Theophanonem. Tunc & carnes guſtavit, a quibus hactenus abſtinuerat ab eo tempore, quo Bardas ex priore conjuge filius ipſius, in campo equitans, & cum patruele ſuo Peluſa ludens, haſta a nolente ictus periit. Fecerit ne hoc abſtinentiæ cauſa, an ut ſic Imperatores ſua concilia celaret, præter ipſum ſolos novit Deus.

Cum patriarcha, conſpectus.

Peractis nuptiis in novo ad palatium templo, cum in ſanctuarium eſſet intrandum, manu eum tenens Polyeuctus, ut ad ſacros cancellos ventum eſt, ipſe in adytum introit, & Imperatorem repellit atque: Non intromiſſum Iti, priſquam pœnas pro ſecundis nuptiis luiſſet. Moleſtum hoc fuit Nicephoro, & ad finem uſque vitæ Polyeucto ſuccenſuit. Dicebatur etiam paſſim rumor, qui non exiguas in eccleſia turbas dedit: Unum liberorum Theophanonis fuiſſe a Nicephoro e ſacro baptiſmo ſuſceptum eum, ut ſpeciſſam anſam arripiens Polyeuctus, Imperatorem aut repudiare uxorem juxta ſacræ conſtitutionis præſcriptum debere contendebat, aut eccleſia abſtinere. Atque hoc poſterius fecit Nicephorus, uxori deditus. Et convocatis qui in urbe tum peregrini erant epiſcopis ac delectis ſenatoribus, rem iis deliberandam propoſuit. Illi omnes, Conſtitutionem eam Copronymi eſſe, eaque Imperatorem non teneri; pronuntiaverunt: libellumque abſolutionibus ſub-

Πολύδευκης, ἃ χωρὶς τῶν αὐτῶν ἀπιμάχητο τῆς γυναικὸς κατὰ τὸ παρὸν, ἢ τῆς ἐκκλησίας ἀναχαρῆσ. ὃ δὴ καὶ πεποίηκε, τῆς Θεοφανοῦς ἐξεχούσης. συγκαλυπτόμενος δὲ τὸν ἐξόπισθεν τῶν Νικηφόρου ἐπὶ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος ἀνάδοχος ἐγένετο τῇ τῆς Θεοφανοῦς υἱοῦ παιδὶ. πάντες δὲ τῶν φήμης ὡς ἀλόγου ἀφορμὴν δεξάμενος ὁ Νικηφόρος ἀπὸ

π. πάπας δὲ ὑπὲρ τῶ Κοσμυνύμε ἦναι τὸν νόμιν ἔλεγον, ᾧ δέον αὐτὸν μὴ φυλάττεσθαι ἔκρινεν. τὸν ἄρα ἐξ λίβελλον ἀρίστως ὑπογράψωτος, πάντ' ἐπιδιδόναι. ἔτι δ' ἀναβαλομένου τῶ Πολυδέυκε κοινωνῆσαι τῆ βασιλῆ, ὁ Καίσαρ ἐπλαρτόρησεν, ὡς ἐκ ἀπόδοχος γένοιτο. ἀλλὰ ᾧ Στυλιανὸς ὁ πρωτοπαπᾶς τῶ μεγάλω παλατίω, ἐξ ὧ πρώτω ἐλέγετο ὁ τοιαύτω φῆμα ἐξαβρομῶν, ἐωθινὸν ἐλθὼν τῆς συνόδε ᾧ τῆς συγκλήτε, εἰρωμένος μετ' ἰδίων, μήτε πρός τινες ἀνεψιότητ', ὡς ἄρα Βάρδας ὁ Νικηφόρος ἀπόδοχος γένοιτο. ὁ δὲ Πολύδευκης καίπερ φανερῶς ἐπιορκοῦντα εἰδὼς τὸν Στυλιανὸν, τὸ τῆς συμπεσίας συγκεχώρακεν ἔγκλημα. ᾧ ὁ πάλαι ἐπισάμβιος διπρογαμίας ἐπιτίμιον ἐπιθεῖναι, ᾧ τὸ μέγα τῶν παρθένων ἁμάρτημα.

Νικηφόρος δὲ τῆ πρώτη τῆς βασιλείας ἔτει αὐτῶ, ἐκπέμπει κατὰ γῆ ἐς Σικελίᾳ Σαρακηνῶν τὸν πατρίκιον Μανουὴλ, ᾧ κόδον ὠὸν πατραδέλφου αὐτῶ Λέοντος, τῶ χρηματίσαντος δομεστίκου τῆ σχολῆ, ᾧ ἐπὶ Ρωμανῶ τῶ γέροντος τυφλωθέντος, γραπτὸν αὐτῆ δὸς ᾧ τόλμω ἐξόμαχον· ἀδηξίαν δὲ ἰδόντα φροντίβιδα ἑαυτῆ, οἱ τότε κρατοῦντος ὁ Ρωμαίων βασιλεία διεσμοφορεῖ τῆς Σαρακηνῆς. ἀλλ' ἀναγκαῖον εἶπεν ἐπιδραμόντος, τίς ἡ παρὸς τῆς Σαρακηνῆς διεσμοφορέα, ᾧ ὅθεν εἴληφε τὴν ἀρχήν. τῆς πόλεως δὲ τῆ Συρακουσῶν ὑπὸ τῆ ἐν Αφρικῆ Σαρακηνῶν ἁλώσης ἐπὶ τῆ χρόνων Βασιλείου τῶ Μακεδόνος, ᾧ τὴν ὅλην σωμβᾶν νῆσον ὑπ' αὐτῶ κατοχηθῆναι, ᾧ τὰς αὐτῆς πόλεις καπακεφάλαια, τῆς Παύρμε μόνης πιεζεπειθέντος. ἐξ ὧς ὡς ἐκ τινος ὁρμητηρίε ὁρμώμενοι οἱ Αγαρηνοὶ, ᾗ ἀντιτάραθεν γῆν ἐπεπήσαντο. ἐκεῖθεν ᾗ ἡμιτορθμιδόμενοι, τὰς νήσυς ἐδῄουν, ἄχρι Πελοποννήσε, ᾧ ὅσον ὕπω προσδόκιμοι παρασκεύεσθαι ἦσαν. ἀμαχεῶν ᾗ ὁ βασιλεὺς Βασίλειος, ᾧ ἄξιον ὑπαρξίαν ἀναζωῆ τῆς τοιαύτης ὑπαρξίας, τὸν πατρίκιον ἔφρυν Νικηφόρον, ᾧ δομέστικον τῆ σχολῶν, ἐπωνυμίαν τῶ Φωκᾶ φέροντα, ὃν τινὸς τῆ φυγόντων αὐτῶ ἀεισθέσαντος. (πάππος ὁ Νικηφόρος, ὃν τῶ βασιλέως Νικηφόρε, ἀνὴρ γυναῖός τε ᾧ σωματὸς, τὰ παρὸς Θεὸν τε δύσεβής, ᾧ παρὸς ἀνθρώπους δίκαιος.) ἐπος μετὰ τινος γραπτῆ οἷς * Σικελίαν πιραιωθεὶς, ἐπὸς ὀλίγου τῆς Ιταλίας ἀπέλασε τὺς Σαρακηνὺς, ᾧ ἐν Σικελίᾳ ἠυχέζων ἰωάγκασε. πάντ' τὸ ἀνδρὸς ᾧ ναῦν λέγεται δομήσασθαι πὺς Ιταλὺς, οἷς μόνῳ ἔλκηον τῆς αὐτῆ ἀρετῆς, ᾧ ὧδ' τῶν ἰλλυρίων μόνων, ἀλλὰ ᾧ δὶ ἔπορ ἔργον ἐξιαφάνον. οἱ δὲ Ρωμαῖοι ἐν τῆ μέλλον αὖκαδὲ ὑποτρέφειν μᾶ τῶ σφῶν γραπτῶ, πολλὺς τῆ Ιταλῶν καπαχόντες ἐπευδὸν δίλως οἷς τῶν πιραίαν ἐβεβάσαν ᾧ γοναθέντος, μηδὲν ὅλως ἐπεὶν ὁ Νικηφόρος, μηδ' ὑπόνοιαν τινὰ δῶσαι· πρὸ τῶ ἐν Βρεντσίῳ γενέσθαι (ἐκεῖθεν δὲ ἔμελλον πρὸς τῶν Ιλλυρίδα ἐβήτρᾶν) ὡς ἐκεῖνοι ἐγένοντο, αὐτὸς δὲ ἑαυτῆ ἅπαντον ἕ γραπτὸν ἐμβιβάζων τοῖς πλοίοις πορᾶν παρεσκεύαζε. ᾧ ὅπω τὺς ἐγχωρίως ἔασεν τῶν ἑαυτῶ χώραν ἀδῶς καποικῆν. διπλάσιον ὅμως ὠρίωνσεν ὁ Ιταλία, μέχρι τῆ χρόνων τῶ Πορφυρογεννήτε Κωνσταντίνε, ᾧ τῆς αὐτῆ μεθ' ὁς. ἐπ' ἐκείνων δὲ πάλιν κινηθέντος οἱ Σαρακηνὸ, μηδενὸς κωλύοντος τῶν Ιταλίαν καπέρηχον. σωμβάντος ὅμως οἱ κρατοῦντες, ὡς ἐχ οἷοί τ' εἶσι πρὸς τ' τῆς Ἐφέσ Σαρακηνὸς ᾧ πρὸς τῆς ἐμπορίας ἀντέχειν, ἤδη χῆ τῆ Βουλγάρων τῆς σπονδῆς καπαλελυκότων, ἀντέσταθαι ἐγνώκεσαν μετὰ τῆ ἐν Σικελίᾳ Σαρακηνῶν. ἐγένοντο ὅμως σύμφωνα δὶ Εὐσταθίου τῶ γραπτῆ Καλαβρίας, ἐνὸς ὄπος ἕ βα-

A scriptum a se ipsi dederunt. Nihilominus tamen rergiversante patriarcha, & res sacras cum Imperatore communes habere recusante, Cæsar fidem fecit, Nicephorum non fuisse susceptorem. Sed & Stylianus pontificum palatinorum princeps (ipsi protopapam vocant) a quo emanasse illæ rumor ferebatur, coram Concilio & Senatu juravit, se neque vidisse, neque cuiquam dixisse, quod vel Bardas vel Nicephorus esset factus susceptor. Polyeuctus ergo, tametsi pejerare Stylianum certo sciebat, erimen compaternitatis omisit: & qui ante urgebat ut ob secundas nuptias pœna ioffligeretur, ei quoque magoo delicto ignovit.

Nicephorus anno Imperii sui primo, con-
B tra Sarracenos Siciliam renentes emittit cum classe & valido exercitu Manuelum patricium, spurium filium Leonis patrui sui, qui domesticus scholarum dictus, a Romano le- *Edit. Paris. pag. 650.*
niore oculis fuerat orbatus. Dedecori namque sibi fore judicabat, si ipso Imperante Romanum Imperium tributa Sarracenis solveret. Ras ipsa postulat ut exponamus, quid tributi Sarracenis solverit Romanum Imperium, atque unde ea res initium habuerit. Cum Africani Sarraceni Syracusas *Constantinopolitanum Imperium Sarracenis tributarium.*
cepissent, imperante Basilio Macedone, reliquas etiam urbes everterunt, tota insula potiti, solamque Panormum pro arce & receptaculo reliquerunt. inde profecti, oppositam continentem occupaverunt: ulteriusque progressi, insulas usque ad Peloponnesum omnes vastabant, iisque potituri et-
C iam propediem credebantur. Quæ res cum graviter solicitum teneret Basilium, & is quæreret hominem huic ministerio idoneum, Nicephorus placuit, patricius & domesticus scholarum, qui cognomen Phocæ gerebat, quod quidam ipsius majorum rebus præclare gestis fuerat meritus. Hic Nicephorus, Nicephori Imperatoris avus, homo generosus, prudens, ac pius in Deum, & erga homines justus, cum exercitu in Siciliam profectus, brevi temporis spatio Italia Sarracenos expulit, coegitque eos ut se in Sicilia continerent. Ferunt Italos huic viro ædem posuisse, ad perpetuam virtutis ejus memoriam: non ideo tantum quod eos liberavisset, sed & ob aliud memorabile factum. Etenim Romani domum cum duc-
D re suo reversuri, multos Italorum comprehenderant, quos volebant in servitutem secum adducere. re comperta Nicephorus, nihil dicens, neque ullam suspicandi occasionem præbens, ut Brundusium est perventum (inde enim erant in Illyricum trajecturi) ipse unumquemque classiariorum singulatim in navim ingredi jussit, & trajicere, atque sic Italos in Italia reliquit. Pacata exinde fuit Italia usque ad Imperium Constantini Porphyrogeniti, & matris ejus. Tum rursum Sarraceni insurgentes, Italis nemine prohibente infestarunt. Et Imperatores
E animadvertentes se non pares esse bello simul & contra Orientales & contra Occidentales Sarraceous gerendo, præsertim rupto jam etiam a Bulgaris fœdere, pacem cum Siciliensibus Sarracenis componere statuerunt. pactumque est, agente rem Eustathio Calabriæ præfecto, uno de Imperatoris cubicularis, ut Sarracenis darentur tributi nomi-

* Ioculfus Scyl.

Edit. Paris. pag. 652.

ne quotannis aureorum XXII millia. Flemara pace, Joannem patricium cognomento Muzalooem Calabriæ præfecerunt: is cum se imperiosius in subditos gereret, est ab iis interfectus, atque il le dederunt Dandulpho regi Longobardiæ, cum jam Romanus senior Imperium occæpisset. Hic Romanus utile ceniuit, ut milla classe pars Imperii amissa recuperaretur. Præmittit tamen Cosmam patricium Thessalonicensem, nomen Dandulpho: Is cum trajecisset in Italiam, cum Dandulpho collocutus, hortatur ut a Romanorum ditione absti neat, & cum Imperatore fœdus ineat, eumque pro hoste amicum potius fociumque sibi concilliet. Dandulpho primum renuente, Cosmas, ut erat homo prudens: Mihi quidem, inquit, neceſſe erat homini amico ſuggerere conſilium ſalutare. cui ſi tu parere non vis, experiendo falſum animi te admodum fuiſſe, ubi te & nationem totam in fummum adduxeris diſcrimen; & impar tam potentis Imperii viribus ſubſiſtendis, de rebus tuis deſperaveris. Dandulpho intelligens Cosmam recte monere, accipit conſilium, & fœdus icit: hortatur etiam principes reliquarum quæ defecerant provinciarum, ut ad priorem redeant ſtatum, ſummque Imperatorem agnoſcant. His actis, ruríus in Italia ac Longobardia alta pax erat.

Dandulphus Longobardiæ præ.

327

Interim Simeon Bulgarorum princeps animo elatus, ob inultas de Romanis reportatas victorias, Imperium quoque Romanum animo jam occupabat. Mittit igitur legatos ad Phatlumum Afrorum principem, hortaturque ut claſſem ad Conſtantinopolin addueat, ſe eodem per Thraciam cum valido ac copioſo exercitu acceſſurum: conjunctis viribus ſe urbem terra marique expugnaturos, & divitias ejus æquis portionibus inter ſe diviſuros: & Sarracenis domum reverſis, ſe Conſtantinopolin retenturum. Bulgari miſſi clam in Africam navigant: & Sarraceni, cum judicarent Simeonem utiliter conſulere, quoſdam ſuorum primatios viros mittunt cum Bulgaris, qui pactum confirmenť. Ea legatio in reditu a Calabris intercepta, & Bulgari Sarracenique il ab his Conſtantinopolin ad Imperatorem Romanum ſenem miſſi. Qui cum conſilium illud hoſtium de ſocietate coeunda percepiſſet: ac intelligeret, ſi id ſuccederet, magnum rebus ſuis imminere periculum, exiſtimavit ſibi Sarracenos magnificentia & beneficiis ab eo inſtituto ſe detrahendos. Ergo datis in cuſtodiam Bulgaris, Sarracenos ſplendidis donis afficit: miſſiſque per eos etiam ipſorum principi xenilis, illæſos dimittit, jubetque eos domino ſuo dicere, hoc modo Imperatores Romanos ſuis hoſtibus paria referre. & de annua penſione ſe excuſat, dilationem ejus affirmans non ſtudio, ſed ob tumultus tunc in locis ortos factam. Reverſi ad ſuum principem Sarraceni, exponunt, ut a Romano fuerint tractati: ejuſque prædicata liberalitate, dona ab eo miſſa offerunt. Quæ omnia ita fuerunt. Phatlumo grata, ne tribuni ſemiſſem Romanis dimitterent: hoc eſt, de XXII millibus undecim abſcinderet. Id tribuit Sarracenis ex eo tempore, uſque

Bulgari cum Sarracenis ſocietatem quærunt.

pag. 652.

A σιλικῶν θαλαμηπόλων, ἐφ' ᾧ δασμὸν ὑπήκοον δίδοθαι τοὺς Σαρακηνοὺς χρυσίου χιλιάδας κβ'. γνωρίσων δὲ τ' αὐτοῦθον, Ἰωάννου πατρίκιον τὸν ἐπίκλην Μιζάλωνα σφαγὴν τῆς Καλαβρίας ἀφιβάλοντο. ὃς φορτικὸς καταρχων τ' ἐγχωρίων, ὑπ' αὐτῶν ἀπεσφάγη, φροχωρησάντων τῆς ῥηγὶ Λογγιβαρδίας Δανδόλφῳ, Ῥωμαίων τὸ γήροντος ἄρτι τὰ σκῆπτρα κατέχοντος Ῥωμαίων. ὁ δ' ὡ συμφέρον ἐνομίζετο χρατιώτας πεμφθῆναι ἐς τὴν νῆσον, τὸ ὑποῤῥαγὲν τῆς ὑλότητος μέρος ἐπανασώσασθαι. φροσπέμφθη δὲ Κοσμᾶς πατρίκιος Θεσσαλονικεὺς, γνώριμος ὢν τῷ Δανδόλφῳ. ὃ πρωτον θεὸς ὅτος εἰς Ἰταλίαν, ᾗ τῷ Δανδόλφῳ συμμίξας παρῆνει ὑποχάθαι τῆς χώρας Ῥωμαίων, ᾗ τῷ βασιλεῖ συμφιλιοῦσθαι, ᾗ αὐτὶ πολεμίου φίλον αὐτὸν ποιῆσαι ᾗ σύμμαχον. ἀπαναιρομένῳ δὲ ταῦτα τῷ ἀρώσῳ, ὁ Κοσμᾶς, αὐτῷ φρόσιμος ὢν ᾗ σωτήτος. Ἐμοὶ μὲν (ἔφη φρὸς τὸν Δανδόλφον) χρὴ ὡ, τὰ σωθησα συμβουλεύσαι τῷ φίλῳ. εἰ δ' αὖτὸς πειθήναι μοι ᾗ Θέοις τὰ λυσιτελῆ συμβουλεύοντι, τότ' γνώσῃ τῆς ἀληθείας ἔβμαρτήσας ᾗ πολὺ, ὅταν σωσῶσι τε ᾗ τῷ Θεῷ ἅπαν τὸς μεγίστους ὑποβαλὼν κινδύνους ἀπεχαρίσῃς, μὴ δυναμένος φρὸς ὅτο μεγάλων ᾗ ἰχυρῶν ἀντίτασθαι δυνατείαν. σωσεῖς οὖν ὁ Δανδόλφος τὰ δίοπα συμβαλεύων τὸν πατρίκιον, ἐδέξατο τῶν παραινέσεων, καὶ ἐπείσθη, ῥυθτήσας ᾗ τὰς ἀρχοντὰς ἢ ὑποτάτων Θεμάτων τῇ φροτέρᾳ φροσδραμεῖν ἀρχῇ, καὶ τὸν σφῶν ὑπηγούμενα βασιλέα, ὃν πολθῶνον εἰρῆνη βαθεῖα πάλιν κατέχει τὰ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Λογγιβαρδίᾳ φαγέματα.

B

C

Ὁ δ' τ Βυλγάρων ἀρχηγὸς Συμεὼν, πολλὰ χῆ Ῥωμαίων ὑπὸ τὰς ἥπειρον, ᾗ φρονιματιθεὶς ὑπὲ τύπος, ᾗ τῶν Ῥωμαίων ωνεφρονῶν βασιλείων. τοίνυν φρὸς Φατλοῦν ᾗ Δωμέτιν τ Λιβύων ἐκπέμπει, φροτρέπετο ζεῦλον ᾗ τῆς βασιλεῖδος ἀναιρεῖν. ὑπισχνεῖτο δὲ καὶ αὐτὸς ᾗ Θρᾴκης ἐλθεῖν, πολιὸ ᾗ βαρὺ ἔμαχον ἐπικυμόμενος. ᾗ γενομένων ὑφ' ἓν τῷ στρατευμάτων ᾗ τῆς ᾗ Θαλάσσης, ἐκπολορκήσειν τῶν βασιλεύουσαν, ᾗ τὸν τοῦτις πλοῦτον ᾗμερίσασθαι ἐπίσης, ᾗ αὐτὸν μὲν ἐν ἄκει ὑπορογήσειν, τοῦτον δὲ τῇ Κωνσταντινοπόλει καταλιπεῖν. ἐλαθόν ὅμως οἱ Βυλγαροι φρὸς τῶν Ἀφεκὴν ὑποπλεύσαντες, ᾗ δόξαντος τὰ Συμεὼν ὠφέλιμα παραινεῖν, ἐλυθησί τινας Σαρακηνὸς ὑλοτόμους, ὥςτε ἐμπιθῆσαι τὰ θεθυμένα. ὑπῆ ὑποτρέψαι δὲ, πειρατήσειν τοῖς Καλαβροῖς, ᾗ φρὸς τὸ Βυζάντιον ἀναπλέυσαντας μετὰ τ Σαρακίνων. ὡς ἴδον ὁ βασιλεὺς (Ῥωμανὸς δὲ ὧ ὁ γέρων) ᾗ τὴν κοινοφελίαν μεθὸν ἀκεβῆς, ᾗ ὡς οἱ ἀπὸ γένεται κατασκοπὰς ᾗ μικρὰς φροητοσιν ὑποπτεύσας, δεῖν φῶτα μεγαλορροσύνῃ ᾗ εὐγραξίᾳ τὰς Σαρακίνους ἀναχατίσαι τὰς παρούσης ὁρμῆς. τὰς μὲν ὅμ βυλγάρης ἔξευ ὃν φυλακὴν. ἄφοις δ' τὰς Σαρακηνὰς ἀῤῥοῖς φιλοτιμησάμενος, ἐτ' ᾗ ξένια τῇ αὐτοκτίμφλας ἀνάτορι πολίτιμα, ἀπαδεῖς κακῶν ἐξαπέστειλε φράξειν ἐπὶ τὴν Κυρίᾳ αὐτῶν, ὡς ὅπως ἀμείβοιεν οἰδαστὶ οἱ βασιλεὺς Ῥωμαίων τὰς ἐκείνων φολιμίης. ἀπολογίσατο δὲ ᾗ περὶ τὰς ὑπατίας διαφορίας, ὡς μὲ ἀφαβολὴ τῶν ἡμετέρων ὑγῥήσεσ ὑγῥήκειν, ἀλλὰ ᾗ τὴν ὑπικρατῆσαν γλωκαῖτε κατὰ τὸν τόπον παραχὼν. ὑπαπαδημάσαντος ὅμ φρὸς τὸν οἰκεῖον διωκτὴν τῆ Σαρακίνων, ᾗ ἀπὸ πάθους φρὸς τὸ βασιλέως διηγήσασθαι, καὶ τὰς ὡς αὐτὸς φιλοφροσύνας ἐξομησάντων, ὑποθεβλωκότων δὲ ᾗ ἄπερ ὑπήντο φρὸς ἐκείνου ἄφαρ, ὠδεῖς ὁ Φατλοῦμ ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουτ, τῇ τε ὀργεληθέσων αὐτῇ φόρων τὰ ἡμίσεα Ῥωμαίοις ἐχαρίσατο, ᾗ ὑπὸ τῇ ὤκοσι ᾗ ὀῦο χιλιάδων τὰ ὑπόλοιπα ἐκκένοφεν. ἐδὶ δοντοῦτον ὀξ ἐκείνε μὶ χεν τὰς τῆ Νικη-

φόρῳ ἀναρρήτως, τῶν Σαρακηνῶν τῶν. ἀλλὰ σωφρονέστερον μὲν ἀρχόντων τῶν δικαίων τοῖς χώραις τυγχανόντων, αὐτοί τε οἱ ἀρχόμενοι ἄλυπον ἦγον βίον καὶ ζωήν, καὶ ὁ δασμὸς ἀπεδίδοτο τῶν Σαρακηνῶν ἀφραγμόνως· ὁπηνίκα δ' ἀρχὴ ἀδίκους καὶ πλεονέκτας ἐκαθίστατο, καὶ τὸ ὑπήκοον ἐκακοῦτο, καὶ αἱ χῶραι τῶν Σαρακηνῶν ἀπορδαὶ διεφέροντο. καὶ δὴ καὶ παρὰ τῷ Πορφυρογεννήτῃ ὁ Κρηνίτης Χαλδίας τῆς Καλαβρίας γενόμενος στρατηγὸς, τοὺς ἐν Αφρικῇ καὶ Σικελίᾳ Σαρακηνοὺς μίσθωτας ἀρδίλιν ὑπὸ τῆ λιμοῦ καὶ τῶ πολέμω τῷ ἐν Κυρήνῃ Σαρακηνῶν ἀπολωλόνας, δι' οἰκείαν πλεονεξίαν ἀνατάσσετο, καὶ τοὺς ὑπὸ χεῖρα οὐ μετρίως ἐκάκωσε. πάσας, δὴ τοὺς καὶ τῷ ζῆν ἀφορμὰς εὐώνως ἐκτῆτο τῷ ἐγχωρίων ἀνύμβλος, πολλῶν τῶν Σαρακηνῶν ἐπιφασκόντων, ἀφαγμόνως παρέχωσι τὰς τιμὰς τῇ εὐπόρως ἔχειν χρυσίου ἕξιν ἐν τῶ λιμῶ καὶ τῷ πολέμων συνοχαῖαν. πλὴν ὁ μὲν Κρηνίτης ὑπὸ τῶ Κωνσταντίνου παραλυθεὶς τῆς ἀρχῆς, πᾶν χρήματα ἀρρήθη μετ' αἰσχύνης, καὶ καπηλεύσας ἀπέθανε.

Καὶ κατὰ τὸν τῶ πολέμου καιρὸν φυγάδας Καρχηδονίους ἀπομολύσασθαι οἱ Ρωμαῖοι ἐδέξαντο. οὓς οὐδαμῶς ἀκήκοεν οἱ Καρχηδόνιοι. μᾶλλον μὲν οὖν καὶ τὸν * δασμὸν συνεχώρουν. διδόασι, μήπως κωλύσωσιν οἱ Ρωμαῖοι σανδαλιδίοις τὸν τῆ ἐπιπόδιον αὐτῶν, καὶ κινδυνεύσωσιν οὕτω ἕξαφθαρῆναι λιμῷ, ὕστερον δὲ τῶ πολέμου ἕξωλυθέντος, πᾶν αὐτομόλως ἔζητουν καὶ τὸν δασμοφορίαν. μυδιὸς δὲ παρέχοντος αὐτοῖς, δέλυσαν τὸν ὁρκίλιν, καὶ περιεσύμβοι καθ' ἑαυτοὺς τὸν Καλαβρίαν ἐθνῶν. Κωνσταντῖνος τοίνυν ὁ βασιλεὺς μὴ θελήσας, ἄκαιρ ὁ πιθανὸς αὐτῶ, μειλιχίως ὑπελθεῖν τοὺς Σαρακηνοὺς, καὶ τὸν ὁρκίλιν ἀναπόσασθαι, ἀλλὰ πολέμῳ μᾶλλον κρῖναι τὰ πράγματα ἕξενεθεὶς, δύναμιν ἐξέμαχον συναγείρας, καὶ ἄρχοντα ἐπιστήσας αὐτοῖς τὸν πατρίκιον Μαλακηνῶν, εἰς Καλαβρίαν ἀπέστειλεν, ἐνωθῆναι κελεύσας τῇ στρατηγῷ τῆς χώρας (Παχάλιος δ' ὄνομ' ἦν, ὁ ἀρὸ μικρὰ μνημονεύθης) καὶ κοινῇ μετ' αὐτοῦ ἀναδέξασθαι τὸν παρὰ τῇ Καρχηδονίων καὶ Σικελῶν ἐπισκοπῶν πόλεμον. ἐπέσχεν δὲ καὶ τῇ πιμφθέντι στόλῳ τὸν Μακρονάσιλον. οἵ τινες κατὰ χώραν γενόμενοι, μυρία ἔδρων εἰς τοὺς αὐτόχθονας κακά, πλεονεκτοῦντες καὶ ἄλλα ποιοῦντες, ἃ καὶ αὐτοὶ ἂν ἔκτησαν οἱ πολέμιοι. τοῦτο πυθόμενος ὁ τῇ Σαρακηνῶν Αμηρᾶς Αβουλχαρὲ (ἦδη γὰρ ὁ Φατλοὺμ ἐτεθνήκει) καὶ τὰς ἑαυτῶ παραδαρρύνας, καὶ μὴ φοβηθῆναι παραινέσας στρατὸν, τοιαῦτα εἰς τοὺς εἰκείους ἐνδεικνύμενον τὰ κακὰ, πόλιμον ὑπαντιάσας συμίσησι κρατεῖται, καὶ πλὴν ὄρατο ἀρίστην τε καὶ καλλίστην. μικροῦ γὰρ ἂν ἐάλωσαν οἱ στρατηγοὶ ζωγρίαν.

Μετὰ δὲ τοῦτο Κωνσταντῖνος ὁ βασιλεὺς Ιωάννην Λεκαπηνὸν, τὸν τὸν ἐπωνυμίαν Πιλάτον, πυρὶ σίρικος ἐκπέμπει ἕξελεύσομον τοῖς Σαρακηνοῖς. ἐνωθεὶς δ' οὗτοι μὰ ταῖς ναυσὶ ἐπαίρεσθαι, ἀλλὰ τὸν σίρικον καὶ κρατοῦντες ἀπαίζεσθαι, προθύμως ὑπήκουσαν, καὶ ἐπὶ τινα χρόνον σίρικον ἴδοντο. τοῦτο δὲ διεξιόντος, πάλιν ἕξεκρᾶτουν, ἐλεηλάτουν τοὺς Καλαβρούς. καὶ πάλιν ὁ Κωνσταντῖνος δύναμιν κατ' αὐτῶν καὶ ναυτικὴν ἐκπέμπει, καὶ πεζικήν. ἦρχον δὲ τῆς μὲν ναυτικῆς δυνάμεως, ὁ τὸν ἐπωνυμίαν Κραμβίας, καὶ ὁ Μωρολέων. ἐστράτηγει δὲ τοῦ πεζοῦ ὁ πατρίκιος * Ρωμανὸς ὁ Αργυρός. γενόμενοι δ' ἐν Ηδρωῦντι, ἐκ τῆς ναῦς κωλύσασπες,

* ἐτέσιον Scylitz.

* Μαμωνὴ Scylitz.

A ad Nicephori deſignationem perſolutum fuit. Quoties in provinciis præfecti fuere moderati atque juſti, ſubditi quoque tranquillam egerunt vitam, & Sarracenis placide eſt ſatisfactum. Cum vero injuſti & avari præfecti eſſent interdum, ii & ſubditos vexabant, & pacem cum Sarracenis initam labefactabant. Namque etiam ſub Porphyrogenito, Crenita Chaldiæ in Calabria præfectus, Sarracenos Africanos ac Sicilienſes, quibus ob penuriam & bellum a Cyrenenſibus Sarracenis illatum extrema imminebant, avaritia ductus ſublevavit, & ſubditos non leviter veexavit. nam vili pretio coemens quæ ad vitam ſuſtinendam erant neceſſaria, magno ea Sarracenis vendidit: qui quod auro abundabant, & fame bellogue premerentur libenter pretium quodvis perſolvebant. Verum huic Crenitæ a Conſtantino Imperium abrogatum eſt, eidemque pecunia adempta eſt, & cum dedecore conſeoult, atque diem ſuum obiit. Crenitæ avaritia.

B Eodem bello Romani Carthaginenſes perfugas ſuſceperunt, quos neque repoſcerunt Carthaginenſes: & tributum præterea non exegerunt ſolitum, veriti ne offenſis Romanis, & alimeotorum patandorum facultatem adimentibus, fame periclitandum eſſet. Poſt bello confecto, & perfugas & tributum requiſiverunt: & repalſam paſſi, pace conſuſa identidem Calabriam claſſe infeſtaverunt. Igitur Conſtantinæ non, ut ſocer ipſius ſecerat, Sarracenos delloire & pacem cum eis renovare volens, ſed bello potius decernere, exercitum validum coegit. eumque duce patricio Malacenn in Calabriam miſit, & conjungere ſe cum præfecto ejus regionis juſſit Paſchalin, cujus paulo ante facta mentin, ac communi opera bellum a Carthaginenſibus & Siculis illatum defendere. Præfecit etiam Macropoannem claſſi, quam mittebat. Hi cum in Calabriam veniſſent, provincialibus innumera intulerunt maleficia, expilantes eos, & ea facientes quæ via ipſi hoſtes erant facturi. Quæ ut reſcivit Amerae Sarracenorum Abulchares (jam enim Phatlumus e vivis exceſſerat) cohortatus ſuos ne ſibi a tali metuerent hoſte, cujus tantæ in ſuos eſſent injuriæ, Romanis occurrit: gravique commiſſa pugna, pulcherrimam obtinuit victoriam, ipſis prope captis ducibus. Edit. Pariſ. pag. 633. Victoria Sarracenorum.

C Secundum hæc Imperator Joannem a ſecretis, cognomine Pilatum, ad tractandam cum Sarracenis pacificationem miſit. Qui cum ennſuevilſent victoriis non efferri, ſed pacem etiam rebus fecundis expetere, faciles ſeſe ei præbuerunt, & ad certum tempus inducias pacti ſunt. Elapſo eo tempore, rurſum mari tranſmiſſo Calabriam vexarunt. itaque etiam Conſtantinus contra eos navales terreſtreſque emiſit copias. claſſem ducebant Crambeas & Miroleon, alteras patricius Romanus Argyrus. Jamque hi

D

E

Hidrunte navibus subductis, ad navigandum in Siciliam sese parabant: cum Sarraceni fama (quæ parva amplificare, & terribilius narrare solet) perturbati, & quod hostes sibi imparatis subito ingruerent de salute sua solliciti, Panico terrore concussi ti castra sua deseruerunt, relictoque Regio fuga in Siciliam contenderunt. Cumque jam Panormo accederent, atrocissima oborta tempestate, ejusque vi (aut Christi veritus, cui illi impie maledicebant) navibus contritis universi perierunt. Inde rursum pax facta cum Romanis, quæ duravit usque ad Nicephori Imperium: in similarque Imperium occepit, rem indignissimam existimans Sarracenis tributum pendere, contra eos Manuelum (ut jam supra diximus) cum copiis misit. Manuelus juvenis, & multis etiam aliis obnoxius vitiis, neque fortioribus obtemperans consiliis, & sesipsum & exercitum totum perdidit, asperis quibusdam Siciliæ & invisis locis inclusus, atque exitio demersus. Captus fuit Niceras eunuchus patricius ac classis drungarius, & in Africam in vinculis abductus.

Manuelus phocus dux à Sarracenis victus.

Edit. Parisp. pag. 634.

Sub idem tempus Imperator in Ciliciam emittit Joannem Tzimiscam, magistrum domesticum scholarum Orientis jam creatum. Is cum ad Adanam pervenisset, in multitudinem incidit ex omni delectorum Cilicia Agarenorum, eamque congressus fundit, hostibus deletis. Quinque tamen eliciter Agarenorum millia equis relictis, pedites in collem quemdam præruptum evaserunt: ejusque natura freti, fortiter impetum hostium defenderunt. Sed Tzimisices circumdato colle, quia equet cum eis non poterat congredi, pedites ire eo suos jussit, pedesque eos ipse duxit. Nemo Sarracenorum tergum dedit, occisi sunt omnes, & cruoris rivi per declivia in campum fluxerunt: nonemque colli ab eventu factum, ut collis sanguinis appellaretur. Id factinus nomen Tzimiscæ celebrius reddidit, Sarracenis autem causa exitii fuit.

Joann. Tzimisces.

Anno Imperii sui secundo, mense Julio, indictione septima, Nicephorus magnum exercitum Romanorum ac sociorum Iberorum & Armeniorum in Ciliciam ducit, comitatus uxore sua Theophanone & liberis. Ea extra in castello * Drizio relicta, ingressus ipse Ciliciam, * Anabarzam Rotium, & Adanam urbes, aliaque haud pauca subigit castella. Cumque ad Tarsum & Mopsuestiam duxere non auderet, quod jam hyems appeteret, relicto ea in provincia validoque præsidio, in Cappadociam hybernorum causa abit. Ineunte vere rursum Ciliciam intrat: & divisis in duas partes exercitu, Leonem ad oppugnandam Tarsum cum altera parte mittit, alteram ipse ad Mopsuestiam duc

* Dulubio.

* Anazarbum interpr.

Nicephori res que ad Tarsum & Mopsuestiam contra Saracenos præclare gestæ.

Α πύργοις ἔχοντο φρός τὸν ἐν Σικελίᾳ ἀπόπλουν. Οἱ δὲ Σαρακηνοὶ τῇ φήμῃ ἀμπαραλόγιστος (ἐπίσταται δὲ αὕτη τὰ μικρὰ μεγαλύνειν, καὶ τὰ φοβερώτερα ἐξαγγέλλειν) καὶ μὴ τι πάθωσι δείσαντες καὶ τὸ αἰφνιδίως αὐτοὺς ἐπιφανοῦναι τοὺς πολεμίους, πανικῷ δείματι συχνῶς ἐπτοῆσθαι καὶ παλιπόρους στρατοπέδου, ἴφοργον ἐκ τῆ Ρηγίου· καὶ φρὸς τῶν Σικελίαν ἀνυπομόνως ἔσπευσαν. ἐν δὲ τῇ φρὸς Πάνορμον ἐπιπλόῃ, βαρυπάτῃ χειμῶνι περιπεσόντες, καὶ τῶν σκαφῶν ὑπὸ τὸ κλύδωνος συντριβέντων (μᾶλλον δὲ ὑπὸ τὸ Χριστῦ τῦ Θεῦ, τὸ παρ' αὐτοῖς βλασφημούμενον) ἀολλισθέντων ἅπαντες. αὖθὶς δὲ τοῖς τῶν Ρωμαίοις, Β καὶ ἀνανεοῦται τὰ τῆς εἰρήνης μέχρις τῶν ἀναῤῥήσεως τῶ Φωκᾶ. Ἀρτὶ δ' ἐπὶ τοῦ ἀναγορεῦσθαι βασιλεὺς, πάρα δόξαν ἠγανακίσθης ἐπὶ μορῷ τοῖς Σαρακηνοῖς, ὃ Μανουὴλ (ὡς ἐπάνωθι) ἀποστέλλει μετὰ δυνάμεως κατ' αὐτῶν. ὃς δὴ νέος ἄγων τὴν ἡλικίαν, καὶ στρατιώτας καταστρέψασθαι μὴ μόνον τὴν στρατηγὸν ἄξιος ὤν, ὑπάρχων δὲ καὶ πολλοῖς ἄλλοις πάθεσι κατάχρηστος, ἢ μᾶλλον τοῦ τὰ κρείττω συμβαλέσθαι, ὑπεριφρόνησις ἐγένετο τῆς ἐαυτοῦ τε καὶ δυσβάτου τῆς Σικελίας μὴ πασῆς ἐπαναπλεύσας τῦ στρατῦ, παραδίδοται παιδαγωγῷ. ἐάλω δὲ ζωγρίας ὁ Νικήτας πατρίκιος, καὶ τὸ κόλω δρυγγάριος ὁ εὐνοῦχος, καὶ εἰς Ἀφρικὴν δίσμιος πέμπεται. καὶ ὁ μὲν Μανουὴλ τοιαύτης ἐτυχε τῆς καταστροφῆς, παραπίσας ἀπαλοῖς γνώμῃσι ὁ πανεὶ τῦ στρατῦ.

Manuelus Phocus à Saracenis victus.

Edit. Paris. pag. 634.

Joann. Tzimisces.

Ο δὲ βασιλεὺς ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐκπέμπει κατὰ Κιλικίας, Ἰωάννην μάγιστρον τὸν δομέστικον τῶν σχολῶν τῆς ἀνατολῆς, ἤδη προβεβλημένον, τὸν Τζιμισκῆν δομέστικον. γνώμῃσι δ' ὅτῳ φρὸς Ἀδανα, καὶ πλῆθος καταβὰν ἐπιλέκτων Ἀγαρίων συνειλεγμένων ἐκ πάσης τῆς Κιλικίας, συμπλέκεται τούτῳ, καὶ ῥήγνυται κατὰ κράτος. οἱ μὲν ὅσοι ἄλλοι τῶν Ἀγαρίων νέμῳ πολέμῳ κατεκτάνοντο· μέρος δὲ τὸ στρατὸ ὅσοι πεντακισχίλιοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες φεύγουσι εἴς τινα λόφον εὐβατοῦντα ἠβῇ ἀπόκρημνον, καὶ τοῖς ἵπποις ἀποβάντες, καὶ τῇ τῆ τόπου φαρμακευτῆς εὐκαιρίᾳ ὠφέλιμος τὴν ἐπίοσιν ἠμύνοντο. ὡς δὲ περιεσοχήσας ὁ Ἰωάννης, ὅτι μὴ μεθ' ἵππων οὐδὲ τι ἐν αὐτοῖς συμβαλεῖν, πεζοῦσαι φροτάξας τοὺς στρατιώτας, ἀνεισι μετ' αὐτῶν πεζὸς ἐπ' αὐτούς· καὶ καταγωνισάμενος, πάντας ἀπέσφαξε, ὥστα μηδενὸς διδυσκόντος, οὓς ῥῦσαι ἠβῇ τὰ φραγὴς εἰς τὸ πυδίεν τὸ αἷμα ποταμηδὸν, καὶ ἀπὸ τῶν τὸ συμπτώματος κλυδώνια τὸν βουνὸν, βουνὸν αἱματος. ἀπὸ τὸ ἔργου ἐπὶ πλέον ἐξῦρε τὸ ὄνομα τῦ Ἰωάννου, καὶ τοῖς Σαρακηνοῖς τελείας καταστροφῆς γέγονεν αἴτιον.

C

D

E

Ο δὲ Νικηφόρος κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ὃν μὴν Ἰουλίῳ ἰνδικτιῶνος ζ'. ἔξεστρατεύσατο εἰς Κιλικίας ἐν βαρεῖ στρατῷ Ρωμαίων, καὶ συμμάχων ἱβήρων καὶ Ἀρμενίων, ἔχων Θεοφανὼ τὴν γαμετὴν σὺν καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς. ἐκείνων μὲν ὧν ἐξῴσθαι

* Δριζιβίῳ. Zonar.

τῆς Κιλικίας ἐν τισι φρωρίοις καταλιμπάνει, * Δερζὶν καλουμένῳ, αὐτὸς δὲ εἰσόλῳ εἰς Κιλικίαν, Ἀναβαρζὸν τῆ Ρωσσὸν καὶ Ἀδανα τὰς πόλεις, καὶ ἕτερα οὐκ ὀλίγα φρόμεια κατεσχήσατο. ἐπὶ δὲ τῶν Ταρσὸν καὶ τῶν Μόψω ἰσῖαν ἀπελθεῖν οὐκ ἐθάῤῥησε, χειμῶνος ἤδη καταλαβόντος· ἐν στρατῷ οὖν ἀποχρώντα καταλιπὼν ἐκεῖσε, ἔρχεται εἰς Καππαδοκίαν παραχειμάσων. ἦρος δὲ ἀρχομένου, πάλιν εἰσόλλυσι εἰς Κιλικίᾳ. ἐξ ἀρχῆ διελὼν τὰ στρατεύματα, τῶν μὲν Ταρσὸν πολιορκεῖν αὐτὸς δὲ τὸ λοιπὸν ἀράτμος τῆς στρατιᾶς, τῇ Μόψου ἐσίᾳ

φρούριον. ἐπεχείρει δὲ χειμάρρῳ τῇ πολιορκίᾳ, ἔχων δὲ καὶ τὸ λιμὸν ἐπαράγοντα, παραλαμβάνει τὸ ἓν μέρος τῆς πόλεως. πρωτεῦον δὲ ἡ πόλις αὕτη μέσον τοῦ Σάρου ποταμοῦ, ὡς δοκεῖν δύο πόλεις εἶναι. τῶν ἑνὸς οὖν, ὡς εἴρηται, μέρους ἁλόντος, ἐπὶ τὸ ἕτερον οἱ Σαρακηνοὶ καταφεύγουσι, τὸ ἰσθμοῦ παραχεόθεν ὑφέλκυστες. σφοδρότερα δὲ χειμαίνει τὸ βασιλέως τῇ πολιορκίᾳ, ἑαλὼς ἤδη τὸ ἕτερον μέρος, μηδενὸς ἐκεῖθεν ἐξφεύγοντος. ὁ δὲ τῆς Ταρσοῦ παραπαδήμενος Λέων ὁ τοῦ βασιλέως ἀδελφὸς, ἐπὶ χορηγίαν τῆς συμμαχίας ἐπιτηδείων μέρος λαοσυλλογῶν ἐστρατίας ἔξαρχος ἐγένετο τῆς Μοναστηριώτων, ἐτύγχανον ἀφυλάκτως ἤδη ἐφεστηκότας τοῖς πρωτεύουσιν, νυκτὸς οἱ Ταρσεῖς ἐξιλθόντες, ὡς μηδεὶ συναίσθεσιν ἢ ἐξόδου παρεχόμενοι, ἐπιτίθενται διεσπαρμένοις αὐτοῖς, καὶ οὐκ ὀλίγους διέφθειραν. ὧν ἐξ ὧν καὶ ὁ Μοναστηριώτης αὐτός. ἢ ἦ ἡ Μόψα ἐστίας ἄλωσιν οἱ Ταρσεῖς ἐγνωκότες, πεζόμενοι δὲ τῇ πολιορκίᾳ καὶ τῷ λιμῷ, διαφυσβδέουσιν πρὸς τὴν Λίνυπα, ἐπικαλούμενοι τὸν βασιλέα, καὶ λυτρώσεις ἀπαθεῖς παῶν φυλαχθῆναι, καὶ ἢ ἑαυτῶν παραδώσειν πόλιν. ὁ δὲ, μήτε τι φορτίων ἔασεν ἐφεῖς ἀποφέρεσθαι, ἢ ἄλλον ἅπαντα πλοῦτον κατέχει ἡ πόλις. μὴ δὲ ξῶν ἐμέρας τῶν ἢ πόλιν ἀλῶναι, τόλμης μέγιστος ἐξ Αἰγύπτου βοηθόσων τῇ Ταρσῷ παραγίνεται, πλήρης ὑπάρχων σίτου καὶ ἢ ἄλλων ἧ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων. καὶ συνεχωρήθη δὲ προχεῖρ τῇ γῇ, οὐδ' ὑποβῆναι παρὰ ἢ ὑπὸ ἢ βασιλέως ταχθέντων ἢ παραλίων τηρῶν στρατιωτῶν. ἢ μὴ ἔχοντες ὅ, τι χρήσονται τοῖς παροῦσιν, ὑπέστρεφαν, ναυαγίοις μεγάλοις περιπεσόντες ὑπὸ τῶν ἀνέμων ἀπειρίας ἢ ὁ ἐπιθέτους τῇ τῶ βασιλέως πολεμίων πλοίων. θύσας δὲ ἢ πρώσας ἢ τοὺς λοιποὺς πόλους ὁ Κιλικίας, τῇ Θεσπιβείῳ μὲν ὁ ἐνάτης ἰνδικτιῶνος ὑπέστρεφεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔχων μεθ' ἑαυτῶ ἐκ τοὺς ὁ Ταρσὸν πύλας, ἢ τοὺς ὁ Μόψα ἐστίας. ἃς ἢ χρυσῷ κατασίξας ἔξωθεν, ἀνάθημα τῇ βασιλίδι δεικνύμενον. τοὺς μὲν τῇ ὁ ἀπρόπολιν στύλους, τοὺς δὲ τῇ τὸ ὁ χρυσᾶς πόρτας τοίχους. διαμένει δὲ ἢ τῇ Θεῖῳ δώρου, ἐκ διακόνου ὁ ἑαυτῶ στρατιᾶς, τοὺς αἰχμαλωτισθέντας τιμίως ζωγρίας, ὁπηνίκα δομέστικος τῶν σχολῶν ὢν ὁ Στυπειώτης, ἢ ὁ Ταρσὸν παραπαδήμενος, πικρῶς πικρωθεὶς τῇ οἰκείᾳ ἀβουλίᾳ καθυπέβαλε τὰ στρατεύματα. ὡς δὲ ἢ τῆς πίστεως τιμίους ὁ τῶ Θεῶ λόγω σοφίας αἰνίσω. τῇ δὲ αὐτῇ ἡλίκῳ ἢ αὐτῶ βασιλείας χρόνῳ, ὁ Νικηφόρος ἐπὶ πᾶσαν ἢ γῆσον Κύπρον τῇ ὁ Ῥωμαίων προσήγαγεν ἐπικρατείᾳ, τοὺς Ἀγαρηνοὺς ἀνελάσας ἐκεῖθεν ἐξῆ Νικήτα πατρικίου τῶ Χαλκύτζη. τῇ δὲ τρίτῳ ἔτει ὁ βασιλείας αὐτῶ, ἔαρος ἐπιόντος, πάλιν εἰσβολὰς ἐποίσατο ἐπὶ Συρίας ὁ βασιλεύς· ἢ γενόμενος κατὰ ἢ Αντιόχειαν, πανστρατιᾷ μὲν ὁ φοβίβαλον, ἐλπίσας μηδὲ ἢ ἀκοὴν αὐτῶ ζωγρίσεσθαι τοὺς Αντιοχεῖς ἐπιπλαγέντας τὰ εἰς τοὺς πόλεις ὁ Κιλικίας συμβεβηκότα. ἀλλὰ παρελθὼν αὐτοὺς, εἰς τὰ ἐσώτερα μέρη ὁ Συρίας ἐχώρησεν, ἢ πόλεις πολλὰς ἢ χώρας καταστρεψάμενος ἀφ' ἧς Λιβάνου κορυφῆς, ἢ τῆ παραλίᾳ, τῷ Δεκεμβρίῳ μὲν ὑπέστρεφε. δ' θεὶς ὁ Αντιοχίαν φρουρεῖσθαι ὑπὸ πολεμίου, ἢ τὸ πλεῖστον λαὸν ἐκ τῆς χειμωνίδος εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν ἐπὶ βοηθείᾳ, ἐπιλοιπόντων δὲ ἢ τῶν * Αντιοχίων τῷ Πα-

* ἐκ ἐπιπεδίων, vel πανηκαίου

A cit. Eam cum acriter oppugnaret, fame etiam oppidanorum adjuta, unam urbis partem capit. ea enim urbs media a Sato flumine secatur, * (ita ut duæ urbes videantur. Altera igitur, ut dixi- tarsum supra- mus, parte capta, ad alteram Sar- cenos confugiunt, undique quod ca- pta erat incendentes: sed acrius ad oppugnationem incumbente Imperatore, altera quoque pars capta est, nemine inde effugiente. Leo autem Imperato- ris frater Tarsum obsidens, quum exer- citus partem pabulatum, frumenta unque missiset, duce Monasteriote, vobis minime compos fuit; nam sine custode dissipatos prædatores, noctu Tarsenses egressi, ita ut nemo eorum eruptio- nem sentire posset, invadunt, & haud paucos interficiunt, & in his Mo- nasteriotem. Tarsenses autem cognita Mopsuestiæ expugnatione, oppressique obsidione & fame, legatos ad Leonem mittunt Imperatorem invocantes, & deprecantes, ut incolumes dimitteret urbe dedita. Ipse autem cum permisisset, ut certum quoddam pondus auferrent, alia omnia urbis bona diripuit, triduoque post expugnationem classis maxima ex Ægypto advenit opem Tar- so latura, frumento onusta & aliis re- bus quæ ad victum sunt necessaria. Ve- rum permissa non est ad terram appelle- re, neque extensionem facere, ab iis militibus quibus erat ab Imperatore maritima custodia commissa: cumque nihil agere potuissent, redierunt, in- que maxima naufragia ob ventorum vim inciderunt, & Imperum bellico- sarum Imperatoris navium. Incensis igitur & combustis reliquis Ciliciæ urbibus, Octobri mense Indictione nona Constantinopolim rediit secum ad- ducens Tarsi portas & Mopsuestiæ, quas cum extremos auro distinxisset, munus attulit regiæ urbi dedicandum, alias ad arcem collocandas, alias ad aureæ portæ murum; attulit etiam Deo donum & sui exercitus decimam, venerandas cruces captas, quan- do scholarum domesticus Stypeiotes Tarsum obsidens imprudentia sua cum omni exercita funditus deletus est: quas etiam sacrosancto templo Dei verbi Sophiæ dedicavit. Eodem se- cundo Imperii anno omnem etiam in- sulam Cyprum in Romanorum pote- statem Nicephorus redegit, inde ex- pulsis Agarenis per Niceram patricium, & prætorem Chalcutzem: tertio ve- ro anno sui item Imperii appetente vere, rursus Syriam invasit Imperato- tor, cumque Antiocheam pervenisset, ipsam non est aggressus sperans fore, ut ne famam quidem ipsius sustinue- rent Antiochenses, deterriti iis, quæ Ciliciæ urbibus acciderant; sed ipsam prætereiens in interiores Syriæ partes profectus est, multisque urbibus & a- gris ad Libanum & maritima loca sitis in suam potestatem redactis mense De- cembri rediit. Sed fortiter bellum- sustinentibus Antiochenis, quod ex fi- nitimis locis multæ gentes in urbem se receperunt, ut ipsis opem ferrent, & commeatu Romano exercitui deficien- ti facloque ingenti exeno, adeo ut

B

C

D

E

pag. 633.

Edit. Paris.

pag. 634.

pag. 636.

transiri non posset propter multam quæ de cælo decideret pluviam, re infecta ad regiam urbem se recepit, secum adducens ollam quæ habebat effigiem non manu factam formæ Christi & Dei nostri imagineam, quam Hierapoli a se expugnata reperit, & capitolium Joannis Baptistæ partem sanguine concretam, cumque talis esset Nicephorus, ac talibus usus honoribus, & functus magistratibus, adeoque res auxisset Romanorum, etenim urbes amplius centum cepit, & oppida Ciliciæ, & Syriæ, & Phœniciæ, & Baniſiæ, quorum maxima & nobiliſſima hæc erant, Anabarsus, Adana, Mopſueſtia, Tarſus, Pagras, Synnephium, Laodicea, Chalcpum, tributariam quoque ſibi fecit Tripolin Phœniciæ urbem, & Damaſcum, Nihilominus tamen omnibus fuit invisus hominibus, ac temo nos cupiebat ipſius vitæ interitum. odiorum cauſa ſuo loco exponemus. Antiochea revertens Nicephorus, dum Taurum montem (incolæ Maurum vocant) tranſit in medio ejus caſtellum condit, in colle munitiſſimo: in eoque Michaelum Burtzam patricia ornatum dignitate reliquit, præſidem eum Mauri montis appellans, mandato ut diligenter invigilaret, Antiochenoſque omni opera exitu & rebus ceſſariis parandis prohiberet. Petrum quoque ſpadonem, unum de ſuis famulis, hominem ſtreuuum, præfectum caſtrorum in Cilicia creat, juberque exercitum in hiberna diſtribuere, ſuumque adventum inſequente anno præſtolari. Ferunt, poſtquam ea primo acceſſu Antiochea potiri, ſed noluiſſe, ac dedita opera diffulliſſe ejus reſuperationem: quod in ore omnium hominum eſſet hic rumor, receptæ Antiochea ſtatim Imperatorem obiturum. Eo nimirum fermone territus, neque ipſe Antiocheam tentavit, & Petro ac Burtzæ mandavit ne eam oppugnarent. Enimvero rebus ita ut memoratum eſt conſtitutis, Nicephorus in urbem rediit.

Edit. Pariſ. pag. 657 Burtzes Antiochiam capit.

At Burtzas Antiochæ vicinus, poſthabito Imperatoris præcepto, nocte dieſque de urbe ea occupanda cogitabat, quod hoc pacto æternam ſe gloriam conſecuturum ſperabat: Iram quoque frequenter eo itabat, & Antiochenos ad pacificationem invitabat, arroganter eam alperanates. Interim cum Sarraceno quodam, (Aliaſ is Occabarus) amicitiam contrahit, ab eoque muneribus & polliciationibus corruptus menſuram turris Occidentalis unius (Cala ei nomen fuit) obtinet: ejus auxilio ſcalas fabricatus, quæ ad ſummam turrim pertingerent, noctem obſervatam atque pluviam præſtolatus, per eam occulte ſcalas turri applicat, & cum trecentis fororum in ea aſcendit, hujus ac proximæ etiam turris cuſtodes trucidat: itaque duabus turribus occupatis, miſſo nuntio Petrum (quem caſtrorum præfectum diximus) hortatur ut celeriter cum omni exercitu ſupervenat urbi jam capæ. Petrus et-

ſuperiſus τῇ πύργῳ. καὶ ἀναβὰς μὴ τελειοῦσι τὸ ὑπ' αὐτοῦ, ὡς μὴ φιλάναξ δόκησιν ἄσπῃ· καὶ μετὰ τὸ τελεσθῆναι τὸς δύο πύργους κατίγναξ, ἄγγελον ἀθρόως ἐκπέμπει φῶς τῷ ἐραστοδιάρχῳ, μίαν ἐπιφαῦσαι, καὶ ἐλθεῖν μετὰ παντὸς τοῦ ἐράτε, ὡς τῆς πόλιως ἤδη καταχθείσης. ὁ δὲ Πέτρος τὰς ἀγγελίας διξάμενος ὡ-

μείλῳ ἐραστῇ γενέσθαι δὲ τῇ πόλμᾳ ἀπιδιξάμενος, ἐπ' ὀλίγον ὄμβρον ἀραιόδε καταῤῥαγῆναι, ὑπερχώρησε ἀφαντὸς, τῇ τῶν βασιλίδα καπήλῳ, φίρων μὲν ἑαυτῷ ἔδ' ὑπόπτα ἀχαῤῥοπτυπτον ἐκτύπωμα ἢ μορφὴς τῦ Χριστῦ τῇ θεῖ ἡμῶν, κέραμον, ὃν ἐμφορεῖ ἱερᾷ πόλει, πάντων πιστοφθαλμῶ. ἔτ' ἐκ τοιχῶν τὸ Βαπτιστῦ Ἰωάννε βότρυχον ἐνα πιπλημένον αἵματι. τοῦτος δ' ὡς Νικηφόρος, τῇ τοιαύτας χρησάμενος ἐραστῇ τύχαις, καὶ ἐπὶ πολὺν τὰ Ῥωμαίων αὔξησας ἀραγματα. κατέχει δὲ πλείων ἢ ἑκατὸν πόλεις, ἐμπόρειαν Κιλικίας τε ἢ Συρίας ἢ Φοινίκης, Λιβανισίας· ὧν μέγιστα καὶ ἐπισημότατα ἦ Ἀναζάρβος ἢ Ἀδανα, ἢ Μόψουεστία, ἢ Ταρσός, ἢ Πάγρας, τὸ Συνηφεῖον, ἢ Λαοδίκεια, τὸ Χάλκη. ἔθετο δὲ καὶ ὑποφόρους τῶν ἐν Φοινίκῃ Τρίπολιν, καὶ τῶν Δαμασκόν. ὁμῶς μισητὸς ἐγένετο παρὰ παντὸς ἀνθρώπε, ἢ πάντες ἐδίψων τῶν τῦτο διάσασθαι καταφορῶν· τὰς δὲ αἰτίας ἀπαλεξόμενος ὁ λόγος ἐν καιρῷ τῷ ἁρμοδίοντι. ὑποφρίσας δ' ὁ Νικηφόρος ἐξ Ἀντιοχείας ἐφὸς τῶν βασιλίδα, ἐν τῇ διήρχθαι τὸ Ταῦρον (ὃ Μαῦρον ὑρεῖς ἐγχωρίοις λέγεται) ὄρμησεν κατὰ τὸ μέσον τὸ ὄρυς, ὁμωνύμῳ ἐν τινι λόφῳ ἐρυμνοτάτῳ, Μιχαὴλ τὸν Βυρτζῆν πατρίκιον τιμήσας, ἐν τῷ φρυείῳ καπέλπε, ἐραυνῶν ὀνόματος τόπον τὸ Μαύρε ὄρυς, ἐπισκήψας ἀφορμέσειν ἀγρίστως, καὶ τὰς Ἀντιοχεῖς πάσῃ μηχανῇ κωλύσειν ἐξείναι, καὶ τὰ φῶς ζωῶν κομιζόδαι ἐπιτηδεια. καπέλπε δὲ ᾧ Πέτρον ἕνα τῇ ἑαυτῦ ὀπυόχων, δοῦλον ὑπάρχοντα, ὁμοτέχνων ἀξιωμάτων· ὃν δὴ καὶ στρατοπεδάρχλιν πεποίηκεν ὁ Κιλικίᾳ, οἷς παρεχόμασίαις τὸν στρατὸν χειροτρονῆσαι κελεύσας, καὶ τῶν αὐτὸ μένον οἷς ἐκπλὸν ἔπε ἔλεσιν. ἐλέγετο δ' ὅτι ἀνθρώπως ἐξ ἱρόδε ἐλεῖν τὴν Ἀντιόχειαν ὁ βασιλεὺς, ὡς ἠδέλησεν, ἀλλ' ἐξεπίπδοις παρεῖκε τῷ παρεβιβάζ τῶν πάντως κατάχεσιν, ἐθέλως τὸ φιλοξόμενον λόγον· καὶ γὰρ δὴ καὶ ἐν τοῖς ἀπάνταν ἐφώνα ἔρμασιν, ὡς ἅμα τῇ αἰωνίᾳ τῆς πόλεως Ἀντιοχείας καὶ ὁ βασιλεὺς πεθνήξεται· ἀμέλει καὶ τῇ τοιαύτῳ λόγῳ θαῤῥωνόμενος, ὥτ' αὐτὸς ἀφεστηκέναι τῇ Ἀντιοχείᾳ, καὶ τῇ Πέτρῳ δὲ καὶ τῇ Βυρτζῇ παρηγγελε, μηδεμίαν ἀφορβολὴν ποιησαθαι κατ' αὐτῆς. ἀλλ' ἐκεῖνος μὲ ταῦτα καπεσκάμβις, ὠφέσομεν, εἰσεισιν εἰς τὴν βασιλέυσαν.

Ο Βυρτζῆς δὲ τῇ Ἀντιοχείᾳ γειτνῶν, ᾧ ἑλὸς ἑαυτῷ ἀέρβεσον πιεπποίησθαι ἡμερόμβις, μικρὰ φροντίσας τῇ βασιλίως ὑποθυμιῶν, σύκπερ καὶ μεθ' ἡμέρας ὀσκίπτοτε, ὡ πους διωνθεῖν καπεκεῖν τὴν πόλιν· ἀπῆρε δὲν σωιεκῶς, καὶ λόγως μετὰ τῇ Ἀντιοχέων ἐκίνει συμβατικές. ἀλαζονεύομενος δ' ἐκείνων καὶ τὰς συμβάσεις διωσαμένων, ἴλαδε ἐκείνης φιλοφθίσια τιεῖ τῇ Σαρακηνῶν (Ἀλλαξ ἔτος ὦ) ὃν ὑποκλίμας δώρεις καὶ ὑποχείσασα, ἔχωση λαβεῖν τὸ μέσον ὑὸς τῇ φῶς δύσις τῆς Ἀντιοχείας πύργων Κάλα τοιῶμα. καὶ μὴ πὼν τετλαμῶμος κλίμακας φῶς τὸ ἄφορ ἐξικνουμένας τῦ πύργου, ὑπτε τὸ ἀφεγγὲ ἐπτηρώσας καὶ ἐπομβρον, ἴλαδε ταῖς κλίμακας ἀραχνη

κνει τῇ ἀνδύτῳ, τῷ ἐκ τῶ βασιλίως διδοικὼς ἀγανάκτησιν, μή τι ἡ κακὸν ἀπολαύσῃ, ὡς παραδάτης τῇ αὐτὼ φροσαγμάτων. ἐγκομίῳ δὴ τῷ Βυρζῷ, ἐχὶ ἄλλοσ ἐπ' ἄλλῳ πέμπτῳ ἀγγέλοσ, ᾗ τῷ ἐλδσσιν ἐσπαχώμενοσ, ᾗ πληροφορώντοσ, ὡς ἐπὶ πλέον αὐτὴν ἡ διώκεται φρὸς ἢ πολιορκίαν (ἐχὶ δὲ δὴ μαδόντεσ οἱ Αρτιοχεῖς τῷ τῇ πύργων καπάρεσιν, σωμήρρωσ παπτιχόδη, Ϛ ἐκπολιερκεῖν τοὺς πύργοσ ἠπείγοντο, βίλη δ' ἀφίντεσ παπτοπατὰ ᾗ μηχαναὲς ποικίλας, τὸ πῦρ ὑφιστοσ, Ϛ ἄλλα ἐσοίουσ ὁπόσα ποιεῖν ἰδει τὸσ πολεμιώντασ σωῒ χωικεῖ· ἐχὶ πέντοσ ὑστολωλένοι, ὑστβαλλεῖν δὲ ᾗ πόλιν πασῶν ὑπιρκειμένων τῇ ἀπὸ τῶ ἴω πόλεων) ἀποιδεὶσ δ' ὁ ἐρατοπιδάρχησ, μὴ τοσῦτοσ ὑστολωλότων, ἐχὶ πλικιτῶν ἀνδρῶν, ᾗ τῶ ἐκείνε ἀπεῖθεια, ᾗ πόλεωσ πλικαίτης ἡ πολιτεία Ρωμαίων ὑποσῆναι ζμιλιαν, ἄκων ᾗ μὴ βουλόμβοσ καπαρκῆσαι, παρεγένετο σωῒ παντὶ τῇ ἐρατῇ, ὥρων τὼσ πρὲῖ τὸν Βυρζῶν λέων ἀπεκελκότασ (ὑπὶ τεμσὶ ᾗ ψυχθημέροις ὕσαι πολορκιμάτοι) ὑ τῶ ὑρόδου ἐγκωμότησ οἱ Αρτιοχεῖς, παρελύθησαν τὰσ ψυχάσ, ᾗ τὰσ σωπονίασ ἐπέδωκαν. ἀδύασ δὲ λαβόμβοσ ὁ Βυρζῶσ, κάτεσι φρὸσ τῶῒ πόλιν, ᾗ ἀπάδη ἢ μοχλὸν τῶν κλειδὸσ ᾗχπμὸν, ἀσοίγνυσι τὰσ πύλασ, ἐχὶ ἢ Πίτρον εἰσαγει σωῒ παντὶ τῇ ἐρατυίματι. ᾗ ὕπω παριλήφθη ὑ μεγάλη ᾗ πιεφανὴσ Αντιόχεια. ὕπερ πυδόμβοσ ὁ Νικηφόρος, ἀφραθῶσα δίον ἐπὶ ἀλώσει πλικαύτης πόλεωσ, ᾗ τὰ κατ' αὐτὸν ἐπιτρέψασ Θεῷ· ὁ δὲ τοιώνατιτοσ, πλῆσεν τῶῒ ψυχῶῒ, ᾗ ἐρατοπιδάρχων τὸ ἐν αἰτίᾳ, εἶχεν, ᾗ ἢ Βυρζῶν ὑ μόνοσ ὡς ἀπειδίξατο τὰσ φροδυμίασ ᾗ τὰσ ἀνδρίασ, ᾗ γίρα παρίχων ὑπᾶξια τὰσ αὐτὸ ἀνδρικαζθίασ, ἀλλὰ ᾗ ὑβροει πλώιασ παρίλυσε τὰσ φρυγὰσ, ᾗ οἷοι μόνοι ὑπίταξεν. αὐτικαίτια, ᾗ τὰ λοιπὰ τὰ ῥηθέντα μὴ λοντα, μεσπὸν τοῖσ πᾶσι ᾗ βδέλυκτὸν τὸν Νικηφόρον εἰργάσαντο. φράσομβ δὴ, ὅπ τῶῒ ἀρχῶῒ τὰ κατ' αὐτὸν ἐκοσθὴ μοείασ πλημμελήσασ χωμάτων τῇ σωῒ αὐτῇ ἐρατιωτῇ, ἐπιτροφῶῒ ὡς ἐνίσθει, λίγων· Οὐδὲν ζαμμασὸν οἱ τοσοῦτο πλῆθοσ λαὸσ ἀπεκτεῖσί τινεσ. ᾗ αὐδὲ εἰσιδὼν ἐσ τῇ πόλει, πολλῶν ᾗ ἀβρατῶν ᾗ ἰδιωτῇ ἀρπαγέντων, ὑθμέων ἐκδίκεσιν ἐποιήσατο· ἀλλὰ παριβλέπειν τὰσ ἀπάτασ φαῖσεσ, ἐσδωχμῷμβοσ τὰσ ἀσηλγείασ, αἷσ οἱ ἀποκτωνῖτεσ φροσκείμβοι, κακὼσ τὸσ πολίτασ διιτίδοσαν, ᾗ ταῦτα σωπργάσαντασ αὐτῷ φρὸσ ᾗ τὰσ βασιλείασ ἀσλαφῆ ᾗ μικρὸσ. εἶτα φρὸσ Ταξειδὸν σωμχὸσ ἴξιαν, δύσωσ ἐκάκου τὸ ὑπὸ χώρα ᾗ μόνον φροδίκαις σωπόλεων ᾗ ἄλλαις σωμεσφοραῖσ παπτῶν εἰδῶν, ἀλλὰ καὶ λεηλασίαις ἀυσποντοσ. φρὸσ τοὺσ εἰρηναίουσ, ἐκκόψασ ᾗ μέροσ τι τῇ παρίχομένων τῇ συγκλήτῳ βυλῇ φιλοτιμημάτων, ᾗ τὸ (ὡς ἔλεγε) ἀπαιδίξειν χημάτων ἐν τοῖσ πολέμοισ. φρὸσ δὲ καὶ τοὺσ παρίχοθαι τυπωθέντασ δόσεωσ φρὸσ δικαίωσ οἴκουσ ᾗ ἐκκλησίασ παρὰ τίνων δυνᾳῶν βασιλέων, πλὴν ἐκκόψασ, ᾗ νόμον ἐκθίμβοσ μὴ τὰσ ἐκκλησίασ ἀκίνητοσ πλατυύσθαι, κακὼσ, φάσκων, ὑπὸ τῇ ὑπισκόπων ἁπασθῆναι τὰ πτωχικὰ χρήματα, ᾗ τὰσ ἐρατολμένοσ ὀλιγοῦθαι ᾗ τὸ ὃ πάντων χαλεπώτερον, Ϛ νόμον ἐκθέμβοσ, ἐν ᾧ τινεσ ὑπίσκοποι τῇ δεχπίσεων ᾗ κολάκων ὑπήρχαν, διεχέμβοσ, μὴ ἀεὶ τὰσ αὐτὰσ γνώμασ ᾗ φρτροπὰσ ὑπίσκοποι ᾗ ἐφιζῆσθαι ὑ ἀρχιεπιζῆσθαι. ὑπισκόπων πᾶνικόντοσ, βασιλικὸν ἐκ-

A si initio tergiverſabatur, indignationem Imperatoris veritus, ac metuens ne ipſius mandato violato ſibi infortunium pararet: tamen inſtante Burtza, & properare jubente, & ſe diutius oppugnationi hoſtium tolerandæ non eſſe parem docente: (etenim oppidani audito turres occupatas eſſe, undique confluerant, & eas expugnare omni ſtudio conabantur miſſilibus eonjectis, ac omnis generis adhibitis machinis, igni quoque ſuppoſito: neque omnino quicquam eorum omittebant, quæ agere conveniebat quibus cum uxoribus & liberis pereundi, ae amittendæ urbis Orientalium omnium præſtantiſſimæ periculum incumberet) Petrus timens ne ſuam ob pertinaciam tot tantique viri periret, & tantæ urbis jacturam reſpublica Romana faceret, vel invitus ſumma fidſtinatione univerſum exercitum adduceit. Jam omnem prope ſpem ſalutis Burtza eum ſuis dimiſerant, tres continenter noctes dieſque oppugnavit: ſed adventu Petri oppidanorum concidérunt animi, ae remiſit vehementia: & Burtzas faeultatem nactus, ad portam deſcendit, ae repagulo enſe diſſecto, apertis foribus Petrum admittit. Nicephorus allato tel hujus nuntio, cum gaudere ob tantam urbem, & ſuorum ſuas Deo committrere deberet, diverſa ſecutus indoluit, culpavitque Petrum: & Burtzæ non modo non probavit alacritatem atque fortitudinem, aut digna rebus geſtis præmia conſulit: ſed & contumeliis affecto ademit munus ſuum, & domi ſe eum continere juſſit. Id, & alia quæ referemus, invisum omnibus ae deteſtabilem fecerunt Nicephorum. Primo, quod quo primum tempore Imperium invaſit, cum milites ipſius innumeris delictis querelas exciaſſent, nihil de correctione cogitavit, fatus: Mirum non eſſe, ſi in tanta hominum multitudine quidam incompoſite ſe gereremt. Deinde, quod in urbem ingreſſus, cum bona & illuſtrium & plebejorum multorum diriperentur, vindicem ſe neuquaquan præbuit: ſed quaſi declaratis vitus eth libidinibus eorum qui eives vexabant, eos etiam qui ipſi ad Imperium obtinendum haud exiguam navarant operam. Præterea ad Taxeidium 323 aſſidue veniens, graviter ſubditos affixit, non modo penſionum & tributorum omnigenis rationibus, ſed & rapinis intoleratbilibus. Ad hæc, partem quamdam eorum quæ ſenatoribus ſolebant Imperatores largiri donorum in fiſco retinuit, caulatus ſibi ad bella gerenda deeſſe pecuniam. Neque hoc tantum, ſed & donationes monaſteriis atque templis legatas a quibuſdam piis Imperatoribus, prorſus abolevit: lege etiam lata, ne eccleſiæ immobilibus locupletarentur bonis: eauſanus, epiſcopos male prodigere ea quæ pauperibus darentur, interim militibus deficientibus. Id vero omnium graviſſimum, quod legem tulit, cui & epiſcopi quidam leves atque adulatores ſubſcripſerunt: Ne Imperatoris injuſſu ullus crearetur eccleſiæ præſul, quem ſæpe ipſe Imperator, & ſæpe epiſcopi, pro libidine mutarent. Quod ſi epiſcopi ſuo arbitratu ſemper ſacerdotes ordinarent, futurum ut ſacerdotes ſuo arbitratu ſemper epiſcopos ordinarent. Epiſcopo autem mortuo, militum

B

C

D

E

F

Vita Nicetiæ Chroniſt. Edit. Paris. pag. 638.

piſcopus : & mortuo aliquo epiſcopo, aliquem ſuorum ſubmiſit, qui definitos faceret ſumptus : ipſe, quod erat de reditibus reliquum, accepit. Sunt & aliæ eius conſtitutiones, omnem neceſſitatis formam excedentes, quas ſingulatim referre magni ſit ingenii ac facundiæ. Voluit etiam legem ferre, qua militibus in bello occumbentibus martyrum decernerentur honores (ut qui alia nulla in re, quam in bello, animæ collocaret ſalutem) patriarchamque & epiſcopos conatus eſt ad eam probandam adigere. Sed horum quidam fortiter reſiſtentes, eum a propoſito dimoverunt : prolato in medium Baſilii Magni Canone, qui per triennium ſacris arceri jubet eos, qui hoſtem in bello interfeciſſent. Nomiſma etiam attenuavit, tetartero excogitato. Cumque eo modo duplex eſſet numEdit. Pariſ. pag. 659. mus, penſiones publicæ graviorem exigebant, minor in ſumptibus faciendis diſſipabatur. Cumque eſſet lege & conſuetudine receptum, ut omnes nummi imagine Imperatoris alicujus notati, modo ponderi juſto nihil decederet, idem valerent : ipſe ſua inſignes imagine præferri, aliorum depreſſis pretiis, voluit. eaque re haud leviter ſubditis in permutationibus incommodavit. Deterrimum hoc fuit, quod republica his rebus attrita, interim rerum
Palatii munitio. venalium nulla fuit allevatio. Atque hæc omnia cum eſſent moleſtiſſima, ægerrime cives tulerunt palatii munitionem. nam multis quæ in orbem circa palatium erant pulchris atque magnis operibus dejectis, arcem ac ſedem tyrannicam contra miſeros cives palatio adſtruxit, in ea cellas, granaria, clibanos & furnos condens, & omnibus rerum generibus implens. Prædictum enim fuerat ei, in palatio ipſum moriturum. Nimirum autem ignorabat : Incaſſum excubitores vigilare, Deo urbem non cuſtodiente. Etenim quo tempore murus palatii condebatur, nocte quadam per mare ſubvectus aliquis, ita vociferatus eſt : O Imperator, erigis muros : & tametſi vel ad cælum eos educas, intus cum ſit malum, urbs capta facilis eſt. Qui hæc dixit, diu multumque eſt quæſitus, non tamen inventus. Muro enim abſoluto, tunc periit, ea ipſa die, cum ei claves is cui id negotii commiſſum erat, in manus traderet.

Acceſſit ad hæc aliud, quod odia in Imperatorem exaſperaverit. Ipſo Paſchatis feſto die orto inter ſocios navales & Armenios conflictu, utrinque multi perierunt : & mortem ægre evaſit Siſinius patricius, urbis præfectus. Exinde fama obtinuit, Imperatorem civibus infenſum, quod Tumultus urbani. eos hujus tumultus auctores cenſeret, ſtatuiſſe ludis equeſtribus eos in caſſes attractos ulciſci. paulo poſt ludi equeſtres facti. Ibi Nicephorus, ut civibus oſtenderet qui rei conflictus pugnæ eſſent, aut etiam ut eos terreret, quoſdam nudis gladiis dimicando prælii ſimulacrum exhibere juſſit, oblectandorum ſcilicet ſpectatorum cauſa. Verum ſpectatores quid hoſtibi vellet ignorantes, jamque id agi putantes quod rumor fore confirmarat, ad exitus theatri præruptos ac lubricos curſu ſe contulerunt, ibique alii ab

Λ πάμπαν ἀνθρώπου, ἐσαθμησάμενος ποιεῖν τὴν ἔξοδον φροντίσαντι, καὶ τὰ περιττὰ ἀπελαμβάνετο. ἦ ἄλλα τινὰ ζημιώματα διετίθει, πᾶσαν ἰδέαν ἀφέγγως ὑπερεκπίπτοντα, ἃ κατὰ μέρος διεξιέναι μεγαληγόρου δεῖναι καὶ φρενὸς ἦ γλώττης. ἰσοῦσθαι δὲ καὶ νόμον θεῖναι, τοὺς ἐν πολέμοις ὑποθήκαντας στρατιώτας μαρτυρικῶν ἀξιοῦσθαι γερῶν· ἐν μόνῳ τῷ πολέμῳ τιθέμενος, ἦ ὡς ἐκ ἄλλῳτινί, τὴν τῆς ψυχῆς σωτηρίαν. καὶπατριάρχην δὲ καὶ τοὺς ἐπισκόπους συνοῦσθαι τῷ δόγματι. ἀλλά τινες τῶν γνησίων ἀντιστάντες, ἀπεῖρξαν αὐτὸν τοῦ σκοποῦ, προθέντες εἰς μέσον τὸν τοῦ μεγάλου Βασιλείου κανόνα, ἐπὶ τριετίαν
B ἀκοινωνήτους εἶναι λέγοντα τοὺς πολεμίους ἴν τινι πολέμῳ ἀνῃρηκότας. ἀλάττωσε δὲ καὶ τὸ νόμισμα, τὸ λεγόμενον τεταρτηρόν τε οὐσίας. διπλοῦν δὲ τὸ νομισμα τοῦτον ἐγεγόνεις, ἀμφὶ ἐσπαρμένον τῷ δημοσίων φόρων τὸ βαρύτερον ἀκτῆτα, ἐν δὲ ταῖς ἐξόδοις τὸ μικρὸν ἐσπράττετο. νόμον δὲ καὶ ἕδος ὄντων, πάντα χαρακτῆρα βασιλέως, εἰ μὴ τῷ σαθμῷ ἐλαττοῖτο, δυνάμεν ἐσφέρεσθαι, καὶ ἴσχυε ἰσότιμον. ἐδόκει τοίνυν αὐτῷ προκεκρίσθαι ἑτερομόσιμον, ὑποβιβάσας τὰς τῆς ἄλλων. ἐξ ὧς αἰτίας ἀμαρῶς ἐθλίβη τὸ ὑπήκοον, ἐν τοῖς λεγομένοις ἀλλαγίοις. Ἐ τὸ δὲ χείριστον ἐκ τῆς τοιαύτης αἰτίας τὸ πολεμήσασθαι πιέζομένοις, ὑδημίαν ἀθλιότητα ἐδίδοντο τὰ ὠνήματα. πλέον δὲ τῆς ἄλλων λυμαινομένης τοὺς ἀνθρώπους,
C καίτοι λεανόντων χαλεπωτάτων, ἀπὸ τοίχους τῆς παλατίου. πολλὰ γὰρ ἔργα κύκλῳ ὄντα τοῦ παλατίου, οἷς κάλλος καὶ μέγεθος ἐξειργασμένα κατασκεμάμενος, ἐκρύσολιν καὶ τυραννικὸν κατὰ τῆς ἀθλίως πολιτῶν ἀπειργάσατο, ἀποθήκας καὶ σιτοβολῶνας ἐνδοθεν καὶ ἔπιπος καὶ κλιβάνους ἐργασάμενος, καὶ πανοίκων πληρώσας οἰδῶν. προυθέσπισε δὲ αὐτῷ, ἐνδοθεν τοῦ παλατίου ἀποθανεῖν, ἡγοῦμαι δ' (ὡς ἔοικεν) ὡς οἱ μὴ Κύριος φυλάξῃ πόλιν, εἰς μάτην ἠγρύπνησεν ὁ φυλάσσων. ὅτι δὲ τὸ τοῖχος τοῦ παλατίου κατασκάζετο, μιᾷ τῆς νυκτὸς ἀπὸ τοῦ θάλασσαν ὑποπλέων τις ἐξιβόησεν, ὦ βασιλεῦ, ὑψοῖς τὰ τοίχη, καὶ μηκέτι
D πόλου φθάσῃς, ἔνδον τὸ κακὸν, διάλαπτε ἡ πόλις. πολλὰ δὲ ἀναζητηθεὶς ὁ τὸν οἶκον, οὐχ εὑρέθη. τὸ τοίχος δὲ πλευσθέντος, τότε συμβᾶν καὶ αὐτὸν κατ' αὐτοῦ τοῦ ἡμέραν ἀποθανεῖν, ὁπηνίκα τὰς κλεῖς ὁ τοῦ ἐπιμέλειαν ἐπιστραμμένος φέρων αὐτῷ ἐνεχείρισε.

Προστέγνητο δὲ τοῖς οἰκήμασι Ἕ ἕτερον, ὅπερ ἐπὶ πλέον ἔξερε τὸ κατ' αὐτὸ μῆκος. συμβολῆς γενομένης κατ' αὐτοὺς τοὺς ἱππικοὺς τοῦ ἁγίου πάχα μέσου μὲν Ἀρμενίων, πολὺς ἀνθρώπων ἦ Ἀρμενίων ἐγένετο φθόρος, μικρῷ δ' ἀπ' ἀκριβίου ἦ μάγιστρος Σισίνιος, Ἕ ἔπαρχος. διεδίδοτο δὲ φήμη ἐκ τότε, ὡς χαλεπαίνων τοῖς πολίταις ὁ Νικηφόρος, ὡς αἰτίοις πάχα
E τῆς ἀπαξίας, ἐκ μιᾶς ἱπποδρομίας μέλλει σχολιάσας τὸν δῆμον τιμωρήσασθαι. ἦ δ' ἐμῆ μικρὸν ἱπποδρομίας πλημμύρης, βυλάμβρος ὁ Νικηφόρος ἐκδείξασθαι τοῖς πολίταις Ἕ τοῦ τὸ πολέμου συμβολὴν ὁποία, πάχα δ' ἴσως ἦ ἐκφοβῆσαι, ξίφη γυμνὰ λαβόντας τινὰς ἐποίησεν, ὡς ἐν παρόντι πολεμίων παῖξαι, εἰς ἐξίασιν τάχα τῆ θεατῆ. τότε δὲ γενομένου, τῶν τοῦ τῆ βλεπομένων ἀγοήτων οἱ θεατοὶ, Ἕ ἅ κρατῆσαι φόβου τέλος ἅδε λαμβάνειν ὑπενπάσαντες, δρομαῖοι ἐπὶ τὰς ἐξόδους ἐ-

χάρεσιν, ἐρημωθέντες ὅσας ἢ σφαλερὰς, ἢ ὑπ' ἀλλήλων συμπατηθῆναι ἀπέθνησαν. ἢ πάλιν ἂν ἅπαντες ὑπ' ἀλλήλων ἀσπερ πατούμενοι, εἰ μὴ ὁ βασιλεὺς ὡράθη ἐκ τῆ Θώκη καθήμενος αὐτὸς τε ἢ πατρικιος. οὗ ἰδὼν ὁ δῆμος μὴ παρεκινηθῆναι, ἢ ἀσπασάμενος ὡς ἄπαντες αὐτὸν γέγονε τὸν γενόμενον, ἔσωσαν τὰς ψυχὰς.

Προόδου δὲ δημοσίας ποιησαντος τὸν Νικηφόρον ἐν τῆ Πηγῆ, κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ, ἢ ὑποστρέφοντα, οἱ συγγενεῖς τῆ ἐν τῆ ἱπποδρόμῳ ἐπαλωλότων, δεξάμενοι ἐν τῆ τῆ * ἀρτοπρατῆ ἀγορᾶ, ὕβρεις ἐφέστασι κατ' αὐτὸ ἀπρεπεῖς, ἀλάστορα ἢ παλαμναῖον ἐπικαλοῦντες, ἢ ὁμοχόλοις αἵμασι μιαρὸν, ἢ κύνα ἢ λίθος ἔπεμπον εἰς αὐτὸν, ἄχει τὰς ἀγορᾶς τῶ μεγάλω Κωνσταντίνου. ἢ ἀπειλὰ μὲν ἀπ' ἀρχῆς δίκη, εἰ μή τινες ἐντιμότεροι τῆ πολιτῆ προλαβόντες τοὺς μὲν ἀπατοῦντες ἀνέσειλαν· αὐτὸν δὲ ὑφιμοῦντες, ἄχει τὸ παλατίνω φοβεῖσθαι. ἐξῆ πᾶσι πάντα ἀπαχθῆναι παρὰ τῆ πολιτῶν ἐπιτιμίας, ἐ ἐπὶ θείοις ὑφορώμενος, τῶν ἀφ' ἑπτὰ λόφων ἐδιώκατο, ἀλλ' ἵνα ἐδωκίθη ἐξφυγεῖν τὸ χρεὼν, ἀλλ' ὅτι καλῶς ἔχειν αὐτῆ τὰ πάντα οἴδα, ἀπέρριπτε τῶν ζωλικὸν· ἢ ὅπως, ἐν τῆ φρίκοντι ἀειρῆ ῥιθύσεται.

Τετάρτῳ δὲ τῆς αὐτῆ βασιλείας ἔτει, μηνὶ Ἰουνίῳ, τῆς ἰ. ἰνδικτιῶνος, τὰς ἐν τῆ Θρᾴκη πόλεις ἐξέρχει ἐπισκεπτόμενος, ἢ γενόμενος ἄχρι τῆς λεγομένης μεγάλης * Σιδέρας, ἔγραψε Πέτρῳ τῆ Βουλγάρων ἄρχοντι, μὰ ἐᾶν τοὺς Τυρκας ἐξπερᾶν ἐ Ἴστρον, ἢ τὰ Ῥωμαίων λυμαίνεσθαι. τοῦτο δὲ μὴ φροντίζοντος, ἀλλὰ παντοίας ἀφορμὰς παρακρίνοντος, ἢ τῶ ἐα Κιρσῶνος πρωτοσπαθίου ὑιὸν ὁ Νικηφόρος ἐ Καλοκυρὰν πατρικιότητι τιμήσας, πρὸς ἢ ἄρχοντα Ῥωσίας ἐπίμπει Σφενδοσθλάβαν, δωρεῶν ὑποχήσεσι ἐ φιλοτιμίαν ἐν ὀλίγων ἀναπείθων ἐκστρατεῦσαι κατὰ Βουλγάρων. πειθήσας δὲ οἱ Ῥὼς, ἐ ἐπελθόντες τῆ Βουλγαρίᾳ, κατὰ ἢ Λόγγους μῆνα τῆς ε'. ἰνδικτ. πίπτουσι τῆς βασιλείας ἔτει τῶ Νικηφόρου, πολλὰς πόλεις ἢ χώρας ἀδάφισαν τῆ Βουλγάρων, ἢ λείαν ὅτι πλείστην περιβαλόμενοι, ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια. ἢ τῆ ἕκτῃ δὲ πάλιν ἔτει τῆς βασιλείας αὐτῶ χειροτονησάσης κατὰ Βουλγαρίας, ἢ πέμπει τῆ αὐτοκράτορα, ἢ ἐξ χείρονα διαπράξασθαι. δίδυμα δὲ Σεπτεμβρίου μηνὸς, ὥρᾳ τῆς νυκτὸς β'. ἰνδικτιῶνος ε'. γίγνεται βροντὴ ἢ κλόνος γῆς ἐξαίσιος, ἢ ἐπαθε κακῶς Ὀνωριὰς ἢ Παφλαγονία. ἐγένετο δὲ ἢ ἄμμος κατὰ τὴν Μάδον μῆνα τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος, σκληρὰ ἢ καυματώδεις, ὥστε τὰς καρπὰς διαφθεῖραι αὐτῆς ἀμπέλους ἐ δένδρεσιν, ὡς ἐντεῦθεν κατὰ τὴν ιβ'. ἰνδικτιῶνα σφοδρότατον ἐπενεχθῆναι λιμὸν· ἢ δὴ ἢ βασιλεία τῆς τῶν ὑπηκόων φροντίσαι σωτηρίας, ὁ δὲ ἢ βασιλικὸν σῖτον γλίχρως πωλῶν, ἐ ἀσπαραγμαδόμενος τῶν συμφορῶν τῆ ὑπὸ χεῖρα, ἤυχει ὡς τι μέγα κατορθωκὼς, ὅτι μοδίου τῆ νομισμένη παρασαμίου, αὐτὸς δύο πωλεῖσθαι ὤτευ ἐπέταξε, μὰ ἢ Μακεδόνα μιμησάμενος βασιλέα Βασιλειος· ὅτις ἢ κατὰ τὸν * μεγάλου κυριακὸν ἀπορχόμενος ἐν τῆ τῆ μεγάλων ὑποζυγίων ναῆ, ἢ διασάμενος πολίτης τινὰς ἱεροσυλίας μὲν ἢ σιμὰς, ἄλλως δὲ σκυθρωπὸς ἢ κατηώπας, ἐγγὺς ἐαυτῆ παρασπάμενος, ἐξετὲ μὲν ἢ αὐτὸ λαμπροφορεῖσθαι ἐν τῆ ἑορτῆ πάρεστιν, ἀπῆν; ἀλλ' ὡς ἂν ἐν μεγάλη συμφορᾶ τῆς πόλεως ὕστις ἐυγάζεσι; πρὸς ὃν ἀπεκρίνατό τις ἔ πολιτῆ· σοὶ ὦ δέσποτα, ἢ τοῖς ἐσῶσιν ἐγγισά σε, πρέπει τὸ λαμπροφορεῖν ἢ χαίρειν· οἷς δὲ ἢ θε-

* ἀντιφερνίον. Scylitz.

* Τάσιον, Scylitz.

A aliis conculcati, perierunt permulti, omnesque adeo invicem obtriti periissent, nisi conspecto Imperatore, qui in solio immotus ac quiete adsidebat, sensissent nolente eo hunc accidisse tumultum, ac fugiendi finem fecissent. *Edit. Paris. pag. 660.*

Cum ad Fontem deinde Imperator publice processisset feriis Assumptionis Christi, redeuntem cognati eorum qui in Circo perierant in foro Artopraton nacti, convicciis prosciderunt, flagitiosum homicidam & popularium sanguine contaminatum vocantes, pulveremque adversus eum saua & jactantes, donec ad forum Constantini perveniret. Et fuisset sane exanimatus metu, nisi civium honoratiores quidam eum repressis tumultuantibus stipassent, & faustis acclamationibus prosecuti in palatium deduxissent. Ob hæc omnia iovilium se civibus cernens, & insidias timens, arcem extruxit. oeque tamen fatum evitavit: sed quo tempore omnia sibi in tuto esse putavit, vitam amisit. quomodo res sit acta, suo dicetur loco.

Anno Imperii sui quarto, Indictionis decima, mense Junio exiit Thraciæ urbes contemplatum. cumque usque ad magnam Sudam perveniisset, Petrum Bulgariæ principem hortatus est per litteras, ne sineret Turcos Istrum trajicere, & Romanorum ditionem infestare. Bulgaro non obtemperante, sed omnis generis adhibitis prætextibus recusante, Nicephorus Calocyrum Chersonii principis filii patricia dignitate exornatum, ad Sphendosthlabum Rossorum principem mittit, eumque munerum ac officiorum pollicitationibus ad inferendum Bulgaris bellum sollicitat. Rossi obsecuti, Indictione undecima, Augusto mense, anno Imperii Nicephori quinto, in Bulgariam impressione facta, multas urbes ac castella Bulgarorum solo æquaverunt, prædaque potiti ingenti domum redierunt. Eodem modo, atque etiam aliquanto durius, anno proxime insecuto Bulgaros tractaverunt. Indictione undecima, postridie Kalendarum Septembris, hora octus duodecima, fragor & terræmotus horrendus fuit, afflaitque Honoriadem & Paphlagoniam. Majo etiam mense ejusdem anni, venti spirarunt asperi & urentes, qui fructus una cum viribus ac arboribus perdiderunt. Itaque anno proxime insecuto penuria extitit gravissima. Ibi Imperator, quem conveniebat salutis subditorum curam gerere, & frumentum suum magno vendens, ac ea calamitate suorum lucrum faciens, quasi re præclare gesta jactavit, se modium sarco nummo vendi solitum, duobus vendidisse. Longe aliter Basilius Macedo Imperator: qui cum ensenia Dominica die in ædem Apostolorum venisset, civesque quosdam venerando aspectu videret tristi vultu & mœrorem præ se ferentes, ad se vocatos interrogavit, Cur non ipsi quoque splendido amictu ad eam solemnitatem accessissent, sed veluti in magna aliqua civitatis calamitate mœrerent? Cumque unus eorum respondisset: Tibi quidem, Domine, & iis qui tibi adstant, splendide vestiri & lætari convenit: non item eos hæc decent, qui in

B

C

D

E

Rossi Bulgaros infestant.

Penuria.

pag. 661. Basilii Macedonis laus.

diſcrimine mortis ſant conſtituti, videre enim ignorare, ob ventorum aſperitatem duos frumenti modios aureo nummo vendi. hac voce audita, gemitum ea imo duait pectore, & miſeratio lacrimas ei exprelſit, conſolatuſque eos, at in palatium redit, convocatos quibus civilia & Imperatoria negotia commendaverat, multis eſt inlectatus convitiis: deteſtatuſque, quod de caritate annonæ ſe non feciſſent certiorem. ſtatimque venum propoſito ſuo & publico frumento, duodecim modios aureo vendi juſſit. quod ejus factum probans Deus, fertilitatem eſt largitus. Atque hæc laudandi Baſilii gratia dicta.

Ἀ νάγκῃ πρόσεχε προσδοκία, τὰ παῦτα ἀπεῖλασεν. ἀ ἀγνοῆς, ὅτι δύο μόδιοι εἶτο τῇ νομίσματι πιπράσκονται, ᾗς τὸν τῷ ἐνίμων τραχύνται; πρὸς ταῦτα βόθυον εἰμάξας ὁ βασιλεὺς, συμπαθείας ἀπέσαξε δάκρυον· καὶ πάντας μὲν παρεμυθήσατο δαψιλῶς· ἐπαινέσας δ' οἷς τὰ βασίλεια, τοὺς τῆς πολιτικῆς ἐξ βασιλικῆς συνεχεχὼν μετρχομένης φροντίδας, μυρίαις ὕβρεσι τὸ ἀρᾶς καθυπέβαλεν. ἔνι μὰ αὐτῷ περὶ τῆς σπουδῆς ἐμέμφετο. καὶ δ' ὃς ἦ βασιλικὸν τὸ δημόσιον εἶπον προθύμως, δώδεκα τὰ νομίσματος δίδοδαι παρεκελέσατο. ὕτω προαίρεσιν ἀποδεξάμενος ὁ Θεὸς, δ' ἐθνίαν πολλὴν τῆς ἀνθρώποις παρέχετο. ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἰς ὕστερον ἐπανιτέον ἐρίθη.

Salſa dictum in avarum principem.

Ad milites exercendos in campum progreſſus Imperator, cano cuidam qui inter milites ſe adſcribi petebat, dixerat, Ecquid homo canus in militiam allegi poſſet? apte is reſpondit, ſe multo nunc validiorem eſſe, quam adoleſcens fuiſſet. Et, qui hoc verum eſſet? interrogante Imperatore: Eo, inquit, quod olim uno aureo empto frumento duos onerabam aſinos: te autem imperante, quantum duobus aureis emitur frumenti, haud gravate humeris porto. Imperator dicterium ſentiens abiit, nihil perturbatus.

Cæterum Sarracenî amiſſis in Syria & Cilicia urbibus, Joannem archiepiſcopum Hieroſolymæ vivum combuſſerunt, quod ſuſpicarentur ejus inſtinctu Nicephorum ipſis bellum illaturum. Incenderunt etiam pulcherrimum templum Dominici ſepulcri. Eodem modo Antiocheni quoque Chriſtophorum ſuum pontificem ſummum interfecerunt.

Edit Pariſ. pag. 662.

Ad Imperatorem porro ſe contulerunt Gregorius & Pancratius fratres germani, eique ſuam ditionem, nomine Taron, conceſſerant. quos ille patricia dignitate ornatos, prædiis reditus amplos habentibus donavit. Die menſis Decembris axeɪ, hora tertia, tactus fuit ſolis defectus, ut aſtro quoque apparuerint.

Ὁ δὲ Νικηφόρος ἔχαιρε μᾶλλον ἢ ἐβούθει, θλεβομένους ὁρῶν τὰς ὑπηκόους. ἐ ἐχ ὅπως μόνον, ἀλλὰ καὶ λίαν ὁ ἀδιλφὸς αὐτῷ, ταῖς καπηλείαις προσεώμενος τῇ εἰδῶν, πολλῶν ἐ ποικίλων δεινῶν τὸν εἰσυμίλιν ἐσήλυσεν. ὧν τὸν αἰχροκίρδειαν ἐτρανιλῶς εἰ πολῖται διακωμώδουν. ἐξιλθόντος γάρ ποτε τὸ βασιλέως ἐκ τῆ πεδίφ, ὡς γυμνάσαι ἢ ἕρπει, ἐπεί τις ἦλθε πολὺς ἢ τρέχα· καὶ ἐπερώτα συναριθμεῖσθαι τοῖς στρατιώτας, φασὶ πρὸς αὐτόν· σὺ δὲ, ὦ ἄνθρωπε, γέρων ὤν, πῶς τοῖς ἐμοῖς στρατιώταις ἐπείγῃ συναριθμεῖσθαι; ὁ δ' ἀστόχως ὑπολαβών, πολὺ δυνατώτερός εἰμι νῦν, ἔφα, ἢ ὅτε ἤμαζον. αὐτὸ δὲ, ἐ πῶς; ἐρομένου ἐνὸς πέρ, ἔφη, τὸν ἢ νομίσματος εἶτον πρότερον δυοὶν ἡμόνοις ἐπιφορίζων, ἐπὶ τῆς σῆς βασιλείας δύο νομισμάτων εἶτον ἀβαρῶς ἐπὶ τῷ ὤμων φέρω. σωνὸς ὄντως εἰρωνείαν, ἀνεχώρησε, μαδὲν παραχθείς.

Nicephorus uxoris infidiis a Tzimiſca occiditur.

Jam Theophano Auguſta conſuetudinem Nicephori averſans, Tzimiſcam, ejus familiarem ad ſe vocati cujuſdam miniſterio, domo ſua (in qua tum privatus degebat, ob ſuſpicionem quandam domeſtici officio dejectus ab Imperatore, & domi ſuæ ſe continere, neque uſquam prodire juſſus) evocat: adeoque litteras etiam adultera ab Imperatore obtinet, quibus in arcem iis redire juberetur. Qui miſſus fuit, is Tzimiſcam domo ſua Chalcedonem adduxit. Cumque Imperator ſubmonitus, utrum eum vellet Conſtantinopolin ingredi, eum aliquantulum expectare juſſiſſet: Theophano nocte, xa Decembris, Indictione xɪɪɪ, annos mundi ϛϡϡ ϛɪϡ ϛϛϛϛɪxxvɪɪɪ, miſſis ſuis, Tzimiſcam nocte, ad portum manu confectum, qui eſt infra palatium, deduxit, & impoſitum corbi cum ſocetis in palatium attrahit. Erant cum eo Michaelus Burtza patricius, Leo ἕτερος ϛϞϛα. Χοιρόλακα, ἄγει τῶν πρὸς τὸν ἀπόδυτὸν παλατίου χειροποίητον λιμένα πύκτος, ἐ κορίνῃ ἀνιμήσατο μὴ πάσσων τῇ περὶ αὐτὸν, ἴσως δὲ, ὁ πατρίκιος Μιχαὴλ ὁ Βούρτζης, λέων

Ἡ δὲ βασιλὶς Θεοφανὼ ὑποχειρομένη τὸν συνουσίαν τὸ Νικηφόρου, τινὰ τῇ τὸ Τζιμισκῆ μεταπεμψαμένη, εἰσκαλεῖται πῶτον, ἐν τῇ ἰδίᾳ οἰκίᾳ χολάζοντα. ἐρθὴ γὰρ ὁ βασιλεὺς ᾗς τινα ὑποψίαν, τῆς τὸ δομεστίκου παραλύσας τῶν ἀρχῶν, καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ οἴκῳ ἀπρόϊτον εἶναι κελεύσας. διαπράξατο δὲ ὁ μειχαλὶς τὸ γράμματα, τῶν δέξασθαι τὸν κάθοδον ἐπιτρέποντα· τὸ ὁ πομφθεὶς ἐκεῖθεν, αὐτὸν ἀναλαβόμενος, εἰς Χαλκηδόνα ἀφίκετο. καὶ τὸ βασιλέως ὑπομνήσαντος, εἰ δεῖ τῶν εἰσιέναι ἐν τῇ βασιλίδι, κἀκείνου προσμένειν μικρὸν ἐπιτρέψαντος, ἐκείνη νυκτὸς ια· τῶ Δεκεμβρίου μηνὸς, ἰνδικτ. ιγ', ἐπὶ ἔτους ϛϞϛα. ἀ πατρίκιος Μιχαὴλ ὁ Βούρτζης, Λέων

* Rhon Scyl.

ταξιάρχης ὁ Βαλάντιος, ἢ ἧβ τῶ Τζιμισκῆ πιστικωτάτων ὁ Ἀκζυπτοθεόδωρος, ἢ ἕτεροι δύο. οἳ τινες αὐτὸν ἔτι κλίνης ἐξαίρουσι, καὶ ἐφ' ἑαυτῶν ἀναβιβάζονται, ἐπεὶ μὴ ἔρρωτο αὐτὸν ἐν τῇ συνηθεῖ κοίτῃ εὑρεῖν, φοροῦσι τὸν βασιλικὸν ἑαυτῶν κόσμον, καὶ μικρὸν ἔξω τῆς καταφρήνεσιν, εἰ μή τι ἀνδραιρον τι ἐκ τῆ τῆς γυναικωνίτιδος ὑφήνῃς, ὑπ' αὐτὸ ὁδηγοῦσι τὰς. καὶ καταβαίνουσιν αὐτὸν ἐπ' ἐδάφους κείμενον, καὶ φαρμακοῦσι τὸν τράχηλον πίλον κοκκοβαφῆ, ἢ ἄρκτῳ δέρμα, ὅπερ καλοῦσι ἰδὼ παρὰ Μιχαὴλ μοναχῷ τῷ Μαλέϊνου, τῷ θείῳ αὐτοῦ. τοῦτον ἀρτι φρὸς ὕπνον τραπέντα, καὶ μηδαμῶς ἐπαισθόμενον τῆς ἀφίξεως τῆ μελλόντων αὐτὸν ἀναιρεῖν, ὁ Τζιμισκὴς τῆ ποδὶ πύξας, ἐξυπνίσαν. ἐξυπνισθέντα δὲ, ἢ πὸς διξὰς χερσὶς ἢ ἀγκῶνε τῆγη φροσφύσαντα, ἓ τῶν κεφαλῶν ἀπακρυβάσαντα, ὑπὸ φέρει χρυσῷ τῆ ξίφει κατὰ τῆς κορυφῆς ἀσκεπῆς ὥσης (ἐπιπτώκει δ' ἐγκρομένου τὸ τῆς κεφαλῆς αὐτῆ κάλυμμα) Λέων ὁ Βδελάντιος * γυναῖκα πλουτὸν, ἢ θυλακίου μέσον τὸ κρανίον· ὅπα τῆς τραυμῆς αὐτὸν ἀνασπάσαντες, ἀγωνι φρὸς τὸν Τζιμισκὴν ἐπὶ τῆς βασιλικῆς καθίσαντα κλίνης, ἢ πολλὰ παρακτσάντες * ἢ δυσφημίσαντες εἰς αὐτὸν, μηδὲν ἄλλο λέγοντα, ἀλλ' ἢ, Κύριε ἐλέησον, καὶ Θεοτόκε βοήθει. πλάσαντα ἐπεὶ πὴρ καταφρονῆσαν παρὰ τῆ προκείνων τοῦ παλατίου, ἢ συνέχετο ἐπ' αὐτὸς πλεῖστος ἀμιλομένων, ἀποφαίνεται τάδε. ἢ τῶν κεφαλῶν ὑποπιμένης, ἧβ τοὺς Συρίους πὸς εἰς βοῆθειαν πιστρεφόμενος, ἧβ τοὺς Ἀρμενίους πὸς εἰς βοῆθειαν πιστρεφόμενος, ἧβ οἱ μὲν ὑπὸ κατεφοβήθησαν. πὸς δὲ πρὸ τὸν Τζιμισκῆν καιρὸς ἐδόθη αὐτὸς, καὶ μὴ ἐθέλας πάντε ποιεῖν. λέγεται δὲ, ὅτι ἀφὸ δέκα ἡμερῶν τὸ Σαπὰν, ἐγγράφον ἄρτι ὁ βασιλεὺς, ἐφιμώσιον ἐν τῇ κοπωνῖ αὐτῆ, μέλλον ἀσφαλίσασθαι αὐτὸν, ὡς ἐπιβαλλομένων ὑπὸ τῶ Τζιμισκῆ. καὶ τινα δὴ πλεκτὸν φασι κῆ τὸν ὑφῆρας τῆς ἀναιρέσεως, ἀδοκήτως αὐτῆ γράμμα, πεφὶ χων φρὸς ἕτερος ταυτὸ ὁ βασιλεὺς, ἀσφάλειαν ἐσεσθαι· εἰδόσαν γὰρ σοι κατὰ τοιοῦτον σὺν μέρος ἀρνήσεται. τὸ δὲ γράμμαπον ἄδηλον μὲν λέγεται, ὡς ὑπόλαβόν ὁ βασιλεὺς διπλοῦν εἶναι, ἓν ἀπ' ὧν ὧν. ἄδηλον δ' ὅτι ἀπ' ὧν ἐμέλλε· ἡμίλιος δ' ἐαυτὸ φυλακὴς, τὸ χρυσὸ ἐμποδίσαντος. ἀποθανόντος δὲ αὐτὸ, ἀμφιθεῖχον τὰ γγραμμένα. ἄδηλον δ' ὅτι ἑτέρας, ἐπέτρεψε ἢ ζωπυρῆ ὁ βασιλεὺς τῆ φυλακῆ τῆ φρυσβευτείαν. ἔγραπε δὲ ἢ τῆ ἀδελφῆ λίστι ἐπ' οἴκου διέγοντι, λαβόντα τὸν εὐλογίαν, ἢ φοπσεῖν τῶ τραχήλου φρὸς τὸ παλάτιον. τῶτο δὴ ἐμκομιδεῖν, ἐκείνος ἀξέμενος, ὡς μηδ' ἀπολίβας (ἔσυχε γὰρ κυβδῶν μετὰ τινος, καὶ διωμοίως τῆ παιδιᾶ χαίρων) ἔσπο ὃν τῆ ἑαυτῆ κλίνῃ, ὑπὸ τῶ τοίχου. ἀρτι δὲ τὸ παγείου ἐξωλυθέντος, τὸ γραμμάτιον ἐπελθὸν, ἢ τὸν ἐπκείμενον νοῦν σωιοὶς τῆ γραφέντων, διωκιαν ὡς ὁ καιρὸς ἀπητεῖ σωπροικὸς, ἀπῆει φρὸς τὸ βασίλειον. γνοφμὸς δὲ κατὰ τῶν ὁ τῆ ἐπποδρομίφ σφενδόνῃ, ἐκπτὰ τινων ἐξαίφνης φρὸς ἀλλήλας, ὡς ἄρα εἰη Νικηφόρος ἀφηρημένος ὁ βασιλεὺς. ἔκπτὰ δὲ ἢ τῆ ἐν τῆ παλατίῳ ἢ τοῖς εὐνούχοις ἀνδρφμοιώσαν ἢ Ἰωάννου. τῆ ἀναπτύξῃ δὲ καπαλαγὴς, ἢ μηδὲν ἐνοήσας γνησίως, ἢ τοιχος ἔχε σωὶ τῆ υἱῷ Νικηφόρῳ τῷ μεγάλῳ φοσίρχεται ἐκελπτίφ. καὶ τὰ μὲν λινόμμα παῦτα. οἱ δὲ ἀλωδῶς, ἢ ψωδῆς, ὡς ἔχω λέγειν. Στάντων δ' ὅμως ὁ Νικηφόρος, ἐνδὺς τὰ παλατίου κατηρωδεύς.

Ἰωάννης δὲ ὁ Τζιμισκὴς, † Ῥωμαίων ἀρχὴς ἀποθανόντος τῶ Νικηφόρου ἀνελθὼν πὸς φροντίδας,

A Abalantius cohortis ductor, Arzypotheodorus Tzimiscæ amicorum fidelissimus, ac duo alii. Ii cum in palatium essent sublevati, gladiis cinctî Imperatoris cubiculum intrant: cumque eum non invenirent in consueto lecto, detectas insidias esse suspicantes, jam sepsos erant præcipitaturi, nisi homuncio quidam obtigisset ex gynæceo, quo duce in solio jacentem Nicephorum l'hocam inveniunt, pro veste stragula habentem pileum cocco infectum, & exuvium ursi, quod ab avunculo suo Michaelo monacho Malcino acceperat. Recens Imperator obdormierat, neque percussorum adventum senserat. Tzimisces eum calce ictum e somno excitat: evigilanti, dextræque manus cubito terræ innitenti, & caput attollenti, Leo Abalantius stricto ense vulnus ingens in nudum caput (decíderat enim operculum capiti, dum se sublevaret) incutit, medio cranio diffecto. deinde eum a lecto auferentes ad Tzimiscam ducunt in sella Imperatoria sedentem, multisque contumeliis & convíciis exagitant, nihil aliud dicentem, quam, Domine miserere, opitulare Deipara. Tandem cum res excubitoribus palatii innotuisset, & multiudo ad defendendum Imperatorem accurreret, Nicephorum jugulant, caputque ejus resectum defensoribus per fenestram ostendunt. Hoc pacto ita fedatis, Tzimiscæ libere quæ vellet agendi occasio data. Ferme decem diebus antequam interficeretur Nicephorum in suo cubiculo invenisse libellum, cujus scriptura monebatur ut sibi caveret: nam a Tzimisca ipsi insidias fieri. Quemdam etiam clericum perhibent vesperi, qua nocte deinde perit, literas ei exhibuisse, in quibus hæc continerentur: Muni tespsum Imperator: nam hac nocte ipsi periculum haud leve impendet. Eas literas alii tradunt Imperatorem non legisse, opinatum eo petitionem aliquam contineri. Alii legisse ajunt, sed sui custodiendi rationem non duxisse ullam, fato impeditum: easque literas ipso occiso inventas fuisse. Non defunt, qui iis lectis Imperatorem asserant inquisitionem & custodiæ munus prorovestiario mandasse: simulque fratri suo Leoni domi suæ degenti scripsisse, ut cum armata manu ad palatium celerrime veniat. Leonem literas accepras non aperuisse, quod tum forte talis cum aliquo certaret, & impensissime isto ludiero delectaretur, sed eas in sui lectuli sponda depositisse. ludo finito, statim legisse: & percepta sententia, coegisse quantam res ferret manum, ac ad palatium contendisse. sed cum ad Fundam Circi venisset, audisse quosdam inter se de interfecto Imperatore Nicephoro colloquentes: nec non & in palatio & angiportis Tzimiscam Imperatorem proclamantium voces percepisse: itaque re insperata consternatum, nihil magnanimum cogitasse, sed illico cum filio Nicephoro in magnum templum confugisse. Atque hæc memoriæ prodita sunt: verene, an falso, non pronuntio. id quidem liquet, Nicephorum in palatio fuisse interfectum.

Joannes Tzimiscas, hoc fublato Imperium init, adhibitis collegis Basilio Imperium. JOANNIS TZIMISCÆ

& Conſtantino Romani filiis : quorum hic quintum, ille ſeptimum ætatis annum agebat. Initio ſtatim Imperii Baſilium, cubicularium intimum, quem Nicephorus ab eo in occupando imperio non leviter adjutus, novo nomine novi magiſtratus inſtituto Præſidem creaverat, nocte ad ſe vocatum, rerum gerendarum ſocium adſciſcit : quippe & longo tempore in republica verſatum, ſub patre Romano ſeniore, & Conſtantino Porphyrogenito fororia ſua marito, & qui ſapientiſſime rem contra Agarenos geſſerat, & rebus arduis ſcite ſe accommodare callebat. Is Baſilias, ut primum exactandarum rerum manus occepit, omnes Nicephoro ſtudentes e medio ſubmovet. Leonem Curopalatam in Lesbum, Nicephorum Beſtam ejus filium Imbrum, Bardam Ducæ filium junioremqui tum Chaldiæ & Coloniæ præerat abrogato magiſtratu Anaſtaſiam relegat, aliosque vel civiles vel bellicos magiſtratus gerentes in ordinem redigit : in eorumque loca ſubſtituit familiares ſuos, & quos novo Imperatori fidos noſſet. Reditus etiam decretus iis quos Nicephorus ſolum vertere juſſerat, pontificibus præcipue primariis : quibus oſtendimus id eveniſſe, quod conſtitutionem ab eo, ſpoliandæ ac contumelia afficiendæ eccleſiæ cauſa factæ noluiſſent ſubſcribere.

3 : 3

Edit. Paris. pag. 664.

Tzimiſces quibus conſtitutionibus contumelia.

Rebus hoc modo conſtitutis, ea ipſa nocte omni liberatus ſuſpicione Tzimiſca, paulo poſt in magnum templum ſe confert, ut manu patriarchæ diadema ſibi imponatur. Verum eum Polyeuctus non admittit : non licere, inquiens templo ſubire eum, cujus manus adhuc recenti cognati cruore ſtillarent atque fumarent : operam daret, uti pœnitentiæ oſtenſis præſtaret : ita demum permiſſum iri, ut ſolum domus Dei calcet. Eam objurgationem placide ſere Tzimiſca, promittens ſe omnia obedienter facturum : ſe quoque purgans, ut qui manus Nicephoro non intuliſſet, ab Abalantio & Atzypotheodoro juſſu Auguſtæ trucidato. Patriarcha igitur banc palatio exigi jubet, & in aliquam inſulam deportari : relegari etiam Nicephori peſcuſſores : & conſcindi libellum edicti, quod ad confundendas res eccleſiaſticas Nicephorus ediderat. Statim igitur Tzimiſca peſcuſſores iſtos extorres agit, & Theophanonem in Proconneſum relegat. Unde poſtea occulte cum profugiſſet in magnum templum, exturbata eo, a Baſilio cubiculario in provinciam Armeniacam eſt deportata, in Dainalis monaſterium recens ab Imperatore conditum : eam prius in Imperatorem multa jeciſſet convitia, & in Baſilium, cui Scythæ & Barbari nomine compellato etiam pugnos ingeſſerat. Mater quoque Theophanonis in Mantineum exilii cauſa miſſa : ediſtique libellus prolatus & diſcerptus eſt, priſtinaque eccleſiæ libertas reddita.

Theophanes relegata.

pag. 665.

His actis, Polyeuctus peccati expiandi gratia pollicitum ſe quidquid privatus poſſederat, in pauperes elargiturum, Imperatorem in templum admittit : & feſtis Chriſti natalitiis ingreſſum eo, diademate Imperatorio redimit. Eo tempo-

συμβασιλεύοντας ἔχων αὐτῷ Βασίλειον τὸν Κωνσταντίνου τοὺς υἱοὺς Ρωμανὸν· ὧν ὁ μὲν Βασίλειος ἕβδομον ἐλαχε τὸ ἡλικίας ἔτος, ἅπρος δὲ ὁ Κωνσταντῖνος πέμπτον. Οὗτος οὖν Βασίλειον τὸν παρακοιμώμενον, ὃν Νικηφόρος ὁ βασιλεὺς ὑπ' μικρὰ συμβαλλόμενον αὐτῷ ἐφεῖς τῆς βασιλείας κατάσχεσιν, πρόεδρον τοπάρχαι, μή πω πρότερον ὄντος τοῦ ἀξιώματος, πρώτῃ δ' αὐτὸ τότε ἱδρυμένος, τινὰς μεταπεμψάμενος κοινωνὸν τῆς ἀρχῆς προσλάβετο, ἅτε ἐν πολλοῖς χρόνοις πάντα πολιτικὰ μεταλαβόντα ἐπὶ τοῦ οἰκείου πατρὸς Ρωμανοῦ τοῦ γέροντος, καὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ, ἔν πλεοναίς κατὰ τῶν Ἀγαρηνῶν εὐστρατήσαντα, ἔν δυσχερείαις πραγμάτων εἰδότα ἀφυῶς προσαρμόζεσθαι. ὃς εὐθὺς τὴν ἐπιτροπὴν εἰληφὼς τῶν πραγμάτων, πάντας τοὺς ἄνωθεν τῆς Νικηφόρου φυλάττοντας ἐκ μέσου ποιεῖται· Λέοντα μὲν τὸν Κυροπαλάτην εἰς Λέσβον περιπέμπει, τὸν Νικηφόρου Βέστην δὲ τὸν υἱὸν ἐν τῇ Ἰμβρῳ. Βάρδαν δὲ τὸν τοῦ Δοὰξ τότε Χαλδίας καὶ Κολωνείας τυγχάνοντα τῶν ἀρχῶν ἀφελόμενος, εἰς Ἀμασείᾳ παρέπεμψε. τοὺς δὲ ἄλλους δὲ, ὅσοι πολιτικὰς ἢ στρατιωτικὰς μετῆσαν ἀρχάς, τῶν ἀρχῶν παραλύσας, τοὺς οἰκείους ἐπίστευε, καὶ τῆς τοῦ βασιλέως φυλάττειν ἔμελλον. τοῖς τότε δὲ παρὰ τοῦ Νικηφόρου φυγαδευθεῖσι, κἀθόδου ἐπέτρεπε, καὶ πρόγε τῶν ἄλλων τοὺς Ἀρχιερέας, τῆς μὲν Θέλων ὑπογράψαι τῇ τόμῳ, ὃν εἰς καταπομπὴν ἔσυρεν ἐφορῶν τὰς ἐκκλησίας ἐκεῖνος, ἐξορισθέντων, ὡς ἤδη φθάσας ὁ λόγος ἱστόρησεν.

Οὕτω δὴ τῶν πραγμάτων οἰκονομηθέντων, κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα πάσης ὑποψίας ἀπολυθεὶς, ἅπασι μετ' ὀλίγον ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν μεγάλον ἐκκλησίαν, χερσὶ τοῦ πατριάρχου λαβεῖν βουλόμενος τὸ ἄβδημα. ὃν ἐλθόντα, εἰσελθεῖν οὐκ ἔασαν ὁ Πολύευκτος, μὴ ἄξιον εἶναι φάσας ἐπιβῆναι θείου ναοῦ πρὶν ἂν μιάσματος ἔτι τῆς συγγενικῆς αἵματι καθαρθείσας τὰς χεῖρας ἔχοντι· ἀλλὰ αὐτοῦσι ἔργα μετανοίας ἐνδείξασθαι, ἔν ὅπως ἐφίεσθαι πατεῖν ἴδαφος οἴκου Κυρίου. τὸ δὲ Ἰωάννου ἀπίους δεξαμένου τὸν ἐπιτίμιον, καὶ πάντα πρᾶξαι μετ' εὐπειθείας ἐπαγγειλαμένου, ἀπολογησαμένου δ' ὅτι ἐξ ἀσπόντων οὐκ αὐτὸς ἐγένετο τῶν Νικηφόρου, ἀλλ' ὁ Αβαλάντιος ἔν ὁ Ατζυποθεόδωρος ἐπιτροπῇ τῆς διανοίας· τοῦτον μὲν ὁ πατριάρχης προσίπαντο τῆς ἀναπόρου καθηγεῖσθαι, καὶ ἐν τινι νήσῳ περιορισθῆναι. * ἐξορίζεται δὲ ὁ τὸν τόμον, ἐν ἐπὶ συγχύσει τῆς ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων ὁ Νικηφόρος ἐξέθετο. ὡθεὶς οὖν ὁ Ἰωάννης ἐκείνης τῆς πόλεως, ἔ τὸν Θεοφανῶ Προκοννησίῳ ἐξώρισεν. ἔ τις ἐκεῖθεν ὕστερον λάθρα φυγὼν, ἔ τῷ μεγάλῳ προσφυγὼν ἐκκλησίᾳ, ἔξ ἧς παρακομισθεὶς Βασιλείου ἐβλήθη, ἐν τῇ Δάρματι τῇ Ἀρμενιακῶν ἐξορίᾳ εἰς τὸν παρὰ τὴν βασιλικὴν συστηθεῖσαν μονὴν τὴν Δαμίδος, ἐνυβρίσασα πρότερον εἰς τὴν βασιλέα πολλὰ, ἔ εἰς τὸν Βασίλειον, σὺν θλῳ ἔ βαρβαρικῷ ἀποκαλέσασα, ἔ κατὰ κόρρης αὐτῆς κονδύλοις ἐπιτείψασα. ἐξορίᾳ δὲ ἅμα αὐτῇ ἔ ἡ παῦτης μήτηρ ἐν Μαντινίῳ. ἐνιαυτὸς δὲ ὁ τόμος ἐφάνη, ἔ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκαθέδρα προπεραίλαθε ἡ θεία.

Τούτων οὖν πραχθέντων, ὑποχωρήσαντος δὲ τοῦ

* ἐξορισθῆναι δὲ ἔ τὸν τὰ Νικηφόρου αὐτοκράτορος, Scyl.

σάλου δ παραχὼν ἰχώσης τῆς βασιλείας ὅ τε τῆ-
ψῳ καὶ τῇ ἑσπερίᾳ (ἃς τε ἡδ λιφθῆναι πασὰ νῷ Κι-
λικίαν καὶ Φοινίκιον καὶ Κοίλην Συρίας πόλεις τῇ Αγα-
ρηνῶν, μὴ χρόνος τὸ Νικηφόρε καιρὸς τὰ καθ' αὑτὰς
ἐξοδιάσαι καλῶς, ἢ ἀσφαλίσασθαι, ὡς ἀποσοβῆ-
σαι ἀπέβλεπον· καὶ ἡ τῇ Ρὼς κίνησις οὐ καλῶς φρο-
νεῖν ἐπὶ Βυλγαρας μελετηθῆναι, μέγιστον ὑπῆρχεν
πᾶς φράγμασι κίνδυνον· καὶ λιμὸς ἐπὶ πέντε ὅλως
ἐνιαυτὰς ἢ Ρωμαίων ἐπικεμόμενος, σφόδρα πᾶς πόλεις
ἐπίεζε) διεκόπειτο, ἓ ἐμεμέμνα πᾶς ἂν τὰ πεπα-
τα Φραγκῶν ἓθνη κακὰ, ἢ τὸ ἓξ αὐτῶν ἀποσκιδασθέν-
η ἐλπιζόμενον θος. πᾶς δὲ τῆς πρὸς τῇ Ορθόρ-
τη Αντιοχείας χριδαίσης Αρχιερέως, Θεοδώρου τοῦ τίτε
προχειρίζεται μοναχὸς, πάσι κομώντα τοῖς ἀγαθοῖς, B
ἢ αὐτῇ προδιατάξαντα ἢ ἀναρρῆναι. ἢ παρεγγυ-
σάμενον, μὴ ἐκπαύσαι, ὡς τὸ Θεοῦ μέλλοντος αὐ-
τὸν εἰς τὸ τῆς βασιλείας ὕψος ἀναβιβάσαι· ἢ μὰλ
γνώσεσιν, ὡς οἱ ὀλιγώρως ἤμφθεὶς ἐπιτηχιῶν ἢ
τῆς βασιλείας κατόχεσιν, τῆς ἑαυτῆ ψυχῆς ἐπίβε-
βλος ἴσαι· ἀξιώσασα ἓ τὸς Μανιχαίους, τῶν ἴφαμ
νασα ἐπιμεμῖνε ἢ λυμαινομένους τῇ μισαδόσει ἢ
μυσαρὰς αὐτῶν θρησκείας, πρὸς τῶν ἰσφίραν ἀποι-
κίσαι, ἢ οἷς τὰς ἐχανίας ἐγκαπικίσει παιδρημεν,
ὃ καὶ πεποίκεν ὕςερον, ἀπασχόσας πάντας, ἢ τῇ
Φιλιππησιόλει ἐγκαπονίσας. ἐπὶ λ'. δὲ ἢ μάνας ἐ.
ἡμέρας ἧ ἀναχόρδσεν καὶ ὁ Πολύβικτος ἐπιβιὸς,
καπήλυσε ἢ ζωῆ. ἢ προχειρίζεται ἀπ' αὐτῆ πατρι- C
άρχης Βασίλειος μοναχὸς ὁ Σταμιαδηνός, ἐν ἀρεσῆ
πλεοίσπει μαρτυρήμασις. ἢ τὰ μὲν πολιτικὰ ἱρίρεται
τῇδε.

Τῇ ἑλαίσει ἢ τῆς Αντιοχείας ἢ τῇ λοιπῶν πόλε-
ων, δὲς ἄνωθεν ἀπνεῦσπιπάμεθα, πιεσαλγεῖς χιγο-
νότες οἱ ἀπαντᾷσ τῆς ὄντες Αγαρῆνοι, ἢ τὰ λοιπὰ
ἴδνη τὰ ἢ ὁμοίως αὐτοῖς σίβοντα θρησκείας, Αἰγύ-
πτιοι, Πέρσαι, Αραβες, Ελαμῖται, ἢ οἱ τὴν Εἰ-
δεμίσσα λεγομένῃ οἰκοῦντες, ἢ τὸ Σαββᾶ, συμ-
φωνήσαντες, καὶ ὁμοιχμίαν θέμενοι, διὰ μιᾶς πα-
τεχόδτε ὑπροικότες μιγάλω, ἢ ἀγαμαδῶν αὐτῆς τᾶ-
ξαντες Καρχηδονίες, πώγαρ ἰχνοτας ἀρχοντα, πρατ-
τικὸν ἀνδρα, ἢ τὰ οἷς πολίτως δεῦρο (οἷς ἂν ἀκερ-
βεῖς καὶ ἐπικήμονες τῇ τε καπὰ γῆν ἢ θάλατταν
ἴργων) ὀξιῶδη καπὰ Ρωμαίων, ὑφ' ὃν τὰς πάσας
σωσεγγένες δυνάμεις, εἰς ἑκατὸν μυρίμων ἀν-
δρῶν χιλιάδας ἀεξθμενίνες. ἢ τῶν καπὰ Δάφνιν
Αντιόχειαν καπαλαβόντες ὑπολοίπουν ὑπιμελῆς. γε-
νεαίως δὲ τῇ ὁδὸν ἢ ἀνδίχως ἢ πολυορκίαν ὑρ-
σαμένων, ὑπὶ μακρὸν ἐνπνέντο ἢ πολιορκία. ἀγ-
γελθέσης δὲ τῆς τῇ ἐθνῶν σωιδδυτῆ βασιλεῖ, γράμ-
ματε ταχέως ὑπέμποντο πρὸς τὸν φρατηγὸν Μισοπο-
ταμίας, τὰς ἐκεῖσε πελδόντα δυνάμεις ἀθροίσαι, ἢ
βοηθῆσαι ταχὺ τοῖς πολιορκημένοις· ὑπεμψε δὲ ἢ αρ-
χοντα τὸ ὅλε φρατᾶ μετὰ ἢ δυνάμεων ἄλλων, τὸν πα-
τρίκιον Νικόλαον, ὑπε ὅπερ τῆ φαεινμένων αὐτῆ νι-
κῆσαι. ὃς ταῖς λοιπαῖς προφυλῆς δυνάμεσι, ἢ συμ-
πλεκεῖς τοῖς βαρβάροις μικρονλαμπίοις ὕσιν, ἐτρέψα-
το λαμπρῶς, καὶ ἐπεκράτησεν ἐπὶ πολέμῳ, ἢ πᾶς ὑπὸ
Ρωμαίοις ὕσας πόλεις ὃ τῆ ἀσφαλὲς κατεσήσατο.

Τῷ ἴδρει δὲ τῇ Ρὼς, ὃν ἐπομεν τρόπον ἢ Βυλγαρίαν χειρωσαμένῳ, διεκλαῖτες δὲ καταχόρ-
τι ἓ τοῦ δὲ υἱοῦ τὰ Πέτρε, Βοριόσλαν καὶ Ρωμανὸν, κέτε ἰῶ ἐωλιτὲ ἢ ἐπ' οἴκε ὑποτροχὸ· ἀλλὰ
πῶ τοῦ τόπου Σαμμάσαντες ὠφέλεα, μακρὰ χαίρειν εἰπόντες ταῖς ὁρὸς ἢ Νικηφόρε ἢ βασιλέα

re & in Occidente & in Oriente res Imperii admodum contubatæ fluctuabant. Nam & urbes Agarenis in Cilicia, Phœnicia, & Cœlesyria erepta, quod Nicephoro earum constituendarum atque muniendarum occasio præripta fuit, ad defectionem spectabant: & Rossica adversum Bulgaros non recte excogitata prius concitatio, magnum in periculum rem Romanam conjiciebat: & penuria quinque integros annos preſſæ urbes, in summis erant difficultatibus: Ea sollicitum tenebant Imperatorem, circumspicientem quodnam tantis malis remedium adhiberet, & rempublicam quam ea incutiebant libberaret. Cum autem Antiochea ad Orontem fluvium sita aliquandiu summo pontifice caruiſſet, ad id munus profectus Imperator Theodorum quemdam monachum, omnibus florentem bonis: qui ei etiam prædixerat, Imperio potiturum, Deo ipſum ad hoc culmen elaturo: hortatuſque fuerat, ne præcipitanter ageret, alioquin ſi monitus iuos ſperneret, ſuæ ipſius vitæ ſe inſidiatum fuiſſe inrelleturum. Contenderat etiam ab eo, ut Manichæos per totum Orientem serpentes, & contagione ſuæ impuræ religionis omnia corrumpentes, in Occidentem, in defertam aliquam ſolitudinem deportaret. id quod poſtea temporis ſecit Imperator, eoſque Philippopolin ex Orientæ tranſtulit. Polyeuctus poſt Tzimiſcæ deſignationem, tantum triginta-quinque dies vixit. In ejus locum ſuſfectus Baſilius monachus Scamandrenus, perſectæ virtutis teſtimoniis clarus. Is ergo tum rerum civilium fuit ſtatus.

Status Imperii difficilis.

Patriarchæ Constantinop. & Antioch.

At Agareni ubleumque terrarum degentes, aliæque nationes eamdem cum his religionem colentes, ut Ægyptii, Perſæ, Arabes, Elamitæ, & qui ſcilicem Arabiam incolunt, Sabæique graviſſimo ob amiſſam Antiochearn reliquaſque urbes, quas ſupra recenſui, dolore permoti, fœdus ſciunt: magniſque undique contractis copiis, & Carthaginenſibus, quod hi belli terra marique gerendi eſſent periſſimi, ſumma rei commiſſa, Zochare Imperatore, viro apprime ſtrenuo atque beliciſo, cum exercitu ccc.xxx bello idoneorum virorum in Romanos ducunt, & Antiocheam quæ eſt ad Daphnem obſidione cingunt; quam diuturnam fecit obſeſſ. Edit. Pariſ. ſum fortitudo atque magnanimitas. Imperator ubi de barbarorum coitione eſt facta certior, illico præfectum Meſopotamiæ colligere exercitum, & obſeſſis ſubvenire ſcripto jubet. ſimul ducem toti exercitui præfecturum cum reliquis copiis mittit parricium Nicolaum, tenum ex intimis ſuis eunuchis. Is ubi ſe cum ſuis conjunxit, barbaros, tametſi eorum exercitus vix minimam partem ſuis copiis æquabat, illuſtri prælio fudit, unaque pugna diſſipavit, urbeſque Romanis ſubditas tutas præſtitit.

pag. 666.

Cæterum Roſſis, cum ii Bulgariam quo retulimus modo ſubegiſſent, captis etiam duobus Petri filiis Boriſa & Romanicant. no, domum reverti nequaquam placuit: ſed locorum commoditatem admirati, longum vale dicentes pœtis cum Nicephoro Imperatore initis, ibi commo-

Roſſi Bulgariæ vin.

rari, ditionemque iſtam poſſidere ſtatuerunt. Hanc eorum ſententiam magis etiam confirmavit Calocytus, qui ſe, ſi ob ipſis Romanorum deſignaretur Imperator, Bulgaria eis ceſſurum, fœdus perpetuum icturum, tributum ipſis promiſſum multiplicaturum, ſocioſque & amicos eos per omnem vitam habiturum politicebatur. His Roſſi vocibus inflati, & Bulgariam, ut bello o ſe ſubactam, ſibi vindicaverunt: & legatos Imperatoris, omnia eis a Nicephoro pacta ſe perſoluturum pollicentis, barbaricæ arrogantiæ plenis reſponſis datis rejecerunt. Proinde Imperator armis eam rem diſceptare coactus, miſſis litteris celeriter exercitus ob Orientem in Occidentem transfert, eſſque ducem a ſe nominatum præficit Bardam magiſtrum, cognomento Sclerum, id eſt Durum, cujus ſororem Mariam privatus adhuc legitimo ſibi matrimonio conjanxerat: ſtatuitque vetis initio ipſe quoque lo bellum proficiſci. Sed Roſſi eorumque ductor Sphendoſthlabus, audito Romanas copias trajeciſſe, conjunctis quos jam in ſua habebant poteſtate Bulgaris, adſcitis etiam ad belli conſortium Patzinacis, & qui in Pannonia verſus occaſum habitabant Turcis, exercitu bellicoſo congregato ad eccvcrir virorum millia, Æmum egreſſi, univerſam Thraciam incendiis ac prædationibus vaſtatunt: caſtrisque prope muros Adrianopolis factis, prælii occaſionem præſtolati ſunt.

Calocyri perfidia.

Bardæ ſtratagema contra Roſſos & victoria. *Edit. Paris. pag. 667.*

At Bardas, qui ſe numero hoſtibus multo infeſtiorem ſentiret, quippe duodecim omnino millium exercitu inſtructus, artibus Imperatoriis ſtatuit barbatos circumvenire, aſtuque & machinis tantam opprimere multitudinem. Neque eum is conatus fruſtratus fuit. Quippe ſe cum ſuis intra muros continens, barbariſque crebro provocantibus ad certamen de ſumma rerum ineundum non obtemperans, nonnumquam ſimulans, quantumvis ſuorum res ab hoſte agi ferrique cerneret, tamen ſuum tenebat propoſitum. Hoc pacto magnum ſui contemptum apud Bulgaros excitavit: ſi enim tari omnino formidine ductum Bardam, ſuos mœnibus inclinſos detinere, neque audere egredi, libere porro vagari, caſtra negligenter metari, & excubias debiles poſthabere, noctes potando, per ebrietatem inret fiſtulas & cymbala & ſaltationes barbaricas ducere, denique nihil eorum quæ ottinebat curare. Ergo Bardas occaſionem nactus, & quo modo hoſtes odoriretur accurate meditatus, die horaque ad hoc deſignatis, diſpoſitis per opportuniſſime loca infidiis, Joannem patricium Alacaſenſem cum modica manu emittit, qui ſpeculatum hoſtes eacurreret, ubique ii eſſent illico ſibi renuntiaret, hoſtibus appropinquantibus manum conſereret, ſubitoque terga dans ſpeciem fugæ exhiberet. non quidem ut effuſe laxatis equorum habenis fugerent, ſed paulatim & compoſito agmine recederent: nonnumquam etiam æquo loco converſi cum hoſte pugnarent, donec eum in infidias pertraherent, tum vero effuſe & nullo ordine fugam facerent. Erant barbari in tres diviſi partes. in prima erant cum Roſ-

A γενομένοις συμβήσεσθαι, συμφέρον ἐνόμισαν αὐτοῖς μένειν κατὰ χώραν, καὶ ἡ γῆς κυριεύειν. ἐκέχρι δὲ πρὸς τὸν πλέον αὐτοὺς ὁ Καλοκυρὸς, λέγων, εἰ παραυτὰ ἀναγορεύθη βασιλεὺς Ῥωμαίων, αὐτὸς τῆς τε Βουλγαρείας ἐσοῖσται, καὶ σπονδὰς ποιήσει διωρικὰς, καὶ τὰς συμφωνηθείσας δοθῆναι δόσεις αὐτοῖς παρίξει πολλαπλασίους, καὶ συμμάχους ἕξει καὶ φίλους αὐτοὺς διὰ βίου. οἷς ἀνοήτοις ῥήμασι χαυνωθέντες οἱ Ῥῶς, τῆς τε Βουλγαρείας ὡς δορικτήτου ἀποποιοῦντο κτήματος, καὶ διαπρεσβεύσαντος B τοῦ βασιλέως καὶ ὑποχόμενον ἐπιπλήσεως ἅπαντα τὰ διὰ Νικηφόρου ὑπεγγεγραμένα, ἃ προσεδέξαντο, λυπηρότερος δόντες βαρβαρικῆς πεπληρωμένας ἀλαζονείας, ὡς ἀναγκαῖον ἦν τὸν βασιλέα κρίναι τὰ πράγματα. γράμμασιν οὖν ὀλίγῳ τὰς ἑφας δυνάμεις πρὸς τὴν ἑσπέραν διαβιβάσας, ἄρχοντά τε αὐτοῖς ἐπιστήσας ὃν ὠνόμασε στρατηλάτην Βάρδαν μάγιστρον τὸν Σκληρὸν, ὃς τῷ ἀδελφῷ Μαρίαν νόμιμον ἠγάγετο γαμετὴν, διαπέμπει ὁ βασιλεὺς, ἐμπειρίαν ἔχοντα ἐφιστάμενον τῇ αὐτῶν ὁρμῇ καὶ C ὁδηγήσοντα. οἱ Ῥῶς δὲ, ὁ τῶν ἀρχηγὸς ὁ Σφενδοσθλάβος, τὴν τῶν Ῥωμαίων στρατεύματος ὡς ταὐτόποτε πειράσειν, κοινοπραγοῦντας δεδιλωμένους ἤδη τοῖς Βουλγάροις, προσελαύνοντες δὲ τῇ συμμαχίᾳ τῶν τε Πατζινάκων, καὶ τῶν πρὸς δύσιν ἐν Παιονίᾳ κατῳκισμένων Τούρκων, ἐξ ἧς πάντων στρατὸν πολεμιστὴν ὀθρισάτης ἐς ἑπτακισχιλίους ἐπὶ τριάκοντα μυριάσι παρῳκημένους, ἐξ Αἵμου ἐβίβαντες, πᾶσαν ὑπερπόλλουσι τὴν Θρᾴκιον, καὶ ἐλαΐζοντο, πυξάμενοι παρεμβολὴν D ἀγχοῦ πως τῶν τειχῶν Ἀρκαδιουπόλεως, ἀφικόμενοι δὲ συμπλοκὴν ἐδεχόμεθα τῶν πολέμων.

Ὁ δὲ μάγιστρος Βάρδας ὁ Σκληρὸς, ὡς ἤκουτο κατὰ πολὺ τῷ πλήθει λειπόμενος (πεζικὸν γὰρ αὐτῷ πᾶσα ἡ στρατιὰ ὡς ιβ'. χιλιάδας) στρατηγικῶς ἔγνω ἀπάτῃ τοὺς ἑαυτοῦ πειρᾶσθαι, καὶ τῇ τέχνῃ καὶ μηχανῇ τὸ πλῆθος καπρήσασθαι πλέον. ὃ δὴ καὶ γέγονε. συγκλείσας γὰρ ἑαυτὸν σὺν τῇ στρατιᾷ ἔσω τειχῶν, πολλὰ προκαλουμένων τῶν πολεμίων ἐξελθεῖν, καὶ περὶ τῶν ὅλων διαγωνίσασθαι, οὐχ ὑπήκουσεν· ἀλλ' ἐπαρθῆναι ὡς πάνυ δυλιάσας, βλέπων τοὺς ἀντιπάλους τὰ παρατυχόντα φέροντας πῦ ἀγοράς. πῦτο δὲ τὸ βούλημα μεγάλην ἀπαφρόνησιν ἐνεποίησε τοῖς Βουλγάροις· οἰηθέντες γὰρ, ὡς ταῖς ἀληθείαις δειλίᾳ σωνεχόμενος ὁ Σκληρὸς συγκεκλεικὼς ἔχει τοῖχος, ὁπόσοι τοὺς Ῥωμαϊκὰς φάλαγγας ἐπεξιέναι μὲ πολεμῶν, ἀδεῶς τε ἐσκεδάννυντο, καὶ ἀμελῶς ἐστρατοπεδεύοντο, καὶ τῆς φυλακῆς ὀμίλουν φυλακὸς, πόποι καὶ μέθαις καὶ αὐλοῖς καὶ συμβόλοις καὶ ὀρχήσεσι βαρβαρικαῖς ἐβακχευθέντες, καὶ μοδίνοις τῷ δόντων ἐπιμελήμασι. καιρὸν τοίνυν ἐπιτήδειον λαβόμενος ὁ Βάρδας, καὶ ὅπως ἐπίθηται τοῖς ἐχθροῖς δι' μάλα ἐξεσκέψατο, καὶ νὺκ ἀμέραν ἔχει τὴν ὥραν ἐρίσας, λόχος καὶ ἐνίδρας νυκτὸς ἐπί τινων δικαιοτάτων χωρίων συστήσας, Ἰωάννην πατρίκιον τὸν Ἀλακασηνὸν μετὰ τινος ὀλίγης δυνάμεως ἐκπέμπει, προτρέχειν αὐλεύσας, καὶ ἐξασκοπεῖν τοὺς ἐχθροὺς, καὶ θαμὰ πρὸς αὐτὸν μηνύειν, καὶ ὅπῃ παρεῖεν ἀναδιδάσκειν. ἐπισπῶμενος δὲ τὴν συμμιξαι τόπος ἐγγίσασι, καὶ ἅμα τῇ συμπλοκῇ δοῦναι τὰ νῶτα, καὶ δό-

χαλασὶς, ἀλλ' ἑρέμα ἐκ μικρᾶ τάξεως· ὅπου δὲ παρόκει τὴν ὑποστροφὴν συρράγνυσθαι τοῖς ἐχθροῖς, καὶ οὕτω ποιεῖν μέχρις ἂν εἰς τὸ λόχου τόπου τὴν εἰς τὰς ἐνέδρας ἐκπαυλίσασι· πῦτο δὲ ἀεὶσμως φέρεσθαι, καὶ προτροπάδην· τεῖχη δὲ τὴν Βαρβάρων διωρεθέντων, Βουλγα-

ροι μὲν

ροι μὲν γὰρ ἦ Ῥὼς τὸν πρῶτον ἀνακλήσεως με-
εἶδε, Τοῦρκοι δὲ καθ' ἑαυτοὺς ἦσαν μόνοι, ἦ
Πατζινάκαι ὡσαύτως. ἀρχόμενος οὖν ὁ Ἰωάννης
συμπλέκεται τοῖς Πατζινάκαις κατὰ τύχην συμ-
βατικῶς, καὶ ὥσπερ ἦν αὐτῷ παρηγγελμένον,
προσποιεῖται φυγεῖν, σχολαίαν τὴν ἀναχώρησιν ποι-
ούμενος. ἐνέκειντο δ' οἱ Πατζινάκαι, ὡς ἑαυ-
τῶν λύσαντες τάξεις, ὡς τάχα τοὺς φεύγοντας ἀφιξό-
μενον ἄρδην. ἐκεῖνοι δὲ τὸν μὲν φεύγοντες μετὰ πύ-
ξους, τὸν δὲ ὑποστρέφοντες καὶ ἀμυνόμενοι, ἦλθε
πρὸς τοὺς λόχους. ἐκεῖ δὲ καὶ ἐς μέσους ἐγέ-
νοντο τούτους, ὅπου δὴ αὐτοὺς τοὺς χαλινοὺς, ἀ-
κρατῶς ἔφευγον. καὶ οἱ Πατζινάκαι ἐκχυθέντες,
ἀπάντας ἐδίωκον. ὑπερπάντες δ' ἐξαίφνης τοῦ με-
γίστου μετὰ πάσης τῆς φρουδ, τῇ ἀμφοδεκύτῳ
καταπλαγέντες, τὸν μὲν δίωξιν ἐπίχον. οὐ μὴν γε
ἐς φυγὴν ἀπεῖδον, ἀλλ' ἵμενον, ὡς τις ἐπιοι δε-
ξόμενοι. μετὰ σφοδρᾶς δὲ ῥώμης τῶν περὶ τὸν μέ-
γιστον συμπεσόντων αὐτοῖς, ἦ τῆς λοιπῆς φάλαγ-
γος ὄπισθεν ἐρχομένης μετ' εὐκοσμίας καὶ τάξεως,
πίπτουσιν οὐδὲς οἱ ἀλκιμώτεροι τῶν Σκυθῶν. ἦ
κατὰ βάθος τῆς φάλαγγος χυθέντες, ἐς μέσους ἐμ-
πίπτουσι τοὺς λόχους οἱ Πατζινάκαι, τῶν ἀτρέπτως
συνεληθότων ἀλλήλοις, ἦ κύκλωσιν ἀποτελεσάντων.
ἐπ' ἀλίγον οὖν ἀντίσχοντες ἐνέκλινον, ἦ πάντες χα-
δὸν κατέπεσον.

Οὕτω δὴ τούτους ξυνέβαινε ὁ Βάρδας, ἦ διὰ
τῶν αἰχμαλώτων μαθὼν, ὡς ἦ οἱ λοιποὶ ἀκμῆς
ὄντες ἀρτιμένουσι συμπεπαγμένοι τῷ πολέμῳ, ξύ-
πτεται τὸν ταχίστῳ φρὸς ἐκείνους. ἄρτι δ' ἐκεῖ-
νοι τὸ τῶν Πατζινάκων ἐγνωκότες ἀτύχημα, κα-
τακλάδησαν τὰς ψυχὰς ἦ ἀδυκύτῳ τῆς συμφο-
ρᾶς. ἅμως παρακαλέσαντες ἑαυτοὺς, καὶ τοὺς ἐκ
τῆς φυγῆς συλλαβόντας ἀναπαλιστάμενοι, προσβάλ-
λουσι τοῖς Ῥωμαίοις, οἱ μὲν ἱππεῖς προφραμόν-
τες, οἱ δὲ πεζοὶ κατόπιν ἐρχόμενοι. ὡς δὲ ἦ τῷ
τῶν πρώτων προσβολὴν ἀνατόνησαν οἱ ἱππεῖς τῆς
ὁρμῆς ὑπὸ Ῥωμαίων ἀνατοπάτων φανέντων, ἐκκλί-
νοντες οἷς τῆς πεζοὺς συνελάθησαν. ἐκεῖσε δὲ πά-
λιν γενόμενοι, ἀνελάμβανον ἑαυτοὺς, ἐ τῆς Ῥωμαί-
ους προσίμβαν ἐπερχομένους. καὶ ἦν μὲν ἄχει τι-
νὸς ἡ μάχη ἀγχώμαλος, ἕως ὃ Σκύθης τῆς μεγέ-
θει σώματος καὶ ἀνδρίᾳ ψυχῆς ἐπαιρόμενος, τῶν
ἄλλων ὑπερπηδήσας, ἐπ' αὐτὸν τὸν μάγιστρον φέρε-
ται παρεσκευάσατο, ἦ τῆς τάξεις παραῤῥήξοντα,
ἦ ξίφει παίει κῆ τῷ κράνους. τὸ δὲ ξίφους πα-
ραλλάξαντος, ἄφαντος ἐγένετο ἡ βολή. αὖτον δὲ ὁ
μάγιστρος ξίφει παίει κατὰ τοῦ κράνους. βάρει δὲ
τῆς χειρὸς, καὶ βαρῇ τῷ σιδήρου, οὗτω γίγνεται ἐ-
ναργὸς ἡ πληξις, ὡς δίχα ὅλον ἤτμηθῆναι τὸν
Σκύθην. καὶ Κωνσταντῖνος δὲ πατρίκιος, ὁ τῷ μα-
γίστρου ἀδελφὸς, τῇ ἀδελφῷ βοηθῶν, ἕτερον Σκύ-
θην συναιρόμενον τῇ ῥιθέντι, ἦ ἐπαίοντα φορέ-
μενον, παίσας κατὰ τῆς ἀριστερᾶς ἰσχυόσατο. ἐκεί-
νου δ' ἐπὶ δάπεδα κλίναντος ἑαυτὸν, ἡμιαρώσας ὁ Κωνσταντῖνος, καταφέρει τὸ ξίφος εἰς τὸν
αὐχένα τῷ ἵππου, ἦ κατέμενεν τῷ ξαχύλου τλιὰ κεφαλῆ. πεσόντος δὲ τοῦ Σκύθου, κα-
βὰς τῷ ἵππου, ἦ τῇ χειρὶ τῆς γυναικὸς δεξάμενος, κατασφάττει τῶν. ὧν τὸ ἔργον Ῥωμαί-
ους μὲν ἐνέθαρσυνε, καὶ θαῤῥαλεωτέρους ἐποίησε, δειλίας δὲ καὶ φόβου πολὺς Σκύθας ἐνέπλη-
σε. καὶ ταχὺ ἐπιλελυσμένοι. ἀλλὴς, τὰ τῶν διώκοντες ἦ ἀσύμους καὶ μὴ πολλῆς ὁρῶν
εὐκοσμίας. ἔνθεν δὲ Ῥωμαῖοι, ἦ ἅπαν τὸ πεδίον νεκρῶν ἐμπεπλήκασιν. ἤλασαν δὲ ἦ ζω-

A fit Bulgari, ſeorſim Turci, ſeorſim etiam Patzinacæ. Fors ita tulit, ut Joannes primo omnium in Patzinacas incideret. cumque, uti mandatum ei fuiſſe demonſtravimus, oblique recedens fugam ſimularet, Parzinacæ turbatis ſuis ordinibus inſtabant, ſpe fugientes ſubito omnes delendi, Romani modo agmine compoſito fugientes, modo boſtibus ſeſe obvertentes ac prœliantes, ad inſidias curſum tenebant: in quas medias ubi venerunt, laxatis habenis effuſe fugerunt, ac Patzinacæ diſſipatis ordinibus promiſcue eos ſunt inſecuti. Sed ubi Bardas ſubito cum toto exercito apparuit, re improviſa conſternati, omiſſa perſe-
B cutione non quidem fugæ, ſed defenſioni ſeſe paravere. Vehementi autem cum impetu Bardæ exercitu irruente, atque altera quoque a tergo phalange compoſitis ordinibus ingruente, ſtatim horriſſimi quique Scytharum cecidetunt: & eorum phalange alte diſſipata, cotnibus Romanorum coeuntibus in medio deprehenſi Patzinacæ, atque io orbem circumventi, non diu vim ſuſtinuerunt, ſed inclinata acie prope univerſi ſunt occiſi.

Edit. Pariſ. pag. 668.

Scythæ victi.

His hoc modo victis, Bardas cum ex captivis intellexiſſet, reliquos adhuc integros inſtructa acie pugnam expectare, recta in eos ducit. Ii vero, tametſi recens acceptus de Patzinacarum
C clade nuntius animos eorum inſperata calamitate fractos dejecerat, tamen mutuo ſeſe cohortati, adjunctis etiam qui ex fuga confluebant, Romanis occurrunt præmiſſis equitibus, ac ſubſequentibus eos peditibus. Primo congreſſo equites a Romanis, quorum vis ſubſiſti non poſſe videbatur, rejecti, inque peditatum compulſi ſunt. ibi ſe recollegerunt, & Romanorum impetum ſuſtinuerunt. Aliquandiu dubio Marte pugnatum eſt, donec Scytha quidam mole corporis & robore animi clarus, ante alios progreſſus, in ipſum fertur Bardam,
D qui eques ordines obibat, atque dictis animabat. Hujus caſſidi Scytha cum gladium inflixiſſet, ictu delabente conatus irritus fuit. Bardas vero enſe galeam Scythæ ferit: & ob vim manus, ac ferri præſtantem tincturam ictui tanta fuit efficacitas, ut medium Scytham diſſecuerit. Sed & Conſtantinus patricius, Bardæ frater, alium Scytham, qui una cum priore ingruebat, ac ſe ferocius gerebat, ut fratri opitularetur, caput ferire
E dum vult, declinante ictu barbaro, hujus equi cervicem gladio tangit, caputque amputat: collapſumque Scytham ab equo deſcendens, manu mento ejus accepto jugulat. Hoc facinus Romanis animos auxit, Scythas autem metu implevit: itaque obliti mox virtutis terga dederunt, turpemque oullo ordine fugam fecerunt, quos inſecuti Romani, cumpum cadaveribus oppleverunt. Plures

interfectis capti sunt. & superstites, pauci dempti, omnes fuerunt saucii. Quod nisi nox ingruens Romanos a persequendo hoste revocasset, nemo sane evasisset. De tot millibus barbarorum perpauci superfuerunt: de Romanis in acie ceciderunt viri XXV: vulnerati sunt universi.

Edit. Paris. pag. 669.

Bardas Leonis Phocæ filius res novas tentat.

* Nondum confecto Scythico bello, cum quidem nondum cruorem illius prælii abluere Romanis licuisset, literis Imperatoris Bardas Durus ad Imperatorem evocatur: qui ut eo venit, statim jubetur cum exercitu, quantus propolito certamini videretur sufficturus, in Asiam trajicere. Etenim Bardas Phocas ex Amasia profugus, in quam relegatus fuerat, facta occulte conspiratione cum cognatis, amicis & familiaribus fuis occupaverat Cæsaream Cappadociæ: ibique focios haud paucos collegerat, quorum principes erant filii patricii Theoduli Parsacuteni Theodorus & Nicephorus, ac quidam patricius Simeon Ampelas. His fretus Bardas Phocas opibus, diademate reliquisque Imperii insignibus assumptis, adversus Imperatorem seditionem moverat. Ad eam defectionem pater ejus Leo Curopalates alios muneribus, alios dignitatum & opum pollicitationibus permoverat, usus ad hoc ministerio episcopi Abydeni: atque ipse statuerat clanculum ex Lesbo in Thraciam una cum filio fuo Nicephoro transire. Hic Curopalates re Imperatori detecta (comprehensis enim episcopus Abydenus, & convictus, rem totam patefecerat) judicibus traditus, ab illis morte est cum filio damnatus. Sed Imperator ita sententiam mitigavit, ut uterque oculis orbatus perpetuum exularet. Ferunture eam carnificibus mandasse, ne oculis eos privarent: fed simulato eos fe effodisse, visum incolumem ipsis relinquerent: neque mandato id fe Imperatoris, fed humanitate motos fecisse præ se ferrent. Is tum fuit exitus rerum Curopalatæ.

Clemantiæ exemplum.

Cæterum Durus ut in Asiam ad Dorylaum pervenit, primo Phocam & ejus conspirationis populares promissionibus splendidis a proposito deducere tentavit: mandaverat enim ipfi Imperator, ut quoad ejus omnino fieri poffet, manus civilis sanguinis puras fervaret. Poftquam vero id abs re fe conari vidit (quippe fedition fi legatis auditis potius efferebantur quam ut quicquam concederent) rem gerere intendit, collectoque exercitu Cæsaream petit. At focii Phocæ eo cognito, fpes incertas repudiantes, illique in promptu fita præferentes, acceptis, quæ ab Imperatore offerebantur muneribus, nocte fada ad Bardam transfugerunt: primus omnium Diogenes Adralefius, deinde & Ampelas, & Theoduli filii qui auctores totius defectionis fuerant: tum reliqua omnis multitudo, ita ut folus cum fuis familia Phocas manserit. Atque hic omni deftitutus auxilio, segriusdini animi atque indignationi adversus eos qui eum prius ad rebellionem incitarant, atque eum prodiderant, immersus, nocte jam insuetæ, τοὺς ἐκ τοῦ βασιλέως διδομένας αὐτοῖς δωρεὰς διῤῥιμμοι, πυκτὸς ἐπιγινομένης αὐτομολοῦσι πρὸς τὸν Σκληρόν, φεύγοις μὲν ὁ Διογένης Ἀδραλέως, εἶτα καὶ ὁ Ἀμπελᾶς, ὁ δὲ τοῦ Θεοδώλου παῖδες, οἳ καὶ τὸ πᾶν τῆς ἀποστασίας φροντιστηρίσαντες, καὶ ἐφεῖς τὸ λοιπὸν ἅπαν πλῆθος, ὡς μόνον αὐτὸν μετὰ τῆς ἑαυτοῦ Θεραπόντων ἀπολειφθῆναι τὸν Φωκᾶν. πάσης δὲ βουλῆς ἔρημος οὔσης ἀπολοφθεὶς, καὶ ἀπὶ βραχέως, καὶ λύπῃ κατὰ τῶν παρακινησάντων, εἴτα προδιδοκώσων, κατ' ὀλίγον πρὸς ὕπνον ἦλθ πυκτὸς ἐπισάσης. ἰδὼ-

Ἀ γρίας τῆς πεσόντων πλοίος. ἐγένοντο δὲ ἡ πλὴν ὀλίγων πάντες οἱ πεφευγόντες θαυματίαι. ἡ γὰρ ἐν ἀδέρα τὸν κίνδυνον, εἰ μὴ τοῦ ἐπιγινομένη ὑπέρα τῆς διώξεως τῶν Ῥωμαίων. ἡ δὲ μὲν Βαρβάρων ἐκ ποσιτων μυριάδων ὀλίγοι παλλάντες διεγένοντο. Ῥωμαῖοι δὲ ἑπτὰ τὸ μάχη τὸ τραυματίαι δ' ὁγδοήκοντα ὁμῶ * σῴμενται.

* τὸ πάντα.

Scyl.

Οὕτω τέλος εἶχε τῆ Σκληρῷ τὰ τῶ Σκυθικὰ πολέμω, ὑδὲ φροντιστὸ τοὺς Ῥωμαίους ἢ ἐκ τῆς μάχης ἀποκλωβάθαι λύθρον. ἡ γράμματα ἐφοίτα βασιλικὰ, μετέκλητον ποιοῦντα εἰς βασιλέα τὸν μάγιστρον. ὁ δὲ ἀφικόμθος, ἐς τὴν Ἀσίαν κελδίει περαιωθῆναι, τὰ αφος τὸν αφοκείμθον ἀρκοῦντα ἀγῶνες εἰλκρότα τραυμάματα. Βέγυξε δὲ Βάρδας ὁ Φωκᾶς ὑσηρὰς ἐξ Ἀμασείας, ὧδ οἰκεῖ κατακέκλετο, μῆ συγγενοὶ τῆ φίλων ᾗ συνήθων, μηδ' ὧν αφωνὰς συνωμόσατο τῶν ἐν Καππαδοκίᾳ κατελαβὼν Καισάρειαν. κἀκεῖσε ἐπαγελὼν κε ὀλίγον ἀθροίσας, ὧν ἦσαν ἐξαρχοι οἱ τῶ πατρίκιε Θεοδώλω παῖδες τῶ Παρσακυτῆων Θεόδωρος & Νικηφόρος, καί τις πατρίκιος ἄλλος Συμεὼν ὁ Ἀμπελᾶς, ἐξόδημα πεεσθεὶς ἐαυτῆ, ᾗ τὰ λοιπὰ τῆς βασιλείας ἀεελπιοὺς γνωρίσματα, ὑποσασίων ᾗ τῶ βασιλέως κτήσεα. τὸ πατρὸς αὐτὸ Λέοντος τὸ Κυροπαλάτε τὸς μοὶ ἀποστάσαντος δύρος εἰς τῦτο, ὡς δὴ ὑποφήνασιν αξιωμάτων ᾗ κτήσεων, ὑπηρέτη αφὸς τῶν χρησομένη, τῆ τῆς Λεβάδ ἐπισκόπε. ἐβίλλων δὲ ὁ αὐτὸς ἐκ τῆς Λέσβε ἐξπερᾶν Θράκην, σὺν τῆ ὑῇ Νικηφόρῳ εἰς τὰ ἐπὶ Φρυγίλω χωρία. γνωθέντος δὲ τῶν τῆ βασιλεῖ, ἐπεὶ ᾗ ὁ ἐπίσκοπος συνειλημμένος, καὶ τὸς ἐλέγχες κ' ὁδὲ τὰ ὧν ἐβδιλθάσκεν, πλὴν ἐξοῦσεν εἰς σύμφωνες, παρεδόθη τοῖς δικασαῖς ὁ Κυροπαλάτης, ᾗ ὑσὸ πάντων τῶν προεμίων ἀεθάνατ, σὺν τῆ ὑῇ. ἐπεκύρων δὲ ᾗ χρησαμένε τὰ βασιλέως, ἀεφυγιᾷ ᾗ τῆ ὀμμάτων πηρώσει, ᾗ ἄμφω καπαδικάζοντα. λελόδοτος, ὡς λέγονται, τὰ βασιλέως παραγγείλαντος τοῖς δημίοις, μηδαμῶς τὰς ὄψεις τῶν λαβῆσαθαι, ἀλλὰ δόκησιν μόν παραχεῖν ἐκτυφλώσεως, ἐρυφ δ' ἑάσαι πάντας τὸ οἰκεῖον ὑοφθείρεθαι φῶς. Ἀνακρῦλαι δὲ ᾗ ὅτε αφοστεταγμένον ὧν τῦτο παρὰ τὸ βασιλέως, ἑαυτὸς ἀὶ τὸ ἔργον ἀπαθῆσαι ὡς τάχα φιλαθρωπόσαμένος, ᾗ χαρεσαμένος τὸ βλέπειν αὐτός. Ἐ τὰ μὲν τὰ Κυροπαλάτε εἰς τῦτο ἐτελώτα.

Διαβὰς δὲ ὁ Σκληρὸς εἰς τὴν Ἀσίαν, κἀτῆ Δορυλάῳ γενόμθος, φράτου μὲν ἀπεπεφάτο τὸ Φωκᾶ, ᾗ τῆ μὲν συωμοσμένων, οἳ πως δυωθεὶη αὐτὸς ἀγαθὸν ξυνοήσασιν ἀποζῶσι πείσαι τῆ βιβλιδλάμενον. ᾗδη δὲ ᾗ παραγγελίαν εἶχε τὸ βασιλέως, ὡς αὐτὸν ἀγωνίσαθαι, ἐμφυλίω αἵματος κὸ θαρᾶς ἐξπρήσαι τὰς χεῖρας. ὡς δ' ἀνωλόπως ἴγνω ἐπιχειρων, (ὑθρασύσοντο γὰρ μᾶλλον ἢ ἐχωνεύοντο τὰς φρισθίνας οἱ ἀποστάται) ἴργου ἦδν ἅπτιθαι ἐκεμι. καὶ τὸν τραῦν ἀγώνας, ἀκμὲ πρὸς τὸν Σκληρὸν. ὅπερ ὁὲ σωὶ τῆ Φωκᾶ ἐγνωκότες, καὶ τὸ ἐπ' ἀδλίοις ἐλπίσιν ὀχεῖθαι ἐάσαντες, καὶ τὰ ὧν χαρὰ φρτιμῶ

ξεν ὧν ὑπνώττων ἀγωνιτῶν τῷ ἀλύειν, τῷ περὶ τῇ ἀδικουμένῃ ἐχλέγεσθαι τῇ Θεῷ. Δίκασον Κύριε λέγων τοὺς ἀδικοῦντάς με. ὡς δὲ ἤμελλε τὸ ἐπόμβρια εἰπεῖν τῶ ψαλμῶ, ἔκυτι φωνὴς λεχώσης, μὴ περαιτέρω προβλῶαι. ἔρθασι δὲ ὁ Σκληρὸς, προειληφέναι τὸ ἐπίλοιπον τῆς φύλης. διαναῦς οὖν συμβαμος, ὡς ἦγεν πάσης ἐλπίδος ὠλιθάκως, ὡς εἶχεν ἐξιππασάμενος μετὰ τῷ περὶ αὐτὸν, πρὸς τὸ φρούριον ἔφθασ τὸν Τυροποιῶν. γνωθεὶς δὲ τῶ δρασμῶ τῇ μαγίστρῃ Βάρδᾳ τῇ Σκλαρῷ, ἵππεῖς ἀπεστάλκοτο ὤζωσι, καταπαχῦναι τὸ καταλαβεῖν αὐτὸν, πρὸ τῶ εἰς τὸ φρούριον εἰσιλθεῖν. εἴτιπες σωπίνῳ χωσάμβοις τῇ δίωξει, καταλαμβάνουσιν αὐτὸν κατὰ τὸ πεδίον, τῷ μέλλοντα ὅσον οὐδέπω ταῖς τοῦ φρουρίου προσιγγίζειν ὑπωρείαις. ὡς δὲ τύπων πλῆν πρόφρων, τῷ γενειάσκοντι, τοῦνομα Κωνσαντῖνος, Χάρων τλὼ προσηγορέαν, τοὺς ἄλλους καπάπιν λιπὼν, μετὰ σωπίας ἐπήρχετο τῇ Φωκᾷ, ὅπιδεν εὐραγοῦντι τῇ ἀυτοῦ, τῷ ἰὼ τις ἐπὶρ δίκαιθαι προθύμως παρασκεύασμένῳ. τοῦτον πόρρωθεν ἰδὼν τῷ γενείσας ὁ Χάρων, ὕβρισιν ἀτέμυις τῷ ἀφιπίσιν ἔβαλλεν, ἀγεννῆ τῷ ἀνανδρον λοιπολῶν, τῷ προσμενέειν υιλλῶν μικρὸν, ὥστε τὰ γύρα τῆς ὑποτασίας λαβῶν. ὁ δὲ τῇ ὕβρεων ὑπακούων, τῷ ὅσις ὁ λίγων μὴ ἀγνώσας, ἐπιχὼν τὸν χαλινὸν, τῷ πρὸς ἐκεῖνον ἐπισραφεὶς· ἴδεσι ὦ ἄνθρωπε, ἔφη, τὸ ἀσάθμητον λογισάμενον τῆς τῇ ἀνθρώπων τύχης, μὴ προσενοδίζειν, μὴ δ' ἐπεμβαίνειν ἀνθρώπῳ ταῖς ἐξ αὐτῆς ἐπιρρέαις ἰωλαγκασμένῳ. ἀλλ' οἰκτίρειν μᾶλλον, τῷ ἐλεῖν τὸν δυτυχοῦντα με, πατέρα μὲν ἐχκόπτα Κυροπαλάτου, πάππον δὲ Καίσαρα, θεῖον βασιλέα, Δοῦκα δὲ τῷ αὐτὸν γενόμενα, τῇ τῆς αὐταρχίας συναξθμισθέντα, τωὶ δὲ ἐχάτοις κακοῖς ὑποβεβλημένον, τῷ ἀκλυρήμασι. τοῦ δὴ, καλὰ πάντα, ὦ παῖ καλὲ καφαλὴ, λέγεσθαι πρὸς παῖδας τοὺς δωαμένους ἀπαντᾶσθαι, εἰκότος, ἐμὲ δὲ οὐ φρενίσεις τοῖς τοιούτοις σε λογυδρίοις· τῷ τὸν ἵππον μυωπίζοντος, τῷ θρασύπορον ἀρεῖντος, ἀναστάμβος ὁ Φωκᾶς τλὼ ἐν τῇ ἐφιξείδι παρορμισθὲν κορύνλω, τῷ ὑπαντιάσας, πλὴν τοῦτον κῇ τὸ κράνος. τῷ αὐτὸν μὲν ὑποδεδύνοντι νεαρὸν παραυτίκα, ἐμποδίσας μὴ δυνηθέντος ἢ κέρδος τῇ βίᾳ ἢ πλαγῆς. ἐκεῖνος δὲ ὑποτρέψας τὸν χαλινὸν, ἐχετο τῆς ἀδῦ. οἱ δὲ διώκοντες καπάπιν γενόμενοι, τῷ ἔνθα ὁ Χάρων πθνικὸς ἔκετο ἐρχόμενοι, τῷ τῇ αὐτοσάτῳ τὸ πόμματος ἐκπλαττόμενοι, πάντες ἴσων τλὼ δίωξιν, μαδεῖς τολμῶντος προσωτέρω ἰέναι. τῷ ὕπως αἰδέας λαβόμενος ὁ Φωκᾶς, ἀσεστικὸς τὸ φρυκτὸν. παρεγένετο μῆ πάππα τῷ ὁ Σκληρὸς, σωιχῶς προς ἐκεῖνον πέμπων, τῷ ικέσθαι μεθ' ὅρκων γραφὼν ὡς ικδεξᾶ (νύμφιον γὰρ ἐπὶ τῇ ἀδελφῇ Κωνσαντίνῳ ἢ ἐκεῖνος εἶχεν ἀδελφὸν Σοφίαν) τῷ συμβιβλέων προγραφῆναι τῇ βασιλεῖ, ἓ τλὼ αὐτῶ διὰ τῆς αὐτομολίας συμπάθειαν ἐπιπάσθαι. ὅρανς ὧν λαβεῖν, ὡς ικδέντε πείσεται φλαῦρον, παραδίδωσιν ἑαυτὸν τῇ Σκληρῷ, σὺν τοῖς συνοῦσιν αὐτῇ. ὁ μὲν δὴ ἄλλα παιδόντα κακὸν, μόνον δὲ γενόμενον κληρικὸν, ἐς τὴν νύσον Χίον ὑπερορίζει ὁ βασιλεύς. τὸν Σκληρὸν δ' ζώντως μῆ τῷ κύρῳ πυγμάπαν, διαβλῶαι πάλιν κιλδίοι προς τὸν ἑαυτοῦ.

Λγεται δὲ ἑαυτῇ γωναῖκα ὁ Ιωάννης, Θεοδώραν τὴν ἀδελφὴν Ρωμανοῦ, θυγατέρα δὲ τοῦ Πορφυρογενήτου Κωνσαντίνου· καὶ πάντῃ τῇ πράξει με-

A gruente ſopitus eſt. Per ſomnam imaginatus eſt, quiritari ſe animoque angi, & de iis qui injuria ipſum affecerant, ſic Deo conqueri: Domine ulciſcere eos, qui me infeſtarunt. Cumque reliquum Pſalmi addere vellet, vocem audire, quæ pregredi vetaret: quod diceret, reliquam carminis partem jam eſſe a Barda antecaptam. Surrexit ergo tremebundus, omniqueſe ſpe excidiſſe videns, ut erat inſtructus, cum ſuis equos conſcendit, fugaque caſtellum Tyropœum petit. Bardas ubi de fuga ejus certior eſt factus, expeditos equites miſit, qui celeriter ei occurrunt, & antequam caſtellum intret comprehendant. Il citatis equis vecti, Phocam in B eſſumpo aſſequuntur jamjam imo monti in quo caſtellum erat hitum ſubeuntem. Erat inter eos audacia & indole princeps Conſtantinus Charon. is reliquis a tergo relictis, Phocam citato curſu inſecutus eſt, agmen ſuorum claudentem, & ad ſtrenue defendendam vim paratum. Hunc Charon eminus conſpectum cum agnoſceret, turpia in eum jecit convicia, degenerem & timidam appellans: juheniſque paululper operiſti, dum præmium defectionis acciperet. Phocas contumelias inaudiens, neque ignorans quis eas jactaret, inhibito equo ſe Charonti obvertit: & Heus (inquit) oportebat re inſtabilitatem humanæ ſortunæ conſiderantem, non exprobrare, nequa inſultare homini, C ejus improbitate in hanc conjecto neceſſitatem: ſed miſerari potius meam calamitatem, nati patre Cyropalata, avo Cæſare, patruo Imperatore: ejuſque adeo, qui eum & dux fuiſſet, & inter ſummos numeratus, nunc extremis calamitatibus atque infortuniis premor. Ad hæc Charon: Recte, inquit, pueris hæc ſceleſte dicerentur, qui verbis ludi queant: me his nugis non decipies. ſimulque equo calcaribus ſtimulato, ferocius invadit. Tum Phocas clavam, quam ſub paludamento pendentem ferebat, arripit, obviumque ſe ferens, ictu in caput impacto, letho dat Charontem, galea nihil adverſus vim plagæ valente: & equo frænis averſo, inſtitutum iter proſequitur. Cum vero inſequentium reliqui eo perveniſſent, cadavere Charontis conſpecto, re improviſa conſternati ſubſtiterunt, nemine eorum ultra progredi audente. Ita Phocas ſecuritatem nactus, in caſtellum pervenit. Mox eodem Bardas acceſſit, continentèrque ad Phocam miſſis internuntiis, interpoſito juramento confirmavit, ſe ipſius eam curam gerere, quam affinis habere par eſſet (nata Sophis Phocæ ſoror, Conſtantino Duri fratri nupſerat) ſualitque ut Imperatori ſe dederet, impetraturus ab eo rebellionis veniam. Itaque fide a D juratoDuro accepta Phocas, nihil in ſe utroce ſtatuendum iri, huic ſe ſuoſque dedit. Contemruſque hac poena fuit Imperator, ut eum clericum factum in Chium relegaret: & Durum cum expeditis cohortibus juſſit in Occidentem reverti.

Præterea Imperator uxorem ducit Theodoram Romani ſororem, filiam E Conſtantini Porphyrogeniti. quæ nu-

ἐχρ ὧν ὑπνώττων ἀγωνιτῶν τῷ ἀλύειν, τῷ περὶ τῇ ἀδικουμένῃ ἐχλέγεσθαι τῇ Θεῷ. Δίκασον Κύριε λέγων τοὺς ἀδικοῦντάς με. ὡς δὲ ἤμελλε τὸ ἐπόμβρια εἰπεῖν τῶ ψαλμῶ, ἔκυτι φωνὴς λεχώσης, μὴ περαιτέρω προβλῶαι. ἔρθασι δὲ ὁ Σκληρὸς, προειληφέναι τὸ ἐπίλοιπον τῆς φύλης. διαναῦς οὖν συμβαμος, ὡς ἦγεν πάσης ἐλπίδος ὠλιθάκως, ὡς εἶχεν ἐξιππασάμενος μετὰ τῷ περὶ αὐτὸν, πρὸς τὸ φρούριον ἔφθασ τὸν Τυροποιῶν. γνωθεὶς δὲ τῶ δρασμῶ τῇ μαγίστρῃ Βάρδᾳ τῇ Σκλαρῷ, ἵππεῖς ἀπεστάλκοτο ὤζωσι, καταπαχῦναι τὸ καταλαβεῖν αὐτὸν, πρὸ τῶ εἰς τὸ φρούριον εἰσιλθεῖν. εἴτιπες σωπίνῳ χωσάμβοις τῇ δίωξει, καταλαμβάνουσιν αὐτὸν κατὰ τὸ πεδίον, τῷ μέλλοντα ὅσον οὐδέπω ταῖς τοῦ φρουρίου προσιγγίζειν ὑπωρείαις. ὡς δὲ τύπων πλῆν πρόφρων, τῷ γενειάσκοντι, τοῦνομα Κωνσαντῖνος, Χάρων τλὼ προσηγορέαν, τοὺς ἄλλους καπάπιν λιπὼν, μετὰ σωπίας ἐπήρχετο τῇ Φωκᾷ, ὅπιδεν εὐραγοῦντι τῇ ἀυτοῦ, τῷ ἰὼ τις ἐπὶρ δίκαιθαι προθύμως παρασκεύασμένῳ. τοῦτον πόρρωθεν ἰδὼν τῷ γενείσας ὁ Χάρων, ὕβρισιν ἀτέμυις τῷ ἀφιπίσιν ἔβαλλεν, ἀγεννῆ τῷ ἀνανδρον λοιπολῶν, τῷ προσμενέειν υιλλῶν μικρὸν, ὥστε τὰ γύρα τῆς ὑποτασίας λαβῶν. ὁ δὲ τῇ ὕβρεων ὑπακούων, τῷ ὅσις ὁ λίγων μὴ ἀγνώσας, ἐπιχὼν τὸν χαλινὸν, τῷ πρὸς ἐκεῖνον ἐπισραφεὶς· ἴδεσι ὦ ἄνθρωπε, ἔφη, τὸ ἀσάθμητον λογισάμενον τῆς τῇ ἀνθρώπων τύχης, μὴ προσενοδίζειν, μὴ δ' ἐπεμβαίνειν ἀνθρώπῳ ταῖς ἐξ αὐτῆς ἐπιρρέαις ἰωλαγκασμένῳ. ἀλλ' οἰκτίρειν μᾶλλον, τῷ ἐλεῖν τὸν δυτυχοῦντα με, πατέρα μὲν ἐχκόπτα Κυροπαλάτου, πάππον δὲ Καίσαρα, θεῖον βασιλέα, Δοῦκα δὲ τῷ αὐτὸν γενόμενα, τῇ τῆς αὐταρχίας συναξθμισθέντα, τωὶ δὲ ἐχάτοις κακοῖς ὑποβεβλημένον, τῷ ἀκλυρήμασι. τοῦ δὴ, καλὰ πάντα, ὦ παῖ καλὲ καφαλὴ, λέγεσθαι πρὸς παῖδας τοὺς δωαμένους ἀπαντᾶσθαι, εἰκότος, ἐμὲ δὲ οὐ φρενίσεις τοῖς τοιούτοις σε λογυδρίοις· τῷ τὸν ἵππον μυωπίζοντος, τῷ θρασύπορον ἀρεῖντος, ἀναστάμβος ὁ Φωκᾶς τλὼ ἐν τῇ ἐφιξείδι παρορμισθὲν κορύνλω, τῷ ὑπαντιάσας, πλὴν τοῦτον κῇ τὸ κράνος. τῷ αὐτὸν μὲν ὑποδεδύνοντι νεαρὸν παραυτίκα, ἐμποδίσας μὴ δυνηθέντος ἢ κέρδος τῇ βίᾳ ἢ πλαγῆς. ἐκεῖνος δὲ ὑποτρέψας τὸν χαλινὸν, ἐχετο τῆς ἀδῦ. οἱ δὲ διώκοντες καπάπιν γενόμενοι, τῷ ἔνθα ὁ Χάρων πθνικὸς ἔκετο ἐρχόμενοι, τῷ τῇ αὐτοσάτῳ τὸ πόμματος ἐκπλαττόμενοι, πάντες ἴσων τλὼ δίωξιν, μαδεῖς τολμῶντος προσωτέρω ἰέναι. τῷ ὕπως αἰδέας λαβόμενος ὁ Φωκᾶς, ἀσεστικὸς τὸ φρυκτὸν. παρεγένετο μῆ πάππα τῷ ὁ Σκληρὸς, σωιχῶς προς ἐκεῖνον πέμπων, τῷ ικέσθαι μεθ' ὅρκων γραφὼν ὡς ικδεξᾶ (νύμφιον γὰρ ἐπὶ τῇ ἀδελφῇ Κωνσαντίνῳ ἢ ἐκεῖνος εἶχεν ἀδελφὸν Σοφίαν) τῷ συμβιβλέων προγραφῆναι τῇ βασιλεῖ, ἓ τλὼ αὐτῶ διὰ τῆς αὐτομολίας συμπάθειαν ἐπιπάσθαι. ὅρανς ὧν λαβεῖν, ὡς ικδέντε πείσεται φλαῦρον, παραδίδωσιν ἑαυτὸν τῇ Σκληρῷ, σὺν τοῖς συνοῦσιν αὐτῇ. ὁ μὲν δὴ ἄλλα παιδόντα κακὸν, μόνον δὲ γενόμενον κληρικὸν, ἐς τὴν νύσον Χίον ὑπερορίζει ὁ βασιλεύς. τὸν Σκληρὸν δ' ζώντως μῆ τῷ κύρῳ πυγμάπαν, διαβλῶαι πάλιν κιλδίοι προς τὸν ἑαυτοῦ.

Λγεται δὲ ἑαυτῇ γωναῖκα ὁ Ιωάννης, Θεοδώραν τὴν ἀδελφὴν Ρωμανοῦ, θυγατέρα δὲ τοῦ Πορφυρογενήτου Κωνσαντίνου· καὶ πάντῃ τῇ πράξει με-

ptiæ pergratæ fuerunt civibus, quod eum Imperium ifti familiæ conſervare velle judicarent.

Tzimiſces anno ſecundo Imperii ſui in Ruſſos expeditionem ſuſcepturus, cum animos militum liberalitate ſua refeciſſet, dacea iis præfecit prudentia & artium imperatoriarum peritia nobiles: & reliquis omnibus apparandis eam impendit curam, ne quid rerum neceſſariarum exercitibus deeſſet. Claſſem quoque curavit operæ Leonis ejus, qui tunc rei navalis drungarius, poſtea eſt protovеſtiarius factus: & cum veteres naves refecit, tum novas fabricatus eſt, & claſſem juſtam conſtituit. Omnibus probe adornatis, ineunte vere ſacris Deo pro felici exitu operatus, & relictis ad cives mandatis, Conſtantinopoli exit. Cum ad Rædeſtum veniſſet, duo illi occurrunt a Scythis miſſi ſub legationis prætextu exploratores Romanas. quos expoſtulantes, & de injuriis Scythicæ genti factis querentes, cum non ignoraret cauſam eorum adventus, per totа caſtra circulra, & omnes ordines contemplari, eoque facto domum redire, ſuoque principi dicere jubet, Romanum ſic ornato & dictis obſequente exercitu ad bellum contra ipſum gerendum veoire. Hoc modo dimiſſis exploratoribus, ipſe cum expeditis circiter 100 peditibus, & quatuor equitum millibus, mandato reliquia ut duce Baſilio cubiculario citra feſtinationem ſubſequerentur, ſuperato Æmo in boſticum nemine expectante irrumpit: & prope urbem magnam Perithlabam, ubi regia erat Bulgarorum, caſtra ponit. Ea ſubita res Scythis terrorem ſtuporemque incuſſit: & Calocyrus præſentium malorum auctor, qui tum ea in urbe degebat, ne ſonitum quidem tubæ exaudira ſuſtinens, cognito ipſum Imperatorem ad rem gerendam adeſſe, furtim urbe elapſus, in caſtra Roſſorum venit. Eo viſo Roſſis, & de adventu Imperatoris certioribus redditis, haud mediocris incidit trapidatio. tamen Sphendoſthlabo multis eos cohortato, & quæ præſens rerum ſtatus requirabat concionato, animis receptis ad urbem accedunt, & caſtra Romanorum caſtris opponunt. Interim exercitus Imperatoris in planitiem, quæ erat ante urbem, ſe conferens, in hoſtes nihil proſus tale ſperantes ſubito incidit: ii erant VIII virorum millia, & quingenti, extra urbem in armis ſeſe exercentes. Qui cum aliquantulum reſtitiſſent, mox defatigati fugam fecerunt, & partim inglorіam oppetierunt mortem, partim in urbem evaſerunt. Dum hæc geruntur, Scythæ qui intra mœnia erant, ſentientes Romanos ex improviſo irruiſſe, & cum ſuis manum conuliſſe, ſubito ut cuique caſus armorum aliquid offerebat inſtructi, urbe ſe ad ferendum ſuis auxilium effundunt: quibus incompoſito venientibus agmine occurrentes Romani, magnam edunt cædem: & barbari ne aliquantulum quidem reſiſtere valentes, dant terga. ſed quia Romani equites citatis equis viam in urbem ducentem occuparant atque ſofederant, fuga per campos

Expeditio in Roſſos.

Edit. Pariſ. pag. 672.

Victoria Romanorum de Scythis.

γάλως ὤφρανε τὰς πολίτας, ὡς τὸ τῆς βασιλείας κράτος περιφυλάττων τῇ γένει.

Δόντος δὲ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτῷ, μίλλων ἐκστρατεύειν κατὰ τῶν Ῥώς, τάτε στρατώματα φιλοτιμίας ἀνελάμβανε, τὴ στρατηγὸς ἰφίστα ἐπὶ σωτῆρι τὴ ἐμπειρίᾳ στρατηλάτου βεβουλευκώς. καὶ τῶν ἄλλων ἐπιμελῆτο παρασκευῶν, ἵνα μηδενὸς σπανίζῃ τὸ στράτευμα. ἐπεμελήθη δὲ καὶ τῶ σόλου τῇ Λέοντος μὲν υἱοῦ πρωτοβεστιαρίου, δρουγγαρίου πότε τῇ πλοίμου τυγχάνοντος, τὰ μὲν παλαιὰ ἐπισκεύασας, κατασκεύασας δὲ τῇ ἄλλα καινὰ, τὴ σόλον ἀξιόλογον κατεσκεύασε. ἐπεὶ δὲ πάντα καλῶς εἶχεν αὐτῷ, ἱερὰς ἐπισάντος, τῇ Θεῷ τὰ ἐξιτήρια θύσας, τὴ συμπαξάμενος τοὺς πολίτας, ἤξεσι τὸς βασιλέως. γενομένῳ δὲ αὐτῷ κατὰ τὸν Ραιδηστὸν, δύο συναντῶσι πρεσβευταὶ τῇ Σκυθῶν, τῇ δοκεῖν μὲν πρεσβείαν ἐκπεπληρωκότες, ἔργῳ δὲ τὰ Ῥωμαίων ἐλθόντες κατασκοπήσαι φρόνημα· οὓς ἐνεδίζοντας, τὴ ἄδεια πάσχειν ἐπιβουλίους, φροντίσας ὁ βασιλεὺς περιελθεῖν αὐτῶν τὸ στράτευμα, τὴ θυμὸν γενέσθαι τῇ πάξεως (ἀδὺ γὰρ ἡγεῖτο τῆς ἀφίξεως τὸν αἰτίαν· περιελθόντας δὲ τὴ πάντα κατασκοπήσαντας ἀπαλλάττεσθαι παρεκέλευε, τὴ τῇ σφῶν ἡγεμόνι λέγειν, ὡς μετὰ τοιούτης διακοσμήσεως τὴ πειθοῦς λαὸν ὁ Ρωμαίων βασιλεὺς ἔρχεται ὠχυρωμένος πολεμήσων αὐτῷ. τὴ τὰς μὲν πρεσβευτὰς ὑποχωρῆσαι πεποίηκεν οὕτως. αὐτὸς δὲ κατὰπιν ὠζύτης λαβὼν, πέζος μὲν ἀμφὶ τὰς πέντε χιλιάδας, ἱππῆς δὲ ὡς τετρακισχιλίους, τὸ δὲ λοιπὸν ἅπαν πλῆθος χιλίοις ἵπεσθαι κελεύσας μετὰ Βασιλείου τῦ παρακοιμωμένου. τὸν Αἷμον ὑβὰς ἀπρόσκοπος ἐς τὸ πολεμίων διαβαίνει καὶ ἐσβάλλει, τὴ ἐγγὺς τῆς πόλιως τῆς μεγάλης Περθλάβας, ἥτις εἶχε τὰ τῇ Βουλγάρων βασίλεια, τὸ στρατοπεδεύσας ὑπάξας. τῦτο αἰφνιδίως γενόμενον, τὸς μὲν Σκύθας εἰς ἔκπληξιν καὶ ἀμηχανίαν ἐνέβαλε. Καλόκυρος δὲ ὁ τῇ παρόντων κακῶν φροντιγὸς τε καὶ αἴτιος, μᾶλλον τὸ τῆς σάλπιγγος ἔχων ἐνωτίσασθαι κεκραγόσης (ἔτυχε γὰρ καὶ οὔπω ἐκῦσι ἐνδιατρίβων) ἐκπεπτηχέναι τὸν βασιλέα παραγενέσθαι αὐτὸν αὐτομολὸν ἐσόμενον τῦ πολέμου, λαθὼν Κᾶσιος ὑπεκδὺς, ὡς παραβολὸν ἐπεδιδράσκει τῇ Ῥώς. ὃ ἰδόντες οὗτοι, καὶ τὸ τῦ βασιλέως πυθόμενοι ἀφιξιν, ἐς παραχὼ οὐ μετρίαν ἐκπίπτουσι, ἀναλαβόντες δ' ὅμως ἑαυτὸς, τῦ Σφενδοσθλάβου πολλὰ παραινετικὰ ῥήματα, καὶ τῇ καιρῷ διαλεγόμενος ἀφίστορα, ἀφικνοῦται, καὶ παρατρεπεδιόμενοι τοῖς Ρωμαίοις. τὸς δὲ τὸ σωὸν τῇ βασιλεῖ στράτευμα εἰς τὸ πρὸ τῆς πόλιως πεδίον παρεγγυῶμεν, αἰφνιδίως μηδὲν προσδοκῶσι τῆς πολεμίους ἐμπίπτουσι. καταλαμβάνουσι δὲ ἔξω τειχῶν, τὸν ἐσόπλιον παιδιὰν γυμναζομένους ἄνδρας εἰς ὀκτακισχιλίους καὶ πεντακοσίους ἀριθμουμένους. οὗτοι ἐπὶ χρόνον τινὰ ἀντιχόντες, ἔπα κατακοπῆναι ἐφλυγον. καὶ οἱ μὲν ἁλλῶς ἀπρίθωσαν, οἱ δὲ εἰς τὸν πόλιν διασώζονται. ἐν ᾧ δὲ πᾶσι ἐφάστετο, οἱ ἔνδον ὄντες τῆς πόλιως Σκύθαι, τὸν ἀπρόσκοπον ἐπίλυσιν αἰθόμενοι τῶν Ρωμαίων, καὶ τὸν πρὸς πὺς σφετέρους συμπλοκὸν, ἵκανος ὡς ὁ καιρὸς ἐδίδου τὸ φρουρὸν λαμβάνοντες ὅπλον, ἐξέρχονται εἰς βοήθειαν. οὓς συναντῶντες οἱ Ρωμαῖοι, ἀσυντάκτως καὶ * διεσπασμένως τὸν πορείαν ποιοῦντας, ἔκτεινον. διὸ μικρὸν ἀντιχὸν κᾆτ' ἐπὶ μικρὸν χρόνον δυνάμενοι. Διότις, κλίνασιν εἰς φυγὴν. φοβηθέντων δὲ τῶν ἱππέων τῆς Ρωμαίων φάλαγγος, τὴ τὸν εἰς τὸν πόλιν φέρουσαν ἐπιτειχισάντων, ἀνὰ τὸ πεδίον ἀκοσμήτως φεύγοντες καὶ καταλαμ-

* Scyl.

βασιλέως, αὐτοῦτο, ὡς ἅπαντα τὰ ὁμαλὰ πλησιον
ἵππων, ζωγρίας δὲ ἀλώναι ἀεὶ ὁμοῦ κρύπτας.
Σφαγὰς δὲ ὁ πόσος πᾶς ὁ Περσθλάβρ στρατὸς
ἐξεργάσατο (ἱππέτου δὲ δόλτορος μὴ τὸν Σφενδο-
θλάβδον ὃν Σενδοῦις) ᾗ πεζὴ αὐτῆς ὡς ἑκὸς δέ-
σας τῆς πόλεως, τὰς πύλας ἀνοικοδόμας, ᾗ μοχλοῖς
ἐξασφαλισάμενος, ἄνεσιν οὐς τὸ τεῖχος, ᾗ πυκνοῖ-
σις βέλεσι ᾗ λίθοις τὰς ἐπιόντας Ρωμαίους ἠμύνε-
το. νὺξ μὲν ἐπ' ἐπιγενομένη, διὰνυκτὸς δὲ πολορκίαν.
ἠῶθεν δὲ ὁ φρόνδρος Βασιλέως αἰφνίδιος μὴ τὰ κάτω
πυκνὸς πλινθεύς· ᾗ ὁ βασιλεὺς τῇ πόλει ἐλύ-
σεν πυελγαρὶς χοιμῆσις, ἄνεσιν ἐπὶ τύπος γιαλόφω,
ὡς ἐπὶ τοὺς Σενδοῦις καταφανὲς, τὰ δὲ πλάδα ἐς
παυσὶ σωκλᾶσται ἐκέλευσε τῷ πόλῃ. ὡς δὲ πολλὰ
τὰ βασιλέως παρακελεύοντες ἐνδυναι τὰς ἐσόδους, ᾗ
μὴ ἄρδιμ ὑπολιπόντας, ὡς ἐπεῖσθαι κατέσπα τοῦ
τείχης θυμὸ πλινθέντες οἱ Ρωμαῖοι, ἔγχοτα τὰς πο-
λιορκίας, τέχος τε τὰς ἀνωθεν ἐίρυσσης, ᾗ κλιμα-
κας τοὺς τοίχοι προτερεῖσθντες. καὶ τὰς στρατιώτας
χερσάδας ξίφος τῇ ἐξεῖᾳ κατέχων, ᾗ τῇ λαιᾷ ἀνω-
θεν τὰς κεφαλὰς τῶν ἀσπίδα ἀποβλιμίσας, ὡσ-
τος ᾗς μιᾶς τῶν κλιμάκων ἀναβαίνοιμος, καὶ τῇ
μὲν ἀσπίδι τὰς βολὰς ὑποκρουόμος, τῇ δὲ ξίφει
τοὺς ἐπιόντας ᾗ κολούοντας ἀμυνόμενος, ἀνεστι διὰ
τῆ ὑπαλξεων καὶ τοὺς ἐκεῖσε πάντας διασκέδασας,
ἄδειαν ἀνέδου τοὺς κατοπὶν παρίχειτο, ὃν μιμησά-
μενος ἄλλος ᾗ αὖ ἄλλος, ᾗ πολλοὶ ἕτεροι ἀνέλθον.
καὶ συμπαισμοῦ γενομένου οἱ Σενδοῦαι κατηγώμε-
νοι, ἰσωνὶς ἀπὸ τῆ τειχῶν κατεκρεμιζον. πολλοὶ
δὲ καὶ ἀπὸλοι Ρωμαῖοι κατὰ ζήλον τῆ φρονῆσων, ᾗ
ὲν ᾗβροφοις τόποις ᾗς κλιμάκων ἀνέβαινον εἰς τὸ
τεῖχος. καὶ τῆ Σενδοῦαι δορυβομένων, ἐλαδόντες
ἀμοιγαὶ φρὸς τὰς πύλας ἐλθεῖν, καὶ ταύτας ἀσα-
πάσαντες, εἰσήγον τὸ στράτεμμα. καὶ τοῦτον τὸν
τρόπον τῆς πόλεως ἁλούσης, οἱ μὲν Σενδοῦαι ἀνὰ
τοὺς ὑσκατοὺς φθόγγους, καὶ καταλαμβανόμενοι ἀ-
ηρούντο, γωμαῖκις δὲ καὶ παιδία ἠμαλωτίζοντο·
ἑάλω δὲ καὶ Βοέμης ὁ βασιλεὺς τῆ Βουλγάρων,
ἅμα γωμαικὶ καὶ παισι, ἵνα τὸ παράσημα φέρων
τῆς βασιλείας, καὶ εἰς βασιλέα ἀπήχθη. τοὐτῳ δὲ
ὁ βασιλεὺς φιλανθρώπως ἐχρήσατο, αὐτὸς τε βασι-
λέα Βουλγάρων ὑποκαλῶν, καὶ πάσας τοὺς ἀλω-
σκομένους Βουλγάρους ἀνέπεμε ἀφεῖς, καὶ ἐλαύθερως
ὕπῃ βούλοιτο ἀπιέναι· αὐτὸς ἐπὶ δουλείᾳ φάσκων
Βουλγάρων, ἀλλ' ἐπ' ἐλευθερίᾳ μᾶλλον ἀρίζεθαι.
Ῥοὺς δὲ μόνους γνώσεων ἐχθροὺς, καὶ τοὺτους χρη-
σθαι ὡς πολιτείας.

Οἱ δὲ τῆ Σενδοῦαι γενναιότεροι, ἐχίραμά τι κα-
τεκλησάτες ἐντὸς τῆ τῆς πόλεως βασιλείου, ἔσπασε-
χίλιοι τὸν ἀεὶ θμὸν, ἐπί τινα χρόνο ἐλάθωσον· ᾗ
πολλὰς τῆ καὶ ἐτοιμὰς ἐκεῖσε γενομένων, ἢ σιδήρω
ἁρπαγῶν, ἀσυμφανῶς κραπῶντες ἀπέκτεινον. οὐ γνω-
θέντος τῆ βασιλέι, τρανὸς ἐπ' αὐτοὺς ἐξίλλετο.
ἐκπηρὸς δὲ ἔγχοι οἱ πειμπόμενοι, καὶ τῆς πολιορκίας
ἐδελήλυν ὑποπεράθαι, ὡς ἐπειδὴ τὰς Ῥοὺς ἐφοβοῦντο,
τος. Ἔ πτο δὲ ὁ βασιλεὺς ψυχρὰς διελύσατο, τὰ ὅπλα λαβὼν, Ἔ πᾶς ἐπὶ τὰ τείχη ἔδυν, ἴτασος δ' βασιλέα φρο-
πορδυόμος. τὸτο δ' ἰσοτιμοῦ τρατιῶται, αὖθρόοι τὰ ὅπλα λαβόντες ἔδυον, ἴτασος δ' βασιλέα φρο-
λαβεῖν ἐπηγώμοι, ᾗ μὴ βοὴς ᾗ ἀλαλαγμὸν τῇ φρωζὴν φροσβάλωσιν. ἐαδύμως δὲ τὸν Ῥοὺς
ὑπομβόητον τῶν πολιορκίαν, πῦρ εἰς πολλὰ μέρα ὑφαλέντες, ὕπω τῆς ἀνδρειμένης κατηγωίσαν-
το. μὴ ςίγοντες δὲ τῶν τὰ πυρὸς δύναμιν, Ἔ τῶν Ρωμαϊκῶν χέρα, ἴτασος ἑαυτὸν κρημνίζοντες, ἀ-

A palantes atque deprehensi occidunt. Itaque & cadaveribus tota planities constrata est, & innumeri capti. Proinde Sphagellus (cujus post Sphendosthlabum summa erat inter Scythas auctoritas) Persthlabani Edit. Paris. bus objectis munit, & de muro omnis ge- pag. 673. neris missilibus ac faxis subeuntes Romanos arcet. Nox oborta, obsidionem solvit. Postridie prima luce præfes Basilius cum reliquis copiis adfuit, cujus adventu magnum gaudium Imperatori artulit: & collem quemdam consendit ut Scythis esset conspicuus, interim copiæ inter se conjunctæ urbem cingunt. Mœnia horrario bar- B baros Imperatore, ut ab incœpto desisterent, neque sibi ipsi exitii causa esset, cum nihil proficeretur, Romani justa incensi ira oppugnationem aggerit, fagittis murorum defensores abigunt, scalas muris opponunt: & quidam ani nonis mules dex- Perſthlabus extra gladium renens, lævaque scutum ad ca- pugnata. pitis defensionem elatum gestans, primus per scalam in murum evadit, scuto ictus amoliens, & ense obstantes arcens, itaque per propugnacula adscendens, dissipatis qui ibi erant hostibus, fuis tutum muri 327 conscendendi locum præbet. Hunc alii post alios imitantur. cumque hoc modo complures murum jam tenerent, cuneo facto Scythas pellunt, lique se de muris agunt præcipites. aliis quoque diversis locis multi priores imitati, per scalas in murum fuccedunt. & Scythis trepidantibus quidam Romani hoste non animadvertentes ad portas nullo negotio perveniunt, illique apertis rorum immittunt exercitum. Hoc modo urbe capta, Scythæ per angiportum dissipientes deprehensi interfiuntur, mulieres & pueri captivi ducuntur. capitur & cum conjuge & liberis Boriis Bulgarorum rex, regni insignia adhuc gestans, & ad Imperatorem adducitur. Cui fe Im- Humanitas perator admodum exhibuit humanum, re- Tumifice. gem Bulgarorum appellans, omnesque captivos Bulgaros libere quo quisque abire velit permittens: non ad subigendos, sed ad liberandos Bulgaros bellum fe moviffe dicens, folofque Roffos fe hoftium habere numero.

Interim Scytharum animofiores ad octo millia, locum in regia munitum occupant, ibique aliquandiu latent: ac multos qui ignorantes ad eum confluebant aut fpoliorum causa eo accederent, occulte arreptos interficiunt. Imperator re cognita, exercitum adverfus eos mittit. qui cum animo langueret, & oppugnationem tentare non auderet, non hoftium id metu, fed quod locus is munitus atque inexpugnabilis videbatur: Imperator facile remedium adhibuit, pag. 674. ipfe fumptis armis primus omnium pedes ad illum locum conteudens. id enim cum viderent milites, confertim arma rapiunt, & quivis Imperatorem præverrere cupientes, fublato clamore Roffos oppugnare aggrediuntur: fortiter iis oppugnationem tolerantibus, multis locis ignem fuccendunt, itaque eos expugnant. nam vim ignis non ferentes Roffi, neque Romanorum τῷ ἀπὸλω ὁρμὴ, ἀλλ' ἐπεσθὲ ὁ τόπος ὑχυρὸς ὧν ᾗ ἀπάλω-
τος. Ἔ πᾶς ἐπὶ τὰ τείχη ἔδυν, ἴτασος δ' βασιλέα φρο-
λαβεῖν ἐπηγώμοι, ᾗ μὴ βοὴς ᾗ ἀλαλαγμὸν τῇ φρωζὴν φροσβάλωσιν. ἐαδύμως δὲ τὸν Ῥοὺς
ὑπομβόητον τῶν πολιορκίαν, πῦρ εἰς πολλὰ μέρα ὑφαλέντες, ὕπω τῆς ἀνδρειμένης κατηγωίσαν-
το. μὴ ςίγοντες δὲ τῶν τὰ πυρὸς δύναμιν, Ἔ τῶν Ρωμαϊκῶν χέρα, ἴτασος ἑαυτὸν κρημνίζοντες, ἀ-

bori pares, per præcipitia ſeſe dejicientes quiſque aufugiunt: multi eorum igni abſumpti, multi præcipiti caſu extincti, reliqui ferro occiſi aut capti. Hoc modo intra biduum tota urbs capta. Refecit eam Imperator, & a ſuo nomine Joannopolin denominavit: impoſitoque valido præſidio, rebus ad vitam neceſſariis abunde inſtruxit. Inde feſto Dominicæ reſurrectionis die acto, poſtridie ad Doroſtolum, cui & Driſtra nomen, iter ingreditur.

Joannopolis.

328

At vero Sphendoſthlabus, tametſi audita Perſthlabæ expugnatione perturbatus haud injuria eſſet: infracto tamen animo ſuos cohortatus, ut porro jam tanto ſe fortius gerant, conſtitutis etiam ut res ferebant reliquis, & quos ſuſpectos habebat Bulgaros, omnibus (erant autem trecenti circiter) interfectis, adverſum Romanos proficiſcitur. Imperator inſtiturum iter perſequens, urbes in eo ſitas itinere capit, uſque præfectos conſtituit, & multis caſtellis atque oppidis evaſtatis ac præda mihi conceſſa pergit. Ubi exploratores nuntiaverunt Scythas adventare, delectum exercitum præmittit, duce Theodoro a Miſthea: jubetque hoſtium multitudinem exquirere, & ſibi indicare, & (ſi ita videatur commodum) levi prælio eorum vires tentare. Ipſe cum inſtructo univerſo exercitu pone ſequitur. Theodorus cum ſuis ubi ad hoſtes pervenit, dat in eos impetum. Roſſi inſidias ſubeſſe veriti, progreſſu abſtinent: multiſque ſuorum ictis, quibuſdam etiam dejectis, fuga in vicinos montes denſoſque & amplos ſaltus ſe diſpergunt, ac per montana ad Driſtram perfugiunt. Roſſi fuere numero ſeptem millia: Romani vero qui eos fuderunt, trecenti. Scythæ autem Sphendoſthlabo conjuncti, auctores ei fuerunt ut cum omnibus copiis (numerabantur autem trecenta triginta virorum millia) duodecim ante Doroſtolum milliaribus caſtra ponerent, ibique Imperatoris adventum intrepide expectarunt. At Romanos recentibus victoriis elatos, & jamjam de ſumma rerum prælio decertatum iri ſperantes, ſcientes inſuper Deum ſe habere adjutorem, qui non inferentibus, ſed paſſis injuriam opitulari ſoleret, non eos modo qui fortitudine aliis anteibant, ſed jam & timidiores alacritas & audacia inceſſebat, ardentique pugnæ deſiderio agitabantur. Ubi in conſpectum mutuo venere exercitus, utroque Imperatore ſuos dictis, qualia præſenti rei accommodata erant, animante atque inſtigante, ut claſſicum cecinit, magna cum vi parique alacritate concurſum eſt. Primo conflictu Romani vehementi facto impetu, multis dejectis hoſtium ordines labefactant. neque tamen cedunt hoſtes: neque Romanis eos perſequendi datur facultas, Scythis ſeſe confirmantibus, rurſumque ſublato clamore in Romanos irruentibus. Pugnatur aliquantiſper æquo marte. jam autem ad veſperam inclinante die, Romani ſeſe cohortantes, & veluti acuentes mutus eahortationibus, ſiniſtrum Scytharum cornu premunt, & intolerabili vi ingruentes

Pugna Romanorum Roſſos vincunt.

Edit. Pariſ. pag. 675.

A πεδίδρασκον· ἑ πολλοὶ μὲν ἀπώλοντο τῇ πυρᾷ, πολλοὶ δὲ κρημνιζόμενοι ἀπώλοντο, τοὺς δὲ λοιποὺς μάχαιρα καὶ αἰχμαλωσία διεδέξατο. καὶ ἡ μὲν πόλις τῶν ἁλῶ τὸν τρόπον, ἐν δυσὶν ὅλαις ἡμέραις μὴ ἀντισχοῦσα. παύλῃ δ' ἀλῶσιν ἀνακτησάμενος ὁ βασιλεὺς, καὶ φρουρὰν ἀξιόλογον ἐπιστήσας, καὶ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτήδεια ἐξαφθόνως παρασκευάσμενος, καὶ ἡ τῆς ἁγίας Ἀναστασίας πλέσας ἑορτὴν, καὶ ἐξ ἑαυτῆ Ἰωαννόπολιν μετονομάσας τὴν πόλιν, τῇ ἑπαύριον τῆς ἐπὶ τὸ Δορόστολον, ὃ καὶ Δέρστρα καλεῖται, ἔχετο πορείας.

B Ὁ δὲ Σφενδοσθλάβος τὴν τῆς Περσθλάβας πυθόμενος ἅλωσιν, εἰς παραχὺ ἐσήπτετο, ὡς εἰκὸς, οὐ μόνῳ καὶ τῷ φρονήματος καθυφῆκε, ἀλλὰ παραθαρρύνας τοὺς περὶ αὐτὸν, καὶ νῦν μᾶλλον ἀγαθοὺς ἄνδρας ἀναφανδὸν παρακαλέσας, τ' ἄλλα τε ὡς ἐνῆν ἀπαστημένος, καὶ πάντας ὅς εἶχεν ἐν ὑποψίᾳ τῶν Βουλγάρων ἀμφὶ τοὺς τεσσαράκοντα τὸν ἀριθμὸν ἀνελὼν, ἔξεισι κατὰ Ῥωμαίων. ὁ δὲ βασιλεὺς πᾶς ἐν τῇ παρόδῳ πόλεις ἁλὼν, καὶ στρατηγὸς αὐτοῦ ἐπιστήσας, πολλάτε φρούρια ἑ πολίσματα ἐκπορθήσας, καὶ πᾶς στρατιώτας εἰς ἁρπαγὴν δώσων, εἶχετο τῆς ὁδοῦ. τῶν δὲ σκοπῶν ἦκεν φράσαντων Σκύθας τινὰς, λαὸν ἐπίλεκτον ἐπέμπει. Θεόδωρόν τε τὸν ἀπὸ Μισθείας αὐτῶν τῇ πλήθει ἀρχηγὸν ἐπιστήσας, προηγεῖσθαι ἐπέσκηψε τῷ στρατῷ, κατασκοπεῖν τε τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων, καὶ αὐτῇ δηλοῦν γνώσιν, εἰ προχωροίη δι', καὶ ἐξ ἐπείρατο τῆς αὐτῶν ἰσχύος ἀρεβολισάμενον εἰλαρίσαι· αὐτὸς δὲ κατόπιν ἦσπερ συντεταγμένος μετὰ πάσης τῆς στρατιᾶς. οἱ μὲν τοῦ Θεοδώρου, χωὶ ἐπέπιπτον εἰς χεῖρας ἤλθον τοῖς πολεμίοις, ὑπέπτησσον τοῖς ῥαγδαίοις. οἱ δὲ Ῥὼς ἰδόντες ὠλαβήθησαν, φόβου μὲν οὐκ ἔτι ἐχόμενοι πολλῶν δὲ πλαγίων, καὶ τινων δὲ πισόπιν ἀναλύσαντες, εἰς τὰ πλησίον σκιδάσαντο ὄρη, ἑ τοῖς ἐκεῖσι κάπας βαθείας καὶ ἀμφιλαφεῖς τυγχανούσας, καὶ διὰ τῆς ὀρεινῆς ἐπὶ τὸν Δέρστραν ἐπαναζώσται. ὅσοι δὲ τὸ πλῆθος αὐτῶν ἐπεκτείνειλον, οἱ δὲ τῶν συμπλακέντες καὶ τρεψάμενοι Ῥωμαῖοι, τὸν ἀριθμὸν τριακόσιοι· ἐναυθέντες δ' οἱ Σκύθαι τῆ Σφενδοσθλάβῳ, καὶ πάνυ ἐκείνου

C

D τὸν ἀναστήσαντος μετὰ πάσης τῆ στρατᾶ, πρὸ δώδεκα τῆ Δοροστόλου μιλίων αὐλίζονται, ἐς τριακοσίας καὶ τριάκοντα χιλιάδας ἀριθμούμενοι, καὶ τὸν βασιλέα ἐπιόντα ἐθάρσησε καὶ ῥωμαλέως ἐδέχοντο. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ταῖς ἐξ ὑπογύου νίκαις γαυριῶντες, καὶ τῶν πάντα ἀξίωσαν μάχῃ προσδεχόμενοι, εἰδότες δ' ὅτι καὶ Θεὸν συμμάχορα ἕξουσιν, οὐ τοῖς ἀδίκων χερῶν ἄρχουσι φιλοῦσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀδικουμένοις ξβασανὸς ἐπαρύνων, οὐ μόνον οἱ εὐψυχότεροι, ἦδη δὲ καὶ οἱ ἀσπαλῆγες καὶ μαλακοὶ τὰς ψυχὰς, πρόθυμοι καὶ θαρραλέοι ἐγίνοντο, καὶ πρὸς τῶν συμπλοκῶν λίαν ἐσφάδαζον. οἷς ὅλῳ δὲ τῷ στρατοπέδῳ

E τῶν ἀλλήλοις γνωμένων, καὶ λόγοις παρακλητικοῖς τοῦτε βασιλέως καὶ τοῦ Σφενδοσθλάβου τοὺς οἰκείους ἐπῤῥωσάντων, καὶ τὰ τῇ καιρῷ φόσφορα παρακελευσαμένων, ὡς αἱ σάλπιγγες τὸ ἐνυάλιον ἤχησαν, συῤῥήγνυται ἀλλήλοις τὰ πλῆθη τῶν αὐτῶν ἔχοντα προθυμίαν. ἑ κῇ μὲν ἢ πρώτῳ προσβολῇ οἱ Ῥωμαῖοι μῇ ῥύμῃ ἐπενεχθέντες σφοδρᾷ, καὶ πολλοὺς καταβαλόντες, τὰς Βαρβαρικὰς πάξεις κατέσεισαν. ἀ μὴν γε ὑπαγωγὴ ἑαυτῶν ἐγίνετο, ἅτι τῶ Ῥωμαίων λαμπρὸς διωγμὸς, ἀλ' ἐπῤῥώσαντες πάλιν ἑαυτοὺς οἱ Σκύθαι, αὖθις ἐπῆλθον μετ' ἀλαλαγμῦ τοῖς Ῥωμαίοις. καὶ μέχρι μέττιος ἰσοπαλὴς ἦν ὁ ἀγών. ἔνθα δὲ περὶ δείλην ὀψίαν ἡ ἡμέρας

ὕσας, οἱ Ῥωμαῖοι παρακαλέσαντες ἀλλήλους, καὶ τρόπον τινὰ συμμίσαντες ταῖς παρατάξεσιν, ἐπέβησαν τῇ διωκόμῃ πάρατι τῶν Σκυθῶν, καὶ πολλὰς τῇ ἀπροσκόπῳ καταβολῇ τῆς ὁρμῆς. συμπεσόντων δὲ τῶν Ῥωξὶ τῷ πεπτωκότος, τῶν περὶ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς εἰς ἐπιμέλειαν ἐπήμπολε τινάς, κατόπιν δὲ ἕπετο, ἀναπεκαλυμμένους τοῖς παρατάγμασι τῆς βασιλείας τὸ δόρυ διηγκωνισμένος, τόν τε ἵππον αὐτεπίζυγον θαμὰ, καὶ τῇ βοῇ διεγείρων τοὺς τρατιώτας. ἀγῶνος δὲ καρτεροῦ συρράντος, καὶ πολλῶν μεταλλάσσοντος ἐξαμίνης τῆς μάχης (δυσκαίδεκα γὰρ φασι τροπὰς δέξασθαι τὸν ἀγῶνα) μόλις οἱ Ῥὼς ἀπεραντότερ᾽ ὁρῶντες τοὺς πανδήμους, ἀκόσμῳ φυγῇ πρὸς τὸ πεδίον ἐκτράποντο. οὓς οἱ Ῥωμαῖοι ὑπόμενοι, τοῖς ἀπαλαμβανομένοις ἀνέλκοντο. ἔπεσον δὲ πολλοί, καὶ πλείους ἐάλωσαν. ὅσοι δὲ ἐξέφυγον τὸν κίνδυνον ἴχυσαν, εἰς τὸ Δορόστολον ἐξεσώζοντο.

Ὁ δὲ βασιλεὺς τὰ ἐπινίκια θύσας τῷ καλλινίκῳ μάρτυρι Γεωργίῳ (ὃν δὴ καὶ ἡ ἡμέρα ἡ αὐτὴ μνήμης συράξας τοῖς πολεμίοις) τῇ ἐπιούσῃ καὶ αὐτὸς πρὸς τὸ Δορόστολον ἤλασε. ἐκεῖσε τὸ γοσόμβιος, τραπεσίδιον ἐπήξατο ὀχυρόν. καὶ μέσῃ γε πολεμηιάσῃ, διδοὺς μίκρας ἀφυλάκτου τοῦ πεπτωκότος τυγχάνοντος, ἀποδράσαι μὴ τῇ τῶν διωκόντων οἱ Ῥὼς, αὐλισάμενος δὲ πρωΐαμβος τὸν Ῥωμαϊκὸν στόλον. ἐν τῷ μεταξὺ δὲ ὁ Σρεσδοβλάβος ὃς κατεῖχε ζωγρίας Βουλγάρους ἀμφὶ τοὺς κ᾽. χιλιάδας ἀριθμουμένους, σιδηροπέδαις καὶ ἄλλοις δεσμοῖς ἀσφαλίσατο, ἐκπαίσειν φοβηθείς, καὶ πρὸς ὑποδοχὴν νύκτερπίζετο τῆς πολεμίας. ἤδη δὲ τοῦ στόλου κατακλυσθέντος, ἐπεχείρει τῷ τειχομαχίᾳ ὁ βασιλεὺς, καὶ πολλάκις ἐπαναβαίνοντας τοὺς Σκύθας ἐτρέψατο. μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν σκεδασθέντι τοῖς Ῥωμαίοις εἰς ἄεργον, περὶ δείλην ὀψίαν οἱ βάρβαροι εἰς δύο διαιρεθέντες μέρη ἵππῳ καὶ πεζοῖ ἐκ πυλίδων δύο τῆς πόλεως, ὧν τὴ μὲν ἀνατολὴ, ἣν φρουρῶν ἐπέπαττο Πέτρος ὁ στρατοπεδάρχης μετὰ Θρᾳκῶν καὶ Μακεδόνων, καὶ πρὸς δύσιν ὅπου Βάρδας ὁ Σκληρὸς μετὰ τῶν ἑῴων διελαμένων τὴν φυλακὴν ἐπεπίστραπτο, ἐξαλθόντ᾽ παρατάξαιμεν, τότε πρῶτον φανέντες ἵππικοι. (πρὸς δὲ πρωϊγυναικείνης μάχης πεζοὶ διηγωνίσαντο) ὧν ἀράντες οἱ Ῥωμαῖοι διξάμενοι, ἐκθύμως ἐμάχοντο. καὶ μέχρι πολλοῦ ἰσοπάλαστος ἦν ὁ ἀγών. τέλος δὲ, τῇ σφετέρᾳ ἀρετῇ Ῥωμαῖοι τρέψαντες τοὺς Βαρβάρους, ἐς πρὸς τεῖχος συγκλείσαντες πολλῶν κατ᾽ τῇ ἀγῶνι πεσόντων, καὶ μᾶλλον ἐπιόντων, μυθοὺς δὲ τῶν Ῥωμαίων τραυματιζόντος, ἀλλ᾽ ἢ μόνον ἵππων πεσόντων τελῶν. ὅπου ἀραυδέντες οἱ Βάρβαροι, καὶ ἔσω τοῦ τείχους συνελαθέντες, νυκτὸς ἐπιγενομένης διαπεράσαι ἄγρυπνοι, καὶ τῆς ἐν τῇ μαχῇ πεσόντας ἀπολυρώσαντο ἀχεῖος καὶ φερπαύδενοι ὀδυρμοῖς, ὡς δοκεῖν τοὺς ἀκόντας ζωεῖον εἶναι βρυχηθμοὺς καὶ ὀργάς, ἀλλ᾽ οὐ ἀρίλους ἀνθρώπων ἠοὶ μυγάς. ἡμέρας δὲ ἄρτι ἐξαγελώσης, πάντας τοὺς ἔν νυκτὶ φρουρεῖσις εἰς φυλακὴν ἐκτεθραμμένους ἀνεκαλοῦντο εἰς τὸ Δορόστολον, καὶ παχέως ἦσαν μεπελλόντες. καὶ ὁ βασιλεὺς δὲ ἀνειλιφὼς ὅλως τὸν διώκαμον, ἦλθεν οἷς τὸ πρὸ τῆς πόλεως πεδίον, καὶ πρὸς πόλεμον ἀρίζιζε τοὺς Βαρβάρους. ἐπεὶ δὲ μὴ ἐξῆσαν, οἷς τὸ στρατόπεδον ὑποσρέψας, ἡσυχίαν ἦγε. καὶ προσῆλθον αὐτῷ πρίσβεις ἐκ Κωνσταντείας καὶ τῶν ἄλλων φρουρίων τῶν πέραν ἱδρυμένων τοῦ Ἴστρου, ἀμνηστίαν κακῶν αἰτούμενοι, καὶ ἑαυτοὺς ἐγχειρίζοντες σὺν τοῖς ὀχυρώμασιν. οὓς προσηκῶς δεξάμενος, ἀπέστειλε τοὺς παραλαβόμενους τὰ φρούρια, καὶ στρατιὰν ἀποχρῶσαν εἰς τὴν αὐτῶν φυλακήν. ἤδη δὲ ἑαυτῷ καταλαβόμενος, τοὺς πάσας πύλας τῆς πόλεως ἀνοικτείραντος οἱ Ῥὼς, πολλῷ τῷ προτέρων πλείονες ὄντες, ἐπιπίπτουσι τοῖς Ῥωμαίοις ἀνελπίστως ἐξ ἧς κάκτε ἐξέγοντο. καὶ τῇ μὲν ἡ πρώτῃ συμβολῇ, ἐδέξαν προ-

A multos proſternunt. cumque ad afflictam partem Scythæ coirent, ſuorum quoſdam Romanus Imperator ſuis auxilio mittit, ipſeque ſubſequitur, apertis cum Imperii ſignis, equo calcaribus incitato, & haſtam infenſam ferens, ſuoſque verbis extimulat. Acerrime tunc pugnatum, & variis vicibus prælio motato (duodecies enim ferunt inclinatas acies) vix tandem Roſſi deſperata ſalute, inordinata fuga in campum ſe effundunt: eoſque inſecuti Romani, multos perimunt. De Roſſis cecidere multi, capti etiam plures, reliqui Doroſtolum fuga evaſerunt.

Imperator ob impetratam victoriam ſacrificio veneratus glorioſum martyrem
B Georgium (nam die hujus memoriæ conſecrato cum hoſte conflictam fuit) poſtridie ad Doroſtolum ducit, ibique caſtris communitis claſſem Romanam operitur. nam ante hujus adventum oppugnationem aggredi nolebat, ne amne cuſtodiæ vacuo, navibus effugere Roſſis liceret. Interim Doroſtoli obſidio.
Sphendoſthlahus Bulgaros quos captivos habebat, ad XX milia numeratos, compedibus ac vinculis conſtringit, metuens ne li ſeditionem conciarent: & ſe ad tolerandam obſidionem parat. Imperator ubi claſ- *Edit. Pariſ.*
ſis appulit, oppugnare urbem incipit, & *pag. 676.*
ſæpe erumpentes urbe barbaros proſligat.
Quadam die ſub veſperam Romanis ad
C cenam diſſipatis, Barbari bipartito agmine equites & pedites (tum primum ii equites viſi ſunt, hactenus pedites tantum pugnaverant) duabus ſe urbis portis effundunt: quarum una verſus Orientem, quam cuſtodiri juſſus erat Petrus caſtrorum præfectus cum Thracibus & Macedonibus: altera Occidentalis, ad quam in excubiis locatus erat Barda Sclerus cum Orientalibus copiis. Acriter dimicatum eſt, Romanis fortiter eos ſubſiſtentibus. & tametſi aliquandiu dubia ſtetit victoria, tamen ad extremum Romani ſua virtute barba- Roſſi victi.
ros fundunt: multiſque occiſis, maxime de equitatu, in urbem reliquos compellunt. Romanorum fanciatus eſt nemo, neque niſi tres equi quicquam periit.
D Hoc pacto fracti barbari, & intra muros coacti, noctem iſtam inſomnem egegerunt: & eos qui in pugna ceciderant, feris atque terribilibus ejulatibus deploraverunt: ut quicumque audirent, non hominum lamenta, ſed ferarum rugitus & mugitus putaret ſe percipere. Sub auroram omnes qui hinc inde per caſtella præſidii cauſa erant, ad ſe Doroſtolum evocant, ſique præſto fuerunt. Imperator quoque totum exercitum in campum qui eſt ante urbem eduxit: & barbaros cum fruſtra ad pugnam provocaſſet, in caſtra reduxit, ac quievit. Ea die ad ipſum veniunt legati a Conſtantia, & aliis trans Iſtrum ſitis
E caſtellis, veniam petentes, & ſe ac munitiones dedentes. quibus benigne acceptis, uſitetit qui caſtella recipiant: ſimulque præſidia, quibus ea aſſervari quirent. Veſpere jam facto Roſſi omnibus urbis portis apertis, numero admodum auctі, in Romanos ob noctem nihil tale ſuſpicantes irruunt. & quidem

primo conflictu victores videbantur, paulatim tamen Romani superiores sunt facti. nam ubi Sphagellus fortissime pugnans cecidit, eo amisso animi barbarorum languere coeperunt, & remisit impetus. Per totam tamen noctem subsistunt, atque adeo ad meridiem usque : tum demum animadvertentes ab Imperatore missam esse exercitus partem quæ Rossos aditu in urbem excluderet, fugæ se dant : cumque vias in urbem ducentes invenirent obsessas, per campum fuga differsi, ab insequentibus multi occiduntur. Ea quæ subsecuta proxime est nox, Sphendosthlabus urbis muros fossa profunda circumdabat, ne facile Romani cum imperu possent eos oppugnarum accedere : atque hoc modo urbe communita, statuit obsidionem fortissime perserre. Quia autem plerique militum ejus ob vulnera male habebant, & jam consumptis alimentis penuria immineba t, cum importari aliunde quicquam Romani non sinerent : observata nocte tenebrosa ac illuni, in quam imbres magni, grando terribilis, fulguraque & tonitrua horrenda incidebant, cum duobus virorum millibus lintres conscendit, & ad quærenda victui necessaria navigat. Cum collegissent prout quisque nanciici poterat frumentum, milium, & alias ad vitam sustentandam facientes res, rursum adverso flumine Dorostolum vehuntur . atque inter revehendum, cum in ripa fluminis viderent calones haud paucos, quorum alii equos potabant, alii herbam aut ligna colligebant, navibus egressi, & per sylvam absque strepitu incedentes, eos nihil tale cogitantes subito adoriuntur : multisque interfectis, reliquos palatim in proxima mora te abdere cogunt . ipsi suis lintribus rursum conscensis, secundo vento Dorostolum redeunt . Imperator ut hoc percepit, molestissime tulit, & præfectos classis gravissime culpavit, quod barbaros Dorostolo avehi non sensissent : minatus etiam mortem, si quid præter ea tale ipsis non obtervantibus fieret . quo factum, ut ii utramque fluminis ripam diligentissime postbac custodirent . Enimvero Imperator cum Lxv continuos dies urbem oppugnasset, cum posthac obsidione & fame statuit tentare. ideo vias omnes fossis actis, & præsidiis additis munit, ne quis alimentorum petendorum causa exire urbe posset : ipseque in obsidione interim otio fruitur.

Dum hæc ad Dorostolum geruntur, Leo Caropalates & Nicephorum ejus filius, quos ante docuimus incolumibus oculis dimissos, tametsi effodi eos sententia justissimet : rursus tyrannidem invadunt . cumque multos urbis & regiæ custodes corrupissent, atque ex animi sententia videremur sibi rem confecisse, conducta navi ex insula in quam relegati fuerant, ad continentem urbi e regione locatam devehuntur, juxta suburbium cui Pelamydium nomen, atque inde subprimum galli canum Constantinopolin accedunt . Sed Leo rei navalis drungarius, cui una cum Basilio rectore palatii custodia commendata fuerat, ea de re a consilio consilium sibi quodam factus certior, nam mittit ad Caropalatam & filium ejus comprehendendos sufficientem . tai. ὑπὸ δὲ τῇ συμφορᾷ ὄλεθρ Σημέρι τὸ ἔργον Λέοντι τῷ ὀρυγμαῖῳ τὰ ἔλεη, τῷ φυλακὴν ὑπεστηρμένῳ τῶν βασιλείων, σοῦ Βασιλείῳ τῷ βαΐκτορι . ὁ δὲ, βιβάσαι αξιόχρεως ὑπικαπαχθέντα τὰ κυροπαλάτου καὶ τὰ παιδὸς αὐτὸ ἐκπίμπει . ὕστερ ὕτοι μαθόντες, εἰς τὸν μεγάλου κατα-

A στρῶσαι, μετὰ μικρὸν δὲ ὑπερῆκαν Ρωμαῖοι· οἱς γὰρ συμβὴν πεσεῖν τὸν Σφαγέλιον πρώτιος ἀγωνιζόμενον, συμεχώρησαν τῇ τε πεσόντι ταφῆναι, καὶ τὰς ὁρμὰς ἐκχωνεῦσαι. ὅμως ἀνέβοσαν πολλῶν ἐπὶ τοῦτο ἐπὶ πλείστων, καὶ τῶν ἐπίσκοπον ἡμέραι μέχρις ἑσπέρας μεσημβρίας. τότε δὴ τὰ βασιλικὰς δυνάμεις πιστεμένας, ἐφ' ᾧ τοῖς Βαρβάροις ἀποκλεῖσαι τὴν εἰς τὴν πόλιν εἴσοδον, γνόντες οἱ Ῥῶς ἐκλιπὼν εἰς φυγήν. καὶ τας φοβῆ πόλιν εἰσόδους ἐπιπτεκόμισας ὑφορτές, ἐφλέγον δὲ τὰ περίσια, καὶ καταλαμβανόμενοι ἀγρομῶτο. ὁ δὲ Σφενδοβλάβος νυκτὸς ἐπιγινομένης, διώρυγι βαθείᾳ τὸ τῆς πόλεως ἐχυρώσατο τεῖχος, ἵνα μὴ ὡχρικῶς ἔχοιτο οἱ Ρωμαῖοι μὲν' ὁρμὴς τῇ τῆς πόλεως τειχέσι προσπελάζειν. ἔ ὑπὸ τὴ πόλιν ἀσφαλισάμενος, ἔγνω δεῖν διψυχόντα τὴν πολιορκίαν φορτές χειθαι· ὑπεὶ δὲ τὰ πλοῖα τὰ φρατιᾶς δύκαιτο κακῶς ἀπὸ τὰ τραυμάτων, συνεπελάμβανε δὲ καὶ λιμὸς ἤδη τῇ ἀναγκαίων δαπανθέντων αὐτοῖς, καὶ μὴ δ' ἔξωθεν τὰ φορὲς χρέιαι συνεχωρεῖτο αὐτοῖς εἰσκομίζεσθαι παρὰ τῇ Ρωμαίων, νύκτα βαθέιαν καὶ ἀσέληνον ἐπιτηρήσας ὁ Σφενδοβλάβος, καθ' ἣν ὑετός τε ῥαγδαῖος ἐξ ἀρκτῶ κατέκλυζεν, καὶ χαλαζα φοβερὰ ὑπερῴαγν, καὶ βρονταὶ ἢ ἀστραπαὶ φρικωδέσταται, μονόξυλους ἰμβάς μετὰ δίκλινον ἀνδρῶν, ἐξεσιν εἰς ὑποστασιασμὸν, συμβεξαμένοις δὲ δέοντα ὑποφορικὴν ἑκάστῳ, σὺν ἔ κίγκρων, ᾗ εἰδὴ ἄλλα συμπεττικὰ τῆς ζωῆς, ἀνήγαγτο ἔχ τὸ ποταμὸν τοῖς μονόξυλοις εἰς τὸ Δορόστολον. ἐν δὲ τῇ ἀπαλλεῖ θεασάμενοι κῇ τὸ χεῖλος τὸ ποταμὸν, θεραπαινὶς οὐκ ὀλίγως τῇ φρατιωτῶν, τὰς μὲν ἴππως ποτίζουσας, τὰς δὲ χορτολογούσας, ἄλλως δὲ ἔ ξυλόπτας, ὑπερβάντες τῇ πλείσῃ ἔχ τὰς ὕλας ἐφορμὴ βαδίζοντες, ἀδεκτώς ἐκ τὰ φάρανς ἐμπίπτουσιν αὐτοῖς, καὶ πολλὺς μὲν τῶν ἀπέκτειναν, τὰς δὲ λοιπὰς ἐπὶ τὰς πλησίον λόχμας σκεδασθῆναι ἀναγκασαν. αὖθις δ' εἰς τὰς σκάφας ἐμβάσεις, ᾗ νεῖῳ φερόμενοι ἀπέμπεμπτι, φορὸς τὸ Δορόστολον φέροντα. τότο δὲ γνωθὲν, εἰς μεγάλλα σάναν ἐμβάλλει τὸν βασιλέα· καὶ τὰς ἀρχὰς τὰ τόλμ ἔ ἀπίστου μεγάλη ἦγεν, ὅτι μὲ ὑπῆθοντο τὸ ἐκ Δοροστόλου τῇ Βαρβάρων κατόπλω. ἐπιπτεκόμισας δὲ ἔ Θάπατο αὐτοῖς, εἰ ὅτι ἀν παῤ λάβῃ τοιόνδ τι γνῶσαι. οἱ δὲ μὲν τὰς παρ' ἐκείνοις πρα ὀχθεῖσας τὰ ποταμὸν ἐτάρασ ἐπιμελὸς. ὁ δὲ βασιλεὺς τῷ ὅλας πέντε ᾗ ἑξήκοντα ἡμέρας τῇ πολεμικὰ χαπάνασος, ᾗ καὶ ἐπὶ πολεμῶν, ἐμ μὲ αἰνίες, εἶον ἐνόμισα ᾗ φοσοδρίας ᾗ λιμὸ ὑποπεφαθαι τὰς πόλιος. διὸ ᾗ πανταθεν παῤρις τὰς ὁδὸς ἀπολείσας, ἔ φύλακας ἐπιστάσας αὐτ, ὡς μη τις ὀξέως τὰ ἐπιτηδεια κομίσοιν, ἐπάθητο ἡρεμων. ἔ τα μὲν ἐν Δοροστόλῳ, ἐφιρτο τῇδι.

Λέων δὲ ὁ Κυρπαλατὴς, ᾗ Νικηφόρος ὁ υἱὸ παῖς, δοκήσει μεῦ (ὡς ἐίπομεν ἡμφοῖν) πρωθεσεῖς, ὅτι δὲ αὐτοὶς τὰς ὁράσεις ἔχοντες, εἰς τυραννίδα ᾗ αὐτὸς παρασκιάζοντο, πολλὰς τῇ ὧν τῇ πόλει ᾗ τῇ ὧν τὰς βασιλείοις φρυφὰν ὑποβοήσαντες. ᾗ ἐπὶ τὰ χωμίλια αὐτοὶς ἀπιρτέθη, πλοῖα μιδεσαιμῶσι, ᾗ ἔκ αὐτῇ ἐμβαντὶς ἀπαίρωσι τὴν νῆσον ἣν οἰκεῖν κατεκρίθησαν, καὶ φοὸς ἢ αὐτὶ πορθμὸς τὰς πόλιος ἔπειρον γίνοται, χῇ τὰ φρούρεον, ὁ κατπορμάζουσι Πηλαμύδιον. ἐκεῖθεν δὲ πεῖ πρώτας ἀλεκτρυόνων φθὰς ἐπὶ τὸ Βυζαντεῖ ἔρχονται. ἔργον Λέοντι τῷ ὀρυγμαῖῳ τὰ ἔλεη, τῷ φυλακὴν ὑπεστηρμένῳ τῶν βασιλείων, σοῦ Βασιλείῳ τῷ βαΐκτορι . ὁ δὲ, βιβάσαι αξιόχρεως ὑπικαπαχθέντα τὰ κυροπαλάτου καὶ τὰ παιδὸς αὐτὸ ἐκπίμπει . ὕστερ ὕτοι μαθόντες, εἰς τὸν μεγάλου κατα-

Edit. Paris. pag. 677.

Stratagema.

Leo & Nicephorus Phocæ tyrannidem captantes, ce. cantur.

pag. 678.

ἀπαφόγωσι ἰαλυσίαν· ἐκεῖθεν δὲ ἄκοσμα ἀσθένης, εἰς τὴν Πρόκλιον νῆσον ἐξαπεστάλησαν, κἀκεῖσε τὰς ὀφθαλμὰς ἐξορύχθησαν.

Εφάνη δὲ καὶ κατ' ἐκεῖνο καιρὸν καὶ ἄλλό τι, ὡς εἶον ἄξιον ἴσως διηγήσεως. πινάκιόν τι λίθου Προκοννησίας, ἐπὶ παραδείσου τινὸς τῶν συγκλητικῶν εὑρέθη, ἀμελῶς ἐρριμμένον, εἰκονισμένας ἔχον δύο ἀνθρώπων μορφὰς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, μίαν μὲν ἀνδρὸς, ἑτέραν δὲ γυναικός. ἐν δὲ τῷ μετώπῳ τῇ πινακίδος ὑπὸ γεγραμμένον ἐπιγραμμα, φῶς πᾶν δικαίων. ἰδόντες δὲ Θεοδώρας τῶν φιλοκτίσων πολλὰ τὰ ἔτη. ὅπερ τινὰς μὲν εἰς ἔκπληξιν ἦγεν, ὅπως τὰ ἐκείνων μᾶλλον προσηλώτο σαφῶς. τινὲς δὲ μὴ ἀνακάζεσθαι τὸ πρᾶγμα σαδωνείας ἕνεκα μαγγανείας ὑπολαμβάνον, ὃ τῷ παραδείσου δικαίοτερον ἦν· ἢ δὲ μηχανῆς ἢ βασιλικὴν φῶς ἑαυτὸν ἐκκαλεῖσθαι οὐδένες προσεδόκων. εἴτε δὲ ὅπως ἔχει, εἴτε ἐκείνως ἡ ἀληθεία, φράζειν οὐκ ἔχω.

Οἱ δὲ Σκύθαι ἔνδοθεν τῇ λιμῷ πιεζόμενοι, ἐπὶς ὑπὸ τῶν τοιχομαχικῶν ἐργάνων κακωμένοι, ἢ κατ' ἐξαίρετον ἐν ἐκείνῃ τῇ τύχῃ, ὃν ὁ μάγιστρος Ἰωάννης ὁ Ρωμανοῦ * Κυρσαΐα ὑπὸ φυλάττειν ἐπέπιστο (τὸ δὲ ἐκεῖσε πίξοβόλον ὄργανον ὑμπρῶς τῆς ἐντὸς ἐπημελεῖτο) ἐσυκοφαντηκότες τινὰς τῶν ἀλλοτρίων ὁπλίτας ψιλοῖς ἐπιμεμιγμένους, ἐπὶ τὸ τοιοῦτον ἐκπέμπουσιν ὄργανον, εἶπως διωνδήσω αὐτὸ καπηργάσασθαι. τοῦτο γοῦς ὁ Καρπάτης, ὅ, τι ἀράτιστον ἦν περὶ αὐτὸν ἀναλαβόμενος, ἐβιάσθη ἐξ ἀκόντων. εἰς μέσους δὲ τοὺς Σκύθας γενόμενος, ἀκοντίῳ βληθέντος αὐτῷ τοῦ ἵππου, ἢ σωὶ αὐτῷ πεπτωκότος, ἀναιρεῖται πρωτηγωθείς. οἱ Ρωμαῖοι δὲ ἐπιδραμόντες, ἢ τοῖς Ῥὼς συμπλακέντες, τό τε ὄργανον ἁβλαβὲς διεσώσαν, ἢ τοὺς Σκύθας ὠσάμενοι, σωτήλεσαν εἰς ἢ πόλιν. Ἰουλίου δὲ καταλαβόντος μῆνος, ἢ ἑκατὸν ἡμέραι ἄγοντος, ἐξῆλθον οἱ Ῥὼς παμπληθεῖς· ἢ τοῖς Ρωμαίοις συμπλακέντες, ἐμάχοντο· παραδαρμώσαντα ἔχοντες, ἢ πρὸς τὰς ἀγῶνας ἀλείφοντα, ἀνδρα τινὰ παρὰ Σκύθαις ἐπισημότατον Ἰαμορα τοὔνομα, μετὰ Σφάγελλον ἢ ἀναιρεθέντα τιμώμενον, ὅτι κατὰ συγχύσεων τῶν ἐξ αἵματος ἐν τοῖς μάλιστα ἀγόμενον παρ' αὐτοῖς, ὅτι κατὰ συμπάθειαν, ἀλλ' ἐα μόνης τῆς ἀρετῆς παρὰ πᾶσι σεβόμενον. τοῦτον ἰδὼν Ανημᾶς, * ὁ τῶν Κριτῶν τὸ βασιλεῖον ὑῶς Κυρπᾶ, ὃς ὢν τῶν βασιλικῶν σωματοφυλάκων, αὐτόν τε ὑψηχὸς ἀγωνιζόμενον, ἢ τοὺς λοιποὺς οἷς τοῦτο παρορμῶντα ἢ διεγείροντα, ἢ τὰς τῶν Ρωμαίων τάξεις ἢ τεταράττοντα, μίτε φρὸς τὸ μέγεθος καταπλαγὲς τὸ ἀνδρὸς, μίτε τῷ ἀλκίμῳ δουλώσας, ἀλλὰ πεκαρδίῳ θέρμῃ λαφθεὶς, καὶ ἢ ἵππου τῷδι πρὸς ἐκείνου παρακινησας, μεθ' ὁρμῆς ἀκατασχέτου τὸ παρωρημένον τῇ μηρῷ αὐτοῦ ξίφος ἀπαίρησας, ἵστατο κατὰ τὸ Σκύθου, καὶ πάντα τοῦτον τῇ φασγάνῳ κατὰ τὸ ἀριστερὸν ὦμον πεζὸν τῷ κλεῖδα, καὶ διατέμνει ἢ αὐχένα, ὡς συμβῆναι τὸν ἀφαλῶ σὺν τῇ δεξιᾷ χειρὶ ἐκπεσόντα πεσεῖν εἰς τὸ ἔδαφος. καὶ ὁ μὲν Σκύθης ἔκειτο πεσών. ὁ δ' Ανημᾶς ἀσπὶς ἐπανῆκε εἰς τὸ στρατόπεδον. ἦρθη ἐπὶ τῇ ἴργῳ φωνὴ παμμεγὴς, τῶν μὲν Ρωμαίων ἀλαλαξάντων ἐπὶ τῇ νίκῃ, τῶν δὲ Σκυθῶν ἀσήμως ὀλολυξάντων, καὶ τῆς ἀυτῶν ὑπερδόπτων ἐσόδους· ἐπιβοησάντων δὲ τῶ Ρωμαίων, εἰς φυγὴν ἐγκελίκασι, ἢ ἀλλοῖς εἰς τὴν πόλιν ἐσώζοντο. ἔπεσον δὲ πολλοὶ κἀ τῶν δὲ ἢ ἡμέρᾳ, ὑπ' ἀλλήλων τε συμπατούμενοι, ἢ τῶν ἐσοχωρεῖσε, ἢ ὑπὸ Ρωμαίων σφαττόμενοι, τῇ κταλαμβάνεσθαι. μεμαροῦ δ' αὖ ἰάλω ἢ ὁ Σρεσδοσθλάβης αὐτὸς, οἱ μὴ νὺξ ἐπηγομένη τῶν ἐρύσατο. οἱ ἢ κίνδυνον ἤρθραίτες, ἐντὸς τῶ πεμβόλω γενόμενοι, κακοτόν ἐπὶ τῇ τῶ Ιμορος θανάτῳ μέγα ἐκόφατο.

Phocæ hoc animadverſo, in magnum templum confugiunt: inde avulſi, in Proten inſulam relegantur, atque ibi oculi eis effodiuntur.

Eodem tempore etiam aliud quidpiam accidit non indignum relatu. In pomario ſenatorii cujuſdam viri inventa eſt tabella ex Proconneſio lapide, forte abjecta, in ſuperficie expreſſas habens duas humanas figuras, unam maris, alteram fœminæ: in altera ſuperficie ſcriptum erat, DIU VIVANT JOANNES ET THEODORA Chriſtis dediti. Fuerunt qui eam tabellam magnopere admirarentur, qua præſens rerum conditio ita aperte explicaretur: alii non carere ſuco & impoſtura putarunt, atque hoc commento voluiſſe dominum pomarii ſe in gratiam Imperatoris inſinuare. utrum vere aut falſo ſit creditum, nihil affirmo.

Interim Scythæ intus fame preſſi, ſimul a machinis oppugnatoris hoſtium non leviter lædebantur, præcipue eo loco qui Joanni magiſtro, Romani Curcuæ filio demandatus fuerat: nam faxa torquens inſtrumentum ibi coliocatum, obſeſſis multa damna dabat. Itaque gravis armaturæ delectos milites velitibus permixtos emittunt, ſi qua ſi ratione eam machinam peſſumdare poſſent. Id ubi intellexit Curcuas, rabuſtiſſimis ſuorum aſſumptis, celeriter ad eam defendendam ſe confert: invectaſque in medios Scythas, ab equo miſſili ictu ejicitur, atque a Scythis dilaniatus ferro interit. reliqui Romani concurſu facto, & machinam integram conſervant, & Ruſſos in urbem compellunt. Die Julii menſis vigeſima, Ruſſi univerſi ad pugnam adverſus Romanos exiverunt. Exhortabatur eos & ad fortitudinem excitabat Icmor, vir poſt Sphagellum apud Scythas primo loco: non quod vel familia ejus præcipua eſſet, vel favorem aliorum ſibi aliunde conciliaſſet, ſed ſolius virtutis ergo ab univerſis in honore habitus. Hunc commiſſa pugna Anemas, Cretenſium Ameræ Baſilii Curupæ filius anus Imperatoris ſtipatorum, cernens fortiter pugnam obire, ac reliquos excitare, & Romanorum ordines conturbare, nihil vel vaſtitate corporis ejus vel robore deterritus, ſanguine circa cor efferveſcente equum hac illac torquens, ſtricto qui ad femur pendebat gladio impetum in eum dat vehementiſſimum: tantamque in ſiniſtrum humerum juxta claviculam imponit vulnus, ut & collum abſcinderet, & cum dextra manu amputatum caput in ſolam decideret. ipſe illæſus ad ſuos redit. Exclamatum ad hoc facinus promiſcue, Romanis ob victoriam lætum clamorem attollentibus, Scythis autem confuſum ejulantibus, & vigorem ſuum dimittentibus. Tandem Romanis prementibus Ruſſi fugam faciunt, eaque cum dedecore in urbem evadunt. multi eo die perierunt, partim ob locorum anguſtiam a ſe invicem conculcari, partim a Romanis aſſecutis eos in fuga cæſi. quod niſi nox ingruens Sphendoſthlabum eripuiſſet, utique & ipſe vivus in Romanorum veniſſet poteſtatem. Superſtites a clade cum intra mœnia veniſſent, magno cum luctu ac planctu mortem Icmoris deploraverunt. Et Romani

* Κυρσαΐαν. Scyl.

* ὁ τῶ βασιλέως ὑῶς Κρυπῆς Scylitz.

Curcuas a Ruſſis cæſus.

Icmor.

329

Edit. Pariſ. pag. 679.

Ruſſi vincuntur.

Mulieres virorum habitu pugnant.

cum barbaris occisis spolia detraherent, inter cadavera etiam mulieres invenerunt virili habitu tectas, quæ inter maritos in Romanos pugnaverant.

Jam barbaris bello omnia erant adversa. Nam neque suppetiarum spes erat, cum & ipsorum gentiles procul abessent, & finitimæ barbaræ gentes a Romanis sibi meruentes auxilia denegarent: & commeatus ipsos deficeret, quod Romana classe ripas accuratissime custodiente nihil eis poterat importari: eademque res obstaret, quo minus lembis suis aufugere possent. cum interim Romanis quotidie veluti ex perenni fonte omnia affluerent bona, & subinde equestres terrestresque copiæ accederent. Itaque concilium cogunt. Ibi alii noctu furtim aufugiendum censebant, alii Romanorum fidem pacemque imprecabantur, atque ita (aliter enim non licere) domum redeundum: alii aliud pro re nata videbatur. omnium tamen eo tendebant sententiæ, belli finem esse faciendum. At Sphendosthlabus hortari, utadhuc semel cum Romanis congredi vellent, & vel fortiter pugnando eos devincere: vel si victoria potiri non daretur, glorioſam atque felicem mortem eurpiſſimæ atque ipſami vitæ præferre. Qui enim vitam coleraturi eſſent fuga ſervatam, contementibus ipſos porro vicinis populis, quibus antea terrori fuiſſent? Ea ſententia placuit, aſſenſique ſunt omnes, & polliciti extremum ſe pro vita ſua certamen ſumma vi obituros. Poſtridie ergo univerſi urbe exeunt, portaſque claudunt, ne quis in urben e fuga pervenire poſſit. Commiſſo prælio acriter pugnatur. Jam barbaris animoſe pugnantibus, Romani & gravis ſuæ armaturæ pondere, & ſolis fereuo meridie ardore ac ſiti languere incipiebant: cum Imperator re ænimadverſa ſuccurrit cum ſuis, & hoſtium vehementiæ ſe obiicit, utreſque interim aqua & vino plenos adfert jubet: inde quos æſtus ac ſitis afflixerat recreati, violento impetu in Scythas irruunt: iiſque audaciter ſubſiſtentibus, aliquandiu æquo marte pugnatum eſt. Tandem Imperator ſentiens loci anguſtiam virtuti ſuorum obſtare, ac Scythis eo animos angeri, mandat ducibus ut retro in planiciem procul ab urbe abducant, fugientiumque ſpeciem non eſſuſe, ſed ſenim cedendo præbeant: atque ubi hoſtem longe ab urbe avocarint, ſubito equis converſis aggrediantur. Juſſa exequuntur duces. & Roſſi cedentes Romanos fugere opinati, mutuo ſeſe exhortati, magno cum fremitu eos inſequuntur. Romani, ut ad præfcripтum locum eſt perventum, converſi fortiter hoſtem invadunt. Ibi prælio fervente, ductor Theodorus a Mithela eque ſuo lancea confoſſo, in terram cadit: & circa eum acre oritur certamen, Roſſis interfecere, Romanis ſervare ſatagentibus. ipſe ab equo collapſus, Scytham quemdam cingulo, arreptum, hac illac petæ inſtar obvertens, eo conjectas in ſe haſtas excutit, ſenſimque retro abiens ad ſuos revertit. Quo animadverſo Romani, qui ipſum ſervare ſtudebant, ſubito impetu facto, Scythas in fugam vertunt. Quorum multi ab ipſis Romanis, multi a Roſſis interfecti ſunt. Sphendosthlabus autem ad ſuos reverſus, ſe ipſum ſervavit. Poſtridie Imperator ſuos in aciem educit, & Scythis ad pugnam ſe parantibus, ipſe ſuos ita alloquitur.

Edit. Paris. pag. 680.

A τὰς ἢ πετόπτας ἢ βαρβάρων σκυλδοπτὰς οἱ Ρωμαῖοι, ῥᾴδιον ἢ γυμνάσιόν ἐστιν τοῖς * ἀηρημένοις κεμψέσι ἀσκεῖσθαι ἐναλμένους, ἢ μὴ ἢ ἀνδρῶν φὸς Ρωμαίους ἀγωνισαμένους.

* ἀναιρεθέντων. Scyl. Ctz.

Ἐπεὶ ἢ τοῖς βαρβάροις κακῶς ἐφέρετο τὰ ἢ πολέμῳ, ἢ ξυμμαχίας ἰδὲ ἰδὲ ἐπὶς ἐνδαμὶ (οὔτε ἢ ὁμόφυλοι ἦσαν μακρὰν, ἢ τὰ ὅμορα βάρβαρα ἢ ἑῴων διέτασσε τοῖς Ρωμαίοις ἀπεῖπαντο ἢ βοήθειαν. ἐπιλοιπότες ἢ αὖτις ἐφ' τὰ ἐπιτήδεια, ἢ ὑδαμόθεν ἐσκομιζομένου δυωστὸν ὑπ' τῶν Ρωμαίων σὺν τῆς ἢ γῆς ἀπειβοῆς πρὸς τῷ πόλεμον. ἐπὶρρέοντ ἢ ἢ τοῖς Ρωμαίοις ἐκάστης ἡμέρας οἷς ἐκ τινος ἀφ' ὁτουπιοῦν πάντα τὰ ἀγαθά, ἢ ἐπιπλεῖ ἢ πλοῖα δωμάτων ἐξ πάσης φορτηγὰ ἔστω, ἢ μὴ τοῖς κελτικοῖς ἑαυτῶν ἐμβαίνοις ὑποβραίειν δωμάτων, τῇ διεξόδων, οἷς ἐστομὴν, ἀκριβῶς φυλαττομένων· (συμβολὴν συνεσάμενοι, οἱ μὲν, νυκτὸς συμηβόλδον κλέπτειν τὴν ἀποχώρησιν· ἄλλοι δὲ, διξῇς ἢ πίστεις παρὰ Ρωμαίων αἰτήσασθαι, οἷα μὴ ἄλλως δυνατὸς ὢν ἢς ὑποχωρήσεως, ἢ ὅπως φὸς τὰ οἰκεῖα ἀπέραιοι· ἄλλων ὡς ἐπὶ ἐκάστῳ ὁ καιρὸς ἐδίδου συμβουλεύοντων, πάντων ἢ καθάπαξ καταδύεσθαι ἢ πόλεμον ὑπομένειν. ὁ Σφενδόσλαβος παρῄνει ἔτι μᾶλλον ἅπαξ πολεμῆσαι Ρωμαίοις, ἢ ἢ καλῶς ἀγωνισαμένους ὑπερασπίσῃ ἐναντίων γνώσεσι, ἢ ὑπὲρ ἔσχατος αἰχμὴς ζωὸς ἢ ὑποκεῖσθαι ἢ ἐλεεῖ ἢ μαλάκειαν φορτιμώτατον ἢ θάνατον· ἀβίωτον ἢ ἴσως αὐτοῖς ἔβραμμῳ ἢ σωτηρίαν ποιεμενμένοις, ἐν τῇ * μὴ μᾶλλον ἀ- * deeſt apud καταῤῥοντοι ἐσεῖσθαι τῆς γενοτνοσίης ἔφεσιν, ἢ τὸ φό- Scyl. Commiſſo ἐν αὐτοῖς ἐδεῖ ἔσαι σφοβῶς. ῥῆτορ ἢ ὁ Σφενδόσλαβος βωλὴν ἢ κατέθετο πάντες ἢ ὑπὲρ ψυχῆς ἔχατο ἀναβίχεσθαι κἰ νεῖσθαι ἢ ὅλως δωμάμεσι. τῇ γὰρ ἐπίσης ἐξυθῆτες τὸ ἄσος πανδημεὶ, ἢ τὰς πύλας ἀποκλείσαντες, οἷς μὲ τιν δυωστὸν εἴη ἢ ἀπεστὶ ἢβασζῶμαι φὸς ἢ πόλιν, συμβάλλωσι τοῖς Ρωμαίοις. ἀγωνὸς ἢ χαρτερὸν συστάντος, ἢ ὁ βαρβάρων ἀδ' ψυχὰς ἀγωνιζομένων, τῇ ἥλῳ καυσώμενοι οἱ Ρωμαῖοι, ἢ δ' ἓξ πονεμένοι οἷς πωσοπλῆ· ὧν ὁ καθηρὰ μεσημβρίας ἢ ἤδεσθαι ἐδεῖσθαι. ἅπερ αἰσθόμενος ὁ βασιλεὺς, ἢ ταχὺν μῇ ἢ πρὸ αὐτὸν ἐβοήθει, καὶ αὐτὸς μετ' ἀκμῆς ὑπεδέξατο τὸ πόλεμον. τῇ δ' ἀπτυκτόνι ἐρατιώμαι ὑπὸ τὴ ἥλιος ἢ δ' ἓξ, ἀσκὸς οἱ ἐν ᾧ ὕδατος πλήρους φορτίζε ἐκομίζοι. οἷς χαπάζμοι, ἢ δ' ἓξ ἀν ἢ τὴ ἥλιε καύσεσθαι ἀπεκρυσάμβοι, ἢ ἑαυτὸς ἀναλαβόντες, μῇ σφοβότητος ἢ ῥύμης τοῖς Σκύθαις ἐπιῤῥάβδαν· ἐκείνων δὲ γνησίως ὑποδεξαμένων, ὧν τὰ μάχη ἰσοπαλὴς· μάχῃς αὖ ὁ βασιλεὺς ἢ ἐσεσχακὼς φωραθάμβμος τὸ τόπο, ἢ ἐκ τῶν καταπονεσμένους Σκύθας ἐπιγνόντας ἢ καρτέβαμ τῇ τοῖς Ρωμαίοις ἐσεκχωρεῖσθαι, ἢ μικοῖς ἔσται ὀργὰ φέβητοτε τὰς ἑαυτῶ ἀλκὰς ἐπιδεικνύσθαι, ἐπίσκωψε τοῖς σφαγοῖς εἰκεῖ εἰς ἐπίτομο φορὸ τὸ πεδίον, ἢ τὰς πολεμίας πόρρω ἀφίεσθαι φόβητοι φόνον παρὰ χοῖτας· μὰ μὲν τοι γε φοβοπάβλαι, ἀλλ' ὁρμαὶ ἢ κατ' ὀλίγον εἰκοντας· κἀπειδὰν ἀποδεκ ἢ πόλεμον ἐκ τῶν ὀπίσω τὰς χαλινοὺς ἐπιῤῥῶσι τοὺς ἵππους, ἢ τοῖς συμπλέκεσθαι· ᾗ οἱ μὲ ἐπαίωσι τὸ πελδδῆν. οἱ ἢ Ῥῶς ἐκ τῆς ἵππου ὑποχωρῆσι ἢ Ρωμαίων φυγὴν οἰωθέντες, ἀλλήλως παρακαλεσάμβοι, εἰποτὲ σωὶ ἀλαλαγμῷ· ὡς δ' ἐκ ἢ ἀκοσμίαν ἐγένετο τῶν οἱ Ρωμαῖοι, ἐπισραφέντες φορρηγνῦνται τῶτος γενεῖσθαι. ἐπαῖδα μὲ χρὰς γυμνώσας, σωιῆρα φραγμὸν Θεόδωρα, τὸν ἐκ Μιθέτας τῶ ἵππα αὐτὸ λογχωθέντος, πεσόντ κατὰ γᾶς. ἀπεὶ τῶτο ἀμιλλαίγοντο καρτερᾷ, τῇ μὲν Ῥὼς ἀνελόσθαι, τῇ δὲ Ρωμαίων ὅπως μὴ ἀφαιρεθεὶη φιλοτιμούμενον. ἀτοῦ δὲ Θεόδωρος τῶ ἵππα πεσὼν, ὑπὸ τινὰ τῇ Σκυθῶν τῆς ζώνης δραξαμένος, ἢ τῇδε κἀκεῖσε τῇ χερὸς σβίνει κινῶν, ὡς τι μικρὸν ἀπεσθίσκιον χώρου τὰς κατ' αὐτὸ πειμποιῆσας αἰχμὰς ἀπεκρυπτο, ἐξ κατὰ μικρὸν φὸς τὰς Ρωμαίους ὑπαναχώρει ὅπως δοκιμήσῃ τῇ πορείᾳ. τέλος ἐπιβεβιασμένος οἱ

B

C

D

Ρωμαίοι, τὰς τε Σκύθας ἀπώσατο, καὶ ἅ- A tur, donec Romani Scythis vi repul-
ρδρα τῶν κινδύνων ἐρρύσατο, καὶ τὰ στρατεύματα διελύ- ſis eum periculo eripiunt. Id præ-
θησαν τελείως, μηδαμῶς ἔτι κείσιν τὴν πολέμου lium diremptum eſt, incerta etiam-
λαβόντος. ἀ βασιλεὺς δὲ εὐψυχότερον νῦν μᾶλλον, dum victoria. At Imperator animo-
ὁ πρότερον ὁρῶν ἀγωνιζομένους τοὺς Σκύθας, καὶ ſius quam ante præliari Scythas vi-
τοῦ χρόνου τειβῶν βαρύμβους, οἰκτείρων δὲ καὶ dens, tempuſque teri ægre ferens,
τοὺς Ρωμαίους ταλαιπωρημένους, καὶ τῇ πολέμῳ κα- ſuorumque ærumnas ejus belli miſe-
κῶς πάσχοντας, μεσεμαχίᾳ φῆθι κεῖναι τὰ πράγ- rans, ſingulari pugna decernendum
ματα. καὶ δὴ ἐξαριστᾶται πρὸς τὸν Σφενδοσθ- cenſet. itaque Sphendoſthlabum per Tzimiſca Sphendoſthlabum provocat.
λάβον, προκαλούμενος αὐτὸν εἰς μονομαχίαν, δίον legatos provocat, & oſtendit præla-
εἶναι λόγων ἑνὸς ἀνδρὸς θανάτῳ κεφθῆναι τὸ ἔργον, re unius hominis interitu rem decidi,
ἢ καταφάττεσθαι καὶ μικρὸν δαπανᾶσθαι τὰ ἔ- quam paulatim totas gentes perimi.
θνη, καὶ ἅ νικήσαντα Κύρειον εἶναι τῶν ὅλων. ὅτος B ut victori in omnem paretur imperium. Edit. Pariſ. pag. 681.
δὲ τὸν πρόκλησιν μὲν οὐκ ἐδέξατο, λόγως δ' ἐπαφῆ- Barbarus conditionem oblatam repu-
κεν ὑπροπτικώς, ὡς τὰ κατ' αὐτὸν ἄμεινον αὐτὸς diat ſuperbeque reſponder: Melius
τῷ ἐχθρῷ σκοπῆσαι. αὐτὸς δὲ εἰμὶ ζῶν ἄγει σχολὴν, quid ſibi ex re ſit, ſe, quam hoſtem in-
εἰσὶ μυρίαι ἄλλαι θανάτου ὁδοὶ, τόπων ὁποίαν αἱρεῖ- telligere. Si Romano Imperatori non
ται ἐλέσθαι. ταῦτα φρυαξάμενος, τῆς πολεμικῆς vacet vivere, infinitas eſſe mortis vias,
ἕξεως παρασκευῆς προθυμότατος. ὁ δὲ βασιλεὺς ἅ deligeret quam velit. Ipſe ad bellum
ἐκπροκλήσεως ἀπογνοὺς ἀγῶνα, πᾶσι τρόποις ἐμ- omni ſtudio ſe parat. Singularis pugnæ
χανᾶτο τὸν εἰς τὴν πόλιν ἀπελθεῖσαι ἐσσδὸν τοῖς ſpe dimiſſa, Imperator omni modo id
βαρβάροις, καὶ πρὸς τὸ ἔργον ἐκπέμπει Βάρδαν molitur, ut ingreſſu urbis barbaros ar-
μάγιστρον ἅ Σκληρὸν, μεῖ ἅ παγμάτων ὧν ἔσρα- cear. ad id negotii emittit Bardam Du-
τείγει. ἅ δὲ πατρίκιον Ρωμαῖον ἅ υἱὸν Κωνσταντί- mum magiſtrum cum ſuis cohortibus.
νου τῦ βασιλίως, τῦ υἱῦ τῦ πρωτοβεστίαρ Ρωμανῦ, C Romanum vero patricium Conſtantini 330
καὶ Πέτρον ἅ στρατηλάτην, μεῖ' ὧν ὀξύτατον δυ- Cæſaris filium Romani ſenioris N. & Pe-
κάμενον, προστάξει τοῖς πολεμίοις ἐπιθέσθαι. οἱ trum exercitus præfectum, cum ſuis co-
δὲ προσβαλόντες τοῖς Σκύθαις, ἐμάχοντο καρτε- piis hoſtem invadere juſſit: eſſque acer-
ρῶς. ἐκθύμως δὲ κἀκείνων ὑποδεξαμένων, πολ- rime utrinque pugnatum, & varie nunc
λὰς ἔχοντες καὶ μεταλλάσεις συμβὰν ἅ πόλεμον δί- ad hos, nunc ad alteros inclinata victo-
ξασθαι, καὶ ἐφ' ἱκανὸν χρόνον ἰσοπαλῶντος τοῦ ἀ μά- ria diu anceps fuit. Ibi rurſum Ameræ
χη. ἐνταῦθα πάλιν ὁ ἅ Κρὴς ἄμηρᾶ υἱὸς Ἀνημᾶς, Creienſis filius Anemas equo hac illac Anemæ virtus.
τῷδὲ κἀκείνου ἅ ἵππον μεταστήσας, καὶ σφοδρότερον obverſo, & vehementer calcaribus in-
μωπίσας, κατ' αὐτὸ τὸ Σφενδοδλάβου φέρεται μεῖ citato, audacter in ipſum fertur Sphen-
* λήμματος Scylitz. * λάμματος τυπτεῖ, καὶ ἅ φάλαγγα ἐξοχίσας τῇ doſtolabum, hoſtilique phalange diviſa
δυσμενῶν, παίει τῶν τῇ ξίφει κατὰ μέσον τλὺ gladium ei in medium capur inſtigit,
κεφαλὴν, καὶ καταβάλλει μὲν τῦ ἵππου, ἀ μὴν γε καὶ eoque ictu equo dejicit, ne tamen inter-
ἀναιρεῖ, ἐπαρκεσάντων τῇ ὅπλων ἅ ἐνδεδύσθαι. D ficeret, arma quibus tectus erat barba-
αὐτὸς μὲν οὖν κυκλωθεὶς, καὶ ὑπὸ πολλῶν βαλλόμενος, rus obſtiterunt. ipſe circumvenrus, & multorum telis petitus fortiſſime pugnans,
ἀναιρεῖται ἡρωϊκῶς καταστρέψας ἅ βίον, θαῦμα μέ- ipſorum etiam cum hoſtium admiratione,
γα καὶ τοῖς ἀντιπάλοις γενόμενος. interficitur.

Λέγεται δὲ καὶ θεοπέμπτως τότε τυχεῖν τὰς Ρω- Ferunt ea pugna divinitus quo- Divinum auxilium.
μαίας ἐπικουρίας. Θύελλα γάρ τις ἐκ τόπου κατὰ que Romanis latum auxilium. nam ab
πρόσωπον ἀρθεῖσα ἔσατο τῇ Σκυθῶν, μὴ συγχω- auſtro obortam procellam in facies Scy-
ρῆσα χρῆναι κατὰ τλὺ μάχλιν τοῖς ὁρωμένοις. thorum ingruiſſe, eoſque impediviſſe
καί τις ἀνὴρ ἵππου παντὶ τῇ στρατηδῷ Ρωμαίων, ne ſuo arbitratu rem gererent. & ab
ἐφ' ἵππου λαμπρῶς ὁρμαγωγίζομένος, καὶ τὰς τῇ πο- omni Romanorum exercitu conſpe-
λεμίων κλονῶν καὶ ἐξαπράσσων φάλαγγας, μηδενὶ ctum ſuiſſe virum albo equo ve-
πρότερον ἃ μετὰ ταῦτα γενόμενος γνώριμος, ὃν ἐ- E rem, qui princeps pugnam obierit, ho-
φάσκον ὑπὲρ εἶναι τῇ καλλιτίκων μαρτύρων Θεοδώ- ſtiumque ordines conturbaverit, ne-
ρων. τούτοις δὲ ὁρμώμενοι ἀεὶ καὶ ὁρμβόλοις κε- mini neque ante neque poſtmodo co-
κὰ τῇ πολεμίων ἐχθρῶν ὁ βασιλεὺς. καὶ γὰρ δὴ gnitum: eum ajebant fuiſſe Theodo-
καὶ συνέτυχε τότε τὸν ἀγῶνα κατ' αὐτὸν συμπε- rum, unum de pulcherrimis confecu-
πτεχθῆναι τλὺ ἡμέραν, καθ' ἣν εὐώδεμβρ ἑορτά- tis victorias martyribus. Sane bis ſem-
ζουν τλὺ μνήμλν τῦ στρατηλάτου. καὶ γνοὺς δί τις ἐν Βυζαντίῳ σεμνὸς, ὑπερφυᾶς δυνάμενος εἶναι τῷ per auſpicibus atque anteſignanis ad-verſum hoſtes utl ſolebat Imperator hic: & quo die hæc pugna eſt pugna-ta, is feſtus fuit memoriæ illius Theo-doti exercituum ductoris. Sed & ve-neranda quædam mulier Conſtantino-poli fidem fecit, id viſum fuiſſe divi-num. ea enim pridie iſtius diei in ſom-nis viſa ſibi fuerat adſtare Deiparæ, & audire eam dicentem cuidam militi: Do-mine Theodore, meus ille & tuus Joan-nes in periculo verſatur, feſtina ad opem ei ferendam, idque inſomnium prima luce vicinis narraverat. Enimvero Scy-thæ eo prælio funduntur, cumque fe portis intercluſos a Barda ſentirent, Scythæ devi-ci.
φάσμα ἐπιστὰν, μιᾷ πρότερον ἃ συμπλακεῖς ἡμέρᾳ ὕστερ διασαμένη, καὶ δόξασα τῇ Θεοτόκῳ in campum fuga diſperguntur per-
παρεῖσθαι, καὶ λεγούσης ἀκῦσαι πρός τινα στρατιώτλν· Κύρει Θεόδωρε, ὁ ἐμὸς καὶ σὸς Ἰωάν-
νης κινδυνεύει συμπέσειν, καὶ σπεῦσον εἰς τλὺ αὐτῦ βοήθειαν. καὶ ἅμα ἀνέχοντος, τῆς χείτ-
σεως ἐξηγησαμένη. καὶ τὰ μὲν ὁρατὰ τοῦτο. ἔφευγον δὲ πάλιν οἱ Σκύθαι, καὶ ἀποκλειόμενοι
τὰς πύλας τῆς πόλεως ὑρέντες ὑπὸ τῦ Σκληρῦ, ἀνὰ τὸ πεδίον ἐσκεδάννυντο, καὶ ἀγρῖθησαν ὑπ' ἀλ-

Edit. Paris. pag. 682.

euntque innumerabiles partim a se invicem conculcati, partim a Romanis obtruncati, vulnerati pene omnes. Martyri Theodoro gratiam pro ope lata referens Imperator, fanum, in quo is humatus erat, ad fundamenta usque demolitus, aliud magnificentissimum extruxit, ac prædiis amplos habentibus reditus donavit: urbem in qua id erat, pro Euchaneja Theodoropolin nominavit. Sphendosthlabus cum omnibus tentatis nihil successisset, nullam spem reliquam sibi videns, ad pacificationem animum adjicit: missisque legatis postulat ab Imperatore, se fide publica in numerum amicorum & sociorum Romani Imperii recipi, sibique cum suis reditum tutum concedi in patriam, & Scythis libere negotiandi causa in Romanorum ditionem venire permitti. Postulata hæc omnia Imperator confirmavit, fatus illud decantatum: Romani moris esse hostem beneficio magis quam armis vincere. Pactis initis, Sphendosthlabus etiam colloquium Imperatoris petiit. estque admissus: & colloquutus de quibus voiebat, recessit. Ejus rogatu etiam Imperator per legatos a Patzinacis petit, ut socii amicique Romanorum fiant, neque Istrum populandæ Bulgaræ causa transeant, utque Rossis per suam ditionem in patriam redeundi facultatem concedant. obiit eam legationem Euchaitorum summus pontifex Theophilus. Patzinacæ reliqua pacti omnia, tantum Rossis per sua transitum denegarunt. Cum Rossi navibus suis avecti domum versus essent, Imperator castellis & urbibus quæ ad ripas fluminis sunt communitis, Constantinopolin rediit. Excepit eum urbis patriarcha & pontificum ordo ac Senatus, cum pæanibus & lætis victoriæ gratulationibus coronatum: & adduxerant quadrigas magnifice adornatas, quas quatuor albi equi traherent, eoque invehi eum ac triumphare volebant. Sed Imperator nihil insolens aut superbum admittens, moderate se gessit: sertisque quæ offerebantur acceptis, albo equo triumphum duxit, quadrigis Bulgaricas regum vestes impositis, supraque has imaginem Deiparæ, ut quæ tutelam urbis gereret, eamque ie præcedere jussit. Ut in forum venit, gratulatoriarum jam fatur acclamationum, actis pro parta victoria Deiparæ & ejus filio gratiis, in conspectu populi insignibus Bulgarici regni Borisem cavit, (ea erant, corona aurea, tænia byssina, & calcei rubei) indeque ad magnum progressus templum coronam Bulgaricam Deo donarii loco suspendit, Borisen ad magistri dignationem evehit, atque ita in palatium revertitur. Cæterum Sphendosthlabus patriam repetens, dum per Patzinacas transit, infidis jam ante paratis & ipsum expectantibus iliapsus, cum suis ad internecionem cæditur. succensebant enim ei Patzinacæ, ob ictum cum Romanis fœdus.

Par Rossica, & cum Patzinacis.

Triumphus Taurifice.

Bulgaricum regnum abolitur.

pag. 683.

Rossorum internecio.

Porro Imperator ut gratias Christo servatori referret, templum quod supra fornicem Chalces est, de novo ædificavit: nulli sumptui parcens, dum id quam ornatissimum faceret. Absolvit etiam subditos universos * fumario tributo. & edixit, ut cum in aureo nummo, tum in obolo, Servatoris insculperetur imago, σωτῆρα Χριστὸν, καὶ αὖθις τὴν ἀμφίδος τῆς χαλκῆς ἀναποδίσαντες τὰ κλινίδιον, μηδενὸς φοισάμενος τῶν εἰς πολυτέλειαν συντεινόντων, καὶ ἀσυμφ. ἀφῆκε δὲ καὶ τοῖς ὑποφόροις πᾶσι * τὸ λεγόμενον καπνικὸν. προσέταξε δὲ καὶ τὴν νομίσματι, καὶ ἐν τῇ ὁβολῷ, εἰκόνα ἐγγράφεσθαι τοῦ σωτῆρος, μὴ πρότερον τοῦτο

A λήλων τε συμπατήμασι, καὶ ὑπὸ Ῥωμαίων συγκοπτόμενοι, ἀριθμὸν ἀρίστης. Θαυμασίως δὲ ἐγένετο χαῖρε πᾶσι. τὸν μάρτυρα δ' ὁ βασιλεὺς τιμῶν, καὶ τὸ ἐπικουρίας ἀποτυχὸς αὐτῷ τοῖς αἰμοιβαῖς, τὸν ὃν τὸ Θεῖον αὐτοῦ κατέστησε σῶμα ἐν βάθρῳ καταβαλών, μέγαν τε καὶ ἀξιόλογον ᾠκοδόμησε, μεγαλοφυεῖς αὐτῷ κτήσεις προσαφορίσας. ὃν καὶ ἀντὶ Εὐχαΐτων Θεοδωροπόλεως κατωνόμασεν. ὁ δὲ Σφενδοσθλάβος πᾶσαν μηχανὴν μηχανᾶται, καὶ ἧττᾶται παντὶ ἰλαττώμενος, ὡς ἔγνω μηδεμίαν αὐτῷ ὑπολελεῖφθαι ἐλπίδα, πρὸς σωτηρίας ἀπέβλεψε. πέμπει οὖν πρὸς βασιλέα * πίστεις ἐξαιτούμενος, ** πρεσβεύσας, ἐφ' ᾧ συμμάχοις καὶ φίλοις Ῥωμαίων καταλεγεῖς, αὐτός, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, καὶ τὰ ἐμπόρια ἀδεῶς τε τὸν βυλούμενον Σκύθαν ἐμπορείας χάριν φοιτᾶν. Δεξάμενος δὲ ὁ πρεσβείαν ὁ βασιλεὺς, καὶ τὸ φίλτρον λόγιον, ἐπεποίθει, ὡς ἦθος Ῥωμαίοις τοὺς πολεμίους πλέον ὠφελεῖν εὐεργεσίαις ἢ ὅπλοις πεφυκὸς, πάντα τὰ αἰτούμενα ἐβεβαίωσε. γενομένων δὲ τῶν συνθηκῶν, ὁ Σφενδοσθλάβος καὶ ἐκ ὁμιλιῶν ἐλθὼν ἐδιώδα τὴν βασιλέως ἐπιτυχόντος δὲ, καὶ περὶ τούτου ἀφίκετο. καὶ συμμίξαντες ἀλλήλοις, καὶ ἥδιστα διῆγον περὶ ὧν αὐτοῖς ἐβούλοντο, ἀπηλλάγησαν. ὁ δὲ βασιλεὺς αἰτησάντος καὶ τοῦτο τὸν Σφενδοσθλάβου, καὶ περὶ τοὺς Πατζινάκας ἐξαποστεῖλαι, εἰ βούλονται, φίλους αὐτοὺς καὶ συμμάχους ἕξειν ἔχειν, καὶ μὴ ἐξαπιέναι τὸν Ἴστρον, καὶ τὰ Βυλγάρων λῃζεσθαι· παραχωρῆσαι δὲ καὶ τοῖς Ῥὼς ἀκωλύτως διελθεῖν τὴν αὐτῶν γῆν, καὶ εἰκαδὶ ἀπελθεῖν.

B

C ἀπεπλήρου δὲ τὴν πρεσβείαν Θεοφίλου τοῦ Εὐχαΐτων ἀρχιερεύς. εἰ δὲ τὴν πρεσβείαν δεξάμενοι, τὴν βασιλέως μόνῳ ἀπαγορεύσαντες τοῖς Ῥώς, περὶ τ' ἄλλα ἀποδώξαντο. τῆς Ῥὼς ἀποπλεόντων τὸν παρὰ τὴν ὄχθας φρουρίων τοῦ ποταμοῦ, ἐν πόλεων πρέσβεις Θέμβος * ὁ βασιλέως, ἐς ἐθνὰ Ῥωμαίων ἀπίζεσθαι. ὃν δὲ ἡ πόλεως ἀρχηρεὺς μὴ τὴν συνόδου, καὶ πάντες οἱ ἐν πόλει μὴ παιδίων καὶ ἐπιτηδείων ὠφελιμίων, ὑπεδέξαντο στεφανηφορούντα, τὸν θεῖον ὄχλον λάβρως καὶ πάνυ ἐξαπτόντως καὶ τῶν ἐπιβάντα ἀξιῶντες θειαμβεύσαι τὸν βασιλέα. ὁ δὲ μηδὲν σοβαρὸν ἐφίλει, ἀλλὰ μέσων ἑαυτὸν ἐπιδεικνύμενος, τοὺς μὲν προσηνῶς ἀνελίσσων στέφανος, καὶ ἁπτῷ λάβῳ τὴν θειαμβεύσαντος. ἐσ δὲ τὴν ἄρματι τὰς Βυλγαρικὰς θεὰς τῶν βασιλέων στολὰς, καὶ ἀναθὲς τύπων εἰκόνα τὴν Θεομήτορος ὡς πολύχρυ, προπορεύεσθαι ἑαυτῷ διετάξατο. ἐσ δὲ τὴν λεγομένῳ φόρῳ γενόμενος, καὶ ἀποχρώντως ὠφεληθεὶς, καὶ τὴν Θεομήτορι ἐσ τὴν ταύτης ὧν τὰς ἐπινίκιους εὐχαριστίας παρεχηκὼς, τὰ παράσημα τὰ Βυλγαρικῆς βασιλείας ἐν ὄψει τῶν πολιτῶν, τὸν Βοΐσλαν ἐπιδιδύσκει (τὰ δὲ ἐν στέφανος ἐκ χρυσοῦ, καὶ τιάρα τετραμίτρα ἐν βύσσῳ, καὶ πέδιλα ἁρυδρᾶ) ἐκεῖθεν εἰς τὰ μεγάλου φροντιστηρίου, ἐν ὃν αὐτῷ τὰ Βυλγαρικὸν στέφανον ἀνάθημα τῇ Θεῷ δεδωκὼς, ἀναγαγὼν δὲ τὸν Βοΐσλαν εἰς τὸ τῶν μαγίστρων ἀξίωμα, ἐπορεύθη εἰς τὰ βασίλεια. ὁ δὲ Σφενδοσθλάβος εἰς τὰ οἰκεῖα ἤθη ὑποστρέφων, ἐν τῇ διέτυχε τὰ τῶν Πατζινάκων γῆν πιεζομένων ἐπὶ δράς, ἅδην προδοξεπιδείσας καὶ ὑποδεχομένους αὐτὸν, καὶ ἄφνω αὐτὸς τε καὶ τὸ σὺν αὐτῷ ἀπόλλυται πλῆθος, μλωσάντων αὐτῷ τῶν Πατζινάκων ἐς τὰς εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἀποδιδὺς τῇ

D

E

Ο δὲ βασιλεὺς χαριστήρια τῷ Σωτῆρι ἀποδιδὺς τῇ

** τρεσβεύσας.

* ἐν ὅλων τῶν ἐφρούρων.

Scylitz.

γιομένε. ἐγράφοντο δὲ ἐν γράμμασι ῥωμαϊστὶ ἐν Σαπ-
ρῳ μέρει ἀδὲ τὴ διεξόδου· Ἰησοῦς Χριστὸς Βασιλεὺς Βασι-
λέων. τοῦτο ἦν ἐκ παλαιᾶς προφητείας βασιλεῖς. Βασι-
λεὺς ἐν τῷ πατεράρχῃ τὴ αἰτίᾳ ἐξ ἀδιλφὸν ὄντος, ἐν συσο-
δικῷς καθαιρεθέντος, προεδρεύων πατεράρχης Ἀντό-
νιος ὁ Συρός.

Αὐγούστε ἐν μηνὶ, ἰνδ. γ'. ἐφάνη κομήτης ὁ λεγόμενος
Παγωνίας ἐν ἑφαίστε τοῦς * ὀκτὼ μησὶν ἐ τετάρτης ἰνδ. Cometa.
προμηνύσ δ' ὅπος ἦ βασιλέως Σάρατος, ἐν τὰς μελλού-
σας καταρᾶς ἦ Ῥωμαίοις γλῶ ἐκ ἦ ἐμφυλίου πολέμου
ἀπαραμυθήτους τύχας.

Τῶν δ' ὑπὸ τὴ βασιλέως Νικηφόρε φοροεκθεσίαν
πόλεων Θ ἦ ὑποφόρων γενομένων Ῥωμαίοις, οἷς ἐμαφο-
θσε ὀφρῆαι, ἁραμεῖσαν πτῆρναι, ἐ ἦ Ῥωμαίκὴν λότ-
φεσταμένων εξωτίαν, ἕξεσι καὶ αὐτῶν ὁ βασιλεύς, ἐ
ἀπεστὴ ἀχρὶ Δαμασκῆ· ἐ τὰς μὲν πειθοῖ ἐ λόγῳ, τὰς
ἢ πολέμῳ ἐ βίᾳ ἀναπολάμβος, ἐ πασῶν ἐπ τὸ αφέπον
κατεστήσατο, ἀπέξεξι ἀφὸς ἦ βασιλέα· γοεύμος
ἢ ἐπ Ἀνάζαρβον, ἐ ἦ Ποδανδὸν, τὰς λοιπὰς πα-
ραδόλων χώρας, ἐ βλέπων τὰ τε ποτὶ, κἠσεις τὴ ὁρᾶν
πολιτελεῖς, ἐ χωρὶς ἀφῶν τε πάμφορα, διετιμᾶ-
ετο τὸς παρόμησιας, τίνος αὖ ἕ ἔσε αὐτοὺς; ὡς δ' ἐ-
μέδησαι παρὰ τ ἐριπομένων, ὅτι πὴρ τὸ παρακοιμω-
μένε εἰσὶ Βασιλεῖοι πᾶσαι, αὖτι μεσ ἐ αὖτι Ῥωμαίος
φροεκπθέσαι ὑπαγγος παρὰ Νικηφόρε τὸ βασιλέως,
αὖτι δὲ παρὰ τοῦτ τὸ ὁμοιγένε ἦ φυλῶν, ἐ αὖτι παρὰ
τὸ θείος, ἐ αὖτι ἕ αὖτι παρὰ σὲ, ἐ τῇ Βασιλείᾳ δι-
δώρλαται, ἐδὲν δὲ ὅτι ἐ λόγε ἄξιον εἰδὲν ὑπολελεμ-
μένον τῇ φροεκπθέσει τῇ δημοσίᾳ, γοεύμος πε-
εελλὼς, ἐ βύθιον ϛοπᾶζας. Δεινὸν ἀ παράτης (ἔφη)
εἰ τὰ δημόσια κατωκλὶ σηοται χρήματ, ἐ τὰ ῥωμαϊ-
κὰ πολιτικ ῥωσῶται ϛρατιῶται, ἐ οἱ βασιλεὺς ὑπερ-
είας ἀπαὶ χοντα κόπως. τὰ δὲ ἐκ τοσότε προσκοιμῶσα
μόχθε ἐ κόπε, εἰσὶ δ' ὑπὲρ γίγοντα κτῆμα. ἐ ὁ μὲ
βασιλεὺς ταῦτα. τῇ τις ἦ παρόντε τῇ Βασιλείᾳ, τὸ
τὰ βασιλέως λόγον ἐξ προβραιύσας, ἀπρίβιστ ἀφὸς ὀρ-
γλὶ. ἐ ἐκπτ κυκαείαν ἰζητες, ἦ βασιλέα λοτοκλιά-
σεσθαι. Σωπέιας δ' ὧν τὸ λόγον ἐ ἀφὸς ποτ ἐ δύρος ἐξαπα-
πίσας ἦ ἐγχείε εἰσῶσα ἦ οἶνον τῇ βασιλεῖ, ἐ φλυπή-
εσοτ κρασαμένος ἦ ὄρασι κατάπτωτ, ἐ τὰ χωὶ ἐπειφόρ-
πον ἦ κέφαλον, ἀλλὰ ἦ ϛολαίως ἐ ἦ μικρὸν ἀπαλισ-
κόπτος ἦ τὰ πτηκοπος δώσαμεν, κεράνυσι τῇ βασιλεῖ.
ὁ πιὼν, ἐ κατ' ὀλίγον ποσηλάσιμβος, ἐ ἦ οἰκείας δυ-
νάμεως ὑποπίπτοτ, τελευτᾶσι ἐ ἀχὶ τὸς ὤμως ἀνθρα-
κώσας, αἵματος πολλὰ ῥύσαντος αὐτῷ ἐχ ἦ ὀφθαλμῶν.
εἰσιὼν δ' ὁ ἐκ τῇ βασιλεῖ καπήλιος ἦ ζωλὰ, βασιλέ-
σας ὑπ' ἐ. τοσότε τε μῶσας. ὁ φὸς ἐξαδύχος καπαλι-
πὼν τὰς βασιλείας Βασίλειον ἐ Κωνσαντίνον, τὰς παῖ-
δας τὸ Ῥωμανῶ.

Τὸ μεσ ὧν Ἰωάνε τέλος ἦ εἰρηνικὸν συμλυκ ἐν ἔθ-
πος. τὰ δὲ ἐ βασιλέως κράτος εἰς Βασίλειον μεηχθ-
ὸ Κωνσαντίνε, τὰς ὑὸς Ῥωμανὸ, ἐ τὸ συτδ'. ἔτος,
ἰνδ. δ'. μλνὶ Δεκεμβρίῳ. ὧν ὁ μεσ Βασίλειος ἦ ἑ. μλνὶ
τὰς ἡλικίας χρόνον ἦσεν ἐ ἦ νεωτέρ τῶν πολιτρος ἰωὸ Κω-
σαντίνος. χρόμα μεσ ὧν ἐ μόνον ὀνομα τὰς βασιλῶσι
πεμπτὸ ἦσετο· ἀ δὲ μεταχείρησις τῇ πραγμάτων παρὰ
τ φρόδρα ὑπηρχέτο Βασιλείου, ἐβ' ὑπὸ τὸν ἐ ἡλικίας
τῇ βασιλέων, ἐ ἀπαλὸν, ἐ μήπω βιβηκὸς τὸ φρονή-
ματος. ὃς ἅμα τε περιλλθσε εἰς τὰς παίδας τὸ Ῥωμα-
νὸ τὸ κράτος, ἐ ἅμα ταχυδρόμους ἐκπέμψας, ἄγαε

A quod antehac non fuerat receptum : & alteri parti inscribi jussit : JESUS CHRISTUS REX REGUM. quod successores etiam observarunt. Basilio patriarchæ crimina quædam objecta, ipsumque in concilio propterea depositus cum effet, Antonius Studitæ patriarchatus mandatus est. Antonius Studita patriarcha.

Augusto mense, Indictione tertia, cometa exstitit, quem a barbæ forma Pogonium vocant : & vitus est usque ad octavum mensem Indictionis quartæ. Is præmonstrabat Imperatoris obitum, & calamitates immedicabiles, quæ propter civilia bella Romanorum ditioni erant eventura. Cometa.

Secundum hæc Imperator sexpectionem facit contra eas urbes, quæ (uti docuimus) ab Imperatore Nicephoro lubadæ bello, & Romanis flipendiariæ factæ defecerant : & Damascum usque protectus, nonnullas verbis, quasdam bello & vi recuperat : & omnibus fere constitutis, iter donum versus instituit. Eo in loinere cum Anazarbam, Podandum, & reliqua loca transiret, videretque obiter magnifica & fertilissima prædia, quæsivit ex iis qui aderant, quinam horum essent domini ? cumque responderetur, omnia ea esse Basilii eubicularii intimi, partim nuper Romano Imperio adjecta a Nicephoro Imperatore, partim ab hoc, partim ab alio scholarum domestico, quædam ab ipso Tzimisca, atque ea omnia Basilio donata : nihil memoratu dignum videns relictum reipublicæ de tam multis ei acquisitis bonis, gravi eorreptus dolore, & gemitu ex imo pectore dudto : Pro indignam, ait, rem, comites, publicas intimi pecuniæ, Romanos exercitus ærumnas exantlare ? Imperatores extra sui imperii fines laboribus atque molestiis conflictare, & tamen ex unius venire spadonis possessionem. Hunc Imperatoris sermonem quidam ad Basilium detulit. Quo ille irritatus, ex eo tempore occasionem quærebat Imperatoris tollendi. Itaque eum qui minister a poculis Imperatori erat, aliquando blanditiis & muneribus corrumpit, ejusque opera venenum non vehementissimi generis & quod statim necaret, sed quod sensim vires hauerientis extingueret, Imperatori propinat. quo is epoto paulatim contabescens, & viribus deficiens, tandem etiam carbunculis per humeros exortis ; multo per oculos effluente sanguine, Constantinopolin reversus, vivendi finem fecit, Imperio Basilio & Constantino Romani filiis relicto. Imperavit annos VI, totidemque menses, & paulo amplius. Tzimisces a nonnullis creatur.

Anno mundi ɔɔɔ ϛιϑ ϛϛϛLXXXIV, Indictione quarta, mense Decembri, BASILIUS & CONSTANTINUS BASILII & CONST. Romani FF. Imperium inivernt. Annum ætatis vigesimum Basilius tum agebat : trlennio junior erat Constantinus. Atque hi quidem nomen & figuram Imperatorum gerebant : omnium rerum penes Basilium præsidem interim administratio erat, illi adhuc & ætate & prudentia minoribus. Is præfectum, Theophano simulatque ad hos adolescentes sanguine revocatis. ma rerum devoluta est, matrem eorum celoce ab exilio revocat. Solici-

tus porro, ne quis alius Imperium invaderet, ac maxime omnium Bardam Sclerum metuens (namque is ei semper inhiaverat: & Tzimisca imperante tyrannidis attentatæ convictus; oculis mulctatus fuisset, nisi eum ipse pernæ eripuisset) hunc ergo maxime suspectum habens, ut cui tunc universæ copiæ commissæ essent, facileque eas quavellet impellere posset, utpote totius Orientis dux designatus: ex usu reipublicæ fore & ad Imperium communiendam facturum judicavit, si ejus potentiam accideret, ipsumque eo infirmiorem ad res novas tentandas redigeret. Itaque ei Orientis præfecturam adimit, duceque constituit Mesopotamiæ, ac mandat ut diligenter adversus Sarracenorum excursiones excubet. Eodem modo Michaelem quoque Burtzam sibi suspectum tractat: quem ut a Duri (nam ei aderat cujusdam cohortis ductor) societate avelleret, ad magistri evectum dignitatem, ducem Antiochenæ ad Orontem sitæ constituit. Inspectionem æque imperium in omnes Orientales copias Petro defert patricio, Phocæ olim famulo, eumque exercituum præfectum nominat, castratum quidem, sed strenuum cæterorqui, & rei bellicæ peritissimum. Indigne autem id tulit Durus, adeo ut ne apud se quidem magno animo occultam retinere eam potuerit ægritudinem: sed invectus verbis in auctorem contumeliosis sit, qui ipsum pro meritis præclare gestarum, victoriarumque partarum mercede ab equis (quod ajunt) ad asinos detruderet. Sed præfes ista vel parum, vel nihil curavit: contentum eum esse jubens iis quæ dabantur, neque ulterius quicquam tentare, nisi si vellet amisso magistratu privatus in domum suam concludi.

His ita a præside constitutis, Bardas Durus celerrime in suam provinciam profecisitur. Et cum superioribus temporibus gestis magistratibus gravitatem atque efficacitatem suam sæpenumero declarasset, neque fere quisquam in exercitu eum non amaret, ad hæc jam ante haud paucis quibus fidebat arcanum suum per ambages ostendisset præpositum, præcipue ducibus militum: tunc se tempus ratus opportunum habere ejus vulgandi, re cum necessariis communicata, id quod diu parturierat Imperii obtinendi studium, tandem in lucem edit, armaque contra Imperatores & populares suos capit. Illico Anthem, cognomine Alyatam, ministrorum fuorum maxime industrium, Constantinopolin mittit, qui filium Bardæ in Romanum tunc in urbe degentem ad se, modo id fieri posset, adduceret. Anthes cum eo venisset, omnia pe deprehenderetur commentus, finistros de Duro rumores spargendo omnia se suspicione ejus quod moliebatur liberavit: itaque nemine observante Romanum fusfuratus, ex urbe ad patrem perdavit. Tunc demum Durus in apertum protulit sua consilia: & diademate reliquisque Imperii signis sumptis, ab omni suo exercitu est salutatus Imperator, primoque omnium ab Armeniis. Exinde ad cogendam pecuniam (neque enim illud Demosthenis ignorabat, sine hac nihil recte geri posse: præsertim vero, cui de tanta re jacta est

Bardas Sclerus, & Michael Burtzes circumfcripti.

Edit. Paris. pag. 685.

Bardas Durus rebellio.

A ἢ αὐτὸν μητρὸς ὄντα ἐκ ὑπηρεσίας εἰς τὰ βασίλεια· ἐνδιαίτῳ ἢ τῇ τῆς βασιλείας ἐπαναστάσεις, καὶ μᾶλλον τῷ ἄλλων Βάρδᾳ μαχίμῳ τὸν Σκληρὸν, ἀεὶ τῇ βασιλείᾳ ἐφεδρεύοντα, καὶ ἐξ ἁπάντων τὸν ἐποπτεύοντα ἀδίκοντα (ἐάλω γὰρ ἂν ὑπὸ τῆς βασιλίσσης Ἰωάννου ἐπιβουλεύων. ἢ καταδικασθεὶς ἐξορυγῆναι τῶν ὀφθαλμῶν, ἐξέφυγεν παρ' αὐτὴ τὸ πουτς) τοῦτον μάλιστα δυσκολῶς, πάσαν πιμπκαῦτα ἢ Ῥωμαίων δύναμιν ἐγκχειρισμένον, ἢ ὅτι ἢ βίλοιτο ῥᾳδίως ἄγοντα, ἢ μετακυβιῶντα (ὡς ἢ ὁρατικλάτης προβιβιμένος πάσης ἀναπλῶς) συμφέρον εἶναι τῇ βασιλείᾳ ἢ ἀσφαλὲς ὑκμιστ, τὸ πολὺ τῆς δυνάμεως ἀκραιτωμένας, ἢ ἀδυνέτερον αὐτὸν ὑποβοώσθαι· σωιλὼ ἢ ὁ ὑποπτευόμενον ὑποστᾶναι. ἢ γοιὼ ἢ παραλύει τοῦτ' ἢ ἢ ὁρατικλάτης ἀρχὴν. Δῆλα ἢ ὑποδεικνυσι τῷ ὃν τῇ Μεσοποταμίᾳ τεγμαῖον, ἐπαγρυπνοῦν κελεύσας τὰς ἐκβρομὰς ἢ Σαρακηνῶν φυλάττοντα· τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ εἰς Μιχαὴλ τὸν Βυρτζῆν ὑποστῆσαι ὅπως ἐμηχανήσατο, ᾗδεῖσαι τοῦτ' ἢ ἢ Σκληρὸς ἑταιρείας ἀνωδάσας. συωλὼ ἢ ὁ ὑπὸς αὐτῷ πάγματος τύπος καπρίκων ὁραιστωτικὸς ὃν πᾶρ τῇ τῆς μαχίμων τιμῆσας ἀξιώματι, Δῆλα δὲ παρὰ τῇ Ὀρόντη Ἀντιοχείας ἀποβαίλεται. ἴφορον ἢ ὁ ἐπιτάπλων τῇ ἴφων ὑποδέκτουσι πάντων πάγματων, τὸν Πατρίκιον Πέβορ, ἢ τὸ Φωκᾶ δοῦλον, ὁραστικεδάρχλω αὐτὸ ὁνομάσας, τομέων μὲν ἀνδρωπον, ᾗδεῖσαιον δ' ἄλλως, ἢ τὰ πολεμικὰ ἐμπειρότατον. τοῦτο ἢ ἢ Σκληρὸν σράβρα ἐλύπησεν, ὡς μηδὲ παρ' ἑαυτῇ ἀωκθῆναι συγκαλῦπτειν τὴν αἰτίαν μεγαλοψύχως· ἀλ' ὑπιγκαλέσας, ἢ φρονοτοδέσαι, οἷ ἀπὶ τῷ ὡσ' αὐτὸ γνωμένων ἀνδραγα, θημάτων τε ἢ ὁ πατίων, τοιαύτης ἀντιλαμβάνει τῆς ἀμοιβῆς, ὑπὶ τὸ χέιρον φροκόπτων. κᾷ ὀλίγον ἢ ὑδὲ τῇ παρακοιμωμένῳ ἐμιλκσεν, ἀγαπᾶν ἐσπάτει τὴς διδομένους, ᾗ μὴ ὑπίκεινα πολυφραγμοσένοις, ὡμὰ πεμέλλες ἀπὶ ἀρχοντος οἰκεῖος ἐσῖδια τῆς ἰδίας οἰκίας.

B Τύπον ἢ ὕπος οἰκονομδότπον τῇ παρακοιμώμενῳ, ἀπάρας ὁ Βάρδας τῆς βασιλίδος, σὺν πυχεῖ πολῳτῶν ἐγκχειρδθεὶς αὐτῷ κατολαμβάνει ἀρχὴν ἐν τοῖς φρονοσμένοις ἢ ὁρατικίας ἐμβεδῆς πολλάκις φανὲς, ἢ θρασύμενος, ᾗ ὑπὸ πατὶς (ὡς ἔπος εἰπεῖν) τὰ ὁρατὰ φιλεῖς, ᾗ ὀρὸς πολλῷς ὧς ὑβρίσει τὸ τῆς μελέτης παραγωμάσας μυσκεσον. ᾗ μᾶλλον τῷ πάγματι ὁ ὁρατικλάτ, ἄρτι τὸ καιρὸν οἰκδὲς ὑπιπτδεῖσθαι ὡς τὸ ἀνακαλύλαι τὸ ἀσυδιόμενον, μᾶ ἢ ὑπιπθῆναι σκελῴμως, τὸ ἐκ μακρὸν ὠδινὸ ὑποτίκτει ὑποσσᾶναι, ᾗ ἀπ' ἐμοῦ βασιλέων ᾗ ὁμοφύλων αἴρει τὰ ὄπλα. ὑδὲς ἄιων τινὰ Ἀνθίων τοῦτο μα, Ἀλυάτλιν τὴν φροσηγόειαν, τὰ μάλιστα ὑπτε αὐτῷ τὸ ὁμαιμοπατῶν ὑπ' ὀρῆ, ὡς τὴν βασιλίδα πέμπει, ὅπως, ὡς ὁλιώτο, Ῥωμαίων ᾗ ἑαυτὸ κλέαι ὑσι (ἐτυχε γὰρ ὢν ἐνδημῶν τῇ βασιλιδσῃ) φρὸς αὐτὸ ἀφίκηται. ὁ ᾗ γνόμενος ἐν τῇ πόλει, ᾗ πάντα ὅ ὅπον λαθὲν ἐπεγόμενος, φωμας ἢ καλὰς κᾷ τὸ Σκληρὸ ὑπέσπειρε. ὃν λαθὲν τὰ ὠδινῶν ἀνύποπτος φανὲς, ᾗ ἢ Ῥωμαίου Κυκλᾶς φρὸς τὸν Σκληρὸν ἀγαγὼν. ὁ Βάρδας ᾗ τὸ βυλὸν ὃν εἰς ὑμεραὶς ἤδη ἐκρῆξας, ᾗβῦμὰ τ πεεβελλάται, ᾗ μὴ λοιπὰ τῆς βασιλείας ἀναλαμβάνει παράσπαια, ᾗ ὑπὸ πατὶς τὰ σωιώτος γραπὶ Ῥωμαίων ἀναγορεύεται βασιλεὺς, ἢ Ἀρμενίων καπαρξάντων τῆς ὑφημίας. ὑπεὶ δὲ τῷ πιῶτον ἀαρχὴ ἔμπλ κύδος χρημάτων δεῖν πολλῶν ὑπῆσατο, ὧν αὐδὲ ὑδὲν ἔτι γένδεια τῇ ὄνυπος (καθὰ που φασὶν ὁ ῥήτωρ) φρὸς συλλογὴν τούτων παρεχρῆμα ἐτρέπετο, τούς τε τῷ δημοσίων φράκ-

φορας φόρων κατήχων, ᾗ τὰ κοινὰ ἐναρτιμένος χρήματα, ᾗ τὰς ἄλλας ὑπονοίων παρίχοντας πλοῦτο συλλαμβάνων ᾗ τιμωρῶν, εἰσὼν δὲ ᾗ αὐθαιρέτως προσαγόντων τὸν ἑαυτῷ βίον ἐλπίδι τὸ ὑπολήψεσθαι μείζονα· ᾗ ὅτως ὁν ἡ μακρὸν τῷ χρόνῳ πλοῦτος χρημάτων συναγεγραμμένος πολύ. ὁρμεῖσόν τε καταχὼν ὁρμητον τὸ λεγόμενον Χάρπουτ, ἐν Μεσοποταμίᾳ κειμένον, καὶ παντοίως ἀσφαλισαμένος, ᾗ φυλακῶν ἐπισήσας τῶν ἐξαρκέσαι, ὲν τούτῳ τὰ συναγόμενα ἀπετίθει χρήματα· ᾗ ὁρμητήριον ἐξ ὑποτυχίας ᾗ λιμένα σωτηρίας ἔχειν ἐπιμελήτο. ᾗ φῶς τὰς γειτονούσας Σαρακίνους, τὸν τὰς Ἀμίδας ἀμηρᾶν Ἀποὺλῳ (ὅν τις Ἐμὶτ καλέεται) ᾗ τὸν τῆς Μαρτυροπόλιος Ἀποπύλῃ (ὧν τινα Μιφερκὶν ὀνομάζουσι) πίσεις δὺς ᾗ λαβὼν, ᾗ μὲτ' αὐτῶν κνδύσας, ᾗ ἐξ τὰ κνδυ τὰ τῆς φιλίας ἀσφαλισάμβος, χρήματα τε λαμβάνει πολλὰ, ᾗ συμμαχικὸν Ἀραβας ἱππότας τ' τῆς φήμης ἐπ παντοῖν ἐβδράμοσιν, σωώρησν φῶς αὐτὸν, ὁπόσοι ἐναυτοὺς χώρυσι φράγμασιν.

Ἡδὴ δὲ τὸ Θῆρις ἐπιγνώμενοι, ἄρας παντὶ τῷ στρατῷ ὑπῆγεν φῶς τὴν βασιλίδα, μετὰς ἐλπίδων, ᾗ μονοὴν τῆς βασιλείας καθῆδαι δοκῶν. ᾗ ἐν δὲ ᾗ ἐδράσωσν αὐτὸν, ᾗ πλημπήτρον ἐτίθει φῶς τὸ ἐγκώμια, μοναχὴ τινὸς ἀρχῆς ἀντιποιμένην ὁμῆς νυκτερινὴ. ἐδόκει ἓν ὅτως ἰδεῖν ἀνδρας πυρίνους, οἱτινες τὴν Βάρδαν λαβόντες, ἀναγωγὸν ἐς τινα τῶν ἐμπόλιων ἀνεφανῆναι. ἐντυχὼν δ' ἐν αὐτῷ γυμνὸν, ἀνδραποδώδες δέμας ὑφιστῶτα, ᾗ μάστιγα αὐτῷ ἐπιδοῦναι βασιλικὴν. πανὶτων μὲν μάστιγα ὁ μὲν Βάρδας συμβολὸν ἐλεγίζετο βασιλείας· ὧν δὲ ἄρα ἡ φῶς Ῥωμαίους ὀργὴ τὸ Θεῖ.

Ἀρτὶ δὲ τῆς φήμης ᾗ τὸν βασιλίδα καπελαβόντος, οἱ βασιλεῖς τὸ ἐν ἀγωνίᾳ καθίσαντο, ᾗ ἀδυμία κατέχει τὸ τοιωλχὶς τὸ πολιτεύματος, ᾗ ἀκέραιον μόνης δὲ ἡδραῖς τῶς ὅσοι ταῖς ἐναλλαγαῖς ἠδοντα τῶ ἀρτιγράμματος, ᾗ χαίρουσι ταῖς λοιδασίαις. ταχὺ τε ὅων γράμματα φῶς τὸν ἐραπτσθαρχὸν ἐλήσοτο Πέτρον, ᾗ ταχὺ τὸ ὑγιαίνοντὸ ἐρατὴ μέρος ἠδροίζετο εἰς Καισάρειαν. ἐν ὅσῳ ᾗ πάππα ὑπαρτῆτο, ὁ Σύγκλητος Σπέφανος ᾗ τῆς Νικομηδέως ἀρχιεπίσκοπος, ἀνὴρ ἐλλόγιμος, ᾗ ἐπὶ σοφίᾳ ᾗ ἀρετῇ ἐβδόντος, ᾗ πεσὼν μαλαξῆς ἑκατὸς γνώμων σκληρὰν ᾗ ἀτίθαστον ἀφεσβυς εἰς τὸν Σκληρὸν. ὑποξήλατας, ἅπας ἀνωνδῇ πείσας τὸν ὑποθέσθαι τὰ ὅπλα. ἀλλ' ὅτος φῶς ἐν ἔχων τὸν ἀβέσιαν πεπεισθαι, τὸν τῆς βασιλείας ὁρᾶζιν, ἐλθόντος φῶς αὐτὸν, ᾗ ποδὰ εἰσπίπτα ἐπαγαγὼν ᾗ θελκτικὰ, λόγων μὲν πολλῶν ἐκ ἐξίωσεν ἀνατείνας ᾗ τὸν δίξιὰν πόδα, ᾗ τὸ κοκκοβαφὶς δέξας πέδιλον, ἀδύνατον, ὦ ἀνδρωτὶ (ἔφη) τὸν τῶν ἀπαξ πεζβαλέμβον ἐπ' ἔξει πολλῶν, ῥᾳδίως ὑποβαλεῖν· φράσον πάππα τοῖς ὑποζέλασιν, ὡς ἢ ἐκστῆμι παραδέξονται βασιλία· ᾗ καὶ μὰ βιλομένων, πειράσομαι λαβεῖν τὴν ἀρχὴν· πάππα εἶπεν, ᾗ ἀφοσιόμαι ἡμέρας πεντακόσιοτε διδοὺς ἀπαλλάττεσθαι κέλευε. ἐπασφαλισάμενος δὴ τὸ Συγκλῆτον, καὶ τὴν ὑποταγὴν ὑποκυμένων τῶ Σκληρῶ τοῖς βασιλεῦσιν, ᾗ τῆς τῶν βασιλέων ἰθωνότι Βασιλείῳ, γράμματα ἐφοίτων φῶς τὸ ἐραπτσθαρχῶν ἐμφυλίων μὲν μὴ καπέχειν πολέμους, πᾶς ἀφαρέδως τηρεῖν ἀσφαλῶς, ᾗ ἢν τις ἐπὶ τὸν πολεμῶσιν ἀμμῆσθαι· ὁ δὲ Σκληρὸς ἀπίων φῶς Καισάρειαν,

A set alea) Illico conversus, publicanos comprehendit, ab iisque pecuniam publicam extorsit: alios, qui divites putabantur, captos pecunia emunxit: quidam ultro, ipse majora recipiendi, suas facultates ei obsecrarunt: ita exiguo tempore ingentem vim pecuniæ congessit. Prolnde in Mesopotamia castellum vastatum occupat, cui nomen Charpotè: quod cum undique communivisset, & præsidio sufficienti armasset, eo pecuniam congestam deponit: quod ipsum etiam rebus adversis ipsi pro portu (quod ajunt) in quem se tuto reciperet, fore sperabat. Quin & cum vicinis Saracenis data acceptaque fide pacta iniit, eaque nuptiis contractis firmavit: nempe cum Amera Amidæ (ipsi Emet vocant) Apotulpo & Amera Martyropolis (ea ipsis Mitpherkin dicitur) Apotagle: ab iisque cum pecuniæ multum tum Arabes equites trecentos auxiliares accepit. Fama hujus rei late diffusa, confluxerunt ad eum multi alii, qui rebus novis gaudebant.

Jam ætas appetebat, cum Bardas cum omnibus luis copiis versus Constantinopolin iter instituit, plenus spei, & tantum non in solio Imperatoris sedere se existimans. Etenim animum illi addebat, adque tantam rem moliendam audaciorem reddebat, monachi cujusdam vitæ probæ insomnium. Is per quietem visus sibi fuerat videre viros ignicos, qui Bardam acceptum in sublimem quandam adduxerint speculam: ibi eum convenire muliercm quamdam humana specie grandiorem, quæ ei imperatorium præberet flagellum. Id flagellum Imperii signum Bardas interpretabatur: sed nimirum eo ira Dei in Romanos notabatur.

Allatus autem hujus rei Constantinopolin nuncius, cum Imperatores in magnam conjecit solicitudinem, tum optimum atque cordatissimum quemque civium gravi affecit mœrore: his solis voluptati fuit, qui mutationibus rerum gaudent, & rapto vivere amant. Illico ad Petrum exercituum præfectum literas mittuntur: & exercitus, quidquid adhuc in fide permanserat, Cæsaream cogitur. Interim Stephanus Synecllus Nicomediæ præsul, vir sapientia atque virtute præstanti, & verbis emollire animum durum atque indomitum gnarus, ad Bardam legatur, conatorus ei persuadere ut ab armis discedat. At enim Durus unicæ Imperii cupiditati animum intendens, eum ad se profectum, & multa ad persuadendum idonea locutum longo respondo non dignatus, dextrum pedem proferens, & coccineum ostendens calceum: Fieri non potest, inquit, Stephane, ut hunc femel in conspectu multitudinis indutus, facile exuat. Significa ergo his, qui te miserunt, vel sponte me Imperatorem agnoscant, vel invitis ipsis Imperium me mihi vindicare conaturum: hoc facto, & quadraginta diebus terminum præscribens eum abire jubet. Reverso Synecllo, & Imperatoribus ac qui Imperium administrabat præfidi Basilio, Bardæ responsum effato, literis missis Petro mandatur, ne belli civilis initium ipse præbeat, sed itinera diligenter custodiat, & vim inferenti vi resistat. Durus Cæ-

Edit. Paris. pag. 686.

Insomnium.

Stephanus ad Durum legatus.

pag. 687.

facerem tendens, ſpeculatum quoſdam præmittit, qui ſibi quo loco agerent hoſtes indicarent, vixmque xperirent. dux eorum, Anthes Alyata. Hi in quibuſdam xnguſtiis (Buculitibus, id eſt Bucci ſaxum, ei loco nomen) incidunt in partem Imperatorii exercitus, quam ducebat Euſtratius magiſter Maleinus: levique prælio commiſſo, cum aliquandiu pugnatum eſſet, ac neutri tetga darent, Alyata urdore animi victus, ac ſeipſum non continens, equo incitato inconſideratè in adverſos irruit, nullaque re memorabili geſta dejicitur. quos duxerat, in il vicinos ſiltus diſperguntur. Tunc etiam indicatum fuit Duto, ſodalitatis præfectum ſtatuiſſe ad Imperatorios transfugere exercitus. quem is ad ſe vocatum, & objurgatum, nihilque præterea in eum ſtatuens dimiſit: occultè tamen Sattacenis militibus mercenatiis re detectâ, eum interfecit. nam illum bi tranſeuntem medio die circumfuſi, gladiis conciderunt.

Anthæ interfectus.

Cæterum ductores Imperatorii exercitus cum jamjam adventurum Bardam putarent, opportuna itinerum occupant: univerſumque exercitum moventes, caſtra ei opponunt, præceptis quibus ei veniendum erat itineribus. Quo cognito, Durus progredi non auſus, cunctando tempus terens exitum ſui præſtolabatur. Ad eum transfugit dux quidam Sachacius nomine, Brachamius cognomento. Is eum excitat, & alacriorem reddit. hortatus ne tempus nullo fructu traheret, quod ea mora ſui contemptum gigneret. Ejus conſilium viſum tempeſtivum, iſque dux itineris deſignatus eſt. & Durus cum exercitu itidui ſpatio Lapatum pervenit, 334 el loco ob pinguedinem & fertilitatem ſoli id nomen fuit, nunc Lycandum vocant: pars eſt Cappadociæ. Petrus ea re cognita, ne præveteretur a Duto, nocturno itinere eodem venit. Cum eſſent caſtra caſtris oppoſita, aliquandiu utrerque xpertam pugnam detrectans, victoriam xrte ſuffurari intenderunt. Callide tamen Petrum Bardas eluſit. Maltas inſtruxit cœnas, veluti exercitui epulum daturus: quo facto Imperatorii decepti, eo die pugnam luiturum minimè opinantes, ipſi quoque convivia agitarunt. At Durus, qui ſuos ad pugnam inſtruxiſſet, deprehenſo quid xpud hoſtes fieret, ſubito tubæ ſigno dato, prandentes adoritur hoſtes. qui & ipſi, inopinata re non perterriti, correptis, ut cuique ea fors offerebat, armis, fortiter aliquantiſper ſepugnarunt: ſed ubi Phocas extentis cornibus eos circumvenire cœpit, ita ut in periculn eſſent ne ab hoſtibus concluderentur, cum xtiam a tergo mercenarios immitteret, magna ſuorum cæde factâ fugæ ſe dant. primus omnium pedem retulit Antiochetæ dux Buttza, ſive præ metu, ſive fraude: utrumque enim fertur. Caſtris etiam impedimentiſque potitus Batda, immenſas eſt ibi conſecutus opes. Inde ad Tzamandum (urbs eſt Tzamandus, ſitx in prærupto ſaxo hominum divitiarumque xbundans) pergit, eamque deditione capit, & haud parvas divitias colligit. Hæc ejus victoriæ

Edit. Paris. pag. 638.

Duri ſtratemata, & victoria ac ſuccefſus.

A προδρόμους ἀπίσω λέ, ᾗ κατάπτας, ἐφ' ᾧ κατασκεπῶν, ᾗ ὅπως εἰσὶν οἱ ἐναντίοι μάχεσθαι, ᾗ προσομαλίζειν αὐτῇ τὴν ὁδόν. ἔξαρχος δὲ τῷ πεμφθέντων φρουρίκειτο Ἀνθης ὁ Ἀλυάτης. οἵτινες κατασκοπάσαντες ἔν τινι στενοχωρίᾳ (Βύκιν λίθον τὸν τόπον καλοῦμεν) ᾗ μέρος τῆς βασιλικῆς στρατιᾶς ἐντυχόντες ἄρχοντα ἔχοντα Εὐστράτιον μάγιστρον τὸν Μαλεῖνον, ἀπειραρῶντο τὸ συναντήματος, ᾗ ἀκροβολισμὸς ἐποιοῦντο. ἐπί τινα δὲ καιρὸν ἀκροβολιζομένων ἀλλήλοις τῷ στρατεύματι, ᾗ μηδενὸς πῶπα δεδύπος, ὁ Ἀλυάτης μὴ πεισχὼν ἑαυτὸν, πτερικαρδίᾳ δὲ ζέσει ληφθεὶς, μωπίσας τὸν ἵππον σὺν ἀλογίστῳ ῥύμῃ τοῖς ἐναντίοις προσῆγνυται. μηδὲν δ' ὅτι καὶ λόγῳ ἐξαρκέσαντος ἄξιον, πίπτει καιρίαν τυπεὶς, καὶ τὸ ἀμφ' αὐτὸν σπαν εἰς τὰς ἔγγιστα πάτας ᾗ λόχμας διεσκεδάθη. διεμυθοῦτο δὲ τότε ᾗ ὁ τῶ Βάρδα ἑταιρειάρχης, ὡς μέλλων αὐτομολῶν τῇ τῶ βασιλέως στρατῇ· ὃν παρασκάμψας ὁ Σκληρὸς, ᾗ προσοτενδίσας, καὶ μηδὲν πλέον φανερῶς εἰς αὐτὸν διδράσας, ἀπέλυσε· λάθρᾳ ᾗ τοῖς μεθορόροις Σαρακηνοῖς μυήσας, ἀνεῖλεν. ὕστερον δὲ διέπεμψε τὸν ἄνδρα μισήσας ἡμέρας περιχυθέντας, τοῖς μαχαίραις κατακόψαι.

B Οἱ δὲ τῷ βασιλικῶν κατάρχοντες στρατευμάτων, τὸν τῶ Σκληρῶ ὅσον ἀδέπω ἐπέλασιν προσδοκῶντες, τὰ καίρια τῆς ὁδῶ χείσασι προκαταλαβόντες, ᾗ ἅραντες παντὶ τῷ στρατεύματι, στρατοπεδεύσειν ἀπαντίας ἐκείνῳ προκαταλαβόντες, ἀξιόμαλα διοδεύειν ἐδόκουν. ὅπερ μαθὼν ὁ Σκληρὸς, νωθρὸς ἦν, ᾗ ἄκρατον ὡς τὸ πρόσω πορείαν.

C μελύσει δὲ τρίβων τὸν χρόνον, ἐπαράδοκει τὸ μέλλον. Ἀντιθέζει δὲ τῶν τῷ προθυμότερον ὑποδέκνυσιν αὐτομολῆς τις ἐλθὼν στρατηγὸς, Σαχάκιος τὄνομα, Βραχάμιος τὸν προσηγορίαν. παρηγγύησε δὲ ἐλθὼν, μὴ τλυάλλας τελέσαι τὸν χρόνον καταφρόνησιν δὲ ἕλεγεν ἐμποιεῖν τὸν τελεῦν. δόξας δὲ λέγειν εὐκαίρα, ἡγεμὼν ᾗ ὁδηγὸς ὑποδέκνυται τὴν ὁδῦ.* ᾗ ἀφ' τελῶν ἡμερῶν καταλαμβάνει τὸν Λάπαρα (τόπος δὲ ὑπὸ μέρος τῆς Καππαδοκίας, τὸ ὧν λεγόμενον Λυκανδὸν. ἀφ' τὸ λειπόρον ᾗ πάμφορον ὑπὸ καπηλεμβεῖς) τῶν μαθόντες στρατοπεδάρχης, ευμπορίᾳ χρησάμενος δέκα μὲν ἀντεπαρελθεῖν τὸν Σκληρὸν, ἀντιστρατοπεδεύειν τοῖς ἐναντίοις. τὸ μέχρι μέν τινος ἀντέδυνεν, ᾗ παρέλκον τὴν εἰς ἡμφασὶς συμπλοκὴν, ᾗ κλέπτειν τὴν νίκην διηνωίζοντο. καπηρατήνησι δὲ τοὺς ἐναντίους ὁ Βάρδας, δέκτρα πολλὰ παρασκευασάμενος, ὡς τάχα τῶν οἰκείων ἐκείσεσθαι στρατῶν, ᾗ ὕπνῳ τοὺς πολεμίους ἐξαπατήσας. ὑπολαβόντες δὲ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν μὴ καταρξασθαι μάχης αὐτὸν, ᾗ αὐτοὶ πρὸς εὐωχίαν ἐξέπεσον· ὁ δὲ Σκληρὸς ὡς ἔγνω τῶν, εἰχε δὲ ᾗ πρὸς πόλεμον παρασκευασμένα τὰ στρατεύματα, αἰφνίδιον τῇ σάλπιγγι σημῆνας τὸ ἐνοπλίειν, ἐμπίπτει τοῖς πολεμίοις ἀρτιποτιμένοις· οἱ δὲ, ὡς ἕτυχεν ἕκαστος τὸ παρατυχὸν ἀναλαμβάνοντες ὅπλον, τοῖς προσίστας

E δέχοντο, μὴ τῇ αἰφνιδίῳ καταπλαγέντες· ᾗ ἐπὶ χρόνον μὲν τινὰ ὠρώσως ἠμύναντο. εἶτα ὑπερεκρωτοῦντος ποικιλώμους ὁ Βάρδας, καὶ ἤδεσθαι ἤδη συναπολαμβάνειν τοὺς πολεμίους φοβῶν, ἐπαρεὶς δὲ καὶ κατὰ νῶτα τοὺς μεθορόρους, τρέπει τε οἷς φυγὴν, καὶ πολὺν ἐργάζεται φόνον, τῶ δουκὸς Ἀντιοχείας τῶ Βούρτζη φῶτον ἐκκλίναντος, εἴτε δῷ δολίαν, εἴτε δῷ κακουργίαν. ἐλέγετο γὰρ ἀμφότερα· κατέχει δὲ καὶ τὸ στρατόπεδον ἅπαν σὺν τῇ ἀποσκευῇ, καὶ πλοῦτον ἐντεῦθεν πλεμβάλετο ἄπειρον. ἐνεῦθεν αὖθις κατὰ-

* ὁ μὲν ἑπτὰ, ἕτερος δ' ὀκτὼ, Scylitz.

ἐπὶ τὸ λεγόμενον ἐρχεται, Τζαμανδοῦ (πόλις δὲ ἡ Τζαμανδοῦ, ἐν Ἰσαυρίᾳ μὲν πέτρᾳ κειμένη, πολυάνθρωπος, ἡ πλούτῳ περιβλεπτος) ἰδὼ τύπα παρ' ἑκάστου λαβὼν τῷ * ἐπισκόπῳ, πλοῦτον συμπλέξει ἀκ ὀλίγου. εἶτα ἡ τύχη πολλοῖς ἔπ τῇ βασιλεῖ προσκομίσαι κατέσεισε, ἡ αὐτομολῆσαι σφὸς Σελτζούκ διάγκασεν· ὅτε δὴ Βυρτζὴς φράσας αὐτομολεῖ τῇ Σελτζούκῳ, ἡ ὁ πατρίκιος Λεόβροπος, ἡγὰ Δαζὲ ὁ Λυδὸς σὺν τοῖς ὑφ' ἑαυτὸν στρατιώταις ἐπὶ τὸν Σελτζούκην ἐπεστράτευσε. ἡ ἐπεὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐν τῇ Κιβυρραίων πεδιάδι ἐγένοντο, ἔπειτα δὲ ἐν τῇ Ἀγκύρᾳ, ἐν ἀμφοτέροις τοῖς χωρίοις ἐπὶ πολὺ διατρίψαντες, ἐπὶ τὸν Σελτζούκην ἐστράτευσαν. ἐν δὲ τῇ Ἀγκύρᾳ ἐπὶ πολὺ διατρίψαντες, ἐπὶ τὸν Σελτζούκην ἐστράτευσαν. ἐν δὲ τῇ Ἀγκύρᾳ ἐπὶ πολὺ διατρίψαντες, ἐπὶ τὸν Σελτζούκην ἐστράτευσαν.

* ἐγκοσίων. Scylitz.

* Κυρτικίῳ. Scylitz.

Ὡς δ' ἀγγελθὲν τοῦτο τῇ βασιλεῖ ἡ τῇ παρακομισθείσῃ, βωλὴς φροντιδέσεως, ἐδοξε τῇ βασιλεῖ φυσιωμένου τινὰ ἰσοῦρανον ἐλικρῖνῆ ἀρχὴν, ἡ αὐθάδωσ ἡ ἐξουσίαν ἔχοντα τιμιώτ τῶ φοβερίζεσθαι, ἡ δώροις καπαλλητίζεσθαι τοὺς φρονιμωτάτους, χωρῆσαι κατὰ τὸ τυράννου. ἤρεσεν ἡ γνώμη, ἔ τετιμημένοι λέων ὁ τῶ βασιλέως ἀφαιρεσιάτερος, σύμβουλον ἐλικρὴς ἡ ἰωάννου τύπα πατρίκιον ἄνδρα ἐπίσημον, ἡ ἐπὶ λόγων ἕδρᾳ βεβουλευμένον, ἐξουσίαν ἐκ βασιλέως διξαμένος πάσης ἀδεσάκτως ποιεῖν ὅσα ἤζεσε βασιλεῖ. ἐξελθὼν δ' ὗτος, ἡ κατὰ τὸ Φρυγίας γενόμενος Καστανέων, ἡ τῇ ἐραπισθάρχῃ ἐπωδεῖς Πέτρῳ, ἐκεσπούδῳ παραμβολὴν ἐπῆξατο, κατασκωμμένῳ τὸ Βάρδα τὸν γάνοντος ἐκ τῇ Διποπόμῳ· χωρῆσ δὲ βασιλικὸν τὸ Διπόπαμον, ἡ Μισάνακτα καπορομάζουσι οἱ ἐγχώριοι. Λάβρα δ' ὡσ ὑπορρήσει δωρῶν ἡ τιμῶν ἀφορίβασμοις ἐπεραπο χθρόφορο τοὺς ὑποστάτας, ἡ πρὸς ἑαυτὸ ἐπισπᾶσθαι, ἡ ὥσπερ ἐνδύναι τῇ βασιλεῖ, ἐλαθόμενοι δὲ μᾶλλον ἐπιρρώστης τὸ ἀπὶ παλον, ἀδικείας σημεῖον λογιζόμενον τῶν παράκλησιν. ὅθεν ἡ ὑπογνὼς, ἄρας ἐκ Κοτυαείου, ἡ ἐ Σελτζοὺκ νυκτὸς παρελάσας ἐ χώρει φρὸς τῶν ἀπατηλῶ. τῶτο νόῃρον λίαν τοὺς περὶ ἑ Σελτζὸν ἐδιαμάτανε, διὰσπας ἡ πεῖ χρημάτων ἡ κτημάτων μόνον, ἀλλὰ ἡ περὶ ἑ τιμιωτάτων αὐτῶν. πολλοὶ μὴ δ' ὧν ἐξομόνμενοι τῶν ὑποσασίαι, τῇ φραπεβεταιερίᾳ φροσέρρησαν, οἷς κινδυνώδεσι κοιορτὸν δίκλυβ ἔλυθῶσα τὸ ὑποφατικόν. ὁ πηρῖνα μὲν γένεται ραβδοῦς ὁ Σελληρὸς, ἡ μάγιστρον Μιχαὴλ ὁ Βυρτζῖλαν ἄρτι, οἷς ἐλωμεν, φροσκεχωρικότα αὐτῇ, ἡ Ῥωμανὸν πανέβιον τὸ Ταρωνίτου, μετ' ὀλίγου ἐπιμένει στρατᾶς, ἡμεροδρὸ τ' ἐνδεια τῇ φραπεβεταιερίᾳ πολιόσας, ὑπτιάζαντας ἐξ ἑρόδου ἡ τὰς ἐκβολὰς καλύπτειν ὡς δυνάμεως, ἐυμπλοκὴς δὲ καθολικὴς ἡ πόλεμος χωροῦ φεύδεται. πλανιάσαντες δὲ τῇ βασιλικῷ στρατιώτας οἱ περὶ ἡ Βυρτζῖλαν, ἰωάγκαθέσαν ἡ ἀποτιχισμένα παρὰ ἑ τῶ Σελτζὺ παραγγελίαν, ὑποτοιοῦσ αὐτὰς. Σαρακλιωὶ δὲ ἐ φρὸς ἑῴαν Βερβοὶ ἀς τὴν ἑσπερίαν Ρωμαίοις κομίζοντες, ἐγγὺς κοντο φρὸς ἡ βασιλέα ἀπάντασ, ὧς μάλιστα κατὰ τύπα ἑν ἡμέραν ἡ μέσαν εἶναι ἡ φραπελαύνειν. ἡ ἐπεσθὲ παρῶ ἡ κυρία ἡ ἐξωλέθρ ἡ τὸ λεγόμενον Οξύλιθον φρὸς οἱ Σαρακλιωὶ ἐββαίνει, καθ' σπλίσασθαι οἱ περὶ ἑ Βυρτζῖλα τὸς ἀμφ' αὐτὸς, τὸ δ' αὖθ τῦτο ἡ οἱ τῇ φραπεβεταιερίᾳ πεφοικότες, μᾶλλ ὁρμητικὸς φρὸς τὸ μᾶχλω ἐχώρουν. φρόσκειτο δὲ ἐκαπρὸς ἀσπίρεις ἕβλος, ὁ παρὰ τῇ Σαρακηνῶν κομιζόμενος χρυσὸς· ἡ ἐπείπερ ἤγγισαν, συμπλοκὴς ἐμάχοντο. τρέπεται γοῦν ὁ Βυρτζὴς, ἡ πολλοὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἀπόλοντο, ἡ μᾶλλον τῇ Ἀρμενίων. πάντες δὲ τοὺς ἀλόντας τῶν Ἀρμενίων ἀπέσφαττον οἱ Ῥωμαῖοι, μὴ λαμβάνοντες οἶκτον ἐξ ὧν τὸ φράτος προχωρήσας τῇ ὑποσάτῃ.

A multos Imperatori fidem servantes concussit, utque ad Durum transirent effecit, quorum princeps fuit Burtza: tum Andronicus patricius ac dux, cognomine Lydus, cum filiis. Attaleenses quoque Michaelum Curticiam classis Imperatoriæ praefectum in vincula conjecerunt, & Duro cum universa classe accesserunt, justisque sunt illo ipso duce contra Cibyrreotas bellum gerere. 332

Hîs Imperatori & cubiculario nunciatis, habito consilio decretum est, ut quidam Imperatoris familiarium, æquata ejus cum Imperatore potestate, cum pleno imperio, & cui permissum esset honoribus ac muneribus ad se quos posset allicere, in tyrannum

B mitteretur. Mittitur ergo dictator Leo protovestiarius, addito ei consiliario Joanne quodam patricio, viro intigni, & eloquentiæ nobilis: data ab Imperatore potestate omnia libere agendi, quæ ex usu Imperatoris essent. Leo apud Coryaejum Phrygiæ cum Petro se conjungit, ibique castra locat. Bardas eo tempore Dipotami commorabatur, id est castrum imperatorium, Mesanacta ab incolis appellatum. Occulte autem Leo conatus munerum & honorum pollicitationibus perduelles a Barda avellere, & sibi Imperatorique eos conciliare, falsus est animi, magisque hostes confirmavit, qui has ejus locutiones, argumentum infirmitatis esse judicabant. Itaque Leo

C ista ratione fe quicquam consecuturum desperans, castris motis noctu Durum transit, & versus Orientem contendit. Id factum in metum ingentem conjecit eos qui cum Duro erant, quod jam non de pecunia & bonis suis tantum, sed etiam de charissimis veniret in discrimen. Itaque multi ejurata perduellione, ad protovestiarium se contulerunt: jampque in periculo Bardas erat, ne ipsius copiæ pulveris instar dissiparentur. Id ergo ne fieret, Michaelum Burtzam magistrum, quem nuper ei accessisse docnimus, & Romanum patricium Taronitam, cum expedito exercitu mittit, qui Leonis progressibus obstarent, eumque subitis incursionibus vexarent, & pabulationibus pro vi-

D rili arcerent: omnino autem quantum ejus fieri posset, justam pugnam vitarent. Burtzas, & qui cum eo erant, cum jam appropinquassent Imperatorio exercitui, coacti sunt, vel inviti contra Duri mandatum prælium inire. Nunciabatur enim, Sarracenos annuum ab Orientali Berroea tributum Romanis afferentes, Constantinopolim ire, ac certo die per medios exercitus iis transeundum fore. Ut ea dies appetit, Sarracenis per castellum cui Oxylitho nomen transfugis, utrinque instructæ sunt acies, & magno impetu animorum ad pugnam ductæ: prærnli loco victori

E proposito, quod Sarraceni ferebant, auro confisi, cumque & pulsus Burtzas, multis ab ejus parte occisis, maximeque Armenii. nam de his quotcumque comprehendere potuerunt Romani, interficere absque ulla miseratione, quod ii primi omnium se tyranno adjunxissent.

Leo dictitor contra Durum milites.

Edit. Parif. pag. 689.

Barbari victi.

Nuntio ejus cladis accepto, Bardas nulla interpoſita mora ſtatim cum ſuo exercitu ſubſequitur: & cum ad locum cui Rageas nomen perveniſſet, ibi caſtra facit, tempuſque pugnæ commodum expectat. Conſtantibus autem imperatoriis, & pugnæ opportunitate extracta, multi a Barda ad Leonem defecerunt, jam clade ſuperiori animis eorum mutantibus. Sed qui in exercitu Leonis erant rerum bellicarum imperitiores, ii animis recens parta victoria exultantibus pugnam expetebant, natu grandioribus, & qui multis certaminibus exercitari eſſent, detrectantibus æque differentibus: cum Leo (verum enim illud tritum eſt, *Hominum mentes cito evaſilis affentiunt*) junioribus obtemperans, ſuos ad pugnam inſtructos dato tuba ſigno educit. Durus copiis ſuis in tres partes diviſis, medium agmen ipſe ducit: dextrum cornu fratri ſuo Conſtantino, ſiniſtrum Conſtantino Gabræ committit. Ut concurſum eſt, & Bardæ cornibus præfecti equitem hoſti immiſerunt, Leonis milites impetum non ſuſtinentes fugam faciunt, eorumque magna editur cædes. Interficitur Joannes patricius, & Petrus caſtrorum præfectus, multique alii illuſtres viri. Leo protoveſtiarius vivus, una cum aliis magiſtratum gerentibus viris, in Duri poteſtatem venit. Atque hunc quidem Durus in cuſtodiam dedit. Theodoro autem & Niceræ Hagiocharitis germanis fratribus in conſpectu totius exercitus effodi oculos jubet, quod ii nimirum violaro jurejurando, quo ſe ipſi obſtrinxerant, ad Leonem tranſiviſſent.

Edit. Pariſ. pag. 690.

Duri de Leone victoria.

Hæc victoria Bardæ rebus plurimum attulit incrementi, omneſque ad eum magni parvique deficiebant: Imperatoris res una, eaque ſacra anchora ſuſtinebantur, divino nimirum auxilio. At cubicularius præſes, quamquam & terreſtribus negotiis curam impenderet, multo magis tamen maritimæ rei erat intentus. Nam hoſtilis claſſis præfectus Michaelus Curtices, omnes inſulas depopulatus, jam ipſam quoque in Helleſponto ſitam Abydum videbatur oppugnaturus. Itaque claſſem probe inſtruit, eamque contra Curticam emittit, præfecto Theodoro Caranteno patricio. Is Theodorus per fauces Helleſponti vectus, apud Phoceam cum Curtice navalem conſerit pugnam vehementem: ea victus Curtices, claſſiſque ejus diſjecta, & Caranteno exinde mare obtinente, res maritimæ quietæ fuerant. Proinde terreſtribus negotiis intentus præſes, Manuelum Eroticum nobili genere ortum, & virtute ac fortitudine clarum, emittit ad cuſtodiendam Niceam. Paulo poſt ad eam urbem accedit Durus, & locendio devaſtata vicinia, tandem ipſam quoque machinis adhibitis oppugnat. & cum fortiter defenderet Manuelus, ſcalaſque & machinas admotas igni artificioſo cremaret, vi ſe urbem expugnare poſſe deſperans Bardas, ob penuriam autem deditum iri tandem cogitans, diu obſidionem traxit. Oppidanis alimentorum defectu preſſis, Manuelus quo ſe verteret neſcius, cum Duro aditus urbi accurate cuſtodiente invehi nihil poſſet, dolo circumvenire eum ſtatuit. Granaria Niceæ clam arena congeſta implet, in ſuperficie fru-

Claſſis Duri victa.

pag. 691.

Stratagema.

A Ἀγγελθείσης δὲ τῆς ἥττης, ὁ Βάρδας καιρὸν ἀναβολῆς μὴ διδοὺς, ἀγείρας τὸν ἀμφ' αὐτὸν, ὑπήντα τῷ παχέων, ᾗ κατὰ τύπα πίπτει Ραγέας ὀνομαζόμενον γωνίᾳ, στρατοπεδεύεται, ἐπιπόθητον μάχης καιρὸν ἐκλεκτῶν. χρονοτριβούσης δὲ τῶν βασιλικῶν παγμάτων, ἡ μάχης καιρὸς παρετείνετο, ἐ πολλοὶ τ' αποστάντων τῇ πρωτοσπαθίᾳ ὕπτῃ ἐσκαλδμίσει, τῇ πρωτοβεστιαρίῳ προσέτρεχον. ἔσον μὲν ὑπὸ σφεγγῶ ἦν ἐν τῇ στρατιᾷ τ' βασιλέως, ἐ ἀκεραιόπολεμον, τῇ δ' ὑστεροῦν γαυριώντων νέᾳ, ὥρᾳ πρὸς συμπλοκὴν. οἱ γεραιότεροι δ', ᾗ καταθλιμένοι τοῖς ἀγῶσιν, ἄκνουν, ᾗ ἀνεβύοντο τῶν μάχων. ἀλλ' ἐπεὶ καπὶ τὸν ἐπέστη,

B Ταχέως πεδῶ τῇ κακῶν* ἀκολουθεῖ, πείθονται τοῖς νεωτέροις ὑπὸ πρωτοβεστιαρίου, ᾗ τὸ ἐναντίον συμπίνας ἐξάγει τὰ στρατώματα πρὸς τὸν μάχων. ᾗ ὁ Βάρδας δὲ τειχῆ διλοῦν τὸν ἰδικὸν στρατὸν, τὸ μὲν μέσον εἶχεν αὐτὸς, τῷ δεξιῷ δὲ κέρας Κωνσταντίνον τὸν Γαβρᾶν ἄρχειν ἐπέτρεπε. Συμβολῆς δὲ γενομένης, ᾗ ἔτρεψε τὰ κέρατα στρατηγῶν ᾗ ἵππον ἐπισείσαντας τοῖς ἐναντίοις, μαὶ ἐνεγκόντας τὸν ῥύμαν εἰς τὸν πρωτοβεστιαρίου, ᾗ ἐπόντας, ᾗ γίνεται φόνος πολύς. ἐνταῦθα ᾗ Ἰωάννης ὁ πατρίκιος, ᾗ ὁ στρατοπεδάρχης Πέτρος, ᾗ ἄλλοι πολλοὶ τῆς ἀξιωμάτων. ἑάλω ᾗ ὁ πρωτοβεστιαρίου μεθ' ἑτέρων ἀνδρῶν ἀρχικῶν. ᾗ μὴν ὅτι πρωτοβεστιαρίου φρουρεῖται προσέταξε

C ξι· Θεοδώρῳ δὲ ᾗ Νικήτᾳ ᾗ ἀπαδέλφοιν ᾗ Ἀγιοζαχαρειτῶν, ἐν ὄψει παντὸς τοῦ στρατεύματος ἐξορύττειν τὰς ὀφθαλμὰς, ὡς παραβάντων ταχὰ τοὺς ὅρκους πρὸς αὐτὸν ἀδικον, ᾗ τῇ πρωτοβεστιαρίου προσχωρησάντων.

Ἐκ τούτου τῆς νίκης τὸ μὲν τῷ Βάρδᾳ ὑψοῦτο, ᾗ ἐπὶ μέγα ἦρτο, πάντων (ὡς εἰκὸς) προστρισσομένων μεθ' ᾗ μεγάλων αὐτῷ· τὰ δὲ τῷ βασιλέως ἐπὶ μιᾶς ἐσάλλετο (ἱερὰς μὴν τε ἀγκύρας, τὰς ἐν Θεῷ βοηθείας· ὁ δὲ παρακομιώμενος ἐφρόντιζε μὴν ᾗ ἐν χέρσῳ, πλὴν δ' ἐμελήμα ἐν τῇ θαλάσσῃ· ἐλπίσας δ' αὐτὸν ὁ τὸ ναυτικὸν κατέχων τότε Μιχαὴλ ᾗ ὁ Κυρτίκιος πᾶσαν μὲν ἔσεσθαι πτοηθησόμενος, ἀλλ' ἐπιδοὺς αὐτῷ ᾗ ὁ Ἑλλησπόντῳ πολιορκεῖν Ἄβυδον. ἐκεῖνος δ' ἐνὶ τόλμῃ ἐξαρτησάμενος

D μάλα ἀκλῶς, ἐπὶ μεσημβρίᾳ ἐν ᾗ Κυρτικίου, παύαρχον ἔχοντα Θεόδωρον πατρίκιον ᾗ Καραντηνὸν. οὗτος δ' ἐκπλήσας, ᾗ πόρρωθεν ἔβαινε ᾗ Ἑλλησπόντου, ἐν ᾗ Φωκαίᾳ τῇ Κυρτικίῳ προσμίγνυται· ᾗ γενομένης ναυμαχίας, οἱ περὶ τὸν Κυρτίκιον ἐν ἔτρωνται ᾗ σκεδάννυνται· ᾗ λοιπὸν θαλασσοκρατήσαντος τὸ Καραντηνὸ, τῶν ἐπιχειρίων ἦν τὸ τῆς θαλάσσης ἄδυ· διὸ ᾗ ἐν θαλάσσῃ ἔχοντα πολὺν, ὁ παραπομπεύμενος ἔκαπ' ἠπειρον ἐτίθητο ἐπιμέλειαν. ᾗ δὲ Μανουὴλ πατρίκιος ᾗ Ερωτικὸς, ἐκ γένους τε ἀνδρὸς ᾗ ἐπ' ἀρετῇ ζηλοῦντος ᾗ ἀνδρείᾳ, φρουρὸν ἐκπέμπει τῶν Νικαίων. μετὰ μικρὸν δὲ ἐπαλαμβάνει καὶ ὁ

E Σκληρὸς, ᾗ τὸ πλεῖστον τῆς Νικαίας πυρπολήσας χωρία, πλούτου ᾗ ἐπ' αὐτῷ τῶν Νικαίων ἐρχεται, ᾗ ἐλπίσλασι ᾗ μαχαιρᾶς ἐπορθήσας ἀπέγνω. γωγαίους δὲ τῶν Μανουὴλ ἀπαδεξαμένου τῶν πολιορκίαν, ᾗ τὰς προσαγομένας τῇ νεῖχει ἐλίμακας ᾗ μηχανὰς σπάσας πυρὶ πυρπολήσασε τῶν ἐν πολιορκίᾳ ἄλασιν ὁ Σκληρὸς, ἐσθεὶς τῇ ἀναγκαίων ἤλπιζεν αἱρήσειν τῶν πολι-

χρόνου δὲ τῇ πολιορκίᾳ τειβέντος πολλοῦ, ᾗ τῇ ὁδοῦ πεζομένου τῇ στενοχωρίᾳ, μὴ ἔχων ὅ, τι ᾗ δράσειεν ὁ Μανουὴλ, μηδ' ὅθεν εἰσκομίσεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, ἐπιμελὴς τ' Σκληρὸς τὰς εἰσόδους πρωῒ ὢν, ἀπάτῃ τ' Σκληρὸν ἦγον πειρᾶσθαι. Ἀμέλει ᾗ τὰς τῆς Νικαίας στιβολάσεως

* ὁδοιπορί habet verſus Scylitz. ut in cont.

φάμου λελιθότος πτελκυσικὸς, ᾧ σίτῳ ἄνωθεν ἢ ἐπιφάνειαν ἐπιχρώσας, ὡς ἀλίπεδα τὰς ὄψεις τῆ θυμένων, τινὰς τῆ πλησίον ἀπὸ τῆς ἑωυτῶν μοίρας προκαλεσάμενος, ἐδείκνυ τὰ παμπλα, ᾧ φρὸς τὸν Σκληρὸν ἐπαφίσσιν, οἷπερ ἐπισαύφας· ὅτιπερ τῶν ἢ λιμῶ πολιορκίαν ὑδίδοικε, ὑπολοίσας δὲ ἔχω τροφὰς ᾧ ἐπὶ δυσὶν ἔλος ἔπεσι· πολιορκίᾳ δὲ ἄλλως ἡ πόλις ἀπάλαντος· τὰ σὰ δ' ἐγὼ φρονῶν, ἕτοιμός εἰμι ὑπακτῆναί σοι τῆς πόλεως, εἰ ἐμοὶ τε ᾧ τοῖς μετ' ἐμὲ δίδρκον δοὺς ἀσφάλειαν, ἅπερ δὴ ᾧ αἰρούμεθα. Ἀσμένως δὲ τὸν Βάρδα δεξαμένου τὸν λόγον, ἐ πίστεις παρεχομένου, τὸς Νικαέως ὁ Μανουὴλ εἰλκυσε, ᾧ τὸν ἀμφ' αὐτὸν στρατὸν μετὰ πάντων ὧν εἶχον, ἀνοσιουσ εἰς τῶν βασιλέα ὑπνου. ᾧ Νίκαιαν δὲ παραλαβὼν ὁ Σκληρὸς, ᾧ τὸ πρὸ ἢ σῖτον ἄλρων ῥαδίργημα, ἰωιάδη μὲν ἐφ' οἷς ἐξηπάτητο, φρουρὰν δ' ὅμως ἀφεὶς ἀξιόμαχον ἐν αὐτῇ, ᾧ στρατηγὸν Πηγάσιόν τινα ἐν αὐτοῖς ἐπιστήσας, αὐτὸς τῆ ἰφιξῆς * εἶχεν ἔργων.

* ἀπὸ τῆς Scylitz.

Ὁ δὲ παραυομώμβος τῆς ὅλοις ἀπορήθεὶς (ἔδη γὰρ ἡ Σκληρὸς ἐπλησίαζε τῇ βασιλίδι) μίαν ἐγνώκει βουλὴν ἀποχρῶσαν, Βάρδαν ἢ Φωκᾶν μεταπέμψασθαι τῆς ὑπεροξίας. μόνον ἀξιόμαχον οἰόθεὶς τῶν αὐτῷ ἀλὸν ἔσεσθαι τῇ Σκληρῷ. λέγω δὲ Ὅττον μεταπεμψάμενος, ᾧ ὅρκοις ἀσφαλισάμενος, ᾧ πλέτου παρηχικὸς δαψιλῆ, ᾧ τῇ τῆ μαγίστρου ἀξιώματι τιμήσας, δωρίσκον προχειρίζεται τῆ χολῶν, ᾧ κατὰ τὸ Σκληρὸν ἀρίνειν. ἡ δὲ ἢ ὑπὲρ ἢ ἄλων ἀναδεξάμενος ἀγῶνα, φρῶτον μὲν ἐπιχείρησεν ἐπὶ Θρᾴκης περαιθῶσαι τὸς Ἀβυδηνούς. φυλάττοντος δὲ τὰ ἐν Ἑλλησπόντῳ χωρία Ῥωμανοῦ, τοῦ γὸν τὸ Σκληρῷ, ἀναπεμφθεὶς ἐκεῖθεν, ἐπάρουσιν εἰς ἢ βασιλίδα. ἐκεῖθεν πλοίοις ἐπιβὰς, ᾧ τὸς ἐναντίους λαθὼν, φρὸς τῶν αὐτῷ πορθμὸν γίνεται γλῶ, ᾧ συμπαρεῖναι χρυσάμβους, ἅπασιν εἰς Κυπάρισσα, ἐκεῖσε τὸ Εὐσταθίῳ μαγίστρῳ τῆ Μαλεΐνῳ, ἐ Μιχαὴλ μαγίστρῳ τῆ Βυρτζῆ συμπαίξας (ἔφθασε γὸν ἐ αὐτὸς ἐπ μεταστάσεις τὸ τῶ βασιλέως πάλιν ἐλίσθαι) μετ' αὐτῶν φρὸς πόλεμον ἐξωρτύετο. ᾧ δὴ λαὸν ὡς ὁ καιρὸς ἰδίδου αὐθρόισας ᾧ τὸς ἐκ τῆς φυγῆς ἐσωσδασμένους ἀλίσας, πρὸς τὸ Ἀμώριον γίνεται ᾧ ὁ Σκληρὸς δὲ ἢ πνὶ ἔξοδον ἀκμάσας, ᾧ νικᾶ φρῶτος οἰκθεὶς ἢ ἀγῶνα ἐσεῖθαι αὐτῇ φρὸς ἄνδρα πολεμιστὴν, ᾧ φέρειν εἰδότα γεναίως ᾧ ταπεινῶς τὰς πολεμίους τροφὰς, ᾧ ὡς τὸ φρότερον φρὸς ἀνδρίαν ἐκτετραμμένα θαλαμπόμβα ᾧ σκιατραφῆ, ἅρας ἀπὸ Νικαίας φρὸς τὸ Ἀμώριον ἄπεισι ᾧ συναντήσας συμπλέκεται τῇ Φωκᾷ. οἱ ὑποζάντων δὲ ἢ περὶ ἢ Φωκᾶν, ᾧ τὸ τῶς φρονῃσαμένους ἅπτας χαιρωθῶσαι ἢ ἀνδρίας αὐτοῖς ᾧ πλμὸς πνεῦ, ἐπειραπέφιρος γίνεται Σκληρὸς· ἡ μὴ τοὺς καπάσασιν ἰς ὑπαγωγὰν ἄκοσμον ἰσιδάξαι ἡ γρατιὰ τῆ Φωκᾷ, ἀλλ' ὑπολίσασα μὴ ἐσίδωκε, χολῶν δὲ ἐπεσῆτο τῶν ὑποχώρησιν, ὡς μὴ ὑπὸ δουλίας δοκοῖεν ἰλαπύδαι, ἀλλ' ἐξ ἐπιτάγματος ὑπείκειν στρατηγικὴ μετ' εὐκοσμίας ᾧ τάξεως. ᾧ δὴ ᾧ τοῦτο δόπας τοῖς στρατιώτας, ᾧ φρὸς φυγὴν ὁρμᾶσθαι, ὄπισθεν ἐραγῶν ὁ Φωκᾶς, τοῖς ἐπίστας ἐμιῶντο, ᾧ ἐ μᾶλ' ἐφοβοῦντας εἶα βίας ᾧ ῥώμης φρεσφέρεσθαι. ἐνδα ᾧ λέγεται Κωνσταντῖνον τὸν Γαβρᾶν μετὰ τῆ ἀμφ' αὐτὸν τὸ φεῦγον διώκοντα φιλοτιμίᾳ χρυσάμβου ἐκαίρῳ, ᾧ μεγάλῳ πλησίον ἴζον οἰκθέντα, εἰ αἰχμάλωτος ὑπ' αὐτῶ γένοιτο ἡ Φωκᾶς, μηκέτ' εἶναι τὸν φ' ἑωυτῶν ἵππον, μετὰ μεγίστης ὁρμῆς φροσπεσόντα τῇ Φωκᾷ. ὃν ὕστος ἰδὼν, ᾧ ὄρεις ἐκ καπασάσας ἡρέμα ἡ ἵππον παρωχεῖν, ᾧ ὑπαντιάσας παίει κορυφῆ κατὰ τῆς κόρυθος· ᾧ ὁ μὲν λοστοθυμήσας τῇ ἀνα-

mento conſtructa, ut arena uſum fallerent-tum quemdam de hoſtibus captum eo adducit, & illa demonſtrat, & ad Dutum emittit, cum his mandatis: ſe plane ab obſidione penuriæ cauſa nihil ſibi meruere, inſtructum etiam bienoii integri alimentia: tum urbem ipſam vi nequaquam expugnari poſſe, tamen quod ipſi hoc vellent, uthe excedere paratum eſſe, ſi hoc obtineat, ut juramento confirmet Durus, ſe ipſi & ſuis liberam quo vellent abeundi dare poteſtatem. Libenter eam conditionem amplexo Duro, & fidem firmante, Manuelus cum Nicæenſibus & ſuo exercitu omnibuſque impedimentis Conſtantinopolin ubit. Hoc pacto Nicæa potitus Durus, tametſi vaſtamentum illud de frumento deprehendens moleſtu ferret, valldum nihilominus utbi et præſidium imponit, duce quodani Pegaſio, & ipſe reliqua perſequitur negotia.

Enimvero præſes Baſilius rebus tantum non deſperatis (cum jam ad ipſam Utbem accederet Durus) unum hoc cogitavit præſidium ſupereſſe, ſi Bardæ Phocas ab axitio revocaretur, quem ſalum cenſebat Duro tecte opponi poſſe. Eum ergo dicto citius evocat, jurejurando ei cavens atque ampliſſimas confetens opes: ornatamque magiſtri dignitate, domeſticum ſcholarum facit, & contra Durum emittit. Phocas ſumma ſibi rerum credita, primo e Thracia ad Ahydum trajicere conatus eſt. ſed ea ſpe dejectus, quod Romanus Duti F. Helleſpontum teneret, Conſtantinopolin rediit. Inde navigio conſcenſo, hoſtibus non animadvertentibus ad oppoſitam continentem trajecit, noctumiſque itineribus Cæſaream petvenit. Ibi ſe cum magiſtro Euſtathio Maleino & Michaelo Burtza (nam & is mutata voluntate ad Imperatotis partes redierat) conjunxit, & bello gerendo paravit. Ergo coactis at poterat militibus, collectiſque iis quos fuga diſperſerat, ad Amorium accedit. Durus ubi Phocam ad bellum exliſſe cognovit, nunc demum ſibi rem fore cum viro bellicoſo, & fortiter atque compoſite ferre vices belli gnaro, cum hactenus ſibi objecti eſſent homunciones caſtrati, in thalamis verſati, & in ambra degere ſoliti: a Nicæa exercitum ad Amorium ducit. Ibi collatis ſignis pugnatum: & Phocæ exercitum, qui ſuperioribus prælliis victus audaciam animique vigorem dimiſerat, pedem retulit, ec victoria penes Durum ſalt. Neque tamen turpiter aut diſſolutis ordinibus Phocæ milites ceſſerunt, ſed lente & compoſite: ita ut non præ metu, ſed juſſu ducis cedere viderentur. etenim Phocas militibus terga hoſti dantibus, & fugam parantibus, extremum claudens agmen itruentes propulſabat, neque eos cum impetu itruere cedentibus ſais ſinebat. Ibi Conſtantino ferunt Gabræ cum ſuis hoſtem inſequenti, conatum egregium animo incidiſſe, Phocæ capiendi, quam rem ſibi ſummæ laudi fore ſperaret: itaque equo calcaribus incitato, acerrimo in hunc impetu invectum. Phocam eo conſpecto & agnito, leviter equum flexiſſe, & ſe obvium tuliſſe: itaque clavam in galeam Conſtantini impegiſſe, ut is ob ictus intolerabilem vim ſtatim animo de-

Phocas contra Durum mittitur.

Edit. Pariſ. pag. 692.

linquente ab equo decideret · quem dum fui, omiſſa hoſtium perſecutione, attollunt atque curant, interim Phocam ſecuriorem jam factum, ſed non laxatis equo habenis lente progreſſum, evaſiſſe. Sic Phocas cum ſuis elapſus, occupato Charſiano, & caſtris poſitis, de futuro cogitavit: interim multos ad ſe accedentes Imperatoris nomine honoribus afficiens, ſuorumque alacritatem beneficiis excitans. Eum ſubſecutus Durus, caſtris ad Thermas imperatorias (loci hoc nomen eſt) locatis, cognominem ſuum (utrique enim Bardæ erat nomen) ad pugnam provocat. Quo alacriter aſſentiente, rurſum pugna committitur. ac tametſi aliquandiu reſtitiſſent milites Phocæ, ipſo undique circumiquitante, & ferrea clava hoſtium diſſipante ordines, atque innumeras edente cædes: tamen ſuſi ad extremum, fugam faciunt.

Ab hoc præſtio Phocæ quanta fieri poterat celeritate in Iberiam abit, & a Davido ejus regionis principe ſuppetias petit: & impetrat ſane haud exiguas. erat enim Phocas amicitia junctus Davido, ex eo tempore quo Chaldiæ dux fuerat. Cum his, & ſuis quos ex fuga collegerat, ad Pancaleam (campus eſt lacus, ac rel equeſtri aptus, proxime Alyn flumen ſitus) ducit, ubi Duri caſtra erant. Rurſum omni vi pugnatum. Atque hic Phocas cernens ſuos paulatim ſuccumbere, atque ad fugam ſpectare, honeſtam mortem turpi atque infami vitæ præferre ratus, diſjectis hoſtium ordinibus in ipſum vehementi impetu fertur Durum fortiter ſubſiſtentem: nemine militum opitulante, quod omnes certamine ducum decerni bellum cuperent; (& quidem pulcherrimum videbatur ſpectaculum, magnamque admirationem ſpectatoribus excitaturum, ſingulare certamen inter duorum virorum audacia atque animi robore præſtantiſſimorum.) His ergo cominus duellum ineuntibus, Durus Phocæ equi aurem dextram una cum freno enſe amputat: Phocas caput Duri clava lea ferit, ut is vi ictus proſtratus, collo equi incumberet: ipſe ordinibus hoſtium perruptis, citato equo evadit, & in tumultum quemdam evectus ſuos e fuga colligit. Durum fui graviter ex ictu laborare, jamque animo delinquere videntes, ad fontem quemdam adducunt eumoris eluendi cauſa: tam a ſtam jam prorſus eſſe de Phoca putabant. Ibi cum equus Duri, Ægyptius nomine, agnito eo qui ipſum tenebat, ſe avelliſſet, ac fine feſſore per ordines incerto impetu errore oppletus diſcurreret, agnito eo milites Duri, ſuum Imperatorem occubuiſſe rati, fugam inordinatam faciunt, per præcipitia ſeſe & in Alyn amnem deji cientes, ac turpiter pereuntes, nemine inſequente. Quod de colle videns Phocas, Deique hoc fieri (ut fane fiebat) nutu ſentiens, cum ſuis deſcendit, & fugientibus inſtat, ſeſe inviteum conculcantibus, & omnis defenſionis oblitis, eorumque alios interficit, alios capit. Durus cum paucis elapſus, Martyropolim ſe recipit. Hæc quidem Phocæ ſecunda pro Mauricio victoria fuit.

Edit. Paris. pag. 693.

Durus ſuccumbit.

Ταῦτα μὲν οὖν ὁ Φωκᾶς, φησὶν, ἐξ ἀπόρου τοῦ παρόντος ἐπὶ τὸν Ἴβηρα ἀφικνεῖται· ὁ δὲ Δαβὶδ τῆς τοῦ Ἴβηρος ἀρχὴν ἐπὶ τοσοῦτον ἐκράτυνε, καὶ τοσοῦτον ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἐπηύξησε, ὡς καὶ τοὺς ἐν τῇ Περσαρμενίᾳ ἐπιφανεστάτους ἄνδρας ὑπὸ τὴν ἑαυτοῦ ἀρχὴν ἀγαγέσθαι. ἐπεὶ δὲ ἐν τοῖς ἐκείνου χρόνοις ἐπὶ τὸν Ἴβηρα ἐστράτευσε Μαυρίκιος ὁ τοῦ Φωκᾶ κύριος, καὶ τὸν Δαβὶδ ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξέβαλε, καὶ τὸν Θεοδόσιον ἀντ' αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον ἐκάθισε, τοῦτον ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Ἴβηρα ἀπέστειλε, καὶ τὴν ἀρχὴν ἀνεκτήσατο. ἐπὶ τοσοῦτον δὲ ἐκεῖνος ἐπηύξησε τὴν ἀρχὴν, ὡς καὶ τὸν Ἀβασγὼν ὑποχείριον ποιήσασθαι, καὶ τὸν Ἀβασγῶν βασιλέα Γεωργίου τοῦ Ἀβασγῶν βασιλέως θυγατέρα γῆμαι. ἐπὶ τοσοῦτον δὲ ἐκεῖνος ἐπηύξησε τὴν ἀρχὴν, ὡς καὶ τὸν Ἀβασγῶν βασιλέα Γεωργίου τοῦ Ἀβασγῶν βασιλέως θυγατέρα γῆμαι. ἐπὶ τοσοῦτον δὲ ἐκεῖνος ἐπηύξησε τὴν ἀρχὴν, ὡς καὶ τὸν Ἀβασγῶν βασιλέα Γεωργίου τοῦ Ἀβασγῶν βασιλέως θυγατέρα γῆμαι.

Ἐκεῖθεν οὖν ὁ Φωκᾶς, φησὶν, ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη ἐστράτευσε, καὶ τὸν Σκληρὸν ἐπολέμησε, καὶ τὸν Σκληρὸν ἐνίκησε, καὶ τὸν Σκληρὸν ἐφυγάδευσε, καὶ τὸν Σκληρὸν ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξέβαλε, καὶ τὸν Σκληρὸν ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξέβαλε.

Scyllitz.

Ἐκεῖθεν οὖν ὁ Φωκᾶς, φησὶν, ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη ἐστράτευσε, καὶ τὸν Σκληρὸν ἐπολέμησε, καὶ τὸν Σκληρὸν ἐνίκησε, καὶ τὸν Σκληρὸν ἐφυγάδευσε, καὶ τὸν Σκληρὸν ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξέβαλε, καὶ τὸν Σκληρὸν ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξέβαλε.

σβδινῶι ἐκπέμπει ἡ ἰωσὴφ ἀδελφὸν Κωνσταντῖνον, φῶς Χοσρόου ἢ τῆς Βαβυλῶνος ἀρχοντα, ἐπιτιμίαν τῷ συμμαχίαι αἰτῆι. παρέλκοντος δ' ἐκείνου, ἡ μὴτε τὴν δόσιν σωπτεδμένον, μήτ' ἀπαναπεμφθέντος, καὶ τὸ Κωνσταντίνου χρονοτριβοῦντος, ἰωαγκλάβδη καὶ αὐτὸς ὁ Σελήρος μὴ τῇ συμφόρων ἀπαντᾶν πρὸς Χοσρόλιν φοτίσαι.

Τῆς δὲ τῶ Σελήρω πρεσβείας τῇ βασιλεῖ δεᾶ γραμμάτων ἢ φωκᾶ, ᾧ ἡ εἰς Βαβυλῶνα ἀναχωρήσεως, τύπον μὲν ὁ βασιλεὺς ἀποδεξάμενος ἀξίως τύμνεσι· πρὸς δὲ Χοσρόλιν ἢ τὴς Βαβυλῶνος Δημητριῶδ, φησιβδιτῶι ἐκπέμπει ἢ βίζιλιν Νικηφόρον ἢ Οὐρανὸν, ἐκπεύσαν, μηδημιᾶς ἐπεσρεφῆς ἀξιώσαι ἢ ἀποσάπαι, μηδὲ θέλησαι παραδέσθαι γαμβρὸν τοὺς ὁμογόνοις φαύλοις ἀμείλασας μὲν βασιλέως ἀδικημένου, βασιλικῶ φαρᾳθέντων γραμμάτων, ὁ Χοσρόης ᾧ ἢ φησβδιτῶ, ᾧ ἢ Σελήρω, ᾧ πάσας τὰς σὼν αὐτῇ Ρωμαίας ὑποσπᾶσας φρωμαῖς παραδιδωσι. ᾧ τύτας μὲν ὁ κὺρ ἢ φρωρά. ἢ δὴ μὴ σωκαλδύσαν ἀποσπᾶσθαι τῆ Σελήρῳ, λέων μὲν ὁ αἰχμάλωτος, ᾧ οἱ τῶ Δύκα Ἀνδρονίκου τῶ Δυδᾶ παῖδες Χερσοφόρος ὁ Ἐπείκης, ὁ Βάρδας ὁ Μογκὸς (ἰφθαλμῶ ἐκείνος ἀποβαθεὶς) τὸ Ἀρμενιακὸν, ᾧ τῶν Πατρεῶν πέτραν, ᾧ ἄλλα τινὰ φρωρέα ἁρμάτα ἐν τῇ Θίματι κείμενα ἢ Θρᾳκησίων καπρακτίς, αὐτὸν γοῦν ὡς ὁ γδόης ἐπιδικτώνος, ᾧ ἐπεκβομαζὲ τὸν τύπον ποιημένου, τὰ βασιλέως ἐλλόπουν· ᾧ ὁ φρὶς ἐπαύσαντο τὰς χώρας λεηλατοῦντες, φρὶς ἂν ἀμυνεῖσαι ἐλπιφόρτες κακῶν ᾧ Νικηφόρα πατρικίῳ τῶ Περσακυτῶν, τῇ βασιλεῖ προσιγάρησαν.

Τότε δὴ ᾧ Ἀντώνιος ὁ πατριάρχης, καπὰ τὼ τὸν Σελήρω ἀποσπάσιμος λοτοσαίας τῆ ῥιφανείᾳ ἀπεβίω· ᾧ χειροτονῆται τὸν πατριάρχην Νικόλαος, ὁ πλὼ ἐπωνυμίαι Χρυσοβέργιος, τῆς ἐκκλησίας ἀποιμαίνων ᾧ πλεόνασας ἐπ' ἔτη πέντε σφὸς τὸ ἡμίσεως ἐνιαυτὸ δὲ ἐξελοιμένου πλὴν πτελεμένου ἡμέραι, ὡς καὶ ἀγίρας φανῶναι. τῇ δὲ Βελγάρων ἁμαρτῇ τελευτῇ τῶ βασιλέως Ἰωάννου λοτοσαπσάντων, χῆρον αὐτῶν προχειρίζονται πάντες ἀδελφοὶ, Δαβίδ, Μωσῆς, Ἀαρὼν, ᾧ Σαμουὴλ, υἱὸς ἢ παρὰ Βελγάροις μέγα δυνάμενος, ὃν ἐκ τῆς Δυρατζίου κόμης ὄντες παῖδες, ᾧ διὰ τύτο Κομνήτωλοι καπονομαζόμενοι. τῇ δὲ καπὰ γένος φροσκώτων τῇ Πέτρῳ, οἱ μὲν ἄλλοι Σωκάτῳ διακόπτωσαν· Βοΐσης δὲ καὶ Ρωμαὸς οἱ τύτε υἱοὶ, εἰς ἔ πόλω ἐσεχώρησαν (ὡς ὧν τοῖς ἡγεμόσιν ὁρῶνται) ἡμέρας ὀλίγας ἐν αὐτῇ· ὁ μὲν μάγιστρος παρὰ ἔ βασιλέως τιμηθεὶς Ἰωάννου, ὁ δὲ Ρωμαὸς ἐκτιμηθεὶς τὰ παιδῶν ἁ μόρια παρὰ τῶ παραποιημένου ἀφότερα Ἰωσῆφ. ᾧ ἐπεὶ σωλῆν ἢ βασιλέα Ἰωάννου ἀποθανεῖν, ἐκείθεν ἀποδιδράσκει, ᾧ ἢ Βλαχερέαι φθάσαι ἡσύχιον· ᾧ ὁ μὲν Βοΐσης ὀζῷ βλαθεὶς ὲ τῇ διίτῃ κατὰ τινα λόχμιμον παρὰ τινες Βλαχαρω, νομίσαντος αὐτὸ Ρωμαίου εἶναι (ἐνδίσυτο ᾧ γοῦλω Ρωμαικῶν) ἀπόλλυται. Ρωμανὸς ᾧ ᾗρωῶζεται, ᾧ χρόνῳ ὕστερον πάλαι εἰς ἔ βασιλέδε, ὡς ἐν τῇ ἰδίᾳ τόπῳ πλήξεται. τύτου δὲ τῇ παράρων ἀδελφὸν, Δαβὶδ μὲν ὠδὺς ἀπεβίω, Μωσῆς δὲ τῆς Σερβίας πολιορκῶν, λίθῳ ἀπὸ τοῦ τείχους βληθεὶς ἐτελεύτησε· ὁ δὲ Ἀαρὼν δὲ τὰ Ρωμαίων, ὡς λέγεται, φρουρήσας, ἀπέλιπε ὁ ἀδελφὸς Σαμουὴλ παγχυπμένῳ * Βλαδοδλάβῳ (ἢ ἔ Ἰωάννου ᾗρωῶζόντος, ἢ ὑφ αὐτῇ πα-

* Σριβλοδλάβε, Scyl.

A Atropolim confugit. inde fratrem suum Constantinum ad Chosroen Babyloniis principem mittit, societatem & auxilia petitum. cumque is moras nectens, neque annuere neque denegaret quod petebatur, ideoque Constantinus diutius abesset: coactus ipse quoque cum omnibus suis eodem abiit.

Imperator Phocæ litteris de Dari clade & Babylonica profectione certior factus, dignis honoribus Phocam remuneratus, ad Chosroen Babylonis Amerumnam litteras mittit, legato ad eam rem Besa Nicephoro, cui Uranus (id est Cælus) cognomen: ab eoque contendit, ne quam perduellis rationem habeat, neque posteris inali exempli auctor esse velit, rex ipse regi injurias facias negligens, tyrannum B latem injusto & perduelli opitulans. Dat legato etiam litteras ab Imperatore consignatas, quibus Durum & quos secum is habebat, omnium peccatorum venia dignabatur, fiquidem reſipiſceret, ac finum dominum agnoſceret „ & domum quiſque ſuam ſe conferrent. Cum ad Chosroen perventſſet Uranus, litteræque Imperatoris innotuiſſent, Chosroes ſuſtra ſuſpicans, & legatum & Durum omneſque qui cum ipſo erant Romanos in cuſtodiam tradidit. De perduellibus qui cum Duro eo non venerant, Leo captivus, Andronici Lydi ducæ (qui jam e vivis exceſſerat) filii Chriſtifer Epeirota, & Bardas Moncus, Armacurium, Latum ſaxum, & alia munira caſtella in Thracenſi provincia occuparunt: indeque factis eruptionibus, C ditionem Imperatoris infeſtando uſque ad indictionem VIII perſeveravere: neque finem ante fecerunt latrocinium, quam promiſſa ipſis per Nicephorum patricium Parſacutinum impunitate, ad Imperatorem tranſiverunt.

Cæterum Antonius Patriarcha eum ſacerdotio renunciaſſet Duro rebellionem movente, tum temporis mortuus eſt: ereatuſque patriarcha Nicolaus Chryſobergius, eum per 1111 s annos eccleſia paſtore caruiſſet. Sol etiam meridie defecit, & Bellæ conſpectæ ſunt. Simula-que diem extremum clauſit Tzimiſces Imperator, Bulgari defecerunt, & Imperium in ſe quatuor fratribus commiſerunt, Davido, Moſi, Aaroni, & Samuelo, filiis unius cui erat magna inter Bulgaros potentia Comitis, a qua re & Comitopuli appellabnntur. Etenim de Petri gente reliquos mors abſtulerat: Boriſes autem & Romanus hujus filii, abducti (ut ante retulimus) in urbem, ibi degebant, Boriſes magiſtri dignitate a Tzimiſce ornatus, Romanus a ſolepho cubiculario inſuper caſtratus. Mortuo Tzimiſce, ex urbe profugerunt, & in Bulgariam contenderunt. Ac Boriſen quidem Romano habitu indutum, dum per ſylvam quamdam tranſit, Bulgarus quidam Romanum eſſe ratus, interfecit. Romanus ineolumis manſit, & aliquanto poſt in urbem rediit, ut ſuo loco dicetur. De quatuor autem iſtis fratribus Davidus quidem ſtatim obiit. Moſes autem Serras oppugnans, ſaxo a muro ictus perlit. Aaronem Romanis rebus, ut ferebatur, ſaventem, frater Samuelus cum ſoluhe interfecit: ſolo Bladoſthabo, qui etiam Joannes uſurpatur, filio ejus

Nicolaus Chryſoberglus patriarcha.

Bulgarorum motus, & rebellio.

Edit. Paris. pag. 695. Samuelus Bulgarus primo.

erepto a Radomero Samuelī F. quam & Romanum vocant. Is Samuelus homo bellicoſus, ac quietis impatiens, nactus licentiam, Romanis exercitibus bello adverſus Durum occupatis, totum Occidentem incurſionibus vaſtavit, non Thraciam modo & Macedoniam ac Theſſelonicæ propinquæ: ſed Theſſeliam quoque, Græciam & Peloponneſum, ac multa cepit caſtella, quorum præcipuam Lariſſa. hujus incolas cum totis familiis lo intimam tranſtulit Bulgariam, & ſuorum militum tabulis inſcripſit, eorumque opera contra Romanos uſus eſt. Avexit etiam reliquias S. Achillei, qui epiſcopus Lariſſæ fuerat: & Preſpæ, ubi regiam habebat ſuam, depoſuit.

Pſichi Imperatoris in Bulgariam expeditio. Contoſtephani malitia male cedit.

Proinde Baſilius Imperator, ut primum Duri negotio ſe expedivit, ulciſci Samuelī maleficia cupiens collectis Romanis exercitibus in Bulgariam ipſe ducere ſtatuit, ne communicata quidem re cum Barda Phoca ſcholarum etiamnum domeſtico, & reliquis Orientalibus ducibus. Ergo per Rhodoptæ ac Euro ſturnini regiones propinquas Bulgariam ingreſſus, magiſtrum Leonem Meliſſenum a tergo reliquit, qui angustias cuſtodiret: ipſe faucibus & ſylvis quæ ſunt ad Triaditzam (olim hæc Sardica dicebetur) peragratis, in loco cui Stoponio nomen, caſtra ponit, ibique da oppugnanda Sardica cogitationes inſtituit. Audiebatur etiam, Samuelum montes qui circumjacent tenere, ab aperto prælio meru abhorrentem, & undique inſidias hoſtis lædendi cauſa tendentem. Dum his intentus eſt Imperator, Stephanus ſcholarum Occidentalium domeſticus, quem ob ſtaturæ humilitatem Contoſtephanum appellabant, Leoni Meliſſeno inimicitiſſimus, nocte ſe jam intendente Imperatorem adit: hortaturque, ut omnibus ſtrebus poſthabitis, motis caſtris Conſtantinopolio recurrat: Meliſſenum enim inhiare Imperio, & ad urbem ſumma celeritate proficiſci. Hoc ſermone conturbatus Imperator, ſtatim caſtra moveri jubet. At Samuelus incompoſitum hoſtium diſceſſum pro fuga (ut pat erat) habens, ſubito in eos cum clamore ac ſtrepitu irruit, territoſque in fugam conjicit, caſtris eorum pueritur, & impedimentis omnibus, ipſiſque adeo Imperatoriis inſignibus. Imperator cum ægre per fauces Philippopolio perveniſſet, invaniteque Meliſſenum in ſua ſtatione morantem diligenter ſibi demandatam obire cuſtodiam, exprobrat mendacium Contoſtepheno, quod tanti mali cauſa fuiſſet. eumque non ferentem placide obiurgationem, ſed ferociter reſponſantem, & contendentem ſe recte conſuluiſſe, impudenti hominis petulantia irritatus, ſolio deſiliens crinibus ac barba arripit, & in terram proſternit.

pag. 696.

Iodictione XV, anno mundi ϛϡϑ ϛϡϞccccxcv, menſe Octobri, terra vehementer concuſſa, multæ domus atque templa corruerunt, & pars ſphæræ magnæ Dei ædis. quam Imperator magnifice refecit, impenſis in ſolas mechinas quibus fabri inſiſtentes materiam ſurſum attractam exeipiebant & operi adhibebant, centenariis auri decem. Interim Romani Imperii proſ-

Α ῥὰ Ῥαδομηρῦ, τῦ ἠ Ῥωμαῖ, τῦ ὑπὸ τῦ Σαμυήλ. * ὃ καθ' ἑαυτῦ μόναρ-
τας πολεμικὰς ἀνθρώπους, ἠ μαδίποτε εἰδὼς πρᾳότ-, χρ. Βυλγα-
τῇ Ῥωμαίκων στρατιωτικαῖς τοῖς πρὸς τὸν Σκληρὸν μα- ρίαν αὐτὸς
χαις ἀσχολημένοις, ἀδείας τυχὼν καὶ ῥᾳθυμίαν πᾶσαν τὴν ὁ Σαμυὴλ.
ἐπῆρεν, οὐ μόνον Θρᾴκην ἠ Μακεδονίαν ἠ τὰ τῇ Θεσσα- Scylitz.
λονίκῃ πρόσχωρα, ἀλλὰ ἠ Θετταλίαν καὶ Ἑλλάδα, καὶ
Πελοπόννησον· ἠ πολλὰ φρούρια περιεποιήσατο, ὧν ἓν τὸ
καρυφαῖον ἡ Λάρισσα. οἷς τοὺς ἐποίκους μετῳκισεν εἰς τὴν
τῆς Βυλγαρίας ἐνδοτέρα γωνίας, ἠ τῆς καταλόγους
τῇ ἑαυτῦ καταπέξας στρατῶν, συμμίκτους ἐχρῆτο κατὰ
Ῥωμαίων. μετήγαγε δὲ ἠ τὰ λείψανα τῦ ἁγίου Ἀχιλλέ-
ως, ἐπισκόπου Λαρίσσης χρηματίσαντος, ἠ εἰς Ἡ Πρέ-
σπαν ἐπέθετο, ἐνθα ἦσαν αὐτῇ τὰ βασίλεια.

Β Ἀμυνάσθαι ἢ τῶν ὁ βασιλεὺς τῇ εἰργασμένων γλα-
χόμβος, ἐπεὶ πρὸ ἀπειτάξατο τὰς περὶ τὸν Σκληρὸν φρον-
τίδας, τὰς Ῥωμαϊκὰς ἠ ὁρμὰς τὰς δυνάμεις, αὐτὸς δὲ ἐνδὺς
εἰσβολὴν ἐς Βυλγαρίαν ἐδόκει ποιεῖσθαι, βάρδαν τὸν
Φωκᾶν ἔτι τῇ χαλᾶν δομέστικον ὄντα, καὶ τοὺς λοιπὸς ἀ-
ρχοντας δυνάμεις, μαθ' ἑξωσίας λόγων. ὁ δὲ γλαχόμβος ὁ δὲ ὁ Εὔρ-
Βυλγαρίᾳ διὰ τ παρὰ τῇ Ῥοδόπτῃ ἠ τῇ στενωμῷ * Εὐ- Scylitz.
ρῳ, Ἡ μάγιστρον Λέοντα τὸν Μελισσηνὸν κατόπιν εἶασεν,
τὰς δυσχωρίας φυλάττειν προσέταξε· αὐτὸς δὲ τὰ μετα-
ξὺ Τεραδίτζης, ἥτις πάλαι Σαρδικὴ ἐπωνόμαστο, καὶ
Διλήθων, ἠ τὰς λόφους, ἠ ὧν τινι τόπῳ Στοπωνίῳ λε-
γομένῳ γωνίᾳ, ἵδρυτο χάρακα· ἐκεῖσε τε διενοεῖτο,
πῶς ἂν ἐπιχειρήσῃ τῇ πολιορκίᾳ τῆς Σαρδικῆς· αὐτὸν
C τε δὴ ἠ ὁ Σαμυὴλ τὰς κορυφὰς τῦ κύκλῳθεν ὁρίων κα-
τέχων (ὅρος φασὶν ἦ συμπλοκὴν καὶ ἀγχόμαχον ἐ-
δυλίαν.) καὶ πάντῃθεν ἐνδρῶν, εἴπως δύναιτο βλά-
ψαι τοὺς ἐναντίους. ἐν ᾧ δὲ τοῦτο ἠγίνετο, ἠ πάντες ἐπὶ
τῇ βασιλεῖ ὁ σκοποὶ, Σπύρανος ὁ δομέστικος τῇ χαλᾶν
τῆς δύσεως, ὃν ἦν τὸ βραχὺ τῆς ἡλικίας Κοντοστέφανος
ἐπωνόμαζον, ἀπεχθέστατος ὢν Λέοντι τῇ Μελισσηνῷ,
φράσειεν τυχὸς ἅδην ἀπολαβόντας τῇ βασιλεῖ, Ἑ ἀνα-
ζάψαντα ὡς πάχιστα παρακάλει τὰ ἄλλα λαμβάνοντα
θᾶττον. Ἑ τῷ βασιλεῖ δὲ ἀπολαβόντι, ὡς τὸ Μελισ-
σηνῷ ἐπιφθαλμοῦντος τῇ βασιλείᾳ, ἀμέσως ἀπέστε-
λλε ἄρτι συὶ πάχει πολλῷ. ἐρόμενον ὁ λόγος Ἡ βασι-
D λέα, ἠ * ἀναζυγὴν θέσεως ἐπάρυξεν. ὁ δὲ Σαμυὴλ * ἐξάγει
τὴν ἀσωμάτωτον ἀναχώρησιν, φυγὴν ὡς εἰκὸς εἶναι ὑπο- Scyl. ut in
πτᾶσαν, ἐπισπᾶται ἀθρόως μετ' ἀλαλαγμῦ καὶ βοῆς, cont.
τὰς τε Ῥωμαίους καταπλήξῃ, ἠ φυγῶν ἰσχνάσῃ, ἠ
τὸ στρατόπεδον κατάσχῃ, Ἑ τὰς Χαλκίδας ἁπάσας ἐγεί-
νετο Κύριος, καὶ αὐτὴς τῆς βασιλικῆς σκιωῆς· ἠ τῇ
βασιλικῶν παρασήμων. μόλις δὲ ὁ βασιλεὺς τὰ ἐνα
διλήθων, εἰς Φιλιππόπολιν ἐχωρίζετο. ἐν ᾗ γενόμε-
νος, καὶ τὸν Μελισσηνὸν ἀμειψάμενον ὅρων, ἠ τὸν
ἐμπεπυθῆσαν αὐτῇ φυλακὴν ἐπιμελῶς πρωῒ τε καὶ
τῇ Κοντοστέφανῳ ἐλοιδορεῖτο, ὡς ψδσαμένῳ, καὶ πα-
ραυτίκα γεγονότι τοῖς κακοῖς· ἵνα μὲ ἐνεγκὼν ἀφ-
E ὡς Ἡ ἐπιτίμησιν, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον τραχυνόμενος,
καὶ δίκαια συμβιβάσαι ἐχυρώμενος, ἰκάνασκε
τὸν βασιλέα διὰ τῶν ἀναγκαίων ἐπαμύνειν ἀναπεδ-
σαι τῷ Ὄρει, ἠ τῇ τειχῶν αὐτῷ ἠ τῆς γωνιᾶς
λαβόμενος, καπασῆσαι εἰς γῆν.

Ἰνδικτιῶνος ιϛ'. ἔτους, ϛωϟδ'. Ὀκτωβρίῳ μηνὶ,
ἐγίνετο κλόνος μέγας, ἠ κατέπεσον οἰκίαι πολλαὶ, ἠ ναοὶ, καὶ μέρος τῆς σφαίρας τῆς τοῦ
Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας· ἔπειρ πάλιν ὁ βασιλεὺς φιλοτίμως ἐπανωρθώσατο, δαπανήσας εἰς
μόνας τὰς μηχανὰς τῆς ἀνόδου, δι' ὧν οἱ τεχνῖται ἐτίθεσαν, ἠ τὰς ὕλας ἀναγομένας δι-
χόμβοι φασδόμενοι τὸ πεπτικὸς, χρυσίν κυτλιαίαν δίκα. οἱ δὲ τῇ Ῥωμαίων μεγιστάνες

μενώτης τῇ βασιλεῖ, ὁ μὲν Φωκᾶς βάρδας, καί τινες σὺν αὐτῷ ὅτι εἰς Βυλγαρίαν ἐστρατεύσας ὑπερεῖδεν αὐτὸς, μηδ' ἐν καιρῷ λογισάμενος μοῖραν, ἄλλοι δὲ ἄλλως φρυπλακισμούς τι ἢ παροινίας, ὁ δὲ μάγιστρος Εὐστάθιος ὁ Μαλέινος ἀφ' ὧν τὸ ἀτίμως ἀπὸ τῆς εἰρημένης ἐστρατείας ἀποπεμφθῆναι, σωαφρωδίνης ἐν τῇ Χαρσιανῷ, καπὶ τῇ οἰκουμενῷ ῥαδίνης Μαλέινου, ἰδ. τῷ Αὐγούστου μηνὸς τῆς ιε'. ἰνδικτ. Βάρδαν τὸν Φωκᾶν ἀνάσσιον βασιλέα, ἀφόδημά τε περιθέντος αὐτῷ τῆς λοιπῆς τῆς βασιλείας γραφίσματος. τῶν δὲ ἀναγορευθέντος, ἠγγέλθη ἐκ ὁ Σελευκὸς ἥκων ἀπὸ Συρίας. καθηρχθὼς γὰρ, ὡς ἐπομεν, παρὰ τοῦ Χοσρόου μὴ ὢν πατρὶ αὐτῷ ἐν Βαβυλῶνι, ἅμα πρόμβος ὢν τῇ φρουρᾷ, πάσης ἐπιμελείας ἐστερημένος, ἀγνοίᾳ τῆς καθείρξεως κακοχείᾳ τῆς τοῦ φυλαττόντων παροινίας τετρυχωμένος· ἐξαίφνης δ' ἐπίλαμψαν αὐτῷ τύχη λαμπρὰ, ἐκ τῆς φυλακῆς ἀβασάνιστος σὺν τοῖς ἅμα αὐτῷ παραδόξως οὕτω δὲ τρόπῳ τοῦ δεσμῶν ἀλυθηρώθη, ἀφ' ὅπως εἰς τὰ Ῥωμαίων ἤθη διεκόθη, καὶ ἐκπαλθῆναι, ἅπασι λίξαν ὁ λόγος.

Τὸ τῆς Περσῶν γένος τῶν ἀρχῶν τῆς βασιλείας ἀφαιρεθὲν ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν, αἰεὶ μὲν ἐνοκόνει τύπος τῷ ἐνδομύχῳ, καιρὸν ἐζήτει τῷ μηχανῷ, ὅπως τοῖς τῆς ἐρήνης ὁ χρόνος κατασπάσῃ, τῶν τῶν πάντων πάλιν ἀναλάβῃ ἀρχῶν. ὧν δέ τις ἐν αὐτοῖς ἀνὴρ εἰς ὠγυνῶς σοφὸς καταγόμβος, ἰναργὸς τοῦ θεοῦ, λέγειν τι θεοῦ, τῷ ἄλλως πολεμικὸς τῷ δραστήριος ἀνδρεῖος· ὅτος τῆς βασιλέα Χοσρόου κακανοήσας ἀπομένος τῷ φαύλως ἄρχοντα, τῷ τὸν παρόντα ἐν ἰζήνουσι Πέρσαι καιρὸν οἰκοθεῖς, ἀναστάσι τι τῷ γένος τῶν Ἀχαιμενιδῶν ἅπαν, τῷ ἀπόστασιν κινεῖ κατὰ τῶν Σαρακηνῶν. προσλαβόμβος γὰρ τῷ μισθοροφοῦντα ἀπὸ τῶν ἱππων Τύρκων ἀμφὶ τοὺς ὀκτὼ χιλιάδας, ἰσχὺν τῷ κατηρτίζετο τῶν Σαρακηνῶν, ἄρδην ἀναιρῶν τοὺς ἀλλοεθνομίους, καὶ μηδὲ παίδων φειδόμβος. φρὸς τοῦτο ὁ Χοσρόης πολλάκις τῷ δὴ τῇ οἰκείων στρατιῶν, ἐ αὐτὸς δὲ ἑαυτῷ ἀντιπαρατιθέμβος, ἐν πᾶσαις ταῖς μάχαις ἐπῆν. ἀπογνοὺς δ' ὧν λοιπὸν τῷ εἰδὼς μὴ ὢν ὅπλα ἱκανὸς ἀπὸ τῶν τοῦτον κατὰ Περσῶν, τῇ αὐτῷ στρατιωμάτων πολλάκις καταστοχίσαντων, τῷ μηδ' ὄνομα γενόμενον ἀνῆναι Περσῶν, εἰς ὕστερα ἐρχόμενον τῆς ἐν τῇ φρουρᾷ Ῥωμαίων ἐπιλογισάμβος λίαν ἐμφρόνως, ὡς εἰ μή τις τῇ ἐπιτιμῶν ὧν ἐ ἐμφανῶς ὁ καθειργμένος, τῷ κατὰ ψυχὴν τῷ φῶτα γνησίως ἔχων, ἐκ ἂν τῶν οἰκείων διώκοι κατέχοιτο, καὶ εἰς τοῦτο ἀσφαλῆς σωτηρίαν ποιῆται, καὶ μὴ τοῦτο φυγὰς ἐ βίου διατελῶν ἀνυχῆ, ὑπὸ τοιούτων ἐ πλειόνων ὡς βασιλικὸς ἀνομένου. κοινολογησάμβος μὴ τῆς ἑαυτῷ γνησίας, ἐαβάλλει τῶν ἄνδρα τοῦτον, ἐ τῆς σὺν αὐτῷ τῆς φυλακῆς, τῷ πάσης ἐπιμελείας καταξιοῖ, ἐ πλείονα τῶν περὶ τῶν πολέμων φροντίζει ἀξίωσιν. Θρασταρίου δὲ κατ' ἀρχὰς τοῦ Σελευκῆ, τῷ μετ' εἰρωνείας πᾶς ἂν διωνθεῖν λέγοντος ὅπλα κτῆσαι ἄνδρὶ ἐν τοιούτῳ καιρῷ καθειργμένοι, τῷ κατιόντος μετὰ χρόνον τῆς ἐκ τῆς φρουρᾶς κακοπαθειῶν; ὁ Χοσρόης τῷ πάλιν ἐκίνει, ἐ χρήματα λαβεῖν αὐτὸ ἐκέλευεν ἀφθόνως διαπέμπει, τῷ στρατιώτας πλείονα τῷ ἄπορα τῷ λαμπρὰ τοῦ παρασκευάζει, τῷ στρατηγὸν τοῦ πολέμου, τῷ μὰ μνησικακῆσαι τοῦ καθείρξαντος, ὡς διωκόμενον τῷ αὐτὸ τοῖς μετὰ τοῦτο καλοῖς ἐ φιλοφρονήσας ἐπιλογίσασθαι τὸ φροθάσασθαι καλὰ, τῷ τὰς ἐκ τῆς φυλακῆς αἰσθέσεις. πείθεται τὸ πλειόνων ὁ Σελευκὸς, ἐ ἐπλήσειν ὑπέσχετο τὸ κατὰ δύναμιν στρατιώτας μὴ τοῦτο λαβεῖν Ἀράβων, ἢ Σαρακηνῶν, ἢ ἑτέρων ἐθνῶν τοῦ Χοσρόου ὑποκειμένων, ἀφ' ὅλης ἐπέχετο. τοὺς δὲ φυλακὰς τοῦ ἐν Συρίᾳ πόλεων ἀναζωπυρῆσαι κέλευσε, τῷ τοὺς ἐν αὐταῖς στρατιώτας Ῥωμαίους, ἐξαγα-

ceres Imperatori ſuccenſentes, Phocas Bardas, & quidam cum ipſo, quod Bulgaricam inſtituens expeditionem ipſos ſprevisſet, oulloque numero habuiſſet, alii alias ob contumelias: Euſtathius magiſter Maleinus, quod ignominioſe a dicta expeditione fuerat dimiſſus: Charſiani in domo Maleini coeuntes die Auguſti xv, indictione xv, Bardam Phocam Imperatorem deſignant, diademateque & aliis Imperii inſignibus exornant. Simul nunciabatur, Durum e Syria adventare. Is enim a Choſroe (ut exposuimus) in carcerem compactus, Babylone in cuſtodia vixerat omni cura corporis deſtitutus, carceriſque incommodis & cuſtodum contumeliis divexatus. Subito ei affulſit fortuna propitia, ipſumque cum ſuis carcere eduxit. quo autem modo vinculis liberatus, in Romanas provincias incolumis perveherit, jam nunc narrabimus.

333

Bardas Phocas Imperator a perduellibus perduellis creatur.

Perſica gens regno a Sarracenis exuta, numquam non his iraſcebatur, taciteque cogitabat & occaſionem diſpiciebat eos dejiciendi, avitamque potentiam recuperandi. Erat inter eos quidam ſtirpe nobiliſſima ortus Inargus & eloquentia & bellica re clarus atque ſtrenuus. Is Choſroen ſentiens diſſolute atque inepte Imperium gerere, jam nunc quæſitam diu opportunitatem Perſis adeſſe ratus, univerſam Achæmenidarum gentem ad defectionem a Sarracenis concitat: Turcarumque Orientalium ad viginti millia mercede conducens, res Sarracenorum agit atque ſert: ſi quos cepiſſet, eos morte mulctans, ac ne pueris quidem parcens. Cum hoc Choſroes ſæpe ipſe, ſæpe per duces ſuos prælians, ſemper ſuccubuit. Deſperata jam re, ac porro ſentiens ſe arma contra Perſas ferre non poſſe, cum ſæpe conciſi ipſius exercitus jam ne nomen quidem Perſarum audire ſuſtinerent: Romanorum quos captivos detinebat, recordatur. ſubitque ei pradeorer admodum ratiocinari, niſi Sclerus illuſtrium unus eſſet, ac ſommorum virorum & animi corporiſque fortitudine præſtans, numquam eum profecto contra dominum ſuum inſurrecturum eumque in tantas angustias compulſurum: neque deinde exuli & infelicem toleranti vitam tot tantoſque viros Imperatorum honorem habituros fuiſſe. Ergo re cum ſuo Senatu communicata, Durum & comites ejus e carcere educit, omnique cura reficit: randemque ab eo petit, ut ſibi in Perſis debellandis operam navet. Simulanter Initio Durus id recuſavit, cauſatus viros tanto tempore in cuſtodia detentos, carceriſque ærumnis atteritos non poſſe arma ferre. Choſroes autem magis magiſque inſtabat flagitabatque ut pecuniam innumeram & exercitus numeroſiſſimos ſplendideque inſtructos acciperet, & bellum in Perſas gereret: neque injuriarum meminiſſet & carceris moleſtiarum, quas ipſe in poſterum ampliſſimis meritis eſſet abolituros. Tandem ergo Durus annuit, & belli adminiſtrationem in ſe recipit. neque vero Arabes, aut Sarracenos, aut alios Choſroi ſubditos populos ducere ſuſtinet: ſed Syriacarum urbium perluſtrari jubet carceres, & qui in iis detinebantur captivi Romani educi at-

Perſarum in Sracenos rebellio, ducte Inargo.

Edit. Pariſ. pag. 697.

Durus liberatus bellum in Perſas gerit.

Digitized by Google

que armari hoc, & nullo alio exercitu se rem contra Persas gesturum affirmans. Placuit consilium Chosroi, moxque aperti carceres, eductí Romani, atque hoc modo ad tria virorum millia collecta. quos Durus in balnea missi, forbiduque & squallore in vinculis contracto abiutis, novis vestibus induit, armatosque ut cujusque rationes postulabant, ductoribus itineris adscitis, hunc exercitum in Persas duxit. Ubi adversis signis pugna inita est, Romani acrem impetum in Persas dant. qui & ignoto armaturae genere, & influeta voce ac non ante vita ordinum ac pugnae ratione, praecipue vero violentia incursus perterriti, fusi, & ad unum omnes caesi sunt, ne nuntio quidem (ut est in proverbio) cladis relicto: ipse etiam Inargus in primo acie cecidit. Romani ingentem praedam & plurimos equos adepti, nequaquam ad Chosroen reverendum sibi duxerunt: sed viam quae in Romanum ducit dirtionem ingressi, magnis itineribus clam Sarraceni effugerunt, inque eam pervenerunt. Alius fertur fermo, Romanos victis Persis ad Chosroen rediisse, & humaniter fuisse exceptos. Eum paulo post vita excedentem, Chosroi filio & successori suo mandasse, ut Romanos adhibito praesidio in patriam dedocat. Sive hoc, sive illo modo, in Romanos quidem fines pervenit Durus. Cumque Bardam Phocam esse Imperatorem designatum inveniret, ipse quoque a suis eft salutatus Imperator.

Durus in Romanum ditionem cum suis dam evadit. Edit. Parisp. 698.

Cum autem in hunc rerum statum incidisset, in varias admodum partes animum cogitationibus distraxit. Nam se quidem solum ad obtinendum Imperium videbat nequaquam satis habere virium: & vel Phocae vel Imperatori se adjungere indignum judicabat, effeminatique hominis facinus. Re diu multumque deliberata cum suis, decrevit, si solus Imperium sibi vindicaret, eum conatum, quia teneri propositum nullo modo posset, nimis temerarium inutilemque fore: tum rerum dubio exitu alteri se eorum penes quos summa erat conjungere, altero spreto, esse periculosum. itaque sibi, quantum ejus fieri posset, utrumque concilliandum, ut alterutro successu carente, apud alterum locum haberet, & auxilium. Ergo litteris ad Phocam missis, societatem eum eo Imperatoris oppriemendi, Imperiique partiionem fecturae se initre significat. Occulte autem Romanum filium, simulato eum transfugisse, ad Imperatorem mittit, callidissime hoc meditatus, ut sive Phocas vicisset, ipse veniam impetraret: sive Imperatoris res praevaluissent, filii deprecatione periculum evitaret. Romanus ergo simulato perfugio ad Imperatorem abit, ab eoque benigissime & cum gaudio acceptus, statim magisterii ad dignitatem evectus, apud eum in summo deinceps honore fuit, habitufque in bellis conciliatrius. Etenim Imperator Duro in Syriam profecto solicitudine liberatus, cum terra administrationi impensius sese daret, Basilium cubicularium, sentiens eum sua acta improbare, & mussare, atque haud dubie occasionem aliquando nactum facinus atrox contra se auferum, aula dimove-

Callidum Duri consilium.

Basilius perfecto deprimitur.

A γεῖν καὶ καθοπλίσαι· ἧς πάνυ ἢ οὐκ ἄδικως λέγων εἶναι δυνατὸν εἴποι, ἢ ὡς τὰς Πέρσας ἀνασῴζεσθαι πάλιν μέλλοντας ὁ Χοσρόης ἢ λόγῳ, ἢ καὶ ἔργοις κατασκευάσας ἀπέφηνεν, ἢ οἱ ἐκ αὐτοῦ πλεῖστοι Ῥωμαῖοι, ἢ συμπεφορτισμένοι ἀπὸ πάντων ἀνθρώπων ὅμιλον τεφρίλιοι ὡς εἰς βαλανείου εἴδους, ἢ ἐς τὰς καθεψόμενας ὕστερον ἀποκαθάρας, εἶδόντα τε καὶ πεπεῖσθαι καιρὸν ἁμάρτοιεν, ἢ ἐκέλευσε ἢ προσκύνησιν ἢ ἀρχόσαι δῶς παντευχίαν, ὅθεν γε ὡς ὁδὸν λαβοῦν, ἵξεσι μὲν αὐτῶν κατὰ τῆς Περσῶν γνωμίσης δι' αὐτοπαραπλήξεως, ἢ μετὰ ῥώμης σφοδρᾶς τε πρὶ ἢ Σκληρὸν ἐπιδημίσωσι τοῖς Πέρσαις, ἐκεῖνοι τῇ ξένῃ τῆς καθοπλίσεως, καὶ τῇ αὖθις τῆς φωνῆς, καὶ τῇ ἀγνοίᾳ τῆς παρατάξεως, τὸ δὲ πλέον ἢ τῇ ραῳδίᾳ φοβηθέντες, ἰδίᾳ τε καὶ κοινῇ Ῥωμαίων κατεπλάγησαν, τρόπαιόν τε κατὰ κράτος, καὶ ἀπ' ἴσου πεσούσῃ· ὡς μηδ' ἄγγελον (ὅπερ δὴ τὸ τὰ λόγῳ) περιλειφθῆναι τῆς συμφορᾶς, πεσόντος καὶ αὐτοῦ Ἰναργίου κατὰ τὴν προσβολήν. λείπει δ' ὅτι πολλῷ πρεβαλλόμβοι καὶ ἵππῳ συχνῷ, ὑπὸ ὑποφίλαι πρὸς Χοσρόην ἔγνωσαν, ἀλλὰ τὰς ἐπὶ Ῥωμαίοις ἀγωγὰς ἀβλαβῶς ἢ σωτηρίᾳ χρησάμβοι τὴν ὁδοιπορίᾳ ἔλαβον ἠξιόπιστος, καὶ εἰς τὰ σφέτερα ἤθη ἠξιώθησαν. ὑπερεδὴ λόγος ἔχει, ὡς ἐπ' αὐτῷ τῶν Περσῶν εἶναι ὑπαιτιᾶσθαι, ἰδίᾳ μὲν φιλοφρόνως αὐτὸς Χοσρόης· ἢ ἐπεὶ μὲν ὀλίγον τὸ τῆς ζωῆς ὑπολειφθησόμενος τέλος, ὑπίσχνῃ τῇ υἱῷ καὶ ὁμωνύμῳ ἢ μὲν αὐτὸ βασιλεῖ, συμμαχίαν δώσειν τοῖς Ῥωμαίοις, καὶ οἰκειώσεσθαι. ἢ ὁ μὲν Σκληρὸς ἐπὶ τῇ εἰρηνίσαι ὕστερον ἢ Ῥωμαίων καταλαμβάνεσθαι, ὑφὼν Βάρδαν τὸν Φωκᾶν ὡς βασιλέα ἀνδραποδισμῷ, καὶ αὐτὸς ὁμοίως παρὰ τῷ συσσίτιον ἀνδραποδισμῷ.

Οὕτω δὲ τὰ πράγματα δύρνικος ἠξκινδύνευε, διάφορος ὢν καὶ ποικίλος ταῖς γνώμαις. ἐπεὶ μὲν ἀθυτέατον ἐκείνει εἰς τὸ καθ' ἑαυτὸν μόνον συνίσχειν καὶ ἠξκρατεῖν τῶν ὑποτασσέων· προσκρούσειν δὲ τῇ φωκᾷ ἢ τῷ βασιλεῖ, λίαν ἀγωνὶς φθὼν, ἢ ἀνωφερὲς· πολλὰ γοῦν γνωματεύσας μικρὰ τῷ συσσίτιον, τέλος τὸ μὲν μέσος ἀνδρωπίσειαι ὡς βασιλεῖ, παράβολον ἢ ἀδύσπλης δοκεῖ τὸ ἀδύνατον ἐλογίζετο. ἐπὶ δὲ φορτοφιλεῖσαι τῷ δυνατῷ, καὶ τὰ ἑτέρα καταπροῆσαι, κατὰ γὰρ ἐκεῖνα τὸ δυνατὸν ἢ ἀμφω φορτοπαθεῖσαι τὰς ἀρχάς, ἢ οὐ τοιούτοις τῷ ἑτέρᾳ ἔχῃ βοηθὸν. ἢ συλλήπτορα· γράμματα μὲν οὖν αὐτὸς ἐπέμπετο πρὸς τὸν Φωκᾶν, καὶ πολεμίᾳ εἶναι ἐξαιρεῖσθαι, καὶ ὡς βασιλεῖος ἀξιοῦσθαι· εἰ καταγωνίσαιτο δυνηθεὶς τὸν βασιλέα· λάθρα δὲ Ῥωμανὸν τὸν υἱὸν ἐπεπόμει φυγὸς τὸν βασιλέα, ὡς πάντα αὐτομολήσαντα, λίαν ἐπιρρώσῃ λογισάμενος τὸ καὶ κρίναι, ἢ εἰ μὲν ὁ Φωκᾶς ὑπερῇρε, αὐτὸς εἰς σωτηρίαν τοῦ παιδὸς εὐθὺ ἐπικατασπάσαι τὰ τοῦ βασιλέως ὑπαρχέσ αὐτὸς δ' ἐκείνου παραπτοῖσις, τοῦ κινδύνου ῥυθείσ. καὶ ὁ μὲν Ῥωμανὸς δίκαιος ἐφυγὴς παραφυγὼν, ἄγαν εὐδαίμων ὑπὸ τοῦ βασιλέως ὡς ὑπὸ φιλοφρόνως ἄγαν εὐδαίμων, ἢ περιχαρὴς, μάγιστρόν τε αὐθέως ἐκείνει, καὶ συμπόσιον ἢ παντὸς ὃν τοῖς πολίμοις ἐχρῆτο. ἢ ὃν δὲ μετὰ ἢ εἰς Συρίαν ὑποχώρησιν τοῦ Σκληροῦ τῇ φορτίδᾳ ὁ βασιλεὺς ἀπαλλαγείς, ἢ τῇ διοικήσων ἀπεμόνον μὲν ἀρεσκομένων τοῖς ἐρωμένοις, ἀλλ' ὑποπτεύον μὲν ἀρεσκομένων τοῖς ἐρωμένοις, ἀλλ' ὑποπτεύον

B

C

D

Θορίζοντα τῇ θεᾷ θράσεσι, οἱ καιρὸν λάβοντο, ὑπεξ-
ζόμουν, τὸν μὲν κατάγειν τ ἐξουσίας, τῷ δὲ κοινῷ μέτειν
φοβόμενοι. αὐδὶς δὲ μὴ ἠρεμοῦντα ὁρῶν, ἀλλ' ἀεὶ με-
λετῶντα ἐλάσεσι, τῇ τ φυσικῇ ἀπελπιρίᾳ αὐτῷ δοκ-
τα ἐξουσίαν ὑπερόριον ἀνὰ τὸ Σινὸν τὸ Θυσιν, ἀφιλόμε-
νος τῇ πλοίᾳ τὰς οὐσίας αὐτῷ, ὡς μὴ χεροφορήσειεν
ἔχων ὕλλυν, φθάσαι τι δράσαι τῇ ἀπωίσῳ· αὐτὸς δὲ
ὑπεξῆ αὐτῷ παῤῥωδοὺς συμβωλῆς, τῷ φίλων διάμβος τῷ
συγγενῶν τε ναῦς παρεκάτοντι, τὸν γνησίως τ Ῥωμαίων
φρονοδίξαντο, ἀνδρα εὐδὺς ἐκβεβηκὼ, τῷ θράσεῳ, τῷ τε
πολεμικῷ ἐκπαίοντον.

Βαῤῥᾶς δὲ ὁ Φωκᾶς ὡς τῶν τὸ Σελκρὸν ὑπάνοδον φρο-
σαγγελθέσαι ὑπὸ Θυσ, γράμματα π ἐκπέμπει, αὐ-
τὰ ἐκεῖσε δηλοῦντα τὰ ἐκείνῳ φορς ῥοπὰ, τῷ ὁρμὰς ὑπὸ-
σῶν πὰς ὑποφύσεως· οἱ τῷ ἐλπισμένων τύχομ (λέ-
γων) σὺ μὲν ἀρξεις Λιτικχείας τῷ Φοινίκης, Ⓒ Κοίλης
Συρίας, τῷ Παλαιστίνης τῷ Μεσοποτιμίας· ἐγω δὲ ἀρ-
χων ὑσομαι τ βασιλίδος αὐτῆς Ⓒ τ ὑπολοίπων ἐθνῶν·
διξάμβως δὲ πρεσχαρὰς ὁ Σελκρὸς τὰς λόγως. τῷ τοὺς ὅρ-
κους Ξαῤῥήσας. ἀπεωτὶν ὧν Καππαδοκίᾳ φορὸς τ Φωκᾶ,
ὡς τὰ χρ πλημρώσων τ κοινοφαγίαν. ἐκείνος δὲ τῶν ἐν-
δὸν τ σαγλώς λαβὼν, ἀπαμφιέννυσί τε τὰ τ βασιλείας
παράσημα, καὶ εἰς τὸ φρόεμον τὸ Τυροποιὸν ἐκπέμπει,
φρυρὰν νὰ ἀγωνῆ περιῆσας αὐτῷ. αὐτὸς δ μέρος τ ἔρα-
τὸ παρεκῶν Κελκυρῷ πατρικίῳ τῷ Δελφικῷ, ἐκπέμ-
πει τ ἀντίπορθον τῇ βασιλίδι Χρυσόπολιν. τὸ δὲ
λοιπὸν ἅπαν τ ἐρατηγίας ἄγων μεθ' ἑαυτὸ, κάτεισιν εἰς
Ἄβυδον, ἐλπίσας ὑπὸ καπνόμενον τ ἐθνῶν, πανπλη-
μίᾳ ἐνδεᾷ παρασκόπασθαι τὰς πολίτας. ὁ δὲ βασιλεὺς
πολλὰ παρακαλέσας τ Δελφικὸν ἅπασι τοῖς τ Χρυσο-
πόλεως, τῷ μὴ ἀντιμίσασον τῇ βασιλίδι ποιεῖσθαι ἐρα-
πτοδίαν. οὐχὶ ὑπεισθῆ, πλοῖα παρασκάσας τυκτὸς,
τῷ πάνυ ἐμβιβάσας Ῥώς, (ἔτυχε δὲ συμμαχίαν φροσ-
καλεσάμβος ὀξ αὐτὸν, ὡ κνδεῖν ποιησάμβος τ ἀρχοντα
τῶν Βλαδίμηρο ὑπὶ τῇ ἐκείνῳ ἀδελφῇ Λιην) πίμπει
Θεὶς μετ' αὐτὸν ἀσύτας, ἐπιτιθέναι πὶς ἐχθροῖς, τῷ
ῥᾳδιοφρόνως. ἢ μὲν δὴ Δελφικὸν, ὑπὶ ξύλω κρημέ-
κατ' ἐκείνου τ πόσον, ἐνδαπρ ἐξ χᾶ τ σῶμα πιπτηγμένη. Ⓓ
ἢ δὲ ἀδελφὴ τῶ Φωκᾶ Νικηφόρου τ τυφλὸ, φρυρᾷ πα-
ραδίδωσι, ὑπ' τοῖς λοιποῖς πὶς αὐλὰς ποιπὰς ὑπὶ θοῖς τὰς
δυώσας, ὑπέρφλοα ὡς τῶν βασιλίδα.

Ὁ δὲ Φωκᾶς ἢ Ἄβυδον καπαλαβὼν, ἐπιμελῶς ὑποπ-
λίορκει, ῥαμαλίοις ὑρισαμένων τ ἐξ ἐνδὸν τ πολιορ-
κίαν τὰ ὁρυγμεῖα τ πλοίων Κυζικὰ φρονκαμφθέν-
τος παρὰ τ βασιλέως, τῷ πὶς ἐνδὸν παραδαῤῥώσοντος.
μεῖ μικρὸν δὲ ὑπερωῶσι τῷ Κωνσταντίνος ὁ τῶ βασι-
λέως ἀδελφὸς, καπίπνει δ' αἰρικνο ὁ αὐτὸς ὁ βασι-
λεὺς· ὧν παραπλήσιον, ὁ Φωκᾶς μέρος μὲν τῆς στρα-
τιᾶς φροσβράλλει ἐπὶ πᾶς τὸ στρατοῦ ἀντιπαρατετειν
τοῖς βασιλεῦσι· καὶ μιλλώσης ἤδη ἀρχὴ λαμβά-
νειν τῆς μάχης, ὁ Φωκᾶς τὸ ζῷ ἀγώνως, τὸ
γνησίως ἀποδυσεὶν ὀζυγὼς φροελάνας, τὸν βασι-
λέα Στασάμβος πόῤῥωθεν τῷ ἱκανοῖς καθιπταλό-
μβον, ὡ πᾶς τῷ οἰκείων ἐξκοσμοιῶτα τάξεις, καὶ
παραδαῤῥώσοντα. καὶ φορς ἐαυτὸν λογισάμβος, ὡς
οἱ πάνυ ἐπιτυχῆς γένεται, ῥᾳον αὖ τῷ λοιπῷ κα-
τεγωνίσεται, τὸν ἵππον μωπήσας, ῥαγδαίως ἐκτε-
νε κατ' αὐτῷ, πᾶς ἐναντίας φάλαγγας ἐξκό-
πτων, καὶ ἀνυπόστατος τοῖς πᾶσι φαινόμβος. καὶ
δὴ τῷ βασιλεῖ φροτεγγίζων, ἀδθὺς ὑποῤῥέφει,

A rat, domique fuæ ſe continere juſſerat. Rurſum videns hominem non quieſcere ſed ſemper mala conſilia meditari, ac de priſtina potentia recuperanda cogitare, in Stenum relegarat, ademptis etiam pleriſque faultatibus. nam ſumptibus ſuppeditantibus grave aliquod moliri poſſet flagitium. Proinde hujus conſiliis deſtitutus, anteciſque opus habens, quorum fidei temporibus dubiis ſe crederet, vere tunc Romanum amplexus eſt, virum ſciens eſſe verſutum ac ſtrenuum, & bellica re præſtantiſſimum.

Edit. Pariſ. pag. 699.

Bardas vero Phocas ubi de reditu Duri cognovit, literas ad eum mittit, hoc B ipſum quod volebat Durus, interpoſito etiam jurejurando offerentes. promittebat autem, re ex animi ſententia confecta, ſe Duro Antiochiæ, Phœniciæ, Cœleſyriæ, Paleſtinæ & Meſopotamiæ Imperium ceſſurum, ſibi Conſtantinopoli & reliquis gentibus ſervaturis. Lætus admodum has conditiones accepit Durus: jurejurandoque fidem adhibens, in Cappadociam ad Phocam abiit, ut quod de ſocietate componenda reliquum erat perficeret. Is cum eum in naſam illexiſſet, infignibus Imperii exutum, in caſtellum Tyropœum mittit, valida ſepium cuſtodia. Inde partem exercitus Calocyro Delphinæ patricio C tradit: & ad Chryſopolin, quæ ab altera freti parte contra Conſtantinopolin ſita eſt, mittit: ipſe cum reliquo Abydum petit, ſperans hoc modo anguſtiis occupatis, ſe Conſtantinopolitanos rerum neceſſariarum inopia ſubacturum. Imperator multis fruſtra hortatus Delphinam, ut a Chryſopoli decederet, neque caſtra e regione Urbis haberet: noctu navibus adornatis Roſſos imponit, (nam ab iis ſuppetias Imperatoreæ, quod ſororem ſuam Annam Bladimero eorum principi matrimonio conjunxiſſet) eumque his non ſentiente noſte ſreto trajecto, eos adortos nullo negotio opprimit: Delphinam in palo ſuffigit eo ipſo loco, ubi tabernaculum is deſixerat: D fratrem Phocæ Nicephorum exeum in cuſtodiam dat, & reliquis captivis ſuo arbitratu punitis Conſtantinopolin redit.

Phocæ in Durum perfidia.

Baſilii Imperatoris victoriæ perduellionibus.

Interim Phocas Abydum ſumma opera oppugnabat, oppidanis fortiter ſe defendentibus. nam drungariis rei navalis Cyriacus præmiſſus erat, qui oppidanorum animos confirmaret. Paulo poſt trajecit ad Abydum Conſtantinus Imperator & ſubſecutus eſt ſtatim frater ejus Baſilius. His ita geſtis, Phocas parte exercitus ad obſidionem Abydi relicta, cum reliqua parte Imperatoribus occurrit. Jam ad pag. 700. E pugnam conſerendam nihil præter ſalutem requirebatur, cum Phocas honeſte potius oppetendam mortem, quam turpiter vivendum ratus, cum videret Imperatorem eminus hinc inde obequitantem, ordineſque ſuorum inſtruentem, & animos dictis roborantem, ſecum cogitans, ſiquidem hunc dejecciſſet, ſe reliquis facile victoriam erepturum, calcaribus adacto equo per adverſos ordines tanto impetu in Imperatorem fertur, ut eum ſubſiſti poſſe nemo putaret. Cum autem non procul jam ab Imperatore abeſſet, ſubito converſus in quendam tumulum evadit, ibique ab equo deſcendit, & hu-

Boris Phocæ interitus.

mi exporrectus expirat. De morte ejus varia feruntur. Quidam, dum per hostes incomposito impetu ruit, lethale vulnus accepisse putant: alii absque hoc, ob corpus negligentius curatum periisse. certe nullum plagæ signum in cadavere ejus exticit: quo fit, ut veneno extinctum fuisse fama obtinuerit. Ajunt enim Simeonem, cui omnium famulorum maxime fidebat, ab Imperatore muneribus corruptum, aquam potoro cum præsulum intret (omnibus eoim præsulis consuevisse Phocam ante conflictum frigidam bibere) venenum lethale injecisse, idque ab eo simul cum aqua hausium. Cum aliquandiu in tumulo isto jacuisset Phocas, universi putabant eum ob corporis allquem langaorem quietl se aliquantulum dediſſe. sed cum diutius jaceret, & aggressus quidam mortuum eum deprehendisset, ac de morte ejus rumor increbuisset, statim ejus milites fugæ se dederuot: & Imperatoris copiæ animis auctæ, pertinaciſsime eos insecutæ sunt. Inter captivos fuere Leo Theognostusque Melissenus, Theodolius Melanyctes, & alii multi, quos Basilius Imperator secum in urbem advectos, per medium forum in triumpho duxit, afinis impositos. Solam in hac re animum habuit Leonem Melissenum. Is enim fertur, cum jam acies instrueretur, Theognostum fratrem suum tubsannantem, & turpibus maledictis infectantem Imperatores, lachryoaos graviter objurgasse, & linguæ ista petulantia abstinere jussisse, neque ita impudenter dominis suis convicisri: cumque is non obtemperaret, ictromasta intentato aliquot ei plagas impoſuiſse. Atque ipsum Imperatorem hæc spectantem, præsentibus dixisse: Videtine ex eodem ligno crucem & ventilabrum. & hanc fuisse causam, cur Leonem in triumpho non duceret.

334

Editi Parisi. pag 701.

Eoimvero Phocæ Aprilì mense mortuo, Indictione secunda, anno ab origine rerum rcc ciɔccccxcvii, ejusque rebellione compressa: Durus libertatem consecutus se ipsum recollegit, priſſinum conatum persequi cœpit. Quod ubi rescivit Imperator, per literas eum hortatur, ut tandem Christiaol sanguinis fundendi finem faciat, homo, & in judicio vitæ gestæ rationem redditurus. Vel fero intelligat quid eapediat, & magistratum sibi divinitus prælatum agnoscat. His litteris Durus emollitus, cum ei fide publica de impunitate caurum esset, ac securitate & Curopalatæ dignitas in ipsum collata, cum Imperatore in gratiam redit. Noo tamen dignatus eum Deus est, ut oculis suis Imperatorem intueretur: nam in itinere vilus sensum amisit, cæcusque ad Basilium est introductus. Et is conspecto Duro, dixisse fertur adstantibus: Quem ita metuebam ut contremiſcerem, is aliorum manibus deductus venit.

Duro Imperator reconciliatus.

Civilium bellorum mole ac curis liberatus Imperator, de ulciſcendo Samuelo aliisque regulis consilia inlit: qui ipso rebellionibus occupato licentiam nacti, haud exigua damna Romano Imperio intulerant. Exit ergo in Thraciam & Macedoniam, & Theſsalonicam descendit, gratias actum magno martyri Demetrio. Tum magi-

Ursilii Imperatoris res in Iberia, contra Sabiganos, & alibi gestæ.

ἐκ τῆς τινα λέσχαι ἄνοιαι. ἐκ πρὸς γλῶ ἐκτείνας ἑαυτὸν τῷ ἵππῳ ἀπεβάς, ἀπέλιπε τὴν ζωήν. εἴτε παρὰ τὴν τῶν στρατιωτῶν ἐκ τῆς ἀτάκτου φορᾶς ἀπειρίαν τυπεὶς, εἴτε καὶ ἄλλως ἀπὸ σωματικῆς ἀπαξίας ἀπεργασθείς. πλὴν μέντοι οὐδ' ὅλως φέρεται ἐν τῷ σώματι ἴχνος. ἐκ δὲ τούτου ὁ λέγων λόγος, δηλητηρίῳ αὐτὸν ἀναιρεθῆναι, πιστεῖ. φέρεται δέ, ὅτι Συμεὼν ὁ πιστικώτατος τῷ στρατόπεδον αὐτῷ, δῶρος ὑπὸ βασιλέως ἀναπεισθείς, φαρμάκῳ τοῦτο ἀπεπάτευσε· εἰωθότι γὰρ ὁ Φωκᾶς ἐν τῇ πολέμῳ ὕδατος ψυχροῦ πρὸ τῆς συμπλοκῆς γεύεσθαι· ὃ δὴ τότε τρισυμβόλῳ ποήσας, ἐλαθε συγκατασπείσας τῷ ὕδατι ἐκ τοῦ δηλητηρίου. ἐπὶ πολλῷ δὲ χρόνῳ ἐν τῇ λέσχῃ κειμένου τοῦ Φωκᾶ, ὡστε πάντας ἐξ νίνα σωματικὴν μαλακίαν ἀναπαύεσθαι μικρᾷ ἑαυτὸν ἐκδιδόναι· ὡς δὴ ἐχρόνιζε κείμενος, ἐκ προσελθόντες τινες τῶν αὐτοῦ ὑπὲρ τῷ ἀναύδου, ἐκ διεγνώσθαι τοῖς πᾶσιν ὁ τοῦ θανάτου, οἱ μὲν ἀποσκάπτουσι ἐξ τοὺς εἰς φυγὴν ὥρμησαν· τὰ δὲ τῆς βασιλέως ἐπιφρόνθη στρατεύματα, ἐκ ἰδίωσε ἀμυντηρίου ζωγρούντων μὲν Λέοντα ἐ Θεόγνωστον οἱ Μελισσηνοὶ, Θεοδόσιος ὁ Μηλανύκτης, ἐκ ἄλλοι πολλοὶ οὓς μεθ' ἑαυτοῦ ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν πόλιν εἰσαγαγὼν, ἐξ μόνης ἐθριάμβευσε τῆς ἀγορᾶς, ὄνοις ἐφιζομένους, μόνῳ φειδόμενος Λέοντος τοῦ Μελισσηνοῦ. λέγεται γὰρ ὅτε ἐπὶ τῆς παρατάξεως τὴν οἰκείου ἀδελφὸν Θεόγνωστον, ἐπιχλευάζοντι τοῖς βασιλεῦσι, ἐ ὕβρεις ἀφειμένοις εἰς αὐτὸς ἀπορρίπτοντι, ἐπιτιμῆσαί τε μὴ δικαίως πολλὰ, ἐ παρακαλέσαι παύσασθαι τῆς ἀθυροστομίας, καὶ μὰ ἀπαιδεύτως ἐυφημεῖν εἰς τοὺς οἰκείους δυνάστας· ἐπεὶ δὲ μὴ ἐπείθε, καὶ τὸν σφυροκόπον ἐπιτίνας, δοῦναι πάτῳ πολλὰς. ὥστε καὶ τὸν βασιλέα διωρθῶσθαι τῆς γιγομένων, αἰσχυνθέντα πρὸς τὰς παρόντας· ἴδετε, ὦ ἄνδρες, ἀφ' οἵας ξύλου ἐ σταυροῦ καὶ πτύου· ἐξ τοῦτο δὴ τὴν αἰτίαν λέγεται τῷ Λέοντι συγχωρηθῆναι τὸν θρίαμβον.

Ἀρτι δὲ τῷ Φωκᾷ ὑποθανόντος τῷ Ἀφρίλλιον μῆνα ἡ δεκάτρας ἐσθίει. τῷ ἔτους ἔτους, ἐ ἀπ' αὐτοῦ ὑποστασίας ἐξηλυθότος, ἀδείας λαβόμενος ὁ Σκληρὸς, πάλιν ἀνελάμβανε ἑαυτόν, ἐ τὸν προτραπὸν σωμασχεῖ ἀποστασίαν. ὅπερ πυθόμενος ὁ βασιλεὺς γράμμασι παρῆνει, κόρον λαβεῖν τῶν ἐξ Χριστιανῶν χυσιν αἱμάτων, ἀνθρωπον ἐ αὐτὸν ὄντα, ἐ θάνατον προσδεχόμενον ἐκάστοτε, ἐ ὁ τί ποτε μεταμαθεῖν, τὸ συμφέρον, ἐ τὸν ἐκ Θεοδόσιου ἀρχοντα ὑπειγνῶναι. τοιαῦτα δὲ τοῖς γράμμασι μαλαχθεὶς ἐκεῖνος, καὶ πίστεις λαβὼν ὡς οὐδεν ὑποστήσεται φλαῦρον, κατατίθεται τὰ ὅπλα, ἐ τῇ βασιλεῖ παύεσθαι, εὐροκαλάτης τιμηθεὶς οὐ μόνον τὰ ἐ ὀφθαλμοῦ ἐ βασιλέα θεάσασθαι ἠξιώθη· κἀ δὴ τὴν ὁδὸν ἀφορμὴν πλησίς, τὴν ὁρατὴν ἀπέβαλεν αὐθωσιν, ἐ τυφλὸς εἰσήχθη πρὸς βασιλέα. ὃν χειραγωγούμενον ἐκεῖνος θεασάμενος, φησὶ πρὸς τοὺς παρόντας. ὃν ἐφοβούμην ἐ ἔτρεμον, χειραγωγούμενος ἔρχεται.

Ἀπελυθεὶς δὲ τῷ ἐμφυλίων πολέμων καὶ φροντίδων ὁ βασιλεὺς, πῶς ἂν ἐξέθητα τὰ κῷ τοῦ Σαμουὴλ ἐσκόπει, ἐ τὰς λοιπὰς ὑπάρχας, εἴ τινες, ἐ ἀποστασίας ἐναχολοιμένου, ἄδεται εἰλικρὸς, οὐ μιαρὰ πᾶς τῶν Ῥωμαίων ἐπικρατείας ἐλώκησαν. ἔξεστι δὲ ὡς καὶ τὴν Θρᾴκης ἐ Μακεδονίας χωρία, καὶ ἀπεστεῖσι εἰς Θεσσαλονίκην, ἀπαδόσων τὰ ἐγκαίνια τῷ μεγαλομάρτυρι Δημητρίῳ· ἑαυτοῦ τε Γρα-

γέρων μάγιστρος ὁ Ταρωνίτιλω ἄρχων λιπὼν, δὺς αὐτῷ Α
ᾗ· ρατον ἀξιόμαχον, ἐφ᾽ ᾧ εἴργειν καὶ ἀπακόντειν τὰς
ἐπιόρκους τῶ Σαμουὴλ, αὐτὸς ὑποστρέψας κατὰ βασι-
λείαν γνώμης, ἀνεσεν εἰς Ἰβηρίαν. ἠδὴ δὲ ὁ Κυρο-
πολάτης ἐπεθήκει Δαβὶδ, κληρονόμων τῆ αὐτῷ φρ-
συνώστου γράψας ᾗ βασιλέα. ἐκεῖσε δὲ γνώμης, ᾗ
τῶ δοθείσαν αὐτῷ κληρονομίαν καταπαίζῃσθαι, καὶ
τὸν τῶ Κουροπαλάτω Δαβὶδ Γεώργιον τὸν ϟ ἐνδοπ-
ρας Ἰβηρίας ἄρχοντα τοὺς οἰκείους ἀρκεῖσθαι πει-
σας, ᾗ μὴ ἐπιβαίνειν τοὺς ἀλλοτρίους, ἀπειπάμενος
τε αὐτῷ, ᾗ ὅμηρον εἰληφὼς ϟ υἱὸν αὐτοῦ, ἀπεσεν εἰς
Φασιάνιλω, ἴχων μεθ᾽ ἑαυτῷ καὶ τὰς ἐκ τῆ κατ᾽ αὐτὸν
Ἰβηρίας ᾗ γένος φρονιώτατας. ὧν ἦσαν κορυφαῖοι, ὁ
Πακυελίτος, ᾗ Φιβδάτος, ᾗ Φίρησις οἱ αὐτάδελφοι,
ὧς ᾗ εἰς τὸν ϟ πατρελκίων ἀνεβίβασε Σῶκον. ὁ δὲ Φα-
σιάνης ᾗ γενόμενος, ᾗ ἐ Τεμπόλεως ἀμφὶρ, ᾗ ἐ Δα-
μασκὸς ᾗ Τύρε ᾗ Βηρύτου (ἔστι δὲ φρ ὀλίγε ὁμο-
νοήσαντες, καὶ ὅπλα κατὰ τῆς Αντιοχείας κινήσαντες,
τὰ βασίλεως τῆ φρὸς τὸν Φωκᾶν πολέμῳ χαλᾷζοντος,
Δαμιανὸν τε τὸν πατρέλκιον, ᾧ ἄρχοντ Αντιοχείας πο-
λίσμω συμβαλόντα τύτοις ἀφέλος, καὶ κίνδυνον ἡ μι-
κρὸν τῆ πόλει ἐπίφεσιν) ὡς ἐωῦ ἀσφαλισάμβος μέ-
νειν τῆ βλήσεσι Ραμαίων, ᾗ ὅμηρα λαβὼν, ἐπασᾷδη-
γύσε φρὸς τὸ Βυζάντιον.

Διὸπερ δὴ πάντων ἐν Καππαδοκίας, Εὐσεβίου μάγι- Β
στρος ὁ Μαλλίνος ἐν τοῖς οἰκείοις ὑπελίξατο παυσρατεῖ,
πᾶσαν αὐτῷ τε καὶ τῆ στρατιωτικῆ ἀρδύσας παρηκκοὸς
χορηγίαν. ὧ ὡς πᾶχε ἐνδιδέχεσθαι ᾗ ὑπαπίσεως, καὶ
μετ᾽ αὐτὸ φρσπαβόμενος εἰς τὸ βασιλεῖα, ἔκτοτε
ὑποχθόνιλω σιωπχώρησεν, ἀλλὰ χρηνῶν αὐτῷ βιβλι-
λῶς τὰ φρὸς τὸ χρέιαν, καὶ ἀπαίρ τι ϟθελον ῥῆσαν
ἐν τίνι σκηῖ κατείχεν, ἕως αὐτὸν καὶ τὸ πέρας τῆ
βίε κατέλαβε· πάντ᾽ δὲ ἀποθεώσονος, ἡ κτῆσις αὐτῷ
πᾶσα διδηµοσίδτο. ἔγραλε δὲ καὶ νόμον ὁ βασιλεὺς,
ἑὀργοντα τὰς διωκὰς ἐν ὁμαδὶ χωρεῖον αὐξάνεθαι.
τύτο ᾗ φρὸ αὐτῆ Κωνσταντίνος ὁ Πορφυρογέννητος, ὁ
παῦσπάτωρ τῶ βασιλέως, ᾗ Ῥωμαιὸς ὁ ἑαυτέε πορ-
θυρὸς, ἐποίησαντο.

Νικολάου δὲ τῶ Χρυσοβέργη ἐπὶ χρόνου ιβ᾽. ᾗ C
μῆνας ϛ᾽. τῶ ἐκκλησίαε ἱδύνατος, καὶ κατα-
λύσαντος τῶν ζωῶν, χειροτονεῖται Σισίνιος μά-
γιστρος, ἀνὴρ εὐλόγιμος, καὶ ἰατρικῆς πέχνης ἱκα-
νὸν εἰς τὸ ἀκρότατον, ὲν ἔτει σφγ᾽. ἰνδικτιώνος ϛ᾽.
ὅστις καὶ τὰς ἐξκκλησιομένας ἰώνσεν ᾗ τῶν τεθρα-
γμάτων, καὶ ἐτος ἐπὶ τρεῖς μόνους ἐνιαυτοὺς τῶν
ἐκκλησίαε πομπάτας, ἐξέρχ τῆς ζωῆς. καὶ φρσ-
βάλλδη Σέργιος ἡγούμενος ὢν τῆς μονῆς τῶ Μαρωλᾶ,
καὶ τὸ γένος ἀπαφράμ φρὸς Φώντιον τὸν πατριάρ-
χλω.

Τοῦ δὲ Σαμουὴλ ἐκστρατύσαντος κατὰ Θεσσα- D
λονίκης, καὶ τὸ μὲν ἄλλο πλῆθος εἰς λάχος καὶ
ἐπιδρᾶς ἐξαμείσασπος, ὁλίγος δέ τινας εἰς ἐκ-
δρομὴν ἄχρι Θεσσαλονίκης αὐτὸς πεποιμφότης, ἐ-
πιγνοὺς τῶ ἠρῶος αὐτῷ Γρηγόριος, τὸν μὲν οἰ-
κέιον υἱὸν Λασᾶνιν ἐπεμψε, ἰδέιν ᾗ κατασκοπ-
σειν τὸ πλῆθος, καὶ αὐτῷ γνῶσιν δῶναι· αὐτὸς
δὲ ὑπόλειθεν ἐπίτηδ. ὁ δὲ ἐξελθὼν, ᾗ τοὺς ἀφοδρόμους
συμπλακεὶς καὶ τραπόμβους, ἐλαθὼν εἰς μέσους τὰς λόχους πεπληφθείς. τύτο ὡς ὁ Γρηγόριος ἐ-
μαθεν, ἰδιαθεὶς ᾗ παῖδα τὸν ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας γλυκύμος ἐλυθῆσαθαι· ἀλλὰ ᾗ αὐ-
τὸς κυκλωθεὶς ὑπὸ τῆ Βυλγάρων, ἐ ἡρωϊκῶς ἠγωνίσε ἀγωνισάμβος, ἔπεσε· ἀγγελθέντος

strum Gregorium Taronitam ibi cum valido præsidio relinquit !, ad reprimendas Samueli grassationes. Ipse Constantinopolin reversus, inde in Iberiam proficiscitur : nam ejus regionis Curopalates Davidus moriens, Imperatorem suarum possessionum hæredem scripserat. Eo igitur profectus, constituta hæreditate, & Georgio Davidi frate eo adducto, ut is se interiore Iberia contentum fore, neque aliena invasurum promitteret : ido fœdere cum eo, & accepto ejus filio obside, in Phœniciam pergit, secum ducens etiam suæ Phœnicicæ genere nobilissimos : quorum primarii erant Pacurianus, Phebdatus & Pherses fratres germani, quos etiam patricio honore decoravit. Postquam in Phœniciam venitum est, Tripolis, Damasci, Tyri, Berytique Ameras (nam hi paulo ante ipso civili contra Phocam bello detento, inito fœdere contra Antiocheam arma tulerant, & Damianum patricium ejus urbis præsectum pugna congressum interfecerant, urbique haud exiguum periculum objecerant) coegit Romanis parere : & quantum ejus fieri poterat rebus ilis in tutum redactis, acceptis etiam obsidibus, redit Byzantium. *Edit. Paris. pag. 702.*

335

In reditu cum per Cappadociam iter facientem, magister Eustathius Maleinus hospitio excepit cum universo exercitu, omniaque abunde suppeditavit : quod officium fe probare studens Imperator, secum eum Constantinopolin abduxit, neque inde domum umquam reverti passus est : sed in urbe omnia copiosissime suppeditans, veluti feram in cavea alens, ad mortem ejus usque detinuit. mortui omnia bona publicata sunt. Lege etiam sanxit, ne potentiores multiplicandis prædiis augeantur : quamquam eadem etiam ab avo ejus Constantino, hujusque socero Romano lata fuit. *Lex.*

Nicolao Chrysobergio post administratum per annos duodecim cum bene patriarchatum vita functo, substituitur Sisinnius magister, vir insignis & medicæ artis peritissimus, anno mundi supra sexies millesimum CXXX, Indictione octava : is difficilium propter quartas nuptias dictum ortum fustulit, concordia facta. cumque tres tantum annos ecclesiæ præfuisset, vitam cum morte commutavit. Ei successus est Sergius Manuelici monasterii præsul, genus a Photio patriarcha ducens. *Patriarcha.*

Hoc maxime tempore Samuelus moto in Theſſalonicam bello, copiis fuis in insidias distributis, paucos quosdam excursionem usque ad eam urbem facere jubet. Quod ut sensit præfectus Gregorius, Aaronem filium suum mittit, qui exploraret hostium multitudinem, & sibi indicaret. Is in emissarios eos incidens, fusos insecutus, imprudens in medias incidit insidias. Gregorius re cognita, illico ad ferendum auxilium festinat, ut filium hostium manibus eriperet. Sed & ipse a Bulgaris circumventus, fortiter pugnans interficitur. Hac ducis clade insumpta, ad tentoria delati. Quo ubi Gregorii mater audivit, filium sibi ereptum, & ab hostibus in captivitatem abductum, ægre tulisse, nuncio ad eos misso, ut filium redimeret. Verum ille, ut erat ferus & immanis, nuncium ad matrem remisit, qui filium interfectum esse nuntiaret. Quo audito, mœrore confecta, paucis interjectis diebus vitam finivit. *Rex contra Bulgaros, bene gestus.*

telleſta, mittitur totius Occidentis præfectus magiſter Nicephorus Uranus. nam & hic pretio dato Babylone Conſtantinopolin profugerat. Is ut Theſſalonicam pervenit, certior fit, Samuelum animo elatum, quod ducem Gregorium Taronitam interfeciſſet, filiumque ejus cepiſſet, Theſſalica jam Tempe tranſgreſſum, & Pæneum amnem tranſmiſiſſe, & in Theſſaliam, Bœotiam atque Atticam, & per Iſthmum Corinthiacum eriam in Peloponneſum graſſari. Itaque & ipſe ſuis cum copiis ad radices Olympi facto itinere, Lariſſam venit: ibique impedimentis relictis, Theſſaliam magnis itineribus peragrat: campoſque Phariſaliæ & Apidano amne tranſmiſſis, in ripa Sperchei amnis caſtra ponit, in oppoſita ripa Samuelo ſua caſtra habente. Ingentes imbres tum deciderant, & fluvius alveo turgente ſtagnabat: neque eo quidem tempore prælium nullum ſperabatur. Sed Uranus ſurſum deorſumque tentato flumine, vadum invenit: eoque intelligens ſe exercitum in oppoſitam ripam traducere poſſe, noctu cum ſuis amnem tranſit: Bulgaroſque ſecure dormientes adoritur innumeroſque interficit, nemine ſe defendere auſo. Ipſe quoque Samuelus, & filius ejus Romanus, profunda acceperunt vulnera: fuiſſentque capti, niſi inter cadavera delituiſſent, & nocte inſequenti occulte in montes Ætolicos ſe fugiſſent: per quorum deinde cacumina ad Pindum montem, atque hinc in Bulgariam evaſerunt. Uranus interim Romanos captivos liberat, occiſos Bulgaros ſpoliat, caſtra eorum diripit, ingentique parta præda ſuos Theſſalonicam reducit.

Edit. Parif. pag. 703.

Uranī induſtria.

Afotes Gregorii Taronitæ F. cum Bulgarica uxore.

Samuelus domum reverſus, filiam ſuam Afotæ Taronitæ F. libertate reddita in matrimonium conlocat. nam ejus amore puella correpta, mortem ſe ſibi conſciturum minabatur, niſi eo marito potiretur. Nuptiis confectis, generum cum filia Dyrrachium mittit, & regionis ejus cuſtodiæ præficit. Verum Afotes eo profectus, uxore quoque in ſuam ſententiam traducta, cum ea in Romanas triremes, quæ finium tuendorum cauſa littus illud legebant, confugit: iiſque ad Imperatorem perfertur, ab eoque magiſtri ipſe, uxor Zoſtæ honore afficitur. Idem litteras Imperatori attulit a Chryſelio, uno eorum quorum ſumma erat Dyrrachii potentia: is pro mercede ſtipulatus ſibi & duobus ſuis filiis patricios honores, promitrebat Imperatori ſe urbem eam tra-

Indufa ſupplevimus ex Scylitza.

ditum (quumque per litteras Imperator confirmaſſet ſe promiſſa omnino præſtaturum, Dyrrachium Euſtarhio patricio Daphnomelæ tradirum eſt, & Chryſelii filii patriciatus honore decorati ſunt) illo morte prævento.

337

Sub idem tempus Poulus magiſter Bobes, vir Theſſalonicæ primarius, & Malaceinus protoſpatharius prudentiæ ac facundiæ celebris, delati quod animis ad Bulgaros inclinarent, hic Byzantium, ille in Thracenſem Pediadem translati ſunt. Idem ne ſibi eveniret

pag. 704.

A δὲ τῇ βασιλῶ τῆς τῶ Δυκὸς ἀναιρέσιως, πίμπεται πάσας δύσεως ἄρχων, ὁ μάγιστρος Νικηφόρος ὁ Οὐρανὸς (ἐφθατο δὲ οὗτος ἐκ Βαβυλῶνος φυγὼν ἀνακάμψας, καὶ τὴν βασιλίδα καταλαβὼν) ὡς τις ἐν Θεσσαλονίκῃ γενόμενος, ἐπεὶ ἤγετο τὸν Σαμουὴλ τῇ τῶ Δυκὸς Γραγορίῳ τῶ Ταρωνίτη σφαγῇ, καὶ τῷ ἀλώσει τὸ υἱὸν αὐτὸ ἑπαιρόμενον, καὶ δὴ τὸν τῶν Θετταλικὰ βεβάντα τόπων, καὶ τὴν Πηνειὸν πεδιάδα μέχρι πόταμῶν, Θετταλίαν τε καὶ Βοιωτίαν καὶ Ἀττικὴν ἐσβαλόντα τε, καὶ ἐν Πελοποννήσῳ ἤδη τὸ ἐν Κορίνθῳ ἰσθμὸν, καὶ πάντα τὸν τῆδε χῶρον καὶ λεηλατοῦμενον. ἄρας δ' αὖτὸς μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν στρατιωτῶν καὶ τὰς ὑπωρείας διελθὼν τῶ Ὀλύμπου, καὶ ἐν Λαρίσῃ γενόμενος, κἀκεῖσε λιπὼν τὴν ἀποσκευὴν καὶ ψιλώσας λαβὼν τὸν στρατὸν, τὴν Θετταλίαν ἐδοκιμάζε σωστῶς διελθὼν, καὶ τὸ Φαρσαλίας πεδίον ἐκ τῶν Λαπιθῶν ἤβας ποταμὸν, καὶ τὸ χεῖλος τῆς Σπερχειοῦ ποταμῆ, πήγνυσι τὴν στρατοπεδείαν, εἰς τὴν πηραίαν ἐξ αὐτῆς τῶ Σαμουὴλ ἀντιζομένην. ὄμβρων δὲ ἀπλέτων ὑδάτινων ἐξ ὑρανῶ, καὶ τῶ ποταμῆ πλημμυραίως ἐκ πολαγίζοντος, ἀπέγνωσο τὴν τῶν ἐχόρων συμπλοκὴ. ἀλλ' ὁ μάγιστρος ἄνω καὶ κάτω τὸν ποταμὸν περιεσκόπασε, καί τινα τόπον ὑρῶν ἐν ᾧ φῶθι διωκτὸν εἶναι πάντῃ περαιοῦσθαι, ἀγείρας σωστὸν τῶν στρατῶν, περαιοῦται τὸν ποταμὸν, καὶ τοὺς περὶ τὸν Σαμουὴλ ἀμελέμους καθεύδοντα ἐπιπίπτει καὶ σφάζοντας μὲν ἀξιθμῆ κρείττως, μυδεσὸς ἀνὲς ἀλλὴν ἀπιδεῖν πλημπασπος· ἐπλήγη δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Σαμουὴλ, καὶ ὁ υἱὸς ὁ Ρωμανὸς βαθείας πλαγὰς· καὶ ἁλόντων ἂν, εἰ μὴ τοῖς νεκροῖς συμπίξαντες ἑαυτοὺς ἔκευτο ὡς τεθνῶτες, καὶ νυκτὸς ἐπιγενομένης ἔλαθον ἐκδράντες εἰς τὰ ὄρη τῆ Λιτωλῶν. κἀκεῖθεν ἐκ τῆ κορυφῶν τῆ πάντων ὀρίων διελθόντες τὸν Πίνδον, διασώθησαν ἐν Βουλγαρίᾳ. ὁ δὲ μάγιστρος τὰς αἰχμαλώτους Ρωμαίους ἐλευθερώσας, σκυλεύσας δὲ καὶ τὰς πανοπλίας Βουλγάρους, διαρπάσας δὲ καὶ τὴ τῆ πολεμίων στρατοπέδου, καὶ πλεῖστον ὅτι πλέον πεπληθυσμένος, σωὺν στρατιᾷ ἐπανέζευξεν εἰς Θεσσαλονίκην.

Afotes Gregorii Taronitæ F. cum Bulgarica uxore.

Indufa ſupplevimus ex Scylitza.

Samuelus domum reverſus, filiam ſuam Afotæ Taronitæ F. libertate reddita in matrimonium conlocat. nam ejus amore puella correpta, mortem ſe ſibi conſciturum minabatur, niſi eo marito potiretur. Nuptiis confectis, generum cum filia Dyrrachium mittit, & regionis ejus cuſtodiæ præficit. Verum Afotes eo profectus, uxore quoque in ſuam ſententiam traducta, cum ea in Romanas triremes, quæ finium tuendorum cauſa littus illud legebant, confugit: iiſque ad Imperatorem perfertur, ab eoque magiſtri ipſe, uxor Zoſtæ honore afficitur. Idem litteras Imperatori attulit a Chryſelio, uno eorum quorum ſumma erat Dyrrachii potentia: is pro mercede ſtipulatus ſibi & duobus ſuis filiis patricios honores, promitrebat Imperatori ſe urbem eam traditurum (quumque per litteras Imperator confirmaſſet ſe promiſſa omnino præſtaturum, Dyrrachium Euſtarhio patricio Daphnomelæ tradirum eſt, & Chryſelii filii patriciatus honore decorati ſunt) illo morte prævento.

337

Sub idem tempus Poulus magiſter Bobes, vir Theſſalonicæ primarius, & Malaceinus protoſpatharius prudentiæ ac facundiæ celebris, delati quod animis ad Bulgaros inclinarent, hic Byzantium, ille in Thracenſem Pediadem translati ſunt. Idem ne ſibi eveniret

pag. 704.

B C D E

Ὁ Σαμουὴλ δὲ περὶς τὰ οἰκεῖα ἀναπαθὲς, γαμβρὸν ἄγεται ἐκ τῆ αὐτῆ συγατρὶ, Ἀσωτλὸν τὸν τῆ Ταρωνίτου υἱὸν, τῆ Δαμῶν ἐλευθερώσας. περὶς τῶν δὲ ἃ πᾶς ἐρωτικὸς ἠμπαθέσα, ἐξάξειν ἑαυτὴ ἀπείλα, εἰ μὴ γαμίμοις αὐτῇ συναφθείη. ἐκπλήσας δὲ τὰς γάμους, ἐκπέμπει μετ' αὐτῆς τῶν εἰς τὸ Δυῤῥάχιον, ἐπὶ φυλακῇ τῆς χώρας· ὁ δὲ ἐκεῖσε νενόμενος, καὶ ὑπεξύγῳ κοιπλογωσάμενος, καὶ πείσας, φεύγει μετ' αὐτῆς εἰς τὰς ἐν τῇ πόρῳ φυλακὰς χέλυ παραπλεύσας Ρωμαϊκὰς τριήρεις, καὶ δι' αὐτῶν εἰς τὸν βασιλέα ἀνασώζεται, τιμηθεὶς μάγιστρος, καὶ ἡ τοῦ ὑπεξύγος Ζωσῆ. διαπέμπει δὲ ὕστερον καὶ γράμματα δυνάστου νυός, ὡς τῇ ἐν τῇ Δυῤῥαχίῳ Χρυσηλίου τοιοῦτόν τι πρᾶγμα ἐπιχειρεῖν παραδοῦναι τὴν τῶ Δυῤῥαχίου πόλιν τῇ βασιλεῖ, εἰτιμηθεὶη αὐτὸς τε, καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτῆ πατρίκιοι, (γράμμασι δὲ τῶ βασιλέως ἐπιπλεῖς τὰς ὑποχίσεις πεποίηται βεβαιώσαντος, τοιοῦδε τὸ Δυῤῥάχιον Εὐσταθίῳ πατρικίῳ τῇ Δαφνομήλῃ· καὶ οἱ τῶ Χρυσηλίου υἱοὶ τιτίμητο πατρίκιοι,) ἐκείνῳ φθάσαντος καταστρέψαι τὴν ζωλίαν.

Τότῳ τῇ χρόνῳ Παῦλος μάγιστρος ὁ Βωβὸς ἀνὴρ τῇ ἐν Θεσσαλονίκῃ τὰ πρῶτα, καὶ Μαλακηνὸς πρωτοσπαθάριος ἐπὶ σωφρονῇ καὶ λόγῳ ἐμφέροντες, ἠβλωθέντες, ὡς τὰ Βουλγάρων φρονοῦντες μετοικίθησαν, ὁ μὲν Παῦλος εἰς τὴν ἐν Θρᾳκησίῳ Πεδιάδα, ὁ δὲ Μαλακηνὸς εἰς Βυζάντιον. ὕστο παθὼν φοβηθέντες καὶ τινες τῶν ἐκ

* Μαλακηνὸς Scylitza.

τῆς Λεβεντοπόλεως ἐλθόντες, ἢ τραπηγικῆς ἀρχῆς ἧς πρίφατος, ἧς τὸ ἀποστώιδας τῇ Σαμουὴλ προσέρρυσαν· ὁ μὲν Βατίτζης πατρικὴ, μόνος δὲ Βασίλειος ὁ Γλαβᾶς· ὃν ὁ υἱὸν ὁ βασιλεὺς καθεῖρξε, ἢ ἐπὶ τρεῖς ὅλως ἐνιαυτὸς κατέσχεν, εἶτα ἀπέλυσε. τότε ἢ τῆς ἀρχοντὶ Βενετίας γαμβρὸν νόμιμον ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς, τὸν Δυγατέρα τῆ Ἀργυρῆ, ἀδελφὴν δὲ Ῥωμανῆ, ᾧ μὴ πάντα βασιλεύσαντος, τὸ ἔθνος ἅπας ὑποτασσόμενος. ἐποίησαν δὲ ἢ εἰσβολὴν ἐν Βουλγαρίᾳ ἧς Φιλιππουπόλεως ὁ βασιλεὺς, πατρίκιον Θεοδωροκάνον· ἢ πολλὰ τῆ ἐν Τριαδίτζῃ φρουρίων καταστρεψάμενος, ἐπανῆλθεν εἰς Μοσυνόπολιν.

Τῷ δὲ ϛφπ. ἔτει, ἰνδ. γ'. δυνάμει βαρείαν ἐπέμψας ὁ βασιλεὺς κ᾽ τῆ πέραν τοῦ Αἵμου Βουλγαρικῶν κάστρων, ἀρχηγὸς ἔχοντας τὸν πατρίκιον Θεοδωροκάνον καὶ Νικηφόρον πρωτοσπαθάριον τὸν Ξιφίαν, τόν τε μεγάλιον ἐλέπ Περσθλάβων, ἢ τὸν μικρὸν, ἢ τὸν Πλίσκοβαν, ἢ ἀσιὸς ἢ Ξοπανῆχος ὁ Ῥωμαϊκὴ ὑπονόησιν δυνάμις.

Τῷ δ' ἑπόντι πάλιν ἔτει, ἄπειρσι κ᾽ Βουλγάρων ὁ βασιλεὺς ἧς Θεσσαλονίκης, ἢ προστρέψαι αὐτῆ Δοβρομηρὸς ὁ τῆ Βερροίας κατάρχων· παραδὺς ἢ τὴν πόλιν τῆ βασιλεῖ, ἢ ἀνδύπατος τιμηθείς. ὁ ἢ τῆς Σέρβια φυλάττων Νικόλαος (ὃν Νικολιτζᾶν ὑποκορίζομενοι ἧς τὸ βραχὺ τῆς ἡλικίας ἐπάλουν) ἐχθύμιος ἀντῆχε, ἢ τὸν ἐπιτηρεγμένου αὐτῆ γυναῖκος ὑπάρχοντα πολυρρίαν. φιλοτίμως δὲ τῷ βασιλεῖ χρησαμένη αὐτῆ, ἐπάλω τὸ φρούριον ἢ αὐτὸς ὁ Νικολιτζᾶς· ἢ μετοικίσας ἐκεῖθεν τοὺς Βουλγάρους βασιλεῖς, Ῥωμαίους φυλάττειν ἐπέστησε. ἢ πάντα δράσας, ἐπανεισι πρὸς τὸ βασιλίδα, ἐπαγόμενος μεθ' ἑαυτῶ ἢ τὸν Νικολιτζᾶν, ὃν καὶ πατρικίοντι ἐτίμησεν. ἀλλ' ἀβέβαιος γνώμης ὅπερ τυγχὼν, ἐκεῖθεν ἀνεδράς, ἔλαθεν ἀναιδῶς πρὸς τὸ Σαμουὴλ, ἢ μετ' αὐτῆ ἐλθὼν ἐπολέμησε τοὺς Σέρβια. αὖθις πάλιν ὁ βασιλεὺς ἐξὸς ἐπέφανεν, τὸν τῆς πόλεως ἕλκοσι πολιορκίαν, δράσμῳ χρησαμένου τὸ Νικολιτζᾶ αὐτὸν τῆ Σαμουὴλ. ἀλλ' ἐκ εἰς τέλος δείδρα ὁ ἄπειρος λόχῳ γάρ τινι Ῥωμαϊκῆ πιεζόμενον συνέληφθε, ἢ πρὸς τὸν βασιλέα δήσιμος ἀχθείς, εἰς φυλακὴν ἐνεβλήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει πομφθείς. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐλθὼν εἰς Θετταλίαν, πὲν αὐτῆ φρούρια ἕδη παρὰ τὸ Σαμουὴλ ἀπεσταφίπτα ἀνορθώσατο, ἢ τὰ παρὰ τῆ Βουλγάρων κατεχόμενα ἐπολιόρκησας, τὰς μὲν Βουλγάρους ἐς τὸν λεγόμενον μετοίκισε Βολιρόν. φρουρὸν δὲ ἐν πᾶσι κατέλιπεν ἀξιόμαχον, ἐπανῆλθεν εἰς τὰ λεγόμενα Βοδλωὰ (φρούριον δὲ τὸ Βοδλωὰ, ἐπὶ πέτρας ὑψηλῆς κείμενον, δι' ἧς καταῤῥεῖ τὸ τῆς λίμνης τὸ Ὀστροβῦ ὕδωρ, ὑπὸ γῆς κάτωθεν ῥέον ἀφανῶς, ἀμέσως πάλιν ὑποδυόμενον) ἢ ἐπεὶ μὴ ἐκουσίως παρεδίδοσαν ἑαυτὰς οἱ ἔνδον, πολιορκίᾳ πάντα κατῆχε· ἢ πάντας ὁμοίως εἰς τὸν Βολιρὸν ὑποτάξας, φρουρὰ δὲ τῶν ἐχυρωσάμενος ἀξιολόγῳ, ἐπανεισιν εἰς Θεσσαλονίκην.

Ὁ δὲ τῷ φρουρίῳ κατάρχων Δραζάνος, ἀνὴρ πολεμικὸς, χάσκων κατὰ τὴν Θεσσαλονίκην νικᾶσαι. ἐπιτύχοντος δὲ τῷ βασιλέως, ἁρμόσατο γυναῖκα τὴν Δυγατέρα τῆ πρώτου τῆ πριβατειρίων τῶ ναῶ τῶ ἁγιοφόρου Δημητρίου, ἢ παῖδας ἐξ αὐτῆς ἔσχε δύο. εἶτα ὑποδρὰς ἐάλω, ἢ ἐστυφλώθη τὸ ἀριστερὸν σωματικῶς. καὶ δεύτερον ὑποδρὰς, ὁμοίως ἀφείθη. ἢ ἔτερα δὲ τέκνα δύο ποιήσας, τὸ τρίτον ἀπέβρα· ἢ συλληφθεὶς ἀπεσταλοπίδη.

A veritî quidam illuſtres Adrianopoli, & qui geſtis erant clari magiſtratibus; quod in ſuſpicionem & ipſi veniſſent, ad Samuelum ſeſe contulerant, Batatzes cum tota familia, Baſilius Glabas ſolus. cujus filium Imperator per integrum triennium in cuſtodia detentum, tandem dimiſit. Tunc etiam principi Venetiæ Imperator nepotem tradidit filiam Argyri, ſororem ejus Romani qui poſt Imperio potitus eſt., hoc modo ſibi gentem devinciens Venetam. Per Philippopolim quoque impreſſionem in Bulgariam fecit, cuſtodia hujus urbis commiſſa patricio Theodorocano: multiſque Triaditzæ everſis caſtellis, Moſynopolin redit. Principis Venetorum uxoris. Bulgarica vide Auct.

B Anno mundi ϛϡπ. ἐπὶ ἰνδ. γ. Indictione XIII, gravem exercitum Baſilius mittit adverſus Bulgarica trans Æmum caſtra, ducibus patricio Theodorocano, & Nicephoro protoſpathario Xiphia. Capta ab his major minorque Perſthlabis, atque Piſcoba, victorque dumum rediit Romanus exercitus.

Inſequenti anno rurſum Imperator in Bulgariam ubit, per Theſſalonicam. ubi ſe urbemque Berrhœam ejus princeps Dobromerus dedit, & proconſulis officitur honore. At qui Servia præſidio tenebat Nicolaus, quem diminutiva forma ob ſtaturæ brevitatem Nicolitzam vocabant, oppugnato ub Imperatore caſtello, fortiter ac alacriter reſiſtebat: donec ab Imperatore vi caſtello expugnato, ſimul & ipſe in ejus poteſtatem venit. id caſtellum, translatis ulio Bulgaris, Imperator Romano munit præſidio: ac inde Conſtantinopolin redit, eo etiam Nicolitza abducto, ac patricii honore ornam. Verum Nicolitzas homo inconſtans, urbe profugit: furtimque ad Samuelum elapſus, cum eo Servia oppugnat. quam obſidionem celeriter ſupervenien Imperator, facile diſcuſſit, Nicolao & Samuelo diffugientibus. Et Nicolitza a quodam Romanorum manipulo, in quem inciderat, captus, & in vinculis adductus, Conſtantinopolin miſſus in carcerem conjicitur. Inde in Theſſaliam profectus Imperator, caſtella a Samuelo dituta reficit, quæ a Bulgaris tenebantur expugnat, Bulgaroſque Bolerum (loci hoc nomen) transfert. omnibuſque caſtellis præſidio munitis, ad Bodena pervenit. (Bodena caſtellum eſt ſaxo prærupto impoſitum, per quod ſaxum aqua paludis Oſtrobi occulte infra terram deſluit, indeque rurſum emergit.) cumque deditio non fieret, vi expugnat, Bulgaricum præſidium Bolerum deportat: & caſtello præſidio valido impoſito, Theſſalonicam ubit. C D Edit. Pariſ. pag. 705.

E Qui præfuerat ei caſtello Draxanus, vir bellicoſus, ab Imperatore impetrat, ut Theſſalonicæ ſibi liceret degere: ibique uxorem ducit filiam primi pribatariorum sedis martyris Demetrii. Cumque bis ea maritum patrem feciſſet, iple profugit. deprehenſus, ſocero intercedente veniam impetravit. & cum denuo profugiſſet, rurſum eſt eodem modo dimiſſus. aliis autem duobus liberis procreatis, tertium ut profugit, captus, inque palum ſuffixus eſt. Draxani perfidia. 338

Anno 1056 repetit. Interim Numeritæ & Ataphitæ Arabes cum Cœlesyriam, ipsamque etiam Africam graviter vexarent incursionibus, magistrum Nicephorum Uranum Imperator prætorem Antiochiæ dimittit, succedere ei in præturam Thessalonices justo patricio Davido Arianita: & Philippopolis præturam ob gravem ætatem resignante Theodoracano, eam Nicephoro protospatario Xiphiæ mandat. Uranus ut Antiocheam venit, duobus aut tribus præliis Cisfrinitam Arabum ducem contudit, facileque perfudit, ut is porro quieteret, omniaque redderet pacatissima.

Anno insequenti, Indictione decimaquinta, Bidynam urbem obsidet: & octo mensés oppugnatione tradit, eam vi capit. Dum hæc agit Imperator, Samuelus expeditos ducens, Adrianopolitanos obiter adoritur, die assumptionis Deiparæ festo, quo publica tum de more peragebatur solemnitas. Subito igitur irruens, magna parta præda discedit. Imperator Bydina diligentissime communita, in urbem incolumis rediens, intimile, obiter omnia Bulgarica castella vastans atque subigens. Sed cum ad urbem Scopias accederet, deprehendit trans Axium flumen (nunc Barbarius appellabatur) Samuelum negligenter castra habere. Hic enim fretus amnis abundantia, & eum ob aquarum infoleutem affluxum transiri non posse ratus, secums erat. At Imperator per vadum a quodam fuerum inventum copias traducit, itaque Samuelus Bulgaricus castella traducit. itaque Samuelus inspecta consternatus Samuelus, ita efflue fugit cum suis, ut nemo eorum hosti pectus umquam ostenderet. Sibi tabernaculum, totaque castra capta. Sed & urbem Scopias Imperatori tradidit, ei a Samuelo præfectus Romanus, Petri Bulgarorum regis F. Borisæ frater, Simeon etiam avi nomine appellatus, quem ejus officii causa Imperator patricium præpositumque designat, Abydoque præficit.

Inde Imperator ad Pernicum ducit, quod tuebatur Cracras, vir bello optimus. ibi cum haud parum temporis trivisset, & in oppugnatione multos admisisset: cum & castellum inexpugnabile fentiret, & Cracram neque blandiendo neque pollicitationibus subigere posset, ad Philippopolin transit, indeque in urbem revertitur.

Eadem indictione legem tulit, ut pensionem quam pauperes perditi debebant, divites persolverent. id vocabant Allelengyum. Et patriarchæ Sergio multitique aliis pontificibus ac monachis deprecantibus, ut absurdum hoc onus fubditis demeret, non obtemperavit.

Indictione octava, anno mundi ϛϟϛ Ægypti princeps Azizius ob levem causam, & offensas nelatu dignas, fœdere quod ei cum Romanis erat rupto, & templum Hierosolymis ad sepulcrum Christi sumptuosissime conditum evertit, & religiosa perdidit monasteria, & qui in iis piæ vitæ exercitationibus erant dediti, eos per omnes terras exstorres egit.

Τῶν δὲ Νομαδικῶν καὶ Ἀταφιτῶν Ἀράβων δεινῶς τοῖς τὰ κοῖλα Συρίας καὶ αὐτοῦ καπατρέχόντων τοῦ Ἀντιόχειας, τὸν μαγίστορ Νικηφόρον τον Οὐρανὸν ὁ βασιλεὺς ἀρχοντα Ἀντιοχείας ἐκπέμπει, ᾧ δόξαν αὐτῷ τῆς Θεσσαλονίκης πενομικὴς τὸν πατρίκιον Δαβὶδ τὸν Ἀρμενίτιον. ὃν δὲ Φιλιππουπόλεως τὸν πρωτοσπαθάριον Νικηφόρον τὸν Χιρίαν στρατηγὸν ἔπεμψε, τοῦ Θεοδωροκάνου ἤδη γήρας παραπεσαμένου. ὁ δὲ μάγιστρος Νικηφόρος ὁ Οὐρανὸς ἐν Ἀντιοχείᾳ γενόμενος, καὶ δυσὶ καὶ τρισὶ μάχαις συμπλακεὶς Κισσεινῆ τῇ τῶν Ἀράβων στρατῳ, καὶ τροπαίμενος ἵπεσεν ησυχίαν ἄγειν, καὶ τὰ φόρα ματα εἰς βασιλέα εὐρίσκω καὶ γαλλιώσαν μετήγαγεν.

Ὁ δὲ βασιλεὺς κῇ τὸ ἐπιὸν ἔτος ἰνδικτ. ιέ. ἐκστρατεύει κῇ Βιδήνης. καὶ ἓξ ὅλας ἐκπὸ μῆνας ἐμαιλοχαρήσας τῇ φοσυδρείᾳ, αἰρεῖ κῇ κράτος τὴν πόλιν. ἐν ᾗ δὲ τῇ πολιορκίᾳ ὕπος φοσυδρόλιθ, ὁ Σαμουὴλ ὑιὸς χρισάμβλος ἐβοικορία, ὑπαυλόθεν ἀσυτις εἰς νὺν βασιλεῖδα, ὃν τῇ διέῤῥαι πάντα τὰ ὲν ποσὶ Βυλγαρικὰ φρόμια δῆων καὶ καταρριθμός, τῇ πόλει δὲ Σκοπίων ἐγχείας, ὑφ᾽ ἡγεμὼ Λιζεὶν τὸ ποταμὸ, ὃν νῦν Βαρδάριον ὀνομάζουσι, καπεκλισμένον ἀμελημοις ἢ Σαμουὴλ. Θεάσθαι δὲ τῇ πλημμύρᾳ τὸ ποταμὸ, καὶ ὡς ἐ διαβατὸς τὸ νῦν ἔχον ὑπνται, πολλῷ σπουδαῖς· τινὸς δὲ τῇ στρατιωτῶν πόρον εὑράσης, καὶ δι᾽ αὐτὸ τὸν βασιλέα ββιβάσαντος, ὁ μὲν Σαμουὴλ τῷ αἰρεσίᾳ καπαλαγείς, ἔφευγε ἀμπεπραγμένος. ἐλθὼν δὲ ὁ ἐκ τῶν σκλων ᾗ τὸ ὅλον στρατόπεδον ἐπεχείρησε δὲ καὶ ἢ πόλιν τῇ Σκοπίων τῇ βασιλεῖ ὁ πάππ ἀρχειν παρὰ τὸ Σαμουὴλ πατραμένος Ῥωμαίος, ὁ Πίῤῥου μὲν τὸ βασιλέως ἢ Βυλγάρων γός, ἢ δὲ Βορίσου ἀδελφός, Συμεὼν τῇ τὸ πάππω ὀνομαζι μνημοσύνης Θέις. ὃν ὁ βασιλεὺς ὑοσυδεξάμενος τὸς * ωρωδησίους, πατρίκιον τίμια καὶ φραιτόστεον, καὶ στρατηγὸν ἐκ * στρυμόσιον. Scyl. πέμπει Λεύδης.

Ἐκεῖθεν ὁ βασιλεὺς ᾐβδὰς, ὑρχιται φὸς τὸν Πίρτικον, ᾧ φύλαξ ὢν ὁ Κραϊρας, αὐτῷ ἀσέτος τὰ πολεμικὰ. ὃν ᾧ χρόνον ὐκ ὀλίγον ᾐστρίψας, καὶ λαὸν ἐν τῇ πολιορκίᾳ ὐκ ὀλίγον ὑσηβαλών, ὡς ἐγνω κρείττον ὑπάρχον πολιορκίας τὸ ῥῆμα, ὁ οὐδ᾽ ὁ Κραϊρας Θεσσάλους ἢ ἄλλως ὑποφέσασθαι ἐμαλλατεν, ὑπαγγελίαις, μετῆλθ φὸς Φιλιππόπολιν. ἐκεῖθεν τὰ ἀπάρας, ἀπεσιν εἰς Κωνσταντινόπολιν.

Καὶ τῇ αὐτῇ ἐπειρημένοι δόγμα ἐξέθετο, πὰς τῷ ὑπολαλόσων παπεσῶν σωπελεύας, πλεῖθαι παρὰ τῶ διωατὸν. κατυρομάδη δὲ ὁ ποιμὴν σώπαζις, ἀλληλεγγυον τῶ πατριάρχ δι Σεργίν ᾧ πόλιων ἀρχιερέων ᾧ ἀσκητῶ ἀνδρῶν ὐκ ὀλίγων διαθέντων, ἐκκατνου τὸ παράλογον ἄχλος τυτί, ὁ βασιλεὺς ὐχ ὑπήκουεν.

Οὐθὲν δὲ ἐνδικτ. ὲν ἔτι φ ιέ. ὁ τῆς Λιχάπτυ καπορώμασε Λζίζος, ᾧ μικρᾶς αἰτίας, ᾗ μεδιὸς λόγω φροφερόμασε ἄξια, πὰς φὸς Ῥωμαίους λύσας ασοσιάς, τὸν ὲν Ιερσολύμοις ὲν τῇ πάφῳ τῶ σωτῆρος Χεσοῦ ἐγκηγρέμενον πολυτελῶς χρύσ ναὸν καπερρ᾽ψατο, ᾗ πὰ εὐαγῆ ἐλυμήνατο μοναστ. ᾗ πὰς ὲν πὰς ἀσκημένους ἐπαυτοχῶ πὰς γὰς ἐχυρὰδύσει.

Τῷ δ' ἐπιόντι ἔτει, γίγεται χειμὼν ἐπαχὺς δίαιτος, ὡς τὸν Ἑρυσίβοιαν θῆναι πάντα πεπαμένον τῷ λίμνῃ, καὶ αὐτὴν θάλασσαν τὸ παραυτίκα μὲν τὰς αὐτὰς ἐπιφυσήσας, γίγνεται σεισμὸς φρικωδέστατος, ᾧ διεκρήμνισε πλοτυμένη τὴν γῆν, μέχρις τῆς ϛ'. τῶ Μαρτίου μηνός· ἐν ταύτῃ δὲ πεζὴ διπλῆν ὥραν τῆς ἡμέρας, γίγνεται βρασμὸς τῷ κλόνος φερικὸς κατὰ πᾶσαν βασιλίδα, καὶ ἐν ταῖς Θήβαις· καὶ πεπτωκασιν αἱ φάραι τῶν παρ' ἡμῖν ἁγίων Τεσσαράκοντα, καὶ τῶν ἁγίων πάντων· ἃς ὁ βασιλεὺς αὐθὶς ἀνεκτήσατο. ταῦτα δὲ ἀφορμήσαι τὸν μὴ ταῦτα γινομένων ἐν Ἰταλίᾳ ἐᾶσιν.

Διωάσσης γὰρ τὴν ἐπὶ κεφ τῆς Βάρους πόνμα Μάλης, παραδήξας τὸν ἐν Λογγιβαρδίᾳ λαὸν, ἔπλαττε Ῥωμαίων αἴρει· καὶ ὁ βασιλεὺς Βασίλειος ἐπιπέμπει τὸν Ἀργυρὸν, στρατῶν ὅπλα τῆς Σαμι, καὶ τὸν λεγόμενον Κοντολέοντα τῆς Κεφαλλᾶς στρατοῦντα, ἐπὶ τῷ καταστῆναι Ῥωμαίους τὰ φρέγματα. οἷς ἀντιπαρατάξαμενος ὁ Μάλης τρίτοι λαμφρῶς, πολλῶν πεπτωκότων, ὡς ὀλίγων δὲ ὃ ζωγρηθέντων, τῇ δὲ λοιπῶν τὴν ᾗξ φυγὴς ἀκμῆνα φροκειμένων ζωλῶ.

Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐτίλαπτ, καθ' ἕκαστος ἐνιαυτὸν σὺν ἐν Βυλγαρίᾳ, τὰ τὲ ποσὶ κέφαι τῷ θῆν. ὁ Σαμυὴλ ἢ μὲν ἐνιαύσιος ἢ ὑπαίθρων ἀντιποιεῖται, μηδὲ ἀφὸς ἐμφανῆ μάχλω ἀντιτάναι τῇ βασιλεῖ, ἀλλὰ πάντοθεν ὀρανόμενος, τῷ τὸν οἰκείων ἀκμῶν ὀσυβάλλων, ἐγγὺν τόρροις τῷ Θερμογοῖς ἐπιτειχίσαι τόπῳ ἢ εἰς ἢ Βυλγαρέων οἰσοδον. οἱδὼς ἕως ὡς ἐΘος ἀεὶ τῇ βασιλεῖ, ᾗ ἢ λεγομένη Κίμβα Λόγγα τῷ ἢ Κλειδίου ποιεῖσθαι τὰς διελεύσεις, πολὺν ἐγνω ἢ ἀνῃκεῖαν ἐπιτειχίσαι, τῷ τῇ βασιλεῖ ὀσυκλείσαι τὼ ἐσοδον· φραγμὰς ὧν δομησάμενος εἰς ὥρος πολὺ, τῷ φύλακας δὲ αὐτῇ ἀξιωσάμενος ἐπιτήσας, φροτίμβη ἢ βασιλέα. Ἀριτομένη δὲ τάν, τῷ ὑπερασαμένη τὰς εἰσόδω, ἐπέσπερ ἀντέχον γυναιὸς οἱ φυλάσσοντες, τῷ ὡς βιαζομένοις ἐξ ὑπερδεξίων ἀήρων, βάλλοντες τῷ τὲ ὁσκοντες, τῷ κἂν ἀντίγνωσιν τῇ βασιλεῖ ἢ ᾗβάσεις, Νικηφόρος ὁ Φωκᾶς ἢ Φιλιππικοπόλους τὸν τραπηγὸν τῇ βασιλεῖ σωσπαξάμενος, ᾧ αὐτὸν μὲν ἀφομείνει, τῷ σωτηχεῖς ἀφορβολὰς τῇ ἅμματι ποιεῖσθαι παρηγώνεσας αὐτὸς δὲ ἀπίνας φάσας, ὅτ πως δυνηθεὶν λυσιτελὲς τι ᾗφ ἀφικέσθαι τῷ σωτῆρα, τὸν περὶ αὐτὸν οἰλκῳὰς λαὸν ὑποτρίφει, ὡς περιοδεύσας τὰ ἀφὸς μεσημβρίαν κοίμενον τῷ Κλειδίου ὑψηλότατα ὄρος, ὃ Βελεδιτσα καπουμαζοντι, τῷ ταχυποδίας τῷ ἀσοβίας χρησάμενος, κ' ὑπὲν ἰωλὶν μάχης, ἐπεισμένοι ιβ'. ἀποδυτεξάμενος μετάλαλαγμα τῷ ὑπηοκῇ τοῦ γίγνεται τῇ βουλγάρων· οἱ δὲ τῇ ἀφοσδοκήτῳ καταπλαγέντες, ᾗέστοντες ἀφὸς φυγὴν. ὁ δὲ βασιλεὺς μοτοῦδὲ διαῤῥῆξας τὸ τεῖχος, ἐσέλαυνεν. ὑπεσὼν ὧν πολλοὶ, ᾗ κολλῷ πλοιῳ ἐτλωσαν, μέλις τὸ Σαμυὴλ ᾗφυγὼν διωκδέντος τὸν κίνδυνον συεργίᾳ τῷ ἰδίᾳ ὑφ γεναίας τῆς ἐπείτης ὑποδεξάμενος, ᾗ ἵππῳ τῶν ἐπιβεβασατος, ᾗ εἰς τὸ λεγόμενον Πρίλαπον τὸ φρέζον ἀπαγαγόντος. ὁ δὲ βασιλεὺς τῶς ἐπλωκοπίας ᾗ Βυλγάρων ἄμφι τὰς ιΐ. ὡς φασιν, ὅπως χιλιόδας ἀπετυφλώσας, ᾗ ἑκάστῳ ἑκατοντάδα πεπραμένων ὑφ' ἑνὸς μονοφθάλμου οὐηγεῖδαι κελεύσας, εἰς τὸν Σαμυὴλ ἀποπέμπει· ὃς ἑκάνος ἀφικνουμένους κατ' ἀρθμοὺς καὶ πᾶξιν Θεσβίτης, ᾧ τὸ πᾶσθος ἐκ ἐσγκὼν ἐπασικὸς ᾗ ἀνῆρχος, λειποθυμίᾳ καὶ στόγῳ βάλλεται, ᾗ εἰς γῆν πίπτει· ὕδατι δὲ ᾗ μύρος οἱ παρόντες γῆν πτολὺ αὐτὸ ἀσπακλασάμενοι, ἀνήγκεν μικρὸν πεποίκασιν. ἀνεηχεῶν δὲ ὕδωρ πλεῖν ἐπιζῶσος ψυχρόν. λαβὼν δὲ ᾗ πιὼν, ἐλήθη καρδίαγμὸν, ᾗ μῆ δύο ἡμέρας ζήσας ἐκει.

Anno inſequenti, hyems fuit graviſſi- Gelo & terra-
ma, quæ omnes fluvios, paludes, ſy- motus.
ſumque mare in glaciem coegit. Meſſe Januario ejuſdem indictionis apprime horrendus fuit terræmotus, qui duravit uſque ad nonum Martii diem. ejus enim diei hora decima fragor fuit, & concuſſio terribilis & in urbe, & in provinciis: ac corruerunt ſphæræ templi ſanctorum xl. & templi omnium ſanctorum, quas Imperator ſtatim inſtauravit. hanc fuerunt Italici motus præcia indicia.

Quidam enim vir potens, unus de iis qui Barin incolebant, nomine Meles, concitatis Longibardis arma contra Romanos movit. Cumque Imperator adverſus hunc miſiſſet Baſilium Argyrum Longibardi a Græcis defeciunt.
Sami, & Contoleonem Cephallenize præfectos: Meles illuſtri eos prælio victi, multis cæſis, haud paucis captis, reliquis pag. 707. turpi fuga vitam tutatis.

Porro Baſilius Imperator quotannis in Bulgariam expeditionem faciebat, & obvia quæque populabatur ac vaſtabat. Ideo Samuelus caſtra ſub dio locare, aut aperto prælio concurrere non audens, undique arctiſſ. viribus amiſſoque vigore ſuo, ſtatuit foſſis ac ſeptis fadis eum ingreſſu Bulgariæ excludere. & quia norat ſolere eum per- Bulgaros ſubvincit.
Cimbam Longum, & Cleidium intrare, angu ſtias illas ſepto late producto munit atque intercipit, juſtoque firmat præſidio, & ſic Imperatorem operitur. Poſtquam eo venit Imperator, & intrare eſt conatus, fortiter eum arcuere cuſtodes, eos qui vi penetrare niterentur de ſuperiore loco ferientes atque vulnerantes. Ibi de tranſitu deſperantem jam Imperatorem Nicephorus Xiphias Philippopolis tum præfectus monet, ut loco eo maneat, Septumque illud oppugnare continenter peigat: ſe alio abiturum, operamque daturum ut ſalutare aliquid conficiat. Hoc modo re comperta, cum ſuis montem ad meridiem clauſtris iis objectum celſiſſimum, cui Balathitæ nomen, magnis itineribus circuit: & xxix die Julii, Indictione duodecima, de ſuperiore loco ſubito ingenti cum ſtrepitu Bulgaros a tergo adoritur. qui cum re inſperata perterriti fugerent, Imperator defenſoribus vacuum ſeptum diruit, ac fugientes inſequitur. Multi tum Bulgari occiſi, multo plures capti. Ipſe Samuelus ægre evaſit filii opera, irruentes fortiter repellente, patremque equo impoſitum in caſtellum Prilapum abducente. Capti- ex hominum
vis Bulgaris, qui fuiſſe ad xv millia millia excecaferuntur, oculis Imperator eruit, ſin- tis.
guliſque centuriis unoculum præfecit, at- Samuelis Bulque his ductoribus eos ad Samuelum mit- gari, & Gabriel filii inte.
tit. Quos Samuelus illo numero atque ordine venire videns, animi ad calamitatem eam fortiter ferendam non habuit faris: ſed oborta vertigine exanimatus, in terram corrue. aqua autem & unguentis a præfentibus uxcumque recreratus, cum ſeſe aliquantulum collegiſſet, frigidæ hauſtum petiit: cumque bibiſſet, cardiagmo correptus, biduo poſt obiit.

Succeſſit ei filius Gabrielus, qui & Romanus dicebatur, patre roboſtior ille, ſed prudentia longe inferior, natus captiva quadam Lariſſæa. Edit. Pariſ. pag. 708. initi decimaquinta Septembris, Indictione decimaquarta. cumque nondum iotegrum imperaſſet annum, venatum exiens interficitur a Joanne, qui & Bladiſthlabus, filio Aaronis, quem ipſe neci aliquando ſubtraxerat. Ingratitudo.

Antequam hoc fieret, Theophylacto Botaneiata Theſſalonicæ poſt Davidum Arianitam præfecto, Samuelus Neſtoritzam, unum de potentiſſimis Bulgaris, magno cum exercitu ad eam urbem miſit. Quem Theophylactus, filio ſuo Michaelo comitatus, pugna congreſſus fudit: magnaque præda parta, & multis captis, cum his ad Imperatorem tunc ſeptum in anguſtiis apud Chilidium oppugnantem venit. Imperator anguſtiis quo diximus modo ſuperatis, ad Strumpitzam accedit: & caſtello cui Matzucium nomen potitus, Strumpitzæ jam propinquans, Theophylactum Botaneiatam Theſſalonicæ ducem colles ad Strumpitzam ſitos ſuperare jubet, & ſepta obvia incendere, ſibique hoc modo iter Theſſalonicam ducens expedire. Proficiſcentem, præſidiarii nihil obſtantes, ire quo volebat paſſi ſunt. Sed cum mandatis peractis ad Imperatorem redire vellet, in inſidias ad hoc ipſum collocatas in portectis in longum anguſtiis incidit: circumventuſque, & deſuper ſaxis teliſque petitus, omni ſe defendendi præcepta facultate ob compreſſos in arctum ordines, & loci anguſtiam omni exitu carentis, cum magna ſui exercitus parte perit. Res in Bulgaria a Basilio geſta.

Imperator ea clade nuncupata, maximum percepit dolorem: & progredi ulterius non auſus, retro abiit ad Zagoria, ubi caſtellum erat Melenicus longe munitiſſimum, ſaxo impoſitum, & præcipitiis vallibuſque profundiſſimis cinctum. eo ex vicinia paſſim confugerant Bulgari, Romanorum admodum ſecuri. Ad eos Imperator mittit Sergium ſpadonem, unum ea intimis ſuis cubiculi miniſtris, hominem cordatum ac facundum, qui ipſorum animos pericliteretur. Is multa fuſdendo atque probabiliter differendo, eos eo adduxit, ut rem recta via reputantes, poſitis armis ſe & caſtellum Imperatori dederent. quos Imperator humaniſſime excepit: & caſtello præſidio ſufficienti impoſito, Moſynopolin rediit. Ibi ei moranti nuncius de obitu Samuelli affertur, vigeſimaquarta Octobris die. pag. 709. Exinde ſtatim Moſynopoli Theſſalonicam abit, atque hinc ad Pelagoniam uſque proficiſcitur nullo cum maleficio, niſi quod regium Gabrieli Butelianam incendit. Miſſis etiam militibus caſtella Prilapum & Strypejum capit. Inde ad fluvium Tzernam venit, eumque ratibus & utribus inflatis trajicit, ac Budena: & inde nona Januarii die Theſſalonicam redit.

Inirlo veris rurſum in Bulgariam it, ac Budenæ caſtellum (nam præſidium, fide violata, arma contra Romanos ce-

A Παραλαμβάνει δὲ τὴν Βυλγάρων ἀρχὴν ὁ ὑὸς αὐτῷ Γαβριὴλ ὁ ἐπ' Ρωμανὸς, ῥώμῃ μὲν καὶ ἰσχύι τῶν πατρὸς ὑπιρέχων, φρονήσιι δὲ καὶ ξυνέσιι πολλῷ λειπόμενος, ἠχθεὶς τῇ Σαμουὴλ ἀπό τινος αἰχμαλώτιδος Λαρισσαίας. ἤρξε δὲ μικρὸν πρὸ τῶν Σεπτεμβρίου μηνῶν, ἐπιτετμήκοσι ιγ'. καὶ μαθ' ὅλον ὑποπλήσας ἑαυτὸν, σφάττεται, ὡς κυνηγέσιον ἐξελθὼν, παρὰ Ἰωάννου τοῦ Βλαδισθλάβου, τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν, ὃν αὐτὸς θανάσιμα μέλλοντα, τῶν θανάτου ἀπιλυξ ώσατο. Ingratitudo.

Πρὸ τοῦ δὲ ταῦτα γενέσθαι, Θεοφυλάκτῳ τῷ Βοτανειάτῃ ἄρχειν Θεσσαλονίκης καὶ τῶν Ἀχαιτίλων πεμφθέντος Δαβὶδ, ὁ Νεστορίτζης ὡς τῆς παρὰ Βυλγάροις μέγα δυναμένων ὑπάρχων, μετὰ δυνάμεως ἀδρᾶς, καὶ Θεσσαλονίκης ἐπέμπεται παρὰ τοῦ Σαμουὴλ. οἷς συμπήξας ὁ Θεοφύλακτος σὺν τῷ υἱῷ Μιχαὴλ, ἐκ συμπλοκῆς, τρέπει καὶ κράτος ἐκ λεπτοῦ πολλοῦ ἐξ αἰχμαλώτως συχνὸς προσλαβόμενος, ἐξικνεῖται τῆ βασιλεῖ, πολιορκοῦντι τὸ ἐν τῇ κλεισούρᾳ τοῦ Κλειδίου δίμα. τὸ δίμα δὲ, ὡς ἔφαται, ἐξέβας ὁ βασιλεὺς καὶ Στρυμπιτζαν γίνεται. ἐκ παρισκεπῆ μὲν φρουρὸν τὸ καλούμενον Ματζύκιον. τῇ Στρυμπίτζῃ δὲ προσεγγίζων, μετὰ δυνάμεως ἐκπέμπει τὸν Βοτανειάτην Θεοφύλακτον τὸν ἔξω Θεσσαλονίκης, ὑπερβῆναι κελεύσας τὰς ἐν Στρυμπίτζῃ βουνὰς, ἐκ τὰ ἐν ταῖς κατ' αὐτὰς ὁδοῖς πυρπολῆσαι δίμασι. ἐκ ὑπόρθιον αὐτῇ ἐκ Ἰωάννου τοῦ πρὸς Θεσσαλονίκῃ ἄγωσιν ὁδόν. ὁ δὲ ἀπελθὼν, συμπεριφθὰς μὴν ἐν τῇ εἰσόδῳ παρὰ τῶν προφυλακτούντων Βυλγάρων, ἀπεμποδίσως διῆλθεν. μέλλων δὲ πρὸς τὸν βασιλέα πάλιν ὑποστρέφειν μετὰ τὰ προσταχθέντα πληρῶσαι, περιπίπτει λόχοις ἐν αὐτῇ τῇ πρόσοδῳ τῶν ὀρῶν, ἐκ ἐνεδρεύουσιν ἐν ταῖς ἐπιμήκεσι στενοχωρίαις· ἐν ᾗ εἰσελθὼν, καὶ πάντοθεν περιεξειχισθεὶς, καὶ ἄνωθεν ὑπὸ λίθων καὶ τόξων βαλλόμενος, μηδενὸς ἀμυνάσθαι δυναμένου ἐκ τῶν πάντοθεν, καὶ τὸ τῆς στενοχωρίας ἀδικεῖσθαι, αὐτὸς τε ἐκπίπτει, μηδὲ ταῖς οἰκείαις χερσὶ δυνηθεὶς χρήσασθαι, καὶ πολὺ μέρος σὺν αὐτῇ ἀπώλετο τῷ στρατοῦ.

Ἀπιρ μεμυθήκασι τῇ βασιλεῖ, πολλῆς αὐτὸν ἐκπλήξεως ἀθυμίας. ὅθεν ἐκ προσωτέρω χωρεῖν ἐκέκρικει. ἀλλ' ὑποστρέψας, ἦλθεν εἰς τὰ Ζαγόρια, ἔνθα τὸ λεγόμενον ἵδρυται φρούριον ὁ Μελένικος, ἐπί τινος πέτρας ἱδρυμένον, πρανοῖς ἐκ φάραγξι βαθυτάτοις πάντοθεν ἐσφαιρωμένης· ἐν ᾧ οἱ πρόσχωρα πάντοθεν κατῳκηκότες Βυλγαροι, ὀλίγα τῇ Ρωμαίων ἐφρόντιζον. πρὸς οὓς ὁ βασιλεὺς Σέργιον τινὰ ἐκπέμπει, ἕνα τῶν εἰσαιτάτων αὐτῷ θαλαμηπόλων, ἐκπέμπει, ἄνδρα φρενίτην τε καὶ δεινὸν εἰπεῖν, ὑποπειράσοντα τὰς τῶν ἐκείνων ῥώμας αὐτῶν. ὃς γενόμενος δ' ἐκείσε γενόμενος, καὶ πολλαῖς χρησάμενος πιθανολογίαις, μεταδιδάξαι χρὴ τοὺς ἀνθρώπους τὸ δίκαιον, καὶ τὰ ὅπλα καταθεμένους παραδοῦναι τῇ βασιλεῖ ἑαυτούς, καὶ τὸ φρούριον· ὡς ὑποδεξάμενος ὁ βασιλεὺς, καὶ φιλοφρονησάμενος ἀξιοπρεπῶς, καὶ φρουρὰν τῇ φρουρίῳ ἐκ ἀρκοῦσαν ἐγκαταλέξας, μετέβη πρὸς Μοσυνόπολιν ἐν ᾗ διάγοντι αὐτῷ ἐκ Σαμουὴλ ἀγγέλλεται θάνατος καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν Ὀκτωβρίου μηνός. καὶ αὐθὶς ὁ βασιλεὺς ἀπάρας ἐκ Μοσυνοπόλεως, κάτεισιν εἰς Θεσσαλονίκην κἀκεῖθεν ἄπεισιν ἄχρι Πελαγονίας, μεδὲν λυμαινόμενος τῇ ἐπαρχίᾳ, ἀλλ' ἅμα πυρπολήσας τὰ ἐν Βυτελίῳ βασίλεια τοῦ Γαβριὴλ, πέμψας δὲ καὶ στρατιὰν, χειρῶται τὸ φρούριον Πελάκυν, καὶ τὸν Στυπεῖον. ἐκεῖθεν καταλαμβάνει τὰ Τζερνὰν λεγόμενα πεδία, ὃν χειμῶνα καὶ θηλάκοις περισωμένοις ἐμπεράσας, ἐπανίσησιν εἰς τὰ Βοδλωά. κἀκεῖθεν τῇ θ'. τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς, ἦλθεν εἰς Θεσσαλονίκην.

Ἔαρος δ' ἐπισάντος, ὑπέστρεψε πάλιν εἰς Βυλγαρίαν, καὶ πληρώσας τὴν Βοδλωῶν ἀρχὴν (ἔθανα-

σεν

σαν ὃ ὑπὸ, τὼ φρὸς βασιλέα πίστιν ἀπαρνησάμε-
νοι, ἄρμα χρὶ Ρωμαίων ὅπλα) καρπεραν ὅλω ὀκτακό-
μβοδ πολυορκίαν, ἰωάγκωνα πίσεις λαβόντας, ἰαυ-
τὼς ἐγκαρίσαι τὼς ἔνδον. ὧς πάλιν ἐν τῇ Βελεβῇ με-
τοικίσας, ἐξ ὕπερ φρόμελα ἀνεγώρας ὅλο ἐκ τῇ μέσῃ
τῆς δυμκοίας, ὧν τὸ μὲν Καρδίαν ὠνόμασε, τὸ δ'
ὕπερον ἅγιον Ηλίαν, ὑπέρκειμεν εἰς Θεσσαλονίκιλω ἐκ
ἦ Ρωμαϊς, ὁ ὢ Γαβρελὰ, ἤξιτος Ρωμαίω Χειροτ-
μήτη δούλωσιν· χρὶ ὑποσαγὼν ὑπήκοον ἐαυτὸν. ὁ δὲ ὑπο-
πτεύσας τὰ γράμματα, τὸν πατρίκιον Νικηφόρον τὸν
Βρίεννιον, ἐξ Κωνσταντίνου τὸν Διογένλω, μὲ' ὧν Βοτα-
νειάτην, στρατηγὸν γηγοσότε Θεσσαλονίκης, μὲ' ἄλλω
μεσὸς ἐκπέμπει ἐκ τὴ χώρα ἔ Μογλένων. ὡς τὸν πα-
σαν λαισαμένων ἐκείνλω χῶν, ἐξ τὸν πόλιν πολιορκὼν,
ἐφθασὼ ἐξ ὁ βασιλεὺς, ἐξ τὸν παραβρόντα τῇ πό-
λει μετοχετύσας ποτμῶν, ἐξ τὰ θεμέλια τῇ τειχῶν
ὑποῤῥύξας, ἐξ ξύλα ἐξ εὐφρκτον ἄλλω ὕλω ὑποβλη-
λὼν τὸς ὀρύγμασι, ἐξ πῦρ ἐμβαλὼν, τὰς ὕλας κα-
τεφρηδέτας, κατέρριψε τὸ τεῖχος. ὅπερ ἰδόντες οἱ
ἔνδον, ἀφὸς ἐκσείαν μετ' ὀλοφυρμὼ ἐτράποντο, καὶ
ἑαυτὰς παρεδίδοσαν σὼ τῇ φρυρίᾳ. ἐλήφθη μὲν ὅλω
Δομετιανὸς ὁ Καπάνος, ἀπὸ διωάσης, ἐξ τῇ Γαβρελὰ
συμπάρεδρος. ἐξ Ηλίτζης ὁ ἄρχων Μογλένων, καὶ
ἕτεροι διωάσαι πολλοὶ, ἐξ λαὸς πολμικὸς ὡς ὀλίγος.
τὰς μὲν ὁπλα διωαμένους κτείνει, εἰς Λατρακιανὸν
ἐκπέμπει ὁ βασιλεὺς. * ἦ λοιπὸν συρρατῶσι λαὸν,
διαρπαγὴναι προσέταξεν. ἐμαρτυρήθησαν δὲ ἐξ τὸ φρύριον
* τὰ Νάτια κεκλημένον, γενέσθαι τὼς Μογλένους.

Ἡμέρᾳ δὲ πέμπτῃ, ἤκει ὁ Χειρότμητος Ρωμαίος,
ἔχων καὶ Σεβαστοτας Ἰωάννου τὸν καὶ Βλαδισθλάβλω,
ἐξ Λαρὼν, ἐπαγόμενος ἐξ γράμματα, δηλοῦντα φο-
ῤῥηθῆναι ὑπ' αὐτὸ τὸν Γαβρελὰ, ἐξ τὸν πᾶσαν ἐξου-
σίαν εἰς ἐαυτὸν μετενεγθῆναι, ὑπερηφανεῖ τῇ τῆς ἀφι-
πσεως ὑποσαγῶν, καὶ δήλωσιν ἐκδεξάσθαι ἀφὸς τὸν
βασιλέα. ὅπερ ἀκαγνὼς ὁ βασιλεὺς, καὶ χρυσίοις
γράμμασι τὰ δόκουπα πισωσάμενος, ἀπέστειλε φὸς
τὸν Ἰωάννλω. ἐξ μὲν ὀλίγας πάλιν ἡμέρας ἐπαπνεῖ
ὁ πνεμμένος ἐξ χώρα Ρωμαίος, γραφὰς κομίζων Ἰωά-
ννε τῇ τῆς ἀρχόντων Βυλγαρίας ὑπηκόους ὁμολογῶν-
των, ὡς ὁδὸς γενέσθαι τὸ βασιλέως. φροντίζων δὲ
τῇ βασιλεῖ ὁ Καπάνος, ὁ ἀδελφὸς Δομετιανὸς, τὸ
ὃν Μογλένοις ἀλθπς· ὃν φιλοτιμησάμενος, ἐξ τι-
μὴς ὑγῶ. ὑπεὶ δὲ ὄγνω τὸν Ἰωάννλω δόλω καὶ πτερ-
νοῖς γράλαπτα τὰ γραφέντα, καὶ πανσατία ὧν ὑπη-
κοΐτο διανούμενον, ἐπανίστρεψε πάλιν φρὸς Βουλ-
γαρίαν, καὶ λεηλατήσας τὴν περίχωρον Ὀτροβοῦ καὶ
τὸ Σοσκοῦ, ἐξ τὸν πεδιάδα Πελαγονίας, τὰς ἁλισκο-
μένους πάντας ἀπενώλλαι Βουλγάρους. ἀπεσταλμένοι
ἄχρις τὰς πόλεως Αχρίδος, ἐν ᾗ τὰ βασίλεια τῇ
βασιλέων ἵδρυτο Βουλγάρων. καὶ τὴν πόλιν πα-
ραλαβὼν, ἐξ πάντα καλὼς ἤξθωε, ἐμιλλε ἐξ φροσ-
σωτῆρα βαδίζειν, ἐξ τὰς φὸς τὸ Δυῤῥάχιον ἀφαδας·
ὑδετὸ ἦν τὸ ἐπιδημίας αὐτὸ τὰ ἐκεισε. ὅως μὲν ἦν
Τρμμαλιᾶς, ἦ τῇ ἀγχοτάτω Σερβίας μερῶν, ἤρχε
Βλαδίμηρος, ὁ ἐπὶ Θυγατρὶ τῷ Σαμυὴλ κυδέτης, α-
νὴρ ἐπιεικὴς ἐξ εὐρλωικὸς, ἐξ ἀρετῆς ἀντρόμενος, ῥρι-
μίαν ἔσχε πὰ ἐν Δυῤῥαχίῳ. ἐπειδὴ ἦ ὁ Γαβρελὴ παρὰ τῷ Ἰωάννε ἀπάλατο, καὶ ὑπὸ παρακατοδη-
θεὶς ἐξ τὸς ὅρκους πισθύσας παρὰ τῷ Ἰωάννι δοθέντα αὐτῷ, ἤξ Δαβὶδ τῷ ἀρχιεπισκόπῳ Βουλγα-
ρίας ἐαυτὸν ἐγχειρίσει, ἐξ μὴ μικρὸν ἀπεσφάγη, πολὺν ἐχε πάροχον καὶ κλόνον τὰ ἐκεῖσε φρά-
γματα, ἐγκειμένων καθ' ἑκάστην καὶ ἤξ στρατηγῶν πολλάκις τῷ Ἰωάννε, ἦ δι' ἐαυτὸ πάλιν ἐλεῖν

A perat) magna vi obsidens, fide publica accepta se dedere praesidiarios cogit, eosque Bolerum deportat. Tum in angustiarum medio duo castella aedificat, unum Cardiae, alterum sancti Eliae nomine, & Thessalonicam redit. Hic degenti Gabrielus, qui & Romanus appellabatur, per quemdam Romanum Cheirotemetum (id nominis ab incisa manu est) promittit se ipsi fervum atque subjectum fore. Sed Imperator fallaces litteras esse suspicans, Xiphiam & Constantinum Diogenem, qui Botaneiatae in praetura Thessalonicensi successit, cum exercitu in regionem Moglenorum mittit: qui cum
B eam depopulati, urbem obsiderent, supervenit ipse, & amnis, qui urbem alluebat, alveo aversō, suffossis murorum fundamentis, & interjecto cavernis ligno aliaque ignis capace materia, incendio muros evertit. quo viso, oppidani miserabiliter supplices facti, se & munitionem dediderunt. Captus est ibi Domitianus Caucanus, homo potens, & Gabrieli consiliarius: & Moglenorum princeps Elitzes aliique procerum multi, & manus haud parva militum. Armis ferendis idoneos Aspracaniam deportat Imperator: colluviem reliquam diripi jubet, & castellum, cui Notia nomen, incendi, Moglenis vicinum:
C Quinta die Cheirotmetus Romanus venit, secum adducens Joannis Bladisthlabi, Asaronis filii & Bulgari perfidia. litteras, quibus hic significabat, se Gabrielo vitam eripuisse, nuncque ad se rediisse Bulgaricum Imperium: promittebatque se fervum & subditum Imperatori fore. Iis perlectis, Imperator suam sententiam aurea Bulla consignatam Joanni mittit. Paucisque post diebus Romanus redit, literas Joannis & principum Bulgariae afferens, *Edit. Paris. pag. 720.* quibus ii se subditos Imperatori fatebantur. Adjungit se etiam Imperatori Caucanus, Domitiani apud Moglenos capti frater: eiusque ab eo honorificae habitus. Caeterum Imperator certior factus, Joannem dolo ac fallacitet ista
D scripsisse, ac contraria suis promissis moliri, in Bulgariam revertitur: & Ostrobo Soscoque adjacente regione ac campestri Pelagonia depopulatis, quorquot Bulgaros cepisset, eis oculos effodit. Et usque ad urbem Achridem, regiam Bulgariae, accedit. qua potitus, rebus omnibus recte constitutis, pergere & ad Dyrrachium proficisci intendit: quod & ejus loci res, ipsius praesentiam requirebant. Etenim quandiu Trymalia & viciniores Servix par- Bladimerus
tes in potestate Bladimeri (gener is fuit Samuelis) manserunt, hominis justi, ac pacis & virtutis studiosi, pacatum fuerat Dyrrachium. At postquam
E Joannes Samuelum interfecit, decepumque falsis juramentis Bladimerum & opera Davidi Bulgarorum archiepiscopi fe dedentem, paulo post perfide necavit: magnopere Dyrrachiana res concussa atque perturbata est, quod Joannes urbem eam identidem per

* Vel aliud exemplar habet Εὐθύτατον. Scyl.

ductores ſuos, aliquando etiam præſens oppugnaret. Sed Imperatoris inſtitutum res haud parva impedit. Etenim ad Achridem proficiſcens, poſt ſe reliquit cum manu militum Georgium Gonitziatem, & Oreſtum protoſpatharium captivum, jubens eos in campeſtria Pelagoniæ graſſari. eos univerſos Bulgari, duce Ibatza, viro nobiliſſimo & ſpectatæ virtutis, in inſidias attractos trucidarunt. Ejus cladis dolore concitus Imperator, in Pelagonium revertitur; Ibatzamque perſecutus Theſſalonicam venit, indeque Moſynopolin, miſſo cum exercitu ad Strumpitzæ oppugnationem Duvido Arianita. Is ſubito irruens, caſtellum Thetmitza cepit. Miſit & alium exercitum in Triaditzæ caſtella, duce Xiphia. qui omnibus quæ ſita erant in planicie ſubactis, caſtellum cui Boion nomen, expugnavit.

Chatzaria & Metza ſuperiori poſitur Baſilius.

Imperator Conſtantinopolin reverſus Januario menſe, anno mundi ſϡϡ ϛιϡϛ xxιv, claſſem in Chatzasiam mittit duce Mongo Andronici duce Lydi F. Is adjuvante Sphengo fratre Bladimeri, ejus qui Baſilii Imperatoris ſororem in matrimonio habebat, regionem eam ſubegit, principe ejus Georgio Tzulo in primo conflictu capto. Tunc etiam Senacherimus, ſuperioris Mediæ princeps, quam hodie Aſpracaniam nominant, cum univerſa ſua familia Imperatori acceſſit, tradita ei ſua dirione, quod vicinis Agarenis ipſum prementibus, ad reſiſtendum non ſatis haberet virium: eſtque factus patricius, & Cappadociæ dux, recepitque ſuæ ditionis loco Sebaſteam, Lariſſam, Abaram urbes, aliaque multa prædia. Aſpracaniæ autem Imperator præfecit Baſilium patricium Argyrum: cui ob rem male geſtum abrogatum Imperium, & ſucceſſos miſſus Nicephorus Comnenus protoſpatharius, qui provinciam qua verbis, qua vi uſus Imperatori ſubjecit.

Edit. Paris. pag. 722.

Eodem anno, Indictione xv, Imperator urbe egreſſus, in Triadirzam venit, & caſtellum Pernicum obſidione cinctum oppugnat. Dies autem octoginta octo cum ibi perſeveraſſet, præſidiariis fortiſſime defendentibus, multiſque Romanis cadentibus, ſeotiens ſe quod conatus erat conſequi non poſſe, re infecta diſcedit Moſynopolin. Ibi quiete refectis copiis, appetente vere in Bulgariam intrat, & caſtellum Longum circumſeſſum expugnat: ac miſſis in campeſtria Pelagoniæ Duvido Arianita ac Conſtantino Diogene, multum pecoris urbe hominumque inde abigit. Incenſo caſtello, captivos in tres partes diſtribuit, quarum unam Roſſis auxiliariis, alteram Romanis, tertiam ſibi aſſignat. Progreſſus inde ad Caſtoriam uſque, cum eam urbem tentaſſet, ac inexpugnabilem ſentiret, retro abduxit. Acceperat enim litteras a Tzirzicio Doroſtoli præfecto, a Theudate Iberi patricii filio, quibus indicabatur Cracrum numeroſiſſimo e-

Ibes in Bulgaria ſubjicit.

Ατὼ πόλιν· ὧ δὲ τῶν ἐβούλετο μὲν ὁ βασιλεὺς ἀπελθεῖν, ᾗ βοηθῆσαι. ἐκωλύθη δὲ δι' αἰτίαν οὐκ ἄλογον. ἀπερχόμενος γὰρ πρὸς Ἀχρίδα, κατέλιπε κατόπιν μετ' πλείονος στρατιώτας, Γεώργιον στρατηγὸν τὸν Γονιτζιάτην, ᾗ Ὀρέστην πρωτοσπαθάριον τὸν αἰχμάλωτον, καταστρέψειν κελεύσας τὰ πεδία Πελαγονίας. οὓς ἐπιδραμόντες οἱ Βούλγαροι ἔχοντες στρατηγὸν τὸν Ἰβάτζην, φανερώτατον ἄνδρα ᾗ δοκιμαζόμενον, ἀναιροῦσι πάντας. ὧν τὴν λύπην συγχυθεὶς ὁ βασιλεὺς, ἐπανέστρεψεν εἰς Πελαγονίαν· καὶ τὸν Ἰβάτζην καταδραμὼν ᾗ διώξας, ἀπῆλθεν ἐν Θεσσαλονίκῃ. κἀκεῖθεν δίεβη εἰς Μοσυνόπολιν, κατ' Στρυμπίτζης λαὸν πεπομφὼς ἡγεμόνα ἔχοντα τὸν πατρίκιον Δαβὶδ τὸν Ἀριανίτην· ὃς αἰφνιδίως ἐπιφανεὶς, εἷλε τὸ φρούριον· ὃ Θέρμιτζα καλοῦσιν. ᾗ ἕτερον πόλιν λαὸν κατ' Τζιαδίτζην φρούριον, ἔξαρχον ἔχοντα τὸν Ξιφίαν ἐκπέμπει. ᾗ ὅπως δὲ τὰ ἐν τοῖς ὑπαίθροις πόντα καπετρεψάμενος, εἷλε πολιορκίᾳ τὸ ἕρυμα ὃ Βοΐων καλοῦσιν.

Ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπελθὼν ἐν Κωνσταντινουπόλει, κατ' Ἰανουάριον μηνὶ τῷ ,ϛφυδ'. ἔτους σύλον εἰς Χαζαρίαν ἐκπέμπει, ἔξαρχον ἔχοντα τὸν Μογγὸν, υἱὸν Λεβρονίκου Δυκὸς Τ Λυδὸν ᾗ τῇ συμπρίᾳ Σφίγγου τὸν ἀδελφὸν Βλαδιμηρὸν, τὸν * ἀδελφὸν τὸν Βασιλείου, ὑπάρξαι τῶν χωρῶν, τὸν ἄρχοντος αὐτῶν Γεωργίου τὸν Τζύλου, ἐκ τῆς πρώτης προσβολῆς συμπεφθέντος. τότε ᾗ Σισαχρείμ, ὁ τῆς ἄνω Μηδίας ἄρχων, ὃν Ἀσπραχανίαν ὀνομάζουσι σήμερον, τῇ βασιλεῖ παγγενὴ προσέβαλε, τὴν ὑπήκοον αὐτῇ παραδόξως ἅπασαν χώραν, πατρίκιος τιμηθεὶς καὶ στρατηγὸς Καππαδοκίας, ᾗ πάσης αὐτελαβὼν τάξεὶ τὰς πόλεις, τὴν Σεβάστειαν, τὴν Λάρισσαν, τὴν Ἀβαρὰν, ᾗ ἄλλας πάσης πολλάς. ὑποχωρούντος δὲ ἔτος ὑπὸ τῆ προσοίκων Ἀγαρηνῶν, ᾗ μὴ ἱκὸς ὢν αὐτέχειν, προσέβαλε τῇ βασιλεῖ, παραδὺς τὴν ἑαυτῷ χώραν. ὃς ἄρχειν ἀποκαλεῖ Βασίλειος πατρίκιος ὁ Ἀργυρὸς, ᾗ τοὺς ὅλος πταίσας παραλύεται τῆς ἀρχῆς· ᾗ ἔβδοχος αὐτῷ πέμπεται Νικηφόρος πρωτοσπαθάριος ὁ Κομνηνὸς, ὃς κατ' χώραν γενόμενος ᾗ τὰ μὲν πειθοῖ, τὰ δὲ βίᾳ χρώμενος ὑπήκοον τῇ βασιλεῖ τὴν χώραν ἐποίησε.

Τῷ δὲ ,ϛφυδ'. ἔτει, ἰνδικτιῶνος ιδ'. ἀπάρας ἐκ βασιλίδος ὁ βασιλεὺς, ἄπεισιν εἰς Τζιαδίτζαν. ᾗ τὸ φρούριον Πέρνικον περικαθίσας, ἐπολιόρκει, τῶν ἔνδον τε καρτερῶς ᾗ ἐνθύμως ἀγωνιζομένων, ᾗ πολλῶν Ρωμαίων πιπτόντων, ἐφ' ὅλας ὀγδοήκοντα ᾗμέρας προσλιπαρούσας τῇ πολιορκίᾳ, ὡς ἔγνω ἀδυνάτως ἐπιχειρῶν, ἄπρακτος ὑπεχώρησε, ᾗ εἰς Μοσυνόπολιν ἀπῆλθεν. ἐκ ᾗ τῶν λαῶν διασπασάς, ἦρας ἐπισάπης ἄρας ἐκ Μοσυνοπόλεως ἔσεισεν εἰς Βυλγαρίαν, ᾗ περικαθίσας φρούριον τὸ λεγόμενον Λογγὸν, εἷλε πολιορκίᾳ. Δαβὶδ ᾗ τὸν Ἀριανίτην ᾗ Κωνσταντῖνον τὸν Διογένην εἰς πᾶς κατ' Πελαγονίαν πεδιάδας ἐκπέμψας, ζώων πολλῶν ᾗ αἰχμαλώτων ἐγένετο κύριος. τὸ δὲ λοιπὸν φρούριον ἐμφρώσας ὁ βασιλεὺς, ᾗ τειχῆ τῆς ἁλόντας μεγεθάμενος, μίαν μὲν μερίδα τῆς συμμαχῆσι παρέχεσθαι Ῥώς, ἑτέραν δὲ Ρωμαίοις, ᾗ ἄλλην ἑαυτῇ παρακαταθήκην, ἐχώρει προσωτέρω. κατ' μέχρι Καισαρείας ἐλθὼν, ᾗ τῆς πόλεως ὑποπεραθείς, ὡς ἤδετο ἀνυπερβλήτως αὐτὴν ὄναρ, ὑπέστρεψεν. ἐδίξατο γὰρ κατ' γράμμα τῶ στρατηγοῦντα ἐν τῇ Δορυστόλῳ Τζιτζικίῳ, τῶ υἱοῦ τῶ πατρικίου Θευδάτη τοῦ Ἴβηρος, ὡς ὁ Κραχᾶς

λαὸν ὅτι πλεῖστον ἀθροίσας, ἐν τῇ Ἰωάννῃ ἐπιθεὶς, A
φρουλαβόμενος δὲ ἐν Πατζινάκους, μέλλοντι εἰσβολὴν τῇ Ῥωμαίων ποιεῖσθαι. πέμπει τῇ γράμματι Σερβλιάδες, ἐπαιρόμενα ἤδη πλέον. ὁ δὲ πυθόμενος δὲ τὸν φρούριον ἄλλα τε Βοσογραδα, ἐν ᾧ ἐπίκρατος· καὶ τὴν Βέρροιαν ἐπιπέσας, δηώσας δὲ καὶ καταστρώσας τὰ πέριξ Ὀστροβῦ καὶ Μολισκοῦ, ἦσι τῶ φρουρίῳ ἦσαν· ἀπαγγέλλει δὲ αὐτῇ, ὡς ἀ μελετωμένη τῇ Κραικρᾷ ἐν τῇ Ἰωάννῃ κατὰ Ῥωμαίων ἔφοδος ἐστασιάζετο, ὃ Πατζινάκων μὲ δύναται συμμαχίαν ἀποῖς. διὰ ὑποστρέψας, πολυοραεῖ φρούριον ἄλλο τὴν Σέτινιαν, ἐν ᾧ βασίλεια ἦσαν τῶ Σαμουὴλ, ἐν αἷς ἀπέκειτο πολὺς, ἐν τῇ λαῷ διαρπάσαι ἀπέδωσας, πᾶλλα πάντα καταφλέξιν. ἐξέπεμψε δὲ ἐν τῷ Ἰωάννῃ ὁ μακρὰν ἀπέχοντος τὸ πῆγμα τῆ χιλίων πὸς δύσεως, ἐν τῶν πὸς Θεσσαλονίκης, ἡγεμόνα ἔχοντα Κωνσταντῖνον τὸν Διογένην· τύπος ἀπέστειλε, ἐνδράσαι ἀ Ἰωάννης μαθὼν δὲ τῶν ἀ βασιλὺς, ἐν μή τι πάθοιεν φοβηθεὶς, παρὰ τῶ λαῶ ἐξεπασπάμενος, ἐν μηδὲν ἄλλο ἐπιὼν, ἀλλ' ἀ μόνον, ὅσις πολεμεῖς ἀκολουθήσει μοι, ἄφες ἐν ἀσφαλῶ. τῶν γοῦν πὸς οἱ τῶ Ἰωάννου σκοποὶ, μὴ φόβῳ φρὸς τὸ τῶ Ἰωάννου στρατόπεδον ἔρχονται, ἐν δειλίας ἐν παραχῶς τῶν τοῦ πλεύσασι, μηδὲν ἄλλο βοῶντες οἱ μὰ, βεζὴτε, * ὁ Τζαίσαρ. πάντων οὖν φεύγόντων ἀκίνδυνος σῶ τῇ Ἰωάννῃ, οἱ περὶ τὸν Διογένην ἀναθαῤῥήσαντες, καὶ πάντι εἰδέναι. ἐν κτείνουσι μὲν πολλὺς, συλλαμβάνουσι ἢ ἐν ᾗ ζωσὸς παραπλῆσις, ἐν πὸς ἵππους, ἐν τῶν ἀναστολίδων Ἰωάννου, ἐν τὸν πάπα ἀνεψιόν. παῦσε δὲ ἀράσας, ἐπάνεισι πρὸς τὸ Βοδιωά. ἐν πάντα τὰ ἑαυτοῦ καταστησάμενος, ἐπανεζεύγνύει πρὸς τὸ Βυζάντιον, ἐν τῶν θ'. τῶ Ἰανουαρίου μηνὸς τῆς ιε'. ἐπινεμήσεως ἔτους ϛφαϛ'.

* ὁ Τζίσαρ Scylitz.

Ἀδριάς δὲ λαβόμενος ὁ Ἰωάννης, ἅπασι πολιορκήσων τὸ Δυῤῥάχιον, μετὰ φρυγμάτος ἐν ὄγκου βαρβαρικῆ. ἐνθα πολιορκίας συσάσης, ἐν συμπλοκῆς γινομένης, πίπτει, μηδενὸς δῆλον γινομένου τῶ καταβαλόντος αὐτὸν, ἄρξας Βυλγάρων ἐπ' ἐτεσιν δύο, ἐν μηνὶ ἑ. μηνὶ θέσπι δὲ τῆ βασιλεῖ τῶ Θανάτῳ τῶ Ἰωάννου, ἐν τῶ στρατοπέδου Δυῤῥαχίου Νικήτα πανσεβάστου τῶ Πηγωνίτου, ἔξεισι παραυτίκα ὁ βασιλὺς. γινομένῃ δ' αὐτῇ ἐν τῶν Ἀδριανοπόλεων, ὑπαντῶσιν ὁ ἀδελφὸς τῶ πενθερὸς Κραικρᾶ, ἐν ὁ υἱὸς, ἀρχοντῶν διαγγελλόμενοι τὸ πῶ πενθερὸν φρούριον τὸν Πέρνικον, ἐν ἕτερα πέντε ἐπὶ τεσσαράκοντα. ὡς τιμήσας ἀξίως ἐν τὸν Κραικρᾶν ἐς τὸν τῆ παξιμίων θρόνον ἀναβιβάσας, ἄλλην εἰς Μοσυνόπολιν. ἐκπέμπει δὲ ἐν ἀρίστβες ἄνδρα ἐπὶ Πελαγονίας ἐν Μωροβίσδα, ἐν Λιπτίνα, παραδόσων τῆ βασιλεῖ πὰς πόλεις. ἐκεῖθεν ἄρας, ἦλθεν ἐν Σίρραις, ἐν αἷς ἁρέαντο ὁ Κραικρᾶς μὲν τῆ ἀρχόντων τῆ φρουρούντων λιτρων, ἐν καλῶς ὑπεδέχθη. φρουρήσας δ' ἐν Δραγομάζος, τὰ ἐν τῆ Σερμπίτζη παρεχόμενος, ἐν πατρίκιος τιμηθείς, ἄρων μεθ' ἑαυτὸ ἐν ὃ πατρίκιον Ἰωάννην ὃ Χαλδίας, τὸν πᾶς χρονίας ὑπολυθέντα καθαίρεσις (ὑπῆρχε δ' ὁ ἀνὴρ παρὰ τῶ Σαμουὴλ, ἐν ἐπὶ εἴκοσι ἐν δύο χρόνοις ὢν ἐν τῇ φυλακῇ.) ἄρτι δὲ τῆ Σερμπίτζη φρουσύγγινον ὁ βασιλεὺς, ἐν ὧν ὁ ἀρχιπίσκοπος Βυλγαρίας Φαβὶδ μὲν γράμματα Μαρίας ἡ Ἰωάννου γυναικὸς, ὑπισχνουμένης ἑαυτὴν Βυλγαρίας, εἰ πάξιτιεῖ ἐν σκοπόν. ἐπιὼσει δὲ ἐν Βογδάνος ὁ τῆ ἐκδοπέρᾳ λιτρων τοπάρχης, ἐν

xercitu contracto ſe cum Joanne conjunxiſſe, eoſque adſcitis in ſocietatem Patzinacis in Romanorum ditionem irrupturos. His literis perturbatus, illico convertit iter, loque tranſito Boſograda caſtellum capit atque incendit, Berroeam reficit: everſiſque circum Oſtrobum & Moliſcum ſitis caſtellis, ſubſiſtit, accepto nuntio, Cracræ & Joannis impreſſionem, quam moliti erant, impeditam eſſe, Patzinacis eos auxilio fruſtratis. In reditum caſtellum expugnat Setænam, ubi arcem Samuelus habebat, ac plurimum frumenti repoſuerat: frumentum cuilites diripere jubet, cætera omnia cremar. *Edit. Pariſ.*
Secundum hæc adverſus Joannem con- *p. 2g. 312.*
B procul a ſe diſſitum emittit cohortes ſcholarum Occidentalium & Theſſalonicenſium, duce Conſtantino Diogene. Iis profectis, inſidias cum renderet Joannes, Imperator de ſuorum ſolicitus ſalute, equo ante ſuos provectus, idque unum fatus, Si quis bellator eſt, me ſequatur, curſum contendit: Hoc ut comperere Joannis exploratores, terrifi lo ſua caſtra redierunt, nihil aliud vociferantes, quam, Bezete, Tiæſar. Omnibus cum ipſo Joanne incompoſite fugientibus, Diogenes cum ſuis, animis receptis, eos inſecuti, magnam cædem peragunt, capiunt ducentos
C gravis armaturæ, & equos ac ſupellectilem Joannis, & ejus patruelem. Imperator his rebus geſtis ad Bodena redit, indeque omnibus conſtitutis Byzantium; die nono menſis Januarii, Indictione decimaquinta, anno mundi 2 ... ... 34[illegible]
... Joannes Illentiſm confectus, ad oppugnandum Dyrrachium barbarico cum faſtu proficiſcitur: & inito prælio ſteenitur, incertum a quo: cum Imperaſſet Bulgaris annos 11, menſes v. Imperator a præfecto Dyrrachii Nicephoro Patricio: Pegonita certior de morte Joannis factus, ſtatim expeditionem facit. Cumque ad Adrianopolio veniſſet, occurrunt ei frater & filius famoſi illius Cracræ, lætum ferentes nuntium, dedere ſe Imperatori celebre illud Pernicum, & alia xxxv. caſtella, quibus cum dignos habuiſſet honores, & Cracram ad patricium extuliſſet dignitatem, Moſynopolin venit. Eodem venerant & legati e Pelagonia & Morobiſdo & Lipenio, urbes Imperatori dedentes. Inde Serras proficiſcitur, eodemque venit Cracras cum iis qui xxxv. ita dedita caſtella obtinuerant, ſuntque honorifice excepti. Acceſſit etiam Dragomuzus Strumpitzam dedens, eſtque patricio honore affectus: ſecum adducens etiam Joanneum Chaldiæ præfectum patricium,
E qui a Samuelo captus, in cuſtodia xxxi annos detentus fuerat. Simulatque Strumpitzæ Imperator appropinquavit, ad eum venit Davidus Bulgariæ archiepiſcopus, cum literis Mariæ uxoris Joannis viduæ, promittentis ſe, modo certa quædam poſtulata obtineret, Bulgaria ceſſuram. Occurrit etiam Bogdanus interiorum caſtellorum dominus: atque ipſe etiam patricio oratur gradu, quod jampridem rebus Imperatoris

Joannis Bulgari mors, barbari audito ſe dedunt.

Edit. Paris. pag. 713.

favisset, suumque foecum interfecisset. Inde Scapia abit: urbique relinquens praefectum Davidum patricium Arianitam, per cassella Sisypeium & Prosacum revertitur, compertacionibus & gratulationibus cum venerantibus subditis. Inde ad dexteram partem inclinans Achridem ingreditur, ibique castra fagit, omni populo cum peacubus planxu & fauftis acclamationibus occurrente, urbs eft Achris in fublimi pofita colle, proxime lacum maximum, unde Drinos fluvius verfus feptentriones effluit. Deinde verfus occidentem deflectens, in Jonium intravit, apud Iliffum caftellum, * quae urbs caput erat 343 totius Bulgariae, & regia regum Bulgariae, ibique eorum repofiti thefauri. quos Imperator aperuit, magnamque pecuniae vim invenit, & coronas ex unionibus confertas, auroque intextas vefles, atque auri centenaria c, quae is congiarii loco in milites fuos erogavit. Urbi praefecit Euftathium patricium Daphnomelum, adjuncto valido praefidio: atque evicit in caftra, excepitque ad fe adductam Joannis Bladifthlabi viduam, Vidua Bladi. cum fe cum filiis tribus & fex filiabus: adducebat ea fecum etiam fpurium Samuelifthlabi fe addit. filium, & duas filias Radomeri, filii Samuelis ac filios quinque, de quibus unus oculis erat orbatus a Joanne: quo is tempore Radunerum Samuelis filium, ejufque uxorem & generum Blademirum interfecit. Habebat Maria ex Joanne etiam, alios tres filios: fed ii in montem Tmorum, qui unus eft de tertiis Cerauniorum montium, confugerant. Imperator eam benigne & comiter excepram, cum reliquis affervari juffit.

Adjunxerunt fe Imperatori praeterea alii etiam Bulgarici proceres, Neilorites, Zaritzes, & junior Dobrumeranes, quique cum fuis cohortibus, acceptique funt comiter, & ab Imperatore his ut ipfo dignum erat honos habitus: Quin & Profianus Bladifthlabi F. cum fratribus, quos in Tmorum effugifle audiebamus, diuturna fraci. obfidione (milites enim juffu Imperatoris infederant montium defcenfus) ab Imperatore caveri fibi petunt, & dedicionem promittunt: quibus is humaniter refpondit. Achride porro ad lacum Prespam iter faciens, duo condit caftella: unum in monte interjacente, quod Bafilidem vocat: alterum in dicta palude: Prefpa Diabolin petit: ibique credo tribunali. Profianum cum fratribus accipit: oratione plena humanitatis confolatus, pag. 714. cum magiftri, reliquos patricia dignatur excellentia. Addudus eft etiam Ibatzes, Ibatzes Bulgaricum regnum 26t. oculis fpoliatus: quos quo pacto amiferit, referre operae pretium eft, cum ea narratio jucundum habeat quippiam, & admirabile.

affectans oculos amittit.

Mortuo Bladifthlabo, cum uxor ab ea relicta, fibi, omneique Bulgariae proceres Imperatori deditionem feciffent, fuos hic Ibatzes fugiens, occupato monte acceffus habente difficillimos, arcem autem regiam perelegantem, hortofque & alia oblectamenta praeclara (Brochetum quidam, alii Pronitan vocant) folus Dei voluntati fefe oppo-

---

A τειμᾶται καὶ ὑπὸ πατρίκιος, ὃς καὶ πάλαι τὰ Βασιλείου φρονῶν, ἐν τῶν ἐκείνῳ πεπραγμένων ἀνέλιπεν. ἐκεῖθεν ἀπέστην ἐπὶ τὰ Σκόπια· ἔνθα ἐπιστὰς ἐπὶ τὸν πόλεμον διαβίβᾳ πατρίκιον τὸν Ἀριανίτην, ὑπέτρεμε δὲ ἅπᾶς τὴν φρυρὰν Συντυχίαν τε καὶ Προσακιν, μυρίων ἀμάχων ἀνθρώπων ἐφημένους καὶ τιμώμενος. αὐθις δὲ πάλιν ἀφῆς τὰ δεξιὰ κεράτα, ἀπειμι εἰς Ἀχρίδας, κἀκεῖσε γραπτοπεδίαν ἐπῆξατο, τὸ λαὸς πάντος μὲν πεπαυμένου καὶ κρότων καὶ ὑφημιῶν φορυσπασμάτων αὐτοῦ· πόλις δέ ἡ Ἄχρις, ἐπὶ λόφου κειμένου ὑψηλῆς ἐγγύτατα λίμνης μεγίστης ἐξ ἧς ποιεῖται τὰς ἐκβολὰς ὁ Δρῖνος ποταμὸς ἀφὸς ἀρκτικὸν· εἶτα ῥεύων ἀφὸς δύσιν, ἐς ἐσβάλλων εἰς * τὸν Ἰόνιον πόρῳ τὸν * τὸν δεσπον Εἰλιάτου τὸ φρούριον, μικρὸν ἀποκλίνοτα τῆς πάσης Βουλ- Scyl. B γαρίας· ἐν ᾗ τὰ βασίλεια τῆ βασιλέων ἔθνους Βουλγαρίας, τὰ τε χρήματα ἔνθα ἐπισαύρωτο· ἄπερ αὐτίκα ἐξαὶ βασιλεὺς, εὗρε χρήματα πολλὰ, τὰ σήμαντα ἐκ μαργάρων, τὰ χρυσοφορεῖς ἐσθῆτας, τὰ χρυσᾶ ἀπὸ σήμου κεντλωμένα ὑφάσμα, ἄτιτα πάντα εἰς ρασ εἰς ἑκάστη τὰ περὶ αὐτὸν στρατιᾶς. ἐπεὶ δὲ ὧν ἀρχοντα τῆς πόλεως Εὐστάθιον πατρίκιον τὸν Δαφνομήλην, τὸ φρουρὸν ἀξιόλογον αὐτῇδοῦς, ἐξελθὼν εἰς τὸν παρεμβάλλει. τὰ δὲ αὖθις ἀσαγόμενος τὴν ἐκβασιν τὴν γυναῖκα Ἰωάννου τοῦ Βλαδίσθλάβου, σὺν τρισὶν υἱοῖς τῷ συγκατάρτι τῆς ἐπαγομένου καὶ τεσσάρων θυγατέρων τῆς Σαμουήλ, τῆ δύο συγκατάρτι τῆ Ῥαδομήρῳ τῷ γε τῆ Σαμουήλ, τῆ πέντε υἱοῖς, ὧν ἓξ ἐκ πήρωτο τὸν ὀφθαλμὸς παρὰ τὸν Ἰωάννου λοιβῶδος, ὅτε τὸν Ῥαδόμηρον τὸν υἱὸν Σαμουὴλ σὺν τῇ αὐτοῦ γυναικὶ, τῷ Βλαδίμηρον τὸν πάντ γαμβρὸν ἀνεῖλεν· ἦσαν δὲ ᾧ ἔπτρα τρεῖς υἱοὶ τῇ Μαρίᾳ ἔσῃ τὸν Ἰωάννου τὸν ὑπάτος, ἀπὸ τῶν C θατων ὀνομάσαι αἷς πόρος τὸν Τμῶρον, κορυφοῦ· πάρχοντα τῆ Κεφαλλονιῶν ὀρῶν. ὧν κατὰ διέκειντες, ᾗ φιλοφρόνως, φιλάτπαν φροτίτας μὴ τῇ ἄλλων.

Προσκλῆσαν δὲ τὸν βασιλεὺ καὶ ἕτεροι μεγιστᾶνες τῆ Βουλγάρων, ὁ Νεςριτζῆς, ὁ Ζαρίτζης, ὁ δ ὑνίος Δοβρομυρος, καὶ τῆ οἰκείων ἅπας τὰγματος. ᾧ οὐδὲ ὀνόμων ὠμείνως, ᾗ βασιλικὰς ἐτιμήσατο τὸν τῇ Προσωπίς ᾗ οἱ. πατὸ δύο ἀδελφοὶ, οἱ τὰ Βλαδίσθλάβα παῖδες, οἱ ἐς τὸν Τμῶρον φεγόντες, ὡς ὑμωμαδὸν ἐμάνοντο, ᾗ χρονίσε * κατασχε- D τὸν ὄρως) ἀξικνρικεύσοντα ἀφὸς τὸν βασιλέα πίεσιν ἀπὸ τῆς τῆς, χιὼ ἐπιτὸς ἐχωρίσατο ἀπαχγελλόμενοι. καὶ ἀφὸς μὲν πάντος ὁ βασιλεὺς φιλανθρώπως ἐδέξατο ὑποκρίσεσι. ἀφὸς δ' ἐξ Ἀχρίδος, ἐρχεται εἰς τὸν λίμνην τὸν λεγόμενον Πρέσπαν, ἐν τῷ δὲ νῆσοι τὸ μετὰ ζῷ ὄρος, φρούριον εὐκοδόμησας ἀπωθεν πάντ, καὶ βασιλεῖα ἐποιήσατος, ᾗ ἔπρεσ ἐν τῷ λιχθοῖσῃ λίμνη. ἐκ δὲ Πρέσπης ἀφεισιν εἰς τὴν λεγομένην Διάβολον, ἐν ᾗ βύμασς ἀφθόνως ἐμπλοῦ, ᾗ σιτοστας ἐδίξατο τὰς περὶ τὸν Προσωπίσεον ἀδελφοὺς, καὶ λόγοις ὑπεικάτοι καὶ φιλανθρώποις παραμυθησάμενος, ὑπὸ μὲν μαγίστρου, τὰς δὲ λοιποὺς πατρικίους τετίμησεν. ἔνθεν δὲ ᾗ ὁ Ἰβάτζης, ἀπεπορεύετο ᾗ χων τὰς ᾗ μῆς. ἀλλ' ἄξιον ὑπεῖν ᾗ τὸν ἔθνος τῆς ἐκνυφλωθέντος ἔχει ᾗ δὲ τὸ καὶ θαυμασεῖν ἐν ἀνθρώποις.

Μετὰ ᾗ τὸν τῶ Βλαδίσθλάβα, τὴ ᾗ Ἰωάννη, θάνατον, ᾗ τὰς γυναικὰς αὐτῆ Μαρίας, καὶ τῆ παῖδας πλείων ἀφοχωρησεν, ᾗ τὴ ἄλλων δυναστῶν ἀπάσης Βουλ-

---

Edit. Paris. pag. 714.

Ibatzes Bulga. ricum regnum

ρων, ἀπεσάπτο τὰ παρακείμενα, ἢ ὅσος ἐσίαν ἐμελέτα, A
ἐς ἣν Βλογαρείαν ἐπεποιήκει ἀρχήν. τότε δὲ μικρὸν ὑ-
λύπει ἡ βασιλία, ἢ ἐξ ὧν τῶν κατ' ὀδὸν ἀφιμένος
πορεύεσθαι, ἀπέκλινε πρὸς μεσημβρίαν, ἢ κατ' αὐ-
τομάτου ἐγίνετο Διάβολος, ὡς ἢ καταναγκάσων πάντως
τὸν ἀποστάτην καταδέσαι τὰ ὅπλα, ἢ πολέμῳ πάντα κα-
τεργασόμενος. ἢ ὁ μὲν βασιλεὺς ἐν τῇ μυθεύσει τότε φι-
λοχωρῶν, γράμμασιν ἐσυθύνει τὸν Ἰβάτζην, μὴ τῆς
Βλογαρείας ὑποπαγείσης, μόνον ἀνταίρειν χώρας αὐτὸν,
μηδὲ φαντάζεσθαι τὰ ἀπόλεσα, γινώσκοντα ὡς ἐκ εἰς ὄ-
νησιν αὐτῷ τὸ ἐγχείρημα πλήσουσι· ὁ δὲ τὰ γράμματα
δεχόμενος, ἢ ἕτερος ἀμοιβόμενος, ἢ πασῶν φροντι-
δῶν ἀφορμὰς, παρέλκει ἢ ἀναβάλλεται· ὡς ἀναγκασθῆναι
τὸν βασιλέα, ἐπὶ πέντε ἢ πεντήκοντα ἡμέρας ἐνδιατρί-
ψαι τῇ πόλει ταῖς ὑποχρέωσι διελεζόμενον. ἐγνωσθὲν τὰ
τὸ πράγματος τῇ τῆς Ἀχρίδος ἄρχοντι Εὐσταθίῳ τῷ Δα-
φνομήλῃ, ὅτι μέλει τῇ βασιλεῖ κ' τῷ Ἰβάτζῃ καθαίρεσις
ἢ δόξα κακρὸν ἐπιτήδειον ἕρπειν, ἢ ὅτι θεράπωσι τῇ
πιστικατέτου καταλογισάμενος, ἢ τὸ βούλημα φανε-
ρώσας, ἐγχειρεῖ τῷ πράξει. δραπετὴς ἦγεν ἑορτὴ τῇ
Ἰβάτζῃ, ἃ καὶ μυεῖς τὰς πανηγύρεις ἢ διαπόρους. τῇ
παύσει τῶν ἡμέρων εἰώθει συγκαλεῖν εἰς δυνχίαν κ' τὰς
ἀγχοτέτους μόνον, ἢ ἀγχιτέρμονας, ἀλλὰ καὶ τῆς ὡς
πορρωτάτω πόλεις. ἅπεισι γοῦν ὁ Εὐσάθιος αὐταλῶ-
τος εἰς ἑορτὴν, ἢ τοῖς φιλτάτοις ἐντυχὼν τὰς δόδους, C
ἀπαγγέλλειν ἐπέλδεσε ὅτις εἴη, καὶ ὅτι πάρεσι τῇ ἀρ-
χοντι συμφορηθησόμενος. ἀπαγγελέντων ἢ πάν-
των, ἐν θαύματι ὁ Ἰβάτζης ἐτίθει, εἰ δυσμενὴς ὢν θρασὺς
αὐθαίρετος ἥκει, ἢ χειρὶ ἐνδὶ δυσὶ ἑαυτὸν πολεμίοις,
ὅμως ἀφεῖσθαι κελεύει, ἢ ἐλθόντα ἰδίᾳ τὰ πρὸς χα-
ρὰν, ἢ πάσαν. ἀφτὶ δὲ τελεθέντος τῷ ἐνδόσει ὕμε-
νον, καὶ πάντων τῇ συμπλεγμένων οἷς πρὸς ἰδίας σπουδὰς
θέντων ἀπαγωγὰς, ὁ Εὐσάθιος πρόσεισι τῷ Ἰβάτζῃ,
καὶ ἀξιοῖ ὡς ἄλλως φιλοφρονεῖσθαι, ὡς πάντα μᾶλ-
λον αὐτὸς ἐβούλεσθαι κατ' ἰδίαν περί τινος ἀπαγαπασθῆ-
ναι τῷ λωτιπλησίῳ αὐτῷ. ὁ δὲ τὸν δόλον καὶ τὴν κατ-
άνην μὲ κατανοήσας, ἀλλὰ τῇ ὄντι ἐνόμιζεν, ὡς D
βούλεται ἢ αὐτὸς ἐς χνώσει τῇ συμφέροντος αὐτῷ ἐ-
λευσασίῳ, ὡς θεράποντος μικρὸν ἀποσῆναι κελεύ-
σας, τῆς χειρὸς ἑαυτὸν λαβόμενος, ἐν τῷ παραδύ-
σῃ εἰσάγει συνωμοσῆ δεσμῷ, ἢ καλέσας ἔχοντι,
ὡς μηδὲ φανῆναι ἐξηλθέναι δυνάσθαι ἄν τῶν συνδε-
δεμένων, ὃ ὄντως γενόμενος ὁ Εὐσάθιος, καὶ μεμνημέ-
νος λαβόμενος τῆς Ἰβάτζου, ὡς χνῶναι τὸν αὐτὸς αὐτὸν δι-
δοὺς καταβάλλει, ἢ τῇ σθένει προσφορείας τὸ γόνυ
(διὸ ἢ κατ' χεῖρα γενναῖος.) πάντα ἀπήγχει, ἢ τοῖς
ὑπερετικοῖς ἐκκαλείσασθαι βοηθῆν τῷ κρείττονι.
οἱ δὲ, καθάπερ συμπεσόντες ἐλεῖ, ἐστάλησαν ἢ παρα-
δεδώκασιν τὸ μέλλον, ὡς ἄκουσαν τ' φωνῆς τῆς Κυρίας, ἐβρα- E
μέντα δ' ἵππων, ἢ τὸν Ἰβάτζην περιχόντες, ἢ τῇ χιτῶνι
λουφράξαντες αὐτὸ τὸ στόμα, ὡς μὴ βοᾶσας περιεῖναι
πλῆθος αὐτοῖς, ἢ ἄφατον ἀποπλέοντα τὸ ἔργον, λοι-
πυρλῶσι, τυρλωθέντα δὲ ἐκβάλλουσι τὰ παραδείσου εἰς
τὸν αὐλαῖ. αὐτοῖ δ' ἐκ τὸ ὑπερῷον οἱ ἀνῆκε ὑψηλὸν ἀνα-
δραμόντες, ἢ τὰ ξίφη ἐλαύσαντες, ἐξωθίζοντο τοῖς μέλ-
λοντας φονεύειν. γνωδίσας δὲ τὰ δράματα, συ-
νέρρει πλῆθος ἀμύθητον. οἱ μὲν ἐκ ξίφη κατέ-
χοντες ἐχειρῶν, οἱ δὲ δόρατι, οἱ δὲ τόξα, οἱ δὲ λίθους, οἱ δὲ ξύλα, οἱ δὲ δαλοὺς καιομένους, ἄλλοι
δὲ ὕδωρ ἔμπνουν, ἵνα ἐν βοηθρομοιῶσι, ἢ κεκραγότες σφαττέσθωσαν, κατέδωσαν, μελέδε κατατε-
μνέσθωσαν, λίθοις κατακοντίσθωσαν οἱ πελαμαῖοι ἢ ἀλιτήριοι, μήτις φεύδω γενέσθω τ' ἀλαστόρων.

nebat, copiasque paulatim colligens rebellionem molliebatur, imperium Bulgaricum somnians. Haud exiguam id factum Imperatori attulit molestiam: ideoque recto itinere omisso, ad meridiem declinavit, Diabolique se contulit, ut aut desistere ab armis seditiosum istum cogeret, aut bello opprimeret. Ibi ergo degens aliquandiu, Ibatzen per litteras hortatus est, ne Bulgaria subacta, solus ipse rebellare vellet: neve ea sibi polliceri vana spe, quæ adipisci nequiret: cogitaret, hunc sibi conatum male cessurum. Ad eas litteras Ibatzes ita rescripsit, ut omnis generis ufas prætextibus rem eatraheret: Imperatorque ab eo lactatus quinquaginta quinque dies contra animi sententiam Diaboli hæreret. At Achridis præfectus Daphnomelus certior factus, Imperatorem de opprimendo Ibatza esse solicitum, instituto suo cum duobus quorum ei perspecta erat fides famulis communicato, opportunitatem venatus, rem ita aggreditur. Solemne festum Assumptionis Mariæ Ibatzes publice celebrabat, vocabanturque ad convivium de more non vicini modo, sed & peregrini. Ad eam festivitatem Eustathius altro profi- Daphnomeli testamentum.
ciscitur. cumque incidisset in custodes virtum, nunciare Ibatzæ jubet nominatim se adesse, & cupere cum ipso animum exhilarare. Miratus est Ibatzes hostem sua sponte venire, ac se hostium manibus credere: venire tamen jussit, admissumque lætus excepit, atque amplexus est. Finito hymno matutino, omnibusque aliis in sua dilapsis diversoria, Ibatzen Eustathius accedit: & quod haberet quæ seorsim cum ipso colloqueretur apprime necessaria, ac ipsi aciilla, petit ut reliqui interim secedant. Ibatzes dolum non sentiens, sibique *Edit. Paris. pag. 715.* omnino persuadens Eustathium cum ipso velle societatem rebellionis coire, dimotis aliquantisper famulis, manu eum apprehensum, in pomarium quoddam abducit opacum, arboribusque ita denſe confitum ut ne vox quidem inde exaudiri posset. Ibi solum Ibatzam nactus Eustathius, homo manu promptus, in terram illico prosternit, genuque pectori ejus ionixus, vocem jacentis intercludit: duoſque suos famulos celerrime subvenire jubet, qui, ut erat compositum, stantes & eventui intenti, simulatque domini vox auribus ipsorum allata est, accurrunt, Ibatzæ os veste injecta obturant, ne ad ejus clamorem confluente multitudine conatus fieret irritus, & oculos ei exculpunt: cæcatum in aulam projiciunt cætra paradisum, ipsi in sublime domus cœnaculum evadunt, strictisque gladiis expectant hostium impetum. Cognito facinore, ingens confluxit multitudo. alii strictos manibus gladios tenentes, alii hastas, arcus alii, nonnulli lapides, quidam ligna, aliqui faces ardentes, materiam alii ignis capacem, accurrebant opitulatum, vociferantes: Jugulantor, crematur, membratim concidantur, lapidibus obruantur scelesti, nemo flagitiosis hisce parcat. Concursum cer-

nens Euſtathius, tametſi de ſalute ſua deſperarat, tamen ſuos hortabatur ut animo eſſent forti, neque emollirentur, aut ſeipſos hoſtibus prodirent, iiſque dederent qui ipſorum mortem deſiderarent: neve ab iis ſalutem potius ſe conſecuturos, quam miſere interfectum iri putarent. Ipſe per feneſtram quamdam ad turbam proſpiciens, manuſque motu ſilentium conficiens, ita eam eſt affatus: Nullas mihi, o multitudo, cum veſtro principe privatim interceſſiſſe inimicitias, vel ipſi judicare poteſtis, is enim Bulgarus eſt, ego Romanus, quod vobis eſt notiſſimum. neque Romanus ego ſum e Thracia aut Macedonia oriundus, ſed ex Aſia minore: quæ quanto ſit ſpatio a veſtra patria diſſita, periti norunt. Jam prudentiores id non difficultar judicabunt, non temere me aut fruſtra, ſed neceſſitate aliqua compulſum, hoc facinoris aggreſſum fuiſſe. alioqui numquam me in tam evidens periculum tam demenſer conjecturus fuiſſem. Proinde ſciatis, juſſu Imperatoris, quicquid ejus eſt, fuiſſe factum, & eum mearum manuum uſum miniſterio. Ergo ſi me vultis occidere, ſane circumdatus in veſtra ſum poteſtate: neque tamen nullo negotio nos conficietis, neque armis depoſitis veſtræ nos tractandos committemus libidini, ſed ad extremum uſque ſpiritum pro noſtra vita propugnabimus. quod ſi interficiemur (quod fieri neceſſe eſt, cum tam pauci a tam multis circumcluſi ſimus) mortem eam felicem deputabimus: eum habituri ſanguinis noſtri ultorem, cui vos cupitis quam diutiſſime reluctari. Hoc ſermone audito, colluvies iſta Imperatoris terrore perculſi, paulatim alii aliorſum diſſipati diffluxere. ſeulores ac prudentia antecedentes, bene ominati Imperatori, obedientiam promiſerunt. ita Euſtathius, nemine impediente, Ibatzen ad Imperatorem adduxit. Imperator Euſtathium ob tam præclarum ſacinus collaudatum, Dyrrachii præfectum conſtituit, & omnia mobilia Ibatzæ bona ei dono dedit: Ibatzam in cuſtodiam tradidit.

Edit. Paiſ. pag. 716.

Nicolitzas. Eodem tempore Nicolitzas etiam, toties captus totieſque dimiſſus, in montibus occultatus, cum adverſus eum mitteretur cohors, & qui cum ipſo erant partim ultro ad Romanos tranſirent, partim caperentur: nocte ſponte ſua in caſtra Romanorum venit, manuque pulſatis foribus, ſe nominatim adeſſe indicavit, ac corpus ſuum in poteſtatem Imperatoris dedere. Sed cum Imperator ſuo conſpectu non dignatus, Theſſalonicam cuſtodiendum miſit. Ipſe rebus Dyrrachii, Coloneæ, ac Dryinopolis ſuo arbitratu rectiſſime conſtitutis, & provinciis præſidio ducibuſque munitis, permiſſoque ut capivi Romani, qui vellent, ibi manerent, reliqui ipſum ſequerentur, Caſtoriam venit. Hic Samuelli filiæ. ad ipſum adductæ ſunt duæ Samuelis filiæ. quæ cum viderent Mariam Joannis quondam uxorem Imperatori adſtare, impetum in eam fecerunt, tamquam interfectura. ſed Imperator earum ferociam ſedavit, poſcitus ampliſſimas ſe ipſis opes largiturum, ſi ſe ipſi Bulgarorum Imperatori traderent. Illæ vero, ſe ſponte ad Romanos venturas, ſi ſibi ſalvis liberis ſuis liceret, reſpondent. Imperator, ſi ita placeret, ſe ipſis ſalvis liberis ſuis daturum reſpondit. Illæ, ſi ita ſe res haberet

τῷ ὑπηρετήσαι αὐτῷ. τῶν δὲ Μακεδὼν τῇ τ ζωσῆς ἀ-
ξιώματι τιμήσας, οἷς τῶν βασιλέα μᾶ ἅ ὑιὸν ἐκπέμ-
πει. καθαιρεῖ δὲ ἡ τὸν Σερβίου ἡ τῇ Σωσιᾳ φρικτὰ
πάσα ᾗ τὰ Ἴφιμ, ἡ εἰς ἴδιαρος καπεργάρει. καὶ εἰς
τὸ φρικτὸν Σπαγὸς ἐρχεται· ἔνθα κατήλαβε ὁ ᾗ Βαλο-
γράδων ἄρχων, μετὰ δυλικὸν τὸ χρήματος Ελλάδος,
μᾶ τῇ στρατοπέδων αὐτῷ. ἐκεῖθεν ἄρας ἀπέστειλε εἰς
Ἀθῆναις. ὃν δὲ τῇ δίδυμα τὸ Σπηλαίου, τὰ ὀσᾶ τῇ πα-
τρὸς τῶν ἐκέισε Βυλγάρων, ὁπωτίκα ὁ μαγίστρος Νικηφό-
ρος * ᾗ Σαμμὴλ ἐρέ-ματο, θεασάμβρος ἐθαύμασε. ὑ-
περηφάνθη δὲ ἡ τὸ τὲ θαρμοπύλας γαπιμένη τυῖχος, ἡ
Σκιλλος ἄρει κατοφαλέσται, εἰς ὑποξ ὑστὸν τῇ Βυλγά-
ρων παρὰ τὴ Ρωσίαν. ὁ δὲ Ἀθῆναις γκάμβος, ἡ τὰ τ
τίκας ἀζχαιολέα τῇ Θιστόκης δύς, ἡμᾶ θαμασι πολ-
λοῖς λαμπροῖς ἡ πολυτελέσι κοσμήσας τ ναὸν, ὑπέ-
ρφλεν εἰς Κωνσταντινούπολιν. ἡ δὲ τῇ μεγάλων σκυλῶν
ᾗ χρυσᾶς πόρπης, ἐφάνη χρυσῷ λόφῳ ἐφεστηρὸς ἐχορ-
τε, ἐθεκαιβάσεσ ἐστεφαναμένος, φρονχμένης Μαξίας
ᾗ τῶ Βλαδιδλάβου γυναικὸς, ἡ τῇ τῶ Σαμμὴλ Θυγα-
τέρων, ᾗ τῇ λοιπῶν Βυλγάρων. ἐνδιατεῖν ἰῶ δόμᾳ-
σαν, ἵνες ἔρχ. ἐν ὧπω μᾶ ἓ σπαίων ᾗ τίκας ἐν τῇ μεγά-
λῃ ἐκκλησίᾳ εἰσιὼν, ἡ τῇ Θεῷ ἐυχαειτηρίας ἄσας
ᾠδάς, ἀπήλθε εἰς τὰ βασίλεια. ὁ δὲ πατριάρχης Σέρ-
γιος μᾶ τίκας εἰσιὼν ὁπόταμ, πολλὰ καπλιπάρει σβίσαι
τὸ ἀλκλάγμα (ἰῶ δὲ ὑποχρίμος ποιῆσαι τῶτο, εἰ ᾗ
Βυλγάρων ὑπερηφάνεσε) ἀλλ' ἐκ ἔπεισε. ὃς ἐπὶ ἑ-
κοσιν ὅλας ἐνιαυτὸς τῶν τὸ Θεῦ λαμπρὰς ἐκκλησίας ,
ἰκλίσ μνεῖ, ἐνδιαν. β. ἐρέτει τῇ ἔρχ. φρὸς Κύριον
ἐξειδήμησε. καὶ φρονβλέδη πατριάρχης Εὐσάβιος ,
φρώτος ὢν τῇ φρονβασιτέρων τῶ ἐν τοῖς βασιλείοις ναῶ.

Τῷ δὲ βασιλεῖ φρονφούνσαν, τὰς Βυλγαρέας δηλω-
θείσης ἀπορίᾳ, ᾗ τὰ ὁμορᾷ ἔθνη τῇ Χοβδατῇ, ἄρχον-
τας ἔχοντες δύο ἀδελφὰς. ὧν φρονρύτησε, ᾗ ἀξίωμα τα
λαβόντων, ᾗ κτίσεις ἰκιακὰς, ὑπήκοα γίγνεσ ᾗ τὰ
ἔθνη. μόνος δὲ τὸ Σαρμίου κράτος, ἀδιλφὸς τῶ Νε-
γόγγα, Σίρμων, πεθέσαι ὐκ ἠδύλα. φρὸς δὲ Κωνσ-
ταντίνου ὁ Διογένης, τὰς ἐκείσε μοῖρ ἄρχων, φίλιας
ὑποκειτόμβος πρεσβείαις ἐπτίμησε, δηλῶν μεῖ' ὅρκου
τὸ ἐπιδυφίαν ἔχειν ἐνωθῆναι αὐτῷ, καὶ πορεῖ στρα-
τιᾶν κοινολογήσασθαι. εἰ δὲ τις αὐτῶ ὑποβέλεκτο φό-
βος, τρεῖς ὑπκρίτας ἐιλπέιαις μόνος· καὶ κ τὸ μέ-
σον τὰ παραρρίπτος ποσμὶς συμμίξαι αὐτῷ, μετὰ
τῶν ὑπηρτῶν ὁμοίως ἀρίζεθαι μέλλοντ. ποεθεὶς
δὲν ἐκείνος , ἔρχεται φρὸς τὸν ποσμὸν, καὶ τῇ
Διογένει ἐντεῦθ. ἐν ᾧ δὲ ἑμίλουν ἀλλήλοιθαι, ὁ Διο-
γένης ὑγιόλπιος φέρων μάχαιραν, ᾗ σαυτὸν αἰρησ-
δέας ἐλαύσας , παίει τινὰ κῇ τῆς πλευρᾶς, καὶ θά-
νᾳς ἀπαιρὲ. τῶν δὲ μετ' αὐτὸν φυγὴ χαπαμένων ,
τῆς πλησιεστέρας ὁ Διογένης σωμαθρούσας τρατιᾶς,
ᾗ χωρὶς ἐκείνης ἔρχεται πρὸς τὰ Σίρμιον. καὶ ἡ
γωμαίκα ἡ ταῦτα τῶ καταπλεξάμβος, καὶ ὑπο-
κρίσεσ μεγάλας καταμελαξας , ἐπεσεν φρακμ-
ρέσας , ἓ τὸ Σίρμιον παραδώσιας ᾗ βασιλεῖ. ἡ-
τις ᾗ οἷς τὸ Βυζάντιον αὐτέμφυτη , ᾗ ἀνδρὶ συ-
νεζεύχθη εἰς ἡ ἐν τῇ πόλει μεγιστάνων· καὶ ὁ Διο-
γένης ἄρχειν ὑπέρθη ἢ νοκπτὸς χώρας.

Ἀνικάτεσσε δὲ ὁ βασιλεὺς ᾗ τὸν ἀγωνίσ Οὐάλεστι-
νιανὸν ἡ βασιλέως , ὡς αὐ ἔχοντα οἱ αἰσὶ ἀβδανίαν ὑδατος. Γνωρίσ ἡ τὰ ἄρχοντος Ἀβασγίας
τὰς πρὸς Ρωμαίους ἀβεπσαστος σωμβάκας, ᾗ τὰ μόρα καταβέβηκοτος, ἐξεστι κατ' αὐτὸ ὁ βασιλεὺς
πατρικὰ, κατὰπιν λαπὸν Νικηφόρου πατρίκιου , * τὸν υἱὸν Βαρδᾶ τᾶ Φωκᾶ . οἱ ᾗ διὰ τὸ τῆς φρα-

* ὁ Ουρανὸς Scyl.

* τὸν Σπύρι Νικηφόρον πατρίκιον , Scyl.

giturum . Mariam Zoſtæ munere ornatam , cum filiis ſuis Conſtantinopolin miſit . Xiphiæ porro opera quæ erant in Servitæ & Sofco caſtella omnia ſolo æquat , & in caſtellum Stagus venit . Ibi ſe ipſi offert Elemagus Belegradorum princeps , fervill habitu , cum collegis ſuis . Imperator inde Athenas proficiſcens , in itinere Zetunium tranſiens , oſſa Bulgarorum contemplatus , occiſorum quo tempore rum congeſta Samuelum Nicephorus præliо fudit , admi- *Edit. Paril.* ratus eſt . ac multo magis murum in *pag 317.* Thermopylis exſtructum (qui etiamnum Scclos vocatur) apud Rupenam , ad deterrendos Bulgaros . Ut Athenas venit Deiparæ pro victoria gratias egit , templumque donariis ſplendidis ac magnificis exornavit . Hinc Conſtantinopolin redit , Baſilii triumphus. InveCtuſque eſt triumphans per magnas fores Aureæ portæ , ornatus corona aurea ſuperne criſtata : præcuntibus Maria , Samueli filiabus , & reliquis Bulgaris . Adum hoc indictione ſecunda , anno ab origine mundi ϛϱ ϛιϛ ιϛ ϡχνιι . Atque hoc modo profequentibus eum victoriæ gratulantibus acclamationibus , magnum cenipium inſit : cumque ibi carmine canrato Deo gratias pro tam felici ſucceſſu egiſſet , in palatium abiit . Reverſum victorem Sergius patriarcha prolixe oravit , ut quod ſe factarum bello Bulgarico feliciter confecto promiſerat , Allelengyum aboleret , ſed nihil obtinuit . Atque is Sergius , cum Sergio patriarchæ mortuo per annos ϰϰ eccleſiam Dei moderatus Euſtathius ſuffectus. eſſet , Indictione ſecunda , menſe Julio , anno mundi ϛϱϛ ϛιϡχνιι ad Dominum emigravit . Suffectus eſt ei Euſtathius , palatinæ ædis presbyterorum princeps .

Subacta Bulgaria , Imperatori ſe dedidit Chorbatzæ Bi- etiam conterminia Chorbatorum gens , & filio ſe dedunt. ejus principes , fratres duo : quibus Imperator honores ac opes amplas tribuit . Solus adhuc Imperium detrectabat Sermo , Sirmii dominus , Neſtongi frater . Ad hunc Conſtantinus Diogenes ſanitimæ provinciæ præfectus legatum mittit , interpositio jure- jurando affirmans , cupere ſe ipſum conVenire , ac de rebus neceſſariis colloqui . quod ſi ipſe inſidias vereretur fubeſſe , tribus tantum famulis ſtipatum ſe ad ripam peobuentis ibi amnis acceſſurum . Idem ipſe quoque faceret . Obtemperat Sermo , atque hoc modo cum Diogene con- Sirmii dominus dolo a greditur . ibi cum jam colloquuti eſſent , Diogene ex- Diogenes pugionem , quem in ſinu abſus. ditum geſtabat , ſubito in latus Sermonis adigit , eamque interficit : famuli fuga elabuntur . Diogenes vicinis exercitibus contractis , valida cum manu ad Sirmium proficiſcitur : viduæque exercitatæ , magnis inſuper pollicitationibus perſuadet , ut ſe Sirmiumque Imperatori traderet . Ea Byzantium miſſa , ibi primario cuidam civium matrimonio copulata eſt : Diogenes recens captæ ditioni præfectus .

Aqueæductum quoque Valentiniani Imperatoris refecit Baſilius , civibuſque aquæ abundantiam paravit . Porro cum Georgius Abaſgiæ dux violato quod ei cum Romanis erat fœdere , vicina incurſionibus vexaret , exercitum contra eum educit Baſilius : domi relictis Nicephoro patricio , filio Bardæ Phocæ . * At ii indi-

Edit. Paris. pag. 718.

giſſime ferentes, non ſe quoque una ad bellum juſſos ire, contracto c Cappadocia, Rodanto, & aliis vicinis regionibus utcumque exercitu, rebellionem concinnant. Eius rei nuntius Imperatori allatus, exercitui magnam incuſſit ſollicitudinem. metuebant enim, ne in medio inter Abaſgos & perduelles (quippe ferebatur ea de re Xiphias cum principe Abaſgorum per internuntios egiſſe) inclusi extrema pati cogerentur. Imperator ergo litteras & ad Xiphiam, & ad Phocam mittit, et qui perferebat mandata, ut quam maxime alteri, altero ignorante, eas reddere curaret. Quod cum is effeciſſet, Phocas ſtatim Xiphiæ ad ſe ſcriptas recitavit. Xiphias autem omnino ad ſe quicquam ſcriptum negans, Phocam die quadam ad colloquium vocat, venientemque præparatis ad hoc inſidiis necat. Hoc modo ſtatim diſſipata ea conjuratio. & Imperator de morte Phocæ factus certior, Theophylactum Damiani Dalaſſeni filium mittit, qui captum Xiphiam Conſtantinopolin in vinculis Byzantium ad Joannem ablegat protoconſtrium: is eum raſum in Antigoni inſula monachum facit.

Abaſgi ſubacti.

Imperator proinde metu rebellium liberatus, cum Abaſgis pugnam committit. & quamvis multi Romani occubuere, tamen incerta victoria diſceſſum eſt. Alterum deinde prælium initum die Septembris undecima, Indictione ſexta, anno ab origine mundi ϛ ϡϡ ϛιϑ ιϑ ϡϡϡι. in eo cadit Liparites, Georgii copiarum dux primarius, & cum eo validiſſima Abaſgici exercitus pars. Georgius in montes Iberiæ interiores fuga elapſus, paulo poſt miſſis legatis cum Imperatore pacem componit, cedens ei ſua, quantum ejus hoc Imperator volebat, ditione: filiumque ſuum Panecratium dans obſidem. quem Imperator magiſtrum creavit, ac dominum reddit. Qui ſe Xiphiæ ac Phocæ ſeditionis ſocios præbuerant, eos bonis ſuis mulctatos in carcerem abdidit: ſolum patricium Pherſam interfecit, qui & primus omnium ſe perduellibus adjunxerat, & quatuor curatores vicinorum principum necaverat, ſuaque manu ſpadoni cuidam Imperatorio caput amputaverat. Et & cubicularius quidam Imperatoris leonibus objectus, convictus quod Imperatorem in Xiphiæ gratiam conatus eſſet veneno tollere.

pag. 719.

Roſſiens. motus.

Mortua Anna Imperatoris ſorore in Roſſia, defuncto jam ante Bladimero marito, Chryſochir quidam Bladimeri cognatus ϡ ccc vivos adſcivit, iiſque in naves impoſitis Conſtantinopolin venit, ſtipendia ſe facere velle ſimulans. Cum autem Imperator eum poſitis armis petere ſi quid vellet juberet, non obtemperans. Propontidem trajecit: cumque ad Abydum veniſſet, conſerta navali pugna cum eo qui oram maritimam tuebatur, nullo negotio vicit, ac Lemnum pervenit. Ibi Roſſi a claſſe Cibyrræotarum, & Davido Achridenſi Sami præfecto, ac Nicephoro Cabaſila duce Theſſalonicæ per fraudem omnes ſunt interfecti.

Poſt hæc in Siciliam molitus expeditionem Baſilius, Oreſtam quendam de ſuiſſimis ſuis enarchis præmittit cum magnis copiis. ipſe fato interceptus,

Βουλόμενος δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκστρατεῦσαι κατὰ τῆς Σικελίας, Ὀρέστην τινὰ τῶν ἐνάρχων μετὰ δυνάμεως ἀφῆκε, ὕστερον ὑπὸ τῆς πεπρωμένης τυχὸν

A πόλις Θεσσαλονίκης, ἐξουσιάσαντες ἐν μικρῷ, πλὴν ὡς ἔτυχεν, ἐξορκίσαντες ἀπὸ τῶν Καππαδοκίας καὶ Ῥοδάντου, καὶ τῆς πλησίον χωρίων, ἀποστασίαν κινοῦσι. Οὗπερ ἀγγελθέντος τῷ βασιλεῖ, παραχρῆμα τὸν παραμυθοῦνται, καὶ ἀγωνίᾳ, διδούσῃ μάτην ἐν μέσῳ Ἀβασγῶν τε καὶ τῆς ἀποστάσεως συνειλημμένοι (διελύοντο γὰρ λόγος, ὡς οἱ περὶ τὸν Σιφίαν διακηρυκεύσαιτο πρὸς τὰ τῶν ἀρχοντα Ἀβασγίας) ἀπόκειτο τι πεδύσειν. ὁ δὲ βασιλεὺς γράμματα γράψας πρός τε τὸν Σιφίαν, καὶ τὸν Φωκᾶν ἑξῆς πέμψας, παραγγέλλας τῇ λαθόντι, ἀποδόσαι πάντα ἕδοπον λαθεῖν, καὶ ἑκάτερ ἀγγνῶσας θατέρου τὸ γράμμα. τὸ δὲ, ὡς ἐκελεύσθη ποιήσαντος, ἐπιστολὰς ἐγχειρίσαντος λελεθότος, ὁ μὲν Φωκᾶς ἀδὺς ἐπαίγων τῶν αὐτοῦ τῇ Σιφίᾳ, ἐκείνος ὑποκρίσας, καὶ γράμμα δεξάμενος ὅλως ἀπαρνησάμενος, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ καλεῖ τοῦτον ἐπὶ κοινολογίαν· καὶ ἐλθόντα, λόγως ἔχοντες ἀφοδυπερισμένους, ἀποκτείνυσι. καὶ ὁ ἐπισύσασις τῶν ἀποστατῶν ἅδυς διεκλάδη. τῷ δὲ Θεοκτίστῳ τὰ Φωκᾶ γνωθέντος τῇ βασιλεῖ, πέμπεται Θεοφύλακτος ὁ Δαμιανοῦ τοῦ Δαλασσηνοῦ υἱός, ᾧ τὸν Σιφίαν συλλαβεῖν, ἐπέμπει δίσμιον ἀφ' οὗ τῶν βασιλέα, ἀφ' οὗ Ἰωαννῆν τὸν φρουπατέρειον· ὃς τῇ νήσῳ τὸ Αντεγόνου μοναχὸν αὐτὸν ἐποιήσει.

Ὁ δὲ βασιλεὺς τὰ τῶν ἀποστατῶν ἀπολυθεὶς δύος, συμβαλὼν τοῖς Ἀβασγοῖς, καὶ πολλοὶ πίπτουσι τῶν Ῥωμαίων· ὁμως διελύθησαν ἄμφω τὰ τραυώματα, ἡμὶ εἶκη ἀμφίβολος ἦν. μετὰ δὲ ταῦτα δεύτερος συμπλοκὴς γενομένης, τῇ ιδ· τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς, ἰνδικτιῶνος ϛ', κατὰ τὸ χαλδ· ἔτος, πίπτει μὲν ὁ Λιπαρίτης (ὅτος ἦν ὑπὸ ἀρχιστράτηγος τῆ Γεωργίᾳ) ἡ σὺν αὐτῷ πᾶσ τὸ κρατοῦν τῶν Ἀβασγῶν. φεύγει δὲ ὁ Γεώργιος, εἰς τὰ ἐσώτερα ὄρη τῆς Ἰβηρίας· μετ' ὀλίγον δὲ ἱκέτευσε, καὶ τὴν εἰρήνην ἐποιήσατο, καὶ τῷ βασιλεῖ ἐκεῖς χώρας, ὁπόσης ἐβούλετο, ἀνέθηκε, ὅμηρον δὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Παγκράτιον· ὃν μαγίστρου πεποίησε βασιλεύς, ὑπέστρεψε. τοὺς μετὸν ἄλλως τῇ τοῦ Σιφίᾳ συμπραμένων, καὶ τῇ Φωκᾷ, τῇ ὑπαρχόντων γομωνίας, καθεῖρξεν μόνον τὸν πατρίκιον Φέρσαν ἀπέκτεινε, ἀφ' πάντων τὰ ἀφορμήτα τοὺς δυοτάτους, καὶ τὰ παρας ἀρχόντων γεγονὼν κεφάλαιος ἀποτέτμησε. καὶ εὐνοῦχόν τινά βασιλικὸν αὐτοκράτος καρπημώσατα. ἐδόθη δὲ καὶ λίωσι βασιλικοὶς τὰς θαλαμηπόδος βρόμα, ἐλεγχθεὶς φαρμάκοις ἐπιβιβλάδωσι τῇ βασιλεῖ ᾗ τὸν Σιφίαν.

Καὶ Λεγὴς δὲ τῆς τὰ βασιλικὰς ἀδελφὸς ἐν Ῥωσίᾳ ἀποθανούσης, καὶ ἀφ' αὐτῆς τὰ ἀνδρὸς αὐτῆς Βλαδίμηρου, Χρυσόχειρ συγγενὴς ὢν τῆ τηλικούτου, ἀνδρας ὀκτακοσίους ἀφοσευσεμένους, καὶ πλοῖα ἐμβιβάσας, ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὡς ταχὺς μεθορμήσων. τὰ δὲ βασιλέως καταθέσει τὰ ὅπλα κελεύοντος, καὶ ὕστω ποιήσαντα τῶν ἐντυχίαν, μὴ θελήσας, διλθε τῶν Προποντίδα. ὲν Ἀβύδῳ δὲ γνόμενος, καὶ τῇ ἐρατηχωῦτι ταύτης συρράξας ὑγρομαχωῦτι τῇ παραλίᾳ, καὶ ὑπὸ ῥᾳδίως καταπεξεμένος, κατῆλθεν εἰς Λῆμνον. ἐκείνεσθι παρὰ τὸ σῶλον τῶ Κιβυῤῥαιωτῶν, καὶ Δαβὶδ τῇ ἀπὸ Ἀχελῶου, στρατηγοῦντος Σάμου, καὶ Νικηφόρα τὰ Καβάσιλα, δυκοῦντος Θεσσαλονίκης, παραπεσόντων ἅπαντες κατεσφάγησαν.

Διεκπε-

Δεκεμβρίῳ τῷ μηνὶ, ἰνδικτιῶνος θ', ἔτους ϛϡλδ'. αἰρεθέντος νέου πατριάρχου ἀνεψιὸς τοῦ πρὸ τινων ἡμερῶν τοῦ αὐτοῦ πενθεροῦ, ὁ ἁβδοῦχος ὁ βασιλικὸς ἐποίσατο Λιξίου μοναχὸν, τὸν καθηγούμενον τῆς μονῆς τῶν Στουδίου, εἰς ἱπποδρομίαν αὐτοῦ πηδοκωτὸν μετὰ τιμαλφῶν κεφαλῆς τοῦ ἀφοβουμένου. ὃν ὁ πάμφιλος εὐθρονίζει διὰ τοῦ ἀρτιπαπεύειν Ἰωάννην, ᾧ συμπράγει ἐχρίντο πρὸς τὸ ἀνοικονομήτως διοικῆσαι. ὁ γὰρ ἰανίρης ἐπλάπησε, ζωσας μὲν ἔτι σ. τῷ πάντα βασιλεύσας, ἐπὶ χρόνους δὲ ὀ. τῶν Αὐτοκράτορα διδοὺς ἀρχὴν. παρῆλθεν δὲ παρακέλευσις ἐκ ταυτῆ ἀδελφὸν, ὃν ᾧ διάδοχον καταλιπεῖν τῆς ἀρχῆς, ἐν τῇ κατὰ τὸ Ἑβδόμου τοῦ ἁγγελικοῦ ᾧ Θεολόγου· ὃ δὴ ᾧ γέγονε.

Καταλαμβάνει ᾧ ἅπασαν διωκησιὰν ὁ Κωνσταντῖνος, καὶ πράττειν ὅ, τι ᾧ βέλεται ἐξουσίαν λαβὼν, ᾧ ἐνδιάγειν ἡδέως χαίρων τὰ πράξεων, πολλῶν κακῶν αἴτιος ὑπῆρξε τῇ πολιτείᾳ μετ' αὐτὸς μὲν πράττειν ὑβρὶ ἐβουλεύμενος τὰ ἀνήκοντα τοῖς χαίρουσι μίμεσι, καὶ γελωτοποιοῖς. καὶ κύβοις ᾧ κοτταβοις ὑπεπιπρόθυμον· ἀρχοντας καθιστὰς ἐν τῇ πολιτικῇ τάξει ᾧ στρατηγίας, οὐ τοῖς ἔργῳ καὶ λόγῳ τὸ δοκιμοι ἐκείνοις παρεχομένοις, ἀλλ' οἷς ἀκλητα ἐκτετραμμένα ἀνθρώποις, καὶ πάσης μιαιφόνου καὶ βδελυρίας ἐμπεπλησμένα, ἀπάγων αὐτοὺς τοῖς τῆς ἀξιωμάτων ὑψηλοτάτοις πειρωμένοις· ὧν δὴ γένος ᾧ ἀρετῇ πόρῳ προέχοντας παραπέμψων. Νικόλαον δὲ ᾧ πρώτου ἅ αὐτὸ Θαλαμηπόλαν, δομέστικον προβιβάζεται ἅ βοῦλαι ᾧ παραπαίμβιον· Νικηφόρου δὲ, τοῦ μὲν ἐκείνου τὰ δόρπια φέροντα, πρωτοβεστιάριον· Συμεὼν δὲ, ᾧ κατὰ ᾧ τῶν τελῶν, ὀφωγγάριον τῆς βίγλας, ἀφοῦσας τὰς πάππας τιμιόσας. Εὐσταθίου τὰ ᾧ πολιτικὸν μὲν ἐκείνης, μέγαν ἑταιρειάρχην· προβιβάζεται δὲ ᾧ Δούκα. Ἀντιοχείας, δὲ τοῦ τοῦ Στουπούλιου λεγόμενον, ᾧ Ἰβηρίας Νικήτας ᾧ ἐκ Παταιδίας, ᾧ ἄμφω ἐπίρρητοι αὐθρώπῳ ᾧ ποιηρὸς· οἵτινες παραχὰς ᾧ συγχώσεως τὰ πάσα πληρώσαντες, μικρὸν ᾧ βασιλεῖ αὐτὸν ἅλα, ἐδὲ πακοῖς ἀγομένῳ ἀπόνη τῆς αὐτοκρατορίας Ῥωμαίων τὸ τοῦ βασιλείου πατρὸς, Νικηφόρου δὲ ᾧ Ἰωάννη ᾧ βασιλείᾳ ἅ κατὰ ᾧβδόχας ἐκβαλόμενον τὰ σκήπτρα, ᾧ φοβερὰν καθεσταμένου τοῖς πλησίοσιν ὕθνοι. ᾧ ἐ μόνον ἀβέβαιον εἶχε ᾧ γνώμιμον ὃν ἅ ᾧ ἀρχὰν ἀφοβοῦλο, ὡς ἔτυχεν αὐτὸς καθιστὰς, ἀλλὰ ᾧ τὰς ἀξιολογωτέρους ᾧ δοκιμωτέρους ἐθένος διαπαντὸς ἐξδοκίμους ἐπιβυλῶν. ἀπετύθλωσε μὲν δὴ ᾧ Κωνσταντῖνον πατρίκιον, ᾧ υἱὸν Μιχαὴλ μαγίρου τὰ Βώρτζη, ᾧρὸ ᾧ αὐτοκρατορίας αὐτὸ φοσκορούσαν, ἐ τοῖς ἀκολάστως αὐτῷ πράξεις. Βασιλείῳ τῷ βασιλεῖ μνώσατε. ᾧ ἄλλως ὡ ὀλίγως ἀσθρας ἀγαθοῖς ἀφαίσεν, ὡς πρόσω ὀξεῖσι ὁ λόγος. ᾧ τὰ μὲν φροίμια ἅ αὐτοκρατορίας αὐτὸ, ταυτὰ ᾧ τοιαυτα· τὰ δὲ μὴ ταυτα, ποία ἂν ᾧ κατ' ἀξίαν παρασκήσαι ἱστορία; μόνων δὲ, οἷς ἐρίζεν, ὀξεχώμενος γλωτοποιῶν ᾧ μίμων, καὶ πυρὶ τοῖς ἱπποδρομίας ὑπὲρ τοῖς ἄλλος κεχυνὸς, ἔργον μόνον ἀναγκαῖον ταυτας γνώτο· τὰ λοιπὰ μηδενὸς ἄξια λόγε, ἀλλὰ ἑώτερα λογιζόμενος ᾧ αὐτὰ ἀκολάσεων ἔργων.

Νικηφόρου δὲ ᾧ Κομνηνὸν, ἀνδρα σωφρ, ἐ ἐπ' ἀρετῇ ᾧ ἀνδρίᾳ βεβομένον, Μανίας ἀρχοντα, ᾧ ᾧ Δυρραμιτας, ᾧ ᾧ τὰ πρόκριτα ὑποπίζαντα ᾧ ὄνη, ὃ αἴτιος μὲν ὤλεσεν ὠδημίαν, ᾧ δι' ἀρετὴ ᾧ φρονήσεως, ἀπετύθλωσεν, ἴγκλημα τοῦτ' καθοσιώσεως ἐπενεγκών· ὅπως δὲ πολλαὶς συμπλικοτέθνεν. Pars II. Cccc

A subfequi non valuit - Nam menſe Decembri, Indictione nona, anno 100 CIↃIↃXXXIV, ſubito correptus morbo deceſſit - Paucis ante mortem ejus diebus obiit Euſtachius patriarcha, in cujus locum Imperator ſubſtituit Alexium monachum, Studiani collegii magiſtrum, qui ad ipſum invifendi cauſa venerat, afferens ſecum caput Joannis Baptiſtæ - Eum ergo cum per Joannem protonotarium, cujus opera in adminiſtrandis publicis negotiis utebatur, in ſolio patriarchæ collocaſſet, vefpere expiravit - Vixit annos LXX, quos omnes regnavit - ſolus autem ſummum Imperium geſſit annos quinquaginta - Fratrem imperii ſucceſſorem inſtituit, eique mandavit, ut ſe in Joannis Evangeliſtæ ac Theologi Fano ſepeliret, apud Hebdomum - Idque is eſt executus. Alexius patriarcha.

B Conſtantinus Imperio potitus, nactuſque licentiam agendi quæ vellet, multa ſibi reipublicæ mala dedit - Quippe homo pravis ſtudiis deditus, nihil eorum quæ officii erant vel agebat, vel cogitabat: iudis autem equeſtribus & mimis ac ſcurris delectabatur, potandoque noctes trahebat - Civiles ac bellicos magiſtratus non iis qui facto aur dicto virtutem ſuam teſtatam feciſſent mandavit: ſed præteritis iis qui genere, virtute, ufuque rerum pollebant, ad ſummas dignitates exulit mancipia ebriofa atque evirata, omnibuſque polluta ſtaglitis - Etenim Nicolaum famulorum cubiculi principem, ſcholarum domeſticum & accubitorem Themiſtæ & Baſilio, ſtoruerat, ac terrori vicinis gentibus fuerat - Et vero Conſtantinus non modo abſque judicio & temere magiſtratus legebat, ſed & præſtantiſſimum quemque vexabat, ac non ceſſabat illuſtribus viris inſidiari - Hoc modo Conſtantinum patricium, magiſtri Michaeli Burtzæ filium oculis privavit, offenſis ab eo ante initum Imperium, fratri Baſilio turpia ipſius facta indicante - & aliis haud paucos præſtantes viros e medio ſuſtulit, ut ſuo loco dicetur - Talia ergo fuerunt Imperii hujus initia - quæ ſubſecuta ſunt, quænam poſſit digne explicare narratio? Solis, uti monui, deditus ſcurris ac mimis, & ludis, ut nemo unquam magis equeſtribus capitur, hos unice ſibi curandos arbitrabatur: reliquorum, quod ea ſuis inepciis ac libidinibus poſteriora ducebat, nullam habens rationem. CONSTANTINI Romani Imperium.

C Nicephorum Comnenum, virum prudentem, ac virtute & fortitudine inclitum, qui Aſpracanize præfectura fungebatur, nullam ob juſtam cauſam, ſed virtuti hominis invidens, majeſtatis reum fecit, ac luminibus orbavit - Is enim Nicephorus Tyrannica Conſtantini in bonos viros fa-

ſæpe cum victis in Media Sarracenis congreſſus, cum viderer ſuos miſeres hoſti turpiter terga objicere, exprobrando eis mollitiem, hortandoque ne fuga turpi, ſed fortiter pugnando ſe tuerentur, ad fortitudinem excitavit. cumque ab his etiam jurejurando ſibi promitti poſceret, cum ipſo ad mortem uſque ſe in hoſtem pugnaturos, ſcripto libello ad hoc ſe obligavere: in quo diriſſimis ſeſe devovebant imprecationibus, niſi fortiter ſe pugna ſtarent, & ad mortem uſque cum duce perſeverarent. Hoc ubi reſcivit Conſtantinus, illico magiſtratum Comneno abrogat, reducumque Conſtantinopolin in judicio conſpirationis contra Imperatorem accuſat: damnatoque criminis, oculos eruit. Bardæ etiam patricio, Barda magiſtro Phocæ progenato, infenſus, ac nonnullis aliis, opera cujuſdam domeſticorum ſuorum calumniatorum dolum nectit, accuſatoſque inſidiarum Imperatori ſtructarum ſtatim oculis mulctat.

Edit. Pariſ. pag. 726.

Sub id tempus Naupacto præerat Georgius, quem ob animi inconſtantiam Morogeorgium, id eſt ſatuum Georgium appellabant. is cum oppidanos texaret inſuper exactionibus commentitiis ac continentibus attereret, ſeditione adverſus ipſum coorta interfectus eſt, & bona ejus direpta. Imperator non auctores modo cædis crudeliter punit, ſed & ipſi ſummo pontifici ejus urbis oculos effodit. Romani Duri filio, patricio Baſilio, adverſus Pruſianum Bulgarum magiſtrum ac bucellariorum præfectum incidit cootentio, ventumque eſt etiam ad pugnam. Qua ens diſcordia in Imperii majeſtatem impudenter delinquiſſe judicans, alterum in Oxeiam, id eſt acutam, inſulam, alterum in Platam relegavit. Et paulo poſt Baſilium delarum quod fugam eſſet meditatus, excæcavit. Pruſianum, cum is quoque in periculum de oculis ſuis veniſſet, miſſum fecit. Oculos eruit præterea Romano Curcuæ, qui ſororem Pruſiani in matrimonio habebat, Bogdano, Glabæ, & Gudelif. Linguam etiam præcidit Zachariæ Beſſæ Phebdati cognato, commentus eos ſibi inſidias ſtruxiſſe.

345

Patzinacæ.

Hoc anno Patzinacæ irruperunt in Bulgariam, & plurimos hominet, duces ac cohortes occiderunt, ac cæperunt. Itaque Conſtantinus Sirmii Diogenem præfectum Bulgariæ ducem creat: qui ſæpe cum iis palantibus commiſſa pugna eos fudit, coegitque trajecto iſtro quieſcere. Toto etiam Imperii ejus tempore maxima fuit ſiccitas, exarueruntque etiam fontes perennes & flumina. Pauperibus parcens Baſilius, publicum tributum ſolutus erat non ad diem dictum exigere, ſed dilationem aliquam concedere. quo factum, ut eo mortente duorum annorum tributum deberetur.

Siccitas.

Exactio tributi.

Non id modo, ſed & trium inſequentium (tot enim imperavit) annorum tributum exegit Conſtantinus. qua re non egeni tantum, ſed & opulenti attriti ſunt, triennio quinque annorum pendere coacti tributum. Ea tempeſtate claſſis Agarenorum Cycladas inſulas invaſit. Eam Sami prætor Georgius Theodoracanus ac Periboes Chii præfectus adorti pro-

Agareni pulſi.

μους τοῖς γείτοσιν ἐν Μηδίᾳ Σαρακηνοῖς, ἢ πυκ ἑαυτῶν στρατιώτας μαλακιζομένους ὁρῶν, ἢ τὰ νῶτα στρέφοντας ἀκόσμως καὶ φεύγοντας, καὶ τὰ μὲν ὀνειδίζων, τὰ δὲ καὶ παρακαλῶν μὴ ὧδε φεύγειν αἰσχρῶς, ἀλλ' ἐρρῶσθαι κατὰ τὴν αὐτοπάλων γενεάν, ὑποστρατηγεῖσθαί, ὡς δὲ ἢ ἐνωμόσιος ἢ καπάθηκε βεβαιώσει τοὺς ἀπιέναι, ὅτι σὺν αὐτῇ θανοῦνται μαχόμενοι πρὸς τοὺς πολεμίους, ἐγγράφων ἐκάστῳ γραμματείδιον παλαμναιοτάτας ἀρὰς ἢ φελκασθέστους ὅρκους ἐμπεδοῦσαι μένοι, εἶναι ῥομφαίας ἐν τῇ παραταξει, ἢ ἐνδυσεῖν σὺν τῇ στρατιᾷ. τοῦτο οἱ ἦλθεν εἰς ὦτα τῶ Κωνσταντίνου, παραλύτως μὲν ἀὐτὸς τὴς ἀρχῆς ὁ Νικηφόρος, ἢ εἰς τὸν βασιλέα εἰσάγεται, κεφαλὴν τε ἢ βῆμα ἦτο, ἢ καπαδικεῖται ὡς συνωμοσάμενος κατὰ τῆς βασιλείας, ἐ τὰς ὄψεις πυροῦται. ὑγιοῖ δὲ ἢ Βάρδᾳ πατρικίῳ τῇ ἐαυτοῦ τῶ μαγίστρῳ Βάρδᾳ τῷ Φωκᾷ, καὶ τισι ἄλλοις, ῥάπτει διά τινος τῆ παραφερομένων συκοφαντῆ, τυραννίδος ἐπίθεσιν κατ' αὐτῶ, ἢ ὠθὺς ἀποτυφλοῖ τοῦτον, ἢ τὰς συμβαλλούσας αὐτῇ.

Καὶ γάσιος δὲ γενομένης ἐν τῇ Ναυπάκτῳ κῆ Γεωργίου τῶ στρατιώτου αὐτῆς, ὃν ἢ Μωρογεώργιον ἐκάλουν διὰ τὸ ἄστατον τῆς γνώμης, ἀναιρεῖται μὲν ὁ στρατηγὸς, διαρπάζουσι δὲ ἢ τὰ προσόντα πάντα αὐτῇ, κακῶς ἔχοντι δὲ ἢ περὶ τὰς ἐγχωρίους, ἢ εἰσπράξεσι συσορισμένας ἢ συνεχόσι τοὺς συνοικεῖσθαι. ὁ βασιλεὺς δὲ οὐ μόνον τὴς αἰτίους ἀπεπώμῳ ἐκόλασε τῇ φόνῳ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν Ἀρχηγέτην τῆς Ναυπάκτου ἐτύφλωσεν. ὁ δὲ τῶ Σκληρῶ Ῥωμανῶ υἱὸς Βασίλειος πατρίκιος, προσκρίνων τῇ μαγίστρῳ Προυσιάνῳ τῇ Βυλγάρῳ στρατηγοῦντι βικελλαρίων, ἐς ποσῶτον ἠρόχθη πόλεμος, ὡς ἢ ἧβῃ μάχης πτοηθῆναι. πέμπει τῶν ὑπάτων Κωνσταντῖνος ὁ βασιλεὺς ἀναιρησόμενος κρίνων κῆ τῆς βασιλείας, ἐ ἅμφω ὑπεροράζει, ἢ μὲν ἐν τῇ Ὀξείᾳ νήσῳ, τὸν δὲ ἐν τῇ Πλάτῃ. μετὰ μικρὸν δὲ ἢ μὲν Βασίλειον, κατηγορηθέντα ὡς ἐπὶ ἀποβάσει μελετῶν, ἀπετύφλωσε· ἢ δὲ Προυσιάνου μικρῶ δεῖν τοῦτο αὐτὸ πεισθέντα κινδυνῶσαι ἠλλοθρόησεν. ἐτύφλωσε δὲ ἢ Ῥωμανὸν τὸν Κυρκυᾶν, ἐπ' ἀδελφοκτόνῳ γαμβρὸν τῶ Προυσιάνου, ἢ τὸν Βογδάνον, ἢ ἢ Γλαβᾶν, ἢ ἢ Γουδήλιον. ἠγλωττοτόμησε δὲ ἢ ἢ * Ζαχαρίαν τὸν συγγενῆ τῶ Βέσῃ Φεβδάτα, συναφὰσθαι τούτῳ πλασάμενος κατ' αὐτῶ.

* μαχαίρ Scyliz.

Τούτῳ τῇ ἔτει καὶ Πατζινακοι εἰσβολὴν ἐποιήσαντο κῆ Βυλγαρείας, ἢ πλεῖστον λαὸν ἢ στρατηγὸς ἢ πρωτοσπαθάρχας ἐσφαξαν ἐ ἐζώγρησαν. διὸ ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἢ Διογένην ἄρχοντα Σιρμίου ὑπάρχοντα, ἢ Δῶκα τῆς Βυλγαρείας ἐποίησεν. ὃς συμπλακεὶς πολλάκις αὐτοῖς διεπαρμένοις, ἐτρέψατο· ἢ ἠνάγκασε περαιωθῆναι τὸν Ἴστρον, ἡσυχίαν ἄγειν. ἐγένετο δὲ καὶ ἐφ' ὅλους τοὺς τῆς βασιλείας αὐτῶ χρόνους μέγιστος αὐχμὸς, ὡς ἀποξηρανθῆναι τὰς αὐτόθι πηγὰς ἢ τοὺς ποταμούς. τῶ βασιλέως δὲ Βασιλείου, φειδοῖ τῇ πενήτων μὴ ἐγκαίρως τὰς δημοσίας εἰσφορὰς πεποιημένου συντελείας, ἀλλ' ἀναχωλῶ ἐ ὑπερημερίαν διδόντος ἢ ἀπαιτήσεσιν, ἐκείνου τελέσαντος, συνέβη δύο ἐνιαυτῶν φόρους ἔτι ἡρτῆσθαι· οὓς ὁ Κωνσταντῖνος ἀ-

Exactio tributi.

Agareni pulſi.

Θυς εἰσπράξαι. εἰσπράξαι δὲ ἢ τῇ ἑτέρων τελῶν ἐναυτῶν (ἐς τοσοῦτον ἦλθε χρόνου ἡ ἀρχὴ αὐτῇ ἐξαπάθη) καὶ συντείβοντας οὐχ οἱ πένητες μόνον καὶ ἄποροι, ἀλλὰ ἢ οἱ πόροις ἔχοντες, ἐν τελεῖ χρέους πένητα παραχρῆμα δασμοφορεῖας. ἐξῆλθεν οὖν ἢ ὁδὸς Ἀγαρηνῶν κῆ τῆ Κυκλάδων νήσων οἷς συμπλακεὶς ὁ στρατηγὸς Σάμου Γεώργιος ὁ Θεοδωροκάνος, ἅμα Βιεμβῶ τῇ στρατηγοῦντι † Χίου, ἐτρέψα-

το, ἡ δὲ ὠδίνα μὲν ἄπασιν ἦλε, τὰ δὲ λοιπὰ διεκπί-
δασεν.

Ἐνάτῃ δὲ Νοεμβρίου μηνὸς τῆς ιβ'. ἐπινεμήσεως, ἐν ἔτει σφλζ'. αἱρεσιάρχου τοῦ Λαοδικείας ὁ Κωνσταντῖνος, ὃς παρὰ τῶν ἰατρῶν ἀπηγορεύθη, ἰσχυρίνοι τινὰ ἀπ' αὐ-
ταλλήσει ἤλπιζον τῆς βασιλείας. ἐδόξεν οὖν αὐτῷ, τὸν πατέρα τὸν Κωνσταντῖνον ἢ Δαλασσηνὸν μνησικλέα ὀνο-
μα, καὶ Ἀριθμὸν ἐν τῇ ἰδίᾳ οἴκῳ φυλάξοντα, γαμ-
βρὸν τε ποιήσασθαι ἐπὶ μιᾷ τῷ Συγατέρων, ἣ ἀναγο-
ρεύσαι βασιλέα. ἦν δὲ πὶ μνεῖαι ἔζων αὐτὸν, ἀδινὸς
τις τῇ πιστικωτέρᾳ, ὁ λεγόμενος Ἐργοδότης. σαφῶ-
δὲ τὸ Συμεὼν φιλίας ἔζηκεμένη πρὸς τὸν πατέρα τὸν Ρω-
μανὸν τὸν Ἀργυρὸν, αὐτὸν μὲν παρορᾶσθαι κ' γνώμη· καὶ
γὰλλιεταί τις τάχα ἐκ βασιλέως ἐς τὸν Δαλασσηνὸν,
ἐκείνοις προσμένειν κελεύοντος αὐτὸ, ὅπου ἂν ἡ γραφὴ κα-
ταλήψεται. ἀγγέλῳ δὲ Ρωμανὸς ἀφὸς τὰ βατίλεια. ἀχ-
θόμενος δὲ διὰ ταῦτα γνῶμαι, ἢ ἐξελυσίαν τῆς νο-
μίμου γυναικὸς, τῇ βασιλέως τῆ Συγατρὶ συναφθῆναι,
ᾗ βασιλέα ἀναγορεθῆναι, ἢ πηρεθῆναι τὰς ὀφθαλ-
μὰς. τῶ δὲ ἰλιγγιῶντος ᾗ ἀπαδομένου φῶς αὐτῶν ἐκά-
τερον, ἡ σωίοικος δείσασα πεῖ τῷ ἀνδρὸς, μὴν ᾗ πά-
ση φλαῦρον, ἢ κοσμικῶν ἐκυσίως ἀπέστοτεν χα, ᾗ
τῇ συζύγῳ πρὸς τῷ ὄφελ χαείσασα καὶ ἢ βασιλέως. ὑ-
σῶν δὲ τῇ Κωνσταντίνῳ Συγατέρων τεῶν ἐκ τῆς Συγα-
τρὸς τῶ πατρικίῳ Ἀλυπίῳ, ὧν ἔτι ζώντος τῶ Βασιλέως πρ-
μόσαν, ἡ μὲν καθ' ἡλικίαν ἀφωτιῶσα Εὐδοκία ἀπεκεί-
ρατο· ἡ δὲ ἢ Θεοδώρα, ἀπωλώσατο συζυγίαν τῇ Ρω-
μανῷ, ἢ ᾗ τὸ συγγνῶς, ὧς φασιν, ἡ δὲ πᾶσι τὸ ἐκεί-
νου σύζυγον ζῶν. ἡ δὲ τῇ χρόνῳ δίδηρα Ζωὴ, τὸν πρεῖ τῆς
σωμοικίας λόγων σωμνεθῆτρε ἀπαισίως ἐδίξατο. λόγῳ
δὲ πρεῖ τῆς συγγνείας κινδύνος, καὶ τῆς ἐκκλησίας
σὺν τῇ πατριάρχῃ λυσάντων τὸ ἀμφίβολον, ἱερολογεῖ-
ται ὁ Ρωμανὸς τῇ Ζωῇ, ᾧ Αὐτοκράτωρ ἀναγορεύεται βα-
σιλεὺς· καὶ μῆ τρὸς ἡμέρας Κωνσταντῖνος ἀπέθανε, ζή-
σας μὲν ἢ ἅπαντα ἐτ' ζωῆς αὐτῷ χρόνον ὁ. ἐτῶ, ἐπὶ τρεῖς
δὲ ἐνὸς δέοντος μῆνας βεβασιλήκως.

Οὗτω δὲ παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα ἢ προσδοκίαν ἢ ἡ πη-
ρώσεως κ' ὀδμὴν ᾗβδιάζ ὁ Ρωμανὸς, τὸ ἢ βασιλείας πε-
ξῶντα κράτος, ᾗ βασιλεὺς Αὐτοκράτωρ ἅμα Ζωῇ τῇ
τῶ Κωνσταντίνου ἀναγορεύεται Συγατρί. ἅμα τε σωμ ἐπὶ
τὸν βατίλειον κάθισα Θρόνον, ᾗ ἅμα ωφσίμιος ἀγαθὸς
ᾗ ὑπιβατηρίοις ἐπαινετοῖς ἐδέξατο τὸς ὑπὸ χείρα, ἀπὸ
ἢ δυσβάτου πρότερον ἀρξάμενος ἀγαθοεργῖν. ἐνδίωσαν
ᾗ τῶ ωφσόδου τῆς μεγάλης εἰσὼς ἐκκλησίας, ἅπε οἰ-
κονόμος πάντης γενόμενος ἐν τοῖς ἐμαφθεν χρόνοις, ᾗ
ἄλλων ὑπόσας ὑπηρετεῖθαι ἐδος παρὰ τῶ πάντης κλή-
ρε, ὑγδοήκοντα χρυσίν λίτρας ἀπὸ πᾶν ἔτος χορηγεῖθαι
τῆτος τετάκτο ἀπὸ ἢ βασιλικὸ ταμιῶν εἰς ωφδόκιον.
ἐξέλυφε δὲ καὶ πλεον ἀπεῤῥίζωσι τὸ Αλκιβιάγιον, ὅπερ
μελέτε μὲν ὁ Κωνσταντίνος ποιῆσαι, ὑκ ἔφθασε δὲ ἐκέ-
νωσε δὲ ᾗ τῆς φυλακῆς τῇ ἐγκαθειργμένων, διά τινας
ἀφ' ὧν τὰ μὲν δημόσια χρία χαεξόμβος, νοσοσιν
δὲ τὰ ἰδιωτικὰ. ἀπολυτρώσατο δὲ καὶ τὰς κατηχομένους
αἰχμαλώτους ἐκ Παιζυνακίᾳ. ἐτί μὴν δὲ ᾗ συγκλίσεις
μητροπολίτας τρεῖς, τὸν Ἐφέσου Κυζικοῦ, ὡς τὸν πά-
νεμόχον ὁμιλοῦντα· Δημήτριον τὸν Κυζίκου ; ὡς λίαν
ἄπῳ ᾗ ἀφὸ ἢ βασιλείας πφεπιμένον· ᾗ Μιχαὴλ τὸν ἢ
Εὐχαΐτων, καθ' αἷμα τότῳ ἐγγίζοντα, ᾗ τὸ ἀπορίφον τῷ γένος εἰς τὰς λεγομένας Παδλικούς· Ἰω-
άννου ᾗ τὸν τὸ Βασιλείου τοῦ βασιλέως ωφωποσίφον, ἢν τῶν κοσμικὸν κεφαλῶν τελέχα, μετα-
πεμψάμενος, ᾗ σὺγκλιτον τιμήσας, τῇ τῆς ἰωπῆ συζύγου ἀδελφῇ Θεοδώρᾳ φραξὸν κατέστησε πολ-

A fligarunt, captis duodecim navibus *Edit. Paris.* cum ipſis vectoribus, ac reliquis diſſi- *pag.* 722.
patis.

Nona Novembris die Indictione XII, anno mundi 6292 ERA XXXVII, ſubito morbo correptus Conſtantinus, & a medicis deſperatus, de inſtituendo Imperii ſucceſſore cogitavit. placuit, que accerſere patricium Conſtantinum Dalaſſenum, qui tum domi ſuæ in Armeniaco degebat: cique filiarum ſuarum unam nuptum dare, ac Cæſarem 346
deſignare. Mittitur ergo ad eum adducendum Ergodotes eunuchorum fidiſſimus. Sed opera Simeonis, qui Romano Argyro patricio favebat, id conſilii rependitum fuit: moxque ab Imperatore miſſus, qui Dalaſſenum eo loco ubi litteras acceperit ſubſiſtere juberet. Romanus in palatium adducitur, Romanus Argyrus ſibi generi Imperatoris.
B daturque ei optio, ut vel oculos ſibi erui patiatur: vel diviſa ſua legitima uxore, filiam Imperatoris ducat; ac Cæſar deſignetur. Hæſitante eo, uxor marito metuens, ultro comam poſuit, ac ſæculo renuntiavit: viroque & oculos ſervavit, & Imperium paravit. Erant Conſtantino ex filia patricii tres filiæ: quarum natu maxima Eudocia, monachatum fuit amplexa: minima Theodora, conjugium Romani averſata eſt, five ob propinquitatem, ut ferebatur, generis: five quod uxorem ejus ſciret adhuc vivere. media Zoe, facile cum fibi dari mariturn paſſa eſt. diſputatione autem de cognatione mota, res a patriarcha & Eccleſiaſticis diſcuſſa, & Romanus Zoæ copulatus eſt, Imperatorque declaratus. Triduo poſt Conſtantinus vivendi finem fecit, eum vixiſſet annos ſeptuaginta, triennium menſe minus imperaſſet.

C Romanus præter omnem ſpem atque expectationem oculorum amitten- ROMANI ARGYRI Imperium.
dorum periculo evitato, Imperator cum Zoe Auguſta factus, initio Imperii bonis ac laudabilibus orſus fubditos demeritus eſt. Principium fecit beneficia in religionem. Cum enim ſciret magnæ eccleſiæ reditus non ſufficere, ut qui ſuperioribus tem-
D poribus diſpenſator fuiſſet ejus, & aliarum quibus hujus cletus de more inſervlebat, octoginta auri libras quotannis ex ærario Imperatorio ei pendi juſſit, decreto ea de re condito. Abolevit etiam Alilengylum, quod *pag.* 723.
Conſtantinus erat ſubſtantus, nifi more eum antevertiſſet. Carceres quoque captivis ob certa crimina evacuavit: publica debita diniſit, privata perſolvit. redemit captivos ex Patzinacia. Fecit etiam tres ſyncellos metropolitas: Cyriacum Epheſi, utpote conſanguinem patriarchæ: Demetrium Cyzici, quem etiam antequam fieret Imperator, admodum dilexerat: & Michaelum Euchaitarum, ut genere huic propinquum, quod a Redanis ſtirpem ducebat. Joannem qui Baſilii Imperatoris fuerat protonotarius, jamque religionis cauſa caput raſerat, evocavit, Syncellumque fecit, & conjugis ſuæ ſororis Theodoræ cuſtodiæ præfecit. Multos porro Dei famulos
E Eulychetas, καθ' αἷμα τότῳ ἐγγίζοντα, ᾗ τὸ ἀπορίφον τῷ γένος εἰς τὰς λεγομένας Παδλικούς· Ἰω-
άννου ᾗ τὸν τὸ Βασιλείου τοῦ βασιλέως ωφωποσίφον, ἢν τῶν κοσμικὸν κεφαλῶν τελέχα, μετα-
πεμψάμενος, ᾗ σὺγκλιτον τιμήσας, τῇ τῆς ἰωπῆ συζύγου ἀδελφῇ Θεοδώρᾳ φραξὸν κατέστησε πολ-

ad extremam redactos pauperiem sublevavit: & alioquin adversis rebus prestò reposcillavit. Pro salute animæ fuerat sui immensam pecuniæ vim impendit. Et quos ille male tractaverat, alios honoribus, alios opibus aut pecunia consolatus est. Romanum Scleram, cui a Constantino erutos oculos demonstravimus, fororis suæ nuptiarum, ad splendorem magistratui extulit. & a diuturno exilio revocavit Nicephorum Xiphiam, qui sponte sua in Studiano collegio est monachus factus. Eo tempore pluvias commodas dedit Deus, fructusque large provenerunt, maxime oleæ.

Ambitio cleri. Die Pentecostes sacro tumultuatum est ob sessionem in sacro officio, metropolitis non ferentibus superiore loco ipsis sedere syncellos. Eo tempore Prusianus Bulgarus magister delatus, ut qui conspiratione cum Theodora Augustæ sorore imperatoris Imperium affectaret, in Manuelimonasterium in custodiam datur: & ingravescente crimine, oculis privatur, & mater ejus Zoë urbe ejicitur.

Conspiratio nis. Et Constantinus Diogenes, cujus uxor fratre Imperatoris nata erat, Sirmii præfectus, inde transfertur, ac Thessalonicæ dux constituitur: accusatusque ab Oresta qui Basilii Imperatoris fuerat minister, quod defectionem moliretur, præter ad Thracenses mittitur, ac comperto crimine vinctus in urbem adducitur, inque turrim conjicitur. Socii conjurationis, Joannes syncellus, Eustachius patricius, ac duæ Daphnomeliæ, Michaelus Theognostus, & Samuelus, magistri Michaeli Burtzæ filii, Georgiusque & Barasbatæ, qui in monte Athos Iberorum monasterium condidit, patrucles patricii Theudati, graviter verberati, & per viam publicam producti deportantur. Theodora etiam pulla palatio, in Petrium relegatur. *Edit. Paris. pag. 734.*

Ultima Octobris die, stella ab occasu versus ortum trajicere visa est. eademque die classis Romana haud exiguam est passa cladem, Antiochenæ præfecture Michaelo Spondila. Imbres quoque ingentes usque ad Martium mensem obtinuerunt, & amnium ac lacuum exundatione fere omnia animalia necata sunt, ac semina terræ commissa perierunt: ideoque insequenti anno gravi eit laboratum penuria. Caterum Imperator ut acceptam in Syria cladem exlarcciret, expedicionem ad Berroeam instituit: mittitque fororis suæ maritum Constantinum patricium Carantenum, cum levis armaturæ exercitu, specolari eum adiens, & quantum fieri posset hostes infestare, prælio tamen usque ad sinum adtrentum abstinere jubens. Dum autem milites cogit, interim Abasgiæ Princeps Georgius ex morbo decedit. uxor ejus legatis ad Imperatorem, deniique missis, fœderis instaurationem, & filio suo Pancratio conjugem petit. Cui assensus Imperator, fœdus firmat, Helenamque sui fratris filiam in Abasgiam nuptum mittit, & Pancratium Curopalatæ honore insigniit. Abasgica affinitas.

A λοις δὲ ὑφ' ἡμῶν ἐν Θεῷ * εἰς ἐκάτλιον ἐλθόντας * ἐκ τῆς ολκουμένης πνεύματα ἀνεκπεσεῖν. ὧ τῆς ἄλλως δυσφρονήτου καὶ πεζομένης ἀποφάσεως, παραμυθίας ἀξίωσον. παρίχεδι ὦ χειμάτων πλῆθος ἀερῖμα πρέττον, ὑπὲρ σωτηρίας ψυχῆς τῶν ἐν αὐτῷ. ἤξιωσε δὲ παραπλησίως τῆς τοσοῦ κακῶς ἐπαθεν ὑπ' αὐτοῦ, τῆς μὲν εἰς ἀξιώματα προβιβάσας, τῆς δὲ εἰς κτήμασι, ἐ ἄλλως ἐν χρήμασι παραμυθησαμένος. ἀπήγαγε ὦ ἐ εἰς τὸ λαμπρὸν μαγίστρου ἀξίωμα τὸν ἀδελφὸν γαμβρὸν αὐτὸ Ῥωμανὸν ὃ Σκληρὸς, ὃν ὁ Κωνσταντῖνος, ὡς εἴπομεν, ἀπετύφλωσεν. ἀπεκαλέσατο ὦ ὃ ἐ χρονίας ὑπεροφίας Νικηφόρον τὸ Ξιφίαν, ὃς ὑδιατρίβων ἐν τῇ μονῇ τῶν Στουδίου τὸ μεταχὺ μοναστὴν ἐμοιβετο κτήμασι καπὰ πάντα τὸ χρόνον ὃν ὁ Θεὸς ὑπὸ σύμμετρον, ὦ ἀφορέλασι χήρατο τὸ καιρὸν, κατ' ἐξαίρετον δὲ πολιτείας.

Ἐγένετο δὲ κατὰ τῶν ὑμέρων τὰς ἁγίας Πεντηκοστῆς παρεχὴ, διὰ τὸν καθέδραν ἐν τῇ λειτουργίᾳ, μὴ καταδεξαμένων τῶν μητροπολιτῶν προκαθέζεσι αὐτῶν τὸς συγκέλλους ἐν τῇ σωφράγῳ. κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἐβουλεύθησ ὁ μάγιστρος Πρωσιανὸς ὁ Βούλγαρος, ὃς κοινοπραγεῖν Θεοδώρᾳ τῇ τῆς βασιλίδος ἀδελφῇ, ἧς τῆς βασιλείας σφῶ αὐτῇ ἀντιποιεῖσθαι, εἰς τὸ ἐν Μανουὴλ μοναστήριον φρυρεῖται. ὑπεκρινόμενος δὲ τῆς καταγνίας, αὐτὸς μὲν ὑποτρέπεται, ὃ δὲ μικρῷ αὖτε ὁ Ζωσῆ τὰ πόλεως ἐβάλλεται.

Καὶ Κωνσταντῖνος ὁ Διογένης, γαμβρὸς ὢν τῦ βασιλέως τὸ Ἰουλιανῆ τὸ ἀδελφῆ τῦ βασιλέως, ἀπὸ Σιρμίου μετατεθείς, οἷς Θεσσαλονίκιος γίνεται δύξ. καταγορηθεὶς δὲ παρὰ Ὀρέσ, τῦ Θεράποντος τῦ βασιλέως τῦ βασιλέως, ὡς μελετᾷ ὑποστάσιος, ἐραστὴς εἰς Θρᾴκισσῆς γεγένεται φασιρὰς δὲ ὁ κατηγορίας γνωρίσας, αὐτὸς δίσμας ἐν τῇ βασιλείᾳ. ὧ ἐν πύργῳ βάλλεται. οἱ δὲ τῶν συμφώνων, Ἰωάννης ὁ σύγκελλος, ὁ πατρίκιος Εὐσάθιος, ὁ ἐραστὴς ὁ Δαφνομήλης, Μιχαὴλ Θεόγνωστος, ὁ Σαμουὴλ οἱ τῦ μαγίστρου Μιχαὴλ Β Βύρτζ τὸ ἐκγόνοι, Γεώργιός τε ὁ Βαρασβατζῆ, ὁ ὃν τῷ ὄρει τῷ Ἄθῳ ὁ Ἰβήρων μονὴν συνισάμενος, οἱ πατρικίοι Θεοδόσιοι ἀνεψιοὶ δεσπόζ τυφλώττες, ὧ ἐβ μέσης λεωφόρου παραπομφόντες, ὀξείᾳ παρεπέμφθησαν. κατὰν ὃ δὲ ὁ Θεοδόσιος τὸ ἀπαίτησον, ὡς ἐς τὸ λεγόμβων πεμισιβὰ Πετρίου.

Οκτωβρίου δὲ μῆνός λα'. χάσις ἀέρος ἐγένετο, ὡς ὑνομῶν ὑφὸς ἀπαολῶν τὸ πορίας ποεμώτος. ὃ κατ' αὐτὸν τὴν ἡμέραν πᾶσις ὁ μικρὰ γέγονε, τὸ Ῥωμαϊκὸς * ὅλον ἐραπηχωῶτες τὸ μεγάλης Λητιοχίας Μιχαὴλ τὸ Σπονδύλη ἐγένετο δὲ ἡ ἐμβρωσὶς τὰ λύσεις, ὑπεκρατήσασα ἐς τὸν Μαρτίου μῆνας, τῇ τοσαμοὺς ὑπερχύσεσιν, ὧ τῇ κοίλων πελαγασμένων, ὡς ὑπαπτεγνοῦ καὶ χώδε πάσσα τὰ ζῶα, ὧ τὸς κατοικοῦντας κατῳκς τῇ γῇ, ἐβ ἑξ ὧν ὁλόμον κατὰ τὸ ἐπέτια χρόνον ἐπαολοῦσθαι ἔδοξαι. βιολόμενος δὲ ὁ βασιλεὺς τὸ γαμγοσὸς τὸ Σιφίᾳ ἀπὸ χώρα ἐξιέναδαι, ὥρμησε κατὰ τὸ Βιβρίσας ἐκστρατεῦσαι. ἐκπέμπει γὰρ μετ' ἐξόδου δυνάμεως, Καισαρείου παγίκιον τὸν Καρανιτὴν ὃ ἐπ' ἀδελφῇ τὴν γαμβρὸν, ἀπελθεῖν ἐκστενέλας, ὧ κατακοπῆσαι τὰς ὑποζύγ, ἧ κατὰ τὸ δυνάμ

πημάτιδαι τὰς ἐχθρὰς, παραπέμπεις δὲ καθολικὰς ἀπέχθειαι μέχρι τὰς αὐτὰ παρωσίας. ὃ τοῦτον δὲ ὁ ἐραστὴς ἀφίκνειτο μέχρι τὰς αὐτὰ παρωσίας. ὃ σωζόμενος πρίσβεις τὸν βασιλέα στέλλατα ῥῷ δώρων πασσάς τε ἐρωτικὰς ἐζήτει, ἧ τῇ πατρὶς ὑφ' Παρκρατίῳ * συμπεπτωκὸς. ἧς τῶν πρωτοβέων ἀποδεξαμένος ὁ βασιλεὺς, τὰς τε ἀποδεῖξ ἐκυρώσε, ἐφ' Ἑλένιν τὸν ἑαυτὸ ἀνεψιὰς, τὸν Συγατέρα τὸ ἀδελφὸ * τὸ βασιλέως, γάμμον σὺς Ἀβασγίας ἀπέστειλι, ἧ γαμβρὸν Παγκρατίον ἐς ἧ Κυροπαλάτου ἀναβιβάσας τὸ ὕλος.

B

C

D

E

ἐραστὸ τὸν Σοφίᾳ Scylitz.

* ἀπὸ Βασιλείᾳ Scylitz.

Κατὰ τοῦτο τὸν χρόνον γέγονά τι τερατῶδες ἐν τῇ Θρᾴκῃ περὶ τὰς ὑπωρείας τὸ ὄρους τὸν Καυζοῦκα, ὃ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἐφ' ἑπτὰ καθίσου καὶ διεσθῆς ἐδάτος. Φασὶ γάρ τινες τῶν ἐξελθόντων οἴκοθεν μετὰ ὁδοιπορίαν, ἡ καὶ ἡ θρῆνος παραμυθίας ὁλοφυρμὸν γυναικὸς, ἡ ὠχ ἅπαξ ἢ δὶς τοῦτο, ἀλλ' ὁσάκις Μαρτίου μῆνὸς ἄρχεται Ἰουνίου αὐτὸ καθ' ἡμέραν ἡ νύκτα. σπάνιον δὲ τοῦτο ἐπὶ τῇ καταπεπτωκυίᾳ τὸν τόπον, ἐνθα ἡ φωνὴ ἐξηχοῦτο, ἀθρόαν μεταπίπτειν ἡ ὁλόλυγὴ. τοῦτο δέ, ὡς ἔοικε, φροιμίαν τῶν φθάσασαν ῥηθῆναι αὐτοῖς τῷ Ῥωμαίων ὲν τῇ κοίλῃ Συρίᾳ. τὰ γὰρ βασιλέως Νικηφόρα τοῦ πλείστας Συρίας καὶ Φοινίκης πόλεις παρασκευάμενον, καὶ τὸ μὲν αὐτὸ Ἰωάννη τὰ ἐαλωκότα κρατυναμένου, καὶ μέχρι Δαμασκοῦ τῶν ἐπικρατείαν παρατείναντος, ἐπεὶπερ ὁ μὲν αὐτὸς Βασίλειος φρόνημα μὴ ὑπὸ τῇ ἡμῶν ἀγκολύμβος πολέμων, ὕστερον δὲ καὶ τοῖς κατὰ τὸ Σαμουλὴ ἐρρώσθη φρονήμασιν, ὡς ἐρῶν ἄλκειμον καλῶς ἐ ὡς ἐνδέχεται τὰ ὲν τῇ ψ καταφαλίσασθαι, ἀλλ' ὅσον ὲν φαντασίᾳ γοιμῶς ἐκεῖσε, ἐ ὡς ὁ κωφὸς ἀπῆτει ταῦτα καταπεσάμβος, ὲδ' ὑπορεῖας ἡ ἀχολίαν ἡμῶν ἔχων, ἡ φροντίδα τῇ Βαλγάρων ὑποπέμενος, ἀφορμὴ γέγονε τὸ τὸν ζυγὸν ἀπορῖψαι τὰς δυναστώτερας τῇ πόλεων, ἡ τῶν ἰσπῶν ἀναζεῦξαι ἐλαύτειαν. ἀλλ' ὡς μὴ ὑπὸ πεζικὸν, ἱμιλιαρῖτο μὴ ὁ ἀπόσασις, πρίβελλα δὴ, ἡ ὑ φαντρὸς. πέτε δὲ τὸ χεῖρ ὑποτάσασθαι, ἡ τὰ ἀδιλφοῖ αὐτῷ Κωνσταντίνου ἀμοιβὰς βασιλεύσασθαι, ἡ ῥᾳδίως, ἐ ἐπ' ἐκείνοις ἴχοντος τὸν σκεπτὸν, ἀπερ ὁ λόγος φθάσας ἐγκλωμφανεῖν, τῶν δ' ἄλλων ὀλιγωρίαν καταπεπόταται ὲ τῶν τυχόντα, ἀδύνας οἱ Σαρακῆνοι λαβίμβοι, πᾶς τε ὲν ταῖς πόλεσι φρουρᾶς ἐξεπόρθυται, ἀπόλοντες ὲ τὰς φρουρὰς· κατ' ἐξαίρετον ἡ ὁ τῆς Βηρρόης ἀρχηγὸς, ὃν ᾗ Χάλεπ καλοῦσιν, ἐκβραμὰς τε ἡ ὅποιος σωκηρὰς, ἡ Ἀντιόχειαν ἐκατὸ, ἐ τὰ ὁμορούντα ὕδυ, ἡ φρόσωπα τὰ τοῖς Ῥωμαίοις ὑπήκοα. φοβ' ὃν ὁ Σπονδύλης τὴς Ἀντιοχείας, ὡς εἶρηται, καταρχὼν, ἐκστρατίωσε ὑπ' ἀναβάσης τῇ Κωνσταντίνου, βουλόμενος πάχειαν ἀπὸ τῇ γενναίου ἐκδέξασθαι. ἡ συμβαλὼν τῇ τῆς Βηρρόης ἐξεγνωμένῃ πτῶσει, ἡ πολὺς μὲν γίνεται ὁ σὺν αὐτῇ φόβος· αὐτὸς ἡ αἱ κῶσα εἰς Ἀντιόχειαν ἤγεσθαι. καταφρονήσας δ' αὐτοῦ καὶ τῆς Ἀραβ. Μωσάραφ τῶν φροσυνόρων, ὅσῃ τοιοῦτ. ὑτος ἡ ὁ Μουσάραφ δορυάλωτος καταχθῆναι ὲν Ἀντιοχείᾳ (ἰω γὰρ καταχθεὶς ὑπὸ Πόθου τὸ Ἀργυροῦ) ἐπεκηρυκεύσατο τὴν ἀγωνιστὴς ὑπὸ τὸν ἀρχηγὸν ἐπιστῆναι, ἡ ἀνθρωπον ὡς διξίπιστον, ὑπέχοτο μεγάλα χρυσωμιοῦσαι Ῥωμαίοις, εἰ αὐθεὶς τῇ δυσμὰς καὶ πάσας ἐπιπλόκειε τὰ κατὰ σκοπὸν. πάτε δὲ ὁμόρυλα κακῶσαι καπεπυγίλλειν, ἐ τόπον ἐπιδεικνύς, εἰ φρύεσθ ὲν αὐτῇ δομοδείᾳ, καὶ αὐτῇ παραδιδόειν, ὑ μικρὸν ὄρθιος ἐσεῖται Ῥωμαίοις. ὲ τὰς ῥᾳδιουργίας μὴ σωκεῖς ὁ Σπονδύλης, τῇ τὰ κλοιὸν ἀρῆναι αὐτὸν, ἡ τὸ φρύεσθ ὡς ἐκίλαδισε δόμησαν, ἡ αὐτῇ τῶν φυλακῶν ἐπιτρίψαν, χιλίους φρουροὺς ἐγκατασάσας ὲν τῷ Ῥωμαίους. ὁ δὲ Μουσάραφ τυχὼν ὑπερ νύχτο καιροῦ, λάθρα τῇ Τεμετίλης ἄμμοῦ, ἡ Τιγρὶβ τῇ ἀρχιτραπέζῃ τῶν Λιγυπτίων φυσεβληθεὶς, λαὸν ὑπ' αὐτῶν κιμφθέντα ἑξάμετρος, τὰς τε χιλίας ἀπαρῆσι, ἡ τὸ φρύεσθ αὐτὸς παραδίδοσι. ἐ ὁ δὲλιπὼν ἐξέκεινα ἐξ ὑπερβολῆς φερόμβος οἱ Σαρακῆνοι, ἐβοήθεισεν τὰ ὲν Συρίᾳ Ῥωμαίοις ὑπήκοα, ἡ λυμαίνεθαι.

A Hoc tempore in Thraceſi provincia prodigioſum quippiam accidit, apud radices montis Cuzenæ, ubi ſoes eſt aquæ limpidiſſimæ. Vox enim ibi quædam exaudita eſt miſerabilis, æ- Prodigium.
B quabilibus & lamentis permixta: neque hoc ſemel aut iterum, ſed noctes dieſque continuo a menſe Martio uſque ad Junium, cumque nonnulli acceſſiſſent ſpeculatum locum, unde vox edebatur, alio ejulatus illi tranſiverunt. Præmonſtrabat autem, opinor, hoc portentum cladem Romanorum in Celeſyria accepeam. Ezenim Nicephorus Imperator urbes Syriæ ac Phœniciæ pleraique ceperat, & ab eo parta Tzimiſces ſucceſſor ſecum. Urbes Syriæ a Romanis deconfirmarat, Imperiumque ad Damaſcum uſque protulerat. Baſilius autem, qui poſt hos imperavit, civilibus primum belli occupatus, deinde totus bello Samuelico intentus, non habuerat opportunitatem Orientis res conſtituendi: ied quaſi per imaginationem eo interdum animum trajeCerat, & occaſione curatis iis, totum ſe Bulgaricæ genti ſubigendæ dederat. Ea fuit occaſio urbibus potentioribus Otientis, jugum Romanum excutiendi ſuamque recuperandi libertatem. Sed eæ cum vivente adhuc Baſilio deDionem occulte tanum molirentur, eo fubiato, & Conſtantino fratre Imperium negligenter gerente, iiſque modo quas offendimus rebus dedito omnium aiiotum ſecure repudiata cura, Saraceni licentiam adepti, præfectos urbium expugnaverunt, atque interfeerunt. Præ reliquis rem geſſit Chalegi (ea eſt Berroea) præfectus, qui contiguentibus incurſionibus Antiocheam ac vicina Romanis ſubdita vexabat. Adverſus hunc Spondiles Antiochenæ dux, vivente adhuc Conſtantino expeditionem fecit. præclarum ominum aliquod editurus faciinus: pugnaque committa, magna cum ſuorum clade ſuperatus, turpitet Antiocheam perfugit. Decepit arte hunc Spon- Spondyles vidylam etiam Arabs quidam Muſara- dus, & fugiphus nomine, in bello a Potho Argyro captus, ac Antiochenæ in vinculis detentus. Is Spondylem ei urbi præfectum animadvertens hominem eſſe mobilem, fe magnifice commodaturum pollicitus eſt Romanis, ſi vinculis liberaret: ut omniaque eorum conſilia expediturum; & Arabibus plurimum damni daturum. Locum quoque monſtraturum, in quo ſi caſtellum extrueretur, ſibique committeretur, rem Romanam haud leviter eſſet adjuturus. Spondyles ejus fallacia non inelleCta, vinculis hominem ſolvit, caſtellumque uti ſuaſerat condidit ejo Romanis præfidii loco impoſitis Muſaraphum ei præfecit. Muſaraphus conſecutus quod volebat, occulte cum Amera Tripolis & Tusbero ſummo Ægyptii principis duce re compoſita, miſſum ab iis exercitum in caſtellum admiſit: Romanoque præſidio cæſo, ipſi tradidit. Exinde ſemper Sarracenorum res potiot Romana fuit, neque ullam fecere in Syriacam Romanorum dirionem graſſandi intercapedinem.

C

D

E

Romanus ergo Spondyle loco moro, ſucceſſorem mittit Conſtantinum Curantenum, ſororis ſuæ maritum: & ipſe eum ſequitur, adque bellum Saracenis inferendum ſeſe comparat. Jam ad Philomilium pervenerat Romanus, cum legati a Berrœa occurrunt cum muneribus, veniam petentes, & ſe priſtinam ſervitutem ſervituros, ac annuum tributum cum bona gratia perſoluturos promittentes. Erant in exercitu Romani multi bello clari viri, interque hos Joannes Chaldas patricius, qui Imperatori ſuadebant, ut conditionem acciperet: neve aſtate in Syriam duceret, quo tempore iis in locis aqua deficit, & Arabes ſubſiſti nequeunt, quippe aſſueti earum regionum calorem æſtumque & ardorem ſolis tolerare Romanis, utpote gravi armatura utentibus, intolerabilem. Sed Romanus nihil eorum conſilia moratus, priorum Imperatorum memoria recolens res præclare geſtas, cupiensque ipſe etiam forte aliquod edere facinus, in Syriam abiit: ac caſtra poſuit ad Azazium caſtellum, bidui itinere a Berrœa diſſitum. Exinde rei gerendæ inteotus, Leonem Chœroſphactam patricium, excubitorum ducem, cum ſua cohorte mittit ſpeculatum, numnam Arabes accederent, & quorſum transferre caſtra conduceret. Verum is inſidiis Arabum interjectas planicies cuſtodientium, atque ipſum capto tempore ſubito adorientium interceptus, cohorſque ejus diſſipata eſt. Quin eo etiam audaciæ atque petulantiæ progreſſi ſunt Arabes, ut palam pabulationibus Romanos arcerent, allarumque rerum neceſſariarum comportatione: ac maxime eos aquatum egredientes infeſtabant, nam ſiti vexati Romani, & equi eorum ac jumenta, aquæ potrandæ cauſa ſe in apertum dabant periculum, deprehenſique interficiebantur". Quo tempore, etiam Conſtantinus patricius Dalaſſenus miſſus ad reprimendum ingruentes Arabes, ne ſortiter rem gerendam, commiſſo pugna turpiter fugiens, & cum trepidatione in caſtra reverſus, tantum tumultum ac conſuſſonem excitavit, ut jam nulla pugnæ mentio fieret, ſed quivis de ſalute ſibi quocumque modo parandæ cogitaret. Et concilio advocato, placuit poſtridie caſtra movere, atque Antiocheam abire.

Romanus legatos Arabum remeſi ſperat. *Edit Pariſ.* pag. 726.

Romanorum in Syria clades.

Ergo decima die Auguſti, indictione decimatertia, anno mundi ſ ↄ c ¢ ı ↄ ı ↄ x x x v ı ı ı, ſicuti fuerat decretum, omnibus portis exſtrorum apertis, Romani iter Antiocheam verſus ingrediuntur, plerique cœliaco morbo vexati, pluresque ſiti confecti. In eos caſtris egreſſos Arabes imperum faciunt, quem nemo ſuſtinuit, ſed fugam fecere periculoſiſſimam, aliis captis, aliis a ſe invicem obtritis atque concultatis.

p. 727.

Accidit ibi quippiam non indignum relatu. Etenim ducibus, qui fortitudinis fama magnum habebant nomen, militibuſque ſubſiſtere non audentibus, ſed turpiter diffugientibus, eunuchus quidam de regis cubiculi miniſtris impedimenta ſervoſque ſuos diripi videns, idque non ferens mediocriter, equo hac illac circumacto, magno

A Ἀλλὰ τότε μὲν ὁ Ῥωμανὸς μεθίστησι τὰς ἀρχὰς, ἤδοξον αὐτῷ πέμψας τὸν ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρὸν αὐτοῦ, Κωνσταντῖνον τὸν Καραντηνόν. αὐτραπίζετο δὲ ἡ αὐτὸς κατάπτυ ἀπιλθεῖν κατὰ τῆ Σαρακηνῶν. Ηδη δὲ τὸ Φιλομήλιον καταλαβόντος αὐτοῦ, ἦλθον πρέσβεις ἐκ Βερροίας μετὰ δώρων ὅτι πολλῶν, παρακαλοῦντες συμπαθείας τυχεῖν, καὶ τὸν πρὶν δουλείαν ἐπαναδέξασθαι, καὶ τὰς ἐτησίους δ' γενομένους προσφέρειν φόρους. πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων ἑτέρων συρατιωτῶν συρατευομένων αὐτῷ, παρακαλούντων τὸν πρόκλησιν δέξασθαι, ὧν εἷς ἦν ὁ πατρίκιος Ἰωάννης ὁ Χάλδας, ἡ μὴ ἐκστρατεῦσαι κατὰ Συρίας ἐν καιρῷ θέρους, ἐπότε τὸ, τε ὕδωρ ἐν αὐτῇ σπανίζει καὶ τὸ μὲν Ἀράβων

B ἔθνος ἀνυπόστατόν ἐστιν, οἷα ἐκ τοιούτων μένον φέρειν γυμνοῖς τὰ ἰγχώρια θάλπη, καὶ τὰς φλογμὰς, καὶ τὰς καύσωνας, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι παντελῶς τυγχάνουσι ἀλλοπαθῶς ἔχοντες πρὸς ἥλιον. μηδενὸς ἐπιστροφὴν ποιησάμενος, ἀλλ' ἐξυπογύου τὰ ἧ περὶ αὐτὸν βασιλέως ἔχων ἀνδραγαθήματα, καὶ αὐτοῦ καὶ αὐτὸς ἀνδρικὰ τινα ἐπιδείξασθαι, ἄπειτο ἐν Συρίᾳ· καὶ στρατοπέδευσε πρὸ ξάμβους ἐν τινι φρουρείῳ δύο ἡμερῶν ὁδὸν Βερροίας ἀπέχοντι, Αζάζιον ὄνομα τῇ φρουρείῳ, ἐσκέπτετο τὸ μέλλον. ἐφ' ᾧ κατασκοπούμενος, τὸν τῆ ἐξκουβίτων ἄρχοντα Κατεῖνιον Λέοντα ἡ Χοιροσφάκτην, μετὰ τῆ ἰδίου τάγματος ἐπὶ κατασκοπῇ στέλλει, εἰ τινες π ὲ

C ρὶ αὐτὸν κατοφύμενοι Ἄραβες, ἡ ὅπου δὲ λυσιτελὴς μετοθέσει τὴν στρατοπεδείαν· ἀλλ' ἀλλοῖος ἀποδιδρασκόντων, ἐπιχὼς τις ἡ βασιλικῶν θαλαμηπόλων ἡ ἑαυτῷ φερομένων ἴδιων ἀποσκευῶν ἡ τῆς ὑπηρέτας, ἡ μὴ ἐνεγκὼν μετρίως τὸ πάθος, τὸν

D ἀνδρικόν τι ἡ γυναῖον ἤρασθαι. ἐ τότος συμπλακεὶς ἡ ἀκόσμως φυγὼν, μεγάλης παραχῆς καὶ συγχύσεως τὰ Ῥωμαίων ἐσήνεγκε, ἡ τὸν βασιλέα αὐτόν. ἐπαπιλθόντος γὰρ αὐτῷ πθορυβημένου, ἡ τὸ στρατόπεδον ἅπαν παραχῆς ἐμερίσαντος ἡ ἀκοσμίας, ὡς ἔτι τῶ λοιπῶ μάχης λόγος ἐτύγχανεν, ἀλλ' ἕκαστος ὅπου δυνατὸν ἦν, ἡ ἑαυτῷ σωτηρίαν ἐπραγματεύετο. βουλῆς ἓν προτεθείσης, ἔδοξεν ἅπασι ἡδη λύσασπις τὴν τάφρον, ἐπαναζεύγνυσθαι εἰς ἡ Αντιόχειαν.

Καὶ δὴ κατὰ ἡ * δικάτην ἡ Αὐγούστου μηνὸς, ἰνδικτ. * δευτέρα σή. ἔτους ς φ λή. κατὰ τὰ βιβλιδάρια τῆς τῆς στρατοπεδείας ἀνοίξαντες πύλας ἁπάσης, τῆς ἐν Αντιόχειας εἴχοντο, οἱ πλείους μὲν κοιλιακῷ κατειργασμένοι νοσήματι, οἱ πλείους δὲ ἡ ὑπὸ τῆς ἀπόρου τῶ δίψους κατειργασμένοι. οἷς ἐξιλθοῦσι τῆς παρεμβολῆς μετὰ ῥώμης οἱ Αραβες ἐπιπίπτουσι. τῇ δὲ μηδ' ὅλως ὑποστάντων ἡ ὁρμῆ, γίνεται τροπὴ φοβερωδεστάτη, καὶ οἱ μὲν ὑπ' ἀλλήλων ἐπατοῦντο ἡ διεφθείροντο, οἱ δὲ ζωγρεῖα πλείστου.

Ενθά τι ἡ συμβῆ χάριν γενέσθαι. ἔ γὰρ στρατηγῶν, οἷς ἐπ' ἀνδρεία μέγα ὄνομα ἦν, ἡ ἔ στρατιωτῶν μηδενὸς ὑποστῆναι πλημμύντων τὸν πόλεμον, ἀλλ' ἀλλοῦ ἀποδιδρασκόντων, ἐπιχὼς τις ἔ βασιλικῶν θαλαμηπόλων ἡ ἑαυτῷ φερομένων ἰδίων ἀποσκευῶν ἡ τῆς ὑπηρέτας, ἡ μὴ ἐνεγκὼν μετρίως τὸ πάθος, τὸν

τ᾽ ὄπισθ τῆδε κέρασιν συνταράξας, ὥστε ἐς μὲν φοβᾶς ὁρμὴς χῷ Σαρακηνῶν, ᾗ τὸ ξύστον ἐντείνας βαλὼν μὴ ἵσα, τρίτος ἀπὸ τῶν ἄλλων, ᾗ τὰ ἑαυτοῦ ἅλων ὑπίσχνλα γιγνώσκ. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐγγὺς ἐλθὼν τὰ ἄλωνα, πεφεύγεται εἰς Αντιόχειαν, ἐκδύμως ἀγωνισαμένων τ βασιλικῶν ἱππέων, ἡ διασωσάντων ἑαυτὸ τῇ τῶν βασιλέα.

Τότε δὲ Γεωργίν τὸ Μανιάκην, τὸν θέματος ἐραπρωμένος Τέλυχ, Αραβὶς ὀκπεπόνησι μετὰ γαύρα τ φρονήματος ὑποφέμπτες ὑπὸ τῆς τροπῆς, ἡ φὼς αὐτὸν πεφαγὼν ῥώμαι, ἐέναι τῶν παχίστων ἐπίλοιπ, ἡ τῶν πόλιν καταλιπεῖν τὰ βασιλέως ἐαλακότος, ἡ πάντος τὰ Ρωμαϊκὰ στρατεύματος ἀρθέν ὑπολιπόντος, ἡ μὴ ἑαυτὸν φορτικὸν κνδυνῳ ἐκδιδωκέναι ἡμέρας ἓξ διαλαμπούσης, οἱ κτρὸς αὐτὸς τε ἡ οἱ σὺν αὐτῷ ἀπολωλέναι περιεχιλιάδες. ὁ δὲ δεχθεὶς τὰ χλα τῶν παραίνεσιν δῦξας, ἡ ποιήσων τὸ κελεύμενον ὑποπτεύθεις, εἶτά τε ἡ ποτὲ τῶν ὑποχρεώντως ἐκπίμψας, διαπαύσειν ἐκέλευε ἑαυτὸς, ὡς ἀμέρᾳ αὐτὸς μὴ σὺν τοῖς σωισθεῖν αὐτῷ ἀπαλλαγέντα, αὐτὸς δὲ μεῖναι καταφθορὰ τῆς πόλεως Τέλυχ, ἡ πάντων τῶν Ρωμαϊκῶν χρημάτων. οἱ δὲ τοῖς τε λόγοις ἡ τοῖς ὄργοις φανεκθέντες, ἡ ὡς ἄμεινον τάχα λοιπὸν εἶναι τὰ πάντα ὑπειληφότες, ὡς πόνος ἡ μεθαι ἐτράπεσαν, ἡ ἐν πάσῃ εἰδρᾷ ἡ ἀμεταμελήᾳ διωκόμενοι. ὁ δὲ πεζὰ μίσας νύκτας οἰομένους αὐτοὺς, ἡ ἀφορτίτους κομισμένους ἐπεῖ ἵππαι, ἡ τοὺς μὲν πάντας ἀπέφαγεν. ὑρεῖλατο δὲ ἡ ζῳκοίνους ὀγδοήκοντα καμήλους ἡφορτιμένας, ἡ πλήρεις ἀγαθῶν παντοίων Ρωμαίκων. τὰς δὲ βίτας ἡ τὰ ὅπα τῷ πιστοτάτῳ ὑποτμῆσαι, διεκόμισεν ἐν Καππαδοκίᾳ τῇ βασιλεῖ, ἓξ λόγῳ τῆς φυγῆς κατειληφότι τὸν τῶν Φυκᾶ οἶκον, ἡ ἐν αὐτῷ ᾠκηκέβοντι. ὃν ὁ βασιλεὺς τῶ ὄρους ὑποδεξάμενος, καπεπαίνει τὰς κάτω Μηδίας ὑποδεικνυσιν.

Απαίρων δὲ τῆς Συρίας, ἰομίζικον μὲν τῷ χελῶν ὑποδέκνυσι Συμεών, ἡ αὐτὸ πεῦθρον τὸ Κωνσταντίνου Θεράποντα, ἡγεμόνα δὲ Αντιοχέως Νικήτας τὸν ἐκ Μιδοίας τύπως ὀνειπελατο, κατὰ τὸ διωατὸν ὑποπορᾶβαι τὰ παρὰ τὸν Μουσάφαρ κτιδύντος φρυδίν, ᾧ Μυτίκος ὄνομα, εὐπαρ διωνδέων ἀπαλλάξαι Συρίαν τῶν ἐκ τὰ Μουσάφαρ ὑπιδρομῶν. ἀρωσς δὲ τῶν Ἐμασθῶν ἐκ χορησάντων τῇ πολορκίᾳ, τυκτὸς ὁ Μουσάφαρ ὑπιεβραμὼν τὸ φρυδίν, τάς τε ἐλπτόλεις ἐκίφησεν, ἡ πάντ᾽ ἐκεῖθ᾽ ὡς ἀκρως ἀπεῖ᾽ ἐκξεν. ὅπερ πυθόμενος ὁ βασιλεὺς, ἡ μὲν φίρων τὸν ὕβριν, Θεόκτιστον φραττασπασάμενον τῇ πεσκιπάτων αὐτῷ ὑπάρχοντα ἡβώνων, ἔ μίγαν ἐναιρεσάγκλιν τῇ τότε χειμασίᾳ, μετὰ δυνάμεως ἀδρᾶς Ρωμαίων τε ἡ ἐθνικῶν κατὰ Συρίας ἐκπίμπει, ἐφατηγὸν Αυτοκράτορα τῶν προχειρισαμένος, ἡ ὑπισπᾶς τῇ Τεμπόλως συμμίξαι ἀμαρᾷ Πικζαρ

* ὦ μεν᾽ ἀν- ῥᾷχ. * ἓς δὲ τι φρόσκρουμα ἰφὸν φρὸ μικρᾶ ὀποτᾶ τὰ τῇ Λ- ταφῆναι τὸ Λιγυπτίων Αμιρμουμὶν, ἡ ὑπλα μιῥᾷον νομιῤῥῆναι καὶ αὐτὸ, ἡ τῶ Λιγυπτίν τὸν Τυρκον Τιμβια· ἐτυγχ. ἀνω ὁ ἀφρ, ἀφροντι τυγχάνοντα τῇ αὐτῇ ταγματων, μετὰ χοροῦ ἐξιόλογου ὑπὶ καθαιρέσει τὰ Πικζαρᾶχ πεπομφότος, ὡς νεος ἤδετο μὲ ἀξιόμαχος εἶναι αὐτὸς καθ᾽ ἑαυτὸν τῇ τῇ Λιγυπτίων συμπλακναι δυνάμει, τῇ βασιλεῖ Ρωμαίων φορτύναι, ἡ ὁμαιχμίαν αἴνεσ. ὑπλὸ ἀπόκρισιν μὲ παρεδὼν ὁ Ρωμαιος, τὸν Θεόκτιστον μετὰ πλείσης ἀξιολόγω ἐξέπεμψε, συμμαχίαν τε παραχρὴν τῇ Πικζαρᾶχ κελεύσας, ἡ ἐκ παρόδου τὰ φρυδίν Μυτίκου ἀπτησεσθαι. ὃς ἐπελθὼν ᾗ συμμίξας τῇ Πικζαρᾶχ, ὑργυσέχυσε. ἡ ὁ μὲν Λιγυπτίων ἀρχιστράτηγος Τσαπτρῆ ἀπέβλωθ᾽ ᾗ τῆς φόδου ᾗ τῆ πλήθει καπαπλαγείς, ὥπαδὶ ὑπεύσεων. αὐτὶ ὧν γε δὴ αὖ᾽ ὁ Μουσάφαρ τῶν φρυδίν

A cum impetu in hostes fertur ; arcumque tendens unum eorum dejicit , reliquos in fugam vertit : receptisque suis rebus , lætus revertitur . Imperator ægre . Antiocheam pervenit : fulfitque ab hoste captus , nisi Imperatorii fodales strenue . pugnando se ipsumque eripuissent .

Sub id tempus provinciæ Teluchæ præ- Georgii Maerat Georgius Maniaces . Ad cum Arabes niacis de Arochlagenti lugatis Romanis reverentes ac- bibus victoria. cesserunt , superbe ferocientes : jusserunque eum , quando captus Imperator , & deletæ Romanorum jam essent copiæ , statim urbe abire , neque se in certissimum discrimen dare : alioqui cum prima luce circumdatum cum suis miſere occisum iri .
B Georgius obtemperare se eis simulans , ut opinionem eam in barbarorum animis confirmaret , cibi potusque abunde eis ex urbe miſit , quæte se eos jubens reſicere : & significans mane se cum suis diſcessurum , ipsisque urbem Teluchan & omnia Romanorum bona eraditurum . Eis verbis ac fido Arabes decepti , potationi se & ebrietati dederunt , noctemque eam securi absque omni cura exegerunt , certo sibi pertiudantes postridie se omnibus potiturros . Media nocte ebrios barbaros & secure dormientes adoritur Maniaces , & internecione delet : camelis etiam potiturC ccLxxx , onuſtis omnis generis opum Romanarum : nareſque & aures occiſorum amputans , ad Imperatorem adfert , qui jam a fuga in Cappadocia Phocæ domum venerat , ibique morabatur . Ejus facinoris causa Imperator Gregorium inferioris Mediæ ducem facit .

Diſcedens autem Syria , Simeonem soceri sui Constantini miniſtrum creat ſcholarum domeſticum : Antiochiæ Nicetam a Miſtheja præfici : atque his mandat , ut in receipiendo Menico caſtello , quod a Muſarapho erat conditum , omnem ſtudium collocent , itaque incurſionibus Syriam liberent . Sed eos oppugnare id ca- Edit. Paris pag. 728. ſtellum inſcite aggreſſos , Muſaraphus noctu eruptione facta turpiter inde repulit , machinis etiam cremaſis . Quam rei indignitatem non ferens Imperator , Theodiſtum protoſpatharium , unum ſuorum
D fideliſſimorum miniſtrorum , magnumque tunc ſodalitatis ducem , in Syriam cum magno ex Romanis aliiſque gentibus collecto exercitu dictatorem mittit , jubetque eum ſe conjungere cum Pinzarachq Tripolis Amera . Is enim Pinzarachus paulo ante ab Ægyptio Ammermunna deſciverat , & adverſus eum armata ceperat . cuique contra ſe ab Ægyptio cum justo exercitu miſſum Tur- Res in Syria bene geſtæ. cum Tusberum coplarum ejus præfectum , ſeque imparem eſſe videret pugnæ , ad Imperatorem Romanum ſe recipiebat , & ſocietatem belli cum eo coire cupiebat . Ejus petitionem mi-
E nime contemnendam ratus Romanus , Theodiſtum amplis cum copiis mittit , qui & cum Pinzaracho ſe conjungeret , & obiter Menicum caſtellum tentaret . idque Theodiſtus alacriter eſt executus . Ac Tulber quidem cibito ejus adventu ac multitudine perterritus , domum redit . Sed & Muſaraphus hoſtium impreſſionem non ſuſti-

nens, Menico deſerto fugit, ac deprehenſus in montibus apud Tripolin occiſus eſt. Menicum a filio fratris Muſaraphi deditum Theoctiſtus recipit: aliadque etiam caſtellum in præruptо ſitum ſaxo, nomine Argyrocaſtrum. His ita conſtitutis, in urbem rediit, ſecum ducens Arethum Pinzarachi filium, quem Imperator patricio honore ornavit. Subſecutus eſt etiam ipſe Pinzarachus, deducente ac ſtipante eum præfecto Antiochiæ Niceta a Miſtheja. quem Imperator benigniſſime exceptum, donis & beneficiis haud vulgaribus demeritus, lætum domum dimiſit. Liberavit etiam Chriſtophactam, & ſuis reddidit.

Romani in Sicilia victi.

At in Sicilia Orceſles protoſpatharius, quem eo præmiſſum fuiſſe a Baſilio diximus, rei bellicæ imperitus, cum negotium inepte eſſet aggreſſus, Sarracenі capta tempore Romanos ſubito adorti, qui pleriqae luxuria cœliacum morbum contraxerant, haud exigua eos clade afficerunt. Quam ut exſarciret Imperator, ex Græcia & Macedonia collectum egregium exercitum in Italiam miſit: qui tamen ipſe quoque nihil potuit præclarum efficere, ob ducis inſcitiam atque malitiam.

Edit. Pariſ. pag. 729.

Hoc ipſo anno mundi ϛϞϛ ϛϡϛ ϡϞ xxxix, Indictione decimaquarta, Pruſianus pro monacho traditur, ejuſque mater a Manrineo Bucellarii monaſterio in Thraciam tranſfertur: & Conſtantinus patricius Diogenes rurſus educitur, monachi habitu in Studium collegium detruditur. Romanus porro domum Triconchi phylli emptam in monaſterium convertit: a Deipara denominatum, nullis parcens ſumptibus: quamquam ejus ædificationis prætextu ſubditos haud mediocriter gravavit, lapidum ac reliquæ materiæ congerendæ moleſtia. Exornavit etiam capita columnarum magni templi, & Blacherneſis, auro atque argento. Cumque aram Blachernenſis iam reficere vellet, veterem imaginem ſuſpectam invenit, eamque renovari juſſit. Cumque videret muri incruſtationem argento tectam, juſſit admi, & novam fieri. Tectorio opere amoto, invenere eſt imagin in tabella coloribus depicta, Deiparæ Chriſtum ad pectus applicatum tenentis: quæ a Copronymo, in iſtum uſque diem per annos trecentos duraverat integra.

Ædificia fecta Romani.

342

Anno mundi ϛϞϛ ϛϡϛ ϡϞ xl, Indictione decimaquinta, menſe Septembri, ad Imperatorem Romanum multis cum donis venit Amer, Chalepi præfecti filius, fœdus priſtinum renovari petens, & antiquum tributum ſe perſoluturum promittens. Ad eam rem conficiendam miſſus Theophylactus protoſpatharius Athenienſis, fœdus ſanxit, & cum Chalepenſibus ſocietatem compoſuit. Cæteram Zoe Auguſta poſt exaltationem Crucis, ſabito in Petrium ivit: ſororemque ſuam Theodoram raſam in monachorum ordinem redegit, cauſata aliter finem inſidiis & offen-

Fœdus Chalepenſium.

Theodora fit monacha.

A ἐπέλθοιτο τῷ πολεμίῳ, ἀλλὰ ὁ Μενῖκος ἀφεὶς ἔφυγε, ᾗ πιεζόμενος ἐν ὄρεσι Τριπόλεως συχνοῖς ἁρπάζεται. παρελήφασι δέ οἱ πρὸς τὸ Θεοκτίστου αὖθις τὸ φρούριον τὸ Μενῖκον, παραδόσιμα αὐτοῖς ὑπὸ ἀδελφιδοῦ τοῦ Μισάραφ, ἕτερον φρούριον ἐπί τινος ὑπερμεγέθους πέτρας, τὸ λεγόμενον Ἀργυροκαστρον. ταῦτα δὲ ὁ τοῦ καπεταμένου ὁ Θεόκτιστος, εἰσῆλθεν εἰς τὸν βασιλίδα, ἐπαγόμενος μεθ' ἑαυτοῦ Ἐλαὶχ τὸν τοῦ Πιζαράχ υἱὸν, ὃν ὁ πατρικίοις ὁ Αἰτιοκράτωρ ἐξίωσε. κατοπιν δὲ ἦλθε καὶ ὁ Πιζαράχ, προπεμπόμενος καὶ δορυφορούμενος παρὰ τοῦ χρηματίσαντος ἄρχοντος Ἀντιοχείας Νικήτα τοῦ Μιθέιας. ὃν ὁ βασιλεὺς φιλοφρόνως ὑποδεξάμενος, καὶ δώροις καὶ φιλοτιμίαις δίξωτάμενος μεγάλαις, οἴκαδε χαίροντα ἐξαπέστειλεν. ἐλυτρώσατο δὲ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας ὁ Χειροσφάκτου, καὶ τῆς οἰκείας ἀπέδωκε.

Τῷ προπαντὸς δὲ Ὁρίσῃ, ὃν ὑπὸ Βασιλείου τοῦ βασιλέως ἐν Σικελίᾳ πεμφθέντα ὁ λόγος ἐδήλωσεν ἄνωθεν, ἀπείρως ἔχοντος περὶ τὰ πολεμικὰ, ἐκ ἀπόχρως ἐπιχειροῦντος τοῖς πράγμασιν, οἱ ἐν Σικελίᾳ Σαρακηνοὶ καιροφυλακήσαντες, καὶ αἰφνίδιον ἐπιθέμενοι τοῖς Ῥωμαίοις, ἅδην καὶ κοιλιακῷ νοσήματι λοιπὸν ξυφῶς καταχρήσασιν, ὀλίγου καὶ ὀλίγου ἐφθείραντο. ἀκαιρώμενος δὲ τὸ γηραιὸς ἀτύχημα ὁ βασιλεὺς, δυνάμεων ἀξιόμαχον ἐκ τῆς Ἑλλάδος καὶ Μακεδονίας ἀθροίσας ἐν Ἰταλίᾳ ἐκπέμπει· κἂν ἰδίᾳ τι γενναῖον δράσαι ἴσχυσεν, ἀφελεῖᾳ καὶ κακότητι τὸ στρατηγοῦ.

Τότε τῷ ἔτει ϛϕλθ', τυγχάνοντι ἰνδικτ. ιδ'. ὁ Πρασινίου ἐκτίσας μοναχός. καὶ ὁ μὲν αὐτὸς ἐν Μαστιούᾳ τῆς ἐν βουκολέοντι μονῆς, εἰς θρακησίους μεταβιβάζεται. καὶ Κωνσταντῖνος πατρίκιος ὁ Διογένης ἐκβληθεὶς τοῦ πύργου, ἐν τῇ μονῇ τοῦ Στουδίου καταλήγεται μοναχός. ὁ δὲ βασιλεὺς Ῥωμανὸς τὸν οἶκον τοῦ τετρακονταφύλλου ἐξωνησάμενος, εἰς μοναστήριον μετεσκεύασεν, ἐπ' ὀνόματι τῆς διαπαντὸς ἡμῶν Θεοτόκου, μεγαλοπρεπῆ πολυτέλειαν φυσάμενος, σωτηρίας μὲν τοι τῇ φροντίδι ταύτῃ ἡ μήτηρ τοῦ ὑπνώου, καὶ παύσεως ἔντεῦθεν τῶν ἐξ ἀνθρώπων καὶ ἄλλων οἰκοῦν διακομιδῆς. καταλαμπρύνει δὲ καὶ τὰ κιονόστρωτα τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῶν Βλαχερνῶν ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ. μίλλων δὲ καὶ τὸ ζυσιαστήριον ἐπικοσμῆσαι τῶν Βλαχερνῶν, ἅρπι τραμμένην εἰκόνα παλαιὰν, ἣν ἀνακαινίζωσι φροντίζει. ἐξαργυρωμένου δὲ τοῦ τοίχου χρίσμα ἰδοὺ, καθαιρεθῆναι φροντίζει, καὶ νέον γενέσθαι. καθαιρεθέντος δὲ τοῦ χρίσματος, ἀρρὺθ εὑρὼν ὑλογραφικὴ, σφρίδιον, ἐπιγεῖον κρατούσης τῆς Θεοτόκου τὸν Κύριον καὶ Θεὸν ἡμῶν, ἀμάλωτος διαμένουσα ἀπὸ τῶν ἀμφὶ τὰ Καπρασύκου ἕως πρὸ τῆς ἑσπέρας, ἐτῶν διελθόντων τετρακοσίων.

Τῷ ϛφμ. ἔτει, ἰνδικτ. ιδ'. μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, ἦλθε πρὸς τὴ βασιλέα Ῥωμανὸν μετὰ δώρων πολλῶν, ὁ τοῦ Χαλιπάτμη υἱὸς Ἀμὴρ, ἐξαιτῶν εἰρηνεῦσαι τοῦ εἰρήνου, καὶ τὸν φόρον παρέχειν φόρους. καὶ δὴ γίλιστοι Θεοφύλακτος πρωτοσπαθάριος ὁ Ἀθηναῖος, καὶ πρὸς τὸ ἀποδοὺς ἐφεξόμενος, καὶ ἐκστρατείαν μετὰ τῶν Χαλιπάτου ἴδιος. Ζωὴ δὲ ἡ βασιλὶς, μετὰ τοῦ ὕψωσαν τὸ τιμίου ξύλου, αἰφνίδιον ἀπέδυσε εἰς τὸ Πετρίου, τοῦ ἑαυτῆς ἀδελφοῦ Θεοδώρα ἀπέκειρε μοναχὴν. ἐδιώκετο ἄλλος ἐκεῖ φόβος παυθῆναι τὰς ἐπιβουλὰς,

καὶ

τὴ τὰ σκαῤῥαλα. δίδωκε δὲ τῇ τοῦ εἰκείου ἀνεψιᾷ ὁ βασιλὶς Ρωμανὸς μετὰ πολλῶν ἰδρῶν εἰς σύνλυσιν, τῇ δὲ μεγάλης Αρμενίας ἐξουσιάρχῃ. μέλλων δὲ ἐδιτέρως εἰσβολὴν ποιήσασθαι ὁ βασιλὶς τῇ Συρίας, ἐξῆλθεν εἰς τὰ Μυτάκαστρα. ἐκεῖσε δὲ τὸν ἐνδιατρίβοντος, μνηστεύεται τῇ βασιλίδι Ζωῇ ὑπὲ Θεοφύλου τοῦ Θεσσαλονίκης, ὡς Καισαρεῖνος ὁ Διογένης κοινολογησάμενος τῇ ταύτης ἀδελφῇ Θεοδώρᾳ, ὑπόδρασιν φρὸς τὸ Ιλλυρικὸν μελετᾷ, εἰδέναι τὸν μητροπολίτην Δυῤῥαχίου, ἐν τῷ ἐπισκόπῳ Περιθεωρίου. καὶ δὴ δύο ἀνάρπασοι οἱ τῶν ἐπίσκοποι ἐν ὁ Διογένης γίνονται. ἐν ὁ μὲν Καισαρεῖνος ἐπιζόμενος ἐν τῷ παλατίῳ ὑπὲ Βλαχερνῶν ὑπὲ Ιωάννου τοῦ φραιποσίτου, τὸν μετὰ ταῦτα ὁρκωτὸν φόρα, ἐν ἀδελφῷ τοῦ βασιλιδικοῦ Μιχαὴλ, ἑαυτὸν ὑπερπαρμίσας τοῦ τείχους, ἐν ἑκτραχηλιδεῖς, ἀπιθανι ῥηξὶ μετὰ τῇ αὐτοφόνων. οἱ δὲ ἐπίσκοποι, ὡς ὁ βασιλὶς φρὸς τὰ Μυτάκαστρα ἐξεπίμφθησαν, κἀκεῖθεν ἐλθόντος ἀπράθησαν.

Εἰκάδι δὲ ἡ. Ιουλίου μηνὸς, ἡμέρᾳ ε'. ὥρᾳ β'. ἡ νυκτὸς, ἀέρος ἐγένετο χύσις ἐκ μεσημβρίας φρὸς ἄρκτον, πᾶσαν πεμιαστράψασης ἡ γῆν. ἐν μετὰ μικρὸν ἀγγέλλονται τὰ ἀσυχόντα ἡ Ρωμαίων ἀτυχήματα, Αραβες μὲν λησάμενοι Μεσοποταμίαν ἄχρι Μελιτηνῆς, Παρζίνακοι δὲ ἡ Ιστρον ῥηβάντες, ἐν ἡ Μυσίαν ἀκακῶς ἐνθέμενοι. Σαρακηνοὶ δὲ ἡ πυράλων ἀποδραμόντες τὴ Ιλλυρικῆ μέχρι Κερκύρας, ἐν αὐτὴ πυρολήσαντες. ἀλλ' οἱ μὲν ἄλλοι ἀπάμενος κακῶν οἴκαδε ὑπεκόσασαν. Σαρακηνοὶ δὲ ὑπὸτὴ Ραυσαίων, ἐ τῶ στρατηγοῦντος ἐν Ναυπλίῳ Νικηφόρου πατρικίου τοῦ ὑῒ τῆ Καρατηνοῦ, κακῶς ἔπαθον, κατπολεμηθέντες, ἐν τὰ πλέω ὑποβαλόντες τῇ σκαφῶν. οἱ δὲ πεμιαθέντες, ὡς εἶχον Ρωμαίοις αἰχμαλώτοις ὑποτείναντες, ἐν τῇ οἰκαδὲ ὑποσρέφειν ναυαγίῳ πεμπτεύσης, πεμὶ τὸ Σικελικὸν πέλαγος διεῤῥάησαν.

Τότῳ τῇ ἔτει, ἐν λιμὸς ἐν λοιμὸς ἐπέδραμε Καππαδοκίαν, Παφλαγονίαν, Αρμενιακὸν, ἐν Ονωριάδα, ὡς ἐ αὐτὸς τὶς τῶ Σαμάτων ἐποίκης καταλιπόντας τὰς πατρίδας, μετοικίαν ζητῶν. οἷς ὁ βασιλὶς ἐν τῇ ἀπὸ τῶ Μυτακάστρου εἰσόδου φρὸς τὴ βασιλίδα σκωλυτικὰς, ἐν τῶ αἰτίαν τῶ ἀπανασάσεως μὴ ἀγνοήσας, ὑποσρέφειν οἴκαδὲ κατλιπάγκαζε, χρυσίῳ ἀναλαμβάνων, ἐν τοῖς ἄλλοις τοῖς φρὸς τὸ ζῶ ἀναγκαίοις. ἐν Μιχαὴλ δὲ ὁ ἐ Αγυίρας τὸν ἐ ἐκκλησίαν πεδαλικῶν, ἔργα ἀρετῆς ἐπιδείξατο ἄξια, μυδνὸς φεσεμένος τῶ τετόντων εἰς σωτηρίαν τῶ τὰ λειμῶ ἐν λοιμῶ τραυμάτων.

Τῆς εγ'. δὲ τῶ Αὐγούσου μηνὸς, ἡμέρᾳ πεμπτῇ, ὥρᾳ ἁ. τῆς νυκτὸς, ἐν ἔτει τῇ σεμ'. γέγονε σεισμὸς μέγας. εἰσῆλθε δὲ ἐν ὁ βασιλὶς ἐν τῷ βασιλίδι, ἐ τῆς φροπύρας αὐτῆ γυναικὸς Ελένης ὑποθανούσης, μεγάλας ῥῆδύσεις ὑπὲρ αὐτῆς ἐποιήσατο. τότῳ τῇ ἔτει, κῇ ἡ αὐ. τῶ Φεβρουαρίου μηνὸς ἐν ἀέρι δίεξιν ἀπὸ βορρᾶ φρὸς μεσημβρίαν, μετ' ἄχυ ἐν κτύπου. ἐφάνη δὲ ἄχρι τῆς ιὲ. Μαρτίου, τόξον ὑπερθυ ἔχον. Μαρτίῳ δὲ ς'. ἡμέρᾳ γ'. γέγονε σεισμὸς.

Εγένετο δὲ κῇ πῶν τὸν χρόνον ἐν ἐκδρομῇ Αφρων Σαρακηνῶν, πλείων χιλίων, πολεμιτὰς ἔχοντα μυρίους, οὗ τινες πολλὰς νήσους κῇ παραλίους ἐαλασσων. ὧν μέρος τινὲ συμπλακεὶς Νικηφόρος ὁ Καρατηνὸς, ἐτρίψατο ἐν πεντακοσίους πεπεδημένους τῇ βασιλεῖ ἐξαπέσελε. τότῳ τῇ ἔτει ἐν Γεώργιος φροτοσπαθάριος ὁ Μανιάκης, ὁ Γαβδὰ τῶ Μανιάκη υἱὸς, τῇ παρδφρατιδίων στρατῶν πόλεων, ἐν ἐκ Σαμοσάτων τὰς οἰκήσεις ἔχων, ὡς παρὰ τῇ Ορρόων πόλει ἀπεπειράθη Εδέσσης. τούτῳ δὲ ἡ ἐπιτασίου Σαλαμάνης ἔχων ὁ Τύρας, παρὰ τῶ Αμιρᾶ

A fis non posse imponi. Suam quoque ex fratre neptem Romanus magna cum dote Armeniæ magnæ regulo nuptum dedit. Secundum hæc iterum in Syriam ducturus, Mesanacta venit. Ibi eo commorante, Zoæ Augustæ Theophanes Thessalonicæ episcopus indicat, Constantinum Diogenem & Theodoram re inter se composita insitasse in Illyricum aufugere, conscio rei metropolita Dyrrachii, & episcopo Peritheorio. Illico igitur artipiuntur & episcopi & Diogenes. Hic, cum in eum quæstio exercereturur in palatio a Joanne præposito, qui deinde pupillis alendis est præfectus, & fratre Michaele ejus, qui deinde Imperator fuit, seipsum de muro præcipitem dedit: confractaque cervice, eo abjectus est, quo solebant qui sibi ipsis mortem conscivissent. Episcopi ad Imperatorem Mesanacta missi, ab eoque dimissi sunt. Insidiæ in Imperatorem.

Julii mensis XXVSII die, quæ fuit septimanæ sexta, hora noctis secunda, stella trajecit a meridie versus septentrionem, quæ terram totam fulgore illustraret. Paulo post tristes nuntii de rebus Romanis aliati sunt, Arabes in Mesopotamiam usque ad Melitenam grassari, Parzinacas Istro transmisso Mysiam infestare, Sartacenos grassationibus & incendiis ora Illyrici vexando usque ad Corcyram perrexisse. Ac reliqui sane hostes illæsi domum redierunt. Sarraceni a Ragusinis & Nicephoro patricio Nauplii præfecto, Caranteni filium male sunt multati, præsio victi: & majorem navium partem cum amisissent, domum redeuntes naufragio in Siculo mari perierunt. 349 Edit. Paris. pag. 730. Sarracenorum malefacta & clades.

Hoc ipso anno fames simul ac pestis Cappadociam, Paphlagoniam, Armeniam, & Honoriadam ita afflixerunt, ut incolæ patriis relictis, alias sibi quæreret sedes. Quibus Imperator a Mesanactis in urbem redienti cum occurreret, neque ignoraret migrationis causam, coegit eos domum redire, pecunia & aliis ad vitam necessariis rebus eos consolatus. Sed & Michaelus Ancyræ tum episcopus officium fecit, nihil eorum omittens quæ ad remedium faciendum famis pestilentiæque malit pertinerent. Fames & pestis.

Die Augusti XIII, qui fuit Dominicus, hora prima noctis, anno mundi ϛϡϡ εϡϡ ιϛ κζ, magnus fuit terræmotus. & Imperator urbem ingressus, nomine suæ prioris uxoris Helenæ recens mortuæ magnam elargitur est pecuniam. Eodem anno, die Februarii XXVIII, stella a septentrione versus meridiem trajecit, cum sonitu ac stagore: & visa est usque ad decimamquintum Martii, superoe habens arcum. Martii die VI, quæ feria fuit tertia, terræmotus exstitit. Sarraceni repressi.

Per idem tempus Afri Sarraceni cum ex navibus, & innumeris classiariis, insulas orasque maritimas multas infestaverunt. Cum eorum parte congressus prælio Nicephorus Caratenus, eos fudit, ac quingentos in compedibus ad Imperatorem misit. Eodem anno Georgius protospatharius Maniaces, Gudelii Maniacæ filius, præfectus urbium ad Euphratem sitarum, Samosatis degens, Edessam Osroenæ urbem tentavit, cui pag. 731.

a Martyropolis (quæ & Miepherkim) Amera præfectus erat Salamanes Turcus : Atque hic donis ac pollicitationibus honorum corruptus , Maniaci intempesta nocte tres urbis ejus munitissimas turres tradidit : quibus ille occupatis , oppugnationem oppidanorum fortiter sustinuit , & exterorum auxilia impioravit . Sed Apomermaones Martyropolis Ameras re cognita , illico cum haud parvo exercitu adfuit , turresque a Maniace occupatas oppugnavit: fortiter autem repulsus , cum nihil le efficere sentiret , pulcherrima quæque ædificia diripuit , omnemque Edessæ ornatum , ipsusque etiam magni templi peridit : ac pretiosissimis quibusque rebus in caneloa impositis , & igni in reliqua urbis injecto, Martytopolin reduxit . Liberatus oppugnatore Maniaces , arcem in medio urbis sitam in edita rupe occupavit : & adsciscia aliunde auxillis , urbem totam tenuit : inventam quoque manu Christi epistolam ad Augarum scriptam , Imperatori Byzantium transmisit .

Vita turpiter defuncto Azlo Ægyptio , qui in Christianos sævierat , templumque Christo Hietosoiymis dedicatum everterat , filius ejus natus ex quadam Romana , captiva ejus , instaurationem liberam fecit . Ad eam rem suos misit Imperator : sed eo morte prævento , successor Michaelus opus absolvit .

Hierosolymitanum Christi templum.

Basilius Durus. Porro Basilius Durus , fororis Imperatoris marítus , a Constantino oculis privatus , quamquam & magistri honore & multis a Romano affectus beneficiis , tamen homo inconstanti animo insidias Imperatori struxit : quibus deprehensis , urbe est cum uxore ejectus .

Ab Edessa Maniaces Imperatori pro anno tributo misit quinquaginta libras . Et Pinnaracham Tripolis Ameras , Ægyptiorum vim non perferens , Constantinopolin profugit . quem Imperator cum maximo exercitu , addito fodalitatis duce Theocisto in Syriam misit . Emisit etiam Abydo cum classe protospatharium Tecneam Ægyptum , Nili ostia ipsamque Alexandream per occasionem infestare jussum.

Res contra Sarracenos gestæ.

Edit. Paris. pag. 732.

Qui cum tenuisset cursum , & ad ipsam Alexandream delatus esset , plurimis hostium navibus , præsidque maxima potitus, domum incolumis rediit . Castellum quoque , cui nomen Perctin , Babyloni proximum , Alimus Sarracenus , ei præfectus , Romano Imperatori dedit : filiumque suum ad eum misit , sperans se patriciam dignitatem , aliaque præmia reportaturum . Ac castellum quidem illud in suam potestatem accepit patricius Nicolaus Bulgarus , cognomento Chrysellus . Sed Alimi filius cum venisset Byzantium , nullaque ejus habita esset ratio , Imperatore tunc invaletudine detento , iratus domum rediit , patrique ut suum castellum recuperare niteretur persuasit . Ergo Alimus re cum vicinis Persis occulte compósita noctu castellum occupavit , & sex millia Romanorum militum interfecit : quod accidit culpa atque incuria Chrysselli , præfidii principis . Sed paulo post eo præter missus patricius Nicera Pegonites , cum Rossico & Romano exercitu castellum illud obsi-

Μαρτυροπόλεως ὅπου Μιεφερκὶμ ἐπιτραπμένης αὐτῷ , ᾧ διάφορα ἐ ὑποχείσιος τῷ τιμιῷ ξύλῳ , παραδίδωσι τῷ Μανιάκῃ ἀμεῖ ᾽ πυκτῷ . ὃς τρεῖς πύργους λίαν ὀχυρωτάτους καταχῶν , διὰ νύκτος τὰς πολεμικωτάτας ἡμιόλιον , βοηθοῦσι ἔξωθεν ἐπικαλύμβος . Ἀπομερίμνης δὲ ὁ τ Μιφερκὶμ ἀμφὶς , τὸν ἄλκιμον ἀμφὶς , τὸ ὀξὺς ἐπιφανὲς μὴ δυνάμενος κε ὀλίγως , ὑπεχώρησε μὲν τῇ πολιορκίᾳ τῇ πύργων . γοναίως δὲ ὑποσπάσας τὸ Γιεσρχὶν ὑπαρυθεὶς , ᾧ μὴ ἴχνων ὅτι Ϛ δράσειεν , ὑποκέρας τὰ κάλλιστα ἔ οἰκήματα , ᾧ ἱερὸθέρας τὸν ἅ πόλεως κόσμον , Ϛ αὐτὸς ἔ μεγάλας ἐκκλησίας , Ϛ καμέλοις ἐπιδοὺς τὰ κάλλιστα , ᾗ τὰ πεζέλοπτα τὰς πόλεως πυρὶ παραδὺς , ὑπεχώρησεν εἰς Μαρτυρόπολιν . ἀφίκας δὲ τυχὼν ὁ Μανιάκης , τὸν ἐν μέσῳ τῆς πόλεως κείμενον φρικῶν ἐν λοφώδει πέτρᾳ καταχῶν , διώκμασε τὸ ἴξωθεν φροσκελεύσιμος , ἀσφαλὰς τὴν πόλιν κατέχων . εὑρὼν δὲ Ϛ ἐν ἱδιογράφοις ἐντολὴν τὸ βασιλέως ᾧ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ , τὴν φὸς Λύγαρον πιμφθῆσαν , τῷ βασιλεῖ ἐν Βυζαντίῳ ἀπέστειλεν .

Αἷς δὲ τὸ Αἰγυπτίου μανίους , ᾗ πολλὰ καπὰ εἰς Χριστιανὸς ἐνδεδειγμένος , καταστρέψαντος δὲ ᾗ τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ναὸν τὸ Κυρίου ᾧ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ , ὃν τε ᾗ αὐτὸ αἰχρὸς κατασκευάσαντος τὴν ζωὴν , ὁ ὑὸς αὐτοῦ , ἀπὸ τινος Ῥωμαίας γυναικὸς αἰχμαλώτου πηχθεὶς αὐτῷ , ἐπιτρεφθεὶς τοῖς βαθμίοσις οἰκοδομὸν τὸν ναὸν . ὃν ὑποσκέλας ὁ βασιλεὺς , φιλοτίμως οἱ καθυπέσας ὑπὸγαιο . ἀλλὰ φθάσαν τὰ χρέων , ἐκτεθόντος , Ϛ ὁ μὲν αὐτὸν Μιχαὴλ ἐκπλησσὸς τὴν ὀργὴν εἰάσετο .

Καὶ ὁ μὰν ἱερὸς ὁ Βασίλιος , ὁ ἐν᾽ ἀδελφῇ γαμβρὸς τῶ βασιλέως , ὁ Σκληρὸς , παρὰ Κωνσταντίνα ἐπτυφλωθεὶς , ἀσατογαμίᾳ ὑχων , ᾗ ἀλλοφρόσαλτον , οἱ Ϛ μάγιστρος ὑπεὶ μετὸ , ᾗ πολλῶν ὑϊερχείων ἠξίωτο παρὰ τῶ Ῥωμαίων , ὁμως ὑπιβαλὼν μιλετᾷ καὶ αὐτὸ . ἀλλὰ φοραθεὶς , τὰς πόλεως ἐκβαλόντας σωὺ τῇ γυναικί .

Ἀπέστειλε δὲ ᾗ ὁ ἐξ Ἐδέσσης ὁ Μανιάκης τῇ βασιλεῖ ἐπισύσειον φόρον , λίτρας πεντήκοντα . ᾗ ὁ τὴς Τεχνόλαος δὲ Ἀμηρὰς ὁ Πιναράχης , κατισχύμβος παρὰ τῶν Αἰγυπτίων , φυγὰς ᾗ βασιλίδα κατέλαβεν . ὃν ὁ βασιλεὺς πάλιν μὴ πλείως διωώμεως σωὺ τῇ ὑπερεφάρχῃ Θεοκτίστῳ , εἰς Συρίαν ἐκπέμψαι . ἐξέπεμψε δὲ ᾗ μετὰ τοῦτο τὸν ἀφωπατοθέσιον Τεκνέαν , τὸν ἐξ Ἀβύδου εἰς Αἴγυπτον , τὰ τὴ Νείλου στόματα , ὅπη παρεικοι , κακώσοντα , ᾗ αὐτὸ Ἀλεξάνδρειαν . ὃς εὐδυπλοήσας , ᾗ μήκρας αὐτῆς ἐλάσας Ἀλεξανδρείας , πλοῖά τε πάμπλεα χορήσαντα , ᾗ λοίπ ὅτι πολλῶν πειβαθμίων ὑπερφέρων ἀσπίς . παρέβαλε δὲ ᾗ τὸ φρούριον τὸ λεγόμενον Περκρὶν , ὁ κατὰ τὸν Σαρακίως Ἀλεὶφ , ἔγγρα Βαβυλωνος ἐξκείμενον , τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων , ἐλπίσας πατρικιότητος τε ᾗ πλείσων ἄλλων ἀμοιβῶν ἀξιωθήσε , ᾗ τὸ ὑὸν αὐτοῦ τὸν φὸς τὸ βασιλέα κομισαμένος ὑπεῖξε . ᾗ τὸ φρούριον μὲν παρελήφει ὁ πανεύκις Νικόλαος ὁ Βούλγαρος , ᾧ Χρυσέλιος νὸ ὀνομαζόμενος , ὁ δὲ ᾗ Σαρακίου ὑὸς ἐισελθὼν ὃν τῇ Βυζαντίῳ , ᾗ διὰ τὸ τὸν βασιλέα σωκχεθαι ἀρῤῥωσήμασι , μεθημιᾶς τυχὼν ὑπιεροφῆς , ᾗ μετὰ θυμοῦ ὑποφήλας , ἀπήτει τὸ γνησίωσπα , ἀντιλαβίδεται τὸ οἰκείε φρουρικοφαγήσας , νυκτὸς τὰ τὸ φρούριον ἀπέλαβε , ᾗ ἐξαισχιλίους ἄνδρας Ῥωμαίους πολεμήσας ἀπέκτεινεν , ῥῤώθη ᾧ ἀμιλία τὰ κατὰ χρότος τοῦ Χρυσελίου . ἀλλὰ μετὰ μικρὸν ὁ πατρίκιος Νικήτας ὁ Πηγωνίτης , ἀρχων ἐπέσης πιμφθεὶς , Ϛ ὑπιόσθεν χρυσάμβος πολυφαίρᾳ μετὰ Ῥώς ᾧ λοιπὸς ἄλλης Ῥωμαϊκὸς δυνάμεως , τὸ , τὸ φρού-

ειση χῇ κράτες εἶλε πολιορκίᾳ, ἓ τὸν Αλεὶμ σὺν ἀ
τῷ υἱῷ ἀπέκτεινε.

Τότε δὲ ᾧ Αλδὶ, ἡ Γιωργίη τῶ Αβασγῶ γυνὴ, τῶ γένος ἦσα τῶν Αλανῶν, φροτιρρύη τῇ βασιλεῖ, παραδᾶσα ᾗ τὸ ὀχυρώπατον φρυεσον, τὴν Λαχκηθῆ. ἧς τον ὑὸν Δημήτεον ὁ βασιλεὺς τῇ τῶν μαγίστρων τιμᾶν ἀξιώματι. ἔγνοι δὲ πάλιν ᾗ ἡ Σαρακλιῶν τρόπαιον ὁ Καραπλιώς, ἐξελθόντων ἐπὶ λευκαπίφ, ᾗ ἀνδρῶν ἐξακοσίων τῇ βασιλεῖ πέπομφι.

Τούτῳ τῷ ϛφμβ. ἔτει, ιζ. Φιβρικείου σεπτεμβρίου γενόντος, κακῶς ἠπάθον αἱ ἐν Συρίᾳ πόλεις. ᾗ τὸ Ορίντου δὲ παραλυθέντος τῆς ἀρχῆς, Λέων ὁ Ωπος τὰ πρῶτα κράτη κατάρχειν ἐκπέμπεται ἐν Ιταλίᾳ. τὰ δὲ πλαίμια, Ιωάννης, εἰς ὧν τὸ Θαλαμπόλων Βασιλείου τὸ βασιλίκιος. τῆς δὲ ἀκρίδος ἐπὶ πολιῶ χρόνο τὰ ἔργα ἠφρθεφρώτες θίμπτα, ἀπαγκάθηται οἱ ἔποικοι τῶν τῇ πέτρα πολίσεως, ᾗ ἐν Θρᾴκῃ ἀποικιθῆται. οἷς ἀπὸ τείχ νομίσματα διδοῦς ἅπαστα ὁ βασιλεὺς, ὑποστρέφει αἰκαὶ παρισκεύαπεν, ὑως ἡ ἀκρὶς ἀπέμφ ἀρθοῦσα βιαίφ, εἰς τὸ τῆς Ελλησπόντου πίσσα διηθᾶρη πέλαγος. ᾗ ἐκβραδοῦσα φορὸς τὸν αἰγιαλὸν, τῶν παραλίων ζώφων ἐκάλυψεν. ὁ δὲ βασιλεὺς τῶς τὸ ὕπαπον ἄλλως ἐπεισπέπατο, τοὺς τὸ ὕδωρ τῇ πόλει εἰσάγοντας, ᾗ τὰς ὑδρομίας πάτο κατῆλθε, ᾗ τὸ λιθοτροφεῖον, ᾗ τὸ ὁρφανοτροφεῖον, ᾗ πάντας τῶς κακῶς παθόντας ἐμπάθως ἀπὸ τὰ σεισμᾶ, ᾗ ἁπλῶς πάντων ὑπηκόων τὸν ἀγαθὸν ἤργων. τοσῳ δὲ χρονίς βάβλπται, ᾗ τεκτονικὴ γένιν τε ᾗ τῶν κύμλιν, καπηρ-αθεὶς (ὡς φασιν) ὑπὸ Ιωάννη τῶ ἱερῦ ταύπα ὀρφανοτρόφω. ὅπως δὲ ὁ Ιωάννης, ᾗ ἀφὸ τῆς βασιλείας, ὑπηρτῶν τῇ Ρωμαίᾳ ἄρτι τὰ κράπης ἐπιβάντες αὐτᾶ, μεγάλων διώκμων ἦχεν. ἦσαν δὲ αὐτῇ ᾗ ἑτέροι ἀδελφοὶ, Μιχαὴλ, Νικήτας, Κωνσταντίος τε ᾗ Γεώργιος. ἀλλ' ὑτος μὲν ὁ Ιωάννης ᾗ Κωνσταντίνος ᾗ Γεώργιος ὑπῆρχον ὑνοχαι, ἀγορπικῶ μετιόντες τιχνίω. ὁ δὲ Νικήτας εἶχε μὲν τὰ παιδαγώγια, ἓ τὸ φρονῶν ἤδη ἐπλιῶν ἦλον. ὁ δὲ Μιχαὴλ τῆς ἀνδρικῆς ἡδονῆλικίας ἀπτομένης, ἀωφπίσατος ἰῶ τὸ ὄφιμ. ἀμέφω δὲ τῶν ἀργυρωμοιβειῶν μετιόντων ἐπιτήμίων, ᾗ τὰ ἀργύρεα ἐκιβδήλευον. τῶνς οἰκειωθέντας ἅπαπας τῇ βασιλεῖ δῷ τῶ Ιωάννη, ἡ τύχη τῶν μᾶλλοσαν καπελῆφθαι δυλιαρείαν αὐτῆς ὑποβαλόσαν, ἐπὶ μέγα διὰ παντὸς ἐξῆρε δυνάμενος. οἵτε δὲ ἄλλοι ἐν ἀξιφόροις ἀρχαῖς ἐξπαῖζοντο, ἓ ὁ Μιχαὴλ ὑπὸ τῷ βασιλέως ἀρχῶν ἀφυβιβλήπτο τῶ πανθέου. πρὸς τέτοτ ᾗ βασιλεὺς ἐφπαι διμμοιρίαθῆ χρύσα καὶ μασικὸν, καὶ ἐρεφίους ἐπυχίας ποιησαμένη, σπουδίως ἐπιμέλγπο. διὸ καὶ φασι χρονίως φαρμάκοις καπορχαθεὶς ὁ βασιλεὺς, συμπλγάσι νόσοις ἐσφακπλίζετο, καιρὸν ἐπιζπούσης τῆς βασιλίδος τοῦ τὸν βασιλέα μὴ ὑποκνυάσαθαι ἀνυπνοώπας, τὸν Μιχαὴλ δὲ εἰς τὸν βασίλειον θρόνον ἀνεχαγείν. ὅθεν καὶ φαρμάκοις, ὡς εἴρηται, οὐκ ὀκνιμόρως, ἀλλὰ χολαιώπεσι καὶ βραδυὶ ὑπάγουσι θάνατον καπασκαζθείς, οἰκτρὸν καὶ ἐπώδυνον διήτλει τὸν βίον, κλιπεκπεὶς ὢν, καὶ ὅλη ψυχῇ τὸν θάνατον ἐκκα-

* νδιπάτη λιμῆνος. διάρκειαν οὐ σχέρε τῆς * εἰ. τοῦ Λοφιλ-
* ἐκβατὸν λίου μέρος, τῆς β. * ἡμέρας, τοῦ ϛφμβ. ἔτους. τότε δὲ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἁγίας μεγάλης πέμπτης, τὸν ἡγούμενον τῆς τῶν συγκλητικῶν ποιπσαμένης ῥάγας, καὶ ἐπιδυμήσας λύσασθαι κατὰ τὸ τῆ μιγάλῳ παλατίῳ βαλανέιον, ᾗ εἰσιλθὼν, οἰκτρῶς ἀποπνίγεται ὑπὸ

A dione cinxit, conſtanterque oppugnando cepit, Alimumque & ejus filium neca-vit.

Sub idem tempus Alda, Georgii Abaſgorum regali quondam uxor, genre Alana, Imperatori ſe adjunxit: tradiditque Anacuphen arcem munitiſſimam. cujus filium Demetrium magiſtri dignitate ornavit Imperator. Aliud quoque de Sarracenis trophæum ſtatuit Carantemus prædatum egreſſis, vinctoſque xoc ad Imperatorem miſit.

Hoc ipſo mundi ϛφμβ. ἔτει ιζ. Φιβρικείου σεπτεμβρίου γενόντος, κακῶς ἠπάθον αἱ ἐν Συρίᾳ πόλεις. ᾗ τὸ Ορίντου δὲ παραλυθέντος τῆς ἀρχῆς, Λέων ὁ Ωπος τὰ πρῶτα κράτη κατάρχειν ἐκπέμπεται ἐν Ιταλίᾳ. τὰ δὲ πλαίμια, Ιωάννης, εἰς ὧν τὸ Θαλαμπόλων Βασιλείου τὸ βασιλίκιος. τῆς δὲ ἀκρίδος ἐπὶ πολιῶ χρόνο τὰ ἔργα ἠφρθεφρώτες θίμπτα, ἀπαγκάθηται οἱ ἔποικοι τῶν τῇ πέτρα πολίσεως, ᾗ ἐν Θρᾴκῃ ἀποικιθῆται. οἷς ἀπὸ τείχ νομίσματα διδοῦς ἅπαστα ὁ βασιλεὺς, ὑποστρέφει αἰκαὶ παρισκεύαπεν, ὑως ἡ ἀκρὶς ἀπέμφ ἀρθοῦσα βιαίφ, εἰς τὸ τῆς Ελλησπόντου πίσσα διηθᾶρη πέλαγος. ᾗ ἐκβραδοῦσα φορὸς τὸν αἰγιαλὸν, τῶν παραλίων ζώφων ἐκάλυψεν. ὁ δὲ βασιλεὺς τῶς τὸ ὕπαπον ἄλλως ἐπεισπέπατο, τοὺς τὸ ὕδωρ τῇ πόλει εἰσάγοντας, ᾗ τὰς ὑδρομίας πάτο καπῆλθε, ᾗ τὸ λιθοτροφεῖον, ᾗ τὸ ὁρφανοτροφεῖον, ᾗ πάντας τῶς κακῶς παθόντας ἐμπάθως ἀπὸ τὰ σεισμᾶ, ᾗ ἁπλῶς πάντων ὑπηκόων τὸν ἀγαθὸν ἤργων. τοσῳ δὲ χρονίς βάβλπται, ᾗ τεκτονικὴ γένιν τε ᾗ τῶν κύμλιν, καπηρ-αθεὶς (ὡς φασιν) ὑπὸ Ιωάννη τῶ ἱερῦ ταύπα ὀρφανοτρόφω. ὅπως δὲ ὁ Ιωάννης, ᾗ ἀφὸ τῆς βασιλείας, ὑπηρτῶν τῇ Ρωμαίᾳ ἄρτι τὰ κράπης ἐπιβάντες αὐτᾶ, μεγάλων διώκμων ἦχεν. ἦσαν δὲ αὐτῇ ᾗ ἑτέροι ἀδελφοὶ, Μιχαὴλ, Νικήτας, Κωνσταντίος τε ᾗ Γεώργιος. ἀλλ' ὑτος μὲν ὁ Ιωάννης ᾗ Κωνσταντίνος ᾗ Γεώργιος ὑπῆρχον ὑνοχαι, ἀγορπικῶ μετιόντες τιχνίω. ὁ δὲ Νικήτας εἶχε μὲν τὰ παιδαγώγια, ἓ τὸ φρονῶν ἤδη ἐπλιῶν ἦλον. ὁ δὲ Μιχαὴλ τῆς ἀνδρικῆς ἡδονῆλικίας ἀπτομένης, ἀωφπίσατος ἰῶ τὸ ὄφιμ. ἀμέφω δὲ τῶν ἀργυρωμοιβειῶν μετιόντων ἐπιτήμίων, ᾗ τὰ ἀργύρεα ἐκιβδήλευον. τῶνς οἰκειωθέντας ἅπαπας τῇ βασιλεῖ δῷ τῶ Ιωάννη, ἡ τύχη τῶν μᾶλλοσαν καπελῆφθαι δυλιαρείαν αὐτῆς ὑποβαλόσαν, ἐπὶ μέγα διὰ παντὸς ἐξῆρε δυνάμενος. οἵτε δὲ ἄλλοι ἐν ἀξιφόροις ἀρχαῖς ἐξπαῖζοντο, ἓ ὁ Μιχαὴλ ὑπὸ τῷ βασιλέως ἀρχῶν ἀφυβιβλήπτο τῶ πανθέου. πρὸς τέτοτ ᾗ βασιλεὺς ἐφπαι διμμοιρίαθῆ χρύσα καὶ μασικὸν, καὶ ἐρεφίους ἐπυχίας ποιησαμένη, σπουδίως ἐπιμέλγπο. διὸ καὶ φασι χρονίως φαρμάκοις καπορχαθεὶς ὁ βασιλεὺς, συμπλγάσι νόσοις ἐσφακπλίζετο, καιρὸν ἐπιζπούσης τῆς βασιλίδος τοῦ τὸν βασιλέα μὴ ὑποκνυάσαθαι ἀνυπνοώπας, τὸν Μιχαὴλ δὲ εἰς τὸν βασίλειον θρόνον ἀνεχαγείν. ὅθεν καὶ φαρμάκοις, ὡς εἴρηται, οὐκ ὀκνιμόρως, ἀλλὰ χολαιώπεσι καὶ βραδυὶ ὑπάγουσι θάνατον καπασκαζθείς, οἰκτρὸν καὶ ἐπώδυνον διήτλει τὸν βίον, κλιπεκπεὶς ὢν, καὶ ὅλη ψυχῇ τὸν θάνατον ἐκκα-

B

C

D

E

Edit. Paris. pag. 733.

330

Locuſtæ.

Zoe adulteram Romanum ma ritum tollit.

* xi. Scylitz.

balnei a Michaelo & ejus focilis : cum imperasset annos v , menses vi . Eadem nocte , cum sacra Passio caneretur , patriarcha Alexius quasi jubente Romano in palatium vocatur . quo cum venisset , mortuus a Romanum invenit . & Zoe autèo triclinio exornato in suggesto sedens , Michaelum produxit , & a patriarcha contendit , ut hunc sibi mariti-Zoe Michaelo nubit. . tum sacra compraecatione copulet . Acceptito & voce oppressa haerenti , Joannes ac Zoe L. auri libras , totidemque clero largiuntur . ita patriarchae persuasum , ut matrimonium hoc consecraret . Edit. Par. pag. 734 Sic modo interfectus Romanus , in monasterio Spectatissimae * a se condito sepelitur , ipso magnae Paraseves die .

MICHAELE Papiae comis Imperium. At vero Zoe cum in Imperatorio solio Michaelum collocaffet , ipsa rabat loco viri & Imperatoris mancipium ac famulum habiteram : ideoque paternis eunuchis in aulam adscitis , rem gnaviter aggrediebatur . Sed perspicue ei omnia tecus evenerunt . Etenim Joannes , Imperatoris frater , homo industrius aeque efficax , simulatque in aulam venit , fraeri suo metuens (movelatur enim Romani exemplo) & eunuchos Augustae palatio ejecit , & fidissimas ejus ancillas amovit , mulieretque sibi genere propinquas custodiae Zoe circum- scripta. dibus adhibuit : ut jam neque aspicere quicquam ea vel magnum vel parvum ipsius injussu possee , & omnes ejus conatus impedirentur , ac ne in balneum quidem nisi ipsius permissu venire posset : omnique prorsus obsequio spoliata fuit . Sic rebus in aula constitutis , litteras per omnem Imperii ditionem emittit , omnibusque significat , Romanum debitum naturae persolvisse , Michaelumn. Imperatorem delignatum illo adhuc vivente ac permittente , & Zoae matrimonio junctum . Ad hoc omnes sese inclinarunt , fauslisque ominibus novo Imperatori sunt gratulati . Solus patricius Palatinus Michaeli Imperatum probat. Constantinus Dalassenus domi degens , non tulit mediocriter hunc nuntium , sed abominatus est : atque adeo miratus , qua tandem ratione plebejus ille ac teiobolaris homo omnibus aliis esset praelatus (cum extarent plurimi praestantissimi ac familiis summis nati viri) ac dominus & Imperator designatus . Quod ut rescivit Joannes , tamenti (uti par erat) vehementer perturbabatur , tamen quomodo istum ab suam allicerer naffam cogitavit . Mittitur ergo ad Dalassenum Ergodotes eunuchus , ad hujusmodi ministeria aptissimus . qui praestito acceptoque juejurando , cum ad Imperatorem adduceeret . inter ea Joannes & senatum , primatios eorum ad sublimiores evehendo dignitates , suum facit , & munetibus ac largitionibus multitudinis benevolentiam captat , itaque omnes subditos sibi conciliat . Displiciusse autem haec facta Deo , satis ipfa exordia aperte docuerunt . pag. 735. Offenta.

Etenim undecima hora fanctae & magnae Dominicae , grando impetu intolerabili delata , non frugiferas modo sterilesque arbores confregit , sed etiam animos .

Καπὶ γὰρ τὴν ια. ὥραν τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης Κυριακῆς , χάλαζα κατωλίχθη ἀφόρητος καὶ ῥαγδαία , ὡς σωτερεθῆναι μὴ μόνον τὰ δένδρα καρπιμά τε καὶ ἄκαρπα , ἀλλὰ δὴ καὶ τὰς ψυχάς .

τῷ πατὶ τὸν Μιχαὴλ , ὃν τὴν κοιμηθέντα τὸ λιτρῶ , βασιλεύσας ἐπ' ἔτη ι ἡμέρας ς . ἡ αὐτὴ τὴν νυκτὶ τῆ ἁγίων παθῶν ϗαλουμένων , μνωτεται ὁ πατειάρχης Αλέξιος ὑπὸ τὸ βασιλέως Ρωμανὸν πρὸς αὐτὸν θεῖν ἐν τοῖς ἀνακτόροις . ὃ δὲ αὐτὸν ἀφίσκει μὲν νεκρὸν τὸν ἄνακτα Ρωμανὸν . τὸ χρυσοτρικλίνου δὲ κοσμησάντος , ἐπὶ βήματος καθίσασα ἡ Ζωὴ , ἐξάγει τὸν Μιχαὴλ , ᾧ τὸν πατειάρχην καταναγκάζει ἱερολογῆσαι τῶτο αὐτῇ . ὁ δὲ τῇ λόγῳ ἐκπαγεθεὶς , ἴσα τοῖς ἐνοὶς , ἔ φοβς τὸν ἱερολογίαν ἐπδοίαζε . ἀλλ' ὁ Ιωάνης σὺν τῇ Ζωῇ πεισκινται μὲν χρυσίῳ λίτρας τῇ πατειάρχῃ , πεντήκοντα δὲ τῇ κλήρῳ δύς , ἵνα ἐν ἱεροπλείᾳ καταβέσαι αὐτὸς . Τὸν ῥηθέντα δὲ τρόπον ἀναρθεὶς Ρωμανὸς ὁ βασιλεὺς , θάπτεται ἐν τῇ παρ' αὐτὸ νεωρῳ θείσῃ πιεζέλατω μονῇ , κατ' αὐθ ἢ ἁγία ϗ μεγάλη παρασκευή .

Η Ζωὴ δὲ τὸν Μιχαὴλ ἐπὶ τὸν βασιλειον ἐνεβίβασα Θρόνον , φόβῳ μὲν ἀπτὶ αὐθρὸς ϗ βασιλέως ὄνλος ϗ ᾠκοιον ὄζειν , ϗ δὴν τὰς πατρῴας ἀνοχὰς εἰσκαμπτεῖς τὰ ἀνάκτορα , γενεσίτορ κάτιτο τῷ φαιμάτων . ἀλλ' ἀπίβη πάντα πιθὴν εἰς τοὐναντίον λωπρὸς . ὁ γὰρ τὰ βασιλέως ἀδελφὸς Ιωάνης , φανικτικὸς αὐθρωπος ὢν ϗ θρασύτερος , ἅμα τε ἐπίβη τῇ βασιλείων , ϗ διδιὼς πειθὰ τὰ ἀδελφῷ (ταῦρα δὲ εἰς παράδειγμα τὸ Ρωμανὸν) μὴ τι κὶ πάδη θεῖσον , τὰς μὲν ἀνοχὰς τῆς βασιλίδος καπεβιάζεται παλατίῳ , ϗ τὰς πιεικεστάτας τῇ δεσποτείας ἐν αὐτῇ κοσκοδιώζεται . γυναῖκας δὲ τῇ χρ γλυκὺ αὐτῇ φροσικόντων ῥημᾶς ἐφίστησι τῇ βασιλιδὶ ϗ φύλακας . ὡς δὲ μικρὸν ἢ μέγα ὠῦ , ὃ μὴ μὴ γνώμης αὐτὸς διαπράπτο . παρεπάτων τε ϗ ἐκκλήτου , ὃ βαλασέως οὐ μετέχει , μὴ αὐτὸ ἐπιτρέψωσις , ᾧ ὅλως πλεῖρητο αὐτῇ πᾶσα ψυχαγωγία . πάντα δὲ τὰ ὑδὸν καπεσκαμμένος , γράμματα μὴ πάσης ἐκπέμπει τῆς εἰκυμένης , γνωρίζοντα τοῖς πᾶσιν , ὡς ἓν μὲν Ρωμανὸς ὁ βασιλεὺς τὸ φυσικὸν ἀποδέδωκως χρέος . αὐκρόδρυσι δὲ ὁ Μιχαὴλ βασιλεὺς , ἵτι ζώσης ἐκείνῳ ἐπιτρέποτος , ᾧ τὴ βασιλείαν συζύγνυται . φρὸς ἅπαρ πάντες μὲν ὑπηλίνοτο οἱ ἄλλοι , ᾧ δὲ βίφημα φωνῆς τὸν νῶν ἐμιτρέλλων βασιλέα . μόνος δὲ Κωνσαντῖνος πατρίκιος ὁ Δαλασσηνὸς , ὃς εἰκαὶ ᾗ ἐγγενέβων , ὡς ἰδίῳ κ φράγε τὸν ἀκόλυ , ἀλλὰ ᾧ ἀπεδοκίμησε φρὸς τὰ φωνεζόμενα . ᾧ δὴ Θαύματος ὑγε , πῶς πλείσων κράγαθῶν ὄντων αὐθρῶν ἐξ εἴκων λαμφρῶν , καὶ ἐπισήμων γένους , χρήσεως , καὶ τειοβολαμίος αὐθρώπος τῇ ἄλλων παντὸς μᾶλλον , καὶ διαπρὸς καὶ βασιλεῖς ἀνηρόθτο . τῶτο δὲ πυθόμενος ὁ Ιωάνης , ἐπλίθη μὲν , ὡς εἰκὸς , θορύβου ϗ παραχῆς . ἐμελάτα δὲ ᾧ ἐσκάπτων , πῶς ἂν ᾧ τοῦτ' τὸν ἀνδρα ὑπὸ τὸν ἰσπιὸ θέτο σαγλίων . ᾧ δὴ εἰλλατα φρὸς αὐτὸν εἰς τῇ ὠνὴχων ὁ λογάθετος Εργοδότης , ἐπιτιθέως ὑπηρετεῖν εἰς τὰ πάντα , ἐφ' ᾧ ὅρκις ὀμόσαι τῷ λαβεῖν ᾧ ἀγαγεῖν τὸν ἀνδρα εἰς βασιλέα . ᾧ ὁ μὲν ἀπεσεν ἐς τὸν Δαλασσηνὸν . ὁ Ιωάνης δὲ τῶτο συγλυπεῖ ὑπηρετοῦτο , ᾧ τὸ κοινὸν , ᾧ τὴν τῇ πολλῶν ἐπιπαθῶ ὠφελαν . βαδμοὶς μὲν αὐ τοὺς τῆς συγκλήτου φερόντας ἀξιωμάτων ὑλῶν , φορῶν δὲ θωμοιαῖς καὶ χρέσει μελιταιοῦμος τὸ κοινὸν , ᾧ καθάπαξ αἰκουσιῶμος τῷ ὑπικόν . Ὅτι δὲ μὰ ἀρτὰ τὰ γινόμενα ὠὺ τῇ Θεῷ , δῆδεῖξε θαν πρασῶς εἰς φορτ-

καὶ οἰκίας κατασπεῖραι, καὶ ναοὺς, καὶ παλάτια, καὶ πᾶσι ἀμ- A iam domos dejecit, & templa ac ſegetes
πέλους μίχρις ἐδάφους ὡς ἐπισυμβῆναι καὶ τὸν τοῦ Χρό- viteſque ſolo allifit. itaque eo anno ſum-
νου παντὸν καρπῶν ἀφορίαν γενέσθαι. γέγονε δὲ καὶ χρό- ma fuit ſterilitas. Scilla etiam Dominico
νοις ἀείρος καὶ ὁ Κυριακὸς ἢ καὶ τὸ πάσχα, περὶ ὥραν qui Paſcha inſequitur, die, hora octa
τρίτην τῆς νυκτὸς, τῇ μαρμαρυγῇ τῆς λαμπρότητος τοὺς tertia trajecit, fulgore ſuo luminibus o-
ἀείρας πάντας καλύψαντος, ὡς καὶ δόξαντι παραχρῆν τοῖς mnium aliarum ſtellarum officiens, ita
πολλοῖς ἡλίου ἀνατολὰς. ἐλήφθη δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς δαιμο- ut multi opinarentur ſolem oriri. Malus
νίῳ. ὃ συμβολοῦντες οἱ περὶ αὐτὸν, μανικὸν ἀπεκάλουν etiam dæmon Imperatorem invaſit, neque
νόσημα, καὶ παρέμεινε ἄχρι τέλους τῆς αὐτοῦ βιοτῆς, μεθ' ante finem vitæ miſſum fecit. Qui ſpe- Imperator a
ὑπὸ θείας δυνάμεως, μεθ' ὑπὸ ἰατρῶν θεραπείαν λα- cioſo nomine malum id volebant velare, dæmone occu-
βὼν, ἀλλ' ἀλιτηρίως καπνιζόμενος καὶ βασανιζόμενος. infaniam animi appellabant: ſane neque patus.
humanum, neque divinum auxilium miſerabilibus cum iſtis cruciatibus ac tormentis eripuit.

Ἀρτι δὲ τῷ Ἐργοδότῃ πρὸς τὸν Δαλασσηνὸν ἀφικομέ- Cæterum Dalaſſenus, Ergodota ad ſe
νῳ, πιστῶσαι μὲν ἀπὸς τοῖς ὅρκοις, καὶ σωὺ αὐτῷ ἀπελ- veniente, credere ejus jurejurando, & u-
θόντα ἀδόλως ἐς τὴν Βυζάντιον· τῷ τινὰ δὲ πίμψας B na Byzantium venire noluit: ſed quemdam
πιστότατον αὐτῷ, ὅρκοις τε ἀπλήτοις μείζοσι, τῷ μὲν ſuorum fidelisſimum miſit, per quem ſan-
παθεῖν χαλεπὸν, καὶ ἀπελθεῖν ἐπηγγείλατο. πέμπεται ctioribus ſibi juramentis caveri poſtulat,
πίνων Κωνσταντῖνος ὁ Φαγίτζης εὐνοῦχος, ἀνθρωπος Πα- eoque facto venturum ſe promittebat.
φλαγὼν, καὶ συνήθης τῷ βασιλεῖ, τὸν τίμιον ἐπαγό- Mittitur igitur ad Dalaſſenum Conſtanti- Dalaſſenus Ty-
μενος ξύλα, καὶ τὸ ἅγιον ἐμπαγέον, καὶ ἐκ πρὸς Λύγα- nus Phagitzes eunuchus Paphlago, fami- rannum redu-
ρον ἐπιστολὴν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν liaris Imperatoris, ſecum ferens venera-
Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ εἰκόνα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐς ἀπελ- da Crucis ligna, & linteum Chriſti ima-
θόντα, καὶ ὅρκους τῇ Κωνσταντίνῳ δοὺς ἔλαβεν, ἤρχετο μετ' ginem habens expreſſam, ac epiſtolam
αὐτοῦ εἰς τὸ Βυζάντιον· ἐλθόντα δὲ τοῦτον, φιλοφρονεῖται ὁ βα- Servatoris manu ad Augarum ſcripeam,
σιλεὺς ὑπερβαλλόντως. καὶ ἀνθύπατον τιμήσας, καὶ δώροις με- ac imaginem Deiparæ. is data accepta-
γίστοις δεξιωσάμενος, αὖτίς τε ἀδίκως προσεπαξιόλογον que fide, Dalaſſenum Conſtantinopolin
ἐς τὴν ὄντα καὶ τὰ Κύρου, εἶχεν αὐτῷ. ſecum perduxit. Venientem Imperator
amice expetit, proconſulis honore di-
gnatus eſt, ac donis ampliſſimis affe-
cit: juſſitque libere & abſque metu
in domo ipſius, quæ erat ad Cyri, de-
gere.

Τούτῳ τῷ χρόνῳ καὶ ἄλλο τι συμβὰν ἀξιομνήμονον. τῶν C Accidit eo tempore aliud quippiam me-
εἰς παραχειμασίαν ἐς τὴν Θρᾴκην Βαράγγων, γυναῖκάς τε ἐγκυμόνους ὑπὸ moratu dignum. Barangorum, per pro- 351
ἐπ' ἐρημίας, ἀπεπειράτο τῆς σωφροσύνης αὐτῆς. ὡς vinciam Thracenſium in hyberna diſperſo-
δὲ οὐ ὑπεῖδε, καὶ βίᾳ ὑδὲ ἐπῆγεν, ἀ δὲ τὸν ἀκράχολον rum, quidam mulierem indigenam ſolam
ἀσαμένη τοῦ ἀνδρὸς, παίει καὶ τῷ καρδίᾳ τὸν βάρ- nactus, de ſtupro appellavit, ac recu- Caſtitas.
βαρον, καὶ ὠδὺς ἀναιρεῖ. τὸ δὲ ἔργον ἐξιδόντος ἐς τὴν ſanti vim inferre aggreſſus eſt. ea bar-
περιχώρῳ, συναθροιδόντες οἱ Βάραγγοι, τίνιτ γυ- barum correpto viri acioace, in cor fe-
ναῖκα σφαττοῦσι, διδόντος αὐτῇ καὶ τῶν ἅπασαν οὐσί- rit, ac ſtatim necat. Quod factum cum
αν τοῦ βιαιοῦ, κρίνουσιν ἄπορον μήπουσι κατὰ τὸν τῶν per vicinam inootuiſſet, colvere cæteri
βιοθανάτων νόμον. τὰ δὲ τῆς ἀκρίδος στρατόπεδα, ὡς Barangi, & mulierem coronavere, om-
ὧδὴ φθάσαντες ἐπορμῷ, κατὰ τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ αἰ- nibus etiam boois ejus qui ipſam volverat
γιαλίτιν ψάμμον διαθαρῆται, ἄνθις ἀπρὰ ἀυτο- violare donatam: ipſum autem inſepul- Locuſtæ.
μάτως, καὶ τῶν παραλίων τῆς Ἑλλησπόντου πάλιν D tum abjecerunt, ut lex jubet eos qui ſi-
κατέμαρψαν, καὶ ἐπὶ τριετίαν ὅλην διέτριβον κρα- bi mortem conſciverunt. Interim exami-
τοῦντα τὸ θέμα τῶν Θρᾳκησίων, καὶ ἐν Περγάμῳ na locuſtarum quæ per Helleſponti are-
γενόμενα διαθῆραι. θεασαμένου δὲ τινὸς πρόσωπον nam in littore ſitam diſperſa periiſſe do-
τῶν ὑπερτιμωμένων ἡμαρθεν αὐτῷ σάκκων, λύσαι προσπε- culmus, ſponte ſua revixerunt, & om-
πίκτει, καὶ κινῶσαι τὸν ἕνα, εἶπε τὸν δεύτερον, καὶ nia Helleſponti infeſtarunt: cumque
ἰφέξῃς τὸν τρίτον. τῶ δὲ ὡς ἐπελεύθη ποιήσαντος, provinciam Thracenſem per ſoregrum trien-
ὁ μὲν πρῶτος ὄφις ἠγέρθη καὶ σκορπίος ἐξίβρα- niam populata eſſent, apud Pergamum
σεν· ὁ δὲ δεύτερος φρικώδης καὶ ἀσπίδας (ἢ βασιλί- E perierunt. Antequam id fieret, cuidam Edit. Paiſ.
σκους καὶ κεράστας) καὶ ὕπερα ἰοβόλα· ὁ δὲ τρίτος καν- de miniſtris epiſcopi Inſomnium oblatum pag. 736.
θάρος καὶ σκείπας ἐ σφῆκας, καὶ τινα ἄλλα τῶν Inſomnium.
ὑπιθαιτρων ζώων. καὶ ὁ μὲν ἐπὶ τῇ θεάματι ἴσατο Viſus erat ſibi videre eunuchum quemdam
τὸ ἐνυές. ὁ δὲ φαιδρὸς ἐκεῖνος ἀνὴρ ἔγγιστα παρα- albis veſtibus amictum, forma effulgen-
στησάμενος αὐτὸν, πᾶσι (ὅρα) ἐπῆλθε τι καὶ ἐλωσῆναι te, qui tribus ipſi appoſitis faceis, or-
ἐφ' ὑμᾶς, ἀφ' τὸν παρίβασιν τῶν τοῦ Θεοῦ ἐντολῶν, dine eos juberetur aperire ac evacuare.
καὶ τὸ γενόμενον ἀνόσιον ἔργον εἴ τι τὸν βασιλέα Ῥωμανὸν, ἐ εἰς τὸν αὐτοῦ κίτλω- Cumque id faceret, e primo vim ſerpen-
νᾶ· ἢ ταῦτα μὲν συνελιίχθη τῇδε. tum, viperarum & ſcorpionum erupiſſe:
ex altero rubetas, aſpides, baſiliſcos,
ceraſtas, & alias venenatas beſtias:
ex tertio cantharides, culices, veſ-
pas, aliaque aculeata animalia. Sibi
cum ad ſpectaculum obmutuiſſet, ſplen-
didum iſtum virum proxime adſtitiſſe,
ac dixiſſe: Hæc vobis accidere, & Incl. def.
evenient ob violata Dei mandata, apud Scyl.
& impium facinus in Imperatorem Ro-
manum, ejuique conjugem perpetra-
tum.

Cæterum Michaelo & a malo dæ-
mone infeſtato, & alioquin ignaro, no-

Μιχαὴλ δὲ ὁ βασιλεὺς ὑπὸτε τῆς δαιμονίας τύσε ὀργόμενος, ἐ ἄλλως πρὸς μετοχόμενον πρα-

men & figura Imperatoris aderant, rerum civilium bellicarumque administratio omnis in manu erat Joannis. Hic ſtatim Nicetam fratrem ſuum Antiochiæ ducem deſignat: quem ad ſe venientem, Antiocheni non admiſerunt ſi urbem, metuentes ne is in ipſos gravius aliquid ſtatueret: quod paulo ante Salibas quidam tribunum exigere ab ipſis juſſus, cum afperius homines tractaret, a populo fuerat interfectus. veniam tamen ejus facti impunitatemque jurejurando adhibito promittenti, portas aperuerunt. Nihil aut parum datam curans fidem virros circiter centum capitibus truncavit, & in palos ſuffixit: undecim porro viros primarios & opulentiſſimos, ac genere illuſtres, quorum princeps Elpidius patricius, bonis eorum publicatis vinctos Byzantium miſit: ſcripſitque Joanni fratri, non ob cædem Salibæ, ſed ob benevolentiam in Dalaſſenum, urbis ingreſſu ſe fuiſſe prohibitum. Hoc jam ante concepeam de Dalaſſeno ſuſpicionem veluti ſcintillam quamdam ſopitam excitavit, ignemque ſuccendit. Illico igitur Dalaſſenus ad Imperatorem adduciture, & tertia die Auguſti, indictione ſecunda, Platam inſulam relegatur: & gener ejus Conſtantinus Ducas in eorum quamdam conjicitur, quod vociferatur injuſte hæc fieri, & violari jusjurandum oſtenderet, Deumque teſtaretur. Propter eumdem etiam Gudelia, Bajanti, & Probatæ, vitorum nobiſſimæ ac divitum, in Aſia minori natorum, bona publicata, Conſtantino Imperatoris fratri addicta ſunt. Quin & Simeon protoveſtiarius, unus de miniſtris Conſtantini Imperatoris, quod iſta non probaret, injuriamque fieri Dalaſſeno, & infringi juramentum clamaret, aula & urbe ejectus, cum ad Olympum veniſſet, in monaſterio a ſe condito monachus eſt factus.

Eodem anno per quadraginta dies terra concuſſa, multi homines Hieroſolymis perierunt, fanorum ac ædium ruinis oppreſſi. Anno ab origine muadi ϛϡϑ ϛτϑ ϛϡ ϡΛΓΙΙ, indictione tertia, menſe Septembris, ignes columnæ apparuit verſus ortum, verticem ad meridiem inclinante. Per eos ipſos dies & Sarraceni Myra ceperunt, & Berroenſes Chalepitæ præfectum ipſis ab Imperatore miſſum expoſuerunt: & Pancratius Abaſgius Romani Imperatoris, nimirum ut patrui uxoris ſuæ ulciſcendi, cauſa, pacem cum Romanis factam reſcidit, arceſſeque & caſtella pridem iis conceſſa recuperavit. Et Patzinacæ iſtrum tranſgreſſi, univerſam Myſiam uſque Theſſalonicam populati ſunt: & Aſtorum naves Cycladibus inſulis non levia damna inculerunt. Nihil horum omnium curæ Joanni fuit, in id unum intento, ut Dalaſſenum accurate cuſtodiret, ne is ſe ipſius caſibus explicans ſubduceret. itaque eum ab inſula in turrim transfere, cuſtodibuſque ſtrenuis aſſervandum mandat. Georgium quoque Maniacen avocat

Nicetæ Imperatoris fratri.

Dalaſſenus perfidiæ relegatur.

Edit. Paris. pag. 732.

Romanidamna illata.

Ἀ γμάτων τοιοῦτός τις ὢν, ϗ ἀμβλὺς, ϗ̓μα μὲν ἔχει τ βασιλείας, ϗ ὄνομα, ϗ δὴ τ πραγμάτων ἐνίοτε ἅπασα πολιτικὴ τε ϗ στρατιωτικὴ ὑπ ταῖς χερσὶν ἦν τ Ἰωάννε. ἀ̓λλ' ὧν ἀφορμὴν ἔσχηκεν τοῦ αὖθις ἀδικῆσαι Νικήτην Δοῦκα Ἀντιοχείας, ὃν ἀπιόντα εἰσιέναδεν ἐν τῇ πόλει, ϗ συνιχώρησαν οἱ Ἀντιοχεῖς. φοβ μὴρ τὸ φορολογεῖν τοὺς Σαλίβας ὑ̓φ' ὑφ ὑποχείρα, τὰ κατ' αὐτοὺς ἐπιτετραμμένος, ϗ βαρέως τοὺς ἀνθρώπους ὑφοσπίλων μένος, κτείνεται παρὰ τὸ δῆμο τῶν Ἀντιοχέων. δῆ γὰρ ἦ τῶν φόνων, ἵνα μὴ τι ϗ ἀπέκτον πᾶσαν οἱ Ἀντιοχεῖς διάνοιαν, ἀπέλασαν τῆ Νικήτα ϗ εἰσόδου. ὅρκοις δὲ τῶν πιστωσαμένων ὡς ἀμνηστία κακῶν αὐτοὺς ἕσοιτο, ϗ ὑδὲς πάσεται * ἄχαρι διὰ τ τῶ Σαλίβα φόνον, συγχωρῆσαι τ εἰσοδον. ὁ δὲ τῆς πόλεως ἐπιολήμενος, ϗ τύχος τῆ ἁμαρτήματι γνόμενος, ὁ λίγα ἢ ὑδὲν τῆ ὅρκων φροντίσας, ἀφεῖ μὲν τὰς ἀπάρας ῥ. ἀπέκτεινε, λογισμὸν τ ϗ ἀσαπολοπίσας, ἡνίκα δὴ τὰς αὐχμηρὰς ζωπλάτας σφῶς ϗ γίνει πυρικὸς δημόσιος (ὧν κορυφαῖος ἦν ὁ πατρίκιος Ἐλπίδιος) δεσμίους ἡπήμενε φῶς τὸ Βυζάντιον, μὴ βῆ τῶ τὸ Σαλίβα φόνον γράψας τῆ ἀδελφῆ Ἰωάνη, καλοδῶναι αὐτῆ τὰν εἰς τὴν πόλιν εἴσοδον, ἀλλὰ βῆ τ εἰς τὸν Δαλασσηνὸν ὠνόμα. τοῦτο τῆς ἀφοσπολεμίης ὑποψίας χῆ τὸ Δαλασσηνὸν τῆ Ἰωάνη ζωπυρον ὑγιγένες, ϗ̓ εἰς πυρσὸν ἀνῆπτεν. ϗ δὴ ὁ̓ς ἄγεται εἰς τὸ βασιλέα, ϗ χῆ τὸν τείχιν τὸν Λιγύων μὶως τῆς δεσπότες ἐφῆ. ὃν τῆ τόφ Πλάτη περιοίζεται. βάλλεται δὲ καὶ ἔν τις πύργῳ ὁ ὑπὶ Συγανὸς γαμβρὸς αὐτὸς Κωνσταντῖνος ὁ Δούκας, ὁ τύπῳ ὑπὸ τῶν αὐτῶν, ϗ τῶν παράβασιν τῆ ὅρκων ὀξύθυγκα, ϗ τὸ Θεὸν ἐμαρτύρητο. ὑπεδέδει δὲ δὴ αὐτὸν ϗ ἀνδρὸς τρὶς τῆ ἐκ τῆς μικρᾶς Λυΐας ὀζυνὲς ϗ κλυσμοὶ, ὁ Γαβίνας, ὁ Βατάνης, ϗ ὁ λεγόμενος Προβατᾶς, ὁμιλῆθεσσος τῆς υἱοῖς αὐτῆ, ϗ Κωνσταντίνῳ τῆ τῷ βασιλέως ἀφεξῆθέσσῃ ἀδελφῷ. τότε γὰ Σωμὼν ἀρτιβλεπὴς γεγονὼς, ὁ τῆ Ἀφαπόπτων τῆ βασιλέως εἰς Κωνσταντῖνον, ὅτι μὴ πρέσκειτο τοῖς δρομίοις, ἀλλὰ τῶν εἰς τὸν Δαλασσηνὸν ἀδικίαν ὑπεβάτο, ϗ τῶν τῆ ὅρκων ἀδίκησιν τῆ βασιλέων διώκεται, ϗ τῆς πόλεως, καὶ τῆ Ὀλυμπον γενόμενος, τῶν κομικῶν ἀπέθετο τάξιν, χαρὲς ὃν τῆ παρ' αὐτὸ τιμοχᾶθέντι μοναστηρίῳ.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ϗ σεισμὸς ἐγνοίετο, κακῶς ἔπαδον τὰ Ἱεροσόλυμα, τεθνεώτων ἀνθρώπων πολλῶν ἐν τοῖς ἐκκλησίαν ϗ τῆ οἰκείων συμπτώμασι, σεισμοῖς τ γῆς ἀχρι τοιαύτα ἀρᾶ κοπτε ἡμέρων. τῆ δὲ Σεπτεμβρίῳ μῆνι τῆ ϛ ϙμ γ. ἴνδ. ι. ὑπρὸς ὑφαίνετο σῦλος χῆ ὁ ὕφαι, ϗ κορυφῆ κτελαμένη φάϊναν ὁρᾶς μεσημβρίαν. καὶ ἀπὸ ἡμέρας τῆ εἰ Σαρακηνοὶ ὑραι τὰ Μύρα. ἐξειλάσαν δὲ τῆ οἱ Βερροαῖοι, οἱ τῆ Χαλπίται, ϗ παρὰ τῶ βασιλέως πιμπθέντα αὐτοῖς ἄρμοσῆν. τῆ Παγκράτιος δὲ ὁ Ἀβασγὰς, Ῥωμανὸν τῆ βασιλέα ὁνδοκιάδικον, ὡς ὅτιον τῆς γνωμικῆς αὐτῆ, γιώτι ὑφῆς Ῥωμαίως ὑφαίνω ἀπεύπασο, ϗ τὰ ὑφῶν δοθέντα κάρα τῆ ὑρίεμα ἅπαντα ἀπεκπασσπιρωπωθέντες δὲ τῆ Ἴσγρι οἱ Πατζίναικοι, πᾶσαν ἐληίσαντο τὴ Μυσίαν, ἄχρι Θεσσαλονίκης. τῆ πὰ τῆ Ἀφρῶν πλοῖα τῆς Κυκλάδας ὑμερᾶς ἐλυμήναντο. ὧν ἀθμία φροντὶς ἦν τῆ Ἰωάνη, μόνῳ δ' ἔμμοτον ἀχολίαν ἐκίνει,

πῶς ἂν ὁ Δαλασσηνὸς ἀσφαλῶς τηρῆτο, ϗ μὴ τὰς αὖπε λάθοι ἐβρῆσας πλεκτάνας. ϗ ὅπως μηχαγῶν δόλο τῆς τόσε Πλάτης αὐτὸν, πύργῳ καθειργνυσι ἀσφαλεῖ, ὑπεῖσας αὐτῷ φρουρὸς ὡς ἀγαπᾶς. μεταβέλλεται δ' εἰς Ἐβραίους ϗ Γεώργιον πατρίκιον τὸν Μανιάκλυ, ϗ τῶν μὶν ἀρχειν

ὑπτίμενοι τῆς ἄνω Μηδίας καὶ τῆς Ἀσσυριακίας. ὁ δὲ Ἐδέσσης δὲ πέμπει Λέοντα τὸν Λυπενδρίωνα. ἕλκος δὲ ἐβλαστηκὸς τῷ τῆς ὀρθοστροφίας τόμια, ἢ πᾶσις ἰατρικὴς τέχνης ἀπορήκυας, ὅπερ αὐτῷ ἐπῆσας ὁ μέγας ὁ Σαββαΐτης Νικόλαος, ἦκεν ἐν Μύροις ἢ παχείλαι ὑπὲλλαν, ὡς ἐκεῖσε τοῦξόμβιος Σφαπείας, ὁ δὲ Σάτταν ἢ λόγος ἐκεῖσε φοιτᾶσας, ἢ μύραις ἢ ἄλλαις πολυτελείαις τὸν τὸ μεγάλου Θεοῦ ἐξιωσάμβιος ναὸν, ἐ τεῖχος πυκνολοίσας ὀχυρωτάτην ἢ τῇ Μυρέων μητρόπολιν, Σφαπείας τυχὼν ἐπάσεως ὑγιεῖς.

Νικήτα δὲ τὸ σφακηλίτους ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας καπεστρίλαπος ἢ ζωλῷ, ἅπερος τῇ ἀδελφὸν ὁ Κωνσταντίνος καθίσαπαι πὸν ἐβδόχος. ἢ Γεώργιος ὁ λοιπὸς φρονιβιστιάρος γίνεται. τὸ Συμεὼν, ὡς εἰπομὲν, τὸ μοναδιακὸν ἐνδυσαμένη σχῆμα. ἐλαδόμοι δὲ ἢ τὰς καθοιγούσας Ἀντιοχεῖς τὰς χρείας καθυβρίζως ὁ βασιλεὺς, ἀπαγαγὼν ἢ ἀφοξ τὸ τὰ Καίσαρος πεζέπον ὕψος Μιχαὴλ, ἢ τὰς ἴσπτε ἀδελφὰς Μαρίας ὑόν. Νοπελαιμβίος δὲ ἢ ἐξ τὸ βασιλέα Ρωμανὸν ἄγει πᾶλις διπλώσεσ ἀμαπτᾶδε, τὸν Θεὸν ἱλασαμβίος ἐξ ἀγαθοεργιῶν, ἢ ἐξ τὰς πένπας μπαιδόσεων, μοναςπρίᾳ τε ὐκ πασῆς ἀνυφόρων, ἢ μοναχὰς ἐγκαπιεῖζων, ἢ ἄλλας φράξας ἰατικὰν ν μεμπιᾶς. αὐπαὶ δ' ἂν ἦσαν ἀπόστολοι, οἱ τὴν τὸ βασιλικὸν ἀπήρριπε, δι' ἣν τὰ ποιαῦπα κακὰ, ἢ μοιχαλίδα ἀπόσαπο, ἢ καθ' ἑαυπὸν ἀπελαύπο ἢ ἁμαρτίαν. νῦπο δὲ μνήν πεφραχὸς, ἀλλ' ἐκείνῃ τὰ σωπὰ, ἢ τὰς βασιλείας ἐλοχρεῖς ἀπτεχόμβιος, κρὰ τῇ δημοσίων ἢ κοινῶν τὰς ὀνικὰς ἀποίας ἐπαπλήρου, εἰδ' ὑπολαμβάνων τυχεῖν συγχωρήσεως, αὐσπτε ἐλεγίζετο τὸ Θεῖον, ἢ ἀδικοι, ἁλλοτρίοις χρήμασιν ὠνημβίοι τῶν μιπατοῦν.

Τῷ δὲ ςρῳμ'. ἔτει, Μαΐῳ μὶνι, Ἄφρει ἢ Σικελοὶ καπεδραμόνπες τὰς Κυκλάδας, ἢ τὰ τὸ Θρᾳκησίν παράλια, πλιάπαιδε κατιπολαμὶνθησαν ὑπὸ τῇ ἐπάσε φυλαπόντων, καὶ πεπαιδσίσι μὲν ζώντες, ὡς βασιλέα ὀχθησαν. οἱ δὲ λοιποὶ πάντες ἀσιπολοῦσθησαν, ὃν τῇ παραλίᾳ ὑπὸ Ἀτραμυτίν ἢ μέχρι Σβοβίλη. πέμπει δὲ ἢ φρονδάτλιν ἐς Σικελίαν Ἰωάννης, Γεώργιον ἢ Προβατᾶν, πεῖ ἐιρίωις ἐβλεβζόμβιον τῇ πάσης ἀμιραδόσεσ. ὃς ἀπελθὼν, καὶ δεξίως ὑβλεχθεὶς, εἰλιφαὶς τὸν τῶ Ἀμιρᾶ ὑόν ἦγαγε εἰς τὸν βασιλέα. κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον χάσματα γίγονι ἐν Βουκελλαείοις σεισμοῦ γινγοσίας, ἢ κατεπόθησαν ὁλόκληρα χωρία πέντε ἐβδα σωμάβι ἓ Νικηφόρον φρόσβρον τῶν Κωνσταντίνου τῶ βασιλέως ἀνέψιον. ἐξετρέβοτα, μικρῷ δεῖν κινβιθῆναι. ἐξφυγόντα δὲ παιδιπλίδα τὸν κίβωτον, ἀποκαρδίωσι μοναχὸν ἐν τῇ μονῇ τῇ Στουδίου.

Ἀποδιφαρᾷ δὲ Μουζαμμὲτ ὁ Σικελίας ἄρχων, ὁμολογίαν μετὰ τοῦ βασιλέως Θῆβις, ἐτιμήθη μάγιστρος. τοῦ δὲ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀπόχαφ ἀπαραιτήτως αὐτῷ, πατρικιόβιος εἰς σῶν βασιλέως βουθοιᾶς καπαφθέντων. καὶ δὴ γέλλιται μετὰ δυνάμεως ὁ Λογγιβαρδίᾳ, Γεώργιος πατέλκιος ὁ Μανιάκης ερακηγὸς Αὐτοκράτωρ. σῶν αὐτῷ δὲ καὶ ἄρχων τοῦ τόξου Στέφανος ὁ πατρίκιος, ὁ ἐκ ἀδελφῆ γαμβρὸς τοῦ βασιλέως. Σαρακίνων δὲ Ἄφρων καὶ Σικελῶν μετὰ σκαφῶν οὐκ ὀλίγων ἐπιφαμόντων τοῖς νήσοις, ᾗ τῶν παράλιον, ὁ Κιβυρραιωτῆς ερακηγὸς Κωνσταντίνος ὁ Χαγὶ συμπλακεὶς αὐτοῖς μᾷ τὸ ἐγκωμίου τόλμι, ἐτρέλαπο χῇ κράτος, ἢ πυκνοκοίς μὲν αἰχμαλωσίας πέμπει τῇ βασιλεῖ, τοῖς δὲ λοιπὸς κατεπόντισσε. ἀφορῆσι δὲ πλειπὸ γενομένου, ᾗ τὸ ἱερὸν κρυσταλλοφόρον, οἱ

A Edessa, & præfecti Mediæ superiori, quæ & Assyriacania dicitur, missi Edessam Leone Lependreno. Cum autem ulcus orphanotrophi os depasceretur, & medici de ope ferenda desperassent, per insomnium ei visus magnus miraculorum effector Nicolaus monuit ut quamprimum Myra iret, ibi sanitatem recepturus. Celerrime igitur eo profectus, Nicolai clericos unguentis aliisque sumptuosis rebus demeritus, metropolin Myra muro validissimo cinxit, morboque solutus reddit. 333

Mirraculo fa-natus.

Mortuo Niceta Antiochenæ in Syria præfecto, frater Constantinus sufficitur, & fratrum reliquos Georgius sit protovestiarius: Simeone, ut diximus, monasticam vitam ingresso. Diuturnis etiam carceribus Imperator Antiochenos emittit. & Michaelum Mariæ sororis suæ filium ad Cæsaris culmen extollit. Ad finem usque vitæ deflevit peccatum in Romano necato suum, bonis operibus & liberalitate in paupetes Deum placans, & monasteria nova condendo, & monachos in ea imponendo, aliisque factis laudabilibus. Et profuissent ea utique, si & Imperium depofuisset, ob quæ in ista prolapsus erat peccata, & adulteram repudiasset, ac privatus suum scelus deplorasset. nunc ille nihil horum agens, sed & Zoe uxeris consuetudine, & Imperium mordicus retinens, ac de publicis bonis ita quæ videbantur beneficia largiens, hocque modo tamen se veniam consecuturum sperans, fidulum & injustum esse putavit Deum: ut qui aliena pecunia pœnitentiam redimi fineret. B

Michaelus Cgfar. Edit. Paris. pag. 738.

Falsa pœnitentia.

Eo quem diximus anno, mense Majo, Afri & Siculi Cyclades oramque Thraciæ incursionibus vexantes, ab eorum locorum præfectis devicti sunt, & 20 vivi ad Imperatorem perducti, reliquis in palos suffixis ab Atramytio usque ad Strobelum. Misit etiam Joannes Argatum Georgium Probatam in Siciliam, ad ejus insulæ Ameram, de pace tractaturum. qui dextræ confecto negotio, Ameræ filium ad Imperatorem adduxit. Eodem tempore hiatus in Bucellariis terræmotum subsecutus est, & quinque integra absorpsit oppidula. parumque abfuit quin eo etiam perirec Nicephorus præfecti, eunuchus Constantini Imperatoris, ibi tum degens. is præter spem evitato periculo, monachus factus est in Studiano monasterio. C

Saraceni vi. Afri.

Apolaphar Muchumetus Siciliæ præfectus, fœdere cum Imperatore ictο, magisterio honoratur. cumque eum frater Apochaphius bello premeret, ad Imperatoris auxilium confugit. Mittitur ergo Georgius Maniaces patricius cum exercitu Imperator in Longobardiam, atque una classis præfectus Stephanus patricius, maritus sororis Imperatoris. Cum autem Saraceni Afri & Siculi multis navigiis insulas oraunque infestarent, Cibyrræotarum dux Constantinus Chages classem eorum locorum in eos duxit, ac fudit eos 12 ad Imperatorem captivis missis, reliquos in mare demersit. Orto deinde intolerabili gelu, & Istro glacie durato, Patzinacæ D

Patzinacæ.

cum transgressi, Mysiam & Thraciam usque ad Macedoniam non leviter vexarunt. Edit. Paris. pag. 739.

Locustæ quoque Thraciæ frugibus nocuerunt.

Anno ab origine mundi ϛτϙ ϡχμδ, Indictione quarta, verno tempore Patzinacæ ter impressionem fecerunt in Romanam ditionem, obviis omnibus excisis: & quæcumque cepissent, nullius habita ætatis ratione, interfectis, ineffabilibus cruciatibus in captivos debacchati. Vivos quoque cepere quinque ductores, Joannem Dermocaitam, Bardam Petzen, Leonem Chalcoritham, Constantinum Pterocum, & Michaelum Strabotricarem. Mortui sunt etiam Rossorum principes Nosiithlabus & Hierotlabus. Et Serbia, quæ morte Romani Imperatoris jugum excusserat, rursus Imperio conjuncta est. Amera Ægypti Amermumna mortuo, uxor ejus Christianæ religioni dedita, cum filio legatos de pace ad Imperatorem mittit. cujus is petitioni assentiens, ϡχχ annorum pacem composuit.

Rossi. Servia.

Indictione quinta, mensis Decembris decimaoctava die, hora noctis quarta, anno mundi ϛϡϙ ϛτϙ ιϙ ϡιν, terræmotus tres extiterunt, exigui duo, unus vehemens. Cum, ut diximus, Manianæ successor Lependrenus Edessam tueretur, Arabes qui per Mesopotamiam erant, inita societate urbem eam adorti oppugnaverunt: & vero cepissent, nisi Constantinus Imperatoris frater, missso ab Antiochea satis valido auxilio, eam præter spem servasset. quem Imperator ob hoc facinus domesticum scholarum Orientis creavit. Idem Imperator Antonium quoque Pachen eunuchum sibi genere propinquum, Nicomediæ episcopum fecit, pulsis nihil episcoparum dignum habentem, & bovem (quod ajunt) infantiæ in lingua gestantem. Cum autem siccitas fuisset magna, & totis fere menſibus non pluisset, supplicatum est a fratribus Imperatoris, gestantibus Joanne sacrum mandylium sive linteum, magno domestico episcopi Christi ad Augaram, protovestiario Georgio sacras cumarum faciasque pedisequæ processerunt a magno palatio usque ad sanum Deiparæ Blachernense. Aliud quoque supplicium a patriarcha peractum, & clero. Sed non tantum non pluit, verum & grando ingens delata arbores comminuit, & tegulas domorum urbis. Cum autem in urbe fame laboraretur, Joannes suis dimissis e Peloponneso & Græcia modiorum frumenti ϛϲϲϽϽϽ coemit, lisque miseriæ civium opem tulit.

Edess. oppugnata.

Siciliæ.

In Sicilia duobus, ut dictum est, fratribus dissidentibus, & Apolapharo superante, alter Africæ Ameram Umerum in auxilium vocavit. quod is promisit ea conditione, ut sibi aliqua in Sicilia assignaretur possessio. atque hac conditione probata venit, & prælio victi Apolapharum, quod nondum venerat eo cum auxiliaribus copiis Maniaces. Victus ad Leonem Opum Longibardiæ præsidem confugit, ab eoque auxilium petit. Leo copiis suis, quantum præsens tempus ferebat, contractis in Siciliam trajecit, ac sæpius cum Afro duce inita pugna superior discessit. ejusque vehementes repressos ad arcem Longybardias compulit, Licuta ibi Opum præsidem obsedit. Afro autem ad Syracusas se recipiente, & Apolapharo ad Messanam, Maniaces Syracusas ingressus, Afrum ad deditionem compulit. Apolapharus vero Messana egressus, Rhegium Italiæ oppidum occupavit. Maniaces autem Messanam ingressus, Apolapharum ad deditionem compulit. Quo facto, Maniaces Siciliæ præfectus, Apolapharum Constantinopolim misit. Sicilia a Saracenis invadi-tur. pag. 740.

Sicilia a Saracenis invadi-tur.

Πατζίνακοι περιωδῖνες, μικρῷς τῶν Μυσίας καὶ Θράκης μέχρι Μακεδονίας ἐπῆλθε καὶ πάλιν ἀκεῖς τοὺς Θρᾳκησίους, καὶ κακῶς διέθετο τὰς καρπούς.

Τῷ σρμδ΄. ἔτει, ἰνδ. δ΄. ἐξ οὗ τὰ ἴαρος, τρεῖς εἰσβολὰς ποιησάμενοι οἱ Πατζίνακοι κατὰ Ρωμαίων, ἀρδίλα πᾶ παραπλησίπα ἐφάνησαν, ἠβηδὸν τὰς ἀλισκομένας ἀναιροῦντες, καὶ τιμωμένης τὰς αἰχμαλώτους ὑποβαλλόντες ἀνεκδιηγήτοις. ἔλεον δὲ οὐ ἐφαίνοις πίστι ζωγρίας, Ἰωάννῃ τῷ Δερμοκαΐτῃ, Βάρδᾳ τῷ Πέτζῃ, Λέοντι τῷ Χαλκοθήρᾳ, Κωνσταντίνῳ τῷ Πτερωτῷ, καὶ τὸν Στραβοτρικάρᾳ Μιχαήλ. ἐτελεύτησαν δὲ καὶ οἱ τῶν Ῥῶς ἄρχοντες, Νοσιθλάβιος καὶ Ἱεροθλάβιος. Καὶ Σερβία Ῥωμαίων ἀφιστᾶσα, μετὰ θάνατον Ῥωμανοῦ τοῦ βασιλέως, αὖθις ὑπεισῆκτο. Ἀμὴρ δὲ τῆς Αἰγύπτου Ἀμερμοῦμ τελευτήσαντος, ἡ γυνὴ αὐτοῦ χριστιανὴ οὖσα, βαπτισθεῖσα ἅμα τῷ υἱῷ φορᾷ βασιλέα, πρὸς εἰρήνας. ἧς ἀποδεξαμένης τὴν πρεσβείαν ὁ βασιλεύς, ἀσπόδας τελεκοπήτους ἐδίετο μετ' αὐτῆς.

Ῥῶς. Σερβία. Ῥωμαίων συγχωρεῖ τὰ βασιλέως.

Δεκεμβρίῳ δὲ μιᾷ, ἰνδ ἑ. ἔτους σρμδ. ἐν τῷ μηνὸς, περὶ τετάρτην ὥραν τῆς νυκτὸς, γαγόνασι σεισμοὶ τρεῖς, δύο μικροί, ἓν δὲ μέγας. Γεωργίτης δὲ πατρίκιος τὰ Μανιάκη ἐξ Ἐδέσσης, ὡς ἐπεσιόμην, μπατεύθητος, ἦ τὰ Λιπτσηδρῶν ἀρ' ἑτέρου ἄρχοντος αὐτῇ παχθέντος, οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν Ἀραβες κοποφαγίαν ἔθεμον, ἐπιθέσει τῇ Ἐδέσσῃ, ἧ ἐπολόρκουν τὴν πόλιν. ἧ μικρὸν δ' ἔλειπε, εἰ μὴ Καισαρεύς ὁ τὰ βασιλέως ἀδελφὸς βοηθεῖαν ἀποχρῶσαν ἐξ Αντιοχείας πεπομφὼς, ταῦτ' ἂν παρ' ἐλπίδας ἐφύλαττε. ὃν ὁ βασιλεὺς τὰ ἴρχα ἀποδέξαμενος, δομέστικον ἀφορᾶσθαι τῆ χολῆς τῆς ἀσπόλης. ἀφοκεῖζεται δὲ ἧ Νικομηδείας ἐπίσκοπος, Αντώνιος ὁ Πάχης ἔνυχος, καὶ γάνος ἀφοσίκων τῇ βασιλεῖ, μηδὲ ἄζιον ἴχων ἐπισκόπη, ἀλλὰ βοῦν ἀφαίνει ἐπὶ τῇ γλώσῃ φέρων. ἀγχιμοῦ δὲ γενόμενοι, ὡς ἐπὶ μῆνας ὅλους ἐξ μὴ καπαρχίαν ἴσαι ὑπὸν, λιτανείαν ἐποίησαν οἱ τὰ βασιλέως ἀδελφοὶ, ὁ μὲν Ἰωάννης βασιλέων τὸ ἅγιον μανδύλιον, ὁ μέγας δομέστικος τὸν πρὸς Αὐγαρον ἐπιστολὴν τοῦ Χριστοῦ, ἧ ὁ φορτοβεστιάριος τὰ ἅγια σπάργανα. ἧ πλὴν ὀδύσσητος ἀπὸ τὺ μεγάλα παλατίη, ἀφίκοντο ἄχρι τὺ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆ Βλαχερνῶν. ὑποίησε δὲ καὶ ἑτέραν λιτὴν ὁ πατριάρχης σὺν τῷ κλήρῳ. οὐ μόνον δὲ ὑκ ἐβρέξεν, ἀλλὰ ζ χάλαζα παμμεγέθης καταῤῥαγίσασα, συωίτεμε τὰ δένδρα, ἧ τὰς στέγας τῆς πόλεως. σιτοδίας δὲ καταχούσης τὴν πόλιν ἀποχείλας ὁ Ἰωάννης, ὀξωπήσατο ἀπὸ Πελοποννήσου καὶ Ἑλλάδος σίτε χιλιάδας ϐ. ἐξ αὐτῶν τοὺς πολίτας πεμπωθήσατο.

Σικελία ὑπὸ Σαρακηνῶν ἁλίσκεται.

Ἐν δὲ Σικελίᾳ τῶν δύο ἀδελφῶν, οὐς ἔφημεν, ἐσπαζόντων, ᾧ τὺ Ἀπολάφαρ ὑπερισχύοντος, ἕτερος ἦν ἀδελφὸς τῶν τῆς Ἀφρικῆς ἄμηρα Οὖμερ εἰς συμαχίαν καλεῖ. ᾧ ὃς ὑπιχνεῖται συμμαχήσειν, εἰ καταχρεῖε ἐσ τῇ πόφ λάβῃ τινά. ἀφοῦμως ᾧ τὴ Σικελὶα καταπόντισεν εἰς τοῦτο, ἀφικεῖται. ᾧ συμπλακεὶς τῇ Ἀπολάφαρ ἐτὶ διωάμεως ἐ μετὰ τὺ πατρικίυ Γεωργίυ ὑγρούσης τὴ Μανιάκη τῆς εἰς συμμαχίαν τούτου πεμφθέντος, τρέπεται τοῦτον τῇ κράτος, ὁ δὲ Ἀπολάφαρ εἰς Μεσσήνην, ὁ δὲ Μανιάκη εἰς Συρακούσας ἀπελθὼν, ἠνάγκασε τοῦτον παραδοῦναι. ᾧ ὃς ὢν ἐν Μεσσήνῃ, τρίπτειαι τοῦτον τῇ κράτος, ὁ δὲ Ἀπολάφαρ εἰς Ῥήγιον τῆς Ἰταλίας διαβὰς, ἐκράτησε τῆς πόλεως. ὁ δὲ Μανιάκη εἰς Σικελίαν, ᾧ πολλὰς συμβαλὼν τῇ τῶν Χρῶν ἀρχιγῷ, ᾧ ὑπερτρίψας, ἀπέκλεισε τοῦτον τῆς ἀχέτου ὁρμῆς. ἔπι μαθὼν ὡς οἱ ἀδελφοὶ αὐτὸν-

ἀπέδοσαν, & ρὶ Λιονιν ἐναδίπης ἐπιδίδωσι Ρωμαίοις, ἄχρι πεφεύγει πάλιν εἰς Ἰταλίαν, αἰχμαλώτων Ρωμαίων ἀμοὶ τὰς ιʹ. χιλιάδας συνεπαλδόντων ἐν τοῖς πλοίοις αὐτῶν, ἡ ἀπελθόντων εἰς Ἰταλίαν, ἡ αὖθις ἐκπεσὼν ἐχρημάτισεν. ἀδείας οὖν δραξάμενος ὁ Καρχηδόνιος, ἐνίκησε τὴν Σικελίαν, καὶ κατὰ πολλὰ ἄδεια αὐτῶν ἐπεραίζε, & τὰ μὲν κατὰ Σικελίαν εἶχεν ὕπως.

Ἐκπέμπει δὲ τῷ Ἰωάννῃ τῷ Θρᾴκης Κωνσταντινουπόλεως ἱεράρχης, πανσοφώτατος ὁ τῆς Καζίκου Δημήτριος, Ἀντίοχος ὁ Νικομηδείας, ὁ τῆς Σίδης & Ἀγκύρας οἱ αὐτάδελφοι, σὺν ἄλλοις μητροπολίταις, ἐβουλεύσατο τῷ Θρᾴκης καταγαγεῖν τὸν ἀλέξιον, ἡ ἀπ' αὐτῶ ἡ Ἰωάννου τῆς Θρᾴκης ἐγκατάσχοι. φησὶ δὲ Ἀλέξιος ὁ πατριάρχης, μὴ τὸ λοιπὸ μέρος ἡ ἐκκλησίας μνύματα ἐπιπέσῃ, βουλοῦμαι ἐγὼ δὴ, ὡς φασι, ὑφ' ἡμῶν ἀρχιερέων, ἀλλὰ προσάξω Βασιλέως τῷ βασιλικῷ πτέρυγι τὸν Θρᾴκης ἀπανενίσως, καθαιρεθήσομαι, ὡς ἐχειροτόνησα μητροπολίτας ἐπὶ ἔνδεκα φησὶ ἡμέρας ἡ ἐκκλησίαν ἰδύνης· ἀναθεματιθήσομαι ἡ ὡς ἔσχατος τρεῖς βασιλεῖς, καὶ ἐξέρχομαι τῆ βουλομένῳ τῷ Θρᾴκης. ταῦτα δεξάμενοι τὰ ἀγγέλια οἱ περὶ τὸν Δημήτριον, καὶ αἰσχυνθέντες καὶ δίκης πλησθέντες (ἐσαν δὲ οἱ πλείους ὑπ' αὐτῶ χειροτονηθέντες) ἡσύχασαν σιωπῇ· ἡ λοιπὸν ὁ Ἰωάννης ἐπέχει τὰ ἐπὶ τῆ καταχύσει τῷ Θρᾴκης ὅρους.

Τῷ ϛφμϛ' ἔτει, ἰνδ. ϛ'. ἡμέρᾳ Νοεμβρίᾳβ' γίγνεται μὴν ἀρχὲς ὅλω τῷ Ἰανουαρίου μηνός. γίγνεται δὲ καὶ λιμὸς κατὰ τε Θρᾴκην ἡ Μακεδονίαν, Στρυμόνα ἡ Θεσσαλονίκην, ἡ μέχρι Θετταλίας. καταβοσάσαντων δὲ τῶν πληρικῶν Θεσσαλονίκης Θεοφάνης τῷ μητροπολίτῃ, ὡς ἀποπρατοῦσι τὰς συνήθεις σιτήσεις αὐτῶν, ὁ βασιλεὺς τῆ Θεσσαλονίκῃ ἐνέτρεβεν, λόγος παρασπονδὰς ἐπὶ χρυσῷ φησὶ αὐτῶν, ἡ παρῆσε, μὴ ἀποχρεῖσθαι τὰς ἐκκλησίας λαὸν τῆ ἀπὸ τοῦ σιτηρεσίου. πᾶ γὰρ πραττόμενα, ἡ μὴ ὑπάκουσε, ἔγνω δεῖν ὁ βασιλεὺς ἀπάτῃ πεφελδεῖν αὐτὸν, ἡ κολάσαι τὴν ἀπλησίαν αὐτῶν πέμπει δὴ τινὰ τῆ ὑπερπωλῶν αὐτῆ, ὀξαιτῆ ἐκδοσθαί οἱ πεντηκόντα ὑπ, μέχρις οὗ εἰς Βυζάντιν χρυσίον ἀφικνοῖτο. ὁ δὲ ἐκομώσας ἀπρόφασον, μὴ ἔχειν πλὴν νομίσματα λιτρῶν, ἡ ὅσον μὴν ἐπαφῶν μηδίσαι ὁ βασιλεὺς. ἐκκενίλας δὲ, καὶ τὰ ταμεῖα αὐτῶ διαρπάσας, ὥρα χρυσίου κεντηνάρια τεσσαράκοντα ἡ ἑξία· ἐξ ὧν δίδωσι μὲν τοῖς κλήροις τὰ ὀφειλόμενα ἐκ τῶν φησὶ ἐτῶν τῆ ἀρχιερωσύνης τῶ Θεοφάνης, ἐως ἐτῶν ἄρας· τὰ δὲ λοιπὰ σίτησι διανέμει, καὶ τὸν μητροπολίτην ἐξωθεῖ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐν φησὶ αὐτῶ μένει πεφυγέζει. ἐφίστησι δὲ Προμηθίᾳ τῆ μητροπόλει, παρ' οὗ ἔτος σιτηρέσια λαμβάνει πεντήκοντα, ἡ καθ' ἑαυτὸν ἄγειν.

Παγκρατίᾳ δὲ τῷ ἐξωσιαῦ Αβασγίας σφοδρᾶς ἐπιστεμένου τῆ ἀκεπαίᾳ Ἰβηρίας τῆ Ἰασίτῃ, ὁ Ἰωάννης μετὰ τῆ * ταγμάτων τῆς ἑω πασῶν τὸν δομέστικα Καισαρίτσιον τῆ χολῶν, τὸν ἀδελφὸν αὐτῶ ἐκπέμπει, καθυποχείριος σωσικίμψαι τάχιστα τὸν Δαλασσηνὸν, ὡς αὖ ἔχῃ τῶν σύμβουλος καὶ παραστάτης ἐν τοῖς πολέμοις. τοῦτο δὴ ἐκ ἐποίησε, ἡ λοιπὸν ἀπρακτος ὁδοιπορεῖ πρὸς ὀπισσω.

Μίλαντος δὲ τῷ Ἰωάννου καθαρσίου μεταχεῖν φαρμάκῳ, γνοὺς τὸν Ζωὴ ὁ βασιλεὺς, ἡ τινος τῶν αὐτοκρατόρων αὐτῆ δίνοιχε τῷ λεγομένῳ Σγουρέτζε δώρος ὑποθέμενος τὸν ἰατρὸν ἐν ὀλίγοις, ὑποχομένῳ ἐς βίου πεφυγόντα ἄξειν αὐτὸν, ἡ πλοῦτον ὑπροχλῶ, εἰ πρᾶσει τῆ φαρμάκῳ καὶ

tudit impetus. poſtea cognito fratres pacem componere, & inſidiari Romanis, rurſus in Italiam trajecit, abductis ſecum XV millibus Romanorum captivis, qui deinde domum liberi redierunt. Carthaginenſis Umerus meta hoſtium liberatus, Siciliam ſecure ac ſummam per licentiam vexavit.

Interim cum patriarcha Conſtantinopolitani amor abſurdus Joannem Imperatoris fratrem cepiſſet. re communicata epiſcopi, Demetrius Cyzici, Antonius Nicomediæ, Sidæ & Ancyræ fratres germani, cum aliis metropolitis, conſaltarunt de Alexio deturbando eique ſufficiendo Joanne. Ad eos Alexius & reliqua eccleſiæ pars literas dant, hoc ſignificantes: Quando, at vos dicitis, non ſuffragiis pontificum, ſed juſſu Baſilii Imperatoris ego hoc ſolium contra canones conſcendi, agedum quos ego conſtitui metropolitas jam per XI annos ac anni ſemiſſem eccleſiam gubernans, deponantur: anathema quoque obnuntietur tribus Imperatoribus quibus ego coronas Imperii impoſui. his factis, cedo ſolium ei qui vult ſuccedere. Hoc accepto nuntio, Demetrius cum ſocüs metu pudoreque confuſi, quod plerique ab ipſo erant creati, nihil antiquius ſilentio & quiete habuerunt: & ipſe Joannes cupiditatem ſolii patriarchæ in poſterum dimiſit.

Joannes imperatoris frater patriarcha Tobias.

Anno mundi ϛφμϛ die, Indictione VI Novembris II, terræmotus fuit circa horam diei decimam, duraque uſque ad Januarium menſem. Fame etiam laboratum eſt per Thraciam, Macedoniam, Strymonem, Theſſalonicam, & uſque Theſſaliam. Conquerentibus autem Theſſalonicæ clericis de Theophane metropolita, quod frumentum iis quod debebat non perſolveret: Imperator cum Theſſalonicæ commorans, hortatus epiſcopum eſt, ne clericos iis quæ eis legitime debebantur defraudaret. Cumque is obſtreperet, neque obtemperare vellet, ſtatuit Imperator eum fraude circumvenire, & avaritiam ejus compescere. Mittit igitur quemdam ſuorum miniſtrorum, mutuo ſibi dari petens nnum centenarium, donec ſibi aurum Byzantio afferretur. Interpoſito jurejurando, negavit epiſcopus habere ſe ultra trigiata libras. Eo ſubmoto Imperator theſauros ipſius excuſſit, invenitque auri centenaria triginta tria. de his perſolvit clericis quæ in primo Theophanis archiepiſcoparus anno in eum uſque diem debebantur omnia, reliqua inter pauperes dividit, & Theophanem eccleſia abactum in quoddam prædium deportat: epiſcopatum Promethen committit, mandatque ut Theophani alimenta præbeat, iſque privatus vivat.

Avaritia epiſcopi Theſſal. *Edit. Pariſ. pag. 741.*

Cum autem Pancratius Abaſgiæ dominus vehementer urgeret Jaſitam ſuperioris Iberiæ principem, Joannes contra eum emittit Conſtantinum domeſticum ſcholarum, fratrem ſuum, cum omnibus Orientalibus copiis, pollicitus ei miſſurum ſe Dalaſſenum conſiliarium ac collegam belli gerendi. Quod cum non fieret, re infecta domeſticus diceſſit.

Cum autem pargans medicamentum acceptarus eſſet Joannes, Zoe Auguſta certior facta, fideliſſimi ſuorum eunuchorum Sugutitzæ opera medicum non aliquis muneribus corrumpit, pollicita ſe eum ad vitæ ſummum ſplendo-

Zoe Joannem inſidiatur.

* τραπεμάτων. ſ. Scyl.

rem & amplissimas divitias elaturam, si medicamento adnisceat lethale venenum. sed puer quidam medici famulus Joanni insidias detexit: iisque demonstratis, medicus Antiocheam, quæ ei fuerat patria, relegatur: Constantinus Mukopela protospatharius, qui venenum miscuerat, urbe ejicitur, & de Augusta eo deteriores auctæ suspiciones.

Maniaces Siciliam recipit.

Ut in Siciliam appulit Georgius Maniaces, qui eam tenebant fratres, pace facta inter se, conati sunt eum insula pellere, adjecto ex Africa auxilio virorum 10000. Conflictum ad locum cui Remata nomen: & victi Carthaginenses: eorumque tanta edita strages, ut sanguine profluens inundaret: Post hæc urbes Siciliæ XIII cepit Georgius, paulatimque procedens totam insulam subegit.

Edessa dolo tentata.

Eodem anno, Indictione sexta, parum abhinc ne Edessa dolo caperetur, Deo ne id fieret impediente. Præerat urbi ei Persabaztes Iberus protospatharius. Accedunt

Edit. Paris. P. 744.

ad eum Arabes primarii VIII XII, cum equitibus 12, & totidem camelis arcat portantibus, in quibus duo armaturam militia latebant, seque ad Imperatorem munenum offerendorum causa ire ajunt, stationem vero arcis in urbem illatis nocte milites promere, & urbem occupare. Persabaztes principes comiter accipit, & convivium præbet: equites tamen & impedimenta in urbem non admittit. Forte quidam Armenius mendicus cum accessisset ubi Sarraceni commorabantur, quemdam eorum qui in arcis latebant audit, ubinam essent quærentem, (nam eorum linguam norat) statimque ad urbis præfectum accurrens, id nuntiat. Is in convivio talia principibus cum suis armatis exit, direptisque arcis inventos Sarracenos milites ad unum omnes una cum equitibus & agasonibus occidit. Inde in urbem reversus, de principibus unum præcipuum, reliquis interfectis, manibus, auribus ac naso mutilat, domumque rei gestæ nuntium cum mittit.

Anno mundi ϛϡϟϛ. ϟ. ϡϟ. ϡϟ. ϡ

Φιβρωκαΐαι δὲ μίλιοις β'. ἐνδεκα. ἡ. ἔτους τρωμ. γ'. γ'. ου'. ἐνεστῶς θερμώδης. ἡ ἐπαδων μὲν ἡ ἄλλοι τοποι ἐχῇ πόλεις, ἐγένετο δὲ ἡ Σμύρνα ἐλευσὸν θεαμα, καταπεσόντων ἐξ αὐτῆς τειχῶν οἱ κοδομημάτων αὐτῆς, ἐχῇ πολλὰς ἐξ οἰκιτορῶν ἀνελωσάντων.

Ἐν δὲ Σικελίᾳ ἀναλαβὼν πάλιν ἑαυτὸν ὁ Καρχηδόνιος, ἠχθεσθη ἐπὶ πολλῷ μείζονα τὰς φροτέρας ἀφορίσας, ἤρχετο ἀφὸς Σικελίαν τὸν Μανιάκιλιν * ἐξωσθήσων. ἐχῇ ἐρατοπεδευσάμενος ἐν τινι πεδιάδι ὑπτρία ἐχῇ ἀναπεπταμένῃ, Δρακγίαι ἡ πεδιάς ἐκαλεῖτο, ἐκπορεύονται τὸν πόλεμον. τὸν δὲ μαθὼν ὁ Μανιάκης, ἀρας τὰς πρὲ αὐτὸ δυνάμεις, ὑπαντιάζει· ἐπισκηψας ἀφότερον τῷ πατρικίῳ Στεφάνῳ, τῇ τε Βασιλίως γαμβρῷ, τὸ σόλω, ὡς ἐπιστομὸ, ἀρχοντι, ἀσφαλὰς πρεῖν τῶν παράλιον, μὴ πως πολέμιε προπεθόντος ξαπεὶς ὁ Καρχηδόνιος, λιθῇ ἐχθρᾷς, ἐχῇ οἱ καθ' παλιοσόχῃ. ἐχῇ δὲ συμβαλὼν, ἡῆττεται τῶν αὐτὰ κράτος. ἐχῇ πτει μοὶ τῇ Αφρων πλήθος ὑπὲρ τὰς ἑ. χιλιάδας. αὐτὸς δὲ ὁ τῶν ἀρχων ἐχθρᾶς τὸν κίνδυνον, ἤρχετο ἐπ τῇ αἰγιαλῷ· ἐχῇ χιλιτρίῳ ἐπιβάς. ἐχῇ πὰς τὸν Στεφάνε λαθὼν φυλακὰς, ἀπέφασε φὸς τῶι ἰδίαι χώραι. ὅπερ μαθὼν ὁ Μανιάκης, ἐν δεσμῷ τὸ ἐποιησε, ἐχῇ τὸν Στέφανον συμμίξαντα τάχῳ ὑβρίσει τὸ ἀπήσις καπελυσε, ἐχῇ τὸν στερμάσσε ἀπατήσας ἐπωιεσε αὐτὸν κατὰ τὰς κεφαλὰς μὲ ὀλίγας, ἐφ' ὑμῶν ὑπαλλῶν ἀ ἀνεσθρον, ἐχῇ τῷ ἢ βασιλέως φρόνιμα μάστων. ὁ δὲ μὴ ἐνεγκὼν μνεῖας τὸν φροπελακισμὸν ἓξ ἢ ὕβρις, γράμματα πέμπει ταχὺ φὸς τὸν ὀρχοῦ ὅρον, μὴ ὑσστα ὡς ὑπόστασιν ἐν μιλιῷ ἀ Μανιάκης κατὰ τὰ βασιλέως. ἐχῇ ὁ μὲν δὲ Δὸς δίσμος ὡς ἢ βασιλῇ δα ἀσάγνται, ἐχῇ καθέζηται ἐπὶ Βασιλοῆφ πατρικῷ τῷ Θεοδώρακίφ. ἡ δὲ πᾶσα ἡ ἀρχὴς ἐξεστὶ α ἐς ἢ Στέφανον μετὰ Θνται, συνκπεμφθίνης αὐτῷ καὶ τινες ἄνδρας Βασιλέως φραιποσὶ τὸ Παξβὰ τὸ· οἱ τινες ὡς ἐν βραχεῖ τὰ φράγματα διεφθάρκατσιν, αἱ χοιρεῖρέῖαι ἢ θελιᾷ ἢ ῥᾳδιώς καταφθόντες τῶν Σικελῶν. ὁ δὲ Μανιάκης ἀφρων τὰς ἢ νίσω πόλεις, ἀκροπόλεις δὲ αὐτὰς φαδόμει, ἐχῇ φρυρὸς ἱφίστα τὰς ἐκασε, ἵνα μὴ οἱ ἐγχώριοι διώκωντ' αὐ ὀξ ὑπιβολῆς ἀνακτᾶσθαι τὰς πόλεις. πέμ δὲ διαμεῖν, ὡς ὥρμει, εἰς τὸ Βυζάντιον ἀναχθίνης, πολογωρέας ἐχῇ ῥᾳδυμίας ἢ ἀρχόντων καταφθαμόνες οἱ ἐγχώριοι, ἢ διώκμεν Καρχηδονίων φροσελυφόντες, ἱπτὶ Θσεται ἢ πόλιοι, ἐχῇ τὰς τε ἀκρας καπσκλω ἢ φρυρὸν κρασσαπες, ἐχῇ τὰς πόλεις πάσας ἐπαισθώσαιτο, πλὴν Μοτίνης. ταύτην δὲ ἐλαχι φρυρὸν ὁ φραποσταλέξας, ὁ καὶ τὰ τάγματος ἄρχων ἢ Αριθμιακὼν, Καπακλὰν ὁ ἢ ἐπωνυμία Κεκαμμένος, τελεσσίως ἐπ' πάσας ἔχων μεθ' ἑαυτὸ, καὶ πεφτακοσίους πεζούς. ἀπεὶδοντες δὲ οἱ ἐνοικῶντες, μηδὲ ζώπυρον ὑπολειφθέντα βαμάσκης δυνάμεως ἐμφολίον τῇ νήσῳ, πάντα τὸν ὅπλον κινῆσαι δυνάμφων ἀθρόϊ σωπτς, καὶ συμμαχικὸν ὡς ὀλίγον Καρχηδονίων, ἀπελθόντες ἐν Μεσσήνῃ τῶν πόλιν πειρεσοι χῶσα. τὸ δὲ κλείσαντες τὰς πύλας ἐπ' ἐκεῖς ὥμῆς, ἐχῇ μηδένα φροσπῆξαι ἑαυτὸς τὸς πόρα, ἀλλὰ δέκατοι διελίας παρεκφυίνος, καταφρονήσαντες οἱ Σαρακηνοὶ, ἀδθὰς τε ἐκκλησιαστὸ, καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραι ἐν πότῳ καὶ αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις ὄντας, ὡς τάχα ἢ πόλεως * ἐς τὸν αὐξεσι μελλόντες ἀλώσεθαι· ἡμέρᾳ δὲ πατέρτῃ, καθ' ὣν εἰσ ἔκαμψιν τὸν πλεῖν * πεπτικοσὶν, κατασήσας ὁ Κεκαμμένος ἢ ἀμέλειαν ἢ ῥᾳδυμίαν ἢ Σαρακηνῶν, ἢ ὅτι ἐν πολλῷ πάσ- μεμφμίᾳ ἄξιν ὄντες, ὡδέτα λέγων ἢ ἐπὶς τὸ τείχος ποιμῶλον, ἢ ἑαυτὸ παραδόξως λαὸν, ἢ τῶν

Anno ɪɪɔɔ ᴄɪᴄ ɪɔxlvɪɪɪ, Indictione viii, menſis Februarii xi, terribilis fuit terræmotus: & cum alia loca urbeſque affligit, tum Smyrnæ fuit miſerabile ſpectaculum, collapſis pulcherrimis ejus ædificiis, multis inhabitantium oppreſſis ruina.

Cæterum dux Carthaginenſis reſum- *Edit. Pariſ.* ptis viribus, exercituque multo quam *pag.* 743. ante majore contracto, rurſum Siciliam petit, & Maniacem expellere conatur: caſtrifque in ſupina quadam & aperta poſitis planicie, cui nomen Dragiinæ, de opportunitatibus rei ge rendæ cogitat. Maniaces re Hoc cognito, Maniaces ſuos ei obviam optime geſta ducit, mandato prius Stephano patri- perfidiæ acce cio, ſororis Imperatoris marito, & elaſ- ptus. B ſis (ut diximus) præfecto, ut diligenter oram maritimam cuſtodiat, ne commiſſa pugna fugatus Carthaginenſis furtim domum poſſit perfugere. Commiſſa pugna, ingens facta Carthaginenſium ſtrages, cæſique ultra ɔɔɔ. duxiſſe e prælio elapſus, ad litus pervenit; conſenſoque lembo, cuſtodibus Stephani non animadvertentibus domum evaſit. Ægerrime hoc tulit Maniaces, Stephanumque ad ſe venientem convitiis inſectatus eſt, * & ſceiromaſta ſubla- * v. Not. to aliquot in caput ejus plagas impoſuit, ſocordem eum appellans, & exſtirpaturum, ac Imperatoris commodotum proditorem. At Stephanus concumeliam hanc non concoquens, mox C ad Orphanotrophon litteras dat, ſignificans Maniacem res novas moliri ad- Calumnia verſus Imperatorem. Itaque Maniaces ſtatim captivus adducitur Byzantium, & in carcerem conjicitur cum Baſilio patricio Theodoracano. Torum autem rei gerendæ imperium Stephano mandatur, eique collega mittitur eunuchus quidam Baſilius præpoſitus Pediadibus. Hi exiguo temporis ſpatio rem totam peſſumdederunt, per rapacitatem, ignaviam, atque incuriam. Amiſſa Sicilia. Etenim Maniaces eum ur- Sicilia amiſſa. bes Siciliæ caperet, arces in iis confiderat, eaſque juſtis præſidiis muniret, ne oppidani eas per inſidias recipere poſſent. Eo autem in vinculis, ut docuimus, Byzantium abducto, Sculi incurſiæ ducum Romanorum inſultantes, adieto a Carthaginenſibus exercitu, expugnatie perfidiis arces reperunt, urbeſque omnes excepta Meſſana recuperarunt. Meſſanæ præerat Catacalo, cognomine Ambuſtus, protoſpatharius & dux Armeniacæ legionis, ſecum habens ccc equites, & ɔ ɔ pedites. Sculi proinde cupien- Sculi ad Meſ- tes ne ſcintillam quidem Romanorum ſanam male in ea inſula reliinquere delirefcentem tractata. omnibus qui arma ferre poſſent collectis, & auxiliis Carthaginenſium haud exiguis, Meſſanam obſident. Per tridium portas clauſas tenuit Catacalo, neque ullum ſuorum egredi paſſus eſt: eoque timiditatis opinionem de ſe in animis hoſtium excitavit. Ergo Sarraceni ſecure *pag.* 744. paiabant, ac dies noctesque vino, fiſtulis & cymbalis vacabant, itidem proxime inſequente die ſe poſituros urbe ſperantes. Quarta die, qua de more Pentecoſte celebratur, Ambuſtus ſecuritatem & ſocordiam Sarracenorum conſiderans, utq; iſ nullam eorum quos obſiderant rationem daceret, ſuorum animos oratione confirmavit. mandatoque

alii Scylitz. * μετεπεμπετο, Scyl-

ſacerdotibus ut rem ſacram facerent, poſtquam ipſe cum univerſis imperitus eſt ſacrosanctis myſteriis, circa horam prandii apertis urbis portis in hoſtes ſummo cum impetu irruit, ebrios & crapula gravatos. Ipſe Ambuſtus princeps cum ſuis equos ad tentorium Apolapharis inſulæ præfecti rendit, eumque vino captum ſtatim interficiunt, tentoriumque diripiunt. ſed & cumulatim cadunt reliqui Sarraceni, & ob ebrietatem titubantes, & ob improviſam rem de defenſione nihil cogitantes. Igitur totis caſtris fugitur, docibus * ſe invicem obterentibus atque interficientibus, & campus cadaveribus obtegitur, ac propinquæ convalles ac flumina replentur. Denique de tam multis millibus pauciſſimi Panormum fuga perveniunt. Capta ſunt caſtra auro & argento, uniouibuſque & gemmis refertiſſima, quæ dimenſos eſſa modios milites fetum. Ita Sicilia, brevi tempore a Maniace in Romanorum poteſtatem redacta, exiguo ſpatio ob ignaviam & incuriam ducum ad Sarracenos rediit: ſola Meſſana, quo modo diximus, Romanis ſervata. Cæterum Stephanus & Pediadites ex inſula in Longibardiam profugerunt.

* Sarracenorum.

Interim Michaelus Imperator plerumque Theſſalonicæ degebat, ad Demetrii martyris ſepulcrum commorans, ab eoque morbi profligationem petens: neque ullius negotii, niſi ſumma compulſus neceſſitate, curam ſuſcipiebat, omnium & totius reipublicæ adminiſtratione in Joannem incumbente. Nihil improbarum ac peſſimarum fuit artium, quod hic homo non excogitaret atque adhiberet ad premendos vexandoſque ſubditos. & quidem omnia ejus flagitia referre, Herculea fuerit æternum. Per longum tempus attriti hac tyrannide hominea, auxilium Dei identidem & ſublevationem poſcebant. Sed & divinitus continentes terræ concuſſiones edebantur, ac terribilium oſtentorum plenus erat mundus: in cælo cometis, in aere ventis atque vehementiſſimis imbribus, in terra fragoribus ac tremoribus exiſtentibus. quæ, ut judico, portendebant ſtatim tyrannos perituros.

Stephano tropas improbitas. *Edit. Pariſ. pag.* 745.

Hoc ipſo anno Indict. VIII, menſe Majo, ſoror Imperatoris Maria Cæſaris mater, Ephaſum abiit adorandi Joannis Evangeliſtæ cauſa: & cum in itinere multa vidiſſet improbe geri, reverſa de iis omnibus ad fratrem Joannem retulit, hortataque eſt ut iſtas nequitias coerceret. quam ille irriſam dimiſit, muliebriter ſentira ajens, & neſcire quam multa ad reipublicam Romanam requirerentur. Idem cum ad Imperatorem Theſſalonicæ, ut diximus, degentem auri centenaria decem mitteret, navis turbine venti correpta Illyricis alliſa eſt littoribus, & periit: aurum princeps Serborum Stephanus, qui & Boiſthlabus, abſtulit. is paulo ante ex urbe profugerat, & Scibiam occuparat, pulſo inde Theophilo Erotico. Ac enim Joannes magiſtratus venales proſtituens, ac omni injuſtitiæ fræna laxans, innumeris calamitatibus orbem terrarum implevit, præfectis impune ſubditos expilantibus, & nemine prorſus in ea quæ agebantur animadvertente.

Imperator autem Theſſalonicæ de amiſſo auro certior factus, Stephanum per litteras monet, ut ſibi ſuum mittat, neque ultro belli cauſam præbeat. Hoc ἐγχωρίως, καὶ μαλθακῶς ἐπιτροφὴν ὅλως τοῦ θυμοῦ τῷ γινομένων.

Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐν Θεσσαλονίκῃ μαθὼν τὰ τοῦ χρυσοῦ ἀπώλεσε, γράφει τῷ Στεφάνῳ ἀπαιτῶν αὐτὸν τὸ ἴδιον, καὶ μὴ θέλοντα αὐθαίρετον αὐτὸν ἐπιθῆναι πόλεμον. τὸν δὲ μηδὲν ὅλως ποιοῦντα ἐπιτροφὴν

A ἀπείρατον τοῖς ἱεροῖς ὑπὸ τελεῖσθαι τελεταῖς θυσίαν, καὶ τὴν θείαν ἅμα πᾶσι μυσταγωγίας μυσηρίων, περὶ ὥραν ἑσπέρου τὰς τῆς πόλεως πύλας ἀνοιγνύντος, προσῆλθον μετὰ μεγίστης βίμης τοῖς ἑαυτῶν, μεθύουσι καὶ ἀκροβαρδοῦσιν, αὐτοῖς ἀρτίως μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ σκηνὰ ἐξεπαταμβοις Ἀπολάφαρ τὸ τύραννος ἀρχοντος. καὶ ὅτος μὲν διὰ θυρίδος ἀναιρεῖται, ἀκροσφαλὴς ὑπὸ μέθης ὑπάρχων. ἐφ' ἑαυτοῦ δὲ καὶ αὐτὸ σκηνή. ἔφιππον δὲ ἕκαστος τῶν Σαρακηνῶν καὶ τὰς σωρείας ὑπὸ μέθης σφαλόμενος, καὶ τῷ ἀφροδοκήτῳ τὰ ἐπιθέσεως, μᾶλλον ὅλως πρὸς ἀλλήλων λοιβλίπτοι χύσεως. γίνεται δὲν ἔφιππος τὰ τραπέδα, τῷ Σαρακηνῶν ὑπ' ἀλλήλων συμπατουμένων, καὶ

B ἀναιρουμένων, ὡς πλησθῆναι νεκρῶν τὸ πεδίον, καὶ τὰς ἐγγὺς φάραγγας, καὶ τὰς ποταμούς. ὡς ἐκ τούτου μεγάλου ὀλίγως πάνυ ἐν Πανόρμῳ διασωθῆναι. ἐλήφθη δὲ καὶ τὸ στρατόπεδον ἅπαν, χρυσῷ δ' ἀργύρῳ καὶ μαργάροις γέμον, καὶ πολυτελῶν λίθων. ἃς, ὡς λέγεται, μυδίμνους αἱ στρατιῶται διεμερίσαντο. καὶ ἅπα μὲν ἡ πᾶσα Σικελία δι' ὀλίγου χειραθεῖσα παρὰ τῶ Μανιάκη, βραχεῖ χάρῳ ἀμελείᾳ καὶ κακίᾳ στρατηγῶν γέγονε πάλιν ὑπὸ Σαρακηνούς, μόνης τῆς Μεσσήνης περιλειφθείσης, καθ' ὃν ἔφαμεν εἰρήκαμεν, τῶ Στεφάνου καὶ τοῦ Πεδιάδιτου φυγόντων εἰς Λογγιβαρδίαν. καὶ τὰ μὲν ἐν Σικελίᾳ ἐφέρετο τοιαῦτα.

C Ὁ δὲ βασιλεὺς Μιχαὴλ τῇ Θεσσαλονίκῃ ὡς τὰ πολλὰ διέτριβε, προσλαμβάνων τῇ πίστει τοῦ Καλλινίκου μάρτυρος Δημητρίου, καὶ ἀπαλλαγὴν εὑρίσκων τῶν συνεχόμενος. καὶ ἔστιν μὲν τῶν πραγμάτων οὐδ' ἀπιστεῖν, ὅτι μὴ πᾶσα ἀνάγκη. ἐφόρτισε δὲ ἀδίκως καὶ τῷ κοινῷ μετοχείρισις τοῦ Ἰωάννου· καὶ οὐδὲν οὐδὲς βιβλίον ἐν παρόμοιον ἐπιτοίας παρελίφθη, ὁ μὴ ἐξώρισε οἷς συντεμεῖν καὶ κάκιστον τῶν ὑπὸ χειρα. καπηλεύων δὲ ἕκαστον τίμιον, ἄθλος Ἡράκλειος, καὶ δίκαιον πάντες ἀνθρώποι ὑπὸ τῶν βαρείας πάππος τυραννίδος ἀγόμενοι, ἐπὶ πολὺ θεσσαλωπίας, καὶ ἀπαλλαγὴν ἐξαιτούμενοι. ἔτυχε δὲ ἐν συνεχῶς ὁ θεὸς καὶ δείματα, ἐν φόβητρα κατεῖχον τῆ οἰκουμένων, ἐν

D ἀρετῶ κομητῆ ἐπιφαλὲς, ἐν ἀέρι ἄνεμοι * ῥηγνῦσι, ἐν γῆ δὲ βρασμοὶ καὶ κλόνοι. ταῦτα δὲ προμήνυον, οἶμαι, τῆ μέλλοντα ὅσον οὐδέπω γενέσθαι κατὰ ῥαφὴν τῶν τυράννων.

* ἐμβρυ Scyl.

Μαΐρ δὲ μιλιὰ, τῶ σφυρὸ ἴσης, ἐνδεκάτη, ἡ ἀδελφὴ τοῦ βασιλέως Μαρία, μήτηρ δὲ τῶ Καίσαρος, ἄφνω ἐν Ἐφέσῳ, εἰς προσκύνησιν τῆ ἁγιαπνόου. καὶ ἐν τῇ διέτριψε πολλὰ τῆ παραλόγως πραττομένων μαθοῦσα, ὑπογράψασα εἰς τὸ βούλεσθαι, ἀπήγγειλε πάντα τῆ ἀδελφῆ Ἰωάννῃ, ἡ παρεκάλει ἀνασοβῆσαι τὰ γενέσθαι τὸ πονηρίας· ὁ δὲ μὴ γέλασε αὐτῶν ἀκουσμάτων, γυναικεῖα φρονεῖν εἶπεν, ἡ ἀγνοεῖν ὅσων ἡ πολιτεία δέονται Ῥωμαίων. ἐν Θεσσαλονίκῃ δὲ, ὡς εἴπομεν, τῆ βασιλεῖ ἐφιστέβοντες, χρυσίου Ἰωάννης ἐπεμψε κομιδῆς ἄπειρα.

E ὑπὸ τραβίλων δὲ πεδιάδων ἀραιωθὲν τὸ πλοῖον, πᾶς Ἰλλυρικοῖς προσῆρᾶγη αἰγιαλοῖς, καὶ συνετρίβη. τὸ δὲ χρυσίον αἱρεῖται Στέφανος ὁ τῶ Βοϊθλάβος, ὁ τῶ Σέρβων ἄρχων, πρὸ μικρᾶ τὸ πόλεως ἀποδρὰς, καὶ τὸν τόπον τῆ Σέρβων κατασχὼν, Θεόφιλον ἐκβάλλων τὸ Ἐρωτικὸν ἀπὸ Ἰωάννης αἰσίως προτιθέμενος τὰς ἀρχὰς, καὶ πᾶσι χαλεπὸν ἐνδιδοὺς ἀδικίας, μισθὸν συμφορὰν ἐπάλπνε τὸ οἰκουμένῳ, ἀδίκως τε κεῖται παραλογισμῶν τὰς

στρατὸν ὁ βασιλεὺς ἐκπέμπει κατ' αὐτῶ, ἄρχοντα ἐκτο- A
μίας Γεώργιον ἔχοντα τ Προβατᾶ. ὁ δὲ τ τόπον κατα-
λαβὼν, τ δυσχωρίας τ φάραγξι τ δυσβάτοις ἀπειρο-
πίτοις ἐμπεσὼν τόποις, πᾶν, π στράτευμα ὅλον ἀπώλε-
σεν, τ αὐτὸς δυσχερῶς διεσώθη.

Τούτῳ τῷ ἔτει τ ἀποστασία γέγονε Βουλγαρείας τῶν
τὸν ζόγον. Πέτρος τις Βούλγαρος, Δελεάνος τ ἐπονηγο-
ρέμενος, δοῦλος Βυζαντίνων αὐθρ, ἀποδρὰς ἐκ τῆς
πόλεως. ἐπλανᾶτο ἐν Βουλγαρίᾳ, Ϛ κατήντησεν ἀχρι
Μοράβου Ϛ Βελιγραδίων (φρούρια δ' ταῦτα τ Παιονίας
κατὰ τ πρώτας τ Ἴστρου ἐκβολὰς, κ) γειτνιᾶντα τῇ
Κράλη Τουρκίας) κ) ὡς ἑαυτὸν ἐφιλήσε Ῥωμαῖον, τ ὑπ
τ Σαμουήλ. κ) τὸ γένος ἀνίκητον τ Βουλγάρων, ἐπὶ ὀλί-
γου τ ξαχθὲν ὑποβαλὸν τῇ δουλείᾳ, κ) λίαν ὀρεινῶ-
μενον ἐλευθερίας· διὸ Ϛ πιστώσασθαι τοῖς παρ' αὐτοῦ λε-
γομένοις, βασιλέα τ αὐτὸν ἀναγορεύσει Βουλγαρείας.
κ) ἅρπαξ ἐκεῖθεν ἐξ τ Νάϊσσοῦ κ) τ Σκοπίων, τ
μαζοπάλους Βουλγαρείας, ἔστιν ἀναμφίτυπτος κ)
ἀνδρωμενῶντας τόπους, κ) πάντα τ παράλιον τῆς Ῥω-
μαϊκῆς ἀπολέσας κ) ἀπανθρώπως ἀναιρῶν τε. ὅπερ μα-
θὼν Βασίλειος ὁ Σωκλητὸς στρατηγὸς Δυρραχίου τυγ-
χάνων, ἅρας τὰς ἐγχωρίας δυνάμεις, ἐσπευδεν ἀπαν-
τῆσαι τῇ Δελεάνῳ, φοβούμενοι μεγάλα ἀρθῆναι τὰ κακὰ ;
Ϛ πυρπολῶν ἀναφθῆναι. γινώμης δὲ κατὰ τὸν λεγο-
μένου Δίβρου, κ) φρουρούσης κατὰ τι μιτὰ τινος
τῶν ὑποστρατήγων Μιχαὴλ τ Δερμοκαΐτα, ἐμβάλ-
λεται ἐς βαστλέα, ὡς μιλεῖν τυραννίδα. ὁ μὲν ὠ- C
δὺς παραλύεται τ ἀρχῆς, Ϛ ὁ Θεσσαλονίκης ἀχθείς,
ὡς φυλακῆ βάλλεται. στρατηγὸν δ' ἀντ' αὐτῶ προχειρί-
ζεται ὁ Δερμοκαΐτης. ὃς ἀπειρος κ) φαύλως διοικῶν τὴν
ἀρχὴν, ὡς βραχεῖ τῇ χρόνῳ πάντα ἀπέξεσε. πλουτα-
πόμενοι ἤδη ὑπ' αὐτοῦ, κ) ἀδικούμενοι, κ) τὰς ἑαυτῶν ἕπ-
πους κ) ἅρματα ἀφαιρούμενοι, κ) ἄλλα πάντ' ὅπερ ἦν αὐτοῖς
ἄξιον λόγου, κατεξανίστανται τ στρατηγῶ· ἀλλ' ὁ μὲν,
ὡς ἤθετο ἐπιβουλεύοντας, νυκτὸς ἐξαλλαβὼν ἔφυγε·
εἰ δὲ, τῷ ἐν βασιλέως δίκῃ βαδίζοντι, ἀποστασίαν τε
μελετῶσι· καίτοι τ συνόντων αὐτοῖς στρατιωτ Τειχο-
μερὰ πολίσματα, ἐπ' ἀνδρείᾳ κ) σωφρόνει μεμαρτυρημέ-
νον, βασιλέα προχειρίζονται Βουλγαρείας. κ) λοιπὸν
γεγόνασι δύο τύραννοι Βουλγάρων, ὁ μὲν τῶν Δελεάνου ἀν-
δρωμάτων, Θατέρα δὲ τὸν Τειχομερόν. ἀλλ' ὁ D
Δελεάνος γράμματα φιλικὰ πρὸς τ Τειχομερὸν γρά-
ψας, κ) ὑπ' εὐσπαραγίαν καλέσας, ἔπειτα ἐλ-
θὼν. ἐπεὶ δὲ ἐλθὼν τὰ δύσευκτα τ Βουλγά-
ρων, συγκαλεσάμενος ἅπαντας ὁ Δελεάνος, παρε-
κάλει, εἰ μὲν πεπληροφόρηται, ὑπὸ τ Σαμουὴλ ἔλα-
νειν αὐτὸν τ σοφὰν, κ) ὑπ' αὐτῶ αἱρεῖσθαι βασιλεύ-
εσθαι, ἐκποδὼν ποιήσασθαι τ Τειχομερόν· εἰ δ' ὑπὸ
ξένου αὐτοῖς τοῦτο, αὐτὸν μὲν ἀποσκιάσασθαι, ἀρ-
χεσθαι δὲ ὑπὸ τ Τειχομερᾶ. δύο γὰρ, φησὶν, ἡμῖν κε-
φαλὰς μία λόχμη τ τρέφει, ὅτι μία χώρα ὑποδυέσ-
σεται ὑπὸ δύο κυβερνωμένη ἀρχηγῶν. ταῦτα δὲ ἐ-
πόντος αὐτῶ, Θόρυβός τε ἔρρει πολὺς, κ) μόνον αὐτὸν
βούλεσθαι ἔχειν ἔφασαν αὐτοκράτορα ἀρχηγόν. κ)
ἅπερ τῇ βουλῇ λίθους ἅραντες, λιθολοβοῦσι τὸν E
ἔνθεν Τειχομερόν· Ϛ ὁ μὲν ὡς ἐν οἰκείῳ δόξας ἄρξαι, σὺν τῇ ἀρχῇ κατασῴσει κ)
τὴν ζωὴν. πᾶσα δὲ τ ἐξουσία μεθίσταται εἰς τὸν Δελεάνου. ἔτος δὲ τοῦτο δυνάμεις ἅρας
ἀπάσας, ἀπῆει πρὸς Θεσσαλονίκην κ) τ βασιλέως. ὅπερ μαθὼν ἐκεῖνος, ἀσυντάκτως φέ-
ρετο εἰς τὸ Βυζάντιον, καταλιπὼν πᾶσαν τ ἀποσκευὴν, * κ) ὅσον χρυσίον ἦν κ) ἀρ-
γυρος κ) ὑφάσματα. ἅπερ Μανουὴλ ὁ Ἰβάτζης ᾠκειωμένος ὢν τῷ βασιλεῖ προσταχθεὶς

* καὶ τὴν σκευὴν, Scyl.

Cladem in Servia illatam inconsiderate locorum difficultates, & invias convalles, toto exercitu amisso ægre evasit.

Hoc ipso anno & Bulgari defecerunt, hac occasione. Petrus quidam Bulgarus, cognomento Deleanus, servus cujusdam Constantinopolitæ, profugus ex urbe Bulgariam pervagando usque ad Morabum & Belegrados pervenit, quæ suoet castella Panoniæ trans Istrum sita, Turcicæ vicina ditioni: & filium se Romanoi, nepotem Samuelis jactando, gentem Bulgaricam concitavit, quæ non ita pridem cervices jugo subdiderat, ac libertatem magnopere appetebat. quo factum, ut fidem homini haberent, eumque regem Bulgariæ designarent, & per Naissum ac Scupias primariam Bulgariæ urbem eum circumduxerent, faustis acclamationibus regem celebrantes, & Romanos io quos incidissent crudeliter interficientes. Id ubi comperit Basilius Synademus Dirrachii præfectus, celeriter ejus loci copias in Deleanum duxit, occurrendum ratus priusquam vires hoc incentum sumeret. Cum autem ad locum cui Debra nomen perveniſſet, & dissensio ei quædam cum uno tribunorum militum, Michaelo Dermocaita orta esset, apud Imperatorem falso crimine affectatæ tyrannidis accusatur, privatusque magistratu Thessalonicam ducitur, & in custodiam datur. Dermocaites (hic enim ei succedere jussus fuit) imperite ac male gerens magistratum, exiguo tempore omnia vertit. Expilati enim ab eo injuste, suisque equis & curribus spoliati, aliisque rebus quas charas habebant omnibus contra eum insurgunt. atque is insidias sentiens sibi parari, noctu effugit. Ipsi ergo sibi ab irato Imperatore metuentes, deficiunt prius: & quemdam de militibus prudentiæ ac fortitudinis notæ, Teichomerum nomine, Imperatorem Bulgariæ constituunt. Duæ jam erant Bulgarorum factiones, altera Deleanum, Teichomerum altera regem salutans. Ibi Deleanus Teichomerum per litteras ad societatem invitatum, ad se pertrahit: cumque in unum coiissent copiæ, in concionem universis advocatis postulat, ut siquidem a se Samuelo progenitum certo crederent, ac se regem habere vellent, Teichomerum amoveant: sin id non videretur, se abdicare, & regnum Teichomero permittere. ut enim duos erithacos unum arbustum non alit, sic unum regnum feliciter a duobus principibus administrari non posse. Hæc eo fato, grandis exoritur tumultus: vociferatique se soli Deleano regnum deferre, illico lapidibus miserum illum & regni quasi per insomnium poritum. Teichomerum obruunt. Deleanus solus omnem nactus potestatem, suas copias ad Thessalonicam contra Imperatorem ducit. Sed hic incomposito agmine Byzantium abiit, omnibus impedimentis, ac quidquid erat auri, argenti ac vestium, relictis. atque ea Manuelus Ibat-

za Imperatoris domeſticus ſecum auferre & ſequi juſſus, acceptis iis, cum Cœtonita quodam eunucho cubiculario ad Deleanum tranſiit. Tanta etiam ficcitas eo tempore fuit, ut juges fontes ac pereones fluvii ferme exaruerint. Fuit etiam incendium in Exarteſi VI die Auguſti, omneſque ibi ſtantes triremes cum ſuis armamentis conflagrarunt.

Cæterum Deleanus gnaviter rem geſſit, miſſoque exercitu duce Caucano Dyrrachium cepit. aliaſque in Græciam copias miſit, ductore Anthimo, cui apud Thebas obviam factas Allaçaſſeus, multis Thebanis occiſis pellitur. Tunc etiam pro-
Nicopolis deſcitio. vincia Nicopolitana, ſola excepta Naupacto, ad Bulgaros deſciviť. Etenim Byzantinos quidam Joannes Cutzomytes, miſſus ea
Edit. Pariſ. pag. 747. ad exigendum publicum tributum, cum iniquius tractaret incolas, ſibi ipſi exitium paravit, & ipſis deficiendi occaſionem præbuit. Eſt enim ab ipſis ob intolerabilem avaritiam in fruſta conciſus: & Romanorum Imperatorem deteſtantes, ejus jugo excuſſo, Bulgaris ſa conjunxerunt: non tam ſtudio Deleani impulſi, quam odio orphanotrophi, ob inſaturabilem ejus in exactionibus avaritiam. Nam Baſilius quidem Imperator, quo tempore ſubegit Bulgaros, nihil prorſus immutaverat, ſed omnia priſtina conditione manere permiſerat, neque a Samuelis exactione aliam inſtituit. ea autem fuerat, ut quicumque
Ratio Bulgarici tributi. Bulgarus jugum boum poſſidebat, is in publicum conferret unum frumenti, unum milii modium, & vini urnam. Orphanotrophus ea in pecuniam mutarat. quod moleſte ferentes Nicopolitæ, oblata occaſione Deleani motu, Romano Imperio rejecto ad ſuos gentiles redierunt.

Incendium. Hoc tempore adverſus Imperatorem conſpiratum eſt, principibus facinoris Michaelo Cerulario & Joanne Macrempolita, aliiſque civium haud paucis. hi relegati, bona eorum publicata. Sed & contra Conſtantinum magnum domeſticum res novas Meſanactis tentatæ. indicio rei delato, Michaelus Gabras, Theodoſius Meſanactes, multique alii centuriones excæcati: Gregorius autem patricius Taſonita, qui auctor facinoris ferebatur, eruda pelle totum corpus obductus, ut ſoli ſpiritui exitus & oculi aperti eſſent, ad orphanotrophum eſt miſſus.

Adjutorium ad Bulgaros conſigit. Anno mundi ϛϡϡ ϛιϑ ιϑ ϡlιϛ, Indictione nona, menſe Septembri, Aluſianus patricius & Theodoſiopolis præfectus, ſecundus Aaronis filius ſubito ex urbe profugus, ac Deleanum ſe contulit. Cum enim injuſtitiæ accuſatus eſſet, priuſquam de cauſa cognoſceretur, Joannes ab eo exegerat auri libras L. ademeratque ei mulierculam elegantiſſimam, quam in Chaſiano habebat. cumque multis apud Imperatorem precibus non obtinuiſſet ut ſui haberetur ratio, deſperatis ſuis rebus Armenio habitu ſumpto, ſimulansque ſe Baſilii Theodorocani famulum eſſe, atque Theſſalonicam ad Imperatorem ire, clam omnibus aufugit.
pag. 748. Oſtrobumque pervenit, ubi tum cum omni exercitu caſtra Deleanus habebat.

A ἀφελέσθαι ᾧ ἠκολούθων, ἀναλαβόμενος φορτία χώρυτα τῆ Δελεάνῳ, ᾧ καί τινος Κεπαινίτου, ἑνὸς τῶν Θαλαμπόλαν ἐνέχοντος. γέγονε δὲ καὶ μεγάλη καὶ πάντα τὸν χρόνον, ὡς μηδὲν ὑποξηραθῆναι τὰς ἀφθόνους πηγὰς, καὶ τὰς αὐτάρκεις ποταμούς. ἐγένετο δὲ καὶ ἐμπρησμὸς ἐν τῆ Ἐξαρτέσει, καὶ τῶν ϛ'. τῶ Αὐγούστω μηνὸς, ᾧ ἐστηριδήσαν αἱ ἐκεῖσε ἑστάμεναι πᾶσαι τριήρεις μετὰ τῶν ἰδίων παρασκευῶν.

Ὁ δὲ Δελεάνος, ὡς ἔπεμψε, ξυνεσκευασάμενος τὸν Τεχομπρὸν, ᾧ πάντων τῆ φραγμάτων κύριος κατεστὰς, γενναίως ἐξηγώνιτο τὰ ἔργα. ᾧ πρότερον μὲν ξυνοίκας πλῆθος, στρατηγὸν ἔχον τὸν λεγόμενον Καυκάνον, ἔλαβε τὸ Δυρράχιον. ἀπέστειλε δὲ ᾧ στρατιὰν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, στρατηγοῦντα αὐτῶν Ἀνθίμου. ὅτε δὲ ὑπατείας ὁ Ἀλλακασσεὺς, ᾧ συμμίξας ἐν Θήβαις, τρέπεται, ᾧ ἀναιρεῖται πλῆθος τῶν Θηβαίων πολύ. τότε δὲ ᾧ τὰ Θήβα τῆ Νικοπολιτῶν, πλὴν Ναυπάκτου, προσῤῥύη Βουλγάροις, διὰ αἰτίαν τὴν ῥηθεῖσθαι μέλλουσαν. Βυζάντιος γάρ τις ἀνθρωπος Ἰωάννης τοὔνομα, Κυτζομύτης τῶν ἐπωνυμίαν, φάσκων τῆ ἐκεῖσε δημοσίων φόρων πομφθεὶς, ᾧ βαρέως προσενεγκάμενος τὴς ἐγχωρίους, ἑαυτῆ τὸ ὄλεθρον προξένησε, ᾧ ὑποστάσεως αἴτιος γέγονε τὴς Νικοπολίτας. μὴ φέροντες δὲ τὴν αὐτῶν πλεονεξίαν ὑποστάντες ᾧ αὐτὸν μὲν εἰς μέρη ᾧ μίλια κατέπεμψαν· αὐτοὶ δὲ τὸν βασιλέα δυσχερῆ ὑπέστησαν Ῥωμαίων, τῶς Βουλγάρους προσθέσθαι ᾧ τὸν Ῥωμαίων ζυγὸν ἀπόῤῥῖψαι, ὑποτάττοντες ᾧ τὸ φόρος τὸν Δελεάνου φίλτερον, ἅσον ᾧ δι' ὃ τὴν ὀρφανοτρόφου ἁπλυσίαν, ᾧ φόρος τὰς εἰσφοράς ὑπερβολίω. Βασιλεὺς δὲ τῶ βασιλέως, ὁπηνίκα Βουλγάρους ἐχειρώσατο, μὴ τοσοῦτον ἐτελέσαντος ὅλος, μηδὲ τὰ φραγμάτα μετακινῆσαι, ἀλλ' ἐπὶ τῆς αὐτῆς μένειν καταστάσεως, ᾧ ὅπω διέξαγεθαι καθάπερ πρὸ Σαμουὴλ διωρίσατο, ᾧ διδόναι ᾧ ζεύγος βοῶν ἔχοντα Βούλγαρον εἰς τὸ κοινὸν σίτου μόδιον ἕνα, ᾧ κέγχρου πεντῶν, ᾧ οἴνου τάμνον ἕνα· ὁ ὀρφανοτρόφος αὖτε ὧν εἰδῶν, νομίσματα δίδοσθαι διωρίσατο. ὅπερ μὴ ὠφόρους οἱ ἐγχώριοι φέροντες, ὠφότης δὲ ᾧ καιρὸν εὔκαιρον ᾧ τῶ Δελεάνου ἐπιφάνειαν, τὸν Ῥωμαϊκὸν ἀπεσείσαντο ἡγεμονίαν, ᾧ φόρος τὸ ἀρχαῖον ἐπανέδραμον ἦθος.

Ἐγένετο δὲ κατὰ τῶν καιρὸν μεγίστη τυραννίδος κατὰ τῶ βασιλέως, ἔξαρχον ἔχουσα Μιχαὴλ ᾧ λεγόμενον Κηρουλάριον, ᾧ Ἰωάννην τὸν Μακρεμβολίτην, ᾧ ἄλλους ἐκ πολλῶν ᾧ πολιτῶν· οἳ ᾧ δημευθέντες, ἐξωρίσθησαν. ᾧ ἐπὶ πολὺ δέος ἐπισύστασις γέγονε κατὰ Κωνσταντίνου ᾧ μεγάλου δομεστίκου ἐκ Μεσοποτάμου. ὃς μισυθέσης αὐτῆ, Μιχαὴλ μὲν ὁ Γαβρᾶς, ᾧ Θεοδόσιος ὁ Μεσοποτάμης, ᾧ ἄλλοι πολλοὶ τῆ πραγματικῶν ἀρχόντων, ἐκπεμφθέντες τὰς ὀφθαλμὰς. Γρηγόριος δὲ πατρίκιος ᾧ Ταρωνίτης ἔξαρχον, ὡς εἴλεγτο, ᾧ φορτηγὸν τῆς συστάσεως ὄντα, ἀμὴ βύσσῳ βοὸς ᾧ πᾶσης ᾧ σώματος καλύψας ὁ Κωνσταντῖνος, ᾧ μόνος ᾧ ἀναπνοῆς ἔξοδον ἀφείς, ᾧ τῆς ὄψεως πρὸς τὸν ὀρφανοτρόφον ἀπέκλεισε.

Σεπτεμβρίου δὲ μηνὶ, ἰνδικτ. θ'. τῶ ϛϡμθ'. ἔτους, Ἀλουσιάνος πατρίκιος ᾧ στρατηγὸς Θεοδοσιουπόλεως, ὁ τῶ Λαρηνῶν δύπτερος υἱὸς, ἄφνω τῆς πόλεως ὑποδρὰς, τῆ Δελεάνου προσήρχετο, ἐξ αἰτίας τοιαύτης. ὁ Θεοδοσιουπόλεως ᾧ ὃ στρατηγῶν ἔτος, ᾧ ὡς ἄδικος κατηγορηθεὶς, φρικῶν ἐξιτήσει δοθῆναι τὰ κατ' αὐτὸ λεγόμενα, ἀπηνέχθη παρὰ τῶ Ἰωάννου χρυσίου λίτρας ρ'. προσαφορίζει δὲ ᾧ γυναικεῖον χωρίον, ὅπερ ἔχων ὁ τῆ Χαρσιανῶ κάλλιστον. δυθεὶς δὲ περὶ τούτω τῶ βασιλέως πολλὰ, ᾧ μὴ τυχὼν ἐπιστροφῆς, πάντοθεν ὀπτηνὸς, σολὼ λαβὼν Ἀρμενίων, ᾧ ὡς τάχα θεράπων τῶ Θεοδωκιανοῦ Βασιλείου, ὁ τῆ βασιλέα ἐς Θεσσαλονίκην ἀπιὼν, λαθὼν ἄπρακτος ἔφυγε, ᾧ ὁ Ὀστροβῆ ἡμαύζεται, ἐκεῖσε παυσυδὶ τῶ Δελεάνου ἐσρα-

Digitized by Google

πρηδάμενοι τὴν χώνοτε. τῶν πεζῇ χωρὶς διξάμενος ὁ Δελεάνος ἐδιδοίκει ὃ μὴ πᾶς προσθοῖσιν αὐτῷ βάλλοι τὸ Βὴλγαροι, ὡς ὡς βασιλικὸν ἄμιλλ ἀναφορὰς ἐχοντι) καὶ κοίνουσι ὡς ἐδύνει ἡ βασιλείας παρεικῆναι. στρατιὰν αὐτῷ δίδουσι χιλιάδας πεντακοσίους, ἀπελθεῖν κελεύσας ἡ ἐκπολορκῆσαι Θεσσαλονίκλυ (ἄρχει ὃ τότε ἡ πόλεως Θεσσαλονίκης ὁ ἡ βασιλέως ἀνεψιὸς Κωνσταντίνος πατρίκιος.) ὃς ἀπελθὼν, καὶ πάροδοι περιβαλόμενος, ἐπιμελὰς εἶχεν ἡ πολιορκίας. ἐπὶ τῇ ὃ ἡμέρας ἐπηφανεστάμενος ἡ πόλεως, ἐπιμελὰς εἶχεν τῆς πολιορκίας, ὡς εἰρῆ. ἡ ἐλεπόλεσι, ἡ μηχαναῖς. καὶ πάντοθεν ἐπικρίθεις, καὶ τοῖς πᾶσιν ἀπειρήκοις, ἐξ προσεφέρας ἐδόκει αὐτοῖσι τὸ παραδιδόμενον. μιᾷ ὃ τῇ μεμῶν τῇ πάρα τὸ μεγάλα μάρτυρος Δημητρίου προσελθόντες οἱ ἐπιχώριοι, καὶ πάπυρον ἐπιπολάσαντες δίνεσι, καὶ τῇ μύρῳ τῇ ἐκ ἡ Θεὸν πάρα βλύζοντι χρησάμενοι, ὡς ἐκ μιᾶς ὁρμῆς ἀπεπάσαντες τὰς πύλας, ἐξέρχουσ) κ τὴν Βυλγάρων, συνὰν ὃ τοὺς Θεσσαλονικεῖσι τὸ τὰς μα ἡ μεγαδύμων ἐξιλάσθητος ὃ, ἡ τῇ ἀφροσδοκήτῳ καταπλαξάμενοι, τρέπουσι τὰς Βυλγάρους, μηδὲλως φοβ ἀμυνᾶν ἢ ἀλκὴν ἔγναι βυληθέντας, ἡ μάρτυρος φορηγησαμένη ἡ Ρωμαίκης στρατιᾶς. καὶ ἡ πορέας φροσμαλίζοντος, καθὼς ἐνωμέτως διηβιβάσουσι οἱ αἰχμαλωτισθέντες Βὴλγαροι, λέγοντες ναοὶαι ὑφ᾽ ἑπτὰ ὀρᾶι, φορηγοῦσαι ἡ Ρωμαίκης φαλαγγος, ἐξ ὧ πῦρ ἐξαπᾶσθαι ὑπορράπλει τὰς ἐναντίας. ἐπιστοῦσιν πλείω ἢ ἡ μ. χιλιάδων, διαφλαῶσι ἡ ἐλεηθέντας ἀπὸ τῶν οἱ λοιποὶ αἰχίτως ὑπὸ τῇ Αλωσιάφῳ εἰς τὸν Δελιάτορ ἐχθρᾶζοντας.

Τέτῳ τῷ ἔτει, ἐπιμηνίσει θ. Ιωαν᾽ι ί. πεῳ ὥραι ὃ ἡμέρας ιβ. γίγονε σεισμός. ἡ ὃ ἔρος ἡ ἐνωδίστης ὁ τῇ Δελεάνος, ὃ ἡ Αλωσιάνος, ὑπνωσάντο ἀλλήλως, ὁ μὲν ἀφ᾽ ἡ ἕσπερ αἰχμώλησε, ὁ ὃ φροδονίαν ὑφοπτεύων, ἡ ἐπιβλάδορ ἀλλήλοις καιροφυλακτῶντες. σκεδασάμενος ὃ ὁ Αλωσιάνος μυπᾶ τινων οἱ κλεῶν αὐτῷ, ἡ ἄξιτον ποιήσας, ἡ οἷς ὡαχίαν καλέτας τὸν Δελεάτορ, κρατησάλυπτα τῇ μὴ ἔσοντας καπεχεῖν. ἀπεύθυλοσεν, ὡς μηδ᾽ αὐθάσειν ὅλως τοὺς Βυλγάρους δυνᾶσθαι γίγεσθαι. ἡ φρονῶν ὃ ρχεται ὁ Μοσιωσπόλει ἀρὸς ἡ βασιλία. ἡ πάσῃ μὲν ὃ βασιλεὺς εἰς τὸ Βυζάντιον ἁρὸς τὸν ὁράσιο ὃ ὅρον ἐκπέμπει, ἐς πᾶ ἡ μαγίστρων ἡ ὑιὸς ἀπεβίβασας. αὐτὸς δὲ ἄρας ἐκ Μοσιωσπόλεως, ἄπεισιν ὃ Θεσσαλονίκη. ἐκεῖθεν δὲ ἀββᾶς, ἀνέσεισεν ὃ Βυλγαρέᾳ, τὸν Δελεάτορ καπεχῶν, ἐπιμέλει ὃ Θεσσαλονίκη, αὐτὸς δὲ ἁρὸς τὰ ἑσπέρα χεόμενος ἐπὶ τῷ Μακεδὼ ἡ Ιβάνζης θέμα ζυλίσιν καπασκευάσας κ᾽ τὸν Πείλατον, ᾧπερ ἀπείρξας φροσωπεῖον χωρεῖν τὴν βασιλικὴν στρατιᾶς, καὶ τὰ ἑσὸν καπέχει) αὐτὸς βασιλεὺς ἐκεῖσε γνόμενος, λόγῳ Σάτιον τὸ, τὸ ζυλίσιο τεῖχος διέρρηξε, καὶ τὸ σύσημα τῇ Βυλγάρων ἐσκέδασε, καὶ τὸν Ιβάνζλαν καπᾳρί. καὶ καπασπάμενος πάσης τῆς ὃ Βυλγαρέᾳ, ὡ στρατηγὸν ὃν τις Θέμασι πᾶσας, ἐισσεισιν ὃν τῇ βασιλεῖ, ἡ καχόμενος μὴ ἑαυτὸ ἡ τὸν Δελεάτορ ἡ ἡ Ιβάνζλαν. τῇ δὲ καπεχῶν τῶν τόσῳ ἐντρυχοῦσις, ἡ πάντοθεν τῆς οἰκείας ὀσυχίας σωτηρίας, ὑποκείρεται μοναχὸς παρὰ τὸ μοναχὸ λόσμα τὸ Τζιτζιλάκη, ὃς ἐξ πασῶς σωμᾶ αὐτῷ, ἡ ἐνυθέτει τὰ δίοντα.

Δεκεμβρίοι ὃ δεκάτῃ, τὸ σφ᾽. ἔτους, ἰνδικτ. ί. Σνάκτις ἐ μεταφέρ ἡ ἐξομολογήσει, ἡ οἷς ἡ βασιλέα Ρωμαιοῦ ἁμαρτάδα ὑπαλλαύμενος, βασιλεύσ ἐπὶ ἔτ᾽ ζ. ἡ μῆνας ι᾽. ἀπὸ τ᾽ ἄλλα μὲν ἐπιεικὴς ὁ χρηστὸς, καὶ ὠλαβὼς δόξας βίων, πλὴν ἡ οἷς ἡ βασιλέα Ρωμαιοῦ ἁμαρτιάτος. ἀλλὰ ἡ τότο οἱ πολλοὶ τῇ ὀρραιοτέρᾳ φροσάπτωσι. πάτῃ δὲ τέλει χρυσαμένη ἡ Μιχαὴλ, πᾶν κράτος περίεσι, ᾧς εἰς κληρονόμου,

A Magna hunc cum lætitia accepit Delea-
nus, metuens ne ad ipſum potius inclinarent Bulgari, ut regio ſanguine natum: conforem (ut præ ſe ferebat) Imperii adſciret, ac cum exercitu quadraginta millium ad oppugnandam Theſſalonicam miſit, cui tunc præerat Conſtantinus patricius, patruelis Imperatoris. Eo profectus Aliſianus, urbem valo cingit, ac machinis admotis ſummâ induſtria oppugnat. Sed cum per ſex dies fruſtra oppugnaſſet, undique repulſus, ſpe expugnandæ abjecta, obſidione eam capere ſtatuit. Oppidani quadam die ad ſepulcrum martyris Demetrii acceſſerunt, ſupplicationeque per totam noctem tracta, uſique unguento quod ex eo ſepulcro ſcaturit, uno impetu aperti portis in Bulgaros ſe emiſerunt, habentes ſecum legionem Magnanimorum; hoſtemque improviſa impreſſione perterritum in fugam conjecerunt, neminæ ſubſiſtere aut ſe defendere auſo. Ductor Romanæ aciei fuit martyr, ſeeque complanavit: quod Bulgari capti juramento confirmarunt, dicences, vidiſſe ſe juvenem equitem, qui Romanæ phalangi præiret: ex quo ignis exiliens, adverſos cremaret hoſtes. Cecidere amplius x v millibus Bulgarorum, captique haud pauciores: reliqui turpiſſima fuga cum Aliſiano ad Dolleanum evaſerunt:

Bulgari cæſi.

B Hoc ipſo anno, die Junii x, hora diei x x ii, terræmotus fuit. Accepta autem clade conjunctî Deleanus & Aliſianus, alter de alterò ſinitra ſuſpicari perrunr: hic ob rem male geſtam pudore affectus, ille proditionem opinans interveniſſe. itaque inſidias invicem ſtruebant, & occaſiones quærebant. Tandem Aliſianus re cum familiaribus quibuſdam ſuis communicata Deleanum ad convivium invitat, ibique crapula & ebrietate capto oculos eruit, nemine præſus Bulgarorum id ſentiente. ipſe Moſynopolin ad Imperatorem profugit. Hunc Imperator ad magiſtri dignitatem evectum, Conſtantinopolin ad orphanotrophum amandat. ipſe per Theſſalonicam in Bulgariam venit, comprehenſumque Deleanum Theſſalonicam mittit. Inde ad interiora pergens, ſepcum ligneum, quod Manuelis Ihatza apud Pithapum fecerat, ut copias Imperatoris progreſſi arceret, & ipſe interiora obtineret, celerrime perrupit: ac Bulgarorum diſſipata coitione, Ihatzam cepit. Rebus deinde Bulgariæ conſtitutis, ac provinciæ duo præſidia imbem ingreſſus eſt, ſecum ducens Deleanum & Ihatzam. Poſt morbo ſuo prorſus confectus, ſalute corporis omnino deſperata, raditur, & ſi monachus operta Coſmæ Tzintzulucze monachi, qui ſemper cum eo fuit, & quantum opus erat præceptis inſtruxit.

Infida ſocietas regni.

Bulgari ſpe Romanæ ditionis ſe liberare ſtudentes.

Pag. 749.

Edit. Paris.

C Decembris x die, Indictione decima, anno mundi 5 5 5 c 1 3 1 9 l, vita exceſſit, pœnitentia acta, & peccata ſua ſpe confeſſus, ac lacrymis ſuum in Romanum Imperatorem ſceleus profecutus. Imperavit annos v i i, menſes i i x. vir cætera bonus, ac probæ vitæ, abſque illud flagitium fuiſſet: quod tamen ipſum multi Orphanotrophio imputant. Proinde Michaeli obita ſumma rerum rediit ad Zoen, quaſi jure hæreditario. Quapropter ea ſui-

Michaelus imperator ſe monachus, & mo-rituc.

Zoe turſus re-rum potitur.

D

rio acrius aliquando rebus se gubernandis dedit, adjutoribus usa paternis eunuchis, quos supra aliquoties commemoravimus. Neque tamen id institutum tenuit: sed molem Imperii considerans, & intelligens se tantis rebus recte tractandis imparem: tum damnosum fore sentiens, si abique Imperatore tantum relinqueret Imperium: simul videns, aliqui Imperium esse committendum, qui dubiis ac periculosis rebus tutari rempublicam posset: integro triduo in eam deliberationem insumpto, tandem in filium adoptat,

Michaelus Caphalates adoptatus, fit Imperator.

& Romanorum Imperatorem designat, Michaelum Imperatoris jam defuncti fororis filium, & Stephani, ejus qui in Sicilia rem perdidit, jam tum Cæsarem, & opinione hominum industrium, atque dexteritate aliqua præditum, neque tamen ante quam is se diris ipsum devovisset, nisi eam ad mortem usque pro domina & matre agnosceret, & pro ea voluntate quæ fieri vellet aut juberet, ac fineret. Hoc pacto illa adoptitium filium diademate Imperatorio redimivit: prius tamen sumnioto Orphanotropho, & in monasterium Monobatarum relegato. Constantinum quoque domesticum scholarum * magistratu privavit, & in absidé, quæ ejus erat in Opficio, possessio, eum se continere jussit: eodemque modo Georgium quoque protovestiarium in ea bona, quæ in Paphlagonia is possidebat incluse.

* magisterio.

Qua hora Michaelus diademate est ornatus, oborta vertigine & tenebris, parum abfuit quin concideret, vixque est relectus unguentis aromatibus, aliisque rebus odoratis. Sed & toto tempore quo is Imperium tenuit (fuit hoc mensium quatuor) terræmotus duravunt. Enimvero coronatus a patriarcha, & Imperator designatus, honorum collatione Senatum, ac largitionibus populum demeruit. Et apud dominam deprecando obtinuit, ut Constantiolum filium Cæsarem ab exilio revocare: quem & Nobilissimi honore decoravit, ac secum habuit. Cum autem videretur in tuto stare, subito corruit. Nam literis Orphanotrophi & consiliis Domestici corruptum, horrarium ne Augustæ nimirum sideret, sed caveret ne avunculi Michaeli Imperatoris, & Romani modo tractaretur, quos illa veneficiis sustulisset, fraudentumque ut eam quacumque ratione e medio tolleret, daretque operam ne arreverereret ipsa: continuis eorum de eadem hac re exhortationibus eo tandem adactus est, ut insidias matri Zoæ pararet: Sed primo civium animos tentare, ut si eos sibi favere intelligeret, ac constanter in se esse propensos, rem aggrederetur: si secus evenieret, omittere consilium. Ergo ad diem qui a paschate proximus est Dominicus, populo publicum processum in Apostolorum ædem imperat, hoc modo civium in se animos exploraturus. Venit ergo coronatus cum Senatu omnibus urbanis ad id spectaculum accurrentibus: & iis qui ad viam regiam habitabant, aureum & argenteum supellectilem ex ædibus demitterentibus, ac peplos & auro intextas vestes, inque sausiis acclamationibus certatim ipsum etiam animorum suorum sensum effundere cupientibus: iis miser ille inescatus, atque omnia a fum-

Edit. Paris. pag. 730.

Calaphatæ in Zoen insidiæ.

A τὸν βασιλέα Σαλώ. τοιγαροῦν ὁ νεοπαίστωρ κατὰ τὸ τῆς ἀρχῆς μάταιον, σωμεργὸς ἐχυσα ἡ συλλογισαμένη, ὡς τὰ παῖδες ἀτέχνως, ὃς ἀναβὰς ὁ λόγος πολλαχοῦ ἀπηξιώσατο. πλὴν ὁ παρέμεινεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ φρονήματος, ἀλλ' ἀνυβλέψασα ἀφὸς τὸν ὄγλον τῆς βασιλείας, ἡ ἄβγνωμα, ὡς μὲ ἀπὸ τοῦ ἀσυλλογίστου τοῦτο διωνυθεὶν ὀρθῶς τὰ κοινὰ * διοικήσειν, ἡ αὐτοτ. * ἄρξειν, πλὴν ὁμόσασα τὸ ἀβασιλεύτου ἡ ἀσαρχον ἡ πλιταν. Scyl. τὸν εἶναι ἀρχῶν, ἡ δέον εἶναι κεῖνασα προχειρίσασθαι βασιλέα τὸν διωνυθέντα ἀπτιλαμβανόμενα ἡ φαιδρότητος ἐπὶ τοῖς συμβαινόσιν πειρᾶσθαι, καὶ τὰ τρὸς ὅλας ἡμέρας πεῖ τὴν ἐμφανισθεῖσαν, ἡ τὰ βασιλέως ἀπελθόντος ἡ ὁμόνυμον, τὸν ὑὸν τὸ Στεφάνε, τὸν ἐν Σικελίᾳ τὰ φάγματα ἐμβαλόμενον, καίσαρα ὀνομάσασα, ἡ ἀρχόμενα δοκοῦντα, καὶ περὶ τὰ φάγματος ἀδικίαν (ὅρκους φρίττουν φεκαιδεκάπους * καπαλαβὼν ἐπὶ τὸ ἀγιον ἀνάκτορον ἐξέβαλε βίᾳ, ἡ ἀνιστάσας, ἡ ἀνάσσας, Scyl. μήτηρα, φράτησαν ἅπτα ὃν ἡ κελεύει ποιῶν) εἰσ. Ita. ποιοῦν προσλαμβάνει τὸν, ἡ βασιλέα Ῥωμαίων ἀναγορίνει, τῇ βασιλικῇ ταιτισάσα ἐμβήματι. ὀφθερον ἐκποδὼν ποιησαμένη τὸν φραυσόφορον, ἡ ἐς τὸ μοναστήριον τῆ Μονοβατῆ ἐξορίσασα παραπλησίως ἡ Κωνσταντῖνον τὸν δομέστικον τῆ σχολῆς τὴς ἀρχῆς παραλύσασα, ἡ ὑπὲς τὸ Ὡλκεῖν κτήματιν αὐτὸ τῆς ἀβίδος τῶτον πεῖσορίσασα· ἀσαῦτως ἡ Γαβρίηλον τὸν ἀφυπατιτιάρχην, ἐν τῆς τῶ Παφλαγονίαν αὐτὸ κτήματι ἐκέλασα.

B

C

Κατ' αὐτὸν ἡ τὸν ὥρων, καὶ' ὃν αὐθέντο τῆ ἐμβήματος Μιχαὴλ, σκοτώσει ἡ ἰλίγγε ληφθεὶς, ἐγγὺς ἦλθε τῆ πεσεῖν. μόλις δ' ὧν ἀπεκαλύφατο τὸν μίρος καὶ ἀρώμασι, ἡ λοιπὸς ἄλκος ὠώθεσι εὐθέσι. ἐκλοσάτο δὲ ἡ ὡ γὼ παρ' ὅλης τῆς τόταρας μῆνας τῆς βασιλείας αὐτὸ πᾶς ἡ σφδὸς παρὰ τὸ πατριάρχε, ἡ βασιλικὸς κατασάς, τιμαὶς ἡ ἀξιώματι τὸ σύγκλητον, ἡ δωρῶν ἐξορμαὶς τὸ κοινὸ ἀνελάμβανεν. ὑπηύβει ἡ τῇ φρὸς ἡ διωσοιτον ἡ Κωνσταντῖνον ἡ δομέσικον μετρακλεσάμενος τὸς ὑπογρίας, ἡ Ναυβελίσιμον τιμήσας, ἐκχ μόῖ ταυῦ. δῶρας ἡ ἐσ βεβαίαν ἐσᾶναι, αἰρνίδιον ὑπεῖρ. γράμμασι ἦν τὸ θρασυβόρα ἡ συμβυλίας τῆ δομεστίκε ἀβφθαρὲς, λογόντων μὴ πολλὰκις πεῖσαν τῆ διαφεῖρ, ἀλλὰ φυλάττεθαι παῦλν. ἵνα μὴ παραπλησίως πάθῃ τῆ θείᾳ αὐτὸ ἡ βασιλεῖ Μιχαὴλ, ἡ τῆ φρὸ αὐτὸ Ῥωμανῷ, γενέσιας (ὡς ἔφασαν) καπρυαβύτε· ἡ συμβυλεύοντων εἰ ὄῖστε, ἐκποδὼν θέσαι αὐτὸν, ἡ ἀσεσαμὲ μὴ ἀφόλωθῆναι, ἡ σωκχὼς τὰς φροσβολὰς περὶ τὸ αὐτὸ ποιεμῆσι φράγματος, ἀναπέσας ἔγκοιλα, ἐπιβυλὴν κατ' αὐτῆς μελετήσας ἐδόξεν εἶναι δοκοτερεῖσθαι τῆ πολὺ φρόπορε, οἷαν ἔχωσι περὶ αὐτὸ γράμμα. ἡ εἰ μὲν χρηστὸν ἐμβέσειν φανῶσι φυλάττοντες εἰς αὐτὸν, ἡ φιλίαν ὀρθὴν· τότ ἂν ἡ ὀγχειρήσαι τῇ μελέτῃ· εἰ ἡ τοιωυτὸν, ἀσυχίαν ἄγειν. τῇ κειμενῇ ὧν τῇ μῦ τὸ ἄγιον πόδκα, φοβηλάσειν δημοσίᾳ κηρύξας ἐκ τῆ ἡ ἁγίων Ἀποστόλων ναῦ, ἡ ἂν αὐτὸς ἀποπειραθῆναι κρίτας ἡ γνώμης ἡ πολιῶν· ἀπηλθε ἐσφαιωμένος μ' ἡ συμλάτε, πάσης ἡ σθένος ἀθροιθέσης εἰς ἡ θέαν, σκεῦη χρύσια ἡ ἀργύρια τῆ ἡ

D

E

ἢ ἐν τῇ Σπουῇ μοιλῳ αὐτοῦ, ᾧ φοσδήχθαι αὐτὸν τῇ ἐπαύξοντι· διὸ αὐτοῦ ᾗ χρυσίν λίτρας πέσαρας, ἧς ἢ μὲν ἥμισυ εἰς αὐτὸν γενέσθαι πάχα ὑποδοχήν· κυκὸς ᾗ ἢ βασιλίδα κατασκ ἢ τὸν θρόνυ, ᾧ πεφεγξεν εἰς Πεζύγιον, ὑποπέφαι τοῖς ἄγνωι κελλίοις αὐτοῦ, ᾗ ἔχουμοι σεν τὰ τῆς τοίχας αὐτῆς ᾗ οἱ μὲν πυμρθίντες, ἐποίησαν αἰχιελλίθναται· ἰῶθεν δ' ὅτος ἀπφερὰν γράψας, ᾗ τῇ τῆς πόλεως ὑπάρχῳ ὅως ἀναγνῶναι τῷ τῆ μεγάλου Κωνσταντίνυ φόρῳ τοῖς πολίταις ἐκλιθεν· ἰδίλου δὲ ἢ ἀφαρρὰ, ὅτιπερ κακόνες ἢ Ζωὴ περὶ ἢ βασιλείας μὲν φανείσα, ἐξόμεισεν παρ' ἐμὲ συμφρονῶν δὲ ταύτῃ ἓ ὁ Ἀλέξις, ἐξεβλίθη τῆς ἐκκλησίας. ὑμεῖς δὲ ὁ ἰμὸς λαός, εἰ ἢ ἰμὸν δόξαν ἢ χρησίνης φοῦς ἰμὲ, μεγάλων ἐγιῶν ᾗ ἀγαθῶν τυχεῖτε. Ϛ ζωὴ ἄλυπον ᾗ καθαρὰν ζωτιθεῖ· ἀναγνόντος ὧν τὸ ὑπάρχου ᾗ ἀναφορὰν αἰχίπικεσ τὸ λαὸ, φωνὴ τις ἐξεκιθέν, μιθυὸς ἀριθίντος τὸ κεκραγότος· ὡς, ἡμεῖς Σπυρόπαΐλω Καλαφάτλω βασιλέα ᾧ Δίδυμον, ἀλλὰ ᾗ ἀρχήγοσον ᾗ κληρονόμον ᾗ ἡμετέραι μητέρα Ζωὴν· ᾗ ἐκ Θὺς ὡς ἐκ μιᾶς φωνῆς ἅπας ὁ λαὸς ἐβόων, Ἀναξαφείη τὰ σὰ τὸ Καλαφάτι· ᾗ ἀναλαβόντες ἕκαστος λίθους ᾗ βάδρα ᾗ τὰ παραγυόνατα ξύλα, ᾗ μὴ ὑπάρχοι, (ἰῶ δὲ Ἀναξάσιος πατρίκιος, ὁ τῇ πατρὶ ᾗ Ζωῆς ὑπηρετησάμβος) μικρὰ δὲν ᾗ ἀπέκτειναν, εἰ μὴ φυγῇ χρησάμβος, ἐπορίσατο ἑ ἰαυτὸ σωτηρίαν. αὐτοὶ δὲ οἱς ἢ μεγάλω δραμόντες ἐκκλησίαι (ἐτυχεῖ δὲ ὁ παῖτριάρχος ἢ αὐτὸ ὑποσροξῶν ᾗ ποιοῦμβος, ᾗ τὸν μὲν βασιλία ἐδυσώμει, ᾗ δὲν βασιλίσσης ἐζετεί ἀτακομιδῶν) φοσεῖδρμον τοῖνυν πάντες οἱ ἢ πατρὸς αὐτῆς δυῆχοι, ᾗ ὁ Κωνσταντῖνος πατρίκιος ὁ Καβδιλας, ᾗ τὸ λοιπὸ ἅπας πλῆθος ἢ συγκλῆτυ. ᾗ οὐκ συμβολῆ πέμ-λαντες, ἀγωνι ᾗ Θεόδωρα ἰσὸ ἢ Πετρίνε εἰς ἢ μεγάλυν ἐκκλησίαν, ᾗ ἐνδίκαντες αὐτὸν ἀλυρῳδία βασιλικὴν, ἅπασαν διαφημίσει σωὴ Ζωῇ τῇ παύτης αὐλῇ. Ϛ ὁρμίσαντες σφὸς τὸ παλάτιον, καπαγαγόν ἢ πεῖγοντο τῇ ἀνακτόρων τῶν Μιχαὴλ. ὁ δὲ πρὸς τὼ ὀργὼ τὸ λαὸ, ᾗ ἢ κίνησιν ἐποδείλιάσας, ἀὐτὸς ἰσοσέλας, ἤγαγα τὼν Ζωὼν ἐν τῇ παλατίῳ, ᾗ ἀποδύσας αὐτὸν τὰ μεταχιὰ μιτηφίασι βασιλικὸς πεεβλήμασι. φοσὸ-ᾳας οὖσι ἀπὸ τὸ ἐν τῇ ἱπποδρομίῳ καθίσματος, ᾗ ἀνηγόρἐσαι πεφὰ Θεὸς φρὸς ἢ λαόν, ὅτι τὰ βασιλὶς ἔχθι, χ ὅτι πάντα καλὼς ἔχοι αὐτοῖς τὰ κατὰ σκέπον, ᾗ σωωιχωρῆθαι, ὕβρισί τὰ παντοχόθω πλωιόμβος, ᾗ λίθοις κάποθεν τῷ τόχος βαλλόμβος· ᾗ λοιπὸν ὀσυγνὸς, ἐγνώκει εἰς τὸ μοναστήριον ἀπελθεῖν ἔ Στιδίε, ᾗ γυναῖκα ἢ ἀδελφὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ ὁ δομέστικος τῇ σχολῶν, εἰπὼν, μὴ ὑπὸ ῥᾳδίως καταλιπεῖν τὼ ἀρχὼ, ᾗ ὑποχωρῆσαι, ἀλλὰ χειτείως ἀντέχειν, καὶ ἢ πάντως ὑπεξελθεῖσαι, ᾗ μεγαλοψύχως ἢ βασιλικὼς ὡς φρίποτε ἐν ἀποδυτὸν βασιλέα. πάντις δὲ τῆς γνώμης ἐπικρατησάσης, ὡς ὧν τῇ παλατίῳ πάντας ὡς ὁ καιρὸς ἐδίδα καδοπλίσας αὐτὸς, ᾗ ὁ Ναβελίσιμος ἢ πάντα τὸν ἰαυτὸ λαὸν δὸν τὸ ἐδου οἶκου μιτασεμβλήμβος ἔσπλου· ἐτυχεῖ δὲ ἐν Σικελίᾳ ἀρτιδηλθὼν καὶ ὁ ερατηγὸς Καπελῶν ὁ Κιτσμίνος, τὰ ἐκ Μισθικῆς διαγγίλιαφορμίσας, γυναίως ἀντείχοντο τῶν ὁραγμάτων· τὰ δὲ δῆμου τελῶν διαιρεθέντος, καὶ μέρους μὲν ἐν τῇ ἱππικῷ ἀφοσβαλόντος, ἑτέρου δὲ κατὰ τὸ ἐξευβίτα, τὰ δὲ λοιπὸ κατὰ τὸ Τζυκανιστήριον. καὶ οἱ περὶ τὸν βασιλία εἰς τρία τὼν ἰαυτῶν διελόντες δύναμιν· ἡμιόσπο κρατιαῖς. καὶ γὰρ ἵππεια φόνος πολὺς τῇ πολιτῶν, οἷα χωμῶν καὶ ἀόπλων ἀφοσ ζυόπλους ἀγωνιζομένων, μιτὰ ξύλων καὶ λίθων καὶ τῇ παρατυχόντων εἰδῶν. φασὶ δὲ, ὡς ἀπω-

A ma proficifci benevolentia putans, ut primum in magnum eſt reverſus palatium, patriarcham in monaſterium ipſius, quod erat in Sicno, abire jubet, ſeque ibi in craſtinum expectare: donatum auri libris XV, quod nimirum ei brevi eſſet ſucceſſorem conſtituturus. Noctu Auguſtam ſolio deturbat & in Principum recenſeri: iis qui abducebant mandato, ut eam raderent, atque ipſi crines afferrent. Die facta relationem perſcripſit, eamque urbi præfecto publice populo recitandam in Conſtantini Magni foro mandavit: ſcripta fuit in hanc ſententiam. Zoen, quam meo Imperio malignam eſſe deprehenderam, relegavi. Alexium, cum ea ſententiem, eccleſia amovi. Vos autem fubditi mei, ſi in benevolentia erga me perſtiteritis, magnos honores atque beneficia conſequemini, vitamque tutam & placidam degetis. Cum audiente populo recitaſſet hæc præfectus, vox quædam exſtitit incerto auctore: Nolumus Stauro- 356
patam Calaphatam Imperatorem habere, ſed parere Zoæ, cui a majoribus Impe- *Edit. Pariſ.*
rium debetur jure hæreditario, matri no- *pag. 757.*
ſtræ Statim quaſi una voce ab omnibus acclamatum eſt, Effodiantur oſſa Calaphatæ: & arreptis ut cuique fors obtulerat lapidibus, fuſtibuſque atque lignis, præfectum urbis (erat hic Anaſtaſius patricius, quondam Zoes patris miniſter) interfeciſſent, niſi is fuga ſibi ſalutem paraviſſet. Concurſum fecere ad magnum templum, quo & patriarcha mercatus auſugiendi licentiam le contulerat & detefiabatur Imperatorem, reſtituique Auguſtam cupiebat. Eodem accurrerunt omnes Zoæ paterni eunuchi, & Conſtantinus patricius Cabaſilas, reliquaque ſenatorum multitudo: unanimoque conſenſu miſerunt, qui Theodoram a Petrio in magnum templum adducerent. ibi eam purpura Auguſtali induram, Auguſtam ſalutarunt cum Zoe ſorore: impetuque ad Palatium dato, Zoe & Theodora Auguſtæ
Michaelum inde pellere aggreſſi ſunt. Hic exortæ fremitu populi & moru perterritus, illico miſit qui Zoen in palatium adducerent, eique monachæ habitu dempto Imperatorias veſtes induit. Tum a cathedra quæ in Circo eſt proſpiciens, conaruique ad populum loqui, & ſignificare Zoen jam eſſe reſtitutam, & ſe ipſorum poſtulatis aſſenſurum, non obſtante: omnibus in ipſum convicia, lapideſque etiam de inferiori loco & ſagittas conjicientibus. Itaque re deſperata, ſtatuit in Studianum monaſterium abire, & ibi monachus fieri. Sed ſcholarum domeſticus id non permiſit, non ita facile dicens eſſe Imperio deccedendum: ſed aut fortiter vincendum in eo defendendo, aut magno animo, & ut Imperatore dignum eſt occumbendum. Quæ ſententia cum ſtaret, omnes qui erant in palatio, ipſe quantum ejus tempus ferebat armavit & Nobiliſſimus omnes ſuos armatos domo avocavit: & veneratfortæ tum nuper e Sicilia Catacalo Ambuſtus, rei ad Meſſenam feliciter geſtæ nuntium adferens: hoc Imperator ingens præſidio, fortiter rem gerere intendit. Cum autem populus in tres partes diviſus eſſet, quorum pars e Circo ingruebat, altera ad Excubita, tertia ad Tzycaniſterium: Imperatorii quoque tripartito vim diſtribuerunt, multique civium occiſi ſunt, utpote

Cedren. Pars II.

te qui nudi & inermes lapidibus, ligni, atque aliis id genus rebus corripetis contra armatos depugnarent. & ajunt ad tria virorum millia eo die (is fuit tertius Antipaschatis dies) occisa fuisse. Tandem multitudine Imperatorios urbani vicerunt: ac
Edit. Paris. pag. 752. perruptis portis palatium ingressi, aurum & quidquid in Sacro erat rerum diripuerunt, publicas quoque tributorum tabulas consciderunt, ipsumque Imperatorem comprehendere conati sunt. Qui ut se superatum vidit, Imperatoria celocem cum Nobilissimo conscensa, aliisque intimis, relicta in palatio Zoa, quarta feria summo mane in Studii monasterium perfugit: & cum ipse, tum Nobilissimus, monachi habitu se induit. Hoc modo pugna, quæ hora secunda secundæ Antipaschatis diei cœperat, nocte fioita est tertiæ diei.

At vero Zoe rursus Imperium adepta, de sorore Theodora summovenda cum cogitaret, multitudinis voluntati concessit, quæ hanc Imperii consortem volebat esse. Itaque etiam Theodora a magno templo in palatium venit. Senatu etiam convocato, Zoe pro concione ad Senatum primum, deinde ad populum quoque e loco conspicuo locuta, gratiam, ut par erat, eis egit pro sua in ipsam benevolentia, ac bene est precata: tum quid de Imperatore fieri vellent percontata est. ibi vero omnes una voce exclamare, Tollatur scelerosa, auferatur e medio flagitiosus, in palum suffigatur, in crucem agatur, excæcetur. Ac Zoe quidem a supplicio abhorrebat, & intelicem miserabatur: sed Theodora iræ plena, tuncque licentiam nacta, recens creato præfecto urbis (erat is Campanares) mandat, ut statim eat Michaelo & Nobilissimo oculos effossum. hunc ad Studianum monasterium euntem universa multitudo est comitata. Eorum adventu cognito, hi in pectorale sani Joannis Baptistæ confugiunt. sed populus ira etiamnum ardens ob cives interfectos, vi eo irrumpit, indeque eos abreptos per so-
Caliphatæ & Nobilissimo oculi eruti. rum pedibus trahunt usque ad locum cui Sigma nomen, supra Periblepti situm monasterium. ibique utrique oculos eruunt, Michaelo multis precibus deposcente, ut de avunculo priore loco sumeretur supplicium, ut qui auctor causaque omnium ito-rum fuisset maiorum: quod & impetravit. Oculis amissis relegati sunt, Michaelus in monasterium Elegmorum, XXI die Aprilis, Indictione decima, anni supra Indicati. Imperavit menses quatuor, dies quinque. Cognari ejus, alii alio dispersi sunt.

Imperio Zoæ restituto, quæ sororem Theodoram, quantumvis invita, consortem habebat, statim & honorum gradibus senatorio ordini, & largitionibus & multitudini gratiæ sunt actæ, ac reipublicæ quanta omnino poterat
pag. 753. cura gesta. nam in omnes Imperii partes litteræ & edicta dimittebantur, quæ & magistratus vendi, quod ante erat factitatum, prohiberent: & omnia injustitiæ genera exterminari juberent. His ita ea Augustarum sententia constitutis, adductus etiam Nobilissimus ab exilio. cumque de publicis interrogaretur pecuniis, minis perterritus demonstravit domi suæ, quæ erat prope sanum Apostolorum, abscondita auri centenaria quinquagintatria, in cisterna quadam

A λοιπὸν κατὰ ταὐτὸν ἡμέραν (ἦν δὲ ἡ τρίτη τῆ ἀντιπάσχα) αἵδρις ἁμφὶ τὰς τρεῖς χιλιάδας. τέλος ἴσχυσαν οἱ πολῖται τῆ πλήθει ὑπερπροώντες, ἐπιπρεσβύτεροι τῆ τῶν βασιλίως γενέσθαι. ἐξ διαρρήξαντες τὰς πύλας τὰ παλατίω, ἐξ ἔσω γενόμενοι, τόν τε ἐναποκείμενον ἐν * τῆ * ταῖς συ-
Σάκρῳ ἁρπάζων χρυσίον, ἐξ τὰ λοιπὰ εἴδη διαρπάσαντες. κρίτας.
Scyl.
σι δὲ & τὰς δημοσίας ἐγγραφὰς, ἐξ τὸ βασιλέα συλλαβεῖν ἐσπούδαζον. ὁ δὲ ἐπεὶ πρῶτον ἔγνω κατεχόμενος, τῆ βασιλικῆ ἐπιβὰς δρόμωνι μετὰ Ναβελισίμου, καί τινων οἰκετῶν αὐτοῦ, ἀπολιπὼν ἐν τῆ παλατίῳ τὴν Ζωὴν, ἔφυγε φυγὰς εἰς τὴ μονὴν τῶν Σπουδίου τὴ πατρὸς πρώϊας, ἐξ διὰ δύο ἡμφιάσατο τὸ τῶν μοναχῶν σχῆμα σωτήριον τῆ θείῳ αὐτοῦ. ἐξ ὁ μὲν πόλεμος, ἀρξάμενος ἀπὸ δευτέρας ὥρας τῆς δευτέρας ἡμέρας τῆ ἀντιπάσχα, ἔληξε νυκτὸς τῆς τελευταίας ἡμέρας.

B

Ἡ δὲ Ζωὴ παλινάγρατος γενομένη τῆς βασιλείας, ἐβούλετο μὲν τὴ αὐτῆς ἀδελφὴν Θεοδώραν παρώσασθαι, ἐκωλύθη δὲ παρὰ τῶν πλήθους συμβασιλεύειν αὐτῆ ἐξ ταύτην αἰτησαμένων. ἤρχθησαν ἐξ Θεοδώρα ἀπὸ τῆς μεγάλης ἐξελθοῦσα ἐκκλησίας εἰς τὸ παλάτιον συνεθεμένης δὲ ἐξ ἡ συγκλήτου, δημηγορήσασα ἡ Ζωὴ, πρότερον μὲν περὶ τῆ σύγκλητου, εἶτα ἐξ ἑκάστους πεμπτὰς περὶ τὸ πλῆθος, αὐτὴ μὲν ὀλιγωρίας (ὡς εἰκὸς) ἀπέδοτο, ἐξ ὀλίγας, ἡ εἰς αὐτὴν δίνοιας ἡ περὶ τῆ βασιλίως δὲ γνώμην ἐζήτει, τί δεῖ γενέσθαι αὐτὸν· ἐξ πάντες ὁμοφώνως αὐτῇ παρῆγον αἱρεῖ τὴ παλαμναίου, πεπονθέναι μέσῃ τῆ ἀλγεινοῦ. ἀνασκολοπισθῆναι, σταυρωθῆναι, τυφλωθῆναι. ἡ δὲ ἄκρως πρὸς τὴν τιμωρίαν, ἐξ συμπαθὴς τῆ δυσχερεστέρου ἐγίνετο. ἀλλ' ἡ Θεοδώρα ὀργῆς ἀπαλλαθεῖσα, ἐξ παρρησίας, τῆ πως προβληθέντι ἐπάρχῳ (ὃν δὴ ὁ Καμπανάρης) ἀπελθεῖν μετὰ στρατιᾶς ἀπελθεῖν, ἐξ ἐξορύξαι αὐτοῦ τὼ ἐξ τοῦ θείου αὐτοῦ ὀφθαλμώ. ἃς ἐξελθὼν, σωσπομένῳ αὐτῆ & τῆ δήμου πάντος, ἀπῆλθον εἰς τὰ Σπουδίου. ἡ δὲ Μιχαὴλ, ἐξ ἀπὸ τοῦ θείου, ὡς ᾐσθάνετο ἡ τὰ λαῶ παρωσίας, ἐν τοῖς ἀδύτοις τὸ ναὸ τὸ Προδρόμου κατέφυγον. ἀλλὰ φλεγμαίνων ἔτι τῆ θυμῷ ἐξ τὰς ἀναιρεθέντας ὁ δῆμος, εἰσέσει πρὸς βίαν εἰς τὸν ναὸν ἡ θεῖον, ἐξ ἁρπάσαντες ἐκεῖθεν αὐτὸς, ἕλκων ἔξω τῆς ἀγορᾶς ἀπὸ τῶν ποδῶν, ἐξ ἄνωθεν τῆς περιβλέπτου μονῆς ἐν τῆ τόπῳ τῆ καλουμένῳ Σίγματι ἀγαγόντες, ἀπετυφλωσαν ἐξ ἄμφω, τὸν Μιχαὴλ πολλὰ παθόντα πρότερον ἡ ἑαυτὸν τυφλωθῆναι θεῖον, ὡς πάντων τῆ γενομένων κακῶν ἐξ αἰτιώτατον. ὁ ἐξ ἐγένετο· τυφλωθέντος δὲ αὐτοῦ ἐξορίζονται, ὁ μὲν Μιχαὴλ εἰς τὸ μοναστήριον τῆ Ἐλεγμῶν εἰκάδι πρώτῃ μηνὸς Ἀπριλλίου, ἰνδικτ. ι. τῆ ϛφϟ. ἔτει, βασιλεύσας ἐπὶ μῆνας δ'. & ἡμέρας ι. οἱ δὲ συγγενεῖς αὐτοῦ πάντες, ἄλλος ἀλλαχῆ διεσπάρησαν.

Πάλιν δὲ τῆς ἀρχῆς εἰς ἡ Ζωὴν μεταλαβούσης, C συμβασιλεύουσαν ἔχουσα, ὡς εἶπομεν, ὠχ ἑκοῦσαν, ἐξ ἡ ἀδελφὴν Θεοδώραν, τιμῶν μὲν ἡ σύγκλητος προβιβασμοῖς ἐγεραίρετο, ἐξ δωρεῶν διανομαῖς τὸ κοινὸν, ἐξ τὰ πράγματα φρονιδείας ἐνδεχομένης ἐτύγχανε, γραμμάτων ἀπαντοχοῦ ἐξ διαταγμάτων ἐκπεμπομένων, ἀπρατίλυτα τε τὰς ἀρχὰς γίνεσθαι, καὶ μὰ ὠείσους ὡς πρότερον ὑπερχομένων, καὶ πᾶσαν ἀδικίαν ἐκ μέσου διοχλουμένων ἐλαυνέσθαι.

πάντων δὲ κατὰ πάντων, ὡς τὸς ἀρετῆσιν ἐδόκει, ἦχθη & ὁ Ναβελίσιμος. Κωνσταντῖνος ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας, ἐξ περὶ τῆ δημοσίων ἀναρεμόμενος χρημάτων, τὰς ἀπελὰς πτοηθείς, ὑπέδυ & ἐν τῆ κατὰ τὰς ἁγίας Ἀποστόλους εἴσω αὐτῆ, πεπραμμένα ἔντινι κιστέρνῃ χρυσίου κεντηκοντατρία. ἐπὶ τελεῖ.

ἐν τούτοις μὲν δὴ νικώμενα τῇ βασιλίδι. ἐκεῖνον δ' αὖθις A ἀ ὑπηρεσία ἐδέξατο. προχειρίζεται δὴ ἀ βασιλὶς δομέστικον τῆ χολῶν τῆς ἀνατολῆς, Νικόλαον πρόεδρον, τὸν ἀνεψιὸν τὸ ἰδίου πατρὸς, ἐν δύσει τῆς δύσεως Κωνσταντῖνον πατρίκιον τὸν Καβάσιλαν. ἐν δὲ πατρίκιον Γεώργιον ἐν Μανιάκιν, ὃν παρὰ τῷ Μιχαὴλ φθάσαντα τῆς φρουρᾶς ἀπολυθῆναι, μάγιστρον τιμήσασα, στρατηγὸν Αὐτοκράτορα τῆ ἐν Ἰταλίᾳ παγμάχων ἐπέμπει. Ἐπαῦτα μὲν γέγονε τοῦτο. Βυλᾶς δὲ φροπθείσης περὶ βασιλίως, ἐν δύξω τοῖς πᾶσι βασιλέα προχειρίζεσθαι, ἐν τῇ Ζωῇ τομίμως συναφθῆναι, ἔπεισε μὲν αὐτὴ Κωνσταντῖνον ἀναγείδαι ἐν Καππάτα, ὃν δὴ ἐκ * Αργυκλίνης, ἀφ' ἧς ὑπηρεσίας μετεχειρίσατο, ἀπεκάλουν. ἰὼ δὲ ὁ ἀνὰρ ἐφοπτὴς τῆς ὥρας, ἐλέγετο δὲ ἐκ λάθρα τῇ Ζωῇ πλησιάζειν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἀ συμφορὰς ἐφέρετο τῷ βίῳ, ὡς ἐπειδὴ δηλητήριον ἔσχε φὸς αὐτὸν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἔμελλε τοῦτ ἔτι ζῶσα τερίσκιδαι. ἐν λοιπὸν ἀσοχήσασα ἡ βασιλὶς τὸ σκοπὸ, μεταπέμπεται τὸν τῆς εὐρείας Κωνσταντῖνον ἐν Μονομάχον, παρὰ τῷ Ορφανοτρόφου τῶν τῶν Μιτυλήνῃ καπαελθόντος οἴκων, ἐν τὸ παρὰ πάντων φημίζεδαι, ὡς μέλλει πρατῆσαι τῆς βασιλείας. τοῦτον ὃν, ὁπηνίκα τὸν ἕτερον ἐβυλλέτο Κωνσταντῖνον εἰς τὸν βασίλειον θρόνον ἀναγαγεῖν, δικαίων Ελλήνων προεχειρίσατο. ἐπειδὴ δὲ κρείττος, ὡς ἔπομεν, ἀατεφγάθη φαρμάκῳ, ὁ ἐκ Θεῖς Μονομάχος, ἐκ τῇ θανόντι ὁμώνυμος φὸς ἑὸν πον ἐνομίδη τῇ βασιλίδι. ἐχθυδῶν φὸς τὸν ἄγχιστα τῶ Αὐτοκράτορος ἑλκείμβιον ναὸν τῶ Αρχιστρατήγου ἐν Δαμασκηνείᾳ· ἐκ πιμφθεὶς Σπάφως εἰς ὃν τῇ θαλαμηπόλων δύνχον τῆς βασιλίδος ὁ Περγαμίνως, ἀποδιδύσκει μὲν αὐτὸν τῶν ἱδιωτικῶν φολῶν, ἀμφιεννυσι δὲ πορφυρίδα βασιλικὴν, ἐν δρόμωνι ἐμβιβάσας ἄγει φὸς τὸ βασίλεια. ᾧ τινι ἀχθέντι, συνέπτυτο εἰς κοινωνίαν γάμου βασιλὶς, τῆς ἱερολογίας γενομένης παρὰ τῶ πρώτου τῆ φροβυτέρου τῆς νίας, ὃς Στυπῆς ὠνομάζετο. τὰ μὲν τῶ Ιουνίου μῆνὸς ἄχοντος, τῶ ς φ'. ἔτους, ςέφεται δὲ τῇ ἐπαύριον παρὰ τῶ πατριάρχου.

Καὶ ἅδα ἕ σκήπτρων γαύμενος ἐγκρατὴς, πάντας μὲν D τὰς συγκλητικὰς βαθμοὶς ἀξιώματων, κατὰ ἑ ἑκάστω φροβὶ βαστὸν ἀξίαν, ἐν χρυσίν δὲ ἐφεμαὶς τὸ πλᾶδος ἐφιλοτιμήσατο. ἐξαπίσκελα ἡ ἐ ἀναφορὰς ἐν πᾶσι τοῖς θέμασι, τῆτε ἀπέρασιν αὐτὸ δηλώσας, ἐν ὑπιχνημένας παντὸς μὲν ἀγαθῦ βλίσιν ἐ παρρησίαν, πάσης δὲ κακίας ἀπομιλὶ. μετβίβασε δὲ ἐν Ιωάννῃν τὸν ὀρφανοτρόφον μετὰ πάντων ὧν εἶχεν, ἀπὰ τῆς μονῆς ἕ Μοροβατῶν εἰς ἑ τῶν Λέσβον, ἐν Μιχαὴλ τὸν φρὸ τῦ βασιλέα εἰς Χίον, ἐν Κωνσταντῖνον ἑ Νωβελίσιμον εἰς Σάμον. ἐν τοῦτο μὲν ἐφάχθη ἐν φροιμίοις τῇ Μονομάχῳ, κατὰ τὴν ἰνδιατ.

Κατὰ ἦ ἕ. τῦ Οκτωβρίε μηνὸς, ἑ ια'. ἰνδιατ. τῦ στρατ. ἔτους, ἐφάνη κομήτης ἀπὸ τ' ἕω φὸς ἑ δύσιν ποτάμενος ἑ πορείαν, ἐν ὥρατο λάμπων παρ' ὅλον τοῦτον ἑ μῆνα. φροιμένου δ' ἐπὸς τὰς μελλούσας ἐπισυμβήσεδαι κοσμικὰς συμφορὰς. Σπάφου μὲν, τῦ ἐν Βοϊδλάβε, ὥσπερ ἐμφρόδυ ἐρίδη, ἀποδράσκοντος ἀπὸ τῦ Βυζαντίου, ἐν τὰ Ιλλυρικὰ καπαχόντος ὄρη, ἐν Τερβαλλῶν ἐν Σέρβων ἐν τὰ φρόσπικα γένη ἐν Ρωμαίων ὑπήκοα καπατρίχοντος ἐν λαϊζομένου, μὲ φόρων ἀ Μονομάχος πᾶς ἐκείνου καπαδρομὰς, τῇ τότε ἄρχοντι τῦ Δυῤῥαχίου (ἰὼ δὲ Μιχαὴλ πατρίκιος, ἀ Ανασσατίν τῦ λογοθέτε ὑὸς) γράμμασιν ἐγκελεύς), ἐ ὑπ' αὐτὸν ἀθροίσαι τῦ Δυῤῥαχίου λαὸν στρατιωτικὸν, ἔτι δὲ ἐν πᾶς στρατιᾶς

ea pecunia Augustabus reddita, Nobilissimus in exilium remissus. Deinde Augusta creavit domesticum scholarum Orientis Nicolaum præsidem, eunuchum sui patris: & ducem Occidentis, Constantinum patricium Cabasilam. Patricium autem Georgium Maniacem, quem jam ante Michaelus e custodia dimiserat, magistri honore ornavit, & cum pleno Imperio Imperatorem exercitui in Italiam misit. Secundum hæc de Imperatore creando cogitatum, placuitque omnibus ut Imperator designaretur, ac Zoæ legitimo conjugio copularetur. Ac cupiebat sane ipsa maritum habere Constantinum Catepano, quem & ab officio quod gesserat Argoclinam vocabant, quod & formosus erat, & cum Zoa occulte rem habere dicebatur. sed eum uxor veneno necavit, non quod ei infensa esset, sed quod se vivam eo privatum iri intelligebat. Zoe hoc consilio ad irritum relapso, Constantinum Monomachum ab exilio revocat, quem Orphanotrophus Mitylenam deportari, jusserat, quod omnium rumore perhiberetur Imperio potiturus. Hunc Zoe, dum adhuc de altero illo Constantino ad Imperii culmen evehendo cogitaret, prætorem Græcorum designarat. Verum ut is venero fuit sublatus, quod hic idem nomen gereret, Augustæ commodus visus. Ergo adductus est ad templum principis exercituum, quod in Damoeranca est Athyro proximum: missusque Stephanus Pergamenus, unus de cubicularis Augustarum eunuchis, qui eum privato habitu eximum Imperatoria amiciret purpura, & celoci impositum in palatium adduceret. Adducto Augusta Zoe cupsir, consecrante matrimonium primo Novæ Romæ presbytero, cui Stypes erat nomen, die Junii undecima, anni ejus quem supra indicavimus. Postridie coronatus est a patriarcha.

CONSTANTINI Monomachi Imperium. *Edit. Paris. pag. 754*

Monomachus occepto Imperio, & senatorios viros, prout cujusque dignitas ferebat, ad sublimiores evexit honores, & pecuniæ distributione suam in populum liberalitatem declaravit. Emisit etiam decreta per omnes provincias, quæ & ipsum esse Imperatorem factum indicarent: & promitterent, fore ut sub ipso omnia honesta vigerent, omniaque flagitia exscinderentur. Joannem quoque orphanntrophum cum omnibus quæ ipsius erant, a Monobarbarum monasterio in Lesbum, & Michaelum recens Imperio privatum in Chium, Constantinumque Nobilissimum in Samum deportavit. Hoc usus eaordio Monomachus Indictione x.

Sexta porro Octobris die, Indictione x i, anno mundi ϛϡϡ ϛιϡ ιϡ λι, cometa apparuit, ab Oriente ad occasum proficiscens: totoque illo mense fulsit. Is portendebat calamitates mundo eventuras. Cum enim Stephanus, qui & Boisthlabus, fuga (ut ante docuimus) ea urbe elapsus Illyricos occupasset montes, ac Triballos, & Servos, indeque vicinium Romanis subditam populationibus vexaret: Monomachus earum grassationum impatiens, Michaelo patricio Anastasii logotheræ filio tum Dyrrachii præfecto, mandat per litteras, ut collectis & suis & aliis civilibus

* Argyri. Scylitz.

quotquot in vicinis ac Romanis ſubditis provinciis diſpoſiti erant, una cum ordinum ductoribus in Triballos proficiſcatur, & Stephanum debellet. Is vero Michaelus rei bellicæ ignariſſimus, quippe in umbra & inter delicias educatus, inepte & inſcite rem aggreſſus, magnam rei Romanæ calamitatem invexit. Contractis enim ut juſſus erat copiis, ad ſexaginta millia militum ex continebant, in Triballos duxit itineribus acclivibus, aſperis, ſalebroſis, ac ita angustis, ut ne bini quidem ſimul ire equites poſſent, Servis (ut fertur) dedita opera cedentibus ac intrare eum ſinentibus, neque de reditu ſolicitum, neque juſto præſidio angustias occupantem. Ita ingreſſus, campeſtria direptionibus incendiiſque vallabat. At Servi fauces itinerum ac præruptas inſidere, & reditum ejus præſtolari. Michaelus ut ſatis prædæ captivorumque partum, tempuſque domum reducendi putavit, & in reditu in angustias pervenit: ibi vero Servi de ſublimioribus locis Romanos taxis, lapidibus, ſagittis, omniſque generis miſſilibus imperete, neque armis neque manibus uti valentes, aut ullo modo rem gerere, ita alii miſſilibus proſternì, alii per præcipitia devolvi, miſerabili clade, adeo ut adjacentes convalles atque cavitates cadaveribus impletæ perſequentibus perviæ eſſent. Perierunt ad XL millia, & ſeptem duces: reliqui per ſaltus ac ſylvas montium diſſipati, & conſpectui hoſtium ſubducti, in cacumina evaſerunt, occuque ad ſua pervenerunt, miſerandum ac lacrymabile ſpectaculum. Inter hos fuit etiam ipſe Michaelus, ſimili uſus fortuna.

Romanorum in Servia clades.

Edit. Pariſ. pag. 733.

Rerum in Italia a Græcis geſtarum narratio.

At in Italiam, ut demonſtravimus, miſſus a Zoa Georgius Maniaces magiſter, ut res ibi ducum ignavia labefactatas conſtitueret, tyrannidem affectavit: eſque operæ pretium hujus facinoris cauſas perſtringere. Quo tempore ab Imperatore Michaelo in Italiam miſſus fuerat Maniaces, ut Apolaphari Muchumeto Siciliæ principi a fratre ſuo & Afris oppugnato auxilium ferret, locos ſibi adſciverat e D. Francos, e Gallia tranſalpina evocatos, duce Arduino, cujuſdam regionis domino, nemini ſubdito. his ſociis, ſua de Sarracenis ſtatuerat trophæa. Poſtquam vero Maniaces per calumniam Imperio privatus, ac Byzantium in carcerem abductus fuit, miſſuſque ei ſucceſſit Michaelus protoſpatharius Doceanus, homo ineptus: nulla mora interpoſita periit res Romana. Nam hic cum Francis non præbuiſſet menſtrua quæ accipere ſolebant ſtipendia, earumque inſuper docem, qui ad ipſum venerat, bortabaturque ut benigne milites tractaret neque eos mercede laborum ſtaudaret, per contumeliam flagris (ita enim fertur) cecidiſſet: coegit Francos a ſe deſciſcere. Cumque ii arma moviſſent, & ipſe cum omnibus Romanis copiis eos deberet adoriri: unica Opſiciana legione & parte Thracenſium ſtipatus, cum iis apud Cannas prope Aufidum fluvium, quo loco quondam permulta Romanorum millia occidit Annibal, conflixit: vi-

Fraudi.

Γεώργιος δὲ μάγιστρος ὁ Μανιάκης ἐν Ἰταλίᾳ, ὡς ἔφημεν, παρὰ τῆς Ζωῆς πεμφθείς, ἵν' μὴ καταστασιάσθωσι τὰ ἔθνη (ἐσώσει γὰρ πάντα, καὶ κακῶς ἐφέρετο ἀπειρίᾳ καὶ φαυλότητι ἀρχηγῶν) πρὸς ὑποστασίων ἀπεδύθη. ἄξιον δὲ εἰπεῖν ἐπισφαλοῦς καὶ τὰς αἰτίας εἰς ἀκριβῆ γνῶσιν τῇ βιβλίῳ ἐντυγχανόντων· ὅτε ὁ ὑπὸ φρενῶν εἰς Ἰταλίαν ἐπέμφθη παρὰ τῶν βασιλέως Μιχαὴλ, συμμαχήσων Ἀπολάφαρ Μαχούμετ τῷ τῶν Σταλίας ἄρχοντι, πολεμουμένῳ παρὰ τῶν οἰκείων ἀδελφῶν καὶ τῆς Ἀφρικῆς, ἔτυχε προσεπιεσαμένους καὶ Φράγγους πεντακοσίους ἀπὸ τῆς πέραν τῆς ἄλπεως Γαλλίας μεταπεμφθέντας, καὶ ἄρχοντα ἔχοντα Ἀρδουῖνον τῶν ἀλπεινῶν χώρας τινὸς ἄρχοντα, ὑπὸ μυδρὸν ἀγόμενον· μεθ' ὧν τὰ τῆδε Σαρακηνῶν ἐπράττετο ξύμπαντα. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ συναρτηθεὶς παρελύθη τῆς ἀρχῆς, καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπανελθὼν ἐπὶ ἀρχοντίᾳ ἐτάχθη καθειρχθεὶς ἐν ἄρχοντι αὐτῷ τῆς Ἰταλίας ἐπέμφθη Μιχαὴλ πρωτοσπαθάριος ὁ Δοκειανὸς, ἀνεπιτήδειος ἄνθρωπος, καὶ ἐδόκει χρόνου συγχέαι καὶ ἄφθαρτα πράγματα. μὴ παρέχων δὲ τοῖς Φράγγοις τὸ αἰτηθὲν ἀφῃρέθη τῆς ἀρχῆς· καὶ ἐπεὶ ἐπὶ τῷ ἀπορεῖν ἐτύγχανε, καὶ ἐπὶ τῷ μὴ ἔχειν ὅπου τὴν κεφαλὴν κλίνῃ, ἐπὶ τὸν Ῥωμανὸν τὸν Ἀργυρὸν ἐλθὼν, καὶ τὰ ἐκείνου φρονήσας, ἐπὶ τὸν Κρῆτα ἐστράτευσε. καὶ ἐπεὶ ἐκεῖνος ἐτελεύτησε, καὶ τὸν Ῥωμανὸν ἐκβαλὼν τῆς βασιλείας Μιχαὴλ ὁ Παφλαγὼν ἐβασίλευσε, καὶ τὸν Δοκειανὸν ἐκ τῆς φυλακῆς ἀνεκαλέσατο, καὶ τὸν τῆς Ἰταλίας ἐπέμψατο στρατηγὸν, ἐπὶ τῷ καὶ τὸν Ἀπολάφαρ καὶ τὸν Μαχούμετ καὶ τὸν Ἀρδουῖνον καὶ τοὺς Φράγγους ἐκβαλεῖν τῆς Ἰταλίας. ὁ δὲ ἐπὶ τῷ ἀπορεῖν ἐτύγχανε, καὶ ἐπὶ τῷ μὴ ἔχειν ὅπου τὴν κεφαλὴν κλίνῃ, ἐπὶ τὸν Ῥωμανὸν τὸν Ἀργυρὸν ἐλθὼν, καὶ τὰ ἐκείνου φρονήσας, ἐπὶ τὸν Κρῆτα ἐστράτευσε. καὶ ἐπεὶ ἐκεῖνος ἐτελεύτησε, καὶ τὸν Ῥωμανὸν ἐκβαλὼν τῆς βασιλείας Μιχαὴλ ὁ Παφλαγὼν ἐβασίλευσε, καὶ τὸν Δοκειανὸν ἐκ τῆς φυλακῆς ἀνεκαλέσατο, καὶ τὸν τῆς Ἰταλίας ἐπέμψατο στρατηγὸν, ἐπὶ τῷ καὶ τὸν Ἀπολάφαρ καὶ τὸν Μαχούμετ καὶ τὸν Ἀρδουῖνον καὶ τοὺς Φράγγους ἐκβαλεῖν τῆς Ἰταλίας. ὁ δὲ

Scyl.

Scylitz.

στρατευμάτων καὶ πολλὰ μυριάδας) ἐτράπη, καὶ τὸ πλέον ἀπέβαλε τῆς στρατιᾶς, αἰχμῆς τε αὐτὸς ὁ Κάισας βληθεὶς. ὅπερ δὴ πληγὴς, οὐδὲ μὴν ἡ πληγὴ, κατὰ τὸ παροιμίας ἀλλὰ ἰσχύν ἔχων, οὐδ' ὑχρώσας ἑαυτὸν πάσῃ τῇ στρατιᾷ προσέβαλε τοῖς ἐχθροῖς· ἀλλ' ὑπὸ Θράσους ὡς ἔοικε στρατηγούμενος, αὐτὸς τε τοὺς ἀπαθέστατα πάλαι ἀναλαβὼν, καὶ Πισιδᾶς καὶ Λυκαόνας, οἵπερ αἰκαπλησσόμενοι τὸ πάγμα τῶν Φοινίκων περὶ τὰς λεγομένας Ὥρας προσρήγνυνται τοῖς ἐχθροῖς· καὶ τρέπεται αὖθις καπὶ κράτος, προστιμησαμένων τῇ Φράγγων, καὶ ἄλλο πλῆθος οὐκ ὀλίγον, ἀπὸ τῆς Ἰταλῶν τῆς περὶ τὸ Πάδον τὸ πεπαμένης καὶ τὰς ὑπωρείας οἰκούντων τῶν Ἄλπεων. τοῦτο δὴ πυθόμενος ὁ βασιλεὺς Μιχαὴλ, τὸν μὲν μετέπεμψε τῆς ἀρχῆς. ἔπεμψε δὲ τὸν Βοϊωάννην, δοκοῦντα πρακτικὸν ἄνδρα εἶναι καὶ ἐν πολέμοις εὐδόκιμον, καὶ οἷς ἐπέτρεπε αἱρεῖσθαι τῶν τέκνων ἀπορρὰς, τὸν ἐπὶ Βασιλείου τοῦ βασιλέως ἐν Ἰταλίᾳ πεμφθέντα Βοϊωάννην, ὃς πάντων τῶν Ἰταλίαν μέχρι Ῥώμης τότε τῇ βασιλεῖ παρεσκεύασατο. ἀλλὰ καὶ ὅπως ἀπιλθὼν κτήσεται χώραν ἐν ἧς καλῶς καὶ ἀμαύρως διώξαμεν μὴ λαβὼν, ἀλλ' ἀναγκασθεὶς μετὰ τῶν προπεμφάντων συμβαλεῖν τοῖς ἐχθροῖς κατὰ Μονόπολιν. ἔνθα κρατηθέντες, καὶ τὰς χώρας ἃς ἰδίας ἀπεχώρουσιν, ἀπωθεῖς ἐάλω. ἐν ᾧ σὺν αὐτῷ στρατὸς, ὅσοι μὴ σίδηρα γεγόνασι παρωπάλαμα, ἄλλος ἄλλαχοῦ διεσκεδάσθησαν, ἡττηθέντες ὑπὸ τῶν ἔτι τὰ Ῥωμαίων φρονούντων φρυσίους. καὶ λοιπὸν οἱ Φράγγοι τὴν Ἰταλίας, ὡς δορυκτήτου αὐτοποιοῦντο κτήματος, τῇ ἐγχωρίων ὧν μὲν ἑκουσίως, ὧν δὲ βίᾳ ἐν ἀνάγκῃ προσχωρούντων αὐτοῖς, πλὴν Βρεντησίου, καὶ Ἰδρουντος, Ταράντος τε καὶ Βάρεως· αὗται γὰρ αἱ τέσσαρες πόλεις παρέμειναν, πίστιν Ῥωμαίοις φυλάττουσαι.

Μιχαὴλ δὲ τὸν βασιλέως Νικηφόρου, καὶ τὸν μετ' αὐτὸν ὀξωθέντος τὴν βασιλείας, ὁ Μανιάκης (ὡς ἀνωθεν ἐρρέθη) πεμφθεὶς εἰς Ἰταλίαν παρὰ τῆς Ζωῆς, εἰ καὶ μὴ δυνάμιν ἀξιόχρεων εἶχεν, ὅμως μετὰ τῆς παρούσης στρατιωτικῆς μοχλείας χρησάμενος, ἐκόλαζεν ἰσχυρὰ τοὺς Φράγγους τὴν Ἰταλίας περὶ Καπύην καὶ Βενεβεντὸν καὶ Νεάπολιν, καὶ μετρίαν κατέσασαν τὴν ἀλλοτρίαν παρέχειν τοῖς φράγμασι. ὅπως ὁ Μανιάκης κατὰ τὸ θέμα τῆς αὐτοκλινῶν τὰς οἰκήσεις ἔχων, καὶ Ῥωμανῷ τῷ Σκληρῷ γαμβρῷ, ξυμφορήματος πρὸς αὐτὸν, πολλὰς ἐπεχείρησεν ἀνελεῖν πάντα, εἰ μὴ φυγῇ ἑαυτὸν ἐπορίσατο σωτηρίαν. ἐπεὶ δὲ τὰ Ῥωμαίων σκῆπτρα εἰς Κωνσταντῖνον ἦλθε τὸν Μονομάχου, καὶ ὁ Σκληρὸς ἐπὶ μέγα τύχης ὄρος (ἐπαλλακεύετο γὰρ τῇ Μονομάχου τοῦ Σκληρῷ ἀδελφῇ) μάγιστρος τιμηθεὶς, καὶ στρατηγὸν, τῇ εἰς αὐτὸ μεμνημένος τῶ Γεωργίου καταδρομῶν, κατεχρώμενος τῇ ἐξουσίᾳ, καὶ τὴν ὑπουσίαν καταβέχων τῶν Μανιάκη, πάντα αὐτοῦ ἀφῄρητο, καὶ ἑαυτῷ ἐπορίζετο χρεία, καὶ εἰς τὴν τότε κοίτην ἀνέδην ἐξύβριζεν. ἔπειτ ἐκείνος ἐν Ἰταλίᾳ πυθομένῳ ἦλθε, καὶ διαπρίτο τῇ θυμῷ. ἅρτι δὲ καὶ ἀσυδῆ τὰ Ῥωμαϊκὰ παραλυθεὶς τῆς ἀρχῆς, καὶ τοῖς πᾶσιν ἀπεγνωκὼς (ἤδει γὰρ, ὡς οὐ εἰς χρηστὸν αὐτῷ τέλος ἡ εἰς τὸ Βυζάντιον ἄφιξις πλεύσαντι) τὰς ἐν Ἰταλίᾳ δυνάμεις ἀσαφείας καὶ ξυμφοράς, διέλιπεν τὸν τῇ στρατιωτῇ τὰς οἰκίας ἰδίοις παισὶν, ὅπλα κατὰ τῶν βασιλέως νικᾶ. καὶ μὲν πεμφθέντα ξυνέσχον αὐτῷ (ἦν δὲ ὁ ἀνὴρ εὐπατρίδης Πάρδος, ἀνὴρ Βυζάντιος, ἐν δὲ ἄλλο μὲν οὐδὲν ἀγαθὸν, ὅτι δὴ γνώριμος ἦν τῇ βασιλεῖ, πλειόνων χώρας ἄρχειν πεμφθείς, αἰσχρῶς δὲ αὐτῷ ξυνδήμα πτερωθεὶς, καὶ τὰ τῆς βασιλείας παράσημα ἀναλαβὼν, ἀναχωρεῖται βασιλίδος, καὶ πλοίοις ἐμβιβάσας

A ζωσque, amissa majore exercitus parte, Cannas turpiter evasit. Hac accepta clade, ne ictus quidem (quod est de piscatore proverbium) sapuit, neque omnibus copiis munitus hostem petiit: sed temeritate nimirum ductus, eos ipsos qui victi fuerant collegit: adjunctisque Pisidia & Lycaonibus qui * Phœberatorum legionem implent, Francos, quibus alia haud exigua auxilia ab Italis cieta Padum flamen & ad Alpium radices habitantibus accesserant, apud Horas (id loci nomen est) adortus magna rursum pugna victus est. Michaelus Imperator his cognitis, Impetium Doceanu abrogat: mittitque pro eo

B in Italiam Bojoannem, qui strenuus & bello egregius videbatur: & ab eo Bojoanne ducebat genus qui a Basilio Imperatore in Italiam missus, totam Italiam ad Romam usque in potestatem ejus redegerat. Verum is quoque cum eo venisset, & novum exercitum noo haberet, sed jam ante victos cogeretur in hostem ducere, qui regionem eam obtinebat, ac ut propriam tutabatur, victus apud Munopolin in potestatem hostium vivus pervenit: iis quos ferrum non absumpserat, alio alias dissipatis in castella quæ Romanis adhuc favebant. Exinde Franci Italiam, ut bello partam, sibi vindicavere, incolis qua ultro se dedentibus, qua vi subactis. Quatuor tantum urbes in Ro-

C manoram fide permansere, Brundusium, Hidrus, Tarentum, & Baris.

Michaelo Imperatore mortuo, & Calaphata ejus successore exturbato, missus in Italiam (ut diximus) Maniaces, quamquam non esset satis justis copiis instructus, artibus tamen Imperatoriis tantum confecit, ut & Francos Italia pelleret apud Capuam, Beneventum ac Neapolin, & res mediocri in quiete ac

Maniacis tyrannidem molientis initium. securitate constitueret. Habebat hic Maniaces in provinciis Orientalibus possessiones, & vicinum Romanum Durum cum quo exercuerat inimicitias: & eum aliquoties, nisi fuga sibi cavisset, interfecturus fuerat. Postquam vero Impe-

D rio Romano potitus est Monomachus, Durus quoque ad summam evectus fortunam (nam ab Imperatore, qui sorore ejus pro pellice urebatur, magister & protostator factus erat) injuriarum Maniacis memor, abusus sua potentia, & Maniacis obsentis, ditioni ejus multa intulit damna, & thalamum ejus licenter polluit. De quibus Maniaces in Italia factus certior, magnas animo molestias iraque agitabat. Cumque opera Romani insuper factum esset, ut magistratus ipsi abrogaretur, deploratis prorsus rebus (intelligebat enim reditum in urbem non bene sibi cessurum)

E concitatis atque eruptis Italicis copiis, cum jam defectio in pactam redeundi milites aderent, arma contra Imperatorem movet. Missum ergo sibi successorem Parduon protospatharium, hominem Byzantinum, neque ullam ob præstantiam, sed quia nutus erat Imperatori, tantæ provinciæ præfectum, interfecit. ipse diademate & reliquis Imperii sumptis insignibus Imperator salutatur: exercitumque in naves impositio,

* fœderatorum. Edit. Paris. pag. 756.

pag. 757.

* πυθόμενος Scylitz.

in Bulgariam trajicit · Imperator postquam de hoc resciuit, non leviter perturbatus, litteras ad eum mittit, in quibus ipſi & quos iecum habebat impunitatem & multa beneficia pollicetur · cum autem a propoſito ille non dimoveretur, ipſe quoque ſuas copias contrahit ; & duce eas Stephano Sebaſtophoro (id eſt Auguſtifero (qui ipſi ad Damocrateam Iterum delati Imperii muntium attulerat , contra perduellem mittit · Concurrerunt adverſi exercitus apud Oſtrobum in Marmario : ſuſtenue Stephani copiæ ſunt , ipſo Maniace primos ducente & hoſtium ordines disjiciente · Jamque univerſi eum Imperatorem ſauſtis ominibus ſalutabant , cum ſubito equo delapſus expirat , non extante vulneris audore , quod in pectore lethale acceperat · Quod ſimulatque innotuit Imperatoriis , caput Maniaci amputatur : & qui ab ipſius partibus ſteterant , amiſſo duce , abjectis armis deditionem fecerunt · Conſtetim ad Imperatorem nuntius victoriæ mittitur · Aliquot diebus poſt Stephanus in urbem redit , afferens caput Maniacis , & bello victos, quos in triumpho duxit per mediam plateam , afinis inſidentes , præterea in haſta capite Maniacis : & ipſe albo equo vectus, pompam eſt ſubſecutus ·

Theophili Exotici rebellio.

Sub idem tempus Theophilus Eroticus Cypri prætor , homo ſemper novarum rerum cupidus , cognito Calaphatis exitu , & rerum confuſione , opportunum ſe tempus nactum ratus ſui inſtituti conficiendi · totum Cyprium populum concitat , inſtigatque ad necem Theophylacti propinquarii judicis , ac publici tributi exactoris, ſub pretextu nimii ab eo in exigendo adhibiti rigoris · Ad hunc opprimendum nihil opus fuit Monomacho longiore mora · Nam claſſis ductor Conſtantinus Chages patricius , Cypriis univerſis ſubactis eum cepit , & ad Imperatorem adduxit · Adductum Imperator ſtola muliebri induit , & ludis equeſtribus in Circo in triumphum duxit , ſpoliatumque ſuis facultatibus dimiſit ·

Edit. Pariſ. pag. 758.

Vigeſima die Februarii , Indictione xv , Alexius patriarcha rebus humanis excedit · Ei ſuffecitur die Annuntiationis feſto Michaelus Cerularius , qui vixerat monachus , ex quo eum Orphanotrophius ob paratas inſidias relegaverat · Indicatur etiam Imperatori thefaurus augurii reconditus in Alexii manſione , quem miſſis famulis recepit , ad centenaria viginticinquinque · Eadem Indictione poſtridie Kalendas Majas occiſi effodiuntur Orphanotrophi , in loco cui nomen Mocrati · alii id inſcio Imperatore ajunt factum fuiſſe , juſſu Theodoræ : plerique omnes , ipſius monachi mandato , ei ob relegationem irato · Mortuus eſt decimatertia die ejuſdem menſis · Julio menſe , Stephanus Sebaſtophorus delatus eſt , quod inſidiatus eſſet Imperatori , volueriique Imperium in Leonem patriciumtranſferre , & Meliteuæ præfectum conſtituere filium Lampri · Ac Stephanus quidem opibus ſuis mulctatus , & monaſteam vivere juſſus , & relegatus eſt · Lamprus crudeliter tortus , & per forum ludibrii

Patriarcha novus & defuncti theſaurus.

Orphanotrophus excæcatur.

σὶν ὑπὸ Θεοδώρας, ἀκουτος τοῦ βασιλέως· ὡς δὲ ὁ τῆ πολλῶν κρατεῖ λόγος, παρ' αὐτοῦ τὰ, ἐγκωπτος αὐτῆ τῆς ὑπεροχίας, ὡ τῆγν· τοῦ αὐτὰ μιλὸς ἀποδυήσει. Ιουλίῳ δὲ μηνὶ τῆς αὐτῆς ἰνδικτιώνος, καταρχθὴν ὡ Στέφανος ὁ σεβαστοφόρος, ὡς ἐπιβουλεύων τῷ βασιλεῖ, καὶ βασιλία βυλόμενος ποῆσαι Λέοντα πατρίκιον, ὡ στρατηγὸν Μελιτηνῆς τὸν υἱὸν τὸ Λαμπρου· καὶ ὁ μὲν Στέφανος τῆ ὑπαρχόντων γυμνωθεὶς, ὡ μοναχὸς ἀποκαρεὶς, ἐξωρίσθη· ὁ δὲ Λαμπρὸς ἀπλωὰς ἰσαθεὶς , ὡ ἐξ ὡς ἀγορᾶς πομπεδθεὶς , ὡ τὰς ὄψεις πη-

τὰς δυσὶμοις περιῶπται· ὁ Βυλγαρίᾳ . τῶν μαθὼν ὁ βασιλεὺς, εἰς παρεχλὴν τὴ τυχόντα ἐκπέμπει ἠ γράμματα μὲν πρὸς αὐτὸ ἐκπέμπει πικρὰς ἀπολύοντα ῥῆθα Φ τον , ὡ τὰς συὸ ἀυτῆ , παρακαλοῦντὰ τὸ ἀποθῆναι τὰ σπλα , καὶ ὑπισχνούμενος πασαν ἀμνηστίαν ὑπεὶ ὁτέκνος ἀτηχητὸς ἰὼ , ὡ μεδὲν τὸ σκοπὸ , μηκοὶς ὡ αὐτὸς ἀς ἐκχὶ δώσαμες, καὶ τραπὸν ἀπτὰς ὑπεισνας Λιτικράτορα τὸν Διβατοφόρου Στέφανον , τὸν ὡ Δαμοκρανείᾳ τὰ ἠ βασιλείας ἀκαγλίαι τὸτῳ ᾗκομίσαντο , ἐκπέμπει κατὰ τὰ ἀποτάκτα . ὁ στωμαῖοι τὰ τραπόμενται κ᾽ τὸν λεγόμενον Οτρῶβον , ὲν τῇ Μαρμαρείῳ . ὁ συμπλοκὴς γενομένης, ᾗ ἐπόνται οἱ περὶ τὸν Στέφανον , αὐτὰ τὰ Μανιάκη προηγμένοι , ὡ τὰς φάλαγγας ᾗκόπτησε . Ἐ αὐτὸν ὡς βασιλέα ὡφώμενον . ὲν ὅσῳ δὲ ταῦτα ἠγίνετο, αἰφνιδίως ἐκ ἵππε πεσὼν ὕπος, απὸ ὅτε, μεδενὸς φανέντος τὰ τῦτον ᾗ ὡσαντος ἀρῆθη ὑβ ἑαυτὸν κατὰ τ᾽ γῆθος κλείαν πλκγὴν. νῦτα δὲ γνωδέντος τῇ ἑωυτῆρ τραπόμενοι, ἀποπέμνεται μὲν κεφαλὴ τὴ Γεωργίυ· συλλαμβάνονται δὲ καὶ πάντες οἱ αὐτῷ συναραμένοι, ἅμα τῇ πτώσει τὰ ἀρχηγὰ τὰ ὅπλα ἐίφωτες , καὶ αὐτὸς ἐ χωρήσαντες . Ἐ τῇ μὲν βασιλεῖ ἀγγελος ἐπεμφθη , κομίζων τὰ ὡαγγίλια τῆς νίκης . ἑσπέρᾳ δὲ μεθ᾽ ἡμέρας τινὰς ὁ Στέφανος, ἢ κεφαλὴ ἄγων τὸ Μανιάκη , ὡ τὰς κρατηθέντας ὲν τῇ πολέμῳ· ὡ ᾗ μέσης ἐπλατεί ας δεξαμβώσας , προνομεύσας ἢ κεφαλὴς ἄνωθεν ὁράτος , καὶ τῇ ἀποσατῶν ὁποῖς ἐπολεμήσαν. αὐτὸς δὲ ἀσιθὼν ἐίσω , ἵππῳ λαδὼν ἐφιππάσατο . Ἐ τὰ μὲν πρὲ τὸν Μανιάκην, τοιῦτον εἴληφε τέλος.

Γίγνε δὲ τὰς ᾗ ἄλλη ἀποσασία ἐν Κύπρῳ κατὰ τῦτον τὸν χρόνον, πρωτυχὸν ἔχοντα Θεόφιλον τὸν Ἐρωτικὸν· ὅτις δὴ τῆς ὑπὸ τραπχῶν , ὡ τωαῦτα ἀεὶ πραγμάτων ἐφιέμενος, ἐπείσθη ὑπὸ Θεοτόκλυ τὸ Καλαφάτης πατρικίυ, Ἐ ᾗ κατηχήσας τὰ φάγματα σύγχυσιν , καιρὸν ὡθεὶς εὑρὼν εἰκθεὶς πρὸς τὸ παυδαζόμενον , τῦτο τὸ ἔθνος ἅπαν τῇ Κυπρίων ἀπάντες , ᾗ τὸν δίκαιον ἢ πράτορα ἢ δημόσιν ὡν φόρων τὸν ἀφαπαναθέντων Θεοφύλακτον ἀνλεὶν παρασκευάζες· ἔγκλημα τύτῳ ὑπισχνῶν , ὡς βαρείας τὰ συντελεῖν ποιημένῳ εἰσπράξεις. ἀλλὰ πρὸς τοῦτον οὐκ ἐθέλοντ᾽ ἢ Μονομάχῳ μακρότερας ἔχειν , χεῖρίται ᾗ αὐτὸν ἐκπιφθεὶς ὁ , τὰ τῦ φόλυ κατέρχων Κωνσαντίνος πατρίκιος ὁ Χαγᾶ , τὸ ἔθνος ἅπαν τῇ Κυπρίων ὑποποίσαμβος , ᾗ εἰς βασιλέα ἄγει . ἀχθέντα δὲ , ὅλυν ὁ βασιλεὺς ἐσθῦσε σολῶν , καὶ ὲν τῇ ἱππικῇ ἱπποδρομίας ἀγομένης δεξαμβὰς σας, καὶ τῇ ὑπαρχόντων ᾗλιάσας , ἀπέλυσε.

Τῇ δὲ κ΄. τὸ Φεβρυαρείυ μηνὸς τῆς ιά΄. ἰνδικτιῶνος , κατέλυσε ᾗ ζωὸς Αλέξιος ὁ πατειάρχης, ᾗ ἀνάγεται εἰς τὸν αὐτὸ Ῥρόνον Μιχαὴλ ὁ Κηρουλάριος , ᾗ ᾗ ἡμέρα ᾗ ὁ ἀγγελισμὸ , μοναχὸς ὢν , ἐξ οὗπερ ὁ ὀρφανοτρόφος αὐτὸν διὰ τῶν ἐπιβυλῶν ἐξώρισε . φοσαγγίλιαται δὲ τῇ βασιλεῖ ᾗ χρυσὸν ἀποσεθσαυρισμένον ἐν τῇ τὸ Αλεξίυ μοῆ , ᾗ πῆμ᾽ας ἀσαλαμβάνεται τῦτο, εἰς κιννηβάρια ποῦ μὶν κὶ . Μάιυ δὲ , ἰνδικτῶρας τ᾽ αὐτ᾽ ἰνδικτ. ἐκτυφλῶται ᾗ ὁ ὀρφανοτρόφος ὲν τῇ λεγομένῳ χωρίῳ τῇ Μαρμαπα , ὡς μὶν τινες φασὶν ὑπὸ Θεοδώρας, ἀκουτος τοῦ βασιλέως· ὡς δὲ ὁ τῇ πολλῶν κρατεῖ λόγος , παρ᾽ αὐτοῦ τὰ, ἐγκωπτος αὐτῇ ᾗ τῆς ὑπεροχίας, ᾗ τῆγν· τοῦ αὐτὰ μιλὸς ἀποδυήσει. Ιουλίῳ δὲ μηνὶ τῆς αὐτῆς ἰνδικτιώνος, καταρχθὴν ὡ Στέφανος ὁ σεβαστοφόρος, ὡς ἐπιβουλεύων τῇ βασιλεῖ, καὶ βασιλία βυλόμενος ποῆσαι Λέοντα πατρίκιον, ᾗ στρατηγὸν Μελιτηνῆς τὸν υἱὸν τὸ Λαμπρου· καὶ ὁ μὲν Στέφανος τῇ ὑπαρχόντων γυμνωθεὶς, ὡ μοναχὸς ἀποκαρεὶς , ἐξωρίσθη· ὁ δὲ Λαμπρὸς ἀπλωὰς ἰσαθεὶς , ᾗ ἐξ ὡς ἀγορᾶς πομπεδθεὶς , ᾗ τὰς ὄψεις πη-

ρωθεὶς, μετὰ μικρὸν ἀπέθανεν. γέγονε δὲ καὶ ἡ Ἰουλίου μῆνα τῆς αὐτῆς ἐπινεμήσεως, καὶ ἡ τῶ Θεοῦ τῆ Ῥώς κίνησις κῆ τῆς βασιλείδος.

Οὗτοι ὧν κοινοφρονοῦντες μέγιστον ἐπὶ Ῥωμαίους, ἡ εἰρωνεύοντες μήτ' ἀλλήλοις ἐπιμένειν, καὶ ἐμπόρους ἐς ἀλλήλους ἐπιμπον. κῆ ἡ ἔτος ἡ χρόνῳ φιλοσοφίας γνωμένης ἐν Βυζαντίῳ μετὰ τινων ἐμπόρων Σκυθῶν, συμπλεγάδος τε ἐξ αὐτῶ ἐπακολυθησάσης, καί τινος Σκύθα φονεῦσίτος ἐπιφανοῦς, ὁ τότε καταρχων τῶ γένος τῶν Βλαδίμηρος, αὖθ' ὁρμητίας, καὶ τὰ πολλὰ τῇ θυμῷ χαλεζόμενος, πυθόμηος τὸ συμβὰν, ἡ θοιποθάσας, καὶ μὴ δὺς ἀναβολὴ καιρὸν τῇ κινήματι, τῇ ὑπ' αὐτὸν ἀγείρας ὅσον μάχιμον, προστιμεσάμηος δὲ ἡ συμμαχικὸν ἐκ ὀλίγων ἀπὸ τῇ κατικοιώτων ἐν ᾗ φροσαρκτίοις τῶ Ὠκιανοῦ γήσοις ἐθνῶν, ἡ πλήθος ἀθροίσας, ὡς φασι, πεζὰ τῆς ἑκατὸν χιλιάδας, ἡ πλοίοις ἡ χωρίοις τοῖς λεγομένοις μονοξύλοις ἐμβαλὼν, κῆ τὰ πόλεως ἐξορμᾷ. ὕπο μαθὼν ὁ βασιλεὺς, πέμπει μὲν φρεσβάπας, ἐξαιτῆ καταθῖδαι τὰ ὅπλα, καὶ ὑπηρημήμος ἐξιέσθαι τὶ δὲ ἡ γήγονεν ἄπτοον, ἓ μὲ ἧς μιερον ἐθελῆσαι πρᾶγμα, τῶδ' ἰὼ μακρὰ παγιωθήσεα ἧχλῦσαι εἰρήνῃ, ἡ τὰ ἔθνη κατ' ἀλλήλων αἴσ[illegible]αι. ἐπεὶ δὲ διᾶξαμενος αὐτὸς τὰ γράμματα, τὰς τε φρίσβεις ἀτίμως ἐθέωσε, ἡ ὑπερφάνως ἐ σοβαρὰς ἀπέδωκεν λόγῳ γίας, ἀπεγνωκὼς ὁ βασιλεὺς τῶ εἰρήνῃ, ἡ αὐτὸς ὡς ἐδὲ ἀντιπαρατάττειν· καὶ τὰς μὲν ἐνδημίσας τῆ βασιλείδι ἐμπόρους τῇ Σκυθῶν, ἔτι θὺ * Συκτιδέ- ἡ τὰς ἡ συμμαχίαν παρόντας * ἠχμοπρίσας ἐν σαι. Scyl. τοῖς δήμασι, καὶ ἀσφαλισάμηος ἵνα μὴ ὁ χοτὸ τὴν ἔνδον ἐπιβολὴ τῆς κινήσεῆ, ὡς ὁ καιρὸς ἰδίδου ἡ τὸ τῆ ὀργῆ οὐχῆμενον, πᾶς τε βασιλικὰς ἐξαρτήσας τειμῆς, ἓ ἄλλας ἐκ ὀλίγας ἀπὸ τῇ δύσκλων ἡ κούφων, καὶ λαοῦ πλησθοσας ἀπὸ τῇ παρατυχόντων ἐν Βυζαντίῳ πότε τραπεσῶν, ἡ αὐτὸς ὑπὸ τῇ βασιλικῇ ὑπιβάς ἁρμοσι, ἐξεσε, ἡ τοὺς Σκυθικὸς ὑπαστιάζει καὶ τὸ τῶ Πόντω σῶμα ἐν τῇ λεγομένῳ παυλοχιακὶ Φάρῳ, παρισμένου ἔχων διὰ τῆς ξηρᾶς ἡ ἱππικὸν τραπεσῶν ικ ὀλίγων. ἐπεὶ δὲ ἀντιμίσθοι ὕσπερ αἱ δυνάμεις, ὁρμὴ μὲν ὑδέτερον μέρος ἔπτεσ· οἱ τε ἓ Σκύθαεὶσπὶ τὸ λιμένος ἐνδα φροσώρμεσι ἐσώπες, ἡσυχίαν ἦγον· ἡ ὁ βασιλεὺς τὸν ἐκείνων φροσμένον κίνησιν, ἐκαρτέρει. ὑπεὶ ἡ καιρὸς ἐτεῤῥέτο, καὶ ἡ ὧρα ἰὼ πρὸς ὀλῆ, πρίσβεις ὁ βασιλὰς πάλιν ἐκπέμπει περὶ εἰρήνης, ἡ πάλιν ἀτήμως ὑποπέμπει τύτες ὁ Βάρβαρος, μᾶλλον, εἰ βύλεται τῇ βασιλεῖ καταθῖδαι τὰ ὅπλα, ὧσαι παστὶ τῇ ἐκμένῳ αὐτῇ στρατῇ, ἀπὸ χρυσίν λίτρας τρεῖς. ἀμπτοπα δὲ φανέσης τῆς ὑπακρίσεως, ἴγνω δέει ὀργῆ ἐχέσθαι. ὡς δ' ἐκείνοι ἀτρήμας εἶχον, μετασκιλάβηδος ὁ βασιλεὺς τὰν μάγιστρον Βασίλειον ἡ Θεόδωρόκανον, τρεῖς εἰληφότας φροσάτους τειμῆς δρομάδας, ἡ ἀπολθεῖν ἡ ὑποπειρᾶσθαι τῇ Σβυδῶν εἴπερ δίωνδεῖν ἀκροβολισμῆος φρὸς πόλιμον αὐτὸς ἐπιπασάσθαι. ὁ δὲ τὰς τειμῆς εἰληφὼς, ἡ πρὸς τὰς Σκύθας γενόμηος, ᾧ δὶ ἀκροβολισμῷ ἡ αὖθ ἀπεπειρᾶτο γνώμης, ἀλλ' ὡς μίσης ἐαυθ ὡδύσας, ἐπτὰ μὲν σταφὰ τῇ σκάνεως καταρλέγει πυρὶ, τρία δὲ ἀπτασθῆα καπαπυίζει, χρέβεται δὲ ἡ ἓν αὐτὸς, ἐσαμθύσας εἰς αὐτὸ, ἓ τῇ ἔνδον ὡς μὲν δυνοφᾷζας, ὡς δὲ ἡ ζοπισσαμβύς, τῶδ τόξιλα καπαπλαγέντας αὐτὸ. οἱ δὲ Σκύθαι, ἓ ἡ βασιλέα ἤδη ἐρχόμῳον ἐλάποντες σωὶ

A causa in pompa ductus, atque oculis orbatus, paulo post vita excessit. Hac ipsa Indictione, mense Junio, Rossica gens contra Romanum Imperium insurrexit.

Hactenus pacem amicitiamque cum Romanis Rossi coluerant, liberaque invicem fuerant commercia, & mercatores ultro citroque commearant. Tunc vero in Urbe orta rixa, cum quibusdam Scythicis negotiatoribus, res ad manus venit, & est quidam de nobilioribus Scythis interfectus. Proinde ejus gentis regulus Bladimerus, homo iracundus, atque animo inquieto, casum hunc sibi annuntiatum ægerrime ferens, nulla interposita mora, ad arma vocatis subditis quotquot bellis habiles erant, copiisque auxiliaribus adscitis haud exiguis, a nationibus quæ Oceani insulas Septentrionales inhabitabant, collecta ad hominum (ut ferunt) CCCIↃↃↃ multitudine, eam usitatis apud ipsos navigiis (linures nos vocamus, unica arbore cavata factos) imponit, & adversus urbem tendit. Imperator ejus conatu intellecto, legatis missis petit, ut ab armis discedat, pollicitus ei quidquid peccatum esset compensaturum, in eo ne ipse levi de causa tot jam per annos coaliam pacem rumperet, gentesque bello committeret. Cum autem barbarus literis acceptis legatos ignominiose protorbaret, reiponsis Imperioris datis: Imperator deiperata pace ipse quoque se pro viribus bello parat. Scythicos negotiatores in urbe degentes, nec non qui ut fecit adesent, per provincias in custodiam dividit, ne quæ ab ipsis domi esset metuenda insidiæ. Tum adornatis, quantum ejus præcepi occasio rei ferebat, Imperatoris triremibus, aliisque levibus navigiis, & impositis in eas qui e militibus ea tempestate Byzantii agentibus legi poterant classiariis, ipse quoque conscendit celoce sua, barbarie occurrit in faucibus maris ad Pharum stationem habentibus, juxta per continentem comitantur equitatu haud exiguo. Instructa utrinque ad pugnam classe, neutra pars prælium incipiebat, Scythis intra occupatum portum se continentibus, & Romanis eorum impetum expectantibus. Cum tempus teereret, & ad vesperam dies inclinaret, rursum legatos de pace mittit Imperator: eosque rursum contumeliose Barbarus rejicit, non aliter se arma depositurum significans, quam accepti in singula fiorum classiariorum capita tributi auri libris. Quod reiponsum cum videret summe absurdum, Imperator pugna decernendum statuit. Barbarisque ectiamnum quiescentibus, vocato ad se magistro Basilio Theodorocano mandat, ut cum tribus velocibus triremibus levi pugna Scythas tentet, atque ad prælium provocet. Basilius acceptis triremibus, non levi prælio eorum animos explorat: sed in medios hostes invectus, septem naves artificioso igne cremat, tres cum ipsis vectoribus demergit, unaque potitur, in eam infiliens, & classiarios partim cædens, partim audacia ipsius perterritos fugans. Scythæ cum universa classe accedere Imperatorem

Bellum Rossiorum, seu Scythicum.

Edit. Paris. pag. 759.

videntes, atque id quod res erat cogitantes, cum ne trium quidem triremium ſuſtinuiſſent impetum: quid eventurum eſſet, ſi cum tota claſſe congregiendum foret, fugam faciunt, & ſe in locum immittentes ſaxa ac ſcopulos ſub mari delitescentes habentem, pleraſque naves perdunt. Sed & milites e continenti eos invadunt, magnamque ſtragem edunt. Sane cadaverum hoſtilium in littore inventa ſunt poſtmodo quindecim circiter millia. Superatis hoc pacto Scythis, Imperator eorum biduum ibi locorum commoratus, tertio die Byzantium rediit, duabus legionibus & quas vocant ſodalitates relictis: ducibus Nicolao cubiculario & magiſtro Baſilio Theodorocano, mandato, ut oram maritimam cuſtodirent, neque excenſionem facere barbaros paterentur, utque tota claſſis apud Pharum in ſtatione eſſet. Hi littora ut juſſit erant circumeuntes, qua cadavera barbatorum æſtus ejecerat, ingenti præda ac ſpoliis potiti ſunt. Verum viginti quatuor tritemes Romanæ, avulſæ ab reliqua claſſe, fugientes barbaros inſeruere, eoſque præterveſtæ ſunt, cum ii in quemdam portum naves ſubduxiſſent. Scythæ ergo paucitate hoſtilium navium cognita, compertoque non plures eſſe quam viſæ erant, a promontoriis ab utraque parte fitis cornua extenderant, & contenta uſi remigatione, circumvenire eas cœperunt. Romani priore labore remigandi inſequendique defatigati, & multitudine hoſtilium navium perterriti, ad fugam inclinarunt. Cum autem barbaricæ naves fauces ſinua circumdediſſent, & in altum exire non daretur, Conſtantinus patricius Caballarius Cibyrræotarum dux, cum ſua & aliis x triremibus fortiter in hoſtem pugnans, conciſus eſt. captæ a barbaris quatuor triremes cum ipſis vectoribus, ipſaque etiam prætoria navis. homines in iis omnes interfecti: reliquæ Romanorum naves in brevia, littora incommoda & ſaxa ejectæ ac contritæ ſunt. claſſiarii alii in aqua perierunt, alii a barbaris vel trucidati vel captivi adducti ſunt. Superſtites, nudi peditesque ad ſuorum ſtationem redierunt. Scythæ, cum præter ſpem ipſis inſtitutum cecidiſſet, domum verſus ire inſtituerunt. Cum non mari modo, ſed terra etiam redirent, (neque enim tantum multitudini ſatis erat navium, cum prælio multæ eſſent demerſæ, multæ captæ, multæ naufragio periiſſent) in Catacalonem Beſtam Ambuſtum tunc litro vicinæ regioni præfectum inciderunt, in ora maris, apud Barnam, fuſique ſunt, & magna clade affecti. octingentos eorum vivos in compedibus ad Imperatorem miſit. Is Ambuſtus, & cum primum Scythæ ad Conſtantinopolin tenderent, inque ipſius provinciam egreſſi pabularentur, militibus ſuis collectis fortiter invaſerat, pulſoſ-

Roſſorum claſſes.

Edit. Pariſ. pag. 760.

Romanorum navium xxiv. capitum.

Scythæ Catacela cædit.

A πωτὶ τῇ γόλῳ, ἢ λογισάμενοι, ὅπερ ἦν οἰκὸς, οἱ πανταῦπα πεπόθασι τειοὶ τειήρεσιν αντιτάττες πολεμήσας, τί ἂν πάθοιεν βιαζόμενοι πωτὶ τῇ γόλῳ συμπλέκεσθαι, ἀπέβλεψαν πρὸς φυγὴν, ἢ οἷς τόποις ἀπορρῳφίττες σκοπέλοις ἔχοντα τὴν πέτρας ὑφάλους, τὰ πλοῖα τῇ σκαφῶν ἀπεβάλλοντο, ἐπιτιθεμένων πάντοθεν ἀπὸ τῆς ξηρᾶς ἢ τῇ παραπορθομένων φρατιωτῶν, ἢ ἀνοπλοτέρων αὐτοῖς· ὡς ὕφθησαν μὴ πᾶσα πεζὴ ἐρήμους ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ἀμφὶ πεντε χιλιάδας. ὁ μὲν οὖν βασιλεὺς μῆ τὸν τῇ Σκυθῶν ἦτταν, ἐφ' ὅλας δύο προσμείνας ἡμέρας, τῇ τῷ τρίτῳ ὑστέρᾳ ἐς τὸν βασιλίδα, δύο πάμπαν καταλιπὼν, ἢ τοὺς λεγομένας ἑταιρείας, ὑφ' ἡγεμόνι πατρίκιῳ Νικολάῳ τῷ παρακοιμωμένῳ, ἢ Βασιλείῳ μαγίστρῳ τῷ Θεοδωροκάνῳ, ἐφ' ᾧ τοὺς αἰγιαλοὺς ἐπισκοπεῖν, ἢ παραρρήγνυσθαι, μὴ τις ἀπόβασις γένηται τῷ βαρβάρων, τὸν δὲ πάντα γόλον μῆ τὸ Φάρου προσμίσαν κελεύσας, ἢ ὁ μὲν βασιλεὺς πᾶσα ἤλαυνε, εἰσῆλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον. οἱ πεζοὶ τῶν παρακοιμώμενον δὲ, ἢ τὸν Θεοδωροκάνον, τοὺς αἰγιαλοὺς περιέττες, ἔνθα μετὰ τὴν ἡττοπὸν ἐξεβράσθη τὰ σώματα τῇ βαρβάρων, πολλῆς λείας ἐκ σκύλων εὑρίσκοντο αὐτοῖς. ἢ τεσσάρες δὲ τόταρες ἐπὶ ὤκοσι τῶ λοιπῶ διωρεθῆναι γόλω, ὅπως φύγωσι τοὺς βαρβάρους· ἐν νηὶ δὲ κόλπῳ ναυλοχούσων αὐτῶν, παρῆλθον αὖται διώκουσαι. ἢ γνόντες οἱ Σκύθαι τὸν ὀλιγότητα, ἢ ἀκριβῶς καταλαβόντες, ὡς οὐ πλείους τῇ φαινομένων αὐτοῖς, ὑπερκρούσις ποιούμενοι ἀπὸ τῶ ἐνθα κρηθῶ ἀκρωτηρίου, ἢ σωπτὴν τῇ ὠρισίᾳ χρώμενοι, ἔκπωθεν ἐγκλείσαι τοὺς ἑαυτῶν. οἱ δὲ Ρωμαῖοι ἐκ τῆς ἀρούρας καταλασίας ἢ τὸ διωγμῶ κατάπτοι ὄντες, ἐ πρὸς τὸ πλῆθος τῇ βαρβαρικῶν σκαφῶν ἀνοδευλιάσαντες, ἁλῖναι πρὸς φυγήν. ἐπεὶ δὲ ἐφθάσαν τὰ τῇ βαρβάρων σκάφη, ἐφαμίσαντο τὸ σῶμα κατασχεῖν τὸ αὐλακι, ἐ ἄπορος ἦν ἡ πρὸς τὸ πέλαγος ἔξοδος, Κωνσταντῖνος μὲν πατρίκιος ὁ Καβαλλάριος, σραπηγὸς ὢν τῇ Κιβυρραιωτῶν, γενναίως ἴσα πρὸς πόλεμον μετὰ τῆς ναυτικῆς, ἢ λοιπῶν δίκα, ἢ ἀρώτως μαχόμενος ἀπέθανε. ἑλόντες δὲ ἢ πάντας τειήρεις ἄνδρες σὺν τῇ ναυαρχίδι, ἢ πάντες ἐν αὐταῖς ἀπεσφάγησαν. τὰ δὲ Ρωμαϊκὰ λοιπὰ πλοῖα ἐν βράχει ἢ ἀκταῖς ἢ σκοπέλοις ἀπορρίφησαν· ὧν συντριβέντων, οἱ μὲν τῇ ἐν αὐταῖς ὑποβρύχιοι γένεσιν τῇ θαλάσσῃ, ἄλλοι δὲ ἁλόντες ὑπὸ τῶ βαρβάρων, ἐ μαχαίρᾳ παραδόθησαν ἢ δουλείᾳ. οἱ δὲ ἡμιθνῆτες, πεζοὶ ἐ γυμνοὶ εἰς τὸ οἰκεῖον σρατόπεδον ἀνεσώθησαν. οἱ δὲ Σκύθαι ὡς ἐπ' εἰς ἔργον ἐχώρει αὐτοῖς τὰ τῇ ἐλπίδων, πᾶς ἐπ' οἶκον πορείας ἐμηθήσαν, ὑποτρίφουσι δὲ τόπους ἧ τε γῆς ἢ θαλάσσης (ἐδὲ ᾗ ἐξέρασεν πᾶς πᾶσι τὰ σκάφη, τὰ μὲν ὑπὸ ἢ φρυγησαμένης ναυαρχίας καταποντισθέντα τῇ λι-

B

C

D

E

Scythæ ex Byzantio abeunt.

γω-

γενεαῖος ἀγωνισάμενος ἐτρίβητό τε κατὰ κράτος, καὶ
ὡς πᾶσι οἰκείᾳ σπάρῃ φυγεῖν ἰωάγκασε· καὶ πάλιν δὲ τὰ
ἀγχίαλα, τὰ ὑπ' αὐτὸν ἀρχῆς φυλάττων χωρία, καὶ
* ὑποχωρήσαντας ἐκδεχόμενον τὸ τέλος, * εἰρήσασθαι τὰ εἰρημένα.

Σπτεμβρίῳ δὲ μηνὶ, ἰνδικτιῶνος * ιβ'. ἔτους
γραφῆ. ἐπεδόσην αὐτοῖς σφοδρὸς, ὡς ἄβροβαρύτατα
κνίδων τὰς ἧβ ἀμπέλων καρπὸς. κατὰ πᾶσαν τὴν χρό-
Scylitz ζ δικαίως. νον τοῦτος ἀγομένης τῇ ἁγίων μ. μαρτύρων, ἐν τῇ
Scylitz. θ'. τὸ Μαρτίῳ μηνὶς, μέλλων ὁ βασιλεὺς εἰς φρο-
σκυνῆσαι ἀπελθεῖν τῇ ἁγίων ὑμνοσίᾳ φροσόδῳ,
καπεσασιάδη παρὰ τὸ ὄνημ. ἐξελθόντος δὲ τότε πέ-
ζῃ μὴ πολλῆς δυρυφορίας ἀπὸ τοῦ παλατίου, ἢ ὄχ-
μίας, ἢ τὸν ἐν τῇ Χαλκῇ καταλαβόντες ναὸν τοῦ Σω-
τῆρος, ἢ μηδεστὸς ἐκείθεν ἐξιππασαθαι, ἢ ἀφὸς
τὸν τῇ μαρτύρων ἀρκιόδαι σκυδε, ἐξαίφνης ἐξέχυ-
θη ῥοιὴ κατὰ μέσα τὰ πλήθος· ἡμεῖς τῶν Σκλήρων
ναὶ βασίλιναι ὁ Φίλιππ, καὶ δὶ αὐτῶν αἱ μετὰ
ἡμῶν αἱ πορφυρογέννητοι Ζωὴ καὶ Θεοδώρα Σεβαστῶ-
ται. ἢ ὠδὺς συμπεσῶσι τὰ πάντα, ἢ παραχὴ καπέ-
χε τὸ πλῆθος, ἢ ἐξῆκει τὸν βασιλέα ἀβροφεύσασθαι.
ἢ εἰ μὴ τάχιον αἱ βασίλισσαι φροκίβασαι ἀνῶθεν κα-
τεσπάσιναν τὸ πλῆθος, ἀπολαλέσται ἂν ἀκ ὀλίγοι,
ἴσως δὲ καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεύς. καπυπαθέσης δὲ τῆς
παραχῆς, ὑπέρφλεν εἰς τὰ βασίλεια, τῶν εἰς τὰς
μαρτύρας ἀρίξειν παραπισσόμενος.

Ἰνδικτιῶνος δὲ ιγ'. ὁ κατὰ τὸ Ανίε ἀρχὼν ἐλάμ-
βανε πόλεμος. ἀλλὰ ῥᾴτιον ἀνῶθεν, πῶς ἢ ἀβ τίτε
ἔφοπον, ὑφυκίαε ἀγοντι τῇ τὸ Ανίε ὑπαρχῇ, ἢ μι-
δὲν ἀπαίτιον ἀβροπτομένῳ, Κωνσταντίνος ὁ βασι-
* ἀβ βασιλ- λεὺς ποιήσειν ἐπιχείρησεν. ὅτε Γεώργιος ὁ * Αβασ-
ρων Scylitz. γῶν ἀρχηγὸς ὅπλα κατὰ Ρωμαίων ἐκίνησε, συμμα-
χῶν ἴδι αὐτῷ ἢ Ἰωβαπσίνης ὁ τῆς τὸ Ανίε κυρείων
χώρας. ἐπεὶ δὲ, ὡς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἴρηται, Βασί-
λειος ὁ βασιλεὺς ἀπελθὼν ἐν Ἰβηρίᾳ, παραπίζησιν
ἠνωίσατο κατὰ τὸ Γεωργίου, ἢ ὅπου ἐτρέψατο ἢ συ-
στεῖλε, φοβηθεὶς Ἰωβαπσίνης, μήπως ὁ βασιλεὺς
μνείων ἢβ τῶν συμμαχίαν, ἀνηκεστόν τι ἐς αὐτὸν ἢβ-
ᾠράζηται, τὰς κλεῖς τῆς πόλεως ἑλπρῶς αὐτομολεῖ
ἁφὸς τὸν βασιλέα, ἢ ἑαυτὸν ἐγχειρίζει ἐθελοντής, ἢ
τὰς κλεῖς παραδίδωσιν. ὁ δὲ τῆς συμήσεως πᾶσαν ἀπο-
δεξάμενος, μαγιστρὸν τε τιμᾷ, ἢ ἀρχοντα ἢβ βίω τὸ
Ανίε καὶ τὰς λεγομένης μεγάλης Αρμηνίας ἀποβάλλε-
ται, ἐγγραφὸν ἀπαιτῆσας ἀπ' αὐτῶ γραμματέον, ὡς
μὴ ἢ αὐτὸ πελάτην ἑταιρίζει πᾶσα ἡ τοῦ αὐτοῦ ἀρχὴ ἐς
τὸ δίκαιον αὐτῶ, ἢ μέρος ἴσεται τῆς Ρωμαϊκῆς. ἐγέ-
νετο ταῦτα. ἢ Σπήκει μὲν ὁ βασιλεὺς, Σπήκει δὲ
μὴ χρόνος ἱκανὸς ἢ ὁ Ἰωβαπσίνης. ἢ Σπάτσης αὐ-
τὸν, Κακίκιος ὁ τῶν ἰβῆ ἐξῆκεν ἐξ ἀρχῆς, ἐ-
ρῶνλω μὲν δὶπηρε σοὸς Ρωμαῖος, ἢ ὁμαχμίαν, κα-
τεῖχε μὲντοι ἢ πατρῶα ἀρχὴν, ἢ ὑποδεξάμενα Ρωμαί-
ους ἐκ ἤθελεν, ὡς τὸ πατρικὸν ἰβῶλτο γραμματέον.
ἐφρὼν δὲ ὧν ἐν τοῖς ἀνακτόροις τὸ γραμματέον ὁ Μοσο-
μάχης, ἀπῆτει ἢ τὸ Λνίον, ἢ τὴν πᾶσαν μεγάλλω
Αρμῆνιαν, ὡς Βασιλέου τὰ βασιλέως ἐβδόσος. τὰ
δὲ δοῦλον μὲν ἑαυτὸν ἀσυμολογοῦντος (Ρωμαίων
Inclusa sup plentur ex Scyl. ὑποσπᾶται δὲ τῆς πατρῴας ἀρχῆς μὴ ἐθέλοντος) τὸν
πολεμητὸν ἔδοκει τῇ βασιλεῖ. ἢ δὴ ἐρατὸν ἀγεί-
ρας, ἢ Μιχαὴλ Βάτῃ τῇ Ιασίτῃ ἐγχειρίσας ἀρχοντι φᾶσαντι ἀροβλικῆναι τῆς Ιβηρίας,
πολεμεῖν ἐπεκάλεσε τῇ Καπικίῳ· ὁ δὲ ἀπελθὼν, καθ' ὅσον οἷόν τ' ἦν, ἑαυτοῦδε ἐκπλήρωσε τὰ
προσταχμένα. ὅπερ γνοὺς ὁ Κακίκιος, ἢ ὅτι αὐτὶ φίλα ἢ συμμάχῳ πολέμιος κίκεται, ἢ

A que ad ſua confugere navigia coegerat. Edit. Paris. & tunc iterum oram ſuæ provinciæ ma- pag. 761.
ritimam cuſtodiens, exituique intentus,
hoc facinus edidit.

Anno mundi ɔɔɔ ↀ ɔ ϛ ɔ ʟ ɪ ɪ,
Indictione duodecima, menſe Septem-
bri, vehemens flavit ventus, quo fru-
ctus vinearum pene perierunt. Eo ip-
ſo anno, nona die Martii, quæ feſ-
ta eſt memoriæ divorum quadragin-
ta martyrum, Imperator ut iis ſup-
plicaret publice proceſſurus, ſeditio-
ne populi intercepcus eſt. Cum enim
pedes magno fatellitum cum comitatu & ſauſtis acclamationibus a. palatio uſque ad fanum Servatoris in
B Chalce proceſſiſſet, indeque equo ad martyrum ædem vehi vellet, ſubito vox e medio multitudinis exaudita eſt, Nolumus Sclerænam (ſic Romani Du- Seditio in Imperatorem & pericula ejus.
cas forore vocabatur, Monomachi con-
cubina) eſſe Imperatricem, neque prop-
ter eam dominas noſtras Porphyro-
gennetas Zoen ac Theodoram mori.
atque illico omnia confuſionis ac tu-
multus plena : & Imperatorem turba
ad necem depoſcit. quod niſi cele-
riter Auguſtæ de ſublimi proſpicien-
tes multitudinem placaſſent, plurimi
haud dubie, atque ipſe forſitan Im-
perator perituri fuerant. Sedato au-
tem motu, Imperator, omiſſa ad mar-
C tyres proceſſione, in palatium ſe re-
cepit.

Indictione decimatertia, bellum de Cæſalio belli Anio, & Armeniam majorem.
Anio cœpit. Sed exponendum eſt, cur
& qua ratione Anii principi quidem
ti, nullaque ab eo orta injuria Impe-
rator bellum intulerit. Georgius Abaſ-
gorum princeps bellum adverſus Ro-
manos movens, ſocium ejus habuerat
Johannefcam, Anii dominum. Verum
ubi Baſilius Imperator in Iberiam ver
exercitu proſectus, Georgium prælio fri
& Johannefcas metuens, ne ob bel-
li ſocietatem iratus Imperator duriu
de ſe ſtatueret, cum clavibus urbis ei
eum transfugerat, ſeque & claves ei
D ultro dediderat. Quam ejus calliditat
tem approbans Baſilius, magiſtri hooo-
re ornatum, Anii & Armeniæ quæ
magna dicitur præfectum eum atque
ad vitæ ejus exitum conſtituerat : ſcri-
pta cautione proſeſſum, mortuo ipſo
eam præfecturam ad ſuum dominum re-
diturum, partemque Romanæ ditionis
futuram. Mortuo Baſilio, atque mul-
tis poſt annis Johannefcæ, filius hujus
Cacicius occupata præfectura, pacem
ſocietatemque cum Romanis ſervavit.
paternam interim ditionem retinens,
Romanis, quod ſcriptum jubebat, ne-
quaquam redditit. Monomachus pacti pag. 762.
formula in Archivo reperta, Anium
univerſamque magnam Armeniam, ut
E Baſilii hæres, repoſcit. Cumque Ca-
cicius ferrum quidem ſe profiteretur
* bello ſuas res reperere Imperator ſta- 358
tuit. Proinde collectum exercitum Mi- * Romanorum,
chaelo Bettæ Jaſitæ, qui jam tum præ- nolite jubeo
fectus Iberiæ erat deſignatus, tradit : poterna ditio-
mandatoque, ut Cacicio bellum faciat. ne carere.
atque ſi in provinciarum proſectus, man-
data Imperatoris pro virili exequitur.
Cacicius ſe pro amico & ſocio Roma-
norum hoſtem judicatum ſentiens,
F

Bellum contractum Cacicium.

se etiam suis contractis copiis, se quantum res ferebant tueri intendit. Cum autem res Jasiæ male succederent, mittitur etiam Nicolaus præses scholarum domesticus, accubitor quondam Constantini Imperatoris, cum grandi exercitu, ut vel multitudine opprimeretur Cacicius. Mittit etiam litteras Imperator ad Apleſpharium Tibil, & quæ circa Araxen fluvium eſt Perſarmeniæ præfectum: hortaturque eum ut quantum poſſit, magnam Armeniam & ditionem Caciciſ infeſtet. Nicolaus ubi in provinciam pervenit, ſtatim ſe rei gerendæ dat, litteraſque Imperatoris ad Apleſpharium mittit: ipſe una ſcribens, eumque donis & pollicitationibus luſtigans, ut Imperatoris voluntati morem gerat. Reſcribit is, ea conditione ſe id facturum, ſi Imperator litteris ad ſe miſſis pacificatur, ſe ipſi omnium quæcumque ipſe Caciclo belli jure eripuiſſet, firmam poſſeſſionem ac dominium concedere. Hanc conditionem Imperator probavit, aureaque bulla id poſtulatum Apleſpharii ratum ſe habere teſtatus eſt. qua accepta Apleſpharius ſtatim rem aggreſſus, multas Cacicii arces ac munitiones expugnatas occupavit. Cacicius a Romanis oppugnatus copiis, & a Tibanio præfecto infeſtatus, rebus deſperatis, cum Nicolao pacem facit, per eumque ſe & urbem Imperatori dedit. ad quem profectus, ab eoque magiſtetii dignitate decoratus, ampliſſimiſque in Cappadocia, ad Charſianumque & Lycandrum prædiis donatus, vitam exinde pacatam ac tranquillam egit. Monomachius capta a Tibil præfecto caſtella & oppida, ut partem Aniacæ ditionis repoſcens, cum ea Apleſphares ſponte non dimitteret, ſed aurea bulla niteretur: Nicolao præcipit, ut cum Romano & Iberico exercitu, & copiis Armeniæ magnæ, quas Cacicius duxerat, bellum ei faciat. Nicolaus contractis omnibus copiis, Beſtarcham Jaſitam iis præfecit, & ſuum ſervum Conſtantinum magiſtrum Alapum, coſque ad oppugnandum Tibium mittit. Erat Apleſphares homo, ut quiſquam alius, bellicarum artium peritiſſimus, gnarus rei gerendæ, & conſilia hoſtium eludere callidus. Is cum ſe pugnæ cum Romanis copiis committendæ imparem ſentiret, Intra muros ſe continet, amnemque alluentem avertit, ita ut omnem urbi vicinam planiciem le inundaret, ſtagnoque & cœno paludis in morem oppleret: & in vineis quæ circum urbem in orbem erant ſitæ, ſagittarios pedites abdit: & expectare ſignum, quod ipſe tuba daturus eſſet, jubet: ita inſtructus, adventum hoſtium operitur. Romanorum autem ductores præ metu ac deſpetatione rerum urbi ſe incluſiſſe, & campum aqua opplevisſe Apleſpharem opinati, promiſcue & nullo ordine, alii equites, alii ab equis digreſſi, ut cuique placebat, ad urbem occurrunt, primo ſcilicet aggreſſu eam capturi. Ubi in vias pervenere quæ per medias ducebant vineas, jamque urbi ſubiverunt, claſ-

Edit. Pariſ. pag. 763.

Bellum in Apleſpharium.

319

Romanorum clades in Iberia.

A αὐτὸς τὰς αὐτῶ δυνάμεις ἀγηοχὼς, κατὰ τὸ ἐγχωρῶν αὐτῷ τὰς ἐπιόντας ἠμύνετο. κακῶς δὲ φερομένων τῷ πραγμάτων τῷ Ιασίτῃ, πέμπεται καὶ ὁ Νικόλαος ἀρίδηρος ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν, ὁ τῶ βασιλέως Κωνσταντίνου παρακοιμώμενος, μετ' βαρείας χειρὸς, ὥστε τῷ πλήθει τὴ τῇ δυνάμει καταγωνίσασθαι τὸν Καικίον, ἐπέστειλε δὲ γράμματα τῶ βασιλέως πρὸς Απλεσφάριον τὸν ἄρχοντα τῶ Τιβίου, τὸν τῆς ἀνὲξ τοπαρχίας Περσαρμενίας, παρακαλοῦντα αὐτὸν καὶ τὸ δικαιοῦν, δῶρα τῶν μεγάλων Αρμενίων, καὶ τῶν ὑποκειμένων χώραν τῷ Καικίῳ· ἀπελθὼν οὖν ὁ Νικόλαος, ἐκεῖνος μὲν ἔργα εἶχεν. τὰ δὲ γράμματα πέμπει πρὸς τὸν Απλεσφάριον, γράψας τὸν αὐτὸν, τὸν παρατρωπίας, καὶ δῶρας τὰ ὑποκείσεται ἰριθάσας, ἐφ' ᾧτε τὸν θεὸν τὰς βυλάσεις τῶ βασιλέως· ὁ δὲ τὰ γράμματα δεξάμενος, ἀμείβεται ἐπιστολὰ ποιῆσαι τὰ κεκελευσμένα, εἰ γράμματα πεμφθείη παρ' βασιλικὰ, ἀσφάλειαν παρέχοντα αὐτῷ, πάντα ἔχειν ἐν βεβαίῳ διανοεῖσθαι τὰ ὁρώμενα τὰ χωρία, ὅσαπερ ἐχύσευε νόμῳ πολέμου απεκτῆσθαι, λόγῳ τῷ ἀφαιρεῖσθαι τῆ Καικίῳ· ἐδέξατο τὸν λόγον ὁ βασιλεὺς, τὰ χρυσοβούλλοις γραφαῖς ἐπιβεβαιοῖ, ὅσα ὁ Απλεσφάριος ἠτήσατο. καὶ δεξάμενος ὑπὸ τὸ γράμμα, ἔργα ἦπτετο, τὰ πολλὰ τῷ τῶ Καικίου ἀπολιμφύσας καπέχειν ὀχυρώματα τὰ χωρία. ὁ δὲ Καικίος ὑπὸ τῶν τῆς Ρωμαϊκῆς δυνάμεως πολεμούμενος, ὑπὸ τὸ τῶ ἄρχοντος τῶ Τιβίου λεηλατήμενος, τὰ τῆς πᾶσιν ἀπογνοὺς, συνέδετο πρὸς τὸν παρακοιμώμενον, καὶ προχωρεῖ τῇ βασιλεῖ δὶ αὐτὸ, παραδοὺς τὴν πόλιν. καὶ ὁ μὲν ἐς τὸν βασιλέα ἐλθὼν, τὰ μάγιστρος τιμηθεὶς, τὰ χωρία πολυαρόσεδα κατὰ τὴν Καππαδοκίαν τὰ τὸν Χαρσιανὸν τὰ τὸν Λυκανδρὸν εἰλαφὼς, εὐφυσικῶς τὴ ἀπαραχον τὸν λοιπὸν ἔζησεν βίον. ὁ δὲ Μονομαχὸς τὰ ἐκπολιορκηθέντα φρούρια παρὰ τῶ Τιβίου, τὰ χωρία, ὡς μέρα τῶ Ανὶν ἐπιζητῶ, ἐπεὶ ἐκεῖνός γε ἐκεῖσε ἐμεθίετο τόπον, ἀλλ' αὐτεῖχετο τῆς χρυσοβούλλου γραφῆς, ἀναιρεῖται πόλεμον πρὸς αὐτὸν, τὰ πάλιν προσάττει τῇ παρακοιμωμένῳ μετὰ τὸ τῆς Ρωμαϊκῆς χειρὸς, τῶν Ιβηρικῶν στρατῶ, τὰ τῆς ἐν τῇ μεγάλῃ Αρμενίᾳ δυνάμεως, ἧς κατῆρχεν ὁ Ανιάνης, τῇ Απλεσφάρῃ πολεμεῖν. πάσας οὖν ὅπως ἀθροίσας τὰς δυνάμεις, τὰ ἄρχοντα αὐταῖς ἐπισήσας * τὸν Βεσάρχιν τὸν Ιασίτου, τὰ ἑαυτὸν δοῦλον Κωνσταντῖνον μάγιστρον τὸν Αλανὸν, τὰ τὸν Τιβίου ἐπέμπει. ὁ δὲ Απλεσφάρος στρατηγικώτατος ἀνθρώπος ὢν, ἕτερά τις ἄλλος, τὰ ἔργα πολεμικὰ τὰ βυλὰς ἐχθρῶν ἐξευρίσκειν δυνάμενος, φοβεῖται μὲν τὴν Ρωμαϊκὴν δύναμιν εἰδὼς ἑαυτὸν μὰ ἀξιόχρεων, οὐκ ἀντιπαρατάξεσθαι. ὧνπερ δὲ τειχῶν συγκλείσας ἑαυτὸν, τὰ τὸν παραρρέοντα μετοχετεύσας ποταμὸν, τὰ πᾶσαν ἐπικλύσας τὴν πεδιάδα, τὰ λιμνάσας, πυλάδη τε ὧσαι τὰ τετραγώδη, προτίμησε τῶν ἐπίλοιπον τῇ ἑαυτοῦ, παρασπάσας ἐκ τῶν κύκλῳθεν τῆς πόλεως ὧσαν ἀμπελῶσι τὸ ἔτας πηγὰς, τὰ κρύπτεσθαι τὰ φορτίζειν κελεύσας, ἄχρις ἂν αὐτὸς τῷ σάλπιγγι ἐπισημήνῃ) τὸ ἐναντίον. αἱ δὲ τῇ Ρωμαίων ἄρχοντες τὸν τε εἰς τὴν πόλιν συγκλεισμὸν, τὰ τὴν τῆς ἐπιλύσεως, δεδιέναι ὄργον τὰ ὑποχώσεως πρίνασης, ἄπρακτοι τὰ ἀσφάλτῳ ἄλλοι μὲν τῇ ἵππων ὑποβάντες, ἄλλοι δὲ τὰ ὁρμῶσι, ὡς τὴν ἕκαστος ἐβούλετο, πρὸς τὴν πόλιν ἔτρεχον, ὡς αὐτοβοεὶ παίσειν πρίσοντες. Επεὶ δὲ ἔνδον ἐγένετο τὸ ἐν μέσῳ τῶ ἀμπελώνων εἶδον, τὰ ἄχει τῆς πόλεως ἅψασαι, τὸν δὲ τῇ σάλπιγγι συμφυὲς

Michael Cedrenus.

ὁ Απλησφάρης, ἔργα ἐπίλεσιν ἔχειθαι. καὶ σξαναστὰς ὑπὸ τῆ λόχων οἱ πεζοὶ, οἱ μὲν πέζοις, οἱ δὲ λίθοις ἔβαλλον· ἄλλοι δὲ ἐνίνρωσκον ὑπὸ τῶ Ἀσσυρίων, τῆ Ρωμαίων κωλυομένων ὑπὸ πάντων τῶν πολεμίων ἀμύνασθαι. γίνεται οὖν ἔφοδος μεγάλη, ὡ σφάζονται Ρωμαίων ἀπείρων πλῆθος, φυγεῖν μὰ δυναμένων τῆ ἵππων, ἀλλ' ἐμπιπτόντων εἰς τὰ πάλαι καὶ τὰ πίλματα· μόλις οὖν σωθεὶς ὁ Ιασίτης, σὺν τῷ Κωνσταντίνῳ ἐν τῆ Λιβύη αὐτάγγελος τῶν συμφορᾶς τῷ Νικολάῳ γεγόνασιν. Αγχελθέντος δὲ τῶ συμβάντος ἀτυχήματος τῷ βασιλεῖ, ὁ μὲν Νικόλαος ἐξ ἀ Ιασίτης ἀφαιρῶνται τὰς ἀρχὰς, προχειρίζονται δὲ αὐτὶ μὲν τῶ Ιασίτου δοῦξ Ιβηρίας ὁ Κεκαυμένος, αὐτὶ δὲ τῶ Νικολάου στρατηγὸς αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος, ὁ τῆς μεγάλης ἑταιρείας ἄρχων, εὐνοῦχος ἀνθρωπος, ἐκ Σαρακηνῶν ἕλκων τὸ γένος, καὶ τῷ βασιλεῖ ὑπηρετήσας πρὸ τῆς βασιλείας, καὶ πίστιν πρῶν ἐς αὐτόν. οἱ δὲ ἐξ κατὰ χώραν γινόμενοι, ἐξ τὰς δυνάμεις συναθροίσαντες, ἔργου εἴχοντο. ἐξ τῆ μὲν πάλαι τῶ Τιβίν, ὅπερ ἦν τῶ παντὸς ἔθνους μητρόπολις, σφαβαλεῖν οὐκ ἐθέλησαν. ὑποπεμφθέντες δὲ τῆ λοιπῶν φρουρίων, τῆ ὅσα τῆ Λιβύη ὑπήκουσαν. καὶ αἱροῦσι μὲν τὴν ἁγίαν Μαρίαν, ἐξ τὸ λεγόμενον Αμπίρ, καὶ τὸν ἅγιον Γρηγόριον, λίαν ἐρυμνὰ ἐξ ὑπόκρυμνα ὑχυρώμενα· τῶ Απλησφάρη πιλμάχις ἐπιχειρήσαντος βοηθῆσαι αὐτοῖς πολιορκουμένοις, καὶ ναυτικὰς ἀπωθέντος. ἔρχονται ἐξ καὶ ἐπὶ τὸ φρούριον τὸ καλούμενον Κελιδόνιον, ἐπὶ βυνῷ τῆ ὑποκρήμνου ἱδρυμένον, ἐξ ὃ πόρρω κείμενον τῶ Τιβέως ἐξ κυκλωσάμενοι πᾶν πάφρος ἐξ χάρακι, ἔξω φοσεδρέας ἀπώγοντο παρασκευάζεσθαι· καὶ ἔξ δὴ καὶ ἐπειδὴ ἔξ ἀναγκαίων οἱ ἔσω τὰ τείχους μὴ φθάσαιεν εἰσκομίζεσθαι τὰ ἐπιτήδεια, ἔξω τὸ τῆς προσβολῆς ἀξύρροπον. καὶ παρεσκευάστο ἂν καὶ πᾶν, εἰ μὴ αἰφνιδίως ὁ τῶ πατεχείου Λέοντος τοῦ Τορνικίου ἔξ ἐπαίρας ἀνῆφθη λοιμασία. ὅπερ ἔξ στρατιῶν ἐν Ιβηρίᾳ, ἐξ ἔβλαθεῖς ὡς τυραννίων, τῆς τε ἀρχῆς παρεγίλλεται, καὶ μοναχὸς ἐκάλεσρατο. * μὰ ἐπιγκὼν δὲ ὑφόρως τὰ εἰς αὐτὸν γεγονότα ἀνιαρὰ, λάθρα καὶ κρ μικρὸν πᾶς ἐν Αδριανουπόλει πρότερον ὑποπεσόντας στρατηγὸς, ὁπόσοι ἔτυχον ὄντες παρωρημένοι καὶ ἄπρακτοι. ἔξ δὴ τύπον καὶ τῆ αὐτῶ συγγνῶν ὑποφθόρας ἐν τῆς ἄσοι * ἐφόλαξον στρατιώτας, καὶ τῆς ὅσοι τὰς λιπλασίαις καὶ τὰῖς ἁρπαγαῖς ἔχαιρον, καὶ χεῖρα ἱκανὴν συναγάμενος, ἀναχωρεῖται βασιλεύς, καὶ ἅπαντα τὸν ὑπ' αὐτὸν ἀγέραρα λαὸν, ἄξυς ἐπιφαίνεται τῆ βασιλίδι, τὰ βασιλέως μέτα ἱκανὸν λαὸν ἔχοντος ἐφὸς ἀντιπαράταξιν, μέτ πεζόντος τῆς πολίνας, ὡς ὦσιται καὶ πίστιν φυλάξωσιν ἐς αὐτόν. καὶ ἔξ τῶν ἄγγελος ἐς τὸν Κωνσταντῖνον ἐν Ιβαρίᾳ πέμπεται δημοσίως ἵππος ἵππος, μῆ γραμμάτων βασιλικῶν, κελεύοντων τῶν ἐν χερσὶν ἀρίμενον ἔργων, ἀφικέσθαι ὡς τάχος μετὰ τῆ δυνάμεων ἐς τὴν βασιλίδα. διξαμένος δ' ὅπερ τὰ γράμματα, καὶ πε ἐν χερσὶν ἔχων τὸ φρόνεμα, λύει μὲν τὴν πολιορκίαν, ἀνίσταται ἔ τῆ Απλησφάρη, ἀσφαλισάμενος αὐτὸν ἀράς ἐξ ὅρκοις, ὡς ἔνοιαν ἔξω φυλάξειν τῆ βασιλεῖ, ἐξ ἰδίαπορ μελετήσει φιλίαν καὶ Ρωμαίων. ὅπερ δὲ ἀφίξας, ἐξ τὰς δυνάμεις ἀναλαβὼν, ἀπροϊδῶς ἀπέγιτο ἀφὸς τὸ βασιλίδα. ἐξ τὸ μὲν Κελιδόνιον, πᾶσα ἃ ἕρπορ

A sicum Apleſphares canit. & pedites ex inſidiis coorti, alii ſagittis, alii ſaxis Romanos impetunt, alii deſuper de ſeptis vinearum vulnerant, cum quidem Romanis ſui defendendi omnis eſſet erepta facultas. Ingeos tum clades accepta, & Romanorum innumerabilis cæſa multitudo, cum equi fugere non poſſent limo & lacunis impediti. Ægre elapſi Jaſites & Conſtantinus Anium pervenerunt, Nicolaoque calamitatis nuntii fuerunt. De qua clade certior factus Imperator, Nicolao & Jaſitæ abrogat magiſtratum, loco Jaſitæ ducem Iberiæ facit Ambuſtum: pro Nicolao Imperatorem exercituum creat Conſtantinum magnæ ſodalitatis principem, eunuchum, a Saracenis oriundum, ſibi fidam hominem, & cujus opera etiam antequam ad Imperium eveheretur uſus fuerat. Hi autem provinciam ingreſſi, collectiſque exercitibus ad rem gerendam converſi, urbem Tibium, quæ erat ejus gentis metropolis, oppugnare incommodum rati, reliqua ad Anium pertinentia caſtella tentant: capiuntque ſanctam Mariam, Ampierum, ſanctum Gregorium, admodum munitas & præruptis impoſitas faxis arces, Apleſphario ſæpe opem iis dum oppugnarentur ferre conato, ſemperque victo. Inde ad caſtellum Chelidonium veniunt, ſitum in præcipiti colle haud longe a Tibin. Id cum vallo foſſaque circumveniſſent, obſidione capere intendunt, quod jam præſidiarios res ad victum neceſſariæ deſtituebant, ſubita obſidione præventos ne earum copiam importarent. ſuſtentque eo potiti, niſi in Occidente repente patricii Leonis Tornici exarſiſſet defectio. Is Leo cum Iberiam gubernaret affectatæ tyrannidis accuſatus, magiſtratu ſpoliatus, ratuſque vitam monaſticam agere juſſus erat. Non mediocriter autem ferens contumeliam, occulte ac paulatim duces qui Adrianopoli erant corrupit, qui & ipſi contemptim ab Imperatore habiti otio torpebant. Horum deinde & ſuorum neceſſariorum opera milites quoque ſibi conciliat, qui otioſi degebant, & quoquoc prædis ac direptionibus delectabantur. contractaque magna manu, Imperator ſalutatus, cum omnibus ſuis copiis actutum ad urbem proficiſcitur. Imperator, qui neque ad reſiſtendum fatis habebat in promptu militum, neque civium erga ſe fidei ac benevolentiæ ſe committere audebat, in Iberiam nuntium equis diſpoſitis mittit ad Conſtantinum, omiſſis quæ in manibus erant, celerrime ad Conſtantinopolin cum exercitu venire jubens. Is acceptis litteris, quamquam jamjam potituras Chelidonio videbatur, ſoluta obſidione, cum Apleſpharo pacem fœduſque componit, jurato, & diris etiam ni promiſſa implaret imprecationibus ſe devovente, ſe in fide Imperatoris permanſuram, neque quicquam contra Romanos moliturum: ble ita actis, ad urbem cum exercitu feſtinat. hoc modo Chelidonium liberatum. Ip-

Edit. Pariſ. pag. 764.

Leo Tornicius Imperium affectat.

* ἐξ οὐ τῶν πολλῶν ἀχθομένων μὲν δεμασκήλοις πρότερον ὑποπεσόντας στρατηγὸς, ὁπόσοι ἔτυχον ὄντες παρωρημένοι καὶ ἄπρακτοι. Scylitz.

* ἔξ Μακεδονικῶν ἀρχόντων ταγμάτων, ξ Θρακησίων καὶ τῶν ὁσι Scylit.

se cum Orientales legiones totumque exercitum adduxisset, jussu Imperatoris urbem intravit, exercitus parte in Thraciam transportata, ad Chrysopolin; quæ mari interfluente Constantinopoli opposita est, alia ad Abydum quæ in Hellespontο. verum hæc postea temporis acta.

Tornicius ante Constantini adventum mense Septembri, Indictione prima, Imperator (ut diximus) salutatus, dicto cicius Constantinopolin obsidet, sperans se statim eam potiturum quod scirebat Imperatorem militibus destitui. Igitur castris proxime monasterium Anargyrorum, e regione Blachernarum fixis, primum verbis ac pollicitationibus animos civium tentat: deinde nemine audiente ipsum, vim parat. Sed & Imperator cives populumque armat, iisque murorum defensionem committit: & militet qui tum aderant alioſque, ipsius justu a principibus senatus armatos, qui ultra eo non erant, per portam Blachernensem educit, atque adversus hosti constituit: vallo tantummodo interjecto, quod impetum irruentium hostium remoraretur. Atqui intra portas se continere, & de muris repellere adorientes præstabat: & magister Argyrus Italus vehementer quiritabatur, ac Imperatorem hortabatur ne se extra portas emitteret, neve cum sævente multitudine & bellicis laboribus adfocta congrederetur, ipse stipatus exigua manu tyronum bellique imperitorum hominum. Ne quid tamen obtineret, Constantinus Leichudes effecit, auctor alterius consilii, & in summa apud Imperatorem auctoritate. Imperatore eum suis fab vesperam egresso, perduellis suos armat, & in Imperatorios magno cum impetu irruit, oculique momento, perrumpens vallum, eos pellit: horum alii cæpti sunt, alii fugientes in fossam urbi circumdatam incidernnt, & misere perierunt. sed & cives de muris præcipiti fuga se protripuerunt. Profugere etiam portarum Blachernensium custodes, non objectis portarum valvis. Quod nisi Tornicius fato fuisset impeditus, potuerat absque ullo labore in urbem penetrare, ac Imperium occupare. nunc ille cum usque ad fossam nunc contiguam pervenisset, ab insequendo destitit. Hoc animum Imperatoris reddidit, ut & portas occuparent, & murorum defensionem susciperent. Haud dubie tunc Deus Imperatorem servavit, ne fagitta interficeretur: quæ in ipsum emissa, in rotundum cujusdam famuli capitis tegmen est delata, quod & huic & Imperatori salutare fuit. Ad hunc ergo modum urbs proxima periculo, ab hoste tamen capta non est.

Tornicius cum per aliquot dies in castris hæsisset, & ab ipso paulatim ad Imperatorem defecerentur, veritus ne vel universi ab ipso transfirent, vel etiam comprehensum Imperatori traderent, castris motis Arcadiopolin retro abiit, ibique cum Joanne Batatza castra posuit, Theodoro Strabomyta, Poly, Marianoque Brana, Occidentalium legionum du-

τὴν στρατοπέδῳ, ὑποδὺς οἱ περὶ αὐτὸν μὴ μικρὸν ὑποφρύσσοντες ἠπορήμασιν τῷ βασιλεῖ, ἀποθεὸς μὴ πως οἱ πάντες καταλιπόντες αὐτὸν ἀς χωσοντα, ἢ ἡ καπαφόντες παραδῶσι τῷ βασιλεῖ, ἀσαφὰς ἐκείθεν, ὑπεστρεψεν ἐν Αρκαδιοπόλει· ἡ αὐτὸς μὲν σὺν Ἰωάννῃ τῷ Βατατζῇ παρεμβαλὼν πεζαιμῶν, ἐκείνοι φρουμῶν Θεόδωρον ὃ Ἡ ἑταιρειαν Στραβομύταν, ἡ Ἡ λεγόμε-

A ἔχωλοίφασκεν τὴν ἄλωσιν. ὁ δὲ Κωνσταντῖνος μὴ ἔχῃ ἱκανὰ τεκμήρια ἡ πατὸς τὰ ἐραὶ καπελθὼν, αὐτὸς μὲν ὠσεσεν εἰς τὸ βασιλεῖον, τὸ δὲ πλῆθος ἅπαν παρακαλεσὰς φροτάξει τῶ βασιλέως τῆς Θρᾴκης, τὸ μὲν ἀπὸ τῶν ἀντιπόρθμων τῆ βασιλεῖ Χρυσοπόλεως, τὸ δὲ ἀπὸ τῶν ἐν τῇ Ελλησποντῳ Αβύδου. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ὑστερον.

Πρὶν ἢ τὰς δυνάμεις ἐλθεῖν, ὁ Τορνίκιος δὲ ἀπὸ Σεπτεμβρίου μῆνὸς, ἡ ἀ. ἐπινομηνίας, βασιλεὺς, ὡς ἐλέχθη, ἀναρρηθεὶς, ἄμεσον ἡ λόγος ἐ βασιλεῖδα καπαλαμβάνει, ἐλπίζων αὐτβοεὶ παῦλαν αἰρήσειν, ἔξ τῶ μὴ ὑπορρεῖν τὸν βασιλέα δυνάμεων. ἡ γράφας πηξαιμῶς καπασκευὴ τῆ Βλαχέρνων, ὑγγιτέα τῆς μονῆς τῆ ἀγίων Ανεργύρων, φρουσῶ λόγους ἡ ὑποχρέσεσιν ἀπηειρᾶτο ἢ πολεμεῖ. μεθ᾽ὃν ἡ αφοσίχοντος αὐτῆ, ὑὸν ἡ ἔρχε ἅπαντο. ἡ αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς ἔξ τε τῆ πολιτῶν, ἡ τῆ παρδυρισάντων κῆ τὸχλῳ γραπιωτῶν ἀντιπαρασκεύτο, τὰς μὲν πολίτας ἡ τὸν ὅμων πᾶξας ἐπὶ τὰ τείχης· τὰς δὲ παρατυχόντας γραπιώτας, καὶ ἄλλως τινὰς ὅσους οἱ τῆς συγκλήτου ἀρχοντες κελεύσεσ τῶν καθάπαξ· μεδὲν ἧ πλὴν ἢ χειλέων ὅπως, ἐξαγαγὼν τὰ τείχης ἔξ τῆ ἐκ Βλαχέρνας πυλῶν, ἀντικρὺς ἵστατο τῆ τυφάντου, παρορτένα προσπαλλοις ἐς κώνυμα τῆ ἐπίστασιν· ἄνω ἵστατο πυλῶν ἐπίτειχος, ἡ κατὰ τῆ τειχῶν τὰς ἐπίστασις ἀμύνεσθαι, πολλὰ τὸ μαγίστρου Αργυρῆ τῶ Ἰταλῶ παντιμῶντος ἡ παρακαλοῦντος ἐτῶ μένειν, ἡ μὴ ἐξέλθειν, ἡ μὴ ὀλίγοι λαῷ συμπλέκεσθαι μαινομένῳ ἡ ὀργωντι, ἡ γραπιωτικὰς μελέτας ἐπιδείκνυσθαι, μὴ γραπιῶν ὀλιγοσῶν ἡ λαὸ πολλῆς ἡ ἀπειροπολέμου. ἀλλ᾽ ταῦτα λέγων, κε ὑπεῖθε. αὐτεκτονο ὁ Κωνσταντῖνος ὁ τῶν ἑταιρειῶν Λεοχούδης, τὰ φαίνεσθαι τὸ τε παρὰ βασιλέως φίρων, ἡ μέγα παρὰ πατρὸ δυνάμενος, ἡ τῆς βουλῆς ὑπάρχων πατήρ. ἐξελθόντων δὲ τῶν περὶ φίλιππον ὀλίγα, ὡς ἔγνω ὁ τύραννος, τὰς ἀμφ᾽ αὐτὸν καθοπλίσας δυνάμεις, ὑπεσεν μὴ ῥώμης μεγάλης, ἡ ἀλλὰ τὸν λόγος τὸν πέρσον ἐξετέμνων, τρίπεταις τὸς ὑνδρ. ὧν οἱ μὲν ἀλίσκονται, οἱ δὲ φεύγοντες εἰς τὸν τῆς πόλεως πάρσον καπίστατον, ἡ οἴκτρῳς ἀπόλοντο. ἐφάλγον δὲ ἡ ἀπὸ τῶ τείχης κρημνιζόμενοι οἱ πολῖται· παραπλησίως ἡ οἱ πυλωροὶ τῆ ἐκ Βλαχέρνας τειχῶν τὰς πύλας ἀναπετάσαντες. ἡ ἐὰ μὴ τύχη τις ἄφνλα τὴ Τορνικίῳ τὰ φρόνιματα, ἐσπλῆσαι ἂν αἰφνηδὲ, ἡ κύριος ἔῆ ἅπαντων ἐγένετο. ἀρτι δὲ διώξας ἀχρὶ τῆς παρὰ τῆ τείχους πάρσου, ἐπίσχε τὸν διωγμόν. ἡ πάλιν ἀνεβαίνων ἐσαυτὸς οἱ περὶ τὸν βασιλέα, τὰς τε πύλας κατῆρον, ἡ τῆς φυλακὰς ἐπιμελεῖσθαι ἔῆ τειχῶν. τότε δὲ ἡ ὁ βασιλεὺς μικρὰ ἂν ὑπολιπὼν τῆ φρονήματος, ἐσπλεῖ ἐπὶ τὸ ἄστυ, ἡ πάντας ἐκ τῆ ἀπορίας ἐλευθερώσας. ἐν μὲν θεῖς φοβερὸς διεφάνη, τὰ δὲ ἐν τῷ ἔπειτα ἐγγὺς τὰ ἀλῶναι ἡ πόλις ἐλθοῦσα, διεσώθη.

Ο δὲ ὑποτάσας ἐπ᾽ τινας ἡμέρας φρουμένας ἐν

B πηξαιμῶς ἀπηειρᾶτο τὸ πολεμεῖ. μεδὲν ὃ ἡ αφοσίχοντος αὐτῆ, ὑὸν ἡ ἔρχε ἅπαντο. ἡ αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς ἔξ τε τῆ πολιτῶν, ἡ τῆ παρδυρισάντων κῆ τὸχλῳ γραπιωτῶν ἀντιπαρασκεύτο, τὰς μὲν πολίτας ἡ τὸν ὅμων πᾶξας ἐπὶ τὰ τείχης· τὰς δὲ παρατυχόντας γραπιώτας, καὶ ἄλλως τινὰς ὅσους οἱ τῆς συγκλήτου ἀρχοντες κελεύσεσ τῶν καθάπαξ· μεδὲν ἧ πλὴν ἢ χειλέων ὅπως, ἐξαγαγὼν τὰ τείχης ἔξ τῆ ἐκ Βλαχέρνας πυλῶν, ἀντικρὺς ἵστατο τῆ τυφάντου, παρορτένα προσπαλλοις ἐς κώνυμα τῆ ἐπίστασιν· ἄνω ἵστατο πυλῶν ἐπίτειχος, ἡ κατὰ τῆ τειχῶν τὰς ἐπίστασις ἀμύνεσθαι, πολλὰ τὸ μαγίστρου Αργυρῆ τῶ Ἰταλῶ παντιμῶντος ἡ παρακαλοῦντος ἐτῶ μένειν, ἡ μὴ ἐξέλθειν, ἡ μὴ ὀλίγοι λαῷ συμπλέκεσθαι μαινομένῳ ἡ ὀργωντι, ἡ γραπιωτικὰς μελέτας ἐπιδείκνυσθαι, μὴ γραπιῶν ὀλιγοσῶν ἡ λαὸ πολλῆς ἡ ἀπειροπολέμου. ἀλλ᾽ ταῦτα λέγων, κε ὑπεῖθε. αὐτεκτονο ὁ Κωνσταντῖνος ὁ τῶν ἑταιρειῶν Λεοχούδης, τὰ φαίνεσθαι τὸ τε παρὰ βασιλέως φίρων, ἡ μέγα παρὰ πατρὸ δυνάμενος, ἡ τῆς βουλῆς ὑπάρχων πατήρ. ἐξελθόντων δὲ τῶν περὶ φίλιππον ὀλίγα, ὡς ἔγνω ὁ τύραννος, τὰς ἀμφ᾽ αὐτὸν καθοπλίσας δυνάμεις, ὑπεσεν μὴ ῥώμης μεγάλης, ἡ ἀλλὰ τὸν λόγος τὸν πέρσον ἐξετέμνων, τρίπεταις τὸς ὑνδρ. ὧν οἱ μὲν ἀλίσκονται, οἱ δὲ φεύγοντες εἰς τὸν τῆς πόλεως πάρσον καπίστατον, ἡ οἴκτρῳς ἀπόλοντο. ἐφάλγον δὲ ἡ ἀπὸ τῶ τείχης κρημνιζόμενοι οἱ πολῖται· παραπλησίως ἡ οἱ πυλωροὶ τῆ ἐκ Βλαχέρνας τειχῶν τὰς πύλας ἀναπετάσαντες. ἡ ἐὰ μὴ τύχη τις ἄφνλα τὴ Τορνικίῳ τὰ φρόνιματα, ἐσπλῆσαι ἂν αἰφνηδὲ, ἡ κύριος ἔῆ ἅπαντων ἐγένετο. ἀρτι δὲ διώξας ἀχρὶ τῆς παρὰ τῆ τείχους πάρσου, ἐπίσχε τὸν διωγμόν. ἡ πάλιν ἀνεβαίνων ἐσαυτὸς οἱ περὶ τὸν βασιλέα, τὰς τε πύλας κατῆρον, ἡ τῆς φυλακὰς ἐπιμελεῖσθαι ἔῆ τειχῶν. τότε δὲ ἡ ὁ βασιλεὺς μικρὰ ἂν ὑπολιπὼν τῆ φρονήματος, ἐσπλεῖ ἐπὶ τὸ ἄστυ, ἡ πάντας ἐκ τῆ ἀπορίας ἐλευθερώσας. ἐν μὲν θεῖς φοβερὸς διεφάνη, τὰ δὲ ἐν τῷ ἔπειτα ἐγγὺς τὰ ἀλῶναι ἡ πόλις ἐλθοῦσα, διεσώθη.

Ο δὲ ὑποτάσας ἐπ᾽ τινας ἡμέρας φρουμένας ἐν

Edit. Paris. pag. 765.

pag. 766.

νου Πολλοὺ, & ἓ Βραῶν Μαξιμοῦ, τῶν μάλιστα ἀρχόντων Α
δυτικῶν, καὶ αἵματος κοινωνὶ ἀὐτῷ ἐγγιζόντας, πα-
λαρκήσασι τὴν ἐπὶ τὴν Ρωμύλου ⟨ ἴστερον δὲ καὶ μὲν ἄλλοι
Μακεδονικοὶ καὶ Θρᾳκικὴ πόλεις φρουρησάσαι τότε
αὖτε ἢ μόνοι ἔσοιτο ὑπὸ τὴ βασιλέι, σωθὴ ἓ πᾶσης
ἀρχιρίας, καὶ τὴς ἐγχειρίσε δυνάτε, ἓ λογοθέτη Βα-
τάτζε, συγγένες ὄντος τῦ Τορνικίε) ὡς δ' ἀπελθόντες
ἐκεῖνοι, ἓ χρονοτριβοῦντες ὡδὲ ἰώσον, ὁρᾶς ἢ αὐτὸς ὁ
ἀπειλὴ ἐκείνε ἐμβ πασῆς ἓ ἐρᾶν, ἢ πᾶσαν προσβόλὴν
ἢ μηχανὰὶ ἀπαγωγὴν τηρῶν, ἢ πάντοθεν ὑποκρου-
σθεὶς, ἀ. μίχρις τ ἐνδὸν διαπεμφθέντας τὰς μηχανὰς, ὑ-
πέρφαλμα πόλε ἐκ Λριανδυπόλεως, λύσας τὴν συναγω-
γὴν. ἤρτὶ ἢ ἓβ ἤρων ἐρατησάμενος ἐξαπιναίως ἐπέστη
ἐκ τῆ Χρυσοπόλεως ἢ Αβύδε τοῖς Φρίξιλλα, φραυρῶν Β
ἐπιτόνως αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Μιχαὴλ μαγνηρον τὸν Ιωάν-
νην, πέμπει κῇ ἓ ὑποτάσσ. ἀδρώσας δ' ἔτος ὑφ' ἓν
τὰς δυνάμεις, ἢ παραπαιποιήσας τοὺς ὑπηκόους ἀ-
μαχεὶ μὲν ὡς ἤρχεν, ἐκκλίνε δὲ μᾶλλον ἓ ἀπόντων χρὴ
ἔσοιτο ὑποστάτας. ἐφ' οἷς ἀλισκομένοις φιλανθρώ-
πως ἐφέρετο, ἢ γράμματα λαβραίως ἐπιμπε φρὸς αὐτὸς,
αἰμενίαν ἐπαγγελόμενος κακῶν, ἢ ἀγαθῶν ἀναλή-
ψεσθαι. ἐπεὶ δὲ ὁ χειμὼν ἐπέσχε, ἢ τῇ ἀπαγγελίαν ἐκπλα-
γέντων αὐτῶν τὸ ὑποστάτας, ἢ πανζύγεια ὁ εἰ ἤρτοσε,
μὴ δυναμένων φρόε τὸ ψῦχος ἐφὶ τὸν λιμὸν ἐφὶ τοὺς ἔσω-
τέρως ἀντικαθίζεσθαι, κατὰ μικρὸν φροσηρρήγνυτο τῇ
μαγίστρῳ. ἢ μίχρες μὲν ἓβ ἀφαύων ὧν αὐτομολία, ἐφι-
κεσίαν ἐποιεῖτο, ἐκαρτέρει, ἢ τοῖς ἐπίσιν ἐτρέφετο· ἐ-
πεὶ δὲ Μαξιμᾶς ὁ Βρυσὸς, ἢ Θ. Πολὺς, ἢ Θεόδωρος ὁ
Στρᾳβομύρης, ἢ οἱ ἐκ Γάνης τε Γαλβᾶ, καὶ τινες ἄλ-
λοι ἓβ ἐπείσμων αὐρόει καταλιπόντες αὐτὸν προσῆλθον
τῇ Ιωάννῃ, φεύγων ἓβ Ιωάννε τὸν Βατατζὴ, ὃς δὴ
μετ' αὐτὸν ἐκ τῆ ἐραπονίδῃ ἐφὶ ἀποσκὼν ἐπέστη, ἐ-
πεὶπερ ἄμαχος ἦν, ὑπτιοι κατέφυγεν ἐκκλησίᾳ. ἐφὶ ἢ
ἐπιπόρασις ἐβ ὑποσπὸν ἐσκιάζετο. ἢ πῆς μὲν ὁ Ια-
σῆς πίμβλας κατῆρε, ἢ φρὸς τὸν βασιλέα πανδημεὶ
πορεύεσθαι· τὸ δὲ ἐραπὸ ἔκκρος εἰς ἢ ἔαυτὸν ἐπαναλὸν
πανδήμε καθῆσεν τὸν βασιλέως. ἐφὶ ὁ μὲν Τορνίκιος ὁ
Βατατζὴς ἀνοπτυφλοῦντας, ἢ τῶν ὑπὸ ἀπορίαν τῆς ὑρσῆς ἢ
τὸ Χρῆν γιγνώσας. δημόσιαι δὲ ἐφὶ ὁπόσου παρέμει-
ναν ἓως τῆς πόλεως ὧσαι τῇ τυραννίσαντι, ἀτίμως φρότε-
ρον πεφευγότος ἐβ᾽ ἃς ἀγορᾶς, ὃ ὑζοείφ παραπαμ-
φθέντες. ἐφὶ ὁ μὲν Ιάνναρις πιστὸν ἐφεὶ τὸ πλοῖ. ἀρ-
χαὶ δὲ λοιπὸν τὰ ὑπὸ ἐφὶ Τύρκων κακὰ· τίνες δὲ οἱ
Τύρκοι, ἢ τίνα τρόπον κρίζατο πολεμεῖν Ρωμαίοις, ἀ-
ναθῶσαι ἀναλαβὼν διηγήσομαι.

Τὸ ἐφὶ Τούρκων ἔθνος μάν ἐστιν Οὐννικὸν, οἰκεῖ
δὲ τὰ φρὸς ἀρκτικὰ τῶν Καυκασείων ὀρῶν, πολυανθρωπὸν
τε ὂν ἀφόνομον, ἢ ὑπ' οὐδενὸς ἔθνος πρὸτ᾽ δουλωθὲν.
πᾶς δὲ τῶν Περσῶν ἀρχὰς εἰς Σαρακηνὸς ἐξωλοθέσας,
ἐφὶ τῆς τῶν Σαρακηνῶν ἐπικρατείας μὴ μόνον Περσίδος
ἐφὶ Μηδίας, ἢ Βαβυλῶνος ἢ Ασυρίων κυριεύσαντος,
ἰδὼν δὲ ἓ Αἰγύπτου ἢ Λιβύης ἢ μέρας ἐκ ὁλίγου
τῆς Εὐρώπης, ὑπείκει ὧν ἀβροβίοις καιροῖς ἀλλή-
λων ἀπαρασπασαντες, ἐφὶ ἢ μιᾶς ἐφὶ μεγίστε ἀρχὴ
αὖτη εἰς πολλὰ ὑφρίδα μέρη, ἢ ἄλλοι μὲν ἀρχηγὸς
ἔσχε ἢ Ιασωίας, ἄλλος δὲ ἢ Λιβύη, ἄλλος δὲ ἢ Αἰ-
γύπτος, ἄλλος δὲ ἢ Βαβυλὼν, ἕτερος δὲ ἢ Περσίς, ὧ
φρὸς ἀλλήλους μὲν ἐκ ὠμοσόου, μᾶλλον μὲν ὧν ὧ φροστολέμουν οἱ γενεωσῶτες, ἀρχηγὸς Περσί-
δος ἢ Χωρασμίων ἢ Ορατῶν ἢ Μηδείας ὑπαρχὼν ὁ Μαζχμὼτ, ἢ τὰς χρέσεις Βατζιλείου τὰ
βασιλέως, ὁ τὸν Ιμεβραὴλ, ἐφὶ πολεμῶν Ινδοῖς ἐφὶ Βαβυλωνίοις, ἢ κακῶς ἐκ τῆ πολέμῳ φεύγων·

cibus, & sibi sanguine propinquis, ad Redelium oppugnandam missis: quæ urbs, cum reliquæ omnes Macedoniæ atque Thraciæ urbes Tornicio accessissent, fidem una servabat, opera episcopi, & cujusdam in ea urbe summa potentia præditi Batatzæ, qui & ipse consanguineus erat Tornicii. Hi cum nihil efficerent aliquanto in ejus oppidi oppugnatione tracto tempore, ipse etiam Tornicius eo cunctas suas ducit copias: cumque omni oppugnaßet conatu, & machinarum omne genus adhibuisset, oppidanis fortiter defendentibus profligatus, soluto obsidio Arcadiopolin rediit. Interim Monomachus Orientales exercitus, qui jam a Chrysopoli & Abydo in Thraciam trajecerant, duce ejus præfecto Michaelo Jasita Magistro, eniteræ in rebelles. Hic contractis omnibus in unum copiis, castra hostibus opponit: pugnaque abstinens, operam dat ne eorum prædia maleficium patiantur, captosque humaniter tractat. reliquis per litteras occulte missas veniam delicti, & omnium bonorum copiam promittens. Jam & hyems appetebat, & perduelles, cum & ipsi & eorum jumenta alimentis destituerentur, quia frigus, tamen, hostemque simul sustinere non poterant, paulatim ad magistrum defluxerunt. Tornicius vero, quandiu obscuri tantum deficiebant, utcunque duravit, & spem fovit. Cum autem Marianus Branas, Polys, Theodorus Strabomyta, & Glabana familia, aliique illustres ipso deserto confertim ad Jasitam transierunt: fugam ipse cum Joanne Batatza, qui ab eo inter rebelles erat dignatione proximus, paravit. Cumque evadendi non suppeteret facultas, in templum quoddam se recopere. Sic agmen perduellium eli dissipatum. Jasita eos missis famulis cepit, & vinctos ad Imperatorem abduxit: milites justu Imperatoris in suam quisque patriam discesserunt. Tornicio & Batatzæ oculi effossi pridie natalitium Christi. Eorum qui in benevolentia perduellis perstiterant, bona publicata, prius ignominiose per forum circumductorum, ac deinde relegatorum. Hunc finem ille habuit motus. Jam quas a Turcis acceperimus calamitates referam: si prius quinam fuerint Turci, & qua occasione bellum contra Romanos gerere cœperint, expediverò . . .

Edit. Paris. pag. 767.

Turcorum gens Unnica fuit, habitans ad Caucasi montis partes Septentriones, populosissima & libera, nullique unquam nationi dominium experta. Posquam Sarraceni Persarum regno everso, non Persidem modo, Mediam, Babylonem, & Assyrium, sed & Ægyptum, & Libyam, & Europæ non exiguam partem subegerunt: ipsi inter se cœperunt diversis temporibus varie dissentire. Ita unicum Sarracenorum, id quæ maximum Imperium, in multas est divisum partes, ut alius Hispaniæ jam, alius Africæ, alius Ægypti, alius Babylonis, alius Persidis esset princeps: tandem vero abhinc his ut inter se convenirent, ut inter vicinos etiam bella fuerint intestina. Proinde Persidis, Chorasmiorum, Ortatanorum & Mediæ princeps Muchumetus, Imbraeli filius, Basilio Imperii Romani clavum tenente, cum in bello quod adversus Indos atque Babylonios

nios gerebat, rebus uteretur adverſis, ex uſu fore judicavit, ſi miſſis ad Turcorum principem legatis auxilium peteret. Mittit ergo ad eum legatos cum donis pretioſis, poſtulatque ſibi auxilio mitti tria virorum millia. Turcus & allata dona gratiſſima habuit: & legati admodum comprobata petitione, mittit ad Muchumetum tria, ut petiverat, millia, duce Tragolipace Mucaleto, Michaeli filio. Enimvero hoc ſperabat, ſi reprimere ſui potuiſſent eos a quibus Sarracenis invadebantur, facillime eos effecturos, ut pons quo conſtratus Araxes erat, & qui ab utroque latere turribus cacitatis ac præſidiis impoſitis munitus, Turcis inacceſſam Perſidem faciebat, præſidiariis pulſis pervius Turcis poſtmodo fieret, itaque Perſidis occupandæ ſibi occaſio daretur. Turcis mercenariis Muchumetus acceptis, iiſque cum ſuo exercitu conjunctis, cum Arabum principe Piſafirio conſligit, eumque nullo negotio ſuperat, ſagittarum ejaculatione non ferentibus Arabibus. Domum a victoria reverſus, eoſdem Turcos voluit etiam in pugnam contra Indos, a quibus oppugnabatur, ſibi adeſſe. cumque petentibus ut domum ſibi redire liceret, & præſidium ab Araxis ponte abduceretur, vim etiam intentaret: Turci veriti majora pericula, ab eo defecerunt, & in Carbonitidem ſolitudinem (neque enim tam pauci adverſus tam multa depugnare audebant millia) ſe ſubduxerunt, indeque identidem erumpentes Sarracenorum ditionem populati ſunt. Iniquiſſime id ferens Muchumetus, ad xx hominum millia adverſum Turcos mittit: decem nobiliſſimos, notaeque fortitudinis ac prudentiæ duces Sarracenos exercitui præficiens. Hi ad bellum profecti, intrare in deſertum ob aquæ & alimentorum inopiam judicantes incommodum, proxime aditum ſolitudinis * Turcorum dux de adventu Sarracenorum facius certior, re cum ſuis communicata ſubito adoriri Sarracenos ac Perſas ſtatuit: biduoque magnis confectis ſpatiis, tertia nocte eos ſecure in tentoriis agentes, nihilque mali expectantes invadit, atque illico profligat. Ibi curribus, equis, pecaniaque plurima potitus, non jam ut fugitivus latrocinia exercere, ſed palam exinde in aperto caſtra habere: & confluebant ad eum qui ob maleficia ſupplicium metuebant, ſervi, atque alii rapto vivere gaudentes. Denique brevi tempore copiæ ipſius uſque ad ꙮꙮꙮ excreverunt.

Turci Sarracenorum auxiliares.

Edit. Pariſ. pag 768.

* locans ea-ſtra conſidebant quid agendum eſſet. Tangrolipax autem in profunda ſolitudine parvo ſtatus, de adventu S. Scyl.

Sarraceni a Turcis victi.

At Muchumetus ob cladem acceptam iratus, decem iſtos ductores hominibus orbat: & qui evaſerant milites, eos ſe muliebri indutos veſtitu in triumpho ducturum minatur, ipſe ad bellum gerendum accingitur. milites autem, qui antea victi a Turcis fuerant, minis perceptis, ad Tangrolipacem tranſeunt. Is tanta acceſſione auctus, cum omnibus ſuis copiis in Muchumetum it, ut collatis ſignis juſto prælio rem decernat. Et Muchumetus armatis Sarracenis, Perſis, Cabe-

A πρὸς, ἔγνω δεῖν πρὸς τὸν ἄρχοντα Τυρκίας πρεσβεύσασθαι, καὶ συμμαχίαν ἐκεῖθεν αἰτήσασθαι. πέμπει γοῦν πρέσβεις πρὸς αὐτὸν, καὶ δῶρα πολυτελῆ, καὶ παρεθέσθαι οἱ ἐξαιτεῖ συμμάχους τῶν ἀεὶ θορυβούντων τὰ ἔθνη· ὁ δὲ δεξάμενος ἀσμενίσας τε τὼ πρέσβεσι δώροις ἀθεὶς, ἐκπέμπει πρὸς αὐτὸν τοὺς τρισχιλίους, ἄρχοντα ἔχοντας Τραγολιπάκην Μυκάλητος τὸν υἱὸν Μιχαήλ· ἅμα ἐλπίσας, ὡς ἐπὶ τῷ ὑπὸ δυνατῶν ἔθνη κακοῦσθαι τοὺς ἐπιβαίνοντας τοῖς Σαρακηνοῖς, ῥᾳδίως τε τοὺς τῆ Ἀράξιδος ποταμοῦ γέφυραν (ἣ κωλύουσι Τοῦρκοι εἰς Περσίδα ἴέναι, ἀπὸ πετρωμάτων ὑψηλῶν ἐνθεν κἀκεῖθεν, καὶ φυλακῆς πάντοθεν φυλαττομένου) βιαίως διέσωσι, πεφυλάξηται τὰς φοβερὰς, καὶ ὑποχείριον αὐτῆ ποιήσασθαι τὴν τῆδε Περσῶν χώραν. ἀφικομένων τοίνυν τῶν τῆδε μιθοφόρων, αὐτὸς τε ἀναλαβόμενος ὁ Μυχάμετ, καὶ τὰς ἑαυτοῦ δυνάμεις, προσβάλλει τῆ τῆδε Ἀράβων ἀρχοντι Πισασιείρη, καὶῥᾳδίως αὐτὸν ἐξέπεσε, μάχῃ τοὺς τῆδε τόξων βολὰς τῆ Ἀράβων. ὑποχωρήσαντος δὲ εἰς τὸν ἑαυτοῦ, πείθει καὶ τοὺς πολεμοῦντας Ἰνδοὺς βοηθῆσαι μετ' αὐτῶν. ἐκείνου δὲ ἐξαπατῶντος εἰς τὸν ἑαυτῶν ὑποχωρήσαι συγχωρεῖσθαι, ἀνέθεσαν αὐτοῦ τὰς ἐν τῆ γεφύρᾳ φυλακὰς τῶ Ἀράξιδος, ἐπεὶ περ ἐκεῖνος ἐκέκευτο, καὶ βιαιοτέρων ἐβούλετο, διέφυγε αὐτὸς μὲν παθεῖν τι δεινὸν, λοιδορῆσαι. καὶ τὸν Καρβωνίτιδα ὑποδυὰς ἔρημον, καὶ τὸ μὲ Σαρακηνῶν ὀλίγους πρὸς πολλὰς ἀντιπαρατάξασθαι μυριάδας, ἐκεῖθεν ἐκδρομὰς ποιήμενοι, ἐδῄουν καὶ ἔφθειρον τὰ Σαρακηνῶν. δυσανασχετήσας οὖν ὁ Μυχούμετ ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις, στρατὸν ἀθροίσας ἀμφὶ τὰς κ'. χιλιάδας, ἐκπέμπει κατὰ τῆ Τύρκων, ἐπιτάσσας αὐτοῖς δίκα στρατηγὸς ἀπὸ τῆ δυνατωτάτου καὶ σωφρονεστάτου, καὶ ἐν ἀφθορία μεμαρτυρημένου Σαρακηνῶν. ἅραντες οὖν ὕστερον, ἀπήρχοντο πρὸς τὸν πόλεμον. καὶ εἰσελθόντες εἰς τὲ ἔρημον τῆ τῶν ὕδατος καὶ τῶν τροφῶν ἔνδειαν, ἀλυσιτελὲς ἐλογίζοντο. ἔγγιστα δὲ τῆ ὁμοροῦντος τῆς ἐρήμου (στρατοπεδεύσαντες, διατεταμένως τὸ ποιητὸν, ὁ δὲ Ταγγρολίπαξ εἰς τὸ βάθος ἀνελιζόμενος τῆς ἐρήμου,) ἐπεὶ περ ἐμαθέτοῦ καὶ αὐτῶ ἐστρατεύετο ὁ τῶν Τούρκων ἀρχηγὸς, κοινολογησάμενος τοῖς μετ' αὐτὸ, καὶ ἐπιθέσθαι νυκτὸς τοῖς Σαρακηνοῖς καὶ Πέρσαις συμφέρον εἶναι νομίσας, παχυποδίᾳ χρησάμενος ἐν δυσὶν ἡμέραις, ἐπιτίθεται τῆ τρίτη νυκτὶ αὐτοῖς ἀμελέτως σκηνημένοις, καὶ μηδὲν προσδοκωμένοις κακὸν· καὶ τούτους μὲν θάττον τρέπεται λόγῳ. αὐτὸς δὲ ἁρμάτων καὶ ἵππων καὶ χρημάτων κυριεύσας πολλῶν, ἐκέτι λοιπὸν ὡς φυγὰς καὶ λῃστὴς ἀφανὴς ἐποιεῖτο τὰς ἐπιδρόσεις, ἀλλὰ φανερῶς ἀπεστοιτο τῶν ὑπαίθρων, προσρῆγνυμένων αὐτῆ ἐκ τῶν ὅσοι διὰ κακοεργίας πάνυ ἐδεδίεσαν θάνατον, καὶ δούλων καὶ τῶν χαιρόντων ταῖς ἁρπαγαῖς, οἷς ἐν βραχεῖ τῆ χρόνῳ δυνάμεις πεῖσαι αὐτὸν ἀθροισθῆναι μυρίους πεζοὺς τοὺς ε'. χιλιάδας, καὶ τὰ μὲν κατ' ἐκεῖνον ἐφέρετο τῆδε.

Inclusa ſapientia a Scyl.

Ο δὲ Μυχοῦμετ μὴ ἐνεγκὼν μετρίως τὰ γιγνόμενα τροπὴν, ἀλλὰ βαρυθυμήσας, τοὺς μὲν δίκα στρατηγοὺς ἀπετύφλωσε· τοὺς δὲ φυγόντας στρατιώτας τὸν κίνδυνον ἐνεμβαλόντας ἐκείλωσε, γυναικείας περιβαλομένους στολάς· αὐτὸς δὲ πρὸς ἀντιπαράταξιν καθωπλίζετο. οἱ δὲ προτιθέντες στρατιῶται μαθόντες τὰ ἀπελαῖ, προσχωροῦσι τῆ Ταγγρολίπακι. τοιαύτης οὖν καὶ τηλικαύτης αὐτῆ προσγενομένης δυνάμεως, ἀγείρας ἅπαντα τὸν στρατὸν ἐπῆγε πρὸς τὸν Μυχοῦμετ, καθοπλισάμενος μάχην ἀπὸ τῶν ἁρμάτων. ἀλλὰ ὁ ἐκείνος ὁ Σαρακηνὸς καθοπλίσας καὶ Πέρ-

σας ἢ Καβίρας ἢ Ἀραβας, ἢ στρατὸν συνεστάμβας περὶ A
πεντακοσίους χιλιάδας, καὶ ἐλέφαντας πυργοφόρους ἑκατὸν, καὶ πάσας πόας ἀναλαβὼν, ὑπαντιάζει κατὰ τὸ λεγόμβον Λασπαγᾶς. καὶ γενομένης μάχης φοβερωτάτης, ἔπεσον μὲν ἐξ ἀμφοτέρων πολλοὶ, πίπτει δὲ ἢ αὐτὸς ὁ Μυχούμετ. ἐξιππαζόμβος γὰρ ἀπέπεσε δίδυμα κεφαλῆς, ἢ τὸν οἰκεῖον παραθαρρύνων λαὸν, τῶ ἵππω συμπεσόντος αὐτῷ, ἐτραχηλίσθη ἀπίθανε. τότε δὲ πεσόντος, τὸ σῶν αὐτῷ πλῆθος ἀμυσόμβος τοῖς ἐκείνου, ἔφυγε. Ταγρολίπης δὲ ὑπὸ πάντων ἀναγορδύεται βασιλεὺς τῆς Περσίδος. ἀναρριθεὶς δὲ, πίμψας καθαιρεῖ τὸν ἐν τῇ γεφύρᾳ τῶ Ἀραξίδος φυλακὴν καὶ ἄνεσιν δίδωσι τῷ βυλομένῳ τῶν Τύρκων τῶν ἐς τὴν Περσίδα πορείαν. ἀπολυθέντος δὲ ὅτε, εἰσέβρασεν παμπληθεῖ, πλὴν τῶν ὅσοι τῆς ἑαυτῶν ἀντιποιοῦντο πατρίδος· ἢ καθιλάπης Πέρσας ἢ Σαρακηνοὺς, αὐτοὶ αὐτοῖς τῆς Περσίδος ἐγένοντο, τὸν Ταγρολίπαν Σολτάνον ἀνομάσαντες, ὅπερ παπεράτορα καὶ βασιλέα βασιλέων. ὃς πάσας τὰς ἀρχὰς τὰς ἐγχωρίας ἀπολέμβος, εἰς Τύρκας μετέστησε, ἢ Περσίδα πᾶσαν φόρος αὐτοῖς διένεμβ, ἐς τὸ παντελὲς καπαστάσας ἢ τυπανίσας τὰς ἐγχωρίας.

Ὡς δὲ καλῶς ἔχειν ἐδόκει πάντα τὰ φράγματα, φόβον μὲν τοῖς ὁμόροις διώσασθαι ἄρξατο πολυμεῖν, Ϲ φρὰς μὲν τὸν Πισασείρεον τὸν Βαβυλῶνος ἄρχοντα αὐτὸς δὲ ἑαυτῷ παρεπέξατο· καὶ ἐβάρεις μάχας τῶν ἀντάρας καὶ ἀπέλυσε, κύριος Ϲ τῆς Βαβυλωνίων χώρας ἐγένετο. φρὸς δὲ Καρβίσιον τὸν τῶν Ἀράβων ἄρχοντα, Κυτλουμοῦς ἐπέμπετο, ὑιὸν ὄντα τῷ ἀδελφοῦ τῷ οἰκείῳ πατρὸς, χεῖρα βαρεῖαν δοὺς αὐτῷ. ὃς ἀπελθὼν, καὶ τοῖς Ἀραψὶ συμβαλὼν, ἡττᾶτο, καὶ αἰχμαλώτευτο. ὑποστρέφων δὲ ἀπὸ τῆς ξοπῆς, καὶ μᾶλλον διοδίοιτο ἀπὸ τῆς Μηδείας ἤπερ τῷ Βαασαφακὰν (ἀρχὴ δὲ τότε τῆς τοιαύτης χώρας ἐν βασιλεῖ πεμφθεὶς Σπέφανος πατρίκιος, ὃ Κωνσταντίνου τῷ παραδυναστεύσαντος τῷ βασιλεῖ τῆς Λεχαδίας υἱὸς) εἴλκει φρὸς αὐτὸν φρισβείας, αἰτῶν συγχωρηθῆναι ἀλλοθεν ἀκολύπως, ὑπισχνούμβος μεθ' ὅρκων φρικαδεστάτων ἄφυκτον καὶ ἀεὶ ἐβεβαιῶσθαι τῷ χώραν. ὁ δὲ τὰς φρίσβεις δεξάμβος, καὶ τῷ παράπλησιον δολίαν εἶναι ὑποπτάσας, τὸν ἐγχώριον ἀθροίσας στρατὸν εἰς πόλεμον ὑπαντιάζει τοῖς Τύρκοις· ὁ δὲ Κυτλουμοῦς πυκνοῖς μὲν ἐπὶ τοὺς φραιτορίους ἐγένετο. ὧν ὃ ὁ κατ' αὐτὸν λαὸς ἅπας, εἰς τὰ ξοπᾶς ὑπαπάτησαν, πυζῇ δ' ἄοπλος. ἅμως δὲ ἄκων ἐναγκάσθη ἀντιπαρατάξασθαι. ἢ συμβολῆς γενομένης, τρέπονται οἱ περὶ τὸν Σπέφανον, ἀλίσκεται δὲ ἢ αὐτὸς αἰχμάλωτος σὺν ἄλλοις πολλοῖς. ἢ τότε μὲν διῆλθεν, κατὰ τὸ Ταβρίζιον ἀπιμπολεῖ τῇ παρούσῃ τῆς χώρας. αὐτὸς δὲ φρὸς τὸν Σελτάνον ἐπανελθὼν, ἢ περὶ τὸν τρόπον ἀπολογούμβος, μετατίθησι τὰς αἰτίας εἰς ἄλλους· ἢ ἐπηγγέλλετο, εἰ αὖθις δύναμιν λαβὼν ἐπρατύσειν κατὰ τὸ Καρβισίου, ῥᾷον αὐτῷ παραστῆσαν τὴν Ἀραβίαν. ὡς δὲ παρόδῳ δὲ ἀφικνεῖτο ἢ περὶ τὸ Βαασαφακὰν, ὡς ἐᾶ μὲν χώρα πάμφορος, κατέχεται δὲ ὑπὸ γυναικῶν, τοὺς πεπολεμικοὺς φρὸς αὐτὸν στρατιώτας ὑπαναιτόμβος. ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν ὁ Σουλτάνος κατακτεῖν ἐμελέτα, ἢ τὸ αἰχμὴς μᾶσας τῆς ἵππου, ἢ ὀκτατεύσει. φρὸς δὲ Ρωμαίους ἅπλα ὑπῆρχε ἀπιδειλία, διδοὺς ἢ φείγων τὰ μόνης τῆς φήμης τὰ τῶν φρογεγαμέτων τειῶν βασιλέων ἀνδραγαθήματα, Νικηφόρου, Ἰωάννου, ἢ Βασιλείου, ἢ ὑποπτεύων τῷ αὐτῷ ἀρετὴν ἔτι ἢ δύναμιν φρυπάρχειν Ρωμαίοις, ἅμως ἀμφίῤῥο-

ris, & Arabibus, exercitu quingentorum circiter millium contracto, ac centum turriferis elephantis, hosti apud locum cui Aſpachan nomen, occurrit. Ibi atroci conſerta pugna, multisque utrinque cadentibus, ipſe etiam Muchumetus, dum hinc inde incautius obequitat, ſuoſque verbis animat, equo collapſo cervices frangit, ac moritur. mortuo ipſo, exercitus cum Turcis conſpirat, & omnium voluntate Tangrolipaces Perſiæ rex declaratur. Regno occupato, ſtatim Turcis aditum in Perſidem aperit: atque hi confertim eo ſe contulerunt, exceptis quos patriæ amor detinebat: oppreſſiſque Perſis ac Sarracenis, ſuam fecerunt Perſidem, ac Tangrolipaci nomen Sultani impoſuerunt, qua voce ſummus Imperator ac rex regum notatur. Is omnes magiſtratus ab incolis in ſuos tranſtulit, interque hos univerſam diviſit Perſidem, prorſus conculcatis indigenis. *Turci Perſis & Babyloniæ potiti.*

Edit. Pariſ. pag. 769.

Secundum hæc Sultanus regno (ut videbatur) præclare conſtituto, bello petere finitimos regulos inſtituit. Factaque in Piſaſirium Babylonis ducem expeditione, divetſis prælis eum vincit atque interficit: & hoc modo Babylonica ditione potitur. Inde adverſus Carbeſium Arabum principem emittit magno cum exercitu Cutlumuſum, patris ſui fratre natum. is commiſſo cum Arabibus prælio ſupeſatus, turpiter fugit. Cumque in reditu eſſet per Mediam (hodie Baaſpracan appellatur) iter facturus, ad ejus præfectum (is erat ab Imperatore Romanorum eo miſſus, Stephanus patricius, Conſtantini, qui una cum Imperatore adminiſtrabat rempublicam Leichudiæ filius) miſſis legatis, liberum ſibi tranſitum permitti petit, jurejurando graviſſimo interpoſito pollicitus, ſe ſuoſque abſque omni maleficio tranſituros. At Stephanus eam petitionem a ſimilitate profectam opinatus, exercitu ſuæ provinciæ collecto, in Turcos tamquam hoſtes ducit. Graviſſimum ea res dolorem Cutlumuſo attulit: quippe cujus exercitus omnis, utpote ab adverſo prælio rediens, pedeſter inermiſque eſſet. Coactus tamen conſtitit, victoriamque obtinuit, capto cum multis aliis etiam ipſo Stephano: quem & in reditu apud Tabrezium loci ejus domino vendidit. Cæterum ad Sultanum revertſus Cutlumuſus, de accepta clade ſe purgat, culpa in alios collata: polliceturque ſi rurſum cum copiis adverſus Carbeſium mittatur, facile ſe Arabiam ſubacturum. Obiter etiam de Baaſpracania refert, regionem eſſe fertiliſſimam, & a muliebus teneri: ſic oblique notans militet, cum quibus dimicarat. Verum Sultanus ei ob dedecus amiſſæ victoriæ iratus, de comprehendendo occidendoque homine cogitabat. adverſus autem Romanos arma movere formidabat, ipſo nomine rerum præclare a tribus Imperatoribus Nicephoro, Tzimiſca & Baſilio geſtarum perterritus: ſuſpicanſque eamdem eſſe etiamnum virtutem Romanorum, atque potentiam. dubitabat tamen, incertaſque animi deliberabat

Stephanus Meſopotamiæ præfectus, a Turcis victus.

quid agendum foret. Sed Cutlumusius insidias sentiens, cum suis fugit: urbemque in Chorasmiis struxit, cui Pasar nomen, munitissimam occupans, Sultano adversatur. Sultanus in præsentia eo omisso, cum omnibus suis copiis contra Arabes profiscitur, & ab iis ipse quoque profligatur. Reversus domum, dedecoriisque & opprobriorum Cutlumusi impatiens, maxima cum parte exercitus Pasarem obsidet, ac diu sane patruelem suum oppugnat, fretum loci munitione, & sæpe eruptione facta Sultano haud levia damna dantem. Alium autem exercitum emittit, circiter viginti millium, contra Romanos, duce fratris sui filio Asane cognomine Surdo: mandatque ei ut celerrime pergat, & rebus succedentibus Mediam subigat. Hæc ita rem in Perside acta.

Edit. Paris. pag. 770.

Res Abasgica & Iberica.

Pancratius porro Iberiæ regulus, homo impudicus, uxorem Liparitæ violavit. Erat is Liparites Horatii Liparitæ filius, ejus qui bello Basilii Imperatoris in Georgium Abasgorum ducem occisus fuit, homo fortitudine & prudentia nobilis, magnæque post Pancratium inter Iberos potentiæ. Hic ergo injuriæ atrocitate concitatus, arma contra Pancratium sumit, victumque prælio ad Caucasum & in interiorem Abasgiam compellit. Ipse regia occupata, dominam suam Pancratii matrem vi stuprat, totaque Iberia potitur. Inde missis ad Imperatorem literis, in amicitiam societatemque Romanorum recipi postulat: idque ab Imperatore impetrat. Aliquanto post Pancratius per Phasidem fluvium, Suanos & Colchos iter faciens, Trapezuntem pervenit: indeque missis nuntiis Imperatori significat, cupere se Byzantium ire, & cum ipso colloqui. Quod ubi permissum fuit, congressus cum Imperatore, multis eI verbis exprobrat, quod sceptrum ipse gerens, fœdus, quod ei cum Abasgiæ dynastis haud exiguæ regulo fuerat, violasset, & cum privato ac servo perduelli coivisset societatem. Simul petit, ut inter se & Liparitam transigat. Atque hoc Imperator confecit, pactumque est ut Pancratius omnem Iberiam atque Abasgiam obtineat, Liparita autem parti Meschiæ per omnem vitam præsit, ac Pancratium dominum regemque suum agnoscat. Hunc quidem exitum res Abasgica habuit.

Asan vero a Sultano adversus Romanos missus, ultra Tabrezium & Tephlidem profectus in Baaspracaniam venit, proxima quæque populando atque incendio vastans, & obvios trucidans, ne puerili quidem parcens ætati. Præerat tum Baaspracaniæ Aaron Besta, Bladisthlabi F. Prusiani frater. qui cum sibi non satis esse ad tantam Turcorum multitudinem sustinendam virium sentiret, Catacalonem Bestam Ambustum Anii atque Iberiæ præfectum litteris missis hortatur, ut sibi suppetias quamprimum ferat. Ambustus litteris acceptis, dicto citius suos excitat, cumque iis ad Aaronem se

pag. 771.

Medica Turcorum clades.

Ἀπος ὢν, καὶ διχογνώμων, ἐμιλίτα τὸ ποιητέον. Κουτλουμοῦς δὲ γνοὺς τὸν ἐπιβουλὴν, φεύγει μὲν τῶν σὺν αὐτῷ· καὶ πόλιν ὀχυρωτάτην ἀπαρχὼν ἐν χωρασμίοις ἀεριτίλω, ὅντις Πάσαρ ὀνόμασαι, αὐτὶ πάλος γίνεται τῷ Σουλτάνῳ. ὁ δὲ τοῦτῳ ἔχων πρὸς πᾶσαν μὲν ἔξ πολεμεῖν καὶ ἰδοκίμασι. πάσας δὲ τὰς ἑαυτὸ δυνάμεις ἀθροίσας, ἀπεσι καὶ τῶν Ἀράβων· καὶ μάχας γινομένης, πάλιν τρέπεται καὶ αὐτός. ἐπαπελθὼν δὲ ὀπίσω τῆς τροπῆς, καὶ μὴ φέρων τὸν αἰχμάλωσιν, καὶ τὸ ἀπὸ τῶ Κουτλουμοῦς ὀνειδος, αὖτος μέν τι πλεῖστον πλῆθος ἀναλαβὼν, ἄπεισιν εἰς τὸ Πάσαρ, καὶ δηϊάλωσι προσπολεμῶν μάχες πολλῆς τῆ οἰκείᾳ αὐτῷ, τῷ ὀχυρώσει τῆς πόλιως Σαρρουῦσι, καὶ πολλάκις ἀναπτασσῶσι τὰς πύλας καὶ ἐξερχομένῳ, καὶ ἐμπρὸς τὰς πυρὶ τὸν Σουλτάνου βλάπτοντι. κατὰ δὲ Ρωμαίων, δυνάμιν ἐπέμπετ ἑτέραν, ἀμφὶ τὰς ᾱ. χιλιάδας, στρατηγὸν ἐπισάσας αὐτῇ ἀδελφαιδᾶ Ἀσὰν, τὸν λογόμυλον κωφὸν, ἱππικὸν ὄψας τὸν ταχίστην ἀφικέσθαι, καὶ εἰ προχωροίη προστησάσθαι αὐτῷ τὸν Μηδίαν. καὶ οὕτω μὲν ἐπράττετο ἐν Περσίδι.

Παγαράτιος δὲ ὁ τῆς Ἰβηρίας ἀρχηγὸς, ἀκόλαστος ἀνθρωπος, ἐς τὴν Λιπαρίτου τὸν καὶ τὸν ἐξυβρίσας (ὧν δὲ ὁ Λιπαρίτης υἱὸς τῶ ἐπὶ τῶ βασιλέως Βασιλείου ἐν τῇ πρὸς τὸν Γεώργιον πολέμῳ ἀναιρεθέντος, Ὁρατίου τὸ Λιπαρίτη, ἐπὶ σωφρόνει τε καὶ ἀνδρὶ βιβωμένος, καὶ μεγάλα μετὰ τὸν Παγαράτιον δυνάμενος ἐν τοῖς Ἰβηρσιν) ἐκάγκασε τοῦτον ἐπὶ τῇ γεγονότι δεισπαθήσαντα, ὁπλα κατ' αὐτῷ αἴρεσαι. καὶ πολέμῳ τοῦτον τρεψάμενος, εἰς τὰ Καυκάσια καὶ τὰν ἐνδοτέρω ἀπελαύνει Ἀβασγίαν. ἐν τοῖς βασιλείοις τε γενόμενος, τῇ ἑαυτῇ μίγνυται πρὸς βίαν θυγατρὶ, τῇ μητρὶ τῶ Παγκρατίου, καὶ τῶν ὅλων τῆς Ἰβηρίας πραγμάτων Κύριος γίνεται. γράμματά τε εἰς τὸν βασιλέα πέμψας, φίλος καὶ σύμμαχος ἑαυτῶ γενέσθαι Ρωμαίων. οὐ τὰν αὐτοβοείαν διξάμενος ἔτος, ἀσυναγωγεῖται μετ' αὐτῶ. μῆ δέ τινα χρόσει καὶ ὁ Παγαράτιος διὰ τῶ Φάσιδος πεσὼν Ἐ Σανῶν καὶ Κόλχων ἐδοιπορήσας, ἔρχεται εἰς Τραπεζοῦντα, ἀφ' ἑαυτῶ ἀγγέλους ἐκπέμπει πρὸς βασιλέα, δηλῶν, ὡς ἥκοι ἐκφεύγων ἐν τῇ βασιλίδι, καὶ αὐτῷ ἐντυχεῖν προσαχθεὶς δέοι εἴη. καὶ τῇ βασιλεῖ ἐντυχὼν, πρῶτον μὲν ὀνειδίζει πολλὰ, ὅτι πιρ βασιλεὺς ὤν, καὶ πρὸς ἀρχηγὸν ἐμαρᾶς χώρας τῆς Ἀβασγίας ἐσπουδὰς ἔχων, ταύτας μὴν ἠθέτησε, συνθέσθαι δὲ αὐθρὶ ἰδιώτῃ καὶ δούλῳ ὄντος ἄτῃ. ἔπειτα καὶ ἀσπάζεται ἀλλήλως παρακαλεῖ. ὁ δὲ καὶ γίγνεται τῇ ἀσυδῇ τὰ βασιλέως, ἀνεσαμένων ἀλλήλως, ὡς τὸν μὲν Παγαράτιον κύριον εἶναι Ἐ ἀρχηγὸν πάσης τῆς Ἰβηρίας καὶ Ἀβασγίας, αὐτὸν δὲ μέρος ἀρχοντα τῆς Μεσχίας διὰ βίου κύριον εἶναι ἔχειν Ἐ βασιλέα. Ἐ τὰ μὲν καὶ τῶν Ἀβασγίων κατέπτησεν εἰς τοῦτο.

Ἀσὰν δὲ ὁ κατὰ Ρωμαίων πεμφθεὶς παρὰ τοῦ Σουλτάνου, παρελθὼν τὸ Ταβρίζιον, καὶ τὸ λεγόμενον Τφλὶς, ἦλθεν εἰς Βασπαρακανίαν, πάντα κείρων καὶ πυρπολῶν, καὶ τὰς προσπίπτοντας ἀναιρῶν, καὶ μηδὲ τῆς παιδιᾶς φειδόμενος ἡλικίας. ὁ δὲ τᾶς χώρας ἄρχων Λαρὼν Βίτζης, ὁ τῶ Βλαδισθλάβου υἱὸς, καὶ τῶ Προυσιάνου ἀδελφὸς, μὴ ἀξιόμαχον εἰδὼς ἑαυτὸν, μηδὲ δυνάμιον ἀντιστῆναι πρὸς τοσαύτην Τούρκων πληθυὶ, γράμματα ἐπέμπει πρὸς τὸν Βίτζην ἀπταλαὼν ἢ Κεκαυμένον, τὸν Ἀνίου καὶ τῆς Ἰβηρίας ἀπάρχοντα, καὶ ὁπόσην δυνάμις παρακαλεῖ βοηθεῖν. ὁ δὲ γράμματα δεξάμενος, καὶ θᾶττον ἢ λόγος τὸν ἀμφ' αὐτὸν ἀγείρας λαὸν, ἄπεισι θᾶττον, καὶ ἵνουται τῷ Λαρών.

ρών. καὶ συμβυλῆς προσθείσης, πρότερον τοὺς πολεμικοὺς ἀ
χρηστέον, ἢ φανερὰν μάχην ἀναδῆναι πρὸς ἑκάτερον
ὁ Κεκαυμένος κατέδυσε. ἐγνώσθη δὲ τρόπον ἄλλον κατα-
στρατηγῆσαι τοὺς ἐχθρούς. συνεβύλετο γὰρ, τὴν παρεμ-
βολὴν καταλιπόντας, ὡς εἰκὸς μὴ τῆς σκηνῶν καὶ τῆς ὑ-
ποζυγίων καὶ τῆς ἄλλης ἀποσκευῆς λόχους νυκτὸς ἐπι-
καιροτάτους ἕπεσθαι χωρίοις. κρύπτειν γὰρ οἱ Τοῦρκοι ἀρί-
κοντες, ἐξόρμησιν ἀνδρῶν ὡρῶντες τὸν χάρακα πρὸς δι-
αρπαγὰς τῆς ἕωθεν χωρήσεως, ὅτε δὴ τῆς ἐνέδρας ἀ-
παναστάντες, ἐπιθήσεσθαι αὐτοῖς. καὶ γὰρ ὁ διεψεύσθη τ
σκοπὸς. ἕωθεν γὰρ ὁ Λασὰν ἀναστὰς ἐκ τῆς οἰκείας πα-
ρεμβολῆς κατὰ τὸν Στράγνα κείμενον ποταμὸν, ἄπειστο
ὡς πρὸς πόλεμον. ὡς δὲ ὑδρεῖς ὑπῆντα, ἐπλησίασε
δὲ καὶ τῇ χαράκει τῶν Ρωμαίων, ἐξ ὅτου φωνὴ ἐξηκούετο, ἀλλὰ πάντες ἐῶ πάσης διανάμε-
ως, ὅτε δὴ φυγεῖν ὑπενοήσας τοὺς Ρωμαίους, ῥήγνυσί
τε ἐξ πολλῶν τόπων τὴν παρεμβολὴν, καὶ διαρπαγὴν
ποιεῖσθαι τῆς λαφύρων κελεύει. οἱ δὲ Ρωμαῖοι περὶ δύ-
λωσίαν ἀναστάντες τῆς λόχων, ἀσυντάκτως συντα-
γμένοι, προσρήγνυνται τοῖς Τύρκοις, καὶ παραχρῆ-
μα τρέπουσι, τὸ ἀνυπόστατον μὴ ἐκτυπόντας τῆς Ρωμαι-
κῆς ὁρμῆς. πίπτει μὲν ὧν τῶν ὁ Λασὰν, ἐκ τοῖς τῶν
τοις ἀγωνιζόμενος. πίπτει δὲ ὅσον ἄλλον τῶ στρατ οἱ
δὲ περισωθέντες λίαν ὀλίγοι καὶ γυμνοὶ, διὰ τῆς ὁρίων
ἐς τὰς τῆς Περσαρμενίας ἐξασώζονται πόλεις.

Ὁ δὲ Σολτάνος διὰ τῆς ἀποδράντων μεμαθηκὼς τὸ
συμβὰν ἀτύχημα, εἰς μεγάλην ἐκπίπτων ἀγωνίαν.
καὶ ἐν ἀπορῇ ἐποιεῖτο, ὅπως ἂν τὴν γνωμίλιον ἀπο-
ρθώσηται ἀκλινείας. ἐδεῖ δὲ λαὸν ἐπίλεκτον συσπά-
μενος, ἔκτε Τύρκων καὶ Καβήρων καὶ Λιμνιτῶν περὶ τὰς
ρ. χιλιάδας, καὶ Αβραμίῳ Ἀλεὶμ τῆ ἱπροδαλεῖ ἀ-
δελφῷ αὐτῶ παραδὺς πᾶσαν, κατὰ Ρωμαίων ἐκπέμ-
πει. ἀγγελθείσης δὲ τῆς ἐφόδου, ἐνωθέντες πάλιν οἱ
ἄνωθεν ῥηθέντες ἄρχοντες τῆ στρατιωτικῶν βουλῆ προ-
τίθεσαν, ἐ διατεποιῶτο τὸ φανικὸν. καὶ τῆ μὲν
Κεκαυμένῳ ἐδόκει, μὴ ἐ παρούσης δυνάμεως ὑπανα-
τῶσαι τοῖς Τύρκοις ἐξωθεν τῆς Ρωμαϊκῶν ὅρων, κα-
κεῖσε ἐξαγαγέσθαι, ἵνα τῆς πλείονων ἀντιπάλων
ἀπόντων ὄντων, καὶ ἐ ἄλλης δυνάμεως κεκινημένης ἀπὸ
τῆς πλείστης ὁδοιπορίας, ἐπιλειπόντων δὲ καὶ σε-
βήρων τοῖς Τύρκοις, οἷς πᾶς χαλὰς τῆς ζώων εὐώθασι πο-
ριτθεῖσθαι. ἐπαρμένων δὲ καὶ τῆς Ρωμαίων καὶ Σαρραλί-
ων ὄντων, ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἡμέρας καὶ προθυμουμέ-
νων συμμίξαι τοῖς πολεμίοις. τοιαύτην δὲ ὁ Λαρὼν
ἐπιφαίνων, ἐπίχειρα τὰς δυνάμεις λέγων, ὀχυρώσαι τὰ
τὰς πόλεις καὶ τὰ φρούρια, καὶ ὅσα τειχῶν συγκλῆσαι τὰ
πάντα, μιλιῦσαί τε τῆ βασιλεῖ, καὶ μὴ ἀνδρὶ γνώμης ἐ-
κείνη μὴ δυνάμεως μιᾶς πρὸς τοσοῦτο πλῆθος πολεμῆ-
σαι Βαρβάρων. ὕπου δὲ τῆ στρατηγῶν ἀπορημένων, ἐνέ-
κειτο ἐ Λαρὼν γνώμη· καὶ αὐτὸ μὲν μὴ τῆς στρατιᾶς ἀ-
πιλθόντες ἐν Ἰβαρίᾳ κατὰ τινα πεδιάδα ἐγχωρίας Οστρ-
τρυ λεγομένην, ἔμμιον ἡσυχάζοντες ἐν τοῖς ὑπαίθροις,
πάντα φρόντιρον ἐ ἀγρότων λαὸν τῆ γυναῖκας καὶ παῖδας,
καὶ πᾶν ὅ, τι ἵππων συγκλείσαντες ἐν τοῖς ὀχυρώμασιν.
ἔγραψαν δὲ καὶ τῆ βασιλεῖ τῆς παρόντα, διλοποιήσαντες ἐ ἐναντίαν ἀπέλθοιεν. διζάμενος ὧν ὅπως τὰ
γράμματα, ἐκείνους μὲν ἐπέχειν ἐκέλευσε, ἕως ἂν ὁ Λιπαρίτης μὴ ἐ Ἰβήρων δυνάμεως ἐλθὼν, τοῖς
Ρωμαίοις ἑνωθῇ στρατεύμασι. πέμπει δὲ πρὸς ἑκάτερον γράμματα διαζόμενα ἐ παρόντα, ὅπως
σύμμαχοι ὦσιν καὶ φίλοι κρίνει Ρωμαίων, ἀκεληρότατα ἐ περὶ αὐτῶν λαὸν, ἀρκεῖσθαι καὶ συμμί-
ξαι τοῖς στρατηγοῖς ἐ Ρωμαίων, ἐ μετ' αὐτῶ ἐξιτολεμῆσαι πρὸς τοὺς βαρβάρους. οἱ μὲν ὧν στρατηγοὶ τὰ
γράμματα διζάμενοι, ἡρέμουν ὡς ἐπιλεύθησαν, καὶ ἐ ἐ Λιπαρίτα προσίμιλον ἀρίξιν. ἐκείνος

A confert. Conjunctis copiis cum deliberaretur, nocturno ne an aperto prælio cum Turcis eſſet pugnandum, neutrum Catacaloni probatum eſt, ſed alia arte hoſtes circumveniendos duxit. caſtra, inque iis tentoria, ut erant, ac jumenta & impedimenta omnia relinqui voluit, & inſidias per noctem opportuniſſimis locis poni: tum Turcis advenientibus, & caſtrorum hominibus vacuorum direptioni intentis, prorumpendum ex inſidiis, & in eos faciendum impetum. neque id eum conſilium fefellit. Mane enim Aſan e caſtris ſuis ſecundum Stragnam fluvium tamquam ad pugnam proficiſcitur. eumque occurreret nemo, ubi ad caſtra Romanorum pervenit, ibique neque vox

B ulla audita eſt, neque cuſtos ullus viſus, ſed omnia in ſua eſſe poteſtate putavit, Romanoſque fugiſſe credidit, multis locis caſtra perrumpit, diripique prædam jubet. At Romani ſub veſperam ex inſidiis progreſſi, compoſito agmine diſſipatos Turcos odoriuntur, primoque congreſſu fundunt, vehementiam ſui impetus non ſubſiſtentes. Cadit inter primos pugnans Aſan, & quidquid in eo exercitu inrre fuit obtruncatur. reliqui, pauci admodum ii, atque nudi, per montes in Perſarmeniæ urbes evadunt.

Ab his de accepta clade edoctus Sultanus, in magnam devenit ſolicitudinem. Ut autem hanc calamitatem reſarciret,

C x Turcis, Caberis, & Limnitis delectum exercitum ad ccc.xxx conduxit: eumque duce Abrahmio Alimo, fratre ex altero parente ſuo, contra Romanos mittit. 362
Nunciato barbarorum adventu, Aaron & Ambuſtus unitis rurſum exercitibus, quid agendum ſit conſultant. Sententia Catacalonis erat, cum præſentibus occurrendum Turcis eſſe extra Romanos fines, ibique decertandum, cum adhuc majori hoſtium parte equis careret, & reliqui etiam longo itinere eſſent defatigati, ſoleſque ferreis Turci carerent, quibus ungulæ armantur: Romani autem recenti victoria elati alacres eſſent, pugnamque expe- *Edit. Pariſ. pag. 772.*

D terent. Contra Aaron pronuntiabat, continendum exercitum, urbeique & caſtella muniendum, atque omnia muris includendum: de re ad Imperatorem referendum, neque ejus injuſſu contra tantam multitudinem tam parvis copiis dimicandum. Hæc ſententia vicit. & profectis in Iberiam, in planicie quadam, quæ incolarum ſermone Oſtrrtu dicitur, caſtris ſub dio poſitis quieverunt, omni prius agreſti turba, mulieribus, pueris, ac quæ pretioſa haberent, in munitiones inclufis. & Imperatorem curiori traditis litteris de adventu hoſtium certiorem fecerunt. Imperator litteris lectis, ducibus iſtis mandat uti ſe contineant, donec Liparites cum Ibericis copiis ad ipſos perveniat. Et Liparitem per litteras hortatur, ut ſiquidem ſocius ſit amiciſque Romanorum, abſque ulla mora cum omnibus ſuis copiis ſe ducibus Romanis adjungat. Duces acceptis litteris quieverunt, uti erant juſſi, & Liparitem

E expectarunt. atque is Imperatoris man-

duto percepto, ſuos per otium collegit atque armavit. Dum id fit, ac tempus teritur, interim Abramius in Baſpracaniam venit: cognitoque Romanos qui ibi fuerunt collecti, ſuo adventu intellecto in Iberiam receſſiſſe, præ metu id ab iis factum, quod erat probabile, ratus, poſthabitis direptionibus eos eſt inſecutus, cupiens prælio congredi priuſquam aliæ conducerentur copiæ. Certiores hac de re facti duces Imperatoris, ac veriti ne vel inviti cogerentur ante Liparitæ adventum pugnare, ſubduxerunt ſe in locum quendam adita difficilem, præcipitiis undique & convallibus cinctum, atque ibi quieverunt: & ad Lipariten ſcripſerunt, ut abſque cunctatione veniat. Abramius Romanum exercitum non aſ-
Artze pugn. fecutus, ad Artze venit. pagus erat is ingens, ac multorum millium capax, magnæque eo continebantur divitiæ, habitabant enim ibi cum indigenæ mercatores, tum Syrorum, Armeniorum, & aliis ex nationibus multitudo haud modica. atque ii numero freti, intra muros ſe recipere noluerunt, cum quidem proximus eſſet Theodoſiopolis arbs magna, & muro cincta inexpugnabili. Turcis eum pagum aggreſſis, Artzeni occluſis viis, tecta conſcenderunt, deque iis ſaxa,
Edit. Paris. pag. 773. ligna, & jacula in oppugnantes torſerunt. ita totos ſea dies pugnatum eſt. Rei nuncio ad Romanos allato, Ambuſtus multus erat in urgendo atque exhortando ac iretur, ac cum Turcis oppugnationi intentis manus conſereretur, neque tempus inutiliter tereretur, defidendo, & ſiculnum illud præſidium Lipariten expectando: eamque occaſionem negligendo interim, qualem deinde haud facile eſſent adepturi. repugnante tamen Aarone, nihilque ſe præter Imperatoris mandatum acturum affirmante, ipſe etiam quievit. Abramius non ex animi ſententia ſuccedente negotio, cum vicum expugnare non poſſet, opibus prædaque ſpretis, ignem domibus injici jubet. Statim Turci faces materiamque ignis capacem in domos conjiciunt: & coorto undique incendio, Artzeni cum igni ſimul & hoſtibus reſiſtere non poſſent, ad fugam inclinant. Ferunt periiſſe ibi hominum ad centum quadraginta millia, partim ferro cæſorum, partim igni abſumptorum. cum enim capto vico de ſalute deſperarent, multi ſe, uxores, liberoſque ſuos in ignem conjecerunt. Artze ad hunc modum potitus Alimus, auri plurimum, & aliqua utilia ferramenta invenit, quæ ignis non corruperat. equos item multos & alia jomenta adeptus eſt; armaroque ut par erat ſuo exercitu, abduxit inde, Romanum quærens exercitum.

Romani autem, cum jam Liparites ad eos veniſſet, a dicta munitione deſcenderant in planiciem, ad radices collis cui Capetrum caſtellum eſt impoſitum. Adventantibus ergo Turcis diſſipato agmine, turſum conſuluit Ambuſtus, ut in diſperſos & nullis adhuc ordinibus infrectis vagantes, fieret impetus: ſed Liparites a pugna abhorrebat, quod ſabbathum inter dies atros atque infauſtos haberet. erat autem tum

A δὶ τὸ βασιλικὸν διέγμβας πρόσταγμα, τὸν ἑαυτῦ μὴ χολῆς ἄθρουν ἢ καθώπλιζε λαόν. ἐν ὅσῳ δὲ ὅπως τὰς οἰκείας συναγείρουσι δυνάμεις, ἢ ὁ χρόνος ἐτρίβετο, ὁ Ἀβράμιος τὴν Βασπρακανίαν κατέλαβεν, ἢ μαθὼν ὅτι περ οἱ Ῥωμαῖοι ἐνταῦθα συνειλεγμένοι ὄντες, ἢ τὴν αὐτῶ μαθόντες ἐπέλασιν ὑποχώρησιν εἰς Ἰβηρίαν, δουλίαν (ὅπερ ἐῶ εἰκὸς) τὸ πρᾶγμα ὑποσύσας, παρ' οὐδὲν θήμενος ἢ λείαν ἐλαυνωγωγίαν, ἰδίωσε ὅπισθεν αὐτῶν, ἐπεγόμενος συμβαλεῖν τοῖς παροῦσι πρὸ τῦ ἢ ἑτέρων συναθροισθῆναι δυνάμεων. ὅπερ μαθόντες οἱ στρατηγοὶ τῶν Ῥωμαίων, ἐ πτοηθέντες μέτριος ἀναγκαδῶσι ἢ ἄκοντες πολεμῆσαι πρὸ τῦ τὸν Λιπαρίτην καταλαβεῖν, ὑποδυμίης τινὰ δυσχερῆ ἀπόκρυμνον, καὶ φάραγγι πάντοθεν κυκλουμένην, ἡσυχάζειν, γράψαντες πρὸς τὸν Λιπαρίτην ἥκειν, ἢ μὴ βραδύνειν. ὁ δὲ Ἀβράμιος τῆς Ῥωμαϊκῆς ἠσυχιακῆς στρατιᾶς, ὁρμᾶται εἰς τὸ λεγόμενον Ἀρτζέ· κωμόπολις δὲ τὸ Ἀρτζέ, μεγίστη ἐστὶ, ἢ πολλὴ πλῆθος ἔχουσα· ἦσαν γὰρ ἐν αὐτῇ ἐμπορεῖς τε ἔμποροι, ἢ Σύροι ἢ Ἀρμένιοι, ἐ ἄλλων ἐθνῶν πλῆθός τι ὀλίγον· οἵ τινες ἐν οἰκείᾳ διαίτῃ πλῆθύι, οὐ κατεδέξαντο ὧδε τείχος φυγεῖν, ἐ πᾶσα τῆς Θεοδοσιουπόλεως ἐπιφανὴς κώμης μεγίστης πόλεως, ἢ τεῖχος ἰσχῦρὸν ἐ ἀνάλωτον. * κατελαβόντων δὲ τῶν Τύρκων, ἢ ἀπτομένων ἔργων, οἱ ἐκ τῆ Ἀρτζὲ τὰς δόμους συναλισθέντες, καὶ ἐπὶ τῶν δωμάτων ἀναβάντες, λίθους, ἢ ξύλας ἢ τέγος πᾶς ἐπίοντας ἠμύνοντο. καὶ διπλάσιαν μαχόμενοι ἐφ' ὅλας ἡμέρας ἓξ. ἀγχιλθέντος δὲ πάσι τοῖς στρατηγοῖς, ὁ Κεκαυμένος πολὺς ἦν ἐγκείμενος ἢ παρακαλῶν, ἀπιθεῖν ἢ συμβαλεῖν τοῖς Τύρκοις, τὸν νοῦν ἔχειν φρὸς τῇ πολεμικῇ, ἢ μὴ καθεῦδαι τελείως ἢ τέγεσιν τῶν χρόνον, τῷ συνήθει προσμένοντας ἐπιτηδείῳ τὸν Λιπαρίτην, ἐ τὸν ἐπιτήδειον παρατήρειν βλέπειν καιρὸν, ἢ τυχεῖν πάλιν ῥᾳδίου. ἀντιπίπτοντος δὲ τῷ Λαρῶν, ἐ μηδέν τι ξεμπράξασθαι λέγοντος παρὰ τὸ βασιλικὸν βούλημα, ἡσυχίαν ἢ αὖθις ἦγεν. Ἀ-
D βράμιος δὲ μὴ κατὰ σκοπὸν χωρούντων αὐτῇ τῶν πραγμάτων, μὴ δυνάμενος πολιορκῆσαι τὴν Κωνσταντίνου παρασκευὴν, ὑπερίδων ἢ πλῆθι ἢ λείας, πῦρ ἐνέπεμπε τοῖς δώμασιν ἐκκαίειν τε. ἢ ὡθὺς οἱ Τύρκοι δαλὸς αἴροντες, ἢ ὕλιν ἅπασιν ἐξάπτοντες, ἐρρίπτουν ἐν τοῖς δώμασιν· ἀναφθέντος δὲ τῦ πυρὸς πανταχόθεν, ἢ πυρκαϊᾶς μεγίστης ἀναφθείσης, οἱ Ἀρτζιανοὶ, πρός τε τὸ πῦρ, φρός τε τὰς ἐν τῷ τείχει βολὰς μὴ δυνάμενοι ἀντέχειν, ἐκκλίνουσιν εἰς φυγήν· ἐ λέγεται ἀπολέσθαι περὶ πεντε μυριάδας ἀνδρῶν, τῶν μὲν μαχαίρας, τῶν δὲ πυρὸς παραλάβοντας γενόμενον, ὅτοι δὲ ἐπεὶ κατισχύσαντες ἐ-
E γνωσαν ἀποφαίνεσθαι, γυμνάς τε ἢ πᾶσα ἑαυτὰς εἰς τὸ πῦρ ἀπερρίπτουν. ὑπὸ δ' Ἀρτζὲ ληφθέντος, πολὺ χρυσίον ὠρᾶν ὁ Ἀβράμιος, ἢ ὅπλα ἢ ἄλλα χρυσίων χρυσῶν σιδήρεα, ἐπόσα μὴ τῷ πυρὶ κατέφησαν ἄχρις. πιεβαλόμενος δὲ ἢ ἵππον ὀλίγον, ἢ ὑπολοίπου, ἢ τὸν ἑαυτῦ λαὸν καθοπλίσας ὡς ἐδύνατο, ὑπέστρεφεν ἀναζητῶν τὴν Ῥωμαϊκὴν δύναμιν.

Βὺν δὲ καταλαβόντες ὧδε ἢ τοῦ Λιπαρίτου, κατέβασαν ἀπὸ τῶ ῥαδίνης ὀχυρώματος, ἔνθεν ἐν τῷ μεδιαίᾳ κατὰ τὰς πρόποδας τῦ βουνοῦ, ἔνθα πῦρ ἵδρυται τὸ Καπέτρου φρούριον. ἐγκρούσαν δὲ τῶν Τύρκων ἀπροόπτως, συνεβούλευε πάλιν ὁ Κεκαυμένος, συμβαλεῖν αὐτοῖς διαπαρμένους ὡς ἢ ἀσυντάκτους ὄντας. ἀλλ' ὁ Λιπαρίτης οὐκ ἤθελε, διὰ

* τινὰ τῶ Κεκαυμένου διὰ γνωμολογίαν ἢ ἀπολλόντος τῶ παρακελεύσεως. Scylitz.

τῶν ἡμέρων· ὧν ὃ σάββατον, ἐν ἀγοστῳ τῆ Σεπτεμβρίου μηνός, τῆς β. ἐπινεμήσεως. ἐν τούς ἀποφασίσει ἦν ἡμέραν τῆ Λιπαρίτη τὸ σάββατον ἐκεμίζετο, ὅτιπερ ἀνοβοσιαζόμενος αὐθυέτο πολεμεῖν· ᾧ τὰ μὲν τῆ Ῥωμαίων ὃν τύχοις. ὁ δὲ Ἀβραμιος ᾗς τῆ πρόσβασιν μεζῶν, ὅπου τε οἱ Ῥωμαῖοι πολίζοντο, καὶ ὅτι ἐπαρμοῦσι, συντάξας τὰς ἑαυτὸ δυνάμεις, ἤρχετο συντάσσειν ὡς μαχῖμ. τῶτο δὲ ἦ ἡ αὐτίπαλος δυνάμεις ἰδοῦσα, ἀκυτίως ᾗ αὐτὸ ἀντιπαρετάττετο, τὸ μὲν δίξιὸν ἐχοντος κέρας Ἀ Κεκαμένε, Ἀ ᾧ Λαρὼν τὸ δ'ώτιμμον, ἐν τοῖς μέσοις δὲ ὁ Λιπαρίτης ἱστάτενο. ὡς δὲ ᾗ ἡ ὥρα περὶ βυλυτὸν· τῆ μὲν ὧν Κεκαμένῳ ἀντιμετωπος ὢν ὁ Ἀβράμιος, τῆ δ' Λαρὼν Χωροσαίτης ἄτερος στρατηγός, καταπτικρὸ δὲ τῶ Λιπαρίτη Λαπᾶμ Σελάεως, ὁ Ἀβραμίε ἐπροδοσίας ἀδελφὸς, συμπλοκῆς δὲ γενομένης, ὁ μὲν Κεκαμένος ᾠὸ Λαρὼν τὰ κατ' αὐτοὺς ἐτρέλαμπρόκριαι, ᾗ μὲ χερὶ φωνῆς ἀλιετρεύων ἐδίωκον. ὁ δὲ Λιπαρίτης, πεσόντος αὐῶ τῶ ἀετῶμ, δυσπεδάσας, ᾗ μεῦ' ὁρμῆς βιαίας ἐλάτας, τὰ ἵππια αὐῶ τρωθέντος Ⓒ πεσόντος ἀλίσκεται· ᾗ ὁ μὲν ὧν ἐς πάτος. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι παυθέντες ἐκ τ' διώξεως, ᾗ τῆ ἵππων ἀπραβάντες, ᾗ τῆ Οιῳ δότες ὑμνες ὑπτιπλίης, ἐκ μιᾷ φωνῆ βοήσαντες τὸ, τις Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, προτίθεβρα τὸν Λιπαρίτην, ἐλαύνζοντες καὶ αὐτὸν διώκειν ὅπιθεν τῆ ἐχθρῶν. ἐπεὶ δὲ ἐραίνετο ὑδαμᾶ, ἐν αμικχαίᾳ ἦσαν, ᾗ μηποφοῦντες ὃ, τι ἡ γένοπο. οὕπω δὲ ᾗς προμαίνοις αὐτοὺς, ἐρχεται τις στρατώτης ὃ ὑπ' ἐκείνῳ τακτομένων, ᾗ μηνύει τοὺς στρατηγοὺς ᾗ ἐκείνου ᾗ σπλῶ, καὶ τῶ ἄλωσιν, ᾗ ὅπως ὁ Ἀβράμιος ἐκ ᾗ φυγῆς ἐπαιλῶσ, ᾗ τῆ οἰκείῳ ἐπωθεὶς ἀδελφῷ (ὃ δὲ Λσὰ ἐπεφο ἐν τῆ πολέμῳ) ἀναλαβόντες τὸν Λιπαεῖτην ᾗ τὰς ἀλόγας Ἀ ἱβήρων, ὑπυόςησαν εἰς τὸ λεγόμβον Καστρόκμιον, σωβάλιω Ἀ ὁδοιπορίαν ποιεμβρίοι, ἀπεπέμψαν πρὸς τὸν ἀκόπο οἱ ἄρχοντες τῆ στρατὸ. ὅμως ᾗς συντηρῶσαντες ἀγρυπνοι, ἐπείπερ ἡμέρα ἐπέλαμψε, ᾗ βυλὴ προτνέδει, καὶ τοὺς πάσι συμφέρο ἐνομίδη ἕκαστον οἴκαδε ἀπιλθεῖν. ὁ μὲν Λαρὼν τὸν οἰκεῖον ἀσελπαρὸς λαὸν, ἄπεισιν εἰς τὸ ἴβαρ (μετρόπολις δὲ αὕτη τῆ Βαιαπρακὼν) ὁ δὲ Κεκαμένος μετὰ Ἀ ἰδίων, ἀπλῶν εἰς τὸ Λιόν. ὁ δὲ Ἀβράμιος τῆ τῶ Λιπαρίτου ἀρχεδοὺς ἀλώσει, ᾗ ὀλβιώτερον ἑαυτὸν κρίνας παυθὲς ἀνθρώπω ᾗς τὸ παρὸν δυνάμενος, μηδὲν ὕτερος πολυπραγμονήσας, ἀλλ' ἐπτείας τὴν ὁδοιπορίαν, διὰ πάντ ἡμερῶν παραγίνεται εἰς τὸ λεγόμενον Ρὶ, κἀκεῖθεν ἄπεισιν εἰς τὸν Σωλτάνον προπέμπας τὰ ἀγγελία, ᾗ ὅ Ἀ Λπαρίτης μιμώσας καταχρεῖν. ὁ δὲ, ᾗ τῆ δίκεν μὲν ὑφρᾶσθη καὶ ἡγαθιάσατο ἐπὶ τῆ ἀλώσει Ἀ Λιπαρίτε· ὑφθόνως δὲ τῆ ἀδελφῷ, τοιῶτο καπεξιόντι τὸ δυνεχμαπος, ᾗ διὰ παντὸς ἐμελίτε καὶ φρόφασιν ἰζίντες τῶτον ποπέσαθαι ἐκπεδῶν.

Τὸν μὲν ὧν Λιπαρίτην, ὡς ἐπιθετο Ἀ ἵππ καπεξιόν ὁ βασιλεὺς, ὅλος ἐγένετο ἀκαρύσασθαι, ᾗ δῶρα πολυτελῆ Ⓔ λύτρα πέμψας τῆ Σωλτάνῳ, ᾗς Γεωργίου τὸ Δρόσου (ὑπογραμματεὺς δὲ ἦν ὁ Δρόσος τῶ Λαρὼν) ἐξαιτεῖται Ἀ ἐλευθερίαν, ᾗ ἀποσᾶς αὐρικς. ὁ δὲ Σωλτάνος τὰς πρεσβείας ἀξιμένως, ᾗ μεγαλοπρεπῆς δίλωσ εἶναι βασιλικὰς μάλιστ, ᾗ κάπηλος ἀπελθὼ δῶρος, ἀποδίδωσι τοῦτον δῶρον τῆ βασιλεῖ· λαβὼν μὲν τὰλύτρα, πάντα δὲ τῆ Λιπαρίτη παρεχρικὰς, ᾗ μεμπθέμε τῆς παρὼσης ἡμέρας ᾗς πεντὸς παρεγγυησάμβος, ᾗ μηδὲ ποτὲ ὅπλα θέλκειν τὸ ἀπὸ τελῆ κιπᾶσι κατὰ τῶν Τυρκῶν. ἀνακλήρωσε δ' αὐτῷ τὴν ἀρχὸς τῶν βασιλέα πρεσβείαν ὁ λεγόμβος παρ' αὐτοῖς Σέλφος· δύναται δὲ τῶτο τὸ ὄνομα πρὸς τῶν παρ' αὐτοὺς Χαλυφᾶν,

A fabbathum dies decimaoctava Septembris, Indictione fecunda. Sed Abramius ex præcurſoribus intelligens quo loco Romani caſtra haberent, utque quieſcerent, compoſito ad pugnam agmine ad eos acceſſit. quod Romani videntes, ipſi quoque inviti ordines inſtruxerunt. dextro cornu Ambuſtus, lævo Aaron præſectus, Liparites mediam ducebat aciem. Ambuſto oppoſitus erat Abramius, Aaroni alter ducum Turcicorum Chorolanites, Liparitæ Aſpam Selarius, Abramii ex altero dumtaxat parentum frater. Prælium initum eſt ſolis jam imminente occaſu: & cum Ambuſtus, tum Aaron, uterque ſibi oppoſitos hoſtes fuderunt, atque uſque ad galli cantum perſecuti ſunt. Liparites autem patruelem ſuum occiſiſſe aegre ferens, dum impetum vehementiorem dat, equo ſuo occiſo capitur. Romani a perſecutione reverſi, ab equis deſcendunt, unaque voce Deo pro victoria agunt gratias, & cantant: (Quis Deus ita magnus, atque Deus noſter?) Liparitamque expectant, quem & ipſum putant inſequendis hoſtibus ſe deditſe. Cum autem nullus compareret, ſollicitudo eos inceſſit, incertos quidnam ei evenitſet. Itaque ibidem ejs, venit quidam qui ſub Liparita tum militaverat, eumque victum & captum nunciat: utque Abramius a fuga reverſus, & cum ſuo conjunctus fratre germano (nam Aſan in pugna cecidérat) accelerato itinere, abductо ſecum Liparita & captivis Iberis, redierint Caſtrocomium. Dices Romani ad eum obſtupuerunt nuntium: nocteque ea inſomni exacta, orta luce conſulturant quid poſſimum agerent: placuitque domum revérti. Itaque Aaron cum ſuo exercitu Ibanem reditri, quæ eſt Baſpracanie metropolis: Cataculon ſuos Anium reduxit. Cæterum Abramius Liparita capto contentus, & hujus ſucceſſus cauſa hominum ſeſe felicitſimum deputans, omnibus aliis curis omiſſis, magnis itineribus ad Re quinque dierum ſpatio pervenit: atque inde diſcedens, reli feliciter geſtæ nuncios ad Sultanum mittit: Liparitam captum indicantes. Sultanus ſimulata lætitia ob captum tantum virum, interim tantam fratri rei gerendæ felicitatem invidens, aſſidue de eo tollendo cogitavit, anſamque captavit.

Imperator Liparitam captum eſſe audiens, totus in hoc fuit ut eum liberaret. Miſſo itaque ad Sultanum Georgio Drоſo ſcriba Aaronis, cum muneribus pro redimendo eo pretioſis, ſimul & hunc ſibi reddi, & pacem compoſui poſtulat. Sultanus acceptis legatis, ut magnificus videretur potius rex, quam qui bellum E cauponaretur, pro dono Imperatori mittit Liparitam: & quæ ejus redimendi cauſa Imperator miſerat, accipit quidem, ſed omnibus iis Liparitam donat, hortatus ut ejus in poſterum diei memoriam coleret, neque contra Turcas porro arma ſumeret. Legatus Sultanæ fuit ad Imperatorem is qui ſpem Seiphan vocant: cujus ea eſt ad ipſorum Chaliphan ratio, quæ

Edit. Paris. pag. 774.

pag. 775. Legatio Sultani ad Monomachum.

antiquitus ſyncelli ad patriarcham. huic enim mortuo, ille ſtatim ſuccedebat. Itaque Seriphus Byzantium profectus, & ad colloquium Imperatoris admiſſus, eum multa alia ſuperbe ac jactanter dixit: tum id quoque poſtulavit, ut Romani ſe ſtipendiarios Sultano facerent. & cum videret Imperatorem eo nequaquam inclinare, re infecta domum redit. Exinde a Sultano bellum expectans Monomachus, operam dedit ut quæ finitima erant Perſarum regno, communiret. Interea temporis Patzinacæ etiam ſe commoverunt. ea res hoc modo acta.

Patzinacarum gens & diſſidium.

Patzinacarum gens Scythica eſt, eorum Scytharum qui regii dicuntur, magna & populoſa, & cui nulla alia gens Scythica reſiſtere ſola poſſit. Dividitur autem in tredecim tribus, quæ ut univerſæ communi Patzinacarum nomen uſurpant, ita quævis a ſuo generis principe atque auctore peculiarem ſortita eſt appellationem. Incolunt trans Iſtrum planicies a Boryſthene fluvio ad Pannoniam uſque porrectas, incertis errantes ſedibus, & quemque in tabernaculis degentes. Huic genti tunc præerat Tyrachus. Kilteri ſilius homo nobiliſſimus; exteroqui ſegnis, & quietis amans. Erat in eadem gente etiam alius quidam Kegenes nomine, Baltzaris ſilius genere obſcuriſſimo, nulliſque natalibus, ſed bello ducendique cohortibus longe præſtantiſſimus. nam ſerpius Uzos (gens ea Unnica eſt) irruentes ſubſidens profligarat: Tyracho non modo contra eos exire non auſo, ſed etiam in lacus ac paludes Iſtro vicinas ſe ſubducente; itaque Tyrachum quidem Patzinacæ ob generis nobilitatem venerabantur: Kegenem tamen miſrifice amplectebantur ob fortitudinem ſingularem, inque gerendis bellis ſtrenuitatem. Hinc vero Tyrachi, videntis ſita atque inaudientis animum mordebant, de Imperio ſuo ſolliciti, ita ſane ut de tollendo Kegene cogitaret. Cui cum ſæpe occultas tendens inſidias nihil proficeret, eodem aperte eum adoriri ſtatuit, miſſaque turba hominem corripi interficique jubet. Sed Kegenes inſidiis præcognitis, ad paludes Boryſthenicas profugit: itaque exitium evitavit. Ibi occultatus, clam ad cognatos tribumque miſſis internuntiis, effecit ut & hanc a rege deſiſceret, & vocabatur Belemanis tribus) & alia etiam nomine Pagumanis. Exinde contractis copiis, cum duabus tribubus adverſus Tyrachum, cui xr. tribus aderant, pugnam init: cumque per aliquot horas duraſſet, tandem multitudine oppreſſus fugatur. Vagans inde circum paludes, ac falutem quærens ſibi ſuiſque, unam hanc invenit rationem, ſi ad Romanum Imperatorem tranſfugeret. Itaque profectus Doroſtolum, quo tutus ab inſidiis eſſet, ſe & ſuos, qui erant ad xx. miſſia, in inſulam quamdam fluvii exiguam includit, regioniſque præfecto (is erat Michaelus Anaſtaſii F.) ſignificat quis eſſet, & qua fortuna actus huc veniſſet: & ſe eupere in fidem Imperatoris concedere, receptumque ſe verbis ſuis magnopere commodaturum pollicetur. Præfectus cum extemplo rem ad Imperatorem detuliſſet,

Kegenes Patzinaca ad Romanos tranſit.

Εἰσι. Ποντίς pag. 776.

Ὅπερ ὁ παρ' ἡμῖν σύγκελλος πρὸς τὸν πατριάρχην πάλαι ἐδιώκατο· ἐκεῖνος δὲ ἀποδιδοὺς, αὖθις διώκεις ἐπὶ τὸν θρόνον ἐγκαθίζοντα. ὅτος τοίνυν ὁ Σέριφος εἰσελθὼν ἐν τῇ βασιλείδι, καὶ εἰς ἀφόσιον ἐλθὼν τὴν βασιλέα, καὶ ὁμιλίαν, πολλὰ τε μεγαλαυχήσας, ᾧ φρυαξάμενος, ἐ πελώτατον ὑπὸ φόρον θέσθαι αὐτὸς τοὺς Ῥωμαίων τῇ ἑαυτοῦ Σολτάνῳ, ἐπεὶ μὴ ὑπὸ τὸν Βασιλέα ἐπικλίνοι, ἄπρακτος ὑπεχώρησε πρὸς τὸν πέμψαντα. καὶ ὁ βασιλεὺς τὸ ἀπ' ἐκείνου ἐκδήμιον πόλεμον ἀπὸ τὸ Σολτάνου, καθ' ὅσον αὐτὸ τε ὧν τα ὁμορούντα τῇ Περσῶν γῇ πέμψας, καπεφαλίσατο. ἐν ᾧδὲ ταῦτα ἦγέτο, καὶ ἡ τῶν Πατζινάκων ὑπεκουσίβη κίνησις· πῶς δὴ, ᾧ τίνα θέσπιν, λεκτέον.

Τοῦ Θεοῦ τῇ Πατζινάκων, Σκυθικὸν ὑπάρχον, ἀπὸ τῆ μεγίστων βασιλέων Σκυθῶν, μέγα τέτοι ἡ πολυάνθρωπον, πρὸς ὃ καὶ ἐν αὐτῷ καὶ ἑαυτὸ Σκυθικὸν γένος ἀττικῶς διώκαται. διήρηται δὲ εἰς τεσσαρεσκαίδεκα γενάς, αἷ τινες καλοῦνται μὲν πᾶσαι τῇ κοινῇ ἐτύματι, ἴδιονα δὲ ἑκάστη καὶ ἴδιον ἀπὸ τὰ ἀνὰς προγόνε ᾧ ἀρχηγὸ, τῶν ἀφορησέων κληρωσαμένη. νέμονται δὲ τὰς πέρα Ἴστρου ἀπὸ τὸ Βορυσθένες ποταμὸ, ᾧ μέχρε Παννονίας ἐπλωμένας πεδιάδας, ῥυμάδες τε ἀνεις, ᾧ τὸν σκηνίτων ᾠκηκότες ἀσαφῶς ἐμβιοτεύοντες. τότε τὰ γένες ἀρχηγὸς ἦν τῷ τότε Τυρακ, ὁ τὸ Κιλτὲρ ὑὸς, ἀνὴρ γενναιότατος ἄκων ἐς τὰ πόλεμα, ᾧ μάλιστα φίλος. ὃν δὲ καὶ ἀλκὲς τις ἐν τῷ ἤθει τὸ κλησὶν Κεγένες, ὑὸς τὸ Βαλτζάρ, τὸ μὲν γένος ἀάκμος, ᾧ φαῦλα κώνυμος, πεφὶ δὲ τὰ πολεμικὰ ἀγαθὸς στρατηγίας κάρτα ὀρεκτικώτατος, ὡς ἕ πολλάκις ἐπὶ πόλεμα κατὰ τῇ Πατζινάκων τὰς Οὔζους (γένος δὲ Οὐννικὸν οἱ Οὖζοι) ὑποσαξάντι ἔρχεσθαι. τῷ Τυρὰκ γὰρ ὅπως ἀντεξιάθειαν μὴ διδόντος, ἀλλὰ καὶ καταδιωκόντες τὰ παρὰ τῇ Ἴστρῳ λίμνας. τὸν μὲν Τυρακ οἱ Πατζινακοὶ ἐτίμων, διὰ τὸ γένος. τὸν δὲ Κεγένη ἱπαίζοντο ᾠχριῶντες, διὰ τὸ ἀνδρεῖος ὑπερβάλλον, ᾧ ὅτ' ἐκ πολέμε δεύοντο· ἀπὶ τ ἀκίνητον ᾧ βλάπτον ὁ Τυρακ, ἀδάκτητον τὴν ψυχὴν, ᾧ διὰ πεφὶ τ ἀρχὴς· καὶ ὅσπερ ἐζήτει, ὅπως ἂν τὸν Κεγένην ἀνασκευάσαιτο· ὑρίσκων ὧν αὐτῷ λέγες πολλάκις, ὑγίνοτο δὴ πάντες ἀρχαὶ· ἐπεὶ δὴ πολλάκις ἐπιχειρήσας κρυφίως ἀνῄρηκεν, ὥγω δεῖν μὴ ᾠχριᾶδειν, ἀλλ' ἐπιχαιρεκάκειν φατέρας· διὸ ᾧ πλῆθος πέμψας, καταλαβὼν ἐκίλασε τὸν ἄνδρα, καὶ ἀνέλεεν. ὁ δὲ φυγὴς τῶν ἐπιβολῶν, φυγὰς πρὸς τὰ ἕλη γίνεται τῇ Βορυσθένες, ᾧ οὗτα ἐξφυγγάνει τὸν ἐλεθρον. ἐκείθεν δὲ κρυπτόμενος, ᾧ λαθρα πέμπων μηνύματα πρός τε τὰς ἑαυτὸ συγγενεῖς ᾧ τῶν φυλῶν, ἐδέετο τῶν τε ἰδίων γενῶν ἀπογνόντας τὰς τε βασιλέως δόνας (ὧν δὴ ἦ Βελιαμπις) ἕ φῶς ταύτῃ ᾧ ἄλλων τῶν Πατζινακιδῶν ᾧ δυνάμει ὀργολαβόμενος, ἀντιπαρατάσσεται μετὰ τῷ δύο γενῶν φῶς τὸν Τυρὰκ τὰς ια. ἔχοντα. ᾧ ἐπὶ πολλὰς μὲν ἀτρεκῶν ὥρας, ἑμοιῳ ὑπὸ τὰ πλῆθος κομπαζόντες, ἥτηται, πεχειλαωθμὸς δὲ ἐν τοῖς ὅλοις, ᾧ φαιρέαι ζητῶν, μέαν ἴγνω ἑαυτὸ τε ᾧ τῇ σῷ αὐτῇ, τῶν εἰς τὸν βασιλέα ἕ Ῥωμαίων· καταφεύλαδία ᾧ φῶς τὸ Δερόστλον ἀφικόμενος, ᾧ ἐν τοῖ τὸ ἀντιβολῶν ᾧ τῇ σῷ αὐτῇ (ὁ δὲ Μιχαὴλ, ὁ τοῦ Ἀναστασίε ὑὸς) ᾧ γνοῖζει ὅστις τὸ εἶη, ᾧ οἷας ἠβεβιβάσαιτο τύχας ἀφίκεται, ᾧ ὅτι αὐτόμολος βι-

λεται γινέσθαι τῷ βασιλεῖ. ὑπερχύμως δὲ καὶ εἰ προσδεχθείη, εἰς μεγάλην ὄψιν ἐλθεῖν τοῖς τῶν πραγμάτων. ἃ δὲ τὰ μιαίσματα λόγῳ Θάττον πρὸς τὸν βασιλέα ἐξαπορδμεύσας, ἐξ ταχέων καθίεται τὸν ἄνδρα μετὰ τῆς συμπάσης αὐτῷ προσδέξασθαι, καὶ τάπης μὲν τὰ ἐπιτήδεια χορηγεῖν, αὐτὸν δὲ ἐσδέξως ἐς τὸ Βυζάντιον πεπομφέναι. καὶ ἃ μὲν ὡς ἐκελεύσθη διαπράξατο. ὁ δὲ Κεγένης εἰς τιμὴν βασιλέα φοιτήσας, καὶ ἐς λόγους ἐλθὼν τῷ βασιλεῖ, φιλοφρόνως τε καὶ μεγαλοφρενῶς ὑπεδέχθη, καὶ ὑποχόμενος αὐτὸς τε καὶ τὰ ἄχυρα δέξασθαι βάπτισμα, παρεκέσατο δὲ καὶ τὰς συμπάσας αὐτῷ τῶν ποιήσας, εἰς πατρικιότητα τε ἀνήχθη, καὶ φρούρια τρία ἀπὸ τῆς ἐντὸς ὄχθης ἱδρυμένων τοῦ Ἴστρου εἵλκυσε, καὶ γῆς πολλὰ τεθεῖα, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν φίλων ἐπιγράφη καὶ συμμάχοις Ῥωμαίων. τὰ πλέον δ' ἦν, τοιοῦτος ὑπῆρχε τὰ, ἀνεδέξατο τὸ ἅγιον βάπτισμα αὐτὸς τε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. Εὐθυμίᾳ τοὺς ἐλλαβοὺς μοναχὸς πεμφθέντος, τὰ τε τὰ θεῖα λουτροῦ παρὰ τῆς Ἴστρου ποταμοῦ ἐκπλήσαντος, καὶ πᾶσι μεταδόντος τὰ ἁγίου βαπτίσματος

Γενόμενος δὲ ἐν τῇ ἀσφαλεῖ, καὶ τοὺς αἰφνιδίους ἐφίλους ἀσφαλισάμενος, πρὸς ἄμυναν ἐτράπετο τὰ ἐχθρᾶ, πεντακισμύρους ἀπὸ Ἴστρου, σὺν μὲν σὺν χιλίοις, εἴπε σὺν δισχιλίοις, καὶ αὖσὺν πλείοσιν ἢ ἐλάττοσι, καὶ ἐξ ἐφόδου προσέπτωσαν, τὰ μίγιστα ἐκάκου καὶ ἐλυμαίνετο τοὺς περὶ τὸν Τυρὰχ Πατζινάκας, ἄνδρας μὲν τοὺς προσπίπτοντας ἀνειρῶν, γυναῖκα δὲ καὶ παῖδας ἀνδραποδιζόμενος καὶ πωλῶν τοῖς Ῥωμαίοις. ταύτας δὲ τὰς λαθραίας ἐπιδόσεις τὰ Κεγένης μὲν φίρων ἀπὸ Τυρὰχ, ἐξαπρεσβεύεται πρὸς τὸν βασιλέα, μεμυσάς, ὡς ἴδοι τὸν μέγαν βασιλέα, ἀσπασάς ἔχοντα μετὰ τὰ γένους τῆς Πατζινάκων, μηδὲ προσδέξασθαι ἄλλως ἢ ὑποστάτου αὐτῶν. ἐπεὶ δὲ προσεδέξατο, κωλύσει μὲ ἐξαπιφῆν, καὶ τὰς ὑποσπόνδους λυμαίνεσθαι· ἢ ὅπως κωλυθείη ὁ ἀνὴρ τοιαῦτα πράττειν, ἢ μηδεμιᾶς τυχόντα συμμαχίας, ἢ γνωσκόντα ἢ βασιλέα, ὡς καθ' ἑαυτὸν τε καὶ τὰς ἑαυτῶ χώρας ἐρέλκεται βαρύτατον πόλεμον. καὶ ταῦτα μὲν τὰ μιαίσματα τὰ Τυρὰχ. ἃ δὲ βασιλεὺς τὰς ἀγγελίας δεξάμενος, πρὸς ταῦτας μὲν καὶ ἐπικάγχασεν, εἰ ἐξ Πατζινάκων ἀπελὰς προσβάσις γένοιτο τὰ εἰς αὐτὸν προσφυγόντος, καὶ κωλύσει τὰ μὲν καπνὰ τὰς πεκώσαντας, τὰς δὲ ἀριθμὰς ἀναπάντας ἐξεπιμφῆ. γράμματα δὲ πρὸς τὰ Μιχαὴλ τὸν ἄρχοντα τῆς παλαιᾶς πόλεως, ἔτι δὲ καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν Κεγένην ἐπέμπετο, φυλάττειν ἀκριβῶς τὰς ὄχθας τὰ ποταμοῦ· εἰ δέ τις ἐπὶ βαρέα δώσιμος, γράμμασι μηνύειν, ἵνα καὶ ἀπὸ τῆς δυτικῶν παγμάτων ἐπιπόμψαι τινὰ σὺν αὐτοῖς, εἴργωσι τὰς Πατζινάκους τοῦ ποταμοῦ διαβαίνειν· ἐπιμφῆ δὲ καὶ τεμένης ἱματίου, ἐπισκῆψαι παραπλεῖν τὸν Ἴστρον, καὶ περαιοῦσθαι κωλύειν τὰς Πατζινάκους πεζῇ. ἐπανελθόντων δ' ἀφράστων τῆς αὐτὰ πρέσβεων, ὁ Τυρὰχ ἐχαλέπαινε καὶ ὠργίζετο, καὶ Θάττον ὤχετο καταλαβεῖν τὸν χειμῶνα. ἤδη δὲ τὰς φθινοπωρινὰς λαγόσης ὥρας, καὶ τὰ χειμῶνος ἐπισάντος, τὰ ἡλίου ὄντος ἐπὶ τὸν αἰγοκέρωτα, ἄνεμος ἐπιδοὺς Ἀπαρκτίας πολὺς, ὡς ἐπεπηγασιλωθῆναι μέχρι πυκνοκιδίκα πήχων ἐς βάθος τὸν ποταμόν. πάσης ἄμα φυλακῆς χολασάσης, ἁρπάζμενος ἀδείας τὰς ἐπιτυχεῖν ὤχετο ὁ Τυρὰχ, ἀφικνεῖται τὸν Ἴστρον μετὰ πάντων τῆς Πατζινάκων, ὅπου (ὡς ἐλέγετο) χιλιάδων ὀπτακοσίων, καὶ ἐς

A ab eo jubetur ſtatim Kegenem cum ſuo comitatu accipere. atque huic quidem neceſſaria præbere, ipſum autem Kegenem honorifice Byzantium mittere. Qui ut eo venit, benigne eſt ſplendideque exceptus, ac cum Imperatore collocutus, ſe ſanctum baptiſmum admiſſurum, popularibuſque idem ut faciant perſuaſurum promittens, ab Imperatore patricio honore ornatur: eique tres arces aſſignantur, de iis quæ ad ripam ſunt Iſtri, multaque agri jugera. atque adeo in numerum amicorum ſociorumque P. R. adſcribitur, eam præcipue ob cauſam, quod (uti pollicitus fuerat) & ipſe baptizari voluit, & qui

B cum ipſo erant: eaque in re uſi ſunt religioſi cujuſdam monachi Euthymii opera, ad ipſos miſſi, qui ad Iſtrum amnem ejus ſacramenti ceremonias adminiſtravit, univerſoſque baptizavit.

Rebus in tuto conſtitutis, Kegenes, cum jam contra ſubditos hoſtium impetus ſe munivisſet, ad ulciſcendum hoſtem ſe confert: Iſtroque tranſmiſſo nunc cum millibus, aliàs cum duobus millibus, & aliquando pluribus, aliquando paucioribus ductis, impreſſionibus ſubitaneis Patzinacas Tyrachios graviter affixit: viros, in quos incidiſſet, occidens, mulieres autem & pueros in ſervitutem abC ducens, ac Romanis vendens. Tyrachus clandeſtinas has Kegenis impreſſiones non ferens, ad Imperatorem mittit legatos, qui hæc proponerent. Imperatorem Romanum, qui cum gente Patzinacarum fœdus eſſet, omnino non debuiſſe recipere eum qui ab ipſis defeciſſet: aut ſaltem recepto interdicere, ne Iſtro trajecto amicos P. R. læderet. Proinde aut Kegenis compeſceret excurſiones, aut auxilium ei non præbeat. ſi ſecus faceret, ſciret ſe graviſſimum contra ſe ac ſuos bellum concitare. Auditis Imperator his poſtulatis, cachinnum ſuſtulit, quod ludibrium putaret, ſi ob Patzinacæ minas prodere cogeretur eum qui in fi-

D dem ipſius confugiſſet, aut eum ab ulciſcenda injuria abſtinere. legatoſque re infecta dimiſit. Simul litteras ad Michaelum dat, urbium Iſtro adjacentium præfectum, & ad Kegenum: iiſque injungit, ut ripas Iſtri accurate cuſtodiant: ac ſi quis gravis exercitus appetat, id ſibi per litteras indicent, ut de Occidentalibus etiam legionibus mittere poſſit, qui ipſis conjuncti Patzinacas tranſitu Iſtri prohibeant. mittit etiam triremes centum, quæ Iſtri ri-

E pas legant, & Patzinacas trajectu arceant. Cum legati irrita ſpe rediiſſent, Tyrachus indignabatur ac fremebat, hyemiſque adventum exopeabat. Sub finem autumni, ac hyeme incunte, cum jam ſol ad Capricornum appuliſſet, ventus Aparctias copioſus flavit, Iſterque in glaciem quindecim cubitos altam congelavit. Otioſa itaque omni cuſtodia optatam Tyrachus nactus licentiam, Iſtrum cum omnibus Patzinacis (quorum multitudo octingentorum cenſebatur millium) tranſgreſſus, in ulteriorem ſe effudit ditionem, diripiens atque delens in quæ incidebat omnia. Mittuntur ergo ad Imperato-

Patzinacæ Romanis bellum inferunt.

rem literæ, quibus ad ferendam quamprimum opem ineitabatur. Is vixdum perlectis literis, ad Adrianopolis ducem Constantinum magistrum Arianitam scribit, ut Macedonicis cum copiis, & ad Basilium Monachum Bulgariæ ducem, ut cum Bulgarico exercitu Michaelo ac Kegeni se conjungant, & contra Patzinacas depugnent. Itque jussa statim sunt executi. Conjunctis omnibus Romanorum copiis, Kegenes eas eduxit, castrisque sub dio positis, quotidianis incursionibus Patzinacas haud leviter vexavit. Ii amne trajecto, in pecudum, vini & potus e mensse confecti maximam inedierant copiam, ne auditu quidem ante ipsis noti. quibus cum affatim frueretur, morbus eos cœliacus invasit, & quotidie moriebantur innumeri. De quo certior a transfugis quodam factus Kegenes, idque invadendi hostis opportunum tempus ratus, quo & hyeme & morbo premebantur, pertractis iri suam sententiam etiam Romanis, tergiversantibus nonnihil, & contra tantam multitudinem pugnare metuentibus in Patzinaeas impetum dat. Qui celeritate irruentium hostium perterriti, & pugnam reformidantes, abjectis armis fese Romani dedunt; cum Tyrachus ipse & cæteri principes, tum reliqua etiam turba. Confulebat Kegenes, atque etiam obtestabatur, uti ad unum omnes occiderentur hostes: & adagium afferebat, barbarum quidem, sed valde argutum: Angues hyeme esse necandum, cum non poteft caudam movere, ne solis calore refectus molestam laboremque ipsis creet. Romanis ductoribus id non probabatur; facinus hoc barbaricum fore, & impium, ac a Romana clementia alienum censentibus. postea eos per defertas Bulgariæ planicies dispergendos, atque hinc inde dissipatis tributum imponendum. hoc modo & ingentem ab iis reditum rei Romanæ accefluram, & cum Imperator militibus opus esset habituros adversus Turcos aut alios barbaros, tunc eos armari posse. Re diu disputata, visum tandem Romanorum sententia. Sed Kegenes occisis quotquot reperat Patzinacis, nisi quos vendidit, domum est reversus. Cæteram eorum multitudinem Bulgariæ præfectus Basilius Monachus per campestria Sardicæ, Naisi & Euzapeli dilitribuit omnibus ademptis armis, ne quid moliri possent. Tyrachus, & cum eo centum quadraginta viri ad Imperatorem abducti sunt: atque ab hoc benigne accepti, baptizati, maximisque honoribus affecti, vitam ibi jucundam egerunt.

Edit. Paris. pag. 778.

Patzinaca dolus.

At vero Saltanus ob iritam legationem iratus, contractis e Perside & Babylonia copiis, bellum in Romanos movet. Id cum auditu percussset Monomachus, cum suas copias opponere hosti statuit, cum quindecim millia Patzinacarum armat: iisque duces quatuor de Patzinacis Byzantii degentibus præficit, Sulizumum, Selzen, Caraman, & Cataleimum, donatisque haud vulgariter, & armis & pleraque

A τῶν περαίων ἐξέλιτο, κείρων, καὶ ἀφαιζῶν τὰς παραπίπτουσας. γράμματα δὲ πρὸς τὸ βασιλέα ἐσέλλετο, βοηθεῖν δόμενα τῷ ταχίστῳ. ὁ δὲ μὴ δ' ὅλα τὰ γράμματα ἀναγνὸς, τῇ δικῇ Ἀδελφαπόλεως γράφει (ὧν δὲ Κωνσταντίνος μάγιστρος ὁ Λεμικὴς) τὰς Μακεδονικὰς εἰλικρῖνε δυνάμεις· ἔτι δὲ Βασιλείου Μοναχὸν τὸν ἡγεμόνα τῆς Βουλγαρίας τῶν Βουλγαρικῶν εἰλικρῖνε χρῆσθαι, & ἐνωθῆναι τῷ Μιχαὴλ καὶ τῷ Κεγένῃ, ἢ μὴν αὐτῶν φυγὸς τὰς Πατζινάκας ἀβγανίσθαι. ὡς κατὰ τὸ βασιλικὸν ποιησάντων ἐπίταγμα, καὶ πάντων ὑφ' ἓν γενομένων, ἀναλαβὼν ὁ Κεγένης τὰς Ρωμαϊκὰς φάλαγγας, ἐν τοῖς ὑπαίθροις ἐρατοπεδεύεται. καὶ καθικάσιν ἐπιὼν ἐξ ἐφόδου, ἡμέρας τὰς Πατζινάκας ἐλύπει. πὶν ὑφ' ἅμετρ τὰ ποιμνια ἐξελάσαι, ἀεθνείας ὧν ἐξοῦσι πολλοὶ, καὶ εἶνου ἐξ ἓν τὸ κέλευος καπασκιδαζομένων πομπῶν, ὧν ἐδὲ ἀκέλιθ ἐρεπ πώποτε, ἢ ἀνέθωι τῇ τοιῦτον ἐμφορουμένοις, νόσες εἰσὶ πάντα κοιλιακὴν ἐχάσας, καὶ ἀπώλλυτο ἑκάσης ἡμέρας ἀναρίθμητα πλῆθη. ὅπερ πυθόμενος ὁ Κεγένης ἐξ τινος αὐτομόλου, καὶ καιρὸν ἐπιτήδειον κρίνας ὅτε εἶσι τὰς ὑγροὺς ἐπιβήσεσθαι, ὅτ' ἐπὶ χειμῶνι καὶ τόσῳ πιέζονται, ἀναπτίσας ἢ τὰς Ρωμαίως ἐκνικώσας, ἢ διώξας πρὸς πολὺ ἀπεπαρατείνεσθαι μυελάδας, φροσρήγνυται τοῖς ὑγροῖς· εἰ δὲ τὰν ὀζίαν ἐλάσειν ἐκπλαγέντες, καὶ φρὸς τὸν πόλεμον ἀποδειλιάσαντες, ῥίψαντες τὰ ὅπλα, αὐτὸς τε ὁ Τυράκ & πάντες ἀρχοντες, & τὸ λοιπὸν πλῆθος, ἑαυτὸς ἐχειρίζησιν. ὁ μὲν Κεγένης σωτιβόλδια καὶ δημαγωγίαρτο, πάντας ἡθεῖν ἀποσφίζει. ἔλεγε δὲ καὶ παρομίαν, βάρβαρον μὲν, ποιῦ δὲ πολιὸ ἔχουσαν· ὡς ἐπὶ χειμῶνος δεῖ τὸν ὄφιν ἀποκτείνειν, ὀπίωικα τὸν κέρκον κινεῖν ἢ δύνασται· ὑπὸ ἥλιόν ἢ θαλπεδείς, κάπως ἡμῖν σφίξει, ἢ φυγόμενοι. τῶν δὲ τὰς ἀρχουσιν οὐκ ἤθελες Ρωμαῖοι, ἀλλὰ βαρβαρικὸν τὸ ἔργον ἢ ἀσέβειαν ἐνομίζετο, ἢ Ρωμαϊκὴς ἀνάξιον ἡμερότητος. μάλιν μὲν οὖν συμφόρου ἐνόμιζον, διασκεδάσαι τοὺς ἐν τοῖς ἐρήμοις τῆς Βουλγαρίας πεδίοις, καὶ ἄλλους ἄλλαχοῦ ἐγκατοικίσαι, ἢ φόρους αὐτοῖς ἐπιτιθέναι· ἐσυθεῖαι γὰρ κὰ ἀμελέθιον τὸν ὅσον τῇ τοιοῦτον δασμόν· οἱ δὲ ἥκιστα δὴ τῇ βασιλεῖ & ἐρατὶ φρὸς τὰ τῆς Τύρκης, καὶ φρὸς ἄλλα ἑτερόφυλα γένη, κατ' ἐμπλέξειν ἀπ' αὐτῶν. πολλῶν οὖν λόγων ῥηθέντων, ἐκέκρινεν ἡ τῇ Ρωμαίων γνώμη· & ὁ μὲν Κεγένης ὅσως ἐλαφὶς ζωγίσας, πλεῖν ὧν ἀπεμπόλησε, τὰς πάντας ἀποσφάζας, ὑπνώσσων οἰκαδε. τὰς δὲ τῇ Πατζινάκων μυριάδας ὁ τῇ Βουλγαρίας παραλαβὼν ἀρχων Βασίλειος ὁ μοναχὸς, * ἀνὰ τὰ πεδία Σαρδικῆς, τὰς Ναϊσσὸ, καὶ Εὐζζαπείου διέπειρεν πάντας, πᾶν ὅπλον ἀφιλόμενος, ἢ τὸ ἀπτιβάλλειν. ὁ δὲ Τυράκ, ἢ σὺν αὐτῷ ἀνδρες ἑκατὸν ἢ παράκοπτα, ἀγόμενοι εἰς τὸν βασιλέα. ὡς φιλοφρόνως ὑπὸ Κωνδέγμενος, ἢ βαπίσας, & μεγίσοις ἀξιώμασιν ἐτάρας, ἀπαθεῖας κατέχων.

* ἐγκαθιδρύσας.

B

C

D

Ὁ δὲ Σωλτάνος τῶν τῇ αὐτῷ ἀρίσβιων ἀφαιρεῖν ὑποσχόμενος μὴ φέρων, τὰς ἐν Περσίδι πάσας δυνάμεις ἢ τὰς Βαβυλωνίας ὑφ' ἓν ἀθρύσας, ἐσβάλλει· ποιεῖται κατὰ Ρωμαίων. τῶν δὲ φροσκηκοὼς ὁ Μονομάχος, ἐφοβεῖτο μὲν καὶ τῇ τῆς οἰκείων δυνάμεων ἀντιπαράταξιν ἔσεσθαι τῇ πολεμίῳ. ὡπλισε δὲ ἢ ἀπὸ τῇ Πατζινάκων χιλιάδας ιδ'. ἢ ἡμιμόνας ἱππασρας ἀπὸ τῇ ἐν Κων-

ϛατιωτικὸλει Πατζινάκων αὐτοῖς ἐπισήσας, ϗ Συλτζουῶ, ϗ Σιλτῶ, ϗ Καραμᾶν ἐν τῷ Καπελείῳ, δώροις τε φιλοτιμησάμενος καὶ μικροῖς, ἐν ἅρμασι κάλλιστα δὴς, ἐξ ἵππους διαπρεπεῖς, πεμπει ἐν Χρυσοπόλει, δὶς αὐτῷ ὁδηγὸν τὸν ἀκέραιον μέλλοντα τινὰς εἰς Ἰβηρίαν, Κωνσταντίνου ϗ πατρίκιον, ϕ Ἀδροβάλανος τὸ ἵππικὸν μόριον. πεμπομένοις δὲ αὐτοῖς, ἐξ τὰς ἵππους ἀναβάσης, ἐν τῆς πρὸς ἀνατολὰς φερούσης ἀφάμενοι, ἐν πρόοδον ἔχει Μελιτηνῆς, ἐν τῆς λεγομένης Δαματρύδι προσαγγίσαντες, ἐπίσχον τὴν πορείαν. ἐν στάσις ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, συμβουλὴν προτίθεται, ἤ τις παρ' αὐτοῖς Κομήτων ὀνόμαζε. τοῦτ μὲν οὖν ἐδόκει, πορδτέον εἶναι, ἐν μὴ ἀντιβαίνων ἐπὶ τῆς χώρας τῶν βασιλέως τοῖς βασιλικοῖς προσάγμασι, τὸ δὲ λοιπὸν ἴδιος αὐχμηρεμένοις, ἐν μήτ καθ' ἑαυτὸς ὑποπτεύειν διωγμένοις τὴν Ῥωμαϊκὴν δυνάμιν, μήτε ὁρμητήριον ἔχοντι πρὸς τὰ τῆς τύχης ἀβέλτερα· ἄλλος πάλιν ἐδόκει, καταχωσιν ὄρη τινὰ τῶν Βιθυνίας, ἐν τόπος παραμένειν, ἐν τοὺς ἐπιόντας ἀμυνάσθαι· ἀπελθὼν δὲ μηδαμῶς εἰς Ἰβηρίαν, ἐς χώραν μακρὰν ἐν ἀλλόφυλον, ἔνθα μέλλοντες ἕξειν πολεμίους ἐ μόνον τοὺς ἐχθροὺς Ῥωμαίων, ἀλλὰ ἐν αὐτοὺς τοὺς Ῥωμαίους· ὁ Καπελεῖος δὲ μόνος γνώμην ἰδίαν ὑποτρέφαι, ἐν ἐνωθῆναι τοῖς συγγενέσιν. εἰπόντος δέ τινος, ἐν πῶς ἀνήσονται περαν ἡ θάλασσα; μηδὲν πλέον εἰπών, ἔπιθεν οἱ πολλοί· τὸν μὲν οὖν Ἀδροβάλανον ὁρμήσαντες ἀποκτείνωσι, ἐκ ἔχοντα φυγὴν γὰρ ἀνωθεν ἐν τοῖς τειχίοις τῷ ὑπερῴων ἐν τῷ Δαματρύδι παλατίων. τῆς Καπελείᾳ δὲ ἐπομένοις, κατήρχοντο πρὸς τὴν θάλασσαν· ἐκ ἐλπίζοντες πάντα πλοῖα ἔχειν αὐτὸν νεοπηγνύμενα. τὰ ῥᾴδια τοῖς μέλλουσι ποιεῖσι τὴν τῆς θαλάσσης περαίωσιν, ἀλλὰ διαπορεῖσθαι, ἐν μαθόντες ἐθέλοντες τίς ὁ τρόπος τῆς διαβάσεως. ἐπεὶ δὲ ἐν τῇ αἰγιαλῷ ἐγένοντο, μηδὲν πλέον εἰπὼν ὁ Καπελεῖος, ἀλλ' ἢ μόνον, ἐπίθεν ὁ βελόμβος, αὐτὸς πρεμεῖται, καὶ πάντας τοὺς Πατζινάκους τὸν ἵππον μυσπίσας, ἔσεσθαι εἰς τὴν θάλασσαν· τῶν δὲ ἄλλος ἰδὼν ἐπέσπετο, ἐξ ἐκείνῳ ἄλλος, καὶ δὴς τὸ πλῆθος ἅπαν ἐξ διενεχάμενοι, περαιοῦνται κατὰ τὸν ἅγιον Ταράσιον, οἱ μὲν αὐτοῖς ἅρμασιν, οἱ δὲ πρόπορα τὰ ἅρματα ἀπορρίψαντες, ἐν περαιωθέντες, ἐν τὴν πορείαν ἐπιτείναντες, ἔχοντας διανωθῆναι πρὸς τοὺς οἰκείους κατὰ τὴν Τεμενίτζαν, μηδενὸς αὐτοῖς * ἢ κωλύσαι τολμήσαντος· τὸ δὲ αἰφνίδιον τῆς ὁδοῦ, ἐκόλουε αὐτοῖς τὴν πορείαν ἐργάσατο· ἰνωθέντες οὖν τοῖς ἐν Τεμενίτζῃ Πατζινάκοις, διαπρεπέστατα ἐ πρὸς τοὺς ἐν ταῖς ἄλλαις χώραις καθιδρυμένους. γενόμενοι ἐκεῖ οἱ πάντες ἀθρόισμα ἦν, ἐν ἀνὴρ ὅπλων ἀξίνας γεωργικὰς ἐν δρέπανα, ἐν ἄλλα σιδήρεα λαμβάνοντες ἀπὸ τῆς ἀγρῶν καθοπλίζονται, ἐ ἐν Φιλιππουπόλει γενόμενοι, ἐ τὸν Αἷμον διαβάντες, τὸ μὲν πλῆθος ἅπαν περὶ τὸν λεγόμενον Ὄσμον ποταμὸν κατασκήνωσιν, ἐν τῇ Παϛριῷ πεδιάδι· μόνος δὲ ὁ Σιλτὶ ἐν τῇ Λοβιτζῷ προσμείνας διανάπαυσιν. ἄρτι δὲ ἐ τῆς Μακεδονικὰς ἀθρόισας δυνάμις ὁ Λεμπίτης, καταδιώκει ὄπισθεν αὐτῶν. ἐν καταλαβὼν ἐν τῇ Λοβιτζῷ τὸν Σιλτὶ κατασκηνοῦντα, τοῦτον μὲν κρατῆσαι οὐ ἴσχυσε (ἔφθασε γὰρ διαδρᾶς) τὴν δὲ πᾶσαν αὐτῷ γραπτοδείαν ἁπαρχὼν ὑπέστρεψε. ἐν τὰ μὲν τῆς ἱστορίας τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον.

Ὁ δὲ Συλτάνος, ὡς ἔπαμεν, βαρυθυμήσας διὰ ϗ αὐτῷ καταφρόνησιν πρέσβεων, ἐν ϗ ϗ ἀγγελιαφόρων ἀσχέτως, ἅρας μὲν πάσης αὐτῷ ἡ δυνάμις, ἦξεν κατ' ἐ ὑπτίου Ῥωμαίους· ἐν καταλαβὼν ἔχει τὴν

rimis ornatos Chryſopolin tranſmittit, addito qui eos in Iberiam duceret Conſtantino patricio Adrobalano. Mari trajecto Patzinacæ eum equos conſcendiſſent, & iter in Orientem ingreſſi uſque ad Melitenam pervenirent, ubi ad Damatryn appropinquavere, ſubſiſtunt, & deliberationem (ipſi commentum vocant) inſtituunt. Erant qui procedendam putarent, neque mandatis Imperatoris in ipſius ditione repugnandum, cum & avulſi a ſuis eſſent, neque ſoli Romanorum poſſent reſiſtere viribus: neque haberent arcem in quam ſe, ſi quid præter inſtitutum forte eveniret, reciperent. Aliis videbatur, occupandos eſſe aliquos Bithyniæ montes, in iiſque manendum: & ſi quis adoriretur, defendendam: non autem intrandum in Iberiam, regionem remotam atque alienam, atque ubi non hoſtes modo Romanorum, ſed ipſos etiam Romanos hoſtes eſſeot habituri. Solus Catalimus fuaſit, reverterendum eſſe, & ſe cum populoribus conjungendum. Et quodam percontante, quanam ratione mare tranſiri poſſet? nihil aliud dixit, quam quod ſe juſſit ſequi. Ergo Adrobalanum interficere fruſtra conati (effugit enim in quoddam apud Damatryn palatiorum ſolarium tribus faſtigiis tectum) Catalimum ſequuntur ad mare, non quidem ſperantes eum navigia habere parata quibus mare trajicerent, ſed hæſitantes, ac videre cupientes quænam eſſet futura trajiciendi ratio. Ut ad littus ventum eſt, Catalimus hoc unum fatus, Qui ſe ipſum & univerſos Patzinacas vult eſſe ſalvos, me ſequatur: equo calcaribus incitato mare eſt ingreſſus. quod alius, rurſumque alius imitatus, & tandem omnis Patzinacarum malitudo ſecuta eſt, quidam ut erant armati, alii abjectis armis. Mare ergo tranant, & ad ſanctam Tatasiam in oppoſitum littus evadunt, & magnis itineribus ad ſuos apud Triaditzam perveniant, nemine obſtare aut eos prohibere auſo, cum ſubitus adventus ipſis tranſitum expediret. Conjuncti cum Patzinacis qui apud Triaditzam agebant, eos quoque qui aliis in regionibus morabantur ſolicitant. Poſtquam univerſi in unum ſunt collecti, correptis ſecutibus ruralibus, falcibuſque & aliis ferramentis ruſticis ſe armant, Philippopolinque profecti, & Æmum tranſgreſſi, ad flumen Oſmum in campis Iſtro propinquis caſtra ponunt: ſolus Seltzes Lobitzo ſubſiterat. Interim Arianita Macedonicis exercitibus contractis, eos a tergo inſequitur, cumque Seltzes Lobitzo aufugiſſet, caſtris ejus potitus, domum revertitur.

Dum hæc in Occidente geruntur, Sultanas ob contemptos ſuos legatos & conſiliorum adverſos eventus fremens, cum omnibus ſuis copiis in Romanam ditionem intrat. Cum vero uſque ad Cosmium pervenisſet, oibilque memorabile agere potuiſſet, quod Incolæ ſe &

Edit. Paris. pag. 779.

Patzinacarum defectio.

pag. 780.

Sultani in a-manos, bellum.

* Suandistos, Scyl.

res necessarias caſtellis, qualia per Iberiam & plurima ſunt, & munitiſſima, mature incluſerant: ulteriùs progreſſi non auſus, quia Romanas copias audiebat Cæſaræ colligi, redit ira ſtagrans, magnumque aliquod facinus edere cupiens. Poſtquam in Baaſpracanam venit, atque ibi etiam omnia muris defendi vidit, animum ad oppugnationes appellit: ac primo omnium Mantzikierte aggreditur. Urbs eſt Mantzikierte in planicie poſita, triplici muro circumdata, multiplice intus fontibus irrigua: tum quoque rerum neceſſariarum invexerant oppidani copiam. Hanc urbem ſe, quod locus eam adortu facilem faceret, non magno expugnaturum rarus negotio Sultanus, vallo proxime dejecto omnis generis machinis tentat, ac per triginta dies abſque ulla intermiſſione oppugnat. præterat ei urbi Baſilius patricius a Capa, homo prudens ac peritus. Ejus induſtria factum, ut qui in urbe erant, oppugnantes fortiter repellerent. Jam de re quam fruſtra ſibi videbatur conatus omittenda, & obſidione ſolvenda cogitantem Sultanum, Alcan Choraſimiorum dux rogat, ut adhuc unum diem perſeveret, ſibique oppugnationem mandet. quod perſibenter conceſſit Sultanus. Prima luce Alcan omnibus ſuis collectis, Sultanum & illuſtriſſimos Turcarum in tumulo quodam juxta portam Orientalem ſpectandi cauſa collocat, atque ipſe ad eam portam cum machinis ſubit. videbatur enim eo loco murus urbis humilior ac infirmior, locuſque oppoſitus aliquanto editior oppugnationem adjuvare: quia intra muros qui eſſent, deſuper telis impeti ab oppugnantibus poſſent. Ergo in duas partes exercitum ſuum dividit, quarum una edito illo loco ſtaret continenterque ſagittas ejacularetur: alteram ligonibus bidentibus atti-

Alcanis Choraſmii conatus & impetus.

Edit. Paris. pag. 781.

que ruſticis inſtrumentis arma tam leſis (tabernaculi genus eſt leſa, ex viminibus contextum, ac ſuperne corio bubulo inductum, quod a columnis ſuſtinetur, quarum baſibus rotæ ſunt ſubjectæ) ſubire, eaſque paulatim impellere, muroque ſub iis ſuccedere & tutos iſto tegmine fundamenta omni vi fubruere jubet: animi certus, ob ſagittarum numbum neminem auſurum de muro proſpicere, atque ita ſe urbem expugnaturum ſomnians. Hæc de muro cernens Baſilius, iis quibus murorum defendendorum munus incumbebat, dat, ut ſe contineant, neque quiſquam ſe exerat. ſed in promptu habeant grandia faxa, ſagittas, aliaque miſſilia, & expectent ſignum, quo dato (erat autem teſſera, Chriſte juva) rem gerant. & habebat ad rem hanc paratas trabes maximas inferne acutas. Interim Alcan, cum Turci grandinis in morem miſſis ſagittis propugnatores viderentur abeginſſe, paulatim leſas muro admovet. Quæ cum ita acceſſiſſent, ut jam retro abire nullo modo poſſe viderentur, ſubito dato a Baſilio ſigne, ii quibus negotium erat commiſſum trabes leſis injiciunt, alii miſſilibus & lapidibus impetunt. Itaque leſa qua ipſe Alcan regebatur, pondere impaſtorum ſubverſa te-

A λεγομένην Καμπὴν, ᾗ μηδὲν ὅτι μὴ λόγῳ ὄζον ἢ πράξεσθαι δυνηθεὶς (ἐβδομὰς δὲ οἱ ἐ χωρὰς φρασάμενοι ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν τε καὶ αὐτοῦ ἀνεκομίσαντο ἐν τοῖς ὁρωμένοις· ἐγὼ δὲ ἡ ἴδιος ὁρωμένων ἐφρασάμην) φρουρὰν δὲ φροῦραι μὴ Σαρόησας, τῇ πυλίδι αὐτῆς Ῥωμαίους ἐς Καισαρόησ διωμάχας ἀφορίζουσι, πίστεις τε τῇ δυμῇ φλεγμαίνων· τὸν δὲ ᾗ ὑπὸ χεῖρα ἀφόνως οἰκτιρμόνως ἐσόμενον· ἐπὶ τὸ βιασόμενοι, ᾗ παραπλησίως κἀκεῖ τὰ πάντα τειχήρη ἔρων, ἐπιβαλεῖ τοῖς πολορκίαις· ᾗ ἀπεπειράσατο φρόσφορα τὸν λεγομένου Μαντζικιέρτε· πόλις δὲ τὸ Μαντζικιέρτε ἐν τρόμαλῃ μᾶλ κειμένη, τείχεσι τρισὶ περιεστεφανωμένη, ᾗ ὕδασι πολλοῖς ἐνδόσι καταρρύτος πεπηγμένος· τὸν δὲ ᾗ ὑπὸ χεῖρα ἀφόνως οἰκτιρμόνως ἐσόμενον τὰ ἀναγκαῖα. παύσῃ οἱ ὁ Θεὸς ὁ Σελτάνος ῥᾳδίως ἐκπολορκήσαι, τῇ ἐν ἀνεπιβούλευτον ἰδρύσθαι τόπῳ, χάρακα πεξάμβυος ἔγγιστα, ὑπεχείρει πολιορκεῖν. ᾧ διημερὶς ὑπὶ τελέσκοντα ἡμέρας πάντων ἀπράξιος πολορκῶν, καὶ λαὸς ἐλεπόλεις χρόμενος, ᾗ πατρίοις ἐθνικὶ μηχανήμασιν· ἀμρὶς δὲ τῇ ὧδε ὑποκρουομένων τὰς φορβολάς, ἐμπεσεῖν ᾗ σωλῆσι τὸ τρατηγοῦ· ὧν δὲ Βασίλειος πατρίκιος ὁ ἀπὸ Κάπης ἐπεπτηρ ἐγγεφάλωσάν τὰς ἐπιχειρὰς, ἐβαλλόσατο λύσαι τὴν πολιορκίαν, ᾗ ὑποσχέμενος ἀπέκρᾶ δὲ ὁ ὁρμὴς αὐτὸς Αλκὰν ὁ ὃ Χωρασμίων ἡγεμὼν, αἰσσαίμως μὲν ἴτι φρονεῖται, ἡμέρας δὲ αὖτος ἐπιτρέψαι τὸν κατὰ τὰς πόλεως πόλεμον. ὧδε δὲ τῇ αἰσμαστ, ὑπὲρ τὸ ἀναζυγῆλ· ὧδε δὲ ὁ Αλκὰν ᾗ ἀμφ' αὐτὸ ἀφρόσας ἅπαντα λαὸν, καὶ θωρὸν ἐπὶ τινος γαλάφου κατὰ ᾗ ἴφιε ὑσσὸς πύλην Σουλπάου αὐτὸν, ᾗ ὡς ὅσον τῇ Τώρκων ἴσαν ἐπιτηδεότατον, τὰς ἐλεπόλεις λαβὼν, ἄπεισιν ἐς ἐρημώδη πύλιν· ἐκεῖσε δὲ ἑδόμη τὰ τείχη τῆς πόλεως, πατεσσέτερά τε ᾗ ἀδασύτερα, ᾗ ὁ τόπος ἀνασημα ἔχων, καὶ τῇ πολορκίᾳ φροσβολᾶν, ἀνωθεν δὲ διδὺς βαλλομένας ὑσσὸν τῶν τείχων ὑπὸ τῇ ἔξω· ὅπλων δὲν δίχτ τῶν διώκμων, ᾧ ἃ μὲν ὑσσὸς ὑπὶ τὸ ἀνασχόμενος, ὑπὶ μόνῳ χρῆσθαι κελδόμενοι τοξεῖ, αὐτὸς δὲ σπικὸς ὑς λύγων ἔχων πικλεγμένας, βοοειους βύρσας ἀνωθεν ὑσκεπασμένας, ᾗ ξοχους ἐχούσας ὑπὸ τὰς τῇ βασιλέων πιέων βάσεις (λίσας τὰς πυκάσας καπνομαζουσι μηχανὰς) λαοῦ πλήσας δικέλλας φέροντος καὶ σκαπάνας, ᾗ ἄλλα γεωργικὰ ὄργανα, ὑπὸ κατὰ μικρὸν ὑποθεὶς τὰς * λίσσας, ᾗ τοὺς τοίχους ἀφοσαμόσας, μόνον δὲ ἀπως ὑπορύττων αὐτὸς ᾗ ἀδὲως τὰ θεμέλια· περιεθύσας οἰς ὑδεῖς φρουῖμαι τὸ τείχους συγχωρηθῆναι ὑπὸ τὸ πλήθος τῇ βιῶν· ᾗ ὑποφαπαίζετο θρόπον παραλήψασθαι τὴν πόλιν. ταῦτα δὲ βλέπων ἀπὸ τὸ τείχους ὁ Απακάπης, τοῖς μὲν τοιχομαχοῦσιν * ἀτρεμεῖν, ὅ μηδένα φρονίπτειν ἐπικελεύτο, μόνον δὲ λιθοβολεῖν χειροπληθεῖς χεῖρ νιτρεπιμένους, ᾗ τόξα, ᾗ ἄλλα ἐκβόλα ἔργανα, ᾗ φρονμένων τὸ εἰ ἄνω σωῆναμα (ὧδε δὲ τὸ, χρεὶ βοηθεῖ) ᾗ δοξάτους, ἔργα ἔχεσθαι· ἐγὼ δὲ παρ' ἑαυτῇ ᾗ δοκὶς μεγίστας κατὰ ᾗ βάσεις ὀξεῖς· καὶ ὁ μὲν διπάττετο φόβ. ὁ δὲ Αλκὰν τὸ ἐκτὸς Τεύρκων χαλαζηδὸν ἐκπεμπόντων τὰ βέλη, καὶ τοὺς ἔσω τοίχους ἀνακόπτειν δοκοῦσιν, καὶ ὀλίγον ὑπαδῶν τὰς λίσσας, φροσφερεῖν τῇ τείχεσι. ὑπὸ δὲ ἐβδόμαν αἱ σκαπὲ φφοσγγίσαι, ᾗ εὐθέως ἀδιάπτως αἰτιᾶς ἔσεσθαι ἐς πίστιν ἀτιαφορᾶ, αἰφνίδιον τὸ Απακάπη τὸ σωῆναμα δοντος, οἱ τε ὑπὶ τῇ δοκῶν τυπαγμένοι τὰς δοκὶς κρίσεσθαι κατὰ τῇ σκηνῶν, ᾗ δὴ οἱ λοιποὶ τοῖχος ἐς λίθους ἐβαλλον· τὸν δὲ ἐσῶμ ὁ τὸν Αλκὰν ἔχοντα σκηνὴ πολλαῖς πεφαρέσθαι κατὰ τῶν γῆλιν θοῦσις, ἀπεράσθη ὑπὸ τὸ βάρος

B

C

D

E

* σκαπὲς Scyl.

* τοιχομαχοῦσιν Scylitz.

τῶ βάρει τῶν πετρῶν ἀπέθανε· οἱ δὲ ἄλλοι πάντες ἐφεύγοντες ἐκ τῆς πόλεως, οἱ ἴδιοι πάντες ἀπογυμνωθέντες ἐβάλλοντο πάντοθεν λίθοις καὶ τόξοις, μηδενὸς ἐπαρκοῦντος τότε ἰσχύοντος· καὶ οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἔφυγον ἐκεῖσε· ἐλήφθη δὲ ὁ Ἀλανὸς ζωγρίας, γενόμενος ἀπὸ τῆς λαμπρότητος τῶν ὅπλων ὑπάρχων· δύο γάρτινες αὐλοὶ ἀξιαθοὶ παιδία προπηδήσαντες τῶν πυλῶν τῆς πόλεως, καὶ τῶν τειχῶν τότε δραξάμενοι, σύροντες εἰσήγαγον εἰς τὴν πόλιν· καὶ τότε μὲν δι' ὧν τὴν κεφαλὴν ἀπετεμὼν ὁ Βασίλειος, ἀκοντίζει τοῖς Τούρκοις. ὁ δὲ Σελτάνος περιαλγήσας τῷ πάθει, λύει τὴν πολιορκίαν, καὶ ἀναζώγωσι. πλασάμενος ἀναγκαῖά τινα πράγματα κατεπείγειν αὐτὸν οἴκαδε ὑποσχέσεις, ἀπελθὼν εἰς πάντων ὅσα μετὰ μείζονος καὶ τῶν Ῥωμαίων ἐπιστρατεύσαι διανάμενος.

Περὶ δὲ φροντίζων ὁ Μονσμάχος, ὅτι δὲ ὁ Ἀπλησφάρλαν τὸν τοῦ Τιβίου ἄρχοντα τῆς ἐπὶ Καισαρείας ἀποστάσης ἐξωλόσασα, καὶ τὰ τῶν Ῥωμαίων κακοῦντα ἀμυνόμενος, τὰ ἴδια πάγματα πάντα ἀθρόησας, καὶ ἡγεμόνα τάξας αὐτῶν Νικηφόραν τινὰ Δίκαχον, ἱερέα μὲν τυγχάνοντα φρόνιμον, καὶ τῷ βασιλεῖ ὑπηρετοῦντα ἰδιωτεύοντι, διὰ δὲ κοσμικὴν περιφάνειαν καὶ δόξαν ἀπασπάζομενον τὴν ἱερωσύνην, ῥαίκτωρα τότε τιμήσας, καὶ στρατοπεδάρχην ὀνομάσας, εἰς τὴν ἴδιαν ἐκπέμπει· ὁ δὲ ἐπειδὴ δραπέτης ἦν, καὶ ἐνεργὸς τὰ πολεμικὰ, ἀλλ' ἐπειδὴ οὐσίαν ἐπέρα τῷ βασιλεῖ. ὅτος ἀπελθὼν μετὰ στρατοῦ ἄχεα ἀλεγομένης σιδηρᾶς γυφύρας καὶ τῶ Καστζακείου, Τούρκος μὲν ὢν ἐφύτχαν (ἐν τῇ πεδιάδι γὰρ τῆς Περσαρμενίας στρατοπεδάζοντες μετ' Αβιμέλεχ τινὸς στρατηγοῦ, ἀδελφοῦ τοῦ Κουτλουμοῦς, καὶ συθέμενοι ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων βαρέως ἐφερον, μαθόντες τὴν ἐπίθεσιν τολμήσαντες, ὑπεύσχασαν οἴκαδε· ὁ δὲ Ῥωμαίων στρατὸς ἀπλησφάρλαν εἶσω τοῦ τείχους συγκλείσαντες, καὶ ἀπεζύρωσαν πᾶσαν λεηλάμενοι, ἔπεσαν καὶ ἄκοντα, ἀναστήσαθαι τὰς σποδὰς· καὶ ὅμαρον δοῦναι Αρπασύρας ἀδελφὸν τοῦ οἰκείου ἀδελφοῦ τοῦ Καστζακείων κατάρχοντα γῆς· ὃν αἰλευφὼς ὁ Νικηφόρος, ἐπέστησε πρὸς τὴν πόλιν.

Οἱ Πατζίνακοι καὶ Αἶμοι, οὓς ἔπεμψε, βλαβέντες, καὶ μετὰ τοῦ τοῦ Ισρα καπασκοπήσαντες πεδιάδα, τὴν δύσασαν μέχρι Θαλάσσης, καὶ τόπον ὑράντες πάντας καὶ ἄλσεα ἔχοντα, ἕλος λόχμας παντοδαπὰς, καὶ ὕδωρ καὶ νομὰς (ἑαυτὸν βουνοὺς καὶ τόπους ὀνομάζουσιν οἱ ἐγχώριοι) ἐκεῖσε ἐγκαθιδρύσασθαι, καὶ ἐκθρεμμὰς αὐτόθεν ποιεῖσθαι, οὐ μικρὰ τοὺς ὑπὸ Ῥωμαίοις ἐλύποσαν. ὁ δὲ βασιλεὺς μεταπέμπεται τὸν Κεγένην ἐπὶ συμβουλαῖς τὸν βασιλέα· καὶ ὃς εἰσιὼν αὖθις μετὰ παντὸς τοῦ τάγματος στρατοῦ, καὶ καπασκοπὴ κατὰ τὴν ἀρωγεσμένην πεδιάδα Βυζαντίους εἰς πεδίας, Μαῖτας ὁ τόπος καλούμενος, σὺν ἅπαντι τῇ στρατῇ· μή πω δὲ ἐντυχὼν τῇ βασιλεῖ, μηδ' ὅπου μετεπλήθη χάρις μαθὼν, ἐπιβουλεύεται παύτῃ τῇ νυκτὶ ὑπὸ Πατζινάκων τεσσάρων μετὰ ξιφῶν ἐπελθόντων κοιμωμένῳ, καὶ πληγὰς ἐπενεγκόντων αὐτῇ, μὴ μέντοι καιρίας· γνωθέντες γὰρ αὖθις ὑπὸ τῶν σωματοφυλακούντων, πάσι πληγὰς ἀθρόας ἐπιφέρουσι· καὶ πρὸς φυγὴν ὁρμήσαντες, βοηδρομήσαντος τοῦ πλήθους μετὰ Βαλτζὰρ υἱοῦ τοῦ Κεγένους, ἁλίσκονται· ἔωθεν δὲν ὁ Βαλτζὰρ ἐφ' ἁμάξης τετρατρόχου ἅρπασε θεὸς, καὶ τοὺς ἐπιβουλεύσαντας ὄπισθε τῆς ἁμάξης ἕλκων πεπεδημένους (ἦσαν γὰρ εἰς αὐτοὺς ἐξηφανισμένοι πλέον ἑπτάμενοι, ἐπιβουλεύοντες τὸν βασιλέα) ἅμα παντὶ ἐφίππῳ τῇ στρατῇ, αὐτὸς πεζὸς σὺν τῷ ἀδελφῷ Γυλίνῳ ἐπόρμος τῇ ἁμάξῃ, ὑπὸ δυσὶν ἡμιόνοις ἵππων, ἔρχε-

Cedren. Pars II. Iiii

tos nudavit : qui undique lapidibus & sagittis impetiti, cum opem ferre nemo posset, omnes perierunt. Alcanem splendore armorum agnitum forte duo juvenes porta urbis exilientes, crinibus comprehensum in urbem pertraxerunt : cui statim caput amputavit Basilius, idque in Turcos est jaculatus. Sultanus gravissimo dolore ob eam cladem percepto, castra movet, fingens se occessantis quibusdam rebus urgentibus domum avocari, minatusque insequenti vere se majoribus cum copiis in Romanos expeditionem facturum.

Quæ de re Imperator solicitus, simul & de Aplesphare, qui violato quod cum Constantino pepigerat fœdere Romanam dictionem infestabat, nociscendo cogitans, omnes in unum contrahit Orientales copias : iisque præficit Nicephorum quemdam eunuchum, qui aliquando sacerdos, Monomacho adhuc privato inserviverat. & splendoris ac gloriæ prophanæ studio sacerdotium ejuraverat. hunc ergo rectoris titulo decoratum, & castrorum præfecti, in Orientem mittit, non quod is homo strenuus esset, aut bellica re industrius : sed quia Imperatori erat fidelis. Is Nicephorus cum exercitu usque ad pontes ferreos (loci hoc nomen) & Caotzacium progressus, in Turcos quidem non incidit : (hi enim in planicie Persarmeniæ castra metati, duce Abimelecho Cutlumusi fratre, cum de Romanorum gravi expeditione nuntium accepissent, non ausi eorum adventum expectare, domum abierant.) Aplesphare autem intra muros compulso, vicinam depopulatur, adigitque eum ut vel invitus fœdus renovet, obsidemque det Artasyram filium Phatlumi fratris sui, Cantzacenæ regionis principis. cum hoc Nicephorus in urbem redit.

Aplesphares repressus.

Patzinacæ autem, Æmo (ut ostendimus) superato, planiciem quæ inter hunc & Istrum interjacet ad mare usque porrecta speculati, cum invenissent locum ibi saltus & lucos omnisque generis sylvas & aquam ac pascua habentem, (incolæ locum Centum colles appellabant) in eo consederunt, atque inde factis excursionibus subditos Romanorum non leviter vexarunt. Ergo Kegenes consultandi causa ab Imperatore evocatus, cum omnibus suis copiis ad urbem accedit, & castra facit in campo Byzantiis designato, cui loco Maitas nomen est. Nondum autem cum Imperatore congressus, neque cur esset vocatus sciens, hac ipsa nocte insidiis Patzinacarum trium petitur, qui strictis ensibus irruentes dormienti vulnera imponunt, non tamen lethalia. nam a satellitibus statim cogniti, ictus languidiores inferunt : & fugæ se dantes accurrente opitulatum multitudine cum Baltazaro Kegenis filio capiuntur. Mane Baltazar currui quatuor habenti rotas imponit patrem, & percussores post eum vinctos trahit (nihil enim amplius statuere de eis audebat, quod Imperatorem appellassent) & omni suo cum exercitu equestri, pedes ipse cum fratre Gulino currum a duobus tractum equis sequens urbem intrat, cumque ad Circum pervenisset, cur-

Patzinacæ.

Insidiæ in Kegenem.

rum ibi ſiſtens, ad Imperatorem ſe confert, quo jam ante fama præcurrerat, ipſique aditum fecerat. Admiſſum Imperator percontatur, cur non illico patris perſuaſores ſupplicio affecerit? reſpondet: Quia te identidem nominatim invocabant. Hinc abſurdæ obortæ Monomacho ſuſpiciones, ac dicto citius miſſi, qui vinctos illos adducerent: cauſamque exquirit, qua ad necem Kegenis patricii fuerint impulſi. Illi hanc proferunt, inſidum Imperio Romano fuiſſe Kegenem, atque urbi: & in animo habuiſſe prima luce urbem ingredi, trucidatiſque omnibus qui intus eſſent, eam diripere, atque ad Patzinacas reverti. Hic Imperator cum inquirere in dicta, & veritatem perſcrutari debebat, omiſſa ea cura, fidem incertis & male cohærentibus calumniis deferens, Kegenem in palatium introduxit ſub curationis ac medicinæ ſpecie in Elephantina includit, filios ejus a ſe invicem diviſos diverſis locis coërcitat: ſimulataque benevolentia, multitudinem Patzinacarum recreans cibi ac potus omni genere, id querit, ut ſi qua fieri poſſit ratione, armis eos equiſque nudatos in cuſtodiam dedat: perſcriptoribus, ubicumque vellent libere degendi facultatem concedit. Et putabat ſane non animad verti quid ageret: ſed Patzinacas tamen minime fefellit. nam nihil horum ſignificari eo judicabant, quod ducem ip orum detinebat, ac quod filios ejus disjunxerat: & libertatem percuſſoribus permiſſam, pro aperto malevolentiæ ſigno habebant. Itaque ea quæ mirebantur ab Imperatore, actis gratiis & fauſta ei precantes accipiebant, prorſuſque præ ſe ferebant omnia ſibi probari. ſed nocte facta, remine ſuſpicante, e caſtris diſceſſerunt: ac conſentenſ ter per totam noctem facto itinere, tertio die Æmum tranigreſſi, reliquis ſe conjunxerunt Patzinacis. Cum omnibus coiviſſent, jamque eſſent armorum ſatis magnam parafſent copiam, Æmum tranſeunt, caſtriſque ad Aulam (id eſt caſtellum in proceſſu montis Æmi, haud longe Adrianopoli ſitum) factis prædis agendis ſe dant.

Edit. Par. pag. 783.

Patzinacæ ob injuriam deferentes.

364

Quod ubi cognovit dux occidentis, Conſtantinus magiſter Æjanites, ipſe quoque inſtructum exercitum Adrianopoli contra eos educit: & primo quidem in quoſdam patzinates incidens, rem feliciter gerit. Sed ad caſtellum deinde Dampolim occurrens multitudini hoſtium, vincitur, multis Macedonibus ac Thracibus amiſſis. Cecidere etiam Theodorus Strabomyta, & Polyx, illuſtri loco nati, & ob violatam Toruicio fidem illuſtres. Magiſter Adrianopolin reverſus, per litteras Imperatorem de accepta clade docet, monetque novo eſſe opus exercitu. nam cum præſentibus copiis adverſus tam numeroſum hoſtium exercitum, cui ex jam tergo obvertiſſent, nullo modo rem geri poſſe. Jam antequam litteras acciperet Imperator, de jactura ea reſciverat. Is Tyrachum, & reliquos Patzinacarum principes qui in urbe detinebantur, donis ac beneficiis ſuos facit, juratoſque ſe

pag. 784.

A του αφῶς ἡ βασιλία. ἡ κατὰ τὸ ἱπποδρόμιον γενόμενος, πολλὰν μὲν ἐσκιρτησεν ἐκεῖσε· αὐτὸς δὲ ἐσέσει αφὸς τὸν βασιλία, ἡ φήμης αφοδραμούσης, καὶ αφοσδοποιούσης αὐτῷ τὴν ἔσοδον. ὃν εἰσκαθίστα ὁ βασιλεὺς ἐπὶρητα, ἤγετ μὴ ὠδὸς τιμωρεῖ γένηται τῇ τῶ πατρὸς φονέως; τῶ δὲ φησάντως, ὁ τί πὰρ τὸ σὺν ἐπικαλῶν σωκῶς ὄνομα. εἰς ὑπολὰς αὐτὸς ἐνέπεσεν ὁ βασιλεὺς· καὶ λόγω θάττον ἐκπέμπας, ἄγει τὸς διμερίους αφὸς ἑαυτὸν, ἡ ἡ αἰτίας ἐπωδᾶντο δὶ ὡπερ ἐπιχείρησαν ἡ πατέρων ἐπλήξη. τῶ δὲ φησάντων, ὅτι πὰρ κακὸς ὢν τῇ βασιλείᾳ σε, καὶ τῇ πόλει, ὁρῶν μιλετῶν ἐσιλθεῖν, καὶ πάντας μὲν καταφᾶξαι ἠθέλον τὰς ἰδίαν, λαφυραγωγῆσαι δὲ καὶ τὴ πόλιν, καὶ αφὸς τὸς Πατζινάκας ἐπαναβαμένη, ἀτειξίσασαι τὰ λήξαντα. ὁ ὑρεὶν ἡ ἀλιθεύσας, ὁ δὲ πὰρ μὲν κὰ ἐποίησεν, ἀλλ' ἀδιαπόνως πεῦσας συκοφαντίαις καὶ ἀσυκάπως, ἡ μὲν Κεγένην ἄγει αφὸς τὰ βασίλεια, καὶ ἐν αφοχήματι τάχα Ξηραπέας καὶ ἰατρείας, ὃν τῇ ἐνιαυτίῃ καθείργνυσι· τὸς δὲ τῶ υἱὸς, ἐνέγκῃ μὴ ἐπέρῳ τόπῳ διέζευξε απ' αὐτῶ. τὸ δὲ πλῆθος τῇ Πατζινάκων βράμασι καὶ πόμασι παντοίως αφὸς τὸ δοκεῖν ὠνοῦν, ἀνελάμβανε· ἀσυῶσα, οἷ οἷόν τε, τῇ ἁρμᾶτων τὰς ἀπογνώσεσι, καὶ τῇ ἵππων καὶ καπρῶν καὶ φρυγάνων, τὰς ἐπιθυμίας τῇ φύσῃ αἰτίας καὶ ἐλαθεῖσας, ὅπῃ ὡς βέλτιστα ἄξουσι κελεύσας. καὶ ἐδόκει μὲν πάντα ἄβρᾳ πράξαμένος λανθάνειν, ἀλλὰ τὸ δῆμον ὐκ ἐλαθεῖ ἡ Πατζινάκων. τῶ γὰ δὴ τὰ αὐτῶν καθημένος κατάστατον, ἡ τῶ ἐκείνε ὑῶν διάζευξιν, ὁ χρηστὸν οἰωνὸν ἐλογίζετο, ἡ σημεῖον κακοτίας προφανὲς ἐνόμιζον ἡ ἐπιβολὰν ἐλαθεῖσαν· διὸ ἡ τὰ μὲν πεμφθέντα ἐδέξαντο μετ' εὐχαρεσίας, ἡ ἡ βασιλία ὑφήμησαν, καὶ δι' ὧν ἐπείσθη, ὑποδεχόμενος ἐφύσων τὰ φραζόμενα· ὑπτος δὲ ἐπιγανόμενος, μικρὸς ὑποπάσασθαι, ἄφαντος ἐκ τῆς παρεμβολῆς, καὶ σωπόνῳ δὶ ὅλης νυκτὸς χωσάμενος τῇ ὁδοιπορίᾳ, τετάρτοι τὸν Αἷμον διαβαντες, ἐσώσατο ἡ αὐτοὶ τῇ πλῆθει τῶ Πατζινάκων. γνόμενοι γὰ ἀπαρτὲς ὑῷ ἦν, ἤδη δὲ ἡ ὅπλων ἀποχώσεως κηρορικὸς, ἤξαπίνας ὁ Αἷμος, καὶ παρεμβολὰι μὲν πεγώσαι κατὰ τὴν Ἀυλὰν (φρούριον δέ ἡ Αυλὴ κατὰ τὸς ὑπωρείας κειμένη τῶ Αἵμε, ἡ ὑ πάνυ πόρρω κείμενον Ἀδριανοπόλεως) ἡ ὄρος λευκαίσιον ἡ λείαν τρίστεγαι.

Ὁπτρ μαθὼν ὁ τῆς ἑῴους ἄρχων Κωνσταντῖνος μάγιστρος ὁ Ἀγιανίτης, καὶ αὐτὸς παρασκάμασι τὰς ἰχνη τὰς ἀμφ' αὐτὸν διωμάχης, ἄρας ἐξ Ἀδριανοπόλεως ἤρχετο κατ' αὐτῶν. καὶ ἀνοράσι μιγνυσι ἐν τῇ ἀπίνᾳ πεζιτυχὼν ἑυτύχησεν· ἐπὶ τῇ παρὰ τὸ λεγόμενον Δάμπολιν φρούριον συναντήσας τῇ πλῆθει, ἡ προυβαλὼν, ἡττᾶται, πεσόντων Μακεδόνων καὶ Θρᾳκῶν οὐ ὀλίγων· ἀναιρεθέντων δὲ καὶ Θεοδώρου τῶ Στραβομύτα καὶ τῶ Πολύ, ἀνδρῶν ἐκ γένες λαμπρῶ καὶ ἐπισήμων γνωρίμων ἐκ τῆς εἰς τὸν Τορνικιον ἀσπίσεως. ὁ μὲν οὖν μάγιστρος ὑπεσρεφεν ὃν Ἀδριανόπολιν, τῇ βασιλεῖ δὲ ἤδη γραμμάτων ἄγγελος τὰ αὐτυχήματος γίνεται· ἅλλοι δέ, ὡς ἐφθη σρατὰ σαλῆς, ἐξ γὰρ τῇ παρόντων ἀδύνατον ἀντιπαρατάξασθαι πρὸς τοσαύτλν πλῆθὼ ἠθέλησε τὰ κάτω πράξασθαι, ὁ δὲ βασιλεὺς ἡ αφὸ τῇ ἐκείνου γραμμάτων, τὸ συμβὰν μὴ ἀγνόησας, τὸν μὲν Τυράχ, καὶ τὰς ὧν τῇ πόλει καπηχουμένς ἀρχοντας τῇ Πατζινάκων δωρεαῖς καὶ χάρεσιν ὑποπιτσάμενος, ὑποσχομέ-

νης μεθ' ὅρκων ἐξωμοσάντα τὸ γένος, ἐκπέμπει γράμ- A
μασι δι' αὐτὸς πάντα μεταπέμπεται τὰ γράμματα. gentem ſuam placaturos emittit . Literis
ὧν ἐλθόντων, ᾧ ἔδοξε τὰς Ἀβύδου περιωθῆναι. ὁ Χρυσο- porro miſſis omnes Orientales evocat le-
πόλεως στρατηγὸν αὐτοκράτορα χειροτονῆσας τὸν βαίκτω- giones . qui cum ab Abydo & Chryſo-
ρα Νικηφόρον, ἐκπέμπει κατὰ Πατζινάκων . * συ- poli trajeciſſent , Imperatorem eis præfe-
* σὺν τῷ βαίκτωρι. νέξεται μὲν δὴ αὐτῷ ὁ Κατακαλὼν τὸν Κεκαυμένον, στρα- cit Nicephorum rectorem , & contra
Scyl. πάντλιον τῆς ἀναπλῆς φρουβαλάδμβος, καὶ Ἐρβιβίου τὸ Patzinacas emittit . ſimulque Cataca-
Φραγγόπουλον, ἀρχοντα τῆς τότε τῆς ὁμοεθνῶν, κε- lon Orientis ducem deſignatum , & Er- 365
λεύσας συμπέμπειν τῷ βαίκτορι, ᾧ τὰς αὐτὰ γνώμας ἐ- bebium Francopulum , popularium tunc
χεθέαι, ᾧ τοῖς ἐκεῖσε φροσάγμασι ἐ Σκλιμασὶ ὑπεύ- ſuorum ducem , adeſſe eos rectori , ejuſ-
θυα. ὃς ἀναλαβὼν τὰς δυνάμεις , ᾧ τὰ Αἷμον ἤδη πε- que obtemperare ſententiæ & mandatis
ραιωθείς, διὰ τῆ λεγομένης Σιδήρας ἀσκεῖται τῆ Πατ- jubens . Is exercitum trans Æmum per
ζινάκων. ἐνθὰν δὲ καταςκηνώσαν ὑ τινι χώρᾳ, ἡμέ- locum cui Ferrea nomen , traducit ; per-
ραν ἀπέχοντι τῆ ἑκατὸν βουνῶν , τῆ λεγομένῳ Διακε- genſque adverſus Patzinacas , in loco
κανὲ· κρίνιον χαρακα πεξαμβος ὁ χορὸν , τὴ ἐπαύριον quodam non procul a Centum Collibus ſi-
ἡμέλιτε τὸν μὲν λοιπὸν ἐκεῖσε λιπόν, καὶ τὰ πε- to (Diacene is appellabatur) caſtra fa-
ζὰ τῆς ἐπαρίσης . ἦσαν γὰρ αὐτοβοεὶ ἀφρότος πάνυ cit , valloque munit . Cogitabat autem
ἀίρετοι, ᾧ ἰδιῶται, ᾧ φροντίδα τί ἔτυτο ,) * μήτις B poſtridie reliquis ibi impedimentis , &
λαθὼν ἤμβρίσειεν, ᾧ κὰ αὐτὸς μόνος , ἀλλὰ ᾧ ὁ σύμ- quæcunque in exercitu erant ſupervaca-
πας στρατὸς ἐπιφροντφάρ ᾧ καλῶς ᾧ λαμπρὰς φρὸς nea , cum expedito exercitu ad hoſtem
τὸ δυσμενὲς πᾶς ἀλισκομένους . ἦσαν δὲ ἰδίᾳ τὰ πλεῖ accedere , & pugnam conſerere . Suite
ςον, τὸ κατ' ἀρχὰς ἐπιγενόμενον εἰς αὐτὸς ἐπὶ τὸ enim ſibi perſuaſerat , primo eos impetu
Κιγάνης πτοίμα , αὐτὸν καὶ συμαίσθησιν λαβεῖσ- proſtigaturum iri : eaque cura ipſum ange- * lacunam ſup-
των τῆ Πατζινάκων τὰς ἐπιλέκτους Ῥωμαίων . ἤ- bat , ne quis fuga * evaderet , neque ip- ple tantum , ſed etiam univerſus exercitus plevimus ex
δη γὰρ ὁ Τυρὰχ ἐκ σωῦ αὐτῆ τὰς πόλεως ἀ- ſe tantum , ſed etiam univerſus exercitus afferebant enim ſecum & funes & lora , Scylitz.
πολυθῆτες ἀρχοντες ἰωαθήτες ἦσαν αὐτοὶς , ᾧ τὰ quibus captos devincirent . Hoc ipſis
συμφέροντα τῶν ἰωαθάλων , μακρὰ χαίρου ἐπὶ- ſuſpicionem movit , & quod initio fa-
σημαίροντα τὰς φρὸς τὸν Μονομάχον ὑποχήσεις· ᾧ φρο- ctum fuit erga ſe , & Kegenis caſus , ad
βρημάτων τῆ ἀλκιμωτέρων , ᾧ τὰ Κεκαυμένου μέ- extremum quum perſenſiſſent Patzinacæ
γιστον ἀναβοώντος , ᾧ παρακαλοῦντος τοὺς ἑαυτὰ καιρὸν adventum Romanorum , (jam enim &
συμπλοκῆς , ὁπηνίκα ἀποχάδου εἰσὶ ᾧ διεσπαρμένοι , ᾧ μὴ παρεμένειν τὸ ἅπαξ ᾄρσαι , ὡς Tyrach , & qui cum ipſo erant prin-
ἐπὶωμένων δὲ τὸ λοιπὸν πλῆθος τῆ Ῥωμαίων τὰς cipes , ab urbe dimiſſi cum ipſis ſefe con-
ἐκείνου λόγους . ὁ δὲ βαίκτωρ ἐ ἀφορμὰς κατ- junxerant ., & quicquid eis expediret C
γέλα , παύσας , λέγων , ὦ στρατιῶται , ᾧ ἡμεῖς ſtudioſe curabant ,) omiſſis iis , quæ Mo-
στρατηγοὺς αὐτὸς μὴ παραστρατήγει · ᾧ χρὴ γὰρ nomacho polliciti fuerant , & confluen-
ὑπαμένειν ἐπιθήσεθαι τοὶς Πατζινάκοις , μὴ tibus fortioribus quibuſque , ſe optime
πως πυρήνες ὑποδύσωσιτας λόχμας . ἡμεῖ δὲ inſtruerant , & Combuſto clamore
ἀκολουθῆσωμεν, ὦ τὰν , ὑ παρίστασι ῥηγάτικοι κύ- exclamante , & admonente nunc pa-
νες , οἵ τινες μηκλαυσύντες ἐξαίφνης αὐτὸς τῆ κα- gnæ tempus eſſe : quum ipſi diſperſi
ταφυγὼν . ᾧ τὰ μὲν τῆ Ῥωμαίων ἦσαν ἐν τάχει. ac diſſipati ſunt , neque expectandum
οἱ δὲ φρόδρομοι τῆ Πατζινάκων πλησίον γινόμε- quoad omnes ſimul cogerentur ; lau- D
νοι τὰς παρεμβολὰς τῆ Ῥωμαίων , μικρὸν ἐκκλί- dabat reliqua Romanorum multitudo
νωσης , ῥαστητέδωσι ᾧ αὐτοὶ , καὶ τοὶς ὀπισθο ejus conſilium . At Rector aperte
δηλοῦσι τὸν ταχίστω . πάντων δ' ἐλθόντων ᾧ ἰωαθή- irridebat , Deſine , inquit , o ductor
των , ᾗ ἐπαύριον ἐξαγαγόντος τὰ βαίκτορος τὰς Ῥωμαί- exercitus , & me exercitui præmitte ,
κας δυνάμεις , ἐκτὰ μὲν τῆς Ῥωμαίων ἦσαν ἐν τάχει. ne contra imperes : non enim diſperſi
οἱ δὲ φρόδρομοι τῆ Πατζινάκων πλησίον γινόμε- Patzinacæ ſunt invadendi , ne forte per-
νοι τὰς παρεμβολὰς τῆ Ῥωμαίων , μικρὸν ἐκκλί- turbati ſylvas ſubeant , me autem ſequen-
νωσης , ῥαστητέδωσι ᾧ αὐτοὶ , καὶ τοὶς ὀπισθο tes o amice non adſunt venatici canes ,
δηλοῦσι τὸν ταχίστω . πάντων δ' ἐλθόντων ᾧ ἰωαθή- qui indagantes ipſos e locis , qui confu- D
των , ᾗ ἐπαύριον ἐξαγαγόντος τὰ βαίκτορος τὰς gerint , educant . Et res Romanorum ita
Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις , ἐκτὰ μὲν τῆς Ῥωμαίων ἦσαν ἐν τάχει. ſe habebant . Antefignani autem Pa-
ἐπὶ δὲ ἀκολουθοῦσιν οἱ Πατζίναικοι ἐνθὰν δὲ καὶ ἐνθὰν tzinacarum quum caſtris apperopinaſ-
ἐπὶ τὸν βαίκτορα ἐπιφέρονται ἐκ τῶν ὀπισθοφυλάκων sent Romanorum , paulum deſiderantes ,
ἐπὶ τὸν βαίκτορα ἐπιφέρονται ἐκ τῶν ὀπισθοφυλάκων ipſi quoque caſtra locant , & ſequentibus
ἐπὶ τὸν βαίκτορα ἐπιφέρονται ἐκ τῶν ὀπισθοφυλάκων Edit. Paris. fignificant quam celerrime accedendum
quumque omnes veniſſent , & conjun- pag. 785.
ctis eſſent , ac poſtridie Rectore Roma-
nae copias eduxiſſet , ipſi quoque con-
tra inſtructi in aciem procedunt : ob-
tinebat Romanæ phalangis medium Re-
ctor ipſe , dextro cornu præerat Com-
buſtus , ſiniſtro Francopulus , commiſſa-
que pugna proſtigantur Romani , quum
primum duces ipſi in fugam verſi eſ- E
ſent . qui ne pedum quidem equorum
ſonicum , ut ajunt , ſuſtinentes , ſuſi ſunt
& fugati : ſolus autem Combuſtus cum
ſuis miniſtris , & quibuſdam paucis con-
gnatis ſtrenue docertans , cum omnibus
ſuis in præſlio occubuit . Alios perſequi
non auſi ſunt Patzinacæ , inſidias ve-
riti : & idcirco Romani ſervari potue-
runt Incolumes . Interim autem eos ,

qui ceciderant, prædati, armisque multis potiti, & Romanorum impedimentis, tabernacula ponunt sub Romanorum vallum, & quidam Patzinacus, Gallous nomine, qui noverat quale esset Combustus, ex quo ille præfuit oppidis ad Istrum sitis, & gentes inter se libero commercio miscebantur; quum reperisset eum inter cadavera jacentem ac spoliaret; ubi conversum ipsum a facie agnovit, & adhuc spirantem deprehendit, in equum imposuit: Jacebat enim nutus, quod lethales plagas accepisset, alteram in ea parte capitis, quæ clavaria dicitur, nuda, quippe ejus galea decideral, pertinentem a vertice ad supercilia: alteram in collo, ubi lingua radicem habet, usque ad os penetrantem, exanguemque illum in suum tabernaculum adduxit. Quem quum diligenter & accurate curari iussisset, ita servavit, ut superesset. & Patzinacæ qui ita facile invasidentem exercitum propulsarent, libere deinde ac sine metu Romanorum regionem prædabantur. Imperator autem per eos, qui fugerant, de accepta clade certior factus, doluit, ut par est. sed rursus alias copias cogebat, & eas quæ superfuerant, studebatque insequenti anno acceptam cladem refarcire. Tertia autem indictione anni ΓΡΟΟΙΟΥΛΙΤΙ. Hoperatorem Constantinum ducem cum summo Imperio declaratum Imperator in Patzinacas mittit: assumptis copiis illis, quæ nuper ex Oriente trajecta fuerant, & cæstlis iis, quæ ad Occidentem hyemabant, ad Adrianopolin proficiscitur: ibique constructo profundo vallo commurabatur cum optimatibus considerans & explorans unde ulterius progredi posset. dum vero hæc ille cogitaret, repente octava Junii mensis Patzinacæ, superato Æmo ad Adrianopolin accedunt: quorum adventu per exploratores Constantino renuntiato, propolita est consultatio, utrum cum ipsis dimicandum esset, necne? Sed consultantibus optimatibus in tabernaculo hetæriarchæ, Samuel patricius Bortaes, vir superbus & audax, qui tunc pedestribus copiis præerat, cuique commissa erat omnis valli cura, haud expectato Ducis signo, ordine relicto, ac dissoluto vallo cum peditibus egressus in Patzinacas erumpit: qui quum violentam impressionem fecissent, laborare pedites cœperunt, & ideirco crebro mittens ad hetæriarcham Samuel, petebat auxilium, ita ut coactus fuerit, vel invitus, dare belli signum. Igitur egresso omni exercitu ad eum locum, qui regia scaturigo dicitur, & universa conflata pugna, quum propter recentinum cælum, & quod incomposite erant acies Romanorum, & ante victi pedites, confirmati animo essent Patzinacæ; Romani fundunturque, ac profligantur, non tamen multa fata est ipsorum cædes, sed turpissime in vallum conclusi sunt; ceciditque Michael patricius Docejanus, & lethali plaga in visceribus accepta Magister Constantinus Arianites, tertia die mortuus est. cecidere etiam alii quidam ignobiles, pauci tamen: sed reliquus omnis exercitus in vallum indecore conclusus, obsidebatur a Patzinacis fossam lapidibus & armis obruentibus, & vi vallum [capereconarentibus.

Edit. Paris. pag. 986.

A μαῖοι. τότε δὲ τοὺς ἀποσπᾶς σκυλεύσαντες, καὶ πολλῶν ἁρμάτων γενόμενοι κύριοι, ἠ αὐτὸς ὁ Ῥωμανὸς παρορ. καὶ τις δὲ Πατζίνακος ὁ κλῆσιν Γαλλὸς, εἰδὼς τὸν Κατακυλέπου οἵός ἐστιν, ἐξ οὗ τὸ πρῶτον ἤρξατο παρὰ τῇ Ἴστρῳ φυγεῖων, ἠ ἀνομίγνυτο ἀλλήλοις καὶ γένη, ὁρᾷν αὐτὸν ἐν τοῖς νεκροῖς κείμενον, καὶ σκυλεύων, ὑπτιά πιεζομένῳ αὐτὸν εἰς τὸ ὕπτιον ἀπὸ τὸ προσωπεῖόν ἐναίσας, ἠ καταλαβὼν ἔτι ἐμπνέοντα, ἐπιβιβᾷ εἰς ἵππον. ἐκεῖνο δὲ ἄφυκος ἦν τὸ καιρίας λαβεῖν πληγὰς, μίαν μὲν κατὰ γωνιὰ τὰ κρανίου, κυρίστης τὰ κράνος αὐτὸ, διικνοῦσαν μέχρι κορυφῆς ἄχρι τῆ ὀφρύων· ἑτέραν δὲ κατὰ τὸ τραχήλου, ἐνθαπερ ἡ γλῶσσα ἐρίζεται, ἠ ἕως μέσου τὸν τραχήλου, ἠ εἰς τὸ στόμα πεσοῦσαν, καὶ ἐξαιμον γενέσθαι, ἀπάγαγεν εἰς τὸν ἑαυτὸ σκηνὴν, καὶ ἐπιμελείας ἔ φροντίδος ἀξιώσας πεφυτόμενο. ἐ οἱ μὲν Πατζίνακοι ὅπω ῥᾳδίως τὸν ἐπιβλῶσαν αὐτοκελασάμενοι δυνάμεων, ἀεὶ τὸ ἀπὸ τῶν τῶν Ῥωμαίων γῆν ἐλεΐζοντο. ὁ δὲ βασιλεὺς ἠ φυγόντων μαθὼν τὸ αὐτύχημα, ἤλγει μὲν, ὡς εἰκὸς, ἠ ἔβραζε δὲ πάλιν δυνάμεις, ἀνελαμβάνε δὲ ἃ τὰς πεσούσας, ἠ εἰς τὸ ἑπὸν ἦπερ ἠ γνωμένου ἔτους ἠπαροβάσασθαι ἐπαιδεῖ. τῆς δὲ τρίτης ἐνδικτιῶνος ἐπισταίνης τῇ ϛφνδ. ἔτους, ἠ ἐπαμεράρχῳ Κωνσταντίνου ἐγκαινίζω αὐτοκράτορα προχειρισαμένους ὁ βασιλεὺς ἐκπέμπει κατὰ ἠ Πατζίνακων. καὶ ὃς τὰς τε νεοσὶ προωθουσένας ἐξ ἑῴας δυνάμεις ἀνελκηθεὶς, ἠ τὰς ἐν τῇ ἑσπέρᾳ προχειμαζούσας ἀθροίσας, ἐν Ἀδριανουπόλει γένεται. κρατύνει χάρακα πεξάμβλος βαθὺ, ἔνεπι ἐβραστηρίμος ἠ τῇ ἀφίξει, πόθεν αὐ πεύσεται ἠ εἰς τὰφῶσι πορεύσει. ἐν ᾧ δὲ ἐπὶς δίνοιτο, αἰφνίδιον ἠ τὸ σχόλιον τῶ ἰουνίου μηνὸς οἱ Πατζίνακοι ἠ Αἷμον ἐβδάντες, ἐπιφαίνονται τῇ Ἀδριανουπόλει. ἠ ἐβδ τῇ σκοπῶν μὲν ἀπόντων τῇ Κωνσταντίνῳ ἠ τῶν τότε ὄντων, βουλὴ φροντίζεται, εἰ πολεμητέον αὐτοῖς, εἰ τι μὴ. ἀλλὰ ἠ ἀέρτων ὄντῃ σκηνῇ τῶ ἑταιρειάρχου πρὸς ἠ φανῶν βουλευομένων, Σαμουὴλ πατρίκιος ὁ Βωρτὴς, ἀνὴρ αὐθάδης ἠ θρασύς, ἄρχων τότε ἠ πᾶσιν ὑπάρχων δυνάμεων, ἠ ἠ τὰ χάρακος ἐπιμέλεια πᾶσα ἐπιτετραμμένος, μὴ προσδεξάμενος τὸ ἠ ἄρχοντος σωθῆναι, ἠ τάξιν λιπὼν, ἠ ἐβδλίσας ἠ χάρακα, ἐξεσι ἐπὶ ἠ πεζῶν, ἠ τοῖς Πατζίνακοις προσρήγνυται. ὡς βαρβάρως ἐπιβεβιασμένων, ὑρῶντο κάμνειν οἱ πεζοί. διὸ δὴ Σαμὰ μέμπτων φρὸς ἠ ἑταιρειάρχην ὁ Σαμουὴλ βεβοηκὼς εἴητει, ὡς ἐπικαλεῖσθαι τὸν δοῦναι ἠ ἀκουσίως τὸ σωθῆναι τὰ πολέμω. ἐξελθόντος οὖν πάντος τὸ σρατὸ ἐπὶ ἠ λεγομένου βασιλικὸν λιβάδα, ἠ καθολικῆς συμπλοκῆς προωθεσθείσης, ἠ τὸ αἰφνίδιον ἠ ἀτάκτως καὶ τὰ φρονεῖσθαι τὰς πᾶξ, ἀναθαρσῆσαι τὰς Πατζίνακους, γίνεται ἔρπη ἠ Ῥωμαίων, ἠ ὁ φόνος ἐγένετο ἠ πολὺς αὐτῶν, σωκεκλεῖσθαι δὲ αἰχμῆτας εἰς τὸ χάραμα· ἔπεσέ τε Μιχαὴλ πατρίκιος ὁ Δρουκαὶς, ἔλαβε ἠ καιρίαν ἐπὶ ἠ παλάγχων ἠ ὁ μάγιστρος Κωνσταντῖνος ὁ Ἀρειανίτης, καὶ τεταίος ἀπέθανε. πεπτώκασι δὲ ἠ ἄλλοι τινὲς ἠ ἀσήμων ὀλιγοστοί. τὸ δὲ λοιπὸν ἅπαν στράτευμα συγκλεισθὲν ἀγενῶς εἰς τὸν χάρακα ἐπολιορκεῖτο παρὰ ἠ Πατζινάκων χωρεύτων τῶν πέρραν λίθοις καὶ κλάδοις,

καὶ πρὸς βίαν ἐλεῖν ἐπειγομένων τὸν χάρακα. καὶ πάχα ἂν ἐγένετο τῶν, οἱ μὲ καπαπελτικῷ βέλει βληθεὶς ἀ Συλτζῆς διαπεραιώθη σὺν τῷ ἵππῳ, καὶ εἰς ἔκπληξιν μεγάλην ἤγαγε τοὺς Θρᾳκησίους Πατζινάκας. ἐξέπλησε δὲ καὶ τὸν Ἀδριανουπόλιος ὁ Γλαβᾶς Νικήτας ἀφρουραδάριος, τοποτηρητὴς ὢν τοῦ πάγματος τοῦ χολῶ, εἰς βοήθειαν· καὶ ἰδόντες πῶν, καὶ προσδοκήσαντες τὸν σύγκλητον Βασίλειον μετὰ τῶν Βυλγαρικῶν ἀφιππεῖσθαι δυνάμεων· προσεδόκων δὲ καὶ ὅπως ἐλθεῖν. καὶ διελάσαντες οἱ Πατζινάκαι ἀποράδες, ἄλλος ἀλλαχοῦ φεύγοντες ὑπεχώρησαν, καὶ πανσυδὶ ἂν ἀνεπλώλει ὁ τῆς Ῥωμαίων γραῦς. ἐγένετο δὲ κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ τυραννίδος ἀβολὴ κατά τινων ἀρχόντων πολιτῶν, ὧν ἔξαρχοι ἐτύγχανον Νικηφόρος καὶ Μιχαὴλ οἱ παῖδες τοῦ Εὐδημίου, καὶ ἄλλοι τινὲς τῆς εἰς τὸ αὐτὸ γένος ἀναφερόντων *. ἀλλ' οἱ μὲν ἄλλοι πάντες διεσώθησαν, μόνος δὲ ὁ Νικηφόρος ἀνεξεράστως καπαχεθεὶς, ἐξωρίσθη, τὴν αἰτίας αὐτῷ πρόπερον δημωθείσης. ὅπως δὲ τοῦ Πατζινάκων ἐπειρατίσθη γένηται τὰ Ῥωμαίων, ὁ βασιλεὺς φροντίζων, τὸν Κεγένη ἐξάγει τῆς φυλακῆς, καὶ εἰς Πατζινάκας ἐπέμπει, ὑποσχόμενον ἀβρίσειν πολλὰ, καὶ τοῦτο θεῖναι τῆς βασιλέως. καὶ τὰ συμμαχικὰ πάντα συναθροίσας ὑφ' ἓν, Φράγγους φημὶ καὶ Βαράγγους· μεταπεμψάμενος δὲ καὶ ἐπουσίας ἀπὸ τῶν Τολὲχ καὶ τοῦ Μαῦρου ὄρους, καὶ τοῦ Καρεάρου, πεζὰς μὲν ὀκτὼ χιλιάδας, καὶ ἀνδράσιν ἐπισήμοις τῶν γενῶν ἕκαστον ἀναδοὺς, καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἡγεμόνα καπαστήσας τὸν πατρίκιον Νικηφόρον τὸν Βρυέννιον, καὶ ἐνδιάρχιν τῶν καπνομάσας, τὰς ἐκδρομὰς ἐκπέμπειν πολλὰς καὶ ἐπίσχειν τῆς Πατζινάκων. ὅπως δὲ μὴ τὸν ἐν Ἀδριανουπόλει μάχιμον καπαφρονήσαντες ὁλοχερῶς τῶν Ῥωμαίων; αὐδὶς τὸν τε Μακεδονίαν καὶ Θρᾴκιον ἐδρῶν καὶ ἐπυρπόλουν, ἀναιρῶντες ἀνοίκτως καὶ αὐτὰ τὰ θηλάζοντα νήπια, ὡς καὶ μέσα αὐτῶν μοῖραν ἄχρι τῆς Καπασυρτῆς. (ἔγγιστα δὲ οἱ Καπασύρται τῆς βασιλίδος) ἐλθεῖν. ἀλλὰ πῶν μὲν ἀ καπαστροφὴ ταχυτάτη ἐγένετο. λαὸν δὲ ἀ βασιλεὺς ἀπλίσας, ὃν τε τῆς ἐν αὐλῇ φυλακῆτων, καὶ τινων ἄλλων ἐκ τῶ παρήκοντος εὐρεθέντων, καὶ Ἰωάννῃ πατρικίῳ ἐπὶ τῆς Θαλαμηπόλου εὐτύχων τῆς βασιλίδος Ζωῆς, ᾧ φιλόσοφος τὸ ἐπώνυμον, ἐγχωρίσας, κατειργάσατο ῥᾳδίως· νυκτὸς δὲ ὅπως ἀπελθεῖν, καὶ μεθύοντας καὶ κοιμωμένους πάντας εὑρεῖν, ἀκίνδυνος· καὶ τοὺς ἀσφαλεῖς αὐτῶν ἀμάξαις γυναικείαις ἐπιθεῖς, κομίζει τῆς βασιλῆ.

Ὁ μὲν δὴ Κεγένης ἐξελθὼν, διαπρεσβεύεται τοὺς Πατζινάκους. καὶ πῶν ὑποσχόμενον μεθ' ὅρκου ποιήσειν τὸ αὐτὸ θέλημα, πιστώσας τοῖς ὅρκοις, καὶ ἀπελθὼν, εὐθὺς ἀναιρεῖται, καπατμηθεὶς εἰς μικρὰ μέρη καὶ μέσα. ὁ δὲ Βρυέννιος τὰς ἐμπιστευθείσας αὐτῷ παρελαβὼν δυνάμεις, καὶ ἐν Ἀδριανουπόλει γενόμενος, ἐφορτίζε τοῖς φυλακὰς τῆς χωρίων. Σπάλιται δὲ καὶ τῶ πάντες ἡγεμὼν ἔρατο Μιχαὴλ πατρίκιος ὁ ἀκόλουθος· ἀφεαχθεὶς δὲ καὶ αὐτὸς καθολικῶς μὲν μάχης μὴ ἄπτεσθαι, εἰρηνεῖν δὲ καὶ ἀνεκτίνειν τὰς ἐκδρομὰς. ὃς ἐξελθὼν, καὶ τὸν Βρυέννιον ἐνεθεὶς, ἐρρῦ ἤρετο. καὶ πρότερον μὲν ἐν Γολόη μιᾷ μοίρᾳ τῆς Πατζινάκων πιεσθεῖσαν, καὶ πάντων τρεψάμενος, ἠφάνισεν· εἶπε πάλιν ἐν τῇ Τοπλιτζῷ (φρούριον δὲ πῶν παρὰ τὸν Εὔρον κείμενον) ἵππων ἀπαράδα μοῖραν τῆς Πατζινάκων ὠρῶν, ἀπώλεσεν. ὅθεν ὠλαβηθέντες τὰς πικρὰς οἱ Πατζινάκοι δυνάμεις, τὰ μὲν παρὰ τὰς ὑπωρείας τῶ Αἵμου κείμενα χωρία λαΐζεσθαι

* Ιο. τῶ σαρὰν.

A quod cito factum fuiſſet, & funditus omnis periiſſet exercitus Romanorum: niſi ſagitta a catapulta miſſa, percuſſus Sultzus, eum equo ſimul trajectus fuiſſet, & maxime id conſpicatoe obſtupefeciſſet Patzinacas. Eruptionem etiam ex Adrianopoli Glabas Nicetas protoſpatharius, legatus legionis ſcholarum, auxilio. quem videntes, & opinati ſyncellum Baſilium, cum Bulgaricis copiis veoturum, (erenim ipſe expectabatur,) & versti Patzinacae diſperſi, alius alio fugientes receſſerunt. Hoc item tempore affectatae tyrannidis accuſati ſunt quidam cives, quorum principes erant Nicephorus &
B Michael, Eurhymii filii, & alii quidam ad idem genus referentes originem. ſed alii omnes ſervati ſunt, ſolus autem Nicephorus indicte cauſa condemnatus, in exilium miſſus eſt, prius tamen ejus bonis publicatis. Imperator autem id anum ſtudens, ut res Romanorum ſuperiores eſſent, Kegenem e carcere eductum ad Patzinacas mittit, pollicitam eos ad Imperatoris benevolentiam ſe traductorum, coactiſque in unum ſocils omnibus, Francis inquam & Barangis. accerſitis autem & equitibus a Teluch & Mauro monte, & Carcaro, quum præfeciſſet viris illuſtribus ex ſingulis gentibus unum, omnibus autem ducem Patri-
C cium Nicephorum Bryennium, quem Ethnarchem, id eſt, gentium principem, appellavit, ad prohibendas & comprimendas eacurſiones Patzinacarum mittit. Hi enim poſt Adrianopolis pugnam, omnino eſpernati Romanos, libere ac ſine metu Macedoniam & Thraciam diripere, incendere, infantes, vel etiam lac ſugentes, interficere, nulla miſericordia moti, ita ut etiam pars iporum uſque ad Cataſyrtas (qui proxime urbem ſunt) venerit, verum hi celerrime perierunt. Manu enim Imperator hominum armata, collecta ex aulicis cuſtodibus, aliiſque forte oblatis, ai præficit Joannem patricium, cogno-
D mine Philoſophum, unum de eunuchis cubicularis Zoae Auguſtae: qui noctu eos ebrios omnes ac ſopitos nactus, nullo negotio interfecit, & capita eorum curribus ruſticis impoſita ad Imperatorem advexit.

Kegenes ergo egreſſus, legatos ad Patzinacas mittit: qui cum jurejurando confirmaſſent ſe ipſius voluntati ſatisfacturum, credens juramento ad eos ſe confert, ſtatimque interficitur, in multa minuta conciſus fruſta. Bryennius porro copias ſibi commiſſas accipiens, ut Adrianopolin venit, cuſtodiendis locis curam impendit. Mittitur etiam univerſi dux exercitus, Michaelus patricius Acoluthus: E cui & ipſi mandatum fuit, ut juſto prælio abſtinens, excurſiones hoſtium reprimeret. Is cum Bryennio ſe conjunxiſſet, rem gerere incipit. Ac primam apud Goloam in cohortem Patzinacarum incidens, eam delet. Deinde rurſum ad Toplitzum, quod eſt caſtellum ad Eurum ſitum, aliam cohortem Patzinacarum e reliquis avulſam nactus, interficit. Eainde Patzinacae ab his copiis ſibi cavenres, populatio-

Kegenis interitus.

Bryennii & Acoluthi res contra Patzinacas geſta.

ti regionem ad radices Æmi ſitam ceſſaverunt, omni impetu in Macedoniam converſo : in cujus agros graſſabantur delecto robuſtiſſimorum exercitu, parati hoſtes ingruentes defendere . Bryennius & Michaelus his animadverſis , nodu motis caſtris , ita ut nemo ſentiret quorſum tenderent , magnis itineribus Chartiopolin venium : eoque cum exercitu ingreſſi , opportunitatem rei gerendæ expectant . Patzinacæ prædis ex agris & ſuburbiis actis , ſub veſperam reverſi , proxime Chartiopolin , neſciſi prorſus in urbe hoſtilem eſſe exercitum , in caſtra ſua ſe conferunt , ſecure inter ſiſtulas & cymbala comeſſantes . Intendentibus ſe tenebris , Bryennius & Michaelus egreſſi , eos captos ſtertentesque inveniunt , & occidione delent . Hæc clades Patzinacas repreſſit , timoremque incuſſit , ut jam non effuſe , ut ante , ſed parcius prædas agerent , indictionibus quarta & quinta .

Edit. Pariſ. pag. 788.

366

Per hoc ipſum tempus Romanus Boilas ſubito eſt ad ſummum evectus . Is cum in ſodalitatibus mereret , homo lingua promptus , ac pro urbano & facete habitus , cum ſemel in conſpectum Imperatoris veniſſet , elegantiſſimus ex colloquio judicatus , numquam ab eo deinde dimiſſus eſt : ſed cum Monomachus & conſiliarium porro , & quavis in re miniſtrum habuit ; paulatimque eo evexit , ut primum in aula locum obtineret . Is ut erat homo verſutus atque varius , diuturna Imperii cupiditate laborans , quotquot ſenatorum apud Imperatorem in indignatione erant , eorum arcano ſuo expoſito animos tentabat . ac quibus intelligit probabantur , eos ſenſim ac placide ſibi conjungebat , juramentiſque devinciebat : qui autem primo etiam auditu ab ea re abhorrebant , eorum probare ſe atque adeo mirari fidem erga Imperatorem ſimulabat , ſeque tantum experiendi eorum animos cauſa iſta locutum dicebat , jurabatque ſe eorum integritatem Imperatori laudaturum . Cum multos civium corrupiſſet , jamque infidiaretur Imperatori , res detecta eſt . Ac facti quidem conſpirationis quæſtione agitata male ſunt accepti , facultatibus ſuis ſpoliati & in exilium acti : Romanus impunis evaſit . nanti cum eum Imperator paululum modo averſatus fuiſſet , mox in priſtinum reſtituit locum .

Romani Boilæ in Imperatorem inſidiæ.

Bellum Sultani contra fratrem.

Porro Sultanus cum , ut diximus , fratri ſuo Abrainio ſucceſſeret , aſſiduas ejus vitæ deinceps ſtruxit inſidias . quod ſentientes Abramius , ad Cutlumuſium confugit ; ſuumque confobrinum : & illo adjuvante bellum Sultano facit . qui cum iis congreſſus prælio apud Paſar , victor Abramium comprehenſum necavit . Cutlumuſius ſingiens cum ſex millibus & Melecho Abramii filio per legatos petit ab Imperatore , recipi in fidem ſocietatemque Romanorum : profectuſque in Periarmeniam ad Carſe , reſponſum legatorum expectat . interimque Carſe oppugnans , dempta arce , capit . Hunc a tergo inſequens Sultanus cum ſuis copiis , in Iberiam venit : ideoque Cutlumuſius ad Saban & fidelem Arabiam fugit . Sultanus in Iberiâ . καὶ Μέλεχ τὸ υἱὸν τὸ Ἀβραμίου . χθόνια . καὶ σύμμαχος καὶ φίλος γενέσθαι τῇ Ῥωμαίων . καὶ ἐλθὼν φὸς τὸν Περαρμενίων , καὶ τὸ λεγόμενον Κάρσι , φροσίμενος τὰς τῆς φρισεβίας ὑποκρίσεις , καὶ ἐν τῇ μεταξὺ πολιορκήσας τὸ Κάρσι , πλὴν τῆς * ἀκροτόλεως , παρελήφθη τὸν πολιν . κατὰ τὸν δὲ τὸν διώκων ὁ Σουλτάνος , ὑλαε ῃ τῇ αὐτὸ δυνάμεων ἐν Ἰβηρίᾳ , ὅπερ μεθ᾽ ὁ Κυτλυμοὺς , ἴφυγε φὸς τὰ Σαβᾶ . καὶ τὸν ἰνδαίμονα Ἀραβίαν . ὁ δὲ Σουλτάνος ἐν Ἰβηρίᾳ

A ἀπέχροπο , πᾶσαν δὲ τὸν ὁρμὴν ἐποιήσωπο κατὰ Μακεδονίας . καὶ πᾶν ὅσον ἦν ἄπλετον ὑφεκρέθησε , καπέτριχον τὰ ἐν Μακεδονίᾳ χωρία , καὶ νῦν τις ἐπὶ πόλεμος εὐρώεις αὖπο φροσδέχεσθαι ἐμέλετων . ὅπερ μαθόντες ὁ Βρυέννιος ἠ ὁ Μιχαὴλ , ἄρωπες ὄντες , ὡς μηδένα συναισθέσθαι λαβόν ὅπου ἀπίασι , ἢ συωτάμφ χρησάμενοι ἀδωτορίᾳ , ἠρχονται εἰς Χαρτόπολιν . καὶ ἐν αὐτῇ ἐσκήνωσαν μετὰ τὸ ἐρᾶσθαι , ὀξυδόγκητο τὸν καιρόν . οἱ δὲ Πατζίνακοι τὰς ἀγρὰς καὶ τὰ φροάστεια λεϊσάμενοι πάντα , καὶ παρὰ βολὴν ὑποφήμενος ἔγγυς τὰ Χαρτόπολιν , φροσέπεσον τῇ παρεμβολῇ , ἀγνοοῦντες ὅτι πέρ ἐπιχωρεῖ ἐν τοιαύτῃ ὅλως ὃ αὐτῷ . διὸ B καὶ ἀδεῶς ἐκεῖπο ἐν αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις κωμαζοντες ὑππὸς δ᾽ ἐπιγινομένης , οἱ πέρι τὸν Βρυέννιον καὶ τὸν Μιχαὴλ ἐξελθόντες , καὶ κοιμωμένους καὶ βίγχροπας εὑρόντες , ἀνωμρύσι σύμπαντας . τῶπο δὲ τὸ αὐτὸ κμᾶμα συτυλὴν καὶ θηλείαν ἐνέζωκε τοῖς Πατζινάκοις . διὸ καὶ τὰς ἑκθρομὰς ἐκ ἀπέπας ὡς τὸ φρότερον , ἀλλὰ μὴ φεῦδος ἐποιωπο , καὶ τε τὴν ἐνδικτιῶπος δ᾽ ἐξ ὁ .

Κατὰ πᾶπαν τὸν χρόπον καὶ ὁ Ῥωμαὶος τὸ λεγομένου Βοΐλας , αἰφνίδιος γέγονεν αὐξηπὶς . εἶπος δὲ ὅτι ἐν τοῖς ἑταιρείαις καπαπεπεμένος , καὶ ἀπογλώσσας ὑγρὸς ὤν , καὶ δόκιμ κατὰ πᾶπο ἀστεος ἠ ὑπρασπὴς , ὅπου ποπὲ οἷς ὁμὶν ἦλθεν τῇ βασιλεῖ , ἠ ὁμιλήπης χαείσαπος C ὤφξε , ἠ ὅπο πᾶσι ἀχμάσεος ἦν αὐτῷ ἤχρασπος , καὶ πάμ᾽ ἐχρῶπο , ἠ συμβολὰν καὶ ὄχκωρον καὶ ὑπουργὸν ἁρος πᾶσαν ὑπκρισίαν . ὃν κατὰ μικρὸν ταῖς τιμαῖς ἀροξιβάζων , οἷς μόγα ἐξῆρε καὶ ὕψωσεν , ὡς τὰ ἁρώπα φέρειν ὧν βασιλεύοις . ὕπω ὁ αὖπ᾽ ὀμήκπαος ὢν , καὶ ποικίλος , καὶ τὰς βασιλέως ὁρᾶν ἀείποπε , ἀππειρᾶπο τῇ ὅσου τῇ συγκλπικὼν φροσκεκρικότ᾽ς ἦσαν τῇ βασιλεῖ , ἠ τὸ μυσῆριον ἀπεκάλυφε . ἠ ὅπων ὁπόσοι μὲν ἤνυχον φροσδέχεσθαι πρὸς λόγως τὰς ὑπιβυλὰς , ῥᾴμα ἠ φροσπώς ἀπελαμβάνε , ἠ ὅρκους ὀξυπερφαλίζπο · πὰς ὅσοι δ᾽ ἠ ἁρὸς μόγλον ἀπεθυπάπποιπο γνὼν ἑαυπὸν , ἀπεδέχπθαι φροσπποίπο , ἠ θωμᾴζων πὰς εἰς τὸν βασιλέα ὑφοίας , ἠ πὰ λιγδίππα δοκιμασίας ἐλιγραθῆναι χάρε , ἠ ὑπιρλαλήσαι πᾶπαν εἰς τὸν βασιλέα ἐπώμπο . πελάπαπον δὲ πολὺς ἤρφέπερος τῇ πολιῖ , ἠ ὑπιβυλὴν ὀξαρύναν , φοφᾳδὼν . ἠ οἱ μὲν ἄλλοι πάπ᾽ες οἱ αὖπ᾽ συνομώσαπ᾽ες , κακὸς ἐπαδὼν ἐπαδέπ᾽ες , ἠ τῇ οἰκέων ὑπάρξεων γομισθὲν τες , καὶ ὑπιροίας παραπιμφθέπ᾽ες . ὁ δὲ Ῥωμαὶος ᾠδὶν πέποσθε φωλλον . κατὰ μικρὸν γὰρ ὑποφαφὶπο αὖπὸν τῷ βασιλέως , πάλιν σωικχρᾶπο , ἠ τὴν φροτέραν ἔχε κατάσασιν.

D Ὁ δὲ Σελτάνος ἠχορτῷ , ὡς ἐρρέθη , Ἀβραμίῳ τῷ ἀδελφῷ , ἠ ᾧφπασπὸς ἐπιβυλεύων τῇ πάπε ζωῇ , ἐμελέπα ὁπλικὰς αὐελέσι αὖπον . ὅπερ φροχπὸς ἐκείνος , ἀπέδρασε φρὸς Κυτλυμιᾶς , τὸν ἑαυπ᾽ ἀνεψιὸν , καὶ ἅμα ἐκείνῳ πὸν κατὰ τὸ Σουλτάνου . ἀναδήχεται πόλεμον . οἷς συμβολὰν κατὰ τὸ λεγόμενον Πάσαρ . ἐκείνος , τρέπεται . ἠ τὸν μὲν Ἀβράμιον ἀναρρὶ καπαχειθέντα , ὁ δὲ Κυτλυμιᾶς φυγὼν . μετὰ χιλιάδων ᾧφαρισβεύεται φρὸς βασιλέα , ἐκετεύων φροσδέχεσθαι φρὸς τὰ ἐκείνου φοσπάγματα . ὁ δὲ Σουλτάνος ἐν Ἰβηρίᾳ

E

* ἄκρον, Scylitz.

γυόμενος, ἐλυμήνατο τὰ παρατυχόντα, καὶ ἐπυρπόλει. Δὸ καὶ κατὰ σπουδὴν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀκόλουθον Μιχαὴλ μετεπεμψάμενος ἐκ τῆς ἑσπέρας, εἰς Ἰβηρίαν ἐκπέμπει, ὃς ἐκεῖ γενόμενος, καὶ τὰς διασπαρείσας ἐν τῇ Χαλδίᾳ καὶ Ἰβηρίᾳ Φράγγους καὶ Βαράγγους ἀγοχώς, πολλὰν ἐπεγερτὸν τὸν ὑπὸ ζόφον τὰς ἐκδρομὰς τῶν Σουλτάνου. ἀλλ' ἐκεῖνος τῶν ἐξέπεμψεν ἐρόδον πάντα μαθὼν, καὶ ὅτι λαὸν ἀθρόον ἀπὸδει πάντα συμπλέκεσθαι, λογισάμενος ὅπερ ἦν οἱ τὸ ἐκπορεύεσθαι τὸ πράγματος ἄδοξον, καὶ ὅτι μὴ νικήσας δοῦλος ἔσται βασιλέως, νικηθεὶς δὲ ἀμαχὶ αἰχμάλωτος γενήσεται, ἅρας παντὶ τῇ στρατῷ, ἀπέζευξε πρὸς τὸ Ταβρέζιον.

Τότε δὴ καὶ Μιχαὴλ ὁ τοῦ Στεφάνου υἱὸς, καὶ Τελβαλλῶν κατὰ Σέρβων μετὰ τὸν πατέρα κατεστὰς ἀρχηγὸς, ἀπέδοτο τῇ βασιλεῖ, καὶ τοῖς συμμάχοις καὶ φίλοις τῆς Ρωμαίων ἐγγράφεται, πρωτοπαθάριος τιμηθείς. ἐκπέμπεται δὲ τῇ βασιλεῖ καὶ ἐξ Αἰγύπτου, παρὰ τοῦ πάντων ἀρχηγοῦ, ζῶον ἐλίφας, καὶ καμηλοπάρδαλις. βουλόμενος δὲ ὁ βασιλεὺς * τελέως ἀπώσασθαι τὸς Πατζινάκης, τὰς ὁδοὺς πᾶσι δυνάμεις ἀθροίσας, ἦλθε πρὸς ἐκείνας τῇ Μιχαὴλ παραδὺς τῇ Ἀκολούθῳ, καὶ τὸν σύγκελλον δὲ Βασίλειον τὰ Βυλγαρικὰ στρατεύματα ἀπολεφθέντα κελεύσας, καὶ ἅμα κατὰ τῆς Πατζινάκων ἐκπέμπει. ὅπερ ἐκεῖνοι πυθόμενοι, χάρακα ἐπῆξαν καὶ τὸν μεγάλον Πετζιλάβαν, τάφρῳ βαθείᾳ καὶ σταυρώμασι παντὶν κατοχυρώσαντες. ἀριθμῶν δὲν τῆς Ρωμαίων, συγκλείσαντες ἑαυτοὺς ἔνδον τῆς πάρου, ἐπολιορκοῦντο. ἐπεὶ δὲ τοῖς Ρωμαίοις νηὸλλως ὁ καιρὸς ἐτρίβετο, μηδὲν ὅτι καὶ λόγου ἄξιον δρᾶσαι· κατοχὴ δὲ αὐτοὺς καὶ πᾶσις τῆς ἀναγκαίων, βουλὴ φρονίζεται περὶ τῆς πρακτέου. καὶ δόξαν ἅπασιν ὑποφεύγειν, ἀωρὶ τῆς νυκτὸς σιγὴ παραγγέλλεται, καὶ τὰς πύλας ἀναπετάσαντες τῆς παρεμβολῆς ὑπεχώρουν. τῶν δὲ οὐκ ἔλαθε τὸν Τυράχ· ἀλλὰ μαθὼν ὡς βόλονται φεύγειν, λαὸν ὅτι πλείστον τῶν χάρακος ἐξαγαγὼν, ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐπέμπει, ὅπως πορ ὤμελλον οἱ Ρωμαῖοι διέρχεσθαι. αὐτὸς δὲ ἐξιλάσκων τοὺς ἐπιπίπτει). καὶ γίνεται ζόφος τῶν Ρωμαίων φεύγει, καὶ οἱ μὲν ὑπὸ τῆς καπνοῦ καταλαμβανόμενοι ἀπεφράττοντο, οἱ δὲ ὑπὸ τῆς προκατειλημμένου τὰς ὑγρασίας ἐφυγόμενοι ἀπελείποντο. ἔπεσον οὖν πλῆθος πολύ. πίπτει δὲ καὶ αὐτὸς ὁ σύγκελλος, οἱ δὲ λοιποὶ σὺν τῇ Μιχαὴλ ἐν Ἀδριανουπόλει ἐξεσώζοντο. πρεσβεύουσι οὖν ὁ βασιλεὺς γενόμενος ἐπὶ τῇ ἀτυχήματι, πρὸς τὸν ἐκ τῆς ζόφου ἐξεσωθέντας ἀπελάμβανε, καὶ λαὸν ὕπερον ἐστρατολόγει, καὶ μισθοφόρους συνέλεγε· καὶ ἀβίωτον ἠγεῖτο τὸν βίον, εἰ μὴ ἅπαξ ἀφαιρεῖσι τὸ γένος τῆ Πατζινάκων. ἀλλ' ἐκεῖνοι δὲ αὐτομόλων πρὸ πυθόμενοι, ἐξαπεστείλοντο πρὸς τὸν βασιλέα, εἰρήνην αἰτοῦντες. καὶ προσδέξαντος ὑπὸ τὸν φιλοβίαν, ἀπέδοται μετ' αὐτῶν τεσσαρακοντάς ἀποδὸς Θέμενος.

Μοναστήριον δὲ οἰκοδομῶν ὁ βασιλεὺς κατὰ τὰ λεγόμενα Μάγγανα, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, καὶ ἀφειδῶς τὰ δημόσια καταναλίσκων ἐν ναῦς οἰκοδομαῖς χρήματα, τὸν μὲν οἰκοδομῶν, τὸν δὲ καπηλεύοντας, ἐς μεγάλην ὕλεσιν ἔνδειαν, ὡς πᾶσαν ἐπενόησαν ἐξ ὧν κακουλόιαν, καὶ αὐτοὺς καὶ συνοφισμένας εἰσπράξεις ἐφάρμαιναν. δημοσίους τε ἐξ ἀποχειρίζεται φορτηγοὺς ἀσυβῶς καὶ ἀλάστορας, καὶ δι' αὐτῶν χρήματα ἐξ ἀδίκων πόρων συνάγοντες. ἀπέλυτε δὲ καὶ τὸν Ἰβηρικὸν στρατὸν ἀμφὶ τὰς πεντήκοντα χιλιάδας ἀριθμούμενον, ἐξ Λίσσου τῆ Συρβλίου, καὶ ἀντὶ στρατιωτῶν φόρους πολλοὺς ἐκορίζετο ἀπὸ τῶν χωρίων ἐκείνων. καὶ ἄλλας πλείστας

*τέλεον ἀπωσασθαι τ. Scylitz.

tia obvia quæque populando atque incendiis vaſtat. Itaque celeriter Impetator Michaelum Acoluthum ex Occidente revocatum, in Iberiam mittit. Qui cum eo veniſſet, collectis per Chaldiam ac Iberiam diſpetſis Francis ac Barangis, compeſcere quocumque modo graſſationes Sultani conatur. Sultanus celeri hujus adventu cognito, ſentiensque velle illum exercita collecto ſecum pugnæ congredi, reputans id quod res erat, utrumque ſibi ignominioſum fore, ſive vincerent Imperatoris miniſtrum, ſive ab eo vincerentur, caſtris motis omni cum exercitu ſuo ad Tabrezium abit.

Hoc ipſo tempore Michaelus Stephani filius qui poſt patris mortem Triballorum ac Serborum principatum tenebat, cum Imperatore fœdus icit: protoſpathariique decoratus honore, in album ſocietatis ac amicorum Imperii Romani adſcribitur. Mittitur etiam Monomacho ab Ægypti principe elephas & camelopardalis. Secundum hæc Imperator Patzinacas prorſus amoliri cupiens, omnes undique ex Oriente & Occidente copias conducit, liſque Michaelum Acoluthum præficit: Baſilium quoque ſyncellum Bulgaricos exercitus jubet cacciare, & utrumque contra Patzinacas proficiſci. Nuntiata iis hac re, Patzinacæ ad magnam Periſtlabam caſtra locant, eaque vallo ac foſſa communiunt profunda, & Romanis advenientibus in ea includunt, obſidioemque perſerunt. Romani, cum tempus in obſidione nullo fructu tereretur, jamque etiam penuria laborare inciperent, conſultant, quidnam eſſet agendum. Placuit obſidionem ſolvere. Itaque imperato ſilentio, intempeſta nocte portis caſtrorum apertis diſcedunt. Neque hoc Tyrachum latuit, ſed ſugam eos moliri certior factus, magnam multitudinem caſtris emiſſam vias inſidere jubet, qua Romani erant tranſituri, atque ipſe egredientes ſtatim adoritur. Atrox ibi Romanorum fuit clades, cum alii hoſtes a tergo inſecuti necarent, alii ab iis qui viam occuparant occiderentur. Cecidit magna multitudo, atque ipſe etiam Syncellus, reliqui cum Michaelo Adrianopolin perveneruntur. Monomachus ex hac calamitate iogentem cepit dolorem: & collectis qui evaſerant militibus, noviſque ſcriptis cohortibus, conductis etiam mercenariis, bellum reparavit: quod, niſi eacidiſſet Pstzinacas, vitam ſibi acerbam ducebat. Patzinacæ e perfuga quodam, eo de inſtituto facti certiores, miſſis legatis pacem ab Imperatore petieruot. quibus aſſenſit, & inducias triennales pepigit.

Cæterum Monomachus moosſterium condeos in Manganis, quæ vocantur, denominandum a martyre Georgio, prodactis modo ædificando, modo diruendo iis quæ etant io ærario omnibus, ad eam pecuniæ indigentiam decidit: ideoque varia admodum cauponandi genera reperit, & abſurdas commentitiaque exactiones. Nam publicos inſtituit procuratores, neſarios homines, quotum opera injuſtis rationibus pecuniam conficeret: & Ibericum exercitum, qui erat ad 50000, per Leonem Serblium dimiſit, ac pro militibus redditus multos iis ea regionibus recepit, multaſ-

Edit. Pariſ. pag. 790.

Rommorum in Patzinacas clades.

Inducia cum Patzinacis.

Vitia & virtutes Monomachi.

que aljas injuſtas & memoratu indignas exactiones excogitavit. Id quidem tacere non poſſum, hujus Imperatoris luxuria ac libidine factum eſſe, ut res Romana decreſceret, atque inde paulatim contabeſcens ad extremam deducta ſit imbecillitatem. Nam dum inepte ſtudet eſſe liberalis, ad extremum prodigalitatis eſt prolapſus. Neque tamen prorſus nihil boni fecit: ſed ſeruntur quædam ipſius opera, digna quæ in hiſtoriam referantur. Nam id quod dixi monaſterium, & quæ in eo ſunt ad ſenes, peregrinos, mendicoſque alendos ædificia, nonnullam meretur laudem. Ad id tempus tantum inſignioribus ſolemnitatibus in magno Dei templo, & in Sabbatis ac Dominicis diebus incruentum ſacrificium peragebatur: reliquis diebus nequaquam. omittebatur enim ob reditum defectum. Hunc Monomachus liberaliter ſupplevit, ut quotidie Miſſa celebraretur eo in templo: laudabili ſane inſtituto, quod hodieque obtinet. Quin & vaſa ad hoc pertinentia ſacramentum ei templo dedicavit, aurea, pretioſiſque ornata unionibus & gemmis, quæ magnitudine, pretio, ac pulchritudine aliis antecellerent: multiſque aliis donatus iſtud templum exornavit.

Edit. Pariſ. pag. 791.

Peſtis. Indictionibus VIII & VIIII tanta fuit in urbe peſtis, ut mortuis efferendis vivi non ſufficerent. Et ſeptimæ Indictionis æſtate magna vis grandinis delata, multa animalia atque etiam homines interfecit. At Imperator conſueto podagræ morbo afflictus, cum decumberet in Manganorum monaſterio a ſe recens condito, ac præterea aliud malum acceſſiſſet, jamque mors inſtare videretur, de ſucceſſore ejus deliberatum eſt inter aulæ proceres. hi erant, Joannes Logotheta, quem detruſo Leichuda rerum adminiſtrandarum ſociam adſciverat Imperator, protonotarius dromi Conſtantinus, Baſilius Caniclei præfectus, & reliqui ejus neceſſarii. Omnibus viſus eſt aptiſſimus Nicephorus Protevon (quaſi primatem diceres) mitticurque ad eum curſor in Bulgariam, cui tum præerat provinciæ, qui ad urbem eum evocaret. Quod ubi compererunt Auguſtæ Theodoræ (nam Zoe jam tum obierat) adminiſtri Niceras Xyliniota, Theodorus, & Manuelus, celoci eam impoſitam, in magni palatii regiam deducunt, & Auguſtam declarant. Monomachus ergo cum diem ſuum obiiſſet, in Manganis magnifice ſepultus eſt. Auguſta autem miſit, qui Protevontem Theſſalonicæ detinerent: inde in monaſterium Cureni eum abducunt in Thracenſi, atque eo relegant.

Nicephorus Protevon.

Monomachus.

THEODORA ſola imperat. Theodora avito Imperio potita, ſtatim eos ulciſcitur, qui Imperium in Nicephorum volverant transferre, fortunis eos ſuis multans, & relegans. Eunuchis autem ſuis præcipuos magiſtratus commendat. Domeſticum Orientis ſcholarum creat Theodorum, & in Orientem ad graſſationes Turcorum cohibendas mittit: præfectura caſtrenſium ademptæ magiſtro Iſaacio Comneno. Etenim Monomachus omnes Mi-

A εἰς πράξεις ἐπιτυχόντα πονηρὰς καὶ ἀθέσμους, ἃς καὶ παλίγκοτα αἰχμὴν. ἃ δὴ εἰπεῖν ὡς ἀναγκαῖον· τοῦτο δὴ λέξω· ὅτι πᾶν ἐξ ἐκείνου ἡ βασιλεία, καὶ ἡ ἐκείνου ἀσωτίας καὶ σαλακωνείας, τὰ Ῥωμαίων ἤρξατο φθίνειν πράγματα· καὶ ἔπιπτον, καὶ μέχρι τοῦ δύσαι κατὰ μικρὸν εἰς τὸ κατώτατον χωρουῦτα, εἰς παντελῆ κατάπτωσιν καὶ ἀφάνισιν. τὸ δὲ ὀλιγοθέλητον ἀπόχρεως διώκων, εἰς ἄκρον ἐλλάκτει καὶ ἀσωτίαν. καὶ μὴν γε καὶ παντάπασι πράξεων ἀγαθῶν ἐστέρητο· ἀλλὰ φέρονται καὶ τινα ἔργα αὐτοῦ, ἰσομοιρίτης μνήμης ἐπάξια. τὸ γοῦν ῥηθὲν μοναστήριον, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ γηροβοσφεῖα, καὶ ξενῶνες, καὶ τὰ πτωχοβοσφεῖα, ἐπαίνων οὐκ ἀμοιρουσι· καὶ τὰ γενόμενα ἔργα εἰς τὸν τοῦ Θεοῦ μεγάλην ἐκκλησίαν, ἐγκωμίων οὐ λοτολείπει). ἕως ἐκείνου δὲ, ἐν μέναις ταῖς ἐπισήμοις ἑορταῖς ἐν ταύτῃ, ὅτι δὲ καὶ ταῖς σάββασι καὶ ταῖς κυριακαῖς ἡ ἀναίμακτος τοῦ Θεοῦ ἐπιτελεῖτο ἱερουργία· ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ἀδαμοὺ ἡμέραις. τοῦτο δὲ ἐγίνετο διὰ προσοδῶν ἔνδειαν· διὸ καὶ παυλιανὸς ἀφορίσας, καὶ ἀποχρώντως, καθ' ἑκάστην πλεῖσθαι ἐν ἱερᾷ παρισταμένοις λειτουργίαν· ἃ καὶ ἀρετῆ γινόμενον μέχρις ἡμῶν. καὶ σκεύη δὲ τὰ τῆς ἱερᾶς ἀναιμάκτου θυσιάς, τῇ πιαύτῃ ἀνιδρυτοεκκλησίᾳ, ἐκ χρυσοῦ καὶ πολυτίμων μαργάρων καὶ λίθων καταπεπαυμένα μακρῷ παρελάσαντα τὰ λοιπὰ μεγέθει καὶ κάλλει, καὶ πλείοις καὶ λοιποῖς ἄλλοις κειμηλίοις οὐκ ὀλίγοις παύτου φαιδρύνων. καὶ τὰ μὲν ἐκείνου ταῦτα.

B

C Ἐπὶ τοῦτου δὲ καὶ λοιμικὸς τοῦ βασιλεῖ δι κατὰ τὸν ζ. καὶ η'. ἰνδικτιῶνα, ὡς μὰ ἐξισχύειν τὰς ζώσας ἐφιέρειν τοὺς τεθνεῶτας. ἰωὴ δὲ καὶ τὸ θέρος τῆς ζ. ἰνδικτ. μέγιστόν τι χρῆμα χαλάζης, καὶ πολλοὺς αὐτοῦ ἐζώσε μέσον, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπους διεφθάρησαν. ἀλ βασιλεὺς καταχεόμενος ὑπὸ τῆς συμφθοῦς νόσου τῆς ποδάγρας, ἔκειτο ἐν τῇ παρ' αὐτῷ νεοῤῥυθέσῃ μονῇ τῇ Μαγγάνων. ἐπεὶ δὲ καὶ ἄπρον ἐπικολυθῆσαι σύμπτωμα, καὶ ἤδη ὁ θάνατος ἤγγιζεν, ἐσκέπτοντο οἱ τὰ πρῶτα ἐν βασιλείοις φέροντες, ὁ λογοθέτης Ἰωάννης (ὃν ὁ βασιλεὺς παραδωσεύσοντα ἔσχε, παρωσάμενος τὸν Λεκχάδιον) ὁ πρωτοσπαθάριος τῶν δρόμου ὁ Κωνσταντῖνος, ὁ ἐπὶ τῶν Κανικλείου Βασίλειος καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἄλλως αὐτῷ προσφιλούμενοι, τίνα δὴ ἐς τὸν βασίλειον ἀναδήσουσι θρόνον. ἔδοξεν ὧν ἅπασιν ἐκπέμψαι ἐς τὸν Νικηφόρον ὁ Πρωτεύων. καὶ δὴ πέμπεται ταχυδρόμος ἐν Βυλγαρείᾳ, ἄξων αὐτὸν ἐκεῖθεν· ἔτυχε γὰρ τότε τῆς Βουλγαρείας στρατιζομένος ἀρχῆς. ἀλλὰ τῶν γνόντες οἱ τῇ Θεοδώρᾳ τῇ βασιλίδι ὑπαρτεμῶνοι (ἡ Ζωὴ γὰρ ἤδη προκατέστρεφε τὸν ζῶντα) ὅ, τε Νικήτας ὁ Ξιφιλινίτης, Θεόδωρος, καὶ Μανουήλ, δρόμωνι αὐτὸν ἐμβιβάσαντες, ἄγουσιν εἰς τὰ τῶν μεγάλων παλατίων ἀνάκτορα, ὡς αὐτοκράτορα ἀναῤῥηύσοντες. καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς ὑποθανὼν, ἐν τοῖς Μαγγάνοις παρὰ ὀλίγον τῆς τυχοῦσης. οἱ δὲ περὶ τὴν βασιλίδα, πεμφθέντες ἐπίσχον τὸν Πρωτεύοντα ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἀφικέσθαι ἀνάγουσιν εἰς τὸ Ὡραιόκαστρον ἐν τῇ μεσογείᾳ τοῦ Κυζικηνοῦ, κἀκεῖσε περιορίζουσι.

D

E Τὴν προγονικὴν δὲ παραλαβοῦσα βασιλείαν ἡ Θεοδώρα, οὐδεὶς μὲν μέτεστι τῶν ὅσοι βασιλεῦσαι τὸν Πρωτεύοντα ἐβουλεύσαντο, τῆς ὑπερόγκου φιλάρσασα καὶ ὑπερορίσασα. φορβιβάζει δὲ καὶ τοὺς εὐνούχους αὐτῆς ἅπαντας εἰς τὰς μεγίστας ἀρχάς, μανικησάσασα τῆς στρατηγίδος ἀρχῆς. ἔτυχε γὰρ ὁ Μουσάχος ἡμιπερσαμβὸς πάσας ἐν

ἐμοὶ

ἐφ᾽ τὰς Μακεδονικὰς διωκήσεις, ἀρχηγὸς γενόμενος ἁπάντων Μακεδόνας, ὡς εἰς ἰδίαν χώραν Βρυέννιος, ὑφίστη δὲ τὸν Τέρκους λόγος, ὡς εἰς πεπρωμένον καταστραφῆναι τὸ Τούρκων γένος ὑπὸ τοιούτης διωκήσεως, οἵουσιν ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος ἔχων καταστρέψαι Πέρσας. προυβάλλετο δὲ καὶ λογοθέτην τὸν δρόμον τοῦ Νικήτου, ὃ δρυγγάλεσσι τοῖς Βιγλαῖς τὸν Μανουὴλ προσοδιάσειν ἐξ ἀπροπτοπέδων εἰς τὸ τὰ κοινὰ διοικεῖν, τὸν σύγγλωσον Λέοντα, τὸν λεγόμενον Σφαβασσόνδυλον, τὸν πάλαι πᾶ βασιλεῖ Μιχαὴλ ὑπαρχήσαντα. * ᾧ τὰ μὲν τὰ πόλεως ἰφίστατο, ὁδὸν δὲ Βρυέννιος ἐπὶ τὰ βασιλέως ἐσιτεῖτο θάλατταν, ἅρας μετὰ τῆς Μακεδόνων, κατεσείσθη Χρυσοπόλεως. τῷ μὲν οὖν μὴ βασιλεῖ ὅτι ἀσωπιπτος ὑπεχώρησε τὸ θαῦλον ἐς ἀπαρήγορα, δηλοῖεν, ἢ ἐς ἐξοδίαν ἐκ πάμπολ. τὸν μανεχὼν, ἐξ ὧν λαὸν ὑποφεύμενοι εἰς τὸ πρόσω παρεσκάζεν. ὁλίγῳ ἔπειτα μὲν ὃ Δ᾽. ἐπὶ τὰ ἑῷα ἐξ. ἔτους βιώσασα ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀμφιλογούμενον τὸν τόπον τὸν τῆς Λιδησίης μέλους ἐ αὐτὸς ἡμέρας, ἔλεγε σπουδάσαντος τὸ ἐπιτάφιον ἐκφέρεσθαι δὲ συγχωροῦντα τοῦ μοῦ τὰ ταβιδᾶ ἐκ τοῦ ἐ βασιλέως Δόσεα, ἐπὶ ψυχοφάγους ἀγίου μιχαὴλ τοῦ ἀρχαγγέλου, Μιχαὴλ πατρίκιον ὃ Στρατωτικὸν, ἄδοι τὸ Βυζαντίου Μανουὴλ, τὸν μεσόμωμβον, φράλη ἢ ἀπόκλιτον, ἢ μόνος τοῖς Ὀρθόδοξοι ἐστρατωτικοὶς ἐκ παίδων ἀπαρολάβοντα, ἢ πλὸν ἄλλο φίλτατον μᾶλλον ἢ εἰδότα μᾶλλον, ἢ ἤδη παρῳδηκότα, ἢ ἐ ἀφεδυτικὸς ἀλλὰ σπάρτας ἐ ἀγίου ὑπλίτας, ἢ γνῶναι συμφέρον ἐ ἀφαγμοσύλλου Ἀρχιάγιον τοῦ ἐ ἀγίου Θεοδώρου ἐ ἀγίου Γεωργίου. ἐπὶ δὲ τοῖς ἐπὶ τοῖς ἐπὶ τοῖς ἐπὶ

qui ad tales res, utpote ipſis gratas, concurrere ſolebant: & qui ipſum eo uſque comitati fuerant, miſſum contra iri exercitum audientes, paulatim dilapſi ſunt. Tandem ab omnibus defertus, miſerabilis ſupplex cum filio ad templum confedit: ſtatimque ex eo abreptus, Pergamum ſolo verrendi cauſa coactus eſt ire. Eodem modo puniti etiam præſtantiores alii, qui ſe ipſi adjunxerant.

Stratiocicus nemine repugnante jam Imperio potitus, delectos ſenatores quemque ad majorem extollendo dignitatem, populum beneficiorum politicationibus demeruit. Cum autem effet admodum ſenex, multaque antiqua recordaretur, multas veterum conſuetudinum reducere intendit, nihil vel Imperio vel reipublicæ profuturas. Quorum fuit, quod prætorium expurgari juſſit: quod factum jocoſe ſublannantes cives, dicebant quærere eum taxillum ſuum quem aliquando ludens ibi perdiderat, ideoque averre-
367 re pulverem: quod civium capita non litteris, ut nunc, ſed byſſinis pileis, magnis lineis purpureis intertextis tegi voluit: quod procuratores publicos non ex Senatu delegit, ſed alios ſcribarum e numero velocium, in ſingulis archivis educatorum, quæ ſi omnia velim recitare, ſatietatem auditoribus attulero. Poſtquam tempus appetiit Imperatoriæ largitionis, quam exercere in Senatum Imperatores quotannis feſto paſchatis tempore conſueverant, Ingreſſi ſunt ad eum omnes exercituum duces, generis nobilitate & opulentia illuſtres. hi erant, magiſter Iſacius Comnenus, magiſter Cataclo Ambuſtus, (huic, cum eſſet dux Antiochenæ, magiſtratum abrogarat Stratiocicus, & Michaelum patruelem ſuum in ejus locum ſuffecerat: quem, ut primum Imperator factus fuit, Uranum denominaverat, veluti ab antiquo illo Urano genus ducentem) Michaelus Betarches Burtza, Conſtantinus & Joannes, genus a duce Orientalium trahentes,
Edit. Paris. pag. 794. aliique multi ducum lectiſſimi. omnes autem conuenerant, ut novum viderent Impetatorem, & ejus beneficentia fruerentur. nam ejus liberalitas atque magnificentia paſſim fuerat celebrata. Impetator cum Comneno & Ambuſto colloquens, eos laudavit, bonos forteſque duces appellans: maxime Ambuſtum, qui non parentum nobilitate aut favore adjutus aliquo, ſed ſuis præclaris factis ad tantam dignitatem conſcendiſſet. Eodem modo alios quoque
Imperatoris in ſummos virtutes inhumanitas & iniquitas. nobiles tractavit, nullius interim voluntati morem gerens: neque præſidum petentes dignitatem Comnenum ac Ambuſtum voti compotes, ſed omnium petitiones irritas reddens, & eo ipſo adverſum ſe irritans eorum animos. Atque hoc modo Orientales ductores tractavit.

Bryennius autem ab exilio revocavit, ac Cappadocibus præfecit, pienoque cum Imperio Macedonicis legionibus præpoſitum in Turcos emiſit; (etenim Turcus quidam, Samuchus nomine, obſeuris natalibus, ſed bello egregius, ſub Sultano militans, cum iis alteram in Romanos impreſſionem ſe-
προχειρίζεται τῇ Μακεδονικῇ ταγμάτων, καὶ κλησιν Σαμουχ, τὸ γένος οὐκ ἐπίσημος, πρὸς δὲ τὰ πολεμικὰ γενναῖος καὶ ἐγερῆς, τῇ Σουλτάνῳ συστρατευσάμενος, ὁπλομάχα τὸν Ἰδιώτην ἐν σφοδρᾷ συμβολῇ κατὰ Ῥωμαίων ἐποιήσα-

A πάντῃ μάχεις ἐκείνῳ τῷ τόπῳ μαθόντες ἢ μὴ θέλοντας πέμπεσθαι διώκομεν κατ' αὐτῆ, καὶ μικρὸν ὑπορρήξαντες, ἐστρεφόμεθα, ἢ λοιπὸν ἅπαντες ἐπέπτωκε καταπληξόμενοι, ἐκείνης ἥλισσε μετὰ τὸ παιδὸς πρὸς γῆν ἐκκλησίαν καθίζει. ὃν οἱ δοῦλοι ὑποτείλαντες ἐκκλησίας, καὶ ἐξορίζωσιν ὁ Περγάμῳ. τὸ δ' αὐτὸ τῶν καὶ οἱ τῆς ἐμφανεστέρας τῇ ἄντῃ σπαπαρχθέντων ἐποίησαν. καὶ τὸ ἀπὸ τῶν ὁ Μιχαὴλ, ἀναμφισβητήτως ἀναγορεύει αὐτοκράτωρ.

Παραλαβὼν δὲ τὰς ἰδίας τῆς βασιλείας, πάντας μὲν τοὺς λογάδας τῆς συγκλήτου εἰς βαθμοὺς ἀξιωμάτων ὑψηλοτέρους ἀνήγαγε, καὶ τὸν δῆμον ὑποκρίσεσιν ὑπεκποιεῖτο πολλῶν ἀγαθῶν. οἷς ὧν θέ κάρτα χάρων, καὶ πολλῶν μεμψιμοίρος ἀρχαίων, ἐπεβάλλετο Β πολλὰ τῶν παλαιῶν καλάσματα ἐδίμων ὑπανακαινίσαθαι, μεθ' ἃ πρὸς λυσιτέλειαν σωτηρίαν τῆς βασιλείας ἢ τὸν κοινὸν πάντα ἢ λεγόμβων στρατήγιον ἀπακαθαιρεθαι ἐκέλευσεν. πρὸς ὅπερ ἀποκωπάσαντες οἱ πολῖται ἐφασαν, ὡς τὸ οἰκεῖον ἀσφάλαλον ἀναζῶσιν, ὃν ἐκείνη παῖζων ἀπώλεσαν, ἐκκαθάρειν τὸν χῶν. ἢ τὰς τῇ πολιτῶν κεφαλὰς σκέπεθαι μὴ διὰ γραμμάτων, ὡς νῦν, ἀλλὰ ᾗ μεγαλογράμμων ὀδοντῶν ἐκ βύσσου πορφύρας ἐξυφασμένων. ἢ δημοσίας φροντίσεις ὑ συγκλητικὸς προσβάλλειτο, ἀλλὰ τοὺς τῇ ἐκάστῳ ἢ ἀρχαίων ἐπαξίως ἐκάθισταν ταχυγράφων. ἢ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα, ὧν τὸ κα-
C ζήκαστον καταλήγειν θελήσας, προσκορὴς γενόμενος τοῖς ἀκροατοῖς. * ἐπεὶ δὲ ὁ καιρὸς ἐπέκη τῆς βασιλικῆς φιλοτιμίας, ἢν διαπέμπει ὑπασίως κῇ τὸν καιρὸν οὗτος ὁ φιλάνθρωπος Πάρκα πρὸς τῶν σύγκλητον εὐδόσεσι οἱ βασιλεῖς, ἢ αὐτὸς γνωρίζων ἐκ πάντες εἰσπλῆσθον οἱ ἢ ἐραῖῃ ἡμῶν, ὁ γάνες, ἢ δῶρον τὸ πάντων τὸ ἀνθεῖῃ ἀνομασμένοι. ἦσαν δὲ ὅτε μάγιστρος Ἰσαάκιος κωδωνοφόρος, ὁ Κομνηνὸς, ᾧ ὁ μάγιστρος Κατακαλὼν ὁ Κεκαυμένος Scylitz. (δυὸ δὲ ὗτος ἦν Ἀντιοχείας, καὶ παραλυθέντα τῶτον τῆς ἀρχῆς διεδέξατο Μιχαὴλ ὁ τῷ βασιλέως ἀνεψιός. ὃν ἅμα τῇ ἀπαρῆσαι Οὐρανὸν κατονομάσας, ὡς ὄνθεν εἰς τὸν παλαιὸν Οὐρανὸν ἀπαίροντα τὸ γένος. ἢ μάγιστρον Ἀντιοχείας, ὥσπερ ἢ ἐκείνος τιμήσας, ᾗ δόγμα ἐκπέμπει τῇ Κεκαυμένῳ· Μιχαὴλ τε Βετάρχης ὁ Βυρτζῆς, Κωνσταντῖνος Ε Ἰωάννης οἱ ἐκ τῆ γένους τῇ ἐφων τῶ δυκὸς καταγόμβοι, ἕ οἱ λοιποὶ λογάδες ἢ ἀρχόντων. συμβράμοσ δὲ πάντες, ἵνα ᾗ ἢ νέον βασιλεῖα διάσεται, ᾗ ἢ ἀπ' αὐτὸ εὐχέσεις φιλοτιμῶν. διεδέξη δὲ πρὸς ἅπαντας τὸ προτιμῶν ἐκείνῳ, ᾗ πρὸς τὰς ἀφορασίας μεγαλοφροσύνῃς τε ἢ ἐλαθέσεων. ἐς λόγῳ δ' ὀλίγον ὁ βασιλεὺς τῇ Κομνηνῷ, ᾗ τῇ Κεκαυμένῳ, ᾗ ὑπατείας μὲν αὐτοῖς, ἕ ἐραστὰς γενέσαις ᾗ ἀγαθὸς ὁμοίας, ᾗ μᾶλλον ᾗ Κεκαυμένου, ὡς μὴ ἐκ πατῆρον, ἀπὸ τε προσαθείας τοῖς, ἀλλ' ἐξ οἰκείων ἀνδρασμάτων πρὸς ἢ ἐκείνῳ τὸ ἀξίωμαῖος ἀναζῆσαι καθέθραι. τὸ αὐτὸ δὲ ᾗ πρὸς τὰς ἄλλας Ε σῳγκλήτου ποιήσας, μηδενὸς δὲ θέλοντος ἐκπληρῶσαι βέλησιν, μηδ' εἰς τὸ ἢ προῖδραι ἀξίωμα ᾗ Κομνηνὸν ᾗ ἢ Κεκαυμένον, ὡς ὑπατον, ἀναγαγὼν κατασύσας, ἀλλὰ ἕ πάντων τὰς δύσεις ἀπράκτῳς ὑποπεμψάμβος, ἅπαντας ηρίσιεν κατ' αὐτὸ. ᾗ πρὸς μὲν τὰς ὑφὼς ἐραπνῶς διετίθη ὕπως.

Τὸν δὲ Βρυέννιον ἢ ὑπεροχὰς μεταπεμψάμβος, ᾗ ἀρχεῖν ταξέως Καππαδοκῶν, ἐραπνῶν αὐτοκράτορα, ἕ κατὰ Τύρκων ἐκπέμπει) Τούρκος γὰρ τις τὸν ὄνομα Σαμοὺχ, γένος μὲν οὐκ ἐπίσημος, πρὸς δὲ τὰ πολεμικὰ γενναῖος καὶ ἐγερῆς, τῇ Σουλτάνῳ συστρατευσάμενος, ὁπλομάχα

το, ἐκεῖνε ὑποστρέψαντος ἐν Περσίδι, αὐτὸς τῇ πάτρᾳ παρέμενε μὴ τελειλίων ἀνδρῶν, καὶ πιεπλασάμενος ἐν τοῖς πεδίοις καὶ τοῖς ὑπτίοις τόποις τῆς μεγάλης Ἀρμενίας, καὶ αἰφνιδίως πολέμιος ἐκδρομὰς, κακῶς διατίθει τὰ Ρωμαίων, καὶ ἐλυμαίνετο) ἀλλ' οὐδὲ τοῦτον ἀπαμῦναι ἴσχυσε ὁ βασιλεύς. διὸ δὴ ἀφυάστατος εἰς τὸ διαπῦσαι ἐς καταδημαγωγῆσαι ἀνθρώπους πιεμβριθέστερος, καὶ λανθάνοντα αὐτὸν ἐν τῇ ψυχῇ πιεφέροντας. τὸ γὰρ Βρυεννίου λιπαρῶς ἐπιτεύξαντος ἀποδοθῆναί οἱ καὶ τὰ χρήματα, ὁπόσα ἀφείλετο ἀπ' αὐτοῦ Θεοδώρα ἡ βασιλὶς, οὐ ἐπήνεσεν. ἀλλ' ἐπιτυχῶς δυσωπῆσαι πιεὶ τοῦτο, ἐς ἐπιτύχοντα, τὸ δημῶδες πᾶσχε καπνοῦ διμένον εἰπὼν μόνον, δεκτέον ἔργα ἀπαίτει μισθὸς, ἀπεπέμψατο. ὅπερ δὴ παροραθεὶς καὶ ὁ Βρυέννιος, ἀπῆκε δεινὰ φρίττων ἐν ἑαυτῷ, καὶ καιρὸν ζητῶν ἐκδικήσεως.

Παραπλησίως δὲ διεθῆκε καὶ πρὸς Ἐρβέβιον τὸν Φραγγόπουλον, ἄνδρα συστρατευσάμενόν τε τῇ Μανιάκη ἐν Σικελίᾳ, καὶ μεγάλα ἔργα ἐπιδεικνύμενον, ἐς ἃ ἐκεῖνος καὶ ὁ τῶν Ρωμαίων αὐτοκράτωρ φανόμενον. παρεσκεύαστο δὲ καὶ αὐτὸν, καὶ ἐκπεδοῦσθαι τῆς μαγίστρου τιμῆς τυχεῖν, ἐ μόνον οὐ πρίασθαι λόγῳ, ἀλλὰ ἐς πολλὰ χλιδήσας καὶ μυστηρίους, ἀπεπέμψατο. καὶ ὅπως διὰ ἄφρονος καὶ δυσπρόοδος πιεὶ τὰς ἐντεύξεις. ὁ δὲ Ἐρβέβιος, οἷα βάρβαρος καὶ τῷ ὀργῷ ἀκαπίστος, οὐ μετρίως ἐνεγκὼν τῶν ὕβρεν ἀγνοῶν δὲ τὸ μιλτοπομπεῖον παρὰ τῇ Ρωμαίων συνεδρίῳ, οὐ ἐκαρπήσατο· ἀλλὰ ἀπωδάζων ἀμυνάσθαι τὸν ὑβριστὴν, ἐξαπατήσας ἐπ' οἴκου πορεύσασθαι, καὶ ἀφεθεὶς τῇ βασιλεῖ φοσσατῶν τὰ ἑξάπεδα, ἐξῆλθεν ὠδύς. καὶ πρὸς τῷ ἰρίῳ περαιωθεὶς, ἀπῆλθεν ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀρμενιακῶν οἰκείᾳ αὐτῷ, τῇ Δαβαράμῳ. καὶ κοινολογησάμενος τοῦ ἐν Φράγγοις, ἐκεῖσε τότε διατρεμίσας ὄντα εἰς παρασκευασίαν, καὶ τελεσούσης ἀδρᾶς ἐκ τόπων ὑποφείρας, ἀπῆρεν ἐκεῖθεν. καὶ ἀπελθὼν ἐν Μηδίᾳ, κοινοπραγεῖ τῇ Σαμοὺχ, ἐκεῖσε ἐνδιατρίβοντι ὥστε πολεμεῖν Ρωμαίοις. καὶ χρόνου μὲν τινὰ ἀπέλθοντος ἤμενον ἀμολογία. προσαρισμάτος δέ τινος μεταξὺ τῇ Φράγγων γενομένου, καὶ Τούρκων, ἐς ἃ τότε ἐπιβουλάντων ἀλλήλοις ἐν γενῶν, ὁ μὲν Σαμοὺχ προσεποιεῖτο τηρεῖν τὰ συμπεθεμένα. ὁ δὲ Ἐρβέβιος ἥκιστος διὰ ἐν ὑποψίᾳ, καὶ αἰφνίδιον προσίδοκα ἐπιθήσειν, καὶ τὰς Φράγγας παρεκάλει μὰ ἀνέπας, ἀλλ' ἐπὶ τῇ ὅπλων καθεύδειν. τῶν δὲ ἐπὶ οἷς ἀρυφὰς, μηδημίαν σωαίθησιν διδὺς τῇ Σαμοὺχ. ἵνας ἐκεῖνος λανθάνειν οἰηθεὶς, ἀνακαλύπτει τὸ βούλημα, καὶ πιεὶ μέσῳ ἡμέρᾳ ἐξοπλίσας πάσας ὡς εἶχε Τούρκας, ἐπιτίθεται ἀρισπεισμένοις τοῖς Φράγγοις. οἱ δὲ, κῇ τὸ παράγγελμα τῶ τραπεζῶ τοὺς ἵππους ἐν τοῖς χαλινοῖς ἔχοντες, ὡς ἤθετο ἢ ἐπιβλάσθαι ἢ Τούρκων, ταχεῖς τε ἵπποι γίνονται, καὶ ἱρχομένοις τόποις φοσσατεῖσθαι. ἐ γίνεται μάχα καρτερά, καὶ πρὸς μικρὸν ἀντιχόντες οἱ Τοῦρκοι ἔφευγον. καὶ πίπτουσι μὲν οἱ πλείους, οἱ δὲ λοιποὶ διαδύονται πρὸς τὸ Χλιάτ πεζοὶ καὶ γυμνοί. ὁ δὲ Ἐρβέβιος ὑποστρέψας ὑπὸ τῶ διωγμῶ μὴ τῇ Φράγγων, καταστησάμενος ἐν τῇ παρεμβολῇ σωαβάλλειν. ἐπιχειρεῖτο δὲ οἱ Φράγγοι ἀναγκάζοντες, εἰσιέναι ἐν τῇ πόλει τὸ Χλιάτ, κοινοπραγίαν ἔχοντες, καὶ ὅρκις μεταὶ τῶ ἀμπρδόντος, ἐκ ἐκείνῃ, διπαθείας τέ τινος καὶ λουτρῶ μεταχεῖν, καὶ τὸν ἐκ τοῦ πολέμου ἀποπλύνασθαι λύθρον. ὁ δὲ πολὺς ἦν ἐγκείμενος καὶ καθιστιόων, τὸν τοιοῦτον ἀποτινάξασθαι λογισμὸν, καὶ μὴ πάνυ τι πιστεύειν ὅρκῳ ἀλλοπίστων καὶ ἀλλο-

A cit: eo in Perſidem reverſo, cum tribus millibus locum tenuit, atque hinc inde vagans in planis atque humilibus majoris Armeniæ locis ſubitis incurſionibus ditionem Romanam vexabat.) Sed hujus quidem animum non placavit, homo blandiendi ac comitare demulcendi eos qui atrocibus affecti injuriis occuluam in animo iram gerunt ignariſſimus. magnopere enim obſecrante Bryennio, ut bona etiam ſibi ſua, quæ ipſi Theodora eripuerat, redderentur, non aſſenſit: ac urgentem vehementius, vulgare illud & protritum fatus, confecto opere demum eſſe exigendam

B mercedem, dimiſit. Bryennius hoc modo ſpretus, diſceſſit animo exaſperato, vindictæ occaſionem expectaturus.

Eumdem ſe Imperator geſſit erga Erbebium Francopullum, qui vir in Sicilia Maniacæ in bello ſocius fuerat, ac præclara ſtatuerat trophæa, & exinde Io eum uſque dilem rei Romanæ ſtuduerat. hunc enim precibus a ſe contendentem, ut magiſterii honore ornaretur, non modo non eſt dignatus aſſenſu, ſed etiam ſubſannatum varie, naloque ſuſpenſum diu iſit. adeo inhumanus erat, & io congreſſibus difficilis. Erbebius, quippe barbarus & iræ impotens non moderate tulit eam contumeliam, ignaruique eorum quæ Romani machinabantur, de vindicta cogitavit: commeatuque domum abeundi ab Imperatore impetrato, in Orientem tranſiit, ac domum ſuam Dabaramam in Armeniaca ſitam provincia ſe contulit: & re cum quibuſdam Francis communicata, ibi in hyberna diviſis, ccc eorum corruptis in Mediam ablit iis comitatus, & cum Samucho tunc ibidem degente belli in Romanos gerendi ſocietatem coiit. Ea ſocietas cum aliquando deraſſet, offenſæ inter Francos & Toreos inciderunt, ac nationes invicem ſibi inſidiari cœperunt. Ac Samuchus quidem pactis ſe ſtare ſimulabat. Erbebius vero ſemper in ſuſpicionibus erat, ſubitumque Turcorum aliquem in ſe impetum expectabat: ideoque ſuos horrabatur, ne ſecure, ſed armati ſemper dormirent. interim tamen Samucho nullum præbebat ſuarum cogitationum indicium. Tandem Samuchi inſidiæ eruperuot. & quadam die omnibus ſuis Toxcis armatis, prandentes Francos adortur: quorum hi adventum ſenſiemes, ſtatim in equos, quos ducis juſſu ſemper paratos habebant, Inſiliunt, & Turcis occurrunt: prælioque acri facto, Turci cum aliquandiu reſtitiſſent, pelluntur, ſuiorque eorum pars oceiſa, reliqui pedites nudique in urbem Chleat fuga evadunt. Erbebius a perſecutione hoſtium revertens cum ſuis, ſuadebat ut in caſtra ſe reciperent. verum ii urgebant, ut in eamdem urbem (nam cum ejus Amera ſocietas ac pactum ipſis intercedebat) intrarent, in qua recreare ſe, & in balneo cruorem belli abluere poſſent. vehementer inſtabat contra Erbebius, atque obſecrabat ut hanc cupiditatem deponerent, neve nimium fiderent jurijurando hominum diverſæ religionis ac nationis, &

Erbebius.

Edit. Pariſ. pag. 735.

Francorum & Turcorum ſocietas & diſſidium.

quibus perſuaſum eſſet ſe pliſſime agere ſi multos Chriſtianos interimerent. Sed cum omnibus in eadem ſententia manentibus ſurdo fabulam narraret, tandem cum ipſis in urbem ingreditur, nullis eos obteſtatus ut ſibi numquam non caverent, ſemperque arma ad manus haberent. Sed Franci Chlear ingreſſi, poſthabitis Erbebii monitis ad lavacra, pocula & convivia ſe contulere. Interim urbis Ameras Aponaſar, re cum Samucho & Sarracenis ibi degentibus communicata, hoſpitibus peregrinorum mandat, ut dato ſigno hoſpites ſuos comprehendant ac vinciant: aut ſi id fieri non poſſit, occidant. Poſtquam Franci delicialium ſaturi, ſomno ſe dederunt, ſigum datur: & eorum alii ſtatim occiduntur, alii capiuntur quidam etiam de muris foras deſilientes evaſerunt: Erbebius capeus eſt, & in vinculis aſſervatus. His ita actis, Ameras Imperatori per internuncios ſignificat, ſe ei favere: & qui ipſius rebus inſidiari ſuiſſent, eos ſe peremiſſe, ducemque horum captum detinere.

Edit. Pariſ. pag. 796.

Cæterum Orientis duces hoc, quo docuimus, modo dimiſſi ab Imperatore, dono tentandam rem ſtatuerunt. Itaque ſe ad primarium ſyncellum Leonem Strabopondylum conferunt, tunc reipublicæ gubernatorem, eoque apud Imperatorem intereſſore utuntur: atque orant, ne ipſos ita negledos atque ignominioſe abjectos Imperator velit. multiſque adductis argumentis, id quoque ad extremam promanet: Indignum videri, cives ab Imperatore honores conſequi, cum ii neque propugnacula tutari, neque cum hoſte congreſſi umquam ſint: ſe vero, qui ab ineunte ætate pro ipſis propugnaverint & excubarint, ut ſecure alii dormire poſſent, præteriri, neque ex Imperatoris benignitate ullum percipere fructum. Verum Imperator, morbus homo, adeoque difficilis, non modo non audiit benigne eos deprecationem, ſed ſupplices etiam contumelioſe dimiſit, ſingulos verbis inſectans. At vero hi denuo ignominiis ſuperbe affecti, omni exceſſa ſpe fremere, animoque excandeſcere. ac principio quidem pro ſe quiſque ſuſurris Imperatori conviciari: alterque alterum hortari, ne contumeliam iſtam leviter ferat, ſed ad juſtam vindictam ſeſe paret. poſt in unum collecti cœtum in magno templo, dictis ultro citroque ſacramentis taciturnitatem & injuriarum perſecutionem ſtipulati, adamantis, quod ajunt, vinculis conſpirationem roboranunt. Ambuiti ſententia erat Bryennium quoque in ſocietatem adſciſcendum, qui ad hoc inſtitutum plurimum afferre momenti poſſet, numeroſo præſectus exercitui Macedonico: atque is tentatus, facillime aſſenſit. Proinde in deliberationem venit, cui Imperium re ex animi ſententia ſuccedente deferretur. Idem prorſus omnibus conjuratis viſum, Ambuito id deberi, ætate, fortitudine & peritia cæteris præſtanti. Verum hic onus illud excutere cupiens, compendio, verborum multitudinem ſuſtulit. Surgens enim, illico Romanorum Imperatorem deſignavit magiſtrum Iſaacum Comnenum: auctorque reliquis fuit, idem ut facerent. Hoc modo cum ſe mutuo devinxiſſent, ac

Imperatoris in præſumtiſſimos contumelia.

Conſpiratio.

pag. 797.

Α φύλων ἀνθρώπων, ἢ ἄλογον ἀναπτοσσόμενον ὑπ' ἀλλήλων πολλοὺς Χριστιανοὺς κτείνει γίνοιτο. οὐς δὲ λέγων ὑπέρα τὸν αφορῶντα ἔχειν, ἀλλὰ πάντες μιᾶς γνώμης γνώμης, ἀπαραίτητον τῷ ὑποδοῦ ὑλογίζοντο, ὅρος ἢ αὐτὸς εἶναι σὺν αὐτοῖς, πολλὰ ἀφόρτον θεκλύπτας ἢ ξβραπερτράμβας ἢ παρεγγελίας ξβρεπας αφορίζων ἢ ὃν χαρὰν κατέχειν τὰ ὅπλα. ὑστιλόδοτος ὅιων οἱ Φρύγιοι, ἔ ξβ' τὸ ἐρανὸν παρεγγελμάτων καταφορεῖσαντες, ὃν λυτρὸς ἢ πάσις ἢ ὄλκιλας ἦσαν. ὁ δὲ Αμηρᾶς Αποσάσαρ, ἅμα τοῦ Σαμὶχ ἢ πὶς ὃν τὴ πόλει Σαρακηνοὶς, βυλάσσιμος, ἢ παρεγγελίας τοὺς ξυσδέξοις, ὅπ πο σὺν ὅυμα δοῦ καπχεῖν τὰς ἐπιξεκοδίετας, ἢ ἀνῃρεῖν, ἢ τὰν φωνομένα ἀδιμάτο ὑποφάττειν, τοὺς μὲν ἤρμες. ὑπὸ ἢ ἄλις ἐχε τοὺς Φρύγιους ἢ ἀδυπάξεια, ἢ φρὶς ὑπτιᾶς ἐτράπησαν, ὅὺς τὸ σωμὶ ὅμα ἐπὶ ἢ ὅετα. ὃ οἱ μὲν ἢ Φρύγιων ὅὺὸς ὑποφάττοντα, οἱ ἢ κατρὰ ὅετα, τινὲς ἢ οἱ κρὰ ὑστὸ τὸ τοῖχος ῥιπτοῦντες ἐσωτε, ἔξω ἤρκα ὅλλα ἴχνιτα. ἐάλω ἢ ὁ Ερβίβιος, ἢ πεδεθεὶς ἐφυλάττετο. ὁ ἢ Αμηρᾶς ἤρκα ξαιμῆς τοιῦτε, ἤρκηρυκεύετο πρὸς τὸν βασιλέα, ὡς τοῖχα ἄνεῳ ὡ αὐτῷ καθεῖσθε, ἢ πὶς ἐπιβυλεύοντας τοῖς αὐτὸ φράγμασι ἤρκθείρας, ἢ τὸν τῶν ἀρχηγὸν καπχεῖν. ἢ τα μὲν πεῖ τὸν Φρυγόπυλον συμβεῖχθη ἀδῆ.

Οἱ ἢ τέφας ερατηγοὶ ὑποπεμφθέντες, ὡς ἔφηται, παρὰ τὴ βασιλέως, ἀδυπάρα ἤγεισαν πάρια φρουαγορεῖν. ἔ δὲ τῇ φρυσπουγκόλῳ Λέοντι τῷ Στραβοπατοσόλῳ φρουλδόντες τὰ καιρὰ διοικεῖσθαι τῇ τότε, μισεῖσθαι τὸ ἢ βασιλέα ὑπὸ φρίδδοντο ἢ μὴ παρὰ τὰς ἀδίκως στερηθέντας ἐκείνου, μηδ' ἀτίμως ὑποβρίζεσθαι. ἢ ἄλλα τοιαῦτα ἀδημόλλοντες, * τελλάτιον ἤπειρώτησε, μηδ' ἀ- * Ἐπικατ. ξίειν εἶναι τὰς πολίτας μὴ ἢ βασιλικὰν ἄμειψιν τιμῶν, μήτε παρ' ἐπαλξὶν εἶσθαι, μήτε ὅσος πολεμίους διχνοισαμένης ποτὲ αὐτὰς ὑπὲς ἐκ παίδων φρεσολεμοῦντας ἢ συμμενούσας, ἐν αὐθὰς αὖτοι καθεύδειν, παρορᾶθέναι, ἢ ἐ βασιλικὰς φιλοτιμίας ὑπιπτεύειν. ἀλλ' ὅτις γρυφὸς ὢν, ἢ ἀδιαφρόντος, ἢ μόνος ἐκ ἐθέλοντὸς ἢ φορτικορείλου ἐκείνου, ἀλλὰ μεῖ ὁ ὕβρων ἀπο τὴν μὲν τὸν ἐκπλῆς, ἐκφωλίσας ἐκ ὀλίγα ἢ ἐξίπαν ἢ ἀνδρῶν ἢ ὃν ἤδη περ ὧν παρημνίοι, πᾶσαι ἢ πόδα ὑποσεισάμοι, ἐσφαδάζον ἢ διεφρίοντο τῇ θυμῷ. ἢ κατ' ἀρχὰς μὲν, ὡς πᾶσας ὕτυχε, ὃ τὰς ὁμιλίας ὑπτοῦ θορύζοντες, ἐλιδρώων τῇ βασιλεῖ, ἢ μὴ πράσσ ἐσυχὰν ἐκεῖσε παρικλαῖει ἐκεῖσε παρεῖσα, ἀλλὰ διασεῖσαι παρῴρμοιοι πρὸς ὀλιγίαν ἐκδίκησιν. ἔπειτα ὡ ὑφ' ὕτῳ μεγάλῳ χειόμενοι ἐκλησιᾷ, ἐφ' ὁρκις ὅσοις, ἢ λαβόντες μὴ σιωπᾶσαι, μηδ' ἀναχρῆσαι, ἀλλὰ τὰς ἐνυβρίσαντας ψιμωρήσασθαι, φύσιος (ὃ φασὶ) ἐδάμασίνους ὑφαλίσαντο τῷ ὑπιβωλῷ. τῇ ἢ Κεκαυμένῳ ἐδόκει, ἢ τὸν Βρυέννιον προσλαβέσθαι συωμομότον, λαὸς τε πόλεσ ἀρχεῖν τυγχάνοντα ἔξ Μακεδονικῶν ταγμάτων, ἢ μάχμ μέρος ἴσχειν μέλλοντα τὰ πισθάματος. ὡς ἢ ἐφ' ὑπὸς πείρας αὐτῷ προσυνξάσεως ταχέως ὑπήκοος, λοιπὸν τίκα διεσκευάσατο εἰς ἔργων προχρουσις αὐτὸν σὺ βωλεύματος ἀπεκτῆς βασιλέα. ἢ πᾶσιν ἀπλῶς ἐφαίνου τὸς συωμόνους, ὡς ἢ γάρ ἢ ἀνδρὶς ἢ ἐμπειρία ἢ ἄλλων πρόκων ὁ Κεκαυ-

μένος, ἄξιος εἶς πῶ. ὁ δὲ ἀφ' ἑαυτὸ τὸ βάρος ὑποσείσασθαι ἀσθένων, συωμόμῳ λόγῳ δέλεαρ τὰς πολυλογίας. ἀναγὰς ἢ, Θέος βασιλέα Ρωμαίων ἀνεῖπε Φ μάγυρον Ισαάκιον Φ Κομνηνόν. ταῦτα δὴ αὐτὶ ποιεσαι ἢ τοὺς λοιποὺς παρασκέυασεν. ὕτω ἢ καταδημάσατες αὐλαῖος, ἢ τῷ βε-

λιὼ ὡς ἐοῦ ἀσφαλισάμενοι, τῇ τῆ βασιλεῖ προσκυνήσοντες τὴ ἑξιτήρια, ἕκαστος εἰκαδὴ τῆ δοθεῖσα ἀπορεύσιντο.

Ἀρτι δὲ τῷ ὁ Βρυέννιος τῇ πραγμάτων αὐτῇ καθισταμένων, ὧς τε ἐδόκει τῇ βασιλεῖ, διαπρᾷ πρὸς ἑῶ, ἔχων μεθ' ἑαυτῆ τῷ τὸν πατρίκιον Ἰωάννην τὸν Ὀφαρᾶν, ἀπεσταλμένον ἐκ βασιλέως μετὰ χρυσίου, ἵφ' ᾧτινες στρατιῶται διαπραθῶσι τὸ στρῶμα. γυμνὸς δὲ κατέτυπε πόντ ἐπλωμένον ἐ ὕπτιον ἐν τῆ θέματι τῆ ἀνατολικῶν, τῶς Καππαδόκας δίκαιμι τὸν φιλοφρονούμενον. ἐπαίζων δὲ τῶς ἄσσους, τῷ πλύσια τῆ ἐπιγραμμένων παρίχων κελεύων, ἀντιστέντα εἶχε τὸν Ὀφαρᾶν, τῷ μὴ ὑπακούοντα. ἔφασκε δὲ ὅπως, μὴ τολμᾶν προδόπας δίδοναι τῶς στρατιώτας, μηδὲ τὰ βασιλέως περὶ τῶν προτάξαντος. τὰ δὲ Βρυεννίῳ ἀτρέμας ἔχειν οὐκόντος, τῷ ποιῆν σιωπῆ τὸ ἀκειλλομένου παρεγγύησαντος, ἀντιστέντος δὲ τὰ Ὀφαρᾶ τῷ θρασυνομένη, ἀναθυμιώσεως τῆ θυμῷ, ἐ θρόνε τε αἴσσεται, τῷ κονδύλους τῶν προσχέβει. τελευταῖον δὲ τῷ τῆ τειχῶν ἐ τῆς γυναικὸς ἁψαμένος, καταβάλλει τῶν εἰς γῆν, τῷ δεσμὰ περιθεῖς, ἐν τῆ ἰδίᾳ ἐρρύμει σκηνῆ. αὐτὸς δὲ τὸ βασιλικὸν χρυσίον ἀσυλήπτως, ὑποιεῖτο ἐ ἐχρημίζω ὡς ἠβούλετο μεθ' ὑπεροχῶν.

Ἐτυχε δὲ τότε παρεσκευασμένος ἐγγὺς ὁ πατρίκιος Λυκάνθης, τῇ τῆ Πισιδῶν τῇ Λυκαόνων ἡγούμενος. ὅπερ τοῦ εἰς τὸν Ὀφαρᾶν συμβεβηκότος ἀκριβῶς, τῇ τυραννίδος ὑπίδεισεν (ὥσπερ ἰῶ εἰκὸς) τῶν ὡρᾶξιν ὑπολαβών, (ἰῶ γὰρ τῆς ἰσότης ἄρχουσι βεβυλλημένου ἀμύητος) καθοπλίσας τὰ δύο τῆ ἀνατολικῶν πάγματα ὑπεστέλλετο τῆ σκλιῆ τὸ Βρυεννίου, Λυπεράτορα τὸν Μιχαὴλ ἀφημῶν. τῇ τῶν μὲν δεσμεῖ ἀαπαχών, λοιπὸν δὲ τῷ τὸν Ὀφαρᾶν τῆ δεσμῶν, τῷ τὸν Βρυέννιον αὐτῆ παραδὺς ὅπως ὡς εἶχε ἀλοιῶν. χρῶδαι τότε πολλοὶ ὡς βάλιται. ἀ δὲ ἀνδρεῖς τῆς πόδης, ἐ πρώτων ἦ θέλει κύρος γεγονὼς, τὰ μὲν Βρυεννίῳ ἐθέως ἐξαρύττειν τοὺς ὀφθαλμούς, ἐ ἐς βασιλέα τοῦτον ὑπερμαύτων ὑπτίμιον, μλιόνας τῷ πλὼ πλημθῆσαν ἀποσταίας. ὁ δὲ προσίμβα τῆ τόπῳ, ὡς τὰ χαπλὼ εἰς τὸν λοιπὸν λαὸν διπορρήτων ἤκουμλύ. τῷ ὁ μὲν Βρυέννιος τοιαῦτα ἀπέδοκει δίκας τῆς ἑαυτοῦ φρονηνείας τῷ αὐθαδείας, ἵνα μὴ λέγωμεν ἀνοίας. οἱ δὲ κατὰ τὸ δῆμα τῶν ἀνατολικῶν τὰς οἰκήσεις ἔχοντες ἄρχοντες, ὁ πρώδρος Ῥωμανὸς ὁ Σκληρὸς (ἦ γὰρ οὐδ' αὐτὸς ἦξω τῆ ἁμαρτάνω) ὁ Βούρτζης, ὁ Βοτανειάτης, οἱ Βασιλείου τοῦ Ἀργυροῦ παῖδες, τῷ ὁ λοιπὸς ὅμιλος, τῶν μὲν ἦσαν ἰρημωτῆς, τῷ ἀρχὴν λαοσοίας ἀλλαχόθεν προσμένοντες. ἐπεὶ δὲ ἐπύθοντο τὰ κατὰ τὸν Βρυέννιον, τῷ οἵας ἑαυτὸν οὔπω φρονοβλαβῶς καθυπέβαλε τύχας, ἐντρεχῶς λογισάμενοι, ὡς ἐπιζήμους οὔπω ἀποφήνει τὸν συωμοσίαν, τῷ οὐ εἰς ἀλὸν τοὺς συωμότας τὸ τέλος ἐπενεχθήσεται, ἅπαντες ἄπαυτες, ἀπίρχονται ἐς Παφλαγονίᾳ κ?' Κασαμόνα (οἶκος δὲ ἀ Κασαμὼν τῶ Μαγίστρε Ἰσαακίου τῦ Κομνηνῶ) καταλαβόντες δὲ τῷ αὐτὸν ἰρημῶται ἴτι, ἀνίστασι τῷ ἄκοντα, τῷ ἴρχονται μετ' αὐτῆ κατὰ τινα τόπον ὁμαλὸν, τῷ πλάτος ἱκανὸν ἔχοντα, Γυμάσια ἐ τόπος καπωμάζεται. ἀφικέσι τὰς πλησιχώρους ἀθροίσαντες στρατιώτας, τῷ τοὺς ὅσους πυθόμενοι ἐ κίνησιν ἐθελοντὶ παρεγένοντο, μ?' πάντων αὐτῆ ἀναχωρήσαντες τὸν Λυπεράτορα βασιλέα Ῥωμαίων, ὀγδόῳ ἄγοντος τότε τῶ Ἰουνίου μλνὸς, τῆς ι'. ἐνδ. τῶ ςῳξί. ἔτους.

Ἀναχωρηθεὶς δὲ βασιλεὺς, στρατοπεδεύσας ἐχυρὰν πεξαμβας, προσίμβα τῆ τόπῳ, ἐαδιχώμβος αὐθρωδῆναι τῷ τοὺς λοιποὺς, ἐπίσοι μετειχήκασι τὰς συωμοσίας. πλέον δὲ αὐτὸν

A quantum res ferebat inſtitutum roboraſſent, accepto ab Imperatore commeatu, domum quiſvis ſuam, ut putabatur, diſceſſerunt.

Jam & Bryennius tebus ſuis ex arbitrio Imperatoris conſtitutis, in Orientem abibat. Comitabatur eum patricius Joannes Opſaras, miſſus ab Imperatore cum auro, ut militibus ſtipendia numeraret. Cum pervenſſent in ſupinam quamdam planiciem in Orientali provincia, Cappadocibus Bryennius pendere cepit, quæ ex liberalitate Imperatoris debebantur. Ibi cum plura dari juberet, quam Imperator mandaverat, adverſarium habuit Opſaram, non audere ſe dicentem

B quicquam addere injuſſu Imperatoris. cumque Bryennius eum quieſcere, & omiſſis verbis ſuum mandatum exequi juberat, ac Opſaras ferocius repugnatet, ira inflammatus Bryennius a ſella proſiluit, & Opſaram pugnis cecidit, tandemque crinibus & barba correptum humi proſtravit, & vinculis injectis in ſuo tentorio aſſervavit. ipſe aurum Imperatorium accepit, ac ſtipendia diſtribuit, augens ea pro ſuo arbitrio.

In propinquo caſtra tum forte habebat Lycanthes patricius, Lycaonibus & Pi- Bryennius ob Opſara excitat. ſidis præfectis. Is de male tractato Opſara nuncio accepto, ſuſpicatus (id quod probabile erat) rem eam ad tyrannidis

C affectationem ſpectare, ignarus quippe conſilii a ducibus Orientalibus inici, duas Orientales legiones armat: Michaelumque Imperatorem celebraos, tentorium Bryennii capit, Bryennium vincit, aumque in poteſtatem Opſaræ vinculis ſoluto dedit. hic eam nactus licentiam, Bryennio itarim oculos effodit, & vinctum ad Imperatorem mittit, deſectionem ab eo tentatam ſimul eaponens. Ipſe eo loci commoratur, ſcilicet, ut reliquam diſtributionem conficeret. Has ſuæ temeritatis ac pertinaciæ, ne dicam ſtoliditatis, pœnas dedit Brieonius. At principes viri qui in Orieorali provincia habitabant, præſes Romanus Durus (nam & is conjurationis eras ſocius) Burtzes, Botaniates,

D Baſilii Argyri filii, & reliqui, cum hactenus ſe continuiſſent, & deſectionis initium aliunde expectaſſent: poſtquam inaudiverunt in quam ſe ſua væcordia conjeciſſet calamitatem Bryenhius, callide reputantes eum quæſtione adhibita conſpirationem indicaturum, & ram ejus ſocitis male ceſſuram: univerſi in Paphlagoniam Caſtamonem (ſic appellabarur domus Iſaacii Comneni) ſe contulerunt: cumque ipſum quoque adhuc quieſcentem deprehenderent, excitant vel invitum, ac cum eo veniunt ad Gunaria, qui eſt locus planus atque amplus: eo convocatis qui in vicinia erant militibus, atiam ſponta ſua

E multis eo cognito res novas agitari confluentibus, omnium conſenſu Iſaacium Comnenum Imperatorem ſalutant, dieoctavo Junii menſis, Indictione x, anno mundi 1ɔɔ ɛıɔ ıɔ Lxv.

Iſaacius Comnenus Imperator contra Strationicam creatus.

Imperator creatus, caſtris communitis eo loco permanſit, reliquorum etiam conjurationis popularium expectans adventum. Ne autem citius proſiliret, ſed moram perferret, maxime eum tarditas Ambuſti movit. Cujus de

Edit. Pariſ. pag. 798.

causa cum secum disputaret, venit quidam ex Oriente nuncius, indicans eum mutata sententia, & jurejurando spreto, Stratiotici rebus studere, exercitumque contrahere ad debellandum adversarios. hac res non levem solicitudinem atque perturbationem attulit Comneno, talem hostem a tergo habere intelligenti fore periculosissimum. itaque se caitris continuit, dum certi aliquid cognosceret. Cæterum Ambustio, tametsi in eadem sententia perstabat, causa cunctandi hæc fuit. Quo tempore Byzantio domum proficiscebatur, Nicomediæ in cursorem Imperatorium incideratur, atque hunc Nicetæ Xyliniæ dromi logothetæ simplicibus ac militaribus verbis hæc jusserat indicare: Quantum video frater, dominus tuus Imperator Comnenum & me pro nihilo putavit, nostrifque petitionibus contumeliose rejectis domum nos dimisit. Scito ergo, nos abire. Ille autem, & tu, si improbatis nostrum discessum, nos missis copiis vel invitos retrahite. Hæc cum dixisset tabellario, iter instituram intentius est prosecutæ. Postquam domum venit & Comnenum quiescere sensit, perinde ac si nihil ei cum hoc negotio rei esset: haud leviter vereri ac metuere cœpit, ne Comnenus & reliqui mutata sententia sistentio supprimere vellent conjurationem: itaque ipse solus defectionis pœnas luerer, ut qui (scipsum jam ito ad logothetam mandato prodidisset. Itaque circumspicibat ac meditabatur, quonam modo seipsum tutum redderet. nam neque paratum habebat exercitum, & quos secum habebat, non videbantur sufficero ad bellum contra Imperatorem gerendum. maxime quod cum exercitibus istarum regionum nondum collocutus fuerat, neque constabat utrum ei se illi essent daturi. Eaproper cessabat: & iis qui non satis confilia ipsius asciscebantur, tergiversari videbatur. Et erant ils locis in hybernis duæ Franciæ legiones, ac una Rossica: de quibus magna cum tenebat solicitudo, ne iis conjuratio subolesceret, ab iisque comprehendi Imperatori mitteretur. Hæc ergo omnia Ambustus metuens, tanciiper dum se in tuto collocasset, rem differebat. Jam autem negotium aggressurus, primo omnium conspiritionem famulis cognatisque suis detegit: & jam agmine virorum circiter mille stipatus, exinde etiam eorum animos, quibus minus certo fidebat, tentavit: singulatim principio nobiliores ejus loci periclitans, deinde paulatim fortiores ac bellicosiores. quibus in sum sententiam patrocitis, postea multitudinem quoque sibi conciliare aggressus est. Etenim litteras fuxit, quibus ab Imperatore juberetur, acceptis tribus sociorum, & duabus Colonienfium ac Chaldorum legionibus, adversus Samuchum proficisci. Has quinque legiones in campum ad Nicopolin convenire jussit, atque hac est usus in iis sibi obstringendis arte. Singulis diebus adnumium fingens, summo mane eques exibat: ac procul ab aliis subsistens, primo ducem ad se vocabat, eique suo instituto expolito ostendebat aut moriendum, aut assentiendum esse. Deinde singulatim ordines eodem modo ac consta-

Prudens Ambustii cunctatio.

Edit. Paris. pag. 799.

368

Λ καιρὸν αὐτὸν εἰπεῖν, ᾧ μὴ φοβεῖσθαι, ἢ τὸ Κεκαυμένη βραδύπους. ἡμετοπτωμένῳ δὲ αὐτῷ, ᾧ τὸ αὖτον ζωὴν τῆς βραδυπους, ἀγγέλους ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐλθὼν, ἀπηγγειλεν ὡς μεταμελήσει ἐκείνος τῷ τε δοθέντων ὅρκων πλέγματι, & τὰ βασιλέως φρονεῖ, ὡ λαὸν ἀθροίζει ἐφ' ᾧ τοὺς ἀντάιρους ἐπιθέσθαι. αὐτὸν δὲ ἡ ἀγγελία, ὡς εἰς μικρὰν ἀφορμὰν ὁ παραχὼν ὑπέβαλε τὰς περὶ τὸν Κομνηνὸν, εἰ μὴλιον ἔζευ τοῦτον ἐχθρὸν ἢ φίλον. διὸ ᾧ ἐκαπέρων ἐν τῷ χάρακι μαθεῖν τὴν ἀλήθειαν ὀργνώμενοι· ἀλλ' οἱ μὲν ἄκων ἐν τούτοις. ὁ δὲ Κεκαυμένος ἐμενε τὴν οἰκείαν γνώμην φυλάττων τοῖς συνωμόταις. ἐπεὶχε δὲ ἑαυτὸν, ᾧ ἐβράδυνεν ᾗδε τοιαύτην αἰτίαν. ὅτε τῆς βασιλέως ἐξόδου ἀπεσόρει ἐπ' οἴκου, γνούμενος ἐν Νικομηδείᾳ, ᾧ παχυδρόμῳ συμιστῆσας βατιλικῷ, μόνῳ δὲ αὐτὸ τῷ λογοθέτῃ τῷ δρόμου Νικήτᾳ τῷ Ξυλινίτῃ, δι' ἀρίλων ᾧ στρατιωτικῶν ῥημάτων· ὡς εἶδα, ᾧ ἀδελφὸ, ὁ σὸς κύριος ᾧ βασιλεὺς παρυδὲν λογισμὸν τὸν Κομνηνὸν ᾧ ἐμὲ, ᾧ τὰς δύσεις ἡμῶν ἀποπειλήψιος, ἀντίμως ἐπ' οἴκου ἀπεπέμψαν. ἀλλ' ἴδι, ὅτι ἡμεῖς ἄπιμεν. ὁ δὲ ἄμα σοὶ εἰ ἀπαρίσκεθε τῇ ἡμετέρᾳ ὑποχωρήσει, ὑποστρέψατε ᾧ ἀκριτικὰς εἰς τοὐπίσω παρασκεύασατε, ἀποτέλεσπε δυώμεθα. ᾧ ταῦτα μὲν ἐπὼν τῷ παχυδρόμῳ, τὰς πορείας σπουδαιότερον ἐλήυθ· ἐπεὶδὲ δι' οἰκείας ὑποψίας, ᾧ ὁ Κομνηνὸς ἤρεμεν, ὡς τάχα μηδὲν μεῖζον τῶν ἔργων, εἰς ὀρυμίαν ἐκέπιπτε, ᾧ δόξαται αὐτὸν ἐπάρτιν, διδόσται μὴπως ὁ Κομνηνὸς ᾧ οἱ εἰς συνωμοσίας μέτοχοι ἕτερα γνόμενοι σκοπὰ, στῦφ βιαθιασθεὶ καλύψαι τὴν ἐπιβολὴν, ᾧ μόνος αὐτὸς ἀζύμας κομίσηται τὰς λοιδορασίας, ὡς ἂν καταμὴν ἑαυτὸ θεὶς ᾗδ' τὸ μέσιμμνος. ᾧ ἐπεὶ τοῦτο ἐβῇ ἐμελέτα, πῶς καὶ τίνα τρόπον ἑαυτῷ πικριτοιήσεται τὴν ἀσφάλειαν. ὠνὲ δὲ διώκμων προυτρεπιρημένην εἶχεν, ὥτι ἡ φρονεμα ἰκανὴ ἐδόκει ἀντιπαρατίθεσθαι βατιλείαν Ρωμαίων· τὸ πλέον δ' ὅτι μηδὲ κοινολογησάμενος τοῖς ἐπιχωρίοις στρατιώταισιν ἐῶ, μηδὲ πληροφορίαν ἀνεκπικὰς, οἱ φρονέζοιθήσεται. ᾧ δὴ τοῦτο ἤρει, ᾧ ἀπαθῆσαι ἐβέκει τοὺς μὲ καλὰς ἐσχασμένους τῇ κατ' αὐτὸν. ἐτυχε δὲ τῇ τότε καιρῷ δύο τάγματα Φραγγικὰ, ᾧ Ρωσικὸν ἕν, ἐπιχωριάζοντα τῇ τόπῳ φῶς παρακομιαίαν· περὶ ὧν πλέον ἐφρόντιζεν, ἵνα μὴ συμικίσκοις γνωμίνης συλλήβδην δὲ αὐτῷ, ἐπιμιθεὶν τῇ βασιλεῖ· πάντα πάντα διδόσκος, ὑπείχεν αὐτὸν μίχρις ἂν ἀσφαλέαν πικτοιήσεται ἑαυτῷ. νῦν δὲ μέλλων ἐπιχειρεῖν τῷ ἔργῳ, ᾧ τὰς ἑαυτὸ ψυχὰτικοὶ ἐν συγγενέσι φόβον ἐνιβιβλὼν ἀπαλλάξας, ᾧ πᾶν χέρα πρὸ αὐτὸν συγκαμῶφος αὐθρῶν χιλίων, λοιπὸν ᾧ τῷ πᾶσι βιβαίως ἀπωκηρᾶδαι ἤρκτο. καὶ ἅτε μὲν φρόνιμος τῷ ἐπισκιπτέρων τὰ τόπη αὐτοῦλος, εἶτε ᾧ κῷ μικρὸν τῷ γνωσιστέρων ᾧ τῷ στρατικατόρων ἀποπειρώμφος. ἐπεὶ δὲ ἠδυνῶν πως τὰς ὑπισκιπτοῦσας φὼς ἑαυτὸ ἐπιπασάσθαι, λοιπὸν ἤρξατο ᾧ τοὺς πλήθει παρίχειν πῶρας· γράμματα δὲ πλασάμφος βασιλικὰ, ὡς εἰκ φροντιζμένος αὐτῷ ἀπεικρότι τὰ ᾧ συμμάχων τεῖα τάγματα, ᾧ τὰς δύο ἔτι Κολωνειτῶν ᾧ τῷ Χαλδέων, ἀπελθεῖν κῷ τὰ Σαμῆχ, ᾧ τὰ πέντε ταῦτα κῷ τὰ πυβρδὰ τῆς Νικοπόλεως ἀφροιδῶσαι κελεύσας, ὅπω τῷ πῶρας φροτήνεγκεν. ἐῷ ἑκάστῃ δὲ ἡμέρᾳ ἀδυμίου πλατυμβρος, φράδων ἐξεπιπλέμβιος, ᾧ πόρῷω τ' ἄλλων ἀφιεὶν, φράδων μὲν ἐκάλει τὸν ᾧμιόνα, ᾧ τ' βυλὴν ἀνεκδύετον, ὡς ἀνάγκη τὸν ὕσον, ὅπτηρον φράξαι, ᾗ σωθῆδαι τῆς παῷ αὐτὸ λεγομίνης, ᾗ τ' κεφαλῆς ἀφιλρεῖν

ὑποστῆσθαι. εἶτα πέμψει μέσον ἱππέα, καὶ πάλιν ἄλλον, καὶ τὸν ἴσον τρόπον ποιῶν, πάντας ἐξ ἀκοντος ὥρκισε. καὶ φοῦσον μὲν ὑπηγάγετο τὰ δύο Ρωμαϊκὰ τάγματα, μετ' ἐκεῖνα δὲ καὶ τοὺς οἰκείους, ὕστερα καὶ τοὺς ἐξ ἐθνῶν προστηγμένους προσβολάς. ῥᾳδίως δὲ πᾶσι καταπλήξαιμος, καὶ ὅρκῳ ὑποδουλώσαμενος, καὶ ἄδειαν τῇ ἀφόβῳ γενόμενος, τοὺς Σαβαστιανοὺς καὶ τοὺς Μελιτηνοὺς, καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς Τεφρικῆς καὶ τῶν λοιπῶν Ἀρμενίων ἄρχοντας συναθροίσας καὶ τραπεζίτας, ἦλθε τῆς πορείας, προάγγελον σφίσι κατ' αὐτῶν τοῦ Κομνηνοῦ. * Καὶ ἦσαν ἐκεῖνοι ἀπλοῦν μέτωπον καὶ παπποχὼς ὑπάρχων, πλημμελέστερος ἀπ' ἐκείνου καὶ Θαρραλωτέρος γίνεται. ὅμως προσιόντα τὸν βασιλέα παρασίαν. ὁ δὲ ὡς τῇ κατόνῃ, καὶ τὸ τάγμα τῆς Ἀρμενιακῆς, καὶ ἄκον, ὑπαγόμενος, καὶ τοὺς τῶν Θρακῶν κορυφαίους, ὧς μὲν ἑκόντας, ὧς δὲ ἄκοντας, καὶ νικῶν πορείαν ἐπιτείνας, ἐλθὼν ὑσωῦται τῇ Κομνηνῷ. πᾶν οὖν ἐκείνος ἐν τῇ ἀσφαλεῖ τὰ κατ' αὐτὸν ἔθηκε τὰ μέσας, νικῶν μὲν γυναῖκα, * καὶ ὃν εἶχε πλοῦτον, ἐν αὐτῇ τῇ αὐταδέλφῳ παραδίδ, ἐκπέμπει πρὸς τὸ φρούριον νικῶν Πημόλισσαν. Πέτρα δὲ ἡ Πημόλασσα, παρὰ τὸ χεῖλος κεῖται τῶ Ἅλυος ποταμοῦ. αὐτὸς δὲ ἄρας μετὰ πάντος τοῦ στρατοῦ, καὶ τὸν Σαγγάριον περαιωθεὶς ποταμὸν, ἀπῆρχετο χολῇ, καὶ βάδην πρὸς Νίκαιαν, ὑμνούμενος τε καὶ εὐφημούμενος. ἐγνώκει γὰρ πάντῃ παρασκάμψας, ὁρμητήριον ἔχειν πρὸς τὰς τύχας ἀβέλτας, καὶ ὕπως ἐπὶ τὰ πρόσω χωρεῖν. ἐδίδου δὲ καὶ καιρὸν ἀναχωρήσεως τοῖς στρατιώταις καὶ τοῖς στρατηγοῖς, τοῖς ὅσοι πίστιν ἔσχον τῇ βασιλεῖ. καὶ γὰρ δὴ καὶ μαθόντες ὅτου νικῶν πρὸς Νίκαιαν ἔλθοιεν αὐτὸ, ὑπεχώρουν ἀρίμα, καὶ διελύοντο. οἱ μὲν στρατιῶται, οἰκαδὲ ἕκαστος ἀπιών, εἶα πρὸς γυναῖκας καὶ παῖδων καὶ τῇ ἄλλων δεδιὼς ἀναγκαιοτάτων. οἱ δὲ στρατηγοὶ, ἀπρόσω πρὸς βασιλέα, ἄγγελοι τῆς ἀφίξεως τῷ Κομνηνῷ πάτερ γινόμενοι. ἦσαν δὲ Λυκάονθα τε τῆς ἀνατολικῶν ἀπάρχων τάγμασι, * Θεοφύλακτος ὁ Μανάκης, καὶ Πετύμιος ὁ Ἴβαρ, τῆς φάλαγγος τῆς Χαρσιανῆς ἡγεμονεύοντες, καὶ ἄλλοι πολλοὶ καὶ λίαν ἔχοντες τὸ ἐπίσημον.

Ἤδη δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς γνωθείσης αὐτῷ τῆς ἀποστασίας, καὶ ὅτι πᾶρ ἀ πᾶσα Ρωμαϊκὰ χεὶρ, πλὴν ὀλίγων, κεκίνηται κατ' αὐτοῦ, πρίσβεις μὲν πρὸ εἰρήνης οὐκ ἐδοίμασε πέμπειν, ἀρχεῖν τῆς ἀποστασίας ἐνὶ ἰχνούσης, καὶ φλεγμονὴν τῷ πράγματος, πέτραπέζετο καὶ αὐτὸς καὶ πρὸς αὐτοπαράταξιν τὸν ἑαυτοῦ τρόπον ὡπλίζετο. μυστοκλάμβος δὲ τὰς δυτικὰς ἁπάσας δυνάμεις, καὶ ἄρχειν τούτων αὐτὰ τῇ Μακεδόνων τάξις τοὺς ἐκ γένους λαμπροῦ καὶ ἐκ προγονικῶν ἀεστόμενον δοκίμους φανέντας, ἀξιώματί τε καὶ δώροις καὶ ξένιαις χρημάτων ἀφθόνως φιλοφρονούμενος καὶ τοὺς ἡγεμόνας καὶ τοὺς στρατιώτας. τὰ παραπλήσια δὲ ποιήσας καὶ πρὸς τὰ μὲ σωμαχθέντα ἐκεῖ τάγματα τῆς Κομνηνῷ, ὅτοι τοὺς ἀναπλικούς, καὶ τοὺς ἐκ τῶ Χαρσιανοῦ, καὶ στρατηγὸν αὐτοκράτορα καὶ ἄρχοντα αὐτῆ προβαλόμενος τὸν δομέστικον τῆς ἀνατολῆς Θεόδωρον, τὸν τῆς βασιλίσσης Θεοδώρας δ'εὐτοῦν, παραδὺς αὐτῷ καὶ στυπάρχοντα καὶ σύμβουλον, ὡς ἂν ἐν πολλοῖς ἀγωνίσμασι καταθλημένον ἀνδρα, ἀδελφὸν ὑπαρχόντα τῆς γυναικὸς τοῦ Κομνηνοῦ, τὸν μάγιστρον Ἀαρὼν καὶ * Δούκαν, ἐκπέμπει πρὸς αὐτοπαράταξιν τῆ Κομνηνῷ. ἀναλαβόντες οὖν οὗτοι οἱ δύο τὰς εἰρημένας δυνάμεις, καὶ διὰ τῆς ἀντιπόρθμου τῆς Χρυσουπόλεως περαιωθέντες, ἀπῆλθον ἐν Νικομηδείᾳ. ἐκεῖσε τε γενόμενοι, πέμψαντες καθαιροῦσι τὸν τοῦ Σαγγάριος ποταμοῦ γέφυραν, ὅπως μὴ ὑκόλως ἐξ τῆ Κομνηνῷ

* εἰς οὗ οἱ Θρᾴσας καὶ στρατιώτας, ἦλθε τῆς πορείας, προάγγελον σφίσι κατ' αὐτῶν τοῦ Κομνηνοῦ.

* Καθεζόμενον νῦν βηματέρα τὸν Βλαδισλάβ τοῦ Βελιγράδου βασιλέως. Scyl.

* Θεοφύλακτος. Scyl.

* Δούκα τὸν Βαλκανοῦ. Scylitz.

ditione. Atque hoc pacto omnes etiam invitos ad ſacramentum dicendum ſibi adegit. Primo Romanas legiones duas, deinde domeſticas, poſtea etiam peregrinas temavit. quibus ipſis quoque facile perculſis, juramentoque obſtrictis; jam meru vacuus, collectis Sebaſtenis; Meliteenis, Tephricanis, reliquiſque Armeniis ducibus ac militibus iter eſt ingreſſus, nuncio ad Comnenum præmiſſo.

Comnenus, qui hactenus timidus fuerat, atque pavidus, animum recepit hoc viſo, eſtque factaa audacior: adventum tamen Ambuſti expectaeie. Is in ſcinere Armeniacam etiam legionem, quamquam nolentem, ſui juris facit, provinciæ principibus partim ultro ſe ei adjungentibus, partim hoc ut facerent coactis atque itineribus magnis ad Comnenum venit. Comnenus omnia jam ſua extra periculum eſſe arbitratus, uxorem & theſaurum Joanni fratri ſuo germano tradit, Pemolitſamque amandat, quod eſt rupi inſitum caſtellum ad ripam Alys fluvii. Ipſe cum aniverſo exercitu Sangarium amnem tranſgreſſus, ſauſtis acclamationibus & gratulationibus celebratus, lento incelſu ad Nicæam tendit. noverat enim, ſi hac urbe potiretur, ſe ad incerta fortunæ ea pro receptaculo uti poſſe: & tempus concedebat exercitibus ac ducibus Imperatori adhuc fidem ſervantibus, ea urbe excedendi. Etenim cognito adventu Comneni, qui Nicææ erant duces atque milites, urbe relicta: milites dilapſi, domum quiſque ſuam ſe recepernnt, de uxoribus, liberis, aliiſque chariſſimis rebus ſolliciti: duces ad Imperatorem diſceſſerunt, nuntium ei de adventu Comneni adferentes. Hi erant, Lychanres Orientalium dux copiarum, Theophylactus Maniaces, & Pnyemius liberus, Charſianitarum phalangis duces, multiqae alii non admodum illuſtres.

Imperator, ut de ea defectione reſcivit, ac contra ſe fere omnes Romanorum copiis coortas audivit, legatos de paca mittere noluit, initio rerum novarum adhuc omnibus flagrantibus. Itaque ut res in præſentia ferebant, ipſe quoque ad bellum ſe parat. Omnes Occidentales copias evocat, iiſque Macedones duces præficit, genere & rebus geſtis illuſtres: & cum duces, tum milites bonoribus ac largitionibus & congiario demeretur. Eodem modo tractat etiam Orientales exercitus, qui ad Comnenum non deſeceranr, & Charſianos: iiſque Imperatorem præficit domeſticum Orientis Theodorum, Theodoræ Auguſtæ eunuchum, adjuncto ei colleza ac conſiliario Aarone Duca magiſtro, fratre uxoris Comneni, viro multis certaminibus exercitato. Hos ergo duos cum copiis mittit adverſus Comnenum, iique a Chryſopoli trajecerunt, & Nicomediam venerunt: inde miſſis qui Sangarii pontem dejiciant, ne facile accedere poſſet Comnenus, ſed circuitu uti cogeret. Ipſi cum iis quas dixi copiis Nicomediæ conſederunt, & ad Chryſopolim tranſeuntes, Byzantium petierunt. Ibi cum eſſent, pontem Sangarii ſuperiorem ſuccidunt, ne

Apparatus Strenuus Imperatoris in Comnenum.

Edit. Pariſ. pag. 800.

actus non falleret. Hinc ad Sophonem montem progrediuntur: ac positis ibi munitisque castris, bello se parant.

Commenus autem, qui in omnes partes diligentissime exploratoribus nihil eorum quæ fiebant ignorabat, cum renuntiarentur, domesticum cum suis jam radices Sophonis occupasse, celeriter profectus Nicææ primo aditu occupat: ibique depositis opibus suis atque superfluis impedimentis, urbe ea præsidio munita, castra metatus est ad septentrionalem Nicææ partem, XII fere ab urbe stadiis. Cum ab utraque parte milites e castris pabulatum processissent, alterique in alteros incidissent, ut erant gentiles cognati, amicique inter se: hortati sunt Imperatorii Comnenios, ut ad Imperatorem a Comneno deficerent, tyranno ac perduelle: neque ob unius hominis cupiditatem eo se darent, ubi paullo post exauctorati, ac fortunis eversi, etiam de amittendis oculis essent periclitaturi. Contra Comnenii Imperatoris fautebant, ut ab eo qui nomen solum Imperatoris gereret, homo alioqui putidus, & delirus senex, atque inutilis, & qui a spadonibus regeretur, transirent ad Comnenum, virum bello clarum, & gestis Imperiis illustrem: ob quæ universa Romanorum vis in ipsum, veluti a circulo ad unum punctum omnes lineæ, unanimi & constanti voluntate confluissent. Neuri tamen alteros permoverunt. Atque fiebat hoc dedita opera utrinque ducibus eos mittentibus, qui ad talia colloquia tractanda erant idonei, ut oratione ad & alteros attraherent. Tentatis aliquandiu animis, & nemine assentiente, Comnenus interim fuos quam parcissime litigantum pabulatumque ire jubet, neque procul a castris diffedere. Hoc domesticus, & præcipue Macedones præ metu fieri opinati, prælio decernendum statuunt. Quibus cum reliqui vel invici obtemperarent, castra Imperatorii transferunt ad Petronam, qui locus a castris hoftium aberat XV fere stadiis. Cum adverfi exercitus ita in propinquo essent, & a ducibus pugnandi facultatem posserent, Comnenus fuis obsequens educit, aciemque instruit, & finistro cornu Ambustum, dextro Romanum Durum præficit, ipse medium tuens. Domesticus quoque & Aaron pafsi sunt perfuaderi fibi, ut ad pugnam prodirent, aciemque acies hoftium opponerent. Dextrum cornu tenuit Basilius Trachaniota, Occidentis tum ductor, omniumque Macedonum genere prudentia ac peritia excellentissimus, auctoritateque primus. Sinistrum Aaroni mandatum fuit, ducibus Lycanitha, Pnyemio & Randulpho patricio Franco. Commissum est prælium in loco qui Ades, id est orcus nominatur ab incolis. Ibi Aaron dextrum cornu hoftium pellit, fusofque ad castra usque perfequitur, capto Romano Duro. quod nisi eum nimia cautio a diripiendis castris hoftium abstinuisset, utique integra fuisset potitus victoria.

Edit. Paris. pag. 794.

Καὶ ὁ Κομνηνὸς δι' ἀπατωνῶν σκοπῶν ἐκπέμπων, ᾗ πανοπτήρας, ὅτε μηδὲν τῇ γινομένῳ ἀγνοῶν ἦν, ἐπεὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἀνῳρωτήσεως τῶν Σόφωνος ἤδη κατέχειν τὰς πρὸ τῆ δομεστικῆ, καὶ αὐτὸς τακτικώτερος καταλαμβάνει τὴν Νίκαιαν. ᾗ πιτηδὲς ἐξ ἑφοῦ κύρος γεγονὼς, ᾗ ὅσα τῷ εἶχε χρήματα ἐν αὐτῇ ἀποθὲς, ἐ τὰ περιττὰ τ ἀποσκευῆς, ἐ ἀσφαλισάμενος, πυργώσας παρεμβαλὼ τῇ τὸ ἀρκτῷον μέρος τ πόλεως Νικαίας, ὅσον ἀπὸ σταδίων δώδεκα, κἀκεῖσε αὐλίζεται. ἐξερχόμβοι δὲ ἀφ' ἑκατέρων τ στρατοπέδων ἐπὶ χορτολογίαν οἵτε τὴ Κομνήνου στρατιῶται, ᾗ οἱ τὰ ἀντίθετα μέρη, ᾗ ἀλλήλοις ἐπιμιγνύμενοι οἷα ὁμόφυλοι ᾗ συγγενεῖς ᾗ φίλοι, φροῦ ἐποτο ἀλλήλας. οἱ μὲν τὰ βασιλέως φρονοῦντες, τὸν Κομνηνὸν καταλιπεῖν παρακαλοῦντες τύραννον ἀνδρα, ᾗ ἀποστάλω, ᾗ τῇ βασιλεῖ προσχωρῆσαι, ᾗ μὴ δι' ὑπερβυμίαν ἐ ὄρξιν τύφλ ἀνδρὸς εἰς τοσοῦτον κίνδυνον ἐλθεῖν, ὥστε μετὰ μικρὸν μὴ μόνον ἐκπεσεῖν τραπέζης ἐ περιουσίας ἰσοβασιλεως, ἀλλὰ ᾗ αὐτὸ τὸ γλυκύτατον ἀποβαλεῖν κινδυνεύσειν τῇ ὀμμάτων φέγγος. ἐκείνων δὲ πάλιν καταλιπεῖν παραινούντων ᾗ βασιλέα, ὁτομα μὲν ἔχοντα βασιλέως, τἄλλα ἀνδρα σαφρὸν ᾗ * ἀρακλιφῶν, ᾗ ἀρχεῖον ὑπὸ δυσὶ χαμ ἀρχόμενον. ᾗ προσρωμένα τῇ Κομνηνῷ, αὐδεῖ γ' χεῖρα γνῶναι ῥαίῳ ᾗ λαμπρῷ ᾗ ἀξιοραπὶ τοῖς φρονήμασιν ἐ τραπεζάμασιν, ὃ ῥ πᾶσα ἡ τῇ Ῥωμαίων ἀρχὴ, ὥσπερ ἐκ κύκλου γραμμαὶ φρὸς αὐτὸ αἷς τὲ τι σωμεῖον ἐνδέχεσθαι, ὧν ἴσω ᾗ ἀπαραλλάκτῳ βαλήματι. ἀλλὰ ταῦτα λέγοντες, ἐκ ἐπεῖθον ἀλλήλοις. ἐπὶ δὲ ἐγίνετο ἐξεπιπλῆξ, ἔ ἀρχηγῶν ἑκατέρων ἔ στρατιμάτων πυμπόντων τινὰς ἔ ἐπιπεῖθον, οἷς τὸ φορξιλήγοθαι τοῖς τὰ ἀντιπάλω στρατιώτας ἐφιστῶσι, ᾗ καθόσον οἷόν τε τὰς πειθησίους ἐφίλεσθαι. οἷς δὲ ἐπὶ χρόνου τινὰ γλιὸ ἐμπειραν ἐποιοῦντο, ᾗ μᾶλις φροσῆλθε τοῖς λεγομένοις ἔ νυ, μετὰ πλείονος δὴ φοβῆς ᾗ ὁ Κομνηνὸς τὰς ξυλίας ᾗ τὰς χορτολογίας ποιεῖσθαι παρεγγύα, ᾗ μὴ πόρρω ἔ στρατοπέδων ἀφίεσθαι. τότε δὴ οἱ περὶ τὸ δομέστικον, ᾗ μᾶλλον οἱ Μακεδόνες, ὑπόπτευον ᾗ δεῖλαι εἶναι ἔ ὑποβολὴν οἱ ἐναντίοι, πολεμεῖν δὲ μὴ ἐβούλοντο. οἷς ᾗ ἀκοντες πειθόντες στρατοπεδώνται. ᾗ ἔ λεγόμενον Πετρῶνα, ὃ πάνυ πόρρω κεῖμενον ἔ ἐκατέρας παραμβολῆς, ἀλλ' ὅσον ἀπὸ σταδίων πεντκαίδεκα. ἐνταῦθα δὲ ἔ δυνάμεων ἑγγύτα γενομένων ἀλλήλοις, ᾗ τῶν στρατηγῶν βαλομένων ἐξάγειν, ἔ μὴ κωλύειν, ἀναπὶ ἵστασι μὲν ὁ Κομνηνὸς, ᾗ τὰς οἰκείας ἐκβάλλει φάλαγγας, ᾗ ἔρος παρατάξει ἴσως τῷ μὲν δυνάμει κέρατος κατέρχειν προχείσας τὸν Κικανίτην, τὸ δεξιὸν ἔχοντος Ῥωμαῖος τὸ Σκληρὸν, αὐτὸς δὲ ὃν μέσοις ἐτάττετο. ἀναπὶ ἵστασι δὲ ᾗ ὁ δομέστικος σὺν τῷ Λαρῶν, ᾗ οἱ κὶ ὁ ἐξαγωγὴν λαὸς, ἀπειμένοπον ἔσεσι τοῖς ἐναντίοις. ᾗ μὲν ὃν δεξιὸν κέρας ἀρχὼν ὁ Βασίλειος ὁ Τραχανειώτης, στρατηλάτης τότ τυγχάνων ἔ δύσεως, ᾗ πάντων ἔ Μακεδόνων ὢν ὀξυχάτατος, ὡς ᾗ γένεσι ᾗ φρονήσει ἐ ἐμπειρίᾳ ξβρηστότατος, τὸ δὲ δυσμικὸν ἐκκλίσεσιν ὁ μάγιστρος * Λαρὼν, ἔχων στρατιῶν Δυκαονίων ἔ Πνύμιον ᾗ Ραμδήλφον πατρίκιον ἔ Φράγγον. τῶν δὲ ἕτερον γενομένης ἔ παρατάξεως, κατὰ τύχα τῶν φῶν παρὰ ἔ ἐγχωρίων ὀνομαζομένων, ὡς ἐδέδη τὸ τῆ πολέμῳ σωθῆναι, ᾗ προῤῥῆξαι ἀλλήλαις αἱ δυνάμεις, τρίπτυα μὲν ὁ Λαρὼν τὸ δεξιὸν μέρος, ᾗ μίχρις αὐτὸ διακεκριμένας κατασκῶν ζωγράφων ᾗ Ῥωμαϊκὸν τὸν Σκληρὸν. ᾗ τάχα ἂν ἀπηνύσατο καθαρὰς τῶν νίκων, εἰ μὴ λίαν ἐγίνετο ὠλαθὴς, ᾗ τῶ

* Scyl. Βαλλοπρατῶν
* Scyl. τοῦ Ἀλεξίου

τὸ σκυλεῦσαι ἀπέχετο ἢ παριμβολήν, ἤδη καὶ τῶ Κο- A
μνηνῶ καταδεδόντος, καὶ φυγεῖν εἰς Νίκαιαν ἐπιβλέ-
ποντος. ὁ δὲ Κεκαυμένος τὸ κατ' αὐτὸν τριφάμιλος ἀ-
κριβῶς, ὡς ἐπέχρη τῆ δίωξει, ἀλλ' ἄχρις αὐτῶ τῶ
χάρακος φθάσας, αὐτόν τε ῥαγυσι, & εἰσω γενόμενος,
& τὰς σκηνὰς ἁρπάσας, καὶ τοῖς ξίφεσι πάντας κατα-
τιμῶν, εἰς γῆν ἔῤῥιψεν. ὅπερ διαθὲν τοῖς πόῤῥω (ἦ-
σκητο γὰρ ἡ παριμβολὴ ἐπὶ τόπω διάρμα ἔχοντος) θάῤ-
σος μὲν ἐνέβαλε τοῖς ἀμφὶ τὸν Κομνηνὸν, δειλίαν δὲ
τοῖς περὶ τὸν Λαρῶν. συνταραχθέντας γὰρ ἰδόντες τὸν χά-
ρακα, οἱ μὲν ἀνελάλαξαν, οἱ δὲ πρὸς φυγὴν ὥρμησαν.
καὶ πίπτει μὲν ὐκ ὀλίγον τῶ μέρους τῶ βασιλικῆς λαοῦ πολύς,
κατεξαίρετον δὲ Μακεδόνων, ἃ μόνον ὑπὸ τῶ στρατιωτῶν, B
ἀλλὰ & στρατηγοὶ πολλοὶ, ὁ Μαυροκατακαλῶν, ὁ Πενί-
μιος, ὁ Κατζαμοῦρης, καὶ ἄλλοι ὐκ ὀλίγοι. ἐάλωσαν
δὲ καὶ πολλῶ πλείους τῶν ἀναιρεθέντων.

Ἐν ταύτη τῆ μάχη φασὶν, ὅτι τῶν περὶ τὸν βασιλέα
τραπέντων, Ραιδοῦλφος ὁ Φράγγος ἐς μέσους περιπλα-
νώμενος τοὺς τε φεύγοντας, & τοὺς διώκοντας, ἐζήτει συμ-
πλακῆναί τινι τῶν ὁπλιτῶν. ἐπεὶ δὲ μάθοι, ὡς Νι-
κηφόρος δίωκοι ὁ Βοτανειάτης, ὃν ἄλλως καταλιπὼν,
ἄντικρυς πρὸς ἐκεῖνον, πόῤῥωθεν πράζας, καὶ μέσον πα-
ριγχυώμενος, διὰλων καὶ τύπομα ὅσις εἴη, & ἐφ' ᾧ προ-
σκαλεῖται. ὅπερ γνοὺς ὁ Βοτανειάτης, ἴσπει τὸν δρόμον,
καὶ ἐγγίσαντι τῆ Ραιδοῦλφω προσμίγνυται, καὶ πάνυ C
μὲν ἐκεῖνος τῆ ξίφει τὸν ἀσπίδα τῶ Ραιδοῦλφω, καὶ τύ-
μπει δηλῶ. πάνυ δὲ ὁ Ραιδοῦλφος αὐτὸν κατὰ τὴς κόρυθος,
διελιδῶσαν δὲ τὸ ξίφος ἀκ ἔβλαψε· δὸς καὶ συμβαμόν-
τες πρὸς τὸν Βοτανειάτην ἕτερος, χαμῆται ζωγρίαν
τὸν ἄνδρα, καὶ ἐς τὸν Κομνηνὸν ἀπάγωσιν. ἵππον δὲ
& τῶ ἐκ τῶ Κομνηνῶ στρατηγὸς εἷς, Δέων ὁ Αντίοχος, καὶ
στρατιῶται τινές. γενομένης δὲ ἵππης, καὶ τῶ ἐκ τ στρατῆς
καὶ τῶ πολέμιον ἔχοντων, ἐς τὸν βασιλέα ἐλθόντων ἅ-
μα τῆ δρομικῆφ καὶ τῆ Λαρῶν, αὐτὸς μὲν ἀπεγνώκει τὰ
πράγματα, καὶ ἤδη προσδόκιμος ἦν τῶν πάντων ἀφίμενος,
καταφυγὴν καὶ σωτηρίαν ζητεῖν. ἀλλ' οἱ περὶ αὐτὸν ὐ
συνεχώρησαν ἦπω πεῖσαι, ἀλλὰ μένειν παρεκάλουν, καὶ
πλεῖστα ἐλέγεσαν· εἰ δύσοιτο, περὶ τῆς βασιλείας. πά-
λιν μὲν ὐν στρατολογῶν, καὶ φορὰς δηλήτριος ἀντιπαρατάξεις
χωρεῖν, ὀχληρὸν καὶ ἀσύμφορον ἐνομίζετο. ἥπιον δὲ περιμέ-
νειαι, εἰ & ἐκ τῆ πολεμῶν ὑποσταίη ἐπιστάσει. ὅθεν καὶ πάσι
περιεῖπε, & δώροις συνοῖχε καὶ φιλοτιμήμασιν.

Ὁ δὲ Κομνηνὸς τὰ ἐναντία Θρᾴσσης στρατεύματα, καὶ
ἤδη σαθέντας, ἀπαναστὰς ἐκ Νικαίας, πεζεύσας εἰς Νικο-
μήδειαν ἔρχεται. ἐκεῖσε δὲ αὐτῆ γενομένῃ, φθάνουσι καὶ
ἀρισβευταὶ βασιλέως, ὁ πρόεδρος Καισαρεῖνος ὁ Λειχου-
δὰς, ὁ πρόεδρος Θεόδωρος ὁ Αλωπὸς, Κωνσταντῖνος ὁ
Ψελλὸς ὁ τῆ φιλοσόφων ὕπατος. ὅπερ δὴ οἱ τρεῖς ἄνδρες
ἐπὶ σοφίᾳ καὶ λόγω διαύμασι τῆ κῆ τῶν ἡμέραν ἑαυτῶν ἀν-
δρώπων δοκοῦντες, καὶ ἀσυγχύτως ὁ Ψελλὸς, ἐξελέγ-
σαν εἰς τὰ ἀρισβεῦσαι. καὶ ἀρισεδόασιν ὁ βασιλεὺς με-
γάλα καταπράξασθαι ἐκ τῆς ἐκείνων ὠσεμίας καὶ χάρι-
τος. ὑπῆρχετο δὲ ἡ πρισβεία, κατὰδημον τὰ ὅπλα
τῶν Κομνηνῶν, αὐτῶν μὲν ὑποδεικνῦσθαι παρὰ τῶ βασιλέως,
καὶ Καίσαρα ἀναρρηθῆναι. πάσι δὲ τοῖς συναπαχθεῖ-
σιν αὐτῶ, ἀμνηστία κακῶν, καὶ ἄφεσιν τῆ πεπλημμε-
λημένων παρεχεσθῆναι. ὡς δὲ λέγουσιν, ἐδεῖς προ-
σίχων αὐτοῖς. ἐπειδὴ δὲ ὡς βασιλέα, καὶ ἵππον πρισβείαν εἰλήφοτες ἀπαντήσοντα, καὶ κατα-
λαμβάνουσιν ἐρχόμενον τῶν Κομνηνῶν εἰς τὸ χωρίον τὰς Ῥάς. ἐδήλου δὲ ἡ πρισβεία, ἀναγορεῦσαι
μὲν τὸν Κομνηνὸν βασιλέα ὑποδεικνῦσα, πάσι δὲ τοῖς συστρατευσαμένοις αὐτῶ, βεβαιωθῆναι τὰς

Cedren. Pars II. Llll

am Comneno etiam concusso, & fuga Nicæam petere cogitante. At Ambustus fusis qui ipsi erant oppositi, ab iniquendo nequaquam destitit: sed ad castra hostilia usque delatus, perrupto vallo penetravit, tentoria direpta gladiis discidit, & in terram dejecit. Id eminus conspectum (erant enim castra loco edito) Comnenum cum suis audacia implevit: & qui ab Aarone stabant, metu. Itaque & illi clamorem sustulerunt alacres, & hi fugam fecerunt. Cecidit in ea pugna a parte Imper. magna multitudo, Macedonum præsertim: non milites modo, sed duces etiam, Maurocatacalo, Pryemius, Catzamunres, aliique non pauci. Capti multo plures.

In hoc prælio ferunt, pulsis Imperatoris, Randulphum Francum inter medios fugientes persequentesque oberrantem, cum celebri aliquo cupivisse congredi. atque ubi sentiret Nicephorum Botaniatem ea transire, reliquis omissis, in illum contendisse, eminus vociferantem, utque maneret hortantem, & quis ipse esset nominatim exprimentem, & ad quam rem provocaret. quod Bonitatem animadvertentem, inhibito cursu cum Randulpho manum conseruisse, scutumque ejus gladio dissecuisse: Randulphum ensem in Bocaniatæ galeam impegisse, idque eum delapsum irrito. atque ita factum, ut alii ad Botaniatem accurrerent, captumque Randulphum ad Comneoum abducerent. A Comneno unus occubuit ductor Leo Antiochus, & milites aliquot. Accepta hac clade, & iis qui ex adverso prælio evaserant ad Imperatorem reversis cum domestico & Aarone, Imperator de summa rerum desperavit: paratusque erat refugium aliquod & salutem quærere Imperio dimisso, si familiares hoc passi essent. qui hortati sunt, ut perduraret, ac si ita ferret casus, propugnans pro Imperio generose potius moreretur. Enimvero ovos contrahere exercitus, ac denuo pugnæ aleam tentare, videbatur molestum ac inutile. Superatrum se sperabat Imperator, si civium benevolentiam sibi parasset. Itaque modo hos, modo illos demerebatur donis atque muneribus. *Edit. Paris pag. 803.*

Comnenus autem fractis dissipatisque hostium viribus, a Nicæa movit, tertioque die Nicomediam venit. Ibi ei occurrerunt legati Imperatoris, præfes Constantinus Lichudes, præfes Theodorus Alopus, Constantinus Psellus philosophorum princeps. Etenim hi tres viri sapientia & facundia omnium qui tunc vivebant primi habiti, & quidem extra comparationis sortem Psellus, ad eam legationem fuerant delecti, quod Imperator eorum eloquentia & gratia se maxima consecuturum sperabat. Legati promittebant Comnenum, si ab armis discessisset, adoptatum ab Imperatore, ac Cæsarem designatum iri: & omnibus qui ipsius fecuti essent partes, impunitatem oblivionemque injuriarum promittebant. Neminem ferunt tunc his assensum. Reversi ad Imperatorem, rursus cum aliis mandatis mittuntur, incidunique in Comnenum apud Reas. hujus legationis sententia erat: Esse adoptatum jam, ac Cæsarem declaratum Comnenum, & Imperatoris litteris omnibus qui cum ip- *Legationes Strategici ad Comnenum.*

πες, ᾗ θρόνου ἐνεχόντες, ὑπὲ τὸ δεξιὸ μέρος καθίζε- A
σι τὸ ἁγιο βήματος. ᾗ αφώτου μὲν, ὡς ἐν αγορᾷ μαι
τέχνα, φησεβεύειν αὐτὸν παρεκάλουν ὡς βασιλέα γενέ
σθαι, ὅπως ὑποδοθείη αὐτοις τὸ ὑποτραφὲν παρ αὐτῷ
ἐγγραφον, ὡς ἠδη τὸ βασιλικὸς αποσεμνύνη τῇ Κομνηνῷ,
ᾗ βασιλεια αδεσποτος αὐτῷ. τῶ δὲ ἐγγράφω σωζομένω
αὐτοφώτως, δυοιν ἀπόρων ἅτερον ἐξαπινα ἐξ ἀνάγ
κης ἐφίδεσθαι. ἢ δὲ βεβηκότος εἰς βασιλέα, κολαβόντας.
ἢ ἀνυβρίσαντες εἰς βασιλέα, κολαβήσονται. οὗ φῶτου μὲν ἀπελαμβανεν αὐτὸς, ᾗ πληρώσειν
τὸ αἰτημα τὸν καπηνυγλαυ. εἶτα μικρὸν ὕβλιπόντος
καιρὸν πάντων ἐφιεμένων, Αυτοκράτορα βασιλέα ανεγορεύ
σει ὁ Κομνηνὸς, ᾗ τὰς ὅσοι μὴ πω βούλονται ἐχθρὸς Ρω- B
μαίων ᾗ Χοτσάτας ἀνόμαζον, ᾗ διαπαζέσθαι τὰς οἰ
κίας αὐτῷ ὑπὸ τὸ πλῆθος ἠδικμαζον. αὐτὸ τὸ πατεξ
άρχην αφώτου ἀβ τὸ τὰς ἐκκλησίας δδυπρόσωπος Στεφανου
συμπαρόντος ᾗ σωιδεδοκότος· ᾗ Θεοδώρου τὰ Αντιοχέί
ας πατεξάρχου, τῶν ἀπόρρητον τὰς ἐυφημίας βοήσαντος,
ᾗ τὰς ὁλκὰς τῇ ἐκ ὑπαρχούσας ὅσοι μὴ κρίσκοτο τοῖς γ-
νομένοις, ἀνασκάπτειν ᾗ διαπαζέειν αφορτρίκοντος. καὶ
ταῦτα μὲν ἐφαπτὴν ἐωσθη τὸ θείω ᾗ πεμνούμενων, C
ἀγγέλων ᾗ αφὸς τὸν Κομνηνὸν πέμψας, καὶ αφὸς τὸν γά-
φοντα ἄλλως, ἐκείνῳ μὲν μὴνιεν ἀπέδιδεν, ᾗ μὴ βρα-
δύνειν, ἕ μηδὲν ἀπήτει τῆς σωηργίας, ὡς ἤδη πλος
ἐχούσης τὰ ἰαυτὸ ἐφίσιος. τῶτῳ δὲ, ᾗ κατίνα τῇ ἀ-
νακτόρων, κατ ἰδίαν αὐτῷ αφοσκόπτων. κρὶ τῶν τοῖς
πᾶσιν ἀφοράσεως ἐφαν ὁ πατεξάρχης, μὴ μόνον μέ-
τοχος ἀὐ, ἀλλὰ ᾗ φρατρίαις τῆς ὑποσασίας.

Τῶ δὲ τὸς πεμφθέντας εἰς αὐτὸν μητροπολίτας ἐρω-
τήσαντος, ᾗ τίμοι ἀπεὶ τῆς βασιλείας ὁ πατεξάρχης
παρέχεται; ἐκείνου δὲ ὑποκεκαμένου, ᾗ ὑράνιον βα-
σιλέων· ἅμα τῇ λόγῳ τῶν πορφύραν ὑποβαλὼν ᾗ τὰ
κουκκιβαφῆ πέδιλα, ᾗ ἐδωτικῶν ἐδῆτα ἀμφιεσάμενος,
κάτεισι. τῶν ᾗ πάντες ἐγίνετο ἀν ὡς ἐκείνος τι ἐβούλε-
το, ᾗ οἱ μητροπολίται ὑπήκοοι, εἰ ἅμα τῇ ὑποσα-
σίᾳ φῶτο λιτῶν τὰ βασίλεια. ἐγκαρτερήσας διέτρεχε
πολίμω, ᾗ ἀναχώμους τοσαύτου πᾶσιν ἀνδρῶν ἐδίοι
ὁμοῤῥώων, εἶτα θραυδεὶς ᾗ καπασεθεὶς ὑπὸ τῇ πο- D
λιτῶν, ᾗ ἄκων τὰς βασιλείας ὑπεξηρχόμενος, κι οὐδὲ
εἰ ἀπτιμοῖαι κομίσαι τὴν ὑπηρόου βασιλείας τὸν
ὑποφύσιον. ἀλλὰ τῦτο μὲν, ὡς τι τῇ Θεῷ φίλον, γε-
νέσθω. τῦ δὲ κατὰ τὸν ἐν τῇ ἀφοπόλει αἰκίαν αὐτὸ
γενομένου, ἡμέρᾳ πεμπτῇ τεμαστὸν αφότου ἄγοντος τὸ
Λιζύου μῆνος, τῆς ἑνάτης ὑπειμήσεως, εἰσῆξαται
ὁ Κικαυμένος Καρσαλάπης, ὑπὸ τὸ Κομνηνὸν ξαλδεὶς
μετὰ τῶν ἀκ ὀλίγων ὑπατεσάντων, τῇ ἰ. αφοῖας διὰ
δρόμωνος, καὶ εἰσηλθὼν πρατεῖ τὰ ἀνάκτορα. ἔρχε-
ται δὲ πιρὸ δείλην ὀψίαν ᾗ ὁ Κομνηνὸς, καὶ ἀσπάσε-
ται αὐτὸς, ᾗ τῇ ἐπαύριον αφότου ἄγοντος τὸ Σεπτεμ-
βρίου μῆνος, τῆς ιά. ὑπειμήσεως, τῦ ,ϛφξϛ. ἐ- E
τους, ἡμισείαν ποσεσάλης αφόσδον, ἀπεισι εἰς τὸν
μεγάλων ἐκκλησίαν, κρὶσὶν ἄνωθεν τοῦ ἄμβωνος
διὰ τῇ χεῖρὸν τὸ πατεξάρχου τῇ βασιλικῷ ταυτοῦ-
τας ἀξιώματι, ᾗ βασιλεὺς Αυτοκράτωρ Ρωμαίων ἀ-
ναγορεύεται.

Ilo ad dextram partem sacræ sellæ collocarent ac primum, sed sub prætextu, horrarent eum, ut pro ipsi legatus Imperatorem adeat, repoiscatque decretum ab ipsis subscripsum, quandoquidem jam ipse cum Comneno facta pace, eum Impetii succeffurem defignaffet. nam nisi ea charta discerperetur, neceffario alterum fore, ut aut Comnenum ipsi Imperatorem salutando, perinde ac obligarent: vel honorem ei debitum non deferendo, pœnas darent. Patriarcha principio eos bono animo esse justit, seque eorum postulata impleturum promisit. Paulo post autem illi, omnibus aliis rebus omiffis, Imperatorem Augustum proclamant Comnenum, & diffentientes pro hoftibus Romani Imperii haberi ac perduellibus, & eorum domos a multitudine diripi jubent. Princeps patriarcha per Stephanum, qui proximum ab ipso in ecclefia dignitatis locum obtinebat, præfentem hoc approbat: ac Theodorum Antiochiæ patriarcham proclamantem hanc defignationem, & permittentem ut fummorum virorum qui hæc improbarent ædes diruantur atque diripiantur. Atque hæc agebat patriarcha intra sacram illam atque celebrem ædem. Mox idem nuncios & ad Comnenum mittit, & ad Stratiotidem: illum mora omni repudiata accelerare jubens, præmiumque opcræ præstitæ, utpore re jam confecta, poffulans: hanc palatio, nimirum nihil ad ipsum pertinente difcedere mandans. Unde omnibus patuit, patriarcham nihil poffe præterexere, quominus non focius modo, fed auctor præcipuaque causa hujus fuiffe defectionis crederetur.

Edit. Pariſ. pag. 805.

Missos autem ad se metropolitas cum interrogaret Stratioticus, cequid fibi pro Imperio patriarcha redderet, Regnum cælefte redditurum, dixere. Atque is extemplo purpuram ac coccinos calceos abjecit, privatique indutus habitu difceffit. Enimvero quod volebat, & metropolitæ promittebant, haud dubie confecutus fuiffet, fi ad primum motum defcifcionis regiam defertiffet. nunc ad bellum ufque in ea moratus, cum fuftinuiffet toc civium videre bello intestino cladem, poftea rebus fractis & fubditis opprimentibus Imperio invirus fe abdicans, haud fcio an compenfationis loco pro caduco æternum fit confecuturus Imperium. Sed in hac re fiet quod Deo placebit. Stratoticeo in fuam, quæ erat in aree, domum digreffo, feria quarta, ultima die Auguti menfis, Indictione decima, Ambuftus Carsalates a Comneno miffus cum haud paucis illuftri loco natis, feria quinta fummo mane celoce ad palatium appellit, idque intrat. Sub veiperam venit etiam Comnenus, & palatium ingreditur. Poftridie, quod fuit Kalendis Septembris, indictionis undecimæ, anni ab origine mundi ϛϡ ϛιϛ ιϛ ,ϡχνι; publica proceffione in magnum templum ivit: atque ibi supra fuggeftum patriarchæ manu redimitus Imperatorio diademate, Romanorum Imperator pronuntiatur.

Stratioticus fe abdicat.

EXCERPTA
EX BREVIARIO HISTORICO
JOANNIS SCYLITZÆ
CUROPALATÆ

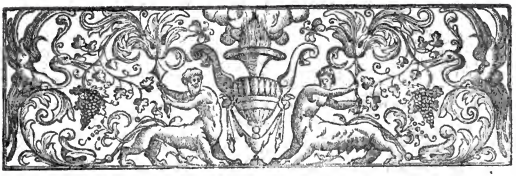

EXCERPTA
EX BREVIARIO HISTORICO
JOANNIS SCYLITZÆ
CUROPALATÆ,
EXCIPIENTIA UBI CEDRENUS DESINIT.

ΤΟΝ μὲν ὧν Τόπον, ὃν ὤρηται, τῷ βασιλεῖ ὁ Κομνηνὸς ἀπαλλοτριώμενος, δίξας τὸ παρηγκικὸς ἀνδρεῖος ἢ πεῖραι πολεμικῆς γενεσώτης, αὐτίκα τῇ βασιλικῇ νομίσματι ἀναθηφόρος ἐχαράττετο, μὴ τῇ Θεῷ τὸ πᾶν ἐπιγράφων, ἀλλὰ τῇ ἰδίᾳ ἰσχύϊ, ἢ τῇ περὶ πολέμιος ἐμπειρίᾳ, ἢ οἷα Λυσιμαχιπερ τῷ τῆς βασιλείας ἀπάρχεται φαίζιων, φιλοτιμίας φρόπερον τὰς συμπεραμίνος αὐτῷ ἀφὸς τὸ ἀπόδεμα κοσμήσας τιμαῖς. τοῦτ δημοτικὸν ἢ φροσηκόντις ἀξιώσας φροσίας, ᾧ φροντισὰς πολλὰς τ δημοσίων συλλόγων ἀπόδειξ· τῆτε μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τὸ οἰκονομεῖσθαι δὶ ἑαυτῆς τὰ φράγματα ἀφιπρὶ, ἀλλοτριώσας τῶν παπτάπασι ἢ βασιλείας. ὧνε μηδ' ὑπὲ ἢ οἰκονομίας, μήτ' ὑπὲ ἢ τῷ ἱερῶν κειμηλίων φροσίας τῷ προσαίας τινὰ παρὰ βασιλέως φροχειρίζεθαι, ἀλλὰ ἢ τῶ πατριάρχου ἐξουσίας κρίνθαι τὸ πᾶν, ᾧ ἢ τ φροσώπων φροχείσεισιν, ᾧ ἢ τ φραγμάτων διοίκησιν. ἀγαγόμβος δὶ ᾧ ἢ γυναῖκα ἀπὸ τῦ ὁρωξίου Πημολίσης, Λυγώστω ἀναγορδίες σιβαζήν. Ιωάννην ᾧ τὸν ἀδελφὸν, ᾧ Καπαπαλῶν τὸν Κικαυμένου κυροπαλάτης ἀμροτέρως τιμᾷ, μίγαν δομέσικον τὸν ἑαυτῦ ἀδελφὸν φροβαλόμβος. σκαπτὸς δὶ τὸ τῇ χρημάτων ἀναγκαίου, οὐ νῦν ἀνὲν, ᾧ τὸν ἑαυτοῦ πηραίνεται, ᾧ τὸ τὰ τραπιστικὰ πθωκίναι ᾧ τέλον πεπαπεισθῆναι εἰς τὰς καπεχούσας ἐνδείας ἢ βασιλείας, καὶ τὸ παπταχόθεν τῇ Ρωμαίων πάντας καπαπαίρεδαι, ἢ φὸς αὐδρίαν αὐτῷ ἰὼν, ᾧ πάντως βαρύπερον ἐδογίζεσ, βαρὺς ἐχημάτιστ φορολόγος τοῖς χρεῶσι δημοσίοις, ᾧ πὰς ᾧ φρμίοις δὶ δύσεις αὐτὸς φῶπος πεφεπημῷ. ἐμιλπετ δ' αὐτῷ ᾧ φειδωλίας ᾧ τὰ φροσῆκλου ἀγρῶν τῇ βασιλαὶᾳ πεφπονήσαδαι. δὸ ᾧ πολλὰ μὲν ἰδιωτικὰ φρόσωπα πολλῶν ἀπεγέφρετ κτήσεων, πὶς χρυσοβύλλως αὐτῷ γραφὰς παρεδών. ἐνέσκηψε δὲ καὶ τισι τῶν φροντιςῶν, ᾧ πολλὰς αὐτῶν κτήσεις ἀφιλόμβος ᾧ λογαποίδας, τὸ ἀρὲν τοῖς μισάζουσι, τῷ δημοσίῳ τὸ πεμπὸν φροσαφέρετ. πράγμα μὲν τοῖς ἀμέτος σκοπδσιν ἐκ τῦ προχείρου, ἀσιβείας καὶ

A AD hunc modum, quem diximus, ISAACIUS COMNENUS
Comnenus adeptus Imperium, qui imp.
& virtutis opinionem de ſe præbue- Edit. Paris.
rat, & ſpecimem præſtantiæ in rebus pag. 807.
bellicis, ſtatim regio numiſmate diſtricto enſe inſculpitur, non omnia accepta Deo referens, ſed propriæ virtuti, & rei militaris peritiæ, ac velati cum ſumma poteſtate Imperator, quæ ad Imperium pertinerent, aggrediturſ, maximis prius honoribus iis, qui ſibi ad incœpta perficienda operam navarant, ornatis, & populi habita, quam per eras, ratione, publicorum collegiorum curatores creavit, & magnæ eccleſiæ permittit ſacras ſuas res adminiſtrare, interdicta prorſus adminiſtratione Imperio, ita ut neque ad obeunda ſacra munera, neque ad habendam ſacri Theſauri rationem aliquis ab Imperatore delectus præeſſet: verum a patriarchæ poteſtate omnis penderent, & perſonarum delectus, & rerum adminiſtratio. evocans item uxorem ex oppido Pemoliſſa, Auguſtam declarat. & Joannem fratrem, & Cataclon Conbuſtum Curopalatas creat, & ambos honoribus decorat. fratrem ſuum magnum Domeſticum creat: conſiderans autem pecuniæ neceſſitatem, ſine quibus nihil, ſecundum oratorem, perficitur, eo quod res militares male ſe haberent, & in anguſtiſſimum redactæ ob Imperii inopiam & undique omnes contra Romanos, incitati, quod ei ignominiæ eſſe, & omnium graviſſimum videbatur: acerbus ve- pag. 808.
ctigalium exactor fuit iis qui reipublicæ debebant, & ipſe primus officiorum donationes auspicatus: parſimonia quoque ei curæ fuit; nec non ut Imperio agros adderet, & idcirco multos privatos homines poſſeſſionibus ſpoliavit, negledis ipſorum armeis bullis: Quibuſdam etiam monaſteriis multas poſſeſſiones ademit, & relictis monachis idoneis ſumptibus ad victum, quos computari juſſerat, id quod ſupererat publico vendicavit, quod quidem iis, qui inconſiderate & temere ju-

dicarent, ab impietate & iniquitate ad facrilegium tendere videri queat, ſed tamen nihil abſurdi eo molimine perficiebat, ut iis videbatur qui rem graviter, atque ſpiritaliter conſiderabant, nempe eo pacto ad paupertatem eos, qui ipſam profeſſi eſſent, addu cebat, & molles Sybariticaſque delicias auferebat, neque tamen iis, quæ ad uſum neceſſaria eſſent, privabat, & finitimos, id eſt, qui propinquos agros haberent, a monachorum moleſtia & avaritia liberabat. quod utinam ad extium ipſe feliciter perduxiſſet, non ſolum in monaſteriis, ſed in omnibus rebus ad eccleſiam omnino ſpectantibus. Ita igitur res ab Imperatore adminiſtratæ ſunt. & regia urbs in hoc ſtatu erat: Patriarcha autem inexplebili benevolentia fretus Imperatoris, contra ipſum elatus eſt, non petitionibus modo, & admonitionibus uteris, ſi quando alicujus rei, & pro aliquo indigere, verum ſæpe minime voti compos propter frequentes & odioſas petitiones, minas, & abſurdas increpationes adhibebat: ac niſi pateret, Imperii amittionem inhabitare, vulgare & tritum hoc dictum proferens, ego te condidi * furne, ego & te dejiciam; aggreſſus eſt etiam cocco tincta induere calciamenta, antiqui facerdotii morem hanc afferens, & oportere his uti novum quoque Archiepiſcopum; nam inter facerdotium & Regnum nihil intereſſe, vel admodum parum, & in rebus profanis ampius fortaſſe, & magis colendum facerdotium. Hæc audiens Imperator illum muſſitantem, ſtuduit potius aliquid ipſe perpetrare, quam pati; quare quum Archangelorum dies feſtus adveniſſet, egreditur Patriarcha ad Suburbana loca, ut ibi ſtudioſe ac ſolenni ritu, quæ ad diem feſtum pertinerent perageret. Imperator autem ut lucro, ſibi oblata occaſione arrepta, veritus ne quis tumultus, aut perturbatio fieret, turmam militum miſit, qui communi lingua appellantur * Baranqi, qui ipſum non ſine ignominia e throno corripeum ac mulo impoſitum, uſque ad littus quod eſt in Blacherois inſtum ſedu xerunt, & ipſum & patruelem ejus, atque inde Lembo impoſitum ad Proconneſum, ut exularet, perducendum curant. Ipſo cum aliquibus Metropolitis collocutus, & de ipſo abdicando ſpectatiſſimis ipſorum electis eorum operta nuntiat, ut Archiepiſcopatum deponat, priuſquam ipſum cum dedecore amittat, iis quæ contra ipſum decreta erant, expoſitis & propalatis Synodo & Concilio. Sed quum ipſis viſus eſſet ejuſmodi, qui expugnari & deprimi non poſſet, quantum ad ipſum attinebat, deſperata fuit depoſitio ſacerdotii, de qua Imperatore aſſidue cogitante, interea vitam cum morte patriarcha tranquille commutat. cujus corpus Imperator, quod ipſum jam peniteret, honorifice imperandum, & in ſuo monaſterio reponendum curat. perculſus eo miraculo, quod acciderat, non ipſe modo, ſed omnes qui ipſe erant. nam dextra patriarchæ manus in tutelis figuram conformata, ut mos eſt benedicendi, populo aeclamanti pacem, ita firma permanſit, neque cum mortuo corpore eſt immutata. Sufficitur in ejus locum patriarcha Conſtantinus Lichudes præſes, & protovеſtiarius qui prius metropolitanorum, & Cleri, totiuſque populi ſuffragiis delectus fuerat.

A παροιμίας ἰς ἄγαν πρὸς ὑροσυλίαν ὑρόμωμον, ὑποπλωμα δὲ μᾶλλον ἀπτιον φέρον τοῖς ἐμβλεψᾶσι ἐκπονᾶσι ἢ πεδιματικὸς, ἀπὸ οἷς ἀκριβοσυλίου ἀπάγων τὰς τοιύτων ἐπαγγελμάτιος, ἢ τῶν συβαιτικῶν ἢ χλιθώσων περιεκόπτο τρυφῶν, ἢ μηδὲ τῶν πρὸς χρείαν ὑπηνδείων ἢ ἀναγκαίων ἀποτρέπων, τὰς τῆς ἀγροικίτητος τῶς ἐν τῶν μοναχῶν κακότητος ἢ πλεονεξίας ἐλεύθερων. ὃ ἢ εἰθὺ εἰς τέλος αὐτῷ κατώρθωτο, ὡς ἐπὶ τοῖς συμπλοις μόνοις, ἀλλ ἐπὶ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πᾶσιν ἁπλῶς. ὑπο μὲν ὧν πάντα τῷ βασιλεῖ φιλονόμηται, ἢ ἡ βασιλὶς τύπον ἔχει τὴν ὑρόσο. ὁ δὲ πατριάρχης τῇ τῷ βασιλέως ἁπλικῇ δυσεὶς Θαῤῥήσας, ὑρερνημιτίσατο κατ αὐτὸ, ὡς αὐτοσχεδ καὶ παρωιτίσει χρώμενος, εἰποτὲ τινος δεοιτο, ἢ ὑπὲρ τινος, ἀλλὰ πολλακις ἀκοντ χάνων ἀξ τὸ τῶν αἰτούντων σωμηκὸς ἢ φορτικὸν, ἀπειλάς τ ἐχετο ἐπιτιμίους ἀπότους. ἢ εἰχ μὲ πείθοιτο, καὶ τῆς βασιλείας ἐκπτωσιν ἀπειλούμενος, τὸ δημώδες τοῦτο ἢ καθωμιλημένον ὑπιλέγων. ἐγὼ σε ἔκτισα φοῦρνε, ἐγὼ, ἵνα σε χαλάσω. ὑπιβάλλετο δὲ καὶ κοκκοβαφῆ ὑερβαλὸν ὑπόδημα, τῆς παλαιᾶς ἐθισμένης φάσκων εἶναι τὸ ποιοῦν. ἔδοξ, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τῇ ῥιᾷ κεχρῆσθαι τὸ Ἀρχιερᾶα. ἱερατικὸν γὰρ ἢ βασιλείας τὸ ἄξιορον οὐδὲν, ἢ καὶ ἐλαχὺ εἶναι ἐλεγε. ἐν δὲ γε τοῖς τιμωτέροις καὶ τὸ πλέον τάττοι καὶ ἐξιτιμον. ταῦτα δὲ ὁ βασιλεὺς ἐσωτερόμενος, ὑπ᾽ ὀδύτης λαλούμενα, ἐπιδυσι μᾶλλον ὀρέσαι ἢ παδεῖν. ἐδὼ τὴν τῶν Ἀρχαγγέλων ἑορτασμὸς τοῦτης, ἔξεισι μὲν ὁ πατριάρχης εἰς τὰ πρὸ τῆς πόλεως, φιλοτίμως τὰ τῆς ἑορτῆς ἐκτελέσαι σπουδάζων. ὁ δὲ βασιλεὺς τὸν καιρὸν ὡς ἐρημίαν ἁρπάσας, ἵνα μὴ θόρυβος καὶ ταραχὴς γένηται ὑποσᾶλμός, τέλος τραπιτικὸν ὑποστέλλας. βαρβάρους αὐτοὺς ἢ κοινῇ ὀνομᾶζει διάλεκτος. ἀναῤῥασσ ἐκ τῆ Θράσου αὐτίμως ἐπαρθοσι, καὶ ἡμίσυ καθίστητος συωθλιωσον ἄχρι τῆς ἐν Βλαχέρναις ακτῆς, αὐτὸν τε καὶ τοὺς ἀσελγοὺς αὐτοῦ. ἐκιθὲν τὸ λιμβῳ ἐμβιβᾶσθητε, εἰς Πρικόνησον ἀγαγεῖν ἐξορᾶτ. κοινοB λογησάμενος δὲ τισι τῶν μητροπολιτῶν, καὶ πᾶσι τῆς αὐτοῦ καθαιρέσεως συωῤῥηκέναμβους, τοὺς λογιωτέρους αὐτῶν ὑπιλεξάμενος· δηλοῖ δ᾽ αὐτοῖς ἀποθέσθαι τὼ ἀρχιερωσύνω, πρὶν ἂν ἀτίμως οἱ αὐτῷ ἀναβάλληται, συωόδῳ καὶ συνέδρῳ τῶν κατ᾽ αὐτοῦ δημοσιωθέντων. ἀπαλωτος δὲ τούτοις ἐφ᾽ εἷς ἢ ἀπαθέστος, πάγα ἐπ᾽ αὐτῷ ἀπέγνωσο αὐτῷ ἢ καθαίρεσις. φροντίζοντος δὲ τοῦ βασιλέως πῶς ταύτης διλυκὸς, ὃ τῇ μέσῃ μεταλλάττει τὸ βίο ὁ πατριάρχης εἰρμικὸς. ὁ δὲ βασιλεὺς μεταποίᾳ ἐλυθὼς, τὸ σῶμα αὐτοῦ εἰσάγει ὑτίμως, ἢ τῇ μοῇ αὐτοῦ ὑπιτίθησι, ἐκπλαγὶς ὑπὶ τῷ συμβάντι θαύματι αὐτὸς τε ἢ οἱ σὺν αὐτῷ. ἡ δὲ C χεὶρ ἢ δίξιὰ τοῦ πατριάρχου σωῤῥοείδως κτηματίσασα, ᾗ ἴδος ἀλωγὸν, ἐπιφωνούντι τῷ λαῷ τὼ εἰρήνην, μεμένικε ατρυτος, μὴ συωπλοκωσθεῖσα τῇ τεκρώσει τοῦ σώματος· προχειρίζεται δὲ αὖτ᾽ αὐτοῦ πατειάρχης Κωνσταντῖνος πρόεδρος καὶ πρωτοβεστιάριος ὁ Λειχούδης, πρότερον ὕψου πρεσβεύσας ἐπ᾽ αὐτῇ παρὰ τῶν μητροπολιτῶν καὶ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ πασῶν· αὐτὸ μέγιστον ᾠφλαD ψας τοὺς βασιλικοὺς καὶ πολιτικοὺς πράγμασιν ἀπὸ

Edit. Pariſ. pag. 809.

δὲ τὸ τῶ Μανομάχῳ καὶ μέχρι τῦ τελικάδε καιροῦ, καὶ μέχρι κλίσεως ἑπτὰ τῦ μεσαυρῦ τὰς τῶ ὅλων διοικήσεως ἀπηνεγκαμένος, καὶ τὰς τῶ μεγγάνων φροντίδας, καὶ τὸ δικαιώματον φύλαξ παρὰ τὸ εὐρημένη βασιλίως καταλειφθείς. εἰ καὶ φορβιβλητο γοῦν, ὡς ἀπεῤῥοιασμον τὸν ἀρχιφρουρίων καὶ τὸν παντεραρχῶν ἐκίνησαν, καὶ ἀναμφίλεκτον. ἀλλ' ὁ βασιλεὺς φροντίζων ὅπως τὸ τοιοῦτον δικαιωμάτων ἐγκρατὲς γένηται, τότον καιρὸν ἐπειδέχετο εὐσεβές, φησὶ, τὰ ὑποτοδορζόμενα κατὰ σὺ σκοπευῦ συνοδικὰς τε καὶ κανονικὰς. ὁ δὲ Κωνσαντῖνος μὴ ἀγνοῶν δ' ὃν πάντα ζῆτον τυρεύεται καὶ αὐτὸ, τὸ τῆς μιᾶχύνης ἀδίκητον λογισάμενος, φέρων τὰ ζητούμενα τῷ βασιλεῖ ἐπιδίδωσι. καὶ ἵκετη ἀδίκαιος καὶ δίκαια τινὲς αφορᾶτες πάντα πλέονται ἐπ' αὐτῷ, ὅσα ἴδος πλέῖ ἐπὶ τὰς χειροτονημένος. γέγονε δὲ διωρματικὸς καὶ φροντιτικὸς, ὁ τῦ τῆς ἐκκλησίας μόνον, ἀλλὰ καὶ πάντων ἁπλῶς, ὡς μηδένα ὑπολειφθῆναι τὰς αὐτῦ φροντίδας ἀμέτοχον, τὸν μὲ τὰς αὐτῦ χορὸς ὑποδαίσασται. τῦ Οὐγγαρ τὴν ἀφὸς Ρωμαίων εὐρήπλω βδελυσόντων, καὶ τῦ Πατζινάκων δὲ ἐξιρτυσάντων τὰ φαλάγγας, ὡς ἐνεκρίβησαν, καὶ τὰν παρακειμένων χώραν σιτόντων, πᾶ φὸς τὴν ἐκστρατέαν ἐξαρύσας ὁ βασιλεὺς, ἔζωσι παρίῤῥωμος ὡς Τεζαλίζων. ἐκεῖσε τὰ φρίσβεις φὸς τῦ Οὐγγάρων διξέμενος, τὸν μὲ αὐτῶν εὑρὼν κυρώσας ὡς ἐνῶ, ἐπὶ τὰς Πατζινάκος ἐξαρμοσεν. ἐγρημένων δὲ αὐτῶν καὶ γνεσίῳ φατμίας, οἱ μὲν λοιποὶ κυμένες τῷ βασιλεῖ ὑποκλίθεντες, εὐθυμεῖ τὸ φίλια ὡρίσησαν. μόνος δὲ ὁ Σελὰ χείρα δῦναι τῷ βασιλεῖ μὲ ἠθέλησε, τοὺς ὑίσες δὲ ἱερου οἷς σωιθέγετ, καὶ τὴ ἱκέσιε ὑποκρίμεν πάτρα ἐπιρευθέμενος. οἷς καὶ θαῤῥήσας, εἰς τὸ πεδίον ἐξελθε, συῤῥάξαι τῷ βασιλεῖ φρὸν μένος. ἃς εἰς μακρὰν δὲ τῆς αἰκείας ὑπωσὲς ἐκμίσατο τὰ ἐπίχειρα. βραχείας δὲ μεῤῥίδος τῦ βασιλικῶν ἀντεπαχθείσης αὐτῷ, φυγὰς ἔφετο, καὶ κρυσφύγετον αὐτὸ λαβδὲν καπεῤῥωθὲν ἐκ βάθρων αὐτῶν. ὁ δὲ βασιλεὺς μὴ τὸ πᾶν ξεπασάσθαι καὶ ἀφωίσαι ἀρδὲω, ἀναζώσας ἐσκήνωσεν ἐν τῷ Λοβιτζῷ πειῤῥὶ τὰς αὐτὸς φρόσοδας. ῥαγδαῖος δὲ ὄμβρος τῇ παρεμβολῇ ἐπικαπεῤῥαγχες ἢ πειπὸ ἕωρος. Σεπτεμβρεος δὲ νε, ἡμέραι ἄγων κδ'. καὶ ἵν' ἡ τῆς ἁγίας φρωτομάρτυρος Θέκλας ἑορτὴ πελέτας Χερσιανοῖς· πολλῆς κακώσεως ἡ λιμὸς ἐνέπλησε τὸ στρατιωτικὸν. ἡ τὸ ὕδωρ ἀπὸς ἄπασα, καὶ ὁ παρεπτοὶ οἱ πλέϊς τῷ κρύει καὶ τῷ ὄμβρῳ, γυμνοὶ καὶ ἀπαράσκεπτοι τυγχάοντες, τὸ ζῆν ἀπέῤῥηξαν· ἐπιπλεπλάπασι δὲ παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα καὶ τὰ ἐπιτήδεια, ποταμίων ῥοιμάτων φορὰς καὶ χειμώνος γενόμενα πάῤῥητον. ἀπεσόλης δὲ μετρίας γενομένης, καὶ τῦ πειῤῥὶ ἀπαυκῆναι λαβόντων, ἐξῆσι ὁ βασιλεὺς. πλείτες δὲ τῷ ποταμῷ ὑποβαλὼν, ὑπὸ σκιᾶι ἔστι δένδρω τινὸς αὐτὸς τῦ ὑπερκρόντων τινί· μετ' ὀλίγον δὲ ἠχῆς γενομένης ἐκ τῆς ὁδοῦς, ἀφίσισε μικρὸν ὁ βασιλεὺς, ὅσον μὴ τῷ μήκει αὐτῆς καπαλαμβάνεθαι, ὑπερ ῥιζῶθεν ἀναπαδέσα, ὑπτία τῇ γῇ φρόσκεισι. γέγονε δὲ ἑνιὸς ὁ βασιλεὺς λογισάμενος, ὡς ἂς πλόωσ ἐπωδύνου παραμικρὸν τυχεῖν ἐμελλε. νῦ δὲ ἐκ ἀγαθὸς οἰωνὸς τὸ συμβὰν, ἀλλὰ φρο-

vir ob regia arqee civilla munera claA ridimus, a Monomacho, uſque ad illud tempus; quique magnam gloriam ob reipublicæ adminiſtrationem reportaverat, & * Manganorum procuratio- * v. Not.
nem, ac juris cuſtos, ab eo Imperatore, quem diximus, relictus fuerat; & quamvis delectus fuiſſet, non fine contentione Archiepiſcopatum & Patriarchatum, neque ſine controverſia adeptus eſt: verum Imperator laudens talia ſibi jura vendicare, hæc ipſi tempus idoneum ratus, presbyterum ordinatum vetuit ne Archiepiſcopatus unctionem perfectam acciperet; quoad, inquit, ea quæ contra te jactantur, per synodum canonice examinentur. ConſtantiB nus autem non ignorans hæc quomodo contra ſe inquirenter, inopinatum dedecus ſecum reputans, quæ quæreban-tur tradidit Imperatori. Ex eo tempore fine controverſia, & fine exculſatione omnia ab ipſo perficiebantur, quæcumque in Initiandis pontificibus conſuevere: fuit etiam munificus, & rationem habuit non eccleſiæ tantum, ſed etiam omnium omnino, ita ut curæ illius nemo expers eſſet, qui ejus liberalitatem non perceperiſſet: quum vero Ungari pacem violaſſent erga Romanos, & Patzinacæ e inſtris, in quibus deliterant, erupiſſent, læderentque Edit. Pariſ. finitimam regionem, Imperator paratis pag. 810. illis, quæ ad profectionem exercitus uſui eſſent, cum omnibus viribus ſe Triditzam confert, ibique ab Ungaris accepta legatione, quum pacem confirmaſſet, ac pro viribus ſtabiliſſet, in Patzinacas profectus eſt: quibus diviſis fecundum gentes & tribus, reliqui duces Imperatori ſe ſubmittentes pacem, & amicitiam amplexi ſunt: ſolus Sclete nomen dare Imperatori noluit, ſitri paludibus quo confugerat, & præruptea quæ illic erat petra nixus, quibus etiam freus in planitiem erupit promptoC animo cupiens cum Imperatore manum conferre: Sed brevi tempore ſuæ dementiæ pœnas tulit. Siquidem quum exigua Imperatoris militum manus ipſi reſtitiſſet, fugit, & ejus refugium capD tum, ab ipſis fundamentis eſt diruta. Imperator autem poſt ipſum profligatum atque deletum funditus, inde profectus, ad Lobitzum tabernaculo poſuit, ad montis radices: Vehemens autem imber in caſtra delatus, & nix intempeſtiva, erat enim Septembris dies vigeſimaquarta; qua protomartyris Theclæ memoriam celebrant Chriſtiani: multum detrimenti, & calamitatis, miſtilibus attulit: nam omnis fere equitatus, & eotum qui aderant plurimi, frigore & imbre, quum nudi eſſent, & impatati, interierunt, ac præter omnem ipſem ad victum neceſſaE rio defecerunt, relictis tantum quæ fluminum impetu ſuperfuerant & imbri- quum autem mediocriter pluvia remiſiſſet, niveſque ceſſaſſent, egreſſus imperator, & plurimis in flumine amiſſis, ſub umbram cujuſdam arboris cum pauciis quibuſdam primoribus ſe recepit, ac paulo poſt edito a querco ſono, partum progrediur Imperator, fere quantum arboris ipſius longitudo contingeret, quæ radicitus evulſa ſupina in terram decidit. Osmutoit Imperator, conſiderans, qualis mortis periculum vix evaſerit: neque hoc erat bonum augurium, quod acciderat. ſed initium ca-

lamitatis, quam mox effet acceptorus, & eorum quæ jam commissiffet pœnarum exactio; verum pro eo casu gratias agens, Deo templum in palatio Blachernarum protomartyri Teclæ dedicatum pulcherrimum construxit, & exercitum perducens cito se ad regiam urbem recipere festinabat: cogitans de rebellione, quam audiverat in Oriente, qua falsa comperta sese venationibus oblectare coepit, & aliis quæ animi relaxandi gratia fiunt: per frequm, quod
Edit. Paris. pag. 812. est ante regiam urbem ascendens, hora vero prandii sulmen in ea loca quibus Neapolis nomen est, irruit; & porcus noscio unde apparens, in se provocavit Imperatorem, quem usque ad mare persequntus Imperator expulit: ubi vero mare subiens porcus haud amplius apparuit, fulgore quodam instar fulguris perstrictus Imperator de equo dejectus est, & huni spumam ex ore edens devolvebatur, in parvum autem navigium impositus, ad regiam defertur, attonitus tamen & ob afflatum se ipsum minime sentiens, morboque diu aliquot detentus mortem expectabat; & idcirco ad placandum sibi Deum pœnitentiam amplectitur, & Imperatorium potestatem, quam sibi injuria vindicarat, libens deponit. hoc certe recte faciens, & monasticæ se vitæ dedicat, priorem fastum, ac delicias, voluntario contemptu, & molestia corrigens, & quod magis offendit illum vere totoque ex animo pœnitusse eorum quæ patrarat, Imperatorem delegit non Joannem sibi fanguine conjunctum, non nepotem ex Sotove Theodorum Docejanum, non filium marsitum, neque alium aliquem sibi consanguinitate proximum, sed præsidem Constantinum, cui jam inde a suis majoribus Dacus cognomen erat, tamquam peritum & consciim & adjutorem, quique optime nosset rationes parandæ copiosæ pecuniæ ad Imperii conservationem. Commensus autem monasticæ vestes induxit, quum parum expectasset, si qua ratione a morbo liberaretur, ubi novit se infanabili morbo captum, adhuc ipso veratus. Studii monasteriam ingreditur, multum Æcaterina Augusta ejus consilium adjuvante, & pro terrarum Imperii amissione, cælestis gaudii fructum ipsi promittente; quum annos duos ac menses tres imperasset, & in habitu monastico pauciores his supervixisset, omnem præstans monasteri præfecto obedientiam, ita ut & janitor esset, & alia ministeria obiret, propter multam animi æquitatem & modestiam. cattissimus autem fuisse dicitur, & supra quam credi possit continens: nam quum Staropedarches esset, nephritico morbo tentatum dicunt, ita ut vitam desperaret, eo quod totius corporis langore, & nervorum resolutione detineretur: medicis autem, postquam aliis omnibus adhibitis remediis, ea quæ omnino fieri non possent tentare se cognoverunt, ut cum muliere quadam coiret, fuadentibus; nolsit obtemperare: quamvis quæ dixissent illi, nisi hoc tentaret, necessario caurerium adhibendum, ex quo procreandæ sobolis facultate privaretur:
pag. 812. satis ipse, inquit, mihi sunt Manuel & Maria mihi jam Dei beneficio nati liberi, nam sine his licet consequi Regnum cælorum, sine continentia vero Deum nemo videbit; quinetiam Au-

A σίμου τῆς μελλούσης αὐτῷ καταλαβεῖν τύχης, καὶ τῇ ἤδη γνωσίσου σωφροσύνῃ τὴν τιμωρίαν. καὶ χαλεπῶν δ' ὄντι τῇ συμβεβηκότι τῷ Θεῷ, ναὸν ἐν τῷ παλατίῳ τῷ Βλαχερνῶν τῇ πρωτομάρτυρι Θέκλῃ ἀνοικοδομεῖ πάλιστον. φορβιβαζόμενος δὲ τὸν ἵππον, ἀπροσκαρδόκητος ὑπὸ τῆς βασιλικῆσας λογοποιΐας, νομισατιῶν ὃν τῇ ἀπαιολῇ ἐναντιζόμενος. καταλαβὼν δὲ τὸ πάντα ἥνδυ ευρικὸς, πικυκνίσιος ταυτοῦ ἐψυχαγώγητο τῷ τῇ αἴθρᾳ ἀνέσει, καὶ τῇ βασιλικῇ προκειμένου πορθμοῦ αὐτῶν. περὶ δὲ ὥραν ἀρίστου φῶς ἀστραπηβόλον τοῖς τόποις ἐκείνοις ἐνέστηκε. Νεάπολις τοῦτο τὸ γνώρισμα, χοίρος τὰ ποῦν ὑποφεύγει, ἐφ' ἑαυτὸν δὲ βασιλέα ἐξεκαλέσατο. ὃν ὑπεδέξατο ὁ βασιλεὺς σχεδὸ τὴν θαλάσσης ἐξέλασιν. ὡς δὲ ὁ χοῖρος τὴν θάλασσαν εἰσῆδυς, ἀφανὴς ἐγένετο, ὁ βασιλεὺς ἐξαπνης πληγεὶς τῇ ἀστραπηβόλῳ φωτὶ, τὰ ἵππια τὸ ἀπτοφωρίζειν, ᾧ φορὸς τὸν γὸν ἀφρίζων ἐκυλίετο. ἀκατίῳ δὲ ἐμβιβασθεὶς, φορὸς τὰ βασίλεια ἀβρυθίζεται παρακομιζόμενος, ᾧ ἑαυτῷ μυθ' ὅλως ἐπαιδεσαόμενος. ροσπιμελήσας δὲ ἐφ' ἡμέρας τινὰς τὸν μορὸν ἐκαραδόκει, ᾧ ἀφ' ὅτου φορὸς ἐξελίσσων τὰ θεῖα ἀπαξίγκαι τὸ μετέσωμα, ᾧ τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν, ὡς παρασπάσας ἐθριξατο, εἰκοτὴ μεδίσας, πατὴγ καλῶς ποιεσαμένος, ᾧ ἢ μοναδικὸν ἀπαζάγκαι βίον, τὴν φορὸν ὑυδρίαν ᾧ τρυφὴν Νοσοπιόσεν ἐκκπίᾳ ᾗ μετεξόπτε διορδώμενος. ὁ δὲ μᾶλλον διέτρυσεν, ὡς εἰλικρινὴς ᾗ ἰυχὺς ἐξ ὅλης μεταμιμήκπαι τῷ ὡς ἐφαξε, βασιλικὰ φορχρίζ(ε) ι ἢ ὁμαίμοσα αὐτῷ Ἰωάννου, ὑ ἢ ἀδελφιδοῦν ἑαυτῷ Θεόδωρον τὸν Δοκεανὸν, ικε ἀεῤῥα φορεζώζας τῇ συνγατρὶ, ὑ' ὅλον τινὰ τῇ καθ' αἷμα ἀγκειμένου αὐτῇ, ἀλλὰ τὸν φρόδορον Κωνσταντινον, ᾧ δοκας τὸ πατρωνυμικὸν σπέκαζθαι ὑ', ὡς σωπίσορα ᾧ συναγωνιστὴν, ᾧ τῇ χρημάτων ποιεσὴν ἀβδοσάπτου εἰς τὰς βασιλικὰς κατάρκπιν. ὁ δὲ Κομνηνὸς ῥᾶκν μοναχικὰ πκεβαβλήμενος, ἐκ ὀλίγου τὴ γνωσιμαχήσας, ὅσπως ἀπόδοιη τὰς νόσκ, ὑπεσορέγνα κατάκρος ταύτῃ ὅλως, ὅτι τῇ ὑσσῳ τρυχόμενος, τὴν τὰ Σινδίου καταλαμβάνει μονὴν. πολλὰ ᾧ τῆς Αὐγούσης Αἰκατερίνης συμβαλλομένης αὐτῷ φορὸς τὸ προκείμενον, ᾧ τῇ τῆς ὑπτιγνὶς βασιλείας ὑποβολῇ τὴν ὡς ὑραγοὺς ὑποδυσιν ὑπαγγιλομένης αὐτῷ. βασιλεύσας μὲν ὑπ δύο ᾧ μῆνας τρεῖς, ὑπ᾽ ἔνσας δὲ ὑπὸ ἐλάτπο τῇ μοναχικῇ σχήματι, πᾶσαν ὑπακοὴν φορὸς τὸν ὡς τῇ μοῦ ἡγκμονεύοσκ ὑπιδεικνύμενος, ὡς ᾧ θυρωρὸς γενέσθαι, ᾧ τοῖς ἄλλοις ὑπκρκτῶσαι ᾗ χοικίας ᾗ πολλὰ ὑπιδείκναι ᾧ μετεμφρονῆσαι καταδεξάμενος. σκαροπίσατος δὲ ὑπάγαν γενέσθαι λέγεται. τραπεπιάρχῃ δὲ ὅπτι αὐτῷ νόσον ὑκκπίαι περελτκὸν, φασὶν, ὡς ὑπογνοὺς αὐτὸς τῆς ζωῆς, ᾗ τὸ παρὸσι πκπτελὲς ᾗ ἀκπισία καταχθῶναι. τῇ δὲ ἰατρῶν μὴ τὸ τοῖς ἄλλοις ἁπασι χρήσαθαι, ᾗ ἀδυνάτως ἐλεγόντων ὑπιχειρεῖν, συμβουλλόντων μεγίστα γυναικί, ἀυτὸς οὐχ ὑπκκουσεν. ἑπόπτων δὲ, εἰ μὴ τοῦτ᾽ ὑπιχειρήσειε, ἐξ ἀνάγκης ἔχειν καυτικὰ χρήσαθαι, ἵκ τούτου δὲ ἀπαιδῆς καταχθῆναι ἄνῃ ᾗ ἀρσέγκ. ἀυτὸς, ἀρκεῖ μοι, ἔφκ, ὁ Μανουὴλ τῇ ὃ Μαρία, οἱ ἤδη μοι χάριν Θεοῦ παῖδες γνήσιοι. τούτων μὲν γὰρ ἀνὰ ἔνεσ τυχεῖν τῆς βασιλείας

τῇ ὑραῶν. σωφροσύνῃ δὲ γυναῖκες ἄδεις ἢ Κύεσον ὤφεται. ἀλλὰ γὰρ ἡ βασίλειος Λίκαπείνα, ἡ ἐν τοῖς Θυγάτηρ Μαρία, τὸν τεῖχος κυριεύσασα ὅλην τὸν τοῦ παλατίου τὸ Μυρελαΐου, πᾶσαν ἄσκησιν μοναδικὴν μετηρχάσατο. τηλικοῦτος δὲ τῷ βασιλεῖ, ὑγρότητος μετὰ θεοδόσιον ἡ τῶν κατέχουσα σορός, ὑποσκιᾶσι παρέχει πολλοῖς τιμαρίαν εἶναι τὸ γηγονός, ἡ κελάσιος ἐνδεέστερα τὸ ἐμφυλίου πολέμου ἡ τοῖς σφαγῆς, ἡ τῇ μετὰ τὸ βασιλεῦσαι πεφαγμένων αὐτῷ οἷς τε τοῖς τῆς συγκλήτου ἐφορῶσες, ἡ τῇ ἐκπαλαι διδομένων αὐτῇ, ἡ τῷ τῇ θείων ναῶν ἡ τῇ ἱερῶν στειρίων ὑποτρησιν, ὧν, οἷς ἐφικῆ, ἐποιοῦτο, τὸ ἀπείρητον μὲν ἡ τῷ αὐτάρκειαν αὐτῇ φορτικῷμῆς. τῇ δημοσίᾳ δὲ εὐσφόρων μηχάνων παράκλησιν. ἄλλοι δὲ τὸ ῥύσιον ἀγωνοῦσιν ἔργον ἐτιθέντο, ὡς καθαρὸς ἡ ἀδιάκτως μεταγόντος αὐτὸ οὐ οἷς ἐφικῆ. μὴ δὲ εἶναι ἁμαρτίαν τῷ νικῶσαν τῷ φιλανθρωπίαν τὸ Θεῖ. ἀμοιβοῖσιν δὲ τῷ γνώμῃ ἐπαινῷ ἡ ὑποδέχομαι, τῇ τῷ μὲν κωλυτικὸν εἶναι τῇ μελλόντων κακῶν, τὸν δὲ φορτηγικὸν ὑπὸ τὸ χρέους φορᾷ τὸ βίλτιον. τὸς δὲ βασιλέαις Λίκαπείνης ἐκ τῆ μοναχικῶν Ἑλλης μετοιμαθέσεως, ἐπιτείνης πλοῦτος τὸ τῶ βασιλέως μνημόσυνα, συγκαλέσας τὸ ἄλλας τινὰς μοναχὰς, ἡ δὲ ἡ ἃς ἐν Σπαδίοι μοῦ ἀσκουμένης συμπαπᾶς, ἐπειδὴ ἡμέλα ἀνέγκρη, ἐτέλει μὲν σωφρόνως ἡ κατὰ τὸ ἔθος τὰ τῶ βασιλεῖ ἐπόσια. ἀνελὰ δὲ νόσος πάντα τὰ ἐκεῖνα διδόμενα παραθέδομαι φροσάπεξε. τὰ δὲ καθηγμένη ἄξιοπορήσαντος, ἡ τὸν λόγον τὰ δικαστηρίων νοσηρᾷ φροσελθόντος ἀπαυτῶσαντος, ὅτι, ἔφη, ὦ τιμιώτατε, ὑπ οἶδα, οἱ ἡ κατὰ τὸ ὑπνον ἔτος ὑμῖν συνόσμια, τὸ Θεῷ τὰ καθ' ἡμας ἴσως ἄλλως, ἡ ὡς αὐτῇ βυλητο, οἰκονομήσαντος. ὁ δὲ ἡ γέγονε. ἐτετελόπκει δὲ ἐν τῇ μέσῳ, ἀξιώσασα ταφῆναι σὺ τοῖς ἀδελφοῖς ἐν τῇ κοιμητηρίῳ τῆς Σπαδίου μονῆς. κατεκοσμήσαν δὲ ἡ ἀμφοτέροι, αὐτὴ τε ἡ ὁ βασιλεὺς τὸν πανσέπτου τὸ φοβέρμε τάφον. ἃ δὲ ἡ καπελήγων ἡ κατὰ λεπτὸν ἐπιξέναι, ἄλλος Ἡρακλεος. νν δὲ ὁ βασιλεὺς τὸ ἔδος τάσιμος, πᾶν ζωχὴν ἐπειεικῆς, πᾶς γνώμῃ οἷος. πᾶν χάρα ἁρωσεως, πᾶν σύνεσιν ἴσιμος, τραπεζικώτατος τὰ πολέμε, ἡ τοῖς ἐχθροῖς φοβερὸς, τοῖς περὶ αὐτὸν ὠμβῆς, λόγως φροσκεῖμβος, ἡ πάντε μὲν τὸν τὸ σὲ ἀρχὴς ἔσος ἔχων· ἔλεγε δὲ δεῖν τὸν βασιλέα φοβερὸν μὲν εἶναι τοῖς ἐξω, ὑφοσιτὸν δὲ τοῖς ἰδίοις. πάλιν ἔλεγε τὸς τυραννεώντας ἢ βασιλέων ἀπειλοῦσιν εἶναι ἀπιθεῖν. ἀτιμήβιος δὲ, ὅτι τὰ τυράννεικε κατὰ τὸ Μιχαὴλ, ἄκπεως, ἔλεγε, τῇ συωδίδῳ θυλεῖειν, ἡ τῇ ὀκόπως μὴ τυγχάνειν. ἐπισκωπτων δὲ τῇ γωμαικί, ἔλεγε δύλλω μὲν εἶναι ἀφτερον, τῶν δὲ κλεδιφρεῖδαι ὑπ' αὐτῶ. πάλιν ἔλεγε τὰς συγχύσεις τὰς μὲν ἀλλοις τυγχάνειν σκέλοπας, τῇ δὲ τυραννῶντι ἀφίλειαν. ἔλεγε δὲ ἡ ὁ βασιλὶς Λίκατερίνα, μηδὲν νέον ὑπ' αὐτῇ γεγενῆθαι βασιλείας βασιλειαὶ ἀλλαξαμένῃ.

Μετὰ δὲ τὸν Κομνηνὸν Κωνσταντίνος φροσθρος ὁ Δούκας τῇ σκήπτρων ἐπιλαβόμενος ἀναμωτὶ τῷ δίχα φραγμάτων παραχῆς, λόγους ἐπικεκῆ γόμοτας ἐθμηγόρησε φρὸς τὸν σύγκλητον. *Curopalat.*

A gusta Æcaterina, ejusque filia Maria detonsis capillis degebant in palatiis Myreiæi, omnia monastica munera obeuntes. Vita autem functo Imperatore, conspecta fespelicta ejus humoris plena suspicionem multis dedit, esse illam rem ultionem & indicium supplicii, quo afficeretur ob inexitinum bellum ac cædem, & ea quæ post usurpatum Imperium commiserat in privando fenatu iis bonis, quæ ei adquitus conceffa fuerant, & adimendis sacris templis, & delubris falecutatibus, quas diximus, id curans ut nihil ipfis superesset, sed ea tantummodo haberent, quæ ad victum forte essent, me-
B diocrem adhibens reipublicæ consolationem. alii autem fluentem humorem sanctitatis interpretabantur indicium, quod pure ac fine ulla controversia eum factorem peenitiuffet, neque enim peccatum ullum esse, quod divinam superet erga homines caritatem. Utrorumque ego fententiam laudo, & approbo, quod altera mala futura prohibeat, altera vero a deterioribus ad meliora adhortetur ac revocet. Quum autem Æcaterina Augusta in monasterio mutato nomine Helena appellata, quotannis Imperatoris memoriam anniversariis sacris coleret invitatis aliis quibuldam monachis, & omnibus fi-
C qui-fe in Studiensi monasterio exercerent; cumque diem fuum esset obiturra, solemni more annua sacra peregit Imperatoris, & ipfa omnibus duplicia ea, quæ dari consuevrant, perfolvere jussit: antiffire autem dubitante, & fenfani accedente, ac duplicationis rationem quærente, Quia non novi, inquit, o maxime venerande, an insequenti anno vobiscum futura sim, Deo fortaffe aliter res noftras pro fua voluntate moderante. quod eriam accidit: illa enim ante illud tempus vita defuncta est, voluitque cum fratribus in cemeterio monafterii Studii sepeliri, ornarunt autem utrosque, & ipfa, & Imperator Augustiffimum Praecurfo-
D rium templum iis, quæ connumerare, aggillatim recenire Hercule.is labor esfet. fuit Imperator moribus constans, æquus animo, mente acutus, manu strenuus, intelligentia prompius, in rebus bellicis peritiffimus, hostibus terribilis, fuis te benevolus, verbis ineffus. Quum tamen a principio moribus his haud quaquam præditus esset, ajebat oporrere Imperatorem externis esse terribilem, fuis difficilem. rur- *Edit. Parisf.*
fus ajebat eos qui tyrannidem affec- *pag. 813.*
rent, libertos Imperatorum fieri nolle: quumque accuiarentur quod Tyrannidem invasiffet contra Michaelem, pigebat me, inquit, confervo fervire, neque justa confequi: & cavillo etiam uxorem eft proloquutus, fiquidem dicebat illam prius fervam, nunc a te in libertatem vindicatam. ajebat item cognatos alios esse crucem, Tyranno ucilitatem. Æcaterina autem Augusta nihil novi sibi accidisse affirmabat, quippe que regnum cum regno commutaffet.

Post Comnenum autem Constantinus Ducas præfes, fine fanguine & re- CONSTAN-
pentina perturbatione positus Imperio, ad TINUS Du-
Senatum, & omnem civitatis popu- CAS Imp.
lum concionem habuit aequitatis plenam, & deinde serum adminiltratio-

nem aggressus est, nulla in re a modestia & æquitate recedens; & honoribus senatores & plebejos multos ornavit, atque eos, qui imperante Comneno propriis honoribus excidebrant, in pristinum statum vindicavit: multos enim ille ex illustribus obscuros, ex gloriosis ignobiles fecit: quum enim sanctæ magni Martyris Georgii dies festus advenisset, quo ejus memoria colitur, de more se confert Imperator ad Mangana, ob cultum martyris peracta autem celebritate, cuidam maligni & improbi malum consilium meditati, insidias Imperatori struxere. nihil vero perfecerunt, Deo cœtum illum impium, & pravum commentum diffolvente: hoc enim sibi propoſuerunt faciendum, ut in profundum ille cum omnibus suis demergeretur, ut pote per mare ad palatium navigaturus. Habita autem quæstione & accurata inquisitione, plures optimates in quibus ipse quoque eparchus, convicti sunt insidiarum, & læsæ majestatis rei crimen: & idcirco possessionibus & suis omnibus bonis privati. Concupivit autem, & præ cæteris omnibus maxime amavit Imperator publicarum rerum incrementum, & præcipuo studio privatas causas audiendi tenebatur, in quibus majorem quam in Imperio administrando curam exhauriebat, aliis rebus minime vacans, ducum inquam amplificandæ dignitati, & iis quæ militibus prospere ac strenue gesta essent. & properea in calumniatorum convictis, & sophisticis commentis, ac judicialium quæstionum examine Romana respublica versans occupabatur, ita ut ipsi milites armis depositis advocati & patroni quæstionum ad hæc spectantium & caufarum fierent, omisso Martio sono, & bellicis exercitationibus & equorum agitatione. Pius vero quum esset, ut si quis alius, & Monachorum, & pauperum studiosus, & in iis quæ ad cultum corporis pertinent, non admodum occuparus, in aliis quoque hebes ac segnis erat: at in augendis publicis pecuniis admodum parcus, & civilis. nimis sibi arrogabat in judiciis, & ea subinde propter personarum qualitatem mutabat, gravem se potentibus ostendens, & ejusmodi cui non possent resistere. quum iis rebus ille totus incumberet, & re militari negligeret, ac nimium se otio dedisset, rei gerendi, præcipue loca in finibus Romanorum, ab hostibus agi, ferri, ac diripi, & omnia vastari, & Turcorum, excursionibus, & oppressione ac violenta fuga & terrore neglectorum militum; continentes enim fiebant incursiones, crebræ direptiones, & quæcumque occurrebant hostibus, everebantur, & idcirco felix Iberiæ regio omnino defolata fuit, & prorsus delecta jam ante confecta, & imbecillis, ac senium deserta & corrupta. Atque hujus mali participes erant Mesopotamia & Chaldæa, & insuper Melitene & Galonia, & loca ad fluvium Euphratem sita. quin etiam Armenia, & Baspracania, ac nisi sæpe exercitu, & interdum sola fama copiarum compressi fuissent Barbari, & quidam ipsorum duces Chorosolarius & Samuch, bona quadam fortuna commisso prælio cladem

Edit. Paris. pag. 814.

A ἡ φησὶ ἅπαν τὸ δημοτικὸν τῆς πόλεως ἡ κατὰ. ἡ ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡ ἀφαγμάτων ἐκφέρειν ἀντιλήψεως, τὰ ἱππικὰ καὶ μεφίλα καὶ μέλη ἀριστάμενος, ἀλλὰ πάντ' ἔξοπλος αὐτὸ ἐξεκρέμβος. ἐτίμησε δὲ ἡ τὰ τῆς συγκλήτου ἡ τὸ δῆμος πολλῆς· ἀνωθησε δὲ καὶ τοὺς ἤδη ὑπὸ Κομνηνοῦ ἐκπεπτωκότας τῆ οἰκειοτήτων. πολλοὺς δὲ κἀκεῖνος ἀδόξους ἐξ ἐνδόξων, ἡ ἀτίμους ἐκ τιμίων ἀπέδειξεν. ὑπέστησε γὰρ τῆς τῶν ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου μνήμης, κατὰ τὸ ἴδιος ἄπαντα ὁ βασιλεὺς ἐις τὰ Μάγγανα αὐδὶ τὸ μάρτυρος. μετὰ δὲ τὸ τελεσθῆναι τὴν ἑορτὴν, τινες τῆ κακοτρόπων καὶ δόλερῶν βουλὴν ποτηραν ἐξαρτύσαντες τῆ βασιλεῖ, ἐπιβήλεσθαι μὲν, ὑποῦαι δὲ κόνι, Θεὸς τὸν σύλλογον καὶ τὸ πονηρὸν καὶ ἄδικον ἐξαυτομάνης σκακωμμα. ὁ γὰρ αὐτοὺς γνώμη, τῆ βυθῆ παραδιδόναι αὐτὸν πεζυγνὶ, ἀπὸ ἐξ. Ἐαλάσσης ὁφὸς τὸ πλείσιον ὑποπλεῖν μέλλοντα. ζητήσεως δὲ ἡ ἐρώσης περὶ τὰ συμβάντος γνωμένης πολλῆς, πολλοὶ τε μεγιστᾶνων, ἡ αὐτὸς ὁ νομικὸς ὑπαρχος ἑάλωσαν ὡς ἐπιβουλεὶ, ἡ κακοσοιστως αἰτίᾳ ὑπέστησαν, τῆ οἰκείων φιλοξένης κτήσεων, ἡ πάσης τῆς περιουσίας αὐτῶν. ἐπὶ ὅσοι δὲ καὶ ἐγκαίνια ἐξαίρετος τῆ ἄλλων ἀπάντων ὁ βασιλεὺς τῶν τῆ δημοσίων ἀφαγμάτων ἐπαύξησιν, ἡ τὰ ἰδιωτικὰν δίκαν ἐν αὐρώτει, κᾶν πάσης ἡ μείζοσι φροντίδι κατεκίνη τὰς βασιλεὺς, τῆ ἄλλων ἁπάντων ἐχώμενος, στρατηγῶν φημὶ πλεονεκτημάτων. ἡ στρατιωτικὸν, ἀνδραγαθήματων· ὧν δὲ πάντα μὲ συνεχρατικὰς ἐπαρκίας, ἡ σοφιστικὰς ἐις δόξας, ἡ δικανικὸν ἀσοβλημάτων ἐσῳρ, ἡ συκοφαντικὸν ζητημάτων ἐπιπλοκὰς τῶ Ῥωμαϊκοῦ ἐλαύνετο· ἡ ἐκραδαίνετο, ὡς ἡ αὐτὸς τὰ στρατιωμένης πάντα ἡ ἡ στρατιᾶς μεθύπτας, σωμηχάνες ἡ νομικὸν ζητημάτων ἡ ἀφοβλημάτων γενέθαιρέσεις, μᾶκρὰ χαίρων ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῆς ἀνωλίας τοῦ ἡ ἡ πολιμικῆ ὀργήσει, ἡ περιδιήσει ἀγχιπερόφρων. εὐσταθὲς δὲ ὡς ἑτέρ τις ἕτερος, ἡ φιλομοναχὸς, φιλόπτωχός τε ἡ πτῶ πάσμαι μᾶλλον ἡ πλατικὸς, ἡ χρὸς ἄλλο τι ἀμελὲς ἐτυγχάνε ἡ ἐνεδρός, φιλοῦλός ἡ ἐσάγων ἡ ποιεστικὸς, ἡ τῆ δημοσίων χρημάτων αὐξητικὸς. ἐξετάζε δὲ ἡ τὰς κρίσεις, ἡ πολλάκις αὐτὰς· ἡ ἐκ τῆ φορτικῶν ποιότητα ὑπηλλαττε, βαρὺς δυκευκλυμένος τοῖς δικασταῖς ἡ ἀφρήτος. φορτικεμένης δὲ αὐτὸ τοῖς τοιούτοις δίλωκοις, τῆ δὲ στρατιωτικῶν ὑμέλησότερος ἡ μεξυμήσατος, τὰ τῆς ἀποπολὶς, ἡ μᾶλλον τὰ ἐν τοῖς πέρμασι τῆ μέρων τῆ Ῥωμαϊκῶν ὑπὸ τῆ πολεμίων ἐφίρετο τὴ ἡγητὴ, ἡ ἰλιθίζοντο ἡ διαθέροντο ἄπαστα, τῆ τὸ τῆ Ἔφρων ὑπεδρομὴ ἡ κατεκύσει, ἡ τῆ βιαίᾳ ὑποχωρήσει ἡ δημιάτοσι τῆ ἡμιλαιμένων στρατιῶ· σωμηχὰς δὲ ὑπερχεν ἐκβρίαια ἡ δλαπάσεἰαι συχνὰ, ἀφαιξόμενα τὰ φοσυχώτος πωπὸς. διὸ ἡ ἡ ἐνδιάιμον χώρα τὰς ἰβηρίας ἠρήμωτο παντελῶς ἡ κρώτος, καὶ φρικτερρχμένη ἡ ἀθανιμία, ἡ κατὰ μικρὸν ἐπιλειπτικὰ τὴ ἡ φθίνουσα. συμμπαλαμβανόμενα δὲ τὰ ἐκεῖνοι, ἡ ὅσαι πάντη παρέκειντο Μεσοπτπμία τὴ ἡ Χαλδαία, ἔτι δὲ, Μελιτένη ἡ Κολώνεια, ἡ τὰ τῆ Εὐφράτη συνεγγίζα ποτάμιὰ. ἀλλὰ μὴν τὸ, τε Ἀρμένιακὸν ἡ τὸ Βασπρακιὰν, καὶ εἰ μὴ πολλάκις στρατεύμασιν, ὥσοτε δὲ καὶ φήμες μόνες ἐκεῖνοι, ἀνεῖργοντο τῆ βαρβάρων. καί τινες ἀρχηγοὶ τῶν, Χωροσολάζιος καὶ Σαμὴχ, εἰ μὴ ἀγαθῆ τινε τύχη τὸν ἥτταν συμβά-

* I. ἥττας.

λόπες, ἐλληνόσαρτι, καὶ μέχρι Γαλατίας καὶ Ονηλάδος ἀὐτὸς Φρυγίας τὸ ἀντιπαλον περιέθραμμ. ἐγένετο μὲν ὧν τὸ φρατωντικὸν, ἅλιδε δὲ ἡ ἀσπλοΐα γυμνόν, ἥ τε κρεττόνων ἀπελαυνομένων ἕκαστον τὰς στρατηγίας, τὸ πλῆθος ἥ τε ὁλωσὶν ἄπρεκτ & ἥ μεζόνων βαθμῶν· ἃ & καταγνόντες ἐκπρεπῶς ἐλλ, μηδὲν ὀκνησαντὲς ἢ ἀξιολόγω φρατρομένω ἥ ὧν. συμπίπτει δὲ ἐκ τούτων τὰς μὲν Ρωμαίους πανεσθίδαι & καπνπχίνας, τὰς βαρβάρους δὲ φυσᾶδας & ἐπαίρεσθαι, ἥ ἐπ πολλὰς φοορακγνόδαι πανσοδίσως· ὅτε δὴ ἥ ἐς τὸ Λύπον ἔσπεῖδηται δύζ Λρμένιός τις Παγκράτιος πωῦσμα, ἐκ ἥ ἐπότπων ὑπορχόμβος τὰ ἐκείνε στρατήματα διοικεῖν. τὰ δὲ Σωλπάτου παιδίσκος, μὰ μὲν τοῦ τὰ πλμεσομένοις τῶν χώρε τῶν Ρωμαίκὰ, ἥ πρεῖ τὸν Παγκράτιον εξόντες τινὲς, ἥ σὺραγέα τὰ Σωλπατικοῦ στρατοπέδε ἐσίνοντο, ἥ καπέκεινον· ἐφ' οἷς ἐγὼ δυσθυμήσας ὁ Σωλπίος, ἐφίεται τὰ σφόσα ἴσπαι. πρὸς τὸ Λύπον δὲ ἀνδυπάτερεβε, & δι' ὀλίγων ἡμερῶν αὐτὸς τὸ Λύπον ἢ τὰ πρεῖ αὐτὸ πάντα πεφπονεσμένος, στρατῷ τε ὀχυρώσας, ἥ στρατηγοὶς ἐξιολόγους τὰ ἐκείνε παραδὰς, τὰς ἥ Ρωμαίων ἐπιφανείας αὐτὸ τε ἐφ' τῶν πεζῶν χώρων ἀπεὶ ρησεν· ἐκεῖ μὲν δὴ ὧν οὕτω ταῦτα, ἥ οἷς ποκὰτο σκυλμὸς τὰ Ρωμαϊκὰ πεζηγορπκε κατὰ τὰ τῶν Λυσίων ἥ ἢ ἄλλων πάντων ἀπαντλώ. ἐν δὲ τῇ δύσει χρ ἢ τελεῖν ἐνδικτιῶνα, ἀρχόντων τῇ πρεῖ ἢ Ιερου ποτωμὸν τὰ μαγίστρου Ἐπιτλείου τὰ Λποκάπε, ἥ τὰ μαγίστρε Νικηφόρε τὰ Βοτανειάτε, τὸ ἥ Οὖζον ἔσος. (γάρος δὲ ἥ οὗτοι Σεουῆρον, ἥ ἢ Πατζηνάκων ἀγωνιστῶν τὰ ἥ πολυπαθέσων.) παγγόνε μετὰ τὰς οἰκείας ὑποτελὰς ἢ Ιερου παραλθὲ, ξύλοις μακρὸις ἥ λέμβοις αἰτομφίμοις, ἥ βύρσαις, τὰς ἐξκαλλοντας τῶν αὐτῶν περαίωσιν ερανιώπας, Βυλγάρους τὲ φημι καὶ Ρωμαίους, καὶ λοιποὺς τὰς ὄντας σὺν αὐτοῖς καπηγωισαντο αἰφνιδίως, καὶ τὰς ἡγεμόνας αὐτῶν τὸν τε Λποκάπλιν Βασίλειον ἥ τὸ Βοτανειάτῶν Νικηφόρον αἰχμαλώτους ἀπάγαγον, καὶ τῶν πεζῶν τον Ιερου πᾶσαν ἐπλαρωσαν ὑπαιθρον. συντετοσότου γὰρ τὸ ἔθνος, ὡς οἱ εἰδότες διαβεβαιῶντο, εἰς ἑξήκοντα μυριάδας μαχίμων ἀνδρῶν καὶ πολεμικῶν. μοῖρα δὲ τις αὐτῶν ὡς ὀλαχίστη τῶν ὀσημαδέσα, ἄχρι Θεσσαλονίκης καὶ αὐτὰς ἐλλάδος * εἰσῆλθεν, καὶ πᾶν τὸ φορυγὸν καταλυμλιώσατο ἢ ἐκιράσης, καὶ λοιπὸ ἤλασσε ὡς ἀεὶ Θρωπικὸ. χρεμωτὶ δὲ περιπεπτωκῖα πολλῷ, ὅτε φορὸς τὰς σφετέρας ὑπείφερε, ὡ μόνον τὰ ἀλλότρια, ἀλλὰ καὶ τὰ ἴδιπς χρήδν ἀπέβαλον ἅπαντε, ἥ δυσχὴς εἰς τὸν παρεμβολὴν ὑπαπέζδιεν. ὁ δὲ βασιλὰς πωῦσθούλης πρεῖ τὸ πλῆθος τοῦτο, ὡρᾶτο μὲν ἔ ἐδημόνες, στρατιὰν δὲ ἀθρόσαι καὶ διωπέμες ἀξιόμαχος ἀφῆναι κατ' αὐτῶν ἐπιπροτόρος λιὰ, ὡς μὲν τινες ἔλεγον, ἥ· ἀναλωμάτων φεῖσθαι· ἐω δὲ, ὡς ἐφαλὴ, φιλοχρημάτος, καὶ τὸν ὀβολὸν πάσης φορτιμδν· ὡς δ' ἴσως, μὰ ὄσα Σαρδὼν ἀφὸς ποσάτλιε, ἰχνὶ ἀντεπαραξάδαι. ἅπαντες ὧν ἀφῆσμαχον τὸ ἥ ἐναντίον πλῆθος διῆχνέζοντο, ἥ ἀμήχανος ἐδόκει πᾶσιν ἡ λύτρωσις, ἥ μυτικὰν ἤδη οἱ πλέους ἐβουλδιοντο. ὁ δὲ βασιλὰς φρισβείας φρὸς τὰς ἐπαρχὰς αὐτῶν ἐγαλκὰς, ἐπιφρατο ὡς οἷόν τε παρατχεῖν αὐτὸς

A fortiti essent, etiam usque ad Galatiam, & Onoriadem, atque ipsam Phrygiam adversarii excursitent: miretabatur enim exercitus, male instructus, & inermis, quod semper praestantiores abdicaretur praefectura, majorum stipendiorum & honorum causa, quae quidem culpa minime vacabant: quum nihil strenuum aut memorabile hac de causa gereretur. quibus rebus effectum est, ut Romani imbecillitore redditi terrore complerentur; Barbari vero inflati animo efferrentur, & multa confidentia irruptiones facerent: cum etiam ad Anium missus fuerit Dux Armenius quidam, nomine Pancratius, polB licitus res ad exercitum, qui ibi aderat, spectantes se pro virili parte administraturum: quum vero Sultanus Illiae iter faceret, neque tamen Romanorum regionem vexaret; quidam ex iis qui cum Pancratio erant, erumpentes, extremum agmen Sultanici exercitus laedebant, & cedebant, Edit. Paris. quibus de causis Sultanus graviter indi- pag. 815. gnatus ulterius progredi desistens, ad Anium reversus est, & paucis diebus, tum ipsum Anium, tum finitima omnia loca in suam potestatem redegit, & praesidio imposito munita, ac ducibus idoneis tradita, Romanorum exemit Imperio. Haec igitur in hoc statu erant, & tantae vexationi obnoxia erant Romanorum loca in Asia & C in omni Orientis regione: in Occidente vero circa tertiam indictionem, quum praefectae oppidis ad Istrum fluvium fitis Magister Basilius Apocapes, & magister Nicephorus Botaniates, Uzorum natio, (hi etiam sunt genente Scythae, & Parthicis nobiliores, & multitudine superiores) cum tota gente, & propriis impedimentis transmisso Istro longis navibus, & lembis e caudice cavato factis & utribus, milites transitum prohibentes, Bulgaros inquam & Romanos, & qui cum ipsis erant, statim debellarunt. ac duces ipsorum Basilium Apocapem & Nicephorum Botaniatem captivos abduxere, omnemque ad Istrum D planiciem complerunt. excreverat enim natio, ut ii, qui viderant, confirmabant, ad sexcentas bellicosorum virorum millia, & quidem haud minima pars ipsorum divisa usque ad Thessalonicam, & ipsam Graeciam irrupit, & obvia omnia vexavit diripiendo, infinita abacta praeda: Sed, quum in vehementem hyemem incidisset, quando ad suos redibat, non solum aliena, sed etiam sua fere omnia amisit, & infortunio accepto in castra reversa est. Imperator autem de eorum multitudine certior factus, cruciabatur animo. & aegre ferebat, exercitum aduco cogere, & idoneas copias contra ipsos mittere cunE ctabatur, ac fegnis erat, ut quidam aiebant, sumptibus parcens; erat enim, ut diximus, avarus, & nummum omnibus rebus anteponebat; ut vero alii, quod non consideret adversus tantas vires posse acie decertare, omnes enim aliterebant adversiarium multitudinem inexpugnabilem, omnibusque impossibilis redemptio ducum. videbatur, & de migratione jam plures cogitabant. Imperator autem missis legatis ad principes nationis, tentabat ii factu possibile esset ipsos abducere, & sibi con-

ciliare multis missis muneribus, quibus deliniretur, atque adeo aliquos ex ipsis crebris beneficiis exceperat. Sed natio maxima, & idcirco quotidie irruptionem faciens ut stipendium illud haberet in multas Bulgariæ partes, jam ipsam quoque Thraciam & Macedoniam opprimebat. non ferens autem convitia Imperator, quod ab omnibus palam, ut avarus atque sordidus incessebatur, & accusabatur, regia urbe egressus, ad locum, qui Chœrobacchi vocatur, castra ponit e haud plures centum & quinquaginta millibus secum adducens, ex quo plures admirati, quomodo cum hisce homunculis adversus tantam multitudinem congredi auderet. verum quum ille in hujuscemodi apparatu versaretur, ac decogendo exercitu consuleret, quidam ad ipsum accurreates accessere, atque duces redemptos nuntiarunt, & totius nationis interitum, afferentes duces ipsorum consensis navigiis Istrum transmisisse, reliquum vero multitudinem fame ac peste, & a finitimis Bulgaris & Patzinacis debellatam funditus interiisse, Deo omne illud opus procurante. fertur enim Imperator desperatis rebus indixisse jejunium, & sibi & populo, & assiduas supplicationes adhibuisse, ipse pedes simul cum lacrimis incedens, & contrito corde. qua die conspecta est in Tzourolo ab Uzis in tabernaculis commorantibus militum multitudo in acie enitcare, & cum summa festinatione crebra contra ipsos tela jacere, ita ut ex ipsis nemo illæsus remanserit, quin vulnus acceperit. Imperator autem Deo sacrificio cum gratiarum actione peracto, recta ad regiam urbem se contulit, quam reperit admirationis ac stuporis plenam, votaque Deo pro accepta salute persolventem. verum omnes quod factum erat, divinum miraculum censentes, Imperatoris erga Deum pietati adscribebant, quod virtute, & non vitio, aut potentia Imperatoris, sed religione Deus ipse flexus esset. Post hujuscemodi cladem, quidam ex ipsis ad Imperatorem se contulere, a quo acceptis agris publicis Macedoniæ Romanis fleterunt, & socii ipsorum, atque eis obedientes hactenus fuere, honoribus senatoriis, atque illustribus dignati. Agebatur autem tunc sextus annus imperanti Duci, Indictione tertia, anno ϛϡϟϛ ab orbe condito. Anno vero superiore circa mensem Septembrem, Indictione secunda, vigesimatertia die mensis, circa secundam noctis vigiliam, terræmotus ingens factus, & omnium qui unquam fuere maxime terribilis, ab occidentis partibus incipiens, atque adeo vehemens, ut & domos multas everterit, & templa & colomnas, & similia illa quæ jam diximus, accidere Rædesto & Paalo, arque Myriophyro, ita ut murorum partes usque ad ipsam fundamentum diruta sint, & domos plurimæ, & multa cædes facta; quinetiam Cyzicas haud expers damni fuit. Siquidem templum Græcorum, quod in ipsa erat, commotum est, ita ut maxima illius pars deciderit quum esset maximum spectaculum, tum quod munitissimum erat, tum quod ea pulcherrimo lapide, & maximo admirabilem structuræ ordinem habebat, tum vero quod

Edit. Paris pag. 816.

pag. 817.

καὶ καταφεύλας, πολλὰ πάνυ ὑποτείλας ἀπεχαρά καὶ θυλακίσια. χαείσμασι δὲ ἑτέρως αὐτῶν αἰδρεῖς ἐδεξιώσατο. μέγιστον δὲ ἔθνος ἦν, καὶ ἀεὶ πάντα πρὸς ἐσπέρας ἐσαμένοις ἐπιφερόμενον, ἐκ πολλοῦ μέρους τῶν Βουλγαρίων, ἤδη δὲ καὶ τῆς Θρᾴκης ἐκ τῶν Μακεδονίας σωιέθλιβε. μὲν φέρων δὲ ὁ βασιλεὺς τὰ λεγόμενα. ἀναίδην γὰρ παρὰ πάντων ὡς φονεὺς καὶ γλίσχρος διεσύρετο τὸ δὲ διαβάλλον, ἔξωσε ὁ βασιλέως, καὶ περὶ τὸν πάππαν, ὃς Χειροβάκχος καλεῖται, τῶν σωμάτων πύργους, ἃ πλοῦς ἦν ἐπαπὸν προσέπεσε τραγικῶς ἐκαγόμενος μεθ' ἑαυτῶν. ὅθεν ἦν πολλοῖς θαυμάζειν ἔπεμε, ὅπως μετὰ τοσοῦτον ἀνδραπόδων φορὰς τοσαύτων πλῆθος ἀπεδείλιασεν. ἐν τοιαύτῃ δὲ παρασκευῇ ὄντος αὐτῶ, καὶ περὶ συναγωγῆς βουλομένου ἐραπᾶ, ἥρμοσαν πρεσβεύσαντες βάρβαροι τινὲς ἰδιῶται τῆς βασιλέως τῶν τε ἦθος πρὸς τὸν πολέμιον λύτρωσιν, καὶ ὧν ἔθνος πάντες τῶν ἀπάλιστα φράζοντες ὡς οἱ μὲν ἀγυιάσις αὐτῶν ἐμβάντες σαφῶσι, ἐς Ἴστρον ἐβεβήκασι. τὸ δὲ πλεῖστον πλῆθος λιμῷ τε καὶ λοιμῷ, τοῖς τε παρακειμένοις Βουλγάροις καὶ Πατζινάκοις κατακολουθήσαν ἄρδην ἀπώλοντο, θεῶ τὰ πᾶν ἐργασάμενον. λέγεται δὲ ὡς ἀτονῶν ὁ βασιλεὺς τὰ πάντα, νηστείαν παραγγείλας τῷ τε πλήθει καὶ ἑαυτῷ, λιτανείαν ἐστεῶ ἐποιήσατο, αὐτὸς πεζὸς συμπροβάλλων μετὰ δακρύων ἐκ συντετριμμένης καρδίας, καθ' ἣν ὥραν ἐφάνη τοῖς ἐν τῇ Τζουρόλῳ ἐσκηνωμένοις τῶν Οὔζων πλῆθος στρατιωτικὸν ἐπιτηδείως, ἔξωθεν σωὶ πυκνῇ βάλλειν κατ' αὐτῶν ἀφίεσθαι σωωχῇ, ὥστε μηδένα ἐξ αὐτῶν ἀπρομάχου ἄτρωτον. ἀδὲ βασιλεὺς τῇ Θεῷ θύσας τὰ χαριστήρια, ἀθὺς ὡς βασιλέως πεπόρευτο. ὡρᾳ δὲ ἦν ταύτην ἐκπλήξεως γέμουσαν, καὶ τὸ σῶσαι τῇ Θεῷ ἐπιδόσεως· ἀλλὰ πάντες ἁπλῶς θεοσημείαν τὸ γεγονὸς ἐλογίζοντο, ἐν τῷ τῶ βασιλέως περὶ τὸ θεῖον εὐσέβειαν τὸ πᾶν ἀποτίθεσθαι, ἀρετῇ μὲ καιρῷ καὶ τῇ ἀρχαιᾳ ῥοπῇ καὶ περὶ τὸ θεῖον ἐλαβείᾳ τὸ θεῖον ἐπιπλεόμενον. φοσεῖλε δὲ πάππα τινὸς μετὰ τὸν τοιοῦτον ὄλεθρον, τῇ βασιλεῖ, χώραν λαβόντες δημοσίαν ἀπὸ τῆς Μακεδονικῆς, τὰ Ῥωμαίων ἐφρόνησαν, ἐν σύμμαχοι καὶ ὑπήκοοι τούτου μέχρι τῆς δῦρο γεγόνασι, ἐν ἀξιωμάτων συγκλητικῶν ἐν λαμπρῶν ἠξιώθησαν. ἐν δὲ τὸ τοιαῦτα ὅτος μὲν ἔτους βασιλεύοντι τῇ Δεσπ, ἰνδικτιῶν γ'. ἔτος ϛφοϛ'. τῆς κοσμικῆς κτίσεως. ἐφ' δὲ πάσι τῶ ἔτους κατὰ τὸν Σεπτέμβριον μῆνα τῆς δ'νάρας ἐπισημάσεως, κγ'. ἄγοντος τὸ αὐτὸ μῆνος, περὶ δ'νάραν φυλακὴν τῆς νυκτὸς, σεισμὸς ἐξαίσιος γέγονε τῇ πάσῃσα γενομένων ἐκπληκτικώτερος, ὃ τῶν ἐπιτηδείων μερῶν ἀρξάμενος. τοσοῦτος δὲ ἐν τῷ μήκεθος, ὡς καὶ οἰκίας ἀναρριφῆναι πολλὰς, καὶ ναοὺς, καὶ * οἴκους· τὰ δὲ ὅμοια δὲ πᾶς ἐφημίσεις πεπόθασι κίονας. Ῥαιδεστὸ τε καὶ Παάλου, καὶ τὰ Μυριόφυτον, ὡς καὶ μέρη τειχῶν ἀναστραπῆναι ἄχρις ὑπεβάθρας, καὶ πλείστας οἰκίας, καὶ φόνου γενέσθαι πολλοῦ. ἀλλὰ μὲν καὶ ἡ Κύζικος, ἀπέτε ἐκ τὸ ἐν αὐτῇ Ἑλληνικὸν ἱερὸν καταπεσεῖν, καὶ τῆς πλείστης μέρος καπέσαι, μέγιστον δὲ χρῆμα πρὸς θέαν δὲ ὀχυρώσεως τῷ λίθου τὸ κάλλιστα τε ἐκ μεγίστου ἁρμονίαν τῷ ἀκριβεῖ, τῷ ὕψει τῷ μεγέθους ἄρρ

* Interp. l.

κακα, ἡ μίχρι δὶ δύο ἐνιαυτῶν ἕκαστη φορὰ δίκην ὀπτῆς φοίνικος συσσεισθεῖσα μεθαμῶς τοῖς ἐξωτέρους μνημονεύουσι. τὰ αὐτὰ δὲ καὶ ἡ Νίκαια πέπονθε. κατενίσθη δὲ καὶ ἐν ταύτῃ, ὅ, τε ἐπ' ὀνόματι † ἁγίας Σοφίας ναὸς, καὶ ὁ λεγόμενος Φ ἁγίων πατέρων ναὸς, καὶ τὰ τείχη δὲ σὺν τοῖς πολίταις οἰκήμασι κατεπεπτώκασιν, ὅ τε δὴ καὶ τὰ τῆς τρόμου κατέλιξε πλέον. ἦσαν δὲ ταῦτα καὶ ὑστεραίας μὲν ἁμαρτόντων, καὶ χόλος θεῖος ἐξέπαιστος· γενέσθαι δὲ καὶ τὰ τῆ ῥηθέντος ἔθνους ἐπίλυσιν καὶ κατάλυσιν. ἐν δὲ τοῖς θεσπισμοῖς ἃ τὸ ἐνεστὼς μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ μέλλον προθεωρεῖται καὶ προσημαίνεται. καὶ Μαΐῳ δὲ μηνὶ τῆς ιδ'. ἐνδεκάτους ἑφάνη κομήτης κατόπιν τοῦ ἡλίου δυόντος, τὸ μέγεθος σελήνῃ πλήρει φέρων, ὅτε δὴ πλησφαὴς γένεται. καὶ ὄφεως μεσουρανοῦντα ἐπέμενον κατόπιν καὶ ὁμίχλαι. ἐν δὲ τῇ ἑπόμενῃ ἤρξατο παραδεκάτους βοστρύχους τείνας. καὶ ὅσον ὅτι προετάπεινοῦτο, τὸ μέγεθος τοῦ ἀστέρος ὑπέλυεν. ἀπέτεινε δὲ τὰς ἀκτῖνας ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ πρὸς ἑῴαν πρόκειται, καὶ ὡς ἐπικρατῶν ἄχρις ἡμερῶν μ'. Κωνσταντίνου δὲ τοῦ πατριάρχου Θεσσίου, Ἰωάννης μοναχὸς ὁ ἐπίκλην Ξιφιλῖνος προχειρίζεται. ἦν Τραπεζούντιος μὲν ἁρμαίοθεν, ἀνὴρ δὲ σοφὸς καὶ πρὸς ἄκρον παιδεύσεως ἑλληνικῆς, καὶ τοῖς πολιτικοῖς παγίβλεπτος γεγονὼς, καὶ ἀρετῆς ἐφρόντιζε μεμελημένος, ὥστε ἐν ἀρχῇ τῆς διαιτείας καὶ τῆς ἡλικίας τὸν μοναχικὸν πολιτεύσασθαι βίον, καὶ † ἀπαχαρτικὸν ἑλέσθαι βίον χρόνον ἐκ ἐπὶ μικρὸν παρὰ τὸ τοῦ ὀλύμπου ὄρος. ὅθεν καὶ ὑδὸς ἄξιος πλὴν αὐτὸ ἐνομίζετο πρὸς † ὑψηλὸν τοῦ πατριάρχου βαθμόν. ἐκ δὲ ἀπαναισύμβους καὶ φεύγων ἰδιώτην πρὸς τῆς τιμῆς. ἀλλὰ μὴν καὶ Θεοδούλου τοῦ Βουλγαρείας Ἀρχιεπίσκου κοιμηθέντος, προχειρίζεται ὁ βασιλεὺς Ἰωάννην τινὰ μοναχὸν ἐκ † Λάμπης μὲν ὁρμώμενον, συμπαπηλοῦ δὲ ἐ σύμπονον τοῦ Ξιφιλίνου. ἀπὸ δὲ μηνὸς Ὀκτωβρίου νόσος ἐνσκήψασα τῷ βασιλεῖ, κατέρριψεν αὐτὸν δεινῶς ἄχρι τοῦ ἑπομένου Μαΐου μηνός· ἐν αὐτῷ δὲ τούτῳ κατεργάσατο, καὶ τῆς ἐντεῦθεν ζωῆς ἀπέγαγεν. ἡ δὲ οὐσία τούτου ἐκ ἴσθα προσδόκητα γέγονεν· ἀλλὰ ἐξαπόντως ἀφθοῦς, ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Νικολάου ἐναπετέθη, ἣ καλεῖται Μολιβωτός. ἔζησε δὲ ἐν τῷ βασιλεῖ χρόνους ζ'. ἐ μῆνας ἓξ. ἦσαν δὲ αὐτῷ παῖδες ἐξ Εὐδοκίας τῆς βασιλίδος, ὧν ἔτι ἰδιωτῶν ἠγάγετο, ἄρρενες μὲν τρεῖς, Μιχαὴλ, Ἀνδρόνικος & Κωνσταντῖνος· τούτων πορφυρογέννητος ἦν ὁ Κωνσταντῖνος. πάντες δὲ βασιλεῖς ἀνηγόρευσε. θήλειαι δὲ τρεῖς, Ἄννα τε καὶ Θεοδώρα, καὶ Ζωή. Καίσαρα δὲ † αὐτὸ ἀδελφὸν Ἰωάννην προχειρισάμενος, κοινοῦ βουλεύματος μετεποιήσατο ἐ συμμάχων ἐτίθετο. μᾶλλον δὲ τελευτῶν, ἔγγραφον ἀπέστειλε τοῖς πᾶσιν, ὡς ἐκ ἂν ποτε παρά τινος αὐτὸ παῖδας βασιλέα ἕτερον δέξασθαι· ἐν ᾧ καθυπέγραψαν ἅπαντες, ἅμα μὲν καὶ ἡ βασιλὶς Εὐδοκία, ὡς ἐκ ἂν ἰδίᾳ αὐτὸ πρὸς ἄλλον ποτὲ ἐλέσθαι συνοικέσιον, καὶ ἀπαρτιδὸν τῇ πατριάρχῃ φυλάττειν δόξαν. ὅθεν καὶ παρὰ τῇ γυναικὶ ἡ βασιλεὶ τὰ πάντα * πεποίηκε, σωφρονεστάτη τε νομιζομένη πάσῃ, καὶ παιδοτρεφοῦσα ἀκεχθεστάτη, καὶ πρὸς τὰ τοῦ κοινοῦ διοικεῖν ἐπιτηδειοτάτη. πλείστῃ δὲ καὶ ἡ βασιλὶς ἐνῶν ὧν ἐξέπεσε καὶ μικρόν τι πρὸς. ὥθεν δὴ λέγειν τινὲς ἐπιβουλεύσαι αὐτῇ, ὡς τιμῆς μὲν καὶ χρημάτων ἐκ ἀ-

* Ἰσ. πεποίηκε.

edificium videretur & altitudine & magnitudine idonea in perpetuum permanſurum: & uſque ad duos annos ex eo tempore frequentes terræmotus fiebant adeo ingentes, ut ejuſmodi majores natu minime meminiſſent. eadem damna perpeſſa eſt Nicæa, in qua templum ſanctæ Sophiæ dicarum, & ſanctorum patrum ædes conquaſſatæ ſunt, & muri cum civium domibus collapſi ſunt, & loca quoque Dtomi penitus corruerunt. Erant hæc peccatorum exacta ſupplicia, & prorſus ira divina, & innuebant modo dictæ nationis adventum & interitum; in divinis enim portendit non præſens tantum, ſed etiam futurum prævidetur & præſignificatur. Maio quoque menſe, quartadecima Indictione apparuit crinita ſtella poſt ſolem Occidentem, lunæ magnitudine, quando ipſa plena eſt lumine, quæ eo tempore ſumum emittere, & nebulam videbatur, & inſequenti die cœpit crines oſtendere, qui quantum protendebantur, tantum ſtellæ magnitudo deficiebat; immiſit autem radios ad Orientem, & ad eam partem progredi quadraginta diebus perſeveravit. Mortuo vero patriarcha Conſtantino, Joannes monachus cognomento Xiphilinus deligitur, Trapezunte oriundus, vir ſapiens, & eruditiſſimus & in rebus politicis ſpectatus, & virtutem ſedulo ſectatus, adeo ut in principio florentis ætatis monaſticam adminiſtrationem ſuſceeperit, & vitam ſolitariam degere inſtituerit, tempore haud exiguo in Olympo monte: quare nemo præter ipſum dignus habebatur, qui ad alium Patriarchæ gradum perduceretur, tamerſi recuſans, ac fugiens ad eum honorem compulſus eſt. Quinetiam vita ſancto Theodulo Bulgariæ Archiepiſcopo delegit Imperator Joannem quemdam monachum Lampenſem, qui idem monaſterium cum Xiphilino coluerat. a menſe autem Octobri, morbus gravis Imperatorem invaſit, qui eum graviter affligebat, uſque ad ſequentem menſem Majum, quo ipſum profligavit, & vita privavit. ejus vero exequiæ non ubi expectabat, celebratæ ſunt; Sed per mare doctus, in monaſterio ſancti Nicolai, quod Molibotum vocatur, ſitus eſt: vixit in Imperio annos ſeptem, menſes ſex. fuere ipſi liberi ex Eudocia Auguſta, quam adhuc privatus duxerat uxorem, mares tres, Michael, Andronicus, & Conſtantinus. horum porphyrogenitus erat Conſtantinus, omneſque Imperatores declaravit. fœminæ autem tres, Anna, Theodora & Zoe, & quum Cæſarem ſuum fratrem Joannem delegiſſet, ſocium arcanorum conſiliorum, & deliberationum aſcivit. Quum diem ſuum obiturus eſſet, ab omnibus ſyngrapham petiit, qua pollicerentur numquam ſe præter ipſius liberos, alium Imperatorem ſuſceptaros, & omnes ſubſcripſere. Quinetiam Imperatori Eudocia numquam ad alterum conjugium ſe tranſitutam promiſit: perfectamque ipſam ſyngraphan patriarchæ ſervandam tradidere. quare & dum uxor, & dum Auguſta fuit, omnia ita fecit, ut & viro caſtiſſima, & in inſtitutendis liberis diligentiſſima, & in adminiſtranda republica maxime idonea haberetur. Moritur Imperator annos natus ſexaginta, & paulo amplius. conſueverat autem dicere de iis, qui ſibi inſidia-

Joannes Xiphilinus.

Edit. Paſſ. pag. 212.

rentur, se honore, & pecuniis haud quaquam eos privaturum, sed ut captivis argento emptis usurum, non autem eos ut liberos homines habiturum; adeni autem, ajebat, eos ego ipsis libertatem ipsis excidere fecerunt. Disciplinis eximie deditus ajebat, utinam ex iis potius quam ex Imperio cognoscerer. quumque alto animo esset, cuidam qui sibi dixerat, se libenter pugnantem proprium corpus pro illo oblaturum, meliora, inquit, loquere, ac si me lapsum videris, ipsemet mihi plagam infer: ad eum qui studiosè leges inquirebat, properea quod peccare cuperet, dixit; istæ nos leges perdidere.

EUDOCIÆ cum liberis Imp.

Obtinuere autem Imperii fceptra, & conjunx ipsius & liberi. Turci vero Orientis regionem percurrentes, rursus eas Romanorum copias quæ ad Mesopotamiam erant, sed maxime iis quæ ad Melitenem castra posuerant, obsidebant; qui commeatus indigentes & iis cibis, qui sibi frequenter suppeditari consuevérant privati, inopia conflictabantur, ac misere degebant. ad hæc irati ob rerum inopiam cum indigenis militibus conjungi ac fluvium Euphratem cum ipsis tranſire nolebant. Advenientibus igitur Turcis, quum foli Melitveni reſtitiſſent ſine ipſis, facile a Barbaris procul facultantibus lædebantur, & vulnera accipiebant. quum illi nihil detrimenti accipe-
Edit. Paris. pag. 819.
rent, quoad coacti ad fluvium ſuguerunt, & ad pugnandum conſtitere vel inviti, & terga dare vi compulſi cunt. quumque ſuperati eſſent, multi ex ipſis cecidere, quidam a Barbaris vivi capti, reliqui in urbem Melitenem ſe incolumes recepérunt, quos Barbari contenmentes, veluti debellatos, & imbecilles percurrunt uſque ad Cæſaream omnia diripientes, & everentes, atque igne ſuccenſo cremantes, impetu quoque facto in magni ac celeberrimi Baſilii templum, omnia incendunt, & ſacra diripiunt; & irrumpentes ipſius ſancti ſepulcrum, ſanctis ejus reliquiis nihil detrimenti inferre potuerunt; erat enim diligenter præmunitum, & circum ſtructa quædam ædificia ita corroborata, ut ad demolliendum diuturno tempore indigerent. Otia vero quæ foramininibus appoſita fuerant, auro & margaritis elaborata pretioſiſque lapidibus, adimunti: omnibuſque ſublatis ornamentis inde proficiſcuntur, multis interfectis Cæſarienſibus, temploque polluto: & inde reverſi tranſeunt per angustas vias ad Ciliciam ducentes, ita ut nemo præſenſerit ipſorum adventum. quumque repente comparantes Cilicas multo terrore compleſſent, multam eorum qui ſibi occurrerent, cædem fecerunt. diutiuſque in ipſa provincia commorati quum eam vexaſſent, ſpollis, ac prædā, & captivis multis potiti ad Chalep ſe recepere, a quodam transfuga Amertice nomine eo perducti qui Romanis inſeſtus erat. & imperante ſene Michaele ad eum transfugerat, magnaque dona, & honores, ac prædia conſequutus fuerat; ſed apud Imperatorem Conſtantinum Ducam accuſatus, quod ipſum gladio interfecturus eſſet, hac de cauſa perpetuo fuerat exilio condemnatus. verum quum rurſus revocatus adverſus Turcos miſſus eſſet, tunc ob rerum, quæ ad victum neceſſariæ ſunt, inopiam, ſeſe Turcis adjunxerat, & regionem peſ-

A σοτρήσασ ταύτας, αὐτ' ἐλαφίρων δέ, ὡς ἀργυρωνήτων ἐχρήσατο. ἀφειλόμενοι δὲ αὐτ' ἐγω τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῖς, ἀλλ' ἡ νόμοι ἐκπτώσεις τῆς πολιτείας ποιήσαντες. τοῖς δὲ λόγοις ἐξέχυς ἀφοσκεμένοις, ὄφελον, ἔλεγαν, ἐκ τῶν ἢ τῆς βασιλείας ἐγκωμίων. γενναίος δὲ ὢν τὴν ψυχὴν, ὡρμᾶς τινα εὐρκάτα, ὡς αὐτὸς ἀν ἡδίως μαχόμενος ἐκεῖνα τὸ ἴδιον σῶμα προβάλοιτο. ὑφήμει, εἶπε, ἢ ἐς βάλοὶ γε πισότερ ἐπίτηγχανε πλημὶ ἢ αὐτός. ἀφὸς δὲ τὸν τῆς νόμιμος ἐξακελεβώμενον ὑπὸ τῆ βάλεδαι ἀδικεῖν. ἀπὸ, ἔφησαν, οἱ νόμοι ἡμᾶς ἀπολωλέκασι.

Κατῆρον δὲ τὰ σκήπτρα τῆς βασιλείας ὑπὸ σὺζυγος αὐτὸ ἢ οἱ παῖδες. οἱ δὲ τῶν ἑῴων καταρίχοντες Τοῦρκοι, πάλιν τοις περὶ τῶν Μασσοποταμίαν ἐφηβρῶσι, ἢ μάλιστα τοῖς περὶ Μελιτηνὴν ἐσραπευδαμένοις Ῥωμαϊκοῖς σρατεύμασιν. εἴπερ τὰ ὀλωνσμοῦ ἐνδεισαντες, καὶ τῆ σιωπῆς παρικομένων αὐτοῖς σιτηρεσίων σερομένοι, ἐνδιῶς εἶχον καὶ ταπεινῶς. ἀφὸς τάυτας δὲ ἐ ὀρρίπως ἦ τὰν ὑδέναι, καὶ μὰ τοὺς ἐδαγμένοι σρατιώτας βούλεδαι σωπλεῖν, ἢ τὸν Εὐφράτιν σωὶ αὐτοῖς περαιῶσδαι. ἐπερχομένων ὅων τῆ Τούρκων, μόνοι οἱ Μελιτίωοὶ ἀντεξάντες ἀτὰρ αὐτῶν, ὡμαρῶς ὑπὸ τῆ βαρβάρων ὡς ἐκπόλεμον ἐλυμαίνοντο ἢ καπνικρώσκοντο, ἀπαδῶν αὐτῶν ἔβαλλόντων, ὡς ἀνωκαδέντες εἰς τὸν πόλεμόν τι ἔργων, καὶ ἀφὸς μάχλω ἢ ἀκοντὶς ἴσταρ, ἢ νάπα δοῶναι παριδιάσκεσαι· καὶ τροπῆς γενομένης ἔπεσον σωχοὶ ἐξ αὐτῶν· τινὶς δὲ ἢ ζωγρίαι ὑπὸ τῆ βαρβάρων ἐληφθησαν· οἱ δὲ λοιποὶ τῆ ἄσεα τὴς Μελιτηνῆς ἀνεδύσεσαν· περιφρονήσαντες δὲ τὰυς οἱ βάρβαροι, ὡς ἤδη καπεραφέντας ἢ ἀθρώς ἐπερχόμενα ἄχρι Καισαρείας, κατωλιζόμενοι πάντα ἢ καπαρρήσσοντες, ἢ πῦρ αὐτῆς ὑπαπάντοντες, ἢ τῆ σκηνῆ τὸ μεγάλα καὶ περιφήμου Βασιλείου ὑπεπιθέντες, ὅθεσι μὲν ἅπαντα, ἢ τὰ ἱερὰ καθαρπάζουσι· φροσραχάντες δὲ ἢ τῆ ἁγίου σορῆ, τῆ ἁγίᾳ αὐτῆ λειψάνῳ θήσαύ τι ποιῆρον, κἀμοὶς ἠδυσθῆσαι. φροκαπεφάλιζε γὰρ ἢ περιελίδμενο κτίσμασιν ὀχυρὰς ἢ χρόνου ἀσφάλειος * πολὺν φὸς καθαλίμαφόρων. τὰ δὲ τῆς ὑπὸς περιεπλοῦτα ζυελῆς χρυσῆ ἢ μαργάρου ἐξεργασμένα ἢ λίθοις, ἐξαίρουσι, καὶ τὸν ἔλον κόσμον ὁμῶ συμφορασάντες, αἰρουσι ἐκέδεν, παραδόντες πολλὴς τῆ Καισαρέων σφαγῆ, ἢ τὸν ναὸν καπερράσαντες, κρὶεὶδὲν ὑπορῆ ἐαντες, διέρχονται τὰς εἰς Κιλικίαν ἄχοντες ἐνωσπους, μηδενὸς προγνόντος τῶν τῆδεν ὑφόδον, ἢ τοὺς Κίλικας ἐπεφανίους ἐκπλήκτους, ἐμφοβῆς φέργασαντο, φόνον πολὺν ποιοῦντες τῆ παραμετρόπτων αὐτοὺς· χρονίσαντες δὲ τῆ χώρᾳ, καὶ πολὺν λιμμιαμῆρει, ἢ λαφύραν ἐαυτὸς ἐμπλήσαντες καὶ λείας, ἢ αἰχμαλωσίας πολλῆς· ἀπίασι φὸς τὸ Χάλαπ, παρά τινος αὐτομόλου Αμερτικὴ λεγομένου ὀδηγηδέντες ἐκείσε, δυσμενὴς ὑπῆρχε Ῥωμαίοις ἐξκεμένου, ἐπὶ τ' γέροντος μὲν Μιχαὴλ αὐτομολησαντος, ἢ τυχόντος μεγάλων δωρεῶν καὶ τιμῶν καὶ ἀξιώσεων, κατηγορηδέντος δὲ παρὰ τῆ βασιλέως Κωνσαντίνῳ τῆ δούκα, ὡς μέλλοντος αὐτὸ μαχαίρᾳ ἐξκχειρίσασθαι, ἢ διὰ τῦτο καπεκλήδητος αἰδίῳ φυγῇ, πάλιν δὲ γε τυχόντος ἀσκλήσεως, ἢ ἀποσάντος κατὰ τῆ Τούρκων. τῳηκαῦτα ἢ ἐξ ἀπά-

πιν τῇ ἀναχαίνι φοδεμίτι τε τοῖς Τυρκοις, ᾗ τῶν Α
χώρων ἐχτιδίντος κάκιστα. γαλόμενος γαῶ ἐν οἷ τε
Τυρκοι ᾗ οἱ Χαλκίτται, ᾗ ὁμολογίαι δόντες ἀλλή-
λοις, τῶν δε Συρίᾳ Αντιόχειαι Φ τὰ περὶ αὐτὸν κακῶς
διετίθεσαν, σφάζοντες, πυρπολοῦντες, ἀνδραποδίζον-
τες, λυλατουῦντες, αἰχμαλωτίζοντες, Φ πᾶν ἔιτι χεί-
ρονα ἔργα ἀπεργαζόμενοι. συνθρεῖθησαν δὲ ἐρατούμενοι
ὑπὸ ἀριστέως ἀξιόλογα, Νικηφόρου τοῦ Βοταινιάτου τὸν
ταύτη δυνάς. ὁ δὲ φοιδαλία ᾗ ἡ γλιχρότης ἀσπασία
πάλιν τὰ πάντα ἀπέδωκεν. ὧδε ὁλοκλήρα τὸ ὑφλόπιον,
ἀλλὰ μικρὸν αὐτοῖς μὲ θεῖον δοθὲν περιῆναι τὰς τρα-
πίτους, ἐποίησε. λαβόντες γὰρ τὸ δῶρον, οἷς τὰ οἰκεῖα
διετικάθησαν. ᾗ πάλιν ἴσως οἱ βάρβαροι τῶν χώ-
ρων δημῶσι Σαθῶς καπηρίχοντες. πελαίου δὲ τινα
βραχεῖαν ἄρτι τῇ οἰκιμάτῃ, οἷς ἐντριφοντα, ἐκ-
πεπληθυκίμα μικροῖς καὶ ἐλαχίστοις ἀδροίσασιν ἀνα-
λώμασι, τῇ τῆς Αντιοχείας κτήμοσι ἐπεχείρησαν. οἱ
δράσαι μὲν τοι φροθυμοῦντο, λοιὸ πεπτεκικὴς θρα-
σύτητος τρεπομένοις. ἀπεροπόλιοι δὲ ὄντες ᾗ ἀ-
φτεμεῖς, χειδὸν ᾗ ἀσπλοι ᾗ γυμνοὶ, ᾗ μηδὲ τὸν ὑ-
μερόσιον ἄρτον ἔχοντες, πολλὰ παδόντες ἀνήκεστα, οἷς
τῶν ὁρῶν ἀκλεοῖς ἐπαισχρεῖαι γῶν, Φ δυσκὸς Βοτανειάτου
μετὰ τῇ οἰκείου ὑπασπιστοῦ καὶ τινων ξυτε-
κῶν δωιάνων μετείμις αὐτὸς ἀποσοβῆσαι ἐφύσατο.
παραλυθέντος δὲ ἐκείνου τὰ τῶν βαρβάρων ἐπὶ
πλέον ὑβρισμῶδη, στυδοίας ἐπιπλέον πιέζοντος τὰς
πόλεις, ᾗ τῇ ἄλλων ἐπιπόνων ἐνδείας. ἀλλ' ἐποδσπερ
ἐξ ἀναχὰς βασιλέως ἐδιδόη τὰ φράγματα, διωαμένου
αὐτὰ ποσῶς καταρτίσαι τε ᾗ ὁμαλίσαι ἐν ὅπως ἐκ-
αστίοις καιροῖς, ἐπεμφίζων μὲν ἀξιολόγοπατος ὁ
Βοταινιάτης Φ ἄλλοι πολλοὶ, ηικρὰ δὲ ὁμως ἡ Θείᾳ
βουλὴ. διὸ ᾗ αὐξάνται ἐπὶ πλεῖστα ὁ Βεχάρχης Ρω-
μανὸς ὁ Καισταντίνος τῆς Διογένους ὑγός. ὃν δὴ τρόπον
ἀπέχθη, ἐνθεν ἐρῶ. ἰὼ μὴν προβεβλημένος δὴς Σαρ-
δικὸς ὁ Διογένης. πατρίκιος δὲ νυγχάνων ἐζήτησε τὸν
βασιλέα Καισταντίνον τὸν δοὺκα τιμηθῆναι Βεχάρ-
χης. ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπεστὰν αὐτῷ. δεινὸν ἔργα
ἀπαίτει μιθδὸς. κυὸν αὐτὸν ᾗ ἁρπαχτον ἀπετεμέ-
ματο, μὴ προχὼν τῇ αἰτήσει αὐτὸ. ἐξιλᾶσθ δὲω
ὁ Διογένης, ᾗ τῶν Σαρδικῶν καπαλαβών, πτευτ-
χὼν Παυζηνάκιος ἐξελδοῦσι ᾗ λαλατέσι τῶν χώ-
ραν, ὅσπασον ἐσάσατο κατ' αὐτὸν· ᾗ τῇ ἐαλοπόν-
των ζωΐτας μὴ πολλοὺς, κεφαλὰς δὲ τῇ ἀρημ-
μένων τῇ βασιλεῖ πενομφὰς, ἐτιμᾶτο Βεχάρχης,
χράδαστος αὐτῇ τῷ βασιλέως, ὡς ὡκ ἰρὸν ἄωρον,
ὡ Διόγενες, τάτο, ἀλλὰ τῆς οἰκείας ἀρετῆς ᾗ αὐ-
θρωχαδίας. ἤστρίβων δὲ ἐκείνοι, ἠβελᾶτο μὴ ἀπ-
πάρασθαι βασιλεῖ. ἀλλὰ τὸ μελετώμενον εἰς φως ἀγα-
γὼν θνᾶιος ἰδὼ ὅμως ἐπεδὴ ὁ βασιλεὺς ἄπιν, ᾗ τὰ
τῆς βασιλείας ἐχήρδοσ, κουνδοχόνται τινι τῇ πιστι-
κοπάτων τὸ πράγμα. ᾗ δὴ αὐτὸ τοῖς παρακειμένοις
ἐδήλωσε ὁμιλήσας περὶ ταύτου πράγματος, φιλίας
αὐτῷ ἐξκειμένος, ἤρξε * ἡμερὸν τινων, τῆς αὐτὸ
γνωμοτύπτος πείρας ἐχωεὶ διᾳλῦσ. ᾗ μίωνται πα-
ρά τινος Αρμῆνιν τὰ γένος. ᾗδὴ συλλαφθεὶς ἐκαμώ-
της, ᾗφὸς τῶν βασιλέα ἀπάγεται. ἐληχθεὶς δὲ
ᾗ καπαδίμβος, ᾗ ἐξ τύτου καπεκρδεὶς ἔσάτη,
ὡς ἐπίβαιδος ὑπηροξίζεται, καὶ τῆς πόλεως ἐκ-
βάλλεται, πᾶσιν αἴτιος ἐνδέμβιος, ὅσοι τῆς αὐ-
τὸ γνωμοτύπτος καὶ ἀνδρείας ἐν πόρρ καθίσαντο.

Cuſpoplat.

A ſime vexabat. Conjuncti igitur Turci, & Chalepitæ, inita inter ſe ſocietate Antiocheam Syriæ, ejuſque finitima loca male vexarunt, cædentes, comburentes, diripientes, deprædantes, captivos abducentes, & peſſima quæque perpetrantes. Nam & adverſus ipſos coacti ſuerant Idonei exercitus Nicephoro Botaniate duce, ſed avaritia & ſegnities rurſus effecere, ut omnis labor irritus eſſet; neque enim integer commeatus, ſed mediocris quidam pars illis tradita, militibus torporis cauſa fuit, qui accepto quod ſibi datum fuerat, in ſuam quiſque patriam diſſipati ſunt, ac rurſus Barbari regionem
B exiguas vero juvenum copias, qui modo e ſuis domibus, ubi educati fuerant, prodierant, parvis ac minimis ſumptibus coactas Antiochiæ Duci tradiderunt, qui aliquod quidem facinus perpetrare cupiebant, juvenili audacia militantes, ſed belli imperiti, & ſine equitatu ac fere inermes & nudi, quum ne quotidianum quidem victum haberent, intolerabilia multa paſſi, in patriam ſuam ſine gloria reverſi ſunt, quos Dux Botaniates cum ſuis protectoribus & quibuſdam externis copiis facile potuit repellere. Verum quam ille abdicatus eſſet magiſtratu, Barbari longe audaciores ſunt effecti, commeatus inopia plurimum civitates opprimente & aliarum rerum
C quæ ad victum uſui ſunt, indigentia. ſed quum neceſſaria ea res ipſæ indigerent Imperatore, qui eas poſſet conſtituere, & in æquum ſtatum adeo adverſis temporibus redigere, conſebatur maxime idoneus Botaniates, & illi multi: attamen divinum vicit conſilium, & idcirco ad hæc perducitur Barbaſtes Romanus Conſtantinus Diogenis filius, quo autem modo perditus fuerit, mox dicam. Erat creatus Dux Sardices Diogenes, quum autem patricius eſſet, petiit ab Imperatore Conſtantino Duca hoc honore affici, ut eſſet Beſtarches. Inſperator autem
D reſpondens, oſtendens opera, repoſce mercedem, inanem ipſum re inſecta dimiſit, ejus petitioni minime conſentiens. Egreſſus igitur Diogenes, quum ad Sardicem perveniſſet, inciditque in Patzinacas, qui eruperant, & regionem diripiebant, deipſis trophæa erexit, & ex captis vivos quamplures, interfectorum vero capita Imperatori miſit. & idcirco Beſtarches ab Imperatore creatus eſt, qui quidem ei ſcripſit, Non meum donum o Diogenes hoc, ſed tuæ virtutis, & fortitudinis. ibi autem commorans voluit contra Imperatorem inſurgere. ſed inceptum in lucem proferre verebatur. atamen poſtquam abſuit Imperator, & Imperium or-
E bum erat, rem cum ſuo quodam fideliſſimo communicat, & per ipſum cum quibuſdam finitimis gentibus, quibus eſſet ipſius explorata virtus colloquutus, quibuſdam partibus imperavit. Indicatur autem a quodam Armenio, & comprehenſus ad urbem regiam perducitur, convictuſque & capitis damnatus ut proditor, in exilium mittitur, urbe expellitur, non ſine maximo dolore eorum omnium, apud quos ſuæ virtutis ac ſtrenuitatis ſpecimen dederat.

* pag. 820.

* pag. 821.

Edit. Paris. qui vero ipſum ignorabant, fama ab
pag. 822. aliis percipientes, ſtatim ipſius amore
capiebantur. & idcirco omnes opta-
bant virum ſupplicio liberari, & Ro-
manorum Imperio donari: & quia di-
vini zeli propoſitum, non autem pro-
prii amoris erat, quippe quum Chri-
ſtianorum turba quotidie ab Agarenis
miſerabiliter vexata cruciaretur, dein-
ceps optata eorum, qui vota faciebant,
ad exitum perducta ſunt: Quum enim
rurſus ad regium ſuggeſtum adductus
fuiſſet, Auguſta Eudocia immenſa mi-
ſericordia commota eſt: erat enim vir
praeter alia ſpectatu quoque dignus,
ſtatura procerus, pectore & humeris
pulcherrimus, & pulchritudine oculo-
rum, ut ſi quis alius, praeſtans, (his
omnibus levamen calamitatis effagi-
tans) neque prorſus album, neque
prorſus nigrum, ſed ex utroque aequa-
liter mixtum colorem conſervans. ut
igitur etiam praeſens ſcuatus commo-
tus eſt, ſtatim miſericordia judicium
ſubſequuta eſt. & a periculo ſervatus
praeter omnem ſpem atque expectatio-
nem, regiam dignationem eſt conſecta-
tus; & idcirco abſolutum omnes am-
plectebantur. Egreſſus igitur in Cap-
padociam, unde oriundus erat, rurſus
ad regium urbem accerſitus ſafe rece-
pit die natali ſalvatoris Chriſti, & ma-
giſtri honore decoratus, dux excrci-
tus ab Auguſta creatur, quae Imperato-
toris more cum ſuis filiis proceſſerat
ad maximum & celeberrimum Sophiae
templum. quum autem vereretur Au-
guſta & ſenatum & patriarcham, & eos
qui jurati ſubſcripſerant, & idcirco non
auderet cum illuſtriore aliquo matri-
monio copulari, ipſumque Imperatorem
declarare, ſtatuit ſupra mulierem a-
nimum nil ſibi aggrediendum, ſed po-
tius dolo ac fraude circumvenire eum
Patriarcham, & ita ſe voti compo-
tem futuram, & gentium Impetum
repreſſuram, quantum in ſe eſſet,
exiſtimabat. communicat igitur cum
quodam cum eunucho ex Gynaeceo
ut ad id idoneo, qui omnino ſe
ei rem e ſententia conſecturum pol-
liceretur, utpote qui novacula ad co-
rem eſſet, ut dici ſolet, ad haec
negotia: frater erat patriarchae, Bar-
das nomine, maxime laſcivus vir, & vo-
luptatibus ita addictus, ut omnia in
ni vita eis poſthaberet. accedit exectus il-
lic ad patriarcham, eique arcano factum
aperit, denuntiatque, ſi velit, immo, ſi
tantum annuat, nihil periculi metuendum
ex horribili illo chirographo, quae ma-
trem germanum cum Imperatrice copula-
tum ſtatim Imperatorem declaratum iri:
urque totum habuit ſibi patriarcham
veluti inſecutum, jamque ſtudioſe ma-
trimonium tantum non procurantem,
conſuluit ut hac ipſa de re ſenatus
quoque ſententiam percunctetur. Sin-
gulis igitur ad ſe accerſitis patricia
rel neceſſitatem confirmabat, ſcriptum
illud accuſans ut iniquum & minus
legitimum, ab unius viri ſelotypia pro-
fectum, cui communis ugilitas minus
propoſita fuiſſet; cui prorſus, inquit,
conſulerur, ſi cum generoſo & forti
viro copuleur Regina Auguſta. rur-
ſus enim res Romanorum efflorefcent,
quae jam eo redactae ſunt, ut ateri
& penitus extingui cito poſſe metus
impendeat. ut vero illi omnes con-

A οἱ δ' ἀγνοῦντες ἐκ τῆ ἀϊδήτων ταύτη παραλαμ-
βάνοντες, ὑπῆρχον ἐξ ἀπάγκης ἐρασταί. ᾗ δὴ τοῦτο
δι' ὅλης ἰῶ τοῖς ὅλοις, ἀνεύτρον τὸν ἀδρὰ γινόμε-
κολασκεῖων, ᾗ χαριεδίῶαι τῆ Ρωμαίων πατοφαρχῆ
εἰπεῖ δι' ὁ σκοπὸς ζῆλου θείου ἰῶ, ᾗ ᾗ φιλαν-
τίας, πεζιαλχῶς τῆς τῆ Χεζιανῶν πλιθῆος ὑπαζ-
σης, ᾗ κακῶς κεραζομένης ὑσημέρας ὑφὸς τῶν Α-
γαρίκων, ὑπηρχθη λοιπὸν τοῖς εὐχομένοις τὰ τῆς
ἀζχῆς. παρασαπὸς ᾗ αὖθις αὖτὶ τῆ βασιλικῆ βά-
βόματι, πεμῆχθε ὕλος ἄφατος τῶν Λιγυσίαν Εὐ-
δοκίαν. ἰῶ ᾗ ὁ ἀνὴρ μετὰ τῆ ἄλλων ᾗ διαθλίων ἀ-
χαθός. ἐπιμήκης δὲ τῶ ὑλικίαν ὢν, ᾗ εὔρων ᾗ
τῶτων ἐν καλῷ καθοραζόμενος, ἀδιφθαλμὸς τε, ὑπηρ
τὶς ἄλλος, ᾗ τὰ πάσους αὐτῶδε παραλλάκτων ἐκ-
καλούμενος, μὴτ' ἀκριβὴς τὸ λάικὸν, μὴτε τὸ μέλας
ἀποσώζων, ἀλλ' οἷον συγκεκραμένα κατ' ἴσον ἀμ-
φότερα. ὡς οὖν ᾗ ἢ παρεσῶσα γιροσία σωλήπα-
θτο, ἀδὺς ὑπεκολάβθτον ὑσυμπαθεῖαι, ᾗ πεμεσω-
θεὶς τὸ μεσίδιον, παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα ᾗ προσδο-
κίαν βασιλικῆς ἀξιώσεως ἔτυχε. διὸ ᾗ ἀπολυθεὶς,
παρὰ πάντων ἠσπάζετο. ἐξιὼν οὖν ἐις τὴν Καππαδο-
κῶν, (ἐξ ἧς γέννησιν ἔσχεκε) πάλιν μεταχωθεὶς
εἰς τὴν βασιλέυσαν ἀσυλλήπθη, ᾗ τῆς γνησίοις τὰ
σωτῆρος Χρεσοῦ μάγιστρος τιμᾶται, ᾗ σφαλλάπς ἀφο-
βίβλωται παρὰ τῆς βασιλίδος προλθούσης βασι-
λικῆς μετὰ τῆ ἰδίων παίδων εἰς τὸν μέγιστον ᾗ
περίπυρον τῆς τοῦ Θεῦ Σοφίας ναόν. ἐδυνήσης
δὲ τῆς βασιλίδος τῶν σύγκλητον ᾗ τὸν πατεραρ-
χῶν, ᾗ τὰς ἰσοχρᾶ ἐμένας ᾗ ὁμόσαντας, ᾗ δι'
τοῦτο μὴ τολμῶσης συζεύχθαι τιν τῆ ἐτέρωσεν,
ᾗ βασιλέα ἀναχρύσεσα αὐτὸν ἔχειν δεν ὑπὲρ γυ-
ναῖκα μὴ φρονῆσαι, πασυργίᾳ δὲ ᾗ δόλῳ τὸν πα-
τεραρχῶν ὑπιλθεῖν, ᾗ ὅπως αὐτῆ τὸ ἑρωτὸν κα-
πασοβάθαι, ᾗ τῶν τῆ ἐθνῶν τοσῶς ἀναχωτί-
σαι ὁρμιὰ. κοινοῦται γοῦν τὸ ἀφῖγμά τινι τῆ ἐκ
τῆς γυναικωνίτιδος, ὡς ἑτοιμότερῳ πρὸς τὸ. ὁ
δὲ ὑπιχνέται ἐκ παντὸς ῥᾴστα συμφοβέσειν αὐ-
τῆ πρὸς τὸ ἀσυμβλζόμενα, ἔυρὼς εἰς ἀκόλυ,
τὸ τὸ λόγου, ὧν εἰς τὰ τοιᾶυτα. ἀδελφὸς ἰῶ
τῆ πατεραρχῶ, Βάρδας ὄνομα, λαγνίστατός τε
καὶ πρὸς ἡδονὰς ἐτοιμότερος, καὶ μηδὲν ἄλλο βῆ
βίου ἔχων σροτέρημα. σφόσειτ τῆ πατεραρ-
χῆ ὁ τομίας, ἀπαγγέλλει αὐτῆ μυςικὸς τὰ
τῶ πράγματος, καὶ ὡς οἱ διάνοια, μᾶλλον
δὲ ἐπιθέσεια μόνον, μηδένα κίνδυνον ὑφοβᾶσθαι
ἐκ τῆς φερεπῶς ἐκείνης χιροχραφίας. ζηλοθέσει-
τας ὡδὶ τῆ βασιλέα ὁ τῶν ἀμπελῶδος, παραυ-
τίκα δὲ βασιλέᾶς αὐκηροφλθόσειται. ὡς δὲ ἔγνω
ὅλον τῶν πατεραρχῶν κατασκεύην τὸ δόλιαρ, καὶ
ἠδὺ μονονχὶ τῶν συμφερόντων ἐπιπειθόσης, βουλ-
λόσειται πυθέσθαι περὶ τῶν ᾗ τῶ σύγκλητον. ἐπε
καὶ ἐπὶ γοῦν ὁ πατεραρχῆς παρ ἑαυτὸν προ-
σπαλισάμενος, τὸ ἀσεχαιον τῶ πράγματος κα-
τασκιάζᾶς, ἐξεσύρων τὸ ἐγγραφον, ὡς ἰνομον τε
καὶ ἀδέμιτον, ἐκ ἑνὸς ζηλοτυπεῖ αὐ τοῦς ἀνδρὸς γε-
γονὸς, ᾗ μὴ φρὸς κοπὶν λυσιτέλειαν σφορων· ὅ-
περ ἐρεῖ πάντως, εἰ ζηλοθήσεται ὁ βασιλεὺς ἀνδρὶ
γυναῖφ τῆ ᾗ Συμεοιδεῖ. ἀναθηλήσουσι ᾗ τὰ Ρω-
μαίων ἀσαθῆς, ἤδη μαρκιθᾶσαι ἢ ἀπορεβιθλέναι ἐλ-
πιζόμενα. ὡς δὲ ἔρχε πάντας συμῆφους, τὸς μὲν

B

C

D

pag. 822.

πειθοῦ ἢ κολακείᾳ, τοῖς δὲ ἢ χρημάτων παροχῇ ἢ μεγέθεσι ἀξιωμάτων, ἢ τῇ παραχθεισομένῃ δίκῃ οὐχ ὑπῆκε. ἄγεται μὲν ὁ Διογένης πικρὸς εἰς τὰ βασίλεια ἵππος, ἢ τῇ βασιλικῇ φορτιζόμενος. ἀναχωρήσαντα δὲ παρὰ Θῦς βασιλέως κατὰ τὴ ἀφιξιν τῶν Ἰσιακῶν μέιωσις τῆς ς'. ἐπισειόντος, ἵππος γ ροῦ. λαθὼν πάντας τὸς τῆς βασιλικῆς ὑφὸς. γίνεται δὲ παραυτίκα πρᾶγς παρὰ τῇ Βαρύγων πολίς, μὴ ἀνεχομένων αὐτὸν φρονεῖσαι παρὰ τὰ κοινῇ δέξαντα. ἐπεραιεῖς δὲ ὁ πολὺς ἰὸς Μιχαὴλ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς, γαμβρὸς αὐτῶν τοῦ γεγονὸς ἀπαγχόνισιν γενέσθαι. ἀφ' αὐτίκα μεταφερόντος, μεγάλως ἢ ἄχθεσθαι φωνᾶς αὐτὸν ἢ αὐτοῦ ἀναχρήσεσιν. ὡς ἢ σίων ἔφασκε τὰ τέκνα, * ὡς τοῦ μὲν πλείονα εἶναι αὐτῇ οἱ πολλοί· ἐκράτει γοῦν ἡ βασιλὶς σὺν τοῖς ὑϊσὶ μᾶλλον ἢ τὰ μικρὸν τὰ φῶς.

*Ita delend.

Ρωμαιὸς δὲ ὁ Διογένης ὕπω ἴσῃ σκήπτρων ἐπιτυχών, ὡς ἔλαττον ἢ τὸ ποσὶ πραγμάτων τῆς ὁρατινιτικῆς ἢ ἀπαξίας ἐφρόντιστ ἢ συσέσιως, κὰν ὅτι μάλιστα συμίδρυς εἶχε τὰς ἀρχόντους, ἐφίεμος δὲ μᾶλλον εἰσεῖν ἀληθίσῃρον, ἢ ἢ τὰ φοβεῖβασιλεύοντος ἀδιλφὸν Ἰωάννου ἢ Καίσαρα, οὗ ἢ ἐμποδὼν αὐτῷ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι πόλις γεγόνασι, ἢ τὰ Ρωμαϊκὰ κακῶς διϊθισαν πράγματα, ἢ εἰς ὃ νῦν ὁρᾶται ἔχοντα. ἤρξατο γὰρ πᾶς τε λογιωτέρως διϊεῖσθαι, ἢ τοῖς ἐχίφροσι ἢ πεπεραμένοις ὁμιλεῖν τῇ στρατιωτικῇ, ἢ πολεμικῶν ἔργων ἀπτίχεσθαι, φαινόβιβλος τε ἢ ἐτοιμάζειν, ἢ παντοκράτωρ τοῖς ἐναντιοῦσιν ἐτεκτήζετον νῦν παρόδον. ἐξῆ πανταὶ τοι ἢ δύο μὲν ὠὼ παρολεῖν ἢ τὰς ἡμέρας αὐτὸν δίκαιος * φρονεῖν, ἢ ἡ ζῆλος τῆς ἐνδικίας ἐκίνετ τῶν ἐν τῇ βασιλεῖ τρυφῇ τι ἢ θυμηδίαι. ὁ ἢ πάντας καπήλευε, ἢ ταχέα ἀκλεᾶ ἐτοιμασία ἢ ἐξιτᾶξ ἢ παρασκεὺ φρὸς ἀνάγκης αὐτῷ γίνομένης πολλῆς. τὰ μὲν κατὰ τῶν Λατίνων ἢ Κιλικίαν τοῖς φροσημένοις ἐκβραμῖς ἀπεμπόνα ὃν ἐρᾶτος κινδύνοις. ἐν δὲ τοῖς βορεσπόροις αὐτὸς ὁ Σκυθέρος παυσρατιᾷ ἐξειλίλυθε, θυμάμενος ἄγων ἀνοποίους τῷ βαρέως, ἢ τοῖς ὀξέως τῇ Ρωμαίων τῇ καιρῷ τῇ φθισοπόρῳ προσίκοτο, βελλόμενος παραχειμάσαι ἐκεῖσε, ἢ ἀρξόμενα τὸ ἔαρος φροσιχῶς φροσβαλεῖν, ἢ ἀρδίως ἀπορῆ ἄλαι τὸν Ρωμαίων ἢ καθεδεῖν· ὁ δὲ βασιλὶς στρατὸν ἐπαγάλλων, ὡς οἷον εἰκὸς τὸν βασιλία Ρωμαίων, ἀλλ' οἷος παρεῖχν ὁ καιρὸς, ἐς τὰ Μακεδόνων ἢ Βουλγάρων τῇ Καππαδοκῶν, ἢ Οὔζων, ἢ τῇ τῇ ἄλλων παρευχόντων ἐθνικῶν, φρὸς δὲ ἢ Φράγγων ἢ Βαρβίκγων, τῆς ὀδῷ ἀποδαίως ἐφίλατο. ἢ συωκίζθησαν δὲ οἱ πάντες κελδῦματι βασιλικῷ ἐν τῇ Φρυγίᾳ, ἔτοι τῇ Σίμαται τῇ στρατηλικῷ, ἔνθα ἢ ἦν τὸ παράδοξον, τὰς ἀβροδότους φρομάχας τῶν Ρωμαίων τῇ πᾶσαν τῶν ἠῴων, ἢ τῶν ἑσπέρων καταδουλωσαμένων, ἐξ ὀλίγων συγκειμένους ἀνδρῶν, ἢ τῶν συγκειφότων τῇ πενίᾳ ἢ κακοηχίᾳ, καὶ παυσπλίας ἐφωπλίσων, ἄτει μαχαιρῶν καὶ ἄλλων ὁργάνων πολεμικῶν, τὸ τῆς γραφῆς ἱρεῖον, ζιβυλίας καὶ δρέπανα ἐκ τῶ καιρῷ εἰρλμὶς ἐκαρμίνους, ἵππου τῷ πολεμικοῦ, καὶ τῆς ἄλλης παρασκδῆς ἐνδεῶς ἔχοντας, ἄτι μὴ στρατευσαμένου βασιλίως ἐπ πόλιοῦ, *Europalat.*

A senfere, alii ſuaſu & adulatione, alii pecuniæ largitione, & crebris muneribus, neque meum ullus ſuberat tranſigendæ rei, adducitur Diogenes noctu in regiam armatus, & cum Auguſta conjungitur, ſtatimque Imperator declaratur Januarii menſis prima die, Indictione ſexta, anno ϡϡϛιβ ιϑ LXXVI eiam omnibus Auguſtæ filiis, ac repente a Barangis exoritur multa perturbatio, quod non ſuſtinerent id vulgari præter omnium ſententiam. verum quum Michael ipſius Auguſtæ filius cum fratribus adveniſſet, de ſua ſententia factum id eſſe dixerunt, ac ſubito converſi, magno & B elato clamore ipſi quoque eum Imperatorem declararunt. ut igitur rē comprobatum eſt, haud temere complures propter ipſum bene ſperarunt. Itaque Auguſta cum filiis, menſes ſeptem & paulo amplius imperavit.

ROMANUS DIOGENES Imperator.

Romanus autem Diogenes ita adeptus Imperium, haud minorem prorſus ſentium rerum rationem habuit, quam militaris rei bene componendæ, atque conſtituendæ, etiam ſi quam maxime conſiliarios habuit privignos, immo ut verius dicam, inſidiatores; & Joannem Cæſarem ſuperioris Imperatoris fratrem, qui ei ſemper ab initio ad finem fuerat infidelimento. & Romanorum res in peſſimum ſtatum deduxere; qui nunc cernitur. cœpit autem & diligiores ampleCti, & cum prudentioribus ac peritioribus colloqui, & belli munera ſuſcipere, & legatos parare, atque undique hoſtibus aditum intercludere. His de cauſis duobus exactis menſibus, Orientis cura ipſum cepit, & ultionis juſtitiæque zelus delubra; & animi mollitiem, quæ in urbe regia inerat, vicit; quod quidem omnes perculit, celer videlicet apparatus & ordo, quem maxime neceſſario requirebant Antiochiæ, & Ciliciæ excurſionibus, quas ſuperius diximus, defatigatæ, & in extrema adductæ diſcrimina. ad partes autem magis Boreas ſubjectas ipſe Sultanus cum omni exercitu irrupit, graves ſecum copias, & quibus reſiſti nequiret adducens. & ad fines Romanorum autumno acceſſerat, ut ibi hyemaret, & ineunte vere, ut ex propinquo poſſet invadere, & penitus Romanorum re. evertere ac demoliri. Imperator autem adducens exercitum, non qualem decebat Romanorum Imperatorem, ſed qualem præſens occaſio præbuit ex Macedonibus, Bulgaris, & Cappadocibus, & Uſis, & aliis ut fors tulerat, nationibus, inſuperque e Francis & Barangis, ſtudiote iter arripuit, & coacti ſunt Imperatoris juſſu omnes, qui erant in Phrygia, ſeu provincia Orientalium ubi cernere poterat neſcio quid incredibile, celebres illos anteſignanos Romanorum, qui omnem & Orientem & Occidentem in ſervitutem redegerant, ex paucis viris collectos, iiſque paupertate & vexatione demiſſis, atque omni armorum genere ſpoliatis, pro gladiis & aliis bellicis armis, ut ſcriptura dicit, jacula & falces non tempore pacis adducentibus, & bellico equitatu, alioque indigentibus apparatu: quippe quum Imperator illic cum exercitu jampridem profectus

Nnnn ij

unum eſſet, & hac de cauſa illis tanquam inutilibus adempta eſſent cibaria & qui præberi conſueverant commeatus: timidi enim & imbecilles, & ad nullam rem ſtrenuam uſui conſebantur: ita ut etiam ipſa ſigna ſilentio reſponderent, ſordida conſpecta, tamquam ab extincto lumine obſcurato fumo, & paucos habentia miniſtros eoſque pauperes. hæc ita quæ aderant cernentibus, cauſa erant ut multum deſponderent animum, & metuerent, cogitantes ex quo ſtatu in quem redacti ſint Romanorum exercitus: & rurſus quanam ratione & quibus opibus, & quanto tempore in antiquum ſtatum vindicari poſſint, quum majores natu & veterani milites, & periti caterne equitatu & inermes eſſent. Tyrones autem imperiti neque bellicis certaminibus aſſueti: ad hoc adverſarios quoque maxime ſtrenuos & audaces ad ſubeunda belli pericula, & ſtabiles atque peritos, & idoneos norant. Ex omni igitur parte anceps & ſollicitus Imperator, tamen communis utilitatis cauſa, ſtatuit, quantum in ſe erat, contra hoſtes inſtrui, eorumque ex aliqua parte ingentem impetum comprimere. & adverſarios quidem ignaros quibus malis domi vexaretur, ac premeretur Imperator, repentinus ipſius conatus, & adventus magis perterruit, ratos ut poſtea didicimus, hominem hunc periculorum nullam rationem habiturum: ſed vereo tempore adventurum, & ſtoremque fore; ut ruſſus Romana res effloreſcat, & pariu hoſtibus rependat. quibus de cauſis Sultanus receſſit. verum diviſa haud exigua exercitum manu in duas partes, alteram in Aſiam ſuperiorem ad iſtrum majeſ ſtam emittit, alteram ad partes magis Aquilonares. Imperator autem ſuis, quantum licuit, confirmatis, omni poteſtate, & dignitate, ac muneribus, & bono animo eſſe juſſis, manipulorumque ductoribus, & optimis præfectis unicuique legioni diligenter attributis, brevi tempore ſtoneum contraxit exercitum: & cum ipſo in Perſas alacrius proficiſcebatur. Ut vero Borealis exercitus Imperatoris ſucceſſibus ſavit, ſtatuit deinceps Diogenes in partes Auſtrales eos invadere, qui Coeleſyriam & Ciliciam, ipſamque Antiochiam prædabantur, reliſtaque via quæ recta ducit Coloniam & Sebaſtiam, ad Lycandi regionem acceſſit, adverſo tempore: autumno enim cogitabat in Syriam invadere, ne forte nihil tentatus exercitus, parum proſpere res gereret: & detrimento haud mediocri afficeretur. Interea Turci Neocaſareæm ex improviſo adorti evertunt, & multorum virorum opumque poriti fuut, abducta maxime ingenti ſpoliorum præda: quod quum ad aures Imperatoris acciſſet, multam illi cauſa hic animi ſollicitudinem attulit, quod quamvis eum exercitu prodiiſſet, nihilominus hoſtes regionem ſuam ſe inſpectante vexarent. tandem copias per ſemitas acceſſu difficiles, veluti habenis a tergo retractis reduxit. Quumque Sebaſtiæ appropinquaſſet, militaria impedimenta & omnes pedites ibi reliquit, cum privigno ſuo Andronico, qui ſecum aderat, quem delectum Imperatorem ut pignus ipſe habebat, vel collegam; ut ſi quis repentinus caſus exigeret, is res adminiſ-

Vide Pachymer. pag. 324.

A ἢ δὲ τῶν ὡς ἀχρήων ἢ ἀσωπλῶν, ἃ τὸν ὁλκαδικὸν αὐτῶν παραιρεῖσθαι, ἢ τὸ αἰτικὸν στιμαίνειν. δεινὸν δὲ καὶ ἀνάκλησις, καὶ ὅρος ἀδύνατον χρησιμώσειν καταίνοντο, καὶ αὐτὰς τὰς σημαίας σιωπῇ δηνδίγεσθαι πικρὰς ὁρμὴς, ὥσπερ ὑπὸ λιγνὺς ἐζοφωμένου κάπνοῦ, ἢ ὀπάδους ἔχωσας ὀλιγοστίμητους ἢ πενιχρὸς. ταῦτα τοῖς παροῦσι ὁρῶντα πολλὰ ἀδυμίαν φορέσιν ἢ ἐκπόνοιαν, ἀναλογιζομένοις ἐξ οἵων ποὶ καλωπάσαι τὰ Ῥωμαίων στρατόπεδα, ἢ αὖθις τίνα ῥόπον, κἀκ ποίων χρημάτων, ἢ ἐκ πόσου δὲ χρόνου εἰς τὸ ἀρχαῖον ἐπαναλύσονται· ἥ μὲν γερουσία καὶ πεπειραμένων ἀρίστων ὄντων καὶ ὑλῶν, τῆς δὲ νεαλὸς στρατιᾶς ἀπειροπολέμου καθεκτικῆς, ἢ ἔτι πολεμικῶν ἐκ ἐθάδος ἀγώνων. ἢ αὖθις τὸ ἔτι ἀντιπαλμένων φιλοκινδυνώτατον ἐν πολέμοις, ἐπιμονοῦ ἢ ἐμπείρου ἢ ἐπιτηδείου. πάντῃ οὖν ὁ βασιλεὺς ἐξαπορούμενος, ὅμως ἔμ τῷ κοινῷ λυσιτέλειαν ἔκεινε ὡς ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς ἀντιπαρατάξασθαι, καὶ τὰς πολλὰς αὐτοῦ ποσὰς ἀναχαρίσας ἢ ἀναπείλαι ὁρμὰς. τῆς δὲ ἑωθινῆς ἀγοραστικῆς τοῖκοι τὸ βασιλικὰ πίζοντα τὸ ἢ ὀλίζοντα ἢ ἀδρὰ τεταρτημόριον ἢ ὑφοῦς μᾶλλον ἐξεπλήξαν, οἰηθέντες, ὥσπερ ἢ ὕστερον μεμαθήκαμεν, ὅτι κηδεμὼν ὅπως ὁ ἀνθρώπος ὑφεὶς λόγον πεποίηται, ἀλλ' ἔαρος ὧν φοιτικὸς, καιροποίησε ἢ ἀσυδήρει τὰ Ῥωμαίων πράγματα, ἢ ἀντιτακῶσι τῆς ἐχθροῖς τὰ ἐπίχειρα· ταῦτα τε ὁ μὲν Σουλτάνος ὀπιθόρμητος γέγονε· μέρη δέ τινα μιγάλων ἀποπεμψάμενος, ἢ ταῦτην ὄγκη ἄνδρων, τὴν μὲν εἰς τὴν Ἀσίαν ἢ ἄνω νοτιωτέραν ἐκπέμπει· τὴν δὲ, βορειοτέραν παραγάλλει γενέσθαι. ὁ δὲ βασιλεὺς ὡς ἐοὶ τὸς σὺν αὐτῷ ἐπιτρέψας, ἄρχειν ἢ ἀξιώμασι ἢ δώρεις ἀναξαρέσεσι πεποικὼς, ἢ λοχαγὸς ἢ ταξιάρχας ἀρίστης ἑκάστῃ τάγματι ἐπιμελῶς προσκαίμενος, ἐνάλογῳ χρόνῳ στρατιᾶ ἀξιόλογον κατεσκεύασε, ἢ μετ' αὐτῆς ἐπὶ Πέρσας ἀφορμᾶσθαι βουλεύει· ὡς δὲ τὸ βόρειον στρατόπεδον τῆς τῶ βασιλέως ποιᾶς παρέκτο, ἔγνω λοιπὸν ὁ Διογένης τοῖς τοτίοις ἐπιτεθήσεσθαι, οἳ τὰ περὶ κοίλην Συρίαν, ἢ Κιλικίαν ἔ αὐτὴν Ἀντιόχειαν καταλῄζονται ὄντα· ἢ καπελατὸν τὴ ἀπὸ Κολωνείας ἢ Σεβαστείας φέρθεια, τῇ τὸ Λυκανδῶν ἐπιχώρια θέμενι ἢ ἐν καιρῷ τὴ θέρους. ἐν δὲ τῇ Φθινοπώρῳ τῆς Συρικοῖς παραβαλεῖν ἐμελέτα μᾶλλον, ὡς ἂν μὴ τῇ κενὸν καιρικαθὲν τὸ στρατοπέδον δυσφορώτερ ἢ βλαβησθῇ. ὃ τοσοῦτῳ δὲ οἱ Τοῦρκοι ἢ Νεοκαισάρειαν ἐξ αφορήτου ἐπιλθόντες καπεφόρεσαν, καὶ πολλῶν σωμάτων καὶ χρημάτων ἐγένετο κύρσει, βαρὺς ἐπαγόμενος λαφυραγωγίας ὠκ ὀλιγίονος. ἃ ᾗ εἰς ἀπὸ τὸ βασιλεὺς πεῦσ, πολλὴν αὐτῷ τῶν ἀνίαν ἐνέτεκε τῇ συμβάσ, ὅτι καίπει ἐκστρατεύμενος, ὅδὲν ἧττον οἱ πολέμιοι τὴν χώραν αὐτὸ ἐκάστιο αὐτῶν κατεσθίουσιν· ἀμέλει τοι καὶ τὰς διωώμεις ἀνελπφοὺς ἐξ ἀτραπῶν δυσβάτων ἀπὸ ῥύτιρος κατόπιν ἐλαυνε. πλησιάσας δὲ τῇ Σεβαστείᾳ, τὴν μὲν στρατιωτικὴν ἀποσκεύην ἢ τὸ πεζὸν ἅπαν αὐτὸ πᾶ ἀφίησι μετὰ τὲ ἰδίε προγόνι Ἀνδρονίκου συμόντος αὐτῷ· ὃν αὐτὸς βασιλέα χειροτονήσας, ὡς ἐκέχρου εἶχεν ἢ συστράτηγὸν, εἴπῃ πολλάκις παρεκυν ἐκ τὰ

αἱρεσίδου, πολυτρόπως τῇ χρείᾳ λειτουργήσειν. οὗτος δὲ μετ' ἀζηλοτέρων ἱδίαις ὀπαδῶν τοὺς ἐχθροὺς διὰ πολλῶν ἐξ ὑψηλοτάτων βουνῶν τῆς τε Τεφρικῆς καὶ τῆς Ἀργαίου, καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἐπιπηδῆσαι ἐκ τοῦ ἐγγυτάτω ὑπέλαβε. ὅθεν ἐξ ἀδόκητος αὐτοῖς ἐπιστὰς, ἐκ τῆς φήμης τὰς αὐτοῦ παρουσίας πάντας ἐκδειματώσας, εὐτυχῆ τοῦτο διεδικήσατο ποιεῖν, καὶ πρὸς τὸν φυγὴν ὁρμῆσαι. φόνος μὲν οὖν αὐτῶν οὐκ ἐγένετο πολύς, προκατεργασμένων τῶν βασιλέως ταῖς ἀνοδίαις. ζωγρίαι δὲ πολλαὶ ἁλῶσαν. τῆς δὲ ἰδίας ζωῆς ἅπαντες, μαχαίρας ἔργον γνώμῃοι. ἐλεεινὰ μὲν τὰ πᾶσα ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους ἐλεεθρευθῆσα, τὸν βασιλέα, καὶ γλαυκῇ τόμαι ἐπεφάνησαν. θαυμαστὸν δὲ ἦν τοῖς ἐκείνοις τὸ φανῆναι καταφανὲς, πῶς ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἀπλῶς κατ' αὐτῶν ἅλατο τρόπον ἀζύγου καὶ μονοζύγου στρατιώτου. τριτὶ δὲ μόναις ἡμέραις ἐν Σεβαστείᾳ ἡσυχάσας τὸ στράτευμα, τῆς πρὸς Συρίαν ἐλάσης ἦρτο, καὶ διὰ τῆς Κουκουσοῦ αὐλῶνος εἰς Γερμανίκειαν κατῆρε, ἧς τὸ θέμα τὸ καλούμενον εἰσβάλλει Τελοὺχ, πρότερον ἀποτιμόμενος φάλαγγα ἐκ ὀλίγων μετὰ στωμυλμάρχου, καὶ εἰς Μελιτινὴν ἐπέμψας ἐπὶ φυλακῇ τῆς ἕω, καὶ ἀντιπτώσει τῶν ἐκεῖσε προσιόντων ἐχθρῶν, ὧν ἄρχων ἀνὴρ πανοῦργος ἐν μάχιμος ὀνόματι Ἀψιάλης. διὰ τοῦτο καὶ ὁ βασιλεὺς τοὺς κρείττονας τῶν οἰκείου στρατοῦ πᾶσι παραδίδωσι, καὶ φράγγους αὐτοὺς ἄνδρας αἱμοχαρεῖς καὶ πολεμικούς. μὰ χρησιμεύου δὲ τὸ προηγοῦντος φιλοτίμως τοῖς φάγμασι, δίκι τῆς ἀκοτυχίας. ἰὼ γὰρ ἥμερον φρονοῦσι καὶ ἀλαβῶς ἔχω πρὸς τὸ μέλλοντος· μικροῦ διπλοῦς ὁ πόλεμος τῇ βασιλεῖ ἐπιγίνετο, στερεπομένῳ πειθοῦς δωμάμεως. πολλάκις γὰρ προσκαλουμένων τῶν ἐχθρῶν ἐξέκλινε τὸ ἐκ Μελιτινῆς ἄκρος ὡς ἄδοῦ μαθ' ἑκατὸν ἀνδρῶν αὐτῶν, ἀλλ' ὁρμαθιῶν, καὶ οἷον ὑπεστρώνων, διὰ τόπου ἀδένδρου βαθέσσης, ἀνυμφαιῶς τῷ βασιλικῷ καταπολεμοῦσι στρατεύματος. ἐντυχόντες δὲ μέρει τινὶ ἐλαχίστῳ, δι' ἀγορὰν σιτίων ἐξιόντι, ἅρπασαν καὶ αὐτῶς. ἐκεῖσε δὲ μὰ ὑποστάντες, ἔργον ἀμεταστρεπτί. τὸ τάχα ἂν ἀκόλουτο μέρος στρατιωτῶν ἐκ ἐλάχιστον, αὐθ' ὑπαπορρόησαν, εἰ μὴ ταχὺς αὐτοῖς ἐπιβοήθησεν ὁ βασιλεὺς ἐπαφεῖς, καὶ τῆς αὐτῶν ὁρμῆς ἐξέλυσε. ἐν τοῖς τοῖσδε τοῖς στρατηγοῖς ἐπιγράφει ὡς ἐπίπαν τὰ τῶν ἐμβάσεων, εἴτ' ἐπὶ τὸ κρεῖττον, εἴτ' ἐπὶ τὸ χεῖρον συμβαίνοντο, οὐ ἥμαρτεν τῆ ὀρθῆ, καὶ τῆς ἀληθοῦς ἡγεμόνος. τὸ καλὸς τοῖς παλαιοῖς ἐγνωμολόγηται, βέλτιον λέοντα ἄρχειν ἐλάφων, ἢπερ λέοντων ἔλαφον. ἀλλ' ὁ μὲν βασιλεὺς οὕτω ἡγωνθεὶς καὶ ἡγώσας τὸ στράτευμα, πρὸ τῆς τῶ Χάλεπ χώρας πανστρατιᾷ κατασκήνωσι. πρὸ δὲ κατειβῶσαι δὲ τῶ ἵππω τοὺς τε Σκύθας καὶ τῶν Ῥωμαίων ἐκ ὀλίγους οἷς φρονεμῶ τῆς χώρας ἀφῖκτο. ὁ δὲ καὶ γόμοι, καὶ ἦχθη πλῆθος ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν καὶ ζώων πολλῶν. ἐκεῖθεν δὲ διὰ τῆς πολεμίας ἰὼν, τετράδι ἀφικνεῖται εἰς Ἱεράπολιν. δόκησε δὲ * παραχρὴ ἐπιθήσεσθαι, ὡ ἐκεῖσε στρατευτικὸν, οἷς χώρας ἐλθὼν Ῥωμαίων τὸ ἐδάφατον, ἀπροβολισμοῖς δὲ τισι ἐ προπέμψασι τὸν πόλεμον * ἀφωμοιώσατο, οἵ τε Ἄραβες δηλαδὴ

* Ἰσ. παραχρὴ ἐπιθήσεσθαι τῇ ἱεράπολιν. Δόκησε δὲ παραχρὴ ἐπιθήσεσθαι, ὡ ἐκεῖσε στρατευτικὸν, οἷς χώρας ἐλθὼν Ῥωμαίων τὸ ἐδάφατον, ἀπροβολισμοῖς δὲ τισι ἐ προπέμψασι τὸν πόλεμον * ἀφωμοιώσατο.

A ſtraret. Ipſe vero cum expeditioribus a tergo perſequebatur hoſtes, per multos & celſiſſimos colles, & per Tephricem, & Argæum, in ipſos invadere ex obliquo eſtimabat, quare quum nec opinantes adortus eſſet, ſuique adventus fama omnes deterruiſſet, ſtatim cauſa fuit ut illi in fugam verſi terga darent: quorum cædes haud multa facta eſt, quippe quum ante defatigati eſſent militet Imperatoris locis inviis: ſed vivi capti ſunt multi, quibus tamen vita minime profuit, quod gladio confecti ſunt. omnis vero ætas ab homine uſque ad jumenta in libertatem vindicata, Imperatorem uno ore

B celebrarunt: ſiquidem ipſis quoque hoſtibus factum illud admiratione dignum videbatur, quomodo Romanorum Imperator contra ſe profectus eſſet ita, ut impediri non potuerit, inſtar expediti, & bellica virtute præſtantis militis. Quam vero tribus tantum diebus Sebaſtiæ exercitum quietis cauſa continuiſſet, iter arripuit, ea, qua ad Syriam pergitur via: & per Cucuſi anguſtias in Germanicam profectus, in regionem nomine Teluch invadit, diviſa prius haud mediocri phalange cum legionis præfecto, quam ad Melitenem cum Duce miſit, ut Orientem cuſtodiret, invaſionibus com-

C morantium ibi hoſtium reſiſteret, quibus præerat verſutus & bellicoſus vir nomine Hipſinalius, idcirco Imperator Duci ipſi præſtantiſſimos quoſque exercitus tribuit, & Francos ipſos, homines cæde gaudentes, ac bellicoſos. Verum quum Dux haud fortiter rebus uſus eſſet, metu ne vinceretur: erat enim prudentiſſimus & cautus, & valde cavens futurum, fere duplex bellum invaſerat Imperatorem talibus copiis privatum. ſæpe enim provocantibus hoſtibus, ut e Melitene egreſſi pugnarent, ubi ne ſenſiſſe quidem ipſos noverunt, ſed quieti,

D & ſomno deditos, per obſcura loca progreſſi, clam Imperatoris exercitum audacter adoriuntur, & occurrentes maxime exiguæ parti ad emenda cibaria egreſſæ, in ipſam irruerunt. Illi autem non ſuſtinentes impetum, ita fugerunt, ut numquam ſeſe converterent. & fortaſſe periiſſet haud mediocris militum pars, neque contemnenda, niſi celeriter ipſis Imperator, qui advenerat, tuliſſet opem & hoſtium impetum repreſſiſſet. Si quis igitur Ducibus adſcribit rerum ſive proſperos, ſive adverſos eventus, is mihi

E recta, & vera ſententia non videtur aberrare, & recte ab antiquis pronuntiatum eſt, melius leonem cervis imperare, quam leonibus cervum. Sed Imperator ita ſervarus, ſervato quoque exercitu, ad Chalep regionem cum omni exercitu caſtra poſuit, & aotequam de equo deſcenderet, & Scythas, & Romanorum haud paucos, prædatum agros miſit, quod factum eſt, & adducti ſunt viri mulri & mulieres, multaque jumenta. Inde per hoſtilem terram progreſſus, tertia die Hierapolin pervenit, quumque oſtendiſſet velle ſe aggredi

pag. 826. exercitum qui ibi morabatur, non auſi illi ſunt cum Romanis congredi; ſed levibus quibuſdam prœliis, & irruptionibus bellum repudiarunt & Arabes & Turci, ipſorumque præfectus

Amertites ad gentis regium Perſarum originem ſuam referens. Obſidens igitur Hierapolin aggeribus, & e muro propugnationibus multaque eruptione, adventitias exercitus copias nudas, atque inermes diuſit ad fœdus percutiendum, interponente ſe in omnibus magiſtro Petro Libelliſio, viro Aſſyriorum & Græcorum doctrinæ peritiſſimo, civitatis Antiochiæ alumno, & filio; & inter ſuos principatum obtinente: Ameras vero Chalep, id eſt, Berroæ cum Arabibus Turciſque conjunctus, manus cum Imperatore conſerere ac dimicare ſtatuit: quumque intra urbem captam eſſet Imperator, & adhuc pro reliqua turris parte arpugnanda dimicaret, adverſus inſtructæ binæ acies, quæ coercerent adverſarios, ad cuſtodiam diſpoſitæ ſunt. Sunt autem circum Hierapolin planities maximæ, equorum curſui idoneæ, in quibus apparuerunt quidam Sarraceni adequitantes, & præter colles nihil eſt quod ad montis altitudinem aſſurgat. eſt autem locus æſtuoſus & aqua repida aeris inflammationis & æſtus particeps: hoſtes autem, qui paulatim conſtitutis aciebus appropinquabant, rurſus receſſerunt: eam Machmutira Ameras aberat. verum levibus quibuſdam prœliis coegerunt aliquos ex Romanis cedere, quod bis terque ab ipſis factum eſt. ahero vero congreſſu non amplius Romanos parum iunt perſecuti, aut ſiſtere fecerunt; ſed impreſſione facta in legionem Ducum, manus conſeruerunt, & ſcholarum legionem præterreuntes, multis occiſis, reliquos turpiter fugere coegerunt, a dextra ipſis ſcholarum agmine relicto, quod cladem Romanorum videns, nequaquam de ſtatu ſibo receſſit, immo quaſi nihil novi acciditſet, ita immotum ſtabat, quaſi vereretur, ne illic ſtare deprehenderetur, & daret operam, ut omnibus lateret; ſed hoſtes reverſi circhos quoque debellarunt, & multis interfectis, reliquia in caſtris concluſis, & ſigna illis militaria ademerunt, & plurimorum militum abſciſſa capita miſerunt Chalepiis oſtentationis cauſa; & illud maxima dignum eſt admiratione, quod hac accepta a Romanis clade, nullus ad repellendos hoſtes fuerint impulſi. Verum omnes ſedentes, quaſi inimica regione commorarentur, privatis commodis ſtudebant; nullaque ipſorum animis aut ſollicitudo aut aſperitas prorſus inerat. Sed Imperator qui in urbe erat, audito caſu, haud mediocri dolore affectus eſt, ſtatimque cum Cappadocibus quos ſecum habebat, reverſus, offenſionem acceptam reſarcire conabatur; illa ſiquidem nocte omnes de ſpe bona deciderant, quod etiam pedikatus Armenius ad vallum pernoctans de rebellione cogitavit, nondumque dies advenerat, & hoſtes vallum cinxere. Chalep enim princeps, cognito caſu cum omnibus ſuis copiis acceſſit, ut illico Imperatorem caperent. Imperator autem intra tabernaculum ea quibus ad bellum opus foret deſcribens tertia circiter hora noctis cum conferto equita-

Edit Pariſ. pag. 827.

A καὶ οἱ Τῦρκαι, καὶ ὁ τῶν Ἴβηρων ἄρχων Ἀμυρτικὴς, οἷς γένος βασιλικὸν ἐκ τῆς Περσίδος ἑαυτὸν ἀνάγων. καπνῶν μὲν τὴν Ἱεράπολιν χώμασι καὶ τειχομαχίαις καὶ στρατιωτικαῖς ἐπιξενίσεσι, τὸν πόλεμον δὲ τῷ στρατιωτικῷ δυναμικῶν ἐπὶ συμφόρους γωνίους καὶ ἀσπλως ἔχοντας, μεσάζοντος ἐν πᾶσι τοῦ μαγίστρου Πέτρου τοῦ Λιβελλισίου, παιδὸς τοῦ τε Ἀσσυρίων καὶ Ἑλλήνων παιδείαν ἄκρως ἐξησκημένου, θράμματος δ' αὐτῆς ὄντος τῆς Ἀντιοχέων πόλεως, καὶ ἡγεμόνα τῶν ἀρτίως διανεμόντων τοὺς ὁ Ἀμυρᾶς τῶ Χαλὲπ, ἤτοι Βερροίας, συμμάχους τοῖς Ἀραψὶ καὶ τῇ Τύρκοις, καὶ δύναμιν ἀέρᾳ συνεπάμενος, εἰς χεῖρας ἐλθεῖν τῷ βασιλεῖ καὶ μαχέσασθαι διεσκέψατο. τὸ δὲ βασιλέως ἔνδον ὄντος τῆς ἁλουσίας πόλεως, πυργομαχοῦντος δ' ἔτι μέρει καπνῷ ὑπέλειπτο λοίσθιον τῆς πυργοκρατείας, παρατάξεις δύο ἐξοπλίζουσαι, τοῖς ἐναντίοις οἷς φυλακὴν κατεσχήκεσαν εἰσὶ δὲ περὶ τὴν Ἱεράπολιν ἱππήλατα πεδία μίγιστα, ἐν οἷς τινες τῶν Σαρακηνῶν διαφάνειαν ἱππαζόμενοι, καὶ πλὴν γηλόφων οὐδὲν ἐστὶ ὑπερκείμενον ἐφ' ὅσον μέγα. καυσώδης δὲ ὁ τόπος, καὶ τοῦ ὕδατος χλιαροῦ, μεταλαμβάνει τῆς τοῦ ἀέρος φλεγμονῆς τε καὶ καύσεως. οἱ δὲ πολέμιοι κατὰ μικρὸν ταῖς ἑαυτῶν πλατυάζοντες παρατάξεσιν, ἀνδρὶ οὐδενὶ ἐπέρριψαν. ἀπλῶ γὰρ ἔνι ὁ Ἀμυρᾶς Μαχμίτας. ἀκροβολισμοὺς δὲ ποιησάμενοι, παρηλάσαμέν τινας τῶν Ῥωμαίων κατὰ μόνας, καὶ δίς τοῦτο τοῖς πεποιήκασιν. ἐν ἑνὶ δὲ συμβολῇ ἐκέντησαν Ῥωμαίους μικρὸν ἐπιδεξιωσάμενοι, ἀλλὰ παρελάσαντες αὖθις τὴν παγίδα τῶν ἐμπλακέντων εἰς χεῖρας συμπλάσσουσαν, καὶ παρελθόντες τὸ τῶν ἐχθρῶν πλῆθος, πολλοὺς μὲν ἀπέκτειναν, οὓς δὲ λοιποὺς φυγεῖν ἀνάγκας κατεκύκλωσαν, ἐν δεξιᾷ καταλαβόντες τὸ τῶν ἐχθρῶν συνάγμα. ὅπερ τοῦ τῶν Ῥωμαίων ἵππου ὁρῶν, οὐ ὅλως μετεκινήθη ἑστώς, ἀλλ' ὡς μηδενὸς καινὸν γεγονότος, ἀτρεμεῖν ἔσπευδε, ὡς αὐτὸ δεδιόσι μὴ φαραθεῖν * ἐκεῖσε ἐφάμιλλον, καὶ παντὶ τρόπῳ λαθεῖν μηχανώμενον. ὑποστρέψαντες δὲ οἱ πολέμιοι, πάλιν καὶ πάλιν καπνοὶ ἔσαν, ἀτρεκῶς μὲν πολλοὺς, οὓς δὲ λοιποὺς εἰς τὸν παρεμβολὴν ἐκκλείσαντες, καὶ τὰ σημεῖα τῶν ἐρυμνῶν ἀφελόμενοι. πολλοὺς δὲ καὶ τῆς στρατιᾶς ἐκφυλακισάμενοι, εἰς ἔκδειγμα τοῖς Χαλεπίοις πατρίδαι. θαυμάζειν δ' ἄξιον ἐστὶ, ὅτι παφορᾶς οὔσης γνησιωτέρας Ῥωμαϊκῆς, οὐδεὶς τῶν λοιπῶν λάχων τε τῆς λοχαγίας οὐκ ἄμυνα διηρθρίσατο, ἀλλὰ πάντες ἔνδον καθήμενοι, οἷς ἐξ φιλίας γῆς ἐσκηνήμενοι, * ἐφεστρατεῦσι ἐπωδάζον· καὶ κίνησις ψυχῆς ἐκ ἀρθυμίας καὶ ἀγωνίας τινὸς τὸ παράπαν ἐφέρετο ἐν αὐτοῖς· ἀλλ' ἀ βασιλεὺς ἔνδον ὢν τῆς πόλεως, τῶν πυθμένος, ἰωᾶτο μὲν οὐ μετρίως. ἐπανελθὼν δὲ φωτὸς μὲν τῶν συντόνων Καππαδοκῶν, ἵππου δ' ἐρρῶν τῇ πταίσματι ἐμπεκαίνο. ἦν δὲ ἐκείνη πάσης εἶχεν ἐκδιδύσεως ἀγαθοῦς, κακὸν δὲ τὸ ἐξ Ἀρμενίων πεζὸν περὶ τὸν πύργον δια, τυπτήσεως ἔκνυσεν ἐμελέπετο. ὕπνος δ' ἡμέρα προῆν, καὶ οἱ πολέμιοι τὸν χάραλα περίζωσαν. τὸ γὰρ συμβὰν ὁ τῶ Χαλὲπ ἄρχων σκαμανδὸν, μεθ' ὅλης ἦλθε τῆς ἑαυτοῦ δυνάμεως, ὡς ἀνηβοεὶ αἰρήσων τὸν βασιλέα. ὁ δὲ βασιλεὺς ἔνδον τῆς σαυτῆς ἐξεγράφων τὰ πόλεμον, περὶ τρίτην ὥραν ἀθρόον ἐξελίλυθεν ἱππικὸν. εἶκοσιν ἦνον τυπτανῶν ὁ Νοίμβερμος μὲν ἦ ζ', ἐνδικτιῶνος. βυκάνων δ' σαλπίγγων, ὕπλα τοὺς σημεῖα μὲν δεδότος ἡμῶν. τῷ δὲ σημείων τὸ στρατὸ ἐξαρθεν-

* ἐσ. ἐκεῖσε ἐφάμιλλον,

* ἐσ. ἐφεστρατεῦσι

σῶν, ἡ δ' στρατιὰς ἐξιόντας συμπαγμάτης, ἤρξαντο οἱ πολέμιοι παρὰ μέρος ἐπ αὐθρίζεσθαι, οὐ τοὺς Ρωμαίους εἶδον ἐπιλαύνοντας, ἡ ἀ ἀγὼν ὅσος, ἐ ἀ τῷ μέλλοντος ἔκβασις εἶα τοῖς ψυχαῖς ἐκαπέσκαπτο. τῇ δ' ὄχῃ μέντοι τὸ ἐναντίον ἀλαλαξάντων, πολλοὺς ἔτι ἐναντίων οἱ Ρωμαῖοι κατηγωνίσαντο καὶ διηκοντίσαντο. ἐξορμώντος δὲ ἡ τῷ λοιπῷ πλήθους, φυγὰ πάντων ἀνυπόστατος γίνεται. οἱ δὲ καπῆλοι τῶν ἐλαυνόντων πολλοὺς μὲν ἀνῄλουν, ὐκ ὀλίγους δὲ ζωγρήσαντες ἔλαβον. ἡ δὲ διώξις μὴ γνωμένης μέχρι πολλοῦ, μεγάλης δ' ἀληθείας Ρωμαίοις διάμαρτος, ἡ νίκης καθ' ἑκάστας ἐξεστρέθησαν, ἡ αὐχήματος μεγίστου ἐξεπόκλασαν. τῇ δὲ Αραβικῶν ἵππων ταχυδρομούντων μὲν, μὰ δ' ἐμψύχων δὲ, μηδ' ἐγκαρτερούντων τῇ δρόμῳ, ὐκ ἠθέλησαν οἱ Ρωμαῖοι τῶν ἑαυτῶν ἀπονίαν οἰκονίαν διπόνων ποιήσασθαι. ἐπισρέψαντες δὲ τὰς ῥύπας ἐξ ἐπιτάγματος βασιλικοῦ, ἀμβλάβεις ἑαυτοὺς τῶν νίκων ἀπεργάσαντο, κορυθέντες μόνῃ τῇ τῇ ἑαυτῶν ἀνδρείᾳ, μεγάλων δυνχίαν ἓν τοῦτο τὸ βασιλέως λογιζόμενοι, ὅτι τόνος οἱ ἀναλκεῖς ἀπρόσοικόν τε καὶ οἱ παροὶ, ὡς οἰκεῖοι, ἀνεζώσαντο. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπανελθὼν εἰς τ' χάρακα, μῇ τῶν τῇ ἐχθρῶν ἀπεσόβησιν, ἴγνω τὴν ἀκρόπολιν τὰς Ιερατόλεως ἐνοικῆσαι. καπεισὼν οὖν

* ἴσ. Αζα- τοῦ Φαρεσμάνου ἐκοῦσι Βέσλω τὸν* ἀπὸ ἀκπας ἐξ Ιβήρων τὸ γένος ὄλκοντα, χώραν δόντας τοῖς ἑαυτοῦ ἀναλαλίσασθαί τε τῶν ἤπειρον, ἡ ἀντίπαλον φέρεσθαι. καὶ ἕως μὲν ἰσρατοπεδόμενος ἀ τῇ Ρωμαίων στρατὸς διεδέξατο, παπὶ χώραν ἰδόκουν μένειν οἱ Αραβες. ὡς δ' ἀνοιξάντας τῶν στρατιῶν ἐξοῦ τὸ φρούριον τῆς Αζᾶς ὅλαντο, ἤρξαντο ἀποφεύγειν ἐκ διατάγματος τῷ ὑπεμένον αὐτοῖς ἐπιφαίνεσθαι, ἡ περὶ τῶν ὑπαγίων πολλάκις ἐπιτιθέμενοι, τοῖς τὰ σινία μπακομίζουσι κακοῦντες, ἐλύπουν τοὺς Ρωμαίους, ὡς ἂν ἐξ ἐπιδρομῆς ἡ λόχου τὰς ἐπιθέσεις ἐν τῇ λειποτάκτου ποιούμενοι. καπαρραξάμενος δὲ ἐν τοῖς ἀκροβόλοις ἐ πλατεῖαις ὁ βασιλεὺς τὸ στρατόπεδον, πεφραγμένος, τῇ φρουρίῳ προσβάλλει Αζᾶς μετ' ὅλης τῆς στρατιᾶς, εἰς ὑποδοχὴν μαθὼν εἶναι τῶν ἐπιόντων. ὡς δὲ προσηγγίσας αὐτῇ ἰρυμνότητον εἶδε τῇ ἐχυρότητον, ἐπ' ἀκροφείας λόφου ἱσαμένου, τείχεσι διπλοῖς πεφραγμένου, ἡ πέτραις ὥσπερ γεγομφωμένου, λεθίνῳ τῶν ἀόδον ὁρος τῶν πύλῃ ὑπαφορώμενον, μικρόν τι ὕδωρ ὑπορύττων, ἡ μὴ ἐξαρκοῦν πρὸς ὑποδοχὴν τοσῶν στρατοῦ. ἀναζεύξας οὖν τόπου, ἐπῆλθεν τὸν παρεμβολὴν ἔνθα τὸ ὕδωρ ἀφθονώτερον ἔρρεον. ἀναστὰς δὲ ἐκεῖθεν, ὥρμησε ὁρὸς τὰ τῆς Αυσονίτιδος ὅρια, ἡ πυρπολήσας χωρίον μέγιστον Κάτμα λεγόμενον, τῇ Αμιρᾷ τοῦ Χάλιπ ἀφορισμένον ἐκ παλαιοῦ, οὐς ἕπερον χωρίον καπῴκει Ταρχωλὰ καπονομαζόμενον. κοπησίου δὲ τοῦ χάρακος, ἐν τοῦ βασιλέως ἐσαμένου κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος, Αραβες δύο λαθόντες κατόπιν τῆς ἀκρωρείας, ἡ τοὺς ἵππους ὑπὸ ῥυπῶν ἑλάσαντες, δύο τῇ πρῶν τοὺς λόγχαις ἀναιροῦσιν. ὁ βασιλεὺς δὲ τούτους θεασάμενος ὁρῶντος, διαίρουσι ὁρόπους τοὺς στρατιώτας εἰς δίωξιν. οἱ δὲ φθάσαντες ἐξαυτῶν δρόμῳ τῇ ἵππων, εἰς τὸ οἰκεῖον στρατόπεδον διεσώθησαν. κατεῖχον δὲ τότε Σαρακηνοὶ τὸν ἑαυτῶν στρατηγὸν ἐξελάσαντες. πλὴν ἀλλὰ καὶ πάλιν φύγουσιν

A tu erupit. agebatur tunc vigesima dies Novembris mensis, Indictione septima, buccinarum aut turbarum nullo edito aperto signo, verum elatis vexillis, & composito procedente exercita, hostes in unam partem cogi cœperunt, quo Romanos equitantes viderent. & certamen ac rei eventus, quodammodo animo jam conceptus erat: nam quum li qui in fronte erant clamorem sustulissent, plures adversarios Romani debellarunt, & occiderunt, quumque reliqua quoque multitudo irruisset, ingens ipsorum fuga facta est. Et qui a tergo eos insequebantur, multis occisis haud sane paucos vivos cœpere. Verum quum multum haud persequuti fuissent, in-
B genti ac prospero rerum successu defraudati sunt Romani, pulcherrimaque victoria & maxima gloria privati; quum enim Arabici equi celeriter currentes, haud posseot bono animo esse, aut cursum tolerare: noluerunt Romani illorum imbecillitatem suum proprium robur efficere, sed Imperatoris jussu, retentis frænis, imperfectam sibi victoriam compararunt, contenti sola hostium fuga, magnam feliciratem reputante Imperatore, quod tunc imbelles convaluissent, & mortui, ut ita dixerim, revixissent. Imperator autem in vallum reversus, post expulsos hostes, statuit arcem Hierapolis construendam. præfecto igitur Pharesmane illo Beste Apocape ex Iberis genus ducente, spatium dedit
C hostibus, & damna rasarciendi & victoriæ de adversariis reportandæ, & quoad Romanorum exercitus instructus ibi ostendebatur, Arabes quiescebant: ubi vero coacto exercitu cœpit recta ad oppidum Azæ contendere, cœperunt sparsi ex intervallo, suo more in ipsos invadere, & extremum agmen sæpe adorti commeatus defereates vexare, & lædere Romanos, quasi ex insidiis clam irruptionem facientes. Constipato autem sagittariis & scutatis exercitu, Imperator armatus cum toto exercita ad oppidum Azæ accedit, ratus locum ad se recipiendum idoneum; sed ubi ipsi appropinquans, tutissimum vidit ac munitissimum in
D summo colla consistens, duplicique muro cinctum, & lapidibus, quasi clavis quibusdam compactum, ascensum ad portam referens, & parum aquæ inde effluens, quæ non esset ad tantum excipiendum exercitum idonea: inde profectus, ubi copiosior aqua fluebat, castra posuit; & inde quoque discedens invasit Ausonitides fines, in censoque agro maximo, nomine Catma, antiquitus principi Chalep assignato, in alium locum se recepit, Tarchola nomine, perruptoque vallo, & Imperatore ad dextram partem incumbente, Arabes duo qui latebant a tergo montis, concitatis equis pe-
E dites duos hastis interficiunt: quos conspicatus Imperator primus, statim milites ad persequendos eos incitavit. verum illi occupantes velocissimo equorum cursu, in sua castra incolumes se recepere,) & illinc profecti recta ad Arrach contenderunt) quod oppidum expulso proprio duce obtinebant Saraceni. verumtamen rursum fugiunt qui illud tutabantur, & Imperatori suum reservatur oppidulum, in quo

Edit. Paris. pag. 828.

tactus desunt in MS. R.

præſidio impoſito, & idoneo commeatu, omnia tempori opportuna diſpoſuit. Ipſo igitur Imperante cœperunt Romani audacter hoſtes intueri, & virtutis memores eſſe, ac ſtrenuitatis rationem habere, & adverſis conſiſtere. quandoquidem ſuperioribus Imperatoribus, qui proxime regnaverant, una excepta oſtentatione, & coacta nulli tudine, re in fortes ſe ad pugnam præbeberant. Ita ut perpicuum ſit duicis ipſius eſſe, ut plurimum, proſperum rerum ſucceſſum. quum vero inde non potuiſſet Imperator Antiochiam reverti (confecta enim erat fame, multaque vexatione) ſuperatis fallacibus, & quibuſdam locorum anguſtiis minime pervius, ad urbem Ciliciæ Alexandroonam nomine, ſe recipit, ibique vallum conſtituit, & montem Taurum tranſgreſſus, cum omni exercitu in Romanorum regionem invadit. quumque conſerti in loca frigida devenirent, ex admodum rapidis & calidis, ingentem ſenſere mutationem, & idcireo homines plures interibant, & compluria animantia frigore confecta ſunt. quum vero egreſſus eſſet Imperator ad quemdam locum anguſtiarum Podandi, nomine Gytarisum, audivit Amorium direpturn, hominumque infinitam cædem. poſitis autem caſtris ad Chalcei diverſoriums, qui in Melitene duxerat exercitum, nequaquam ad ipſum voluit accedere; præſertim quum in oppido Tzamando coactum haberet exercitum quibus de cauſis dolore affectus, quod rebus ſuccurrere & opitulari nequiret; quæ ad exercitum pertinerent, recte compoſitis, quantum ſibi licuit, & maxima parte in hyberna miſſa, ipſe Byzantium contendit ad menſis Januarii finem. ubi quoddam tempus commoratus, quum civitatis ſtatum pro viribus adminiſtraſſet, honoribus ac muneribus ſenatores quoſdam proſequutus, diſtributis annuis donis, neque expectatis paſchalibus diebus, ad Eriorum domum e regione Urbis ſtam navigavit. eveniſ enim ſcio quid aliud, quod neceſſario ipſum ad proſectionem cum exercitu provocavit. Vir quidam Latinus, Criſpinus nomine, ex Italia, quum ad Imperatorem acceſſiſſet, ad Orientis partes, ur ibi hyemaret, miſſus eſt. qui ratus ſe non eo honore affectum pro dignitate, quam ſperaverat, ad rebellionem ſpectavit, ſtatimque occurrentes ſibi tributorum exactores & reliquos ſpoliat ac diripit: Romanorum vero nemineum interfecit, multique eum ipſo prælio congreſſi vicli ſunt. ſed in Armeniorum regione hybernans Beſtarches Samuel Aluſianus Bulgarus, Imperatoris uxoris frater, quam privatus adhuc degens duxerat, cum quinque Occidentis legionibus repente Criſpinum invadit ipſa die reſurrectionis, Paſcha inquam. quod quum perſenſiſſent Franci, fugiunt Romani, ipſorumque ſit multa cædes, ac vivi capiuntur numero infiniti. attamen omnes humane tractatos dimiſit, immo vero vulneratos curari permiſit. quum Imperator ad Doryleum perveniſſet, a Criſpino legationem accepit, qua dedicionem faciebatur, & de defectione ſe ipſum excuſabat, & omnino malorum quæ ſive volens, ſive invitus perpetraſſet, oblivionem petebat. quibus

A οἱ τὸν φιλάπατορα, ᾧ τῆ βασιλεῖ τὸ οἰκεῖον ἀναθαῤῥῆσαι πόλεμον. φρυαρὰ δυὼ ὧν αὐτῆ βαλών, καὶ στησιεὺς λοιχρώσας ἐκαποδίμβος, πάντα τὰ τῆ καταρῆ πρόσφορα ἐνετάξατο. ἐπ' αὐτὰ ποίνιοι τὸ βασιλέως ὄρξαντο Ῥωμαίοι ἀπορθαλμίζειν, ὧ φορὸς τὸ γοναϊκαπτοῦ ἀναῤῥίψαν λέγων, ᾧ σωὶ εαῦαι φορὸς ἀπὶ Θεσσὺν. ἐπεὶ τάχα καπὰ τὰς προσηχὰς βασιλιδώσαπας, πλὴν ὑπειδεῖχως μόνις ᾧ πλῆθος σωιακωγμὸς, ἐν οὐδὶ καρπρὰς φορὸς μάχλου σωιῆρώξαν ὡς εἶναι δύλοις ὅτι τὸ ἡγαμόνος ἐς ὃς ἐπίπαν τὸ καπροβιμβὸν ἐν πάσι τοῖς πράγμασι. κρὰν δὲ μὴ διωνθεὶς βασιλιὰς εἰς Ἀντιόχειαν ἀπελθεῖν· φροκατόρχασο δ' λιμῷ τε ἐ κακκόσι πολλῆ, ὑπερβὰς αὐλῶνας ᾧ κλεισύρας τινὰς ἀδυξοδεύμενς, εἰς πόλιν Κιλικίας λογομένην Ἀλεξανδρώπολιν κατανῆ, κρὰκεῖσ' ἢ χάρακα πήγνισι, ᾧ τὸ Ταῦρο τὸ ὄρος ὑπερβὰς, πανσρατιᾶ εἰσβάλλει τῆ Ῥωμαίων. ἐν τυχοντες δ' αὖρόοι τῶσις ψυχρὰς ἐξ ἄγαν ἀλεεινῶν ᾧ θερμῶν, πολλὰς μεταβολὰς ῥδοντο. διὸ ᾧ ἀνθρώποις πολλοὶ ἀπὸθανον, ᾧ ζῶα πολλὰ ἐκαπέμβαινε. ἐξάγοντος δὲ τὸ βασιλέως εἰς τὶ χωρίον τῆς Ποδανδὸν κλεισύρας, Γυτήσιον καπορμαζόμβοσ, ἤκουσ ὁ βασιλεὺς πλῶ τι τὸ Ἀμορίου λαφραγωγίαν, ᾧ φόνο ἀνδρῶν ἀμύθητο. καπεκλινάμβος δὲ τὰς παρεμβολὰς ὃ τῆ τὸ Χαλκέως ταδμῷ, ὁ ἐν Μελιτίνῃ κρατῶν τοῦ στρατῦ, οὐ' ὅλως αὐτῆ φροσβαλεῖν ἠθέλησεν· ἴχων ᾧ πάντα τῶν στρατιῶν ἐς τὴ τὸ Τζαμανδὼ συμεθροσμένων πολέμαπι. ἐφ' οἷς ἀνιαθεὶς, μὲ διωνθεὶς δὲ βουλῆσαι τῆ φράγματι, τὰ πρ' τὸν στρατὸν ὡς ἐνὸν διξῶς ἐβδιῆμβος, εἰς παρασκευασίαν τὸ πλέον αὐτῆ ποτενόνας, αὖπς ἐπὶ τὸ Βυζάντιον ἴσπ, φορὸς τῆ πλεῖ τὶ Ἰανναρίου μὶνὸς καπαβαῖνε ἐν αὐτῆ. διαγαγὼν πίνων ἐν αὐτῆ χρόνον, ᾧ τὰς πολιτικὰς διοικήσας ὡς ἐνοῦτὸ διοικάμβος, ᾧ πίνας ἐξδιώσας ἐς τινας τῆ συγκλητικῶν σωσκάμβος, καὶ πὰς ἐπσίνις δωρὰς διανεμάμβος, ᾧ ὡὶ πὰς πακρὸνίνς ἡμέρας σκεμένας, οἷς τὸν ἀντίπορο ἐ πόλνος οἶκον τῆ Ἡέλιε ἀπέπλευσον· ἐπαιωῦβγὰρ τ' τῆ ἔτορ φορὸς ἐκρατικὸν ἀσκχαλὸς καδοιὶ αὐτόν. ἀνὴρ γὰρ τὶς Λατῖνος, Κεσπῖνος τῶν κλητ, ἐξ Ἰταλίας τῆ βασιλεῖ φροσηλθων φορὸς τῶν ἑῴαν ἀπεσάλη, χάριμον ἐκείθεν. δόξας δ' μὶ τιμηθῆναι ἀξίως ὧν ἠλπίζε, ἀποσασίαν ἐκεύπνεν, ἐ αὐτίκα τὰς συμπορευπας φορολόγας τε ᾧ λοιπὰς σωιλάβι ἐ διαρπάζε φόνο δὲ Ῥωμαίων ὐδένα ἐφγάσαπο. πολλοὶ δὲ τὴν φορὸς μάχλω συράπες ἠπτήθησαν. ἐν δὲ τῆ Θέματι τῆ Ἀρμηνιακῶν παρασκευάζων ὁ βασάρχης Σαμουὴλ ὁ Ἀλυσιανὸς ὁ Βούλγαρος, ἀδελφὸς ὢν τῆς τοῦ βασιλέως γυναικὸς, ὃν ἔτι ἰδιωτεύων ἠγάγετο, μετὰ τῆ ἐαυτεῖων πέντε ταγμάτων φοσβάλλει τῆ Κεσπίνῳ ἐξ ἰφδὸυ καὶ' αὐτὸν τὴν ἡμέραν τῆς ἀναςάσεως, τὴ πάσχα φαμέ. συναβάντων δὲ γνομένης τοῖς Φράγγοις, φυγγωσὶν οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ φόνος πίπον γίνεται πολὺς καὶ ζωγρία ἀμύθητος. ἔμως δὲ ὑγρὰλεθρώπως αὐτοὺς ἐξπεθεῖς, πάσπις ἀφικτ. μᾶλλον μὲν ὧν καὶ τὰς πληγὰπας ὀσοκομεῖσθαι παρέδωκεν. ἐπεὶ δὲ Δορυλαίῳ ἐγένοπο ὁ βασιλεὺς φροσβάλειν τῷ Κεσπίνου ἐδέξατο, ὁμολογίαν τε πῆς δουλώσεως, καὶ τῶν ἀπολογίαν πῆς ἀσπασίας φέρουσαν, καὶ ἁπλῶς ἀμνηστίαν πακῶν τῶν παρ' αὐτοῦ πεφραγμένων,

ἐπτε

εἴτε ἐκεῖνος, εἴτε ἡ ἄδικος. οἷς ὑπήκουεν ἡ ἑ βασιλεὺς, ἡ πάσπερ ἐξῆν αὐτῷ, ἐπεπράξατο, τὸ τῶ ἀνδρὸς γενναῖον ἡ ἀρὸς τοὺς πολέμους περιδόξου καταδύμενος. ἡ γὰρ ἐν τῇ τῆς ἀποστασίας καιρῷ Τύρκων ἑστυχὼν πλεθύι πολλῷ, μεγάλας ἀνδραγαθίας ἐν χερσὶ ἀπεργάσατο, ἡ ἀρτίως τῇ βασιλεῖ δυλοπρεπῶς ἀπαντᾷ, ἡ αὖθις ἀῦθις σωθεὶς ἦν, ὀλίγους τινὰς στρατιώτας ἐπαγόμενος. ἐνταῦθ' ὧν τοὺς ἄλλους ἐν τῇ τῶ Μαυροκάστρου πολίσματι, ἃ τῶν ἐπιχειρεῖν ἐπεφύκατο ἐν τῇ Ἀρμενιακῇ ἐπὶ λόφου κειμένῳ ὑψηλῷ. μετ' ὀλίγον δ' ὑποτοπηθεὶς ὠμόν τι ἐγκαράξασθαι οἷς ἢ οἰκείοις φυλῶ μὴ σωσαμένοις αὐτῷ ἐν τοῖς βυλομένοις· (ἡ γὰρ ἔθνος ἐστὶν ἀπιστον καὶ ἄπληστον τὸ γένος τῆ Φράγγων, μᾶλλον δὲ καὶ ἀχάριστον, ἐ πολλοῖς πταίσμασι μεγάλας αἰτίας ἐπεγείρον, ἡ παραχὰς ἡ ἀποστασίας, αἷς ἐν τρυφήματι γένυται.) ἀπεπίμφθη τὸ στρατήδιον, μηδεμιᾶ μὲν ὑλεγχθεὶς, ἀλλ' ἁ μόνον παρὰ Νεμιτζῶν τινὸς ἐπισήμου κατηγορηθεὶς. οἱ δὲ ἑταῖροι τύπω ἐπὶ τῇ γεγονότι δεινοπαθήσαντες, ἄραντες ἐκ τῦ φρουρίου, τῷ Μεσοποταμίων καταλαμβάνουσι. ἡ πολλὰ κακὰ τοῖς ἐκεῖσε εἰργάσαντο. ἐπεὶ δ' ὁ βασιλεὺς μὴ πλέθος ἦκεν εἰς Καισάρειαν, Τύρκων πλῆθος πολὺ μεθ' ἡμῶν ἡ χάρας λιπλατοῦ ἀπέσκλε μέρος τι τῆς στρατιᾶς κατ' αὐτῶν, μηδὲν αὐτοὺς, ἀλλὰ φεῦγον ὑποδεξάμενος, σωσπαμένους τῆς ὁρμῆς φορᾶς εἶχεν. μήπω δὲ μήτε πάρρω, μήτε σκλωσίσεως γνωμίσης, ἐφάνησαν οἱ πολέμιοι τὰ ἐρυμνότατα τῆ τόπων καπέχοντες ἡ τὰς λοφιάς. βοὴς δὲ γνωμίσης, μὴ ἐκδεδωκότος τὸ βασιλέως ἑαυτὸν ἀναπαύσει, ἀλλὰ τὸ ἐναλίου σαλπίσαντος, ἁρμόσαν κατὰ τάξιν αἱ φάλαγγες. ἀρθεισῶν δὲ τῆ σημείων, ἁρπόλφαν μὲν τῆ ἐναντίων πολλοὶ. ἁρολαβόντων δὲ τῆ πτυγμάτων, ἓν μὲν τῆ Δυκαόνων λεγόμενον, ἕτερον δὲ τῆ ἑσπερίων ἐκλήθη, ἡ ἔ σωιδῆς Θρασύπορος, ἡ ἔ ἐναντίων ἱλάσπη, ἁρὸς φυγὴν εὐδὺς ἀπιδὼν κατέκλασαν. ἁροβιβάζοντες δ' τὸ βασιλέως ἔ λοιπὸν στρατιὰν, ἡ τὸ λοιπὸν πλῆθος τῆ πολεμίων τοὺς φεύγοντας συνδίωκον. παεσίπτων δὲ ἔ στρατιωτῶν ἡ τὸ μιθοφορικὸν τῆ Σκυθῶν, ἔ Οὔζων φημὶ, λόχος Τυρκικὸς ἐκ ὀλίγας τοῦ Ρωμαίους ἁροσέπεσον. οὓς δεξάμενοι οἱ περιλειφθέντες εἰς φυλακὴν στρατιῶται, ἁρὸ πάντων δ' οἱ Φράγγοι, ἡ ἀγχεμάχης συμπλακέντες, ἡ ἐκπαῶς ἀνδραμεδιωθέντες, ἐτρέψαντο, μυδενὸς ἔ ἰσαμένου πυγμάτων Ρωμαϊκῶν τοῖς Φράγγοις μιχθέν, ἐ ἁπλῆς ὁρμῆς παραβοηθήσαντος. ἐν τούτῳ δ' ὑπέστρεφε ἡ ὁ βασιλεὺς τῆς διώξεως ἁρὸς ἑαυτόν. πνεῖ δείλιον γὰρ συνίει ὁ πόλεμος. τῷ δ' ἑπαύριον δημοσίᾳ καθίσας, τοὺς ἁλόντας τῆ πολεμίων τῇ πελδιταὶς ξύφῳ παρέδωκε, μυδενὸς τὸ παράπαν φεισαμένου, μετ' αὐτῦ τῶ ἡγεμόνος αὐτῶν, οἱ ἡ πολλῶν λύτρων ὤνιον ἑαυτὸν ποιήσασθαι ἐπηγγείλατο. τεμπεράσας δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ παρεμβολῇ, τῇ ἁρτιπράματι τότε χάρον λαβὼν, πολλοῖς ἄδεια δέδωκε τῆ ἑναντίων ἀποφυγῆς, ὡς μηδὲ τῆς λείας ἀνοχέσθαι. ἡ ἀναστὰς ἐκεῖθεν, κατόπιν αὐτῆ ἐβάδιζε. στρατοπεδεύσαντος δὲ ὡς ἀπὸ διαστήματος ἡμερῶν δύο τῆς Μελιτινῆς, ἐβουλεύσατο μοῖράν τινα τῦ στρατοῦ μερεσάμενος, ἀφεῖναι τοῖς ἑναντίοις ἐπιτείχισμα. αὐτὸς δὲ ἅμα πάντι τῇ στρατῇ ὑποτρέψαι ἁρὸς τὰ βασίλεια. ἀγανοῦς δὲ τῆς βουλῆς δόξαντος ἡ ἀσυμφόρω μεταθέμενος, εὐδὺ τὸ Εὐφράτου ἐβάδισε. ἤσαν γὰρ παρὰ

Europalet.

postulatis annuit Imperator, & omnia quæ ille petierat perfecit, viri nobilitatem, & in bello gloriam veritus: etenim defectionis tempore, quum incidisset in maximam Turcorum manum, ingentia manu sua facinora ediderat, & progredienti Imperatori instar servi, obviam fit, subitoque ut amicus, ac benevolus sequebatur, paucis secum quibusdam militibus adductis, alios enim in oppido Maurocastri reliquerat, quod occuparat in Armenia, in alto colle positum, sed paulo post, quum in suspicionem venisset, nescio quid crudele in propriam tribum perpetraturus, quod suæ voluntati non obsequeretur: etenim perfidum & inexplebile Francorum genus est, immo etiam ingratum, & multis offensionibus magna crimina easuscitat, & perturbationes ac seditiones, quibus tamquam deliciis oblectatur, exercitus Imperio abdicatus solit non sincere convictus, sed tantum a quodam Nemitzo illustri accusatus. Sodales vero ipsius iniquo animo id passi ea oppido profecti in Mesopotamiam se recipiunt, multaque damna ibi commorantibus intulere. ubi vero Imperator cum exercitu ad Cæsaream pervenit cognovirque ingentem Turcorum manum regionem depræda-ri, quamdam exercitus partem adversus ipsos misit, quam infecta re fugientem excipiens, continenti itinere ulterius progredi aggressus est. quum nondum neque vallum, neque tabernaculum constructum esset, hostes apparere, qui tutissima loca occupabant, & tumulos. edito autem clamore quum Imperator sese quieti minime dedidisset, verum clasicum cecinisset, processere ordine phalanges, sublatisque signis processere adversariorum plures; sed quum legiones occupassent, una Lycaonum tunc appellata, altera Occidentalium copiarum solito audacior, adversus hostes irruere, eos ad fugam statim spectare coegerunt. & quum Imperator reliquum exercitum ante produceret, reliquam quoque hostium multitudinem cum aliis fugientibus simul fugere compulit. accedentibus autem militibus & Scytharum mercenariis, Uzis, inquam, haud exigua Turcorum cohors in Romanos invasit, quos excipientes relicti ad custodiam milites, & ante omnes Franci, cominusque congressi, & abunde præliati fuerunt; nulla ex Romanis legionibus quæ ibi positæ erant, Francis vel simplici impetu opem ferente: interea quoque a persequendo redierat Imperator ad vesperam, nam crepusculo noctis constatum fuerat prælium. postridie vero publice pro tribunali sedens, captos hostes extrema sententia damnavit, nemini prorsus parcens, ac ne ipsi quidem ipsorum Duci, tametsi multo pretio se redempturum pollicebatur. Triduum vero in castris moratus Imperator, hoc prospero successu fastatus, pluribus hostibus ausugiendi hbemm præbuit occasionem, ita ut ne a præda quidem sese abstinuerint. & inde profectus a tergo ipsorum incedebat, & bidui spatio a Melitene castris positis, statuebat partem quamdam exercitus divisam relinquere, ut esset hostibus propugnaculum. Quod consilium quum minime generosum visum esset & inutile, mutata sententia recta ad Euphra-

Edit. Paris. pag. 830.

pag. 831.

tem contendit, ad cujus ripas tabernacula hostes posuerant, qui statim audito Imperatoris contra se motu, recesserunt. Imperator autem recta ad Romanopolim contendens, & inde ad Cibeat, proficisci studens, quodam in loco castra ponit; & Philaretum, (erat hic genere Brachamius,) ducem cum summa potestate declarat: Divisoque enim bifariam exercitu, fortiorem ipsi partem attribuit homini militarem prudentiam gloriosè profitenti, sed turpis ac dissolutæ vitæ, turpissimeque vitam suam transigenti: quique cum Turcis varie pugnarat, sed in maximi momenti rebus debellatus fuerat; & ideo contemptui habebatur; non tamen ab iis se continebat, sed Imperium militare ob avaritiam & peregrinæ militiæ stipendia expectabat. Imperator vero ad partes magis Borreæ subjectas accessit, ut ibi nives & aquam frigidam, a quibus, quod esset corpore admodum calidus, sibi temperare nequibat, inveniret: progressusque per asperas quasdam & difficilia loca, ad locum quemdam Anthias nomine pervenit, herbarum & tritici fertilitate præstantem, quique haud mediocrem suppeditaret ibi commorantibus oblectationem, quippe quum illius terræ umbilicus esset. Inde Taurum montem, indigenarum lingua Munzarum appellatum transgressus, in regionem nomine Celzenem se contulit, iterum trantimisto Euphrate fluvio præterfluente ac dirimente, tamquam confinio, montem ipsum, & Celzenem, milites vero cum Philareto relicti ob adventum hostium terrore compleri, animoque perculsi pone Imperatorem locis relictis discedantur, quorum ipsis custodia fuerat committa, quoad ad ea loca, quæ diximus Anthias vocari, pervenerunt; ubi quum hostes quoque a tergo appanirent, rursus se fugæ vel ante cernem commisere, & ad Imperatorem in Celzenem se e vestigio conculere, ipsorumque impedimentis potiti sunt adversarii. hæc ita renunciata admodum perturbarunt Imperatorem, qui tum suorum cladem, tum hostium victoriam haud æquo ferebat animo, quos nisi Imperatoris ipsius fama terrore complexus, ipsorumque impetum aliqua ex parte compressisset, tibili obstitisset, quominus universam terram illam depopulati fundius everti-
Edit. Paris. pag. 832. rent, recedentes iguar rebus in regionem Cappadocum solito more vehementer contendebant, ex itinere in quæcumque incederant prædantes, & cum omni exercitu in locum rempublicam invadentes, quæ & virorum multitudine & domarum, atque aliarum rerum, quæ ibi sunt, copia præstabat. Imperator autem in Celzene, quum eos qui dissipari fugerant, excepisset, ne ab Armenis, quod deferri essent, perirent, pone hostes redibat: quumque judicium inter ducem & militem constituisset, nulli parti litem adjudicavit, quum hoc solum exploratum haberet, excepto Imperatore, nihil esse aliud, quod Romanis conflare bellum posset, quod maxima pars exercitus ante defatigata sit, & quod duces vellent vel ob exiguos prosperos successus, maximos sibi & suis honores & præmia spondere: tum etiam quod illi minus alacres ad strenua & virilia facinora parranda redderentur. quod

A πάσχθας αὐτὸ ἐσκλωμένοι οἱ πολίμιοι. οἳ ἢ αὐτικα πυδόμθμοι τὼ τῦ βασιλέως καὶ αὐτὸν κίνησιν, ἀπιχώρησαν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀὐδὺ Ῥωμανοπόλεως ἐλαύνων, κἀκεῖθεν φὸς τὸ Κλίαι ἦξεγκίδαι βαδίζθμος, ἔν τινι τόπῳ κατασκίνοι, ἢ τὸν Φιλαρέτον (ἦν δὲ ἢ τῆ Βρεχαμίων γένος.) στρατηγὸν ἀποδείκνυσι. διελὼν γὰρ δίχα τὸν στρατὸν, τὸ ἰχυρότερον αὐτῆ ἐπιδίδωσιν, ἀνδρὶ στρατηγικὰν μὲν ἀσκήσεως παρεσκιυὰ, αἰσχρῶ δὲ βίῳ καὶ ἐπιρρήκτῳ τυγχάνοντι, καὶ αἰσχίσας πλάσαντι βιοτὰς ἠρνίσατο, & μαχεσαμένῳ μὲν τοῖς Τύρκοις ἠξέφερε, ἐν τοῖς μεγίστοις δὲ καταπολεμηθέντι, ἢ ἧξε τὸν καταφρονηθέντι, ἡ μᾶλλ ἀ' ἀπιχειρήκει τῶν, ἀλλ' ἐπιτρέχοντι τῆ ἡγεμονίᾳ ἐξῆ φιλοκρήμας ἢ φιλοξυίας ὑπόθεσιν. ὁ δὲ Βορειοτέρων μερῶν ὁ βασιλεὺς ἐπιδαίθνο δι' ὕδατα χιόνος ἢ ὑδάτων ψυχρὸν. ἀκρατὲς ἢ ἐξῆ πίνων, τὸ σῶμα καπασκνὸ ἦξθερμασκόμθνος. ἀνιλθὼν ἢ ἐξῆ τραχειτόν τε δυσβατον τόπων, εἰς τινα τόπον λεγόμθνον Ἀνθίας κατέλιπεν. πολύορος δὲ ὁ τόπος ἐξῆ σιτοφόρος, καὶ ψυχρογόνα ἃ μικρὰ τοῖς ἐν πέρᾳ καταίρκσι, ἢ οὐκ ὀλιγοδεᾶς ἐκείνης ἢ γῆς. ἐκεῖθεν δὲ τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος, τὸν ἐπιχωρίως καλούμθν Μουζάρων, ὑπερβὰς, εἰς ἢ Κιλικζιλιαὶ λεγομένου χώρων κατέλιπεν. τὸ δὲ πορ ἦξθεὶς ἢ Εὐφράτου ποταμὸν παραῤῥήσσοντα καὶ διαιροῦντα τὸ τὸ ὄρος καὶ τὴν Κιλικζιλιαὶ, ὥσπερ μεθόριον. οἱ δὲ μὲ τὸν Φιλάρετα καταλειφθέντες στρατιῶται, ἐξ ἐπιφοίτου ἦξ ἐφάτου πτοίας πληθέντες, καὶ πὰς ψυχὰς κατωσεισθέντες, καπῶσι τῶ βασιλέως ἐβάδιζον, τὰς πάσης ἀρίστης, ὧν τῶν φυλακὴν ἐπιβέπασαν, ἕως εἰς τὰς εἰρημένας Ἀνθίας κατώντασαν. κἀνταῦθα ἢ ἦξ πολεμίων φαίνων ἐξ ὁρᾶγίας, αἰσχρὰς τῶν φυγῶν ἢ σφῶ τὸ ἀχαλίνωτος ἐλεύθρο, καὶ φὸς τὸ βασιλέᾳ εἰς ἢ Κιλικζιλιαὶ καπλαβὸν ἐκπτώσ. πὰς δὲ ἦξ μὲ πόπον λατσκκνὸς οἱ ἐναντίοι γνόκσι κύριον. ταῦθ' ὅπως ἀγγελθέντα πολλὰ ὀλκὸ τῷ βασιλεῖ ἢ ὀκνυμένοι θόρυβον, ὑπ' ἐκ τῆ ἦξ οἰκείων ἔπτης, καὶ τῆ ἦξ ἐναντίων τύχη ἡ φορικὸς σκυθρωπάσκοντι· ὃ ὃν μὲ ἡ τὸν βασιλέως φόβον αὐτὸς πεφεύγεσι στρατὸν, ἢ τὸ ἡ τῶν ὁρμὴν αὐτὸν ποσὶς διακόλυον, νῦν δὲ τὸ κοῖλον σιμπασῶν αὐτὸς τῶν γῆν ἐκείνων κατηλθεδθαι ἢ ἐξολοθρύσθαι. ὀπιθόμενοι δὲ ἐναντίοι, ἀδὺ τὸ θέμενος τῆ Καππαδόκων κατὰ τὸ εὐσταγὲς ὀρ κατάρας ἤλαυνον, καπαλαίζοντες μὲν τὸ φοτοχῶρ ἐξ ἐφόδω. φθορμένης δὲ πικρατεῖ ἢ ὧς ἔκστοι πολιτείας. ὧν ἢ πλῆθν ἢ αὐρὸν ἢ ἀκμὴν ἢ ἐξῆ ἄλλων χρησῶν ἢ ζηλωτὸν ἦξφέρετο. ὁ δὲ βασιλεὺς ὃν Κιλικζιλιᾶς τὰς ἀτοφυγόντας ἀποφάλλω ὑποδήξαμθνος, ὡς ἂν μὴ ὑπὸ ἦξ Ἀρωμένων ἐξ ὁμοιως ἀπόλωνται, κατώπιν ἦξ ἐναντίων ὑποφερόμθνοι. ἢ κείσει δὲ μπαῦν τὰ τὰ ἡγεμόνος ἢ ἔ σωὶ αὐτῆ καθέσας, ὠδυὶ μόρες τῶν ἐναντίων ἀπόδοτο. ἦξυνθέντος τῶν μόνε ἀκεῖθεν, ὅτι πλὼ τὸ βασιλέως οὐδὲ ἐσι τὸ σωμεῖον τῆς Ῥωμαίος τὸν πόλεμον. διὸ τὸ τὸ φοτοτερράθαι τὸ πλέον τὸ φατοῦ, ἢ διὰ τὸ τὰς ἡγεμόνας ἰδίλεσι καὶ ἐπὶ μικρᾶς ἢ ταῖς εὐχήναις ὑπύχαις ἐαυτὰς ἢ συγχωρῆσι μισθὸς τὰ χάγιτα ἦξ ἐξέμασθαι καὶ φερτοτιμῆσι. δι' ἃ ἢ τὰς ἄλλας ἀσφαλίμους ἕνεκα φὸς τὸ γενναῖον τὸ ἢ ἀνδρικὸν ἦξσκηξάδαι.

ὁ παρὼν τῷ βασιλέως ὐκ ἂν ἔχοι χώραν γενέσθαι, αὐτὸ δὲ ἑαυτὸ ἐπισκοποῦντος τοῖς γινομένοις, καὶ πάντα καθορῶντος ὁσαμέρας, καὶ τοῖς πονοῦσιν ἀναλόγως ἀμειβομένου τῶν καμάτων. ὁ δὲ βασιλεὺς ἤδη τι Κολωνείας καὶ τῶν Ἀρμενιακῶν θεμάτων μέχρι Σεβαστείας σὺν τῷ στρατεύματι διελήλυθε. ἐκεῖσε δὲ μαθὼν οἱ Τοῦρκοι ἐπὶ Πισιδίαν καὶ Λυκαονίαν ἐλαύνοντες, ὡς εἰς σκοπὸν ἔσοιτο τὸ Ἰκόνιον, ὥρμησε καὶ αὐτὸς κατ' ἀρὰς, αὐτῶν ἐλαύνειν μέχρι τῆς λεγομένης Ἡρακλέας Κομοπόλεως, ἐνθ' ἤδη καπηρεφαμένης αὐτοῖς τὸ Ἰκόνιον ἀπᾶραι, διδύσης τε αὐτὴ ἐπιδιώξιν, ἀπόμοιραν μέν τινα τοῦ παγκάλου ἐπὶ Κιλικίαν ἐξεπιμφθῆναι ἐνωθουμένην Καταπείῳ τῷ τῆς Ἀντιοχείας δυκὶ, ἀνδρὶ γενναίῳ καὶ πολλὰ ἐπιδεξαμένῳ τὰ τῆς ἀρετῆς στοιχήματα πρόσθεν, διξαμένην τε εἰς Μόψου ἐσβαλεῖν καὶ τὸ πάχος. (ἐκεῖσε γὰρ προσδοκῶντο οἱ Τοῦρκοι διελθεῖν,) ἀμυνεῖν προσμένειν αὐτὸς, καὶ παντὶ τρόπῳ λυμαίνεσθαι. διελθόντες τοίνυν διὰ τῶν Σιλδικείας ὀρίων εἰς τὸ Ταρσοῦ πεδίον, κατεστρέψαντο. ἔνθα παρὰ τῶν Ἀρμενίων συγκυρήσαντες, πᾶσαν σχεδὸν τὴν λείαν ἀπέβαλον. οἱ δὲ πολέμιοι μαθόντες τὸν Ῥωμαίων ἐν Μόψου ἐσίᾳ παρεμβολὴν, μηδὲ μικρὸν χρονίσαντες, διασπασάμενοι δὲ ἑαυτοὺς ἐν τῇ Βαλτολιβάδῃ εἶον ἦχον καὶ συκῆς. ὑπερβάντες δὲ τὸ Σαρβαδικὸν ὄρος, καὶ εἰς τὰ τοῦ Χαλὲπ σὺν σπουδῇ ἐπιλάσαντες ὅρια, καὶ τὸ κίνδυνον μόλις ὑπαλύξαντες. αὐτὸς δὲ κατ' ἐχὴ ὁ βασιλεὺς, ἀφικνεῖται τῶν ἐν Μόψου ἐσίᾳ· καπηλὰς δὲ καὶ αὐτὸς νῦν τῆς ἐν Σιλδικίᾳ Κλαυδιοπόλεως, ἐπεὶ περὶ τῶν ἐμπεδάκει φυγὰς, λοιγὸς, ὀπισθόρμενος γίγνεσθαι ἐπὶ τὸ Βυζάντιον, ἐπειγόμενος, ὡς ἤδη λοιπὸν ἐν τῷ μετοπώρῳ ἐπεισάντες· καταλιπὼν ἕτερον λαὸν ὄπισθεν, ᾧπερ τὸ μὲν ἕτερος Τοῦρκος καταλυΐζεσθαι καὶ Ῥωμαικὴν γῆν, καὶ φατρείας καὶ μοίρας διαιρούμενος καὶ κατατρέχοντας λαποδύτας τρόπον τινὰ κλεπτῶν, καὶ τὸ προσυχὲν ἅπαν ἀφανίζοντας ἐν λῃζόμενος. δι' ἃ καὶ δυσχερῆ ἦν τὰ πάντων καὶ πάσας τὰς ὁδοὺς ἐφοδεύοντα, τῷ στρατεύματος αὐτῶν καθ' αὑτὸ μεμοσχευμένου, μὴ δυναμένου αὐτοῖς ἀντιστῆναι αὐτούς. τὸ δὲ βασιλέως ὠδὶς μὰ οἶον τε ὄντος μερίζεσθαι, ἀλλ' ἐπὶ παρόντος τόπῳ. εἰσιόντος δὲ αὐτοῦ εἰς τὰ βασιλίδα, ἐπ' αὖθις καὶ τὸ λοιπὸν στράτευμα γίγνεσθαι. ἐνδικτιῶνος ὀγδόης ἑστώσης τῷ σφῷ ἔτει, ὅτι καὶ τὸ μέγιστον ἱερὸν ἐπυρπολήθη τῆ Βλαχερνῶν ἔως ἐδάφους. ἐπεὶ δὲ τὸ ἦρ ὑποφαίνεσθαι ἤρξατο, ἐσπέρατο παρεῖναι τῇ βασιλίδι ὁβασιλεύς. προκείνας δὲ Μανουὴλ φρουταρούδρον τὸν Κομνηνὸν, καὶ τῶν τε μάσας τῆς τῶν Καυροπαλάτων ἐξωμάτι, στρατηγὸν καὶ ἀρχηγὸν τοῦ στρατεύματος ἀποδείξας. τὸ δ' ἑτοῖθεν τὸ φοσάτο καὶ δυχερῆ καὶ λυπρὰ τῇ βασιλείᾳ Ῥωμαίων προσκύρων. ἐξὸν δὲ ὁ προβεβλημένος οἷς πάτο, εἰ καὶ νέος καὶ πλείαν ἐτύγχανεν, ἀλλά γε πεπλανημένον ὁδὸν καὶ μεμπτῶδες ἐνεργῶν κατεφαίνετο, πολλὰ δὲ τῶν εἰκότων λόγον ποιούμενος· πᾶς γὰρ δυνάμεις σωφρονικὰς, πασίῤῥαμος τῇ Καισαρείᾳ ἐπιδήμησεν, οὐ τῆς ὠφελείας μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ σφαλὲς φροντίζων προσκόπτοις, καὶ τοῖς ἀδικοῦσι τῷ στρατιωτῶν ἐκνίσων φορεῖμος καταρχὰν. πολέμιος δὲ νικᾷ ἐστυχὼν, νικᾷς καταφάτη, καὶ τὸν περὶ αὐτῷ εὐδοξίαν ἦδε πλατυνέειν δεινωτίζετο. πωδαεύμβρος δὲ πατὴ ὁ ἀρατὸς εὐθυμεῖν μὲν

Curopalat.

quidem præſente Imperatore fieri nequit, quum ipſe rebus præſens, omniaque quotidie conſpicions, laborantes pro rata laborum parte remuneraretur. Imperator autem per coloniam & Armeniorum regionem uſque ad Sebaſtem cum exercita profectus eſt, ubi quum cognoviſſet Turcos ad Piſidiam & Lycaoniam adventare, eo conſilio ut Iconiam peterent, ipſe quoque extremum agmen eorum inſequutus uſque ad Herculis Comopolim, ita dictam, pervenit. ubi quum didiciſſet, ipſos everſo Iconio proficiſci, veritos, ne ſe ille perſequeretur, partem quamdam legionum in Ciliciam miſit, quæ cum Cataturio Antiochiæ duce conjungeretur, viro generoſo, quique virtutis prias multa documenta dederat, at ea accepta, primo quoque tempore ad Mopſueſtiam occurreret, quo Turci adventari exiſtimabantur, ibique eos expectans, omnibus modis offenderet. prætereuntes igitur per Seleuciæ montes ad Thatſi planitiem, jaculis confecti ſunt. ubi ab Armenſis comprehenſi, omnem fere prædam amiſere. at hoſtes cognitis Romanorum caſtris ad Mopſueſtiam, ne parum quidem commorati, quum ſe ipſos in Baltolibade pro viribus refeciſſent, noctu abierunt, & ſuperato Sarbadico monte, ad fines Chalep ſummo ſtadio vix evitato periculo conceſſere. moleſtia afficiebatur Imperator, quod ii, qui Mopſueſtiæ erant, otioſi degerent. quumque recta Claudiopolim in Seleuciam profectus, ibi de ipſorum fuga didiciſſet; deſperatis rebus reverſus eſt Byzantium, adhibita celeritate, quod jam autumnus appeteret, relicto altero exercitu, eo quod alii quoque Turci per tribus, & curias diviſi, Romanorum terram excurſionibus depopularentur, latronum, ac prædonum more. omniaque in quæcumque incidarent, demolirentur: quibus de cauſis difficulter prohiberi poterant, ſi quidem omnibus viis Inſidiabantur, & exercitus ipſorum per ſe ſoli relicti non poterant reſiſtere. Imperatoris vero exercitus dividi nequibat, ſed ani loco tantum ioterat. quum vero regiam urbem ipſe ingreſſus eſſet, reliquus quoque exercitus domum ſe recepit. Indictione octava anno ϡϟϟ ϛαϡ ιϟ LXXVIII. quando etiam maximum Blachernatum templum incenſum eſt, uſque ad ſolum: ubi vero ver appetiit, decrevit Imperator ad regiam urbem accedere, delectumque Maouelem primum præfectum Comnenum, & eo honore decoratum ut Curopalates eſſet, ducem & principem totius exercitus declarat. Quæ deinceps conſequuntur, moleſta ac difficilia, & laboriofa Romanorum Imperio accidere. Egreſſus igitur is, qui ad hoc munus delectus fuerat, etiamſi ætate juveois eſſet, attamen nullum facinus in quo erraverit, aut quod juvenili ætati condonaretur, patravit, immo multa habita eorum quæ decerene ratione coactis copiis totis viribus ad Cæſaream profectus eſt, non æquitatem tantum, ſed etiam populum curans decenter, & peccantes milites debitis afficiens pœois: quumque io quædam prælia incidiſſet, victor evaſit. Jamque ſuam glotiam dilatare contendebat. quæ quum audiret Imperator,

Edit. Paris. pag. 833.

lætari quidem videbatur, ſed invidiam diſſimulabat. attamen ut Hietapolis obſidionem cito ſolveret, & commeatus inopiæ ſuccurreret, non minimam exercitus partem in Syriam juſſit abire. hac ratione docem ea potentia, quæ inde proficiſcebatur, deſtaudavit: qui quum profectus eſſet cum reliquis ſibi copiis, & ad urbem caſtra locaſſet, quædam Turcorum manus, adverſus quos egreſſus fuerat Curopalates, acceſſit, quumque fugæ ea compoſito ſpeciem præbuiſſent hoſtes, ubi diſſipati Romani eos perſequebantur, repente converſi, ſibi victoriam compararunt, & idcirco multis captis plures quoque gladio confecti ſunt. *Edit. Pariſ. pag. 834.* & cum aliis captus eſt & Curopalares, & caſtra omnia expugnata, capta ac direpta. ac niſi propinqua urbs plures ſervaſſet, ſinditus interiiſſet omnis Romana ætas, quæ ad hoc bellum concurrerat. Hæc fama quum perveniſſet ad Imperatorem, ingenti eum dolore affecit, qua vix audita, altera quoque velocior & multo magis penetrans perlata eſt, quæ nunciaret Turcos Rempublicam Chonenſem, & ipſum celeberrimum inter miracula & dona principis militiæ templum armis occupaſſe, atque omnia illic cæde & cruore completa, multaſque contumelias a debacchantibus templo illatas, ipſumque maxime venerandum templum equorum ſtabulum effectum, & quod indigniſſimum erat, neque hiatus cloacas, ubi præterfluentes flavii eo derivati per principis exercitus antiquum adventum, & divinum miraculum, tamquam per præceps fluxum habent ejuſmodi qui conſiliere nequit, quique admodum celeriter currit, non potuiſſe eos qui illuc confugerant ſervare evitato periculo: imo, quod nunquam ante acciderat, ita abundaſſe aquam, & veluti abſorptis fluuminibus omnes penitus qui eo confugerant diluvio & inundatione oppreſſiſſe, & ſub terra demerſiſſe. Hæc igitur ad alia nuncianda ingentem nobis animi dolorem & cruciatum attulere, reputantibus quod acciderat eſſe divinum portentum, & iram atque indignationem Dei, quum non hoſtes modo, ſed ipſa quoque elementa nobis repugnarent. prius enim tot nationum concurſus & concitatio, & eorum qui ſub Romania degebant defectio, ira divina quidem evenere, ſed contra hæreticos, qui Iberiam, & Meſopotamiam uſque ad Licandum, & Melitenem, & finitimam incolunt Armeniam, Judaicamque Neſtorii & Acephalorum colunt hæreſim, (etenim plenæ ſunt hæ regiones hujuſcemodi pravæ opinionis:) ſed ubi orthodoxos quoque invaſit calamitas, omnes qui Romanorum cultui addicti eſſent quo ſe verterent neſciebant, reputantes & ipſorum menſuram perinde atque olim Amorrhæorum impleram eſſe, & nunc credentes nos tantum rectam fidem requiri, ſed & viram fidei reſpondentem; quare utrique & in fide videlicet errantes, & in vita offendentes, atque claudicantes, pari ſupplicio affecti ſunt; (qui enim fecit & docuit, hic beatus cenſetur.) His auditis Imperator, ſummo ſtudio, & animi alacritate quamprimum egredi, & ſuæ regioni opem ferre cupiebat. Sed a conſiliariis, & ignoratione multitudinis hoſtium prohibebatur. Hi erant Nicephorus Palæologus, vir honeſtiſſimo loco natus,

V. Matth. cap. 3. & 15.

A ἐμοὶ, κρύψας ἐν ἑαυτῷ τὸ φθόνον. ὅμως δ' οὖν ἵνα ἡ τῆς Ἱεραπόλεως πάχα λύσῃ πολιορκίαν, καὶ ἡ σπουδὴν παραμυθήσηται, μέρος τι τῆς ἰλαχίστην ἀποτεμόμενος τοῦ στρατοῦ, καὶ Συρίαν ἀπιέναι διωρίσατο. καὶ τῷδε ξόπερ ἦν ἐκ τούτου ἰσχύος ἡ στρατηγὸς διεκίρυττον. οἷς ὁ Σιβάσσιος παραγενόμενος αὖ τῇ ὑπολελειμμένων δυνάμεων, καὶ περὶ τὸ ἄστυ στρατοπεδάσαντος, ἐπῆλθέ τις πλῆθος Τουρκικὸν. ἔξεσε γοῦν κατ' αὐτῶν ὁ Κυροπαλάτης. φαντασίαν δὲ φυγῆς παρεχομένων οἱ πολεμίων ἐκ συμβάματος, ἐπεὶ διασπασθέντες οἱ Ῥωμαῖοι, ἰδίωσαν, ἐπιστρεφὲς αἰφνίδιον ποιησάμενοι, παλίμβολοι τῶν νικῶν εἰργάσαντο. διὸ καὶ πολλοὶ μὲν ἑάλωσαν, πλείους δὲ καὶ μαχίμως ἔργον γεγόνασι. συναλίσκεται δὲ καὶ αὐτὸς τοῖς ἄλλοις ὁ Κουροπαλάτης, καὶ πᾶς παρεμβολὴς ἅπασα παράσασις καὶ ἅρπαγὴ ἐξ ἡμέρας γίγνεται. καὶ εἰ μὴ τὸ ἄστυ πλησίον ἦν τοῖς πλείοις δίσωσιν, ἐπανδύσειν ἂν παντελῶς ἡ τῇ Ῥωμαίων ἀλκὶ, ὅσα ὡς ἐπαῦθα κατορθώσεις συνέβαμεν. τῆς φήμης δὲ ταπεινωθείσης ἐν βασιλεῖ, πολλὴ τις ἀνία κατέχει αὐτὸν· μάτην δὲ χθὲς ταύτης ἀπαυμένης, ἕτερα ἐπῆλθεν ὀξύτερα καὶ τιμωτέρα φήμη πολλῷ, τὸν Τύρκας ἀπαγγέλλουσα ἐν Χίοις πολιτεύειν καὶ αὐτὸν ἐν πειρᾶσθαι ἐν θαύμασι ἐκ ἀναθήμασι τῶν ἀρχιστρατήγων ναῶν καταλαβεῖν ἐν μαχαίρᾳ, καὶ φύνῳ μὲν ἅπαντα τὰ ἱερὰ πληρῶσαι καὶ λυθρῷ, πολλὰς δὲ ὕβρεις τοῖς ἱεροῖς ἐμπαροινιῶσαι, ἐπηῶντα τὸν πάσσεπτον ἀργυρόμυτον ναόν. ἐκ τὸ δὲ χειλιόπτερον, μυδὸν τὰς τῶν χασμάτων σήραγγας, ἐν ᾧπερ οἱ παραῤῥέοντες ποταμοὶ ἔκειντο χανδάμενοι διὰ τὴν ἀρχιστράτηγον παλαιᾶς ἐπιδημίας καὶ θεσπεσίας, ὡς διὰ σφαγῆς ἐφανεῖτο τὸ μίασμα καὶ λίαν εὐδρομοῦν, ἔχοντες τὰς ἀπαπειφλεγίτας ἐξερῆσαι ἐκ ὑπαλύξαι ἢ πείσασθαι, ἐξύσαι· ἀλλ' ὅπερ ἐγένετό ποτε, πλημμυρῆσαι τὸ ὕδωρ, καὶ εἶσιν ἀναῤῥοιβδῆσαι, καὶ ἀναῤῥύξασθαι, καὶ πάντας ἀρδῆν τὰς καταπεφλεγότας ἀπακλύσαι, καὶ διὰ ξηρᾶς ὑπαβρυχίους ποιήσασθαι. ταῦτα παγκρατοῦ ἐπιδεινηθέντα πολλῷ ἐνέτεκε τῶν αὐθυμίαν ἡμῖν λογιζομένοις, θεοσημίαν εἶναι τὸ γεγονὸς, καὶ μῆνιν ἐκ χόλον Θεοῦ, ὡς μὰ μόνοι τῇ πολεμίων, ἀλλὰ καὶ τοιχείων ἀντιμαχομένων ἡμῖν. ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ τοσαύτη τῶν ἐθνῶν ὁρμὴ ἐκ ἔπαρσις, καὶ ἡ ὑπὸ Ῥωμαίους πλουσίων ἀπαναπὰ, ἐργῷ μὲν ἡ Θεῷ. καὶ ἡ αἱρετικῶν δὲ, οἵ τε Ἰβηρίαν καὶ Μεσοποταμίαν μέχρι Λυκαονίας καὶ Μελιτηνῆς, ἐκ ἡ παραπεμπόλου εἰκοῦσι Ἀρμενίαν, καὶ οἱ τὰ Ἰουδαϊκὴν τὴ Νεστορίου καὶ τῆς Ἀκεφάλων θρησκείαν αἱροῦσιν. καὶ ὧν πλέθωσιν ἂν δὲ αἱ χῶραι ἐ ποιμένες κακοδοξίας. ἐπεὶ δὲ καὶ ἡ ἐν ὀρθοδόξοις ἥψατο τὸ δεινὸν, ἐκ ἀμηχάνοις ἦσαν πάντες οἱ τὰ Ῥωμαίων θρησκεύοντες, πεπλανῆσθαι καὶ τὸ αὐτῶν μέτρον, εἶα ἐκ τὸ ἐν Ἀμορραίοις, λογιζόμενοι, καὶ πιστεύοντες τελεισθῆναι, ὡς ἄρα οὐ μόνον πίστις ἀπαιτεῖται ὀρθὴ, ἀλλὰ καὶ βίος τῇ πίστει μὴ ἀσύμφορος. διὸ καὶ ἀμφότεροι, ὅ, τε περὶ ἡ πίστιν σφαλλόμενος δῆλον, καὶ ὁ περὶ ἡ βίον ὑποπίπτων καὶ χωλεύων, ἐ ἴσῃ τιμωρίᾳ ἀσθίσεται. ὁ δὲ ποιήσας καὶ διδάξας ἐπαινεῖται καὶ μακαρίζεται. ταῦτα ἐνοτισάμενος ὁ βασιλεὺς, προθυμίαν μὲν εἶχε, ὥστε αὐτίκα ἐξορμῆσαι, καὶ τρίαυτα χώρα βοηθῆσαι. ἀπείργετο δὲ τοῖς τε συμβούλοις ἐκ τῷ ἀγνοίᾳ τῷ πλήθους τῇ ἑαυτῶν. ἦσαν δὲ ὅ, τε Παλαιολόγος Νικηφόρος ὁ ὑπέρτιμος,

Digitized by Google

τῆ τῆ φιλοσόφων ὕπατος Κωνσταντῖνος ὁ Φιλὸς, καὶ ἐπὶ πᾶσιν ὁ Καῖσαρ ὁ τῶ προβιβασιλάκους συμβαίνος· οὗ ὅσον μὲν ἐπ' αὐτῆς, ἐδὲ ζῆν ἠθέλετο αὐτόν. βαρὺς γὰρ ὢν αὐτῆς τῆ βλεπόμενος λίαν αὐτῆ ἀπεχθανόμενος, ὡς ἀνδρὶ γενναίῳ τῆ θυμοειδεῖ, τῆ τῆς ἐφέδρας ἐ βασιλείας ἔχοντι, τῆς παῖδας φαμὶ τῆ δυκός. ὅμως δ' ὧν ἐκ ἐ προφανῶς ἠδυνῶντο συμβαλέσθαι αὐτῆ τὰ ἀσύμφορα. μεθ' ἡμέρας δὲ τινας ἦλθε τῆ ὁ Κυροπαλάτης Μανουὴλ ἐπαγόμενος μεθ' ἑαυτῶ τὸν καπεχόντα αὐτὸν Τοῦρκον ἐκ ἄκοντα, ἀλλ' ἑκόντα τῶ ὑπὸ τῶν βασιλέα δυλεύειν αἱρετιζόμενον. δυσμενῶς δ' ἔχοντος ἐ Σελτάνου πρὸς αὐτὸν ἤ τινα συμβάντα αἰτίαμαπα, στρατιὰν κατ' αὐτῆ μετά τινος στρατάρχου ἐξαπέστειλε, πανὶ ζάπφ ἰλεῖν αὐτὸν μηχανώμενος. ὁ τῆ φόβῳ καπασεισθεὶς, τῆ βασιλέα καπαπέφευγε, τῆ φοιδρὸς παραυτίκα πετόμενος. ἦν δὲ τὸ μὲν φαινόμενον νέος, πυγμαῖος τῆ χεῖραν ἐ ἀλίκιαν· τῆ τῶ ὄψιν Σκύθης τῆ ἄχαρις. δίεκτι δὲ αὐτὸν ὁ Βασιλεὺς, συμβαλέσθαι αὐτῆ χῆ ἐ Τόρκων ἐλπίζων· τῆ τῆ προκειμένῃ στρατιᾷ. καπάλογον δὲ ἐ στρατιωτῶν ποιησάμενος ἄρτι ἐ ἱερος ὑπαποίγοντος, ἐφηπιραιωθεὶς εἰς τὰ τῆ Ηρείων παλάτια καπέγνεται πεφ' αὐτῶ τῶ ἡμέραν ἐ ὀρ-

* Ιο. Δωμέν, θοδοξίας, τῆ φρὸ αὐτῆς ἡμέρᾳ τῶν ἐπιφίων χάραπῃ π τρατῆ τῆ τῆ συγκλήτῳ διανεμάμενος, ὁ ἐδὲ χρυσίῳ πᾶσιν, ἀλλὰ τὸ ἐσθῆτι σπειρὸς ὑφασμασιν ἀναπλαρυσάμενος. ἐφηπιραιμένου δ' αὐτῆ πεζετρά τις ὁ πάνυ λαδὰν, φρὸς τὸ μέλαν δὲ πλεῖσον αὐτῆς ὑποφαίνουσα, ποδὸν ἐπεμένα ἐ φέρουσα ἐ βασιλέα ἔπρο πεζετρόπιτο, ἕως εἰς αὐτὸν ἐκείνου κἀθεδέσα, χεῖρσί ἐ αὐτῆ φροσηψάμενος. ἀμείνους ταύτην τῆ βασιλίδι ἀνέπεμψεν ἐκ πῆς ἀνακτόρους παρὰ τὸ σωθὸς ὑπομενάσῃ διά τινας θρύψεις γυναικείας τῆ ἀκπισμός. ἐδόξῳ ὧν ὁ πεζετρὰ σύμβολον ὁ χρηστῆς ὑποβάσεως αὐτῆ π τῆ λαβόντι, τῆ φρὸς ὧν ἔσαλτο. ἀλλ' ἐκείνη πεζετῶς χῶσα τῆς θρύψεως, μεταμιλαθεῖσα φρὸς ἐ βασιλέα ἀρίκετο, ἐ συπαικήσον ὑποδύσυσα, τῆ αὐτῶ ἐπὶ ἐ ἐκρατείαν φοσκίμψασα ἐκεῖθεν ὧν ἀπαρας ὁ βασιλεὺς, ὡς ἐν Νεακώμῳ, ὡδὲ ἐν ὑπανίᾳς χωρίοις τισὶ βασιλικῆς φροσωρμίσατο, ἀλλ' ἐν Ελευσπόλει, ὧν οἱ ἐγχώριοι ἀγροικικώτερον κπλίσκουσιν Ελεσπόλιν. ἃ τῆ αὐτὸ οἰωνός τι χρηστὸς ἐδόξε. συνίβη δ' τῆ τῆ πορον. τὸ γὰρ σωμίχον ἐ βασιλικὸν σκηνῶν μέγιστον ξύλον καπεχὸν, πίστιν αὐτῶν αἱρεδὸν παρεσκέασεν. ὅμως δ' ὧν οὐδ' φρὸς ἓν πάνυ τῆ ἀνθρώπων ἀβελτερία, καὶ ἀς οἶ ἐν εἰκῆ, καχεξία, τῆ τὸ ἐν τῆ δυσὶν πίστιν ἀπίστων τῆ ἀσύμβλητον ἐβλέψαι ἀδίλοις, τὸ χρεὼν ἐμποδίζοντος παπαχῦ, τῆ μηδ' αὐτῆ παρίχεσθαι σωκλίθησιν, φρὸς ὃν ὑποσκήπτειν ἔμελλον. φροῆει πάνυ ὁ βασιλεὺς, τῆ τῆς ἴφης φροσωτέρω φροΐρχετο, ἕως τῆ τῆ ἀνατολικῶν ἐπαρχίᾳ φροσέβαλε, φεισυλίᾳ παρὰ τὸ εἰκὸς πρὸς πάντας σωκχόμενος. σωκὸς δὲ, ὡς ἔοικε, τὸ σωκχὲς τῆ φροηγεγονὸς συμεῖον ὡς αὐτὸν ὑποσκῆφος, ἐκ ἐς σκίωῃ, ὡδὲ ἐν πεδίοις, ἀλλ' ἐν γηλόφοις τῆ δωματίοις οἰκοῦσι τὸν καπεσκήνωσιν. ἐνθα δή τι τῆ σωκβὰν ἐκ ἔλαττον ἐς καπασημασίας οἰώνισμα. πῦρ γάρ ποθεν ἐκχθὲν, ὡς δόμους ἐν οἷς ὁ βασιλεὺς ἐσκήνου, καπεφλόγισε, ἐν οἷς συγκαπακαύθησαν ἵπποι τε τῆ ἐφιππίδες βασιλικαὶ, τῆ χαλινὰ τῆ ἄλλων πολῦ ἐφέροντα, καὶ τὸ πυρὸς δῆλον γεγονὸς παράλημα. αἱ δ' ἵπποι ἡμίφλεκτοι κα-

& philosophorum princeps Constantinus Pielius, atque in primis Cæsar illius qui antea imperaverat, cognatus, qui quantum in ipsis erat, ne vivere quidem eum cupiebant, quod sibi gravis esset, & valde eum oderant, ut virum generosum ac fortem, quique regni adsessores haberet Ducis filios; attamen aperte verebantur ipsi inutilia consulere. aliquant post diebus venit irem Manuel Curopalates secum adducens Turcum illum a quo detentus fuerat, non invitum, sed sponte se in servitutem Imperatoris dedicantem. nam quum Sultanus erga ipsum inimico animo esset, ob quasdam causas exercitum adversus eum cum quodam duce miserat, id molicns ut eum quovis modo caperet: cujus metu ille commotus, ad Imperatorem confugit. statimque eo honore affectus est, ut præses esset. erat autem specie juvenis, statura vero fere pygmæus, & facie Scytha & ingratus. delegit autem ipsum Imperator, sperans fore ut cum Turcis & adversario exercitu ille pugnaret, habitoque delectu militum, appetente vere trajiciens exercitum, ad Friurum palatia perdactur ipsa die Orthodoxiæ, quum pridie exercitui & senatui largirionem annuam fecisset, non eam totam auro, sed, quod deesset, sericis velis supplevit: quum vero ipse trajiceret, columba quædam non admodum alba, sed maxima ex parte nigra ilicunde volans, circum triremem quæ vehebat Imperatorem, vnlitabae quoad ad ipsum illum deveniens, in ejus manus desluxit, quam ille Imperatrici misit in palatium præter morem commoranti ob quasdam muliebres delicias, & simulationes. Ex vita est igitur columba symbolum haud boni eventus, tum ipsi qui ceperat, cum illi ad quam missa fuit. Verum Augusta cum præter modum se deliciis satiasset, tandem pœnisentia ducta ad Imperatorem venit, ut precibus adhibitis, eum ad exercitum edeceudum præmitteret. Illinc igitur profectus Imperator, non Neocomi, neque in locis quibusdam regiis clastem in statione habuit, sed Elenopoli, quam indigenæ rusticæ Eleinopolin appellant, quod ipsum quoque augurium haud optimum visum est. accidit atlam nescio quid xllud: nam maxima navis quæ continebat regium tabernaculum, confracta, statim illud corruere fecit: Veruntamen ne ad unum quidem horum hominum stalcitia, & ut ita dixerim depravatio animi, & importuna atque inutilis non credendi pertinacia respicere voluit fato impediente & ei sensum omnem auferente in quem ea omnia deventura erant. progressus est igitur Imperator, & ulterius in Orientis regionem procedebat, quoad in præfecturam Orientis pervenit; in omnes, præter id quod par erat, mire parcus, intelligenique ut verisimile est, crebra illa præmonstrata signa ad se pertinere: non in tabernaculo, neque in planis locis, sed in tumulis & domunculis habitabat, ubi etiam aliud quoddam non minus infortunium portendens accidit prodigium. Ignis enim nescio unde delatus, domos in quibus commorabatur Imperator incendit, ubi combusti fuere equi, & regiæ vestes equorum, & fræna aliis longe præstantia prorsus ab igne consumpta sunt. E-

Edit. Paris. pag. 835.

pag. 836.

qui vero ſemicombuſti ab exercitu conſpecti miſerandum ſpectaculum præbebant. quum vero Sangarium, ubi hæc accidere per ponteum, qui Ziompi dicitur, tranſiſſet, ſuas copias in unum cogere cœpit, ob Barbarorum irruptionem diſſipatas. quum igitur ex iis quantum voluit coegiſſet, reliquos milites ac duces manipulorum dimiſit. miles quidem ut ſuperioribus cladibus confectos, manipulorum vero ductores ſecum adducere veritus ut parti inſidiatorum adhærentes: utinamque idem in omnes feciſſet, & ſi divinus rerminus tranſiit non poterat, & commiſtum populum evitari. nam ita fuit incolumitati conſulere viſus fuiſſet. Verum Nicephoro Botaniara, & hujuſcemodi quibuſdam viris ejectis, eos qui omnibus dolis & pravis moribus inſtructi eſſent, ſecum adducere feſtinabat, ut inſequentes declarabit oratio. Ipſe autem ſic pergens, neque imminentia ſibi mala præſentiens, Halym fluvium tranſiit, quamvis commorarus in quodam oppido nuper conſtructo, cujus ædificia ab ipſo curata ſunt, ibi tabernaculum poſuit. deinde quum tranſciſſet, diviſionem propriarum poſſeſſionum deferipſit, & Cæſareæam prætergreſſus, ad fontem nomine Cryam pervenit, qui quidem locus ad excipiendum exercitum idoneus erat, omnibus abundans, quæ uſui eſſent, oppidanis & paganis, quia frequenter eo veniebabant, notus; quum autem vexaretur regio, & a militibus infeſtaretur, infeſtorem ſe præbuit quibuſdam ex legione Nemitorum qui reprehenſi & læſi rebellant. Hæc re cognita quum equum conſcendiſſet Imperator, & milites convocaſſet, proprios hoſpites deterruit, rurſuſque impoſitis conditionibus vel invitos ſibi ſubegit, hanc unam pœnam deſiniens, ut in extrema parte exercitus ponerentur, qui erant in prima, & proxinii corporis cuſtodes. Illinc ad Sebaſtiam proficiſcitur contendens in Iberiam pervenire, ubi etiam eorum qui cum Manuele Curopalate Conneno ceciderant, ſpectator fuit. & inde ſenſim ac paulatim progreſſus ad Theodoſiopolim ſe conferi, ante quidem neglectam, ſed ex quo quingnarum fuit Artze, inſtauratam, & communitam: Inde juſtis ſingulos dorum menſium cibaria ſecum ferre, tanquam per inculeam & ſolitariam regionem iter habiturus. quum omnes imperata feciſſent, mercenarios Uzos & Francos cum Rufelio, viro fonri ac bellicoſo ad Chliat præſidium miſit, quod prius etiam fecerat: ille a retro inſequens ad Martziert pervenit, urbem Romanam, ſed a Sulrano ſubactam & ante a Turcis obſeſſam. aſpernatus autem hos ut paucos, aliam manum haud exiguam ab exercitu abſciſſam Joſepho Magiſtro Trachaniotæ tradit, addita etiam haud contemnenda cohorte pedilum: immo etiam equitum ſelectorum, qui maxime bellicoſi erant, & inter hoſtes ſemper principes pericula adibant primique pugnabant. proſectus autem Trachaniotes ad Chliat opem laturus Uzis, & Francis, & omni mercenario exercitui. Audierat enim Imperator multitudinem numero infinitam adverſus ipſos venire, & diviſerat exercitum ſperans

Edit. Pariſ. pag 837.

A Θορύβησεν τῷ τραπεζίτῃ, ἐλεεινὸν διηγάσονο διάμα. τὸν δὲ Σαγάριον ἀφικόμενος ἔνθα, παρ' ᾧ ταῦτα γέγονε, ᾗ τὸν Ζόμπιν λεγόμενος γεφύρας, τὰς οἰκείας διωλύμενες ἀθρόλιζειν ἤρξατο, σκεδασθείσας ἤδη τὸν τῆ βαρβάρων ἐπιδρομῆ. παταλέξας δ' ὧν ἐκ τύπου ὅσον ἠβόλετο, τὸ λοιπὸν ἀπενέμιλατο. στρατιώτων τε ἢ λοχαγῶν, τὰς μὲν, τὰς στρατιώτας, ὡς προκατεσυργασμένας τὰς προβεβυκίμας ἤτταις. τὰς δ' λοχαγὰς, αὐτὰς δηλιῶν ἀσαγάβαι σὺν αὐτῇ, ὡς τῇ μέρει τῆ ἑβδόμῃ προσαικήσοντας. εἰθὲ μὲν ὧων αὐτὸ εἰς πάντας ἐνήνεκτο. ᾗ εἰ μὴ διωατὸν ἦν ἢ θέσει ὄρου παρελθεῖν, ᾗ τὸ κεκραμένον πανήγυρι ἐκφυγεῖν, πᾶς δ' ὧν ἀσφαλῶς ἀφῆμας ἤφανεν ἄν. τὸν Βοτανειάτην δὲ Νικηφόρον τε τοιῦτος τινὰς ὡς ὑπόπτως διωτάμενος, ὡς θέλων ᾗ κακοποιῆσαι μεγὰς συωτήγετο, ὡς φοβῶν ὁ λόγος δηλώσει. αὐτὸς δὲ ὅπως ἰὼν, τῇ παπλεβλάπτων αὐτὸν κακῶν ἀντειδώτως, ὑπερωδὼν τὸν Ἅλυν λεγάμβδον ποταμὸν· οὗ ᾗ αὐτὸς ὑπῳκόησας ὀλίγῳ τι πορωτέρω ῥῆθρον, ᾧος αὐτὸ τῶν ὁδοδρόμων λαγὸν, ἰσυλώσατο. ἐπὶ τούτοις δὲ περαιωθεὶς τῶν διάρεσιν οἰκείας κτήσεις σωωθγράψατο. τῶν δ' ἔπεσαρέαν παριὸὼν, ἀφ' τῶν λεγομένων καπῆγησεν Κρύαν πηγῶν. ὧν δὲ ὁ τόπος ὡς ὑπόθυλος ἅπασι τοῖς ὠθῦσι, πᾶσι βεζόμενος τοῖς χρηΐμοις, αὐτυκόμενος ᾗ ἀγρονόμοις, ᾗ τῆς συμμιγνος πορεμίκτος γνωρίζομενος. κεκρυμένος δὲ τῆς χώρας ᾗ ἐρημωμένης παρὰ τῇ στρατιωτῶν ἀπλουτίσεσι φορτωνίζεται τινὶ τῇ εἰς τὰ πάγματος Ρ Νικιήτων. ἀλλ' οἱ γε δηλζάντες, ὑποφαίνει γνωθέντες δὲ ταῦτ, ἵππα ὑπιβὰς ὁ βασιλεὺς, ᾗ στρατιωτικὸν συγκαλέσαμενος, τὰς ἰδιοξένους καπέπαυε, ᾗ αὖθις ὑποπωσθυς ᾗ μὴ βιδομένους καπέπεσεν, ἐπὶπους μόνοις τὸ φορτίμον ὀξίσας, ἐν ᾗ ἐχάτοις πεπῆχθαι αὐτὶ τὸ ὁρώπος ἐγχύπτος ᾗ σωματοφυλακίας. ἐκεῖσθεν χωρεῖ εἰς Σεβάσθειαν, τῶν Ἰβηρίαν καπελαβεῖν ὑπειγόμβος· ὅτε ᾗ τῇ σὺν τῇ Κυροπαλάτῃ Μιχαὴλ τοῦ Κομνηνῷ πεσόντων θνατὸς τῇ πάματον γένετο· κἀκεῖθεν χρὴ ᾗ βαδὶν ἰὼν, καταλαμβάνει τὸν Θεοδοσιόπολιν, ᾧαίμ μὲν ἀμεληθέσαν, ὀξ ὅτε δὲ ἐπολιορκῆθη τὸ Ἀρτζῆ, ἀνεκτοδομηθέσαν ᾗ καπχωρηθέσαν, ἐνεῦθεν ἄμικν ἕκαθεν ἑκάστῳ φέρειν ἐπικρυκλοπάμβος, ὡς δ' ἀσκεῖν τε ᾗ ἐρημωμένης χώρας βαδίζειν μέλλυσι, πάντου δὲ τὸ ἀφοραχὸν ποιησαμένων, τὸ μισθοφερικὸν ἤ Οὔζων ᾗ τῶν Φράγγων σὺν Ῥωσηλίῳ ἀνδρὶ γνησίῳ ᾗ πολεμικῷ ἔβρησι κατὰ τὸ Χλιατ εἰς φρούριον· πιτὸ ᾗ ᾧ αὐτόπρο ὑποπέσαπο. ἐκεῖνος ᾗ καπόπιν ἐλαύνων, εἰς τὸ Μαρτζιὼρ παρεγένετο, πόλιν Ῥωμαϊκὴν μὲν, χειροδέσαν δ' τῇ Σελτὰνῳ αφοῦ, ᾗ Τύρκας ἐγκαθημένους ἔχουσαν· καταρρόνας δὲ τῶν οὐκ ὀλιγοσῶν, ἑτέραν μοῖραν ὡς ἐλαχίστην ὑποπεμόμβος τῆ στρατᾷ, ἰσωκῆ μαγίστρῳ τῇ Τραχανειάτῃ παραδίδωσι, φροντιστὰς ᾗ τίφορς πεζῶν ὡς ἐνκαταφόρητον, μᾶλλον ᾗ ἔτ ἱππέων τὸ ἐκκεῖσθ τε ᾗ μαχιμώτατον, καὶ πὰς πολεμίοις φρονιδυνίων ἀεὶ ᾗ φρομαχόμβος. ἅμα ᾗ ὁ Τραχανειώτης, ἄπειτιν ὡς τὸ Χλιατ, βοηθήσων τοῖς Οὔζοις ᾗ τοῖς Φράγγοις, ᾗ πάντι τῇ μισθοφορικῷ νενικρος ᾗ ὁ βασιλεὺς πλῆθος μυριάσφορ

κὰτ' αὐτὸν φόβῳ. διὸ καὶ ὁ βασιλεὺς Φ κράτων. ἐλαύνειν αὐτὸς ταχὺ τὸ Ματζικίερτ παρασκευάζεται. ὃ δὲ ἀγόμενος, τὴν ἐπιβουλὴν τοῦ ἐν τῇ Χλιὰτ. οὐδὲν τις ἀνάγκη καπνοῦσι, ταχέως αὐτὸς παρακαλέσαι, πλησίον ἐστιωμένων τῇ κρατίματον. ἤνικα δὲ τὸν Σωλτάνον ἐπεύχεσθαι κατ' αὐτὸ. καὶ γὰ νὺ ὡς ἀνύλογος ὁ διάφορος Φ κρατίματος, ᾧ λογισμὸν ὡς ἀποτρεπτικὸν πάσχειν, ὃ μὴ πεφρομένη, μᾶλλον δὲ Θεοῦ χόλος ἡ λόγος ἡμῖν καταρράπτορος γνῶ ἐκβασιν οἷς πολλαπλῶν πεφιτρέπει, καὶ φορὸς τῇ πλοῦ τῷ ἀρχῷ ᾧ τῇ αὐθηκιρτῇ Φ κρατίματος ἐνώσει, ᾧ τὸν Σωλτάνον ἀκηρυκτὶ τοῖς Τύρκοις ἐπέτρεπεν, καὶ τὰ δόκιμότατα πλεῖστα ἠξικόλουθε. παραλαβὼν δὲ ὁ βασιλεὺς τὸ Ματζικιὲρτ, καταλαγόντων καὶ ὁρῶσθαι τῇ Τύρκων τὸν αὐτὸ ἐπέλασιν, καὶ πίστιν αἰσχασμένων ᾧ λαβόντων, ὃ ᾧ σωμέβη βιοτεμεῖσθαι Ρωμαίων γένα ψυρίας χάριν, ἧς ὁμοιρέκει τοῦτος ὁ βασιλεὺς, ὑπάρχον Τυρκικὸν ὑφλόμβοον, τὸν Θεόπλον ᾧ τὸν Χερσὸν, καὶ τὰς ἁγίας πάντας μισήτας φροβαλόμβος. ὧν ὅσφ ᾗ πανεὶ τῇ βασιλεῖ διετέτυπτο, τοὺς εἰς τὰν χρείαν ὀξίωσι φρατιώτας Ρωμαίους πλοῦς Τυρκικὴ ἐπιτίθεται. οἱ δὲ ὧν ὁ βασιλεὺς ἡγεμόνα τὸ Σωλτάνο μετὰ τίνος αἰρίζεται δυνάμεως, καὶ ἐξελοῦσιν τὰς ἀποράδας τῷ βασιλικοῦ φρατᾶ, ἀπέσελλε ἐπ' αὐτὸν Νικηφόρον μάγιστρον τὸν Βρυέννιον μετὰ τῆς ἀρκώσης δυωάμεως· ὃς καὶ συμβαλὼν αὐτῷ, ὡς ἐνέδακε μάν, ἐτραυματίσθησαν δὲ πολλοὶ τῶ σὺν αὐτῷ, ὡς ὀλίγοι δὲ τῶν τῷ ἑτέρου, ῥαμελκωτέρων ᾗ φανέντων ἐκ τῆς συγκρούσεως τῷ ὁρῶν ἐδάθων. Ὑρασύτερον δὲ φροσρκυτήσθησι ἀγχιμάχοις ὅπλοις ἀντικαθίζωσιν. ὅθεν καὶ φόβῳ καπασθέντες, διώκμασι ἴζάνει παρὰ τὸ βασιλέως. ὁ δὲ κατεργὸς αὐτὰ θυλίαν κγρόει ᾧ τὸ ἀληθὲς· ἐκκλησίαν συγκάμενος, ἐθωμυόρκει τὰ περὶ πολέμμ. ἐν ᾧ τῇ μέσῳ ᾧ τραχύτερον ἤκατο λόγων· ᾧ ἐν τούτῳ ὁ ἱερεὺς ἐπιφώνησεν τὴν τῷ Εὐαγγελίου ἀνάγνωσιν. ἐκχὲ δὲ τὸ ὠαγγέλιον, ἴνα τάλλα παρῶ· Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, ᾧ ὑμᾶς διώξουσιν· οὐ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, ᾧ ὑμέτερον τηρήσουσιν, ἕως τὰ, δόξει λατρεύειν φροσφέρειν τῷ Θεῷ. ὃ ᾧ ἐπισημάμματος οἱ σωπνώτορι, ἐδόξασαν ἀμωδὸς πάτο ᾧ Θεοφόβιον. ζίοντος δὲ ᾗ τὰ πολέμου ἀπέσελλεν ὁ βασιλεὺς ᾧ Νικηφόρον μάγιστρον ᾧ Δοῦκα Θεοδοσιυπόλεως τὸν Βασιλακιὸν μετὰ τῆς Ἰσαύρων φρατιωτῶν. φροσεδύτερος δὲ τῷ Βρυεννίου μέχρι τίνος ἀκροβολισμῷ, ἰσοπαλὲς ᾗ ἀμφίεσος τὸ ἐ μέχρι. σωθέμενον δὲ τῆς φρατιωτῶν ἀκολουθεῖν ὑπίδειν τῆς φρατηγοῦ, φραπεμψιτείων καθυπήκοον.

* Ἐφ. ἐξεπιπ- εσεν.

ᾧ οὐδὲν * ἐξομπνέσας, ῥώπε διδιωκόντων τῆς στρατιῶν, ἐθίωκεν. τὰ δὲ Βρυεννίε τὰς ῥύπρας ἀσαχῶν τὰς περὶ αὐτὸν ἐγκαλδαμάνε, μόνος διώκων ὁ Βασιλάκιος, ἀσοὶς τὰ φραξθέντος, ἐπεὶ τῇ χάρακι τῆ ἐσωτέρω φροσέμιξε, πεζεπαρέντος αὐτῷ τὰ ἵππου, φροσέρχε τῇ γῇ, βάρος τῆ ὅπλων ἐπιφόρμενος. διὸ ᾧ πειρεχόδεντος οἱ πολλοὶ αἴρωσιν αὐτὸν ζωγρίαν, ᾧ φὸς τὸν Σωλτάνον ἀπάγωσι δῆσαι μόν. ᾧ ᾧ ὡς ἔμιν παρεστὰς, ὑπὲ οἰς δούλος ὧν γεγονὼς, ὑπὲ ὡς αἰχμάλωτος ἀπαχθεὶς τῇ Σουλτάνῳ καθυπετάχη. ἀλλ' οὖν ὁ Σωλτάνος, ὑπὲ ὡς δούλῳ, ὑπὲ ὡς αἰχμαλώτῳ φροσλαλήσθη αὐτῷ. φωμηχὼς δὲ πλεῖσον περὶ τὰ βασιλέως τὸ ὑπηρα-

A ipſe ſtatim Mataiciert in ſuam poteſtatem redactorum, quod etiam accidit, & ad eos qui erant in Chliat, adventurum. quod ſi qua neceſſitas urgeret, conſeſtim ipſos revocaturum, quum exercitus prope caſtra poſuiſſent. audiebant enim Sultanum ſtudioſe adverſus ſe contendere, & quidem certe non carebat ratione rerum diviſio, & conſiliorum, neque aliena erat a periciſſimo duce, niſi fatum, immo vero divina ira, ſeu ratio, a nobis maxime remota, everſum rerum in contrarium partem pervertiſſet: & ad exitum rei, & conjunctionem exercitus eadem die etiam Sultanum fine præcone Turcis adjunxiſſet, &

B prohibuiſſet decreta ad exitum perdici: nam quum occupaſſet Imperator Mataiciert perculſis Turcis ejuſque veritis adventum, ique fidem, quam peterant, accepiſſent, ubi etiam accidit, ut quidam Romanus jurisjuradi gratia paribus privaretur, quod juraverat ipſis Imperator, quod ille aſellum Turcicum rapuerat, Dei genitricem, & Chriſtum, & omnes ſanctos interceſſores invocans. in quibus dum Imperator occuparetur, in milites Romanos, qui prædarum egreſſi fuerant, Turcica manus invadit. ratus igitur Imperator ducem Sultani cum quibuſdam copiis ad- *Edit. Paris. pag. 338.*

C venire, ut diſperſos regii exercitus coerceret, adverſus ipſum miſit cum idonea manu Magiſtrum Nicephorum Bryennium, qui cum ipſo congreſſus haud ceſſit: verum multi cum ipſo vulnerati ſunt, & haud pauci ex ipſis occiderunt. & quum validius ex incurſu pauci ante aſſueti pugnarent, audacius incumbentes armis, cominus reſiſtebant. quare metu commotus, copias ab Imperatore petiit. Ille autem condemnatis timiditate (ignorabat enim rei veritatem) coacta concione, habuit orationem de iis, quæ ad bellum pertinebant. In media quoque oratione gravioribus verbis uti exorſus eſt, & interea ſacerdos lectionem evangelii exclamavit. quæ ita ſe habebat, ut alia

D omittam, Si me perſequuti ſunt, & vos perſequentur, Si verbum meum ſervaverunt, & veſtrum ſervabunt; uſque ad illud, Arbitrabitur obſequium ſe præſtare Deo. quod quum etiam prudentiores annotaſſent, exiſtimaverunt hoc verbum oraculum. fervente autem bello, miſit Imperator etiam Nicephorum magiſtrum & Ducam Theodoſiopolis Baſilacium cum indigenis militibus, quo Bryennio adjuncto uſque ad quoddam. leve prælium æqualis & anceps pugna fuit, quum autem milites Imperatores ac duces ſequi ſtatuiſſent, primas partes pugnæ ſuſtinere polliciti eſt, ſtatimque impetu facto hoſtes, qui terga dederant, perſequebatur: quum vero Bryennius ſuis firma destinere juſſiſſet, ſolus Baſilacius perſequens ignoratione fatti, ubi ad vallum hoſtium acceſſit, confixo ipſius equo ad terram decidit, armorum pondere oppreſſus, & idcirco circumſtabi hoſtes ipſum vivum capiunt, vinctumque ad Sultanum abducunt. in cujus conſpectum addactum, neque ut ſervus jam effectus, neque ut captivus addactus, Sultano ſe ſubjecit. ſed neque Sultanus ipſo ut ſervo aut captivo uſus eſt, ſed crebro accerſens de Imperatore eum percontabatur; ſuam-

que ipſi potentiam oſtentabat, ut ei metum terroremque incuſſerem, qui omnia ipſius laudans, & extollens, præliari adverſus Romanorum Imperatorem ipſi inutile conſulebat: ſed hic quidem in his verſabatur. Imperator autem coactus cum reliquo exercitu egreſſus eſt ad rerum ſpectaculum: & uſque ad veſperam in quibuſdam tumulis conſiſtens, ubi qui reſiſteret, & ſeſe opponeret, neminem vidit, in caſtra reverſus eſt, ſtatimque circumfuſi Turci arcuum ſagittis, & equitatu, haud mediocrem exercitui terrorem *Edit. Pariſ. pag. 839.* injecere, intra vallum impellentes. nox erat illunis quum hæc gerebantur, neque fugientes & perſequentes utrum externi, an noti eſſent & amici diſcerni poterant, verum tota nocte obſcuris ululatibus circumſonabat exercitus: ita ut omnes apertis ac vigilantibus oculis pernoctarent. quumque jam illuxiſſet, para quædam Uzorum duce quodam nomine Tzane, & exercitus cui Tornicius Cotertes præerat, ad hoſtes confluxit, quod haud mediocrem ſollicitudinem Romanis attulit, ſuſpicantibus reliquas nationes ſibi inimicas: quidam vero pedites egreſſi Turcos occidere telis, quæ eminus jaciuntur, & armis quibus cominus pugnatur, & coegerunt e caſtris exire. Imperator autem miſſis ad Chliar antecurſoribus, Duces qui illic erant, ad ſe accerſivit cum copiis quas habebant, ſtatim cupiens de ſumma rerum prælio decertare; quorum expectans auxilium, fruſtra tempus conterebat. erant enim ii, qui Pyrrhichiam ſalutationem maxime meditati fuerant. ut vero de eorum auxilio deſperavit, ſuſpicatus aliqua ra eos impediri, cum familiaribus ſtatuebat poſtridie manum conſerere. Ignorabat videlicet Trachaniotem quoque ſibi adjuncto Ruſelio, qui ad Imperatorem ſe alacri animo conferebat, cognito Sultani adverſus Imperatorem adventu, cum omnibus ſuis per Meſopotamiam haud glorioſe fagientem in Romanorum regionem invaſiſſe, nulla neque domini ſui, neque honeſti habita ratione. Imperator igitur ut conſtituerat inſtructo ad prælium in poſterum diem exercitu, ſuas res componebat, adhuc intra regium tabernaculum conſiſtens; quando a Scythis, Uzis, inquam, qui cum ipſo erant metu liberatus, confuſeto jurejurando ipſum confirmavit. Interea dum hæc fierent, & milites & ordines ac manipuli armati, in equis conſiſterent, a Sultano legati venere, qui pacem utriſque annuntiarent, quos quidem Imperator excepit, & colloquium ipſis ſecundum legationis jus impertitus eſt, non tamen eos benigne & humane tractavit. Verumtamen quum conſenſiſſet, crucem illis tradidit, qua oſtendenda reverterentur incolumes & illæſi a Sultano reſponſa referentes. ſperavit enim inſperato nuncio elatus, fore ut Sultanus relicto proprio caſtrorum loco, ulterius progreſſus caſtra poneret, & ipſe eodem in loco ubi prius Sultanus ſuiſſet, *pag. 840.* vallum conſtrueret, & tunc ad conſentiendum ſibi & pacis fœdus percutiendum accederet: neque animadvertit ſe præ animi elatione victoriam hoſtibus

Λπ, ὡ τὸν ἑαυτῦ ἐχὼν ἐναντιώσεται, ἡ εἰς ὀρρωδίαν ἡ πτῶσιν ἐνίβαλλον. ὁ δὲ πάντα ἑαυτῶν ἡ μεγαλύνων τὰ αὐτὰ, τὸ ἀντιπαρατάξασθαι βασιλεῖ Ρωμαίων ἀσύμφορον αὐτῷ συνεβούλευε. ἀλλ' οὖτο μὲν ἴτως. ὁ ἡ βασιλεὺς ἀναγκαθεὶς ἐξῆει μετὰ τῆς λοιπῆς πληθύος εἰς τὸν ἴδιον θέαν. μίχρι δ' ἑσπέρας ἐπί τινων λόφων ἴσως, ἐπείπερ οὐκ ἦν τὸ ἀντικαθιζάμενον, ὑπέστρεψεν εἰς τὸν παρεμβολήν. ἡ αὐτίκα περιχυθέντες οἱ Τοῦρκοι τόξων βολαῖς ἡ περιπύστοις, φόβον ἐ μικρὸν τῇ στρατιᾷ ἐνεποίησαν, ἐντὸς τῦ χάρακος βιαζόμενοι. νὺξ ἦν ἀσέληνος, ὅτε ταῦτα ἐγίνετο, ἡ χρεισις ὀθνείων ἡ γνωσῶν, φεύγοντων ἡ διωκόντων οὐκ ἦν. ἅμα πάσης ἡ νυκτὸς περιχεῦσης ἦσαν ὁλαγμοῖς ἀτόμοις τὸ στρατόπεδον, ὡς ἅπασιν διανυκτερεύσαι ὑπεγρηγορόσιν ἡ ἀγρύπνοις τοῖς ὄμμασι. φαλὰς δὲ γενομένης μοῖρά τις Οὐζικὴ ἔξαρχον ἔχουσα Ταμὴν τινα ὃν ὀνομαζόμενον ὑπὸ Τορνικίῳ τῷ Κοτέρτζῃ τετάχθαι, τοῖς ἑωθινοῖς προσέρρύη. ὅπερ οὐ σὺς μικρὰν ἀγωνίαν τοῖς Ρωμαίοις ἐνέβαλεν, ὑποπτεύοντας καὶ τὸ λοιπὸν ἔθνος ὡς πολέμιον. τινὲς δὲ τῶν πεζῶν ἐξιόντες Τούρκων ἀνεῖλον πολλοὺς βέλεσιν ἐκβόλοις, ἡ ἀγχεμάχοις ἀμυντηρίοις ὅπλοις, ἡ τῆς παρεμβολῆς ἐκτὸς παρέπεσαν. ὁ δὲ βασιλεὺς ταχυδρόμους ἀποστείλας εἰς τὸ Χλιαρ, τοὺς ἐκεῖσε ἡγεμόνας ἐκάλει μὴ τῇ ὑπ' αὐτὸς δυνάμεων, παραυτίκα θέλων ἀγχεμάχῳ πολέμῳ χρήσασθαι τὰ πράγματα. καὶ ἀναμένων τὴν ἐξ αὐτῶν βοήθειαν, τὸν καιρὸν πλειόνως ἐτρίβετο. ἦσαν γὰρ οἱ τῇ ἄλλων μάλιστα τὸν Πυρρίχιον ἐκμελετήσαντες ὀρχησιν. ὡς δ' ἀπεγνώκει τὴν ἀπὸ τῶν βοήθειαν, κάλυμμά τινα ὑποπτεύσας, ἐσκέπτετο μὴ τῇ σωίρων εἰς τὸν ἱππασίαν ἐξηνωισθαι. ἠγνόει ἦ ἄρα ὡς ὁ Τραχανιώτης παρασκευάσας ἡ τὸν Ρουσέλιον συμβῆναι τῷ βασιλεῖ προθυμούμενον, μαθὼν τὴν τῦ Σουλτάνου ἄφιξιν, ἡ τὸν αὐτῦ κῆ τὰ βασιλέως ἐπίλοιπα, ἅρας τὰς ἀμφ' αὐτὸν ἅπασας, ἀφ' ἧς Μεσοποταμίας φυγὰς ἀγενεῖς εἰς τὰ Ρωμαίων ἐνίβαλε, μηδένα λόγον τῦ δικαίου, μήτε μὴν τῦ εὐκόσμου ὁ δόλιος ποιησάμενος. ὁ γοῦν βασιλεὺς κῆ τὸ συγκείμενον, ἦ εἰς τὸν πόλεμον παρασκευὴν ἐς ἦ ἄριστον ἐξαρτήσας, τὰ κατ' αὐτὸν διετάττετο, ἔτι ἦ βασιλεῖ σκιὼς ἐντὸς καθιζάμενος, ὁπότε ἡ τὰ τῷ σωίρων Σκυθῶν, τῷ Οὐζων φημὶ, δέος ἀφαιρήμενος, ὅρκῳ σωίδει τὴν αὐτῦ θρησκείας αὐτὸν καπασφαλίσατο. ἐ ὅσῳ δὲ τὰ τοιαῦτα ἐφράττετο, ἡ οἱ στρατιῶται κῆ τάξεις ἡ λόχος ἐπὶ τῷ ἵππων ἐφίσταντο ἔνοπλοι, ἀφίξεις ἦκον ἐκ τῦ Σουλτάνου τὴν εἰρήνην ἀμφοτέροις ἐπικηρυκεύσουσαι. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐδέξατο μὲν αὐτὰς, ἡ λόγων αὐτὰς ἡ νόμων τῷ φιλανθρώπως ἐδέξατο. ὅμως δ' ὧν σωπηλότερος, ἡ σαυρὸν αὐτὰς ἐπιδέδωκεν, ἵνα τῇ ἐπιδείξει ἀβλαβεῖς φρὸς αὐτὸν ὑποστρέψωσι, κομίζοντες ἀγγελίας, ἃς ἂν ἐκ τῦ Σουλτάνου πύθοιντο. διὰλλακτὴς γὰρ τῇ ἀπελπίσει τῶ μεγάλως ἐπαρθεὶς, ἵν' ὁ Σουλτάνος καταλιπὼν τὴν τόπον τῆς ἰδίας παρεμβολῆς, πορρωτέρω στρατοπεδεύσαται, ἐ δὲ βασιλεὺς ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ ὃς τὸν Σουλτάνον ἡ πρότερον, ἐπικαπαυξῇ τὸν χάρακα, τότε πρὸς συμβιβάσεις αὐτῷ χωρήσας. ἐλαθε δὲ τὸν νίκῃ ὑπὸ ὑψηλοφροσύνης τοῖς ἐναντίοις καταμορόμενος,

καθὼς

παδῶς· οἱ πρὸ τὰ τοιαῦτα ζηλευβοῦντες συμβάλλουσι, τὸ νικητικώτατον σύμβολον ἀποφεύλας αὐτῷ τὸν σταυρὸν, ὅπου τέλος ἔχων ὑπ' ἀναμολὼ ἡ τῷ πρόσβωλον ἀφῖξις. καὶ τινες τῷ ἐγχωπίσω τῷ βασιλεῖ πείθουσιν αὐτὸν ἀποβαλέβαι τὸν ὁρίωλον, ὡς ἐνδομένου τὸ ἔργον, Ϛ ἀπαύσας μᾶλλον ἢ τὸ συμπόρον ἐδέλωσαν. διὸ δὴ ὑπέλαβον τὸν Σουλτάνον, ἵνα τὸ μὲ ἀξιόλογον ἔχοιτ διώκωμι, πεμμένειν δὲ τὰς καπόπιν ἀφικομένους, Ϛ τῷ προχρηματί τὸς ὁρίωλος μετεωρίζειν τὸν χρόνον. οἱ μὲν ὄυν πρὸ τὸν Σουλτάνον, τῇ σφᾶς αὐτὸς ἐπαναβάθοντων τῇ πρίσβιων, τὰ πρὸ τὸς ὁρίωλος ωμίλουν, ἢ ταύτλω ὁλοχερῶς ἐπραγματεύοντο. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀκηρυκτὶ σαλπίσας τὸ ἐνυάλιον, τὸν μὲν παραλόγως ἐκρότησε. καπαλαβόντα δ' ἡ φυμὴ τὰς ἐναντίους ἐξέπλαξε. πῶς δ' ὅμω καβοπλισαμένους ἢ αὐτοὶ τὸ ἄρχειν πλῆθος εἰς τὸ πίσω ωροσήλωσον. αὐτοὶ δὲ καπόπιν ἐδίδοσαν φαπασίαν πολεμικὰς παρασκεύας, τὸ δὲ πλεῖον φυγὴν τὴς κατέχειν αὐτὸς σωπεπαγμένας ἰδόντες τῇ Ρωμαίων τὰς φάλαγγας ἐκ πόρρω ἢ κόσμῳ πολεμικὰς παρασκεύας. Ϛ οἱ μὲν ωροίεσαν εἰς τὸ πίσω. ὁ δὲ βασιλεὺς πανσρατιᾷ καπόπιν αὐτῶν ἐπιδέμενος, τὸς ἀρα καιρὸς δοκίμας ὁρμᾶς καπέλαβον. ἐπεὶ δ' ὁ βασιλεὺς τὰς ἀντισπαγμένους ὡς εἶχε ἢ ἀντιπολεμοῦντας, τὸν δὲ παρεμβολὴν ἐμιλωμένην σρατιώτων Ϛ πεζοφυλάκων ὑγίσωκτε, ἢ τὸ μὲν ὑποροίκειαν πλιθους, ὥσε ἢ παρατάξεις ἐκ ταύτῃ καπαλιπεῖν, ἴδιᾳ ωροξωτάλαβόντων, ὡς ωροδιελήσεται, ὑγρὸν μὲ ἐπιπλέον ἐπιτείναι τὴν δίωξιν, ἵνα μὴ ταύτῃ ἀφυλάκτως οἱ Τῶρκοι ἐπίθωνται. ἢ ἅμα ἢ ζήσκοσον, οἱ ἐπιπλίον ἐκμαχρυνθέν, καπελήφαται αὐτὸν ἢ νύξ, ἢ τὰ μὲν αὐτὰ οἱ Τῶρκοι παλιβρόπος θάρσει τὸν φυγὸν ἐκυβέλοι τυγχάνοντες. ἢ δὲ πάντε ἢ τὸν βασιλικὸν σημαῖαν ἐπισρέψας, τότε ἐπιμαθῶσιν παρήγγειλε. οἱ δὲ πόρρω τὰς φάλαγγας ἔχοντες σρατιῶται, τὰς σημαίας ἰδόντες ὀπισθορμήτες, ὕτταν ἔνεα τὸ ἀφάγμα βασιλικὸν ὑπενόησαν. μᾶλλον δὲ τὶς τῇ ἐφεδρῶν τῶν αὖτῳ Ἀνδρόνικος ὁ τῶ Καίσαρος μὲν υἱός, τῇ δὲ βασιλέων ἐξάδελφος, ωροβιβοὺλομένου ἔχων τῶν ἐπιβωλῶν, αὐτὸς δὲ ἑαυτὸ τὸν τοιοῦτο λόγον διάπορα, Ϛ τὰς περὶ αὐτὸν σρατιώτας ἀναλαβὼν, ταχὺς τῇ παρεμβολῇ ἐφοίτησεν. ὃ δὲ οἱ λοιπὶ μιμησάμενοι, εἰς καθεὶς ἁμαχητὶ τῶν φυγῶν κατάσασιν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἰδὼν τὸ παράλογον, ἔτι τῶν τῇ οἰκείων φυγῶν, ὡς ἴδος ἀναλαμψόμος. ὧν δὲ ἐπακμὴν ὠθεῖς. τῇ δ' ἐναντίων οἱ ἐπὶ λόφων ἱσάμενοι, τὸ παράλογον ἰδόντες ἐξαίρνης τῶν Ρωμαίων αὐτόχμα, τῇ Σελτὰν αὐτοῦ ἀπαγγέλλουσι τὸ ὁρώμενον, ἢ τῶν ἐσπερφολὴ αὐτὸ καπεσκεύασαν, φόβου τε τῇ αὐτῇ ἦθι, ἢ μακρὰς τὰς οἰκείας γεωμέτρῃ ἐπαίλιπον. ὡδὲ ὅμω ἐπαπελθόντες αὐτῇ μάχῃ τὶς αὖρσα τῇ βασιλεῖ φορσρίγουσαι· κελεύσας δὲ τὸς ἀμφ' αὐτὸν μὴ ἐκδιώκειν, μικῆ μαλακόν τι παθεῖν, ἀλλ' ἀσφαλὲς φαπίσαι ἀναβοῦσαν. ἡμώσαν μὲν ἐξ ὁμοιμένης μάχες πολλοῦ. ἐκ τούτῳ δὲ τὰς τῇ ἄλλων φυγῆς περιαπλησάσης ἓξ τὸν χάρακα, λόγος σαφὴς ὡς ἑκάσεσο, ἄλλο τε ἄλλων ἄλλο ἀφικομένων, τῇ μὲν τροπὴν, τῶν δὲ τίνων ἀπαγγελλόντων, ἢ καπαλαμβάνου ἄσυμά τ τῇ ἀβρώσησα, ἕως καὶ τὰν Καππαδοκῶν ἤρξαντό τινες ἢ αὐτοὶ αὐτὰ ἀποφοιτᾶν κατὰ φα,

A concedere, quemadmodum ii, qui talia accurate examinant, conjicere consuevere, quum miſiſſet ipſi telum quod maxime ad victoriam pertinet, & illius eſt ſymbolum, crucem videlicet, nondum finem habuit, neque legatorum expectatus fuerat adventus. Et quidam ex iis, qui maxime familiares erant Imperatori, ei perſuadent, ut pacem negligat, quaſi rem quæ mendacii haud expers decepturа fit potius, quam utilitatis aliquid allatura: timere enim ſuſpicabantur Sultanum, quod non idoneas copias haberet, ſed expectare eos, qui a tergo inſequerentur, & obtentu pacis tempus differre. illi igitur qui cum Sultano erant per ſe reverſi legatis de pace colloquebantur, eamque omnino in-

B tegram fieri ſtudebant. Imperator autem, non indicto per præconem bello, quum claſſicum cecliniſſet, temere clamorem ſuſtulit. quæ fama quum ab hoſtes perveniſſet, eos maxime percuſſit. illi igitur inſtructa & armata inutili multitudine ulterius progrediebantur, a tergo vero aciei ad prælium inſtructæ ſpeciem præbebant, ſed magis illi ad fugiendum concitabantur, quod viderent Romanorum phalanges inſtructas ad prælium ordine progredi, & illi quidem retro proceſſerunt. Imperator autem cum omni exercitu a tergo ipſos perſequutus eſt, quod notis crepuſculum advenit, quum Imperator adverſarios non habuiſſet, nec

C que qui ſibi oppoſiti repugnarent, offendiſſetque vacua a militibus caſtra, & a cuſtodibus, quod idoneo numero minus abundaret, ut poſſet ibi præſidia relinquere, ſtatuit haud amplius eſſe perſequendum, ne ſe incompoſitum Turci aggrederentur, ſimul conſiderans ſi amplius cunctaretur, fibi præventurum nocem, & tunc Turcos eminus jaciennes, e fuga reditu-

Edit. Paris. p. 2. 841.

ros. His de cauſis converſo regio ſigno præcepit milites redire. verum ii qui procul phalanges habebant conſpicati ſigna retro converſa, eladem ab Imperatore acceptam ſuſpicati ſunt, immo vero quidam ex iis, qui aderant, Andronicus Cæſaris filius Imperatoris patruelis ante meditatus inſidias, ipſe per ſe talem famam diſſeminavit, & cum militibus quos habebat, cito ad caſtra ſe contulit, quem reliqui quoque imitati ad unum omnes fugere. Imperator autem conſpicanus id quod temere fieret, ſuo-

D ſque fugam, ut mos eſt, eos revocans, ſiſtebat: verum nemo obediens erat. adverſarii vero in tumulis conſiſtentes, quum viderent id quod nulla ratione fieret, repente Romanorum infortunium Sultano ſtudioſe renuntiant, & ad redeundum concitant, quippe jam & ipſe fugiens a ſuis caſtris procul aberat. ſtatim igitur cum Imperatore acre prælium initur. quumque ſuos juſſiſſet minime cedere, neque molliter aliquid facere, ſed ſtrenuos & fortes viros ſe præbere, aliquandiu fortiter reſtitit. Sed quum interim alii extra vallum ſingerent, explorata fama minus audiebatur, quippe quum alii aliud nunciarent, hi eladem, illi victoriam, & obſcura atque incerta different: quod etiam ex Cappadocibus aliqui per tribus & curias abire cœperunt, & multis ex regiis equiſonibus cum

ipſis equis reverebantur, ne viderent Imperatorem concendentes, eratque veluti motus & luctus metuſque incredibilis, Turcis undique confluentibus, quare ſinguli perinde ac poterant, ſibi ſalutem quærebant, perſequentes vero hoſtes alios occidere, alios vivos capere, alios pedibus conculcare. eratque res admodum miſerabilis, ac omnemque lamentationem exſuperans, atque omnem dolorem; quum vero Imperatorem circumſtetiſſent hoſtes, non ſtatim ipſum cepere, quippe qui rei militaris peritus, ac bellicoſus multaque pericula expertus, ſtrenue ſe defendebat, multiſque occiſis ad extremum ipſe in manu gladio percuſſus eſt & ejus jaculo tranſfixo, pedes pugnabat. Verumtamen defatigatus ad veſperam captus, & captus, o incredibilem calamitatem, clariſſimus Romanorum Imperator noſte illa, æque atque multi alii, humi jacens, ſine ullo honore, multa cum miſeratione dormivit: infinitis oppreſſus infortuniorum fluctibus. Poſtridie vero quum Sultano renunciatus fuiſſet captus Imperator, inexplebili quadam lætitia perfuſus eſt, neque adduci poterat ut crederet factum, rem ſecum perpendens quanta eſſet, poſt victum talem ac tantum exercitum, ipſum quoque Imperatorem captivum & ſibi ſubjectum accipere. humane tamen factum repuerans, victoriamque æquo animo ferens & proſperum ſuccellum potius occaſionem ad ſeſe colligendum, & boni animi indicium, quam morum omni probitate præditorum ratus, Deo id totum acceptum referebat: quod majus quam pro ſuis viribus trophæum erexiſſet. Idcirco perducto ad Aſian Sultanum Romanorum Imperatore *Edit. Paris. pag. 842.* vili ac militari veſte induto & ipſi dubitabat, teſtimoniumque exigebat. ut autem certior a legatis factus eſt, & a Baſilacio, qui ad ejus pedes accideratmiſerabiliter flens, ſtatim quaſi furore correptus, de Throno deſiliit, rectuſque ſtans ipſum ad pedes ſuos lapſum ſecundum morem conculcavit. quumque exurgere juſſum complexus eſſet, ne timeas, ait, Imperator, ſed bona ſpe ſis animo, quia nullum corporis periculum ſuſtinebis. verum pro Imperii dignitate apud me in honore eris, ille enim mihi imprudens videtur, qui non e contrario adverſe fortunæ tatiochetur, ac providetur incommoda, ac veretur. quum igitur juſſiſſet ipſi conſtitui tabernaculum, imperaſſetque curari diligenter, ut par erat, ſuumque commenſalem ac ſocium tunc eſſe voluit, non deorſum eum ſedere jubens, ſed ad eamdem menſam ut eximii ordinis collegam, & pari honore afficiens, bis die cum ipſo congrediens & colloquens & hortatu ſuo recreans, uſque ad octo dies eadem verba & ſal cum ipſo communicabat, in nullo quidem vel minimo verbo ei inſultans, ſed de quibuſdam erroribus, qui ſibi ab eo in ducendo exercitu commiſſi viderentur, admonens. quum vero die quadam Sultanus interrogaſſet Imperatorem, quid mihi feciſſes, ſi me in tua poteſtate habuiſſes? ſimpliciter ac fine adulatione reſpondit Imperator, ſcito quod multis plagis tuum corpus confeciſſem. At ego, inquit Sultanus, tuam feveritatem aut crudelitatem non imitabor. verum-

A τρίας καὶ συμμορίας. πολλοὶ δὲ καὶ τῇ βασιλικῇ ἱπποµάνῃ σὺν αὐτοῖς ἵπποις ὑπέρφερον, µὴ ἰδόντ᾽ ἢ βασιλέα διωκόµενον. καὶ ἦν ἀνωφελὲς οἷον τὸ ὁδυρµὸς καὶ φόβος ἀκίνητος, καὶ οἱ Τοῦρκοι πανταχόθεν ἐπιῤῥέοντες. ὅθεν καὶ ἐκεῖσε ὡς ἐγκατόµβας, ἑαυτοῖς ἐ σωτῆρας ἐφιεµένοις. ἐπιβαίνοντες δὲ οἱ ὑπεναντίοι, ὡς µὴ ἀγρυπν, ὡς δὲ ζωγρήσας ἕλοιτ, ἐπέρους δὲ συµπατοῦσι. καὶ ἦν τὸ πρᾶγµα λίαν ἐπαίσιον, καὶ πάντα ὀδυρµὸν ὑπερβάλλον τὸ κοινόν. τὸν δὲ βασιλέα περιεστοιχίσαντες οἱ πολέµιοι, ὡς ἀζηµίρατον εἶχον αὐτὸν διὰς. ἀλλ᾽ ἅτε στρατιωτικὸν Ꝺ πολεµικὸν εἰδήµων, καὶ πολλοὺς φονοσυλήσας πολλοῖς, παρηµὰς ἠµύνατο, καὶ πολλοὺς ἀπέλων, τέλος ἐπληγὴ βασγάνῳ τὴν χεῖρα, ὦ τὶ τὸ ἵππου καπαστὸ θέντος, ἐκ ποδὸς ἐστάλη, διηµένος. καιὼν δ᾽ ὅµως φὼς ἐστίρα, ἀλώσιµος (φὼ τῷ πάζῳ) ἢ αἰχµάλωτος ὁ περιώνυµος βασιλιὰς Ῥωµαίων γίνεται. ἢ τῇ µὲν πατὶ ἐκείῃ ὑπίνης τοὶς πολλοὶς ἐπὶ γῆς ἀτίµως καὶ περιωδύνως κατέβαρδε, µυρίοις περικλυζόµενος λυπηρῶν κύµασι. τῇ δ᾽ ἐπαύριον ἀγγελθέντος τῇ Σουλτάνῳ Ꝺ ὡς τὸ βασιλέως ἁλῶναι, χαρᾷ τῇ ἀπλήστῳ Ꝺ ἀπιστίᾳ κατέχειν αὐτὸν, οὐδὲµίαν, ὥστερ τῷ ὄν, µυτὰ τίνων τοσούτων καὶ πλουσίων στρατ, ἢ αὐτὸν τὸν βασιλέα ἁλοσιπον λαβεῖν, Ꝺ ὑπιχείριον· ἀνθρωπίνως δὲ ὅµως τὸ γεγονὸς λογισάµενος ἢ τῷ τίνων µετεφόρους ἐνεγκὼν, ᾧ τὴ γεγονὸς ἀντίκρυσε, συνοπλῶ µέλλον καὶ ζωκὸς ἀγαθὸς ἐνδικῆσ, ἢ τρόπων καλοκἀγαθίας µεγὼν ὄγδοος. Θεῷ τὸ πᾶν ἀνετίθει, ὡς µεῖζον ἢ κατὰ τὸν ἰδιωτὸ ἰχνὸ ἀποτιλέσας τὸ τρόπαιον. ἀξ᾽ οὖν, ἢ φησὶν, ἀνθρώπος τῇ Σουλτάνῳ λοιπ τὸ βασιλέως Ῥωµαίων ὦ ἐλπὶ ἢ στρατιωτικῇ ἀµπχόµ, ἠξιφορῶν ὦν, καὶ πιεῖ πιτν µαρτυρίαν ζητῶν. ὦ δ᾽ ἐπιλοφορὶν παρὰ τῇ ἀφεξῆσι Ꝺ τὸ βασιλικοῦ πυσότος µὴ παρὰ τὸς πόδας αὐτὸ, οἰκτρὸν δή τι τῷ χοροῦ ἀποιµώξαντος. ἐξὸς ἀσπερ ἐµµανὴς ἀπὸρρὸς τὸ θρόνου, ὦ ὀρθὸς ἔστ. πιστώτε χαὶ ὅµως φὼ τῇ ποδὸν αὐτὸ πατήσας, ὥσπερ ἔθος, ἢ ἀτασίασε, καὶ πιεπτυβάλµος, µὴ δεῖδι, ἔφησν, ὦ βασιλεῦ, ἀλλ᾽ εὐλαπίσῃσο φρὸ πάντων, ὡς ἰδίοι προσοµιλήσεις καλιώῳ σωµατικῷ, τιµιώτιρη δ᾽ ἀξίως τῆς τὸ κράτος ὑπηρχῆς. ἀρῶσν ὑδίκιός ὑµοὶ λογίζεται, ὁ µὲ τὰς πρόσπτος τύχας ὀξ ἀντιπερφορὰς λογιζόµιος τι καὶ ἀλλαβοίµβος. ἔπτιβξας ὅµως αὐτῷ σκιλοὺς ἀποστρέφεται ἢ ἀφαπτικὸς ἁρµοζόσιαν, σωιδέσπιον αὐτὸν τίωι-ναῦτα ἠδοµοδίαπον ἀπεφηγάσατο, µὴ παρὰ µέρος καθίσας, ἀλλὰ σωιθρονοῦ ὦ ὀὐδύπιτ τῆς ἐκκλησίας ἀξιως, ἢ ὁµώδαξον ᾗ τιµιὼ ποιησόµιος, δὶς τῆς ἡµέρας συωηρχόµιος αὐτῷ Ꝺ συλλαλῶν ᾧ παρακλήσιοι ἀσακτιώµος, µικρὲς ἡµεραν οὐτὼ, τῇ ὁµοίων ἐκοινώνει αὐτῷ λόγων ᾗ ἀλὼν, µηδ᾽ ἀχρὶ καὶ βραχυτάτι λόγου πρὸς αὐτὸν πικαρµηνάς. πκεί τινου δὲ δοκοῦντον σφαλµάτων ὦν τῇ ἡλικίας τῆς στρατιᾶς ὑποµήσας. διορθήσασης δὲ µιᾷ τῶν ἡµερῶν τὸ Σουλτάνου τὸν βασιλέα· τί ἀνέβρασας, οἷς ἐχὲς ἰµὶ ὑποχείριος ; ἀπτοκρίτως ᾧ ἀβασιτώτως ὁ βασιλεὺς ἀπεκρίνατο, ᾧ τι πολλαῖς πληγαῖς κατεδαπάνησα ὦν σου τὸ σῶµα, γίνωσκε, ἀλλ᾽ ἐγὼ φησὶν ὁ Σουλτάνος, ὁ µιµήσοµαί σε τὸ ἀιχηρὸν ᾧ ἀπάνω-

μον. πλὴν ἀκούω, ἤ τι καὶ ὁ ὑμέτερος Χριστὸς εἰρήνην ὑμῖν κομιζόντι καὶ ἀμνηστίαν κακῶν, καὶ τοῖς ὑπεραφροσι ἀντικαθίσασθαι, πανοικεῖ δὲ δίδωσι χάριν. μὴ τοίνυν ἀποκλίσατε πολεμίους, καὶ σωθήσεσθε εἰρήνικας διαγωγὰς, καὶ ἄνδρας ἐπὶ τοῖς παισὶ συγκαμοῦσι, καὶ τὰ δίκαια ἐπάσεις ἐπικρατείας, ἃ ἰῶ ἐξ ἀρχῆς δήμιοι, φιλίας τε ἀλλήλοις προσμίγνυσθαι, μηκέτι δὲ λυμαίνεσθαι τῆς Ῥωμαίων ἐπικρατείας παρ' ἕτους ὧν τῷ Τύρκων γίνεσθαι, ὑποσαφῶσαί τε πάντας τοὺς ὅσοι ποτὲ κατὰ τῶν Ῥωμαίων ἐξάλησαν, καὶ τλῶ αἰχμαλωσίαν ἅπασαν, καὶ μάλιστα τὸ προίκιον τῇ Ῥωμαίων καὶ ἐκάστου, δεξίωσιν ἀδρὰν τῷ βασιλέως * προσομαλύσαντος τῇ Σουλτάνῳ. ἐσφάγησαν δὲ τλωσιβούλου Λέων ὁ ἐπὶ τῇ δούκων, καὶ ὁ μάγιστρος Εὐστάθιος καὶ πρωτασηκρήτις. ἐάλω δὲ καὶ ὁ πρωτοβεστιάριος Βασίλειος ὁ Μαλέσης. μετὰ δὲ τὸ ταῦτα ὕστερα πραχθῆναι τε καὶ συμφωνηθῆναι, ἀπέλυσεν ὁ Σουλτάνος τὸν βασιλέα σὺν πολλῇ περιπλοκῇ καὶ σωπαστείρᾳ τιμῇ, προσιπιδὺς καὶ τῇ εἰκόνι πρίσβεις, κατέχειν δ' τὰ Μαζζικίερ ὑπὸ Ῥωμαίων. οἱ δ' ὁ βασιλεὺς ἀπολυθεὶς ἐπανῆλθε δι' ἄλλης ὁδοῦ, ἀφίστις ἐκέτος τυχὸς ἔφυγον. περιτυχόντες δὲ πολεμίοις ἐκινδύνευσαν. ὁ δὲ βασιλεὺς κατέλυσε εἰς Θεοδοσιούπολιν μετὰ Τυρκικῆς Σουλτανικῆς τολῆς, ὑπεδέχθη φιλοτίμως. ἡμέρας δὲ τινας διεκαρτέρησε τῷ χιόνι θεραπευόμενος, καὶ ἑαυτὸν ἀνακτώμενος, καὶ πάλιν μεθαρμόζων πρὸς τὸ Ῥωμαϊκώτερον, ὡς ἐοικὸς, ἑαυτόν. ἅρας δ' ἐκεῖθεν, δίμοι τὰς Ἰβηρικὰς κώμας. σωθεὶς δ' αὐτῇ καὶ οἱ ἐκ τῆ Σουλτάνου φρούρας, κἀκεῖθεν προσλαύνει μέχρι Κολωνείας αὐτῆς. γενομένου δὲ ἐν τῇ Μελιτηνιτείᾳ, Παῦλος πρόεδρος ὁ τῆς Ἑῴας καταπέμπει τύραννον αὐτὸν καπαλιπὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀπέδρασε, φρασθὼν τὰ ἐκείσε καττύσσεσθαι· Ἰωάννης γὰρ ὁ Καῖσαρ καὶ οἱ τούτου υἱεῖς, καὶ τῆς συγκλήτου ὅσοι τὰ αὐτῆ ἐφρόνουν, τλῶ μὲν βασιλίδα ὑπερόριον τίθενται εἰς τὸ παρ' αὐτῆς συσὼ φροντιστήριον, Πιπεράς ὔπο καλούμενον, Ἀποκείρασης καὶ μὴ βουλομένην, τὸν δὲ Μιχαὴλ μόναρχον ἀναγορεύσαντες Αὐτοκράτορα, ἔγραψαν ἅπασι χοῦ, ἵνα μὴ ὑποδέξωνται τὴν βασιλίδα μὴ ὑποδέξασθαι, μήτε ὡς βασιλίδα τιμῆσαι. ἤρξατο δὲ τῆς Ἀποκηρύξεως πρῶτος ὁ τῆ φιλοσόφων ὕπατος ὁ Φιλόλος, καθὼς καὶ αὐτὸς ἔν τισι τῶν ἰδίων συγγραμμάτων μεγαλαυχεῖ. λέγεται δὲ, ὅτι καὶ ἡ βασιλὶς αὐτὴ ἐν αὐτῇ σταθεῖσα λύ, ὥστε μὴ προσδέξασθαι τὸν Διογένην ἐπαινέσαι. ἀκτήρῳ δὲ πάχει μαθὼν ταῦτα καὶ ὁ Διογένης, καὶ πληροφορηθεὶς, ὅτι κοινῶς ἀποκεκήρυκται, φρούριόν τι καπαχὼν Δόκιμαν ὀνομαζόμενον, ἐκεῖσε ἐστρατοπεδίσατο. ὁ δὲ Καῖσαρ τὰ τῆς βασιλείας ὡς εἰδόκει ἄριστα πρανυσάμενος, τὸν πρόεδρον Κωνσταντῖνον τὸν βραχύτερον τῆ υἱῶν μετὰ δυνάμεως ἀδρᾶς κατὰ τῶ Διογένους ἀφίστησιν. ὃς καὶ ἐκπεδεῖς αὐτῆ ἐν τῇ Δεκείᾳ, ἀπόδειλία τὸν πόλεμον. ὁρῶν δὲ ὁ Διογένης ὑπερπεπτωκὼς τὰ Κωνσταντίνου ἑαυτὸν, ἅρας ἐκεῖθεν, ἀφικνεῖται εἰς Καππαδοκίαν. ἐν τοσούτῳ δὲ πλῆθος φράγγων τῆ Κωνσταντίνῳ προσγίνεται, καὶ Κομνηνὸς αὐτὸς μετὰ τῆ ὁμογενῶν. ὃν ἀκούσας ὁ Διογένης ἐν ἀβύδῳ περιμένει πρότερον. Θεόδωρον δὲ τὸν Ἀλυάτλη ἄνδρα γενναῖον καὶ ἐπιφανῆ, μεγάθει τε καὶ δέᾳ θαυμασιώτατον γέλθει κατ' αὐτῶν. ὁρμώμενος δ' ἀντιπαρατάξασθαι τῶν περὶ Κωνσταντῖνον, ἐτρώθησαν οἱ περὶ τὸν Ἀλυάτλην. ἀλλ' ὅμως ἀκούω ὑμῖν τὸν Χριστὸν εἰρήνην κηρύττειν, καὶ λήθην κακῶν, καὶ τοῖς ὑπερφρονοῦσιν ἀντιστῆναι, πατρικῶς δὲ δίδωσι χάριν. μὴ τοίνυν ἀποκλίσατε πολεμίους, καὶ σωθήσεσθε εἰρηνικὰς διαγωγὰς, καὶ ἄνδρας ἐπὶ τοῖς παισὶ συγκαμοῦσι, καὶ τὰ δίκαια ἐπάσεις ἐπικρατείας, ἃ ἰῶ ἐξ ἀρχῆς δήμιοι, φιλίας τε ἀλλήλοις προσμίγνυσθαι, μηκέτι δὲ λυμαίνεσθαι τῆς Ῥωμαίων ἐπικρατείας παρ' ἕτους ὧν τῷ Τύρκων γίνεσθαι, ὑποσαφῶσαί τε πάντας τοὺς ὅσοι ποτὲ κατὰ τῶν Ῥωμαίων ἐξάλησαν, καὶ τλῶ αἰχμαλωσίαν ἅπασαν, καὶ μάλιστα τὸ προίκιον τῇ Ῥωμαίων καὶ ἐκάστου, δεξίωσιν ἀδρὰν τῷ βασιλέως * προσομαλύσαντος τῇ Σουλτάνῳ. ἐσφάγησαν δὲ τλωσιβούλου Λέων ὁ ἐπὶ τῇ δούκων, καὶ ὁ μάγιστρος Εὐστάθιος καὶ πρωτασηκρήτις. ἐάλω δὲ καὶ ὁ πρωτοβεστιάριος Βασίλειος ὁ Μαλέσης. μετὰ δὲ τὸ ταῦτα ὕστερα πραχθῆναι τε καὶ συμφωνηθῆναι, ἀπέλυσεν ὁ Σουλτάνος τὸν βασιλέα σὺν πολλῇ περιπλοκῇ καὶ σωπαστείρᾳ τιμῇ, προσιπιδὺς καὶ τῇ εἰκόνι πρίσβεις, κατέχειν δ' τὰ Μαζζικίερ ὑπὸ Ῥωμαίων. οἱ δ' ὁ βασιλεὺς ἀπολυθεὶς ἐπανῆλθε δι' ἄλλης ὁδοῦ, ἀφίστις ἐκέτος τυχὸς ἔφυγον. περιτυχόντες δὲ πολεμίοις ἐκινδύνευσαν. ὁ δὲ βασιλεὺς κατέλυσε εἰς Θεοδοσιούπολιν μετὰ Τυρκικῆς Σουλτανικῆς τολῆς, ὑπεδέχθη φιλοτίμως. ἡμέρας δὲ τινας διεκαρτέρησε τῷ χιόνι θεραπευόμενος, καὶ ἑαυτὸν ἀνακτώμενος, καὶ πάλιν μεθαρμόζων πρὸς τὸ Ῥωμαϊκώτερον, ὡς ἐοικὸς, ἑαυτόν. ἅρας δ' ἐκεῖθεν, δίμοι τὰς Ἰβηρικὰς κώμας. σωθεὶς δ' αὐτῇ καὶ οἱ ἐκ τῆ Σουλτάνου φρούρας, κἀκεῖθεν προσλαύνει μέχρι Κολωνείας αὐτῆς. γενομένου δὲ ἐν τῇ Μελιτηνιτείᾳ, Παῦλος πρόεδρος ὁ τῆς Ἑῴας καταπέμπει τύραννον αὐτὸν καπαλιπὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀπέδρασε, φρασθὼν τὰ ἐκείσε καττύσσεσθαι· Ἰωάννης γὰρ ὁ Καῖσαρ καὶ οἱ υἱεῖς, καὶ τῆς συγκλήτου ὅσοι τὰ αὐτῆ ἐφρόνουν, τλῶ μὲν βασιλίδα ὑπερόριον τίθενται εἰς τὸ παρ' αὐτῆς συσὼ φροντιστήριον, Πιπεράς ὔπο καλούμενον, Ἀποκείρασης καὶ μὴ βουλομένην, τὸν δὲ Μιχαὴλ μόναρχον ἀναγορεύσαντες Αὐτοκράτορα, ἔγραψαν ἅπασι χοῦ, ἵνα μὴ ὑποδέξωνται τὴν βασιλίδα μὴ ὑποδέξασθαι, μήτε ὡς βασιλίδα τιμῆσαι. ἤρξατο δὲ τῆς Ἀποκηρύξεως πρῶτος ὁ τῆ φιλοσόφων ὕπατος ὁ Φιλόλος, καθὼς καὶ αὐτὸς ἔν τισι τῶν ἰδίων συγγραμμάτων μεγαλαυχεῖ. λέγεται δὲ, ὅτι καὶ ἡ βασιλὶς αὐτὴ ἐν αὐτῇ σταθεῖσα λύ, ὥστε μὴ προσδέξασθαι τὸν Διογένην ἐπαινέσαι. ἀκτήρῳ δὲ πάχει μαθὼν ταῦτα καὶ ὁ Διογένης, καὶ πληροφορηθεὶς, ὅτι κοινῶς ἀποκεκήρυκται, φρούριόν τι καπαχὼν Δόκιμαν ὀνομαζόμενον, ἐκεῖσε ἐστρατοπεδίσατο. ὁ δὲ Καῖσαρ τὰ τῆς βασιλείας ὡς εἰδόκει ἄριστα πρανυσάμενος, τὸν πρόεδρον Κωνσταντῖνον τὸν βραχύτερον τῆ υἱῶν μετὰ δυνάμεως ἀδρᾶς κατὰ τῶ Διογένους ἀφίστησιν. ὃς καὶ ἐκπεδεῖς αὐτῆ ἐν τῇ Δεκείᾳ, ἀπόδειλία τὸν πόλεμον. ὁρῶν δὲ ὁ Διογένης ὑπερπεπτωκὼς τὰ Κωνσταντίνου ἑαυτὸν, ἅρας ἐκεῖθεν, ἀφικνεῖται εἰς Καππαδοκίαν. ἐν τοσούτῳ δὲ πλῆθος φράγγων τῆ Κωνσταντίνῳ προσγίνεται, καὶ Κομνηνὸς αὐτὸς μετὰ τῆ ὁμογενῶν. ὃν ἀκούσας ὁ Διογένης ἐν ἀβύδῳ περιμένει πρότερον. Θεόδωρον δὲ τὸν Ἀλυάτλη ἄνδρα γενναῖον καὶ ἐπιφανῆ, μεγάθει τε καὶ δέᾳ θαυμασιώτατον γέλθει κατ' αὐτῶν. ὁρμώμενος δ' ἀντιπαρατάξασθαι τῶν περὶ Κωνσταντῖνον, ἐτρώθησαν οἱ περὶ τὸν Ἀλυάτλην. ἀλλ'

* γρ. προσηγολόησατο

Curopalat.

tamen audio vestrum vobis Christum A pacem præcipere, & oblivionem malorum, superbisque resistentem humilibus gratiam dare. Deinde igitur inito fœdere, & facta pace perpetua habitaque filiorum ratione, & eorum quæ ad utriusque Imperii jura spectarent pristina fœdera confirmarunt, ut mutua esset amicitia, neque amplius ab ullo Turcorum res Imperii Romani diripi permitteretur, verum omnes quicumque adversus Romanos missi fuerant reverterentur, & omnes captivi maxime Principes & eximii Romanorum liberarentur: promittente Sultano se benigne Imperaturem semper tractaturum. Interfecti sunt eo tempore Leo, qui supplicibus præerat libellis, & Magister Eustarhius, & primus a secretis. captus est item Basilius protovestiarius Maleses. postquam hæc ita gesta sunt, & ita inter eos convenit, dimisit Sultanus Imperatorem multum amplexatus, multoque cum honore jubens a suis legatis eum deduci. Tenebatur autem Matzicier a Romanis. ut autem Imperatur dimissus alia via reversus est, il- *Edit. Paris.* li relicto oppido noctu effugerunt. quum- *pag. 843.* que in hostes incidissent, adiere pericula. Imperator autem ubi ad Theodosiopolim pervenit, cum Turcica Sultanica veste liberaliter exceptus fuit. ibique dies aliquot commoratus est, dum manum curaret, seque ipsum pro viribus reficiens melius haberet. Indeque profectus peragrabat Iberos vicos C una cum Sultani, qui secum aderant, legatis, & inde usque ad ipsam Coloniam processit. quumque ad Melissopertium pervenisset, Paulus præses superioris Edessæ noctu ipso relicto, ad Constantinopolim fugit, perceptis iis, quæ ibi composita fuerant. nam Joannes Cæsar & ejus filii, & ex senatoribus quicumque ejus partes sequebantur, reginam in exilium mittunt in monasterium ab ipsa conditum Piperudum nomine, vel invitam tondentes, & Michaele declarato Imperatore, in omnes partes scripsere, reversum Imperatorem non esse excipiendum; neque ut Imperatrem colendam. princeps & auctor fuit declarationis philosophorum eximius Pielus, quemadmodum ipse quoque in D quodam scripto gloriatur. fertur item regina ejusdem particeps consilii fuisse, ne reversum Diogenem reciperet: sed immatura celeritate his cognitis Diogenes & certior factus communiter ie per præconem Imperio abdicatum, occupavit quoddam oppidum nomine Docæam, ibique castra posuit. Cæsar autem ut sibi videbatur Imperio optime potirus, præsidem Constantinum filiorum natu minimum cum frequentibus copiis adversus Diogenem immittit. qui etiam conjunctus E cum ipso Docææ bellum metuebat. at Diogenes superiorem se Constantino cernens profectus inde pervenit in Cappadociam. Interea multitudo Francorum ad Constantinum confluit, & Crispious ipse cum cognatis, quem reversus Diogenes prius in Abydum relegarat. Theodorum igitur Alyatem virum generosum & illustrem magnitudine ac specie maxime admirabilem adversus ipsos mittit. quumque fortiter se in acie opposuissent ii qui cum Constantino erant, vincuntur milites Alyatis, &

ipſe capitur, captoque oculi effodiuntur ferro qua teretria deſignantur. Diogenes autem ob ea quæ acciderant ſummopere dolens in Cappadociam ingreſſus eſt, undique accerſens exercitum, ipſe vero commorabatur in Tyropœn, urbe hoc oppidum ad nodum munitum & valde præruptum. Igitur Conſtantinus accerſitum Antiochiæ Ducem Chachaturium adverſus Diogenem ſibi ſoelum haud obedientem dicto habuit, quod ad Diogenem ſe contulerat, quo ſecum illa ducto in Ciliciam proficiſcitur. abi etiam auxilium a Sultano capeſſans commorabatur, ſimul & propter hyemem ibi degens tepidiorem noſcens Ciliciam: & rurſus in cogendo exercitu occupabatur. at Conſtantinus, poſtquam Diogenes receſſit, Byzantium reverſus eſt: in ejus locum mittitur adverſus Diogenem præfes Andronicus Cæſaris filius, dirliſ autem militibus commeatu per clauſuram Podandi, pervenit in Ciliciam, ubi ipſi occurrit Chachaturius; quem quum brevi pugnaſſet, occidunt milites Andronici: quumque alii in Adanam fuga ſe recepiſſent, ubi etiam Diogenes morabatur, obſidione urbem expugnavit Andronicus, percuſſoque fœdere, ut Diogenes depoſito Imperio, capillique detonſis privatus degeret, e caſtro exit nigra veſte lodutus, ſuaſque deflens calamitates, ſtatim eutem reditus mentionem facit Andronicus, & ſecum ettrahens Diogenem pullatum, vilique mulo vectum, per illos vicos iter habebat & regiones, e quibus prius ut Deo æqualis vir cognitus fuerat. quum vero uſque ad Coryæum iter luctuoſe feciſſet: laborabat enim ventris morbo ex cicuta, quæ ipſi per inſidias prius propinata fuerat, ibi detentus eſt, quod ab Imperatore deſiderarur, quidnam ipſi faciendum eſſet. ſed paucis poſt diebus vanit ſententia Imperatoris contra eum, qui fruſtra miſer erat, quæ quidem ipſi oculos effodiendos cenſebat, ſtatimque ai oculi effoſſi ſunt, quum nihil ei opis attuliſſent Archiepiſcopi, qui miſſi fuerant ad reddendam rationem, cur nihil ei eſſet patiendum. Erant hi Chalcedonis Archiepiſcopus, & Heracleæ, & Coloniæ Theophilus, quibus etiam in memoriam redegit juſjurandum, & juſtam Dei indignationem. Ipſi vero quamvis opitulari inſtituiſſent, ægre id façere & eum difficultate haud poterant, quum crudeles & impii homines ipſi correpto oculos ſine ulla commiſeratione effodiſſent, ac ſine ulla humanitate. Perductus autem vili jumento uſque ad Propontidem, veluti putridum cadaver, cui oculi eſſent effoſſi, caput & os inflatum, vermibus plenum & fœtore, quum paucis diebus ſuperviaſſet, miſerabiliter, & ante obitum mele olens exceſſit e vita, in Prota inſula cinerem deponens, ubi novum ille monaſterium ædificarat. ab auore ſua & Auguſta ſumptuoſe curatus ac ſepultus, relicta miſeriarum & calamitatum, quas ſuſtinuit, & infortuniorum exuperantium omnia quæcumque antea audita fuerint memoria. in talibus autem ac tot malis, ouilum maledictum protulit, neque aliquid nefarii loquatus eſt, ſed Deo gratias agere perſeverabat, & caſus æquo

A σεται δὲ ἡ αὐτὸς, ἢ τὰς ὀφθαλμὰς ἐξορύσσουσι σκευικοῖς σιδηρίοις. περιπίπτει δὲ ὁ Διογένης ἐπὶ πᾶς συμβιβηκόσι γεγονόσι, εἰς τὴν Καππαδοκῶν ἐσέβαλε, πανταχόθεν τὸ στράτευμα προσκαλούμενος. αὐτὸς δὲ διῆγεν ἐν τῇ Τυροπωῷ· φρούριον δὲ ὑπῆρχεν ἐπὶ λίαν ἐν ὀπερκρημνοῖ. προσκαλεσάμενος οὖν ὁ Κωνσταντῖνος ἐκ τῶν Ἀντιοχείας Δοῦκα τὸν * Λαχατούριον συμμαχον κατ' αὐτοῦ Διογένους, ἵνα ἴχνη ὑπακούσωσι. προσίθετο δὲ τῇ Διογένει. ἢ τῶν παραλαβόν, παραγίνεται εἰς Κιλικίαν ἔνθα ἡ προσκαρτέρει τῷ ὑπὸ τοῦ Σουλτάνι ἀναμένων βοήθειαν. ὁ μὲν δὲ ἐν τοῖς χειμῶσι ἤγων ἐκάθητο, ἀλλ' ἀλεεινοτέραν τὴν Κιλικίαν ἐπεσκέψατο, ἢ πάλιν πρὸς συλλογὴν στρατοῦ ἐαυτῷ ἀπηχόλει. ἐδέ γε Κωνσταντῖνος αὖθις τὸ τῶν Διογένην ὑποχωρήσαι, ὑπέστρεφε εἰς τὸ Βυζάντιον. ἀντ' ἐκείνου δὲ στέλλεται κατὰ τοῦ Διογένους ὁ υἱόδορος Ἀνδρόνικος ὁ τοῦ Καίσαρος υἱός. ἤμισυ δὲ τῆς στρατιώτας σταθείσης, ἐξ ἧς πλησίον τοῦ Ποδανδοῦ ἀφικνεῖται εἰς Κιλικίαν. ἔνθα συναντᾷ αὐτῷ ὁ * Λαχατούριος ὃν ἐκ πρὸς βασ- * Καχοῦ μαχεσάμενοι αἱροῦσιν οἱ τοῦ Ἀνδρονίκου. τῶν δὲ ἐπ- ἀλλων συμφυγόντων εἰς Ἄδανα, ἔνθα ἦ ὁ Διογένης διέτριβε, πολιορκεῖ τὴν πόλιν ὁ Ἀνδρόνικος. συνθηκῶν δὲ γενομένων, ἀφ' ᾧ τὸν Διογένην ἐκποδὼν ἐποιήσατο μὴ τὴν βασιλείαν. τὸν τεῖχος δὲ καρέντα ἄγων ἰδιωτικῶς, ἔξεστι τῷ κάστρῳ μελετωμένων ἢ τὰ καθ' ἑαυτὸν ἐκπλαιόμενος. κόσμου ἦ ἀλλὰς μεμενέκασι ὁ Ἀνδρόνικος, ἢ τὸν Διογένην μεθ' ἑαυτῆ ἱππηλάτου μεμενεκασιῶτα, ὃν ἐπὶλεῖ ὑποζυγίῳ ἐχόμενον, δι' ἐκείνων τῆ κωμῶν ἢ τῆ χωρῶν, ἃς τὸ φοὶ ἐσόδους ἐγκαθίζετο. μέχρι δὲ τῶ Κοτυαέου τὴν ὁδοιπορίαν ἀδιαπρῶς ποιούμενος· ἐκ δὲ τοιαλδόμενος ἀπὸ κοιλιακῆς ἄγθους ἐν κοσίου προσθέντος αὐτῷ ἐξ ἐπιβουλῆς ἐπιγινομένης· ἐκεῖσε δὲ κατοικῶν, ἄχρις οὗ ἐκ βασιλέως τὸ πεπρωμένον αὐτῷ ἐφικῆ. αὐτὰρ ἐπὶ μικρὰς ὕστερον ἡμέρας ὑπὸ τῶ μάτην δυσχερῶς ἀπόφασις διεκζομένη τὰς ὀφθαλμὰς αὐτῶ διορυγῆναι· ὡς ἐκ παρασκεὰ ἐξορύττεται, ἔνθ' Ἀρχιερέων ἔνθ' ἐπὶ τῆ δοῦναι λόγον ἀναθέσεως ἐγκλημάτων μεθέλας ἐπαρξάντων αὐτῷ· οἵ τινες ἦσαν ὁ, τε Χαλκηδόνος, ὁ Ἡρακλείας, ἢ ὁ Κολωνείας Θεόφιλος. ὡς ἐκ ὅρκων ὑπομίμνησαι, ἐ ἔνθ' ἐκ τῶ θείου νεμίσεων. οἱ δὲ καίπερ βουθῆσαι σπουδαίως, ἀβασάνως ἔχων ἐκ ἀδυνάτως, ἀνδρῶν ὠμοτάτων ἢ ἀπλήκτων ἁρπασάντων αὐτὸν, ἢ τὰς ὀφθαλμὰς αὐτῶ ἐξορυξάντων ἀπλήκτως ἢ ἀφιλανθρώπως. προαχθεὶς ἐν ἐν Δυτικῇ τῇ ἱστάγγιφ μέχρι τῆς Προποντίδος, ὥσπερ πτῶμα σαπρὸς, ἢ τὰς ὀφθαλμὰς ἔχων ἐξορυγμένας, τὴν δὲ κεφαλὴν ἢ τὸ πρόσωπον ἐξοιδηκὸς, σκωλήκων βρίθον ἐκ δυσωδίας, ἡμέρας ὀλίγας ἐπιβιὰς ἐπαδώσας, ἢ πρὸ τῆς τελευτῆς ὀδυδὸς ἀπολείπει ἦ βίον, τῇ νέᾳ Πρώτῃ ἦ χοῦν ἀποθέμενος, ἔνθα νέον ἐκεῖνος ἐδέματο φροντιστήριον, ἐκδοθεὶς πολυπλόκως παρὰ τῆς ὑμοδούλης ἢ βασιλίδος Εἰρήνης, μεγάλως καπλεπὰν πειρασμὸν ἐ δυσχαμέτων ὑπερβαιότητα ἀπράσεως. ἐπεὶ δὲ τοιούτοις ἐ πλείοσι κακοῖς ὑπὸ βλάσφημον, ἢ ἀσέβημον ἐφθέγξατο, ἀλλ' ἐκείνων δὲ διετέλει, φέρων ἐμμελῶς τὰ προσπίπτοντα. λόγου δὲ τοῦ καὶ αὐτὸ προαχθέντα γενέ-

μης ἄνηρ γενέσθαι τῶ βασιλέως Μιχαὴλ, ὡς ὕστερον αὐτὸς ἐνωμότους διῆχυείζετο, τῶ Καίσαρος ὑπὸ σαὐτῳ ἐ ἀφανείᾳ ταῦτα πλεονεργαῶτος ἢ ἐξεφαττομένου. ὅτος ὁ βασιλεὺς καὶ τὴν ἐπισκοπὴν Ναζιανζῶ εἰς μητροπολιτὸν διεβίβασεν δίκαιον. ἐβασίλευσε δὲ ἄχρις τῆς αἰχμαλωσίας αὐτῶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ὀκτώ.

Διαδεξάμενος δὲ τὴν βασιλείαν τῶτον τὸν τρόπον ὁ Μιχαὴλ, ἐπιεικὴς τε ἐδόκει ἢ γέρων εἶναι, ἐξ τὸ παραμένον καὶ ἀσπονδικὸς ἢ ἀπαλός. προσελάβετο δὲ ἐξ τῶν Ἰωάννου τοῦ Σίδης μητροπολίτου εἰς τὰ κοινὰ διοικῆν, εὐνοῦχον μὲν τὴν φύσιν, δραστήριον δὲ ἢ ἀμφιδέξιον, φρονιμοφιδρον τῆ φρονησυνέσει τυγχάνοντα, ἀνδρα πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς στεφανούμενον. ὅθεν τὸ τοῦ βασιλέως ἐκλυτὸν, καὶ περὶ τὰ δικαῖα τὰ κοινὰ, ὡς εἰκὸς, θῆλυ καὶ ἀναπεπτωκὸς ἐ ἀδίξιον, ὁ τῶν πραγμάτων ἢ ἀεὶ τοῦτο ἐξέχεια ἢ ἀσωδὴ ἐπικόπτει τὴν καιρότητα. παραμίγνυ δὲ τῆ σίτῳ τύχῃ ἢ ζιζάνιον. ἦν γάρ τις εὐνοῦχος Νικηφόρος ἔτομα, ὃν ὑποκορίζοντες Νικηφορίτζην ὠνόμαζον, ἐκ βουκελλαρίων ὁλκὸν τὸ γένος, δυσὶν ἐπινοῆσαι συγχύσεις ἢ ῥᾴδιαι φάρμακα, ἢ τερατείας ἐγείραι, ἢ ἀκαταστασίας ἐν γαλήνῃ ἢ κατασεσοφισμένον, ὃς εἰς πᾶν σκαρπέλιον τῆ πατρὶ τῶ Μιχαὴλ ὑπερτοπάμβους. ἐπεὶ σπουδῆ ἢ ἐβουλεύσφατο, ἐ συρισὶς τῆ κακῶν πυρδαλέος, ἢ τῆ βασιλεῖ κῆ τὰ βασιλίδος μοιχείας ἔγκλημα ὑποφυσείσας, φθόνῳ τῶ σωκβιπερτεμόντι. Δυὲ δὲ Ἀντιοχείας ἀναδειχθεὶς, ἢ ἅπαξ ἢ δὶς τῶτον μυρίων ἀγκλεσῶν ἢ παραχῶν τῆ Συρίᾳ γέγονεν αἴτιος. ὕμας δ' ἐῶ καπηγορᾶσθαι, συλληφθεὶς ἐκεῖσε, τῆ τοῦ αἵματος φορᾷ παραδόσεται· ἢ ὃν ἔμφρωρος ἐπὶ χρόνον τινὰ ὁ πρὶν περίδοξος γνωρίζεσθαι. ἀναφρυάδης δὲ τῆ τῶ Διογένους ἀναγορεύσει, ἢ εἰς ἑαυτὸν τινα ἐξορμῆσαι, ὑπογράσει χρημάτων διαπρὸς Ἑλλάδος καὶ Ἑλλησπόντου προβίβλεται, ἐ τὰ κατ' ἐκεῖνον ἦν διοικῶν. τῶτον ἐπὶ καιρῷ τῆ Ῥωμαίων ὁ βασιλεὺς Μιχαὴλ μετεπεμψάμενος, εἰς τὸν τῆ κοινῶν διοίκησιν καθεσάσατο, Λογοθέτην αὐτὸν προβαλόμενος. καὶ γίνεται ὁ βασιλεὺς ἀλόσιμος τοῖς αὐτῶ πρατείοις ἢ μεγαλονοίας, οἷα μὴ νόμιμον φρονήματος ἀνδρεῖα ἢ σαθρᾷ· διὸ καὶ ἐξωθοῦται μὲν ὁ Σίδης, πάντα δὲ αὐτὸς εἰς ἑαυτὸν ἀναδέχεται, ἀθύρμασι τῶ Μιχαὴλ ἢ παιδικῆς παιδαγωγίαις προσκειμένου, ὃν ὑπὸν τῆ φιλοσόφων Κωνσταντίνου τοῦ Ψελλοῦ πρὸς ἅπαν ἔργον ἀδίξιον αὐτὸν ἢ ἄφαντον ἀπεργασαμένου. παραγκωνίζεται δὲ ἢ τῶν τῶ βασιλεύοντος θείων Ἰωάννην τὸν Καίσαρα, ἢ τῆ ἀνδρὶ ἐ βασιλεῖ ὕπαπτον ἀπεργάζεται· ἢ πάντας ἁπλῶς τοὺς οἰκειοπάτους ὡς πολεμιωτάτους συναφαιρεῖ, ἢ πάντων ἀπόξενοῖ τὸν τῶ βασιλέως ἦθος, ὅλον τε τὸν μεραχίσκου ὑποπτεύεται ἅπαντα. κἀκεῖνο πᾶσι βασιλικὸν ἐνομίζετο πρόσταγμα, ὃ τῆ μητροπάτορι πάντα ἐδόκει. ἐντεῦθεν κατηγορίαι ἢ ἀπιστίαι ἀδόκων καὶ ἀναπείσεων ἀνδρῶν, ἢ τίσεις ἀχρειοτάτων, καὶ κρίσεις τῆ δημοσίᾳ τὰ πλέον, οὐ τῆ δικαίᾳ βραβευόμενα. ἀφ' ὧν δημόσιος καθολικαί τε ἢ μερικαί, κατηγορίαι συχναὶ, καὶ πίστις ὠδὶς ἀπαραλόγιστος, καὶ τῆ πολλῶν ὄρθρος ἰλιγγιῶν, ἢ τῶν γινομένων κακῶν ἀφορμὴ καὶ πολύδακρυς. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερα γενόμενα, θυμὸς τις ὀργὴ ἢ

animo ferre. dicuntur autem quæ contra ipſum facta ſunt, inſciente & invito Imperatore Michaele facta, ut poſtea ipſe jurejurando adhibito aſſeverabat, Cæſare hæc clam & occulte adminiſtrante ac perficiente. Hic Imperator Epiſcopatum Nazianzi ad jura metropolitana perduxit. Imperavit uſque ad id tempus, quo captus eſt, annos tres, menſes octo.

MICHAEL PARAPINACIUS, Ducis filius.

Michael autem hac ratione adeptus Imperium, & moderatus vir videbatur, & ſenex inter juvenes, propter imbecillitatem, & demiſſionem, ac mollitiem, & idcirco adjunxerat ſibi Joannem Sidæ metropolitanum ad rempublicam gubernandam; Eunuchum natura, ſed ſtrenuum, & ſolertem, primum præſidem protoſyncellorum, virum omnibus bonis ornatum, ex quo Imperatoris vitium, quod diſſolutæ vitæ attribuebatur & mollitiei, ut ita dixerim, muliebri, ad gubernandam Rempublicam & inertiam, hujus mores & ad hæc dexteritas & ſtudium adornabat & corrigebat: verum cum hoc tritico etiam zizanium mixtum fuerat. Erat enim eunuchus quidam, nomine Nicephorus, quem diminuentes Nicephoritzem appellabant, a Bucellariis orundus, peritus & doctus in excogitandis perturbationibus, & confuendis dolis, atque excitandis tempeſtatibus & procellis, tranquillo tempore: qui quum patri Michaelis miniſter fuiſſet a ſecretis, ubi compertus eſt manifeſto ſeditioſus & calumniator, & malorum egregius commentator, quique Imperatori adverſus Imperatricem adulterii crimen inſuſurraverat, invidia ſimul ei opitulante; Dux autem Antiochiæ declaratus ſemel atque iterum infinitarum perturbationum & ſeditionum Syriæ auctor fuerat, attamen accuſatus & comprehenſus illic in cuſtodiam traditus fuerat, ubi aliquandiu detinebatur, ptius ibi illuſtris cognitus, effugiens vero quo tempore Diogenes fuit declaratus & in quamdam inſulam relegatus pecuniarum pollicitatione Judex Græciæ & Peloponneſi delectus eſt, & res ad eam pertinentes moderabatur. Hunc Romanorum malo Michael accerſitum Reipublicæ adminiſtrationi præfecit, Logothetam ipſum declarans, capiturque Imperator illius præſtigiis & machinationibus: utpote qui virilis mentis & ſtabilis expers eſſet. & idcirco expellitur Sidæ præfectus, omniaque ipſe ad ſe unum revocat, Michaele interim magis & ludis puerilibus perpetuo vacante, cum philoſophorum præſtantiſſimus Conſtantinus Pſellus, ipſum Imperatorem ad omne opus inutilem & minus idoneum reddidiſſet. Sed & Imperatoris patruum Joannem Cæſarem ſubmovit, & fratris filio ipſique Imperatori ſuſpectum effecit. & omnes prorſus maxime familiares ut inimiciſſimos calumniatur, omneſque Imperatoris benevolentia privat, ac totum adoleſcentulum ſibi regem ſubjicit. atque illud omnibus pro Imperatoris edicto habebatur quodcumque huic machinatori videretur. Hinc accuſationes, & frequentes delationes eorum, qui indicta cauſa damnarentur, & pœnæ minime debitæ, & judicium ſæpius ad voluntatem vulgi, quam juſte prolatum. unde bonorum publicationes, tum uni-

Verforum tum ſingulorum crebræ accuſationes & fides ſtatim temeraria, eorum qui patiebantur miſerabilis lamentatio & ſpoliatorum luctus intolerabilis, & multæ lacrymæ. verum his ita ſpoliatis divinitus quædam immiſſa ira Orientem invaſit. nam quum pacis fœdus ergà Diogenem violaretur, atque irritum eſſet, ira perciti Turci, propteres quod quem ipſi ut inimicum captum & in ſuam poteſtatem redactum omni cura & honore dignati fuerant, propriumque ei Imperium reſtituerant: ſui erga ipſum furioſe inimicum minime conciliatum, ſe geſſerant: & quæ ab ipſis illum pati oportuerat, amici & cognati in pace præſertim degentes in illam perpetraverant & miſerabili ac luctuoſa morte affecerant. nam externi quoque ob multitudinem calamitatum ipſius, & infortunium conſolabilia ſummopere dolebant, e Perſide cum omnibus copiis profecti, nullo obvio impedimento in Romanas regiones invadunt, eaſque vexarunt non diſperſi accedentes ut prius, & exules ſtatim, ſed potius ut domini eorum in quæ inciderant. hæc audiens Imperator coacto idoneo exercitu, ducem ei præficit Iſaacium Comnenum, eique collegam tradit Ruſelium Latinum cum Francica legione quadringentorum Francorum numero. quumque in Iconium perveniſſet omnis exercitus, exorta quadam contentione Ruſelius aperte rebellans ſecum Francos adducens, in aliam partem iter arripuit, data ſuis venia, quo vellent abeundi. quum vero ad Melitenem perveniſſet, in Turcos repente invadens ſuperior evadit, & reliquam exercitus partem ad Cæſaream appellit. Commenus quæ que meditatus in hoſtes repente impetum facere progrediebatur nocte, quaſi imparatos ipſos aggreſſurus, ſed alter, atque opinatus fuerat, ei ſuccidit. Incidit enim in ipſos compoſitos, & paratos, & invitus cum ipſis congreſſus ſuperatur, & illico capitur, omnia quoque quæ intra vallum erant, corripiuntur; multis interfectis Romanis, vivis quibuſdam captis, plures autem ſibi fuga ſalutem quærivere. quumque fama ad Imperatorem perveniſſet, viſus eſt triſtior, & dolore affectus, non tamen omnino ab inſerenda civibus injuria, neque a neſariis rebus ſeſe abſtinuit, quod Nicephori monitis careret. quum enim eo eſſet ingenio ut diſcernere non poſſet facile, neque ea mente eſſet, ut vigilaret, omne quod impelebatur a Nicephoro, facilebat, manicipium. Ex eo tempore igitur licentiam nacti Agareni Orientis regionem percurrentes non deſiſtebant eam vexare atque vaſtare. quum autem Iſaacius multis ſeſe pecuniis redemiſſet, & pleno marſupio, ſtatim ſummus Dux Joannes Cæſar declaratur: qui quum tranſiſſet usque ad Dreylæum, profectus inde ulterius progreſſus eſt, & uſque ad Zompi pontem pervenit. Sed antequam Sangarium tranſiret, advenit Ruſelius ex Armeniaco multo ſtudio, & ibi caſtra locat. quumque miſiſſet Cæſar legatos, tamquam ad eum qui offendiſſet, atque peccaſſet, ſi mutato conſilio ſe proprium dominum agnoſceret, veniam & malorum oblivionem promiſit. frementeve-

Edit. Paris. pag. 847.

Α ἐφεῖτο κατεῖλκεν. τῇ δὲ ὡσὰς Διογένους ἐφιλιώσατο συμφώνων ἀρχῶν μετέπιπτον καὶ ἀσφάστων. Θυμῷ σωπηχθήμενοι οἱ Τοῦρκοι, ἐφ' οἷς δὲ αὐτοὶ ὡς ὑπὸ ὄρῳ εἱλκρότες, καὶ ὑποχείριον, πάσης κομιδῆς ἢ τιμῆς ἠξιώκασι, ἢ τῇ ἰδίᾳ ἐπικρατείᾳ αὐδις ἀποκατέστησαν, οἱ δὲ οἰκεῖοι μανιωδῶς αὐ ἐξέβρ προσυηχθέντες ἀσπόνδῳ, ἃ παρ' αὐτοὺς ἐχρῆν αὐτὸν παθεῖν, οἱ γνησιοὶ ἢ συγγενεῖς, καὶ τοὺς τῆς εἰρλύης τόμπις ἀγοιλῶσι, ἠβπτοκρᾶσαι, καὶ οἰκιτέρῳ ἢ ἐπωδιλῷ δακάτῳ παραδιδόμασιν. ὑπὸλγοιοι ἢ αὐτῷ οἱ ἀλλότριοι ἢβ τὸ πλῆθος τῇ δεινῷ, καὶ τὸ τῆς συμφορᾶς ἀπαρηγόρητον, ἀρπτης ἐκ ἱκετήρίδος παμπληθὲς, ὡς μηδενὸς ὄντος τὰ κωλύοντος, τῆς Ρωμαϊκῆς ἐπιχαιρόντων Θέμασι, Β ἢ πᾶσπε καπελιμάπτο, ὡ ἀσοράδις ἐπιφοιτῶντες, ὡς τῷ φοῖτ, ἢ φυγάδες αὐπρόφασι, μᾶλλον δὲ ὡς δικαίοις ἢβ φρονεχόντων καταπολλοντες. ταῦτα διανοιζόμενος ὁ βασιλεὺς, συναγωγὰς ἐρατῶν πλῶν ἱκανὸν, ἐρατηγὸν αὐτὸν ἐρίστασι τὸν Κομνηνὸν Ισάκιον. συωίστασι δ' αὐτῷ ὁ Ρωσέλιος τὸν Λατῖνον μετὰ Φραγγικοῦ σωπάγματος, εἰς πεντακοσίους Φράγγους ἀνάβασιόντος. ἐν τῇ Ικονίῳ δὲ τὸ ἐρατοπέδου γενομένου πάντὸς, φιλονεικίας συμβάσης τινὸς, Νοησάτου τὸ μακρὸν ὁ Ρωσέλιος φορφυῶν, ἓξ τῆς Φράγγας παραλαβὼν, ἐπῆρε ἐτράπετο, ἢ τὰ καθ' ἑαυτὸν τῇ ἰδίᾳ ἐπιτρίπει θελήματε. ἀπὸλῶν δὲ ἐς Μιλητιὸν, Τούρκους C συνειλεγμένους, ἀξιώσεως, ὡξ ἐρῶν τάχος ἐπεισπεσών. τὸ δὲ λοιπὸν ἐρατόλεια τῇ Καισαρείᾳ παραβάλλει. σκιζομένης δὲ τῆς ὁ Κομνηνὸς τὰς ἐναντίας φρεβελιὸν ἐξ ἐρῶν, φορὲς μὲν ὡς ἢβ τὰς τυκτὸς, ὡς ἀπαρασκεύους ἀν ἐπιπέσοι αὐτοὺς. τὸ δ' ἐναντίον πάρεν τῆς οἰκείας βουλῆς, ἐμπορασκευὶς ἢ ἢ ἀπυμασμένος ἐντυγχάνει αὐτοὺς. συρέγνυσι ἢ πάσις καὶ μὴ βουλομένους, ὡ ἥτταται ἀὐδυς, ἢ αἰχμάλωτος αὐτίκα γίνεται. ἀλίσκεται δὲ καὶ πᾶ τὲ τῇ χάρακι ἅπαντα, πολλῶν μὲν Ρωμαίων ἀποντων, ζωγρίᾳ δὲ ληφθέντων τινῶν, πλειόνων δ' τῶν σωπείαν ὑρμαίνων φυγῇ. τῆς δὲ φήμης τὸν βασιλέα καταλαβούσης ἤδιξε μὲν τὸ σκυθρωπὸν πάρ D ὄψιν, οὐ μὲν δὲ πασπάσαι τῇ πολιτικῶν ἀδικημάτων ἢ τῇ κοσμικῶν ἀπήχθη, τοῖς τὸ Νικηφόρε ὑπ' ἀπόθημοσυνίας. μὴ ἔχων ἢ φύσιν ἀβρυκτικὸν, ἢ ἓξιν ἐβκεκτικὸν ἓ ἐγκρυφίαν, πᾶν τὸ φορτικὸν τύμβον παρὰ τὸ Νικηφόρε, ὑποίε, ὥσπερ ἀνδρὸς ποδὸν. ἔκτοτε ὖυν αὐδεὶς λαβρίμου οἱ τῶν ὑφιμ καπετρέχοντες Λυκαονοὶ, ἐκ ἐπαύοντο καὶ ἐκεῖσε κιρεῖζοντες ἢ πεύτων καπελαμυνόμενοι. ἀλλαξάμενοι δὲ τὸ Ισαακίου τῶν αἰχμαλωσίαν χρυσᾶπος πολλῶν ἢ βαλαντίων μέδιμ, αὐδὲς ερατηγὸς Λυτοκράτωρ ὁ Καίσαρ Ιωάννης ἀγορεμηρίζεται. ὃς ἐπικριμαθεὶς, Ε ἢ μέχρι τὸ Δορυλαίε προῆκε, ὥρας ἐκεῖθεν πορῶν πρὸ πτόρθυπας, ἢ μέχρι τῆς γεφύρας τὸ Ζόμπι καπέλβε. πρὸ δὲ τοῦ πιραιοβίωμαι τὸν Σαγγάριον, ἀφικνεῖται ὁ Ρωσέλιος ἐκ τοῦ Αρμηνιακὰ ασουσῆ πολλῇ, ἢ ερατοπεδεύσας ἐκεῖσε πανυσπ. πέμψας δ' ὁ Καίσαρ ὡς καδὲ φροσορώσαντι ὡ ἐξαμαρτότι, εἰ γνωσμαχήσοι, ἢ τὸν οἰκεῖον ἐπεγνοίᾳ δυσπόλων, συμπαθεῖαι ἓ ἀμνηείαν κακῶν ἐπηγγέλλατο. φρικαμένου δὲ τοῦ Βαρβάρου,

εἶα ἐπὶ ταῖς ἰδίαις χωραῖ ἑ τῇ πολέμῳ διαφοιτᾶν
τες, ἑ τῇ πλέθι τῇ σῳ αὐτῇ ἐρεσχολοῦντι, ἀ-
φαντος ἑ αφορμὴ ἐδείχθη ἑ κυν. διὸ ἐπὶ πο-
λέμῳ χειδίως τὸ πᾶν ἐδόκει. βραδὺς ὖν τὸν ποιεῖ-
μὸν ὁ Καῖσαρ, ἑ ὁ συράπτομος αὐτῷ Νικηφόρος ὁ
Βοτανειάτης, μὴ τῆς λοιπῆς πλειθύος, αὐτίκα
ἀφὸς πόλιμον τῇ Ρωσιλίῳ προσέβαλε. μὲ ἐσγυρό-
των δὲ τῇ Ρωμαίων τλὺ τῇ Φραγγων ἐπίθε-
σιν, φυγὴ γίνεται παντὸς τὸ στρατὸ, καὶ ἁλί-
σιμος ὁ Καῖσαρ τῇ Ρωσιλίῳ καθίσαται, ἑ ἄλ-
λοι πολλοὶ, τὰ Βοτανείατα μόνε φυγόντος σῳὰ ὀ-
λίγοις τισίν. ἐγκράνει τοίνυν ὁ Ρωσίλιος ἐκ τῆς
μάχης ἑ ἐβδόντος τῇ μεγάθει τὰ καταδρόμαπος
χωρὰν δι καπελθὼν τὰ Βυζαντίον, τὸν Καίσαρα ἐ-
χε σιδηρόδετον, ἑ πολλοὶς ἀσπαρος ὑπαπολομέ-
νον, ἑ λυπηρὸν κύμασιν ἀδιπαλλάλοις βαλλόμε-
νον. ὡς δὲ φρονεγγέλθη ἑ τῦτο τὸ αἰκιακὸν ἀ-
τύχημα τῇ βασιλεῖ, ἑ ἡ τῆ Φράγγων ὑπόδημία
τοὺς πάντας ἐξέπληξε, πολλὴ τις ἀθυμία ἑ μέ-
μψις κατεῖχεν αὐτὸν τε ἑ τὰς λοιπὰς ἅπαντας. ἐ
ἐξ ἐκείνου οὐκ ἐδυπόφειμε δίωκτως ὁ Ρωσίλιος ὑ-
πανῴγμος μὲ ἑαυτὸ τὸν τὰ Καίσαρα ἑ τὸν Μαλι-
σηνὸν Βασίλειον, ἀρτὶ ἐ σῳ τῇ Διογένει αἰχμαλω-
σίας ὑπολυθέντα, καπασκλωσὶ ἐν Χρυσοπόλει, ἑ
ταῖς ἐκείνε οἰκίαις ὑπὲκ τὸ πῦρ, καὶ πολλοὶ ἀ-
πήγειρε τὰς ἑαυτοῦς τλὺ βολὴ ἑ τὸν κακυτὸν κα-
ταμολέξαι δὶ αὐτῶν ὁ Βασιλεὺς τλὺ τὰ Βαρβά-
τῳ Φρασύνεια, ἀξίωμά τε ὑπερφέρεια δῶναι αὐτῇ
Κομνοπολάτε, φροντιπίμενα δὲ τὸν γαμβρὸν
ἑ τὰ τέκνα. μπαπρίμενα δὲ ἑ Τύρκες κατ' αὐ-
τῶν λαθραίως πολλαὶς ὑπογράφοις πειθῶν τὸν Ρω-
σίλιον καπαγαγέσθαι. ὁρῶν δὲ ὅπης ἑαυτὸν ἀδεσὴ πρὸς
τοναύτλον πλοῦτῳ, ὑπολύσας τῇ δεσμῶν τὰ Καίσαρα,
ἀναγορεῦει βασιλέα, διφμίαις μεγαλοπρεπέσι ἑ ὑπο-
πόροις τὸ πρᾶτος αὐτῷ συγκαπασκεύλθος. μπτὸ δὲ τ
φῆμις ἀπλωθείσης, μυθὶ πλατυωθείσης τ ἑ Καίσα-
ρος ἀναῤῥήσεως, ἑ διὰ τῦτο μᾶλι ςρατιὰ τῇ προσωρι-
σάντων, ἐξαίφνης πεῖ τὸρος τῇ Σόφονα πλειθὺς Τυρ-
κικὴ παραφαίνεται, πάντε ἑ ἡ ἐξ χιλιάδων εἰκαζομέ-
νη. ἡ αὐτίκα ὁ Ρωσίλιος ἐξέρνα τὰ φρὸς πόλιμον ἑ
ἀνίσηλος δὶ ἑ ὁρμὴ αὐτῷ ὁ, τὰ Καίσαρ καὶ τινες τῇ
ἐξοχωτέρων, ὡς ἂν ἀγνοῆσι φρόνιμος τῇ πλειθυὸ ὀ-
πόση τις εἴη τῇ φαίνεται. μὲ ἐσγκὼν, ἀλλ' ἀσδξίως
ἄκρας ἐγκύμβος, εἰ πρὸς ἓξ τῇ δέκα χιλιάδας ἀμ-
φηγνωμοσεῖ ὁ Ρωσίλιος, σῳὶ πολλῷ μᾶλλον τῇς ἑαυτῦ
ὑπελθὼ μῇ τῇ Φράγγων. ἵπτασον ὧν τῇ Τύρκων πολ-
λοὶ, μυθῶς τῇ Φράγγων κυνὸν τὸ δόρυ ἐχκυδνος. οἱ
δὶ λοιποὶ φρὸς φεύγειν ὥρμησαν. τῆς διώξεως δὶ ἐ-
πὶ πολὺ χνοημένης παρὰ τὸ εὐθυμένον αὐτῶ, ἑ παν-
τὰ δι' ὁρέων ἀβάτων ἑ δυσδιεξίπτων, ἐλαθὼ τῆς πλεί-
ης τῇ σῳὶ αὐτῇ ὑπολειφθεὶς ὀπίσω. αὐτὸς δὶ μῇ βρα-
χέων τινῶν ὑπολειφθεὶς, ἑ τῇ Καίσαρος ἐν ἵπποις
κεκμηκότος τῇ συωχεῖ τῆς διώξεως ἑ ὑπιπτιμένε.
ὥπω δὶ ἐχοντι ἀνῴξεν πλεῖος ἵτρον Τύρκων ἄπειρον,
εἰς ἑκατὸν χιλιάδας ποσῶδεω ςοχαζόμενον. πτειρσι-
χεῖδεις ὧν πάντεθεν, ἑ ἄκων αὐτοὺς φροσηχύνεται
μὲν ὀλίγων πάνυ τῇ περὶ αὐτόν. αὐτὸς μὲν ὖν
οἱ Τύρκοι, ἵπτασον μὲν τὸν ἑ τὰ πολλοὶ. ὁμῶς κυ-
κλωδίντες ὑπὸ πολλῶν πλειθῶν ἐκβόλοις τοῖς βέλεσιν,
ὑποβαλόντες τὰς ἵππους, καὶ πεζοὶ ὑπολειφθέντες

A ro Barbaro veluti eo qui propriis manibus & bello fidebat, & fuorum multitudine nitebatur, legatio re infecta & inanis redit. Idcirco prælio de summa rerum decertandum ſtatuit. Igitur Cæſar quum ſtuvium tranſiſſet, & collega ipſius Nicephorus Botaniates cum reliquo exercitu, ſtatim prælio cum Ruſſilio congreſſus eſt. non ſuſtinentibus autem Romanis Francorum impetum, omnis exercitus in fugam vertitur, & a Ruſſilio Cæſar capitur, aliique multi, ſolus Botaniates cum paucis quibuſdam fugit. ex eo tempore magnus Ruſſilius & celebris evaſit, proſperi ſucceſſus magnitudine, rectaque Byzantium contendens Cæſarem vinctum habebat multis affluctum malis, & fluctibus calamitatum ſubinde ſuccedentium exagitatum. ubi autem hoc quoque domeſticum in- *Edit. Paris.*
B fortunium Imperatori nunciatum fuit *pag. 848.*
& Franci adventus omnes deterruit, ingens ſollicitudo & cura animos omnium occupavit, & ipſius Imperatoris. Ruſſilius igitur inde profectus ſecum adduxit Cæſare & Baſilio Maleſe qui nuper a captivitate eum Diogene liberatus fuerat, in Chryſopoli tabernaculum collocat, & ædificia quæ illic erant, igne incendit. quo facto, ingentem excitavit clamorem & luctum indigenarum. Imperator autem mollire ſtudens Barbari audaciam, pollicetur ei Curopalatæ honorem, & inſuper ad eum mittit uxorem & filios. ſed etiam contra ipſum
C Turcos accerſit multis pollicitationibus perſuadens, ut Ruſſilium debellent. videns autem ille ſe imbecillem adverſus ejuſmodi multitudinem, Cæſarem e vinculis liberatum Imperatorem declarat, laudibus magnificis & claris celebrans, eique Imperium tribuit. manente autem divulgata fama, neque dilatata Cæſaris declaratione, & idcirco neque milites concurrerant, ſtatim ad montem Sophonem manus Turcica apparet, quæ videbatur quinque aut ſex millium, atque e veſtigio Ruſſilius ſe ad prælium comparavit. verum illius impetum coercebant & Cæſar & quidam ex præſtantioribus, ut prius dignoſcerent quanta
D eſſet hoſtium vis: ſed ille haud ſuſtinens, quin potius loco ſummæ ignominiæ ducens, ſi adverſus ſex aut decem millia pugnam Ruſſilius conſereret, multo impetu in hoſtes eum Francis invaſit. Cecidere igitur ex Turcis plures, quum Francorum nemo haſta inani uſus eſſet. reliqui in fugam conjecti ſunt. quum vero diutius perſequerentur, præter id quod conſueverat, præſertim per inacceſſos atque invios montes, non animadvertit a tergo ſe ſuorum plures reliquiſſe: ipſe autem cum paucis quibuſdam relictus, & Cæſare inter equites defatigato continua & longa hoſtium inſectatione, incidit in eam calamitatem quam nec dicemus. nam in ipſum ita laborantem altera Turcorum infinita manus fere centum mille, quantum conjectura aſſequi poterant, invaſit. undique igitur circumventus vel invirus cum hoſtibus congreditur, cum paucis admodum, quos circum habebat. Igitur reſtitere Turci, & tamen multi tunc quoque ex ipſis cecidere. verum enimvero circumventi a tanta multitudine telis, quæ longe jaciebantur, amiſſis equis, & pedites omnes relicti

ita cesserunt, attamen multi cadunt, & Turci deceuplo plures. Capiuntur Cæsar & Ruselius, & qui cum ipsis erant. Ex Francis autem qui relicti fuerant fuga ad Metabolen oppidum se recepere, una cum Ruselii uxore, quod summo studio servabant. Turci vero Ruselium compedibus vinctum asservantes, Cæsarem autem solutum in honore habebant. quumque exigeretur captivorum pretium, studebat Imperator eum redimere: nam paulo ante Maleses quoque absolutus a Cæsare statim in exilium missus est publicatis bonis, Ruselii captivitatem cum captivitate Diogenis, & publicationem & exilium commutans. verum Ruselii uxor ipsum redemerat. quare missi ab Imperatore, Cæsare solum redempto, rediere. quum vero ad Proponticum pervenissent, veritus ne forte ut rebellis & suspectus aliquid mali & ejusmodi cui remedium adhiberi non posset, sustineret, deposita veste ultrata, capillitioque detonso, monachorum habitum induit. & ita vili indumento ad regiam se recepit: ex quibus omnibus fanæ mentis homines divinam iram ratiocinabantur. & quemadmodum Deus ipsis ininicus effectus fuerat, propter divinorum mandatorum ac præceptorum violationem, & contemptum, quorum sibi conscii ad ingenia bella & pericula non prius placato divino numine Romanis copias adducunt, & quum male afficiantur, semperque vincantur, non tamen ullum divinæ indignationis percipiunt sensum: antiqui vero Romani non ita facientes immensas illas & prosperas pugnas edebant, sed virtutem & justitiam, & charitatem, & veritatem præstirentes, & omnino omnia honesta & bona pro viribus tractantes. quare etiam divinum numen illis aderat, & omnibus modis hostes debellabant. Ingresso autem Cæsare, visus est, qui imperabat, omnia perfecisse. Sed cruciabatur quod Ruselii consilium non succederet. nam cognatorum exitium, amissionem Imperii, Christianos occidi, vicos comburi, & regiones everti posteriora ducebat. Ruselius autem ex oppido Metabotes profectus cum iis Francis millibus, qui relicti fuerant, & uxore ac liberis, & bonis suis per mediam regionem sine metu ibat: quumque ad Armeniacorum regionem pervenisset, ad sua præsidia castra se recepit. & inde adversus Turcos excursiones faciens coercuit ipsos, ne amplius in eam regionem irrumperent: audiens hæc Imperator præstare exilimabat Turcos obtinere loca Romanorum, quam Ruselium aliquo in loco permittere ad hoc a Nicephoro instigatus ac stimulatus, mittit igitur quemdam ex nobilibus civibus ætate juvenem, sed alioqui strenuum atque prudentem, præfidem Alexium Commenum, qui quum pervenisset Amasiam, ibi rei exitum expectabat. Ruselius autem inita societate & amicitia cum Turcorum Principe, congressus est cum ipsis sine millitibus, ut confueverat. verum quadam die cum ipsis cœnans capitur & devincitur * accedere enim Romanos ad Turcos jurejurando adhibito, terminus, & ratio præscripta est, & excusatione cæteris. hunc multo pretio emΑ συμπαντες ὕπως ἐνίδωνται. πίπτουσι δ' ἄρας πολλοὶ, ἡ Τοῦρκοι ἡ δυκάτες τοσοῦτοι. ἁλίσκονται δὲ ὅ, τε Καίσαρ ὁ ὁ Ρωσέλιος, ἡ οἱ σὺν αὐτῷ. οἱ δὲ τῆ Φράγγων ξυμμαχίᾳ ξύντες εἰς τὴ τῶν Μετάβολος φρούριον συμφυγόντες μεθ' ἡ τὸν Ρωσέλιν γυναικὸς, δ' ὑπομένειας ἐπαιωνπολῶν πανφυλακὴν ἐ σωσίφρονα· οἱ δὲ Τοῦρκοι τὸ μὲν Ρωσέλιον πολλάκις ἀφρολόγησαν, τὸν Καίσαρα αὐτὸν ἐκχον, ἡ ὧν τῆ ἰδίᾳ ἠγοντιμᾳ. τὰ δὲ τιμήματος τῆ ἁλωκότων ἐπέτιμῶεν, ἐσπουδὴ μὲν ἀπέσωδεν ὅτου ὁ βασιλεὺς· ὑπεκπλαβὼν δὲ ὁ Μαλέσης ἄρτι Νουβασθὲς παρὰ τὸ Καίσαρος, ἡ αὐτίκα εἰς ὑπερφίλονεῖκος ἐλθόντα, διμοίσεσ τὸ καθυποβάλλεται, αἰχμαλωσίαν αἰχμαλωσίας τῆς σωτῆρ Διογένεσ τὸ Ρωσέλιν, ἡ δήμευσιν ἡ ἐξορίαν τὸτον ἀπαλλαξάμενος· αὖθ' ὁ τὸ Ρωσέλιον γυνὴ αὐτοῦ πολῆ τὸν ἐλυπῆσατο. ὅθεν οἱ παρὰ τὸ βασιλέως ἐφαλέντες, τὸν Καίσαρα μόνον λυτροκτήμονι ἀποπέμψαντο. ὁ δὲ τῆ Παφλαγονίᾳ γενόμενος, ἐδιαλεχθεὶς μὴ ποτε ὡς ὑποτάπτε τοῖς ὁμοπλοῦς πάθοι τι φαῦλον ἡ ἀνήκεστον, ἡ κοσμικὸν ἀποβαλόμενος ἔθνος, τὸν τελχὶν κειρίτας, ἡ τὸ μοναχῶν ἀμφίεσνται. ἡ ὕτως ἐν ὀλιγοῖς τῆ χρόνῳ τοῖς βασιλείοις παρίβαλεν. ἐξ ὧν ἅπαντων οἱ ῥῳμαναίοις ἡ Θεομισεῖς συμβλογίζοντο, ἡ ὥσπερ αὐτοῖς τὸ Θεῖον ἐκπεπολέμωται, ἡ τῆ Θεῶν ἐτοῖσιν ἡ ἐπεπλημέλων παρόντων ἡ ἀθέσπιτον· ἃς καὶ σὺν ἑαυτοῖς συμπεπαίωμεν, εἰς πολέμους μεγάλους ἡ πεσθῶσιν, μὴ ἀφόρητον τὸν Θεὸν ἱλεωσώμεθ, τὰς Ρωμαικὰς δυνάμεις εἰσάγουσι· καὶ πάχοντες κακῶς ἡ ἠττώμενοι ἀεὶ, αἰδέσιμον ἡ λαμβάνειν τὸ τὸ Θεῖου ἐμπίπτου· οὐ δὲ πάλαι Ρωμαῖοι ὧν ἴσω ποιοῦντες τὰς φοβερὰς ἐκείνας ἡ φιλομένας ἐφαπτομένας καπφθοῦσι· ἀρετὰς ἡ δικαιοσύνης, καὶ ἀγαπᾶς, καὶ ἀληθείας ἀνυπόσκριμένοι, ἡ ἁπλᾶς πᾶν καλὸν ἡ ἀγαθὸν, ὡς ὅμοῖ, μετηρχόμενοι. διὸ ἡ τὸ Θεῖον συμπαρὲκ αὐτοῖς, καὶ πανταχῆ τρόπῳ τὰς ἐναντίους καπκωνίζετο· ἐστιλδόντος δὲ ἡ Καίσαρος, ὑδρῷ μὲν ὁ κράτος ἀνοκλασθῆναι πᾶσιν ἐδόκει· ἀπολέσθαι δὲ τὴ Ρωσελίου ἀρχὴν. ἡ ὧν τῆ ὁμογενῶν ἀπώλειαν, καὶ τὴ ὑχρᾶτειαν τ' ἀρχῆς, ἡ τὸ σφαγεῖσθαι τὸς Χριστιανὸς, ἡ δουλωθῆναι τὰς κώμας, ἡ τὰς χώρας φθορίζεσθαι, ὧν δὲ πρῶτον ἐποιεῖτο. ὁ δὴ γε Ρωσέλιος ἀρας ἐκ τ' Μετάβολος ὁρμούμενος μὴ τῆ ἀπελαυνμένων Φράγγων στρατιῶν, ἡ ὁ σωσεῖνα, ἡ τῶν παίδων, ἡ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ, ἡ μέσης ἡ χώρας ἀτρέπτως βαδίζων, τὴ Θέμα τῶν Ἀρμηνιακῶν κατέλαβεν. τοῖς φορτίοις αὐτὸν πάτροις ὑποκατέτρ. κἀκεῖθεν ἐκδρομὰς ἐπ τῶν Τούρκων ποιούμενος, Ἀπεῤῥῆξεν αὐτὰς τῶν ἀπὸ τοῦ Θέματος ἐφόβων. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκνεπέχόμενος ταῦτα, μᾶλλον ἐνόμιζε σωμφέρειν τοὺς Τούρκους χεῖρα τὰ Ῥωμαίων, ἡ τὸν Ρωσέλιον ἐν τόπῳ ἐᾶν, παρὰ τὸ Νικηφόρου φῶς ταῦτ' ἐυτοιμῶς καὶ διεγερόμενος. τέλεσι τοίνυν τινὰ τῶν ἐπισήμων, τῶν μὲν ἡλικίαν νέων, ἐρρώμενον δὲ ἄλλως καὶ ἐχέφρονα, τὸν φόβερον Ἀλέξιον τὸν Κομνηνὸν· ὃς ὢν τῆ ἀρχὴ τῆς Ἀμασείας γειτόνως, ἐπεραδόκει τὸ μέλλον. ὁ δὲ Ρωσέλιος συμβάσας ἡ φιλίας μὲν τὰ τῶν Τούρκων ἐξ ἀρχῆς Θέλῃς, συνῆλθε τότε ἀμελημένος στρατιώτης, ὡς ὅση συνέδος ἡ ὁδὸς. ὧν μὲν δὴ συμβεβηκὸν αὐτοῖς ἀλίσκεται, καὶ δεσμοῖσι Νουβέκειται· ἀπαγὼν δὲ Ῥωμαῖος ἑκομένος παρὰ τὸς Τούρκους ὅρος καὶ λόγος ἐν δέσμιος, καὶ ἀλεγοθέμπτος. ὅσον ὠ

* Fallere enim Romanos etiam jurejurando interpositio apud Turcos

Edit. Paris. pag. 849.

pag. 850.

νιον πολλῶν ὁ φρόδρος Αλέξιος ὠνεσάμενος, ἐς βασιλέα ἀπάγει δῆμιον. παραδὺς δὲ ὁ βασιλεὺς τοῖς βασανισταῖς, ἔσημοις ἀπικέτος ἀβ βουβάλοιν ὡς τετρα δύλοι φραττόμενοι χαίσαν, ᾧ ὡς ἵνα τῶν ζοφωδεστάτων ἐγκλείσας πύργων, ἀπιμλήπτοι ἐκχιτ ἀλυσίσι δισμιοι. ὁ δὲ Λογοθέτης μέγα διωκάμενος, ὡς εἶρηται, παρὰ βασιλεῖ, ἄγων τε ᾧ φέρων πάντα γνῆρ ἐβιλιτο, τῶν τῶ Εβδόμου μοιῶν ᾧβ δωρέας ἐξαιτησάμενος, πάντα κτήματα καὶ πᾶσαν χρῆσιν ὅσῖμ ἦλος φορᾷ, ἐασεῦθ ἀφοσυρώσαι αὐτῷ, ᾧ ἀφοσόδους ἀρδόσεις ἐμπλατῦσαι, σκεπτόμενος ἐκ μοχθηρίας οἰκειῶσαί τε τὸν βασιλέα, ᾧ παρακρεβλύσειν τὰ μέγιστα τῆς ἀβιλπρίας αὐτῷ, ᾧ πρόσομαι τῆς μοιῆς πλέον τοῦ ἐσικαῖσαι ὑπερῶν. ποεμιάπατος δὲ ὢν εἰς καίαν, ὕπηρ τις ἕτερος, ᾧ τῶ καρδαλίου χέεαρ μαθὼν τὸ δυσήμιον ὀνόματος ἀπεχόμενος, φονώδακα ἐν τῇ Ρωμέτῳ καὶ μονοπωλείων συμπέπαται. καὶλύσας καὶ ἀπόμβας τὰς πολυσίτους ἅπαντας, τὸ βασιλικὸν δὲ μόνον φρατίμιον ἐμπλησάμενος, παρὸ ᾧ λιμὸν ἐπραγματεύσατο μέγιστον, ᾧ τῇ πάντοτε μιμησόμενον ἀπαλθρωπότατον, ὡς ᾧ τὴν βασιλέως αὐτὸ ἐπαυρίας γενέσθαι αὐτῷ, ᾧ λοιπὸν μᾶλλον ἢ τὸ φορτικὸν γνώσκεσθαι τοῖς μιπήσεσι. Μιχαὴλ γὰρ τὸς ἑτῶν, εἰ μὴ φοβέτο καὶ τὸν Παρακοίμωμον, ὡς ἂν γένοτο συνόμως γνωρεμώτερος, ᾧβ τὸ νῆσικαῖπα τοῦ μόδιον παρὰ πτάκιον τῷ ὁμίσματι πτωφάσκεσθαι. τῷ δὲ * φρόνῃ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτὸ, ἐνδικτιῶνος ιε΄ τὸ τῆβ Σέρβων ἔθνος, ὃ, δὲ καὶ Χροβάτας καλοῦσι, τῶν Βυλγαρίων ἐξπλδι καπαθυλωθόμενον. τὸν δὲ ᾧ΄πον ἀπωθὲς ἀναλαβὼν δικγνόμαι. Βασιλέως ᾧ τῶ βασιλέως, ὑπὶωίκα τῶν Βυλγαρίων ὑπηκόγετο, μὰ θελήσαντός τι νεοχμῶσαι ἢ ὑπὶμον αὐτῷ, ἀλλ' ὑπὸ τῆς σφετέρας ἀρχυσί τε ᾧ ὄθνει τε καθ' ἑαυτὸς ὁρίσαντος διεξάγεθαι, καθὼς που καὶ ἐπὶ τῶ Σαμουὴλ, ὃς αὐτὸν ἀρχηγὸς ἐγένετο. νῦν μὲν οὖν καὶ ἀφέτηρον τὸ ἔτος τεθράκατο, τῶν ἁπλεῖαν μὴ φέρσι τὴν Ορθοδόξου, ὅτι τὸν Δολφέκου ἐωυτῷ βασιλέα ἐνδυφήκασαν. πέρι ὧν ᾧβ μέρος δεδήλωται ἀπωθὲν. ἀπήβλακε ᾧ ᾧ πιὸ πρὸς δουσαίαν. τῶν δὲ τῶ Νικηφόρου μὴ φέρσι ἁπλησίαν, ᾧ ἃ ᾧβ πάντων αὐτῷ μεμηχάνητο, ὡδνὸς ἐπιγεγραμμένη τῶ βασιλέως, ταῖς παιδιαῖς ἐνδιατρίβειν δὲ παιδικὰς μόνον ἀφοσαλγοντες, οἱ ᾧβ τῶν Βυλγαρίων ἀφέλοντες ἀξίωσι τὸν Μιχαὴλ ἀρχηγὸν ὄντα ἑαυτῶν ἀρῶξαι αὐτοὺς ᾧ σωτῆρ᾽ ἦναι. δὸ ωαὶ τὸ αὐτὸς ᾧ ὧν αὐτὸ, ὡς ἂν αὐτῷ βασιλέα Βυλγαρίας ἀπακηρύξωσι, ᾧ πὶς ἐκ τῆβ Ρωμαίων ἐλδυθρωθεῖσι καπαδωκικῆς ᾧ βυρίππος. δὲ ἀμέσως ὑπακοὴν αὐτῷ. τεσσαρακοστῇ τε τῇ ἑαυτῷ ἔτοιλε ἔρχεσθαι, ᾧ τῷ αἰκεῖῳ ὑῷ Κωνσταντίνῳ τῷ ᾧ Βυδίνῳ ὀνομαζομένῳ παραδὺς, εἰς Βυλγαρίαν ἐξαποστέλλει. ἔξοικος δὲ ὢν εἰς τὰ Περσάρμα, ἐνδα συμφορᾶσθαι τε τοῖς Σκοπίοις ἀφέλοντες, ἀὲ ἐξάρχοις ὧ Γεώργιος ὁ Βοϊτάχης, τῶ ᾧβ Κομιχόνων γένους καπαγόμενος, βασιλέα Βυλγάρων αὐτὸν ἀνακηρύξαι. Πέβσι δὲ αὐτῷ Κωνσταντίνου ἡπποφάσκοντες. ὑπὲρ ἀκούσας ὁ τῶ Σκοπίους δίκταν ᾧ ἀρχὼ τῶ δουκὸς Νικηφόρος ὁ Καρατζίκας, πὶς ὑῷ αὐτὸν φρατικὸς παραλαβὼν, ἀπεστειν ἐὲ τὰ Περσδίαπα μετὰ τῷ Βυλγαρεκῶν διακόσιων. ὡ δὲ ὄσῳ δὲ ἅπος τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ὀξέρνων, ὑπικαλαβὲ ᾧβδόξος αὐτὸ Δαμιανὸς ὁ Δαλασσηνός. ἐωαθεὶς τοίνυν μετὰ τοῦ Καρατζίκα,

A pum præfes Alexius ad Imperatorem solemne eſt. de vinctum perducit, quem traditum toribus bovinis nervis extendunt, fugitivum aliquem ſervum flagris intolerabilibus curavit, & in obſcuriſſimam turrim inclusum contempsit habebat catenis vinctum. Logotheta autem plurimum potens ut dictum eſt apud Imperatorem omnia pro arbitrio moderans Heldomi monaſterium ſibi donari petens, omnes poſſeſſiones & omnem fere, quantum Soi cernit regionem, ſuduit ſibi vindicare, & copioſis proventibus ditare: cogitans improbitate ſibi amicum Imperatorem facere, & maxima lucrari ob ejus ſimplicitatem, ac nomine monaſterii ingentes divitias adipiſci. & quum eſſet maxime idoneus ob verſutiam, ut ſi quis alius, ad lucrandum, & quæritus gratia nulli parcens infamiæ, officinam in Rhædeſto & monopolium inſtituit, prohibens & coercens omnes vendentes; ſolumque Imperatoris ſorum venale machinatus eſt: ex quo maximæ famis auctor fuit, & eorum, quæ unquam memineruntur quadrans eſt: primo autem Imperii ipſius anno, Indictione undecima, Servorum gens, quos etiam Chrobatas vocant, exiit ut Bulgarium in ſervitutem redacta, quemadmodum vero, altius ipſe repetens enarrabo. Nam quum Baſilius Imperator, eo tempore quo Bulgarium ſubegit, nollet aliquid innovare eorum, quæ ipſi ſubtata erant, verum præfiniſſet, ut a ſuis principibus regeretur, ſuiſque moribus degeret, quemadmodum item imperante Samuele, qui dux ipſorum fuit. * ..... * deeſt aliquid. Jam igitur & prius natio perturbata fuerat, quod non ferret Orphanotrophi avaritiam, quando Doleanum ſuum Regem declaravunt, quæ figillarium ſupetius demonſtrata fuit & nunc quoque ad rebellionem ſpectavit, neque enim ferebat Nicephori avaritiam, & quæ contra omnes ipſe machinatus fuerat, nihil curante Imperatore, ſed ſolis puerilibus ludis occupato, Bulgariæ principes Michaelem ſuum præfectum petunt ſibi opem ferre & opitulari, ſibique tradere filium, ut ipſum Bulgariæ regem declarent, & a Romanorum Imperio crudelitate eum vindicent. ille autem libenter ipſis obtemperabat, deleſtique e ſuis trecentis, & ſuo filio Conſtantino, cui Bodino cognomen erat, traditis, in Bulgariam eum mittit. exit igitur ad Priſdiana, ubi coacti proceres qui in Scopiis erant, quorum princeps erat Georgius Boliachus, a Comchanis originem ducens, Bulgarorum Regem ipſum declararunt, Petrum, pro Conſtantino, mutato nomine vocantes. quod quidem audiens is qui Scopiis Ducis imperium adminiſtrabat, Nicephorus Carantenus, cum ſuis ducibus, quos habebat ad Priſdianam ſe confert, cum Bulgaricis copiis. Interea vero dum hic ad bellum ſe comparabat, ſupervenit ſucceſſor ipſius Damianus Dalaſſenus: qui cum eo conjunctus

* τρίτου Zonar.

Curopalat.

quum multis eum convitiis afficisset: & haud mediocriter in ejus milites debaccharus fuisset, tamquam imbelles eos irridenz, instructa acie cum Servis statim primitum committit, ſtque horribilis pugna, sed multo horribilior Romanorum clades: cadunt enim multi ex Romanis & Bulgaris, & vivi plurimi capiuntur, in quibus ipse quoque dux Damianus Dalaſſenus, & qui dicebatur Probatas, & Longibardopulus, & alii frequentes cum ipsis: capta sunt item omnia castra, & omnia, quæ ipsis erant, direpta. Hinc aperte Bulgari Bodinum Regem declarant, ut dictum est, mutato nomine Petrum appellantes, & in duas partes divisi, alii cum Bodino ad Nisum se contulere, alii Petrilum quemdam, cui primæ apud Bodinum partes deferebantur, sequuti, adversus Romanos, qui in Castoria erant, profecti sunt: illic enim muro muniendam urbem curaverant, Romanis faventes, ut dictum est, & Achridis prætor, Marianus, & Patricius Diaboleos & Proconsul Theognostus Burtzes, & cum ipso Castoriæ præfectus, quibus cum Bortles David, & alii multi, qui veriti indigenarum Bulgarorum minas, in Castoriam tamquam ad asylum confugere. quum igitur Petrilus ad Castoriam pervenisset cum innumerabili Bulgarorum manu, quæ ad bellum pertinerent comparabat. Romani vero etiam ipsi instructi adversus erupere, & ingenti impetu cum ipsis congressi fundunt Petrilum, & in fugam conjectum cogunt per invios montes ad suum Dominum Michaelem pervenire. & Bulgarorum plurimos occidunt, caplunteque eum, qui post Petrilum in Chrobatis secundum ordinem ducebat, & ad Imperatorem vinctum perducunt. Bodinus autem, quum ad Nisum perveniſſet, ut jam Imperatorem a Bulgaricæ provincia coercuerat, omnia obvia prædabatur, eos a quibus non excipeterur, quique recusarent ejus Imperium, vexans, & offendens: quod quum audiſſet Imperator, cladem videlicet ducis, & ejus declarationem, Saronitem adversus eum mittit, antequam malum accenderetur, & in magnam flammam evaderet, extinguere festinans, & cum ipso idoneum quoque misit exercitum, ex Macedonibus & Romanis Francisque conflum. Verum hic ad Scopioram Urbem profectus, nullam eorum, qui Nisi erant, rationem habebat. profectus igitur, & Georgio Boitacho, cui urbs commissa erat, data fide, nihil eum detrimenti passurum, Scopiorum urbem expugnat, ibique captæ locat, & quid faciendum de iis, qui Nisi erant, consultabat, ac meditabatur. verum Boitacus, quem jam pœnituerat tamdiu bonum fuisse, & Romanos sequorum esse, clam iis qui Nisi degebant, indicavit ut ad se quam celerrime venirent; & eos, qui cum Saronite erant ignavius degentes, ac segnius, sine ulla miseratione crudeliter omnes ad unum interficerent. qui, accepto nuncio, profecti Nisso, Scopia petebane, cooperta terra nive, hyems enim erat, Decembri mense. quod quum perſensiſſent ii, qui cum Saronite erant, adversus ipsos cum omnibus copiis irrumpunt, & in itinere deprehenſos, ad quemdam locum, nomine Taonium, fere omnes inter-

Edit. Paris. pag. 852.

A πολλά τι κερτομήσας αὐτὸν, ᾧ ἐς ἕκαστον δὲ τῶν σὺν αὐτῷ στρατιωτῶν ὑμπαροινήσας ὡς ὀλίγα, καὶ ὡς ἀνάνδρους μικτοὺς ἐσας αὐτοὺς, σωματοξλίψους συμβαλὼν τοῖς Σέρβοις διῴκως, καὶ γίννεται μάχη φρικτὴ, ᾗ ὅσπερ τῶν Ῥωμαίων φρικωδεστέρα. πίπτουσι δὲ πολλοὶ ἐκ τε Ῥωμαίων καὶ Βυλγάρων, ζωγρωῦνται δ' πλείονες, καὶ αὐτὸς ὁ Δυξ Δαμιανὸς ὁ Δαλασσηνὸς, ὅ, τε λεγόμενος Προβατᾶς, καὶ ὁ Λογγιβαρδόπυλος, καὶ ἕτεροι συχνοὶ σὺν αὐτοῖς. ἑλήφθη δὲ καὶ ἡ παρεμβολὴ ἅπασα, καὶ τῷ ἐν αὐτῇ πάντων ἐξοπλίσλοντες γίννται. ἐπεὶδὲν ἀπαίδλιαι οἱ Βούλγαροι τὸν Βοδῖνον βασιλέα ἀναγορεῦσαν, ὡς εἴρηται, Πέτρον μετονομάσαντες. δίχα τε διαιρεθέντες, οἱ μὲν, μετὰ τὸ Βοδῖνε εἰς τὸν Νίσσον ἀπῆσαν. οἱ δὲ Πετρίλον τινὰ τὸ φρώτε παρὰ τῷ Βοδίνῳ φίλοτε παραλαβόντες, κῷ τῷ ἐν Καστορίᾳ Ῥωμαίων ἀπίασιν. ἐκεῖτε δὴ ἐξεπετειχίδα τὴν πόλιν οἱ τὰ Ῥωμαίων φρονῶντες, ὡς εἴρηται, ὅ, τε τῆς Ἀχρίδος στρατηγὸς Μαριανὸς, ᾗ ὁ τὴ Διαβόλαιος πατρίκιος ᾗ ἀνθύπατος Θεόγνωστος ὁ Βυρτζὴς. σὺν αὐτῷ δ' ᾗ ὁ ἐν Καστορίᾳ ἐφεπτὴς. μεθ' ὧν ᾗ ὁ Βοτίσης Δαβίδ, ᾗ ἄλλοι πολλοὶ. οἱ τινες δείσαντες τὸν ἐκ τῶ ἰΩαγνῶν Βυλγάρων ἀπειλὴν ὡς εἰς κρησφύγετον τὴ Καστορίαν συνήρχοντο. καταλαβὼν δὲ ὁ Πετρίλος τὴ Καστορίαν πᾶ πλῆθος Βυλγάρων ἀμυδτὸν, τὰ φορὰ τὸν πόλεμον συναπκδιᾶζετο. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ᾗ οἱ συμπαξάμβροι ἐξελθόντκτ' αὐτῶν, ᾗ πᾶ ῥύμης σφοδρᾶς συμβάλόντες αὐτοῖς, τρέπουσι τὸν Πετρίλον, ᾗ φυγεῖν καταναγκάζουσι δι' ὀρέων ἀβάτων φρὸς τὸν ἑαυτὸ κύριον τὸν Μιχαὴλ ἀφικόμβοι. κτόνουσι δ' ᾗ τῶ Βυλγάρων πολλὸς. αἰρουσι δ' ᾗ τὸν μὲν Πετρίλον ἐν Χροβάτοις πταμένον, ᾗ φρὸς τὸν βασιλέα ἠγομόνλιν ἀπάγουσι. ὁ δ' Βοδῖνος τὸν Νίσσον κατακλαβών, ὡς ἤδη βασιλεὰ τῶ Βυλγαρικῶν ὠκουμένων ἀπεύχετο, πᾶν τὸ φροσυρὸν λνίζωλος, καὶ τὸς μὲ ἀνχομένος, μηδὲ διλκμένος αὐτῷ κραΐλων ᾗ λυμαινόμβος. ὅπερ ἀκκοῦσς ὁ βασιλεὺς, τῶ τε τὰ δικαὶς νέπκτ' ἀνλεδὴ, καὶ τὸν αὐτὸ ἀναχώρλσιν, τὸν Σαρωνίτλιν κατ' αὐτὸ ἐξαπίσκλε, φρὶν ἐξκρᾶν τὸ κακὸν, καὶ εἰς μεῖζλον ἐξκρᾶν φλόγα, καπασβέσκι πᾶν κατηκκόμβος. συμπξαπίσκλε δὲ αὐτῷ ᾗ στράτγμα ἐξιῶσγον συγκείμβον ἔκ τε Μακεδόνων καὶ Ῥωμαίων καὶ Φράγγων. ἀλλ' ὅπος μὲν φρὸς τῶ ἐν Σκοπίοις πόλιν τῶ ὁρμᾶ ποσὶμβος, τῇ ἐν τῇ Νίσσῳ ἰδλμίαν φρονῆσε τὴ Θεό. παραγκόμβος δ', καὶ τῇ πεποιμένῃ ταφὴν Γεωργίῳ τῇ Βοϊτάχῳ λόγον διδοὺς, ὡς ἐδὲν φλαῦρον ὑποσκάπτει, τῶν πόλιν τῇ Σκοπίων αἱρεῖ, καὶ πάντ' τῶν στρατοπεδείαν πκῦνει, ᾗ πτρὶ τῇ ἐν τῇ Νίσσῳ τὸ ποιητὸν ἐσκόπτε ᾗ ἐμελέτα. ἀλλ' ὁ Βοϊτάχος μεταμελόμβος, ὅτι δὴ ποσὶς ἀγαθὸς γέγονε, καὶ τὰ Ῥωμαίων φρονῶν τε, λαβραίως τοῖς ἐν τῇ Νίσσῳ ἐδλλον, ἀφικνεῖσθαι μὲν ὡς τάχτε φρὸς αὐτὸν, ᾗ τὸς πτρὶ τὸν Σαρωνίτλιν ῥᾳδιωμοτρον ᾗγνόντας καὶ ἀμελέτγτον ἀνοίκτως καὶ ὠμῶς ἠβυδὸν ὑποσφάζαι. οἱ δὲ τῶ ἀγγέλλαν ἐξέμβοι, ἀραντες ἐκ τᾶ Νίσσου, φρὸς τὰ Σκόπια ἤτοι, χιόνι κικαλυμμένης σύσης τῆς γῆς. χειμῶν δ' ἦν, Δεκεμβρίου ἐσαμένου μῆνός. συναλθόντας δὲ τοῖς περὶ τὸν Σαρωνίτλιν γινομένης, ἐξεστι κατ' αὐτὸν παμπληθεί. ᾗ καταλαβόν αὐτὸς κῇ τῶν ὁδῶν ἐν τίνι τόπῳ λεγομένῳ Ταωνίῳ, ἀναιρε-

χτέδον τὴς σύμπαντας· ἀλίσκονται δὲ ὑ ὁ Βοδίνος. ὁ δὲ Λογγιβαρδόπυλος, ὡς ὁρῆ, ἀρθεὶς ἀφ' ὃ Μιχαὴλαν, ὑ λόγον δὺς ὑ λαβὼν, ξυίγνυται τῇ τῶν Σιγατελ, ὑ λαὸν ὅτι πλέονον πισθύεται τοῦ Λογγιβάρδων ὑ Σίρβων συγκείλιμον. μεθ' ἃ ὁ φὸς βοήθειαν τὸ Βοδίνε ἀποστέλλει, αὐδὶς τοὺς Ρωμαίους ἀποκαθίσασαι. ὁ δὲ Σαρωνίτης τὸν Βοδίνον ἐξαπίσταλι φὸς τὸν βασιλέα θέσμιον. πισευσθεὶς δὲ ἐν τῇ αὐλῇ Σεργίε μοῦ, μιπὶ βραχὺ παραδυθεὶς τῇ Κομίσσῃ Ἰσαακίῳ ἢν φορβιβλιμένῃ Αττικχείας Δυκί, ἀπὸχθη εἰς Αντιόχειαν. ὅπερ ἀκύσας ὁ πὶπ πατρὸ Μιχαὴλις μεθαπαίλυος Βενετίκης πνὰς βαλαστίου αὐτῷ, οἷς ἔργον Θελατποροίας, ἀπέλαβε τῶν ἐκείθεν, ὑ τῇ ἰδίᾳ ἀρχῇ ὑποκατέστησεν. ὃς ὑ μῦ Σάνατο πὶ πατρὸς τὸν ἀρχὸν κὰν τὰς ἡμετέρος χρόνους διῆλθσεν. ὁ δὲ Βοδίνος ὑπαθεὶς ὁροφόρῳ, ὃν τῇ ἀπίνᾳ φὸς τὸν βασιλέα πλωτῇ, μὸ ἐξαρκίσας ταῖς ἐκ τῇ πλωτῶν ὁδύναις. οὗτε μὴν Αλλαμανοὶ ὑ Φράγγοι· γένε δὲ ὑπὸ δυτικὰ ἀπ' τὰς χώρας ἀρεζέντες, καθαιρῶσι μὲν τὰ ἐν τῇ Πρίαπα τῇ Βυλγαρῶν ὑποδιλοειμένα βασίλειαν, σκυλλῶσι δὲ ὑ τὸν ἐκείνε ναὸν, ὃς ἐπ' ὀνόματι Φ' ἁγίν Αχιλλίν ἱδρυται, μνδιὸς τῇ ἐκείνε φυσιώμοις ἱερῶν, ὃν τινα μὲν ἀῦδις ἀνεσώθησαν. τὰ ὃ λοιπὰ ὁρατὸς διασεμάψας, εἰς χρσὶν ἰδίαε μετσκόμασαν. τὶς δὲ τῇ στρατιωτῶν τῆς Μακεδονικῆς φάλαγγος ὧν, ἀξιώμῳς ὑποδύναι ὅπερ ἐλήφασ ἱερόν, ὑπὲρ μὲ ὑπεῖδε, ἀνθρασίασας τὴς ὄμως πλωτῇ, τῆς δ' ἐκης μὲ ἀναχομένης, ὡς ὑσος, ἀλλὰ μπὲ Φάσης αὐτὸν εἰς ὑπόδυσιν τῆς ἐξιόνσις. ὲ δὲ τὰς παρακειμένας τῇ Χῇ Φ' ἔρμ πόλεσ τῇ στρατιωτῶν ἡμιλημένων, εἷα δὴ μηδὲν εἰς ἀσὶκησιν λαμβανόντων, εἰ ἦσταν ὁ Βαρδρὴν Νέσωρ, βίλος γνγονὸς τῇ πατρὸς τῇ βασιλίως, ἀῳξ τῇ Παεχρίσιν ὁρομαθεὶς ὑ συμφωνήσας τῇ Τάσης, ὡς ὁμογαμοῦντι, Πατζινάκοις πλέοσιν ὀπλιθέντες. εἰς τὼ βασιλέα ἐπαναπαρχ ἦσταν καταθέσαι ὑ τὰ ὅπλα ὑ μελεδήμενος, μὴ ἂν ἄλλως ποιῆσαι τῶν λόγων, οἱ μὲν τὸν Λογοθέτλν Νικηφόρον ἐκ μέσε ποιήσειν, ὡς κοινὸν ἐχθρὸν ἀφ' πολέμιον κοσμικὸν ὑ αὐτὸν ὡς ὁλίγα λυπήσαντα ἀ τῶν αὐτῶ πεφυκότα δημόσιον. ὁ βασιλεὺς ὡς ἐπεῖθητο, ἀπαξ ἐαυτὸν ταῖς αὐτῶ γνώμαις ὑ ἀπάταις ἐκδιδκὼς· ὁ ὃ Νέσωρ ἐπιβαλλόθεὶς ὑπὸ τῇ οἰκείων, ἀπαίστασαι μὲν ἐκέλευν, λιζέτασι δὲ τῶ τὴ Μακεδονίαν καὶ Θρᾴκλιν ὑ πὰ παρακειλίμα τῆς Βυλγαρίας, ὑ ὡς τῶ τῇ Πατζινάκων ὑποχρέε. μοῦρα δὲ στρατιωτῶν Μακεδονικῶν τριμοίρων φροσλθε τῇ βασιλεῖ, τῶ τίμησιν ὀνομλομένων. φροσλθε δὲν βασιλικὴ τυρδύπες ὑ ὀβελδύπες ἰδίως ἀνσασθαι, μηδημιᾶς ὑπιτροφῆς αὐτῶν γνομένης. ἀλλ' οὐ γὰ φὸς τὰ οἰκεῖα λύπας μικρὰς ὑπιφαίνεται ἀκμῆσαι, ἀλλ' ὅλον μᾶνον ὅτι ὑπὶ τὰ αὐτὸ φρονμαῖς, ἀλλὰ πὸς πολιμίες πάσι ῥῶσος ἀμύνασθαι δυνατώτερον. ὑσοτέλας ὃ φὸς τὸν τῶ Λογγιβαρδίαν κατέχοντα Φράγγον Ρωμπέρτον καλῶμον, ἢ αὐτὸ Συγατέρα τῇ ὑῷ Κωνσταντίνᾳ γυναῖκα γ' ἄγειτο, Ἑλένην μετονομάσας αὐτὸν κατ' ἐκεῖθ ἢ ἀ Λογγιβαρδία φὸς τὸ Ρωμπέρτον τύπον ἢ ῥῶσον. Γεώργιος ὁ Μανιάκης ὑπὶ κατασάσει τῇ ἐν Ἰταλίᾳ πραγμάτων ὑσοτελὴς, φροστιμάρισαν μὲν Φράγγως πολλὰς. καθ' ἡμέραν δὲ ἢ τὰς παρὰ τὸ Δοκεασὶ κακοδιήτας, ὑ ψυχὰς ἀγωνῶν τισι τέρμασι τὰς Ἰταλίας παρεκπέσασιν. ἐδοξίσασ ᾗ αὐτ, πείρασ τὸ αὐτὸ ὃν πολέμως γενιώσοντος ἔχοντες. ἀπτάρασσε δὲ τῇ Europaiai.

A ficiunt. capitur etiam Bodinus. Longibardopulus vero, ut dictum est, ad Michaelem perductus, data acceptaque fide, ejus filium uxorem ducit. eique ingens committitur exercitus, e Longibardis & Servis constatus: quo cum ad auxilium Bodini missus, rursus Romanis repugnat. Saronites autem Bodinum misit Imperatori vinctum. relegatus autem in sancti Sergii monasterium, paulo post Isacio Commeno traditur jam Antiochiae Duci declarato, & perductus est in Antiochiam. Quod quum audisset ipsius Pater Michael, pretio ingenti conducitis Venetis quibusdam, quorum opus erat per mare navigare, eum inde furatus, in propriam patriam

B reduxit, eique restituit Imperium. atque hic post patris obitum nostraque tempestate regnavit. Boiticchius autem vehementer tortus, dum rediret ad Imperatorem, non sustinens verbarum cruciatus, moritur. Alamanni tamen & Franci (sunt hae nationes Occidentis) per regionem immissi, relictam Bulgarorum regiam in Prespa destruunt, templumque illic sancto Achillio constructum ac dedicatum expoliant, a nulla re sacra abstinentes earum, quae ibi erant: ex quibus quaedam rursus servata sunt, reliqua divisa exercitus in proprios usus converrit. Quidam igitur ex militibus Macedonicae phalangis, quum ab eo repeteretur sacra res, neque adduci posset ut id faceret, humeris anthracem depastis, obit, juditia haud differente, ut mos est, supplicium, sed ad exemplum posteriorum ipsum puniente. In urbibus autem maritimis, neglectis militibus utpote qui nihil acciperent ex praeda, quum Barduras Nestor qui fuerat fervus patris Imperatoris, dux eorum populorum qui secundum Istrum degunt vocatus inita cum Tato societate, ut cum viro ejusdem sententiae, cum pluribus Patzinacis instructi ad regiam urbem profecti sunt. Jussus autem arma deponere non aliter se facturum hoc dicebat, nisi Logothetam Nicephorum e medio tolleretur, ut communem inimicum & hostem capitalem, quique in se haud pauca commisisset, suaque bona publicasset: Verum Imperator haud parum, quum semel fe ipsum ejus praestigiis & dolis dedisset. Nestor autem, cui a suis paratae insidiae fuerant, inde proficiscitur, Thraciamque depraedatur, & Macedoniam, & Bulgariae finitima, & ad Patzinacorum regionem accedit. pars autem Macedonum militum defraudata accessit ad Imperatorem, id factum detlens. Jussu igitur Imperatoris publati & contumelia affecti, repulsi sunt, nulla ipsorum habita ratione. verum illi in patriam reversi, haud mediocri dolore affecti, non amplius in eadem sententia manere voluerunt, sed omnibus modis cogitabant hostes ulcisci. quum autem missiset ad eum, qui Longobardam obtinebat Francum, Robertum nomine, ejus filiam suo filio Constantino uxorem adduxit, quam mutato nomine Helenam vocavit: occupata autem fuit Longobardia a Roberto in hunc modum. Georgius Maniaces ab Augusta Zoe ad componendas res in Italia missus, magistri honore decoratus conciliaverat sibi Francos multos, & in dies eos qui a Dociano vexati erant effecit in Italiae finibus quiet-cere: verebantur enim ipsum, quod ejus virtutis in praeliis periculum fecerant.

Qqqq ij

quum vero ſe oppoſuiſſet Monomacho, & debellatus fuiſſet, qui cum ipſo erant trajecti, & in ſervitutem Imperatoris redacti, Maniacatæ appellati ſunt, & in urbe Romanorum permanſere, reliqui in Italia relicti ſunt. Erat autem quidam in ipſis Robertus nomine frattis filius Auloioi, qui a Doetano flagris cæſus fuerat, gravis & iracundus, & Tyrannica mente præditus. qui aperte Romanos expellere meditabatur, attamen provincialem aggredi metuebat, differebatque, ſeipſum imbecillem cernens, verebaturque contra Imperatoris potentiam ſe opponere: quum vero uxor illius, quam a Francia duxerat, Gaira nomine, filia principis, cui haud mediocris regio ſubjecta erat, ſecum eſſet; ad eas urbes migravit, quæ unori ſuæ ſerviebant, quarum prima & maxima Salernus nominatur. Illinc igitur veluti fur erumpens, loca Romanorum Imperio ſubjecta prædabatur, partim Calabriam mancipans, partim Italiam redigens in ſervitutem. Eorum vero captivorum, quos ceperat, aliis manus amputare, aliis extremas partes pedum incidere, aliis utraſque, quoſdam etiam ingenti pecunia vendere, metuens, ſi non proderent urbes, & ſeſe ipſi dederent, ne non ſolum hæc, ſed etiam his deteriora paterentur. quum vero res privata Imperii in regia laboraret, nulla habebatur eorum quæ in Italia fierent ratio. nam vita paulo poſt functo Monomacho quum Theodora circiter annum unum obtinuiſſet Imperium, & Michael declaratus eſſet, atque adverſus ipſum Comnenus incitatus, & exercitus eſſent inteſtinis bellis occupati, ac nemo Roberti conatus prohiberet, magnus ea hoc & illuſtris evaſit: Idoneum enim coegit exercitum, & equorum atque pecuniæ & armorum potitus eſt: quum ii qui ab Imperatore Duces urbibus præfecti erant, non poſſent contra erumpere, ob paucitatem ſuorum & modicam virtutem. Comneno autem adepto Imperium, Turcorum natio Orientem premere, Patzinacæ vero Occidentem. cedit igitur Thrymbus Calabria, qui illic dux erat exercitus, aperte contra Scribonas facinus auſas: cum enim indigenis minime placere cerneret quod factum eſſet, exul ad Imperatorem proficiſcitur. Mittitur igitur Dux Italiæ Abulchar. Robertus autem propter Scribonarum cædem genus miſeratus quod comperit Calabrum, hac quoque de cauſſa rebellionem meditatus, non ut amplius reverſurus egreditur, adhibitaque celeritate, Regium capit urbem magnam & illuſtrem, ubi conſueverat Dux Italiæ commorari, quod ibi eſſent & magnificæ domus, & eorum quæ ad victum neceſſaria ſunt, copia multa. Abulchare autem, quum Dyrrachium perveniſſet, inde Barium tranſmiſit, quumque Rhegium captum cognoviſſet, eum Bari expectabat, & inde quantum poterat, urbes adhuc amicas Romanis in officio ac fide continebat, præficiens Duces, & exercitum mittens ad locorum cuſtodiam: adhuc enim a Romanis erant, Baris, Idrus, Callipolis, Tarentum, Brundiſium, & Horæ, & alia oppidula multa, & omnino tota regio. Interea vero declaratus Dux Italiæ Pe-

Edit. Pariſ. pag. 855.

Μονομάχῳ, ᾗ καπγωνισμένῳ, οἱ μὲν σὺν αὐτῷ αὐτῇ περαιωθέντες τῇ βασιλεῖ ἐκλιθέντες, Μανιακάτοι τε ἐπωνομάσθησαν, ᾗ τῇ Ῥωμαίων πόλει ἐκαπόμενον. οἱ δὲ λοιποὶ ἐν Ἰταλίᾳ ὑπελείφθησαν. ἷῶ δή τις ἐν αὐτοῖς Ῥομπέρτος τοὔνομα, ἀνὴρ Ἀρδοίνι τὸ ὑπὸ Δοκειανῷ μαστιχθέντος, δεινὸς ᾗ θυμοειδὴς, Τυραννικὸν ἔχων τὸ φρόνημα. ὅστις φανερῶς μὲν ἐξελάσαι τῆς Ἰταλίας τοὺς Ῥωμαίους ἐμελέτα· οὔπω δ' ὅμως τὴν ἐγχείρησιν, ᾗ ἀναβάλλετο, ἀΐδιον ἑαυτῷ ὁρῶν, καὶ πρὸς τὸν τῶ βασιλέως ἰσχυὸ ὀρρώδει ἑαυτὸν ἀντιξαγαγεῖν. τῆς ᾗ γυναικὸς αὐτῷ, ἣν ἐκ Φραγγίας ἠγάγετο, πολύπαιδος, ἑπτὰ ἄγεται, Γάιται μὲν καλουμένην, θυγατέρα δ' οὖσαν πρίγκιπος, χώραν τε ἐλάγιστα ὑφ' ἑαυτὸν ἔχοντος. ἀγαγόμενος οὖν ταύτην, καπήκτητο ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς ᾠφειλούσαις τῇ αὐτῇ γυναικί· ὧν ἡ πρώτη μὲν ᾗ μεγίστη * Σαλέρος ὀνομάζεται. ἐκεῖθεν οὖν, οἷα κλέπτης ᾗ λῃστὴς ἐξιών, τὰ τῇ Ῥωμαίᾳ ὑπουπίπτοντα ἐλῄζετο. τῶν μὲν Καλαβρίαν αἰχμαλωτίζων, τῶν δὲ τὴν Ἰταλίαν δουλόμενος. τῇ δ' ἁλισκομένων αἰχμαλώτων, ὧν μὲν χεῖρας ἀφῄρει, ὧν ᾗ πόδας ἀκρωτηρίαζεν, ἄλλων δὲ ἀπέκοπτε τὰ ἀμφότερα, τινὰς ᾗ τὰ ἀκρωτήρια χρημάτων πολλῶν, διδύτημος, ὡς οἱ μὴ προδοῖεν τὰς πόλεις, ᾗ ὑποκλιθεῖεν αὐτῷ, ἀποτίνοντας. τοσοῦτων ᾗ ἐν τοῖς βασιλείοις ἐκείνων, ἐδημία ἦν γινομένων ἐν Ἰταλίᾳ ἐγίνετο ἐκτροφή. τῶ δὲ Μονομάχου μὴ βραχὺ πολυπόνησαντος, Θεοδώρας ᾗ τῆς Αὐγούστης ὀλίγον χρόνον τὴν βασιλείαν κατασχούσης, τῶν Μιχαὴλ ἀναιρεθέντος, ᾗ τὸ Κομνηνῶ ἐπαναστάντος αὐτῷ, ᾗ τῇ στρατιώταις ἀσχολουμένων τοῖς ἐμφυλίοις πολέμοις, μηδενὸς τὸ ὄντος τὸ ἀντιῶ τὸν Ῥομπέρτου καλύσοντος, μέγας ἐκ τούτου ᾗ πεπιεσβύτης γίγνεται. στρατὸν δὴ ἀξιόλογον συνιστάσατο, ᾗ ἵππων ᾗ χρημάτων ᾗ ἁρμάτων ἐγένετο κύριος, τῇ ἐν ταῖς πόλεσι στρατηγῶν πεπεμένων ὑπὸς βασιλέα μὴ δυναμένων ἀντιξέναι, ὀλιγανδρίᾳ καὶ κακόποτι τῇ σὺν αὐτοῖς. τῶ δὲ Κομνηνῶ τῆς βασιλείας ἐγκρατὴς γενομένου, τὰ μὲν ἔτι Τύρκων ἀναπλὴν ἔθλιβεν. οἱ Πατζίνακοι δὲ ἀδύτως ἐπίεζον. ὑποχωρεῖ γῶν τῆς Καλαβρίας ὁ Θρυμβός, ὃς ἐκεῖσε στρατηγῶν ἐτύγχανε, τὸ κῇ τῆς Σκρίβωνας ἄγος ἀτίδλων πεπλημμεκώς. μὰ ἀρίσκων ᾗ τοῖς ἐγχωρίοις ὁρῶν τὸ πεπραγμένον, φυγὰς ὡς βασιλέα γίνεται. σίλλεται γῶν Δοὺξ Ἰταλίας ὁ Ἀβυλχαρί. ὁ δὲ Ῥόμπερτος τῇ τῇ Σκριβώνων ἀναιρέσει δεισπαθῶν τὸ γένος ὁρῶν τῇ Καλαβρῶν, ἅμα καὶ τῆς αἰτίας ταύτης δεόμενος μιλεῖῇ, οὐκέτι μὲν ὡς ὑποστρέψων ἔξεισι, σπουᾗ δὲ ἐλάσας αἰρεῖ τὸ Ῥήγιον πόλιν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ, ἐν ᾧ συνήθως ὁ Δοὺξ Ἰταλίας διέτριβεν. ἦσαν ᾗ ἐν τῷ οἰκήματι τὰ τῇ ἥμισυ, ᾗ τῇ ἐκπεπλέων ἀφθονία πολλή. ὁ δ' Ἀβυλχαρὶ τὸ Δυρράχιον καπελαβών, ἐξ ἐκείνου τε εἰς τὸν Βάριν περαιωθείς, πυθόμενος ὅτι τὸ Ῥήγιον ἑάλω, ἔμενεν αὐτὸς ἐν τῷ Βάρει. καπεῖθεν ὡς ἐδυνατὸν τῇ ἔτι τὰ Ῥωμαίων φρουρῶν αὐτόχρη πόλεων, στρατηγὸς ἱρισῶν, ᾗ στρατὸν ἐκπεμπων εἰς φυλακὴν. ἔτι ᾗ ἐφρόνουν τε Ῥωμαίων ἔ, τε Βάρις, ἥ Ἰδροῦς, ἡ Καλλίπολις, ὁ Τάρας, τὸ Βρενδίσιον, ᾗ αἱ Ὧραι, ᾗ ἄλλα πολίχνια ἐκεῖνα, καὶ πᾶσα ἡ χώρα ἀπλῶς. ἐν τῇ μεταξὺ δὲ προεβλήθη Δοὺξ τῆς Ἰταλίας ὁ Περλιώς. μὰ δυνηθεὶς δὲ εἰς Λογγι-

* *l.* Σαλερνοὶ *vel* Σάλερνον.

βαρδίαν περιωθίσαι ἐξ τὴν τῶ Ρωμαίφ καπάδωκα- A
φόιαν, ἰμπεσὼν ἐν Δυρραχίῳ, ὀνομαθεὶς τῦ Δυρρα-
χίν δούξ. Νικηφόρος δὲ ὁ Καρατυπὸς, ἐκ φρουᾶς
ποιμήτη τῆ Ρωμαίφ, ἢ κακώσεσι μυρίας τὰς Ιτα-
λὰς καπατρέχοντος, ἐθελία μὲν, ἧμβα δ' ὅμως ἢ ἐκ
* βασιλέως ἀναμίνων ἐπιπομφὴν. πᾶσαι ὅσαι αἱ * Ιτα- * al. Lau-
λικαὶ πόλεις προσχώρησαν, ἢ φρυρὰν παρεδέξαντο. densi.
τινὲς δὲ ἢ φρυρὰν μὴ καπαδεξάμθαι, ὑποφόρις κα-
πέσπασαν. πῆσαι δὲ ὕπο πλημίνων, φυγόνθε μὲν ἔγνω
ἢ ὁ Καρατυπὸς, αὐξικομίνης τῆς Φράγγων καθικά-
σεως ὁρῶν. τὸ δ' ἢ αἰχμὴς ἀδόξου λογίζεσθος, ἰ-
πεῖ χώρας ἧμβαε, τὸ Βοωθίσιον σωτηρῶν ἐν τῇ σφῷ
ἢ βασιλία πίσει τὴ ἢ δικαίφ, ἀπάτῃ δὲ ἢ δόλῳ
τῆς φροσίνως Φράγγων ὑπήρχεται. λαθραίως ὧν
αὐτῆς ἐνυχῶν, ἢ πεῖ τὴ φρόδοσιν ἢ πόλιν λό-
γως ἢ δὸς ἢ λαβὼν, ἐκποιᾶς τῆς Φράγγως ἰδίν-
ξαπ ἀποσπας διὰ κλίμακος. ἵνα καθ' ἵνα γοῶν ἢ
αὐτόνων ὀνομαζθεῖς ὡς ἑκατὸν ἀεθμιμίνες, Ἓ πᾶς
κεφαλὰς αὐτῶν πλοὴν ἐμβαλὼν, παρασάται σὺς τὸ
Δυρράχιον. ἐκεῖθεν τὸ σὺς βασιλία τῷ συμβιβάσ-
των ἄτοσιν ἀγγελος. ὁ μὲν ὦν Πιρλιώς ἐν Δυρρα-
χίῳ ἤμινε. τῶν δὲ βασιλέων τὰ σίκοι ἀνιαρὰ ἐβλ-
βε, ἢ ἢ ἀσπολὼ τὰ ἐκ τῦ Τύρκων ἔθνη ἐπὶ ἐκ,
αὐξανομίνα καθικάσιν, ἢ μηδίμιαν λαμβάσοντα ἀ-
νησιν Ἓ ἀπάγκλιν. πολυπόαστος δὲ τῶ Δικὸς Κωνσα- C
τίνε τῶ βασιλέως, τῆς δὲ βασιλίδος Εὐδοκίας φῶς
βρεχὸ τῶ βασιλέως ἀπτηχύσης, ἐπεὶ εἰς Διογένλων
τὰ σκήπτρα τῆς βασιλείας ψεκλθε, τῷ μὲν Ρωμ-
πήρῳ ἢ τοὺς σπεῖ αὐτῶν ὄθος ὑ τὸ τυχὸν ἰῶι, μὴ ἐξ
τῷ οἰκείων ἐκπίσεως Ἓ ἐφοβῶσι, πόρρω τῆς αὐτῶ
γνησιώτης ἔχοντες. τῷ δὲ γε τῷ Ρωμανίᾳ ἐξθρίσ-
σων χωρὶν τε ἐξ πόλεων πάσι ἔρσους αὐτῶν ἑαυ-
τοὺς ἢ ὑπείνλον. τοὺς δὲ κατὰ τῷ Τύρκων ἔθνη ἐκ-
τείνες φροσχοντος ἢ αὐτὸ, ἢ τῇ πλοὶ θλίβοντι ἢ
πᾶσαν ασωδὶ νόμοτος, ἀκὶν μὲν ὡς βιαιόται,
ἔρσοι δὲ κλεπτῶν ἢ λῃστῶν ὑλιότης, ὑπόφορα ἑαυ-
τοὶς τὰ τῆς Ιταλίας ἐποίσαντο. τῷ δὲ κατὰ τὸν
Διογένλων, χῆμ ἀνατρῳ διϊλθπται, οἰκονομθέν-
των τε ἢ ἀφιχθέντων, ἢ τὸ Μιχαὴλ ἢ βασιλέως
ἀμελως, ἢ παιδαιμώδως διϊδύνοτος, ὡς βιαιόται
βέβαιοι ἀπὸ Θαλάτης ἰὼς Θαλάτης, γλῶτα Λογ-
γοβαρδίαν ἢ ἢ Καλαβρίαν ἑαυτοὶς ὑπιποίσαντο,
ἢ ταὐτὴν ἐξενεμμένοι, καὶ τὰ κάτρα ἐξμιλσσά-
μθοι, ἑαυτὸς μὲν κόμπας, ἢ δὲ Ρώμαφτον Δύ-
κα φροσωμοιάκασιν. ὁ δὲ Μιχαὴλ ὑ μόνον ὐκ ἀν-
τπονίσατο τὴς ἐξφορίσης ἑαυτῷ χώρας, ὡς εἰρη-
ται, ἀλλ' ὡς ἂν τῆς Τύρκως τῆς ἀπαλὰς ἐξελα-
σοιτ, δῶν ὀνόμιτι ασοισθαι αὐτοὶς, ἢ δὲ αὖ-
τῶν ἢ σωῖ αὐτοὶς ὀνοσοβῆσαι αὐτῶν γλῶ ἀλογον
ἢ τῆς Ρωμαίας ἐπίλασιν. ὅθεν ἢ κλδος φῶς
τῶ Ρωμπήρτο ποιᾶται, ἢ ἢ αὐτὸ Θυγατρα Ε-
λένλων κατηγγνάται τῇ ἑαυτὸ υἱῷ Κωνσαντίνῳ. ἐ-
βούλατο μὲν ταυτὶ ὁ βασιλὰς, πίραται δὲ δο-
θλίσαι παρὰ Θεῦ ικεσίλυται, πάλαι ψκισαμέ-
νε τῆς ἀπαθλὰς παωλεθρίας ἢ ἀτάσασιν. ἐπὶ
τοῦτο ἐνίχθη ὁ Κωνσαντινοπόλει τεῖχος ὅρις,
ἢ παιδίον ἔχον κατὰ τὸ μέσητον ἵνα ὀφθαλμὸν,
τραχυσκελὲς δὲ τοὺς πόδας. δύο δὲ τῇ ἀθανά-
των γραπιωτῶν γνγάσασι κεφαλιόβλητοι. τὸ δὲ
πρατικὸς παιδίον ἐν τῇ τῆς ἐξκοσίασης δημοσίᾳ

renus fuit. quum vero non potuisset in Longobardiam copias trajicere, proper Roberti potentiam, Dyrrachii manfit, Dux Dyrrachii appellatus. Nicephorus autem Carantenus, excursiones faciente Roberto, & infinitis malis Italiam vexante, timebat quidem, veruntamen ab Imperatore auxilium expectabat: omnes igitur Italicæ urbes ad eum se applicuerunt, & præsidia acceperunt, quædam vero præsidia accolantes, stipendiariæ fe fecere. His autem ita perfectis fugere decrevit etiam Carantenus, videns quotidie Francos augeri, sed secum repetans ignominiam, in provincia manfit, Brundufium in fide erga Imperatorem, & in fervitute continens, fraude vero ac dolo finitimos Francos aggreditur: clam igitur cum ipfis colloquitur, & de prodenda ipfis urbe mentione ultro citroque habita, venientes Francos excepit, & per fcalam afcendentes, fingulos interfecit, centum circiter numero, quorum capitibus in navigium impofitis, ad Dyrrachium tranfmittit, & inde ad Imperatorem eorum quæ acciderant, nuncius profiscitur. Perenus igitur Dyrrachii manfit, Imperium vero inteftina mala opprimebant, & Orientem Turci vexabant, lis malis, quæ quotidie aucta nulla ex parte remittebantur. Mortuo autem Duce Conftantino Imperatore, quum Imperatrix Eudocia ad breve tempus Imperium obtinuiffet, ubi ad Diogenem fceptra pervenere, Roberto & iis qui cum ipfo erant, haud vulgaris metus injectus eft, ne etiam e fuis fedibus pellerentur, privarentur fuis, experti quæ virtutem. ab iis autem locis oppidis quæ ad Romanorum fpectaban. Imperium, omnibus modis fefe fubducebant. verum quum ipfe quoque occupatur in expeditionibus adverfus Turcos, & omne ftudium ponere in eo, quod magis urgeret, non amplius ut domini, fed prædonum, ac piratarum inftar Italiæ loca in fuam potestatem redigebant. quum vero Diogene imperante, ut fuperius demonftratum eft, res adminiftratæ ac geftæ fuiffent, fub Michaele vero Imperium negligenter ac pueriliter adminiftraretur, ut ftabiles domini a mari ufque ad mare & Longobardiam & Calabriam fibi fubegerere, eaque diftributa, & oppidis divifis, fe Comites, Robertum vero Ducam appellarunt. Michael autem non folum non retinuit regionem, quæ ad fe pertinebat, ut dictum eft, fed ut ipfos Turcos ex Oriente expelleret, exiftimavit fibi faciendum effe, ut cum ipfis fœdus percueret, & iplorum ope ac focietate, Turcorum temerarium in Romanorum regionem infultum coerceret: quare etiam affinitatem cum Roberto contraxit, ejufque filiam Helenam defpondet fuo filio Conftantino: volebat hac ratione Imperator finem aliquem rebus imponi, fed a Deo prohibitus eft, qui jampridem decreverat Orientis pomœrium everfionem. Hoc imperante Conftantinopoli orta eft * tripes avis, & puer habens in fronte oculum unum, & pedes hircinos: & duo ex immortalibus nullibus fulmine percuffi funt: puer autem monftruofus in publico ingreffu Diaconif-

* Monftr.

ſæ fletum emittebat lagubri ſimilem præterea crinitæ quoque ſtellæ plurimæ & crebro apparuere · ubi vero Barbari res Orientis prædabantur, & multitudo partim cædebatur, partim fugiens ad Conſtantinopolin confugiebat, indigebat tempus mente ſenili & excelſa ad res gubernandas; ipſe vero tantum erat avarus ac vilis, ut ne obolum quidem vellet effundere, neque præberet alicui quidquam, quicumque is eſſet, aut providere fructus, qui navigiis vehereotur, ad victum neceſſarios importandos: verum inani & inutili eloquentiæ ſtudio & jambis atque anapæſtis componendis continenter vacans, quamvis ne in eare quidem artem guſtaſſet, a * philoſophorum eximio deceptus & illuſus totam, ut ita dixerim, mundum perdidit: Oritur enim ingens fames, quam conſequuta eſt peſtis & mors, quæ ſimul nutriuntur, & cognatæ ſunt ad hominum perniciem, & conſanguineæ, moriebanturque quotidie frequentes, ita ut ne vivi quidem mortuos efferre poſſent, *Edit. Pariſ. pag. 855.* & in us, quæ dicuntur ſepta, neglecti jacerent, & ſimul deferrentur multi in uno lectulo, quum ſæpe quinque aut ſex ibi cadavera poſita eſſent, & undique calamitates confluerent, omnique mæſtitia Urbs regia compleretur, atque injuriarum quæ quotidie fierent, & iniquorum judiciorum & vexationum temiſſio nulla ab iis, qui imperabant, excogitabatur · verum quaſi nullo alienigenarum omnino Romanis moleſtiam exhibente bello, vel Divina ira, vel homines affligente inopia & vi ad victum pertinente, ita ſine metu perpetrabant ea, quæ odio Divino digna eſſent, & Tyrannica, & omne Imperatoris conſilium atque inſtitutum ad offendendos & injuria afficiendos ſubditos, & decipiendos, & venandas ipſorum vitas, & occaſionem inſidiandi ipſis captandam, referebatur: ita ut etiam uſque ad ſacra monumenta ejus avaritia pertineret: & ſacri ipſorum theſauri, & ſupellectilia auferrentur. Quum vero ita res adminiſtrarentur, iraque & ioterna, & externa rapinis ac præda laborarent, peſſimo conſilio & ignavia imperatorium, principes in Oriente Alexander & Cabaſilas, Synadeni, Gudelius, Straboromanus, & reliqui ſenatorii ordinis Principes delecti, quam pridem rebellionem concepterant ad opus perducunt; & Curopalatem Nicephorum Botaniatem convenientes, Imperatorem declarant, Octobri menſe Indictione prima · quod quum ad Imperatoris aures accidiſſet, haud mediocriter ipſum perturbavit: erat enim a multis quoque prædictum fore ut olim N. ſuperaret M. & ſtatim Turcis tanquam cognatis & propinquis ſcripſit pollicens dona ſe daturum, ſi illum ſolum comprehenſum, & qui cum ipſo eſſent, ad ſe mittant: erat autem Botaniates ex nobilibus a Phoca orundus, variis quidem modis, tamen ab illuſtribus Fabiis genus ducens, qui ex illuſtri & antiqua Roma originem ducebant · quemadmodum antiqua de ipſis traditur fama · Tertia vero Octobris menſis die, quum jam figendum eſſet Imperatoris tabernaculum, denſum lumen in aere apparuit circiter pri-

A παρόδῳ κλαυθμὸν ὑρίει * παιδικῷ προσωπείῳ. * τυδωῶ
ὑ μὴν δὴ ἀλλὰ καὶ κομῆται παρετείνοντο πλείους
ἢ συχνοί · ἐπεὶ δὲ ἢ οἱ βάρβαροι τὰ τῆς ἑῴας
ἐληΐζοντο, ἢ τὸ πλῆθος, τὸ μὲν ἀπρεπὲς, τὸ δὲ
φεύγον τὴν Κωνσταντίνου προσέφευγε · ἰδιώτης μὲν ὁ πατὴρ οἰκονομικῆς ἢ φρισβυτιαῖς ἢ μεγαλοψύχου φρενός · ὁ δὲ νεώτερος ἰῶ φειδωλὸς ἢ μικρολόγος, ὥστε μηδ' ὁβολὸν προΐδεσθαι θέλειν, μηδὲ παρέχειν τινὶ τὸ οἱονοῦν, ἢ πρόνοιαν γοῦν ἔχειν ἐφοδίων ἱκανομέτρων γενησόμενος διὰ στενῶν πλοῖον πεπεισθεὶς, ἀλλὰ τῇ ματαίᾳ ἢ ἀδολέτῳ περὶ λόγης σπουδῇ, ἢ τῇ ἰαμβίζειν ἢ ἀναπαίειν συμπεθῆναι προτίμων δίλωτ-
B κῶς · καὶ τοι μηδ' ὲς χρῷ ἡ τέχνης γευσάμενος, ἀλλ' ὑπὸ τῶ τῇ φιλοσόφων ὑπάτῃ ἐξαπατώμενος ἢ ὑποβουκολούμενος, ἢ κόσμον ὅλον διῃθεῖρε, ὡς εἰπεῖν · γίνεται γὰρ λιμὸς ἰσχυρὸς, ᾧ δὴ ἢ λοιμὸς ἐπακολουθεῖ ἢ θάνατος, τὰ συμφορὰ ταῦτα, ἢ φῶς ἀλιθρεῖ ἀνθρώπων ἀδελφὰ ἓ ὁμότιμα · καὶ ἐθνικὸν καθ' ἑκάστην συχνοὶ, ὥστε μηδὲ διώκεσθαι τὰς ζῶντας ἐφέρων τὰς νεκρὰς, ἓ τὰς λεγομένας ἰμβόλους κεῖσθαι ἀπιμελήτως, ἓ φοράδην κομίζεσθαι πολλὰς, πολλάκις δὲ μιᾷ κλίνῃ πίττε ἢ ἓξ τεθνηκότων νεκρῶν, ἓ πάντοθεν ἐπισυρρέειν τὰ συμφορά, ἢ πάσης κατοφείας πληροῦσθαι τὴν βασιλεύουσαν. τῇ δὲ
C καθημερινῶν ἀδικημάτων ἢ τῶν παρανόμων κεκμάτων ἢ εἰσπράξεων ἀδικία τις ἀνασολὴ τοῖς κρατοῦσιν ἐπνεῖτο, ἀλ' ὥσπερ μηδενὸς τὸ παράπαν ἰσχυλοῦντος τοῖς Ρωμαίοις ἀλλοφύλου πολέμου, ἢ θείας ὀργῆς, ἢ τοὺς ἀνθρώπους ἀπατρυχώσης ἐνδείας ἢ βίας βιωτικῆς, ὅπως ἀδλῶς ἐφαπτοντο τὰ θεομισῆ ἢ τυραννικὰ · ἢ πᾶν φρυβλίδμα βασιλικὸν ἢ ἐπίνημα εἰς τὸ τοὺς οἰκείους ἀδικεῖν ἢ καπηφίζεσθαι, ἢ θηρεύειν τὰς βίους αὐτῶν, ἢ ἢ ἀφορμὴν τῆς ζωῆς, κατηγίνετο · ὡς καὶ ἄχες ἓ θείων σκῶν ἐπεπαθέναι τὴν πλουτίζειν αὐτὸ, καὶ τὰ ἱερὰ τύπων κειμήλια καὶ ἐπίπλα ἀφιλίδεσθαι. ὅπου δὲ τῇ φραγμάτων διοικουμένων, καὶ ὅπου τῶν
D ἐκτὸς ἢ τῶν ἐντὸς λιπλατουμένων ἓ ἀφαιζομένων δυσβυλίᾳ ἢ κακόπτοι τῶν κρατούντων, οἱ ἐν τῇ ἀνατολῇ προίχοντες, Αλίξανδρός τε καὶ ὁ Καβασιλᾶς, οἱ Συνασδνοὶ, ὁ Γουδίλιος, ὁ Στραβορωμανὸς, καὶ οἱ λοιποὶ τὸν συγκλητικῶν ἀρχόντων λογάδες, ἵν' ἐκ πολλῶ ἀποσασίαν ὠδίνασιν, εἰς ἔργον ἐξάγωσι νῶ, καὶ τὸν Κουροπαλάτην Νικήφορον τὸν Βοτανειάτην συμβδόπις βασιλέα ἀναγορδύσωσι, Οκτωβρίῳ μηνὸς ἐσαμένης τῆς πρώτης ἐπομένους. ἔπερ εἰς ὦπα τῇ βασιλεῖ πεσὼν, ἡ μετεῖος αὐτὸν διπάραξεν. ἵνῶ δὲ καὶ ὑπὸ πολλῶν προλεγόμενον, ὡς ἴσως ποτὲ, ἔτι ὑπερτρίσοι τὸ ν'. τῶ μ'. ἢ αὐτίκα τοῖς Τούρκοις, ὡς ἀγαθοῖς καὶ γνησίοις ἔγραφεν, ὑπισχνούμενος ἢ δῶρα δώσειν,
E εἰ μόνον συλλαβόντες αὐτὸν τε καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν, πρὸς αὐτὸν ἐξαποστείλωσιν. ἵνῶ δὲ ὁ Βοτανειάτης τῶν Δπατριδῶν, ἐκ τῦ Φωκᾶ τὸ γένος, πολυπλόκως μὲν, ἀλ' ὅμως κατάγων, ἢ τῶν περιφανεστάτων Φαβίων, εἴ τὸ γένος ἐκ τῆς παλαιᾶς καὶ πρεσβυτέρας Ρώμης ἀνήγων, καθὰ ἡ ἀνέκαθεν παράδοσις κρατεῖ περὶ αὐτῶν. τρίτῃ δὲ ἄγοντος τὸ Οκτωβρίου μηνὸς, μέλλοντος ἤδη τὴν βασιλικὴν πῆξαθαι σκηνὴν, φῶς ἀθρόον περὶ ἢ ἄερα διεφά-

τη πεζὴ πρώτης τυκτὸς φυλακὰς μέχρι Χαλκηδόνος καὶ Χρυσοπόλεως, ᾗ δὴ ἐν Βλαχέρναις ἀνακτόρων. ὁ καὶ οἰωνὸς πᾶσιν ἀγαθὸς ἐδόξεν, ὡς ᾗ ἐπιροιβδῆσαι τινας ἀσὶ λάμπρα λαμπτῆρα φασφόρον ἐπιδημῆσαι τοῖς βασιλεῦσι· ὁρμημένοι δὲ ἠδὴ φοῦ τὸ Βυζάντιον, ἐσοτατικὴ ἦτρα κακόνοια τῶν δύσιν πεφυκότων. Νικηφόρος γὰρ φοίδρος ὁ Βρυέννιος τῶν τὰ Δυρραχίου Δουκικῶν δύπτων ἀρχῶν, ἠτιμῶς παραλυθείς, βασιλέως ἑαυτῷ πεφθόνηκε ὄνομα, ᾗ τοὺς ἐκεῖσε στρατιώτας ὑπαθδὸς ᾗ συμμορίοις χρυσάμοις, ἴξεσι μὲν ἐκεῖθεν, ἐπεύγεται δὲ φοῖς Αδριανοῦπολιν. ὁ δὲ αὐτάδελφος αὐτῷ, τοῦ δὴ ἰσοτιμίαν δικάμενος εἰς τὸν φροσδοκώμενον ἐπιβουλὴν καπερύσας, μετὰ Βαράγγων ᾗ Φράγγων πλήθους πολλοῦ τῇ ἀδελφῇ συωδεῖται παρεκάθασα. σωὶ αὐτῷ δὲ τῇ τὸν καπτάνα τῆς αὐτῆς πόλως συγγενεῖ τῶν τυγχάνοντα, ᾗ φοῦ τὰ καταλαβεῖν δὴ εἰς Αδριανούπολιν, τὸν Φρυμίαν αὐτὸν ᾗ τὸν ἀπαρήνων τῆς βασιλείας φοδιηγόρευσε. ὁ δὲ βασιλεὺς μαλακώπρων φοῖς τὰ φράγματα ᾐχεύμβος. εἰ μὲ δὴ λῶ τῶτο, ἀκόλως αὖ ἡ Βρυέννου καταγωνίσατο, ερατὸν τι ἰδιάπατον ἴχων, ὃς ὀνομάζουσιν ἀδυάτως, ᾗ ἴτορα ὡς ἀγενῆ ἀπὸ συγκλύδων ἀνδρῶν συγκείμβον. ᾗ ἐβ πάντων δ' ἰχρῆς ἐῆχε ἐπιθέσθαι τῆς ἐν Αδριανοῦπολει μὲν φοῦτορα, ἔπειτα δὲ ᾗ τῇ Βρυεννίου αὐτῇ. ἀλλ' ὡς εἶρεται, βαθυμοτέρως ἴχων, ἐκεῖνός τε ὑφῆκε, ᾗ ἐκ μικρᾶ μίχαν ἐπαίνετ, ᾗ ἑαυτῇ παρέχει φράγματα. ᾗ Νικηφόρος δὲ φοίδρος ὁ βασιλικὸς ᾐθέρος αὐτῇ καλεῖ ἐν Θεσσαλονίκῃ συνεπόνες αὐτῇ, ἠγὰ δὲ ἐξῆς ἰχρήσατο τοῖς φράγμασιν, ἄκολως ἂν αὐτὸν ἐκ ἀρχῇ ἡ ἀποστασίας καταγωνίσατο. καπαλαβὼν δὲ ἐὸς Τραϊανόπολιν, ἐκεῖσε τῇ τὸ ἀδελφῇ Ἰωάνῃ ἔ τοῖς ἐν Αδριανοῦπολει συνιόντας Φράγγους τε ᾗ Μακεδόσι, ᾗ τῇ λοιπῷ τὰ αὐτὰ φρονοῦντι στρατιώτατι, ἐνθα καὶ τὰ βασιλικὰ παράσημα πεζεβάλλεται. καπασβαλόσαμβός τε πάσπα ἔρκος ᾗ σωῦθημις φρεντὰς, ὕπο τῶν φόρμίαμίαν ἀπειλῆσαι, μετ' ἀρμίας καὶ ὁρυφορέας πολλῆς, ᾗ ὅσα βασιλεῖς τῦ φράγματων ἀπάρχεται, ᾗ ἐ Αδριανοπολίτας ἐπιβαίνει, σωὶ πολῇ τιμῇ ᾗ σιβάσματι ἐξιοίᾳ ὑπάντησιν ποιησαμένων αὐτῷ τῶ φίλοτιμ, ἐβ τὸ οἰκικὸς ἴχων φοῖς αὐτὸν ᾗ Θρᾳκικὰς ἀντικείλθων δὲ τοῖς ὁ φρῶτος Κωνσταντῖνος ὁ Θεοδώροκτος τῦ τὸ Βρυεννίε, ἀλισκόμενος, καὶ φοῖς αὐτὸν αἰχμάλωτος γίνεται, ἀπὸ ὑψδόξε ᾗ γένες ἐπισημότατ, ᾗ δὶν λαμπρότητ καπαφανὴς γινοκόμβος. παραφαθὲν δὲ ὡς εἰς τ' ἄτιμον ᾗ ἀγενῶν. ᾗ μὲν δὴ σωματικὸν τιμωρίαν ὑπῆρχ, κατ' τὸ γε ἐπὶ δόξος ἰῶ τοῦτων παθὼν ἐβξ προκηρυκτὸς ἐχθρὸς ᾗ μάχας κυραλπάς. φυγαδεθεὶς δὲ πρός τινα τῦ Μακεδονικῶν πόλεων, μετ' ὀ πολὺ τῦ χρόνῳ ἐλευθερώγνετ. τὸ δὲ τὰ βασιλικὰ παράσημα ἐν Τραϊανοῦπολει περιβαλέσθαι τὸν Βρυέννιον, καὶ ᾗ ὑρμίαμ ᾗ τ' ἀναρήνειν δίξασθαι, ὡς ἀγαθὸν οἰωνὸν οἱ σωτικώτεροι ᾐχεῖροντες ἐλογίζοντο. ᾗ δὲ Τραϊανὸς δὲ αὐτὸν ὡς ἐπὶ τῇ ὀνόματι τῶ βασιλέως Τραϊανοῦ ᾠκοδόμηται, ἐπ' ὀνόματι δὲ τῇ μεγίσταν τινὸς Τραϊανοῦ καλομένου γενέου τυτωικαῦτα κατὰ τ' χάρα καὶ κατὰ ᾐσχῦν, ὃν ὁ Καῖσαρ Τραϊανὸς διὰ τὸ πτάϊσμα τῶν ὀφθαλμῶν ἐτήρκτων. ἐπὶ Πέρσας δὲ διῶν, ἐνταῦθα ὕπορ

A mam noctis vigillam, usque ad Chalcedonem & Chrysopolim, & regia palatia in Blachernis, quod optimum omnibus visum est augurium, ita ut vaticinarentur quidam a splendore Luciferi facem ad regiam accessisse. Quum autem Byzantium profecisceretur, aliera quædam male cogitata rebellio Occidentem exagitavit. Nicephorus enim Bryennius præfes adminiſtrans Dyrrachii Duca- *Edit. Paris.* tum ipſo abdicatus, ſibi Imperatoris *pag.* 858. nomen vindicavit: & militibus qui ibi erant, miniſtris atque adjutoribus uſus, inde egreditur, & ad Adrianopolim feſtinabat; nam Germinius ejus frater inſtructas quaſdam Occiden-

B tis copias ad ſperatas inſidias cum Barangorum & Francorum haud mediocri multitudine, adduxit, ut cum fratre conſpiraret; & ſecum ejuſdem quoque urbis præfectum, cognatione conjunctum, & auteqoam ad Adrianopolim perveniret, celebratum & declaratum ipſum Imperatorem prius ſcripſit. Imperator vero mollius ac ſegnius rebus gerendis intentus, (niſi enim hoc fuiſſet, facile ipſum Bryennium debellaſſet,) & proprium exercitum habens eorum quos nominant immortales, & alterum haud ignobilem e collectitiis viris coactum

C facile potuiſſet cum omnibus ſuis prius eos invadere, qui eraut Adrianopoli, deinde etiam Bryennium ipſum. Verum, ut dictum eſt, ſegnioreм ſe præbens, & illum exſtulit, & ex parvo magnum fecit, & ſibi nego la conflavit. Nicephorus enim præfes regius & ſucceſſor miſſus Theſſalonicæ cum ipſo congreſſit, ſi decenter rebus uſus eſſet, facile ipſum in principio defectionis debellaſſet: quum vero ad Trajanopolim perveniſſet, ibi cum fratre Joanne & Francis, qui Adrianopoli erant & Macedonibus, &

D reliquo exercitu ſecum conſpirante congreſſus eſt. ubi etiam regia indulitur inſignia, omnibuque jurantibus, & horribili fœdere confirmatis, ita celebratur laudibus multis, multoque ſatellitio ſtipatus Imperatoris modo ſe gerit, & Adrianopolim multo cum honore ſe recepit, & obſervantia, obviam illi prodeuntibus ſuis tribubus, eo quod ipſum ex animo colerent, & obſervarent. egreſſus autem contra quoſdam Bryenni præfes Conſtantinus Theodorocanus capitur, & ad ipſum captivus ducitur, vir clarus, & genere nobiliſſimus, vitaque ſplendore illuſtris, ſed neglectus ſuis ut ut quidam ignobilis, & obſcuro loco natus, nomen ullum corpore ſuppilcum ſubivit, quamvis exiſtimaverit id paſſurus proper ſuperiores inimicitias & pugnas capitales: Verum miſſus in

E exilium in quamdam Macedonicam urbem, haud multo poſt naturæ debitum perſolvit. quod vero regia inſignia in Trajanopoli indutus fuerit Bryennius, ibique declarari & celebrari ſe permiſerit, haud bonum augurium prudentiores exiſtimabant *pag.* 859. Hæc enim Trajanopolis, non Trajani Imperatoris nomine condita fuit, ſed nomine cujuſdam ex primatibus Trajani vocati, generoſi eo tempore viri, tum manu, tum animo, quem Cæſar Trajanus ob neſcii quam offenſionem, luminibus privavit. & in Perſas proſi-

clicens, hic eum primus conſpexit, A quod ſpectaculum admodum dolens, recordatus expeditionum & virtutis illius, eodem in loco urbem conſtrui juſſit ad indelebilem viri memoriam. Hac igitur de cauſſa prudentes viri fatum haud bonum augurium cenſebant. attamen Bryennius ignorans decretum, casus eſt enim futurorum eventus, res aggreſſus eſt. Rædeſtus quoque eadem cogitavit opitulante ſibi cognata urbe Batatzænæ: nam Rædeſtini adverſus Panium profecti, coegerunt ipſum quoque Bryennium celebrare. quum vero ſuum fratrem eo honore afficiſſet, ut eſſet Curopalates, & alios omnes habita ratione propriæ ipſorum dignitatis, exiſtimavit ſe formidabilem ad urbem regiam propter miſſum fratrem adventurum. cui quum traditiſſet haud mediocrem exercitum, ſperabat fore, ut quando clives Imperatorem & Logotheram ita oderant, ut adverſus ipſos ſtrenue ſe gererent, ſibi ipſi conſentirent, & intra urbem ſe cum aliqua conditione reciperent, & ita fine metu ad ipſos cum apparatu regio adventarer. verum multum a propoſito conſilio aberravit: nam tametſi Heraclæam incederat, & plures ex iis, qui ibi erant, interfecerat (quod paulo ante feceſſerat præſes Alexius Comnenus, qui in Selymbria commorabatur.) Verumtamen regiam urbem incolentes nequaquam Bryennii adventu deterriti ſunt: accedentes enim ad murum Blachernarum levia prælia quædam fecere, & repulſi tranſiere ſancti Panteleemonis pontem, & quæ ibi erant omnia igni combuſſere. quumque nihil memoratu dignum geſſiſſent, inde reverſi ſunt. ipſe cum duabus legionibus ad Athyram ſe conſert, reliquum exercitum in hyberna diſtribuit. In tantis autem malis verſans Imperator, vix recordatus eſt Ruſelii qui adhuc in carcere vinctus detinebatur, & ad Botaniatem tranſfugere conatus erat. Igitur eductum ipſum e cuſtodia, omnique honore affectum, multa remiſſione ac blandis ergea illum uſus verbis, ad prælium contra Bryennium incitavit, & perſuaſit ut a muris cum iis Francis, qui cum Briennio eſſent, colloqueretur. ſed ubi non perſuaſit, ad Brienii fratrem in Athyra commorantem, cum exercitu proficiſcitur. Duce exercitus præfide Alexio Comneno, cum iis militibus, qui in regia urbe erant, jurejurando ſacrolandco prius fide data, & ſimul per mare miſſis adverſus ipſos Roxolanorum navigiis, ipſiſque peditibus ad Athyram feſtinantibus. verum occeptum illi re cognita fugere, quumque vellent perſequi, ii, qui cum Ruſelio erant & Comneno, & hoſtium plures occidere: non habuerunt milites ſibi dicto obedientes, eventum rei pertimeſcentes. cecidere autem ex Macedonibus plures, & vivi haud pauci capti ſunt, & præda multa capta: & vehiculum præfini coloris quod Curopalatæ erat: qui etiam fugiens Rhædeſtum pervenit: Patzinacæ autem cum haud exigua manu Adrianopolin invaſere, quam circumfidentes, quoſdam per regionem miſere, qui oprima quæque ipſius loca vaſtarunt, virorum cædem facientes, & animantium abigentes infinitos greges, neque illius

Edit. Paris. pag. 860.

ἐνίσασαν πράττειν. πεμφθέντος δὲ τῷ Θέᾳ γενόμενος, τῶν στρατηγημάτων ἧς τις ἀνδρείας ἀπεμνημόνευε, ἐν αὐτῇ τῇ πόλῃ τέλει ἐκέλευσε πολίσαι εἰς μνήμην ἔλκυσιν τὸν ἀνδρός. διὰ ταῦτα γοῦν οὐκ ἀγαθὸν οἰωνὸν οἱ ἐγχέφαλοι τὸ γεγονὸς ἐλογίζοντο. ὅμως δ' οὖν τὸ ἀποτέλεσμα ὁ Βρυέννιος ἀγνοῶν, τυρλὸν γὰρ τὸ τῶν μελλόντων, τὴ φραγμάτων ἀπτέσχετο. ἐφόρησε δὲ τὰ αὐτὰ Ραιδήστῳ συμπραγεῖ τ συγγενεῖ αὐτῷ τ Βατατζαίνης· οἱ γὰρ Ραιδήστινοι ἐς κατὰ τὸ Πανίου ἐκφορμικόντες, ἐβίασαντο αὐτὸν ἀγαγορύσαι τὸ Βρυέννιον. τιμήσας δὲ τὸ ἑαυτὸ ἀδελφὸν Κυροπαλάτην, ἧ τὰς ἄλλας ἅπασας ἀπολάγως τῇ ἀξίας ὁ εἰκείας καπασάσεως, φοβερὸν ᾠκὸς τὴν βασιλίδα δὶ Αποσύλλ τὸ ἰδίᾳ ἀδελφὸν φαίνεσι ὑόμενος. παρασὰς ἧν αὐτῷ στρατὸν ὐκ ὀλίγον, ἐν ἐλπίσιν ὢν, ὡς ὑπεσπερὸς πολίται ἢ Δογοθέτου δι' ὀργὴς ἧ μίσος ὐκ ἀγωνὶς ἔχωσι, προσεξέουσί τε αὐτῷ ἔ προσδέξονται σωὶ ὁμολογίαις ἐντός· καὶ ὕπως ἀσφαλὲς ἐπεροπόσει τὸν αὐτὸς ἐν ὑπομασίᾳ βασιλικῇ· ἀλλὰ πολὺ διήμαρτε τῷ σκοπῷ· εἰ γὰρ ὁ γλυκ Ηράκλειαν ἐβίκνει, καὶ πολλὰς ἀσείλε ἢ ἐν αὐτῇ, ὑποχωρήσαντος ἐναγχος τὸ φοβέδρυ Αλεξίου τὸ Κομνηνοῦ, ὃς ἐν Σαλυβρίᾳ ἐφιδρύσατο. ἀλλ' ὅμως οἱ τὸν βασιλέα οἰκοῦντες ὐδαμῶς πρὸς τὸ ἐπεροπόσειν τῆς τὸ Βρυεννίου στρατιᾶς κατεπλάγησαν· παραγινόμενοι γὰρ ἐκροβολίσαντο χῇ τὸ τοίχος τὴν Βλαχερνῶν, καὶ ὑποκρυβέντες ἐπρωιλήσησαν ἢ τὸ ἁγίου Παντελεήμονος γέφυραν, ἔ τὰ ἐκεῖσε πάντα πυῤ κατελυμήναντο, ἧ ὑδὲ ἄξιον λόγου πεφραχότες, ὑπέρεμαι ἐκεῖθεν· αὐτὸς μὲν δὺο τάγματα λαΐδων τῆ Αθύρᾳ ἐπεροπτᾷ, τὸν δὲ λοιπὸν στρατιὰν εἰς παρασκευασίαν ἀπέσελλε· ἐν ποσὶν δὲ κακῶν γινόμενος ὁ βασιλεὺς, μόλις εἰς μνήμην ἦκε τὸ Ρασελὶ φυλακῆ ἧ δυσμοὶς ἐνε σωκλυόμενε, ἧ τῷ Βατατζάτῃ αὐτομολήσαι ἐπιχειρήσαντος. ἐξαγαγὼν οὖν αὐτὸ τῆς φυλακῆς, καὶ πάσης ἀξιώσας τιμῆς ἧ ἀπόσους, ἧ πολλοῖς ἐπαγωγοῖς ἧ θηλκπείοις χρησάμενος ῥήμασιν, εἰς τὸν κατὰ τὸ Βρυεννίου παρατάξεις ἐξερέθισεν· καὶ ἀπὸ τῶν τειχῶν πὸς σωὶ τῇ Βρυεννίῳ Φράγγους διαλεχθῆναι παρέσκευε· ὡς δ' οὐ πέισεν, ἐπεστρατεύει τῷ ἀδελφῷ τῷ Βρυεννίου ἐν τῇ Αθύρᾳ ἔζητεβόντε, στρατηγοῦντος τὸ φρούρου Αλεξίου τὸ Κομνηνοῦ μετὰ τῶν ἐν τῇ βασιλίδι στρατιωτῶν, ὅρκοις ἀσφαλεῖ πρότερον τὰ πιτὰ δεδωκώς, σωμπογελίτων δὲ Σαλάσσης καὶ Ρωσιῶν πλοίων κατ' αὐτὸν· ἀλλ' ἐκεῖνοι δὲ πεῖρ κατασκέψαντων εἰς τὸν Αθύραν, ἀλλ' ἔφδασαν προγόντες ἔζφρεῦν· ἐπειδιώξαι δὲ οἱ πιεῖ τὸν Ρουσέλιον καὶ τὸν Κομνηνὸν βουλόμενοι, ἧ τῶν στρατίων σφᾶλα πολλοὺς, ὐκ ἔφευ πειθομένους τοὺς στρατιώτας· διὸ ἐπὶς τὸ ἐκβοεῖμβρον· ἔπεσον δὲ τῇ Μακεδόνων πολλοὶ, καὶ ζωντὶς ὐκ ὀλίγοι ἁλῶναν, καὶ λαφυραγωγία πλεῖρ ἔπλω· καὶ τὰ ἁμάξια τὺ Κουροπαλάτου ὀχήματα· ὃς καὶ φθὰν ἀφικνέται εἰς Ραιδέρ. οἱ δὲ Πατζιναῖκοι μῦ πλήθους ὐκ ὀλιγίσου τῇ Αδριανοπόλει ἐπιφάνεσαν· καὶ τούτῳ πεμπεθέντες, τινὰς κατὰ τὴς χώρας ἀπέσελλαν, καὶ τὰ πούπς πάλλισα ἐλωβήσαντο, φόνου μὲν ἀνδρῶν ποιπεμίδου, ζῶων δὲ ἀγέλας ἀπείρους ἐλάσαντες, ἧ ὑδὲ τὸ φόος

B

C

D

E

εἰδὸς παραλιπόντες κακόσιτους· ὁ δὲ Βρυέννιος ὑπὲρ σωωδίκας τῷ χρυσᾷ δόσει ἓ ὑφασμάτων ὑπουχορίσας παρασκάσας αὐτὰς, ἠρωτολόγει, πῆς ἰδίας γαμετῆ τρόπῳ τὰ κατὰ σκοπὸν μὴ βλαπτούσῃ φροδυμίας. Ἐπεσελεὶς δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτῦ Ἰσάκιος εἰς τὰ τῆς Κυζίκυ Χερρόνησον, ἐπειρᾶτο τῆς ἐγχωρίους ὑπαγαγέσθαι. ἐπιτυχὼν δὲ αὐτῦ ὁ Ρουσίλιος, κατὰ κράτος αὐτὸς ἐτραπώσατο. ἐνταμεῖνε Μαρτίῳ μῆνὸς τῆς ἀ. ἰνδικτιῶνος. τῶ δὲ πατριάρχᾳ Ἰωάννῃ τῷ Ξιφιλίνῳ κοιμηθέντος, ἐφ' ᾧπερ τῶν ἀγῶνα λέξειν μεταθυμίνη, ὁ βασιλεὺς ἕτερον ἀφυχειρίσατο, ᾧ τῆ τῆς συγκλήτυ, ᾧ ἕ τῆς ἐκκλησίας, ἠκ ἄλλων ὠδίνα τῆ Βοζαντίων, τῆ ἐκ τε λόγυ ᾧ ἀφελείας ὁμωμασν ᾧ πειρωνόμων, Κοσμᾶν δὲ τίνα μοναχὸν τῆς ἁγίας μὲν πόλεως ἀρτικομῆσαν, μεγίστῃ δὲ τιμῇ παρὰ βασιλέως τιμώμενον, ᾧῆ τῶν ἐπιφέπεσθαι αὐτῷ ἀρτιλῶ. ἐπ γὰρ ᾧ τῆς ἐξωθεν σοφίας ἀγωνες ἰῶ ἓ ἀμώτες, ἀλλ' ἀφετὰς ποικίλως ἐνωρᾶζετο. διὸ ᾧ πάντων ὑπερέβων, αὐτὸν καθίζει ὑπὶ τῆ ὀίκεων τῆς ἐκκλησίας. ὁ δὲ Βοτανειάτης τὰ καθ' ἑαυτὸν ὧδ ἐξετιθέμενος, ᾧ φησὶ τὸ φροκείμενον ἔργον ὁ αὐρίσ ᾽ατο, ἐπιμαζόμενος, πάντας, ὅσοι ποτὲ ἐρατείας μετεπορίσαντο, φροσκαλεσάμενος, τάγματα ἐκ πάντων συωλεγόντο, οἷς ᾧ χρημάτων διασμὴ, ᾧ ἀξιωμάτων πειωπῆ, τὰ ἀμέλεμνον, ᾧ φῆς τὸ φροκείμενον ἐπῆρωσε φρόθυμον. ὧν ἀκουσάντες, ᾧ οἱ τῶ Νικαέων πρὸ φῆς βασιλέα ἐσαλπίσε, παμπληθὲς αὐτῷ φροσφοίτησαν αὐτόμολοι, ᾧ τῶ πόλιν ἀμαχεὶ φροδώσαντες. σωωρτάσαν δὲ ᾧ Τυρκικὸν ἐρατὸ ἀξιόλογον, ᾧ καθηγεῖτο Κυτλιμίς· ἐκεῖνος ὁ πεμπόντος σωῒ υἱσὶ πέντε. τύτῳ προστιτιμεσαμένος, προτυνεῖς μὴν τῇ Σελτάνῳ τυγχάνοντας, ἓ ἀντιπομπὴν μὲν τῆς Περσικῆς ἀπασης ἐπιπρατείας, ἀδιωτάσαντας δὲ πρὸς ἐκεῖνον μάχεσθαι, ᾧ ᾗ πάντ τῇ Ρωμαϊκῇ ἐπιδημησαντας, ὧτε κράτος ἐκείνῳ ἀντίθετον κτήσασθαι· μᾶλλον δὲ, εἰ δὲ παλεσθῆς ἐπεῖν, μάχλυ συσκαμένης πρὸς τὸν Σελτάνον, ᾧ πρὲ τῆς ἄκρας ζυγομαχησώσας ἀρχῆς, κρ' ᾽ τόπον, ὃς καλεῖται Ρίας, ᾧ ὧδ συρρίγνυθαι μελλόντων ἕ στρατόμενων, εἰς ὅπα πίπτει τὸ πρᾶγμα τῇ Χαλιφᾷ, ὃς παρ' αὐτὸς ὢν ἐσοθῴῳ τιμάται τιμῇ. κἀκείνος αὐτίκα καπερρονήσας πασπεύχει ἓ ἴδως· ᾗ ὧ ἐφείτο αὐτῷ προβαίνειν τῆς ἰδίας καπχωρήσεως. παχὺς ἐλάτας εἰς τὸ Ρὶ παραχίνεται. ᾧ πρὸς παρατάξεις ἤδη μελλόσας συρρίγνυθαι μίσος ἔας, τὰ πρὸς ἐρίμιλλυ αὐτοὺς διγνωσν, ὑπὶ συμφέροντι μὲν ἕ Περσῶν ᾧ ἀὐτ ἀρχῆς, ὑπὶ κακῷ δὲ τῆς ἕ Ρωμαίων ἐπικρατείας ᾧ εξυσίας. λόγων ὧ ἄφορον κπιδύνων ᾧ λοχδύτων, τελδάτιον κρατεῖ τὸ δόξαν αὐτῷ κοιῃ λυσιτελές· ὧτε ἕ μὲν Σελτάνον ἀρχειν ᾧ Περσίδος ὑπιρ ᾧ ὁ πατὴρ αὐτὸ· τὸς δὲ περὶ ἕ Κυτλιμὶς λαβόντας δύναμιν παρὰ ἕ Σελτάνῳ ᾧ συγχρησα, ᾗ ἕ Ρωμαίων χώρας ὑποπὶς πειρατοισασθαι, ᾧ ἐχειν εἰς ἰδίαν χώραν ᾧ ἐξωσθεν ᾧ βασιλείας, ὧτε μηδὲν ὑπηρκέειν ἀλλήλοις. ᾧ ὑπὶ τῇ τοιαύτῃ ὑποθήκῃ ᾧ διαιτήσει ἕ Χαλιφᾷ ἐβρύνται μὲν ᾗ μάχη, ᾧ ὁ ἐρατὸς ὑπουχωρεῖ, ἓ πᾶσα ἐ ἐις ὑποθορυβεῖται, χαὶ τὰ τῆ Ρωμαίων καταδυλωθῆ ἐαυτοῖς ἀπήρξατο. πάνυ ὖυν προ-

Curopalat.

A generis vexationem ullam prætermittentes. Bryennius autem fœderibus & auri largitione, & fragulorum, efficere studens ut ipsi fecederent, a suis argentum exigebat, omnino cupiens a proposito consilio non aberrare, missusque frater ipsius Joannes ad Cyzici Cherronesum, conabatur indigenas ad se adducere: fed incidens in ipsum Rusellus per vim eos fugarunt; principio Martii menfis Indictione prima. Sepulto autem patriarcha Joanne Xiphilino, & ad damos æternas translato, Imperator alium delegit, non ex fenatorio ordine, neque ex ecclesia, neque ullum alium Byzantiorum, sive eloquentia, sive rebus B gestis clarorum & celebrium: fed Cosmam quemdam monachum, qui a tanta civitate venerat, & in maximo honore apud Imperatorem habebatur, propter virtutem, qua præditus erat: nam tametsi externæ sapientiæ expers erat, & illius mysteria minime gustaret, attamen variis virtutibus eliteresebat, quaspropter omnibus aliis neglectis, ipsum ad ecclesiæ gubernacula collocat. Botaniates vero bene compositis iis rebus & ad propositum opus, quod disfuerat, paratus, omnibus quicumque umquam militiam professi fuerant, ad se accersitis, legionez ex iis coegit: quibus & pecunias & dignitatum insignia elargitus, etiam ne- C gligentes ad propositum opus promptos reddidit, atque alacres. Quibus auditis illi etiam, qui ab Imperatore missi fuerant, ut Nicæam custoditent, cum omnibus copiis ad ipsum transiugere, *Edit. Paris.* & urbem fine pugna dedideruut: coegit item Turcicum exercitum idoneum, *pag. 861.* cujus dux erat Catlumus ille celebris cum filiis quinque. Hos ubi conciliavit qui Sultano cognatione conjunctí erant, & studebant fibi vindicare omne Perficum Imperium: fed haud poterant erga illum pugnare. & idcirco ad Romanorum regionem advenerant, ut parem ad illi refistendum potentiam nanciscerentur. magis vero, si vera dicere oportet, pugnam adverfus Sultanum confiantes, & de toto D Imperio contendentes in loco, qui Rheas vocatur; jamque confiictu exercitibus, ad aures accidit Chaliphæ factum, qui apud ipfos eodem æquali honore, quo Deus celebratur: & ille dattim Ipreto omni fastu & more (non enim concedebatur ipfi extra propium hofpitium egredi) celeriter Rheas pervenienus diverit, & acies jam conGressuras, in medio ftare, ad eorum hortatus eit pro utilitate quidem Perfarum, & ipforum Imperii, malo vero Imperii & potentiæ Romanorum: variis enim fermonibus ultro, citroque habitis, ad extremum vicit id, quod el E comiter utile vifum eft, ut Sultanus. Perfide potiretur, cujus etiam pater dominus fuerat. ii vero qui cum Carlumo erant, acceptis copiis & auxiliis a Sultano in fuam poteftatem Romanorum regionem redigerent, & haberent in propriam regionem poteftatem & imperium, ita ut nullo fe mutuo convitio afficiant. tali admonitione, ac fuafu Chaliphæ, dirimitur pugna, & cecidit exercitus, omnique contentio propulfatur. & Romanorum loca fibi in fervitutem fubjicere cœperunt. F

Hos igitur quum sibi adciviſſet, cum idoneo exercitu pro imito fecum fœdere feſtinabat, & imito itinere ad Nicæam contendebat. Ingens autem numerus ex Megalopoli ad ipſum quotidie confluere. & quod dictu eſt incredibile, ne Turci quidem ipſi impedimento fuere, immo potius cum reverentia quadam & obſervantia comitabantur, & Regina urbium, & omnes ipſius principes, quique magiſtratus gererent, quique in ſuburbanis & vicis erant: quin etiam eccleſiæ proceres in unum convenientes, ad celeberrimum Dei verbi Sophiæ templum, nuper imminentibus Epiphaniis Annunciationis B. Mariæ, declarant imperatorem Botaniatem, præcedente his Patriarcha Divinæ urbis magnæ Antiochiæ nomine Æmiliano & Metropolita Iconii, ipſiſque omnis clerus conſenſit, & lenatus & omnis fe-

Edit. Paris. pag. 362.

re civitas; & diviſi per tribus, qui erant in republica illuſtres, & legionum præfectos declarant, & ordines inſignes conſtituunt, & palatiis derepente potiuntur. militeique diſponunt, qui Imperatoris Michaelis milites expellant, pretio mercenarios debellantes: capiunt autem Imperatorem Michaelem, qui ad palatia in Biachernis fugerat cum Auguſta Maria ex Alanis, ſuoque filio Conſtantino Porphyrogenito, & ad Monaſticam vitam traducunt ad Studii monaſterium, cum vili jumento tranſmiſſum, quum annos ſex imperaſſet, eodem labbato quo a fidelibus miraculum Lazari celebratur. & inſtituunt præfectos qui continenti Imperent, quinetiam Dyrugarium claſſis creant.

NICEPHORUS BOTANIATES Imperator.

Quum in hoc ſtatu præter omnem expectationem verſarenteur res urbis, & Imperator abdicatus eſſet Imperio, Botaniates fiducia plenus Byzantium contendebat, quali ſine ſanguine acceptura ſummum Imperium. tametſi ipſe ad pugnas & præilia paratus erat, & milites, quos habebat cohortabatur, ut prompti ac parati eſſent. Nicephorus autem Logotheta, & ejus morum ſtudioſus David, ad veſperam erupere, & ad Ruſellium in Heraclea commoorantem perveniunt, & Deo ſacrificia in quibus gratias ageret de hoſtium victoria peragentem. cives vero quum tribus diebus palatia ſine Imperatore ſervaſſent, litteris Botaniatem ut quam celerrime veniret, urgebant: qui etiamy adhibita celeritate Pranetum perveniſſet, unum ex iis qui cum ipſo erant, virum generoſum, & ſtrenuum in rebus gerendis miſit, Borilum ſuum familiarem, qui palatia occupavit, ac paulo poſt ipſe quoque ingreditur eadem magna tertia die, & Patriarchæ manibus Imperatoris diademate coronatur, omneſque ſuos donis & poſſeſſionibus proſequeurs atque honoribus, & Turcos item ad Chryſopolim commorantes benigne amplexus, alias res ad Imperium pertinentes aggreſſus eſt omneque publicum æs alienum ſuſtulit radicitus, non præſcripto aliquo tempore, ſed comprehenſis ſimul omnibus temporibus, ita ut neque nomen ipſius aue memoria reperiretur: Sed quum Bryennius foris res Occidentis perturbaret, & commoveret, mittitur ad ipſum ab Imperatore legatio, quæ denuntiaret ut a temerario incea-

A σπουδαιοτάτῳ, μετὰ στρατιᾶς ἀξιολόγου ὡς ἐπὶ σωτῆρας ὑποδεχόμενος, μεθ' ἑαυτῆς συμπέμψαντα. ἧς πάσῃ ὁδῷ ἀρξάμενος, ἐχώρει ἐπὶ τὴν Νίκαιαν. πολὺ δὲ πλῆθος τῆς Μεγαλοπόλεως ἐκάστην συμπίπτον ἀφῆς αὐτοῦ, ᾗ τὸ δὴ παράδοξον, ὅτι μὴ οἱ Τοῦρκοι ἐμποδὼν αὐτῷ καθίστατο. φοβούμενοι δὲ μᾶλλον σφ αἰδοῖ. Ἐ σιβόμενοι. ᾗ βασιλεῖ δὴ τῇ πόλων. Ἐ πᾶν τὸ ἐν αὐτῇ ἐξαίρετον, ὅσον τε ἐν ἀρχουσι, Ἐ ὅσον ἐν ἀστικοῖς Ἐ δημοτικοῖς, ἀλλὰ μὴν Ἐ τὸ τῆς ἐκκλησίας ἄνωθεν ποιῆ συμπλοῦσαι, εἰς τὸν πανήγυρον τῆς τοῦ Θεοῦ λόγου Σοφίας ναόν, ἄρτι τῇ τῶ διαγγελισμοῦ τῆς Θεομήτορος Ἐπιφανείων ἑορταζόμενον, ἀναγορεῦσαι τὸν Βοτανειάτην Λυτοκράτορα, ἀφοῦ ἱερώτατος πατριάρχης Βασιλείων μεγάλης Λντιοχείας, τῷ ὀνομαζομένῳ Λιμιλιανῷ, ᾗ τῷ Μητροπολίτῃ Ικονίων. συμφώνει τε πᾶς ὁ κλῆρος αὐτοῦς ᾗ ἡ πόλις ἁπλῶς ἅπασα. ἐφ' ἑκάστης δὲ διαιρεθέντες κατὰ φυλείας οἱ τῆς πολιτείας ὑπάνυμοι, συμπεμπάρχας τε ἀφορίζουσι, ᾗ λόχους ὑπερασπίσεις συνιστῶσιν. κινοῦσι δὲ ᾗ τὸν ἀσκεπῶν ἐξ ἑῴου, Ἐ στρατώτας ἐρίζουσι, τὸς τῶ βασιλέως Μιχαὴλ ἐκδιώξαντας, πολέμῳ τε μιθοφορικὸν καταγωνισάμενοι. καθαιροῦσι δὲ ᾗ τὸν βασιλεύοντα Μιχαὴλ φυγόντα εἰς τὰ τῶ Βλαχέρνας ἀνάκτορα σὺν τῇ Λὐγούστῃ Μαρίᾳ τῇ ἐξ Λλανῶν ᾗ τῷ τότε παιδὶ Κωνσταντίνῳ τῷ πορφυρογεννήτῳ, ᾗ ὡρὸς τὸν μοναχὸν μεταλλάττουσι βίον, τῇ τῶ Σπουδίου μονῇ ὑποδύσας τὸ ὑποζύγιον παραπεμφθέντες μονῇ, μοναρχήσαντα χρόνους ἓξ, Ἐ αὐτῇ τῷ σαββάτῳ, ᾧ ἡ ἁγία Λαζάρου Θαυματουργία παρὰ τῶν πιστῶν ἑορτάζεται· ἐφ' προεστῶσιν ἀρχὰς τὰς τε ἐπὶ ξηρᾶς, ἅπαξ μὲν ᾗ τῆς Θαλάσσης ἀρσυγχάσουσι τὸ φύλα ἀφορβαλλόμενοι.

Οὗτοι δὲ τῇ κατὰ τὴν πόλιν φραγμὸν φερομένων παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν τὰ τε βασιλέως καθαιρεθέντος, ὁ Βοτανειάτης πεποιθὼς ἐχώρει ἀφ' ὁδοῦ τὸ Βυζάντιον, ἀναίμακτον ὥσπερ ἀπολαμβάνων τὴν ἀρχὴν τῶν Λυτοκράτορος, εἰ ᾗ αὐτὸς πρὸς μάχας ᾗ πόλεμις διατεθῆκτο, ᾗ τὸ ὑπ' αὐτὸν στυμπρόπεν στρατιωτικόν. ὁ δὲ Λογοθέτης Νικηφόρος, ᾗ ὁ τῶν ἐμοιτόρτος Δαβίδ, ὡφὸς ἑσπέρας ἐξωρμήκεσαν, ᾗ καταλαμβάνουσι Ρωσέλιον ἐν Ηρακλείᾳ συλλέξιμον, ᾗ τὰ τῆς τῶν ἀστρατιῶν νίκης τῇ Θεῷ χαριστήρια θύουσι. οἱ δὲ τῆς πόλεως ὑπὲρ τελευτὴν ἡμέρας τὰ ἀνάκτορα ἄπρ βασιλέως σωτηρήσαντες, γράμμασι τὸν Βοτανειάτην διανεῦναι Ἐ ἐλθεῖν ταχυτάτην ἐσπούδον. αὐτῷ δὲ εἰς Πραίνετον ἀφικομένῳ, ἔνα τὸν σὺν αὐτῷ ἀνδρα γαμαιὸν ᾗ δραστήριον ὑποστέλλας * Βορίλον τὸν ἑαυτοῦ δυ- * al. Βορίλον, κράτει τὰ ἀνάκτορα. μετ' ὀλίγον δὲ ᾗ αὐτὸς εἰσεῖσι κατ' αὐτὸν τῶν μεγάλων τειχῶν, ᾗ ταῖς τῶ πατριάρχου χερσὶ τῷ βασιλικῷ ταινιοῦται διαδήματι. φιλοτιμησάμενος δὲ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἐν τῷ δώρος ᾗ κτήμασι ᾗ ἀξιώμασι, ᾗ τοὺς Τούρκους δὲ ὁσαύτως ὑπὸ τῶν Χρυσοπόλει φιλοφρονησάμενος, τῇ ἄλλων φραγμάτων τῆς βασιλείας ἐφῆψατο. πάσας δὲ τὰς δημοσιακὰς ὀφειλὰς ῥιζόθεν ἀπέτεμεν ᾗ μετὰ προσδιορισμὸν, ἀλλὰ συλλαβὼν πάντων τῶν χρόνων ὁμοῦ. ὡς μηδ' ὄνομα τούτων ᾗ μνήμιν ὑφίστασθαι ᾗ μνημονεύεσθαι. ἐπεὶ δὲ ὁ Βρυέννιος ἔτους ὢν τὰ τῆς ἑσπερίας ἐνύκα καὶ συμπλόκει, σὺλλεται φοῦς αὐτὸν πρεσβεία βασιλικὴ ἀπαγγέλλουσα, μεδι-

ὃαι μὲν τὸν ἄλογον ὁρμὴν, ἢ δὲ τῷ Καίσαρος λα- A
βόντα τύχλω ϛῆναι τλὼ ὄρεξιν. ἐπεκύρου δὲ ἢ πὰς τι-
μὰς τοῖς σωὶ αὐτῇ ὑποσαίσασιν. ὁ δὲ ἀτεγκνὸς ὢν ἢ
ἀπράμων ἢ ὑπερφανος, ἢ τῆς βασιλείας μὴ ἐξιςάμε-
νος, μηδὲ τῶν πρωτείων παραχωρῶν, οὐ γὰ ὢν νύ-
ερος· ϛίλλεται ἢ δλότερα φρισβεία πρὸς αὐτὸν, ἢ
γίγνεται ἅπρακτος. ἐπὶ πάντη δὲ ἢ τρίτα πρισβεία φοι-
τᾷ, ϛαλέντος Ρωμανοῦ πρωτοπρόεδρου, ἢ μεγάλου ἑται-
ρεάρχου Στραβορωμανοῦ. ὃ δ' ἐκείνῳ ἔων δ' ϗκτει,
μᾶλλον μὲν ἔων ἢ τὸν ἄνδρα ἀτίμως δ' ϗκτει, ἢ ὑδ'
ὡς ἐκ βασιλίως, ἀλλ' ὑποστρατήγου τινὸς ὑποσαλέντα,
καί τοι ἱερὸν ὄντα σῶμα ὁ πρίσβυς λελόγιται ἢ παρὰ
τοῖς ἀπίστοις αὐτοῖς, ὡς εἰρλῶς μετέπης, ἢ διαλλά-
κτης τῶν μαχιμένων, Ϛ πολεμικὰς περιτάσεις ὑποτοβῶν· ἔπειτα δὲ τλωὶ αὖτα ὑπὸ πυπομάτι ἢ ὁ τῶ Βρυεν- B
νίου σκλωὶ, τῷ ὀρόφου παύτης παραλυθέντος ἀρὰ
ταις χερσί. γίγνεται δὲ ἢ ἔκλειψις τῆς σελλίνης, ἅτις
εἰς αὐτὸν ἐπίσκηψεν· ἐπεὶ ἢ πυρίκασιν ὡς ἐπίπαν
τὰ τοιαῦτα τερατοσκόπων καθαιρίσεις δηλοῖ, καθὼς οἱ
περὶ τλὼ τῶν ἀςέρων ἀδόλιχον μεταιόντα κατηγορέμε-
οι πρατύονται. ἐπαναθόντος ἔων τῷ Σβαβορωμανῷ,
ἢ τῆς φρισβείας ἀφάκτα μενούσης, ἔργων πολεμικῶν
ὁ βασιλεὺς εἶχετο, ἢ ἐπ' αὐτὸν σωίπαττε τὸ στράτευμα,
Ϛ θηρίων τλὼ ἄντα κατάλυσιν προηγόρευε. τὸ δὲ
φόρμον στοιχῖον τῶ ν'. ἀπλοῦ μόνον Ϛ ὐ διπλοῦ
τοῖς ταῦτα φοιβάζουσιν ἰσκοπεῖτο. ἢ δὲ ἢ στρατηγὸν
ἐπιςήσας ὑπὲ τῇ δ' πατριδῶν τῶν τωβελίσιμων Αλέ-
ξιον τὸν Κομνηνὸν, μέγαν αὐτὸν δομέσιον προβαλ- C
λόμενος, ὃς ἢ Ρωσέλιον δ' μαχάτως τὸ πειρ' ἐχωρώσατο,
κατὰ τῶ Βρυεννίου ἀρίσει, φρονήσει ἢ διανοίας στε-
θρότητι γεραρὸν, ἢ φρὸς πυθμένας πολεμικοὺς ἐρραῖόν
τε ἢ ἀπερπατύπτωτον. ὃς δὴ τὰς δυνάμεις ἀπειληφὼς,
κατὰ τῶ Βρυεννίου ἐβάδιζε, ἢ πρὸς τόπον Καλαβρίλω
ὀνομαζόμενον ἡγκατοίκει τὸν στρατὸν, ἐμαθε παρὰ
τῷ σκοπῶν, ὡς ὁ Βρέννιος ἐγγίζοι παστρατιᾷ τῆς
Μισωίας ἀπαστάς. ἢ αὐτίκα ὁ τωβελίσιμος Τέρ-
κους τὸς ἑαυτῷ ὑπολεξάμενος, ἀφιπέθαι μὲν ἄχει τῷ
Βρυεννίῳ ἐκέλδοτο, ἐπίδοξον δὲ ποιησάμενος μό-
νλιν, πάλιν ἐπαστρέψαι πρὸς αὐτόν. αὐτὸς δὲ λό-
χους ἐν ἐπικαίροις δτόμβοις, ἢ τὰ κατὰ τὸν στρατὸν ὡς
ἄριστον ἰδόκει ϕιλοξάμενος, ἦμνι τλὼ τῶ Βρυεννίου D
ἐπέλδσιν. ϕαίνων δὲ τῶν σημείων τὸν στρατόμά-
των ἀμφὸν, ἢ ἀλαλαξάντων ἑκατέρων τὸ ἐνάλιον,
πόλεμος σωίῆκτο κρατερός. ὡς δὲ ἑώρα ὁ Βρέννιος τῇ
ἑαυτῶ πυγμάπων τλὼ ἵππον, ἢ τὸ πθορυβημένον τῆ
σφαλερὸν, πὰς κρατίσας τῇ σωὶ αὐτῇ δυνάμεων συ-
τηλίνας, αὐτὸς δ' ἑαυτῷ τὸν ὑπὲρ τῶν ὅλων ἀγῶνα
ἐκρόμενον. ἀπεκρίσαντο δὲ τλὼ τότε ὁρμλὼ οἱ τῶ
βασιλέως. φιλοτιμεμένων δὲ ἀλλήλων περὶ τῆς
νίκης, κατάπληκτική τις ἢ μάχη ἦ φόβου με-
στὴ γίγνεται. ὁ δὲ Κομνηνὸς σωίθημα δὺς τῆς ἐν τοῖς
λόχοις ἡμφεῖται, ἢ τῆς ἐνεδρίας μεθ' ὁρμῆς βιαί-
ας εἰσβαλέῖν, ἔοπλῶ τῶ Βρυεννίῳ εἰργάσατο καπρὸν. E
ἐάλω μὲν ὄων ὁ Βρυέννιος ζῶν· ἔπεσον δὲ ἢ
συχνοὶ πὸν αὐτῷ, ἐάλωσαν δὲ οὐχ ἧττονες, ἢ μᾶλ-
λονοί τῶν ἄλλων φοίχοντες. ὁ δὲ Βρυέννιος λυθθεὶς,
τῆς τοσαύτης ὑπνοίας φόσιμος ἢ τῶν ὀφθαλμῶν ὑφ-
ῆσται πίρωσιν, πολλὰ μετελαυσάμενος τῆς δυσβυ-
λίας ἑαυτῷ. ὁ δὲ βασιλεὺς ἢ ἀγγελίαν δεξάμενος,
ᾗ Θεῷ ἢ τῇ αὐτῷ μητρὶ τὰς ὑχαριςίας ἀπέδω-

Curopalat.

peto deſiſteret, & accepta Cæſaris dignitate cupiditatem comprimeret: & eorum qui cum ipſo deſecerant, honores ratos eſſe comprobaret. Sed ubi adduci non potuit, & in propoſito permanebat, atque ſuperbus Imperio minime cedebat, neque principatu, cujus minime compos erat. mittitur item altera legatio, quæ itidem re infecta rediit, poſtquam etiam tertia advenit legatio, inſſo Romano primo præſide & magno Etæriarcha Struboromano, neque illam admittit, ſed potius hominem ignominioſe eccipit, non tamquam ab Imperatore, ſed quaſi a Ducis alicujus legato miſſum, quamvis ſacroſanctum corpus legati * habetur vel apud infideles ipſos, quaſi pacis proxenetæ, & pugnantium conciliatoris, bellicaſumque ſeditionum depulſor: tunc etiam fortuito cecidit Bryennii tabernaculum, tecto ipſius e manibus, quæ videri nequibant, everſo: accidit item lunæ defectio, quæ ad ipſum reſpexit; ſiquidem hæc conſuevere ut plurimum Tyrannorum everſiones præſignificare, quemadmodum illi, qui in Aſtrorum nugaci vanitate verſantur, declarant & vaticinantur. Reverſo igitur Struboromano re infecta, bellica munia aggreſſus eſt Imperator, & adverſus ipſum inſtruxit exercitum, ac fiduciæ plenus illius demolitionem prædicavit. celebratum enim elementum N ſimplex tantum & non duplex a vatibus ſpectabatur, atque etiam Docem præficiens unum ex illuſtribus Nobiliſſimum Alexium Comnenum magnum ipſum domeſticum declarans, qui Ruſelium ingenioſe prius ſubegerat, adverſus Bryennium mittit, prudentia & mentis ſtabilitate venerandum. & ad pericula bellica firmum & intrepidum: qui cum ſuis copiis adverſus Bryennium profectus, & in loco quodam Calabrya nomine quieſcere juſſo exercitu, didicit ab exploratoribus Bryennium a Meſeue profectum cum omni exercitu appropinquare. ſtatimque Nobiliſſimus Turcos a ſe delectos juſſit uſque ad Bryennium pervenire, ac tantum ubi ſe oſtendiſſent, ad ſe reverti. ipſe autem opportunis in locis collocatis inſidiis, inſtructoque ut ſibi optime videbatur exercitu, Bryennii morabatur adventum. Quam vero ſigna apparuiſſent utriuſque exercitus, & claſſicum clamore ſublam utrique ceciniſſent, ſcitum eſt acre prælium. quumque cerneret Bryennius ſuarum legionum cladem, & perturbationem atque periculum, aſſumptis ſecum optimis copiis, ipſe per ſe certamen de ſumma rerum ſuſtinebat, & ſtrenue munus obibat; cujus conatum Imperatoris milites propulſarunt. quum vero de victoria utrique ambitioſe contenderent, horribilis quædam pugna & metus plena, conflatu eſt. Comnenus autem ſigno dato iis, qui in inſidiis erant ut erumpentes in hoſtes violento impetu invaderent, auctor fuit ut Bryennius profligaretur. Captus eſt igitur Bryennius vivus, plures ex ipſius militibus occubuere, & haud pauciores capti, & qui ulli præſtabant. Bryennius autem captus tantæ dementiæ pœnas ſuſtinuit, oculorum amiſſionem, multum ſecum lugens ac conquerens de ſuo peſſimo conſilio. qua de re certior factus Imperator, Deo atque ejus

* Legati ſacroſancti.

matri gratiarum actionas perſolvit · occidibat etiam frater ipſius in Byzantio a Barangis : nam quum Bryennius deſeciſſet , & cum eo Barangi qui eatta erant conſpiraſſent , Barangi in palatio delectum unum ex ſuis , ad ſuos gentiles mittunt , petentes ut relicto perduelli ad Imperatorem accederent . Sed coguitus & detentes graviterque examinatus , omnia quæ ſibi indicata fuerant , aperuit . cui Joannes ob hoc offenſus , nares amputat . quam haud æquo animo contumeliam hanc ferens Barbarus , Joannem e palatio exeuntem accidit gentili gladio ipſum percutiens . In Imperatorem quoque Barangi inſurrexerunt , eumque occidere ſtudebant . verum quum ſe illis oppoſuiſſent Imperatoris milites , ad preces converſi , placato Imperatore veniam conſequuti ſunt . Imperator autem vita functa ejus uxore Berdena , quæ una cum ipſo Regina declarata fuerat , aliam duxit : multæ enim ipſi deſponebantur , Zoe Imperatoris Ducæ filia virgo , & forma decora , & ſenatorum filiæ multæ ætate jam nubiles . Sed ille unam a duabus petebat , vel uxorem Ducis , ac rurſus Diogenis Eudociam , vel Michaelis , qui nuper regnaverat , Mariam ex Alanis . mittit igitur qui ſibi adducerent Eudociam , quæ cum ſumma voluptate ſequebatur : quo cognito Monachus , qui tunc ſumma cum virtute vixerat , quemque pro alio quovis nomine Sanctiſſimum vocabant , omnibus modis ſtuduit impedire abſurdum hoc facinus , multa ei in memoriam redigens , quæ ipſam ab hac cupiditate reprimere poſſent . Ducit igitur Mariam omni pudore remoto Imperator , & cum ipſa ſacrilegio conjungitur , ſtatimque ſacerdos abdicatur , ut aperto commiſſo adulterio . Michael autem detonſis capillis ſententia Patriarchæ & metropolitanorum , Epheſi Archiepiſcopus deligitur , ſamel tamen ad ipſam urbem acceſſit , & reverſus in Manuelis monaſterium , ibi manſit , ſuis manibus alaborans , egregie vero cultus eſt ab Alexio Comneno , qui poſtmodum imperavit , ſub cujus *Edit. Pariſ. pag. 865.* eriam Imperio diem ſuum oblit , ſuam uxoram Mariam , poſt Botaniatæ abdicationem monacham factam , venia eorum , quæ in ſa admiſerat , in ipſa morte dignatus . Nicephorus autem Baſilaeius primus Præſes , quum Dyrrachium perveniſſet , exercitum ea omnibus illis locis coegit . accerſivit etiam Francos ea Italia per apiſcopum Diabolæ Theodoſium muneribus ac donis adverſus Bryennium conciliatus . coacto autem idoneo exercitu ex Francia & Bolgaris, Romanisque & Arbanitis, profectus inde ad Theſſalonicam contendebat ; quumque perveniſſet Achridas , cupiebat ibi declarari , ſed diligentia ac ſtudio illius , qui ibi Archiepiſcopus erat , prohibitus fuit . Theſſalonicæ autem certior factus eſt de Botaniatæ declaratione , & litteras quidem ad ipſum miſit , quibus ſa ai ſubjectum declarabat . verum clam contra eum neſcio quid molichatur , adjutora ſibi ad hoc aſciro quodam , nomine Gymno , & Gregorio Maſemero , & Teſſaracontapechy : accerſivit item ſibi Patzinacas in ſocietatem . Imperator varo ubi ejus conſilium cognovit , & inſtitu-

A ἀναιρεῖται δὲ ᾧ ὁ ἀδελφὸς αὐτῷ ἐν Βυζαντίῳ παρὰ Βαράγγων . τῷ δὲ Βρυεννίῳ ἀποστήσαντος , ᾧ τῇ ἑαυτοῦ Βαράγγων ὁμοφρονησάντων αὐτῷ , οἱ ἐν τῷ παλατίῳ Βάραγγοι ἵνα τινὰ ἑαυτῷ ἐπιλεξάμενοι , πρὸς τὰς ὁ * Φράγγα μοεθνεῖς ἀποστέλλουσιν , ἀξιοῦντες ἀφεῖναι μὲν τὸν ἀποστάτην , φυγαδεῦσαι δὲ τὰ βασιλέως . γνωσθεὶς δὲ ἀρπασθεὶς , ἐπυθέτι τε σφοδρῶς , πᾶσαν ἀνακαλυψὶ τῇ μιαιφόνῳ ἀδίκως . ευρεῖται δὲ ᾧ τὰς ῥινὸς , παρὰ τῷ Ἰωάννου ταύτην λαβηθείς . ὅθεν ἐκ μὲν ἀφωσιωμένων ἀνὴρ βάρβαρος , ἀναιρεῖται δὲ Ἰωάννην ἐξιόντα τὸ παλατίου , μαχαίρας ἐθνικῆς ἀκαταπάλτας αὐτὸν . ἐπαίσιον δὲ τῇ βασιλέως Βάραγγοι , ᾧ ἀφικνεῖσθαι αὐτὸν ἐπιόντα . ἀντιπαραξαμένων δὲ τούτοις τῷ τῶ βασιλέως , εἰς ἱκετείας ἐξέπιπτον , ᾧ τὸν βασιλέα ἐξιλεωσάμενοι , συγγνώμης ἔτυχον . ἡ δὲ βασιλὶς , ὡς γαμετὴς αὐτῷ πολιτικῶς τῆς Βερδίνης , ἅμα τῇ ἀναῤῥήσει ἀναγορεύθείσης ἐξ αὐτὸ , ἐτέρα ἠγάγετο . πολλαὶ μὲν δὲ αὐτῷ ἐμνηστεύοντο . Ζωὴ τε δὲ ἡ τῶ βασιλέως τῶ Δούκα θυγάτηρ , παρθένος οὖσα , ᾧ τῇ εἴδει εὐπρεπὴς , ἀλλὰ ᾧ τῶν συγκλητικῶν θυγατέρες πολλαὶ , ἄρρα ἔχουσι γάμε ὁ δὲ μίαν χρῆτο τῶν δύο , ἢ τὴ Δούκα σύζυγος , ᾧ αὐδὶς τὸ Διογένους , Εὐδοκίαν · ἢ τῶ ἐναγχος βασιλεύοντος Μιχαὴλ , Μαρίαν τὴν ἐξ Αλανῶν . στέλλει γοῦν λαβόμενος ᾧ Εὐδοκίας · ἡ δὲ παλαιὸν πεφιλαρῶς . ἅπερ γνοὺς ὁ τηνικαῦτα ἐπ' ἀρετῇ διαβεβοημένος μοναχὸς , ὃν δὴ ᾧ παιδαγωγὸν αὐτὸ ἄλλα παντὸς ἐκάλουν ὀνόματος , παντὶ τρόπῳ διακωλύειν ἐσπούδαζε τὸ ἀσέβημα , πολλῶν ὑπομνήσας αὐτὸν τῶν δυναμένων κωλύσαι τὸ προθυμίας . ἀγνοεῖ τοίνυν ᾧ Μαρίαν ἀπηρυθριασμένος ὁ βασιλεὺς , ᾧ ἱεροσυλεῖται αὐτῷ ; ᾧ παρευτίκα καθαιρεῖται ὁ ἱερεὺς , ὡς προφανὴς μοιχείας πλησμένος . ὁ δὲ Μιχαὴλ ᾧ τείχη ἀφράμενος , ὑφῃρῷ τῶ πατριάρχου ἐξ τῶ μητροπολιτῶ χειροτονεῖται Ἐφέσου Ἀρχιερεύς . ἅπαξ μὲν τοι μόνον ἐν ἑαυτῷ ἐφοίτησε , ᾧ ὑποσρέψας ἤμειτο ἐν τῷ τῶ Μανουὴλ μονῇ , χερσὶν ἰδίαις ἐργαζόμενος . ἐτιμᾶτο δὲ διαφερόντως ὑπὸ τῶ μετὰ τοῦτο βασιλεύσαντος Ἀλεξίου τῶ Κομνηνῶ . ἐφ' ᾧ δὴ ᾧ ἐκοινωνήθη , ᾧ ἑαυτῷ σύζυγον Μαρίαν μετὰ ᾧ τῶ Βοτανειάτου καθαίρεσιν μοναχὸν γενομένου συμπαθείας τῶ εἰς αὐτὸ ἐπτασμένου αἰτίσασα ἐν τῷ πλάτῃ . ὁ δὲ φιλοτιμοτάτος Νικηφόρος ὁ Βασιλάκιος τὸ Δυρραχίου καταλαβών , στρατὸν ἀθροίζων ἐκ παντὸς τῆ ἑαυτοῦ χωρᾶς . μετεπέμψατο δὲ ᾧ Φράγγους ἐξ Ἰταλίας διὰ τὸ ἐπισκόπου Διαβολίνος Θεοδοσίου , φιλοτίμοις ταῖς Ἀξιώσεσι κατὰ τὸ Βρυεννίου συνδιαζόμενος . συναγωχὼς δὲ στρατιὰν ἀξιόλογον ἔκ τε Φράγγων ᾧ Βυλγάρων , Ρωμαίων τε ᾧ Ἀρβανιτῶν , ἄρας ἐκεῖθεν , πρὸς Θεσσαλονίκην ἀπήγειτο . ἀφιγμένος δὲ εἰς Ἀχρίδας , ἠβούλετο μὲν ἐκεῖσε ἀναγορεύθῆναι . αὐτοῦ δὲ τῶ ἐκεῖσε ἀρχιερατεύοντος ἐκωλύθη . ἐν δὲ Θεσσαλονίκῃ γενόμενος , ἐπληροφόρῃ ᾧ παρὰ Βοτανειάτου ἀναγόρευσιν , ᾗ δουλικὰ πρὸς αὐτὸν ἀπέστειλε γράμματα , ἐν τῇ λειαθέντι τὰ πρὸς αὐτὸν ἀπιστίας διεπράττετο , συμπρᾶξαι ἔχων πρὸς ταῦτα τόν τε λεγόμενον Γυμνὸν , ᾧ Γρηγόριον τὸν Μασιμηρὰ , ᾧ τὸν Τεσσαρακοντάπηχυν . προσεταλεῖτο δὲ ᾧ τοὺς Πατζινάκους εἰς συμμαχίαν . ὁ βασιλεὺς δ' ὡς ἔγνω τὸν τούτου σκοπὸν ᾗ τὴν προαίρεσιν , Χρυσοβούλλῳ γράφῃ τὰ ἀμείψασθαι αὐτῷ πειρατικά-

μβυς, τινὰ τῷ οἰκείων φῶς αὐτῷ ἐξαπίσηλε, πα- A
τὸς μὲν ὑπολύων δίκας αὐτῷ, Ϛ Νωβιλισίμου βρα-
βεῖον ἀξίωμα. ὁ δὲ τὰς ἐκ χρηΐν διηγήσεις πε-
ιεφρόνησας, αὐόητα μετακαύσαι ὕστερον. διὸ ἢ φίλ-
λατει ἀεὶ αὐτῷ ὁ Νωβιλίσιμος Αλέξιος νιμεθεὶς σι-
βασὸς μὴ γραπὰς ἀξιολόγω Ϛ ἱκανὸς. φθορὰν δὲν
ἐν τῇ Πιερδικερίᾳ τῷ Βασιλικίου καταλαβὼν, γρα-
πτὸν ἔχοντα ἢ Γυμνὸν, πολέμῳ τῶν ἀπόντων. προ-
βιβάζων δὲ ἢ γραπὰν ἄχρι Θεσσαλονίκης, ἀπαν-
δησαν λαοῖς ἐκ τινος δὲ ἀχρήσματος τὸν χάρακα
θεὶς πέρας τοῦ ποταμοῦ τοῦ λεγομένου Βαρδαρίου, ἐ-
κεῖσε τὸν γραπὸν ἀχρησπάσασα ἐστήσαν. ὁ δὲ Βασι-
λάκιος ἢ πίλιν κλίψαι ἀγωνιζόμενος, ἐστέλλατο τακτίλο-
χος ἐπιστολὴν αὐτῷ, ἢ τῶν κατὰ πράξιν ἰλαῶν, Ϛ ἀ-
πωλείᾳ παραδοῦναι πασιλεῖ. τῷ δὲ Γεμιστῷ τῶν ἐ-
πιβουλῶν καταμηνύσαντος τῇ σιβαστῷ, ἐφυλάξατο πάν-
τῶν αὐτὸς τε ἢ οἱ περὶ αὐτόν. ἰλάσας τοίνυν ὁ Βα-
σιλάκιος δι' ὅλης τῆς νυκτὸς, ἀπροσκόπως τῇ δόξῃ
ἢ ἀβρογνώσως, πολέμῳ χαλεπῷ περίπεσεν. κατα-
κράτος γὰρ ἐνεθεὶς, ἢ τῇ οἰκείων πλήσας ἀσταβα-
λῶν, ἢ μᾶλλον τῇ Φρύγων· Ϛ αὐτὸς δὲ τῇ δομεσ-
ᾳ ἀντικρυθεὶς, ἢ παρ' αὐτῷ καπικυνθεὶς, ὡς τὴν
τῆς Θεσσαλονίκης ἀκρόπολιν καπικράτησε, οὐόμενος τῇ
ὀχυρώματι ἀσφαβῆναι τῶν σιβασὸν ἐπιλάθεσθαι. ὁ
δὲ σιβασὸς μηδὲν μελήσας, τῷ ἄλλοτε τὸ φρούριον
τοῖς ἀμφ' αὐτὸν φυσατρίφατον διατάξας ποιήσασθαι οἷ ἢ
ἐπιγραῖς τὰς προσβολὰς ποιησάμενοι, τῇ Θεσσαλονι-
κέων συμφρονησάντων αὐτοῖς, ταχὺ τότε περιγίνεται,
Ϛ ἢ ἀκροπόλεως ἐκνεύδουν. ἁλίσκεται δὲ ἢ αὐτὸς,
σιδηροῖς ἐμβάλλεται δεσμοῖς, ἢ τῇ βασιλεῖ ἀ-
ποσέλλεται δέσμιος. τῆς δὲ ἀγγελίας καταλαβού-
σης τὸν βασιλέα, προάξει αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς
ἐξορύττεται, ἐγγὺς τῆς Χρυσοπόλεως· ἢ ἔκτοτε
ἐμῆτη ὁ τόπος αὐόμασται * βρύσις τῶ Βασιλείου. τότ' ἢ
γενομένη, ἤχθη ἐφ' ἁμάξης φόρτος ἱλιυὸς, ἢ δυ-
τυχὴς καπηγώγιον. ἐν ὅσῳ δὲ τὰ γραπάματα εἰς ἢ
περὶ ἢ Βασιλείου ἠχολούθει ἐκστρατείαν, Πατζίνα-
κοι ἀναμὶξ Κομάνοις τῇ Αδριανοπόλει ἐπῆλθον, ὀρ-
γιζόμενοι διὰ τὸ παρὰ τῶ Βρυεννίου ἀναιρεθῆναί τι-
νας αὐτῶν. πυρὰν δ' ὑφάψαντες, πολλὰ τῇ ἐκεῖσε
οἰκημάτων καπέφλεγον, ἢ μηδὲν ἄξιον λόγου πε-
φαχότες ὑπέστρεφαν. ὡμολόγησε δὲ πέρυ τῇ ἴσου ἢ
Φιλάρετος Κουροπαλάτης ὁ Βραχάμιος πίστιν τῇ βασι-
λεῖ ἢ δήλωσιν. ἔν τισι δὲ τόποις ὀχυροῖς τοίχοις
ἢ σιωαγγίαις περιειλημμένοις τῶν οἰκητόρων πολυ-
μβους, Αρμηνίων τε πλῆθος ἢ συγκλύδων ἀνδρῶν
συλλεξάμενος, τῇ μὲν προβασιλεύοντι Μιχαὴλ ἀ-
παναδήλωτος ἦν, Ϛ ἢ βασιλικῶν ἐπιτάγμασιν ἑαυ-
τῇ οἰκειούμενος. τῶ δὲ Βοτανειάτῃ περιζωσαμένῳ τῶν
ἀρχῶν τῶν Αυτοκράτορος, δοῦλος αὐτοπάγγελτος γέ-
γονε. Λέκας δέ τις ἀπὸ Παυλικιάνων Φιλιππο-
πόλεως ὡρμημένος, ἐξ Επιγαμβρείας ὑποφεύ-
γων τοὺς Πατζινάκους, Ϛ τούτοις συμφρονῶν, τῇ
Ρωμαίων ὑπείλει τὰ φοβερώτατα, ἀλλὰ ἢ Δοβρο- E
μηρὸς τὴς ἐν Μεσημβρίᾳ διακυῶν, ἢ τῇ βασι-
λεῖ ἀπάρας μελετῶντες, δούσαντες, ἢ τοὺς τῇ
ἄλλων σωφρονιδίσης κακοῖς, φρὸ τῆς πείρας δυ-
λικῷ ζυγῷ τὰς αὐχένας ὑπέκλινον, ἢ προσῆλ-
θον ἱκέται λιτάμενοι. τότε δὲ ὁ Λέκας τὸν ἐπι-
σκοπον Σαρδιάνης Μιχαὴλ τὸ τῶ βασιλέως φρο-

tum, ſcripto auteo diplomate, quo ipſum ab hoc incepto averteret, quemdam ex familiaribus ad ipſum miſit, qui omni eum metu liberans, nobiliſſimi quoque dignitatem polliceretur. ille aurem beneficia, quæ ſibi in promptu erant, aſpernatus, poſtea deflevit incaſſum. & adverſus ipſum mittitur Nobiliſſimus Alexius eo honore affectus ut eſſet Auguſtus, cum idoneo exercitu. quum igitur præſidium Baſilaeii eſſe Peritheotii compegriſſet, cui præfectus erat Gymnus, prælio id ipſi eripuit, trajicieuſque exercitum Theſſalonicam omniam malorum expers ibi ſe recepit, & ex quodam intervallo conſtructo vallo trans fluvium nomine Bardarum, ibi exercitum & caſtra locare decrevcrat. Sed Baſilacius victoriam præripere contendens, cogitavit occulto per infidias in ipſum invadere, & vi captum cum omni exercitu perdere atque omuino delere. verum quum infidias Gemiſtus indicaſſet Auguſto, eas evitavit, tum ipſe, tam qui cum eo erant. profectus igitur Baſilacius per totam noctem improviſus & incognitus, quantum ſibi videbatur, lo difficile prælium incidit. Igitur omuino victus, & pluribus ex ſuis amiſſis, præſertim ex Francis, & cum Domeſtico præliatus, & ab ipſo debellatus, in Theſſalonicæ arcem confugit, exiſtimans ioci mutatione ſe prohibiturum Auguſti Impetum: *Edit Pariſ.* Auguſtus aurem nihil cutans expugna- *pag. 866.* tionem oppidi, ſuos hortatus eſt ut quamprimum impetum facerent. qui crebro & efficaci impetu facto Theſſalonicenſibus ſibi conſentientibus ſtatim hoſtes ſuperarunt: & Auguſtus arce potitus eſt. Capitur autem ipſe Baſilacius, & in ferrea viocula conjectus, ad Imperatorem vinctus mittitur. Hujus rei nuncio ad Imperatorem perlato, ipſius juſſu ei oculi effodiuntur, proxime Chryſopolioi, & ex eo tempore locus ille appellatus eſt, fremitus Baſilacii: quo facto perductus eſt in cutru onon miſerabile, & infelix ludus. Interea veto dum exercitus in expeditione adverſus Baſilacium occupabatur, Patzinaci cum Comaois conjuncti Adrianopolim invaſere, irati quod a Bryennio quidam ex ipſis interfecti fuerant. Succenſa igitur pyra multas ibi domos combuſſere, nullaque re memoratu digna geſta, reverſi ſunt. Profeſſus eſt hoc anno etiam Philaretus Cutopalates Brachamius fidem & ſervitutem Imperatori: in quibuſdam enim locis muris munitis, & coovallibus comprehenſis habitans coacta Armeniotum & advenarum multitudine, numquam Michaeli, qui antea imperavetat ſubjici voluit, & ſibi regiam poteſtatem vindicaverat, verum quum Botaniates adeptus eſſet Impetum, ſervus ultro ad eum acceſſit. Lecas autem quidam a Paulicianis ex Philippopoli profectus, Epigambria ad Patzinacas transfugit, & cum his conſentiens Romanis formidabilia minabatur. quinetiam Dobromiris quidam in Meſembria res perturbans, & utrique meditantes Imperatori reſiſtere, veriti, & aliorum malis edocti, ante conatum ſervili jugo cervices ſubmiſere, & ad eum ultro ſupplices acceſſerunt. Tunc Lecas epiſcopum Sardices Imperatoris ſtudioſum, & civitatem ut hoc ipſum faceret adhortantem occidit, factam & fa-

cerd otalem reſtem indutum : magnam quoque curam geſſit Imperator Eudociæ Iſiius, quæ ante ſe fuerat Auguſta. Quum vero nuper Turci Orientem percurrerent, coacto idoneo exercitu, ipſi Ducem præfecit Conſtantinum Conſtantini Ducæ filium : qui ſtatim trajecto exercitu adverſus Imperatorem res innovat, & e veſtigio Imperator ab ea militari multitudine, quæ cum ipſo erat Chryſopoli faluratur : quumque de ipſo Imperator voluiſſet neſcio quid ſtatuere, non exaudiuit alios donis atque honorum polliciationibus deliniens, alios alia ratione ab incepto abducens, ipſum cum ſanguine aecipit, proditum ſibi ab iis, qui eum Imperatorem declaravarant. Detondet igitur illum monachum, & in quandam inſulam relegat. fertur quidem ad presbyteri gradum perductus. Octobris autem menſe, Indictione decima tertia, fulmen magni Conſtantini columnam peteuſſit, ſupra quam ſtabat ipſius columna, quæ prius erat ſedes Apollinis, deinde nomine ipſius appellata : & partem ejus diſſidit, triaque vincula intus ferrea, extra aeea combuſſit : vita autem functo Joanne Bulgariæ Archiepiſcopo in tranſitu Baſilacii, alium in ejus locum Imperator declaravit, Joannem itidem nomine, qui Aolnus, id eſt, abſtemius vocatur, quod numquam vinum guſtaret : ſimiliter mortuo Antiochiæ patriarcha declaravit Imperator quemdam Nicephorum Maurum cognomento Seoplorum autem dux delectus eſt Alexander Cabaſilas. Leo vero Diabatenus in Meſembriam miſſus, res illic moderabatur, & cum Patzinacis & Comanis percuſſo fœdere confenſit. Dedit item ſororis ſuæ filiam Synadenen Theodulo Synadeno genitam, Crali Ungariæ uxorem, quo etiam tuo rurſus eſt Byzantium reverſa, & alii multi metropolitani & ſaeri viri ipſo imperante delecti ſunt : qui omni reprehenſione caruerunt. Imperator autem frugalitati & ſimplicitati aſſuetus nulla ex parte a ſuis moribus declinavit : erat autem maxime promptus ad largiendum, & liberaliſſimus, & ad omnes propenſus. Etant ipſi duo Scythæ Borilus & Germanus, qui non ei ut ſervi obediebant, ſed quæcumque ipſis liberent, ſine controverſia peragebant, propter quos ille odioſus erat ſenatus principibus, qui ægre ferebant illorum in omnes facinora. ubi vero ut ſuperius declaratum eſt, Logotbera ad Rufelium confugit, & apud ipſum commoratus eſt, detonſuſque ab ipſo ſervabatur, Rufelium veneno interficit. Sed a propinquis Rufelii ad Botaniatem perductus, in Prota inſula aſſervatur. quumque ii qui eum ipſo erant, optime noſſent, ſi ſolum ipſum videret, fore ut veniam conſequeretur, utpote qui multarum rerum ipſa præditus eſſet, & Imperator ipſe ad res gerendas eſſet hebetior, qui cum Imperatore erant haud conducere ſibi exiſtimantes, fore enim ipſum ſibi impedimento ſuſpicabantur, miſſo magno hetæriarcha Straboromano, eum interficiunt, cui tamen ab Imperatore id unum mandatum fuerat, ut de iis pecuniis, quæ ad regiam urbem pertinerent, eum modo interrogaret, neque ultetius in rebus ei moleſtiam exhiberet, A σωῦτας, καὶ ἡ πόλις αὐτὸ τοῦτο ποιεῖν παρακωλύεται, φόνοις, καὶ ἅλσιν καὶ ἱεραπειλαῖς τοῦλλῳ μάστιγι μόνον ἡδέως δὲ ὁ βασιλεὺς ἡ τῶν φρονῶν Αὐξάνων Εὐδοκίαν φρονοῦσας μεγάλως. ἀρτι δὲ τῆ Τούρκων ἡ ἐφοδος καταβοήσαντος, ὅραπον ἀξιόχρεων συναθροίσας, στρατηγὸν αὐτὸ ἐφίστησι Κωνσταντῖνον τὸν υἱὸν Κωνσταντίνου τὸ Δούκα. ἡ αὐτίκα διαπράσσας, πανταχῆζει τὸ τῶ βασιλέως, καὶ βασιλικὸς αὐτίκα ἀναγορδύεται παρὰ τῶ ἐν Χρυσοπόλει σωιόντος αὐτῆ στρατοπεδου πλῆθος. ἀξιώσας δὲ περὶ τῶν ὁ βασιλεὺς, ἡ μὲ εἰσακουδεὶς, τὰς μὲν δώρεις ἐξώμνυσι μειλίχμασιν, ἄλλως δὲ ἄλλοθεν ποτε μεταχειρισάμενος, λαμβάνει τῶν αἱναμνοι, αὐτῆ τῆ ἀναγορδεύσαντων προδιδώκτων αὐτὸν. ἀποκείρει γοῦν αὐτὸ μοναχὸν, καὶ εἰς τῦτο τῆς νόσου περιοδεύει. λέγεται δὲ ὅτι καὶ εἰς ἀρχιερατέρας ἀπέχθη βαθμὸν. Ὀκτωβρίῳ δὲ μηνὶ ἰνδικτιῶνος ιγ'. κεραυνὸς ἐπεσκῆψε τὸν τῆ τὰ μεγάλα Κωνσταντίνε κίονι, ὃ ἀνῶθεν ἡ τῶλιν αὐτὸ ἵστατο. Ἀπόλλωνος ὕσα ἀρίδρυμα ἀφεῖτορ. εἰς ὃνομα δὲ αὐτὸ μετονομαδέσα· μέρος δὲ τῦ τε δίτρυμ, καὶ ζωνῆρας τρεῖς, σιδήρῳ μὲν τὰ ἔνδον, τὰ δὲ ἔξω χαλκῦς, κατέκαυσε. τὸ δὲ Ἀρχιρέως τῆς Βυλγαρίας Ἰωάννου τελδύσαντος, ἐς τῆ τὴ Βασιλακίᾳ δίεδῳ, ἕτερος ἀντ' αὐτὸ ὁ βασιλεὺς προβάλετο, Ἰωάννην καὶ αὐτὸ καλούμενον, ὅσπερ δὲ ὀνομαζόμενος, διὰ τὸ μηδ' ὅλως μεθύειν αὐτὸ. ἀσιάτους δὲ καὶ τὸ Ἀντιοχείας πατειάρχην κοιμηδέντος, φοιβάλετο ὁ βασιλεὺς τινα Νικηφόρον, Μαῦρον τῶν ἐπωνυμίαν φέροντα. Σκοπέως δὲ δοὺξ φοιβάλεται ὁ Καβασίλας Ἀλέξανδρος. Λέων δὲ ὁ Διαβατηνὸς εἰς Μεσημβρίαν ἀποσταλεὶς, τὰ ἐκείσε διῴκει. ἡ μετὰ Πατζινάκων ἡ τῆ Κομάνων συμβάσεις ἡ ὁσοῦδε τοιῦτος. Δέδωκε δὲ καὶ ἡ ἀνεψιὰν αὐτὸ ὁ βασιλεὺς ἡ Συνάδηνα, Θυγατέρα ἦσαν Θεοδύλου τε Συναδίλου, τῆ Κράλη Οὐγγαρείας εἰς γαμετὴν. ἣ ἡ τελδήσασα αὖδις εἰς τὸ Βυζάντιον ὑπέρεμε. ἡ χειροτονίας δὲ πολλὰς μητροπολιτῆ καὶ τῆ ἄλλως ἱερωτικῶν γενήσεσθαι ὑπ' αὐτὸ βασιλέως αὐτὸ, μὲ ἐχόντων τὸ αἰσχύλλπτον. ὁ δὲ βασιλεὺς λιτότατι σωκεσθησμένος, κατ' ἀδὸν τὸ αἰδεῖν εἶξεν ἕκαστον· φιλοδωρότατος δὲ λὸ ὁ προτικὸς, καὶ πᾶσιν ἐυτίμως ὑπεκυπτόμενος. ὅσαν δὲ τότε δύλοι δύο, Βοῤῥᾶς τε ὁ Γερμανὸς, καὶ κατὰ δούλως αὐτὸ ὑπακούοντες, ἀλλὰ πᾶν τὸ αὐτοῖς ἐυλυθὲ διαπερατῶμενα ἀνυδιάσας. ὅθ' ὡς ὀφρτικὸς τοῖς ἐξεχώσεως τῆς συγκλήσεως ἐομιζοτο, δακνομένους ἐφ' οἷς εἰς πάντας ὑπεδείκνυτο. ἐπεὶ δὲ, ὡς ὁ λόγος φάσας ἰσόρνου, ὁ Λογοδέτης τῆ Ρωσυλίῳ φροσέφραμε, ἡ παρὰ τότῳ δίκῃ καταχρᾶσθαι τῷ φρῷ αὐτὸ ἐπιρέτῳ, τὸν μὲν Ρωσυλίαν φαρμάκῳ ἀναιρεῖ, παρὰ δὲ τῆ ἐπιπόδων τὸ Ρωσυλίῳ τῆ Βοτανειάτῃ προσαχθεὶς, φρυφεῖται ἐν τῆ τῶσῳ Πραιτῳ· τῶν δὲ περὶ αὐτὸν εἰσόντων ἀεμβάσις, ὡς εἰ μόνοι ἴδη αὐτὸ, συμπαθείας τε τάξεται, καὶ εἰς τὸ τὰ κοιμᾶ δίκιεῖν φροσλαβόντεται, οἷς πολύπορος ἐφῷς πῶτα τοῦ βασιλέως ἔχοντος, ὅπερ μὲ συμφέρον αὐτῆ οἱ περὶ τὸν βασιλέα λογίζομεν· ὑφῖδμι δὲ αὐτὸν σκόλοπα ἐαυτοῖς ὑπολαμβάνον. ὑποξειλάντες τὸν μέγαν ἑταιρειάρχην τὸν Στραβορώμαιον· ἀναιροῦσιν αὐτὸν. παρὰ μὲν τὸ βασιλέως προσταγμάτον δὲ, περὶ τῆ βασιλεῖ ἀβρεφότων χρωμάτων πυθέσθαι μόνον αὐτὸ, ἡ μὲ περαιτέρω τῦτῳ ἐροχλῆσαι.

B

C

D

E

Edit. Paris. pag. 867.

ὁ δὲ ἅμα τῇ ἀρχῇδαι, δυσμεῖ τε αὐτὸν καὶ ἐπέζει σφοδρῶς, ὃς δὲ ἐν τῇ ἐπέζεδαι ἀφῆκε τὴν ψυχήν. καί του γε ὑπεσχνεῖτο, εἰ μὴ ἐπαθεῖν, ὁμολογοῦσι πᾶντα, ἐξ ἀναδυσάμε· ἀλλ' ὥσπερ ἔφλω, οὐ τοσοῦτον ἔμελεν αὐτοῖς τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν, ὅσον ποιῆσαι αὐτὸν ἐκποδὼν τοῦ εἶναι ἐλεύθερον καὶ ὁμιλίας τῆ βασιλεῖ. καὶ τὰ μὲν κατὰ ἀναίρεσιν τὸν Λογοθέτην τοιοῦτον ἔχε τέλος.

ille autem simulatque ad eum perve- *Edit. Paris.*
nit vinciri jubet, & acerbe torqueri, *pag.* 868.
adeo ut in ipsis tormentis animam efflarit, quamvis promitteret, si non torqueretur, se & confessurum, & redditurum ipsas pecunias. Verum, ut dixi, non tantum ipsis curæ erant Regii thesauri, quantum efficere ut e medio tolleretur, priusquam in conspectum veniens Imperatoris, cum eo colloqueretur. & quæ ad cædem Logothetæ pertinent hunc exitum habuere.

ΤΕΛΟΣ. FINIS.

GULIELMI XILANDRI AUGUSTANI ANNOTATIONES IN CEDRENUM.

Edit. Paris. pag. 1.

SYNCELLUS.) Σύγκελλος. Syncellus dignitatis eſt, ſeu officii nomen. Ita appellabant eum, qui patriarchæ (ſic crebro nuncupant Conſtantinopolitanæ eccleſiæ ſammam antiſtitem) defuncto ſucceſſurus erat, quaſi ſuffraganeus quidam. Auctor noſter in vita Conſtantini Monomachi, de bello Sultanico & Liparita capto agens: & eſt idem apud Zonaram. Atque in Leone Iconomacho noſter Anaſtaſium Germani ſyncellum facit: in Leone Baſilii filio Stephanum ejus fratrem, Photii: in Romano Lacapeno, Theophylactum hujus filium Stephani Ameſeni: alios alibi. Vox unde ſit deducta, ut & multæ aliæ id genus, conjectu eſt difficile, neqaa magnopere neceſſariam. Quid ſi is ſit, qui in eadem cella cum eo degat, cui ſit ſucceſſurus? In Michaelo Sriantotico mentio fit protoſyncelli, quaſi principem ſyncellorum dicas, Leonis Straboſpondylæ, qui tam in republ. primarius fuerit geranda. id videtur aliquid ab aliis habare diverſi. Ego in his Annotationibus ea tantum ſtatui referre, quæ maxime neceſſaria videbantur. quam brevitatem pro excuſatione accipient æqui lectores, ſi non ubique eos adjuvabimus.

Maximianum & Maximinum.) Horum prior collega fuit Diocletiani, cognomento Herculeus: poſterior ab eodem Diocletiano Imperatore genet ac Cæſar eſt adſcirus. Cedrenus Maximianam vocat, in ipſius hiſtoria. Quidam *Maximianum* ſcribunt. nomen ei fuit Gallerio. Tyſannos vocat, quod Chriſtianis fuerunt inlqui.

Qui de generali logotheta.) τοῦδε γενικοῦ. Sic etiam Zonaras eum vocat, in inſcriptione Imperii ejus, Tomo tertio f. 99. paulo ante ea referens, quæ ego huc perſpicaitatis gratia tranſtuli. Eſt apud Svidam in Ἀρτίμιον, γενικὸν vocari eum, qui tributorum vel reditnum rationes putat, ἢ τὸν τῶν λογοτάξι. Et in Baſilio Macedone noſter ejus mantionem facit: ac ibidem non procul initio, γενικὸν loci nomen fuiſſe oſtendit, ubi dabitæ publico ſeu tributi, ſeu vectigalis nomine pecuniæ exigerentur. Alioqui creditur voce λογοθέτης Cancellarius, aut libellorum magiſter, aut aliquid rale, deſignari: officii nomen utique eſt. Fuit Nicephorus iſte æqualis Caruli Magni. Joannis Monachi nomloc Zonaram allas intelligi, notum eſt. De Niceta Paphlagone non habeo quod dicam. nam Choniates ille, Phryx fuit, vel ſeipſo teſte.

Auguſtanus.) Sebaſteæ natus. Eſt autem Σεβαστεὺς Augusta. a Σεβαστὸς Auguſtus. Urque Auguſtæ multæ fuerunt urbes in regionibus occidenralibus: ita Græco nomine Sebaſteæ in oriente fuerant. Nam & Samariam Herodes Sebaſteam appellavit, at Strabo teſtatur. Et Sebaſteam Cappadociæ commemorat Plinius 6. 3.

2 *Protoveſtiarius.*) πρωτοβεστιάριος. litteram B puto pro V. conſonante eam uſurpaſſe: ut cum Βάρβαρον, Βαρβάλιον ſcribant Græci, & ſimilia. Nam minus reſtam eſſe Οὐϊσίγοθον, Οὐισιγόθιον, vel hoc docet, quod numerus ſyllabarum augetur. Neque doctos hominesputo moris eſſe beſtiis præfici: nequa ſana eruditi imperio in belluas aut honorunsur, aut delectantur. Itaque ſuſpicor πρωτοβεστιάριον nomen quidem eſſe officii: ſed eum notare, qui regio veſtitui præeſſet, quod Cubiculariotum videtus hodie officium eſſe. Neque eſt alienum dignitate ac commodo segis, eos habere aſſidue ſibi ad quoſcumqaa uſus præſentes, qui ſint litterati. Veſtiariorum quidem infra mentio fit in XXII. Juſtiniani anno, βεστιαρίτων, quorum incuria Imperatotis corona fuerit amiſſa. Et ſæpe ad res ſammas, ac beſtiario nequaquam committendas, protobeſtiarii leguntur deſtinari: ut in nuptiis neptis Lacapeni Imperatoria cam Petro Bulgariæ principe eſt videre. nonnumqaam ad tem gerendam, quod ex locis plurimis conſtat. Quin etiam in Baſilio Romani F protoveſtiarius Leo dictator imperatoria potaſtare crearur contra Scleram. aliquando (quod eſt inrimorum) ad inſidias ipſi ſtructas Imperatori axplorandas: ut in Leone Baſilii F. noſter oſtendit. & in Conſtantino Rom. F. protoveſtiarii dignitas proxima a domeſtico ſcholarum & accabitore, biglæ drungario ſuperior oſtendirur. Quod ſi cui a veſtitu deductum hoc nomen minus placet, is ſciat, βεστάρχην apud Choniatam ἀντὶ τοῦ εἰλητὸν poni, pro cubiculo ximium, ut (ſicut dixi) hac quoque ſatione inrimorum aliquem adminiſtrorum deſigner. Ad ὑπόδημα deeſt, opinor, participium, utpote βεβλημένον, aut ſimile.

Parva Geneſ.) Ἀνωτέρω γενέσεως. Idem liber Apocalypſis Moſis nominatur, ut paulo poſt Cedrenus moner. Eſt autem apocryphas: quem non magno ſeligionis & litterarum detrimento proſus interliſſe, una cum Enochi Apocalypſi, aliiſque ejuſdem farinæ commentis, arbitror. Qualis eum fuerat, ſaris ex iis quæ inde proferuntur liquet. Zonaras principio ſuorum annalium prudenter eum ἀποβλητογραφίτην. Judæi magnam Geneſim, magnum Leviticum, &c. habent, in liſque miras nugas. Quod de alimento ſequitur, ad verbum reddidi. Eſt autem prope hoc, quod vulgato proverbio extuliſſet, ſe quaſi prænanſum in os nobis ingerere, compendio omnium ætatum hiſtorias tradentem. in quo tamen plura multo promirtit, quam præſtare potuetit, ur in Præfatione docuimus.

Vigeſimumnonus.) τὸν κθ' περιόδου. Mihi teligio ſuit quicquam mutare, cum anico raurum uteter codice, & eo ſatis negligenter multis locis ſcripto. Nam plures duodecim menſibus habuiſſe Ægyptios, nemo, quod ſciam, tradidit. Annum aliquando iis menſtruum, aliquando quadrimeſtrem fuiſſe, Plutarch. in Numa, alique, & Auguſtinus etiam l. de Civ. Dei XV. meminit. ſed hæc antiquitus. Poſt duodecim menſibus eum deſinviſſe conſtat. Cæteram Martium menſem ab Ægyptiis Phamenoth appellatum, deſerte teſtatur in Aratei Theon. qao loco poeta ſphæræ primarios circulos deſcribit. Et Plutarchus novilunium menſis Phamenoth eſſe principium veris perſpicue docet, περὶ Ἴσιδος καὶ Ὀσίριδος. Paulo aute pro καὶ τὰ ὑπὸ τούτοις ἑκατέρωθεν, lego ἐπὶ τὰ ὑπὸ, &c.

Quinquies milleſimo.) Nicephurus quoque in ſua Chronologia, ab origine mundi quinquies mille quingentos annos uſque ad Chriſtum numerat. Verior autem & ſacris litteris demonſtrata ratiocinatio docet, Chriſtum anno ab initio mundi 3963. anno ab V. C. ΔΓΣΞΙΔ. eſſe natum, inito jam anno imperii Auguſti XLII: id quod in Auguſto Cedreno quoque expreſſit.

Nota.) ὅτι Semel illud ὅτι volui indicare in mea

Protoveſtiarius. Veſtiarium

pag. 2.

* Hujus etiam memnere Theodoras Meſochites. Zonar. Glic. & Syncell.

4

5

6. pag. 2. c. tiores, capitibus eorum quæ aliunde collecta tumultuarie in suos commentarios transferunt, eam notam præfigere; sicut nos vulgo Item vocabulum usurpamus. Apud Sridam id est frequentissimum, & apud Eustathium.

Prima post Sabbatum) Μὴν ἐφ' ἑβδόμῳ. D. Augustinus ad Casulanum, epist. 86. citato loco de una sabbati, Actorum 20. (Una sabbati, *inquit*, tunc appellabatur dies, qui nunc Dominicus appellatur, quod in Evangeliis apertius invenitur. Nam dies resurrectionis Domini prima sabbati a Matthæo, a cæteris autem tribus una sabbati dicitur: quem conflat esse unum esse, qui postea Dominicus appellatus est.) Hæc ille. Ante eum Justinus Martyr ἐβδομάδην καθ' ἡμέραν ita rem explicarat: μιᾷ γὰρ τῆς σαββάτων καὶ τῇ μετὰ τὴν κρονικὴν ἡμέραν, ἥτις ἐστὶν ἡλίου ἡμέρα ἢ πανήγυρις ἁπάντων ἡμῶν συλλόγου γινομένου, ἐν αὐτὸν εἶναι μίαν. Huc faciunt etiam quæ Eustathius annotavit ad versum Iliad. τ. 173:

Prima sabbati.

Τὸν μὲν ἰδὼν ῥίγησε Μαρὶς ἐπ' ἀκτῆς ἑβδόμῃ.

Quæ annotavi rudium causa, & ne cui temerarius videret. Νουμηνίαν verti *Diem naturalem*, qui integra Æquinoctialis revolutione absolvitur. Africanus, scriptor fuit Ecclesiasticus, magni nominis. Eusebius citat de genealogia Christi ad Aristidem epistolam ejus, 1. histor. Eccles. 6. & Augustinus 2. retract. 7. & alii. Gotofri. Viterbiensis, qui historias conscripsit circa annum Domini MCC. Julii Africani Chronica sub Marco Crasso scripta fe habere affirmat. Quod ego ab inepto homine profectum puto, qui cum legeret Marcum, Crassum adscripserit, crasso errore, qui præter Marcum Crassum nullum Marcum sciret. Quis enim non videt hoc ad Antoninum debere referri? Sane sub Commodo floruisse, Cedrenus noster alicubi tradit. Eusebius lib. 6. histor. Eccles. cap. 31. sub Maximino eum interfuisse perhibet. Africani libros, χρονογραφικὰ Eusebius. 10. de Præparatione Evangelica citat, & alibi. Cæterum locus est obscurus, cum Cedrenus τοιοῦτον modo id dicat, quod mente sola percipitur, modo id quod sub alio indicatur. Mihi de his philosophari non libet, cum Basilii, Ambrosii, Augustini, aliorumque de re hac extent doctissimæ disputationes. Julius Africanus.

Firmamentum.) Hoc vocabulum Græcæ voci Στερέωμα videtur non pessime respondere. Cedrenus de cælo interpretatur: alii aereum intelligunt, cum quibus facit Abenezra Judæorum, ut ajunt, doctissimus, teste Kimchi in Psal. 19. & Thargum Hierosolymitanum pro voce, cui στερέωμα respondet, Genes. 1. positissimo rem, testis est Elias Thisbite suo. Sed meum non fuit quicquam mutare. *Aridam* poro & *Siccam* terram cognominari usitatum est. Epitheton loco substantivi positum nescio an inveniatur apud Latinos, nisi quis Virgiliana hæc sic accipiat. Firmamentum. רָקִיעַ Arida. Siccum.

Donec rostra tenent siccum. x. Æneid.

Et alibi:

Exilit in siccum.

Homerus quidem,

ἠΐ τ' ἐπορούσῃ σὺς ἐπὶ ὑγρὴν,

dixit Iliad. ξ. 308. terram & mare notans humidi & sicci vocabulo. Et enim τὸ ὑγρὸν, τὸ συντηκτὸν ἢ τὸ ἐφ' ὑδρὶ καὶ ὕδατι ἐνίοτε διατηκόμενον, solidum ac compactum proprie. Jam cæsum ὑγρὸ τὸ ξύλον a videndo dictum esse, opinio est recepta: & apud Poetas Dorica dialecto ὑγρὸς positum ipsi animadvertimus.

7 *Anima omnis carnis*.) Omnis carnis, est in Levit. 17. σαρκὸς, non, ut noster habet, κτίσεως.

8 *Librorum quibus Judæi*.) Receptius est, hodieque usitatum, libros veteris Testamenti viginti quatuor recenseri: unde etiam vetus Testamentum, quæ sunt Judæorum biblia, תורה נביאים וכתובים, id est, viginti quatuor inscribuntur ac nominantur. De utraque sententia satisfaciet non nimis curioso lectori, Prologus D. Hieronymi in Biblia, qui Galeati titulo extat.

9 *Bestiæ &c.*) Per interrogationem hæc, ut quæstionem quam sibi propositam auctor solvat, expriment. Reflellit enim eos, qui serpentia alloquium in argumentum trahunt, quo probent bestias locutas ante Adami lapsum.

Rationæ præditæ.) aut *Sermone*. Utrumque enim Λόγον significat: neque est hoc unquam sine illo, cum oratio sit quasi sensilis quædam ratio.

Quadraginta annis.) Χρόνος frequenter loco ἐνιαυτοῦ ponit, quod facile est cuivis observare. Sed ante hæc verba deest aliquid: itaque asterisci um appinxi. Apud Josephum non est Siridus mons, sed τῶν Σιρωΐτων, in Syria. Egregotes quid nouabi sit, ᾔ non assequor. De corusc ante Mosis facie, res est ex sacris litteris nota, Exod. 34. 2. Colinth. 3. &c. 10

Nomine Dei vocari.) Hoc vult, Enosum Dei nomine appellatum fuisse. Sed ineptæ sunt hæ nugæ, & quæ (ne de Ebraica veritate dicamus) usu Græcæ linguæ refellantur. Est enim medium, ut vocant, verbum ἐπικαλούμαι, invoco, quod nemo nescit, nisi qui biblia Græca non legit. Enosus ergo, qui a vitæ humanæ miseriis hoc nomen habet (quod Ebraice eruditi norunt, & hoc loco demonstrare intempestivum est) inter eas primus in Deo spem reposuit, eumque fiduciæ plenus invocavit. Porro locus viderur corruptus. Manifesto quidem falsum est, Malaleelem fuisse Enosi filium, cujus fuit ex Cenano nepos. Quod sequitur de Uriele, ambiguum est, sine Adamum docuerit, an precex ad Deum deferat: quam ego ambiguitatem reliqui. prius probo, quia Urielus idem post Enochum quoque quædam docuisse traditur. Enosus. 11 *Edit. Paris.* *pag.* 3.

Unde & nomen.) Sane Γίγας Græcum videtur vocabulum: placetque Eustathio idem significare, quod γηγενὴς, terra natus, non inepto quidem etymo a γῆ τοῦ & γένω. Exemplis id probat, in Ulyssea 1. ad versum 159. Ebraice Nephilim vocantur, quod (ut dictionis Judæorum scripserunt) cor borum qui eos videre, præ terrore concidat. Chaldæus נְפִילִים נְגָרִיא a robore transtulit. Sed & a terrore idem Emim, אֵימִים nominantur, terribiles. Deut. 2. & alibi. Gigas. 12

Montique id nomen.) Cherem חֵרֶם anathema significat, Judicum 7. & Numer. 18. & alibi, rem devotam. Itaque hoc etymon colore non caret. Et hujus narrationis perfimilem invenies apud Hilarium in Psalmum 132. quam referre superfedeo. 13

Vigesima sexta die, primo.) Ἡμέρᾳ πρώτῃ, nimirum τοῦ ἑξηκοστοῦ. quod Africanus exponit, & omiserat. Porro annum diluvii ab initio mundi eumdem habet Nicephorus. Sed Ebraicus calculus habet 1656. quem docti sequuntur. Clemens Alexandrinus annos ab Adamo ducit usque ad diluvium 1948. & quatuor dies numerat, libro 1. Strom. Quod paulo post sequitur, Noam a Chaldæis fuisse Xisuthrum appellatum: Eusebius libro nono. Præpar. Evangel. Abydeni Assyriam, historiam citat, in qua Seisfeber dicitur, Ζησίσθρος. fol. Græco 243. b. Cæterum pro σ τ in Mestrom & Mestræa, id quod perspicue verum est fecutus, ζ posui: nisi quis σ malit, ut est apud Zonaram. 14

Annis a diluvio.) ΣΧΧΧ.) Μετὰ χιλ. ἔτη Φ κατακλυσμόν. Numerus hic justo major est: & sane parum convenit inter scriptores de annorum numero a diluvio usque ad natales Abrahami: Ebræi tradunt, quatuor annis demptis bis mille annos unicum fere monis genus in terra fuisse: confusionem linguarum annis post diluvium CCCCXL. extitisse: Verba eorum sunt, כ' אפים פרות ד' שנה היה העולם לשון אחת De tempore diluvii & confusionis linguarum, מאום עד המבול א' וחי נו מן המבול עד הפלגה שנה שנח : Ponckius annos non plures CXXXII. in sua Chronologia ponit a diluvio usque ad eam confusionem. Paulo ante Eberus, turris architectus, hic plane ab ea re alienus idem ponitur. Et moni Lubanus, in quo deinde Noa plantasse vitem scribitur, Lubarus postea legitur. cujus varietatis similia etiam alibi annotavimus. Catalogum historicorum videtur ex Josephi principio collegisse. 15

Cæterum ad notas numerorum quod attinet, an-

tiquis uſus libenter ſum: & qui in uſum talia redu-
cunt, minime reprehendendos duco. Interim non
neſcio de his ipſis aliud aliis videri. ego id ſecutus
ſum, quod putavi ſimpliciſſimum, ac veriſſimum-
que plebit poſt Priſcianum & Manutium, qui
hæc in doctiſſimo ad epiſtolas Tullii ad Atticum
commentario explicavit, me quoque ruſticum
cauſa exponere quid ſentiam. Imitari ego has uotas
puto rationem linearum, quibus in abaco ductis
calculorum adjumento ratiocinamur. Quod ut me-
lius intelligatur, exemplo ante oculos conſtituto
aperiam:

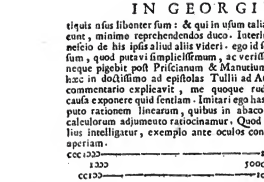

De notis numerorũ antiquis.

Vides ut calculus in linea ſuperiori poſitus, in
proxime inferiore collocati ſit decuplus, & qui
in ſpatio ſeu intervallo ponitur, eum proxime ſu-
perioris dimidium lineæ, proximeque inferioris
ob id ipſum lineæ quinquplum poſſe. Compoſi-
tionis ratio eſt nota, & LX. eſſe 60. & XL eſſe 40,
IIX vel VIII. 8. IV aut IIII. 4. XC 90, XXC 80, &c. ne-
mo non videt. Sed de harum notarum origine diver-
ſæ ſunt conjecturæ. Illud primo omnium dixerim, ex
ſte intra quinarium ac decenarium numeros reli-
quos tamquam in cardinibus verſari, cum manus
utraque digitos habeat quinque, qui ſunt decem
omnes. qua de re etiam Ariſtoteles mentionem fa-
cit: & digitos primum ac ſimpliciſſimum eſſe nu-
merandi inſtrumentum, uſus vitæ communis de-
monſtrat, ac ſimplicium ratiocinationes, indeque
adeo ducta proverbia. Jam 1 unitatis nota, non eſt
(puto) literæ, ſed lineola: idemque de II, III, IIII,
judico: ſingulas unitates ſingulis lineolis etiam ab
illiteratis & idiotis, ut vocant, notari, notiſſi-
mum eſt. Proinde quinarius veluti cardini primo,
quærendus fuit ſuus character, quo eum reliquis
conjunctо uſque ad denarium pergi poſſet: is eſt V
(nun ſane literæ) jure enim non Q. potius eſſet? ſed
duæ lineæ ad angulum acutum concludentes: qua
nota utuntur itidem omnium ignari litterarum, ali-
qui inverſa ſic A. Ex hac geminata, aut altera potius
ulterius verticibus junctis addita, fit X. quaſi X qui

Problem. ſectione XV

enim fiat ut littera ꝺ decem ſignificet, ratio eſſe nul-
la videtur. Unde autem L nota ſit quinquagenarii,
ſubtilem adfert Peliſcianus cauſam, & quæ meo ju-
dicio multo eſt ſubtilior, quam ut in re vulgari lo-
cum habere poſſit. ego duas lineolas puto eſſe ad
rectum angulum commiſſas, quæ χρ' συκλίσιν (ut lo-
quitur de rerum vocabulis Ariſtoteles) ὑπερπατα &
recepta, ſo denotaret, at VS. Ab hoc uſque ad cen-
tum non fuit nova opus nota, cum prioribus cum
hac compoſitis omnia ferìbi poſſint: placuit tamen
90 non LXXXX, ſed compendii cauſa denario a cen-
tenario ſubtracto exprimi, ut 90 non IIIII, ſed I X
detracto: quod ſit, cum minor character majori præ-
ponitur, ut IX. 9, XC. 90. atque etiam XL. uſita-
ius quam XXXX, ob compendium, 40 ſignat. Hinc
etiam illa XXC pro LXXX, IV pro IIII, & IC pro
XCIX, aliaque id genus. Nota centenarii eſt C, quod
receptum eſt putari literam c in ordine tertiam eſ-
ſe, ut quæ vocabuli *Centum* ſit caput: idemque
ſentiunt de littera M, quæ millenarii ſit nota, quod
vox *Mille* ab ea littera incipit, & habet hoc ali-
quam ſpeciem: ſed ubi ad rem venitur, aliud ap-
paret. Cur enim non q etiam vel quinarii vel quin-
quagenarii nota eſt, aut ꝺ denarii? cur X & V &
L litteræ hæc irreperierint, ſi quidem capita vo-
cum pro notis ſumebantur? Nam & illud perin-
firmum eſt, ꝺ ſignificare 500, quia a c proxima ſit lit-
tera: ſic enim K decem augabimur ſignificare, & L

Cedren.

quinquaginta: ut K ob ſimilitudinem atque affini-
tatem in x degenerarit. nam Y vel Z, ut nou latinas
litteras, hue fingamus recipi ideo non meruiſſe:
quid autem ſint litteræ, e, f, n, o, & aliis? mihi qui-
dem hæc commenta non placent. Credo adhibitis
potius rectis lineis, iis etiam curvas non incommode
adjectas, præſertim jam creſcente numerorũ agmine.
Sit ergo ſemicirculus litteræ c adſimilis, nota cen- *Edit. Pariſ.*
tenarii: quo eo facilius eſt creditu, quia reliqui cha- *pag.* 4.
racteres, etiam milleuarium, ab hoc (ut oſten-
demus) oriuntur. nam huic contrarius caddita li-
neola, fic 12, quingentas unitates refert, ſemiſſem
nimirum millenarii, qui ſe antiquius exprimeba-
tur 122, lineola inter priores characteres interjecta,
ne coaleſcerent, ut opinor: quæ lineola & in L quod
lungiuſcula pingeretur, littera l putaretur, de-
formata eſt a librariis. Iidem ut uno eaſami ductu
mille ſcriberent, cc exaraverunt: ſcut & 10 in D
litteram mutarunt iidem, quæ Manutius præclare
notavit. M pro millenarii nota uſurpari hodie nu-
tum eſt, & commemorata cauſa. Reliqua ut hinc
naſcantur, in promptu eſt videre. Noſtras interim
notas, utilitatis ac compendii cauſa plorimiſacio,
ut 500. 675, &c. Sed majuſculas has in libris uſur-
pari, e dignitate videtur, Porro ꝺ orem (verbi gra-
tia) millia ego compendiuſe putarem ꝺ cc ſcribi IX
CIↃ, aut IX CIↃ. Sed de his hoc loco ſatis: quilque
ſequeatur quod volet, dummodo alios non vitupteret. 16

Ulteriores regiones.) ταὶς κατ' ἤπειρον χώρας, habet liber Græcus: quod quale ſit, alii viderint. κατ' *Ἐξοχὴν* puto leyendum, κατ' *ἐνον* potius. Joppe e-
nim hic nihil. Sed Geographica alibi explicantur. 17

Septuageſimum.) Quæ hinc exeiderunt, dum * ſuppleui-
alterius codicis ope reſtituuntur, ex Joſepho & aliis mus ex Ge-
ſcriptoribus peti debent. Satis apparet deſcriptas orgio Syn-
fuiſſe nationes, quæ a filiis Noæ ortæ & occupatæ cello.
fuerunt. Maſſuſa Thraciæ Cheronenſi promonto-
rium eſt e regione Ilii. Helleſponto interfluente.
Derris, quæ hic eum Mœotide & Sarmatia, com-
memoratur, ignota mihi eſt. Pro *Euxe* Eubœam le-
gi, quod erat: in promptu. Cæteta hujus loci non ſunt.

Ad annum Abrahami.) Annis duodecim plures 18
ſex habet Nicephorus. Ex Bibliis ab origine mundi
ad natales Abrahami (excluſive) non plures CIↃ IↃ
CCCCI. annis compuantur. Cum qua ratiocina-
tione eouvenit Ebræorum ſupputatio, qui a lin-
guarum confuſione annos præterea uſque ad na- כין והפלגה
tales Iſacii LIT numerant. Ergo is natus fuit anno עד שנולד
2048. vel 2049, annum agente Abrahamo ceneſi- יצחק בן
mum. Paulo poſt ubi ſcripſi ἐκ *Chami ſitque* Semi
eſt in Græco, ſed perſpicue falſum. Mox de Semi-
ramide, Fœnæ reperit. in Græco eſt, *Ὅστις πυραμί-*
δαλα οἴκων: quod modo non vacat. Ego ſuſpicor
κορωνεῖ. eſſe vitioſum, ſive ἔκτισε, ſive quid aliud.
ſcripſerit auctor: ut equeſtris reliquentis bellico-
ſæ viraginì tribuatur. Virgilius quidem Pœum ha- Æneid. 7.
jus filium, ſi Cedrenus vera retulit, equorum do-
mitorem nominat: fortaſſis eo invento inſignem,
ut ibidem alius perhibetur viſitator. *Κτίσαι* ſrænos
ſignificaeo nonum eſt. Significant etiam o rificia ſeu
ora, ut vaſorum, venarum. De fluminibus, eorum-
oſtia ut ſignificent, non legi, neque videtur quadra-
re. Infra quidem in Heraclio, *ὁρμαι ἵππων* fauces vo-
cat, ſive angoſtias, per quas in ſaltu ditnem pene-
tratur.

Prætextat coccine.) *ἐγχίσας πορφύραν φώσω.* Non 19
obſervi ra vi alibi *πορφύραν*. Videntur autem ſic appellari
pannicelli, quibus oræ lanæ præexcrentur, *die bram-*
niſi quis clavos malit, de quo alias. *Pœnæ* verti coc-
cinum. Ruſſatorum aurigarum fuit genus, quod in
Nerone Xiphilinus ex Dione *πορφῆ σκέδῃ* appellat.
Meminit Plin. 9. 53. Pleriique rateum vocant hunc
colorem, neque ſane a rubore ſanguineo colore
præditarum roſarum color eſt alienus. Coccinum
talem aurigam appellat alicubi Martialis.

Principio Deus.) Verſus ſunt confuſi in Græco, 20
quorum ſententiam conatus ſum edere.

Inque aquam &c. incidens.) *ἐν γαλήνῃ πνεῦσε*, 21
ſi apud Svidam in *Κρισῷ*, hæc eadem, pauciis mutatis
referuntur. Sed vitioſe ibi legitur *πνεῖ ἐν ᾧ*, ſeut

contra nos vitiose *ἐνεγῇ* paulo ante pro *ἐνεγῇ* habebamus Sed & precatio apud Svidam nonnihil variat.

23 *Agenorum autem a Phœnicia*.) Locus perspicue corruptus, fabula vel ex Ovidio oota.

23 *Ex uxore sua Edna*.) In nostro codice scribitur *Δηρατὶς*, & annotatur superne *γραμμὴ*: quod secutus sum, contextu approbante.

Nachor Abramus
| |
Tharas—Edna Abramus Tharæ & patruus & socer.

Abramus, qui deinde Abrahamus: quam diversitatem vel Cedrenus vel librarius neglexit, diligenter a Mose annotatam.

24 *Septimo*.) Ζ. nimirum inito, non completo: ut intelligatur agens annum LXXV, migrasse.

25 *Jerusalmam*.) Quam Græci urbem, & eos secuti Latini, Hierosolyma appellant. Nostra vox Ebraicæ proxima est. etymon Cedreni sacræ linguæ non congruit. Mox Pemapolis quinque urbes notat, Sodomam videlicet, Gomorram, & tres reliquas, quas paulo post etiam Cedrenus recenset.

26 *Gerara*.) Genes. 20. antequam Isaacus nasceretur, de Cbetura, Gen. 25. Mutilate hæc Cedrenus citat. in margine est, esse ea Africano petita. Incertam hæcne, an quæ sequuntur de Loto & mari mortuo. Posterius puto verum esse: neque ejus miracula Cedrenum, sed Africanum sibi vifa referre. Quod de fructu & fumo dicit, non assequor.

27 *κολλυρὶς*. *Parato edulio*.) Generis vocabulum retinui, cum cum qualis esset forma *κολλυρὶς* non assequerer. Athenæus sane libro 3. de panis variis generibus differens, ex Aristophanis Pace versum citat da collyra, quam inde ostendit ex panibus fuisse. Poetæ interpres panis vel exiguum fructum, vel aliquid ex panum genere fuisse monet, quale pueris daretur: at non male videatur torta panis veri in Lexicis. Idem post eos *κολλύρια* appellari tradit, in eadem comœdia versans, quasi mutilatos, id est, exiguos panes diceres. Cæterum *κολλυρὶς* & verbi agnati mentio extat 2. Samuel. 13. in Thamaris historia. & ante cap. 6. *κολλυρὶς ἄρτου* ominatur. Sed hoc in Ebræa lingua חַלַּת לֶחֶם illud לְבִיבָה appellatur, quod posterius forbitionem B. Hieronymus vertit, cum in priore vocem Græcam retineret. Et sunt sane vocabula diversa. Quod capita sexto nominatur, id panis placentam fuisse, videtur ex Levit. 2. & 8 capite, atque alias posse demonstrari. Posterior locus videtur ostendere lagana fuisse, vel aliquid ex pasta farinacea coctum, quacumque ratione: eibus quidem potius quam potus. nam profecto Amnon renuabat edere, non bibere, ut quidem verba simpliciter sonant. Neque ego hæc annotassem, nisi B. Hieronymi auctoritas me, ut debuit, admonuisset: & puto, forbitiones si quis edi atiam dicat, merito reprehendi non posse. Vocabulum a corde recreando dactum, & (ut ita dicam) cordiale aliquid significara in Sancta lingua videtur. Sed hæc alii viderint. Jampridem scripieră hæc, cum Adversaria edita vidi, libros longe utilissimos, Adriani Turnebi, quem nuper reipublicæ litterariæ dispendio amisimus, viram doctrinæ & solertiæ incomparabilis. Ejus libri TV. initium cum nostris conjungat Lector diligens.

28 *Annos Nato* XLV) Sacræ litteræ tantum XL. perhibent, & nomina paulo alitar leguntur. Vide Genes. 26. in fine.

29. *Afrologiæ*.) Locus perspicue mutilus. Ideo asterisicum adjeci, quia aliud in præsenria VIX possam. Post paulo, *quæ equi decurrunt*: in Græco est, *μὴ τὸν ἐνεστῶτα δρόμον*. In via quidé scribitur Gen. 35. alio- qui Græcă vocem, scio. Circum significare: sed hoc *Edit. Paris.* non quadrat. Quod *ἔφοδον δὲ* est in nostro codice, id *pag. 5.* apud Josephum sub finem 1. Antiq. *κατὰ τὴν ἐφοδὸν δρόμου* legitur. Ebraica vox recte Græce redditur, *ἔφοδος*, sicque & hic & alibi legitur Complutensis editio. & eamdem fere habet Zonaras lectionem.

30. *Fraterna*.) Alia lectio in codice notata est, *δελφικὴ*, supra vocem *πνευματικὴ*, spiritualis.

Idæorum posteros.) Librarius, cui Judæorum 31 nomen animum notas erat, utrobique *Ἰουδαίων* pro *Ἰδαίων* scripsit. quem vel *δακτύλων* vox poterat a lapsu revocare. De Curetibus & Idæis dactylis multi multa: optime Diodorus Siculus lib. 5. fol. Græco a30. & præclare ea antiquitate interpres Argonauticorum Apollonii Græcus, annotationum in librum primum numero 42. qa alios eitem. quamquam ne hoie qaidé gravabor adscribere varba Clementis Alexandrini de primo Stromateon libro, hunc locum explicantia. *Τινὲς δὲ μυθικώτερον φασὶ Ἰδαίων πολλαπλοῦν δακτύλων σοφοὺς τινας φῦναι τὸν ἀριθμὸν λέγοντας, οἱ καὶ ἐπὶ τῆς Ἐφεσίων ἀγορᾶς γράμματα τινα, ἃ δὴ καὶ μετωνομάσθη ῥυθμὸν ἀνομάσαι. διὸ καὶ αἴτιόν τι περὶ τοὺς μυστικοὺς δακτύλους ἢ προσεγγίσαι πλήρωσιν ῥυθμοῦ διὰ δ' ὅσων ἓξ βαίβαρα οἱ Ἰδαῖοι δάκτυλοι. Ἡσίοδος δὲ ἢ Ἡκαλίδαι μάντεις οἱ φασκὼν γενέσθαι ἐσχατιὰ, φασὶ Ἄτλαντος τὸ βαμβάρυ τοῦ φρυγὸς ἐκδέχεσθαι τοὺς τοῦ κόσμου κύκλους, αἰτιατομένου τοῦ μύθου ἢ πάντων ἐνεστῶτα μεθ' ὅσα διαδέχεσθαι.* Laquitur ibi de inventoribus artium variatim & philosophiæ. De Curetibus etiam in Orphei hymnis invenient antiquitatis prophanæ studiosi aliqaid. Paulo ante, Mulr corpotes ad verbum reddidi, qaos auctor *πολυσωμάτους* nominat: non enim vasta modo corpora babuisse dicuntur, sed & membrorum multiplici copia monstrosa, Ægæon qualis, verbi gratia. nota sunt Virgilii carmina.

Pars in tremoribus.) Ut hunc locum sic ver- 32. terẽ, cum vocis *πταλμοσυνὴν* movit etymon, tum Svid. *πταλμοτιμέν*. me permovit testimonium qui, ex quocumq; tandem auctore (mihi enim non liquet) *πταλμὸν σύσπασμα* explicat, cum præfagitur quid præmonstret subsaltatio vel tremor (verbi gratia) oculi deatri: & alt, Posidonium ea da re aliquid esse commentatum. Sane apud Theocritum quoque de amore suo bene ominans quidam ita ait: *ἀλλά τοι ὀφθαλμὸς μοι ἐπάλτο δεξιὸς*: id est,——oculus deater mihi subsilit.——Cæterum quid divinationibus hujusmodi tribuendum sit, optime intelliges ex D. Augustino multis locis: & præcipue lib. 5. de doctrina Christiana, c. 20. & tribus sequentibus. Atque ibi quidem etiam salientium membrorum præfagia commemoratur. Itaque non optimo jure catpi eos puto, qui ex Epiphanii Panario *πταλμὸν* tremorem seu concussionem converterunt: præsertim cum eo quoque loco *πταλμὸν* inter ea ponatur divinationis genera, quæ cum extispicum doctrina & extorum palpitatione non multum videantur habere commune. Porro Potipharem culiuæ, aut si mavis eoquorum præfectum ominavi secutus Græcam *ἀρχιμαγείρου* vocem. nam Ebraicum secus sonat vocabulum, præsertim si Ortelo Chaldæo paraphrastæ eredimus: cui admo- Cap. 39. dum suffragari videtur Jeremias, hoc ipso ritulo Nebazardanem appellans, qui a rege Babylonio missus fuit ad Hierosolyma diripienda. nam ea res nou (ut opinor) valde appolita est officio magistri coquotum. Certe B. Hieronymus magistrum militum, vel exercitus vertit: & טבח macłare significat, quo artificio barbaros milites gaudere etiamnum scimus.

In Paluſtri gramine) *ἐν τῷ ἕλει*, quod voca- 33 buiam est atiam in Complutansi editione in hac hi- pag. 3a. b. storia. Gen. 41. alii, interque hos Argentoratensis (nam ad manum Aldinus non erat) *ἐν τῷ ἕλει* legerunt. Librarius Cedreni in margine annoravit, ita se in exemplari reperisse, nisi incuria peccatam sit. *ὅτως ἔφατο τὸ ἕλος ἐν τῷ ἀντιγράφῳ τῷδε κεῖσθαι ἴδε*. Hieron. vertit in locis paluſtribus, ut quidem nunc etism in Complut. lib. legitur. Nam in ejusdem versione Jobi cap. 8. quo loco bypocritæ juncis, & id genus in humido virenribus plantis eleganrissime comparantur, idem quod hic vocabulum אחו, correctum legitur interpretatum. Quo quidem ioco *βούτομον* (de qua voce nihil hic agam) sabstituere Lxx. interpretes. Plerique præsensem herbam intelligunt. Et Jobi quem citavi locus satis videtur demonstrara, esse herbam de earum genere quæ in humidis atque adeo aquosis locis proveniant, & sine liquore statim sua sponte concidant, ut carex esse non

possit: quando Colmmella caricem filici æquat, & ut undiquaque nascentem suo tempore recte extirpari docet lib. 11. cap. 2. quod in Achu illud non videtur competere. Kimchi Ebræorum facile doctissimus, non abhorret ab iis qui pro loco (nimirum humecto & herbido) accipiunt. Hoc annotavi, ut mea verborum rationem afferrem: neque enim credo vocem ἀγρὸν esse LXX. interpretum. Paulo superius ἀγρὸν χοιθέντα vertit panea delicatus, quod ea vox non satis a me intelligeretur. & vero cum de Ebraica יערי Ebræi, cum de Græca GræciGrammatici non valde consentiunt. Si farreos vis, aut aliceos, aut quovis modo interpretari, non impedio.

34 *A magno æternum.*) Hexametria verfibus oraculi sentectoiam expressi. in Græco consula omnia sunt & tamen non videntur fuisse ἔμμετρα.

35 *Infusus.*) ὡς ἐπιτυχὸν sed legendum apparet ἐπὶ. Paulo superius, ubi scribitur forma Mosis capeam Tharben Ægyptiis Sabbam prodidisse, annotantur in margine hæc: οἱ δὲ καλοῦσιν σαββεῖον τοῦτο σφαῖραν τὸν τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων, ὅτι ἐν χρόνῳ τῷ ἀπὸ τοῦ ἀνατέλλειν ἕως δύσεως ἐκ ἀνατολῶν ἐστιν ἀπλανὴς. Pulchritudinem Iracli laudat, imperatoris fui, dignam ob quam ipsi, ut quondam Mosi, urbes a barbaris dederenur. hem argutias.

36 p. 38. a. *De Corinthiis.*) Lapsus est memoriæ. non enim de Corinthiis, sed de Hyrcanea & Adamantapotatis hæc dicuntur. 1. Timoth. 1. Corinthium quidem etiam illum, qui incestum cum noverca conjugium fecerat, Sataoæ tradendum judicavit idem Paulus, 2. Corior. 5. quæ loca confudit ἁμαρτήσαντι μετανοοῦσι scriptor noster.

37 *Deus unus.*) Sophoclis versus in nostro codice turpiter mutilatos, integros legent qui volent (quis autem fanus nolit?) apud Justinum Martyrem περὶ μοναρχίας (quo nostrer alludit) itemque in Parænetico, & apud Clemeotem φυσιογνωσίας, ac libro quinto Stromat. Mutilus est & sequens locus, quod asterisco appolito monui. Jasnes & Jambres, veteres ioterpres legit Mambres, 2. Timoth. 3.) magi Pharaonis etiam a B. Augustino dicuntur, epistola CXIX. ad Januarium.

38 *Clade Dei fecundum Davidum.*) Locus perspicue mutilus. Davidica historia suo loco sequitur. Sed nescio quid Moysi cum ea fuerit, nisi forte parva Genesis aliquid habet. ὁρώσιος, quæ vox rupturam, aut comminutionem potius & corruptionem significat, perspicuitatis causa verti cladem. Locus de clade 14900 Ebræorum, est Numeris 16. ad finem Deinde quod est in montem Nabam, legitur in Compluteofi Nαζὼ, Nahau, Deut. 32. & 34. in Ebraico Nebo, ideo in margine, Nαζὼ annotavi.

39 *Teffata.*) εἴδωσιν αὐτῷ ἔνλυσ. nescio an fic locutus sit Cedreous. res est manifesta, & pro ἐλλιπῶς, historia fretus repono τὸ ἔνδεχόμ.

40 *Paffum Hierofolymis.*) μεμηλκ κεχιλιάσι. quod quid sit, non pronuntio. saue neq; a Græco, neq; ab ipso Ebræo procul puto abesse meam interpretationem. Zonaras habet μετ᾽ ἐκ κεχιλιάσι. Josephus addit, γὰρ ἀνατολικὸς ἐν ἡμέραις ἑξήκοντα, quæ ob utilitatem ab hominibus pro cibo non usurparetur lib. 5. cap. 8. Porro qui sequitur Madianitarum numerus eum expressi ut reperi, 312000. verum is omnem non fidem modo, sed & veritatem excedit: quinimo etiam si pro myriadibus chiliades. legas, ut sit 312000, tamen amplior justo videri posiit. In scriptura facta exercitus non numeratur, tametsi maximum fuisse locorum comparatio. Indicat. Josephus quidem auctor est, occubuisse in pugna Madianitarum cxx millia. Ephod quid rei sit, &. quem usum spectet, hic explicare omitto: cum iis qui sacras litteras diligenter legerunt, non sit obscurum, & non multo post in Michæ historia vocem Cedreus utcumque interpretetur. Post Orpheus vocatur βρυώνεως, Bryosius, mihi prorsus ignota appellatione quam tamen mutare oon debui. Et versus hexameteri qui ex eo ciantur, miserabiliter sunt confusi, neque difficile est primum fic scribere.

Δ᾽ πεῖ λυτὸς ὑ᾽ ἐκατηβόλος φοῖβος κικεσιν.

post ἀναβήσασι ioteger incipit item ab ἅλις, ἓ χρυσόνεως scribat. Est & mertum a διδασκάλου utcunque constans, & cui proclive sit succurrere. postremum erit, Ζεὺ φιλέτιμε, σὺ δ᾽, &c. verum reliqua languent, quæ ex ingenio emendare velie, oon videbatur in præsentia commodum. In mea versione, versu sexto pro *fabli*, lege, petis. Extant sane multa hinc inde apud Clemenem, Justinum, Eusebium & alios Orphica. Si quis in hæc quoque alicubi incidet, ex melioribus deteriora corrigat. Ego) nisi hallucinor) sententiæ nullum attuli detrimentum. quæ post versus fequuntur Orphica, etiam apod Voltaoium leguntur in Ὀφεϊκῷ, paulo licet aliter. Sed & qui de humana miseria inferius citaotur ejusdem versus partim integri, partim mutili, partim depravati sunt.

Condita ob etiam Tyrus.) In margine librarius pro Tyro Tarsum aonota vit, sic: σώτε τὰ Ἰωσεφὶ ἐκτίσθη, ἢ Καῖσαρ, ἢ Τυρσός. quod monendum duxi.

Anno Samsonis.) Nisi forte ἐβδόμῳ pro ἑβδόμου legendum fit, quod non puto. Sed & ut supra Samanes quidam Samsonis successor nominatur, Josepho juxta ac Scripturæ ignotus. Elim a Samsonis morte eqpisse gubernare Israeleos, receptum est & Josephus quoque id confirmat lib. 5. cap. 11. Jam quod mox liber primus Regnorum citatur, is quem hodie primum Samuelicum nominamus, ὃ φασὶν ἢ βασιλειῶν, id suspectum esse Lectori non debet. Vocabantur enim hi libri Regnorum, quod (verbi gratia) regnum Sauli, regnum Davidi, regnum Solomonis, &c. ordine describerent. qua ratione & Regum libri appellantur. Sic librum Regum tertium Justinus Martyr in exhortatione allegat τῶν βασιλειῶν ἱστορίαν. & scripturam Regnorum beatus Augustinus aliquoties, ut 11. Retractat. 1. & LV. Itemque Regnorum libros, ad Januarium epistola CXIX. & alii.

Josephus duas tantum perhibet.) Vel hic locus est corruptus, quod puto: vel Josephi codex, qui quatuor menses habet, τετάρτου τοῦ Πανεμοῦ μέσου τετάρτου. Liber quidem Judicum Josephi ipsius habet, & absque ulla lectionis varietate, cuiusmenses 7. capite sexto, Sed & filii Jechoniæ in historia noo nominantur, tamen dicitur Rethschemenses fuisse. τετράδος, ad verbum est Mercurii. forte πλειόνων, quod generis vocabulum cum Bibliaco melius congruerent.

Itaque in his angustiis desperato.) ἐκπεφοβδὸς γὰρ ἐγκαταλειφθεὶς, vi tiofe. quid fi legas ἐκπεφοβὸς, ἐγκαταλειφθέντα. Ex Ebraico textu & Josepho adhuc planius conftare potest. loci sententia, lib. 6. Antiquit. cap. 7. Saulus, miserat ad Samuelem hostibus ingruentibus, eumque ad se evocarat. is septimo die se venturum respondorat, mandato ut interim hostiæ parareotur: quibus. cæsis hostem aggrederetur. Saulus, interim ab ipso. dilabentibus suis, in magnis hærens difficultatibus, cum septimus dies appetisset, necdum adesset vates, eum diutius sibi operiendum non ratus, ipse Deo sacrificavit, dissidens nimirum vati, neque quantum oportuit ejus mandato deferens. quo facto Dei adversus se commovit indignationem, &c. In hanc sententiam Zonaras quoque scripsit. Post, *infestis armis*, ἐφεροῦσιν. De romphæa disputat Cedreous paulo iofra, quo loco heroas Davidicos recenfet. *manus comparet*. reliqui Ebraifmum, ne cui viderer audaculus. Sensus est. Jussit eum omittere arcæ & ephodi tractatioocm, vaticinandi cauffa instituram, cum jam de eventu pugnæ dubitandum non videretur amplius. Rursum, *Omnis autem terra prandebat*: asteriscum appofui loco & pravo & mutilo. Ebraica habent, universam & ex omnibus hinc inde partibus collectam ad Saulum multitudinem intrasse fyrum, in qua mel per solum fluebat. a quo tamen omnes ob votum regis abstinuerint, dempto Jonatha, qui ejus insciis gustarit, &c.

Populumque ita.) Sic vertl, ut plana esset fententia, & quali οὐκ ἐκέρδησε legereiur.

Cultus falfi numinis.) Sententiam reddidi. διαφθορὰ. scribe, quam Ebraicam vocem LXX. retinuerunt.

Variis inftrumentis muficis) ἐν κιτάρᾳ.

Cinnyra. λαπτηρίφ, ἢ κιννύρᾳ: quæ quis nobis ignota ſunt, vocabulo generis uti malui. Cinnyram quidem decem fidibus conſtitiſſe, plectroque ici ſolitam: nablum duodecim habuiſſe voces; & digitis pulſatum fuiſſe, Joſephus memoriæ prodidit ζ. ἀρχαιολ. i. Id ſcias obiter; ſæpe me nominum propria non nunc ſine Cedreno, aut etiam LXX. verſione, ſed ut ſunt in Ebræo recepta poſuiſſe. ut Michol, Ramatha, &c.

46 *Ubi ſtatuam.*) Hæc ſunt de poſterioris libri Samueli cap. 18. ut facile appareat, locum hunc eſſe mirifice motilatum. nam quæ mox ſequuntur de Heroibus Davidi, ſunt de ejuſdem libri cap. 23. vel 2. Paralip. 12. eſſque etiam in margine hoc annotatum, οἱ δυνατοὶ τοῦ Δαβὶδ, potentes, id eſt, fortes, & qui præcipua virtute causa officia admolitrabant apud Davidum. Cæterum loca dicta cum Cedreno lector conferat ipſe, adjunctis iis quæ apud Joſephum habentur capite decimo libri ſeptimi. Diverſitatem enim omnem annotare, non eſt noſtræ brevitatis: neque ita difficile, ut opera noſtra magnopere debeat requiri. pro τῶν ἱερατείων αὐτοῦ ἐκεῖ τῷ τραυματίᾳ, legi τῶν ἱερατείων αὐτῷ ἐνὶ τ'. τραυματίαι.

47 *Cæterum Aſa.*) Perſpicue ſalſum. nam Abias Jeroboamum vicit, ut paulo ante ex 2. Paralip. 13. retulit. neque eſt ibi ſcriptum, Solomonis imitatorem fuiſſe Aſam. Sunt & reliqua mirabiliter confuſa. quibus illuſtrandis nolui vacare, cum extent in Bibliis, & apud Joſephum, fiorque notiſſima.

48 *Zinaicam ſolitudinem.*) Montem Sina habet Cedrenus, errore perſpicuo.

49 *Valandoque fatigata.*) Locus hic in Græco mutilus & depravatus eſt. & vexavit me, donec eum, cogitans ex Joſepho eſſe deſumptum, ibi integrum reperi lib. 3. cap. 2. Antiq. Adſcribam igitur, ut Cedrenus inde corrigatur. καὶ μετ' ὀλίγον, ὀρύγων τάλαντα, γεμίσας ὑγρῶν τὸ ὄρυγμα ὡς ἄνω ἵστασθαι ἀφ' ὕδατος κάλλιστον, ἐφύτευσε δ' μετ' αὐτὸ δένδρων ὑπερβολὴν, ἃ νῦν κεῖται τὰ μὲν τῶν φυτῶν, ἃ ἀφ' ὑγροῦ μᾶλλον ἢ γῆθεν ὀρυττόμενα ὑπὸ τῶν ἐξαιρούντων. Poſt paulo, inquit, multitudo coturnicum, qua ave nullam aliam Arabicus ſinus copioſiorem educit, tranſmiſſo quod interjacet mari advolat: & cum quod a volato feſſa erat, tum quod propius terram atque reliquæ volucres ſolet volitare, ad Ebræos defertur.

Jothore ſocero.) Cedrenus monet, etiam γαμβρὸν Moſis eum dictum fuiſſe. & vero liquet, uxorem Moſis fuiſſe Jothoris hujus, ſive Jethronis filiam.

Theodoræ & γαμβρὸς, κηδεστὴς. Theodoræ non modo ſocerum ſignificat: ſed & Herodotus γαμβρὸν Cyri Cræſum ait fuiſſe, ejus ſorori Aryenidi matrimonio copulatum. Quo pacto & Euſtathius Eurylochum ſcribit γαμβρὸν fuiſſe Ulyſſi, maritum ſcilicet ſororis ejus Ctimenæ. Et apud Sophoclem Oedipus tyrannus Κρέοντ' ἐκυτῷ γαμβρὸν dicit: cum Creon Jocaſtæ frater ſuerit, Oedipi & Δάου & γυναικάδελφοι. Hos proprie κηδεστὰς vocari, Euſtathius idem docet ad Iliad. ι. verſ. 474. οἱ καὶ γαμβροὶ. Ibidemque ex tragœdia citat κηδεστὰς κακοὺς γαμβροὺς, quo loco γαμβροὺς ſocerum ſignificet. Ego quidem aliud tale exemplum nullum memini obtervare. & γαμβρὸς noo tam a dando, quam a ducenda uxore videtur dici: unde verbum ἐκγαμβρεύειν, quod etiam in Evangelio eſt.

Edit. Pariſ. pag. 7.

Matth. 22.

Seppbora Angelus.) In Græco hæc habentur ad marginem. σημείωσαι, ὅτι ὁ τῇ λοιπῇ γραφῇ κείμενος, ὃν συνεπέσπετο τῷ Μωσῇ μὴ εἶναι ἄγγελον, ἀλλὰ τοιοῦτόν τινα τῶν Σαμαὴλ, ἢ Βελίαρ, ἢ Μαστιμανθίτην ὁ Σατανᾶς. Id eſt: Nota, in parva Geneſi ſcriptum haberi, eum qui Moyſi occurrit, non fuiſſe angelum, ſed multinominem quemdam Samacium, Beliarum, Maſtelmanem: qui eſt Sataoas.

Inde enim etiam præſig.) Sic & Auguſtinus, ad Marcellinum epiſt. 7.

50 Manna. *Quod in cruſtinum.*) De manna hæc ſunt ad marginem: τὸ μάννα ὁ Φίλων ἐμιμήσατο, τοιοῦτόν φησιν αὐτὸ εἶναι ἢ ποιότητα, ὅτι κατ' ἐπιφάνειαν τὸ ἐδώδιμον μετακυρεῖ δίκην μέν καθ' ἑαυτὸ οἷον κέγχρου ἐκμύσσον μέλιτι, τοιοῦτον ὑπὸ μὲν ἀέρων, καὶ χιόνος, καὶ πάχνης ἢ πάγους ἢ χιόνα τοιοῦτον ἢ λαχεῖν ἢ κατ' ἄλλο ἐπιδημίας ἐκείνου ἐγένετο, ὡς τὸ ἴδιωμα τῆς καθ' ἑαυτὸ φύσεως ἀναμεῖναι τὸ κατ' ἐμοῦ τοῦ ἰδίου διασώζοντα. Id eſt: Manna Philo enarrans, ea ait fuiſſe qualitate, quæ imaginationi edentis accommodaretur. Ita cum ſuapte natura milio in melle cocto aſſet ſimile: modo panis guſtum, nunc cujuſvis vel avium vel animalium terreſtrium carnis, ullas oleris ulicujus aut piſcis ſaporem atque qualitates cujuſvis generis proprias in ore edentis referebat. Cæterum adſcribam verba D. Auguſtini ex CXVIII. ad Januarium epiſtola. Valet etiam, inquit, ad hanc ſimilitudinem, quod in primo populo unicuique manna ſecundum propriam voluntatem in ore ſapiebat, &c. quæ verba ipſe recenſens 2. Retract. 20. Noo, ait, mihi occurrit unde hoc probari poſſit, niſi ex libro Sapientiæ, quem Judæi non recipiunt in auctoritatem canonicam: quod tamen fidelibus potuit provenire, non illis adverſus Deum murmuratoribus: qui proſecto alias eſcas non deſiderarent, ſi hoc eis ſaperet manna, quod vellent. Locus libri Sapientiæ eſt cap. 16. & librum Philonis Ebræi creditum eſſe, vel ex D. Hieronymi Præfatiuncula notum eſt.

Qui ante Oſea.) vel Auſes, Αὐσῆ. Vide Num. 13. & Euſeb. 1. hiſt. Eccleſ. cap 4.

Scythopolis antea Baſanis.) Σκυθόπολιν legi cum ſcriptura videatur ἀμφιβολίαν habere. Qua vero occaſione hujus urbis mentio hic fiat, non habeo excogitare. Scythopolim urbem fuiſſe in finibus Galileæ, docet Strabo libro 16. ubi refert, quomodo Judæa Pompejus Magnus ſit potitus. Stephani verba ſunt corruptiſſima: apud quem tamen eſt, eam olim Βαϊτανὸν (ſorte Βάϊτον, aut Βαϊτὸν) a barbaris vocatam Plinius libro quinto cap. 18. eam in Decapoli Judææ vicina ponit, atque Nyſam prius fuiſſe dictam a Bacchi nutrice. Lib. 2. Macchab. 12. mentio fit Scytharum urbis, hujus ipſius nimirum, diſſitæ a Hieroſolymis ad ſtadia 120. Ea ergo Baſan fuit olim, regia Ogi. Vide Joſephum lib. 4. Antiquit. cap. 5. & confer cum his. facile intelliges Scythopolim eſſe Baſanem, caput Gaulanitæ vel Gaulonitidis, Galileæ imminentem. Vide & quæ de hac urbe infra Cedrenus in Oreſtis fabula refert. Sed hæc in Geographicis noſtris uberius, DEO volente.

51

Qui eſt Leviticus.) Atqui hæc non in Levitico, ſed in fine Exodi leguntur.

52

Cinæmneſtram.) Malim Hypermneſtram. Sed hæc omnia perſequi nolo, ex poetis & libris ad eorum intelligentiam parandam ſcriptis repetenda, inque ſcholis ideo nota.

53

Et manibus caſſus.) χαμαὶ ἀπώσαντα τὰ ὅπλα τοὺς Ἀδιάβους. nihil habeo: ut nequo de bove, Jove, qui ſequitur.

54

Eglon Zabulunites.) Elom. emendavi & ſupplevi hæc ex ſuperiori de Judicibus narratione, & Judic. 12.

55

Quibus arca.) Locus corruptiſſimus. Hiſtoria extat 1. Samueli libri primis 7. capitibus.

56

Trecenta Quadr.) Hic numerus, μυριάδες ἑπτὰ, neque cum iis quæ ſtatim, neque cum iis quæ non multo inferius dicuntur, neque omnino cum veritate congruit. Joſephus lib. 3. Antiq. c. 10. habet numerum Iſraelicorum ἑπτακόσιαι μυριάδες, 9000000. Judæorum τετρακόσιαι μυριάδες, 400000. Zonaræ horum, 500000. illorum 800000. numerum concipit: quæ eſt Bibliaca ſumma. Cedrenus ſæpe variat, libraril puto culpa. Porro Ebraiſmum non obſcurum retinet, quo visi gladium ſtringentes identidem in Scriptura dicuntur, qui ætate & robore ſunt militari.

57

Dominus Deus.) In margine notatur alia lectio, τοῦ δεσπότου Κυρίου τοῦ Θεοῦ. Nomini Domini Dei, quæ eodem recidit. Deſumpta ſunt hæc ex 1. Paral. 28. Cæterum Solomonis nomen paci τειρώμενον eſt.

58

Mea paupertas.) In margine alleverat librarius (niſi forte Cedrenus tam fuit facetus) τοιοῦτο μοι γένοιτο ὦ Δαβίδ. hoc eſt: Divine David, utinam & mihi talis obtingat paupertas. Lepide profecto, & hiſtoriæ convenienter ἐνυπνιάζει. Talis erat etiam ſupra folio 32. ad Manaſſis & Ephraimi benedictionem annotatio. εἶμαι δὴ καὶ τοῦτο ἐγὼ ἐκ τοῦ Μανασσῆ τὸ δυνηθῆναι ἀποκαλέσαι τὸ. Sic mihi quoque, inquis, exemplo Manaſſis pato adverſas

res ſorte obtigiſſe. Sunt & alia paſſim talia, quæ conſulto omiſi, nihil ſane lectorem iis præteritis defraudans: qui, ſi volet, utilius eliquid margini facile allinet.

Erat autem Davidus,) In margine, ἦν τῷ ἀντιγράφῳ· id eſt, Deerat eliquid exemplari. Mihi autem profecto non videtur hic eliquid deeſſe, ita ut mirer librarii religionem, qui tam multa loca mutilata pro integris deſcribens, hic demum ſeoſerie aliquid excidiſſe.

Aurei Ophirtæ.) ἐκ τοῦ Ὀφὶρ mendoſe ſcripſit, pro ἐξ Ὀφὶρ, duplici littera ooo recte diſcerpta. 1. Paralip. 29.

39 *Neque exiſtimandum*.) Ad marginem annotatam eſt, Σημείωσαι, δυσμαθῶς πρὸς τοῦτο καὶ μωρὸν ἡμῖν ἀνάγνωσμα ἡ παντελῶς ἀνόητον γενόμενον· ἡδέως τε λέγω. Seoſus eſt: Hunc locum eſſe obſervandum, quia fecerat ad rudium imperitorumque hominum (quorum maxima eſt multitudo) ſententiam de bene re fatuam & imprudentem refellendam. Hæc annotatio e me præterita non eſt, cum ſit vera. nam profecto (ſi quid ego judico) locus dignus eſt enimadverſione, utcumque hæc aliunde Cedrenus deſumpſerit.

60 *Pherecydes Syrus*.) ὁ Τύριος, mendoſe pro ὁ Σύριος. nam Stephanus teſtatur gentile ab Syro fieri Σύριος, niſi codex fallit: quod minime puto, cum ſic & apud Diog. Laert. legatur: & inſulam Syron Homerus Odyſſ. ο. verſu 401. Syriam appellet: Strabonis opinionem ibi Euſtathio, & in Dionyſiem approbante. Latini Syrum vocant Pherecydem, ut Cic. t. Tuſc. ubi eum regnante Serv. Tullo fuiſſe ait, annis nimirum poſt Solomonem haud paucioribus cccc. Syrus inſula eſt una Cycladum, Delo, Rhena & Mycono cincta. Vide Strab. ſub finem decimi. Ibi Pherecydes ὁ Βαῦλος dicitur, ut & apud Suidam: apud Euſtathium in Homer. locum citatum, Βαύλωνος apud Laert. lib. 1. in vita ejus, ſed vitiose. ut appareat, Badyn patrem ejus fuiſſe, & emendandos ex hoc reliquos. Vulgo obtinuit, eum ex Syria oriundum fuiſſe, nobili illa ad Euphratem Aſiæ regione. quam opinionem auxit B. Auguſtinus, Aſſyrium eum nominans, 111. ed Voluſienum epiſtola, & quidem Aſſyrium Virgilii ex Pollione amomum, ad ejus de immortalitate diſputationem torquens. nam lib. 3. contra Acad. eumdem Syrum vocat.

Edit. Pariſ. pag. 8.

81 **Et requievit ſe ſpelunca Moſis*.) Locum hunc
pag. 83. b. afteriſco inſignivi, quia prorſum eſt murilus. verba hæc ed Eliam in Horebi montis ſpelunca deliniſcentem refero. quam eamdem Moſis fuiſſe receptaculum quidam crediderunt.

62 *Qui a rege erat tertius*.) τριστάτης, ſic
τριστατης. Ebraice docti interpretantur. nomen enim e ternario eſt. Joſephus lib. 9. cap. 3. Antiquit. τρίτους μετὰ τὸν βασιλέα tranſtelit, tertiæ coplatum parti præpoſitum. Suidæ τριστάτης eſt ſtipator aut ſetelles reglas, ternas manu haſtas tenens.

63 *Mamefit N*.) Sic eſt in Bibliis. Sed & annos regum multo aliter noſter codex habet noſteros, quam veritas Scripturæ ſactæ ferat. Hiſtoriæ ipſæ legantur, quæ & hic & mutilæ, & non optimo ordine qua notantur, qua inculcantur.

64 *Cum computruerit*.) Non eſſe vel vera, vel in loco etiam ſuo, elleta, ea quæ de Judæa & urbe Hieroſolymorum diſputantur, cuivis perſpicuum eſſe puto. Hic autem Hieronymi verſionem ſum ſecutus, cum meus liber haberet, συμπλησθῆς, Complut. apud Hierem. συμπλησθῇς, Argent. συμπλησθεῖς, quæ duo vocabula quid ſignificent, non facile dixerim: & minime ferre locus videtur, ut deploretur eut comploratam vertamus, (cum Heſychius ἀζωπύρῳ conotarit eſſe κλαίοντι: & ζωπὸς apud Homerum ſtillæ ſint, ſanguineæ Jovis lachrymæ Iliad. τ'. 459.) verbum ζω ſignificat λυποῦμαι, ut Græci tradunt, nuo. Ebraicum ZNO indicat, ſore ut tractum ſeu raptatum projiciatur, nella prorſus putredinis ſignificatione, ut conjicere nequeam, vel quid Hieron. ſecutus ſit, vel quomodo in Græca verſione legendum ſit. nam noſtri Cedreni vox prorſus eſt elieua. Videriæ peritiores.

In voraginem.) βόρβορον, quæ vox communi ſignificat. Fuit autem Io foveam conjectus, non equa, ſed cœno obſitem. Jerem. 38.

Minos Jovis & Europæ F.) Μίνως τοῦ Κρήτης υἱὸς βασιλέως in margine τοῦ Εὐρώπης ſignatum erat, 65
ita ut poſt υἱὸς inſerendum oſtenderetur. Credo ſcriptum fuiſſe ὁ Διὸς, non υἱὸς. fortaſſis etiam Europa edita. res eſt note. Scribam quod verti, in Græco eſt ταμίας, notarius. & poſt λέχος, locum, ſicut alibi κοιτῶνα cubiculum. δόκιδα dixit, imitatur Δημητριάδας. Paulo inferius, *Solemnem feſtivitatem*, χορικὸν, quod non ſcio quid ſibi velit. Poſt in Helenæ forma Δίνλον gracilem verti, cum eliud non ſuccurreret, neque de veſtitu hic agatur. nam gracilitatem in mulieribus laudatam fuiſſe apud priſcos, notum eſt vel ex Terentio.

Simonides Ceus.) χίος vitioſe legitur pro Κῶος. 66
aut ſaltem auctor erravit. nam Ceo inſula, urbe Jalide fuiſſe oriundum, conſtet ex probatis eutoribus. quæ inſula poſt Helenam prime eſt ab Attica Aſiam verſus. Errorem non annotaſſem, niſi pervulgatum etiam in aliis libris ſcirem. Palamedis tabula qualis ludus fuerit, non eſt adeo perſpicuum. Palamedis ludus Tali. τυλεῖον noſter vocat tebulam, quod elii ἄβακα, menſuiam. & verbum τυλίζειν pro ludere talis in abaco, Turricula. uſitetum fuiſſe ex Euſtathio liquet, in primum Ulyſſ. ad verſ. 107. Apud Suidem in voce τύβδα invenies eadem prope quæ hic habet Cedrenus. Faiſſe ludum talorum (τυλοὺς) qui per turriculam in alveum ſeu tabulam ſuppoſitam dejicerentur, ac pro linearum aut ſpatiorum varietate ſalli variam conditionem facerent, ſatis videtur apparere. Lineas ſuiſſe quinque diſtinctas Euſteth. docet, quo dixi loco: quem vide etiam in Iliad. β. ad verſ. 300 & Pollucem lib. 9. Talos verti, quod eliud vocabulum non habeo, alioquin ἀστράγαλον, κύβον, & τυλοὺς diverſe fuiſſe, non ignoro. Sed & hoc obſervavi, interpretem Oreſtæ Euripidei Palamedi inventum κύβων & πεττείας promiſcue tribuere. Quamquam cur non verterem telos, cum pro me faciat Flaccus poetarum præſtantiſſimus? apud quem Volanerius ſcurra chiragricus,

—— *qui pro ſe tolleret atque* a. Serm. 7.
Mitteret in pyrgum talos, mercede diurna
Conductum pavit.

Hunc pyrgum Mertialis turriculam vertit, τυλοὺς talos, quos Cedrenus per λιθίδιον videtur intelligere. Suidas λιθίδιον habet κύβον notas intelligo talorum. & Suidas habet ἑπτὰ κυκλία, ſeptem granule. Ipſe vidi abacum aliis ac nigris diſtinctum quadratis, quo modo tebula ſcachica dividitur: eique ſuperne imminens infundibulum, per quod cubis (*die vorffel*) dejectis in abacum vel fritillam luderetur. μετωπεμπτὸς Cedrenus vocat, quod διαγράμμιον Suidas, vocabulo elegantiori & magis apto. nam μετωπεμπτὸς elibi ſic poſitum a probo ſcriptore vix puto. Locus Martialis (quod pene oblitus fuerem eddere) eſt in Apophoretis, diſtichon libri XIV. 16.

TURRICULA.

Quærit compoſitos manus improba mittere talos:
Si per me miſit, nil niſi vota facit.

De literis Græcis eſt elius commentandi locus aptior. Cæterum eliqua deinceps loca ſunt mutila, quibus afteriſcum idcirco ellevi.

Fuit Dictys.) In margine Δίκτυς, ἐξαὶ Ὅμηρος ἀφαρμᾷ αὐλῶπις, τῷ Ἰκαρίᾳ συνόντες, μετὰ 99. ἔτη τὴν ἅλωσιν Τροίας. id eſt, Dictys, e quo ſampte auſa Homerus Iliadem compoſuit, ennis poſt captem Trojem ꝛc. Ego ut non negem Dictyn, atque etiam Daretem hiſtoriam belli Trojani compoſuiſſe: ita perſuaderi mihi numquam patiar, ut qui hodie iſtis titulis circumferuntur libelli, pro genuinis, aut fide vel etiam lectu dignis habeam.

Civibus ergo infantibus.) ἀγαπᾶτον· ἀγαπᾷ eſt 67
diligere. ergo ἀγαπῶντων, eut aliquid tale ſcriptam ſuſpicor. Locus eſt vitioſus, hiſtorie ſen fabula notiſſima. Oraculum ſenarlis Jembis reddidi, ſententiam conſecterus.

Trajectaque Diabena.) Adiabenem ſelo regionem eſſe, quæ inter Tigrim & Euphretem fluvios jecet. Sic eam & Stephenus appellat, & Euſtat. in Dionyſiem, & alibi. de que videndus Am- 68

mianus Marcellinus libro XXIII. apud Strabonem lib. XI. extremo prope ἐκκλησίαδι legitur, sed vitiose puto. quando etiam ejus epitome ἐκκλησίαδι habet. Sed hæc alias. De Scythopoli vide supra annotata. De iis quæ sequuntur annotare quicquam nolui, cum (ut alios plurimos harum rerum scriptores præteream) Dionysius Halicarnassensis libro antiquitatum Romanarum primo copiosissime Ænean res sit perfecturus.

69 *Ene hæ nea ..)* *Iem* habet codex, duplici *ν.* & annotavit Eustathius non defuisse qui per duplex *ν.* scriberent, tametsi magis probat unicum. Sed & aspirari *νέᾱ.* a nonnullis, indicat, in versum Odyss. ξ. 307.

Τοῦ μὲν ὀδυσσῆος μάλα, τοῦθ' ὑπομίμνω.

70 qui extat etiam Odyss. ζ. Et Plutarchus in Solone laudicat, enea hæ nean eo notari, id est ultimum diem mensis, cum luna Soli congrediens & vertissima est respectu elapsi mensis (ὑπὸ ἐπὶ, τὸ νεωτάτω) & respectu insuntis eadem novissima. Vide & Svidam, & alios. Versus Aristophanis ostat Nubibus:

Εὖθ' ἑξῆς μετὰ ταῦτα τὴν τετράδ' ἤκω.

Ac potest ibi videri quæ habetur Scholiastes. De eo die interpretantur Grammatici Hesiodum hoc,

Μὴν' αἰπολλαλλάδι τε τ' ἀδούρᾳ, τε τ' ἐποπτῃ.

71 *Portulam.)* *πορτουλάκιον*, quod ante *πορτολάνιον* Polybius *μυριολίθῳ* de simili re dixisse videtur. Nihil voluit mutare, alioqui τὸ πορτολάκιον αὐτοῦ rel papilionem verstissem. Miror autem ab Judithæ recepta historia variare nostrum.

Edit. Paris. pag. 9.

72 *Cretæis.)* *Κρητικίοις.* Omnia hæc ita sunt vitiosa, ut in iis emendandis metuendum sit, ne oleum operamque (quod ajunt) ludamus. & possunt hæc aliunde conquiri. Certe hoc videtur significare, Mysos in Italiam transivisse. Teiephus enim Mysus fuit. & Mysos ipse Homerus *Κρητίνους* appellat libro Ulyssææ XI. de filio Teiephi Eurypylo loquens:

Odyss. λ. 520. —— πολλοὶ δ' ἅμ' αὐτοῦ ἑτάιροι Κήτειοι κτείνοντο. ——

non dissimulante etiam Eustathio.

Mensi a Deo.) Io margine est hoc adscriptum: *ἐγὼ δὲ οὔφρο ἰὼ ἑτάιροι ἰσχαιτίοι ἔστι ἀπὸ τοῦ κατ' αὐτὸν τὸν μῆνα κλαῖον αὐτοὺς τὰ ἐν τῷ τυκλῶνι ἀνθρώπους. Μάρτυρα τὸν μῆνα ἐκάλεσαν. Μάρτυς γὰρ ὁ μὴν αὐτὸς ὁ δικαιοπράκτης ἐστίν.* Hoc dicit, Se apud alios historicos reperisse scriptum, dictum mensem Mortium, a morte: quod eo mense bos deferens, qui in bello fuisset mortuus. Mirum est, eum auctoris tam claræ etymologiæ nomen potuisse dissimulare. Quæ sequitur Circi descriptio, eam non assequor: & nescio quid Græcanicarum ioepiarum posteriorum temporum sapit. De quatuor auribus non eneribus, seu coloribus, res nota est ex Latinis scriptoribus qualis fit, & quando instituta. Itaque nihil annotavi. & a mendosa lectione libere discessi, quoties ex re fuit.

73

74 *Ignatos.)* *ἀνώ ἀσημείου.* Conjeci scripsum fuisse *ἀπὸ ἀ σημείου.* facile mutaturus, si quis aliter expediat locum. Scio enim Varroni assem ab ære dici. In Ser. Tullio, *quatuor enim hic invenit centies hstr. τετρακοσίων.* forte *τετρακόσιον.*

75 *Regnum ab ipso affectari.)* *ὡς αὐτοκράτωρ μετεστῶτα*, ut qui rebellionem cogiterat. ego *αὐτοκράτειν* suspicabar scriptum esse. Sed aliis quoque locis tyrannidis affectationem sic expressit. Locus est vitiatus, & narratio nescio unde repetita. Longe quidem abest a recepta istorum temporum historia. *τὰ μακρὰ σῆ γαλλικὰ πατερήματα*, nescio quid sit illud *πατερήματα*. *κερματον* Comitium verti. *τὰ ἐν ἀγῶσιν διώκοντα.* Lego *ἐσέρποντα.* Denique ubi ab hoc Februario mensem Cedrenus narrat appellatum, in margine adscriptum est: *καὶ τὰ ποῖ τὸ μῆνὶ τοῦτον ἄλλον εἶναι τὸν ἐν τῇ ἑσπερίᾳ ἔστιν δὲ τὸ ἀπὸ τούτου γοῦν καὶ βίννιον πρόσωπὸ τοῦτο μόνον ἐστὶ Ρωμαῖος φίλιππος τὸ ποῦ Διὸς κλίγκτ. τὸν γοῦ μῆνα τοῦτον αὐ. Δυσχόντιον Φιλίππου ἐκάλεσαν.* In aliis historicis de hoc mense alia inveni, quæ quia immensa sunt, adscribere non pollsum. Hoc unum sufficiet: Febrem Romani vocant magnum frigus. ideo mensem istum ut frigidissimum, Februarium dixerunt. Hæc ille. cætera aliunde huc afferre non est operæ.

76 *Primi Sextr.)* Hi ubi fuerint, & quales, disputabimus alibi. In margine erat, *αὐκ οἶδα τινὰς οὗτοι. ἐκκλησιάδι δὲ, οἱ τινὲς τοῦ τυκλῶνος εἰσίν.* Id est, Nescio qui sint: ac mirum est, ficubi tales aliqui sint. Quid autem sint Cabes, nescio: nisi fi forte eomen est Indicæ gentis hominivoræ, neque Agelæos proprio sic dicto nomine novi. Et historia docet, ante hæc verba *Cujus paludem*, aliquid excidisse.

77 *Animalia magni.)* *ζῶἰ ων* quod hand scio an de Zodiaci signis voluerit intelligi. Cæterum ex Diogene Laertio, ex Plutarcho de Philosophorum placitis, ex Cicerone & aliis, malo reperere lectorem ea quæ huc pertinent, quam ipse ei illa annotando molestus esse. Nec mendas quidem omues emendare hic institui qualia sunt de terræ forma, *τρόχῳ ἀπὸ τοῦ τόρνου εἰργάσθαι γράφει τὸ λίθω σφαιροειδῆ.* Quæ asterisco nota vi. Versus de Anaxagora sunt Diog. Laertii. sed dictichon posterius omissum est. Plato noo procul a fine Phædonis, Socratem facie de illo quærentem, quod de Meute sententiam non tenuisset. Sed hæc alio pertinent. Platonis locus, quem Cedrenus citat ex Legibus, est libro duodecimo principio libri de Legibus quarti paginis. De diis deorum & Cæli progenie, locus est in Timæo. Locus de Jove volucrem currum agente, est in Phædri pagina quarta.

78 *Hyrcano fovebat.)* Nemo non videt, pessime hæc incer se cohærere. Ego satis habeo, lectorem ad Josephum legendum abiegare. Vide librum Antiquit. XIV. ab initio.

79 *Et Decembris.)* Prorsus est in Græco, & mendes ita utrinque numero recensentur, ut errarum effe non possit videri. Notum est, hodie non Decembri, sed Octobri sex Nonas tribui: quæ opinio infra etiam perscribitur. A. D. significant, Ante diem. *πρὸ ἡμῶν, πρὸ μιᾶς*, &c. etiam Græci hoc imitati dicunt: de quo alibi. Etymologias quoque nostri auctoris in medio relinqui: quas si voluisset perscribi, qua comprobando, qua refellendo, prolixior ut est fem oportebat, & aliquando Oedipus.

80 *Tenes, qui Alphebœa.)* In Græco est *τένης.* Sed ego fecutus fum historiam. Bellerophontis & Hippolyti res notiores funt, quam ut de iis fit aliquid annotandum. Tenes autem, a quo insula Tenedos nomen habet, Cycni F. Neptuni N. fuisse traditur: qui noverca de stupro ipsum appellanti noluerit obsequi, ideoque in mare a patre falso enim noverca credente in cista expositus, incolumis ad insulam Leucophryn delatus, ei nomen fecerit, ibique regnaverit. Est hoc apud Zetzam in Lycophronem, apud Eustath. in Iliad. *α.* versi 38. qui Philonomen istam novercam, ab aliis Polybœam appellari ostendit, etiam in Dionysium. atque ita est apud Scholiasten quoque Homeri, in dictum locum. Meminit & Diodorus Siculus in fine lib. V. sed nomine novercæ omisso. Nostet Alphebœbam vocat. quæ scriptura si fit recta, nihil est absurdi. Nam quod idem Peleum Astydamea abstinuisse ait, eam Pindarus in Ode 4 & 5. Nemeis Hippolytum Cretheiden, Magnetum Ilio- 3. Carm. 7. polytum Horatius in Odis vocat. quæ historia est etiam apud interpret. Apollonii, num. 14. lib. 1.

81 *Seu milos.)* *μίσους.* pro *οἱ σπάνιοι*, scripsi, *οἱ σπανιοι.* quid autem fit *μίσους* hoc loco, nescio. *μισθὸς* premium significet, ut *ἄθλων* vox vicinior. quamquam in spectaculis & certaminibus hujusmodi rerum quoque missilium, quæ in populum emitterentur tamquam donaria, usus fuit. Mappæ mittendæ mos apud Syeton. cap. 26. Neronis, & apud Martialem aliosque ibi refertur. Meminisque etiam Tertulliauus cum alibi, tum quasi per adagionem, in extremo libri adversus Valentinianos.

Repurgamenta.) *ὄλων* res elementarias & materiatas vocat. *σκύβαλον* excrementum est, quod ut vilissimum fordeat & abjiciatur. sicut D. Paulus humana ac caduca vocat ad Philippenses fuos: & apud Phocylidem *σκυβαλισμοὺς πραπίδων* dicuntur, quæ adulatoribus & aliena quadra viventibus dantur. *Oraculum*, cujus mentio fit, excidit. Jam bixlatio-

lationes quid fiut neſcio. bigas & bigarias novi, & de quibus loqui eum putarem, niſi mox eorum ſeoſim mentionem faceret. βίγδιον audaciter vexilla reddidi, deſcriptione id ſecrete. Quanta fuerit Cedreni peritia antiquitatis Romanæ, quivis cernat. bixiationes poteram vexillationes reddere, ſed omitto.

82 *Jam ſi vellimus.*) Totum hoc vitiatum eſt. neque deerant nobis fortaſſis conjecturæ emendandi, ſi totum computum (quem vocavi) eccleſiaſticum excuſere, & hæc adhibere conſilium fuiſſet. Itaque quia id nobis alienum videbatur hujus loci, verba auctoris reddidimus. Ubi paulo infe-

Edit. Pariſ. pag. 10. rius dixi *Indictione* IV. in Græco eſt δ. ΛΟ quod ſignum fane non agnoſco, ſed infra oſtendam pro indictione poni.

83 *Poſt, Juſtiniano Imperatore Romano.*) ἐπὶ τῶν βασιλέων. & lacuna ſequitur. Cæterum vel ex Cedreno ipſo liquet, excidiſſe hæc, Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου. nam res incidit in Imperium Juſtiniani Magni.

84 *Me puer Ebreus.*) Oraculum hoc mendoſe, ut omnia alia oracula, ſcripſam eſt. Ἐδράιος κἀναπαὶ με τοῦτο μεταβήσεται ἀνάσσων. ſed cætera male habent. Videre potes etiam Svidam in Ἀδριανὸς, ubi pro ἀνάσσων, lege κλίνει: ut videatur legi poſſe utrumque. Ἐγὼ γὰρ ἀνάσσων κατελεύσομαι, ἢ κλίνει κἀναπαὶ ἐκεῖσε. Tertius maculæ eſt.

85 *Ebræorum ſeptimo.*) ἑβδόμῳ μόνῳ, καθ' Ἑβραίους δυνάστῃ. Ultimum vocabulum eſt mendoſum, neque video quomodo reſtituam. Ebræis September eſt omnino ſeptimus menſis, non minima ſaltem ſui parte. Tiſri & Ethan vocant eumtiet conjecere fuiſſe ſcripſum δεύτερον, aut ὄγδοον, eſt durum.

Subſpica.) στοχάζεται ad verbum, frumenti color, quod vocabulum ſaltem colorem denotet, cum frumenti non ſit ſemper idem, non ſatis video. ſi quis doceat, diſcam.

Ante Chriſti adventum.) πρὸ χρόνου τῆς Χριστοῦ παρουσίας. numerus annorum videtur excidiſſe. qui minor quam CCL. eſſe nullo modo potuit, ut rationes Chronologicæ demonſtrant.

Poſt biennium Herodes.) Quid ſi legas, *Duobus ab ejus diſceſſu diebus Herodes.* &c. cum in margine ſit adſcriptum, δυοῖμισυτὸ δύο ἡμέρας ἀπὸ τὰ Λίγουσιν ὅτι φυγὼν τὸν Χριστὸ γέγονε πρὸς Ἡρῴδιλω ἢ βραχυτητα. Biduo (inquit) poſt Chriſti in Ægyptum fugam, initures Herodes trucidavit. alioqui biumbos fuiſſe occiſos, notum eſt. ſed hoc alterum habet aliquid peculiare.

Tertullianus.) Locus extat non ita procul ab initio Apologetici. & apud Euſeb. I. 1. Hiſt. a Græce exponitur, unde videtur mutatus Cedrenus. Cæterum inde etiam conſtat, legendum fuiſſe ἐπὶ τοῦ κόσμου ἀνοικλήσεων, μισθοῦ. Poſt Herodias Cleopatra nominatur, non icio an ubique mendo.

88 *A fonnte.*) Perſpicue falſum. Lucæ 3. mentio fit anni XV. Tiberii. trieunium Chriſtum docuiſſe, non eſt ſacris litteris expreſſum nam ſi eſſet, ea de re non diſputaſſent patres. Clemens Alexandrinus ἐν τρωμασι. affirmat unicum annum a Chriſto fuiſſe Evangelium prædicarum: eoque ratiocinium adducit de anno gratiæ, quod ex Iſaiæ 61. cap. recitatur. De Judææ in ſilos Herodis diſtributione, vide Joſephum ſub exitum libri XVII. nam quæ Geographica ſuur, alibi exponemus. Sed & annorum ab Adamo ad Chriſtum ſupputatio quæ ſequitur mendoſa eſt, & ſibi non congruit, ſi ἀπὸ τοῦ μετ. ἔτων. Κύρῳ legat. & quidem tot annos Cyrus regnum non tenuit: ergo pro μετ. reponemus κ. Poſt, pro ἐν γὰρ πενίᾳ τῇ ἔνδεκα δέδοται κακὸ, &c. lego, ἐν γὰρ πενίᾳ τῇ ἐβδόμῃ, ἢ ὀγδόῳ δέδοται κακὸ.

Nam editus mendoſus.) Locus hic lubricus eſt. quamquam de re tota longe rectius alibi diſputetur. Notæ quibus Græcel utuntur in numeris ſignandis, partim obſcuræ plerisque ſunt, partim ineptorum librorum depravationi nimis quam obnoxiæ. ν' e eſt vigintinovem cum dimidio, ΧΧΙΧ. ſ. & Δ. neceſſe eſt, ex re ipſa ut quadtantem deſignet. Sed prof ecto 8. multiplicata in $11\frac{1}{2}$ 90. dies efficiunt, quod eſt ultra tres lunares menſes adhuc dierum $12\frac{1}{2}$ tempus: alioqui conſtat menſem lunarem $29\frac{1}{2}$, annum lunarem 354, ſolarem annum $365\frac{1}{4}$ dierum fuiſſe illo tempore, ad quod hæc referuntur: ut præcipia ratio hic inita nequaquam videri poſſit. Id monendum duxi, ne quis me aliquid diſſimulare putaret. nam & cætera hujus loci non ſunt omnia integra. De Thraſyllo Tacitus lib. V. & Dio noſter lib. LV. καμακτῆρες qui ſint, aut qui Latine vocentur, aliis explanandum relinquo. Plinium ego imitatus (quem vide libro 7. cap. LX.) & hiſtoriam, exprimere conatus ſum.

Qui magicis notis.) ταυγαμμασιν, qui notis & imaginculis magicis, aliisque præſtigiis miraculoſa effecerent. Apollonii res ex Philoſtrato notæ ſunt. Infra de Jannis patriarchæ præſtigiis in Michaelo Theophili F. σοφιζόμενοι λόγοι. & diximus alibi de hac voce plura.

Ægyptus lætæ.) Videtur de eo loqui, cujus Act. cap. 21. fit mentio. Et ex Joſephi lib. 2. cap. 23. de excidio Hieroſol. hiſtoriam eam repetunt Euſeb. lib. 2. cap. 20. hiſt. Eccleſ. & Nicephorus Xanthopulus 2. cap. 26.

Inter Theram & Theraſiam.) Vide annum decimum Leonis Iconomachi. Cæterum ſcribit Plinius libr. 2. cap. 87. inter Cycladas anno quarto Olympiadis CXXXV. Theram & Theraſiam enatas. Fuit autem hoc anno ab V. C. 516. quinquomio poſt ſiſitum bellum primum Punicum. Idem Plinius ibidem ſcribit inter eaſdem poſt annos CXXX. (id eſt, anno 646. ab V. C. biennio antequam Cicero naſceretur, in fine belli Jugurthini) enatam Hieram, quæ & Automare dicatur. Et ab ea (inquit) duobus ſtadiis poſt annos CX. iu noſtro ævo M. Junio Silano, L. Balbo Coſſ. a. d. III. Idus Julias Thia. Ii conſules nonantur ad annum 10 CCLXXI. ab urbe condita, Tiberii quintum. Quare Plinii locus, ſi non eſſet mendoſus, diſſentiret a communi calculo otis XV. annis. quod neque ipſius diligentiæ, neque aliorum ſcriptorum cum eo convenientiæ eſt conſentaneum. Dio Coccejus lib. LX. iniulam aiit prope Theram fuiſſe enatam Claudio IV. L. Vitellio III. Conſule, qui annus fuit ab V. C. octingeneſimus, aut (ut viſum aliis) 779. Loquitur autem haud dubie hac de re, & de Thia ipſa. Plinii locus. Itaque videndum eſt, an non ſcripſerit Plinius *poſt annos* CL. ubi nunc CXXX. leguntur. nam hoc quidem novum non eſt, CL. pro CLXXI. poni, non exacte aut præciſe numeris annotatis. Porro Theram & Theraſiam (neque hic loquor de ea quæ una ex Acoliis fuit, Plinius 3. cap. 9.) inſulas eſſe duas, non unam ex Plinii lib. 4. cap. 12. facile intelligemus ubi Theraſiam a Thera avulſam, interque eas primum Automaren, poſtea etiam Thiam enatas ſcribit. Claudiopolim Cappadociæ idem refert 5. 24. Xiphilinus ex Dionis Adriano nominat Cithynidem Bithyniæ urbem, quæ alias Claudiopolis dicatur. Et de tumultu Judæorum ſub Claudio, vide Joſephum lib. 20. cap. 4. antiquit. Euſeb. lib. 2. cap. 19. hiſt. Eccleſ. Apud Joſephum quidem tantum βίβλους δύο leguntur periiſſe, XX. millia. Sed Euſebius habet, ut noſter.

Atroces per orbem.) In margine, ἀπολογίζεται τοὺς ἀπὸ τῶν συμβάντων· οὐτοι γὰρ ἐξήλθον τὸν βιβλον τῶν ἐκατονταετῶν. id eſt, Eius temporis calamitatem ipſe quoque ratiocinor. Natura enim comparatum ita eſt, ut ſervi dominis ſint infeuſi. Nerva hoc edictum abolevit.

A Jamedabo.) Vide Jerem. 33. De Eſſæis lege Joſephum lib. 18. Antiquit. cap. 2. & multo plura lib. 2. belli Judaici, cap. 12. unde noſter compilata tranſtulit. Ἰουδαῖοι μὲν οὖν τεροῦσι, ὧν Ἠσσαῖοι λίβραιοι Cedreni ſcripſiſſet.

Ad ventum incontinentia.) Locus eſt mutilus, quem ad verbum expreſſi. neque enim vacabat Baſilium evolvere hujus rei cauſa: quod faciet qui hac diſputatione delectatur, & otium habet. Sed & Platonica mutila ſunt, atque adeo in margine adſcripeum eſt, ἀσαφὲς τὰ τῶν πλάτωνος χωδίων

104 *Interfectus eſt*.) Qui a Maximino ad Philippum atque fuerunt Imperio Romano potiti, admodam obſcure & confuſa hic recenſentur. Cum autem in manibus ſint Herodianus, Capitolinus, Zonaras, alii, malo lectorem ad eos remittere, quam huc tranſcribere iſta. Pro Pupiano ex hiſtoria reſtiral Pupienum. Sed quid ſibi iſte Juoior velit, non conjicio. Protectorum quidem, ut dignitatis, mentio apud Ammianum eſt creberrima. Inter protectores domeſticos ſe quoque ſub Conſtantio fuiſſe indicat lib. 15. & ex ejuſdem lib. 30. apparet, fuiſſe gradum ad tribunitiam dignitatem proximum: apud noſtrum *φωτίκτωρες* dicuntur. Is Jovianum quoque ſub Conſtantio fuiſſe protectorem ait. Apud Marcellinum eumdem ſcholarum quoque palarinorum mentio non rara. Satisque liquere puto, Scholarum nomen legionibus, quæ perpetuo ſtipendio alebantur, tributum fuiſſe: quarum præfectus Domeſtici appellatione identidem deinde afficitur, nonnumquam etiam *ἀρχηγὸς τῆς σχολῆς* dicitur. Sed de Juniore non liquet mihi. Marcum autem, qui poſt Gordianum lectus fuit, trienium imperaſſe falſiſſimum eſt: cum vel ex Zonara conſtet, eum nondum occepto imperio extinctum fuiſſe. Ei Severus Hoſtilianus ſufficitur, cujus imperium eadem fuit conditione. Ita Cedreni librario Juſtilianus, a Zonaræ recte Hoſtilianus, *ἱστιλιανὸς* dicitur. Certe pro *ἔτη*, *ἡμέρας*, pro annis dies legendum puto. Quod ſupra eſt,

Protectores

Scholæ.

Domeſticus

Is fuit pater ſanctæ martyris Eugeniæ.) Quale ſit, ex Philippo Zonaræ diſces.

Ortas fuit Boſtris.) *Βόστρον* eſt etiam apud Zonaram: & Arabem hanc fuiſſe, ac Boſtra Arabiæ urbem, reliqui tradunt. & quidem Ammianus Marcellinus, ſcriptor diligentiſſimus, Boſtram Armeniæ ingentem atque munitam urbem commemorat, lib. 14.

Is ob corporis.) Ambiguum, de Sapore ne an de Philippo intelligi debeat. Zonaras de Sapore exponit. Valerianus autem huc non pertinet. Sed vel Zonaras hic Lectorem expliesbit.

Mirificus Gregorius.) Neocæſarienſis epiſcopus. 105 Vide Nicephorum 6. 17. Quæ de Manete ſequuntur, ſunt erſam in Svidæ collectanea: quæ ſecuti ſumus, ubi rectius noſtro codice habere judicabamus.

Perinthi ad convivium.) Locus eſt mutilus. Paulo ente, certæ perniciei obnoxia verti, quæ noſter *μετὰ πλησιαστῶν* dicit.

116

Hæreſin quatuordecim annorum.) nempe ut paſcha Judaico inſtituto ac die celebraretur.

Adauctum magiſtrum.) *Αὐξηντον*, lego *Αὐξεντιον*, quæ eſt Euſebii 2. rr. litrera v. vitio librarii extrita, & Latina, ideoque Italo non male conveniens: qualer ſunt Honorari, Conſentii, Innocentii, aliorum. Quod autem de ejus uxore & filiabus refert, id Euſebius capite ſequenti nequaquam his tribuit, ſed aliis apud Antiocheam hoc modo ſtupro elapſis. Porro quid dignitatis ſit Magiſter, ex Euſebii de Audacto narratione, & ex aliis colligere licet. Poſt in deſcriptione formæ Conſtantini Magni eſt, eum fuiſſe dictum *τριχηλὸν*, quod Cervicoſum tranſtulit. Apud Aureol. Victorem eſt, Traculam fuiſſe cognominatum, ſed aliam ob cauſam. Hodie quoque magiſtri vel aulæ, vel equitum in aulis ſunt. & prædivitet fuiſſe eos magiſtros, hiſtoria Xyluntæ in Leone Iconomacho docet. Quod ad quæſtionem attinet, Auguſt. 2. 26. de Civit. Dei alr, ſe oihil audere de iis temere pronunciare, quæ harum ſimiles exitus habuerunt. Sed iſta eliorum ſunt.

107

Magiſter.

Cordubæ epiſcopi.) *Κολ̃βαις*. ſcribere, *Κορδόβαις*. Loquitur de Oſio Cordubæ epiſcopo, viro magnæ iſto tempore auctoritatis, ut ex Euſebio & reliquis ſcriptoribus Eccleſiaſticis notum eſt. Vide hac de re Socratem lib. 1. cap. 7. & 9. Sozom. lib. 1. capite 16. Theodoritum lib. 1.

108

Annum atque octo menſes.) Sane ex hiſtoria 109 hujus belli liquet, fuiſſe diuturnum. quot autem confectum menſibus fuerit, non ſatis apparet. in Græco ondecim & octo menſibus duraſſe dicitur, numero ſatis ioſolenti. niſi forte primum undecim menſibus belligerarum, & poſt rupto fœdere rebellio facta, & octo menſibus oppreſſa ſit. Licinnium duobus *n n* ſcripſi, Græcum ſecutus codicem. alii unico o Lieinium habent. Sed eam ipſam ſyllabam ci, Horarius & longam & brevem in Odis extulit. *Καὶ ξίφεσι ἀνατμηθέντα*, mirum *τῶν καρκίνων*: ſi quidem verbum recte haber. nam occiſam fuiſſe ſimpliciter tradunt reliqui. *κατασκαφὰς* verti templa, ſuppleto nomine *οἰκίας*. noſtrum *kirchen* inde eſſe deductum multo eſt probabilius, quæ ab Eccleſia.

Indictione tertia.) *ϛ'*. Hoc ſigno notari 118 indictionem, deprehendi ex Juſtiniani anno undecimo, (*ἐνιαύσιον*.) ubi agitur de magni templi inſtauratione, & Zonaras perſpicue Indictionem pro hoc ſigno habet. quod & aliis locis obſervabit attentus lector. Vide tamen Annotat. 130. Mox & cæt. Porro autem ad verbum omnia reddidi, ne quis temeritatis me accuſaret. Apud Zonaram eſt, annos 696. duraturam Conſtantinopolim, prædixiſſe Valentem, idque ex rhemare ſeu poſitu ſiderum in natali urbis eum judicaſſe. Hinc verba noſtri potes intelligere. Quod de morte Criſpi dicitur, menda noo videtur vacare. Conſtar ex hiſtoricis, eum falſo a noverea Fauſta delatum crimioe, quaſi pudiciam ejus tentaſſet, capite damnarum fuiſſe. Et quid ſibi velit *τοῦ δίου τὸ ἀνάπλεων*, non ſatis liquet. Vide Nicephor. 8. 29. Et quod obſcure ac conciſe noſter de Armeniis & Teridare refert, intelliges ex eodem cap. 35. De Perſis idem prolixe cap. ſequenti, ubi Uſthazanes dicitur, qui noſtro *Οὐσθαζάδ*.

Ad fratrem Conſtantinum.) Falſum hoc eſt, 120 & contra hiſtoriæ fidem. Conſtanti enim abſenti bellum inferens, apud Aquilejam ab ejus exercitu cæſus perit Conſtantinus. & ſic paulo poſt recte legitur.

Prava de religione opiniones.) *Καινοτόμια*. Favit enim Arianæ impietati, & recte in margine additur, *οἷα ἴσως τὰ πάντων ἀχάριτα*. Deplorat eum hoc uno vitio laboraſſe, quod omoium ſit ſummum.

In loco qui Macellum.) Scripturo perverſa. Ammianus non longe ab initio libri decimi quinti, Marcelli fundum vocat. legerem ergo *Μαρκελλίου*. apud Sozomenum, *μαρκέλλῳ* legitur, 5. 2. ſed in eo ſcriptore nomina propria vitiari, non eſt novum.

Apud inſulam Thalamonem.) Apud Sozomenum legitur *θαλάσσης τόνου*, libro 4. capite 7. apud hunc 121 & reliqua fuſius enarrantur. Marcellinus Gallam interfectum apud Polam Hiſtoriæ ait, prope finem libri XIV.

Quidquid in macello.) In margine, *οἷς δὲ τὸ ὀχύρωμα τῆς Δυρραχίου ῥοπεῖ, τὰ ἱμάτια αὐτῶν σφαίτωτι Καλῷ*; *Μέγα γὰρ σφαιρωτὸν ἐ μέγας Πλάτων. οἱ δὲ τὰ ἱμάτια φάσι, ὅτι τοῦτο αἰνιττόμενός ἐστι, μὴ ἐσθίειν εἰδωλό-* 122 *θυτα*. Id eſt: Quid vero, Cedrene ſapientiſſime, diceres ad verbum Pauli ſtarim ſequentia? Si quis dixerit vobis, Hoc eſt, idolis immolatum, nolite tangere? Magna profecto quæſtio, & multum habens difficultatis. Vide Auguſt. Poplicolæ epiſtola CLXXII.

Edit. Pariſ. pag. 13.

Statim trulla.) Ne vel me impediren, vel alios, 123 hæc ad verbum reddidi. eſt enim oppido difficile hybridas voces, quas a Latinis Græci male aſſecuri & vitiantes ſuas fecerunt, recte exprimere. Ex Evagrii 4. 31. apparet, trullam eſſe *Δῶμα*, Id eſt torandum faſtigium. Arbor Perſica de cujus miraculo inde refert, in margine *ῥοδακινὶα* appellatur. quod obiter annotandum videbatur.

Trulla.

Eique inſcriptum.) Locus mutilus. Tarſi enim 124 hoc epitaphium ei factum eſt. quod vel Cydni mentio docere poſſit, ſi Zonaræ non moveremur auctoritate.

Itaque multi dicebant.) In margine, *τοιοῦτον οἱ παρόντες Ἕλληνες ἐκ παλαιᾶς ἐχόμενοι ἀγωγῆς, καὶ ὅτι τῶν ἀλλοκότων ἀγαθοὶ φυτουργοὶ ἐγένοντο τὰ ἀνάρμοστα*. Id 125 eſt: Talẽ te noſtra ætas vidit auguſtiſſime Iſaci, quan-

quam reliquis quoque dotibus nemo tibi eſt conferendus. Loquitur nimirum de Iſacio Comneno, qui æqualis fuit Henrici quarti, annis abhinc circiter quingentis. Quod annotavi, ut eum ſatis conſtet verba hæc non ipſius eſſe Cedreni, ſed librarii, appareat codicem exemplari ipſi non multis annis fuiſſe recentiorem.

Natoliam uſque.) Ita vocatur Aſiæ pars, quæ Propontide & Helleſponto ab Europa dirimitur, in qua eſt etiam Bithynia. Cæterum, cum his præter hiſtorias Marcellini & aliorum gentiliam conferenda ſunt, quæ libro ſexto habet Eccleſiaſticæ hiſtoriæ Sozomenus. apud eum proditores Pincopii Agelon & Gomarius, ω magno, leguntur: 6. 8. Vide & Nicephori librum undecimum, & Socratem lib. 4. Orecalum de Chalcedone ea Zonara emendavi. quod etiam apud Socratem eſt at. 4. an. Nymphæum quid ſit, diſputat Cuſpinianus in Valente: citatque locum Zonaræ, qui idem eſt apud Cedrenum, & meo judicio diverſum ſentientes refellit.

116 *Uſque ad Dacibyza.*) Sozomenus, 6. 14. legatos Nicomediam ad Valentem veniſſe ſcribit: navem eorum incenſam fuiſſe, cum medium Aſiacin ſinus navigarent, & uſque ad Dacidam maritimæ Bithyniæ pagum perduraſſe. apud Svidam quoque in Οὐλπιος μέχρι δακιβίζων. apud Nicephorum legitur, ita, ut apud Sozomenum. Paulo poſt,

Quæ interceſſerat magna Baſilia.) In Græco locus eſt depravatus, & Julieni nomen alieniſſimum a ſententia inculcatum. Ego hiſtoriam ſecutus ſum, quam habet Sozom. 6. 15. & Nicephorus 11. 18.

Cancilium in Illyrica.) Syrmii.

117 *Dominica Valentis uxor.*) Zonaræ Domnina. noſter Δομνίνα, & alii Dominicam rectius appellant. Quod autem dicitur ſtatura fuiſſe Valens δμικρὸς, non ſane ſcio quid intelligendum de δμικρὸς beſſem ſignificat. & ſi ἀλλότριον ætatem vertas (quod alienum loco videtur) car 50. annorum ætas δίμοιρος vocetur, non ſatis apparet, niſi forteſſis 75. anni juſtum hominis ſunt ævum. Et αἰφνιδίως initio Gratiani vox proſtas ſupervacanea, veritatique adverſa eſt. Et quod de Theodoſio dicitur, falſum elli hiſtorici oſtendunt. ac qui eum curavit interfici, Is ab aliis, non ut a noſtro Maximianus, ſed Maximus nominatur. & ſic eriam noſter habet, anno Theodoſii ſeptimo.

118 *Urbem quibuſdam rebus conturbaſſent.*) δι' ἀνίαν τινὰς, eſt apud Zonaram. Noſter habet δι' μανίαν, quod quid ſibi velit, non aſſequor. Hiſtoria hæc eſt præter cæteros apud Theodotitum lib. 5. cap. 17. Hiſt. Eccleſ. epud Sozomenum 7. 24. Nicephorum 12. 40. ſed μετώνυμα nullibi quadrant. niſi certamen eirceuſe miraton dinerit, u metis quibus id includeretur ut ſupra Annot. 99.

119 *Morbis male tractati.*) λελεπρωμένοι. potes etiam λεπρὸν vertere leproſos. Nam λεπρὸν aliquoties pro lepra κατ' ἐξοχὴν dicunt hi ſcriptores. Exemplum habes de lepra Conſtantini Magni.

120 De nummis Victoriatis Theodoſii divinavi. qui aliquid rectius proferet, a me laudabitur. & de ornamentis Urbis nolui curioſius omnia perſequi, aliis intentas, quam hiſce parergis.

Hoſpitalis illa.) Videtur loqui de Placilla Auguſta, Theodoſii uxore.

Unde habebat nomen.) ἴσθι ἐχ τοῦ χαίρειν. fortaſſis rectius, Ubi convivia celebrabat. Poſt,

Et vultures.) Magis videntur quadrare γρῦπες, gryphes, quam γῦπες.

Ibi parta eſt.) τοῦτο. malim τοῦτα, ſtatua.

Conſtantinus poſuit magnam crucem.) οὗτος ἔστι τοῦ ἀρτοπωλείου, adſcripſit librarius margini: oſtendens ſe eam Crucem putare innui, quæ poſita eſt quo loco panes venduntur.

Rurſum alii adoleſcentes.) Senarii ſunt in Græco, ſed quales omnino poſtrema ætas proculit, & paulo poſt alii ſequuntur de Sole & Luna. & librarius annotavit, τέτο καὶ ἑτέρωθι ἀνομοίως ἀκριβῶς κεῖται. vulgo ſua ætate anemodu, quaſi ventorum viam dicas, vocari.

Sacro Carini.) imo Numerieni, qui hujus fratet, Cari filius fuit, gener Apſi. omnes hiſtorici. Sed & quæ ſequuntur ita obſcura ſunt, ut ſi rem non acu tetigerim, ſaltem veniam videar meritus. 121

Pauca quædam de ea.) In margine, ὅτι τὰ ἐλάττονα ἐπαινῶν βασιλέων, καὶ οὐκ ἐγκωμιάζω. Profecto locutus eſt coram regibus, & non erubuit. Alludit ad Pſal. 118. Sed quod de Indictionis ſequitur etymo, eſt ridiculum. 122

Præſumptioni.) φαντασίᾳ, id eſt opinioni, non ratione certa & explorata, ſed ob auctoritatem receptæ conſuetudinis valenti. ſic uſurpavit etiam Juſtinus Martyr ad Zenam, & noſter ſupra. Theophilus eutem hic fuit Alexandreæ epiſcopus. Nicephorus 13. 4. Sozomenus lib 8. qui libet cum hiſce hiſtoriis eſt legendus. 123

In colloquiis arrogans.) In margine, Σμικρὸν ἀνθρώπου ἐγκώμιον, ἐν τοῖς κατὰ. Senarius eſt, Indicans, præſtare ac ſiecenſeat tibi probus, quam ut malus te honoret. Item: ἀληθινωτάτη γὰρ ἡ τῶν πολλῶν, ὅτι καὶ τῶν σοφῶν παλαιὸν ἀληθὲς. Veritatem enim colebat, jam ta illad: Os ſapientis loquetur veritatem. 124

In quercu.) Chalcedonis erat ſuburbium. Sozom. lib. 8. cap. 17. Ex eodem & Niceph. 13. cap. 16. Prænetum ſcripſi, cum codex habet Πραινίτου. fuit Bithyniæ emporium. Sed & ſub finem Leonis Iconomachi rurſus Prænetum ſcriptum eſt in noſtro. Hebdomum eutem, cujus mentio haud multo poſt inſeraet, fuiſſe ſuburbium Conſtantinopolis, ex Cedreni ipſius multis locis obſervatum eſt, ne alios ſcriptores allegem. itaque ut proprium retinui, non converti. & Comana Armeniæ arbs eſt, Sozomeno fine libri octavi, ac Nicephoro 13. 37. quod annotandum duxi, ut Zonaræ loco mutilato ſuccurrerem. Socrater ad Euxinum pontum collocat. 6. 11. Aliquanto poſt, 125

Adverſus mihi cognominem.) Iſidoci verba hæc non intelligo. 126

Succedit Arſacius. μετ' αὐτὸν ὁδε eſt in margine, qualis quali. Et quidem Sozomenus minime malum fuiſſe refert, niſi quod aliena peccata eum infamem fecerunt. Vide 8. 23. Sed hoc ipſum quod hic in margine eſt, Simeonis cujuſdam eſt, ac legere potes apud Nicephorum 13. 28. 127 *Edit. Pariſ. pag. 14.*

Galbas.) Cur hunc ſceleratis annumeraret, non video quam juſtam habuerit cauſam. γάλλαν eſt in codice. & vicinius non habebam, quam Γάλβαν. 128

In Comœdia.) Apud Ariſtophanem de Pericle. Quod ſequitur in Eudociæ hiſtoria de Paulino Magiſtro, obſervatum eſt ex Zonara, Ammiano, aliiſque ſcriptoribus, Magiſterium aulicæ poteſtatis ac dignitatis primariæ nomen eſſe. Quod ad pomum attinet ab Eudocia Paulino dono datum, apud Nicephorum lib 14. cap. 23. legitat non pomum, ſed ovi2. & ſane μῆλον utrumque ſignificat. Narratio tamen Cedreniana maxime omnibus ſuis circumſtantiis magis de malo, quam de ove videtur eſſe. Quod apud Nicephorum legitur Eudociam marito reſpondiſſe, domi ſuæ munus ipſius ſue viter paſci, ſi ute eſt in Græco, omnino de ove accipiendum videtur. Quomodo Græca ibi habeant, neſcio. Certe Zonaras itidem ut noſter habet, reſpondiſſe Eudociam, ſe τὸ μῆλον comediſſe. quod de ove reſponſum quis credat? & epud Nicephorum poſt cap. 49 hoc ipſum μῆλον ἐχθρὸν appellarut, ut eſt in margine annotatum. & ab Eride fuiſſe pomum in nuptiis Pelei propoſitum, notum eſt. atque ab ove ad pomum ambiguitatis occaſione luſiſſe auctorem, non valde videtur probabile. De eo monendum lectorem duxi, ne me nullo conſilio a Nicephoro Latino diverſum ſcripſiſſe putet. 129 Magiſter.

Sua Syncello.) Is fuit, niſi fallor, Anaſtaſius presbyter, cujus mox mentio fit. quid ſit Syncellus, prima annotatione docui. Hæc autem hiſtoria in codice ſatis eſt confuſe & conciſe. utiliter leges juxta Socratem lib. 7. cap. 32. & deinceps. ac Evagrii lib. 1. 130

Auguſtæ ſcholaſticus.) Rhetor, Nicephoro 14. 32.

Proclus ad exponendum excitatus .) ὁ φιλοσοφώτατος τὰ ἐξηγούμενα . Proclus Cyzici fuit epiſcopus, & Byzantii honoris (puto) cauſa orationem ſacram ad populum habuit, præſide Neſtorio, vide Nicephor. Idem de Eulebio Dorylai epiſcopo, 14. 47. Et Evagrius 2. 9.

131 *Sacrum epiſtolam* .) Sic aliquoties vocantur edicta Imperatorum ad reſtes Eccleſiaſticis . σκέμμα, διαταγὴ τῆς, &c. lego . In Eccleſiaſticis hiſtoriis divales ſacras nominari eas obſervavi . Oaſis in Arabia eſt . Zonaras .

132 *In Anaplo* .) ἐν ἀνάπλῳ, Interpres Nicephori Tranſitum vertit . 15. 22. apparet fuiſſe ſuburbium Conſtantinopoleos .

133 *Iuumque ſubjolum* .) Equidem ſic eſt ad verbum in Græco & fortaſſis ita notatur is, cujus operæ omnia Imperator commiſiſſet, *der das* fac totum *vvere*. Papa autem hic clericum ſignificat, *ein Pfaffen*: quomodo Auguſtinus & alii in epiſtolis perſæpe nominatur . Zonaras differre ſcribit clericum ſacrum fuiſſe Euphemiani apud Chalcedonem collegii . Quæ ſequuntur narrationes , male ſunt affectæ in Græco .

Hypogothes .) Forte Viſigothas .

Abaris .) Inde Avares. ut Serbi pro Servis, & alia .

Vaſorum cuſtos .) σκιαφύλαξ . Nicephori interpres habet cuſtodem ſacrorum donariorum . 14. 47.

134 *Cyrilli inimicis* .) τὸν τοῦ συγγενοῦς Κυρίλλου . Lego p. 21. a. ἑαυτοῦ τοῦ, & legitur in hanc ſententiam Nicephorus .

Zaumas .) In eclogis Theodori Anagnoſtæ , principio ſtatim , Tzumas dicitur interfectus a Pulcheria .

Poſt eum avitus .) Ἄβιτον . ſed ſecutus ſum emendatiores ſcriptores . Eudoxiæ quoque nomen hic pro Eudocia ſtum . 15. quæ confer cum iis ibi quoque obvia . & quod mox dicitur Anatholius ſucceſſiſſe Attico , aperte eſt mendoſum : Nam Chryſoſtomo Arlacius, deinceps Atticus, Siſinnius, Neſtorius, Maximianus, Proclus, Flavianus & Anatolius ſucceſſerunt . Poſt mentio ſit Timothei Æluri, in margine eſt, ἐξελήλυθεν τῶν ὑποκειμένων τοῦ ἔργου ὁ φιλοκαταδρομητὴς . hoc ait, cognomentum a ſceleroſiſſimo illo fuiſſe factis ſuperatum . Scripſerat enim ælurus catum, ut vulgo vocamus: & artes ejus animalis notæ ſunt, atque ingenium . De incendio Conſtantinopolitano confer Evagrii 1. 13. In Eclogis Theodori legitur θοῦκα ἀμμωνίου .

136 *Trepetorum* .) id eſt , ſacrorum Hymnorum ſive carminum . ſic infra 137.

137 *Aurei* 650000.) ὑπὲρ κεντηναρίων χρυσίου ρξε . Duplicatum ρ poſitum eſt pro nota centenarii . ſuſtque vertendum auri centenarios LXV. & argenti centenarios LXX. Id cum ipſa re deprehendi , tum ex repetitione hujus notæ infra in Michaelo Paphlagone, de avaritia Theophanis metropolitæ Theſſalonicæ : ubi idem cum libra fuiſſe apparet . neque eſt ignotum , libram etiam minam fuiſſe . Repetitur poſtea Zoæ poſt Calaphatis mortem imperio , ubi memorantur centenaria LIII. τεντηκοντατρία τρία diſerte. Apud Procopium eſt , Leonem in hoc bellum millia centena erogaſſe , lib. 3. de bello Vandalico . apud Nicephorum 15. 27. mille & ducenta centenaria auri pondera . Hæc quam inter ſe & cum Cedreno conſentiant, ignoro . Quod ſi horum ſcriptorum alterutrum Græce liceuiſſet audire , fieri poteraat ut facilius divinarem .

Sed & quod de Aſparis filio ſequitur , male congruit cum aliorum hiſtoricorum narratione, & Zonara Nicephoroque in primis . videturque prorſus eſſe aliquid ex mutilatis verſibus conſutum . Euthymius monachus fuit, de quo hic loqui Cedrenum conſtat ex Nicephoro 14. 52. Et quod Auguſtulum ſcripſit pro Auguſtalio , auctores correctiores ſecutus feci : nt & pro Berenica , Verinam . Quod Zeno dicitur Imperium per annos 27. tenuiſſe , verum non eſt . Sed pro ζ ſcribendum ιζ . 17. non 27. teſtes hiſtorici , & nominatim Evagrius , 3. 29.

138 *Cum toplo* .) id eſt , edicto univerſali , quod nimirum ad omnes pertineret . τύπον γενικὸν Theodorus τύπος . vide anagnoſta in hac ipſa hiſtoria vocat : ſæpe admodum hoc vocabulo utitur Cedrenus , & τυποῦν pro edicere uſurpat aliquoties . Nicephorus , ut in margine verſionis annotatum deprehendi : ἐγκυκλίοις συλλαβεῖν . quarum & exemplum refert capite tertio libri decimiquinti . Poſtea generale edictum appellavi . Vocat & Evagrius circulares epiſtolas . ἐγκυκλίοις ἐπιστολαῖς cujus librum tertium conſule .

Cæterum Euthymius .) Euphemius legendum , ex Nicephoro, Zonara , Theodoro , Svida , Evagrio . tametſi infra in Anaſtaſio rurſum ita legatur . Cæterum Silentiarium fuiſſe non magnæ dignitatis officium , initio Anaſtaſii monet Zonaras . Cuſpinianus quietis miniſtrum vertit , & eſſe putat quem Juriſconſulti Virum clariſſimum ſacri palatii nuncupent . & ſic apud Procopium lib. 2. belli Perſici legitur , Adolium Armenium fuiſſe Imperatoris in palatio ad ea quæ lunt quietis miniſtrum , quod munus Romani Silentiarium vocent . Sed quid Græca habeant , ſcire expediret . Alii , meo judicio , non inepte Scribam aulicum, hoc eſt , cum fuiſſe putant , qui nunc Secretarius dicitur. rectius Σιλεντιάριον ſcribi puto , quam Σιλεντίαριον . Certe in Iconomacho Σιλέντιον τοιοῦτος , decretum ſcribere ſignificat, ubi Leonis cum Germano acta referuntur . 139

Qui vocantur Nephthalitæ .) Quæ antecedent, muria judicant aſſerſico notavi . Fit autem Hannibal Perſarum vicini , a Procopio lib. primo belli Perſici Euthalitæ vocantur , ut quidem in Volateranl legitur verſione . Nam etiam apud Nicephorum ſunt Nephthalitæ , 16. 36. & apud Svidam ex Joſepho gens ad Orientem habitans commemoratur. 140

Canis obolos ſex .) βόλους , ſolles . Hujus monetæ meminerunt etiam alii auctores , & lege finem Cononis Iconomachi apud noſtrum . Quin & Svidas docet , ſolium eſſe obolum . Idem ex Timotheo Gazæum grammaticum iſtius tributi cauſa in Anaſtaſium edidiſſe tragœdiam , in Τριακόντα . 141

Tyrannus opera Joannis Scythæ .) Scythæ legitur apud Evagrium , 3. 35. & in Eclogis libri ſecundi Theodori anagnoſtæ . Loquitur autem de Longino Zenonis fratre , ejuſque ſocio Theodoro , qui ſtuuris concitatis rebellabant : quamquam Zonaras Longinum hunc a Zenonis fratre diverſum faciat . Aretham puto ducem Perſicum dici , qui Nicephoro eſt Zarethos, 16. 35. Amida urbs eſt Meſopotamiæ . de bello hoc Perſico Procop lib. 1. copioſe . Perſuaſorem Macedonii non Aſcholium , ſed Eucholium lego in Eclogis Theodori , Εὐχολίου . & pro ἱερουσιάλων ibidem rectius ἱεροσόλυτ . De Anaſtaſiopoli , a Niſibi ſtadiis 120. diſtita , Procopius loco citato . Quid ωμία ſint , Svidas videtur docere, cum ὠμαῖοι interpretatur : & Græce in Pandectis pro horreo ponitur . aliquin putaſſem ὠῖαι ſcribendum , Odea . Follis .

Barbarum .) apud Nicephorum legitur Barbam , 16. 35. Euchaita urbs eſt ad Pontum , ut ex ſequentibus patet . 142 p. 284. b.

Manſiones ad verbum dixi , quæ vulgo monaſteria aut clauſtra dicuntur , unde monachi ἐγκλειστοι . Aliquibi in margine ὅσια eſt , quod in textu νοσ. , templum . de Studio & ejus ædc , vide & Svidam .

Uncis gladiis concidiſſet .) ἀγκυλοκόπτωσι apud Nicephorum eſt , eos exciſis linguis adhuc locutos, 16. 36. 143

De interitus experte .) Vide Nicepli. t. 45.

Idem videndus de Homeritis , 8. 33. & 17. 32. & hiſtoriam Arethæ atque Elesbaanis ſuſius habet deſcriptam , 17. 6. Sed populi agitatores verti , qui ſunt δῆμοι . puto ſoqui eum de factione Veneta . De Homeritis etiam Procopius lib. 1. belli Perſici : noſter infra , ubi de Mahometo . 144 145

Scirtus omnis ſalubat .) Apud Nicephorum 17. 17. 3. in margine hexameter Græcus eſt adſcriptus : 146

Ζείρτου ἐκφεύγων τὸ κακὸν ἐκίρταμε τοῦδ' ὕπαιθα .

Ego pro ου ſcriberam τι . niſi ſorte de multis verſibus hic unus eſt , quo copulæ ſit locus :

Affligat miſeros Scirti ſaltatio chori .

143 ὑπατεύειν
Hippapantæ.) quod nimirum quaſi in occurſum prodiretur Chriſto in templo dedicando. eſt enim ſolemnitas, quam uſitate Purificationis dicimus. quod primo ex Martini Poloni Chronicis didici, qui tamen peſtis cauſa inſtitutam dicit ſub Juſtiniano magno: quod idem eſt apud Nicephorum 17. 28. & conſentit, quod Sigebertus perhibuit ſub eodem anno a Chriſti natalibus 542. quo ſane tempore Juſtinus deceſſerat, vel ipſo Cedreno teſte. memineſt Paulus Diaconus lib. 16. rer. Rom. Manſionem Auguſtæ, credo intelligi monaſterium a Pulcheria conditum.

Euphrætiſius Amidenus.) ὁ Ἀμιδ. Lego Ἀμιδηνός. Fuiſſe Orientis præfectum (quod hic πάρεδρον dicitur, comes) fatis liquet ex Evagrio 4. 6. & Nicephoro 17. 3.

ὑπατεῦσαι
Munus conſulare.) ὑπατεῦσαι. Epulum putavi, aut miſſilia dona in populum de more conjecta, vel ludos. Vide infra Annot. 150. & 161.

Templa Sergii & Bacchi.) Locus mutilus: ut minum non ſit, ſi non optime divinaverim. tamen Procop. Orat. 1. de ſtructuris Juſtiniani, videtur non repugnare a noſtra verſione.

148 *Heraldorum.*) Hos emendatius Herulos vocari ſcias, quam Eluros. & apud Evagrium ἡρούλων, citato etiam ad partem Procopio, vocantur, 4. 20. quod itidem eſt apud Niceph. 17. 13. Itaque autus ſem ſcriptionem pravam Zonaræ, qui in Juſtiniano, elidere: tametſi varie corrupta ſciam gentium nomina. Sed hinc emendatio nulla ſperanda, ut puto.

149 *Arianorum exactoriſterum.*) ἐξωτεροβῆξ. quod non aſſequor. conjicio eum Arianis fortaſſis templa extra urbem, & quaſi privatos conventus permiſiſſe. Sane infra in Nicephoro Generali mentio ſit cujuſdam improbi eremitæ Nicolai, qui in Exocionio degens, impietatem Imperatoris juverit. ἐξωκιόνιον, columnam quæ extra ſit, aut columellam, ad verbum notat. Vide Annotat. 242.

150 ταῦτα
Conſulatum geſſe in urbe.) ὑπατεῦσαι ταῦτα ἐν τῇ πόλει. Supra annotavi, ὑπατεύειν pro munere, quod conſul populo daret, poni, principio Juſtiniani ὑπατεύσας ἐδίδου (vide & Annot. 161.) Verum id hic locum quonodo habeat, aut non habeat intelligeti. Zonaras de hac re ita: Βουλόμενος δὲ ὑπατεύσας τῷ δήμῳ, Beliſarius quoque conſulare dignatus eſt. Apud Procopium, qui Gilimericum hoc negotium libro belli Vandalici priore deſcripſit, ita legitur, Volaterrano interprete: Paulo poſt Beliſario decretus triumphus more antiquorum. Nam conſul factus eſt, curuli ſella humeris captivorum invectus argentea, zonas aureas, aliaſque ſpolils Vandalorum divitias populo diſperſit, quamquam rem novam faceret riſus.)

Enimvero invidia.) Non ineleganter in margine eſt adſcriptum: τάχα ἐξαρχεῖ ἐν ᾧδε ἀνδρώνατι ὁ ὅλεθρος. ἀπόχρη γὰρ τοῦτο τῷ ἐξ ἀνάγκης τὸν τῶν κακῶν πατρικιάτῳ τῆς ἀνδρωνείου χάρι. Jam inde ab initio invidiam pernicieſi hominibus fuiſſe cauſam, proinde eam etiam ad finem uſque hominibus inſtar umbræ neceſſario comitaturam.

Carmen quoque.) τραγῳδοῦσι. Id totum annotatum eſt apud Nicephorum 17. 28.

153 *Qui vixit annum unum.*) ζήσας χρόνον ἕνα. Hunc Silverium alii, qui Pontifices Romanos deſcripſerunt, Silverium nominant: qui cum ſucceſſiſſe Agapeto, ab Antonina Beliſarii uxore juſſu Theodoræ Auguſtæ, quæ cum ob Anthimum Theopaſchitam ab Agapeto dejectum oderat, falſo crimine Romæ prodendæ circumventus, pontificatu ſpoliatus, & in Pontiam relegatus eſt, cum Papa anno paulo amplius fuiſſet. Paulus Diaconus lib. 16. Marianus Scotus, Martinus Polonus. Miror Nicephorum Agapeto ſucceſſorem facere Agathonem: quem ejus loterpres Bonifacium cur putet, non ſatis intelligo. Silverio ſuffectus fuit Vigilius. quod ipſum quoque ex Procopio Nicephorus refert 17. 23. & Agathoni ſucceſſiſſe Silverium ſcribit 17. 26. Scribit autem Procopius lib. 1. belli Gothici, non longe a fine, Silverium quod ad Gothos deſecturus eſſet, a Beliſario in Græciam tranſmiſſum, eique Vigilium ſubſtitutum fuiſſe. Vide & Novell. 42.

Proceſſit.) Uſus ſum trito vocabulo, quo notatur caterva eorum, qui pontifices in ſolemniore aut publica ſupplicatione ſubſequuntur. κατὰ eſt in Græco. Vide Annot. 64. In numero annorum forte cum Zonara legendum ἐν. pro, ς'. in quadragintа, non octo anni ſupra 100 cæ.

Euphrati vicinam regionem.) Εὐφρατησίαν. hoc eſt Commagenem. Sic Procopius hac ipſa in hiſtoria, lib. 2. belli Perſici: Poſtquam in Commagenorum regionem, quam Euphrateſiam vocant, Chooroes pervenit, &c. quod, & ipſum ſenſum ſectus, ante pro ὀλίγον, legi ἀλλῶν. 252

Auxumitarum.) Auxumitarum. Indorum eſt apud Nicephorum 17. 32. & Dominus Homeritarum, princeps Indorum, pro Damiano rege Ebræorum. 253

Cumque proceſſiſſet.) Credo publicum fuiſſe conventum, quo ad populum prodiret Imperator. Sic & infra in Juſtino Curopalata. *Edit. Pariſ. pag.* 16

Hieroſolymitani.) Eutychii nomen inculcatum omiſi. Locus eſt ſuſpectus, ob vocem τοποτηρητοῦ ἐν. Baſtochius eo tempore fuit Epiſcopus Hieroſolymorum. Vide Evagrium 4. 38. Niceph. 17. 27. 254

Dydimus cæcus.) ὁ κατὰ ὁμμάτων. vide Nicephorum 9. 17.

* *Nefaſtes dies.*) ἔσεσι τὰ μετὰ φλαυίαν. quod haud dubie mendoſum eſt, ut & pleraque quæ ſequuntur difficillima interpretatu: tum quia mendis non vacant, tum quia barbaris & ſemilatinis vocibus interraitatis perſpicuitate carent, ut & paulo ante. 255

Miniſterio Ademenitis ſuppliciis ſufficit.) ἐν Ἀδημενιτοις ὑφικλιοις. Neſcio quid ſit hoc, niſi forte ὑφικλιος taſſis ſub furcam mittere. ſic infra in Pogonato: ὑφικλιοῦσι γὰρ αὐτοὺς. Zonaras habet, eos interfectos fuiſſe. fortaſſis de ficis ſuſpenſos cruciarem, niſi Ficus eſſe ſuburbii Conſtantinopolitani nomen ex ejus Leontio didiciſſem. Vide etiam Annot. 235. Jam Cretoria, κτητορίαι, quid ſint, neſcio ſane apparet fuiſſe feitos dies, ſive inito Imperio, ſive alteri rei deſtinatos, qui magno ſumptu agerentur. neque memini aliquid de iis alibi legiſſe. Vide infra Annot.

Populi ſeditiones.) στασιασταὶ δημηγορίαι. puto cum vocare, cum populus contra magiſtratum inſurgit. Notum eſt dictum ejus, qui democratiam ſuadeori reſpondit, Domi ſuæ eum debere eam inſtituere, ſi eam formam vere probet. 256

Trulla Magni templi.) Ἐκπεπωκὸς φλογιζόμενος τὸ φιάλιον. forte, cum Juſtinianus in eo eſſet, ut trullam reficeret. Supra Annot. 113. Reliqua etiam reliqui, ne mihi & aliis nullo fructu ſtem noleſtus ne'ntem pionacula verti. apud Svidam eſt, Πινὸς καὶ πινάκη, πινὸς δὲ πυρὰ Πρωτείου. Ex Zonara ſane liquet, cum magnum templum ab Imperatore eſſet jam abſolutum (hinc reſpicit vox φλογιζόμενος) caſum hunc eveniſſe.

Muri Anaſtaſiani.) Is ipſe mox Longus murus dicitur. Fuit autem extructus ab Anaſtaſio Dicoro Imperatore. Ejus deſcriptionem qui volet, petat ex Anaſtaſio Silentiario Svidæ, & ex Nicephoro 16. 39. 257

Juſtinum Curopalatam.) Vox compoſita. eſt autem dignitatis appellatio, quod vel ex Zonara diſcas. Evagrius initio Tomi primi eam interpretatur, cum Juſtino dicit fuiſſe aulæ cuſtodiam, hoc eſt palatii curam, commiſſam, quo munere ſungentem Romani Curopalatam vocent. Sic & Nicephorus 17. 33. Sed & Iberiæ Curopalates, alibi memoratur. 258

Fornicibus.) καμαρῶν. ea vox carrum & flexum notat Poeta:

—— *Hinc cameris ſub cornibus aures.*

Taberna.) φαβλαὶ. Fortaſſis ſcribendum φαρμακεῖα. Vide Annot. 210.

Virium & Beinæas.) Nomina vitioſa. & difficile conjectu, quid ſit reſtituendum: res ipſa Narſetis contra Gothos funt apud Procopium lib. ultimo belli Gothici. Mox ad vocem Ἐυφρατησίαν, 259

2.

annotatum eſt in margine · ἐμοὶ δοκεῖ παιδευόμενον Γεωργίου γράφαντα ἀκούειν τὸ παιδεύον · Mihi(inquit) videtur eſſe puerorum ſtatio · nam Latini puerum Garzunium vocant · Cæterum hæc vox Latina non eſt, ſed Francica, hodieque eſt ·

160 *Crucis formam referret* ·) σχηματίζει σταυροῦ, quod lego σκηματίζει · alioqui vertendum, Et panimentum ejus conſtravit · quod non probo : & apud Zonaram diſerte σκηματίζει eſt ·

Artabanus ·) Hunc Zonaras Ardamanem nominat, Evagrius lib. 5. Adaarmanem ·

Ab Hormiſda ·) Rege Perſarum Zonaræ · nam Evagrius hunc quoque Choſroen facit ·

Magna feria quinta ·) τῇ μεγάλῃ ε. Sic vocat feriam quintam, ſeu diem Jovis malis, quæ proxime eſt ante paſcha, celebris inſtitutione ſacrificantium cœnæ, der beoch oder grunnen donnerſtag. Sic & Zonaras in poſteriore Impreſſa a Chriſto, & ad Abgarum Edeſſenum miſſa fui imagine accipiendum ·

Obſtruitur pedum ·) ἐνφράττεται τὰ πόδια · Zonaras eum ex pedibus laboraſſe ait ·

Eutyches ·) Eutychius legendum ex Zonara, & Niephoro 17. 36. & poſt paulo Cedrenus ita habet ·

Stolas imbricatas ·) στολὰς ἐμβρικάτας · Divinavi hic : & ὄρους, quia non intelligam, reliqui ·

Nomiſma in populum ſparſit ·) νόμισμα · codex habet ὕπνα · Intelligo monetam conſularem · nam Imp. conſulatum quoque geſſiſſe, & in tributis ſuis commemoraſſe, notum eſt · Infra quoque in Phoca, ὑπάτους pro donis miſſilibus, & in populum ſparſis ponitur, cum verbo σπείρειν ·

ὕπνα τοὺς. *Perſarum tuldum* ·) Sic infra · Credo fuiſſe ſignum aut vexillum præcipuum · Sicut infra in Heraclio pro turma ponitur, *alm ſanam*.

163 *In Romanium* ·) In diſjunctum Romanorum *ut*
p. 312. B. *vel Pompeium* Zonaras ·

Virgula ·) ῥαβδὶς · apud Nic. 18. 37. legitur ῥάπισμα ·

164 *Una cum bandis* ·) βάνδοις · vexillis, puto militaribus · quæ nobis *Baner* dicuntur · Svidas in Βάνδον : οἷον καλοῦσι Ῥωμαῖοι σημεῖόν τὸ ὑπ' ἀετοῦ πτερόμενον. Sic Romani ſignum bellicum appellant ·

Publica deprecatio ·) Litania nimirum, hic λιτὴ σποστολικὴ dicitur · & Svidæ quoque λιτὴ eſt πομπικὸν σεβασμόν. Eam ergo videtur litaniam inſtituiſſe, qua fieret ab uno ſano ad alterum, caterva populi & pontificum procedente · Supra Anno. 151. λιτὴ legebatur, minus recte · λιτὴ notum eſt vocabulum vel ex Homero, quid denotet ·

Simocati ·) Σιμοκάτοι apud Svidam, duplici ν. eſſe que cognomentum Theophylacti ſophiſtæ · Cæterum hæc Choſroæ prædicto lucidior fere eſt apud Zonaram, & Nicephorum 18. 27.

166 *Senex morboſus* ·) ἀκαδὴς pro lepra ſæpe noſter ſimit, ut in Conſtantino etiam annotavimus · Itaque vertere poſſis leproſos ſenes & fratres · Verum ego ipſi hos omnibus, quod eſſent obſcura, verbum verbo extuli, ut peritioribus conjecturandi eſſet materia · Arcobindi & Diaconiſſæ templorum meminit & Nicephorus 18. 42. Paulo poſt ,

167 *Suppuratis in ſingulas duobus militaribus* ·) Hunc locum proſtus non intelligo · quod neque de nummo ſatis comitat quid valuerit, neque de notis
Miliariſiũ. ſ. ſ. ſ. ſ. · Miliariſium nomiſmatis decimam partem facere, annotavit Svidas · Sed id rem non explicat · Videre potes intra finem Leonis Iconomachi · Quæ ſequuntur de viſo in Nilo annie monſtro, deſumpta videntur ex Nicephor. 18. 36.

168 *Communionem ſacram* ·) ὑπέφαινε κοινωνίαν · Non diſſimulabo me hic ſecutum eſſe nihil præter conjecturam, neque aliud tum ad animum accidiſſe · ſi cui non ſatisfacio, excogitet aliquid commodius · Sane poſtea Theodoſius quoque Mauricii F. cum ad ſupplicium juſſu Phocæ traheretur, προσλαβὼν φρίττων μετανάστην ἀπὸ βίου μετατίθησι · Vioſca 189. Annotat. Paulo ante, cum dicitur Theodoſio filia Germani patricii matrimonio juncta, in Græco erat Μαυρικίῳ pro πατρικίῳ ſcriptum · quod non fuit difficile corrigere · Aliquantulum poſt ,

Celocem conſendit ·) κελέμμενα ἀνεβάνω · δρόμων δρόμωνα · ſicut & infra uſurpatur hoc vocabulum, navis eſt 169
curſui, hoc eſt celerrimæ navigationi apta · Eſt enim Celox · δρόμος, curſus · Tales fuiſſe quas Latini celoces appellant, ex Nonio Marcello, & iis quæ adducit ſcriptorum locis apparet, ſuffragante etiam primæ ſyllabæ quantitate · Vide ad hanc hiſtoriam quæ habet *Edit. Paris.* Nicephorus 18. 40. *pag.* 17.

Exoriere Phœbe ·) ἀνατέλλοι, progrediere · Sic apud Cicer. 1. de Nat. deor. Cum ſubito a læva Roſcius exoritur ·

Calligraphus ·) Si non ſit proprium, pictorem 170
ſignificat · Paulo aliter hiſtoriam refert Nicephor. 18. 41. & in margine noſtri adſcripſimus eſſe, per genios in aere verſantes (ἐναερίων πνευμάτων) fuiſſe iſta Alexandreæ nuncista ·

Excubiis nocturnis ·) νυκτερεύειν · convivio autem etiam ſacro noctiurno licebat veteres · Auguſtalium puto, ab Auguſto miſſum urbis præſectum intelligi ·

Criſpus patricius · Priſcus Zonaræ, Nicephoro, 172
aliis · quamquam generum Phocæ Criſpum Zonaras in Heraclio vocat, ut quidem legitur ·

In anno LX.) Loeus mutilus, & divinatoris 173
egens ·

Uſque ad *) Librarius in margine adſcripſit, ſe in exemplari locum mancum invenille · ζητοῦσι δὲ τινὲς, ὅτι δεῖ νὰ τὸ ἀντίγραφον ἔχωσι τι παρὰ τοῦτο ·

Bono ·) Sic eſt & apud Zonaram · & in margine noſtri eodicis pro Βονόρῳ, erat annotatum Βόνῳ ·

In Choſroe excubitoreſ ·) Βίγλων · vox Latina 174
Græco more poſita · Sic ſæpe apud Niceiam · Paulo ante quod ſcripſi Lunam emeriſſe, ἐδύνειν erat in Βίγλα.
Græco · ſed conjecturam ex circumſtantiis feci · Sicut & hic ἐν τῷ χωρῷ locus eſt mutilus ·

Dei Evangeliis ·) Nimirum ut inde ſortes capta- 175
rer · Divinandi hoc genus ſuperſtitioſum & impium- Sortes.
que & D. Auguſtinus memorat atque improbat ſi-
ne exiv. epiſtolæ ad Januarium · Sic prodiani Virgilianas ſortes conſulebant, cujus rei exemplum eſt
in Adriano Spartiani, & alia alibi ·

Duellus miſerationeſ ·) In margine : Ὁ ἐν βιέννῃ Δανιὴλ λέγει· ὁ λεγόμενος ἡμῖν ἀντιπαρέρχεται καὶ ἐστὶ προσωπολήπτης, ἡμῖν δὲ ἀμείνων ἐστὶν ὁ ἐν ἀναβάσεσιν· At meus Imperator Iſaacus Angelus, etiam eos quos filii inſidiatos ipſo in facto deprehendiſſet, liberaliter tradiderit, maximaſque ad dignitates evexerit ·

In caſtra poſuit ·) ὑπηκόους · Hanc eſſe hujus 176
vocis ſignificationem, ex frequente ejus uſu apud noſtrum deprehendi, rei notitia barbarum vocabulum explicante ·

Neſtorianæ religionis ·) Perſam Neſtorii etiam erro- 177
ri ſocium atque patronum fuiſſe equidem non credet, qui vel que ante dicta ſunt de ejus ſuperſtitione recoderur · Sed tamen infra in anno Heraclii XIX. ſcribit noſter, Edeſſæ eccleſiam ſub Choſroa fuiſſe a Neſtorianis occupatam ·

Metaxam ·) Genus eſt panni ſerici · Vide quæ 178
annotavit Lingus in Nicephori 17. 32. Alcinum quid ſit neſcio, niſi forte argentum non ſignatum, ſeu (ut Maro loquitur) inſectum ſignificat · Paulo ante erat ſcaramanglium, quod quid ſit, cognoſci poſſe puto ex iis qui linguam Græcam corrupiam callent · Audio ea lingua editam eſſe Iliad Homeri, quam utinam nanciſci poſſem · Utinam vero Lexicon ejus linguæ ederur, quo poſteriorem temporum noctia apertior fieret · Theophania ſunt id, quod hodie Epiphaniam vocant, der heiligen drey Kunige dicta, quod Chriſto baptizato & pater ſe audiendum, & Spiritus ſanctus in columbæ ſpecie cernendum præbuerit · Daſtagendum & Dyſtagenda, idem ſunt ·

Satellitem ·) σπαθάριον · paulo ante de Razaſta armigerum vetti · dicitur a Spatha, qui eſt enſis vel pugio · Poſt ,

Chaſtracte patricidam ·) Nam Hormiſda patre 179
capto, & in vinculis necato, regnum obtinuiſſe 180
fertur ·

Cyrum, Phaſidis ·) Phaſelidis habet Paulus Dia- 181
con. lib. 18. ut in 7. Centuria hiſtoriæ Eccleſiaſti-

Sarracenorum ducem, lib. 20. Sed quod ibi legitur Tarentum obſedisſe, perſpicue eſt mendoſum: legendumque ; ut noſter recte habet) & apud hunc, & apud alios Antarabum, quæ inſula eſt inter Cyprum ſita, & Syriam. Sed & reliqua noſter plenius, utiliter cum aliis comparandus.

203 *Φθαναχαρσιον.*) Φθαναχάρσιον male legitur, & melior lectio ſupra ſcripta eſt. Urbs eſt ad Boſporum Cimmerium.

204 *In muro ſuppliciter affecti.*) ἐν τῷ τοίχῳ ἱκετεύσαντες. Apud Zonaram, ἐγκλεισθέντες τοῖς τοιχίοις ἐκπαλαι. Quo ex loco conjicere datur, *ρωμαΐζειν* eſſe in cruce agere, aut in furcam : id eſt, quod de ligno ſuſpendere, *hencken*.

Primum baium.) βάϊνα eſſe ramos, vel ex D. Joan. Evang. cap. 12. notum eſt. Puto ſignificari primam partem Iudorum, & ad ſinguas decurſiones certantium ſignum ramo datum fuiſſe.

205 *Addita cuſtodia.*) φυλακισθεὶς : cum famulis, puto. Sic & Calpiſn. f. 199. ἐσχάρα, ſorte ſunt Sublicæ.

Primores eorum.) Valde dubito de hujus loci ſententia. κεφαλαὶ capitaneos (ut lo quuntur) intellexi.

406 *Duce Philea.*) ἀφ' οὗ Φιλέα aut per Phileam, ut loci ſit nomen : nihiliennin habeo certum. cerre Syrias loci meminit hoc nomine : ubi autem locorum ſit, non habetur. Neque ſatis ſcio quid armatorium ſit, an ab armis, an ab ὅπλοις. lævæ ſcriptum reperi.

Patriarcha Antiochiæ.) πατριάρχης Lego genitivo caſu *πρέσβεις*. nam Zonaras ſatis oſtendit pium fuiſſe, & alii.

Principes ſecretariorum.) ὁ πρωτονοτάριος τῶν Post,

207 *In Phœniciam.*) Sic Zonaras. noſter, τὸν Φοίνικα. Poſt.

208 *Legatos.*) ἐφιλότιμα.

Supellectile.) ὑπερπύτα, Zonar. ἀποσκευάς.

Auri ſcriptor.) Ad Iuſtinum hæc obſcura. Zonaras quidem vectigalium publicorum exactorem ante Imperium fuiſſe ait. Sed hic credo aliud notari.

209 *Spathartius.*) Hic non armigerum, ſed dignitarem
σπαθάριος. aliam, ordinq; militarem, ſignificari apparet. nam & protoſpatharium extat mentio ſæpe iterata : & Sergius, qui contra Leonem Iſaurum in Sicilia feditionem movit, protoſpatharius dicitur infra : & in Michaelo Balbo duo protaſpathi ſunt. Photinus ac Damianus : aliique alibi. Ameras, ſeu Ameradet videntur dici, quos Vuaſchas nunc uſurpant, præfecti.

Imperatorem fauſtis clamoribus.) Locus obſcurus. Ex Pauli Diaconi lib. xxi. colligitur, quid ſibi velit. Is enim ſcribit, Ægyptias claſſes cum frumento tranſgreſſiſſe Conſtantinopolin. Videtur aliquid deeſſe.

Magiſtratus & præfectos.) ἀφοῦσαι καὶ ἀσχημονεῖ. 210
ἀφοῦσαι. Supra, ſub finem Juſtiniani (Anno. 538.) pro voce ἀφοῦσαι ſuſpicabar ἀφτοῦλαι legendum. Sed ſi ex hoc loco conjecturam ſumere velimus, ἀφοῦσαι a Cedreno pro Magiſtratibus ſcriptum fuiſſe : locus ille ſortaſſis ita fuerit accipiendus, ut intelligantur per rumultum non mancipia modo, ſed & proceſum res familiares direptionem paſſæ.

Ad apoſtrophas.) Propterea aliquius promontorii aut littoris puto eſſe, ab averſendo vel fruſtrando dictum.

Edit. Pariſ. pag. 19. *Mahometicam impletatem ampleſti.*) μωαμεΐζων ex Paulo Diacono & quidem reſpiſa vocem hanc intellexi.

μωαμεΐζων.

Cabalinus.) quem alii Copronymum vocant, a merda in bapciſterium excreta.

211 *Suſceperunt.*) nempe ex baptiſmo. ἀνεδέξαντο. Ordinum principes dici. δημόται ἀφιζάνται : quæ & Infra, δήμαρχε Artabaſdum pro Copronymo Imperatorem creaſſe dicuntur. Ponitur vox ea etiam pro exercitibus, ut duces intelligere liceat.

Torrens.) ἐκ χείμαρρου. χειμαῤῥόου vel ſit propriun, Chimarus. Torrentes autem ſua exundatione non parvis aut male ædificatis pagis, ſed urbibus quoque minime contemnendis magnas clades inſerre, vel Baſilea docere poteſt. *Ῥοφοντιδα* Papæ coiſtolam, ad verbum Decretalem verti. Pnſt, Oecumenicum magiſtrum dictum puto, quaſi cujus doctri-

na totus terrarum orbis illuſtraretur, aut cujus per omnem Chriſtianitatem vigeret auctoritas.

Poſt tormenti lapides.) ἐκ τοῦ μαγγανικοῦ. Apparet μαγγανικὸν.
machinam ſic vocare. quæ magnum lapidem ſu- 213
nibus contenta torqueret. Mangonem vocat Paulus Diacon. lib. 22. rer. Rom. prope ad verbum hoc, ut pleraque, referens.

Sed ut ſeditioſum.) φατριαστὴν. φατρίαν, eſſe alil- 214
quid tribus aut curiæ ſimile, cum aliunde, tum ex Svida apparet. Ego ſecutus ſum conjecturam.

Diſput.) Videtur fuiſſe appellatio Circi. Zonaras habet διάτυπον. Apparet locum ſignificari, equeſtribus decurſionibus deſtinatum.

Ut feram beſtiam.) θηριομαχῆσαι. Alludit ad id quod Paulus de ſe commemorat, 1. Corinth. 12.

Chryſoſtomi.) auro fluens, hoc eſt, auream ora- 215
tionis flumen fundens. quam laudem Ariſtoteli tribuit Cicero. Diaconus Chryſoſtomum minus apte videtur vocare, aureo enie armatum : tameſi ob acrem idolorum defenſionem videri queat hoc titulo cohonestatus. Lentrabus autem quid Græcis ſignificet, non magis video quam quid Manzur. de quo aliquid poterat conjici, ſi λάντραβον Græcum eſſet. Manzer forſaſſe eſt Manſer ממזר, quod & in ſacris litteris, & in Aramæa lingua ſpurium ſignificat : atque ea vox eſt in Hiſpano idiomate retenta. Manſuris filium credo dici. In actis Conſtantinopolitanæ ſynodi eſt, fuiſſe Manzurum ignominiæ cauſa a patribus ſibi dictum. ἀφ' ὑμετέρων proprium putavi : & Graptenſem, epiſcopum ſeci, valde dubius. Sed res non magna.

Promeras. Vide ſupra Annot. 135. Hieracitæ qui 216
fuerint, nondum ſcio. Novi ea tempeſtate in Italia γυναικόκοιτας fuiſſe. Sed hi nihil huc.

Queſtoribus noſtris.) βικαστηταῖς τοῖς δημόσιον, qui a ſingulis ordinibus tributum exigerent. κόμης vox hodieque pro conſtituta pecunia uiurpatur vulgo, quæ annua ſolvatur.

Ne quis in univerſum Domini ſe vorarum. Hunc lo- 217
cum ex Svida reſtitui.

Per ce nobis Domine.) Cedreni immanem blaſphe- 218
miam abominantis verba. Sed in margine adſcriptum eſt. ὑπὸ δὲ τῆς μίσος τοιούτου τὸ ἀκαλίβητον τιμᾶλφ χαμαδάφνη, ὅπερ σημαίνει κύπρ, ὃ πολλὰ ἐ ἐλιῶν τὸ μίσος τοῦ ἀγγέλου φοφέρεται ; Quid, inquit, homo porci ſimillime ? An ſi quis pretioſiſſimum unguentum in alabaſtrum infundat, rurſum eo effuſo odor in vaſe non reſtabit ?

Equo Amurium.) ἐκφορτισάντες ἵππῳ. quid ſit σκαμάτιον, non latis novi. Credo fuiſſe rhedam aut vehiculum curſui idoneum, quod unus aliquis eques comitaretur. quid ſi veredus ita appellatur ?

Theopolis.) Hoc eſt cognomentum magnæ Antio- 219
chiæ & apud noſtrum, & apud alios.

Signum in cele.) Nimirum Crucis, quala Magno Conſtantino apparuerat.

Valeſius.) κελεῖ. Hali hic vocatur a Diacono lib. 22. & aliis, princeps Sarracenorum & Izidus. Gizid. Qui aliquanto poſt Βικτωρίνος Baſtagmus legitur, is Βικτόρυνος, Baſtangius eſt apud Zonaram.

Januarii XVIII. μῆνι Ἰανουαρίῳ ιὲ σ'. Divinavi 220
de hoc ſigno. σ'.

Mox per totam XIV. ἀπὸ ἐδώ τὸν ιὰ Hoc ſignū 221
ſupra Ann. 210. oſtendi aliquoties pro indictione poſitum. Sed quid hic ſibi velit, & mox aliud huc affine

(℣) fateor me etiamnum ignorare. In Romani Lacapeni Imperio ſæpius & alias non raro ita unius anni menſibus diverſo numero apponitur, ut pro die accipiendum videri poſſit. & in eodem Lacapeno aliquoties ita ut indictionem ſignificare putarem. Quod moneno nam ſene indictionem verti, ne ignota res me remoraretur.

Chorſorantes.) χορσωνοπῶλαι. Chorſoñitas Diaco- 222
nus vocat l. 22. populum orientalis Perſidis.

Multi forma.) πολυλάν.

Præceptorem.) Germanum puto cujus fuit Syncellus Statim.

Palatio Syriæ.) ἐν τῷ τοῦ Συρίου. Locus fuit haud dubie Conſtantinopoli. Acta hujus Concilii, quod VII Conſtantinopolit dicitur, Palatio Hieriæ legunt. Poſt.

213 *A Zitchia.*) Apparet fluvii nomen esse ζαχίαν. & multo hoc emendatius legi puto, quam Lyciam in Diac. banc ipsam histor. totidem prope verbis referente l. 22. rer. Romanarum. Cæterum ex hoc loco Lector in permultorum propriorum nominum notitiam pervenire potest, quibus loca Constantinopoli vicina notantur, & quæ in his historiis passim occurrunt. Idem pro Cupha habet Euphram. Danastis & Danapris mentio supra facta est in Rhinotmeto: non procul Euaino Ponto fuisse, inde liquet.

Masiam ea Diacono vicissim sumpsi, cum meus habeat Mediam, *Mediæ.*

224 Diaconus corrigitur. *Tumtzam.*) Zitas habet Diacon. & hæc paulo fusius refert. ubi quod legitur *missa igne in cohortes*, mendum est. quid enim sit ignem cohortibus injicere? Poterit autem corrigi, si pro cohortibus legas *Cortesiam* nostrates *milats* vocat, eos ruguria. Stephanum monachum *rio* vocat. quod epithetum apud alios abest.

Stephanita.) στεφανίτης. Hoc quid sit, nescio. quod ad cithatœdos attinet, alii habent, eos ut adhiberet luæ mensæ Imperator permisisse patriarcham. Sed quomodo ego verti, ita videntur postulare verba: & sententia est melior. non enim credidetim Imperatoribus usu musices interdictum fuisse: sed monacho fidicines, ut luxuriam provocantes, scilicet non erant audiendi.

225 *In custodiam dedisset.*) φυλακισθῆναι ita convertit. Non dissimile illud Lucæ *Act.* 16. τοὺς παῖδας αὐτῆς ἀπολύοντα εἰς τὸ ξύλον.

Pelagia.) Marem hunc facit Zonaras. pro κατακλύσει, legendum κατακλείσει.

226 *Chelandiis.*) Zonaras triremes habet, & apud Mesembriam naufragium passas scribit.

227 *Bucellarium.*) Quid officii sit τοῦ βουκελλαρίου, ignoro. & sane hic loci potius nomen videtur. & in Rom. Argyro monastet. nominatus Manrineum, situm in buccellatio. & hiatus in buccellariis rerræmotum subsecutus, in Mich. Paphlag. refertur, cum his confer quæ habet Svidas, ac Tiineb. l. 24. c. 16. Advertt. ubi bucellarium officii nomen fuisse docuit. Buccellatiotum præfecti mentio, præter nostrum, est etiam apud Zonaram Irena, Tom. 2 c. 1. f. 96 Manetis hæretici nomen merito infame est: quod in hoc quasi omen fuisse perversitatis innuit Cedr. Tom. 2. fol. 96. Diacon. l. 2. r. Manetis Cybiorensium sub hujus patre ducis meminit. Quod de idolis in domo patriarchæ sequitur, ad verbum reddidi. Credo eum fustuliisse gemmas (λιθίδια hoc intelligo) quibus ea fuerant ornata. Quod de permutatione Syriaca refertur, ob brevitatem est obscurum. Constat tamen Syris delectatum fuisse Coproo. ut fortassis quotidam ex Syria in Thrac. accluerit, aliis in eorum loca missis.

Edit. Paris. pag. 20.

228 *In æde S. Stephani.*) Vel potius corona sacra, ἀπὸ τῆς ἁγίας στεφάνης. Quæ autem sit illa corona sacra, incertum. fuit quædam a Mauricio dedicata, quam suo malo Leo hujus filius sibi sumpsit, nescio an ea ad hujusmodi aliquin usus adhibita.

Romanorum dittiarem.) Παμῶν. Sic & alibi.

Berzetium.) Diaconus habet Beritium. & pro Litbosoræa, Litbsoriam. apparet nostra esse emendatiora. Idem pro Elericho, habet Telericum.

229 *Tellerigus Longobardorum.*) Falsum esse hoc puto, & inculcarum a Bulgaro, de quo sequitur. longe alio enim loco tum fuit res Longobardica, quam ut Byzantii opem implorarent.

230 *Indictione octava.*) Ita signum illud hic interpretor, ut & Annot. 170. Nam Diaconus annum proximum, quo Synodus Byzantii tentata fuit, indictionem novam videtur liquido vorare lib. 23. De armatis autem eam turbantibus, locus est in nostro mutilus.

Aperta est Nicææ catholica.) Templum puto dici, in quod convenirent, ad Synodum celebrandam. In templo Sophiæ id factum, acta ejus docent.

231 *Patris sui.*) Mallem matris. Atrosa & Quæstoria quid loci sint, videndum.

Rasos.) κτηδίους. Sic sæpe loquitur.

232 *Ipsaque etiam cohorte.*) χόρτον cohortem esse, ex aliis didici. ut in Niceph. de Bardanio. credo ego prætoriam hic, aut aliam nobilem notari.

Quod decuit.) εἰκὸς δὲ φαίνεται. Zonaras habet, Constantinum pro tributo fœcus jumentorum Bulgaro misisse. 233

In Porphyra.) Locus est in palatio, puerperii Imperatorum, maxime Constantinorum, celebris: qui cognomen ab eo duxerunt, ut vocentur Porphyrogeniti.

Copronymi genus extinctum.) Nam Leo Constantini mortuus fuerat jam ante. Zonaras. 234

Hanc unam culpam.) quasi vero atrocius hoc & magis nefarium atque impium excogitari quipiam potuerit. Itaque non incepte librarius, ταλαίνα σι, Κεδρηνέ, καὶ τί τούτου χεῖρον; πῶν γὰρ δοκεῖ ἀνοσιώτατον τοῖς ἐσχάτοις ἐγγίνεσθαι. Sed illissime, inquit, Cedrene, quid hoc ipso fit detestius? quæ enim vel fera suo insidiatur fœtui? Et rursus cum juste hoc factum ait Cedrenus in secundis Michaelis Baibi nuptiis, annotavit: Qui hoc juste ais factum, sæve Cedrene! τοῖς λίαν ἐσχάτοις, ὦ γρηᾶ Κεδρηνέ; Idem ad Chrysaorii sententiam de eunuchis adscripsit: Εἰ δὲ δοκεῖ τοῖς εὐνούχοις καὶ τῶν ταριχίων Χρυσάορι, ἵν' οἱ ταριχεῖοι ἐν τοῖς ταριχείοις ἐν τοῖς ταριχείοις. id est: Utinam Chrysaori, omnes hinc de tuo turpissimis eunuchis consilio patuissent. Stautacios oportuit esse duos, aut altero loco fallsum esse nomen. 235

In Principii.) ἐν τῷ Πρόκλῳ. Zonaras secutus sum. tametsi noster crebro ita appellet. 236

Excellis magistr. consil. maro.) ὑπερμεγεθεστάτων sic reddidi. post, 237

Aliquot exercitus.) Σημάτων. quod provinciaa etiam alias designat, sed Zonaras scribit, ἐκ τῶν τάγματα, exercitus Orientis eum creasse Imperatorem. pro φωσφόρον, quod nihil (puto) significat, φωσφόρων ex conjectura legi. quamquam rursus in *Icone* Armenio φωσφόρων legatur. Sed ibi Zonaras φωσφόρων habet. 238

Catabolio.) Si non propitium, portum aut stationem navium denotare videtur.

Nobilem.) ἀνωφερῆ, ineptum, nullius pretii: *ungemacht oder angeschaffen*, ut nos loquimur. Zonaras rem caplicavit disertius 239

Quod si contra leges.) Ante hæc verba haud dubie aliquid excidit. Nam neque Josephus Oeconomus, neque Nicephorus patriarcha fed hujus antecessor Tarasius patriarcha Theodotam a Constantino repudiata Marina ductam coronavit. sed jam tum Platonem communione Tarasii abstinere cœpisse scribit, rursumque Nicephori subrogationem deinde improbasse, nimirum ambitione impulsum; Quod Zonaras non dissimulat. Ergo Imperator qui ante ob dissidium cum Tarasio hunc Platonem sciret, a Constantino in carcerem (quod annotavit idem) conjectum, tum quoque de eo cum sociis tandem ejiciendo per occasionem egit. Josephus autem Oeconomus quid ad eam rem conduxerit, non liquet. Paulo post, cum Cedrenus decem invectas Imperio calamitates a Niceph. memoriat, librarius annotavit, sub eo quoque decem plagas Romanorum Imperio immissas; respiciens nimirum ad Ægyptias. ἔστι γὰρ ἀνὰ Νικηφόρου τοῦ Ῥωμανίᾳ ἐπιγεγραμμένα δεκάπληγον. 240

Chartiaticum quid sit, sane ignoro. Fortassis exactio fuit ad fusteorationem scribarum & Cancellariæ, ut vocant. 241

Famarium tribatam.) *Rauchfleur*. Puto de singulis focis ea actum fuisse, in quibus ignis fieret. Omnia hæc sane sunt obscura. Quod ad octavum attinet, sic divino. voluisse eum, ut quivis avi sui aut proavi modo ceuseretur, ac tantumdem atque ille solvisset, tributi penderet, etiamsi eorum bona inter varios hæredes divita, singulis longe minorem censum reliquissent. Ex historia cerularii, decimam sui auri partem ademptus reliquis domum teserente, si cum Zonara compararetur, videbitur aureus vel nomisma aureum decima libræ pars fuisse. quod fuit annotandum. Sed & in Joanne Tzimisca, ubi capnicum ab eo scribitur abolitum, animadvertere licet obolum fuisse argenteum, nomisma aureum. τὴν τοιαύτην solicitudinem verti: quod scilicet humanissimus Imperator non ignorans curas cum opi- 242

νόμισμα. Aureus.

bus augeri, & locupletes in magna esse solicitudine, cerularium illum voluerit molestia liberare, privatum tam auxie possidendo auro.

243 *Exteriori columella.*) Τῷ ξυνῳ. Supra Annotatione 149. conjecturam meam exposui. Sed & hoc suspicari licet, extra urbem in aliquo suburbio hunc, simulata a mundo discessione, in columna aliqua constitisse. quales supra Daniel Stylites, aliique sunt commemorati. in Autographo ὦ τῷ est sine accentu, ut quasi cohærere & coaluisse in unam vocem cum ξυνῳ videatur. Quæ sequuntur, prorsus sunt confusa.

Corpora Bulgarorum.) Τῶν ἐμψύχων. quod si ad Christianos referas, fensas erit, eum adeo spoliis colligendis fuisse intentum, ut ne suis quidem humandis tempus dederit.

244 *Conclavia.*) κοιτῶνα, in quibus videlicet bona Crumi eundereutur. Aula principis habitationem significat. Zonaras.

245 *Imperatorio modulo.*) Mundum Imperatricis apparet fuisse. Jocum in uomine Baree non intelligo, quo uxorem Leonis notarit.

Michaelo equis.) Is est Michaelus Balbus.

246 *Majestatis.*) καθοσιώσεων. quod vocabulum ex aliis locis permultis didici sive majestatis, sive eriam structarum Imper. Insidiarum crimen notare. & quod de uxoris nuptiis sequitur minatum Balbum, obscurum est vel ob ambiguitatē τῶν καιρῶν. Fortassis statuit Theodosiam Leone cæso ducere. Quod de linguæ morbo dicit, alludit ad Tantalum Orcitis Euripidei. Mox ubi scribitur, quomodo Theodosia Balbum supplicio jam imminenti eripuerit, in margine est annotatum: ὅρα πῶς ἡ καινὴ μέλισσα τὸν θεῖον βασιλέα σωτηρίᾳ σώζει. Vide ut Deum non deficit ratio, si quem vult servare. est sane exemplū hoc memorabile καιρὸς δοῦναι σωτηρίαν.

247 *Canicles dignitate.*) κανικλείου ἀξιώματι. quod quid sit, nescio. Fit mentio etiam apud Niceram in Manuelo Comneno. vide Annot. 262. & alibi.

248 *Vestpolia.*) Τῶν σκύλων. Suspectum. oomeu est loci
Edit. Paris. pag. 21. proprium, & verti non debuit. Infra, ubi describitur in Michaelo Theophili F. Theoctisti interitus, eadem voa repetitur.

249 *Gratilibus eorum.*) Τῶν ἐμπύλων, vel suis gentilibus. nam de Judæis intelligi non posse, ex sequentibus liquet.

De Deo, qui est supra omnia.) Hoc ita intelligo, noluisse eum Christam in formula juramenti
250 & sanctos nominari; sed Judaico more creatorem mundi noluisse, illo circumscripto, jurari.

251 *Fraudem struxerat.*) Hæc verba de meo addidi, connectendæ historiæ causa. Videtur enim (si modo nihil excidit, & narratio iotegra est) Thomas hoc egisse, ut a Romanis summæ rerum præfectus, exercitus eorum aut urbes & provincias Agarenis proderet.

Eum in filium adoptatum.) quemnam? & quidem moa rursum meorio sit hujus adoptari filii.
252a Sed ne Zonaras quidem eum nominat. id quidem ait, Balbum sibi Constantini nomeu sumpsisse.

Gregorium.) Is Leonis, iste Scyri exulans consobrinus videtur fuisse. Sic enim verto ἀδελφοῦ
253 vocem varie de cognatis usurpatam. Paulo poit hæc opinio perspicue confirmatur.

Fama rei ad Photinum.) Hæc sic verti, ut sententia cohæreret. nam in Græco locus est mutilus. *
254 * Supplevimus ex Scylitz. *Equitis.*) ἱππικοῦ.

Saracenos autem.) Promiscue, ut & alii, Agarenos Sarracanosque ponit. Quod autem de Chandace præcessit & sequitar, omnino inter se pugnat: nisi in media historia aliquid excidit, aut io uominibus erratum est. qui eoim jubeantur castra in Chandace ponere, ubi ea jam ante habebant?

255 *Suas pulchras puppas.*) Ex hoc loco facile est
Cuspinian. Cuspiniani locum emendare, quem καλάμῳ legisse apud Zonaram puto ὄϊῳ, cum μὸς sit pronomen eucliticum: & quid calaminina sint, merito quæratur: atque (ut puto) non immerito etiam, quid rhalami esse possint nimia. Multa sant talia apud Cuspinianum, quæ ea nostro & Zonara facile sue restituantus integritati.

Excbol.

Timiditatis accusatum apud Imperatorem.) Sic divinavi, σπουδῆσαι ὑγιὲς ποιῆσαι τὸν βασιλέα. 258

Nonnulli negotio.) Ad verbum, locus est obscurus. Cæterum Hierotheus, cujus mentio paulo post fit, sodalis fuit Dionysii Areopagitæ. de quo 257
videre potes Nicephorum, 3. 20.

Non est Deus ita injustus.) Videtur monachus alludere ad Apostoli dictum in epistola ad Ebræos, cap. 6. idque ad se accommodare. Prodromus, D. Joannis Baptistæ epitheton est, quod is Christi præcursor fuit. Quem autem locum Esaiæ confessores isti, quos mox Cedrenus prædicat, ad confirmandam simulacrorum usum cultumque produxerint, sane conjicere non potui. Eos quidem videntur Jambi Theophili indicare, prius Hierosolymis quoque exulare jussos, Byzantium 258
veniisse.

Ne manus quidem ad cantum, &c.) In Græco, 259
ἀναχειρίσασθαι τὸ χειροτονῆσαι. quod intelligo, eum manus χειροτονεῖν.
agitatione cantum rexisse, mensuramque, ut vocant, præscripsisse, ut ad manus motum tempora carminis quod canebatur respondercot. Ita Horatius vult virgines Apollinem & Dianam Sapphico carmioe celebrare, ipso præeunte. 4. Odar. 6.

Lesbium servate pedem, meique pollicis ictum.
τὸ σιχηρὸν, carmen est Σαπφικὸν ἐπὶ τῇ ἑορτῇ festum (ut vocant) palmarum. librarius adscripsit ἐν οἴκῳ, non putare se hanc esse auctorem.

Creatarum.) Κρισθέντι. apud Zonaram perlegitur, 260
Κρινθέντι, Crinitarum seu crinitorum.

A Ia Th.) Alexius in Theophilum.

Crucem ei mittit.) σῶν. quamvis etiam pro σεαυτὸν ponatur, tamen id non quadrat. Et σωρὸν legi 261
sed quid moris in eo fuerit, nondum didici.

Princeps Ismaelæ.) Nescio an proprium sit hoc, an vero Ismaelitam significet, ut gentilitium. Mox rursum ita ponitar.

Computer.) συνήκασεν. Ex sententia, & Zonara, hoc didici: qui scribit, Michaelum Theophili F. a reduce Manuelo fuisse ea baptismo suscepcum. *Graatter.*

Dromi logotheram.) Δρόμῳ λογοθέτου. Logotheta est Cancellarius, ut vocamus, aut libellorum 262a
magister, sive archivi præfectus. Pro δρόμῳ legerem si liceret, δόμῳ: ut intelligeres domesticum Imperatoris, atque intimum secretarium, nolui tamen ex conjectura mutare, præsertim cum sic rursum legatur Initio Michaeli Theophili F. & alibi frequenter. & V Volsius citet ea libro de Officiis palatii, id munus jam rum, eum ille liber scriptus fuit, ignotum fuisse. Interim non dissimulabo Himerium, qui sub Leone Basilii F. (quem & philosophum nominant) rem contra Agarenos præclare gessit, a nostro Protosecretis, a Zonara dromi logothetam dicl. dissenserint ne scriptores, an duo hæc nomina idem officium notent, non est meum pronuntiare. Certe Zonaras hunc Theoctistum Canicli præfectum (τὸν Canicleum.
ἐπὶ τῇ κανικλείῳ) vocat, in fine hujus Theophili: & nostet, ubi Theoctisti logothetæ mortem refert, eo sublato Bardam Caniclei dignitatem io se transtulisse ait.

Georgio militiæ præfecto.) στρατηγῷ: militari. Funda, σφενδόνη, locus est in Circo, cujus & alibi apud nostrum & Zonaram mentio.

Solvi stipendia.) στιπτίων. Notum est ita apud 263
στιπτίων
historicos militum stipendia vocari, quod maxima eorum io victu pars esset.

Divinatque.) καὶ μαντεύσεται. Fortassis innule, eom uon modn consultasse cum suis de re gerenda, sed etiam ariolis & divinationibus usum, quibus impii solebant. Deinde,

Ducem ducum.) ἀρχοντα τῶν ἀρχόντων. fumenum 264
prætorem. Sed quis ille, aut quo inter Sarracenos ordine ac officio fuisset, hic non exprimitur. Paulo ante,

Hastarum utriusque partis segetem.) δορατικὰ 265
καμπώνια sic verti. καμπώνια enim mihi videtur dixisse forma τερπνιών (cujus est ἀμπελών, δάφνων, vinetum, lauretum, & similia) culmetum collective, multitudinem hastarum: quia multis in se-

ipsæ cui mis erectis flantibus, similia quodammodo
166 et aciei hastis armata, cum ea rectæ tenentur: unde
etiam poetas comparationem duxisse novimus. Mu-
nuelius ergo videtur monuisse Imperatorem fortas-
sis non tot milites, aut pugnam obiturus esse in
tanta multitudine.

Senatus & concilii.) συκλήτου. Paulo post rur-
166 sus sic ponitur. Ego ordinem Ecclesiasticum eo vo-
συκλήτου. cabulo intelligi arbitror.

Natus fuit Lantes.) Librarius hic adscripsit, 279
267 quod recte multis abhinc locis, ac rectius multo quam
hic, annotasset: Cedrenum scribendi nimirum ma-
teria destituturum hæc narrare. αὐκ ἔχω ὅτι ὕλην τῇ γρα-
φῇ ἐκχέωμι. Κεφάλαια.

Hujus vero contemptui.) τούτου δὲ τῷ ἀτιμά- 281
268 ζειν. Locus obscurissimus. Ego sic intelligo, ita-
pulatos fuisse pontifices, & scriptis confirmasse, &
falsum Imperatori Theophilo imperaturos, & ve-
niam peccatorum fuis ad Deum precibus: quod &
fecisse eos Zonaras scribit. Eorum ergo promis-
sorum ipsos admonet Augusta. & respondent: se iis
statutos, etsi Theophanes parum hoc curans mine-
tur, se suas injurias Deo judice profecturum. Zi-
licum hæresis videtur christma contempsisse, quan-
tum ex hac narrationcula datur colligere: & usus
fum voce petricete, quod in Græco est σκανδάλου, &
sacramentis id adscribunt.

Pulvereque ibi depositi.) σὺν χοῖ ἐκόνι κατέ- 279
269 Edit. Paris. βοντο. Credo ita intelligendum, voluisse Manue-
fol. 22. lum ibi sepelliri.

Ad referendi gratia.) μετὰ τὸ ἀφ' ἑτέρου ἐκπύ- 282
270 θεσθαι: lego ἀπορῶν. cum quæ in senatu aut alias
acta essent, Theodistus Theodoræ indicaturus. Sic
& Zonaras: quamquam ἀπορεῖ fortassis aliquid
aliud potest significare, redius nimirum publicos:
quorum diligentem perfecte curam, & Reipub. uti-
lem, Theodoram, ex eodem liquet. Sed prius præ-
fero: quia de Bardæ interitu eum agitut postea, ea-
dem vox sic usurpata est.

Curiam.) ἀπορεῖσθαι: ubi secretarii conveniebant. 283
Sodalitates.) ἑταιρίαι: Forte ex fuis, qui in ne-
cem Theodisti conspirassent. alioquin, ἑταιρίαι sunt
fodalitates, id est certus militum seu fipatorum au-
ticorum cœtus, quantum mentio non infequente.

Confundas deditᵉ.) δέδωκας σὺ εἰς ὕπνον, θεὸν γνώ- 284
271 σεσθαι. forte fic: Dedit ea privatis hominibus,
qui cum eas gestare ipsis permissum aut decorum
non esset, de iis confiandis, autoque in usus fuos
verrendo cogitarunt, ut σὺ ἐν ὕπνῳ fit pro ὑπνώσας. Quid
fi δέδωκε forte scripsit? & monetæ percursor, qui tor-
mam auro imprimeret, fic appellatur? Sed nescio.

Loco prosonite.) ex Zonara, pro πανώνιτα, legi 285
272 προνώτα: idem habet Λακωνικὸν, Lalacoenem. Vi-
detur in hoc allusisse ad λακὸν & ῥαπίσαι.

Cum suis nutu.) σὺν δὲ τοῖς οἰκείοις νόμοις τυραννοῦ- 286
273 σι. & sic supra quoque, ubi de summovendo Theodi-
sto Bardas dicitur cogitasse. Filium habuit Bardas
Antiochum, domesticum scholarum.

In Deuteso paglæ.) Δάϊσιον loci nomen est, 287
274 ut & Hebdomum. Secundum verteres: ut & Sce-
num, quod mox sequitur, angustias, nisi Græcum
proprium retinere præstaret - πάγαι, forte sunt vo-
cantur.

Asbestotyrum.) Caseum non extinctum, ad ver- 288
275 bum sonat: quid rei sit, malo alios judicare. id
quidem apparet, caseum rudem, & minimi pre-
tii fuisse.

Vesse didulæ, pulsare et libratam.) φυλάττω σάκκιδας, 289
276 κρόκους κρόδια, obscura mihi.

Commendavit.) τὸν σπαθοφορίου ἐκκλησιάρχ. Zona-
277 ras, τῷ δομεστίκῳ σκαπτελλίῳ, clarius. Sed supra
D. Gregorius theologus perbiletur oratione synta-
cteria habita, diserissime ab ecclesiæ gubernatione:
quæ videtur de ecclesiæ concordia & inconlumitate
constituenda fuisse.

Choro.) χόρῳ. idem fere significat quod locus,
278 τόπῳ. Sed tamen hoc non tam visum fuit accipere
pro proprio, quam illud.

Deinde cognatum.) Senarius primus Euripi-
dis est, medius integer, si legas καὶ δὲ γνῶτον δὲ. vide-
tur autem alludere ad nomen Basilicini. alioqui non
video qui ex Imperatoris credamus fuisse remigem
familia. Quale autem poculum fit discoporerium,
non assequor certo. Quid fit discus, alibi est expli-
catum: & polycandylo fuspicor esse corruptam ex
semilatina vocem, ut sint πολυκάνδηλα candelabra
multas recipientia candelas. qua conjectura facile
patiar firmius aliquid monstrari.

Calamo.) σὺ χάλῳ: fagitta puto, aut fpiculo 279
missili. Sane apud Latinos poetas calamum quoque Calamos.
pro iagitta ponj obiervatum est, nimirum quod ex
calamis fierent fagittæ. Virg.

— *cum Daphnidis arcum* Ecl. 3.
Fregilli, & calamos. Horat.

— *Calami spiculo Gnosi-* 2. Od. 17.

Quid autem fit ὑπερδίκιον, barducium, quod mox
sequitur, constare fum. Credo fuisse balistam, aut
aliquod teli vel jaculi genus.

Quin & in Eidon.) Locum videtur hæc vox 280
significare, forsitan in quem fuum quasi peculium
quoddam Imperator reconderet.

Instrumentum.) Muficum puto, ὄργανον εἰν Or- 281
gel oder Instrument. De Genico annotatum est
principio Operis.

Inque exilium abdᵉ.) κομιτεβόντιτο εἰς φυγὴν ἀπαντ. Scri- 281
ptum est in codice κομιτεβόντιτο, & ꝑ superne inter
c & o annotatum. Legi itaque, eo omisso, κομιτε-
βέντα, quod apparet ex vetustissima diphongi ae pro οε
pronuntiatione mendum natum. Sed sequentia
quoque vitiosa sunt. Chrysochiren Aurinanum
vertere poteram, cujus mentio sequitur.

Pro tuis meritis.) ἀφ' ἑκάστου σου τῶν ἔργων ἀμοι- 282
βῆς. non assequebar quid sibi illud τῶν ἔργων vellet,
an parentes vel majores, quod vix quadrat, cum
ab ipso Chrysochirne captus dicatur Pulades: an
patronum significaret. itaque eum συμμάχου appella-
ret. itaque omisi.

Adapon.) Apud Zonaram est Adata. Sed rur- 283
sus nofter Adapam vocat in Constantino Leonis F.
ubi eam expugnatam a Barda Phoca refert. Paulo
ante pro Ἀνα[illegible]ῆς legi Ἀναξάρβης, quæ est Diofcori-
dis nitedici patria. urbs Cilicix nota, etiam alias ta-
cta ipsius in re simili mentione motus. Post ali-
quanto.

Curtis & Sarracenis.) Καίρτου. Forte Cretibus 284
bus nam Cretam quoque Agarenos tum tenuisse li-
quet. nisi fi quid est aliud. nam Turci, quod ad ele-
menta, magis hue quadrarent, quam quod ad rem.

Cibotare.) Eos esse credo qui Cibotæ dicun- 285
tur, unde Croatia sive Crabatia. Paulo infra bi Scy-
thæ omnes Slavini dicuntur. *Pancese* est Ragusium,
etiam Zonaræ. Aliquanto post,

Dalicho Francise rege.) Nolui mutare Δαλίχω- 286
corrupum est ex Δαδίχῳ, aut fimili. Nam hi-
storiæ docent, Ludovicum secundum cune Occi-
dentis Imperatorem fuisse. quem nofter, qui fuis am-
pllus vellet tribui, regem modo Franciæ, ficut &
Carolum Magnum supra, vocat, hujus avum.

Quod baptismum se illis.) Divinavi, verbis est 287
iam obscuris interpretandis. Credo, quia baptifmo
eum uxoro fuiffent Sarracni facti & recuniti, cum
hoc voluisse dicere, cuitm ipsorum propriam non
esse, fed religioni confecratam. altero supra versu
κρίνου, verti per insulas. nondum enim erat recepta
Creta. Natur apud Zonaram, vocatur Narsas.

Neque fefellit Basilium.) καὶ ἐλανθανούσῃ αὐτ. 288
in margine φυλακτικῶς. Est autem ad verbum
Non habuit cæcam speculationem: id est, specula-
tus est omnia diligenter, & nihil eum fefellit. Ho-
mericum est Iliad. 2. de Apolline, & alibi.

Diaconitzes.) Credo filium Chryfochiris fuisse, 289
ejus qui supra ofticiator interfectus. alioqui famu-
lum fignificat vox, forma diminutiva, a Diacono:
ut Theophilitzes, pro Theophilo.

Ædem, ut ait, porta vigentem.) τοῦ ἐβδόμου. Sa- 290
ne est scribendum ἑβδόμου. qui error me monet,
ut pro τοῦ fentiam fortassis τοῦ, ut est apud poe-
tam, scripsisse Cedrenum, aliquos fuspicaturos Ego
tamen allusisse modo eum ad locum Homeri fuspi-
cor, neque voluisse tempium adolescentis nomine

afficere. ſed *ναὶ* (hoc eſt *ναὶ ναὶ*) finitima appellatione dixiſſe: res eſt non magni momenti, & elegantia non uſquequaque elegans. Alluſit autem ad Phœniciis verba, Iliad. γ.

——*τὼ δ' ἄνεσ' ἐμὸν ὀτρυντὸν Θεὸς ὀτρύνει*
Τέρμα κάτω ἰόντε θοὰων ὑπὸ δοῦπον ὀρώρει.

quod propter imperitiores annoto.

Ad finitum.) *ἐν τῷ τυχεῖ*: proprium puto, vel *κατ' ἐξοχὴν*: ſi aulo poſt plurali numero, *ὡς τυχεῖ* ad fontes verti. *διδασκομένοις* paulo poſt verti doctores, conjecturam iecutus, quod iis non minus quam cantoribus probabile ſit ſacta aut facta ſtipendia.

291 *Hagiopolita.*) Quod hunc & ſimiles ſcriptores ſicut regia urbs Conſtantinopolis loco, ita & pro Hieroſolymis ſæpe urbs ſancta *κατ' ἐξοχὴν* ponitur, quod animadvertas facile. atque probabile eſt de Hagiopolita, intelligendum Hieroſolymæum.

Edit. Pariſ. pag. 23. *Harmoniarorum.*) Zonaras non *ἁρμοστῶν*, ut noſter: ſed *ἁρμοστὴν* habet, Armeniarorum. Ex hoc loco apparet, jus deſignandi ac ſuffragiis ſtatuendi patriarchæ Conſtantinopolitani fuiſſe penes He-*φωτιὸν πατρ.* taciæ epiſcopum. Præſes eſt *φωτιὸς πατρ.* principem in conſeſſu locum habens, quales (puto) noſtri Decani.

292 *Angelo Longobardiæ duce.*) Hagio Zonaræ. Sed profecto qui per id tempus Francorum fuerunt reges, quod ego invenire poſſim, talem generum non habuerunt. & amplius inquirendum cenſeo. Hæc ſane in Caroli Magni Imperium incidunt, paulo ante geſta, quam eo mortuo Berengarius Ticini ex duce Fori Julii contra Arnulphum Imperatorem Romanorum rex Italiæ eſt creatus. Forte Hugo hic dux Longobardiæ dictus fuit. ſed nihil habeo comperti, niſi ſi is eſt Hugo ille Lotharii regis Lotharingiæ ex pellice Uvaidrada F. Lotharii Imperatoris N. quem conſtat ex hiſtoriis eo ipſo tempore quo Leo non ita pridem Imperator Conſtantinopolitanus ſatus eſt, Godefrido Friſiæ regi ſororis ſuæ marito, auctorem fuiſſe tebellionis contra Carolum Craſſum Imperatorem. Caterum id notum eſt, Conſtantinopolitano Imperio ſubjectos a noſtris hic & alibi Romanos dici. neque eum Imperatores Germanos pro Imperatoribus aut Romanis agnoſcere. de qua re & ſupra monui & niſi hoc obſervetur, multa abſurde accipi oporet. ut (verbi gratia) quæ in primo anno Nicephori Phocæ de Italis opera Romanorum (ſic vocat Conſtantinopolitanos) liberatis, &c. Quorum poſtea mentio fit, Ungrorum (nam ſic perſpicue appellantur, ut & a Zonara: quamvis alii Uyros legant) ita haud dubie ſunt, qui hodie Ungari dicuntur.

Romani.

293 *Filia Babylonis.*) Imprecatio ex Pſalmo, ut videtur, 137. deſumpta. Statim,

Epiſtola.) *ἐπιστάτην.* Hoc vocabuli quid ſignificaret, non adfequebar. quamquam ſi conjicere libeat, potarem eſſe *πρᾶγμα τοῦ ἐπιτίμου*, fortaſſis operarum exactorem. nam ab utgendo quidem dicitur: ſed quos homines aut quas res urſerit, ſciant alii. Zonaras *ὠσάντων* ſcripſit, quid autem eſt *ὠσάτου*? Fabrum vix puto. Hic meam conjecturam exponam libere in re nullius, aut non magni (ut apparet) momenti. *ψαλτ.* *ψαλτὴν* inſtrumentum eſt ſive multarum chordarum, ſive alias varium concentum edens: quod non tam ex Lexicis didici, quibus non temere credo, quam ex Plat. 3. *πολιτικῶν*. Verba ſunt: *Τοιγάτοι δρα ἔνεστιν ὅτῳ τὰ τοιαῦτα ὀργάνων ἐπιτηδεύματα ἐνπαρεῖ τὸ ἁρμονικὸν ἐξαίρετον*. Jam ea fuit Cedreni & hujus farinæ ſcriptorum licentia dicam, an audacia, ut citharœdum aut muſicum facile illis fuerit *ψάλτην* nominare. ejus vitii / non enim eſt niſi vitium) exempla ſubinde illis legendis deprehendens. Quid ſi ergo is *ψάλτης*, muſicus fuit, atque adeo ille ipſe muſicus eunuchus (cui nomen Muſici facile ab arte potuit fieri, ſi quidem Copronymo, Iconomacho, & aliis potuit Imperatoribus, & aliis præterea ſummis viris ab aliqua actione imponi: aut vero *κελεύσθαι* pro cognominari poni, ab homine nihil minus quam proprietatis ſtudioſo) qui occaſionem Bulgarico bello ſua avaritia præbuit, freeus gratia in qua apud hunc Zautzani fuit: quod eo erat facilius, ſi eum generis propinquitate attigiſſet. Hæc ideo libuit annotare, quod ſcio, hac diligentia adhibita doctos viros ſæpe magnis bonorum ſcriptorum vulneribus medicinam feciſſe. interim nihil muravi, ut ſi quis fciat Epicta quid ſit, dicere poſſit eo liberius. Hoc addo, cognomentum Epictæ inſra poni Chriſtiſero Andronici F. in Baſilio Romani F. de Duro oppreſſo. De Samonæ & omnium calumniatorum privilegio hic neque quæri volo, neque exempli producti rem qualis ſit explicare.

294 *Zoe amitæ ſuæ juſſu exhibituram.*) *ἐπιτροπὴν ἀγομένην* ſic verti in genere, ea quæ poſt mortem pro ſalute animæ defunctis a propinquis fierent. Fortaſſis fuit aliqua eleemoſynæ diſtributio, quod *ἐπιτροπὴν* vocabulum videtur velle: & quia non eſt expreſſum, quo gradu cognationis Zoam antigerit Baſilius, ipeciei vocabulum (ut affolet) communiter poſui. Certe noſtram conjecturam de Muſico hic locus videtur valde approbare.

295 *Statutis præceptas imitationes.*) *τὰ κρ τύπων κεκτυπώμενα, τύπων* eſſe ſtatuta, leges, &c. apud hos *κεκτυπώμ.* ſcriptores ſæpe obſervatum eſt. *κεκτυπῶσι* hæc puto fuiſſe ſolemnia conviviaſ ſive epulas, quibus Auguſtus & Auguſta & proceres intereſſent. In Juſtiniano Magno, ad annum ejus trigeſimum mentio fit *κτισσιμῶν δοκιμασιῶν*; quæ hoc loco collato, ſi legas *κεκτισμένων*, duodecim dies durantia convivia videri poſſint. Hæc corriget, aut augebit, ſi cui res eſt notior. Poſt

De ſuggeſto.) *ἀμβωνος*: *lettner*, *Porkirchen*. partem templi editam, quales columnis ſuffultæ, aut parietibus affixæ, vel in adytorum veſtibulo in altum extructæ hominibus recipiendis in templis viſuntur.

296 Tetradium, videtur hymnus quatuor partibus ſeu carminibus conſtans, fuiſſe. Sed quid illud Cyri Coſmæ ſit, videriæ alii. Plalmi verba ex uſitata verſione appoſui.

297 *Nervos incidit.*) Nempe ut fui ſe quendi, atque ex fuga retrahendi commoditatem Imperatoris miniſtris præriperet. Caterum in Græco eſt *ἐγκοπεν-τὰς κοπέωσιν*, quod verti pro ſententia. Vide ſupra uſum hujus vocabuli Annotat. 143. Non multo poſt ſequitur.

298 *Atque ut hoc faſtum.*) Nempe quod quatuor uxores unam poſt alteram duxiſſet (nam prior illa Zautzæa Zoe concubina nihil ei obfuit.) Quid autem ſit *μετανάσιμον*, mitatorium, nelcio. De mitatis Mitatorii. dictum aliquid annotatione 91. & fortaſſe fuit ſani pars quædam, quaſi prophana & iis etiam accelſa, qui factorum uſu arcerentur. Nam quid antiquitus in eccleſia fieret, hic nolim diſputare, cum apud leviculos Græcos ſubinde appareat aliquid mutatum. Mitatum nomen fuiſſe ſynagogæ Sarracenæ, in Iſaiculo Angelo memorat Choniates. Sed id hac non multum facit, niſi quod horum quoque ſynagogas apparere poſſit certis mensis fuiſſe incluſas. Non multo poſt rurſus mitatorii hujus fit mentio. *τὸ μετανάσιμον*, intimum verbi cubicularium, qui prope Imperatorem cubaret: atque ſic alibi etiam verſum vellem, evidentiæ cauſa. *γαλακτόβοων* lactis fontes ſonant. Mox,

299 *Simul aut quatuor.*) *κρ τινῶν*, eſt ſimul. Ego autem ſane non puto hoc voluiſſe Leonem, ut ſimul tot uxores: ſed ut una mortua, altera ducereture. Quod ipſum feciſſe, atque ideo ut imminuta patriarcha fuiſſe excommunicatum apparet. nihil ramen volui mutare. Zonaras habet *κατ' αὐτὸν*. ipſius, vel ſuo exemplo: id eſt, ut quatræ Leonis nuptiæ non Leonem modo non vitio darentur, ſed idem aliis imitari impune liceret. Poſt *καδεστὼς*, affinem verti: quod genet ne, an ſocer, aut quid tandem fuerit, ignoraremus.

300 *Temere viſuntur.*) *μὴ ἀδίστα*. lego *ἀδίστα*. Id enim ſenſus videtur exigere. Megillo Cæcnonæ propria duxi. alias verti poſſent, maximo cubiculario.

301 *Facto ſtientig.*) Edicto arbitror, ut alibi quoque.

302 Poſt, *elementum haud dubie.*) *τοιχῶν*. Sic vocat

ἐπαγγέλτου. vocat rem, quæ magicarum artium vi alicujus hominis fortunam gubernet. qualis (verbi gratia) in Romano Laeapene Simeoni Bulgaro statua in Xerolopho fuit, qua tunicata is perlit. Fere simile aliquid poetæ habent de fatali Meleagri stipite: & Apollonius in Argonautico carmine de Hamadryade, libro secundo. unde ἐπαγωγικὰ magi dicti, qui & res certis notis & incantationibus vim quandam ad aliquid præstandum putabantur conciliare. & ἐπαγωγὴ δαιμόνων, magicis artibus aliquid moliri & passive infra de ea statua: ἐπεὶτὸν γὰρ δοκεῖ ἐπαγωγικὸν εἶναι hanc hanc ei vi quadam magica esse tatalem, οὐ τὸ Σιμεὼν ἐπαγωγεῖσθαι.

Edit. Paris. pag. 24.

Inde ad circum pergit.) Atqui erat eo exclusus, nisi alia fortassis porta intrarit, aut de alio (quod arbitror) circo loquatur.

303

Remigibus.) ἐκκΦ· quia remigio naves impelluntur. πλοίμοις habet Zonaras, quod idem est, focios navales. ὁπλοις arma verti. neque enim curribus uti funt: & hanc vocem, quo modo multas, Græcam fecit, ut supra quoque monui.

Chaldæorum.) Vox obscura, & ut puto, falsi. aliquanto post epirriptarium Græcam vocem retinui, quæ cucullam aut aliud quod capiti injiceretur, tegmen videtur significare. πρὸς τὸ ἐπιμήκυντον. Apud Zonaram porro contrarium hujus loci legitur, distinguitur nimirum hanc paeificationem: quod probibilius & verius puto. mox enim rursum sine violatæ pacis mentione refert Simeonem in Thraciam trasfatum.

304

Dvarg-ovium virgiliæ facit.) Repetii ἀπὸ κοινοῦ verbum ἀναγορεύεται, utpote non existimans officium unius ἐπιμελητοῦ duobus commissum fuisse, quod verba ambigue posita præ se ferre videntur.

Si patricio honore insigniretur.) πατρικίων τιμηθείη. forte fic fuit vertendum, Bogas patricius promittit, &c. ut non hoc operæ præmium remittit, fed jam ante patricius, in fe recepserit rem. Eft enim ambiguus locus. Quis autem fit ille princeps principum, ἄρχων ἀρχόντων, nondum didici.

Petulans multitudo.) ἀκόλαστον ὄχλος. Alludit ad Euripidis locum, qui eft in Hecuba. Joannes Leonis fuccefior eft Gardani, quod cognomen hic addidit etiam Zonaras.

305

Tertia Gallicæ.) ἐκγραφικὴν vocari feftum diem, quo memoria recolitur Petros de Chriflo incarnandi nuncius a Gabriele D. Maria virgine oblatus, apparet. quid autem hoc Gallicæ fit, nefcio, ac videtur mendofum. pro co Zonaras Paicha habet. Quod autem Romanus Leoni opprimendo adeo ftudui, cum quo paulo ante fœdus fecifle dicitur, id nimirum novæ neceffitates priftinis præftare efficiunt. *da libera kam, quæ leidere aut* nam oppreffo Leone, fub fe habuit & generum, & Imperium. Aliquanto poft,

306

Curatore munganorum.) Id eft, baliftarum, & aliorum id genus tormentorum, ut alibi.

Cum is venatum exiret.) Fortaffis: Cum apud Cynegium loci nomen, forte ubi in urbe venationes edebantur) prodiret.

307

Die sacrorum luminum.) Puto effe, quem alias purificationis Mariæ vocant, *Liechtmeß*.

308

Ac sui duo.) Obfcurus locus. forte Conftantino domi relicto & fpreto, Romanus cum filio, utpote Imperatores, facram pompam duxerunt. De procentu alibi dictum. Tribunalium, locus tribunalis videtur.

309

Sandli sepulchri.) ἁγίου σοφοῦ. Dubito de hoc loco. σοφὸς tumulum fignificat, & fepulchrum. forte fuit ædes in Blachernis, fepulchri in quod Chriftus depofitus fuit. Similitudinem referens. quale Spiræ Nemetum fuburbanum, & alia alibi vifuntur. *Zum heiligen Grab.* & fit mentio paulo poft. Chaldia regio eft (ut apparet) Syriæ, hoc quidem loco. Nam in Nicephori Phocæ Imperio differe Calabriæ adfcribitur. Ex Bafilio Romani F. ubi Phocæ contra Durum res geftæ defcribuntur, Iberiæ vicinum fuiffe Chaldiam videri poteft. Quod fit manglabitæ, vel ut fupra fcripfum eft, manglabytæ officium, nefcio. talia videntur etiam Myllicus & Stypeota & quem alias ἐφόδιον ψυχῆς, paulo poft ipfo πνευματικὸν dictum videtur dicere, quafi vicarium Imperatoris.

Chaldia.

Ad hoc ipfius conflio Cofmæ.) ἐφ' ὑπόθεσιν, &c. κατασκόπευσιν. Hunc locum, fecutus conjecturas & ea quæ fequuntur, ita legi, ut & ὑπόθεσις & ὑπόθεσιν, fed ante κατασκόπευσιν effet fcriptum. Apparet enim Cofmani genero fuo fuiffe, & in affectando regno conflilis javiffe, quare & magiftratus ei fuit abrogatus, ut minime credam hoc judice vel auctore Myflicum fuiffe aulæ patronum. 310

Chiabatos.) χιαβάτου habet Zonaras. nos χοβατίνας vitiofe, litteris trajectis poft Sufurbulus, deinde Surfubulus fcribitur. Sicut poftea Apoblathus & Apoflathus Meltenus. utrum reditus effet ignorans, utrumque reliqui. Sic Cracas & Cracras infra in Bafilio, & alia alibi quoque multa id genus, quæ perfequi nolo. 312

Cum nollet * *fed.*) Locus eft mutilus. credo fic Scyliza. fic integrandum: Cum nollet, imperator vi cum eum deturbare vereretur, quæfivit, &c. In margine librarius annotavit, ὅτι ἐν μυτιληνῇ τοῦτο κακῶσαι, ἢ ἀγχόνῃ ἀποκτεῖναι. Obfervabimus, & metropolitæ (ita vocat τὸν Καισαρείας epifcopum Theophanem) mallitam, & fimmi pontificis rudkatem. Id enim, puto, ῥαδκάτιον dicit, quod Tryphonis animus non erat ita fortunatus, ut ejus ftatus intelligeret, quid fi ἀκκαῖτας fcribere volnit, quod non examinaretur legitima patriarchatus adminiftratione? 313

Hugonem regem Franciæ.) Imo vero, ut hiftoriæ loquuntur, Italiæ. Sed in his rebus neque nofter, neque cæteri hujus farinæ fcriptores fuere diligentes. Conftantinum Porphyrogenitum, intelligo non Romani filium Conftantinum: fed Leonis, cum cui ut genero impofuit Lacapenus, & ipfo in ordinem redacto ac circumfcripto fere, folus cum fuis filiis Imperium geffit. Porphyrogennetorum primus commemoratur Copronymus, a conclavi palatii, cui Porphyræ (fortaffis quod purpureis tapetibus vel aulæis effet exornatum) nomen, in quo natus effet: ac fortaffe etiam reliqui, utpote genuini, & fuo loco nati Imperatores, loco eo puerperii deftinato. Nofter Leonis F. etiam infra fit ex-primit, in primo. Nicephori Phocæ anno: Romanum Conftantini F. Leonis N. Romanum tertium optime dicens, ne cum altero Romano confundatur, Romani N. Chriftiferi F. Nomen filiæ Hugonis tradiur Bertha Eudocia. 314

Qui vocantur demi.) Id eft, pagi. Sic enim Cicero convertit Attlcos δήμους. Cæterum αὐτόχθονες pedes fignificant, aut αὐτόχθονες quoque aliud quam comminiter. Elis hiftoria ex principio librorum facrorum Samueli eft notiffima. & narratio de Edeffena imagine a noftro eft, quamquam fecius atque hic, fupra expofita.

Quod vocantur demi.) Homericum.

Ἐνοι πέντε γε δυμοὶ.)

Potta ait quædam ignt calidiora.) Senfus eft: Sicut calor alius alio vehementior eft, ita Stephani quoque aftum & conatum majore Porphyrogeniti calfiditate ac ftudio impeditum & irritum fa-315 ctum.

Mortua virgine.) Ait fe id fupra quoque dixiffe. Sed in noftro codice, eo ipfo loco quo eam quinque annos cum Romano vixiffe dicitur, librarius quædam (puto) omiferat, quæ ab alia deinde funt, ut & aliis locis, inferta. Certe hæc eum fuperioribus non congruunt, quod fatis habui annotare. Et quod hic paulo ante Joannes Francorum fit rex five Imperator dictus, horum neutrum hiftoriæ confentit: cum per id tempus Romanorum Imperatores fuerint Henricus Auceps, & Otto (cujus paulo poft fit mentio) Saxones: in Gallia autem regnarint Ludovicus, & ejus F. Lotharius.

Templi cuftodis.) τοῦ σημειοφόρου τῶν ἱερολοκιακῶν σώ- *pag. 25.* ματος. exeidit vocabulum haud dubie. nam quorfum referrur illud ἱερολοκιακῶν? quale vel inftrumenti vel armorum genus arripuerit, non poffum divinare. σημειοφόρου accepi pro cuftode, quem Homerus pro paftore ponit. Iliad. δ. 335.

——σημήνοφι καὶ ποιμέσσιν.

& μέσοι διαβαίνετε, Iliad. ν. 485. quæ paftore funt de-σημήνετε.

ſtituta. *παρὰ τὸ ἐπιτάττειν*, quod eſt, *ἐντέλλεσθαι*, mandare. quomodo & *ἐπιτάττω* accipi poteſt initio Odyſſ. *β*. Sed quid hic ſignificet, obſcurum relinquo. Paulo poſt,

316 *Leonem demeritus eſt.*) In textu eſt perinde ſcriptum, ac ſi ad triumphatum Apoloſaerum referretur, munera ei & honores ab Imperatore obtigiſſe: quod abſurdum puto, & ad eum retuli, cujus opera hoſtis captus & triumpho eabibitus aſſet. Neque eorum ſolebat triumphatis poſt pedibus preſſas eorum cervices Imperator gratiam ullam facere: & ſi novo hoc exemplo factum fuiſſet, vel maxime annotanda erat inſolentia. Chabdarus autem Chalepi ameras fuit, ut in Romano tertio ooſter docet.

Quos ceperat.) *τζαΐχανος*. Locus videtur decurtatus. & hos ante hanc apparet expeditionem captos fuiſſe.

317 *Joannes Alberici F.*) Is eſt Joannes XII. Papa, Alberici conſulis Romani filius, de quo vide hiſtoricos. Ottonem Magnum Romanorum Imperatorem regem Francorum vocat. de qua re ſupra monui: Cur autem bune Polyeucto ſimilem dicat, non video.

318 *Annos tres.*) In Græco eſt XXII. *γ'*. ſed falſum eſſe hoc, non Zonaras modo, ſed multo certius numerorum ratio docet. Confer enim hunc annum eum anno qui ad mortem Conſtantini patris ejus eſt annotatus, invenies intervallum annorum non amplius trium.

319 *Methymnæ.*) Supra, Mitylenæ ſertur fuiſſe in exilio. five is error eſt librarii, ſive interea Mitylena Methymnam translatus Stephanus. utraque urbs eſt in Lesbo inſula. Cometapoli ſunt dicti, quaſi pulli (id aſt) filii comitis.

320 *Non enim aptas erat.*) In margine, *τοιοῦτον δὲ ἐξ ὑποψίας γέγονε φησὶ καὶ ἱκάνον Ἀνδρόνικον*. Talis fuit etiam Andronicus Ienea, qui nuper tyrannidem geſſit. Noti ſunt de plebe verſus Lucani, quibus Bringas contrarium malo ſuo fecit:

lib. 3 Pharſ. *aſpectu plebei jejuna timere.*

321 *Notam Dandulpho.*) Temporum ſupputatio & aliæ quædam conjecturæ me movent, ut hunc credam eſſe eum quem hiſtorici noſtri Rudolphum vocant, Burgundiæ regem, & Italiæ contra Berengarium. Hæc & alia multa haud temere apud alios ſcriptores inveneris.

pag. 313. a. 322 * ſupple vimus ex Scylitze. *Videntur.*) Deſunt multa. * Librarius: *λείπει τὸ φύλλον, ἵνα τὰ ἐπίλοιπα γράψῃ*. Deeſt (inquit) una pagina etiam in exemplari. Poſſunt ea uteumque ex Zonara repeti. nam alioqui noſtar eſt in multis copioſior. Pro Anabarza, Anazarbam legerem. & Drizium apud Zonaram eſt *Δρίζιβον*, Drizibium. Poſt defectam, enumeratio eſt urbium, quas de Agarenis recoperavit eo bello Nicephorus.

323 *Ad Tanetdium.*) Locus videtur fuiſſe, ubi veſtigalium aut penſionum rationes dacereuur. Paulo poſt,

Immobilibus locupletarentur bonis.) *ἀκινήτοις*. Non diſſimulabo, ſtudioſe me hac uſum voce, quæ ambiguitatem retineret. Nam & ſundi ſunt immobilia bona, ac quicquid eo genere cenietur: & ego tamen magis hoc puto intelligi æternis, quas vocant, donationibus, hæredem in perpetuam ſucceſſionem obligantibus: qualibus amplificata eſſe bona quæ Eccleſiaſtica dicuntur, non eſt obſcurum. nolebat, puto, unum aliquem Imperatorem aliis præſcribere ſucceſſuris, quantum ea ſuo fiſco decidere eogeretur huic vel huic monaſterio, homo bello magnus, quod *ἐ ἐπιτάττα μετρίως*. ergo ſi quis vellet iargiri, id ſine præſcriptione & in præſens (ſemel pro ſemper, quod ajunt) putabat præſtare fieri. nam vix credo eum prohibuiſſa, ne quis fundum donaret, præſertim privatus. Sed reditibus perpetuatis ſretos ſacrificos videbat *ἀπαλεῖν*. Lector ſequetur quod volet. Omnino autem male apud hoc genus hiſtoricorum audiunt, quotquot bello remp. tuentes & augentes, non ditarunt ſacrificos.

324 *Tetartero excogitato*) *τεταρτηρον*. Zonaras ſcribit hexagio vel ſextula (nam *ἑξάγιον* lego) eum redegiſſe *τεταρτηρον*. quod ſic intelligo, poſterioris nummi ad priorem fuiſſe eam proportionem, quæ eſt beſſis ad aſſem, ut major minoris eſſet ſeſquiplus-nam ut a 6. *ἑξάγιον*, ita a 4. *τεταρτηρὸν* videtur dictus. ut ſi vetur 6. (verbi gratia) obolos, novus 4. obolos appendiſſet: *τέσσαρα* pro ſumpta videtur bis hic poſuiſſe. Paulo infra.

Prædictum eatus.) Librarius non inepte. *καὶ μάλα εἰκότως· ἐπὶ γὰρ τούτου ἐδυνάσθη τὰ Παλατία βασιλικὰ κτίσαι*. Opurtebat, inquit, potius ſemper eatra palatium degere, cum in palatio mortuorum ſe ax prædictione timeret.

Muro enim abſolato.) Hæc ad Nicephorum pertinent, male eum prioribus connexa.

Quorum hic quintum.) Id verum eſſe nullo modo poteſt, eum omnino uterque natus ſit parre 325
Romano III, antequam mater Theophano Phocæ Nicepboro Imperatori nuberet. Ex iis quæ Panvinius, bomo linge diligentiſſimus & peritiſſimus annotavit, deprehendere potes, Baſilium XIV, Conſtantinum XII. circiter annum iſto tempore egiſſe, quo ad Imperii ſocietatem ſunt a Zimiſca adſciti, a qua vitricus eos vel propter ætatem arcuerat, vel ſaltem nihil præter nomen habuerat. nam in fine Baſilii Zonaras ait, etiam cum Phoca eos imperaſſe. Panvinio adſtipulantur, quæ Inirio horum Imperii multo qaam hæc aptiora leguntur apud noſtrum & Zonaram habent reſtem.

Cum et dux fuiſſet.) *Δοὺξ δὲ ἦ αὐτὸν γεγονότα*. 326
Nobilis eſt in hiſtoriis his Ducarum familia. Sed hic officii nomen eſſe non dubito. neque enim arbitror eaſdem fuiſſe Ducarum & Phocarum familias. & cum alibi, tum in principio Baſilii Romani F. invenies hanc vocem pro duce poſitam. rurſumque præfectam Theſſalonicæ Theophylactum Botaniatem, *δοὺξ* vocat, alias *ἀρχοντα* & *στρατηγὸν* appellatum. Sic & Antiochenæ & Iberiæ *δοὺξ* io Conſtantini fratris Imperio. *Θεὸν* autem & hic & alibi, ſignificat patria fratrem. Nam Leo Curopalates (de qua voce alibi dictum) frater fuit Nicephori Phocæ Imperatoris, filius Bardæ Phocæ, quem pater Imperator factus Cæſarem creurat.

Pulidamerato.) *πουρὶς* hic ponitur, quod & ſupra pro ſtragula veſte, qua equus iotegeretur, poſitum videtur. Ego non multam proprietatem iſtarum vocum apud hunc ſcriprorem deprehendi, itaque verti liberius talia. Porro circam hæc loca alliquoties per Occidentem Conſtantinopolis, & quæ al in Europa adhuc ſuberant, per Orientem Aſianæ provinciæ ſunt iotelligendæ. ne quis imperitus Italiam bic ſomniet. Quod autem Theodora, Zimiſcæ uxor, a Cedreno filia Conſtantini Leonis F. & ſoror Romani tertii a noſtro dicitur, idem eſt fere apud Zonaram. Pauvinius alios (puto) auctores ſecutus, filiam Rumani III. ex Theophanone Anaſtaſia facit, ſororem ſcilicet Baſilii & Conſtantini X.

Diſſipatis qui ibi.) Librarius in margine 327
hæc adſcripſit. *Θαυμάζω ἐγὼ πῶς ἐν τοῖς βαρβάροις ἦσαν εὐβιῶν, ἢ ἐ τὸν τοιοῦτον ἐν ἐπιλύσεσιν ἀπόδεκτον*. Miror, inquit, barbaris tunc non fuiſſe valldam aliquam haſtam, qua iſtum aſcendentem deturbarent. Quod videtur eo pertinere, quia ſane dilutæ ſunt hæ narrationes: & tanta facinora diligentius per circumſtantiar deſcribenda ſunt, ne *Edit. Pariſ.*
figmenta porius videantur, & ineptiæ. nam quin ſæ- *pag. 26.*
pe unius hominis virtus contra multos hoſtes ſubſiſtat ac vincat, non eſt dubium hiſtorica fide. Sed unum aliquem eo modo, quo hic ſcribitur in muram evadere, multis deſuper armatis hoſtibus videntibus, videtur *ἀβέβαιον*. Veriſimile eſt, quod Zonaram innuere apparet, eum loco aliquo defenſoribus vacuo murum tenuiſſe, itemque alios: inde in propugnatores facto impetu, iis profligatis, reliquis adſcendendi facultarem paraſſe. Non multo artificioſior eſt infra in Baſilio de Ibarza excæcato narratio, ubi tanti facinoris auctor hoſtis potuit multitudinem hoſtilem armatam & fremeutem manus motu ſedare, & oratione demitigare, quæ ne magiſtratum quidem ſemel concitata audire ſoler.

Dominicæ reſurrectionis.) *τῆ ἁγίᾳ ἀναστάσει*. 328
quæ vox non integre eſt ſcripta, nota tamen S oſtendit non *ἀναστασίᾳ*, non *ἀναστασίμῳ*, ſed *ἀναστάσει* legi debere. itaque accepi de Chriſti a mortuis reſurrectio-

ne, eo facilius, quod paulo poſt feſtus D. Georgio dies commemoratur, qui fere non multum abeſſe poſt paſcha ſolet. De Anaſtaſi & Anaſtaſia noſter ſupra alicubi.

309 *Cretenſium amnem*.) ὁ ἦν χρυσῆν τὸ βασιλικὸν. aut Baſilii cognomen eſt Curupas, & vox ἀμφὸ omiſſa, aut βασιλικὸν ameram denotat. prius verum puto. & poſtea ἀμφὸ de eodem addirur, nomine omiſſo.

Romanum vero patricium.) Hujus alii (quod ſciam) non faciunt mentionem. In gratiam Lectoris Conſtantinos & Romanos ordine hic exponam 330

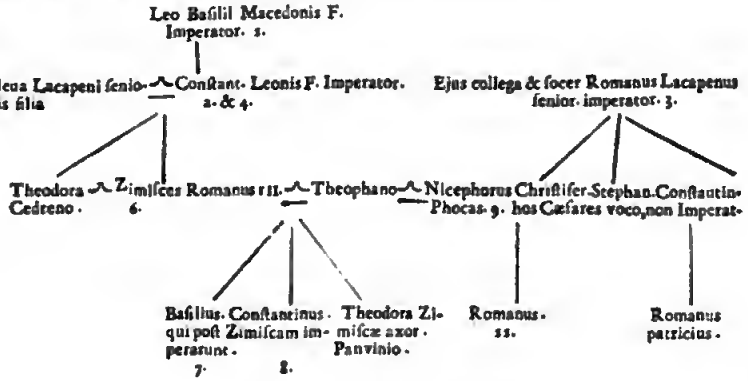

331 *Laparum*.) Sic noſter codex habet perſpicue. Apud Zonaram Lipara legitur, quæ vox multo eſt concinnior, & cum etymo, & cum lingua Græca magis conſonat. niſi forte Cappadoces dicebant λαπαρὸν, quod alii Græci λιπαρὸν. Sed & Licandum per ιω̃τα ſcribitur ibi, hic per υ.

332 *Juſſique ſunt illo ipſo duce*.) Hic locus in Græco ſic Scyl. eſt confuſus & mancus, at quidem judico. Hoc ex ſequentibus didici, hunc ipſum Curticem Duri claſſem duxiſſe, victumque ab Imperatoriæ duce Theodoro navali prælio fuiſſe. Sed Cibyratæ an pro Duro ſteterint: an vero (quod putavi) ab Imperatoris claſſe, cum ea ad Durum tranſiviſſet, juſſerit eos Durus oppugnari, non ſum certus.

Dipotamum videtur dictum, quod inter duo flumina, aut potius ad confluentes duorum amnium, ſitum eſſet.

333 *Nalloqae numero*.) μαλ' ὀνομαζὸν λεγόμενον μείρ. In margine eſt, eſſe hoc proverbium. Sic autem de Agamemnone apud Homerum Achilles:

Iliad. 1. τὸν δ' μὲν ὀνομαζὸν κεφαλὴν ἀέξει.

ubi quidam ὀνομαζὸν legunt ὑφέξει. Sed varias ejus dictem expoſitiones huc afferre non libet, cum poſſim: ex Scholiaſta, & Euſtathio, ac aliis reperi.

334 *Sciromaſta*.) σκιρὰ eſt reſtis. Sed quid ſit σκιρομαστὰ, neſcio. Pene ſcuticam converteram. Quod autem de cruce & ventilabro dicitur quaſi adagio, hunc ſuſpicor habere ſenſum, quod crux apud iſtos rerum pretioſiſſima, adeoque ſanctiſſima res haberetur: ventilabrum vulgaris & vilis. huic ergo maledicum, illi modeſtum comparabar, fratres: quia & hæc ex eodem quoque ligno poſſe nulla eſt religio, & nota vatis divina ſententia.

335 *Georgio Davidi frater*.) ἀδελφὸν deeſt: ſed & ſenſus hoc ſuggerebat, & habet Zonaras. Hoc ex loco apparet, regulos iſtos, ſeu regionum Romanis Curopala- vicinarum dominos, vocari Curopalatas, & ſupra tes. quoque facta eſt alicubi Iberiæ Curopalatæ mentio. P. 549. c.

336 *Ne pot. multiplicandis prædiis*.) Hunc puto potius, quam ſcio, ſenſum eſſe legis qua reprimeretur nimia privatorum poteatis, publica quoque bona in ſuam rem redigentium. quod puto fuiſſe ἐν ἀμέλει χωρίον πλέκτεσθαι, alia ſubinde aliis prædia adjicere. quod & hunc Maleinum feciſſe videmus, & in Baſilio præſide Tzimiſcas malo ſuo notaverat. Si quis quid rectius afferet, non herbam ei, ſed coronam præbebimus: non ut victori, ſed ut benemerito.

337 *Illa morte prævento*.) Non dubito quin hic lo- * ſupplevi- mus, & emi- cus ſit mancus. * ſententiamque faiſſe conjicio, non ſucceſſiſſe iſtam Dyrrachii proditionem, ob præproperam Chryſelii morrem. Sed fuiſſe eo poritum Baſilium, facile judica veris ea ſequentibus: ut cum Baſilius dicitur defendendi a Joanne Dyrrachii cauſa inſtituiſſe proſectionem, & de Joannis ibi cæſi morte a patricio Pegonita factus certior, &c. Pedias planiciem ſignificat. ſed proprium ſuſpicatus ſum. ἐπωρίων dicit, qui viri illuſtres inclinato Imperio ſolebant dici, ſicut ſpectabiles, claſſiſioi, &c. res eſt nota, & notationem vocis ipſe noſter ſubjungit. 338

Prilbotariorum.) φριβοταρίων. Hoc quid ſit, nondum didici. Quid ſi aliquid præbendiariorum, quos hodie vocant, ſimile fuit? Neque neſcio h pro υ poni ſolere, ut privatarum poſſis legere, quod tamtumdem mihi eſt uorum. & κοίμησις τῶν Θεοτόκου videtur eſſe Aſſumptio, niſi ſi quid aliud eſt: non enim habeo quod affirmem. Vide infra in Ibarzæ hiſtoris, quod ad hunc locum intelligendum faciat. *Ita vocat et vocas noſtra Kirchweyhiaca ait Zachalich*.

Allelengyum.) In margine librarius, ἀλλὰ τὰς διαμονὰς ἐπιτιμᾶς. quæ ſi recte habent quod ad ſcripturam, mirari videtur exactionis tam ſubtilem rationem, qua etiam pro iis ſatis fieret, qui paupertate extrema & rebus perditis impedirentur, aut etiam ita mortui ſolvere nequirent. Sed Baſilium hoc non Edit. Paris. inveniſſe, ea Juſtiniani hiſtoria liquet. Ne eo quipag. 27. dem Lectorem defraudabo, quod adſcribit mox, abi deprecatores pontificis repulſam paſſi dicuntur, ἀλλ' ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς Ἰσαὰκ ὁ Ἀγγελος, μηδενὸς παραιτησαμένου πῶλα ἢ πρεσβεύσαι ὑπὲρ τῶν Ῥωμαίων γένει ἐξετάσεως. Contra, inquit, meus Imperator Iſaacius Angelus, nemine adhortante multis ſoiquis oneribus ſubditos levavit.

Qui Baſilii imp. ſororem.) In Græco eſt ἀδελφοῦ, quod mire obſcurat locum. ego ad hiſtoriam 340 reſpiciens, locem adhibui. loquitur de Bladimero pag. 566. b. Roſſico principe, qui (ut Cedrenus ſupra oſtendit) Baſilii Imperatoris ſororem uxorem habuit.

Bezelte Tzæſar.) βεζέλτζη. id vocabuli eredo ſignificare, ſugite. quod circumſtantiæ arguunt aliquanto ſupertus. 341 * Interpr. Scyl. vicit te Cæſar.

Quæ urbs caput.) Verba minime cohærent, & 342 via dubito quin locus ſit murilus. quod de urbe * Scyl. Orinium dicit, eam ego Strumpitzam fuiſſe conjicio. * Jo- num vocat. nium autem puto vocare eam regionem, quæ Adriatico immineret mari, ob vicinitatem. 344

At rs.) * Deeſt aliquid ante hæc verba, nempe * Supplevi- Xiphiæ mentio, qui ſe ſocium perduellionis Phocæ mus ex Scy. dedit: quod ſequentia docent. alioquio * ſi) & cæ- * ſic Scyl.

te-

davimus ex Scylitze.

tera pluralia ad unum Phocam referri non poſſunt.

345 *Zachariæ.*) Ante vocem Ζαχαρίου eſt *a* ſcriptum, & ſuperne quippiam litteræ χ non abſimile, cum gravi accento. forta ſis ἀφχιατρε voluit exprimere librarius ea nota, mihi ſane non intellecta, at ſit Zachariæ præfecto. ego omiſi in vertendo.

346 *In Armeniaco.*) ἐπ' τὸν Ἀρμενιακόν. Zonaras, ἐν τῇ ἐπ' Ἀρμενιακὸν διοικήσει, in provincia Armeniaca: id eſt, in Armenia, quæ Romanis parebat. atque ſic etiam infra Ἀρμενιακὸν pro Armenia provincia ponitur: de peſte, in Romano Argyro. Mox,

Eu filia patricii.) Nomen hic excidit. apud Zonaram Alypius eſt. Idem Argyrum Argyropolum vocat. nimirum Argyri filium: quo modo Comitopoli ſupra, Bulgarici comitis filii dicebantur. De morte Conſtantini librarius non abſurde adſcripſit, bene cum feciſſe, quod quamprimum e vivis diſceſſerit.

Ὁ ἀνώνυμος Κωνσταντῖνος, τάχιστα ἐξ ἀνθρώπων γενόμενος. nam qui ſic vivunt, non niſi ſumma dant reipubl. mala. Infra,

347 *Conſanguineum patriarchæ.*) ὁμαίμονα. Solet autem poni hoc vocabulum ab his ſcriptoribus pro fratre, quomodo & Virgilius dixit:

Et conſanguineus leti ſopor.

cum ſit apud Homerum:

ὑπνῳ ἐϊκτῇ κασιγνήτῳ θανάτοιο.

pro ἑαυτοῦ autem legi ἐκείνου, ſententiam ſecutus. Zoſtica an proprium ſit nomen, an vero (quod puto) Zoſtæ officium notet, ambiguum eſt.

348 *Capita columnarum.*) Locus eſt non ſummi momenti, & obſcurus. κιονόκρανα ſic verti, capita columnarum, τρίχωμα incruſtationem ſeu tectorium opus. ἱλογραφικὰ coloribus pictum. Neque vel nimis anxie ſectatus ſum vocum proprietatem, vel contendere velim me omnia eſſe aſſecutum.

349 *Epiſcopo Peritheorio.*) aut Peritheorii. eſt enim ambiguum, loci ne ſit nomen, an hominis, ea vox. Sed & illud de fratre Michaeli Imperatoris non immerito eſt ſuſpectum. neque video quid aliud colligam, quam fratrem eum fuiſſe Michaeli Paphlagonitæ, qui poſt hunc Romanum Imperio potitus eſt: ut βασιλεύσαντος intelligas reſpectu auctoris, non Romani, quod & expreſſi.

350 *Alendis ægrotis.* λεπροκομεῖα. Forte quæ vocamus leproſaria aut Lazareta, in quibus leproſi aluntur: ſolet enim λεπίδα pro lepra uſurpare κατ' ἐξοχήν, at alias monui. mox,

Circulatorium Artem.) ἀγυρτικὴ τέχνη. non ſane hoc intelligo. nam Joannes hic cubicularius fuit, niſi ante fortaſſis circumforaneum quæſtum ſecit. Quod fuerit officium Pantbei præfecto, neſcio. templi alicujus cuſtodia videtur. Ad Romani morem annotavit librarius, σημείωσαι ὅτι ἀνεγνώσθη ἐπὶ τοῦ τοῦ Θεοκλήτου λεγομένου πάνυ γὰρ σπουδὴ ἐποιήσατο, ὅτι ἡ ἰδία ἐπιθυμία; Obſerva, inquit, hic etiam illud Theologi: Qui enim ſervet aliena, qui propria perdidit? Quod quo ipſe retulerit, aut quid hoc faciat, non video. Nam Helena quidem extra culpam eſt, amor Argyri: quæ quantum in ipſa fuit, maritum ultro ſolvens conjugium ſervavit, oculoſque & Imperium is ei debebat. Sed in hoc Romano apparet, quam Deo improbatur, cum ipſius conſtitutiones quocumque etiam prætextu neceſſitatis violantur.

351 *Spectatiſſimæ.*) τοῦ θεωμενίστου: quod vocabulum niſi eſt, quod non puto, proprium, deeſt nomen divæ, in cujus honorem monaſterium condiderit. Sed & infra in Calaphata eſt τοῦ θεωμενίστου μονῆς, non procul a Sigmate. Cæterum Michaelus hic Imperator Paphlago fuit: & in margine habet epitheta ἀργυροπράτου, quod ſignificat argento venditum: & ἀλωμένης κατόχου, qui a malo eſſet occupatus genio, ut poſtea Cedrenus narrat.

352 *Borangorum.*) Ex Choniata apparet, hos fuiſſe ſatellites ſeu ſtipatores Imperatoris in bello, bipenniferos. Unde & qui fuerint neſcire ſe, aut ſaltem explicari velle librarius oſtendit initio Stratioticî, ubi eorum fuit mentio.

Viri actuoſe.) Sui ne mariti, an barangi?

Qui mortem ſibi conſciſcunt.) ἀνδυόντων, ſic verti, quod non puto omnibus violenta morte extinctis hanc fuiſſe conditionem impoſitam, ſed ille ſibi exitium adſciverat.

Rem ipſam repræſentans.) ἐκ ἔργου, ἀπ' ἔργου. Ex Homeri Odyſſ. lib. τ. 349.

Aſpracania.) Sic ſupra aliquoties. nam hic Βασπρακανία legitur, Baaſpracania, mendoſe nimirum alterum. Certe in Monomacho & apud noſtrum Baſpracan, & apud Zonaram a geminato Baaſpracan Media nominatur: & ſic etiam in Cedreno deinceps legitur, ac Baaſpracania. Orphanotrophus eſt Joannes Imperatoris frater, ſic & ſupra appellatus. 353

XLVIII.) Contra ſidem Græci exemplaris (id enim XL. habet perſpicue) ſic ſcripſi, ſeriem annorum, atque adeo indictionum, quas his locis haud dubie * ſ. deſignat, ſecutus, at Lector facile animadvertet. Paulo ante, ἔνθ' ἐκεῖνοι, ubi nam eſſent quærentem, participium abeſt in Græco. Quid porro ſit ἀφορικὸν, quod aerarium, verbum de verbo expreſſi, non aſſequor, & qui ponderis aut nomiſmatis hoc ſignum * ις. denotet. 354 * Id eſt, nummos.

Baptizabat.) non, puto, baptizabat: ſed de ſacro fonte ſuſcipiebat, quod pietatis non poſtremum opus judicabat, eoque ſe a Deo ſanctatem redemturum. id obiter notandum duxi, in hoc & ſequenti valde multa eſſe non ſatis conſentientia apud noſtrum & Zonaram. Sed quia nterque jam in manibus erit hominum, noſtrum non eſt ea in has chartas ingerere. 355

Stauropatam.) Unde ei hoc nominis fuerit, non aſſequor. ſonat quaſi crucis conculcatorem. ſed an impius etiam habitus hic ſit, non conſtat mihi. 356

Effodiantur oſſa.) ἀνασκαφήσονται. Sæpe alias hæc imprecatio aſurpata eſt de mortuis. Viventi enim qui refodiantur oſſa? Sed nimirum abierat in uſum iſta imprecatio, ut de vivis quoque aſurparetur: quo modo fatui noſtrates multi ferramenta & inſtramenta, alia re non ſuccedente, aut læſi utcunque diris devovent imprecationibus: quæ in ea non magis competunt, quam paupertas in ſaxum, aut damnatio in ſomnum.

Conſtantinum Cataperæ.) καταπέρᾳ, ſuperiorem, aut ſupra, hæc vox ſignificat: apparetque eum alicui rei aut provinciæ fuiſſe præfectum. ſed quid fuerit, in obſcuro eſt. ut & Argoclines, quale ſit officî genus: album lectum in voce invenio, ſed rem non aſſequor. quid ſi ſuit quoddam, ut aureum, ita argenteum triclinium, cujus ille curator fuerit, ἀργυροκλίνης? 357 *Edit. Patiſ. pag. 28.*

Bello ſuas res.) Ante hæc verba aſteriſcum poſui. ſententis enim videtur mutilata. Hæc autem fuit, Cacicium non detrectaſſe Romanis ſubditum eſſe: ſed tamen paterna ditione ſibi relicta id voluiſſe facere. In Græco poſt, pro Παραμειρίας, eſt ſcribendum haud dubie. * Παραυαμείρας, cujus regionis ſit mentio cum alias, tum a noſtro in Aſanis clade infra. Beſtes poſtea Βισάρχου dicitur, Beſtarcha. ac epitheton ſit fortaſſis ab aliquo officio ductum. nam Caracalo quoque Ambuſtus infra in bello Medico Beſtes vocatur. 358 * Suppleviſſe Scylitze. * ſic Scyl.

Et ſuum ſervum.) Servos fuiſſe magiſtros, non credo. legerem aliquid aliud pro δοῦλον, fortaſſe ἀδελφὸν, aut tale quippiam: vero enim propius eſt, fratrem, quam ſervum, Nicolai magiſtram fuiſſe. 359

*Solitudinis * Turcorum.*) Locus haud dubie mancus, tametſi ſententiam explere Lector facile poſſit. Tragolipaces poſt * Tangrolipaces dicitur. ſed hoc non eſt inuſitatum in hoc codice, idem vocabulum diverſe ſcribi. aliquanto inferius, 360 * Supplevimus ex Scylitze. * ſic Scyl.

Leichudia P.) τῆς Λιχουδίας. Paulo ſupra Conſtantini Lecapenæ facto mentio, in Tornicii defectione: niſi quod conjicio, a prædio aliquo aut ditione ſua id eum cognominis potuiſſe habere. Παράδυναστος dignitatis ſeu magiſtratus eſt nomen, quaſi Imperatoris vicarium deſignans, & collegam, qui & rector dicebatur. 361

Fratre ex altero parente.) Incertum, uterine ne, an alia matre nato, quaſi qui aliunde germinaſſet frater non germanus. hoc enim ſonat vox ἑτε- 362

ρόνασι. & tales ſloſculi in horum ſcriptorum pratis non ſunt inſolentes, eſtque eadem vox apud Zonaram, & infra ruſius de Alimi fratre.

363 *Indictione ſecunda*.) Anno ſcilicet mundi 6557. ſiquidem indictio ſecundum annos mutatur, & quindecim annorum circuitu ad eundem redit numerum. conſtat autem, indictionemunde climam fuiſſe annum, &c. 51. & duodecimam annum 32. ex ſuperioribus, & quæ de Theodoræ imperio infra dicuntur, aliiſque multis. Ira Tornicii defectio, quæ in primam indictionem dicta eſt incidiſſe, fuit anno 6556. ſecundum noſtrum: hoc radiorum cauſa volui annotare.

364 *Haud longe Adrian*.) Ita ſane ſententia requirit, niſi admodum fallor, ſatis ex ſequentibus illuſtris. Ergo in Græco, pro ἡ πόλις πόρῤῥω, legendum ἡ ἁ πόλις πόρῤῥω. ſic & in ſepultura Monomachi pro τυχόντων, legto ἀ τυχόντων.

365 *Francopullum*.) Scut ante Bulgari Comitopulli dicebantur: ita hunc iego a Francis oriundum fuiſſe colligo, Francigena m, qui forraſſis cum turma aliqua Francorum equitum ſtipendia ſub Monomacho fecerit, ut ſupra Arduenus ſub Michaelo. & ſane infra Franci dicuntur in Iberia militaſſe: & in Stratiotico differre oſtenditur, quis fuerit iſte Erbebius.

Fuga evaderet.) Hic in codice fere integra pagina erat vacua. deeſt, ut conjicio, deſcriptio adverſæ in Patzinacas pugnæ Nicephori rectoris, & impreſſionis deinde Patzinacarum alicujus, & ad ipſum uſque Byzantium excurſionis, nec non qua ratione Kegenes urbe emiſſus fuerit. Sed hic Zonaras nos juvare non poteſt, ut certi aliquid ſciamus, cum vix attigerit hanc tam longam & variam hiſtoriam.*

* Lacunam ſupplevimus ex Scylitz.

Indictionibus quarta & quinta.) In textu, XIV. & V. Sed id vitioſum puto, neque tantum inter hæc & ſuperiora intervallum admitto: & recte habere ajo, ιστ῾ε denarii notam ad ϛ vitio additam. Quid multis? paulo poſt mentio tandem VII. & VIII. indictionis fit. 366

Captæ non litteræ.) Hunc locum non intelligo etiamnum: neque eo interpretando vel me verum 367
attigiſſe, vel quemquam falſum nolo. Scribis velocibus puto reſpondere noſtro librarios. Urani cognomen etiam ſupra habitum. 368

Adnumium.) κἀνίκμιον, quid hoc vocabuli ſit, quidve rei ſignificet, nondum didici.

Domeſticus.) οἰκίστης, ſorte qui ex ea provincia ſcripti militabant. Peregrinas autem intelligo, Gallicas duas, & Roſſicam: ipſe ὀξ ἑλνῶν vocat. Quod paulo poſt ſequitur, antequam Comneniani cum Imperatoriis pugnarent, mutua inter eos fuiſſe aggreſſa colloquia, & alteros ab alteris viciſſim ad defectionem ſollicitatos: non abſurde annotavit libratius, alienum eſſe hoc a congreſſibus militum. verba ejus ſunt. ἀνοίκειον πάντως τοῖς περὶ τὰς ἐφεστιακὰς συντυχίας. Et ſane videntur multo juſtius talia reprehendi, quam Glauci cum Diomede colloquium illud. Sed nos hic annotandi finem facimus. Cætera ex lectione & comparatione aliorum ſcriptorum repetat Lector: nos enim quoque voluimus, neque potuimus omnia nos enim quoque voluimus, neque potuimus omnia perſequi. Et quæ præterea de rebus Imperii Conſtantinopolitani habemus, ſuo tempore (Deo volente,) evulgabimus, ut doctioribus ſimul atque indoctioribus laborem iſta conquirendi ſcrutandique minuamus: ac nonnulla etiam, quæ adhuc nos fugerunt, venati proponemus

GEORGIUS CEDRENUS
IN OBSCURIORIBUS ILLUSTRATUS.
GULIELMUS XILANDER
INTERPRES ET SCHOLIASTES EX PARTE EMENDATUS,
additis poſt Opus editum Notis.

Pagina 1. *Edit. Pariſ. pag.* 29.

Μοναχὸς Γεώργιος ὁ Συγκελλος.) Syncellus primis temporibus, non alius quam conſuetudinis ſocietatis ac convictus particeps, ſucceſſor ſuiquam erat. Virtutis ſiquidem & eruditionis merito C. P. Throni, ſublato e vivis Tarafio, ſucceſſionem adeptus eſt Nicephorus Conſeſſ. Plura de Syncello expetita, fuis locis exponentur; quæque de illo, non plana licet & integra, probanda tamen Xilander retulit, alibi commodius inſerentur.

Θεοφάνους.) Hic Georgii Syncelli ſilius ſequutus ab ejus fine, principium hiſtoriæ ſuæ dedit, Theophili & Michaelis F. tempore, quo Monaſterii Agri præpoſitus deceſſit.

Ο Σκυλιώτσης.) De Sicilo iſto nihil a me temere dictum volo: quod Poſſevinus Heidelbergenſis Bibliothecæ cod. 394. ſcribit, fideliter exſcribo. *Joannis Skuli Chronicon ab orbe condito uſque ad Imp. Michaelem Theophili F. perutile hiſtoriarum compendium. Memineruntejus Zonaras, & Cedrenus.* Hæc ille.

Ψελλὸς.) Quis hic Pſellus? Non unus ſiquidem cognomine Pſellus, ſed plures; iidemque πολυθρύλητοι ὄνοματα, non *Cauſſert*, ut quidam rentur, ſed ſupremi, quaſi ὑπέρτατοι. Primus Michael Leonis Philoſophi præceptor eruditiſſimus & ὑπέρτιμος, quo celebriorem & antiquiorem, Baronio judice, non reperias, de quo refert Auctor pag. 424. Inter Conſtantinus, de quo pag. 623. Priori quædam Hiſtoria aſcribitur Poſſevinus. At cum ſua tempeſtate Pſellum ſcripſiſſe ceiteræ Coropalates, de poſteriore ſermonem ab Auctore fieri penitus eſt indubium.

Νικηφόρου ὁ Παρμενίου.) Hunc cognomento Davidem vitæ Ignarii Patriarchæ ſanctiſſimi, & rerum ſui temporis (vivebat autem nono ſæculo) fideliſſimum ſcriptorem laudat Baronius. Eumdem Paphlagonem cognomine citat Meurſius in Lexico.

Καὶ οἱ λοιποὶ Βυζάντιοι.) Quos de nomine citat Coropalates, Joſephus Geneſius, & Manuel Byzantius.

Ὁ Γραμματοφύλαξ Ἰωάννης.) Joannem iſtum eumdem eſſe qui vulgo Curopalata, probat nomen, confirmant ſcripta. Auctor ipſe Cedrenus non obſcure ſuggerit. Nomen in manuſcto eſt: ejus hiſtoria ab exitu Nicephori, a Michaelis videlicet cognomento Rancabis Imperio, ſumit exordium; nec eſt ſcriptorum hic memoratorum ullus, a quo plura colligiſſe Cedrenus convincatur, qui compendioſam, qua graditur ille, viam ſequutus eſt; nec ad damnandam vel commendandam ullius memoriam, quod in illo laudat, manum ad ſcribendum ſe admoviſſe teſtatur. Adverſatur nihilominus, quod nemo facile non deprehendat, Scyliræ cognomen, & officium Curopalatæ, a Thracciis & Protoveſtiarii notatie hic, non modico ſpatio diſtita. At ſi patriæ hic, alibi familiæ nomen, nil quod ſecum oppoſitionem vehat, producitur. Officiq; vero quantumlibet varia diverſitatem hominum non arguunt frequenter, cum is idem primo Curopalata hiſtoriam texeré, tum ſequutis annis ad Protoveſtiarii dignitatem promoveri, eoque titulo a Cedreno potuerit decorari. Alienus quippe ſim ego ab eorum conjectura, qui Curopalatam Cedreno poſteriorem affirmant. Nam cum utriuſque ſit eadem narratio verbis, ſi pauca demas, iiſdem contexta, hunc ex alio ſua mutuari fuiſſe neceſſe. Memoratis autem in utri-*Cedren.* uſque proœmio iiſdem hiſtoriarum auctoribus, Joannis Thracciſi nomen & opera Cedrenus exprimit, cujus velut ipſius Cedreni, aqua Curopalatam nulla mentio: quod argumento eſt Joannem illum, quiſquis fuerit, Cedreno non Curopalata priorem: alias quomodo Curopalatæ ignotus, ſi præceſſiſſet? vel qua ratione a Curopalata præviros hiſtoriæ ſcriptores enumerante, tum Joannes ille, ſi foret alius, tum Cedrenus ipſe ſilereret, ſi Cedreni verba ſigillatim ſequutus, cunctos alios auctores ordine recenſeret, horum nomina ſuppreſſa velit ex invidia vel ex ignavia? Satius itaque dicendum, Cedrenum ætate Curopalatæ ſupparem nondum abſolviſſe hiſtoriam: Curopalatam vero ulteriusdeduxiſſe, & ex eo, nec non aliis, plura abſque labore & immutato narrationis ſtylo, in ſuam Synopſim Cedrenum integre & plagiario tranſtuliſſe. *pag.* 30.

Λέων ὁ Καππάδοξ.) Grammaticus cognomine, Romanæ claſſis dux, novem Impp. poſt Theophanem geſta conſcripſit. Latet adhuc in Regia Bibliotheca.

Ταβρεσίων.) *Auguſtanus* nuſquam dicendus, (niſi forte Xilandro *Auguſtano*, Latine quidem, verum improprie Lusopolaræ) qui non *Auguſtæ* natus, verum Eccleſiæ, quæ eſt in *Sebaſte* Præſulatum geſſit.

Ο Καζίκου Δημήτριος.) Hic, trito loquendi more, Cyzici Epiſcopus cenſeretur. Num ille Cyzici Demetrius de quo narrat Auctor pagina 563. & 729. quique in Armenos Diſcori diſcipulos feliciter ſtylum exarcuit? Nullo ſcriptorum habito ſermone reliquit incertum.

Ο μοναχὸς Ἰωάννης.) Is mihi, nonnullique aliis eſt Zonaras. Nomen, profeſſio, ſcripta id evincunt. repugnant illi, qui Cedreno Zonaram habent poſteriorem. Unde? Quod ulterius hic deducerit narrationis ſilum. Levius argumentum eſt. Cedrenus etenim opere nondum abſoluto ſcribendo deſtitit.

Pag. 2. Οτι.) Phra delnceps ſe omiſſurum pollicitus Scholiaſtes, hoc quoque præcipuum omittit in Obſervationibus, vocabulo ὅτι, contracto charactere (6) in MM SS. exemplaribus expreſſo, ac in principio periodorum tumultuario congeſtarum ſemper præfixo, ſemel vel plures aliud vocabulum ὑφιστῶσιν, ſut ex eo, qua ſecto, qua ſubintellecto, cum alio ac ſequentibus ſenſus integer habeatur: σημαίνουσιν ὅτι, &c.) in margine correſpondere. Num integre fideliterque tot particulas expunxerit interpres, æquus Lector judicabit.

Νυχθημέρου.) Xilander. *Verti diem naturalem, qui integra Æquinoctialis revolutione abſolvitur.* Docte magis & clare literarius Alſatius de menſura temporum cap. 3. *Simile ſpatium eſt νυχθημέρου, quod ſilicet elabitur, interim dum Sol exorient, vel obiens, vel in meridie exiſtens, iterum ad ortum vel meridiem vel occaſum revertitur.*

Pag. 3. Ἐγκόμιον, καὶ ὑπὲρ Θεοῦ ἄξιὸν τοῦ λόγου τὸ ἀφοσίωσιν.) Filios Seth Deo dilectos, pios, proceros, formoſos, Sacerdotes, naturam Cain cupidine captos, nec non exortos ex præphano cum iis compiexu liberos Georgius Syncellus vocat *Egyngiæ*, ab Auctore dicta Ἐγκώμιον, a patria Seth vemſtate. *Dicuſſis. lal ὁ Σὴθ, καὶ ἀξιώματος ἀφόρου, οἱ τῆς φύσεως πάντες ἀγαθοὶ, καὶ ἱερεῖς ἀμώμητοι. Plus erat Seth & veneſtus, ac pariter ejus liberi omnes Deo devoti, at formoſi.*

Pag. 8. Τὰ ἐπὶ Κυρήτῃ τῇ Παρθίῳ τῶν Ἀσσυρίων.) Alliis Apocryphis ab Auctore relatis, venia data, licèat hoc ex Armenorum scriptis historiis & passerinis traditionibus adjungere. Jacob Mousponoe Catholicum (ita vocant Patriarcham) impulit Ibidi ad supremum montium Ararat verticem, Masis dictum, profecisci; ut curiosius inspecto loco, & generis humani Deo reparatore adorato, ex diluvii reliquiis (arcam enim Noeam Inter-nivium aggeratos cumulos ibi superesse credunt accolæ) fragmentum ligni, si daretur, asportaret. Iter aggressus, a Masse verticis accesso fecreta virtute repulsus, precibus fusis fragmentum quod optaverat, Dei dono recepit, quod in oppido Aquiri ad montis radices sito reposítum Armeni frequentius invisunt, & penes se, ut ajunt, asservant lignum, quod Deus humanigeneris reliquias jussit quondam ab exitio præservari. Zonaras, ἀναβαίνοντα δὲ τὸν τοῦτο πολεῖδαι τοὺς Ἀρμενίους ἐπὶ τὸ λείψανον, ἐφ' ᾧ λαβεῖν ἐνίοτε τῶν λειψάνων τοῦ πλοίου. *Locum excepsum vocari ab Armeniis tradit Josephus, & ærea reliquias ibi monstrari.*

Pag. 13. Τεῦχος ῥάκους.) Nil dubium, quin vocem πολλίων, Romanorum *latus clavus*, & *limbus purpureus* vestem insigniter præsexens, sit interpretandus. Pœnæ enim χεῖμα πορφυροῦν est, sive *purpureus color*, atque unus ex iis, quos inter surigandum factiones oltentasse scribit Auctor in Michaele Theophili F. Profino porro Voreæ & Candido χεῖμα adjungit, quem Κοσμον interpretantur.

Pag. 32. Σκολὰ δὲ ἀβεσσολὸν ἢ ἐγκρατοσολμίαν, ἀνδρικὴν ἀνείαν καὶ Κυβρίν.) Abhibitus in contrarium Auctoris sensu, genuina ejus lectione restenta, sic restituitur: *Cum tempore & expectatione dilationis longius processisset, ac moras trahendo tolerasset Saul, Dominus tandem sacrificium obtulit.*

Pag. 34. Ῥωμαῖοι ἢ ὁ ἀκόλουτος.) De Romphæa, Spatha, & Framea, Thomas Dempsterus in Romanis Antiq.

Pag. 84. Καὶ ἀνέτασεν τὸν τερμόνιον τῶν ὀφθαλμῶν.) Xilander *& misit eum, qui erat a rege territor, ac tortimus regii satellites*. Improprie & humile. Proprie vero ac iutegre *Misit ex Tiburtum* (seu Triumvirum) *cui innitebatur*. Sanctius in Reg. lib. ἐκ τερμόνιον interpretatur *Tiburtum*, e tribus ministris unum, cui stans, vel ambulans, per vices nex folebat inniti.

Pag. 98. Μίτου τοῦ Κρέτου, ὁ ἀδὸ τῶν Εὐρώνων.) Dictionis inversum ordinem, omissis Xilandri conjecturis, hoc pacto facile restitues. ὁ ἀδὸ Εὐρώνου Μίτου, τοῦ Κρέτος υἱοπαίδων.

Pag. 120. Ἐζόνοι.) Nihil commune cum artificiis, laudata mulierum gracilitate vox Ἐζόνος habet, quæ *comptum* ac *pellibus elegantem* refert.

P. 101. Τὰ ταῦλον.) Supplentur, quæ Xilandro defunt. Τεῦχος scribit Svidas cum Glossis Græcobarbaris; & est ἄνομα πολλοῖς, *Tabula*, qua talis ludirur.

Τὰ δὲ ἐνδίκια κεῖται.) Κρατοῦμενος subsituit Ifacius Porphyrogeneta in Parsi. Homeri, quibus de ludo a Palamede invento differens: πρώτοις, inquit, σανίδες μὲν κοῖλαι ἐξέφρεαι. *Primus Tabularum, id est solorum ludum excogitavit*. Ac inferius, ἀφίονος οὖν ταῦλον, ἀπὸ τοῦ πίπτειν τὰ πυρῖτα, τὸν χρόνον λέγων, τὰ δὲ ἐνδίκια κεῖται, ἀπὸ τοῦ χαρακτῆρας τιθέναι, ἢ ζωΐνεικε λεξιφόρ. *Tabulam, id est subsistentum ludi indicem, terrestrem mundum designare, duodecim autem Cistas, id est foveolas Zodiaci numerum voluit referre*. Ἐνδίκιον.) *Cornu*, sive *alveolum*, e quo primum in turrim five canalem, & e turri in tabulam talli & tesseræ decidunt.

Κοννία.) Ipsi *Talli*, seu potius *Tesseræ* numero septenario variæ tabulæ foveolas subintrantes, variot quoque Planetarum & Zodiaci fyderum concursus, ac subinde prosperam vel adversam vitæ ludique fortem, secundum Astrologorum regulas manifestabant.

P. 111. Παρεπιτόλων.) *Postirum & secretiorem partem* hac voce percipiendam, contextus ipse commonet. Narrationis seriem a nostra diversam præterea.

P. 118. Πλάμα.) Totius Circi est *area*, sive *arena*.

Ἐζόμενον.) Quem Circi solum & arenam, decempedali profunditate fignul, & latitudine ad aquas recipiendas edicis, Naumachiæ spectaculis, cingere, scripsit ex Dionysio Dempsterus Rom. antiquit. lib. 5. cap. 4.

Κωκύτον.) Qui & κωκυτὸς, circa metam *flexus*. Σκοδίτην.) *Circi tortuosi*, ex quibus, velut e funda lapis, equis curribus curfu decurtantes erumpunt, σφενδόνη frequentissime vocat Auctor.

Τὸν δὲ κίον, ἤγουν.) Λέσχη vocat intelligo *Velum*, quo ad arcendas intemperatioris aeris injurias, & ut populus salubrius consiteret, Circus tegebatur. Quid enim hujusmodi Velo, cælum in Circo communuis referret? Fundamentum mihi est, quod etiam sacris fuperpolitum majus & amplius *Velum*, αὐλὸν, non infrequenter in Chrysostomi liturgia, & in Sinensis Thessalonicensis, Cabasilæ, Germani, & aliorum expositionibus vocatur, & eo expanso sacerdos exclamat. *Operuit cælos gloria ejus & laude ejus plena est terra*. A sacris isaque ad Circum voce traducta, Velum illius cælum referens, Auctor appellavit κίονα. *Edit. Parisi pag. 31.* De Velis Theatrorum Dempsterus jam citatus abunde.

Προσίντων.) Audiebant Græci Magistrum in *Præsenti* dici, qui faselllum Imperatori jugiter *Præsentium* (qui & *Præsentalet*) edit duce: unde & *Virgilium* colorem distus pertinaverit, velut oculis *Præsentem*, & facile obvium, κατὰ τὸ Προσίντα, πρόσωπα, extorto nimirum etymo, dictum voluerunt.

Τὸ Βένετον κατὰ τοὺς Βενετίους.) Peliciter vocis radicem invenisset, si non Venetus color & vocabulum pluribus sæculis *Venetias* superarent.

Καὶ κάσπαν δὲ κατὰ σχῖνος ἢ χαλκόν.) Ad Xilandri vorum locus hic expellitur, si nuſquam eorumpaust, & facilius accipiat interpretationem: *assecutus gentes & ærea Romanis largitus est primus*. Δόσιμον enim *argentum* est, ac æri, prout in præsenti, adjunctum, monetæ materiam indicat. Δόσιμον iterum vocat Auctor inferius p. 142. ut hoc *solum* est, & *metallum*; illud proprie *infectum*: quamvis in promiscuo sensu utrisque vocis nonnumquam occurrat usus.

Pag. 120. Ἦν δὲ τὸ τὰ ἐν τῷ χίονι Φῦλλα καταγράψαντα.) *Nescio*, inquit Scholiastes, *quid sit illud* καταγράψαντα. Nosset si interpretetur. *Erat quidam ex Gallarum partibus originem ducens*: vel, *ab adverso Gallorum parte abducius*, & *affectu in eam propensus*.

Ὁ Μακὼν Φλαβιανὸν ἐνικήσατο.) Latinorum ab hac diversam promet Auctor inferius pag. 134. D.

Pag. 135. Κομμόδιλλον.) Κομμόδιλλον scribunt moderni, & *Pileolos* ex camelorum pilis confectos, summo tantum vertici haerentes, ἅτερ αὐχένα καὶ *cervices* deflnentes, ita vocant. Svidas aliter. Κομμόδιλλον Ῥωμαῖον ἢ λέξις· ἐνδεδὲ δ' ἀν ὑπλικεῖ παρὰ τὸ πάνυ μικρόλογον. Κομμόδιλλον *Latina dictio, quæ Græca quoque protest offeri, & ab omnibus dicitur*.

Μίσσει, κατὰ τοῦ, ἄθλιον.) Quid sit hoc loco μίσσει fateur se ignorare Xilander: ἄθλιον quoque se neicire fateri debuerar. Eli autem ἄθλιον *certamen*, *excertamentum* vocat Dempsterus Antiq. Rom. lib. 9. cap. 4. idque proprio vocabulo *Commissio* nuncupabatur. Svetonius in Augusto cap. 89. *admonebatque Praetores, ne patiesentur nomen suum Commissionibus obsolescere*: unde *committere* pro dsplicari, certare &c. cujus exempla numerum omnem excedunt. *picari* itaque certamium in Circo *Commissio* est, quæ vox κίνδυ τὸ ἄθλιον fcribitur.

Οἱ Βασιλεύοντες οἱ Ῥωμαίων ἡγεμόνες.) *Vexillationes* fuant *Romanorum equitum agmina*. Idem habet notitia Imperii.

Ἡ παρὰ Γάλλοις ἀνατὸ πολλὸν λεγόμενον παρὰ Ῥωμαίοις λόγοτον.) Xilander ut nimis propric, fic ridicule *πολλὸν Græci vocant lotterem codicem*. Quis hoc neficiat? Verum quid ad Cedreni propositum, vel Græcorum πολλὸν, vel Latinorum codex later? Relictis ideirco Xilandro lateribus, *Latercalum* erudite aperit Pancirollus in Not. Imp. cap. 92. *Erat ærarium in æde Saturni, ubi plebiscita, & senatusconsulta reponebantur. Id posita latercalium dictum. Mathematici enim quadratum figurum, & ad aliquam similitudinem instar lateris sic eorum modos id est latercalum vocant, qui eodem similes, latercalum ejt appellatus, sic & lapidem quadratum Architecti, & egmen Ælianus nup-*

Digitized by Google

cupat, a quo latercularium hoc derivari Cedrenus autumat, qui, inquit, later coctus eſt, ſeu πλινθίον Græcis, laterculum a Romanis dicitur: Eſt autem hoc later publicus, in quo Senatorum & legionum nomina ſcribebantur.

Pag. 142. Μετὰ τὸν ἀσπασμὸν ἡ τὴν φρικτὴν.) Amœnus ubi de ſacris imaginibus eſt ſermo, oſculum etiam ſibi conjunctum expetit. Officia Græcorum ſcacentis in locis.

Pag. 158. Συνχωρητικὸς.) *Genitis familiaribus additus & eorum obſequiis uteus: vocajus* quoque, *Genius* eſt, & *Damon familiaris*: de quo alio loco.

Pag. 161. Παίνου χειρόγραφον. Ἐπὶ τέλει.) Nihil hic mutilum aut truncum etiam Xilandro, ſi modo judex æquus Auctoris verba penitius inſpiciat. Cum enim de exhibito verbis Evangelicis quibus caſtitas apprime laudatus, obſequio, dixiſſet nuptiis vinctos, æque ac Monachos, ex iis ſententiam in judicio laturos. Illos violari Dominici conſilii liberos aſſeruit renuntiandos, veniamque conſequutoros, qui proferrent, ex continendæ libidinis impotentia, vel uxoris affectu, vel ejus convictu ductos, ad legitimas nuptias convolaſſe. Qui ſenſus ut Catholicus, etiam integer eſt, & perfectus.

Pag. 163. Ἐκλελοιπὸς δίκαιος καὶ Ὀσίλιος.) Epiphanius Hæreſi 78. num. 7. ἐξ ὧν μία καὶ ἡ Ἰωσὴφ πατρυιὸς, τοῦ Ἰακωβοῦ τοῦ ἀπαδελφοῦ τοῦ Ὀσίλιος, ἐρυθριῶμεν τοῦτο, καὶ δίκαιον ἐπικαλοῦντα. Nazarenus ſi eſſet, ὅπερ ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε ἅγιος. *Primus ex omni ſtirpe Joſeph natus eſt Jacobus cognomento Oblias (quod murum vel caſtellum interpretari licet) qui & Juſtus appellatus eſt, & Nazarœus fuit, quod vocabulum ſanctum ſignificat.*

Pag. 193. Τὶ δὲ ἐν χύμασι διέδραμον, καὶ ἀνυπὸ διαφεύγουσιν.) Reddo fideliter. *Alius ignis eſt, qui comis utborum ad invicem jactatarum & attritarum emanat.*

Ἀγορὰν πολιτῶν.) Æquam imperii legem, & laudatam in adminiſtranda Repub. ſolertiam, potius quam privatos mores, hic inſpice.

Pag. 194. Ἐπάνω μᾶλλον τὰ ἐπίχαρμα τῶν αἰωνίως διαμενόντων καρπούμενον.) Xilander. *Meritas domeſticis inimicitiis pœnas dedit.* Ad verbum. *Promerita jam olim innatæ ſibi ferocitatis præmia reportavit.*

Pag. 196. Τὸ πέταλον περιφαλῆ, ἓ διδάσκαλος ἐν Ἐφέσῳ γενόμενος.) Ea propter ut Doctorem, Doctoris quoque ornatum inſignibus, ac πέταλον *laneum pileum*, *Flaminum* more geſtaſſe, cenſuit Xilander. Sic *aurum lanæ* compenſat, & ſancto Spiritu afflatum Apoſtolum, & præcipuum Eccleſiæ Doctorem *Flaminum* honore donat. At non potius antiqui Sacerdotii dignitatem aliquo titulo exæquatam, novique majeſtatem aſſumpto quodam ejus inſigni manifeſtaram voluit Apoſtolus, cum πέταλον *braſſeam*, *laminamve auream* fronti pretula appenſam? Hieronymus de Eccleſ. Scrip. in Polycrate. Ἰωάννης ὃς ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Κυρίου ἀνεκλίθη, καὶ ἱερεὺς γέγονε, χρυσοῦν πέταλον τὸ τοῦ μετώπου βεβλήκως μάρτυς καὶ διδάσκαλος ἐν Ἐφέσῳ τετύφωται. *Joannes qui ſuper pectus Domini recubuit, & Pontifex ejus fuit, auream laminam in fronte portans Martyr & Doctor in Epheſo dormivit.* De Jacobo Domini fratre narrat ſimilie Epiphanius Hæreſ. 78. ὅτι δὲ Ἰάκωβος καὶ πέταλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐφόρει. Ejus interpres. *Jacobus ille braſſeam in capite geſſit.*

Ἐπί σε.) Extantem in vetuſtis editis Cedreni exemplaribus notam, duobus literis ει ° conjunctam conjicio indicare σεμνότερον vel ut Xilander opinatur σοφώτερον, vel denique ni e obſiſteret, σοφίστου. Eligat ſibi placitam, vel certiorem proferat alius conjecturam.

Pag. 197. Ἀδριανὸς θήραις.) Confundit hanc Auctor non ignotus cum Thracica Adrianopoli. At Myſiæ, non Thraciæ urbs eſt, & a Cuſpiniano ex Dione & Svetonio *Adriani venatica ſepta* nuncupatur.

Ἐν Μετάτοις.) *Mitata*, ſeu Latinius mavis *Metata*, caſtrorum loca interpretor, in quibus ſtaret, vel longiore profectione ſuſcepta, paululum quieſceret exercitus. Hinc *Metatores*, de quibus Vegetius lib. 2. cap. 7. *In caſtris ad Poſitionem dimetiuntur loca, in quibus militet tentoria ſignet, vel hoſpitia in civitatibus præſtant. Venientem enim exercitum præcedebant, & in urbibus, oppidis, ac villis domos notabant, in quibus quique milites hoſpitarentur.*

Pag. 199. Οὐκοῦν ὡς τὸ μηδ' ὅτιοῦν τοιοῦτον ὄντα, ἔκειτο οὐ παραδέχεται.) *Ergo quia nihil horum fuit: Juſte non eſt receptus.* Ita Xilander interpres: fideliter. Lectori tamen tenebras offundit in Obiervat. dicens. *Sed hæc verba. Ergo quia nihil &c. quid ſibi velint neſcio.* Scriptum itaque non intelligit. Planus eſt tamen verborum ſenſus. *Ergo quia nihil horum fuit* arenæ baptiſmus, ut qui ad figurativum Moyſi; Pœnitentialem, Joannis; Sacramentalem, Chriſti; Sanguineum, Martyrum revocari nequiret: *juſte non eſt receptus*, qui ſuſceperat illum Hebræus. *Edit. Pariſ. pag. 32*

Εἰς μετάνοιαν.) Hæreticus *ad reſipiſcentiam* interpretatur: Orthodoxus, *ad Pœnitentiam.*

Σεβῖνος δέ, ὁ παρ' ἡμῖν λεγόμενος.) Nihil hic cum Xilandro, a ſcioło quovis eruditio corruptum. *Severus* enim Latinis cum *trucem*, *vigilum*, *vindicem* &c. ſonet; poterit quoque pro *exitiali*, *pernicioſo*, & ut loquitur Apulejus, *peremptorio* ſumi, quem Græca vox ἀφετικὸν, (& ſi mavis ἀναιρετικὸν) refert.

Κυνήγιον.) *Venatum* apud Auctorem interpretabere in Antonino. Hic & ſparſim, non ut plerique *Cynegium*, ſed *venatum*, locum certamini cum beſtiis ſubeundo (ad Occidentalem urbis regionem adhuc hodie κυνήγιον audit) deputatum, ad quod illæ ibidem in caveis & fovels, publicis ſumptibus alebantur: ἐν ᾧ, ſcribit Svidas ἐξεστιωτοὶ δεδεμένοι, ſive βεβαλμένοι. *In eo corpora eorum, qui ſitimet necem inſulerant projiciebantur.* In quo nominatiores ſceleratos, nec non ex contemptu nobiliſſimos leges quandoque capite mulctatos.

Pag. 201. Ἀνόμασέ τε, καὶ ἀνόητα.) *Fieri poteſt*, ait Xilander, *ut Cedrenus ſcripſerit ἀνομάσατο.* At qui ſcripſiſſet, ſic necdum a Xilandro concida vox erat? Certus diaero fieri potuiſſe ut ſcripſerit, *dixit*, vel *dixerat*, quæ voces, tum apud antiquos, tum apud neoteros Orientales, *inæqualitate affectos & ductos* refert: ut nimirum iidem eſſent *ἀνόητοι*, qui & *ἀνόμαστοι.*

Pag. 203. Καλλιάδητος.) *Candidatos* agmen militare recenſet Marcellinus lib. 25. & 31. ac eoidem pari fere caſu Juliano & Valenti violenta morte periturie militantes. *Protectores* quoque memorat idem lib. 24. nec non & *Scholares*: quos omnes Imperatoris ſtipatores & ſatellites fuiſſe oſtendit quam erudite Henricus Valeſius in Annotationibus. Eoſdem plerſique locis παιδομαζιδάκτους vocat Jus Græco-romanum.

Pag. 209. Διὰ κελεύσεως ἡ ἡμιονηγίας.) Κλιμακηγὸς interpretor rerum dubios caſus, quæ ut nonnunquam conſiſtere & augeri, ita & frequentius in ruinam præcipites agi conſueverunt: metaphora a revoluto ſeptenorum annorum circulo, in quo, ut unius in aliud temperamenti, ſic & vitæ, ſolito ſæpius, fit in mortem mutatio.

Pag. 212. Ἄλλους Μαγίστρους ἐμαρτύρησε.) Euſebius de hoc præclaro Martyre lib. 8. cap. 23. Ἀναιρεῖται ἄλλοι ἀνηλεῶς ἀπολλύμενοι. Ἄλλους ὅπου, γένει μὲν ἐπὶ τοῖς ἐπιφανεστάτοις ἀγομένους, ὕβρει δὲ πάσῃ προβεβιωκότας κατὰ τὸν βίον. Ἐπιτιμίοις τισὶν, οἵ τε τοῖς κοσμικοῖς ἐπιφανῆ τὰς παρ' ἑαυτοῖς ἀρχὰς καλοῦσιν Μαγιστρότητα τε, καὶ καθοσιώσεις. *Quidam Romanarum dignitatum ſummis potitus, Adauctu nomine, genus ab Italiæ nobiliſſimis ducens, vir per omnes honorum, qui ab Imppſunt gradus provectus, ita ut Magiſterii ab ipſis vocati, & generalis adminiſtrationis principatum obtinuerit.* Græca ex animi propoſito juxta Chriſtophorſoni verſionem non exhibui, qua ultima verba reddidit. *Magiſtri Officiorum, & Quæſtoris Generalis munera integre & inviolate exercuit. Magiſterii* ſiquidem præfecturam, *Magiſtri Officiorum* dignitatem indicaſſe ratus, de Quæſtore Generali tacui, cea de munere ab Officiorum Magiſtro diverſo, quorum utrumque in ea, qua tunc erat Imperium amplitudine & mole, ſolus unus gerere nequiret: nec καθοσιώσεις, ἀπὸ τῶν Μαγιστρότητα ſejungenda, quas particula conjunctiva volut Euſe-

bius esse connexa; ita ut Adauei Magisterium Generale esset, & in plures (ut a Magistris rei privatæ dignoscendum) extenderetur: ac non Palatinis tantum & principis ministris, ait Patricellus in Notitiam Imperii Orient. c. 62. nec non Scholis Palatii arma tradantibus, sed & Fabricis, & limitaneis Ducibus, & Comitibus imperaret. Hæc fuse de Magistro, cujus dignitate plures ornatos recenset Cedrenus: vixisti quatuor fue lætationis tempore ex visu nunneravit Luitprandus, prout testatum reliquit libro sexto, capite ultimo, conclique ut dignitate, ita summa auctoritate, labentis imperii sæculis fuit potiti.

Pag. 213. Τραχηλάτ.) Apage a tam præclaro colendoque principe, *Cervicoso*, quam hic commiscetur Xilander, insanem vocem. Et qui ostu-meroque Deo similis Constantinus Τραχηλάτ, *seu late cervicque cervice* (corporeæ fortitudinis & ingentis animi signis) *conspicuus*, communi verborum copia lauden potius fuit Celsitudini imparem accipiat, quam uno solo minus feliciter adiuvento, injuriam & offensam patiatur.

Ο διάδοχος τῆ Χειρισοφικῆ φιλοτιμίᾳ Κωνσταντῖνος ὁ βασιλεὺς Γαλάτων.) Hoc fecum felicis ominis Galliarum regnum portendit, ut tibi & Ecclesiæ datus e cælo Rex, sicut inter fideles principes primas obtinet, ita & *Christianissimi* nomen affequeretur, unusque *Sacerrimus & Divinissimus* præ cæteris proclamaretur.

Pag. 219. Οὗτοι λέγει, ὅτι ἕλκος ὑπολήψεται ὁ τῶν τὸ ἔσχατα δυνάσται.) Ipfi Græci fabuloſæ Judæorum traditioni adhærent, ubi compoſita Tryphonis nomine oratione pronunciant advertiſus inſecta quæque agros devaſtantia, *ἀφιλῶ ὑμᾶς, τῶ τὸ μεγάλα ὀνόματα & ἀνὶ τὸ πίστεως ὑπερμήνιτον, μὴ ἂν βασκανῶν, κἂν διαβεβλημένοι κατὰ καρὸν ἀπὸ φρονῶν τυχοῖ. Adjuro vos per nomen magnum patrie interpretum, quod & ipſa (velut cera igni objecta) difficili ſuſtinere non potuit, quin conminueretur.*

Pag. 224. Κυβερνῶν.) Ita Theophanes quoque vice Κυβέλων, juxta reeptum a Græcis modernis litterarii tranſponendi morem: ſic *κραδίαν* & *ἀμυγδάλα* loco *καρδίαν* & *ἀμυγδάλα* pronunciant, & ſcribunt.

Οἰκοδομήσας τῆ Θεοτόκῳ νᾶλω.) Hinc ut Deiparæ dicata *Θεοτόκου νᾶοι* quandoque, ſicut & *Κωνσταντινοπόλει* legitur: ita Menæum 11. Maii, anniverſario die redeunte, per totum Orientem celebrantur Encæniæ, quorum hiſtoriam feſti ejuſdem Synaxarion exhibet, & Zonaras commemorat in Conſtantino.

Κυριακὴν.) Intelligit *οἰκίαν*, a Latinis *Dominica* vocatas: quæ *κυριακὴ* quoque in neutro ſcribuntur.

Ἐξωνεῖτο.) *Ὠνέω* juxta modernorum uſum explicamus *legimen*, *provideo*, *ædificium*, *poſſideo*: Hinc quoque ſtellarum errantium fluxi & fixarum ordo, cælorum ſitus, fyderum manſiones, ut ajunt, & corumdem ad ſeſe reſpectus *ὠνὰς*, Zonaræ *ὠνίαι* nuncupantur, quod alii trito ſermone vocant *Horoſcopum*: cujus ſi tibi figuram compoſueris, *ὠνίαν* Cedreni verbo diceris.

Pag. 225. Τὸ ἀρχιστρατήγιον.) Xilander *coplarum præfecti*, verſis. Quorum ? Rectius diciſſet *exercitus militiæ Principis*, id eſt Michaelis Archangeli. Antiquam exinde ergæ beatos Spiritus devotionem colligé.

Pag. 226. Καμπίγρων.) An Ita Fillus, ſicut pater *ἀνεψιὸς*; Non ita, ſed Filios quoque *ἀνεψιοὺς*, quia liquet principium originis, non temporis tamen aut creationis agnoſcit. Gregorius Theologus.

Pag. 227. Κανόνιον.) *Canone edito ſtatuere*. Paphnutii dicto, cui velut fabulæ alii, Cedrenus ut hiſtoriæ veriſſimæ perhibet teſtimonium.

Pag. 234. Φόρος ἐκτίνει.) Symocatta. *φόρος περιλαμπρὸν χώραν τῇ πόλει. Spectatiſſimus Urbi locus eſt forum*: etiam appellatione a Latina deducta gaudet.

Μετ' ἰγὶ τὰ ἐπὶ δὸ μεγάλων ἐμβόλων.) Hinc inde Forum ſtipabant *ἔμβολοι*. Sunt autem ſecundum Allatium *Porticus* variis afferibus conjunctis & tegulis ſuperimpoſitis, ad caloris incommoda, & imbres repentinos arcendos, umbrarum etiam & deambulationis gratia ædificatæ; ſic dictæ ab *ἐμβάλλω*, quod ad eas, & per eas ingreſſus pateat. Afconius *provolantia tabulata* vocat. Belle. Si tamen addideris *ἐμβόλους* Conſtantino lapidibus extructos, columnis marmoreis fultos, & opere concamarato tectos, jucundiſſimum ambulantibus ſpectaculum, ſicut & ampliſſimum in eos ſe recipientibus ſpatium præbuiſſe.

Ἐν τῷ φόρῳ πλησίον τὸ λεγομένου Χαλκέων.) Ut nova veterem Romam imitaretur, ad Fori maximi latus, Curia in utraque conſtituta erat. Hæc Σωκέου, vel Σωκέου CP. dicebatur, quod Zonaras *ἐν τῷ Σωκέῳ καλουμένῳ μείζονι οἴκῳ, ad Senatum habendum amplioribus Ædibus vocatum*, ſcribit.

Αὐτομάτου δημιουργοῦ.) Aquas nulla humana induſtria, ſed naturæ ſponte beneficioque ad baluea præparatas intellige.

Pag. 235. Τὰ δὲ τούτου ἀναμφίλεκτα.) Abſque his verbis ſenſus integrior, ſi præmiſeris: *κἀκ' ἐκεῖ ἀλάτους*.

Χωνεύει.) Hic ſequeæ in Juſtiniano *χωνεύσαι τὸν ἐπὶ ἀνδριάντων τυκεῖν* redditit Interpres. Conſtat autem ut moribus, ita corporis ſignis juſtinianum fummum manſuetudinem præcluſiſſe. Rectius itaque eum Jo. Baptiſta Porta in Phyſiog. *χαρακτὴρ ταῦτα ὀφθαλμοὶ*, quales ſunt leonini, *illuſtrem*, verſo, quem eumdem *τοῦτον ἐκ ἀδράδοκτον, voluptabilibus ignis ſuæ* conſpicuum Svidas cum Lexico Anonymo Biblioth. Reg. interpretatur.

Pag. 236. Ἀνεῴγμένων.) Non ab oculis, quorum lumen extinctum erat, innotefcebat Didymus, ſed quod a videndo exceſſiſſet: ea phraſi qua *ἀνεῴγότων*, & *ἀνεῳγμένων Excauſi* & *Exſcripta* nuncupantur.

Pag. 237. Αμμων.) Unde vocem hanc verterit *Urnas*, edidérat, ſi poteſt, Interpres: Græcis *batillos* ſonat, ad egerendam terram inſtrumenta, ſicut *σκαφεῖα*, ad effodiendam.

Pag. 238. Δεδιμένος.) Cum de Monachis dicitur, non is eſt, qui jam afectica vita probatus virtutibus effulget provectus, ſed is proprie cujus vires, propoſitum, animus probatur, & ad virtutem informatur: uno verbo, noo *Monachus præclarus* juxta Xilandrum, ſed juxta ritum in Monaſteriis loquendi uſum, *Novitius* eſt.

Pag. 239. Διμοιρον.) Humeraie ad verbum reddidit Interpres: ut *Faſciem* honoris gratia, Pontificum humeros ambientem, & extremis ante retroque pendulam, a Latinis *Pallium*, Archiepiſcopatum inſigne, dictam, ioteiliges. *Ἐπωμίδα* vocat Auctor frequentius.

Τὸ ὁρίσαι τὰ μαρτυρίᾳ.) *Patrum teſtimonii* vertendum ceoſuit Interpres; Erronee. *Μαρτύριον* enim Eccleſia eſt Martyri dicata, ut habet Chryſoſtomus hom. 31. tom. 5. ſtatim ſub initio: Hic quoque de Acacii Martyris templo aperta ſit mentio: ac inuiper in Marciano ædes Euphemiæ *μαρτύριον* ſcribitur pag. 239.

Τὰ μόνον τὰ σῷ ἐκκλησίᾳ.) *Sacrum Chriſtus* intelligit ongendis Baptiſmo Initiatis inſtitutum, cujus conſecrationem, de qua hic ſermo, continet Euchologium.

Ἐν τοῖς ἁγίοις ἀναφέρεται.) Baptiſmum, non ſecus in Theophaniis, quam in Paichate, ac Pentecoſte, ſolemniter quondam Græci conferebant: ejus aquam, veteri more retento, etiamnum hodie feſti pervigilio conſecrant, moriſque inſtitutionem Petro Fullori Cedrenus affignat.

Τῇ μεγάλῃ σαμαικλῇ.) *In Vigilia magna* repoſuit dormitans Xilander, *ubi magnam Paraſceven*, paſſionis nimirum celebritatem non difficulter ſcribere potuiſſet.

Pag. 240. Προσίσχουσι.) Cujus officium apud Meurſium jejune deſcribitur, latiſſime apud Pancirollum in Imperii Notit. cap. 89. Imperatoris latus ſtipabat.

Ἡσύχῳ.) Tumuli priorum Inpp. a Conſtantio-in limine SS. Apoſtolorum poſiti, *ἡσύχοι* ſunt, *Heroum loca*, & *Heroicorum cinerum* loculi, *σὺν ἐλαφρῷ μὲν τὰ τοῦ ἐν ἡσυχίᾳ κειμένων ῥητόρων* a præfato Conſtantio conſtructa, diſpoſiti. Zon. in Conſtantioo verſus fi-

Edit. Paris. pag. 33.

Φυμπαθὲ, ἀμάθυμε, σοκάκε.) Hybridas voces affert Xilander, & ſe alioſque in eis interpretandis impedire veretur. An oppido, ut exiſtimat difficile interpretari τὸ φυμπαθὲ, Eccleſiam, ſive Trullani *fornicibus* lagucarum, vel ut ſcribit Meurſius, *infor furni concamerata*m, φόμπαν enim ita vocant Graeci: ἢ ἄμάθυμον ſuggeſtum altiorem, in Eccleſiæ medio locatum, in quem ab Oriente & Occidente gradibus aſcenditur, ex quo Dei verbum & legitur & enunciatur, τὰν σοκάκε *gradui altari vicinior*es, in quibus ſedem habent Subdiaconi, & e quibus velut *e Solio* Regis Chriſti corpus in populum fidelem diſtribuitur.

Κωμίτατε.) Praefectit interpres, *pauvilet* hanc vocem reſerre ſuſpicatus, quæ *Tenfores* diminutive ſignificat. Paulus Diaconus in Juliano.

P. 241. Πόγωε.) *Stipendia militum*, vel Impp. *dona*. Catenſis Ianuarius, ut hîc narrat Paulus Diaconus, eiſdem exhibita. Ab *Erogando* vox deducta.

P. 242. Ἱερομνήμονας.) Pontifices ſimul ac Martyres ἱερομάρτυρας Eccleſia Graeca nuncupat.

P. 243 Νοτικὸν λίκε.) *Minorem Aſiam* perperam hic intelligi putat Xilander, quæ Graecis ἀνατολὴ, Turcis *Anatolia*, aliis *Natolia* corrupte dicitur. Errandi praebuit anſam prava vocum affinitas, quam ſincerior emendabit, ſi vice *Νοτικὸν* legatur Νικαέως. Ad eam enim Phrygiæ civitatem ad Sangarim ſitam, Procopius Valenti occurrit, ibidemque conferuerum manus utriuſque aciei. Marcellinus lib. 26. *Valens ea ſtra gremovit ad Phrygiam, & prope Nacolium collatis manibus, partium dux in ancipiti, &c.* Vide Leunclavii Onomaſticon V. Enagioi.

Νομφίου.) Domus publica celebrandis nuptiarum conviviis & ludis dicata: Auctor infra. πομφίου τὸν γάμου εἰγίνετο τὸ ἐπὶ τὸ ἐγγάτερον οἶκου. *Nymphaeum, in quo nuptialem eorum agebant, qui later ad id aptos non habebant.*

Ἰσυχάλιον ἐνεστὼς ἐνιαυτὸν.) *Diem feſtum egit*, Xilander interpretatur. At quem? quo ritu? qua de cauſa? Pauciſ expedio. Naſcentis anni celebritatem, ſopitis at non extinctis (ob brevitatem iuſtæ) Ianuarii Imperium) Imo jam renovatis & excitatis Gentilium ritibus, captata ex Nymphæi & Aquæductus jam abſoluti occaſione, ceu dedicationem utriuſque vetuſti more habitura, & ſpectibus penetrantem ſuperſtitioſe precaturus, amplo in populum diſtributo congiario, urbis Praefectus peregit. In ſiniſtram hujuſcemodi ſententiam adducor pravo Valentis erga Chriſtianam religionem animo & libertate Gentilibus ab eo conceſſa, qua ut Theodoretus lib. 4. c. 22. ſcribit ἐπλλοιωθὲν τὸν τῶν ἐνθυσιάσων οἱ τῇ πόλει διὰλλομένοι. eamdemque ſugillat Auctor inferius anno 7. Moveor etiamnum vocis ἰσυχάλιον proprietate, qua nil Chriſtianum ſapimus, quam πομφίου & κωλαθέας a Concilio Trullano Can. 62. & 65. proſcriptis, auctoritatum non mediocri producta congerie, præponderare docet Stephanus: quam denique celebratis Saturnaliibus, antiquo ac proinde prophano ritu peragi faetur Herodianus. τὰν ἀρχὰν τῶ μῆνὸς ἱερομάλιον ἄγουσι τῷ Ἡσιόδῳ ἔθν.

Ἐμνεσθενεῦσι. Simocatta lib. 4. c. 15. *Κὲ ἔχου νὲ τὰν βασιλικὰν ἐκφορὰν ἐκφοβῆσαι σωστικτέρως κορυφωσάντων (ὃν Πρασίνων τὸν ἀδικον Ρωμαίων ἀπικαλοῦσι) τὸ ἐξάπυλον. Ennuchum Imperatoris ſatellitio Praefectum (quem Romani nos τὸ Πραιφεκτιανὸν vocare) miſit.*

Αὐτοὶ τοὺς εἰρήνων.) Veſtibus nimium officii inſignibus.

Pag. 248. Hr. Οὐλίων τὰν ἐνιαύσιον ἀμφιάσιν ἴσχυε.) Saleberas in plano querit hic Xilander, & quam pro *ſtatura* ſumere deberet, *attati* voces applicat in Obſervationibus. Sed nec allata verba ſonant; *fuit Valens ſtatura mediocri*: quin potius *Ita procera ut beſtem videretur exaequare*. Nec rarum, frater enim Valentinianus ἐκ τῶ αὐτοὺς ἀμφιάζειν, ac in pietate abſimili, parem ei potuit natura concedere corporis proceritatem.

Pag. 250. Συσκευάζουσι τὰν ἐνδοξότατον λόγον.) Ornationem titulum hunc praeferentem componendis Epiſcoporum diſſidiis a Gregorio Theologo pronunciatam cum Xilandro plerique autumant, quam Billius Obſerv. ſacrarum lib. 1. cap. 22. *αποτυπώσεων* potius cen- *Edit. Pariſ* ſet, qua nimirum alios valere quis jubet. Ejus con- *pag.* 34. jectura Damaſceni maxime, ſive auctoris opuſculi. *Quod mortui vivent tum beneficiis juventur*, verbis ſulciur, quibus dimnati a juſtis ſeparati ἡδικὸν τὸ συσκευάζουσι *in ultimo digreſſu lamentari*, & de futuro in æternum diſſidio conqueri perhibentur. Scribit quoque Auctor inferius pag. 435. συσκευάζουσι ἐκκλησίαν, pro eo quod eſt diſceſſum vocis concepiis Deo commendare. Lexicon anonymum. συσκευάζειν λόγον, οἱ ἐν ἐβδόμῳ τῶν ἐξ ἀρχῆς ὑπὲρ ἀνεγνωσμένων, ποιοῦσι τὸ μεγάλων πατρὸς ἐγκωμίων τοῦ Θεολόγου συσκευάζοντες, *orationes ſunt ex quibus ex urbibus diſceſſuri, proceribus earum vale dicimus, qualis eſt ea quam Gregorius magnus Theologus habuit*. Auctor Bardam Michaelis avunculum mari ſe commiſſurum refert συσκευάζων ἐκκλησίαν: ante diſceſſum videlicet *nuncupatis votis iter Deo commendadſe*.

Pag. 251. Δικὴ τοῦ μετάτα.) Ad metam hic aſſiſus jacet Xilander, neſcius decertationes aurigarum curſus ad *metam egitantium* in Circenſibus ludis vocari μετάτα, eaſdemque Theſſalonicenſium fedirioni anſam praebuiſſe, de qua Sozomenus lib. 7. cap. 24. διὰ τὰν ἐμφύτευν φιλονικίαν ἐπαθεν. Βουλομένων τῶν ἐν ἡμιπλέστῳ τῶ ἱππίῳ ἐγκαταλῦσαι διώγμα, τὸν αὐτοκράτορα ἰδόντα ἐνίκησεν, καὶ χαλεπῶς ἐδέησε τὸν ἐπιτρόπου τὸν ἐπιτελοῦντα μάλιστα, μὴ κινηθῆναι ἐπὶ τῶ ἀγωνίσαι ὁ Θεοδοσιανὸς ἐδικαίζετο ἀρίστου. ὡς δὲ καὶ λάβοι, οἱ χαίρειν ἐκέλευε τὰν ἐπὶ τὰ ἔπαυλα. *Fuit culpa inſcitiendo huiuſmodi. Boteriche tum temporis apud Illyricos militum Praefecti auriga pincernam domini impudice intuitus, de ſtupro interpellavit: eoque de cauſa conprehenſus in vinculis erat. Iuſtante autem equeſtri certamine, populus Theſſalonicenſis cum velut ad eam concertationem neceſſarium, dimitti poſtulabat. Quod quia non obtinuit, in gravem ſeditionem deflexit. Fateor tamen a metathinibus quibus inter puſillanimum caſtra morarentur, τὰ μετάτα deduci. Legatur Pancirollus in Notitiam Imperii cap. 65. & Auctor ipſe in Adriano voce hac iterum utens, non niſi ſecundo ſenſu uſurpat. Theophanes etiam ſcribit populum ad ſeditionem motum, ὡς τὰ μετάτα τὸ τρωτὸ *propter exiſtrorum metatones*.

Pag. 252. Παιδίον ἐξ αγκαλίδων.) *Juxta cancellos* populum a ſacris penetralibus arcentes, de quibus Aſtatius de templis, & nos quoque nonnulla circa Eccleſiogium obſervavimus.

Δελωδήματον.) *Lepra infeſtorum*.

Pag. 254. Νεοφάνων.) Averſa numiſmatum facies ſunt *πινάκια*, aliis emblemata dicuntur. Eorum de quibus hic ſermo, figuram Auctor exprimit. Ante particulam ὅτι ſubintellige ſcripſerum in M. S. margine *σύμπτωμα*, quod ſe nuſquam exſcripturum ſemel promiſit Xilander.

Γεσσάτων.) Locus urbis Regiæ.

Λάουτα.) Leonis Magni, qui Marciano ſucceſſit. Στρατήγιον.) Multa hic urbis loca ſtatuis & vetuſtis monumentis ornata conſule percenſet, unus eorum Στρατήγιον, quo ſe Praetoriani militet recipiebant.

Μάλιον.) Ad ædem S. Sophiæ eſt Μάλιον, aureum Milliare, a quo ſicut & Romano, ab urbe C P. incipiebant numerari Milliaria. Leuncla vius in Pandectis.

Ἀμίτον.) Ædificium arcuatum, ſive arcuata marmoreum principis olim triumphantis memoriæ dicatum, ἀμίτον vocat.

Ἡ φιλόξενος χρηστὸν τὸ ὕδωρ.) In ædicula ſorſan ad Lauſi placentem ita, ubi ad manum in terris poculis calibet ſiti preſſo tranſeuntis propinatur aqua, quod humanitatis opus religioſiſſime obſervant Turcæ iis in urbibus, ad quas magis conferta plebecula confluit.

Pag. 255. Οἱ ἐνδύται κάρανα.) Chriſti panes multiplicandi miraculo illuſtres. Septem etiam ſportas pari portento quondam deſervientes, ibidem repoſitas narravit Auctor Conſtantini 23. & 24. ubi expreſſius eodemmet eamdem depingit.

Pag. 256. Ἐκ τοῦ μαγκονικοῦ.) Svidas ἀρτοπωλεῖον, τὸ μαγκωνικὸν ἐν ᾧ οἱ ἄρτοι γίνονται. Non *mancipium*,

ſed *piſtoris officina*, *piſtrinum* eſt μαγαρεῖον. Ex quo minus fidelem ſic reſtituas verſionem: *abolevitque conſuetudinem, quæ in publicam piſtrinum fortuito delapſa, aut ejus occurrentia animalia, molas agere ad jeiuniorem uſque cogebantur.*

P. 261. Ἐπὶ τοῦ ξύλ.) Urbis CP. non Chalcedonis, ut comminiſcitur Xilander, ſububio. Rufinianum enim Palatium CP. fuiſſe produnt hiſtoriæ. Chryſoſtomus ipſe Ep. 1. ad Innocentium de Theophilo quam pluribus conqueritur, quod magnam divinoque cultui deditam urbem CP. ingreſſus, juxta præſcriptum Clericis morem, ad Eccleſiam non ſe contuliſſet, ſed ejus prætercurſis veſtibulis, e navi egreſſus confeſtim extra urbem ſe proripuiſſet eum in locum, quo deinde in Joannem nefariam tulit ſententiam. Sacrum motem illum quo Epiſcopus civitatem ingreſſus ad Eccleſiam primo ſe conferret, a ſe ſororem Marcianam afflicta valetudine jactaram inviſentem, obſervatum refert Nyſſenus in ejus vita, ex quo Theophili ea ſcendantis e navi, & ad Rufinianum extra urbem ut Chryſoſtomo ſtrueret inſidias recta contendentis improbitas manifeſtatur.

Pag. 262. Ἐβδόμῳ. Loco, ſeptimo ab urbe lapide diſſito.

Pag. 264. Χρυσοῦ λίτρας. *Auri libra*, ſcribit Budæus de Aſſe lib. 5. *non minus aureis ſolatis centum æſtimari poteſt*. Septuaginta duobus pendere teſtatur Lexici Juridici auctor. Decidente imperio decem tolummodo numerabatur. Ubi namque Paulus Diaconus ſcribit decem libras, τεσσαράκοντα ἑνιαυτὸν ponit Theophanes. Ultimis temporibus octo tantum æſtimata eſt juxta Blaſtarem c. 7. Τ' αὐτοῦ. ὁ παρ' ἡμῖν τεσσαράκοντα λίτρα νομισματογραφεῖται· *quæ apud nos libra octo nummis conſtetur*. Auſi porro non argeoti vocabulum in textu legendum eſt.

Pag. 266. Διπτύχων.) Tabulæ geminæ, e quarum una vivorum, ex altera mortuorum Eccleſiæ communicantium nomina, inter ſuſſarum ſolemnia, legunter, δίπτυχα ſunt.

P. 267. Συγκέλλου.) Ut de *Syncello*, potioribus in alium locum dilatis, nihil hic temere obtrudatur, vocem Συγκέλλου dignitatis & honoris, non officii notam eſſe commoneo; eumque hoc titulo Patriarchas inſignivilſe, quem privati convictus ſodalem, animi ſui conſcium, in negotiis conſiliatorem, Spiritus directorem, a confeſſionibus patrem, ac ideo larium eorumdem conſortem & *Concellanum*, (κελλίον enim ut jam lepes *Cella* eſt) in contubernium admitterent. Hinc Neſtorii Syncellus iſte Anaſtaſius, presbyter ab Evagrio lib. 6. cap. 2. & ſantor ajus acerrimus, eidem ad Epiſcopatum proficiſcenti comes adjunctus enarratur: Ὁ Νεστορίου ἀφίσταται ἐρασὴς, ὃς τῇ συνεδημεῖ οἱ χάριν· ᾗ καὶ τὴν ἐπισκοπὴν ἀνατίθησι: & ut *Syncellus* deinceps, Socrate lib. 7. c. 32. teſte, συνῆν δὲτῷ Ἀνατολίου φιλτάτῳ, ἅμα δὲτῷ ἐκ Ἀντιοχείας καλεῖσθαι δεῖ συνεπόμενος τοῦτῳ, ἧς ἐπὶ τοῦ πρώτου συμβόλου ἐγένετο. *Anaſtaſius presbyter una cum eo Antiochia profectus verſabatur, ejusque conſuetudine ſemper utebatur, & in magno honore, eique in rebus gerendis conſiliarius habebatur*. Quæ alibi de Syncello ſe animadvertiſſe monet Xilander ſuperflua ſunt, & loco incongrua. Qua namque ratione Patriarchæ fuiſſet ſucceſſor deſignatus, qui non ſucceſſit, quique non a Patriarcha, ſed ab Imperatore throni Pontificii hæres ſolebat tunc temporis enunciari?

Σχολασταὶ & βασιλικοὶ.) E *Scholaribus* Auguſtæ domus cuſtodibus, unus. De Scholis Pancirollus ad Notitiam Imperii cap. 63.

Pag. 269. Ἀνάγλυφ.) CP. loco ita vocato.

Pag. 270. Φαβρικήσιος.) Φαβρίκιος, *Fabricius*, ſcribit Harmenopulus lib. 4 tit. 22. de quibus Rigaltius in Gloſſario Tactio, & Jordanus de rebus Ger. *Dum famoſiſſimam Conſtantinæ ſuo nomine ederet tibitatem, Gothorum interfuit operatio, qui fœdere inito cum Imperatore, quadragiuta ſuorum millia illi in ſolatia contra gentes varias obtulere. Quorum numerus & millia uſque ad præſens nominantur in Republica, id eſt fœderati*. Ac quoad propoſitum ſpectat, quo de Theodoſio ſit ſermo, ſubdit inſerius. *Cunctus exercitus in ſervitio Theodoſii Imperatoris perdurans Romano ſe imperio ſubdens cum milite velut unum corpus effecit, milliaque illa dudum ſub Conſtantino principe Fœderatorum renovata, & ipſi dicti ſunt Fœderati*. Edit. Pariſ. pag. 35.

Βαΐουλος.) Ὁ παιδαγωγὸς τοῦ ῥηγός, vocatur *Procurator*: inquit Gregoras lib. 4. c. 9. Moſchopulus autem παιδαγωγὸς, καὶ παιδοτρίβης ὁ λεγόμενος βαΐουλος, *Pædagogus, & ludimagiſter; Bajulus dictus*. Auctor de hoc eodem Antiocho ſol. 264. Ἀντιόχῳ τῷ Σωμητείῳ καὶ λογιωτάτῳ ἀνδρὶ ἐπιτροπεύοντι καὶ παιδαγωγοῦντι ἀναγκαίως. *Procuratorem & Pædagogum Antiochum virum præclarum & doctiſſimum miſit*. Leunclavius. Magnus Bajulus Imp. qui moderator eſt & arbiter conſiliorum ipſius & actionum, aut etiam tutor ejus in minore ætate conſtituti.

Παπίαι.) Alius Πάπας, & alias παπᾶς: Hic *Sacerdos* vel *Clericus* privatus, in læculo tamen degens; ille *Papa*, Romanus Pontifex. De illo nuper auctor ſol. 268. Κέφαλλος Ἀλεξανδρείας, ὁ Κασσίου Πάπας Ῥώμης ἢ πάππας δεύτερος. De hoc Allatius, nec non Codinus, Choniates etiam καὶ ποτὲ ὁ παπᾶς, *ubi Sacerdos?* Theophanes. ὁ Κύρος συνοικεῖ τῇ ἐκκλησίᾳ γήμας παπᾶς. *Cyrus ad Eccleſiam conjugitur, ſacerdos vel Clericus, factus eſt*.

Κάρτας.) Communius tamen dicitur χάρτης: a quo, reor, vetus Gallicum vocabulum, *Charte* & *Charetre*. ἀπὸ τοῦ χαρτὶ deducit Lexicon Anonymum Bibliothecæ Regiæ.

Pag. 271. Μεταπέλλοται τὸν Πατριάρχην Ἀναστάσιον.) Marcianus primus principum Chriſtianorum a Pontifice imperii ſuſcepit inſignia.

Pag. 272. Νουμέρου.) Nil *Numero* pro militum cohorte accepto Latinis communius. Ab his vox ad Græcos translata. Mutuo repudiato *Numerum* Græci ea penu ſibi propria dixerunt ἀριθμὸν, de quo nota retro ab hinc 22. Ad νούμερον. Oecumenius in Act. cap. 15. ἀνὴρ δίκαιος ὁ κελεύων τοῦ στρατοῦ. Quid vero ἀνὴρ; Svidas. ἀνὴρ ὁ ῥητὸν ἐμπίπτων, φιλάγγελος, εὐάρμοστος.

Pag. 273. Ὁ τῶν Μαϊδῶν συνίστης Συμεών.) Tres Simeones, eoſdemque tres Scylitas fuiſſe in Senioris hujus vitam editis notis commonſtrat Roſvveidius. Unum σκευοφύλακα, καὶ ἀρχιμανδρίτην, Presbyterum & Archimandritam: alium ἐν Θωμαΐτῃ ὄρει, edititſimo monte ſic dicto, vitaſſe narrat. Hic qui omnium primus, ἐκ Μαϊδῶν, ex Monaſterio in quo juvenilem aliquam egit ætatem, ab Auctore ἐν Ἀνάγλυφ columnam conſcendiſſe ſcribitur frequentius.

Pag. 275. Κληρικοὶ & ἐκκλησίας.) Clerici nomen apud Græcos non adipiſcitur quivis Clero cooptatus, ſed is tantum, qui dignitatem vel officium in Eccleſia obtinet. Hinc percipis, qui ſint Patriarchæ Clerici, illi nempe qui circa illum aliquo defunguntur officio, a quo Monachus omnis excluditur, eumque licet Clero annumerent Græci doctiores, Clericum tamen nuſquam eſſe vel nuncupari concedunt.

Στρατηγὸν τῶν ἰδίων ἀνακτόρων.) Qui ſeneſcente imperio Δομέστικοι & ἀνακτόρων, Ὑπασπισταὶ, Τριβοῦνοι, & Δομέστικοι τῶν ἀνακτόρων. Ab Auctore vocabitur, idem eſt qui Latinis (ſi bene conjicio) præfectus Prætorio Orientis dicitur. Vide Pancirollum in Not. Imp.

Pag. 276. Τῶν τροπαρίων τούτων.) Diverſa, diverſis affecta numinibus Græci cantillant in Eccleſiis Hymnorum genera, e quibus quamplura vocant τροπάρια, παρὰ τὸ τρέπεσθαι, ad inſtar nimirum aliorum, velut ſul cantus exemplarium, vertenda, ſive ut aptius dicam, occinenda: *Modulos* vocavi in Euchologio, ut ad aliorum *modum*, metris compoſitos, & *modulandos*. Carminibus quidem iiſque elegantibus primitus edebantur: deinceps vero ſervato ſyllabarum numero, & quantitate neglecta; preſsa, rudis & auſtera τοῦ τροπαρίου compoſitio evaſit, cujas nihilominus auctores, Poetarum inſigni nomine nuſquam ſe profeſſi ſunt ea auctoratos. De Troparis & eorum Poetis Allatius & Arculius pluribus diſſeruerunt.

Κατασπούδη χαρτὶ.) Duo ρ. linea tranſversa adacta ſimul cum accentu utrique ſuperpoſito, ρ ρ. ex notis Græcorum Arithmeticis putat Xilander ſignificare Κατὰ ἑκατοντάρτιον, *Centenarium*, ab ipſo Millenis aureis, juxta

xta Joannis Kahl computum, æſtimatum. Erudite quidem. At ubi ſexaginta quinque tantum *auri Centenaria* enumerat, *argenti* vero ſeptuaginta; videat quam parva ſit ſumma, quæ & maercitui centum millia hominum ſuperanti, & exhaurlendis regiis ærariis ſatis ſit. Theophanes ad mille trecenta Centenaria clare ſcribit aſcendiſſe, cui conſentit Procopius ab ipſo Xilandro citatus, nec ab utriuſque computo, niſi centum Centenariis diſtat Nicephorus: unde mihi hquer Xilandrum mille ducentis viginti quinque Centenariis a vero numero abeſſaſſe, vel male notas Arithmeticas legiſſe.

Στε ἀπ βασιλέα.) Ex quo forſan profluxit mos, ut quos poſteri principes, collegas Imperii crearent, eoſdem quoque manu propria coronarent. Videndus Codinus cap. 17. num. 21.

Ἐν τῷ νεῷ ἀναῤῥ.) Triplici de cauſa templum hoc Anaſtaſiæ nomen prætulit: unam hic auctor refert, duas alias fol. 148. memoratas reperies.

Ὁ τῶν Πάνων.) Πανὰ nomen, quam vis cuilibet Sacerdoti abſque delectu Græci ſoleant affigere τὰ πάντα nihilominus non niſi Romano & Alexandrino Pontificibus attribuunt: ac ne teſtes petamus ea tranеos, ſic pag. 332. 343. & alibi paſſim Romæ Antiſtitem in Auctore ſcripturn legimus. Alexandrinum quoque ſic dictam, civitatis illius incolarum Timotheo Æluro præſens facta compellatio demonſtrat. ἐλάμβανε τὸν ἐχθρὸν σου Πόλα. Oſtendunt & quicumque ab Alexandrina ſede prodeunt diplomatum tituli, ex quo Cæleſtinus ad Cyrillum, ut locum ſuum in Epheſina Synodo teneret, ſcripſit. Ὁ δὲ λόγος ſcribit Nicephorus lib. 14. cap. 34. καὶ τὸ τῆς μέτρας ἐνίδρυμα κἀκεῖνα, ἢ τὸν τοῦ Πάνα προσαγορεύω κιβῶτον, ἐ τὰς κίονας κρατεῖ ἀναβαίνω. *Unde fama eſt illum, & Papæ appellationem, atque univerſi orbis judex appellaretur, accepiſſe.* Vide notas pag. 270.

Pag. 279. Ἡ σφαῖρα τὸ ἀνδρ ἀντὸ τὸ φῶς.) *Globus* ille nimirum quem ſtatua Conſtantini in foro etecta manu gerebat, non vero *columnæ globus*, ut perperam Xilander: niſi vocabulo columnæ, ſtatuam in columna Porphyretica poſitam intelligat, de qua jam Auctor fol. 209.

Τὸ σκάμμα.) Platea civitatis ita dicta.

Ἐξάκων.) Longe eſt ab exequendo Latini interpretis officio Xilander, qui non *Defenſorem*, ſed *Executorem* vertit *exſecutor*. Quid eaequeretur, edicat? *Defenſor* certe cautis properum & Eccleſiarum vacabat, cujus titulum geſſit Sebaſtianus Martyr: Eumdem, imo plures, & ſuper omnes primatem Eccleſia Græca inter Officiales, de quibus Codinus, recenſet. De iis Concilium Carthaginenſe apud Balſamonem Can. 78.

Εἰς Ὄασιν.) Magoam videlicet, juxta Abydon ſitam; literem, inculta n & inhabitatam, in quam delinquentes deportabantur: plura Pancirollus c. 140.

Τρισάγιον.) Oratio eſt, qua nil frequentius in ore Græcorum. Ἅγιος ὁ θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ante cujus ultima verba, hæc alia Petri Gnaphæi ſequaces volverunt inſerta. ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς. Hæc porro Hymnus non *Sanctiſſimus* uecumque, juxta Xilandrum, ſed *Ter Sanctus*, ob ter *Sanctus* vocem repetitam, in Eccleſia Græca nuncupatur

Σχολαρίων.) Silentiariorum Schola inter Imperatoris ſtipatores ſpectatiſſima, cui adlectus fuit Anaſtaſius. Evagrius hiſt. Eccl. lib. 3. cap. 29. Ἀναστάσιος τὸν εἰρῆνον σκηπτοῦχον οὔπω μὲν ἔκπαλαι ἐν τοῖς σχολαρίοις ἐγγεγονότα· ἐν δὲ τῇ μετέπειτα ἡμέρᾳ κατελεγμένον. *Anaſtaſio nondum in Senatorem provecto, ſed Silentiariorum Scholæ tantum recenſito (Zenon) coronam imponit.* Iſti Græcis ſunt Ἡσυχασταί, qui ad Imperatoris latera *Edit. Pariſ. pag. 36.* *Silentium* & quietem *indicant*, juxta Agathiam ἐν τοῖσι τῶν ἐμῶν τῶν βασιλέα τυχόν. Inter *Clariſſimos* a Dorotheo numerantur, eorum enim, ut ait, καὶ ἀρετῇ: quam vis Anaſtaſium hunc Ἀλλ χαμαιζήλων ἀξιώσαντα lofimæ dignitatis Zonaras ſcribat: qui nimirum inter Aulicos præclarus, longe tamen ab ambienda purpura poſitus fuiſſe videretur.

Pag. 280. Καλίγια.) Allaſum putat Xilandes ad *Caligas* Latinas. Qui vero linum, lanam, aut ſericum corroſiſſet & deroraſſet Zeno? Facilius certe *Cedren.* *Calceas*, quos vox καλίγια refert. Dubium omne tollit Euchologium ubi religionis candidatum habitum Monachi ſuſcepturum (cui ritui præſens olim adſuit) jubet a ſe abjicere τὰ ἐν τοῖς καλίγια (ita ſcribit) non *Caligas*, ſed *Calceis* pedes nudare.

Ὅθεν οἱ φύλακες ἐ βασιλικοὶ μυημάτων, τῇ παραγγελίᾳ αὐτῶν πρὸς τὸ μὴ ἀπογνῶναι τὸν Ζήνωνα, ἐγκαθεῦδον ἀντοῖς. Reddidit Xilander. *Itaque ea* (*Ariadna*) *mandaverat cuſtodibus regis ſepulchri, ne aperirent.* Mutile & ignare. Repono. *Unde & ejus juſſus, ne reclinderetur Zeno, Regiorum ſepulchrorum cuſtode, fuerunt inſtituti.*

Pag. 281. Ἀναστάσιος ὁμολογίαν παρὰ Εὐφημίᾳ.) Ex quo poſtmodum Imperatores & principes ut fidem publicent, & ſcripto ſacramentoque firment, in conſuetudine poſuerunt: ſcripto vito fidem profeſſus eſt Zeno, cum deinceps repetierit, & vi facta recepetit pag. 283. Vide pag. 318.

Pag. 283. Τοὺς δὲ βενέτους.) Prafinorum videlicet & Venetorum frequentes in Circenſibus certaminibus digladiantium. De quibus alibi.

Εἰς τὸ φροντεῖον.) Quale ſic explicat Theophanes ὃς ἐβασάνισε αὐτοὺς εἰς τὸν Πέτρον τὸ φροντεῖον τὸν Ἀσίου, καὶ ἐκεῖσε ἐτυπτέθησαν. Pag. 284. Ἐγκλείστου.) De inclofis Monachis vide Balſamonem in Can 41. Trullanum.

Καβάδην δέ τινα Φῶν Περσῶν, &c.) Correctius Interpretor. *Cabadem autem quoſdam in Perſide Chriſtianos, cum aculeis laceraſſet, illis nihilo ſecius poſtmodum ambul averunt.* Vox enim κοντὸν alteri in compoſitione juncta nuſquam, recentiori Græcæ loquutionis modo, *ſciſſionem*. Sed actionis repetitæ frequentiam indicat: Sic βασάνισαι fuſtibus ſæpius, cædo, σφυρήλατον malleo iterum atque iterum tundo. unde ἀγκυλοποιοὶ, uncis, *ſcorpionibus*, *aculeis factum* in cruribus pedibuſque *lacerationem*, potius quam *gladiis conſciſſionem* ſignificare cenſendum eſt.

Pag. 286. Λιθοτομίᾳ.) Ex Acyntano marmore ſtatua, ex Acyntio monte ad Chalcedonis littus delato λίθινα vero interpretor *capſam*, & *tumulum* non *ciſtam*. Conſtantinus in *Porphyretico*, id eſt nubro, hic in *ſtatua*, Juſtinus in Præconniſſico, id eſt, *albo*, Tiberius in *Proſino* marmore fuere repoſiti.

Ἀναγόμενον ἐπὶ τὸν Αὐγοῦσταν.) Juſtinus uxorem celebri pompa coronaſſe primus legitur. Coronationis ritum habes apud Codinum cap. 17. & in Euchologio noſtro ad calcem.

Pag. 287. Δῆμοι.) Numero multitudinis, non populum gregarim, ſed varias populi factiones parteſque in ludis, pompis, conventibus publicis, ſibi invicem pro variis coloribus quibus ſe ornabant, in vatia quoque ſtudia oonnumquam abeuntes ſignificat. De quibus nonnihil nota quinta ſuperiori, & infra copioſius. Sequitur.

Ἐβασιλεύετο τὸ βένετον μέρος.) Hoc eſt, pars Veneta ſupra reliquas tres, eminebat poteſtate, & Prafinam ſibi ſemper æmulam vi, rapinis, tumultu, cædibus devaſtabat. Venetam vocat partem Veneto, id eſt cæruleo colore, a Prafina viridi conſpicua, dignoſcendam. Duarum partium refiduarum, hæc Albis, altera Roſeis inſignibus utebatur. Factiones, ut nupes diximus, ſingulæ aodiebant, & ea aurigantium cutull certamine & de pernicitate curſus decertantium ſtudiis inter ſe diſcrepantibus conflabantur. Ea oppoſitis vero ludorum æmulationibus, graviora per civitatem diffidia naſcebantor quæ cives ad arma, ſeditiones, & nefanda quæque facinora impellebant. Exempla ſuggeret Auctor Juſtiniani anno 22. pag. 296. 35. pag. 306. Mauricii ultimo pag. 318. Simocatta pleriſque hiſtoriæ ſuæ locis. Δήμαρχοι erant eorum capita & duces, quos propria voce Tribuoos vocares, δημοδίδακτοι ſingulis quique partibus addicti & aſcripti. Memoratus Simocatta lib. 8. cap 7. τοῖς Δημάρχοις ὁ Αὐτοκράτωρ ἐπικελεύσας· ἵν' τὰ βαΐλια (ἃ δὴ καὶτοὶ ἐ βένετοι πάλαι τῇ τοῦ ὀνόματος) δημόσια ᾖ τούτων χάριτος ᾖ κτήματα· ἐπιθέσθαι ἐ βεβουλεύετο ἐνὶ λόγῳ ἐ φόβῳ· ἀλλ' οὐ μὴν αἰδέσιμοι ἐν χερσὶ ἐ σύνταξιν ἐ ἐμπειρίᾳ ἐ χλιδῶντες ἐν χρήμασι, τοιαῦτα πολλὰ ἐφ' τοῖς χλιδῶσι τυγχάνοντα) Κλαυδιανὸς τὸν ἐ κινδύνῳ αἰρήσεται ἐκπονεῖδαι ἐπὶ τοῖς ἐκπονεῖδαι τυγχάνω οἱ δὲ ἐν τῷ χρώματι τῶν

ὄρεσιν τὰ ἅγια Ῥωμαίων κατατετυπωμένα πλάτη· ἐστὶ δὲ καὶ μεγάλα καὶ τῷ βαρβαρικῷ πάνυ ἐπιτήδεια· καινὰ μὲν γὰρ τὰ κατασκευάσματα, τὰ δὲ Ῥωμαίων διαλανθάνει φαίνεται. *Tolbunte (quos populi adminiſtratores vulgus nominare ſolitum eſt) ad ſe in palatium accitis, Sergio, inquam, & Coſmæ popularium numerum ſubtiliter exquirit. Sergius in charta numerum Præſinorum exaratum tradit, mille quingentos. Coſmas contrariæ factionis nongentos. Duorum quippe rotorum cærulei & virides factionibus dedita erat populi multitudo, unde mala graviſſima in humanum convictum importata ſunt. Senſim enim aucta hæc tabioſa inſania, ea Romanæ præſumiverunt.* Hinc, quos in Juſtiniani anno 31. pag. 386 vocat Auctor κοινωνοὺς, Σμαραγδίους, unius in alteram partem, non CP. modo, ſed & alibi paſſim *generales conflictus*: Et verbum ejuſdem Δημοκρατίαν, quod eſt *populum per tribus & partes recreaſſe*, ac deinde cæteræ militiæ annumerare. Videndus omnino Baſſamon in Can. 24. Trullanum.

Pag. 289. Ἐπὶ τὰ σημεῖα ἐπέχων.) Lego ἀνέχων. Planities vero illa, a ſeptimo lapide quo diſtat, dicitur Ἑβδομον: de qua ſupra notia pag. 262.

Χαρτὶν.) *Truci vultu* expoſuit Xilander, a quo ſenſu longe vox abeſt, de oculis tantum interpretanda, Χαρτὶν ἐπιφέρων βλέποντα ταῖς & *volubilibus oculis* ſpectabilem Juſtinianam commendans.

Μανουήλου τοῦ παλαιοῦ πάππου.) In quod nobiles illuſtreſque viri ſe reciperent.

Pag. 290. Ἐπαρχιαλείῳ.) Magiſtrum militum vocat Rigaltius, de quo Pancirollus abunde in Notitiam Imperii.

Οὐ γὰρ ἦσαν Ἀσιανοὶ ἐπαρχιάλειοι, ἀλλὰ βόσπ.) Pancirollus in Notitiam Imperii cap. 132. *Juſtinianus ſubeſſit finitimis barbaris, magnum & interiorem Armeniam dictam, novem provincias creavit, L. ult. C. de Offic. Magiſt. militum*, quem Zetæ Magiſtro militum (Τζίτων vocat auctor) *commiſit. Magnam, inquit, Armeniam, quæ interior dicebatur, & gentes Antizanam videlicet, Angilenam, Aſpuenam, Sophenam, Sophenenam, in qua eſt Martyropolis, Belabitenam, & primam, & ſecundam Armeniam, & Pontum Polemoniacum curæ tuæ cum ſuis ducibus commiſimus.* Duces enim & Comites Magiſtro militum ſubjiciebantur. Pancirollus idem cap. 139.

Οὗτοι δὲ οἱ λεγόμενοι Σαβῖροι.) Hi verſus Danaprim & Danaſtrim fluvios ſiti, Cherſonæ viciniores ex Conſtantino de Adm. Imp. agnoſcuntur.

Πλησίον Βοσπόρου ἐστὶ δὲ οὗτος.) Boſphorus hic non Thracicus, ſed Mæoticus eſt, cujus accolæ Patzinacæ: de quibus, & illo Boſphoro Conſtantinus de Adm. Imper. cap. 42.

Ἐξωπυλίου.) Extra urbem Regiam ad columnam Ἑπταπυλίου dictam, a qua vicini ἐξωπυλίται, Ariani Eccleſiam retinere permiſſi, morabantur. Auctor infra pag. 433.

Πλὴν δὲ καὶ τὸ μαρτύριον τῆς Βασιλικῆς Ἶδα κατέφυγον, ἐξ ἧς μεγάλης ἐπωνύμου.) Veritati textus, fideliori hac verſio quadrat. *Abſolvit etiam aream regiæ illi cifter-* *Edit. Paris.* *næ* (*ſupernam*) *eamque majorem reddidit.* Vixit *pag.* 37. autem Illus ſub Leone & Zenone Magiſter militum.

Pag. 291. Ἡ ἀνατροπὴ τῆς λεγομένης Νίκης.) Ex corruptia & obſcuria Theophanis verbis ſeries rei colligitur. Ad Circenſes ludos quandoque profecto Juſtiniano inter cæteras acclamationes populus etiam τὸ ἅπαξ Τα vincas, Latine: Græce, Νίκα, adprecatus eſt: confeſtimque gravaminum ſibi illatorum Calepodium quemdam reum poſtulavit ad pœnam. Ex Præſinorum autem & Venetorum ſibi jugiter adverſis vocibus, non modico tumultu exorto, ei δύο factiones, de quibus ſuperius Noris pag. 287. Hypatium Imperatorem exclamarunt, qui nihilo ſecius cum plurimis perduellibus Beliſarii, Mundi, & Narſetis armis in illa ſeditione miſere extinctus eſt.

Ἡ τῆς ἁγίας Εἰρήνης.) Clarius *Sanctæ Irenes templum.*

Προσκύνημα τῆς βασιλικῆς.) Suggeſtum elevatus atrio exteriori Regiæ domus. Vocat Simocatta lib. 1. cap. 1. προσκύνημα τετράπηχυ καὶ τριβάθμιον. *Atrium illuſtre, amplum clarumque theatrum.*

Pag. 292. Τὸ Αὐγουσταῖον.) Simocatta lib. 1. cap. 10. ſcribit eſſe ἀνάκτορον ἐν τῷ μεγάλῳ Σωκράτῃ τῷ πρὸς τῇ μεγάλῃ τῇ βασιλικῇ (lego βασιλείᾳ) αὐλῇ. *Auguſtæum* δ' ἐστὶν ἐν τῷ καλουμένῳ ξυστῷ. *Palatium in magno thalamo* (*quo ſedebat Imperatrix*) *juxta Regia ipſius aulam, cui Auguſtæon nomen eſt.* E regione erat columna, & columnæ ſtatua Juſtiniani ſuperpoſita, de qua hic ejuſdem anno 26.

Καὶ Ψηφίδων.) Vox ab interprete prætermiſſa. *Et opere teſſelato.*

Τριτίνων πομπικῶν τῇ πόλει.) *Conſulatum geſſit in urbe*, expreſſit Xilander: unde & male agit interpretem. Ad auctoris mentem. *Militibus donativum, populo congiarium diſtribuit*: vel, *vetuſto Conſulum more pecuniam in populum ſparſit.* Nam de nummis ejus Victoriatis. ἀπὸ Ἰουστινιανοῦ, &c.

Pag. 293. Ὁ μουσικὸς ὕμν.) In Arianæ Hæreſis odium, ad laudem Verbi Dei Incarnati Hymnum hujuſmodi, cum alio tempore, tum in miſſa ſtatim ſub initia, perſolutis duobus primis Antiphonis occinendum Juſtinianus edidit. Ὁ μονογενὴς υἱὸς, ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐκ Πατρὸς γεννηθεὶς, ὁ πανδεξάμενος ἐξ ἡμῶν ἱκετηρίαν σαρκωθεὶς ἐκ τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας ἀνεμέντως ἐνανθρωπήσας, ὁ σταυρωθεὶς Θεὸς ἀληθῶς, πατὴρ πατήσας πατέρα, ὁ τῇ ἁγίᾳ Τριάδι συνδοξάζόμενος τῷ πατρὶ, καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· σῶσον ἡμᾶς, ὁ ἐν τοῖς ἁγίοις ἐξ ἡμῶν.

Ἐπιλέγει τὸ Σαμψών.) Eo quod ad S. Sampſonis Eccleſiam a Conſtantino extructam domus Hoſpitalis eſſet, cujus Menas præfectoram agens, vagis pauperibus excipiendis intendebat.

Ἐξάλλου κατὰ κῶλα τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως.) Poſtremus & præcipuus in ade ſacra dedicanda ritus, eſt ſacrarum reliquiarum in ea depoſitio. Has, prævils dedicationis cæremoniis jam abſolutis, ex vicina Eccleſia, ſolemni proceſſus ordine, in recens conſeeratam inferunt Græci. In dedicando itaque S. Sophiæ templo, e S. Anaſtaſiæ de quo ſuperius pag. 249 & & 276. proceſſionis pompa cum reliquiis profecta eſt.

Στρατηλάτῃ τῶν Ἰλλυριῶν.) Non *Præfectum*, ſed *Magiſtrum militum* in Illyrico.

Pag. 296. Ὁ τῆς Ἀξωμιτῶν ἐκκλησίας,) Axumitenſes vocat Paulus Diaconus lib. 16. De iſtis Honoricis Procopius do bello Perſico lib. 1.

Πρόοδον γενομένου τοῦ Ἐβδόμου,) Πρόοδον *proceſſus*, ſive *proceſſio* eſt, κατὰ etiam dicta. De vocabulo Meurſius erudite. Aliam porro proceſſionem hujuſmodi ſolemnem ad Hebdomum id eſt ſeptimum lapidem habitam Juſtini anno 9. & pag. 289. Noris, legimus.

P. 303. Κύριε ἐλέησον.) Vox a Græcis non adeo miſericordiæ exquirendæ, quam inſoliti caſus admirandi gratia, vulgo pronunciata.

Pag 304. Βασιλεῦσι.) Non *ſupplicitis* quibuſcumque, ut putans interpres, ſed *juſpendio furcave peremit.*

Κτιτόρια τῇ Θεοτόκῳ.) *Convivia, lætitiaque indicia per duodecim dies a Chriſto nato celebranda.* κλητόρια judicat Meurſius legendum: cui aſſentior Pauli Diaconi auctoritate ductus. *Prandia, quæ ex more ſunt in decem & novem accubitis ceſſare fecit.* Theophanes primum δεῖπνα vocaverat: eademque Luitprandus lib. 6. c. 3. fuſius deſcribit. *Eſt domus juxta Hippodromum, Aqualiorum verſus, mira & altitudinis & pulchritudinis, quæ decem cameræ cubita vocatur. Quod nomen non ab re, ſed ex apparentibus cauſis fortita eſt: Δέκα enim Græce, Latine decem, κάμαι novem, cubita a cubando inſtituta, vel curvata poſſumus dicere. Hoc autem ideo quantum quidem novemdecim menſæ in eo quæ ſecundum carnem eſt Domini noſtri Jeſu Chriſti nativitate apponuntur, in quibus Imperator pariter & convivæ non ſedendo, ut cæteris diebus, ſed accumbendo epulantur: quibus in dictis non argenteis, ſed tantum aureis vaſis miniſtratur*, &c. Videndus Leunclavius V. Conoclue. in Onomaſt.

Δημοκρατίαν.) *Partium & factionum*, de quibus ſupra, ſeſe motus incurſantium & tumultuationum *cædes.*

Pag. 305. Φλοκκωμένην τὰ πρῶτα.) *Absolutus jam, atque plúteus, cælatus, & opere tessellato, perfecte jam exornato erat.* Quæ interpres omisit. In voce πρῶτα alii à geminant.

Καθιέρωσεν.) Trullus quatuor columnis ad altaris angulos fitis fultus, illudque texens & ambiens (quales plerumque vetere Ecclesiæ Romanæ adhuc servant) καθίερωσεν est. Germanus in Mystagogia, Codinus de templo S. Sophiæ, & nos ex eis plura circa Græcarum Ecclesiarum descriptionem.

Ἠ δροσερὰ ἀλλὰ σπανία.) *A pio* & leguminibus tidicule lectores arcet Meursius, ubi pro voce σπανία *pinsum* & *pisum* repunit. Insuper quoque *pinnacula* reddidit Xilander, quæ sustentacula sunt, *pilæ* nimirum & *stelæ quadræ* grandiores concameratum tectum subsidentesque. Casui non absimili impedienda in Sedonio Lauretana, quam reparando illi qui Constantinopoli nhtigit, curam adfubitam deferibit Turselinus Laurentanæ historiæ lib. 3. c. 7. *Basilicæ tecto* (Trullo) *habet alta laterithi instica pilis. Attamen sive superstructorum parietum altitudine, sive nimio impositi plumbi pondere degravante, fuccumbere onerí, & vimas agere repente cæpit, novocelle ornamentio celleque ipfi cui imminebat, fedem ruinam minitans.* (Sacra cella fub tholo, ubi CP. Ciborium, eique fuppofitum altare erectum erat, locata est.) Hinc quibusdam interjectis. *Conferim de communi sententia* (Sangallus architectus cum Nerucio) *pilas tanto oneri impares intercurre cura munire, ne firmare aggrediur. Igitur validis trabibus tefudinem protinus fulcit, & circum effetti ftrenue fundamentis pilas impigre convellit quadrato lapide, firmatque quatuor interalterna pilas arcubus interjectis, qui fuper impofito oneri forent fatis.* uno verbo Auctor noster. ὁ γὰρ ἀλλαχόσε, καὶ ἰδίᾳ τὸν σπόρον.

Κεχυλίσει.) Gradus rotundi per gyrum in alium tendentes, quorum exterior fundum pilas interiores communiebat, & Trullum fubfulciebat.

Ἑσπερὶς δὲ ἐλέγετο.) Quatuor nimirum arcuum quatuor pilas fimul connectentium, & concamerato tholo five trullo, ad eum excipiendum, fuppositorum.

Οὗτοι.) Hunnos Cotrigures vocat Agathias, quos fub Zaberga duce in Europam irruptile retert lib. 5.

Ἀνατετακὼς σώζων.) Ad barbarorum excursus reprimendos ab Anastasio extructi ad Cherroneli Isthmum. Agathias citatus. *In hoc Iftomo porrectiier inædificatus eft murus, in utramque mare produdus.* Μακρὸν τὸν ξηρὸν ἰσθμὸν in hac historia vocatur.

Πολέσι ἐναντίον.) Nihil minus eft, quam *fuffam agere*, juxta Xilandrum, fed *copias co-ere, caftra ponere.* ἐναντίον eft ἐφεπτὸς, ut Gloſſæ Græcobarbaræ docent; dicitur quoque de *caſtris mutuis*. *Edit. Paris. pag. 28.*

Πλοῖα διήρμενα.) *Actuariæ naves multiplici remigio, & ipfas amphiproras*, ſcribit Agathias *Actuariæ* funt, quæ remis aguntur. *Amphiproræ*, quæ utrinque proram habent, ſicut & *διήρμενα*, quæ utrinque puppim; quæ quandoque fine remone funt, & non verſæ, hinc inde agi poſſunt. Amphiproras hujuſmodi Zonaras accurate deſcribit in Conſtantino; πλοῖα δ' ἄρα τὰ μὲν πρῴρεσι μοιῶν τὸ δ' ἀμφὶ διήκοντα. ἀμφὶ ταὐτὸ σύνεσι, ἀμφὶ ἐκ τοῦ ἀμφοῖν, μᾶλλον δὲ τοῦτο ἀμφοῖσι πεδὰ πλοῖα ὄντα τὸ ἐκβολεῖσθαι. τοῦτοι τὰ δύκαλα ὦ̓χον, ὅτου ἡ̓ν τὰ πλοῖα ἐκ ἀνεκπλεῖσι, μὴ ἀποστρέφεσθαι, ἢ τῶν ἐνεστίνων τὸ ἀφίεσθαι ἢ τὰ ἀντέκπλοῦς ἐτέλουν. *Habebant navigia plerasque foliatria: quædam etiam birremes, quarum nonnulle & in prora & in puppi gubernaculis & gubernatoribus inftructæ erant, & duplis navalis, ut & accedere & recedere poſſent, & hoſtes tum in receſſu quam in acceſſu vexarent.*

Κεχρονικότων.) A ſufcepta *cura Palatii*, ut loquitur Caſſiodorius in Var. & Marcellinus lib. 16. & 31. quia curat Palatium, Latinis *Cura Palatii* dicitur.

Κατηγόρησε.) *Sorum* vocat Procopius lib. 1. de Ædific. Juſtiniani, Orat. 5. cumque ex Armeniæ montibus ſua narratione deducit. *Agereos* illi nomen imponit Paulus Diaconus, ac breviter de illo; *cepit Imperator*, inquit, *ædificare pontem Agereos fluminis, convertens eumdem amnem in alium alveum, vaſvitque arcus mirabiles quinque, & fecit eum meabilem, cum antea ligneus fuerit.* Alii Saqarim vocant, ad quem Nacolia Phrygiæ civitas ſita eſt: Zacarim hodie dicunt Turcæ ex Leunclavio.

Καμαρῶν.) κάμαρα vel aliis καμάρα *fornix* eſt, *arcus, tholus concameratus.*

Ὑπόθολοι καὶ ὑπερτενεῖς.) Poſtremum vocabulum longum eſſe a *mancipio* ſignificando jam ſuperius inſinuatum eſt. *Pifcinum* enim eſt, five *pannus* vel examen expoſiti *officina*. Ὑπόθολοι vero *officina* quidem eſt, ſed ex *quo mercesexponuntur*, nil tamen in ea ſit operis. Ἐρχατέρων tandem artificum eſt, qua induſtria humana opus quodcumque poteſt elaborari. Auctor infra ultimo Juſtiniani anno.

P. 306. Μυείωνον.) Alluſionem non ſenſum notat Xilander circa μυείωνον, quod *areum, atrium*, patentem ſub dio locum mœnibus tamen clauſum indigitat: de quo jam ſuperius. Hic vero tectum aliquod ædificium, at media in area locatum ſubindicat.

Ὑπερτενεῖων.) Scribit idem Theophanes: vervumque eſt ex Italico Græcoque conflatum: & eſt *pedifequorum ſtatio*. Le parvis des Garçons, ou laquais.

Ἐπανίκια.) *Aulæa, ſtregulæ, vela* proprie ſunt *Pepla*, non *inſtrumenta*, ut corrupte interpres.

P. 308. Ἄζυμα.) Simocatta lib. 1. c. 3. Οἵτινα δὲ ὑπὸ προσκυνήσεως τῷ Ἱερῷ ἀναπετάσαντα τὰ πύλας καὶ ἀνακτόρων. *Hunni ſunt origine & ſtrum accolunt genti infidiſſimæ, & exoticiſſima omnium.*

Τὰ δύκτυα αὐτὰ μικρά.) Modulus eſt in Baſilii miſſa, communionis tempore cantandus.

Χαραδρὰν ὕγρου.) Decantatur quotidie inter ſacros Liturgicos Hymnos, cum a menſa Propoſitionis diſcat, ad altare, ſolemni proceſſu, ſacra dona, id eſt, panis & vinum deferuntur. Arcadius opere de Concordia ecclesiaſtique Eccleſiæ, Euchologium in notis ad Chryſoſtomi liturgiam.

Ἐξακουβίτορον.) Ad fores Palatii *excubabant* illi, & aditum obſervabant. Gloſſæ Baſilicorum. Ἐξακουβίτορες ἢ παρεδρεύοντες τῷ Παλατίῳ ὑπεζωσμένοι βόλτεια. Simocatta quaſi Cedreni Scholiaſtes futurus lib. 3. c. 12. de Tiberio noſtro ſcribit. Ἐκείνος Τιβέριον ὑπεζωσμένον ὁρμῶντα, ἢ τῶν βασιλείων κομιδῇ σπανιώτατον, ἀτιμοτέρᾳ κλίσαντα. ὑμνικὸν δ' αὐτὸν ὑπὸγλωσσον ἐκ τῆς τοῦ βασιλικοῦ ὁμοιοτρόπου, ἢ ὑπωσοῦν ἐκ τοῦ ἀξιώματος. ὃν καιρὸν ἐξακουβίτορα τῆς σωφρόνης ψυχῆς ἔδει Ῥωμαίοις κελεῦσαι. *Juſtinus Tiberium honoribus auget, & filium ſibi adoptans, Imperiique conſortem allegens, Cæſarem renunciat. Hic cuſtodum corporis ſatellitumque Imperatoris præfectus erat, quem ubſtata voce Romani Excubitorum Comitem appellitant.* Iſque idem forſan eſt, quem poſt memoratos *Excubitores* Domeſticorum, *Comitem Excubitorum* nomine, recenſet Marcellinus lib. 20.

Δεξιοστάτωρ.) Ignorat Xilander *cæleſtis militiæ principis* Michaelis nomen, & puerilitter *principem ducum* appellat.

P. 309. Ἐν οἷς τοῦτ' ἀνῆκε τοῦτο.) Adoptatos, ad pedes adoptantium procidere docet ritus Euchologicus. Præſtat id Juſtino Tiberius, & Sophiam Juſtini uxorem non jam *Imperatrix*, ſed *Imperatrix*, ſed matrem ſibi commendatam agnoſcit. Refert idem Simocatta loco citato; Ipſumque Patriarcham adoptionis vota ex Euchologio legiſſe narrat, ad cujus preces etiam adſtantes bene ſint adprecati.

Ἀκρωτὴς Πραιτωρίου.) Lapidis albi a Strabone lib. 13. laudati e Præconneſo Proponetidos inſula erudi.

P. 310. Ὁ δὲ ἰδιώτατος, &c.) Quia templi illius & Auguſtæ unum erat commune Anaſtaſiæ nomen. De templo jam plura nos cum Auctore.

Στολὴ σκαλωστὸς.) Hic ſe divinaſſe affirmat Interpres: Quidni? cum & ſalſi fint vates? Nullus tamen hic divinationi vel deceptioni locus; cum σκαλωστὰ ἐσθῆτα non ſint aliæ, niſi veſtes mulieſido tæniolarum textillum ordine variegatæ, quæ five directis canaliculis, five obliquis ſpiris diſtinctæ effulgeant, luxuriam tamen, levitatem, profuſionem, afpectu ſuo præcinant. σκαλὸς enim *canalis & alveolus* eſt, ex quo *canaliculatum & alveolatum* quodcumque

opos *καλλωπὸν* vocant Græci, quod Galli *Canelle* pronunciant.

Ἀετὸ βλατίον.) *Textum multitium* eſt *τὸ βλατίον* vel *ſericus* qui vis *pannus*: ubi enim in Nicetæ Choniatæ Alexii comneni lib. 3. una lectio habet *ἀετὸ τῆς βλατίου*, altera ponit, *πλὴν τ' ἐνεχείρησαν*. Unde nugæ ſunt, & nullius momenti commenta, quæ circa *blatteum colorem* id eſt roſeum vel purpureum, & Græcum *βλαττίον*, ex nominum alluſione, velut e Delphica tripode, enunciat ſpatſim Gretſerus in Codinum.

Ὀξίνου.) Nuſquam *acuti vel vividi*, cum Gretſero citato, ſed cum Græcis modernis *violacei* coloris, vocem indicium eſſe dixeris: ac ſi velis antiquius auctorem examinare, ejuſmodi violacei decertantium in Circenſibus ludis chlamydes fuiſſe affirmabis, quæ a purpura non omnino abeſſent, *χλαμύδας* nempe *πορφυρᾶς τὸ βαθυκοῦ*: Intellige *χλαμύδας*, vel *χλαμύδα*.

Διδακτυλίου ὄρους.) *Oras* ſive *limbos* duorum digitorum latitudine. *ὄρια* vero dicitur, quia veſtis *Ora*, vel *Ornamentum* ſit: ac proprerea locus in quo ſiſtebant, vel ſe exornabant in Circo decertaturi, *ὁρατόριον* dicitur apud Theophanem, ac Imperatorem Philippicum *οἱ τὸ ὁρατόριον ἅπαν* refert adduxiſſe Ruſſum quemdam; quem locum eumdem *Oratorium Praſinorum*, ubi ulmirum *Oris & limbis* veſtibus ntterxis ſeſe adornabant, dicit Paulus Diacouus, quem eumdem *ἁρματόριον* Cedrenum vocaſſe contemplabimur.

Ἐπὶ τὸ Δάφνι.) Meſopotamiæ urbem ab Anaſtaſio condiram: de qua in Anaſtaſio.

Τάλδον. Somniat hic circa *Taldum* Xilander, & *vexillum* referre fingit, *a* quo ſemotum erat ompe vex-illum. Ad conſtictum ſiquidem deferebatur vexillum, cum ſarcinis, jumentis, impedimeutis, pueris, quæ *τάλδον* ſignificat, nullum, aut ſuperfluum. Suidas. *σκεύασμα, τὰ παρ' ἡμῖν λεγόμενα τάλδον τὰ βουκόλοντα ἐνσκευάδια, ἢ τὰ μετακομιδὴν ἢ ἀποσκευάδια*. *Sarcinæ, Taldum apud nos vocata, apparatus & rerum proviſionem complectentes*.

Pag. 312. Σομβολικοῦ.) *Diplomatis, & litteris* eorrectus hic interpretabere, quam cum Xilandro *con-* *Edit. Pariſ. pag. 39.* *ſtructum formulis*.

Σικύαινα.) Heus! *cucurbitale* Interpretia acumen *cucurbitam* legentis, ubi tantum *mori fructus* aliis colligere licet.

Τιτορηΐδας ἐν τῷ ἰδίῳ πλίνθῳ.) Ad proprium lectum moriturus reverſus eſt Tiberius, cum Senatum, exercitum, & Patriarcham, de unncupando Imperii ſucceſtore Mauricio fuit allocutus. *ὁπότ' οὖν ὑπανδρον τ' βασιλέως πάλαι, ὅτε παρίωντα τῇ γαυσικλείᾳ, τ' ἀνακτόρων οἴκῳ, φοιτᾷν παρῆσαν, ἔ πυρὶ δ' ἔρ τῷ φροντιστῇ, φοιτᾶν ἐν ὕδῳ*. *Ad apertam & ſub dio poſitam Regiæ aulam, eam quæ Palatia multis ædificiis in unum congeſtis inclito, ejuſque maxime illuſtri & teſto ſuggeſto, ac ſpecioſo veſtibulo, ſive proſcenio junctia eſt, domeſticorum manibus geſtatus deſcenderat* Quæ Simocattæ lib. 2. cap. 1. verba minus proprie reddidit Pontanus. *In atrium Palatii juxta domum, in qua multis ex herbis ſeu frondibus, ad cunandum dormiendumve, thori, ſive leſticrtaria, veſtibulum illuſtre, viſendumque proſcenium geſtatus*, &c. ναυσικλεῖαι enim οἶκοι *a* pro ædificiorum & habitationum ſuperſtructa & coacervata congerie, non pro herbis & frondibus thorerum ſumitur.

Pag. 312. Βαγίφ. *Virga viminea*, λύγα Theocriti Scholiaſte vocata, *βαγίον, ὅτι λύγου ἐστὶν*.

Μαγιστριανῶν.) Armeniæ urbem quadraginta militum Martyrio illuſtrem.

Pag. 313. Κατὰ τὰ προσκλίδια.) *Paraſcevis* ſingulis, *ſeu* ſi dictis *feriis*.

Δανηρ.) Thraciæ loco.

Pag. 314. Μαγναύρας.) Luitprandus lib. 6. c. 22. *Eſt Conſtantinopoli domus Palatio contigua miræ magnitudinis ac pulchritudinis, quæ a Græcis locus pulcher Magnaura, quaſi magna aula, prætula, dicitur*.

Ἀμμωρίου.) Ἀμμώριον ὄνομα locus. Juſtinianus Nov. 85.

Pag. 313. Λαζάρ.) Repone. *Leproſorum*.

Τοῦ ζωτικοῦ ὀψωνίου.) *Sumptuum ad vitam neceſſariorum penum*.

Κεράτια τέσσαρα.) Sunt numiſmatis ſextans. Numiſma enim 24. Ceratiis, duodecim vero Miliariſiis æſtimatur: unde *κεράτιον* Miliariſii medium, Follea duodecim. Scholiaſtes Baſilic. Eclog 23. *χρὴ γινώσκειν ὅτι τὸ ἓν κεράτιον φόλλεις εἰσὶ δώδεκα, ὅτου μιλιαρήσιον τὸ ἥμισυ. τὰ οὖν δώδεκα κεράτια εἴκοσι, τοιγάρτοι ἥμισυ τὸ γοῦν εἰκοστὸν τέσσαρα ἔχει μιλιαρήσια ἤδη*? *κεράτια κδ'. Sciendum Ceration eſſe Folles duodecim, id eſt Miliariſii medium: Duodecim itaque Ceratia numiſmatis medio æſtimantur; ac legitimum numiſma Miliariſiis duodecim, Ceratiis viginti quatuor reſpondet*.

Ἐν τῇ Σιλεντίῳ.) *Concilium, cœtus, judicium, conſultatio* eſt Σιλεντίον, ſive Σιλέντιον, Auctor in Leone Iſauro Σιλέντιον ἐποίησε τῇ ἁγίᾳ σύνοδον. Latine quoque Silentium pronunciavit Paulus Diaconus in eodem Leone. *Silentium mutra ſanctas ac venerabiles celebravit Icouas*. Zonaras Leonem alterum, (Philoſophum) ita morbo iliaco detentum narrat, *οἱ μὲν δὴ βουλὴν ἤθροιζον τῇ συγκλήτῳ περὶ τούτου τοῦ συνόδου ἕνεκεν, ὁ καλοῦσι Σιλέντιον. Ut non poterit ſolitam cum Senatu de jejunio diſſertationem, quæ vocatur Silentium, celebrare*.

Pag. 316. Σπαθίου.) Iſidorus lib. 18. cap. 6. *Framea, gladius ex utraque parte acutus, quam vulgo Spatham vocant, ipſa eſt romphæa*.

Pag. 317. Ἐνίους σωλῆνα οἱ τὸ ξυλοκύλινδρον.) Fatue omnino & imperite luſiſſet in Mauricium populus, ſi utcumque, juxta Xilandri ſenſum, *cum nolarum Ilgneurum inſtar* filios ſuſcepiſſe effutiviſſet. Ξυλοκύλινδρον itaque cujus vice Theophanes ξυλοσωλῆνα ſcribit, cum nil aliud ſit præter *lignum crepitaculum*, vel *globulus ligneus* concavus, & undequaque perforatus, in quo nuclei vel tintinnabula includuntur, ut perſtrepero ejus ſoniru recreentur pueri; & populus ad ludicrorum iſtiuſmodi luſtar Mauricii filios ſe tenere ptocla net, ſummum in eos patremque Mauricium manifeſtat contemptum, eorumque mortem, ludum, gemitus, ludicrum ſtrepitum ſeſe habiturum minatur. κάκκαβον porro *nucleus* eſt, & *globulus*: ξυλοκύλινδρον lignum ſtreperis hujuſmodi globulis plenum. An non Xilander vir ligneus, & puerorum ξυλοκύλινδρος er.

Ομφαλίῳ.) Signo rotundo in areæ medio fixo.

Ἠτοιμάτο καταφεύγειν.) Timet Xilander hominis de vita deſperati, & Euchariſtiam poſtulantis pietatem fateri in ſuis notis.

P. 318. Ὁ αἰνιγματικὸς Μαγιστριανὸς φίλιππος ἀνὴρ ἐκάθητο.) Hic alias Μαγιστριανὸς dictus, & apud Theoph. φροντιστήριον, in gloſſis Baſilicorum vocatur Μαδιάτωρ & ἡμερολόγιος. Leaicnn anonymum Bibl. Regiæ ἡμερολόγιος, ὁ βλίτι, ἢ ὁ τὰς ἡμέρας λέγων ἢ, ἢ οἱ ἐπὶ βασιλικαῖς ἀποστολαῖς τὰ χωρία ἀριθμούμενοι ἀφ' ἡ? Βορίαν. *Sed dicitur ἡμερολόγιος, qui uno die curſum confecit. Idem quoque eſt πυξολόγιος quibus: vocibus, Imperialibus mandatis verſus partes Boreales miniſtrantes appellantur*. Leo Conſtit. 3. Μανδάτωρ δὲ ἐλαύνων, οἱ τὰ μανδάτα ἀπὸ τῆς ἀρχόντων φερόντες τοῖς στρατιώταις ἄξιον ἀμφιζήτησιν. *Mandatores Magiſtratuum mandata ad milites celerrime denunciant*. Hinc eos expertos, vigiles, variarum linguarum gnaros expetit Mauricius, addit quoque voce ſonora doratos, ad juſſa quæque publice efferenda: unde inter Juſtinianum & Factiones, *Mandator* ut utrusque partis interpres & mediator eloquitur apud Theophanem: hic vero *Miſſus* eſt, & reſponſa fert ad Imperatorem. Auctos iterum in Juſtiniano Rinotmeto ſtatim ſub Initio.

Προβάλλονται ἔξαρχοι.) Similibus verbis pelos fuerat uſus Simocatta lib. 8. c. 7. *τὰ πάλαι ἔξαρχοι τῶν ἑκατοντάρχων Φωκᾶν ἐφιστήκεσαν. Militet Exarchum Phocam Centurionem ſibi præfecerat*: quia nondum Imperii nomen vel inſignia ei detulerant, ſed ut ſit in tumultu, *caput* & ductorem, data imperii potiundi ſpe, ſibi præpoſuerant.

Ῥαιδεστὸν.) Thraciæ urbs in Propontide Hebdomo ad meridiem inferior, in qua Leo Philoſophus pontem ædificavit, de qua Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 51.

Κάστρα τὰ Ταμπακέα.) Eo nempe urbis campo,

quo extructum erat Palatium dictum *Tribunalium novemdecim accubitorum*.

Τῇ Σωκράτους πύλῃ.) Ad imam ſinus partem verſus Occidentem eſt Σωκράτους porta, a palis in ejus fundamento fixis ſic dicta. Leunclavius.

P. 319. *Μεταλαβὼν τὸν θεῖον μυστηρίων.*) Solem meridie quærit Xilander, & an hæc verba communionem ſacram indicent, nutat.

Καλλιγράφος.) Nec proprium nomen eſt, nec *pictorem*, ut Xilander innuit, ſignificat. Simocatta exponit lib. 8. cap. 13. *δεῖ μὲν γὰρ ἀμφὶ τὰς ἀκριβεῖς γραφὰς ἐντετυχέναι, ὅτε ἐν εὐσθενεῖ φωτὶ καλλιγράφου ἐπιμίξαι τὰ πλήθη: Virum quemdam eleganter efformantem ductus literarum, quem vulgus voce juncta Calligraphum, peritiſſimum ſcriptorem nominat.* De Tachygraphis & Calligraphis Origenis Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ. Illi Notarii erant, & ut celeriter, ita minus belle: hi tardius, at elegantiſſime pingebant, litteraſque coloribus & auro diſtinguebant; ac propterea *χρυσογράφοι* dictos nonnumquam reperies.

Ἐν νυκτιχίοις.) Non a quibuſcumque *excubiis*, ſed quas cum amicis nocturnus conviva peregiſſet domum repetebat Calligraphus. Simocatta. *ἐδόκει μοι χρὴ τὰς ἐντάφιον φιλικὰς ἐκτίσαι εἰς ἀκίνδυνα τοῖς κατασκηνοῦσι χειμῶνος. τοῦτο γὰρ δὴ τῷ ὁμήρῳ πάντυχον ὧδέ ἢ πως ἐρεῖν. ἐβδομάτη γὰρ ἀμέρα ἦγε τὸ γοῆνον, ἀρτίου πολίου τῷ δεδεῖ λοχευτῆρος· σωθῆναι χρεὼ τοὺς ἐγχωρίους ἐνὶ τοῖς λοχευομένου παιδίοις ἐβδομάδα ἄγειν τὴν ἡμέραν συμποτίοις ἑορταῖς κατασκηνοῦσθαι. Oportuit (Calligraphum) uſque ad quartam vigiliam noctis pervigilare. Mercatori enim tota nox feſta agebatur, quod ejus uxor ſeptimum jam diem a partu pueri maſculi agebat. Habent quippe morem indigenæ, ut natis maribus diem ſeptimum ſolemnem agentes* (de quo Euchologium poſt baptiſmatis officium) *noctem, quam longa eſt, luxu & convivio traducant.* *Edit. Pariſ. pag. 40.*

Λιθίνοι ἐν ἅγίοις ἢ δεδεμένοι ἀγάλματα.) Interpres. *Audivit ſimulachra ab altaribus dicentia.* Inepte. Non enim in altaribus, ut ab iis loquerentur, erant ſimulachra. Sed nec cuilibet ſimulachro ſuum erat altare. Repono. *Audivit ſimulachra ex baſibus ſuis dicentia.* *Βωμὸς* enim ut *altare* ita & ſimulachri *baſim*, eo quod altaris exhibet figuram, ſignificat. Suffragatur Simocatta. *ἀφ' ὧν τὰς ἐπωνυμίους ἢ δεδεμένους ἐκ ἢ βωμῶν καθηρέσαντας, ἢ μηχάνου ἀντῷ ἑφέντας ποσὶ.* *Nobiliores ſtatuas baſibus ſuis dimotas eruit, magnamque vocem emittentes.* &c. Ita ejus interpres.

P. 320. *Αὐγουσταλιτῶν.*) Non *Auguſtalitus*, ut Xilander, ſed *Auguſtalis*, ut antiqui ſcribunt, dicebatur, ab Auguſti temporibus, Ægypti præfectus.

Τὸ ταύτου ἐπιτέλεσμα.) *Auctu tributo*, Non enim modo *pacta*, & conventa; ſed & tributum, pactamque tributi pendendi gratia pecuniam, *φόρον* indicat. Auctor in Phoca anno 4. *δέησιν ἐμὲ λαμβάνειν πάντα.*

Σακελλάριος.) *Sacellæ præpoſitus*, & Eccleſiæ Ærario.

Ἐν τῷ μόλῳ.) Non *in portu ipſo*, ſed *ad portum*; hoc eſt in aggere portum, ubi nimis aperta ſunt ejus oſtia, circumambiente, & fluctus ventoſque violentius irrumpentes retundente.

Πρὸς Ἡράκλειον στρατηγὸν Ἀφρικῆς.) *Στρατηγὸς* hic *præfectum* interpretor. Cum enim Africa a Vicariis primo gubernata anno 439. in poteſtatem Vandalorum tranſiiſſet, iis demum poſt nonaginta quinque annos profligatis a Juſtiniano, Vicario abolito, proprium *Præfectum* ab Imperatore accipiebat, cui ſubſtitutus *ὑπαρχικὸς* hic memoratus, is poteſt eſſe qui prius regebat, *Vicarius*. Pancirollus in Notitia Imp. Occid.

Pag. 321. *Κόμητα Ἀνατολῆς.*) Comes Orientis ſub ſua diſpoſitione Orientis provincias a Marcellino & Imperii Notitia relatas habebat. Dignitatem ejus militarem ſtatuit Ambroſius Ep. 29. ad Theodoſium, civilem Valeſius in Marcellini lib. 24. cui Zoſimus ab ipſo relatus inclinar, & apprime favet Auctor civilia negotia ab eo pertractata, & Antiochenſium Hebræorum ſeditionem ab eodem pœnis ſolitis coercitam enarrans.

Τὸν ἀχραντότατον ὑιὸν. Quam non Edeſſenam poſtmodum inventam, ſed Camulianenſem, vel aliam miraculoſe expreſſam, aut ad Protorypum non manu factum a pictore efficiam, ac ideo *ἀχειροποίητον* quoque dictam ſcribit Greſerus Opuſc. de Imag. non manu factis cap. 15. De illa quoque Damaſcenus Studites in Theſauro.

Εἰς τὸν λιμένα τῆς Σοφίας.) Portus CP. capaciſſimi pars eſt ex parte Galatæ *Σοφία*, a Juſtino de uxoris nomine nuncupata. Vide Auctorem Juſtini anno 15.

Κάρτα.) Lego *χάρτα*.

Ἐν τῷ Δικτυῷ τὰ ἁγία Στεφάνου ἐν τῷ πατριάρχῃ.) Sacrum illud oratorium translatis S. Stephani reliquiis condidit Theodoſius. Auctor in ejus vita.

Βασιλικῷ χρήματι.) Morem illum antiquum præceſſor Mauricius renovare ſtuduit. Auctor ejus vitæ anno 1.

Pag. 322. *Ἐκφόδια Ἐπιφανίας.*) Prima hæc ex Impp. filiabus ob Auguſtæ matris mortem Auguſta fuit coronata.

Στεφανοῖ αὐτὴν Σεργίου. Non ab ipſo modo Imperatore, (ut a Juſtino primo facilitarum narrat Auctor) ſed a Patriarcha quoque coronabatur Auguſta.

Pag. 324. *Βλάβας.* Corrigo. *βλάβας.*

Πλοῦτος Ταρκικὸς. Hic primo Turci nomen legitur in auctore, de quibus jam jam pag. 269. *Τοῦτον τὸν ἄνακτα, ὃν καὶ Χαζάρων ἐπιμαζόνων. Turci Orientales ſunt Chazari.*

Θωμάτων.) Thematos nomen hucuſque Auctori innominatum; antiquis, quo nunc capitur ſenſu, ignotum. Significat autem primo legionem alicui Provinciæ vel Genti impoſitam Conſtant. Them. Orient. *στρατὸν ἢ κατ' ἀρχὰς τάγματά τινας, ἃ λεγιῶνα ὑπήρχον ἐπωνυμίαν κατ' ἔθνη. Quondam enim primitus Themata*, (de quibus loquitur) *erant agmina quædam & legiones juxta gentes militiæ adſcriptæ.* Ipſæ vero provinciæ temporis proceſſu *θέματα* ſunt vocatæ; ac ne longius teſtimonia petamus ſcribit hic Auctor. *ἀφ' ἧς Ῥωμαίων θεμάτων διῴκουμεν: Per Romanas Provincias stet factum Heraclius &c.* Plura Rigaltius & Meurſius.

Pag. 325. *Βίγλαι.*) *Excubiæ militares*: *ἐγκοιμήσεις* vocavit Simocatta lib. 2. cap. 9. *explorationes* ſcilicet, & ſecretam latentemque hoſtium diſquiſitionem, Cedrenus in Mauricio *κατασκοπάς*.

Ἡνώκασεν.) *Caſtra applicuit, admovit, poſuit, fixit.* Ita Paulus Diaconus. Verbum a Latina lingua traductum eſt τὸ *ἀγκυρίζω*. *Caſtrametor.*

Pag. 327. *Μαγαρίται.*) Quem moderni Græci *ἀρνησίθρησκοι* vocant, is eſt qui, abnegata fide, fœdo Gentilitatis ritu ſeſe inquinavit & polluit. *μαγαρίζω* namque eſt, *inquino*, *contamino*, *ſordibus impleo*: & metaphorice, *legem violo*, *& turpi deſertione Chriſtianam religionem fœdo*. Theophanes. *ἐκώλυσεν Ὀθμὰν ὅπως ἀπὸ τῆς πόλεως, καὶ μαγαρίζῃ τοὺς Χριστιανοὺς ἐκεῖσε. A civitatibus vinum proſcripſit Umar, & Chriſtianos religionem ſuam deturpare, five deſerere coegit.* Paulus Diaconus uno verbo complexus eſt, *Apoſtatare*. Hinc *μαγαρίτης qui fidem abnegavit*: quam vocem ad eum quoque qui prophano vectigalique cibo ſe polluit Eccleſia Græca extendit.

Pag. 328. *Σκαφῶν γλυπτῶν.*) Naviculæ fluviatiles uno ligno excavato tumultuatio præparatæ, *μονόξυλα* dictæ, *σκαφαὶ γλυπταὶ*, *exſculptæ* olmirum, & ſcalpello, rudiori trunco effformatæ. Auctor de iiſdem ſexcentis in locis ubi de Ruſſis & Patzinacis mentionem agit. Uſum earum, & qua ratione per terram trahi, vel hominum humeris ſoleant tranſportari, enarrat fuſiſſime Conſtantinus de Admin. Imp. c. 8. de Patzinacarum *ἐν μονοξύλοις* navigatione.

Τὸν πόλεμον τοῦ πάπου.) Portum Conſtantinopolitanum. Leunclavius.

Κατὰ τάχος τὸν λεγόμενον τοῦ πολεμικὸν σκύφον.) Exinde, illuc fiebat ſecundum antiquum typum proceſſio, cujus ritum & preces exhibet Euchologium recens editum. Petra illa prægrandis eſt, verſus portam Adrianopolis nomine dictam.

Pag. 329. *Βαλὸν ἐκ ποδῶν.*) *Βαλὸν* ſignificare *vexillum* facile eſt Simocattam legenti agnoſcere:

τὰ σημεῖα τῶν τιμοτάξεων, inquit lib 3. cap. 6. ἅτερ Ρωμαῖοι εἶδεν τῇ πατρίῳ φωνῇ βάνδα ἀττικιστὶ. *Exercitus ſigna, quæ Romani paterna voce Banda vocare ſunt conſueti.* Sic Paulus Diaconus Latine vocat. Addit Rigaltius etiam τάγμα bande troupe indicare. Aſſentiar, ſi modo cohortem vel agmen illud intelligat, quod ſub uno *Bando* ſive vexillo, unde nomen accepit, militat; aut *compagnie*.

Λωρίον.) Nuſquam *lorica* eſt, ſed *baltheus*, ea quo ſcutum vel enſis pendet, *lorum*. Germanus in Myſtagogia.

Τὰ βραχιόνια.) Trito magis verbo legit Theophanes βραχιόλια, quæ ſunt ad brachia, *armillæ*. Ad ſartores, brachiorum indumenta Xilandri.

Τὸ σκαραμάγγιον.) Achmes cap. 132. interpretatur καββάδιον. Eſt autem καββάδιον ſive καββάδιν, tunica exterior, ſtricta quidem & corpori adhærens, at brevior & globis ante pectus juncta, nec ſago militari omnino abſimilis eſt.

P. 330. Ἔνλα μεγάλα ἀλόης.) Ξυλαλόη vulgo, medicis autem Agallochon dicta. Ubi enim Dioſcoridis codex Græcus περὶ ὑγκλύχου, marginis annotatio, τὸ παρ' Ἕλλησιν, ſcribit. Addit Matthiolus optimum e Calecut emporio Luſitanos advehere, quod igni ſuccenſum ſuaviſſimum perflet odorem. *Edit. Pariſ. pag. 41.*

Μάνδυα.) *Fila ſerici* ſive *ſericum tafeſtum*, non pannum ex eo textum ſignificat.

Χαρβάσια νομίσας.) *Carbaſinas camiſias* interpretatur Xilander. Feliciter. Iis tamen lineas ſubtiliores bombycinaſque, ad nitorem, delicias & oſtentationem ab Orientalibus geſtari conſuetas, velim hic intellectas.

Ἀσημον.) Argentum nullo adhuc charactere cuſum, & ſignatum.

Νακτάσιντα.) Νάκος quidem *vellus* refert, at non ideo νακτάσιντα *pellicea veſtis ſtragula* eſt ut conjecit Xilander, ſed *aulæum* vel *tapes* e ſerico vel lana *villoſus*, tapes Perſicus, vel Armeniacus vulgo vocatus, cujus villi vellus quodammodo referunt.

Καρδακίζων.) Καρδακίζειν legit Theophanes, ſcribitque. Καθαίζων ἐν ἅρμασι Κυρίου ἔτρωμα, ἀλλ' ἄξιος μεγάλα παρὰ Πέρσαις ἢ ἅπερ Περσῶν σφετέρων. *Curdarigas non eſt nomen proprium: ſed magna penes Perſas dignitas, Perſarum nimirum Ducis.*

P. 331. Ὀνατηλιάρχου ἢ Ἰακωβιτῶν.) Qui Jacobi Syri cujuſdam Monachi ſequaces, ac Eutychis & Dioſcoridis in pleriſque affectæ. Lege vero annum xx. non χαν. ut annorum ſeries non intertarbetur.

Κύριον τὸν Φάσηλιν.) Toto ſpatio *a Phaſide Lazorum Colchidis urbe & fluvio*, ad Phaſelim Pamphyliæ, aberrat Xilander in notis.

Pag. 332. Φασὶς.) Urbs eſt inter Ægyptum & Arabiam media.

Τζοπαρῆ.) Correctius *leniter tinctam*; *fuſcam* & *fucatam* rectius dixeris, quam *aqua ſubmergendam*.

Τὸν μαθητὴν αὐτοῦ.) Particula, ὡς, bis verbis præpoſita, hiſtoriæ veritas, ac Auctoris ſenſus habetur legitimus. Pyrrhus enim & Maximus Theodori Romani Pontificis non fuere diſcipuli: ſed ſub Theodoro quæ circa Pyrrhum, & Maximum, nec non Maximi diſcipulos acta ſunt, contigere.

Καὶ Μαρτῖνον, ᾧ καὶ ἐξῆς.) Hiſtoriæ inverſus ordo, ut ſummatim plurima proponantur.

Ὁ ἀμιρᾶς Ἀμμᾶς.) Mahometus.

Γαβιδὲν.) Syriæ urbem. De præſlio ad eam commiſſo inferius Heraclii anno 24.

Ἰωαχὼν.) Legit Auctor anno 25. Ἰωαχὼβ, ac Syriæ fluvium eſſe commonſtrat.

Pag. 340. Κολοσσαῖς.) Non Rhodii modo, ſed & Choniatæ Phrygii, qui & Paſſalenſes, ſunt Coloſſenſes: quod annotaſſe debuerat Xilander, ne implugneret.

Pag. 341. Βυκινατορας.) Βυκανον aut βύκανον, *buccina* eſt: corneum & recurvum inſtrumentum vento in bellis inflandum. Differt a *tuba*, quæ minor eſt, & Leonis Conſt. 7. dicitur μικρὸν βύκανον: *Buccina* vero junxta Nicetam in Manuele Commeno σαλπίγκων εἶδος eſt, ac ideo μακρὸν ὑπὸ βυκάνου ſcripſit lib. 6. Hinc σαλπιγκτὴς ſive τῦβα a *Buccina* ſæpius diſtinctam legas, quamvis Leo ciratus etiam hanc cum illa confundat, cum ait ſignum fieri τῇ τύβᾳ, ὃ καὶ κέρας βύκανον.

Pag. 345. Ἀπὸ τῆ βραχιόλι τῆς Χρυσῆς.) Eſt Aurea porta verſus Blachernas in imo ſinu τὸ κέρατος ſinus CP. βραχιόλιον eſt *flexus* ipſius ſinus: Κυκλόβιον ejuſdem ſinus fauces, ſive CP. extrema pars verſus Helleſpontum.

Pag. 344. Παχωνίου.) A promiſſa barba, quam e Sicilia redux Conſtantinopolitanis oſtentavit; cum ex urbe digreſſuro prima lanugo circa genas exoriretur.

Ἐφιλλωσεν.) *Furca ſuſpra dixque damnavit*: mutato ρ in λ pro ἐσφιγμένον: non in ſuburbio ut Xilander, verum ut Strabo lib. 7. ἐνὶ τῶν ὑπὲρ τῆ σωμῆ καλουμένου λιμένος, *in Syces portu*, qui nunc Galatæ.

Pag. 345. Ἀπὸ Ἑβδόμου μέχρι ἢ Κυκλοβίου.) Septem itaque millibus paſſuum, ab Hebdomo qui eſt ſeptimus ab urbe lapis, ad Cyelobium portus CP. locum, extendebatur navium Saracenicarum ordo.

Τῆ Σιλλαίου.) Secundæ Pamphyliæ urbis.

Pag. 347. Πάλματα.) *Salebræ, ſcopulorum aſperitas.*

Μαρδαϊτῶν.) Mardaitæ ſunt a lege Saracenica apoſtatæ, ipſis Saracenis infenſiſſimi: nominis cum Hebræorum Maranis communis eſt radix. Leunclavius.

Pag. 348. Χάλκινον τεῖχος.) Mardaitarum agmen, quo, velut æneo muro objecto, Saracenorum irruptiones reprimebantur.

Ὀψίκιον.) Quandoque *obſequium*, frequentius *provinciam*, & *agmen* militum refert vox ὄψικιον. *Legionem* ſignificat, ubi, tum apud Auctorem, tum Theophanem τὸν τῆ Ὀψικίου, Κόμητα Ὀψικίου, & ſimilia leges: provinciam Aſiæ, Bithyniam nimirum deſignat in Leone Philoſopho, ὑγατέρα Τὸν κόμητα ἢ Ὀψικίου, *partium ex Officio duxit*: in Romano Lecapeno. στρατηγὸν τῆ Ὀψικίου, *præfectum Officium*: in Zoe. ὁ τῶν ἢ Ὀψικίου κτήμασιν αὐτῆ, *in Officialis ejus agris*.

Τὸν πλοιάρχους.) Svidas. πλοιάρχους· οὕτω πλοιάρχους τοὺς ἐγχωρίους ἢ ἀβδέλλους τῆ πατρίῳ ἢ Ρωμαίων φωνῆ. *Claſiarios* (Claſſas vocant Francorum Annales) *patria Romanorum voce tranſtuarios in montibus præſidia vocantur*. Loci quoque Præfectura, πλοιαρία, eſt. Conſtantinus de Adm. Imp. ᾧ ἐγένετο πλοιαρία, *tranſtus Præfectura inſtituta eſt*, Præfectus ipſe πλοιαριάρχης.

Ἐν Σαβαστείᾳ.) Ponti Cappadocii urbe, de qua Ptolomæus lib. 5. cap. 6.

Ἐπὶ φλαμούλιν.) In ipſo conto unde *Flamula*, prælianctum *ſignum*, ſive *vexillum* dependebat. De *Flamula* plurima Rigaltius.

Ἐξαρχεύων.) Qui infra in Baſilio & Conſtantino Romani FF. dicetur Ἐπάρχων: qui præeſt operis, & eas urget.

Δι' ἀβλαῶν.) *Scutiis*, quales ſunt equorum *habenæ*. Meurſius de illis docte verbo Ἄβλιον, vel Ἀβλεῶν.

Pag. 349. Γενικὸν Λογοθέτην.) De Generali Logotheta erudite ſatis ſcripſit Xilander Annot. prima; reliqua explanabuntur inferius.

Παλατίου δὲ τοῦ σκαληνοῦ.) Ea Regiæ CP. deſcriptione, penetrata obvii primum muri porta, ampliſſimum atrium fidelliſſimo farellitio munitum popularibus turbis pervium & conceſſum, occurriſſe liquet. Ibi Venetæ partes, cui propenſius affecti erant Impp. ob rebelliones a Prafina ceu potentiore ſæpius eaciatas, Juſtinianus hic ſedes lapideas, quibus ſe ſe redeuntem vel egreſſurum fauſtis acclamationibus exceptura conſiſteret, extruere molichatur. Vicini nihilominus templi religione deterritus, ne ſe populi querelis objiceret, Patriarchæ Callinici vota cœptis auxiliari expetiit. Ille non dejiciendis ſed dedicandis templis cum preces ab Eccleſia ſtatutas primo reſpondiſſet, mox Imperatoris auctoritate victus, vim factam, & aſſenſum violenter extortum, novo Dei præconio adinvento manifeſtavit apertius. Βάθρα porro ἢ Βωτῶν *lapideæ ſedes* erant *Venetæ*

factioni parandæ, & ut loquitur Paulus Diaconus, *baſes populi conſtruendæ*, *ut illic Imperatorem ſuſcipe-rent*. Nam & ibidem, vel jacta conſtituiſſe Præſinos, colligo ex Leone Grammatico in Theophilo ſcribente, τὰς ἀναδόσεις ἔνθα οἱ δημόται ἐκάθηντο, *ſuggeſſa in quibus populi partibus ſua eſſe conſidere*. Alia nihilo ſecius locum a Præſinis Venetos delegiſſe Simocatta ubi de coronatione Leontiæ Phocæ Tyranni uxoris ſcribit: γίνεται δὲ καὶ τοῦτο τῶν ἡμερῶν τινὸς ἐκκλησιάζειν τοὺς τότε λαοὺς ἐν τῷ Βυζαντίῳ· ἐν γὰρ ἀστεῖόν τινα τῆς Ἡρακλείας τοῖς ἐνθάδε κρατοῦσιν ἐπὶ τούτῳ διὰ τοῦτο ἐπενήνεκται· ἔθος γὰρ αὐτοῖς ἀνθεῖναι τοῦτο τοῖσδε τοῖς ἐγκωμίοις ἑξῆς. *Eo die faſtum eſt de loco ſtationis litigarunt. Nam cum Præſini in Ampelio* (*quod eſt Regiæ veſtibulum*) *ſtationem habere, ibique Auguſtam ſolitis plauſibus excipere vellent, repugnabat Venetorum pars, cui ipſius infaſtum & peregrinum videbatur*. Hæc ille lib. 8. cap. 12.

Edit. Pariſ. pag. 90.

Ἐπὶ τὸ τοῦτο ἐπὶ τὸ Σαξωνίζειν.) At qui celebrabatur iſtud Σαξωνίζειν, ut perficiendo locus Eccleſiæ foret neceſſarius? Vocabulum obſcurum & difficile paucis enodat Leo Grammaticus in Theophilo. Φιάλῃ (forſan φιάλῃ) ἐν ᾧ χύνεται τὸ Σαξωνίζειν λεγόμενον, ἢ ἐννοεῖ ὑδροχόον ἢ μᾶλλον ὑδρηγεῖον καὶ χεῖρας ἀναγομένου: *Phiala, ad quam ſit Saxonizein dictum vulgo vocatum: equis utrimque partis aureis ephippiorum ſtragulis inſtratis toto ejus ſpatio deducti*. Partes itaque in Circo decertaturæ, vel præcedentem Imperatorem (fuſtu totier in Hiſtoricis decantata πομπὴν ſive πομπὰν, hoc eſt eum ſolemni pompa, proceſſu) comitaturæ in Saxonodromo ſimo tectos aureis ſtragulis equos oſtentabant, & eo digreſſæ capeſſebant viam. Locus ſortan ita dictus, quod eſſet: ἀντὶ τοῦ δρόμου ἢ ἱππικοῦ. *partium populi Imperatorarum introductio*.

Καὶ ἡ φιάλη κτίσμα.) Machina, qua e ſtatuis marmoreis, metallicis ſiſtulis, vel aperiis rubis profundebatur, ſpargitur, in altum ſurgebatur, ac tum oculorum cupidine ſatiata, ad concurrentis populi ſublevandam ſitim & extinguendos ardores ſervatur, & ultro liberaliter aqua exhibetur. φιάλη eſt quaſi *Phiala*, limphis exhibendis vas idoneum. Hujuſmodi Phialis ædes publicæ, templa, nec non palatia ſemper abundare e quaſi verunt: de quibus Eccleſiaſtica, & doctiſſimus Allatius.

Εἰς τὸ Πατρὸς ἐκκλησίαν.) Ad deſtructam compenſandam. Πατρὸς ſæpius in hoc opere nuncupatur.

Κόμητος τῆς Ἀνατολῆς.) Comes Orientis eſt, de quo Notitia Imperii.

Στρατηγὸς τῆς Ἑλλάδος.) Proconſul Achajæ eſt, ſive Græciæ, Illyrici Præfecto quondam ſubjectus. Notitia Imperii, & in eam Paocirolius cap. 103.

Ἀσπάριον.) *Baptiſterium* magnæ Eccleſiæ, alias λουτήριον, κολυμβήθρα, βαπτιστήριον dictum.

Βυσσὸν) *Mantem*, locum Conſtantinopoli ita vocatum: Vulgum ſcribit Paulus Diaconus, Xilander *Bovem*, ſed ignare: quamvis βοῦσσον in neutro modernis *earnem bubulam* ſonet.

Pag. 350. Δαζικῆς.) Colchidis regionis.

Κατελογεῖτο τακτικοποιεῖσθαι.) *Taxationem* Jureconſulti interpretantur: ſed alia eſt hic vocis interpretatio, inquit Meurſius. Certe, ſubdit ille, Xilander non ſatis bene *legatum*: debuerat potius *præſidium* ponere: (tuendo nimirum ipſi Joanni conceſſum τακτικοποιεῖσθαι) Sic apud Conſt. de Adminiſt. Imp. κατελογεῖτο τῷ Αἰθιοπίᾳ, ἐνεστρατήγει δὲ Ἀουδὸς τῇ Ἀφρικῇ, καὶ ταύτην ταμιεύων, ἢ ἐν ᾗ αὐτὸς ἐμοιτὸ κατῳκίσατο ἐν ταύτῃ κατέστησε. *Regnante Abimelech in Æthiopiam Arabes irruperunt, & obtinuerunt: & e præſidia exercitu conſtituerat in ea præſidium*.

Φυσικωτέρα ἐπιτάξεως.) Interpretor. *Juxta militiæ leges exercitum ordineſque omnes admovet*.

Ἀριγγέμων τῆς Καλλιπολιτῶν.) Erant in exercitu Romanorum navales turmæ ſicut & terreſtres, proprio Provinciarum nomine dictæ. Nominatiſſimæ ſunt Cibyrrhæotarum a Cibyrrha ſive Cibyra Cariæ urbe magna Straboni l. 13. vocata, cui Præfectus ἀριγγέμων dictus imperabat. Ἀριγγεμὼν autem totius claſſis erat pars terria, vel quarta: Ἀριγγεμὼν, hujuſmodi militum globi ductor. Hinc ſicut Ἀριγγεμὼν, ſcribit Mauricius l. 1. Strategicorum μέρος ἀπὸ τῶν τοιούτων μερῶν συγκαίνουσι δήμοται. *Pars eſt, & actes ex tribus partibus conflata*: Drungarios totidem fuiſſe ſequitur Leo in Naumachicis καὶ ἔδωκε ἑκάστῳ τριήρει τριάρχην ἕνα καὶ δρουγγάριον ἕνα καὶ δύο κόμητας: *Aliorum claſſi Thematum duces Drungarii ſuperioribus temporibus nuncupati ſunt*. Theophanes τοῦτον δὲ Κιβυρραιῶται memorat in Coponymo.

Ἐν Σωζοῖ) In loco *Galata* nunc dicto, de quo Stephanus. ἔχει, inquit, *eſt civitas e regione urbis Romæ*. Idem habet Socrates lib. 6. cap. 30.

Μουτζούκιον.) Hic Drungario opponitur, qui ſolus aciei imperat.

Pag. 351. Τὸν ἀπὸ Χαζάρων Χαγάνον.) Chazari, populi ſunt juxta Danubium & Parzinacas, quorum princeps, *Chaganus*, & *Pecb* appellatur. Conſtantinus de adminiſt. Imper. cap. 42. ὁ γὰρ Χαζάρων ἐπίσκοπος Πὶχ Χαζάρων. &c.

Τὸ τοῦτο τοῦ τοῦ Δανουβίου, ἀφ' οὗ Δάνουβις.) *Oſtia* flaminum iſtorum ſunt τοῦτο non *freta*.

Ἀπολλωνίδα.) Urbem in Parnaſſo juxta Delphos Stephanus.

Pag. 352. Ἄχρι ἀπολήγουσι τὸ τρόπαιον βαίου.) Finis & dimiſſio cujuſcumque operis, & maxime celebriorum ἀπόλυσις eſt: *βαῖον* autem hic *laurea* eſt, victori certaminis data. *Ad completum* igitur *primum uſque certamen*, Leontii & Apſimari colla pedibus calcabat Juſtinianus. Indignum porro, qui purpuram tulerant, tulerunt deinde ſupplicium in Circo, in quo non adeo dilata ignominia, eodem edicta ſpectaculis, multatos quondam ſervos legimus apud Livium lib. 2. *Servum quidam paterfamilias nondum commiſſo ſpectaculo, ſub furca cæſum medio egerat Circo*: apud Ciceronem de divin. 1. *Servos per Circum cum virgis cædendos*: apud Lactantium lib. 1. c. 7. *Autronius Maximus diverberatum ſervum ſub furca medio Circo ad ſupplicium egerat*. Ad *βαῖον* redeo. Leuicon anonymum Bibl. Reg. vocabulum τρόπαιον exponit τὸ μέρος τοῦτο διδόμενον *quod honoris causa datur βραβεῖον*. Sane τρόπαιον βαίου non longe ab eo diſtat.

Ξυλίνων σκόλων.) *Vetera* vel *palos* aptius quam *ſubſtilicas* interpretabere. Heſychius quaſi Scholiaſtes. σκόλοψ δὲ ἕκαστος, ταῖς γὰρ πολαῖς πασσάλους τινὰς ἀπεκτείνουσι σκόλοπας ἔξωθεν ἵνα μὴ χώνωσι τὸ ὕδωρ ἐπὶ τὰ ἐστῶτα ἐχθὶς ἐπὶ ὀβελίσκοις *Suffixorum in palo quaſi affationem. Nam antiquitus maleficos ſudi infigebant, acuto ligno penetrantes ſpinam & dorſum, ſecuti aſſes in verubus figere*.

Pag. 353. Δικαιστῶν.) Bithyniæ urbem: de qua iterum Auctor in Monomacho pag. 643.

Παρωρύγιν.) Παρωρύγιον ſcripſit Auctor pag. 119. *poſticum* videlicet, ſive *minorem* ad majoris alterius latus, *portam*. Sic παρεκκλήσιον eſt *minor Eccleſia* ſive *Capella* ad majorem ſita: παρεκκλήσιον *minus Monaſterium* juxta majus, & ab eo dependens.

Pag. 354. Διὰ τοῦ Φιάλης.) Locum, non hominem hic interpretare, ipſa dictionis conſtructio poſtulat: Eſt autem ad latus urbis Regiæ oppidum inter ipſam, & Pontı Euxini fauces mediam.

Εἰς τὸ ἀμφιπόριον τῆς Πραίτου.) *Oratorium Præſinorum* ſcribit Paulus Diaconus. Aptius ἀμφιπόριον Theophanes. Locum videlicet in Circo, quo veſtibus & armis Præſini decertaturi ſe adornabant; ἀμφιπόριον a ſamendis ibidem armis vocat Cedrenus.

Πρωτοσπαθαρίου.) Paulus Diaconus interpretatur. *Primum a ſecretis*. Codinus in Orig. Conſtantinopolitanæ Ἀπαιτοῦντες ſolitum refert, Idem rurſum et Juris dicendi poteſtatem ſupremam aſſignat de Off. cap. 3. τὸ τοῦ Πρωτοσπαθαρίου (ſic enim ſcribit) ὑπερέχουσα δίκαι καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἐκφώνησις. πρῶτος γὰρ τῆς Σακρίτου λέγεται (alia lectio apud Meurſium habet τῆς κριτῶν) ὅτι δὲ ὁ ὑπερτιμώμενος μετ' αὐτοῦ βασιλικῆ ὁμοιῶς καὶ ὅτιμο ἐστιν ἐστιν ἔστω. *Primi a Secretis munus ex ipſo vocabulo intelligi. Eſt enim primus in Secretis, id eſt judicum conſeſſu. Interdumque deceto Imperatorit, etiam alii honoratiores ipſo, cum ea judicant*.

Κατετόμου.) *Tabella* e qua Pontificis inſtitu-

cio a Conſecrante legitur Euchologium.

Η διὰ χάρι &c.) Verba quæ inſtituendo, eadem in aliam eidem transferendo Pontifici apud Græcos deſerviunt. Ibidem.

Λέων δὲ ὁ λογιώτ. ἢ εἰρηνικὸν τρατηγός.) Nuper τακτικῶν ii τὰ παλαιὰ dictus, primo σκαδάριος ὁ σωματοφύλαξ itur.

Pag. 356. Ἀπὸ τῶν Ιερείας μέχρι τῶν πύλων.) A Propontidos ſupra urbem faucibus Ιερὸν, Straboni lib. 7. & ἱερὰ εἰρὰ dictis, ſex milliarium ſpatio ad ipſam uſque Urbem.

Πρωτοσπαθάριος.) Codinus de Off. Curiæ Conſt. cap. 5. τὸ παλαιὸν ἐφόρει τὴν σπαθάριον τιαραυχένα. *olim primus inter Spatharios ſatellites, ſtatimarios* enim Imperatori accingebat.

Edit. Paris. pag. 41.

Ὀνομαζόμ.) *Aſini genum habentis.* Ita vulgaris ſert dictio.

Pag. 356. Ἐν τῷ ἀντωρύσῳ.) Non *montem aut promontorium*, ſed *flexuoſos & retortos ſinus* hæc indicat.

Pag. 357. Ἐν τῷ τρικλίνῳ τοῦ Αὐγουστέου.) Triclinium hoc, ubi Mauricii & Conſtantinæ nuptias refert celebratas, depingit Simocarta cap. 10. lib. 1. μεγάλαι δαλαμοὶ τῶν ἀφῶν τῇ μεγίστῃ τῇ βασιλικῇ αὐλῇ (Αὐγουστέου δ' ἄρα ὄνομα τετοπαίζητο.) *magnum thalamum juxta regiæ amplitſimam aulam (cui Auguſtali nomen eſt.)* Αὐγουσταῖον vocat Enchologium in coronatione Imperatricis.

Εἰς τὸν μέγαν δωδεκάπυλον.) Reſpectu minoris, de utroque Euchologium.

Ἐν τῷ Τριβουναλίῳ.) Interpres, *pro tribunali*. Erat vocis ad Latinam alluſione male ductus. *Tribunalium* enim Palatium erat auguſtiſſimum. Favet, & Cedrenum explicat Himerius. ἐν τῷ παλατίῳ τῷ Τριβουνάλῳ Εὐδοξίας γυναικὸς Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου. *In palatio Tribunalio Eudoxiæ uxoris Theodoſii, alterius Theodoſii nepotis.* Dicebatur idem novemdecim Accubitorum de quo pag. 242.

Pag. 358. Πρώτωρ.) *Domus regiæ majorem* apud Gregorium Turonenſem, apud Paulum Æmilium *Magiſtrum militum* dictum reperies: cui parem non officio, ſed nomine, Græci habuerunt ῥήκτωρα, Rectorem domus vocat Lampridius cap. ultimo Hiſtor.

Pag. 359 Στρώτωρ.) Ἱππάριος. *Qui equorum curam gerit*; Equiſo.

Pag. 360. Συγκελλον.) Xilandri de Syncello ſcripta ſuarum Annotationum prima, præſenti loco congruunt. Præſb. reris enim quibuſdam in contubernii, vitæ, familiaritatiſque conſortium a Patriarcha receptis, nonnumquam, eo vita fructo, Patriarchæ dignitas deferebatur: ac proceſſu temporis, non officio, quod fingit Xilander, ſed *Syncelli* (*concellanei*ve honore & nomine, Patriarchæ ſucceſſor deſignatus, ornabatur. Legendus hic Auctor in Michaele Theophili F. ubi de Janne: attendenda quoque Theophanis verba. ὃ Λέων ἔχων ἐν τάγῃ συμπαίχτην καὶ συμπαίστην Ἀνακλητὸν μαθητὴν τῆς Συγκέλου αὐτοῦ, συστάξαντα αὐτῷ, ὡς τὰς ἀναβάσεις ἐμοὶ γράψει, ἃ τὰ δρόμου μέχρι, τῆς ἁβδόμης χρυσᾶς. *Habebat Leo commilitonem & conſimilem Anaſtaſium (Juniis) diſcipulum & Syncellum, eumque ut impletatis aſſeclam, Throni mi rectum ac ſucceſſorem promiſerat renunciandum.* Unde & Stephanus Baſilii F. cum Photio educatus, & Syncelli dignitate promotus, nullo diſcrimine in ejus locum eſt ſubrogatus. Auctor inſra io Leone ſtatim ſub initio; nec non inferius, ubi Euthymium Nicholai quoque Syncellum in Patriarcham poſtmodum provectum narrat. Ac denique diſertis idemmet verbis hoc aliquando poſitum in more, ut Syncellus eſſet, qui deinde Patriarcha, explicat in Conſtantino Monomacho pag. 606.

Τὸ ἱππικὸν.) Circi ſtadium, quo bigæ quadrigæve excurrunt. *Dappim* reddidit Paulus Diaconus: ſed mendoſe.

Θεμισκυρ.) Ad Leonis ferocis Imperatoris nomen, non ad Pauli verba, ut ſcripturit Xilander, Auctor alludit.

Διάφορα ἀλλήλ. Ab Auctoris ſententia recedunt nonnulli, qui Gregorium magnum nominis hujus primum Διαλόγων, ob ſcriptos ab eo Dialogos, vocitatum ſcribunt.

Ὁ ἱππολοίτης Λάτρωβα.) Paulus Diaconus. *Et pro Manſer, quod ſpiſs avitum nomen eſt, quodque Redemptus interpretatur, ſenſa Judaica, novumque Eccleſiæ magiſtrum, Manſerem* (Spurium expone) *mutato nomine vocitabat.* Chryſorroas ſacris viris dicitur, de nomine fluvii Damaſcum patriam præterfluentis.

Μελῳδῶν.) *Hymnorum Eccleſiaſticorum auctor.* apud Græcos.

Τῶν γραπτῶν.) *Graptenſem ſeu Epiſcopum dubius ſed res non magna*, Xilander ſcribit. Nil magnum equidem & momento dignum, Xilandro erraſſe; & titulo *Inſcriptorum* vice, ob Jambos utriuſque fratris ab impio Theophilo frontibus inſcriptos, Theodorum *Graptum Epiſcopum* pro ingenii captu inſtituiſſe. De dira illa inſcriptione Auctor in Theophilo.

Pag. 361. Ιμαντῶν.) Τὶ λαρὸν ſauces Propontidos a quibus Hieracitæ.

Ξερολόφῳ.) Columna eſt qualis Trajana vel Antoniniana Romæ ex uno ſolo lapide, ac ideo incolis μονόπετρα vocata, e cujus radicibus gradus cochlearis per medium ad ejus ſummam aſcendit Ξερολόφου, quaſi *malesuadus* vocatur. Pluribus de illa Suidas, & Codinus in Orig. CP.

Διηλάτου.) Διηλάτου non eſt *vires alloqui*, verum *edictum promulgare, voce præconis jubere.*

Εἰς τὸν κεντηνάριον.) *Tributum* capitatim edicto poſito *pendendum.*

Pag. 363. Ἐνδίδει παρατοῦτα.) Pancirollus de curſu publico. *Conceſſa evectione anus aut alter equus permitti conſuebatur: Cum vero tertius veredus indulgebatur parhippus aut paraveredus dicebatur.* Eſt itaque parhippus curſus publici equus.

Pag. 364. Θεουπόλεως.) Cur Antiochia Θεούπολις ſcripſit Auctor anno Juſtiniani 5.

Ἐκ Χρυσοπόλεως.) Chryſopolis urbs Aſiæ trans Propontidem e regione Conſtantinopoleos, *ſcutarei* nunc Turcis dicta, perperam a quibuſdam cum Chalcedone confunditur.

Pag. 365. Γερμανικίας.) Syriæ urbem. Ptolem.

Δολιχίᾳ.) Alteri Syriæ urbs eſt, Doliche Ptolemæo dicta.

Ἐπίλοις.) *Peplis & velis ſacris.* Simeon Theſſalonicenſis de templo Ἱερὸν ἔστιλον τοῖς ἁγίοις τραπέζαις vocat altaris indumentum, id eſt *mappam.*

Pag. 366. Ἀπομαμίσας.) Latinis quoque vox hæc familiaris pro Legato placita, reſponſave hinc inde ferente.

Τῶν μακρῶν ταχέων.) Notl ſunt illi muri ex dictis, Notis pag. 305. C.

Pag. 367. Τῶν Γαλατῶν.) *Galata* urbs nominatiſſima ex adverſo portus CP. ex cujus parte erant Palatia Sophiana, & ab iis, geln mari compacto, ſicut ex oppoſita Aſiæ Chryſopoli trajectus facilis erat, utique ad D. Mamantis m CP. inſimum cornu ſitum.

Σκάλας.) *Climacem* quidem & gradus quoſcumque σκάλα nonnunquam ſignificat: hic autem a ſcalæ ſenſu deturbanda eſt dictio, & navali, ſeu ei portus loco, ad quem e navibus merces efferuntur, & deſcendunt nautæ, affigenda. Οροις proprie vocat Moſchopulus, τὰ μέρη τοῦ λιμένος, οἷς ἐπιλαμβάνονται τῶν πλοίων, ἢ οἱ ναῦται σκάλαν λέγουσι. *Portus tam partem, ad quam ſubductæ naves alligantur, quam communi algas ſcalam vocat.* De ſcalis maritimis CP. pluribus Pancirollus opuſc. de 14. urbis ejuſdem regionibus.

Pag. 368. Στεφανίτου ἀπὸ μοναχοῦ ἐπὶ γάμου γενέσθαι.) Hoc eſt, *nuncio Monachali vita remiſſo, uxorem ducere ſuaſit.* Abhorruerunt Theophanes, Paulus Diaconus, Auctor, & alii a rem fœdo ſcelere palam evulgando, nec niſi metaphora, conjugiiſque honeſtioribus inſignibus velatam, edicere decreverunt. Nam cum fine Coronis ſponſalia Græci non celebrent, idem eſt apud eos *Coronari*, & *nuptias contrahere*: Nuptiæ ſiquidem ipſæ στέφανοι vocantur; earumque & Coronationis ſponſorum ritum perſpicuum videre eſt in recenti Euchologio. Coronatus ergo pro Monacho cum proceſſit Patriarcha ſponſalitorum

saliorum jugo ſe ſubdere commonſtravit, jejunio-
rumque rigor ſimul IIII relaxatus eſt, nec ulla
fuit amplius voluptas a qua ſibi duceret abſtinen-
dum. Confirmat expoſitionem allatam rectrum Im-
peratoris, de quo memorat Auctor, faciunt. Nam
& Monachorum habitum ſine ſtudium ignominioſe tra-
duxit &, publice contumeliæ in Circo expoſuit, jubens
unumquemque eorum manu ducentem mulierculam in
medium prodire. Lachonodraco impietatis annulus
ad ejus natum in provincia ſibi denandata edixit, ut
inſerius jacet. *Qui mihi, & Imperatori tuli obſequi,*
is ornatum ſæcularem induat, bacque ipſa hora uxo-
rem ducat.

Edit. Paris. pag. 44.

Κωλῶν τῶν κακκαβάλλων. Exauctorationis Cyrillinus per CP. Patriarchæ cauſa, crimen e muleis ſuit unum, quod verſito carnium eſu Patriarchium *ἐμιαίνομεν inquinaverat*.

Χελάνδια. Navigium minus inter ſcaphas & lin-
tres a Paulo Diacono numeratum. *Omnes naves*, air in Juſtiniano, *dromones, videlicet triremes, ſcaphas, chimeratas & liburnes, uſque ad chelandia colligit*.

Βασιλικῶν. Regiorum, vocabulum indigitare nullus negaverit. Ea eſt Galatia & Gallogræcia, juxta Svidam. Βασιλικὸν οἱ Ἑλληνιζάντες, ᾗ ὃ ἐσῆ Βα-
σιλικὸν χρῶμα, ἢ Γαλατικόν. *Bucellarii ſunt Græco-*
galatæ, Bucellariorumque regio eſt Gallogræcia. Plura
de Bucellariis erudite tractat Rigaltius, ſed quæ ſen-
ſum allatum dictioni tribuendum non evertant.

Pag. 369. Τὸ πνευματικὸν κοιλόκοπον δίκαιον. Nullum
officium, nullam dignitatem, ratione non premiſſa,
ſuſcipiunt Græci: creandoCæſari idonea, de qua hic
fermo, habetur in Euchologio recens cuſo, ver-
ſus finem.

Ἐνέβρυε κατὰ γνάθων. Mutile Interpres *Coronata* quam nuptiarum conrahendarum cauſa Coronatam ſcribere debuiſſet. Iteraro ſiquidem Coronis Im-
peratrices ornabantur: ſemel ut thori, ſecundo ut
Imperii conſortes. Secundum, ratione non premiſſa,
dicit plerique locis; primas hic recenſet, eaſdemque
ſuſtiſſime deſcribit Simocatta lib. 1. cap. 10. Videatur
Nota ante hanc ſexta.

Ἐν τῷ ἁγίῳ Στεφάνῳ. In Palatii Oratorio.

Τῶν γυναικῶν αὐτοῦ ἐβρύτων. Adverſa fortuna mu-
lieres capillos, virl barbam, etiam hodie ſibi detra-
hunt Orientales.

Κατὰ τῆς ἐκλύσεως ἐνέγκωσιν δεῖ. *Bubones ingviti cru-*
marum & exoriuntur in ejus inguinibus. Ita proprie
reddendus Auctor, juxta Theophanis ſcripta.

Pag. 380. Σαζε. Correctius reddo *Vale*: quam
Incolumis eſto.

Ἐν τοῖς χαλκοπρατείοις. Ubi ærea quoque ſupellex
vænum exponebarur.

Νωβελλισσίμων. Nobiliſſimorum titulo exornaban-
tur, qui Cæſarem natu majorem ſilium ſequebantur.
Dempſterus in antiquitatibus Romanis. Vide No-
tam pag. 386.

Μοναχοὺς ἀμφιβλήστρου μεθοκλίνας. Ab antiquo,
Monachos in Pontifices evehunt Græci, alios rariſ-
ſime.

Θ ωνεῖσθαι. Primus inter Palatinos Sacerdotes erat
Papias, & cuſtos Palatii, cui tum ex religione, tum
ex auctoritate cauſæ ſuerat Imperatrici ſacras ima-
gines ſubminiſtrare. De Papia commodius alibi.

Καὶ τοῦτο ἄκρα τῆς σφυκτικοφόρου. Primicerios iſtos
Eccleſiaſticos autumo, non Palatinos, quos religio-
nis fideique ſenſus non ita proxime rangebat. De
his Imperii Notitia de illis Codinus cap. 2. & Eucho-
logium de Offic. Eccleſiæ CP. Lexicon anonymum
Bibl. Regiæ σφυκτικόφορος uno vero exponit φυντοπέ-
ζων, *ordinis cujuſlibet primum*. Hi quos Eccle ſia-
ſticos autumo, primi Cantorum in choro recenſe-
buntur.

Pag. 373. Ἐνιαυσίους. Ut multos annos el appre-
carentur tum in popularibus, tum in Eccleſiaſticis
conventibus, ac nomen ejus ubique cum ſilii Impe-
ratoris nomine celebraretur.

Καὶ τὸν χάρτλα. Errat, ubi frequenter allodit In-
terpres, & χάρτλα purat eſſe *robortem*. Corrigit erro-
rem Codinus de Offic. Cur. Conſt. ſcribens οἱ τὸ σκουτάτον σκέλος, ὅτου χάρτα ὀνομάζονται. *Cedren.*

Tentorium itaque non *ſedes* Imperatoris eſt χάρτα. Ἐν τῷ πορφύρᾳ ἐν ᾗ γεννᾶτο. Unde Porphyrogenitus. Luitprandus lib. 1. cap. 2. *Porphyrogenitum autem non in purpura, ſed in domo, quæ Porphyra dicitur natum appello. Conſtantinus enim domum ſtam ædificari juſſit, cui Porphyræ nomen impoſuit, veluti quæ ſuccedaturum nobilitatis ſuæ ſobolem ipſic in lucem prodire, quatenus qui ſua ex Femmate naſcerentur, luculenta hac appellatione Porphyrogenitis appellarentur*. Hæc ille rerum Græcarum in ſua legatione teſtis oculatus.

Pag. 374. Πρίσον. Aſiæ civitate non longe a Ni-
comedia.

Τὸν δὲ Ἀβύδου, ἃ ἐστὶ λιμὴν πλησίον. Fauces Pro-
pontidos ſunt, infra, verſus Ægæum mare Seſtos &
Abydos: ſupra, verſus Pontum Euxinum τὸ Ἱερόν, ex
Thracie parte. His in faucibus, ne Conſtantinopoli
defraudetur, pendetur vectigal, quod ab Eirene mi-
nuntm Auctor memorat.

Pag. 375. Ἐν τῇ Περιγείῳ. Propontidos inſula
infra Conſtantinopolim in Aſiaceno ſinu.

Pag. 376. Οἶκον λέγεται Σίγλαι. *Arcus ædificii*, ſe-
micirculum, & antiquum σίγλαι Cuefers, & Jundis
inter ſe marmoribus conſtruitur. *Sub eredis marmori-*
bus conſtructus murus, inconditum eſt *Xilandri* ædi-
ficium.

Τὸ κάρτλα κάγκελ. Qui *comes Cortinteriorum*, a
Codino dicitur ὑπερτείος ἢ οἱ κορτλάριοι οἱ τὸ τῆς βα-
σιλίσσης σκέλος, *Miniſtrant Cortinarii Imperatoris ten-*
torio. Et rerum: *nisi ἐξ κορτιναρίων ἢ κορτλαρίων τὸν ἐν τοῖς*
κάγκελ, ἢ τοῦτον καλούσιν. Sunt & Cortinarii præfectum,
qui Comes vocatur, habentes. De Corte ſive tentorio
Nota ante hanc quarta. Fœderatorum Comitis onus
ſuperius expoſitum eſt.

Κατεβάλλω. Ulciſce urbe. Anton.

Πρίσ'ῳ. Juxta urbem, Propontidos inſula.

Ἀνάντου ὄντως. *Fatuum & inertem*, qui ne quid-
quam agere aut molliri poteſt.

Pag. 377. Κάζαρα. *Piraticum navale*.

Κιβωτάριον. Videatur Auctor pag. 361. anno
Leonis Iſauri 16.

Στρατιώτην Κωνσταντίου τῷ Θεοδότου. Proprie.
Quod ſi, adverſantis legum ſanctarum jure, nuptialibus
coronis impoſitis, Conſtantinum & Theodotam conjugio
copulaſſet. Non is ipſe vero Nicephorus nuptiis inter-
fuit, aut benedixit, ſed Joſephus, *Oeconomus* ab au-
ctore vocatus, a Theophane *Monaſterii Conſtantiæ*
Monachus & Abbas, qui juſſu Taraſii vi a Conſtantino
compulſi, nuptialis benedictionis ritum eſt exequu-
tus. Quem quia Nicephorus Taraſii ſucceſſor & fau-
tor prorogeret, ac Eccleſiaſticæ communionis ſocium
faceret, Plato & Studitæ Monachi nefandæ illius co-
pulæ perpetui adverſarii, velut Eccleſiaſtici juris vio-
latorem habebant, nec ullum deinceps ſacramenti
conſortium cum eo vel cum Nicephoro retinere de-
creverunt. His attentis, cunctæ Xilandri dilucuntur
dubia, quidque in eo coojugio Joſephus præſtiterit
liquet. Modus porro loquendi de nuptiis ſub corona-
rionis voce iterum obſervandus; ac cum Notis pag.
368. & 369. confrendus.

Pag. 378. Στάσεως. Lego *ὑποσίους Poſſeſſiones*,
bona ſtabilia.

Ἐπ' οἴκου βασιλικὰ κειμήλια. Non *Æſcurium*, vel
Fiſcum quomodolibet, ſed *patrimonium* principis *pecu-*
lium ac dominium interpretor. Hujus præfectus Κα-
ράστων, quem Harmenopolus Ἀνοβάτῳ vocat, de
quo Agathias lib. 5. Ἀνατόλιος μέσος φυλάκων ἔφοδος,
ἀνὴρ τῷ τε ἢ ὑκόνων αὖξη τετιμημένος, ᾗ πρὸς τοῦτο
ἀρετὴν ἐπίδοξος ἢ ἐπιμελὴς, τὰ βασιλικὰ οἴκων τε καὶ
κτημάτων αἰγκεφάλαιος. Καράστωρα δὲ τοῦτον καλοῦσι
Ῥωμαῖοι. Contigit perire ſolum Anatolium, *virum Con-*
ſulari dignitate ornatum, quique ob eorum diligen-
tiamque a ſe adhibitam, regiarum domorum & poſſeſ-
ſionum præfectarum ſuerat adeptus: Hoc Romani vocant
Curatores. Ac ne ab auctore diſcedamus: Ipſe pin-
gulores agros & uberiores Monaſteriorum poſſeſ-
ſiones τὰ κρείττονα τῶν κτημάτων in regiam ſuam Cura-
torem & dominium Nicephorum retuliſſe, dilucide
narrat. Memorat quoque Theophanes in Juſtiniano
Καράστωρα τῆς βασιλικῆς κλίνης. Er in Mauricio Ἀρχισθλάτα
Καράστωρα τῆς βασιλικῆς κλίνης.

pag. 45.

Pag. 379. Δωδεκανήσου.) Rurſus hic ſimul cum Xilandri verſione, *duodecim inſularum* ſcita *civitas*, ſi δωδεκάνησον *duodecim Cyclades inſulas* quarum una erat præfectura & diſpoſitio) interpreteris, quas Strabo quoque duodenario numero enumeraſſe dicitur, quibus & aliæ acceſſiſſe aſſeverat lib. 10.

Κομμήρια.) *Commeratum* vel *Egalia*, & tributa quæ vis pro mercium aſportatione, ſæpe pendenda. Auctor ſupra in Irene. Λύσιν τῆς ἐμῆς τοῦ κομμηρίου τάξεως. *Imminuit meæ Egalia* &c.

Pag. 380. Τὴ Ἐγκαίνια.) Hellenopolis antiquis dicta, demum Theodoropolis, a Joanne Zimiſce ob corpus Theodori Martyris in ea conditum reparata, Aſiæ urbes eſt.

Γενικὸν λογοθέτην.) Ex præſenti loco, γενικὸν hunc Λογοθέτην, pro eo quem *Cancellarium* dicimus, ſumi non poſſe liquet. Quin potius τὰ δημόσια τάξει, quod hic exequitur, πολιτικὰ, & alia ſifco obventitia ἀναγόμενα, ad Ærarii *publici* (γενικὸν) *Præfectum* ipſe ciat. Vide Notam ſuperiorem pag. 378. ſicut & pag. 427. Auctorem infra pag. 445. Cumpalatam ad calcis extremæ.

P. 383. Περιβάντος δὲ βασιλικὸν μαλλῶτον.) *Mollium* muliebris ejuſſemque regiæ veſtis genus eſſe, ut in dubium textus ipſe manifeſtat; cujus forma, ſi bene ſim aſſecutus ex veteribus Imperatricum inquirentis, facco virili Imperatorio non fuit abſimile. Diſtentum enim erat undequaque indumentum, & abſque ſinibus rigidum, circa lumbos attrictum, ad pedes nnnuihil amplius, & formæ pene deformis. De manicis ita laxis, ut ad terram uſque defluerent, taceo: ſatis quippe eſt invenuſtum illud qualecumque vocaſſe *Modiolum* ad *Modioli* vaſis potorii ad fumnum elati, ut Vitruvius loquitur, & rurſus ad imum reverſi imitationem compoſitum. An ad *Modium* *Imperator* vocaretur, qui leges convivis inter pocula diceret, ac propterea Græcæ Imperatrices *Modiolum* ſibi vindicare decreverint, mihi incompertum eſt. Alii mitram exponunt, at cum περιβάντος non de capite, ſed de corpore eſſe rum, aballata de veſte ſententia nnn diſcedo.

Βαΐμας τῶν δὲ ὑπομενόντων.) Quibus ſcommatis Leonis uxorem impecteat Procop. a Imperatrix ex ponit Auctor: rantum circa nomen ejus multis luſiſſe innuit. Nec difficili negotio. Illi nanque proprium, cum *Barca*, (navigii genus intelligo) nomen erat commune.

Ἐπιθεσπίσαι δὲ χρὴ.) Scribit Xilander *votum pro felici* in urbem *introitu*, quam pro ſuſcepto imperio & regio throno conſenſo fecit Patriarcha Nicephorus precem: in malam pedem de qui re mihi nemo occupat, poteſt & in bonam ſumi, ſic ἐπιθεσπίσαι δόσεως, qui naves conſecraſſuri ſacrificabant, dicebantur. Ley vero, ita Paulus Diaconus, *ſcripſerat Nicephorus de ſale ſuo, potens etiam ut tum orationc & juratione ejus imperium fumeret.*

Pag. 384. Φουδιάτην.) Φουδιάτη legendum aliqui putant: reſinco Φουδιάτε, de agnine dictum a *Fedrali* diverſo: de quo Auctor pag. 391. A. & nos ibidem.

P. 385. Κατέλυσε τὴν κλίνην αὐτοῦ.) Cellæ Græcorum Monachorum ſunt rugaria ſibi invicem junctæ, circa mediam aream, in cujus iterum mediculio eſt Eccleſia. Demorati itaque alterius Cellam hic occupabat.

Εἰρμοῖς.) Habetur tractus ille Iambis compoſitus in officio Laudum Matutinarum, die natalitiis Chriſti conſecrato. De εἱρμοῦ ſignificatione Eccleſiaſticorum rerum expoſitores Arcadius, Allatius, Euchologium.

Pag. 388. Ἐν τῷ Ἀκακιανῷτῶ.) In Palatio auguſtæ, *Juni* dicunde deſignato, ad Hippodromum extracto. ἀφ' ἧς ἐκπέμπεται τὸ τοῦ Λογοθετοῦ ἐκάστοτε γαμβρὸς τὸ ἀξίωμα τοῦ Λογοθέτου ἐκ διαδοχῆς. Succeſſu temporis, ut hinc liquet, alio tranſlatum fuit.

P. 390. Τῷ τῆς Καππαδοκίας στρατηγικῷ ἀξιώματι.) De *Cæſare* præfecto poſt Meſurium, Græcorum plurima tum in Comm. Codini, tum in addendis, ſed tamen quod *Cæſarei* nomen vel officium exponat. Utrumque breviter exequor. Καίσαρ explicane Gloſſæ Græcobarbaræ κλιβάνιον, φουσάτον, στρατιώτης, τοῦ πανεγυρικοῦ ἐκφωνητὴς ἐκ καβαλλάριος ex alabaſtro vel preciolo ſtuffiquefalluve confectum: καίσι autem cum *gloriam* ſonet, Καισαρεῖον erit vaſorum hujuſmodi no bilisſimum: Illudque erat, qua rubeus liquor, ſive cinnabaris, Imperatori Chriſtobulla ſcripturo ſervabatur & profeſſebatur. Vaſiſque hujuſmodi cuſtos erat, ἐξάντ' τὸ Καισαρικόν. Dictis ſuggerit auctoritatem Nicetas in Manuele Comneno lib. 1. Num. 4. ubi cum Stypio natum quendam Theodorum πίστιν ὁ Κανικλεὶος μεγαλοπρεπῶς προβαλλόμενος τριῶν, *ad Canicles magnificum munus provectum* aſſerui ſet, Joannem Hagiotheodoriten ideo invidia motum ſubdit ejuſdem Manuelis libr. 3. Num. 4. ὡς τὰ τῆς Στυπιωτῶν ἀνδρὸς ἀγχιστεῖα ἐπιβαλλόντως ἐβλαστήκει μᾶλλον, ἢ τῷ ἔκ τινων τύπων ἐπιτυχεῖν: *quod cognabarbi ſive rubri ad ſcribendum colores vas aureum gemmisque diſtinctum, Stypiotæ fuiſſet commiſſum, ac dato juramento ita remanere fuiſſet confirmatus.*

Ἐπεὶ τῶν τοιούτων πολλὰ τὸ πανηγυρικὸν.) Auctor paulo infra, ὅσα ἐν τῇ ἐκείνου ὑποτυπώσει. A principio noctis horarum & vigiliarum, quarum tertia circam decimam terminatur, dudum numero.

Διὰ τῆς Σιωλκου.) Præſentis vocabulo uſſquam *Spelia* cum Xilandro Intelligo, fed cuſtodiæ carceriſque publici locum, quo majoris infamiæ cauſa trucidati Leonis cadaver ignominioſe tractum fuit. Auctor infra pag. 427. Theodoſſum jam jam neci tradendum eo ductum & aſſervatum narrat ἔμενε μὲν ἀφεὶς τὴν Σιωλκα, φυμὴ τοῦτ παραδοθεῖμενος. *Ad Scylæ ergo duxus eſt, in cuſtodia tantiſper aſſervandus.*

Pag. 391. Ψυχικὸν.) Non ad religionem ſolum, ſed univerſim ad animam pertinent.

Ἀδιηγήτου.) Ἀδιήγητα πολλαχοῦ, λεπτομερέστερον, περιδεέστερον, χαριέστερον annumerat Balſamon in Canonem 61. Trullanum; & in 65. οἰκονομικῶτερον, ἠγνῳκοτικῶτερον, quaſi prophanis myſticinis & ſuperſtitioſis divinationibus deditus. Serpentes in ſinu geſtare, futura prædicere, & plurima nugari refert, quæ ne ſcriptis quidem tradantur, digna ſane.

Ἐκ τοῦ δοκεῖν ἐπιτηδείως ἀφίστασθαι τοῦ.) *Sufceperat & baptiſmo, & adoptarat*: ſecundum omiſit Xilander, cujus Eccleſiaſticum ritum habet Eucholongium.

P. 393. Κατὰ τὸν νόμον τὸ Ἀκρίτου.) In Propontide, juxta Protem dictam.

Ἐκβέβηκεν ἐντολῶν.) Sabbato jejunare nefas Græci ducunt ex Canonum Apoſtolorum nomine evulgatorum 66.

P. 394. Καὶ ἅτε αὐτὸν ὑποχείριον δὴ ἔχοντες.) Falſo Xilander *imperium quæ Romanum ipſis*, id eſt Agarenis, *ſubjectorum*: Quibus enim deineeps Romanus imperater, aut quo commodo dudum ſe ſubmiſit ſubjiceret? Verius reponendum. Poſt proditos Saracenis Romanos fines, tyrannum, *Saracenorum proprium principatum ipſis ſolummodo ſubjectum relictumque promiſit*, ne quam in poſterum a Romanis metueſſiam pateretur.

Pag. 395. Ζίχνων.) Inter Sarmatas Aſiaticos Zichæ numerat Ptolomæus Geog. lib. 5. cap. 9. Ruſſis, Chaſaris, & Patzinacibus Cherſoneſi vicinos locat Conſtantinus cap. 6. coſque Ζίχους vocat.

Καλδῶν.) Hos Scythis adjungit Strephanus ex ſententia Eudoxi. Cabaros vocat Conſtantinus cap. 39. & 40.

Pag. 396. Ἀκεμήτων.) Plures a Græcis colunt *Edit. Pariſ.* Ἀκέμητας, Medici *a mercede caplenda alieni*, nomi- *pag.* 46. natiſſimi ſunt Coſmas & Damianus, quorum templum ἐν τοῖς τὰ Πακάλου.

Τὸν ἐδάτου τοῦ πατρὸς Θεοτόκου.) De qua Auctor Leonis anno 17.

Pag. 398. Τοῖς ὑπομένουσι.) *Exteros belli ſocios*.

Pag. 399. Παραγενόντος τοῦ νόμου ἡμῖν.) *Illegitima adoptione Thomæ aſſerpitus*.

Pag 400. Δημοσιεύσαι.) Leunclavius, Onomaſtico 2. *Emir Mumini*, inquit, *dominus eſt exercituum, aut principes ſatrorum*, inter Saracenos. *A Græcis Amerumumnes ſcribitur in eorum hiſtoriis*. Idem alibi. *Amerumumnes Græcorum in hiſtoriis Augvigiuses-ſaltum eſt ex Emir & Mumini: quarum illud dominium ſignificat, aut principem; hoc vitus ſive exercitus, ſive eulus & ſpectivum: Nam proximi ſecundum Hiſpbas ita nu-*

minabantur, velut principes ſacrorum, aut reges ſacrorum, more Romano. Jovius interpretatur: optime credentium in religione principes: ſed potius dicere debuit, rectæ religionis, aut orthodoxiæ, aut virorum ſacrorum principes.

Pag. 401. Χαρδαξ ἀναμέξαμενος.) Idem modernis Græcis *χαρδάκιον*, & correctius *χάϊδαξ*, ac *χάραξ* antiquis, ſcilicet *foſſa*, *vallum*, unde univerſæ inſulæ, *Candiæ* nomen deinceps eſt inditum.

Κόμητα τῶ βανδαλι συνοδείας.) Hunc nullo negotio *Comitem ſtabuli* ut vereres Francl loquebantur, intelligere poſſumus, quem poſteriores Græci *Κομητοστάβλον*, noſtri *Conſtabulum*, & *Conſtabularium* vocaverunt.

P. 403. Σωματαρχῶν.) *Τάγμα*, Agmen eſt tribus ordinibus ſagittariorum videlicet, peltaſtarum, & lanceariorum conſtans: hi ad centum, iſti ad trecentorum, alii ad quingentorum numerum aſcendebant, quibus *ταγμάτων* exercitus Duci ſubiectus præerat. Hæc pauca e pluribus a Rigaltio docte collectis.

P. 404. Πετανώγιον.) Quatuor rotundis, in quatuor angulis, & una in medio quadrata turri eaſtructum.

Pag. 405. Θεοκτίστη τῶ πατρίκιω τιτλοῦται. Una *Zoſtes* ſive *Cinctæ* privilegio & *Patriciæ* nomine augetur Theoctiſta Theodoræ mater. Ambierunt enim etiam fœminæ ſublimiorum & viris ſolummodo conceſſarum appellationes dignitatum, quidni & inſignia, quæ nullam arguerent in viris juriſdictionem, ſolam indicarent ſublimitatem & honorem? Patriciatus autem dignitas *juriſdictione*, qua ſolitaria eſt, vacat, gloriæ fere ſupremus eſt gradus, ad quem proinde fœminas ſibi conjunctiores potuerunt Imperatores evehere, nec non Patriciatus virilis inſignibus exornare, *Cingulo* nimirum. Hujus conjecturæ Caſſiodorius auctorem ſe prodit lib. 6. Var. cap. 2. cujus verba ſunt. *Hinc eſt quod Patriciatus honor ipſe cinctus eſt, cum vacaret, ſibi juriſdictionis habens, & judicantis Cingulum non deſonens*: morte quippe non extinguitur honor hujuſmodi: Subdit propterea. *Ornatus individuus, Cingulum fidele, quod neſcit ante deſerere, quam de mundo exire; uniqua tantum credit (coronæ) fulgori, quem interdum etiam a nobis conſtat aſſumi.* Ita formula ex principis perſona. Ex quibus quam vicinus fuerit Imperatorio Theoctiſtæ ceu ſoceri delatus honor non difficile eſt colligere. Secundam Zoſtem leges pag. 455. tertiam p. 463. *Ζωσταὶ ὑπατικαὶ*, ſicut & ob crimen *ἀφαιρεθεῖσαι* memorat liber Leonis & Conſtantini A. A. Titulo 7. Tomo 2 juris Græcoromani.

Pag. 406. Τγίαξε.) Corrupta lectio, *ὑγίαξε* Xilandri nova corruptio. Legendum *ὑγίαζε*, *oſculatus*, *attactus*, *cultu ſanctificabat*.

Παραπεπαμένος.) Ut *fatuus*, ita & *toto corpore truncus*, *manus*, atque etiam *exciſus virilibus*, *Eunuchus*. Alias quantumvis fatuus in mulierum contubernium non fuiſſet admiſſus.

Δάϊδαρος.) Turcica dictio: hominemque, ut ajunt Græci, *Τραμπαλίζοντα*, humeris & capite ſubſilientem & *tremulum* refert.

Μάνα.) *Matrem*. Vulgaris idiomatis, vocabulo.

Pag. 409. Ἐν Χαλκῆ.) Duplex Chalce Conſtantinopoli a portis æreis dicta: una Palatii, altera fori: Hæc fuit Eccleſia ad forum ex Zonara in Monomacho, illa Palatii ingreſſus: utrique Salvatoris imago ad excitandam populi Palatinorumque devotionem ſuperpicta fuit.

Pag. 415. Ἐπαστιμῶν δὲ ἐξ μελῳδὸς ἀκρατὴς.) Verſo. *Sacri quoque poetæ nomen ambivit* - *μελῳδὸς* namque Græcis ſunt non qui cantui, ſed ſacræ poeſi vacant, quales fuerunt Coſmas Majumenſis, Damaſcenus, Timocles, Theophanes, & alii.

Στιχηρὰ.) *Verſus*, proprie. Genus carminum in Eccleſia concinendorum.

Εἰδάνες ἐδῶ.) De his conſulendum Græcorum Triodion.

Pag. 412. Μετὰ τῶ Δωμεστίκου.) Cum plures ſidemque variis poſterioribus ſæculis apud Græcos fuerint Domeſtici, quis eorum hic intelligatur, dubium eſt. Nam quamvis vox *Δωμέστικος* idem indicarit primævo *Cedren.* tempore, quod *οἰκεῖος*, ad familiam, vel quaſi ad familiam ſpectans, deinceps tamen ad *præpoſitum*, *ducem*, & cujuſvis ordinis *primum*, ſignificandum traductam, teſtis eſt Joannes Citri Epiſcopus in Juris Græcoromani volumine. *ὁ δὲ Δωμεστίκος προσηγορία μὲν Δωρίνου, ἦν ἐξήρχοντα, ἢ πραιπόσιτον, ἢ ἄλλου τίνος ἄρχοντος.* Hinc in Eccleſia Chori dexteri Domeſticus, ac pariter ſiniſtri, nec non aliunde quod militiam attinet, Orientalium Thematum, ſicut & Occidentalium, Scholarum item Domeſtici, ac tandem ſupremus omnium *μέγας Δομέστικος*, apud Codinum de Offic. Curopal. Conſt. cap. 1. & ſeqq. Ad propoſitum. Pro Orientalium, Occidentaliumve Thematum præfecto *Δομεστίκου* vocem in præſenti ab auctore uſurpatam non aſſeret, qui Scholas univerſas cum unico hoc Domeſtico in conflictu ceſſiſſe obſet vaverit. Exponenda itaque, vel de magno Domeſtico, totius exercitus ſub Imperatore duce, vel de ſolarum Prætorianarum Scholarum præfecto, *Δομέστικος τῶν σχολῶν* penes Codinum vocato, cujus, ut aſſerit ipſe cap. 5. num. 42. par ferme fuerat ac magni Domeſtici poteſtas, cum hic toti exercitui imperaret, ille Romanas ſolum ſatellitum Scholas duceret: *Φοιδεράτοι* autem ea tetos nimirum belli ſocios Comes Fœderatorum, qualis hic Perſarum auctor Theophobus, ſub ſua diſpoſitione, ut cum Imperii Notitia loquar, teneret. Vide Auctorem infra pag. 460. Theophilum *Fœderatos* Perſas eorumque agmina Romanis ducibus ſuſpicione in Theophobum enata ſubjicientem.

Χηλάϊς.) Minores cytharas ſinu quidem exiguo, verum protenſo manubrio, ſimul tribus aut quinque chordis inſtructas, aſperum, & a militari non alienum emittentes ſonum, quales etiamnum hodie, forſan a Græcis olim acceptas in caſtris animos exhilaraturi Turcæ pulſant, *χηλάϊς* hic vocari exiſtimo.

Pag. 413. Φιλαγγελαρχεῖος.) Alio nomine *ταγματάρχης*, de quo Rigaltius. Hoc autem 42. Martyrum agmen ex Armeniis erat.

Pag. 414. Σταυρὸν ἐν χαμαίζηλον ἐξ ὕψους ἀγάγετε μυστικῶς ἐκτύπωτον.) *Crucem ei mittit*, ait Xilander. At quam crucem? Quo fine? Tacet. Myſterium evulgo. Litteris ſecretiora revelaturibus, ac pollicita ſive pacta addito juramento firmantibus, ſolebant quondam in ſacramenti teſtimonium crucem præfigere. Pontanus ex Phranzis Græco textu. *Vocatur in conſpectum Imperatoris Conſtantinopolitani, qui mecum ex Iberia legatus advenerat. Et Imperator manu ſua eo videntes tres cruces cinnabari in fronte bullæ, ad confirmationem pro conſuetudine exprimit, bullamque auream in manus legato tradit.* Leo Grammaticus. *ὁ βασιλεὺς τῆς Βασίλειος τὸν τίμιον ὑπογραμματικὸν σταυρὸν ἄνωθεν βουλλωσάμενος* Edit. Pariſ. pag. 47. tu: *Imperator & Baſilius venerabilibus ſubſcripſerunt ſactis cruribus, juſjurandoque interpoſito fidem dederunt &c.* Similem, vagi & mendici Monachi opera Theophilus uſus, ne religionis deeſſet ſpecies, ad Mahometem miſit, ut ſacris, ſive *χριστόβλητος*, fides amplior adderetur. Hinc *ταμπατέντα* ſacramenti hujuſmodi violatores vocant moderni Græci, qui *crucem conculcant*, hoc eſt, juramentum ea primum in charta rabulis exarata firmatam, intemeratum ſervare non verentur. His affinia eruditiſſimus *de Marca* in patriis Annalibus.

Pag. 415. Συνέπεσε δὲ τότε χαμαιτύπα.) Qua ratione ſcripſit Zonaras *ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλικὴ αὐτοῦ Μιχαὴλ ἐβάπτισαν.* *Imperatoris filium Michaëlem e ſacro baptiſmate ſuſcepit.* Hinc illi cum patre Theophilo compatris commune omen.

Φωτεμάρχῳ.) Ceu perditorum & perduellium ducem Φωτεμάρχῳ, *lucrifi* cenſuit Auctor vocandum. Xilander Iconomachi factus patronus *τοπαρχῶ* legit, & religioſe colit.

Λογοθέτῃ τοῦ δρόμου.) Intelligunt moderni quidam Græci Turcicis edocti conſuetudinibus, quas a ſuis majoribus acceptas putant, de bellici Ærarii Præfecto, vel de eo qui Imperatoris iter conficientis cenſeret expenſas, & neceſſariis providendis numeraret pecunias. At quia Codini tempore, quo nec bella nec itinera ab Imp. ſuſcipienda deſierant, antiquatum erat hujuſmodi Logothetæ miniſterium, de eo

portios qui Hippodromi, & ut contracte loquebantur, *Dromi* ſpectaculorum *varietates tractabat*, quique referente Tarnebo *Dromi Procurator* in antiquis inſcriptionibus legitur, vel qui Curſus publici expenſis provideret, cujus proinde officium, imminuto undequaque imperio, nullius erat utilitatis, quam de quocumque alio intelligendus cenſebitur.

Ιωσῆν.) Τσιτσιρισμὸς vice *Ιωσῆν*. Ita ludunt in nominibus etiamnum hodie Græci, ut *Μαρία* nomen novem modis efferant. *Μαρία, Μαρὶ, Μαρῖλα, Μαρελὶ, Μαρουσὶ Μαρτινὰ, Ματιμὰ, Ματιμίτα, Λιλὶ, Λίλα.*

Pag. 416. *Τὸν μ. μαρτύρων.*) Zonaras.) *οἱ τὸν ἐν μαρτυρίᾳ βρόμον ἐξάλλοντες παρὰ τοῖς Ἀγαρηνοῖς· τοῦτο γὰρ ἔτυχε δύο πρὸς τοῦτο τυγχάνοντες: qui apud Agarenos Martyrii ſtadio decurrerunt* (Theophili tempore) *numero quadraginta duo.* Feſtum eorum ab utraque Eccleſia 6. Martii celebratur.

Pag. 417. *Τὸν ἀρχοντα ἐφ' ἀρχόντων. Appellatur*, inquit Leunclavius Onomaſt. 2. *a Græcis Ille, quem Turci Beglerbeg in regno ſuo nominant, seu dominum dominorum, qui videlicet alios ſub ſe Magiſtratus ac præſides, tam civiles, quam toſtrenſes habet.* Is autem Saracenus erat, & Saraceno majori militabat, cujus nomen, & filii gloria memoratu inferius pag. 480. Inclinant in hanc ſententiam Græca Turcicaque edocti. Quibus in provinciis vero princeps hic poteſtatem exercuerit, adhuc incognitum manet.

Διαζώμων.) Memorat Strabo Geographiæ lib. 12. Daximonitidos ſelicis agrum in Ponto juxta Thermodontem fluvium, n quo Saracenicæ profectionis locus, & loci nomen ab Auctore ſcriptum non abſonat.

Καλαμῶνα.) *Locum calamis conſitum, arundinetum*, cui nullus quam maturæ Xilandri *Segeti* conferta hallarum copia poteſt ſimilis videri.

Τὸν δι' ἐμὲ φοσφωνάντων καὶ ἀπολομένων.) Convenientius interpretor. *Cum jam periissent qui mei gratia fortiter in acie conſiterunt.* Niſi legere malueris *ἀπολλύμενον*, & reddere. *Qui mei gratia ſunque ad integram interneciones conflictum ſuſtinere parati ſe exhibuerunt.*

Καλλιακρων.) Reponit Strabo *Καλλιπολιτανὸν* in Ponto, & penultimæ Nocæ confirmat conjecturam.

Pag. 419. *Πρὸς τὸν ῥῆγα τῶν Φραγγίων.*) Occidentis Imperatores Regeſve, præter Bulgarorum principem vicinum & infeſtum, *βασιλεῖς* vocare ſemper abhorruerant Græci, *ῥῆγας* ſalutare contenti: unde hæc ad Ludovicum Pium Imperatorem *πρὸς ῥῆγα*, non *βασιλέα Φραγγίας* miſſa legatio. Eaque forſan eſt, de qua vita & actus Ludovici illius Anonymo auctore ſcribant anno 833. *Compendii conſiſtenti legatio Imperatoris CP. Marcus Archiepiſcopus Epheſi, & Protospatharius Imper. ad patrem* (Ludovicum) *miſſa occurrit munera ſibi data obtulit* (Lotharius) *patri miſſa ſubtraxit. Quam ille licet ad patrem miſſam ad ſe tamen venientem ſuſcepit, audivit, & tragœdiam reportantem pene inauditam remiſit.*

Τὰ λοιπὰ ἐμφυλίου μίσους τῆς πόλεως.) Principes populi, factionum *Δομέστικοι*, Patriarcham, & Cleri præcipuos, quos in pari caſu convocaſſe Mauricium deſcribit Simocarta ſtatim ſub hiſtoriæ initio.

Διαγγαρίαν τῶν βίγλων.) *Διαγγάρια, Præfectus Dragi*, Βίγλαι, *vigiliæ, excubiæ, hoſtium explorationes*, quas poriore vocabulo *ἐνεδρεύειν* & *παρατηρεῖν* vocat Simocatta pleriſque locis. Qui hoſtes itaque exploratum ibat, excubias in excubiis præficiebatur, erat *τῶν βίγλων Διαγγάριος*. De illo Codinus habet. *ὁμοίως τὸ τοιοῦτον τὸ φορεῖον, ἀπερχόμενον ὁ τῶν βίγλων μείζων Διαγγάριος καὶ Δεκουρίων ὁμοστράτηγος, οἱ παρὰ τὰ μεγάλα Δομέστικα ὁμοστράτηγοι.* *Priuſquam proficiſcatur exercitus, abit magnus vigiliæ Drungarius & decurnus vigiliæ ſtatalis, prout a magno Domeſtico fuerit ordinatum.* Ita diurnas: mox nocturnas deſcribit vigilias. *ὁμοίως ἡ νύξ, αὐτὸν ὁ κανὼν ὁ τοῦτο βεγλεύοντας, ἀπερχόμενα ὅτου ὁ μείζων Διαγγάριος, ὁμοίως ὁ τῶν βιγλίων ἄρχων κέλευσις αὐτοῦ. Αρχοντα, ἐτοιμάζοντι, διατάσσοντας ὁ ὅτου βούλει τοῦ ἔτους. καὶ ἄτας ὁ τυγχάνων καὶ αὐτὸν ὁ βίγλων λίθη κρεῖος, ἐκβαλλα ἀνὰ τὸν ἑρτοτείχιν. add eos autem qui æquali noctis tempore ſuas excubaturi, profectus ante veſperam magnus Drungarius, ita loquitur. Domini veſtri parati, canate, & pabulum equis date. Statuto vero & congruo tempore e caſtris illos educit.* Leunclavius, Drungarius, Tribunus militum, Italis, Gallis, Germanis etiam Colonello. Græcis *χιλιάρχου*. A Drungo, inquit, baculo & regiminis inſigni.

Ἐκ τοῦ τῶν συνόδων τῆς ἐκκλησίας.) Eccleſiaſtici ac Senatorii ordinis proceres intelligit. Vulgo namque Præſules Conſtantinopoli reperti ſimul cum ejuſdem Eccleſiæ Clero vocati, *σύνοδον* dicuntur componere.

P. 420. *Φατεμάρχου.*) Recte legitur non *φατεμάρχου*.

Pag. 421. *Λαμπὰς ἀβασίου.*) *Tauretarum* hic erat ſupremus numerus, quem jam habes in ſuperioribus receſitum.

Μεγαλόπολιν.) Ob amplitudinem dicebatur Conſtantini urbs; *Θεόπολις*, Antiochia, ob id quod contigit Juſtiniani tempore miraculum, de quo ejuſdem anno 2. *Ἀγιόπολις*, Hieruſalem Chriſti nece conſecrata.

Ἡ μεγάλη Σοφία καὶ Βάκχα.) Juſtiniani hoc erat ædificium, de quo ſtatim ſub initio Imperii ejus.

Ἔθνος ἀπίστου καὶ σκληρόν.) Abares eſſe ſtimo, quos pariter lib. 1. cap. 3. vocavit Simocatta. *ἀνοσιώτατον ἔθνος, καὶ ἀνελεήτατον.*

Pag. 422. *Στοιχειωτικοὶ λόγοι.*) *Στοιχεῖον* moderna linzua Græci vocant, ſecretam naturæ in hominibus ad quamcumque rem, propenſionem & aptitudinem. Frequentius pro larvis ac ſpectris noctu apparentibus ac domos infeſtantibus, ac de mum pro malis Geniis magorum ſtrygumque magiſtris, uſurpant: Unde *στοιχειωτικοὶ λόγοι* verba ſunt ad hujuſmodi dæmones convocandos.

Pag. 423. *Θαλαμηπολίτιδας.*) *Virgines & nuptæ nobiliores* in ſecretioribus thalamis cuſtoditæ.

Ἐξαίφνιδιον.) *Manifeſto impudens mulierecula in omnium auditu criminis infamium evulgabat.* Lexicon anonymum Bibl Reg. *ἐμπαιδίμ. κατάδηλον ποιῶ.*

Κατὰ τὴν ὀρθοδόξιον πανήγυριν.) Celebri Clericorum & populi conventu agitur quotannis prima quadrageſimæ Dominica *ὀρθοδόξιος* ſolemnitas, reſtituti imaginibus, ſub Michaele Theophili filio, & Theodora, a Methodio religioſiſſimo Patriarcha primum inſtituta: *in qua diris devoventur Hæretici cuncti, maxime factis imaginibus infeſti, eorum nominibus ſubjunctis confeſtim anathemate pronunciatis, juſtiſque Deo Optim. Maxim. pro hæreſi quacumque profligata perſolutis gratiis.* Rem geſtam paulo aliter ab Auctore narrat Anonymus Bibliot. Reg. *ἐμπόνει* (Θεόδωρα) *τῷ ἁγιωτάτῳ πατριάρχῃ Μεθοδίῳ ἐν Θεοδωρουπόλει, ἐξ ἐκκλησίᾳ τοῦτο ἀνήρτητον ὀρθόδοξον, αὐτὸ τε μυστηριωδῶς ἀποκατάστασιν ἁγιωτάτων εἰκόνων, καὶ τοὺς ἀπὸ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου ἀναθεματισμοὺς ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἀναγνῶναι, ἐν τῷ ἁγίῳ ἀποστόλῳ ἐν τῷ ἁγίῳ νεῷ τῆς ἁγίας Θεοτόκου τοῦ ἐν Βλαχέρναις, καὶ ἐν τῷ ἁγίῳ Μηνᾶ ἐν τῷ Ἀρκαδιανῷ, καὶ ἐν τῷ ἁγίῳ Ἀναστασίᾳ τῷ Φαρμακολυτρίᾳ, καὶ ἐν τῷ ἁγίῳ Ἀνδρέᾳ ἐν Κρήτῃ, καὶ ἐν τῷ ἁγίῳ Ἀνδρέᾳ ἐν τῷ Σαμοσάτοις, καὶ ἐν τῷ ἁγίῳ Ἀνδρέᾳ ἐν τῷ Ἀμορίῳ

cunctis Senatu, ſingulis Imp. dona eorum geſtantibus, Imperator ipſe advenit: Cunctiſque ſanctiſſimo Patriarchæ junctis, e ſacro altari, cum ſanctis imaginibus, pretioſa cruce, & ſancto Evangelio, adſque regias portas Kiemarias dictas ſupplicantes proceſſerunt: Habitaque, commiſto corde, lachrymis, & ſuſpiriis, protenſa oratione, & Domine miſerere, ſæpius repetito, cum gaudio & apparatu, divinum & myſticum ſatrificium abſoluturi, ad ſanctum templum ſunt reverſi. Hocque pacto, ſanctæ ac venerandæ imagines, ut honorentur, colantur, & adorentur a fidelibus cunctis, in Dei templo ſunt reſtitutæ. Exinde vere pietatis cultores cum colendo & ſanctiſſimo Patriarcha Methodio, aſſeclis Metropolitis, religioſis Monachis, ut ſanctum celebreque hoc feſtum ſingulis annis ſolemniter in magna Dei Eccleſia, prima quadrageſimæ Dominica peragatur, ſanxerunt. Ac deinceps hucuſque obſervatur.

Τὸ πλήρωμα τῆς ἐκκλησίας.) *Omnes Pontificum, Clericorum, & Monachorum ordines.*

Τὸ Καμινᾶ.) Ubi filiæ Theodoræ habitabant, & Palatium extruxerat Mauricius.

424 *Χριστίνων τε καὶ τοιούτων.*) De Zilicibus his & quibuſcumque aliis Hæreticis Chriſinate reconciliandis Euchologium notis illuſtratum Theologice tractat.

Pag. 425. *Ζυγοῦ.*) Myſiam inferiorem ad Æmum montem, cujus tractus ab iocolis etiam Zagoria vocatur. Idem habet Zonaras.

Πανυπερσεβάστου.) Magiſtrianorum & præconum præfecti, de quo ſuperius Notis pag 317.

Ἀμηρᾶ.) *Ἀμηρᾶς*, proprium nomen: *Ἀμηρᾶς*, Saracenicæ dignitatis, id eſt Ducis: *Ἀμηρομουσὶν* eſt ſacrorum principis, non proprium, ſed appellativum.

Pag 426. *Στρατηλὰτ τυγχάνων τῆς Θρᾳκησίων.*) Inferior Scholarum Domeſtico dux, qui partem tantum exercitus regeret, id eſt Thracicum thema.

Μετὰ τὰς τῆς ἀναφορᾶς ἑπόμενα.) *Acta referendi gratia.* Vercle Xilander. Quænam acta? Non explicat. Deinde: Præfecturo quidem ad palatium Lauſiacum Theoctiſto Logothetæ mors erat parata: Verum, *μετὰ τὰ ἑπόμενα μέλλοντος ἀδμινιστρεῖν ἤδη πράγματα*; non quaſi in futurum *acta* in Lauſiaco *relaturus* adhuc foret. Satius dixero, Theoctiſtam hunc ut Logothetam Ærarium adminiſtraſſe, atque ideo coram Imperatore, vel ejus conſilio, *περὶ τῶν τῆς ἀναφορᾶς ἑπομένων de regiis reditibus & vectigalibus*, illiſque recte adminiſtrandis diſſerere, debuiſſe: quo peracto, *μετὰ τὰ ἑπόμενα τῆς ἀναφορᾶς, adminiſtrare munere*, in Lauſiacum proſecturus erat: quo in itinere mors parabatur. *Ἀναφορὰν* autem hic lege *δεύτερον*. *Ἀναφορὰν*. Alia enim fictio *ἀναφορῶν*, ejuſque plurale *ἀναφορῶν* nullam ſenſum poteſt compangere. Vide Notam pag. 380. & Auctorem pag. 436.

Pag. 427. *Τοῦ τῆς ἀναφορίας.*) Xilander. *Ex Sodalitate*. Ego Ex *conſideratis* Imp. militantibus.

Τῶν βασιλικῶν χαμαιτυπείων πραίτωρα.) Hinc inſuper confirmo *Λογοθέτην* eſſe ſupremum Præfectum Ærarii. Theoctiſto namque eo munere ſimgenere occiſo, ut quid Theodora Quæſtores iſtos adeſſe juberet, niſi ut quam, memorato Præfecto e vivis ſublato, non poterat populus & Senatus habere noctiam Ærarii, a filio Michaele in ſumptus inutiles dilapidandi, ipſa per Quæſtores, ſubjectos Ærarii cuſtodes, ac ad manum ad miniſtros, aliunde fidem faceret?

Pag. 428. *Τῷ ἰδιωτῇ.*) Privato Ærario: de quo Nota pag. 445.

Ἀκολουθίαν.) Vicina ſunt Mellitenæ & Armeniæ loca hic enumerata.

Pag. 429. *Τυμβίδιον.*) Quadrat hoic loco modernus hujus vocis uſus, quo non modo *in gyrum includere*, ſed & *in fugam vertere*, *retro amandare*, & his ſimilia ſignificat.

Pag. 431. *Μαμᾶς.*) Is idem, qui dignitatis nomine Amermamnis modo vocatus eſt.

Pag. 432 *Ἄστρον.*) Lego correctius juxta Strabonem lib. 10. *Aſtron*, quæ una eſt e Cycladibus, quæ & Scena eſt vulgatiſſimæ Terentianæ Comediæ cui *Andria* nomen.

Τοῦ τὸ Ἰσαυρίκιον ἐκκαυσήσαντος.) Ibidem fuiſſe *Λογοθέτην* ſuperius ex Auctore pag. 426. e. legimus. *Ἐπὶ τοῦ τὸν Λογοθέτην τὸ κανικλείου.* Σακελλίου autem ſive, ut cum Euſebio lib. 7. cap. 30. loquar, *Σακέλλου* nomine, non *Secretariorum*, ut vertit Interpres, *Curiam*, quin potius ipſorum judicium, cenſendam eſſe ſtimo. Et ac alia miſſa faciam, ſatis ſit Nicetæ in Alexio Manuelis filio, teſtimonium. *τὸ τοῦ Θεοδώρα τοιχαλκᾶς οἴκημα. ἐνάρχεται τοῦ τέλους ἡ τοῦ πλησίον διάτασις Σακέλλου, τῷ λογοθετικῷ τῶν Ῥωμαίων ἐπιτεταγμένου. Speciioſa domus Theodori præfecti urbis, & polvataruin rerum ſecreto præfidis, throuque unde jus datur conſpicui.* Baſilius utia m infra renovat *τὸν ἐνοῦδ ροιον, τέλους Σακκοῦ*

Τὸ μεσῶν τοῦ Σακέλλου καθεσμοῦ.) Impropriè *Principi*: proprie *ſuperior & præpoſitus.*

Ὑπομάτιον οἰκίαν.) In eadem porta labores Herculis ſculpti uſque hodie viſuntur. Leuncla vius.

Pag. 433. *Περὶ τῶν ἀναγλύφων.*) Obeliſcos & Pyramides ad Deuteron erectas. Lexicon MS. Bibl. Reg. *πάρα. ad ἔδραχαὶ τὰ ὀβελίσκα καὶ τὰ πυραμίδια.*

Διατρόπιον.) *Excubias perpetuas agentibus.*

Κάτοικοι.) Legendum *κατοικοῦντες*.

Pag. 434. *Ἐκβόλιον δὲ ἐν βένετοις.*) *Ex tibi quatuor factionum ludis in equeſtribus colores: Cæruleus, Viridis, Albus, & Roſeus, quos aliis nominibus Simocatta, Zonaras, & alii vocant ἐνετικὸν, χλωρὸν, πορφυροῦν, καὶ ἀσπρον.*

Πρωτοσπαθάριος.) *Τοποτηρητὴς αὐτοῦ ἐστι*, ut loquitur Damaſcenus Subdiacorus.

Ψώμιον.) Ab hac voce *panem* ſignificante, *Ψωμί* Græci nuncupant. *Jus* Xilander, ſed inſulſe. *Edit. Pariſ. pag 49.*

Ἀσβεστώσει.) *Coagulum* calci dilutæ denſiori ſimile, unde audit *ἀσβεστώσαι. Caſeum non extuſum* explicat Xilander, an illi quandoque ariſet *Coagulum*? Utinam proverbium perciperet, *ὅτου ἀσβεστώσει τὸ ὀξύγαλα, φυσᾷ καὶ τὸ ἀμφότερα*: *Pultem exſufflat qui coagulo aduſtus eſt*: in planis errans, ſalebroſa non permearet, uno verbo, ſaperet.

P. 435. *Κολωνίας πατρίδος.*) Ad patriam Colonium Aſiæ urbem; 68. locum inter Epiſcopatus, apud Codinum, nunc tenentem, alludebat Gyllius.

Ἐυφημίαις.) Orationibus, quas *Collectas* vocamus, ſubmiſſa voce perlectis, concluſiones ſonora modulaque voce a Sacerdote prolatæ ſunt *ἐκφωνήσεως*.

Φαιλόνιον ἀναβαλόμενος.) *Caſulam Sacerdotalem* totum hominem ambientem *in brachia retorquens*.

Περὶ τοῦ κιγκλίδος τοῦ Σουπατορίου.) *Septum cancellatum*, ſive *rete lignеum* populum a ſacrario diriments ſunt, *κιγκλίδες τοῦ Σουπατορίου*. Allatius.

P. 436. *Πρωτοκουβικουλάριος.*) Is eſt qui ſuperioribus ſæculis *κόμης τῶν ἐξκουβίτων* dicebatur, cujus nempe nomine Græco reddito, Romana ejus appellatio deſtitit in Curia CP. Hujus vices *ad tuendum Palatium, tuendamque rem privatam* Luitprandus eſſe dicit lib 3. ca. 7. At non id exequeretur niſi perpetuus Palatii foret Excubitor, vel Excubitorum præcipuus. An vero ut Excubitor, ſic quoque Cubicularius aſſerendus cum Xilandro, non cenſeo. Cubicularii etenim poſtremis ſæculis ſemper Eunuchi, Baſilius *πρωτοκουβικουλάριον* vir integer exiſtit: illi in penetralibus, hic ad fores ſtabat: illi denique *κανικλείου, κανικλάριοι* vel alio quovis nomine dicti, hujus nomen nil ſimile ſonat, quin potius ei ſubditi Excubitores ut variam appellationem ſic diverſum munus nacti oſtenduntur Inferius pag. 445. qua dicuntur *πρωτοσπαθάριοι* & *πρωτοκουβικουλάριοι εἰσὶν*, familiares, addicti, imo verbo ſub ejus diſpoſitione.

Βασιλικὰ ἁρματα.) Ad Baſilium, hunc oſque, *Dromonibus* vix utebantur Imperatores, ſed *Agrariis*. Denique Conſtantinus de Admi. Imp. toto cap. 51. ſuſiſſime, Caſſiodorius quoque Vari. lib. 5. Epiſt. 16.

P. 437. *Δισκοπότηρον.*) *Diſcus* reponendo pani Euchariſtico, & *Calix* vino conſecrato recipiendo, ſunt *Δισκοπότηρα*.

Πολυκανδήλια.) Ex ploribus auctoribus in Euchologio adductis repono, *πολυκανδήλια*. Funale variis lychnis ornatum e laqueari Eccleſiæ pendens, ac luminibus eam totam illuſtrans.

P. 441. *Τὸν ποθούμενόν δ' ἐκεῖνον τοῦτο σοφίσματι.*) Ad inſtar adoptionis qua quis alterius adſcribitur filius, *ἀδελφοποίησιν* qua ſibi alienum, fraterno amore deinceps proſequendum, utriuſque fortunæ participem,

consiliorum ac subsidii auctorem, perpetuo amicitiæ nexu devinciunt, excogitavere Græci. Hæc tamen ut antiquis legibus ignota, familiis nocua, pravorum consiliorum origo, ac usefandorum facinorum adjutrix, posteris Ecclesiæ nec non Imperii legibus proscripta fuit & damnata. Antiquum tamen ejus in Ecclesia celebrandæ ritum, Euchologium asservat; damnationis, jus Græcoromanum, Blastares, aliique Græcorum Jurisconsulti manifestum profenant testimonium.

Διὰ τοῦ βασιλικοῦ ἐσεχύσε.) Ob religionem erga regia quæque, vel ne purpuræ insidens tyrannidis affectatæ, aliis opinionem, sibi periculum induceret.

P. 443. Ἐπὶ κριτῶν.) Ἐπὶ τοῖς ἱππικοῖς Equisonibus. Ἐπὶ τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ῥωμαίων Præfectum habebant, τῷ ἱππικῷ κράτει, non ut sub eo vilibus obsequiis equos curarent, sed ut fabulorum nobiliorem Præfecturam gerenti, & Imperatori, si fortan equestres, obsequerentur. De quibus Codinus.

Βηρβάριον.) *Securiculum* interpretatur Meursius. Quo argumento? Quia ad τὸ πλατὺ appenditur, quia projici potest, & feræ caput dilacerare? Dirimat, & nihil ad rem deprimit. *Dum ante me torsit ante quam vocabuli hujus significatum exquirere possem*: scribit Leunclavius Onomastico secundo. Ait vero ibidem. *Barbarum, arcuatum, lagenæ fictili operi quoque assimilatum fuisse*. *Qui Barbaricum Imperatoris gerit intelligitur ille, qui lagenam aqua plenam gestabat equo, ad usum Imperatoris. Restituerunt & Turci hoc officium. Nam inter juvenes illos terei, Sultano suo invicti cubicularii, unus est Kimpter, qui potus Sultani curam gerit, & semper aquam pro Sultano sitcum vehit equeo in lagena, sicut olim ea fuisse solebat etiam pro Imperatore Græco in Basilicis verbi*.

Pag. 445. Τῶν σπαρακτέων.) Voeem reperies exposcam Notis pag. 436.

Ἐν τῷ Ἐλίᾳ.) Legit Curopalates αἰῶνι, Auctor superiore pag. 418. αἰῶνῳ. Ex quibus conjectorum non levem deceptio αἰῶνος reponendum; & pro privato, regio tamen Ærario fumendum, in quo non adeo servatur, quam cuditur & signatur moneta. Nil communius quam Ærarium publicum & communæ, quo publica vectigalia, ut modo narravimus est Auctor, exiguntur, & communes omnium redituum redduntur rationes. Ἰδιωτικὸν igitur μυστικὸν respondeat oportet, sicut genere l speciei, & privatum communi. At licet ell, inquis, acumen; ubi auctoritas vel ex historia locus deficit. Ocrumque dicto factorus fidem deprono. Leo & Constantinus AA. suis in legibus Tomo 2. Juris Græcor. inferis Ærarii ministros intruduri, præcipue memorant titulo 7. Quæstorem, τὸν ἐνδοξότατον λογοθέτην τῶν ἰδίων νομῶν, gloriosissimum Comitem sacrarum largitionum; qui Logotheta est τοῦ γενικοῦ, cui mox adjungunt τὸν ἐνδοξότατον λογοθέτην τῆς δεκατευούσης gloriosissimum Comitem sacrarum Privatarum, eum de quo in præsenti quæstio movetur. Solidas ex auro pachinas, arbores, animalia, variam supellectilem repertas recudirari in thesauris privatis Michael: nummos ex ea conflatoros χρυσᾶ ἐν δεκατευτῇ ζυγοειδῆ ταμιακῷ παραπετάσια ἐνδύτα τρία; inquit Auctor p. 536. ἡμῖν σαὶ τοιαῦτ᾽ ἀφορμαῖς, ἃς αἱ μὲν ἐκ τοῦ δικαίου, αἱ δ᾽ ἐκ κακίας τινὸς, ἐκ τοῦ ἀνω ἐρρύησαν. Ipso correctius αἱ δ᾽ ἐκ τοῦ κάτω, ἐκ τοῦ ταμιακοῦ. *Idem fere videbat ex auro solido, & ex auro vestibus textili, & jam ut in nummos converterentur abdito*, ἐκ τοῦ κάτω. Cui? nisi de quo supra diximus ἐκ τοῦ βασιλικοῦ ταμιακοῦ, ut vocabulum ταμιακοῦ sensum eumdem consequatur. Non fuere tamen signata, eaque Basilius Imperium adeptus, reperit. Ubi? ἐν τῷ Ἐλίᾳ scribit Codrenus, vel ut superius ἐν Ἐλίᾳ: Curopalates ἐν αἰῶνι. Uno verbo in privato Ærario, vel conflatorio, quo principis *effigies & pulitus* moneræ imprimitur. Pauci Zonaras. Ἐπὶ τοῦτο τὸν τῶν νομίσμασι ἐπιτιθεμένων εἰκόνα τὸν ὑπὲρ ἐκφέρεται ἐν τοῖς ἔξωθεν, ὃ μετ᾽ αὐτὸν βασιλεύσας Βασίλειος ἐπικοπεῖναι.

Pag. 446. Τὸ κεφάλωτον γρυσίον.) Locus in quo τὸ βιβλίον τῶν σπαρακτέων.

Παρὰ τὸ ἔπωνυμον.) A publico *exulare*.

Ἐν τῷ ἱππικῷ ἀξιοτίμῳ) Nullum hic nomen proprium propric loquenti Xilandro: *Judicii locum* absque judicio notat, in ficta Diatriba. Planus Auctoris sensus. *Ad locum memoratum*. Γυμνὸς nimirum, de quo illi fermo erat.

Pag. 447. Ταρσὸς.) Urbs hæc, & quæcumque in sequentibus loca memorata sunt Cilicum versus Armeniam & Armeniæ minoris loca.

Pag. 448. Τιμοθεὸς ὑφύπας.) Semel insepiens Imperium, & secundo quandoque Triumphans coronabatur Imperator. Primæ coronationis insigne Σκῆπτρον est Codino, alterius hujus Τροπαιοῦχος eidem cap. 6. num. 36. ita Georgius Corcyræus in Epitoliis.

Τὰ Καισαρεῖα.) Cappadociæ loci.

Πατῆρας.) Chryschoeriis olim captivus Pulades, recte vocat eum Πατῆρας: Hac namque voce ex Italica *Patrone* deducta, dominos etiam nobis compellant Orientales captivi. Alias Hesychius. Πάτρωνες, οἱ φύτευσαν καὶ αὐξήσαντες τοὺς Ῥωμαίων ὑπατείας. *Patroni, primi Romanæ Reip. proceres*. *Edit. Paris.* pag. 50.

Pag. 450. Δίλοφ.) Castellum munitissimum Tarso vicinum, de cujus situ & commodis Auctor superius pag. 433.

Πρὸς τῷ Λαγγεῖῳ.) Ptolomeus lib. 5. ca. 6. ἐπὶ αἰξόνος διὰ Σωσὶ, εἶτα Καππαδοκίαν, τὸ τὰ Λάγγον. *Montes memorata dicti Cappadociam cingunt, Argeus*, &c.

Pag. 451. Κεστὸν.) *Cesti* verbis Codinum & Mesopotamiam populi, exinde parta victoria in Cappadociam abducti, longe positi a Cretensibus, quos hic ob exilem & jejunam alisusionem commiscebat Xilander.

P. 452. Χοιρόκτονα φυλ. ἢ Σάρδιν, καὶ τὰ ἑξῆς.) De singulis hisce populis, ac eorum a Romanis defectione longam historiam texit Constantinus Imperator toto de Adm. Imp. commentario.

Δουγλεσιανὸν τὸ πανήγυρι.) Leo in Naumach. Κρίνομεν τὸ βασιλικὸν πλοῖον, ἢ τὸ ἄλλον δημόσιον πλοῖον ἐπιστρωμὸν, ὃν ὀργάνων ἐπικοσμῆσαι τοῖς τῶν ἀνω χρῆσιν. *Ad regiæ vestus classis instar*, (cujus Præfectus ἀρχιστρώτης etiam appellabatur) *navales quoque aliorum Thematum* (& privati) *duces, Deungarii superioribus annis audiebant*.

P. 453. Δουγγλαβίτων.) Ex quo Ravennæ morari sunt, ac in Longobardia principatum exercuere Orientis Imperatores, alium quemcumque locum in Italia sibi relictum, Calabriam scilicet, Campaniam, & Apuliam, ὧν μαχαιραν Σγκιάραν, cujus Barium, hic memorata, civitas est, Δουγγλαβίτου nominavere. Constantinus de Admi. Imperii cap. 27.

Πρὸς Δαλίχῳ ἢ χάρῳ Φραγγίας.) Φράγγοι a Francis sibi magæ nocis quolcumque Latinos vocant Græci eoque maxime tempore, quo vix a Francis distinguerentur Germani, Ludovicum fecundum Germaniæ regem Lotharii fuccefforem facile fuit Auctori χάρῳ Φραγγίας celebrare. De legatione porro Basilii Chronicon a Pithæo editum. *Diebus anno* (573.) *mense Januario, circa Epiphaniam, Basilii Graecorum Imp. legati cum muneribus & epistolis ad Ludovicum regem Ratisbonam venerunt, atque ei inter cætera xenia crystallum mire magnitudinis, auro gemmisque pretiosis ornatum, cum parte non modica sanctae crucis obtulerunt, qui honorifice suscepti & congrua responsione accepta, redierunt ad sua*.

Ὁ σχῶν Φραγγίαν.) Ludovicus junctis armis cum fratre Lothario Capuam, Beneventum, deinde Barium Sarracenis eripuit. Seodas quoque eorum principeas captus, ac cum suis a Ludovico trucidatus refertur a Leone Ostiensi l. 2. c. 37. & 38. apud quem dequovis principe Sarracenorum forrunæ ludibria irridente, alium silentium. Veritatem historiæ require pag. 134.

P. 453. Πολισμάγουσα. A Sarracenis vocata κωμόπολις inquit, ac inferius ἐπὶ βραχὺ κατακωμῆσαι τοὺς τόπους.

Pag. 456. Τῶν ἐδεσμ.) Legendum, me judice, Πελοποννησίων, circa quam Oryphas in hostes irruerat, & in qua clade accepta fuerant diiperti. Vanum est autem quicquid hic conjicit Xilander.

P. 457. Προσεβεσίωσαν.) Rei vestiariæ prz reliquis hic prætexat. Meursius de illo clare, docte, fuse V. Βεσίων.

P. 458. Πρώτου τῶν ὑπουλίων.) Qui Πρωτοσπαθαρίου de quo alibi.

Τετιμένος ἀρχοντα.) Uno vocabulo ὑπατικὸν vocat Codinus *Conſiderator atorum dignum*, de qua jam abunde ſuperius.

Τῶν ἀδηγητριάνων.) Michaelis & Gabrielis cæleſtis exercitus ducum, a Græcis ſimul præcipua veneratione cultorum.

P. 460 Δομεστίκου.) Cujus templum ἐξώκιστον, extra urbem fuiſſe oſtendit Euchologium.

Ἀδιάβατον σωδώμῳ πυλωματος.) Vide ſuperius dicta Notis pag. 441.

Τῷ τῆς πρωτοσπαθαρίου ὑπάρχοντι οἰκίῳ.) Σπαθάριοι ſatellites ſunt; ut Sparta armati: qui præeſt σπαθαροδόμου, qui etiam Imperatorem enſe accingebat.

Pag. 462. Κατὰ τοὺς ἐμβόλους τοῦ Δομνίνου) Corrige. *Et in Domnini porticibus.*

Ἐπὶ χρείαν τῆς ἐκβασιλεύσεως.) *Ad neceſſitates* non *dotorum*, ut Xilandro placet, ſed eorum *qui laudes divinas perſolverent.*

Pag. 462. Ὁ Γιανικὴς.) Intellige κριὸν ἄρσεν.

P. 463. Τοῦ πανσεβαστοῦ κουροπαλάτου.) Pleriſque Magiſtri nomine paſſim inhæ hiſtoria inſigniris, an Officiorum vel Militiæ, &c. ubi vox occurrit, veniat intelligendus, poteſt oriri diſcrimen. At ſane cum viginti quatuor, poſterioribus ſæculis hæc dignitate conſpicuos fuiſſe referat Luitprandus alibi memoratus, πανσεβαστοὺς δὲ Auctore vocatos, Regii conſiſtorii & ſecretioris conſilii aſſeſſores conjiciendos ſemper ſum ratus. Cui conjectura non placebit, is ſi poteſt, Auctoris verba in alium ſenſum retorquebit, ſicut hæc alia Conſtantini de Adm. Imp. cap. 51. Δίνω ὁ βασιλεὺς χρυσοβούλλου τῶν πρὸς τοὺς μαγίστρους ἢ πατρικίους ἢ πάσης συγκλήτου ἀξιώματος, quibus dignitatem communem, & Remp. ſuis conſiliis juvantem, qualis erat Patricia & Senatoria, Magiſteriam fuiſſe manifeſtat.

Ἕκαστος ἀνεξόριστος.) Ἐξορισταὶ Sriſtæ, Græciſque modernis eſt Cenſor & Exactor: juxta Blaſtarem, is qui terras & agros inter vicinos poſſeſſores ex æquo dividit, quique tributi principi pendendi perpenſis uniuſquique divitiis & poſſeſſionibus ratam partem præſigit. Πρεσβεύτατον θεσπέσιον ἐν urbe Regia vocat Caſſiodorius Varia lib. 6. Formula. 6. Ἀνεξόριστον vero quilli hujuſmodi ſubjectus eſt Exactori, vel Percæquatori.

P. 465. Κατὰ τὴν ἀπὸ δὲ Τσιβρηνοῦ Συγκτησιμῷ τοῦ ἐξῆς.) Hallochiatur Xilander ſive Interpres. ſi ve Scholiaſtes. Bifariam errans emendatur. Ut in erpres hoc pacto. *E veſtigio in ejus locum Leo frater ſuum Stephanum Patriarchum deſignat, ac pronuncet, quem, quia tum Eoſcopus Heracleæ non numeratur inter vivos, Theophanes Cæſareæ primatialis antique, vel præcellentioris ſedis Antiſtes, ac ideo primas inter alios obtinens ordinavit, & conſecravit.* Scholiaſtis errorem veritas reſellit, quæ Imperatoris Patriarcham deſignandi jus ubique attribuit, relevatque Heracleenſi Epiſcopo, quod ei primitus fuiſſet ſi hæda CP. ſedes, cum conſecrandi auctoritate, in cujus locum eo mortuo Cæſarienſis diœceſis πρωτόθρονος, ad hoc munus ſuffectus eſt. Qui enim antiquitus ante Patriarcham erectum ἐξάρχου erant, & Primates ſi nunc πρωτόθρονοι.

Pag. 466. Αὐτὸ τὸν οἰκεῖον ἐκκλησίασμα.) A patre Baſilio in Palatio in honorem D. Nicolai extructæ, ac ubertim dotatæ, de qua pag. 461.

Λογγοβάρδοι Λαγοβαρδίαν ἔχουσι.) Bene quadrant hic Conſtantini de Adm. Imp. cap. 27. verba. Ἐνίοτε δὲ τοῦ τοιούτου χρόνου κατερχόμενος, ἢ πᾶσα ἐξουσία τῶν Ἰταλικῶν, ἤγουν Νικόπολις, ἡ Κεφαλὴ ἡ Βενετικὴ, ναὶ τὰ Σκλαβήνια, ἔτι Δαλματία, ἡ ἡ Γοτθία, ἡ ἐπὶ τούτοις Λογγοβαρδία, ἥτις ἐστὶ βασιλὶς ἅπασα τῶν Ῥωμαίων δουλεύει. *Antiquis temporibus omnis Italiæ ditio, Neapolis, Capua, Benevenetum, Salernum, Amalphis, Caieta & universa Longobardia tenebatur a Romanis Imper.* Hæc itaque Longobardia non Inſubrium, ſed Campanorum & Apulorum fuit regio, de qua alibi, cujus Dux iſte Angaon privatus princeps. Ecenim non niſi ævo ſequente, a Normannis tota Italia Græci penitus fuerunt ejecti: Τσιμπρὶ etiam non *generum* modo Acl & affinem quemcunque ex parte uxoris ſignificat.

Τὸ ὑπὸ τὰς σημαίας.) Tres Imperatoris men ſæ proxime ſerviiſſe manifeſtat Codinus cap. 7. nu. 21. quorum hic, ὁ ὑπὸ τὰς σημαίας, tertius eſt. Σημεῖα πρωτοφανῆ. Ἐτου δὲ ἐμφανῆ ἄστρα ἐν τῇ δυσμῇ, μετὰ τὸν καιρὸν, ὁ τῆς σημαίας ἀνομάσθη, καὶ μετ' αὐτὸν, ὁ ὑπὸ τὰς σημαίας. *Stat magnus Domeſticus proximus Imperatori*; (honoris gratia,) *poſt eum Domeſticus menſæ*, (cibos diviſurus) *poſt iſtum Profectus menſæ* (coldem menſæ appoſitorus.) Nu. 33. τοῦ δὲ τῆς Πανυπερτάτης, ὁ ὑπὸ τὰς τραπέζας καβάλλης, ὁ κατὰ τὸν τῆς τραπέζης. *Porro profectus menſæ accipitum Panaglarium menſæ imponit.* Hoc *Depiferi* officio Ruſſorum dux, ſi ſidem mercatur Nicephorus Gregoras lib. 7. Constantinino fuit ornatus. ὁ δὲ Ῥωσσὸς τὸν τοιοῦτον ἔλαβε τὸ κεῖσθαι τὰ ὑπὸ τῆς τραπέζης παρὰ τὸ μεγάλον κανδυράτου Κωνσταντίνου.

Edit. Paris.

Pag. 467. Τιμᾷ τὸν ταῦτον πατέρα Βασιλειοπάτορα αὐτὸν τὸ οἰκεῖωμα ἐμπεριφάνου.) Nomen illud dudum jubilo & Tatiano benevolis ſibi fratribus impoſuerat Marcianus ἐὰν τοῦτο ἐκ θεοῦ γένοται πατέρα ὑμᾶς ἀναπαύσω. Et panlo infra, Τετιμήκε καὶ Ἰωάννην μανουηλοῦσιον πατέρα αὐτὸν ἀπεκάλεσε. Verum benevolentiæ gratitudinique erga fratres, non muneris & dignitatis illis, velut Zautzæ, fuit appellatio.

Τόρκοι τε καὶ Οὔγγροι.) Turcos hic cum Ungaris confundit Interpres, quos Auctor particula conjunctiva, καὶ, prodit diverſos. Eos autem intelligo Scythas Chazaris vicinos, quorum contribules Monomachi regnante Perſam ſubjecerunt. Ἐπὶ τούτοις δὲ illis ſuſe, nec non Conſtantinus de Adm. Imp. c. 38.

Τὸν Κουκουμᾶ.) De eo probe ultimis temporis officium adminiſtrabat ſus Græcorumanum parte 2. latiſſime.

Κατέναντι αὐθεντῶν.) Conſtantini ὑποκριτικὸν, quod Latinus Conſtantinulus.

P. 469. Ἐπιλαντὸς.) Qui alio nomine ξιφοφόρος, de quo Auctor pag. 348. & 8. nos ibidem Zonaras ſcribit σπαθάριος, Κεντουρίωνας ubique mendose.

Πρωτεστὼς.) Ἱστασιάσαντόνων τὰ κουβούκλεια facri Cubiculi cuſtodum, ſcribit Codinus.

Ἐν τῷ Δουκικῷ τοῦ ἐν Ἁγίοις.) Xilander. *Ut juxtim perſolverentur.* Emendatur. *Ut eleemoſynas a Zoe amitta teſtamento relictas pauperibus diſtribuerent.* Δουκικὸν enim eleemoſyna eſt, & quodcumque pieratis opus pro anima curandis ſuſceptum. Vox quoque δουκικὸς ignarum quemvis erudit.

O Μουκῆς.) Meiſrſus civilem magiſtratum interpretatur, *Senatorem minimum ſecretioris conſilii*, Julinus *Secretarium*: mihi neuter arridet, licet ab eis ex integro non diſſideam. Longius autem a Senatoris eſt Μυσικὸ munus, ceu militare, & militaribus alibi a Codino cap. 2. annumeratum, hique non niſi militiæ impenditur, ceu Μυσικὰ ἢ χοιρὸν militum Sebaſtianique Muſicus. Eadem quoque veſtis c. 4. num. 33. nii Senatore dignum refere, & ſi functio ab eodem Codino quæratur, ex nomine, inquit c. 5. n. 45. paſſeſcit. Uno verbo Μουσικὸν χοιρὸν eſt, qui ſecreta principis ad Reipublicæ exercitusq; Scholas deferat, qui quietem & ordinem indicit, qui Silentiarium vetuſtum hnec modernas Scholas agit. Idem juris Gr. l. 2. Manuelis Comneni Novella 3 & Alexii Commeni 2. Eſel Regii ex parte una, & Eccleſiæ mindus ex altera de juribus ſuis diſſidentes conciliare jubetur. οὐδενὸς ἀκριβέστερα διδομένου τῷ κατὰ τὸν καιρὸν Μουσικῷ, ἕως ἂν ἥβαλον καὶ ἄχρι τοῦ παντὸς: *perfectiſſima de eo re cognitione data Muſico qui debet utraque adminiſtrare*, Regia nempe & Eccleſiaſtica jura; Si violentius ex Eccleſiarum præditi aliquid illi exegerint, ταῦτα τὸ κατὰ τὸν ἐμὸν μεγαλοπρεπέστατον Μουσικὸν κατεργάζεσθαι αὐτὰ τὰ ἐναντιούμενα τοῖς θεσπεσίοις κελεύσεσιν ἐκείνου ἀκούσεσθαι ἀνάγκη: *ab eminentiſſimo itaque illius Muſico, illatum alicui violentum præjudicium damnum coacti reſarcire tenebuntur.*

Κανόνιον.) Quæ ſint, habes expoſitum Notis pag. 304. in Juſtinlano.

Σάτρα Λατινι.) Fillam, qua præſente velut Auguſta ſponſa in more celebrantur.

P. 470. Τὸ Τετραεῦαν τοῦ μεγάλου ἀναβάθου.) Hymnus quatuor Odis conſtans Sabbato magno cantandus, in Triodio libro rotum quadrageſimæ officium continente, qualis ſit agnoſcitur.

Κυρὶ Κοσμᾶ.) Cosmas hic Majumensis fuit Episcopus Damasceni præceptor, & plurium sacrorum Hymnorum auctor. *Κυρὶ* diminutive pro *Κυρίου*. Vox integra clarioribus, diminutiva *Κυρὶε* inferioribus, *Κύριε* humilibus conceditur.

Ἐξίου χείνου συχνὸν μετ' αὐτὸ ἀεροῦ.) Secundas leviore pœnitentia mulctant, tertias etiam graviori subjiciunt, quartas omnino reprobant ac damnant nuptias Græci. Eamobrem ad coronam Augustarum more suscipiendam, Zoem hanc Carbonopsinam numquam admitti passa est Orientalis Ecclesia.

Κὰτ τὴ Τριόλη.) Syriæ.

Pag. 455. Ἀρκλαστῶν.) Magis arridet uncis vel fectis acutis pedes & ungulas perioraſſe, quam nervos equorum Samonam præcidiſſe. Fugam enim latere cupiebat, & vox ὀκλαστὸ a ſciſſione eſt aliena.

Ὀκτωμὴ παῤῥίδε.) Ab iis qui, ut præmiſimus, quartas Leonis nuptias omnino illicitas cenſuerunt.

P. 472. Διώχετοὶς τὸ Μανουήλιον.) Cubiculum ad latus altaris, in quo feſſis a labore Cantoribus menſa frugalis panis ſcilicet & vinum apponebatur. A *Menſa* iſtiuſmodi *Μανουήλιον* ſive *Μανουήλιος* cum eruditiſſimo Allatio legendum putamus in Euchologii notis. Ad eum porro locum ceu ſacris excluſus & excommunicatus a Patriarcha habitus, ne juri ſuo renunciaret, aut oppoſitum ſentientes offenderet, preces facturus & ſacris utcumque interfuturus ſecedebat Imperator.

Ἀπὸ τὸ Πραιτωρίου.) Quo rei in carceribus, nec non Sataceni ob prophanam religionem detinebantur: ut jam jam narrabit Auctor.

P. 474. Στολὴ καμηλῆ.) Quam Latina Eccleſia *Secularem* vocat.

P. 475. Περγαμηνὸν.) *Charta*, *Schedula*, maxime ex pelle charthacea, ſive pergameno.

Τὴν ταυτὴν πανήγυριν ἑορτάζομεν.) Quam Lucius Verus apud Herodianum, Julianus apud Marcellinum, Tiberius apud Simocattam, apud alios alii Imperatores letho proximi leguntur habuiſſe.

Σιωπὴν γενέσθαι.) Non *ſilentio*, vel *ſilentio*, ſed *concilio*, ponendum arbitror ut alibi quoque.

P. 476. Κληρικὸς.) Eccleſiæ magnæ vel cujuſcumque Metropoleos Cleto adſcriptus, & Eccleſiaſtica dignitate vel officio inſignitus, eſt Κληρικὸς: a quo τὸ κληρικὸν ἐφόδιον, apud Balſamonem in Epiſt. Baſilii ad Amphilochium.

Ῥαϊκτωρ.) *Reſtorem domus* hunc vocat Luitprandus lib. 5. cap. ult.

Στιχῶν:) Poſitio ſtellarum vitæ cujuſcumque prædominans eſt *ſtuχία*: unde *fortunæ auctorem*, *ſortem*, *fatum*, *Genium ſpiritum noſtrum* vel *benevolum*, vox ſignificat.

P. 477. Πρώτου ἤτοι ἱερέως τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.) Πρωτοπαπᾶς, qui & Πρωτοπαπᾶς, ſive ἤτοι ἱερεὺς ἢ ἀρχιερεὺς Archipresbyter eſt, & in magna Eccleſia ad ſanctum altaris tribunal (non ita ubique) ſecundas a Patriarcha obtinet. Codinus Euchologium.

P. 478. Ἐλατῶν ἡνιόχων.) Remiges non plebejos aut tumultuario lectos intelligi non opinor, ut enim ἐναυρίους, de quibus loquitur, *Conſcdcratorum* erant *ſelecta turma*, ita & Remigum Dromonem Imperatoris agere conſuetorum: de quibus Conſtant. in Admin. Imp. cap. 51. Auctor infra pag. 482. *οἱ ἔχοντες δὲ ἐν τοῖς ἐναυρίοις, ἤγουν τῶν βασιλικῶν ἱερέων ἐπιτελούντων τροπὴν, καὶ τὰ ἑξῆς.*

Ἐν Χαλδίᾳ.) Armeniæ portio eſt Χαλδία verſus Sytiam. Vox autem Xilandro falſa eſt, & obſcura.

Ἐπαρχῶν.) Vindicandis criminibus vacavit ultimis temporibus, unde & in Prætorio reorum ergaſtulo, domum ex officio de putatam habuit. Auctor plerisque locis.

Edit. Pariſ. p. 55. Ἀπὸ τῶν ἐν Χαρσιανῷ Δαμαλίων.) Locus ita dictus, κατὰ τὸν ἑστῶτα ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ λίθινον βοῦκρανον *A ſtatuto lapideo bucula in columna*, trans Boſphorum Thraciæ, Cryſopoli. Auctor paulo infra pag. 484.

P. 479. Ἐπιβρεττῶν.) *Mandyas*, Latinorum *Pallium*, cunctis veſtibus *ἐπιβρεττιον*, a Xilandri *Cucullo* diverſum, ut patet ex Codino cap. 6. num. 2.

Καὶ κατωδόντα, οἱ ἐσθῆτα, κιθῶνα ἐνχλῆ.) Officia miniſteriaque publica non ſine cæleſtibus auſpiciis, & Eccleſiæ votis ſuſcipiebant Græci. Unde Patricius ab Impeſatrice renunciatus Conſtantius confeſtim, de more, precationem ad conſecrationis inſtar ſuſcepturus in Eccleſiam pergit. Reperitus in Euchologio recens cuſo in Patricii ac Curopalatæ promotione.

P. 480. Ὁ Πρωτοσπαθὰρ τοῦ παλατίου. Habebat Imperator Clerum proprium in Palatio, in quo variæ erant Eccleſiæ, ut ſancti Stephani, Ducum cæleſtium, Eliſæi & aliorum; Cleſi illius Præfectus erat *Πρωτοσπαθὰρ τοῦ παλατίου*. Recolenda Nota ſuperior ſeptima.

Τῶ Ἰωαννίτου. Agminis ita dicti. Auctor infra *τὰ τάγματα τῶν ἀρχόντων τῆς Ἰωαννίτου*.

P. 483. Τῇ τρίτῃ τῆς Τεσσαρακοστῆς.) Ipſius Paſchalis hebdomadis feria tertia: Leo Grammaticus *τῇ τρίτῃ τοῦ Πάσχα τῇ λεγομένῃ τῆς Τεσσαρακοστῆς*. Pari modo *κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ*, *τὴν αὐτὴν*, *τῆς Σαμαρίτιδος*, &c. vocant Dominicam qua Thomæ, Prodigi, Samaritanæ, &c. Evangelicas lectiones percurrunt.

Χρυσόβουλον.) *Diploma regium* ſive *regiæ litteræ*, ſacræ, punicco colore ſcriptæ, quibus cum aureo ſigillo, βούλλῃ, Cæſateæ imaginis fieret impreſſio, Χρυσόβουλλα nomen acceperunt. *Ἐξ ὁρμήθη χρυσοῦ ἀστεμμάτου*: dixit Auctor ſupra pag. 442. & 482.

P. 484. Ταξιάρχαι.) Qui Ταξιάρχαι, is & *μυριάρχαι*, *ἑκατοντάρχαι*, & ut ſcribit Leo Conſtitut. 3. *τοῦνομα τῆς τρακτυλάτου*. Ac ut Conſtantinus Themat. 2. *οἱ δὲ λεγόμενοι Ταξιάρχαι, οἱ ὑπαρχίαν ἤτοι τριακοντόρου ἐπιτάσσουσι· σκαμνία δὲ τρία τοῦτον ἀξίωμα, τὸν ἔχοντα ὑφ' ἑαυτὸν τριακόντορα, τοξότρυμα πεντηκοντόρου, καὶ πεντηκοντόρους τρισκαίδεκα ἑαυτοῦ. Turmarchæ dicti, in ſubſidium Ducis exercitus ſunt conſtituti. Hujuſcemodi vero dignitas indicat eum qui quinquaginta ſagittarios, tricenarios peltaſtas, centum lanciarios imperat.*

Κομιτάτου ἤτοι Μαγγάνων.) Ut Palatii & illius ærarii curam geteret, ſicut regiæ præcipuæ, Curopalates. Circa *machinas* & *baliſtas* nugatur hic Scholaſtes.

P. 485. Τὸν ἡμίεργον ἤτοι ἀγίου φωτὸς.) Cæcutit Xilander in lumine, & quo purget oculos collyrio opus eſt illi, ubi Putificationis diem interpretatur, qui ceu notiſſimus, Theophaniorum eſſe dignoſcitur.

P. 486. Τὸν Σκευοφύλακα.) Quem Theſauri præſectum & cuſtodem ſub Logothetæ diſpoſitione poſitum exiſtimo. Fancirollus in Notit. Imper. Ori. cap. 47. Lexicon anonymum Bibliothecæ Regiæ. Σκευοφύλαξ, *βασιλικὸς*.

Ἐκ τῶν ἐπάρχων, καὶ ἤτοι ταγματικῶν.) *Ex Conſcdcratorum & ſubditorum ordinibus.*

P. 487. Ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγίας σοφίας.) Templo nimiſum in illo, in cujus ſacratiore loculo ſanctiſſimæ Deiparæ veſtis & zona, in Blachernis aſſervabantur.

Τῷ τοῦ Μαγγλαβίτου ἀξίῳ τιμαδίῳ.) An non *μαγγλαβίτῃ* merebatur Xilander experiri, qui tam dure Cedrenum *ἐμαγγλάβωσε*. At neſcivit, inquit. Is itaque Cornicularius & Clavicularius dictus apud Pancirollum in Not. Imp. cap. 55. & eſt unius cohortis Principem ſtipantis Præpoſitus, & ad ejus autum, ceu ſententiis reorum exequendis Præfectus, ſontes quoſque ab eo damnatos, eodem ſpectante, caſtigat. Eam Bardariotarum fuiſſe ſuo tempore Codinus refert, de quibus: *χρώμενοι δὲ ἀνὰ ζώνας ἑκάτον τόπον λέγω, ὃς καλοῦσι μαγλάβιον* (ſic ille ſcribit) *ὅπερ βακτηρίαν, ἢ ῥάβδον, μικρὸν τι ἀξίωμα μικρὸν ὄν. Ex unaquæque zonis dependentiora, Manglabia dicta ſeu faſtes, aut virgæ, ut plebi dignas panas ſubdant.* Leo Grammaticus. *ἀνατεθεὶς μαγλαβίτης* (ita legit ille) *τὸν Μανουὴλ ὃν ἔφην ἀπλῶν τῶν μανιχέων. Manuelem Exceptorem mittit Monachum gladio perempturum.* Turcæ a Græcis pluta mutuati ad conſpectum Imperatoris præcurſorem habent *μαγγλαβίτην*) *Bujurdi*, ſua lingua vocant) ad ejus nutum reum quemque ſuppliciis extremis ſubjicere paratum. Ac princeps ipſe, regia depoſita, plebejaque aſſumpta veſte vicos circumit nonnumquam & anfractus viarum, ſi cuncta in pace, ordine, quiete compoſita ſint, exploraturus: ſin tumultuantes, rixantes, incompoſitos, ac Imperii juſſa ſpernentes civcs

ves aut militiæ aſcriptus competiat, a Manglabitis vitæ comitibus ac ſuppliciorum inſtrumentis jam prius inſtructis extemplo corripi jubet, ſimulque pœnis vel neci tradi, omiſſis judiciorum tardis ambagibus, imperat.

Pag. 488. Πορφ. ανατολ.) Imperatoris amicus, qui nimirum conſiliis, & monitis Imperatori in adminiſtranda Repub fideliter aſſiſtit: quem nunc Imperii ſubadjuvam, & publici ſtatus adminiſtrum vocitare ſolemnis. Is quoque in Palatio morabatur. Jam jam enim *καταβαίζειν τὸ Παλατιν*, en eo deturbari, ſimul tamen *συγχωρεῖσθαι αὐτὸν χάριν ἐ φιλανθρωπίᾳ τῶν βασιλέων*. ut ad Imperatorem venetatimus ac ſalutaturus accederet, poteſtatem accipere, conſpicietur.

Ἱμαρίῳ.) Veſtem B. Virginis ibi repoſitam *ὠμοφόριον* expoſuimus in pag. 487.

P. 490. Συλλεκ.) *Simulachri, ſtatuæ*. Ei namque caput dejecit Imperator.

Βασιλικὸν κλαυσίθ.) Qui Eccleſiis in Palatio ioclusis miniſtrabat. Vide dicta Nota pag. 480.

Μεσοπέδῳ.) Ad confinia Thraciæ, & Æmi montis radices, *juxta* Anchialum ſita.

Ἀναβάθρα.) *Locum ubi e navibus exire ſolent, ἀναβάθρων* Xilander exponit: pag. vero 488. *Excenſionis locum*. Falſo utrobique. Eſt enim *Tabulatum ligneum* ad inſtar domus in portu extructum, ibidem deſcriptum, quo etiam convivia nuptiaſque celebrare potuerint Romanorum & Bulgarorum principes. *Ἀναβάθρου* pocius, ut frequenter ſcripſit Codinus, legerem; niſi me verſus Auctorem religin & repetita vox derineret, qua nihilominus idem ac *ἀναβάθρα* indicari percipio: *Tabulatum* videlicet portui terræque contiguum in quod e Dromone Romanus Imperator exiliret, Petrus autem Bulgariæ regulus e terra conſcenderet, ac ambo de pace colloquoti placide convivarentur. Attendantur Auctoris verba pag. 488. citata, nec non & hæc Manuelem & Sultanum Turcarum Chryſopoli colloquuturos deſcribentia apud Phranzis interpretem. *Ibi triremi in tentorium ſive tabernaculum ſibi paratum conceſſit. Imperator cum filiis in triremibus edebant ac bibebant, & inter ſe, ipſe & Ameras pariter mittebant.*

P. 492. Κομιτίων καλλιστ. ἐκάθισεν.) *Κομιτίων* vocant Architecti Græci roram Epiſtelii compagem ex coronide, zopharo, & ei ſubjecta trabe coagmentatam *cornicibe, fritze, & architrave*, quod columnarum ædificium *κοσμεῖ ornat*, ſic dictam. Germanus in Myſtagogia *κορωνίς τοῦ ναοῦ*, ſive *κοσμεῖ* cancellis & columnis populum ab altare ſejungentibus *κομιτίων* imponit. Conſtantinus de Adm. Imp. idem exequitur. *Ἐποίησα δὲ καὶ τὸ αὐτὸν μέρος ἐ κίονας πολλοὺς ἰσχυροὺς ἐπάνω κομιτίου. Sunt etiam in hac urbe columnæ plures, integris Epiſtelii ſuperne ornata.*

P. 493. Ἄμα δὲ τῇ συμφορᾷ ἐφάνη.) Annam nuptam ſimul, & Imperialis honoris conſortem renunciatam indicat Auctor, Nuptiarumque coronas de quibus Notis pag. 368. ſicut & Imperii, uno die ſuſcepiſſe.

P. 494. Περὶ τῶν μέχρι Φραγγίας Ὁδόντ.) Quem *τοπαρχίαν* nominat Conſtantinus de Adm. Imp. c. 26. Parrem habuit Adelbertum, matrem Bertam, avum Lotharium Ludovici Pii filium Magnæ Franciæ rex, ut verbis Conſtantini utar, nuſquam fuit, ſed Comes Provinciæ ſive Arelatenſis: ab Italis vocatus, ejecto Rodulpho, Italiæ regnum obtinuit: unde Pῆξ Φραγγίας a Græcis appellari meruit: filiam Bertam ex concubina genitam, Sigefredo Parmenſi Epiſcopo ſponſe duce, jungendam Romano Conſtantini Porphyrogeniti filio Conſtantinopolim miſit; ac Eudoxiæ nomine deinceps audivit inſignitam. *Edit. Pariſ. pag. 53.*

Δῆμοι.) Prominentes, tectorum, tabulatorum, petrarumque ex ædificiis facies, ſuggrundæ & coronæ parietis, ſunt *δῆμοι*, ut qui populum proſpiciant.

Βαῖμα.) Diximus Notis pag. 349. eſſe ſuggeſta ſedeſque lapideas partibus Imperatorem excepturis, ipſiſque excipiendis, juxta Palatium diſpoſitas.

Στάδια.) Columellæ ſunt ordine diſpoſitæ, ac ſuperpoſito loogiori epiſtelio junctæ, circumjecti clatri, circumdata ſepta & tegmina, ſive Cancelli humiliores, ſpatio ſuo interiore receptos a circumſtante vel ireuente turba propugnantes. Germanus in *Cedren.*

Myſtagogis non longe ab exordio *τὰ κάτω, ἅπερ τὰ τῶν ὀβελοκλοστα τὸ βῆμα ἀπὸ τὸ λοιποῦ ναοῦ, ἢ πάγκλλα. Columella, ſive Thoraces, id eſt ſepta & tegmina, ſacrum penetrale a reliquo templo ſeparantes, & cancelli*. His tribus verbis expoſitis, plana eſt mens hujus ſententiæ. *Ἐγένετο δὲ καὶ βίαιον ἄνεμος μέγα Δεκεμβρίου, καὶ κατεπόντισε τὰ μέγιστα δένδρα, καὶ ἐσείσθη τὰ κατώτερα ἀνεμῶν βιαίων, καὶ ἐπέπεσε.* *Menſe Decembri violenti ventorum flatus exorti ſunt, quorum impetu ſaggrunda tecti & parietum decidentes & lapſa ſuggeſta ſedeſque ſibi ſubjectas, nec non & tegmina commiuuerunt, & contriverunt.* Xilander quaſi e Scena riſum ſacturus. *Menſe Decembri violentus ventus exiliit*, inquit: *& corruentes qui vocantur demi, centriverunt eorum qui infra erant pectora atque pedes.*

P. 495 Πρώτου.) Helleſponti ad CP. inſulam.

P. 497. Παυσαμένου τοῦτ.) Alia pariter Helleſponti inſula.

Τερεβίνθου.) In eadem Propontide.

Pag. 499 Τοῦ λοιποῦ τοῦ βασιλέως.) Ab Othone Imp. ſcribit Curopalates, cui veritas hiſtoriæ ſubſcribit.

Ἀκβίμασίν τε καὶ χορεῖ τῶ συμφωνήσει τῶν ἐκκλησίας, ἐν οἷσπερ τῶν ἐπάρτων ὑμνεῖτο.) Nullam *συμφωνήσει* ſignificationem agnovit Xilander, cum tamen ſignis clariſſime perſoner. Eſt enim *Crotalus*, lignum oblongius quadrum, modice tenue, malleolo quatiendum, ut excitato ſono a Sacerdote fidelibus in Eccleſiam veniendi ſignum detur. Eſt etiam *συμφωνήσει* ferrea lamina bacillo ferreo ad fores Eccleſiæ in expoſitum finem verberanda, de qua ſicut & de ſignis e ligno, docte, ut ſolet, Allatius lib. de recentioribus Græcorum templis. Hoc iraque, ſive ligneo, ſeu potuit Eccleſiæ ferreo æreove *ſigno manibus arrepto, ἐν αὐτῷ τῶν ἐπάρτων ἐμπίπτετο. ingreſſus in eam (Eccleſiam) Saracenus invadebat, populſabat, debellabat ſtrenuus ille Sacerdos.*

Ἐπὶ μὲ ἐπιθυμῶ συγχωρεθῆναι.) Xilander. *Cum admiſſionem non impetraret.* Verius. *Cum ut ſibi facinus condonaretur non perſuaſit*, id eſt impetravit.

Ὁ Χαλδὰν.) Berthoæ Ameras.

Τὸ Χαλεπ.) Berthœa Syriæ, hodie *Aleppo*.

P. 500. Κάστανα δὲ παρεῖτ.) Vidit in Lexico Xilander *κάστανα, aream metam & pinetum fructum* ſignificare, palearum *metam* ſibi elegit, pinotum vero fructus permiſit inſcius Theophylacti equis.

Φόνια.) Alias λεπτοκαρύα Nuces Ponticæ, ſeu avellanæ.

P. 501. Δημήτριος τῆς ἐκκλησίας.) Præterit hunc Officialem catalogus Codini: geminum Domeſticum noſter exhibet *τὸν δεξιὸν καὶ τὸν ἀριστερὸν χορεῖ, Primarium* videlicet *dextri ſiniſtrique Chori cantorem* qualibus alius *τῆς Ψαλτῶν δημοσίας* præponitur, omnibus *φωνοῦλαστος*. Euchologium.

Ὁ τῶν Ἡρακλείων φιλόσοφ.) Legantur ſcripta Notis pag. 465.

Τῶν ἑσπερίων Ῥωμαίων.) Græci, Romani Imperii ſucceſſores *Romanos*, ſe uſque in hodiernum diem jactitaverunt. Veros autem *Romanos*, id eſt Latinos, Cedreni voce *ἑσπερίους Ῥωμαίους* appellant.

Ἰωάννου Ἀκβερίχου υἱός.) Nominis ſitius duodecimus.

Ὀνόματα τῶν τεσσάρων γενέσθαι γαμβρῶν.) De quarum nuptiarum jure videnda Nota pag. 470. cum ſeqq. & Arcadius lib. 7. Concordiæ.

Pag. 503. Ἐκβάλλουσι τοῦτο τὸ χῶμα, ἐ ἐκβάλλεται ἐπὶ τῆς ἱερᾶς λεκάνης.) Manu ſacerdotis longa precum ſerie præmiſſa conſecrantur apud Græcos Monachi, de quibus Euchologium. Preces illæ ſolemnem reddunt Monachorum profeſſionem. Balſamon.

Στεφανίσκοις καὶ πασσάλοις.) Palis nimirum in terram fixis, & clavis ligneis ad invicem tenaciſſime junctis, *σταύρωσις* namque *palus* eſt. Heſychius. *σταυροὶ οἱ κατεστηγότες σκόλοπες, χάρακες, οἱ πάντα τὰ ἰσόπλατα ξύλα, ἀπὸ τῶ ἑστάναι σταυροί, ὅθεν καὶ τὸ σταυροῦσθαι. σταυροὶ, defixi ſtipites ſunt, valla, & omnia ligna tabulata ſtantia, ab eo quod ſtent σταυροί, vel quod ad.*

aptam conſtit aut. Euſtathius. σκάλωπα, ἁρδὶ, ξύλα ἢ ἴξια, ἃ ἔνιοι σκάλοπα. Scolopes rectæ ligna & acuta, quæ & ſtipes vocabant.

P. 505. *Ἐκφωνήσαι.*) Nefandum Monachis Græcis facinus, etiam ægrotis.

P. 506. *Τὸν κομητοπάλαι.*) Dictio πάλαι, vernaculo παλαὶ. alteri adjecta *filium* ſimul & diminutivum quid ſonat, ſic *Ἀρχοντόπαλαι filium nobilis, βασιλοπάλαι, regis filium, regulum*, & tandem *κομητοπάλαι Comitis filius* vocat Auctor: & ut ſubdit *παῖδα δὲ μέγα ἐκωδίζετο ὁ Βολγαρίᾳ κομήτων*: Infra pag. 543. *κομητοπάλαι ὄντες παῖδα ἢ ὑὸν τοῦ κομητοπάλαι κατονομαζόμενος.*

P. 508. *Πρὸς δὲ δύο τὰ ἐπιτίμια ἐπιτηρεῖται κατηγορεῖται.*) Laudatur a Græcis Monogamia, Bigamia toleratur, & multatur: *Τριγαμία* invisa eſt: *Τετραγαμία* prohibita eſt penitus. Cui vero pœnæ ſubjicitur *δεύτερα*; Biennali Sacramentorum orbitati: de qua Nicephorus in Canonibus, Baſilius, Euchologium, & Canoniſtæ Græci Rationem ſi quæras? Incontinentiam cohibent & puniunt.

P. 509. *Πρωτοπαπᾶς.*) *Eccleſiarum Palatii Archipresbyter*. Speciose de eo loquitur Xilander, & *Pontificum Palatinorum principem* facit. Strenuum Pontificii nominis vindicem agit.

P. 510. *Προχωρεῖται τῷ Ῥηγὶ Λογγιβαρδίας. Δανδόλφῳ. Παυδόλφῳ* potius crederem legendum, nomine Latinis uſitatiore. Contemporaneum autem Conſtantino octavo, Nicephoro huic Phocæ, & Joanni Zemiſci ſucceſſori Pandulphum Capuanum & Beneventanum principem, *ῥῆγα Λογγιβαρδίας* hac de cauſa vocatum ab Auctore, bella etiamnum cum Græcis getentem memorat Baronius annis 957. & 968. ex Chronico Longobardorum Beneventanorum principum.

P. 511. *Μακρομάκελλον.*) Joannem a corporis proceritate ſic dictum.

P. 514. *Στρατοπεδάρχαι.*) *Caſtrorum Menſoribus Præfectum, Metatorem præcipuum.*

P. 515. *Πρὸς τὰξείδιον συνηχεῖ ἔξωθεν.*) *Navigatio, ſeu iter mari conficiendum* eſt *τὰξείδιον*, quo ſubditi gravantur, cum inſperato adventientem Imper. ſuſcipientes donis conciliaot, comitatum alunt, abeuntem etiam proſequuntur muneribus, ac ſibi neceſſariis ad vitam deſtituuntur. Quæ de Taxidio profert Xilander, ridicula ſunt.

Pag. 517. *Τὸν λαγκάριον σοῦδα.*) Ad magnum uſque *vellum* ſive *foſſam*.

Edit. Pariſ. pag. 54. Pag. 520. *Πρὸς δὲ τὰ τιτίμια, μᾶλλον ἀφίστασι ὄντα τὰ ἀξιώματα.*) Ejus munus fuit in cives & Remp. Præfecto urbis non abſimile: is enim in Lexico anonymo Bibl. Regiæ dicitur *ὁ τῶν πολιτικῶν ἀρχηγός, ἡγεμών, ἢ ἀρίστου, bonæ reipublicæ vel Reip. præſes, Præfectus, & Præpoſitus*. Niſi maluerit a Conſiliis præcipuum affirmare, cum Conſtantinus Romani F. ſtatim ſub primis Imperii naſpiciis tres ſimul *ἀριθμὸν* creaverit Scholarum Domeſticum, Protovestiarium, & Drungarium, quos non officiis adaugere, ſed in negotiorum adminiſtrationem magis ſecretam advocare potuit, & jam communi facta dignitate præcipuum ex eis *ἀριστοκρίθαι*, ut habet Curopalates & Jus Græc. conſtituere.

Διαφορῶσιν δὲ ἢ πρὸς τὸν τίτλον.) Extat in Juris Græco-romani volumine lib. 2. in quo, quæ Nicephori Novellas revulſit, Baſilii Porphyrogeniti ſa octior Novella ſubjungitur.

P. 528. *Τὸν τῆς ἁγίας Ἀναστασίας τελέσαι ἡμέραν.*) *Anaſtaſiæ* templum *ἀνακείσθαι* quoque miraculo famam accepit: hinc promiſcua vocis utriſque uſurpatio: Hic pro Chriſti Reſurrectione ſumitur. Vide Auctorem in Valentiniano juniore. pag. 249.

P. 530. *Μανδύλιον.*) Lintres ſunt *μανδύλια*, uno pinguioris arboris trunco excavati: ita leves ut etiam humeris tranſferantur. *Περὶ τῶν ἀπὸ τῆς Ῥωσίας ἐρχομένων Ῥώς μὲ τὰ μανδύλια ὁ ΚΠ. De Ruſſis e Ruſſia CP. in lintribus venientibus*, Conſtantinus de Adm. Imp. c 9. diffuſe.

P. 531. *Τῶν ἱδίων Ἀνεμάδων καὶ Κρητῶν τὰ βασιλικὰ, ἀλλ' οὐ τῶν βασιλικῶν συμπολιτῶν.*) Omiſſis Xilandri conjecturis & corruptionibus, hunc verba ſic interpretor. *Hunc cum vidiſſet Anemas regia Cretum ſtirpe ſatus, Curupa filius, nunc Imperatoris ſatellitum*

Quid clarius? Nam paulo poſt Anemas hic, Creteniium Ameræ, non Baſilii filius enunciabitur.

P. 534. *Τὸν καλλίνικον μαρτύρων Θεόδωρον.*) Geminum Theodorum præcipuo cultu venerantur Græci. *στρατηλάτην* unum, alium *τήρωνα*, ac utrumque in bellis defenſorem propugnatoremque ceu *καλλίνικον* invocabant, ac imagines in vexillis pictas ferebant. Codin. c 6. o. 22.

P. 535. *Ἐγράφετο δὲ ἐξ ὑπομνήματα Ῥωμαϊκά.*) Mihi nuper in Oriente degenti numiſma hujuſmodi æneum, in Muſæum Thuanum deinde translatum, incidit in manus, cujus dictio quidem Græca, Character autem Latinus, *τὰ γράμματα Ῥωμαϊκὰ*. hac figura cernuntur.

Εἰς ἑνὸς χιτῶνα γίνεται κτέμα.) *Παροιμιώδης*, de more Eunuchi.

P. 536. *Ἔσχε τὴν ὑπατείαν ἢ ἑῶον ἀπολλώνιος πάντων ἀρχόντων.*) Qualem Magiſtrum Officiorum Orientis deſcribit Commentator Notitiæ Imperii cap. 62.

Τῷ πλήθει τῶν στρατιωτῶν.) Quorum agmen viris bellica laude tam claris, generoſis, ac fortibus erat collectum, ut ſinguli quique *στρατιῶται, Militum Magiſtri* cenſerentur.

Τῶν μέσων ἀνὰ ἱππέων βασιλικά.) Ceu equiſones flagellis Imperatores inſtruit Xilander: Codinus duplici Sceptro, Cruce nimirum & Ferula, cap. 1. 7. n. 35. *τῇ μὲν δεξιᾷ χειρὶ κατέχων ὁ καιρὸς, τῇ δὲ ἀριστερᾷ κατέχει τὸ ῥάβδιον.* Utraque ſceptrum eſt, & ut loquitur Lexicon Anonymum Bib. Reg. nu. 930. *σκῆπτρον, βασιλικὴ ῥάβδος, Regia virga*. Symeon quidem Theſſalonices Metropolita Crucem ferre *τὸ ξύλον ἐν ἱππικαῖς ad pietatis oſtentionem* aſſerit, *ἢ ἐπὶ ῥάβδου καθέδρας*, ſubdit ille, *ὁ βασιλεὺς τότε ἢ σκλαβὶν, ἀλλ' ἱκανὸν ἢ μακελλεῖ: ἀφ' οὗ καὶ Δέτιος ὁ ἀφιστῶτι, ἐξ οὗ ὀργιλὸς, ἢ φθορικὸν μᾶλλον σωτηρίου ἀφωνίζον. Inſuper etiam virgam* (Narthecem, ſive Ferulam) *aſſumit, non gravem quamplam & duram, ſed levem & mollem propter mitem correptionis facultatem, abſque iracundia vel intentatæ perniciei metu, neque ut confringat & macket:* Eſtque illa *βασιλικὴ μάστιξ* Bardæ pet ſomnum oſtenſa.

P. 537. *Ὁ Σύγκελος Στέφανος ξ ✝ Νικομηδείας φρόνιμος.*) Syncellum Sacerdotem, ſpiritus patrem, Patriarchæ ſocium ac contobernalem primis temporibus fuiſſe. Nota pag. 1. manifeſtavit. Eumdem deinde annorum proceſſu, non Cellæ modo & habitationis conſortem, ſed & Patriarchæ ſucceſſorem deſignatum Nota pag. 360. declarat, prædicant exempla plurium a Syncelli dignitate ad Patriarcharum ſedem evectorum, ipſe Auctor perſpicuis verbis teſtatur inferius pag. 606. Jam cum hic Stephanus, nec throni ſucceſſor fuerit, nec eſſet Patriarchæ Concellaneus, ut qui Nicomediæ, ceu præſul, pro ſolito reſideret, qui Syncelli nomen & dignitatem gerit? Honores immodice ſemper ambierunt Græci, nec officii cu-

ſuſpiam ſingentes inſiſtierio, digaſtatis nonien tribuſ ſibi non inſequenter cuplebant; unde Magiſtrorum apud eos, decreſcente Imperio, integræ cohortes, qui vigente in tot negotiorum turbis unus erat, & apud Codinum plures reperita vox, τὸ δ' ἐν τρισὶν ἀεὶ ἑνηνδρῶσι. Cum itaque vita functo Patriarcha, ſedis ſuccedſionem plures experenter, pluſes quoque Syncelli titulo ſpem alere nicebantur, aut ſaltem honoris vanam cupidinem. Hinc Syncellorum examina, ac remotis a Patriarchæ domo Præſulibus, qui nuſquam ſedis hæredes fuerunt, conceſſum Syncelli nomen: Qui cum ab impoſiti nominis exordio, in publicis Eccleſiæ conventibus, multos annos Patriarchæ precari ſoleret, ac in miſſarum ſolemnitatibus, ea verba ſacris ex adytis pronuntiare, quibus ad orandum pro Patriarcha populus commonetur, is ideo & ſacerdos eſſe, & Patriarchæ concelebrare tenebatur, ac ipſe idem πρωτοσύγκελος erat in magna Eccleſia qui hujuſmodi munus, velut Syncellorum ſpectatiſſimus obiret, ac σπουρχικοὶ σιγιλλιοι audiebar, relictis in Syncellorum turba, cum nomen commune ſadium eſt, cæteris, qui privatis in Eccleſia id exequerentur munera addo & Spirituales a Confeſſionibus patres Imperatorem ubique comitantes, ac in Palatio (cujus intimum & ſecretiſus cubiculum vocabatur κελίον ex Codino) commorantes, ut ipſi *Cancellarios*, Syncellorum appellatione ornatos. Teſtis eſt Phranzes Joannis ad Concilium Florentinum proficiſcentis deſcribens comitatum. *Adeſunt et*, inquit, *Sacerdotes ſui* (a Patriarchicis diverſi) *& Spirituales Patres Græcorum, magnus Protoſyngellus*. Magnus hic, ut a Patriarchæ Protoſyncello alio diſtinctus. His adde inferius legendas pag. 565. c. 566. ne pleriſque Syncelli vox ignota dubium ingerat, ex diſtinctione volumus.

P. 538. *Μεθυσθῆναι Σαρκελοῦ*. Pace cum illis compoſita, inter ἐπαρίτας, de quibus Auctor loquitur, annumeratis.

Pag. 539. Αὐτευκτὸς.) Ab Attalia Pamphyliæ urbe, ſicut & Cibyra minoris Aſiæ, navali præclara.

Διὸ ἡμῶν.) Scribit Interpres δεξιώσεως: Retineo δέησιν. ad Joannem enim Auctor ipſe retulit τὸ δέησιν, ſicut & τὸ δώσομεν.

Pag. 544. *Διὰ τὸ βραχὺ τῶν ἐλαιῶν Κορυτζήρους ἐπωνόμασεν*.) *Κορυτὸς* enim Græcis *parvum*, *modicum*, *brevem* ſignificat.

Τὸν σφυρὸν. *Trulli*.

Pag. 545. *Ἀπὸ Φιλίων Τυρκων*.) Unde Turci reliditi Orientales exponit Auctor pag. 600.

Pag. 548. *Τὸν σπαρμὸν τοῦ ἱστίου*.) *Quidaſſit ſpumarium*, *meſſis*, inquit Xilander. Docent Heſychius, ὀθόνη λέγεται ὁ ἱστός. Teſtis eſt Artemidorus. Legitur N. 25. Phinees Iſraelitam ſeortumque turpiter copulatos σπυρᾶσαι confeciſſe: pro quo Aquila ponit, κοντὸν: Symmachus, δόρυ: Vulgata *Pugionem*. Lexicon Anon. alibi jam citatum: Τὸν σπαρμὸν λέγουσιν. Ἀφ' ἑπτὰ ζῶλα καὶ σπυρὸν ἡ σπύρη.) Senſum quidem, non verba parcemiæ Xilander aſſequutus eſt. Quid enim in *ventilabro* vile, aut quid a crate ſic alienum, ut cum de pretio ſit ſermo, cum eo comparari oppoſitum teneat? At tenebit certe, ſi germano in ſignificato pro *ligneo batillo* quo terra, ſtudera, fordes exportari vel snoveri ſolent, ſumatur. Senſum hunc jam ab antiquo habuiſſe teſtatur Glaucinus in deſinditorum Officio, quo facerdos terram injectirus cadaveri σπύρον aſſumere, & σπύρῳ eam reſpergere legitur. σπυρώσῃ, & corruptius σπυρῶ modernī pronunciant: Ita Lexicon anonymum Bibl. Reg. σπύρα, σπυρώσω.

Ἐπιφωλεύσαν.) Hæc vox quantumlibet reclamante Xilandro retinenda, & verſio hoc paſſi corrigenda. *qui rebellionibus aſſueti & exercitati*, *data occaſione*, &c.

Pag. 549. Ἐν ὁμοῦ χωρίον οὐζάνδρα.) Bene meritarus de Xilandro, gratiam ſiquidem pollicetur in Annotationibus, hac lege dico ſanxiſſe Imperatorem, non ut ſcribit ipſe, *privatorum potentia publice quæque bona in ſuam rem redigeret*, *dum alia ſubinde aliis prædia adjiceret*: verum ne publici Magiſtratus dum gererent officium, privatorum bona, etiam dato precio, ſibi compararentur, aeque exinde alia alia prædia facile coaccrvarent, & conjungerent. Blaſtares cap. 4. τοῦ Ἀτσιγάνου. ex Politicis legibat hanc refutt, τοῦ ἀγροῦ τοῦ πρόσωπον. Ὁ πρωτοσύγκελλος ὁ ἐπαρχείας, ὁ διὰ ταῦτα κυνοῦν, ἢ ἀκούσιον ἀγοραζόμενος αὐτῷ. πρόσωπον, ἐξ ὅτι ἑκατὸν, ἢ ὀλίγων, μὴ ἐκόντος τοῦ δημοσίου, ἢ μὴ ἀφέλιμον ὂν ἐκεῖνο, ἢ τὸ δοῦλον τίμημα ὃν πεπλασμένον. *Officium quodvis genus in aliqua provincia Magiſtratus*, *mobile vel immobile quipptam in ea nequit*, *vel per ſe ipſum*, *vel per alium*, *niſi ſorte a publico emere*. *Alias empta ne excidat*, *& depoſitum pretium non recipiat*.

Pag. 550. Ἐξ ὑπαρχόντων αὐτοῦ. τοῦ δὲ ὑπὸ ἀλογίᾳ ὑπαρχόντων, κοινὸν φδόκασιν καπνεῖν. ὑπὸ τοῦ ζυλοῦ.) Nihil, hic manchum aut inutilem Xilandro ſenſum percipienti. *Si modo patricius honoribus augeretur*, *quam eandem quoque dignitatem*, *ea vitæ cepta*, *duo ſibi filii conſequerentur*. Hacque conditione Chryſelius Imperatori Dyrrachium prodebat.

Ὁ βαλίτης.) Sic *ballum* & *matum* vocant Græci.

P. 551. Ἀλλόγενοι.) *Nobiles* hic interpretor. Favet Auctor ſubdens, ἀε συντρεφομένοις ἀεὶ τοῖς βασιλεῦσι vocans hos *Illuſtres*. Suffragantur Baſilic. Gloſſæ, quæ Ἀλλόγενοι ceu ἀξιωτὶ exponunt. Confirmat Blaſtares cap. 17. τὸ ἐξ ἀλλογενοῦς γυναικὸς πεφυκὸς) Ἀλλογένεις appellantur Ἀλλογενῆ σημεῖα ἐξωτικὰ παιδία ἢ γνησιογενῆ. *Illuſtria vero quæ legitimi*, *vel ex adulterio ſuſcepti liberi*, &c. Τὸ ἀφιέρωμα τῆς Παναγίας.) Ut Comitem privatarum rerum & peculiaris fiſci Imperator habebat, Privati Ærarii præfectum deinceps dicimus & Eccleſiaſtios Curatores, Defenſores, Oeconomos, & ut Auctor loquitur Παρέπιδημοι, Gazophylacii præſides.

Ἀρχοντα Λυτρωτῶν.) Prius ἄκλητον vocaverat. *Edit. Pariſ.*

P. 554. Βασιλικάδικα.) Ladiſlai.

Δήμιον.) Turris in κλεισούρᾳ in *Cliſa*, five *muro* in- *pag. 55.* ter duos montes aſperos erecto, ad quam aditus hic patſim dicitur κλεῖσον.

P. 555. Χωρίου γομάριοι.) Id eſt Χωροβάκτης.

P. 556. Εἰς Χαβούριον.) Verſus Alanos & Tanaim ſitam.

P. 557. Βρέττιοι Τζάτται.) Verbis Latinis, vel potius Italis *Fugite a Cæſar*: pronuntiatione Italis eiſdem propria.

P. 558. Πόλις δὲ Ἀχεῖα.) Verba minime cohærent, inquit Xilander. Imo non cohærere Interpres Auctori. Poſt hæc itaque verba τὴν δὲ Ἀχεῖα, ſubjiciatur parentheſis, cujus meta ſit in his aliis: ὑφ' ᾗ Ἐλλάσιον τὸ ὄρυζον, nihil tunc mutilum aut obſcurum exrat. Πόλις δὲ Ἀχεῖα μεθορίζει ἐν τῷ στόμα Βαλγοῦσσι. Ipſa eſt nominatiſſima illa Juſtiniana prima Juſtiniani patria, qua Eccleſiaſticis qua Politicis ſupra plurimas urbes evecta. De qua Gregoras lib. 2. Ipſe Juſtinianus Novella 11. Cujacius ad eam, & Geographi omnes.

Pag. 561. Στενὸν χωρὸν λόφου ὑφιστάμενον ἔχοντα.) Corona hæc Φυτωρεχία eſt Codini, judice Coreſia Chienſi, triumphantium Impp. ornamentum.

Πλοῦτον δὲ ἢ φρενοβλαβῆ τὸ εἰ τοῖς βασιλεῦσι ποιεῖ.) Quem ſuperius Auctor φρενοπαθῆ τὸ φιλοτίμως vocavit, de quo jam abunde.

Pag. 562. Ἀρχοντα Ἀδωρήτων.) Provinciæ Scythicæ Aſiaticæ vicinæ Iberibus.

Πρωτονοτάριον.) Quem Notitia Imperii *Primicerium Notariorum* vocat, de cujus officio, inſignibus & privilegiis Pancirollus in Comm.

Ἐν τῷ τάγματι Ἀντιγόνη.) Juxta Conſtantinopolim inter Proten & Platen ſita.

Δικαίως ἔστω Θεσσαλονίκης.) His temporibus Ducem habuit Theſſalonica, & decreſcente Imperio augebantur dignitates.

Σεβαστοφόρτος Βουλγαρίων.) *Bucellariorum* eſſe provinciam contendit Pancirollus in Not. Imp. cap. 47. Negat Rigaltius in Pancirol. Lexico, & *Bucellarum*, Annonæ clarius dicam, œconomos, provifores, portionefque faciſſe; illi lubentius aſſentior: nam Galatas ac Gallogræcos ſolitt fuerunt exercitum ducis huic officio mancipare: unde factum, ut annonæ miniſtri, Bucellarii Galatæ, videantur officii ſui nomen patriæ tribuiſſe.

Ὄρνιτα νέον.) Parva Propontidis inſula. Plate vero tertia eſt a CP. merſilé verſus in eadem Propontide. Pag. 565. Ἰερομνήμονα.) *Sacra nuptiali benedictione conſecrantur*.

Πλοιαρίοις αὐτοὺς σὺν Σκυρίαις ἐν τῷ σινάρῳ) Σκύφους

ſedes eſt ad muram in gyrum altaris, & ſi velis ſedilium in Choro ſeries, quæ cum Presbyteris Epiſcopus, vel cum Pontificibus Pastiarcha conſider: unde Euchologium *Conſeſſum* vocat & *Thronī ejuſdem conſortium*. In eo Syncelli (velut & quidam ἐκκρίτου Diaconi, Eccleſiæ magnæ Clerici, ſive Officiales, de quibus abunde Jus Græcoromanum) non conſeſſum modo, ſed & præceſſum (ut Romanos Cardinales, Epiſcopis, quoad hoc honoris φροντίσμα, prælatos mittarentur) votis omnibus, vi, gratia præ reliquis Sacerdotibus ac Pontificibus occupare ſunt conati. Videatur memoratum Juris Græc. volumen Medita. de Chartophylace, & in Alexii Comneni Novellis.

Ἐκ τῆς ἐρημίας τοῦ Ἄθω.) Ex Monachorum & Monaſteriorum ſtupendo numero, ἅγιος ὄρος poſterioribus ſæculis nomen adepto.

Πατρίκιον.) Monaſterium.

Τελέχ.) Regio & urbs circa Taurum montem. Ortelius ex Curopalate.

Μαζίκων.) Galatiæ urbe.

Στρατηγὸν αὐτοκράτορα.) *Exercitus Imperatorem & ſummum ducem*. Syneſius Orat. de Regno. αὐτοκράτορα λέγω τοῦδε· ὁ δὲ αὐτοκράτωρ ὅπλων στρατηγίας ἕνεκα
Edit. Pariſ. pag. 56. πάντα ἔσχεν ἀγαθά. Ἐξ ἰδιώτου τοῦ Παυλικὸν ἴσχυε λαὸν ἄλλοθεν αὐτοκράτορας στρατηγεῖ. *Imperatores vos facitis* (ipſum Imp aliquantus) *Imperator autem ducatus militaris nomen eſt, qui agenda omnia ſuſcepit. Ita Lubricace & Pericles Athenis ſumma poteſtate præditi Duces navigabant*.

P. 570 Τὸ τοῦ τάγματος χρῶμα. Xilander.) *Incruſtationem argento tectam*. Reponi. *Mari faciem brachiolis argenteis, pictorio more linitam*. Χρῶμα ſi quidem in pictorum eſt, non argentatorum: nec quiſquam argenteis laminis Blachernenſe templum circumveſtitum memorat.

Παιδιώτης.) Ubi non viri nomen, ex Ortelio. Vertendum itaque *Perlibenter Epiſcopo*.

P. 571. Ῥῶσι μετὰ Ῥωμαίων.) Ἐν τῷ παπύρῳ. Suid. Θεοφάνης.) Aliam Aſiaticam regionem in Ponto, Ortelius.

P. 572. Πηγωνίου.) *Cajas mentum latius*.

P. 573. Τὸ ἀξιοθέατον ὕδωρ, ἢ ὑπὸ ἀγωγίων αὐτὸ πέμπεται.) Ὀλκοὶ *Canales*, & aquarum longius deductarum ſubterraneos, vel etiam erectos in Aquæductibus *tubos* interpretor; Κατάλυμα ipſos Aquæductuum *arcus* & *pontes* quibus ſuperlabitur.

Λεπροκομεῖα.) *Leproſorum hoſpitalis domus*:

Ἀρχιατροὶ μετὰ τῶν χειρουργῶν.) Circumitores medici ἀρχιάτροι, huc illuc curatori, circumcurſantes, ſerpentes & venena circumſtetentes, quibus omni morborum generi remedia, garrulo verborum examine, ſe allaturos promittunt: a quibus Imperatoris τὸ χεῖρον.

Ἀρχῶν τῶν Παιδίων.) Παιδιώτων. Militiæ miniſtri, Boccinatoribus junĉti circa Imperatoris menſam Παιδίων eorum turma apud Anonymum Regaltii & Meurſii.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἁγίας μεγάλης πέμπτης. Hanc donativi ſeu ſtipendii diſtributionem, ſe præſente, propria imperatoris opera, ſolemni apparatu, Palmarum pervigilio peractam, deſcribit Luitprandus Ticinenſis lib. 6. Baliamon de illo ſe nihil promeritum conqueritur opuſcalo lib. 7. Juris Græcoromani reperiendo.

P. 576. Κάστρα ἢ φρούρια.) Interpres *Arces & caſtella*. Aptius. *Urbes & caſtella*. Urbes enim Auctor frequentiſſime vocat κάστρα. Sic Beneventum, Capuam, Barium in ſuperioribus.

P. 578. Τὸ ὄνομα μανδύλιον.) *Mandylium* vulgo *Sudarium, mantile*. ὄνομα ἐκφωνῶν vocavit nuper auctor p. 575. Lexicon anonymum Bib. Reg. *Mandylium*, χειρόμακτρον.

Τὸν περὶ Αὐγάρου ἱστορίαν.) Ἐπιγραφὴν. Auctor ibid.

Ὁ μέγας Δομέστικος.) Primo hic in Auctore legitur, ſub quo militabant & alii ἐπὶ Ἀνατολικοῖς, ἐπὶ Δυτικοῖς, & ἐπὶ Θρᾳκησίου.

Καὶ ταῦτα δὲ ἐν ἱεραρχικοῖς ἐστὶ Πατρικίοις.) Xilander, hæretice & ambigue *ſupplicium*: plane & catholice *proceſſionem*.

Βάπτισις.) Juxta vulgarem ſenſum *e Baptiſmi fontibus ſuſcipiebat*.

Pag. 583. Τῷ Κράλῃ.) Xilander *dittoni*. Verius, *regi*. Cralea Bulgarica lingua. *Rex*.

Ἄρματα.) *Arma* jam ſignificat, non *currus*.

Pag. 584 Κουτζοβλάχοι.) *Simus*.

Pag. 586. Νεωστὶ χυθὲν τετράστεγον.) Tres Conſtantini magni tempore tituli fuere præcipui, Auguſti, Cæſaris, Nobiliſſimi. Auguſtus, Imperator, Cæſar, Imperii ſucceſſor; Nobiliſſimus Cæſarei nominis quandoque potiundi ſpe fovebatur: unde non niſi ultimi Imperatoris filii vel affines præcipui eo titulo legimus Imperio florente ornatos. Plura de Nobiliſſimo Trivonius Obſerv. Apol. cap. 10.

P. 587. Ἀναφορὰ.) *Relationem* reddit Interpres, quia dirigitur ad populum. Dicerem quoque *decretum* ab Imperatore editum. Aptius redditur *liber apologeticus, & facti probata defenſio*.

Σταυροειδῶς.) Verbis publice fidem facturus, *ad ſigna ſacra, crucem venerandam* tangit: privatim, crucem aliquam oſtentat, vel tranſverſa indicibus eam effingit, & per eam jurans exoſculatur: ſcriptis quoque quidpiam firmans vel polliciturus, in chartæ vertice, ceu ſacramenti ſymbolum, eam apponit: de quo in ſuperioribus. Hinc *perjurus* quivis fidem ea arara vel facta cruce oppignorans; non fidem, ſed *crucem proculcare*, temnere, conſpuere, ceu καταπατεῖται cenſe ur. Leo Grammaticus. ἐξεβλήθησαν τῶν ἱερῶν, ὡς ἐπιορκήσαντες. *Perjuros & fidei* (*cruce factæ*) *violatores d.jecit*.

Κατὰ τὰ Ἐξκουβίτα.) *Locum & ſtationem Palatii Excubitorum*. Codinus de Orig. CP. ἐστὶν τὰ ἐκκάτω τοῦ Χαλκῆ, ἃ ἐξ ἐξκουβίτων. *Chalcen & Excubitorum Palatia conſtruxit*. Alibi tamen ipſas *Excubias* τοῦ τετραστέγου, τοῦ παλατίου φυλακὰς, ἃ ταγμα ἐξκουβίτων, ut Ruffus & Conſtantinus ſcribunt, ſignificat, de quo nulla difficultas.

P. 588. Ἡ τρίτη τοῦ Ἀντίπασχα.) Oppoſitus Paſchæ dies, & octavus. Antipaſcha eſt, *qui πρωτοκλῆτος τοῦ Θωμᾶ*, a lecto Evangelio, nona Dominica in Albis ἢ τεσσαρακοστή qui ſequitur. Martis dies.

P. 589. Ἀργαλίου ἐξ ἧς ἐνυπνίου μετεχειρίσατο ὁ πατριάρχης.) Thori miniſter, ſive tardus in lecto decubitaro princ pi miniſtrans, addreſſique & expanſis circumquaque ſtrati cortinis eum obvelas as Ἀργαλίου eſt, παρὰ τοῦ ἀργὸς εἶναι τὴν κλίνην, *qui reliquis tardius circa lectum immoratur*.

Δικαστὴν Ἑλλήνων.) Qui lites ortas inter Saracenos, aliotque ſe præmittionales infideles ortas judicaret, & de illis ex æquo & bono decerneret, in hoc a judice Caſtrenſi diſcretus, quod hic Chriſtianis Imperatori militantibus, ille cunctis a Chriſti fide alienis jus diceret. Auctor unum memorat, alium Codinus nempe quinquageſimum ſecundum inter officiales recenſet.

Τὸν ἱερατικὸν γαμβρὸν παρὰ τοῦ πρώτου πρεσβυτέρου τῆς νέας Ῥώμης.) Xilander. *Conſecrante matrimonium primo novæ Romæ Presbytero*. Ridicule, & ut lubet ea capite ſibi fingit in nova Roma Presbyteros. Sanctius itaque & verius. *Peracta nuptialis benedictionis ſolemnitate, ab Eccleſiæ novæ Archipresbytero*. Erat autem ἡ νέα, Eccleſia in Palatio a Baſilio Imp. conſtructa: de qua Auctor pag. 462.

P. 590 Ἀρχηγὸν ἴσχυσε Ἀρδουῖνον.) Arduino Longobardo duce Normanni Apulia potiti ſunt, eaque inter ſe diviſa Græcorum amici nonnumquam effecti. Leo Oſtienſis lib. 2. cap. 68.

P. 591. Τῶν Φοιδεράτων.) Errot ſollendus, quo Fœderati & Fœderati idem cenſentur. Hi ex omni extera natione, illi ex ſubditis Piſidis & Lycaonibus, ut hic auctur enarrat.

P. 592. Τὸν Σαλτατώριον Στέφανον.) Imperii ſibi delati nuncium Σαλτατώριον nomine remunerabant Græci Imperatores, quaſi qui Auguſti dignitatem obtuliſſet. Moris uſum in Stephano manifeſtat Auctor, & Σαλτατώριον appellationis cauſam indicat, eo quod τὰ τῆς βασιλείας ἐλαγχάνει τούτῳ ἀναμίσητα. Zonaras eo quod Imperii inſignibus illum ornaſſet.

P. 595. Μαίνας.) Non *dominæ*, ſed, *matres*.

Τοῦ δὲ δήμου μὴ ἀπομαγομένου, τοὐναντίον ἴδιόν τῷ

βασιλ.) Mutilus hic Xilandri, non litteræ, ſenſus. Hoquinodi vero eſt. *ut quamvis ſe ſubditum* (vaſſallum) *profiteretur, cum eo tamen bella deterendum ſibi ſtatuiſſe Imperator.* Clarius legeret alius. τὸν δὲ δεδηλωμένον ἀνδρωνίτην, καθωμολογῆσθαι τῷ βασιλεῖ. *Et quantumvis ſe ſubditum profiteri, bellum indicendum eraſſe Imperatori.*

Pag. 596. Φρίξας τοῖς χαιτῆσι.) *Caſtella & pagos χωρίους* moderna lingua *pagos.*

Βασίζουλον.) Exiſtimavi diutius, quod & aliis cum Meurſio placuit, Veſſiariorum præcipuum hac voce indicari. At cum is idem Jaſites nuper ſit dictus Βέσσι & ἄρκων τὸν ἰδιόφωνον προβεβιβασμένος, ac infra pag. 602. Ἀ τὸν χώρας id eſt Baaipracanias ἄρχων Ἀκρωθι Βέσσι, & confeſſim Βέσσι λεκτικωτάτου τὸν Δίπνον, καὶ Ἰζηχίας κατὰ χώραν legatur, relicta priore ſententia, Iberorum dialecto, & more regionis, principem Βέσσι nuncupari cenſuit: prout iegunas Bolgaros, Chaganum; Saracenos, Amiralium; Tribalios, Craſem; regulos ſuos vocitare. *Edit. Pariſ. pag. 57.*

Καὶ τὸν ἐπὶτῆ δέλτοι Κωνσταντῖνον μαγίστρον τὸν Λιβανὸν.) Auctoris, ceu ſana retenta lectione, monendus Xilander, eumdem qui Magiſter eſt, eſſe poſſe ſervum. An non Dux in aliqua provincia, regis ſubditus eſt, & ut ajunt, Vaſallus? Vox enim δοῦλος non in humilis ſervi, ſed in honorarii ſubditi ſignificatu hic jacet. Ad rem autem tuendam, Cæſarius ſe miſſe Imperatoris litteras, id eſt ſubditum fuiſſe profeſſus: τὸν δὲ δοῦλον μὴ ἐπιτῶν αἰτιασθῆναι τυράννου, at non alio propoſito uſi ut in Animi Iberiamque perpetuum ſibi vindicaret principatum. Itque Conſtantinus patricius, Magiſtri dignitate in aula CP. provectus, ſimul potuit Alanize portionis ab Imperatore renunciari dominus, ac ut ſubditus, ſeu Vaſallus ſub eodem in bellis meteri.

Pag. 598. Ἀνελεησάμενος τὸ βασιλεῖ Χριστόδουλον.) Turcis nunc *Scutaret*, male a quibuſdam cum Chalcedone inferius ſita confunditur.

Τὸν ἀγίων ἀναργύρων.) Dolum & Damiani *nulla ſpe mercedis* medicam artem ex charitate *obeuntium.*

Σκαμβώνελλον.) *Obtorto naſo.* Facilia Græcis ex corporum defectibus cognomina.

Pag. 601. Τὰς ἀνεχούσας ὁδούς.) Non a ditione vel prædio, ſed a matre, (ex qua quandoque, ſi ſpectatior ſit & nominatior, Græci filios appellant) Stephanus hic dicitur Ἀνεχὴ ἐπὶ ὁδοῦ: alias, juxta Xilandrum, prædii vel ditionis filius eſt affirendus.

Pag. 609. Τρωβάντων.) Olim Sardicen.

Pag. 613. Ὁ Ἀκόλουθος.) Codinus de Offic. cap. 5. Ὁ Ἀκόλουθος ἔχρατεν μὲν ἐν τάγματι Βαρανγίων. κἀκολούθει δὲ τῷ βασιλεῖ ἡνικάπερ ἐξέρχεται, ἢ ἐπὶ πόλεμον, ἢ Ἀνάβασιν λέγοντα. *Acolythus Barangorum* (ii ſunt Satellites ex Occiduis regionibus Imperatori militantes) *præfectus eſt. Ea de cauſa, Acolythus, id eſt Secutor, appellatur.*

Pag. 618. Ὁ Πρωτεύων.) Qui & μέγας στρατοπεδάρχων. Inter ἀρχοντας enim & κατεξοχὴν ἀρχοντας Præfides Rectoreſque provinciarum, unus quiſpiam honoris gratia Ἀρχέων τῶν μέσων ἀρχόντων ab Imperatore deſignatus, ſalutabatur. Coreſius.

P. 620. Τὸ ἐν γῇ Χερσῶνος.) Locus eſt in quinta Urbis regione. Ceniet Pancirollus eſſe caſtra Prætoriana, in quibus quia luſerat forſan Michael, ad illud alluſerunt cives.

Διὰ γραμμάτων.) Γράμμα capitis tegmen, *formam pilei* vel *galeri* una ratione capit: obiumbrantem habuiſſe non ſuſpicor, quin potius Pallium vel Tiaram ſuiſſe pro uniuſquiſque ili.i o comortam, ad Turcici teginiis ſſar: linea enim ſuit ut Auctor ſuggerit, & quia variis colotibus depicta, γράμματα obtinuit nomen: quæ vero byſſo lineis purpureis varia texebantur, ῥαμφιδγράμματα, Imperatoris juſſu, vocata fuit. Veſtium porro γράμματα dicunt Græci quamlibet in eis colorum florum ſtellarum & figurarum varietatem. Lexicon anonymum ſæpius laudatum V. τορβαμάριον. ἐ τρυφὴ ἐσθῆτος, ητοι ποικίλα, οἱ γράμματα. *Indutus ornatu non ita ſtelliſque velut litteris exarato.*

Ἡ ἐξαίρουσα ἐπικαιρία τῆ τοῦ Θεοῦ.) A deſcribendis Luitprandi verbis lib. 6. calamum continere nequeo. *In ea*, inquit, *quæ eſt ante βιωσίμου, quod nos Palmarium ramos dicimus hebdomade, tam in mulitibus, quam in diverſis conſtituti officiis numiſmatum aureorum erogationem* (unde nomen δόγμα) *prout cujuſque meretur officium, Imperator facit: cui erogationi, quia me intereſſe voluit, me ventre præcipit. Eſtque appoſita decem cubitorum longitudinis, ac quatuor latitudinis menſa, quæ numiſmate loculis congerata, prout cuique debatur, munera extrinſecus in loculis ſcriptis retinebat. Ingrediebantur denique ad Imperatorem non confuſe, ſed ordinatim ſecundum vocantis vocem, quæ ſcripta virorum nomina ſecundum officii dignitatem recitabat. Quorum primus vocatus eſt Κεῖσαρ domus, cui non in manibus, ſed in humeris poſita ſunt numiſmata cum ſcaramangis, (tunicis) quatuor. Poſt quem ὁ Domeſticus Scholarum & λογοθέτης τῶν τελείων (τῶν τελωνίων) ſunt vocati, quorum alter militibus, alter navigantibus præerat. Ita itaque pertimenti, quæ dignitas par erat, numiſmata & Scaramangia ſuſcipiuntur, præ multitudine non jam in humeri poriaverunt, ſed adjuvantibus aliis poſt ſe cum labore trahebant. Poſt hos admiſſi ſunt Magiſtri numero viginti quatuor, quibus erogatæ ſunt numiſmatum aureorum libræ, unicuique ſecundum cumulum numerum viginti quatuor, cum Scaramangii. Patricionum deinde ordo hos pene eſt ſecutus, & duodecim numiſmatum libræ cum Scaramangio una donatus. Turba poſt hos innumera tractur Protoſpathariorum, Candidatorum, & id genus clientum.* De accipiendo annuo donativo ſcribit Romanorum more Theodoricus rex apud Caſſiodorium lib. 5. Variar. Epiſt. 26 & 27. antiquitatem hoc tempore deplorat Balſamon Juris Græc. lib. 7. pag. 472.

P. 624. Ἀδιώμων.) *Deſcripto militum*, a Tribunis, exercitus duce, vel quandoque ab ipſo Imperatore faciendæ: illi vero ex officio antiquitus ἀδιώμονες, *Magnus adnumerator*, cujus per ſe vices nic exequitur Imperator.

Pag. 626 Ῥιγοδόλαρον.) *Delirum*, quaſi diceres cerebro vel ratione delira ſenem. Ὁ ῥιγοδόλαρος ad Xilandrum remitto.

Pag. 627. Κωνσταντῖνος ὁ Ἑπτὰς ἢ φιλοπόνου ὁ ἐπικλ.) Non ex merito ſolido, ſed ex officio tam exquiſitum Pictli nomen, quo ἢ φιλοπόνου ἐπικλησις, hoc eſt ἐπίτηδειος dicitur: quamquam non niſi ex merito tribuereiur officium, nono ſupra vigeſimum loco inter Palatina enumeratum lib. 2. Juris Græcor. Geſſit etiam illud Theodoro Patriarcha CP. de quo ad ejuſdem libri calcem.

P. 628. Διπλοῦᾶτ.) Φιλώτας, Id eſt Sacerdotalem *Caſulam* undequaque' torum corpus Sacerdotis ambientem.

P. 629. Διὰ τὸ ἐπεκκλησιάζειν πυκτρόνιτον.) Τὸ φωτοκτικὲ nimirum, qui fecundas in omnibus poſt Patriarcham obtinet. Codinus, & Euchologium.

Ἀνοῦρ τὸ βιμβίον.) De quo legendus Codinus toto cap. 17.

Βασιλεὺς αὐτοκράτωρ.) Imperator ſupremas obtinens, diverſus eſt ab eo qui ἐμπεριφὴς αὐτοκράτωρ, ut princeps a ſubditu, Rex ab exercitus duce.

Ne de injuſte proſcripta Xilandri memoria, ſi ejus reſciſſæ fuiſſent Annotationes, vel ex inicpto enendaia interpretatio, nonnulli cauſarentur, in eo cum Cedreno edendo & recudendo, Vir Clariſſime Fabrote, tuam a me probatam ſententiam laudavi, ac ut jam laudatæ ſubſcribo. Laboret quoſcumque boni publici gratia licet inſſiici eventu ſuſcepios, ſua laude privari nolunt, qui laborioſius bono publico inſudant: ac velut, (ne ſenſus humani pœtas violetur) ſomnus monſtris pene ſimiles Reſpatitur; ita ne quoſpiam noctiamarum vigiliarum ſtuctos alloquin inſipidos, velut delicatuli, faſtidientes reſpuant, illos ſi non ut ſuaves, ſaltem ut quibuſdam jucundos futuros, ipſi bono publico nati cæteris affervant, depromunt, apponunt. Quantumvis acerbos arte noſtra juſſerunt dulcefcere: Induſtria tua jam funt ex potiori parte emolliti, decocti, ſuaves non minus quam jucundi redditi. Ut operi ſuſcepto opem. tuliſſet gloriater, opera mea lumen exhibui.

IN

JOANNEM CUROPALATAM

NOTÆ.

Edit. Paris. pag. 58.

Pag. 631. Ἀλογισταν τὸν πανταχοῦ τῶν βαρβάρων.) Religionem, an Eccleſiæ ſibi arrogatam ab Imp. Græcis laudabo poteſtatem, & ex Eccleſia quoſdam in Palatium indućtos ritus memorabo? Sacco & Mandya vetitiebantur, quorum ille ſuprenorum Pontificum eſt in ſactis habenulis ornamentum, hic Lectorum, ut ex ſcriptis Symeonis Theſſalonicenſis liquet, inſigne præcipuum: Crux ſceptrum erat, Regium penetrale κάτεισι Cellula poſtremis ſæculis audiebat, ac ὁ λόγιος ſæculo terra repleto jugiter manu geſtato, perpetuum cum Monachis lethi quaſi præſentis ſibi ſingebant ſpectaculum: Sacra dona cum Sacerdotibus & Diaconis, quaſi choro Lectorum ačti deducebant ad altare: ac ut Eccleſiaſticos Canones ab eis ſanctos taceam, Epiſcopatus in Metropoles eorum edictis mutatos, ſcribunt Jus Græcor. Codinus, & Auctor verſus hiſtorias calcem. Patriarchas inſuper ſanctiſſimæ Trinitatis invocato nomine cruceque ſignatos promorebant, thus in altari adolebant, ex eodem altari triciplti cereo ſolis Pontificibus conceſſo ſolemniter populo benedicebant Pontificum more, ut auctor eſt Balſamon in Can. 69. Trullanæ Synodi. Prorogato quoque in aulicos ac πολιτικὸς ἄρχοντας civilis turbæ viros hujuſmodi jure legum Græcor. lib. 4. Pothum quemdam Prompiſcatoſium ſimul Eccleſiæ magnæ Œconomum, Theodoſium patriæ alium Proſopatharium ſummam bonorum Monaſteriis addictorum curam geſſiſſe leges, quam hic Auctor τὸν οἰκονομικὸν, καὶ τὸν τῆς ἱερᾶς καβαλλαρικῆς φρατρίας τροπέα τε καὶ ἀσπιδιατάρικα, & ſortes ſuppeditaſſe conjecturaque curæ, & præfecturæ nomine intelligit. A qua tamen deinceps ſæcularibus tradenda poteſtate Comnenum abſtinuiſſe refert. Belle ſiquidem ſcripſit Syneſius Epiſt. 57. πολιτικὸν μὲν ἡγεμονίαν συμπάντων, τὸ δὲ ἱερὸν ἐᾶν τοῖς ἀφ' ἑαυτοῦ κρίνειν: *Reſpublicæ adminiſtrandæ vim cum Sacerdotio conjungere, perunde eſſe, atque ea nere, quæ nendo nodi nequeant.*

Pag. 632. Καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦτον τὸν τῆς πόλεως.) Lege τῆς πόλεως, ſenſuſque eſt: *in urbium regina morabatur*, ſive, *urbium regina cum detinebat.*

Φρουσσὸν.) Lego φρουτιὸν.

...Εἰς οἱ ἑστῶτα ῥοῦχα, τῷ ἴσα ες χαλάσω.) Abundat loquendi Græcorum uſus proverbiis, quos μύθους vocant. In hoc particulam οἱ depravatam cenſeo; cum, non niſi qui ore ſunt blæſi, τὸ ἑῦ etiam ruſtici pronuncient integerrime. Particula ἴνα vel νὰ quandoque, ut hic, futuri nota eſt. Verbum χαλῶ *perdo, corrumpo, deſtruo, dejicio* communiter ſignificat.

Βαρέγγοι.) Βαρέγγοι. Quaſi ulcas Φράγγοι, ſcribit Greſſerus in Codinum. At quaſi divinat Greſſerus, qui Anglos, Græcorum auxiliarios, & Imperatoris ſatellitium vel virtute promeritos, vel ad illud miſſa legatione advocatos Βαρέγγους, quaſi Φράγγους, vocatos cenſet. An non Occidentalis quilibet, Gallus, Italus, Germanus, Græcis Φράγγος? cur Βαρέγγοι Anglus, quaſi Φράγγοι? Ex Matthæi Paris Anglorum Hiſtorici Lexico edocco. *Barangium*, nit. five *Barangium*, quod & *Baronagium*, procerum regni ſenatus eſt & cœtus, vulgo *Parlementum*, a cujus nobilitate ſtipendiarii Græcorum Angli, vanam titulorum libidinem Græcanico more ſectati, nomen ſibi Βαρέγγων in Curia CP. finxerunt & adaparuunt. Barangos porro fuiſſe Anglos non diſſimulat Codinus, qui etiam eos Ἰγγλινοὺς loquentes inducit. Vide pag. 165.

Σταυρὸν ὡς χειροτόνιον.) Conformatur in crucem Pontificis vel Sacerdotis manus, cum pollice medio digito ſuperpoſito, ex utroque crux conpoſitur; Reliqui porro digiti manent extenſi, cunctique ſimul vocum harum Ἰησοῦ Χριστὸς νικᾷ, litteras primordiales demonſtrant: Auricularis videlicet rectus τὸ Ι: Medicus & Pollex in crucem ačti τὸ Χ: Medius & Index parum diſtiti τὸ Ν, Hæc Theſſalonicenſis & Malaxus, de quo alibi.

Εἰρηνοποιὸν κομβολόι τὸ λεγόμενον.) Pace nimirum a Pontifice, vocibus his εἰρὴνη ὑμῖν *Pax vobis*, cæſinis invocata, benedictionem poſcenti.

Pag. 633. Δεσπόσσατον φόλας.) Bona jure cuipiam obvenientia, non modo jus ipſum & legem vocant moderni δεσποσσάτον: ac ideo δεσποτικὸν φόλας apud eoſdem eſt, qui nobis Regiorum jurium defenſor, qui & Regius Procurator.

Pag. 634. Τὸν δὲ βασιλέα Αἰκατερίνην τὴν μακαρίτισσαν ἔλεγον μετανοεῖσθαι.) Habent Græci præter familiarum & patriæ, τὸν ἐμὸν, τὸν ἐδικόν, τὸ τῆς τύχης ὄνομα. Illa quibuſvis in baptiſmo inponuntur, hæc ex fortuito caſu excogitantur, qualia ſunt apud Cedrenum Κορτεσόβουον, Σπραδιώτην, Ἀργυρὸν, a corporis brevitate, naſi curvitate, morum candore indita. Media tandem uſui ſunt in Monaſteriis, nec fortuito tamen aut mere pro libito, ſed pietatis ſimul & honoris obſervatia lege ſunt. Monachis propria, tum ſanctitatem redolent, tum ſi cum baptiſmalibus ſaltem primordialibus in ſi teris conveniant. Undedicęs cur Andronicus Senior Sathas Monachus dictus ſit Antonius apud Gregoram lib. Joannes Cantacuzenus apud ipſummet Joaſaph nomen acceperit: Georgius Phranzes cur aul eris Gregorius, & Elena ejus uxor, Euprazia: & tandem cur Æcaterina Imperatrix vocata ſit Elena; ſi non ex primordialis litteræ, ſaltem ex prenotationis conſenſu.

Καθομιλῶ.) Ὁμιλῶ est ſi quicumque Monaſterii præfectus, καθηγούμενος, qui ſimul ſacris ordinibus eſt ornatus, ἱερομόναχος, qui Presbyter ſit.

Pag. 636. Περὶ ὧν ἐμοῦ πολλὰ τὰ τῶν πόλεων καὶ χαιρὸν.) Δημοτικὸν inter & κοινὸν illud eſt diſcriminis, quod inter Collegia ſactionesve, & confuſam plebem obſervatur.

Τὸν τῆς ἀγίας μεγαλομάρτυρος Ἑκατερίνης μοναστήριον.) De qua, & Imp. erga Sanctum fiducia Codinus cap. 25. numer. 9. & cap. 17. num. 50.

Ὑφὸ τὸ σκέπη τοῦ κοσμικοῦ) *Corpus edomare & ſuſſeritatibus ſubigere affectus*, circa quodcumque aliud ſegnis ac hebes.

Pag. 637. Σκλάνοι.) Sulani vocabulum Cedrenus ſignificare dicit σκυτοκαπήλους ἢ βασιλικοὺς ὑποδύτας, hoc eſt Imperatorem, & Regem regum. A Turcis jam vulgo pro domino uſurpatur: Et nomen hoc princeps eorum habet κατ' ἐξοχὴν, ceu ſolus & maximus dominus. Ita Leunclavius.

Σκλαυρίδες.) Lego κατασκλαυρίδες, qua voce moderni negotiorum ingentem procellam ſolent interpretari.

Λιμῶδες σύνοφμενον.) Cedrenus, & Conſtantinus de Adm. Imp. μινῶδον vocant.

Τοῖς γενεθλίοις τοῦ Σωτῆρος.) Quo die ſeſe cuncti apud Græcos munera ſibi excipiunt; *Edit. Paris. pag. 59.*

Pag. 643. Ἀφωσιωσάτου.) Leviſſimus præſtis bellum *repræſentantium*: vel ἐβουλεύσατο. *deliberarunt tantum & auſpicati fuerunt.*

P. 646. Τὸ θῆμα χωλὸν τάζουσι.) Satellitum indigenarum, quorum variæ turmæ quondam Scholæ nuncupabantur, legionem intellige: in qua Federati, ceu qui diſtinctam inter Prætorianos cumponerent militiam, non ſecundum iuciuſ.

Pag. 650. Κελεύω δὲ μετὰ τὸ ἀγιάσαι τὸ ἅγιον αὐτοῦ κεφάλαιον.) Obit Imperator munus cui exequendo κατὰ τὸ φάσκειν legitur inſtitutus apud Codinum cap. 13. num. 72.

Pag. 652. Τὰς τοῦ χειμῶνος εὐπορηγίας.) Fidem Apocryphis nec erogo, nec emendico. Quod Græci narrant fermone 38. Thesauri, LeDiontarii nimirum in eorum Ecclesiis publice lecti, ne obiecurus & inexplicatus maneat Auctoris textus, breviter tefero. Chonis, inquiunt, urbe Phrygiæ assevabatur Aqua manu vosifque Joannis Apostoli benedicta, qua irrorata, miraculis edendis numquam cælestis & Angelica virtus deerat. Frequentia signorum Archippus quidam Hierapolitanus monus, ad Aquam considit Ecclesiam Michaelis (superæ militiæ principis nomine dicatam, quam Gentiles religioni nominique Christiano infensi, traduCto per eam Chrysoroa fluvio dejicere tunc aggressi. Delusit eorum conatum & expectationem cælica potentia, & in adversam partem curium egit fluvii. Illi sperco miraculo cœptis obstinatius insistunt, & Cuphum Lycocamque fluvios aliunde deductos in Ecclesiam agunt, effundunque: jamque aquarum diluvio corruisse illa, ni cælestium agminum Dux Michael lancea, qua instructus apparuit, percussa petra, ingentem in ea voraginem tantæ aquarum moli absorbendæ capacem excavassset. Subeunt itaque subterraneas specus τὸν τῆς χαράδρας ὑποῤῥοῦς precipites & hamibus fluviorum vortices, & Ecclesiæ fundamentis longe aceliviores, quasi loci religione territæ, in vicinos deinde agros dato alveo emergunt, & inoffenso curtu mare versus illabuntur. αὐτὰ αὐτοῦ τὰ ὕδατα, scribunt illi, κατωκοδόμησαν τοῦτον Χώνας, ἐμὲ φασὶν ἀκούσαντες Κωδινοὶ Miraculum Chonarum (quasi dicas Infundibuli) loco, Colosse petra vocato, nomen indidit. Monasterium vocagini superstitem adhuc extare, & urbi Mixnali Χώνας nomen ab eo impositum decent, qui visu lustra verunt.

Pag. 653. Τὸ συστατικὸν ἀνάθεμα.) Lego αὐτοῦ τούτων, & exponO nomen pronomen perfectum, vel, ultimo ante discessum colloquio exceptum. Recolenda περὶ συστατικῆς superius scripta.

Ἐφεστῶτες βασιλικῇ τῇ χελκῇ.) Utraque purpurea sunt, hæc aureo etiam limbo præxvata, de ideo scilicet quis longe nobiliora. Codinus, Cedrenus in Basilio Macedone, Gregoras lib. 9.

Pag. 654. Τὸν Ζόμιν κρημνὸν χαράσσει.) Pons ille est a Justiniano conditus, Πετροχῶμα alias dictus apud Cedrenum: Vulgus Ζόμιν vocavit appellativo fatius quam proprio nomine. Ζόμιν enim gibbosum significat, nec inepcum ponris valde convexi conservat Epitheτum. De Sagari fluvio in Cedrenum meminimus.

Κρύος πνέων.) Gelidioris & frigidioris aquæ fontes κρύας πηγὰς moderni vocant, diverſoque hoc nomine, tum Chii tum Teni, novimus.

Pag. 655. Οἱ τοῦ σκοπέλου τὸν ἀγκῶνα.) Verba transpoſita meliorem hunc ordinem expetunt. ἃ καὶ σωιὸν ἡμῶν μεθῆκε Ῥωμαίων τὸν ἀγκῶνα τοῦ σκοπέλου, ἀφικνεῖται χάραξ, ἀνὰμεμέσον τούτου & βασιλέως, τοῦ Θεοῦτοκα εἰς τὸν Χριστὸν, ἃ καὶ τοῖς ἐξῆς τούτου μισήσει τοὺς βασιλέως. Reſtituitur quoque ſenſus. Ubi accidit, ut quidam Romanus rapti aſelli Turcici reus, ex jusjurandi facilitate, qua Imperator bel genitorem & Christum & omnes ſanctos berbi vices in medium producerat, naribus privaretur.

P. 656. Στανροῦ αὐτοῦ ἐνδῦσαι.) Qualiter crux in charta depicta ſit fidei datæ pignus & jusjurandi Symbolum, Nota ad Cedreni pag. 414. edidiſtis.

Pag. 657. Τὸ συστατικὸν τοῦτο σύμβολον.) Nil minus telo ad victoriam pertinente Auctor intelligit, ſed crucem, de qua illi ſermo eſt, cujus virtute cuncti debellantur hoſtes, quam ut victoriæ ſymbolum, poſt Conſtantinum vocibus his ἐν τούτῳ νίκα, circumdatam olim eam intuitum, Impp. in ſignis erigere conſueverunt.

Pag. 658. Πετύνας ὅπως ἔδει.) Perſis ex quibus Sultanus hic, devictos hoſtes pedibus proterere ſamiliare fuit, ex quo Sapores eorum rex Valerianum Imp. ad id neceſſitatis malum conjecit, ut ſerviliter incurvatus illi eorum inſcenſuro gradum ſua cervice faceret. Cælius lib. 18. Antiq. Lect. cap. 18. Juſtinianus 2. Perſas imitatus, Leontium & Apſimarum priuſquam ejus juſſu capite plecterentur, ferino duCtus ultionis ardore non modico temporis ſpatio pedibus conculcavit. Cedrenus in ejus vita. His, provinciis & feritate, quam tempore vicinior Tamerlanes quoties æquum conſcenderet proſtrati ad pedes Bajazetis cervicibus ceu ſcabello utebatur. Dubravius lib. 25. Victos hoſtes ephippio inſtrato a Francis Normanisque quondam calcatos referunt Normannorum Chronica in Roberto primo.

Ἐωσφόρου αὐτῷ λάμψαι ἐλαμπρ.) Adagium μὴ χθὲς λάμψαι ἕλιον ſecretorum conviCtuſque ſocietatem amico conceſſam denotat. Sale tenus & cymino dixerat olim Plutarchus in Sympos. Conſortium ſalis etiam hodie Turcæ laudant.

P. 659. Οὐκ ἐξῆ δὲ ἐνδεκα.) De quo Codinus cap. 5. num. 63. ἐὰν τις τῶν ἀγανακτησάντων ἢ εἰς ἐκφυγὴν ἐκπορεύσεται, καθαιρεῖται ὁ ἐπιτρέψας τὸν βασιλέα: Supplicationes eorum, qui petunt, quique injuria affecti sunt, Imperatore conſidente, recipit. Referendarium hoc munere fungentem vocat Caſtodoſium Var. lib. 6. Form. 17. qua ejus officia quam latiſſime exponit: Procopius paucis eum eſſe ait, qui ſupplicantium preces Principi expliceat, & ejus reſponſionibus præeſt; Regendarium eumdem vult dici Pancirollus in Not. Imp. cap. 18. At longe eſt hujus de quo Caſtodoſius quoque Var. lib. 11. ab altero, quo militaris a civili propoſitum.

Μετὰ Τορμπὶς Σουλτανικὸς ἐσάβη.) Quas affectu vel honore proſequuntur ornatæ Mahumetani, ſi capitis velamen excipias, ſuis veſtibus: hinc Imperator Sultanica, id eſt Regia & Saracenica veſte conſpicuus, ad ſuos revertitur.

Pag. 660. Δίκαιόν σε καμεῖν τοῦ χωρεῖν.) Expono, per illos vices & urbes iter bobebat. χώρα enim modernis dicitur urbs.

Τοῦ λογισμοῦ· ἢ τὰ ἑξῆς.) Mihi hoc verba ſonant: nihil ſpiritualentibus, qui ad ſalutis incolumitatem ſperant, pollicitum obtinendum vel ſi fuerunt, Pontificibus.

Οὐδὲν βλαπτομένου ἐκ τούτου τοῦ ὑδρίζεσθαι.) Summa deploratis in rebus infortunati Principis laus, quod tragicis querelis repudiatis & Elegiaco ſermone a Græcis adverſa ſorte jactatis frequenter nſurpato, ad divinæ providentiæ decreta, non dicam laudanda, ſed excipienda, ſe converterit. τὸ δὲ ἀγανακτεῖν enim contentum eſſe dicunt moderni, ſicut & ἀγανακτοῦντων cui abunde ſatisfactum eſt: quamvis qui calamitatibus oppreſſus Deum in animum revocat, frequenter ad eum vocibus his ſuſpiret, δέξαι σὺ Θεός: ac proinde ἀγανακτεῖν manifeſte perciplatur.

Pag. 661. Νεκροῦ τε ἐγένω κύριος.) Diminutivorum genus enum eſt apud modernos, quale cerniter in hac voce Νεκρούζης, vice νεκρίου Cedrenus ſimiles habet Θεοφιλούζης Δικαιούζης &c. Aliud terminatur in ἔλος ſic ille Βασιλέλος cujus nomen Βασίλιος. Tertium ex voce σκύλος & quacumque altera componitur, ſic Κομιτόσκυλος, ſive Κομιτόσκυλλος ſcripſit Cedrenus, & Auctor ſeq. pag. 667. Λογγιβαρδόσκυλοι Longobardi filium, ſeu etiam ita dicam, Lombardulum.

Εἰς ταῦτ' ἐκφορτισθῆναι.) Quem Meurſius eumdem Edit. Pariſ. vult ac τὸν Λευκρήτωρα, qui Judex frequentius cenſetur: pag. 60. At cum hic τὸν στρατηγὸν Μηχαὴλ ὑπουργούμενον deſcribatur, Principi potius miniſter a Secretis, quam Judex cujus opera populo impenditur, renunciandus eſt.

Pag. 665. Φουνδάτα.) Menſam ſive negotiatam argentariam, officinam ufurariam ab Italis fundaco, αὐτὰ τὰ φουνδὰ a fundo id eſt, ſumma pecuniaria voce Græcis ſurreconſuetis nota dictam.

Pag. 667. Φράγγοι Ῥωμαίοντων.) Robertum Guiſcardum intelligit celebrem Normanorum ducem, qui Campaniam, Calabriam, Apuliam, & Siciliam, a Saracenorum, Græcorum, & Italorum tyrannide in libertatem aſſeruit, de quo ſiſe Pandulphus Collenutius, Leo Oſtienſis, Fazellus, & Normannorum Annales.

Ἡ λογγοβαρδία.) Id eſt Apulia & adjacentes provinciæ quibus ultimo Græci imperaverunt. Recolenda Nota in pag. 453.

Pag. 670. Γυπαρέτων.) Legumina maxime & quæcumque ferunrur γυμνάσια vocant Euchologium & Jus Græcoromanum.

Θυμᾶται τὰς ἰδίας αὐτῶν.) Bin, non vitam modo,

Digitized by Google

sed & *opes artemq́ facultates*, quibus vivitur, recentiores interpretantur, easdemque hic, damnata Imperatoris avaritia, intelligi manifestum est.

Pag. 671. *Οὐκ ἀσυμβίωτον τὸν διαστῆναι.*) Ut ex antiquis legionibus hæc Victrix, illa Pia, alia Fulminatrix alia item Felix, vel *ἐπὶ μεγαλύνῃ*, ex aliquo jam præterito eventu, de quo Imperii Notitia, dicebatur; hæc, senescente & ad lethum fere vergente Imperio immortalitatem in præliis vane sibimet ominatur.

P. 673. *Τῷ Χαλιφῇ.*) Cedrenus in Monomacho pag. 606. Seriphum vocat fecundum a Chaliphæ, seu dignitatis ejus successorem: Ipsum vero Chaliphæ sive Halifæ Leunclavius in Onomastico *vicarium* interpretatur, *locum tenentem, hæredem & successorem. Halifæ Lullabæ*, inquit, *vicarius Dei, vicis Dei gerens in terris. Halifæ Muhomedum, hæres Muhametis, successor Muhametis. Ita prisci Agarenorum reges se vocabant. Ita Seadus Ismail adsciscabat dicti. Eodem denique titulo se Turcorum principes ornant.*

Pag. 674. *Ὅσοι τὸ ἀξίωμα τῶν ὑποστατικῶν.*) Expono. *Quique ex promiscua plebe, vel ex regionum collegiarum partibusque præcipuis confluxerunt.* Eos siquidem *ὑποστατικοὺς* significare dictum est in Cedrenum.

Ἐνίσταται τὰ ἐγκαίνια.) *Prima coepta, operis inaugurati, ædificii encœnia, initia, nec non felicia auspicia* dicuntur *ἐνιστάμενα*. Cedrenus *ἐνιστάμενον ἐγκαίνια* *Ἐγκαίνια* *orationem Inauguratum primo Imperatorem felicibus ortis professionem* scripsit. Synesius quoque Epist. 57. *οὔτω πομπὰς ἀγιὰς ἐν θεᾷ ἐνίστασθαι τὰ ἔτη νομίζουσι. Adeo luctuosi nos & molesti honorum auspiciis civitas exemplo.* Hic τὰ *ἐγκαίνια ἐνιστάμενα* sunt *sacra festi Annunciationis initia & auspicia.*

Ἐν ᾧπερ καὶ βαΐζειν, ἢ τὰ νῦν λεγόμενα.) Sabbatum illud apud Græcos festi Palmarum pervigilium est.

Ἐφορίζεται.) Inter *ἐπιστασίας τοῦ Χριστοῦ Dominifesta* numerat Ecclesia Orientalis Lazari a mortuis exsuscitationem, vulgo *Λαζάρου τὰ ἀγιάσματα*.

Κατὰ τὸν τῶν ἑβδόμων τρόπον.) *Tertia sanctæ hebdomadis feria*. Illius enim feriæ cunctæ Græcis *μεγάλαι* dicuntur. Zonaras in Constantino Leonis Sapientis F. *Ἀφ᾽ οὗ τὰς ἱερὰς τῶν μεγάλων πέμπτην ὑμνοῦμεν. feria quinta in cœna Domini.*

Pag. 657. *Στοιχεῖον.*) Vox ambigua, quam non *elementum* modo vel *litteram*, sed potius *fatum*, *fortem*, *vaticinium*, *genium*, *parcendi tuum*, & *omen*, referre non uno loco notatum est in Cedrenum. Auctore vero nusquam scribente *τὸ στοιχεῖον*, verum *στοιχεῖα τὸ τ* in secundo potius quam in primo significatu fumendum conjicio: ejusque mens est hæc: A superstitiosæ nominum Nicephori & Bryennii de imperio decertantium, litteras primordiales N & B observantibus, quod fatale esset & portentum in N asseri prævalere fato τοῦ B: eo quod genius, sors, & fatum τῷ N alligatum, ut elementi ipsius lineæ, rectum sit; B vero ob duos gibbos in rectam lineam retortos infelicis ominis. Mirum porro quantum superstitiosis vaticiniis Imperio labente Græci attenderint, ut nec Imperatores & Optimates ab eis fibi duxerint temperandum: de quibus Cedrenus, Nicetas, & Gregoras frequentius.

P. 656. *Ἀδελφῶν.*) Aρῖν, ut Latini *Fratres*, se mutuo vocitant Græci Monachi: hunc itaque ceu præcipua sanctitate fulgentem *πανὺ μὲν* compellabant. Hæc apud Græcos honoris monstra.

P. 677. *Βασιλεὺς τῷ Βασιλικῷ.*) *Fontem βρύον* vel *βρύτην* hodie vulgo Græci nuncupant. *Βασιλικὸν* itaque *βρύτης*, locus ubi ex effossis ejus oculis sanguis erupit, est dictus.

Pag. 678. *Ἡ τῶν ὑδάτων.*) *Ejus latus.*

Παρ᾽ ᾧπερ τῷ *βασιλικῷ ἡθροίσατο χαμαιτύπων.*) Hæc Logotheetam Ærarii præfectum esse, si non convincunt; Sol alter meridie serenoque cœlo defuerandus est.

RERUM ET VERBORUM
IN GEORGII CEDRENI HISTORIA
PRÆCIPUE MEMORABILIUM
INDEX.

Aaron Abrami F. 36. a
Aaron Arabum dux 377. b. a Samuele fratre interficitur. 543. c
Aaron & Maria Moſi obtrectant. 59. b
Aaronis mors. 43. d. 60. a. 65. a
Aaronis virga amygdalina. 57. b
Aaron Beſſa, Pruſiani frater. 602. d
Abacucus quo tempore. 85. d
Abandazes ſcriba. 294. c
Abaræ caſtelli expugnatio. 586. d
Abarima moas. 65. b
Abaz rex. 97. d
Abaſgorum ſubactio. 562. b
Abaſgica affinitas. 566. c
Abaſgica res quem finem habuerit. 602. d
Abaſgicæ res *ibid.* b
Abdelas Romanos bello adoritur. 330. d
Abdelæ exeidium. 448. a
Abdelonielec pacem petit. 451. b
Abderachmam regnum in Perſide obtinet. 330. c. ejus interitus. *ibid.* d
Abdias vates. 81. a. quo tempore. 86. d
Abdias vates. 85. d
Abdon Pharatonius. 49. d. ejus numeroſa proles. *ibidem.*
Abdon Selemi F. 68. c
Abelus lapidibus a Caino interfectus. 6. d
Abeli juſtitia, & cadaveris ejus e conſpectu hominum ſublatio. 6. c
Abeli nomen. 166. a
Abeſſas Servlæ F. 56. a
Abeſſaus heros. 54. b
Abia Jeroboami victor. 51. d
Abias Samuelis F. 51. c
Abias rex. 86. d
Abiathar Abimelechi F. 70. a
Abiathar Judæus. 216. b
Abigæa Davidi ſoror. 56. a
Abimelechus judex. 68. b
Abimelechus Cæſumuſi frater. 611. b
Abimelechus Gedeonis F. 68. c
Abimelechi Gerarorum regis cum Abrahamo pactum. 28. a. item cum Iſaaco. *ibid.* d
Abimelechus fratrum cæſor. 45. c. 49. b
Abimelechi interitus. 49. b
Abimelechus nunciis ad Juſtinianum pacis confirmandæ cauſa mittit. 347. d
Abimelechi nomiſma a Juſtiniano ſpernum. 348. b
Abiſaca Sunamitis ad calefaciendum Davidum adducta. 74. c
Abiſajus heros. 70. e
Abnerus Neri F. 69. c
Abominatio deſolationis prædicta a prophetis & Chriſto, quomodo impleta. 179. d
Abominatio Judæis quid. 184. d
Aborigenes. 118. c
Aboros urbs. 86. b
Abrahamus arithmeticæ & aſtronomiæ doctor Ægyptiis. 26. e
Abrahamus altare in Sion extruit. 26. d
Abrahamus Ebr. ſermonem ab angelo edoctus. 24. b
Abrahamus idolo cremat. 24. c
Abrahamus in S. Scriptura Angelus dictus. 24. b
Abrahamus quando natus. 24. a. quando vixerit. 76. d
Abrahamus ſiderum ſcientia præditus. 24. d
Abrahamus ſolus omnium ſuæ ætatis hominum veri Dei cultor. 24. b
Abrahamus Tharæ F. 39. b
Abrahamus Tharæ patruus. 24. a
Abrahami contra aſtrologos & magos diſputatio. 25. a. cum Abimelecho pactum. 28. a
Abrahami e patria & a ſuis in Chan. migratio. 24. d
Abrahami in Ægyptum deſcenſus. 25. a. 26. b
Abrahami mors, & ſepultura. 28. b. 29. a
Abrami ex Chetura filii. 25. d. 36. e. 37. a
Abrahæ facta promiſſio. 221. c
Abrahami genus. 24. a. tempora. 25. b
Abrahami pater ſimulacrorum opifex. 24. c
Abrahami vocatio ſovis tempore. 25. b
Abrahamus Cagathati F. 36. a
Abramius Sultani frater. 616. d
Abramii interitus. *ibid.*
Abramius monachos & imagines defendunt. 402. c
Abramitarum ſupplicium. *ibid.* d. e
Abſalomus lapidibus obrutus. 54. b
Abubachar Arabum dux. 335. e
Abubachares Moamedi cognatus 332. d. primus Moamedi ſucceſſor. 332. d
Abubacharis mors. 336. a
Abulavares claſſis præfectus. 340. e. ejuſdem cum Imperatore navali pugna congreſſus. 341. a
Abulehares Romanos vincit. 511. d
Abydi oppugnatio. 547. d
Aby ſſus. 192. c
Acacius hæreticus. 249. d
Acacius Conſtantinopolitanus epiſcopus. 278. d
Acacius Henotici conditor, 279. b
Academici philoſophi unde dicti. 129. c
Acephalorum hæreſis. 277. c. 282. a
Accaron. 51. b
Accuſatoribus non temere credendum. 228. d
Acœmeti monachi. 275. c
Achabus Iſraelitus rex. 81. c
Achabi filii a Jehu cæſi. 55. d
Achabi ſtirps delecta. 85. a. d
Achabi interitus. 82. d. a Michæa prædictus. *ibid.* a. item ab Elia. *ibid.* c
Achæus Lapathi. 97. b
Achamus lapidibus obrutus. 66. b
Achazus Oziæ F. 54. d
Achelous cur hippocentaurus fingatur. 113. b
Achelous Poſidonii F. 113. a
Achelous fl. 113. b
Acheloi cornu ab Hercule avulſum. *ibid.*
Achiabi cladet. 92. d
Achias Achielis. 81. c
Achias Selonites vates. 53. b. 85. d
Achiel Bethelita. 81. c
Achillet. 100. d. iratus a pugna abſtinet. 102. a.
Achillius interitus. 104. d
Achiſus Gethæ rex. 54. a
Achrydes urbs. 555. d
Achryſius poſterior. 98. a
Acrita inſ. 393. b
Actium. Actiaca victoria. 258. b
Acumus Illyrici rex. 393. d. Hunnus magnam Bulgarorum ſtragem edit. *ibid.*
Aculſius hiſtoricus. 9. c
Adadus Axumitarum rex. 295. d. Damiano beſſum infert. *ibid.*
Adadi votum quale. *ibid.*
Adam cum Eva cur paradiſo expulſi. 6. b. quomodo creata ſibi Eva affectus. 4. c
Adamus quamdiu in paradiſo fuerit. 4. c. 5. a

Adam factus eſt tamquam unus ex nobis, quomodo a Deo dictum. *ibid.* b
Adama Sodomæ urbs. 25. d
Adamus, idem quod homo. 9. d
Adami carcinas. 165. a. b. præſcientia futuri. 166. a. revelationes. 7. c. mors & liberi. *ibid.* ſepultura. *ibid.* ſepulchrum. 338. b
Adami etymon. 4. d
Adami ſermo, qui poſt Ebraïc. ab Ebero dictus. 10. b
Ab Adamo uſq; ad diluvium quot anni. 153. a. & 155. b
Adamus novus ex virgine natus. 208. d
Adana urbs. 330. d
Adar Idumæus Salomonis adverſarius a Deo excitatus. 79. a
Adarictus Magiſter martyr. 810. e
Addou Judæorum pont. max. 122. c
Adelphius hæreticus. 232. d
Adelphii vitio de Joan. Chryſoſtomo. 263. c
Ader ſatanas Solomoni immiſſus. 51. d
Adet Syriæ rex Samariam obſidet. 82. a
Adeſer Siroæ ſucceſſor. 332. c
Adeſer quamdiu regnarit. *ibid.* a Barraza interfectus. *ibid.*
Adiron heros. 54. b. 70. c
Adoſius. 366. a
Adonias Davidi P. regnum invadit. 76. a
Adonibezecus. 41. b
Adonidi Cinyræ F. nupta Venus. 15. c
Adranes aquæductus. 308. d
Adria. Adriaticum mare. 14. a
Adriani Imperium. 197. c. exilium. 439. d
Adriani theras urbs. 197. c
Adrianopolis condita. *ibid.* capta & receptа. 486. a. 487. c. a Crumo capta. 438. b
Adrianopolitanus Samuelus aggreditur. 532. b
Adverſitatum utilitas. 72. c. d
in Adulteas lex Vulcani. 28. d
Adulterari ſcortationes noluit timitu publicandi 57 a mos Romæ ſublatus. 238. c
Adulterii crimen & inquiſitio apud Ebræos. 56. c.
Ægæi interitus. 99. b. Ægeum mare. *ibid.*
Ægiales 113. c. maritum Diomedem e bello reducem averſata. 107. d
Ægialeus Sicyoniorum rex. 67. a
Ægiſthus. 98. c
Ægyptius Duri equus. 542. d
Ægyptius Iairo. 257. b
Ægyptius, a quo regioni nomen, Beli F. 20. a
Ægyptus a Sarracenis occupata. 336. c. item ab Antiocho. 130. b
Ægyptus cur decem plagis affiicta. 40. c. 41. d. & quibus *ibid.* 61. c. d
Ægypti reges poſt Alexandrum qui. 154. a. poſt Valentem. 28. c
Ægypti veſtigal fructuum a Joſepho inſtitutum. 32. d
Ægypti rubro mari obruti, poſtea terra abſorpti. 40. c. 63. d.
Ægyptiarum rerum ſcriptores. 9. e
Ægyptiorum ortus. 14. d. regni initia. 8. c. ſapientia 76. d. Theogonia. 39. c
Ægyſthus. 109. c. ab Oreſte cæſus. *ibid.*
Æſia, pro Hieroſolyma ab Adriano condita. 184. c. 197. d
Æſurus cum dodecore revertitur. 278. b
Æſuri obitus. *ibid.* d
Ælorum cur Leo Imper. non puniverit, 274. d
Æmiliani Imperium. 204. e
Æmulatio. 32. d
Æneas regio. 124. e
Æneæ ad Didonem adventus. 122. c. mors. 109. c. ſucceſſio & hiſtoria. 109. b
Æneadum regnum. 109. c
Æris fabricidi 212 a Vulcano Ægyptiis tradita. 84
Æris confideratio. 8. b. c
Æris diverſitas. 193. c
Æſchylus Athen. legislator. 67. d
Æſculapius quo tempore, 43. c. 68. c
Æſopus fabularum quo tempore. 123. a
Æther primo creatus a Deo. 41. 48.
Ætherium faber. 234. c
Æthiopia a Moſe vaſtata. 42. b
Æthiopiæ diluvium. 68. a
Æthiopum in Ægyptum irruptio, Moſe duce repreſſa. 42. a. b
Æthna rupta ignem emittit. 116. e
Æthra. 100. a
Ater Saturni F. 15. c. a quo Afri. *ibid.*
Affectus quomodo a ſenſibus oriantur. 162. c
Africa a Belliſario ſubacta. 292 d
Africæ nomen inditum. 117. a
Africanus hiſtoricus. 2. c. 7. b. quo tempore 219. b
Agago Amalecitarum regi parcit Saul. 53. a. eumdem Samuel jugulat. *ibid.* ob Agagum regem ſervatum Saulo regnum abdicatum. 69. c
Agamemnon. 99. c. ejuſdem in Troianos expeditio. 100. c. domum reditus & interitus. 107. c
Agapetus Concilium Conſtantinopolitanum convocat. 293. c. ejuſdem obitus. *ibid.*
Agareni. 25. e. Siciliam & Lemnum aſſiſtunt. 469 e
Agareni victi. 362. c. 472. c. 503. e. 521. c. 564. e
Agarenorum Carthaginenſium ſucceſſus. 452. c. cum Theophilo bellum. 476. a. incurſiones a Thoma repreſſæ. 394. c. 395. a
Agarenorum victoria. 401. d. 417. b. 437. b
Ab Agarenis Theſſalonica capta. 470. e
Agaiho Monothelitas damnat. 332. b
Agaiho Pauli ſucceſſor. *ibid.*
Agave Cadmi F. 21. d. Echioni nupta. 22. a
Agelmorum lex. 123. c
Agenor Neptuni F. 20. ejus liberi. *ibid.*
Agenoris morturi diſtributio regni inter filios. *ibid.* b
Ageſilai continentia. 262. d
Aggæus quo tempore. 85. d
Agrippa Herodes 146. c. ejus in Judæos regnum. 149. a
Agrippa rex baptizatus. 136. e
Aiax Nauplii F. 113. d
Ajax Oilei F. 109. d
Aiax Telamonius. 102. b
Ajacis cum Memnone congreſſus. 104. a
Ajacis interitus. 106. d
Aides Moloſſorum rex. 66. d
Alamundarus Sarracenorum rex. 284. d. Severianos refellit. *ibid.*
Alar urbs. 86. b
Alaricus Vandalorum dux Romam capit. 267. b
Albanus Latini F. Æneæ nupta. 209. b. c
Albanorum caſtellum a Romanis capitur. 326 c
Albas rex. 109. c
Albuginis medicamentum. 88. c
Alcanis Choraſmii conatus & interitus. 610. b. 611. a
Alchymiſta. 283. d
Alcibiades Athen. princeps. 67. d
Alcmena Thebana Jovis uxor. 17. b
Alda Georgii Abaſgorum regali uxor. 593. a. Imperatoris ſe adjungit. *ibid.*
Aleta rex. 212. c
Alexas Ptolemæus. 139. a
Alexander Diofoolis Thraciæ epiſc. punitur. 293. a
Alexandri Hieroſolym. epiſcopi martyrium. 204. d
Alexandri epiſcopi virtute ſilentium philoſopho impoſitum. 222. c
Alexandri Mammeæ F. Imperium. 203. b
Alexander Imper. mollis ac diſſoluta vita. 415. e. ejus obitus. 607. a
Alexander M. Ariſtotelis diſcipulus. 121. b
Alexander a Candace regina captus. 122. a
Alexander audito multos eſſe mundos, ingemuit. 124. b
Alexander Deum Hieroſolymis adorat. 134. c
Alexandri Magni genus, & res geſtæ. 120. d. 121. a ejuſdem ſucceſſores, & regnum in multas partes divinum. 124. d. 129. e. 133. d. 181. b
Alexandri Magni continentia. 162. d. temperantia. 124. c. poſtremo mortem. *ibid.*
Alexandri Magni mors. 123. c. de Alexandro M. Danielis vaticinium. 124. b. 181. d. e

Alexander, qui & Paris, Trojaoi belli cauſa. 99. c
Alexandria ab Alexandro condita. 321. c. a Perſis occupata. 322. c
Alexandriæ terræmotus, 848. c
Alexandria Ægypti condita. 123. d
Alexandrina navis memorabilis. 137. c
Alexand. theatri ruina quot viros oppreſſerit. 270. b
Alexius Moſeles Theophili gener. 421. b. in Longobardiam a Theophilo miſſus. *ibid.*
Alexius quæ dona a Theophilo acceperit. 411. d
Alexius Studiani collegii magiſter. 563. a
Alexii Moſelis incarceratio. 373. b. exacerbatio. *ibid.* c
Alexius patriarcha Euſtatii ſucceſſor. 563. a. ejus obitus. 592. c
Alidis io Roman. ditionem impreſſionem facit. 350. a
Alienigenarum in Judæos regnum. 155. c. d
Alimus Artæ potitur. 604. d. ſex milia Romanorum militum interficit. 578. c
Alimi interitus. 425. e. 573. a
Allacaſſeus a Delliano pellitur. 584. a
Allegoria. 46. b
Allelengyum quid. 378. c
Allelengyi lex. 552. d. abolitio 565. d
Apolapharis interitus. 582. a
Alphesibæa. 135. a
Althæa. 113. a
Alumen quale in mari mortuo. 25. e
Aluſianus patricius Aaronis F. 584. d. Delenum oculis privat. 585. c. fugit. *ibid.*
Aluſianus Theſſalonicam oppugnat. 585. a
Alys fl. 542. d
Amalecus ſolitudinis cultor quando ſe erexerit. 332. e
Amalecitarum occidio Saulo prædicta. 52. e. & conceſſa. *ibid.*
Amao in crucem Mardochæo paratam actus. 95. e
Amanii hiſtoria. 115. d
Amanis excidium. 448. a
Amanicæ. 333. a
Amantiæ captio. 460. a
Amantius præpoſitus Anaſtaſio inſomnium ſuum aperit. 286. d. cur a Juſtino necatus. 287. b
Amara arbs. 425. d
Amorium ſuperioris Phrygiæ civitas. 391. c
Amaſias rex. 87. a
Amaſis Ægyptiorum rex. 278. a
Amaſtris inſula. 352. b
Amaſtriana unde dicta. 255. c
Amaxanum mores. 123. d
S. Ambroſius Mediolanenſis epiſcopus, Eudoxii ſucceſſor 246. b. Origeni familiaris. 200. a. c
Ambroſii in Theodoſium Imper. concio. 257. e. libertas. 251. b. ſacrarum ſtudium. 200. d
De Ambroſio Theodoſii teſtimonium. 252. c
Ambuſtus Catacalo magiſtratu privatur. 620. c
Ambuſtus protoſpatharius. 585. d
Ambuſtus Jaſitæ loco dux Iberiæ factus. 597. a. ſuorum animos confirmat. 581. e. quo pacto invitos ad ſacramentum ſibi adigat. 624. e. 625. a
Ambuſti calliditas. 624. d. prudens cunctatio ejuſque cauſa. *ibid.*
Amer cum Carbea ſe conjungit. 425. d. Nicæam obſidet 359. a. Xerxis factum imitatus. 429. b
Ameras Imperii nomen. 336. a
Ameras ad Bardaniſium caſtrametatur. 236. a
Ameræ Tripolitani occiſio. 440. a
Ameradum trium occubitus. 338. d
Amerus Chalebar, gladius Dei. *ibid.*
Ameris in Romanos expeditio. 429. b
Ameſſas Abigeæ. F. 56. a
Amida urbs. 326. ejuſdem oppugnatio. 283. c
In Aminadabi domum arca Dei depoſita. 51. d. 69. b
Ammonitæ a Saulo victi. 52. b
Amphibia animalia. 123. a
Amphilochii chria. 250. d
Amphion & Zethus muſici. 22. d. Thebas condunt. *ibid.*
Amphion Theoboei. F. *ibid.*
Amphitritæ ſimulacrum. 255. a
Ampieri arcis captio. 597. b
Amplitudinis puteus. 28. d
Amonis Manaſſæ F. interitus. 35. b
Amor ex viſu. 162. e
Amorium Michaeli Balbi patria. 391. c. Phrygiæ urbs. 277. c. condita. 344. b
Amorii excidium. 344. occupatio. 418. a. pulchritudo. 418. c
Amoſus Manaſſæ F. rex. 89. d. Jud. rex 56. e
Amoſus vates. 85. d. quo tempore. 86. a. 87. a.
Amulius. 117. d
Amyci cædes. 96. d
Amyotas rex. 102. a. cæſus. *ibid.*
Anabarza urbs. 312. d
Anacharſis Scytha. 162. a
Anachoretæ qui. 276. a
Anagnoſtæ. 235. d.
Ananias Augari curſor. 140. a
Ananias vates quo tempore. 86. d
Anaoi pont. mors. 149. d
Ananius primus alienigena Jud. pont. 143. e. 146. a
Anaſtaſius fulmine ictus. 286. a
Anaſtaſii corpus ubi depoſitum. *ibid.*
Anaſtaſii impietas. 283. e
Anaſtaſia Juſtin. mater 353. c. Tiberii uxor. 310. c. 314. c
Anaſtaſiæ flagellatio. 348. e. obitus. 314. c
Anaſtaſiæ martyria reliquiæ quando Sirmio allatæ. 274. d. quando Nicomediam allatæ. 276. a
Anaſtaſiæ ſepultura. 314. c. templum. 274. d quomodo ab incendio ſervatum. 275. a. ejuſdem templi nominis duplex ratio. 249. a
Anaſtaſiopolis. 284. b
Anaſtaſius Amantio inſomnium recitat. 286. c. d.
Anaſtaſius Imperator. 282. a. a quo ad Imperium promotus *ibid.* Leoni ſuffectus. 360. d. qualem ſe in rebus eccleſiaſticis præbuerit. 282. e. qua hæreſi laboraſſe. 282. a. populo convitiis exagitatur. 284. d. Chryſargyri tributi tabulas comburit. 282. d. coronatus Ariadnam uxorem ducit. 282. b. Germani ſyncellus. 360. a
Anaſtaſius obligationem ſuam vi ab Euthymio repetit. 283. a. pacem per legatos a Vital. petit. 285. a. qua ratione liberalitatem ſuam illuſtrem fecerit. 282. quam conditionem Ariano dederit. 284.
Anaſtaſius quamdiu imperarit. 282. b. quo mortis genere perierit. 366. c. quo pacto oraculum irritum reddere conetur. 286. d
Anaſtaſius ſilentiarius eccleſia ejicitur. 279. a
Anaſtaſii Imper. acta 282. d. cum Arheta pax 283. b
Anaſtaſii conſtitutio qualis. 282. a. de Apollonio Tyaneo teſtimonium. 195. a
Anaſtaſii patriarchæ interitus. 400. b. 321. a. patricii fuga. 587. b. unora. 286. b
Anaſtaſii pictor Syroperſa 283. e. pœna 365. a. ſtatua 283. d. terribile viſum in ſomnis. 286. c. d
Sub Anaſtaſio cur Manichæis & Arianis animi creverint. 282. b
Anaſtaſio in Circo ſedenti quomodo populus acclamarit. *ibid.* c
Anaſtaſio quale donum ab alchymiſta oblatum. 283. d
Anatolius Attici ſucceſſor 273. e. Conſtantinopolitanus epiſcopus. *ibid.* Flaviani ſucceſſor 271. c. Leonis Papæ vicarius. 272. a
Anatolius patriarcha Leonem coronat. 274. b
Anaxagoras philoſophus ejuſque decreta. 126. e. cognomen, Mens *ibid.* ſapientiæ gratia in Ægyptum profectus. 76. d
Anaximander philoſophus. 111. c. ejuſque decreta. 126. c
Anaximandri quo tempore. 126. b
Anaximenes philoſophus ejuſque decreta. 126. d. Alexandri Magni præceptor. *ibid.*
Anazarba locus. 535. b. Ciliciæ metropolis. 288. b. c. ſævissimo terræmotu proſtrata. *ibid.*
Anchialum a Chagaoo ſubigitur. 311. e
Anchiali incenſio. 314. b. inſtauratio 374. a. occupatio. 312. c

Ancus Martius. 519. a
Ancyra Galatiæ urbs. 323. a. a Perſis expugnata. *ibid.*
Andaburius aſtronomiæ doctor apud Indos 54. c
Andragaſtas Slavinorum dux. 322. a
Andragathii in Gratianum fraus. 248. d. cædes 256. c.
Andraſſus locus. 504. b
Andreas Calybites cui a Coprony mo flagris interfectus 367. a Scytha ſcholis præficitur. 453. d.
Andreæ Apoſtoli ædis reſtitutio. 461. a. reliquiæ depoſitæ. 296. e
Andreæ Scythæ Imperium abrogatur 452. a. ejuſdem victoria. *ibid.* b. virtus. 451. c
Andromacha. 303. a. Achilli ſupplicat. *ibid.*
Andromachus a Samaritis cæſus. 221. c
Andromedæ raptus. 20. e
Andronici interitus. 473. b
In Andronicum Samonæ inſidiæ. 478. c
Anemæ virtus. 533. b. c
Angelus Procopii proditor, 245. a
Angelos piorum ſalui inſervire. 37. a
Angæa. 24. e
Angæo Longobardiæ duce. 456. d. a Romanorum ſocietate deficit. *ibid.*
Anginæ caninæ morbus. 580. e
Animalia munda omnia. 289. d
Animalium effigies Moſis lege prohibitæ, 54. e 55. a.
Animæ bruti & hominis diſcrimen. 3. a. de Animæ immortalitate, philoſophorum ſententia. 128. e de Anima Platonis dogma. 128. c
Anio cur bellum ab Imperatore Illatum. 595. c. quando cœperit, *ibid.*
Annales, quæ & paralipomena, 55. e
Anna Mariæ virginis mater. 149. d. ejus ſterilitas quomodo a Deo in fœcunditatem converſa. 57. a Samuelis matris votum. *ibid.*
Annonæ caritas Romæ. 146. e
Annus quid, Urielem Enocho tradidiſſe. 9. a
Annus quot ſeptimanis conſtet. *ibid.*
Anno, qui decem menſium primo erat, duo menſes additi. 118. d
Annorum ab Adamo uſque ad Auguſtum Cæſarem ſucceſſio. 158. b. circuitio ante diluvium. 9. a
Antæus ab Hercule victus. 98. d
Antaradus condita. 236. c
Anteja, quæ & Sthenebœa. 97. d
Antenoris ad Græcos oratio. 505. d. ope ſublatum Trojanis Palladium. *ibid.* e
Anthe interitus, 538. a
Anthemii locus, 413. d
Anthimus Conſtantinopolitanus epiſcopus. 293. c poeta quando floruerit. 276. b
Anthimi martyrium. 209. e
Antichriſti Imperium ab Eſaia prædictum, 56. c
Antigona Oedipi F. 83. c
Antigonia condita. 233. b
Antigonus, 524. d. 530. a
Antigoni convivium. 442. a. ſucceſſio. 533. b
Antiochus Arianus. 244. e
Antiochus Epiphanes. 530. a. 533. c
Antiochus Eupator. 531. c
Antiochus Perſa prædagogus Theophilo Arcadii Imperatoris F. miſſus. 264. c, Seleuci F. 530. a. ex amore novercæ ægrotus. 533. b. ea potitur. *ibid.*
Antiochi de Judæis victoria. 181. c
Antiochi Epiphanis interitus, 531. b. impietas. 533. e
de Antiocho, Danielis varicinium. 181. c. & *ſeq.*
Antiochea condita. 253. d. a Burrha capta. 514. d. a Choſroe. 293. c
Antiochea ab Arabibus capta, 339. a
Antiochea, pro Aotigonia. 533. b. terræmotu periclitata. 335. e. 304. d
Antiochenæ afflictio. 291. b. conflagratio. *ibid.* e
Antiochiæ nomen Theopolis inditur. 291. c. nova clades. 291. b. obſidio. 521. d
Antiochus a Nicephoro Imper. obſidetur, & non capitur. 513. c. 514. a
Antiochiæ patriarchatus redditus. 364. a. b
Antiochena cladeſ. 288. d
Antiochenſium contumacia a Theodoſio punita. 253. a.
Antiochea a ſcorpiis & culicibus per Apollonium liberata. 195. a. magna Syriæ condita. 19. e. quamdiu ſtiterit. 289. a. exitus qualis, *ibid.* nomen unde. *ibid.* primus condidit Seleucus. *ibid.* in Antiochiæ inſtaurationem quot auri centenarios Juſtinus miſerit. 289. b
Antiopa Nyctei F. 32. c. ab Amphione & Zetho liberata. *ibid.* d
Antiparet Alexandri ſucceſſor, 124. d. Aſcalonita Paleſtinæ præfectus. 133. d. veneno ſublatus. *ibid.* Judææ rex. 538. a
Antipatris condita. 546. d
Antipas Heroides. 545. e
Antipæ martyrium, 253. c
Antonius Cauleas patriarcha, 467. b. Conſul & Imperator Rom. 538. b. cum Cæſare diſſidium. *ibid.* cum Cleopatra ab Auguſto victi. 145. b. Paches Nicomediæ epiſcopus. 578. c. Studita patriarcha. 535. a.
Antonii Alexandrini ad Didymum, de oculorum amiſſione conſolatio. 236. a. in Cleopatram amor. 138. b. patriarchæ obitus. 543. c
Antonini Caracallæ Imperium. 303. d. Pii imperium. 198. a. Philoſophi Imperium, *ibid.* c
Aniſi liber de Menſibus. 534. d
Anzia locus. 417. a
Ao Chaldæis lumen, 535. a
Aodus ambidexter. 68. a. judex. 45. b. 46. d
Apamea condita. 133. b. a Choſroe capta. 293. c
Apamea Syriæ. 256. c. a Perſis occupata. 321. d.
Apet Carl ſocer 209. d. Carini ſocer & cæſor. 256. b.
Aperti ſunt oculi eorum, quomodo dictum. 5. c. 185. c.
Aphar Abrahami F. 37. a. unde Aphrica dicta. *ibid.* 68. b.
Apheidotus. 350. a
Aphricæ captio. 55. d
Aphrodyte Venus unde dicta. 296. b
Aphrodyſium maris elaviove operitur. 550. b
Apidanus amnis, 856. d
Apis. 550. d
Apleſpharius bellicarum artium peritiſſimus. 596. c
Apleſpharius Cacicii arces expugnatas occupat 596. b. Romanam ditionem infeſtat. 622. b. ejus calliditas. 596. d. repreſſio. 612. c
Apochapſus Agarenorum princeps. 400. e
Apolaphar Siciliæ præfectus. 577. d. a fratre Apocapſo bello preſſus. *ibid.*
Apolinarius Macedonii diſcipulus. 299. e. hæreticus. 250. d. ejus hæreſis. 206. d. ſcripta. 241. a
Apollo Daphnæus. 99. e. Jovis F. 17. d. quomodo pro Deo haberi cœptus. *ibid.* e. Tymbræus. 104. c.
Apollinis cum Marſya certamen. 26. c. Daphnæi fanum conflagrat. 242. b
Apollonius Tyanæus a Domitiano damnandus, evaeſcit. 194. d. quo tempore. 517. a. ejus miracula. 194. e. de Anaxagora dictum. 512. e. Goetia. 35. c. 195. b
Apoſtoli XII. totidem foncibus, Iſraelitis ad Elima inventis, præſignificati. 63. e
Apoſtolorum ſtolæ ubi inventæ. 289. c. templum quando dedicatum. 256. a
Apron urbs, 256. a. b
Apſimarus a Romanis Imperator creatus. 550. b. quamdiu imperarit. *ibid.* Tiberius nominatur. *ibid.* ejus fuga. 551. c. Imperium. 550. e. inſomnium. *ibid.* e. ſupplicium. 552. a
Aqua Chriſti baptiſmo conſecrata. 139. a. e ſaxo Moſis virga percuſſo educta. 43. c
Aqua experimenti Joſepha & Mariæ oblata. 148. c. in oleum converſa a Narciſſo. 203. b. in ſanguinem converſa a Moſe. 40. b 42. d 61. c
Aqua jugil. 59. c. 79. b. ſive vinum. 43. d
Aquæ diſtributio in mundi creatione. 192. a. in vinum cooverſio. 243. b. penuria. 306. b

Aquam a ſuis cum periculo vitæ allatam Davidus Domino libat. 71. a
Aquarum conſecratio io Theophaniis. 239. c. diverſitas. 193. c
Aquæductus Valentiniani a Baſilio refectus. 562. a
Ar mons. 91. a
Arabaotha. 65. d
Arabes a Bulgaris interficiuntur. 356. c. a Romanis vincuntur. 372. a. victi. 345. b. 349. b
Arabum ducenta millia a Romanis cæſa. 350. d. fames. 356. c. perſecutio. 336. b. peſtis. 356. c. repreſſio. 552. a
Arabibus Armenia traditur. 348. d
Arabicum bellum & pax. 377. b
Arabia omni bello liberata. 348. b
Arabici foederis ruptio. *ibid.*
Arachus patricio honore ornatus. 370. a
Arachachum caſtellum. 448. b
Aradum a Mabia captum. 390. c
Aramus Lothum genera, & Melcham. 24. c. Thare F. 24. b
Arami interitus. 24. c
Ararat mons. 8. d
Aratri inventio. 6. c
Araxes fl. 396. a
Arbitrii humaol libertas. 38. d. e
Arbogaſtus Gallus Eugenii in occupanda tyrannide ſocius. 256. b
Arboris Adamo interdictæ natura. 5. b
Area Dei a Barbaris ſublata. 51. b. & Azotum delata. *ibid.* reſtituitur. 51. c. in domum Aminadabi & *ibid.* d
Oſeæ depoſita. *ibid.*
Arca Noæ. 8. d. quando rurſum aperta. 259. a
Arcadiani. 256. b
Arcadiopolis. 280. c
Arcadius præfectus a Zenone interfectus. 258. c. ejus forma. *ibid.*
Arcadii imperium. 264. b
Arcadii ſtatuæ ruina. 361. c
Arceſilaus Alexandri ſucceſſor. 124. d
Archelaus Herodis F. Judææ ab Auguſto præfectus. 151. a.
Archelaus Judææ ab Auguſto præfectus. 146. b
Viennam in exilium relegatus. *ibid.*
Archelaus philoſophus, ejuſque decreta. 227. b
Archelai tetrarchia. 151. g
Arcus cæleſtis ſignum. 8. c
Ardaburius cur a Leone magoo interfectus. 274. a
Ardyi Lydorum rex. 109. d
Areobindus ad conſulatum evehitur. 270. b
Areobindica ædes conditur. 315. a
Arenæ baptiſmus. 198. d
Aretas quando ab Homeritis occiſus. 288. a
Argaumum urbs. 425. d
Argauthum caſtellum. 448. b
Argenti e terra eruendi primus auctor. 10. b
Argenti guttis pluit. 209. b. nullum pretium tempore Solomonis. 76. b
Argivorum regnum ad Sicyonios translatum. 66. c
Argonautæ qui, & quo tempore. 49. a. 56. b.
Argus cæmoculus. 67. a
Argyrocaſtrum caſtellum. 570. a
Argyrippa condita. 123. d. 507. d. Maleventum & Beneventum poſt dicta. *ibid.*
Ariadna Leonis Imper. filia. 274. d. quando deceſſerit. 285. d. Minois F. 98. d. ejus mors. 99. a
Zenonis Iſauri uxor. 277. d
Arida ſive ſicca, ξυρὰ, terra cur dicta. 3. a
Arius Græcorum erroris ſectator. 230. d. in Nicæna ſynodo damnatus. 214. a. 226. a. revocatus ab exilio. 228. b
Arii error. 220. fraus & interitus. 234. b. ejus hæreſis. 226. c
Arianorum tumultus. 238. d
Ariſtobulus rex & pont. Judæorum, a Pompejo captus. 131. d. ſacerdos. 143. c
Ariſtoteles Platonis diſcipulus 117. a. in quibus a præceptore diſcrepet. 128. d. philoſophus, ejuſque decreta. *ibid.* quo tempore. *ibid.* e
Ariſtotelis de terra ſancta locus. 337. a
Arithmetica ab Abrahamo Ægyptiis tradita. 24. b 26. c.
Arma bellica quando primum fabricari cœpta. 23. c.
Armorum fabricationis e ferro Vulcanus auctor. 28. d.
Armachaima. 52. b
Armeola a Perſis occupata. 350. c. ab Hunnis vexata. 285. b. Arabibus tradita 350. e. Sarracenis ſubdita. 351. a
Armeniæ vaſtatio. 429. b
Armenio rum principes vivi cremantur. 351. a
Arphaxadus. 9. d
Artabani regnum. 215. d. in Romanorum ditionem incurſio. 308. c
Artabaſdus Conſtantini gener. 360. b. Copronymi affinis. 363. b. prælio vincitur. 364. d
Artabaſdi contra Coprony mum bellum. 363. a
Artabaſdo oculi effodiuntur. 364. c
Arravaſdum Armeniorum dux. 354. a
Artaxerxes Longimanus. 125. d. Ochus. 217. c
Artaxerxes, qui & Cambyſes. 115. d & Cyrus. 214. d. & Darius & Aſtyages. 95. d. & Nabogiadus. 114. a
Arthaſaſthas, qui & Syrus, & Artaxerxes. 115. a
Artaxerxis regnum. 121. a b.
Arteoniſia. 136. b
Artemius Anaſtaſius quamdiu imperaverit 234. b
Artemius martyr. 354. e. ſecretariorum princeps. 354. b. Theſſalonicam deportatur. *ibid.*
Artemii Anaſtaſii Imperium. 354. b. fuga. *ibid.* d
inauguratio. 354. b. interitus. 357. c. martyrium 242. c.
Artemio Anaſtaſii nomeo inditum. 354. b. Imperium abrogatur. *ibid.* c
Artemon hæreticus. 205. a
Artzanucus fl. 447. d
Artze pagus. 604. b
Artzenorum fuga. 604. d
Arſaber Mariæ ſponſus. 428. c
Arſacidæ. 437. c
Arſacius Chryſoſtomi ſucceſſor. 263. d
Artalem Davidi regia. 91. a
Arſaverus Jannis frater. 422. b
Arſenius ſummæ apud Theodoſium exiſtimationis: & vox ei divinitus audita. 258. c. monachus. 359. d.
Aries Ochus. 117. c
Arxana a Philippico capitur. 318. b
Aſa rex Judæ. 81. c. ejuſdem de Iſraelico populo victoria. 56. a
Aſaelus. 54. b. c. Serviæ F. 56. a
Aſam Deo vitam ſuam probaſſe, quomodo in Paralipomenis dictum. 55. c
Aſanis crudelitas. 602. d. interitus. 603. b
Aſaphus vates. 73. d. 85. d
Aſas rea. 86. d
Aſcalon. 51. b. Gerara prius. 85. d
Aſcanius Julus Æneæ F. 109. c
Aſcetæ. 157. d. 159. a
Aſtholius epiſcopus. 249. c
Aſeneth o Potipharis F. Joſepho nupta. 32. c
Aſeri benedictio. 34. d
Aſiæ nomen unde. 105. c
Aſirotha. 59. b
Aſius præſtigiator. 105. c
Aſmonei, Maccabæi. 344. c
Aſoræ robur. 479. c. 480. a
Aſotes Taroniæ filius. 550. c
Aſoræ Samuelis filiam ſuam in matrimonium collocat. *ibid.*
Aſpar cur a Leone magno interfectus. 274. a
Aſparis & Leonis Imper. colloquium. *ibid.* filius patricius Cæſar a Leone creatus. 276. d
Aſtacus, quæ poſt Nicomedia. 233. c
Aſtarte. 78. d
Aſterius Imperator. 200. a
Aſſaron, menſuræ genus. 61. b
Aſſer Jacobi F. 29. c

Aſſes numi a Numa dicti. 118. e
Aſſyrii a Perſeo victi, ac Perſæ dicti. 21. a. ab Alexandro victi. 121. d
Aſſyriorum clades ab angelo illata. 88. a. regnum 121. c. ab Arbace abolitum, & ad Medos translatum. 87. c. regni origo. 15. c
Aſſur Nembrodi F. 9. c
Aſtrologiæ inventio. 35. b. ortus. 29. a. traditio. 8. b.
Aſtronomia a Setho excogitata 6. d. Ægyptiis ab Abrahamo tradita. 26. c
Aſtronomiæ doctor apud Indos. 14. c. inventio. 35. b traditio. 8. b
Aſtiages, qui & Artaxerxes, & Darius. 95. d. & Nabogiadus. 114. a
Aſtyanax Hectoris F. 103. a
Aſtydamea. 135. a
Aſtynoma Afro nupta. 15. d. quæ & Chryſeis. 102. e.
Aſuama Setho fratri nupta. 8. d
Atalanta. 113. b
Athanaſius a Juliano eccleſia pulſus. 242. a. ab exilio Conſtantinopolin redux. 239. a. epiſcoparu pes ſexennium depulſus. 338. c. in Britanniam deportatus. *ibid.* c. Alexandriæ epiſcopus. 244. c. Celetes Mangi ſucceſſor. 279. c. Jacobitarum patriarcha. 331. d. propter Arium epiſcopatu pulſus & relegatus. 228. c. qualem Heraclio quæſtionem propoſuerit. 331. a
Athanaſii collatio vitæ monaſticæ & matrimonii. 260. a. fuga. 239. a. c. locus. 338. b. mors. 338. b.
Athenais Leontii F. 266 b
Athenæ a Scythis vaſtatæ. 205. b. a Xerxe incenſæ. 116. d. unde dictæ. 67. b
Athenienſes Græcorum litteris XXIII. uti quando cœperint. 116. e
Athenienſium regnum quamdiu duraris. 67. e
Athinganorum hæreſis qualis. 391. c
Atlanta inſula facta. 116. e
Atlas. 67. a. aſtronomus. *ibid.* cur cælum geſtare fictus. 26. c. 67 a
Atomi. 129. a
Atreus. 99. e. rex. 98. b
Attides cur Menelaus. 99. a
Attica diluvio vaſtata. 66. d
Attici Conſtantinopolitani epiſcopi miraculum. 265. a
Atticum diluvium. 66. d
Avares a Mauricio quid poſtularint. 311. d. in Romanorum poteſtatem veniunt. 316. d. in Thraciam quando venerint. 322. d. Romanos vincunt. 308. c. qui 327. d. turpiter domum redeunt. 328. e
Avarorum Byzantium obſidentium vilio qualis. 328. b.
In Avarum diſcrimen. 518. b
Aves ſacrificiis admiſſæ quæ. 63. c
Auſidus fl. 590. e
Auga. 112. a
Augari duplex morbus. 540. a. Edeſſeni ad Chriſtum epiſtola. *ibid.*
Auguria. 31. c
Auguſta Sebaſtæ. 83. c. 148. d. cum filiis aula ejicitur. 390. e
Auguſtæ dolor quomodo mitigatus. 424. a. navis incenſus. 405. a
Auguſtio columna. 296. a
Auguſtus Cæſar, ejuſque res. 138. c. ad iram pronus. 538. a. menſis, Sextilis antea. 134. a. 138. e 537. a.
Auguſtus. vide Octavius,
Auguſtus cur capite truncatus. 308. b. cur omnibus aliis regibus major & illuſtrior fuerit. 344. b
Auguſti jamjam morituri apophthegma. 145. d. imago fulmine tacta. 137. a. in amicos officioſitas. *ibid.* b. libidines ab Athenodoro caſtigatæ. 137. c. nomen commune omnium regum Romanorum. 35. c. parentum cum naſceretur inſomnia. 136. e. Rom. reger dicti. *ibid.* ſub Auguſto cenſus univerſalis inſtitutus. 145. c
Avitus, qui & Pſeudantonius, & Heliogabalus. 203. a. quamdiu Romanum Imperium tenuerit. 273. d. Imperii gratia cum Macrino congreſſus. 205. a.
Aula caſtellum. 812. c
Aulis Scythiæ regio. Forte Taurica ſcribendum. 107. e.
Aunan Judæus. 218 b
Auſitis terra ab Eſao dicta. 37. a
Auſpicii tefutati exemplum. 123. e
Auſpiciorum artis inventio. 35. c
Auri e terræ viſceribus eruendi primus auctor. 8. b. ejus ars inventa. 15. e
Aurelius Antoninus. 203 c
Aureliani Imperium. 205. b
Aureorum Pythagoræ carminum capita, & ſumma. 125. a.
Aurigarum factio. 287. d
Axius fl. 552. b
Azar Siciliam invadit. 351. a
Azaris exercitur ab Heraclio cæſus. *ibid.*
Azarias pont. max. 87. a
Azarias, qui & Raphael. 85. c
Azariar vates. 85. d
Azaxium caſtellum 588. b. ejuſdem a Berrœa diſtantia. *ibid.*
Azidas Chunei F. 351. a. Ciliciæ bellum infert. *ibid.*
Azii Ægyptii vita qualis. 572. b
Azixius Ægypti princeps pacta violat. 552. c
Azotus. 51. b
Azymorum feſtivitas. 61. b. 82. d

B

Litteræ in R mutatio. 85. a. b
Baalus, qui & Mars. 16. c. ſive Belus, Aſſyriorum rex. 15. d
Baalis idolum crematum. 85. e
Baalicorum ſacerdotum cædes. *ibid.*
Baanes Imperator deſignatur. 336 b. a Sarracenis vincitur, *ibid.* c. Heptadæmon Armeniam Arabibus tradit. 350. e
Babylas epiſcopus. 203. d
Babylæ martyris reliquiæ a Juliano translatæ. 241. b martyrium. 204. d. 209. d
Babylon ædificata. 9. b
Babylonis conditor Nemrodus. 15. c. Nabucnodonoſor. 93. b
Babylonis etymon. 9. d
Babylonii Samariam habitatum translati. 86. c. a leonibus vorati. *ibid.*
Babyloniorum mores. 123. c. regni initia. 8. c
Babylonicum regnum in terris primum. 9. c
Babylonica turris. *ibid.* c
Bacchæ. 21. c
Bacchus alius, Samuelis filio multo vetuſtior. 26. b cur Lenæus dictus. *ibid.* Oſiris Ægyptius. *ibid.*
Bactagmi ſupplicium. 364 e
Bactriani, qui & Brachmanes. 123. b
Badrites Amorii proditor. 418 a. c
Bajanus Leonis exercitus. 458. b. ejus interitus. *ibid.*
Bala Jacobi ancilla. 29. c
Balaaci varicinium. 57. b. c.
Balaamus vates 195. c. ejus varicinium. 221. a
Balathiſta clauſtrum. 553. c
Balba Cabadis frater. 381. d
Balbæ occupatio. 315. b
Balbini Maximi Imperium. 203. c
Baldadus Sanchita. 58. b
Balichus Judæus. 133. d
Balſami proventus juxta mare mortuum. 26. a
Baltaſar Nabuchodonoſor a F. 115. a. Babyl. rex 95. b Danielis ad eum verba. *ibid.* cædes. *ibid.* c. qui & Ruinglaſar. 91. d. cæſus. *ibid.*
Banajas heros. 70. d
Banaias Jojadæ F. 54. c
Baptiſmus arenæ. 298. d.
Baptiſmi lavacrum ad Deuterii verba exſicatum. 284. b.

Baptiſmorum genera. 198. c. 199. a
Baracus Abinoemi F. 145.
Baracus judex. 45. d. cum Debora. 46. e
Barattas Choſroës F. 331. c
Baramus adverſus Choſroem inſurgit. 313. b. a Choſroe occiditur. *ibid.*
Barzmas quamdiu Perſicum regnum geſſerit. 333. c
Barbari a Romanis ingenii cladē affecti. 316. d. etiam virtutis ſtudioſi. 161. a
Barda Michaeli avunculus. 426. b. de Theodotæ interitu cogitat. 427. b. cur oculis privatus. 564. b.
Bardanis fuga. 353. a
Bardaniſius ſi. 336. a
Bardanius ſit monachus. 376. d
Bardanii exercatio. 376. b. e
Bardas Cæſaris dignitatem ſibi ſumit. 430. a. Cæſar creatur. 508. c. Curopalatæ dignitate afficitur. 428. d. eccleſia arcetur. 432. e. eccleſiaſticos vexat. *ibid.* Leonis Phocæ F. res novas tentat. 824. a Petronæ frater. 426. a. Phocæ Imperator a perduellibus perduellis creatur. 545. a. Phocæ pater. 507. c. quæreus ſui contemptum apud Bulgaros excitarit. 322. d. Sclerus & Michaelus Burtzæ circumſcripſi. 536. b. Sclerus Orientis dux deſignatur. *ibid.* a. Theodoræ frater. 428. b
Bardas bonas litteras & leges reſtituit. 432. c
Bardæ contra Roſſos ſtratagema & victoria. 322. c Duri in Aſiam expeditio. 324. a. Duri rebellio. 536. d. facinora. 433. b. in Cretenſes expeditio. 435. c. in Iſmaelicos & Amerem expeditio. 428. c inſomnium. 437. c. interitus. 436. c. & 444. b. interitum quæ ſigna præceſſerint. 431. c. omina. 435. c. Phocæ & filiorum res geſtæ. 499. c. & ſeq. interitus. 548. a. relegatio. 320. b. res geſtæ. 502. a
Bardas Caniclei in ſe dignitatem transfert. 427. b
Bardaſanes hæreticus. 432.
Bareza vidua Romanis ſe conjungit. 290. b
Baris caſtrum capitur. 473. c
Barnabæ apoſtoli reliquiæ in Cypro quando inventæ. 279. a
Baruchus quo tempore. 71.
Baruza Perſarum dux. 312. e. ejus interitus. *ibid.*
Baſan, quæ poſt Scythopolis. 64. c
Baſilides caſtellum. 538. d
Baſilides hæreticus 198. a
Baſilicinus. 476. e
Baſilicius Imp. 377. d. magnæ claſſis adverſus Genſericbum miſſæ dux. *ibid.* Conſtantinopolitanis exoſus. 378. a. contra Zenonem ſeditionem movet. 377. d. in Cucuſum a Zenone relegatus. 378. b. in turrim conclaſus ſame necatur. *ibid.* verę religioni bellum facit. 377. d. Verinæ frater. *ibid.*
Baſilius a Danielide amplis donis affectus 441. c. ab Euſtathio Maleino hoſpitio excepius 549. c. Durus cur cum uxore urbe ejectus. 572. b. eccleſiis tranquillitatem reſtituit. 446. d. fit cubicularius. 444. a. Michaeli collega. *ibid.* d. gravem exercitum adverſus Bulgaros mittit. 532. b. Imperatoris dignitatibus exornatur. 444. d. legibus conveniremem facit medicinam. 446. e
Baſilii liberi. 447. a. Macedo Imperator 437. c. Magnus Cæſareenſis epiſcopus. 246. b. a Valente vexatus. 247. b. quo tempore 241. a. Michaeli ſuccedit. 437. c. omnes Nicephoro ſtudentes e medio ſubmovet. 320. a. Onomaculi F. Imperator creatur. 336. d. præſes deprimitur. 546. e. protoſtrator creatur. 440. c. 443. a. quamdiu cum Michaelo imperarit. 464. d. quamdiu Imperium gefferit. 563. a. quamdiu ſolus regnarit. 464. d quamdiu vixerit. 563. a. quibus magiſtratus commiſerit. 444. quomodo fortunæ injuriam evitarit. 443. c. religionem Chriſtianam auget. 462. a Scamandrenos Polyeuchi ſucceſſor. 532. b. c. Syriadenus copias in Delenum ducit. 583. b. cur in cuſtodiam datus. *ibid.* c. templa terræmotibus conciuſſa reficit. 460. c. *& ſeq.* victoriæ coronam a patriarcha accipit. 452. c. ut protoſtrator factus. 442. d
Baſilii ad Durum verba 548. c. adoptatio. 444. b ædificia. 461. c. augurium. 439. a. b. de monaſtica vita locus 160. a. de perduellibus victoriæ. 547. c deſignatio grata, 445. a. b. & Conſtantini Imperium. 533. e. expellitio. 447. b. exercatio. 564. c. gloriam quid auxerit. 442. c. gratitudo. 460. a. Imperium. 445. d. in Bulgariam expeditio, Controllephani malitia male cedit. 544. b. in Bulgaria res geſtæ. 549. d. 553. b. 554. a. 556. d. in leges & juſtitiam ſtudium. 446. b. infidiæ. 437. b. 447. a. in Stenum relegatio. 547. a. in Syriam expeditio. 430. b. lex. 549. c. 552. liberi. 447. a. luctus. 446. a. Macedonia laus. 517. d. Magni canon. 516. b. matris inſomnium. 440. d. mors. 460. b. 464. d. 563. a. natio. 437. c. parentes. *ibid.* patria. *ibid.* præſagia 445. a. relegatio. 469. c. res geſtæ. 430. b. contra barbaros. 447. b. in Iberia. 548. c. triumphus. 443. c. 561. b. virtutes 440. Voluctis interitus. 504. e. uxor. 444. a
Baſilio adoleſcenti domum redeundi poteſtas conceſſa. 438. e. Argyro cur Imperium abrogatum. 536. c
Baſilium Michaelus adoptat. 436. e. monachus imperatorum ſentit. 441. a.
Baſtra ab Vimaro capta. 356. a
Batatzæ exercatio. 399. c
Bathuel Nachoris F. 29. a. b
Bathyrrhyaces locus. 448. d
Batrarii herba miræ efficaciæ. 241. d
Beclamum, Choſroæ palatium. 329. d.
Belemarnis ribus. 606. d
Beliaris jugo ſubditus Nabuchodonoſor. 93. e
Beliſarius ad debellandos Vandalos mittitur. 392. d item contra Choſroen. 394. a. contra Hunnos mittitur. 305. c
Beliſarius honore & magiſtratu exutus. 393. a. quam aeceptus Juſtiniano fortit. 202. e. quo reſponſo legatum dimiſerit. 294. d. Romanorum dueret. 293 ſua recuperat. 306. b
Beliſarii bellum a Procopio deſcriptum. 293. c
Beliſarii hus 293. b. obitus 306. c. ſtratagema. *ibid.*
Bellerophontis caſtitas. 135. a. & aliæ res. 97. e. 98. a.
Bella civilia. 364. c
Bellorum initium. 6. c. 21. e
Belus Aſſyriorum rex. 15. e. Danieli conſilio everſus. 174. e
Belus Neptuni F. 20. a. Pici Jovis F. unde dictus. *ibid.* b.
Beliſacerdores & vates ab Elia necati. 81. d
Belus Semiramidis F. 15. c
Beniamin Jacobi F. 29. e
Beniamini benedictio. 33. a
Beniaminea tribus cur Judaicæ annexa. 54. e
Beniamineæ ſtirpis interitus. 50. c
Beneventum. 107. d. Argyrippa prius. 113. d
Beneventi a rege Franciæ defectio. 434. c
Beneventi obſeſſio. *ibid.*
Bereſaba. 367. a
Bergullum. 256. b
Beride locus. 398. a
Beroſus notatus. 8. c
Beroſi hiſtoria. 9. e
Berrhœa condita. 233. b. unde Irenopolis. 374. e
Berrhœæ vaſtatio. 505. d
Berryti pars major terræmotu everſa. 236. d
Barſabea de regno ab Adonia occupato conqueritur. 74. c.
Bethites mons, qui & Veſuvius. 192. d.
Beſtus. 127. c. Darii ſatrapa & cæſor. 121. d
Beſtiarum creatio. 3. c. ſermo. *ibid.*
Bethabara. 149. c
Bethela. 24. e
Bethlehema 148. d. Eſtrata. 29. c
Bethſchemeſani cives idololatræ. 52. d
Biberius pro Tiberio. 256. d.
Bibliocorum librorum numerus. 3. c.
Bibliorum ſacrorum in linguam Græcam translatio. 132. a.
Bibliotheca Alexandrina. *ibid.*

Bidynæ obſeſſio. 552. a
Bigæ, Bigarii. 136. a
Biſeri patricii interitus. 363. c
Bituminis montes in mari mortuo. 85. c
Blachernenſis portus. 396. b
Bladimerus Roſſorum regulus. 593. a
Bladiſthlabi Bulgari perfidia. 555. c
Bladiſthlabi vidua cum familia Baſilio ſe dedit. 558. b.
Boana dux qualia ſpolia Heraclio adduxerit. 329. b
Bodena caſtellum. 551. d
Bogdanus cur patricio ornatus gradu. 557. e
Bogomili hæretici. 232. c. eorum hæreſis. 247. b
Bogoris Bulgarorum dux. 424. b. ejus ſoror capta Chriſtianam religionem imbibit. *ibid.* d
Bojonis caſtelli expugnatio. 556. b
Boiſthlab. Serborum princ. 505. d
Bolerus locus. 551. d
Bonifacius Leonis Papæ vicarius. 272. e
Bonoſus exercitus ductor creatur. 321. a
Bœoti litteras a Cadmo edocti. 21. d
Bœotiæ regnum. *ibid.* ejus finis. 23. d
Boozus Scutbam uxorem ducit. 50. d
Bos, Jupiter a Cecrope dictus. 67. c
Bovem in lingua geſtare, proverbium. 578. c
Boum peſtis. 505. a
Boſporo urbi nomen unde. 290. c. quomodo pax reddita. *ibid.* d
Boriſes a Bulgaro interficitur. 543. d. ad magiſtri dignationem evehitur. 534. d. Bulgarorum rex cum conjuge & liberis captus. 327. c *ibid.*
Boſtra. 204. a. 336. a
Botryos urbs. 297. a
Brachmanes. 122. a quales *ibid.* c. & *ſeq.* 162. a. eorum lex. 123. c
Bringa Nicephoro inſidiatur. 506. d
Bringas quo commento a Nicephoro elusus. *ibid.*
Briſeis, quæ & Hippodamia, Achilli ab Agamemnone erepta. 102. c. 108. a
Briſus Gallorum rex. 120. c
Britannorum mores. 123. c. d
Brumalia. 118. c
Bruti & hominis animæ diſcrimen. 3. a. b
Bruta animalia non ſecundum imaginem Dei facta. 3. c.
Brutorum anima. 3. b
Brutus Lucretiæ propinquus, & libertatis Rom. aſſertor. 120. a
Bruti & Caſſii cædes. 238. b
Bryantis occupatio. 356. a
Bryantis palatium a Theophilo ædificatum. 407. d
Bryennius ab exilio revocatur. 620. c. ab Optata excæcatur. 623. c. Cappadocibus præficitur. 620. c. quo modo ſpretus diſceſſerit. *ibid.* temeritatis pœnas dat. 623. c. ejus & Aculuthi res contra Patzinacas geſtæ. 623. c. relegatio. 629. a
Bryalis ſtatuarius. 242. b
Bucephalus Alexandri M. 236. c
Bucoleonus locus. 383. d
Buculithus locus. 138. a
Bulas, qui & Terebinthus. 205. d
Budenæ obſeſſio. 554. c
Bulgari a Baſilio vincuntur. 553. d. item a Leone. 384. c. a Roſſis infeſtantur. 527. c. Baſilio ſe dedunt. 537. c. Chriſtiani fiunt. 424. d. cum Sarracenis ſocietatem quærunt. 510. c. Imperium quatuor fratribus committunt. 543. d. Romano Imperatori ſubveniunt. 398. b. quando in Myſiam eruperint. 293. d. quando in Illyricum & Thraciam incurſiones fecerint. 283. c. Thraciam invaſerunt. 345. d. victi. 480. d. 482. d. unde Comitopuli appellati. 543. d
Bulgarorum cædes. 363. d. clades. 585. b. defectio. 351. d. factiones. 585. c. d. & Conſtantinoi Pogonati pactum. 345. d. in Barnis habitatio. 347. b incurſiones. 354. a. & 384. e. 486. a. mores & rebellio. 543. d. oſſa congeſta. 561. a. principi Michaeli nomen inditum. 424. d. quindecim millia excæcantur. 553. d. victoria. 486. c. rebellio. 583. a. rea qua occaſione ad pietatem ductus. 424. d. regis baptizatio. 425. a. res geſtæ. 549. d
Bulgaria quomodo ſe pietati dederit. 425. b. recepta a Romanis. 585. d. populatio. 467. e 425. b
Bulgaris agri conceſſi. victoria. 555. a
Bulgarica clades. 366. e. pacificatio. 479. a. 506. c
Bulgaricum bellum. 465. c. fœdus. 384. b
Bulgarici belli cauſa. 534. d
Bulgaricum regnum aboletur. 584. c
Bulgarici tributi ratio. 505. b
Bunimus Paridis F. 254. d
Buphalus ſtatuarius. 217. a
Bur terræmotu abſorpta. 539. c
Burdæi victi. 557. a
Burtza Antiochiæ dux. 538. c. 539. c. ejus cum Aulace Sarraceno amicitia. 514. d. Antiocheam capit. *ibid.* 525. b
Buſiris diruta. 25. d
Buteliana Gabrieli ragia. 554. c. ejus incenſio. *ibid.* 255. d
Byzantes ſtatuarius. 267. a
Byzantini Neſtorii hæreſi turbantur. 232. a
Byzantium a Conſtantino mœnibus cinctum, & Conſtantinopoli dictū. 224. b. a Severo captum & dirutum. 199. d. a ſcorpiis & anguibus per Apollonium liberatum 195. a. ab Avaribus obſeſſum. 328. b. conditum. 90. d. fruſtra a Thoma oppugnatum. 396. b. ejus ſeptem turres. 199. d
Byzia caſtellum ab Anaſtaſio occupatum 399. c
Byzus rex. 90. d

C

CAlabria ab Agarenis occupata. 404. a
Cabades Perozæ F. 281. a. a Perſis rex conſtituitur. *ibid.* d. Manichæos in ſuis finibus trucidat. 288. b. quamdiu regnum Perſicum ſervaverit. 282. a. qua ratione e cuſtodia liberatus. 281. e. qua ratione regnum recuperarit. 282. a
Cabadis cum Juſtino expoſtulatio. 287. d. incarceratio. 282. d. lea qualis. *ibid.*
Cabadis cur regnum Perſæ ademerint. *ibid.* 400. c
Cabala.
Caballinus filium ſuum Leonem Imperio inaugurat. 366. b *ibid.* d
Caballini concio. 123. c
Cabes antropophagi. 96. b
Cacicius Johannefice F. 595. d. cum Nicolao pacem facit. 596. b
Cades-barnea. 64. b
Cadmea urbs. 21. d
Cadmides. *ibid.*
Cadmus Agenoris F. 20. a. Bœotiorum rex. 21. d. quo tempore. 83. c
Cadmi ex Harmonia filiæ. 21. d. litteræ. 20.
Cæſar vide Julius. cur dictator dictus 536. c
Cæſaris adhuc juvenis ſomnium. 136. d. equus mirabilis. 136. c. nomen unde. 132. a. regnum. 136. b res geſtæ. *ibid.* d. ejus cædes, & eam præcurrentia prodigia. *ibid.*
Cæſarea Cappadociæ a Barda occupata. 324. b. a Maſalma expugnata. 338. b. a Perſis capta 321. e
Paleſtinæ, Paneas prius. 146. d. a Mabia occupata. 340. a. Philippi, quæ Panoſus antea 146. c. d. nunc Panaus. 242. b. Stratonis turris. 146. d.
Cæſarii de diverſarum gentium moribus liber. 123. b.
Cagathathus Levis F. 36. a
Cain, Adami mandato a Sethi progenie ſeparatus. 6. b
6. c. primus homicida.
Caiol nomen 166. a. res. 6. c. mors. *ibid.* 7. d. filiarum formoſitate poſteritas Sethi lauciata. 7. a. c.
Caimano repetita Gigaotum ſcriptura. 15. a
Cajus. 255. c
Calamitatum fructus. 72. c. publicarum cauſæ. 73. c. 74. a.
Calandionis relegatio. 279. c
Calchas vates. 100. d
Calebus Jephunæ F. 42. b. populi Iſraelici dux. 67. c.

C. Caligula Imperator. 156. d
Callinices filii. 341. b
Callinicus Heraclii coronam Conſtantino adfert. 339. d. ſollum patriarchæ occupat. 350. a. oculis captus Romam relegatur. 352. a. barbarorum naves una cum hominibus demergit. 345. b
Callioici porta. 353. e
Calliſtraticus monachus vaticinio Imperium Philippico promittit. 353. d. ejuſdem excæcatio. *ibid.*
Calocyrus Cherſonii principis F. 517. c. ejus perfidia. 522. a.
Calumniæ non credendum, eaque etiam pios interdum ab officio deduci. 228. c
Calypſo. 206. e
Cambyſes, qui & Artaxerxes. 115. d. & Darius. 111. c.
Cameja Manichæorum metropolis. 450. a. ejus excidium. *ibid.*
Camela, camelaucia. 135. c
Campaniæ terræmotus. 425. e
Candace regina Alexandrum capit. 122. a
Canis homicidæ indea. 347. a. miraculum. 296. a. fidus cui Orioni adjunctum. 14. c
Canum impudentia. 251. d
Canopi facerdotis aſtus. 257. a
Camicurum Solomonis locus. 176. a
Capetrum caſtellum. 604. e
Capitolini templi conflagratio. 274. b
Capitolium. 278. d
Cappadocia a Perſis occupata. 320. e
Captivi deſertorum loco puniti. 417. a
Capuæ a rege Franciæ defectio. 414. e. obſeſſio. *ibid.*
Caracallæ Imperium. 202. d
Carbanis excidium. 450. c
Carbeas Manichæus Rom. ditionem invadit. 423. c
Carbeæ defectio. *ibid.*
Carbeſias Arabum princeps. 601. b
Carbonitis ſolitudo. 599. d
Carbunculi ulcera. 211. c
Carcioli excidium. 448. a
Cardames Bulgarorum princeps. 373. e. ejuſdem ad Conſtantinum literæ. *ibid.*
Cardarichæ fuga. 322. c. altera pugna. *ibid.*
Carianorum roſtrorum in Blachernis Mauricius conditor. 323. a
Cariatiearimam delata arca Domini. 51. d
Carinus Imperator. 209. d
Carmentæ fatidicæ nomen. 234. b
Carpocrates hæreticus. 198. d
Carræ urbs. 238. a
Carterius monachus. 260. a
Carthago, quæ & Neapolis, condita. 112. e. deleta. 117. a. a Belliſario ſubacta. 292. c
Carthaginenſes acceptis cladibus Siciliam claſſe petunt. 459. a
Carthaginenſium ſtragei. 580. a. 581. a
Cartiporti occupatio. 356. a
Catus Imperator. 209. d
Caſamaois excidium. 450. e
Caſandra Æneæ F. 114. e. Caſandrea locus. 125. a
Caſander Alexandri ſucceſſor. 125. a. ejus filium Theſſalonicam ducit. 124. e. Alexandro venenum exhibet. 123. e
Caſſii & Bruti cædes. 138. b
Caſtamon Itacii Comneni domus. 623. d
Caſti apud Græcos celebres, qui. 135. a
Caſtitatis a muliere chriſtiana mira ratione conſervatæ exemplum. 210. a. b. e
Caſtor Ledæ ex Cygno F. 97. d
Catacalo Orientis dux deſignatus. 513. a
Catacalo Ambuſtus Armeniacæ legionis dux. 581. d ejus aſtutia. 602. e
Catalimi conſiliam. 609. b. e
Catharorum manſio. 308. b
Caucaſus Tburo cæſus. 16. b
Cecropis, regio Attica. 67. b
Cecropius epiſcopus terræmotu oppreſſus. 239. c
Cecrops cur geminus fictus. 67. b. Moſi contemporaneus. 36. e
Cecropis tempora. 67. b
Cedoſtus locus. 398. c
Cedreni hiſtoriæ inſtitutum, & quantum ab aliis prioribus hiſtoricis differat. 1. a. 2. a
Celænæ oppid. 8. d
Celeſtinus Rom. epiſcopus. 267. d
Cenchreenſis portus. 456. b
Centum colles. 611. c. 613. a
Centum viri a Romulo electi. 217. d
Cephalenia inſ. 456. e
Cephaletio. 361. a
Cepoi locus. 444. b
Cepheus Æthiopiæ rex. 20. e Perſeo bellum infert, ac victo ſuccedit. 21. e
Ceratia, Ceration. 361. d
Cerdo hæreticus. 198. b
Ceremoniarum leges cur Judæis datæ. 277. a. 289. d.
Ceres, Iſis Ægyptiis. 26. b. frumenti & ordei inventrix. *ibid.*
Cerinthus hæreticus. 197. e
Cermatæ. 414. e
Cervicoſi cognomen Conſtantino inditum. 213. c.
Cervorum exercitus, qui leonum exercitui præſtet. 276. d.
Chabdanus a Phoca prælio ſuperatus. 503. d
Chaganus Chagariæ regulus. 415. d. Chazarorum regulus. 331. a. b. Scytharum princeps. 360. e. ad Iſtrum vincitur. 316. d. Balbam occupat. 315. b. captivos interficit. *ibid.* c. fruſtratus domum abit. *ibid.* b. Juſtiniano inſidiatur. 331. b. pacis violator. 312. a. pactis convemis ſe ſtaturum pollicetur. 321. a. Sigidonem urbem ſubigit. 311. e.
Chaganus victus. 316. b
Chagani ad Juſtinianum mandatum. 331. b. cuſtodes a Juſtiniano interficiuntur. *ibid.* b. filii a Priſco interficiuntur. 316. c. fuga. 314. c. 315. b. fraus. 322. d. in Myſiam irruptio. 315. b
Chaida Moamedi uxor. 333. a. impoſtori monachi fidem habet. *ibid.* b
Chalacha condita. 9. e
Chalcedon Bithyniæ a Conſtantio inſtaurata. 224. b.
Chalcedonis muri dejecti. 245. a
Chalcedoneoſis ſynodus. 272. d. 381. e. quarta, quando. 272. d. ab Euthymio confirmata. 282. c. ejus approbatio. 287. b. impugnatio. 283. c. ſynodi pronunciatum. 302. b
in Chalcedonenſi ſynodo quot patres comparuerint. 381. c.
Chalcopratiorum ædis ædificatio. 271. e. Judæorum ſynagoga. *ibid.*
Chaldæorum divinatio. 29. a. genus a Semo. 30. c. libido. 123. e. regnum quando inſtitutum. 9. c. ejus initia. 8. e
Chaldaicarum rerum ſcriptores. 9. e
Chalebus tribu Judææ. 60. a
Chalebi vigor in ſenecta. 46. d
Camaitha regio ab Heraclio occupata. 329. a
Canathothei a Moſe necatus. 41. e
Chamus Ægyptiorum gentis conditor. 14. d
Chami execrationi obnoxiæ etiamnum gentes ab eo ortæ. 14. c. poſteritas pleraque etiamnum a fide chriſtiana aliena. *ibid.* poſteritas ſeptem gentium a Deo deleta. 10. c. d
Chami terra Libya dicta. 20. b
Charno quæ terræ pars a patre Noa attributa. 10. b quales ex eo nationes exortæ. 11. e
Chamum cur Semi Japeti ſervum pronunciet Scriptura. 14. e
Chamoſus Tyriorum idolum. 78. d
Chanaan Chami filius Semi ditionem invadit. 10. c filii ejus. 12. b
Chanaan terra omne Palæſtina. 15. b
Chanaanis poſteritas etiamnum execrationi ipſis obnoxia. 14. e. ſervituti ſubjecta. 23. e
Chananæa, quæ & Palæſtina. 28. e
Chananæorum terra. 24. d

Chandacæ expugnatio . 504. b
Charbeæ Manichæorum ducis virtus . 427. c. 429. a
Charitas, virtutum fastigium. 263. a
Charito Joviani uxor. 244. b. ejus confessio. 205. c.
Chasan a Phoca Interfectus. 525. c.
Chaspoje castellum . 537. a
Charsianum castrum. 360. c
Chartica urbs. 112. d
Chazybdis . 209. a
Chatzaria & Media superiori potitur Basilius . 536. b.
Catzilacius, 470. d
Chazar locus . 501. d
Chazara Leonis mater. 370. b
Chazari qui 327. a. in Perſidem impreſſionem faciunt . *ibid.*
Chelandia. 368. d
Chelidonium arx qua ratione liberatum . 397. c
Chelidonium caſtellum . 397. c
Chelkias ſacerdos, legis Dei librum repertum regi offert. 90. a
Chenephris odium in Moſen . 41. b
Chetubicus hymnus quando cantari inſtitutus . 308. d.
Cherubinorum repræſentatio Ezechielo exhibita . 91. c.
inter Cherubinos & propitiatorium vox edi ſolita . 186. c.
Chetura Abrahamo ducta . 25. d
Chironis centauri juſtitia . 162. b
Chlamydum purpurearum uſus apud Romanos . 18. c.
Chlomarum caſtellum. 312. d
Chlori cognomen. 212. b
Chobar fl. 91. c
Chœreas. 400. c
Chœroſphactæ incarceratio . 468. a. etymon. *ibid.*
Chodollogomor. 25. d.
Choarthus torrens. 81. c
Chorbare Baſilio ſe dedunt . 561. c
Chordapſes morbus. 366. c
Chorofanis caſtelli expugnatio. 414. c
Choſroes ad Romanos fugere cogitur . 323. b. a Bonoſo necatus 331. a. Antiochiæ capit. 293. c. Chriſtianos ad ſocietatem Neſtorianæ hæreſis adigit 327. c novum exercitum conſcribit. *ibid.* pactum cum Heraclio icere recuſat . 322. b. Peſidem obtinet . 323. d qua ratione, a ſcriba perfuaſus, pugnam detrectarit. 295. a. quartam in Romanorum ditionem impreſſionem facit . 294. a. rc inopinata deceptus, domum negotio in Ægypto diſcedit . 295. b. Choſroes in cadaver Saini ſævit. 328. a
Choſroe caput a ſarrapis conſpuatum. 331. a. filiarum captivitas. 339. b. fuga. 325. a. 330. a. in Aſiam irruptio. 141. d. oratio 323. e. palatia ab Heraclio fundibus diruta . 329. d. prognoſticon . *ibid.* ſimulacrum quale. 332. d
Chriſtianus cum Manichæo diſputans quid ab eo poſtulare debeat. 342. c
Chriſtiani milites exauctorati 224. c. milites precibus plurium impetrant. 198. c. ne conquirantur, a Trajano edictum . 197. b
Chriſtiani patiuntur . 333. c
Chriſtianorum accuſatoribus Tiberius mortem minatus . 250. a. cædes Alexandrinæ, a Judæis illatæ . 266. a. cum Judæis colloquium Romæ ſub Conſtantino M. 216. b. perſecutio. 209. d. 240. c. 245. d. & a Sapore Perſarum rege. 233. c. 236. a ſedata . 267. a
Chriſtianis a Juliano Græcis diſciplinis interdictum . 241. a.
Chriſtianis dexter oculus erui juſſus . 111. b
a Chriſtianis perſequendis deſiſti jubet Domitianus, 194. c.
Contra Chriſtianos propoſita Imperatorum edicta . 213. a.
Chriſtus baptizatus. 138. d. cur ex virgine naſci voluerit. 222. d. cur venditus, captus, in cruce obiatus, &c. 222. d. cur tentatus, &c. 230. d. 232. d. cur in cranii loco ſupplicium ſubierit . 338. e.
Chriſtus quomodo de cælo venit . 290. b
Chriſtus, Dei potentia & ſapientia . 229. d. c. invisibilis Dei imago . 230. a. etiam a diabolo tentatus . 38. b. in terra ſanctæ ſalutem mundo parat. 337. c. inter eos qui mortui revixerunt, octavus. 132. c.
Chriſtus natus . 138. c. 300. c. non nudus homo, 331. a. novus Adam . 4. d
Chriſtus quando, ſecundum propheratum oracula . naſci debuerit . 143. a. quatenus perfectionibus ſubjectus 220. d. quo die ſuppliciо affectus . 139. c. quo tempore paſſus . 150. b. quomodo ex Maria genitus, æternus & rex & ſacerdos Dei. 344. a. quota ſeptimanæ die baptizatus. 138. d. ſolipſiſtice .
Ch ſti ab Ægypto reditus. 146. b. ad Augarum ſcripta epiſtola Edeſſa Byzantium translata. 142. c
Chriſti adventus temporis prædictio Iſaiæ. 143. d. adventum accidum præcedet crux . 177. c. adventu nihil terribilius . 423. a
de Chriſti adventu vaticinium. 227. b. 230. a. prophetia Iſaiæ, e teſtamento Ezechiæ. 56. c
de Chriſti arrumnis vaticinia . 2
Chriſti arcenſio. 147. c. baptiſmus, & Evangelii prædicationis initium. 231. c. reſurrectio. *ibid.*
Chriſti carnem qualem Eutyches aſſerat . 302. b. coænatos Dominianas ſuſpectos habet . 304. b
Chriſti corpus in typos manna . 64. a. diſcipulorum & Apoſtolorum ſcripta cur tam pauca. 202. c
de Chriſti duabus naturis contentio. 208. a
Chriſti effigies Edeſſæ ad portam ab Augaro poſita, adorauda . 141. b. eidem lucerna accenſa apparens. *ibid.* ejus miraculum. *ibid.* d
de Chriſti effigie decretum. 346. b
Chriſti epiſtola ad Augarum . 140. d. ejus in venio. 141. d. 142. b. facies in ſindone expreſſa . 140. d
de Chriſti humanitate vaticinia 228. c. item divinitate. 219. a
Chriſti imago Edeſſa Conſtantinopolim translata. 142. b. natalis. 130. c. nativitas. 148. d. prædicta a vatibus. 217. b. item, inter homines converſatio. *ibid.* tentatio a diabolo. *ibid.* c. captivitas. *ibid.* proditio. *ibid.* veſtium ſpoliatio *ibid.* c. accuſatio. *ibid.* ignis coronatio. *ibid.* ſellia & acetopotus. *ibid.* ludibrium. *ibid.* b. crucis ſuppliciuм. *ibid.* e ſepultura. *ibid.*
Chriſti nativitatis dies quomodo inquirenda. 138. c paſcha in quotum menſis diem incidcrit . 139. b præcuncs perpetuum inter ſe ſimultatem alere non decet. 263. a. regnum quale 143. d. cæleſte . 294. c ſigillum. 140. e
Chriſto quale crines hiſtorici attribuant. 277. d
Chriſtum unum cur confiteamur. 300. e
de Chriſto e virgine naſcituro oraculum Apollinis . 96. c.
Chriſto moriente ſolis defectus qualis. 150. c
Chriſto nato, pax per. totum, orbem. 143. a 344. d.
de Chriſto Neſtorii opinio . 268. a. teſtimonium Joſephi. 156. b. vaticinia. 217. b. ex Judæ ſtirpe oriturus vaticinium. 34. a
Chryſaorii in eunuchos dictum. 375. a
Chryſaphius, alias Zamnas. 271. b
Chryſaphius a Jordane dolo necatus. 272. a
Chryſaphii relegatio. 272. b.
Chryſargyrum tributum ab Anaſtaſio abolitum . 382. c.
Chryſargyri tributi tabulæ ab Anaſtaſio combuſtæ. 286. c.
Chryſicis, quæ & Aſtinoma. 102. e. Agamemnoni dedit. 102. a
Chryſes Apollinis ſacerdos. *ibid.* b
Chryſobullum locus. 452. a
Chryſochir Manichæorum dux. 448. c. bello negotio victus. 562. d
Chryſochir Tephricæ præfectus. 447. b

Chrysochiris interitus. 449. c
Chrysorrhoas fl. qui & Nilus. 10. b
Chrysostomus Constantinopolitanus episcopus electus. 258. c. ejus facundia. *ibid.* & Epiphanius reconciliati. 263. a. in Cucusum relegatus. 262. b item Pityuntem. *ibid.*
Chrysostomi corpus Constantinopolim translatum. 264. a. de Jobo testimonium. 37. b. de Josua Moſis ſucceſſore locus. 44. c. de Judaorum vecordia locus. 180. c. diſcipuli epiſcopi qui. 262. a item monachi. *ibid.* locus. 337. d. mors. 262. b. reliquiæ a Proclo reportantur. 270. b. virtutes, 260. b. vita, labores & pericula. 259. d. mors. 260. a.
Chrysostomo ob parrhesiam periculum creatum, 262. d.
Chrysostomum qui & cur odio habuerint. 260. d &c.
Cibus Æthiops 9. d. ejus filii. 32. a.
Chuſartomus Syriæ rex. 67. c
Chuſus Æthiops. 33. b. Nembrodi F. 9. a. Æthiops. *ibid.* b.
Cibullius. 134. c
Ciceronis inſomnium. 137. a
Ciliciæ nomen. 20. c
Cilix Agenoris F. *ibid.* c
Cinnedilus. 215. d
Cinnæi. 66. c
Cinere immenſo ſub nivis ſpecie pluit. 277. a
Circe. 106. c
Circi a Romulo conditi portæ. 218. b
Circumciſio cur per XL. annos in ſolitudine intermiſſa. 66. a. ſervi pœna capitis interdicta. 233. c
Ciſtinita Arabum dux. 532. a. ab Urano confuſus. *ibid.*
Citharæ uſus & inventum. 26. c
Citharon mons. 22. a. c
Civium Rom. cenſus ſub Ser. Tullio. 119. c
Civium pugna. 296. e
Claudiopolis condita. 157. b
Claudius Imperator. 157. a. 205. a
Cleamcho Cadmi F. 22. d
Clemens cur Stromateus dictus, 198. a. quo tempore. 199. b. Romanus Petri diſcipulus. 164. b ſub Domitiano damnatus. 194. e
Clementiæ exemplum. 534. c
Cleobulus Lindi tyrannus. 274. d
Cleopatra. 134. b. Ægypti regina. 138. b. Dionyſii F. 138. a. interitus. 145. b
Cleri ambitio. 166. a
Clericorum cœlibatus a Paphnutio improbatus. 227. d.
Clytemneſtra. 100. e. Danai F. Lynceo nupta. 66. c Lodæ F. 97. c. Aganuennoni nupta. *ibid.*
Clytemneſtræ adulterium, & mariti cædes. 107. e inde ejuſdem interitus. *ibid.*
Clytia Theſtii F. 97. c
Cnaphei relegatio. 238. d
Codex lib. 133. e
Codrus Athen. rex. 67. c
Cœleſtes potentiæ prima die creatæ. 3. d
Cœlibatus clericorum a Paphnutio improbatus. 227. d.
Cœli filii. 26. c
Cœlum cur Græcis *ὐρανὸς*. 3. a
Cœli ſtridor horrendus. 304. e
Cœlus Rex. 26. c
Cognoverunt ſe nudos eſſe, Quomodo dictum. 5. d
Colorum tinctura quando reperta. 18. b
Coloſſus Rhodius. 136. a
Columba cur ſacrificiis admiſſa. 63. c
Columbarum ſimus profuſe. 63. b
Columnæ igneæ apparitio. 376. d
Columnæ lapidea & lateritia a Setho erectæ 6. d
Combuſtus fremore dimicans contra Patrinacas ab ipſis vincitur & cæditur. 613. d. e
Commentitius ab Andragaſto prædam recipit. 312. a. Chaganorum exercitum profligat. *ibid.* multa ſpolia Byzantium mittit. 323. d
Comes, Diomedis uxoris adulter. 223. d
Cedren.
Cometa docites unde dicatur. 367. a. 535. c. in Oriente Juſtini tempore viſus. 287. d
Cometæ in Syria apparitio. 365. a. pogoniæ appellatio. 535. a. etymon. 287. d
Cometa Xiphias. 317. c. 436. e
Cometæ apparitio. 287. 288. d. 291. d. 367. a. & 389. d.
Commodus parricida. 199. a. ejus Imperium. *ibid.*
Comparationis regula in quibus locum habeat. 231. a.
Concilium contra Theopaſchitas 293. c. Conſtantinopoli œcumenicum. 249. d. 250. b. ſub Coronymo. 366. c. de reſtituendis imaginibus. 420. e Niczæ primum omnium coactum. 224. a. 226. a primum a ſecundo quantum diſtet. 346. c. item ſecundum a tertio. 347. a
Concilii Conſtantinopolitani principes. 366. c
Concilium tertium a quarto quantum diſtet. 347. a quartum a quinto. *ibid.* quintum a ſexto. *ibid.* ſextum a ſeptimo. *ibid.* quintum œcumenicum quando Conſtantinopoli actum. 297. b. quantum a quarto abſuerit. *ibid.*
Concilio quinto œcumenico Conſtantinopoli qui epiſcopi præſuerint. *ibid.* in eo quid actum. *ibid.*
Conciliorum univerſalium epitome. 346. e
Conjectatio. 57. d
de Connubio lex Erichthonii. 67. c
Conſpiratio. 622. d
Conſæus. 234. c
Conſtans Conſtantini M. F. 234. e
Conſtans a Conſtantio patre Cæſar deſignatus. 224. a Heraclii N. Imperator. 340. a. b. quamdiu Imperium tenuerit. *ibid.* b cum dedecore Conſtantinopolim redit. 231. b. cur Byzantiis invidiſt. 344. a. fratricida. 343. c
Conſtans quamdiu Imperium geſſerit 340. b. quando Imperium adeptus. *ibid.*
Conſtantia interitus. 344. b. ejus interfector. *ibid.*
Conſtantis Pii cædes. 239. a
Conſtantis ſepultura. 244. c
Conſtantia a Mabia occupata. 340. c. eadem & Anaſtaſius. 236. c
Conſtantia Conſtantii F. 213. c
Conſtantiæ captio. 339. b
Conſtantina cum tribus filiabus a Phoca occiditur. 320. c.
Conſtantinæ Auguſtæ fuga. *ibid.*
Conſtantinopolis a Sarracenis oppugnata. 356. a ab Avaribus obſeſſa. 328. b. condita a Conſtantino M. 34. b. gravibus terræmotibus conquaſſa. 270. c obſeſſa. 598. a
Conſtantinopolis templa a Conſtantino condita. 225. a. thema a Valente aſtronomo deſcriptum. 224. c
Conſtantinopolitana ſynodus. 249. d. ejuſdem principes. 345. d
Conſtantinopol. urbis ſtatuæ & monumenta. 254. c
Conſtantinopolitanum Concilium. 297. b. contra quos fuerit coactum. 346. a. Imperium Sarracenis tributarium. 509. b. quale incendium. 275. a
Conſtantinus. 263. a. veneno necatus. 339. d
Conſtantinus Arianites. 612. d.
Conſtantinus Baſilii filius. 450. a. Baſilius totem amiſſam miraculo recepit. 392. d. ejus mors. 462. d
Cabalinus Antichriſti præcurſor. 357. a. Delparæ imaginem dejectam concutcat. 379. b. oletum in ſacrum lavacrum emittit. 353. b. quando natus. *ibid.* a. Cabaſia Occidentis dux. 389. a. Caballurius Cibyrræorum dux. 594. c. ejus interitus. *ibid.* Carantenus patricius. 566. d. Catepano veneno ab uxore ſua necatus. 589. b
Conſtantinus Chlori F. Diocletiani inſidias effugit. 212. d
Conſtantinus Copronymus de Maria quid ſenſerit. 363. b. quamdiu regnarit. *ibid.*
Conſtantinus Conſtantini M. F. 234. e. ejus mors. 235. a. d. cubicularius captus. 482. c. cum Irena quamdiu imperarit. 371. a. cum Apleſpharo pacem componit. 597. c. Dalaſſenus quantum tumultum excitarit. 562. c. Diogenes Theſſalo-

nicæ dux constituitur . 366. b. domesticus Nobilissimi honore decoratus . 386. c. Ducas ad Imperium invadendum instigatur . 477. d. perit. 478. b.

Constantinus Gabutzicus Sophiæ maritus . 428. c.

Heraclites quando Cæsar factus . 322. c. Heraclii F. imperat. 339. d. Imp. Romani filio postponitur . 491. a

Constantinus Leonis F. 477. b. Imperium recuperat. Lacapeni filiis subnotitis . 497. b

Constantinus M. an ab Eusebio Nicomed. baptizatus, 213. a. an spurius. *ibid.* baptizatus, & lepra liberatus.

Constantinus Magnus Imperator . 213. e. ejus collegæ. *ibid.* primus omnium Imperatorum diademate usus . 333. d

Constantinus malos fovet, bonos vexat . 561. d

Michaeli frater . 577. b. morbo correptus de substituendo Imperii successore cogitat . 561. a

Constantinus Mukopgia urbe ejectus . 580. a

Constantinus multa reipublicæ mala dat . 563. a

Constantinus patricius Bardæ frater . 323. d. in Scudianum collegium deducitur . 570. c. oculis privatus.

Constantinus patris percussorem interficit . 344. c

Pogonatus Imp. *ibid.* d. cum Bulgaris pacem componere cogitur . 345. c. fratres suos Imperio detrudit . *ibid.* fratribus nasos præcidit . 344. e. quamdiu imperarit . 344. d. 347. c. 340. a. iolus cum filio suo Justiniano imperat . 343. c. d. unde dictus . 344. d. Constantinus quamdiu Imperium gesserit . 564 c. 502. c. & quamdiu vixerit *ibid.* quibus magistratus mandaverit . 563. c. quot annorum tributum exegerit . 564. c

Constantini æræ . 561. c

Constantini Argyrei in Berræam expeditio . 566. d

Constantini Cabalini baptizatio . 377. b. Imperitus . 359. b. Coprony mi crimina . 363. a. edictum *ibid.* Imperium . *ibid.* coronatio . 370. c

Constantini corpus ubi repositum . 339. d

Constantinus Heteriarcha in Patzinacas mittitur . 614. b. & vincitur ab Ipsis . 614. d

Constantini cum Pagano pax . 367. d

Constantini Diogenis incarceratio . 566. b

Constantini excæcatio . 374. a

Constantini filiæ . 565. b

Constantini furtile ingenium . 376. a

Constantini Imp. ad Olympum montem profectio . 502. d. gratitudo . 498. b. vitia & virtutes . 497. d obitus . 502. e. Imperium quamdiu duravit . 563. c. Imperii initia qualia fuerint . 563. d

Constantini in bonos viros tyrannica factiones . 563. d.

Constantini in Bulgaros expeditio . 369. c

Constantini in patrnos & alios crudelitas . 373. c

Constantini infomnium . 431. a. in imaginum cultores animadversio . 368. a

Constantini Leonis F. Imperium . 477. c

Constantini M. Concilium . 219. d

Constantini M. corpus translatum . 339. c. ergo episcopos reverentia & observantia . 326. b. forma . 213. c. Imperium inter tres filios divisum . 334. e. 233. a. leges sacræ . 215. e. 226. a. modestia in vitiis regnium celandis . 228. a. mors . 234. d

Constantini Monomachi coronatio . 589. c. liberalitas . *ibid.* Imperium . *ibid.*

Constantini mors . 603. e. 482. d

Constantini pii obitus . 347. d

Constantini, Romani F. Imperium . 563. b

Constantini sepulchrum . 502. c

Constantini Silvani lex . 431. c. opiniones . *ibid.*

Constantini studia . 363. b. vaticinium . 413. c

Constantino Imperium abrogatur . 364. a

Constantino patri Romanus III. insidiatur . 502. c

Constantinum Romanus deprimit . 485. a

In Constantinum Imp. insidiæ . 498. c

a Constantino Imp. literæ restituuntur . 498. a

cum Constantino Imperat. Romani conjunctio . 483. e. g.

de Constantino, filio Andronici, vaticinium . 473. ejusdem interitus . *ibid.*

sub Const. M. gentes multæ Christianismum amplexæ . 225. b

Constantius Chlorus . 222. b

Constantius Constantii F. Juliani pater . 213. c

Constantinus Ducas cur incarceratus . 576. b. c. gener Dalasseni . *ibid.*

Constantius & Constans Imp. . 233. b

Constantius Imperator, Magni pater . 213. b. ejus mors . *ibid.*

Constantius Imper. Romanum tenet . 344. c

Constantii forma . 235. b. levitas . *ibid.* c. mors . 240. a.

Consilia malis homines cito afsentire . 540. a

Consuetudo altera natura . 307. a

Consules Romæ creari cœpti . 220. a

Consules quorannis Romæ . 231. e

Consuetudinis & veritatis differimen . 27. c. d

Contendendi studium odii mater . 31. d

Contoleo Cephallenize præfectus . 533. b

Contostephanus unde dictus . 544. c

CONVO litteræ in victoriatis numismatibus quid significent . 214. c

Coptus urbs diruta . 211. b

Copti expugnatio . 447. c

Coprony mus barbam sibi evellit . 369. d. monasteria militibus tradit . *ibid.* b

Coprony mus Germanicium recipit . 363. a

Coprony mi corpus ubi sepultum . 370. b. ejus crematio . *ibid.* exitus . 369. c. fuga . 363. c. genus quomodo extinctum . 374. b. in Bulgaros expeditio . 369. c. luctus . 370. a. morientis verba . *ibid.*

Corban . 57. b. 532. d

Corbis . 235. b

Corcyra inf. quæ Phæacia prius . 207. a

Corinthi calamitas . 287. e.

Cornelius primus ex gentibus baptizatus . 256. c

Corporis exornandi inventum . 8. b

Corus mensura . 76. c

Coryphæus Paridis F. . 205. b

Cosilal pagus . 274. a

Cosmas Alexandriæ patriarcha . 364. b. quando ab errore Monotheletarum ad veram religionem transiverit . *ibid.*

Cosmæ patricii consilium . 510. b

Coschamenus Cinnæus . 68. b

Curumices Ebræis in deserto oblatæ . 61. b

Cranaus Attiæ rex . 67. c. 122. b

Craterus Chyzratorum præfectus . 402. d. ejus cum Agarenis acre prælium . *ibid.* cum Sarraceno pugna . 423. d. ejus interitus . 403. a

Crates Thebanus philosophus . 127. a

Creationis opera . XXII. c

Crenitæ cur Imperium abrogatum . 522. a. ejus avaritia . *ibid.*

Creta ab Hispanicis Agarenis occupatur . 400. d

quomodo in servitutem venerit . 402. a

Cretæ nomen . 64. c

Cretenfium Agarenorum clades . 455. e. ferocia ab Orypha repressa . 403. b

Cretenfium fuga . 402. d

Cretefis . 64. c

Criminationibus non leviter credendum . 239. a

Crispus Cappadociæ præses constituitur . 321. b

Crispus Constantini filius baptizatus . 215 a. ejus mors . 235. a

Crispus Phocæ gener . 321. b

Cristati . 338. a

Crocodili descripto . 316. a

Croesius superbus Lydorum rex . 210. b. ejus res. *ibid.* a.

Croesius victus & captus . 211. b

Croesi contra Cyrum expeditio . 211. a

Croesi superbia . 214. a

Croesi edituum oraculum . 214. d

Crumus Bulgarorum princeps . 330. 538. b

Cruftemia . 108. a

Crux Domini ab Helena inventa . 221. a

Crux in cælo visa . 243. d

Crux quid in hieroglyphicis literis significet . 256. d

Cruels forma litteræ in Serapidis templo repertæ. *ibid.*
Crucis myſterium ab Iſraelo deſignatum. 33. e
Crucis ſignum in cælo apparet. 238. c
Crucis ſignum Conſtantino oblatum, cum inſcriptione, IN HOC VINCE. 214. b
Cruces in veſtimentis, libris, mappis conſpectæ. 242. c. 365. c.
Crytagon Crumi ſucceſſor. 438. c. in Chriſtianos ſævit. *ibid.*
Ctecæi, poſt Irali dicti. 112. c
Cteſiphon quartum capta. 209. d
Cubricus, qui Manes poſtea. 205. e. vivus excoriatus. 206. a
Cucubita ſylveſtris ab Elyſæo veſca reddita, 83. c
Cucuſum Cappadociæ oppidum. 278. b
Culteri lapidei in circumciſione Joſuæ uſurpati. 65. e cum eodem ſepulti. 66. e
Cupha fl. 367. b
Cupidinis ſimulacrum. 254. d
Curcuas a Roſſis cæſus. 513. b
Curcuæ patricii relegatio. 450. a
Curetus. 30. c
Curiæ maximæ in foro Conſtantini conflagratio. 275. b.
Cutopalatæ rerum exitus. 324. b. c
Cutacium caſtellum. 448. b
Curterius Imperatori ſe cum populo dedit. 447. e
Curupes in Phocæ poteſtatem redactus. 504. a
Cuſech Judæus. 218. c
Cuſtodire. 4. d
Cutlumuſus Abramii conſobrinus. 616. d. Sultano adverſatur. 602. a
Cutlumuſi fuga. 601. c. 616. d
Cyclops Homericus qualis. 106. e
Cydnus fl. 243. e
Cygnus ab Achille cæſus. 101. d
Cygni cum Leda congreſſus. 97. c
Cynos ſema. Maronea. 206. e
Cyrenii cenſus. 150. e
Cyriacus anachoreta Joannis Jejunatoris ſucceſſor. 315. a. quamdiu vixerit. 276. a
Cyrillus Alexandreæ epiſcopus. 267. d. quando vita ſit defunctus. 271. a
Cyrillus Celeſtini locum in Epheſina ſynodo tenet. 268. a
Cyrillus Chryſoſtomo reconciliatus. 259. c
Cyrillus Epheſi epiſcopus. 268. c
Cyrillus Gortynia epiſcopus. 402. a
Cyrillus quando martyrii coronam ſupplicio ſit conſequutus. *ibid.*
Cyrilli ad Theodoſium litteræ. 268. a. 299. a
Cyrilli diaconi necati jecur guſtatum, auctori exitioſum. 240. e
Cyrilli duodecim capitula. 259. d
Cyrilli & Celeſtini ad Neſtorium litteræ quales. 267. a.
Cypriani martyrium. 203. d. 204. d
Cyprus qua occaſione metropolis facta. 279. a
Cyrus Conſtantinopolis inſtaurator. 270. a
Cyrus Cræſo capto, & ut comburaretur damnato parcit. 214. c
Cyrus cur in invidiam venerit. 270. a
Cyrus Dario ſuccedit in regno. 96. a
Cyrus, etiam Artaxerxes & Aſſuerus dictus. 215. a.
Cyrus Georgii epiſcopi ſucceſſor. 332. a
Cyrus Iſaelicos captivos dimittit ad reædificanda Hieroſolyma. 111. b
Cyrus patriarcha Conſtantinopolis cum a Juſtiniano conſtituatur. 352. b
Cyrus Phaſidis epiſcopus. 331. e
Cyrus quamdiu regnarit. 115. c
Cyrus quot annis Babylonicorum rex. 114. a
Cyrus Smyrnæ epiſcopus deligitur. 270. a
Cyrus, Solenis invocatione ab exitio liberatus. 114. c.
Cyri contentia. 162. e
Cyri cum Cræſo hiſtoria. 109. a
Cyri mors. 112. c. 115. a
Cyri operis pulcritudo. 270. a
Cyri regnum. 114. b. c
de Cyro prophetia Iſaiæ. 110. e
Cyzicus Cyzici oppidi conditor. 48. a. Helleſpontiorex ab Argonautis cæſus. 49. a
Cyzici dimidium quando corruerit. 295. e
Cyzici fanum. 297. d
Cyzici interitus. 96. b. Cyzicus urbs capta. *ibid.*
Cyzici occupatio. 345. a

D

Dacibyza. 246. b
Dadamus Jeſani F. 36. e
Dadaſiana oppidum Joviani Imperat. morte clarum. 244. a
Dadoa hæreticus. 232. d
Daduchos. 169. b
Dædalus. 98. c
Dænarius, 131. b
Dæmon a Sarapiſcis jocinore & corde aduſtis pulſus. 88. c.
Dæmon monachi precibus a progreſſu prohibitus. 237. d.
Dæmoni ab homine pellendo ne ſola precatio ſufficiat. 232. e. 233. a
Dæmones a Chriſtianis pulſi. 286. a
Dæmones etiam a magis interdum abigi. 195. b
Dæmonum impoſtura. 248. a
Dæmonum de excitis Syracuſanis colloquium. 439. e.
Dæmonum encantationes a Solomone invantæ. 75. d. earumdem Solomonis arte. 58. a
Dagiſthei balneum a Juſtiniano perfectum. 291. a
Dagi ſenſe monaſterium. 385. d
Dagon Azoti idolum. 51. b
Daglapho tenator. 244. c
Daſaſſenus Byzantium redit. 575. b. Michaeli Imperium non probat. 574. c. Perſida relegatus 576. b.
Dalila Samſonis uxor. 50. a
Dalmata Gallus. 213. c
Dalmatius Cæſar deſignatus. 234. d. 235. c
Dalmatiæ defectio. 404. a
Damaſcus a Perſis capitur. 322. a
Damaſco Sarraceni potiuntur. 336. c
Damaſus Rom. pont. 270. b
Damatrya ſe Juſtinianus confert. 313. b
Damianus cubicularius. 443. d. Ebræorum rex. 295. d. in Adadi poteſtatem redactus. *ibid.*
Damiani Ameræ mors. 480. a. patricii interitus. 401. e. 549. b
Damiano cubicularii munus abrogatur. 443. e
Dampolis caſtellum. 612. d
Damidis monaſterium. 520. d
Dan. fl. 25. b
Danus Jacobi F. 29. e
Dani benedictio. 34. e
Danae Acriſii F. a Jove in aurum converſo compreſſa. 20. c
Danapris fl. 367. b
Danaſtris fl. *ibid.*
Danaus Beli F. 20. a. a Lynceo cæſus. 66. c
Dandulphus Longobardiæ rex. 520. a
Daniel Babylonem captivus abductus. 9. b. in foveam leonum a Dario dejectus. 96. a. 114. a
Daniel regis inſomnia interpretatur. 91. c
Danielis a Baſilio protoſpatharii dignitate auctus. 460. a. ad Baltaſarem regem verba. 95. c. de Chriſti adventu vaticinium. 220. a. locus. 344. d. 56. d. 147. a. b. 152. d. 176. a. 179. d. 180. a. 181. c. 183. a. c.
Danielis ſeptimanæ. 115. a. b. e. 144. d. 147. b. 155. a. 183. e.
Danielis monachi de Baſilio vaticinium. 441. b. 96. a. de Chriſti advantu ab angelo edoctus. 96. a. 114. b. in foveam leonum projectus a Cyro. *ibid.* a. prophera a Cyro ad ſe vocatus. 110. a. c. 114. a. in honore habitus. *ibid.*
Danielus Simeonis columnam inſcendit. 269. d

Danielus Stylita in Anaplo quando columnam conſcenderit. 269. e. quamdiu in columna permanſerit. *ibidem.* quando ad Dominum migrarit. *ibid.*
Danielus vates quo tempore. 81. d
Daniell miracula. 269. d
Danielo patefacta Nabuchodonoſoris in feram mutatio. 93. e. 94. a
Daonii mulier qualem infantem peperierit. 81. d
Daphna Antiochenæ. 242. b
Daphnæus Apollo. 99. e
Daphnes balneum. 332. e
Daphnomeli vaframentum. 339. b
Danubius ponte lapideo inſtratus. 234. a
Daras caſtrum. 284. b. 308. c. a Jado captum. 339. b. item ab Artabo. 308. e. 329. e
Dardanum exciſum. 99. e
Dardanus Phrygum rex. 92. d. 93. e
Darius a Cyro cæſus. 274. a
Darius Arſanis F. 327. c. ejus mors. *ibid.* & 159. e
Darius aſininis auribus præditus. 274. a
Darius Cyri F. & ſucceſſor. 118. c. qui & Cambyſes. *ibid.*
Darius, etiam Arraxerxes dictus. 314. e. & Aſtyages, & Nabogiadus. *ibid.* 95. d
Darius Hyſtaſpis F. rex. 314. a. 117. e
Darius rex Baltaſaris ſucceſſor, ejuſque hiſtoria. 95. d
Darii cædes. 96. a. 222. d
Dario obſeſſa per Olophernem Hieroſolyma. 211. d
De Dario, Danielis vaticinium. 281. d. e
Davidus a Samuelo regno deſtinatus. 69. d. a Saulo gener adſcitus, mox invidia profugus, *ibid.* e. a Saulo ſeparatus. 53. e. ad Achiſum regem profugit. 54. a
Davidus armiger Sauli conſtitutus. 53. c. Item tribunus militum. *ibid.* d
Davidus aquam ſibi a ſuis cum vitæ periculo allatam, Deo libat. 58. a
Davidus Bulgariæ archiepiſcopus. 557. e
Davidus etiam calumniæ credens ab officio deflectit. 228. c
Davidus etiam varicinatus, & qui cum eo. 73. d
Davidus fidibus ludens malum Sauli ſpiritum pellit. 53. c. d 69. d
Davidus rex a Samuele unctus. 53. c
Davidus Saulo in manus ſuas tradito parcit. 70. a
Davidus templum Domino ædificare prohibitus. 57. d
Davidus vates. 85. c. d
Davidi adulterium. 72. b. homicidium. *ibid.* cum Nathane filio de templi ædificatione colloquium. *ibid.* in cenſendo populi peccatum. 57. d
Davidi laus. 70. c. d
Davidi militum numerus. 72. b. mors. 54. c. 73. c. ſepultura. *ibid.* d
Davidi poſteritas Domitiano ſuſpecta. 194. b
Davidi regnum. 70. b
Davidi ſorores. 56. a
Davidi tempore vates quot. 85. c. d
Davidi ſepulchrum a Solomone ædificatum. 80. a. ab Hircano, & poſt etiam ab Herode apertum. 533. e
Davidis forma. 244. b
Davidis templum eodem quo Abrahami altare loco condirum. 26. d
Davido Deus apparet. 90. e
Davido Michol Sauli F. nupta. 53. e
Davido triplex optio a Deo irato propoſita. 71. e
Davidica in regno ſucceſſio. 86. d
Davidicum ſolium æternum. 543. d
Davidici heroes. 54. b. xxxvii. 70. b. 71. a
Debora fatidica. 45. b
Debora vates Iſraelico populo præeſt, cum Baraco. 46. e. 68. b.
Debra loci nomen. 583. b
Decalogus. 61. d. e. quomodo populo ex igne traditus. 60. c
Decalogus ter traditus. 45. a
Decani. 136. a
Dechas. 135. b
Decii Imperium. 204. d. mors. *ibid.* e
Delatores. 134. c. puniti. 282. c
Deleanus Teichomerum per literas ad ſocietatem invitat. 583. d. Aluſianum magna cum lætitia accipit. 581. a
Deleanus rex Bulgarorum ab exercitu declaratur, & contra Imperatorem copias ducit. 583. d. e
Delii Apollinis fanum poſitum. 67. c
Delpha Jacobi ancilla. 29. c
Delphicum oraculum Chriſto nato abolitum 145. c. 240. b
Delphinæ interitus. 547. c
Delta locus. 315. d
Deianira. 174. c
Deiphobus Achillem amplexus necat. 104. d. a Menelao mutilatur. 105. b
Deiphobus Helenam ducit, *ibid.*
Deiphobi cædes. 106. c
Demetrias. 354. a
Demetrius Nicanor. *ibid.*
Demetrius Phalereus. 132. b
Democritus qua ætate. 98. b. ejus dogmata. *ibid.*
Demophilus Arianus. 246. d. 249. c
In Demoſthenem coquum Baſilii ſcomma. 247. c
Demonſtrationis efficacia. 430. e
Denderis fanum. 406. b
Deſius menſis. 236. e
Deus cognomentum Antiochi Seleuci F. 133. c
Deus cordium ſcrutator. 73. c. cur homo fieri dignatus. 221. b. cur ſe Abrahami, Iſaaci, & Jacobi Deum vocet. 221. d. 543.
Deus futurorum præſcius, 166. a
Deus in promiſſionis terra multifariam ſe vatibus videndum exhibuit. 337. c
Deus nullius mali cauſa. 334. c. quomodo & unus, & trinus. 216. c. unus, non plures. 39. b
Deus ſapientiſſimus medicus. 75. e
Dei appellatio. 229. d
Dei caſtigationis duplex cauſa. 37. e
Dei facta prædicanda 88. d
Dei filius 216. c. unus, non duo. 220. e
Dei in Judæos beneficia. 189. b. lenitas & juſtitia. 38. c
Dei majeſtas Ezechielo viſa. 92. e
Dei nomen creaturis auditu intolerabile. 219. b
Dei nomen, ejuſque invocationem, vitæ omnium & ſaluti conſulere: non exitii cauſam eſſe. *ibid.* e
Dei pœnitere, & dubitare, quid. 166. e
Dei poſteriora quid. 64. d. e
Dei poſticum quomodo Moſi viſum. 63. a
Dei regnum non verbis, ſed virtute aiti. 257. b
Dei ſententiam infringi non poſſe. 60. d
Dei tria nomina. 62. e
in Dei manus incidere, terribile. 79. e
in Dei manus, quam hominum incidere, melius. 74. b. & tutius. 71. c
de Deo cur quædam ſingulari, quædam plurali numero efferantur. 233. b
de Deo, & mundi creatione, locus Orphei. 48. a
de Deo, Platonis dictum. 257. b. c
de Deo quid ſentiendum, abunde a filio Chriſto explicatum. 166. c
Deum adeſſe vere ſe invocantibus. 141. d
Deiparæ virginis veſtis inventio. 276. e. quando Hieroſolymis allata. *ibid.*
in Deos aliquem referendi forma. 39. b
Deorum multitudinis opinio quid efficiat in homine. 27. d
Deorum ſacrificia a quibus inſtituta. 35. b
Dermocaites quomodo magiſtratum geſſerit. 583. c
Dermocaitæ fuga. *ibid.*
Deucalion Attici diluvii hiſtoricus. 67. b
Deucalionis tempore diluvium. 14 c. 68. a
Deuterius Epiſcopus quomodo Barbarum baptizarit. 284. b
Deuteronomii libri ſumma. 65. c. locus. 336. d. e
Dexiophanes. 338. b
Diabaſis campus. 392. e

Diabasis quid, & unde dicta. 480. c
Diabena. 108. d
Diabolus quid Græcis. 6. b
Diabolo quantum liceat. 37. d
Diaboli, 134. e. veluti carnifices Dei jugo subditi. 38. a
Diacene locus. 613. a
Diademate primus omnium Imperatorum usus Constantinus M. 232. d
Dianæ Ephesiæ templum. 136. a. porta. 255. a
Diaphanes Erasistratus. 238. b
Diatriba locus. 446. c
Dictator. dictatura. 136. c
Dictys Cretensis, belli Trojani scriptor. 102. d
Dido, quæ & Elisa. 112. c
Didii juliani Imperium. 199. c. nomen unde. *ibid.*
Didymus cæcus quo tempore. 136. a
Dies creationis mundi prima, quibus postea sacris memoriis dicata. 2. c
Dies novissimus fecundi adventus Christi, xxv. Matthæi futurus. 2. d
Diei creatio. 2. c
Diei primæ creatio *ibid.* secundæ. 3. a. tertiæ. *ibid.* quartæ. *ibid.* b. quintæ. *ibid.* c. sextæ. *ibid.* septimæ. *ibid.* d.
Dici septimæ cur præcipue Deus benedixerit. *ibid.*
Dilatio damnosa. 388. c
Dilurium. 8. d
Dilurium Atticæ. 66. d. 67. b. Deucalioneum. 68. a. Thessaliæ & Æthiopiæ *ibid.* b. universale cur Ægyptiis ignotum. 14. c
ante Diluvium neque gens ulla, neque regnum. 9. a
a Diluvio usque ad dispersionem post turrim extractam quot anni. 10. e
Diluvia Græciæ duo. 14. c
Dina Jacobi F. 29. c. ejus stuprum vindicatum. *ibid.* d. e
Diocæsarea deleta. 236. e
Diocletianus se adorari jubet. 212. d. se Imperio abdicat. 213. a
Diocletiani Imperium. 209. d. mors. 211. c. 213
Diocletiani tyrannis multitudine martyrum victa. 211. a
sub Diocletiano pestis, fames, bella, &c. *ibid.* b
Diogenis dictum. 162. d
Diomeda Phorbantis F. 101. d
Diomedes multis donis a Basilio ornatus. 460. a
Diomedes Oenides. 213. a
Diomedes Tydei F. & successor. 213. c
Diomedis cæsus. 107. d
S. Dionedis de Basilio vaticinium. 439. d
Dionysiopolis maris eluvione tecta. 296. b
Dionysius Siculorum tyrannus. 117. a
Dionysius, Bacchus, Jovis ex Semele F. 23. b
Dionysius Delphis mortuus & sepultus. 82. c
Dionysius inter deos relatus. 23. b
Dionysii contra Pentheum expeditio *ibid.* ab eodem victus. *ibid.*
Dionysii Alexandriæ episc. martyrium. 204. d
Dionysii Corinthii martyrium. 198. b
Dionysii de monachatus laude, locus. 160. d
Dioscurus Cyrilli inimicus. 271. a. Origenicarum hæreseum sectator. *ibid.* Cyrilli successor. *ibid.*
Dioscuri hæresis. 272. c. impietas. 271. b
Diponus statuarius. 254. d
Dirce, ejusque interitus. 22. d
Discipuli LXX. totidem palmarum trunci ad Elisæum invenit a Jesaïcis præsignificati. 63. c
Divinatio brutorum. 32. c. d. artificiosa qualis. *ibid.*
Divinatio ex fideribus quatenus necessaria. 24. d
Divinationes impostoris referræ. 247. d
Divitiæ quem eloemosynæ datæ pœnitent, historia. 302. d
de Divitiæ, cui opes dimissas Deus reprendit, fabula. 88. d
Dobromerus proconsulis honore afficitur. 552. a
Dobromeri principis deditio. *ibid.*
Doctorem Ecclesiæ varium esse debere. 260. d
Dodecanesum. 379. a
Doeg Judæus. 218. b
Doceano Imperium abrogatum. 391. a
Domentiola Phocæ frater. 326. b
Domesticus officii nomen. 412. d
Dominica Valentis uxor. 247. b. Ariana. 248. c
Domini appellatio. 249. d
Dominianus Caucasus capitur. 551. b
Domitianus Deum se appellare ausus, & reliqua ejus vitia. 294. a
Domitiani Imperium. *ibid.* mors. *ibid.*
Domitiani Orientis præfecti cædes. 237. a
Dorostolum, alias Dristra. 528. a. ejus obsidio. 529. b
Doryla ab Amorio distantia. 476. c
Draco Athen. legislator. 67. d
Draco a Silvestro Pont. necatus. 215. d
Draconis inscitium Constantinopoli quale. 277.
Δρακοντόφυτοι Gigantes. 8. a
Dracones Indiæ. 123. a
Draginæ planicies. 581. a
Dragonarius patricio honore afficitur. 559. d
Draxani perfidia. 551. c. interitus. *ibid.*
Drepana condita. 233. a
Drinus fl. 558. a
Dristum castellum. 552. d
Drizine urbs. 314. b
Ducas pseudo constantinus. 493. a
Ducum discordia pernicios. 457. e
Durejus & Durateus equus. 102. a
Duros ab exercitu suo Imperator salutatur. 536. e. 546. c
Durus a Chosroe in custodiam datus. 543. b
Durus cum quibus pacta inierit. 552. a
Durus in castellum Tyropœum mittitur. 547. b. in Romanam ditionem cum suis redit. 546. b
Durus Leonem protovestiarum in custodiam dat. 540. b
Durus liberatus bellum in Persas gerit. 545. d
Durus Maniacis thalamum polluit. 591. d. Phocam vincit. 541. d
Durus qua ratione e carcere sit eductus. 545. d
Durus quatenus ingentem pecuniæ vim coegerit. 536. c. 537. a
Durus quibus promissionibus Phocam & ejus conspirationis populares a proposito deducere tentarit. 524. d
Durus hostes prandentes adoritur. 538. d
Durus fucumbit. 542. d
Duri cæcitas. 548. c. callidum consilium. 546. c. classis victa. 540. d
Duri & Phocæ pugna. 541. d. singulare certamen. 542. c. d
Duri exercitus in Persas qualis. 545. c
Duri fuga. 543. a
Duri stratagema victoria & successus. 538. d
Duro Imperator reconciliatus. 548. d
Dynas rex. 100. b. c
Dyrrachium terræmotu prostratum. 236. b. a Delegano captum. 584. a. quamdiu pacatum. 555. d
Dyrrachii calamitas. 287. c
Dyrtagerda Chosroe palatium. 529. c

E

Eberus Salæ F. 9. c. post filium. Phaleum mortuus. 15. b
Eberi sermo, aliorum omnium in uteris extructione commixto, soluriatque mansit. 9. c
Ebraica lingua ante turris extructionem, & linguarum confusionem. *ibid.* d
Ebrai vide Judæi, & Israelitæ.
Ebrai, Eberi posteri: & inde etiam Ebraica lingua, quæ sola in turris extructione non est confusa. *ibid.*
Ebrei quot annis in Ægypto egerint. 30. d
Ebrei unde dicti. 24. e
Ebræorum adversus Christianos seditio. 320. e
Ebræorum ex Ægypto migrationis tempus xxx viii. annorum. 69. b
Ebræorum in Ægypto afflictione. 39. d. e
Ebræorum masculæ proles omnes interfici jussa a Pharaone. 36. b

Ebræorum pueri per decem menſes tantum in Ægypto abjecti . 40. d
Ebræorum ſervitus in Ægypto, poſt Joſephi obitum, quor annis durarit . 30. d
Eccleſia ſacrarum imaginum reſtitutionem reeipit. 423. d.
Eccleſiaſtes qualis eſſe debeat . 260. d
Enchion inupta Agave . 22. a
Edenis ſublimior terra a Sethi poſteris inhabitata. 7. a.
Ederion Achæorum rex . 97. d
Edeſſa a Perſis occupta . 321. e. a Romanis recepta. 371. c. Choſroi obſeſſa, & miraculoſe liberata . 141. d
Edeſſa eondita . 133. b. dolo tentata . 178. b. 180. b eluvie affiicta . 288. c
Edeſſæ captio . 339. b. oppugnatio . 378. c
Edeſſæ torrens qualis . 318. b
Edeſſenæ eccleſiæ orthodoxi redduntur . 331. b
Edna Abrami F. . 24. a
Eetion cæſus . 101. e
Effigies humana omnis abominatio Jodæis . 184. d
Eglon Moabiteus rex . 68. a. ab Aodo cæſus . 46. d
Eglon Zabulonius . 49. d. 68. c
Egregorcus, & Dei filii, Sethi poſteritas . 7. a. e
Eiſa . 108. d
Eleanæ cum uxoribus ſuis Sitonem adſcenſus . 91. a
Eleeſæus hæreticus . 204. c
Eleanas beros . 70. e
Eleazarus Aaroni patri in ſacerdotio ſuffectus. 43. d. 63. b.
Eleazarus Aminadabi F. arcæ Dei cuſtodiendæ præfectus . 51. d
Eleazarus heros . 54. b. 70. c
Eleazarus levita . 60. a
Eleazarus magnus Solomonis arte . 51. a
Eleazarus Moſis F. 41. c. 43. d
Eleazarus vates quo tempore . 85. d. 86. d
Eleazari conſtantia, pietas, & mors . 130. d. 131. d
Electra Pyladi nupta . 29. a
Elemagus Belegradorum princeps. 361. a
Eleemoſynæ ſcenus, ejuſque exemplum . 88. c. 89. a
Elephantus Conſtantinopoli multos occidit . 296. e
Elephanti in Judæos incitati, in immiſſores converſi . 123. a
Elephantorum copia in India . 123. b
Elephantorum phalanges Antiochi . 131. c
Elerichus Bulgarorum princeps . 369. d
Elerichi ad Conſtantinum litteræ . *ibid.* a
Elesbaan Æthiopum rex . 288. a
Eleutheropolis quæ olim Hebron. 29. a
Elga Roſſa baptizata . 499. a
Eliacimus Joacimi in regno collega . 91. a
Eliasa corvis paſtus . 81. c
Elias & Enochus ſecundi adventus Chriſti præcurſores . 196. e
Elias ignem cælo devocat . 83. a
Elias in cælum raptus . *ibid.* b. 84. a
Elias ſterilitatem Achabo denunciat . 81. c
Elias vates . 83. d
Eliæ ſacrificium . 82. d
Eliezer Moſis F. 61. c
Elima . 63. c
Elimelechus ob famem in Moabitas commigrat. 56. c
Eliphazus Themanita . 58. b
Elis facerdos populo Iſraelico præfectus. 50. c. d. & 69. b. filiorum ejus libido. 51. a. inceritus. *ibid.* b
Eliſabetha cum Joanne in ſolitudinem egreſſa, in ſpelunca moritur . 149. a
Eliſabetha Aaroni nupta . 344. a
Eliſa, Dido . 112. c
Eliſæus ab Elia vates inauguratus . 82. a. Jerichuntis aquas vitioſas corrigit . 83. b. 84. c
Eliſæus vates . 85. d. quando Alexandriam translatus . 276. b
Eliſæi de amponæ utilitate poſt penuriam Samariæ futura varicinium . 84. c. d
Eliſæi imprecatione pueri ab urſis diſcerpti . 83. c
Eliſæi mors . 83. c. reſgeſtæ . 83. b. c. 86. a
in Eliſæi ſepulchro quidam ſepultus reviviſcit . 86. a
132. a
Elitzes Mogienorum princeps . 55. b
Eliuhus Buzita . 58. b
Elomæ vallis . 44. c
Elpidius patricius ad Chaganum mittitur . 371. c
Emhoſimaei menſes . 191. d
Emet Sarracenorum . 102. d
Emmaus, quæ & Nicopolis Palæſtinæ . 241. c
Emmanuel . 218. c
Emmanuelis ſignificatio : 300. b
Empedocles philoſophus, & ejus decreta . 193. c. 203. d
Endymion philoſophus, & cur a Luna adamatus dicatur . 59. a
Endymionis ſomnus . *ibid.*
Ene kæ nea, ἐνη νέα . 109. d
Ene ultima menſis dies . 135. a
Enochus & Elias ſecundi adventus Chriſti præcurſores . 196. c
Enochus Jaredi F. 7. a
Enochi e terra tranſlatio. 6. b. in paradiſum . 8. d
Enochi occultorum liber . 9. a
Enochi res . 7. b
Enon Caini F. & urbs . 6. c
Enoſus primus ſperavit appellare nomen Domini, quomodo dictum . 7. b
Enoſus Sethi F. 6. d
Enthuſiaſtæ hæretici . 232. c
Enoſi nomen . 7. b
Enthuſiaſtarum hæreſis . 247. a
Enyalius Neptuni F. 20. a
Epeus ligneì equi faber . 106. a
Ephecticus Pyrrho philoſophus . 229. c
Ephefina larronum ſyndus. 272. b. violenta . 301. b
in Epheſina tertia ſynodo quot patres comparuerint. 368. a
Epheſinum concilium . 268. a. tertium quo Theodoſii anno collectum . *ibid.*
Ephodum Gedeonis . 47. d. 49. a
Ephodum quid . 50. b
Ephorus hiſtoricus . 9. e
Ephraimus Iſraelus, Jeroboami regnum . 80. d
Ephraimus Joſephi F. 32. d
Ephraimi benedictio ab Iſraelo . 33. c
S. Ephremus quo tempore . 239. d
Ephron Chetæus . 29. a
Epicharmus quas litteras invenerit . 101. c
Epicurus philoſophus ejuſque decreta . 129. a. quo tempore . *ibid.*
Epimetheus. 67. a. muſicæ inventor . *ibid.* b
Epiſcopatus . 171. d
Epiphaniæ coronatio . 333. a
Epiphanius Anthimi ſucceſſor . 293. c. Chryſoſtomi adverſarius . 262. b
Epiphanius & Chryſoſtomus reconciliati . 263. a
Epiphanii de Amhroſio & Origene ſententia . 302. a
Epiphanio vitæ finis a Deo indicatus . 263. a
Epiſcopis tantum cœlibatus injunctus . 227. d
Epiſcopi libertas in Anaſtaſium Imperatorem . 285. d
Epiſpatri vicus . 341. c
Epirrhopos regio, poſt Aſia . 105. c
Equi ligneì fabrica . 106. a
Equeſtre certamen . 311. d
Eraſiſtratus medicus quo tempore . 133. b
Erbebii trophæa . 621. b. capitur . 622. b
Erechtheus Aſſyriorum rex . 39. d
Eræ captio . 338. e
Eremoſy næ exeidium . 450. c
Erichtonius Cecropis F. 67. c. ejus lex de connubio . *ibid.*
Erii locus . 315. a
Ertoſi . 134. d
Erythro Caroli filia . 371. c. Conſtantino in matrimonium datur . *ibid.*
Eſaias Rhodi Epiſcopus punitur . 291. a
Eſaias vates . 83. d. quo tempore . *ibid.* ferra ligneæ diſſectus . 89. c
Eſaias fine calceis incedere juſſus . 269. a
Eſaiæ locus . 344. c
Eſaiæ reliquiæ quando Paneade ſint advectæ . 270. d

Esaiæ varicinium Ezechiæ edictum . 58. b
Esau Isaaci F. 29. a. a Jacobo interfectus . 30. b
Esai & Jacobi diffidium ab Isaaco compositum . 30. a
Esai uxores . 29. c
ab Esau terra prohibiti Israelitæ . 60. b
Esdras vates Judæorum dux . 112. b. sacrorum libro-
rum amissorum restitutor . ibid.
Esseni Pharisæis & Scribis potiores . 160. c
Essebon . 68. c. judex . 49. d
Essæorum secta . 153. c. 138. a
Esthera Dario regi nupta . 93. d. 114. a
Estheræ historia . 115. d
Eteocles Oedipi ex matre F. 23. c
Eteoclis & Polynicis mutuo congressu interitus . 23. d
Eva confpecto primum Adamo quomodo effecta . 4. c
Evæ creatio . ibid. etymon . 4. d
Evagrius philosophus ad Christum converfus a Sy-
nesio . 303. a
Evagrii epist. 303. c. scheda in armario referrata . ib. e
Evangelium Matthæi a Zenone in palatio repofi-
cum . 279. a
Evangelii doctrina per omnes nationes dispersa . 26. d.
Evangelistarum aurea volumina a Constantino M.
confecta . 233. d
Evander Æneæ F. 109. c
Eucharistia Macedoniaua in lapidem mutata . 259. b
Euchitæ hæretici . 232. c. eorum hæresis . 247. a
Eud-æmonie . 135. b
Eudocia Theodosii uxor . 251. d. ab eodem objur-
gata . 275. b. quando decesserit . 322. a
Eudocia Augustali corona ornata . 369. c
Eudocia criminis de Paulino sibi impacti insons .
373. d. Hierosolymam se confert . 275. c
Eudocia Leonetii filia . ibid. d
Eudocia monacharum amplectitur . 365. b
Eudocia Optiliana Leonis uxor . 469. d
Eudocia Paulino pomum insuitatæ magnitudinis of-
fert . 266. c. Gitzerichum ex Africa evocat . 273. b
Eudocia Valentiniani Imp. uxor . 269. e
Eudocia ubi mortua . 266. d. ubi sepulta . ibid.
Eudociæ facinus . 266. c.
Eudociæ morientis juramentum . 266. c. 273. d. obli-
tus . ibid.
Eudociæ Opsicianæ obitus . 469. d
Eudoxia a Maximo fsuprata . 273. b
Eudoxia Arcadio Imp. nupta . 263. c
Eudoxia Dalila . ibid.
Eudoxia Honoricho copulatur . 273. c
Eudoxiæ mors . 263. c
Eudoxius Arian. 244 d. Maxentio fubstitutus . 239. d
Evechias , alias Nemrodus . 9. b
Evenus fl. 113. b
Evergetes Ptolemæus . 232. c
Eufratæ sepulta Rachel . 29. c
Eugenia martyr . 203. c
Eugenius tyrannus a Theodosio victus . 256. a
Eugenius episcopus Byzantinus . 203. c
Eugenii presbyteri martyrium . 242. d
Evilmerodachus rex . 95. b
Eulalius Justini hæredem testamento nominat . 287. a
Eumenes Alexandri successor . 124. d
Eunomii error . 230. d
Eunuchus ne patricii dignitate ornetur , cur Theo-
dosius edixerit . 270.
in Eunuchos . 274. c. 275. a
Euphemiæ reliquiæ cum cista in mari a Constantino
abjectæ . 368. d
Euphemiæ reliquiarum relatio . 371. b
Euphemius Siciliam Saracenis prodit . 405. c
Euphemii interitus . ibid. d
Euphrasius Antiochenæ episcopus . 288. e
Euphrætmius Euphratii successor . 289. c
Euphronius hæreticus . 249. e
Euphrosyna Irenæ filia . 402. c
Eupolemus . 41. c
Euripides quo tempore . 112. b
Euripidis locus . 22. e
Euripus urbs ab Esma petitur . 477. b
Europa Agenoris F. 20. a. a Tauro abducta . ibid. b
Europæ raptus . ibid. 21. d

Europæ regioni nomen unde . 20. b
Europum castellum . 294. b
Eurotas fl. 37. c
Eurus fl. 344. b.
Eurybæa . 113. a
Eurydice Gadmi F. 21. d
Eurynone Cadmi F. ibid.
Eurystheus rex . 99. b
Eusebia Constantii uxor . 239. b
Eusebius Anastasium presbyterum oppugnat . 267. d
Eusebius Dorilæi episcopus . ibid.
Eusebius Nestorii reprehensor . ibid. c
Eusebius Nicomed. impius . 235. d. Arianus . 249. d
Eusebius Samosatorum episcopus . 244. c
Eusebii Annales . 233. c
Eusebii Cæsareens. episc. successor Basilius M. 246. a
Eusthathius Calabriæ præfectus . 509. c
Eusthathius cur Dyrrac. præfectus constitutus . 560. c
Eusthathius Sergii successor . 561. c
Eusthathii Antioch. episcopi mors . 232. c
Eusthathii dolus . 559. c. d. oratio . 560. a. patria . ibid.
Eusthathii patriarchæ obitus . 563. a
Eutychianus . 202. c. 203. a
Eutyches Joan. episcopi successor . 309. a
Eutyches monachus . 301. b
Eutyches Nestorii opiniones probat . 301. b
Eutychis hæresis . 207. c
Eutychius patriarcha Constantinopolitanus . 298. c
ejus obitus . 312. a relegatio . 306. c.
Euthymius patriarcha . 472. a. patriarchatu depul-
sus . 476. a. Chalced. concilium confirmat . 482. c.
B. Euthymius quando mortuus . 276. d
Euthymii relegatio . 283. a. fupplicium . 312. b
Eutropii portus . 318. c. 320. c
Euxojus Arianus . 240. a. 244. c
Exabulii præclarum consilium . 490. a
Excantationum libri Solomonis . 32. a
Exemplum . 46. a
Exodi libri summa . 63. d
Ezechiel quo tempore . 85. d
Ezechielus captivus abductus . 91. c. Dei majesta-
tem videt . ibid. cur radere caput a Deo sit jussus .
269. b.
Ezechias Achazi F. 55. d. rex . 87. d. ejus res gestæ .
ibid.
Ezechias pro miraculo solis averti, Deo ingratus . 56. c
Ezechiæ Elisjas Dei iram denunciat . 91. c
Ezechiæ filii Babylonem abducti . ibid. in furnum
ignium injecti . ibid.
Ezechiæ vita per xv. annos prorogata . 82. d
sub Ezechia qui vates . 83. c. d

F

FAbia Heraclii uxor . 221. d
Fabi æ nomen in Eudoclam mutatum . ibid.
Fabricenses . 134. e
Faciamus ei adjutorium , cur a Deo dictum . 4. c
Faciei splendor Sethi & Mosis . 6. d
Facultares naturales . 208. b.
Fames ingens . 461. b. & 83. b. in Hierosolymorum
oppugnatione . 169. c. in Ponto . 266. b. Romæ .
203. b. sub Diocletiano . 221. d
Fames sub Romano Argyro . 537. c
Fatum quid . 27. e
Fati affertores , quales . ibid.
Fato astalirio quatenus obnoxii homines . 28. b
Faunus Jovis F. & in regno successor . 15. d. idem
etiam Mercurius dictus . ibid. 17. b. Italiæ rex .
ibid. quomodo pro Deo haberi cœpus . 17. c. Æ-
gypti rex . ibid.
Fausta Constantini M. uxor . 234. e
Fausto Petri discipulo forma sua inposita , Simon
magus se subducit . 267. b
Februa dea . 134. d
Februarius mensis unde dictus . 120. c. d
Februarii & Manlii historia . ibid. b
Februus . Februarius mensis . 134. d. Februus . ibid.
Februare . ibid.
Felicis nomen ex albo fublatum . 279. c
Ferrea limes Romanæ & Bulgaricæ dictionum . 435. b
Ferrea loci nomen . 613. a.

Ferri usus ad instrumentorum fabricationem inventor Vulcanus. 28. c
Festivitates tres Judæis a Mose præceptæ. 61. d
Ficus folii & fructus diversa ratio, & ad peccatum collatio. 6. a
Fides castitate præstantior. 215. a
Fidei oculus. 64. e
Filius contra patrem. 496. b
Filius Dei cur verbum vel ratio dicatur. 232. b
Filii a Patre progressus quomodo genitura dicatur in Scriptura. 232. b
Filii Dei, Sethi posteritas. 7. a
Filii patriæ potestati subjecti. 118. c
Firmamentum secunda die creatum. 2. a. e. unde dictum. 3. a. firmamenta. 133. c
Fiscella. 133. b
Flagitia & pœnæ iis inflictæ ejusdem esse generis. 273. b
Florianus & Probus Impp. 209. b
Flavianus Antiochiæ episcopus. 232. c. 239. d
Flavianus magnæ ædis Constantinopolitanæ vasorum custos. 271. a
Flavianus Procli successor. *ibid.*
Flavianus quomodo Enthusiastam quemdam deprehenderit & coarguerit. 223. c. d
Flavianus veritatem tuens occiditur. 302. b
Flavii libera in Neronem vox. 171. b
Flaviani Imperium. 209. b
Fons Nicopoli, omnes morbos sanans. 241. c
Fontes xxii. ad Elima reperti, totidem Christi Apostolorum typus. 63. c
Fœdus cum Arabibus ruptum. 348. b
Fœmori manum fubilcendi mos. 22. d
Formicæ palmi magnitudine. 223. a
Fornicatio diluvii causa. 67. c
Fortitudinum in mundo quid. 226. c
Fortuna. 27. e. 231. a
Fortunæ ludus egregio exemplo depictus 214. b
Fortuito omnia terri asserentium oppido. 27. c
Fœnorum inventio. 23. c
Franci a Constante oppugnati. 236. a. Italiam sibi vindicant. 390. d
Francopollus Dux popularium. 613. a
Francorum & Turcorum societas & diffidium. 621. c
Francici regni constitutio. 358. a
Fratrum in fratrem insidiæ. 491. c
Frigus gravissimum. 491. c. 367. a. 533. a
Frumentum a Cerere inventum. 26. b
Frumenti penuria. 296. b
Fulgur solari igne acutius 193. a
Fulgura terribilia. 396. c. 304. a
Fulminis mirum. 193. a
Fulminatrix regio. 298. c

G

Gabaonitarum cædes fame vindicata. 71. d
Gabaonitarum cum Josua fœdus. 71. e. Iisdem & ejusdem esse justi. 146. d
Gabrionum urbs instaurata. 146. d
Gabrielus angelorum princeps, Mosis doctor. 41. d. quando Mariæ apparuerit. 248. b
Gabrielus Samueli successor. 554. a
Gabrieli Rom. interitus. *ibid.*
Gadus Jacobi F. 29. c. vates. 73. d. 85. d
Gadi benedicti. 34. d
Galnas quandiu episcopatum tenuerit. 295. c. tyrannidem contra Arcadium occupat 259. a. ejusdem interitus. *ibid.*
Galba Imperator. 171. c
Galatia ab Hunnis vexata. 283. b
Galatia Persæ potiuntur. 522.
Galenus quo tempore. 298. b
Galilæorum dogmata. 232. e
Galla Theodosio Imp. nupta. 249. b
Gallerii clades. 215. c. in Christianos persecutio. 213. b. mors. 212. c
Gallienus Valeriani F. 205. a. ejusdem cum Valeriano Imperium. *ibid.*
Gallus Constantius Cæsar defignatus. 236. d. Constantii F. qui & Dalmata. 213. c
Gallus Valentis F. 247. b
Galli cædes. 237. a
Galli & Volusiani Imperium. 209. b
Galli gallinacei divinatio. 247. d
Galli Roma per Manlium pulsi. 120. b. c
Gamala urbs. 231. a
Gamer & ejus filii. 13. b
Ganges fl. 122. d
Ganymedes Trois F. 97. a. ejus mors. *ibid.* b
Ganymedis a Jove rapti fabula unde. 97. b
Garionastasii conflagratio. 306. b
Gastria monasterium. 418. c
Gathynia urbs. 97. c
Gaza. 51. b. ab Heraclio capta. 325. b
Gazarenus. 400. c
Gedeon judex. 47. a. qui & Jerobaalus. *ibid.* d
Gedeonis de barbaris victoria. 68. b
Gedeonis historia. 47. a. 49. a
Gedeonis numerosa proles. *ibid.*
Geennæ ignis. 192. d
Geeri Neemanis servus lepra infectus. 83. d
Gemmarum inventio. 8. b
Geneseos Mosaicæ summa. 63. c
Geneseos parva historia. 1. b. 3. d. 6. c. 24. b. 26. c. 40. d
Genii mali, eorumque usus Deo quis. 38. a
Genitura quomodo dicatur in Scriptura, Filii a Patre progressus. 232. b
Gennadius clericum incorrigibilem excreatus. 275. d
Gennadius spectrum dæmonis videt. *ibid.*
Gennadii precibus manus pictoris sanata. *ibid.*
Gentium vocatio. 243. a. Abrahamo ante prophetas prædicta. 26. d
Gentes Christianissimum amplexæ. 225. b
Geometriæ inventio. 36. b
Geon. fl. qui & Nilus. 10. b
Georgius Abasgiæ dux. 561. e
Georgius Cappadox. 236. c
Georgius Drosis Aaronis scriba. 605. d
Georgius Germani successor. 344. c
Georgius Maniaces tyrannidem affectat. 490. c
Georgius martyr. 329. b
Georgius Monachus Syncellus historicus. 1. a
Georgius Pisidensis quomodo Heraclium sit allocutus. 324. a
Georgii Abasgiæ principis obitus. 566. c
Georgii Alexandriæ episcopi mors. 240. d
Georgii cum Imperatore pax. 562. c
Georgii interitus. 415. c. Maniacis de Arabibus victoria. 569. a. militiæ præfecti vaticinium. 415. c. martyrium. 209. e. patricii deportatio. 324. b. Tauli captio. 556. b
Gepidæ. 293. c. 321. a
Gerara, nunc Ascalon. 25. d
Gerasimus quando virtutibus & miraculis in magna fuerit fama. 278. a
Germanicia Syriæ. 207. b. a Coponymo recepta. 363. b.
Germanus a Leone patriarchæ solio dejectus. 360. d
Germanus regia a Conone turbatur. 359. e
Germanus quamdiu pontificatum gesserit. 360. d
Germani de Constantino vaticinium quomodo impletum. 360. b
Germanus imaginum defensor. *ibid.*
Germani obitus. 320. a
Germani patriarchæ evitatio. 360. c
Germani translatio. 314. c
Geronis expugnatio. 450. d
Gersamus Mosis F. 41. c
Gersomus. 61. c
Geryon tricorpor. 135. e
Gesæma. 30. d
Getæ & Antonini Imperium. 210. 29
Getha. 51. b

Gigantea mulier. 288.c
Gigantes anguipedes Abrahami tempore. 30. c. cur anguipedes dicti. 8.a
Gigantum ortus. 7. c. habitus ac forma. ibid.
Gigantum principes rerum inventores. 8. b. scriptura a Cainano reperta. 15.a
Gigantum interitus. 8. a
Gileada urbs oppugnata. 320.a
Gilimerus a Belisario obsidione circumventus. 294.c. Constantinopolim obducitur. ibid. e
Gilimer a Phara panem, spongiam & citharam petit. ibid. b
Gizerichus ab Eudoxia ex Africa evocatus. 273. b. contra Gizerichum varia fortuna bellum geritur. 276. d
Gladiorum fabricæ origo. 8. b
Glaſchonis excidium. 448. a
Gloes in pugna occiditur. 290. c
Godolias Judæus. 317.a
Goetia. 35. c
Goliathus a Davido victus. 53. c. 69. d
Gomar Procopii proditor. 245. a
Gomorra. 23. d
Gorasis. 256. e
Gordæ Mauricii soror. 322. a. Phillippico in matrimonium datur. ibid.
Gordas Hunnorum regulus. 290. c. fit Christianus. ibid.
Gordam cur Hunni necaverint. ibid. d
Gordiani Imperium. 203. c. d
Gorgo Medusæ caput. 20. e. cremarum. 21. d. eodem inspecto Perseus exsecratus ac cæsus. ibid. c
Gorgyra Cretæ urbs condita. 20. b
Gothi. 272. a. Arianismum amplexi. 247. b. Romam capiunt. 396. c. 397. a. præcunte cerva, Thraciam incursant. 247.a
Gothorum divisio. 271. a. in Rom. ditionem incursio. 247. c
Gothoila Achabi F. ejusque impietas. 56. b. Zamhræ F. 86. c. ejus mors. ibid.
Gotholiæ cædes. 82. a. regnum. ibid.
Gothoniel judex. 45. b. 46. d. 48.
Gozan fl. 86. b
Graduum generis ab Adam usque ad Jacobum numerus. 2. 30.
Grando. 618. b. 574. c
Grammaticæ inventor Prometheus. 67. a
Grapti, id est, notis inscripti. 360. c. 433. d. 410. b
Gratianus Cæsar declaratus. 344. c. ejusdem Imperium. 348. c. interitus. ibid.
Gratiani sagittandi peritia. 348. c
Gratianus Constantini Imp. 498. b
Græcorum in Italia rerum gestarum narratio. 190. c
Græcorum clades. 466. c. 467. a. quorundam in Delpharam convicia. 312. a. pœna. ibid.
Græcos literas a Judæis accepisse. 42. c
Græcarum literarum XXII. usus Athenis receptus. 216. c
Gretas Herculorum rex. 290. a. fit Christianus. ibid.
Gregorius a Bulgaris interficitur. 549. e. magnus Armenia ad Christi fidem convertit anchos. 235. b. miricus quo tempore. 205. Nyssenus quo tempore. 246. d. proditor a Thoma necatur. 397. d. pulso Athanasio episcopatum occupans cæsus. 236. c. c. Theologus. 246. d. 249. a. c. c. invidiam vitans, episcopatui se abdicat. 250. a. c. Theologus quo tempore. 246. d. unde Dialogi cognomen sit adeptus. 360. b
S. Gregorii ædes in terramotu incolumis manet. 282. c
Gryllii impudentia. 433. b
Gunaria locus. 623. d
Gundueum exploratum Priscus mittitur. 325. b
Gundefunidus tribunus militum. 333. d
Gyges Atticæ rex Mosis ætate. 66. d
Gyris amnis. 439. c

H

Halys fl. 510. c. 121. a. 327. c
Harmonia Cadmo nupta. 21. d
Hæreticorum conventus a Theodosio prohibiti. 251. a.
Hæreſes variæ. 208. d
Hæreticis trimestre spatium ad resipiscendum a Justiniano præscriptum. 291. d
Hebron, nunc Elcutheropolis. 29. a
Hecatæus historicus. 9. c
Hectoris cædes. 102. c
Hectoris virtus molesta Græcis. ibid.
Hecuba captiva abducta. 106. d. lapidibus obruta. ib.
Hedratar Salomoni hostis excitatus a Deo. 79. a
Helena Constantii uxor, Constantini Magni mater. 213. b. c
Helena Ledæ ex cygno F. 97. d. Menelao nupta. ibid. Paridi rapta. 100. a. Deiphobo nupta. 105. b. ejus forma. 100. a. genus Priamo & Hecubæ conjunctius quam Menelao. ibid. b
Helena, quæ & Constantia, Juliano nupta. 239. b
S. Helenæ Hierosolymam profectio. crucis inventio. ibid.
S. Helenæ mors, & laus. 235. d. mors. 233. d
Helenæ obitus. 505. c. sepultura. ibid.
Helenopolis. 233. c
Hellice terramotu absorpta. 237. 2
Heliogabali Imperium. 203. a. impudicitia. ibid. simulacrum. ibid.
Heliopolis Ægypti urbs. 343. b
Hellanius historicus. 9. c
Hellenes. 236. a
Helos locus unde dictus. 459. b
Henoticum unde dictum. 279. b
Heraclea Thraciæ urbs. 277. d. expugnata. 400. b
Heracleus philosophus, ejusque decreta. 226. a
Heracletus quo tempore. 122. b
Heraclius Africæ præfes. 320. d. a quibus ad Monotheletarum hæresim sit devolutus. 339. c. c. 340. c. gio baptizatus. 338. c
Heracli corpus ubi repositum. 339. c
Heraclius Imperator. 321. d. Incestarum nuptiarum pœnas luit. 339. c
Heraclius minor, Constantinus junior dictus. 322. c. quando natus. ibid. 338. c
Heraclius Monotheltita hæresi corruptus. 331. d
Heraclius quamdiu regnarit. 321. d. quando Imperatos fadus. ibid.
Heracli supplicium. 352. a
Heraclii ad milites suos oratio. 328. c. coronatio. 321. d. coronæ affimatio. 339. d. cum Azida prælium.
Heracli & Phocæ collocutum. 321. b. navale prælium. 321. a. in Persidem irruptio. 325. a
Heraclii in Persas expeditio. 323. c
Heraclii minoris coronatio. 322. a. misericordia. 315. c. obitus. 339. b. victoria. 329. b
Heraclio Imperium abrogatur. 346. b
Heraclonas cum Martina imperat. 339. d. quamdiu Imperium tenuerit. ibid.
Heraclonæ relegatio. ibid.
Heraclonas & Martina, Imperatoria sepultura non afficiuntur. 340. a
Hercules 98. c. ejus furor, & interitus. ibid.
Hercules alii septem. 27. c
Hercules ex Idæis dactylis. 30. c
Hercules heros quando floruit. 49. a
Hercules philosophus. 17. c. inter deos relatus. ibid. d.
Hercules polyphemus. 113. a. ejus mors ibid. b
Hercules quo tempore, & 211. ejus arumnæ. 94. a
Hercules Thebanus Jovis Pici & Alcmenæ F. 112. b. in Italia rex. ibid.
Hercules trivesperus Jovis ex Alcmena F. 17. b. c
Hercules Tyrius philosophus. 28. a. 20. c
Herculis pictura. 27. d. clava. ibid.
Herculis urbs, sive Heraclea Ponti. 96. e
Herculeus se Imperio abdicat. 313. a

Herculei mors. *ibid.* b
Hermes trifmegiſtus. 19. b
Hermogenes dux cæſus. 238. d
Hermonium mons. 8. a
Hermopoli Perſicæ arboris folüs omnes morbos curari. 241. c
Herodiadis filiæ interitus. 246. d
Herodianus Mauricio quæ eventura ipſi eſſent denunciat. 316. e
Herodes Ædituus. 233. d
Herodes Agrippa. 146. c
Herodes alienigena Judæorum rex. 143. d. 146. a
Herodes Antiparri F. 233. d
Herodes Antipas. 143. e. 146. b. Lugdunum in exilium miſſus. *ibid.* d
Herodes magnus. 143. e. mors. 146. d. 231. a
Herodes puericida ſive *παιδοκτόνος* dictus cur, item homicida ipſius. 243. d
Herodes puerulos occidi curat. 249. a
Herodes Philippus. 143. e
Herodis contra Aretam bellum, & cladas. 150. b
Herodis filii tres. 143. e. 146. a
Herodis tetrarchia. 131. b
Herodotus, doctiſſimus ſcriptor. 17. c. quo tempore. 212. b
Heſtiæus hiſtoricus. 9. e
Heſiodus hiſtoricus. *ibid.*
Heſiodus quo tempore. 74. d. 79. a
Hexapla Origenis. 201. a
Hierax portus. 459. a
Hierocles Heliogabali libertus. 203. a
Hieroglyphicæ litteræ crucis forma in Serapidis templo repertæ. 216. d
Hieronymus Ægyptius hiſtoricus. 9. e
Hieroſolyma capta & inceſſa. 92. a. c. d. 93. c. 190. a. a Nabuchodonoſore capta. 92. a. 92. a. item a Pompejo. 132. e. a Perſis. 3. 2. b
Hieroſolyma a Solomone quomodo extructa & ornata. 76. b. 86. b. Adriano funditus everſa. 284. c item ab Antiocho capta. 130. a. b. ab Olopherne obſeſſa. 111. d
Hieroſolyma denuo ſub Artaxerxe inſtaurata. 112. a
Hieroſolyma in ditione tribus Beniaminææ. 54. e
Hieroſolyma ſub Adriano funditus everſa. 197. d ter a Nabuchodonoſore capta. 92. a
Hieroſolyma terræ cor. 337. d.
Hieroſolymæ captivitas quibus omnibus prædicta. 130.
Hieroſolymæ excidium a Chriſto prædictum. 175. a. quibus portentis & ſignis præſignificatum. 569. a
Hieroſolymæ nomen Jebus urbi inditum. 90. e
Hieroſolymæ obſidio propter Jacobi Juſti cædem. 169. b.
Hieroſolymitana calamitas. 170. a. excidium. *ibid.* d 173. a.
Hieroſolymitanum Chriſti templum. 572. b
Hiem Cleopatræ filius. 243. b
Himerius. 470. d. *& ſeq.* ejus interitus. 476. e
Hippocrates quo tempore. 98. b. 111. d.
Hippodameja Briſii F. 112. a. Achilli cedit. *ibid.*
Hippolyti de Joannis Evangeliſtæ obitu teſtimonium. 196. b
Hippolytus novercæ inceſtus falſo inſimulatus. 99. a. ejus caſtitas. 135. a
Hircanus a Parthis captus. 147. e. ultimus Unctorum apud Judæos populi principum. 144. d. e. ab Herode interfectus. 146. a
Hircani nomen unde. 146. e
Hiſpanici Agateni Cretem occupant. 400. e
Homerus quo tempore. 74. d. 79. a
Homeri Ilias & Ulyſſea qualis Conſtantinopoli. 277. e.
Homeri ſtatua. 292. a
Homo ad imaginem Dei cur factus. 4. b
Homo in mundum tamquam rea productus. *ibid.*
Homo manum Dei opus cur dicatur. *ibid.* c
Homo vere quis. 37. c
Hominis animæ & bruti diſcrimen. 3. a
Hominis creatio. 3. e. definitio. 37. c
Hominis libertas arbitrii. 4. b. 5. c
Hominis natura, & partes, cujuſmodi. 228. a
in Hominem, Dei imaginem, nihil crudelius ſtatuendum. 253. c
Homines brutis ſuperiores. 27. c
Hominum peccata quomodo ad menſuram exigantur a Deo. 38. c
Hominum ſenſus ante lapſum puri & acutiſſimi. 4. a
Hominibus & beſtiis communis ſermo ante lapſum. 3. e.
Honor quibus debeatur. 442. c
Honorichus Gizerichi filius. 273. c
Honorius Theodoſii F. conſul creatus. 250. a. a patre Theodoſio coronatus. 256. c. Occidentis Imperator. 258. d
Honorii Imperatoris ſtolliditas. 265. c. ejus mors. *ibid.* b.
Hora loci nomen. 391. a
Horcoſi nomen unde. 395. d
Hordeum a Cerere inventum. 26. b
Hormiſdas Baramæ ſucceſſor. 331. d. a Satracenis pulſus. *ibid.* adverſarios Chalcedonenſis concilii damnat. 307. c
Hormiſdæ fuga. 339. b
Hortus penſilis Babylone. 93. d
Hoſtiliani Imperium. 203. c
Humanæ naturæ regia præſtantia. 4. b
Hunni albi Nephthalitæ. 280. a
Hunni alias Slavini, 305. b
Hunni Moageræ regnum tradunt. 290. d
Huoni Romanorum ſocii. 290. b. quando in Thraciam incurſionem fecerint. 277. c
Hunnorum eruptio. 285. b. fuga. 305. d. in Thraciam impreſſio. 305. b
Hydria, alias hylas. 316. a
Hyems acria. 296. c. 344. e. 356. a. 319. c.
Hypapantæ feriæ quando inſtitutæ. 289. b
Hypatius Anaſtaſii Imp. cognatus. 291. e
Hypatii ſeditio cuotra Juſtinianum. 291. e
Hypati, qui Romani Conſules. 210. b
Hyperborei. 162. a
Hypocriſis miraculo redargota. 239. b
Hypogothi. 271. a
Hyrcanus ultimus regni Iſraelici ſacerdos. 132. a. vide Hircanus.
Hyſmine Oedipi F. 23. c.

I

Jabimmus Chananæus rex. 68. b
Jacobitarum in Thraciam collocatio. 370. c
Jacobus Iſacii F. 29. b
Jacobus Judæ F. 249. b
Jacobus Eſau benedictionem patris ſuffuratus. 30. b
Jacobus Eſaum fratrem interficit. 30. b
Jacobus paſtor. 29. b
Jacobi a Labaoo fuga. 29. c. in Ægyptum migratio. 30. d. mors. *ibid.* in Ægypto morituri, cum Joſepho F. actio. 32. e. de filiis ſuis ſententiæ. 33. b vide Iſraelus.
Jacobi continentia. 29. e. ejuſdem ex Lea & Rachele proles. *ibid.* item ex ancillis. 29. c
Jacobi benedictio ab Abrahamo Rebeccæ fraude Eſau præcepta. *ibid.* b
Jacobi & Eſai diſſidium ab Iſaaco compoſitum. 30. a.
Jacobi patriarchæ vaticinium. 146. a
Jacobo Iſraelis nomen inditum. 29. c
Jacobi Juſti vita & martyrium. 168. b. c 157. c
Jacobus Zebedæi F. necatus. 232. b
Jadus rocam Meſopotamiam ſubigit. 332. b
Jannes & Jambres magi. 39. d. 40. a
Jannes cur Michaelo Balbo charus fuerit. 421. d
Jannes quomodo Methodium ſit calumniatus. 412. c.
Jannes Theophili præceptor. 409. a
Jannis domicilium Italo aequatum. 422. c
Jannis patria. 422. d
Jannis parriarchæ aſtutia. 221. b
Jannis præſtigiarum hiſtoria. *ibid.* d. 422. c
Janni patriarchæ munus abrogatum. 422. a

Jarla in Siferam ſacinus. 47. a. 68. b
Jarlus Galaaditcs. 49. c. ejus numeroſa proles. *ibid.* 68. b.
Jamblichus quo tempore. 247. d. ejus mors. *ibid.*
Januarius a Jano dictus, & anni initium. 234. e
Janus heros. *ibid.* c. cur bifrons fingi ſolitus. *ibid.* e cur Cibullius dictus. *ibid.* item Quirinus. *ibid.* Conſæus. *ibid.* Patricius. *ibid.*
Japeti regionum fines. 24. b. nationes. 23. b ejus filii. 24. b. 83. b
Japeti terra Europa dicta. 20. b
Japeto quæ terræ pars a Noa patre attributa. 10. b
Jarba rex. 222. d
Jaredus Malaleelis F. 7. b. c
Jaſita ſuperioris Iberiæ princeps. 379. b
Jaſitæ cur abrogatus magiſtratus. 397. a
Jaſon quando. 49. a
Jatroſophiſtæ. 27. a.
Ibanes Baaſpracaolæ metropolis. 605. e
Ibas Edeſſæ epiſcopus. 268. e
Ibæ epiſtolæ damnatio. 302. b
Ibatza Bulgarorum dux. 556. a. capitur. 587. d
Ibatzes Bulgaricum regnum affectans oculos amittit. 558. d. 559. a
Ibatzæ fuga. 558. e. incarceratio. 560. c
Ibericæ res. 602. b.
Ibi avis. 61. a.
Icmor cur in honore ab univerſis habitus. 531. c ejus interitus. 532. d
Ieonli nomen. 21. a
Idæus. 204. e. Paridis. 205. b.
Idæorum poſteri. 30. e
Idæi dactyli. *ibid.*
Idea Platonica. 227. e
Idithumus vates. 73. d
Idolum. 217. a
Idola ab Abrahamo cremata. 24. e
Idololatriæ auctor Seruchus. 39. a
Idomeneus 122. c. Ulyſſem ad Alcinoum mittit. 207. a.
Idus. 209. d. 234. b. 235. b.
Jebuſibes Cananæus. 54. b
Jebus urbs. 90. c. quæ poſt Jeruſalem. 21. a
Jechonias Joacimi F. rex. 92. a. qui & Jocahimus. *ibid.* 93. b. 95. b
Jechonias vinculis ſolutus, convivio regis Babyl. adhibetur. 95. a
Jechoniæ filiorum interitus. 50. d
da Jechonia vaticinium Jeremiæ. 92. b
Jehuas rex. 85. a. ejus mors. *ibid.* b. res geſtæ. *ibid.*
Jehus quos ſuſtulerit. 53. d
Jephta Galaaditcs judex. 49. d. ejuſdem votum miſerabile. *ibid.* 68. c
Jeremias a Sedechia in foveam abjectus. 92. c. Hieroſolyma capienda, quæ juſſu Dei abſconderit. *ibid.*
Jeremias captis Hieroſolymis manet, ejuſque libet in captivitate ſcriptus. 93. d Chelkiæ F. 90. a cur fabilgaculo lumbos ſuccinctus vaticinari a Deo juſſus. 269. b. quo tempore. 81. d
Jeremiæ locus. 276. b
Jerichus etiam Phœnicum urbs dicta. 66. c. inſtaurata. 81. e
Jerichuntis aquæ vitioſæ ab Eliſæo correctæ. 83. b 84. c. mœnia collapſa, & urbs Joſuæ capta. 83. c. regio melliſera, & Paradiſo collata. 85. a
Jermocbtha amnis. 336. b
Jerobaalus, qui & Gedeon. 41. c. 47. d
Jeroboamas decem tribuum rex conſtitutus. 80. d 86. a. quomodo regnum nactus. 54. c. 55. d ab Abia victus. *ibid.* Item Aſa. *ibid.* c. idololatra. 80. c. manus ejus aruſa reſtituitur. 85. a
Jeroboami regnum, & regio. 80. d.
Jeruſalem, Jebus antea. 21. a
Jesbas. 70. e
Jesbones Abrahami F. 25. d
Jeſebadas beros. 70. e
Jeſſe Obedi F. 50. d
Jeſus Sirachi F. quo tempore. 132. c. 254. a
Jeuanus Abrahami F. 27. d. 36. c
Jezabela Achabi regis uxor. 81. c. a Jehu interfecta. 55. d. canum eſca. 82. d
Jezabelæ in vates Dei odium. 81. c. interitus prædictus. 82. d. interitus. 85. a
Ignatius patriarcha. 432. d. eccleſia ejicitur. *ibid.* e in Copronymi ſepulchrum vivus includitur. *ibid.*
Ignatius injuſte a Barda pulſus. 446. e
Ignatius Michaeli Raogabæ filius. 432. d
Ignatii martyrium. 197. e. relegatio. *ibid.* d. reſtitutio. 446. d. obitus. 409. a
Ignis de cælo lanceæ forma apparet. 304. b
Ignis infra terram. 192. d
Ignis diſtributio in creatione mundi. 192. c
Ignis pro Deo colendi ritus a Perſeo inſtitutus. 25. cur pro Deo Chaldæis cultus. 256. a
Ignis ſacri apud Perſas religio, & origo. 21. b
Ignis vis aſtu Canopi ſacerdotis domita. 257. a
Ignium diverſitas. 293. e
Ignibus hoſtium incurſiones proditæ. 433. e
Iliſſum caſtellum. 558. a
Ilium conditum 68. c. 97. a. quo tempore captum. 69. b.
Ilii cæcidium. 99. c. 206. c
Ilias Ili conditor. 48. c
Illi magiſtri cædes. 283. b
Ilus Tros F. 95. a
Imago. 45. c. 46. a
Imaginum in eccleſia reſtitutio. 419. c
de Imaginibus reſtituendis concilium. 420. e
Imaginum defenſores. 360. b
Imbres magni. 296. c
Imbrium copia. 366. c
Imaus campus. 266. a
ab Imperatore neminem debere mœſtum diſcedere. 272. e.
Imperatorum habitus. 322. d. nomen quando aſſumpti cœptum. 23. e
Imperii inſignia 387. a. ſtatus difficilis. 387. a
Imperii munera pro meritis, & non ita indigno conferenda. 426. c
Imperiorum initium. 23. d. e
Impietas punita. 350. b
Impiorum ſacra Deo ingrata. 189. a
Impiis etiam interdum aut futurorum prædictio, aut dæmonum ejectio permiſſa. 191. c
Impraelus Arabum dux. 412. e. ejuſdem in Romanos expeditio. *ibid.*
Impuri puniti. 293. d
In principio erat verbum, &c. loci expoſitio. 232. b. c
Inachus Argivorum rex. 29. e. 66. c
Inachi æ qualis Iſraelus. 36. d
Inane. 289. d
Insegos univerſam Achæmenidarum gentem ad defectionem a Sarracenis concitat. 545. b. ejuſdem cum Choſroe prælium. 545. c. interitus. 546. b
Incantationes dæmonum a Solomone inventæ. 75. c ineffacces reddendæ ſcientiæ initium. 2. b
Incantationum primi doctores Gigantes. *ibid.*
Incendium Antiochenæ quale. 288. d. item Conſtantinopoli. 275. in Exarcatu. 584. a. ſub Baſiliſco 277. d.
Incendia. 296. d. 306. a. b. 322. d
Incuria memoriam interimit. 2. b
Indalma. 257. a
Indiæ ſolitudines tranſitu perdifficiles. 223. a
Indicæ nuces. 288. b.
Indictio. 272. d
Indictionum initium. 258. b. appellatio unde. *ibid.* 238. a.
Indorum mores. 283. c.
Indorum rex qualia munera Imperatori miſeric. 338. c.
Ioſaas biceps natus. 244. d. & gemino pectore. 250. b. item unoculus barbatus, quatuor pedibus & manib. 247. e
Inimicitiæ puteus. 28 d
Injuriæ puteus. *ibid.*
Innocentii Rom. pont. de Chryſoſtomi morte locus. 262. c
Ino Cadmi F. 22. d

Inobedientia peccatum magicæ superstitioni par. 53. b.
Insomnium. 575. d. Constantini. 341. a
Insomniorum divinationes. 31. a
Insula nova enascitur. 358. c
Intellectu occupato oculos cæcutire. 5. d
Invidia æmulationis comes. 31. d
Invidia rebus prosperè succedentibus Insidiatrix. 292. c.
Invidiæ exemplum. 494. b
Invocantes vere Deum non deseri. 376. c
Jo, Jonum generis princeps. 39. c
Jo urbs, quæ & Jopolis. 20. d. Item Luna. ibid. & Inachi filia. ibid.
Joabus. 56. a. b. Davidici exercitus princeps. 71. a. 73. d.
Joabus Seruæ F. 56. a
Joachazus rex. 85. b. Josiæ F. 90. d
Joachimus Jechoniæ pater. a Nabuchodonosore relegatus. 95. b. Mariæ virginis pater. 147. d
Joacimus Joachazi F. rex. 90. d. ejus interitus. ibid.
Joacimus Josiæ F. rex. ibid.
Joachimus, qui & Jechonias. 92. a. 93. b. 95. b
Joannes Ægyptius monachus. 236. b
Joannes Antiochenæ episcopus. 268. b.
Joannes Archiepiscopus vivus a Sarracenis combustus. 328. c
Joannis Artemii ducis interitus. 354. d
Joannes Baptista ab Herode & Cleopatra decollatus. 250. a
Joannes præcursor quando solitudinem egressus. 149. b. in solitudine ab angelo usque ad Christi adventum enutritus. ibid.
Joannis Baptistæ cædes. 246. c. caput Constantinopolim advectum. 250. a. 254. a
Joannis baptistæ fanum. 456. d
Joannis baptistæ reliquiæ a Juliano crematæ. 241. d. Alexandriam translatæ. 258. d
Joannes Bladdi labus Gabrieli interfector. 554. a
Joannis Bulgari interitus. 357. c
Joannes Catzas, Ofroenæ præfectus. 339. a
Joannes Chaldiæ præfectus Samueli captivus. 537. d.
Joannis Chrysostomi de tempore Adami quo in paradiso fuerit, sententia. 5. b
Joannis Chrysostomi memoria quando primum solemniter celebrata. 267. a
Joannis Chrysostomi orationes, statuæ inferiptæ. 257. b.
Joannis Curcuæ laus. 494. b. res contra Sarracenos gestæ. 491. b
Joannes Dalassenum & fratres ejus patricios propinquosque relegat. 580. d
Joannes Cutzomytes cur a Nicopolitanis in fruita fit cæsus. 584. b
Joannes Damascenus. 360. c. ejus sanctitas. ibid.
Joannes episcopus Constantinopolitanus quando obierit. 308. e
Joannes Evangelista in insulam Pathmon deportatus. 294. e. ejusdem locus. 116. b. pacatus obitus. 196. a.
Joannes Jejunator magni templi diaconus. 287. d
Joannes, Imperatoris frater, patriarchatui inhiat. 579. a.
Joannis Mendici fanum. 275. b
Joannes Monachus historicus. 1. b. ejus consilium. 429. c.
Joannes Muzalo Calabriæ præfectus. 510. a. ejus interitus. ibid.
Joannes Pitzicauda quando floruerit. 345. b
Joannes Protovestiatius Thracesius historicus. 1. b
Joannes Romanorum dux Chosroem subjannat. 323. c.
Joannes scholasticus Eutychii successor. 306. c
Joannes Theologus ab exilio per Nervam revocatus. 196. a
Joannes Theophili pædagogus, Theodoti successor. 475. a.
Joannes Tzimisches Orientalium præfectus. 506. e. Sarracenos vincit. 512. c. ejus Imperium. 519. c
Joannopolis. 528. a
Joas rex. 85. c. 86. a
Joasus Godoliæ tyrranidi surreptus. 86. c. ejus regnum. 87. a
Joasus Ochoziæ F. ex reliquiis Davidici servatus. 56. b.
Joathamus rex. 87. b
Joathanus Gedeonis F. 45. c. 49. b
Jobabus Dadami F. 36. e
Jobanesica Anii domi mus. 593. c. Armeniæ majoris præfectus. ibid. d
Jobus Zuræ F. 37. b
Jobus Zarethi F. 37. a. tentatoris sui diaboli victor. ibid.
Jobus quinctus ab Abrahamo, generis serie. 37. a
Jobi genus, patria, laus, &c. 37. b. 38. d
Jobi liber in compendium redactus. 58. b
Jocas Laii F. ex Jocasta. 23. a
Jocasta Œdipo F. nupta. ibid. c
Jochabeda. 36. a
Jodaes pont. max. Joasum suffuratus. 58. b
Jodæ pont. max. uxor. 144. a. mors & sepultura. 56. b.
Jodæ sacrificium, & ætas post Mosem maxima. 86. a.
Joelus Samuelis F. 51. e
Joelis locus. 190. b
Jonadabus Richabi F. Essenorum sectæ institutor. 137. c.
Jonas vates, Sarephthanæ viduæ F. 81. d
Jonas a ceto devoratus, & tertia die restitutus. 56. e.
Jonas vates quo tempore. 81. d. 87. b
Jonathas heros. 70. c. ejus facinus. 52. c
Jones simulacricolæ. 39. c
Jonitæ. 21. b
Jopolis. 21. b
Jor. 25. b
Joramus Ochoziæ in regno successor. 85. d. 84. a
cæsus. 84. a. 85. d. 86. d
Jordanes Chrysaphio vicem rependit. 272. a
Jordanus unde dictus. 25. b
Josaphatus rex. 86. d. ejus tempore quot vates. 85. b. & qui. 86. d
Josephus Asceta & Pharisæus. 159. a
Josepho Bringæ reipub. cura committitur. 503. b
Josephi relegatio. 508. c
Josephus historicus a Vespasiano captus. 172. b. ejus lapsus. 132. b. de terra sancta locus. 336. d. & sestestimonium de exeidio Jerusalem & Judaicæ gentis calamitatibus. 178. c. 183. d
Josephus Jacobi F. 29. c. a fratribus venditus. 30. c. Ægypto præfectus. 30. c. moritur. ibid.
Josephi benedictio. 34. d. continentia. 30. c. somnia. 31. a. divinationes. ibid. d
Josephi in Ægypto præfecti historia. 30. c. 31. d. e
Josephi obitus. 308. c
Josephi, patris Christi mors. 149. c
Josephus angeli apparitione confirmatur, ne Mariam deserat. 148. c
Josephi cum Maria in Ægyptum fuga. ibid. d
Josephi fabri virga floret. 148. b
Josepho oclogenario tradita Maria virgo. 143. b
Josias Amosii F. rex. 89. d. ejus mors. ibid. pietas. ibid. 92. b.
sub Josia qui vates. 85. d
de Josia vaticinium. 80. c
Josiæ Benlaminicus tribu. 60. a
Josiæ cum Cælebo soli ex tanta Israelitarum multitudine superstites. 42. b
Josua Navæ F. ibid. Mosis successor. ibid. 44. b
Josua, qui & Osea prius. 64. b
Josua cum Amorræis pugnans, solem & lunam sistere jubet. 66. c
Josua quot regna domuerit. ibid.
Josua terram promissionis intrat, & obtinet. 44. b
Josiæ cum Gabaonitis fœdus. 71. c
Josiæ libri compendium. 66. a
Josiæ Numis F. contra Amalecum prælium, & victoria. 64. b

INDEX.

Josuæ mors . 66. c. sepultura . *ibid.*
a Josuæ morte usque ad Samuelì mortem quot anni . 69. b
Josiæ victoriæ . 44. d. tentationes . *ibid.* c. miracula. *ibid.*
Jothor Mosis socer . 42. c. 58. e. qui & Raguelis. 42. c.
Jothoræi Dadami F. 36. e
Jothoris posteritas Cinnæ . 66. c
Jovianus protector . 240. a
Jovianì Imperium . 243. d
Jozabea Ochoziæ soror . 86. c. uxor Joadæ . *ibid.*
Iphigenia Ulyssis fraude a Clytemnestra abducta. 100. c.
Iphigeniæ immolatio . 100. d
Iphigeniæ in Tauris agniti Orestes & Pylades . 108. a.
Iphigeniæ ex Tauris cum Oreste & Pylade fuga. 108. b.
Iphicus Olympiadum auctor . 87. b
Ira invidiæ & æmulationis comes, homicidii causa . 31. d
Iræ moderandæ remedium . 138. a
Irena Chagani filia & Christiana . 360. e
Irena Constantini uxor . *ibid.*
Irena Constantini mater . 371. a. Caroli affinitatem quærit. *ibid.* c. Leoni Imperatori matrimonio juncta . 369. c
Irena quamdiu sola Imperium tenuerit. 374. b
Irena Sergii patricii uxor . 428. c
Irenæ ædificia . 377. c. coronatio, 369. c. culpa . 374. d.
Irenæ cum Constantino Imperium . 371. a
Irenæ & filii diffidium . 372. d
Irena excæcat filium 374. a. eidem Imperium abrogatum . 373. a
Irenæ præclara facinora . 376. d. processio . *ibid.* c relegatio . 373. e repulso . 370. d. obitus . 375. e corpus quo relatum . *ibid.*
Irenæ Imperium ademptum . 375. a. Imperatoria dignitas reddita . 373. b
contra Irenam seditio . 374. d
Iris, arcus cælestis, fœderis signum . 2. e
Iris qualis in cælo appareuerit, 344. e
Isaacus natus . 26. a. 29. a. altare Deo extruit . 28. d.
Isaacus divinæ naturæ typus . 26. d
Isaacus mox post Rebeccam mortuus . 30. b
Isaacus quoto ætatis anno a patre Deo immolatus. 26. d.
Isaaci cum Abimelecho fœdus . 28. e. etymon . 26. a
oblatio . *ibid.* d. nuptiæ . 29. a
Isaaco facta a Deo promissio . 28. d
Isaelus Comnenus Imperator designatur . 622. e
623. c. quomodo aciem instruxerit . 626. c. Nicæa potitur . *ibid.* a
Isaaci Comneni & Stratioticì prælium . 636. d
Isaacii Comneni victoria . *ibid.*
Isaci Valentis interitus divinatio . 248. b
Isacii monachi in Valentem libertas . 247. e
Isamus collis . 433. e
Isamus Arabum princeps . 304. a. ejus obitus . *ibid.*
Isdigerdes Pers. rex Arcadii filio Theodosio tutor constituitur . 269. c
Isidori de Chrysostomi exilio sententia . 262. d. item de principe qualis esse debeat, locus . 261. e
Isidori dictum . 58. c
Isis, eadem quæ & Ceres . 26. b
Ismaelitorum fuga . 417. b
Ismaelitæ . 25. c.
Ismaelus natus . 25. c.
Isocasius Antiochenæ quæstor . 276. b. ejus vincti ad præfectum responsio . *ibid.* c. liberatio . *ibid.*
Israelus carnalis & spiritualis . 33. e
Israelus & Ephraimus Jeroboami regnum . 80. d
Israelus Inachi æqualis . 36. d
Israeli, qui & Jacobus, moriturì cum Josepho Fadio . 32. c. cum omnibus filiis colloquium . 33. d
Israeli benedictio super Manassæ & Ephraimo . 33. c
Israeli nomen Jacobo inditum . 29. d
Israelici populi a Samaria in Mediam deportatio. 86. d.
Israelici populi census . 73. d. duplex . 65. d. census secundus . 60. a. cladis sub Jeroboamo . 50. b. contra Mosem obmurmuratio . 58. c. Jordanem transgressi circumcisio . 65. c
Israelici reges . 86. a
Israelici regni finis . 86. d
Israelicorum prima captivitas . 87. c
Israelitæ . vide Ebræi, & Judæi.
Israelitæ a Cyro libertate donati, & Hierosolyma dimissi . 111. b
Israelitæ in deserto censi . 42. b. eorum multitudo, ex LXXV. capitibus . *ibid.* ejusdem in solitudine interitus . *ibid.*
Israelitæ propter simulacrorum cultum in barbarorum manus traditi . 68. 69. a
Israelitis Semi posteris terra Chanaam tandem reddita . 10. d
Israelitarum gentis origo & nomen . 36. d
Issacharis Jacobi filius . 29. c
Issacharis benedictio . 34. c
Italiæ regnum Jovi occupatum . 13. d
Italiæ status quamdiu pacatus . 509. d. e
Jubilæus annus . 62. d
Judæa, eadem cum Syria . 20. a
Judea Herodis filiis divisa . 232. a
Judea quoties ab hostibus vastata . 191. a
Judea tribus ceteris præstantior . 100. d.
Judæa urbs . Sion prius . *ibid.* e
Judaicæ religionis principia partim terrestria, partim cælestia . 186. b
Judæus arena baptizatus . 192. d
Judæi . Vide Ebræi, & Israelitæ.
Judæi a Silvestro victi, omnes baptizati . 223. a
Judæi Alexandrea pulsi . 266. a. Babylonem in servitutem abducti . 92. d
Judæi Christianis infidiati . 266. a
Judæi divinitus servati . 132. c
Judæi execrationibus obnoxii . 273. d
Judæi litteras a Mose edocti . 41. c
Judæi ob simulacrorum cultum in barbarorum servitutem redacti . 68. 69. a
Judæi omnium nationum belli is infestati . 222. d
Judæi puerum Christianum de cruce suspendunt. 266. a.
Judæi quater in servitutem acti . 181. a. prima . *ibid.* secunda *ibid.* b. tertia . *ibid.* quarta . 183. d
Judæi Romanorum tributarii . 238. c. 243. c
Judæi templum rehere conati . 237. c. d. 242. d. a Constantino dispersi . 225. c
Judæorum ab exilio Babylonico reversorum numeras . 116. b
Judæorum clades . 130. c
Judæorum contumaciæ fructus . 170. d. internecio . *ibid.* 173. a. etc.
Judæorum cum Christianis disputatio Romæ habita sub Constantino M. . 216. b
Judæorum e Babylone Hierosolymorum reditus duces . 113. c
Judæorum in Christum calumniæ . 183. e
Judæorum in Mosen improbitas, & inde clades. 43. b. c
Judæorum ingratitudo in Deum, & contumacia . 177. a. c. eorumdem exitii causa . *ibid.* 189. b
Judæorum motus . 291. c
Judæorum nomen Israelitico populo inditum . 90. d
Judæorum peccatum Christo necando commissum, omnibus prioribus gravius, & perpetuo exitio dignum . 183. e
Judæorum post Christi in cælos ascensum grassatio in ejus discipulos . 169. a
Judæorum rebellio . 236. c. internecio . *ibid.*
de Judæorum ritibus abolendis, vatum testimonia . 186. e
Judæorum sub Adriano clades . 197. c
Judæorum synagoga a Christianis cremata . 237. d

Judæorum ultimo exilio, quo nunc detinentur, nullum tempus aut reſtitutio ab ullo vate promiſſum. 176. a. 180. b. 184. e

Judæorum vota, in Deum maledictio. 258. a. b

Judæis emere ſervos interdictum. 235. e

Judæis Hieroſolymam redeundi libertas a Cyro facta. 225. c

Judæis léges a Moſe primum latæ. 42. c

Judæis ſynagogæ Byzantii interdictæ. 258. b

Judæos a Deo eſſe rejectos. 256. a

ad Judæos digreſſio auctoris. 273. d. 279. a. 285. b

Judas Galilæus. 238. a. 252. a

Judas Jacobi F. 29. c

Judas inter Judices in populo Iſraelitico primus. 45. a

Judas Maccabæus. 231. a. b. fugit. *ibid.* d. & 253. pontifex max. factus. 235. e

Judæ benedictio a patre Jacobo edita. 33. c

Judæ & Simeonis tribus mutua auxilia junguot. 67. e

Judæ proditoris mors. 256. d

Judicis officium. 228. e. 229. a

Judices in Iſrael quo tempore. 67. d. 96. a. b

Judices ſartorum ſimiles. 217. b. eorundem tempora cum Græcis collata. 67. d. ſucceſſio. 45. b

Judicum Iſraelicorum res geſtæ compendio recitatæ. 46. b

Judicum opera populus Iſrael ſervatus. 45. b

Judicium non præcipitandum. 229. b

de Judicio futuro & præmiis quid Plato ſentiat. 298. d

Judicia recte facere cujus officium. 227. b

Juditha Eſau nupta. 29. c

Judithæ hiſtoria. 211. d

Juge ſacrificium. 283 b

Julianus Antiochiæ epiſcopatui præficitur. 276. a

Julianus Galli frater Cæſar declaratus. 239. a

Julianus Halicarnaſſi epiſcopus. 227. d. 287 b

Julianus Imperator, ejuſque res geſtæ. 240. a

Julianus Imperator electus. 237. b. ejus impietas etiam ante Imperium. 237. a. 238. a

Juliani Didii Imperium. 199. c

Julianoi forma. 240. b. impietas. 244. a. interitus. 243. b. epitaphium. 243. c

Juliani purpura a Joviano pede calcata. 243. b

Juliani ſcriptum, Evangeliarum depravatio. 242. d

Juliani ſtatua pro Chriſti ſtatua poſita, fulmine icta. 241 b. c

Julia Amulii F. 217. d

Julius Aſcanius Æneæ F. 109. c

Julius Cæſar. Vide Cæſar. Cleopatræ regnum occupat. 234. a. Conſul creatus 233. c. diſſecto matris utero natus. 232. a. ejus regnum. 236. c

Julius & Tatianus fratres. 272. a

Julius menſis, Quintilis antea. 234. a

Junioria Imperium. 203. d. Juniorum ordo. *ibid.*

Juno Pici Jovis & ſoror & uxor. 22. e

Juno Samia. 234. d

Juno Semiramidis F. 25. c

Jupiter, Abrahami ætate. 27. a

Jupiter Ammon Alexandri pater habitus. 8. c

Jupiter Aſſyria relicta, in Italiam profectus regnum occupat. 15. d

Jupiter in aurum converſus Danaen comprimit. 20. e

Jupiter in Creta ſepultus. 25. d

Jupiter in taurum converſus Europam rapit. 20. b

Jupiter poſt obitum pro Deo coli cœptus. 27. a

Jupiter Saturni F. Cretæ rex. 26. b

Jovis cum Aotiopa congreſſus. 22. e

Jovis flagitia. 26. c

Jovis in cygnum converſi fabula. 97. d

Jovis liberi. 17. b. filii, LXX. 27. e

Jovis nomine mentem intelligi. 67. a

Jovis quadrifrons imago in templo Dei a Manaſſe poſita. 89. c

Juramentum manu femori ſuppoſita confirmandi mos. 32. c

Jusjurandi puteus. 25. c. 28. b. d

Jusjurandi violatio. 71. c

Juſtitia Dei & lenitas. 38. c

Juſtitiæ exemplum. 307. d

Juſtitiæ fines quomodo recte ſerventur. 229. b

Juſtorum cogitationes judicia. 261. b

Juſtinæ martyrium. 204. d

Juſtinianus a Bulgatis victus. 352. c

Juſtinianus a quo interfectus. 311. c

Juſtinianus Conſtantini filius. 343. d. Conſtantini Pogonati ſucceſſor. 347 d

Juſtinianus hæreticorum templa Chriſtianis attribuit. 290. e

Juſtinianus Imperator. 289. d

Juſtinianus Judæorum motus ſedat. 291. d

Juſtinianus Juſtini ſororis filius. 289. c

Juſtinianus magnum Dei templum inſtaurat. 293. b

Juſtinianus naſo truncatus ablegatur. 347. d. & 349. e

Juſtinianus perſecutionem omnium hæreſum toſtituit. 289. d

Juſtinianus quamdiu imperarit. 289. d. 347. d. & 351. c. & 306. a. quomodo Imperium recuperit. 352. b

Juſtinianus quo pacto Imperio pulſus. 349. b. quoto ætatis ſuæ anno rerum ſit potitus. 289. d

Juſtinianus Rinotmetus cur dictus. 347. d

Juſtinianus Sebaſtopolio proficiſcitur. 348. c

Juſtiniani ad ſynodum litteræ. 297. d

Juſtiniani ædificia. 348. d

Juſtiniani caput Romam uſque mittitur. 370. a

Juſtiniani conſtitutio. 290. c. coronatio. 289. d. corporis conſtitutio qualis. *ibid.* crudelitas. 342. a. cum filio interitus. 353. c. 351. b. quale. 293. b

Juſtiniani in imperos animadverſio. 292. a. in Chertonenſes ſævitia. 352. d. in Slavinos & Bulgaros expeditio. 348. a

Juſtinianæ leges contra impudicos. 292. a. litteræ hiſtoriam conciliorum continentes. 299. b

Juſtinianæ luctus. 304. c

Juſtiniani novellæ conſtitutiones. 291. a

Juſtiniani obitus. 306. c

Juſtiniani patricii interitus. 344. c

Juſtiniani ſtatus. 293. c

Juſtiniano Imperium abrogatur. 349. b. 353. a

Juſtianus bello magnam gloriam parat. 287. a

Juſtinus cum Juſtiniano quamdiu imperarit. 289. c

Juſtinus Curopalates a quo coronatus. 306. d. Imperator. *ibid.* Juſtiniani ſucceſſor. *ibid.* c. quamdiu regnarit. *ibidem* quibus virtutibus fuerit prædictus. *ibid.*

Juſtinus Imper. quamdiu regnarit. 286. a

Juſtinus philoſophus hæreſibus obſiſtit. 197. c

Juſtinus quo Imperii ſui anno rebus eccleſiaſticis conſtituendis animum intenderit. 287. d

Juſtini adverſa valetudo. 306. c. & 308. d. aquæductus. *ibid.* conſtitutio qualis. 287. a. corpus ubi repoſitum. 289. c. 309. c

Juſtini Curopalatis corporis conſtitutio qualis. 306. c

Juſtini Curopalatis oratio. 326. e. pietas. *ibid.* d. uxor Sophia. *ibid.*

Juſtini & Sophiæ ſtatuæ. 308. d

Juſtini Imper. luctus. 289. a

Juſtini Imper. patria. 217. a

Juſtini obitus. 309. c

Juſtini palatia. 308. e

Juſtini philoſophi martyrium. 198. b

Juſtus, Jacobi fratris Domini cognomeo, cur. 163. c

Juſtitiæ exemplum. 307. d. 407. a

Juvenalis Hieroſolymorum epiſcopus. 268. a. Leonis vicarius. 272. e

Izidus Leipſus Vvalidi ſucceſſor. 364. c

Izedas Nabiæ filius. 344. a. adverſus Romanos mittitur. *ibid.*

Izedus Umari ſucceſſor. 317. d

Izedi interitus. 317. d

Izethus Arabum princeps. 355. c

K

Kalendæ. 109. d. 134. b. 135. b
Kalokæri Interitus. 234. d
Kegenes honorifice ab Imperatore excipitur. 606. e. in Patzinacas impetum dat. 608. b. ad Romanos transit. 609. a. Patzinacas Tyrachios graviter affligit. *ibid.*
Kegenis cum Tyracho pugna. 606. e. insidiæ. 608. d
Kegenes e carcere educitur ad placandos Patzinacas. ejus interitus. 615. d
Kenophlorium castrum. 295. c
Kerdos. 134. c

L

Laban Bathuelis F. & Jacobi socer. 29. b
Labyrinthus. 98. e
Lacedæmonis Græciæ regnum occupatum. 99. b
Lacon Lapathi F. 97. b
Laconicæ nomen unde. 97. b
Laconides. *ibid.*
Lænæ gestatio Romanis unde sumpta. 118. e
Lajus Theb. rex. 23. a. ab Oedipo F. cæsus. *ibid.* c
Lalacæo locus. 429. c
Lamechus homicida. 6. b
Lamechus patre suo Mathusala prior mortuus. 15. a
Lamis Assyriorum rex. 16. c
Lampetiani hæretici. 232. c
Lampros unde genas ducat. 345 b
Lampsaci concilium celebratum. 244. c
Laodicea condita. 133. b. 213. d
Laomedon Hectoris F. 103. a. rex. 99 c
Lapara, nunc Lycandum. 538. d
Lapithus rex. 97. b
Lapis patefactionis supra pectus sacerdotis pendens, fatidicus. 186. c
Lapides magni de cælo in Thraciam quando decidérint. 273. d
Largius astrologus. 194. c
Larissa castellum a Samuele captum. 544. a
Latinus Herculis F. 112. c
Latini regis mors. 109. b
Latini. 136. a. qui Romani postea. 118. c
Latinorum nomen Cæsaris inditum. 112. c
Latra mons. 429. c
Latum saxum castellum. 441. a
Lavinis condita. 109. c
Laurentii martyrium. 203. d. ejus reliquiæ quando depositæ. 367. a
Lazari monachi supplicium. 409. b
Lazari reliquiæ. 469. c
Lazi & Abasgi formidine correpti domum discedunt. 326. a
Lazica Arabibus traditur. 310. a
Lea Jacobo nupta. 29. c
Lecanomantia. 415. c
Lectione recordationem excitari. 2. b
Leda Thestii F. 97. c. Tyndareo nupta. *ibid.* ejus cum Cygno adulterium. *ibid* d
Legati Romani quando Abydi sint comprehensi. 279. b
Legio. 117. a
Legopolis. 101. c
Lemnus ab Agarenis affligitur. 469. c
Lenæi nomen Baccho unde. 26. b
Lenæi, torcularia Græcis. 36. b
Leo a Banaia strangulatus. 70. d
Leo Argyrus unde dictus. 473. a
Leonis filius Constantinus. 474. c
Leonis morbus, oratio, mors. 475. b
Leo Imp. contra Bulgaros bellum gerit. 467. b
Leo a Turcis auxilium petit. 467. d
Leonis Imper. insidiæ. 468 d
Leo in templo vulneratus. 470. a
Leo Armenius Imperator. 383. c
Cedren.
Leo patricius majestatis accusatus a famulis. 458. b
Leoni Imperium prædicitur. 351. d
Leo a Sisinnio patricio in exercitum adscisitur. 355. e
Leo quomodo Imperium sit consequutus. *ibid.*
Leo imaginum eversionem aggreditur. 358. b
Leo Imperium sibi vindicat. 458. a
Leo Romanorum Imperator declaratur. *ibid.* b
Leo Armenius contra Imagines excitatus. 385. b quandiu regnarit. 390. d. quibus factionibus odia in se auxerit. 387 a. quem vitæ finem sit sortitus. 390. c. d
Leonis Armenii culpa Romani a Bulgaris victi. 381. e. crudelitas. 390. d. 386. e. lævitia. *ibid.* in flagitiosos severitas. 387. c.
Leonis naufragium. 361. a
Leonis Armenii virtutes. 387. b. interitus. 390. b. interitum portendentia. 389. a. cadaver quomodo tractatum. 390. e. uxor in Dominorum monasterium includitur. 392. d
Leo Basilii Imperio potitur. 460. b. 465. a
Leo Basilii successor. 465. a
Leonis Imper. adulterium. *ibid.* d
Leonis Cabalini coronatio. 357. c
Leo e Caria bistoricus. 1. b
Leo Copronymi filius. 370. b. ejus Imperium. *ibid.*
Leonis Curopalatis relegatio. 520. a
Leo dictator contra Durum missus. 539. b
Leo Isaurus, alias Conon. 355. e. equestrium copiarum præfectus. 354. b. Orientalium dux. *ibid.* e. cur Iconomachus dictus. 351. e. quando imperarit. *ibid.* & quandiu. *ibid.* 361. e. quo morbo perierit. *ibid.*
Leonis Isauri cum Mahalma pax. 353. a
Leonis Isauri cadaver ubi recondicum. 361. e
Leo magnus Marciani successor. 274. a. cur Macellus dictus. *ibid.* quandiu imperarit. *ibid.*
Leo magnus quibus virtutibus fuerit præditus. *ibid.*
Leo a quo coronatus: 274. b
Leo Imper. contra Gizerichum quantam classem emiserit. 276. c
Leo adhuc puer ab avo suo Cæsar creatus. 277. b
Leonis cum Germano actio. 359. c
Leonis contra Italiam conatus. 361. a
Leo minor Imperator. 277. b. quandiu imperarit. *ibid.*
Leonis Imp. interitus. *ibid.* ejus corpus quo positum. *ibid.*
Leo Melissenus io triumphum cur non ductus. 548. c
Leo Nicephori frater. 547. e
Leo & Nicephorus Phocæ tyrannidem captantes cæcantur. 530. d
Leonis & Nicephori relegatio. 531. a
Leonis papæ epistola in Chalcedonensi concilio approbata. 273. a
Leo philosophus. 430. c. in Theophili notitiam quomodo perveneric. *ibid.*
Leo episcoparu deturbatus, scholæ philosophicæ præficitur. 432. c
Leo Phocas Imperium affectat. 481. d. Sarracenos vincit. 504. c
Leo res novas sao exitio molitur. 483. e
Leo protovestiarius in Duri potestatem venit. 540. b
Leonia rv. uxor Zoe Carbonopsina. 470. b. filium parit. 472. d
Leo Sandarabeni insidiis circumventus. 463. c
Leo Thessalonicæ episcopus creatur. 432. e
Leo Thrax. 274. b
Leo Tornices Imperium affectat. 597. e. quando Imperator salutatus. 598. a. Constantinopolim obsidet. *ibid.*
Leo Tripolites Agarenorum dux. 470. e. unde Tripolites dictus. *ibid.* ejus clades. 488 b
Leones Samariam infestantes quomodo adversi. 56. c
Leoides Origenis pater martyr. 299. e

Leontius Imperator ſalutatur. 330. a
Leontius Græciæ dux factus. 349. c. quamdiu imperarit. 350. a
Leontii patricii incarceratio. 349. c. ſupplicium. 352. a
Leontii philoſophi mors & teſtamentum. 266. b
Leontio naſus præciditur. 350. c
Leonto Phocæ uxor. 328. c. 329. e
Lependrenus Maniacæ ſucceſſor. 578. b
Leſa quid. 670. e
Letha carcer. 282. d
Lethæ cuſtodia. 313. b
Leucadiæ locus. 319. d
Levi Jacobi F. 29. e. Deo conſecratus. *ibid.* d
Levis ſorte Deo addictus. 33. b
Levis genus. 29. e
Levis furor a patre reprehenſus. 33. e
Levitici libri ſumma. 65. d
Leviarum numerus. 65. a
Lex Io Sina monte lata, Moſique tradita. 41. e
Lex de Perſarum cum Romania conjugio. 419.
Legis Moſaicæ tabulæ binæ. 43. b a Moſe contritæ. 41. e. 42. e
Legis Moſaicæ ſumma. 62. a
Legis violatæ rei omnes ſuo tempore juſtis affici ſupplicis. 74. a
Leges XII. tab. Romam allatæ. 118. e
Libanius Sophiſta quo tempore. 242. a. 247. e
Libanii de Chryſoſtomi facundia teſtimonium. 258. e
in Libano monte piſces marini reperti. 51. a
Liber, codex. 235. c
Liber evangelicus in igne incolumis manet. 462. d
Librorum Ebraicorum ſive Bibliicorum numerus. 3. c
da Librorum multitudine Solomonis interdictum. 202. a
Librorum ſcribendorum cauſæ. *ibid.* e
Liberius Rom. epiſcopus. 244. c
Libertas arbitrii in homine 4. b. 5. c. fato non obnoxia. 27. c
Libertatem qui affectent. 454. a
Libya Jovis ea Jo F. 19. d. Neptuno nupta. 20. a
Libyæ regioni nomen unde. 20. b
Libycarum beſtiarum natura. 391. d
Licinius Cæſar creatus. 214. a. Imperator a Conſtantino declaratus. 215. d
Licinii perſecutio contra Chriſtianos. 223. e. exitus. 224. d
Lictores. 536. a
Ligni Adamo interdicti natura. 5. b. d
Limicum obſervatio prima. 6. c
Linirea quale navigii genus. 393. b
Linus. 26. c
Liparitæ Horatii Liparitæ F. 602. b. equo ſuo occiſo capitur. 605. b
Lipatitis interitus. 562. c
Litteræ a Conſtantino Imper. reſtitutæ. 498. a
Litterarum Ebraicarum numerus, 3. e. inventor Sethus. 6. e. apud Judæos inventor Moſes. 38.
Litterarum inventum. 102. b
Litteras primum & didiciſſe & docuiſſe Enochum. 2. b.
Lithoproſopos mons Io mare decidit. 297. a
Locana urba. 447. c
Locuſtæ. 573. b. 575. c. 578. a
Logotheta multos ſupplicio afficit. 349. a
Longinis Orientalium dux. 363. c
Longi caſtelli expugnatio. 516. d
ad Longum murum pugna. 305. c
Longobardia ab Agarenis occupata. 433. a
Longobardi bellum Romanis inferunt. 313. a
Longobardorum a Græcis defectio. 553. a
Lotus Arami F. 24. a. ejuſdem ab Abrahamo ſeparatio. 25. d
Lobanus mons. 9. a
Lubarus mons. 10. c
Lucæ acta Apoſtolorum quouſque deducta. 288. e
Lucæ martyrium. *ibid.* d. ſepulchri ejus inventi miraculum. *ibid.* e. reliquiæ Conſtantinopolim relatæ. *ibid.* & 234. b. 296. e
Lucianus martyr. 233. e
Lucius Arianus. 244. e. 249. c
Lucretiæ cædes. 119. a
Lucinius Leonia papæ vicarius. 272. a
Luis graſſatio. 350. c. 304. d
Lulum caſtellum. 433. e. ab Imperatore receptum. 439. a
Luminarium ortus quantam univerſo utilitatem attulerit. 3. b
Luna Cleopatræ F. 145. b
Luna quarto die creata. 3. b
Luna ſiſtere juſſa a Joſua. 44. c. 66. b
Lunæ cultus. 39. c. ſigna. 3. b. eorum obſervatio. ſummus defectus. 474. e
Lupæ. 117. d
Luppicia Juſtini Imper. uxor. 287. a
Luppicia a populo Euphemia dicta. *ibid.*
Lutetiæ tabulæ inventum. 501. b
Lux, ante mundi conſtitutionem creata. 26. d
Lycaon cæſus. 304. e
Lycaones, a Perſeo devicti. 21. a
Lycurgus legislator quo tempore. 87. b. 45. c
Lycus. 22. d
Lycus fl. ab Apollonio coercitus. 567. b
Lydorum regnum. 209. e
Lynceus Argivorum rex. 66. c
Lyrneſſus capta. 502. c
Lyſaniæ tetrarchia. 551. a
Lyſimachus Alexandri ſucceſſor. 184. d
Lyſippus ſtatuarius. 454. d
Lytha Herculi nupta. 122. c

M

MAbias Arabum princeps. 343. d. a Conſtante pacem poſtulat. *ibid.* ejus in Cyprum expeditio. 340. c
Macarius cur dignitate motus. 346. a
Macarii martyrium. 242. d
Maccabæorum res geſtæ, quo tempore. 130. a
de Maccabæis, vaticinium Danielis. 122. e
Macedoniæ regnum. 112. b
Macedonius hæreticus. 249. d. 250. c. eccleſiam invadit. 238. e. deponitur. 239. c. Henoticum approbat. 283. a
Macedonius monachus iram Theodoſii placat. 253. b
Macedonius crucis ſigno ſepulchrum obſignat. 285. c
Macedonius multos a morte ſua morbis liberat. 285. b
Macedonium epiſcopatui Anaſtaſius præficit. 283. a
Macedonius quid Theodoro per viſionem dixerit. 285. c
Macedonius ubi humatus. 287. c
Macedonii errot. 299. e. exitus. 285. e. manuetudo. 284. a. relegatio. *ibid.* c
Macelias, locus. 835. d
Macelli nomen unde Latinia ducatur. 874. a
Macrini Imperium. 202. e. eidem prædictum. *ibid.* d
Macrobii. 122. b
Madiamus vel Mediamus Abrahami F. 25. d. a quo Madianitæ. 32. a
Madianitæ a Gedeone domiti. 47. a
Meander fl. 444. b
Magi Perſarum ſacerdotes. 81. c
Magorum Ægyptiorum præſtigiæ. 40. a
Magorum præſtigiæ dæmonum arte, & Dei permiſſu fieri ſolitæ cur. 165. e
Magia quid. 35. c
Magiæ ortus. 27. a. inventio. 32. c
Magiſtratus officium. 557. b
Magnaura unde pentapyrgmum dicatur. 404. c
Magnauræ ſolarium quando factum. 314. c
Magnes lapis ubi proveniat. 122. b
Magnete in laquearibus poſito, ſtatua Serapis tamquam in aere ſuſpenſa. 256. e. 257. a
Magog & Maguſæi, qui & Perſæ. 27. a

Maja Jovia prima uxor in Italia. 59. b
Majorinus quamdiu Romanum Imperium tenuerit. 273. c
Maitas loci nomen. 611. d
Majus & minus in quibus rebus locum habeant. 331. a.
Mala Heſperidum Herculi attributa quid ſignificent. 17. d
Malachiæ de Jadæorum ritibus abolendis vaticinium. 387. a
Malachus Barezæ maritus. 290. b
Malaleel Enoſi F. 7. b
Maleventum. 207. d
Mammea Chriſtiana religione ab Origene inſtituta. 204.
Mamumus princeps Geometriæ deditus. 430. c
Mamaimus rex. 86. b
Mamantia martyria templum. 235. d
Manaſſes Ezechiæ F. & in regno ſucceſſor. 89. e ejus impietas. *ibid.* nes gettæ. *ibid.* ad pœnitentiam redit. *ibid.* d. captivus Ninivem abductus. *ibid.*
Manaſſes Joſephi F. 32. d
Manaſſis benedictio ab Iſraelo. 33. c. impietas, & pœnitentia. 56. c
Mandro prædium. 99. c
Manes, qui & Scythianus. 205. d
Manetia hæreſis. 206. a. ejus origo. 205. d
Manetho magus. 198. b. ejus error. 8. c
Manethus hiſtoricus. 9. e
Manglabyta. 485. c
Mani. 91. d
Maniaces Cannas turpiter evaſit. 591. a. Francos a ſe deſciſcere cogit 590. c. Francos Italia pellit. 592. c.
Maniaces Imperator ſalutatur. 592. e. incarceratus. 587. c. magna pugna vincitur. 591. a
Maniaces re oprime geſta peſſime acceptus. 581. a
Maniaces Siciliam recipit. 580. a. victus in hoſtium poteſtatem venit. 591. b
Maniacia cum Duro inimicitiæ. *ibid.* c. tyrannidem mulientis interitus. *ibid.* 592. a
Manichæi cujuſmodi artibus & ſimulationibus utantur. 343. c. quatenus Deiparæ obtrectent. 342. c. quatenus venerandæ cruci detrahant. *ibid.* b.
Manichæorum clades. 448. c. hæreſis. 342. a. b. in Romanorum ditionem impreſſio. 448. e. obſcœnitas. 343. c. origo. 205. d. ſævitia in eos. 425. e
Manichæi Pauliciani. 379. e. eorum Paulicianorum ſecta. 431. b. nomen unde. *ibid.*
Manichæis mentiri in prompta eſſe. 343. b
cum Manichæis quatenus ſit diſputandum. *ibid.*
Manganorum monaſterium. 617. d
Manlius Capitolinus. 120. c. ejus bona publicata. *ibid.*
Manlii & Februarii hiſtoria. *ibid.* b
Manna Iſraelitis in deſerto datum. 64. a. typus Chriſti corporis. *ibid.* quando defecerit. 66. a
Manna Dei genitricis typus. 64. b.
Manoa Judæis in ſolitudine data. 65. b. 64. a
Manoæ naori angelus apparet. 49. d
Mantua prædium. 460. d
Manuelus Magiſtri honore affectus. 414. e
Manuelus Michaeli Imper. tutor. 419. d
Manuelus Imperatricem ad reponendas ſacras imagines exhortatur. 420. e
Manuelus patricius a Nicephoro contra Sarracenos mittitur. 512. b
Manuelus Phocæ dux a Sarracenis victus. 512. b
Manueli ad Agarenos fuga. 414. b. cum Theoctiſto diſcordia. 426. b
Manueli & Theoctiſtæ ſummotio. *ibid.* c
Manuelis graviſſimus morbus. 420. a. interitus. 438. d ſtratagema. 540. c. temeritas. 512. b
Manus in pariete ſcribentis verba Danieli expoſita. 91. d.
Manuum impoſitionis ritus. 44. a
Manzikiertæ arbs. 610. a. ejus oppugnatio. *ibid.* b
Manmedus Deum boni & mali auctorem aſſerit. 333.
Maomedi rabioſa deliria. 333. c
Mappullæ. 235. e
Mappa. *ibid.* mapparius. *ibid.*
Marabitis regio. 210. a
Marcel caſtellum. 415. d
Marcelli epiſcopi mors. 256. c
Marcianus Theodoſii ſucceſſor. 272. d. a Pulcheria Imperator declaratus. 275. d
Marcianus Imper. Chalcedonenſi Concilio præſt. 361. c.
Marcianus quibus virtutibus præditus. 275. d 272. a.
Marcianus relegatos revocat. *ibid.*
Marciani a Giezericho dimiſſi juramentum. 272. c
Marciani Imp. pietas. 249. b
Marciani obitus. 273. c. ſepultura. 274. a
Marciano etiamnum militi aquilæ oſtentum datum. 272. b
Marcio hæreticus. 198. b
Marcus Antonius. vide Antoninus.
Marci Evangelium Petri monitu ſcriptum. 157. c
Marci martyrium. 168. d
Marci Imperium. 203. e
Marci monachi ſapientiſſimi vaticinium. 470. b
Mardaitæ. 345. b
Mardaitarum revocatio. 347. e
Mardochæi hiſtoria. 125. d
Mardochæo parata crux Amani cedit. 95. e
Maridis in Juliannm libertas. 242. a
Marvamus in Arabes Imperium capit. 365. a. ejus exitus. 366. a
Marſyas. 68. e. 69. a
Martina Heraclonæ mater. 339. e. lingua privatur. 340. a.
Martinæ coronatio. 322. b
Marina Conſtantini uxor. 372. c
Martinacem Theophilus monachum facit. 415. b
Martinaciorum genus. *ibid.*
Martinus papa Joannis ſucceſſor. 332. b. ejuſdem contra Monothelitas concilium. 340. c
S. Martini relegatio. 343. d
Martyropolis urbs. 326. e
Martios menſis, primus antea dictus. 127. c
Martii dies XXV. prima creationis mundi. a. e. ſecundi etiam adventus Chriſti, hoc eſt noviſſimus dies fixarus. *ibid.*
Maſalmas Cæſaream expugnat. 358. b. Leoni Iſauro quatenus ſcripſerit. 355. a. Pergamum capit. 355. b. Romanorum ditioni bellum infert. 355. a
Maſalmas Sarracenorum princeps. *ibid.*
Maſalmas Carſianum caſtrum capit. 360. e
Maſſa Moabitarum rex Joramo tributarius factus. 84. a.
Maſematha Eſau nupta. 29. c
Maſipha. 31. d
Maſſalianorum hæreſis. 232. d. 247. b
Maſtiphatis dæmoniorum principis cum Deo colloquium. 26. d
Maſtuſia. 14. a
Materia, omnium rerum nutrix. 227. c
Matthæi evangelium quando inventum. 279. a
Matthiæ in apoſtolatum electio. 256. c
Matthiæ ſacerdotis fortitudo. 232. a
Mathuſala poſt Lamechum F. mortuus. 25. a
Matricula matricarii. 235. a
Matrimonii cum monaſtica collatio. 260. a. 161. a
Matrix. 235. d
Matronæ. 235. a
Matronalia. 235. a
Marzucium caſtellum. 514. b
Mauricius coronam Sophiæ & Conſtantinæ Deo confecrat. 316. b
Mauricius epitaphii loco liberorum cædem habet. 318. c. d.
Mauricius honorifice a Tiberio acceptus. 312. b
Mauricius Imperator electus. *ibid.* c
Mauricius Tiberius a quo coronatus. *ibid.* d
Mauricius pacis ſtudioſus. *ibid.* d. paucis quibuſdam ſtipatus pugnam obit. 327. e
Mauricius Philippico inſomnium narrat. 317. e

publicum balneum absolvit . 318. a. qua calliditate infiniti exercitus vim eluserit . 324. b. quamdiu Romanum Imperium gubernarit . 311. c
Mauricius Tiberii gener . *ibid.* b
Mauricii ad Priscum litteræ . 314. b
Mauricii eadem quæ clades fecerat . 318. b. 319. a
Mauricii corpus a Christianis humatum . 318. d. ubi sepultum . *ibid.* epitaphium . *ibid.* e
Mauricii corporis constitutio qualis . 311. c
Mauricii filii a Phoca necantur . 318. c
Mauricii fuga . 318. a. in summa calamitate virtus . *ibid.* c. infomnium . 317. c. occisio . 318. d
Mauricii patria . 311. b. pœnitentia . 317. b. stratagema . 314. a
Maurophori , alias Chrysaronitæ . 366. a
Maurus mons . 345. b. 514. b
Mauruſii in Africa magnos tumultus excitant . 315. a
Mauſolei ſepulchrum . 136. b
Maxentius Imperator creatus a militibus . 213. e 214. a. ejuſdem in Romanos injuriæ . *ibid.* clades *ibid.* b
Maxilla loci nomen . 55. c
Maximianus Britannus , 248. d
Maximianus Galerius Cæſar , 312. b. 313. e
Maximianus Herculeus Cæſar . 209. d
Maximianus in Neſtorii locum deligitur . 362. b
Maximiani interitus . 215. c. Maximiani ſucceſſor Proclus . 270. b
Maximiani tyrannis martyrum multitudine vigens . 211. a.
Maximilla vates , 198. b
Maximini Imperium . 203. c. cædes . 209. a. 215. c
Maximus in fuga a ſuis trucidatus . 273. b
Maximus Valentiniani interfector . *ibid.*
Maximi Balbini Imperium . 209. c
Maximus philoſophus quo tempore , 241. a
S. Maximo cur Conſtans manum & linguam abſciderit . 315. d.
Maximus tyrannus a Theodoſio ſubjugatus , 256. c
Maras heros , 70. c
Marc , 190. c
Marc inter Alexandriam & Pharum ab Autonoe exſiccatum . 138. b
Marc mortuum . 23. d. ſive ſaſium . *ibid.* ejus miranda etiam Cedreno vita . *ibid.*
Marc rubrum Moſis virga pervium factum . 400. c in duodecim pa tes diviſum . 63. d
Maris alluvio multorum hominum interitus cauſa . 248. d.
Maria Joſephi F. Cleophæ nupta . 149. b
Maria , cœleſtis & ſpiritualis Eva . 4. d
Maria vere Deipara . 300. c
Maria quot annis poſt Chriſti mortem vixerit , ejuſque exitus . 149. d
Mariæ virginis & Chriſti matris genus , forma , vita , &c. 147. d
Mariam Dei genitricem Neſtorius negat , 268. a
Mariæ Leonis uxoris coronatio . 337. b
Mariæ Magdalenæ reliquiæ . 149. a
Maria Moſis & Aaronis ſoror . 36. a. lepra correpta . 59. c. mortua . *ibid.* d
Mariani de imperii ſucceſſione reſponſio . 280. a
Mariſtæ epiſcopi in Julianum libertas . 191. e
Marina Conſtantini uxor . 372. c. in monaſterium detruſa . 375. d
Μάρτυρα , 134. d
Martorea , Cynos ſema . 166. c
Mars , qui & Thurus . 16. b. Aſſyriorum rex . 15. d
Mars unde dictus , 134. d
Martis ſtatua & cultus apud Aſſyrios . 14. b
Marſyas 8. 61. c
Marſyas philoſophus , muſicus , ſtitularum inventor . 69. a. ejus interitus . *ibid.*
Marſyæ & Apollinis contentio . 26. c
Marſyæ ab Apolline victo pellis detracta . *ibid.*
Mechonothum quid . 55. d
Mecœnas . 137. b. ejus in Auguſtum libertas . *ibid.*
Medea Jaſoni abducta . 97. a
Medi , & Media regio , a Meduſa . 21. b
Media , hodie Baſpraca . 602. c
Media ſuperior , alias Aſpracania . 558. c. 577. a
Medica Turcorum clades . 602. e
Medicæ artis conſtitutio quo tempore . 68. c
Medicum regnum etiam Aſſyrium appellatum , cur . 67. c.
Medolani Concilium indictum . 236. a
Meduſa a Perſeo capite truncata . 20. d
Mel ex palmis Jericuntes . 85. a
Melanthius mons . 108. c
Melcha Arami F. Nachori nupta . 24. c
Melchi . 25. a
Melchiæ nomen , 36. b
Melchiſedechus Salemi rex & ſacerdos Abrahamo bene precatus . 29. b
Melchiſedecus , Chriſti typus . 25. a. cur patre & matre carere dictus . *ibid.*
Melchiſedeci etymon . *ibid.*
Melchon idolum . 78. d
Meleager Alexandri ſucceſſor . 124. d
Meleager Ocni F. 123. b. ejus mors . *ibid.* c
Melenicus caſtellum . 554. c
Meletius epiſcopus . 253. d
Melibius Oedipi educator . 23. a. b
Melindia . 66. d
Melippa Theſſii F. 97. c
Melliſſenus Conſtephanum barba arreptum in terram proſternit , 554. c
Melitena a Conſtantino recepta , 366. b. Romanis ſubdita . 491. c
Melitenæ Legionis milites pluviam precibus impetrant . 198. c
Melitenæ angues mutua pugna confectæ . 225. c
Melvi caſtelli deditio . 410. a
Memnon Ecbefi epiſcopus . 368. c
Memnon Indorum rex . 103. c. ejus cum Ajace congreſſus . 104. a. cæſus . *ibid.* b
Memoriæ alimentum recordatio . 2. a
Menander conicus quo tempore . 254. a
Menander magus & hæreticus . 197. c
Menas præfectus . 315. d
Menadermus philoſophus . 131. d
Menelaus Philibenis F. Spartæ rex . 99. e
Menelai in Trojanos expeditio . 106. c. in patriam reditus , 107. c
Menecum caſtellum a Muſarapho conditum . 469. c a Theodoſio receptum . 570. a
Mens cognominatur Anaxagoras . 246. e
Menſa ſacra Juſtiniani qualis . 305. a. ejus inſcriptio . *ibid.* b.
Menſis Ebræorum primus Niſan . 2. c
Menſis lunaris quot dierum , 133. d
Menſis , quid , Enocho Urichum indicaſſe , 9. a
Menſis diviſio , 109. d
Menſium & dierum Rom. ratio . 134. b
Menſtruo laborantes mulieres templum Solomonis ingredi prohibitæ . 55. c
Menſurarum inventio . 6. c
Mercurius , qui & Faunus , Jovis F. 15. d. 17. b. Italiæ rex . *ibid.* quomodo pro Deo haberi cœperit . 17. c. Ægypti rex . *ibid.*
Mercurii in Ægyptum profectio , atque ibid. cultus . *ibid.* c. cur pro Deo , & divitiarum datore habitus . *ibid.* d.
Mercurii Triſmegiſti philoſophia . 19. b. de Deo ſententia . *ibid.* c. precatio . *ibid.*
Merdaſa Choſroæ filius , 330. d
Meriopas Argitrorum rex . 66. c
Merodachus Manaſſem captum dimittit . 89. c
Merodachis regis ad Ezechiam litteræ . 91. b
Meroe urbs , Sabba prius . 36. c
Meroe Perſei F. patri in regno ſuccedit . 21. c
Melanacta caſtrum , 539. b
Meſembria fl. 367. b
Meſopotamia , quæ & Syria . 67. c. tota a Jado ſubigitur . 339. b
Meſopotamiæ populatio . 320. c
Meſſanæ obſeſſio , 382. d
Metalla e terræ viſceribus quis primus eruere auſus . 8. b.
Methodius in Jaonis locum ſuffectus , 422. b

Methodius piogendi artifex. 424. e
Methodius vivus cum duobus latronibus in ſepulchrum includitur. 410. c
Methodii ab exilio revocatio. 413. d. caſtitas. 422. d incarceratio 593. b. relegatio. 410. c
Methodii virilia quatenus emarcuerint. 423. b.
Metrodorus Perſa philoſophus. 233. c. molas aquaticas extruxit. *ibid.*
Metrophanes Byzantii epiſcopus. 215. c. Smyrnæ præſul. 422. d
Metropolitanæ ædis demolitio. 349. a
Metropolitani templi ædificatio. *ibid.* b
Mezromus. Mezræa Ægyptus ab eodem dicta. 9. a Ægypti rex. 17. c
Mezromi etymon. 9. d
Michaelus divini exercitus princeps Joſuæ vidus. 66. a. eidem templum a Conſtantino conſectatum. 96. e
Michæas vates. 85. d. Achabo interitum denuntiat. 85. c. quo tempore. 86. d.
Michaelus Acoluthus. 637. b. Balbus affectatæ tyrannidis reus peragitur 388. c. majeſtatis convincitur. 388. a. Copronymi vitam ſibi proponit. 392. c. Balbus cur dictus. *ibid.* a. cur omnibus invidus 394. c. Bulgari ſubſidium recuſat. 398. b. Balbus Leonis Armenii interfector. 392. c. Balbus patricius creatur. 384. d
Michaeli ſecundæ nuptiæ. 402. b
Michaelus Balbus quamdiu Imperium geſſerit. 404. a quatenus litteraturam averſatus. 393. c. Balbus religionis hoſtis. 392. c. Thomam vincit. 397. c
Michaeli patricius Docemanus creditur. 614. c
Michaelus Theognoſtus. 166. c
Michaeli Balbi artes. 391. c. effrenis lingua. 388. a Imperium. 391. a. in Thracia triumphus. 400. b ingratitudo. 392. c. religio. 391. c. interitus. 404. a. cadaver ubi repoſitum. *ibid.* Balbi varicinium. *ibid.* d
Michaelo Balbo Imperium prædicitur. 392. a. b
Michaelus Bourtza Antiochiæ dux conſtituitur. 536. b Cæſar. 537. b. ejuſdem falſa pœnitentia. *ibid.* Calaphates adoptatus ſit Imperator. 586. a. ejuſdem in Zoen inſidiæ. 587. a
Michaelo Calaphatæ oculi eruuntur. 588. c
Michaeli Calaphatæ relegatio. *ibid.* d
Michaeli Imperatoris obitus. 585. d. quamdiu imperarit. *ibid.* 588. d
Michaelus Imper. fit monachus. 585. d. 587. d Cerularius Alexii ſucceſſor. 592. c. Curopalates Nicephori genet. 581. b. contra animi ſui propoſitum Imperii habenas ſuſcipit. *ibid.* c
Michaeli & Cruni prælium. *ibid.* c. d
Michaelus Imperium Leoni concedit. 583. a. in Prota inſula vitam ſuam exigit. *ibid.* c. d
Michaeli Curticæ incarceratio. 539. a
Michael Paphlago a dæmone occupatus. 575. ejuſdem Imperium. 574.
Michaelus patricius quatenus Romanis magnam calamitatem invexerit. 590. a. Pſellus. 435. b
Michaeli Rancabæ Imperium. 581. b
Michaelus Spondyla Antiochiæ prætor. 566. c
Michael Stratioticus veteres conſuetudines reducit. 620. a. ejuſdem legationes. 617. d. Imperium 619. c. in ſummos viros inhumanitas & iniquitas. 620. d. in præſtantiſſimos contumeliæ. 621. c. morofitas. *ibid.*
Michaeli ſyncelli incarceratio. 410. c
Michaelus Theophili F. Imperator. 404. c. d
Michaeli prodigalitas. 427. d. veſtes quales. 428. a
Michaeli Imperatoris cadaver in urbem allatum. 410.
Michaelus Stephani F. Triballorum & Serborum princeps. 617. b
Michaelus Uranus. 620. c. ejus væcordia & levitas. 434. a. impietas. *ibid.* e. per ebrietatem quæ præcepetit. 437. a. quamdiu regnarit. *ibid.* b. interitus. *ibid*
Michaeli de interficiendo Baſilio conſilia. 436. e 445. e. Imper. equus qualis. 442. c. d. Imperium cur omnibus moleſtum. 445. b. cædes. *ibid.* c
Michas judex, ejuſque ephodum. 50. b
Michol Sauli F. Davido nupta. 13. e
Midæ aures aſininæ. 89. d
Midæ regis mors. *ibid.*
Miliariſia. 134. e
Mimas. 248. a
Minerva lavante conſpecta Tireſias in mulierem converſus. 21. e
Minervæ nomine artem intelligi. 67. a
Minervæ Lindiæ ſimulacrum. 214. c
Minos Tauri ex Europa F. 20. b. Cretæ rex. 98. c. Athenienſ. legislator. *ibid.*
Minotaurus. 98. c. d
Miraculum. 142. a. c. 198. c. 255. d. 259. b. 365. c. 366. b. 371. b. 386. c. 461. b
Miracula etiam ab impiis fieri Dei permiſſu, & cur. 195. c
Miraculis quatenus acquieſcendum. 191. d
Miſau. 535. c
Mizizius a Syracuſanis Imperator creatus. 344. c a Moabitarum terra abire juſſi Iſraelitæ. 60. c
Moagers Gordæ frater. 290. d
Moamedus, alias Muchumetus. 331. e
Moamedus ab Ebræis pro Meſſia habitus. *ibid.* d
Moamedus camelorum paſtor. 333. a
Moamedus in Armeniam exercitum ducit. 349. b
Moamedus quando extinctus. 335. e
Moamedus quomodo uxorem ſuam demulcerit. 433. b
Moamedus Rom. ditionem bello petit. 348. c
Moamedus Sarracenorum dux. 332. d
Moamedus ab Ebræis pro Meſſia acceptus. *ibid.*
Moamedi fabula. 333. c. d. e
Moamedi filii. 338. d. cum Theodoro pugnant. *ibid.*
Moamedi hæreſis quomodo in Æthribi partibus obtinuerit. 333. c
Moamedi origo. 332. e. paupertas. 333. a. religio qualis. 333. c. d
Mœſia fl. 367. b
Mochus hiſtoricus. 9. a
Mocii martyris, templi reſtauratio. 461. a
Monachatus laus. 160. d
Monachi continentia. 410. e. fraus. 381. e. inſomnium quale. 537. b. c
Monachi precibus dæmon a progreſſu impeditus. 237. e
Monachi. 160. d. a Conone comburuntur. 359. a
Monachorum afflictio. 369. a
Monachorum vis adverſus dæmonas. 238. a
Monachos cur Theodoſius beatos pronuncient. 268. d
Monaſterium. 559. e
Monaſteriorum origo. 557. c
Monaſticæ vitæ commendatio ex Athanaſio 160. a. ex Baſilio. 161. a
In Monaſticæ vitæ contemptores. *ibid.*
Monaſticum vitæ genus vetus, non novum. 160. e. 161. a
Monomachus ab exilio revocatus. 589. b. bellum renovat. 617. d
Monomachi luxuria. 618. a. vitia & virtutes. 617. e. mors. 618. d. ſepultura. *ibid.*
Monophyſitæ. 365. b
Monothelitarum decretum a Sophronio condemnatum. 332. a. hæreſis damnatio. 347. c. hæreſim Joannes papa deteſtatur. 332. b. lecta qualis. 331. e
Monſtrum natum. 550. b. 574. d. 495. b
Montanus hæreticus 599. b. paracletum ſe jactat. *ibid.*
Mootani fefe comburunt. 357. d
Mopſucrenæ. 240. a
Mopſueſtia. 206. e. a quo condita. 350. d. ejus oppugnatio. 512. e
Mopſueſtienſium præda. 469. e
Morborum excantationes Solomonis. 58. a
Mortagon Bulgarorum rex. 398. b. expeditionem contra Thomam ſuſcipit. *ibid.*
Morogeorgius cur dictus. 364. b
Morte morieris, verborum ſenſus. 4. c

Mortui qui revixerint . 151. e
Moſes Abrahami F. 31. a. de ſtirpe levitica . ibid.
Ægyptiorum contra Æthiopes dux 41. a. Ægyptiorum ſapientia inſtructus . 96. e. primo Melchias nominatus . 36. b
Moſes a dia bolo tentatus . 65. b. a regis filia in regium genus adoptatus . 41. a
Moſes diviniſſimus, tandem voto ſuo fruſtratus, & Dei promiſſione deſtitutus . 97. a
Moſes duarum urbium in Ægypto conditor . 41. c.
Moſes levita . 60. a
Moſes populo Iſraelico nolens etiam præfectus . 61. c.
Moſes precatione ſua iram Dei placat . 64. d
Moſes primus ſapiens, & litterarum apud Judæos inventor . 41. c
Moſes puer expoſitus quomodo conſervatus, 36. b. Pharaonis coronam pedibus calcat . ibid. c 61. a.
Moſes 40. dies in monte moratus abſque cibo & potu . 42. a. d
Moſes quando floruerit . 36. c. quot annorum, Ebræum populum ex Ægypto eduxerit . 60. c
Moſes ſapientiæ ſtudio in ſolitudinem profectus . 41. c. ab angelo edoctus . ibid.
Moſes ſuo virga percuſſo aquam elicit . 43. c
Moſes ſeptimus ab Abrahamo ſerie generis . 37. a
Moſes terra promiſſa privatus moritur . 60. b
Moſis coram Pharaone miracula , 40. c
Moſis cum Pharaone hiſtoria . 39. d
Moſis de terra ſancta vaticinium , 336. d
Moſis ex Sephhora filii . 41. c. 61. c
Moſis faciei ſplendor . 6. d. 42. a. d. 63. a. ejuſdem velum . 63. b ibid.
Moſis filii , & uxor. 61. c
Moſis genus, & hiſtoria . 36. a. repetita . 42. c
Moſis in Nabanum montem aſcenſus , & mors , 65. b.
Moſis in rubo ſpectaculum quomodo a Philone expoſitum . 229. e
Moſis manſuetudo . 59. b. nomen unde . 36. b
Moſis nomina etiam alia . ibid. a
Moſis quinque libri quot annorum hiſtoriam complectantur . 64. c. quales . 65. c
Moſis ſapientia a Gabrielo angelo tradita , qualis , 41. d.
Moſis velamen . 64. e
Moſis mors . 42. e. 44. a. 145. c
Moſis ſepulcrum nemini cognitum . 44. a. 65. b
Moſi non conceſſum a Deo, terram promiſſam ingredi . 42. e
Moſen LXXX. dies continuos cibo abſtinuiſſe, Dei verbo alitum , 43. a
de Moſe, Dei teſtimonium . 59. c
Moſe manibus intentis orante, victoria penes Iſraelicos . 64. b
Moſaicæ legis decem præcepta , eorumque ſumma . 63. d. 62. a.
Moſaici penetateuchi ſumma . 63. c
Moſomachus ſagittarius . 124. a
Muchumetus Imbraeli F. 599. e. vide Moamedus .
Muchumetus cum Piſaſirio conſligit . 600. a
Muchumetus implacabilis Dei hominumque hoſtis . 334. d.
Muchumeti doctrina qualis . 333. c. & ſeq.
Muchumeti lucterius . 333. c. 601. a. precationes quales . ibid. d
Mudari fill . 312. e
Mulier morte amarior . 78. c
Mulieris creatio . 4. c. vires . 216. c
Mulieris Chriſtianæ præclarum factum . 210. a
Mulieris cujuſdam caſtitas coronata . 575. c
Muliorem omnia facilius , quam viri defectum ferre . 239. b
Mulieres ne pudicitiam amitterent , ſeipſas in fluvium abjicientes , an inter martyres connumerandæ . 212. c
Mulieres virorum habitu pugnant . 532. a
Mulierum apud Agelæos ſtudia quæ virorum apud alios . 124. c
Mulierum communio in Britannia . ibid.
Mulieribus ne capita velarent , edictum a Decio cur: 204. d.
Mundus Gieſmi filius . 293. e
Mundus Bulgarus devincit . 294. a
Mundus humaniſſime a Juſtiniano tractatur . ibid.
Mundus Sirmii regulus . ibid.
Mundus xxv. die Martii creatus, eodemque etiam finem accepturus . 2. b. d.
Mundi creatio . 2. b
Mundi, & omnium quæ eo continentur, vanitas . 114. d.
ante Mundi conſtitutionem , lux creata . 2. b
Munera corrumpunt etiam juſtos . 229. d
Muſaraphi interitus . 570. a
Muſica ab Epimetheo inventa . 67. b
Munhidis Pharaonis F. 36. a
Myaces quomodo juſtinianum compellarit . 331. c
Myſiæ populatio . 576. e

N

Naaba Amaziis Solomonis uxor . 74. e
Naaſis Ammonitarum rex . 32. a
Naban mons . 43. d. vel Nabanus . 60. a. 63. b
Nabogiadus, qui & Darius, & Artaxerxes, & Aſyages . 114. a
Nabothi vineæ ab Achabo occupata . 82. c
Nabuchodonoſor Judæam bello infeſtat . 91. a. Hieroſolyma capit . 92. c
Nabuchodonoſoris in ſeram mutatio . 93. d. c. poſt ſeptennium ex fera reſtituti , de ſeipſo confeſſio . 94. a
Nabuchodonoſoris regnum , & res geſtæ . 93. b. c
Nabuchodonoſori , licet malo , futura indicata . 197. d.
de Nabuchodonoſore prophetarum vaticinia . 94. e &c. 95. a.
Nabunaſſar qui & Salmanaſſar , rex . 87. c. & Saracduapalus . ibid.
Nabuzardanes Hierofolyma vaſtat . 91. e
Nachor Seruchi F. 24. a. Tharæ F. ibid. b
Nachoris filii . 29. b
Namefius . 85. a
Narbæ amnis . 330. d
Narciſſus Hieroſol. epiſcopus . 203. b
Narciſſus Commodi cæſor . 199. b
Narecho, qui & Pharao , Ægypti rex . 19. d
Narſes ad debellandum Gothos Romam miſſus . 297. a.
Narſes Perſarum rex victus . 252. c. ad Diocletianum fugit . ibid.
Narſes quam formidoloſus Perſis fuerit . 320. b
Narſetes cum ingenti ſuorum clade victus . ibid. c
Narſetes vivus a Phoca comburitur . ibid. d
Narſetis domus extructio . 308 b
Natalitiis decretis quatenus obnoxii homines . 27. b.
Naralium præſidionis vanitas . ibid.
Nathanus vates . 73. d. 85. d
Natura hominis . 208. a
Naturam excedentium rerum naturales demonſtrationes non poſſe ubique dari . 232. a
Naturarum duarum in Chriſto unio qualis . 221. a.
de Naturarum in perſona Chriſti unione , præclara . 380. a.
de Naturis in Chriſto duabus diſputatio qualis . 208. a.
Nauſtagium . 352. b
S. Nazarii rempli reſtitutio . 461. a
Nazaris contra Agarenos res feliciter geſtæ . 456. d
Nazirei . 57. b
Nea, prima menſis dies . 235. a
Neandros urbs . 101. d. deleta .
Neapolis, quæ & Carthago . 112. c
Nechabo Ægypti rex . 90. a

Necbevo Ægypti rex. 89. d. ejus ad Josiam oratio. *ibid.*
Necropyla fl. 367. b
Nectanabo Ægypti rex. 120. d
Nectarius Constantinop. episcopus. 258. d. in Gregorii Theologi locum suffectus. 250. a
Necropa palus. 90. a
Neeman lepra per Elisæum liberatus. 83. d
Neemias Hierosolyma instaurat. 255. b
Negligentia memoriæ pestis. 2. b
Negra urbs. 288. a
Nehemias Achelæ F. 255. b
Nehemias. 112. a. ab Artaxerxe ad Hierosolyma instauranda dimissus. *ibid.* b
Nehemias templi Hierosol. reficiendi auctor quomodo. 116. d
Nemrodus Chami F. eo imperante Babylon ædificata. 9. b
Nemrodus Chusi F. *ibid.*
Nemrodus idem qui & Evechius. *ibid.* & Orion. 14. d. 15. c.
Nemrodus Babyloniorum regni auctor. 8. c. ejus ioteritus. 9. c
Nemrodi successio. 15. b
Neocæsarea mari absorpta. 236. a
Nephthalimus Jacobi F. 29. c
Nepthalioi benedictio. 34. d
Neptunus Saturni F. 20. a. ejus filii. *ibid.*
Ne quid nimis, Chilonis dictum. 125. e
Nero Imperator. 163. a. ejus res. *ibid.* cur Leonis nomine a Paulo appellatus. 168. c
Neronis vitia alia horrenda. 171. a. b
Nerva quidam a Domitiano vivus comburi justus. 194. c. a canibus devoratur. *ibid.*
Nervæ Imperium. 195. e
Nestor. 100. d
Nestorius Anastasium presbyterum cur sibi concilisset. 267. d
Nestorius Arii exemplo punitus. 268. d. a quibus damnatus. 273. a. cor Mariam Dei genitricem negarit. 268. a
Nestorius cur omnibus invisus. 267. d. cur proscriptus. 268. a. de Christo quid sentiat. 267. c
Nestorius Sisinnii successor. 267. b
Nestorii clamor. 268. d. condemnatio. 299. d. confessio. 267. c. damnatio in Chalcedonensi rata habita. 273. a
Nestorii error. 299. d. hæresis 206. c. 267. c. 272. d
interitus. 268. d
Nestorii patria. 267. c. relegatio. 268. c
Nestorii scelestam linguam putrefactio invasit. *ibid.*
Nestorisni hæresim suam confirmare conantur. 301. d.
Nestorianismus. 367. d
Nica oppid. 432. d
Nicanor, qui & Seleucus. 124. d
Nicæa ab Adriano instaurata. 197. e
Nicæa quo pacto Durus sit potita. 343. a
Nicææ obsidio. 359. a
Nicæna synodus. 223. e. ejusdem decreta. 227. d. e
in Niceno Concilio quot patres convenerint. 172. b.
Nicænum Concilium œcumenicum septimum. 272. a.
Nicephorus Phocas rem præclare ad Sarracenos gerit. 459. e
Nicephoræ Bestæ relegatio. 120. b
Nicephorus Besta Uranus. 141.
Nicephorus Comnenus Asprancalæ præfectus. 163. e. cur oculis privatus. *ibid.*
Nicephorus Comnenus protospatharius. 256. c
Nicephorus Constantini Imper. eunuchus. 277. d
Nicephorus cur omnibus invisus ac detestabilis. 315. c. 316. e
Nicephorus cur Polyeucto ad finem usque vitæ inccnsuerit. 308. d
Nicephorus Diaconus historicus. 1. b
Nicephorus eunuchus cur in Orientem missus. 421. b.
Nicephorus ex laico patriarcha. 377. a
Nicephorus faceto dicto a milite excipitur. 318. c
Nicephorus Imperator designatur. 307. a
Nicephorus in Studiano monasterio fit monachus. 377. d.
Nicephorus pacis impatiens. 380. d
Nicephorus palatium munit. 316. c
Nicephorus Phocas Constantinop. redit. 306. a. fit Imper. 308. b. functione sua detruditur. 468. b
Nicephorus Phocas scholarum Orientalium domesticus. 303. d. Thracesibus præficitur. 468. b
Nicephorus Protevon. 418. c
Nicephorus quam vociferationem contra se audiverit. 316. d
Nicephorus quandiu imperarit. 375. b. quare Constantinum in suum contubernium receperit. 376. a.
Nicephorus quo rapinarum processerit. 379. b. c
Nicephorus rector contra Paramicas mittitur. 613. a
Nicephorus Sarracenor Italia expellit. 309. c
Nicephorus Theophanem salutat. 316. c
Nicephorus uxoris insidiis a Taimisca occiditur. 318. d.
Nicephori ad Michaelum litteræ. 392. e
Nicephori ædificia. 377. a. avaritia. 378. c. coronatio. 308. b. 375. b. crudelitas. 388. a. excæcatio. 347. d
Nicephori Imperium. 375. b. injuriæ. 378. 379. in Bulgariam expeditio. 380. a. in Ciliciam expeditio. 312. d. in solio imperatorio collocatio. 374. e interitus 380. e. 316. d. jugulatio. 319. b
Nicephori leges. 315. e. malæ artes. 378. c
Nicephori patriarchæ de Leone dictum. 387. c
Nicephori percussores. 320. c. a Tzimisca extorres aguntur. *ibid.* d
Nicephori Phocæ res in Creta gestæ. 303. d. triumphus. 306. a. victoriæ. 460. a
Nicephori relegatio. 386. d
Nicephori res contra Sarracen. præclare gestæ. 312. e
Nicephori victoria. 305. c. d. virtutes. 309. c. turpe quæstus studium. 318. b. vita. 315. b. non ultima. 319. b
Nicephori Xiphiæ ab exilio revocatio. 366. a
Nicephoro Comneno cur magistratus abrogatus. 364. a
Niceta Michaelis frater. 376. a
Nicetas a Coprony mo capitur. 364. d
Nicetas Arrabasdi filius. *ibid.*
Nicetæ obitus. 370. d
Nicetas Oryphas. 452. e
Nicetas Paphlagon historicus. a. b
Nicetæ patricii captio. 312. b
Nicetas Sclerus ad Turcos mittitur. 467. d
Nicodemi justa in Judæos increpatio. 228. d
Nicolaus Chrysobergius patriarcha. 143. e
Nicolaus hæreticus. 297. c
Nicolaus historicus. 9. e
Nicolaus mysticus Antonii patriarchæ successor. 347. a.
Nicolai patriarchæ obitus. 489. d
Nicolao cur magistratus abrogatus. 297. a
Nicolitas in Basilii potestatem venit. 331. b
Nicolitas patricii honore ornatus. *ibid.* c. Thessalonicam custodiendus mittitur. 360. d
Nicolitæ incarceratio. 351. c
Nicomedes rex. Nicomedia. 133. c
Nicomedia ab Adriano instaurata. 197. e
Nicomediæ basilica de cælo tacta. 234. b
Nicomediæ magna pars corruit. 304. a
Nicomediæ terræmotus. 239. c
Nicopolis defectio. 324. c
Nicopolis Palæstinæ, quæ & Emmaus. 241. c
Nicopolitæ cur ad suos gentiles redierint. 384. c
Nigidii astrologi de Augusto nato vaticinium. 136. e
Nilus fl. qui & Geon, & Chrysorrhas. 10. a
Nili exundatio. 122. d. 257. e
Nilli monstra. 315. d
Ninive a Nino condita. 9. c. 15. c
Ninus Assyriorum rex. 16. a. matrem Semiramin uxorem habet. 15. c
Nisan primus Ebræorum mensis. 2. a
Nisibis a Sapore oppugnata. 236. d

Nizarus . 332. e. ejus filii . *ibid.*
Noa filio a mutua diſcordia dehortatur . 30. c
Noa juſtus . 9. d
Noa poſt diluvium quomodo filiis ſuis terram diſtribuerit . 10. a. quando arcam egreſſus . 8. d quo ætatis anno mortuus . 9. d
Noa , vinea plantata , ebrius . 9. a
Noa , Xiſuther Chaldæis . 8. e
Noæ arca . 8. d
Noæ erymon . 9. d. teſtamentum . *ibid.* ſepultus 10. c.
Noba urbs vaſtata . 70. a
Nobiliſſimus Michaeli Calaphatæ avunculus . 588. a in exilium miſſus . *ibid.* d. eidem oculi eruuntur . *ibid.*
Noctem præceſſiſſe ætheris creationem . 48. b
Noemi in Moabitas migratio . 10. e
Nonæ . 109. d. 134. b. 135. b
Noſce teipſum , Thaletis dictum . 125. e
Nothus . qui Spurius . 115. e
Notiæ caſtelli incenſio . 555. b
Novati ab eccleſia defectio , & hæreſis . 204. c
Novilunium . 135. b
Novum caſtrum . 205. c
Nuditas Adamo & Evæ quomodo depreheuſa . 5. d
Numa Pompilius Romuli ſucceſſor . 118. d. quando floruerit . 361. e
Numæ inſtitutus chlamydes purpureas geſtandi mus . 12. c
Numam primum obolos ſua effigie ſignaſſe . 367. d
Numerianus Imperator . 209. d. ab Apro cæſus . *ibid.* item a Diocletiano . *ibid.*
Numerorum libri ſumma . 65. d
Numi a Numa dicti . 118. e
Numorum appellatio unde . 361. d
Nuptiis gentium cur Deus Iſraelico populo interdixerit . 79. d
Nycteus Cadmi in regno Bœotio ſucceſſor . 22. e
Nymphæum . 245. c. ejuſdem conflagratio . 275. b
Nymphius amnis . 356. e
Nyſa regio , quæ & Nyſeium . 22. h
Nyſſa puella , mactata . 108 d
Nyſſa urbs . *ibid.* e

O

OAſim Neſtorius relegatus . 268. c
Objurgationis ab homine virtute inſigni prædito profectæ vis . 258. d
Obedientiam Deo graviorem eſſe quam ſacrificia . 53. b. 189. a.
Obedus Boozi F. 50. d
Oblias . 263. c
Oblivio unde . 2. a
Obſtinate peccantes . 31. b
Occaſionis ſimulacrum . 254. d
Occidentis Imperium in Romulo deſinit . 277. a
Occidentis pacatio . 356. d
Ochozadus . 28. a. d
Ochozias Achabi F. Iſrael. rex . 82. c. idololatra *ib.* moritur . 83. b
Ochozias Gotholiæ F. 56. b. a Jeba cæſus . 55. d
Ochoziæ proles tota , præter unum Joaſum , excincta . 86. e
Ochus Artaxerxes . 217. c. Arſes . *ibid.*
Octagoni conflagratio . 292. a
Octavius Auguſtus Cæſar . 236. c. a Julio adoptatus . *ibid.* circa eumdem natum auguria . 237. a
Oculus dexter Chriſtianis erui juſſus , 211. b
Oculi natura . 5. d. 165. d
Oculorum in Adamo & Eva apertio quid . 5. c
Odium ex contentione . 31. e
Odontoeyraunus beſtia . 522. c
Odyſſus maris eluvione tecta . 296. b
Oecumenica Concilia . 224. a
Oedipus Laii & Jocaſtæ F. 23. a. ejus mors . *ibid.* c
Oedipi nomen , educatio , res geſtæ . 23. a
Oeneus . 213. a
Oeniadi epiſcopi libertas . 285. d
Oenones Paridis uxoris mors . 305. b
Ogus Baſanis rex Moſi domitus . 44. b. Gigantum reliquiæ . *ibid.*
Ogi urbs regia . 60. b
Ogygi ætate diluvium . 14. c
Olda mulier fatidica . 90. b. quo tempore . 85. d
Olea Arheois primum in arce enata . 67. b
Oleum Eliſæi opera auctum . 83. c
Olei vilitas . 457. c
Olopheroes . 111. d. a Juditha cæſus . 112. a
Olympus . 87. b
Ad Olympum montem profectio Conſtantini Imperatoris . 502. d
Olympiades , quando & a quo inſtitutæ . 37. b. undedictæ . *ibid.* d. 99. b
Olympo Jovi feſtum inſtitutum . 99. b
Olympiorum initium & finis . 358. b
Omen , 383. b. 386. b
Oneſimi martyrium . 534. c
Oniæ pontif. pietas . 130. b. 132. d. mors . *ibid.* b
Onopnictes ſt. 450. c
Operari 4. c
Opes regiæ . 1. c
Ophireum aurum . 73. b
Ophnis Elis F. 51. a
Oppianus , quo tempore . 199. a
Opobaſiamum unde in Paleſtina propagari cœpeum . 77. c
Opiara a Bryennio pugnis cæditur . 613. b
Or 64. b. 65. a. mons . 59. c
Oraculum Argonautis datum . 96. e. Chalcedonæ repertum . 245. a. b. Cræſo editum . 114. e Cræſi legatis . 110. e. Juliano editum . 240. b. & 243. a. Oreſti . 107. e. Valentini editum . 247. c 248. a.
Oraculum de Nerone . 163. a
Oratio . 534. e.
Ordio ruſticus , Amphionis & Zethi educator . 22. c.
Orebi Medianitæ cædes . 47. d
Oreſtes a furore ſanatus . 108. c
Oreſtis hiſtoria . 107. d.
Oreſtæ Imperium abrogatum . 573. a
Oribaſius Juliani medicus . 240. b
Orientales & Ægyptii ab Epheſino Concilio diſcrepantes abeunt . 268. c
Origenes Syntacticus dictus . 202. a
Origenes quo tempore , ejuſque vita ac res præcipue memorabiles . 199. c
Origenes quomodo ad ſacrificandum idolis compulſus . 203. c. a martyrii dignitate repulſus . *ibid.* quomodo Hieroſolymis concionatus . 202. a
Origenis de S. Ambroſio teſtimonium . 200. d.
Origenis errata ex nimio Sacrarum litterarum arcana ſcrutandi ſtudio . 201. b
Origenis eruditio . 200. a. caſtitatis ſtudium . *ibid.* 201. d. abſtinentia . 200. b. lucubrationes . 200. c 202. a. mors . *ibid.*
Origenis de anima error . 299. a
Origenici errores . 201. c.
Oriou , qui & Nemrodus , inter ſidera collocatus 14. c. 53. c.
Ornatu & viros & mulieres capi . 162. d
Orontes fl. 21. b. 108. c
Orphanotrophi improbitas . 582. d. cæcatio . 592. d. relegatio . 586. b
Orphanotrophium . 384. a
Orpheus . 26. c. lyriceu & eltharœdus cur fictus . 58. e quo tempore . 47. e. 68. d. ejuidem poemata . 68. d.
Orphei poetæ ſcripta , & inde locus memorabilis , 48. a.
Oryphas Ægypti rex . 18. e
Oryphas exercitum quadragenarium colligit . 403. b
Oſeas rex . 86. b. vates . 85. d. quo tempore 87. b.
Oſeas cur meretricem uxorem ducere a Deo juſſus , 269. b.
in Oſeæ domum d epoſita arca Domini . 51. c
Oſiris Ægypti rex . 18. e. qui & Bacchus . 26. b
Oſmus . ſt. 609. d

Oſtenta. 574. e
Oſtia condita. 119. a
Oſurtru planicies. 603. d
Otho Imperator. 173.
Othoniel judex. 46. d
Otium inane nil boni producere. 247.
Oi pavòs rex. 26. b
Oxyartes. 124. d
Oxylithus caſtellum. 539. d
Ozias, qui & Zacharias, Amaſiæ F. 87. a
Oziclus vates. 85. d

P

PAcificatio Bulgarica. 479. a
Pæneus amnis. 550. a
Paganus Bulgarorum princeps. 367. d
Pagumaois tribus. 606. d
Palæopolis. 109. a
Paleſtina, quæ prius terra Chanaan. 15. b. Chananæa. 28. e
Paleſtini, qui & Syri. 10. a
Paleſtini arcam Dei captam Azotum deferunt. 51. Iſraelicis reſtituunt. *ibid.* c
Palamedes tabulæ luſoriæ, & litterarum inventor, 101. b. Ulyſſis fraude circumventus. *ibid.*
Palas Æneæ F. 109. c
Palatium, a Palante dictum. 117. e
Palatii munitio. 518. c
Palatia unde dicta. 109. c
Palladium. 101. b. furto Trojanis ablatum. *ibid.* c
Palladium Æneæ a Diomede donatum. 109. b
Palladium Diomedi funeſtum. *ibid.*
Palladium Romæ in æde Martis repoſitum. 117. e
Palladii ſuffragatores. 286. a
de Palladio inter Ajacem & Ulyſſem contentio. 106. d
Palladius Cnaphei ſucceſſor. 280. a
Pallenæ arx. 124. e
Palmarum LXX. trunci ad Elim reperti, totidem diſcipulorum Chriſti typus. 63. e
Palmenothis mors. 41. b
Palmeta Jerichuntis melliſera. 85. a
Pamphili martyris reliquiæ. 236. b
Panæade Pani fanum poſitum Paneum. 146. d
Panais, quæ & Cæſarea Philippi. 241. b
Pancalea campus. 542. b
Pancratius Georgii filius obſes datur. 562. c
Pancratius Abaigiæ dominus. 579. d
Paocratius contra Liparitem arma ſumit. 602. b
Pancratius Iberiæ regulus. *ibid.* Liparitæ uxorem violat. *ibid.* tota Iberia potitur. *ibid.*
Panem quomodo Græci pingant. 277. c
Panii captio. 400. b
Panoſus urbs Cæſarea Philippi dicta. 146 c
Paphlagonia Perſæ potiantur. 320 e
Paphnutius cœlibatum clericorum improbat. 227. d
Parabola quid. 55. d
Paradiſus tertia die creatus. 3. a. cur eo expulſus Adamus. 6. b
Paralipomena compendio repetita. 55. e
Pardi protolpatharii interitus. 591. e
Paris, qui & Alexander, Priami F. 99. c. Achillem necat. 104. d
Paridis de Venere judicium. 99 d. peregrinatio. *ibid.* e
Paridis & Philoteclæ congreſſus. 105. a
Paridis ex Helena filii. *ibid.* mors. *ibid.*
de Paride oraculum. 99. c
Parium arx. *ibid.* d
Parœmia. 46. a. b
Paſarem Sultanus obſidet. 602. a
Paſcha a Joſia rege celebratum, quale. 90. c
Paſcha Dominicum XXV. die Martii cur celebrari ſolitum. 2. d
Paſca quartum quo Chriſtus eſt paſſus. 139. d
Paſcha quoto Martii die celebrandum. 139. c
Paſchæ feſtum. 62. e
Paſchæ dies, prima etiam creationis mundi. 2. d
Paſchatis celebrandi modus a Conſtantino inſtitutus. 218. b

Cedren.

Paſchaſius protoſpatharius. 494. e
Paſchaſius Leonis papæ vicarius. 272. d
Paſiphae. 98. c
Paſtorem eccleſiæ varium eſſe debere. 260. d
contra Parrem filius. 496. b
in Parrem impietas Rentacii. 485. d. ejus pœna. *ibid.*
Patres Romulo qui. 117. d
Patriarchæ improbitas. 328. d. interitus. 368. a
Patricius, qui & Janus. 134. c
Patricij de thermis & inferis ſententia. 192. a
Patricii. 317. d
Patrocli cædes. 102. c
Patzinacæ. 479. e. a Brycennio & Michaelo occidione deleti. 616. a. cœliaco morbo corripiuntur. 608. a
Patzinacæ domiti. *ibid.* d. a Joanne philoſopho cæſi. 615. d
Patzinacæ Myſiam & Thraciam vexant. 578. a
Patzinacæ Scytharum gens. 606. a. Romanorum ſubditos vexant. 621. c
Patzinacæ Romanis bellum inferunt. 607. e. iiſdem ſe dedunt. 608. b
Patzinacæ Romanos vincunt. 613. e
Patzinacarum clades. 523. b. 528. b. defectio. 609. b. 612. c. deliberatio. *ibid.* b. in Bulgariam irruptio. 564. d. in Romanos impreſſio. 578. a
Paulicianorum hæreſis. 425. b. a quibus propagata 366. b
Paulicianorum ſectæ, eccleſiæ quæ. 342. principes. 431. c
Paulinus epiſcopus. 244. e
Paulinus cur ab Eudocia dilectus. 266. c
Paulinus pomi cauſa necatus. 271. b
Paulus anagoſta Nicetæ ſucceſſor. 370. d
Paulus Antiochiæ Epiſcopus eligitur. 217. c
Paulus apoſtolus deſignatus. 157. a. a Nerone cæſus. 163. b
Paulus etiam Phariſæus ante vocationem. 160. c
divi Pauli in ſcribendo ſapientia. 202. b
Pauli locus. 31. 54. 162. c
Pauli martyrium. 163 b. 168. c. d
Paulus confeſſor Conſtantinopolitan. epiſcopus. 236. a
Paulus hæreticus, Conſtantinopolitanus epiſcopus. 332. b. 338. d. epiſcopatu dejectus. 295. c
Pauli relegatio. 239. a
Paulus Emeſiæ epiſcopus. 268. c
Paulus Magiſtrianus ad Abimelechum pacti confirmandi gratia mittitur. 347. e
Paulus presbyter quandiu epiſcopatum geſſerit. 340. a
Paulus Samoſatenus Callinices F. 431. b. hæreticus quo tempore. 199. e. Antiochenæ epiſcopatu dejectus. 205. c
Pauli Samoſateni hæreſis. 206. c
Pauli confeſſoris reliquiæ. 250. a
Pauli patriarchæ pœnitentia. 372. d. obitus. *ibid.* e
Peccati occaſiones virandæ. 162. c. d
Peccati ad ſolium & fructum ſici collatio. 5. b
Pecunia coriacea & lignea, & teſtacea, in æream ſub Noma converſa. 218. e
Peſtinum inventio. 282. b
Prodigium. *ibid.*
Pediculi Ægyptiorum. 61. a
Pegani relegatio. 443. a
S. Pelagiæ fanum a Conſtantino demolitum. 368. c
Pelagius patricius cur a Zenone interfectus. 280. b. ejuſdem morituri precatio. *ibid.* ſcripta. *ibid.*
Pelei caſtitas. 131. a
Pella. 320. d
Pelletigus Bulgarorum princeps. 370. c. a Leone patricius creatur. *ibid.*
Pellicæ Adami & Evæ tunicæ. 6. a
Pelopei generis ſignum. 108. d
Peloponneſiorum nomen unde. 98. a. regnum quamdiu durarit. 98. c
Pemoliſſa caſtellum. 615. d
Pelops, a quo Peloponneſus. 98. a
Pentateuchi ſumma. 64. c

Pentapolis cælesti igne consumpta. 23. c
Pentapolis urbes eorumque nomina. 23. d
Pentecostæ festum. 62. e
Penthesilea. 103. e. ejus mors. 102. c
Pentheus Echionis & Agaves. 22. a. Dionysii insidiis cæsus. ibid. b
Penuria gravissima. 517 d
Percrin castellum. 572. d.
Perdicas. 124. d
Pergami captio. 313. b
Peribleptoi monasterium. 588. c
Peripateticæ. 128. e
Pernici castelli oppugnatio. 556. d
Perozes Persa ab Hunnis victus. 281. a
Perozes quomodo cum exercitu perierit, ibid.
Perozes unionem cur abjecerit. ibid.
Perfamenia regio. 326. c
Persæ a Perseo dicti. 16. c. qui prius Assyrii. 21. a item Magosæi, & Magusæi, 27. a
Persæ a Romanis occidione occisi. 326. c
Persæ magnam cladem sibi ipsis inferunt. 287.
Persæ multa occupant. 321. d. e
Persarum clades. 328. a
Persarum & Romanorum pugna. 308. c. 310. d. e 312. e. pax. 331. a
Persarum in Sarracenos rebellio, duce Inargo, 345. b.
Persarum lex. 412. a & lex. 310. e
Persarum Tullum Romani capiunt, ibid. d
Persis urbs condita. 21. a. Chagano restituitur, 330. d.
Persius Jovis ex Danae F. 16. c. 19. b. 20. c. natus. ibid. d. veneficus. ibid. Assyriorum regno potitus, a se Persas appellat. 16, c
Persici res. 20. c. d
Persepolis Alexandro capta. 131. d
Persica arbor. 21. b. ejusdem Hermopoli miraculum. 241. c
Persica idola. 323. b
Persica prodigia. 417. c
Persica victoria. 202. c
Persicum bellum. 294. a. 310. c. 320. a
Persici reges. 113. c
Persicum regnum Arabibus subjectum. 331. d ibidem ab Alexandro. 129. c
Persici regni finis. 331. c
Persicus exercitus a Romanis deletus. 324. d. 326. c 329. d.
Persilabæ Bulgarorum regia. 329. a
Persilabæ captio. 551. b.
Persilabæ exoguatio. 532. b. c
Persinacis Imperium. 199. b
Petilii Romæ ingenui. 171. a. 199. b. universalis, 204 a. b.
Petilii. 306. a. sub Diocletiano. 212. b. Phoca imperante. 319. c. 330. c. 367. d. 371. c. Constantinopoli qualis. 304. c. tempore Romani imperii. 1. c.
Petitionem præ bello & fame delectam, rursus deprecatur Davidus. 71. c d
Petitionius Pharao. 33. d. Ægypti rex. 39. d
Petrea locus. 626. c
Petronas. 413. d
Petronas Augustæ frater. 428. b. 426 a. Amerem ad pœnam provocat. 429. c
Petronas Michaelis avunculus. 429 b. scholarum domesticus creatur. 430. a
Petronæ contra Carbeam expeditio. 426. a victoria. 430. a. obitus. ibid. b
Petrus Apostolus a Nerone cæsus. 163. b. a Manichæis prorsus abjicitur. 342. d
Petri Apostoli narratio de se & Simone mago. 107. d
Petri Apostoli & Simonis magi certamen, 164. a. c.
Petri & Pauli ædes a Justino condita. 308. c
Petri martyrium. 168. b
Petri Alexandriæ episcopi martyrium. 209. c
Petrus Apameæ episcopus a Justino relegatus. 387.
Petrus Athanasii successor. 246. b
Petrus, Basilii M. frater. 246. d
Petrus Bulgarorum princeps. 506. c. Romani Imperatorem ducit. 490. d
Petrus Cnapheus presbyter. 275. e. Antioch. episcopatum per vim occupat. 239. a. ejus instituta. ibid.
Petrus Cnapheus Apolinarii errorum sectator. 275. e ecclesiæ turbator. ibid. a Zenone revocatus. 278. b. quo anno vita decesserit. 280. a
Petri Cnaphei facinora. 279. c. 276. a
Petro Cnapheo episcopatus redditur. 279. d
Petri Damaci metropolitæ relegatio. 364. c. ejus supplicium ibidem. lingua præcisa.
Petrus Deleanus Bulgariæ rex, 583. b. gentem Bulgaricam concitat. ibid. a
Petrus monachus Alexandrinæ ecclesiæ gubernator. 345. c.
Petrus Mongus Æluri successor. 278. d. episcopatus dignitate dejicitur. ibid. ejus obitus. 279. c
Phaccas rex. 86. b
Phadalii in Romanorum ditionem impressio. 369. c
Phæacia inf. quæ nunc Corcyra. 107. a
Phædra. 135. a. Thesei nupta. 99. a. ejus mors. ibid. b.
Phaiclas rex. 86. b
Phalacium castellum. 450. b
Phalecus Eberi F. 9. c. ante patrem suum Eberum moritur. 13. b
Phaleki etymon. 9. c
Phamenoth mensis, 2. c
Phanorrhæa vicus 341. c
Pharana solitudo. 38. d
Pharao Ægypti rex. 19. d qui & Narecho. ibid.
Pharaonis cum toto exercitu in mari rubro interitus. 40. c.
Pharaonis & Mosis historia. 39. d
Pharaonis induratio. 35. d. 39. a. b
Pharaonis insomnium a Josepho expositum. 32. b. c.
Pharaonis nomen commune omnium Ægypti regum. 35. c
Pharaonis obstinati nomen Petisfonius. 35. d
Pharaoni edituum oraculum. 35. d. licet malo, futura indicara. 195. d.
Pharaonis, Ægypti reges. 59. d
Pharetis Pharaonis F. 36. b
Phares. 92. d
Pharetus Judæ & Thamaris F. 50. d
Phariſæi. 166. b
Pharus Deiparæ fanum. 383. c
Phaſelus Arcipuri F. 133. d
Phaſis fl. 602. c
Phatlamus Afrorum princeps. 310. c. eribus demissem Romanis dimittit. ibid. e
Phenanna Elcanæ uxor. 51. a
Pherecydes Syrus sapientiæ gratia ad Ægyptios profectus. 76. d
Pheræ patricii interitus. 560. c.
Phidiæ eburneus Jupiter. 254. d
Philadelphus Byzantii episcopus. 202. c
Philippicus Bardanes. 353. a. Imperator creatur. ibid. b. extremam infamiam sibi parat. 353. d
Philippicus Bardanes quibus virtutibus præditus. 352. d. e.
Philippicus Syrodum scitam pronuntiat. 354. a
Philippicus Nicephori F. 350. d
Philippicus Orienti præficitur. 312. a. Persas vincit. ibid. e
Philippici domus. 323. 324. excæcatio. 354. a. Imperium, in Persiam expeditio. 312. b
Philippici vita qualis. 353. 354.
Philippici patricii relegatio. 350. d
Philippus Alexandri successor. 124. d
Philippus Herodes. 245. c
Philippus Macedonius rex. 122. b. ejus mors. 121. a
Philippi Rom. Imperium. 204. a
Philippi diaconi obitus. 196. a
Philippi tetrarchia. 235. a
Philippopolis. 204. a
Philiſtæi a judæis victi, 51. c

Philiſtæi effoſſos ab Abrahamo puteos obturant. 28. d.
Philiſtium, qui & Paleſtini. 192. a.
Philo Alexandri ſucceſſor. 224. d
Philo de Therapeutis. 139. b
Philonis de Trinitate ſententia. 229. c. de vita Aſcetica liber. 137. d. 139. a
Philonem veracis Theologiæ decreta non affectum eſſe. 230. a.
Philochus. 28. a. d
Philoctetis & Paridis congreſſus. 205. a
Philorei agilites. 305. a
Philoſophiæ partes Platoni tres. 128. c
Philoſophiæ reſtitutio. 430. b
Philoſophorum apud Græcos ſectæ, & ſingulorum dogmata. 223. & ſeq.
Philyra. 233. e
Phineas Eli F. 52. a
Phineas homicidio animos iram Dei placat. 286. a
Phocas dux exercitus creatur. 318. b. a Conſtantino Charonte contumeliis inſectatus. 532. b. c. a Davido ſuppetias petit. 542. c. ab Imperatore digni honoribus remuneratus. 543. c. magnam pecuniæ vim in populum ſpargit. 305. a
Phocas quando Imperium occuparit. 319. b. quandiu tenuerit. ibid.
Phocas vinoſus. 319. b
Phocæ armamentarium. 319. d. conſpiratio. 320. d corporis conſtitutio qualis. 319. a. depalmatio. 325. d
Phocæ & Siphiæ fœditio. 562. a
Phocas contra Durum mittitur. 441. c
Phocæ Imperium delatum. 318. b. in Durum perfidia. 547. b. inſomnium. 225. a
Phocæ locupletes prædæ. 305. d. relegatio. 552. c
Phocæ vitia qualia. 319. d. miſerabilis interitus. 321. b. 562. b
Phœnicæ regionis nomen. 20. c
Phœnicia Sarraceni potiuntur. 318. c
Phœnix Agenoris F. 28. c. ejus philoſophica dogmata. ibid. 20. a
Phœnix Tyri rex primus purpura indutus. 28. a
Phœnices, literas a Judæis acceptiſſe. 41. c
Phœnicum rea a quibus deſcripta. 9. c
Phorbantis cædes. 101. d
Phoroneus Athenienſium rex. 67. c
Phoroneus Argivorum rex. Græcorum legislator. 64. b
Photinus Beſſiani privignus. 306. d. Orientis præfectus. 411. d
Photinus Siciliæ præficitur. 402. a
Photius patriarcha. 433. a. 450. a
Photius patriarchatu dejectus. 465. a
Phraxaphernes Alexandri ſucceſſor. 124. d
Phrygiæ excidium. 99. c
Φυλακτήρια. 4. c
Phyrocaſtri vaſtatio. 510. b
Phiſcon. 133. a
Piſtoris manus arida facta. 273. c
Pictiæ Moſis lege prohibitæ. 54. c
Picus Jupiter. 23. c. Aſſyrium rex. ibid. poſt etiam Italiæ. 16. a
Pici Jovis flagella. ibid. c. poſteritas Italiæ regerit. 67. a
Pietatis in patriam inſigne exemplum. 454. e
Pietatis veræ in Imperatore vis quinta. 254. a
Pii cognomentum Antonino primo inditum. 192. a
Piorum arumnæ. 45. a
Pilatus de Chriſti rebus, poſt refurrectionem ejus Tiberio ſcribit. 149. c. 152. d
Pilatus templum prophanat. ibid. c
Pilati in Judæos injuriæ. 152. d.
Pilati interitus. 155. c
Pindus mons. 530. c
Pinnarachus Tripolis Amerax. 572. c
Pinnarachi ab Ægyptio Amerumna defoſſio. 569. d
Pirithous a tricerbero Proſerpinam rapturus necatus. 66. e
Piſcorum ad Olympiam certamen. 99. b
Piſaſtirius Arabum princeps. 600. b. ejuſdem interitus. 601. b
Piſcis Tobia capti jecur, cor, & fel, qua vi prædita. 88. c
Piſces marini in Libano monte reperti. 15. a
Piſcium creatio. 3. c
in Piſtrinis molendi mos a Theodoſio ſublatus. 256. c
Pittacauda ad Sarracenos pacis componendæ gratia mittitur. 345. c
Placidia cum Honorio Occidenti Impp. 258. d
Placidia Olybrio patricio deſponſata. 273. c
Placilla Theodoſii Imp. uxor. 249. b. ejus virtus. 252. d. mors. 257. b
Placillæ ſtatua ab Anziochenis confracta. 253. a. 256. d
Planetis nomina a Setho impoſita. 6. d
Plata inſula. 576. b
Plato philoſophus, ejuſque dogmata. 227. b. 228. a. b
Plato ſapientiæ gratia in Ægyptum profectus. 96. d
Plato quo tempore. 227. b
Platonis cum Dionyſio Siculo congreſſus. 227. a. de vitæ ſolitariæ præſtantia laus. 161. b
Platonis locus. 591. c. nomen unde. 128. c
Platonis martyrii, templi refectio. 461. a
Plefiona Danai F. 100. b
Plinthos. 135. d
Plitcobæ captio. 551. b
Pluto, divitiæ. 66.
Pluto, qui & Aides, Moloſſorum rex. ibid. d
Plutonis & Proſerpinæ fabula unde nata. ibid.
Pluvia a Chriſtianis militibus precibus impetrata. 198. c. ab Elia & impedita, & devocata. 511. d
Pluviæ commoditas. 166. a
Podandus locus. 451. b. 535. b
Poliux Ledæ ex cygno F. 97. d
Polycarpi in Marcionem hæreticum ſcomma. 198. b martyrium. ibid.
Polycratis de Joannis & Philippi obitu teſtimonium. 196. b
Polydamas cæſus. 104. b
Polydorus a Polymeſtore proditus. 102. b. cædus. ibid. c.
Polyeuctus patriarcha. 501. b. quandiu poſt Tzimiſcæ deſignationem vixerit. 521. b
Polyeuctis Tzimiſcam Imperatorio diademate redimit. ibid.
Polyeuctus cum Imperatore controverſia. 508. d
Polymedon Æthericnis F. 22. a
Polymeſtor rex. 102. b. ejus in Polydorum perfidia. ibid.
Polynices Oedipi ex matre F. 23. c
Polyxena. 103. a. Achillis ſupplicat. ibid. b. ejus forma. 104. c
Pompeii pictura. 134. c
Pompejus occupata Hieroſolyma, profanat templum. 143. c
Pompejopolis Myſiæ urbs. 289. b. ejus ruina. ibid.
Ponderum inventio. 6. c
Pontificatus poſt Anani obitum, apud Judæos annuus tantum redditus. 149. d
Pontifices poſt reditum ex Babylone qui. 150. c
Pontus ab Hannis vexatur. 285. b
Populus regem petit. 51. e
Popull cenſu Deus offenſus. 71. b. eiadem immunitate. 74. a
Porphyrius philoſophus quo tempore. 199. c
Porphyrii martyrii reliquiæ. 236. d
Portenta varia. 365. b
Portilia veſtalis viva defoſſa. 116. e
Porus Indiæ rex. 121. e. Alexandri ſucceſſor. 124. d
Poſſidonius. 213. a
Potiphares. 31. e
Præfini nomen. 118. b
Præfini Venetos adoriuntur. 306. a
Praxiteles Cnidius. 234. d
Præcurſoris manus Antiochia Conſtantinopolim allata. 502. e

Prædicamenta decem. 128. e
Præfecti novi cavendi. 316. a
Præfigiæ. 31. c. earum invocatio. ibid.
Præfulis officium. 26u.
Precum ratio quæ ad Deum ab univerſis creaturis diei ac noctis ſingulis horis perferuntur. 7. c
Preſpa lacus. 558. d
Priamus rex. 99. c. Hectoris cadaver ab Achille redimit. 102. c. 103. a. b
Priami cædes. 206. c
Prilepum caſtellum. 349. captio. 554. e
Primitiarum meſſis feſtum. 62. d
Principis officium. 261. c
Principum delicta cur Scriptura tanquam præcipua publicæ calamitatis cauſam commemoret 74. a.
Priſcilla vates. 298. b
Priſcus ad Sigidonem copias ducit. 315. b. Chaganum vincit. 316. c
Priſcus Europæ præfectus. 314. a. in exilio moritur. 322. c
Priſcus rem contra Slavinos præclare gerit 324. c. quatuor barbarorum millia occidit. 326. c. Slavinorum agros populatur. 314. c
Problema. 46. a
Probus & Florianus Impp. 209. b
Proclus Inſomniorum conjector. 286. d
Procopia Chichach Imp. uxor. 383. a
Procopii protoveſtiarii mors. 458. a
Proclus Conſtantinopolis epiſcopus. 270. b. 272. a
Proclus philoſophus quo tempore. 241. a
Procli oratio. 267. c
Procunneſii relegatio. 386. b
Procopii in Perſiam expeditio. 270. a
Procopii martyrium. 209. c
Procopii rebellio. 245. a. mors. ibid.
Prodigium. 205. d. 367. a. 376. b. 447. d. 323. d. 241. b.
Proditorum pœna. 245. a
Prodromi fanum. 409. c
Prodromi imago a Lazaro monacho depicta. 409. c
Prætus rex. 97. e
Prognoſticon. 213. c
Promethea, providentia. 67. b.
Prometheus. 67. a. grammaticæ inventor. ibid.
Promethea, mens. ibid.
Prometheus quo tempore. 41. b
Prometheum finxiſſe homines. cur fictum. ibid.
Promiſſis non ſtandum, ubi res ad Reipubl. detrimentum ſpectat. 244. d
Proſerpina Aidis F. Pirithoo amata. 66. e
Proſerpinæ raptus fabula. ibid.
Proſa inſula. 531. a
Proterius Dioſcori ſucceſſor. 272. e. ejuſdem interitus 281. c. corpus combuſtum. 274. d.
Proterii cædis conſciis linguæ excinduntur. ibid.
Proteſilai cædes. 101. c
Proteus rex. 100. a
Proropapa quid. 480. c
Protoſtrator quid Græcis. 412. a
Providentia divina quod ſemel ſtatuerat, difficillime reſcindi. 443. b
Pruſianus Bulgarus cur oculis privatus. 366. b
Pruſiani relegatio. 364. c. monachi ratio. 370. b
Pſaltis locus. 143. b. 276. b. 293. a. 230. b
Pſelli hiſtoria. 1. a
Pſeudaconius. 203. a
Pſeudoconſtantinus Ducas. 493. b
Pſittaci vox ad Leonem qualis. 464. b
Pſyche pro Luna. 229. a. Pſychos. ibid.
Ptolemæus Alexander. 154. b. Alexas 233. a. Dionyſius. ibid. & 154. b. Epiphanes 232. d. Evergetes. 155. a. 232. c. 154. e
Ptolemæus Lagi F. 224. d 229. d. 254. a
Ptolemæus Philadelphus. 232. d. 154. a.
Ptolemæus Philometor. 232. d. Philopator. 232. c. & 154. a. Phiſcon. 233. a. Soter. ibid. 154. b
Ptolemæi nomen cauſæ omnium Ægypti regum. 35. c.
Ptolemæi reges tredecim. 230. a
Ptolemæorum regnum quot annis duravit. 254. b
Ptolemæorum ſucceſſio. 232. c
Puer ab urſis Eliſæi imprecatione diſcerpti. 83. e
Pulades a Chryſothire captus. 449. c
Pulcheria Theodoſii ſoror 270. e. cum Theodoſio juniore fratre imperat. 264. d. ejus pietas. ibid. e
Pulcheria ædem Dei genitrici in Blachernis condit. 272. c.
Pulcheria cur aula expulſa. 271 b. in aulam reducitur ibid. c
Pulcheria Marciani nomine tenus uxor. 233. e
Pulcheria divum Stephanum ſibi loquentem vidit. 267. a. eidem magnificum templum condit. ibid. vitæ penſum quando abſolvit. 273. a
Pulcheriæ calliditas. 270. e
Pulveris de cælo deiatio. 340. e
Pupieni Imperium. 203. d
Purpuræ inventum. 28. a. 30. c. ejus uſus quomodo ad Romanos delatus. 28. c
Putcus Injuriæ, Inimicitiæ, & Amplitudinis 28. d. Juramenti. ibid. vide Jurajur.
Putei ab Iſaaco effoſſi. 28. c
Pygmalion Didonis frater. 322. d
Pyladis hiſtoria. 308. a.
Pyladi nupta Electra. 209. a
Pyramides. 236. a. earum extructio. 321. c
Pyrrhus philoſophus. 229. c
Pyrrhus Sergii ſucceſſor. 332. b
Pyrrhonii, eorumque decreta. 229. c
Pythagoras quo tempore 122. c. Samius hiſtoricus. ibid. ſapientiæ gratia in Ægyptum profectus. 76. d.
Pythagoræ arithmetica, & aureum carmen. 122. c. 123. a. ejus ſumma. ibid. & alia dogmata. 122. c. metempſychoſis. 225. d
Pythiæ thermæ. 96. b. 234. d
Pythun Alexandri ſucceſſor. 224. d
Pythonis ſpiritus. 17. e

Q

Quadrupedum creatio. 3. b. ſermo ibid. e. quæſtio. 45. d
Quatuor maſculi uno partu editi. 249. e
L. Quinctius Cincinnatus. 271. c
Quingentorum triginta duorum annorum prima revolutio. 7. b
Quintilianus Imperator. 205. b
Quintilis menſis, Julius poſtea. 134. a
Quirinus, qui & Janus. 134. c

R

Racaſta, poſt Alexandria. 123. d
Rachel Jacobo nupta. 29. c. ejus mors & ſepulchrum. ibid. e
Radicum herbarum cognitio. 8. b
Radomerus Samuelis F. 378. b.
Ragabus Phaleci F. 23. d
Rageas locus. 540. a
Raguel Eſai F. 37. a
Raguelus, qui & Jothor. 41. c
Ragui Dadami F. 36. c. Eſai. 37. b
Raguſii obſeſſio. 412. d
Rahaba meretrix Jerichunte capta, ſola cum ſuis ſervata. 66. b
Rancabus Imperii amiſſio quomodo fuerit prædicta. 383. c.
Ranarum plaga Ægyptiis a Moſe immiſſa. 61. d
Randulphus Franco captus ad Comnenum abducitur. 627. b
Raphæ poſteri Gigantes. 70. e
Raphaelus angelus Thobiæ F. in Mediam dux. 11. c dæmonem a Sara puella abigit. ibid. b
Rapſacii caſtelli captio. 447. c
Raptores rei alienæ inhibiti. 307. a

Rationis particeps natura, ſecundum imaginem Dei condita. 3.c
Razathes adverſus Heraclium mittitur. 329.a
Razathæ cadaver a Romanis inventum. 329.c
Rebecca Iſaac nupta. 29.a. gemellos parit. *ibid.*b
Rebeccam ſororem ſuam eſſe Iſaacus fingit. 28.c
Rebellio in Imperatorem. 487.d
Recinarus Romanæ reipublicæ adminiſtrator. 273.d.
Recordationem lectionem excitari, & memoriam alere. 2.b
Regina & ejus filii. 12.a
Religionis falſæ pœna. 49.a
Remata locus. 380.c
Remi cædes. 118.a
Rentacil in patrem impietas. 485.d. ejus pœna. *ibid.*
Regia tribus cum ſacerdotali permixta. 344.a
Regis delictum cur Scriptura tanquam præcipuum publicæ calamitatis cauſam commemoret. 73.c 74.a. fortitudo 116.c. officium. 572.b
Regum arcana tegenda. 88.d. libri compendio recitati. 51.a. nomen quando primum uſurpari cœperunt. 23.c. prænotiones de ſuis ſucceſſoribus. 28.a.
Regni ſocietas infida. 385.c
Reptilia quinto die creata. 3.c
Repullum fermo. 3.c
Reſurrectionis Dominicæ dies cur xxv. Martii. 2.d.
Rhea, quæ & Semiramis. 15.c. 26.a
Rheæ matris Deum ædes. 96.c
Rhoboetha condita. 9.c
Rhodopea ſi. 544.b
Rhodanus præpoſitus punitus. 245.d
Rhodus terræmotu concuſſa. 320.c. 236.b
Rhodi coloſſus Jovi quando erectus. 171.a
Rhodo Mabias potitur. 340.c
Rhodii Coloſſenſes dicti. 340.d. ſoli æream ſtatuam ponunt. *ibid.*
Romphæa. 54.c
Rimiſiſar, qui & Baltaſar, rex. 91.d
Rinocorura. 20.a
Roboamus unicus Solomonis F. 74.d. patri Solomoni in regno ſuccedit. 80.b. ejus tyrannicum reſponſum. 80.c
Roboami regia Hieroſolymis, & regni nomen Judas, & domus Davidica. *ibid.*
Roboamo Solomonis F. cur in duas tantum tribus regnum relictum. 54.c. 80.c
Rogæ quid. 480.b
Roma quando condita. 87.b. 117.d. a Romulo dicta. 218.c. ab Alarico occupata. 213. item a Gallis 179.a. a Giſericho 273.b. a Gothis. 265.b quo tempore. *ibid.*c
Romæ terræmotus. 236.b
Roma Honorii avia. 265.c
Romanus exercitus a Perſis fuſus. 320.c
Romanum Imperium unde Sarracenis tributum ſoluerit. 509.b
In Romanum Imper. rebellio. 487.d
Romani regni initium, & progreſſus. 113.d. Amorio poſtulantur. 344.b. Perſis occidione cæduntur. 321.c. clade ab Arabib. affecti. 336.b. victi. 342.a. 348.a. 339.a. 413.c. 570.b.
Romanarum naviam exitium. 594.b
Romanorum clades. 617.c 403.a. 596.c. 617.c. 590.b. 568.c. cum Patzinacis induciæ. 548.a. de Scythis victoria. 526. d. de Roſſis. 548.c. divinum auxilium. 533.c. & Perſarum inimicitiæ unde exortæ. 288.a. fuga. 382.a 417.c. 428.a. & 530.a. præda. 320.d. pro victoria cantus qualis. 601.b. ſub Baſilio libertas. 463.c
Romanis ſubdita Melitena. 491.c
Inter Romanos & Perſas quandiu pax compoſita. 370.b.
Romanus Argyrus fit gener Imperatoris. 565.b quot ſyncellos metropolitas fecerit. 565.e. ejuſdem Imperium. *ibid.*c. liberalitas & humanitas. *ibid.* & ſeq.
Romani & Pruſiani contentio. 564.c. relegatio. *ibid.*
Romanus legatos Arabum temere ſpernit. 586.a Boilus primum locum in aula obtinet. 616.b ejuſdem in Imperatorem inſidiæ. *ibid.* eloquentia. *ibid.*c. Lacapenus Imper. Conſtantinopolitanus. 84.a. ejus coronatio. 487.b
Romani cum Imper. Conſtantino conjunctio. 483.c
Romanus Lacapenus damnatur. 481.b
Romano inſidiæ ſtructæ. 484.c
Romanus Conſtantinum deprimit. 486.a
Romani Imp. & Simeonis Bulgari, de pace colloquium. 489.a
Romani Imp. filiorum coronatio. 489.c. nuptiæ. 493.c.
Romani Imper. tempore prodigium viſum. 489.c 493.b. frigus graviſſimum. 492.c. peſtis ſæviſſima. *ibid.*
Romani Imper. neptem Petrus Bulgarus ducit. 490.d.
Romani filio Conſtantinus Imperat. poſtponitur. 491.a.
Romanus Lacapenus Imperium amittit. 495.c. qua ratione. *ibid.*
Romani Imp. bona facta. 494.d
Romano Imper. abrogatur. 496.c
Romani uxor poſterior. 499.a
Romani I. I. Conſtantini F. Imper. 503.a. Conſtantino patri inſidiatur. 502.c
Romani Imp. vitia. 503.c. inſidiæ in eum. 504.c & ſeq. 505.d. ſtatura. *ibid.* mortis cauſæ. 505.d
Romanus Sclerus ad magiſterii ſplendorem extollitur. 566.a
Romanus Saronita in Elegmon monaſterium ſe confert. 504.c
Romanus Imp. quandiu regnarit. 505.d
Romani ædificia ſacra. 570.c. morbus. 573.c. fuſocatio. *ibid.*c. ſepultura. 574.a
Romulus quidam Auguſtulus, Italiæ Imper. quando factus. 277.a. & Remus fratres. 217.d. a lupa enutriti. *ibid.* prima Olympiade nati. 87.b
Romuli mors. 218.c
Roſſi. 433.b. a Romanis victi. 528.c. Bulgaros ſubſtant. 527.c. Bulgariam ſibi vindicant. 521.c
Roſſum urbs. 512.d
Roſſorum clades. 493.d. 562.d. 594.a. fuga. 528.c. 529.a. 531.d. in Romanos expeditio. irruptio. 524.c. pugna. 455.a
Roſſica & cum Patzinacis pax. 534.a
Roſſorum internecio. 534.d. principum mors. 538.
Roſſica gens contra Imperium Romanum quando inſurrexerit. 593.a
Roſſicum bellum. 593.a. 562.d
Rotarum motui vitæ humanæ inſibilitas comparata. 214.b. 453.c.d
Rubenus Jacobi F. 29.d. regno & ſacerdotio cur privatus. *ibid.*
Rubeni inceſtus. 56.a
Rubeni quæ precatur Jacob pater moriturus. 53.b
Rubenis libido. *ibid.*
Rufinius lucus. 136.b
Ruffinus magiſter. 251.d
Ruffini apud Arcadium Imp. exiſtimatio, & mors. 264.b.
Ruſſus Opficianorum præfectus. 314.a
Ruſa Choiroe palatium. 329.d
Ruthæ Boozo nupta. 50.d
Ruthæ hiſtoria. *ibid.*
Rutuli Æneæ victi. 109.b

S

Saba a Moſe occupata. 42.b
Sabæ regina ad Salomonem profecta. 77.b. quo modo eum tentarit. *ibid.*
Saba hæreticus. 232.d

Sabaa ch. 335. a
Sabba Æthiopiæ urbs a Therbe prodita. 36. c
Sabbati appellatio. 3. d
Sabbatius Arabibus Armeniam reddit. 348. d
Sabbatius Imaginiperdarum hæresi immerſus. 385. b.
Sabbatii hæreſis. 201. a
Sabellius hæreticus. 203. c. 250. e. ejus error. 230. c
Saberi Hunni. 290. b
Sachacius Brachamius dux Kineris deſignatur. 538. b.
Saſticius. 487. b. ejus obitus. ibid. d
Sacerdotalis ſtirps regiæ permixta. 344. a
Sacerdotum delicta multitudini non exponenda. 228. a.
Sacrificium juge. 283. b. purum omnibus locis adolendum, quodnam. 287. b
Sacrificia cur Judæis permiſſa, & præcepta. 287. d & ſeqq. Judæorum a Deo repudiata. 376. d 287. d. 288. c. d. igni cælitus demiſſo accendi ſolita. 286. c. cur non alibi quam Hieroſolymis fieri permiſſa. 88. a. 237. c
Sacrificiis admiſſæ beſtiæ quæ. 63. c
Saelus Apochapſi filius 455. a obvia quæque vaſtat. ibid. ejus ſtratagema. 456. b
Saes a Choſroe contra Romanos mittitur. 323. d.
Sai cur detrahi cutem Choſroes juſſerit. ibid.
Sainus cum exercitu ſuo ab Heraclio fuſus. 326. a ejus cum Theodoro pugna. 327. c
Sala Gigantum ſcripturæ repertor. 15. a
Salamin Cypri terræmotu dejecta. 234. d
Salmanæ cædes. 47. d
Salmanaſſar Aſſyriorum rex. 87. e. qui & Nabunaſſer ibid. & Sardanapalus. ibid.
Salem arbs. 91. a. 23. b
Salephanæ viduæ hoſpitio uſus Elias. 21. d. ejuſdem filium in vitam revocat. ibid. d
Salome Herodiadis F. 146. b
Salome obſtetrix, Mariæ conſobrina. 148. d
Salomon jam ſenex idololatra factus. 78. c
Salomon mulierioſus. 78. c
Salomonis libri cur ab Ezechia cremati. 87. c e Salomonis ſcriptis medicæ rei ſcriptores materiam & argumenta ſuffurati. 77. a
Salomonis teſtimonium de ſeipſo. 77. e. & ſeqq.
Salomonis mors. 79. a. uxores & pellices. 78. c
Salvianus legatus. 314. a
Samæas vates. 85. d
Samanes judex. 30. c. 69. a
Samaria, nunc Sebaſte. 83. c. caput regni Jeroboami. 80. d. capta. 87. c. divinitus obſidione liberata. 84. b. expugnata. 86. b. inſtaurata, & Sebaſte dicta. 146. d
Samariæ obſidio & fames. 84. a
Samaritæ. 86. e. a Judæis diverſo vitæ inſtituto. ibid. d.
Sameas heros. 54. b
Samegar judex. 45. b
Samiis Lydorum regnum occupatum. 112. b
Samoſatæ obſeſſio. 436. b
Samſon judex. 69. a
Samſonis hiſtoria. 49. e. mors. 50. a
Samſonis hiſtoriam aliter a Joſepho narrari, quam ſacris literis. 37. c
Samuchus ſubitis incurſionibus Romanam ditionem vexat. 620. c. Francos prandentes adoritur. 621. d.
Samuhi inſidiæ quomodo eruperint. ibid.
Samuelus Eli in regendo populo ſucceſſor. 69. b
Samuelus vates natus. 30. d. Judex populi Iſraelitici conſtituitur. ibidem. & reliqua ejus hiſtoria. ſeqq.
Samuelis precibus victi a Judæis Philiſtæi 51. a
Samuelis 12. annorum puero Deum apparuiſſe. 69. b.
Samuelis ſenecta. 69. b. mors & ſepultura. 54. a
a Samuele ſibi regem conſtitui populus Iſraelicus petit. 52. a
Samuelus Bulgariæ princeps. 543. d. caſtris exutus. 552. c. totum Occidentem incurſionibus vexat. 543. d.
Samuelis Bulgari cum filio ſuo interitus. 553. e
Samuelis filiæ in Mariam impetum faciunt. 358. c
Samuelis fuga. 552. c. Sami obſeſſio. 544.
Samonas. 469. a
Samonas ob famoſum libellum aula pulſus. 474. e. profugit. 471. b. elapſus. 472. a
Samonæ in Andronicum inſidiæ. ibid. d
Samus a Sarracenis obſeſſa. 467. d
Samſoniæ conflagratio. 205. d
Sandabarenus monachus. 463. c. ejus deprecatio. 466. b. pœna. 465. c. relegatio. 466. d
Sangarium flumen. 325. d. 622. b
Sanguis brutorum anima. 3. b
Saniana. 400. c
Sapientiæ prima traditio. 8. c
Sapientiæ templum dedicatum Conſtantinopoli. 239. d. ædes. 448. c
Sapores Niſibin expugnare fruſtra conatus. 236. d.
Saporis Perſarum regis magnitudo. 204. a contra Chriſtianos perſecutio. 233. c
Sappho, prima Muſarum dicta quo tempore. 67. c.
Sara Abrahamo nupta. 24. b. ejus mors. 29. a
Sarraceni, qui & Iſmaelitæ. 25. c
Sarraceni captivos abducunt. 344. d. Chriſtianos perſequuntur. 353. a. Conſtantinopolim oppugnant. 356. a. Myſiam capiunt. 376. c. quando in Meſopotamiam incurſionem fecerint. 277. c. Perſidi bellum inferunt. 339. b. quando in Phœniciam & Syriam incurſiones fecerint. 281. b
Sarraceni Romanos vincunt. 336. b. vincuntur. 413. b. 577. a. a Leone ſanantur. 458. a. a Nicephoro Caranteno fundantur. 571. d. a Turcis victi. 600. d
Sarracenorum clades. 571. b. fuga. 512. a. 582. a.
Sarraceorum Imperii diviſio. 599. d
Sarracenorum incrementa. 340. c. in Syriam profectio. 322. a
Sarracenorum naufragium. 571. c. repreſſio. ibid. d res geſtæ. 540. c. ſocordia. 581. c. vaticinium. 323. b. victoria. 521. d
cum Sarracenis pax. 480. b
Sarracenica expeditio damoſa. 426. d
Sarbaranca & Sarbaraza ab Heraclio vincuntur. 325. c.
Sarbarus contra Romanos a Choſroe miſſus. 323. d Romanorum ditiones depræda tur. ibid. cum Imperatoris filio pacem componit. 330. c
Sardanapalus Magnus Aſſyr. rex. 16. c qui & Salmanaſſar. 87. c. a Perſeo cæſus. 21. a
Satdica a Crumo capta. 378. b
Sardi præſulis exilium. 393. a
Sardus fl. 450. c
Sareptanæ viduæ F. mortuus revivit. 52. a
ad Sargathum pugna inter Perſas & Romanos commiſſa. 308. c
Sarus fl. 513. a
Satan quid Ebræis. 2. b
Saturninus hæreticus. 198. a
Saturnus Cretæ rex. 26. a. a filio Jove regno pulſus. 15. d.
Saturni nomen Orioni attributum. 14. a. 25. c
Satyrus quid Bœotorum ſermone. 23. a
Satyri occupatio. 356. a
Satyri per ſomnium apparitio Alexandro victoriæ nuncia. 121. b
Saulus Kiſi F. rex unctus. 52. 69. c. quando regnarit. ibid.
Saulus a Deo rejectus. 53. a
Sauhus Davidum haſta transfigere conatus. 53. d.
Saulus maligno ſpiritu vexatus. 53. c. 69. d. varicinatus. 53. d
Sauli in cædendis ſacerdotibus crudelitas. 70. a. injuria in ejus ſtirpem Gabaonitis vindicata. 72. a interitus 70. b

Sauli tempore vates duo tantum. 85. d
Sauromatæ se omnium hominum potissimos jactitantes, Valentino mortis occasionem præbent. 246. e.
Saxum, & fa ai rima qui Moses insedit, quid. 64. d
Scholæ quid Persis. 412. d
Scholariorum ordo institutus. 203. d
Scelos murus. 561. a
Scholarum princeps contra Manichæos mittitur. 459. b.
Scenopegiorum festum. 85. e
Scipionis Africani deleta Carthagine de Roma vox. 365. b.
Scirtus amnis. 288. c
Scirtl. 22. c
Scleræna Monomachi concubina. 591 b
Scorpii cubitalea. 223. a
Scribæ. 260. b
Scripturæ loci perperam a Simone mago adducti. 165. b.
Scylla & Charybdis. 107. a
Scyllis statuarius. 254. d
Scythæ victi. 523. b. 533. c. 594 e
Scytharum fuga. 523. c. 526. d. irruptio. 204. c. 205. b.
Scythiæ tribus. 606. b
Scythicum bellum. 593. a
Scythopolis. 109. a. Basan prius. 64. e
Sebaste, quæ prius Samaria. 83. c. 246. d
Seber. Sebar. 83. e
Sebochas heros. 70. c
Sehoin urbs Sodomæ. 25. d
Secundus Orientis consul. 288. b. Manichæos graviter persequitur. ibid.
Securim e Jordane emergere fecit Elisæus. 83. d
Sedechias regno a Nabuchodonosore præfectus. 92 b ad pistrinum damnatus. 93. a
Sedechiæ clades. 92 c. eidem oculi eruti. 190. d
Sedechiæ prædictum, Babylonem abductum iri, & eam non visurum: utrumque verè. 92. c
Sub Sedechia qui vates. 85. c
Sedek. 25. a
Seditio ob Imperatoris pellicem. 591. b
Segor Sodomæ urbs. 25. d
Segubus Achielis F. 87. c
Seirus mons. 60. b
Σειρὴν Cleopatræ F. 145 b
Seleucia. 109 a. condita. 233. b. 153. d
Seleuceæ Syriæ portus conditus. 216. c
Seleucus, qui & Nicanor. 224. d. 230. a
Seleucus Antiochiæ conditor. 19. c. 289. a
Seleucus Philopator. 230 a. quot urbium conditor. 233. b.
Sellumus rex. 86. a
Semele Cadmi F. 81 d
Semele Polymedonti nupta. 22 a. ejus interitus. ib.
Semi posteritas Isaachiæ & Abrahamus, usque ad Christum. 18. c. 14. b. tabernacula quid. ibid.
Semo quæ terræ pars a Noa patre attributa. 10. a
Semneia, monasteria. 257. c
Semneum. 259. c
Semiramis Jovis mater, Abrahami tempore. 17. a
Semiramus Nemrodi uxor, & ejus invenia. 25. c
Semiramidis filii. 25. c
Semiramidi æqualis Abrahamus. 36. d
Senacheribus in Judæam copias adduxit. 88. a. ejus crudelitas. ibid. & interitus. ibid.
Senacherimus Medlæ princeps. 116. b. quæ sua dimisit loco recepit. ibid.
Senatores unde dicti. 217. d
Senatus Rom. Christi religionem improbat. 230. a 232. d.
de Sententiis capitalibus, & de publicatione bonorum, per 30. de suspendendis lex Theodosii. 238. a. 257. b.
Seon Amorræorum rex Mosi domitus. 44. b
Sennis expiratio. 429. a
Sephus Raphæ F. 70. c
Sepphora Jothoris F. 36. e. Mosis uxor. 41. a. 61. c
Septem dormitorum puerorum miraculum. 267. d
Seraphimi. 50. b
Serapion mathematicus. 202. d
Serapis, eiusque simulacrum quale. 256. d. a
Sergius CP. episcopus. 332. a
Sergius Laziæ dehcit. 350. a
Sergius Siciliæ præfectus. 376. c
Sergius Photii frater. 428. c
Sergii Patriarchæ obitus. 561. c. eidem mortuo Eustathius sufficitur. ibid.
Sergius Sisinii successor. 549. d
Sergii interitus. 338. e
Sergii & Bacchi martyrum ædes. 215. c
Sermo bestiis & hominibus communis ante lapsum. 1. c.
Sermo in turris Babylonicæ ædificatione confusus. 9. a.
Sermo Nestongi frater. 561. c. ejus interitus. ibid. d.
Serpens æreus ab Ezechia sublatus cur. 87. d. ejusdem erectio. 60. a
Serpens callidus Φρόνιμος, cur dictus. 4. a. etiam in simulacris locutus. ibid. Evam humana voce allocutus. 3. c. initio ante lapsum hominis, quadrupes. 4. a
Serpenti post hominis lapsum virus indicum. 4. b
Serpentum creatio. 3. c
Seruchas Ragabi F. 24. a. idololatriæ auctor. 29. a
Servia Davidi soror. 56. a
Servia oppugnatio. 551. c. rursus Imperio conjungitur. 578. b
Serviana clades. 215. a
Servius Tullius, 189. b
Serum mos. 223. b
Serrum emere, aut circumcidere, Judæis pœna capitis interdictum. 235. e
Servis dominos suos accusandi potestas a Claudio facta. 257. b
Sesoses in Persiam cum magno exercitu a Cabade mittitur. 281. e
Sesostris Ægypti rex. 19. a. 254. b
Setenæ castelli expugnatio. 237. a
Sethus Adami F. tertius. 6. d quando ei natus. ibid. ab angelo raptus. ibid. ob splendorem faciei eam Deus appellatus. 7. a
Sethi nomen. 6. d. posteri, Egregores, & filii Dei. 7. a.
Sethi res. 6. d
Severus, Græcis hæreticus. 299. c. d
Severus Galerii F. 213. e. hæreticus. 207. d
Severus cum Juliano aufugit. 287. b
Severus quandiu Romanum imperium tenuerit. 273. d.
Severi balneum cur Zeuxippi nomen gesserit. 292. a ejus conflagratio. ibid.
Severi & Juliani hæreticorum tumultus. 295. c
Severi Imperium. 299. c
Severianorum & orthodoxorum pugna. 306. a
Seatilis mensis, qui post Augustus. 234. a. 236. c. cur Februarius dictus. 230. c
Sextus philosophus. 229. c
Si cum sola manere, &c. verborum sensus. 296. d
Sirus insula. 396. a
Siatur loci nomen. 330. d
Sibylla Sabæ regina. 77. b
Sibylla Cumæa quo tempore. 87. a
Sibylla Samonæa. 90. d
Sibylla Samæa quando floruerit. 214. b
Siccitas ingens. 367. c. 578. c. 584 a. sub Constantini Imperio. 564. d
Sicca sive arida, terra cur. 3. a
Sichemæ civium internecio. 29. d.
Sicbemi la Dinam injuria. ibid. vindicata. ibid
Sicilia a Sarracenis invaditur. 578. d. 589. c. ab Agarenis occupata. 404. a. 582. b
Siciliæ amissio. 581. c
Siculi ad Messanam male trucidati. ibid. d
Siculi historia. 1. a
Siclaga urbs. 24. a
Sidas rex Ægypti F. 23. a

Side Belo nupta. 20. a
Sidenocastrum. 361. b
Siderum obſervatio. 8. b
Sigidon a Chagano ſubigitur. 311. e
Sigma loci nomen. 588. c
Sigmæ templi refectio. 460. d
Silphius mons. 20. a. 311. b
Silpius mons. 107. e. 109. a
Silva urbs condita. 109. c
Silvii reges. *ibid.*
Silveſter & Zambres miraculis contendunt. 219. b. pont. Roman. Conſtantinum M. baptizat. 214. e
Silveſter Rom. epiſcopus ſub Diocletiano. 212. d
Silveſtri miracula. 215. b. 223. d. pro Chriſtianis contra Judæos diſputatio. 216. b
Simæ fuga. 605. b
Simelus ab Adriaoo evectus. 197. d. ejus epitaphium. *ibid.* e
Simeon Cleophæ F. poſt Jacobum epiſcopus Hieroſolymis. 149. b. 171. a. Chriſti receptor. 148. d.
Simeon hæreticus. 232. d
Simeon Jacobi F. 29. c
Simeon Judæus. 221. b
Simeon monachus doctrina & miraculis floret. 273. d.
Simeon pacem ab Imperatore petit. 468. a
Simeon protoveſtiarius cur urbe ſit ejectus. 376. c
Simeon Stylites quando obierit 235. a. quantum gratiæ in varias regiones propagarit. 269. c. undique radios ſuos ejicit. *ibid.* unde Stylites dictus. 269. a. ejus ſtatio a divina providentia procurata. *ibid.*
Simeonis Bulgari & Romani Imper. de pace colloquium. 489. a
Simeonis Bulgari interitus. 490. a. ſuperbia. 510. a
Simeonis Cleopæ F. martyrium. 276. a
Simeonis & Judæ tribus mutua auxilia jungunt. 67. e
Simeonis fuga. 468. a
Simeonis furor a Jacobo reprehenſus. 33. e
Simon magus baptizatus. 156. e. ejuſdem cum Petro apoſtolo certamen. 264. a. e. interitus. 167. c 268. b. præſtigiæ. 167. a
Simocati hiſtoria. 313. e
Simoniana hæreſis everſa. 268. b
Simonides quas litteras invenerit. 101. c
Simonium. 167. d
Simulacra ab Abramo cremata. 24. c. quæ propria. 257. a.
Simulacrorum cultus vanitas. 39. c
Simulacrorum cultus a Serucho inſtitutus. 39. a
in Simulacris etiam locutus ſerpens. 4. a
Sion a filiis Zebedæi empta. 149. c
Sion Hieroſolymorum arx a Davido ædificata. 74. d. urbs Judæa denominata. 90. e
Sionis nomine quid intelligendum. 338. a
Sirenum ſaxa. 107. a
Siridis mons. 6. e
Sirmium opp. 311. d
Sirmii dominus dolo a Diogene cæſus. 561. d
Siroes Choſroæ filius. 330. d. Perſarum rex. *ibid.* e.
Siſera a Jaela cæſus. 68. b. ejuſdem de Judæis victoria. 46. e. clades. 47 a
Siſii caſtri everſio. 351. a
Siſinnius Chryſoſtomi ſucceſſor. 266. c
Siſinnius Nicolai Chryſobergii ſucceſſor. 549. c
Siſinnius patriarcha quando mortuus. 267. b
Siſinnius quandiu eccleſiæ præfuerit. 549. d
Slavi ſub Imper. Romanum redeunt. 413. a
Smyrnæ quale ſpectaculum. 581. a
Sociſter Perſa ab Areobindo necatus. 470. b
Socrates, omnium felicitſimus Platoni judicatus. 127. b.
Socrates quo tempore. 112. b
Socratis veneno extinctus. 126. a
Socratis dictum. 162. d
Socratis temperantiæ ſtudium. 163. a
Sogdiani cædes. 216. a
Sodoma urbs & regio. 23. d. a Lotho occupata. *ibid.*
Sol maſſa ferri candens, Anaxagoræ. 127. a
Sol quarto die creatus. 3. d
Sol ſiſtere juſſus a Joſua. 44. c. 66. b
Sol Vulcani F. Ægypti rex. 28. c
Sol Cleopatræ F. 145. b
Solis averſi miraculum Ezechiæ neglectum. 56. b.
Solis prodigioſus receſſus. 87. d
Solis obſcuritas. 293. a
Solis defectus. 340. c. 348. d. 365. b. 372. a 466. e. 518. d. 543. c. quando fieri ſolitus. 150. c.
Solis & lunæ cultus. 39. c
Solis ſigna. 3. b. eorumdem obſervatio. 8. c
Soldani de fortuna chria. 453. c
Soldani in regem Franciæ dolus. *ibid.* d
Solennitates Judæorum a Deo repudiatæ. 177. a
Soliman in Thraciam profectio. 355. e
Solitudines Indiæ periculoſæ. 183. a
Solomon Davidi ſecundus ex Berſabea F. 74. e tanta Dei gratia obrutus cur eo tandem ſit deſtitutus. 79. a. ſenex idololatra factus. *ibid.* d
Solomon regno a Patre Davido inauguratus. 74. d.
Solomonis ætas. 58. b. regni tempus. *ibid.* carminum & canticorum libri, 57. e. item aliorum &c. *ibid.* incantionum. 58. a. judicium inter duas mulieres de puero diſceptantes. 72. b. libri ab Ezechia rege cur e medio ſublati. 77. a. de librorum multitudine interdictum. 202. a. b
Solomonis navis. 76. b. nomen. 73. a. radix. 58 a 73. d. regnum. 74. d. uxores & pellices. *ibid.* unicus filius. *ibid.* regnum ſciſſum. 80. c
Solomonis ſapientia. 57. e. 75. b. 76. c. opulentia. *ibid.* ſumptus regii. *ibid.* Sapientiæ locus 88. d.
Solomonis ſepulchrum 80. a. ab Hyrcano & Herode effoſſum. *ibid.* templum VII. annis perfectum. 156. b.
Solomonis tempore vates duo. 85. d. vitia. 74. d e. 55. c.
Solomoni commiſſa a Davido patre templi ædificatio. 73. a
Solomoni Deum bis apparuiſſe. 55. a. quantum auri ad templi ſtructuram relictum a Davido patre. 59. d.
Solon Achen legislator. 67. d
Solonis cum Cræſo de felicitate colloquium. 114. d.
Solſtitium quid, Urielem Enocho tradidiſſe. 9. a.
Soma quid Platoni, 198. c
Somnii interpretatio. 32. a. 34. a. b
Somnia divinitus oblata, rara. 31 c
Sophar Minæus. 58. b
Sophis Phocæ ſoror. 525. d. Conſtantino Gabuzio nupta. 428. c Conſtantino Duci fratri nupta. 525. d
Sophia uxor Juſtini Curopalatis. 306. d. quomodo a Tiberio culta. 312. b. & *ſeq.*
Sophiæ portus. 308. e
Sophia Auguſta debita creditoribus perſolvit. 308. b
Sophianorum palatium. *ibid.*
Sopho mons. 626. a
Sophocles quo tempore. 112. b
Sophoclis locus. 39. b
Sophonias quo tempore. 85. d. ejus locus. 87. b
Sophronius Hieroſolymorum epiſcopus deligitur. 332. a. Chriſtianorum calamitatem lamentatur. 336. d
Sophronius patriarcha. *ibid.* c. ejus obitus. *ibid.* d
Soſco caſtellum. 561. a
Soſander, Hippocratis frater. 98. b
Soſii Ægypti rex. 18. e
Soſthenis nomen unde. 96. d
Soter Ptolemæus. 133. d
Sozopetra Amerumnæ patria. 416. a. ejus expugnatio. *ibid.*

Sparta. 99. e
Spatharius. 234. e
Spathæ expugnatio. 447. c
Spectacula septem orbis quæ. 348. a
Spercheios amnis. 550. b
Sphagellus Perthlabeni exercitus præfectus. 527. a
Sphagelli cætus. 530. a
Sphendanes. 115. d
Sphendosthlabus Rossorum princeps. 517. c. 534. a
Sphendosthlabus victori militi Bulgarorum quos captivos habebat compedibus constringit. 529. b
Sphendosthlabus Rodostoli obsidionem adversus Romanos perfert. 530. a
Sphendosthlabi adversus Romanos profectio. 528. a. interitus. 534. d
Sphengus Bladimeri frater. 516. b
Sphinx mulier ab Oedipo necata. 23. a. b
de Spiritu S. Concilii Constantinopol. decretum. 250. d. testimonia Scripturæ. 226. a
Spiritum S. esse Deum. 231. c
Spiritu crepisse non prodest, si carne velis absolvere. 79. c
Sponde, ooxa prædo est, Chilonis dictum. 125. a
Spondyles Antiochæ dux. 567. c
Spondyles a Musarapho deceptus. *Ibidem* vincitur. *ibid.*
Sporta. 135. b
Spurius Xerxes. 115. c
Spyridion episcopus Sophistam refutat. 227. b
Stagus castellum. 561. a
Statuæ heroum, simulacrorum cultus initium. 39. a
Stauracius patricius magnam prædam ex Peloponneso adfert. 371. c
Stauracii coronatio. 376. a
Stauracii interitus. 374. c. 381. a. sepultura. *ibid.* tyrannis. 374. c. ejus deportatio. 373. a
Stauracius eunuchus. 374. a
Statuarum conflagratio. 478. a
Stela inf. 451. d
Stellæ trajectus. 366. c. 591. b. d. 595. a
Stellæ de cælo quando ceciderint. 367. c
Stellæ quarto die creatæ. 2. b
Stellarum magnus discursus, 447. b
Stellarum observatio a Setho columnis inclusa. 6. d
Stellarum positum & effectionem Ægyptii ab Abrahamo edocti. 24. b
Stephanicum castellum. 448. b
Stephani Alexandrini vaticinia. 323. b. c
Stephanus Cappadox cur Imperio exutus. 459. e. ejus ignavia. *ibid.*
Stephanus Mediæ præfectus a Turcis victus. 601. d
Stephanus patriarcha. 489. d
Stephanus lyncellus ad Durum legatus. 539. d
Stephanus Theopoli throni patriarcha eligitur. 364. b
Stephani & Theodoti auliconum facinora. 348. a
Stephani Imperatoris obitus. 467. b
Stephani junioris supplicium. 367. c. 368. a
Stephani martyris ædis restauratio. 460. reliquiæ quando depositæ. 267. a. reliquias dextræ manus Theodosio mittuntur. *ibid.*
Stephano martyri templum a Pulcheria conditur. 267. b
Stephani Romani F. imperium. 306. c. facellarii interitus. 349. c
Stephani Sebastophori relegatio. 592. d
Στρώματα. a. c. 235. c
Stenochora, quæ & Anteia. 99. d. 235. a
Stilliconis cædes. 269. a
Stoa Pœcile. 128. c
Stoici. 239. a
Storeæ cædendæ mos apud Romanos unde. 120. d
Stragna fl. 603. a
Stratagema. 324. b. 456. b. 530. b
Stratiotici apparatus in Comnenum. 621. d
Stratiotici abdicatio. 627. c
Stratonica privigno Antiocho nupta. 133. b
Stratonis turris. 146. d
Stromateus cur dictus Clemens. 198. a
Strongylum castellum. 369. e

Cedren.

Strumpichæ deditio. 559. c
Stylianus pontificum Palatinorum princeps. 509. a
Stylianus Zaoutza logotheta Dromi creatur. 465. d
Stypeii captio. 554. e
Stypejota Andreæ Scythæ sufficitur. 452. a. ejus demeritate Agareni vincunt. *ibid.*
Styraces vinctus Justiniano transmittitur. 290. c
Studius Joannis baptistæ templi conditor. 235. e
Stadii mansio. 284. d
Subligacula Adæ & Evæ ex ficulnis foliis facta. 6. a
Substantia & accidentia omnium rerum principia. 228. c
Suleiman exercitum in Romanos ducit. 561. b
Suleimani in Asiam incursio. *ibid.*
Sultanus ab Arabibus profligatur. 601. b. quo pacto Babylonica ditione potitus. *ibid.* c
Soltani ad Monomachum legatio. 605. e. contra fratrem bellum. 616. d. in Romanos bellum. 608. e. 609. c
Sunamitidis filius ab Elisæo vitæ restitutus. 83. c. a morte suscitatus. 152. a
Suphianus Aphi F. 345. b
Susacimus Ægypti Rex. 55. b
Syca urbs. 350. b
Sychei interitus. 112. d
Sycophantæ. 134. a
Sylvester Agapeti successor. 293. c. quandiu vixerit. *ibid.*
Syriæ urbes a Romanis deficiunt. 567. a
Symbatius Bardæ gener. 436. b. Inferendæ Bardæ cædis signum dat. *ibid.*
Symbatii & Peganis rebellio. 444. e
Symbatii relegatio. 495. a
Symmachus quo tempore. 199. c
Synæus mons. 338. c
Synepon hæreticus. 205. a
Synodus Constantinopolitana contra Monothelitas. 345. d
Synodi œcumenicæ cur dictæ. 346. c. particulares. *ibid.* cur conctæ. *ibid.*
Synesius cur dictus Origenes. 202. a
Syracusanum excidium quo modo Adrianus cognovit. 459. b. c
Syracusorum fanorum incendium. *ibid.*
Syracusas Agareni excindunt. 459. b
Syria, quæ & Mesopotamia. 67. c. in Sarracenorum potestatem redacta. 336. d
Syriæ nomen. 30. c. populatio. 320. c. reges post Alexandrum qui. 133. d. regnum abolitum. 134. a. res gestæ. 569. d
Syrus Agenoris F. 20. a
Syri, qui & Palæstini, & Syria, Judæa. 20. a
Syrorum callidilas. 332. exercitus per Elisæum Samariam abductus, & salvus dimissus. 83. c. fuga divinitus immissa. 84. c

T

Tabellæ inventio. 537. a
Tabernaculi opera septem mensibus absoluta. 65. a
Tabernaculorum festum. 21. c. 62. c
Tabulæ ludus. 107. b
Tabulæ in Scirro a me inventio. 288. c. legis binæ. 63. b
Tacitus Imperator. 209. a
Tales Athen. legislator. 67. d
Tantalus rex Trojæ infensus. 97. a
Tarasius patriarcha. 371. c. ejus obitus. 377. a. sepultura. *ibid.*
Tarenti castri expugnatio. 418. a
Tarquinius Priscus. 119. b. Superbus. *ibid.* c
Tarsensis classis infortunium. 455. d
Tarsenses quo commento Romanos aggrediantur. 452. a
Tarsensium victoria. *ibid.* b. Agarenorum clades. 455. b
Tarsus condita. 21. a
Tarsi expugnatio. 312. d

Tartarus. 218. a. 392. c
Tatianus & Julius fratres. 272. a
Tatianus & Julius patricii a Marciano salutantur. 272. c.
Taziani ossentum. 272. a
Taurasia urbs fœdus a Basilio petit. 447. c
Taurus inclamato ad aures Dei nomeo necatus. 222. c. diaboli id nomen fuisse. *ibid.* d. excitatur a Silvestro. 223. d
Taurus a Simone mago necatum Petrus ad vitam revocat. 164. a
Taurus amnis. 227. a
Taurus Cretæ rex. 20. a. 21. d. Pasiphaes. 98. c
Tecmesa. 102. c
Teichomenes Bulgariæ Imperator constituitur. 383. d. ejusdem interitus. *ibid.*
Telegonus Ulyssis ex Circe F. 107. a patrem necat. *ibid.* b
Telephus Herculis ex Auga F. 212. c
Teles, ejusque castitas. 135. a
Tellerigus Longobardorum rex. 370. c
Tempestas gravissima Antiochenæ. 291. c
Templum Hierosol. ab Antiocho propharatum. 130. c. 133. c. ab Umaro ædificari cœptum. 340. b. a Judæis sub Jaliaoo refici cœptum, sed frustra. 242. d. a Solomone extructum. 74. e. quale. 81. c. quot annis duraric. 216. a
Templum Hierosol. Domino ædificari cœptum. 113 c. xl. vii. annis ædificatum sub Dario. 116. b. duplum ædificatum. 146. d. secundum, primo præfatum, & ultimum fore, a propheta indicatum. 275. b
Templi magni dedicatio. 293. c. extructio Solomoni a Davido patre commissa. 73. a. Solomonis dedicatio. 78. d
Templa a Constantino M. condita. 225. a
Templorum Constantinopolitanorum conflagratio. 271. a
Tempore eodem & mundus conditus, & Israel ex Ægypto liberatus, & Christus passus. 112. c
Temporum supputatio. 11. a. ab Adamo usque ad excidium Hierosolymæ. 191. c
Tenebræ profundæ. 277. a. unde ortæ. a. c
Tephrica urbs. 425. d. 447. d. ejus obsessio. *ibid.*
Tephricæ res quem finem habuerint. 449. d
Terbelis bulgatorum princeps. 311. d
Terebinthus Budas. 805. d
Teridates rex Christianus fit. 225. b
Tertius secundum, rursusque secundus tertium persequetur, proverb. 293. a
Terra cur arida & sicca sive ἔρημη appellata. 3. a. ex qua Adamus creatus, corruptioni an subjecta, nesne. 218. c
Terra virgo. *ibid.*
Terræ apparitio & siccatio, tertia die creatæ. 3. a. divisio, & inter filios distributio qualis a Noa facta. 10. a. habitabilis longitudo & latitudo. 235.
Terræmotus. 243. c. 248. c. 270. b. 274. b. 283. c. 328. e. 288. c. d. e. 291. b. 295. a. 304. a. & *seq.* 306. a. 311. d. 353. a. 361. c. 364. b. 366. a. 433. c. 372. e. 364. c. 377. c. d. 544. d. 571. d. 573. a. 577. d. 581. a. 598. b. 585. c.
Terræ sanctæ fertilitas. 336. a
Terra signorum traditio. 8. c
Terram promissionis qui ex Israelitis ingressi. 60. a
Testimonium unius hominis fide non dignum. 229. b
Tetrarchæ Judææ. 146. c
Teuthras regulus. 108. b. cæsus. *ibid.*
Thaddæus Augarum baptizat. 141. a
Thaddæum se missurum ad Augarum pollicetur Christus. 140. d
Thalamon ios. 232. a
Thales philosophus. 123. d
Thalesta Amazon. 221. d
Thamar alienigena. 50. d
Thamnathsaracha. 66. c
Thara Nachoris F. 24. a
Tharbe Æthiopum regis Filia Mosis amore capta. 36. c
Tharras Judæus. 321. a
Tharsæ Jeroboami regia. 80. d
in Thassum Nestorius relegatus. 268. c
Theano Antenoris uxor sacerdos. 101. c
Theba ab Aarone capta. 377. c
Thebanæ conditæ, & undæ dictæ. 22. a
Thebani regni initia & progressus. *ibid.* finis. 21. d
Theclæ templum. 280. a
Theglaphalassar Assyriorum rex. 86. b
Thekel. 91. d
Themeli presbytari facinora. 499. b
Theobœus Bratonis F. 21. d
Theoctista Theophili socrus. 405. d
Theoctista sacras imagines colit. 405. d
Theoctisti incarceratio. 426. d. interitus. 427. a
Theoctistus patricius Michaeli Imper. tutor. 419. d. a Barda intersectus. 427. a
Theodectas tragicus cur excæcatus. 132. b
Theodora Augusta quando defuncta. 296. c. Chagani soror. 351. b. in Chazarism remittitur. *ibid.* Constantini Porphyrogeniti F. 325. e. Romani soror. *ibid.* cur Romani conjugium sit aversata. 365. a. Justini uxor. 282. b. quatenus Theophili iram ledarit. 406. c. omni se functione abdicat. 427. d. Augusta declaratur. 618. e. sola imperat. *ibid.* fit monacha. 570. a.
Theodoræ cadaver quo translatum. 428. c. cotonatio. 352. b. c. 405. d. filiæ. 428. c. ab avia imaginum cultum discuot. 405. a
Theodoræ obitus. 428. c. relegatio. *ibid.* b. exanimario. 443. b. in Perrium relegatio, 586. c. mors. sagacitas. 427. b. submotio. 428. b. vaticinium. 435. c.
Theodoricus cur ministro suo percharo caput amputarit. 283. b
Theodoritus Tyri episcopus. 268. c. ejus de hæresum varietate locus. 308. d
Theoditi scripta contra Ephesinum Concilium. 302. a
Theodoropolis. 334. a
Theodorus Daphnopates historicus. 1. b. Heraclii. frater. 327. e. Joanni Papæ fabricatus. 332. b
Theodori martyrium. 215. d. martyris fanum extruitur. 334. a
Theodorus Mopsuestiæ episcopus. 301. d. ejusdem hæresis. 307. b. blasphemiæ. 301. d. Nestorii præceptor. 297. c
Theodori patricii reportatio. 354. b
Theodorus Raithensis presbyter. 206. d. Sebastiæ sive Augustanus historicus. 1. b. Sidensis historicus. *ibid.*
Theodoro & Niceræ Hagioza charitis oculi effodiuntur. 540. c
Theodosius Imp. ab Ambrosio templo & sacris exclusus. 251. b. rursum admissus. 252. a
Theodosius a Chrysaphio deceptus. 271. b. a Phocæ ministris captus. 329. c. a monacho pro milite accipitur. 268. d. a Constante interficitur. 243. e. cur monachos beatos pronuntiet. 282. e. episcopos in concordiam redigit. 268. c. Imper. baptizatus. 249. c. Imperator designatur. 354. d
Theodosius junior Arcadii F. 259. a. Imper. 264. c. Magnus cum Gratiano Imperator. 248. e. 249. b. Marcianum sibi succedere jubet. 270. c. Mauricii F. 313. c. minor Ephesinam synodum convocat. 339. d. orthodoxos contra Nestorii factionem decidit. *ibid.* e. pacis studio us. 267. b. pecunias egenis distribuendas Hierosolymitano episcopo mittit. 267. a. quandiu Romanum Imper. tenuerit. 355. a. quandiu episcopatum tenuerit. 295. c. quomodo per totum terrarum orbem cædere ædificarit. 270. d
Theodosii Adramytteni Imperium. 355. a. Hierosolymam privati habitu advenit, a pont. Joanne laudatus. 255. d. Imperium. 249. b. forma, mores. *ibid.* c. adversus Augustam simultas unde. 266. b. coronatio. 323. c. cum monacho colloquium. 268. d. exilium. 310. Imper. pœnitentia. 252. b. junioris forma. 264. d. ingenium, artes &c. *ibid.* lex de diaconissis. 253. b. item de ten

tentiis capitalibus, & de publicatione bonorum per 30. dies ſuſpendendis lata. 232. a. 237. c
Theodoſii magni ſtatua terræmotu dejecta. 279. a
majoris Conciliũm. 299. e
Theodoſii monumenta. 256. b. levitas correcta. 270. d. oratio. 319. d. pietas. 354. d
Theodoſii patricii obitus. 419. a
Theodoſii feſtivio. 619. c. mors. 258. c. 254. b. 271. c. 329. d. 335. b. 392. a. 392. d. ſepultura. 355. b. corpus ubi reconditum. 291. d. epitaphium. 351. b.
Theodoſio Germani patricii filia deſponſata. 317. b.
Theodoſiopolis condita. 258. a. a Conſtantino recepta. 366. b
Theodotus monachus. 348. c. ejus ſupplicium. 349. c. ejus erudelitas. 349. a
Theodotæ coronatio. 373. d
Theodotus Meliſſenus imaginibperarum hæreſim promulgat. 385. d. ejuſdem obitus. 415. a. conſilium. 385. d
Theodoſii reliquiæ. 256. c
Theognis hæreticus. 249. d
Theophanes confeſſor hiſtoricus. 1. a
Theophanes & Theodorus cur Grapti vocentur. 423. d.
Theophanes & Theodorus notis compuncti propter imagines. 409. d
Theophanes magni Agri præfectus. 386. d
Theophanis metropolitæ avaritia. 379. c
Theophanis patricii relegatio. 380. d
Theophanonis relegatio. 520. d. revocatio. 535. e
Theophanonem ducit Nicephorus in uxorem. 508. c.
Theophilitzes. 440. e
Theophobus ex qua familia orlundus. 412. a. eidem Imperium a Perſis defertur. 416. b. quomodo in notitiam Imperatoris pervenerit. 412. a
Theophobi incarceratio. 439. c. ſupplicium. *ibid.*
Theophobo quæ res necem attulerit. 419. e
Theophilus Baſilii dominus. 365. a Eroticus Cypri prætor. 392. b. Michaeli Balbi F. 404. b. monachorum hoſtis. 408. a. novercam ſuam aula pulſat. 404. d
Theophilus quam fuerit feortationi inimicus. 407. e quando Imperium geſſerit. 419. c. quantum honoris filio defuncto detulerit. 411. d
Theophilus imaginum hoſtis. 408. a
Theophilus ſuarum rerum miſeram conditionem tragice deplorat. 419. b
Theophilus unde magnifici nomen meruerit. 407. d.
Theophili ædificia. 407. c
Theophili cum Imperatore acre prælium. 412. d
Theophili de crimibus ſondendis lex. 412. b
Theophili Erotici rebellio. 392. b. expeditio. 416. c filiæ. 412. b. fuga. 412. c. jambi. 412. b
Theophili Imperium. 404. b. in Sarracenos expeditio. 412. d. juſtitia. 404. b. 405. a. morbus. 428. c. mors. 419. c. muſica. 412. a
Theophili ſucceſſor per lecanomanciam perſpicue demonſtratur. 415. a. b
Theophili vaticinium. 415. a. ultima verba. 419. c
Theophilus in fontes patris animad vertit. 404. d
Theophylactus Botanejata Theſſalonicæ præfectus. 554. a. ejuſdem interitus. *ibid.* c
Theophylactus Euſeſſenus prærbyter. 365. a
Theophylacti relegatio. 382. c. obitus. 366. b
Theophylactus Lacapeni filius patriarcha. 493. a ejuſdem obitus, & vanitas. 520. b
Theophylactus protoſpatharius captus ad Imperatorem adducitur. 392. c. facultatibus ſuis ſpoliatus dimittitur. *ibid.*
Theoponpus mente captus propter ſacras litteras temere ſcrutatas. 232. b
Theotecnus prælegiator. 212. c
Thera inſula. 358. b
inter Theram & Therafiam inſula enata. 257. b
Therapeutæ theſapeutides. 259. a. *Supervidur. ibid.* b.

Cedetur.

Therafia inſula. 358. b
Thermarum cauſa. 192. a
Thermicta caſtellum capitur. 526. b
Thermuthis filia Pharaonis Moſem ex aqua ſervat, & educari curat. 60. e ejus mors. 42. b
Theſſa capta. 86. b
Theſauri oſtenſio. 592. d
Theſeus Ægei F. Athen. rex. 98. d
Theſſaliæ diluvium. 68. a
Theſſalonica ab Agarenis capta. 470. e. ab Aluſianoppugnata. 585. a
Theſſalonica Alexandri F. & urbs. 124. e
Theſſalonicæ interpretatio. 341. a
Theſſalonicenſium cladcs. 251. a
Theſtius rex. 97. c. Theſtia urbs. *ibid.*
Teſthmoſis. 36. a
Thoas Iphigeniam fruſtra perſecutus. 109. a
Tholas judex. 49. c. 68. e
Thomitæ incendium. 373. a
Thomas diaconus Cyriaci ſucceſſor. 320. c. a quo Imperator declaratus. 395. b. arma contra Michaelum ſumit. 394. b. Byzantium rurſus oppugnat. 396. b
Thomas Imperatoris nomen ſibi arrogat. 395. a. Maomedicam impleratem amplexus. 394. a. victeitur. 397. b. 398. d. 399. b
Thomæ claſſis infortunium. 397. c. contra Michaelum bellum. 393. d. & filii tui interitus. 399. d. Michaeli Balbi præliorum varia fortuna. 398. b inimicitia. 394. b. filius atroces temeritatis pœnas dat. 395. d. libido. 393. c. pauperias. *ibid.* d. ſuccelſus. 395. b. interitus ejus. *ibid.* d. Apoſtoli templum everitur. 465. d
Thoraces fabricandi auctor Azaelus. 8. b
Thracetii hiſtoria. 394. c
Thracia a Roſſis vaſtata. 522. b
Thracia maris eluvione operta. 282. a
Thriaſis. 223. d
Thria. *ibid.*
Thraſyllus aſtrologus. 155. e
Thules Ægypti rex. 19. a. oraculum ei datum. *ibid.*
Thurus Aſſyrium rex. 15. d. qui & Mars. *ibid.* Nini in regno ſucceſſor. *ibid.* qui & Mars. 16. b
Thyeſtes rex. 98. b
Tibanius præfectus. 596. b
Tymbræus Apollo. 104. c
Tiberianus exercitus. 32. a
Tiberias condita. 246. d. 251. c
Tiberius Cæſ. Auguſti ſucceſſor. *ibid.* quid de Chriſto ſenſerit. 149. c. Chriſtianorum accuſatoribus mortem minatus. 150. a. jam ſenior a virtute deſciſcit. 153. b. Juſtini Imperatoris collega. 390. a. eumdem Cæſarem creat. 308. d
Tiberius Imperator. 310. a. quibus virtutibus præditus. *ibid.* quando Imperium ſuſceperit. *ibid.* quandiu Imperium tenuerit. *ibid.* 321. c. vino dediius, unde Biberius etiam dictus. 256. d
Tiberii ædificia. 321. a. corporis conſtitutio. 320. a. juſtitiæ ſtudium. 321. c. 256. a. triumphus. 321. a. b. mors. 256. d. 321. b. ſepultura. *ibid.*
Tigris fl. 24. c. 88. c. 326. d
Tilia. 135. e
Timocles poeta quando floruerit. 256. d
Timotheus Ælurus Alexandreæ eccleſiæ turbator. 274. a. Cherſonam deportatus. 275. a. a Zenone revocatus. 278. b
Timotheus Ælurus contumelias concilium afficit. 276. b. Gangram relegatus. 275. a. homicidii & hæreſeos damnatus 274. c. per tyrannidem ſilio epiſcopali potitur. *ibid.* c. quos interfecerit. *ibid.*
Timotheus annalium ſcriptor. 8. d
Timothei Apoſtoli martyrium. 594. d. epiſcopi obitus. 295. c
Timothei Gazei de tribuno Chryſargyro tragœdia. 282. d
Timotheus Litroboles Macedonio ſubſtituitur. 284. c. Salophaciolus Alexandrinus epiſcopus creatur. 275. a. eidem epiſcopatus dignitas reſti-

cultur. 278. c
Timothei reliquiæ depositæ. 296. c. Constantinopolim allatæ. 234. b
Tinctura colorum invention. 8. b. 18. a
Titan, unde Titanes. 26. b
Titanum contra Jovem bellum. *ibid.*
Tmolus. 4. a
Tirefias philosophus. 22. e. deque eodem in monile rem converso fabula. *ibid.*
Tiffus amnis. 311. c
Titulus. 233. d
Titus Imperator. 172. b. ejusdem res memorabiles. *ibid.* mors. *ibid.* senatuconsulto Deus appellatus. 172. a
Tobias quomodo albuginem contraxerit. 88. c
Tobiæ historia. *ibid.* b
Tonitrua terribilia. 296. d. 304. a. d
Topliztum castellum. 615. a
Tornicii motus quem finem habuerit. 599. c. cæcatio. *ibid.* cum Joanne Batacza fuga. *ibid.* b
Torilæ interitus. 297. b
Tangrolipaces Persiæ rex declaratur. 601. b
Tangrolipaces & Muchumeti pugna. *ibid.* a
Trajani Imperium. 197. a
Trajanopolis. 197. b
Triscontapbylli domus in monasterium conversitatur. 570. c
Triaditza, olim Sardica dicta. 544. b
Tributum Chrysargyrum quale. 282. d
Tributi antiquitus imponi soliti alia ratio, quam positea. 171. exactio. 564. d
Tributum sub Leone pro urbis muris condendis. 361. c.
Tricer bevis canis. 66. e
Tricomis Palæstinæ. 108. d
Tricomicæ. *ibid.*
Trinitas a Mercurio etiam Trismegisto asserta. 19. c etiam ab Orpheo asserta. 48. e
Trinitatis assertio. 246. c. vera, qualis. 237. c. loca Scripturæ S. 216. cd
de Trinitate doctrina etiam in veteri Testamento tradita. 229. c. & seqq. cur obscurius a Prophetis tradituin. 230. c
Triphylli interitus. 374. d
Tripolemus Alexandri successor. 124. d
Tripolis Phœniciæ urbs. 374. b
Triumphus. 222. d
Troja condita. 68. c. 97. c
Trojæ excidium. 99. c
Trojanum bellum decennale quo tempore. 69. b
Trojani belli historia. 99. c
Trojanis cum Græcis fœdus initum. 97. a. 98. a
Troilis cædes. 104. c
Tropæ captio. 460. a
Tropologia. 45. c. 46. b
Tros Phrygiæ rex. 97. a. duas urbes extruit. *ibid.*
Trypho patriarchæ vicarius. 492. d. injusto patriarchatu fraude dejicitur. 492. b
Tullus Hostilius. 119. a
Tumultus ob religionem exortus. 284. d
Tumultus urbani. 316. c
Turci ab Imperatore in auxilium adsciti. 467. d. a Romanis funduntur. 602. b. vizir 605. b. Persia & Babylonia potiti. 601. a. qua occasione contra Romanos bellum gerere cœperint. 599. c. Sarracenorum auxiliarii. 600. a. Sarracenorum dilectionem populantur. *ibid.* c
Turcorum gens nullus unquam nationis dominium experta. 599. d. incrementum. *ibid.* irruptio. 493. c. & 494. c. principes Christo dant nomen. 498. d
Turcica gens a quibus opprimenda, in fatis fuerit. 619.
Turris Babylonica. 99. b
Turtur cur sacrificiis admissa. 63. c
Tydeus Œnei F. & successor. 113. b
Tyndareus Lacoum rex. 97. c
Tyrachos Kilreri F. 606. b. Patzinacarum rex. *ibid.* ejusdem erudelitas. 607. c. de Kegene tollendo consilium. 606. a. fuga. *ibid.*
Tyrannis quid. 117. b
Tyro Agenori nupta. 20. b
Tyropæum castellum. 325. & 447. b
Tyrus ab Agenore extructa, & regnum institutum. 20. a. a Tauro capta. *ibid.* condita. 48. e
Tzamandi urbis situs. 538. c
Tzathus Lazorum rex. 287. c. cur a Justino filius appellecur. *ibid.* fit Christianus. *ibid.*
Tzatho Justinianus auxiliares copias mittit. 289. c
Tzernas fl. 536. c
Tzimisces a Basilio veneno necatus. 533. c
Tzimisca Sphendosthlabum provocat. 533. a
Tzimisces quandiu imperarit. 533. d. quibus conditionibus coronatus. 520. c
Tzimiscæ humanitas. 527. c. in Rossos expeditio. 516. b. & seqq. triumphus. 534. c. uxor. 525. c
Tzita Armeniæ præfectus. 290. a
Tzitæ soror Justiniani nuptum traditur. *ibid.* b
Tzudader castrum. 286. a. nullo negocio occupandum traditur. *ibid.*

V

Valens aquæductus. 245. b. item Valentinianus. *ibid.*
Valentis aquæductus. 308. d
Valens Imperator, Valentiniani fratris successor. 247. a. fratris Valentiniani collega factus 244. c Arianus. *ibid.* c. 247. c
Valentis forma. 248. b. in Christianos persecutio. 245. d. interitus. 248. b
Valentiniani forma. 249. b
Valentinianus junior Imper. 249. a. ejus suspensum 256. b. quando Romam venerit, 270. a. Theodosii filiam uxorem ducit. 269. c
Valentiniani Imperium. 244. b. vita flagitiosa. 273. & mors. 246. c. 274. a
Valentinus hæreticus. 198. a
Valerianus excoriatus. 205. a
Valeriani & Gallieni Imperium. 205. a
Valeriani Imperium. 204. a
Vallis fletus. 46. c
Vandali. 271. a
Vates, quod Dei mandato non steriliser, a leone punitur. 81. a
Vates & visiones cur Judæis post Christi adventum defecerint. 220. c
Vaticinium. 473. c. dæmonis. 383. d
Vaticinia a dæmonibus fieri solita, qualia. 32. b. & seqq. impiorum. 105. c
Vaticiniorum differentiæ. 32. b.
Ubara castellum. 277. d
Venandi ars a Nemrodo inventa. 14. c
Veneficium quid. 35. c
Veneficii auctores. *ibid.* primi Gigantes. 8. b
Venetam gentem quomodo sibi Basilius devinciverit. 537. a
Venetum. 118. b
Venti vehementia. 195. a
Ventorum contentio, pyramis Theodosii. 235. b
Ventorum differentiæ. 193. c. usus, natura & officium. 193. b
Venus Afri & Astynomæ F. Afrodite. 25. d. Adonidi nupta. *ibid.* e. Cnidia. 254. d. Minervæ & Junoni præfata a Paride. 99. d
Veneri Dei nomen Muchumetum tribuere. 535. d
in Venerem hymnus Paridis. 99. d
Verbum Dei Abrahamo ante prophetas apparuisse. 26. d. cur filius hominis appelleetur. 280. a. b. cur homo. 250. b. c
Verecundia muua Adæ & Evæ post lapsum indita. 6. a
Veritas omnibus rebus potentior. 216. c
Veritatis & conjecturalnis discrimen. 27. c. d
Veri cum M. Antonino Imperium. 198. c
Verina Basilici soror. 277. b. Leonis Magni uxor. 274. a.
Vespasianus Imperator. 172. a
Vestales virgines institutæ. 118. d

Veſavii incendium. 191. d
Veteris ſaxi locus. 328. c
Vexilla. vexillationes. 231. b
Victoria illuſtris quæ. 216. b
Victoriatorum nomiſmatum inſcriptio. 214. c
Victorinus. 209. b. ejus apophthegma. *ibid.* c
Vinea a Noe primum culta. 9. a
Vini penuria. 296. b. vites. 216. b. uſus repertus. 26. b
Virgilius quo tempore. 138. a
Virginis, caſtitatem ſuam aſſerentis, memorabile exemplum. 210. a. b
Virorum magnorum lapſus cauſa. 79. a
Virtus, ſe præditum, a malis liberat. 98. a
Viſorum oblatio qualis. 365. a
Viſu etiam adulterium committi. 162. a
Vitæ humanæ vanitas. 145. d
Vitalianus Anaſtaſii exercitus & reſpub. multis damnis afficit. 285. b. orthodoxus. 287. b
Vitaliani ſedetio. 285. a
Vitellius Imperator. 172. a
Vitis aurea Pompejo ab Ariſtobulo miſſa. 133. a
Vitis cultus a Dionyſio traditus. 22. b
Vites plaotari interdictum a Domitiano. 194. b
ob Vitulum erectum Moſis ira. 48. a. d
Vivarium ſumptuoſum cur dictum. 315. a
Ulceris mira ſanatio. 177. a
Ulemerodachus rex. 95. a
Ulyſſes. 100. c. a filio Telegono cæſus. 107. b
Ulyſſis errores, & exitus. 106. e
Ulyſſis fraude abducta a matre Iphigenia. 100. e. 101. d. Palamedes circumventus. *ibid.*
Umarus Abubacharis ſucceſſor. 336. a. quandiu Arabum Ameras. 357. d. Siciliam vexat. 357. d. templum Hieroſolymiticum ædificat. 340. quando vita functus. 357. d. ejus cenſura. 339. d
Uncti quot annos poteſtatem in populum Judaicum geſſerint. 144. d. 146. e. 155. b
Ungari ab Imperatore Ia auxilium adſciti. 467. d
Unguenti Ia eccleſia coram populo conſecrandi auctor. 239. d
Unionis hiſtoria. 282. b
de Unione hypoſtatica. 300. a. ejus exemplum. 301. a. 328. a
Unliones ubi alantur. 282. b
Unnori Imperium. 203. e
Unitas rerum omnium principium Pythagoræ. 298. e
Unitio duarum in Chriſto naturarum qualis. 221. a
Vocabulis iiſdem non ſemper res eaſdem ſignificari. 231. c
Volucrum creatio. 3. e
Voluptas Epicuro bonorum finis. 229. b
Voluſianus Galli F. 204. b
Voluſiani & Galli Imperium. 204. b. c
Vox amiſſa miraculo recepta. 392. d
Vox in Thracenſi provincia cujuſmodi audita. 367. a
Ur Chaldæorum urbs. 84. a
Oſpenchi. 3. a
Urani induſtria. 330. b
Uriclus angelorum princeps, pœnitentiæ præpoſitus. 9. c. quæ Enochum docuerit. 9. a
Uthaxadus martyr. 221. b
Vvalidus Arabum princeps. 364. c. ejus interitus. *ibid.*
Vvarum vallis. 337. b
Vulcanus Ægypti rex, Mercurii ſucceſſor. 18. d. eur inter deos relatus. *ibid.* ejuſdem claudicatio. *ibid.* lex Io adulteras. *ibid.*
Uzos Unnica gens. 606. e

X

Xandames rex. 122. a
Xenajas a Calandione profligatus. 279. d. a Cnupheo Hierapolitano epiſcopatu præficitur. *ibid.* a Cnupheo Philoxenus nominatur. *ibid.* alias Philoxenus. 287. c
Xenajas Hierapolitanus epiſcopus. *ibid.* Manichæarum opinionum ſectator. *ibid.* a Juſtino relegatus. *ibid.* quos pagos a fide avocarit. 279. d
Xenajæ doctrina qualis. *ibid.*
Ξυρὰ cur dicta terra. 3. a
Xerolophus Arcadii. 235. d
Xerxes ſpurius. 115. e
Xerxis regnum. 115. d
Xiphias Io Antigoni inſula monachus fit. 562. c
Xiphias Phocam interficit. *ibid.* b
Xiphiæ & Phocæ ſeditio. *ibid.* a
Xylinitæ interitus. 337. c
Xylocaſtri vaſtatio. 430. b
Xylocerca porta. 328. d

Z

Zaba fl. 329. a
Zabarnazus a Juſtiniano recipitur. 293. b. Iberus. *ibid.*
Zabulon Jacobi F. 29. c. ejus benedictio. 34. c
Zambres Judæus. 219. a. magus. 216. a
Zacharias Baptiſtæ pater. 148. a
Zacharias ab Herode cæſus. 149. a
Zacharia rex. 86. a. qui & Ozias, Amaſiæ F. 87. a
vates quo tempore. 85. d
Zachariæ Beſtæ cur lingua exciſa. 364. c. Jojadæ F. interitus. 87. a. patriarchæ reſtitutio. 335. c. prophetæ locus. 191. b. vatis reliquiæ quando depoſitæ. 267. a
Zachariæ ſacerdoti annunciata Joannis præcurſoris ortivitas. 147. d
Zacynthus inſ. 436. c
Zagora. 425. b
Zagoria. 351. c
Zaperra urbs. 447. d
Zara Eſai F. 37. b
Zaretha vallis. 64. b
Zarethus Ragauelis F. 37. a
Zebeas rex Madianitarum cæſus. 47. d
Zebedæi mors. 149. c
Zebedæi filii bona ſua Cajaphæ venduut, & Sionem emuor. 149. c
Zebeelus dux. 328. a
Zebi Madianitæ cædes. 47. d
Zembria Abrahami F. 25. d
Zeno Cæſar declaratus. 276. c. Leonis Imp. gener. 278. c. Iſaurus in quorum hæreſi fuerit. 277. quamdiu Imperarit. 277. b. voluptatibus deditus. *ibid.* c
Zeno Orientales epiſcopos Henotico ſubſcribere cogit. 279. b. rurſus tyrannidem invadit. 278. a. toti Orienti a Leone præponitur. 275. c
Zenonis & Ariadnæ nuptiæ. 274. d
Zenonis flagitia. 280. a. inſeritus. *ibid.* d. ſecta Stoica. 128. c
poſt Zenonis mortem qualis vox audita. 280. d
Zenodia Baſiliſci uxor. 277. d
Zethus & Amphion muſici. 22. d. Thebas conduot. *ibid.*
Zethus Theobæi F. 22. c
Zeuxippus Sicyoniorum rex. 67. a
Zeuxippum balneum. 299. d
Zichia fl. 367. b
Zilicum hæreſis. 414. b
Zoe adulrera Romanum maritum tollit. 573. d. Auguſta, Imperii adminiſtratrinem occipit. 479. e. aula ejecta. 485. a. Carbonopſina Leonis IV. uxor. 470. c
Zoe circumſcripta. 574. b
Zoe & Theodora Auguſtæ. 587. c
Zoe Joanni inſidiatur. 578. c. Muſomacho nubit. 589. b. item Michaelo. 574. a. & Romano. 565. e rurſus rerum potitur. 581. e
Zoæ Auguſtæ obitus. 468. e. gratiarum actio. 588. b. pulchritudo. 467. a. relegatio. 587. a
Zoroaſtres Perſa aſtronomus. 16. a. ejus de ſeipſo vaticinium. *ibid.* fulmine ictus. *ibid.*
Zorobabel a Cyro Hieroſolyma remiſſus. 111. b
Zorobabelus. 136. a. b
Zoſimus Rhetor Gazæus a Zenone interfectus. 280. e
Zoſter. 149. b
Zoſte urbe ejicitur. 566. b

RERUM ET VERBORUM

QUÆ IN EXCERPTIS

EX JOANNE SCYLITZE CUROPALATA

CONTINENTUR,

INDEX.

ABulchar dux Italiæ. 668. d
Abydus. 659. c
Aeephalorum hæresis. 652. d
Æcaterina Augusta Imperatori persuadet ut monasterium ingrediatur. 634. d
Æcaterina monacha facta, Helena vocatur. 635. b.
mors ejus. *ibid.* c. sepultura. *ibid.*
Achillio templum constructum. 667. b
Achridis prætor. 666. b
Achridas. 676. d
Adana. 660. b
Adrianopolis. 631. a. b. c. d
Agareni Orientis regiones vexant. 662. d
Agareni Christianos vexant. 642. a
Alamanni & Franci. 667. b
Alexander Cabasilas Scopiorum dux. 670. d
Alexandrona Ciliciæ urbs. 648. b
Alexius Comnenus præfes. 664. c. 632. d
Alexius Comnenus Selymbriæ moratur. 632. b
Alufianus Bulgarus. 648. d
Alyates vir Generosus capitur & oculis privatur. 659. c
Amafia. 664. e
Æmilianus metropolita Iconii. 674. b
Amorium direptum. 648. b
Americes transfuga. 640. e
Americes Turcorum præfectus. 646. a
Anium. 637. a. b
Andronicus Cæsaris filius. 639. d. ejus fuga. 657. b.
eidem oculi effossi. 660. d
Anna Constantini Ducæ filia. 639. d
Anthium locus. 650. b
Antiochea Syriæ a Turcis diripitur. 641. a
Antiochea fame confecta. 648. a
Aoimus, ideft, abftemius. 658. b
Apollinis fedes. *ibid.*
Apocapæ Beftæ. 647. b
Apfilianus verfutus & bellicofus. 643. c
Archangelorum dies feftus. 632. c
Ardoinus. 668. a
Argaum. 643. a
Artach a Sarracenis occupatum expulfo duce proprio. 647. c
Artze caftellum. 634. d
Afa Sultanus. 658. c
Aftrorum nugæ vanitas. 675. b
Athyra caftellum. 672. c. d
Autonides fines. 647. d
Azæ oppidum. 647. c

B

BAafpracenia. 636. e
Baltolibades. 632. b
Barangi milites. 632. c. 643. d. 676. a
Baſilacius Theodoſiopolis. 655. d. ejus captio. *ibid.*
Baſilius Apocapes. 637. c. captivus efficitur. *ibid.*
Baſilius protovеſtiarius Maleſes. 659. b
Benedicendi mos. 632. d
Berdena Botaniatæ Imp. uxor moritur. 636. b
Beſtarches, digniras. 641. d
Beſtarches Neſtor dux Pariſthiorum. 667. c
Blachernarum palatium. 634. a
Bodinus. 666. c. 665. d. rex Bulgarorum declaratur. *ibid.*
ejus prædationes. 666. c. d. capitur. *ibid.*
Boitachus moritur. 667. b
Borilus Botaniatæ familiaris. 674. d
Boryſes. 666. b
Botaniates dux Romanorum in Turcos mittitur. 643. a. & *ſeq.*
Bryennius res Occidentis perturbat. 674. e
Bryennius oculos amittit. 675. e

C

CAtma ager. 647. d
Cæſarea a Turcis diripitur. 640. d
Cæſarea urbs. 649. b
Calabria Rom. Imper. ſubjecta. 668. b. d
Caliphæ factum. 673. d. e
Callipolis. 668. e
Cataclo Combuſtus Curopalata creatur. 631. b
Celtzene regio. 650. b. c
Chorobaehi locus. 638. a
Chalepicæ cum Turcis conjuncti. 641. a
Chalep regio. 645. e
Chalep princeps. 646. c. 647. d
Charaturius Antiochеæ dux. 651. a
Chleat locus. 650. a
Chonenſis reſpublica a Turcis invaditur. 651. b
Chorofalarius Turcorum dux. 636. e
Chrobatæ Servorum genus. 650. a
Chryſopolis urbs. 677. c. 678. a. 671. a. 674. e
Cilicia a Turcis directa. 640. d
Cœleſiria prædatur. 644. d
Claudiopolis. 651. c
Colonia. 636. e
Columna magna Conſtantini. 638. b
Combuſtus Curopalates. 631. b
Commopolis Herculis. 651. a
Comnenus Imperator. 650. d
Comnenus monachus. 634. c
Conſtantinus Bodenus Bulgarorum rex creatur, & mutato nomine vocatur Petrus. 661. d
Conſtantius Conſt. Duc. filius Imperator ſalutatur. 678. a
Conſtantinus Ducas Imperator. 635. e. initio Imperii multa præclara fecit. 636. a. b. ejus pietas. *ibid.* ſegnis & hebes, & in judiciis nimis ſibi arrogabat. *ibid.* ejus mors. 639. c. e. quandiu regnarit. 639. d. ejus liberi. *ibid.*
Conſtantinus Lichudes præfes & protoveſtiarius patriarchæ cleri & populi ſuffragiis ſufficitur. 632. e.
Conſtantious patriarcha moritur. 639. b
Conſtantius Theodorocanus capitur. 671. d
Coſma monachus patriarcha deligitur. 673. a
Cotyæum. 667. c
Crinita ſtella apparuit fumum emittens & nebulam. 639. b
Crinitæ ſtellæ. 670. a
Criſpinus dic paſchæ invaditur. 648. d
Criſpinus ad Imp. legationem mittit qua deditionem facetur & petit oblivionem malorum. 648. e
Crux telum ſeu ſymbolum ad victoriam pertinens. 635. a.
Cryæ fons. 654. b
Cuthumus Turcorum dux celebris. 673. c

Cyticus urbs terræmotu afflicta. 638. e

D

Damianus Dalaſſenus. 666. a. b
Debromiris. 677. e
Diebatenus. 478. c
Diaboleos patricius. 666. b
Divinatire. 652. d. 670. c
Diogenes dux Sardicen patricius & Beſtarches. 641. c. Imperator declaratur, & cum Eudocia Auguſta conjungitur. 643. a. ejus Imperii abdicatio. 660. c. oculi ei eruuntur. *ibid.* mors. *ibid.* e
Diogenes magiſter creatur. 642.
Docianus. 667. e
Docæa oppidum. 659. d
Doleanus Servorum F. rex. 661. c
Dorylæum locus. 648. e
Dyrrachium. 668. e. 669. a

E

Eccleſiæ permiſſum ab Imperatore ſacras ſuas res adminiſtrare. 631. b
Electio enimi victoriam hoſtibus concedit. 636. e
Elenopolis ab Indigenis Eleinopolis. 653. c
Eloquentiæ ſtudium inane & inutile. 670. e
Epiſcopatus Nazienzi. 661. c
Eriorum palatia. 653. e
Evangelii lectio. 655. d
Eudocia potitor Imperio cum liberis. 640. d
Eventus futurorum cæcus. 662. a
Euſtathius magiſter interficitur. 659. a

F

Fabiorum familia Romæ celebris. 670. e
Fames ingens & crudeliſſime. 665. b. 670. b
Fatum. 655. a
Ferrum quo tentoria defigentur. 660. e
Francorum natia qualis. 649. a
Francica legio. 662. b

G

Aita Franca Roberti uxor. 668. a
Georgii martyris diés feſtus. 636. e
Georgius Bitachus e Conchanis ortus. 666. d
Georgius Maniaces. 667. e
Gymnus præfectus. 676. e. 677. e
Gytarias locus. 648. b

H

Halys flavias. 654. b
Hapſinalius vir bellicoſus & verſutus. 645. e
Hæreſis Acephalorum. 652. d
Hebdomi monaſterium. 661. e
Hierapolis arx. 641. e. 646. a. 647. ejus obſidio. 652. a

I

Conii reſpublica virorum multitudine præſtans. 650. d.
Immortales qui. 671. b
Joannes Cæſar Patrius Imp. Parapinacii. 661. d dux declaratur. 662. d. victus capitur a Ruſelio. 663. e. Imp. declaratur. *ibid.* c
Joannes Bulgariæ archiepiſcopus. 678. b
Joannes monachus Xiphilinus patricius creatur e Lampo natus, & Bulgariæ archiepiſcopus creatus. 639. b. ejus interitus. 672. a
Joannes Sidæ metropolitanus. 661. a. ejus potentia. *ibid.* b. c.
Joſephus magiſter Trachaniota. 634. d
Iſaacius Comnenus dux exercitus. 662. b. Antiochiæ dux. 667. a
Iſaacius Comnenus Imperator. 631. a
Iſaacius fulgure equo dejicitur, & porcus eum provocat quem Imp. perſequutus haut epparuit. 664. a
Iſaacius monachus factus obiit. 633. a
Iſaecius patriarchā ad Proconneſum relegat. 632. c
Iſaacius pace facta cum Ungaris in Petzinacas proficiſcitur. 633. a
Iſaacius acerbus vectigalium exactor. 632. c. ejus avaritia. *ibid.* ejus morbus. 634. d. ejuſdem caſtitas. *ibid.* c. liberi ejus. 635. a. ejus animi & corporis dotes. *ibid.* d. ſtudii monaſterium ingreditur. 634. c. jus initiandi patriarcham ſibi vindicat. 633. b
Iſaacius ſub umbram arboris ſe recipiens in magno vitæ periculo verſatur ob evulſam arborem quæ ſupina decidit. 633. e
Iſaacius Comnenus dux exercitus adverſus Turcos, a quibus vincitur. 662. b
Juſtitia ſupplicium differt. 667. e

L

Lazari miraculum. 674. c
Legatorum corpora ſacroſancta vel apud infideles ipſos. 675. a
Libellifius Antiochiæ princeps. 646. e
Lobitzam. 633. d
Logothetæ cædes. 678. d
Longobardia e Roberto Ftanco occupata. 667. c
Longibardopulus Michaelis filiam ducit uxorem. 667. a.
Lumeo in aere circa Imp. tabernaculum. 670. e
Lunæ defectio. 675. b

M

Achumurius Ameras. 646. b
Mangana. 636. a
Manganorum procuratio. 633. a
Manicatæ qui. 661. a
Manuel Comnenus Curopalates dux & princeps exercitus. 651. d. 653. a. 654. c
Maria ex Alanis Botaniatæ Imp. uxor. 676. b
Matziciert urbs Romana. 654. d
Mauracaſtri oppidum in Armenia. 649. e
Melitenæ. 636. e. 645. b. c
Meliſſopetrium. 659. c
Metaboles oppidum. 664. a
Michael declaratur archiepiſcopus Epheſi. 678. e
Michael Parapinacius Imp. 661. a
Monachus Lamprenſis. 639. c
Monaſterium S. Nicolai Molibotum eppellatum. 640. b.
Monopolium inſtitutum tempore Imp. Parapinacii. 665. b.
Mons locus æſtuoſus. 646. b
Myriophitus urbs. 638. c. terræmotu evertitur. *ibid.*

N

Eapolis locus. 634. a
Nemizzus vir illuſtris. 649. b
Neocæſarea e Turcis everſa. 644. d
Neocomus urbs regia. 651. c
Niceæ maximi terræmotus. 639. a
Nicephorus Botaniates ab Imp. tanquam ſuſpectus ejicitur. 654. b
Nicephorus Botaniates Imp. 674. c
Nicephorus Botaniates Curop. Imp. creatur. 670. d
Nicephorus Bryennius e Suitano vincitur. 655. e
Nicephorus Bryennius Imp. nominatur. 671. a
Nicephorus Baſilacius præſes. 676. d
Nicephorus Carantenus Scopiorum dux. 665. e
Nicephorus Maurus patriarcha Antiochenæ. 678. c
Nicephorus paleologus. 651. e
Nicephoritzes e Buccellariis oriundus. 661. b. ejus inſolentia. *ibid.* dux Antiochiæ declaratur. *ibid.* e ejuſdem potentia & malitia. *ibid.* d. a
Niſus urbs. 666. e
Nix intempeſtiva. 633. d
Nobiliſſimus dux creatus. 635. c

O

Fficiorum donationes. 635. c
Orphanotrophi avaritia. 665. d

P

Palatium Blachernarum . 634. a
Pagesetis dux Armeniæ . 637. a
Paninm ubi Thraciæ . 638. c. ejus everſio . ibid.
Parapinacium node dicatur . 665. c
Parginaci ad Adrianopolin . 672. c. 677. c
Parziuaci Occidentem premunt . 688. d
Pemolissa oppidum . 632. b
Perenus dux Italiæ . 669. a
Peſtis & fames a duces mortis . 670. b
Petrus Bulgarorum rex . 664. e
Petrilius apud Conſtantinum primus . 666. b
Phareſmanes Iberus præfectus . 647. b
Philarchus Brachamius geuere . 670. a
Piperidum monaſterium . 679. c
Piracæum inſtar Italiam vaſtare . 669. d
Pons ſancti Paſt eleſsmonis . 673. c
Podandi cluſtura . 660. b
Præneſtum . 674. d
Priſciauus . 665. d
Prodigia plura . 633. c. e
Proca inſula . 660. e
Pſellus philoſophorum princeps eximius . 633. a 639. d. 662. d.

R

Rædeſius terræmotu everſitur . ibid. 638. c. & apud Ceſtenum . 679. a
Rheas ſocus . 673. d
Robertus Francus Longobardiam portines . 663. e
Roberti dux Calabriæ . 669. d
Roma illuſtris & antiqua . 670. e
Romanus Diogenes Imp. creatur . 643. a. b
Romanus exercitum imbecillem adverſus Sarracenos ducit . 643. b. c. ejus oratio . 655. e. d. capitur & a Sultano dimittitur pace facta . 658. & ſeq. quibus honoribus afficitur a Sultano . ibid.
Romanorum antiquorum religio . 663. d
Ruſelius veneno interfectus . 678. d
Ruſſelius Latinus dux exercitus , congreſſus a Turcis capitur . 662. b. 664. a. d. e. 672. c. ejus rebellio . 662. b

S

Sacrdotes & regni comparatio . 633. b. c
Salernus urbs in Calabria maxima . 668. b
Saltatio Pyrrhica . 636. c
Samuch Turcus . 636. e
Samuel Aſtaſianus Bulgarus Beſtarches . 628. d
Sangarium . 674. a
Sardices Diogenes dux in exilium mittitur . 641. c
Saroniges . 667. d
Scopiorum urbs . 666. d
Scopiorum urbs expugnata , ibid.
Scribonæ populus . 668. d
Schiſtia . 644. d. 645. b
Seire . 633. c
Senjii monaſterium . 664. a
Sephamons . 663. c
Stella cœnita apparuit . 639. b
Straboromanus præfes & magnus Æteriarcha . 675. a 678. c
Stratopedarches . 634. d
Sultanus ad partes Boreæ irruptt . 643. a

T

Tame uxoulu dux , 636. b
Tarchola locus . 647. d
Taurus mons Manzaruu appellatus . 670. b
Tatus , 667. c
Tecla protomartyris feſtum . 633. d. templum ei dedicatum . 634. c
Teluch regio . 645. b
Templum S. Achillii . 667. b
Templum anguſtiſſimum præcurſoris . 633. c
Templum Blacherparum incenſum . 631. d
Terræmotus . 638. d
Thaſii planities , 631. b
Teodorus Docejanus Iſaacii Imp. ex ſorore nepos , ab eo Imperator non deligitur . 634. c
Theodorocanus Conſtantinus capitur . 631. d
Theodoſius epiſcopus Diabolæ . 678. d
Theodoſiopolis urbs . 634. c. 679. b
Theodulus Bulgariæ archiepiſcopus moritur . 639. d
Theodulus Synadenus . 678. c
Theogenius proconſul . 666. b
Tornicius Coretzes , 636. b
Thrymbus in Calabria dux exercitus . 668. d
Tejadina urbs . 633. c
Trajanus Cæſar 671. c
Trachaniotes . 636. c
Trajanopolis urbs . 671. c. e
Turcorum excurſiones ſub Conſtantino Duca . 636. d. e. 637. a
Turcorum inſolentia . 672. b
Turcorum de Romanis victoria . 637. c. 638. a
Turcorum natio Orientem pepulit . 668. d
Turci Romanorum copias obſident , 640. b. & trucidant . ibid. c
Tyropœum oppidum munitum . 660. a
Tzamandus oppidum . 648. c
Tzouroluus . 638. c

V

Ventiones ſunt animi relaxandi gratia . 634. a Venatorum opus per mare navigare . 667. a
Uogari pacem violant . 633. b
Uzorum natio , & Uza ſcytharum mercenarius . 637. c. ejus clades . ibid. & ſeq.

X

Xiphilinus Trapezunte natus patriarcha deligitur . 639. c

Z

Zompi pons . 662. e

FINIS.

99926